

Extra Ordinary Part - IX / 2003

Extra No.	Date	Department
Extra No.1	06-01-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.2	06-01-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.3	16-01-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.4	16-01-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.5	27-01-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.6	30-01-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.7	01-02-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.8	01-02-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.9	03-02-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.10	06-02-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.11	21-02-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.12	21-02-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.13	21-02-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.14	21-02-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.15	21-02-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.16	22-02-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.17	25-02-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.18	26-02-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.19	21-02-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.20	28-02-2003	Gujarat Legislature Secretariat
Extra No.21	28-02-2003	Gujarat Legislature Secretariat
Extra No.22	28-02-2003	Gujarat Legislature Secretariat
Extra No.23	03-03-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.24	03-03-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.25	03-03-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.26	03-03-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.27	03-03-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department

Extra No.	Date	Department
Extra No.28	03-03-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.29	04-03-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.30	06-03-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.31	06-03-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.32	06-03-2003	Gujarat Legislature Secretariat
Extra No.33	06-03-2003	Gujarat Legislature Secretariat
Extra No.34	06-03-2003	Gujarat Legislature Secretariat
Extra No.35	06-03-2003	Gujarat Legislature Secretariat
Extra No.36	06-03-2003	Gujarat Legislature Secretariat
Extra No.37	06-03-2003	Gujarat Legislature Secretariat
Extra No.38	06-03-2003	Gujarat Legislature Secretariat
Extra No.39	06-03-2003	Gujarat Legislature Secretariat
Extra No.40	06-03-2003	Gujarat Legislature Secretariat
Extra No.41	06-03-2003	Gujarat Legislature Secretariat
Extra No.42	07-03-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.43	12-03-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.44	12-03-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.45	12-03-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.46	12-03-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.47	12-03-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.48	12-03-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.49	12-03-2003	Gujarat Legislature Secretariat
Extra No.50	12-03-2003	Gujarat Legislature Secretariat
Extra No.51	12-03-2003	Gujarat Legislature Secretariat
Extra No.52	13-03-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.53	13-03-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.54	17-03-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.55	17-03-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department

Extra No.	Date	Department
Extra No.56	20-03-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.57	21-03-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.58	22-03-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.59	22-03-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.60	22-03-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.61	22-03-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.62	24-03-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.63	26-03-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.64	27-03-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.65	27-03-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.66	27-03-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.67	27-03-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.68	28-03-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.69	31-03-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.70	31-03-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.71	31-03-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.72	21-04-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.73	31-03-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.74	21-04-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.75	31-03-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.76	31-03-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.77	02-04-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.78	05-04-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.79	05-04-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.80	05-04-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.81	08-04-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.82	22-04-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.83	24-04-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department

Extra No.	Date	Department
Extra No.84	24-04-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.85	29-04-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.86	29-04-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.87	30-04-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.88	30-04-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.89	05-05-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.90	09-05-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.91	09-05-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.92	12-05-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.93	28-05-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.94	03-06-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.95	17-06-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.96	17-06-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.97	19-06-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.98	26-06-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.99	04-07-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.100	29-07-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.101	29-07-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.102	08-08-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.103	14-08-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.104	16-08-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.105	02-09-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.106	02-09-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.107	02-09-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.108	02-09-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.109	02-09-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.110	02-09-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.111	02-09-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department

Extra No.	Date	Department
Extra No.112	03-09-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.113	11-09-2003	Gujarat Legislature Secretariat
Extra No.114	11-09-2003	Gujarat Legislature Secretariat
Extra No.115	11-09-2003	Gujarat Legislature Secretariat
Extra No.116	11-09-2003	Gujarat Legislature Secretariat
Extra No.117	11-09-2003	Gujarat Legislature Secretariat
Extra No.118	17-09-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.119	17-09-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.120	17-09-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.121	17-09-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.122	17-09-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.123	19-09-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.124	19-09-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.125	20-09-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.126	25-09-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.127	26-09-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.128	01-10-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.129	03-10-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.130	03-10-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.131	08-10-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.132	14-10-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.133	16-10-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.134	17-10-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.135	18-10-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.136	18-10-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.137	30-10-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.138	04-11-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department

Extra No.	Date	Department
Extra No.139	05-11-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.140	05-11-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.141	05-11-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.142	10-11-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.143	10-11-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.144	10-11-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.145	10-11-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.146	12-11-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.147	13-11-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.148	14-11-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.149	15-11-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.150	17-11-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.151	24-11-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.152	24-11-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.153	24-11-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department
Extra No.154	08-12-2003	Legislative & Parliamentary Affairs Department

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

VOL. XLIV]

MONDAY, JANUARY 6, 2003/PAUSA 16, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than those published in other Parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ,
સચિવાલય, ગાંધીનગર, દટ્ટી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા તારીખ ૧૨મી જૂન, ૨૦૦૨ના ગુજરાત સરકારના ઉર્જા અને પેટ્રોકેમિકલ્સ વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક : જીએચયુ/૨૦૦૨/૫૩/જીઈબી/૧૫૮૮/૭૩૬૬/કે નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વ લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

Notification

Under

THE GUJARAT ESSENTIAL SERVICES ACT, 1972.

ગુજરાત આવશ્યક સેવા જાળવવા બાબત અધિનિયમ, ૧૯૭૨ હેઠળ જાહેરનામું

ઊર્જા અને પેટ્રોકેમિકલ્સ વિભાગ,
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧૨મી જૂન, ૨૦૦૨.

ગુજરાત આવશ્યક સેવા જાળવવા બાબત અધિનિયમ, ૧૯૭૨.

ક્રમાંક : જીએચયુ/૨૦૦૨/૫૩/જીઈબી/૧૫૮૮/૭૩૬૬/કે :- ગુજરાત સરકારનો એવો અભિપ્રાય છે કે, ગુજરાત વિદ્યુત બોર્ડ, જે વિદ્યુત ઉત્પન્ન કરી અને જનતાને પૂરી પાડે છે. તેમાંના તમામ રોજગારોમાંની હડતાલથી, જાહેર ઉપયોગી સેવાઓ જાળવવાને અને સમાજ જીવનને આવશ્યક પુરવઠા અને સેવાની જાળવણીને પ્રતિકૂળ અસર થશે અને આવી હડતાલો સમાજને ભારે હાડમારી થવામાં પરિણમશે.

તેથી, હવે, ગુજરાત આવશ્યક સેવા જાળવવા બાબત અધિનિયમ, ૧૯૭૨ (સન ૧૯૭૨ના ગુજરાતના ૨૩મા)ની કલમ ૨ની પેટા-કલમ (૧) ના ખંડ (ક) ના પેટા ખંડ (૨) થી મળેલી સત્તાની રૂએ, ગુજરાત સરકાર, આથી સદરહુ અધિનિયમના હેતુ માટે ગુજરાત વિદ્યુત બોર્ડમાંના તમામ રોજગારને આવશ્યક સેવા તરીકે જાહેર કરે છે.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

(સહી) અવાર્ય

સરકારના નાયબ સચિવ.

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

VOL. XLIV]

MONDAY, JANUARY 6, 2003/PAUSA 16, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART – IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ,
સચિવાલય, ગાંધીનગર, દટી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા તારીખ ૩જી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના નાણા વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક : (જએચએન-૧)/એમએસએ-૨૦૦૩-(એસ-૩૫) (૫૭)-ઠ. નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વ લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

Notification

Re

AMENDMENT TO THE GOVERNMENT NOTIFICATION, FINANCE DEPARTMENT
NO. (GHN-65)/MSA-1081-(S.35)-TH, DATED THE 7TH OCTOBER, 1981.

નાણા વિભાગનું તા. ૭મી ઓક્ટોબર ૧૯૮૧નું સરકારી જાહેરનામું ક્રમાંક (જીએચએન-૬૫) એમએસએ-૧૦૮૧-(એસ.૩૫)-૬
સુધારવા સંબંધી જાહેરનામું

નાણા વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૩જી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૩.

મુંબઈ મોટર સ્પિરિટ વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૫૮.

ક્રમાંક : (જીએચએન-૧) એમએસએ-૨૦૦૩-(એસ-૩૫)-(૫૭) ૬. :- ગુજરાત સરકારને જાહેર હિતમાં તેમ કરવું જરૂરી લાગે
છે;

તેથી, હવે, મુંબઈ મોટર સ્પિરિટ વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૫૮ (સન ૧૯૫૮ના મુંબઈના હુકમ)ની કલમ ૩૫ થી મળેલી
સત્તાની રૂએ, ગુજરાત સરકાર, આથી, નાણા વિભાગનું તારીખ ૭મી ઓક્ટોબર, ૧૯૮૧નું સરકારી જાહેરનામું ક્રમાંક : (જીએચએન-૬૫)
એમએસએ-૧૦૮૧-(એસ-૩૫)-૬ નીચે પ્રમાણે સુધારે છે :-

૨. સદરહુ જાહેરનામાને જોડેલી અનુસૂચિમાં, અનુક્રમાંક ૨ ની નોંધમાં, કોલમ ૨ માં, નીચેની બાબત કમી કરવી :-

“(૬) શ્રી જય સાગર મત્સ્યોદ્યોગ સહકારી મંડળી લિ.”.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

એમ. એન. જોષી,
સરકારના અધિક સચિવ.

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

VOL. XLIV]

THURSDAY, JANUARY 16, 2003/PAUSA 26, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than those published in other Parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ,
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧૬મી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા તારીખ ૯મી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના નાણા વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક : (જાએચએન-૨)જાએસટી-૨૦૦૩-(એસ-૪૯)(૩૬૯)/૬ અને (જાએચએન-૩)જાએસટી-૨૦૦૩-(એસ-૪૯)(૩૭૦)/૬ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વ લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

Notification*Re***AMENDMENT TO THE GOVERNMENT NOTIFICATION, FINANCE DEPARTMENT NO. (GHN-627)/GST-1070(S.49)/TH, DATED THE 29TH APRIL, 1970.**

નાણા વિભાગનું તારીખ ૨૯મી એપ્રિલ, ૧૯૭૦નું સરકારી જાહેરનામું ક્રમાંક : (જીએચએન-૬૨૭)/જીએસટી-૧૦૭૦(એસ.૪૯)/૬ સુધારવા સંબંધી જાહેરનામું

નાણા વિભાગ,
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૮મી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૩.

ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯.

ક્રમાંક : (જીએચએન-૨)-જીએસટી-૨૦૦૩-(એસ.૪૯) (૩૬૯)/૬ :- ગુજરાત સરકારને જાહેર હિતમાં તેમ કરવું જરૂરી લાગે છે;

તેથી, હવે, ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯ (સન ૧૯૭૦ના ગુજરાતના ૧લા)ની કલમ ૪૯ની પેટા-કલમ (૨) થી મળેલી સત્તાની રૂએ, ગુજરાત સરકાર, આથી, નાણા વિભાગનું તારીખ. ૨૯મી એપ્રિલ, ૧૯૭૦નું સરકારી જાહેરનામું ક્રમાંક : (જીએચએન-૬૨૭)/જીએસટી-૧૦૭૦ (એસ.૪૯) ઠ. નીચે પ્રમાણે સુધારે છે :-

સદરહુ જાહેરનામાને જોડેલી અનુસૂચિમાં, અનુક્રમાંક ૫ની નોંધમાં, પેટા-નોંધ (૪)માં, કોલમ ૪માં, શરત (૩) માં, "સન ૨૦૦૨ના ડિસેમ્બર મહિનાની ૩૧મી" એ આંકડા, અક્ષરો અને શબ્દોને બદલે "સન ૨૦૦૩ના જૂન મહિનાની ૩૦મી" એ આંકડા, અક્ષરો અને શબ્દો મૂકવા.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

એમ.એન. જોષી,
સરકારના અધિક સચિવ.

Notification*Re***AMENDMENT TO THE GOVERNMENT NOTIFICATION, FINANCE DEPARTMENT NO. (GHN-14)/GST-1092(S.49)/(251)TH, DATED THE 1st APRIL, 1992.**

નાણા વિભાગનું તારીખ ૧લી એપ્રિલ, ૧૯૯૨નું સરકારી જાહેરનામું ક્રમાંક : (જીએચએન-૧૪)/જીએસટી-૧૦૯૨(એસ.૪૯)/(૨૫૧)/૬. સુધારવા સંબંધી જાહેરનામું

નાણા વિભાગ,
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૮મી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૩.

ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯.

ક્રમાંક : (જીએચએન-૩)-જીએસટી-૨૦૦૩-(એસ.૪૯) (૩૭૦)/૬ :- ગુજરાત સરકારને જાહેર હિતમાં તેમ કરવું જરૂરી લાગે છે;

તેથી, હવે, ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯ (સન ૧૯૭૦ના ગુજરાતના ૧લા)ની કલમ ૪૯ની પેટા-કલમ (૨) થી મળેલી

સત્તાની રૂએ, ગુજરાત સરકાર, આથી, નાણા વિભાગનું તારીખ. ૧લી એપ્રિલ, ૧૯૯૨નું સરકારી જાહેરનામું ક્રમાંક : (જીએચએન-૧૪) જીએસટી-૧૦૯૨ (એસ.૪૯)(૨૫૧)/ ૬. નીચે પ્રમાણે સુધારે છે :-

સદરહુ જાહેરનામાને જોડેલી અનુસૂચિમાં, અનુક્રમાંક.૧૪૫ ની નોંધમાં, કોલમ ૪માં, શરત (૩) માં, “સન ૨૦૦૨ના ડિસેમ્બર મહિનાની ૩૧મી ” એ આંકડા, અક્ષરો અને શબ્દોને બદલે “સન ૨૦૦૩ના જૂન મહિનાની ૩૦મી” એ આંકડા, અક્ષરો અને શબ્દો મૂકવા.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

એમ.એન. જોષી,
સરકારના અધિક સચિવ.

સરકારી પબ્લિશિંગ મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

VOL. XLIV]

THURSDAY, JANUARY 16, 2003/PAUSA 26, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than those published in other Parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ,
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧૬મી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા તારીખ ૧૦મી ડિસેમ્બર, ૨૦૦૨ના ગુજરાત સરકારના ગૃહ વિભાગના સરકારી જાહેરનામા
ક્રમાંક : જજ/૨૦૦૨/૧૫૪-એમવીઆર-૧૫૯૫-૩૪૬-અ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વ લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. પી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

Corrigendum

to

THE GOVERNMENT NOTIFICATION, NO. GG/98/101/MVR-1595-346-KH, DATED THE 22nd APRIL, 1998.

તારીખ ૨૨મી એપ્રિલ, ૧૯૯૮ના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક : જીજી/૯૮/૧૦૧/એમવીઆર/૧૫૯૫-૩૪૬-ખનું શુધ્ધિપત્રક
ગૃહ વિભાગ,
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧૦મી ડિસેમ્બર, ૨૦૦૨.

મોટર વાહન અધિનિયમ, ૧૯૮૮.

ક્રમાંક : જીજી/-૨૦૦૨/૧૫૪-એમવીઆર-૧૫૯૫-૩૪૬-ખ :- આ વિભાગે બહાર પાડેલ તારીખ ૨૨મી એપ્રિલ, ૧૯૯૮ના બુધવારના સરકારી રાજપત્ર, અસાધારણમાં, ભાગ-૪-કમાં, અસાધારણ પાના નંબર ૮૩-૧ થી ૮૩-૩૩ ઉપર પ્રસિધ્ધ થયેલ, તારીખ ૨૨મી એપ્રિલ, ૧૯૯૮ના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક. જીજી/૯૮/૧૦૧/એમવીઆર/૧૫૯૫-૩૪૬-ખ માં, પાના નંબર ૮૩-૫ ઉપર પેરા ૩ના અનુક્રમાંક ૧૩ના ખંડ (જ) માં 'તે'ને બદલે, 'ચોરાયેલ' શબ્દ વાંચવો.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

ડી. ડી. ચૌહાણ,
સરકારના ઉપસચિવ.

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર.

Extra No. 5

REGISTERED No. G/GNR/2.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

MONDAY, JANUARY 27, 2003/MAGHA 7, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bill, Acts and Notifications other than those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ,
સચિવાલય, ગાંધીનગર, તારીખ ૨૭મી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા તારીખ ૨૪મી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના નાણાં વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક : (જીએચએન-૪)જીએસટી-૨૦૦૩-(એસ.પી-૬)(૭)/૬. નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબસચિવ.

Notification

re

amendment to the Government Notification, Finance Department No. (GHN-90)/
GST-1076(S. 59A)(1)-TH, dated the 11th November, 1976.

નાણા વિભાગનું તા. ૧૧મી નવેમ્બર, ૧૯૭૬નું સરકારી જાહેરનામું ક્રમાંક (જીએચએન-૯૦)/જી.એસ.ટી.-૧૦૭૬
(એસ.પલ-ક)(૧)/૬, સુધારવા સંબંધી જાહેરનામું.

નાણા વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર. તારીખ ૨૪મી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૩.

ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯.

ક્રમાંક : (જીએચએન-૪) જીએસટી-૨૦૦૩-(એસ. પલ-ક) (૭)/૬:- ગુજરાત સરકારને, વેરો ટાળવાનું અટકાવવાને
ધ્યાનમાં લઈને વધુ ચેક-પોસ્ટ સ્થાપવાનું અને વધુ આડશો ઉભા કરવાનું જરૂરી લાગે છે;

તેથી, હવે, ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯ (સન ૧૯૭૦ના ગુજરાતના ૧લા)ની કલમ ૫૯-કની પેટા-
કલમ (૧)થી મળેલી સત્તાની રૂએ, ગુજરાત સરકાર, આથી, તે હેતુ માટે નાણા વિભાગનું તા. ૧૧મી નવેમ્બર, ૧૯૭૬નું
સરકારી જાહેરનામું ક્રમાંક (જીએચએન-૯૦)/જીએસટી-૧૦૭૬-(એસ. પલ-ક)(૧)/૬. નીચે પ્રમાણે સુધારે છે:-

સદરહુ જાહેરનામાને જોડેલી અનુસૂચિમાં, અનુક્રમાંક ૩૫ની નોંધ પછી, નીચેની નવી નોંધો ઉમેરવી :-

- ૩૬. કપરાડા, રાજ્ય ધોરીમાર્ગ નજીક, (તાલુકો-ધરમપુર, જિલ્લો-વલસાડ),
- ૩૭. સંજાણ ચાર રસ્તા, રાજ્ય ધોરીમાર્ગ નજીક, (જિલ્લો-વલસાડ),
- ૩૮. સમખીયાળી, (તાલુકો-ભચાઉ, જિલ્લો-કચ્છ).".

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

એમ. એન. જોષી,
સરકારના અધિક સચિવ.

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર.

Extra No. 6

REGISTERED No. G/GNR/2.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV] THURSDAY, JANUARY 30, 2003/MAGHA 10, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૩૦મી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટના અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા તારીખ ૨૩મી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના શુદ્ધિત નવા સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક : જજ-૦૪-૨૦૦૩-એસ.બી.વી.-પીઓટીઓ-૧૦૨૦૦૨-જાહેરનામો-૫૫૧(એ) ના ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ માટે પ્રસિદ્ધ કર્યા છે.

ડી. જી. ઉપાધ્યાય,
સહ સચિવ તથા મુદ્રણ સચિવ.

Notification*under***The Prevention of Terrorism Act, 2002.****ત્રાસવાદ નિયંત્રણ અધિનિયમ, ૨૦૦૨ હેઠળ જાહેરનામું****ગૃહ વિભાગ(વિશેષ)****સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૨૩મી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૩.****ત્રાસવાદ નિયંત્રણ અધિનિયમ, ૨૦૦૨.**

ક્રમાંક.જીજી-૦૪-૨૦૦૩-એસબી.વી-પીઓટીઓ-૧૦૨૦૦૨-જીઓઆઈ-૧૫૧(એ) :- ત્રાસવાદ નિયંત્રણ અધિનિયમ, ૨૦૦૨ (સન ૨૦૦૨ના ૧૫મા)ની કલમ ૨ની પેટા-કલમ (૧)ના ખંડ (ખ)થી મળેલી સત્તાની રૂએ, ગુજરાત સરકાર, આથી, અધિક મુખ્ય સચિવ, ગૃહ વિભાગને મુકરર સત્તાધિકારી તરીકે નિર્દેષ કરે છે.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

રાજકુમાર,
સરકારના અધિક સચિવ.

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

VOL. XLIV]

SATURDAY, FEBRUARY 1, 2003/ MAGHA 12, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than those published in other Parts.

વેમાનિક અને સંસદીય બિલોનો વિભાગ,
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧લી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩

૧લી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩ ના ગુજરાત રાજપત્ર, બાબત રજિસ્ટ્રારજીમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા અને ૨૦૦૩ના ગુજરાત રાજપત્ર ૫૧ ના ગુજરાતી અનુવાદ આવી અને લોકોની જાણ સારું પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

શહેરી વિકાસ અને શહેરી મુશનિર્માણ વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર.
તારીખ : ૧લી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩.

GUJARAT ORDINANCE No. 1 of 2003

AN ORDINANCE

to repeal the Gujarat New Capital (Periphery) Control Act, 1960.

સન ૨૦૦૩નો ગુજરાત વટહુકમ ક્રમાંક : ૧.

ગુજરાતની નવી રાજધાની (ધેરાવા)નું નિયંત્રણ કરવા બાબતનો અધિનિયમ, ૧૯૬૦
રદ કરવા બાબત વટહુકમ.

સન ૨૦૦૨નો ગુજરાત વટહુકમ રજો. ગુજરાતના રાજ્યપાલે સન ૨૦૦૨ના જુલાઈ મહિનાની ૧લી તારીખે ગુજરાતની નવી રાજધાની (ધેરાવા)નું નિયંત્રણ (રદ કરવા બાબત) વટહુકમ, ૨૦૦૨ પ્રતિષ્ઠા કર્યો હતો.

અને ગુજરાત વિધાનસભાનું સત્ર તારીખ : ૩મી ડિસેમ્બર, ૨૦૦૨ના રોજ બોલાવાયું હતું અને તેજ દિવસે સમાપ્ત થયું હતું;

અને, તે સત્રમાં સરકારે વટહુકમના અંતે રાજ્ય વિધાનસભાનો અધિનિયમ નૂકરી રાખ્યો ન હતો;

અને, ગુજરાત વિધાનસભાનું સત્ર ૩મી મળવાની તારીખથી છ બહારગાઉના મુદત પૂરા થવાની તારીખ એટલે કે ૬લી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩ પછી સરકારે વટહુકમ અમલમાં લેતો બંધ થયો;

અને, સરકારે વટહુકમની જોગવાઈઓનો અમલ પ્રજાપણી ચાલુ રાખ્યો હોય છે;

અને, ગુજરાત રાજ્યની વિધાનસભાનું સત્ર ચાલુ નથી;

અને, ગુજરાતના રાજ્યપાલને એવી ખાતરી થઈ છે કે સરકારે વટહુકમની જોગવાઈઓનો અમલ ચાલુ રાખવા માટે તાત્કાલિક પગલા લેવાનું તમને માટે જરૂરી બનાવે તેવા સંજોગો પ્રગટ છે.

તેથી, હવે, ભારતના સંવિધાનની કલમ ૨૧૩ના બેઠ (૧)થી તેમને મળેલી સત્તાની રૂબરૂ, ગુજરાતના રાજ્યપાલે આથી, નીચેનો વટહુકમ કરીને પ્રતિષ્ઠા કરે છે :-

૧. ટૂંકી સંજ્ઞા અને આરંભ :-(૧) આ વટહુકમ ગુજરાતની નવી રાજધાની (ધેરાવા)નું નિયંત્રણ (રદ કરવા બાબત) વટહુકમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.

(૨) તે સન ૨૦૦૨ના જુલાઈ મહિનાની ૧લી તારીખે અમલમાં આવ્યો છે એમ મનાશે.

સન ૧૯૬૦નો ગુજરાતનો ૧૦મો વટહુકમ રજો. ૨. સન ૧૯૬૦નો ગુજરાતનો ૧૦મો અધિનિયમ રદ કરવા બાબત, ગુજરાતની નવી રાજધાની (ધેરાવા)નું નિયંત્રણ કરવા બાબતનો અધિનિયમ, ૧૯૬૦ આથી રદ કરવામાં આવે છે.

સન ૨૦૦૨નો ગુજરાત વટહુકમ રજો. ૩. રદ કરવા બાબત, ગુજરાતની નવી રાજધાની (ધેરાવા)નું નિયંત્રણ (રદ કરવા બાબત) વટહુકમ, ૨૦૦૨ આથી રદ કરવામાં આવે છે.

નિવેદન

ગુજરાત રાજ્યમાં કાયમી રાજધાનીની જગ્યાના ઘેરાવામાં વિકાસનું નિયંત્રણ અને નિયમન કરવા માટે ગુજરાતની નવી રાજધાની (ઘેરાવા)નું નિયંત્રણ કરવા બાબતનો અધિનિયમ, ૧૯૬૦ અધિનિયમિત કરવામાં આવ્યો હતો. તે, રાજ્યની નવી રાજધાની બહારની કોઈ તમામ બાજુએ પાંચ માઈલના અંતરની અંદર અને તેને લગભગના વિસ્તારને પણ લાગુ પડે છે. સદરહુ અધિનિયમ, નિયંત્રિત વિસ્તારમાં કોઈપણ મકાન ઉભું કરવા અથવા કોઈપણ ખોદકામ કરવા અથવા તેને વિસ્તારવા અથવા રસ્તા સુધી જવા આવવાની કોઈપણ માર્ગ તૈયાર કરવા માટે કલેક્ટરની પૂર્વપરવાનગી મેળવવા માટેની જોગવાઈ કરે છે. તે, જમીનના વપરાશના હેતુ માટે રાજ્ય સરકારની પરવાનગી મેળવવા માટેની પણ જોગવાઈ કરે છે. ૧૯૭૬ના વર્ષમાં રાજ્યમાં વિકાસ યોજનાઓ અને નગરરચના યોજનાઓના અમલીકરણ માટે ગુજરાત નગરરચના અને શહેરી વિકાસ અધિનિયમ, ૧૯૭૬ અધિનિયમિત કરવામાં આવ્યો હતો. સન ૧૯૮૬ના વર્ષમાં, સન ૧૯૭૬ના અધિનિયમની કલમ ૨૨ હેઠળ ગાંધીનગર શહેરી વિકાસ સત્તામંડળની રચના કરવામાં આવી હતી. ગાંધીનગર શહેરી વિકાસ સત્તામંડળ, સન ૧૯૮૦ના અધિનિયમ હેઠળ આવરી લીધેલ વિસ્તારમાંના વિકાસની સંભાળ રાખતું હોવાથી, એક જ હેતુ માટે રાજધાનીના વિસ્તારોમાં અને તેને લગભગના વિસ્તારોમાં હવે બે સત્તામંડળો રાખવા જરૂરી નથી એકજ હેતુ માટે લોકોને બે અલગ અલગ સત્તામંડળો સમાલ રજૂઆતો કરવામાં પડતી હાડખારીને મૂર કરવા માટે ગુજરાત નવી રાજધાની (ઘેરાવા)નું નિયંત્રણ કરવા બાબત અધિનિયમ, ૧૯૬૦ રદ કરવાનું જરૂરી જણાયું છે.

તે સમયે ગુજરાત વિધાનસભાનું સત્ર ચાલુ ન હોવાથી, ઉપર્યુક્ત ઉદ્દેશ સિદ્ધ કરવા માટે ગુજરાતની નવી રાજધાની (ઘેરાવા)નું નિયંત્રણ (રદ કરવા બાબત) વટહુકમ, ૨૦૦૨ તારીખ : ૧લી જુલાઈ, ૨૦૦૨ના રોજ પ્રાચ્યાપિત કરવામાં આવ્યો હતો. સદરહુ વટહુકમને, તારીખ : ૧૭મી ડિસેમ્બર, ૨૦૦૨ના રોજ બોલાવવામાં આવેલ ગુજરાત વિધાનસભાના સત્ર સમક્ષ મૂકવામાં આવ્યો હતો અને તે જ દિવસે સત્ર સમાપ્ત થયું હતું. સદરહુ વટહુકમને અધિનિયમમાં રૂપાંતરિત કરતું વિધેયક, સન ૨૦૦૨ના ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક ૨૪ તરીકે પણ પ્રસિદ્ધ થયું હતું, પણ સદરહુ વિધેયકને સમયના અભાવે હાથ પર લઈ શકાયું ન હતું.

બારતના સંવિધાનની કલમ ૨૧૩ના ખંડ (૨)ના પેટા-ખંડ (ક)ની ક્રમે, સદરહુ વટહુકમ, ગુજરાત વિધાનસભા કરી બોલાવવાની તારીખથી છ અઠવાડિયાની મુદત જ તારીખ પૂરી થાય છે તે તારીખ : ૬મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩ પછી અમલમાં હોતો બંધ થશે. સદરહુ વટહુકમની જોગવાઈઓનો અમલ ચાલુ રાખવા માટે તાત્કાલિક પગલાં લેવાનું હિત છે. તેથી, ગુજરાત વિધાનસભાનું સત્ર ચાલુ ન હોવાથી, ઉપર્યુક્ત ઉદ્દેશ સિદ્ધ કરવા માટે આ વટહુકમ પ્રાચ્યાપિત કરવામાં આવે છે.

ગાંધીનગર.

તારીખ ૩૧મી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૩.

મુંદરસિંહ બંડારી,

ગુજરાતના રાજ્યપાલ.

ગુજરાત રાજ્યપાલના મુકામથી અને તેમના નામે

બી. કે. સિ.હા,

સરકારના અગ્ર સચિવ.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV] SATURDAY, FEBRUARY 1, 2003/MAGHA 12, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bill, Acts and Notifications other than those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧લી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા તારીખ ૩૦મી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૨ના ગુજરાત સરકારના શહેરી વિકાસ અને શહેરી ગૃહ નિર્માણ વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક : જીએચ-વી-૨૦૦૩નો ૨૭-એસએએ-૧૦૮૫-૫૮૪-૬નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

Notification*Under***The Gujarat Slum Areas (Improvement, Clearance and Redevelopment) Act, 1973.**

ગુજરાત ગંદા વસવાટ વિસ્તાર (સુધારણા, નાબૂદી અને પુનર્વિકાસ) અધિનિયમ, ૧૯૭૩ હેઠળ જાહેરનામું
ગુજરાત સરકાર

શહેરી વિકાસ અને શહેરી ગૃહનિર્માણ વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૩૦મી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગંદા વસવાટ વિસ્તાર (સુધારણા, નાબૂદી અને પુનર્વિકાસ) અધિનિયમ, ૧૯૭૩.

ક્રમાંક : જીએચ-વી-૨૦૦૩નો ૨૭-એસએએ-૧૦૮૫-૫૮૪-ઠ:- ગુજરાત ગંદા વસવાટ વિસ્તાર (સુધારણા, નાબૂદી અને પુનર્વિકાસ) અધિનિયમ, ૧૯૭૩ (સન ૧૯૭૩ના ગુજરાતના ૧૧મા)ની કલમ ૨૨ની પેટા-કલમ (૨)થી મળેલી સત્તાની રૂએ, શહેરી વિકાસ અને શહેરી ગૃહનિર્માણ વિભાગના તારીખ ૨૫-૮-૧૯૮૮ના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક : જીએચ-વી-૧૯૮૮નો ૧૨૬-એસએએ-૧૦૮૫-૫૮૪-ઠ, હેઠળ શ્રી સામંતભાઈ ડી. પરમાર, શ્રી આનંદભાઈ ડાભી અને શ્રી જયેન્દ્રસિંહ નવલસિંહ વાઘેલાની ગુજરાત ગંદા વસવાટ નાબૂદી બોર્ડના બિન-સરકારી સભ્યો તરીકે નિમણૂક કરવામાં આવેલ છે. તેઓએ તારીખ ૬-૧-૨૦૦૩, ૮-૧-૨૦૦૩ અને ૧૭-૧-૨૦૦૩ના પત્રથી તેઓના રાજીનામા આપેલ છે. આથી તાત્કાલિક અસરથી તેમનાં રાજીનામા સ્વીકારવામાં આવે છે.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

ગીતા મહેતા,
ગુજરાત સરકારના નાયબ સચિવ.

સરકારી મધ્યસ્થ પ્રેસ, ગાંધીનગર.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

MONDAY, FEBRUARY 3, 2003/MAGHA 14, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX.

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ,
સચિવાલય, ગાંધીનગર, તારીખ ૩ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા તારીખ ૩ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના નાણાં વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક : (જીએચએન-૫)જીએસટી-૨૦૦૩-(એસ.૪૯)(૩૭૧)/૬ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારું પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબસચિવ.

Notification

re

amendment to the Government Notification, Finance Department No. (GHN-14)/
GST-1092(S. 49)(251)-TH, dated the 1st April, 1992.

નાણા વિભાગનું તા. ૧લી એપ્રિલ, ૧૯૯૨નું સરકારી જાહેરનામું ક્રમાંક (જીએચએન-૧૪)/જી.એસ.ટી.-૧૦૯૨
(એસ-૪૯)(૨૫૧)/ઠ, સુધારવા સંબંધી જાહેરનામું.

નાણા વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર. તારીખ ૩૦ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩.

ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯.

ક્રમાંક : (જીએચએન-૫) જીએસટી-૨૦૦૩-(એસ. ૪૯) (૩૭૧)/ઠ:- ગુજરાત સરકારને જાહેર હિતમાં તેમ કરવું
જરૂરી લાગે છે;

તેથી, હવે, ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯ (સન ૧૯૭૦નાં ગુજરાતના ૧લા)ની કલમ ૪૯ની પેટા-કલમ
(૨)થી મળેલી સત્તાની રૂએ, ગુજરાત સરકાર, આથી, નાણા વિભાગનું તા. ૧લી એપ્રિલ, ૧૯૯૨નું સરકારી જાહેરનામું
ક્રમાંક : (જીએચએન-૧૪) /જીએસટી-૧૦૯૨-(એસ. ૪૯)(૨૫૧)/ઠ. નીચે પ્રમાણે સુધારે છે:-

સદરહુ જાહેરનામાને જોડેલી અનુસૂચિમાં, અનુક્રમાંક. ૧૩૮ની નોંધ કમી કરવી.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

એમ. એન. જોષી,
સરકારના અધિક સચિવ.

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

THURSDAY, FEBRUARY 6, 2003/MAGHA 17, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, દક્ષી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા તારીખ ૨૯મી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના માહિતી અને પ્રસારણ વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક : (જાએચટી-૨૦૦૩-૨)-વીડીઓ-૧૦૨૦૦૨-૨૧૩-ઈ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

Notification

Re

Amendment to the Gujarat Cinemas (Regulation of Exhibition by Video) Rules, 1984.

ગુજરાત સિનેમા (વિડિઓ દ્વારા પ્રદર્શનનું નિયમન), નિયમો, ૧૯૮૪ સુધારવા સંબંધી જાહેરનામું
માહિતી અને પ્રસારણ વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૨૯મી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૩.

મુંબઈ સિનેમા (નિયમન) અધિનિયમ, ૧૯૫૩.

ક્રમાંક : (જીએચટી-૨૦૦૩-૨) વીડીઓ. ૧૦૨૦૦૨-૨૧૩-ઈ :- ગુજરાત સિનેમા (વિડિઓ દ્વારા પ્રદર્શનનું નિયમન) નિયમો, ૧૯૮૪ વધુ સુધારતા નિયમોનો અમુક મુસદ્દો, મુંબઈ સિનેમા (નિયમન) અધિનિયમ, ૧૯૫૩ (સન ૧૯૫૩ના મુંબઈના ૧૧મા) ની કલમ ૯ની પેટા-કલમ (૪)થી ફરમાવ્યા પ્રમાણે, માહિતી અને પ્રસારણ વિભાગના તારીખ પમી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૨ના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક : (જીએચટી.-૨૦૦૨-૮) વીડીઓ-૧૦૨૦૦૨-૨૧૩-ઈ હેઠળ તારીખ પમી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૨ના ગુજરાત સરકારી રાજપત્ર, અસાધારણ, ભાગ-૪-બીના પાના ૨૫૩-૧ થી ૨૫૩-૨ પર પ્રસિદ્ધ કર્યો હતો અને તેનાથી અસર થવાનો સંભવ હોય તેવી તમામ વ્યક્તિઓ પાસેથી સદરહુ જાહેરનામું રાજપત્રમાં પ્રસિદ્ધ થયાનો તારીખથી ત્રીસ દિવસની મુદત સુધીમાં વાંધા અને સૂચનો મંગાવવામાં આવ્યા હતા;

અને સરકારને કોઈ વાંધા અથવા સૂચનો મળ્યા નથી;

તેથી, હવે, મુંબઈ સિનેમા (નિયમન) અધિનિયમ, ૧૯૫૩ (સન ૧૯૫૩ના મુંબઈના ૧૧મા) ની કલમ ૯ થી મળેલી સત્તાની રૂબરૂ, ગુજરાત સરકાર, આથી, ગુજરાત સિનેમા (વિડિઓ દ્વારા પ્રદર્શનનું નિયમન) નિયમો, ૧૯૮૪ વધુ સુધારવા નીચેના નિયમો કરે છે:-

૧. આ નિયમો ગુજરાત સિનેમા (વિડિઓ દ્વારા પ્રદર્શનનું નિયમન) (સુધારા) નિયમો, ૨૦૦૩ કહેવાશે.

૨. ગુજરાત સિનેમા (વિડિઓ દ્વારા પ્રદર્શનનું નિયમન) નિયમો, ૧૯૮૪માં, નિયમ ૧૬ને બદલે, નીચેનો મજકૂર મૂકવો.

"૧૬. ફી :- ત્રણ વર્ષ માટે, વિડિઓ સિનેમા માટે લાઈસન્સ માટેની અથવા લાઈસન્સ તાજુ કરી આપવા માટેની ફી નીચે પ્રમાણે રહેશે:-

અનુક્રમાંક	બેઠકોની સંખ્યા	ફી રૂ.
૧	૨	૩
૧.	૫૦ બેઠકોથી વધુ ન હોય, તો	૧૦૦૦
૨.	૫૦ બેઠકોથી વધુ હોય, પરંતુ ૧૦૦ બેઠકોથી વધુ ન હોય, તો	૨૦૦૦
૩.	૧૦૦ બેઠકોથી વધુ પરંતુ ૧૫૦ બેઠકોથી વધુ ન હોય, તો	૩૦૦૦
૪.	૧૫૦ બેઠકોથી વધુ પરંતુ ૨૦૦ બેઠકોથી વધુ ન હોય, તો	૪૦૦૦"

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

સી. એમ. શાહ,
સરકારના નાયબ સચિવ.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol.XLIV] FRIDAY, FEBRUARY 21, 2003/PHALGUNA 2, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ,
સચિવાલય, ગાંધીનગર, તા. ૨૧મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩

તારીખ : ૨૧મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩ ના ગુજરાત રાજ્યત્ર, (અસાધારણ)માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા સન
૨૦૦૩ ના ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક : ૧ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોનીજાણ સારું પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT BILL NO. 1 OF 2003.**THE GUJARAT NEW CAPITAL (PERIPHERY) CONTROL (REPEAL) BILL, 2003.****A BILL***to repeal the Gujarat New Capital (Periphery) Control Act, 1960.*

ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમોના નિયમ-૧૨૭-અ ના પરંતુક અન્વયે આપવામાં આવેલી અધ્યક્ષની સંમતિથી નીચેનું વિધેયક પ્રસિધ્ધ કર્યું છે.

સન ૨૦૦૩ નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક : ૧.

ગુજરાતની નવી રાજધાની (ઘેરાવા)નું નિયંત્રણ (રદ કરવા બાબત)
વિધેયક, ૨૦૦૩.

ગુજરાતની નવી રાજધાની (ઘેરાવા)નું નિયંત્રણ કરવા બાબતનો અધિનિયમ, ૧૯૬૦ રદ
કરવા બાબત વિધેયક.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :

૧. (૧) આ અધિનિયમ ગુજરાતની નવી રાજધાની (ઘેરાવા)નું નિયંત્રણ (રદ કરવા બાબત) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે. ટૂંકી સંજ્ઞા અને આરંભ.
- (૨) તે સન ૨૦૦૨ના જુલાઈ મહિનાની ૧લી તારીખે અમલમાં આવ્યો છે એમ ગણાશે.
૨. ગુજરાતની નવી રાજધાની (ઘેરાવા)નું નિયંત્રણ કરવા બાબતનો અધિનિયમ, ૧૯૬૦ આથી રદ કરવામાં આવે છે. સન ૧૯૬૦નો ગુજરાતનો ૧૦મો અધિનિયમ રદ કરવા બાબત.
૩. ગુજરાતની નવી રાજધાની (ઘેરાવા)નું નિયંત્રણ (રદ કરવા બાબત) વટહુકમ, ૨૦૦૩ આથી રદ કરવામાં આવે છે. રદ કરવા બાબત.

સન ૧૯૬૦નો
ગુજરાતનો ૧૦મો.

સન ૨૦૦૩નો
ગુજરાતનો વટહુકમ
૧ લો.

ઉદ્દેશો અને કારણો

ગુજરાત રાજ્યમાં કાયમી રાજધાનીની જગ્યાના ઘેરાવામાં વિકાસનું નિયંત્રણ અને નિયમન કરવા માટે ગુજરાતની નવી રાજધાની (ઘેરાવા)નું નિયંત્રણ કરવા બાબતનો અધિનિયમ, ૧૯૬૦ અધિનિયમિત કરવામાં આવ્યો હતો. તે, રાજ્યની નવી રાજધાની બહારની હદથી તમામ બાજુએ પાંચ માઈલના અંતરની અંદર અને તેને લગોલગના વિસ્તારને પણ લાગુ પડે છે. સદરહુ અધિનિયમ, નિયંત્રણ વિસ્તારમાં કોઈપણ મકાન ઉભું કરવા અથવા કોઈપણ ખોદકામ કરવા અથવા તેને વિસ્તારવા અથવા રસ્તા સુધી જવા આવવાનો કોઈપણ માર્ગ તૈયાર કરવા માટે કલેક્ટરની પૂર્વપરવાનગી મેળવવા માટેની જોગવાઈ કરે છે. તે, જમીનના વપરાશ ફેરફાર માટે રાજ્ય સરકારની પરવાનગી મેળવવા માટેની પણ જોગવાઈ કરે છે. ત્યારબાદ, રાજ્યમાં વિકાસ યોજનાઓ અને નગરરચના યોજનાઓના અમલીકરણ માટે ગુજરાત નગરરચના અને શહેરી વિકાસ અધિનિયમ, ૧૯૭૬ અધિનિયમિત કરવામાં આવ્યો હતો. સન ૧૯૮૬ના વર્ષમાં, સન ૧૯૭૬ના અધિનિયમની કલમ ૨૨ હેઠળ ગાંધીનગર શહેરી વિકાસ સત્તામંડળની રચના કરવામાં આવી હતી. ગાંધીનગર શહેરી વિકાસ સત્તામંડળ, સન ૧૯૬૦ના અધિનિયમ હેઠળ આવરી લીધેલ વિસ્તારમાંના વિકાસની સંભાળ રાખતું હોવાથી એક જ હેતુ માટે રાજધાનીના વિસ્તારોમાં અને તેને લગોલગના વિસ્તારોમાં હવે બે સત્તામંડળો રાખવા જરૂરી નથી. એક જ હેતુ માટે લોકોને બે અલગ અલગ સત્તામંડળો સમક્ષ રજૂઆતો કરવામાં પડતી હાડમારીને દૂર કરવા માટે ગુજરાત નવી રાજધાની (ઘેરાવા)નું નિયંત્રણ કરવા બાબત અધિનિયમ, ૧૯૬૦ ૨૬ કરવાનું જરૂરી જણાયું છે.

તે સમયે ગુજરાત વિધાનસભાનું સત્ર ચાલુ ન હોવાથી, ઉપર્યુક્ત ઉદ્દેશ સિધ્ધ કરવા માટે ગુજરાતની નવી રાજધાની (ઘેરાવા)નું નિયંત્રણ (૨૬ કરવા બાબત) વટહુકમ, ૨૦૦૨ તારીખ : ૧લી જુલાઈ, ૨૦૦૨ના રોજ પ્રખ્યાપિત કરવામાં આવ્યો હતો. સદરહુ વટહુકમને, તારીખ : ૨૭મી ડિસેમ્બર, ૨૦૦૨ના રોજ બોલાવવામાં આવેલ ગુજરાત વિધાનસભાના સત્ર સમક્ષ મૂકવામાં આવ્યો હતો અને તે જ દિવસે સત્ર સમાપ્ત થયું હતું. સદરહુ વટહુકમને અધિનિયમમાં રૂપાંતરિત કરતું વિધેયક, સન ૨૦૦૨ના ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક ૨૪ તરીકે પ્રસિધ્ધ થયું હતું, પણ સમયના અભાવે હાલ પર લઈ શકાયું ન હતું.

ભારતના સંવિધાનની કલમ ૨૧૩ના ખંડ (૨)ના પેટા-ખંડ (ક)ની રૂએ, સદરહુ વટહુકમ, ગુજરાત વિધાનસભા ફરી બોલાવવાની તારીખથી છ અઠવાડિયાની મુદત જે તારીખે પૂરી થાય છે તે તારીખ : ૬ઠ્ઠી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩ પછી અમલમાં હોતો બંધ થશે. સદરહુ વટહુકમની જોગવાઈઓનો અમલ ચાલુ રાખવા માટે તાત્કાલિક પગલાં લેવાનું ઈષ્ટ છે. તેથી, ગુજરાત વિધાનસભાનું સત્ર ચાલુ ન હોવાથી, ઉપર્યુક્ત ઉદ્દેશ સિધ્ધ કરવા માટે ગુજરાતની નવી રાજધાની (ઘેરાવા)નું નિયંત્રણ (૨૬ કરવા બાબત) વટહુકમ, ૨૦૦૩ને, સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત વટહુકમ ક્રમાંક : ૧ તરીકે પ્રખ્યાપિત કરવામાં આવ્યો હતો.

આ વિધેયકથી, સદરહુ વટહુકમને સ્થાને રાજ્ય વિધાનમંડળનો અધિનિયમ મૂકવા ધાર્યું છે.

તારીખ: ૨૧મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩.

ઈન્દ્રવિજયસિંહ જાડેજા.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

ગાંધીનગર,
તારીખ : ૨૧મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩,

વી. એમ. કોઠારે,
ગુજરાત સરકારના સચિવ,
વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIII]

FRIDAY, FEBRUARY 21, 2003/PHALGUNA 2, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarat translation of Bill, Acts and Notification other than
these published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, તા. ૨૧મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩.

તારીખ ૨૧મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩ના ગુજરાત રાજપત્ર (અસાધારણ)માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક ૨ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT BILL NO. 2 OF 2003.**THE NORTH GUJARAT UNIVERSITY (AMENDMENT)
BILL, 2003****A BILL***further to amend the North Gujarat University Act, 1986.*

ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમોના નિયમ-૧૨૭-અ ના પરંતુક અન્વયે આપવામાં આવેલી અધ્યક્ષની સંમતિથી નીચેનું વિધેયક પ્રસિધ્ધ કર્યું છે. ઠ

સન ૨૦૦૩નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક : ૨.

ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી (સુધારા) વિધેયક, ૨૦૦૩.

ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી અધિનિયમ, ૧૯૮૬ વધુ સુધારવા બાબત વિધેયક.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચની અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

૧. (૧) આ અધિનિયમ ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી (સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે. ટૂંકી સંજ્ઞા અને આરંભ.
- (૨) તે તરત જ અમલમાં આવશે.

સન ૧૯૮૬નો ૨. ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી અધિનિયમ, ૧૯૮૬ (જેનો આમાં હવે પછી, 'મુખ્ય દીર્ઘ સંજ્ઞાનો ગુજરાતનો અધિનિયમ' તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે)માં, દીર્ઘ સંજ્ઞામાં, "ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી", એ સુધારો. શબ્દોને બદલે, "હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી" એ શબ્દો મૂકવા.

૩. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૧માં, પેટા-કલમ (૧)માં, "ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી અધિનિયમ, ૧૯૮૬" એ શબ્દો અને આંકડાને બદલે, "હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી અધિનિયમ, ૧૯૮૬" એ શબ્દો મૂકવા. સન ૧૯૮૬ના ગુજરાતના ૨૨માની કલમ ૧નો સુધારો.

૪. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૨માં, ખંડ (૧૬)માં, "ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી અધિનિયમ" એ શબ્દોને બદલે, "હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી અધિનિયમ" એ શબ્દો મૂકવા. સન ૧૯૮૬ના ગુજરાતના ૨૨માની કલમ ૨નો સુધારો.

૫. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૩માં, પેટા-કલમ (૧)માં, "ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી" એ શબ્દોને બદલે, "હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી" એ શબ્દો મૂકવા. સન ૧૯૮૬ના ગુજરાતના ૨૨માની કલમ ૩નો સુધારો.

સન ૧૯૮૬ના હ.
ગુજરાતના ૨૨
અધિનિયમમાં
નવી કલમ
૭૯૬ દાખલ
કરવા બાબત.

મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૭૯ પછી, નીચેની નવી કલમ દાખલ કરવી :-

“વિદ્યમાન કાયદાઓ, લેખો,
વિ.માં ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી,
અધિનિયમ, ૧૯૮૬ અને
ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટીના
ઉલ્લેખોના અર્થઘટન બાબત.

૭૯૬. (૧) ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી
(સુધારા)અધિનિયમ, ૨૦૦૩ (જેનો આમાં
હવે પછી, “સદરહુ અધિનિયમ” તરીકે ઉલ્લેખ
કર્યો છે તે)નો આરંભ થયેથી, કોઈ વિદ્યમાન
કાયદા અથવા લેખ અથવા દસ્તાવેજમાંના -

સન ૨૦૦૩નો
ગુજરાતનો.

- (ક) “ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી અધિનિયમ, ૧૯૮૬” એ શબ્દપ્રયોગના કોઈ ઉલ્લેખનું અર્થઘટન, જાણે કે તે “હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી અધિનિયમ, ૧૯૮૬” હોય તેમ કરવામાં આવશે, અને
- (ખ) “ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી” એ શબ્દપ્રયોગના કોઈ ઉલ્લેખનું અર્થઘટન, જાણે કે તે “હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી” હોય તેમ કરવામાં આવશે.
- (૨) સદરહુ અધિનિયમના આરંભ પહેલા, ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટીએ કરેલ કોઈ કૃત્ય અથવા તેણે અથવા તેની વિરુદ્ધ કાઈલ કરેલ કોઈ દાવા અથવા અન્ન કાર્યવાહી, હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટીએ કરેલ અથવા યથાપ્રસંગ, તેણે અથવા તેની વિરુદ્ધ કાઈલ કરેલ છે તેમ ગણાશે.
- સ્પષ્ટીકરણ :- આ કલમના હેતુ માટે, “વિદ્યમાન કાયદો” એટલે સદરહુ અધિનિયમના આરંભની તરત પહેલા ગુજરાત રાજ્યના કોઈપણ ભાગમાં અમલમાં હોય તેવા, ભારતના સંવિધાનની સાતમી અનુસૂચિમાંની યાદી ૨ અને તેમાં નિર્દિષ્ટ કરેલી બાબતોના સંબંધમાં બીજા કોઈપણ સક્ષમ સત્તામંડળના વિધાનમંડળનો કોઈપણ અધિનિયમન અને તેમાં, આવા કોઈ અધિનિયમન હેઠળ કરેલ, ઠરાવેલ અથવા બહાર પાડેલ કાયદાનું પીઠબળ ધરાવતા કોઈપણ સ્ટેચ્યુટ, વટહુકમ, નિયમ, પેટા-કાયદો, વિનિયમ, હુકમ, જાહેરનામું, યોજના, નમૂનો અથવા બીજો લેખ.”.

ઉદ્દેશો અને કારણો

સંસ્કૃત, પ્રાકૃત, અપભ્રંશ અને દેશ્યભાષા, વ્યાકરણ, કોશ, અલંકારશાસ્ત્ર, છંદશાસ્ત્ર, કાવ્યમીમાંસા, ઇતિહાસ, તત્ત્વજ્ઞાન, યોગના ક્ષેત્રમાં અને વિશેષતઃ “સિધ્ધહેમ શબ્દાનુશાસન” ની રચનામાં અમૂલ્ય યોગદાન અને ઉજ્જવળ કામગીરીને લીધે, શ્રી હેમચંદ્રાચાર્ય, કલિકાલ સર્વજ્ઞશ્રી તરીકે ઓળખાયા અને તેમને ગુજરાતની સાંસ્કૃતિક અસ્મિતાના જ્યોતિર્ધર અને પ્રણેતા તરીકે ગણવામાં આવેલા.

ધાર્મિક, સાહિત્યિક અને શૈક્ષણિક ક્ષેત્રમાં અપ્રતિમ યોગદાન બદલ કલિકાલ હેમચંદ્રાચાર્યને શ્રધ્ધાંજલિ અર્પવા માટે, ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટીની એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલે, “ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી” નું “હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી” તરીકે પુનઃ નામાભિમાન કરવાનું ઉચિત ગણેલ છે. એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલે તે મતલબનો ઠરાવ પસાર કરેલ છે. તદ્દનુસાર, ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી અધિનિયમ, ૧૯૮૬ ની દીર્ઘ સંજ્ઞા, ટૂંકી સંજ્ઞા અને અન્ય કલમોમાં સુધારો કરવાની જરૂર જણાઈ છે.

આ વિધેયકથી, ઉપર્યુક્ત ઉદ્દેશો સિધ્ધ કરવા ધાર્યું છે.

તારીખ : ૨૧મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩

જનરલ મેનેજર પટેલ

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

વી. એમ. કોઠારે,

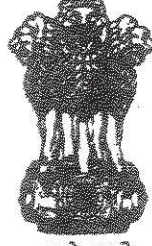
ગાંધીનગર,

ગુજરાત સરકારના સચિવ,

તારીખ : ૨૧મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોના વિભાગ.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

VOL. XLIV

FRIDAY, FEBRUARY 21, 2003/ PHALGUNA 2, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ,
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૨૧મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩,

તારીખ : ૨૧મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩ ના ગુજરાત રાજપત્ર, (અસાધારણ)માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા સન
૨૦૦૩ ના ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક : ૩ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોને જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT BILL NO. 3 OF 2003.**THE BOMBAY PRIMARY EDUCATION (GUJARAT
AMENDMENT) BIL,2003.****A BILL***further to amend the Bombay primary Education Act,1947.*

ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમોના નિયમ-૧૨૭-અ ના પરંતુક અન્વયે આપવામાં આવેલી અધ્યક્ષની સંમતિથી નીચેનું વિધેયક પ્રસિધ્ધ કર્યું છે.

સન ૨૦૦૩નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક. ૩ .

મુંબઈ પ્રાથમિક શિક્ષણ (ગુજરાત સુધારા) વિધેયક, ૨૦૦૩.

મુંબઈ પ્રાથમિક શિક્ષણ અધિનિયમ, ૧૯૪૭ વધુ સુધારવા બાબત વિધેયક.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

૧. (૧)આ અધિનિયમ, મુંબઈ પ્રાથમિક શિક્ષણ (ગુજરાત સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.

ટૂંકી સંજ્ઞા અને
આરંભ.

(૨) તે, સન ૧૯૮૮ના જૂન મહિનાની ૧૧મી તારીખે અમલમાં આવ્યો છે એમ ગણાશે.

સન ૧૯૪૭નો
મુંબઈનો ૬૧મો.

૨. મુંબઈ પ્રાથમિક શિક્ષણ અધિનિયમ, ૧૯૪૭ (જેનો આમાં હવે પછી, “ મુખ્ય અધિનિયમ ” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે)માં, કલમ ૨માં,-

સન ૧૯૪૭ના
મુંબઈના ૬૧મીની
કલમ ૨નો સુધારો.

(૧) ખંડ (૫) પછી, નીચેનો ખંડ દાખલ કરવો :-

“(૫ક) “ અધિકૃત અધિકારી ” એટલે રાજ્ય સરકાર, હુકમથી નિમણૂક કરે તેવા

અધિકારી;”;

(૨) ખંડ (૧૮) પછી, નીચેના ખંડો ઉમેરવા :-

“(૨૦) “ શિક્ષક ” એટલે પ્રાથમિક શાળાના શિક્ષક ;

(૨૧) “વિદ્યાર્થી” એટલે મુખ્ય શિક્ષકની દેખરેખ અને નિયંત્રણ હેઠળ

પ્રાથમિક શાળામાં શિક્ષક અને બાળકો (વિદ્યાર્થીઓ) ને સહાય કરવા

માટે કરારથી નિમાયેલ વ્યક્તિ.”.

૩. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૧૩માં, પેટા-કલમ (૨) માં, ખંડ (ડ) પછી નીચેનો ખંડ દાખલ કરવો :-
- “(ડડ) રાજ્ય સરકાર અથવા યથાપ્રસંગ, અધિકૃત અધિકારીના અભિપ્રાય મુજબ જરૂરી હોય તેટલી સંખ્યામાં વિદ્યાસહાયકો નિભાવવા;”.
- સન ૧૯૪૭ના મુંબઈના ૬૧માની કલમ ૧૩નો સુધારો.
૪. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૧૭માં, પેટા-કલમ (૧) માં, ખંડ (ક) પછી નીચેનો ખંડ દાખલ કરવો :-
- “(કક) રાજ્ય સરકારના અભિપ્રાય મુજબ જરૂરી હોય તેટલી સંખ્યામાં વિદ્યાસહાયકો નિભાવવા;”.
- સન ૧૯૪૭ના મુંબઈના ૬૧માની કલમ ૧૭નો સુધારો.
૫. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૨૦માં,-
- (૧) પેટા-કલમ (૧) પછી, નીચેની પેટા-કલમ દાખલ કરવી :-
- “(૧ક) દરેક જિલ્લા શાળા મંડળે અને દરેક અધિકૃત નગરપાલિકાએ અને માન્ય ખાનગી પ્રાથમિક શાળાએ, રાજ્ય સરકાર અથવા અધિકૃત અધિકારીની મંજૂરીથી, રાજ્ય સરકાર અથવા યથાપ્રસંગ, અધિકૃત અધિકારીના અભિપ્રાય મુજબ જરૂરી હોય તેટલી સંખ્યામાં વિદ્યાસહાયકો નિભાવવા જોઈશે.”.
- (૨) પેટા-કલમ (૪) પછી, નીચેની નવી પેટા-કલમો દાખલ કરવી :-
- “(૫) રાજ્ય સરકાર, ઠરાવવામાં આવે તેવી સત્તા વાપરવા અને તેવા કાર્યો બજાવવા માટે વિદ્યાસહાયક સમિતિ એ નામની રાજ્ય સ્તરની સમિતિ રચી શકશે.
- (૬) રાજ્ય સરકાર ઠરાવવામાં આવે તેવી સત્તા વાપરવા અને કાર્યો બજાવવા માટે ગ્રામ શિક્ષણ સમિતિ અને ગ્રામ શાળા બાંધકામ સમિતિ રચી શકશે.”.
- વિદ્યાસહાયકોની પસંદગી.
૬. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૨૩ પછી, નીચેની નવી કલમ દાખલ કરવી :-
- “૨૩ક . (૧) વિદ્યાસહાયકોની પસંદગી માટે,
- (ક) દરેક જિલ્લા માટે, ઠરાવવામાં આવે તેવી વ્યક્તિઓની બનેલી;
- (ખ) દરેક અધિકૃત નગરપાલિકાના વિસ્તાર માટે, ઠરાવવામાં આવે તેવી વ્યક્તિઓની બનેલી;
- સન ૧૯૪૭ના મુંબઈના ૬૧મામાં નવી કલમ ૨૩ક દાખલ કરવા બાબત.

(ગ) માન્ય ખાનગી પ્રાથમિક શાળાઓ માટે, ઠરાવવામાં આવે તેવી વ્યક્તિઓની બનેલી;

પસંદગી સમિતિ રહેશે;

(૨) વિદ્યાસહાયકની નિમણૂક માટેની લાયકાતો ઠરાવવામાં આવે તેવી રહેશે.

(૩) પસંદગી સમિતિએ, ઠરાવવામાં આવે તેવા માપદંડથી અને તેવી રીતે વિદ્યાસહાયક તરીકેની નિમણૂક માટે ઉમેદવારોની પસંદગી કરવી જોઈશે.

(૪) જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણ અધિકારી અથવા નગર શાળા મંડળના વહીવટી અધિકારી અથવા અનુદાન મેળવતી ખાનગી પ્રાથમિક શાળાના મેનેજિંગ ટ્રસ્ટી, જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણ અધિકારીની મંજૂરીથી અથવા યથાપ્રસંગ, પસંદગી સમિતિએ આપેલ આદેશો અનુસાર અને વિદ્યાસહાયક યોજનામાં જણાવેલી ઠરાવવામાં આવે તેવી બોલીઓ અને શરતોને અધીન રહીને, ઉમેદવારોની નિમણૂક કરી શકશે.

(૫) જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણ અધિકારી અથવા નગર શાળા મંડળના વહીવટી અધિકારી અથવા યથાપ્રસંગ, અનુદાન મેળવતી માન્ય ખાનગી શાળાના કિસ્સામાં, જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણ અધિકારી અથવા યથાપ્રસંગ, જિલ્લા શિક્ષણ અધિકારીની મંજૂરીથી સંચાલકમંડળ સાથે ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં અને તેવી બોલીઓ અને શરતોએ કરાર કરેલ હોય તે સિવાય, કોઈ વ્યક્તિને વિદ્યાસહાયક તરીકે નીમી શકાશે નહિ.

(૬) વિદ્યાસહાયકની ફરજો ઠરાવવામાં આવે તેવી રહેશે.

(૭) આ અધિનિયમની કલમો ૨૦ અને ૨૩માં અને ગુજરાત પંચાયત અધિનિયમ, ૧૯૯૩ની કોઈપણ જોગવાઈમાં વિરુદ્ધનો ગમે તે મજકૂર હોય તેમ છતાં, આ કલમની જોગવાઈઓની અસર રહેશે.

સન ૧૯૯૩નો
ગુજરાતનો
૧૮મો.

સન ૧૯૪૭ના
મુંબઈના ૬૧માની
કલમ ૬૩નો
સુધારો.

૭. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૬૩માં,-

(૧) પેટા-કલમ (૨) માં, ખંડ (ફઅ) પછી, નીચેના ખંડો દાખલ કરવા:-

“(ફબ) વિદ્યાસહાયક સમિતિ એ નામની રાજ્ય સ્તરની સમિતિએ બજાવવાની સત્તા અને કાર્યો બાબત;

- (ફક) ગ્રામ શિક્ષણ સમિતિએ અને ગ્રામ શાળા બાંધકામ સમિતિએ બજાવવાના સત્તા અને કાર્યો બાબત;
- (ફડ) પસંદગી સમિતિઓ જેની બનેલી રહેશે તે વ્યક્તિઓ બાબત;
- (ફઈ) વિદ્યાસહાયકો તરીકે નિમણૂક માટેની લાયકાતો બાબત;
- (ફફ) વિદ્યાસહાયકો તરીકે નિમણૂક માટે ઉમેદવારોની પસંદગી માટેની રીત અને માપદંડ બાબત;
- (ફગ) વખતોવખત વિદ્યાસહાયક યોજના કરવા બાબત;
- (ફહ) વિદ્યાસહાયકે નિમણૂક માટે કરવાના કરારના નમૂના અને આવા કરારમાં આવી નિમણૂક માટેની બોલીઓ અને શરતો હોવા બાબત;
- (ફઆઈ) વિદ્યાસહાયકની ફરજો બાબત;”.

(ર) પેટા-કલમ (૩) પછી, નીચેનો પરંતુક ઉમેરવો :-

“ પરંતુ રાજ્ય સરકારને એમ ખાતરી થાય કે તાત્કાલિક પગલાં લેવાનું તેને માટે જરૂરી બનાવે તેવા સંજોગો પ્રવર્તે છે, તો તે, આ કલમ હેઠળ કરવાના કોઈપણ નિયમોની પૂર્વપ્રસિધ્ધિ વિના ચલાવી લઈ શકશે.”.

ઉદ્દેશો અને કારણો

રાજ્ય સરકાર, ભારતના સંવિધાનની કલમો ૧૮ અને ૪૫માં વિચાર્યો પ્રમાણે તમામ બાળકોને તેઓ ચૌદ વર્ષની વય પૂરી કરે ત્યાં સુધી મફત અને ફરજિયાત શિક્ષણ આપવા માટે સતત પ્રયત્નશીલ છે અને તે દિશામાં એક વધુ પગલાંરૂપે, રાજ્યમાં, જિલ્લા અને અધિકૃત નગરપાલિકાઓના વિસ્તારે અને માન્ય ખાનગી પ્રાથમિક શાળાઓમાં વિદ્યાસહાયક યોજના તરીકે ઓળખાતી કાયમી યોજના કરવા ધાર્યું છે. યોજનાથી, લાયકાત ધરાવતી બેરોજગાર વ્યક્તિઓની વધતી સંખ્યાને, વધુમાં વધુ પાંચ વર્ષની મુદત માટે, પ્રાથમિક શાળાઓના વિદ્યાર્થીઓને શીખવવાનો અને આવી શાળાઓમાં શિક્ષકોને સહાય કરવાનો રોજગાર આપવા વિચાર્યું છે. તેવું વિચાર્યું છે કે રાજ્યના દૂરવર્તી વિસ્તારોમાં પણ ફરજિયાત શિક્ષણના પ્રસારમાં યોજના સહાયરૂપ થશે અને વધુમાં વધુ પાંચ વર્ષની મુદત પછી, શિક્ષકો તરીકે નીમાવા માટે પ્રાપ્ય વ્યક્તિઓનું અનુભવી જૂથ મળી રહેશે કે જેથી કરીને રાજ્યમાં પ્રાથમિક શાળાઓમાં શીખવવાની કાર્યક્ષમતા વધારી શકાય. યોજનાથી, પ્રાથમિક શાળાઓમાં શીખવવા માટે લાયકાત ધરાવતી વ્યક્તિઓમાં બેરોજગારી ઘટાડવામાં પણ અસર થશે. આથી, મુંબઈ પ્રાથમિક શિક્ષણ અધિનિયમ, ૧૯૪૭ની કલમો ૨, ૧૩, ૧૭, ૨૦ અને ૬૩ સુધારવા ધાર્યું છે કે જેથી કરીને રાજ્ય સરકારના અભિપ્રાય મુજબ, જિલ્લા શાળા મંડળ અથવા અધિકૃત નગરપાલિકા અથવા માન્ય ખાનગી પ્રાથમિક શાળાઓના નિયંત્રણ હેઠળ પ્રાથમિક શાળાઓમાં વિદ્યાસહાયકોની જરૂરી હોય તેટલી સંખ્યા નિભાવવા માટેની જોગવાઈ કરી શકાય. કલમ ૨૦ સુધારીને પ્રાથમિક શિક્ષણમાં જાગૃતિ લાવવા અને લોકોનો સહયોગ મેળવવા માટે વિદ્યાસહાયક સમિતિ એ નામની રાજ્ય સ્તરની સમિતિ, ગ્રામ શિક્ષણ સમિતિ અને ગ્રામ શાળા બાંધકામ સમિતિની રચના કરવા પણ ધાર્યું છે.

વિદ્યાસહાયકની પસંદગીના હેતુ માટે જિલ્લા, અધિકૃત નગરપાલિકા માટે અને માન્ય ખાનગી પ્રાથમિક શાળાઓ માટે પસંદગી સમિતિઓ રચવા ધાર્યું છે. વિદ્યાસહાયકની નિમણૂક, પસંદગી સમિતિએ આપેલ આદેશો અનુસાર અને વિદ્યાસહાયક યોજનામાં કરેલ જોગવાઈઓને અધીન રહીને કરવામાં આવશે. નવી કલમ ૨૩ક તદ્દનુસાર જોગવાઈ કરે છે.

આ વિધેયકથી, ઉપર્યુક્ત ઉદ્દેશ સિધ્ધ કરવા માટે મુંબઈ પ્રાથમિક શિક્ષણ અધિનિયમ, ૧૯૪૭ સુધારવા ધાર્યું છે.

આનંદીબેન પટેલ

નાણાકીય યાદી

આ વિધેયકની કલમ પથી, મુંબઈ પ્રાથમિક શિક્ષણ અધિનિયમ, ૧૯૪૭ની કલમ ૨૦માં પેટા-કલમ (૧ક) દાખલ કરવા ધાર્યું છે, જો તે અધિનિયમિત કરવામાં આવે અને અમલમાં લાવવામાં આવે તો, તે દરેક જિલ્લા શાળા મંડળે, અધિકૃત નગરપાલિકાએ અને માન્ય ખાનગી પ્રાથમિક શાળાએ રાજ્ય સરકાર અથવા અધિકૃત અધિકારીના અભિપ્રાય મુજબ જરૂરી હોય તેટલી સંખ્યામાં વિદ્યાસહાયકો નિભાવવા માટેની જોગવાઈ કરે છે. તા. ૧૧-૬-૧૯૯૮થી વિદ્યાસહાયક યોજના અમલમાં હોવાથી, કુલ ૬૧,૬૫૩ વિદ્યાસહાયકોની નિમણૂક કરવામાં આવી છે અને તેનાથી રાજ્યના એકત્રિત ફંડમાંથી રૂા. ૧૮૪.૯૫ કરોડનું વાર્ષિક ખર્ચ થાય છે. કુલ ૬૧,૬૫૩ વિદ્યાસહાયકોને પ્રાથમિક શિક્ષકોના નિયમિત પગારધોરણમાં નિમણૂક આપવામાં આવે, તો રૂા. ૫૧૭.૮૮ કરોડનું કુલ વાર્ષિક ખર્ચ થશે. આ રીતે રૂા. ૩૩૨.૯૩ કરોડની કુલ વાર્ષિક બચત થશે.

આનંદીબેન પટેલ

ધારાકીય સત્તા સોંપવાની યાદી

આ વિધેયકથી, નીચેની બાબતોના સંબંધમાં ધારાકીય સત્તાની સોંપણીનો સમાવેશ થાય છે :-

કલમ ૨.- આ કલમની પેટા-કલમ (૧)થી, કલમ ૨માં ખંડ (૫ક) દાખલ કરવા ધાર્યું છે. જેનાથી રાજ્ય સરકારને અધિકૃત અધિકારી નીમવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૫.- આ કલમની પેટા-કલમ (૨)થી, કલમ ૨૦માં ખંડો (૫) અને (૬) દાખલ કરવા ધાર્યું છે. જેનાથી રાજ્ય સરકારને વિદ્યાસહાયક સમિતિ એ નામની રાજ્ય સ્તરની સમિતિ, ગ્રામ શિક્ષણ સમિતિ અને ગ્રામ શાળા બાંધકામ સમિતિની સત્તા અને કાર્યો નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૬.-(૧) આ કલમથી, નવી કલમ ૨૩કની પેટા-કલમ (૧)ના ખંડો (ક) થી (ગ) દાખલ કરવા ધાર્યું છે. જેનાથી રાજ્ય સરકારને, વિદ્યાસહાયકોની પસંદગી માટે દરેક જિલ્લા, દરેક અધિકૃત નગરપાલિકા અને માન્ય ખાનગી પ્રાથમિક શાળાઓ માટે તેવી વ્યક્તિઓની બનેલી પસંદગી સમિતિની રચના કરવાની સત્તા મળે છે.

(૨) નવી કલમ ૨૩કની પેટા-કલમ(૨)થી, રાજ્ય સરકારને વિદ્યાસહાયકો તરીકે નિમણૂક માટેની લાયકાતો નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે;

(૩) નવી કલમ ૨૩કની પેટા-કલમ(૩)થી, રાજ્ય સરકારને, પસંદગી સમિતિએ જે રીતે અને જે માપદંડથી વિદ્યાસહાયકોની પસંદગી કરવી જોઈશે તે રીત અને માપદંડ નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે;

(૪) નવી કલમ ૨૩કની પેટા-કલમ(૪)થી, રાજ્ય સરકારને, વિદ્યાસહાયક યોજના નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે;

(૫) નવી કલમ ૨૩કની પેટા-કલમ(૫)થી, રાજ્ય સરકારને, વિદ્યાસહાયક તરીકેની નિમણૂક માટેના કરારનો નમૂનો અને નિમણૂક માટે ની બોલીઓ અને શરતો ઠરાવવાની સત્તા મળે છે;

(૬) નવી કલમ ૨૩કની પેટા-કલમ(૬)થી, રાજ્ય સરકારને, વિદ્યાસહાયકની ફરજો નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૭.- આ કલમની પેટા-કલમ(૧)થી, રાજ્ય સરકારને, આ પેટા-કલમમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ બાબતો માટે નિયમો કરવાની સત્તા મળે છે.

ઉપર્યુક્ત ધારાકીય સત્તાની સોંપણી આવશ્યક અને સામાન્ય પ્રકારની છે.

તારીખ ૨૧મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩.

આનંદીબેન પટેલ

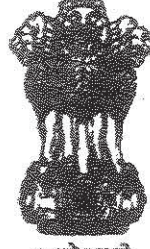
ગુજરાતના રાજ્યપાલશ્રીના હુકમથી અને તેમના નામે,

ગાંધીનગર,
તારીખ : ૨૧મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩.

વી. એમ. કોઠારે,
ગુજરાત સરકારના સચિવ,
વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રાલય, ગાંધીનગર

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol.XLIV] FRIDAY, FEBRUARY 21, 2003/PHALGUNA 2, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ,
સચિવાલય, ગાંધીનગર, તા. ૨૧મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩.

તારીખ : ૨૧મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩ ના ગુજરાત રાજપત્ર, (અસાધારણ)માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા સન
૨૦૦૩ ના ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક : ૪ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોને જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT BILL NO. 4 OF 2003.**THE BOMBAY PREVENTION OF GAMBLING (GUJARAT-AMENDMENT) BILL, 2003.****A BILL***further to amend the Bombay Prevention of Gambling Act, 1887.*

ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમોના નિયમ-૧૨૭-અ ના પરંતુક અન્વયે આપવામાં આવેલી અધ્યક્ષની સંમતિથી નીચેનું વિધેયક પ્રસિધ્ધ કર્યું છે.

સન ૨૦૦૩નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક. ૪ .

મુંબઈ જુગાર પ્રતિબંધ (ગુજરાત સુધારા) વિધેયક, ૨૦૦૩.

મુંબઈ જુગાર પ્રતિબંધ અધિનિયમ, ૧૮૮૭ વધુ સુધારવા બાબત વિધેયક.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

૧. આ અધિનિયમ, મુંબઈ જુગાર પ્રતિબંધ (ગુજરાત સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.

ટૂંકી સંજ્ઞા.

સન ૧૮૮૭નો
મુંબઈના જથ્થો.

૨. મુંબઈ જુગાર પ્રતિબંધ અધિનિયમ, ૧૮૮૭માં, કલમ દમાં, પેટા-કલમ (૧)માં, ખંડ(૧) પહેલાં, નીચેના ખંડો દાખલ કરવા:-

સન
૧૮૮૭ના
મુંબઈના જથ્થો
અધિનિયમની
કલમ દનો
સુધારો.

“(૧ક) રાજ્યના કોઈપણ વિસ્તારમાં, અધિક પોલીસ મહાનિયામક (કાયદો અને વ્યવસ્થા) અથવા કોઈપણ દરજ્જાના તે જગ્યા ધરાવતા ગમે તે અધિકારી અથવા અધિક પોલીસ મહાનિયામક, સી.આઈ.ડી. (કાઈમ) દ્વારા કાઢી અપાયેલ ખાસ વોરંટથી દરેક કેસમાં અધિકૃત કરાયેલ પોલીસ-સબ ઇન્સ્પેક્ટરના દરજ્જાથી ઉતરતા દરજ્જાના ન હોય તેવા; અને

(૧ખ) પોલીસ ક્ષેત્રના કોઈપણ વિસ્તારમાં, ખાસ પોલીસ મહાનિરીક્ષક અથવા સંબંધિત પોલીસ ક્ષેત્ર માટે નીમાયેલ નાયબ પોલીસ મહાનિરીક્ષક દ્વારા કાઢી અપાયેલ ખાસ વોરંટથી દરેક કેસમાં અધિકૃત કરાયેલ પોલીસ સબ ઇન્સ્પેક્ટરના દરજ્જાથી ઉતરતા દરજ્જાના ન હોય તેવા; અને”.

ઉદ્દેશો અને કારણો

મુંબઈ જુગાર પ્રતિબંધ અધિનિયમ, ૧૮૮૭માં, દાખલ થવા અને ઝડપી લેવા માટેના વોરંટ કાઢવાની સત્તા પોલીસ કમિશનરને અને બીજા કિસ્સાઓમાં અધિનિયમની કલમ ૬ હેઠળ જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટ અથવા પેટા-વિભાગીય મેજિસ્ટ્રેટ અથવા તાલુકા મેજિસ્ટ્રેટને આપેલ છે.

હવે, જુગારના અનિષ્ટને વધુ અસરકારક રીતે ડામવા માટે, સરકારે, બીજા ઉચ્ચ પોલીસ સત્તાધિકારીઓને સત્તા આપવા ધાર્યું છે. આ સત્તાધિકારીઓને બહોળી સત્તા રહેશે અને ખાસ વોરંટ વિના વિલંબે કાઢી શકાશે, જેથી કરીને ગુનેગારો વિરૂધ્ધ કાર્યવાહી કરી શકાય.

તેથી, સદરહુ અધિનિયમની કલમ ૬ની પેટા-કલમ (૧)માં, ખંડો (૧ક) અને (૧ખ) દાખલ કરવા જરૂરી જણાયું છે. અધિક પોલીસ મહાનિયામક (કાયદો અને વ્યવસ્થા) અથવા કોઈપણ દરજ્જાના તે જગ્યા ધરાવતા ગમે તે અધિકારી અથવા અધિક પોલીસ મહાનિયામક, સી. આઈ. ડી. (કાઈમ)-ને અને ખાસ વોરંટ કાઢવા સંબંધિત પોલીસ હદ માટે નીમાયેલ ખાસ પોલીસ મહાનિરીક્ષક અથવા નાયબ પોલીસ મહાનિરીક્ષકને સત્તા આપવામાં આવે છે.

આ વિધેયકથી, ઉપર્યુક્ત ઉદ્દેશો સિધ્ધ કરવા સદરહુ અધિનિયમ સુધારવા ધાર્યું છે.

તારીખ: ૨૧મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩

અમિત શાહ

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

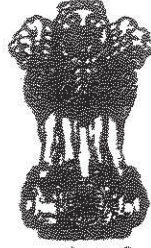
વી. એમ. કોઠારે,

ગુજરાત સરકારના સચિવ.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

ગાંધીનગર,

તારીખ: ૨૧મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

FRIDAY, FEBRUARY 21, 2003/PHALGUNA 2, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ,
સચિવાલય, ગાંધીનગર, તા. ૨૧મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩

તારીખ : ૨૧મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩ ના ગુજરાત રાજપત્ર, (અસાધારણ)માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા સન
૨૦૦૩ ના ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક : ૫ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT BILL NO. 5 OF 2003.**THE DHIRUBHAI AMBANI INSTITUTE OF INFORMATION
AND COMMUNICATION TECHNOLOGY BILL, 2003.***A BILL*

to Provide for the establishment of the Dhirubhai Ambani Institute of Information and Communication Technology, Gujarat by Law and to confer the status of a University thereon and for matters connected therewith or incidental thereto.

ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમોના નિયમ-૧૨૭-અ ના પરંતુક અન્વયે આપવામાં આવેલી અધ્યક્ષની સંમતિથી નીચેનું વિધેયક પ્રસિધ્ધ કર્યું છે :-

સન ૨૦૦૩નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક : ૫.

ધીરુભાઈ અંબાણી ઈન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ ઈન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી
વિધેયક, ૨૦૦૩.

કાયદા દ્વારા ધીરુભાઈ અંબાણી ઈન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ ઈન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી, ગુજરાત-ની સ્થાપના કરવાની અને તેમ કરીને તેને યુનિવર્સિટીનો દરજ્જો આપવાની અને તેની સાથે સંકળાયેલી અથવા તેને આનુષંગિક બાબતોની જોગવાઈ કરવા બાબત વિધેયક.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

૧. (૧) આ અધિનિયમ ધીરુભાઈ અંબાણી ઈન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ ઈન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.

ટૂંકી સંજ્ઞા અને
આરંભ.

(૨) તે, રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી નક્કી કરે તે તારીખે અમલમાં આવશે.

૨. આ અધિનિયમમાં, સંદર્ભથી અન્યથા અપેક્ષિત ન હોય, તો-

વ્યાખ્યા.

(ક) “એકેડેમિક કાઉન્સિલ” એટલે કલમ ૧૪ હેઠળ રચાયેલ ઈન્સ્ટીટ્યુટની એકેડેમિક કાઉન્સિલ;

(ખ) “બોર્ડ” એટલે કલમ ૧૦ હેઠળ રચાયેલ ઈન્સ્ટીટ્યુટનું સંચાલક મંડળ;

(ગ) “અધ્યક્ષ” એટલે કલમ ૧૧ હેઠળ નીમાયેલ બોર્ડના અધ્યક્ષ;

(ઘ) “ડીન” એટલે કલમ ૨૧ હેઠળ રચાયેલ ઈન્સ્ટીટ્યુટના ડીન;

(ચ) “નિયામક” એટલે કલમ ૧૮ હેઠળ નીમાયેલ ઈન્સ્ટીટ્યુટના નિયામક ;

(છ) “એકિઝક્યુટિવ રજિસ્ટ્રાર” એટલે કલમ ૨૦ હેઠળ નીમાયેલ ઈન્સ્ટીટ્યુટના એકિઝક્યુટિવ રજિસ્ટ્રાર;

(જ) “નાણા સમિતિ” એટલે કલમ ૧૬ હેઠળ રચાયેલ ઇન્સ્ટીટ્યુટની નાણા સમિતિ;

(ઝ) “ફાઉન્ડેશન” એટલે ધીરૂભાઈ અંબાણી ફાઉન્ડેશન, મુંબઈ;

(ટ) “ઇન્સ્ટીટ્યુટ ” એટલે ધીરૂભાઈ અંબાણી ઇન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ ઇન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી, ગાંધીનગર, ગુજરાત, જે કલમ ૩ હેઠળ સ્થપાયેલી યુનિવર્સિટી હશે;

(ઠ) “પેટ્રન ટ્રસ્ટી ” એટલે ધીરૂભાઈ અંબાણી ફાઉન્ડેશન, મુંબઈ-ના પેટ્રન ટ્રસ્ટી ;

(ડ) “પ્રમુખ” એટલે કલમ ૭ હેઠળ નીમાયેલ ઇન્સ્ટીટ્યુટના પ્રમુખ;

(ઢ) “ઠરાવેલું” એટલે વિનિયમોથી ઠરાવેલું;

(ત) “વિનિયમો” એટલે કલમ ૩૨ હેઠળ કરેલા ઇન્સ્ટીટ્યુટના વિનિયમો.

(થ) “મંડળી” એટલે મંડળી રજિસ્ટ્રેશન અધિનિયમ, ૧૮૬૦ હેઠળ રજિસ્ટર થયેલ ધીરૂભાઈ અંબાણી ઇન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ ઇન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી, ગાંધીનગર;

સન ૧૮૬૦નો
૨૧મો.

(દ) “ટ્રસ્ટ” એટલે મંડળી રજિસ્ટ્રેશન અધિનિયમ, ૧૮૬૦ અને મુંબઈ સાર્વજનિક ટ્રસ્ટ અધિનિયમ, ૧૮૫૦ હેઠળ નોંધાયેલ ધીરૂભાઈ અંબાણી ઇન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ ઇન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી, ગાંધીનગર;

સન ૧૮૬૦નો
૨૧મો.
સન ૧૮૫૦નો
મુંબઈનો ૨૮મો.

યુનિવર્સિટીની
સ્થાપના અને
સંસ્થાપન.

૩. (૧) ‘ ધીરૂભાઈ અંબાણી ઇન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ ઇન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી, ગાંધીનગર, ગુજરાત’ એ નામની એક યુનિવર્સિટી સ્થપાશે.

(૨) પ્રમુખ, બોર્ડ, એકેડેમિક કાઉન્સિલ, નિયામક, ડીન, એકિઝક્યુટિવ રજિસ્ટ્રાર અને અન્ય તમામ વ્યક્તિઓ જે પોતાનો હોદ્દો અથવા સભ્યપદ ધારણ કરવાનું ચાલુ રાખે ત્યાં સુધી, હવે પછી એવા અધિકારીઓ અથવા સભ્યો બને તેવી તમામ વ્યક્તિઓથી, આથી, ‘ ધીરૂભાઈ અંબાણી ઇન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ ઇન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી, ગાંધીનગર, ગુજરાત’ એ નામનું સંસ્થાપિત મંડળ રચવામાં આવે છે.

(૩) ઇન્સ્ટીટ્યુટ, આ અધિનિયમ હેઠળ સ્થપાયેલી, જોડાણ ન કરતી યુનિવર્સિટી તરીકે કામ કરશે અને તેમાં દાખલ થયેલ વિદ્યાર્થીઓને પદવી, ડિપ્લોમા અને તેની પદવીના પ્રમાણપત્રો એનાયત કરવા માટે બીજી કોઈપણ કોલેજ અથવા સંસ્થાનું જોડાણ કરી શકશે નહિ.

(૪) ઇન્સ્ટીટ્યુટને, કેન્દ્ર સરકાર, કોઈપણ રાજ્ય સરકાર, યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ કમિશન, ઑલ ઇન્ડિયા કાઉન્સિલ ફોર ટેકનિકલ એજ્યુકેશન (એઆઈસીટીઈ) અથવા કેન્દ્ર સરકારની અથવા કોઈપણ રાજ્ય સરકારના બીજા કોઈપણ સત્તામંડળ અથવા સંસ્થાઓ તરફથી કોઈપણ અનુદાન અથવા બીજી નાણાકીય સહાય મળશે નહિ.

(૫) ઇન્સ્ટીટ્યુટ ઉપર્યુક્ત નામ ધરાવતું, શાશ્વત ઉત્તરાધિકાર ધરાવતું અને આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને અર્પીત રહીને, મિલકત સંપાદિત કરવાની અને ધરાવવાની અને કરાર કરવાની સત્તાવાળું સામાન્ય સીલ ધરાવતું સંસ્થાપિત મંડળ રહેશે અને સદરહુ નામથી તે દાવો માંડી શકશે અને તેના ઉપર દાવો માંડી શકાશે.

(૬) ઇન્સ્ટીટ્યુટના અથવા તેની વિરુદ્ધના તમામ દાવા અને બીજી કાનૂની કાર્યવાહીમાં, નિવેદનમાં એકિઝક્યુટિવ રજિસ્ટ્રારે સહી કરવી જોઈશે અને ખરાઈ કરવી જોઈશે અને આવા દાવા અને કાર્યવાહીમાંની તમામ પ્રક્રિયા એકિઝક્યુટિવ રજિસ્ટ્રારના નામે કાઢવી અને બજાવવી જોઈશે.

(૭) ઇન્સ્ટીટ્યુટનું મુખ્ય મથક ગાંધીનગર, ગુજરાત ખાતે રહેશે.

૪. ઇન્સ્ટીટ્યુટના ઉદ્દેશો, ઇન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી, માટેની સંસ્કૃતિ વિકસાવવાનો અને તેને લગતી જાગૃતિ લાવવાનો અને ઇન્ફર્મેશન ટેકનોલોજી માટે રાષ્ટ્રીય કાર્યયોજના ઘડવામાં અને તેના અમલીકરણમાં સક્રિય રીતે સહભાગી થવાનો છે. ઇન્સ્ટીટ્યુટના ઉદ્દેશો નીચે મુજબના રહેશે:-

ઇન્સ્ટીટ્યુટના
ઉદ્દેશો.

(૧) ઇન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશનના ક્ષેત્રોમાં અદ્યતન શિક્ષણ, તાલીમ અને સંશોધન આપવા માટે ગુણોત્કર્ષ કેન્દ્રો ઉભા કરવા;

(૨) મહત્વીય સાહિત્યના વિકાસ અને તેના વિતરણ માટે ક્ષમતા ઉભી કરવી;

(૩) ઇન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજીના આંતરમાળખાને વૈશ્વિક ધોરણો સુધી લઈ જવા માટેની ક્ષમતા ઉભી કરવી;

(૪) ઇન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી શિક્ષણના ઊંચા ધોરણો સ્થાપિત કરવાના અને તેના ઉપયોગના હેતુથી શૈક્ષણિક સિદ્ધિના જુદા જુદા સ્તરે શિક્ષણ અને તાલીમની તરેહ વિકસાવવી;

(૫) ઇન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજીના ક્ષેત્રમાં જાણકારી, વહીવટ અને ઉદ્યોગ સાહસિકતાના વિકાસ માટે શિક્ષણ સ્ત્રોત કેન્દ્ર તરીકે કામગીરી કરવી;

(૬) ઇન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી અને તેને સંલગ્ન ક્ષેત્રોમાં રાષ્ટ્રીય અને વૈશ્વિક ભાગીદારી માટે આંતરસંબંધોની જોગવાઈ કરવી; અને

(૭) ઇન્સ્ટીટ્યુટ ખાતે, રાષ્ટ્રીય અને વૈશ્વિક સ્તરે આર્થિક જરૂરિયાતો સંબંધી શિક્ષણ, તાલીમ અને સંશોધન આપવા માટે ઉદ્યોગો સાથે ગાઢ સંપર્કો સ્થાપિત કરવા.

૫. (૧) કોઈપણ વ્યક્તિને લિંગ, જાતિ, પંથ, જ્ઞાતિ, વર્ગ, જન્મસ્થળ, ધાર્મિક માન્યતા કે રાજકીય અથવા અન્ય મંતવ્ય હોવાના એકમાત્ર કારણે જ તેના કોઈ હોદ્દાથી અથવા યુનિવર્સિટીના કોઈ અધિકારીમેડળના સભ્યપદ અથવા કોઈ પદવી, ડિપ્લોમા અથવા બીજા શૈક્ષણિક વિશિષ્ટ માનથી અથવા કોઈ અભ્યાસક્રમના પ્રવેશથી વંચિત રાખી શકાશે નહિ.

લિંગ, ધર્મ, વર્ગ,
પંથ કે મંતવ્યના
ભેદ વિના
ઇન્સ્ટીટ્યુટ
બધાને માટે
ખુલ્લી રહેશે.

(૨) કોઈ વ્યક્તિને, ઇન્સ્ટીટ્યુટમાં અધ્યાપક કે વિદ્યાર્થી તરીકે દાખલ થવાનો અથવા કોઈ હોદ્દા કે જગા ધરાવવાનો અથવા કોઈ પદવી, ડિપ્લોમા અથવા બીજા શૈક્ષણિક વિશિષ્ટ માન માટે લાયકાત મેળવવાનો અથવા ઇન્સ્ટીટ્યુટનો કોઈ વિશેષાધિકાર ભોગવવાનો કે વાપરવાનો અથવા તેના લાભ મેળવવાનો હક તેને મળી શકે તે માટે, યુનિવર્સિટી લિંગ, જાતિ, પંથ, જ્ઞાતિ, વર્ગ, જન્મસ્થળ, ધાર્મિક માન્યતા અથવા વ્યવસાય કે રાજકીય અથવા બીજા કોઈ મંતવ્ય અંગેની કોઈ કસોટી રાખે, તો તે કાયદેસર ગણાશે નહિ.

ઈન્સ્ટીટ્યુટની સત્તા
અને કાર્યો.

૬. આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, ઈન્સ્ટીટ્યુટ નીચેની સત્તા વાપરશે અને નીચેની બાબતોમાં કાર્યો બજાવશે :-

(૧) ઈન્સ્ટીટ્યુટનું અને ઈન્સ્ટીટ્યુટના ઉદ્દેશો આગળ ધપાવવા માટે જરૂરી હોય તેવા સંશોધન, શિક્ષણ અને પ્રશિક્ષણ માટેના એવા કેન્દ્રોનું સંચાલન અને વહીવટ કરવાની;

(૨) ઈન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી અને તેને સંલગ્ન ક્ષેત્રોને લગતા જ્ઞાન અને શિક્ષણની એવી શાખાઓમાં પ્રશિક્ષણ, તાલીમ અને સંશોધનની અને ઈન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન અને તેને સંલગ્ન ક્ષેત્રોના ઉત્કર્ષ અને પ્રસાર માટેની જોગવાઈ કરવાની;

(૩) આવા શિક્ષણ, તાલીમ અને સંશોધનના આંતરરાષ્ટ્રીય ધોરણો પ્રાપ્ત કરવાના હેતુથી, ઈન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજીના ક્ષેત્રમાંની નવી પધ્ધતિઓ અને ટેકનોલોજીઓમાં નવતર પ્રયોગો કરવાની;

(૪) અભ્યાસક્રમ કરાવવા અને વીજાણુ અને દૂરંતર શિક્ષણ સહિત શિક્ષણ પ્રથા અને પધ્ધતિ વિજ્ઞાન વિતરણમાં પરિવર્તનશીલતા માટે જોગવાઈ કરવી;

(૫) વીજાણુ પધ્ધતિથી પણ પરીક્ષાઓ યોજવી અને પદવીઓ, ડિપ્લોમા એનાયત કરવાની અથવા પ્રમાણપત્રો આપવાની અને ઈન્સ્ટીટ્યુટ નક્કી કરે તેવી શરતોને અધીન રહીને વ્યક્તિઓને બીજા શૈક્ષણિક વિશિષ્ટ માન અથવા ઈલ્કાબ એનાયત કરવાની અને આવી કોઈ પદવી, ડિપ્લોમા, પ્રમાણપત્રો અથવા બીજા શૈક્ષણિક વિશિષ્ટ માન અથવા ઈલ્કાબ વિનિયમોથી ઠરાવેલી રીતે પાછળ ખેંચવાની અથવા રદ કરવાની;

(૬) વિનિયમોથી ઠરાવેલી રીતે માનદ પદવીઓ અથવા અન્ય વિશિષ્ટ માન એનાયત કરવાની;

(૭) પોતાના ઉદ્દેશો આગળ ધપાવવા માટે ઈન્સ્ટીટ્યુટના અભિપ્રાય મુજબ જરૂરી હોય તેવા, સંશોધન અને પ્રશિક્ષણ માટેના વિશિષ્ટ કેન્દ્રો, વિશેષિત અભ્યાસ કેન્દ્રો અથવા અન્ય એકમો સ્થાપવાની;

(૮) સંશોધન અને અન્ય કામગીરીના મુદ્રણ, પુનર્નિર્માણ અને પ્રકાશન માટેની જોગવાઈ કરવાની અને પ્રદર્શનો યોજવાની;

(૯) ઈન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી અને તેને સંલગ્ન ક્ષેત્રોના તમામ પાસામાં સંશોધન પુરસ્કૃત કરવાની અને હાથ ધરવાની;

(૧૦) પોતાના જેવી અથવા સમાન પ્રકારના ઉદ્દેશોવાળી કોઈ શૈક્ષણિક સંસ્થાનો સહયોગ અથવા જોડાણ કરવાની, સલાહ આપવાની, સંચાલન કરવાની, નિયંત્રણ

રાખવાની, તેનો વિકાસ કરવાની, નિભાવવાની અથવા વિલીનીકરણથી અથવા અન્યથા તેનો કબજો સંભાળવાની;

(૧૧) ઈન્સ્ટીટ્યુટના હોય તેવા જ સંપૂર્ણતઃ અથવા અંશતઃ ઉદ્દેશો ધરાવતી વિશ્વના કોઈપણ ભાગમાંની શૈક્ષણિક અથવા બીજી સંસ્થાઓ સાથે, અધ્યાપકો અને વિદ્યાર્થીઓના આદાનપ્રદાનથી અને સામાન્ય રીતે પોતપોતાના સમાન ઉદ્દેશોને સહાયભૂત થાય તે રીતે સંપર્કો વિકસાવવાની અને નિભાવવાની;

(૧૨) ઈન્સ્ટીટ્યુટના ઉદ્દેશો સિધ્ધ કરવા માટે, ઈન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી અને સંલગ્ન ક્ષેત્રોમાં, વિશ્વના કોઈપણ ભાગમાંના અધ્યાપકો, સંશોધકો અને કાર્યક્ષેત્ર નિષ્ણાતો સાથે સંબંધો વિકસાવવાની અને નિભાવવાની;

(૧૩) ઈન્સ્ટીટ્યુટના ખર્ચનું નિયમન કરવાની અને ઈન્સ્ટીટ્યુટના નાણાનો વહીવટ કરવાની અને હિસાબો રાખવાની;

(૧૪) ઈન્સ્ટીટ્યુટના હેતુઓ અને ઉદ્દેશો માટે ઉદ્યોગો, રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય સંગઠનો અથવા બીજા કોઈપણ સ્ત્રોતો તરફથી બક્ષિસ, દાન, સખાવત, વસિયત તરીકે અને સ્થાવર અને જંગમ મિલકતની તબદીલીથી ફંડ મેળવવાની;

(૧૫) વિદ્યાર્થીઓના નિવાસ માટે ઓરડાઓ અને છાત્રાલયો સ્થાપવાની, તેનો નિભાવ અને સંચાલન કરવાની;

(૧૬) ઈન્સ્ટીટ્યુટના વિદ્યાર્થીઓના નિવાસની દેખરેખ અને નિયંત્રણ કરવાની અને તેમની શિસ્તનું નિયમન કરવાની અને તેમના આરોગ્ય અને સામાન્ય કલ્યાણ અને સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓના ઉત્તેજન માટે ગોઠવણ કરવાની;

(૧૭) વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવી ફી અને તેવા બીજા ખર્ચ નક્કી કરવાની, માગવાની અને લેવાની અથવા વસૂલ કરવાની;

(૧૮) અધ્યેતાવૃત્તિ, શિષ્યવૃત્તિ, ઈનામો, ચંદ્રકો અને બીજા પારિતોષિકો શરૂ કરવાની અને એનાયત કરવાની;

(૧૯) ઈન્સ્ટીટ્યુટના હેતુ માટે જરૂરી અથવા અનુકૂળ હોય તેવી કોઈ જમીન અથવા ઈમારત અથવા બાંધકામ, ઈન્સ્ટીટ્યુટ યોગ્ય અને ઉચિત ગણે તેવી શરતે ખરીદવા અથવા પટે લેવા અથવા બક્ષિસ પેટે અથવા અન્યથા સ્વીકારવા અને આવી કોઈ ઈમારત અથવા બાંધકામ બાંધવા અથવા તેમાં ફેરફાર કરવો અને નિભાવ કરવો;

(૨૦) ઈન્સ્ટીટ્યુટ પોતે યોગ્ય ગણે તેવી અને પોતાના હિત, પ્રવૃત્તિઓ અને ઉદ્દેશોને સુસંગત હોય તેવી શરતોએ, પોતાની સ્થાવર કે જંગમ મિલકતો કે તેના ભાગનું વેચાણ કરવાની, વિનિમય કરવાની, પટે આપવાની અથવા અન્યથા નિકાલ કરવાની;

(૨૧) ભારત સરકારની અને અન્ય વચનચિઠ્ઠીઓ, વિનિમયપત્રો, ચેક અથવા બીજા વટાઉખત કાઢવાની અને સ્વીકારવાની, બનાવવાની અને શેરો કરવાની, વટાવવાની અને પરકામ્ય કરવાની;

(૨૨) જામીનખત, ગીરોખત, વચનપત્ર પર અથવા ઈન્સ્ટીટ્યુટની તમામ અથવા કોઈપણ મિલકત કે અસ્કયામત અથવા જામીનગીરી આધારિત અથવા જામીનગીરી વગર અને પોતે યોગ્ય ગણે તેવી બોલીઓ અને શરતોએ નાણા ઉભા કરવાની અને ઉછીના લેવાની અને નાણા ઉભા કરવાને અને ભરપાઈ કરવાને અને ઉછીના લીધેલ કોઈ નાણા ભરપાઈ કરવાને લગતા તમામ ખર્ચ ઈન્સ્ટીટ્યુટના ફંડમાંથી ચૂકવવાની;

(૨૩) પોતે યોગ્ય ગણે તેવી જામીનગીરીઓમાં અથવા જામીનગીરી પર ઈન્સ્ટીટ્યુટના ફંડનું રોકાણ કરવાની અને પોતે યોગ્ય ગણે તે રીતે કોઈ રોકાણની વખતોવખત ફેરબદલી કરવાની;

(૨૪) તબદીલી, ગીરો, પટા, પરવાના, કબૂલાતને લગતા દસ્તાવેજો અને ઈન્સ્ટીટ્યુટને લગતી અથવા ઈન્સ્ટીટ્યુટના હેતુ માટે સરકારી જામીનગીરીઓ સહિત સ્થાવર અને જંગમ મિલકત સંબંધી, બીજા દસ્તાવેજ કરવાની;

(૨૫) વિનિયમોથી ઠરાવેલી રીતે ઈન્સ્ટીટ્યુટે આપેલા અભ્યાસક્રમોમાં વિદ્યાર્થીઓને પ્રવેશ આપવાની;

(૨૬) શૈક્ષણિક, ટેકનિકલ, વહીવટી, કારકુની અને અન્ય જગાઓ ઉભી કરવાની અને તેની પર નિમણૂક કરવાની;

(૨૭) ઈન્સ્ટીટ્યુટના કર્મચારીઓમાં શિસ્તનું નિયમન કરવાની અને સુદ્રઢ બનાવવાની અને વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવા શિસ્તવિષયક પગલા માટેની જોગવાઈ કરવાની;

(૨૮) પ્રોફેસરશીપ, એસોસિયેટ પ્રોફેસરશીપ, આસિસ્ટન્ટ પ્રોફેસરશીપ, રીડરશીપ, લેકચરરશીપની અને બીજી કોઈ પણ અધ્યાપકીય, શૈક્ષણિક અથવા સંશોધનને લગતી જગાઓ શરૂ કરવી અને તેના માટેની લાયકાતો ઠરાવવાની;

(૨૯) વ્યક્તિઓને પ્રાધ્યાપકો, સહપ્રાધ્યાપકો, મદદનીશ પ્રાધ્યાપકો, રીડર, લેકચરર અથવા અન્યથા, ઈન્સ્ટીટ્યુટના અધ્યાપકો અને સંશોધકો તરીકે નીમવાની;

(૩૦) આ અધિનિયમની અને વિનિયમોની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, ઈન્સ્ટીટ્યુટના કોઈપણ અધિકારી અથવા અધિકારીમંડળ, હુકમથી, વિનિયમો કરવાની સત્તા સિવાયની તેની અથવા પોતાની સત્તા, તેના અથવા પોતાના નિયંત્રણ હેઠળના કોઈપણ બીજા અધિકારી અથવા અધિકારીમંડળને સોંપી શકશે અને આ સત્તા એ

શરતને અધીન રહેશે કે આ રીતે સોંપાયેલી સત્તા વાપરવાની આખરી જવાબદારી, તેમને આ રીતે સોંપતા અધિકારી અથવા અધિકારીમંડળમાં નિહિત થવાનું ચાલુ રહેશે;

(૩૧) ઇન્સ્ટીટ્યુટ પોતાના તમામ અથવા કોઈપણ ઉદ્દેશો સિધ્ધ કરવા માટે અથવા ઉદ્દેશોની વૃદ્ધિ માટે જરૂરી, સહાયક અથવા તેને આનુષંગિક ગણે તેવા બીજા તમામ કાર્યો અને કૃત્યો કરવાની;

૭. (૧) ધીરુભાઈ અંબાણી ફાઉન્ડેશનના પેટ્રન ટ્રસ્ટી, આજીવન અથવા પોતાની મરજી પ્રમુખ હોય ત્યાં સુધી ઇન્સ્ટીટ્યુટના પ્રમુખ તરીકે રહેશે. તે, પોતાની મરજીથી ટ્રસ્ટના બીજા કોઈપણ કાયમી ટ્રસ્ટીને ઇન્સ્ટીટ્યુટના પ્રમુખ તરીકે મુકરર કરી શકશે.

(૨) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, પ્રમુખને, ઇન્સ્ટીટ્યુટ, તેની ઈમારતો, ગ્રંથાલયો, સાધનસામગ્રી અને પદ્ધતિઓ અને પ્રક્રિયાઓ અને ઇન્સ્ટીટ્યુટ દ્વારા નિભાવાતી કોઈ ઇન્સ્ટીટ્યુટ અથવા કેન્દ્ર અને ઇન્સ્ટીટ્યુટ દ્વારા લેવામાં આવતી પરીક્ષાઓ અથવા કરવામાં આવતી અધ્યાપન, સંશોધન અને બીજી કામગીરીનું પણ નિરીક્ષણ અથવા પુનર્વિલોકન, પોતે ફરમાવે તેવી વ્યક્તિ અથવા વ્યક્તિઓ દ્વારા કરાવવાની અને એવી જ રીતે, ઇન્સ્ટીટ્યુટના વહીવટ અને નાણા સાથે સંકળાયેલી કોઈ બાબતના સંબંધમાં તપાસ કરાવવાની સત્તા રહેશે.

૮. ઇન્સ્ટીટ્યુટના અધિકારીમંડળો નીચે પ્રમાણે રહેશે :-

ઇન્સ્ટીટ્યુટના
અધિકારીમંડળો

(ક) બોર્ડ;

(ખ) એકેડેમિક કાઉન્સિલ;

(ગ) નાણા સમિતિ; અને

(ઘ) ઇન્સ્ટીટ્યુટના અધિકારીમંડળો તરીકે વિનિયમોથી જાહેર કરવામાં આવે તેવા બીજા અધિકારીમંડળો.

૯. ઇન્સ્ટીટ્યુટના અધિકારીઓ નીચે પ્રમાણે રહેશે :-

ઇન્સ્ટીટ્યુટના
અધિકારીઓ.

(ક) નિયામક;

(ખ) ડીન;

(ગ) એક્ઝિક્યુટિવ રજિસ્ટ્રાર;

(ઘ) ઇન્સ્ટીટ્યુટના અધિકારી તરીકે વિનિયમોથી જાહેર કરવામાં આવે તેવી બીજી વ્યક્તિઓ.

૧૦. (૧) ઇન્સ્ટીટ્યુટનું સંચાલક મંડળ નીચેના સભ્યોનું બનશે :-

સંચાલક
મંડળ.

(૧) પ્રમુખ, બોર્ડના અધ્યક્ષ તરીકે રહેશે;

- (૨) ટ્રસ્ટના બે પ્રતિનિધિઓ;
- (૩) ઈન્સ્ટીટ્યુટના નિયામક;
- (૪) નિયામકે વારાફરતી નામ નિયુક્ત કરવાના, ઈન્સ્ટીટ્યુટના બે ડીન;
- (૫) વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી વિભાગ, ગુજરાત સરકાર, સરકારના સચિવ;
- (૬) પ્રમુખે નામ નિયુક્ત કરવાના ત્રણ તજજ્ઞ શિક્ષણશાસ્ત્રીઓ.

(૭) નાણા, કાયદો, સંચાલન, માનવવિદ્યાઓ જેવી બીજી વિદ્યાશાખાઓનું પ્રતિનિધિત્વ કરતા હોય તેમાંથી, પ્રમુખે નામ નિયુક્ત કરવાના ત્રણ તજજ્ઞો; અને

(૮) ઉદ્યોગોના બે પ્રતિનિધિઓ જેને પ્રમુખ દ્વારા નામ નિયુક્ત કરવામાં આવશે.

(૨) એકિકક્યુટિવ રજિસ્ટ્રાર, મંડળના સચિવ તરીકે રહેશે.

બોર્ડના અધ્યક્ષ.

૧૧. (૧) અધ્યક્ષ, બોર્ડની બેઠકોમાં અને ઈન્સ્ટીટ્યુટના પદવીદાન સમારંભના પ્રમુખસ્થાને રહેશે.

(૨) અધ્યક્ષ, આ અધિનિયમથી અથવા વિનિયમોથી પોતાને સોંપવામાં આવે તેવી બીજી સત્તા વાપરશે અને તેવી બીજી ફરજો બજાવશે.

બોર્ડની સત્તા અને કાર્યો.

૧૨. (૧) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, બોર્ડ, ઈન્સ્ટીટ્યુટને લગતી બાબતોની સામાન્ય દેખરેખ, માર્ગદર્શન અને નિયંત્રણ માટે જવાબદાર ગણાશે, અને ઈન્સ્ટીટ્યુટની તમામ સત્તા વાપરશે અને તેને, એકેડેમિક કાઉન્સિલ અને નાણા સમિતિના કાર્યોનું પુનર્વિલોકન કરવાની સત્તા રહેશે;

(૨) પેટા-કલમ (૧)ની જોગવાઈઓને બાધ આવ્યા સિવાય, બોર્ડને, નીચેની સત્તા અને કાર્યો રહેશે:—

(૧) ઈન્સ્ટીટ્યુટના વહીવટને લગતી નીતિ અને કામગીરી અંગેના પ્રશ્નો પર નિર્ણયો લેવાની;

(૨) ઈન્સ્ટીટ્યુટ ખાતે અભ્યાસક્રમો શરૂ કરવાની;

(૩) વિનિયમો કરવાની;

(૪) દરેક નાણાકીય વર્ષ માટેના ઈન્સ્ટીટ્યુટના વાર્ષિક અહેવાલ અને વાર્ષિક હિસાબો પર વિચારણા કરવાની અને મંજૂર કરવાની;

(૫) ઈન્સ્ટીટ્યુટના નાણા અને ફંડનું રોકાણ કરવાની અને નાણા સમિતિની ભલામણો પર નિર્ણયો લેવાની;

(દ) અભ્યાસક્રમો, શોધનિબંધો, પુસ્તકો, સામયિકો, અહેવાલો અને અન્ય સાહિત્ય પ્રસિધ્ધ કરવાની અથવા તેના પ્રકાશન માટે નાણા પૂરા પાડવા અને પોતે જરૂરી ગણે તેમ વખતોવખત તેનું વેચાણ કરવાની અથવા વેચાણ માટે વ્યવસ્થા કરવાની;

(૭) ઈન્સ્ટીટ્યુટના અધ્યાપકો અને બીજા કર્મચારીઓની જગા ઉભી કરવાની અથવા નાબૂદ કરવાની;

(૮) આ અધિનિયમ હેઠળ પોતાની સત્તા વાપરવા માટે અને પોતાની ફરજો બજાવવા માટે પોતે જરૂરી ગણે તેવી સમિતિઓ નીમવાની;

(૯) ઈન્સ્ટીટ્યુટના નિયામક, ડીન, એકિઝક્યુટિવ રજિસ્ટ્રાર અથવા બીજા કોઈપણ અધિકારી, કર્મચારી અથવા અધિકારીમંડળને અથવા પોતે નીમેલ કોઈ સમિતિને પોતાની કોઈ સત્તા સોંપવાની; અને

(૧૦) આ અધિનિયમ અથવા વિનિયમોથી પોતાને મળી હોય તેવી અને ઈન્સ્ટીટ્યુટના ઉદ્દેશો સિધ્ધ કરવા માટેની બીજી તમામ સત્તા વાપરવાની અને પોતાની પર નાખેલ હોય તેવા બીજા કાર્યો બજાવવાની.

૧૩. (૧) આ કલમમાં અન્યથા જોગવાઈ કરેલ હોય તે સિવાય બોર્ડના નામનિયુક્ત સભ્યોના હોદ્દાની મુદત, તેની નામનિયુક્તિની તારીખથી ત્રણ વર્ષની રહેશે;

બોર્ડના સભ્યોના હોદ્દાની મુદત અને ખાલી જગાઓ.

(૨) હોદ્દાની રૂએ હોય તેવો કોઈ સભ્ય, પોતે જે હોદ્દાની રૂએ આવા સભ્ય તરીકે હોય તે હોદ્દો ધરાવતો હોય ત્યાં સુધી સભ્ય તરીકે ચાલુ રહેશે;

(૩) પુનઃરચનાની પહેલા અથવા ઠરાવેલી મુદતની પહેલા બોર્ડમાં ખાલી પડતી કોઈ જગા, પ્રમુખ દ્વારા બીજી કોઈપણ વ્યક્તિની નામનિયુક્તિથી ભરવામાં આવશે.

(૪) પેટા-કલમ (૩) હેઠળ નામનિયુક્ત સભ્ય, પોતે જેની જગા પર નામનિયુક્ત થાય તે સભ્યની બાકીની મુદત સુધી જ સભ્ય તરીકે ચાલુ રહી શકશે.

(૫) નિવૃત્ત થતો સભ્ય, બીજી મુદત માટે પુનઃનામનિયુક્તિને પાત્ર ગણાશે.

(૬) કોઈ સભ્ય, પ્રમુખને સંબોધીને પોતાની સહીથી આપેલ લેખિતથી, પોતાના હોદ્દા પરથી રાજીનામું આપી શકશે પણ પ્રમુખે તેનું રાજીનામું સ્વીકારેલ ન હોય ત્યાં સુધી તે પોતાના હોદ્દા પર ચાલુ રહેશે.

૧૪. (૧) ઈન્સ્ટીટ્યુટની એકેડેમિક કાઉન્સિલ નીચે પ્રમાણેના સભ્યોની બનશે :-

એકેડેમિક કાઉન્સિલ.

(૧) ઈન્સ્ટીટ્યુટના નિયામક, જે હોદ્દાની રૂએ એકેડેમિક કાઉન્સિલના અધ્યક્ષ ગણાશે;

(૨) બોર્ડ નામનિયુક્ત કરવાના બે શિક્ષણશાસ્ત્રીઓ અથવા વ્યવસાયિકો;

(૩) ઈન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ક્ષેત્રમાંથી, નિયામકે નામનિયુક્ત કરવાના બહારના બે શિક્ષણશાસ્ત્રીઓ અથવા વ્યવસાયિકો;

(૪) નિયામકે વારાફરતી નામનિયુક્ત કરવાના, ઈન્સ્ટીટ્યુટના બે ડીન;

(૫) ઈન્સ્ટીટ્યુટની દરેક વિદ્યાશાખામાંથી, નિયામકે વારાફરતી નામનિયુક્ત કરવાનો એક પ્રાધ્યાપક; અને

(૬) એક્ઝિક્યુટિવ રજિસ્ટ્રાર, જે કાઉન્સિલના બિન-સભ્ય સચિવ ગણાશે.

(૨) હોદ્દાની રૂએ હોય તે સિવાયના સભ્યોના હોદ્દાની મુદત ત્રણ વર્ષની રહેશે.

એકેડેમિક
કાઉન્સિલની સત્તા
અને કાર્યો.

૧૫. આ અધિનિયમ અને વિનિયમોની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, એકેડેમિક કાઉન્સિલને,—

(૧) ઈન્સ્ટીટ્યુટની શૈક્ષણિક નીતિઓ ઉપર નિયંત્રણ રાખવાની અને સામાન્ય નિયમન કરવાની સત્તા રહેશે અને તે, ઈન્સ્ટીટ્યુટના પ્રશિક્ષણ, શિક્ષણ અને મૂલ્યાંકનના ધોરણો જાળવવા અને તેના સુધારા માટે જવાબદાર રહેશે,

(૨) આપસૂઝથી અથવા ઈન્સ્ટીટ્યુટની વિદ્યાશાખા અથવા બોર્ડ પૂછાણ માટે મોકલેલ સામાન્ય શૈક્ષણિક હિતને લગતી બાબતો પર વિચારણા કરવાની અને તેના પર યોગ્ય ધગલા લેવાની સત્તા રહેશે;

(૩) વિદ્યાર્થીઓની શિસ્ત સહિત ઈન્સ્ટીટ્યુટની શૈક્ષણિક કામગીરીને લગતા આ અધિનિયમ સાથે સુસંગત હોય તેવા વિનિયમો અંગે બોર્ડને ભલામણ કરવાની સત્તા રહેશે; અને

(૪) વિનિયમોથી મળે તેવી બીજી સત્તા વાપરવાની અને તેવી બીજી કરજો બજાવવાની સત્તા રહેશે.

નાણા સમિતિ.

૧૬. (૧) નાણા સમિતિ નીચેના સભ્યોની બનેલી હશે :—

(૧) ઈન્સ્ટીટ્યુટના નિયામક જે હોદ્દાની રૂએ, સમિતિના અધ્યક્ષ ગણાશે;

(૨) પ્રમુખે નામનિયુક્ત કરવાનો બોર્ડનો એક સભ્ય;

(૩) નિયામકે વારાફરતી નામનિયુક્ત કરવાના ઈન્સ્ટીટ્યુટના એક ડીન;

(૪) પ્રમુખે નામનિયુક્ત કરવાનો એક તજજ્ઞ; અને

(૫) એક્ઝિક્યુટિવ રજિસ્ટ્રાર, સમિતિના બિન-સભ્ય સચિવ ગણાશે.

(૨) હોદ્દાની રૂએ હોય તે સિવાયના સભ્યોના હોદ્દાની મુદત ત્રણ વર્ષની રહેશે.

૧૭. આ અધિનિયમની બીજી જોગવાઈઓને અધીન રહીને, નાણા સમિતિ નીચેની સત્તા વાપરશે અને નીચેની કામગીરી કરશે :—

નાણા
સમિતિની
સત્તા અને
કાર્યો.

(૧) ઈન્સ્ટીટ્યુટના વાર્ષિક હિસાબો અને વાર્ષિક બજેટ અંદાજ ચકાસવાની અને બોર્ડને તેની પર સલાહ આપવાની;

(૨) ઈન્સ્ટીટ્યુટની નાણાકીય સ્થિતિનું વખતોવખત પુનર્વિલોકન કરવાની;

(૩) ઈન્સ્ટીટ્યુટની તમામ નાણાકીય નીતિ પર વખતોવખત ભલામણો કરવાની;

(૪) ફંડો ઉભા કરવા, આવક અને ખર્ચને લગતી તમામ દરખાસ્તો પર બોર્ડને ભલામણો કરવાની;

(૫) વધારાના ફંડના રોકાણ માટે માર્ગદર્શિકાઓ પૂરી પાડવાની;

(૬) જેના માટે બજેટમાં કોઈ જોગવાઈ ન કરેલ હોય તેવા ખર્ચ અથવા બજેટમાં જોગવાઈ કરેલ રકમથી વધારે કરવામાં આવેલ હોય તેવા ખર્ચની તમામ દરખાસ્તો પર બોર્ડને ભલામણ કરવાની; અને

(૭) પગાર-ધોરણમાં સુધારા, પગાર-ધોરણ ઉંચું લાવવાને લગતી અને બોર્ડ સમક્ષ મૂકવામાં આવે તે પહેલાં બજેટમાં સમાવિષ્ટ ન કરેલ હોય તેવી બાબતોને લગતી તમામ દરખાસ્તો ચકાસવાની; અને

(૮) વિનિયમોથી પોતાને સોંપવામાં આવે તેવી બીજી સત્તા વાપરવાની અને પોતાની પર નાખવામાં આવે તેવા બીજા કાર્યો બજાવવાની;

૧૮. (ક) બોર્ડ, નીચેના સભ્યોથી બનેલી સમિતિએ વખતોવખત ભલામણ કરેલ નિયામક નામોની પેનલમાંથી, નિયામકની નિમણૂક કરશે :—

(૧) પ્રમુખે નામનિયુક્ત કરવાના એક નામાંકિત ટેકનોલોજિસ્ટ;

(૨) પ્રમુખે નામનિયુક્ત કરવાના એક નામાંકિત શિક્ષણશાસ્ત્રી; અને

(૩) પ્રમુખે નામનિયુક્ત કરવાના બોર્ડના એક સભ્ય;

(ખ) પ્રમુખ, એક સભ્યને સમિતિના અધ્યક્ષ તરીકે મુકરર કરશે;

(ગ) બોર્ડ, નિયામકના હોદ્દાની મુદત, પાંચ વર્ષથી વધુ ન હોય તેટલી નક્કી કરશે;

(ઘ) પેટા-કલમ (૧)ના ખંડો (ક) અને (ગ)માં ગમે તે મજકૂર હોય તેમ છતાં, આ અધિનિયમના આરંભે હોદ્દો ધરાવતા ઈન્સ્ટીટ્યુટના નિયામકને, પ્રથમ નિયામક તરીકે નીમેલ હોય તેમ ગણાશે.

(ચ) નિયામકનો હોદ્દો ખાલી પડે અને આ કલમના ખંડો (ક) અને (ગ)ની જોગવાઈઓ અનુસાર અનુકૂળતાથી અને સત્વરે ભરી શકાય તેમ ન હોય તો અને તેમાં કોઈ તાકીદની બાબત હોય તો પ્રમુખ, બોર્ડ સાથે વિચારવિનિમય કરીને, કોઈ યોગ્ય વ્યક્તિને નિયામક તરીકે નીમી શકશે અને તે જગા, એક વર્ષથી વધુ ન હોય તેટલી મુદત સુધી વખતોવખત લંબાવી શકશે;

(છ) નિયામકના પગાર, ભથ્થાં, રજા, પેન્શન અને પ્રોવિડન્ટ ફંડ સહિત સેવાની શરતો બોર્ડ દ્વારા ઠરાવવામાં આવે તેવા રહેશે અને એવી રીતે ઠરાવવામાં ન આવે ત્યાં સુધી પ્રમુખ દ્વારા નક્કી કરવામાં આવશે.

નિયામકની સત્તા
અને ફરજો.

૧૮. (૧) નિયામક ઈન્સ્ટીટ્યુટના મુખ્ય કારોબારી અને એકેડેમિક અધિકારી ગણાશે. તે એકેડેમિક કાઉન્સિલ અને નાણા સમિતિની બેઠકોનું અધ્યક્ષસ્થાન લેશે.

(૨) પેટા-કલમ (૧)માં સમાવિષ્ટ જોગવાઈની વ્યાપકતાને બાધ આવ્યા સિવાય, નિયામક—

(૧) ઈન્સ્ટીટ્યુટના કામકાજ પર સામાન્ય દેખરેખ અને નિયંત્રણ રાખશે;

(૨) ઈન્સ્ટીટ્યુટના અધિકારીમંડળના નિર્ણયોનું અમલીકરણ સુનિશ્ચિત કરશે;

(૩) પ્રશિક્ષણ આપવાનાં અને ઈન્સ્ટીટ્યુટમાં શિસ્ત જાળવવાને લગતી કામગીરી માટે જવાબદાર ગણાશે.

(૪) આ અધિનિયમ અથવા વિનિયમો હેઠળ અથવા બોર્ડ અથવા યથાપ્રસંગ, પ્રમુખ પોતાને સોંપે તેવી બીજી સત્તા વાપરશે અને તેવી બીજી ફરજો બજાવશે.

(૩) જેમાં તાત્કાલિક પગલાં લેવા જરૂરી હોય તેવી કોઈ તાકીદની બાબત હોય અને આ અધિનિયમ હેઠળ તજવીજ કરવાની સત્તા આપેલ અધ્યક્ષ અથવા ઈન્સ્ટીટ્યુટના અધિકારીમંડળ અથવા મંડળ દ્વારા તેની તાત્કાલિક તજવીજ કરી શકાય તેમ ન હોય તો, નિયામક, પોતે ઉચિત ગણે તેવા પગલા લઈ શકશે અને આવી બાબતની સામાન્ય કમમાં તજવીજ કરી હોત તે અધ્યક્ષ અથવા ઈન્સ્ટીટ્યુટના અધિકારીમંડળ અથવા મંડળને તેની તરત જ જાણ કરશે :

પરંતુ આવા કોઈ અધિકારીમંડળ અથવા બીજા મંડળનો એવો અભિપ્રાય હોય કે નિયામકે આવા પગલાં લેવા જોઈતા નહોતા, તો તે, આવી બાબત પૂછાણ માટે અધ્યક્ષને મોકલી આપશે જે, નિયામકે લીધેલ પગલાને બહાલી આપી શકશે અથવા રદ કરી શકશે અથવા પોતે યોગ્ય ગણે તે રીતે તેમાં ફેરફાર કરી શકશે અને તેમ થયે, તે અમલમાં હોતા બંધ થશે અથવા યથાપ્રસંગ, એવા ફેરફાર કરેલા સ્વરૂપમાં જ તે અમલમાં રહેશે; તેમ છતાં, એવો કોઈ ફેરફાર થવાથી અથવા તે રદ થવાથી અગાઉ કરેલા કોઈપણ કાર્યની કાયદેસરતાને બાધ આવશે નહિ.

(૪) નિયામકે પેટા-ક્લમ (૩) હેઠળની સત્તા વાપરવામાં કોઈ વ્યક્તિની નિમણૂકનો સમાવેશ થતો હોય તો અધિનિયમ અને વિનિયમોની જોગવાઈ અનુસાર આવી નિમણૂક મંજૂર કરવા માટે સત્તા સોંપેલ સક્ષમ સત્તાધિકારીએ, નિયામકના હુકમની તારીખથી છ મહિનાથી મોડું ન હોય તેટલા સમયની અંદર આવી નિમણૂકને બહાલી આપવી જોઈશે, અથવા તે નિમણૂક, નિયામકના હુકમથી તારીખથી છ મહિનાની મુદત પૂરી થયે અમલમાં હોતી બંધ થશે.

૨૦. (૧) ઈન્સ્ટીટ્યુટ, વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવી રીતે અને તેવી બોલીઓ અને શરતોથી એકિઝક્યુટિવ રજિસ્ટ્રારની નિમણૂક કરશે.

એકિઝક્યુટિવ
રજિસ્ટ્રાર.

(૨) એકિઝક્યુટિવ રજિસ્ટ્રાર, નીચે પ્રમાણેની સત્તા વાપરશે અને ફરજો બજાવશે :-

(૧) તે, ઈન્સ્ટીટ્યુટના રેકર્ડ, સામાન્ય સીલ, ફંડની કસ્ટડી અને ઈન્સ્ટીટ્યુટની બીજી મિલકત માટે જવાબદાર ગણાશે.

(૨) તે, પોતાના કામકાજના સંચાલન માટે જરૂરી હોય તેવી તમામ માહિતી, ઈન્સ્ટીટ્યુટના બોર્ડ અને બીજા અધિકારીમંડળો સમક્ષ મૂકશે.

(૩) તે, પોતાના કામકાજ યોગ્ય રીતે બજાવવા માટે નિયામકને જવાબદાર ગણાશે.

(૪) તે, નિયામકના નિયંત્રણને અધીન રહીને, ઈન્સ્ટીટ્યુટના પહોંચત અને સેવાઓ માટે જવાબદાર ગણાશે અને પરીક્ષાઓ યોજશે અને તે માટેની જરૂરી તમામ વ્યવસ્થા કરશે અને તેને સંકળાયેલ તમામ પ્રક્રિયાની અમલબજાવણી કરશે.

(૫) તે, ઈન્સ્ટીટ્યુટ વતી તમામ દસ્તાવેજોને પ્રમાણિત કરશે અને તેનો અમલ કરશે.

(૬) તે, આ અધિનિયમ, વિનિયમો હેઠળ તેને સોંપવામાં આવે તેવી અથવા બોર્ડ અથવા નિયામક દ્વારા તેને સોંપવામાં આવે તેવી બીજી સત્તાઓ વાપરશે અને તેવી બીજી ફરજો બજાવશે.

૨૧. (૧) નિયામક, બોર્ડના અધ્યક્ષની મંજૂરીથી, ઈન્સ્ટીટ્યુટની વિદ્યાશાખામાંથી ડીન ઈન્સ્ટીટ્યુટના ડીનની નિમણૂક કરશે.

(૨) ડીન, ઈન્સ્ટીટ્યુટના શૈક્ષણિક અને અન્ય કામકાજની વ્યવસ્થામાં નિયામકને મદદ કરશે અને તેઓ, વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવી અથવા નિયામક તેમને સોંપે તેવી બીજી સત્તાઓ વાપરશે અને તેવા બીજા કાર્યો બજાવશે.

૨૨. ટ્રસ્ટે, ઈન્સ્ટીટ્યુટની કામગીરીના નિકાલ માટે પાંચ કરોડ રૂપિયાની રકમનું અથવા ઈન્સ્ટીટ્યુટની કામગીરીને લગતા પૂરેપૂરા ખર્ચને પહોંચી વળવા માટે જરૂરી હોય તેટલી રકમના કાયમી દેણગી ફંડના નામે ઓળખાતા ફંડો, કેન્દ્ર અથવા રાજ્ય સરકારે બહાર પાડેલ અથવા તેણે બાંધધરી આપેલ હોય તેવી લાંબાગાળાના વ્યાજવાળી જામીનગીરીઓમાં ત્રણ વર્ષ સુધી મૂકવા જોઈશે. ટ્રસ્ટનો તેમાં સમાવેશ પૂરો થયે અને ત્રણ વર્ષ માટેનું કામગીરી ખર્ચ પૂરું કર્યા પછી, કોઈ વણવપરાયેલ સિલક હોય તો તે, ટ્રસ્ટને પરત ચૂકવવી જોઈશે.

ઈન્સ્ટીટ્યુટનું કાયમી
દેણગી ફંડ.

ઈન્સ્ટીટ્યુટને
ચુકવણી
બાબત.

૨૩. ટ્રસ્ટ, ઈન્સ્ટીટ્યુટને આ અધિનિયમ હેઠળની તેની સત્તાઓ વાપરવા અને તેના કાર્યો બજાવવા માટે પોતે જરૂરી ગણે તેટલી નાણાની રકમો અને તેવી રીતે વખતોવખત ચુકવશે.

ઈન્સ્ટીટ્યુટના
ફંડ.

૨૪. (૧) ઈન્સ્ટીટ્યુટને પોતાનું ફંડ રહેશે જે નીચેનાનું બનશે :-

(૧) ટ્રસ્ટે આપેલ તમામ નાણા;

(૨) ઈન્સ્ટીટ્યુટને મળેલ તમામ ફી અને બીજા ચાર્જ;

(૩) અનુદાનો, લોનો, બક્ષિસો, સખાવતો, વસિયતો અથવા તબદીલીઓથી ઈન્સ્ટીટ્યુટને મળેલ તમામ નાણા;

(૪) ઈન્સ્ટીટ્યુટના પુરસ્કૃત હોદ્દાઓ, અધ્યેતાવૃત્તિ અને આંતરમાળખાકીય સવલતો સ્થાપવા માટે ઈન્સ્ટીટ્યુટ અને ઉદ્યોગ વચ્ચે કરવામાં આવેલ મેમોરેન્ડમ ઓફ અન્ડરસ્ટેન્ડિંગની જોગવાઈ અનુસાર સહયોગી ઉદ્યોગ તરફથી ઈન્સ્ટીટ્યુટને મળેલ તમામ નાણા; અને

(૫) બીજા કોઈ રીતે અથવા બીજા કોઈ સ્ત્રોતમાંથી ઈન્સ્ટીટ્યુટને મળેલ તમામ નાણા.

(૨) ઈન્સ્ટીટ્યુટના તમામ ફંડો, નાણા સમિતિની ભલામણ ઉપરથી બોર્ડ નક્કી કરે તેવી બેંકમાં અને તેવી રીતે જમા કરાવવા જોઈશે.

(૩) ઈન્સ્ટીટ્યુટના ફંડનો ઉપયોગ, તેણે તેની સત્તાઓ વાપરતા અને તેના કાર્યો બજાવતા વહોરેલ ખર્ચ સહિત ઈન્સ્ટીટ્યુટના ખર્ચ માટે કરવો જોઈશે.

હિસાબો અને
ઓડિટ.

૨૫. (૧) ઈન્સ્ટીટ્યુટે, યોગ્ય હિસાબો રાખવા અને બીજા સંબંધિત રેકર્ડ િખાવવા જોઈશે અને વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં અને તેવી રીતે આવક અને ખર્ચનો હિસાબ અને સરવૈયા સહિત હિસાબનું વાર્ષિક પત્રક તૈયાર કરવું જોઈશે.

(૨) ઈન્સ્ટીટ્યુટે આંતરિક તપાસ ને સિલકની એક યોગ્ય પધ્ધતિ અપનાવવી જોઈશે અને વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવી રીતે તેના નાણા, હિસાબ અને ઓડિટના કાર્યો બજાવવા ઉપર નિયંત્રણ રાખવું જોઈશે.

(૩) ઈન્સ્ટીટ્યુટના હિસાબોનું ઓડિટ, બોર્ડ નીમે તેવા, ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ અધિનિયમ, ૧૯૪૯માં વ્યાખ્યા કર્યા પ્રમાણેના ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ અથવા ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટની પેઢી હોય તેવા વૈધાનિક ઓડિટર દ્વારા વર્ષમાં ઓછામાં ઓછી એક વાર કરાવવું જોઈશે.

સન
૧૯૪૯નો
૨૭મો.

(૪) એવી રીતે નીમાયેલ પેઢી અથવા વ્યક્તિ આ અર્થે અધિકૃત કરેલી બીજી કોઈપણ વ્યક્તિએ, પ્રમાણિત કર્યા મુજબના ઈન્સ્ટીટ્યુટના હિસાબો, તેની ઉપરના ઓડિટના અહેવાલ

સાથે બોર્ડ સમક્ષ મૂકવા જોઈશે અને બોર્ડ તેના સંબંધમાં તેને યોગ્ય લાગે તેવી સૂચનાઓ ઇન્સ્ટીટ્યુટને આપશે અને ઇન્સ્ટીટ્યુટ તેવી સૂચનાઓનું પાલન કરવું જોઈશે.

(૫) હિસાબોના તમામ ચોપડાના સમવર્તી ઓડિટ સુનિશ્ચિત કરવા માટે ઇન્સ્ટીટ્યુટના હિસાબોનું ઓડિટ, બોર્ડ નીમેલ ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ અથવા ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટની પેઢી હોય તેવા આંતરિક ઓડિટર દ્વારા કરાવવું જોઈશે અને પુનર્વિલોકન માટે એવા મુદતી આંતરિક ઓડિટના અહેવાલો, બોર્ડ સમક્ષ મૂકવા જોઈશે.

(૬) ઇન્સ્ટીટ્યુટએ, અગાઉના વર્ષ દરમિયાનની તેની પ્રવૃત્તિઓનો અહેવાલ દર વર્ષે તૈયાર કરવો જોઈશે અને વાર્ષિક અહેવાલના સ્વરૂપમાં તેને બોર્ડ સમક્ષ પુનર્વિલોકન અને મંજૂરી માટે રજૂ કરવો જોઈશે.

૨૬. (૧) ઇન્સ્ટીટ્યુટે, બોર્ડની મંજૂરીથી, પોતાના અધિકારીઓ, અધ્યાપકો અને અન્ય કર્મચારીઓના લાભ માટે, વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવી રીતે અને તેવી શરતોને અધીન રહીને, પોતે યોગ્ય ગણે તેવી પેન્શન, પ્રોવિડન્ટ ફંડ અને વીમાની યોજનાઓ ઘડવી જોઈશે અને મંડળો, સંસ્થાઓ, ફંડોની સ્થાપના અને મદદમાં અને ઇન્સ્ટીટ્યુટના સ્ટાફ અને વિદ્યાર્થીઓના લાભાર્થે કરેલ દસ્તાવેજોમાં સહાય કરવી જોઈશે;

પેન્શન અને પ્રોવિડન્ટ ફંડ.

સન ૧૯૨૫ના
૧૯મો.

(૨) એવી રીતે કોઈ પ્રોવિડન્ટ ફંડની રચના કરવામાં આવેલ ત્યારે પ્રોવિડન્ટ ફંડ અધિનિયમ, ૧૯૨૫ની જોગવાઈઓ એવા ફંડને, જાણે કે તે સરકારી પ્રોવિડન્ટ ફંડ હોય તેમ લાગુ પડશે.

૨૭. આ અધિનિયમ હેઠળ અથવા વિનિયમોથી રચાયેલ બોર્ડ અથવા ઇન્સ્ટીટ્યુટના કોઈ અધિકારીમંડળ અથવા કોઈ સમિતિના કોઈ કાર્ય અથવા કાર્યવાહી સામે ઇન્સ્ટીટ્યુટના બોર્ડ, અધિકારીમંડળ અથવા સમિતિની કોઈ જગા ખાલી હોવાને અથવા તેની રચનામાં ખામી હોવાને કારણે જ વાંધો ઉઠાવી શકાશે નહિ.

જગાઓ ખાલી હોવાના કારણે કાર્યો અને કાર્યવાહીઓ અમાન્ય ઠરશે નહિ.

૨૮. તે સમયે અમલમાં હોય તેવા કોઈ કાયદામાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, ઇન્સ્ટીટ્યુટને, બોર્ડ મંજૂર કરે તેવી પદવીઓ, ડિપ્લોમાં અને પ્રમાણપત્રો આપવાની અને માનદ પદવીઓ અને બીજી શૈક્ષણિક વિશિષ્ટ માન અને પદવીઓ આપવાની સત્તાઓ રહેશે.

ઇન્સ્ટીટ્યુટ દ્વારા પદવીઓ, ડિપ્લોમા આપવા બાબત અને પ્રમાણપત્રો એનાવા કરવા બાબત.

૨૯. ઇન્સ્ટીટ્યુટે, રાજ્ય સરકાર, યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ કમિશન અને બીજા વૈધાનિક સત્તામંડળોને, વખતોવખત ફરમાવવામાં આવે તેવા અહેવાલો, પત્રકો, નિવેદનો અને બીજી માહિતી મોકલવી જોઈશે.

પત્રકો અને માહિતી.

૩૦. ટ્રસ્ટે, પોતાના વિસર્જનના ઈરાદા અંગે છ મહિનાથી ઓછી ન હોય તેટલી મુદતની નોટિસ આપવી જોઈશે. ટ્રસ્ટ તરફથી કોઈ નોટિસ મળ્યે, રાજ્ય સરકારે, ટ્રસ્ટના

ટ્રસ્ટનું વિસર્જન થયે ઇન્સ્ટીટ્યુટના ચીફ બાબત.

વિસર્જનની તારીખથી અને ઈન્સ્ટીટ્યુટના નિયમિત અભ્યાસક્રમોમાં વિદ્યાર્થીઓની છેલ્લી બેચ તેમનો અભ્યાસક્રમ પૂરો કરે ત્યાં સુધી ઈન્સ્ટીટ્યુટના વહીવટ માટેની ગોઠવણ કરવી જોઈશે. તેનો હવાલો લીધેલ હોય તે સમયગાળા દરમિયાન ઈન્સ્ટીટ્યુટના વહીવટ માટેનું ખર્ચ, ઈન્સ્ટીટ્યુટના કાયમી દેણગી ફંડમાંથી ભરપાઈ કરવું જોઈશે. ટ્રસ્ટનું વિસર્જન થયે, આ ફંડ કોર્પસ ફંડનાં સ્વરૂપમાં રહેશે.

રાજ્ય સરકારની
સત્તા.

૩૧. રાજ્ય સરકારને, ઈન્સ્ટીટ્યુટને, આ અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ કરેલા વિનિયમો અને તે સમયે અમલમાં હોય તેવા કોઈ કાયદાની જોગવાઈઓ હેઠળ વખતોવખત જરૂરી લાગે તેવા આદેશો આપવાની સત્તાઓ રહેશે.

વિનિયમો.

૩૨. (૧) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, ઈન્સ્ટીટ્યુટના વહીવટ અને સંચાલનને લગતી બાબતો માટે જોગવાઈ કરવા વિનિયમો કરવાની સત્તા, ઉપરાંત તેમાં તમામ બીજી સત્તા નિહિત થશે.

(૨) ખાસ કરીને અને પૂર્વવર્તી સત્તાઓની વ્યાપકતાને બાધ આવ્યા સિવાય, એવા વિનિયમોથી નીચેની તમામ અથવા તે પૈકીની કોઈપણ બાબત માટે જોગવાઈ કરી શકાશે :-

(૧) બોર્ડની પ્રથમ બેઠક સિવાય, ઈન્સ્ટીટ્યુટના અધિકારીમંડળોની બેઠકો બોલાવવી અને યોજવા બાબત, એવી બેઠકોના કોરમ અને કામકાજના સંચાલન બાબત;

(૨) ઈન્સ્ટીટ્યુટના બોર્ડના પ્રમુખે વાપરવાની સત્તા અને બજાવવાના કાર્યો બાબત;

(૩) આ અધિનિયમ હેઠળ સ્થપાયેલ ઈન્સ્ટીટ્યુટના અધિકારીમંડળો, મંડળો અને બીજી સમિતિની રચના, સત્તા અને ફરજો બાબત, એવા અધિકારીમંડળોના સભ્યપદ માટેની લાયકાતો અને ગેરલાયકાતો બાબત, સભ્યપદના હોદ્દાની મુદત, તેના સભ્યોની નિમણૂક અને રૂખસદ બાબત અને તેની સાથે સંકળાયેલ બીજી બાબતો;

(૪) કામકાજના સંચાલનમાં, સત્તા વાપરવામાં અને ફરજો બજાવવામાં, આ અધિનિયમ હેઠળ અથવા વિનિયમોથી રચાયેલ બોર્ડ અને કોઈ સમિતિએ અથવા અન્ય મંડળે અનુસરવાની કાર્યરીતિ બાબત;

(૫) અભ્યાસક્રમો નક્કી કરવા (સ્થાપવા) અને વિદ્યાર્થીઓના પ્રવેશ આપવામાં અનુસરવાની કાર્યરીતિ અને માપદંડ બાબત;

(૬) ઈન્સ્ટીટ્યુટમાં શિસ્તનું પાલન કરાવવા માટે અનુસરવાની કાર્યરીતિ બાબત;

(૭) ઈન્સ્ટીટ્યુટના મિલકતોના વહીવટ બાબત;

(૮) ઈન્સ્ટીટ્યુટ દ્વારા આપવામાં અથવા એનાયત કરવામાં આવે એવી પદવી, ડિપ્લોમા, પ્રમાણપત્રો અને બીજા શૈક્ષણિક વિશિષ્ટમાન અને ઈલ્કાબો બાબત અને આવી કોઈપણ પદવી, ડિપ્લોમા, પ્રમાણપત્ર અને બીજા શૈક્ષણિક વિશિષ્ટમાન અને ઈલ્કાબો અને તેની જરૂરિયાતો બાબત;

(૯) પરીક્ષકોના હોદ્દાની મુદત અને તેમની નિમણૂક સહિત પરીક્ષાઓના સંચાલન બાબત;

(૧૦) ઈન્સ્ટીટ્યુટના પ્રાધ્યાપકો, સહપ્રાધ્યાપકો, મદદનીશ પ્રાધ્યાપકો, રીડર, વ્યાખ્યાતાની અથવા તેને સમકક્ષ શૈક્ષણિક હોદ્દા અથવા જગ્યા, અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓની જગ્યા ઉભા કરવા બાબત, અને તે માટે જરૂરી લાયકાતો સહિત એવી જગ્યાઓ ઉપર વ્યક્તિઓની નિમણૂક કરવા બાબત;

(૧૧) તેણે પૂરા પાડેલ અભ્યાસક્રમો, તાલીમ, સવલતો અને સેવાઓ માટે ઈન્સ્ટીટ્યુટને ચૂકવવામાં આવે એવી ફી અને બીજા ચાર્જ બાબત;

(૧૨) ઈન્સ્ટીટ્યુટના અધિકારીઓ, શિક્ષકો અને બીજા કર્મચારીઓના લાભ માટે વીમાનો કાળો, પેન્શન અને પ્રોવિડન્ટ ફંડ માટે અને એવી અન્ય યોજનાઓની રીત અને શરતો બાબત;

(૧૩) બીજી સંસ્થાઓ સાથેના ઈન્સ્ટીટ્યુટના સંગઠન માટે લાગુ પડતી શ્રેણીઓ અને શરતો બાબત;

(૧૪) બજેટના અંદાજો તૈયાર કરવા અને હિસાબો રાખવા બાબત;

(૧૫) ઈન્સ્ટીટ્યુટે અથવા ઈન્સ્ટીટ્યુટ વતી કરેલ કરારો અથવા સમજૂતિનું પાલન કરવા બાબત;

(૧૬) ઈન્સ્ટીટ્યુટના અધિકારીઓ અને સ્ટાફની નિમણૂક માટે ભરતીકરણ અને કાર્યરીતિ બાબત;

(૧૭) ઈન્સ્ટીટ્યુટના નિયામક, બીજા અધિકારીઓ, શિક્ષકો અને કર્મચારીઓની સેવાની બોલીઓ, નિમણૂકોની મુદત, પગાર અને ભથ્થાં, કરારજન્ય સેવાઓ, શિસ્તનાં નિયમો અને બીજી શરતો બાબત;

(૧૮) ઈન્સ્ટીટ્યુટના અધિકારીઓ અને સ્ટાફના વહીવટી પ્રતિનિયુક્તિની બોલીઓ અને શરતો બાબત;

(૧૯) ઈન્સ્ટીટ્યુટના નિયામક અને બીજા અધિકારીઓ, શિક્ષકો અને કર્મચારીઓની સત્તા અને ફરજો બાબત;

(૨૦) અધ્યેતાવૃત્તિ, છાત્રવૃત્તિ, વૃત્તિકા (સ્ટાઇપેન્ડસ), ચંદ્રકો અને પારિતોષિકોનું નિયમન કરતી બોલીઓ અને શરતો બાબત;

(૨૧) બોર્ડના હુકમો અને નિર્ણયોના પ્રમાણિકરણ બાબત;

(૨૨) છાત્રાલયો અને નિવાસોના ઓરડા અને તેમાં શિસ્તવિષયક નિયમનને લગતી બાબતો;

(૨૩) આ અધિનિયમથી ઠરાવવાની હોય અથવા વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવી બીજી કોઈપણ બાબત.

આરંભ વખતે
મુશ્કેલીઓ દૂર કરવા
બાબત.

૩૩. ઈન્સ્ટીટ્યુટની સ્થાપનાના સંબંધમાં અથવા ઈન્સ્ટીટ્યુટના કોઈ અધિકારીમંડળની પહેલી બેઠકના સંબંધમાં અથવા અન્યથા આ અધિનિયમ અને વિનિયમોની જોગવાઈઓનો અમલ કદ્દતી વખતે, કોઈ મુશ્કેલી ઉભી થાય તો, ઈન્સ્ટીટ્યુટના પ્રમુખ, ઈન્સ્ટીટ્યુટના તમામ અધિકારી મંડળોની સાથે વિચારવિનિમય કરેલ હોય તે પહેલાં કોઈપણ સમયે, મુશ્કેલી દૂર કરવાના હેતુ માટે, હુકમથી નિમણૂક કરી શકશે અથવા પોતાને જરૂરી અથવા ઇષ્ટ જણાય તેવા આ અધિનિયમ અને વિનિયમોની જોગવાઈઓ સાથે સુસંગત હોય તેટલે સુધી કોઈપણ કૃત્ય કરી શકશે અને આવો દરેક હુકમથી, જાણે કે આ અધિનિયમ અને વિનિયમોમાં જોગવાઈ કરેલી રીતે આવી નિમણૂક કરેલ હોય અથવા આવા પગલા લીધેલ હોય તેમ અમલમાં આવશે:

પરંતુ એવો કોઈ હુકમ કરતા પહેલાં, પ્રમુખે, નિયામક અને રચાયેલ હોય તેવા ઈન્સ્ટીટ્યુટના અધિકારીમંડળનો અભિપ્રાય જાણી શકશે અને તેને વિચારણામાં લઈ શકશે.

વચગાળાની
જોગવાઈઓ.

૩૪. આ અધિનિયમમાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં,—

(૧) નિયામક, પ્રમુખની પૂર્વમંજૂરીથી અને ફંડની ઉપલબ્ધતાને અધીન રહીને આ અધિનિયમ અને વિનિયમોની જોગવાઈઓ અમલમાં લાવવાના હેતુ માટે, ઈન્સ્ટીટ્યુટના તમામ કાર્યો અથવા તેમાંના કોઈ કાર્ય બજાવી શકશે અને તે હેતુ માટે આવું કોઈ અધિકારીમંડળ આ અધિનિયમ અને વિનિયમોથી જોગવાઈ કરેલી રીતે અસ્તિત્વમાં આવે નહિ ત્યાં સુધી, આ અધિનિયમથી અથવા વિનિયમોથી જે કોઈ સત્તા અથવા ફરજો ઈન્સ્ટીટ્યુટના કોઈ અધિકારીમંડળે વાપરવાની હોય અથવા બજાવવાની હોય તેવી કોઈ સત્તા વાપરી શકશે અથવા કોઈપણ ફરજ બજાવી શકશે.

(૨) આ અધિનિયમની આરંભની તરત પહેલાં એવી રીતે કાર્ય કરતું ઈન્સ્ટીટ્યુટનું બોર્ડ, આ અધિનિયમ હેઠળ ઈન્સ્ટીટ્યુટ માટે બોર્ડ રચવામાં નહિ આવે ત્યાં સુધી એવી રીતે કાર્ય કરવાનું ચાલુ રાખશે, પરંતુ આ અધિનિયમ હેઠળ બોર્ડની રચના થયે, એવી રચના પહેલાં, હોદ્દો ધરાવતા બોર્ડના સભ્યો હોદ્દો ધરાવતા બંધ થશે.

(૩) આ અધિનિયમની આરંભની તરત પહેલાં, એવી રીતે કાર્ય કરતી ઈન્સ્ટીટ્યુટની એકેડેમિક કાઉન્સિલ, ઈન્સ્ટીટ્યુટ માટે આ અધિનિયમ હેઠળ એકેડેમિક કાઉન્સિલની રચના કરવામાં આવે નહિ ત્યાં સુધી, એવી રીતે કાર્ય કરવાનું ચાલુ રાખશે. પરંતુ આ અધિનિયમ હેઠળ એકેડેમિક કાઉન્સિલની રચના થયે, એવી રચના પહેલાં હોદ્દો ધરાવતા એકેડેમિક કાઉન્સિલના સભ્યો હોદ્દો ધરાવતા બંધ થશે.

(૪) આ અધિનિયમની આરંભની તરત પહેલાં, એવી રીતે કાર્ય કરતી ઈન્સ્ટીટ્યુટની નાણા સમિતિ, આ અધિનિયમ હેઠળ ઈન્સ્ટીટ્યુટ માટે, નાણા સમિતિ રચવામાં નહિ આવે ત્યાં

સુધી એવી રીતે કાર્ય કરવાનું ચાલુ રાખશે, પરંતુ આ અધિનિયમ હેઠળ નાણા સમિતિની રચના થયે, એવી રચના પહેલાં, હોદ્દો ધરાવતા નાણા સમિતિના સભ્યો હોદ્દો ધરાવતા બંધ થશે.

(પ) આ અધિનિયમ હેઠળ, ઈન્સ્ટીટ્યુટના પ્રથમ વિનિયમો કરવામાં આવે નહિ ત્યાં સુધી, અધિનિયમના આરંભની તરત પહેલાં, બોર્ડ માન્ય કરેલ ધીરૂભાઈ અંબાણી ઈન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ ઈન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજીના વિદ્યમાન નિયમો અને વિનિયમો, તે આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ સાથે અસંગત ન હોય તેટલે સુધી, સંસ્થાને લાગુ પડવાનું ચાલુ રહેશે.

ઉપ. આ અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ કરેલા કોઈ વિનિયમો અનુસાર શુધ્ધબુધ્ધિથી ભ્રાંતિપૂર્વક, કરેલા અથવા કરવાનું અભિપ્રેત હોય તેવા કોઈ કાર્યના સંબંધમાં, ઈન્સ્ટીટ્યુટના કોઈ નિયામક, અધિકારીમંડળો અથવા અધિકારીઓ અથવા અન્ય કોઈ વ્યક્તિ સામે કોઈ દાવો, ફોજદારી કામ અથવા બીજી કાનૂની કાર્યવાહી થઈ શકશે નહિ અને કોઈ નુકસાની બદલ ઈન્સ્ટીટ્યુટ પાસેથી કંઈપણ માગી શકાશે નહિ.

ઉદ્દેશો અને કારણો

ગુજરાત રાજ્યમાં, ઈન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજીના ક્ષેત્રમાં આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરનું સંગીન આંતરમાળખું ઉભું કરવાની અને ઈન્ફર્મેશન ટેકનોલોજી માટેની રાષ્ટ્રીય યોજનાને ફળદાયી બનાવવા માટે સક્રિય સહયોગની યથાર્થ જરૂરિયાત ઘણા લાંબા સમયથી અનુભવાઈ રહી હતી. આજના ટેકનોલોજીકલ વિશ્વમાં પરિવર્તનનો દર અત્યંત ઝડપી છે અને ઈન્ફર્મેશન ટેકનોલોજીને લગતી શિક્ષણ પધ્ધતિનો, આ પરિવર્તન સાથે તાલમેલ નહીં થાય તો શિક્ષણ પધ્ધતિ નિરર્થક બની જાય તે હકીકત સુવિદિત છે. આ ધ્યેય સાથે ઈન્ફર્મેશન ટેકનોલોજીમાં ગુણવત્તાયુક્ત શિક્ષણ માટેની તક પૂરી પાડવા, રાષ્ટ્રીય સ્તરની એક ઈન્સ્ટીટ્યુટ સ્થાપવા માટે ધીરૂભાઈ અંબાણી ફાઉન્ડેશને એક ટ્રસ્ટ ઉભું કર્યું છે. અને આ ઈન્સ્ટીટ્યુટને, યુનિવર્સિટીનો દરજ્જો આપવા માટે એક ખાસ કાયદો કરવા રાજ્ય સરકારને દરખાસ્ત કરી છે.

આ વિધેયકથી, ઉત્તેજન, સુધારણા અને નવીનતા લાવે તેવા ઈન્ફર્મેશન ટેકનોલોજીને લગતા અભ્યાસક્રમો આપવા માટે યુનિવર્સિટી ઉભી કરવાની છૂટ આપવા ધાર્યું છે. તેથી, કાયદો કરીને, ગુજરાત રાજ્યમાં ધીરૂભાઈ અંબાણી ઈન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ ઈન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી સ્થાપવાનું જરૂરી જણાયું છે.

આ વિધેયકથી ઉપર્યુક્ત ઉદ્દેશો સિધ્ધ કરવા ધાર્યું છે.

કલમો અંગેની નીચેની નોંધો, વિધેયકની અગત્યની જોગવાઈઓ સમજાવે છે :-

કલમ ૧.—આ કલમ, ટૂંકી સંજ્ઞા અને આરંભની જોગવાઈ કરે છે.

કલમ ૨.—આ કલમથી, વિધેયકમાં વાપરેલ અમુક શબ્દોની વ્યાખ્યા કરી છે.

કલમો ૩, ૪ અને ૬.—આ કલમોથી, ઈન્સ્ટીટ્યુટની સ્થાપના અને સંસ્થાપન, ઉદ્દેશો અને સત્તા માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૭.—આ કલમથી, ધીરૂભાઈ અંબાણી ફાઉન્ડેશનના પેટ્રન ટ્રસ્ટી, ઈન્સ્ટીટ્યુટના પ્રમુખ રહેશે તેવી જોગવાઈ કરી છે અને પ્રમુખની સત્તા માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમો ૮ અને ૯.—આ કલમો, ઈન્સ્ટીટ્યુટના અધિકારીમંડળો અને અધિકારીઓને લગતી છે.

કલમો ૧૦, ૧૨ અને ૧૩.—આ કલમો, સંચાલક મંડળની રચના, સત્તા અને કાર્યો અને સભ્યોના હોદ્દાની મુદત અને સભ્યોની ખાલી જગા ભરવાને લગતી છે.

કલમ ૧૧.—આ કલમ, અધ્યક્ષ અને તેની સત્તાને લગતી છે.

કલમો ૧૪ અને ૧૫.—આ કલમો, એકેડેમિક કાઉન્સિલની રચના અને તેની સત્તા અને કાર્યોને લગતી છે.

કલમો ૧૬ અને ૧૭.—આ કલમો, નાણા સમિતિ અને તેની સત્તા અને કાર્યોને લગતી છે.

કલમો ૧૮ અને ૧૯.—આ કલમો, નિયામક અને તેની સત્તા અને કાર્યોને લગતી છે.

કલમ ૨૦.—આ કલમ, એકિઝક્યુટિવ રજિસ્ટ્રાર અને તેની સત્તાની અને કાર્યોને લગતી છે.

કલમ ૨૧.—આ કલમ, ઇન્સ્ટીટ્યુટના ડીન અને તેણે વાપરવાની સત્તા અને કરવાના કાર્યોને લગતી છે.

કલમો ૨૨ અને ૨૩.—આ કલમો, ઇન્સ્ટીટ્યુટના કાયમી દેણગી ફંડ અને સંસ્થાને ચુકવણીને લગતી છે.

કલમ ૨૪.—આ કલમથી, યુનિવર્સિટી ફંડ માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૨૫.—આ કલમથી, વાર્ષિક નાણાકીય અંદાજો, વાર્ષિક હિસાબો, ઓડિટ અને વાર્ષિક અહેવાલ તૈયાર કરવા માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૨૬.—આ કલમથી, ઇન્સ્ટીટ્યુટના અધિકારીઓ, અધ્યાપકો અને બીજા કર્મચારીઓના પેન્શન, પ્રોવિડન્ટ ફંડ અને વીમા માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમો ૨૮ અને ૨૯.—આ કલમો, ઇન્સ્ટીટ્યુટે એનાયત કરવાની પદવી, ડિપ્લોમા અને પ્રમાણપત્રો આપવાની અને રાજ્ય સરકારને પૂરા પાડવાના પત્રો અને માહિતીને લગતી છે.

કલમ ૩૦.—આ કલમ, ઇન્સ્ટીટ્યુટના વહીવટ માટે ગોઠવણ કરવાને લગતી છે.

કલમ ૩૧.—આ કલમ, વખતોવખત ઠરાવે તેવા આદેશો આપવાની રાજ્ય સરકારની સત્તાને લગતી છે.

કલમો ૩૨ થી ૩૫.—આ કલમો, વિનિયમો કરવાને, આરંભ વખતે મુશ્કેલીઓ દૂર કરવાની, વચગાળાની જોગવાઈઓ અને ક્ષતિપૂર્તિને લગતી છે.

આનંદીબેન પટેલ.

નાણાકીય યાદી

વિધેયકની કલમ ૨૨થી, ઇન્સ્ટીટ્યુટની કામગીરીને લગતા ખર્ચને ત્રણ વર્ષ સુધી પહોંચી વળવા માટે ટ્રસ્ટ દ્વારા ઇન્સ્ટીટ્યુટને કાયમી દેણગી ફંડ ખાતે રૂપિયા પાંચ કરોડની રકમ મૂકવાની જોગવાઈ કરી છે. તેથી, સદરહુ ફંડમાંથી ખર્ચ કરવાનો રહેશે. આથી, જો વિધેયકની જોગવાઈઓ અધિનિયમિત કરવામાં આવે અને અમલમાં લાવવામાં આવે તો, હાલમાં રાજ્યના એકત્રિત ફંડમાંથી કંઈ પણ ખર્ચ થશે નહિ.

આનંદીબેન પટેલ.

ધારાકીય સત્તા સોંપવાની યાદી

આ વિધેયકમાં, નીચેની બાબતોના સંબંધમાં ધારાકીય સત્તાની સોંપણીનો સમાવેશ થાય છે :-

કલમ ૧.—આ કલમની પેટા-કલમ (૨)થી, રાજ્ય સરકારને, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, જે તારીખે આ અધિનિયમ અમલમાં આવશે તે તારીખ નક્કી કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૬.—(૧) આ કલમની પેટા-કલમ (૫)થી, ઈન્સ્ટીટ્યુટને, જે રીતે પદવીઓ અને ડિપ્લોમા એનાયત કરવાની અને પ્રમાણપત્રો અને બીજા શૈક્ષણિક વિશિષ્ટ માન અથવા ઇલ્કાબ આપવાની અને વ્યક્તિઓની એવી પદવીઓ, ડિપ્લોમા, પ્રમાણપત્રો અથવા બીજા શૈક્ષણિક વિશિષ્ટમાન પાછા ખેંચવાની અથવા રદ કરવાની રીત પણ વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૨) આ કલમની પેટા-કલમ (૬)થી, ઈન્સ્ટીટ્યુટને, પોતે જે રીતે માનદ્ પદવીઓ અથવા બીજા વિશિષ્ટ માન આપવાના હોય તે રીત વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે;

(૩) આ કલમની પેટા-કલમ (૧૮)થી, ઈન્સ્ટીટ્યુટને, પોતે નક્કી કરવાની, માંગવાની, લેવાની અથવા વસૂલ કરવાની ફી અને બીજા ખર્ચ વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે;

(૪) આ કલમની પેટા-કલમ (૨૭)થી, ઈન્સ્ટીટ્યુટને, પોતે આપેલા અભ્યાસક્રમોમાં વિદ્યાર્થીઓને જે રીતે પ્રવેશ આપવાનો હોય તે રીત વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે ;

(૫) આ કલમની પેટા-કલમ (૨૯)થી, ઈન્સ્ટીટ્યુટને, કર્મચારીઓમાં શિસ્તનું નિયમન અને અમલ કરવાના હેતુ માટે, ઈન્સ્ટીટ્યુટના કર્મચારીઓ સામે લેવાના શિસ્તવિષયક પગલા વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે ;

(૬) આ કલમની પેટા-કલમ (૩૨)થી, બોર્ડને, અધિકારીમંડળો અથવા અધિકારીઓની ત્રણ, બીજા કોઈપણ અધિકારીમંડળ અથવા અધિકારીને સોંપવાની બાબત વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૮.—આ કલમના પેટા-ખંડ (૧)થી, બોર્ડને, એવા બીજા અધિકારીમંડળોને ઈન્સ્ટીટ્યુટના અધિકારીમંડળો તરીકે વિનિયમોથી જાહેર કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૯.—આ કલમના પેટા-ખંડ (૧)થી, બોર્ડને, બીજા વ્યક્તિઓને ઈન્સ્ટીટ્યુટના અધિકારીઓ તરીકે વિનિયમોથી જાહેર કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૧.— આ કલમની પેટા-કલમ (૨)થી, અધ્યક્ષને, વિનિયમોથી નેમને સોંપવામાં આવે તેવી બીજી સત્તાઓ વાપરવા અને તેવી બીજી ફરજો બજાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૨.—આ કલમની પેટા-કલમ (૨)ના પરિચ્છેદ (૧૦)થી, બોર્ડને, વિનિયમોથી પોતાને મળે અથવા પોતાની ઉપર નાખવામાં આવે તેવી સત્તાઓ વાપરવાની અને એવા બીજા કાર્યો બજાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૪.—આ કલમની પેટા-કલમ (૪)થી, એકેડેમિક કાઉન્સિલને, વિનિયમોથી પોતાને મળે અથવા પોતાની ઉપર નાખવામાં આવે તેવી બીજી સત્તા વાપરવાની અને તેવી બીજી ફરજો બજાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૭.—આ કલમની પેટા-કલમ (૮)થી, નાણા સમિતિને, વિનિયમોથી પોતાને મળે અથવા તેની ઉપર નાખવામાં આવે બીજી તેવી સત્તાઓ વાપરવા અને તેવી બીજી ફરજો બજાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૮.—આ કલમના પેટા-ખંડ (છ)થી, બોર્ડને, નિયામકના પગાર, ભથ્થા, રજા, પેન્શન અને પ્રોવિડન્ટ ફંડ સહિત સેવાની બીજી શરતો વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૯.—આ કલમની પેટા-કલમ (૨)ના પરિચ્છેદ (૪)થી, નિયામકને, વિનિયમોથી પોતાને સોંપવામાં આવે તેવી બીજી સત્તાઓ વાપરવા અને તેવી બીજી ફરજો બજાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૦.—(૧) આ કલમની પેટા-કલમ (૧)થી, બોર્ડને, ઠરાવવામાં આવે તે રીતે અને તેવી બોલીઓ અને શરતોએ ઇન્સ્ટીટ્યુટ દ્વારા એકિઝક્યુટિવ રજિસ્ટ્રારને નીમવાની સત્તા મળે છે;

(૨) આ કલમની પેટા-કલમ (૨)ના પરિચ્છેદ (૬)થી, એકિઝક્યુટિવ રજિસ્ટ્રારને, વિનિયમોથી પોતાને સોંપવામાં આવે તેવી બીજી સત્તાઓ વાપરવાની અને તેવી બીજી ફરજો બજાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૧.—આ કલમની પેટા-કલમ (૨)થી, બોર્ડને, જે નમૂનામાં અને જે રીતે વાપરવી જોઈશે અને કાર્યો કરવા જોઈશે તે સત્તા અને કાર્યો વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૫.—(૧) આ કલમની પેટા-કલમ (૧) થી, બોર્ડને, જે નમૂનામાં અને જે રીતે યોગ્ય હિસાબો, બીજા સંબંધિત રેકર્ડ, હિસાબોનું વાર્ષિક પત્રક, આવક અને જાવકનો હિસાબ અને સરવૈયું નિભાવવા અને તૈયાર કરવા જોઈશે તે નમૂનો અને રીત વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૨) આ કલમની પેટા-કલમ (૨)થી, બોર્ડને, ઇન્સ્ટીટ્યુટે જે રીતે આંતરિક તપાસ અને સંતુલન અને નિયંત્રણની એક યોગ્ય પદ્ધતિ અપનાવવાની હોય તે રીત, વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૬.—આ કલમની પેટા-કલમ (૧)થી, બોર્ડને, વિનિયમોથી ઇન્સ્ટીટ્યુટના અધિકારીઓ, અધ્યાપકો અને બીજા કર્મચારીઓ માટે પેન્શન, પ્રોવિડન્ટ ફંડ અને વીમાની યોજનાઓ ઘડવી જોઈશે તે રીત અને શરતો વિનિયમો ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૩૨.—આ કલમની પેટા-કલમ (૧)થી, બોર્ડને, ઇન્સ્ટીટ્યુટના વહીવટ અને સંચાલનને લગતી બાબતો માટે વિનિયમો કરવાની સત્તા મળે છે અને પેટા-કલમ (૨)થી, બોર્ડને તેમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ તમામ અથવા તે પૈકીની કોઈપણ બાબત માટે વિનિયમો કરવાની સત્તા મળે છે.

ઉપર્યુક્ત પારાકીય સત્તાની સોંપણી આવશ્યક અને સામાન્ય પ્રકારની છે.

૨૧મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩.

આનંદીબેન પટેલ.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

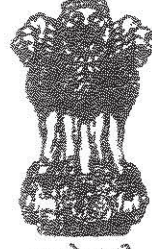
ગાંધીનગર,

તારીખ : ૨૧મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩.

વી. એમ. કોઠારે,

ગુજરાત સરકારના સચિવ,

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

VOL. XLIV] SATURDAY, FEBRUARY 22, 2003/ PHALGUNA 3, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ,
સચિવાલય, ગાંધીનગર, તા. ૨૨મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩

તારીખ : ૨૨મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩ ના ગુજરાત રાજપત્ર, (અસાધારણ)માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા સન
૨૦૦૩ ના ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક : ૬ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT BILL NO. 6 OF 2003**THE KACHCHH UNIVERSITY BILL, 2003****A BILL**

to establish and incorporate a teaching and affiliating University in the state of Gujarat to be known as the Kachchh University.

ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમોના નિયમ-૧૨૭ ની પરંતુક અન્વયે આપવામાં આવેલી અધ્યક્ષની સંમતિથી નીચેનું વિધેયક પ્રસિધ્ધ કર્યું છે.

૨૦૦૩ નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક :૬ .

કચ્છ યુનિવર્સિટી વિધેયક, ૨૦૦૩.

ગુજરાત રાજ્યમાં કચ્છ યુનિવર્સિટી નામની અધ્યાપન અને જોડાણ કરનારી યુનિવર્સિટી સ્થાપવા અને સંસ્થાપિત કરવા બાબત વિધેયક.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચેના અધિનિયમ કરવામાં આવે છે .

પ્રકરણ ૧

પ્રારંભિક

૧. (૧) આ અધિનિયમ કચ્છ યુનિવર્સિટી અધિનિયમ, ૨૦૦૨ કહેવાશે.

ટૂંકી સંજ્ઞા અને આરંભ.

(૨) આ કલમ તરત જ અમલમાં આવશે અને બાકીની જોગવાઈઓ, રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી નકકી કરે તે તારીખે અમલમાં આવશે અને જુદી જુદી જોગવાઈઓ માટે જુદી જુદી તારીખો નકકી કરી શકાશે અને આવી કોઈ જોગવાઈમાં આ અધિનિયમના આરંભની તારીખના કોઈ ઉલ્લેખનો અર્થ, તે જોગવાઈ અમલમાં આવ્યાની તારીખના ઉલ્લેખ તરીકે કરવામાં આવશે.

૨. આ અધિનિયમમાં, સંદર્ભથી અન્યથા અપેક્ષિત ન હોય, તો-

વ્યાખ્યા.

(૧) “ સંલગ્ન કોલેજ ” એટલે કલમ ૫ અથવા ૩૫ હેઠળ જોડાણ કરાયેલી કોલેજ;

(૨) “ મંજૂર કરેલ સંસ્થા ” એટલે કલમ ૩૮ હેઠળ મંજૂર કરાયેલી સંસ્થા;

(૩) “ સ્વાયત્ત કોલેજ ”, “ સ્વાયત્ત સંસ્થા ” અથવા “ સ્વાયત્ત વિભાગ ” એટલે કલમ ૪૪ હેઠળ સત્તા વાપરતી હોય તેવી કોલેજ, સંસ્થા અથવા વિભાગ;

(૪) “ કોલેજ ” એટલે પદવી કોલેજ અથવા ડિપ્લોમા અથવા પદવીના કોઈ અભ્યાસક્રમ શીખવતી કોઈ સંલગ્ન કોલેજ;

(૫) “ પદવી કોલેજ ” એટલે યુનિવર્સિટીની કોઈ પદવી માટેની લાયકાત મેળવવા માટેની પરીક્ષામાં તેના વિદ્યાર્થીઓને મોકલવાને અધિકૃત કરેલ હોય તેવી સંલગ્ન કોલેજ;

(૬) “ વિભાગ ” એટલે વિષય અથવા વિષયોના જૂથના સંબંધમાં, અધ્યાદેશોથી વિભાગ તરીકે મુકરર જરવામાં આવે તે વિભાગ;

(૭) “ મુખ્ય શિક્ષક ” એટલે માધ્યમિક શાળાનો વડો;

(૮) “ છાત્રાલય ” એટલે આ અધિનિયમ હેઠળ યુનિવર્સિટી નિભાવતું હોય અથવા તેણે માન્ય કરેલ હોય એવું વિદ્યાર્થીઓના નિવાસસ્થાનનું એકમ;

(૯) “ પ્રિન્સિપાલ ” એટલે કોલેજનો વડો;

(૧૦) “ માન્ય સંસ્થા ” એટલે કલમ ૩૭ હેઠળ માન્ય થયેલ સંસ્થા;

(૧૧) “ રજિસ્ટર થયેલો સ્નાતક ” એટલે આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ હેઠળ રજિસ્ટર થયેલ સ્નાતક;

(૧૨) “ માધ્યમિક શાળા ” એટલે ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ અધિનિયમ, ૧૯૭૨ની કલમ ૩૧ હેઠળ રજિસ્ટર થયેલી અથવા રજિસ્ટર થયેલ હોવાનું ગણાતી માધ્યમિક શાળા;

સન
૧૯૭૩ નો
ગુજરાતનો
૧૮મો

(૧૩) “ માધ્યમિક શાળાના શિક્ષકો ” એટલે માધ્યમિક શાળાના શિક્ષકો તરીકે સ્ટેચ્યુટથી જાહેર કરવામાં આવે તેવા માધ્યમિક શાળામાં શિક્ષણ આપતા, શિક્ષકોનો વર્ગ;

(૧૪) “ સ્ટેચ્યુટ ”, “ નિયમો ”, “ વિનિયમો ” અને “ નિયમો ” એટલે અનુક્રમે આ અધિનિયમ હેઠળ કરાયેલા અને તે સમયે અમલમાં હોય તેવા સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશો, વિનિયમો અને નિયમો;

(૧૫) “ અધ્યાપકો ” એટલે પ્રોફેસરો, રીડરો, લેક્ચરરો અને યુનિવર્સિટી અથવા યુનિવર્સિટી કોલેજમાં અથવા સંલગ્ન કોલેજ અથવા માન્ય સંસ્થામાં અથવા મંજૂર કરેલી સંસ્થામાં, શિક્ષણ આપતા અધ્યાપકો તરીકે સ્ટેચ્યુટથી જાહેર કરવામાં આવે તેવી બીજી વ્યક્તિઓ;

(૧૬) “ લવાઈ ટ્રિબ્યુનલ ” એટલે કલમ ૬૮માં ઉલ્લેખ કર્યા પ્રમાણેની લવાઈ ટ્રિબ્યુનલ;

(૧૭) “યુનિવર્સિટી” એટલે આ અધિનિયમ હેઠળ રચાયેલી કચ્છ યુનિવર્સિટી;

(૧૮) “યુનિવર્સિટી વિસ્તાર” એટલે અનુસૂચિમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ વિસ્તાર;

(૧૯) “યુનિવર્સિટી વિભાગ” એટલે યુનિવર્સિટી દ્વારા નિભાવવામાં આવતી કોઈ અનુસ્નાતક અથવા સંશોધન સંસ્થા અથવા વિભાગ.

પ્રકરણ ૨ યુનિવર્સિટી

૩. (૧) યુનિવર્સિટીના કુલાધિપતિ, પ્રથમ કુલપતિ, પ્રથમ ઉપકુલપતિ અને યુનિવર્સિટીની કોર્ટ, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ અને એકેડેમિક કાઉન્સિલના પ્રથમ સભ્યો અને હવે પછી એવા અધિકારીઓ અથવા સભ્યો બનનાર તમામ વ્યક્તિઓ, એવા હોદ્દો અથવા સભ્યપદ ધારણ કરવાનું ચાલુ રાખે ત્યાં સુધી, તે બધાનું “કચ્છ યુનિવર્સિટી” જે નામનું સંસ્થાપિત મંડળ, આથી, રચવામાં આવે છે.

(૨) યુનિવર્સિટીને શાશ્વત ઉત્તરાધિકાર અને પોતાના નામનું એક સામાન્ય સીલ રહેશે અને સદરહુ નામથી તે દાવો માંડી શકશે અને તેના ઉપર દાવો માંડી શકાશે.

(૩) યુનિવર્સિટી, જંગમ અને સ્થાવર એમ બન્ને પ્રકારની મિલકત સંપાદિત કરીને ધરાવી શકશે અને યુનિવર્સિટીના હેતુઓ માટે તેનામાં નિહિત થાય અથવા તે પ્રાપ્ત કરે તેવી કોઈ જંગમ અથવા સ્થાવર મિલકત પટે આપી શકશે, વેચી શકશે અથવા અન્યથા તબદીલ કરી શકશે, તેની અસ્કયામતોની જામીનગીરીઓ ઉપર લોન ઉભી કરી શકશે અને કરાર કરી શકશે અને આ અધિનિયમના હેતુઓ માટે જરૂરી હોય તેવું બીજું બધું કરી શકશે.

(૪) યુનિવર્સિટીનું મુખ્ય મથક ભૂજ ખાતે રહેશે.

૪. આ અધિનિયમની જોગવાઈઓથી અથવા તે હેઠળ ઠરાવવામાં આવે તેવી શરતોને યુનિવર્સિટીની સત્તા અધીન રહીને, યુનિવર્સિટીને નીચેની સત્તા રહેશે:-

(૧) પોતાને યોગ્ય લાગે તેવી વિદ્યાશાખાઓમાં અને અભ્યાસક્રમોમાં પત્રવ્યવહાર દ્વારા અભ્યાસક્રમ સહિત શિક્ષણ, અધ્યાપન અને તાલીમ માટે જોગવાઈ કરવાની અને જ્ઞાનના સંશોધન, વિકાસ અને પ્રસાર માટે જોગવાઈ કરવાની અને તેજસ્વી વિદ્યાર્થીઓ માટે ખાસ પૂર્વસ્નાતક અભ્યાસક્રમો યોજવાની;

(૨) ભારતના સંવિધાનમાં પ્રયોજાયેલ તકોની સમાનતા અને સામાજિક ન્યાયની સમાનતાને ઉત્તેજન આપવાની અને સામાજિક-આર્થિક પરિવર્તનમાં ઉત્તરેક બનવાની;

- (૩) રાષ્ટ્રીય અખંડિતતાને ઉત્તેજન આપવાની અને સાંસ્કૃતિક વારસો જાળવવાની;
- (૪) સંલગ્ન કોલેજ, માન્ય સંસ્થાઓ અને મંજૂર કરેલી સંસ્થાઓ, વિશિષ્ટ અભ્યાસકાર્ય હાથ ધરી શકે તે અંગે જોગવાઈ કરવાની;
- (૫) સંશોધન અથવા વિશિષ્ટ અભ્યાસકાર્ય માટેની કોલેજો, વિભાગો અને સંસ્થાઓ સ્થાપવાની, નિભાવવાની, કરારથી તેમનું કામ સંભાળવાની અને તેની વ્યવસ્થા કરવાની;
- (૬) સહિયારી પ્રયોગશાળાઓ, ગ્રંથાલયો, સંગ્રહાલયો અને અધ્યાપન અને સંશોધન માટે બીજી સાધનસામગ્રીની વ્યવસ્થા કરવાની;
- (૭) યુનિવર્સિટી વિસ્તારની અંદર અથવા તે વિસ્તારની બહાર યુનિવર્સિટીના ઉદ્દેશો આગળ ધપાવવા માટે જરૂરી હોય તેવા ક્ષેત્રમધકો, વિશિષ્ટ પ્રયોગશાળાઓ અને સંશોધન અને શિક્ષણ માટે અને ખાસ વિષયમાં અનુસ્નાતક અભ્યાસ માટે બીજા એકમો સ્થાપવાની;
- (૮) નવીનીકરણને ઉત્તેજન આપવા માટે કોલેજ અથવા સંસ્થા અથવા વિભાગ અથવા કેમ્પસને સ્વાયત્ત મુકરર કરવાની ;
- (૯) ગ્રંથાલયો, કોમ્પ્યુટર સેવાઓ વિ. ના સ્વરૂપમાં, પ્રદેશમાં કોલેજોના જૂથ માટે સાર્વજનિક સંસ્થાપન કેન્દ્ર માટે જોગવાઈ કરવાની અને અભ્યાસ અને સંશોધન માટે આંતર-વિદ્યાશાખાના અભ્યાસક્રમો માટેની પણ જોગવાઈ કરવાની;
- (૧૦) યુનિવર્સિટીને જોઈતી પ્રોફેસરોની, રીડરોની, લેક્ચરરોની અને અધ્યાપકોની બીજી જગ્યાઓ ઉભી કરવાની;
- (૧૧) કોલેજો, યુનિવર્સિટી વિભાગો અને માન્ય સંસ્થાઓમાં અધ્યાપન અને સંશોધન કાર્યને દોરવણી આપવાની;
- (૧૨) અભ્યાસેતર અભ્યાસ, તાલીમ અને વિસ્તરણ સેવાઓનું આયોજન કરવાની અને તે હાથ ધરવાની;
- (૧૩) જુદી જુદી પરીક્ષાઓ માટે પ્રશિક્ષણના અભ્યાસક્રમો ઠરાવવાની;
- (૧૪) પદવીઓ, ડિપ્લોમા અને બીજા શૈક્ષણિક માન-અક્રામ અને વિશિષ્ટ માન શરૂ કરવાની;
- (૧૫) પરીક્ષા અથવા કસોટી લેવાની અને જે વ્યક્તિઓએ-

(ક) તેમાંથી માફી આપવામાં આવી હોય તે સિવાય, સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશો, વિનિયમો અને નિયમોથી ઠરાવેલી રીતે, યુનિવર્સિટીનો અથવા સંલગ્ન કોલેજનો મંજૂર કરેલો અભ્યાસક્રમ પસાર કર્યો હોય અને યુનિવર્સિટીએ ઠરાવેલી પરીક્ષા અથવા કસોટી પાસ કરી હોય; અથવા

(ખ) સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશો, વિનિયમો અને નિયમોથી ઠરાવેલી શરતો હેઠળ સંશોધન કર્યું હોય;

તેમને પદવી અને ડિપ્લોમા એનાયત કરવાની અને પ્રમાણપત્રો આપવાની;

(૧૬) સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવેલી રીતે માનદ્ પદવીઓ અથવા બીજા શૈક્ષણિક વિશિષ્ટ માન આપવાની;

(૧૭) યુનિવર્સિટીના વિદ્યાર્થીઓ તરીકે નોંધાયેલ ન હોય તેવી વ્યક્તિઓને સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશો, વિનિયમો અને નિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવા ડિપ્લોમા આપવાની અને તેવા વ્યાખ્યાનો, શિક્ષણ અને તાલીમની જોગવાઈ કરવાની ;

(૧૮) યુનિવર્સિટીએ એનાયત કરેલી અથવા આપેલી કોઈ પદવી, ડિપ્લોમા અથવા પ્રમાણપત્ર સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવેલી રીતે પાછા ખેંચી લેવાની અથવા રદ કરવાની;

(૧૯) જોડાણ, માન્યતા અથવા મંજૂરી તરીકે યુનિવર્સિટી સાથે શિક્ષણ સંસ્થાઓનો સહયોગ કરવાની શિક્ષણ સંસ્થાઓને યુનિવર્સિટીના વિશેષાધિકારો આપવાની;

(૨૦) શિક્ષણ સંસ્થાઓના જોડાણ, માન્યતા અથવા મંજૂરી પૂર્ણતઃ અથવા અંશતઃ પાછા ખેંચી લેવાની અથવા તેમાં ફેરફાર કરવાની;

(૨૧) કોલેજો, માન્ય સંસ્થાઓ અને મંજૂર કરેલી સંસ્થાઓ તપાસવાની અને તેમાં શિક્ષણ, અધ્યાપન અને તાલીમનાં યોગ્ય ધોરણો જળવાય છે અને તેમાં ગ્રંથાલય તેમજ પ્રયોગશાળાની પૂરતી જોગવાઈ થાય છે તે સુનિશ્ચિત કરવા માટે પગલાં લેવાની;

(૨૨) યુનિવર્સિટીનાં અધ્યાપકીય, અન્ય શૈક્ષણિક અને બિન-અધ્યાપકીય સ્ટાફના સભ્યોના પગાર ધોરણો, ભથ્થાં અને નોકરીની બીજી શરતો ઠરાવવાની અને તેનું નિયમન કરવાની;

(૨૩) સંલગ્ન કોલેજો અને માન્ય અને મંજૂર કરેલી સંસ્થાઓમાં, અધ્યાપકીય, અન્ય શૈક્ષણિક અને બિન-અધ્યાપકીય સ્ટાફના સભ્યોનાં પગાર ધોરણો, ભથ્થાં અને નોકરીની બીજી શરતો ઠરાવવાની અને તેનું નિયમન કરવાની;

(૨૪) વિદ્યાર્થી સંઘો, યુનિવર્સિટી, સંલગ્ન કોલેજો અને માન્ય સંસ્થાઓના અધ્યાપકો, શૈક્ષણિક સ્ટાફ અથવા અન્ય કર્મચારીઓના એસોસિયેશનોને માન્યતા આપવા માટે જોગવાઈ કરવાની;

(૨૫) (ક) સંલગ્ન કોલેજો અને માન્ય અને મંજૂર કરેલી સંસ્થાઓની પ્રવૃત્તિઓનું નિયંત્રણ અને સંકલન કરવાની અને તેમને નાણાકીય મદદ આપવાની; અને

(ખ) સંલગ્ન કોલેજો અને માન્ય અને મંજૂર કરેલી સંસ્થાઓમાં વિદ્યાર્થીઓએ ભરવાની ફીનું નિયમન કરવાની;

(૨૬) ટ્રસ્ટો અને દેણગીઓ ધરાવવાની અને તેનો વહીવટ કરવાની;

(૨૭) અધ્યેતાવૃત્તિ, પ્રવાસી અધ્યેતાવૃત્તિ, શિષ્યવૃત્તિ, છાત્રવૃત્તિ, ચંદ્રકો, ઈનામો અને બીજા પારિતોષિકો શરૂ કરવાની અને એનાયત કરવાની;

(૨૮) શૈક્ષણિક રીતે પછાત હોય તેવા વર્ગો અને સમુદાયોમાં યુનિવર્સિટી શિક્ષણના પ્રસારણ માટે ખાસ જોગવાઈઓ કરવાની;

(૨૯) ગ્રામીણ આયોજન, વિકાસ અને પુનર્રચનાની જરૂરિયાતોને પહોંચી વળવા માટે અભ્યાસક્રમો ઠરાવવાની અને આવા અભ્યાસક્રમોમાં શિક્ષણ, અધ્યાપન અને તાલીમ માટે જોગવાઈ કરવાની;

(૩૦) જ્ઞાનના પ્રસાર માટે તથા કલા અને સંસ્કૃતિના ઉત્તેજન માટે ખાસ જોગવાઈ કરવાની;

(૩૧) અધ્યાદેશોથી ઠરાવવામાં આવે તેવી ફી અને બીજો ખર્ચ નહોતો કરવાની, માગવાની અને લેવાની અથવા વસૂલ કરવાની;

(૩૨) છાત્રાલયો રજાની નિભાવવાની અને તેનો વહીવટ કરવાની;

(૩૩) યુનિવર્સિટી નિભાવતી ન હોય તેવા છાત્રાલયો માન્ય કરવાની, તે છાત્રાલયો તપાસવાની અને તેમનો માન્યતા પાછી ખેંચી લેવાની;

(૩૪) વિદ્યાર્થીઓ અને તમામ કક્ષાના કર્મચારીઓના નિવાસ, વર્તન અને શિસ્તના સંકલન, દેખરેખ, તેનું નિયમન અને નિયંત્રણ કરવાની, યુનિવર્સિટીના કર્મચારીઓની સેવાની શરતો ઠરાવવાની અને તેમના આરોગ્ય અને સામાન્ય કલ્યાણના ઉત્તેજન માટે ગોઠવણી કરવાની;

(૩૫) યુનિવર્સિટીઓના વિદ્યાર્થીઓ સામે શિસ્તભંગના પગલાં લેવાની અને યુનિવર્સિટીની અંદર અથવા તેની બહાર પરીક્ષામાં અથવા તેના સંબંધમાં વિદ્યાર્થીઓ પોતે જ અથવા બીજી કોઈ વ્યક્તિઓ દ્વારા ગેરરીતિઓ આચરવા અથવા તેમાં મદદગારી કરવા સહિત શિસ્તભંગ અથવા ગેરવર્તણૂક માટે યોગ્ય લાગે તેવી શિક્ષા કરવાની;

(૩૬) યુનિવર્સિટી વિભાગોમાં અને સંલગ્ન કોલેજો અને માન્ય સંસ્થાઓમાં અનુસ્નાતક અધ્યાપન અને સંશોધન કાર્યનું સંચાલન કરવાની, તેની દેખરેખ રાખવાની, તેનું નિયમન અને નિયંત્રણ કરવાની;

(૩૭) સંલગ્ન કોલેજોમાં પૂર્વસ્નાતક અધ્યાપન અને શિક્ષણના સંચાલનનું સંકલન કરવાની, તેની દેખરેખ રાખવાની, તેનું નિયમન અને નિયંત્રણ કરવાની અને યુનિવર્સિટી કોલેજોમાં તે હાથ ધરવાની;

- (૩૮) (ક) મુદ્રણ અને પ્રકાશન વિભાગ,
- (ખ) યુનિવર્સિટી વિસ્તરણ બોર્ડ,
- (ગ) માહિતી બ્યુરો, અને
- (ઘ) રોજગાર બ્યુરો;

શરૂ કરવાની અને તેનો વહીવટ કરવાની;

- (૩૯) (ક) શિક્ષણ, પ્રૌઢ શિક્ષણ, અભ્યાસેતર અધ્યાપન, વિસ્તરણ સેવાઓ અને બીજી માન્ય શિક્ષણ પ્રવૃત્તિઓ ચાલુ રાખવા માટેની;
- (ખ) શારીરિક શિક્ષણ, નેશનલ કેટેડ કોર, રાષ્ટ્રીય સેવા યોજના, રાષ્ટ્રીય રમતગમત સંગઠન અને એવી બીજી માન્ય પ્રવૃત્તિઓ;
- (ગ) રમતગમત અને વ્યાયામ પ્રવૃત્તિઓ માટે જોગવાઈ કરવાની;

(૪૦) યુનિવર્સિટી નક્કી કરે તે રીતે અને તેવા હેતુઓ માટે બીજી કોઈ યુનિવર્સિટીઓ, અધિકારીમંડળો અથવા એસોસિયેશનો અથવા બીજા કોઈ જાહેર અથવા ખાનગી મંડળોને સહકાર આપવાની;

(૪૧) સંઘ અને રાજ્ય સરકારો હેઠળની સેવામાં ભરતી માટેની સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓ અર્થેની તાલીમ માટે ગોઠવણ કરવાની;

(૪૨) ગુજરાતી અને (દેવનાગરી લિપિવાળી) હિન્દી અને બીજી ભાષાઓના અભ્યાસક્રમના વિકાસ અને શિક્ષણ અને પરીક્ષાના માધ્યમ તરીકે ગુજરાતી અથવા (દેવનાગરી લિપિવાળી) હિન્દી ભાષાનો અથવા તે બન્નેનો ઉપયોગ વધારવાની;

(૪૩) યુનિવર્સિટીની અંદર કે બહાર ટ્રસ્ટ અથવા દેણગીની મિલકત સહિત કોઈ જંગમ અને સ્થાવર મિલકત સંપાદિત કરવાની, ધરાવવાની, તેનો વહીવટ અને નિકાલ કરવાની અને આવી મિલકત દર્શાવતા કોઈ નાણાનું યુનિવર્સિટીને યોગ્ય લાગે તે રીતે રોકાણ કરવાની;

(૪૪) રાજ્ય સરકારની પૂર્વમંજૂરીથી, યુનિવર્સિટીના હેતુ માટે યુનિવર્સિટીની અસ્કયામતોની જામીનગીરી ઉપર જાહેર લોનો ઉભી કરવાની;

(૪૫) યુનિવર્સિટી સ્રોતના કરકસરયુક્ત અને ફલદાયક ઉપયોગથી સ્રોતો ઉત્પન્ન કરવાની;

(૪૬) યુનિવર્સિટીમાં બીજી કોઈ સંસ્થાના સમાવેશ માટે અને તેના હકો, મિલકતો અને જવાબદારીઓ લેવા માટે અને આ અધિનિયમની વિરુદ્ધ ન હોય તેવા બીજા કોઈપણ હેતુ માટે કોઈ કરાર કરવાની;

(૪૭) ઓપ અભ્યાસક્રમો, કાર્ય શિબિર, પરિસંવાદ અને બીજા કાર્યક્રમો યોજવાની અને તેનું સંચાલન કરવાની;

(૪૮) યુનિવર્સિટીના ઉદ્દેશો આગળ વધારવા માટે અને સામાન્ય રીતે વિનયન, વિજ્ઞાન અને જ્ઞાન-સંસ્કારની બીજી શાખાઓના વિકાસ તથા ઉત્તેજન માટે જરૂરી હોય તે બધા કામકાજ અને બાબતો કરવાની, પછી તે ઉપર્યુક્ત સત્તાને આનુષંગિક હોય કે ન હોય.

હકુમત અને
વિશેષાધિકારો
મળવા બાબત.

૫. (૧) યુનિવર્સિટી વિસ્તારમાં આવેલી કોઈ શિક્ષણ સંસ્થાથી, રાજ્ય સરકાર અને યુનિવર્સિટીની મંજૂરી વિના, કાયદાથી સ્થાપિત બીજી કોઈ યુનિવર્સિટી સાથે કોઈપણ રીતે જોડાઈ શકાશે નહિ અથવા તેના વિશેષાધિકાર મેળવવાનો પ્રયત્ન કરી શકાશે નહિ;

(૨) યુનિવર્સિટી વિસ્તારમાં આવેલી કોઈ શિક્ષણ સંસ્થા, આ અધિનિયમ અમલમાં આવે તે તારીખ પહેલાં ગુજરાત યુનિવર્સિટી તરફથી ભોગવતી હોય તેવા કોઈ વિશેષાધિકાર, તે તારીખથી પાછા ખેંચી લેવાયા છે એમ ગણાશે;

(૩) ગુજરાત યુનિવર્સિટીના વિશેષાધિકારો મળતા હોય અને યુનિવર્સિટી વિસ્તારમાં આવેલી હોય તે તમામ શિક્ષણ સંસ્થાઓને એવી તારીખે અને તે તારીખથી આ યુનિવર્સિટીના વિશેષાધિકારો મળ્યા છે એમ ગણાશે અને એવી સંસ્થાઓ એવી તારીખે અને તે તારીખથી ગુજરાત યુનિવર્સિટી સાથે જોડાયેલી અને વિશેષાધિકારો ભોગવતી બંધ થશે અને ગુજરાત યુનિવર્સિટી અધિનિયમ, ૧૯૪૯ તેમ થયે, તેમને લાગુ પડતો બંધ થશે. એવી તારીખની તરત પહેલાં એવી સંસ્થાઓને ગુજરાત યુનિવર્સિટી તરફથી મળ્યા હોય તે બધા વિશેષાધિકારો શક્ય તેટલા પ્રમાણમાં અને આ અધિનિયમને સુસંગત રહીને આ યુનિવર્સિટી તેને આપશે;

(૪) ગુજરાત રાજ્યમાં, યુનિવર્સિટી વિસ્તારની બહાર આવેલી કોઈ શિક્ષણ સંસ્થાને, યુનિવર્સિટી અને રાજ્ય સરકારને મૂકવા યોગ્ય લાગે તે શરતો અને નિયંત્રણોને અધીન રહીને, યુનિવર્સિટીના વિશેષાધિકારો આપી શકાશે.

લિંગ, ધર્મ, વર્ણ, પંથ
કે મંતવના ભેદ વિના
યુનિવર્સિટી બધાને
માટે ખુલ્લી રહેશે.

૬. (૧) કોઈ વ્યક્તિને લિંગ, જાતિ, પંથ, જ્ઞાતિ, વર્ણ, જન્મસ્થળ, ધાર્મિક માન્યતા કે રાજકીય અથવા અન્ય મંતવ્ય અમુક હોવાને કારણે જ યુનિવર્સિટીના કોઈ હોદ્દાથી અથવા યુનિવર્સિટીના

સન
૧૯૪૯નો
મુંબઈનો
પાઠ્યો.

અધિકારીમંડળના સભ્યપદ અથવા કોઈ પદવી, ડિપ્લોમા અથવા બીજા શૈક્ષણિક વિશિષ્ટ માનથી અથવા કોઈ અભ્યાસક્રમના શિક્ષણથી વંચિત રાખી શકાશે નહિ:

પરંતુ રાજ્ય સરકારની અગાઉથી મંજૂરી લઈને યુનિવર્સિટી, કોઈ કોલેજ અથવા સંસ્થા માત્ર સ્ત્રીઓ માટે નિભાવી શકશે, જોડી શકશે અથવા માન્ય કરી શકશે અથવા યુનિવર્સિટી નિભાવતી હોય તેવી કોઈ સંસ્થામાં વિદ્યાર્થીઓ તરીકે દાખલ કરવાના હેતુઓ માટે સ્ત્રીઓ અથવા સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાત વર્ગોના નાગરિકો માટે અથવા અનુસૂચિત જાતિઓ અને અનુસૂચિત આદિજાતિઓના સભ્યો માટે અમુક જગાઓ અનામત રાખી શકશે;

(૨) કોઈ વ્યક્તિને, યુનિવર્સિટી અધ્યાપક કે વિદ્યાર્થી તરીકે દાખલ થવાનો અથવા કોઈ હોદ્દો કે જગા ધરાવવાનો અથવા કોઈ પદવી, ડિપ્લોમા અથવા બીજા શૈક્ષણિક વિશિષ્ટ માન માટે લાયકાત મેળવવાનો અથવા યુનિવર્સિટીનો કોઈ વિશેષાધિકાર ભોગવવાનો કે વાપરવાનો અથવા તેનો લાભ મેળવવાનો હક મળી શકે તે માટે, યુનિવર્સિટી તેના માટે લિંગ, જાતિ, પંથ, જ્ઞાતિ, વર્ગ, જન્મસ્થળ, ધાર્મિક માન્યતા અથવા વ્યવસાય કે રાજકીય અથવા બીજા કોઈ મંતવ્ય અંગેની કોઈ કસોટી રાખે, તો તે કાયદેસર ગણાશે નહિ.

૭. (૧) પોતે આદેશ કરે તે વ્યક્તિ અથવા વ્યક્તિઓ દ્વારા યુનિવર્સિટીની, તેના મકાનો, પ્રયોગશાળાઓ, ગ્રંથાલયો, સંગ્રહાલયો, કાર્ય શિબિરો અને સાધનસામગ્રીની યુનિવર્સિટી નિભાવતી હોય, તેણે માન્ય અથવા મંજૂર કરેલી હોય અથવા તેની સાથે જોડાયેલી હોય તેવી કોઈ સંસ્થા, કોલેજ કે છાત્રાલયની, યુનિવર્સિટી તરફથી ચાલતા શિક્ષણ અને અન્ય કાર્યની અને યુનિવર્સિટી તરફથી લેવાતી પરીક્ષાઓના સંચાલન અંગેની તપાસણી કરાવવાનો અને યુનિવર્સિટી સાથે સંબંધ ધરાવતી કોઈ બાબતના સંબંધમાં તપાસ કરાવવાનો કુલાધિપતિને હક રહેશે. કુલાધિપતિએ, દરેક પ્રસંગે યુનિવર્સિટીને તપાસણી કે તપાસ કરવાના પોતાના ઇરાદાની નોટિસ આપવી જોઈશે અને યુનિવર્સિટીને તે તપાસ વેળા પોતાનો પ્રતિનિધિ મોકલવાનો હક રહેશે;

તપાસણી અને તપાસ.

(૨) કુલાધિપતિ, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને આવી તપાસણી કે તપાસના પરિણામ અંગે પોતાના વિચારો જણાવશે અને તે વિષે એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલના અભિપ્રાય જાણી લીધા પછી યુનિવર્સિટીને તેણે લેવાનાં પગલાં વિષે સલાહ આપશે;

(૩) તપાસણી કે તપાસના પરિણામ ઉપરથી એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે પોતે કાંઈ પગલાં લીધા હોય, તો પોતે કયા પગલાં લીધા છે અથવા લેવા ધારે છે તે વિષે કુલાધિપતિને રિપોર્ટ કરવો જોઈશે. આવો રિપોર્ટ, કુલાધિપતિ આદેશ કરે તેટલી મુદતની અંદર સાદર કરવાનો રહેશે;

(૪) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, કુલાધિપતિને સંતોષ ન થાય તેવી રીતે વાજબી સમયમાં પગલાં લે, તો કુલાધિપતિ, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે આપેલો કોઈ ખુલાસો અથવા કરેલી રજૂઆત વિચારણામાં લીધા પછી, પોતાને યોગ્ય લાગે તેવા આદેશો આપી શકશે અને એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે એવા આદેશોનું પાલન કરવું જોઈશે;

(૫) પોતાને યોગ્ય લાગે ત્યારે રાજ્ય સરકાર, પેટા-કલમો (૧)થી (૩)માં ઠરાવેલી રીતે તેવી તપાસણીકે તપાસ કરાવી શકશે અને આવી તપાસણી કે તપાસના હેતુઓ માટે તેને સદરહુ પેટા-કલમો હેઠળ કુલાધિપતિની તમામ સત્તાઓ રહેશે.

પ્રકરણ ૩

યુનિવર્સિટીના અધિકારીઓ

યુનિવર્સિટીના અધિકારીઓ. ૮. યુનિવર્સિટીના અધિકારીઓ નીચે મુજબ રહેશે :-

- (૧) કુલાધિપતિ,
- (૨) કુલપતિ,
- (૩) ઉપકુલપતિ, હોય તો,
- (૪) વિદ્યાશાખાના ડીન,
- (૫) કુલસચિવ,
- (૬) યુનિવર્સિટી ગ્રંથપાલ, અને
- (૭) યુનિવર્સિટીની સેવામાં હોય અને સ્ટેચ્યુટથી યુનિવર્સિટીના અધિકારીઓ તરીકે જાહેર કરવામાં આવે એવા બીજા અધિકારીઓ.

કુલાધિપતિ. ૯. (૧) ગુજરાતના રાજ્યપાલ યુનિવર્સિટીના કુલાધિપતિ રહેશે.

(૨) કુલાધિપતિ, પોતાના હોદ્દાની રૂએ યુનિવર્સિટીના વડા અને કોર્ટના પ્રમુખ રહેશે અને હાજર હોય, ત્યારે તેઓ કોર્ટની બેઠકનું તથા યુનિવર્સિટીના કોઈ પદવીદાન સમારંભનું અધ્યક્ષસ્થાન લેશે.

(૩) કુલાધિપતિને, આ અધિનિયમ અથવા સ્ટેચ્યુટથી પોતાને આપવામાં આવે તેવી બીજી સત્તા રહેશે.

કુલપતિ. ૧૦. (૧) કુલપતિની નિમણૂક, પેટા-કલમ (૨) મુજબના હેતુ માટે નિમાયેલી સમિતિએ પેટા-કલમ (૩) મુજબ ભલામણ કરેલી ત્રણ વ્યક્તિઓમાંથી રાજ્ય સરકાર સાથે વિચારવિનિમય કરીને કુલાધિપતિ દ્વારા કરવામાં આવશે.

(૨) (ક) પેટા-કલમ (૧) ના હેતુઓ માટે, કુલાધિપતિ, નીચેના સભ્યોની બનેલી એક શોધ સમિતિ નીમશે :-

(૧) કુલાધિપતિએ નિયુક્ત કરવાનો એક સભ્ય,

(૨) (યુનિવર્સિટી અથવા કોઈ સંલગ્ન કોલેજ, માન્ય અથવા મંજૂર કરેલી સંસ્થા સાથે સંબંધ ધરાવતી વ્યક્તિઓ ન હોય તેવા) બે સભ્યો, જેમાંનો એક સભ્ય

એકઝીક્યુટિવ કાઉન્સિલે અને એકઝેમિક કાઉન્સિલે સંયુક્ત રીતે સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવેલી રીતે નિયુક્ત કરેલી વ્યક્તિ હોવી જોઈશે અને બીજો સભ્ય ગુજરાત રાજ્યમાંથી કાયદાથી સ્થાપિત તમામ યુનિવર્સિટીઓના કુલપતિઓએ સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવેલી રીતે નિયુક્ત કરેલી વ્યક્તિ હોવી જોઈશે,

(૩) યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ કમિશનના અધ્યક્ષે નિયુક્ત કરવાનો એક સભ્ય.

(ખ) કુલાધિપતિએ નિયુક્ત કરેલ સભ્ય, શોધ સમિતિના અધ્યક્ષ તરીકે રહેશે,

(ગ) શોધ સમિતિમાં નિયુક્ત થયેલ વ્યક્તિ, આગામી છ વર્ષ સુધી કોઈ માનદ્ પદવી અથવા કોઈ જગા પર માનદ્ અથવા અન્યથા નિમણૂક અથવા યુનિવર્સિટીના કોઈપણ મંડળની નિયુક્તિ સ્વીકારવાપાત્ર થશે નહિ,

(૩) તેવી રીતે નિમાયેલી સમિતિ, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવા સમયની અંદર અને તેવી રીતે કુલપતિ તરીકે નિમાવા માટે પોતે જેને યોગ્ય ગણે તેવી ત્રણ વ્યક્તિઓને પસંદ કરશે અને કુલાધિપતિને, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવી બીજી વિગતોની સાથે તેવી રીતે પસંદ કરેલી વ્યક્તિઓના નામોની ભલામણ કરશે.

(૪) કુલપતિ ત્રણ વર્ષની મુદત સુધી હોદ્દો ધરાવશે અને તે માત્ર ત્રણ વર્ષની વધુ મુદત માટે તે હોદ્દા ઉપર ફેરનિમણૂક માટે પાત્ર ગણાશે:

પરંતુ કુલપતિ તરીકે નિમાયેલ કોઈ વ્યક્તિ, તેની દસ વર્ષની ઉંમર થયા પછી કુલપતિ તરીકે તેના હોદ્દા પર ચાલુ રહી શકશે નહિ.

(૫) કુલપતિને આપવાના મળતર અને જેને અધીન રહીને તે હોદ્દો ધરાવશે તે અનુલાભો સહિતની બોલીઓ અને શરતો રાજ્ય સરકાર દ્વારા નક્કી કરે તેવા રહેશે :

પરંતુ આવા મળતરમાં અથવા આવી બોલીઓ અને શરતોમાં તે હોદ્દો ધરાવનારની મુદત ચાલુ હોય તે દરમિયાન તેની સંમતિ વિના તેને ગેરલાભ થાય તે રીતે કોઈ ફેરફાર થઈ શકશે નહિ;

(૬) કુલપતિ, એક મહિનાની નોટિસ આપ્યા પછી પોતાના હોદ્દા પરથી રાજીનામું આપી શકશે અને કુલાધિપતિએ તેનું રાજીનામું સ્વીકાર્યેથી અથવા સદરહુ નોટિસની મુદત પૂરી થયાની તારીખ, એ બેમાંથી જે વહેલું હોય ત્યારથી તે પોતાનો હોદ્દો ધરાવતા બંધ થશે;

(૭) (ક) કુલપતિની રજા અથવા ગેરહાજરી દરમિયાન, અથવા

- (ખ) કુલપતિના હોદ્દાની જગ્યા કાયમ માટે ખાલી પડે તે પ્રસંગે, તે હોદ્દા ઉપર પેટા-કલમ (૧) હેઠળ નિમણૂક કરવામાં ન આવે ત્યાં સુધી,

ઉપકુલપતિ અને ઉપકુલપતિની ગેરહાજરીમાં, તે હેતુ માટે કુલાધિપતિએ નિયુક્ત કરેલા ડીનો પૈકી કોઈપણ એક ડીન કુલપતિના હોદ્દાની ચાલુ ફરજો બજાવશે.

કુલપતિની સત્તા.

૧૧. (૧) કુલપતિ, યુનિવર્સિટીના મુખ્ય વહીવટી અને શૈક્ષણિક અધિકારી રહેશે અને કુલાધિપતિની ગેરહાજરીમાં કોર્ટની બેઠકોનું અને યુનિવર્સિટીના કોઈ પદવીદાન સમારંભનું અધ્યક્ષસ્થાન લેશે. તેઓ ઓકિઝકયુટિવ કાઉન્સિલના અને એકેડેમિક કાઉન્સિલના હોદ્દાની રૂએ સભ્ય અને અધ્યક્ષ રહેશે. તેમને યુનિવર્સિટીના બીજા કોઈ અધિકારીમંડળની અથવા મંડળની કોઈ બેઠકમાં હાજર રહેવાનો અને બોલવાનો હક રહેશે, પણ તેઓ તે અધિકારીમંડળ અથવા મંડળના સભ્ય ન હોય, તો તેમને તેમાં મત આપવાનો હક રહેશે નહિ.

(૨) કુલપતિને કોર્ટની, ઓકિઝકયુટિવ કાઉન્સિલની અને એકેડેમિક કાઉન્સિલની અને પોતે યુનિવર્સિટીના બીજા જે અધિકારી મંડળના તેઓ અધ્યક્ષ હોય તેની બેઠકો બોલાવવાની સત્તા રહેશે. તેઓ આ સત્તા યુનિવર્સિટીના બીજા કોઈ અધિકારીને સોંપી શકશે.

(૩) આ અધિનિયમ, સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશો, વિનિયમો અને નિયમોનું બરાબર પાલન થાય તે જોવાની કુલપતિની ફરજ રહેશે અને આ હેતુ માટે તેને જરૂરી બધી સત્તા રહેશે;

(૪) (ક) કોઈ તાકીદના પ્રસંગે, કુલપતિનો એવો અભિપ્રાય હોય કે તાત્કાલિક પગલું લેવું જરૂરી છે, તો તેઓ પોતાને જરૂરી લાગે તેવું પગલું લેશે અને ત્યારબાદ વહેલામાં વહેલી તકે, તેણે પોતાના પગલાં વિષે જે અધિકારી, અધિકારીમંડળ અથવા મંડળે સામાન્ય ક્રમમાં તે બાબત હાથ ધરી હોત તેને પોતાના પગલાં વિષેની માહિતી પૂરી પાડવી જોઈશે.

(ખ) કુલપતિએ, આ પેટા-કલમ હેઠળ લીધેલાં પગલાંથી યુનિવર્સિટીની સેવામાં હોય તેવી કોઈ વ્યક્તિને અસર થાય તેમ હોય, ત્યારે તેવી વ્યક્તિને આવાં પગલાં વિષે જાણ કરવામાં આવે તે તારીખથી પંદર દિવસમાં સદરહુ અધિકારી, અધિકારીમંડળ અથવા મંડળ મારફત ઓકિઝકયુટિવ કાઉન્સિલને અપીલ કરવાનો તેને હક રહેશે.

(૫) યુનિવર્સિટીની સેવામાં હોય તેવી વ્યક્તિઓ કે યુનિવર્સિટીના અધ્યાપકોને નીમવા, બરતરફ કરવા, સસ્પેન્ડ કરવા અને શિક્ષા કરવાને લગતા અથવા આવા કોઈ અધ્યાપકને માન્ય કરવા કે તેની માન્યતા પાછી ખેંચી લેવાને લગતા ઓકિઝકયુટિવ કાઉન્સિલના હુકમોનો અમલ કુલપતિ કરશે અને યુનિવર્સિટીના કાર્ય ઉપર એકંદર નિયંત્રણ રાખશે. આ અધિનિયમ, સ્ટેચ્યુટ અને અધ્યાદેશો અનુસારની યુનિવર્સિટીની શિસ્ત માટે તે જવાબદાર રહેશે.

(૬) (ક) પેટા-કલમ (૪)માં સમાવિષ્ટ જોગવાઈઓને અધીન રહીને અને પેટા-કલમ

(પ) માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, પોતાને યોગ્ય લાગે તેવી તપાસ કર્યા પછી, કુલપતિનો એવો અભિપ્રાય વાચ કે કલમ ૧૫માં નિર્દિષ્ટ કરેલ અથવા તે હેઠળ જાહેર કરેલ અધિકારી મંડળના કોઈપણ હુકમ અથવા ઠરાવની અમલ બજવણી અથવા યુનિવર્સિટી દ્વારા અથવા તેના વતી કરવાનું હોય અથવા કરવામાં આવી રહ્યું હોય તેવું કોઈ કાર્ય કરવાનું-

(૧) આ અધિનિયમની અથવા કોઈપણ સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશ, વિનિયમ અથવા નિયમની જોગવાઈઓ સાથે અસંગત છે, અથવા

(૨) યુનિવર્સિટીના હિતમાં નથી, અથવા

(૩) તેનાથી શાંતિનો ભંગ થવાનો સંભવ છે,

તો તે, સદરહુ હુકમ અથવા ઠરાવ, તેણે જણાવેલી રીતે રદ કરી શકાશે નહિ અથવા સુધારી શકાશે નહિ અથવા તેમાં ફેરફાર કરી શકાશે નહિ અથવા કાર્ય કરવાનું અટકાવી શકાશે કે કેમ તે સંબંધી જે અધિકારીમંડળે હુકમ કર્યો હોય અથવા ઠરાવ પસાર કર્યો હોય અથવા જે અધિકારી મંડળ પોતાની પુનઃ વિચારણા અર્થે તે કાર્ય કરવાની દરખાસ્ત કરે તે ૨ તારીખમંડળને, હુકમ અથવા ઠરાવની નકલ મોકલી શકશે અથવા યથાપસંગ, કારણોના નિર્ણય સહિત તે કાર્ય કરવાનું લખી મોકલી શકશે.

(ખ) અધિકારીમંડળ, પુનઃ વિચારણા પછી, કુલપતિએ જણાવેલી રીતે હુકમ અથવા ઠરાવ સુધારે અથવા તેમાં ફેરફાર કરે, ત્યારે ખંડ (ક) માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, આવી રીતે સુધારેલો અથવા ફેરફાર કરેલો હુકમ અથવા ઠરાવ, આવી રીતે સુધાર્યાના અથવા ફેરફાર કર્યાની તારીખથી ફરી અમલમાં આવશે.

(ગ) કુલપતિએ જણાવેલી રીત સાથે અસંગત હોય તેવી રીતે અધિકારીમંડળ હુકમ અથવા ઠરાવ સુધારે અથવા તેમાં ફેરફાર કરે, ત્યારે કુલપતિ તે બાબત કુલાધિપતિને તેના નિર્ણય માટે લખી મોકલશે.

(ઘ) કુલાધિપતિ, આવું લખાણ કરવામાં આવ્યે, હુકમ અથવા ઠરાવ સુધારી શકશે અથવા તેમાં ફેરફાર કરી શકશે અથવા આદેશ કરી શકશે કે તે હુકમ અથવા ઠરાવ, ફેરફાર સાથે અથવા ફેરફાર વિના, કાયમ માટે અથવા તે નિર્દિષ્ટ કરે તેટલી મુદત સુધી અમલમાં ચાલુ રહેશે:

પરંતુ સંબંધિત અધિકારીમંડળને, તેણે કરવા ધારેલા હુકમ ૧૫માં કારણ દર્શાવવાની વાજબી તક આપ્યા વિના, કુલાધિપતિ તે હુકમ અથવા ઠરાવ સુધારી શકશે નહિ અથવા તેમાં ફેરફાર કરી શકશે નહિ અથવા તે ચાલુ રાખી શકશે નહિ.

(ચ) હુકમ, ઠરાવ અથવા યથાપસંગ, કાર્ય કરવાનું, હુકમ અથવા ઠરાવની નકલ મોકલ્યાના અથવા ખંડ (ક) હેઠળ લખાણ કર્યાના કુલપતિના પગલાંની તારીખથી ખંડ (ઘ) હેઠળ કુલાધિપતિના હુકમની તારીખ સુધી સ્થગિત રહેશે.

ઉપકુલપતિ.

૧૨. (૧) (ક) કુલપતિ, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલની સાથે વિચારવિનિમય કરીને ઉપકુલપતિની જગા ભરવાનો અથવા તે જગા ખાલી રાખવાનો નિર્ણય કરી શકશે.

(ખ) કુલપતિ, ઉપકુલપતિની જગા ભરવાનો નિર્ણય કરે, તો કુલપતિએ ભલામણ કરેલ ત્રણ વ્યક્તિઓમાંથી, ઉપકુલપતિની નિમણૂક કુલાધિપતિ દ્વારા કરવામાં આવશે.

(૨) (ક) ઉપકુલપતિના હોદ્દાની મુદત, કુલપતિના હોદ્દાની મુદત હોય તેટલી રહેશે.

(ખ) ખંડ (ક) ની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, તે, તે જગા પર વધુ મુદત માટે નીમવાને પાત્ર ગણાશે.

(ગ) ખંડો (ક) અને (ખ) માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, કુલપતિની જગા ખાલી પડે ત્યારે, આવી ખાલી જગા ભરવામાં આવે ત્યાં સુધી, ઉપકુલપતિ તેનો હોદ્દો ધરાવશે અને આવી ખાલી જગા ભરવામાં આવે, ઉપકુલપતિ, કુલપતિનો હોદ્દો ધરાવતા બંધ થશે.

(૩) ઉપકુલપતિ પૂર્ણકાલિન પગારદાર અધિકારી રહેશે અને તેમના મળતર અને સેવાની શરતો, રાજ્ય સરકાર નક્કી કરે તેવા રહેશે:

પરંતુ એવો હોદ્દો ધરાવવાની મુદત ચાલુ હોય તે દરમિયાન, તે હોદ્દો ધરાવનારના મળતર અને તેની સેવાની શરતોમાં તેની સંમતિ વિના, તેને ગેરલાભ થાય તે રીતે ફેરફાર થઈ શકશે નહિ.

(૪) ઉપકુલપતિ, કુલપતિ, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલની મંજૂરીથી ખાસ રીતે અથવા સામાન્ય રીતે તેને સોંપે તેવી કુલપતિની સત્તા વાપરશે અથવા તેની ઉપર મૂકવામાં આવે તેવી તેની ફરજો બજાવશે.

(૫) ઉપકુલપતિ, કુલપતિ ગેરલાજરીમાં અથવા તે પોતાના હોદ્દાની ફરજો બજાવી શકે તેમ ન હોય તે પ્રસંગે, કુલપતિના તમામ હકો અને સત્તાઓ વાપરશે અને તેમના તમામ કાર્યો અને ફરજો બજાવશે.

(૬) ઉપકુલપતિ-

- (ક) કુલાધિપતિ અને કુલપતિની ગેરલાજરીમાં, કોર્ટની બેઠકોનું, અને
- (ખ) કુલપતિની ગેરલાજરીમાં, યુનિવર્સિટીના બીજા કોઈ અધિકારી-મંડળની અથવા તેની સમિતિની બેઠકોનું, અધ્યક્ષસ્થાન સંભાળશે.

૧૩. કુલસચિવ પૂર્ણકાલિક પગારદાર અધિકારી રહેશે અને તે એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ અને એકેડેમિક કાઉન્સિલની કોર્ટના સેક્રેટરી તરીકે કામ કરશે. આ અર્થે કરવામાં આવે તેવા સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવેલી રીતે એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ તેની નિમણૂક કરશે અને તેના મળતર અને નોકરીની શરતો તેવા સ્ટેચ્યુટથી નક્કી કરવામાં આવશે. તે, સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશો અને વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવી સત્તા વાપરશે અને તેવી ફરજો બજાવશે.

૧૪. (૧) યુનિવર્સિટી ગ્રંથપાલ પૂર્ણકાલિક પગારદાર અધિકારી રહેશે. આ અર્થે કરેલા સ્ટેચ્યુટ અનુસાર એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ તેની નિમણૂક કરશે અને તેની લાયકાતો, મળતર અને સેવાની શરતો, કલમ ૨૦ના ખંડ (૨૯)ની જોગવાઈઓને ધ્યાનમાં રાખીને, સ્ટેચ્યુટથી નક્કી કરવામાં આવશે.

(૨) યુનિવર્સિટી ગ્રંથપાલ અને કલમ ૮ના ખંડ (૭)માં ઉલ્લેખેલ યુનિવર્સિટીના અધિકારીઓની સત્તા અને ફરજો, સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશો અને વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવી રહેશે.

પ્રકરણ ૪

યુનિવર્સિટીના અધિકારીમંડળો

૧૫. યુનિવર્સિટીના અધિકારીમંડળો નીચે પ્રમાણે રહેશે :-

યુનિવર્સિટીના
અધિકારીમંડળો.

- (૧) કોર્ટ,
- (૨) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ,
- (૩) એકેડેમિક કાઉન્સિલ,
- (૪) વિદ્યાશાખાઓ,
- (૫) અભ્યાસ સમિતિઓ,
- (૬) નાણા સમિતિ,
- (૭) યુનિવર્સિટીના અધિકારીમંડળો તરીકે સ્ટેચ્યુટથી જાહેર કરવામાં આવે તેવા બીજા યુનિવર્સિટીના બોર્ડો અને મંડળો.

૧૬. કોર્ટ નીચેના સભ્યોની બનશે :-

કોર્ટ.

વર્ગ-૧ હોદ્દાની રૂએ સભ્યો

- (ક) યુનિવર્સિટી અધિકારીઓ-
  - (૧) કુલાધિપતિ,
  - (૨) કુલપતિ,
  - (૩) રાજ્યમાં રહેતા યુનિવર્સિટીના ભૂતપૂર્વ કુલપતિઓ.
  - (૪) ઉપકુલપતિ, હોય તો,
  - (૫) કુલસચિવ,

(દ) યુનિવર્સિટી ગ્રંથપાલ;

(ખ) બીજા-

(૧) ઉચ્ચ શિક્ષણ નિયામક અથવા એવા નિયામકે મુકરર કરેલા, સંયુક્ત ઉચ્ચ શિક્ષણ નિયામકથી ઉતરતા દરજ્જાના ન હોય તેવા અધિકારી;

(૨) ટેકનિકલ શિક્ષણ નિયામક અથવા એવા નિયામકે મુકરર કરેલા, સંયુક્ત ટેકનિકલ શિક્ષણ નિયામકથી ઉતરતા દરજ્જાના ન હોય તેવા અધિકારી;

(૩) આરોગ્ય અને તબીબી સેવા અને તબીબી શિક્ષણ નિયામક અથવા એવા નિયામકે મુકરર કરેલા, સંયુક્ત આરોગ્ય અને તબીબી સેવા અને તબીબી શિક્ષણ નિયામકથી ઉતરતા દરજ્જાના ન હોય તેવા અધિકારી;

(૪) ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્યના અધ્યક્ષ;

(૫) રોજગાર અને તાલીમ નિયામક અથવા એવા નિયામકે મુકરર કરેલા સંયુક્ત રોજગાર અને તાલીમ નિયામકથી ઉતરતા દરજ્જાના ન હોય તેવા અધિકારી;

(૧) યુનિવર્સિટી વિભાગોના વડા,
(૨) માન્ય સંસ્થાઓના વડા.

વર્ગ-૨ સાધારણ સભ્યો

(ક) નીચે નિર્દિષ્ટ કર્યા પ્રમાણે ચૂંટાયેલા:-

(૧) નીચેના દરેક મંડળોએ, પોતાના સભ્યોમાંથી ચૂંટેલો એક સભ્ય:-

- (ક) ગુજરાત વિધાનસભા,
- (ખ) કચ્છ જિલ્લામાંની નગરપાલિકાઓ,
- (ગ) કચ્છ જિલ્લા પંચાયત,
- (ઘ) કચ્છ ચેમ્બર ઓફ કોમર્સ.

(૨) યુનિવર્સિટી વિસ્તારની અંદર આવેલી માધ્યમિક શાળાના મુખ્ય શિક્ષકોએ સ્ટેચ્યુટથી નિર્દિષ્ટ કરેલી રીતે પોતાના સભ્યોમાંથી ચૂંટેલો એક સભ્ય;

(૩) યુનિવર્સિટી વિસ્તારની અંદર માધ્યમિક શાળાના મુખ્ય શિક્ષકો સિવાયના માધ્યમિક શિક્ષકોએ સ્ટેચ્યુટથી નિર્દિષ્ટ કરેલી રીતે પોતાનામાંથી ચૂંટેલો એક સભ્ય;

(૪) વિદ્યાશાખાઓ પૈકી દરેક વિદ્યાશાખામાં શિક્ષકો અથવા માધ્યમિક શિક્ષકો અથવા મુખ્ય શિક્ષકો સિવાયના રજિસ્ટર થયેલા સ્નાતકોએ વિદ્યાશાખા દીઠ સ્ટેચ્યુટથી નિર્દિષ્ટ કરેલી રીતે પોતાનામાંથી ચૂંટેલો એક સભ્ય;

પરંતુ આવા સભ્યોની સંખ્યા દસ કરતાં વધુ હોવી જોઈએ નહિ અને વિદ્યાશાખાઓની સંખ્યા દસ કરતાં વધુ હોય, તો આવા દસ સભ્યોને ચૂંટવા માટે સ્ટેચ્યુટમાં નિર્દિષ્ટ કરેલી રીતે વિદ્યાશાખાઓને અનુકુળ રીતે દસ જૂથોમાં વહેંચવી જોઈશે;

- (૫) (ક) ગુજરાત રાજ્યના વકીલ મંડળ,
(ખ) ગુજરાત તબીબી મંડળ,
(ગ) ઈન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ એન્જિનિયર્સ (ઇન્ડિયા), ગુજરાત
કેન્દ્ર-એ દરેકે પોતાના સભ્યોમાંથી ચૂંટેલો એક સભ્ય :

પરંતુ યુનિવર્સિટીને તબીબી વિદ્યાશાખા ન હોય તો ગુજરાત તબીબી મંડળ અથવા યુનિવર્સિટીને એન્જિનિયરીંગ વિદ્યાશાખા ન હોય તો ઈન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ એન્જિનિયર્સ (ઇન્ડિયા), ગુજરાત કેન્દ્ર, કોર્ટના સભ્ય તરીકે કોઈપણ વ્યક્તિને ચૂંટી શકશે નહિ;

(૬) યુનિવર્સિટીને સંલગ્ન કોલેજોનાં સંચાલન મંડળોએ, સ્ટેચ્યુટમાં નિર્દિષ્ટ કરેલી રીતે ચૂંટેલા બે સભ્યો;

(૭) સંલગ્ન કોલેજોના (વિદ્યાશાખાઓના ડીનો અને કોલેજોના પ્રિન્સિપાલો સિવાયના) અધ્યાપકોએ સ્ટેચ્યુટથી નિર્દિષ્ટ કરેલી રીતે પોતાનામાંથી ચૂંટવાના વીસ સભ્યો, જેમાંના પંદર સભ્યો, રાજ્યમાં કાયદાથી સ્થપાયેલી કોઈ કોલેજમાં અથવા કોઈ યુનિવર્સિટીમાં ઓછામાં ઓછા દસ વર્ષનો શૈક્ષણિક અનુભવ ધરાવતા અધ્યાપકો હોવા જોઈશે;

(૮) સંલગ્ન કોલેજોના પ્રિન્સિપાલોએ દર ત્રણ પ્રિન્સિપાલો દીઠ એકના પ્રમાણમાં, સ્ટેચ્યુટમાં નિર્દિષ્ટ કરેલી રીતે પોતાનામાંથી ચૂંટેલા, ઠરાવવામાં આવે તેટલી પંદરથી વધુ ન હોય તેટલી સંખ્યામાં પ્રિન્સિપાલો;

(૯) સ્ટેચ્યુટમાં નિર્દિષ્ટ કરેલી રીતે ચૂંટવાનો, યુનિવર્સિટીના, સંલગ્ન કોલેજોના, માન્ય સંસ્થાઓના અને મંજૂર કરેલી સંસ્થાઓના બિન-અધ્યાપકીય સ્ટાફના સભ્યોનો એક પ્રતિનિધિ;

પરંતુ સાધારણ સભ્યોની ચૂંટણીના હેતુ માટે, એક કરતાં વધારે મતદાર વિભાગમાં ઉમેદવાર તરીકે ઉભા રહેવાને અથવા મત આપવાને હકદાર વ્યક્તિએ,

સ્ટેચ્યુટથી નિયત કરવામાં આવે તે તારીખ પહેલાં, જે મતદાર વિભાગમાંથી તે ચૂંટણીમાં ઉમેદવાર તરીકે ઉભા રહેવા અથવા મત આપવા માગતી હોય તે મતદાર વિભાગ પસંદ કરવો જોઈશે અને એક કરતાં વધુ મતદાર વિભાગમાં ઉભા રહેવાનો અથવા મત આપવાનો તેને હક રહેશે નહિ;

(ખ) સ્ટેચ્યુટમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેટલા રૂપિયાની રકમ કરતા ઓછી ન હોય તેટલી રકમનું અથવા તેથી ઓછી કિંમતની ન હોય તેવી મિલકતનું નીચેનાને અથવા નીચેના હેતુ માટે દાન કરનાર દરેક દાતાએ પોતાનામાંથી, સ્ટેચ્યુટથી નિર્દિષ્ટ કરેલી રીતે ચૂંટવાના બે સભ્યો-

(ક) યુનિવર્સિટીને અથવા યુનિવર્સિટીના હેતુઓ માટે, અથવા

(ખ) યુનિવર્સિટી સાથે સંલગ્ન અથવા યુનિવર્સિટીએ માન્ય કરેલી કોલેજને અથવા સંસ્થાને અથવા તે કોલેજ અથવા સંસ્થાના હેતુઓ માટે, પછી ભલે તે દાન આવા જોડાણ અથવા માન્યતા પહેલાં કે પછી આપવામાં આવ્યું હોય;

પરંતુ કોલેજ, સંસ્થા અથવા યથાપ્રસંગ, યુનિવર્સિટીએ આવું દાન સ્વીકાર્યાની તારીખથી વીસ વર્ષની મુદત પછી કોર્ટમાં સભ્યો ચૂંટવાનો હક રહેશે નહિ.

સ્પષ્ટીકરણ.- આ પરિચ્છેદના હેતુ માટે, મિલકતની કિંમત એટલે દાન સ્વીકાર્યાની તારીખે મિલકતની બજારકિંમત અને બજારકિંમત અંગેનો નિર્ણય એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ કરશે અને તેનો નિર્ણય આખરી ગણાશે.

(ગ)(૧) (ક) નામાંકિત શિક્ષણશાસ્ત્રીઓ, સામાજિક કાર્યકરો, ટ્રેડ યુનિયન અને પછાત કોમો, સ્ત્રીઓ અને વ્યક્તિઓના એવા બીજા વર્ગના પ્રતિનિધિઓમાંથી કુલાધિપતિએ નિયુક્ત કરવાના આઠ સભ્યો;

(ખ) કચ્છ જિલ્લા પંચાયતના પ્રમુખ;

(ગ) યુનિવર્સિટી હકૂમતમાંની નગરપાલિકાઓ પૈકીની દરેક નગરપાલિકાએ તેના કાઉન્સિલરોમાંથી નિયુક્ત કરવાનો એક સભ્ય;

(૨) કુલપતિએ નિયુક્ત કરવાના નીચે મુજબના સત્તર સભ્યો :-

(ક) સ્ટેચ્યુટમાં નિર્દિષ્ટ કર્યા પ્રમાણે, વારાફરતી વિદ્યાશાખાઓના પાંચ ડીનો,

(ખ) (૧) યુનિવર્સિટીમાં અભ્યાસમાં સંપૂર્ણપણે રોકાયેલા હોય તેવા

પાંચ અનુસ્નાતક વિદ્યાર્થીઓ;

(૨) પોતાની નિયુક્તિની તરત જ પહેલાં લીધેલી પરીક્ષામાં તેમની ગુણવત્તાના ક્રમ પ્રમાણે પ્રથમ દસ વિદ્યાર્થીઓમાંથી સંલગ્ન કોલેજોમાં સંપૂર્ણપણે અભ્યાસમાં રોકાયેલા હોય તેવા નિયુક્ત કરવાના પાંચ પૂર્વસ્નાતક વિદ્યાર્થીઓ;

(૩) પોતાની નિયુક્તિની તરત જ પહેલાં સંપૂર્ણ રીતે પૂર્વસ્નાતક અથવા અનુસ્નાતક અભ્યાસક્રમમાં રોકાયેલા અને યુનિવર્સિટી સંચાલિત રમતગમત અથવા બીજી સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓમાં વિશિષ્ટ સિધ્ધિ મેળવી હોય તેવા બે વિદ્યાર્થીઓ;

પરંતુ બાબત (૩) હેઠળ નિયુક્ત કરવાના વિદ્યાર્થીઓ પૈકીના એક વિદ્યાર્થી સ્ત્રી હોવી જોઈશે.

(૨) પેટા-કલમ (૧)ના વર્ગ-૨માં પરિચ્છેદો (ક) અને (ખ)માં ઉલ્લેખેલા ચૂંટાયેલા સભ્યોની અને તે પેટા-કલમના વર્ગ-૨માં પરિચ્છેદ (ગ) ના ખંડ (૧) માં ઉલ્લેખેલા નિયુક્ત કરેલા સભ્યોની હોદ્દાની મુદત પાંચ વર્ષની રહેશે અને તે પરિચ્છેદ (ગ)ના ખંડ (૨)માં ઉલ્લેખેલા સભ્યોની હોદ્દાની મુદત એક શૈક્ષણિક વર્ષ સુધીની રહેશે:

પરંતુ પેટા-કલમ (૧)ના વર્ગ-૨માં, પરિચ્છેદ (ક) અથવા પરિચ્છેદ (ખ) હેઠળ ચૂંટાયેલી અથવા પેટા-કલમ (૧) ના વર્ગ-૨માં પરિચ્છેદ (ગ)ના ખંડ (૧) ના પેટા-ખંડ (ખ) હેઠળ અથવા તે પરિચ્છેદના ખંડ (૨) હેઠળ નિયુક્ત થયેલી દરેક વ્યક્તિ, જ્યાં સુધી તે, યથાપ્રસંગ, ચૂંટનાર મંડળ અથવા મંડળોની સભ્ય હોય અથવા યથાપ્રસંગ, મુખ્ય શિક્ષક અથવા માધ્યમિક શાળાની શિક્ષક અથવા શિક્ષક અથવા પ્રિન્સીપાલ અથવા બિન-અધ્યાપકીય સ્ટાફની સભ્ય અથવા જિલ્લા પંચાયતની પ્રમુખ અથવા વિદ્યાશાખાની ડીન અથવા અભ્યાસમાં સંપૂર્ણ રીતે રોકાયેલ વિદ્યાર્થી હોય ત્યાં સુધી જ, કોર્ટના સભ્યનો હોદ્દો ધરાવવાનું ચાલુ રાખશે.

૧૭. (૧) કોર્ટ, વર્ષમાં એકવાર કુલાધિપતિ ઠરાવે તેવી તારીખે મળશે અને તે બેઠક કોર્ટની કોર્ટની બેઠક વાર્ષિક બેઠક કહેવાશે.

(૨) કુલપતિ, પોતાને યોગ્ય લાગે ત્યારે, કોર્ટની ખાસ બેઠક બોલાવી શકશે અને કોર્ટના કુલ સભ્યોના ઓછામાં ઓછા એક હાજરીમાં સભ્યોએ સહી કરીને લેખિત માંગણી કરી હોય, ત્યારે તેણે એવી ખાસ બેઠક બોલાવવી જોઈશે.

૧૮. આ અધિનિયમની અન્ય જોગવાઈઓને અધીન રહીને, કોર્ટ, નીચેની સત્તા વાપરશે અને નીચેની ફરજો બજાવશે :-

(ક) યુનિવર્સિટીની વિસ્તૃત નીતિ અને કાર્યક્રમોની વખતોવખત પુનર્વિચારણા કરવી અને યુનિવર્સિટીની પ્રગતિ અને વિકાસ માટે પગલાં સૂચવવા ;

- (ખ) યુનિવર્સિટીના વાર્ષિક રિપોર્ટ તથા વાર્ષિક હિસાબો અને આવક હિસાબો અંગેના ઓડિટ રિપોર્ટ વિચારણામાં લેવા તથા તે વિષે ઠરાવો કરવા ;
- (ગ) સલાહ આપવા માટે કુલાધિપતિને લાગી મોકલવામાં આવે તેવી કોઈપણ બાબતના સંબંધમાં કુલાધિપતિને સલાહ આપવી; અને
- (ઘ) આ અધિનિયમ અથવા સ્ટેચ્યુટથી તેને મળે તેવી અન્ય સત્તા વાપરવી અને તેના ઉપર નાંખવામાં આવે તેવી અન્ય ફરજો બજાવવી.

એકિકકયુટિવ
કાઉન્સિલ.

૧૯. (૧) એકિકકયુટિવ કાઉન્સિલ, યુનિવર્સિટીનું એકિકકયુટિવ સત્તામંડળ ગણાશે અને તે નીચેના સભ્યોનું બનશે :-

- (૧) કુલપતિ, હોદ્દાની રૂએ અધ્યક્ષ;
- (૨) ઉપકુલપતિ; જો હોય તો
- (૩) ઉચ્ચ શિક્ષણ નિયામક, ગુજરાત રાજ્ય અથવા કલમ ૧૬ની, પેટા-કલમ (૧) ના વર્ગ-૧ ના પરિચ્છેદ (ખ) ના ખંડ (૧) હેઠળ મુકરર અધિકારી;
- (૪) ટેકનિકલ શિક્ષણ નિયામક, ગુજરાત રાજ્ય અથવા કલમ ૧૬ની પેટા-કલમ (૧) ના વર્ગ-૧ ના પરિચ્છેદ (ખ)ના ખંડ (૨) હેઠળ મુકરર અધિકારી;
- (૫) આરોગ્ય અને તબીબી શિક્ષણ નિયામક, ગુજરાત રાજ્ય અથવા કલમ ૧૬ની પેટા-કલમ (૧)ના વર્ગ-૧ ના પરિચ્છેદ (ખ)ના ખંડ (૨) હેઠળ મુકરર અધિકારી;
- (૬) સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવેલી રીતે કુલપતિએ, વિદ્યાશાખાઓના ડીનોમાંથી વારાફરતી નામનિયુક્ત કરેલ વિદ્યાશાખાઓના બે ડીન;
- (૭) યુનિવર્સિટી સંલગ્ન કોલેજો, માન્ય સંસ્થાઓ અને મંજૂર કરેલી સંસ્થાઓના અધ્યાપકો ન હોય અથવા અધ્યાપકીય સભ્યો ન હોય અને વિદ્યાર્થી ન હોય તેવા, પોતાના સભ્યોમાંથી, કોર્ટે ચૂંટવાની બે વ્યક્તિઓ;
- (૮) સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવેલી રીતે, કુલપતિએ વારાફરતી નામનિયુક્ત કરેલ સંલગ્ન કોલેજોના બે પ્રિન્સિપાલો;
- (૯) સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવેલી રીતે કુલપતિએ વારાફરતી નામનિયુક્ત કરેલ વિદ્યાશાખાના ડીન ન હોય તેવા યુનિવર્સિટીના એક પ્રોફેસર;
- (૧૦) સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવેલી રીતે કુલપતિએ વારાફરતી નામનિયુક્ત કરેલ એક રીડર;

(૧૧) નામાંકિત શિક્ષણશાસ્ત્રીઓ, અધ્યાપકો અને એવા બીજા વર્ગની વ્યક્તિઓ, પછી તેઓ કોર્ટના સભ્યો હોય કે ન હોય તો પણ, તેઓમાંથી કુલાધિપતિએ નામ નિયુક્ત કરવાની બે વ્યક્તિઓ.

(૨) ઓકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલના ચૂંટાયેલા અને નામનિયુક્ત થયેલા સભ્યોના હોદ્દાની મુદત ત્રણ વર્ષની રહેશે :

પરંતુ ખંડો (દ), (લ), (લ) અને (૧૦) હેઠળ નામનિયુક્ત કરેલ અથવા પેટા-ક્લમ (૧) ના ખંડ (૭) હેઠળ ચૂંટાયેલ સભ્ય, યથાપ્રસંગ, ડીન, પ્રિન્સિપાલ, યુનિવર્સિટી પ્રોફેસર, રીડર તરીકે અથવા કોર્ટનો સભ્ય હોતો બંધ થાય, તો તે, આવા સભ્ય તરીકે હોદ્દો ધરાવતો બંધ થશે.

૨૦. આ અધિનિયમની જોગવાઈઓથી અથવા તે હેઠળ ઠરાવવામાં આવે તેવી શરતોને ઓકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલની સત્તા અને ફરજો અધીન રહીને, ઓકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, નીચેની સત્તા વાપરશે અને નીચેની ફરજો બજાવશે :-

(૧) યુનિવર્સિટીની મિલકત અને નાણાં ભંડોળ ધરાવવાં, તેનું નિયંત્રણ કરવું તથા તેનો વહીવટ કરવો;

(૨) આ અધિનિયમ અને સ્ટેચ્યુટથી અથવા તે હેઠળ તેને મળેલી સત્તા વાપરીને અને સોંપેલી ફરજો બજાવીને અથવા ઓકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે નીમેલ નાણા સમિતિ અને કાનૂની સમિતિ હોય, તો તેની સલાહથી યુનિવર્સિટી વતી કરારો કરવા, તેમાં ફેરફાર કરવો, તેમનો અમલ કરવો અને તે રદ કરવા ;

(૩) યુનિવર્સિટીના સામાન્ય સીલનો નમૂનો નક્કી કરવો અને તેની કસ્ટડી માટે જોગવાઈ કરવી અને તેના ઉપયોગનું નિયમન કરવું;

(૪) ખાસ હેતુઓ માટે યુનિવર્સિટીને હસ્તક સોંપેલ નાણાં ભંડોળનો વહીવટ કરવો;

(૫) યુનિવર્સિટીના વાર્ષિક નાણાકીય અંદાજો પસાર કરવા;

(દ) વાર્ષિક નાણાકીય અંદાજો, પસાર કર્યા પછી,-
(ક) બજેટ ગ્રાન્ટની રકમ ઘટાડવી,

(ખ) બજેટ ગ્રાન્ટની કોઈ રકમ એક ગૌણ સદરમાં અથવા એક ગૌણ સદર હેઠળના પેટા-સદરમાંથી બીજા ગૌણ સદર હેઠળના પેટા-સદરમાં ફેરબદલ કરવાની મંજૂરી આપવી, અથવા

(ગ) ગૌણ સદરની વધુમાં વધુ પાંચ હજાર રૂપિયાની કોઈ રકમ, એક પેટા-સદરમાંથી બીજા પેટા-સદરમાં અથવા એક મુખ્ય એકમમાંથી બીજા એકમમાં ફેરબદલ કરવાની મંજૂરી આપવી;

(૭) યુનિવર્સિટીનાં કાર્ય કરવા માટે જરૂરી મકાનો, જગા, ફર્નિચર, સામગ્રી અને બીજા સાધનો માટે જોગવાઈ કરવી;

(૮) યુનિવર્સિટીને કરેલ વસિયતી દાન, દાન અને કોઈ જંગમ અથવા સ્થાવર મિલકતની તબદીલી યુનિવર્સિટી વતી સ્વીકારવા;

(૯) યુનિવર્સિટી વતી કોઈ જંગમ અથવા સ્થાવર મિલકતની તબદીલી કરવી;

(૧૦) યુનિવર્સિટીની અસ્કમામતોની જામીનગીરી ઉપર લોન ઉભી કરવી;

(૧૧) યુનિવર્સિટીનાં નાણા, હિસાબો અને રોકાણોની વ્યવસ્થા કરવી તથા તેમનું નિયમન કરવું;

(૧૨) નીચેના શરૂ કરવાં અને ચલાવવાં -

- (ક) મુદ્રણ અને પ્રકાશન વિભાગ;
- (ખ) યુનિવર્સિટી વિસ્તરણ બોર્ડ;
- (ગ) માહિતી બ્યુરો;
- (ઘ) રોજગાર બ્યુરો; અને
- (ચ) યુનિવર્સિટીનાં ચાલન માટે જરૂરી હોય તેવી અન્ય સંસ્થાઓ અને સંગઠનો;

(૧૩) નીચેના માટે જોગવાઈ કરવી :-

(ક) શિક્ષણોત્તર અયાપન અને સંશોધન માટે;

(ખ) શારીરિક શિક્ષણ, નેશનલ કેડેટ કોર, રાષ્ટ્રીય સેવા યોજના અને લશ્કરી તાલિમ અને આવી અન્ય માન્ય પ્રવૃત્તિઓ માટે;

(૧૪) યુનિવર્સિટી તરફથી નિભાવાતી કોલેજો, વિભાગો, સંશોધનની કે વિશિષ્ટ અભ્યાસની સંસ્થાઓ, પ્રયોગશાળાઓ, ચિંતાલયો, સંગ્રહાલયો અને છાત્રાલયોનો વહીવટ કરવો;

(૧૫) છાત્રાલયોને માન્ય રવાં, આવા છાત્રાલયોની તપાસ કરવી અને તેમની માન્યતા પાછી ખેંચી લેવી;

(૧૬) યુનિવર્સિટીની નાણા સ્થિતિ લક્ષમાં લઈ, યુનિવર્સિટીના અધ્યાપકો અને અન્ય કર્મચારીઓ માટે નિવાસ સવલત રી પાડવી;

(૧૭) યુનિવર્સિટી બહાર આવેલી હાઈસ્કૂલો સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવ્યા પ્રમાણે રજિસ્ટર કરવી;

(૧૮) સંલગ્ન કોલેજો, માન્ય સંસ્થા, મંજૂર કરેલી સંસ્થાઓ અને છાત્રાલયોની તપાસ કરવા માટે વ્યવસ્થા કરવી તથા તેમની તપાસ કરવા આદેશ કરવો, તેમની કાર્યક્ષમતા જળવાઈ રહે અને તેમના સ્ટાફના સભ્યો માટે નોકરીની યોગ્ય શરતો પ્રાપ્ત થાય તે માટે સૂચના આપવી અને એવી સૂચનાનો અનાદર કરવામાં આવે તે પ્રસંગે, તેમના જોડાણ અથવા માન્યતાની શરતોમાં ફેરફાર કરવો અથવા પોતાને યોગ્ય લાગે તેવાં અન્ય પગલાં લેવા;

(૧૯) કોલેજો, માન્ય સંસ્થાઓ, મંજૂર કરેલી સંસ્થાઓ કે છાત્રાલયો પાસેથી રિપોર્ટો, પત્રકો તથા અન્ય માહિતી મંગાવવી;

(૨૦) સંલગ્ન કોલેજો, યુનિવર્સિટી વિભાગો અને માન્ય અને મંજૂર કરેલી સંસ્થાઓના વિદ્યાર્થીઓનાં નિવાસ, વર્તણૂક અને શિસ્તની દેખરેખ રાખવી અને તેનું નિયંત્રણ કરવું અને તેમનું આરોગ્ય અને સામાન્ય સુખાકારી વધારવા માટે ગોઠવણ કરવી અને વિદ્યાર્થીઓ સામે શિસ્તભંગનાં પગલાં લેવા;

(૨૧) સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવેલી રીતે, માનદ્ પદવીઓ અનાવૃત્ત કરવી અને શૈક્ષણિક વિશિષ્ટમાન આપવા;

(૨૨) જોડાણની શરતો પાળવામાં કસૂર કરનાર કોલેજને આપેલી ગ્રાન્ટ પાછી ખેંચી લેવા અથવા તેમાં ઘટાડો કરવા માટે રાજ્ય સરકારને ભલામણ કરવી;

(૨૩) સંલગ્ન કોલેજોમાં અને માન્ય કે મંજૂર કરેલી સંસ્થાઓમાં વિદ્યાર્થીઓએ ભરવાની ફીનું નિયમન કરવું;

(૨૪) અધ્યેતાવૃત્તિ, પ્રવાસી અધ્યેતાવૃત્તિ, શિષ્યવૃત્તિઓ, છાત્રવૃત્તિઓ, વિદ્યાર્થીવિતન, ચંદ્રકો અને પારિતોષિકો શરૂ કરવા અને આપવાં;

(૨૫) યુનિવર્સિટીના શૈક્ષણિક, વહીવટી અને અન્ય સ્ટાફની નિમણૂક કરવી, તેમના મળતર નક્કી કરવાં અને તેમની ફરજો અને નોકરીની શરતો નક્કી કરવી અને તેમની સામે શિસ્તભંગનાં પગલાં લેવા;

(૨૬) સંલગ્ન કોલેજ અથવા માન્ય સંસ્થા અથવા મંજૂર કરેલી સંસ્થાના સ્ટાફના કોઈ સભ્યને, યુનિવર્સિટીના પ્રોફેસર, રીડર, લેક્ચરર કે અધ્યાપક તરીકે માન્ય રાખવા તથા તેવી માન્યતા પાછી ખેંચી લેવી;

(૨૭) પરીક્ષકોનાં મહેનતાણાં નક્કી કરવા અને યુનિવર્સિટીની પરીક્ષાઓ અને અન્ય કસોટીઓ લેવા તથા તેનાં પરિણામ જાહેર કરવા માટે ગોઠવણ કરવી;

(૨૮) અધ્યાદેશોથી ઠરાવવામાં આવે તેટલી ફી અને બીજું ખર્ચ નક્કી કરવાં, માંગવાં અને લેવાં;

(૨૯) યુનિવર્સિટીના (કુલાધિપતિ, કુલપતિ અને ઉપકુલપતિ સિવાયના) અધિકારીઓનાં અને અધ્યાપકીય, અન્ય શૈક્ષણિક અને બિન-અધ્યાપકીય સ્ટાફના સભ્યોના પગાર-ધોરણો, ભથ્થાં અને નોકરીની શરતો ઠરાવવી અને તેનું નિયમન કરવું;

(૩૦) સંલગ્ન કોલેજો, માન્ય અથવા મંજૂર કરેલી સંસ્થાઓના અધ્યાપકીય, અન્ય શૈક્ષણિક અને બિન-અધ્યાપકીય સ્ટાફના સભ્યોના પગાર-ધોરણો, ભથ્થાં અને નોકરીની શરતો ઠરાવવી અને તેનું નિયમન કરવું;

(૩૧) પોતાને યોગ્ય લાગે તેવી વિદ્યાશાખાઓમાં અને તેવા અભ્યાસક્રમોમાં શિક્ષણ, અધ્યાપન અને તાલીમ માટે અને સંશોધન માટે અને જ્ઞાનની વૃદ્ધિ તથા પ્રસાર માટે જોગવાઈ કરવી;

(૩૨) સંલગ્ન કોલેજો અને માન્ય અથવા મંજૂર કરેલી સંસ્થાઓ, કોઈ ખાસ પ્રકારના અભ્યાસ હાથ ધરી શકે તેવી જોગવાઈ કરવી;

(૩૩) સહાયારી પ્રયોગશાળાઓ, ગ્રંથાલયો, સંગ્રહાલયોની અને અધ્યાપન અને સંશોધન માટે અન્ય સાધનસામગ્રીની વ્યવસ્થા અને જોગવાઈ કરવી;

(૩૪) સંશોધન અને વિશિષ્ટ અભ્યાસના વિભાગો અને સંસ્થાઓ સ્થાપવાં અને નિભાવવાં;

(૩૫) યુનિવર્સિટીને જરૂર પડે તેવી પ્રોફેસરોની, રીડરોની, લેક્ચરરોની અને અધ્યાપકોની અન્ય જગ્યાઓ શરૂ કરવી;

(૩૬) પદવીઓ, ઇલ્કાબો, ડિપ્લોમા અને અન્ય શૈક્ષણિક અથવા વ્યાવસાયિક વિશિષ્ટમાન શરૂ કરવાં અને એનાયત કરવાં;

(૩૭) સ્ટેચ્યુટો અને અધ્યાદેશો કરવા, સુધારવા અથવા રદ કરવા;

(૩૮) અધ્યાદેશોમાં અને સ્ટેચ્યુટમાં ઠરાવ્યા પ્રમાણે હોદ્દાદારો અને સત્તાધિકારીઓ ચૂંટવા;

(૩૯) શિક્ષણ અને પરીક્ષાના માધ્યમ તરીકે ગુજરાતી, હિન્દી (દિવનાગરી લિપિમાં) અને અંગ્રેજી અથવા આ તમામ ત્રણ ભાષાના ઉપયોગને લગતી જોગવાઈ કરવી;

(૪૦) કોઈ સંલગ્ન કોલેજ અથવા માન્ય સંસ્થા અથવા યુનિવર્સિટી વિભાગ અથવા યુનિવર્સિટી કોલેજને, વિદ્યાર્થીઓને પ્રવેશ આપવાની, અભ્યાસક્રમો ઠરાવવાની, અભ્યાસક્રમોમાં

શિક્ષણ, અધ્યાપન અને તાલીમ આપવાની, પરીક્ષાઓ લેવાની અને તેનું મંચલન કરવાની બાબતમાં વિશેષાધિકાર મળે તે માટે તેને સ્વાયત્તતા આપવા અને તે હેતુ માટે જરૂરી નિયમો કરવાની સત્તા આપવા માટેની દરખાસ્તો રાજ્ય સરકારને રજૂ કરવી;

(૪૧) કોઈ સંલગ્ન કોલેજ, માન્ય સંસ્થા અથવા કોઈ યુનિવર્સિટી કોલેજ અથવા વિભાગને આપેલી સ્વાયત્તતા પાછી ખેંચી લેવા રાજ્ય સરકારને બલામણ કરવી;

(૪૨) કોઈપણ સ્થાવર મિલકતની તબદીલી મંજૂર કરવી ;

(૪૩) આ અધિનિયમ, સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશો અને વિનિયમોથી તેને આપવામાં આવે તેવી બીજી સત્તાઓ વાપરવી અથવા તેના પર નાખવામાં આવે તેવી બીજી ફરજો બજાવવી.

(૪૪) આ અધિનિયમમાં અથવા સ્ટેચ્યુટમાં અન્યથા જોગવાઈ કરી ન હોય તેવી યુનિવર્સિટીની તમામ સત્તાઓ અને આ અધિનિયમની અથવા સ્ટેચ્યુટની જોગવાઈઓનો અમલ કરવા માટે જરૂરી હોય તેવી તમામ અન્ય સત્તાઓ વાપરવી.

(૨) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે, કોર્ટને, પેટા-ક્લમ (૧) ના ખંડ (૮)માં ઉલ્લેખેલ મિલકતના સ્વીકારના દરેક કેસ વિષે રિપોર્ટ કરવો જોઈશે.

(૩) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલથી, રાજ્ય સરકારની પૂર્વમંજૂરી વિના, કોઈપણ સ્થાવર મિલકત તબદીલ કરી શકાશે નહિ અને સ્થાવર મિલકતની જે કોઈ તબદીલી આવી પૂર્વમંજૂરી વિના કરવામાં આવી હોય તે તબદીલી, યુનિવર્સિટીને બંધનકર્તા થશે નહિ.

(૪) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, અધ્યાદેશથી પોતાનું વહીવટી કાર્ય કરવા માટે સમિતિઓ નીમી શકશે અને તેમનાં, રચના, કાર્યો અને મુદત નક્કી કરી શકશે.

(૫) પેટા-ક્લમ (૧)ના ખંડ (૨૮) અને (૩૦) હેઠળ એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ જે સત્તા વાપરે તે સત્તા, યુનિવર્સિટીના (કુલાધિપતિ, કુલપતિ અને ઉપ કુલપતિ સિવાયના) સંલગ્ન કોલેજોના અને માન્ય અથવા મંજૂર કરેલી સંસ્થાઓના અધિકારીઓના અને અધ્યાપકીય, અન્ય શૈક્ષણિક અને બિન-અધ્યાપકીય સ્ટાફના સભ્યોનાં પગાર-ધોરણો અને ભથ્થાં ઠરાવવાને અને તેનું નિયમન કરવાને લગતી હોય તેટલે સુધી, તે સત્તા વાપરવાનું રાજ્ય સરકારની મંજૂરીને અધીન રહેશે.

૨૧. (૧) એકેડેમિક કાઉન્સિલ યુનિવર્સિટીનું શૈક્ષણિક મંડળ રહેશે અને તે નીચેની એકેડેમિક વ્યક્તિઓનું બનશે :-

- (૧) કુલપતિ, હોદ્દાની રૂએ અધ્યક્ષ,
- (૨) ઉપકુલપતિ હોય, તો તે, હોદ્દાની રૂએ,
- (૩) વિદ્યાશાખાઓના ડીન, હોદ્દાની રૂએ,

- (૪) યુનિવર્સિટી વિભાગોના વડા, હોદ્દાની રૂએ,
 (૫) સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવેલી રીતે, કુલપતિએ દરેક વિદ્યાશાખામાંથી વારાફરતી નિયુક્ત કરવાના એક લેકચરર,
 (૬) માન્ય સંસ્થાઓના વડાઓના એક પ્રતિનિધિ અને સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવેલી રીતે, કુલપતિએ વારાફરતી નિયુક્ત કરેલ સંલગ્ન કોલેજોના ચાર પ્રિન્સિપાલો:

પરંતુ-

- (ક) સંલગ્ન કોલેજોના પ્રિન્સિપાલોની જગાઓ પૈકીની એક જ જગા સ્ત્રી ધરાવતી હોય, ત્યારે આવી સ્ત્રીને, ચાર પ્રિન્સિપાલો પૈકીના એક પ્રિન્સિપાલ તરીકે નિયુક્ત કરવી જોઈશે;
 (ખ) સંલગ્ન કોલેજોના પ્રિન્સિપાલોની એક કરતાં વધુ જગાઓ સ્ત્રીઓ ધરાવતી હોય ત્યારે કુલપતિએ સ્ટેચ્યુટથી નિર્દિષ્ટ કરેલી રીતે, વારાફરતી આ સ્ત્રીઓ પૈકીની એક સ્ત્રીને, ચાર પ્રિન્સિપાલો પૈકીના એક પ્રિન્સિપાલ તરીકે નિયુક્ત કરવી જોઈશે;
 (ગ) સ્ટેચ્યુટથી નિર્દિષ્ટ કરેલી રીતે કુલપતિએ વારાફરતી નિયુક્ત કરેલ અભ્યાસ સમિતિઓના પંદર કરતાં વધુ ન હોય તેટલા અધ્યક્ષો.

(૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ ઓકિઝકયુટિવ કાઉન્સિલ રચવામાં આવે કે તરત જ, યુનિવર્સિટીમાં શીખવવામાં આવતા વિષયો પૈકીના કોઈપણ વિષયમાં વિશેષજ્ઞ હોય તેવી બે પ્રતિષ્ઠિત વ્યક્તિઓને, તેના વધારાના સભ્યો તરીકે તે કો-ઓપ્ટ કરી શકશે, પછી તે વ્યક્તિઓ, તેના સભ્યો તરીકે, અધ્યાપકો તરીકે અથવા અન્યથા યુનિવર્સિટી સાથે સંકળાયેલી હોય કે ન હોય:

પરંતુ પેટા-કલમ (૧) ના ખંડો (૩) થી (૭)ના કોઈપણ ખંડમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ સભ્ય, કોઈ વિદ્યાશાખાના ડીન, યુનિવર્સિટી વિભાગના વડા, પ્રોફેસર, રીડર, લેકચરર, માન્ય સંસ્થાના વડા, સંલગ્ન કોલેજના પ્રિન્સિપાલ અથવા યથામત સંગ, અભ્યાસ સમિતિઓના અધ્યક્ષ હોતો અંધ થાય, તો તે, એવા સભ્ય તરીકે હોદ્દો ધરાવતો બંધ થશે.

(૩) એકેડેમિક કાઉન્સિલના હોદ્દાની રૂએના સભ્યો સિવાયના સભ્યોના હોદ્દાની મુદત એક વર્ષની રહેશે.

એકેડેમિક
કાઉન્સિલની
સત્તા અને દરજ્જો.

૨૨. (૧) એકેડેમિક કાઉન્સિલને, યુનિવર્સિટીના અધ્યાપન અને તેના દ્વારા લેવામાં આવતી પરીક્ષાઓનાં ધોરણ જાળવવાની બાબત પર નિયંત્રણ અને સામાન્ય નિયમન રહેશે અને તે તેના પાટિ જવાબદાર બજાશે.

(૨) પૂર્વવર્તી જોગવાઈઓની વ્યાપકતાને બાંધ આવ્યા વિના અને આ અધિનિયમની જોગવાઈઓથી અથવા તે હેઠળ ઠરાવવામાં આવે તેવી શરતોને અપીન રહીને, એકેડેમિક કાઉન્સિલ, નીચેની સત્તાઓ વાપરશે અને નીચેની ફરજો બજાવશે :-

- (૧) સંબંધિત વિદ્યાશાખાએ અભ્યાસક્રમો ઠરાવવા માટે કરેલા વિનિયમો મંજૂર કરવા;
 (૨) સંબંધિત વિદ્યાશાખાએ ખાસ અભ્યાસક્રમો માટે કરેલા વિનિયમો મંજૂર કરવા;
 (૩) સંલગ્ન કોલેજો, માન્ય સંસ્થાઓ અને મંજૂર કરેલી સંસ્થાઓમાં અભ્યાસ અને અધ્યાપનનું સંકલન કરવાની વ્યવસ્થા કરવી;

- (૪) યુનિવર્સિટીમાં સંશોધનને ઉત્તેજન આપવું;
- (૫) વિદ્યાશાખાઓને વિષયો ફાળવવા માટે દરખાસ્તો મંજૂર કરવી;
- (૬) યુનિવર્સિટી વિભાગો, સંશોધન અને વિશિષ્ટ અભ્યાસની સંસ્થાઓ, ગ્રંથાલયો અને પ્રયોગશાળાઓ સ્થાપવા માટેની દરખાસ્તો કરવી;
- (૭) યુનિવર્સિટીને જરૂર પડે તેવી પ્રોફેસરોની, રીડરોની, લેક્ચરરોની જગા અને અધ્યાપકોની અન્ય કોઈ જગા શરૂ કરવા માટેની અને આવી જગાની ફરજો ઠરાવવા માટેની દરખાસ્તો મંજૂર કરવી અને તે અંગે ઓફિસકયુટિવ કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી;
- (૮) અધ્યેતાવૃત્તિ(ફેલોશીપ), પ્રવાસી અધ્યેતાવૃત્તિ (ફેલોશીપ), શિષ્યવૃત્તિઓ, છાત્રવૃત્તિઓ અને ચંદ્રકો અને બીજા એવોર્ડ શરૂ કરવા માટેની દરખાસ્તો મંજૂર કરવી અને તે અંગે ઓફિસકયુટિવ કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી અને તે આપવા માટેના વિનયમો કરવા;
- (૯) યુનિવર્સિટીની પરીક્ષાઓ અને વિદ્યાર્થીઓને તેનાં બેસવા દેવાની શરતો સંબંધી વિનયમો કરવા;
- (૧૦) પરીક્ષાનાં સમકક્ષ ધોરણ ઠરાવતા વિનયમો કરવા અને મંજૂર કરવા ;
- (૧૧) પદવીઓ, ડિપ્લોમા અને પ્રમાણપત્રો માટે લાયક થવા માટે યુનિવર્સિટીમાં અથવા સંકળિત કોલેજોમાં મંજૂર કરાયેલા અભ્યાસક્રમોમાંથી મુક્તિ આપવાની રીત ઠરાવતા વિનયમો મંજૂર કરવા;
- (૧૨) કોલેજોને જોડાણ અને સંસ્થાઓને માન્યતા અથવા મંજૂરી આપવા માટે ઓફિસકયુટિવ કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી;
- (૧૩) સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવેલી રીતે પદવીઓ, ડિપ્લોમા અને પ્રમાણપત્રો શરૂ કરવા અને એનાયત કરવા અને આપવા માટે ઓફિસકયુટિવ કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી;
- (૧૪) સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવેલી રીતે માનદ પદવીઓ અને બીજા શૈક્ષણિક વિશિષ્ટમાન એનાયત કરવાં માટે ઓફિસકયુટિવ કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી;
- (૧૫) વિભાગો અને વિદ્યાશાખાઓ શરૂ કરવા માટે ઓફિસકયુટિવ કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી;
- (૧૬) આ અધિનિયમ, સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશો અને વિનયમો અથવા તે હેઠળ તેને સોંપવામાં આવે તેવી બીજી કોઈ સત્તા વાપરવી અને તેના ઉપર મૂકવામાં આવે તેવી બીજી ફરજો બજાવવી; અને
- (૧૭) સામાન્યતઃ તમામ શૈક્ષણિક બાબતોના સંબંધમાં યુનિવર્સિટીને સલાહ આપવી.

વિદ્યાશાખાઓ
અને તેમના
કાર્યો.

૨૩. (૧) યુનિવર્સિટીમાં વિનયન, શિક્ષણ, વિજ્ઞાન, ઇજનેરી સહિત ટેકનોલોજી, કાયદા, ઔષધ, વાણિજ્ય અને ગ્રામીણ અભ્યાસો અને સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવી બીજી વિદ્યાશાખાઓનો સમાવેશ થશે. દરેક વિદ્યાશાખામાં, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવા વિષયોનો સમાવેશ થશે.

(૨) દરેક વિદ્યાશાખા નીચેનાની બનશે :-

- (૧) વિદ્યાશાખામાં સમાવિષ્ટ વિષયો માટેની અભ્યાસ સમિતિઓના તમામ અધ્યક્ષો;
- (૨) અભ્યાસ સમિતિના અધ્યક્ષ ન હોય તેવા વિદ્યાશાખામાં સમાવિષ્ટ વિષયોના યુનિવર્સિટી વિભાગોના વડા;
- (૩) સ્ટેચ્યુટથી નિર્દિષ્ટ કરેલી રીતે, કુલપતિએ અધ્યક્ષો અને યુનિવર્સિટી વિભાગોના વડાઓ સિવાયનો વિદ્યાશાખામાં સમાવિષ્ટ વિષયો માટેની દરેક અભ્યાસ સમિતિના સભ્યોમાંથી વારાફરતી નિયુક્ત કરવાનો એક સભ્ય; અને
- (૪) વિભાગને લગતા વિષયોની તજજ્ઞ હોય તેવી વ્યક્તિઓમાંથી, વિદ્યાશાખાના દરેક વિભાગના સંબંધમાં, વિદ્યાશાખાએ કો-ઓપ્ટ કરવાની એક વ્યક્તિ.

(૩) (ક) પેટા-કલમ (૨) ની જોગવાઈઓની રૂએ, અભ્યાસ સમિતિના અધ્યક્ષ અથવા યુનિવર્સિટી વિભાગના વડા અથવા કોઈ અધ્યાપક, એક કરતા વધુ વિદ્યાશાખાના સભ્ય બને, ત્યારે તેણે, એક કરતા વધુ વિદ્યાશાખાનો સભ્ય બને તે તારીખથી એક મહિનાની અંદર તેવી વિદ્યાશાખાઓ પૈકીની જે કોઈપણ એક વિદ્યાશાખાનું સભ્યપદ તે રાખવા ઇચ્છતો હોય તે વિદ્યાશાખા અંગે કુલસચિવને તેની જાણ લેખિતમાં કરવી જોઈશે. કુલસચિવને એવી જાણ થયેથી, તે વ્યક્તિ બીજી વિદ્યાશાખાઓની સભ્ય હોતી બંધ થઈ છે એમ જણાશે.

(ખ) ખંડ (ક) હેઠળ જાણ કરવાનું ફરમાવાયેલ હોય તેવા અભ્યાસ સમિતિના અધ્યક્ષ, યુનિવર્સિટી વિભાગના વડા અથવા કોઈ અધ્યાપક એવી જાણ કરવામાં કસૂર કરે, તો એકઝીક્યુટિવ કાઉન્સિલ, આવી વ્યક્તિ, જે વિદ્યાશાખાની હોવી જોઈશે તે વિદ્યાશાખા અને આવી રીતે નક્કી થયે, તે વ્યક્તિ, બીજી વિદ્યાશાખાઓની સભ્ય હોતી બંધ થઈ છે, એમ જણાશે.

(૪) વિદ્યાશાખાના સભ્યના હોદ્દાની મુદત, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવી રહેશે.

વિદ્યાશાખાની સત્તા
અને ફરજો.

૨૪. (૧) દરેક વિદ્યાશાખાને, તેને સોંપેલા વિષયો માટે, યુનિવર્સિટીના શિક્ષણ અને પરીક્ષાના ધોરણ જાળવવા માટે સામાન્ય નિયંત્રણ અને નિયમન કરવાની સત્તા રહેશે અને તેને માટે તે જવાબદાર રહેશે.

(૨) પૂર્વવર્તી જોગવાઈની વ્યાપકતાને બાધ આવ્યા વિના અને આ અધિનિયમની જોગવાઈઓથી અથવા તે હેઠળ ઠરાવવામાં આવે તેવી શરતોને અધીન રહીને, વિદ્યાશાખા નીચેની સત્તા વાપરશે અને નીચેની ફરજો બજાવશે :-

- (૧) સંબંધિત અભ્યાસ ક્ષમિતિ સાથે વિચારવિનિમય કરીને વિદ્યાશાખામાં અભ્યાસક્રમો ઠરાવતા વિનિયમો કરવા;
- (૨) વિદ્યાશાખામાં ખાસ અભ્યાસક્રમ સંબંધી વિનિયમો કરવા;
- (૩) વિદ્યાશાખામાં સંબંધિત પરીક્ષાઓ પાસ કરવાનાં ધોરણો અને આવી પરીક્ષાઓમાં વર્ગો આપવા માટે વિનિયમો કરવા;
- (૪) વિદ્યાશાખાને સોંપેલ વિષયોમાં સંશોધનને ઉત્તેજન આપવા માટે દરખાસ્તો કરવી;
- (૫) વિદ્યાશાખાને વિષયો ફાળવવા માટે દરખાસ્તો કરવી;
- (૬) વિદ્યાશાખા સાથે સંબંધ ધરાવતા વિભાગો, સંશોધન અને વિશિષ્ટ અભ્યાસની સંસ્થાઓ, ગ્રંથાલયો, પ્રયોગશાળાઓ અને સંગ્રહાલયો સ્થાપવા માટે દરખાસ્તો કરવી;
- (૭) વિદ્યાશાખામાં પ્રોફેસર, રીડર, લેક્ચરરની જગ્યા અને અધ્યાપકોની બીજી કોઈ જગ્યાઓ શરૂ કરવા માટે અને આવી જગ્યાઓ પર કામ કરતી વ્યક્તિઓની ફરજો ઠરાવવા માટે દરખાસ્તો કરવી;
- (૮) અધ્યેતાવૃત્તિ, પ્રવાસી અધ્યેતાવૃત્તિ, શિષ્યવૃત્તિઓ, છાત્રવૃત્તિઓ, ચંદ્રકો, ઇનામો અને બીજા એવોર્ડ શરૂ કરવા માટે દરખાસ્તો કરવી અને તે આપવા માટેના વિનિયમો કરવા;
- (૯) વિદ્યાશાખામાં અધ્યાપકોના વધુમાં વધુ કાર્યબોજ, દરેક વિષય માટે ઓછામાં ઓછું અધ્યાપન કાર્ય અને કોઈપણ વિષય માટે વિદ્યાર્થીઓએ કરવાના ઓછામાં ઓછા પ્રયોગશાળા કામ અને ઠરાવેલા બીજા કોઈ કાર્ય માટે વિનિયમો કરવા;
- (૧૦) પરીક્ષાઓના સમકક્ષ ધોરણ ઠરાવતા વિનિયમો કરવા;
- (૧૧) વિદ્યાશાખામાં પદવીઓ, ડિપ્લોમા અને પ્રમાણપત્રો મેળવવાને લાયક થવા માટે યુનિવર્સિટીમાં અથવા સંલગ્ન કોલેજોમાં મંજૂર થયેલા અભ્યાસક્રમોમાંથી મુક્તિ આપવાની રીત ઠરાવતા વિનિયમો કરવા;
- (૧૨) આ અધિનિયમ, સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશો અને વિનિયમોથી તેને સોંપવામાં આવે તેવી બીજી સત્તા વાપરવી અને તેના ઉપર મૂકવામાં આવે તેવી બીજી ફરજો બજાવવી; અને

(૧૩) સામાન્યતઃ વિદ્યાશાખામાં સંબંધિત અભ્યાસક્રમોને લગતી તમામ શૈક્ષણિક બાબતો અંગે યુનિવર્સિટીને સલાહ આપવી.

વિદ્યાશાખાના
ડીન.

૨૫. (૧) દરેક વિદ્યાશાખા માટે એક ડીન રહેશે, જેમને, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવેલી રીતે યુનિવર્સિટી વિભાગોના વડા હોય અને અભ્યાસ સમિતિઓના અધ્યક્ષો હોય તેવી વ્યક્તિઓમાંથી કુલપતિ દ્વારા વારાફરતી નિયુક્ત કરશે.

(૨) ડીન ત્રણ વર્ષની મુદત સુધી હોદ્દો ધરાવશે.

(૩) ડીન વિદ્યાશાખાના મુખ્ય કારોબારી અધિકારી રહેશે અને તેઓ નીચેની સત્તા વાપરશે અને નીચેની ફરજો બજાવશે.-

(૧) તેઓ વિદ્યાશાખાના મુખ્ય કારોબારી અધિકારી રહેશે અને તેની બેઠકોનું અધ્યક્ષ સ્થાન લેશે;

(૨) તેઓ વિદ્યાશાખાની અભ્યાસ સમિતિની કોઈપણ બેઠકમાં હાજર રહી શકશે ;

(૩) તેઓ વિદ્યાશાખાની જુદીજુદી અભ્યાસ સમિતિઓના કામ ઉપર દેખરેખ રાખશે અને તેનું સંકલન કરશે ;

(૪) તેઓ વિદ્યાશાખાના વિષયોને લગતા સેમિનારો, ઓપ અભ્યાસક્રમો અને કાર્ય શિબિરો યોજશે અને ગોઠવશે;

(૫) તેઓ વિદ્યાશાખા હેઠળના વિષયોના સંબંધમાં યુનિવર્સિટી વિભાગો, સંલગ્ન કોલેજો, માન્ય સંસ્થાઓ અને મંજૂર કરેલી સંસ્થાઓ તપાસશે અને અને તેમને માર્ગદર્શન આપશે; અને તેમ કરતાં તેને જરૂરી જણાય, તો કુલપતિને આવી તપાસણીનો રિપોર્ટ પણ કરશે;

(૬) તેઓ વિદ્યાશાખાને લગતા સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશો અને વિનિયમોના યોગ્ય પાલન માટે જવાબદાર રહેશે.

અભ્યાસ
સમિતિઓ.

૨૬. (૧) સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવા દરેક વિષય અથવા વિષયોના જૂથ માટે અભ્યાસ સમિતિ રહેશે.

(૨) પેટા-કલમ (૩)ની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, દરેક અભ્યાસ સમિતિ નીચેના સભ્યોની બનશે:-

(૧) જેની સાથે સમિતિ સંબંધ ધરાવતી હોય તે વિષય અથવા વિષયો પૈકી દરેક વિષયો(જેનો આમાં હવે પછી આ કલમમાં “ વિષય” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે)માંના, યુનિવર્સિટી વિભાગોનો વડો;

(૨) સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવેલી રીતે કુલપતિએ, સંલગ્ન કોલેજોના આચાર્યો અને અધ્યાપકોમાંથી વારાફરતી નામનિયુક્ત કરેલ દસ કરતાં વધુ ન હોય તેટલી વ્યક્તિઓ,

(૩) સમિતિએ કો-ઓપ્ટ કરવાની ચાર કરતા વધુ ન હોય તેટલી વ્યક્તિઓ, જેઓ -
(ક) તે વિષયમાં અથવા સમાન વિષયમાં વિશેષજ્ઞો હોવી જોઈએ; અને

(ખ) વિષયને લગતા વ્યવસાયમાં અથવા ઉદ્યોગમાં વિશેષજ્ઞો હોવી જોઈએ.

(૩) દરેક સમિતિ ઓછામાં ઓછા ચાર સભ્યોની બનશે:

પરંતુ સભ્યોની સંખ્યા ચાર કરતાં ઓછી હોય, ત્યારે કુલપતિ ખૂટતી સંખ્યા પૂરી કરવાને જરૂરી હોય તેટલી સંખ્યાના સભ્યોને એવી શરતને અધીન રહીને નિયુક્ત કરશે કે કો-ઓપ્ટ અને નિયુક્ત કરાયેલ સભ્યોની કુલ સંખ્યા ત્રણ કરતાં વધુ થાય નહિ.

(૪) યુનિવર્સિટી વિભાગનો વડા સમિતિના અધ્યક્ષ રહેશે:
પરંતુ-

(ક) સમિતિમાં એક કરતાં વધારે યુનિવર્સિટીના વિભાગોનું પ્રતિનિધિત્વ ધરાવતા તેના વડા હોય, ત્યારે કુલપતિ નક્કી કરે તેવો યુનિવર્સિટી વિભાગના વડા, સમિતિનો અધ્યક્ષ રહેશે;

(ખ) સમિતિમાં યુનિવર્સિટી વિભાગના આવા કોઈ વડા ન હોય, ત્યારે અનુસ્નાતક અભ્યાસક્રમ શીખવવાને લાયક હોય તેવા તેના સભ્યો અધ્યક્ષને ચૂંટશે.

(૫) અભ્યાસ સમિતિના સભ્યોના હોદ્દાની મુદત ત્રણ વર્ષની રહેશે.

(૬) અભ્યાસ સમિતિની સત્તા અને ફરજો નીચે પ્રમાણે રહેશે:-

(૧) જેની સાથે સમિતિ સંબંધ ધરાવતી હોય તે વિષય અથવા વિષયો (જેનો આમાં હવે પછી આ કલમમાં, "વિષયો" તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે) ના અભ્યાસક્રમોની ભલામણો કરવી;

(૨) વિષયના અભ્યાસ માટે, જરૂર હોય ત્યાં, પુસ્તકો માટે ભલામણો કરવી અને તે ઠરાવવા;

(૩) વિસ્તરણ સેવા અને વિષયમાં સંશોધન કરવા માટેના કાર્યક્રમોની ભલામણ કરવી;

(૪) પરિસંવાદ, ઓપ અભ્યાસક્રમો અને કાર્ય શિબિરો યોજવા માટે સંબંધિત વિદ્યાશાખાના ડીનને ભલામણ કરવી;

(પ) વિષય અંગે નિયત કરેલા અભ્યાસક્રમોમાં પ્રયોગો અને સંશોધન માટેના કાર્યક્રમોની ભલામણ કરવી;

(દ) વિષયના પુસ્તકો તૈયાર કરવા અને તેનું ભાષાંતર કરવા માટેની યોજનાઓ વિષે ભલામણ કરવી અને અભ્યાસના પુસ્તકોની સૂચિ સૂચવવી;

(૭) વિષયના અભ્યાસક્રમો અને પરીક્ષાઓને લગતા વિનિયમો ઘડવા અને તે અંગે દરખાસ્ત કરવી,

(૮) વિષયમાં ચાલુ પરિભાષાની સમયાંતરે સમીક્ષા કરવી; અને

(૯) સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવી અન્ય સત્તા વાપરવી અને એવી અન્ય ફરજો બજાવવી.

(૭) અભ્યાસ સમિતિ અધ્યાદેશોથી નક્કી કર્યા પ્રમાણે, શૈક્ષણિક સત્ર દરમિયાન ઓછામાં ઓછી બે વાર મળશે.

નાણા સમિતિ. ૨૭. (૧) એક નાણા સમિતિ રહેશે.

(૨) આવી સમિતિની રચના, તેના સભ્યોના હોદ્દાની મુદત અને તેણે અનુસરવાની કાર્યરીતિ, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવાં રહેશે.

(૩) નાણાં સમિતિ નીચેનાં કાર્યો બજાવશે:-

(ક) યુનિવર્સિટીએ વહોરેલ ખર્ચની સમીક્ષા કરવી;

(ખ) બજેટની જોગવાઈઓ અનુસાર યુનિવર્સિટીએ નાણાંનો યોગ્ય ઉપયોગ સુનિશ્ચિત કરવો;

(ગ) યુનિવર્સિટીના નાણાકીય સાધનોની પરિસ્થિતિની સમીક્ષા કરવી;

(ઘ) બજેટ કાર્યક્રમો તૈયાર કરવા;

(ચ) વહીવટી ખર્ચમાં કચસર અંગે ભલામણ કરવી;

(છ) યુનિવર્સિટીનાં આવક અને ખર્ચના હિસાબો તથા ઓડિટ સંબંધી, ઓડિટકયુટિવ કાઉન્સિલ તેને સોંપે તેવાં અન્ય કાર્યો બજાવવાં; અને

(જ) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ નાણાંકીય બાબતો અંગે સલાહ માગે, ત્યારે એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને તેવી સલાહ આપવી.

૨૮. (૧) યુનિવર્સિટી, અધ્યાપન અને સંશોધન યુનિવર્સિટી બોર્ડ, અભ્યાસરત પ્રવૃત્તિ માટે બોર્ડ, યુનિવર્સિટી છાત્રાલય વ્યવસ્થા બોર્ડ, આયોજન બોર્ડ, વિદ્યાર્થી કલ્યાણ બોર્ડ અને સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં બોર્ડ આવે તેવા બોર્ડો સ્થાપી શકશે.

(૨) પેટા-કલમ(૧) હેઠળ ચપાયેલ દરેક બોર્ડની રચના, સત્તા અને ફરજો સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવા રહેશે.

૨૯. યુનિવર્સિટીના અધિકારી મંડળો તરીકે સ્ટેચ્યુટથી જાહેર કરવામાં આવે તેવા બીજા મંડળોની રચના, સત્તા વગેરે. મંડળોની રચના, સત્તા અને ફરજો, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવા રહેશે.

પ્રકરણ ૫

સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશો અને વિનિયમો

૩૦. આ અધિનિયમની જોગવાઈઓથી અથવા તે હેઠળ ઠરાવવામાં આવે તેવી શરતોને અધીન સ્ટેચ્યુટ રહીને, સ્ટેચ્યુટથી, નીચેની તમામ બાબતો અથવા તે પૈકીની કોઈપણ બાબત માટે જોગવાઈ કરી શકાશે:-

(૧) માનદ્ પદવીઓ એનાયત કરવી;

(૨) પદવીઓ એનાયત કરવા માટે પદવીદાન સમારંભો યોજવા ;

(૩) યુનિવર્સિટીના અધિકારીઓની સત્તા અને ફરજો;

(૪) આ અધિનિયમમાં જોગવાઈ કર્યા પ્રમાણે હોય તે સિવાય, યુનિવર્સિટીના અધિકારી મંડળોની રચના, સત્તા અને ફરજો;

(૫) યુનિવર્સિટીએ વિભાગો, સંશોધનની અથવા વિશિષ્ટ અભ્યાસની સંસ્થાઓ, સંલગ્ન કોલેજોમાં અનુસ્નાતક કેન્દ્રો અને છાત્રાલયો શરૂ કરવાં અને નિભાવવાં;

(૬) વસિયતી દાન, દાન અને દેણગી સ્વીકારવાં અને તેની વ્યવસ્થા કરવી;

(૭) સ્નાતકોનું રજિસ્ટ્રેશન અને રજિસ્ટર થયેલા સ્નાતકોના રજિસ્ટરની જાળવણી;

(૮) યુનિવર્સિટીના અધિકારીમંડળોની બેઠકોની કાર્યરીતિ અને તેમના કામકાજનું સંચાલન;

(૯) સંલગ્ન કોલેજોના અને માન્ય સંસ્થાઓના પ્રોફેસરો, રીડરો, લેકચરરો અને અધ્યાપકોની લાયકાતો;

(૧૦) કોલેજમાં પ્રવેશ આપવાના વિદ્યાર્થીઓની વધુમાં વધુ સંખ્યા;

(૧૧) આ અધિનિયમથી સ્ટેચ્યુટ દ્વારા ઠરાવવાની અથવા ઠરાવવામાં આવે તેવી તમામ બાબતો;
(૧૨) ઇમારતો, પ્રયોગશાળા, ગ્રંથાલય, પુસ્તકો, અધ્યાપન અને સંશોધન માટે આવશ્યક સાજ સરંજામ, છાત્રાલયો જેવી યોગ્ય અને પૂરતી સવલતો;

(૧૩) આ અધિનિયમથી ઠરાવવાની અથવા સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવી બાબતો.

સ્ટેચ્યુટો ઘડવા,
સુધારવા, તેનો
અમલ કરવા
અને તે રદ કરવા
બાબત.

૩૧. (૧) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ સ્ટેચ્યુટ ઘડી શકશે અથવા આમાં હવે પછી જોગવાઈ કરેલી રીતે, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ તેમાં સુધારો કરી શકશે, તે રદ કરી શકશે અથવા તેમાં ઉમેરો કરી શકશે.

(૨) પોતાની બેઠે અથવા યુનિવર્સિટીના અન્ય કોઈ અધિકારીમંડળની દરખાસ્ત ઉપરથી એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, કોઈ સ્ટેચ્યુટના મુસદ્દાની વિચારણા કરી શકશે.

(૩) આવા મુસદ્દા ઉપર એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, પોતાની ત્યારપછી આવતી બેઠકમાં વિચારણા કરશે. એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ એવો મુસદ્દો મંજૂર કરીને તે પસાર કરી શકશે અથવા તે નામંજૂર કરી શકશે અથવા એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ સૂચવે તેવા કોઈપણ સુધારા સાથે તે મુસદ્દો આખો અથવા તેનો કોઈપણ ભાગ ફેર વિચારણા માટે સંબંધિત યુનિવર્સિટી અધિકારીમંડળને પાછો મોકલી આપી શકશે. એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે સૂચવેલ કોઈ સુધારા સાથેના આવી રીતે પાછા મોકલેલા કોઈ મુસદ્દા ઉપર સંબંધિત યુનિવર્સિટી અધિકારીમંડળ વધુ વિચારણા કરી રહે ત્યારબાદ, તે અંગેના સંબંધિત યુનિવર્સિટી અધિકારીમંડળના રિપોર્ટ સાથે એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને તે ફરી રજૂ કરવો જોઈશે અને ત્યારબાદ પોતાને યોગ્ય લાગે તેવા કોઈપણ રીતે એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ તે મુસદ્દાનો નિકાલ કરી શકશે.

(૪) સ્ટેચ્યુટના મુસદ્દામાં શૈક્ષણિક બાબતો અથવા અધ્યાપક અથવા વિદ્યાર્થીઓની શિસ્તને લગતી બાબતો માટે જોગવાઈ કરવા ધાર્યું હોય, ત્યારે એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે આવા સ્ટેચ્યુટ પસાર કરતા પહેલાં, એકેડેમિક કાઉન્સિલ સાથે વિચારવિનિમય કરવો જોઈશે.

(૫) સ્ટેચ્યુટ કોઈ અધિકારી, અધિકારી મંડળ અથવા યુનિવર્સિટી બોર્ડની સત્તા અથવા ફરજોને અસર કરે, ત્યારે -

(૧) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે એવા સ્ટેચ્યુટના મુસદ્દાની દરખાસ્ત મૂકતા પહેલાં, તે અધિકારી, અધિકારીમંડળ અથવા સંબંધિત બોર્ડના મંતવ્યો જાણી એ ઉપર વિચારણા કરવી જોઈશે; અને

(૨) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે પોતાની મેળે વિચારણામાં લીધેલી એવો કોઈ સ્ટેચ્યુટ પસાર કરતાં પહેલાં, અધિકારીના, અધિકારી મંડળના અથવા સંબંધિત બોર્ડના મતવ્યો જાણી તેના ઉપર વિચારણા કરવી જોઈશે.

(૬) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે પસાર કરેલ દરેક સ્ટેચ્યુટ કુલાધિપતિને મોકલવામાં આવશે, જેઓ તેને અનુમતિ આપી શકશે અથવા અનુમતિ આપવાની ના પાડી શકશે અથવા ફેરવિચારણા માટે એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને પાછો મોકલી શકશે.

(૭) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે પસાર કરેલો કોઈ સ્ટેચ્યુટ, કુલાધિપતિ તેને અનુમતિ ન આપે ત્યાં સુધી કાયદેસર ગણાશે નહિ.

૩૨. આ અધિનિયમની જોગવાઈઓથી અથવા તે હેઠળ ઠરાવવામાં આવે તે શરતોને અધીન અધ્યાદેશો રહીને, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ નીચેની બાબતો અથવા તે પૈકીની કોઈપણ બાબત માટે જોગવાઈ કરવા માટે અધ્યાદેશો કરી શકશે:-

(૧) વિદ્યાર્થીઓને પદવીઓ, ડિપ્લોમા અને બીજા શૈક્ષણિક વિદ્યાપટ્રમાનના અભ્યાસક્રમમાં દાખલ કરવાની શરતો;

(૨) પરીક્ષકોની નિમણૂક અને ફરજોને લાગુ પડતી શરતો;

(૩) પરીક્ષાઓનું સંચાલન;

(૪) યુનિવર્સિટીના અધ્યાપકોને માન્યતા;

(૫) યુનિવર્સિટીના વિદ્યાર્થીઓના રહેઠાણ, વર્તણૂક અને શિસ્તની રીત;

(૬) છાત્રાલયોની માન્યતા;

(૭) સંલગ્ન કોલેજો, માન્ય સંસ્થાઓ, મંજૂર કરેલી સંસ્થાઓ અને છાત્રાલયોની તપાસણી;

(૮) વિદ્યાર્થીઓની તબદીલીના સંબંધમાં, કોલેજો અને માન્ય સંસ્થાઓ અને મંજૂર કરેલ સંસ્થાઓએ પાલન કરવાના અને અમલ કરવાના નિયમો;

(૯) યુનિવર્સિટી માટે અથવા તેના વતી કરારો અથવા કબૂલાતો કરી આપવાની રીત;

(૧૦) આ અધિનિયમ અથવા સ્ટેચ્યુટથી જે બાબતો અધ્યાદેશોની રૂએ ઠરાવવાની હોય અથવા ઠરાવવામાં આવે તે તમામ બાબતો; અને

(૧૧) સામાન્યતઃ એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલના અભિપ્રાયમાં જે બાબતો માટે તેને આ અધિનિયમથી અથવા સ્ટેચ્યુટથી મળેલી સત્તા વાપરવા અથવા તેના ઉપર મૂકવામાં આવેલી ફરજો બજાવવા માટે જોગવાઈ કરવી જરૂરી લાગે તે તમામ બાબતો.

અધ્યાદેશો ઘડવા
બાબત.

૩૩. (૧) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ અધ્યાદેશો ઘડશે:

પરંતુ કલમ ૩૨ના ખંડો (૧) થી (૮)માં ઉલ્લેખેલ બાબતો સંબંધી અથવા યુનિવર્સિટીના અધ્યાપન અને પરીક્ષાના ધોરણો જાળવી રાખવા સાથે સંબંધ ધરાવતી બીજી કોઈ બાબત સંબંધી કોઈ અધ્યાદેશના મુસદ્દાની દરખાસ્ત એકેડેમિક કાઉન્સિલે કરી હોય તે સિવાય, તેવો અધ્યાદેશ કરી શકશે નહિ.

(૨) પેટા-કલમ(૧) હેઠળ એકેડેમિક કાઉન્સિલે દરખાસ્ત કરેલા કોઈ મુસદ્દામાં સુધારો કરવાની એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને સત્તા રહેશે નહિ, પણ તેને નામંજૂર કરી શકશે અથવા તે આખો મુસદ્દો અથવા તેનો ભાગ, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ સૂચવે તેવા સુધારા સાથે, ફેર વિચારણા માટે એકેડેમિક કાઉન્સિલને પાછો મોકલી શકશે.

(૩) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે કરેલા તમામ અધ્યાદેશો, આ અધિનિયમથી જોગવાઈ કરી હોય તે સિવાય, તે ફરમાવે તે તારીખથી અમલમાં આવશે.

વિનિયમો અને
નિયમો.

૩૪. (૧) એકેડેમિક કાઉન્સિલ અને એકેડેમિક કાઉન્સિલની મંજૂરીને અધીન રહીને, દરેક વિદ્યાશાખા, આ અધિનિયમ, સ્ટેચ્યુટ અને અધ્યાદેશો સાથે સુસંગત વિનિયમો કરી તેમાં જે બાબતો માટે આ અધિનિયમ, સ્ટેચ્યુટ, અથવા અધ્યાદેશોથી વિનિયમો ધ્વારા જોગવાઈ કરવાનું કરાવ્યું હોય તે અને માત્ર તેને લગતી બીજી તમામ બાબતો માટે જોગવાઈ કરી શકશે.

(૨) કલમ ૧૫ના ખંડ (૫) થી (૮)માં નિર્દિષ્ટ કરેલ યુનિવર્સિટીનું કોઈ અધિકારી મંડળ, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલની મંજૂરીને અધીન રહીને, માત્ર એવા અધિકારીમંડળને લગતી હોય તેવી તમામ બાબતોની જોગવાઈ કરવા માટે, આ અધિનિયમ, સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશો અને વિનિયમોને સુસંગત નિયમો કરી શકશે.

(૩) એકેડેમિક કાઉન્સિલે અથવા કોઈપણ વિદ્યાશાખાએ કરેલા તમામ વિનિયમો અને કોઈપણ અધિકારીમંડળે કરેલા તમામ નિયમો, જે તારીખથી વિનિયમો અથવા નિયમો કરતું અધિકારીમંડળ આદેશ કરે તે તારીખથી અમલમાં આવશે:

પરંતુ જેમાં યુનિવર્સિટી ફંડમાંથી ખર્ચ કરવાનો સમાવેશ થતો હોય તેવા વિનિયમ અથવા નિયમ, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ તે મંજૂર ન કરે ત્યાં સુધી, અમલમાં આવશે નહિ.

પ્રકરણ ૬

જોડાણ, માન્યતા અને મંજૂરી

જોડાણ.

૩૫. (૧) યુનિવર્સિટી સાથે જોડાવા માટે અરજી કરતી કોલેજે, કુલસચિવને, જે વર્ષમાં કોલેજ શરૂ કરવા પાર્યું હોય તે વર્ષનાં તરત જ અગાઉના વર્ષના માર્ચ મહિનાની ૩૧મી તારીખ કરતાં મોડું ન હોય તે રીતે અરજીપત્ર મોકલવો જોઈશે:

પરંતુ કુલપતિની ભલામણ ઉપરથી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, પોતાને એવી ખાતરી થાય કે તેમ કરવા માટે ખાસ કારણો છે, તો આવા કારણોની નોંધ કર્યા પછી, કુલસચિવને મોકલેલ અરજીપત્રક માર્ચ મહિનાની ૩૧મી તારીખ પછી સ્વીકારી શકશે.

(૨) જોડાણ માટે અરજી કરતી કોલેજે, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ અને એકેડેમિક કાઉન્સિલને ખાતરી આપવી પડશે કે -

(ક) કોલેજમાં જે પ્રકારનું શિક્ષણ આપવા ધાર્યું હોય તે શિક્ષણ, નજીકમાં આવેલી બીજી કોલેજોમાં તે જ પ્રકારના શિક્ષણ માટે હાલમાં જે જોગવાઈ હોય તે અને જે સ્થળે કોલેજ સ્થાપવાની હોય તે સ્થળનો વિસ્તાર કોલેજ માટે લાયક છે તે લક્ષમાં લઈને, કોલેજ, તે સ્થાનિક વિસ્તારની જરૂરિયાત પૂરી પાડશે;

(ખ) કોલેજ, રચાયેલ સંચાલક મંડળના વહીવટ હેઠળ રહેશે;

(ગ) અધ્યાપકીય સ્ટાફનું સંખ્યાબળ અને લાયકાતો અને તેમના હોદ્દાની મુદત દર્શાવતી શરતો એવી રીતે રખાશે કે કોલેજમાં અપાતા શિક્ષણ, અધ્યાપન અથવા તાલીમના અભ્યાસક્રમ માટે યોગ્ય જોગવાઈ થઈ શકે;

(ઘ) સ્ટેચ્યુટમાં ઠરાવ્યા મુજબની યોગ્ય અને પૂરતી ભૌતિક હાલવકી જેવી કે ઇમારતો, પ્રયોગશાળાઓ, ગ્રંથાલય, પુસ્તકો, અધ્યાપન અને સંશોધન માટે અવશ્યક સાજસરંજામ. છાત્રાલયો વગેરે છે અથવા કરવામાં આવશે;

(ચ) પ્રિન્સિપાલ અને શિક્ષણ સ્ટાફના કેટલાક સભ્યોને કોલેજમાં અથવા કોલેજની નજીક અથવા વિદ્યાર્થીઓના નિવાસ માટે પૂરી પાડવામાં આવેલી જગામાં અથવા તેની નજીક રહેવા માટે, સંજોગો અનુકૂળ હોય ત્યાં સુધી યોગ્ય જોગવાઈ કરવામાં આવી છે અથવા કરવામાં આવશે;

(છ) કોલેજના નાણાકીય સાધનો એવા છે કે તેના ચાલુ નિભાવ માટે અને તેને કાર્યક્ષમતાથી ચલાવવા માટે યોગ્ય જોગવાઈ થઈ શકશે;

(જ) વિદ્યાર્થીઓએ આપવાની ફી (હોય, તો) તે ઠરાવતા કોલેજના નિયમો, નજીકની બીજી કોઈ ચાલુ કોલેજની સાથે શિક્ષણના હિતને નુકસાન થાય તે રીતે હરીફાઈ ઉભી થાય તેવી રીતે ઘડવામાં આવ્યા નથી;

(ઝ) કોલેજના પ્રિન્સિપાલ અને અધ્યાપકીય સ્ટાફના સભ્યોની ભરતી માટે કોલેજની પસંદગી સમિતિ રહેશે; જેમાં -

(૧) પ્રિન્સિપાલની ભરતીની બાબતમાં, કુલપતિએ નિયુક્ત કરેલા યુનિવર્સિટીના પ્રતિનિધિનો; અને

(૨) કોલેજના અધ્યાપકીય સ્ટાફના સભ્યની ભરતીની બાબતમાં, કુલપતિએ નિયુક્ત કરેલા યુનિવર્સિટીના પ્રતિનિધિનો અને આવા સભ્યે શીખવવાના વિષય સાથે સંબંધ ધરાવતા વિભાગના વડા હોય, તો તેનો સમાવેશ થશે.

પરંતુ આ ખંડમાંનો કોઈપણ મજકૂર, સરકારી કોલેજને, સરકાર દ્વારા નિભાવાતી કોલેજને અથવા ધર્મ અથવા ભાષા પર આધારીત લઘુમતી દ્વારા સ્થાપિત અને સંચાલિત કોલેજને લાગુ પડશે નહિ;

(ટ) સરકારી કોલેજ અથવા સરકાર દ્વારા નિભાવાતી કોલેજ ન હોય તેવી સંલગ્ન કોલેજોના અધ્યાપકીય અને અન્ય શૈક્ષણિક અને બિન-શૈક્ષણિક સ્ટાફનાં પગાર ધોરણો અને ભથ્થાં સહિત નોકરીની શરતો માટે જોગવાઈ કરતા સ્ટેચ્યુટો, અધ્યાદેશો અને વિનિયમોનું કોલેજ પાલન કરશે;

(ઠ) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ અનુસાર સ્ટેચ્યુટમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવી અન્ય શરતો.

(૩) અરજીમાં એવી ખાતરીનો સમાવેશ કરવો કે કોલેજને જોડાણ અથવા માન્યતા આપવામાં આવ્યા પછી, અંચાલક ખંડખાની કોઈ બદલીને અને અધ્યાપકીય સ્ટાફમાં કોઈ ફેરફાર અને બીજા તમામ ફેરફારને પરિણામે ઉપર્યુક્ત આવશ્યકતાનું પાલન થાય નહિ અથવા પાલન થવાનું ચાલુ રહે નહિ. તે બાબત ઓકિઝકયુટિવ કાઉન્સિલને તરત જ જણાવવામાં આવશે.

(૪) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ અરજીપત્ર મળ્યે, ઓકિઝકયુટિવ કાઉન્સિલ,-

(ક) આ માટે ઓકિઝકયુટિવ કાઉન્સિલે અધિકૃત કરેલી સક્ષમ વ્યક્તિ અથવા વ્યક્તિઓ દ્વારા પેટા-કલમ(૨) માં ઉલ્લેખેલી બાબતો અંગે અને જરૂરી અને પ્રસ્તુત જણાય તેવી બીજી બાબતો અંગે સ્થાનિક તપાસ કરાવવા ફરમાવશે;

(ખ) પોતાને જરૂરી જણાય તેવી બીજી વધુ તપાસ કરશે;

(ગ) તેને જણાવવા આવેલી શરતો પૈકીની કોઈપણ શરતની પુનર્વિચારણા માટે અરજદારને તૈયારી કરી હોય, તો તેની યોગ્ય વિચારણા કરશે;

(ઘ) ખંડો (ક) અને (ખ) હેઠળ કોઈ તપાસનું પરિણામ જણાવીને, અરજી પૂર્ણતઃ કે અંશતઃ નામંજૂર કરવી કે કેમ તે પ્રશ્ન વિષે એકેડેમિક કાઉન્સિલ સાથે વિચારવિનિમય કરીને પોતાનો અભિપ્રાય નોંધશે;

પરંતુ કોલેજના જોડાણ સંબંધી એકેડેમિક કાઉન્સિલનાં મંતવ્યો ઓકિઝકયુટિવ કાઉન્સિલને સ્વીકાર્ય ન હોય, ત્યારે ઓકિઝકયુટિવ કાઉન્સિલે તે બાબત ફરીથી પોતાના અભિપ્રાય સાથે કે તે વિના એકેડેમિક કાઉન્સિલને મોકલવી જોઈશે અને એકેડેમિક કાઉન્સિલે કોલેજનાં જોડાણ સંબંધી પોતાનાં મંતવ્યો ફરીથી ઓકિઝકયુટિવ કાઉન્સિલને જણાવવાં જોઈશે.

(૫) કુલસચિવે તે અરજી અને તેને લગતી એકેડેમિક કાઉન્સિલ અને ઓકિઝકયુટિવ કાઉન્સિલની તમામ કાર્યવાહી હોય તો તે, રાજ્ય સરકારને રજૂ કરવી જોઈશે અને પોતાને

જરૂરી લાગે તેવી તપાસ કર્યા પછી, રાજ્ય સરકાર, તે અરજી અથવા તેનો કોઈ ભાગ સ્વીકારશે અથવા નામંજૂર કરશે.

(દ) અરજી અથવા તેનો કોઈ ભાગ સ્વીકારવામાં આવે, ત્યારે રાજ્ય સરકારના હુકમમાં, જેના માટે કોલેજનું જોડાણ થયું હોય તે શિક્ષણના અભ્યાસક્રમો નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવશે અને અરજી અથવા તેનો કોઈ ભાગ નામંજૂર કરવામાં આવે, ત્યારે તે નામંજૂર કરવાનાં કારણો નોંધવાં જોઈશે.

(૭) રાજ્ય સરકાર હુકમ કરે તે પછી, બનતી ત્વરાએ, કુલસચિવે તે અરજી અંગે પેટા-કલમો (૪) થી (૬) હેઠળ લેવાયેલાં પગલાં સંબંધી અને તેને લગતી તમામ કાર્યવાહી સંબંધી પૂરો રિપોર્ટ ઓકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને અને એકેડેમિક કાઉન્સિલને રજૂ કરવો જોઈશે.

(૮) પેટા-કલમ (૧) હેઠળની અરજી, પેટા-કલમ (૬) હેઠળ કોઈ હુકમ કરવામાં આવે તે પહેલાં કોઈપણ સમયે પાછી ખેંચી શકાશે.

(૯) ધર્મ અથવા ભાષા ઉપર આધારિત હોય તેવી ભૂમતી દ્વારા સ્થાપિત અને સંચાલિત કોલેજ ન હોય તેવી જે દરેક કોલેજ આ અધિનિયમના નારંભની તરત જ પહેલાં ગુજરાત યુનિવર્સિટી સાથે જોડાયેલી હતી અને આવો આરંભ થયે, યુનિવર્સિટી સાથે જોડાયેલી હોય તે કોલેજ, આવા આરંભ પછી, કોલેજના પ્રિન્સિપાલ અને અધ્યાપકોની ભરતી માટે જ્યારે પ્રથમ પ્રસંગ ઉપસ્થિત થાય, ત્યારે જાણે કે સદરહુ કોલેજ પેટા-કલમ (૨)ના ખંડ (ઝ)માં દર્શાવેલી શરતને અધીન રહીને જોડાયેલી કોલેજ હોય તેમ, સદરહુ ખંડ (ઝ)માં દર્શાવેલ આવશ્યકતાને અનુરૂપ પોતાની પસંદગી સમિતિ રચશે અથવા ફરી રચશે.

૩૬. કોઈ કોલેજ, જેના સંબંધમાં શિક્ષણના અભ્યાસક્રમ માટે તે જોડાયેલી હોય તે શિક્ષણનો અભ્યાસક્રમ વધારવા માંગે, ત્યારે કલમ ૩૫થી ઠરાવેલી કાર્યરીતિ, શક્ય હોય તેટલી સુધી, અનુસરવી જોઈશે.

૩૭. (૧) ઓકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને, એકેડેમિક કાઉન્સિલ સાથે વિચારવિનિમય કર્યા પછી, કોલેજ સિવાયની સંશોધનની અથવા વિશિષ્ટ અભ્યાસની કોઈ સંસ્થાને માન્ય સંસ્થા તરીકે માન્ય કરવાની સત્તા રહેશે.

સંશોધનની અને વિશિષ્ટ અભ્યાસની સંસ્થાઓની માન્યતા.

(૨) આવી માન્યતા મેળવવા માંગતી કોઈ સંસ્થાએ, કુલસચિવને, અરજીપત્ર મોકલવો જોઈશે અને અરજીપત્રમાં, નીચેની બાબતો અંગે પૂરી માહિતી આપવી જોઈશે:-

- (ક) સંચાલક મંડળની રચના અને કર્મચારીઓ (સ્ટાફ);
- (ખ) જેના સંબંધમાં માન્યતા માંગી હોય તે વિષયો અને અભ્યાસક્રમો;
- (ગ) જગાની સગવડ, સાધનસામગ્રી, ગ્રંથાલયની સગવડો અને જેના માટે જોગવાઈ કરી હોય કે કરવા ધાર્યું હોય તે વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા;
- (ઘ) સ્ટાફનું સંખ્યાબળ, તેમની લાયકાતો અને પગાર અને તેમણે કરેલ સંશોધન કાર્ય;

(ચ) લીધેલી અથવા લેવા ધારેલી ફી અને મકાનો તથા સાધનસામગ્રી અંગેનાં મૂડીરૂપી ખર્ચ માટે અને સંસ્થાના ચાલુ નિભાવ અને કાર્યક્ષમ સંચાલન માટે કરવામાં આવેલ નાણાકીય જોગવાઈ.

(૩) અરજી ઉપર વિચારણા કરતાં પહેલાં, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, પોતાને જરૂરી લાગે તેવી કોઈ વધુ માહિતી મંગાવી શકશે.

(૪) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, અરજી વિચારણામાં લેવાનું ઠરાવે, તો તે, આ અર્થે તેણે અધિકૃત કરેલ સક્ષમ વ્યક્તિ અથવા વ્યક્તિઓ ધ્વારા સ્થાનિક તપાસ કરવાનો આદેશ કરી શકશે. એવી સ્થાનિક તપાસના પરિણામે કરવામાં આવેલા રિપોર્ટ ઉપર વિચારણા કર્યા પછી અને પોતાને જરૂરી લાગે તેવી વધુ તપાસ કર્યા પછી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે, એકેડેમિક કાઉન્સિલનો અભિપ્રાય મેળવ્યા પછી, અરજી અથવા તેનો કોઈ ભાગ મંજૂર અથવા નામંજૂર કરવો જોઈશે. તે અરજી અથવા તેનો કોઈ ભાગ મંજૂર કરવામાં આવે, ત્યારે એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે, જે વિષયો અને શિક્ષણના અભ્યાસક્રમો માટે સંસ્થાને માન્ય કરી હોય તે નિર્દિષ્ટ કરવા જોઈશે અને એકેડેમિક કાઉન્સિલને ત્યારપછીની તેની બેઠકમાં તે મતલબનો રિપોર્ટ કરવો જોઈશે. અરજી કે તેનો કોઈ ભાગ નામંજૂર કરવામાં આવે ત્યારે એવી નામંજૂરીનાં કારણો જણાવવાં જોઈશે.

સંસ્થાને મંજૂરી
આપવા બાબત.

૩૮. (૧) એકેડેમિક કાઉન્સિલ સાથે વિચારવિનિમય કર્યા પછી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને, કોઈ સંસ્થાને, એક જ લાયકાત ધરાવતા અધ્યાપકના માર્ગદર્શન હેઠળ એકેડેમિક કાઉન્સિલે મંજૂર કરેલ વિશિષ્ટ અભ્યાસ, પ્રયોગશાળાનું કામ, ઈન્ટર્નશીપ, સંશોધન અથવા બીજા શૈક્ષણિક કામ માટે "મંજૂર કરેલી સંસ્થા" તરીકે મંજૂર કરવાની સત્તા રહેશે.

(૨) આવી મંજૂરી મેળવવા માગતી સંસ્થાએ કુલસચિવને અરજીપત્ર મોકલવો જોઈશે અને તે અરજીપત્રમાં, નીચેની બાબતો અંગે પૂરી માહિતી આપવી જોઈશે:-

(ક) જેની હેઠળ મંજૂર કરેલું કામ કરવાનું હોય તે અધ્યાપકનાં નામ, લાયકાતો, અનુભવ અને સંશોધનકાર્ય;

(ખ) કાર્યનો પ્રકાર અથવા જે વિષયો, અંગે કાર્ય કરવા ધાર્યું હોય તે વિષયો;

(ગ) જગાની સગવડ, સાધનસામગ્રી, ગ્રંથાલયની સગવડો અને જેના માટે જોગવાઈ કરી હોય કે કરવા ધાર્યું હોય તે વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા;

(ઘ) લીધેલી અથવા લેવા ધારેલી ફી અને મકાનો તથા સાધનસામગ્રી અંગેનાં મૂડીરૂપી ખર્ચ માટે અને સંસ્થાના ચાલુ નિભાવ અને કાર્યક્ષમ સંચાલન માટે કરવામાં આવેલ નાણાકીય જોગવાઈ.

(૩) અરજી ઉપર વિચારણા કરતા પહેલાં, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, પોતાને જરૂરી લાગે તેવી કોઈ વધુ માહિતી મંગાવી શકશે.

(૪) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ અરજી વિચારણામાં લેવાનું ઠરાવે, તો તે, આ અર્થે તેણે અધિકૃત કરેલી સક્ષમ વ્યક્તિ અથવા વ્યક્તિઓ ધ્વારા સ્થાનિક તપાસ કરવાનું ફરમાવી શકશે. એવી સ્થાનિક તપાસના પરિણામે કરવામાં આવેલા રિપોર્ટ ઉપર વિચારણા કર્યા પછી અને પોતાને

જરૂરી લાગે તેવી વધુ તપાસ કર્યા પછી એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે, એકેડેમિક કાઉન્સિલનો અભિપ્રાય મેળવ્યા પછી, અરજી અથવા તેનો કોઈ ભાગ મંજૂર અથવા નામંજૂર કરવો જોઈશે.

૩૯. (૧) દરેક સંલગ્ન કોલેજ, માન્ય સંસ્થા અને મંજૂર કરેલી સંસ્થાએ, કોલેજ અથવા સંસ્થાએ, તેની કાર્યક્ષમતા વિષે નિર્ણય કરવા માટે એકેડેમિક કાઉન્સિલ સાથે વિચારવિનિમય કરીને, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, માગે તેવા રિપોર્ટ, પત્રકો અને અન્ય માહિતી પૂરા પાડવાં જોઈશે.

કોલેજો અને સંસ્થાઓની તપાસણી અને રિપોર્ટ.

(૨) તે અર્થે એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ આદેશ કરે, ત્યારે સંલગ્ન કોલેજ અથવા યથાપ્રસંગ, માન્ય અથવા મંજૂર કરેલી સંસ્થાની તપાસણી કરવાની અને એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને રિપોર્ટ કરવાની કલમ ૫૭ હેઠળ રચાયેલ તપાસણી સમિતિની ફરજ રહેશે.

(૩) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે, તપાસણી સમિતિ દ્વારા, આવી દરેક કોલેજ અથવા સંસ્થાની વખતોવખત તપાસણી કરાવવી જોઈશે.

(૪) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, એવી રીતે તપાસાયેલી કોઈ કોલેજ અથવા સંસ્થાને નિર્દિષ્ટ મુદતની અંદર, કલમ ૩૫ ની પેટા-કલમ (૨) અને કલમ ૩૬ ની પેટા-કલમ (૨) અથવા યથાપ્રસંગ, કલમ ૩૮ ની પેટા-કલમ (૨) માં ઉલ્લેખેલી બાબતો પૈકીની કોઈપણ બાબતના સંબંધમાં, પોતાને જરૂરી જણાય એવું પગલું લેવા ફરમાવી શકશે.

૪૦. (૧) દરેક સંલગ્ન કોલેજ અને માન્ય અથવા મંજૂર કરેલી સંસ્થાએ, તેના શિક્ષણ, અધ્યાપન, તાલીમ અને પરીક્ષાના માધ્યમના સંબંધમાં આ અધિનિયમ, સ્ટેચ્યુટો, અધ્યાદેશો અને વિનિયમોથી તે અર્થે કરેલી જોગવાઈઓનું પાલન કરવું જોઈશે.

સંલગ્ન કોલેજો, માન્ય અને મંજૂર કરેલી સંસ્થાઓએ શિક્ષણના માધ્યમને લગતી જોગવાઈઓનું પાલન કરવા

(૨) કોઈ સંલગ્ન કોલેજ અથવા માન્ય અથવા મંજૂર કરેલી સંસ્થા, પેટા-કલમ (૧) ની જોગવાઈઓનું ઉલ્લંઘન કરે તો આ અધિનિયમની અન્ય જોગવાઈઓમાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં,-

(ક) જોડાણ, માન્યતા અથવા મંજૂરીથી આવી કોલેજ અથવા સંસ્થાને મળેલા હકો, આવી રીતે જોગવાઈનું ઉલ્લંઘન કર્યાની તારીખથી પાછા ખેંચી લીધેલા ગણાશે,

(ખ) આવી કોલેજ અથવા સંસ્થા, આ અધિનિયમના હેતુઓ માટે સંલગ્ન કોલેજ અથવા માન્ય અથવા મંજૂર કરેલી સંસ્થા હોતી બંધ થશે.

(૩) પેટા-કલમ (૨) થી અસર પામેલી સંલગ્ન કોલેજ અથવા માન્ય અથવા મંજૂર કરેલી સંસ્થા, તેના જોડાણ અથવા માન્યતા અથવા મંજૂરીના હકો પાછા ખેંચી લેવા અંગે કોઈપણ તકરાર ઉપસ્થિત કરે, તો તેવી તકરાર રાજ્ય સરકારને નિર્ણયાર્થે મોકલવી જોઈશે અને રાજ્ય સરકારે એવી તકરારનો નિર્ણય કરવો જોઈશે અને તેનો નિર્ણય આખરી ગણાશે.

જોડાણ
પાછું ખેંચી
લેવા બાબત.

૪૧. (૧) કોલેજ, કલમ ૩૫ની પેટા-કલમ (૨) ની જોગવાઈઓ પૈકીની કોઈપણ જોગવાઈનો અમલ ન કરે અથવા કોલેજ, તેના જોડાણની શરતો પૈકીની શરત ન પાળે અથવા શિક્ષણના હિતને બાધ આવે તે રીતે કોલેજ ચલાવવામાં આવતી હોય, તો સદરહુ જોડાણથી કોલેજને સોંપવામાં આવેલા તમામ અથવા થોડા હકો પાછા લઈ લેવાશે અથવા તેમાં ફેરફાર કરી શકાશે.

(૨) આવા હકો પાછા લઈ લેવાની અથવા તેમાં ફેરફાર કરવાની દરખાસ્ત એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલમાં જ લાવી શકાશે. આવી દરખાસ્ત લાવવા માગતા એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલના સભ્યોએ તેની નોટિસ આપવી જોઈશે અને તે દરખાસ્ત લાવવામાં આવી હોય તેનાં કારણો લેખિતમાં જણાવવાં જોઈશે.

(૩) સદરહુ દરખાસ્ત ઉપર વિચારણા કરતાં પહેલાં એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે સંબંધિત કોલેજના પ્રિન્સિપાલને, પેટા-કલમ (૨)માં દર્શાવેલી નોટિસ અને લેખિત નિવેદનની નકલ મોકલી આપવી જોઈશે અને તે સાથે એવી સૂચના મોકલવી જોઈશે કે તે સૂચનામાં નિર્દિષ્ટ કરેલી મુદતની અંદર કોલેજ તરફથી કરવામાં આવેલી કોઈ લેખિત રજૂઆત ઉપર એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ વિચારણા કરશે.

પરંતુ એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, તેવી રીતે નિર્દિષ્ટ કરેલી મુદત, જરૂરી જણાય તો લંબાવી શકશે.

(૪) રજૂઆત મળ્યે અથવા પેટા-કલમ (૩) માં ઉલ્લેખેલ મુદત પૂરી થયે, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ દરખાસ્તની નોટિસ, નિવેદન અને રજૂઆત ઉપર વિચારણા કર્યા પછી અને આ અર્થે એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે, અધિકૃત કરેલી કોઈ સક્ષમ વ્યક્તિ કે વ્યક્તિઓએ, આવી તપાસ કર્યા પછી અને તેને જરૂરી લાગે તેવી વધુ તપાસ કર્યા પછી અને એકેડેમિક કાઉન્સિલ સાથે વિચાર વિનિમય કર્યા પછી, આ બાબતમાં પોતાના અભિપ્રાય નોંધશે.

પરંતુ જોડાણથી મળેલા હકો પાછા ખેંચી લેવા અથવા તેમાં ફેરફાર કરવા સંબંધી એકેડેમિક કાઉન્સિલના મંતવ્યો એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને સ્વીકાર્ય ન હોય, ત્યારે એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે, આવો ઠરાવ પસાર કરત પહેલાં, પોતાના અભિપ્રાય સાથે અથવા તે વિના એકેડેમિક કાઉન્સિલ સમક્ષ તે બાબત કરી મોકલાવવી જોઈશે અને એકેડેમિક કાઉન્સિલે તે બાબત અંગેના પોતાના મંતવ્યો ફરીથી એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને જણાવવા જોઈશે.

(૫) કુલસચિવે તે દરખાસ્ત અને તે અંગેની તમામ કાર્યવાહી, હોય તો, તે રાજ્ય સરકારને રજૂ કરવી જોઈશે અને રાજ્ય સરકાર, પોતાને વધુ તપાસ કરવાની જરૂર લાગે, તો તે કર્યા પછી, પોતાને યોગ્ય લાગે તેવા હુકમો કરશે અને તેની જાણ એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને કરશે.

(૬) પેટા-કલમ (૫) હેઠળના હુકમની રૂએ, કોઈપણ કોલેજને જોડાણથી મળેલ હકો પૂરેપૂરા અથવા થોડા લઈ લેવામાં આવે અથવા તેમાં ફેરફાર કરવામાં આવે, ત્યારે એવી રીતે હકો લઈ લેવા માટે અથવા તેમાં ફેરફાર કરવા માટેનાં કારણો હુકમમાં જણાવવાં જોઈશે.

(૭) એકેડેમિક કાઉન્સિલની ભલામણ ઉપરથી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, રાજ્ય સરકારને, તપાસણી સમિતિના રિપોર્ટ ઉપરથી અથવા અન્યથા, જોડાણની શરતોનું પાલન કરવા વારંવાર કસૂર કરતી હોવાનું જણાયું હોય તે સંલગ્ન કોલેજની ગ્રાન્ટ અટકાવવાની અથવા ઘટાડવાની ભલામણ કરી શકશે.

૪૨. (૧) કોઈ સંસ્થા તેની માન્યતાની શરતો પૈકીની કોઈપણ શરત ન પાળે અથવા શિક્ષણના હિતને બાધ આવે એવી રીતે તે સંસ્થા ચલાવવામાં આવે, તો માન્યતાને લીધે તે સંસ્થાને મળેલા હકો પાછા ખેંચી લઈ શકાશે અથવા કોઈ મુદત માટે મોકૂફ રાખી શકાશે.

માન્યતા પાછી ખેંચી લેવા બાબત.

(૨) આવી માન્યતા પાછી ખેંચી લેવા અથવા મોકૂફ રાખવા બાબતની દરખાસ્ત ફક્ત એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલમાં જ લાવી શકાશે. આવી દરખાસ્ત લાવવા માગતા એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલના સભ્યે, તે બાબતની નોટિસ આપવી જોઈશે અને જે કારણોસર દરખાસ્ત લાવવામાં આવી હોય તે કારણો લેખિતમાં જણાવવા જોઈશે.

(૩) સદરહુ દરખાસ્ત ઉપર વિચારણા કરતાં પહેલાં, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે સંબંધિત સંસ્થાના વડાને, પેટા-કલમ (૨)માં જણાવેલી નોટિસ અને લેખિત નિવેદન નકલ મોકલવી જોઈશે અને તે સાથે એવી નકલ મોકલવી જોઈશે કે તે સૂચનામાં નિર્દિષ્ટ કરેલા સમયમાં તે સંસ્થા તરફથી કરવામાં આવેલી કોઈ લેખિત રજૂઆત ઉપર એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ વિચારણા કરશે.

પરંતુ એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ એવી રીતે નિર્દિષ્ટ કરેલી મુદત, જરૂર જણાય તો લંબાવી શકશે.

(૪) રજૂઆત મળ્યે અથવા પેટા-કલમ (૩)માં ઉલ્લેખેલી મુદત પૂરી થયે, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, દરખાસ્તની નોટિસ, નિવેદન અને રજૂઆત ઉપર વિચારણા કર્યા પછી અને આ અર્થે એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે અધિકૃત કરેલી કોઈ સક્ષમ વ્યક્તિ અથવા વ્યક્તિઓએ આવી તપાસ કર્યા પછી અને પોતાને જરૂર જણાય તેવી વધુ તપાસ કર્યા પછી અને એકેડેમિક કાઉન્સિલ સાથે વિચારવિનિમય કર્યા પછી, ઠરાવ ધ્વારા માન્યતા પાછી ખેંચી લઈ શકશે અથવા મોકૂફ રાખી શકશે.

૪૩. (૧) જો કોઈ સંસ્થા તેની મંજૂરીની કોઈ શરત ન પાળે અથવા તેને સોંપવામાં આવેલું કામ શિક્ષણના હિતને બાધ આવે તેવી રીતે કરવામાં આવે અથવા યુનિવર્સિટીએ માન્ય કરેલા અધ્યાપક સંસ્થા છોડી જાય, તો એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, મંજૂરીથી તે સંસ્થાને મળેલા હકો પાછા ખેંચી લઈ શકશે અથવા કોઈપણ મુદત માટે મોકૂફ રાખી શકશે.

મંજૂરી પાછી ખેંચી લેવા બાબત.

(૨) કોઈ મંજૂર કરેલી સંસ્થાના સંબંધમાં પેટા-કલમ (૧) હેઠળ હુકમ કરતાં પહેલાં એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે, લેખિત નોટિસ આપીને, તે સંસ્થાને આવો હુકમ શા માટે ન કરવો તેનું કારણ, તેની નોટિસ મળ્યાની તારીખથી એક મહિનાની અંદર, જણાવવા ફરમાવવું જોઈશે. કારણ દર્શાવવા માટે તેવી રીતે આપેલી મુદત જરૂર જણાય, તો એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ લંબાવી શકશે.

(૩) નોટિસના જવાબ રુપે સંસ્થાએ ખુલાસો આપ્યો હોય તો તે મળ્યે અને આવો જવાબ ન મળ્યો હોય, ત્યારે પેટા-કલમ (૨)માં ઉલ્લેખેલ મુદત પૂરી થયે, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે, એકેડેમિક કાઉન્સિલ સાથે વિચારવિનિમય કર્યા પછી અને પોતાને જરૂરી જણાય તેવી તપાસ, હોય તો, તે કર્યા પછી, મંજૂરી પાછી ખેંચી લેવી કે નહિ, તેમાં ફેરફાર કરવો કે નહિ અથવા યથાપ્રસંગ, તે મોકૂફ રાખવી કે નહિ તે નક્કી કરવું જોઈશે અને તદ્દનુસાર હુકમો કરવા જોઈશે.

પ્રકરણ ૭

સ્વાયત્ત કોલેજો, સ્વાયત્ત સંસ્થાઓ અને સ્વાયત્ત યુનિવર્સિટી વિભાગો

અમુક બાબતોમાં
કોલેજો, વગેરેને
સ્વાયત્તતા આપવા
બાબત.

૪૪. (૧) કોઈ સંલગ્ન કોલેજ અથવા યુનિવર્સિટી કોલેજ અથવા માન્ય કરેલી સંસ્થા અથવા યુનિવર્સિટી વિભાગ, કુલસચિવ ઉપર લખાયેલ પત્ર દ્વારા એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને વિનંતી કરી શકશે કે વિદ્યાર્થીઓને પ્રવેશ આપવાની, અભ્યાસક્રમો ઠરાવવાની, શિક્ષણ અને તાલીમ આપવાની, પરીક્ષા લેવાની અને તે હેતુ માટે જરૂરી નિયમો કરવાની સત્તાની બાબતોમાં (જેનો આમાં હવે પછી, " નિર્દિષ્ટ કરેલી બાબતો" તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તેમાં), તે કોલેજને, સંસ્થાને અથવા યથાપ્રસંગ, વિભાગને સ્વાયત્તતા આપવી.

(૨) પેટા- કલમ (૧) હેઠળ અરજીપત્રક મળ્યે અથવા એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને એમ જણાય કે કોઈ સંલગ્ન કોલેજ અથવા યુનિવર્સિટી કોલેજ અથવા માન્ય કરેલી સંસ્થા અથવા યુનિવર્સિટી વિભાગમાં શિક્ષણના ધોરણો એવાં વિકસ્યાં છે કે નિર્દિષ્ટ કરેલી બાબતોમાં કોલેજ, સંસ્થા અથવા વિભાગને સ્વાયત્તતા આપવી શિક્ષણના હિતમાં છે, ત્યારે એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે, પોતાની મેજે-

(ક) આવી કોલેજ, સંસ્થા અથવા વિભાગમાં શિક્ષણના ધોરણો એવાં વિકસ્યાં છે કે નિર્દિષ્ટ કરેલી બાબતોમાં, કોલેજ, સંસ્થા અથવા વિભાગને સ્વાયત્તતા આપવી તે શિક્ષણના હિતમાં છે કે કેમ તેના પોતાને ખાતરી કરવાના હેતુ માટે, -

(૧) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ આ માટે અધિકૃત કરેલી હોય તેવી, વ્યક્તિઓના મંડળ દ્વારા સ્થાનિક તપાસ કરવા ફરમાવું જોઈશે; જેમાંની ઓછામાં ઓછી એક વ્યક્તિ, યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ કમિશનની પ્રતિનિધિ હોવી જોઈશે; અને

(૨) પોતાને જરૂરી જણાય તેવી વધુ તપાસ કરવી જોઈશે;

(ખ) નિર્દિષ્ટ કરેલી બાબતોમાં, કોલેજ, સંસ્થા અથવા વિભાગને સ્વાયત્તતા આપવી કે કેમ તે પ્રશ્ન અંગે એકેડેમિક કાઉન્સિલ સાથે વિચારવિનિમય કર્યા પછી અને ખંડ (ક) હેઠળ કરેલી તપાસનું પરિણામ જણાવ્યા પછી તે પ્રશ્ન અંગે પોતાનો અભિપ્રાય નોંધવો જોઈશે.

(૩) કુલસચિવે, તેમ થયે, આવી કોલેજ, સંસ્થા અથવા વિભાગને આવી સ્વાયત્તતા આપવા માટેની દરખાસ્તો અને તે અંગેની એકેડેમિક કાઉન્સિલ અને એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલની તમામ કાર્યવાહી, હોય તો, તે રાજ્ય સરકારને રજૂ કરવી જોઈશે.

(૪) પેટા-કલમ (૩) હેઠળની દરખાસ્તો અને કાર્યવાહી મળ્યે, રાજ્ય સરકાર, પોતાને જરૂરી જણાય તેવી તપાસ કર્યા પછી, દરખાસ્તો મંજૂર અથવા નામંજૂર કરી શકશે.

(૫) રાજ્ય સરકાર દરખાસ્તો મંજૂર કરે, ત્યારે તે, રાજપત્રમાં હુકમ પ્રસિધ્ધ કરીને, દરખાસ્તમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ કોલેજ, સંસ્થા અથવા યથાપ્રસંગ, વિભાગમાં વિદ્યાર્થીઓને પ્રવેશ આપવાનું, તે કોલેજ, સંસ્થા અથવા વિભાગમાં અભ્યાસક્રમ ઠરાવવાનું, અભ્યાસક્રમોમાં શિક્ષણ, અધ્યાપન અને તાલીમ આપવાનું, પરીક્ષાઓ લેવાનું નિયમન કરવાની સત્તા અને દરખાસ્તમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવી હોય તેવી અન્ય સત્તા તે કોલેજ, સંસ્થા અથવા વિભાગને આપશે.

(૬) પેટા-કલમ(૫) હેઠળની સત્તા વાપરતી કોલેજ, માન્ય સંસ્થા અથવા યુનિવર્સિટી વિભાગ, સ્વાયત્ત કોલેજ, સ્વાયત્ત માન્ય સંસ્થા અથવા યથાપ્રસંગ, સ્વાયત્ત યુનિવર્સિટી વિભાગ કહેવાશે.

(૭) સ્વાયત્ત કોલેજ, સ્વાયત્ત માન્ય સંસ્થા અથવા સ્વાયત્ત યુનિવર્સિટી વિભાગની બાબતમાં યુનિવર્સિટી, આવી કોલેજ, સંસ્થા અથવા વિભાગ ઉપર સામાન્ય દેખરેખ રાખશે અને કોલેજ, સંસ્થા અથવા વિભાગના જે વિદ્યાર્થીઓએ યુનિવર્સિટીની કોઈ પદવી માટે લાયક ઠરાવતી કોઈ પરીક્ષા પાસ કરી હોય તેઓને પદવી એનાયત કરશે.

૪૫. (૧) કલમ ૪૪ હેઠળ મળેલી સત્તા પોતે વાપરી શકે તે હેતુ માટે સ્વાયત્ત કોલેજ, સ્વાયત્ત માન્ય સંસ્થા અથવા સ્વાયત્ત યુનિવર્સિટી વિભાગ, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવા અધ્યક્ષ સહિતના સભ્યોની એક સ્થાયી સમિતિ નીમશે.

સ્થાયી સમિતિ.

(૨) સ્થાયી સમિતિ, કોલેજ, સંસ્થા અથવા વિભાગ, કલમ ૪૪ હેઠળની પોતાની જે સત્તા તેને સોંપે તે વાપરશે.

(૩) સ્થાયી સમિતિ, પોતાને મૂકવી યોગ્ય લાગે તે શરતોએ, કોલેજ, સંસ્થા અથવા વિભાગ અંગે કોર્ટ, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ અને એકેડેમિક કાઉન્સિલ સિવાયના યુનિવર્સિટીના અધિકારી મંડળની સત્તા વાપરવા અને કાર્ય બજાવવાના હેતુ માટે ખાસ સમિતિ અથવા સમિતિઓ નીમી શકશે અને તે સમિતિ અથવા સમિતિઓને સોંપેલ હોય તે સત્તા અને કાર્યો, તે અથવા તેઓ વાપરશે અને બજાવશે.

૪૬. (૧) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, કોઈ કોલેજ, સંસ્થા અથવા વિભાગની કાર્યક્ષમતા વિશે નિર્ણય કરી શકે તે માટે, તે માગે તેવા રિપોર્ટ, પત્રકો અને અન્ય માહિતી દરેક સ્વાયત્ત કોલેજ, સંસ્થાએ અથવા વિભાગે પૂરા પાડવાં જોઈશે.

સ્વાયત્ત કોલેજો, વગેરેએ રિપોર્ટો વગેરે આપવા બાબત અને આવી કોલેજો, વગેરેની તપાસ બાબત.

(૨) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, કલમ ૫૭માં ઉલ્લેખેલી તપાસણી સમિતિ અથવા આ માટે તેણે અધિકૃત કરેલી એક અથવા તેથી વધારે સક્ષમ વ્યક્તિઓ દ્વારા દરેક સ્વાયત્ત કોલેજ, સંસ્થા અથવા વિભાગની વખતોવખત તપાસણી કરાવશે.

સ્વાયત્ત કોલેજ,
વજેરેની સત્તા પાછી
ખેંચી લેવા બાબત.

૪૭.(૧) કોઈ સ્વાયત્ત કોલેજ, સંસ્થા અથવા વિભાગના સંબંધમાં એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલનો એવો અભિપ્રાય થાય કે કોલેજ, સંસ્થા અથવા વિભાગની કાર્યક્ષમતા એટલી બધી ઘટી ગઈ છે કે કલમ ૪૪ હેઠળ કોલેજ, સંસ્થા અથવા વિભાગને સોંપેલી સત્તા પાછી ખેંચી લેવી અ શિક્ષણના હિતમાં જરૂરી છે, ત્યારે એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે કોલેજના પ્રિન્સિપાલને અથવા સંસ્થા અથવા વિભાગના વડાને તે મતબલની જાણ કરવી જોઈશે કે નિર્દિષ્ટ કરેલી મુદતની અંદર કોલેજ, સંસ્થા અથવા વિભાગ વતી કોઈ લેખિત ખુલાસો રજૂ કરવામાં આવશે, તો તેના ઉપર એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ વિચારણા કરશે:

પરંતુ એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, જરૂરી હોય, તો એવી રીતે નિર્દિષ્ટ કરેલી મુદત લંબાવી શકશે.

(૨) પેટા-કલમ (૧)માં ઉલ્લેખેલ ખુલાસો મળ્યે અથવા તેમાં ઉલ્લેખેલ મુદત પૂરી થયે, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, કોઈ ખુલાસો આપ્યો હોય, તો તેના ઉપર વિચારણા કર્યા પછી અને આ અર્થે એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે અધિકૃત કરેલી સક્ષમ વ્યક્તિ અથવા વ્યક્તિઓએ આવી તપાસ કર્યા પછી અને પોતાને જરૂરી લાગે તેવી વધુ તપાસ કર્યા પછી અને એકેડેમિક કાઉન્સિલ સાથે વિચારવિનિમય કરીને કલમ ૪૪ હેઠળ મળેલી સત્તા પાછી ખેંચવાની ભલામણ કરતો ઠરાવ કરશે:

પરંતુ કલમ ૪૪ હેઠળ મળેલી સત્તા પાછી ખેંચવાની ભલામણ કરતા એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલના કોઈપણ ઠરાવને, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલની બેઠકમાં હાજર રહેલા સભ્યોમાંથી બે તૃતીયાંશ ભાગના સભ્યો જેમાં એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલના ઓછામાં ઓછા અર્ધા કરતાં ઓછા નહિ તેટલા સભ્યોની બહુમતીનો ટેકો મળ્યો ન હોય, તો તે ઠરાવ એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે પસાર કરેલો ગણાશે નહિ.

(૩) કુલસચિવે તે દરખાસ્ત અને તેને લગતી એકેડેમિક કાઉન્સિલની અને એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલની તમામ કાર્યવાહી, હોય તો તે, રાજ્ય સરકારને રજૂ કરવી જોઈશે અને પોતાને જરૂરી લાગે તેવી વધુ તપાસ હોય, તો તે કર્યા પછી, રાજ્ય સરકાર, પોતાને યોગ્ય લાગે તેવો હુકમ કરશે અને એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને તેની જાણ કરશે.

(૪) સ્વાયત્ત કોલેજ, સ્વાયત્ત માન્ય સંસ્થા અથવા સ્વાયત્ત યુનિવર્સિટી વિભાગની બાબતમાં, કલમ ૪૪ હેઠળ મળેલા હકો, પેટા-કલમ (૩) હેઠળ કરેલા હુકમથી પાછા ખેંચી લેવામાં આવે, ત્યારે કોલેજ, સંસ્થા અથવા યથાપ્રસંગ, વિભાગ, તે હુકમમાં નિર્દિષ્ટ કરેલી તારીખથી સ્વાયત્ત કોલેજ, સંસ્થા અથવા વિભાગ તરીકે હોતો બંધ થશે.

પ્રકરણ ૮

અનુસ્નાતક અધ્યાપન માટે યુનિવર્સિટી વિસ્તારમાં સંગઠન બાબત

૪૮. (૧) યુનિવર્સિટી વિસ્તારમાં તમામ અનુસ્નાતક શિક્ષણ, અધ્યાપન અને તાલીમ, યુનિવર્સિટી દ્વારા અથવા સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવી સંલગ્ન કોલેજો અથવા સંસ્થાઓ દ્વારા અને સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવા વિષયોનું આપવાનું રહેશે.

અનુસ્નાતક
શિક્ષણ, અધ્યાપન
અને તાલીમ.

(૨) તમામ અનુસ્નાતક વિભાગો, સામાન્યતઃ યુનિવર્સિટીના મુખ્ય મથક ખાતે રહેશે. તેમ છતાં, યુનિવર્સિટી, આવા વિભાગો પૈકીનો કોઈ વિભાગ, પોતાના મુખ્યમથકની બહારના કોઈ સ્થળે અથવા સ્થળોએ રાખી શકશે.

(૩) યુનિવર્સિટી, સ્ટેચ્યુટ અને અધ્યાદેશોથી ઠરાવવામાં આવે તેવી બોલીઓ અને શરતોએ, યુનિવર્સિટીના મુખ્ય મથક સિવાયના સ્થળોએ યુનિવર્સિટી કેન્દ્રો નિભાવી શકશે.

૪૯. યુનિવર્સિટી વિસ્તારની અંદરની સંલગ્ન કોલેજો, યુનિવર્સિટી કોલેજો અને માન્ય અથવા મંજૂર કરેલી સંસ્થાઓના સંબંધોને, તે અર્થે કરવાના સ્ટેચ્યુટો લાગુ પડશે અને એવા સ્ટેચ્યુટોમાં, ખાસ કરીને, સંલગ્ન પદવી કોલેજો અને માન્ય કરેલી સંસ્થાઓના સંબંધમાં યુનિવર્સિટી દ્વારા નીચેની સત્તા વાપરવા માટે જોગવાઈ કરવામાં આવશે:-

સંલગ્ન
કોલેજો અને
સંસ્થાઓ.

- (૧) એવી કોલેજો અને સંસ્થાઓમાં કામ કરતા અધ્યાપકો અને ટ્યુટોરિયલ સ્ટાફના જુદા જુદા વર્ગો માટે ઓછામાં ઓછી શૈક્ષણિક લાયકાત અને તેમની નોકરીની શરતો ઠરાવવી;
- (૨) એવી કોલેજો અને સંસ્થાઓએ કરેલી અધ્યાપકોની નિમણૂકોને મંજૂરી આપવી;
- (૩) એવી દરેક કોલેજ અને સંસ્થાને, યુનિવર્સિટી વતી શીખવવા માટે કોઈપણ વિષય માટેના માન્ય કરેલા અધ્યાપકો ઠરાવેલી સંખ્યામાં પૂરા પાડવા જણાવવું ;
- (૪) એવી કોલેજો અને સંસ્થાઓએ અધ્યાપન અને સંશોધન માટે ગ્રંથાલયો, પ્રયોગશાળાઓ અને અન્ય સાધનસામગ્રીના સંબંધમાં પૂરી પાડેલી સગવડો અને કરેલા ખર્ચનું સંકલન અને નિયમન કરવું;
- (૫) આવી કોલેજો અને સંસ્થાઓને, જરૂરી હોય, ત્યારે વિદ્યાર્થીઓનો પ્રવેશ અમુક વિષય પૂરતો જ મર્યાદિત રાખવા જણાવવું;
- (૬) આવી કોલેજો અને સંસ્થાઓ પાસેથી ફાળો લેવો અને તેમને ગ્રાન્ટ આપવી; અને
- (૭) આવી કોલેજો અને સંસ્થાઓમાં ટ્યુટોરિયલ અને તેવા જ બીજા કાર્ય માટે સંતોષકારક ગોઠવણ કરવા ફરમાવવું અને વખતોવખત એવી ગોઠવણની તપાસ કરવી;

પરંતુ એકેડેમિક કાઉન્સિલે કરવાના વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે એ રીતે કોઈ પદવી કોલેજે અથવા માન્ય કરેલી સંસ્થાએ, ટ્યુટોરિયલ

અથવા અન્ય શિક્ષણ, અધ્યાપન અથવા તાલીમ ધ્વારા એવા અધ્યાપન કાર્યમાં પૂર્તિ કરવી જોઈશે.

પ્રકરણ ૯

દાખલ કરવા બાબત અને પદવીઓ

યુનિવર્સિટીના વિદ્યાર્થી તરીકે દાખલ કરવા માટેની લાયકાતો.

૫૦. કોઈપણ વિદ્યાર્થીને, યુનિવર્સિટીના વિદ્યાર્થી તરીકે દાખલ કરવામાં આવશે નહિ, સિવાય કે તેણે-

(૧) ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ તરફથી લેવામાં આવતી ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાંત પ્રમાણપત્ર પરીક્ષા, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તે વિષયોમાં અને ઠરાવવામાં આવે તેવું ધોરણ પ્રાપ્ત કરી પાસ કરી હોય, અથવા

(૨) રાજ્ય સરકારની સંમતિથી યુનિવર્સિટીએ યોજેલી અને સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવા વિષયોમાં અને તેવી રીતે લેવામાં આવેલી હોય તે પ્રવેશ પરીક્ષા હોય તો તે, પાસ કરી હોય, અથવા

(૩) ખંડો (૧) અને (૨)માં ઉલ્લેખેલી પરીક્ષાને સમકક્ષ પરીક્ષા તરીકે ઠરાવવામાં આવેલી અન્ય કોઈ પરીક્ષા પાસ કરી હોય,

અને સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવેલ હોય તેવી વધુ લાયકાતો હોય તો તે ધરાવતો હોય:

પરંતુ જે કોઈ વિદ્યાર્થીએ ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ તરફથી લેવામાં આવતી દસમા ધોરણની માધ્યમિક શાળાંત પ્રમાણપત્ર પરીક્ષા સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવા વિષયોમાં અને તેવું ધોરણ પ્રાપ્ત કરીને અથવા ઉપર્યુક્ત પરીક્ષાને સમકક્ષ પરીક્ષા તરીકે ઠરાવવામાં આવેલી અન્ય કોઈ પરીક્ષા પાસ કરી હોય તે વિદ્યાર્થીનું નામ, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવા ડિપ્લોમા અભ્યાસક્રમોના હેતુ માટે યુનિવર્સિટીના વિદ્યાર્થી તરીકે નોંધી શકાશે.

સ્પષ્ટીકરણ.- આ કલમમાં “ ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાંત પ્રમાણપત્ર પરીક્ષા” એટલે બારમા ધોરણના વિદ્યાર્થીઓની પરીક્ષા.

વિદ્યાર્થીઓના નિવાસ.

૫૧. (૧) યુનિવર્સિટીના દરેક વિદ્યાર્થીએ, અધ્યાદેશોથી ઠરાવવામાં આવે તે શરતો અનુસાર રહેવું પડશે.

(૨) યુનિવર્સિટીએ, વ્યવહાર્ય હોય તેટલે સુધી, અધ્યાદેશથી ડરેલી જોગવાઈઓ અનુસાર યુનિવર્સિટીનાં છાત્રાલયોમાં યુનિવર્સિટીના વિદ્યાર્થીઓને રહેવાની સગવડનો પ્રબંધ કરવો જોઈશે.

પદવીઓ, ડિપ્લોમા અને અન્ય શૈક્ષણિક વિશિષ્ટમાન.

૫૨. ઓકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, એકેડેમિક કાઉન્સિલની ભલામણ ઉપરથી, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવી પદવીઓ, ડિપ્લોમા અને અન્ય શૈક્ષણિક વિશિષ્ટમાન ઊભા કરી શકશે અને આપી શકશે.

૫૩. એકેડેમિક કાઉન્સિલની ભલામણ ઉપરથી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલના ઓછામાં ઓછા માનદ પદવી. બે તૃતીયાંશ સભ્યો ભલામણ કરે કે કોઈ વ્યક્તિ તેના ઉચ્ચ સ્થાન અને સિધ્ધિઓના કારણે, તેમના અભિપ્રાય પ્રમાણે કોઈ માનદ પદવી અથવા અન્ય શૈક્ષણિક વિશિષ્ટ માન મેળવવાને યોગ્ય અને લાયક વ્યક્તિ છે તે કારણસર તેને આવી પદવી અથવા અન્ય શૈક્ષણિક વિશિષ્ટ માન મળવા જોઈએ અને તેમની ભલામણોને, કોર્ટની બેઠકમાં હાજર રહેલા કોર્ટના ઓછામાં ઓછા બે તૃતીયાંશ સભ્યોની, જેમાં કોર્ટના ઓછામાં ઓછા અર્ધ સભ્યો હોય એવી બહુમતી ટેકો આપે અને તે ભલામણને કુલાધિપતિ મંજૂર કરે, ત્યારે એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ તેવી વ્યક્તિને કોઈ પરીક્ષા આપવાનું ઠરાવ્યા સિવાય તેને એવી ભલામણ કરેલી માનદ પદવી અથવા અન્ય શૈક્ષણિક વિશિષ્ટ માન આપી શકશે.

૫૪. (૧) કાયદાની કોર્ટે કોઈ વ્યક્તિને, જે ગુનો એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ અને કોર્ટના યુનિવર્સિટીના અભિપ્રાય મુજબ નૈતિક અધઃપતનવાળો ગંભીર ગુનો ગણાય તે ગુના માટે દોષિત ઠરાવી હોય, સભ્યપદેથી દૂર કરવા અને પદવી અથવા કોર્ટના ઓછામાં ઓછા અર્ધ સભ્યોની ભલામણને તે દરેક મંડળની બેઠકમાં હાજર રહેલા તેના સભ્યોની ભલામણને તે દરેક મંડળના સભ્યોના ઓછામાં ઓછા અર્ધ સભ્યોની બનેલી બહુમતીએ ટેકો આપ્યો હોય તે ભલામણ ઉપરથી તે વ્યક્તિનું નામ સ્નાતકોના રજિસ્ટરમાંથી કાઢી નાંખી શકશે અથવા તેનો ડિપ્લોમા કે પદવી પાછા ખેંચી લઈ શકશે.

(૨) સંબંધિત વ્યક્તિને પોતાના બચાવમાં જે કંઈ કહેવું હોય તે કહેવાની તક સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવેલી રીતે આપવામાં આવી હોય તે સિવાય, આ કલમ હેઠળ કોઈ પગલું લઈ શકાશે નહિ.

પ્રકરણ ૧૦

સમિતિઓ

૫૫. (૧) ટ્યુટરો અને ડેમોન્સ્ટ્રેટરો સહિત યુનિવર્સિટીના જુદા જુદા વર્ગના પૂર્ણકાલિક અધ્યાપકોની પસંદગી કરવા માટે સમિતિઓ રહેશે.

યુનિવર્સિટી
અધ્યાપકોની
પસંદગી
માટેની
સમિતિઓ

(૨) સમિતિની ભલામણ હોય તે સિવાય, કોઈપણ વ્યક્તિને, યુનિવર્સિટીના પૂર્ણકાલિક અધ્યાપક તરીકે નીમી શકાશે નહિ.

(૩) આવી સમિતિની રચના, તેના સભ્યોના હોદ્દાની મુદત અને સમિતિએ અનુસરવાની કાર્યરીતિ સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવા રહેશે.

૫૬. (૧) યુનિવર્સિટીમાં પરીક્ષકોની નિમણૂક કરવા માટેની યાદી તૈયાર કરવાના હેતુ માટે, પરીક્ષક સમિતિ દરેક વિદ્યાશાખા માટે દર વર્ષે એક સમિતિ રચવામાં આવશે, જે નીચેનાની બનશે:-

(૧) ઉપ-કુલપતિ, હોદ્દાની રૂએ અધ્યક્ષ,

(૨) સંબંધિત વિદ્યાશાખાના ડીન,

(૩) અભ્યાસ સમિતિના અધ્યક્ષ, અને

(૪) વર્ષ માટે કુલપતિએ નિયુક્ત કરેલ અભ્યાસ સમિતિના બે સભ્યો.

(૨) સમિતિએ તૈયાર કરેલ પરીક્ષકોની યાદી કુલપતિની મંજૂરી માટે તેમની સમક્ષ એકેડેમિક કાઉન્સિલ મારફત મૂકવામાં આવશે, જેઓ તે મંજૂર કરી શકશે અથવા કારણોની લેખિત નોંધ કરીને તેમાં ફેરફાર કરી શકશે.

(૩) સમિતિએ અનુસરવાની કાર્યરીતિ સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવી રહેશે.

તપાસણી સમિતિ.

૫૭. એક તપાસણી સમિતિ રહેશે, જે ઉપ-કુલપતિ અથવા કુલપતિએ અધ્યક્ષ તરીકે નિયુક્ત કરેલ અન્ય કોઈ વ્યક્તિ અને સ્ટેચ્યુટ અનુસાર એકિઝક્યુટીવ કાઉન્સિલ નીમે તેવા અન્ય સભ્યોની બનેલી રહેશે.

કોલેજ વિકાસ સમિતિ.

૫૮. (૧) યુનિવર્સિટી વિસ્તારમાં કોલેજોના વિકાસના હેતુ માટે કોલેજ વિકાસ સમિતિ રહેશે.

(૨) આવી સમિતિની રચના, તેના સભ્યોના હોદ્દાની મુદત અને તેણે અનુસરવાની કાર્યરીતિ, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવાં રહેશે.

સંયુક્ત સલાહકાર સમિતિ.

૫૯. (૧) યુનિવર્સિટી, સંલગ્ન કોલેજો અને માન્ય સંસ્થાઓના બિન-અધ્યાપકીય સ્ટાફના સભ્યોની સુખાકારીના ઉત્કર્ષના હેતુ માટે, યુનિવર્સિટી જરૂરી ગણે તેટલી સંયુક્ત સલાહકાર સમિતિઓ રચવામાં આવશે.

(૨) આવી દરેક સમિતિની રચના, તેના સભ્યોના હોદ્દાની મુદત અને તેની સત્તા અને કાર્યો, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવા રહેશે.

બાઈબ્રેરી અને ખરીદ સમિતિ.

૬૦. (૧) યુનિવર્સિટીના ગ્રંથાલયો અને ગ્રંથાલય સેવાઓના વહીવટ, વ્યવસ્થા અને નિભાવ માટે એક ગ્રંથાલય સમિતિ રહેશે.

(૨) દરેક વસ્તુની અલગ-અલગ કિંમત એકી વખતે રૂપિયા એક લાખ કરતાં વધુ હોય એવી વસ્તુના સંબંધમાં યુનિવર્સિટીની ખરીદીઓને લગતી તમામ બાબતોની તજવીજ કરવા માટે એક ખરીદ સમિતિ રહેશે.

(૩) આવી દરેક સમિતિની રચના, તેના સભ્યોના હોદ્દાની મુદત અને તેની સત્તા અને કાર્યો, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવા રહેશે.

અન્ય સમિતિઓ

૬૧. (૧) કલમ ૧૫માં ઉલ્લેખેલ યુનિવર્સિટીના અધિકારીમંડળો પૈકીના કોઈ અધિકારીમંડળ, પોતાને યોગ્ય લાગે તેટલી વ્યક્તિઓની બનેલી બીજી સમિતિઓ પોતાના સભ્યોમાંથી વખતોવખત નીમી શકશે અને અધિકારી મંડળ, તજવીજ કરેલી બાબતો પૈકીની કોઈપણ બાબત વિષે તપાસ કરવા અને રિપોર્ટ આપવા અથવા અભિપ્રાય માટે તે બાબત, આવી કોઈ સમિતિને ઉલ્લેખી શકશે અથવા તેને સોંપી શકશે અને કોઈપણ સમયે આવી કોઈ સમિતિ બંધ કરી શકશે અથવા તેની રચનામાં ફેરફાર કરી શકશે.

(૨) આ અધિનિયમમાં ગમે તે મજદૂર હોય તે છતાં, પણ નિમણૂક કરનાર અધિકારી મંડળની મંજૂરીને અધીન રહીને, પેટા-કલમ (૧) હેઠળ નિમાયેલી સમિતિ, પોતાને યોગ્ય લાગે તેટલી, નિમણૂક કરનાર અધિકારીમંડળના સભ્યો ન હોય તેવી વ્યક્તિઓને પોતાના સભ્યો તરીકે કો-ઓપ્ટ કરે, તો તે કાયદેસર ગણાશે.

પ્રકરણ ૧૧

નાણાં

૬૨. (૧) યુનિવર્સિટી, યુનિવર્સિટી ફંડ નામનું એક ફંડ સ્થાપશે.

યુનિવર્સિટી ફંડ.

(૨) યુનિવર્સિટી ફંડ નીચેનાનું બનશે અથવા તે ફંડમાં નીચેનું આપી શકાશે:-

- (ક) રાજ્ય સરકાર, સંઘ સરકાર અથવા યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ્સ કમિશન તરફથી મળેલો કોઈ ફાળો કે ગ્રાન્ટ;
- (ખ) બધા સાધનોમાંથી યુનિવર્સિટીની આવક, આમાં ફી અને ચાર્જમાંની આવકને પણ સમાવેશ થાય છે;
- (ગ) વસિયતી દાન, દાન, દેણગી અને અન્ય ગ્રાન્ટ હોય, તો તે;
- (ઘ) રાજ્ય સરકારની પરવાનગીથી બેન્કો તરફથી ઉછીની લીધેલી કોઈ રકમ.

સન
૧૯૭૪-નો
૨ જો.

(૩) યુનિવર્સિટી ફંડના નાણા, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલની વિવેકબુદ્ધિ મુજબ, ભારતીય રિઝર્વ બેન્ક અધિનિયમ, ૧૯૭૪માં વ્યાખ્યા કર્યા પ્રમાણેની કોઈ અનુસૂચિત બેન્કમાં અથવા તે હેતુ માટે રાજ્ય સરકારે મંજૂર કરેલી કોઈ સહકારી બેન્કમાં રાખવા જોઈશે અથવા ભારત ટ્રસ્ટ અધિનિયમ, ૧૮૮૨ માં અધિકૃત કરેલી જામીનગીરીઓમાં રોકવા જોઈશે.

સન
૧૯૮૨-નો
૨ જો.

૬૩. (૧) યુનિવર્સિટીના વાર્ષિક હિસાબો એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલની દેખરેખ હેઠળ તૈયાર કરવા જોઈશે અને તેને ઓડિટ માટે રાજ્ય સરકાર સમક્ષ રજૂ કરવા જોઈશે.

વાર્ષિક હિસાબો અને
નાણાકીય અંદાજો.

(૨) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે, હિસાબો ઓડિટ થયા પછી, તેની નકલ ઓડિટ રિપોર્ટની એક નકલ સાથે કોર્ટ તથા રાજ્ય સરકારને રજૂ કરવી જોઈશે.

(૩) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, મળવાનો સંભવ હોય તેવી સરકારી ગ્રાન્ટોને લક્ષમાં લઈને, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તે તારીખ પહેલા આગામી વર્ષ માટેના નાણાકીય અંદાજો તૈયાર કરશે.

(૪) કોર્ટ પોતાની વાર્ષિક બેઠકમાં વાર્ષિક હિસાબો પર વિચારણા કરશે અને કોર્ટ તેના સંબંધમાં ઠરાવો પસાર કરી શકશે અને એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને તે ઠરાવો મોકલી શકશે અને તે ઉપર વિચારણા કરીને પોતાને યોગ્ય લાગે તેવું પગલું એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ લેશે અને છેવટે તે હિસાબો મંજૂર કરશે. એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે, કોર્ટને તે પછીની બેઠકમાં પોતે શું પગલાં લીધા છે તે જણાવવું જોઈશે અથવા કંઈ પગલું લીધેલ ન હોય, તો પગલું ન લેવા માટેના કારણો જણાવવા જોઈશે.

વાર્ષિક રિપોર્ટ.

૬૪. યુનિવર્સિટીનો વાર્ષિક રિપોર્ટ, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલની દેખરેખ હેઠળ તૈયાર કરવો જોઈશે અને સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તે તારીખે અથવા તે પહેલાં કોર્ટ સમક્ષ રજૂ કરવો જોઈશે અને કોર્ટ વાર્ષિક બેઠકમાં તેના ઉપર વિચારણા કરશે. કોર્ટ તે સંબંધી ઠરાવો કરી શકશે અને તે ઠરાવો એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને મોકલી આપશે. એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ પોતાને યોગ્ય લાગે તેવું પગલું લઈ શકશે અને એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે, કોર્ટને તે પછીની તેની બેઠકમાં પોતે શું પગલાં લીધાં છે તે જણાવવું જોઈશે અથવા કંઈ પગલું લેવામાં આવ્યું ન હોય, તો કંઈ પગલું ન લેવા માટેનાં કારણો જણાવવા જોઈશે.

પ્રકરણ ૧૨

પૂરક જોગવાઈઓ

નોકરીની શરતો.

૬૫. આ અધિનિયમથી અથવા તે હેઠળ અન્યથા ઠરાવ્યું હોય તે સિવાય, યુનિવર્સિટીના દરેક પગારદાર અધિકારી તથા અધ્યાપકની નિમણૂક લેખિત કરારથી કરવામાં આવશે. તે કરાર યુનિવર્સિટીના કુલસચિવ પાસે રાખવો જોઈશે અને તેની નકલ, સંબંધિત અધિકારી અથવા અધ્યાપકને આપવી જોઈશે.

અનુસૂચિત
જાતિઓ, વગેરેની
તરફેણમાં જગ્યાઓ
અનામત રાખવા
બાબત.

૬૬. યુનિવર્સિટીની નોકરીમાં વ્યક્તિઓની નિમણૂકોની બાબતમાં, યુનિવર્સિટીએ, રાજ્ય સરકાર હેઠળની નોકરીઓમાંના અનુસૂચિત જાતિઓ, અનુસૂચિત આદિજાતિઓ અને અન્ય પછાત વર્ગના નાગરિકોની તરફેણમાં નિમણૂકો અને જગ્યાઓ અનામત રાખવા માટે રાજ્ય સરકારે વખતોવખત કરેલી જોગવાઈઓ અનુસરવી જોઈશે.

અધિકારીઓ
અને કર્મચારીઓ
રાજ્ય સેવકો
ગણાશે.

૬૭. યુનિવર્સિટીના દરેક અધિકારી અને કર્મચારી, ભારતના ફોજદારી અધિનિયમની કલમ ૨૧ ના અર્થ મુજબ રાજ્ય સેવક ગણાશે.

સન
૧૮૬૦નો
જપમો.

સ્પષ્ટીકરણ.- આ કલમના હેતુ માટે, જેની નિમણૂક યુનિવર્સિટીએ નિર્દિષ્ટ મુદત માટે અથવા યુનિવર્સિટીના નિર્દિષ્ટ કામ માટે કરી હોય અથવા કરેલા કોઈ કામ માટે જેને યુનિવર્સિટી ફંડમાંથી વળતર ભથ્થાં અથવા ફી તરીકે કોઈ મહેનતાણું મળતું હોય તે વ્યક્તિ, આવી નિમણૂક અથવા કાર્ય સાથે સંકળાયેલ ફરજો તથા કાર્યો તે બજાવતી હોય, ત્યારે અને તેની બજાવણી સંબંધી તમામ બાબતોના સંબંધમાં યુનિવર્સિટીના અધિકારી અથવા કર્મચારી છે એમ ગણાશે.

સ્ટાફને બરતરફ
કરવા, દૂર કરવા,
પાસરી ઉતારવા તથા
તેની નોકરી સમાપ્ત
કરવા વગેરે, બાબત.

૬૮. (૧) માન્ય અથવા મંજૂર કરેલી સંસ્થાના અધ્યાપકીય, અને અન્ય અને બિન-અધ્યાપકીય સ્ટાફના કોઈપણ સભ્યને, એવી કોઈ તપાસ કે જેમાં તેને, તેની સાથે આરોપોની

(ક) તેને કરવા ધારેલી આવી કોઈ શિક્ષા અંગે રજૂઆત કરવાની વાજબી તક તેને આપવામાં આવી ન હોય ત્યાં સુધી, અને

(ખ) તેને કરવાની શિક્ષા, કુલપતિએ અથવા કુલપતિએ આ અર્થે અધિકૃત કરેલા યુનિવર્સિટીના અન્ય કોઈ અધિકારીએ મંજૂર કરી ન હોય ત્યાં સુધી,

બરતરફ કે દૂર કરી શકાશે નહિ અથવા તેની પાયરી ઉતારી શકાશે નહિ.

(૨) આવા સભ્યની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ આવતી બરતરફી અથવા તેને દૂર કરવામાં પરિણમતી ન હોય તેવી તેની નોકરીની સમાપ્તિ-

(ક) સૂચિત સમાપ્તિ સામે કારણ દર્શાવવાની વાજબી તક તેને આપવામાં આવી ન હોય, અને

(ખ) કુલપતિ અથવા કુલપતિએ આ અર્થે અધિકૃત કરેલા યુનિવર્સિટીના કોઈ અધિકારીએ આવી સમાપ્તિ મંજૂર કરી ન હોય, તો કાયદેસર ગણાશે નહિ:

પરંતુ આ પેટા-કલમમાંનો કોઈપણ મજકૂર, ફક્ત હંગામી મુદત માટે નિમાયેલી કોઈ વ્યક્તિને લાગુ પડશે નહિ.

૬૯. યુનિવર્સિટી અને યુનિવર્સિટીના અધિકારી કે અધ્યાપક વચ્ચે કરારમાંથી ઉભી થતી કોઈ તકરાર, યુનિવર્સિટીના અથવા સંબંધિત અધિકારી કે અધ્યાપકની વિનંતી ઉપરથી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે નીમેલા એક સભ્ય, સંબંધિત અધિકારીએ કે અધ્યાપકે નિયુક્ત કરેલા એક સભ્ય અને કુલાધિપતિએ નીમેલા મધ્યસ્થીની બનેલી લવાદી ટ્રિબ્યુનલને લખી મોકલવી જોઈશે. ટ્રિબ્યુનલનો ચુકાદો છેવટનો ગણાશે અને ટ્રિબ્યુનલે ચુકાદો આપી નિર્ણય કરેલી બાબતના સંબંધમાં કોઈપણ દીવાની કોર્ટમાં કોઈ દાવો થઈ શકશે નહિ. આવી દરેક વિનંતી લવાદી અને સમાધાન અધિનિયમ, ૧૯૮૬ ના અર્થ મુજબ આ કલમની શરતોએ લવાદી માટે સોંપેલું કામ છે એમ ગણાશે અને તે અધિનિયમની જોગવાઈઓ તે અનુસાર લાગુ પડશે.

લવાદી
ટ્રિબ્યુનલ.

સન
૧૯૮૬નો
૨૬મો.

૭૦. (૧) સંચાલક મંડળ, માન્ય અથવા મંજૂર કરેલી સંસ્થાના અધ્યાપકીય અને બીજા શૈક્ષણિક અને બિન-અધ્યાપકીય સ્ટાફના કોઈ સભ્ય વચ્ચેની કોઈ તકરાર, જે આવા સભ્યની નોકરીની શરતો સાથે સંકળાયેલી હોય તે, સંચાલક મંડળની અથવા સંબંધિત સભ્યની વિનંતી ઉપરથી, લવાદી ટ્રિબ્યુનલને લખી મોકલવી જોઈશે, જે માન્ય અથવા મંજૂર કરેલી સંસ્થાના સંચાલક મંડળે નિયુક્ત કરેલા એક ૨ - સંબંધિત સભ્યે નિયુક્ત કરેલા એક સભ્ય અને કુલપતિએ નીમેલા મધ્યસ્થીની બનેલી હશે.

માન્ય અથવા
મંજૂર કરેલી
સંસ્થા અને તે-
સ્ટાફના સભ્યો
વચ્ચેની તકરાર
લવાદી
ટ્રિબ્યુનલને લખી
મોકલવા બાબત

(૨) તેમ થયે, કલમ ૬૯ની જોગવાઈઓ, જોઈતા ફેરફારો સાથે, આવી વિનંતીને અને આવી ટ્રિબ્યુનલ આપે તે નિર્ણયને લાગુ પડશે.

પેન્શન, વીમો અને
પ્રોવિડન્ટ ફંડ.

૭૧. યુનિવર્સિટીઓ, વીમા, પેન્શન અને પ્રોવિડન્ટ ફંડ જેવી બાબતોમાં પોતાના અધિકારીઓ, અધ્યાપકો અને બીજા કર્મચારીઓના લાભ માટે અથવા પોતાને યોગ્ય લાગે તેવા બીજા લાભો માટે સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવી રીતે અને તેવી શરતોને અધીન રહીને જોગવાઈઓ કરવી જોઈશે.

કોલેજના સ્ટાફનું
પેન્શન, વીમો અને
પ્રોવિડન્ટ ફંડ વગેરે.

૭૨. (૧) કોઈ સંલગ્ન કોલેજની અને માન્ય કરેલી સંસ્થાના સંચાલક મંડળે વીમો, પેન્શન અને પ્રોવિડન્ટ ફંડ અથવા અન્ય લાભની બાબતમાં, આવી કોલેજ અથવા સંસ્થાના અધ્યાપકીય, અન્ય શૈક્ષણિક અને બિન-અધ્યાપકીય સ્ટાફના સભ્યોના લાભાર્થે અથવા અન્ય લાભો મળે તે માટે પૂરતી જોગવાઈઓ કરવી જોઈશે.

(૨) કોઈ સંલગ્ન કોલેજ અથવા માન્ય કરેલી સંસ્થાના અધ્યાપકીય સ્ટાફ અને બીજા શૈક્ષણિક અને બિન-અધ્યાપકીય સ્ટાફના કોઈ સભ્યે પોતાના પ્રોવિડન્ટ ફંડ પેટે ભરેલા ફાળા અને યથાપ્રસંગ, કોલેજે અથવા સંસ્થાએ ફંડ પેટે આપેલો કોઈ ફાળો, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તે રીતે અને તે સમયની અંદર, ભારતીય રિઝર્વ બેંક અધિનિયમ, ૧૯૩૪માં વ્યાખ્યા કર્યા પ્રમાણેની અનુસૂચિત બેંકમાં અથવા આવા હેતુ માટે રાજ્ય સરકારે, મંજૂર કરેલી, ગુજરાત સહકારી મંડળી અધિનિયમ, ૧૯૬૧ હેઠળ વ્યાખ્યા કરેલી સહકારી બેંકમાં અનામત મૂકવો જોઈશે.

સન
૧૯૩૪
નો ૨જો.

પ્રોવિડન્ટ ફંડ
સરકારી તિજોરીમાં
અનામત મૂકવા
બાબત.

૭૩. (૧) યુનિવર્સિટીઓ, કલમ ૭૧ હેઠળ પોતાના અધિકારીઓ, અધ્યાપકો અને બીજા કર્મચારીઓના લાભાર્થે પ્રોવિડન્ટ ફંડ સ્થાપ્યું હોય ત્યારે એવા ફંડનાં નાણાં, તે સમયે અમલમાં હોય તેવા કોઈ કાયદામાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, રાજ્ય સરકાર, લેખિત હુકમથી, વખતોવખત આપે તેવા આદેશો અનુસાર રાજ્ય સરકારની તિજોરીમાં અનામત મૂકવાનાં રહેશે અને તેમ થયે,-

સન
૧૯૬૨
નો
ગુજરાતનો
૧૦ મો.

(૧) રાજ્ય સરકારનો કર્મચારી જે દરે પોતાના પ્રોવિડન્ટ ફંડના ખાતામાંની સિલક ઉપર વાજ માટે જે તે સમયે હકદાર થાય તે જ દરે, ફંડનો બચતદાર, પોતાના પ્રોવિડન્ટ ફંડના ખાતામાંની સિલક ઉપર વાજ માટે હકદાર રહેશે, અને

(૨) આ સરકારી કર્મચારીને લાગુ પડતા પ્રોવિડન્ટ ફંડમાંથી પૈસા ઉપાડવા અનેની મર્યાદાને લગતા, તે સમયે અમલમાં હોય તેવા નિયમો, શક્ય હોય તેટલે સુધી, બચતદારને લાગુ પડશે.

(૨) આ કલમમાંનો કોઈપણ મજકૂર જેને કર્મચારી પ્રોવિડન્ટ ફંડ અને પ્રકીર્ણ જોગવાઈઓ અધિનિયમ, ૧૯૫૨ લાગુ પડતો હોય તેવા, યુનિવર્સિટી દ્વારા સ્થાપિત પ્રોવિડન્ટ ફંડને લાગુ પડશે નહિ.

સન
૧૯૫૨
નો
૧૦મો.

પ્રમાણસર
પ્રતિનિધિત્વની
પદ્ધતિથી ચૂંટણી
કરવી.

૭૪. આ અધિનિયમ હેઠળ કરેલી યુનિવર્સિટીના કોઈ અધિકારી મંડળની દરેક ચૂંટણી, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવી રીતે મતપત્ર દ્વારા એકલ સંક્રમણીય મતથી, પ્રમાણસર પ્રતિનિધિત્વની પદ્ધતિ દ્વારા કરવામાં આવશે.

૭૫. (૧) યુનિવર્સિટીના કોઈ અધિકારી મંડળ અથવા મંડળનો કોઈ સભ્ય રજીસ્ટ્રાર મારફત કોઈ હોવા કુલપતિને પત્ર લખીને પોતાના હોદાનું રાજીનામું આપી શકશે અને કુલપતિ તે રાજીનામું સ્વીકારે બાબત. અથવા કુલપતિએ તે પત્ર મળ્યાની તારીખથી ત્રીસ દિવસ પૂરા થયે, બેમાંથી જે પ્રસંગ વહેલો બને ત્યારથી રાજીનામું અમલમાં આવશે.

(૨) યુનિવર્સિટીના કોઈ અધિકારી મંડળ કે મંડળનો કોઈ સભ્ય કોઈ કાયદાની કોર્ટમાં ગુના માટે દોષિત ઠર્યા હોય અને એવો ગુનો, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલના અભિપ્રાય પ્રમાણે નૈતિક અધ: પતનવાળો હોય, તો તે, સભ્ય હોતો બંધ થશે.

૭૬. યુનિવર્સિટીના કોઈ અધિકારી મંડળ કે બીજા મંડળના (હોદાની રૂએ હોય તેવા સભ્ય પ્રસંગોપાત ખાલી સિવાયના) સભ્યનો હોદો, તે સભ્યના હોદાની મુદત પૂરી થાય તે પહેલાં ખાલી પડે તો તેવી પડતી જગા જેમ બને તેમ જલદી, કોઈ એક સભ્ય ચૂંટીને, નિયુક્ત કરીને, નીમીને અથવા યથાપ્રસંગ, પૂરવા બાબત. તેને કો-ઓપ્ટ કરીને પૂરવી જોઈશે અને તે સભ્ય, પોતે જે સભ્યને બદલે ચૂંટાયેલો, નિયુક્ત થયેલો, નિમાયેલો અથવા કો- ઓપ્ટ થયેલો હોય તે સભ્ય, જો તે જગા ખાલી પડી ન હોત, તો જેટલો સમય હોદો ધરાવત તેટલા સમય સુધી જ તે હોદો ધરાવશે.

પરંતુ ખાલી પડેલી જગા કોર્ટના કોઈ ચૂંટાયેલા સભ્યની હોદો ની તેવા સભ્યના હોદાની મુદત પૂરી થવાની તારીખ પહેલાંના છ મહિનાની અંદર ખાલી પડે, તો જગા પૂરવામાં આવશે નહિ.

૭૭. યુનિવર્સિટીના કોઈ અધિકારીમંડળ કે અન્ય મંડળનું કોઈ કાર્ય કે કાર્યવાહી, તેના જગા ખાલી સભ્યની કોઈ જગા ખાલી પડી હોય, તેવા કારણસર જ અમાન્ય ગણાશે નહિ.

જગા ખાલી પડવાને લીધે કાર્યવાહી અમાન્ય ગણાશે નહિ.

૭૮. જયારે-

યુનિવર્સિટીના અધિકારી મંડળ અથવા મંડળની રચના સંબંધી તકરારો.

(૧) આ અધિનિયમની અથવા કોઈપણ સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશ, વિનિયમ અથવા નિયમની કોઈપણ જોગવાઈના અર્થઘટન સંબંધી, અથવા

(૨) કોઈ વ્યક્તિ, યુનિવર્સિટીના કોઈપણ અધિકારી મંડળ અથવા બીજા મંડળના સભ્ય તરીકે યોગ્ય રીતે ચૂંટાયેલ અથવા નિમાયેલ છે કે કેમ અથવા એવા સભ્ય તરીકે હકદાર છે અથવા હકદાર હોતી બંધ થઈ છે કે કેમ તે સંબંધી,

કોઈ પ્રશ્ન ઉપસ્થિત થાય, ત્યારે-

(ક) જો તે, ખંડ (૧)માં નિર્દિષ્ટ કરેલ બાબતને લગતો હોય, તો રાજ્ય સરકારને તે નિર્ણયાર્થે રજૂ કરી શકાશે, અને

(ખ) (૧) જો તે, ખંડ (૨) માં નિર્દિષ્ટ કરેલ બાબતને લગતો હોય, તો અથવા

(૨) જો કોર્ટના વીસ સભ્યો એવી રીતે ફરમાવે, તો ખંડ (૧) અથવા ખંડ (૨) માં નિર્દિષ્ટ કરેલ બાબતને તે લગતો હોય કે ન હોય તો પણ, રાજ્ય સરકારને તે નિર્ણયાર્થે રજૂ કરવો જોઈશે અને રાજ્ય સરકાર, (જરૂર હોય ત્યાં સાંભળવાની તક આપવા સહિત) પોતાને યોગ્ય જણાય તેવી તપાસ કર્યા પછી, એ પ્રશ્નનો નિર્ણય કરશે અને તેનો નિર્ણય આખરી ગણાશે.

કાર્યો અને
હુકમોનું રક્ષણ.

૭૯. યુનિવર્સિટીએ અથવા તેના કોઈ અધિકારી મંડળો, મંડળ કે અધિકારીઓએ શુધ્ધબુધ્ધિથી કરેલાં તમામ કાર્યો તથા પસાર કરેલા હુકમો છેવટનાં ગણાશે અને આ અધિનિયમ અને તે હેઠળ ઘડેલા સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશો, વિનિયમો અને નિયમો અનુસાર કર્યું હોવાનું અભિપ્રેત હોય તેવા કોઈ કાર્ય માટે યુનિવર્સિટી સામે કે તેના મંડળો કે અધિકારીઓ સામે કોઈ દાવો માંડી શકાશે નહિ અથવા તેમની પાસેથી કશી નુકસાની અથવા વળતર માગી શકાશે નહિ.

કલમો ૬૫, ૬૮,
૭૦ અને ૭૨
સરકારી કોલેજને
લાગુ ન પડવા
બાબત.

૮૦. કલમો ૬૫, ૬૮ અને ૭૦ અને ૭૨માંનો કોઈપણ મજકૂર, સરકારની માલિકીની અથવા તેના તરફથી નિભાવાતી કોઈ કોલેજ અથવા સંસ્થાને લાગુ પડશે નહિ.

પ્રકરણ ૧૩

વચગાળાની જોગવાઈઓ

ગુજરાત
યુનિવર્સિટીની સંલગ્ન
કોલેજોમાં હોદ્દો
ધરાવતા હોય તેવા,
સંલગ્ન કોલેજોના
કર્મચારીઓની
બોલીઓ અને શરતો.

૮૧. આ અધિનિયમની કોઈપણ મજકૂર હોય તે છતાં, આ અધિનિયમના આરંભની તરત પહેલાં ગુજરાત યુનિવર્સિટીમાં હોદ્દો (અધ્યાપકીય અથવા બિન-અધ્યાપકીય) ધરાવતો આ યુનિવર્સિટી કોલેજનો દરેક કર્મચારી, એવી તારીખની તરત પહેલાં તેને લાગુ પડતી હોય તે જ બોલીઓ અને શરતોએ હોદ્દો ધરાવવાનું ચાલુ રાખશે અને આ અધિનિયમથી અથવા તે હેઠળ તેને મળેલી તેવી સત્તા વાપરશે અને તેવી ફરજો બજાવશે.

ગુજરાત યુનિવર્સિટીને
સંલગ્ન કોલેજોમાં
ભણતા વિદ્યાર્થીઓના
અભ્યાસક્રમો પૂરા
કરવા બાબત.

૮૨. આ અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ કરેલા સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશ વિનિયમોમાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, આ યુનિવર્સિટીને સંલગ્ન કોલેજનો જે કોઈ વિદ્યાર્થી, જે તારીખે કલમ ૫ અમલમાં આવી તે તારીખની તરત જ અગાઉ ગુજરાત યુનિવર્સિટીની કોઈ પરીક્ષામાં બેસવા માટે ભણતો હોય અથવા એ પરીક્ષામાં બેસવા માટે લાયક હોય, તેને તે માટેની તૈયારી માટે પોતાનો અભ્યાસક્રમ પૂરો કરવાની પરવાનગી આપવી જોઈશે અને યુનિવર્સિટીએ, ગુજરાત

યુનિવર્સિટીના અભ્યાસક્રમ અનુસાર એવા વિદ્યાર્થીઓના પ્રશિક્ષણ, અધ્યાપન, તાલીમ અને પરીક્ષા માટે સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેટલી મુદત સુધી અને તેવી રીતે વ્યવસ્થા કરવી જોઈશે.

૮૩. કલમ ૧૦માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, પ્રથમ કુલપતિની નિમણૂક, આ અધિનિયમની પ્રસિધ્ધિ પછી, વધુમાં વધુ ત્રણ વર્ષની મુદત માટે અને પોતાને યોગ્ય લાગે તે બોલીઓ અને શરતોએ, રાજ્ય સરકાર, વ્યવહાર્ય હોય તેટલી જલદી કરશે. પ્રથમ કુલપતિની નિમણૂક.

૮૪. રાજ્ય સરકાર, આ અધિનિયમની પ્રસિધ્ધિ થયા પછી, વ્યવહાર્ય હોય તેટલું જલદી, પ્રથમ ઉપકુલપતિનો હોદ્દો ભરવાનો નિર્ણય કરે, ત્યારે તે, કલમ ૧૨ માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, કલમ ૮૩ હેઠળ જે મુદત સુધી પ્રથમ કુલપતિને નીમવામાં આવ્યા હોય તે મુદત માટે અને રાજ્ય સરકારને યોગ્ય લાગે તેવી બોલીઓ અને શરતોએ, પ્રથમ ઉપ-કુલપતિની નિમણૂક કરશે. પ્રથમ ઉપકુલપતિની નિમણૂક.

૮૫. કલમ ૧૩માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, પ્રથમ કુલસચિવની નિમણૂક, આ અધિનિયમની પ્રસિધ્ધિ પછી, વધુમાં વધુ ત્રણ વર્ષની મુદત માટે અને પોતાને યોગ્ય લાગે તે શરતોએ, રાજ્ય સરકાર, વ્યવહાર્ય હોય તેટલી જલદી કરશે. પ્રથમ કુલ-સચિવની નિમણૂક.

૮૬. પ્રથમ કુલપતિની ફરજ નીચે પ્રમાણે રહેશે,-

પ્રથમ કુલપતિની
વ્યવસ્થાની સાર.

(૧) પોતાની નિમણૂકની તારીખ પછી છ મહિનાની અંદર અથવા રાજ્ય સરકાર રાજપત્રમાં જાહેરનામા દ્વારા આદેશ કરે તેટલી વધુમાં વધુ એક વર્ષની મુદતની અંદર -

- (ક) કોઈ સંસ્થાઓ હોય, તો તેને, શક્ય હોય ત્યાં સુધી, કલમ ૩૭ની જોગવાઈઓને સુસંગત રહીને, માન્ય કરવી, અને
- (ખ) કોર્ટ, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, એકેડેમિક કાઉન્સિલ અને યુનિવર્સિટીનાં બીજા અધિકારી મંડળ રચવા માટે ગોઠવણ કરવી.

(૨) પ્રથમ કુલપતિ, રાજ્ય સરકારે નિયુક્ત કરેલ વધુમાં વધુ પંદર જેટલા સભ્યોની બનેલી સલાહકાર સમિતિની મદદથી-

(ક) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ અને કુલાધિપતિની મંજૂરીને અધીન રહીને,-

- (૧) ઉપર્યુક્ત અધિકારી મંડળો રચવા અને તેમની બેઠકોમાંની કાર્યરીતિનું નિયમન કરવા અને તેમનું કામકાજ ચલાવવા માટે જરૂરી કામચલાઉ સ્ટેચ્યુટ કરશે,
- (૨) ઉપર્યુક્ત અધિકારી મંડળોની ચૂંટણીની પદ્ધતિનું નિયમન કરવા માટે જરૂરી હોય તેવા નિયમો ઘડી કાઢશે,

(ખ) આ અધિનિયમ હેઠળ પ્રથમ સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશો અને વિનિયમો ઘડશે અને સંબંધિત અધિકારી મંડળો પોતાનાં કાર્યો બજાવવાનું શરૂ કરે, ત્યારે બહાલી માટે તેમને તે સાદર કરશે.

(૩) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ રચાયેલા અધિકારીમંડળો, રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી આદેશ કરે તે તારીખે અથવા તારીખોએ પોતાનાં કાર્યો બજાવવાની શરૂઆત કરશે.

(૪) પ્રથમ કુલપતિએ ઘડેલા સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશો અને વિનિયમોને, સંબંધિત અધિકારી મંડળો બહાલી આપે, ત્યારે તે રાજ્યપત્રમાં પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવશે.

યુનિવર્સિટીના
અધિકારીઓની
પ્રથમ નિમણૂક :-

૮૭. (૧) આ અધિનિયમના આરંભ પછી, કોઈપણ સમયે, યુનિવર્સિટીનાં અધિકારી મંડળો, પોતાનાં કાર્યો બજાવવાની શરૂઆત કરે નહિ તે સમય સુધી-

(ક) કુલાધિપતિની પૂર્વમંજૂરી મેળવીને, કુલપતિ, યુનિવર્સિટીના કોઈ અધિકારીને નીમી શકશે,

(ખ) ઓકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલની રચના કરવામાં ન આવે ત્યાં સુધી, નીચેની વ્યક્તિઓની બનેલી પસંદગી સમિતિની ભલામણ ઉપરથી, કુલાધિપતિની મંજૂરીથી, કલમ ૮૬ની પેટા-કલમ (૨) માં ઉલ્લેખેલી સલાહકાર સમિતિ, યુનિવર્સિટીના અધ્યાપકોની નિમણૂક કરી શકશે:-

(૧) કુલપતિ,

(૨) કુલાધિપતિની નામ નિયુક્ત વ્યક્તિ,

(૩) સલાહકાર સમિતિએ નક્કી કરેલા વિશેષજ્ઞોની પેનલમાંથી નીમવાના ત્રણ વિશેષજ્ઞો.

(૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ કરેલી કોઈ નિમણૂક, નિમણૂક કરનાર સત્તાધિકારીને યોગ્ય લાગે તેવી વધુમાં વધુ ત્રણ વર્ષની મુદત માટે અને તેવી શરતોએ કરવામાં આવશે:

પરંતુ આવી કોઈ નિમણૂક, તે માટે નાણાકીય જોગવાઈ કરવામાં ન આવે ત્યાં સુધી કરી શકાશે નહિ.

પ્રથમ કુલપતિની
અસાધારણ સત્તા.

૮૮. કલમ ૮૩ હેઠળ નિમાયેલા પ્રથમ કુલપતિને, ઓકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ પોતાનાં કાર્યો બજાવવાં શરૂ કરે નહિ ત્યાં સુધી, નીચેની સત્તા રહેશે:-

(ક) પ્રથમ સ્ટેચ્યુટમાં જોગવાઈ નહિ કરવામાં આવેલી કોઈ બાબતની જોગવાઈ કરવા માટે, કુલાધિપતિની પૂર્વમંજૂરીથી વધારાના સ્ટેચ્યુટ કરવા;

(ખ) કામચલાઉ અધિકારીમંડળો અને મંડળો રચવા અને તેમની ભલામણ ઉપરથી યુનિવર્સિટીની કાર્યના સંચાલન માટે જોગવાઈ કરતા નિયમો કરવા;

(ગ) રાજ્ય સરકારના નિયંત્રણને અધીન રહીને, આ અધિનિયમ અથવા તેના કોઈ ભાગને અમલમાં મૂકવા જરૂરી હોય તેવી નાણાકીય વ્યવસ્થા કરવી;

(ઘ) આ અધિનિયમ અથવા તેનો કોઈ ભાગ અમલમાં મૂકી શકાય એ માટે જરૂરી હોય તેવી નિમણૂકો, કુલાધિપતિની મંજૂરીથી વધુમાં વધુ ત્રણ વર્ષની મુદત માટે કરવી;

(ચ) તે આદેશ કરે તેવા તેના કાર્યો બજાવવા માટે, તેને યોગ્ય લાગે તેવી કોઈ સમિતિ નીમવી; અને

(છ)સામાન્યતઃ આ અધિનિયમની જોગવાઈઓથી અથવા તે હેઠળ એકઝીક્યુટિવ ડાઉન્સિલને સોંપલી અથવા તે પૈકી કોઈ સત્તા વાપરવી.

૮૯. આ અધિનિયમની જોગવાઈઓનો અમલ કરવામાં કોઈપણ મુશ્કેલી ઊભી થાય તો, રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં હુકમ પ્રસિધ્ધ કરીને, મુશ્કેલી દૂર કરવા માટે જરૂરી અથવા ઈષ્ટ જણાય તેવી, આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ સાથે અસંગત ન હોય તેવી જોગવાઈઓ કરી શકશે:

પરંતુ આ અધિનિયમના આરંભથી ત્રણ વર્ષ પૂરાં થયા પછી, આ કલમ હેઠળ આવો કોઈ હુકમ કરી શકાશે નહિ.

સન ૧૯૪૯
નો મુબઈનો
પ્રતિબંધ

૯૦. ગુજરાત યુનિવર્સિટી અધિનિયમ, ૧૯૪૯ માં, અનુક્રમાંક ૮માંની નોંધ કમી કરવી.

સન ૧૯૪૯ ન
મુબઈના ૫૦
અધિનિયમનો
સુધારો

અનુસૂચિ

[જુઓ કલમ : ૨ (૧૮)]

કચ્છ જિલ્લો

ઉદ્દેશો અને કારણો

ઘણા લાંબા સમયથી કચ્છ જિલ્લાના લોકોની અલગ યુનિવર્સિટી માટે માંગણી છે. કચ્છ જિલ્લાનો વિસ્તાર, ગુજરાત યુનિવર્સિટીના મુખ્ય મથક, અમદાવાદથી નોંધપાત્ર રીતે દૂર છે. કચ્છમાંના વિનાશક ભૂકંપ અને અમદાવાદમાંની તંગદીલી પછી, તેમનો અભ્યાસ ચાલુ રાખવામાં અને જુદી જુદી પરીક્ષાઓ, પ્રવેશ અને ખાસ કરીને અનુસ્નાતક અભ્યાસક્રમો માટે શૈક્ષણિક પ્રશિક્ષણ મેળવવા માટે અમદાવાદ ખાતે આવેલી ગુજરાત યુનિવર્સિટીમાં પહોંચવામાં, કચ્છ જિલ્લાના વિદ્યાર્થીઓને અત્યંત મુશ્કેલીનો સામનો કરવો પડ્યો હતો. કચ્છ જિલ્લાના સર્વાંગી સમતોલ વિકાસ માટે, યુનિવર્સિટીની સુવિધા પૂરી પાડવાનું આ દિશામાંનું એક મહત્વનું આગવું કદમ છે. વિદ્યાર્થીઓ, જાહેર જનતા અને શિક્ષણવિદો તરફથી ઘણા લાંબા સમયની અને સતત માંગણીને પૂરી કરીને તેમની મુશ્કેલીઓ દૂર કરી શકાય તે માટે કચ્છ જિલ્લાને આવી અગત્યની સુવિધા ત્વરિત રીતે પૂરી પાડવાનું જરૂરી જણાયું છે. આ વિધેયક, આ પ્રદેશની જરૂરિયાતોને પહોંચી વળવા કચ્છ જિલ્લાની હકૂમતમાં કચ્છ યુનિવર્સિટી તરીકે ઓળખાતી એક યુનિવર્સિટીની સ્થાપના માટે તદ્દનુસાર જોગવાઈ કરે છે.

આ નીચેકથી, ઉપર્યુક્ત ઉદ્દેશો સિધ્ધ કરવા ધાર્યું છે.

૨. કલમો અંગેની નીચેની નોંધો વિધેયકની મહત્વની જોગવાઈઓ સંક્ષિપ્તમાં સમજાવે છે:-

પ્રકરણ ૧.- આ પ્રકરણ, ટૂંકી સંજ્ઞા, આરંભ અને વ્યાખ્યા ધરાવતી કલમો ૧ અને ૨ ધરાવે છે.

પ્રકરણ ૨.- આ પ્રકરણ, યુનિવર્સિટીના સંસ્થાપન, સત્તા, હકૂમત વગેરે અંગેની કલમો ૩ થી ૭ ધરાવે છે. કલમ ૫ ખાસ કરીને એવી જોગવાઈ કરે છે કે ગુજરાત યુનિવર્સિટી સાથે જોડાણ ધરાવતી કોલેજો જે હવે કચ્છ યુનિવર્સિટીના વિસ્તારમાં આવે છે તેમનું આપોઆપ કચ્છ યુનિવર્સિટી સાથે જોડાણ થશે અને ગુજરાત યુનિવર્સિટી સાથે તેમનું જોડાણ હોતું બંધ થશે.

પ્રકરણ ૩.- આ પ્રકરણ, યુનિવર્સિટીના અધિકારીઓ ખાસ કરીને કુલાધિપતિ, કુલપતિ, ઉપ કુલપતિ, રજિસ્ટ્રાર અને પ્રાંતપાલ અને તેમની સત્તા, ફરજો અને કાર્યોને લગતી કલમો ૮ થી ૧૪ ધરાવે છે.

પ્રકરણ ૪.- પ્રકરણ, યુનિવર્સિટીના જુદા જુદા અધિકારીમંડળો ખાસ કરીને કોર્ટ, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, એકેડેમિક કાઉન્સિલ, વિદ્યાશાખાઓ, અભ્યાસ સમિતિઓ અને નાણા સમિતિ અને તેમની સત્તા, ફરજો અને કાર્યોને લગતી કલમો ૧૫થી ૨૯ ધરાવે છે.

પ્રકરણ ૫.- આ પ્રકરણ, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ દ્વારા સ્ટેચ્યુટ અને અધ્યાદેશો, એકેડેમિક કાઉન્સિલ દ્વારા વિનિયમો, અને અમુક અધિકારીમંડળો સત્તામંડળો દ્વારા નિયમો ઘડવાને લગતી કલમો ૩૦થી ૩૪ ધરાવે છે.

પ્રકરણ ૬.- આ પ્રકરણ, કોલેજોનું જોડાણ મંજૂર કરવા અને પાછું ખેંચવા અને સંશોધન અને વિશિષ્ટ અભ્યાસની સંસ્થાઓની માન્યતા, સંસ્થાઓની મંજૂરી અને પ્રશિક્ષણના માધ્યમને લગતી કલમો ૩૫ થી ૪૩ ધરાવે છે.

પ્રકરણ ૭.- આ પ્રકરણ, કોલેજો, સંસ્થાઓ અને યુનિવર્સિટી વિભાગોને સ્વાયત્તતા આપવા અને પાછી ખેંચવા અને સ્થાયી સમિતિની નિમણૂકને લગતી કલમો ૪૪ થી ૪૭ ધરાવે છે.

પ્રકરણ ૮.- આ પ્રકરણ, અનુસ્નાતક અધ્યાપન માટે યુનિવર્સિટી વિસ્તારમાં સંગઠનને લગતી કલમો ૪૮ અને ૪૯ ધરાવે છે.

પ્રકરણ ૯.- આ પ્રકરણ, યુનિવર્સિટીના વિદ્યાર્થી તરીકે નોંધણી માટે જરૂરી લાયકાતો અને પદવી, ડિપ્લોમા, માનદ પદવીઓ અને બીજા શૈક્ષણિક વિશિષ્ટમાન આપવા અને પાછા ખેંચી લેવાને લગતી કલમો ૫૦ થી ૫૪ ધરાવે છે.

પ્રકરણ ૧૦.- આ પ્રકરણ, યુનિવર્સિટીની પરીક્ષક સમિતિ, તપાસણી સમિતિ, કોલેજ વિકાસ સમિતિ, સંયુક્ત સલાહકાર સમિતિ અને લાઈબ્રેરી અને ખરીદ સમિતિ નીમવાને લગતી કલમો ૫૫ થી ૬૧ ધરાવે છે.

પ્રકરણ ૧૧.- આ પ્રકરણ, યુનિવર્સિટીના યુનિવર્સિટી ફંડ, વાર્ષિક હિસાબો, નાણાકીય અંદાજો અને વાર્ષિક રિપોર્ટને લગતી કલમો ૬૨ થી ૬૪ ધરાવે છે.

પ્રકરણ ૧૨.- આ પ્રકરણ, અમુક પૂરક જોગવાઈઓને લગતી કલમો ૬૫ થી ૮૦ ધરાવે છે. કલમો ૬૫ થી ૬૮ યુનિવર્સિટી હેઠળની નોકરીની શરતો અને યુનિવર્સિટીના અધિકારીઓ, અધ્યાપકો અને બીજા કર્મચારીઓના સંબંધમાંની જોગવાઈઓ ધરાવે છે. કલમો ૬૯ અને ૭૦ લવાઈ ટ્રિબ્યુનલને લગતી છે. કલમો ૭૧ થી ૭૩ પેન્શન, વીમા અને પ્રોવિડન્ટ ફંડની જોગવાઈને લગતી છે. કલમ ૭૪ પ્રમાણસર પ્રતિનિધિત્વની પદ્ધતિથી ચૂંટણીની કાર્યરીતિ માટે જોગવાઈ કરે છે. કલમો ૭૫ અને ૭૬ યુનિવર્સિટીના અધિકારીઓ દ્વારા હોદ્દો છોડવા અને તેમના હોદ્દાની ખાલી જગ્યા ભરવાને લગતી છે. કલમ ૭૮ યુનિવર્સિટીના અધિકારી મંડળ અથવા મંડળની રચના સંબંધી તકરાર રાજ્ય સરકારને રજૂ કરવા અને રાજ્ય સરકારનો નિર્ણય આખરી હોવાને લગતી જોગવાઈ કરે છે. કલમો ૭૯ અને ૮૦ કાર્યોના રક્ષણ માટેની જોગવાઈ અને અમુક કલમો સરકારી કોલેજોને લાગુ ન પડવાને લગતી છે.

પ્રકરણ ૧૩.- આ પ્રકરણ, વચગાળાની જોગવાઈઓને લગતી કલમો ૮૧ થી ૮૦ ધરાવે છે. કલમો ૮૩ થી ૮૬ પ્રથમ કુલપતિ, ઉપકુલપતિ અને રજિસ્ટ્રારની નિમણૂક અને પ્રથમ કુલપતિની વચગાળાની સત્તાને લગતી છે. કલમ ૮૭ યુનિવર્સિટીના પ્રથમ અધિકારીઓની નિમણૂક માટે જોગવાઈ કરે છે. કલમ ૮૮ પ્રથમ કુલપતિની અસાધારણ સત્તા માટે જોગવાઈ કરે છે. કલમ ૮૯ મુશ્કેલીઓ દૂર કરવાની રાજ્ય સરકારની સત્તા માટે જોગવાઈ કરે છે અને કલમ ૯૦ થી ગુજરાત યુનિવર્સિટી અધિનિયમ, ૧૯૪૯ની અનુસૂચિ સુધારવા ધાર્યું છે.

આનંદીબેન પટેલ

નાણાકીય યાદી

વિધેયકની કલમ દરની પેટા-કલમ (ર) (ક)થી રાજ્ય સરકાર દ્વારા બીજી યુનિવર્સિટીની સાથે આ યુનિવર્સિટીને ફાળા અથવા ગ્રાન્ટની ચૂકવણીને ધ્યાનમાં રાખેલ છે. આ જોગવાઈ અધિનિયમિત કરવામાં અને અમલમાં લાવવામાં આવે તો, તેનાથી યુનિવર્સિટીને આપવાની ગ્રાન્ટ માટે રાજ્યના એકત્રિત ફંડમાંથી રૂપિયા ૧.૧૦ કરોડનું વાર્ષિક આવર્તક ખર્ચ થવાનો અંદાજ છે.

આનંદીબેન પટેલ

ધારાકીય સત્તા સોંપવાની યાદી

આ વિધેયકમાં, નીચેની બાબતોના સંબંધમાં ધારાકીય સત્તાની સોંપણીનો સમાવેશ થાય છે :-

કલમ ૧ .- આ કલમની પેટા-કલમ (૨)થી, રાજ્ય સરકારને, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી, કલમ ૧ સિવાયની બીજી જોગવાઈઓ અમલમાં આવવાની તારીખ અને જુદી જુદી જોગવાઈઓ માટે જુદી જુદી તારીખો નક્કી કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૪.-(૧) આ કલમથી, યુનિવર્સિટીના સંબંધિત અધિકારી મંડળને, જેને અધીન રહીને યુનિવર્સિટીને તે કલમમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ સત્તા મળશે તે શરતો ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૨) આ કલમની પેટા-કલમ (૧૫) થી, યુનિવર્સિટીના સંબંધિત અધિકારીમંડળને, માન્ય અભ્યાસક્રમો જે રીતે પસાર કરવાના હોય તે રીતે, પરીક્ષા અને કસોટીઓ જે રીતે પાસ કરવાની હોય તે રીત અને યુનિવર્સિટી જેમને પદવીઓ અને ડિપ્લોમા અને પ્રમાણપત્રો આપતી હોય તે વ્યક્તિઓએ જે હેઠળ સંશોધન કાર્ય હાથ ધરવાનું હોય તે શરતો ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૩) પેટા-કલમ (૧૬)થી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને યુનિવર્સિટી દ્વારા માનદ્ પદવી અથવા બીજા શૈક્ષણિક વિશિષ્ટમાન આપવાની રીત, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૪) પેટા-કલમ (૧૭)થી, યુનિવર્સિટીના સંબંધિત અધિકારી મંડળને, યુનિવર્સિટીના વિદ્યાર્થી તરીકે નોંધાયેલ વ્યક્તિઓને ડિપ્લોમા એનાયત કરવા અને વ્યાખ્યાન, પ્રશિક્ષણ અને તાલીમની જોગવાઈ સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશો, વિનિયમો અને નિયમોથી નક્કી કરવાની સત્તા મળે છે.

(૫) પેટા-કલમ (૧૮)થી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને યુનિવર્સિટીએ એનાયત કરેલ અથવા આપેલ કોઈ પદવી, ડિપ્લોમા અથવા પ્રમાણપત્ર જે રીતે યુનિવર્સિટી પાછા ખેંચી અથવા રદ કરી શકે તે રીત, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૬) પેટા-કલમ (૩૧)થી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને, યુનિવર્સિટીએ નક્કી કરવાની, માગવાની, લેવાની અને વસૂલ કરવાની ફી અને બીજા ચાર્જ અધ્યાદેશોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૮.- આ કલમથી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને, યુનિવર્સિટીની સેવામાંના બીજા અધિકારીઓને, યુનિવર્સિટીના અધિકારીઓ તરીકે સ્ટેચ્યુટથી જાહેર કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૯.- આ કલમથી, કુલાધિપતિને સ્ટેચ્યુટથી બીજી સત્તા આપવાની સત્તા એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને મળે છે.

કલમ ૧૦.-(૧) આ કલમની પેટા-કલમ (૨)(ક)(૨)થી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને જે રીતે સંયુક્ત રીતે એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ અને એકેડેમિક કાઉન્સિલ સમિતિનો એક સભ્ય નિયુક્ત કરશે તે રીત અને જે રીતે ગુજરાત રાજ્યમાં તમામ યુનિવર્સિટીઓના કુલપતિઓ સદરહુ સમિતિનો બીજો સભ્ય નિયુક્ત કરશે તે રીત સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૨) આ કલમની પેટા-કલમ (૩)થી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને જે સમયની અંદર અને જે રીતે સમિતિ કુલપતિ તરીકે નીમાવા માટે યોગ્ય ગણે તેવી ત્રણ વ્યક્તિઓ પસંદ કરશે તે અને સમિતિ કુલાધિપતિને ભલામણ કરે તેવી બીજી વિગતો, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૩) આ કલમની પેટા-કલમ (૫) અને કલમ ૧૨ની પેટા-કલમ (૩)થી, રાજ્ય સરકારને, કુલપતિ અને ઉપકુલપતિને આપવાના મળતર અને જેને અધીન રહીને તે તેનો હોદ્દો ધરાવશે તે બોલીઓ અને શરતો નક્કી કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૩.- આ કલમથી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને, કુલ સચિવના મળતર અને સેવાની શરતો સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે. આ કલમથી સંબંધિત સત્તા મંડળને કુલસચિવ, જેને અધીન રહીને તેવી સત્તા અને તેવી ફરજો બજાવશે તે સત્તા સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશો અને વિનિયમોથી ઠરાવવાની પણ સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૪-(૧) આ કલમની પેટા-કલમ (૧)થી, એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલને, જેને આધારે ગ્રંથપાલની નિમણૂક કરાશે તે લાયકાતો, મળતર અને સેવાની શરતો, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૨) આ કલમની પેટા-કલમ (૨)થી, સંબંધિત સત્તામંડળને ગ્રંથપાલ અને યુનિવર્સિટીના બીજા અધિકારીઓની સત્તા અને ફરજો સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશો અને વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૫.-આ કલમની બાબત (૭)થી, એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલને, યુનિવર્સિટીના અધિકારી મંડળો તરીકે યુનિવર્સિટીના બીજા બોર્ડ અને મંડળોને સ્ટેચ્યુટથી જાહેર કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૬.- આ કલમની પેટા-કલમથી, એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલને, વર્ગ ૨ સાધારણ સભ્યો હેઠળ પેરા (ક)ની બાબતો (૨), (૩), (૪), (૫), (૬), (૭) અને (૮)માં ઉલ્લેખેલ અને પેરા (ખ)માં ઉલ્લેખેલ સભ્યોને કોર્ટમાં ચૂંટવાની રીત અને સભ્યોની સંખ્યા દસ કરતાં વધુ હોય ત્યારે વર્ગ-૨ સાધારણ સભ્યો હેઠળ પેરા (ક)ની બાબત ૪ હેઠળ દસ સભ્યો ચૂંટવાના હેતુ માટે વિદ્યાશાખાઓને યોગ્ય રીતે દસ જૂથમાં વહેંચી દેવાની રીત સ્ટેચ્યુટથી નિર્દિષ્ટ કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૮.- આ કલમની પેટા-કલમ (વ)થી, એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલને, કોર્ટને સ્ટેચ્યુટથી બીજી સત્તા આપવાની અને તેના પર બીજી ફરજો નાંખવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૯.- આ કલમની પેટા-કલમથી (૧)ની બાબતો (૬), (૮), (૯) અને (૧૦) થી, એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલને સદરહુ બાબતોમાં ઉલ્લેખેલ વ્યક્તિઓને કુલપતિએ વારાફરતી નામ નિયુક્ત કરવાની રીત સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૦.- (૧) આ કલમથી, સંબંધિત અધિકારી મંડળને જેને અધીન રહીને એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલ તે કલમમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ સત્તા વાપરી શકશે અને ફરજો બજાવી શકશે તે શરતો ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૨) પેટા-કલમ (૧)ની બાબત (૧૭)થી, એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલને, યુનિવર્સિટી વિસ્તારની બહાર આવેલી હાઈસ્કૂલોના રજિસ્ટ્રેશન માટે સ્ટેચ્યુટથી જોગવાઈ કરવાની સત્તા મળે છે.

(૩) પેટા-કલમ (૧)ની બાબત (૨૧)થી, એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલને, માનદ પદવીઓ એનાયત કરવા અને શૈક્ષણિક વિશિષ્ટમાન આપવાની રીત, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૪) પેટા-કલમ (૧)ની બાબત (૨૮)થી, એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલને, નક્કી કરવાની, માંગવાની અને લેવાની ફી અને બીજા ચાર્જ અધ્યાદેશોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૫) પેટા-કલમ (૧)ની બાબત (૩૭)થી, એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલને, અધ્યાદેશો અને સ્ટેચ્યુટો કરવા, સુધારવા અથવા રદ કરવાની સત્તા મળે છે.

(૬) પેટા-કલમ (૧)ની બાબત (૩૮)થી, એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલને, હોદ્દદારો અને સત્તાધિકારીઓ ચૂંટવા માટે અધ્યાદેશો અને સ્ટેચ્યુટથી જોગવાઈ કરવાની સત્તા મળે છે.

(૭) પેટા-કલમ (૧)ની બાબત (૪૩)થી, સંબંધિત અધિકારી મંડળને એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલ વાપરશે તેવી બીજી સત્તા અને બજાવશે તેવી બીજી ફરજો સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશો અને વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૧.-આ કલમની પેટા-કલમ (૧)ની બાબતો (૫), (૬) અને (૭)થી, એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલને કુલપતિ એ સદરહુ બાબતોમાં ઉલ્લેખેલ વ્યક્તિઓને વારાફરતી નામનિયુક્ત કરવાની રીત સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૨.- (૧) પેટા-કલમ (૨)ની બાબત (૮)થી, એકેડેમિક કાઉન્સિલને, એવોર્ડ, અધ્યેતાવૃત્તિ વગેરે માટે વિનિયમો કરવાની સત્તા મળે છે.

(૨) પેટા-કલમ (૨)ની બાબતો (૯) અને (૧૦)થી, એકેડેમિક કાઉન્સિલને યુનિવર્સિટીની પરીક્ષા, જે શરતો એ વિદ્યાર્થીઓને તેમાં બેસવા દેવાશે તે અને પરીક્ષાઓની સમકક્ષતાના સંબંધમાં વિનિયમો કરવાની સત્તા મળે છે.

(૩) બાબત ૧૬થી, યુનિવર્સિટીના સંબંધિત અધિકારીમંડળને, એકેડેમિક કાઉન્સિલને વાપરવાની હોય તેવી બીજી સત્તા અને બજાવવાની હોય તેવી બીજી ફરજો સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશો અને વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૩.-(૧) આ કલમની પેટા-કલમ (૧)થી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને બીજી વિદ્યાશાખાઓ અને દરેક વિદ્યાશાખામાં સમાવિષ્ટ વિષયો સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૨) આ કલમની પેટા-કલમ (૨)ની બાબત (૩)થી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને કુલપતિએ વારાફરતી એક સભ્ય નિયુક્ત કરવાની રીત નિર્દિષ્ટ કરવાની સત્તા મળે છે.

(૩) પેટા-કલમ (૪)થી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને દરેક વિદ્યાશાખાના સભ્યના હોદ્દાની મુદત સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૪.-(૧) આ કલમની પેટા-કલમ (૨)ની બાબતો (૧), (૨), (૩), (૮), (૧૦) અને (૧૧)થી, વિદ્યાશાખાને તે બાબતોમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ વિગતના સંબંધમાં વિનિયમો કરવાની સત્તા મળે છે.

(૨) પેટા-કલમ (૨)ની બાબત (૮) થી વિદ્યાશાખાને, અધ્યેતાવૃત્તિ, શિષ્યવૃત્તિ, ચંદ્રકો, ઈનામો અને બીજા એવોર્ડ માટેની ગ્રાન્ટ માટેના વિનિયમો કરવાની સત્તા મળે છે.

(૩) પેટા-કલમ (૨)ની બાબત (૧૨)થી, યુનિવર્સિટીના સંબંધિત અધિકારી મંડળને વિદ્યાશાખાએ વાપરવાની બીજી સત્તા અને બજાવવાની બીજી ફરજો સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશો અને વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૫.- આ કલમની પેટા-કલમ (૧)થી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને, કુલપતિએ વિદ્યાશાખાના ડિન વારાફરતી નામ નિયુક્ત કરવાની રીત, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૬.-(૧) આ કલમની પેટા-કલમ (૧)થી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને, અભ્યાસ સમિતિ માટેના વિષયો અથવા વિષયોના જૂથ સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૨) પેટા-કલમ (૨)ની બાબત (૨)થી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને, તેમાં જણાવેલ વ્યક્તિઓને કુલપતિએ વારાફરતી નામનિયુક્ત કરવાની રીત સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૩) આ કલમની પેટા-કલમ (૬)ની બાબત (૮)થી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને, અભ્યાસ સમિતિએ વાપરવાની બીજી સત્તા અને બજાવવાની બીજી ફરજો ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૭.- આ કલમથી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને, નાણા સમિતિની રચના, તેના સભ્યોના હોદ્દાની મુદત અને સમિતિએ અનુસરવાની કાર્યરીતિ, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૮.-(૧) પેટા-કલમ (૧)થી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને, યુનિવર્સિટીએ સ્થાપવાના બીજા બોર્ડો સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૨) આ કલમની પેટા-કલમ (૨)થી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને, પેટા-કલમ (૧) હેઠળ સ્થાપાયેલ દરેક બોર્ડની રચના, સત્તા અને ફરજો, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૯.- આ કલમથી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને, યુનિવર્સિટીના અધિકારીમંડળો તરીકે સ્ટેચ્યુટથી જાહેર કરાયેલ હોય તેવા બીજા મંડળોની રચના, સત્તા અને ફરજો સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૩૦.- આ કલમથી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને, આ કલમમાં જણાવેલ બાબતો સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૩૧.- આ કલમથી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને, કલમ ૩૦માં નિર્દિષ્ટ કરેલ બાબતો માટે સ્ટેચ્યુટ ઘડવાની સત્તા મળે છે અને તે સ્ટેચ્યુટ સુધારવા, રદ કરવા અથવા તેમાં ઉમેરો કરવાની પણ સત્તા મળે છે.

કલમ ૩૨.- આ કલમથી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને, તેમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ તમામ અથવા કોઈ બાબત માટેની જોગવાઈ કરવા માટે અધ્યાદેશો કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૩૪.-(૧) આ કલમની પેટા-કલમ (૧)થી, એકેડેમિક કાઉન્સિલ અને દરેક વિદ્યાશાખાને જેના માટે વિનિયમો કરવાના હોય તે તમામ બાબતો અને તેને લગતી બીજી બાબતોના સંબંધમાં વિનિયમો કરવાની સત્તા મળે છે.

(૨) આ કલમની પેટા-કલમ (૨)થી, કલમ ૧૫ની બાબતો (૫) થી (૭)માં નિર્દિષ્ટ કરેલ કોઈ અધિકારી મંડળને, એવા અધિકારી મંડળને લગતી તમામ બાબતો માટે જોગવાઈ કરતા અધિનિયમ, સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશો અને વિનિયમોને સુસંગત નિયમો કરી શકશે.

કલમ ૩૫.- આ કલમની પેટા-કલમ (૨)ની બાબત (૬) થી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને, જોડાણ સંબંધી બીજી શરતો, સ્ટેચ્યુટથી નિર્દિષ્ટ કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૪૫.- આ કલમની પેટા-કલમ (૧)થી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને સ્થાયી સમિતિના સભ્યો સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૪૮.- (૧) આ કલમની પેટા-કલમ (૧)થી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને, યુનિવર્સિટી અથવા સંલગ્ન કોલેજો અથવા સંસ્થાઓ દ્વારા જેનું અનુસ્નાતક શિક્ષણ, અધ્યાપન અને તાલીમ અપાશે તે વિષયો સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૨) આ કલમની પેટા-કલમ (૩)થી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને, યુનિવર્સિટીના મુખ્ય મથક સિવાયના સ્થળોએ યુનિવર્સિટી કેન્દ્રો નિભાવવા માટેની બોલીઓ અને શરતો સ્ટેચ્યુટ અને અધ્યાદેશોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૪૯.- (૧) આ કલમથી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને, યુનિવર્સિટીને સંલગ્ન કોલેજો, યુનિવર્સિટી કોલેજો અને માન્ય અથવા મંજૂર સંસ્થાઓના યુનિવર્સિટી સાથેના સંબંધો અને તેમાં નિર્દિષ્ટ બાબતો માટેની જોગવાઈઓ સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૨) આ કલમના પરંતુકથી, એકેડેમિક કાઉન્સિલને, પદવી કોલેજો અથવા માન્ય સંસ્થાઓએ આપવાના અધ્યાપન અથવા તાલીમની રીત, વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૫૦.- (૧) આ કલમથી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને, યુનિવર્સિટીના વિદ્યાર્થી તરીકે દાખલ થવા માટે તેવા વિષયો અને તેવા પોરણો સાથે ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાંત પ્રમાણપત્ર અથવા તેને સમકક્ષ પરીક્ષા પાસ કરવા જેવી લાયકાતો, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૨) આ કલમના પરંતુકથી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને, ડિપ્લોમા અભ્યાસક્રમોમાં દાખલ થવા માટે તેવા વિષયો અને તેવા પોરણો સાથે માધ્યમિક શાળાંત પ્રમાણપત્ર પરીક્ષા પાસ કરવા જેવી લાયકાતો, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૫૧.- (૧) આ કલમથી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને,

(૧) યુનિવર્સિટીના વિદ્યાર્થીઓએ જે હેઠળ રહેવું જોઈશે તે શરતો અધ્યાદેશોથી ઠરાવવાની;

(૨) યુનિવર્સિટીના ફજાલાયોમાં જે અનુસાર યુનિવર્સિટીના વિદ્યાર્થીઓને રહેવાની સગવડ આપી શકાય તે જોગવાઈઓ અધ્યાદેશથી કરવાની, સત્તા મળે છે.

કલમ ૫૨.- આ કલમમાં, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને, પોતે જે પદવીઓ, ડિપ્લોમા અને બીજા શૈક્ષણિક વિશિષ્ટમાન ઉભા કરી શકશે અને આપી શકશે તે સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૫૪.- આ કલમની પેટા-કલમ (૨)ની એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને, તે કલમ હેઠળ કોઈ વગલુ લેતા પહેલાં સંબંધિત વ્યક્તિને પોતાના બચાવમાં જે કોઈ કહેવું હોય તે કહેવાની તક આપવાની રીત, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૫૫.- આ કલમની પેટા-કલમ (૩)થી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને, તે કલમમાં વર્ણવેલ હરેક સમિતિની રચના, તેના સભ્યોના હોદ્દાની મુદત અને અલી સમિતિએ અનુસરવાની બર્ચરીતિ સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૫૬.- આ કલમની પેટા-કલમ (૩)થી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને, પરીક્ષક સમિતિના અધ્યક્ષની કાર્યરીતિ, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૫૭.— આ કલમથી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને, જે અનુસાર તપાસણી સમિતિના બીજા સભ્યો નીમી શકાશે તે સ્ટેચ્યુટ કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૫૮.— આ કલમની પેટા-કલમ (૨)થી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને, કોલેજ વિકાસ સમિતિની રચના, તેના સભ્યોના હોદ્દાની મુદત અને સમિતિએ અનુસરવાની કાર્યરીતિ સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૫૯.— આ કલમની પેટા-કલમ (૨)થી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને, દરેક સંયુક્ત સલાહકાર સમિતિની રચના, તેના સભ્યોના હોદ્દાની મુદત અને તેની સત્તા અને કાર્યો, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૬૦.— આ કલમની પેટા-કલમ (૨)થી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને, લાઈબ્રેરી સમિતિ અને ખરીદ સમિતિની રચના, તેના સભ્યોના હોદ્દાની મુદત અને તેની સત્તા અને કાર્યો, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૬૩.— આ કલમની પેટા-કલમ (૩)થી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને, જે તારીખ પહેલાં એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે આગામી વર્ષ માટેના નાણાકીય અંદાજો તૈયાર કરવા જોઈશે તે તારીખ સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૬૪.— આ કલમથી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને, જે તારીખે અથવા તે પહેલાં યુનિવર્સિટીનો વાર્ષિક રિપોર્ટ તૈયાર કરીને કોર્ટ સમક્ષ રજૂ કરવા જોઈશે તે તારીખ, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૭૧.— આ કલમથી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને, તેને અધીન રહીને યુનિવર્સિટીએ તેના અધિકારીઓ, અધ્યાપકો અને બીજા કર્મચારીઓના લાભ માટે વીમો, પેન્શન, પ્રોવિડન્ટ ફંડ વગેરે જેવી આબતોમાં જોગવાઈ કરવી જોઈશે તે રીત અને તે શરતો, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૭૨.— આ કલમની પેટા-કલમ (૨)થી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને જે રીત અને જે સમયની અંદર પ્રોવિડન્ટ ફંડના ફાળા અથવા કોલેજ અથવા સંસ્થાએ આપેલ ફાળા, હોય તો, તે રાષ્ટ્રીયકૃત અથવા સહકારી બેન્કમાં જમા કરાવવા જોઈશે તે રીત અને તે સમય સ્ટેચ્યુટથી, ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૭૪.— આ કલમથી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને, યુનિવર્સિટીના કોઈ અધિકારી મંડળની ચૂંટણી જે રીતે એકલ સંક્રમણીય મતથી પ્રમાણસર પ્રતિનિધિત્વ પદ્ધતિથી કરવી જોઈશે તે રીત, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૮૨.— આ કલમથી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને, જે મુદત માટે અને જે રીતે ગુજરાત યુનિવર્સિટી સાથે સંલગ્ન કોલેજોના વિદ્યાર્થીઓને અભ્યાસક્રમ પૂરો કરવા યુનિવર્સિટીએ જોગવાઈ કરવી જોઈશે તે મુદત અને રીત, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૮૩, ૮૪ અને ૮૫.— આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને, પોતાને યોગ્ય લાગે તેવી ઓલીઓ અને શરતોએ પ્રથમ કુલપતિ, પ્રથમ ઉપકુલપતિ અને પ્રથમ કુલસચિવ નીમવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૮૬.— (૧) આ કલમની પેટા-કલમ (૧)થી, રાજ્ય સરકારને, જેની અંદર કુલપતિએ તે પેટા-કલમમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ કાર્યો બજાવવા જોઈશે તેવી એક વર્ષ કરતાં વધુ નહિ તેટલી મુદત રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી નિર્દિષ્ટ કરવાની સત્તા મળે છે.

(૨) આ કલમની પેટા-કલમ (૨)થી, પ્રથમ કુલપતિને—

(ક) અધિકારી મંડળો રચવા અને તેમની બેઠકોમાંની કાર્યરીતિનું નિયમન કરવા અને તેમના કામકાજના સંચાલન અને અધિકારી મંડળોની ચૂંટણી પદ્ધતિનું નિયમન કરવા માટે જરૂરી હોય તેવા કોઈ નિયમો ઘડવા માટે જરૂરી કામચલાઉ સ્ટેચ્યુટ કરવાની, અને

(ખ) અધિનિયમ હેઠળ પ્રથમ સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશો અને વિનિયમો ઘડવાની,

સત્તા મળે છે.

(૩) પેટા-કલમ (૩)થી, રાજ્ય સરકારને, જે તારીખ અથવા તારીખોએ પેટા-કલમ (૧) હેઠળ રચાયેલ અધિકારી મંડળો તેમના કાર્યો બજાવવાનું શરૂ કરે તે તારીખ અથવા તારીખોનો રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી આદેશ કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૮૮.— આ કલમથી, પ્રથમ કુલપતિને પ્રથમ સ્ટેચ્યુટથી, જેના માટે જોગવાઈ કરેલ ન હોય તેવી કોઈ બાબત માટે જોગવાઈ કરવા માટે વધારાના સ્ટેચ્યુટ કરવાની અને એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ પોતાના કાર્યો બજાવવાનું શરૂ ન કરે ત્યાં સુધી યુનિવર્સિટીના કાર્યનું સંચાલન કરવા માટે જોગવાઈ કરવા માટે નિયમો કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૮૯.— આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને, આ અધિનિયમની જોગવાઈઓનો અમલ કરવામાં પ્રથમ ત્રણ વર્ષ દરમિયાન ઉભી થાય તેવી કોઈ મુશ્કેલી દૂર કરવા માટે હુકમ કરવાની સત્તા મળે છે.

ઉપર્યુક્ત ધારાકીય સત્તાની સોંપણી આવશ્યક અને સામાન્ય પ્રકારની છે.

તારીખ ૨૨મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩

આનંદીબેન પટેલ

ગાંધીનગર,

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

તારીખ : ૨૨મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩.

વી. એમ. કોઠારે,

ગુજરાત સરકારના સચિવ,
વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

सन्धमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

TUESDAY, FEBRUARY 25, 2003/PHALGUNA 6, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bill, Acts and Notification other than those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૨૫મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩.

ગુજરાત બેઝન્ટના અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા તારીખ ૨૦મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના શહેરી વિકાસ અને ગ્રામી ગૃહ નિર્માણ વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક : (જીએચ/વી/૨૦૦૩નો ૫૨/એસએએ/૧૦૮૫/૫૮૪/૬ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વ લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

Notification Under

The Gujarat Slum Areas(Improvement, Clearance and Re-development) Act, 1973.

ગુજરાત ગંદા વસવાટ વિસ્તાર(સુધારણા, નાબુદી અને પુનર્વિકાસ) અધિનિયમ, ૧૯૭૩ હેઠળ જાહેરનામું.

ગુજરાત સરકાર,

શહેરી વિકાસ અને શહેરી ગૃહનિર્માણ વિભાગ,

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૨૦મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગંદા વસવાટ વિસ્તાર (સુધારણા, નાબુદી અને પુનર્વિકાસ) અધિનિયમ, ૧૯૭૩.

ક્રમાંક : જીએચ/વી/૨૦૦૩નો ૫૨/એસએએ/૧૦૮૫/૫૮૪/૬ : ગુજરાત ગંદા વસવાટ વિસ્તાર (સુધારણા, નાબુદી અને પુનર્વિકાસ) અધિનિયમ, ૧૯૭૩ (સન ૧૯૭૩ના ગુજરાતના ૧૧મા)ની કલમ ૨૨ની પેટા-કલમ (૨)થી મળેલી સત્તાની રૂએ, શહેરી વિકાસ અને શહેરી ગૃહ નિર્માણ વિભાગના તારીખ : ૨૫-૮-૧૯૮૮ના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક : જીએચ/વી/૧૯૮૮નો ૧૨૬/એસએએ/૧૦૮૫/૫૮૪/૬ હેઠળ શ્રી હિંમતભાઈ પૂજારાની ગુજરાત ગંદા વસવાટ નાબુદી બોર્ડના બિન-સરકારી સભ્ય તરીકે નિમણૂક કરવામાં આવેલ હતી. તેમણે તારીખ ૨૧-૧-૨૦૦૩ના પત્રથી તેમનું રાજીનામું આપેલ છે આથી તાત્કાલિક અસરથી તેમનું રાજીનામું સ્વીકારવામાં આવે છે.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

ગીતા મહેતા,
સરકારના નાયબ સચિવ.

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર.

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV] WEDNESDAY, FEBRUARY 26, 2003/PHALGUNA 7, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ,
સચિવાલય, ગાંધીનગર, તા. ૨૬મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩,

તારીખ : ૨૬મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩ ના ગુજરાત રાજપત્ર, (અસાધારણ)માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા સન
૨૦૦૩ ના ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક : ૭ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોને જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT BILL NO. 7 OF 2003.**THE GUJARAT FISHERIES BILL, 2003.***A BILL*

to provide for protection, conservation and development of fisheries in inland and territorial waters of the State of Gujarat and for regulation of fishing in the inland and territorial waters along the coast line of the state and for matters connected therewith and incidental thereto.

ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમોના નિયમ-૧૨૭-અ ના પરંતુક અન્વયે આપવામાં આવેલી અધ્યક્ષની સંમતિથી નીચેનું વિધેયક પ્રસિધ્ધ કર્યું છે.

સન ૨૦૦૩નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક. ૭.

ગુજરાત મત્સ્યોદ્યોગ વિધેયક, ૨૦૦૩.

ગુજરાત રાજ્યના અંતર્દેશીય અને પ્રાદેશિક જળ ક્ષેત્રમાં મત્સ્યોદ્યોગના રક્ષણ, સંરક્ષણ અને વિકાસ માટે અને રાજ્યની તટરેખાને સમાંતર અંતર્દેશીય અને પ્રાદેશિક જળક્ષેત્રમાં માછીમારીનું નિયમન કરવા માટે અને તેની સાથે સંકળાયેલ અને તેને આનુષંગિક બાબતો માટે જોગવાઈ કરવા બાબત વિધેયક.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

પ્રકરણ ૧

પ્રારંભિક

૧. (૧) આ અધિનિયમ ગુજરાત મત્સ્યોદ્યોગ અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.

(૨) તે રાજ્યની તટરેખાને સમાંતર પ્રાદેશિક જળક્ષેત્ર સહિત સમગ્ર ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડે છે.

(૩) તે, રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી નક્કી કરે તેવી તારીખે અમલમાં આવશે.

૨. આ અધિનિયમમાં, સંદર્ભથી અન્યથા અપેક્ષિત ન હોય તો,—

(ક) “ન્યાયનિર્ણય કરનાર અધિકારી” એટલે કલમ ૧૭ના હેતુ માટે રાજ્ય સરકાર નીમે તેવા, નાયબ મત્સ્યોદ્યોગ નિયામકથી ઉતરતા દરજ્જાના ન હોય તેવા મત્સ્યોદ્યોગ અધિકારી;

(ખ) “જૈવિક નમૂનો” એટલે કોઈ જીવંત અથવા મૃત સજીવ;

(ગ) “અમલ બજવણી અધિકારી” એટલે કલમ ૧૫ના હેતુ માટે રાજ્ય સરકાર નીમે તેવા મત્સ્યોદ્યોગ અધિકારી;

(ઘ) “વિદેશી માછલી” એટલે ભારત સિવાયના કોઈ દેશની માછલીની તમામ જાત;

(ચ) “માછલી” એટલે તેમના જીવનકાળના તમામ તબક્કાઓમાં કોઈ જળચર પ્રાણી અને જળચર વનસ્પતિ;

ટૂંકી સંજ્ઞા,
વ્યાપ્તિ અને
આરંભ.

વ્યાખ્યા.

(છ) “મત્સ્યોદ્યોગ અધિકારી” એટલે આ અધિનિયમના હેતુઓ માટે રાજ્ય સરકારે મત્સ્યોદ્યોગ અધિકારી તરીકે નીમેલ કોઈ અધિકારી અને તેમાં મત્સ્યોદ્યોગ અધિકારીની સત્તા વાપરવા અને કાર્યો બજાવવા નીમાયેલ અધિકારીનો સમાવેશ થાય છે;

(જ) “માછીમારી વહાણ” એટલે માછીમારીમાં રોકાયેલ હોય તેવો, ચલાવવા માટેની યાંત્રિક રચના જોડેલ હોય કે ન હોય તેવો કોઈપણ પ્રકારનો મધ્યવો;

(ઝ) “માછીમારી ઉપકરણ” એટલે માછીમારી માટે વપરાતી કોઈ જાળ, પાંજરુ, છટકું અથવા બીજું સાધન;

(ટ) “લાઈસન્સ આપનાર અધિકારી” એટલે કલમ ૧૦ના હેતુ માટે રાજ્ય સરકાર નીમે તેવા મત્સ્યોદ્યોગ અધીક્ષકથી ઉતરતા દરજ્જાના ન હોય તેવા મત્સ્યોદ્યોગ અધિકારી;

(ઠ) “મત્સ્ય ઉછેર” એટલે પ્રાદેશિક જળક્ષેત્રમાં દરિયા કિનારે કરાતો મત્સ્ય ઉછેર;

(ડ) “માછીમારી બંદર” એટલે સ્થળ જેવા કે બંદર, હાર્બર, ધક્કો, ડક્કો, ડોક, જેટી અને માલ ઉતારવાનું સ્થળ જ્યાં માછીમારી વહાણોને માલ ઉતારવાની અને લાંગરવાની સુવિધા પૂરી પાડવામાં આવતી હોય અને તેની નજીકના સમારકામ માટેની જગ્યા, બળતણ અને બરફ પૂરો પાડવાના સ્થાપનો, હરાજી ખંડ, માછલી પ્રોસેસ કરવાના પ્લાન્ટ માટે અલગ રાખેલ અને રાજ્ય સરકાર વખતોવખત નિર્દિષ્ટ કરે તેવી હદોની અંદરના અડીને આવેલા વિસ્તારો;

(ઢ) “ઠરાવેલું” એટલે આ અધિનિયમ હેઠળ કરેલા નિયમોથી ઠરાવેલું;

(ત) “ખાનગી જળક્ષેત્ર” એટલે –

(૧) કોઈ વ્યક્તિની સુવાંગ મિલકત હોય તેવું, અથવા

(૨) જેમાં તે સમય પૂરતો કોઈ વ્યક્તિનો માલિક, પટેદાર તરીકે અથવા બીજી કોઈપણ હેસિયતમાં માછીમારી કરવાનો સુવાંગ અધિકાર હોય તેવું જળક્ષેત્ર;

સ્પષ્ટીકરણ :- આ વ્યાખ્યાના અર્થ મુજબ, બીજી વ્યક્તિઓને તેમાં માછીમારીનો રૂઢિગત હક હોવાના કારણ માત્રથી તે જળક્ષેત્ર, “ખાનગી જળક્ષેત્ર” હોતું બંધ થશે નહિ;

(થ) “રજિસ્ટર થયેલ માછીમારી વહાણ” એટલે કલમ ૧૨ હેઠળ રજિસ્ટર થયેલ માછીમારી વહાણ;

(દ) “રજિસ્ટ્રેશન અધિકારી” એટલે કલમ ૧૨ના હેતુ માટે રાજ્ય સરકાર નીમે તેવા મત્સ્યોદ્યોગ અધિકારી;

(ધ) “નિર્દિષ્ટ વિસ્તાર” એટલે રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી નિર્દિષ્ટ કરે તેવો નિર્દિષ્ટ અંતર્દેશીય જળ વિસ્તાર અથવા પ્રાદેશિક જળ વિસ્તારમાંનો વિસ્તાર;

(ન) “નિર્દિષ્ટ અંતર્દેશીય જળક્ષેત્ર” એટલે રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, નિર્દિષ્ટ કરે તેવું અંતર્દેશીય જળક્ષેત્ર;

(પ) ગુજરાત રાજ્યના સંબંધમાં, “પ્રાદેશિક જળક્ષેત્ર” એટલે પ્રાદેશિક જળક્ષેત્ર, આર્થિક સન ૧૯૭૬નો ઝોન સિવાયની ખંડીય છાજલી અને બીજા મત્સ્યોદ્યોગ ઝોન અધિનિયમ, ૧૯૭૬ની કલમ ૩ની પેટા-કલમ (૨) અનુસાર, માપેલ બાર દરિયાઈ માઈલના અંતરમાં રાજ્યના તટ સાથે જોડાયેલ ખુલ્લા સમુદ્રમાંનો કોઈપણ ભાગ. ૮૦ મી.

પ્રકરણ ૨

માછલીનું રક્ષણ

૩. કોઈ વ્યક્તિ, કોઈ જળક્ષેત્રમાં, માછલી પકડવા અથવા તેનો નાશ કરવાના ઈરાદાથી, તેમાં કોઈ દારૂગોળો અથવા બીજો વિસ્ફોટક પદાર્થ વાપરી શકશે નહિ.

વિસ્ફોટકોથી માછલીનો નાશ કરવા ઉપર પ્રતિબંધ.

૪. (૧) કોઈ વ્યક્તિ, કોઈ જળક્ષેત્રમાં કોઈપણ માછલી પકડવા અથવા નાશ કરવાના ઈરાદાથી, તેમાં ઝેર, ચૂનો અથવા હાનિકારક પદાર્થ નાખી શકશે નહિ.

જળક્ષેત્રમાં ઝેર નાખીને માછલીનો નાશ કરવા ઉપર પ્રતિબંધ.

(૨) રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી, કોઈપણ નિર્દિષ્ટ વિસ્તારમાં પેટા-કલમ (૧)નો અમલ મોકૂફ રાખી શકશે અને તેવી રીતે એવું કોઈપણ જાહેરનામું સુધારી અથવા રદ કરી શકશે.

૫. કોઈપણ વ્યક્તિ, કોઈ જળક્ષેત્રમાં, કોઈપણ માછલીનો નાશ કરવાના ઈરાદાથી તેમાં કોઈ વિદેશી માછલી મૂકી શકશે નહિ.

વિદેશી માછલી મૂકવા ઉપર પ્રતિબંધ.

૬. (૧) રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી, ખાનગી જળક્ષેત્ર સિવાયના કોઈ જળક્ષેત્ર માટે, નીચેની તમામ અથવા કોઈપણ બાબત માટે નિયમો કરી શકશે :-

માછલીના રક્ષણ માટે નિયમો કરવાની સત્તા.

(ક) (૧) માછીમારી ઉપકરણ (ફિશીંગ ગીયર) ઉભા કરવા અથવા વાપરવા પર,

(૨) આડબંધ, ડેમ અને બંધના બાંધકામ પર,

(૩) અંતર્દેશીય જળક્ષેત્રમાં માછલીની જાતો અથવા માછલીના ખોરાક માટે હાનિકારક હોય તેવું કોઈ ઔદ્યોગિક કચરાવાળું પાણી અથવા ગંદુ પાણી છોડવા પર, પ્રતિબંધ મૂકવા અથવા તેનું નિયમન કરવા બાબત;

(ખ) વાપરવાની જાળના પરિમાણ અને પ્રકારનું અને તેના ઉપયોગની રીતનું નિયમન કરવા બાબત;

(ગ) નિર્દિષ્ટ જળક્ષેત્રોમાં, બે વર્ષ કરતાં વધુ ન હોય તેટલી મુદત માટે તમામ પ્રકારની માછીમારી પર પ્રતિબંધ મૂકવા બાબત;

(ઘ) કોઈપણ જળક્ષેત્રમાં, કોઈપણ માછલી પકડવાના અથવા તેનો નાશ કરવાના ઈરાદાથી કોઈ બંદૂક, બાલા, તીર અથવા તેના જેવી વસ્તુના ઉપયોગ પર પ્રતિબંધ મૂકવા બાબત;

(ચ) પૂર્વ પરવાનગી મેળવ્યા સિવાય, માછલીની જાતો માટે હાનિકારક હોય તેવી કોઈપણ જાતની માછલી મૂકવા પર પ્રતિબંધ મૂકવા બાબત;

(છ) અંતર્દેશીય જળક્ષેત્રોમાં મત્સ્યોદ્યોગનું નિયમન કરવા બાબત;

(જ) જાહેર જળક્ષેત્ર સંસાધનને નિર્દિષ્ટ મુદત માટે પટે આપવા અને એવી રીતે પટે આપવા માટેની ફી લેવા બાબત;

(ઝ) માછલીના ઈંડા, ફાઈ, ફિંગરલીંગ અને ચારલીંગના વેચાણના ધોરણોનું નિયમન કરવા બાબત;

(ટ) મૌસમ ન હોય તે દરમિયાન માછીમારી અને માછલીના વેચાણ ઉપર પ્રતિબંધ મૂકવા બાબત.

સ્પષ્ટીકરણ :- આ ખંડના હેતુ માટે, “ મૌસમ ન હોવી ” એટલે રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી, નિર્દિષ્ટ કરે તેવી મુદત.

(૨) આ કલમ હેઠળ નિયમો કરતી વખતે, રાજ્ય સરકાર નીચેના માટે જોગવાઈ કરી શકશે :-

(૧) નિયમોનું ઉલ્લંઘન કરીને બાંધેલ અથવા વાપરેલ માછીમારી ઉપકરણ કબજે લેવા, સરકાર દાખલ કરવા અને દૂર કરવા માટે;

(૨) આવા કોઈપણ માછીમારી ઉપકરણના સાધન દ્વારા પકડેલ કોઈપણ માછલી સરકાર દાખલ કરવા માટે; અને

(૩) પેટા- કલમ (૧)ના ખંડ (ટ)માં નિર્દિષ્ટ કરેલ મુદત દરમિયાન પકડેલ અથવા વેચેલ માછલી સરકાર દાખલ કરવા માટે.

(૩) રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાંથી, કોઈપણ ખાનગી જળક્ષેત્રને, તેના માલિકની અને તત્સમયે તેમાં માછીમારીનો સુવાંગ હક ધરાવતી તમામ વ્યક્તિઓની લેખિત સંમતિથી, આવા નિયમો અથવા તે પૈકીનો કોઈપણ નિયમ લાગુ પાડી શકશે.

પ્રકરણ ૩

નિર્દિષ્ટ વિસ્તારમાં માછીમારીના નિયમન બાબત

નિર્દિષ્ટ વિસ્તારની
અંદર
માછીમારીની
અમુક પ્રવૃત્તિઓનું
નિયમન કરવાની,
તેનું નિયંત્રણ
કરવાની અથવા
તેના પ્રતિબંધ
મૂકવાની સત્તા.

૭. (૧) રાજ્ય સરકાર, પેટા-કલમ (૨)માં ઉલ્લેખેલ બાબતોનું ધ્યાનમાં લઈને, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી, કોઈપણ નિર્દિષ્ટ વિસ્તારમાં,-

(ક) જાહેરનામામાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવા વર્ગ અથવા વર્ગોના માછીમારી વહાણો દ્વારા માછીમારી પર અને તેટલી મુદત સુધી;

(ખ) જાહેરનામામાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે એવા પ્રકારની માછલી તેટલી મુદત સુધી પકડવા પર ;

(ગ) જાહેરનામામાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે એવા માછીમારીના ઉપકરણોના ઉપયોગ પર;

(ઘ) મત્સ્ય ઉછેર પર;

(ચ) જૈવિક નમૂના એકઠા કરવા પર; અને

(છ) માછીમારી માટે ઉપયોગમાં લઈ શકાય તેવા માછીમારી વહાણોની સંખ્યાનું

નિયમન કરી શકશે, તેનું નિયંત્રણ કરી શકશે અથવા તેના પર પ્રતિબંધ મૂકી શકશે.

(૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ જાહેરનામું બહાર પાડતી વખતે, રાજ્ય સરકારે નીચેની બાબતો ધ્યાનમાં લેવી જોઈશે:-

(ક) માછીમારીમાં રોકાયેલ ખાસ કરીને સઢવાળી હોડી, દેશી હોડી અથવા નાવડી જેવા પરંપરાગત મછવાનો ઉપયોગ કરીને માછીમારીમાં રોકાયેલ હોય તેવી વ્યક્તિઓના જુદા જુદા જૂથોના હિતનું રક્ષણ કરવા માટેની જરૂરિયાત,

(ખ) માછલીનું રક્ષણ કરવાની અને વૈજ્ઞાનિક ધોરણે માછીમારીનું નિયમન કરવાની જરૂરિયાત,

(ગ) દરિયાની અંદર અને દરિયા કાંઠા ઉપર કાયદો અને વ્યવસ્થા જાળવવાની જરૂરિયાત, અને

(ઘ) ઠરાવવામાં આવે તેવી કોઈપણ બીજી બાબત.

૮. માછીમારી વહાણનો કોઈપણ માલિક અથવા કપ્તાન, કલમ ૭ હેઠળ બહાર પાડેલ જાહેરનામાનું ઉલ્લંઘન કરીને, માછીમારી માટે માછીમારી વહાણનો ઉપયોગ કરી શકશે નહીં અથવા કરાવડાવી શકશે નહિ અથવા ઉપયોગ કરવા દઈ શકશે નહિ:

કલમ ૭ હેઠળ બહાર પાડેલ જાહેરનામાનું ઉલ્લંઘન કરીને માછીમારીના વહાણોનો ઉપયોગ કરવા પર પ્રતિબંધ.

પરંતુ આવા જાહેરનામાના કોઈપણ મજકૂરનો અર્થ, કોઈપણ નિર્દિષ્ટ વિસ્તાર સિવાયના કોઈપણ વિસ્તારમાં માછીમારીના હેતુ માટે અથવા બીજા કોઈપણ હેતુ માટે આવા બીજા વિસ્તાર સુધી અથવા ત્યાંથી કોઈપણ નિર્દિષ્ટ વિસ્તારમાં થઈને કિનારાથી કિનારા સુધી કોઈપણ માછીમારી વહાણની અવરજવર અટકાવવા તરીકે કરી શકાશે નહિ:

વધુમાં, કોઈપણ નિર્દિષ્ટ વિસ્તારમાં થઈને આવા માછીમારી વહાણના અવરજવરથી સઢવાળી હોડી, દેશી હોડી અથવા નાવડી જેવા કોઈ પરંપરાગત મછવાના ઉપયોગથી નિર્દિષ્ટ વિસ્તારમાં માછીમારીમાં રોકેલ હોય એવી કોઈપણ વ્યક્તિની માલિકીની માછલાં પકડવાની કોઈપણ જાળ અથવા આંકડીને કોઈપણ રીતે નુકસાન થવું જોઈશે નહિ.

૯. કલમ ૧૦ હેઠળ લાઈસન્સ આપેલ ન હોય તેવા કોઈપણ માછીમારી વહાણને, આ અધિનિયમના આરંભની તારીખ (જેનો આમાં હવે પછી “સદરહુ તારીખ” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે) પછી, કોઈપણ નિર્દિષ્ટ વિસ્તારમાં, માછીમારી માટે ઉપયોગમાં લઈ શકાશે નહિ :

લાઈસન્સ આપેલ ન હોય એવા માછીમારી વહાણોના ઉપયોગ પર પ્રતિબંધ.

પરંતુ આ કલમનો કોઈ મજકૂર, સદરહુ તારીખથી છ મહિનાની મુદત અથવા રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી નિર્દિષ્ટ કરે તેવી વધુ મુદત સુધી, સદરહુ તારીખે વિદ્યમાન કોઈપણ માછીમારી વહાણને લાગુ પડશે નહિ.

૧૦. (૧) માછીમારીના વહાણનો માલિક, નિર્દિષ્ટ વિસ્તારમાં અને નિર્દિષ્ટ મુદત સુધી માછીમારી માટે માછીમારી વહાણના ઉપયોગ માટે લાઈસન્સ આપવા લાઈસન્સ આપનાર અધિકારીને અરજી કરી શકશે.

માછીમારી વહાણોને લાઈસન્સ આપવા બાબત.

(૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળની દરેક અરજી, ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં, તેવી વિગતોવાળી અને તેની સાથે તેટલી ફી જોડેલી હોવી જોઈશે.

(૩) લાઈસન્સ આપનાર અધિકારી, પોતાને યોગ્ય લાગે તેવી તપાસ કર્યા પછી અને પેટા-કલમ (૪)માં નિર્દિષ્ટ કરેલા પરિબળોને ધ્યાનમાં લઈને, માછીમારીના વહાણના માલિકને લાઈસન્સમાં જણાવેલ નિર્દિષ્ટ વિસ્તારમાં, માછીમારી માટેનું લાઈસન્સ આપી શકશે અથવા આપવાની ના પાડી શકશે :

પરંતુ કલમ ૧૨ હેઠળ રજિસ્ટર થયેલ ન હોય તેવા માછીમારી વહાણના સંબંધમાં કોઈ લાઈસન્સ આપી શકાશે નહીં:

વધુમાં, માછીમારી વહાણના માલિકને, સુનાવણીની વાજબી તક આપી હોય તે સિવાય, માછીમારી વહાણના સંબંધમાં લાઈસન્સ આપવાની ના પાડી શકાશે નહિ.

(૪) પેટા-કલમ (૩) હેઠળ લાઈસન્સ આપતી અથવા આપવાની ના પાડતી વખતે, લાઈસન્સ આપનાર અધિકારીએ, નીચેના પરિબળો ધ્યાનમાં લેવા જોઈશે :-

(ક) માછીમારી વહાણ રજિસ્ટર થયેલ માછીમારી વહાણ છે કે કેમ;

(ખ) જેની સાથે તે જોડાયેલ હોય તેવા અંગભૂત ભાગો અને માછીમારી ઉપકરણ સહિતની માછીમારી વહાણની સ્થિતિ;

(ગ) કલમ ૭ હેઠળ બહાર પાડેલ કોઈપણ જાહેરનામું;

(ઘ) અરજીમાં નિર્દિષ્ટ મુદત જણાવેલ છે કે કેમ; અને

(ચ) ઠરાવવામાં આવે તેવા બીજા કોઈપણ પરિબળો.

(૫) આ કલમ હેઠળનું લાઈસન્સ, ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં અને તેવી બોલીઓ અને શરતોએ અને તેટલી ફી ચૂકવ્યે, આપવું જોઈશે.

(૬) આ કલમ હેઠળ આપેલ લાઈસન્સ, અગાઉ તેને મોકૂફ રાખવામાં અથવા રદ કરવામાં આવ્યું હોય તે સિવાય, જે તારીખે તે આપવામાં આવ્યું હોય તે તારીખથી ત્રણ વર્ષની મુદત સુધી કાયદેસર ગણાશે અને ઠરાવવામાં આવે તેટલી ફી ચૂકવ્યે, ત્રણ વર્ષની મુદત માટે તેને વખતોવખત તાજું કરી શકાશે.

લાઈસન્સ રદ
કરવા, મોકૂફ
રાખવા અને
સુધારવા બાબત.

૧૧. (૧) લાઈસન્સ આપનાર અધિકારીને, આ અર્થે પોતાને કરેલ ઉલ્લેખ પરથી અથવા અન્યથા એવી ખાતરી થાય કે—

(ક) કલમ ૧૦ હેઠળ આપેલ લાઈસન્સ જરૂરી હકીકતની ખોટી રજૂઆતથી મેળવેલ છે; અથવા

(ખ) લાઈસન્સ ધરાવનારે, વાજબી કારણ સિવાય, જેને અધીન રહીને લાઈસન્સ આપવામાં આવ્યું હોય તેવી કોઈ શરતનું પાલન કર્યું નથી અથવા આ અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ કરેલ નિયમ અથવા તે હેઠળ બહાર પાડેલ કોઈપણ જાહેરનામાની કોઈપણ જોગવાઈનું ઉલ્લંઘન કરેલ છે તો, આ અધિનિયમ હેઠળ, લાઈસન્સ ધરાવનાર, કોઈપણ બીજી શિક્ષાને પાત્ર થાય તેને બાધ આવ્યા સિવાય, લાઈસન્સ આપનાર અધિકારી, લાઈસન્સ ધરાવનારને સુનાવણીની વાજબી તક આપ્યા પછી, લાઈસન્સ મોકૂફ રાખી શકશે અથવા રદ કરી શકશે.

(૨) આ અર્થે કરવામાં આવે તેવા કોઈપણ નિયમોને અધીન રહીને, લાઈસન્સ આપનાર અધિકારી, કલમ ૧૦ હેઠળ આપેલ લાઈસન્સમાં ફેરફાર અથવા સુધારો કરી શકશે.

વહાણના
રજિસ્ટ્રેશન બાબત.

૧૨. (૧) માછીમારીના હેતુ માટે ઉપયોગમાં લેવાતું હોય અથવા ઉપયોગમાં લેવાનો ઈરાદો હોય અને રાજ્યમાં રાખેલ હોય તેવા દરેક વહાણના માલિકે, આ કલમ હેઠળ પોતાનું વહાણ રજિસ્ટર કરાવી લેવું જોઈશે.

(૨)(ક) વહાણના રજિસ્ટ્રેશન માટેની દરેક અરજી, વહાણના માલિકે, ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં, તેવી વિગતોવાળી હોવી જોઈશે અને તેની સાથે તેટલી ફી જોડીને રજિસ્ટર કરનાર અધિકારીને કરવી જોઈશે;

(ખ) એવા વહાણના માલિકે, અરજીમાં, તે જ્યાંથી પોતાના વહાણનું સંચાલન કરવાનો ઈરાદો ધરાવતો હોય તે બંદર અથવા મત્સ્યોદ્યોગ બારું જણાવવા જોઈશે.

(૩) પેટા-કલમ (૨) હેઠળ વહાણના રજિસ્ટ્રેશન માટેની અરજી,—

(ક) આ અધિનિયમના આરંભની તારીખે વિદ્યમાન વહાણના કિસ્સામાં, સદરહુ તારીખથી

ત્રણ મહિનાની અંદર કરવી જોઈશે; અને

(ખ) બીજા કોઈપણ વહાણના કિસ્સામાં, તેના માલિકે, પોતે તેનો માલિક બને તે તારીખથી એક મહિનાની અંદર કરવી જોઈશે.

(૪) જો અરજદાર, રજિસ્ટર કરનાર અધિકારીને એવી ખાતરી કરાવી આપે કે સદરહુ મુદતની અંદર અરજી ન કરવા માટે પોતાને પૂરતું કારણ હતું, તો રજિસ્ટર કરનાર અધિકારી, પેટા-કલમ (૩)માં નિર્દિષ્ટ કરેલ મુદત પછી કરેલ અરજી હાથ ધરી શકશે.

(૫)(ક) રજિસ્ટ્રેશન કરનાર અધિકારી, પોતે યોગ્ય ગણે તેવી તપાસ કર્યા પછી, વહાણના માલિકને રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર આપી શકશે અથવા આપવાની ના પાડી શકશે,

(ખ) રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર, ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં અને તેવી બોલીઓ અને શરતોવાળું હોવું જોઈશે,

(ગ) રજિસ્ટ્રેશન કરનાર અધિકારીએ, રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્રમાં, વહાણનો માલિક જ્યાંથી તેના વહાણનું સંચાલન કરવાનો હોય તે બંદર અથવા મત્સ્યોદ્યોગ-બારાથી નિર્દિષ્ટ કરવું જોઈશે,

(ઘ) રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્રમાંની વિગતો, ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં રાખવાના રજિસ્ટરમાં નોંધાવી જોઈશે.

(૬) પેટા-કલમ (૫) હેઠળ આપેલ રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર, તે જે તારીખે કાઢી આપવામાં આવ્યું હોય તે તારીખથી પાંચ વર્ષની મુદત માટે કાયદેસર ગણાશે, સિવાય કે તે, અગાઉ રદ કરવામાં આવ્યું હોય અને તે ઠરાવવામાં આવે તેટલી ફી ભર્યે, વખતોવખત પાંચ વર્ષની મુદત માટે તાજુ કરી શકાશે.

(૭) આ કલમ હેઠળ રજિસ્ટર થયેલ દરેક વહાણને, રજિસ્ટર કરનાર અધિકારીએ નોંધણી ચિહ્ન આપવું જોઈશે, જેને ઠરાવવામાં આવે તેવી રીતે વહાણ ઉપર પ્રદર્શિત કરવું જોઈશે.

૧૩.(૧) કલમ ૧૨ હેઠળ રજિસ્ટર થયેલ વહાણના કોઈ માલિક, તેને કાઢી આપેલ રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્રમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ હોય તે સિવાયના કોઈપણ બંદર અથવા મત્સ્યોદ્યોગ-બારાથી રજિસ્ટર કરનાર અધિકારીની પૂર્વ પરવાનગી સિવાય પોતાના વહાણનું સંચાલન કરી શકશે નહિ.

(૨) (ક) રજિસ્ટર થયેલ માછીમારી વહાણનો કોઈ માલિક કે જે તેને કાઢી આપેલ રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્રમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ હોય તે સિવાયના કોઈ બંદર અથવા મત્સ્યોદ્યોગ-બારાથી પોતાના વહાણનું સંચાલન કરવાનો ઈરાદો ધરાવતો હોય તો, તે જે બંદર અથવા મત્સ્યોદ્યોગ બારાથી અને જે મુદત માટે પોતાના વહાણનું સંચાલન કરવા ઈરાદો ધરાવતો હોય તેનું નામ અને મુદત અરજીમાં જણાવીને પોતાના વહાણનું તેવી રીતે સંચાલન કરવા માટેની પરવાનગી માટેની અરજી કરી શકશે.

(ખ) ખંડ (ક) હેઠળની અરજી મળ્યે, રજિસ્ટર કરનાર અધિકારી, હુકમથી પરવાનગી આપી શકશે અથવા આપવાની ના પાડી શકશે.

(ગ) રજિસ્ટર કરનાર અધિકારી, હુકમથી, ખંડ (ખ) હેઠળ આપેલી પરવાનગી જે મુદત માટે તે આપવામાં આવી હોય તે મુદત પૂરી થાય તે પહેલાં તેને સમાપ્ત કરી શકશે:

પરંતુ રજિસ્ટર કરનાર અધિકારી, રજિસ્ટર થયેલ વહાણના માલિકને સુનાવણીની વાજબી તક આપ્યા સિવાય, ખંડ (ખ) હેઠળ પરવાનગીની ના પાડી શકશે નહિ અથવા ખંડ (ગ) હેઠળ પરવાનગી સમાપ્ત કરી શકશે નહિ.

રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્રમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ હોય તે સિવાયના વિસ્તાર માટે વહાણનું સંચાલન કરવા માટેની પરવાનગી.

રજિસ્ટર થયેલ
માછીમારી
વહાણના માલિકે
પત્રકો પૂરા પાડવા
બાબત.

૧૪.(૧) રજિસ્ટર થયેલ માછીમારી વહાણના દરેક માલિકે, રજિસ્ટર કરનાર અધિકારીને, ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં, તેટલી મુદત માટે, તેવી તારીખ સુધીમાં અને તેવી રીતે માછીમારી અંગેના પત્રકો પૂરાં પાડવા જોઈશે.

(૨) રજિસ્ટર કરનાર અધિકારી, પેટા-કલમ (૧) હેઠળ પૂરાં પાડેલાં પત્રકો ખરાં અને સંપૂર્ણ છે કે કેમ તેની ખરાઈ કરવા માટે કોઈપણ સમયે, કોઈપણ રજિસ્ટર થયેલ માછીમારી વહાણની તપાસ કરી શકશે.

અમલ બજવણી
અધિકારીની સત્તા.

૧૫. અમલબજવણી અધિકારીને એમ માનવાને કારણ હોય કે કોઈપણ માછીમારી વહાણનો, આ અધિનિયમની અથવા તે હેઠળ કરેલ કોઈ નિયમ અથવા હુકમ અથવા તે હેઠળ બહાર પાડેલ કોઈ જાહેરનામાની કોઈપણ જોગવાઈ અથવા કલમ ૧૦ હેઠળ કાઢી આપેલ લાઈસન્સની કોઈપણ શરતનું ઉલ્લંઘન કરીને, ઉપયોગ થઈ રહ્યો છે અથવા ઉપયોગ કરવામાં આવેલ છે તો, તે —

(૧) એવા વહાણમાં પ્રવેશી શકશે અને ઝડતી લઈ શકશે અને એવા વહાણને અટકાવી શકશે અને તેમાંથી મળેલ કોઈપણ માછલી કબજે લઈ શકશે,

(૨) અટકાવેલ માછીમારી વહાણને ઠરાવવામાં આવે તેવા સ્થળે અને તેવી રીતે રાખી શકશે,

(૩) એવી રીતે કબજે લીધેલ માછલીનો ઠરાવવામાં આવે તેવી રીતે નિકાલ કરી શકશે અને તેની ઊપજ જમા કરાવી શકશે,

(૪) કલમ ૨૧ની પેટા-કલમ (૧)ના ખંડો (ખ), (ગ), (ઘ) અથવા (ચ) હેઠળ ગુનો શિક્ષાપાત્ર હોય તો, કોર્ટને અને બીજા કિસ્સાઓમાં, પોલીસ સ્ટેશનનો હવાલો પરાવર્તતા પોલીસ અધિકારીને ઉલ્લંઘનનો રિપોર્ટ કરી શકશે.

નમો આખરી
જાવા બાબત.

૧૬. કલમ ૧૦ હેઠળ માછીમારી વહાણ માટે લાઈસન્સ આપવાનો અથવા આપવાની ના પાડવાનો અથવા કલમ ૧૧ હેઠળ એવું લાઈસન્સ મોકૂફ રાખવાનો, રદ કરવાનો, તેમાં ફેરફાર કરવાનો અથવા સુધારો કરવાનો લાઈસન્સ આપનાર અધિકારીનો દરેક નિર્ણય અને કલમ ૧૨ હેઠળ રજિસ્ટર કરવાનો અથવા રજિસ્ટ્રેશન રદ કરવાનો અથવા કલમ ૧૩ હેઠળ પરવાનગી આપવાનો અથવા પરવાનગી આપવાની ના પાડવાનો અથવા પરવાનગી સમાપ્ત કરવાનો રજિસ્ટર કરનાર અધિકારીનો દરેક નિર્ણય, કલમ ૧૭ હેઠળની કોઈ અપીલને અધીન રહીને આખરી ગણાશે.

પ્રકરણ ૪

અપીલ અને ફેરતપાસ

અપીલ.

૧૭. (૧) (ક) કલમ ૧૦ હેઠળ માછીમારી વહાણ માટે લાઈસન્સ આપવાની ના પાડતાં અથવા કલમ ૧૧ હેઠળ, માછીમારી વહાણ માટે આપેલ લાઈસન્સને મોકૂફ રાખતાં, રદ કરતાં, ફેરફાર કરતાં અથવા સુધારતાં લાઈસન્સ આપનાર અધિકારીના હુકમથી; અથવા

(ખ) કલમ ૧૨ હેઠળ વહાણનું રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર આપવાની ના પાડતાં અથવા વહાણની નોંધણી રદ કરતાં અથવા કલમ ૧૩ હેઠળ બીજા કોઈ બંદરેથી અથવા મત્સ્યોદ્યોગ બારાથી વહાણનું સંચાલન કરવાની પરવાનગી આપવાની ના પાડતાં અથવા આવી પરવાનગી સમાપ્ત કરતા રજિસ્ટર કરનાર અધિકારીના હુકમથી

નારાજ થયેલી કોઈપણ વ્યક્તિ, તેને જે તારીખે હુકમની જાણ કરવામાં આવી હોય તે તારીખથી ત્રીસ દિવસની અંદર, ન્યાયનિર્ણય કરનાર અધિકારીને અપીલ કરી શકશે:

પરંતુ ન્યાયનિર્ણય કરનાર અધિકારી, ત્રીસ દિવસની મુદત પૂરી થયા પછી પણ અપીલ દાખલ કરી શકશે. પરંતુ અપીલ કરનારે, ન્યાયનિર્ણય કરનાર અધિકારીને એવી ખાતરી કરાવવી જોઈશે કે એવી મુદતની અંદર અપીલ ન કરવા માટે તેને પૂરતું કારણ હતું.

(૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળની અપીલ મળ્યે, ન્યાયનિર્ણય કરનાર અધિકારીએ, અપીલ કરનારને સુનાવણીની વાજબી તક આપ્યા પછી અપીલમાં, પોતાને ન્યાયી અને યોગ્ય લાગે તેવો, હુકમ કરવો જોઈશે.

સન ૧૯૬૩નો
૩૬ મો.

૧૮. કલમ ૧૭માં જણાવેલી મુદતની ગણતરી કરતી વખતે, મુદત અધિનિયમ, ૧૯૬૩ની કલમો ૪ અને ૧૨ની જોગવાઈઓ શક્ય હોય તેટલે સુધી લાગુ પડશે.

મુદત અધિનિયમ
૧૯૬૩ની કલમે
૪ અને ૧૨ લાગુ
પાડવા બાબત.

૧૯. (૧) આ અર્થે કરવામાં આવે તેવા નિયમોને અધીન રહીને, રાજ્ય સરકાર, કલમ ૧૭ હેઠળની અપીલમાં ન્યાયનિર્ણય કરનાર અધિકારીએ કરેલ હુકમની તારીખથી પોતાની મેળે બે વર્ષની અંદર અથવા નારાજ થયેલી વ્યક્તિએ કરેલી અરજી ઉપરથી એક વર્ષની અંદર, આવા કોઈપણ હુકમનું રેકર્ડ મંગાવી શકશે અને તપાસી શકશે અને તેના ઉપર પોતાને ન્યાયી અને યોગ્ય લાગે તેવો હુકમ કરી શકશે.

કેસપાસ.

પરંતુ—

(૧) કલમ ૧૬ હેઠળની અપીલ કરી શકાય તેમ હોય પરંતુ કોઈ અપીલ કરવામાં આવી ન હોય તે કિસ્સામાં, અથવા

(૨) કલમ ૧૭ હેઠળની અપીલ કરવામાં આવી હોય અને આવી અપીલ નિકાલ બાકી હોય તે કિસ્સામાં,

ન્યાયનિર્ણય કરનાર અધિકારીની કોઈ કાર્યવાહીનું રેકર્ડ મંગાવી શકાશે નહિ.

(૨) કોઈ વ્યક્તિને પ્રતિકૂળ અસર થાય તેવો આ કલમ હેઠળ કોઈ હુકમ કરી શકશે નહિ સિવાય કે આવી વ્યક્તિને સુનાવણીની વાજબી તક આપવામાં આવી હતી.

૨૦. આ અધિનિયમથી અથવા તે હેઠળ મત્સ્યોદ્યોગ અધિકારી, લાઈસન્સ આપનાર અધિકારી, રજિસ્ટ્રેશન અધિકારી, ન્યાયનિર્ણય કરનાર અધિકારી અથવા યથાપ્રસંગ, રાજ્ય સરકારને તજવીજ કરવાની અથવા નિર્ણય કરવાની સત્તા હોય તેવા કોઈ પ્રશ્નની તજવીજ કરવાની અથવા નિર્ણય કરવાની કોઈપણ દીવાની કોર્ટને હકૂમત રહેશે નહિ. અને આ અધિનિયમથી અથવા તે હેઠળની કોઈ સત્તા અનુસાર લીધેલ અથવા લેવાના કોઈ પગલાંના સંબંધમાં, કોઈ દીવાની કોર્ટ, કોઈ મનાઈહુકમ આપી શકશે નહિ.

દીવાની કોર્ટની
હકૂમતને બાધ.

પ્રકરણ ૫

ગુના અને શિક્ષા

૨૧. (૧) (ક) જે કોઈ વ્યક્તિ, કલમો ૩, ૪ અથવા ૫ની જોગવાઈઓનું ઉલ્લંઘન કરે તેને ગુનો સાબિત થયે, છ મહિના સુધીની કેદની અથવા દસ હજાર રૂપિયા કરતાં વધુ ન હોય તેટલા દંડની અથવા તે બંને શિક્ષા કરવામાં આવશે.

ગુના અને શિક્ષા.

(ખ) જે કોઈ વ્યક્તિ, કલમ ૮નું ઉલ્લંઘન કરીને માછીમારી માટે માછીમારી વહાણનો

ઉપયોગ કરે તેને ગુનો સાબિત થયે, પચાસ હજાર રૂપિયા કરતાં વધુ ન હોય તેટલા દંડની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

(ગ) જે કોઈ વ્યક્તિ, કલમ ૮૧ નું ઉલ્લંઘન કરીને કોઈ નિર્દિષ્ટ વિસ્તારમાં માછીમારી માટે લાઈસન્સ ધરાવતી ન હોય તેવા માછીમારી વહાણનો ઉપયોગ કરે તેને પચાસ હજાર રૂપિયા કરતાં વધુ ન હોય તેટલા દંડની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

(ઘ) જે કોઈ વ્યક્તિ, કલમ ૧૩ની પેટા-કલમ (૧) નું ઉલ્લંઘન કરીને રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્રમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ હોય તે સિવાયના કોઈ બંદર અથવા મત્સ્યોદ્યોગ બારામાંથી તેનું વહાણ ચલાવે તેને ગુનો સાબિત થયે, વીસ હજાર રૂપિયા કરતાં વધુ ન હોય તેટલા દંડની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

(ચ) જે કોઈપણ વ્યક્તિ, આ અધિનિયમ હેઠળ કરેલ નિયમો અથવા હુકમની કોઈપણ જોગવાઈનો ભંગ કરે તે દસ હજાર રૂપિયા સુધીના દંડની અને ભંગ ચાલુ રહે, ત્યારે આવો ભંગ ચાલુ રહે તે મુદત દરમિયાન રોજના એકસો રૂપિયા કરતાં વધુ ન હોય તેટલા દંડની શિક્ષાને પાત્ર થશે.

(૨) પેટા-કલમ (૧)ના ખંડો (ક) થી (ઘ) પૈકીના કોઈપણ ખંડ હેઠળનો ગુનો ચાલુ હોય ત્યારે, ગુનેગારને, આવો ભંગ ચાલુ રહે તે મુદત દરમિયાન રોજના દસ હજાર રૂપિયાથી વધુ ન હોય તેટલા દંડની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

કંપનીઓએ કરેલા
ગુના.

૨૨. (૧) આ અધિનિયમ હેઠળનો ગુનો કોઈ કંપનીએ કર્યો હોય ત્યારે, ગુનો કરવામાં આવ્યો હોય તે સમયે કંપનીના કાર્ય સંચાલન માટે કંપનીનો હવાલો સંભાળતી તેમજ કંપનીને જવાબદાર હોય તે દરેક વ્યક્તિ તેમજ કંપની તે ગુના માટે દોષિત છે એમ ગણાશે અને તેની સામે કામ ચલાવી શકાશે અને તદ્દનુસાર તેમને શિક્ષા કરી શકાશે:

પરંતુ એવી વ્યક્તિ એમ સાબિત કરે કે ગુનો તેની જાણ બહાર થયો હતો અથવા આવો ગુનો થતો અટકાવવા માટે તેણે તમામ ઘટતી કાળજી લીધી હતી તો, આવી કોઈપણ વ્યક્તિ, આ પેટા-કલમમાંના કોઈ મજકૂરથી આ અધિનિયમમાં જોગવાઈ કરેલી શિક્ષાને પાત્ર થશે નહિ.

(૨) પેટા-કલમ (૧)માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, આ કલમ હેઠળનો ગુનો કોઈ કંપનીએ કર્યો હોય અને તે ગુનો કંપનીના કોઈ ડિરેક્ટર, મેનેજર, સેક્રેટરી કે બીજા અધિકારીની સંમતિથી કરવામાં આવ્યો છે અથવા તેમના પક્ષે થયેલ કોઈ બેદરકારીને લીધે થયેલ છે એમ સાબિત થાય ત્યારે આવો ડિરેક્ટર, મેનેજર, સેક્રેટરી કે અધિકારી પણ તે ગુના માટે દોષિત છે એમ ગણાશે અને તેમની સામે કામ ચલાવી શકાશે અને તદ્દનુસાર તેમને શિક્ષા કરી શકાશે.

સ્પષ્ટીકરણ :- આ કલમના હેતુ માટે-

(ક) “ કંપની ” એટલે કોઈ સંસ્થાપિત મંડળ અને તેમાં પેટી કે વ્યક્તિઓના બીજા એસોસિએશનનો સમાવેશ થાય છે, અને

(ખ) પેટીના સંબંધમાં “ ડિરેક્ટર ” એટલે પેટીનો ભાગીદાર.

ગુનાની ન્યાયિક
નોંધ લેવા બાબત.

૨૩. (૧) ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, કલમ ૨૧ની પેટા-કલમ (૧)ના ખંડ (ક) હેઠળ અથવા કલમ ૬ હેઠળ કરેલા કોઈપણ નિર્મો હેઠળ શિક્ષાને પાત્ર ગુનાની ન્યાયિક નોંધ લેવામાં આવશે.

સન ૧૯૭૪નો
૨ જો.

(૨) કોઈપણ કોર્ટ કલમ ૨૧ની પેટા-કલમ (૧)ના ખંડો (ખ), (ગ), (ઘ), અથવા (ચ) હેઠળ શિક્ષાપાત્ર કોઈ ગુનાની ન્યાયિક નોંધ લઈ શકશે નહિ સિવાય કે અમલ બજવણી અધિકારીએ, કલમ ૧૫ હેઠળ લેખિતમાં રિપોર્ટ કર્યો હોય.

પ્રકરણ ૬

મત્સ્યોદ્યોગ ટર્મિનલ સત્તામંડળ

૨૪. (૧) રાજ્ય સરકાર, હુકમથી, કોઈ ધક્કા, ડક્કા, ગોદી અને બીજા માલ ઉતારવાના સ્થળ અને સમારકામની જગ્યા, બળતણ અને બરફ પૂરો પાડવાના સ્થાપનો, હરાજી ખંડ, માછલી પ્રોસેસ કરવાના પ્લાન્ટ, ગોદામ અને મચ્છી બજાર માટે સત્તામંડળે અલગ રાખેલ તેની નજીકના વિસ્તારો સહિત મત્સ્યોદ્યોગ બારા અને માછલી ઉતારવાની જેટીના વિકાસ, નિભાવ, સંચાલન અને વહીવટ માટે હુકમમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ વિસ્તાર માટે મત્સ્યોદ્યોગ ટર્મિનલ સત્તામંડળ (જેનો આમાં હવે પછી “સત્તામંડળ” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે)ની રચના કરી શકશે.

મત્સ્યોદ્યોગ ટર્મિનલ સત્તામંડળની રચના અને બંધારણ.

(૨) સત્તામંડળ નીચેના સભ્યોનું બનશે જેમને રાજ્ય સરકાર નીમશે:-

(૧)	મત્સ્યોદ્યોગ કમિશનર	અધ્યક્ષ
(૨)	ગુજરાત મેરીટાઈમ બોર્ડમાંથી એક પ્રતિનિધિ	સભ્ય
(૩)	મરીન પ્રોડક્ટસ એક્સપોર્ટ ડેવલપમેન્ટ ઓથોરિટીમાંથી એક પ્રતિનિધિ	સભ્ય
(૪)	ગુજરાત વિદ્યુત બોર્ડમાંથી એક પ્રતિનિધિ	સભ્ય
(૫)	ગુજરાત પાણી પુરવઠા અને ગટરવ્યવસ્થા બોર્ડમાંથી એક પ્રતિનિધિ	સભ્ય
(૬)	ગુજરાત મત્સ્યોદ્યોગ મધ્યસ્થ સહકારી મંડળમાંથી એક પ્રતિનિધિ	સભ્ય
(૭)	રાષ્ટ્રીય કૃષિ અને ગ્રામીણ વિકાસ બેંકમાંથી એક પ્રતિનિધિ	સભ્ય
(૮)	રાષ્ટ્રીય સહકારી વિકાસ નિગમમાંથી એક પ્રતિનિધિ	સભ્ય
(૯)	ફિશ પ્રોસેસર્સ એસોસિએશનમાંથી એક પ્રતિનિધિ	સભ્ય
(૧૦)	બોટ ઓનર્સ એસોસિએશનમાંથી એક પ્રતિનિધિ	સભ્ય
(૧૧)	સીમા શુલ્ક ખાતામાંથી એક પ્રતિનિધિ	સભ્ય
(૧૨)	માછલીના વેપારીઓમાંથી એક પ્રતિનિધિ	સભ્ય
(૧૩)	અગ્રગણ્ય બેન્કમાંથી એક પ્રતિનિધિ	સભ્ય
(૧૪)	સંબંધિત સ્થાનિક નગરપાલિકામાંથી એક પ્રતિનિધિ	સભ્ય
(૧૫)	સંબંધિત પ્રદેશના નાયબ નિયામક	સભ્ય

સત્તામંડળના કાર્યો.

૨૫.(૧) સત્તામંડળ, નીચેના કાર્યો બજાવશે :-

- (ક) મત્સ્યોદ્યોગ હાર્બર ટર્મિનલ વિકસાવવું, તેનું નિયમન અને નિયંત્રણ કરવું;
- (ખ) મત્સ્યોદ્યોગ હાર્બર ટર્મિનલ માટે જમીન સંપાદન કરવી અને સાધનો તથા યંત્રસામગ્રી ખરીદવી;
- (ગ) મત્સ્યોદ્યોગ હાર્બર ટર્મિનલની અંદર વહાણોના આગમન અને પ્રસ્થાન માટે અને કાંઠા પરના સંસ્થાનો માટે સલામતીના પગલાંની જોગવાઈ કરવી;
- (ઘ) મત્સ્યોદ્યોગ હાર્બર ટર્મિનલોની અંદર ત્વરિત અને આરોગ્યપ્રદ રીતે માછલી લાવવા લઈ જવાની અને તેના નિકાલની વ્યવસ્થા કરવી;
- (ચ) મત્સ્યોદ્યોગ બારાને સ્વચ્છ રાખવું અને પ્રદૂષણથી મુક્ત રાખવું;
- (છ) રાજ્ય સરકાર સોંપે તેવા બીજા કાર્યો બજાવવા; અને
- (જ) સત્તામંડળના કાર્યો કાર્યક્ષમ રીતે બજાવવા માટે જરૂરી હોય તેવા બીજા કાર્યો કરવા.

સેવા પૂરી પાડવા માટે રકમ વસૂલ કરવા બાબત.

૨૬. સત્તામંડળ, મત્સ્યોદ્યોગ હાર્બર ખાતે સેવા પૂરી પાડવા માટે, રાજ્ય સરકાર વખતોવખત નક્કી કરે તેટલી રકમ વસૂલ કરી શકશે.

પ્રકરણ ૭

પ્રકીર્ણ

મુદિત.

૨૭. (૧) આ અધિનિયમનો કોઈપણ મજકૂર, કેન્દ્ર સરકારના અથવા રાજ્ય સરકારના અથવા તેવા કેન્દ્ર સરકાર અથવા રાજ્ય સરકારની માલિકીના અથવા નિયંત્રણ હેઠળના કોર્પોરેશનના કોઈપણ વહાણ જેનો સર્વે અને સંશોધન માટે ઉપયોગ કરવામાં આવતો હોય તેને લાગુ પડશે નહિ.

(૨) રાજ્ય સરકારનો એવો અભિપ્રાય થાય કે જાહેર હિતમાં તેમ કરવું જરૂરી છે ત્યારે, તે , રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, કોઈપણ નિર્દિષ્ટ વિસ્તારમાં મત્સ્યોદ્યોગ માટે વપરાતા મત્સ્યોદ્યોગ વહાણોના આવા વર્ગ અથવા વર્ગોને જાહેરનામામાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવી શરતોને અધીન રહીને અને તેટલી મુદત માટે, આ અધિનિયમની તમામ અથવા કોઈપણ જોગવાઈમાંથી મુક્તિ આપી શકશે.

સભ્યો, અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓ રાજ્યસેવકો ગણાશે.

૨૮. સત્તામંડળના તમામ અધિકારીઓ, કર્મચારીઓ અને સભ્યો, આ અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ કરેલા કોઈ નિયમની જોગવાઈઓ અનુસાર કામ કરતા હોય અથવા કામ કરતા હોવાનું અભિપ્રેત હોય ત્યારે, ભારતના કોજદારી અધિનિયમની કલમ ૨૧ના અર્થ મુજબ રાજ્ય સેવકો ગણાશે.

સન ૧૮૬૦નો જથ્થો

શુદ્ધબુદ્ધિથી લીધેલાં પગલાંને રક્ષણ.

૨૯. આ અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ કરેલા નિયમો અથવા હુકમોની જોગવાઈઓ અનુસાર, શુદ્ધબુદ્ધિથી કરેલા અથવા કરવા ધારેલા કોઈ કાર્ય માટે, સત્તામંડળના કોઈપણ સભ્ય અથવા રાજ્ય સરકારના કોઈ અધિકારી અથવા કર્મચારી સામે કોઈ દાવો, ફરિયાદ અથવા બીજી કાનૂની કાર્યવાહી થઈ શકશે નહિ.

નિયમો કરવાની સત્તા.

૩૦. (૧) રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં જાહેરનામા દ્વારા, આ અધિનિયમના હેતુઓ પાર પાડવા માટે નિયમો કરી શકશે.

(૨) ખાસ કરીને અને પૂર્વવર્તી સત્તાની વ્યાપકતાને બાધ આવ્યા સિવાય, રાજ્ય સરકાર, નીચેની તમામ અથવા કોઈપણ બાબત માટે નિયમો કરી શકશે:-

(ક) કલમ ૬ હેઠળ માછલીઓના રક્ષણ બાબત;

(ખ) કલમ ૧૦ની પેટા-કલમ (૨) હેઠળ, જે નમૂનામાં માછીમારી વહાણ માટેનું લાઈસન્સ આપવા માટે અરજી કરવી જોઈશે તે નમૂનો અને આવી અરજી સાથે જોડવી જોઈશે તે વિગતો અને ફી બાબત;

(ગ) કલમ ૧૦ની પેટા-કલમ (૫) હેઠળ, જે નમૂનામાં અને જે બોલીઓ અને શરતોને અધીન રહીને તે માછીમારી વહાણ માટેનું લાઈસન્સ આપી શકાય તે નમૂના અને બોલીઓ અને શરતો બાબત;

(ઘ) કલમ ૧૧ની પેટા-કલમ (૨) હેઠળ, જે અધીન રહીને લાઈસન્સ આપનાર અધિકારી, લાઈસન્સમાં ફેરફાર અથવા સુધારા કરી શકશે તે નિયમો બાબત;

(ચ) કલમ ૧૨ની પેટા-કલમ (૨) હેઠળ, જે નમૂનામાં વહાણના રજિસ્ટ્રેશન માટે અરજી કરવી જોઈશે તે વિગતો અને ફી બાબત;

(છ) કલમ ૧૨ની પેટા-કલમ (૫) હેઠળ, જે નમૂનામાં અને જે બોલીઓ અને શરતોએ રજિસ્ટ્રેશનનું પ્રમાણપત્ર આપવું જોઈશે તે નમૂનો અને બોલીઓ અને શરતો બાબત અને જે નમૂનામાં આવા પ્રમાણપત્રની વિગતો નોંધવા માટે રજિસ્ટર બનાવવું જોઈશે તે નમૂના બાબત;

(જ) કલમ ૧૨ની પેટા-કલમ (૭) હેઠળ, જે રીતે વહાણનું નોંધણી-ચિહ્ન પ્રદર્શિત કરવું જોઈશે તે રીત બાબત;

(ઝ) કલમ ૧૪ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ, માલિકે, જે નમૂનામાં, જે મુદતની અંદર, જે તારીખ સુધીમાં અને જે રીતે પત્રક પૂરું પાડવું જોઈશે તે નમૂનો, મુદત, તારીખ અને રીત બાબત;

(ટ) કલમ ૧૫ હેઠળ, અમલ બજાવણી અધિકારીએ એવી રીતે અટકાવેલ માછીમારી વહાણ જે સ્થળે અને જે રીતે રાખવું જોઈશે તે સ્થળ અને રીત બાબત;

(ઠ) કલમ ૧૫ હેઠળ, અમલ બજાવણી અધિકારીએ એવી રીતે કબજે લીધેલ માછલીઓનો જે રીતે નિકાલ કરવો જોઈશે તે રીત બાબત અને તેની ઉપજ જમા કરાવવા બાબત;

(ડ) કલમ ૧૮ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ, રાજ્ય સરકાર, ન્યાયનિર્ણય કરનાર અધિકારીએ કરેલા હુકમનું રેકર્ડ જેને અધીન રહીને મંગાવી શકશે અને તપાસી શકશે તે નિયમો બાબત; અને

(ઢ) આ અધિનિયમ હેઠળ, ઠરાવવાની અથવા ઠરાવી શકાય તેવી બીજી કોઈપણ બાબત;

(૩) આ કલમથી, મળેલી નિયમો કરવાની સત્તા, પૂર્વપ્રસિદ્ધી પછી કરવામાં આવતા નિયમોની શરતને અધીન રહેશે:

પરંતુ રાજ્ય સરકારને એવી ખાતરી થાય કે તાત્કાલિક પગલાં લેવા માટે જરૂરી જણાય તેવા સંજોગો પ્રવર્તે છે, તો તે, આ કલમ હેઠળ કરવાના કોઈપણ નિયમની પૂર્વપ્રસિદ્ધી વિના ચલાવી શકશે.

(૪) આ કલમ હેઠળ કરેલા તમામ નિયમો, તે કરવામાં આવે તે પછી બનતી ત્વરાએ, ઓછામાં ઓછા ત્રીસ દિવસ સુધી રાજ્ય વિધાનમંડળ સમક્ષ મૂકવા જોઈશે અને જે સત્રમાં તે નિયમો એ રીતે મૂકવામાં આવે તેમાં અથવા ત્યાર પછી, તરતના સત્રમાં, રાજ્ય વિધાનમંડળ તેમાંથી જે કંઈ રદ કરે અથવા રાજ્ય વિધાનમંડળ તેમાં જે કોઈ ફરફાર કરે તેને અધીન રહેશે.

(૫) રાજ્ય વિધાનમંડળ એવી રીતે જે કંઈ રદ કરે અથવા જે કંઈ ફરફાર કરે તે રાજપત્રમાં પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવશે અને તેમ થયે તેનો અમલ થશે.

રદ કરવા બાબત.

૩૧.(૧) આથી, ભારતનો મત્સ્યોદ્યોગ અધિનિયમ, ૧૮૮૭, ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડતો હોય તેટલા પૂરતો રદ કરવામાં આવે છે.

સન ૧૮૮૭નો
૪ થો.

(૨) સદરહુ અધિનિયમ રદ થવા છતાં, સદરહુ અધિનિયમથી અથવા તે હેઠળ (કરેલ કોઈ નિયમ અથવા હુકમ, કાઢેલ કોઈ જાહેરનામું અથવા કરેલ કોઈ નિમણૂક સહિત) કરેલ કોઈપણ કાર્ય અથવા લીધેલ કોઈ પગલું, જેટલે સુધી આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ સાથે અસંગત ન હોય તેટલે સુધી, આ અધિનિયમથી અથવા તે હેઠળ કરેલ અથવા લીધેલ છે એમ ગણાશે અને આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ હેઠળ કરેલ કોઈપણ કાર્ય અથવા લીધેલ કોઈ પગલાંથી રદ કરવામાં ન આવે ત્યાં સુધી તે અમલમાં ચાલુ રહેશે.

ઉદ્દેશો અને કારણો

ગુજરાત રાજ્યમાં તેની શરૂઆતથી, મત્સ્યોદ્યોગ ક્ષેત્રના સમતોલ વિકાસ અને તેની ગુણવત્તા સુધારણા માટે કોઈ અલગ કાયદો નથી. ભારતના મત્સ્યોદ્યોગ અધિનિયમ, ૧૯૮૭ની જોગવાઈઓ, ખાસ કરીને રાજ્ય જ્યારે માછલીની વિવિધ જાતોથી સમૃદ્ધ એવી વ્યાપક સમુદ્રી પટ્ટી ધરાવે છે ત્યારે, મત્સ્યોદ્યોગના નિયમન માટે પૂરતી નથી. સમુદ્રી વનસ્પતિ અને પ્રાણીસૃષ્ટિના વધુ પડતા ઉપયોગ સામે સંરક્ષણ આપવા અને રાજ્યમાં મત્સ્યોદ્યોગનું નિયમન કરવાના હેતુથી, રાજ્યના અંતર્દેશીય અને પ્રાદેશિક જળક્ષેત્રોમાં મત્સ્યોદ્યોગના નિયમન, રક્ષણ સંરક્ષણ અને વિકાસ માટેની જોગવાઈ કરવા માટે યોગ્ય અને ખાસ કાયદો બનાવવાનું જરૂરી જણાયું છે. આ વિધેયકથી, ઉપર્યુક્ત ઉદ્દેશો સિધ્ધ કરવા ધાર્યું છે.

કલમો અંગેની નીચેની નોંધોમાં, વિધેયકની મહત્વની જોગવાઈઓ ટૂંકમાં સમજાવવામાં આવી છે :-

કલમ ૧.-આ કલમથી, અધિનિયમની ટૂંકી સંજ્ઞા, વ્યાપ્તિ અને આરંભ અંગે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૨.-આ કલમથી, વિધેયકમાં વપરાયેલ અમુક શબ્દોની વ્યાખ્યા કરી છે.

કલમ ૩.-આ કલમથી, કોઈ જળક્ષેત્રમાં દારૂગોળો અથવા કોઈ વિસ્ફોટક પદાર્થ વાપરીને માછલીનો નાશ કરવા ઉપર પ્રતિબંધ માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૪.-આ કલમથી, જળક્ષેત્રમાં, ઝેર નાખીને માછલીનો નાશ કરવા ઉપર પ્રતિબંધ માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૫.-આ કલમથી, કોઈ જળક્ષેત્રમાં, વિદેશી માછલી મૂકવા ઉપર પ્રતિબંધ મૂક્યો છે.

કલમ ૬.-આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને, આ કલમમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ બાબતો માટે ખાનગી જળક્ષેત્ર સિવાયના કોઈ જળક્ષેત્રમાં માછલીના રક્ષણ માટે નિયમો કરવાની સત્તા મળે છે. આ કલમથી, આવા ખાનગી જળક્ષેત્રના માલિકની સંમતિથી કોઈ ખાનગી જળક્ષેત્રને આવા નિયમો લાગુ પાડવાની સત્તા પણ રાજ્ય સરકારને મળે છે.

કલમ ૭.-આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને, કોઈ નિર્દિષ્ટ વિસ્તારની અંદર માછીમારીની અમુક પ્રવૃત્તિઓનું નિયમન કરવાની, નિયંત્રણ કરવાની અથવા તેના ઉપર પ્રતિબંધ મૂકવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૮.-આ કલમથી, કલમ ૭ હેઠળ જેના માટે જાહેરનામું બહાર પાડેલ હોય તેવા કોઈ નિર્દિષ્ટ વિસ્તારમાં માછીમારી માટેના કોઈ માછીમાર વહાણોના ઉપયોગ કરવા ઉપર પ્રતિબંધ મૂક્યો છે.

કલમ ૯.-આ કલમથી, માલિકે લાઈસન્સ મેળવ્યા વગર નિર્દિષ્ટ વિસ્તારમાંના કોઈ જળક્ષેત્રમાં માછીમારી માટે વહાણોના ઉપયોગ ઉપર પ્રતિબંધ મૂક્યો છે.

કલમ ૧૦.-આ કલમથી, લાઈસન્સ મેળવવા માટેની કાર્યરીતિ માટે જોગવાઈ કરી છે. તેનાથી લાઈસન્સ આપનાર અધિકારીને, લાઈસન્સ આપવાની અથવા આપવાની ના પાડવાની પણ સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૧-આ કલમથી, લાઈસન્સ રદ કરવાની, મોકૂફ રાખવાની અને સુધારવાની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૧૨.-આ કલમથી, માછીમારીના હેતુ માટે ઉપયોગમાં લેવાતું હોય અથવા ઉપયોગમાં લેવાનો, ઈરાદો હોય તેવા માછીમારી વહાણોના માલિકે તેનું વાહન રજિસ્ટર કરાવવું જોઈશે તેવી જોગવાઈ કરી છે. તેનાથી આવા રજિસ્ટ્રેશન માટેની કાર્યરીતિની પણ જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૧૩.- આ કલમથી, રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્રમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ હોય તે સિવાયના કોઈ બંદર અથવા મત્સ્યોદ્યોગ બારામાં રજિસ્ટર થયેલ માછીમારી વહાણનું સંચાલન કરવા માટે રજિસ્ટર કરનાર અધિકારીની પરવાનગી મેળવવા માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૧૪.- આ કલમથી, માછીમારી વહાણના માલિકે માછીમારીનું પત્રક પૂરું પાડવાની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૧૫.- આ કલમથી, અમલબજવણી અધિકારીને, અધિનિયમની કોઈપણ જોગવાઈનું ઉલ્લંઘન કરીને ઉપયોગમાં લેવાતા હોય તેવા માછીમારી વહાણમાં પ્રવેશવાની, તેની ઝડપી લેવાની અને તે કબજે લેવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૬.- આ કલમથી, લાઈસન્સ આપનાર અધિકારી અને રજિસ્ટર કરનાર અધિકારીના હુકમોને આખરી ગણવા બાબતની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૧૭.- આ કલમમાં, લાઈસન્સ આપનાર અધિકારી અને રજિસ્ટર કરનાર અધિકારીના હુકમ સામે ન્યાયનિર્ણય અધિકારી સમક્ષ અપીલ માટે જોગવાઈ છે.

કલમ ૧૮.- આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને, ન્યાયનિર્ણય કરનાર અધિકારીએ પસાર કરેલા હુકમનું રેકર્ડ મંગાવવાની અને તપાસવાની અને તેના ઉપર પોતાને ન્યાયી અને યોગ્ય લાગે તે હુકમ પસાર કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૦.- આ કલમથી, દીવાની કોર્ટની હકૂમતને બાધ મૂક્યો છે.

કલમ ૨૧.- આ કલમથી, અધિનિયમની અથવા તે હેઠળ કરેલા નિયમો અથવા હુકમની કોઈ જોગવાઈના ઉલ્લંઘન માટેના દંડની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૨૨.- આ કલમથી, કંપનીઓએ કરેલા ગુના માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૨૩.- આ કલમથી, ગુનાની ન્યાયિક નોંધ લેવા માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૨૪.- આ કલમથી, મત્સ્યોદ્યોગ ટર્મિનલ સત્તામંડળની રચના અને બંધારણની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૨૫.- આ કલમથી, સત્તામંડળે બજાવવાના કાર્યો માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૨૬.- આ કલમથી, સત્તામંડળને ફિશરીઝ ટર્મિનલ ખાતે સેવા પૂરી પાડવા માટે, રાજ્ય સરકાર નક્કી કરે તેટલી રકમ ચાર્જ કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૭.- આ કલમથી, સરવે અને સંશોધનના હેતુ માટે ઉપયોગમાં લેવાતા હોય તેવા કેન્દ્ર અથવા રાજ્ય સરકાર અથવા કોર્પોરેશનની માલિકીના વહાણોને અધિનિયમની જોગવાઈઓમાંથી મુક્તિ આપી છે. તેનાથી રાજ્ય સરકારને, માછીમારી વહાણોના આવા વર્ગ અથવા વર્ગોને, અધિનિયમની તમામ અથવા તે પૈકીની કોઈપણ જોગવાઈઓમાંથી મુક્તિ આપવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૮.— આ કલમથી, સત્તામંડળના અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓ અને સભ્યો રાજ્યસેવકો ગણાશે એવી જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૨૯.— આ કલમથી, શુદ્ધબુધ્ધિથી કરેલ કૃત્યો માટે સામાન્ય ક્ષતિપૂર્તિ માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૩૦.— આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને, અધિનિયમના હેતુઓ પાર પાડવા માટે, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, નિયમો કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૩૧.— આ કલમથી, ભારતનો મત્સ્યોદ્યોગ અધિનિયમ, ૧૮૮૭ રદ કરવા માટેની અને અપવાદો માટેની જોગવાઈ કરી છે.

ભૂપેન્દ્રસિંહ ચુડાસમા

એચ-૧૮૦૭-૫

૫૬

નાણાકીય યાદી

આ વિધેયકથી, મત્સ્યોદ્યોગ અધિકારી, લાઈસન્સ આપનાર અધિકારી, ન્યાયનિર્ણય કરનાર અધિકારી વગેરેની નિમણૂક માટેની જોગવાઈ કરી છે. વિભાગનો વિદ્યમાન સ્ટાફ આવા અધિકારીઓના કાર્યો બજાવશે, આ ગણતરીથી રાજ્યની તિજોરી ઉપર કોઈ નાણાકીય જવાબદારી પડશે નહિ. તેથી, આ વિધેયક, અધિનિયમિત કરવામાં અને અમલમાં લાવવામાં આવે તો, તેનાથી, રાજ્યના એકત્રિત ફંડમાંથી કોઈ વધારાના ખર્ચનો સમાવેશ થશે નહિ.

ભૂપેન્દ્રસિંહ ચુડાસમા

ધારાકીય સત્તા સોંપવાની યાદી

આ વિધેયકમાં, નીચેની બાબતોના સંબંધમાં ધારાકીય સત્તાની સોંપણીનો સમાવેશ થાય છે:-

કલમ ૧.-(૧) આ કલમની પેટા-કલમ (૩)થી, રાજ્ય સરકારને, જે તારીખે આ અધિનિયમ અમલમાં આવશે તે તારીખ, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી, નક્કી કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨.-(૧) આ કલમની પેટા-કલમો (ક), (ગ), (છ), (ટ) અને (દ)થી, રાજ્ય સરકારને, અનુક્રમે, ન્યાયનિર્ણય કરનાર અધિકારી, અમલ બજવણી અધિકારી, મત્સ્યોદ્યોગ અધિકારી, લાઈસન્સ આપનાર અધિકારી અને રજિસ્ટ્રેશન અધિકારીની નિમણૂક કરવાની સત્તા મળે છે.

(૨) આ કલમની પેટા-કલમ (ડ)થી, રાજ્ય સરકારને, માછીમારી બારાને અડીને આવેલા વિસ્તારોની નિર્દિષ્ટ કરવાની સત્તા મળે છે.

(૩) આ કલમની પેટા-કલમ (ધ)થી, રાજ્ય સરકારને, નિર્દિષ્ટ અંતર્દેશીય જળક્ષેત્રના વિસ્તાર અથવા પ્રાદેશિક જળક્ષેત્રના વિસ્તારને નિર્દિષ્ટ વિસ્તાર તરીકે રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી, નિર્દિષ્ટ કરવાની સત્તા મળે છે.

(૪) આ કલમની પેટા-કલમ (ન)થી, રાજ્ય સરકારને, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી અંતર્દેશીય જળક્ષેત્રને નિર્દિષ્ટ અંતર્દેશીય જળક્ષેત્ર તરીકે નિર્દિષ્ટ કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૪.- આ કલમની પેટા-કલમ (૨)થી, રાજ્ય સરકારને, રાજ્યપત્રમાં, જાહેરનામાથી, કોઈપણ નિર્દિષ્ટ વિસ્તારમાં કલમ ૧ની જોગવાઈનો અમલ મોકૂફ રાખવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૬.-(૧) આ કલમની પેટા-કલમ (૧)થી, રાજ્ય સરકારને, તેમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ તમામ અથવા તે પૈકી કોઈપણ બાબતો માટે નિયમો કરવાની સત્તા મળે છે.

(૨) આ કલમની પેટા-કલમ (૧)ના ખંડ (ટ)ના સ્પષ્ટીકરણથી રાજ્ય સરકારને મોસમ ન હોવાની મુદત, રાજ્યપત્રમાં, જાહેરનામાથી, નિર્દિષ્ટ કરવાની સત્તા મળે છે.

(૩) આ કલમની પેટા-કલમ (૩)થી, રાજ્ય સરકારને, કોઈપણ ખાનગી જળક્ષેત્રને, તેના માલિકની અને તેમાં માછીમારીનો સુવાંગ હક ધરાવતી તમામ વ્યક્તિઓની લેખિત સંમતિથી, આવા નિયમો રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી લાગુ પાડવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૭.-(૧) આ કલમની પેટા-કલમ (૧)થી, રાજ્ય સરકારને, પેટા-કલમ (૨)માં નિર્દિષ્ટ કરેલ બાબતો માટે, કોઈપણ નિર્દિષ્ટ વિસ્તારમાં, અમુક માછીમારી પ્રવૃત્તિઓનું નિયમન કરવાની, તેનું નિયંત્રણ કરવાની, તેના પર પ્રતિબંધ મૂકવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૮.- આ કલમના પરંતુકથી, રાજ્ય સરકારને, કોઈપણ નિર્દિષ્ટ વિસ્તારમાં લાઈસન્સ સિવાય, માછીમારી વહાણનો ઉપયોગ માટેની મુદત, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી વધારવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૦.-(૧) આ કલમની પેટા-કલમ (૨)થી, રાજ્ય સરકારને, લાઈસન્સ આપવા માટેની અરજીનો નમૂનો, તેમાં જે વિગતો હોવી જોઈશે તે વિગતો અને તેની સાથે જોડવી જોઈશે તે ફી, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૨) આ કલમની પેટા-કલમ (૪)ના ખંડ (ચ)થી, રાજ્ય સરકારને, લાઈસન્સ આપતી વખતે અથવા આપવાની ના પાડતી વખતે વિચારણામાં લેવાના કોઈપણ બીજા પરિબળો, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૩) આ કલમની પેટા-કલમ (પ) થી, રાજ્ય સરકારને, લાઈસન્સનો નમૂનો અને જે બોલીઓ અને શરતોએ અને જેટલી ફીની ચૂકવણી થયે લાઈસન્સ આપવું જોઈશે તે બોલીઓ અને શરતો અને ફી, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૪) આ કલમની પેટા-કલમ (દ) થી, રાજ્ય સરકારને, લાઈસન્સ તાજુ કરવા માટે ચૂકવવાની ફી નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૧.-આ કલમની પેટા-કલમ (૨) થી, રાજ્ય સરકારને, જેને અધીન રહીને લાઈસન્સ આપનાર અધિકારી લાઈસન્સમાં ફેરફાર અથવા સુધારો કરી શકશે તે બાબતો, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૨.-(૧) આ કલમની પેટા-કલમ (૨) ના ખંડ (ક) થી, રાજ્ય સરકારને, વહાણના રજિસ્ટ્રેશન માટેની અરજીનો નમૂનો, તેમાં જે વિગતો હોવી જોઈશે તે વિગતો, તેની સાથે જોડવી જોઈશે તે ફી, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૨) આ કલમની પેટા-કલમ (પ) ના ખંડ (ખ) થી, રાજ્ય સરકારને, વહાણના રજિસ્ટ્રેશનના પ્રમાણપત્રનો નમૂનો, જે બોલીઓ અને શરતોએ રજિસ્ટ્રેશનનું પ્રમાણપત્ર આપવું જોઈશે તે બોલીઓ અને શરતો, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૩) આ કલમની પેટા-કલમ (પ) ના ખંડ (ઘ) થી, રાજ્ય સરકારને, જેમાં પ્રમાણપત્રની વિગતો નોંધવી જોઈશે તે નિયમોથી રજિસ્ટરનો નમૂનો, ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૪) આ કલમની પેટા-કલમ (દ) થી, રાજ્ય સરકારને, રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર તાજુ કરવા માટે ચૂકવવી જોઈશે તેટલી ફી, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૫) આ કલમની પેટા-કલમ (૭) થી, રાજ્ય સરકારને, વહાણ ઉપર નોંધણી ચિહ્ન જે રીતે પ્રદર્શિત કરવું જોઈશે તે રીત, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૪.-આ કલમની પેટા-કલમ (૧) થી, રાજ્ય સરકારને, રજિસ્ટર થયેલ માછીમારી વહાણોના માલિકે, જે નમૂનામાં, જેટલા સમયની અંદર અને જે રીતે માછીમારીનું પત્રક પૂરું પાડવું જોઈશે, તે નમૂનો, સમય અને રીત નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૫.-(૧) આ કલમની પેટા-કલમ (૨) થી, રાજ્ય સરકારને, અટકાવેલ માછીમારી વહાણને, જે સ્થળે અને જે રીતે રાખવું જોઈશે તે સ્થળ અને રીત, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૨) આ કલમની પેટા-કલમ (૩) થી, રાજ્ય સરકારને, જે રીતે માછલીનો નિકાલ કરવો જોઈશે અને તેની ઊપજ જમા કરાવવી જોઈશે તે રીત, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૪.-આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને, હુકમથી મત્સ્યોદ્યોગ ટર્મિનલ સત્તામંડળની રચના કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૬.-આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને, માછીમારી બંદર ખાતે સેવાઓ પૂરી પાડવા માટે સત્તામંડળે ચાર્જ કરવાની રકમ નક્કી કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૭.-આ કલમની પેટા-કલમ (૨)થી, રાજ્ય સરકારને, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, માછીમારી વહાણોના અમુક વર્ગને, આવા જાહેરનામામાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેટલી મુદત માટે, અધિનિયમની જોગવાઈઓમાંથી મુક્તિ આપવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૩૦.-આ કલમની પેટા-કલમ (૧)થી, રાજ્ય સરકારને, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, સામાન્ય રીતે અધિનિયમના હેતુઓ પાર પાડવા માટે અને ખાસ કરીને, તેની પેટા-કલમ (૨)માં નિર્દિષ્ટ કરેલ તમામ અથવા તે પૈકીની કોઈપણ બાબત માટે નિયમો કરવાની સત્તા મળે છે.

ઉપર્યુક્ત ધારાકીય સત્તાની સોંપણી આવશ્યક અને સામાન્ય પ્રકારની છે.

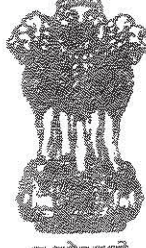
તારીખ ૨૬મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩.

ભૂપેન્દ્રસિંહ ચુડાસમા.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

ગાંધીનગર,
તારીખ : ૨૬મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩.

વી. એમ. કોઠારે,
ગુજરાત સરકારના સચિવ,
વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV] FRIDAY, FEBRUARY 21, 2003/PHALGUNA 2, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

વેધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ,
સચિવાલય, ગાંધીનગર, તા. ૨૭મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩

તારીખ : ૨૭મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩ ના ગુજરાત રાજપત્ર, (અસાધારણ)માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા સન
૨૦૦૩ ના ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક : ૮ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોને જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT BILL NO. 8 OF 2003.THE GUJARAT WATER SUPPLY AND SEWERAGE BOARD
(AMENDMENT) BILL, 2003.*A BILL**further to amend the Gujarat Water Supply and Sewerage Board Act, 1978.*

ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમોના નિયમ-૧૨૭-અ ના પરંતુક અન્વયે આપવામાં આવેલી અધ્યક્ષની સંમતિથી નીચેનું વિધેયક પ્રસિધ્ધ કર્યું છે.

સન ૨૦૦૩નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક. ૮.

ગુજરાત પાણી પુરવઠા અને ગટર વ્યવસ્થા બોર્ડ (સુધારા) વિધેયક,
૨૦૦૩.

ગુજરાત પાણી પુરવઠા અને ગટર વ્યવસ્થા બોર્ડ અધિનિયમ, ૧૯૭૮ વધુ સુધારવા બાબત વિધેયક.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચેના અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

૧. (૧) આ અધિનિયમ ગુજરાત પાણી પુરવઠા અને ગટર વ્યવસ્થા બોર્ડ (સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.

ટૂંકી સંજ્ઞા અને
આરંભ.

(૨) તે રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, નક્કી કરે તેવી તારીખે અમલમાં આવશે.

સન ૧૯૭૮નો
ગુજરાતનો ૧૮મો.

૨. ગુજરાત પાણી પુરવઠા અને ગટર વ્યવસ્થા બોર્ડ અધિનિયમ, ૧૯૭૮માં, કલમ ૪માં, પેટા-કલમ (૧)માં, ખંડ (જ)ને બદલે નીચેનો મજકૂર મૂકવો :-

સન ૧૯૭૮ના
ગુજરાતના
૧૮મા
અધિનિયમની
કલમ ૪ નો
સુધારો.

“(૨) જેઓ અર્થશાસ્ત્ર અથવા વિકાસ આયોજન અને ઈજનેરી ક્ષેત્રે નિષ્ણાત હોય તેવી વ્યક્તિઓમાંથી રાજ્ય સરકારે નીમવાના ચાર સભ્યો અને આવા સભ્યોમાંથી એક મહિલા હોવી જોઈશે.”.

૩

ઉદ્દેશો અને કારણો.

રાજ્ય સરકારની માલિકીના અને નિયંત્રણ હેઠળના બોર્ડ અને કોર્પોરેશનમાં મહિલાઓને પ્રતિનિધિત્વ આપવાની રાજ્ય સરકારની સામાન્ય નીતિ અનુસાર જેઓ અર્થશાસ્ત્ર અથવા વિકાસ આયોજન અને ઈજનેરી ક્ષેત્રે નિષ્ણાત હોય તેવા રાજ્ય સરકારે નીમવાના ચાર સભ્યોમાંથી એક મહિલા નીમવાની રાજ્ય સરકારને સત્તા આપીને ગુજરાત પાણી પુરવઠા અને ગટર વ્યવસ્થા બોર્ડમાં મહિલાને પ્રતિનિધિત્વ આપવા ધાર્યું છે.

આ વિધેયકથી, ઉપર્યુક્ત ઉદ્દેશ સિધ્ધ કરવા માટે ગુજરાત પાણી પુરવઠા અને ગટર વ્યવસ્થા બોર્ડ અધિનિયમ, ૧૯૭૮ની કલમ ૪ સુધારવા ધાર્યું છે.

નરોત્તમભાઈ પટેલ

ધારાકીય સત્તા સોંપવાની યાદી

આ વિધેયકમાં, નીચેના બાબતોના સંબંધમાં ધારાકીય સત્તાની સોંપણીનો સમાવેશ થાય છે :-

કલમ ૧.- આ કલમની પેટા-કલમ (૨) થી, રાજ્ય સરકારને અધિનિયમ જે તારીખે અમલમાં આવશે તે તારીખ રાજપત્રમાં, જાહેરનામાથી, નકકી કરવાની સત્તા મળે છે.

તારીખ : ૨૭મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩

નરોત્તમભાઈ પટેલ

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

વી. એમ. કોઠારે,

ગુજરાત સરકારના સચિવ,

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

ગાંધીનગર,

તારીખ : ૨૭મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

FRIDAY, FEBRUARY 28, 2003/PHALGUNA 9, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

સભ્ય ડૉ. માયાબેન કોડનાનીએ તા. ૨૮મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩ના રોજ દાખલ કરેલું. નીચેનું
વિધેયક ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમોના નિયમ-૧૨૭-અ અન્વયે સામાન્ય માહિતી અર્થે પ્રસિદ્ધ કરવામાં
આવે છે :-

GUJARAT BILL NO. 9 OF 2003.

THE GUJARAT PREVENTION OF CONTEMPT OF THE
PEOPLE (BY PUBLIC SERVANT) BILL, 2003.

A BILL

to provide for the protection of the people from insult and disrespect shown by public servant against them and for assuring dignity of the individual.

સન ૨૦૦૩નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક ૯

ગુજરાત (રાજ્ય સેવક દ્વારા) લોક-તિરસ્કાર નિવારણ
વિધેયક, ૨૦૦૩.

રાજ્ય સેવક દ્વારા લોકોને થતા અપમાન અને માનહાનિમાંથી તેમને
રક્ષણ આપવા માટે અને વ્યક્તિના ગૌરવની સુદૃઢતા માટે જોગવાઈ
કરવા બાબત વિધેયક.

આથી, ભારતના ગુજરાતરાજ્યના ચોપનમાં વર્ષમાં નીચેની અધિનિયમ કરવામાં આવે છે:-

૧. (૧) આ અધિનિયમ 'ગુજરાત (રાજ્ય સેવક દ્વારા) લોક-તિરસ્કાર નિવારણ અધિનિયમ, ૨૦૦૩' કહેવાશે.
- (૨) તે સમગ્ર ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડે છે.
- (૩) તે તરત જ અમલમાં આવશે.

ટૂંકી સંજ્ઞા
વ્યાપ્તિ અને
આરંભ

૨. આ અધિનિયમમાં, સંદર્ભથી અન્યથા અપેક્ષિત ન હોય, તો-

વ્યાખ્યા

- (૧) 'લોક-તિરસ્કાર' એ શબ્દો આમાં હવે પછી નીચેના કોઈપણ વર્ણન હેઠળ આવતું રાજ્ય સેવક દ્વારા થતું કોઈ કાર્ય અથવા કાર્યલોપ સૂચવે છે :-
- (ક) ફરજ સમય દરમિયાન કામ કરવાનું ઠાળવા માટે ફરતા ફરવું અથવા ફરજ પરની જગ્યાએથી ગેરહાજર રહેવું તે.
- (ખ) ફરજ સમય દરમિયાન, પોતાની ફરજ પરની જગ્યાએ, પોતાની ફરજનો ભાગ ન હોય તેવાં વર્તમાનપત્રો, સામયિકો અથવા અન્ય પુસ્તકો વાંચવા અથવા રેડિયો સંભળવાં તે.
- (ગ) ફરજ સમય દરમિયાન પોતાની ફરજ પરની જગ્યાએ અસાધ્ય રીતે બેસવું અથવા વર્તવું તે.
- (ધ) કોઈપણ સરકારી કામ અથવા તપાસ માટે આવતી કોઈ વ્યક્તિને ધોગ્ય રીતે અને સભ્યતાથી જવાબ ન આપવો તે.
- (ચ) કોઈ વ્યક્તિએ કરેલી કોઈ લેખિત અરજીનો ધોગ્ય રીતે અને મુદ્દાસર જવાબ ન આપવો તે.

- (છ) ગલીય અથવા માઈ લાગે તેવી ભાષા વાપરીને કોઈ વ્યક્તિનું અપમાન કરવું અથવા તેની માનહાનિ કરવી તે.
- (જ) રાજ્ય સેવકને સોંપેલી તેની ફરજ અથવા કામગીરી માટે જરૂરી ન હોય તેવી કોઈપણ વસ્તુ કોઈ વ્યક્તિ પાસેથી માંગવી અથવા સ્વીકારવી તે.
- (ઝ) કોઈ વ્યક્તિને ખોટી માહિતી પૂરી પાડવી તે.
- (ટ) કોઈ વ્યક્તિને મદદ કરવામાં અથવા પૂરી પાડવામાં ઉપેક્ષા કરવી તે.
- (ઠ) રાજ્ય સરકારે બહાર પાડેલા કોઈપણ કાયદા, નિયમ, હુકમ અથવા આદેશની અવજા કરવી તે.

(૨) "રાજ્ય સેવક" એટલે-

- (ક) રાજ્ય સરકારની નોકરીમાં હોય અથવા તેનો પગાર મેળવતી હોય તેવી અથવા રાજ્ય સરકાર તરફથી કોઈપણ સરકારી ફરજ બજાવવા માટે, ફી અથવા કમિશન પેટે મહેનતાણું મેળવતી દરેક વ્યક્તિ.
- (ખ) કેન્દ્ર અથવા રાજ્ય અધિનિયમ હેઠળ સ્થપાયેલ સ્થાનિક સત્તામંડળની અથવા કોર્પોરેશનની અથવા કંપની અધિનિયમ, ૧૯૫૬ની કલમ ૬૧૭ માં વ્યાખ્યા કર્યા પ્રમાણેની સરકારી કંપનીની નોકરીમાં હોય અથવા તેનો પગાર મેળવતી હોય તેથી દરેક વ્યક્તિ, પણ તેમાં ભારતના કોજદારી અધિનિયમમાં વ્યાખ્યા કર્યા પ્રમાણેના "ન્યાયાધીશ" નો સમાવેશ થતો નથી.

સન ૧૯૫૬નો
૧લો.
સન ૧૯૬૦નો
૪૫મો.

તિરસ્કાર માટે
શિક્ષા.

૩ લોક-તિરસ્કાર કરતા કોઈ રાજ્ય સેવકને, છ મહિનાની મુદતની સાદી કેદની અથવા બે હજાર રૂપિયા સુધીના દંડની અથવા તે બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે :

પરંતુ ન્યાયાધીશને સંતોષ થાય તે રીતે, માફી માંગવામાં આવ્યે, રાજ્ય સેવકને મુક્ત કરી શકાશે અથવા કરેલી શિક્ષા ઘટાડી શકાશે.

હકુમત

૪ જે કોઈ વ્યક્તિને એમ લાગે અથવા જેને એવી જાણ થાય કે કોઈપણ રાજ્ય સેવકે લોક-તિરસ્કાર કર્યો છે તે વ્યક્તિ, જેની હકુમતમાં કહેવાતો તિરસ્કાર થયો હોય તે દીવાની ન્યાયાધીશને, પોતાનાં અને સાક્ષીઓ હોય તો, તેના સમર્થક સોગંદનામા અને તેની પાસે ઉપલબ્ધ હોય તેવા તમામ અથવા કોઈપણ દસ્તાવેજ પુરાવા સાથે, અરજી કરી શકશે :

પરંતુ આ કલમમાં ઉલ્લેખેલ અરજી રૂબરૂ આપી શકાશે અથવા ટપાલ દ્વારા મોકલી શકાશે.

કારણદર્શક
નોટિસ.

૫ દીવાની ન્યાયાધીશે ત્રણ દિવસની અંદર અરજદારને અરજી મળ્યાની પહોંચ આપવી જોઈશે અથવા ટપાલ દ્વારા મોકલવી જોઈશે અને આઠ દિવસની અંદર સંબંધિત રાજ્ય સેવક ઉપર કારણદર્શક નોટિસ કાઢવી જોઈશે.

રાજ્ય સેવકે
સોગંદનામા
સાથે જવાબ
આપવા
બાબત.

૬ દીવાની ન્યાયાધીશ પાસેથી કારણદર્શક નોટિસ મેળવનાર રાજ્ય સેવકે, કારણદર્શક નોટિસ મળ્યાના દસ દિવસની અંદર, તેના અથવા તેણીના બચાવ માટે પોતાનાં અને સાક્ષીઓ હોય તો તેના સોગંદનામા સાથે અને તેની પાસે ઉપલબ્ધ હોય તેવા તમામ અથવા કોઈપણ દસ્તાવેજ પુરાવા સાથે, પોતાનો જવાબ લોકલવો જોઈશે.

સુનાવણી અને
નિર્ણય.

૭ રાજ્ય સેવક પાસેથી જવાબ મળ્યા પછી, દીવાની ન્યાયાધીશ, રૂબરૂ સુનાવણી માટે અરજદારને અને રાજ્ય સેવકને બોલાવવાનું જરૂરી જણે, તો ત, તેના માટે તારીખ નક્કી કરશે અને તેની જાણ સંબંધિત અરજદારને અને રાજ્ય સેવકને કરશે અને તે બંનેને સાંભળ્યા પછી કલમ ૩ હેઠળ જરૂરી હુકમ કરશે અથવા અરજી કાઢી નાખશે.

હાઈકોર્ટ ફેરતપાસ કરવા બાબત.	૮. દિવાની ન્યાયાધીશનો હુકમ, ફેરતપાસમાં હાઈકોર્ટ, કોર્ટપજા પક્ષકારની અરજી ઉપરથી અથવા પોતાની મેળે કરેલા કોર્ટપજા સુધારા, ફેરફાર અથવા સુધારા-વધારાને આધીન રહીને, આખરી ગણાશે.
શુધ્ધ બુદ્ધિથી કરેલ કાર્યો બદલ રસજા.	૯. કોર્ટપજા કોર્ટને, રાજ્ય સેવક દ્વારા થયેલ લોક-તિરસ્કાર સંબંધમાં આ અધિનિયમ હેઠળ દિવાની ન્યાયાધીશો લીધેલ કોર્ટપજા પગલાંની અથવા આપેલ કોર્ટપજા નિર્ણયની કાયદેસરતા સામે વાંધો ઉઠાવવાની હકૂમત રહેશે નહિ અને આ અધિનિયમ અનુસાર શુધ્ધ બુદ્ધિથી કરેલ અથવા કરવા ધારેલ કોર્ટ કાર્યના સંબંધમાં કોર્ટપજા વ્યક્તિ સામે કોઈ દાવો અથવા અન્ય કાનૂની કાર્યવાહી થઈ શકશે નહિ.
અન્ય કાયદા હેઠળ પગલાં લેવા માટે મનાઈ નથી.	૧૦. આ અધિનિયમમાંનો કોર્ટપજા મજકૂર, તત્સમયે અમલમાં હોય તેવા કોઈ અન્ય કાયદા અથવા નિયમો હેઠળ, જેના માટે રાજ્ય સેવક જવાબદાર હોય તેવું કોઈ પગલું લેવાની મનાઈ કરે છે અથવા નિયંત્રણ મૂકે છે એમ ગણાશે નહિ.
નિયમો કરવાની સત્તા.	૧૧. (૧) રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી, આ અધિનિયમના હેતુઓ સિધ્ધ કરવા માટે નિયમો કરી શકશે. (૨) આ કલમ હેઠળ કરેલા તમામ નિયમો, તે કરવામાં આવે તે પછી, બનતી ત્વરાએ, રાજ્ય વિધાનમંડળ સમક્ષ ઓછામાં ઓછા ત્રીસ દિવસ સુધી મુકવા જોઈશે અને જે સત્રમાં તે આવી રીતે મુકવામાં આવ્યા હોય તે સત્ર અથવા ત્યારપછી તરત આવતા સત્ર દરમિયાન રાજ્ય વિધાનમંડળ તેમાંથી જે કંઈ રદ કરે અથવા રાજ્ય વિધાનમંડળ તેમાં જે કંઈ ફેરફાર કરે તેને આધીન રહેશે. (૩) રાજ્ય વિધાનમંડળ એવી રીતે જે કંઈ રદ કરે અથવા તેમાં જે કંઈ ફેરફાર કરે તે રાજ્યપત્રમાં પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવશે અને તેમ થયે તે અમલમાં આવશે.

ઉદ્દેશો અને કારણો

ભારતનું સંવિધાન આનુષંગિક વ્યક્તિના ગૌરવને માન્ય રાખે છે, પણ સ્વાતંત્ર્યના આ ઓગણપચાસમા વર્ષ દરમિયાન લોકોને અનુભવે એમ લાગે છે કે લોકશાસનને બદલે, રાજ્ય સેવકો ઘણી વખત રાજ્યમાંના સામાન્ય લોકોની જાહેરમાં માનહાનિ કરે છે અને તેમનું અપમાન કરે છે અને ઘણી વખત તેમની સાથે એવું વર્તન કરે છે કે મોટા ભાગના લોકો સરકારી વહીવટમાં વિશ્વાસ ગુમાવી બેસે છે અને તેથી, રાજ્ય સેવકો દ્વારા થતા અપમાન અને માનહાનિમાંથી લોકોને રક્ષણ આપવા માટે અને વ્યક્તિના ગૌરવની સુદૃઢતા માટે, કેટલાક સરળ અને અર્થ-ન્યાયિક સંક્ષિપ્ત ઉપાયો જરૂરી છે.

આ વિધેયકથી ઉપરના ઉદ્દેશો સિધ્ધ કરવા ધાર્યું છે.

તારીખ : ૩૦મી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૩.

ડી.મયાબેન કોડનાની
વિ.સ.સ.

ધારાકીય સત્તા સોંપવાની યાદી

વિધેયકની કલમ ૧૧થી રાજ્ય સરકારને અધિનિયમના હેતુઓ સિધ્ધ કરવા માટે નિયમો કરવાની સત્તા મળે છે.

(અપર્યુક્ત ધારાકીય સત્તાની સોંપણી આવશ્યક અને સામાન્ય પ્રકારની છે.)

તારીખ : ૩૦મી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૩.

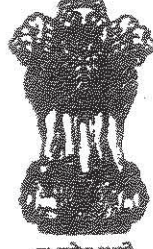
ડી.મયાબેન કોડનાની
વિ.સ.સ.

ગાંધીનગર

તારીખ : ૨૮મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩.

ડી. એમ. પટેલ,
સચિવ,
ગુજરાત વિધાનસભા.

સરકારી મધ્યમ મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV] FRIDAY, FEBRUARY 28, 2003/PHALGUNA 9, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

સત્ય ડૉ. માયાબેન કોડનાનીએ તા. ૨૮મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩ના રોજ દાખલ કરેલું. નીચેનું
વિધેયક ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમોના નિયમ-૧૨૭-અ અન્વયે સામાન્ય માહિતી અર્થે પ્રસિદ્ધ કરવામાં
આવે છે :-

GUJARAT BILL NO. 10 OF 2003.

**THE GUJARAT PROHIBITION ON OBSCENE
ADVERTISEMENTS, PHOTOGRAPHS AND
POSTERS BILL, 2003.**

A BILL

*to provide for the prohibition on obscene advertisements, photographs
and posters in the State of Gujarat*

સન ૨૦૦૩નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક ૧૦

**ગુજરાત અશ્લીલ જાહેરખબર, ફોટોગ્રાફ અને પોસ્ટર પ્રતિબંધ
વિધેયક, ૨૦૦૩.**

**ગુજરાત રાજ્યમાં અશ્લીલ જાહેરખબરો, ફોટોગ્રાફ અને પોસ્ટરો
ઉપરના પ્રતિબંધ માટે જોગવાઈ કરવા બાબત વિધેયક**

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમાં વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે:--

૧. (૧) આ અધિનિયમ 'ગુજરાત અશ્લીલ જાહેરખબર, ફોટોગ્રાફ અને પોસ્ટર પ્રતિબંધ
અધિનિયમ, ૨૦૦૩' કહેવાશે.
(૨) તે સમગ્ર ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડે છે.
(૩) તે તુરત જ અમલમાં આવશે.

ટૂંકી સંજ્ઞા
વ્યાપ્તિ અને
આરંભ.

સન ૧૮૬૦નો
જપમો.

૨. આ અધિનિયમમાં, સંદર્ભથી અન્યથા અપેક્ષિત ન હોય તો "અશ્લીલ" એ શબ્દનો
અર્થ, ભારતના ફોજદારી અધિનિયમમાં તેનો જે અર્થ કરવામાં આવ્યો છે તે થશે.

વ્યાખ્યા.

૩. કોઈપણ વ્યક્તિએ કોઈપણ પ્રકારના અશ્લીલ જાહેરખબર, ફોટોગ્રાફ અથવા પોસ્ટર
પ્રસિધ્ધ કરવા નહિ, વેચવા નહિ, ભાડે આપવા નહિ, જાહેરમાં પ્રદર્શિત કરવા નહિ અથવા
કોઈપણ રીતે ફેલાવામાં મૂકવા નહિ અથવા પ્રસિધ્ધિની, વેચાણના, ભાડાના, વહેંચણીના, જાહેર
પ્રદર્શનના અથવા ફેલાવાના હેતુઓ માટે કોઈ અશ્લીલ જાહેરખબર, ફોટોગ્રાફ અથવા પોસ્ટર
તૈયાર કરવા નહિ, બનાવવા નહિ અથવા પોતાના કબજામાં રાખવા નહિ.

અશ્લીલ
જાહેરખબરો,
ફોટોગ્રાફ અને
પોસ્ટરો ઉપર
પ્રતિબંધ.

૪. જે કોઈ વ્યક્તિ કલમ-૩ની જોગવાઈનું ઉલ્લંઘન કરે અથવા તેમાં મદદગીરી કરે તેને,
શિક્ષા, દોષિત ઠર્યે, એક વર્ષ સુધીની કેદની અથવા એક હજાર રૂપિયા સુધીના દંડની અથવા એ
બન્ને શિક્ષા થશે.

શિક્ષા.

ઉદ્દેશો અને કારણો

હાલમાં અશ્લીલ જાહેરખબરો, ફોટોગ્રાફ અને પોસ્ટરોનું પ્રકાશન મોટા પાયે થાય છે, આથી સામાન્યતઃ સમાજ માટે અને વિશેષતઃ યુવાન પેઢી માટે અતંદુરસ્ત વાતાવરણ સર્જાય છે, આ બાબત લોકોના નીતિમત્તાના સામાન્ય ખ્યાલની સદંતર વિરુદ્ધ છે.

તેથી, આ અનૈતિક પદ્ધતિ અટકાવવા માટેનો સમય પાકી ગયો છે, કેમ કે વિદ્યમાન કાયદા અને તે અન્વયેના નિયમો અપૂરતા અને બિન અસરકારક જણાયા છે.

તેથી આ વિધેયક.

તારીખ : ૩૦મી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૩.
ગાંધીનગર.

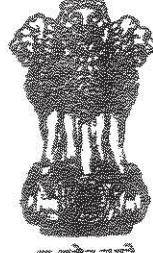
ડૉ. માયાબેન કોડનાની
વિ.સ.સ.

ગાંધીનગર
તારીખ ૨૮મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩.

ડી. એમ. પટેલ,
સચિવ,
ગુજરાત વિધાનસભા.

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

VOL XLIV] FRIDAY, FEBRUARY 28, 2003/PHALGUNA 9, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

સત્ય ડૉ. ચંદ્રીકાબેન ચુડાસમાએ તા. ૨૮મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩ના રોજ દાખલ કરેલું, નીચેનું
વિધેયક ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમોના નિયમ-૧૨૭-અ અન્વયે સામાન્ય માહિતી અર્થે પ્રસિદ્ધ કરવામાં
આવે છે :-

Gujarat Bill No. 11 of 2003.

**THE GUJARAT PROHIBITION OF EVE-TEASING BILL,
2003.**

A BILL

*to prohibit Eve-teasing and to provide for certain other matters
connected therewith.*

સન ૨૦૦૩નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક ૧૧.

ગુજરાત સ્ત્રી છેડતી પ્રતિબંધ વિધેયક, ૨૦૦૩.

સ્ત્રીઓની છેડતી ઉપર પ્રતિબંધ મૂકવા અને તેની સાથે સંકળાયેલી અન્ય અમુક બાબતો માટે જોગવાઈ કરવા બાબત, વિધેયક.

સ્ત્રીઓની છેડતી ઉપર પ્રતિબંધ મૂકવાનું અને તેની સાથે સંકળાયેલી અન્ય અમુક બાબતો માટે જોગવાઈ કરવાનું હેતુ છે:

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમાં વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં

ટૂંકી સંજ્ઞા,
વ્યાપ્તિ અને
આરંભ.

આવે છે :-

૧. (૧) આ અધિનિયમ 'ગુજરાત સ્ત્રી છેડતી પ્રતિબંધ અધિનિયમ, ૨૦૦૩' કહેવાશે.

(૨) તે સમગ્ર ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડે છે.

વ્યાખ્યા.

(૩) રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી, નક્કી કરે તે તારીખે અમલમાં લાવવા.

૨. આ અધિનિયમમાં, સંદર્ભથી અન્યથા અપેક્ષિત ન હોય તો,—

(ક) "પુરુષ" શબ્દ માનવ જાતિના ગમે તે વયના નરનો નિર્દેશ કરે છે
"સ્ત્રી" શબ્દ ગમે તે વયની નારીનો નિર્દેશ કરે છે;

સ્ત્રી છેડતી.

(ખ) "જાહેર સ્થળ" એટલે કે લોકોના ઉપયોગ માટે ઠરાવેલું હોય અથવા બોલો જેમાં પ્રવેશ કરી શકતા હોય તેવું કોઈ સ્થળ અને તેમાં કોઈપણ જાહેર વાહનનો સમાવેશ છે.

સ્ત્રી છેડતી માટે
શિક્ષા.

૩. 'સ્ત્રી છેડતી' એટલે કોઈ પુરુષ કોઈ જાહેર સ્થળે કોઈ સ્ત્રીને પજવણી ધાપ તે રીતે બોલીને અથવા લખીને અથવા નિશાની વડે અથવા કોઈ અશ્લીલ શબ્દ ગાઈને કે ઉચ્ચારીને અથવા દ્રશ્ય રજૂઆતથી અથવા ચેતનાળાથી અથવા ગીત અથવા કાવ્ય દ્વારા કોઈ કૃત્ય કરવું.

૪. (૧) કોઈ વ્યક્તિ, સ્ત્રી છેડતી કરે તો તેને, પ્રથમવાર દોષિત ઠરેથી, પંદર દિવસ સુધીની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે અને તે દંડને પણ પાત્ર થશે:

પરંતુ એવા કિસ્સાઓમાં કેદની મુદત, સાત દિવસથી ઓછી હોવી જોઈશે નહિ.

(૨) બીજીવાર અથવા તે પછી દોષિત ઠરે તે પ્રસંગે, ગુનેગારને એક મહિના સુધીની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે અને તે દંડને પણ પાત્ર થશે:

ગુનાચના
પોલીસ
અધિકારીના
અને બિન
જામીની હોવા
બાબત.

પરંતુ એવા કિસ્સાઓમાં કેદની મુદત, પંદર દિવસથી ઓછી હોવી જોઈશે નહિ.

૫. જે તે સમયે અમલમાં હોય તેવા અન્ય કોઈ કાયદામાં ગમે તે કોઈપણ મજકૂર હોય તે છતાં, આ અધિનિયમ હેઠળનો ગુનો, પોલીસ અધિકારનો અને બિન જામીની ગણાશે.

સંશ્લેષ રીતે
કેસની ઇન્સાફી
કાર્યવાહી
કરવાની કોર્ટની
સત્તા.

૬. ફાજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩માં ગમે તે મજકૂર હોય તે, છતાં આ અધિનિયમ હેઠળના તમામ ગુનાની મેજિસ્ટ્રેટ સંક્ષિપ્ત ઇન્સાફી કાર્યવાહી કરવી જોઈશે અને સદરજુ અધિનિયમની કલમો ૨૬૨ થી ૨૬૫ (બંને સહિત) તી જોગવાઈઓ, શક્ય હોય તેટલે સુધી, આવા ઇન્સાફી કાર્યવાહીને લાગુ પડશે.

સન ૧૯૭૪નો

૨જો.

૩
ઉદ્દેશો અને કારણો

તાજેતરના વર્ષોમાં, ખાસ કરીને જાહેર સ્થળોએ સ્ત્રી છેડતીની ફરીયાદોમાં સુચક વધારો થયો છે અને સામાન્ય કાયદાની વિદ્યમાન જોગવાઈઓ, આવી વધતી જતી કનડગત અસરકારક રીતે હલ કરવા માટે અપૂરતી જણાઈ છે. સ્ત્રી છેડતી એ સમાજ ઉપરનું કલંક છે, અને તેને શરૂઆતથી જ ડામવું જોઈએ, તેથી, આ સામાજિક સમસ્યા હલ કરવાના ઉદ્દેશથી વૈધાનિક પગલાં લેવાનું જાહેર હિતમાં ઈષ્ટ છે. આથી આવું વૈધાનિક પગલું ગુનેગારોને માનસિક રીતે પ્રતિબંધક સાબિત થાય તે માટે સ્ત્રી છેડતીનો ગુનો પોલીસ અધિકારીનો અને બિન-જામીની બનાવવો જોઈશે. ત્વરિત ન્યાયના હિતમાં કસોની સંક્ષિપ્ત કાર્યવાહી કરવા માટે પણ જોગવાઈ કરવી જોઈએ.

આ વિધેયકથી, ઉપયુક્ત ઉદ્દેશોસિધ્ધ કરવા ધાર્યું છે.

ગાંધીનગર,
તારીખ ૧૧ મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩.

ડૉ. ચંદ્રીકાબેન યુડાસમા
વિ. સ. સ.

ધારાકીય સત્તા સોંપવાની યાદી

વિધેયકમાં, નીચેની બાબતમાં ધારાકીય સત્તાની સોંપણીનો સમાવેશ થાય છે :-

કલમ ૧ (૩).-આ કલમથી, એવી જોગવાઈ કરી છે કે રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાંથી નક્કી કરે તેવી તારીખે અધિનિયમ અમલમાં આવશે.

ઉપર્યુક્ત દરખાસ્ત સામાન્ય પ્રકારની છે.

ગાંધીનગર
તારીખ : ૧૧ મી, ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩.

ડૉ. ચંદ્રીકાબેન યુડાસમા
વિ. સ. સ.

ગાંધીનગર
તારીખ ૨૮મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩.

ડી. એમ. પટેલ,
સચિવ,
ગુજરાત વિધાનસભા.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRAORDINARY
PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV] MONDAY, MARCH 3, 2003/PHALGUNA 12, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarat translation of Bill, Acts and Notification other than
these published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૩ માર્ચ, ૨૦૦૩.

તારીખ ૩ માર્ચ ૨૦૦૩ ના ગુજરાત રાજપત્ર, (અસાધારણ) માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત
અધિનિયમ ક્રમાંક : ૧નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT ACT NO. 1 OF 2003.

ગુજરાત વિધાનમંડળના નીચેના અધિનિયમને રાજ્યપાલે સન ૨૦૦૩ના માર્ચ મહિનાની ૧લી તારીખે અનુમતિ આપી હોવાથી, તે આથી સર્વે લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવે છે.

વી. એમ. કોઠારે,
ગુજરાત સરકારના સચિવ,
વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

GUJARAT ACT NO. 1 OF 2003.

AN ACT

to repeal the Gujarat New Capital (Periphery) Control Act, 1960.

સન ૨૦૦૩નો ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક : ૧.

(રાજ્યપાલની અનુમતિ મળ્યા પછી, સન ૨૦૦૩ ના માર્ચ મહિનાની ૩જી તારીખે "ગુજરાત રાજપત્ર"માં (અંગ્રેજીમાં) પ્રથમ પ્રસિધ્ધ કરેલો.)

ગુજરાતની નવી રાજધાની (ધેરાવા)નું નિયંત્રણ કરવા બાબતનો અધિનિયમ, ૧૯૬૦ રદ કરવા
બાબત અધિનિયમ

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

૧. (૧) આ અધિનિયમ ગુજરાતની નવી રાજધાની (ધેરાવા)નું નિયંત્રણ (રદ કરવા બાબત) અધિનિયમ, ટૂંકી સંજ્ઞા અને ૨૦૦૩ કહેવાશે. આરંભ.

(૨) તે સન ૨૦૦૨ ના જુલાઈ મહિનાની ૧લી તારીખે અમલમાં આવ્યો છે એમ ગણાશે.

સન ૧૯૬૦નો
ગુજરાતનો ૧૦મો.

૨. ગુજરાતની નવી રાજધાની (ધેરાવા)નું નિયંત્રણ કરવા બાબતનો અધિનિયમ, ૧૯૬૦ આથી રદ કરવામાં આવે છે.

સન ૧૯૬૦નો
ગુજરાતનો ૧૦મો
અધિનિયમ રદ
કરવા બાબત.

સન ૨૦૦૩નો
ગુજરાતનો
વટહુકમ ૧લો.

૩. ગુજરાતની નવી રાજધાની (ધેરાવા)નું નિયંત્રણ (રદ કરવા બાબત) વટહુકમ, ૨૦૦૩ આથી રદ કરવામાં આવે છે.

રદ કરવા બાબત.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

MONDAY, MARCH 3, 2003/PHALGUNA 12, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૩ માર્ચ, ૨૦૦૩.

તારીખ ૩ માર્ચ, ૨૦૦૩ના ગુજરાત રાજપત્ર, ભાગ ૪ (અસાધારણ)માં
અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક : ૨નો ગુજરાતી
અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT ACT NO. 2 OF 2003.

THE NORTH GUJARAT UNIVERSITY (AMENDMENT)
ACT, 2003

ગુજરાત વિધાનમંડળના નીચેના અધિનિયમને રાજ્યપાલે સન ૨૦૦૩ના માર્ચ મહિનાની ૧લી તારીખે અનુમતિ આપી હોવાથી, તે આથી સર્વે લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવે છે.

વી. એમ. કોઠારે,

ગુજરાત સરકારના સચિવ,
વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

GUJARAT ACT NO. 2 OF 2003

AN ACT

furthor to amend the North Gujarat University Act, 1986.

સન ૨૦૦૩નો ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક : ૨.

(રાજ્યપાલની અનુમતિ મળ્યા પછી, સન ૨૦૦૩ના માર્ચ મહિનાની ૩જી તારીખે “ગુજરાત રાજપત્ર”માં (અંગ્રેજીમાં) પ્રથમ પ્રસિધ્ધ કરેલો.)

ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી અધિનિયમ, ૧૯૮૬ વધુ સુધારવા બાબત અધિનિયમ.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

૧. (૧) આ અધિનિયમ ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી (સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે. ટૂંકી સંજ્ઞા અને આરંભ.

(૨) તે તરત જ અમલમાં આવશે.

સન ૧૯૮૬નો
ગુજરાતનો ૨૨મો.

૨. ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી અધિનિયમ, ૧૯૮૬ (જેનો આમાં હવે પછી, ‘મુખ્ય અધિનિયમ’ તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે)માં, દીર્ઘ સંજ્ઞામાં, “ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી”, એ શબ્દોને બદલે, “હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી” એ શબ્દો મૂકવા.

દીર્ઘ સંજ્ઞાનો
સુધારો.

૩. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૧માં, પેટા-કલમ (૧)માં, “ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી અધિનિયમ, ૧૯૮૬” એ શબ્દો અને આંકડાને બદલે, “હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી અધિનિયમ, ૧૯૮૬” એ શબ્દો મૂકવા.

સન ૧૯૮૬ના
ગુજરાતના
૨૨માની કલમ
૧નો સુધારો.

૪. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૨માં, ખંડ (૧૬)માં, “ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી અધિનિયમ” એ શબ્દોને બદલે, “હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી અધિનિયમ” એ શબ્દો મૂકવા.

સન ૧૯૮૬ના
ગુજરાતના
૨૨માની કલમ
૨નો સુધારો.

૫. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૩માં, પેટા-કલમ (૧)માં, “ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી” એ શબ્દોને બદલે, “હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી” એ શબ્દો મૂકવા.

સન ૧૯૮૬ના
ગુજરાતના
૨૨માની કલમ
૩નો સુધારો.

સન ૧૯૮૬ના
ગુજરાતના ૨૨
અધિનિયમમાં
નવી કલમ ૭૮ક
દાખલ કરવા
બાબત.

૬. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૭૮ પછી, નીચેની નવી કલમ દાખલ કરવી :-

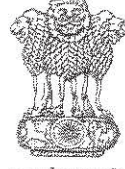
“વિદ્યમાન કાયદાઓ, લેખો, ૭૮ક. (૧) ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી
વિ.માં ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, (સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ (જેનો
અધિનિયમ, ૧૯૮૬ અને આમાં હવે પછી, “સદરહુ અધિનિયમ”
ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટીના તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે)નો આરંભ
ઉલ્લેખોના અર્થઘટન બાબત. થયેથી, કોઈ વિદ્યમાન કાયદા અથવા લેખ
અથવા દસ્તાવેજમાંના -

સન ૨૦૦૩નો
ગુજરાતનો રજો.

- (ક) “ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી અધિનિયમ, ૧૯૮૬” એ શબ્દપ્રયોગના
કોઈ ઉલ્લેખનું અર્થઘટન, જાણે કે તે “હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત
યુનિવર્સિટી અધિનિયમ, ૧૯૮૬” હોય તેમ કરવામાં આવશે, અને
(ખ) “ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી” એ શબ્દપ્રયોગના કોઈ ઉલ્લેખનું અર્થઘટન,
જાણે કે તે “હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી” હોય તેમ કરવામાં
આવશે.

- (૨) સદરહુ અધિનિયમના આરંભ પહેલા, ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટીએ કરેલ
કોઈ કૃત્ય અથવા તેણે અથવા તેની વિરુદ્ધ ફાઈલ કરેલ કોઈ દાવા અથવા
અન્ય કાર્યવાહી, હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટીએ કરેલ અથવા
યથાપ્રસંગ, તેણે અથવા તેની વિરુદ્ધ ફાઈલ કરેલ છે તેમ ગણાશે.

સ્પષ્ટીકરણ :- આ કલમના હેતુ માટે, “વિદ્યમાન કાયદો” એટલે સદરહુ
અધિનિયમના આરંભની તરત પહેલા ગુજરાત રાજ્યના કોઈપણ ભાગમાં
અમલમાં હોય તેવા, ભારતના સંવિધાનની સાતમી અનુસૂચિમાંની યાદી
૨ અને ૩માં નિર્દિષ્ટ કરેલી બાબતોના સંબંધમાં બીજા કોઈપણ સક્ષમ
સત્તામંડળના વિધાનમંડળનો કોઈપણ અધિનિયમન અને તેમાં, આવા
કોઈ અધિનિયમન હેઠળ કરેલ, ઠરાવેલ અથવા બહાર પાડેલ કાયદાનું
પીઠબળ ધરાવતા કોઈપણ સ્ટેચ્યુટ, વટહુકમ, નિયમ, પેટા-કાયદો, વિનિયમ,
હુકમ, જાહેરનામું, યોજના, નમૂનો અથવા બીજો લેખ.”

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

MONDAY, MARCH 3, 2003/PHALGUNA 12, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than those published in other parts.

વેધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૩ માર્ચ, ૨૦૦૩.

તારીખ ૩ માર્ચ, ૨૦૦૩ના ગુજરાત રાજપત્ર, ભાગ ૪ (અસાધારણ)માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક : ૩નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT ACT NO. 3 OF 2003.

**THE BOMBAY PRIMARY EDUCATION
(GUJARAT AMENDMENT) ACT, 2003.**

ગુજરાત વિધાનમંડળના નીચેના અધિનિયમને રાજ્યપાલે સન ૨૦૦૩ના માર્ચ મહિનાની ૩જી તારીખે અનુમતિ આપી હોવાથી, તે આથી સર્વ લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવે છે.

વી. એમ. કોઠારે,

ગુજરાત સરકારના સચિવ,

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

GUJARAT ACT NO. 3 OF 2003

AN ACT

further to amend the Bombay primary Education Act, 1947.

સન ૨૦૦૩નો ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક : ૩.

(રાજ્યપાલની અનુમતિ મળ્યા પછી, સન ૨૦૦૩ના માર્ચ મહિનાની ૩જી તારીખે “ગુજરાત રાજપત્ર”માં (અંગ્રેજીમાં) પ્રથમ પ્રસિધ્ધ કરેલો.)

મુંબઈ પ્રાથમિક શિક્ષણ અધિનિયમ, ૧૯૪૭ વધુ સુધારવા બાબત અધિનિયમ.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

૧. (૧) આ અધિનિયમ, મુંબઈ પ્રાથમિક શિક્ષણ (ગુજરાત સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ ટૂંકી સંજ્ઞા અને કહેવાશે. આરંભ.

(૨) તે, સન ૧૯૮૮ના જૂન મહિનાની ૧૧મી તારીખે અમલમાં આવ્યો છે એમ ગણાશે.

૨. મુંબઈ પ્રાથમિક શિક્ષણ અધિનિયમ, ૧૯૪૭ (જેનો આમાં હવે પછી, “મુખ્ય અધિનિયમ” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે)માં, કલમ ૨માં,- સન ૧૯૪૭ના મુંબઈના ૬૧મા અધિનિયમની કલમ ૨નો સુધારો.

(૧) ખંડ (૫) પછી, નીચેનો ખંડ દાખલ કરવો :-

“(૫ક) “ અધિકૃત અધિકારી ” એટલે રાજ્ય સરકાર, હુકમથી નિમણૂક કરે તેવા અધિકારી;”;

(૨) ખંડ (૧૮) પછી, નીચેના ખંડો ઉમેરવા :-

“(૨૦) “ શિક્ષક ” એટલે પ્રાથમિક શાળાના શિક્ષક ;

(૨૧) “વિદ્યાસહાયક” એટલે મુખ્ય શિક્ષકની દેખરેખ અને નિયંત્રણ હેઠળ પ્રાથમિક શાળામાં શિક્ષક અને બાળકો (વિદ્યાર્થીઓ) ને સહાય કરવા માટે કરારથી નિમાયેલ વ્યક્તિ.”.

૩. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૧૩માં, પેટા-કલમ (૨) માં, ખંડ (૬) પછી નીચેનો ખંડ દાખલ કરવો :- સન ૧૯૪૭ના મુંબઈના ૬૧મા અધિનિયમની કલમ ૧૩નો સુધારો.

“(૬૬) રાજ્ય સરકાર અથવા યથાપ્રસંગ, અધિકૃત અધિકારીના અભિપ્રાય મુજબ જરૂરી હોય તેટલી સંખ્યામાં વિદ્યાસહાયકો નિભાવવા; ”.

૧ ૧૯૪૭નો
મંઈનો ૬૧મો.

૪. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૧૭માં, પેટા-કલમ (૧) માં, ખંડ (ક) પછી નીચેનો ખંડ દાખલ કરવો :-

“(કક) રાજ્ય સરકારના અભિપ્રાય મુજબ જરૂરી હોય તેટલી સંખ્યામાં વિદ્યાસહાયકો નિભાવવા;”.

સન ૧૯૪૭ના
મુંબઈના ૬૧મા
અધિનિયમની
કલમ ૧૭નો
સુધારો.

૫. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૨૦માં,-

સન ૧૯૪૭ના
મુંબઈના ૬૧મા
અધિનિયમની
કલમ ૨૦નો
સુધારો.

(૧) પેટા-કલમ (૧) પછી, નીચેની પેટા-કલમ દાખલ કરવી :-

“(૧ક) દરેક જિલ્લા શાળા મંડળે અને દરેક અધિકૃત નગરપાલિકાએ અને માન્ય ખાનગી પ્રાથમિક શાળાએ, રાજ્ય સરકાર અથવા અધિકૃત અધિકારીની મંજૂરીથી, રાજ્ય સરકાર અથવા યથાપ્રસંગ, અધિકૃત અધિકારીના અભિપ્રાય મુજબ જરૂરી હોય તેટલી સંખ્યામાં વિદ્યાસહાયકો નિભાવવા જોઈશે.”.

(૨) પેટા-કલમ (૪) પછી, નીચેની નવી પેટા-કલમો દાખલ કરવી :-

“(૫) રાજ્ય સરકાર, ઠરાવવામાં આવે તેવી સત્તા વાપરવા અને તેવા કાર્યો બજાવવા માટે વિદ્યાસહાયક સમિતિ એ નામની રાજ્ય સ્તરની સમિતિ રચી શકશે.

(૬) રાજ્ય સરકાર ઠરાવવામાં આવે તેવી સત્તા વાપરવા અને કાર્યો બજાવવા માટે ગ્રામ શિક્ષણ સમિતિ અને ગ્રામ શાળા બાંધકામ સમિતિ રચી શકશે.”.

વિદ્યાસહાયકોની
પસંદગી.

૬. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૨૩ પછી, નીચેની નવી કલમ દાખલ કરવી :-

સન ૧૯૪૭ના
મુંબઈના ૬૧મા
અધિનિયમમાં
નવી કલમ ૨૩ક
દાખલ કરવા
બાબત.

“૨૩ક . (૧) વિદ્યાસહાયકોની પસંદગી માટે,

(ક) દરેક જિલ્લા માટે, ઠરાવવામાં આવે તેવી વ્યક્તિઓની બનેલી;

(ખ) દરેક અધિકૃત નગરપાલિકાના વિસ્તાર માટે, ઠરાવવામાં આવે તેવી વ્યક્તિઓની બનેલી;

(ગ) માન્ય ખાનગી પ્રાથમિક શાળાઓ માટે, ઠરાવવામાં આવે તેવી વ્યક્તિઓની બનેલી;

પસંદગી સમિતિ રહેશે;

(૨) વિદ્યાસહાયકની નિમણૂક માટેની લાયકાતો ઠરાવવામાં આવે તેવી રહેશે.

(૩) પસંદગી સમિતિએ, ઠરાવવામાં આવે તેવા માપદંડથી અને તેવી રીતે વિદ્યાસહાયક તરીકેની નિમણૂક માટે ઉમેદવારોની પસંદગી કરવી જોઈશે.

(૪) જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણ અધિકારી અથવા નગર શાળા મંડળના વહીવટી અધિકારી અથવા અનુદાન મેળવતી ખાનગી પ્રાથમિક શાળાના મેનેજિંગ ટ્રસ્ટી, જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણ અધિકારીની મંજૂરીથી અથવા યથાપ્રસંગ, પસંદગી સમિતિએ આપેલ આદેશો અનુસાર અને વિદ્યાસહાયક યોજનામાં

જણાવેલી ઠરાવવામાં આવે તેવી બોલીઓ અને શરતોને અધીન રહેશે, ઉમેદવારોની નિમણૂક કરી શકશે.

- (૫) જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણ અધિકારી અથવા નગર શાળા મંડળના વહીવટી અધિકારી અથવા યથાપ્રસંગ, અનુદાન મેળવતી માન્ય ખાનગી શાળાના કિસ્સામાં, જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણ અધિકારી અથવા યથાપ્રસંગ, જિલ્લા શિક્ષણ અધિકારીની મંજૂરીથી સંચાલકમંડળ સાથે ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં અને તેવી બોલીઓ અને શરતોએ કરાર કરેલ હોય તે સિવાય, કોઈ વ્યક્તિને વિદ્યાસહાયક તરીકે નીમી શકાશે નહિ.
- (૬) વિદ્યાસહાયકની ફરજો ઠરાવવામાં આવે તેવી રહેશે.
- (૭) આ અધિનિયમની કલમો ૨૦ અને ૨૩માં અને ગુજરાત પંચાયત અધિનિયમ, ૧૯૮૮ની કોઈપણ જોગવાઈમાં વિરુદ્ધનો ગમે તે મજકૂર હોય તેમ છતાં, આ કલમની જોગવાઈઓની અસર રહેશે.

સન ૧૯૮૮નો
ગુજરાતનો
૧૮મો.

સન ૧૯૪૭ના
મુંબઈના ૬૧મા
અધિનિયમની
કલમ ૬૩નો
સુધારો.

૭. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૬૩માં,-

- (૧) પેટા-કલમ (૨) માં, ખંડ (કઅ) પછી, નીચેના ખંડો દાખલ કરવા:-
- “(કબ) વિદ્યાસહાયક સમિતિ એ નામની રાજ્ય સ્તરની સમિતિએ બજાવવાની સત્તા અને કાર્યો બાબત;
- (કક) ગ્રામ શિક્ષણ સમિતિએ અને ગ્રામ શાળા બાંધકામ સમિતિએ બજાવવાના સત્તા અને કાર્યો બાબત;
- (કડ) પસંદગી સમિતિઓ જેની બનેલી રહેશે તે વ્યક્તિઓ બાબત;
- (કઈ) વિદ્યાસહાયકો તરીકે નિમણૂક માટેની લાયકાતો બાબત;
- (કક) વિદ્યાસહાયકો તરીકે નિમણૂક માટે ઉમેદવારોની પસંદગી માટેની રીત અને માપદંડ બાબત;
- (કગ) વખતોવખત વિદ્યાસહાયક યોજના કરવા બાબત;
- (કહ) વિદ્યાસહાયકે નિમણૂક માટે કરવાના કરારના નમૂના અને આવા કરારમાં આવી નિમણૂક માટેની બોલીઓ અને શરતો હોવા બાબત;
- (કઆઈ) વિદ્યાસહાયકની ફરજો બાબત;”.

(૨) પેટા-કલમ (૩) પછી, નીચેનો પરંતુક ઉમેરવો :-

“પરંતુ રાજ્ય સરકારને એમ ખાતરી થાય કે તાત્કાલિક પગલાં લેવાનું તેને માટે જરૂરી બનાવે તેવા સંજોગો પ્રવર્તે છે, તો તે, આ કલમ હેઠળ કરવાના કોઈપણ નિયમોની પૂર્વપ્રસિધ્ધિ વિના ચલાવી લઈ શકશે.”.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV] MONDAY, MARCH 3, 2003/PHALGUNA 12, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૩ માર્ચ, ૨૦૦૩.

તારીખ ૩ માર્ચ, ૨૦૦૩ના ગુજરાત રાજપત્ર, ભાગ ૪ (અસાધારણ)માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક : ૪નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT ACT NO. 4 OF 2003.

**THE BOMBAY PREVENTION OF GAMBLING
(GUJARAT AMENDMENT) ACT, 2003**

ગુજરાત વિધાનમંડળના નીચેના અધિનિયમને રાજ્યપાલે સન ૨૦૦૩ના માર્ચ મહિનાની ૧લી તારીખે અનુમતિ આપી હોવાથી, તે આથી સર્વે લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવે છે.

વી. એમ. કોઠારે,
ગુજરાત સરકારના સચિવ,
વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

GUJARAT ACT NO. 4 OF 2003.

AN ACT

further to amend the Bombay Prevention of Gambling Act, 1887.

સન ૨૦૦૩નો ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક : ૪.

(રાજ્યપાલની અનુમતિ મળ્યા પછી, સન ૨૦૦૩ના માર્ચ મહિનાની ૩જી તારીખે “ગુજરાત રાજપત્ર”માં (અંગ્રેજીમાં) પ્રથમ પ્રસિધ્ધ કરેલો.)

મુંબઈ જુગાર પ્રતિબંધ અધિનિયમ, ૧૮૮૭ વધુ સુધારવા બાબત અધિનિયમ.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

૧. આ અધિનિયમ, મુંબઈ જુગાર પ્રતિબંધ (ગુજરાત સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.

૨. મુંબઈનો જુગાર અધિનિયમ, ૧૮૮૭માં, કલમ ૬માં, પેટા-કલમ (૧)માં, ખંડ(૧) પહેલાં, નીચેના ખંડે દાખલ કરવા:-

“(૧ક) રાજ્યના કોઈપણ વિસ્તારમાં, અધિક પોલીસ મહાનિયામક (કાયદો અને વ્યવસ્થા) અથવા કોઈપણ દરજ્જાના તે જગા ધરાવતા ગમે તે અધિકારી અથવા અધિક પોલીસ મહાનિયામક, સી.આઈ.ડી. (કાઈમ) દ્વારા કાઢી અપાયેલ ખાસ વોરંટથી દરેક કેસમાં અધિકૃત કરાયેલ પોલીસ સબ ઇન્સ્પેક્ટરના દરજ્જાથી ઉતરતા દરજ્જાના ન હોય તેવા; અને

(૧ખ) પોલીસ ક્ષેત્રના કોઈપણ વિસ્તારમાં, ખાસ પોલીસ મહાનિરીક્ષક અથવા સંબંધિત પોલીસ ક્ષેત્ર માટે નીમાયેલ નાયબ પોલીસ મહાનિરીક્ષક દ્વારા કાઢી અપાયેલ ખાસ વોરંટથી દરેક કેસમાં અધિકૃત કરાયેલ પોલીસ સબ ઇન્સ્પેક્ટરના દરજ્જાથી ઉતરતા દરજ્જાના ન હોય તેવા; અને”.

ટૂંકી સંજ્ઞા.

સન ૧૮૮૭ના
મુંબઈના જથ્થા
અધિનિયમની
કલમ ૬નો
સુધારો.

સન ૧૮૮૭નો
મુંબઈનો જથ્થો.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

MONDAY, MARCH 3, 2003/PHALGUNA 12, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૩ માર્ચ, ૨૦૦૩.

તારીખ ૩ માર્ચ, ૨૦૦૩ના ગુજરાત રાજપત્ર, ભાગ ૪ (અસાધારણ)માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક : ૫નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT ACT NO. 5 OF 2003.**THE KACHCHH UNIVERSITY ACT, 2003.**

ગુજરાત વિધાનમંડળના નીચેના અધિનિયમને રાજ્યપાલે સન ૨૦૦૩ના માર્ચ મહિનાની ૧લી તારીખે અનુમતિ આપી હોવાથી, તે આથી સર્વે લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવે છે.

વી. એમ. કોઠારે,

ગુજરાત સરકારના સચિવ.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

GUJARAT ACT NO. 5 OF 2003**AN ACT**

to establish and incorporate a teaching and affiliating University in the state of Gujarat to be known as the Kachchh University.

સન ૨૦૦૩નો ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક : ૫.

(રાજ્યપાલની અનુમતિ મળ્યા પછી, સન ૨૦૦૩ના માર્ચ મહિનાની ૩જી તારીખે “ગુજરાત રાજપત્ર”માં (અંગ્રેજીમાં) પ્રથમ પ્રસિધ્ધ કરેલો.)

ગુજરાત રાજ્યમાં કચ્છ યુનિવર્સિટી નામની અધ્યાપન અને જોડાણ કરનારી યુનિવર્સિટી સ્થાપવા અને સંસ્થાપિત કરવા બાબત અધિનિયમ.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

પ્રકરણ ૧**પ્રારંભિક**

૧. (૧) આ અધિનિયમ કચ્છ યુનિવર્સિટી અધિનિયમ, ૨૦૦૨ કહેવાશે.

(૨) આ કલમ તરત જ અમલમાં આવશે અને બાકીની જોગવાઈઓ, રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં જાગેરનામાથી નક્કી કરે તે તારીખે અમલમાં આવશે અને જુદી જુદી તારીખો નક્કી કરી શકાશે અને આવી કોઈ જોગવાઈમાં આ અધિનિયમના આરંભની તારીખના કોઈ ઉલ્લેખનો અર્થ, તે જોગવાઈ અમલમાં આવ્યાની તારીખના ઉલ્લેખ કરીકે કરવામાં આવશે.

ટૂંકી સંજ્ઞા અને આરંભ.

૨. આ અધિનિયમમાં, સંદર્ભથી અન્યથા અપેક્ષિત ન હોય, તો-

વ્યાખ્યા.

(૧) “સંલગ્ન કોલેજ” એટલે કલમ ૫ અથવા ૩૫ હેઠળ જોડાણ કરાયેલી કોલેજ;

(૨) “મંજૂર કરેલ સંસ્થા” એટલે કલમ ૩૮ હેઠળ મંજૂર કરાયેલી સંસ્થા;

(૩) “સ્વાયત્ત કોલેજ”, “સ્વાયત્ત સંસ્થા” અથવા “સ્વાયત્ત વિભાગ” એટલે કલમ ૪૪ હેઠળ સત્તા વાપરતી હોય તેવી કોલેજ, સંસ્થા અથવા વિભાગ;

- (૪) “ કોલેજ ” એટલે પદવી કોલેજ અથવા ડિપ્લોમા અથવા પદવીના કોઈ અભ્યાસક્રમ શીખવતી કોઈ સંલગ્ન કોલેજ;
- (૫) “ પદવી કોલેજ ” એટલે યુનિવર્સિટીની કોઈ પદવી માટેની લાયકાત મેળવવા માટેની પરીક્ષામાં તેના વિદ્યાર્થીઓને મોકલવાને અધિકૃત કરેલ હોય તેવી સંલગ્ન કોલેજ;
- (૬) “ વિભાગ ” એટલે વિષય અથવા વિષયોના જૂથના સંબંધમાં, અધ્યાદેશોથી વિભાગ તરીકે મુકરર કરવામાં આવે તે વિભાગ;
- (૭) “ મુખ્ય શિક્ષક ” એટલે માધ્યમિક શાળાનો વડો;
- (૮) “ છાત્રાલય ” એટલે આ અધિનિયમ હેઠળ યુનિવર્સિટી નિભાવતું હોય અથવા તેણે માન્ય કરેલ હોય એવું વિદ્યાર્થીઓના નિવાસસ્થાનનું એકમ;
- (૯) “ પ્રિન્સિપાલ ” એટલે કોલેજનો વડો;
- (૧૦) “ માન્ય સંસ્થા ” એટલે કલમ ૩૭ હેઠળ માન્ય થયેલ સંસ્થા;
- (૧૧) “ રજિસ્ટર થયેલો સ્નાતક ” એટલે આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ હેઠળ રજિસ્ટર થયેલ સ્નાતક;
- (૧૨) “ માધ્યમિક શાળા ” એટલે ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ અધિનિયમ, ૧૯૭૨ની કલમ ૩૧ હેઠળ રજિસ્ટર થયેલી અથવા રજિસ્ટર થયેલ હોવાનું ગણાતી માધ્યમિક શાળા;
- (૧૩) “ માધ્યમિક શાળાના શિક્ષકો ” એટલે માધ્યમિક શાળાના શિક્ષકો તરીકે સ્ટેચ્યુટથી જાહેર કરવામાં આવે તેવા માધ્યમિક શાળામાં શિક્ષણ આપતા, શિક્ષકોનો વર્ગ;
- (૧૪) “ સ્ટેચ્યુટ ”, “ નિયમો ”, “ વિનયમો ” અને “ નિયમો ” એટલે અનુક્રમે આ અધિનિયમ હેઠળ કરાયેલા અથવા તે સમયે અમલમાં હોય તેવા સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશો, વિનયમો અને નિયમો;
- (૧૫) “ અધ્યાપકો ” એટલે પ્રોફેસરો, રીડરો, લેક્ચરરો અને યુનિવર્સિટી અથવા યુનિવર્સિટી કોલેજમાં અથવા સંલગ્ન કોલેજ અથવા માન્ય સંસ્થામાં અથવા મંજૂર કરેલી સંસ્થામાં, શિક્ષણ આપતા અધ્યાપકો તરીકે સ્ટેચ્યુટથી જાહેર કરવામાં આવે તેવી બીજી વ્યક્તિઓ;
- (૧૬) “ લવાઈ ટ્રિબ્યુનલ ” એટલે કલમ ૬૯માં ઉલ્લેખ કર્યા પ્રમાણેની લવાઈ ટ્રિબ્યુનલ;

અને
૧૯૭૭ ના
ગુજરાતનો
૧૮મો.

- (૧૭) “ યુનિવર્સિટી ” એટલે આ અધિનિયમ હેઠળ રચાયેલી કચ્છ યુનિવર્સિટી;
- (૧૮) “ યુનિવર્સિટી વિસ્તાર ” એટલે અનુસૂચિમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ વિસ્તાર;
- (૧૯) “ યુનિવર્સિટી વિભાગ ” એટલે યુનિવર્સિટી દ્વારા નિભાવવામાં આવતી કોઈ અનુસ્નાતક અથવા સંશોધન સંસ્થા અથવા વિભાગ.

પ્રકરણ ૨

યુનિવર્સિટી

૩. (૧) યુનિવર્સિટીના કુલાધિપતિ, પ્રથમ કુલપતિ, પ્રથમ ઉપકુલપતિ અને યુનિવર્સિટીની કોર્ટ, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ અને એકેડેમિક કાઉન્સિલના પ્રથમ સભ્યો અને હવે પછી એવા અધિકારીઓ અથવા સભ્યો બનનાર તમામ વ્યક્તિઓ, એવો હોદ્દો અથવા સભ્યપદ ધારણ કરવાનું ચાલુ રાખે ત્યાં સુધી, તે બધાનું “કચ્છ યુનિવર્સિટી” નામનું સંસ્થાપિત મંડળ, આથી, રચવામાં આવે છે.

(૨) યુનિવર્સિટીને શાશ્વત ઉત્તરાધિકાર અને પોતાના નામનું એક સામાન્ય સીલ રહેશે અને સદરહુ નામથી તે દાવો માંડી શકશે અને તેના ઉપર દાવો માંડી શકાશે.

(૩) યુનિવર્સિટી, જંગમ અને સ્થાવર એમ બન્ને પ્રકારની મિલકત સંપાદિત કરીને ધરાવી શકશે અને યુનિવર્સિટીના હેતુઓ માટે તેનામાં નિહિત થાય અથવા તે પ્રાપ્ત કરે તેવી કોઈ જંગમ અથવા સ્થાવર મિલકત પટે આપી શકશે, વેચી શકશે અથવા અન્યથા તબદીલ કરી શકશે, તેની અસ્કયામતોની જામીનગીરીઓ ઉપર લોન ઉભી કરી શકશે અને કરાર કરી શકશે અને આ અધિનિયમના હેતુઓ માટે જરૂરી હોય તેવું બીજું બધું કરી શકશે.

(૪) યુનિવર્સિટીનું મુખ્ય મથક ભૂજ ખાતે રહેશે.

૪. આ અધિનિયમની જોગવાઈઓથી અથવા તે હેઠળ ઠરાવવામાં આવે તેવી શરતોને યુનિવર્સિટીની સત્તા અધીન રહીને, યુનિવર્સિટીને નીચેની સત્તા રહેશે:-

(૧) પોતાને ધોમ્ય લાગે તેવી વિદ્યાશાખાઓમાં અને અભ્યાસક્રમોમાં પત્રવ્યવહાર દ્વારા અભ્યાસક્રમ સહિત શિક્ષણ, અધ્યાપન અને તાલીમ માટે જોગવાઈ કરવાની અને જ્ઞાનના સંશોધન, વિકાસ અને પ્રસાર માટે જોગવાઈ કરવાની અને તેજસ્વી વિદ્યાર્થીઓ માટે ખાસ પૂર્વસ્નાતક અભ્યાસક્રમો યોજવાની;

(૨) ભારતના સંવિધાનમાં પ્રયોજાયેલ તકોની સમાનતા અને સામાજિક ન્યાયની સમાનતાને ઉત્તેજન આપવાની અને સામાજિક-આર્થિક પરિવર્તનમાં ઉત્પ્રેરક બનવાની;

- (૩) રાષ્ટ્રીય અખંડિતતાને ઉત્તેજન આપવાની અને સાંસ્કૃતિક વારસો જાળવવાનો;
- (૪) સંલગ્ન કોલેજ, માન્ય સંસ્થાઓ અને મંજૂર કરેલી સંસ્થાઓ, વિશિષ્ટ અભ્યાસકાર્ય હાથ ધરી શકે તે અંગે જોગવાઈ કરવાની;
- (૫) સંશોધન અથવા વિશિષ્ટ અભ્યાસકાર્ય માટેની કોલેજો, વિભાગો અને સંસ્થાઓ સ્થાપવાની, નિભાવવાની, કરારથી તેમનું કામ સંભાળવાની અને તેની વ્યવસ્થા કરવાની;
- (૬) સહિયારી પ્રયોગશાળાઓ, ગ્રંથાલયો, સંગ્રહાલયો અને અધ્યાપન અને સંશોધન માટે બીજી સાધનસામગ્રીની વ્યવસ્થા કરવાની;
- (૭) યુનિવર્સિટી વિસ્તારની અંદર અથવા તે વિસ્તારની બહાર યુનિવર્સિટીના ઉદ્દેશો આગળ ધરાવવા માટે જરૂરી હોય તેવા ક્ષેત્રમયકો, વિશિષ્ટ પ્રયોગશાળાઓ અને સંશોધન અને શિક્ષણ માટે અને ખાસ વિષયમાં અનુસ્નાતક અભ્યાસ માટે બીજા એકમો સ્થાપવાની;
- (૮) નવીનીકરણને ઉત્તેજન આપવા માટે કોલેજ અથવા સંસ્થા અથવા વિભાગ અથવા કેમ્પસને સ્વાયત્ત મુક્તર કરવાની ;
- (૯) ગ્રંથાલયો, કોમ્પ્યુટર સેવાઓ વિ. ના સ્વરૂપમાં, પ્રદેશમાં કોલેજોના જૂથ માટે ભાર્વજનિક સંસાધન કેન્દ્ર માટે જોગવાઈ કરવાની અને અભ્યાસ અને સંશોધન માટે આંતર-વિદ્યાશાખાના અભ્યાસક્રમો માટેની પણ જોગવાઈ કરવાની;
- (૧૦) યુનિવર્સિટીને જોડતી પ્રોફેસરોની, રીઝોની, લેકચરશીની અને અધ્યાપકોની બીજી જગ્યાઓ ઉભી કરવાની;
- (૧૧) કોલેજો, યુનિવર્સિટી વિભાગો અને માન્ય સંસ્થાઓમાં અધ્યાપન અને સંશોધન કાર્યને દોરવણી આપવાની;
- (૧૨) અભ્યાસેતર અભ્યાસ, તાલીમ અને વિસ્તરણ સેવાઓનું આયોજન કરવાની અને તે હાથ ધરવાની;
- (૧૩) જુદી જુદી પરીક્ષાઓ માટે પ્રશિક્ષણના અભ્યાસક્રમો ઠરાવવાની;
- (૧૪) પદવીઓ, ડિપ્લોમા અને બીજા શૈક્ષણિક માન-અકરામ અને વિશિષ્ટ નામ શરૂ કરવાની;
- (૧૫) પરીક્ષા અથવા કસોટી લેવાની અને જે વ્યક્તિઓએ-

(ક) તેમાંથી માટેની આપવામાં આવેલી હોય તે સિવાય સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશો, વિનિયમો અને નિયમોથી ઠરાવેલી રીતે, યુનિવર્સિટીનો અથવા સંલગ્ન કોલેજનો મંજૂર કરેલો અભ્યાસક્રમ પસાર કર્યો હોય અને યુનિવર્સિટીએ ઠરાવેલી પરીક્ષા અથવા કસોટી પાસ કરી હોય; અથવા

(ખ). સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશો, વિનિયમો અને નિયમોથી ઠરાવેલી શરતો હેઠળ સંશોધન કર્યું હોય;

તેમને પદવી અને ડિપ્લોમા એનાયત કરવાની અને પ્રમાણપત્રો આપવાની;

(૧૬) સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવેલી રીતે માનદ્ પદવીઓ અથવા બીજા શૈક્ષણિક વિશિષ્ટ માન આપવાની;

(૧૭) યુનિવર્સિટીના વિદ્યાર્થીઓ તરીકે નોંધાયેલ ન હોય તેવી વ્યક્તિઓને સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશો, વિનિયમો અને નિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવા ડિપ્લોમા આપવાની અને તેવા વ્યાખ્યાનો, શિક્ષણ અને તાલીમની જોગવાઈ કરવાની;

(૧૮) યુનિવર્સિટીએ એનાયત કરેલી અથવા આપેલી કોઈ પદવી, ડિપ્લોમા અથવા પ્રમાણપત્ર સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવેલી રીતે પાછા ખેંચી લેવાની અથવા રદ કરવાની;

(૧૯) જોડાણ, માન્યતા અથવા મંજૂરી તરીકે યુનિવર્સિટી સાથે શિક્ષણ સંસ્થાઓનો સહયોગ કરવાની શિક્ષણ સંસ્થાઓને યુનિવર્સિટીના વિશેષાધિકારો આપવાની;

(૨૦) શિક્ષણ સંસ્થાઓના જોડાણ, માન્યતા અથવા મંજૂરી પૂર્ણતઃ અથવા અંશતઃ પાછા ખેંચી લેવાની અથવા તેમાં ફેરફાર કરવાની;

(૨૧) કોલેજો, માન્ય સંસ્થાઓ અને મંજૂર કરેલી સંસ્થાઓ તપાસવાની અને તેમાં શિક્ષણ, અધ્યાપન અને તાલીમનાં યોગ્ય ધોરણો જળવાય છે અને તેમાં ગ્રંથાલય તેમજ પ્રયોગશાળાની પૂરતી જોગવાઈ થાય છે તે સુનિશ્ચિત કરવા માટે પગલાં લેવાની;

(૨૨) યુનિવર્સિટીનાં અધ્યાપકીય, અન્ય શૈક્ષણિક અને બિન-અધ્યાપકીય સ્ટાફના સભ્યોના પગાર ધોરણો, ભથ્થાં અને નોકરીની બીજી શરતો ઠરાવવાની અને તેનું નિયમન કરવાની;

(૨૩) સંલગ્ન કોલેજો અને માન્ય અને મંજૂર કરેલી સંસ્થાઓમાં, અધ્યાપકીય, અન્ય શૈક્ષણિક અને બિન-અધ્યાપકીય સ્ટાફના સભ્યોનાં પગાર ધોરણો, ભથ્થાં અને નોકરીની બીજી શરતો ઠરાવવાની અને તેનું નિયમન કરવાની;

(૨૪) વિદ્યાર્થી સંઘો, યુનિવર્સિટી, સંલગ્ન કોલેજો અને માન્ય સંસ્થાઓના અધ્યાપકો, શૈક્ષણિક સ્ટાફ અથવા અન્ય કર્મચારીઓના એસોસિયેશનોને માન્યતા આપવા માટે જોગવાઈ કરવાની;

(૨૫) (ક) સંલગ્ન કોલેજો અને માન્ય અને મંજૂર કરેલી સંસ્થાઓની પ્રવૃત્તિઓનું નિયંત્રણ અને સંકલન કરવાની અને તેમને નાણાકીય મદદ આપવાની; અને

(ખ) સંલગ્ન કોલેજો અને માન્ય અને મંજૂર કરેલી સંસ્થાઓમાં વિદ્યાર્થીઓએ ભરવાની ફીનું નિયમન કરવાની;

(૨૬) ટ્રસ્ટી અને દેશગીઓ ધરાવવાની અને તેનો વહીવટ કરવાની;

(૨૭) અધ્યેતાવૃત્તિ, પ્રવાસી અધ્યેતાવૃત્તિ, શિષ્યવૃત્તિ, છાત્રવૃત્તિ, ચંદ્રકો, ઇનામો અને બીજા પારિતોષિકો શરૂ કરવાની અને એનાયત કરવાની;

(૨૮) શૈક્ષણિક જીતે પછાત હોય તેવા વર્ગો અને સમુદાયોમાં યુનિવર્સિટી શિક્ષણના પ્રસારણ માટે ખાસ જોગવાઈઓ કરવાની;

(૨૯) ગ્રામીણ આયોજન, વિકાસ અને પુનર્રચનાની જરૂરિયાતોને પહોંચી વળવા માટે અભ્યાસક્રમો ઠરાવવાની અને આવા અભ્યાસક્રમોમાં શિક્ષણ, અધ્યાપન અને તાલીમ માટે જોગવાઈ કરવાની;

(૩૦) જ્ઞાનના પ્રસાર માટે તથા કલા અને સંસ્કૃતિના ઉત્તેજન માટે ખાસ જોગવાઈ કરવાની;

(૩૧) અધ્યાદેશોથી ઠરાવવામાં આવે તેવી ફી અને બીજો ખર્ચ નક્કી કરવાની, માગવાની અને લેવાની અથવા વસૂલ કરવાની;

(૩૨) છાત્રાલયો સ્થાપવાની, નિભાવવાની અને તેનો વહીવટ કરવાની;

(૩૩) યુનિવર્સિટી નિભાવતી ન હોય તેવા છાત્રાલયો માન્ય કરવાની, તે છાત્રાલયો તપાસવાની અને તેમના માન્યતા પાછી ખેંચી લેવાની;

(૩૪) વિદ્યાર્થીઓ અને તમામ કક્ષાના કર્મચારીઓના નિવાસ, વર્તન અને શિસ્તના સંકલન, દેખરેખ, તેનું નિયમન અને નિયંત્રણ કરવાની, યુનિવર્સિટીના કર્મચારીઓની સેવાની શરતો ઠરાવવાની અને તેમના આરોગ્ય અને સામાન્ય કલ્યાણના ઉત્તેજન માટે ગોઠવણી કરવાની;

(૩૫) યુનિવર્સિટીઓના વિદ્યાર્થીઓ સામે શિક્ષણના પગલાં લેવાની અને યુનિવર્સિટીની અંદર અથવા તેની બહાર પરીક્ષામાં અથવા તેના સંબંધમાં વિદ્યાર્થીઓ પોતે જ અથવા બીજી કોઈ વ્યક્તિઓ દ્વારા ગેરરીતિઓ આચરવા અથવા તેમાં મદદગારી કરવા સહિત શિક્ષણ અથવા ગેરવર્તણૂક માટે યોગ્ય લાગે તેવી શિક્ષા કરવાની;

(૩૬) યુનિવર્સિટી વિભાગોમાં અને સંલગ્ન કોલેજો અને માન્ય સંસ્થાઓમાં અનુસ્નાતક અધ્યાપન અને સંશોધન કાર્યનું સંચાલન કરવાની, તેની દેખરેખ રાખવાની, તેનું નિયમન અને નિયંત્રણ કરવાની;

(૩૭) સંલગ્ન કોલેજોમાં પૂર્વસ્નાતક અધ્યાપન અને શિક્ષણના સંચાલનનું સંકલન કરવાની, તેની દેખરેખ રાખવાની, તેનું નિયમન અને નિયંત્રણ કરવાની અને યુનિવર્સિટી કોલેજોમાં તે હાથ ધરવાની;

- (૩૮) (ક) મુદ્રણ અને પ્રકાશન વિભાગ,
(ખ) યુનિવર્સિટી વિસ્તરણ બોર્ડ,
(ગ) માહિતી બ્યુરો, અને
(ઘ) શોજગાર બ્યુરો;

શરૂ કરવાની અને તેનો વહીવટ કરવાની;

- (૩૯) (ક) શિક્ષણ, પ્રૌઢ શિક્ષણ, અભ્યાસેતર અધ્યાપન, વિસ્તરણ સેવાઓ અને બીજી માન્ય શિક્ષણ પ્રવૃત્તિઓ ચાલુ રાખવા માટેની;
(ખ) શારીરિક શિક્ષણ, નેશનલ કેટેડ કોર, રાષ્ટ્રીય સેવા યોજના, રાષ્ટ્રીય રમતગમત સંગઠન અને એવી બીજી માન્ય પ્રવૃત્તિઓ;
(ગ) રમતગમત અને વ્યાયામ પ્રવૃત્તિઓ માટે જોગવાઈ કરવાની;

(૪૦) યુનિવર્સિટી નક્કી કરે તે રીતે અને તેવા હેતુઓ માટે બીજી કોઈ યુનિવર્સિટીઓ, અધિકારીમંડળો અથવા એસોસિયેશનો અથવા બીજા કોઈ જાહેર અથવા ખાનગી મંડળોને સહકાર આપવાની;

(૪૧) સંઘ અને રાજ્ય સરકારો હેઠળની સેવામાં ભરતી માટેની સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓ અર્થની તાલીમ માટે ગોઠવણ કરવાની;

(૪૨) ગુજરાતી અને (દેવનાગરી લિપિવાળી) હિન્દી અને બીજી ભાષાઓના અભ્યાસક્રમના વિકાસ અને શિક્ષણ અને પરીક્ષાના માધ્યમ તરીકે ગુજરાતી અથવા (દેવનાગરી લિપિવાળી) હિન્દી ભાષાનો અથવા તે બન્નેનો ઉપયોગ વધારવાની;

(૪૩) યુનિવર્સિટીની અંદર કે બહાર ટ્રસ્ટ અથવા દેસાઈની મિલકત સહિત કોઈ જંગમ અને સ્થાવર મિલકત સંપાદિત કરવાની, ધરાવવાની, તેનો વહીવટ અને નિકાલ કરવાની અને આવી મિલકત દર્શાવતા કોઈ નાણાનું યુનિવર્સિટીને યોગ્ય લાગે તે રીતે શોધણ કરવાની;

(૪૪) રાજ્ય સરકારની પૂર્વમંજૂરીથી, યુનિવર્સિટીના હેતુ માટે યુનિવર્સિટીની અસ્કયામતોની જામીનગીરી ઉપર જાહેર લોનો ઉભી કરવાની;

(૪૫) યુનિવર્સિટી સ્રોતના કરકસરયુક્ત અને ફલદાયક ઉપયોગથી સ્રોતો ઉત્પન્ન કરવાની;

(૪૬) યુનિવર્સિટીમાં બીજી કોઈ સંસ્થાના સમાવેશ માટે અને તેના હકો, મિલકતો અને જવાબદારીઓ લેવા માટે અને આ અધિનિયમની વિરુદ્ધ ન હોય તેવા બીજા કોઈ પણ હેતુ માટે કોઈ કશર કરવાની;

(૪૭) ઓપ અભ્યાસક્રમો, કાર્ય શિબિર, પરિસંવાદ અને બીજા કાર્યક્રમો યોજવાની અને તેનું સંચાલન કરવાની;

(૪૮) યુનિવર્સિટીના ઉદ્દેશો આગળ વધારવા માટે અને સામાન્ય રીતે વિનયન, વિજ્ઞાન અને જ્ઞાન સંસ્કારની બીજી શાખાઓના વિકાસ તથા ઉત્તેજન માટે જરૂરી હોય તે બધા કામકાજ અને બાબતો કરવાની, પણ તે ઉપર્યુક્ત સત્તાને આનુષંગિક હોય કે ન હોય.

હકુમત અને
વિશેષાધિકારો
મળવા બાબત.

૫. (૧) યુનિવર્સિટી વિસ્તારમાં આવેલી કોઈ શિક્ષણ સંસ્થાથી, રાજ્ય સરકાર અને યુનિવર્સિટીની મંજૂરી વિના, કાયદાથી સ્થાપિત બીજી કોઈ યુનિવર્સિટી સાથે કોઈપણ રીતે જોડાઈ શકાશે નહિ અથવા તેના વિશેષાધિકાર મેળવવાનો પ્રયત્ન કરી શકાશે નહિ;

(૨) યુનિવર્સિટી વિસ્તારમાં આવેલી કોઈ શિક્ષણ સંસ્થા, આ અધિનિયમ અમલમાં આવે તે તારીખ પહેલાં ગુજરાત યુનિવર્સિટી તરફથી ભોગવતી હોય તેવા કોઈ વિશેષાધિકાર, તે તારીખથી પાછા ખેંચી લેવાયા છે એમ ગણાશે;

(૩) ગુજરાત યુનિવર્સિટીના વિશેષાધિકારો મળતા હોય અને યુનિવર્સિટી વિસ્તારમાં આવેલી હોય તે તમામ શિક્ષણ સંસ્થાઓને એવી તારીખે અને તે તારીખથી આ યુનિવર્સિટીના વિશેષાધિકારો મળ્યા છે એમ ગણાશે અને એવી સંસ્થાઓ એવી તારીખે અને તે તારીખથી ગુજરાત યુનિવર્સિટી સાથે જોડાયેલી અને વિશેષાધિકારો ભોગવતી બંધ થશે અને ગુજરાત યુનિવર્સિટી અધિનિયમ, ૧૯૪૯ તેમ થયે, તેમને લાગુ પડતો બંધ થશે. એવી તારીખની તરત પહેલાં એવી સંસ્થાઓને ગુજરાત યુનિવર્સિટી તરફથી મળ્યા હોય તે બધા વિશેષાધિકારો શક્ય તેટલા પ્રમાણમાં અને આ અધિનિયમને સુસંગત રહીને આ યુનિવર્સિટી તેને આપશે;

અને
૧૯૪૯નો
મુબદલો
પઠાશે.

(૪) ગુજરાત રાજ્યમાં, યુનિવર્સિટી વિસ્તારની બહાર આવેલી કોઈ શિક્ષણ સંસ્થાને, યુનિવર્સિટી અને રાજ્ય સરકારને મૂકવા યોગ્ય લાગે તે શરતો અને નિયંત્રણોને અધીન રહીને, યુનિવર્સિટીના વિશેષાધિકારો આપી શકાશે.

લિંગ, ધર્મ, વર્ણ, પંથ
કે મંતવ્યના ભેદ વિના
યુનિવર્સિટી બધાને
માટે ખુલ્લી રહેશે.

૬. (૧) કોઈ વ્યક્તિને લિંગ, જાતિ, પંથ, જ્ઞાતિ, વર્ણ, જન્મસ્થળ, પાર્શ્વિક ગાન્યતા કે રાજકીય અથવા અન્ય મંતવ્ય અમુક હોવાને કારણે જ યુનિવર્સિટીના કોઈ હોદ્દાથી અથવા યુનિવર્સિટીના

કોઈ અધિકારીપદવના સભ્યપદ અથવા કોઈ પદવી, ડિપ્લોમા અથવા બીજા શૈક્ષણિક વિશિષ્ટ માનથી અથવા કોઈ અભ્યાસક્રમના શિક્ષણથી વંચિત રાખી શકાયો નહિ;

પરંતુ રાજ્ય સરકારની અગ્રણી મંજૂરી લઈને યુનિવર્સિટી, કોઈ કોલેજ અથવા સંસ્થા માત્ર સ્ત્રીઓ માટે નિભાવી શકશે, જોડી શકશે અથવા માન્ય કરી શકશે અથવા યુનિવર્સિટી નિભાવતી હોય તેવી કોઈ સંસ્થામાં વિદ્યાર્થીઓ તરીકે દાખલ કરવાના હેતુઓ માટે સ્ત્રીઓ અથવા સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાત વર્ગોના નાગરિકો માટે અથવા અનુસૂચિત જાતિઓ અને અનુસૂચિત આદિજાતિઓના સભ્યો માટે અમુક જગ્યાઓ અનામત રાખી શકશે;

(૨) કોઈ વ્યક્તિને, યુનિવર્સિટી અધ્યાપક કે વિદ્યાર્થી તરીકે દાખલ થવાનો અથવા કોઈ હોદ્દો કે જગ્યા પરથી રાજીનામું અથવા કોઈ પદવી, ડિપ્લોમા અથવા બીજા શૈક્ષણિક વિશિષ્ટ માન માટે લાયકાત મેળવવાનો અથવા યુનિવર્સિટીનો કોઈ વિશેષાધિકાર ભોગવવાનો કે વાપરવાનો અથવા તેનો લાભ મેળવવાનો હક મળી શકે તે માટે, યુનિવર્સિટી તેના માટે લિંગ, જાતિ, પંથ, જ્ઞાતિ, વર્ણ, જન્મસ્થળ, ધાર્મિક માન્યતા અથવા વ્યવસાય કે રાજકીય અથવા બીજા કોઈ મતવ્ય અંગેની કોઈ કસોટી રાખે, તો તે કાયદેસર જાણાયો નહિ.

૭. (૧) પોતે આદેશ કરે તે વ્યક્તિ અથવા વ્યક્તિઓ દ્વારા યુનિવર્સિટીની, તેના મંત્રાલયો, પ્રયોગશાળાઓ, ગ્રંથાલયો, સંગ્રહાલયો, કાર્ય શિબિરો અને સંબંધિત સ્થળોની યુનિવર્સિટી નિભાવતી હોય, તેણે માન્ય અથવા મંજૂર કરેલી હોય અથવા તેની સાથે જોડાયેલી હોય તેવી કોઈ સંસ્થા, કોલેજ કે છાત્રાલયની, યુનિવર્સિટી તરફથી ચાલતા શિક્ષણ અને અન્ય કાર્યની અને યુનિવર્સિટી તરફથી લેવાતી પરીક્ષાઓના સંચાલન અંગેની તપાસ કરાવવાનો અને યુનિવર્સિટી સાથે સંબંધ મરાવતી કોઈ બાબતના સંબંધમાં તપાસ કરાવવાનો કુલાધિપતિને હક રહેશે. કુલાધિપતિએ, દરેક પ્રસંગે યુનિવર્સિટીને તપાસ કરાવવાના પોતાના ઈચ્છાની નોટિસ આપવી જોઈશે અને યુનિવર્સિટીને તે તપાસ વેળા પોતાની પ્રતિનિધિ મોકલવાનો હક રહેશે;

તપાસ કરી
તપાસ.

(૨) કુલાધિપતિ, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને આવી તપાસ કરી કે તપાસના પરિણામ અંગે પોતાના વિચારો જણાવશે અને તે વિષે એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલના અભિપ્રાય જાણી લીધા પછી યુનિવર્સિટીને તેણે લેવાના પગલાં વિષે સલાહ આપશે;

(૩) તપાસ કરી કે તપાસના પરિણામ ઉપરથી એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે પોતે કોઈ પગલાં લીધા હોય, તો પોતે કયા પગલાં લીધા છે અથવા લેવા જારી છે તે વિષે કુલાધિપતિને રિપોર્ટ કરવો જોઈશે. આવો રિપોર્ટ, કુલાધિપતિ આદેશ કરે તેટલી મુદતની અંદર સાદર કરવાનો રહેશે;

(૪) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, કુલાધિપતિને સંતોષ ન થાય તેવી રીતે વાજબી સમયમાં પગલાં લે, તો કુલાધિપતિ, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે આપેલો કોઈ ખુલાસો અથવા કરેલી રજૂઆત વિચારણામાં લીધા પછી, પોતાને યોગ્ય લાગે તેવા આદેશો આપી શકશે અને એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે એવા આદેશોનું પાલન કરવું જોઈશે;

(પ) પોતાને યોગ્ય લાગે ત્યારે રાજ્ય સરકાર, પેટા-કલમો (૧)થી (૩)માં ઠરાવેલી રીતે તેવી તપાસણીકે તપાસ કરાવી શકશે અને આવી તપાસણી કે તપાસના હેતુઓ માટે તેને સદરહુ પેટા-કલમો હેઠળ કુલાધિપતિની તમામ સત્તાઓ રહેશે.

પ્રકરણ ૩

યુનિવર્સિટીના અધિકારીઓ

યુનિવર્સિટીના અધિકારીઓ. ૮. યુનિવર્સિટીના અધિકારીઓ નીચે મુજબ રહેશે :-

- (૧) કુલાધિપતિ,
- (૨) કુલપતિ,
- (૩) ઉપકુલપતિ, હોય તો,
- (૪) વિદ્યાશાખાના ડીન,
- (૫) કુલસચિવ,
- (૬) યુનિવર્સિટી ગ્રંથપાલ, અને
- (૭) યુનિવર્સિટીની સેવામાં હોય અને સ્ટેચ્યુટથી યુનિવર્સિટીના અધિકારીઓ તરીકે જાહેર કરવામાં આવે એવા બીજા અધિકારીઓ.

કુલાધિપતિ. ૯. (૧) મુજબતત્ત્વા રાજ્યપાલ યુનિવર્સિટીના કુલાધિપતિ રહેશે.

(૨) કુલાધિપતિ, પોતાના હોદ્દાની રૂબે યુનિવર્સિટીના વડા અને કોર્ટના પ્રમુખ રહેશે અને હજાર હોય, ત્યારે તેઓ કોર્ટની બેઠકનું તથા યુનિવર્સિટીના કોઈ પદવીદાન સમારંભનું અધ્યક્ષસ્થાન લેશે.

(૩) કુલાધિપતિને, આ અધિનિયમ અથવા સ્ટેચ્યુટથી પોતાને આપવામાં આવે તેવી બીજી સત્તા રહેશે.

કુલપતિ. ૧૦. (૧) કુલપતિની નિમણૂક, પેટા-કલમ (૨) મુજબના હેતુ માટે નિમાયેલી સમિતિએ પેટા-કલમ (૩) મુજબ ભલામણ કરેલા ત્રણ વ્યક્તિઓમાંથી રાજ્ય સરકાર સાથે વિચારવિનિમય કરીને કુલાધિપતિ દ્વારા કરવામાં આવશે.

(૨) (ક) પેટા-કલમ (૧) ના હેતુઓ માટે, કુલાધિપતિ, નીચેના સભ્યોની બનેલી એક શોધ સમિતિ નીમશે :-

(૧) કુલાધિપતિએ નિયુક્ત કરવાનો એક સભ્ય,

(૨) (યુનિવર્સિટી અથવા કોઈ સંલગ્ન કોલેજ, માન્ય અથવા મંજૂર કરેલી સંસ્થા સાથે સંબંધ ધરાવતી વ્યક્તિઓ ન હોય તેવા) બે સભ્યો, જેમાંનો એક સભ્ય

એકઝીક્યુટિવ કાઉન્સિલે અને એકઝેમિક કાઉન્સિલે સંયુક્ત રીતે સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવેલી રીતે નિયુક્ત કરેલી વ્યક્તિ હોવી જોઈશે અને બીજો સભ્ય ગુજરાત રાજ્યમાંથી કાયદાથી સ્થાપિત તમામ યુનિવર્સિટીઓના કુલપતિઓએ સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવેલી રીતે નિયુક્ત કરેલી વ્યક્તિ હોવી જોઈશે,

(૩) યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ કમિશનના અધ્યક્ષે નિયુક્ત કરવાનો એક સભ્ય,

(ખ) કુલાધિપતિએ નિયુક્ત કરેલ સભ્ય, શોધ સમિતિના અધ્યક્ષ તરીકે રહેશે,

(ગ) શોધ સમિતિમાં નિયુક્ત થયેલ વ્યક્તિ, આગામી છ વર્ષ સુધી કોઈ માનદ્ પદવી અથવા કોઈ જગા પર માનદ્ અથવા અન્યથા નિમણૂક અથવા યુનિવર્સિટીના કોઈપણ મંડળની નિયુક્તિ સ્વીકારવાપાત્ર થશે નહિ,

(૩) તેવી રીતે નિમાયેલી સમિતિ, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવા સમયની અંદર અને તેવી રીતે કુલપતિ તરીકે નિમાવા માટે પોતે જેને યોગ્ય ગણે તેવી ત્રણ વ્યક્તિઓને પસંદ કરશે અને કુલાધિપતિને, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવી બીજી વિગતોની સાથે તેવી રીતે પસંદ કરેલી વ્યક્તિઓના નામોની ભલામણ કરશે.

(૪) કુલપતિ ત્રણ વર્ષની મુદત સુધી હોદ્દો ધરાવશે અને તે માત્ર ત્રણ વર્ષની વધુ મુદત માટે તે હોદ્દા ઉપર ફેરનિમણૂક માટે પાત્ર ગણાશે:

પરંતુ કુલપતિ તરીકે નિમાયેલ કોઈ વ્યક્તિ, તેની દ્વપ વર્ષની ઉંમર થયા પછી કુલપતિ તરીકે તેના હોદ્દા પર ચાલુ રહી શકશે નહિ.

(૫) કુલપતિને આપવાના મળતર અને જેને અધીન રહીને તે હોદ્દો ધરાવશે તે અનુલાભો સહિતની બોલીઓ અને શરતો રાજ્ય સરકાર દ્વારા નક્કી કરે તેવા રહેશે :

પરંતુ આવા મળતરમાં અથવા આવી બોલીઓ અને શરતોમાં તે હોદ્દો ધરાવનારની મુદત ચાલુ હોય તે દરમિયાન તેની સંમતિ વિના તેને ગેરલાભ થાય તે રીતે કોઈ ફેરફાર થઈ શકશે નહિ;

(૬) કુલપતિ, એક મહિનાની નોટિસ આપ્યા પછી પોતાના હોદ્દા પરથી રાજીનામું આપી શકશે અને કુલાધિપતિએ તેનું રાજીનામું સ્વીકાર્યેથી અથવા સદરહુ નોટિસની મુદત પૂરી થયાની તારીખ, એ બેમાંથી જે વહેલું હોય ત્યારથી તે પોતાનો હોદ્દો ધરાવતા બંધ થશે;

(૭) (ક) કુલપતિની રજા અથવા ગેરહાજરી દરમિયાન, અથવા

- (ખ) કુલપતિના હોદ્દાની જગ્યા કાયમ માટે ખાલી પડે તે પ્રસંગે, તે હોદ્દા ઉપર પેટા-કલમ (૧) હેઠળ નિમણૂક કરવામાં ન આવે ત્યાં સુધી,

ઉપકુલપતિ અને ઉપકુલપતિની ગેરહાજરીમાં, તે હેતુ માટે કુલાધિપતિએ નિયુક્ત કરેલા ડીનને પૈકી કોઈપણ એક ડીન કુલપતિના હોદ્દાની ચાલુ ફરજો બજાવશે.

કુલપતિની સત્તા.

૧૧. (૧) કુલપતિ, યુનિવર્સિટીના મુખ્ય વહીવટી અને શૈક્ષણિક અધિકારી રહેશે અને કુલાધિપતિની ગેરહાજરીમાં કોર્ટની બેઠકોનું અને યુનિવર્સિટીના કોઈ પદવીદાન સમારંભનું અધ્યક્ષસ્થાન ભરીશે. તેઓ ઓરિજિનલ કાઉન્સિલના અને એકેડેમિક કાઉન્સિલના હોદ્દાની રૂએ સભ્ય અને અધ્યક્ષ રહેશે. તેમને યુનિવર્સિટીના બીજા કોઈ અધિકારીમંડળની અથવા મંડળની કોઈ બેઠકમાં હાજર રહેવાનો અને બોલવાનો હક રહેશે, પણ તેઓ તે અધિકારીમંડળ અથવા મંડળના સભ્ય ન હોય, તો તેમને તેમાં મત આપવાનો હક રહેશે નહિ.

(૨) કુલપતિને કોર્ટની, ઓરિજિનલ કાઉન્સિલની અને એકેડેમિક કાઉન્સિલની અને પોતે યુનિવર્સિટીના બીજા જે અધિકારી મંડળના તેઓ અધ્યક્ષ હોય તેની બેઠકો બોલાવવાની સત્તા રહેશે. તેઓ આ સત્તા યુનિવર્સિટીના બીજા કોઈ અધિકારીને સોંપી શકશે.

(૩) આ અધિનિયમ, સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશો, વિનિયમો અને નિયમોનું બરાબર પાલન થાય તે જોવાની કુલપતિની ફરજ રહેશે અને આ હેતુ માટે તેને જરૂરી બધી સત્તા રહેશે;

(૪) (ક) કોઈ તાકીદના પ્રસંગે, કુલપતિનો એવો અભિપ્રાય હોય કે તાત્કાલિક પગલું લેવું જરૂરી છે, તો તેઓ પોતાને જરૂરી લાગે તેવું પગલું લેશે અને ત્યારબાદ વહેલામાં વહેલી તકે, તેણે પોતાના પગલાં વિષે જે અધિકારી, અધિકારીમંડળ અથવા મંડળ સામાન્ય ક્રમમાં તે બાબત હાથ ધરી હોત તેને પોતાના પગલાં વિષેની માહિતી પૂરી પાડવી જોઈશે.

(ખ) કુલપતિએ, આ પેટા-કલમ હેઠળ લીધેલાં પગલાંથી યુનિવર્સિટીની સેવામાં હોય તેવી કોઈ વ્યક્તિને અસર થાય તેમ હોય, ત્યારે તેવી વ્યક્તિને આવાં પગલાં વિષે જાણ કરવામાં આવે તે તારીખથી પંદર દિવસમાં સદરહુ અધિકારી, અધિકારીમંડળ અથવા મંડળ મારફત ઓરિજિનલ કાઉન્સિલને અપીલ કરવાનો તેને હક રહેશે.

(૫) યુનિવર્સિટીની સેવામાં હોય તેવી વ્યક્તિઓ કે યુનિવર્સિટીના અધ્યાપકોને નીમવા, ગરતરફ કરવા, સસ્પેન્ડ કરવા અને શિક્ષા કરવાને લગતા અથવા બીજા કોઈ અધ્યાપકને માન્ય કરવા કે તેની માન્યતા પાછી ખેંચી લેવાને લગતા ઓરિજિનલ કાઉન્સિલના હુકમોના અમલ કુલપતિ કરશે અને યુનિવર્સિટીના કાર્ય ઉપર એકંદર નિયંત્રણ રાખતા આ અધિનિયમ, સ્ટેચ્યુટ અને અધ્યાદેશો અનુસારની યુનિવર્સિટીની શિસ્ત માટે તે જવાબદાર રહેશે.

(૬) (ક) પેટા-કલમ (૪)માં સમર્પિત જોગવાઈઓને અધીન રહીને અને પેટા-કલમ

(પ) માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, પોતાને યોગ્ય લાગે તેવી તપાસ કર્યા પછી, કુલપતિનો એવો અભિપ્રાય બાય કે કલમ ૧૫માં નિર્દિષ્ટ કરેલ અથવા તે હેઠળ જાહેર કરેલ અધિકારી મંડળના કોઈપણ હુકમ અથવા ઠરાવની અમલ બજવણી અથવા યુનિવર્સિટી દ્વારા અથવા તેના વતી કરવાનું હોય અથવા કરવામાં આવી રહ્યું હોય તેવું કોઈ કાર્ય કરવાનું.

(૧) આ અધિનિયમની અથવા કોઈપણ સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશ, વિનિયમ અથવા નિયમની જોગવાઈઓ સાથે અસંગત છે, અથવા

(૨) યુનિવર્સિટીના હિતમાં નથી, અથવા

(૩) તેનાથી શાંતિનો ભંગ થવાનો સંભવ છે,

તો તે, સદરહુ હુકમ અથવા ઠરાવ, તેણે જણાવેલી રીતે રદ કરી શકશે નહિ અથવા સુધારી શકશે નહિ અથવા તેમાં ફેરફાર કરી શકશે નહિ અથવા કાર્ય કરવાનું અટકાવી શકશે કે કેમ તે સંબંધી જે અધિકારીમંડળ હુકમ કર્યો હોય અથવા ઠરાવ પસાર કર્યો હોય અથવા જે અધિકારી મંડળ પોતાની પુનઃ વિચારણા અર્થે તે કાર્ય કરવાની દરખાસ્ત કરે તે અધિકારીમંડળને, હુકમ અથવા ઠરાવની નકલ મોકલી શકશે અથવા યથાપ્રસંગ, કારણોના નિવેદન સહિત તે કાર્ય કરવાનું લખી મોકલી શકશે.

(ગ) અધિકારીમંડળ, પુનઃ વિચારણા પછી, કુલપતિએ જણાવેલી રીતે હુકમ અથવા ઠરાવ સુધારે અથવા તેમાં ફેરફાર કરે, ત્યારે ખંડ (ક) માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, આવી રીતે સુધારેલો અથવા ફેરફાર કરેલો હુકમ અથવા ઠરાવ, આવી રીતે સુધાર્યાની અથવા ફેરફાર કર્યાની તારીખથી ફરી અમલમાં આવશે.

(ગ) કુલપતિએ જણાવેલી રીત સાથે અસંગત હોય તેવી રીતે અધિકારીમંડળ હુકમ અથવા ઠરાવ સુધારે અથવા તેમાં ફેરફાર કરે, ત્યારે કુલપતિ તે બાબત કુલાધિપતિને તેના નિર્ણય માટે લખી મોકલશે.

(ઘ) કુલાધિપતિ, આવું લખાણ કરવામાં આવ્યે, હુકમ અથવા ઠરાવ સુધારી શકશે અથવા તેમાં ફેરફાર કરી શકશે અથવા આદેશ કરી શકશે કે તે હુકમ અથવા ઠરાવ, ફેરફાર સાથે અથવા ફેરફાર વિના, કાયમ માટે અથવા તે નિર્દિષ્ટ કરે તેટલી મુદત સુધી અમલમાં ચાલુ રહેશે.

પરંતુ સંબંધિત અધિકારીમંડળને, તેણે કરવા પાડેલા હુકમ સામે કારણ દર્શાવવાની વાજબી તક આપ્યા વિના, કુલાધિપતિ તે હુકમ અથવા ઠરાવ સુધારી શકશે નહિ અથવા તેમાં ફેરફાર કરી શકશે નહિ અથવા તે ચાલુ રાખી શકશે નહિ.

(ચ) હુકમ, ઠરાવ અથવા યથાપ્રસંગ, કાર્ય કરવાનું, હુકમ અથવા ઠરાવની નકલ મોકલ્યાના અથવા ખંડ (ક) હેઠળ લખાણ કર્યાના કુલપતિના પગલાંની તારીખથી ખંડ

(ઘ) હેઠળ કુલાધિપતિના હુકમની તારીખ સુધી સ્થગિત રહેશે.

ઉપકુલપતિ. ૧૨. (૧) (ક) કુલપતિ, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલની સાથે વિચારવિનિમય કરીને ઉપકુલપતિની જગ્યા ભરવાનો અથવા તે જગ્યા ખાલી રાખવાનો નિર્ણય કરી શકશે.

(ખ) કુલપતિ, ઉપકુલપતિની જગ્યા ભરવાનો નિર્ણય કરે, તો કુલપતિએ ભલામણ કરેલ ત્રણ વ્યક્તિઓમાંથી, ઉપકુલપતિની નિમણૂક કુલાધિપતિ દ્વારા કરવામાં આવશે.

(૨) (ક) ઉપકુલપતિના હોદ્દાની મુદત, કુલપતિના હોદ્દાની મુદત હોય તેટલી રહેશે.

(ખ) ખંડ (ક) ની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, તે, તે જગ્યા પર વધુ મુદત માટે નીમવાને પાત્ર ગણાશે.

(ગ) ખંડો (ક) અને (ખ) માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, કુલપતિની જગ્યા ખાલી પડે ત્યારે, આવી ખાલી જગ્યા ભરવામાં આવે ત્યાં સુધી, ઉપકુલપતિ તેનો હોદ્દો ધરાવશે અને આવી ખાલી જગ્યા ભરવામાં આવે, ઉપકુલપતિ, કુલપતિનો હોદ્દો ધરાવતા બંધ થશે.

(૩) ઉપકુલપતિ પૂર્ણકાલિક પગારદાર અધિકારી રહેશે અને તેમના મજતર અને સેવાની શરત, રાજ્ય સરકાર નક્કી કરે તેવા રહેશે:

પરંતુ એવો હોદ્દો ધરાવવાની મુદત ચાલુ હોય તે દરમિયાન, તે હોદ્દો ધરાવનારના મજતર અને તેની સેવાની શરતોમાં તેની સંમતિ વિના, તેને ગેરલાભ થાય તે રીતે ફેરફાર થઈ શકે નહિ.

(૪) ઉપકુલપતિ, કુલપતિ, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલની મંજૂરીથી ખાસ રીતે અથવા સામાન્ય રીતે તેને સોંપે તેવી કુલપતિની સત્તા વાપરશે અથવા તેની ઉપર મૂકવામાં આવે તેવી તેની તરજો બજાવશે.

(૫) ઉપકુલપતિ, કુલપતિની ગેરહાજરીમાં અથવા તે પોતાના હોદ્દાની ફરજો બજાવી શકે તેમ ન હોય તે પ્રસંગે, કુલપતિના તમામ હકો અને સત્તાઓ વાપરશે અને તેમના તમામ કાર્યો અને ફરજો બજાવશે.

(૬) ઉપકુલપતિ-

(ક) કુલાધિપતિ અને કુલપતિની ગેરહાજરીમાં, કોર્ટની બેઠકોનું, અને

(ખ) કુલપતિની ગેરહાજરીમાં, યુનિવર્સિટીના બીજા કોઈ અધિકારી-મંડળની અથવા તેની સમિતિની બેઠકોનું, અધ્યક્ષસ્થાન સંભાળશે.

૧૩. કુલસચિવ પૂર્ણકાલિક પગારદાર અધિકારી રહેશે અને તે ઓકિઝકયુટિવ કાઉન્સિલ અને કુલસચિવ. એકેડેમિક કાઉન્સિલની કોર્ટના સેક્રેટરી તરીકે કામ કરશે. આ અર્થે કરવામાં આવે તેવા સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવેલી રીતે ઓકિઝકયુટિવ કાઉન્સિલ તેની નિમણૂક કરશે અને તેના મળતર અને નોકરીની શરતો તેવા સ્ટેચ્યુટથી નક્કી કરવામાં આવશે. તે, સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશો અને વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવી સત્તા વાપરશે અને તેવી ફરજો બજાવશે.

૧૪. (૧) યુનિવર્સિટી ગ્રંથપાલ પૂર્ણકાલિક પગારદાર અધિકારી રહેશે. આ અર્થે કરેલા યુનિવર્સિટી સ્ટેચ્યુટ અનુસાર ઓકિઝકયુટિવ કાઉન્સિલ તેની નિમણૂક કરશે અને તેની લાયકાતો, મળતર અને ગ્રંથપાલ અને બીજા સેવાની શરતો, કલમ ૨૦ના ખંડ (૨૯)ની જોગવાઈઓને ધ્યાનમાં રાખીને, સ્ટેચ્યુટથી નક્કી કરવામાં આવશે. અધિકારીઓ.

(૨) યુનિવર્સિટી ગ્રંથપાલ અને કલમ ૮ના ખંડ (૭)માં ઉલ્લેખેલ યુનિવર્સિટીના અધિકારીઓની સત્તા અને ફરજો, સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશો અને વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવી રહેશે.

પ્રકરણ ૪

યુનિવર્સિટીના અધિકારીમંડળો

૧૫. યુનિવર્સિટીના અધિકારીમંડળો નીચે પ્રમાણે રહેશે :-

યુનિવર્સિટીના અધિકારીમંડળો.

- (૧) કોર્ટ,
- (૨) ઓકિઝકયુટિવ કાઉન્સિલ,
- (૩) એકેડેમિક કાઉન્સિલ,
- (૪) વિદ્યાશાખાઓ,
- (૫) અભ્યાસ સમિતિઓ,
- (૬) નાણા સમિતિ,
- (૭) યુનિવર્સિટીના અધિકારીમંડળો તરીકે સ્ટેચ્યુટથી જાહેર કરવામાં આવે તેવા બીજા યુનિવર્સિટીના બોર્ડો અને મંડળો.

૧૬. કોર્ટ નીચેના સભ્યોની બનશે :-

કોર્ટ.

વર્ગ-૧ હોદ્દાની રૂએ સભ્યો

- (ક) યુનિવર્સિટી અધિકારીઓ-
  - (૧) કુલાધિપતિ,
  - (૨) કુલપતિ,
  - (૩) રાજ્યમાં રહેતા યુનિવર્સિટીના ભૂતપૂર્વ કુલપતિઓ.
  - (૪) ઉપકુલપતિ, હોય તો,
  - (૫) કુલસચિવ,

(દ) યુનિવર્સિટી ગ્રંથપાલ;

(ખ) બીજા-

(૧) ઉચ્ચ શિક્ષણ નિયામક અથવા એવા નિયામકે મુકરર કરેલા, સંયુક્ત ઉચ્ચ શિક્ષણ નિયામકથી ઉતરતા દરજ્જાના ન હોય તેવા અધિકારી;

(૨) ટેકનિકલ શિક્ષણ નિયામક અથવા એવા નિયામકે મુકરર કરેલા, સંયુક્ત ટેકનિકલ શિક્ષણ નિયામકથી ઉતરતા દરજ્જાના ન હોય તેવા અધિકારી;

(૩) આરોગ્ય અને તબીબી સેવા અને તબીબી શિક્ષણ નિયામક અથવા એવા નિયામકે મુકરર કરેલા, સંયુક્ત આરોગ્ય અને તબીબી સેવા અને તબીબી શિક્ષણ નિયામકથી ઉતરતા દરજ્જાના ન હોય તેવા અધિકારી;

(૪) ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્યના અધ્યક્ષ;

(૫) રોજગાર અને તાલીમ નિયામક અથવા એવા નિયામકે મુકરર કરેલા સંયુક્ત રોજગાર અને તાલીમ નિયામકથી ઉતરતા દરજ્જાના ન હોય તેવા અધિકારી;

- (ગ) (૧) યુનિવર્સિટી વિભાગોના વડા,
(૨) માન્ય સંસ્થાઓના વડા.

વર્ગ-૨ સાધારણ સભ્યો

(ક) નીચે નિર્દિષ્ટ કર્યા પ્રમાણે ચૂંટાયેલા:-

(૧) નીચેના દરેક મંડળોએ, પોતાના સભ્યોમાંથી ચૂંટેલો એક સભ્ય:-

- (ક) ગુજરાત વિધાનસભા,
(ખ) કચ્છ જિલ્લામાંની નગરપાલિકાઓ,
(ગ) કચ્છ જિલ્લા પંચાયત,
(ઘ) કચ્છ ચેમ્બર ઓફ કોમર્સ.

(૨) યુનિવર્સિટી વિસ્તારની અંદર આવેલી માધ્યમિક શાળાના મુખ્ય શિક્ષકોએ સ્ટેચ્યુટથી નિર્દિષ્ટ કરેલી રીતે પોતાના સભ્યોમાંથી ચૂંટેલો એક સભ્ય;

(૩) યુનિવર્સિટી વિસ્તારની અંદર માધ્યમિક શાળાના મુખ્ય શિક્ષકો સિવાયના માધ્યમિક શિક્ષકોએ સ્ટેચ્યુટથી નિર્દિષ્ટ કરેલી રીતે પોતાનામાંથી ચૂંટેલો એક સભ્ય;

(૪) વિદ્યાશાખાઓ પૈકી દરેક વિદ્યાશાખામાં શિક્ષકો અથવા માધ્યમિક શિક્ષકો અથવા મુખ્ય શિક્ષકો સિવાયના રજિસ્ટર થયેલા સ્નાતકોએ વિદ્યાશાખા દીઠ સ્ટેચ્યુટથી નિર્દિષ્ટ કરેલી રીતે પોતાનામાંથી ચૂંટેલો એક સભ્ય;

પરંતુ આવા સભ્યોની સંખ્યા દસ કરતાં વધુ હોવી જોઈએ નહિ અને વિદ્યાશાખાઓની સંખ્યા દસ કરતાં વધુ હોય, તો આવા દસ સભ્યોને ચૂંટવા માટે સ્ટેચ્યુટમાં નિર્દિષ્ટ કરેલી રીતે વિદ્યાશાખાઓને અનુકૂળ રીતે દસ જૂથોમાં વહેંચવી જોઈશે;

- (૫) (ક) ગુજરાત રાજ્યના વકીલ મંડળ,
(ખ) ગુજરાત તબીબી મંડળ,
(ગ) ઈન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ એન્જિનિયર્સ (ઇન્ડિયા), ગુજરાત
કેન્દ્ર-એ દરેકે પોતાના સભ્યોમાંથી ચૂંટેલો એક સભ્ય :

પરંતુ યુનિવર્સિટીને તબીબી વિદ્યાશાખા ન હોય તો ગુજરાત તબીબી મંડળ અથવા યુનિવર્સિટીને એન્જિનિયરીંગ વિદ્યાશાખા ન હોય તો ઈન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ એન્જિનિયર્સ (ઇન્ડિયા), ગુજરાત કેન્દ્ર, કોર્ટેના સભ્ય તરીકે કોઈપણ વ્યક્તિને ચૂંટી શકશે નહિ;

(૬) યુનિવર્સિટીને સંલગ્ન કોલેજોના સંચાલન મંડળોએ, સ્ટેચ્યુટમાં નિર્દિષ્ટ કરેલી રીતે ચૂંટેલા બે સભ્યો;

(૭) સંલગ્ન કોલેજોના (વિદ્યાશાખાઓના ડીનો અને કોલેજોના પ્રિન્સિપાલો સિવાયના) અધ્યાપકોએ સ્ટેચ્યુટથી નિર્દિષ્ટ કરેલી રીતે પોતાનામાંથી ચૂંટવાના વીસ સભ્યો, જેમાંના પંદર સભ્યો, રાજ્યમાં કાયદાથી સ્થપાયેલી કોઈ કોલેજમાં અથવા કોઈ યુનિવર્સિટીમાં ઓછામાં ઓછા દસ વર્ષનો શૈક્ષણિક અનુભવ ધરાવતા અધ્યાપકો હોવા જોઈશે;

(૮) સંલગ્ન કોલેજોના પ્રિન્સિપાલોએ દર ત્રણ પ્રિન્સિપાલો દીઠ એકના પ્રમાણમાં, સ્ટેચ્યુટમાં નિર્દિષ્ટ કરેલી રીતે પોતાનામાંથી ચૂંટેલા, ઠરાવવામાં આવે તેટલી પંદરથી વધુ ન હોય તેટલી સંખ્યામાં પ્રિન્સિપાલો;

(૯) સ્ટેચ્યુટમાં નિર્દિષ્ટ કરેલી રીતે ચૂંટવાનો, યુનિવર્સિટીના, સંલગ્ન કોલેજોના, માન્ય સંસ્થાઓના અને મંજૂર કરેલી સંસ્થાઓના બિન-અધ્યાપકીય સ્ટાફના સભ્યોનો એક પ્રતિનિધિ;

પરંતુ સાધારણ સભ્યોની ચૂંટણીના હેતુ માટે, એક કરતાં વધારે મતદાર વિભાગમાં ઉમેદવાર તરીકે ઉભા રહેવાને અથવા મત આપવાને હકદાર વ્યક્તિએ,

સ્ટેચ્યુટથી નિયત કરવામાં આવે તે તારીખ પહેલાં, જે મતદાર વિભાગમાંથી તે ચૂંટણીમાં ઉમેદવાર તરીકે ઉભા રહેવા અથવા મત આપવા માગતી હોય તે મતદાર વિભાગ પસંદ કરવો જોઈશે અને એક કરતાં વધુ મતદાર વિભાગમાં ઉભા રહેવાનો અથવા મત આપવાનો તેને હક રહેશે નહિ;

(ખ) સ્ટેચ્યુટમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેટલા રૂપિયાની રકમ કરતા ઓછી ન હોય તેટલી રકમનું અથવા તેથી ઓછી કિંમતની ન હોય તેવી મિલકતનું નીચેનાને અથવા નીચેના હેતુ માટે દાન કરનાર દરેક દાતાએ પોતાનામાંથી, સ્ટેચ્યુટથી નિર્દિષ્ટ કરેલી રીતે ચૂંટવાના બે સભ્યો-

(ક) યુનિવર્સિટીને અથવા યુનિવર્સિટીના હેતુઓ માટે, અથવા

(ખ) યુનિવર્સિટી સાથે સંલગ્ન અથવા યુનિવર્સિટીએ માન્ય કરેલી કોલેજને અથવા સંસ્થાને અથવા તે કોલેજ અથવા સંસ્થાના હેતુઓ માટે, પછી ભલે તે દાન આવા જોડાણ અથવા માન્યતા પહેલાં કે પછી આપવામાં આવ્યું હોય:

પરંતુ કોલેજ, સંસ્થા અથવા યથાપ્રસંગ, યુનિવર્સિટીએ આવું દાન સ્વીકાર્યાની તારીખથી વીસ વર્ષની મુદત પછી કોર્ટમાં સભ્યો ચૂંટવાનો હક રહેશે નહિ.

સ્પષ્ટીકરણ.- આ પરિચ્છેદના હેતુ માટે, મિલકતની કિંમત એટલે દાન સ્વીકાર્યાની તારીખે મિલકતની બજારકિંમત અને બજારકિંમત અંગેનો નિર્ણય એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ કરશે અને તેનો નિર્ણય આખરી ગણાશે.

(ગ)(૧) (ક) નામાંકિત શિક્ષણશાસ્ત્રીઓ, સામાજિક કાર્યકરો, ટ્રેડ યુનિયનો અને પછાત કોમો, સ્ત્રીઓ અને વ્યક્તિઓના એવા બીજા વર્ગના પ્રતિનિધિઓમાંથી કુલાવિપતિએ નિયુક્ત કરવાના આઠ સભ્યો;

(ખ) કચ્છ જિલ્લા પંચાયતના પ્રમુખ;

(ગ) યુનિવર્સિટી હકૂમતમાંની નગરપાલિકાઓ પૈકીની દરેક નગરપાલિકાએ તેના કાઉન્સિલરોમાંથી નિયુક્ત કરવાનો એક સભ્ય;

(૨) કુલાવિપતિએ નિયુક્ત કરવાના નીચે મુજબના સત્તર સભ્યો :-

(ક) સ્ટેચ્યુટમાં નિર્દિષ્ટ કર્યા પ્રમાણે, વારાકરતી વિદ્યાશાખાઓના પાંચ કીનો.

(ખ) (૧) યુનિવર્સિટીમાં અભ્યાસમાં સંપૂર્ણપણે રોકાયેલા હોય તેવા પાંચ અનુસ્નાતક વિદ્યાર્થીઓ;

(૨) પોતાની નિયુક્તિની તરત જ પહેલાં લીધેલી પરીક્ષામાં તેમની ગુણવત્તાના ક્રમ પ્રમાણે પ્રથમ દસ વિદ્યાર્થીઓમાંથી સંલગ્ન કોલેજોમાં સંપૂર્ણપણે અભ્યાસમાં રોકાયેલા હોય તેવા નિયુક્ત કરવાના પાંચ પૂર્વસ્નાતક વિદ્યાર્થીઓ;

(૩) પોતાની નિયુક્તિની તરત જ પહેલાં સંપૂર્ણ રીતે પૂર્વસ્નાતક અથવા અનુસ્નાતક અભ્યાસક્રમમાં રોકાયેલા અને યુનિવર્સિટી સંચાલિત રમતગમત અથવા બીજી સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓમાં વિશિષ્ટ સિધ્ધિ મેળવી હોય તેવા બે વિદ્યાર્થીઓ;

પરંતુ બાબત (૩) હેઠળ નિયુક્ત કરવાના વિદ્યાર્થીઓ પૈકીના એક વિદ્યાર્થી સ્ત્રી હોવી જોઈશે.

(૨) પેટા-કલમ (૧)ના વર્ગ-૨માં પરિચ્છેદ (ક) અને (ખ)માં ઉલ્લેખેલા ચૂંટાયેલા સભ્યોની અને તે પેટા-કલમના વર્ગ-૨માં પરિચ્છેદ (ગ) ના ખંડ (૧) માં ઉલ્લેખેલા નિયુક્ત કરેલા સભ્યોની હોદ્દાની મુદત પાંચ વર્ષની રહેશે અને તે પરિચ્છેદ (ગ)ના ખંડ (૨)માં ઉલ્લેખેલા સભ્યોની હોદ્દાની મુદત એક શૈક્ષણિક વર્ષ સુધીની રહેશે:

પરંતુ પેટા-કલમ (૧)ના વર્ગ-૨માં, પરિચ્છેદ (ક) અથવા પરિચ્છેદ (ખ) હેઠળ ચૂંટાયેલી અથવા પેટા-કલમ (૧) ના વર્ગ-૨માં પરિચ્છેદ (ગ)ના ખંડ (૧) ના પેટા-ખંડ (ખ) હેઠળ અથવા તે પરિચ્છેદના ખંડ (૨) હેઠળ નિયુક્ત થયેલી દરેક વ્યક્તિ, જ્યાં સુધી તે, યથાપ્રસંગ, ચૂંટનાર મંડળ અથવા મંડળોની સભ્ય હોય અથવા યથાપ્રસંગ, મુખ્ય શિક્ષક અથવા માધ્યમિક શાળાની શિક્ષક અથવા શિક્ષક અથવા પ્રિન્સીપાલ અથવા બિન-અધ્યાપકીય સ્ટાફની સભ્ય અથવા જિલ્લા પંચાયતની પ્રમુખ અથવા વિદ્યાશાખાની ડીન અથવા અભ્યાસમાં સંપૂર્ણ રીતે રોકાયેલ વિદ્યાર્થી હોય ત્યાં સુધી જ, કોર્ટના સભ્યનો હોદ્દો ધરાવવાનું ચાલુ રાખશે.

૧૭. (૧) કોર્ટ, વર્ષમાં એકવાર કુલાધિપતિ દ્વારા તેવી તારીખે મળશે અને તે બેઠક કોર્ટની કોર્ટની બેઠક વાર્ષિક બેઠક કહેવાશે.

(૨) કુલપતિ, પોતાને યોગ્ય લાગે ત્યારે, કોર્ટની ખાસ બેઠક બોલાવી શકશે અને કોર્ટના કુલ સભ્યોના ઓછામાં ઓછા એક તૃતીયાંશ સભ્યોએ સહી કરીને લેખિત માંગણી કરી હોય, ત્યારે તેણે એવી ખાસ બેઠક બોલાવવી જોઈશે.

૧૮. આ અધિનિયમની અન્ય જોગવાઈઓને અધીન રહીને, કોર્ટ, નીચેની સત્તા વાપરશે અને કોર્ટની સત્તા અને ફરજો નીચેની ફરજો બજાવશે :-

(ક) યુનિવર્સિટીની વિસ્તૃત નીતિ અને કાર્યક્રમોની વખતોવખત પુનર્વિચારણા કરવી અને યુનિવર્સિટીની પ્રગતિ અને વિકાસ માટે પગલાં સૂચવવા ;

- (ખ) યુનિવર્સિટીના વાર્ષિક રિપોર્ટ તથા વાર્ષિક હિસાબો અને આવક હિસાબો અંગેના ઓડિટ રિપોર્ટ વિચારણામાં લેવા તથા તે વિષે ઠરાવો કરવા ;
- (ગ) સલાહ આપવા માટે કુલાધિપતિને લખી મોકલવામાં આવે તેવી કોઈપણ બાબતના સંબંધમાં કુલાધિપતિને સલાહ આપવી; અને
- (ઘ) આ અધિનિયમ અથવા સ્ટેચ્યુટથી તેને મળે તેવી અન્ય સત્તા વાપરવી અને તેના ઉપર નાંખવામાં આવે તેવી અન્ય ફરજો બજાવવી.

એકિઝક્યુટિવ
કાઉન્સિલ.

૧૯. (૧) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, યુનિવર્સિટીનું એકિઝક્યુટિવ સત્તામંડળ ગણાશે અને તે નીચેના સભ્યોનું બનશે :-

- (૧) કુલપતિ, હોદ્દાની રૂએ અધ્યક્ષ;
- (૨) ઉપકુલપતિ; જો હોય તો
- (૩) ઉચ્ચ શિક્ષણ નિયામક, ગુજરાત રાજ્ય અથવા કલમ ૧૬ની, પેટા-કલમ (૧) ના વર્ગ-૧ ના પરિચ્છેદ (ખ) ના ખંડ (૧) હેઠળ મુકરર અધિકારી;
- (૪) ટેકનિકલ શિક્ષણ નિયામક, ગુજરાત રાજ્ય અથવા કલમ ૧૬ની પેટા-કલમ (૧) ના વર્ગ-૧ ના પરિચ્છેદ (ખ)ના ખંડ (૨) હેઠળ મુકરર અધિકારી;
- (૫) આરોગ્ય અને તબીબી શિક્ષણ નિયામક, ગુજરાત રાજ્ય અથવા કલમ ૧૬ની પેટા-કલમ (૧)ના વર્ગ-૧ ના પરિચ્છેદ (ખ)ના ખંડ (૨) હેઠળ મુકરર અધિકારી;
- (૬) સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવેલી રીતે કુલપતિએ, વિદ્યાશાખાઓના ડીનોમાંથી વારાફરતી નામનિયુક્ત કરેલ વિદ્યાશાખાઓના બે ડીન;
- (૭) યુનિવર્સિટી સંલગ્ન કોલેજો, માન્ય સંસ્થાઓ અને મંજૂર કરેલી સંસ્થાઓના અધ્યાપકો ન હોય અથવા અધ્યાપકીય સભ્યો ન હોય અને વિદ્યાર્થી ન હોય તેવા, પોતાના સભ્યોમાંથી, કોર્ટ ચૂંટવાની બે વ્યક્તિઓ;
- (૮) સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવેલી રીતે, કુલપતિએ વારાફરતી નામનિયુક્ત કરેલ સલગ્ન કોલેજોના બે પ્રિન્સિપાલો;
- (૯) સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવેલી રીતે કુલપતિએ વારાફરતી નામનિયુક્ત કરેલ વિદ્યાશાખાના ડીન ન હોય તેવા યુનિવર્સિટીના એક પ્રોફેસર;
- (૧૦) સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવેલી રીતે કુલપતિએ વારાફરતી નામનિયુક્ત કરેલ એક રીડર;

(૧૧) નામાંકિત શિક્ષણશાસ્ત્રીઓ, અધ્યાપકો અને એવા બીજા વર્ગની વ્યક્તિઓ, પછી તેઓ કોર્ટના સભ્યો હોય કે ન હોય તો પણ, તેઓમાંથી કુલાધિપતિએ નામ નિયુક્ત કરવાની બે વ્યક્તિઓ.

(૨) ઓકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલના ચૂંટાયેલા અને નામનિયુક્ત થયેલા સભ્યોના હોદાની મુદત ત્રણ વર્ષની રહેશે :

પરંતુ ખંડો (દ), (લ), (લ) અને (૧૦) હેઠળ નામનિયુક્ત કરેલ અથવા પેટા-કલમ (૧) ના ખંડ (૭) હેઠળ ચૂંટાયેલ સભ્ય, યથાપ્રસંગ, ડીન, પ્રિન્સિપાલ, યુનિવર્સિટી પ્રોફેસર, રીડર તરીકે અથવા કોર્ટનો સભ્ય હોતો બંધ થાય, તો તે, આવા સભ્ય તરીકે હોદો ધરાવતો બંધ થશે.

૨૦. આ અધિનિયમની જોગવાઈઓથી અથવા તે હેઠળ ધરાવવામાં આવે તેવી શરતોને અધીન રહીને, ઓકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, નીચેની સત્તા વાપરશે અને નીચેની ફરજો બજાવશે :-

(૧) યુનિવર્સિટીની મિલકત અને નાણાં ભંડોળ ધરાવવાં, તેનું નિયંત્રણ કરવું તથા તેનો વહીવટ કરવો;

(૨) આ અધિનિયમ અને સ્ટેચ્યુટથી અથવા તે હેઠળ તેને મળેલી સત્તા વાપરીને અને સોંપેલી ફરજો બજાવીને અથવા ઓકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે નીચેના નાણા સમિતિ અને કાનૂની સમિતિ હોય, તો તેની સલાહથી યુનિવર્સિટી વતી કરારો કરવા, તેમાં ફેરફાર કરવો, તેમનો અમલ કરવો અને તે રદ કરવા ;

(૩) યુનિવર્સિટીના સામાન્ય સીલનો નમૂનો નક્કી કરવો અને તેની કસ્ટડી માટે જોગવાઈ કરવી અને તેના ઉપયોગનું નિયમન કરવું;

(૪) ખાસ હેતુઓ માટે યુનિવર્સિટીને હસ્તક સોંપેલ નાણાં ભંડોળનો વહીવટ કરવો;

(૫) યુનિવર્સિટીના વાર્ષિક નાણાકીય અંદાજો પસાર કરવા;

(દ) વાર્ષિક નાણાકીય અંદાજો, પસાર કર્યા પછી,-

(ક) બજેટ ગ્રાન્ટની રકમ ઘટાડવી,

(ખ) બજેટ ગ્રાન્ટની કોઈ રકમ એક ગૌણ સદરમાં અથવા એક ગૌણ સદર હેઠળના પેટા-સદરમાંથી બીજા ગૌણ સદર હેઠળના પેટા-સદરમાં ફેરબદલ કરવાની મંજૂરી આપવી, અથવા

(ગ) ગૌણ સદરની વધુમાં વધુ પાંચ હજાર રૂપિયાની કોઈ રકમ, એક પેટા-સદરમાંથી બીજા પેટા-સદરમાં અથવા એક મુખ્ય એકમમાંથી બીજા એકમમાં ફેરબદલ કરવાની મંજૂરી આપવી;

(૭) યુનિવર્સિટીનાં કાર્ય કરવા માટે જરૂરી મકાનો, જગા, ફર્નિચર, સામગ્રી અને બીજા સાધનો માટે જોગવાઈ કરવી;

(૮) યુનિવર્સિટીને કરેલ વસિયતી દાન, દાન અને કોઈ જંગમ અથવા સ્થાવર મિલકતની તબદીલી યુનિવર્સિટી વતી સ્વીકારવા;

(૯) યુનિવર્સિટી વતી કોઈ જંગમ અથવા સ્થાવર મિલકતની તબદીલી કરવી;

(૧૦) યુનિવર્સિટીની અસ્કયામતોની જામીનગીરી ઉપર લોન ઉભી કરવી;

(૧૧) યુનિવર્સિટીનાં નાણા, હિસાબો અને રોકાણોની વ્યવસ્થા કરવી તથા તેમનું નિયમન કરવું;

(૧૨) નીચેના શરૂ કરવાં અને ચલાવવાં -

- (ક) મુદ્રણ અને પ્રકાશન વિભાગ;
- (ખ) યુનિવર્સિટી વિસ્તરણ બોર્ડ;
- (ગ) માહિતી બ્યુરો;
- (ઘ) રોજગાર બ્યુરો; અને
- (ચ) યુનિવર્સિટીનાં ચંચાલન માટે જરૂરી હોય તેવી અન્ય સંસ્થાઓ અને સંગઠનો;

(૧૩) નીચેના માટે જોગવાઈ કરવી :-

- (ક) શિક્ષણોત્તર અયાપન અને સંશોધન માટે;
- (ખ) શારીરિક શિક્ષણ, નેશનલ કેડેટ કોર, રાષ્ટ્રીય સેવા યોજના અને અન્ય તાર્લન અને આવી અન્ય માન્ય પ્રવૃત્તિઓ માટે;

(૧૪) યુનિવર્સિટી તરફથી નિભાવાતી કોલેજો, વિભાગો, સંશોધનની કે વિશિષ્ટ અભ્યાસની સંસ્થાઓ, પ્રયોગશાળાઓ, ઇથાલયો, સંગ્રહાલયો અને છાત્રાલયોનો વહીવટ કરવો;

(૧૫) છાત્રાલયોને માન્ય રવાં, આવા છાત્રાલયોની તપાસ કરવી અને તેમની માન્યતા પાછી ખેંચી લેવી;

(૧૬) યુનિવર્સિટીની નાણાકીય સ્થિતિ લક્ષમાં લઈ, યુનિવર્સિટીના અધ્યાપકો અને અન્ય કર્મચારીઓ માટે નિવાસ સવલત રી પાડવી;

(૧૭) યુનિવર્સિટી બહાર આવેલી હાઈસ્કૂલો સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવ્યા પ્રમાણે રજિસ્ટર કરવી;

(૧૮) સંલગ્ન કોલેજો, માન્ય સંસ્થા, મંજૂર કરેલી સંસ્થાઓ અને છાત્રાલયોની તપાસ કરવા માટે વ્યવસ્થા કરવી તથા તેમની તપાસ કરવા આદેશ કરવો, તેમની કાર્યક્ષમતા જળવાઈ રહે અને તેમના સ્ટાફના સભ્યો માટે નોકરીની યોગ્ય શરતો પ્રાપ્ત થાય તે માટે સૂચના આપવી અને એવી સૂચનાનો અનાદર કરવામાં આવે તે પ્રસંગે, તેમના જોડાણ અથવા માન્યતાની શરતોમાં ફેરફાર કરવો અથવા પોતાને યોગ્ય લાગે તેવાં અન્ય પગલાં લેવા;

(૧૯) કોલેજો, માન્ય સંસ્થાઓ, મંજૂર કરેલી સંસ્થાઓ કે છાત્રાલયો પાસેથી રિપોર્ટો, પત્રો તથા અન્ય માહિતી મંગાવવી;

(૨૦) સંલગ્ન કોલેજો, યુનિવર્સિટી વિભાગો અને માન્ય અને મંજૂર કરેલી સંસ્થાઓના વિદ્યાર્થીઓનાં નિવાસ, વર્તણૂક અને શિસ્તની દેખરેખ રાખવી અને તેનું નિયંત્રણ કરવું અને તેમનું આરોગ્ય અને સામાન્ય સુખાકારી વધારવા માટે ગોઠવણ કરવી અને વિદ્યાર્થીઓ સામે શિસ્તભંગનાં પગલાં લેવા;

(૨૧) સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવેલી રીતે, માનદ્ પદવીઓ એનાયત કરવી અને શૈક્ષણિક વિશિષ્ટમાન આપવા;

(૨૨) જોડાણની શરતો પાળવામાં કસૂર કરનાર કોલેજને આપેલી ગ્રાન્ટ પાછી ખેંચી લેવા અથવા તેમાં ઘટાડો કરવા માટે રાજ્ય સરકારને ભલામણ કરવી;

(૨૩) સંલગ્ન કોલેજોમાં અને માન્ય કે મંજૂર કરેલી સંસ્થાઓમાં વિદ્યાર્થીઓએ ભરવાની ફીનું નિયમન કરવું;

(૨૪) અધ્યેતાવૃત્તિ, પ્રવાસી અધ્યેતાવૃત્તિ, શિષ્યવૃત્તિઓ, છાત્રવૃત્તિઓ, વિદ્યાર્થીવિતન, ચંદ્રકો અને પારિતોષિકો શરૂ કરવા અને આપવાં;

(૨૫) યુનિવર્સિટીના શૈક્ષણિક, વહીવટી અને અન્ય સ્ટાફની નિમણૂક કરવી, તેમના મળતર નક્કી કરવાં અને તેમની ફરજો અને નોકરીની શરતો નક્કી કરવી અને તેમની સામે શિસ્તભંગનાં પગલાં લેવા;

(૨૬) સંલગ્ન કોલેજ અથવા માન્ય સંસ્થા અથવા મંજૂર કરેલી સંસ્થાના સ્ટાફના કોઈ સભ્યને, યુનિવર્સિટીના પ્રોફેસર, રીડર, લેક્ચરર કે અધ્યાપક તરીકે માન્ય રાખવા તથા તેવી માન્યતા પાછી ખેંચી લેવી;

(૨૭) પરીક્ષકોનાં મહેનતાણાં નક્કી કરવા અને યુનિવર્સિટીની પરીક્ષાઓ અને અન્ય કસોટીઓ લેવા તથા તેનાં પરિણામ જાહેર કરવા માટે ગોઠવણ કરવી;

(૨૮) અધ્યાદેશોથી ઠરાવવામાં આવે તેટલી ફી અને બીજું ખર્ચ નક્કી કરવાં, માંગવા અને લેવાં;

(૨૯) યુનિવર્સિટીના (કુલાધિપતિ, કુલપતિ અને ઉપકુલપતિ સિવાયના) અધિકારીઓનાં અને અધ્યાપકીય, અન્ય શૈક્ષણિક અને બિન-અધ્યાપકીય સ્ટાફના સભ્યોના પગાર-ધોરણો, ભથ્થાં અને નોકરીની શરતો ઠરાવવી અને તેનું નિયમન કરવું;

(૩૦) સંલગ્ન કોલેજો, માન્ય અથવા મંજૂર કરેલી સંસ્થાઓના અધ્યાપકીય, અન્ય શૈક્ષણિક અને બિન-અધ્યાપકીય સ્ટાફના સભ્યોના પગાર-ધોરણો, ભથ્થાં અને નોકરીની શરતો ઠરાવવી અને તેનું નિયમન કરવું;

(૩૧) પોતાને યોગ્ય લાગે તેવી વિદ્યાશાખાઓમાં અને તેવા અભ્યાસક્રમોમાં શિક્ષણ, અધ્યાપન અને તાલીમ માટે અને સંશોધન માટે અને જ્ઞાનની વૃદ્ધિ તથા પ્રસાર માટે જોગવાઈ કરવી;

(૩૨) સંલગ્ન કોલેજો અને માન્ય અથવા મંજૂર કરેલી સંસ્થાઓ, કોઈ ખાસ પ્રકારના અભ્યાસ હાથ ધરી શકે તેવી જોગવાઈ કરવી;

(૩૩) સહિયારી પ્રયોગશાળાઓ, ગ્રંથાલયો, સંગ્રહાલયોની અને અધ્યાપન અને સંશોધન માટે અન્ય સાધનસામગ્રીની વ્યવસ્થા અને જોગવાઈ કરવી;

(૩૪) સંશોધન અને વિશિષ્ટ અભ્યાસના વિભાગો અને સંસ્થાઓ સ્થાપવાં અને નિભાવવાં;

(૩૫) યુનિવર્સિટીને જરૂર પડે તેવી પ્રોફેસરોની, રીડરોની, લેક્ચરરોની અને અધ્યાપકોની અન્ય જગ્યાઓ શરૂ કરવી;

(૩૬) પદવીઓ, ઈલ્કાબો, ડિપ્લોમા અને અન્ય શૈક્ષણિક અથવા વ્યાવસાયિક વિશિષ્ટમાન શરૂ કરવાં અને એનાયત કરવાં;

(૩૭) સ્ટેચ્યુટો અને અધ્યાદેશો કરવાં, સુધારવા અથવા રદ કરવાં;

(૩૮) અધ્યાદેશોમાં અને સ્ટેચ્યુટમાં ઠરાવ્યા પ્રમાણે હોદ્દાઓ અને સત્તાધિકારીઓ ચૂંટવાં;

(૩૯) શિક્ષણ અને પરીક્ષાના માધ્યમ તરીકે ગુજરાતી, હિન્દી (દિવનાગરી લિપિમાં) અને અંગ્રેજી અથવા આ તમામ ત્રણ ભાષાના ઉપયોગને લગતી જોગવાઈ કરવી;

(૪૦) કોઈ સંલગ્ન કોલેજ અથવા માન્ય સંસ્થા અથવા યુનિવર્સિટી વિભાગ અથવા યુનિવર્સિટી કોલેજને, વિદ્યાર્થીઓને પ્રવેશ આપવાની, અભ્યાસક્રમો ઠરાવવાની, અભ્યાસક્રમોમાં

શિક્ષણ, અધ્યાપન અને તાલીમ આપવાની, પરીક્ષાઓ લેવાની અને તેનું મંચલન કરવાની બાબતમાં વિશેષાધિકાર મળે તે માટે તેને સ્વાયત્તતા આપવા અને તે હેતુ માટે જરૂરી નિયમો કરવાની સત્તા આપવા માટેની દરખાસ્તો રાજ્ય સરકારને રજૂ કરવી;

(૪૧) કોઈ સંલગ્ન કોલેજ, માન્ય સંસ્થા અથવા કોઈ યુનિવર્સિટી કોલેજ અથવા વિભાગને આપેલી સ્વાયત્તતા પાછી ખેંચી લેવા રાજ્ય સરકારને ભલામણ કરવી;

(૪૨) કોઈપણ સ્થાવર મિલકતની તબદીલી મંજૂર કરવી ;

(૪૩) આ અધિનિયમ, સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશો અને વિનિયમોથી તેને આપવામાં આવે તેવી બીજી સત્તાઓ વાપરવી અથવા તેના પર નાખવામાં આવે તેવી બીજી ફરજો બજાવવી.

(૪૪) આ અધિનિયમમાં અથવા સ્ટેચ્યુટમાં અન્યથા જોગવાઈ કરી ન હોય તેવી યુનિવર્સિટીની તમામ સત્તાઓ અને આ અધિનિયમની અથવા સ્ટેચ્યુટની જોગવાઈઓનો અમલ કરવા માટે જરૂરી હોય તેવી તમામ અન્ય સત્તાઓ વાપરવી.

(૨) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, કોર્ટને, પેટા-કલમ (૧) ના ખંડ (૮)માં ઉલ્લેખેલ મિલકતના સ્વીકારના દરેક કેસ વિષે રિપોર્ટ કરવો જોઈશે.

(૩) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલથી, રાજ્ય સરકારની પૂર્વમંજૂરી વિના, કોઈપણ સ્થાવર મિલકત તબદીલ કરી શકાશે નહિ અને સ્થાવર મિલકતની જે કોઈ તબદીલી આવી પૂર્વમંજૂરી વિના કરવામાં આવી હોય તે તબદીલી, યુનિવર્સિટીને અંપનક્ત્તી યશે નહિ.

(૪) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, અધ્યાદેશથી પોતાનું વહીવટી કાર્ય કરવા માટે સમિતિઓ નીમી શકશે અને તેમનાં, રચના, કાર્યો અને મુદત નક્કી કરી શકશે.

(૫) પેટા-કલમ (૧)ના ખંડ (૨૯) અને (૩૦) હેઠળ એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ જે સત્તા વાપરે તે સત્તા, યુનિવર્સિટીના (કુલાધિપતિ, કુલપતિ અને ઉપ કુલપતિ સિવાયના) સંલગ્ન કોલેજોના અને માન્ય અથવા મંજૂર કરેલી સંસ્થાઓના અધિકારીઓના અને અધ્યાપકીય, અન્ય શૈક્ષણિક અને બિન-અધ્યાપકીય સ્ટાફના સભ્યોનાં પગાર-ધોરણો અને ભથ્થાં ઠરાવવાને અને તેનું નિયમન કરવાને લગતી હોય તેટલે સુધી, તે સત્તા વાપરવાનું રાજ્ય સરકારની મંજૂરીને અધીન રહેશે.

૨૧. (૧) એકેડેમિક કાઉન્સિલ યુનિવર્સિટીનું શૈક્ષણિક મંડળ રહેશે અને તે નીચેની એકેડેમિક વ્યક્તિઓનું બનશે :-

- (૧) કુલપતિ, હોદ્દાની રૂએ અધ્યક્ષ,
- (૨) ઉપકુલપતિ હોય, તો તે, હોદ્દાની રૂએ,
- (૩) વિદ્યારાખાઓના ડીન, હોદ્દાની રૂએ,

- (૪) યુનિવર્સિટી વિભાગોના વડા, હોદ્દાની રૂએ,
 (૫) સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવેલી રીતે, કુલપતિએ દરેક વિદ્યાશાખામાંથી વારાફરતી નિયુક્ત કરવાના એક લેકચરર,
 (૬) માન્ય સંસ્થાઓના વડાઓના એક પ્રતિનિધિ અને સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવેલી રીતે, કુલપતિએ વારાફરતી નિયુક્ત કરેલ સંલગ્ન કોલેજોના ચાર પ્રિન્સિપાલો:

પરંતુ-

- (ક) સંલગ્ન કોલેજોના પ્રિન્સિપાલોની જગાઓ પૈકીની એક જ જગા સ્ત્રી ધરાવતી હોય, ત્યારે આવી સ્ત્રીને, ચાર પ્રિન્સિપાલો પૈકીના એક પ્રિન્સિપાલ તરીકે નિયુક્ત કરવી જોઈશે;
 (ખ) સંલગ્ન કોલેજોના પ્રિન્સિપાલોની એક કરતાં વધુ જગાઓ સ્ત્રીઓ ધરાવતી હોય ત્યારે કુલપતિએ સ્ટેચ્યુટથી નિર્દિષ્ટ કરેલી રીતે, વારાફરતી આ સ્ત્રીઓ પૈકીની એક સ્ત્રીને, ચાર પ્રિન્સિપાલો પૈકીના એક પ્રિન્સિપાલ તરીકે નિયુક્ત કરવી જોઈશે;
 (ગ) સ્ટેચ્યુટથી નિર્દિષ્ટ કરેલી રીતે કુલપતિએ વારાફરતી નિયુક્ત કરેલ અભ્યાસ સમિતિઓના પંદર કરતાં વધુ ન હોય તેટલા અધ્યક્ષો.

(૨) પેટા કલમ (૧) હેઠળ ઓડિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ રચવામાં આવે કે તરત જ, યુનિવર્સિટીમાં શીખવવામાં આવતા વિષયો પૈકીના કોઈપણ વિષયમાં વિશેષજ્ઞ હોય તેવી બે પ્રતિષ્ઠિત વ્યક્તિઓને, તેના વધારાના સભ્યો તરીકે તે કો-ઓપ્ટ કરી શકશે, પણ તે વ્યક્તિઓ, તેના સભ્યો તરીકે, અધ્યાપકો તરીકે અથવા અન્યથા યુનિવર્સિટી સાથે સંકળાયેલી હોય કે ન હોય:

પરંતુ પેટા કલમ (૧) ના પંક્તિ (૩) થી (૭)ના કોઈપણ ખંડમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ સભ્ય, કોઈ વિદ્યાશાખાના ડીન, યુનિવર્સિટી વિભાગના વડા, પ્રોફેસર, રીડર, લેકચરર, માન્ય સંસ્થાના વડા, સંલગ્ન કોલેજના પ્રિન્સિપાલ અથવા યદ્યપસંગ, અભ્યાસ સમિતિઓના અધ્યક્ષ હોતાં બંધ થાય, તો તે, એવા સભ્ય તરીકે હોદ્દો ધરાવતો બંધ થશે.

(૩) એકેડેમિક કાઉન્સિલના હોદ્દાની રૂએના સભ્યો સિવાયના સભ્યોના હોદ્દાની મુદત એક વર્ષની રહેશે.

એકેડેમિક
કાઉન્સિલની
સત્તા અને ફરજો.

૨૨. (૧) એકેડેમિક કાઉન્સિલને, યુનિવર્સિટીના અધ્યાપન અને તેના દ્વારા લેવામાં આવતી પરીક્ષાઓના ધોરણ જાળવવાની બાબત પર નિયંત્રણ અને સામાન્ય નિયમન રહેશે અને તે પાટે જવાબદાર ગણાશે.

(૨) પૂર્વગતી જોગવાઈની વ્યાપકતાને બાધ આપ્યા વિના અને આ અધિનિયમની જોગવાઈઓથી બચવા તે રીતે ઠરાવવામાં આવે તેવી શરતોને અધીન રહીને, એકેડેમિક કાઉન્સિલ, નીચેની સત્તાઓ વાપરશે અને નીચેની ફરજો બજાવશે :-

- (૧) સંબંધિત વિદ્યાશાખાએ અભ્યાસક્રમો ઠરાવવા માટે કરેલા વિનયમો મંજૂર કરવા;
 (૨) સંબંધિત વિદ્યાશાખાને ખાસ અભ્યાસક્રમો માટે કરેલા વિનયમો મંજૂર કરવા;
 (૩) સંલગ્ન કોલેજો, માન્ય સંસ્થાઓ અને મંજૂર કરેલી સંસ્થાઓમાં અભ્યાસ અને અધ્યાપનનું સંકલન કરવાની વ્યવસ્થા કરવી;

- (૪) યુનિવર્સિટીમાં સંશોધનને ઉત્તેજન આપવું;
- (૫) વિદ્યાશાખાઓને વિષયો ફાળવવા માટે દરખાસ્તો મંજૂર કરવી;
- (૬) યુનિવર્સિટી વિભાગો, સંશોધન અને વિશિષ્ટ અભ્યાસની સંસ્થાઓ, ગ્રંથાલયો અને પ્રયોગશાળાઓ સ્થાપવા માટેની દરખાસ્તો કરવી;
- (૭) યુનિવર્સિટીને જરૂર પડે તેવી પ્રોફેસરોની, રીડરોની, લેક્ચરરોની જગા અને અધ્યાપકોની અન્ય કોઈ જગા શરૂ કરવા માટેની અને આવી જગાની ફરજો ઠરાવવા માટેની દરખાસ્તો મંજૂર કરવી અને તે અંગે એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી;
- (૮) અધ્યેતાવૃત્તિ(ફેલોશીપ), પ્રવાસી અધ્યેતાવૃત્તિ (ફેલોશીપ), શિષ્યવૃત્તિઓ, છાત્રવૃત્તિઓ અને ચંદ્રકી અને બીજા એવોર્ડ શરૂ કરવા માટેની દરખાસ્તો મંજૂર કરવી અને તે અંગે એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી અને તે આપવા માટેના વિનિયમો કરવા;
- (૯) યુનિવર્સિટીની પરીક્ષાઓ અને વિદ્યાર્થીઓ માં ભેરવા દેવાની શરતો સંબંધી વિનિયમો કરવા;
- (૧૦) પરીક્ષાનાં સમકક્ષ ધોરણ ઠરાવતા વિનિયમો કરવા અને મંજૂર કરવા ;
- (૧૧) પદવીઓ, ડિપ્લોમા અને પ્રમાણપત્રો માટે લાયક થવા માટે યુનિવર્સિટીમાં અથવા સંબંધ કોલેજોમાં મંજૂર કરાયેલા અભ્યાસક્રમોમાંથી મુક્તિ આપવાની રીત ઠરાવતા વિનિયમો મંજૂર કરવા;
- (૧૨) કોલેજોને જોડણ અને સંસ્થાઓને માન્યતા અથવા મંજૂરી આપવા માટે એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી;
- (૧૩) સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવેલી રીતે પદવીઓ, ડિપ્લોમા અને પ્રમાણપત્રો શરૂ કરવા અને એનાયત કરવા અને આપવા માટે એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી;
- (૧૪) સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવેલી રીતે માનદ પદવીઓ અને બીજા શૈક્ષણિક વિશિષ્ટમાન એનાયત કરવા માટે એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી;
- (૧૫) વિભાગો અને વિદ્યાશાખાઓ શરૂ કરવા માટે એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી;
- (૧૬) આ અધિનિયમ, સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશો અને વિનિયમો અથવા તે હેઠળ તેને સોંપવામાં આવે તેવી બીજી કોઈ સત્તા વાપરવી અને તેના ઉપર મૂકવામાં આવે તેવી બીજી ફરજો બજાવવી; અને
- (૧૭) સામાન્યતઃ તમામ શૈક્ષણિક બાબતોના સંબંધમાં યુનિવર્સિટીને સલાહ આપવી.

વિદ્યાશાખાઓ
અને તેમના
કાર્યો.

૨૩. (૧) યુનિવર્સિટીમાં વિનયન, શિક્ષણ, વિજ્ઞાન, ઇજનેરી સહિત ટેકનોલોજી, કાયદા, ઔષધ, વાણિજ્ય અને ગ્રામીણ અભ્યાસો અને સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવી બીજી વિદ્યાશાખાઓનો સમાવેશ થશે. દરેક વિદ્યાશાખામાં, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવા વિષયોનો સમાવેશ થશે.

(૨) દરેક વિદ્યાશાખા નીચેનાની બનશે :-

- (૧) વિદ્યાશાખામાં સમાવિષ્ટ વિષયો માટેની અભ્યાસ સમિતિઓના તમામ અધ્યક્ષો;
- (૨) અભ્યાસ સમિતિના અધ્યક્ષ ન હોય તેવા વિદ્યાશાખામાં સમાવિષ્ટ વિષયોના યુનિવર્સિટી વિભાગોના વડા;
- (૩) સ્ટેચ્યુટથી નિર્દિષ્ટ કરેલી રીતે, કુલપતિએ અધ્યક્ષો અને યુનિવર્સિટી વિભાગોના વડાઓ સિવાયનો વિદ્યાશાખામાં સમાવિષ્ટ વિષયો માટેની દરેક અભ્યાસ સમિતિના સભ્યોમાંથી વારાફરતી નિયુક્ત કરવાનો એક સભ્ય; અને
- (૪) વિભાગને લગતા વિષયોની તજજ્ઞ હોય તેવી વ્યક્તિઓમાંથી, વિદ્યાશાખાના દરેક વિભાગના સંબંધમાં, વિદ્યાશાખાએ કો-ઓપ્ટ કરવાની એક વ્યક્તિ.

(૩) (ક) પેટા-કલમ (૨) ની જોગવાઈઓની રૂએ, અભ્યાસ સમિતિના અધ્યક્ષ અથવા યુનિવર્સિટી વિભાગના વડા અથવા કોઈ અધ્યાપક, એક કરતા વધુ વિદ્યાશાખાના સભ્ય બને, ત્યારે તેણે, એક કરતા વધુ વિદ્યાશાખાનો સભ્ય બને તે તારીખથી એક મહિનાની અંદર તેવી વિદ્યાશાખાઓ પૈકીની જે કોઈપણ એક વિદ્યાશાખાનું સભ્યપદ તે રાખવા ઇચ્છતો હોય તે વિદ્યાશાખા અંગે કુલસચિવને તેની જાણ લખિતમાં કરવી જોઈશે. કુલસચિવને એવી જાણ થયેથી, તે વ્યક્તિ બીજી વિદ્યાશાખાઓની સભ્ય હોતી બંધ થઈ છે એમ ગણાશે.

(ખ) ખંડ (ક) હેઠળ જાણ કરવાનું કરમાવાયેલ હોય તેવા અભ્યાસ સમિતિના અધ્યક્ષ, યુનિવર્સિટી વિભાગના વડા અથવા કોઈ અધ્યાપક એવી જાણ કરવામાં કસૂર કરે, તો એકઝીક્યુટિવ કાઉન્સિલ, આવી વ્યક્તિ, જે વિદ્યાશાખાની હોવી જોઈશે તે વિદ્યાશાખા અને આવી રીતે નક્કી થયે, તે વ્યક્તિ, બીજી વિદ્યાશાખાઓની સભ્ય હોતી બંધ થઈ છે, એમ ગણાશે.

(૪) વિદ્યાશાખાના સભ્યના હોદ્દાની મુદત, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવા રહેશે.

વિદ્યાશાખાની સત્તા
અને કરજો.

૨૪. (૧) દરેક વિદ્યાશાખાને, તેને સોંપેલા વિષયો માટે, યુનિવર્સિટીના શિક્ષણ અને પરીક્ષાના ધોરણ જાળવવા માટે સામાન્ય નિયંત્રણ અને નિયમન કરવાની સત્તા રહેશે અને તે માટે તે જવાબદાર રહેશે.

(૨) પૂર્વવર્તી જોગવાઈની વ્યાપકતાને બાંધ આવી વિના અને આ આંશનિયમની જોગવાઈઓથી અથવા તે હેઠળ ઠરાવવામાં આવે તેવી શરતોને અધીન રહીને, વિદ્યાશાખા નીચેની સત્તા વાપરશે અને નીચેની ફરજો બજાવશે :-

- (૧) સંબંધિત અભ્યાસ ક્ષમિતિ સાથે વિચારવિનિમય કરીને વિદ્યાશાખામાં અભ્યાસક્રમો ઠરાવતા વિનિયમો કરવા;
- (૨) વિદ્યાશાખામાં પાસ અભ્યાસક્રમ સંબંધી વિનિયમો કરવા;
- (૩) વિદ્યાશાખામાં સંબંધિત પરીક્ષાઓ પાસ કરવાનાં ધોરણો અને આવી પરીક્ષાઓમાં વર્ગો આપવા માટે વિનિયમો કરવા;
- (૪) વિદ્યાશાખાને સોંપેલ વિષયોમાં સંશોધનને ઉત્તેજન આપવા માટે દરખાસ્તો કરવી;
- (૫) વિદ્યાશાખાને વિષયો ફાળવવા માટે દરખાસ્તો કરવી;
- (૬) વિદ્યાશાખા સાથે સંબંધ ધરાવતા વિભાગો, સંશોધન અને વિશિષ્ટ અભ્યાસની સંસ્થાઓ, ગ્રંથાલયો, પ્રયોગશાળાઓ અને સંગ્રહાલયો સ્થાપવા માટે દરખાસ્તો કરવી;
- (૭) વિદ્યાશાખામાં પ્રોફેસર, રીડર, લેકચરરની જગ્યા અને અધ્યાપકોની બીજી કોઈ જગ્યાઓ શરૂ કરવા માટે અને આવી જગ્યાઓ પર કામ કરતી વ્યક્તિઓની ફરજો ઠરાવવા માટે દરખાસ્તો કરવી;
- (૮) અધ્યેતાવૃત્તિ, પ્રવાસી અધ્યેતાવૃત્તિ, શિષ્યવૃત્તિઓ, નવવૃત્તિઓ, સંદ્રકો, દાખાઓ અને બીજા એવોર્ડ શરૂ કરવા માટે દરખાસ્તો કરવી અને તે આપવા માટેના વિનિયમો કરવા;
- (૯) વિદ્યાશાખામાં અધ્યાપકોના વધુમાં વધુ કાર્યબોજ, દરેક વિષય માટે ઓછામાં ઓછું અધ્યાપન કાર્ય અને કોઈપણ વિષય માટે વિદ્યાર્થીઓએ કરવાના ઓછામાં ઓછા પ્રયોગશાળા કામ અને ઠરાવેલા બીજા કોઈ કાર્ય માટે વિનિયમો કરવા;
- (૧૦) પરીક્ષાઓના સમકક્ષ ધોરણ ઠરાવતા વિનિયમો કરવા;
- (૧૧) વિદ્યાશાખામાં પદવીઓ, ડિપ્લોમા અને પ્રમાણપત્રો મેળવવાને લાયક થવા માટે યુનિવર્સિટીમાં અથવા સંલગ્ન કોલેજોમાં મંજૂર થયેલા અભ્યાસક્રમોમાંથી મુકિત આપવાની રીત ઠરાવતા વિનિયમો કરવા;
- (૧૨) આ અધિનિયમ, સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશો અને વિનિયમોથી તેને સોંપવામાં આવે તેવી બીજી સત્તા વાપરવી અને તેના ઉપર મૂકવામાં આવે તેવી બીજી ફરજો બજાવવી; અને

(૧૩) સામાન્યતઃ વિદ્યાશાખામાં સંબંધિત અભ્યાસક્રમોને લગતી તમામ શૈક્ષણિક બાબતો અંગે યુનિવર્સિટીને સલાહ આપવી.

વિદ્યાશાખાના
ડીન.

૨૬. (૧) દરેક વિદ્યાશાખા માટે એક ડીન રહેશે, જેમને, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવેલી રીતે યુનિવર્સિટી વિભાગોના વડા હોય અને અભ્યાસ સમિતિઓના અધ્યક્ષો હોય તેવી વ્યક્તિઓમાંથી કુલપતિ દ્વારા વારાફરતી નિયુક્ત કરશે.

(૨) ડીન ત્રણ વર્ષની મુદત સુધી હોદ્દો ધરાવશે.

(૩) ડીન વિદ્યાશાખાના મુખ્ય કારોબારી અધિકારી રહેશે અને તેઓ નીચેની સત્તા વાપરશે અને નીચેની ફરજો બજાવશે.-

(૧) તેઓ વિદ્યાશાખાના મુખ્ય કારોબારી અધિકારી રહેશે અને તેની બેઠકોનું અધ્યક્ષ સ્થાન લેશે;

(૨) તેઓ વિદ્યાશાખાની અભ્યાસ સમિતિની કોઈપણ બેઠકમાં હાજર રહી શકશે ;

(૩) તેઓ વિદ્યાશાખાની જુદીજુદી અભ્યાસ સમિતિઓના કામ ઉપર દેખરેખ રાખશે અને તેનું સંકલન કરશે ;

(૪) તેઓ વિદ્યાશાખાના વિષયોને લગતા સેમિનારો, એપ અભ્યાસક્રમો અને કાવ શિબિરો યોજશે અને ગોઠવશે;

(૫) તેઓ વિદ્યાશાખા હેઠળના વિષયોના સંબંધમાં યુનિવર્સિટી વિભાગો, સંલગ્ન કોલેજો, માન્ય સંસ્થાઓ અને મંજૂર કરેલી સંસ્થાઓ તપાસશે અને અને તેમને માર્ગદર્શન આપશે; અને તેમ કરતાં તેને જરૂરી જણાય, તો કુલપતિને આવી તપાસણીનો રિપોર્ટ પણ કરશે;

(૬) તેઓ વિદ્યાશાખાના લગતા સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશો અને વિનિયમોના યોગ્ય ચાલન માટે જવાબદાર રહેશે.

અભ્યાસ
સમિતિઓ.

૨૬. (૧) સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવા દરેક વિષય અથવા વિષયોના જૂથ માટે અભ્યાસ સમિતિ રહેશે.

(૨) પેટા-કલમ (૩)ની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, દરેક અભ્યાસ સમિતિ નીચેના સભ્યોની બનશે:-

(૧) જેની સાથે સમિતિ સંબંધ ધરાવતી હોય તે વિષય અથવા વિષયો પૈકી દરેક વિષયો(જેનો આમાં હવે યજ્ઞી આ કલમમાં “ વિષય” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે)માંના, યુનિવર્સિટી વિભાગોનો વડો;

(૨) સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવેલી રીતે કુલપતિએ, સંલગ્ન કોલેજોના આચાર્યો અને અધ્યાપકોમાંથી ચારાફરતી નામનિયુક્ત કરેલ દસ કરતાં વધુ ન હોય તેટલી વ્યક્તિઓ,

(૩) સમિતિએ કો-ઓપ્ટ કરવાની ચાર કરતા વધુ ન હોય તેટલી વ્યક્તિઓ, જેઓ -

(ક) તે વિષયમાં અથવા સમાન વિષયમાં વિશેષજ્ઞો હોવી જોઈએ; અને

(ખ) વિષયને લગતા વ્યવસાયમાં અથવા ઉદ્યોગમાં વિશેષજ્ઞો હોવી જોઈએ.

(૩) દરેક સમિતિ ઓછામાં ઓછા ચાર સભ્યોની બનશે:

પરંતુ સભ્યોની સંખ્યા ચાર કરતાં ઓછી હોય, ત્યારે કુલપતિ ખૂટતી સંખ્યા પૂરી કરવાને જરૂરી હોય તેટલી સંખ્યાના સભ્યોને એવી શરતને અધીન રહીને નિયુક્ત કરશે કે કો-ઓપ્ટ અને નિયુક્ત કરાયેલ સભ્યોની કુલ સંખ્યા ત્રણ કરતાં વધુ થાય નહિ.

(૪) યુનિવર્સિટી વિભાગનો વડા સમિતિના અધ્યક્ષ રહેશે:

પરંતુ-

(ક) સમિતિમાં એક કરતાં વધારે યુનિવર્સિટીના વિભાગોનું પ્રતિનિધિત્વ ધરાવતા તેના વડા- હોય, ત્યારે કુલપતિ નક્કી કરે તેવી યુનિવર્સિટી વિભાગના વડા, સમિતિના અધ્યક્ષ રહેશે;

(ખ) સમિતિમાં યુનિવર્સિટી વિભાગના આવા કોઈ વડા ન હોય, ત્યારે અનુસ્નાતક અભ્યાસક્રમ શીખાવવાને લાયક હોય તેવા તેના સભ્યો અધ્યક્ષને ચૂંટશે.

(૫) અભ્યાસ સમિતિના સભ્યોના હોદ્દાની મુદત ત્રણ વર્ષની રહેશે.

(૬) અભ્યાસ સમિતિની સત્તા અને ફરજો નીચે પ્રમાણે રહેશે:-

(૧) જેની સાથે સમિતિ સંબંધ ધરાવતી હોય તે વિષય અથવા વિષયો (જેનો આમાં હવે પછી આ કલમમાં, “વિષયો” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે) ના અભ્યાસક્રમોની ભલામણો કરવી;

(૨) વિષયના અભ્યાસ માટે, જરૂર હોય ત્યાં, પુસ્તકો માટે ભલામણો કરવી અને તે ઠરાવવા;

(૩) વિસ્તરણ સેવા અને વિષયમાં સંશોધન કરવા માટેના કાર્યક્રમોની ભલામણ કરવી;

(૪) પરિસંવાદ, ઓપ અભ્યાસક્રમો અને કાર્ય શિબિરો યોજવા માટે સંબંધિત વિદ્યાર્થીઓના ડીનને ભલામણ કરવી;

(પ) વિષય અંગે નિયત કરેલા અભ્યાસક્રમોમાં પ્રયોગો અને સંશોધન માટેના કાર્યક્રમોની ભલામણ કરવી;

(દ) વિષયના પુસ્તકો તૈયાર કરવા અને તેનું ભાષાંતર કરવા માટેની યોજનાઓ વિષે ભલામણ કરવી અને અભ્યાસના પુસ્તકોની સૂચિ સૂચવવી;

(ઝ) વિષયના અભ્યાસક્રમો અને પરીક્ષાઓને લગતા વિનિયમો ઘડવા અને તે અંગે દરખાસ્ત કરવી;

(ઞ) વિષયમાં ચાલુ પરિભાષાની સમયાંતરે સમીક્ષા કરવી; અને

(ટ) સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવી અન્ય સત્તા વાપરવી અને એવી અન્ય ફરજો બજાવવી.

(૭) અભ્યાસ સમિતિ, અધ્યાદેશોથી નક્કી કર્યા પ્રમાણે, શૈક્ષણિક સત્ર દરમ્યાન ઓછામાં ઓછી બે વાર મળશે.

નાણા સમિતિ. ૨૭. (૧) એક નાણા સમિતિ રહેશે.

(૨) આવી સમિતિની રચના, તેના સભ્યોના હોદ્દાની મુદત અને તેણે અનુસરવાની કાર્યરીતિ, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવાં રહેશે.

(૩) નાણા સમિતિ નીચેનાં કાર્યો બજાવશે:-

(ક) યુનિવર્સિટીએ વહોરેલ ખર્ચની સમીક્ષા કરવી;

(ખ) બજેટની જોગવાઈઓ અનુસાર યુનિવર્સિટીએ નાણાંનો યોગ્ય ઉપયોગ સુનિશ્ચિત કરવો;

(ગ) યુનિવર્સિટીના નાણાકીય સાધનોની પરિસ્થિતિની સમીક્ષા કરવી;

(ઘ) બજેટ કાગડો તૈયાર કરવા;

(ચ) વહીવટી ખર્ચમાં ફરકસર અંગે ભલામણ કરવી;

(છ) યુનિવર્સિટીના આવક અને ખર્ચના હિસાબો તથા ઓડિટ સંબંધી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ તેને સોંપે તેવાં અન્ય કાર્યો બજાવવાં; અને

(જ) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ નાણાંકીય બાબતો અંગે પ્રલાહ માગે, ત્યારે એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને તેવી સલાહ આપવી.

૨૮. (૧) યુનિવર્સિટી, મધ્યાપન અને સંશોધન યુનિવર્સિટી બોર્ડ, અભ્યાસરત પ્રવૃત્તિ માટે બોર્ડ, યુનિવર્સિટી છાત્રાલય વ્યવસ્થા બોર્ડ, આયોજન બોર્ડ, વિદ્યાર્થી કલ્યાણ બોર્ડ અને સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં બોર્ડ આવે તેવા બોર્ડો સ્થાપી શકશે.

(૨) પેટા-કલમ(૧) હેઠળ ચાપાયેલ દરેક બોર્ડની રચના, સત્તા અને ફરજો સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવા રહેશે.

૨૯. યુનિવર્સિટીના અધિકારી મંડળો તરીકે સ્ટેચ્યુટથી જાહેર કરવામાં આવે તેવા બીજા મંડળોની રચના, સત્તા અને ફરજો, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવા રહેશે.

પ્રકરણ ૫

સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશો અને વિનિયમો

૩૦. આ અધિનિયમની જોગવાઈઓથી અથવા તે હેઠળ ઠરાવવામાં આવે તેવી શરતોને અધીન સ્ટેચ્યુટ રહીને, સ્ટેચ્યુટથી નીચેની તમામ બાબતો અથવા તે પૈકીની કોઈપણ બાબત માટે જોગવાઈ કરી શકાશે:-

(૮) માનદ્ પદવીઓ એનાયત કરવી;

(૧૨) પદવીઓ એનાયત કરવા માટે પદવીદાન સમારંભો યોજવા;

(૩) યુનિવર્સિટીના અધિકારીઓની સત્તા અને ફરજો;

(૪) આ અધિનિયમમાં જોગવાઈ કર્યા પ્રમાણે હોય તે સિવાય, યુનિવર્સિટીના અધિકારી મંડળોની રચના, સત્તા અને ફરજો;

(૫) યુનિવર્સિટીએ વિભાગો, સંશોધનની અથવા વિશિષ્ટ અભ્યાસની સંસ્થાઓ, સંલગ્ન કોલેજોમાં અનુસ્નાતક કેન્દ્રો અને છાત્રાલયો શરૂ કરવાં અને નિભાવવાં;

(૬) વસિયતી દાન, દાન અને દેણગી સ્વીકારવાં અને તેની વ્યવસ્થા કરવી;

(૭) સ્નાતકોનું રજિસ્ટ્રેશન અને રજિસ્ટર થયેલા સ્નાતકોના રજિસ્ટરની જાળવણી;

(૮) યુનિવર્સિટીના અધિકારીમંડળોની બેઠકોની કાર્યરીતિ અને તેમના કામકાજનું સંચાલન;

(૮) સંલગ્ન કોલેજોના અને માન્ય સંસ્થાઓના પ્રોફેસરો, રીડરો, લેક્ચરરો અને અધ્યાપકોની લાયકાતો;

(૧૦) કોલેજમાં પ્રવેશ આપવાના વિદ્યાર્થીઓની વધુમાં વધુ સંખ્યા;

(૧૧) આ અધિનિયમથી સ્ટેચ્યુટ દ્વારા ઠરાવવાની અથવા ઠરાવવામાં આવે તેવી તમામ બાબતો;

(૧૨) ઈમારતો, પ્રયોગશાળા, ગ્રંથાલય, પુસ્તકો, અધ્યાપન અને સંશોધન માટે આવશ્યક સાજ સરંજામ, છાત્રાલયો જેવી યોગ્ય અને પૂરતી સવલતો;

(૧૩) આ અધિનિયમથી ઠરાવવાની અથવા સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવી બાબતો.

સ્ટેચ્યુટો વડવા,
સુધારવા, તેનો
અમલ કરવા
અને તે રદ કરવા
બાબત.

૩૧. (૧) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ સ્ટેચ્યુટ ઘડી શકશે અથવા આમાં હવે પછી જોગવાઈ કરેલી રીતે, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ તેમાં સુધારો કરી શકશે, તે રદ કરી શકશે અથવા તેમાં ઉમેરો કરી શકશે.

(૨) પોતાની મેળે અથવા યુનિવર્સિટીના અન્ય કોઈ અધિકારીમંડળની દરખાસ્ત ઉપરથી એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, કોઈ સ્ટેચ્યુટના મુસદ્દાની વિચારણા કરી શકશે.

(૩) આવા મુસદ્દા ઉપર એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, પોતાની ત્યારપછી આવતી બેઠકના વિચારણા કરશે. એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ એવા મુસદ્દો મંજૂર કરીને તે પસાર કરી શકશે અથવા તે નામંજૂર કરી શકશે અથવા એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ સૂચવે તવા કોઈપણ સુધારા સાથે તે મુસદ્દો આપના અથવા તેનો કોઈપણ ભાગ કેર વિચારણા માટે સંબંધિત યુનિવર્સિટી અધિકારીમંડળને પાછો મોકલી આપી શકશે. એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે સૂચવેલ કોઈ સુધારા સાથેના આવી રીતે પાછા મોકલેલા કોઈ મુસદ્દા ઉપર સંબંધિત યુનિવર્સિટી અધિકારીમંડળ પણ વિચારણા કરી રહે ત્યારબાદ, તે સંગેના સંબંધિત યુનિવર્સિટી અધિકારીમંડળના રિપોર્ટ સાથે એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને તે કરી મૂકી કરવો જોઈશે અને ત્યારબાદ પોતાને યોગ્ય લાગે ત્યાં કોઈપણ રીતે એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ તે મુસદ્દાનો નિકાલ કરી શકશે.

(૪) સ્ટેચ્યુટના મુસદ્દાના શૈક્ષણિક બાબતો અથવા અધ્યાપક અથવા વિદ્યાર્થીઓની શિક્ષણ લગતી બાબતો માટે જાનવાઈ કરવા ધાર્યું હોય, ત્યારે એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે આવી સ્ટેચ્યુટ પસાર કરવા પહેલાં, એકેડેમિક કાઉન્સિલ સાથે વિચારવિનિમય કરવો જોઈશે.

(૫) સ્ટેચ્યુટ કોઈ અધિકારી, અધિકારી મંડળ અથવા યુનિવર્સિટી બાંડની સત્તા અથવા ફરજોને અસર કરે, ત્યારે -

(૧) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ એવા સ્ટેચ્યુટના મુસદ્દાની દરખાસ્ત મુકતા પહેલાં, તે અધિકારી, અધિકારીમંડળ અથવા સંબંધિત બાંડના અન્યો જાણી એ ઉપર વિચારણા કરતે જોઈશે અને

(૨) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે પોતાની મેળે વિચારણામાં લીધેલો એવો કોઈ સ્ટેચ્યુટ પસાર કરતાં પહેલાં, અધિકારીના, અધિકારી મંડળના અથવા સંબંધિત બોર્ડના મંતવ્યો જાણી તેના ઉપર વિચારણા કરવી જોઈશે.

(૬) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે પસાર કરેલ દરેક સ્ટેચ્યુટ કુલાધિપતિને મોકલવામાં આવશે, જેઓ તેને અનુમતિ આપી શકશે અથવા અનુમતિ આપવાની ના પાડી શકશે અથવા ફેરવિચારણા માટે એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને પાછો મોકલી શકશે.

(૭) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે પસાર કરેલો કોઈ સ્ટેચ્યુટ, કુલાધિપતિ તેને અનુમતિ ન આપે ત્યાં સુધી કાયદેસર ગણાશે નહિ.

૩૨. આ અધિનિયમની જોગવાઈઓથી અથવા તે હેઠળ ઠરાવવામાં આવે તે શરતોને અધીન અધ્યાદેશો રહીને, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ નીચેની બાબતો અથવા તે પૈકીની કોઈપણ બાબત માટે જોગવાઈ કરવા માટે અધ્યાદેશો કરી શકશે:-

(૧) વિદ્યાર્થીઓને પદવીઓ, ડિપ્લોમા અને બીજા શૈક્ષણિક વિદ્યાપટ્ટમાનના અભ્યાસક્રમમાં દાખલ કરવાની શરતો;

(૨) પરીક્ષકોની નિમણૂક અને ફરજોને લાગુ પડતી શરતો;

(૩) પરીક્ષાઓનું સંચાલન;

(૪) યુનિવર્સિટીના અધ્યાપકોને માન્યતા;

(૫) યુનિવર્સિટીના વિદ્યાર્થીઓના રહેઠાણ, વર્તણૂક અને શિસ્તની શરતો;

(૬) છાત્રાલયોની માન્યતા;

(૭) સંલગ્ન કોલેજો, માન્ય સંસ્થાઓ, મંજૂર કરેલી સંસ્થાઓ અને છાત્રાલયોની તપાસણી;

(૮) વિદ્યાર્થીઓની તબદીલીના સંબંધમાં, કોલેજો અને માન્ય સંસ્થાઓ અને મંજૂર કરેલ સંસ્થાઓએ પાલન કરવાના અને અમલ કરવાના નિયમો;

(૯) યુનિવર્સિટી માટે અથવા તેના વતી કરારો અથવા કબૂલાતો કરી આપવાની રીત;

(૧૦) આ અધિનિયમ અથવા સ્ટેચ્યુટથી જે બાબતો અધ્યાદેશોની રૂએ ઠરાવવાની હોય અથવા ઠરાવવામાં આવે તે તમામ બાબતો;

(૧૧) સામાન્યતઃ એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલના અભિપ્રાયમાં જે બાબતો માટે તેને આ અધિનિયમથી અથવા સ્ટેચ્યુટથી મળેલી સત્તા વાપરવા અથવા તેના ઉપર મૂકવામાં આવેલી ફરજો બજાવવા માટે જોગવાઈ કરવી જરૂરી લાગે તે તમામ બાબતો.

અધ્યાદેશો લડવા
બાબત.

૩૩. (૧) એકિકકયુટિવ કાઉન્સિલ અધ્યાદેશો ઘડશે:

પરંતુ કલમ ૩૨ના ખંડો (૧) થી (૮)માં ઉલ્લેખેલ બાબતો સંબંધી અથવા યુનિવર્સિટીના અધ્યાપન અને પરીક્ષાના ધોરણો જાળવી રાખવા સાથે સંબંધ ધરાવતી બીજી કોઈ બાબત સંબંધી કોઈ અધ્યાદેશના મુસદ્દાની દરખાસ્ત એકેડેમિક કાઉન્સિલે કરી હોય તે સિવાય, તેવો અધ્યાદેશ કરી શકશે નહિ.

(૨) પેટા-કલમ(૧) હેઠળ એકેડેમિક કાઉન્સિલે દરખાસ્ત કરેલા કોઈ મુસદ્દામાં સુધારો કરવાની એકિકકયુટિવ કાઉન્સિલને સત્તા રહેશે નહિ, પણ તેને નામંજૂર કરી શકશે અથવા તે આખો મુસદ્દો અથવા તેનો ભાગ, એકિકકયુટિવ કાઉન્સિલ સૂચવે તેવા સુધારા સાથે, ફેર વિચારણા માટે એકેડેમિક કાઉન્સિલને પાછો મોકલી શકશે.

(૩) એકિકકયુટિવ કાઉન્સિલે કરેલા તમામ અધ્યાદેશો, આ અધિનિયમથી જોગવાઈ કરી હોય તે સિવાય, તે ફરમાવે તે તારીખથી અમલમાં આવશે.

વિનિયમો અને
નિયમો.

૩૪. (૧) એકેડેમિક કાઉન્સિલ અને એકેડેમિક કાઉન્સિલની મંજૂરીને અધીન રહીને, દરેક વિદ્યાશાખા, આ અધિનિયમ, સ્ટેચ્યુટ અને અધ્યાદેશો સાથે સુસંગત વિનિયમો કરી તેમાં જે બાબતો માટે આ અધિનિયમ, સ્ટેચ્યુટ, અથવા અધ્યાદેશોથી વિનિયમો ધ્વારા જોગવાઈ કરવાનું કરાવ્યું હોય તે અને માત્ર તેને લગતી બીજી તમામ બાબતો માટે જોગવાઈ કરી શકશે.

(૨) કલમ ૧૫ના ખંડ (૫) થી (૮)માં નિર્દિષ્ટ કરેલ યુનિવર્સિટીનું કોઈ અધિકારી મંડળ, એકિકકયુટિવ કાઉન્સિલની મંજૂરીને અધીન રહીને, માત્ર એવા અધિકારીમંડળને લગતી હોય તેવી તમામ બાબતોની જોગવાઈ કરવા માટે, આ અધિનિયમ, સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશો અને વિનિયમોને સુસંગત નિયમો કરી શકશે.

(૩) એકેડેમિક કાઉન્સિલે અથવા કોઈપણ વિદ્યાશાખાએ કરેલા તમામ વિનિયમો અને કોઈપણ અધિકારીમંડળે કરેલા તમામ નિયમો, જે તારીખથી વિનિયમો અથવા નિયમો કરતું અધિકારીમંડળ આદેશ કરે તે તારીખથી અમલમાં આવશે:

પરંતુ જેમાં યુનિવર્સિટી ફંડમાંથી ખર્ચ કરવાનો સમાવેશ થતો હોય તેવા વિનિયમ અથવા નિયમ, એકિકકયુટિવ કાઉન્સિલ તે મંજૂર ન કરે ત્યાં સુધી, અમલમાં આવશે નહિ.

પ્રકરણ ૬

જોડાણ, માન્યતા અને મંજૂરી

જોડાણ.

૩૫. (૧) યુનિવર્સિટી સાથે જોડાવા માટે અરજી કરતી કોલેજે, કુલસચિવને, જે વર્ષમાં કોલેજ શરૂ કરવા ધાર્યું હોય તે વર્ષનાં તરત જ અગાઉના વર્ષના માર્ચ મહિનાની ૩૧મી તારીખ કરતાં મોડું ન હોય તે રીતે અરજીચત્ર મોકલવો જોઈશે:

પરંતુ કુલપતિની ભલામણ ઉપરથી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, પોતાને એવી ખાતરી થાય કે તેમ કરવા માટે ખાસ કારણો છે, તો આવા કારણોની નોંધ કર્યા પછી, કુલસચિવને મોકલેલ અરજીપત્રક માર્થ મહિનાની ૩૧મી તારીખ પછી સ્વીકારી શકશે.

(૨) જોડાણ માટે અરજી કરતી કોલેજે, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ અને એકેડેમિક કાઉન્સિલને ખાતરી આપવી પડશે કે -

(ક) કોલેજમાં જે પ્રકારનું શિક્ષણ આપવા ધાર્યું હોય તે શિક્ષણ, નજીકમાં આવેલી બીજી કોલેજોમાં તે જ પ્રકારના શિક્ષણ માટે હાલમાં જે જોગવાઈ હોય તે અને જે સ્થળે કોલેજ સ્થાપવાની હોય તે સ્થળનો વિસ્તાર કોલેજ માટે લાયક છે તે લક્ષમાં લઈને, કોલેજ, તે સ્થાનિક વિસ્તારની જરૂરિયાત પૂરી પાડશે;

(ખ) કોલેજ, રચાયેલ સંચાલક મંડળના વહીવટ હેઠળ રહેશે;

(ગ) અધ્યાપકીય સ્ટાફનું સંખ્યાબળ અને લાયકાતો અને તેમના હોદ્દાની મુદત દર્શાવતી શરતો એવી રીતે રખાશે કે કોલેજમાં અપાતા શિક્ષણ, અધ્યાપન અથવા તાલીમના અભ્યાસક્રમ માટે યોગ્ય જોગવાઈ થઈ શકે;

(ઘ) સ્ટેચ્યુટમાં ઠરાવ્યા મુજબની યોગ્ય અને પૂરતી ભૌતિક સગવડો જેવી કે ઈમારતો, પ્રયોગશાળાઓ, ગ્રંથાલય, પુસ્તકો, અધ્યાપન અને સંશોધન માટે આવશ્યક સાજસરંજામ, છાત્રાલયો વગેરે છે અથવા કરવામાં આવશે;

(ચ) પ્રિન્સિપાલ અને શિક્ષણ સ્ટાફના કેટલાક સભ્યોને કોલેજમાં અથવા કોલેજની નજીક અથવા વિદ્યાર્થીઓના નિવાસ માટે પૂરી પાડવામાં આવેલી જગ્યામાં અથવા તેની નજીક રહેવા માટે, સંજોગો અનુકૂળ હોય ત્યાં સુધી યોગ્ય જોગવાઈ કરવામાં આવી છે અથવા કરવામાં આવશે;

(છ) કોલેજના નાણાકીય સાધનો એવા છે કે તેના ચાલુ નિભાવ માટે અને તેને કાર્યક્ષમતાથી ચલાવવા માટે યોગ્ય જોગવાઈ થઈ શકશે;

(જ) વિદ્યાર્થીઓએ આપવાની ફી (હોય, તો) તે ઠરાવતા કોલેજના નિયમો, નજીકની બીજી કોઈ ચાલુ કોલેજની સાથે શિક્ષણના હિતને નુકસાન થાય તે રીતે હરીફાઈ ઉભી થાય તેવી રીતે ઘડવામાં આવ્યા નથી;

(ઝ) કોલેજના પ્રિન્સિપાલ અને અધ્યાપકીય સ્ટાફના સભ્યોની ભરતી માટે કોલેજની પસંદગી સમિતિ રહેશે; જેમાં -

(૧) પ્રિન્સિપાલની ભરતીની બાબતમાં, કુલપતિએ નિયુક્ત કરેલા યુનિવર્સિટીના પ્રતિનિધિનો; અને

(૨) કોલેજના અધ્યાપકીય સ્ટાફના સભ્યની ભરતીની બાબતમાં, કુલપતિએ નિયુક્ત કરેલા યુનિવર્સિટીના પ્રતિનિધિનો અને આવા સભ્યે શીખવવાના વિષય સાથે સંબંધ ધરાવતા વિભાગના વડા હોય, તો તેનો સમાવેશ થશે:

પરંતુ આ ખંડમાંનો કોઈપણ મજકૂર, સરકારી કોલેજને, સરકાર દ્વારા નિભાવાતી કોલેજને અથવા ધર્મ અથવા ભાષા પર આધારીત લઘુમતી ધ્વારા સ્થાપિત અને સંચાલિત કોલેજને લાગુ પડશે નહિ;

(ટ) સરકારી કોલેજ અથવા સરકાર દ્વારા નિભાવાતી કોલેજ ન હોય તેવી સંલગ્ન કોલેજોના અધ્યાપકીય અને અન્ય શૈક્ષણિક અને બિન-શૈક્ષણિક સ્ટાફનાં પગાર ધોરણો અને ભથ્થાં સહિત નોકરીની શરતો માટે જોગવાઈ કરતા સ્ટેચ્યુટો, અધ્યાદેશો અને વિનિયમોનું કોલેજ પાલન કરશે;

(ઠ) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ અનુસાર સ્ટેચ્યુટમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવી અન્ય શરતો.

(૩) અરજીમાં એવી ખાતરીનો સમાવેશ કરવો કે કોલેજને જોડાણ અથવા માન્યતા આપવામાં આવ્યા પછી, સંચાલક ખંડખાની કોઈ બદલીને અને અધ્યાપકીય સ્ટાફમાં કોઈ ફેરફાર અને બીજા તમામ ફેરફારને પરિણામે ઉપર્યુક્ત આવશ્યકતાનું પાલન થાય નહિ અથવા પાલન થવાનું ચાલુ રહે નહિ, તો તે બાબત એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને તરત જ જણાવવામાં આવશે.

(૪) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ અરજીપત્ર મળ્યે, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ,-

(ક) આ માટે એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે અધિકૃત કરેલી સક્ષમ વ્યક્તિ અથવા વ્યક્તિઓ ધ્વારા પેટા-કલમ(૨) માં ઉલ્લેખેલી બાબતો અંગે અને જરૂરી અને પ્રસ્તુત જણાય તેવી બીજી બાબતો અંગે સ્થાનિક તપાસ કરાવવા ફરમાવશે;

(ખ) પોતાને જરૂરી જણાય તેવી બીજી વધુ તપાસ કરશે;

(ગ) તેને જણાવવા આવેલી શરતો પૈકીની કોઈપણ શરતની પુનર્વિચારણા માટે અરજદારે નિમંત્રી કરી હોય, તો તેની યોગ્ય વિચારણા કરશે;

(ઘ) ખંડો (ક) અને (ખ) હેઠળ કોઈ તપાસનું પરિણામ જણાવીને, અરજી પૂર્ણતઃ કે અંશતઃ સ્વીકારવી કે નામંજૂર કરવી કે કેમ તે પ્રશ્ન વિષે એકેડેમિક કાઉન્સિલ સાથે વિચારવિનિમય કરીને પોતાનો અભિપ્રાય નોંધશે;

પરંતુ કોલેજના જોડાણ સંબંધી એકેડેમિક કાઉન્સિલનાં મંતવ્યો એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને સ્વીકાર્ય ન હોય, ત્યારે એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે તે બાબત ફરીથી પોતાના અભિપ્રાય સાથે કે તે વિના એકેડેમિક કાઉન્સિલને મોકલવી જોઈશે અને એકેડેમિક કાઉન્સિલે કોલેજનાં જોડાણ સંબંધી પોતાનાં મંતવ્યો ફરીથી એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને જણાવવાં જોઈશે.

(૫) કુલસચિવે તે અરજી અને તેને લગતી એકેડેમિક કાઉન્સિલ અને એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલની તમામ કાર્યવાહી હોય તો તે, રાજ્ય સરકારને રજૂ કરવી જોઈશે અને પોતાને

જરૂરી લાગે તેવી તપાસ કર્યા પછી, રાજ્ય સરકાર, તે અરજી અથવા તેનો કોઈ ભાગ સ્વીકારશે અથવા નામંજૂર કરશે.

(દ) અરજી અથવા તેનો કોઈ ભાગ સ્વીકારવામાં આવે, ત્યારે રાજ્ય સરકારના હુકમમાં, જેના માટે કોલેજનું જોડાણ થયું હોય તે શિક્ષણના અભ્યાસક્રમો નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવશે અને અરજી અથવા તેનો કોઈ ભાગ નામંજૂર કરવામાં આવે, ત્યારે તે નામંજૂર કરવાના કારણો નોંધવાં જોઈશે.

(૭) રાજ્ય સરકાર હુકમ કરે તે પછી, બનતી ત્વરાએ, કુલસચિવે તે અરજી અંગે પેટા-કલમો (૪) થી (૬) હેઠળ લેવાયેલાં પગલાં સંબંધી અને તેને લગતી તમામ કાર્યવાહી સંબંધી પૂરો રિપોર્ટ ઓફિસક્યુટીવ કાઉન્સિલને અને એકેડેમિક કાઉન્સિલને રજૂ કરવો જોઈશે.

(૮) પેટા-કલમ (૧) હેઠળની અરજી, પેટા-કલમ (૬) હેઠળ કોઈ હુકમ કરવામાં આવે તે પહેલાં કોઈપણ સમયે પાછી ખેંચી શકાશે.

(૯) ધર્મ અથવા ભાષા ઉપર આધારિત હોય તેવી કુમતી દ્વારા સ્થાપિત અને સંચાલિત કોલેજ ન હોય તેવી જે દરેક કોલેજ આ અધિનિયમના અંતર્ભૂત તરત જ પહેલાં ગુજરાત યુનિવર્સિટી સાથે જોડાયેલી હતી અને આવો આરંભ થયે, યુનિવર્સિટી સાથે જોડાયેલી હોય તે કોલેજ, આવા આરંભ પછી, કોલેજના પ્રિન્સિપાલ અને અધ્યાપકોની ભરતી માટે જ્યારે પ્રથમ પ્રસંગ ઉપસ્થિત થાય, ત્યારે જાણે કે સદરહુ કોલેજ પેટા-કલમ (૨)ના ખંડ (ઝ)માં દર્શાવેલી શરતને અધીન રહીને જોડાયેલી કોલેજ હોય તેમ, સદરહુ ખંડ (ઝ)માં દર્શાવેલ આવશ્યકતાને અનુરૂપ પોતાની પસંદગી સમિતિ રચશે અથવા ફરી રચશે.

૩૬. કોઈ કોલેજ, જેના સંબંધમાં શિક્ષણના અભ્યાસક્રમ માટે તે જોડાયેલી હોય તે શિક્ષણનો જોડાણનું અભ્યાસક્રમ વધારવા માંગે, ત્યારે કલમ ૩૫થી ઠરાવેલી કાર્યરીતિ, શક્ય હોય તેટલી સુધી, વિસ્તરણ અનુસરવી જોઈશે.

૩૭. (૧) એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલને, એકેડેમિક કાઉન્સિલ સાથે વિચારવિનિમય કર્યા પછી, કોલેજ સિવાયની સંશોધનની અથવા વિશિષ્ટ અભ્યાસની કોઈ સંસ્થાને માન્ય સંસ્થા તરીકે માન્ય કરવાની સત્તા રહેશે. સંશોધનની અને વિશિષ્ટ અભ્યાસની સંસ્થાઓની માન્યતા.

(૨) આવી માન્યતા મેળવવા માંગતી કોઈ સંસ્થાએ, કુલસચિવને, અરજીપત્ર મોકલવો જોઈશે અને અરજીપત્રમાં, નીચેની બાબતો અંગે પૂરી માહિતી આપવી જોઈશે:-

- (ક) સંચાલક મંડળની રચના અને કર્મચારીઓ (સ્ટાફ);
- (ખ) જેના સંબંધમાં માન્યતા માંગી હોય તે વિષયો અને અભ્યાસક્રમો;
- (ગ) જગાની સગવડ, સાધનસામગ્રી, ગ્રંથાલયની સગવડો અને જેના માટે જોગવાઈ કરી હોય કે કરવા ધાર્યું હોય તે વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા;
- (ઘ) સ્ટાફનું સંખ્યાબળ, તેમની લાયકાતો અને પગાર અને તેમણે કરેલ સંશોધન કાર્ય;

(ચ) લીધેલી અથવા લેવા ધારેલી ફી અને મકાનો તથા સાધનસામગ્રી અંગેનાં મૂડીરૂપી ખર્ચ માટે અને સંસ્થાના ચાલુ નિભાવ અને કાર્યક્ષમ સંચાલન માટે કરવામાં આવેલ નાણાકીય જોગવાઈ.

(૩) અરજી ઉપર વિચારણા કરતાં પહેલાં, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, પોતાને જરૂરી લાગે તેવી કોઈ વધુ માહિતી મંગાવી શકશે.

(૪) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, અરજી વિચારણામાં લેવાનું ઠરાવે, તો તે, આ અર્થે તેણે અધિકૃત કરેલ સક્ષમ વ્યક્તિ અથવા વ્યક્તિઓ ધ્વારા સ્થાનિક તપાસ કરવાનો આદેશ કરી શકશે. એવી સ્થાનિક તપાસના પરિણામે કરવામાં આવેલા રિપોર્ટ ઉપર વિચારણા કર્યા પછી અને પોતાને જરૂરી લાગે તેવી વધુ તપાસ કર્યા પછી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે, એકેડેમિક કાઉન્સિલનો અભિપ્રાય મેળવ્યા પછી, અરજી અથવા તેનો કોઈ ભાગ મંજૂર અથવા નામંજૂર કરવો જોઈશે. તે અરજી અથવા તેનો કોઈ ભાગ મંજૂર કરવામાં આવે, ત્યારે એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે, જે વિષયો અને શિક્ષણના અભ્યાસક્રમો માટે સંસ્થાને માન્ય કરી હોય તે નિર્દિષ્ટ કરવા જોઈશે અને એકેડેમિક કાઉન્સિલને ત્યારપછીની તેની બેઠકમાં તે મતલબનો રિપોર્ટ કરવો જોઈશે. અરજી કે તેનો કોઈ ભાગ નામંજૂર કરવામાં આવે ત્યારે એવી નામંજૂરીનાં કારણો જણાવવાં જોઈશે.

સંસ્થાને મંજૂરી
આપવા બાબત.

૩૮. (૧) એકેડેમિક કાઉન્સિલ સાથે વિચારવિનિમય કર્યા પછી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને, કોઈ સંસ્થાને, એક જ લાવકાત ધરાવતા અધ્યાપકના માર્ગદર્શન હેઠળ એકેડેમિક કાઉન્સિલે મંજૂર કરેલ વિશિષ્ટ અભ્યાસ, પ્રયોગશાળાનું કામ, ઈન્ટર્નશીપ, સંશોધન અથવા બીજા શૈક્ષણિક કામ માટે "મંજૂર કરેલી સંસ્થા" તરીકે મંજૂર કરવાની સત્તા રહેશે.

(૨) આવી મંજૂરી મેળવવા માગતી સંસ્થાએ કુલસચિવને અરજીપત્ર મોકલવો જોઈશે અને તે અરજીપત્રમાં, નીચેની બાબતો અંગે પૂરી માહિતી આપવી જોઈશે:-

(ક) જેની હેઠળ મંજૂર કોર્સ કામ કરવાનું હોય તે અધ્યાપકનાં નામ, લાયકાતો, અનુભવ અને સંશોધનકાર્ય;

(ખ) કાર્યનો પ્રકાર અથવા જે વિષયો, અંગે કાર્ય કરવા ધાર્યું હોય તે વિષયો;

(ગ) જગાની સગવડ, સાધનસામગ્રી, ગ્રંથાલયની સગવડો અને જેના માટે જોગવાઈ કરી હોય કે કરવા ધાર્યું હોય તે વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા;

(ઘ) લીધેલી અથવા લેવા ધારેલી ફી અને મકાનો તથા સાધનસામગ્રી અંગેના મૂડીરૂપી ખર્ચ માટે અને સંસ્થાના ચાલુ નિભાવ અને કાર્યક્ષમ સંચાલન માટે કરવામાં આવેલ નાણાકીય જોગવાઈ.

(૩) અરજી ઉપર વિચારણા કરતા પહેલાં, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, પોતાને જરૂરી લાગે તેવી કોઈ વધુ માહિતી મંગાવી શકશે.

(૪) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ અરજી વિચારણામાં લેવાનું ઠરાવે, તો તે, આ અર્થે તેણે અધિકૃત કરેલી સક્ષમ વ્યક્તિ અથવા વ્યક્તિઓ ધ્વારા સ્થાનિક તપાસ કરવાનું ફરમાવી શકશે. એવી સ્થાનિક તપાસના પરિણામે કરવામાં આવેલા રિપોર્ટ ઉપર વિચારણા કર્યા પછી અને પોતાને

જરૂરી લાગે તેવી વધુ તપાસ કર્યા પછી એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે, એકેડેમિક કાઉન્સિલનો અભિપ્રાય મેળવ્યા પછી, અરજી અથવા તેનો કોઈ ભાગ મંજૂર અથવા નામંજૂર કરવો જોઈશે.

૩૯. (૧) દરેક સંલગ્ન કોલેજ, માન્ય સંસ્થા અને મંજૂર કરેલી સંસ્થાએ, કોલેજ અથવા સંસ્થાએ, તેની કાર્યક્ષમતા વિષે નિર્ણય કરવા માટે એકેડેમિક કાઉન્સિલ સાથે વિચારવિનિમય કરીને, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, માટે તેવા રિપોર્ટ, પત્રકો અને અન્ય માહિતી પૂરા પાડવાં જોઈશે.

કોલેજો અને સંસ્થાઓની તપાસણી અને રિપોર્ટ.

(૨) તે અર્થે એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ આદેશ કરે, ત્યારે સંલગ્ન કોલેજ અથવા યથાપ્રસંગ, માન્ય અથવા મંજૂર કરેલી સંસ્થાની તપાસણી કરવાની અને એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને રિપોર્ટ કરવાની કલમ ૫૭ હેઠળ રચાયેલ તપાસણી સમિતિની ફરજ રહેશે.

(૩) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે, તપાસણી સમિતિ દ્વારા, આવી દરેક કોલેજ અથવા સંસ્થાની વખતોવખત તપાસણી કરાવવી જોઈશે.

(૪) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, એવી રીતે તપાસાયેલી કોઈ કોલેજ અથવા સંસ્થાને નિર્દિષ્ટ મુદતની અંદર, કલમ ૩૫ ની પેટા-કલમ (૨) અને કલમ ૩૯ ની પેટા-કલમ (૨) અથવા યથાપ્રસંગ, કલમ ૩૮ ની પેટા-કલમ (૨) માં ઉલ્લેખેલી બાબતો પત્રોની કોઈપણ બાબતના સંબંધમાં, પોતાને જરૂરી જણાય એવું પગલું લેવા ફરમાવી શકશે.

૪૦. (૧) દરેક સંલગ્ન કોલેજ અને માન્ય અથવા મંજૂર કરેલી સંસ્થાએ, તેના શિક્ષણ, અધ્યાપન, તાલીમ અને પરીક્ષાના માધ્યમના સંબંધમાં આ અધિનિયમ, સ્ટેચ્યુટો, અધ્યાદેશો અને વિનિયમોથી તે અર્થે કરેલી જોગવાઈઓનું પાલન કરવું જોઈશે.

સંલગ્ન કોલેજો, માન્ય અને મંજૂર કરેલી સંસ્થાઓએ શિક્ષણના માધ્યમને લગતી જોગવાઈઓનું પાલન કરવા

(૨) કોઈ સંલગ્ન કોલેજ અથવા માન્ય અથવા મંજૂર કરેલી સંસ્થા, પેટા-કલમ (૧) ની જોગવાઈઓનું ઉલ્લંઘન કરે તો આ અધિનિયમની અન્ય જોગવાઈઓમાં બમે તે મજકૂર હોય તે છતાં,-

(ક) જોડાણ, માન્યતા અથવા મંજૂરીથી આવી કોલેજ અથવા સંસ્થાને મળેલા હકો, આવી રીતે જોગવાઈનું ઉલ્લંઘન કર્યાની તારીખથી પાછા ખેચી લીધેલા ગણાશે,

(ખ) આવી કોલેજ અથવા સંસ્થા, આ અધિનિયમના હેતુઓ માટે સંલગ્ન કોલેજ અથવા માન્ય અથવા મંજૂર કરેલી સંસ્થા હોતી બંધ થશે.

(૩) પેટા-કલમ (૨) થી અસર પામેલી સંલગ્ન કોલેજ અથવા માન્ય અથવા મંજૂર કરેલી સંસ્થા, તેના જોડાણ અથવા માન્યતા અથવા મંજૂરીના હકો પાછા ખેચી લેવા અંગે કોઈપણ તકરાર ઉપસ્થિત કરે, તો તેવી તકરાર રાજ્ય સરકારને નિર્ણયાર્થે મોકલવી જોઈશે અને રાજ્ય સરકારે એવી તકરારનો નિર્ણય કરવો જોઈશે અને તેનો નિર્ણય આખરી ગણાશે.

જોડાણ
પાછું ખેંચી
લેવા બાબત.

૪૧. (૧) કોલેજ, કલમ ૩૫ની પેટા-કલમ (૨) ની જોગવાઈઓ પૈકીની કોઈપણ જોગવાઈનો અમલ ન કરે અથવા કોલેજ, તેના જોડાણની શરતો પૈકીની શરત ન પાળે અથવા શિક્ષણના હિતને બાધ આવે તે રીતે કોલેજ ચલાવવામાં આવતી હોય, તો સદરહુ જોડાણથી કોલેજને સોંપવામાં આવેલા તમામ અથવા થોડા હકો પાછા લઈ લેવાશે અથવા તેમાં ફેરફાર કરી શકાશે.

(૨) આવા હકો પાછા લઈ લેવાની અથવા તેમાં ફેરફાર કરવાની દરખાસ્ત એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલમાં જ લાવી શકાશે. આવી દરખાસ્ત લાવવા માગતા એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલના સભ્યોએ તેની નોટિસ આપવી જોઈશે અને તે દરખાસ્ત લાવવામાં આવી હોય તેનાં કારણો લેખિતમાં જણાવવાં જોઈશે.

(૩) સદરહુ દરખાસ્ત ઉપર વિચારણા કરતાં પહેલાં એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે સંબંધિત કોલેજના પ્રિન્સિપાલને, પેટા-કલમ (૨)માં દર્શાવેલી નોટિસ અને લેખિત નિવેદનની નકલ મોકલી આપવી જોઈશે અને તે સાથે એવી સૂચના મોકલવી જોઈશે કે તે સૂચનામાં નિર્દિષ્ટ કરેલી મુદતની અંદર કોલેજ તરફથી કરવામાં આવેલી કોઈ લેખિત રજૂઆત ઉપર એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ વિચારણા કરશે.

પરંતુ એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, તેવી રીતે નિર્દિષ્ટ કરેલી મુદત, જરૂરી જણાય તો લંબાવી શકશે.

(૪) રજૂઆત મળ્યા અથવા પેટા-કલમ (૩) માં ઉલ્લેખેલ મુદત પૂરી થયે, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ દરખાસ્તની નોટિસ, નિવેદન અને રજૂઆત ઉપર વિચારણા કર્યા પછી અને આ અર્થે એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે, અધિકૃત કરેલી કોઈ સક્ષમ વ્યક્તિ કે વ્યક્તિઓએ, આવી તપાસ કર્યા પછી અને તેને જરૂરી લાગે તેવી વધુ તપાસ કર્યા પછી અને એકેડેમિક કાઉન્સિલ સાથે વિચાર વિનિમય કર્યા પછી, આ બાબતમાં પોતાના અભિપ્રાય નોંધશે:

પરંતુ જોડાણથી મળેલા હકો પાછા ખેંચી લેવા અથવા તેમાં ફેરફાર કરવા સંબંધી એકેડેમિક કાઉન્સિલના મંતવ્યો એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને સ્વીકાર્ય ન હોય, ત્યારે એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે, આવો ઠરાવ પસાર કરતાં પહેલાં, પોતાના અભિપ્રાય સાથે અથવા તે વિના એકેડેમિક કાઉન્સિલ સમક્ષ તે બાબત ફરી મોકલાવવી જોઈશે અને એકેડેમિક કાઉન્સિલે તે બાબત અંગેના પોતાના મંતવ્યો ફરીથી એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને જણાવવા જોઈશે.

(૫) કુલસચિવે તે દરખાસ્ત અને તે અંગેની તમામ કાર્યવાહી, હોય તો, તે રાજ્ય સરકારને રજૂ કરવી જોઈશે અને રાજ્ય સરકાર, પોતાને વધુ તપાસ કરવાની જરૂર લાગે, તો તે કર્યા પછી, પોતાને યોગ્ય લાગે તેવા હુકમો કરશે અને તેની જાણ એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને કરશે.

(૬) પેટા-કલમ (૫) હેઠળના હુકમની રૂએ, કોઈપણ કોલેજને જોડાણથી મળેલ હકો પૂરેપૂરા અથવા થોડા લઈ લેવામાં આવે અથવા તેમાં ફેરફાર કરવામાં આવે, ત્યારે એવી રીતે હકો લઈ લેવા માટે અથવા તેમાં ફેરફાર કરવા માટેનાં કારણો હુકમમાં જણાવવાં જોઈશે.

(૭) એકેડેમિક કાઉન્સિલની ભલામણ ઉપરથી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, રાજ્ય સરકારને, તપાસણી મિતિના રિપોર્ટ ઉપરથી અથવા અન્યથા, જોડાણની શરતોનું પાલન કરવા વારંવાર કસૂર કરતી હોવાનું જણાયું હોય તે સંલગ્ન કોલેજની ગ્રાન્ટ અટકાવવાની અથવા ઘટાડવાની ભલામણ કરી શકશે.

૪૨. (૧) જે સંસ્થા તેની માન્યતાની શરતો પૈકીની કોઈપણ શરત ન પાળે અથવા શિક્ષણના હિતને બાધ આવે એવી રીતે તે સંસ્થા ચલાવવામાં આવે, તો માન્યતાને લીધે તે સંસ્થાને મળેલા હકો માછા ખેંચી લઈ શકાશે અથવા કોઈ મુદત માટે મોકૂફ રાખી શકાશે.

માન્યતા પાછી ખેંચી લેવા બાબત.

(૨) આવી માન્યતા પાછી ખેંચી લેવા અથવા મોકૂફ રાખવા બાબતની દરખાસ્ત ફક્ત એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલમાં જ લાવી શકાશે. આવી દરખાસ્ત લાવવા માગતા એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલના સભ્યે, તે બાબતની નોટિસ આપવી જોઈશે અને જે કારણોસર દરખાસ્ત લાવવામાં આવી હોય તે કારણો લેખિતમાં જણાવવા જોઈશે.

(૩) સદરહુ દરખાસ્ત ઉપર વિચારણા કરતાં પહેલાં, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે સંબંધિત સંસ્થાના વડાને પેટા-કલમ (૨)માં જણાવેલી નોટિસ અને લેખિત નિવેદન નકલ મોકલવી જોઈશે અને તે સાથે એવી નકલ મોકલવી જોઈશે કે તે સૂચનામાં નિર્દિષ્ટ કરેલા સમયમાં તે સંસ્થા તરફથી કરવામાં આવેલી કોઈ લેખિત રજૂઆત ઉપર એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ વિચારણા કરશે.

પરંતુ એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ એવી રીતે નિર્દિષ્ટ કરેલી મુદત, જરૂર જણાય તો લંબાવી શકશે.

(૪) રજૂઆત મળ્યે અથવા પેટા-કલમ (૩)માં ઉલ્લેખેલી મુદત પૂરી થયે, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, દરખાસ્તની નોટિસ, નિવેદન અને રજૂઆત ઉપર વિચારણા કર્યા પછી અને આ અર્થે એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે અધિકૃત કરેલી કોઈ સક્ષમ વ્યક્તિ અથવા વ્યક્તિઓએ આવી તપાસ કર્યા પછી અને પોતાને જરૂર જણાય તેવી વધુ તપાસ કર્યા પછી અને એકેડેમિક કાઉન્સિલ સાથે વિચારવિનિમય કર્યા પછી, ઠરાવ ધ્વારા માન્યતા પાછી ખેંચી લઈ શકશે અથવા મોકૂફ રાખી શકશે.

૪૩. (૧) જો જે સંસ્થા તેની મંજૂરીની કોઈ શરત ન પાળે અથવા તેને સોંપવામાં આવેલું કામ શિક્ષણના હિતને બાધ આવે તેવી રીતે કરવામાં આવે અથવા યુનિવર્સિટીએ માન્ય કરેલા અધ્યાપક સંખ્યા છોડી જાય, તો એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, મંજૂરીથી તે સંસ્થાને મળેલા હકો માછા ખેંચી લઈ શકશે અથવા કોઈપણ મુદત માટે મોકૂફ રાખી શકશે.

મંજૂરી પાછી ખેંચી લેવા બાબત.

(૨) કોઈ મંજૂર કરેલી સંસ્થાના સંબંધમાં પેટા-કલમ (૧) હેઠળ હુકમ કરતાં પહેલાં એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે, લેખિત નોટિસ આપીને, તે સંસ્થાને આવો હુકમ શા માટે ન કરવો તેનું કારણ, તેની નોટિસ મળ્યાની તારીખથી એક મહિનાની અંદર, જણાવવા ફરમાવવું જોઈશે. કારણ દર્શાવવા મટે તેવી રીતે આપેલી મુદત જરૂર જણાય, તો એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ લંબાવી શકશે.

(૩) નોટિસના જવાબ રુપે સંસ્થાએ ખુલાસો આપ્યો હોય તો તે મળ્યે અને આવો જવાબ ન મળ્યો હોય, ત્યારે પેટા-કલમ (૨)માં ઉલ્લેખેલ મુદત પૂરી થયે, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે, એકેડેમિક કાઉન્સિલ સાથે વિચારવિનિમય કર્યા પછી અને પોતાને જરૂરી જણાય તેવી તપાસ, હોય તો, તે કર્યા પછી, મંજૂરી પાછી ખેંચી લેવી કે નહિ, તેમાં ફેરફાર કરવો કે નહિ અથવા યથાપ્રસંગ, તે મોકૂફ રાખવી કે નહિ તે નક્કી કરવું જોઈશે અને તદ્દનુસાર હુકમો કરવા જોઈશે.

પ્રકરણ ૭

સ્વાયત્ત કોલેજો, સ્વાયત્ત સંસ્થાઓ અને સ્વાયત્ત યુનિવર્સિટી વિભાગો

અમુક બાબતોમાં
કોલેજો, વગેરેને
સ્વાયત્તતા આપવા
બાબત.

૪૪. (૧) કોઈ સંલગ્ન કોલેજ અથવા યુનિવર્સિટી કોલેજ અથવા માન્ય કરેલી સંસ્થા અથવા યુનિવર્સિટી વિભાગ, ફુલસચિવ ઉપર લખાયેલ પત્ર દ્વારા એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને વિનંતી કરી શકશે કે વિદ્યાર્થીઓને પ્રવેશ આપવાની, અભ્યાસક્રમો ઠરાવવાની, શિક્ષણ અને તાલીમ આપવાની, પરીક્ષા લેવાની અને તે હેતુ માટે જરૂરી નિયમો કરવાની સત્તાની બાબતોમાં (જેનો આમાં હવે પછી, "નિર્દિષ્ટ કરેલી બાબતો" તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તેમાં), તે કોલેજને, સંસ્થાને અથવા યથાપ્રસંગ, વિભાગને સ્વાયત્તતા આપવી.

(૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ અરજીપત્રક મળ્યે અથવા એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને એમ જણાય કે કોઈ સંલગ્ન કોલેજ અથવા યુનિવર્સિટી કોલેજ અથવા માન્ય કરેલી સંસ્થા અથવા યુનિવર્સિટી વિભાગમાં શિક્ષણના ધોરણો એવાં વિકસ્યાં છે કે નિર્દિષ્ટ કરેલી બાબતોમાં કોલેજ, સંસ્થા અથવા વિભાગને સ્વાયત્તતા આપવી શિક્ષણના હિતમાં છે, ત્યારે એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે, પોતાની મેળે-

(ક) આવી કોલેજ, સંસ્થા અથવા વિભાગમાં શિક્ષણના ધોરણો એવાં વિકસ્યાં છે કે નિર્દિષ્ટ કરેલી બાબતોમાં, કોલેજ, સંસ્થા અથવા વિભાગને સ્વાયત્તતા આપવી તે શિક્ષણના હિતમાં છે કે કેમ તેની પોતાને ખાતરી કરવાના હેતુ માટે, -

(૧) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે આ માટે અધિકૃત કરેલી હોય તેવી, વ્યક્તિઓના મંડળ દ્વારા સ્થાનિક તપાસ કરવા ફરમાવવું જોઈશે; જેમાંની ઓછામાં ઓછી એક વ્યક્તિ, યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ કમિશનની પ્રતિનિધિ હોવી જોઈશે; અને

(૨) પોતાને જરૂરી જણાય તેવી વધુ તપાસ કરવી જોઈશે;

(ખ) નિર્દિષ્ટ કરેલી બાબતોમાં, કોલેજ, સંસ્થા અથવા વિભાગને સ્વાયત્તતા આપવી કે કેમ તે પ્રશ્ન અંગે એકેડેમિક કાઉન્સિલ સાથે વિચારવિનિમય કર્યા પછી અને ખંડ (ક) હેઠળ કરેલી તપાસનું પરિણામ જણાવ્યા પછી તે પ્રશ્ન અંગે પોતાનો અભિપ્રાય નોંધવો જોઈશે.

(૩) ફુલસચિવે, તેમ થયે, આવી કોલેજ, સંસ્થા અથવા વિભાગને આવી સ્વાયત્તતા આપવા માટેની દરખાસ્તો અને તે અંગેની એકેડેમિક કાઉન્સિલ અને એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલની તમામ કાર્યવાહી, હોય તો, તે રાજ્ય સરકારને રજૂ કરવી જોઈશે.

(૪) પેટા-કલમ (૩) હેઠળની દરખાસ્તો અને કાર્યવાહી મળ્યે, રાજ્ય સરકાર, પોતાને જરૂરી જણાય તેવી તપાસ કર્યા પછી, દરખાસ્તો મંજૂર અથવા નામંજૂર કરી શકશે.

(૫) રાજ્ય સરકાર દરખાસ્તો મંજૂર કરે, ત્યારે તે, રાજપત્રમાં હુકમ પ્રસિધ્ધ કરીને, દરખાસ્તમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ કોલેજ, સંસ્થા અથવા યથાપ્રસંગ, વિભાગમાં વિદ્યાર્થીઓને પ્રવેશ આપવાનું, તે કોલેજ, સંસ્થા અથવા વિભાગમાં અભ્યાસક્રમ ઠરાવવાનું, અભ્યાસક્રમોમાં શિક્ષણ, અધ્યાપન અને તાલીમ આપવાનું, પરીક્ષાઓ લેવાનું નિયમન કરવાની સત્તા અને દરખાસ્તમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવી હોય તેવી અન્ય સત્તા તે કોલેજ, સંસ્થા અથવા વિભાગને આપશે.

(૬) પેટા-કલમ(૫) હેઠળની સત્તા વાપરતી કોલેજ, માન્ય સંસ્થા અથવા યુનિવર્સિટી વિભાગ, સ્વાયત્ત કોલેજ, સ્વાયત્ત માન્ય સંસ્થા અથવા યથાપ્રસંગ, સ્વાયત્ત યુનિવર્સિટી વિભાગ કહેવાશે.

(૭) સ્વાયત્ત કોલેજ, સ્વાયત્ત માન્ય સંસ્થા અથવા સ્વાયત્ત યુનિવર્સિટી વિભાગની બાબતમાં યુનિવર્સિટી, આવી કોલેજ, સંસ્થા અથવા વિભાગ ઉપર સામાન્ય દેખરેખ રાખશે અને કોલેજ, સંસ્થા અથવા વિભાગના જે વિદ્યાર્થીઓએ યુનિવર્સિટીની કોઈ પદવી માટે લાયક ઠરાવતી કોઈ પરીક્ષા પાસ કરી હોય તેઓને પદવી એનાયત કરશે.

૪૫. (૧) કલમ ૪૪ હેઠળ મળેલી સત્તા પોતે વાપરી શકે તે હેતુ માટે સ્વાયત્ત કોલેજ, સ્વાયત્ત માન્ય સંસ્થા અથવા સ્વાયત્ત યુનિવર્સિટી વિભાગ, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવા અધ્યક્ષ સહિતના સભ્યોની એક સ્થાયી સમિતિ નીમશે.

સ્થાયી સમિતિ.

(૨) સ્થાયી સમિતિ, કોલેજ, સંસ્થા અથવા વિભાગ, કલમ ૪૪ હેઠળની પોતાની જે સત્તા તેને સોંપે તે વાપરશે.

(૩) સ્થાયી સમિતિ, પોતાને મૂકવી યોગ્ય લાગે તે શરતોએ, કોલેજ, સંસ્થા અથવા વિભાગ અંગે કોર્ટ, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ અને એકેડેમિક કાઉન્સિલ સિવાયના યુનિવર્સિટીના અધિકારી મંડળની સત્તા વાપરવા અને કાર્ય બજાવવાના હેતુ માટે ખાસ સમિતિ અથવા સમિતિઓ નીમી શકશે અને તે સમિતિ અથવા સમિતિઓને સોંપેલ હોય તે સત્તા અને કાર્યો, તે અથવા તેઓ વાપરશે અને બજાવશે.

૪૬. (૧) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, કોઈ કોલેજ, સંસ્થા અથવા વિભાગની કાર્યક્ષમતા વિશે નિર્ણય કરી શકે તે માટે, તે માગે તેવા રિપોર્ટ, પત્રકો અને અન્ય માહિતી દરેક સ્વાયત્ત કોલેજ, સંસ્થાએ અથવા વિભાગે પૂરા પાડવાં જોઈશે.

સ્વાયત્ત કોલેજો, વગેરેએ રિપોર્ટો વગેરે આપવા બાબત અને આવી કોલેજો, વગેરેની તપાસ બાબત.

(૨) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, કલમ ૫૭માં ઉલ્લેખેલી તપાસણી સમિતિ અથવા આ માટે તેણે અધિકૃત કરેલી એક અથવા તેથી વધારે સક્ષમ વ્યક્તિઓ દ્વારા દરેક સ્વાયત્ત કોલેજ, સંસ્થા અથવા વિભાગની વખતોવખત તપાસણી કરાવશે.

સ્વાયત્ત કોલેજ,
વહેરની સત્તા પાછી
ખેંચી લેવા બાબત.

૪૭.(૧) કોઈ સ્વાયત્ત કોલેજ, સંસ્થા અથવા વિભાગના સંબંધમાં એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલનો એવો અભિપ્રાય થાય કે કોલેજ, સંસ્થા અથવા વિભાગની કાર્યક્ષમતા એટલી બધી ઘટી ગઈ છે કે કલમ ૪૪ હેઠળ કોલેજ, સંસ્થા અથવા વિભાગને સોંપેલી સત્તા પાછી ખેંચી લેવી અ શિક્ષણના હિતમાં જરૂરી છે, ત્યારે એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે કોલેજના પ્રિન્સિપાલને અથવા સંસ્થા અથવા વિભાગના વડાને તેમતબલની જાણ કરવી જોઈશે કે નિર્દિષ્ટ કરેલી મુદતની અંદર કોલેજ, સંસ્થા અથવા વિભાગ વતી કોઈ લેખિત ખુલાસો રજૂ કરવામાં આવશે, તો તેના ઉપર એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ વિચારણા કરશે:

પરંતુ એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, જરૂરી હોય, તો એવી રીતે નિર્દિષ્ટ કરેલી મુદત લંબાવી શકશે.

(૨) પેટા-કલમ (૧)માં ઉલ્લેખેલ ખુલાસો મળ્યે અથવા તેમાં ઉલ્લેખેલ મુદત પૂરી થયે, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, કોઈ ખુલાસો આપ્યો હોય, તો તેના ઉપર વિચારણા કર્યા પછી અને આ અર્થે એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે અધિકૃત કરેલી સક્ષમ વ્યક્તિ અથવા વ્યક્તિઓએ આવી તપાસ કર્યા પછી અને પોતાને જરૂરી લાગે તેવી વધુ તપાસ કર્યા પછી અને એકેડેમિક કાઉન્સિલ સાથે વિચારવિનિમય કરીને કલમ ૪૪ હેઠળ મળેલી સત્તા પાછી ખેંચવાની ભલામણ કરતો ઠરાવ કરશે:

પરંતુ કલમ ૪૪ હેઠળ મળેલી સત્તા પાછી ખેંચવાની ભલામણ કરતા એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલના કોઈપણ ઠરાવને, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલની બેઠકમાં હાજર રહેલા સભ્યોમાંથી બે તૃતીયાંશ ભાગના સભ્યો જેમાં એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલના ઓછામાં ઓછા અર્ધા કરતાં ઓછા નહિ તેટલા સભ્યોની બહુમતીનો ટેકો મળ્યો ન હોય, તો તે ઠરાવ એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે પસાર કરેલો ગણાશે નહિ.

(૩) કુલસચિવે તે દરખાસ્ત અને તેને લગતી એકેડેમિક કાઉન્સિલની અને એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલની તમામ કાર્યવાહી, હોય તો તે, રાજ્ય સરકારને રજૂ કરવી જોઈશે અને પોતાને જરૂરી લાગે તેવી વધુ તપાસ હોય, તો તે કર્યા પછી, રાજ્ય સરકાર, પોતાને યોગ્ય લાગે તેવો હુકમ કરશે અને એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને તેની જાણ કરશે.

(૪) સ્વાયત્ત કોલેજ, સ્વાયત્ત માન્ય સંસ્થા અથવા સ્વાયત્ત યુનિવર્સિટી વિભાગની બાબતમાં, કલમ ૪૪ હેઠળ મળેલા હકો, પેટા-કલમ (૩) હેઠળ કરેલા હુકમથી પાછા ખેંચી લેવામાં આવે, ત્યારે કોલેજ, સંસ્થા અથવા યથાપ્રસંગ, વિભાગ, તે હુકમમાં નિર્દિષ્ટ કરેલી તારીખથી સ્વાયત્ત કોલેજ, સંસ્થા અથવા વિભાગ તરીકે હોતો બંધ થશે.

પ્રકરણ ૮

અનુસ્નાતક અધ્યાપન માટે યુનિવર્સિટી વિસ્તારમાં સંગઠન બાબત

૪૮. (૧) યુનિવર્સિટી વિસ્તારમાં તમામ અનુસ્નાતક શિક્ષણ, અધ્યાપન અને તાલીમ, યુનિવર્સિટી દ્વારા અથવા સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવી સંલગ્ન કોલેજો અથવા સંસ્થાઓ દ્વારા અને સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવા વિષયોનું આપવાનું રહેશે.

અનુસ્નાતક
શિક્ષણ, અધ્યાપન
અને તાલીમ.

(૨) તમામ અનુસ્નાતક વિભાગો, સામાન્યતઃ યુનિવર્સિટીના મુખ્ય મથક ખાતે રહેશે. તેમ છતાં, યુનિવર્સિટી, આવા વિભાગો પૈકીનો કોઈ વિભાગ, પોતાના મુખ્યમથકની બહારના કોઈ સ્થળે અથવા સ્થળોએ રાખી શકશે.

(૩) યુનિવર્સિટી, સ્ટેચ્યુટ અને અધ્યાદેશોથી ઠરાવવામાં આવે તેવી બોલીઓ અને શરતોએ, યુનિવર્સિટીના મુખ્ય મથક સિવાયના સ્થળોએ યુનિવર્સિટી કેન્દ્રો નિભાવી શકશે.

૪૯. યુનિવર્સિટી વિસ્તારની અંદરની સંલગ્ન કોલેજો, યુનિવર્સિટી કોલેજ અને માન્ય અથવા મંજૂર કરેલી સંસ્થાઓના સંબંધોને, તે અર્થે કરવાના સ્ટેચ્યુટો લાગુ પડશે અને એવા સ્ટેચ્યુટોમાં, ખાસ કરીને, સંલગ્ન પદવી કોલેજો અને માન્ય કરેલી સંસ્થાઓના સંબંધમાં યુનિવર્સિટી દ્વારા નીચેની સત્તા વાપરવા માટે જોગવાઈ કરવામાં આવશે:-

સંલગ્ન
કોલેજો અને
સંસ્થાઓ.

- (૧) એવી કોલેજો અને સંસ્થાઓમાં કામ કરતા અધ્યાપકો અને ટ્યુટોરિયલ સ્ટાફના જુદા જુદા વર્ગો માટે ઓછામાં ઓછી શૈક્ષણિક લાયકાત અને તેમની નોકરીની શરતો ઠરાવવી;
- (૨) એવી કોલેજો અને સંસ્થાઓએ કરેલી અધ્યાપકોની નિમણૂકોને મંજૂરી આપવી;
- (૩) એવી દરેક કોલેજ અને સંસ્થાને, યુનિવર્સિટી વતી શીખવવા માટે કોઈપણ વિષય માટેના માન્ય કરેલા અધ્યાપકો ઠરાવેલી સંખ્યામાં પૂરા પાડવા જણાવવું ;
- (૪) એવી કોલેજોએ અને સંસ્થાઓએ અધ્યાપન અને સંશોધન માટે ગ્રંથાલયો, પ્રયોગશાળાઓ અને અન્ય સાધનસામગ્રીના સંબંધમાં પૂરી પાડેલી સગવડો અને કરેલા ખર્ચનું સંકલન અને નિયમન કરવું;
- (૫) આવી કોલેજો અને સંસ્થાઓને, જરૂરી હોય, ત્યારે વિદ્યાર્થીઓનો પ્રવેશ અમુક વિષય પૂરતો જ મર્યાદિત રાખવા જણાવવું;
- (૬) આવી કોલેજો અને સંસ્થાઓ પાસેથી ફાળો લેવો અને તેમને ગ્રાન્ટ આપવી; અને
- (૭) આવી કોલેજો અને સંસ્થાઓમાં ટ્યુટોરિયલ અને તેવા જ બીજા કાર્ય માટે સંતોષકારક ગોઠવણ કરવા ફરમાવવું અને વખતોવખત એવી ગોઠવણની તપાસ કરવી;

પરંતુ એકેડેમિક કાઉન્સિલે કરવાના વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે એ રીતે કોઈ પદવી કોલેજો અથવા માન્ય કરેલી સંસ્થાએ, ટ્યુટોરિયલ

અથવા અન્ય શિક્ષણ, અધ્યાપન અથવા તાલીમ દ્વારા એવા અધ્યાપન કાર્યમાં પૂર્તિ કરવી જોઈશે.

પ્રકરણ ૯

દાખલ કરવા બાબત અને પદવીઓ

યુનિવર્સિટીના વિદ્યાર્થી તરીકે દાખલ કરવા માટેની લાયકાતો.

૫૦. કોઈપણ વિદ્યાર્થી, યુનિવર્સિટીના વિદ્યાર્થી તરીકે દાખલ કરવામાં આવશે નહિ, સિવાય કે તેણે-

(૧) ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ તરફથી લેવામાં આવતી ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાંત પ્રમાણપત્ર પરીક્ષા, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તે વિષયોમાં અને ઠરાવવામાં આવે તેવું ધોરણ પ્રાપ્ત કરી પાસ કરી હોય, અથવા

(૨) રાજ્ય સરકારની સંમતિથી યુનિવર્સિટીએ યોજેલી અને સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવા વિષયોમાં અને તેવી રીતે લેવામાં આવેલી હોય તે પ્રવેશ પરીક્ષા હોય તો તે, પાસ કરી હોય, અથવા

(૩) ખંડો (૧) અને (૨)માં ઉલ્લેખેલી પરીક્ષાને સમકક્ષ પરીક્ષા તરીકે ઠરાવવામાં આવેલી અન્ય કોઈ પરીક્ષા પાસ કરી હોય,

અને સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવેલ હોય તેવી વધુ લાયકાતો હોય તો તે ધરાવતો હોય:

પરંતુ જે કોઈ વિદ્યાર્થીએ ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ તરફથી લેવામાં આવતી દસમા ધોરણની માધ્યમિક શાળાંત પ્રમાણપત્ર પરીક્ષા સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવા વિષયોમાં અને તેવું ધોરણ પ્રાપ્ત કરીને અથવા ઉપર્યુક્ત પરીક્ષાને સમકક્ષ પરીક્ષા તરીકે ઠરાવવામાં આવેલી અન્ય કોઈ પરીક્ષા પાસ કરી હોય તે વિદ્યાર્થીનું નામ, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવા ડિપ્લોમા અભ્યાસક્રમોના હેતુ માટે યુનિવર્સિટીના વિદ્યાર્થી તરીકે નોંધી શકાશે.

સ્પષ્ટીકરણ.- આ કલમમાં “ ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાંત પ્રમાણપત્ર પરીક્ષા” એટલે બારમા ધોરણના વિદ્યાર્થીઓની પરીક્ષા.

વિદ્યાર્થીઓના નિવાસ.

૫૧. (૧) યુનિવર્સિટીના દરેક વિદ્યાર્થીએ, અધ્યાદેશોથી ઠરાવવામાં આવે તે શરતો અનુસાર રહેવું પડશે.

(૨) યુનિવર્સિટીએ, વ્યવહાર હોય તેટલે સુધી, અધ્યાદેશથી કરેલી જોગવાઈઓ અનુસાર યુનિવર્સિટીના છાત્રાલયોમાં યુનિવર્સિટીના વિદ્યાર્થીઓને રહેવાની સગવડનો પ્રબંધ કરવો જોઈશે.

પદવીઓ, ડિપ્લોમા અને અન્ય શૈક્ષણિક વિશિષ્ટમાન.

૫૨. એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, એકેડેમિક કાઉન્સિલની ભલામણ ઉપરથી, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવી પદવીઓ, ડિપ્લોમા અને અન્ય શૈક્ષણિક વિશિષ્ટમાન ઊભા કરી શકશે અને આપી શકશે.

૫૩. એકેડેમિક કાઉન્સિલની ભલામણ ઉપરથી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલના ઓછામાં ઓછા માનદ પદવી બે તૃતીયાંશ સભ્યો ભલામણ કરે કે કોઈ વ્યક્તિ તેના ઉચ્ચ સ્થાન અને સિધ્ધિઓના કારણે, તેમના અભિપ્રાય પ્રમાણે કોઈ માનદ્ પદવી અથવા અન્ય શૈક્ષણિક વિશિષ્ટ માન મેળવવાને યોગ્ય અને લાયક વ્યક્તિ છે તે કારણસર તેને આવી પદવી અથવા અન્ય શૈક્ષણિક વિશિષ્ટ માન મળવા જોઈએ અને તેમની ભલામણોને, કોર્ટની બેઠકમાં હાજર રહેલા કોર્ટના ઓછામાં ઓછા બે તૃતીયાંશ સભ્યોની, જેમાં કોર્ટના ઓછામાં ઓછા અર્ધા સભ્યો હોય એવી બહુમતી ટેકો આપે અને તે ભલામણને કુલાધિપતિ મંજૂર કરે, ત્યારે એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ તેવી વ્યક્તિને કોઈ પરીક્ષા આપવાનું ઠરાવ્યા સિવાય તેને એવી ભલામણ કરેલી માનદ્ પદવી અથવા અન્ય શૈક્ષણિક વિશિષ્ટ માન આપી શકશે.

૫૪. (૧) કાયદાની કોર્ટ કોઈ વ્યક્તિને, જે ગુનો એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ અને કોર્ટના અભિપ્રાય મુજબ નૈતિક અધઃપતનવાળો ગંભીર ગુનો ગણાય તે ગુના માટે દોષિત ઠરાવી હોય, તો અથવા તે વ્યક્તિ નાલેશીભર્યા વર્તન માટે ગુનેગાર ઠરી હોય, તો કુલાધિપતિ, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલની અને કોર્ટની, જે ભલામણને તે દરેક મંડળની બેઠકમાં હાજર રહેલા તેના સભ્યોની ઓછામાં ઓછી બે તૃતીયાંશ અને દરેક મંડળના સભ્યોના ઓછામાં ઓછા અર્ધા સભ્યોની બનેલી બહુમતીએ ટેકો આપ્યો હોય તે ભલામણ ઉપરથી તે વ્યક્તિનું નામ સ્નાતકોના રજિસ્ટરમાંથી કાઢી નાંખી શકશે અથવા તેનો ડિપ્લોમા કે પદવી પાછા ખેંચી લઈ શકશે.

(૨) સંબંધિત વ્યક્તિને પોતાના બચાવમાં જે કંઈ કહેવું હોય તે કહેવાની તક સ્ટેઝ્યુટથી ઠરાવેલી રીતે આપવામાં આવી હોય તે સિવાય, આ કલમ હેઠળ કોઈ પગલું લઈ શકાશે નહિ.

પ્રકરણ ૧૦

સમિતિઓ

૫૫. (૧) ટ્યુટરો અને ડેમોન્સ્ટ્રેટરો સહિત યુનિવર્સિટીના જુદા જુદા વર્ગના પૂર્ણકાલિક અધ્યાપકોની પસંદગી કરવા માટે સમિતિઓ રહેશે.

યુનિવર્સિટી
અધ્યાપકોની
પસંદગી
માટેની
સમિતિઓ

(૨) સમિતિની ભલામણ હોય તે સિવાય, કોઈપણ વ્યક્તિને, યુનિવર્સિટીના પૂર્ણકાલિક અધ્યાપક તરીકે નીમી શકાશે નહિ.

(૩) આવી સમિતિની રચના, તેના સભ્યોના હોદ્દાની મુદત અને સમિતિએ અનુસરવાની કાર્યરીતિ સ્ટેઝ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવા રહેશે.

૫૬. (૧) યુનિવર્સિટીમાં પરીક્ષકોની નિમણૂક કરવા માટેની યાદી તૈયાર કરવાના હેતુ માટે, દરેક વિદ્યાશાખા માટે દર વર્ષે એક સમિતિ રચવામાં આવશે, જે નીચેનાની બનશે:-

(૧) ઉપ-કુલપતિ, હોદ્દાની રૂએ અધ્યક્ષ,

(૨) સંબંધિત વિદ્યાશાખાના ડીન,

(૩) અભ્યાસ સમિતિના અધ્યક્ષ, અને

(૪) વર્ષ માટે કુલપતિએ નિયુક્ત કરેલ અભ્યાસ સમિતિના બે સભ્યો.

(૨) સમિતિએ તૈયાર કરેલ પરીક્ષકોની યાદી કુલપતિની મંજૂરી માટે તેમની સમક્ષ એકેડેમિક કાઉન્સિલ મારફત મૂકવામાં આવશે, જેઓ તે મંજૂર કરી શકશે અથવા કારણોની લેખિત નોંધ કરીને તેમાં ફેરફાર કરી શકશે.

(૩) સમિતિએ અનુસરવાની કાર્યરીતિ સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવી રહેશે.

તપાસણી સમિતિ.

૫૭. એક તપાસણી સમિતિ રહેશે, જે ઉપ-કુલપતિ અથવા કુલપતિએ અધ્યક્ષ તરીકે નિયુક્ત કરેલ અન્ય કોઈ વ્યક્તિ અને સ્ટેચ્યુટ અનુસાર એકિઝક્યુટીવ કાઉન્સિલ નીમે તેવા અન્ય સભ્યોની બનેલી રહેશે.

કોલેજ વિકાસ સમિતિ.

૫૮. (૧) યુનિવર્સિટી વિસ્તારમાં કોલેજોના વિકાસના હેતુ માટે કોલેજ વિકાસ સમિતિ રહેશે.

(૨) આવી સમિતિની રચના, તેના સભ્યોના હોદ્દાની મુદત અને તેણે અનુસરવાની કાર્યરીતિ, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવાં રહેશે.

સંયુક્ત સલાહકાર સમિતિ.

૫૯. (૧) યુનિવર્સિટી, સંલગ્ન કોલેજો અને માન્ય સંસ્થાઓના બિન-અધ્યાપકીય સ્ટાફના સભ્યોની સુખાકારીના ઉત્કર્ષના હેતુ માટે, યુનિવર્સિટી જરૂરી ગણે તેટલી સંયુક્ત સલાહકાર સમિતિઓ રચવામાં આવશે.

(૨) આવી દરેક સમિતિની રચના, તેના સભ્યોના હોદ્દાની મુદત અને તેની સત્તા અને કાર્યો, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવા રહેશે.

લાઈબ્રેરી અને ખરીદ સમિતિ.

૬૦. (૧) યુનિવર્સિટીના ગ્રંથાલયો અને ગ્રંથાલય સેવાઓના વહીવટ, વ્યવસ્થા અને નિભાવ માટે એક ગ્રંથાલય સમિતિ રહેશે.

(૨) દરેક વસ્તુની અલગ-અલગ કિંમત એકી વખતે રૂપિયા એક લાખ કરતાં વધુ હોય એવી વસ્તુના સંબંધમાં યુનિવર્સિટીની ખરીદીઓને લગતી તમામ બાબતોની તજવીજ કરવા માટે એક ખરીદ સમિતિ રહેશે.

(૩) આવી દરેક સમિતિની રચના, તેના સભ્યોના હોદ્દાની મુદત અને તેની સત્તા અને કાર્યો, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવા રહેશે.

અન્ય સમિતિઓ

૬૧. (૧) કલમ ૧૫માં ઉલ્લેખેલ યુનિવર્સિટીના અધિકારીમંડળો પૈકીના કોઈ અધિકારીમંડળ, પોતાને યોગ્ય લાગે તેટલી વ્યક્તિઓની બનેલી બીજી સમિતિઓ પોતાના સભ્યોમાંથી વખતોવખત નીમી શકશે અને અધિકારી મંડળ, તજવીજ કરેલી બાબતો પૈકીની કોઈપણ બાબત વિષે તપાસ કરવા અને રિપોર્ટ આપવા અથવા અભિપ્રાય માટે તે બાબત, આવી કોઈ સમિતિને ઉલ્લેખી શકશે અથવા તેને સોંપી શકશે અને કોઈપણ સમયે આવી કોઈ સમિતિ બંધ કરી શકશે અથવા તેની રચનામાં ફેરફાર કરી શકશે.

(૨) આ અધિનિયમમાં ગમે તે મજફૂર હોય તે છતાં, પણ નિમણૂક કરનાર અધિકારી મંડળની મંજૂરીને અધીન રહીને, પેટા-કલમ (૧) હેઠળ નિમાયેલી સમિતિ, પોતાને યોગ્ય લાગે તેટલી, નિમણૂક કરનાર અધિકારીમંડળના સભ્યો ન હોય તેવી વ્યક્તિઓને પોતાના સભ્યો તરીકે કો-ઓપ્ટ કરે, તો તે કાયદેસર ગણાશે.

પ્રકરણ ૧૧

નાણાં

૬૨. (૧) યુનિવર્સિટી, યુનિવર્સિટી ફંડ નામનું એક ફંડ સ્થાપશે.

યુનિવર્સિટી ફંડ.

(૨) યુનિવર્સિટી ફંડ નીચેનાનું બનશે અથવા તે ફંડમાં નીચેનું આપી શકાશે:-

- (ક) રાજ્ય સરકાર, સંઘ સરકાર અથવા યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ્સ કમિશન તરફથી મળેલો કોઈ ફાળો કે ગ્રાન્ટ;
- (ખ) બધા સાધનોમાંથી યુનિવર્સિટીની આવક, આમાં ફી અને ચાર્જમાંની આવકનો પણ સમાવેશ થાય છે;
- (ગ) વસિયતી દાન, દાન, દેણગી અને અન્ય ગ્રાન્ટ હોય, તો તે;
- (ઘ) રાજ્ય સરકારની પરવાનગીથી બેન્કો તરફથી ઉછીની લીધેલી કોઈ રકમ.

સ.ન.

૧૯૭૩નો

૨ જો.

(૩) યુનિવર્સિટી ફંડના નાણા, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલની વિવેકબુદ્ધિ મુજબ, ભારતીય રિઝર્વ બેન્ક અધિનિયમ, ૧૯૭૩માં વ્યાખ્યા કર્યા પ્રમાણેની કોઈ અનુસૂચિત બેન્કમાં અથવા તે હેતુ માટે રાજ્ય સરકારે મંજૂર કરેલી કોઈ સહકારી બેન્કમાં રાખવા જોઈશે અથવા ભારત ટ્રસ્ટ અધિનિયમ, ૧૯૮૨ માં અધિકૃત કરેલી જામીનગીરીઓમાં રોકવા જોઈશે.

સ.ન.

૧૯૮૨નો

૨ જો.

૬૩. (૧) યુનિવર્સિટીના વાર્ષિક હિસાબો એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલની દેખરેખ હેઠળ તૈયાર કરવા જોઈશે અને તેને ઓડિટ માટે રાજ્ય સરકાર સમક્ષ રજૂ કરવા જોઈશે. વાર્ષિક હિસાબો અને નાણાકીય અંદાજો.

(૨) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે, હિસાબો ઓડિટ થયા પછી, તેની નકલ ઓડિટ રિપોર્ટની એક નકલ સાથે કોર્ટ તથા રાજ્ય સરકારને રજૂ કરવી જોઈશે.

(૩) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, મળવાનો સંભવ હોય તેવી સરકારી ગ્રાન્ટોને લક્ષમાં લઈને, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તે તારીખ પહેલા આગામી વર્ષ માટેના નાણાકીય અંદાજો તૈયાર કરશે.

(૪) કોર્ટ પોતાની વાર્ષિક બેઠકમાં વાર્ષિક હિસાબો પર વિચારણા કરશે અને કોર્ટ તેના સંબંધમાં ઠરાવો પસાર કરી શકશે અને એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને તે ઠરાવો મોકલી શકશે અને તે ઉપર વિચારણા કરીને પોતાને યોગ્ય લાગે તેવું પગલું એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ લેશે અને છેવટે તે હિસાબો મંજૂર કરશે. એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે, કોર્ટને તે પછીની બેઠકમાં પોતે શું પગલાં લીધા છે તે જણાવવું જોઈશે અથવા કંઈ પગલું લીધેલ ન હોય, તો પગલું ન લેવા માટેના કારણો જણાવવા જોઈશે.

વાર્ષિક રિપોર્ટ.

૬૪. યુનિવર્સિટીનો વાર્ષિક રિપોર્ટ, ઓકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલની દેખરેખ હેઠળ તૈયાર કરવો જોઈશે અને સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તે તારીખે અથવા તે પ્રદેશ કોર્ટ સમક્ષ રજૂ કરવો જોઈશે અને કોર્ટ વાર્ષિક બેઠકમાં તેના ઉપર વિચારણા કરશે. કોર્ટ તે સંબંધી ઠરાવો કરી શકશે અને તે ઠરાવો ઓકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને મોકલી આપશે. ઓકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ પોતાને યોગ્ય લાગે તેવું પગલું લઈ શકશે અને ઓકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે, કોર્ટને તે પછીની તેની બેઠકમાં પોતે શું પગલાં લીધાં છે તે જણાવવું જોઈશે અથવા કંઈ પગલું લેવામાં આવ્યું ન હોય, તો કંઈ પગલું ન લેવા માટેનાં કારણો જણાવવા જોઈશે.

પ્રકરણ ૧૨

પૂરક જોગવાઈઓ

નોકરીની શરતો.

૬૫. આ અધિનિયમથી અથવા તે હેઠળ અન્યથા ઠરાવ્યું હોય તે સિવાય, યુનિવર્સિટીના દરેક પગારદાર અધિકારી તથા અધ્યાપકની નિમણૂક લેખિત કરારથી કરવામાં આવશે. તે કરાર યુનિવર્સિટીના કુલસચિવ પાસે રાખવો જોઈશે અને તેની નકલ, સંબંધિત અધિકારી અથવા અધ્યાપકને આપવી જોઈશે.

અનુસૂચિત જાતિઓ, વચ્ચેની તરફેણમાં જગ્યાઓ અનામત રાખવા બાબત.

૬૬. યુનિવર્સિટીની નોકરીમાં વ્યક્તિઓની નિમણૂકોની બાબતમાં, યુનિવર્સિટીએ, રાજ્ય સરકાર હેઠળની નોકરીઓમાંના અનુસૂચિત જાતિઓ, અનુસૂચિત આદિજાતિઓ અને અન્ય પશ્ચાત વર્ગના નાગરિકોની તરફેણમાં નિમણૂકો અને જગ્યાઓ અનામત રાખવા માટે રાજ્ય સરકારે વખતોવખત કરેલી જોગવાઈઓ અનુસરવી જોઈશે.

અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓ રાજ્ય સેવકો ગણાશે.

૬૭. યુનિવર્સિટીના દરેક અધિકારી અને કર્મચારી, ભારતના ફોજદારી અધિનિયમની કલમ ૨૧ ના અર્થ મુજબ રાજ્ય સેવક ગણાશે.

સન
૧૮૬૦નો
રૂપાનો

સ્પષ્ટીકરણ.- આ કલમના હેતુ માટે, જેની નિમણૂક યુનિવર્સિટીએ નિર્દિષ્ટ મુદત માટે અથવા યુનિવર્સિટીના નિર્દિષ્ટ કામ માટે કરી હોય અથવા કરેલા કોઈ કામ માટે જેને યુનિવર્સિટી ફંડમાંથી વળતર ભથ્થાં અથવા ફી તરીકે કોઈ મહેનતાણું મળતું હોય તે વ્યક્તિ, આવી નિમણૂક અથવા કાર્ય સાથે સંકળાયેલ ફરજો તથા કાર્યો તે બજાવતી હોય, ત્યારે અને તેની બજવણી સંબંધી તમામ બાબતોના સંબંધમાં યુનિવર્સિટીના અધિકારી અથવા કર્મચારી છે એમ ગણાશે.

સ્ટાફને ભરતરફ કરવા, દૂર કરવા, ખાસથી ઉતારવા તથા તેની નોકરી સમાપ્ત કરવા વચ્ચે, બાબત.

૬૮. (૧) માન્ય અથવા મંજૂર કરેલી સંસ્થાના અધ્યાપકીય, અને અન્ય અને બિન-અધ્યાપકીય સ્ટાફના કોઈપણ સભ્યને, એવી કોઈ તપાસ કે જેમાં તેને, તેની સાથે આરોપોની

(ક) તેને કરવા ધારેલી આવી કોઈ શિક્ષા અંગે રજૂઆત કરવાની વાજબી તક તેને આપવામાં આવી ન હોય ત્યાં સુધી, અને

(ખ) તેને કરવાની શિક્ષા, કુલપતિએ અથવા કુલપતિએ આ અર્થે અધિકૃત કરેલા યુનિવર્સિટીના અન્ય કોઈ અધિકારીએ મંજૂર કરી ન હોય ત્યાં સુધી,

બરતરફ કે દૂર કરી શકાશે નહિ અથવા તેની પાયરી ઉતારી શકાશે નહિ.

(૨) આવા સભ્યની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ આવતી બરતરફી અથવા તેને દૂર કરવામાં પરિણમતી ન હોય તેવી તેની નોકરીની સમાપ્તિ-

(ક) સૂચિત સમાપ્તિ સામે કારણ દર્શાવવાની વાજબી તક તેને આપવામાં આવી ન હોય, અને

(ખ) કુલપતિ અથવા કુલપતિએ આ અર્થે અધિકૃત કરેલા યુનિવર્સિટીના કોઈ અધિકારીએ આવી સમાપ્તિ મંજૂર કરી ન હોય, તો કાયદેસર ગણાશે નહિ:

પરંતુ આ પેટા-કલમમાંનો કોઈપણ મજકૂર, ફક્ત હંગામી મુદત માટે નિમાયેલી કોઈ વ્યક્તિને લાગુ પડશે નહિ.

૬૯. યુનિવર્સિટી અને યુનિવર્સિટીના અધિકારી કે અધ્યાપક વચ્ચે કરારમાંથી ઉભી થતી કોઈ તકરાર, યુનિવર્સિટીના અથવા સંબંધિત અધિકારી કે અધ્યાપકની વિનંતી ઉપરથી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે નીમેલા એક સભ્ય, સંબંધિત અધિકારીએ કે અધ્યાપકે નિયુક્ત કરેલા એક સભ્ય અને કુલાધિપતિએ નીમેલા મધ્યસ્થીની બનેલી લવાદી ટ્રિબ્યુનલને લખી મોકલવી જોઈશે. ટ્રિબ્યુનલનો ચુકાદો છેવટનો ગણાશે અને ટ્રિબ્યુનલે ચુકાદો આપી નિર્ણય કરેલી બાબતના સંબંધમાં કોઈપણ દીવાની કોર્ટમાં કોઈ દાવો થઈ શકશે નહિ. આવી દરેક વિનંતી લવાદી અને સમાધાન અધિનિયમ, ૧૯૮૬ ના અર્થ મુજબ આ કલમની શરતોએ લવાદી માટે સોંપેલું કામ છે એમ ગણાશે અને તે અધિનિયમની જોગવાઈઓ તે અનુસાર લાગુ પડશે.

લવાદી
ટ્રિબ્યુનલ.

સન
૧૯૮૬નો
૨૬મો.

૭૦. (૧) સંચાલક મંડળ, માન્ય અથવા મંજૂર કરેલી સંસ્થાના અધ્યાપકીય અને બીજા પૈલણિક અને બિન-અધ્યાપકીય સ્ટાફના કોઈ સભ્ય વચ્ચેની કોઈ તકરાર, જે આવા સભ્યની નાની શરતો સાથે સંકળાયેલી હોય તે, સંચાલક મંડળની અથવા સંબંધિત સભ્યની વિનંતી ઉપરથી, લવાદી ટ્રિબ્યુનલને લખી મોકલવી જોઈશે, જે માન્ય અથવા મંજૂર કરેલી સંસ્થાના સંચાલક મંડળે નિયુક્ત કરેલા એક સભ્ય, સંબંધિત સભ્યે નિયુક્ત કરેલા એક સભ્ય અને કુલપતિએ નીમેલા મધ્યસ્થીની બનેલી હશે.

માન્ય અથવા
મંજૂર કરેલી
સંસ્થા અને તેના
સ્ટાફના સભ્યો
વચ્ચેની તકરાર
લવાદી
ટ્રિબ્યુનલને લખી
મોકલવા બાબત

(૨) તેમ થયે, કલમ ૬૯ની જોગવાઈઓ, જોઈતા ફેરફારો સાથે, આવી વિનંતીને અને આવી ટ્રિબ્યુનલ આપે તે નિર્ણયને લાગુ પડશે.

પેન્શન, વીમો અને
પ્રોવિડન્ટ ફંડ.

૭૧. યુનિવર્સિટીઓ, વીમા, પેન્શન અને પ્રોવિડન્ટ ફંડ જેવી બાબતોમાં પોતાના અધિકારીઓ, અધ્યાપકો અને બીજા કર્મચારીઓના લાભ માટે અથવા પોતાને યોગ્ય લાગે તેવા બીજા લાભો માટે સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવી રીતે અને તેવી શરતોને અધીન રહીને જોગવાઈઓ કરવી જોઈશે.

કોલેજના સ્ટાફનું
પેન્શન, વીમો અને
પ્રોવિડન્ટ ફંડ વગેરે.

૭૨. (૧) કોઈ સંલગ્ન કોલેજની અને માન્ય કરેલી સંસ્થાના સંચાલક મંડળે વીમો, પેન્શન અને પ્રોવિડન્ટ ફંડ અથવા અન્ય લાભની બાબતમાં, આવી કોલેજ અથવા સંસ્થાના અધ્યાપકીય, અન્ય શૈક્ષણિક અને બિન-અધ્યાપકીય સ્ટાફના સભ્યોના લાભાર્થે અથવા અન્ય લાભો મળે તે માટે પૂરતી જોગવાઈઓ કરવી જોઈશે.

(૨) કોઈ સંલગ્ન કોલેજ અથવા માન્ય કરેલી સંસ્થાના અધ્યાપકીય સ્ટાફ અને બીજા શૈક્ષણિક અને બિન-અધ્યાપકીય સ્ટાફના કોઈ સભ્યે પોતાના પ્રોવિડન્ટ ફંડ પેટે ભરેલા ફાળા અને યથાપ્રસંગ, કોલેજે અથવા સંસ્થાએ ફંડ પેટે આપેલો કોઈ ફાળો, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તે રીતે અને તે સમયની અંદર, ભારતીય રિઝર્વ બેંક અધિનિયમ, ૧૯૩૪માં વ્યાખ્યા કર્યા પ્રમાણેની અનુસૂચિત બેંકમાં અથવા આવા હેતુ માટે રાજ્ય સરકારે, મંજૂર કરેલી, ગુજરાત સહકારી મંડળી અધિનિયમ, ૧૯૬૧ હેઠળ વ્યાખ્યા કરેલી સહકારી બેંકમાં અનામત મૂકવો જોઈશે.

સન
૧૯૩૪
નો ૨જો.

પ્રોવિડન્ટ ફંડ
સરકારી તિજોરીમાં
અનામત મૂકવા
બાબત.

૭૩. (૧) યુનિવર્સિટીઓ, કલમ ૭૧ હેઠળ પોતાના અધિકારીઓ, અધ્યાપકો અને બીજા કર્મચારીઓના લાભાર્થે પ્રોવિડન્ટ ફંડ સ્થાપ્યું હોય ત્યારે એવા ફંડનાં નાણાં, તે સમયે અમલમાં હોય તેવા કોઈ કાયદામાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, રાજ્ય સરકાર, લેખિત હુકમથી, વામતોવખત આપે તેવા આદેશો અનુસાર રાજ્ય સરકારની તિજોરીમાં અનામત મૂકવાનાં રહેશે અને તેમ થયે,-

સન
૧૯૬૨
નો
ગુજરાતનો
૧૦મો.

(૧) રાજ્ય સરકારનો કર્મચારી જે દરે પોતાના પ્રોવિડન્ટ ફંડના ખાતામાંની સિલક ઉપર વ્યાજ માટે જે તે સમયે હકદાર થાય તે જ દરે, ફંડનો બચતદાર, પોતાના પ્રોવિડન્ટ ફંડના ખાતામાંની સિલક ઉપર વ્યાજ માટે હકદાર રહેશે, અને

(૨) આવા સરકારી કર્મચારીને લાગુ પડતા પ્રોવિડન્ટ ફંડમાંથી પૈસા ઉપાડવા અંગેની મર્યાદાને લગતા, તે સમયે અમલમાં હોય તેવા નિયમો, શક્ય હોય તેટલે સુધી, બચતદારને લાગુ પડશે.

(૨) આ કલમમાંનો કોઈપણ મજકૂર જેને કર્મચારી પ્રોવિડન્ટ ફંડ અને પ્રકીર્ણ જોગવાઈઓ અધિનિયમ, ૧૯૫૨ લાગુ પડતો હોય તેવા, યુનિવર્સિટી દ્વારા સ્થાપિત પ્રોવિડન્ટ ફંડને લાગુ પડશે નહિ.

સન
૧૯૫૨
નો
૧૦મો.

પ્રમાણસર
પ્રતિનિધિત્વની
પધ્ધતિથી ચૂંટણી
કરવી.

૭૪. આ અધિનિયમ હેઠળ કરેલી યુનિવર્સિટીના કોઈ અધિકારી મંડળની દરેક ચૂંટણી, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવી રીતે મતપત્ર દ્વારા એકલ સંક્રમણીય મતથી, પ્રમાણસર પ્રતિનિધિત્વની પધ્ધતિ દ્વારા કરવામાં આવશે.

૭૫. (૧) યુનિવર્સિટીના કોઈ અધિકારી મંડળ અથવા મંડળનો કોઈ સભ્ય રજીસ્ટ્રાર મારફત કોઈ છોડવા કુલપતિને પત્ર લખીને પોતાના હોદાનું રાજીનામું આપી શકશે અને કુલપતિ તે રાજીનામું સ્વીકારે અથવા કુલપતિએ તે પત્ર મળ્યાની તારીખથી ત્રીસ દિવસ પૂરા થયે, બેમાંથી જે પ્રસંગ વહેલો અને ત્યારથી રાજીનામું અમલમાં આવશે.

(૨) યુનિવર્સિટીના કોઈ અધિકારી મંડળ કે મંડળનો કોઈ સભ્ય કોઈ કાયદાની કોર્ટમાં ગુના માટે દોષિત ઠર્યો હોય અને એવો ગુનો, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલના અભિપ્રાય પ્રમાણે નૈતિક અથવા પતનવાળો હોય, તો તે, સભ્ય હોતો બંધ થશે.

૭૬. યુનિવર્સિટીના કોઈ અધિકારી મંડળ કે બીજા મંડળના (હોદાની રૂએ હોય તેવા સભ્ય સિવાયના) સભ્યનો હોદો, તે સભ્યના હોદાની મુદત પૂરી થાય તે પહેલાં ખાલી પડે તો તેવી જગા જેમ અને તેમ જલદી, કોઈ એક સભ્ય ચૂંટીને, નિયુક્ત કરીને, નીમીને અથવા યથાપ્રસંગ, તેને કો-ઓપ્ટ કરીને પૂરવી જોઈશે અને તે સભ્ય, પોતે જે સભ્યને બદલે ચૂંટાયેલો, નિયુક્ત થયેલો, નિમાયેલો અથવા કો- ઓપ્ટ થયેલો હોય તે સભ્ય, જો તે જગા ખાલી પડી ન હોત, તો જેટલો સમય હોદો ધરાવત તેટલા સમય સુધી જ તે હોદો ધરાવશે.

પરંતુ ખાલી પડેલી જગા કોર્ટના કોઈ ચૂંટાયેલા સભ્યની હોય અને તેવા સભ્યના હોદાની મુદત પૂરી થવાની તારીખ પહેલાંના છ મહિનાની અંદર ખાલી પડે, તો તે જગા પૂરવામાં આવશે નહિ.

૭૭. યુનિવર્સિટીના કોઈ અધિકારીમંડળ કે અન્ય મંડળનું કોઈ કાર્ય કે કાર્યવાહી, તેના સભ્યની કોઈ જગા ખાલી પડી હોય, તેવા કારણસર જ અમાન્ય ગણાશે નહિ.

જગા ખાલી પડવાને લીધે કાર્યવાહી અમાન્ય ગણાશે નહિ.

૭૮. જ્યારે-

(૧) આ અધિનિયમની અથવા કોઈપણ સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશ, વિનિયમ અથવા નિયમની કોઈપણ જોગવાઈના અર્થઘટન સંબંધી, અથવા

(૨) કોઈ વ્યક્તિ, યુનિવર્સિટીના કોઈપણ અધિકારી મંડળ અથવા બીજા મંડળના સભ્ય તરીકે યોગ્ય રીતે ચૂંટાયેલ અથવા નિમાયેલ છે કે કેમ અથવા એવા સભ્ય તરીકે હકદાર છે અથવા હકદાર હોતી બંધ થઈ છે કે કેમ તે સંબંધી,

કોઈ પ્રશ્ન ઉપસ્થિત થાય, ત્યારે-

યુનિવર્સિટીના અધિકારી મંડળ અથવા મંડળની રચના સંબંધી તકરારો.

(ક) જો તે, ખંડ (૧)માં નિર્દિષ્ટ કરેલ બાબતને લગતો હોય, તો રાજ્ય સરકારને તે નિર્ણયાર્થે રજૂ કરી શકાશે, અને

(ખ) (૧) જો તે, ખંડ (૨) માં નિર્દિષ્ટ કરેલ બાબતને લગતો હોય, તો અથવા

(૨) જો કોર્ટના વીસ સભ્યો એવી રીતે ફરમાવે, તો ખંડ (૧) અથવા ખંડ (૨) માં નિર્દિષ્ટ કરેલ બાબતને તે લગતો હોય કે ન હોય તો પણ, રાજ્ય સરકારને તે નિર્ણયાર્થે રજૂ કરવો જોઈશે અને રાજ્ય સરકાર, (જરૂર હોય ત્યાં સાંભળવાની તક આપવા સહિત) પોતાને યોગ્ય જણાય તેવી તપાસ કર્યા પછી, એ પ્રશ્નનો નિર્ણય કરશે અને તેનો નિર્ણય આખરી ગણાશે.

કાર્યો અને
હુકમોનું રક્ષણ.

૭૯. યુનિવર્સિટીએ અથવા તેના કોઈ અધિકારી મંડળો, મંડળ કે અધિકારીઓએ શુધ્ધબુધ્ધિથી કરેલાં તમામ કાર્યો તથા પસાર કરેલા હુકમો છેવટનાં ગણાશે અને આ અધિનિયમ અને તે હેઠળ ઘડેલા સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશો, વિનિયમો અને નિયમો અનુસાર કર્યું હોવાનું અભિપ્રેત હોય તેવા કોઈ કાર્ય માટે યુનિવર્સિટી સામે કે તેના મંડળો કે અધિકારીઓ સામે કોઈ દાવો માંડી શકાશે નહિ અથવા તેમની પાસેથી કશી નુકસાની અથવા વળતર માગી શકાશે નહિ.

કલમો ૬૫, ૬૮,
૭૦ અને ૭૨
સરકારી કોલેજને
લાગુ ન પડેલા
બાબત.

૮૦. કલમો ૬૫, ૬૮ અને ૭૦ અને ૭૨માંનો કોઈપણ મજકૂર, સરકારની માલિકીની અથવા તેના તરફથી નિભાવાતી કોઈ કોલેજ અથવા સંસ્થાને લાગુ પડશે નહિ.

પ્રકરણ ૧૩

વચગાળાની જોગવાઈઓ

ગુજરાત
યુનિવર્સિટીની સંલગ્ન
કોલેજોમાં હોદ્દો
ધરાવતા હોય તેવા,
સંલગ્ન કોલેજોના
કર્મચારીઓની
બોલીઓ અને શરતો.

૮૧. આ અધિનિયમની કોઈપણ મજકૂર હોય તે છતાં, આ અધિનિયમના આરંભની તરત પહેલાં ગુજરાત યુનિવર્સિટીમાં હોદ્દો (અધ્યાપકીય અથવા બિન-અધ્યાપકીય) ધરાવતો આ યુનિવર્સિટી કોલેજનો દરેક કર્મચારી, એવી તારીખની તરત પહેલાં તેને લાગુ પડતી હોય તે જ બોલીઓ અને શરતોએ હોદ્દો ધરાવવાનું ચાલુ રાખશે અને આ અધિનિયમથી અથવા તે હેઠળ તેને મળેલી તેવી સત્તા વાપરશે અને તેવી કરજો બજાવશે.

ગુજરાત યુનિવર્સિટીને
સંલગ્ન કોલેજોમાં
ભણતા વિદ્યાર્થીઓના
અભ્યાસક્રમો પૂરા
કરવા બાબત.

૮૨. આ અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ કરેલા સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશ વિનિયમોમાં જગ તે મજકૂર હોય તે છતાં, આ યુનિવર્સિટીને સંલગ્ન કોલેજો જે કોઈ વિદ્યાર્થી, જે તારીખે કલમ ૫ અમલમાં આવી તે તારીખની તરત જ અગાઉ ગુજરાત યુનિવર્સિટીની કોઈ પરીક્ષામાં બેસવા માટે ભણતો હોય અથવા એ પરીક્ષામાં બેસવા માટે લખાવેલ હોય, તેને તે માટેની તૈયારી માટે પોતાનો અભ્યાસક્રમ પૂરો કરવાની પરવાનગી આપવી જોઈશે અને યુનિવર્સિટીએ ગુજરાત

યુનિવર્સિટીના અભ્યાસક્રમ અનુસાર એવા વિદ્યાર્થીઓના પ્રશિક્ષણ, અધ્યાપન, તાલીમ અને પરીક્ષા માટે સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેટલી મુદત સુધી અને તેવી રીતે વ્યવસ્થા કરવી જોઈશે.

૮૩. કલમ ૧૦માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, પ્રથમ કુલપતિની નિમણૂક, આ પ્રથમ કુલપતિની અધિનિયમની પ્રસિધ્ધિ પછી, વધુમાં વધુ ત્રણ વર્ષની મુદત માટે અને પોતાને યોગ્ય લાગે તે નિમણૂક બોલીઓ અને શરતોએ, રાજ્ય સરકાર, વ્યવહાર્ય હોય તેટલી જલદી કરશે.

૮૪. રાજ્ય સરકાર, આ અધિનિયમની પ્રસિધ્ધિ થયા પછી, વ્યવહાર્ય હોય તેટલું જલદી, પ્રથમ ઉપકુલપતિની ઉપકુલપતિનો હોદ્દો ભરવાનો નિર્ણય કરે, ત્યારે તે, કલમ ૧૨ માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, કલમ ૮૩ હેઠળ જે મુદત સુધી પ્રથમ કુલપતિને નીમવામાં આવ્યા હોય તે મુદત માટે અને રાજ્ય સરકારને યોગ્ય લાગે તેવી બોલીઓ અને શરતોએ, પ્રથમ ઉપ-કુલપતિની નિમણૂક કરશે.

૮૫. કલમ ૧૩માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, પ્રથમ કુલસચિવની નિમણૂક, આ પ્રથમ કુલ-અધિનિયમની પ્રસિધ્ધિ પછી, વધુમાં વધુ ત્રણ વર્ષની મુદત માટે અને પોતાને યોગ્ય લાગે તે શરતોએ, રાજ્ય સરકાર, વ્યવહાર્ય હોય તેટલી જલદી કરશે. સચિવની નિમણૂક.

૮૬. પ્રથમ કુલપતિની કરજ નીચે પ્રમાણે રહેશે,-

(૧) પોતાની નિમણૂકની તારીખ પછી છ મહિનાની અંદર અથવા રાજ્ય સરકાર રાજપત્રમાં જાહેરનામા દ્વારા આદેશ કરે તેટલી વધુમાં વધુ એક વર્ષની મુદતની અંદર -

(ક) કોઈ સંસ્થાઓ હોય, તો તેને, શક્ય હોય ત્યાં સુધી, કલમ ૩૭ની જોગવાઈઓને સુસંગત રહીને, માન્ય કરવી, અને

(ખ) ડિપ્ટી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, એકેડેમિક કાઉન્સિલ અને યુનિવર્સિટીનાં બીજા અધિકારી મંડળ રચવા માટે ગોઠવણ કરવી.

(૨) પ્રથમ કુલપતિ, રાજ્ય સરકારે નિયુક્ત કરેલ વધુમાં વધુ પંદર જેટલા સભ્યોની બનેલી સલાહકાર સમિતિની મદદથી-

(ક) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ અને કુલાધિપતિની મંજૂરીને અધીન રહીને,-

(૧) ઉપર્યુક્ત અધિકારી મંડળો રચવા અને તેમની બેઠકોમાંની કાર્યરીતિનું નિયમન કરવા અને તેમનું કામકાજ ચલાવવા માટે જરૂરી કામચલાઉ સ્ટેચ્યુટ કરશે,

(૨) ઉપર્યુક્ત અધિકારી મંડળોની ચૂંટણીની પદ્ધતિનું નિયમન કરવા માટે જરૂરી હોય તેવા નિયમો લઈ કાઢશે,

(ખ) આ અધિનિયમ હેઠળ પ્રથમ સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશો અને વિનિયમો લઈ અને સંબંધિત અધિકારી મંડળો પોતાનાં કાર્યો બજાવવાનું શરૂ કરે, ત્યારે બહાલી માટે તેમને તે સાદર કરશે.

(૩) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ રચાયેલા અધિકારીમંડળો, રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી આદેશ કરે તે તારીખે અથવા તારીખોએ પોતાનાં કાર્યો બજાવવાની શરૂઆત કરશે.

(૪) પ્રથમ કુલપતિએ ઘડેલા સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશો અને વિનિયમોને, સંબંધિત અધિકારી મંડળો બહાલી આપે, ત્યારે તે રાજ્યપત્રમાં પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવશે.

યુનિવર્સિટીના
અધિકારીઓની
પ્રથમ નિમણૂક :-

૮૭. (૧) આ અધિનિયમના આરંભ પછી, કોઈપણ સમયે, યુનિવર્સિટીનાં અધિકારી મંડળો, પોતાનાં કાર્યો બજાવવાની શરૂઆત કરે નહિ તે સમય સુધી-

(ક) કુલાધિપતિની પૂર્વમંજૂરી મેળવીને, કુલપતિ, યુનિવર્સિટીના કોઈ અધિકારીને નીમી શકશે,

(ખ) ઓકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલની રચના કરવામાં ન આવે ત્યાં સુધી, નીચેની વ્યક્તિઓની બનેલી પસંદગી સમિતિની ભલામણ ઉપરથી, કુલાધિપતિની મંજૂરીથી, કલમ ૮૬ની પેટા-કલમ (૨) માં ઉલ્લેખેલી સલાહકાર સમિતિ, યુનિવર્સિટીના અધ્યાપકોની નિમણૂક કરી શકશે:-

(૧) કુલપતિ,

(૨) કુલાધિપતિની નામ નિયુક્ત વ્યક્તિ,

(૩) સલાહકાર સમિતિએ નક્કી કરેલા વિશેષજ્ઞોની પેનલમાંથી નીમવાનાત્રણ વિશેષજ્ઞો.

(૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ કરેલી કોઈ નિમણૂક, નિમણૂક કરનાર સત્તાધિકારીને યોગ્ય લાગે તેવી વધુમાં વધુ ત્રણ વર્ષની મુદત માટે અને તેવી શરતોએ કરવામાં આવશે:

પરંતુ આવી કોઈ નિમણૂક, તે માટે નાણાકીય જોગવાઈ કરવામાં ન આવે ત્યાં સુધી કરી શકાશે નહિ.

પ્રથમ કુલપતિની
અસાધારણ સત્તા

૮૮. કલમ ૮૭ હેઠળ નિમાયેલા પ્રથમ કુલપતિને, ઓકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ પોતાનાં કાર્યો બજાવવાં શરૂ કરે નહિ ત્યાં સુધી, નીચેની સત્તા રહેશે:-

(ક) પ્રથમ સ્ટેચ્યુટમાં જોગવાઈ નહિ કરવામાં આવેલી કોઈ બાબતની જોગવાઈ કરવા માટે, કુલાધિપતિની પૂર્વમંજૂરીથી નાણાના સ્ટેચ્યુટ કરવા;

(ખ) કામચલાઉ અધિકારીમંડળો અને મંડળો રચવા અને તેમની ભલામણ ઉપરથી યુનિવર્સિટીની કાર્યના સંચાલન માટે જોગવાઈ કરતા નિયમો કરવા;

(ગ) રાજ્ય સરકારના નિયંત્રણને અધીન રહીને, આ અધિનિયમ અથવા તેના કોઈ ભાગને અમલમાં મૂકવા જરૂરી હોય તેવી નાણાકીય વ્યવસ્થા કરવી;

(ઘ) આ અધિનિયમ અથવા તેનો કોઈ ભાગ અમલમાં મૂકી શકાય એ માટે જરૂરી હોય તેવી નિમણૂકો, કુલાધિપતિની મંજૂરીથી વધુમાં વધુ ત્રણ વર્ષની મુદત માટે કરવી;

(ચ) તે આદેશ કરે તેવા તેના કાર્યો બજાવવા માટે, તેને યોગ્ય લાગે તેવી કોઈ સમિતિ નીમવી; અને

(છ)સામાન્યતઃ આ અધિનિયમની જોગવાઈઓથી અથવા તે હેઠળ એકઝીક્યુટિવ કાઉન્સિલને સોંપલી અથવા તે પૈકી કોઈ સત્તા વાપરવી.

૮૮. આ અધિનિયમની જોગવાઈઓનો અમલ કરવામાં કોઈપણ મુશ્કેલી ઊભી થાય તો, રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં હુકમ પ્રસિધ્ધ કરીને, મુશ્કેલી દૂર કરવા માટે જરૂરી અથવા ઈષ્ટ જણાય તેવી, આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ સાથે અસંગત ન હોય તેવી જોગવાઈઓ કરી શકશે:

પરંતુ આ અધિનિયમના આરંભથી ત્રણ વર્ષ પૂરાં થયા પછી, આ કલમ હેઠળ આવો કોઈ હુકમ કરી શકાશે નહિ.

સન ૧૯૪૯
એ મુંબઈ-મે
૫૦ એ.

૯૦. ગુજરાત યુનિવર્સિટી અધિનિયમ, ૧૯૪૯ માં, અનુક્રમાંક ૮માંની નોંવ કમી કરવી.

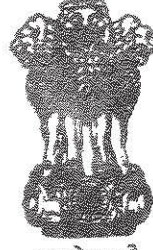
સન ૧૯૪૯
મુંબઈના ૫
અધિનિયમ
સુધારો

અનુસૂચિ

[જુઓ કલમ : ૨ (૧૮)]

૬૪૭ જિલ્લો

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV] MONDAY, MARCH 3, 2003/PHALGUNA 12, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૩ માર્ચ, ૨૦૦૩.

તારીખ ૩ માર્ચ ૨૦૦૩ ના ગુજરાત રાજપત્ર, (અસાધારણ) માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત
વિધેયક ક્રમાંક : ૧૨નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વ લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT BILL NO. 12 OF 2003.

THE GUJARAT NATIONAL LAW UNIVERSITY BILL, 2003.

A BILL

to establish and incorporate a National Law University in the State of Gujarat.

ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમોના નિયમ-૧૨૭-અ ના પરંતુક અન્વયે આપવામાં આવેલી અધ્યક્ષની સંમતિથી નીચેનું વિધેયક પ્રસિધ્ધ કર્યું છે :-

સન ૨૦૦૩નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક: ૧૨.

ગુજરાત નેશનલ લૉ યુનિવર્સિટી વિધેયક, ૨૦૦૩.

ગુજરાત રાજ્યમાં નેશનલ લૉ યુનિવર્સિટી સ્થાપવા અને સંસ્થાપિત કરવા બાબત વિધેયક.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

પ્રકરણ ૧

પ્રારંભિક

૧. (૧) આ અધિનિયમ ગુજરાત નેશનલ લૉ યુનિવર્સિટી અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.

ટૂંકી સંજ્ઞા અને આરંભ.

(૨) આ કલમ, તરત જ અમલમાં આવશે અને બાકીની જોગવાઈઓ, રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી નક્કી કરે તેવી તારીખે અમલમાં આવશે અને જુદી જુદી જોગવાઈઓ માટે જુદી જુદી તારીખો નક્કી કરી શકાશે.

૨. આ અધિનિયમમાં, સંદર્ભથી અન્યથા અપેક્ષિત ન હોય તો,-

વ્યાખ્યા.

(ક) “એકેડેમિક કાઉન્સિલ” એટલે યુનિવર્સિટીની એકેડેમિક કાઉન્સિલ;

(ખ) “અધ્યક્ષ” એટલે યુનિવર્સિટીની જનરલ કાઉન્સિલના અધ્યક્ષ;

(ગ) “નિયામક” એટલે કલમ ૩૩ હેઠળ જનરલ કાઉન્સિલે નીમેલા યુનિવર્સિટીના નિયામક;

(ઘ) “એકિઝ્યુટિવ કાઉન્સિલ” એટલે યુનિવર્સિટીની એકિઝ્યુટિવ કાઉન્સિલ;

(ચ) “નાણા સમિતિ” એટલે કલમ ૨૮ હેઠળ રચાયેલી યુનિવર્સિટીની નાણા સમિતિ;

(છ) “જનરલ કાઉન્સિલ” એટલે કલમ ૧૨માં ઉલ્લેખેલ યુનિવર્સિટીની જનરલ કાઉન્સિલ;

(જ) “વિનિયમો” એટલે આ અધિનિયમ હેઠળ કરેલા વિનિયમો;

(ઝ) “યુનિવર્સિટી” એટલે આ અધિનિયમની કલમ ૩ હેઠળ સ્થપાયેલ ગુજરાત નેશનલ લૉ યુનિવર્સિટી;

(ટ) “વિઝિટર” એટલે યુનિવર્સિટીના વિઝિટર.

પ્રકરણ ૨

યુનિવર્સિટી

યુનિવર્સિટીની
સ્થાપના અને
સંસ્થાપન.

૩. (૧) ગુજરાત રાજ્યમાં, ગુજરાત નેશનલ લૉ યુનિવર્સિટી એ નામની એક યુનિવર્સિટી સ્થાપાશે, જે યુનિવર્સિટીના વિઝિટર, અધ્યક્ષ, જનરલ કાઉન્સિલ, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, એકેડેમિક કાઉન્સિલ અને અધિકારીઓની બનશે.

(૨) યુનિવર્સિટી, “ગુજરાત નેશનલ લૉ યુનિવર્સિટી” એ નામનું સંસ્થાપિત મંડળ રહેશે અને તેને શાશ્વત ઉત્તરાધિકાર અને એક સામાન્ય સીલ રહેશે અને સદરહુ નામથી, તે દાવો માંડી શકશે અથવા તેની સામે દાવો માંડી શકાશે અને જંગમ અને સ્થાવર એ બંને પ્રકારની મિલકત સંપાદિત કરી શકશે, ધરાવી શકશે અને તેનો નિકાલ કરી શકશે અને કરાર કરી શકશે અને આ અધિનિયમના હેતુઓ માટે જરૂરી હોય તેવા તમામ કાર્યો કરી શકશે.

યુનિવર્સિટીનું મુખ્ય
મથક.

૪. યુનિવર્સિટીનું મુખ્ય મથક રાજ્ય સરકાર રાજપત્રમાં, જાહેરનામાથી, નિર્દિષ્ટ કરે તેવા સ્થળે રહેશે.

યુનિવર્સિટીના
ઉદ્દેશો.

૫. યુનિવર્સિટીનો ઉદ્દેશ, કાયદો અને કાયદાકીય પ્રક્રિયા અને રાષ્ટ્રીય વિકાસમાં તેની ભૂમિકાના શિક્ષણ અને જ્ઞાનનો વિકાસ અને પ્રસાર કરવાનો; વિદ્યાર્થીઓ અને સંશોધન છાત્રોમાં, વક્રીલાત, કાનૂની સેવાઓ, ધારા, સંસદીય કાર્યપ્રણાલી, કાયદા સુધારા અને આવી બીજી બાબતોના સંબંધમાં કૌશલ્ય વિકસાવીને કાયદાના ક્ષેત્રમાં સમાજની સેવા કરવાની જવાબદારીના ખ્યાલનો વિકાસ કરવાનો; કાયદો અને કાયદાકીય પ્રક્રિયાને સામાજિક વિકાસના કાર્યક્ષમ સાધનો બનાવવાનો અને સંચાલન, ટેકનોલોજી, આંતરરાષ્ટ્રીય સહકાર અને વિકાસના સંબંધમાં કાયદાના આંતર વિદ્યાશાખાકીય અભ્યાસને ઉત્તેજન આપવાનો રહેશે.

ધર્મ, વર્ગ, લિંગ, જાતિ
વંશોદેના ભેદભાવ
બિના યુનિવર્સિટી
તમામ માટે ખુલ્લી
રહેશે.

૬. યુનિવર્સિટી, ધર્મ, લિંગ, જાતિ, જ્ઞાતિ, પંથ, વર્ગ, અભિપ્રાય, જન્મ સ્થળ અથવા ધાર્મિક અથવા રાજકીય મંતવ્યના ભેદભાવ વિના, તમામને માટે ખુલ્લી રહેશે અને યુનિવર્સિટીમાં વિદ્યાર્થી તરીકે પ્રવેશવાના અથવા ત્યાં અધ્યાપક તરીકે નીમાવા માટે અથવા યુનિવર્સિટીમાં કોઈપણ હોદ્દો અથવા જગ્યા ધરાવવા માટે અથવા કોઈપણ પદવી, ડિપ્લોમા અથવા કોઈપણ શૈક્ષણિક વિશિષ્ટમાન માટે લાયક બનવા માટે અથવા યુનિવર્સિટીનો કોઈપણ વિશેષાધિકાર ભોગવવા અથવા વાપરવા માટે વ્યક્તિને હકદાર બનાવવા માટે, લિંગ, જાતિ, જ્ઞાતિ, પંથ, વર્ગ, જન્મ સ્થળ, અભિપ્રાય, ધાર્મિક માન્યતા અથવા વ્યવસાયના સંબંધમાં, કોઈપણ કસોટી લેવાનું યુનિવર્સિટી માટે કાયદેસર ગણાશે નહિ.

યુનિવર્સિટીની સત્તા
અને કાર્યો.

૭. યુનિવર્સિટીને નીચેની સત્તા રહેશે અને તે નીચેના કાર્યો બજાવશે:-

(૧) યુનિવર્સિટીનો અને યુનિવર્સિટીના ઉદ્દેશો આગળ ધરાવવા માટે જરૂરી હોય તેવા સંશોધન, શિક્ષણ અને પ્રશિક્ષણ કેન્દ્રોનો વહીવટ અને સંચાલન કરવાની;

(૨) યુનિવર્સિટી યોગ્ય ગણે તેવા કાયદાને લગતા જ્ઞાન અથવા શિક્ષણની શાખાઓમાં પ્રશિક્ષણ માટે જોગવાઈ કરવાની અને કાયદાના સંશોધન માટે અને તેનું જ્ઞાન વિકસાવવા અને પ્રસાર માટે જોગવાઈ કરવાની;

- (૩) અભ્યાસેતર શિક્ષણ અને વિસ્તરણ સેવાની વ્યવસ્થા કરવાની અને તે હાથ ધરવાની;
- (૪) પરીક્ષાઓ લેવાની અને ડિપ્લોમા અથવા પ્રમાણપત્રો એનાયત કરવાની અને યુનિવર્સિટી નક્કી કરે તેવી શરતોને અધીન રહીને, વ્યક્તિઓને અને બીજી વિદ્યાશાખા સાથે સંયોજિત કાયદામાં સંયુક્ત પદવીઓ સહિતની પદવીઓ અને બીજા શૈક્ષણિક વિશિષ્ટ માન એનાયત કરવાની અને સબળ અને પૂરતા કારણસર આવા કોઈપણ ડિપ્લોમા, પ્રમાણપત્રો, પદવીઓ અથવા બીજા શૈક્ષણિક વિશિષ્ટ માન પાછા ખેંચવાની;
- (૫) વિનિયમોથી જણાવવામાં આવે તેવી રીતે માનદ પદવીઓ અને બીજા વિશિષ્ટ માન એનાયત કરવાની;
- (૬) ફી અને બીજા ચાર્જ નક્કી કરવાની, માંગવાની અને લેવાની;
- (૭) ખંડો અને છાત્રાલયો સ્થાપવાની અને તે નિભાવવાની અને યુનિવર્સિટીના વિદ્યાર્થીઓ માટે નિવાસસ્થાનો માન્ય કરવાની અને આવા કોઈપણ નિવાસસ્થાનને આપેલી આવી માન્યતા પાછી ખેંચવાની;
- (૮) યુનિવર્સિટીના અભિપ્રાય મુજબ તેના ઉદ્દેશોને આગળ ધપાવવા માટે જરૂરી હોય તેવા વિશિષ્ટ કેન્દ્રો, વિશેષિત અભ્યાસ કેન્દ્રો અથવા સંશોધન અને પ્રશિક્ષણ માટેના બીજા એકમો સ્થાપવાની;
- (૯) યુનિવર્સિટીના વિદ્યાર્થીઓના નિવાસની દેખરેખ રાખવાની અને તેનું નિયંત્રણ કરવાની અને તેમની શિસ્તનું નિયમન કરવાની;
- (૧૦) શૈક્ષણિક, ટેકનિકલ, વહીવટી, કારકુની અને બીજી જગાઓ ઉભી કરવાની અને તે ઉપર નિમણૂકો કરવાની;
- (૧૧) યુનિવર્સિટીના કર્મચારીઓમાં વર્તણૂકનું નિયમન કરવાની અને શિસ્તનો અમલ કરાવવાની અને જરૂરી ગણે તેવા શિસ્તવિષયક પગલાં લેવાની;
- (૧૨) યુનિવર્સિટીને જરૂરી હોય તેવી પ્રાધ્યાપકોની, સહ પ્રાધ્યાપકોની, મદદનીશ પ્રાધ્યાપકોની, રીડરોની, વ્યાખ્યાતાની અને કોઈપણ બીજી અધ્યાપકીય, શૈક્ષણિક અથવા સંશોધનની જગાઓ શરૂ કરવાની;
- (૧૩) યુનિવર્સિટીના પ્રાધ્યાપક, સહ પ્રાધ્યાપક, મદદનીશ પ્રાધ્યાપક, રીડર, વ્યાખ્યાતા અથવા અન્યથા તેના અધ્યાપકો અને સંશોધકો તરીકે વ્યક્તિઓને નીમવાની;
- (૧૪) કાયદામાં અને સંબંધિત ક્ષેત્રોમાં વિવિધ વિદ્યાશાખાઓમાં અભ્યાસ અને સંશોધન માટે વિશેષિત વિદ્યાભવનો સ્થાપવાની અને ચલાવવાની;
- (૧૫) અધ્યેતાવૃત્તિ, શિષ્યવૃત્તિઓ, ઈનામો અને ચંદ્રકો શરૂ કરવાની અને એનાયત કરવાની;
- (૧૬) સંશોધન અને બીજા કાર્યોના મુદ્રણ, પુનઃપ્રકાશન અને પ્રસિધ્ધિ માટે જોગવાઈ કરવાની અને પ્રદર્શનો ગોઠવવાની;
- (૧૭) કાયદો, ન્યાયશાસ્ત્ર, ન્યાય, ધારા, સંસદીય કાર્ય પ્રણાલી અને સંબંધિત ક્ષેત્રોના તમામ સંશોધનને પુરસ્કૃત કરવાની અને હાથ ધરવાની;
- (૧૮) યુનિવર્સિટી વખતોવખત નક્કી કરે તેવી બોલીઓ અને શરતોએ, સંમત થાય તેવા હેતુઓ માટે, કાયદો, ન્યાયશાસ્ત્ર, ન્યાય, ધારો, સંસદીય કાર્ય પ્રણાલી અને તેને સંલગ્ન વિષયોનાં શિક્ષણ, તાલીમ અને સંશોધનની બાબતમાં બીજા કોઈપણ સંગઠન સાથે સહકાર આપવાની;

- (૧૯) યુનિવર્સિટીના હોય તેવા સંપૂર્ણતઃ અથવા અંશતઃ સમાન ઉદ્દેશો પરાવર્તી, વિશ્વના કોઈપણ ભાગમાં આવેલી ઉચ્ચ શિક્ષણની સંસ્થાઓ સાથે સમાન ઉદ્દેશોમાં સહાયક થાય તે રીતે અધ્યાપકો અને વિદ્વાનોનું આદાનપ્રદાન કરીને સહકાર આપવાની;
- (૨૦) યુનિવર્સિટીના ખર્ચનું નિયમન કરવાની અને હિસાબો રાખવાની;
- (૨૧) યુનિવર્સિટી પૂરતા અને જરૂરી ગણે તેવા વર્ગખંડો અને અભ્યાસ ખંડ યુનિવર્સિટીની જગામાં અથવા અન્યત્ર સ્થાપવાની અને નિભાવવાની અને યુનિવર્સિટી માટે અનુકૂળ અથવા જરૂરી જણાય તેટલા ગ્રંથાલયો અને વાચનખંડો સ્થાપવાની અને નિભાવવાની;
- (૨૨) યુનિવર્સિટીના હેતુ માટે અને જે ઉદ્દેશ માટે યુનિવર્સિટી સ્થાપવામાં આવી હોય તે ઉદ્દેશો સાથે સુસંગત રહીને ગ્રાન્ટ, આર્થિક સહાયો, ફાળા, દાન અને બક્ષિસો સ્વીકારવાની;
- (૨૩) યુનિવર્સિટીના હેતુ માટે જરૂરી અથવા અનુકૂળ ગણે તેવી કોઈપણ જમીન અથવા મકાન અથવા બાંધકામ, પોતે ઉચિત અને યોગ્ય ગણે તેવી બોલીઓ અને શરતોએ ખરીદવાની, પટે લેવાની અથવા બક્ષિસ તરીકે અથવા અન્યથા સ્વીકારવાની અને આવા કોઈપણ મકાન અથવા બાંધકામનું નિર્માણ કરવાની, ફેરફાર કરવાની અને નિભાવવાની;
- (૨૪) યુનિવર્સિટીના હિતો અને પ્રવૃત્તિઓને બાધ આવ્યા સિવાય, પોતે ઉચિત અને યોગ્ય ગણે તેવી શરતોએ, યુનિવર્સિટીની જંગમ અથવા સ્થાવર મિલકતો વેચવાની, બદલવાની, પટે આપવાની અથવા અન્યથા નિકાલ કરવાની :
- પરંતુ યુનિવર્સિટી, રાજ્ય સરકારની પૂર્વમંજૂરી સિવાય અથવા રાજ્ય સરકારે, જે બોલીઓ અને શરતોએ મંજૂરી આપી હોય તેનું પાલન કર્યા સિવાય, રાજ્ય સરકારે આપેલ જંગમ અથવા સ્થાવર મિલકત વેચી શકશે નહિ, બદલી શકશે નહિ, પટે આપી શકશે નહિ અથવા બીજી રીતે નિકાલ કરી શકશે નહિ.
- (૨૫) વચનચિઠ્ઠી, વિનિમયપત્રો, ચેક અથવા બીજા વટાઉ ખતો લખવાની અને સ્વીકારવાની, કરવાની અને શેરો કરવાની, વટાવવાની અને સોદો કરવાની;
- (૨૬) યુનિવર્સિટીની માલિકીની અથવા યુનિવર્સિટીના હેતુ માટે સંપાદન કરવાની સરકારી જામીનગીરી સહિતની જંગમ અથવા સ્થાવર મિલકતના સંબંધમાં માલિકી ફેરખત કરવાની, તબદીલ કરવાની, છોડામણી-ખત કરવાની, ગીરો, પટો, લાઈસન્સ આપવાની અને કરાર કરવાની;
- (૨૭) યુનિવર્સિટીના કોઈ ખત કરવા અથવા તેના કોઈ કામકાજના સંચાલન માટે કોઈપણ વ્યક્તિને નીમવાની;
- (૨૮) ગ્રાન્ટ મેળવવા માટે કેન્દ્ર સરકાર અથવા રાજ્ય સરકાર અથવા બીજા કોઈપણ રાજ્યની સરકાર અથવા યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ કમિશન અથવા બીજા કોઈપણ સત્તામંડળ સાથે કરાર કરવાની;
- (૨૯) પોતે ઈષ્ટ ગણે તેવી શરતોએ, નાણાં, જામીનગીરી અથવા કોઈપણ પ્રકારની મિલકતની ગ્રાન્ટ સ્વીકારવાની;
- (૩૦) બોન્ડ, ગીરો, વચનચિઠ્ઠી ઉપર અથવા યુનિવર્સિટીની તમામ અથવા કોઈપણ મિલકતો અને અસ્થામતો પરની અથવા તેને આધારિત બીજી જવાબદારીઓ અથવા જામીનગીરી ઉપર અથવા કોઈપણ જામીનગીરી સિવાય અને પોતે યોગ્ય ગણે તેવી બોલીઓ અને શરતોએ નાણાં ઉભા કરવાની અને ઉછીના લેવાની અને યુનિવર્સિટીના ફંડમાથી નાણાં ઉભા કરવા અને ઉછીના લીધેલ કોઈપણ નાણાં ભરપાઈ કરવા અને અદા કરવા માટેના તમામ આનુષંગિક ખર્ચ ચૂકવવાની;

(૩૧) યુનિવર્સિટીના ફંડનું અથવા યુનિવર્સિટીને સોપેલાં નાણાંનું પોતે યોગ્ય ગણે તેવી જામીનગીરીમાં અથવા તેવી જામીનગીરી ઉપર અને તેવી રીતે રોકાણ કરવાની અને કોઈપણ રોકાણની વખતોવખત ફેરબદલી કરવાની;

(૩૨) યુનિવર્સિટીના કામકાજ અને સંચાલનના નિયમન માટે વિનિયમો કરવાની;

સન ૧૯૨૫નો
૧૯મો.

(૩૩) વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવી રીતે અને તેવી શરતોને અધીન રહીને, પેન્શન, ગ્રેયુઈટી, વીમો, પ્રોવિડન્ટ ફંડ (જેનું પ્રોવિડન્ટ ફંડ જાણે કે સરકારી પ્રોવિડન્ટ ફંડ હોય તેમ પ્રોવિડન્ટ ફંડ અધિનિયમ, ૧૯૨૫ની જોગવાઈઓથી સંચાલન થાય તેવું ફંડ) ઉભું કરવાની અને યુનિવર્સિટીના કોઈપણ કર્મચારીના લાભ માટે પોતે યોગ્ય ગણે તેટલી ગ્રાન્ટ વાપરવાની અને યુનિવર્સિટીના કર્મચારીઓ અને વિદ્યાર્થીઓના લાભ માટેના ગણતરી કરેલ મંડળો, સંસ્થાઓ, ફંડ, ટ્રસ્ટ સ્થાપવાના સમર્થનમાં સહાય કરવાની;

(૩૪) નિયામકને અથવા યુનિવર્સિટીના કોઈ અધિકારી મંડળે રચેલી કોઈ સમિતિ અથવા પેટા-સમિતિ અથવા યુનિવર્સિટીની જનરલ કાઉન્સિલના કોઈ એક અથવા વધુ સભ્યોને અથવા યુનિવર્સિટીના કોઈ અધિકારીને પોતાની તમામ અથવા તે પૈકીની કોઈ સત્તા સોંપવાની; અને

(૩૫) યુનિવર્સિટીના ઉદ્દેશો ફળીભૂત કરવા અથવા તેના ઉત્તેજન માટે યુનિવર્સિટી જરૂરી, સહાયક અથવા આનુષંગિક ગણે તેવા તમામ બીજા કાર્યો અને કૃત્યો કરવાની.

૮. (૧) યુનિવર્સિટીની પદવીઓ, ડિપ્લોમા અને પ્રમાણપત્રો સંબંધી તમામ માન્ય શિક્ષણ, વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવેલ અભ્યાસક્રમ અનુસાર યુનિવર્સિટીના અધ્યાપકોએ, એકેડેમિક કાઉન્સિલના નિયંત્રણ હેઠળ ચલાવવું જોઈશે.

યુનિવર્સિટીનું
શિક્ષણ.

(૨) શિક્ષણના અભ્યાસક્રમો અને નિયત અભ્યાસક્રમો અને આવા શિક્ષણના આયોજન માટે જવાબદાર અધિકારી મંડળો, વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવા રહેશે.

૯. (૧) ભારતના મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિ, યુનિવર્સિટીના વિજિટર તરીકે રહેશે.

વિજિટર.

(૨) વિજિટરને, પોતે ફરમાવે એવી વ્યક્તિ અથવા વ્યક્તિઓ દ્વારા યુનિવર્સિટીનું, તેની ઈમારતો, ગ્રંથાલયો અને સાધનસામગ્રી અને યુનિવર્સિટી દ્વારા નિભાવાતી કોઈપણ સંસ્થાનું અને યુનિવર્સિટી યોજે તેવી પરીક્ષાઓ, શિક્ષણ અથવા કરેલ બીજા કામોનું પણ નિરીક્ષણ કરાવવાનો અને યુનિવર્સિટીના વહીવટ અને નાણાં સાથે સંકળાયેલ કોઈપણ બાબતના સંબંધમાં એવી જ રીતે કરવાની તપાસ કરાવવાનો હક રહેશે.

(૩) વિજિટરે, નિરીક્ષણ અથવા કરવાની તપાસ કરાવવાના પોતાના ઈરાદાની યુનિવર્સિટીને નોટિસ આપવી જોઈશે અને યુનિવર્સિટી, પ્રતિનિધિ નીમવાને હકદાર રહેશે, જેને એવા નિરીક્ષણ અથવા તપાસ વખતે હાજર રહેવાનો અને સુનાવણીનો હક રહેશે.

(૪) વિજિટર, એવા નિરીક્ષણ અથવા તપાસના પરિણામના સંદર્ભમાં અધ્યક્ષ અને નિયામકને સંબોધી શકશે અને નિયામકે પરિણામો, વિજિટરના મંતવ્યો અને તેના પર લેવાના પગલાં સંબંધી વિજિટર આપે એવી સલાહની જનરલ કાઉન્સિલને જાણ કરવી જોઈશે.

(૫) જનરલ કાઉન્સિલે, આવા નિરીક્ષણ અથવા તપાસના પરિણામ પર લેવા ધારેલ અથવા લીધેલ પગલાંની જાણ, નિયામક મારફતે વિજિટરને કરવી જોઈશે.

(દ) જનરલ કાઉન્સિલ, વિઝિટરે નક્કી કરેલી સમયમર્યાદામાં, વિઝિટરને સંતોષ થાય તેવા પગલાં ન ભરે, તો, વિઝિટર, જનરલ કાઉન્સિલે તેને આપેલ ખુલાસો અથવા કરેલ રજૂઆતને ધ્યાનમાં લઈને પોતાને યોગ્ય લાગે તેવા આદેશો કરી શકશે અને જનરલ કાઉન્સિલે એવા આદેશોનું પાલન કરવું જોઈશે.

અધ્યક્ષ.

૧૦. જનરલ કાઉન્સિલના અધ્યક્ષ, કાયદો, શિક્ષણ, ઉદ્યોગ, વેપાર અથવા વાણિજ્ય અથવા જાહેર જીવનના ક્ષેત્રમાંની નામાંકિત વ્યક્તિ હોવી જોઈશે. તેને, વિઝિટર સાથે વિચારવિનિમય કરીને રાજ્ય સરકારે નીમવી જોઈશે :

પરંતુ રાજ્ય સરકાર, પ્રથમ અધ્યક્ષની નિમણૂક ન કરે ત્યાં સુધી મંડળી રજિસ્ટ્રેશન અધિનિયમ, સન ૧૮૬૦નો ૧૮૬૦ હેઠળ નોંધાયેલ ઈન્ડિયન ઈન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ લિગલ સ્ટડીઝ સોસાયટીના અધ્યક્ષ તરીકે કાર્ય રાખે. જરૂરી વ્યક્તિ, જનરલ કાઉન્સિલના અધ્યક્ષ ગણાશે.

(૨) અધ્યક્ષ, પાંચ વર્ષની મુદત સુધી હોદ્દો ધરાવશે અને તે, પાંચ વર્ષની વધુ મુદત માટે જ તે હોદ્દા ઉપર કેરનિમણૂકને પાત્ર ગણાશે.

પ્રકરણ ૩

યુનિવર્સિટીના અધિકારીમંડળો

યુનિવર્સિટીના
અધિકારીમંડળો.

૧૧. (૧) યુનિવર્સિટીના અધિકારીમંડળો નીચે મુજબ રહેશે :-

- (ક) જનરલ કાઉન્સિલ;
- (ખ) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ;
- (ગ) એકેડેમિક કાઉન્સિલ;
- (ઘ) નાણા સમિતિ;

(૨) યુનિવર્સિટીના અધિકારીમંડળો તરીકે વિનિયમો દ્વારા યુનિવર્સિટી જાહેર કરે તેવા બીજા અધિકારીમંડળો.

જનરલ

કાઉન્સિલ.

૧૨. (૧) જનરલ કાઉન્સિલ, યુનિવર્સિટીનું સર્વોચ્ચ અધિકારીમંડળ રહેશે.

જનરલ

કાઉન્સિલની

રચના.

૧૩. (૧) યુનિવર્સિટીની જનરલ કાઉન્સિલ નીચેના સભ્યોની બનશે :-

- (ક) વિઝિટર;
- (ખ) અધ્યક્ષ;
- (ગ) નિયામક;
- (ઘ) ભારતના એટર્ની જનરલ;
- (ચ) વિઝિટરે નામનિયુક્ત કરવાના, ભારતની સુપ્રિમ કોર્ટના એક ન્યાયાધીશ,
- (છ) નાણાં મંત્રીશ્રી, ગુજરાત રાજ્ય;
- (જ) ઉચ્ચ શિક્ષણ મંત્રીશ્રી, ગુજરાત રાજ્ય;
- (ઝ) કાયદા મંત્રીશ્રી, ગુજરાત રાજ્ય;
- (ટ) ગુજરાત હાઈકોર્ટના મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિ;
- (ઠ) વિઝિટરે નામનિયુક્ત કરવાના, ગુજરાત હાઈકોર્ટના બે ન્યાયાધીશ;

- (ડ) ભારતના સોલિસિટર જનરલ;
- (ઢ) ભારતના એટર્ની જનરલે નામનિયુક્ત કરવાના ભારતના કોઈ વધારાના સોલિસિટર જનરલ;
- (ત) એડવોકેટ જનરલ, ગુજરાત રાજ્ય ;
- (થ) યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ કમિશનના અધ્યક્ષ અથવા યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ કમિશનના સભ્યોમાંથી તેણે નામનિયુક્ત કરેલ સભ્ય;
- (દ) ભારતની બાર કાઉન્સિલના અધ્યક્ષ;
- (ધ) ગુજરાત બાર કાઉન્સિલના અધ્યક્ષ;
- (ન) ગુજરાત રાજ્ય કાયદા પંચના અધ્યક્ષ;
- (પ) નિયામક ઈન્ડિયન ઈન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ મેનેજમેન્ટ, અમદાવાદ;
- (ફ) જનરલ કાઉન્સિલના અન્યથા સભ્યો ન હોય તેવા એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલના બીજા બે સભ્યો;
- (બ) રાજ્ય સરકારે નામનિયુક્ત કરવાના એક નામાંકિત વિદ્વાન;
- (ભ) રાજ્ય સરકારે નામનિયુક્ત કરવાની, બે નામાંકિત વ્યક્તિઓ;
- (મ) (૧) ઈન્ડિયન ઈન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ લિગલ સ્ટડીઝ સોસાયટીના અધ્યક્ષ; અને
(૨) નામનિયુક્ત કરેલા ઈન્ડિયન ઈન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ લિગલ સ્ટડીઝ સોસાયટીએ પોતાના સભ્યોમાંથી પોતે નામનિયુક્ત કરવાનો એક સભ્ય;
- (ય) ગુજરાત રાજ્યમાં કાયદા દ્વારા સ્થપાયેલ બીજી યુનિવર્સિટીઓના રાજ્ય સરકારે વારસદારી નામનિયુક્ત કરવાના બે કુલપતિઓ;
- (ર) વિઝિટર નામનિયુક્ત કરવાના બે નામાંકિત વકીલો;
- (લ) ગુજરાત હાઈકોર્ટના મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિએ નામનિયુક્ત કરવાના, બે નામાંકિત વકીલો;
- (વ) વિઝિટર સાથે વિચારવિનિમય કરીને, નિયામકે નામનિયુક્ત કરવાના બે નામાંકિત શિક્ષણશાસ્ત્રીઓ;

પરંતુ યુનિવર્સિટીનો કર્મચારી, પેટા-અંગ્રે (૨) અને (વ) હેઠળ નામનિયુક્ત માટે લાયક ગણાશે નહિ.

૧૪. (૧) જનરલ કાઉન્સિલના સભ્યોના હોદ્દાની મુદત પાંચ વર્ષની રહેશે.

(૨) કોઈપણ વ્યક્તિ, પોતાના હોદ્દાની રૂએ જનરલ કાઉન્સિલના સભ્ય અને ત્યારે, જો તે, તે હોદ્દો ધરાવવાનું બંધ કરે તો, તે, એવી સભ્ય હોતી બંધ થશે.

જનરલ
કાઉન્સિલના
સભ્યોના હોદ્દાની
મુદત.

(૩) કોઈ વ્યક્તિને, જનરલ કાઉન્સિલના સભ્ય તરીકે નામનિયુક્ત કરવામાં આવે ત્યારે નામનિયુક્ત કરતા મંડળે અથવા યથાપ્રસંગ, વ્યક્તિએ તે તરીકેની પોતાની નામનિયુક્તિ પાછી ખેંચી લીધી હોય તો, તે એવા સભ્ય તરીકે હોતી બંધ થશે.

(૪) જનરલ કાઉન્સિલના સભ્ય;

જો તે,-

(ક) રાજનામું આપે અને આવું રાજનામું સ્વીકારવામાં આવે, અથવા

(ખ) અસ્થિર મગજનો બને અને સક્ષમ કોર્ટે તેને એવી રીતે જાહેર ઠરાવેલ હોય, અથવા

(ગ) મુક્ત નહિ થયેલ નાદાર બને, અથવા

(ઘ) નૈતિક અધઃપતનના ગુના માટે દોષિત ઠરેલ હોય, અથવા

(ચ) યુનિવર્સિટીમાંની નિયામકની જગા સિવાયની જગા ઉપર પૂર્ણ સમયની નિમણૂક સ્વીકારી હોય તો,

તે સભ્ય હોતો બંધ થશે.

(૫) જનરલ કાઉન્સિલના સભ્ય, અધ્યક્ષને સંબોધીને લેખિતમાં તેના હોદ્દાનું રાજીનામું આપી શકશે અને આવું રાજીનામું અધ્યક્ષ સ્વીકારે તે તારીખથી અમલમાં આવશે.

(૬) જનરલ કાઉન્સિલમાં ખાલી પડેલ કોઈપણ ખાલી જગા, સંબંધિત અધિકારીમંડળે વ્યક્તિની નામ નિયુક્તિ દ્વારા ભરવી જોઈશે અને એવી રીતે નામનિયુક્ત થયેલ વ્યક્તિ, જો જગા ખાલી પડેલ ન હોત તો તે સ્થાને તે સભ્ય જેટલી મુદત માટે હોદ્દો ધરાવત, તેટલી મુદત સુધી હોદ્દો ધરાવશે.

જનરલ

કાઉન્સિલની સત્તા.

૧૫. જનરલ કાઉન્સિલને નીચેની સત્તાઓ રહેશે:-

(ક) યુનિવર્સિટીની વિસ્તૃત નીતિઓ અને કાર્યક્રમો ઘડવાની અને તેની સમીક્ષા કરવાની અને યુનિવર્સિટીના વિકાસ માટે ઉપાયો સૂચવવાની;

(ખ) યુનિવર્સિટીના ઉદ્દેશો સિધ્ધ કરવા માટે જરૂરી હોય એવા પગલાં લેવા માટે એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને આદેશ આપવાની;

(ગ) યુનિવર્સિટીના વાર્ષિક રિપોર્ટ, નાણાકીય અંદાજો અને હિસાબો અંગેના ઓડિટ રિપોર્ટ વિચારણામાં લેવાની અને તે વિષે ઠરાવ પસાર કરવાની;

(ઘ) નિયામક નીમવાની;

(ચ) યુનિવર્સિટીના કાર્યો બજાવવા અને તેના વહીવટ માટે પોતે જરૂરી ગણે તેવી સત્તા વાપરવાની.

જનરલ

કાઉન્સિલની બેઠક.

૧૬. (૧) જનરલ કાઉન્સિલની બેઠક વર્ષમાં ઓછામાં ઓછી એકવાર મળશે. અધ્યક્ષ અને વિઝિટર સાથે વિચારવિનિમય કરીને, નિયામક જનરલ કાઉન્સિલની બેઠકો બોલાવશે.

(૨) વિઝિટર જનરલ કાઉન્સિલની બેઠકનું પ્રમુખસ્થાન લેશે. વિઝિટરની ગેરહાજરીમાં અધ્યક્ષ, બેઠકનું અધ્યક્ષસ્થાન લેશે અને અધ્યક્ષની ગેરહાજરીમાં, પોતે નામનિયુક્ત કરેલ જનરલ કાઉન્સિલના સભ્ય, બેઠકનું અધ્યક્ષસ્થાન લેશે.

(૩) નિયામક, યુનિવર્સિટીની અગાઉના વર્ષની કામગીરીનો અહેવાલ, હિસાબોનું વાર્ષિક પત્રકની સાથે તેના પરના ઓડિટરના અહેવાલ સાથે અને આગામી નાણાકીય વર્ષ માટેની આવક અને ખર્ચના નાણાકીય અંદાજો જનરલ કાઉન્સિલની બેઠક સમક્ષ મૂકાવડાવશે.

(૪) જનરલ કાઉન્સિલની બેઠક, આપમેળે અથવા જનરલ કાઉન્સિલના દસથી ઓછા ન હોય તેટલા સભ્યોની વિનંતીથી વિઝિટર અથવા અધ્યક્ષ બોલાવી શકશે.

(૫) જનરલ કાઉન્સિલ, નોટિસમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ હોય એવા સમયે અને એવા સ્થળે અને એટલી મુદતની અંદર મળશે અને પોતાની બેઠકમાં (આવી બેઠકમાં કોરમ સહિતના) કામકાજના સંચાલન સંબંધી વિનિયમોથી જોગવાઈ કરવામાં આવે તેવી કાર્યરીતિના નિયમોનું પાલન કરશે.

(૬) કોઈ તાત્કાલિક પગલાં લેવાની જરૂર હોય ત્યારે, અધ્યક્ષ, જનરલ કાઉન્સિલના બહુમતી સભ્યોની મંજૂરીથી, જનરલ કાઉન્સિલના સભ્યોમાં પરિપત્રિત કરવાના કામકાજની પરવાનગી આપી શકશે. એવી રીતે લીધેલ પગલાનો અહેવાલ, જનરલ કાઉન્સિલની પછીની બેઠક સમક્ષ મૂકવો જોઈશે.

એકિઝક્યુટિવ

કાઉન્સિલ.

૧૭. (૧) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, યુનિવર્સિટીનું મુખ્ય કારોબારી સત્તામંડળ ગણાશે.

(૨) યુનિવર્સિટીના ફંડ અને મિલકતોના વહીવટ અને વ્યવસ્થાની સત્તા એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલમાં નિહિત થશે.

એકિઝક્યુટિવ

કાઉન્સિલની

રચના.

૧૮. (૧) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ નીચેના સભ્યોની બનશે:-

(ક) નિયામક;

(ખ) વિઝિટરે નામનિયુક્ત કરવાના જનરલ કાઉન્સિલના સભ્ય જેઓ, ન્યાયાધીશ હોવા જોઈશે;

(ગ) ગુજરાત સરકારના મુખ્ય સચિવ અથવા તેમણે નામનિયુક્ત કરવાના ગુજરાત સરકારના સચિવથી ઉતરતા દરજ્જાના ન હોય તેવા અધિકારી;

(ધ) ગુજરાત સરકારના સચિવ, નાણા વિભાગ;

(ય) ગુજરાત સરકારના સચિવ, (ઉચ્ચ શિક્ષણ). શિક્ષણ વિભાગ;

(છ) ગુજરાત સરકારના સચિવ, કાયદા વિભાગ;

(જ) રાજ્ય સરકારે નામનિયુક્ત કરવાના જનરલ કાઉન્સિલના એક સભ્ય;

(ઝ) વિઝિટરે નામનિયુક્ત કરવાના જનરલ કાઉન્સિલના સભ્ય, જેઓ વકીલ હોવા જોઈશે;

(ટ) વિઝિટરે નામનિયુક્ત કરવાના જનરલ કાઉન્સિલના સભ્ય, જેઓ શિક્ષણશાસ્ત્રી હોવા જોઈશે;

(ઠ) નિયામકે વારાફરતી નામનિયુક્ત કરવાના યુનિવર્સિટીના પાંચ પ્રાધ્યાપકો અથવા સહ પ્રાધ્યાપકો.

૧૯. (૧) એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલના સભ્યોના હોદ્દાની મુદત ત્રણ વર્ષની રહેશે.

એક્ઝિક્યુટિવ

(૨) (ક) કોઈ વ્યક્તિ પોતાના હોદ્દાની રુએ, એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલની સભ્ય બને ત્યારે, જો તે પોતાનો હોદ્દો ધરાવતી બંધ થાય તો એવા સભ્ય તરીકે હોતી બંધ થશે.

કાઉન્સિલના
સભ્યોના હોદ્દાની
મુદત.

(ખ) કોઈ વ્યક્તિ, એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલની સભ્ય તરીકે નામનિયુક્ત થાય ત્યારે, જો તેની નામનિયુક્તિ, નામનિયુક્તિ કરનાર મંડળે અથવા યથાપ્રસંગ, વ્યક્તિએ પાછી ખેંચી હોય, તો તે, તેવા સભ્ય તરીકે હોતી બંધ થશે.

(ગ) એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલનો સભ્ય, સભ્ય તરીકે હોતી બંધ થશે, જો તે. -

(૧) પોતાનું રાજીનામું આપે અને આવું રાજીનામું સ્વીકારવામાં આવે;

(૨) અસ્થિર મગજની બને અથવા સક્ષમ કોર્ટે તેને તે તરીકે જાહેર ઠરાવેલી હોય;

અથવા

(૩) મુક્ત નહિ થયેલ નાદાર હોય; અથવા

(૪) નૈતિક અધઃપતનના ગુના માટે દોષિત ઠરેલ હોય; અથવા

(અથવા વિદ્યાશાખાના નિયામક સભ્ય સિવાયની) જગ્યા પર પૂર્ણ સમયની નિમણૂક સ્વીકારેલ હોય.

(૩) એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલનો સભ્ય, અધ્યક્ષને લેખિતમાં સંબોધીને પોતાના હોદ્દાનું રાજીનામું આપી શકશે અને આવું રાજીનામું, અધ્યક્ષ સ્વીકારે તે તારીખથી અમલમાં આવશે.

(૪) એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલમાં ખાલી પડેલ કોઈપણ જગ્યા, સંબંધિત અધિકારી મંડળે, વ્યક્તિની નામનિયુક્તિ કરીને ભરવી જોઈશે અને એવી રીતે નામનિયુક્ત થયેલ વ્યક્તિ, જો જગ્યા ખાલી પડેલ ન હોત તો તે સ્થાને તે સભ્ય જેટલી મુદત માટે હોદ્દો ધરાવત એટલા સમય સુધી હોદ્દો ધરાવશે.

૨૦. એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલ નીચેની સત્તા વાપરશે અને નીચેના કાર્યો બજાવશે :-

(૧) આ અર્થે કરેલ વિનિયમો અનુસાર રચેલ શોધ સમિતિએ નિયામક તરીકેની નિમણૂક માટે સૂચવેલ વ્યક્તિઓના નામ, પોતાની ભલામણ સાથે જનરલ કાઉન્સિલને સાદર કરવા;

એક્ઝિક્યુટિવ
કાઉન્સિલની સત્તા
અને કાર્યો.

(૨) પસંદગી સમિતિની ભલામણો પરથી રજિસ્ટ્રાર, ગ્રંથપાલ, પ્રાધ્યાપકો, સહ પ્રાધ્યાપકો,

મદદનીશ પ્રાધ્યાપકો અને જરૂર હોય તેવા શૈક્ષણિક સ્ટાફના બીજા સભ્યોની નિમણૂક કરવી :

પરંતુ એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલ, અધ્યાપકોની સંખ્યા, લાયકાતો અને મળતર સંબંધી એકેડેમિક કાઉન્સિલની ભલામણો વિચારણામાં લીધા સિવાય, અધ્યાપકોની નિમણૂક કરી શકશે નહિ :

વધુમાં, નીચેની જગાઓ પર કોઈ વ્યક્તિની નિમણૂક કરવા માટે એકેડેમિક કાઉન્સિલની ભલામણો મેળવવાનું એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલ માટે જરૂરી ગણાશે નહિ :

(ક) કોઈપણ સંખ્યાધિક જગા; અથવા

(ખ) શ્રેષ્ઠ પ્રાધ્યાપક.

(૩) વહીવટી અને કારકુની જગાઓ ઉભી કરવાની, આવી જગાઓની સંખ્યા અને મળતર નક્કી કરવાની, આવી જગાઓ માટે લાયકાતો નિર્દિષ્ટ કરવાની અને આ અર્થે વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવી બોલીઓ અને શરતોએ આવી જગાઓ પર વ્યક્તિઓ નીમવાની અથવા એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલ, ઠરાવથી, સામાન્ય અથવા ખાસ રીતે નિર્દિષ્ટ કરે તેવા અધિકારી મંડળને અધિકારીની નિમણૂકની સત્તા સોંપવાની;

(૪) વિનિયમો અનુસાર, યુનિવર્સિટીના કોઈપણ અધિકારીની પ્રાસંગિક રજા સિવાયની રજા મંજૂર કરવાની અને તેની રજાની મુદત દરમિયાન એવા અધિકારીના કાર્યોના નિકાલ માટે જરૂરી વ્યવસ્થા કરવાની;

(૫) યુનિવર્સિટીના નાણા, હિસાબો, રોકાણો, મિલકત, કામકાજ અને બીજા તમામ વહીવટી બાબતોની વ્યવસ્થા અને નિયમન કરવાની અને તે હેતુ માટે પોતે યોગ્ય ગણે એવી વ્યક્તિ અથવા એજન્સી નીમવાની;

(૬) કોઈપણ વણવપરાયેલી આવક સહિત યુનિવર્સિટીના કોઈપણ નાણા, પોતાને યોગ્ય લાગે તેવા સ્ટોક, ફંડ, શેરો અથવા જમીનગીરીઓમાં રોકવાની અથવા સ્થાવર મિલકતની ખરીદીમાં રોકવાની,

(૭) યુનિવર્સિટી વતી કોઈપણ જંગમ અથવા સ્થાવર મિલકત તબદીલ કરવાની અથવા સંપાદન કરવાની;

(૮) યુનિવર્સિટી વતી કરારો કરવાની, તેમાં ફેરફાર કરવાની, હાથ ધરવાની અથવા તે રદ કરવાની અને તે હેતુ માટે પોતે યોગ્ય ગણે તેવા અધિકારીઓ નીમવાની;

(૯) યુનિવર્સિટીના કાર્યો પાર પાડવા માટે જરૂરી ઈમારતો, જગા, રાયરચીલા અને બીજા સાધનોની જોગવાઈ કરવાની;

(૧૦) એકેડેમિક કાઉન્સિલ સાથે વિચારવિનિમય કરીને પરીક્ષકો અને મોડરેટરોની નિમણૂક કરવાની, તેમની ફી, મળતર અને ભથ્થાં નક્કી કરવાની;

(૧૧) યુનિવર્સિટી માટે સામાન્ય સીલ નક્કી કરવાની અને સીલની કસ્ટડી માટે જોગવાઈ કરવાની; અને

(૧૨) આ અધિનિયમથી અથવા તે હેઠળ તેને મળે અથવા તેના પર નાખવામાં આવે એવી બીજી સત્તા વાપરવાની અને બીજી ફરજો બજાવવાની.

એક્ઝિક્યુટિવ

કાઉન્સિલની બેઠક.

૨૧. (૧) એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલની બેઠક, ચાર મહિનામાં ઓછામાં ઓછી એક વખત મળશે.

(૨) નિયામક અથવા તેની ગેરહાજરીમાં તેણે નીમેલ એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલના કોઈપણ સભ્ય, એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલની બેઠકનું પ્રમુખસ્થાન લેશે.

(૩) એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલ, નોટિસ મળે, નોટિસમાં જણાવેલ હોય એવા સમયે અને સ્થળે તેટલી મુદતની અંદર મળશે અને પોતાની બેઠકમાં (આવી બેઠકમાં કોરમ સહિતના) કામકાજના સંચાલન સંબંધી વિનિયમોની જોગવાઈ કરવામાં આવે તેવી કાર્યરીતિના નિયમોનું પાલન કરશે.

(૪) કોઈ તાત્કાલિક પગલાં લેવાની જરૂર હોય ત્યારે, નિયામક, એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલના બહુમતી સભ્યોની મજૂરીથી, એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલ સભ્યોમાં પરિપત્રિત કરીને કરવાના કામકાજની પરવાનગી આપી શકાશે. પરિપત્રથી મંજૂર કર્યા મુજબના એવી રીતે લીધેલ પગલાંની બાબત એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલની પછીની બેઠક સમક્ષ મૂકવી જોઈશે.

૨૨. એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલ, પોતે યોગ્ય ગણે તેવી પોતાની સત્તા, નિયામક અથવા સમિતિને ઠરાવથી એવી શરતને અધીન રહીને સોંપી શકશે કે નિયામકે અથવા આવી સમિતિએ એવી રીતે લીધેલ પગલાં એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલની પછીની બેઠક સમક્ષ મૂકવા જોઈશે.

આબત.

૨૩. એકેડેમિક કાઉન્સિલ યુનિવર્સિટીનું એકેડેમિક મંડળ ગણાશે. તેને, આ અધિનિયમ અને વિનિયમોની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, યુનિવર્સિટીના પ્રશિક્ષણ, શિક્ષણ અને પરીક્ષાના ધોરણોનું નિયંત્રણ, નિયમન અને તે જાળવવાની અને શૈક્ષણિક બાબતો પર એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલને સલાહ આપવાની સત્તા રહેશે. તે, આ અધિનિયમથી અથવા વિનિયમોથી તેને મળે તેવી અથવા તેના પર નામવામાં આવે એવી બીજી સત્તા વાપરશે અને એવી બીજી ફરજો બજાવશે.

૨૪. (૧) એકેડેમિક કાઉન્સિલ, નીચેના સભ્યોની બનશે :-

એકેડેમિક

(ક) નિયામક,

કાઉન્સિલની

(ખ) ભારતની બાર કાઉન્સિલના અધ્યક્ષે નામનિયુક્ત કરવાના. ભારતની બાર કાઉન્સિલના સભ્ય;

રચના.

(ગ) ગુજરાતની બાર કાઉન્સિલના અધ્યક્ષે નામનિયુક્ત કરવાના. ગુજરાતની બાર કાઉન્સિલના સભ્ય;

(ઘ) યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ કમિશનના અધ્યક્ષે નામનિયુક્ત કરવાના. કમિશનની કાયદા પેનલના સભ્ય;

(ચ) ગુજરાત રાજ્યમાં કાયદાથી રચાયેલ બીજી કોઈપણ યુનિવર્સિટીની કાયદા વિદ્યાશાખામાંથી રાજ્ય સરકારે વારાફરતી નામનિયુક્ત કરવાના એક ડીન;

(છ) નિયામકે નામનિયુક્ત કરવાની, કાયદાનું શિક્ષણ આપતી (યુનિવર્સિટીના કર્મચારીઓ સિવાયની) બે નામાંકિત વ્યક્તિઓ;

(જ) રાજ્ય સરકારે નામનિયુક્ત કરવાના, નામાંકિત કાયદાનિષ્ણાત;

(ઝ) (૧) યુનિવર્સિટીના તમામ પ્રાધ્યાપકો; અને

(૨) યુનિવર્સિટીના સહ પ્રાધ્યાપકો અને મદદનીશ પ્રાધ્યાપકો પૈકી દરેકના પ્રતિનિધિ.

(૨) સભ્યોના હોદ્દાની મુદત ત્રણ વર્ષની રહેશે.

૨૫. આ અધિનિયમ અને વિનિયમોની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, એકેડેમિક કાઉન્સિલને નીચેની સત્તા રહેશે અને તે નીચેના કાર્યો બજાવશે:-

એકેડેમિક

(૧) જનરલ કાઉન્સિલે અથવા એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલે પોતાને મોકલેલ અથવા સોંપેલ કોઈપણ બાબતનો રિપોર્ટ કરવાની;

કાઉન્સિલની સત્તા

અને કાર્યો.

(૨) યુનિવર્સિટીમાં અધ્યાપકની જગ્યાઓ ઉભી કરવા, નાબૂદ કરવા અથવા તેનું વર્ગીકરણ કરવા સંબંધી અને તેની સાથે જોડાયેલ લાયકાતો, મળતરો અને ફરજોના સંબંધમાં એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલને ભલામણો કરવાની;

(૩) વિદ્યાશાખાઓ, વિદ્યાભવન, કેન્દ્રો અથવા વિશેષિત સંસ્થાઓના વ્યવસ્થાતંત્ર માટે યોજનાઓ ધડવાની, તેમાં ફેરફાર કરવાની અથવા તે સુધારવાની અને તેઓના સંબંધિત વિષયો તેમને સોંપવાની અને વિદ્યાશાખા, વિદ્યાભવન, કેન્દ્ર અથવા વિશેષિત સંસ્થા નાબૂદ કરવા અથવા તેના

પેટા- વિભાગ પાડવા અથવા પરસ્પર જોડાણ કરવા બાબતની ઈચ્છતાની એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલને રિપોર્ટ કરવાની;

(૪) યુનિવર્સિટીમાં નોંધાયેલ હોય તે સિવાયની વ્યક્તિઓના પ્રશિક્ષણ અને પરીક્ષા માટે વિનિયમો દ્વારા ગોઠવણ કરવાની;

(૫) સંશોધન આગળ ધપાવવાની અને આવા સંશોધન ઉપર રિપોર્ટ માંગવાની;

(૬) વિદ્યાશાખાઓએ રજૂ કરેલ દરખાસ્તોની વિચારણા કરવાની;

(૭) બીજી યુનિવર્સિટીઓ અને સંસ્થાઓના ઉપલોમા અને પદવી માન્ય રાખવાની અને યુનિવર્સિટીના ઉપલોમા અને પદવીના સંબંધમાં તેને સમકક્ષ પદવીઓ અને ઉપલોમાં નક્કી કરવાની;

(૮) જનરલ કાઉન્સિલ મૂકેલી કોઈ શરતોને અધીન રહીને, અર્થેતાવૃત્તિ, શિષ્યવૃત્તિ અને બીજા પારિતોષિકો માટેની સ્પર્ધાના સમય, પદ્ધતિ અને શરતો નક્કી કરવાની અને તે એનાયત કરવાની;

(૯) પરીક્ષાકોની નિમજૂક કરવાના સંબંધમાં એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલને ભલામણ કરવાની અને તેમની ફી, મળતર અને મુસાફરી અને બીજા ખર્ચો નક્કી કરવાની;

(૧૦) પરીક્ષા લેવા માટે ગોઠવણ કરવાની અને આવી પરીક્ષાઓ યોજવા માટે તારીખો નક્કી કરવાની.

(૧૧) પરીક્ષાઓના પરીણામ જાહેર કરવાની અથવા આ પરિણામની જાહેરાત માટે સમિતિઓ અથવા અધિકારીઓ નીમવાની અને પદવીઓ, માનદ્ પદવીઓ, ઉપલોમા, પ્રમાણપત્રો, ઈલકાબ અને સન્માન પદવીઓ મંજૂર કરવા અને એનાયત કરવા સંબંધી ભલામણ કરવાની;

(૧૨) વૃત્તિકા (સ્ટાઈપેન્ડ), શિષ્યવૃત્તિ, ચંદ્રકો અને ઈનામો એનાયત કરવાની અને વિનિયમો અનુસાર અને પારિતોષિકો સાથે જોડવામાં આવે તેવી બીજી શરતોએ બીજા પારિતોષિકો શરૂ કરવાની;

(૧૩) શૈક્ષણિક બાબતોના સંબંધમાં, આ અધિનિયમ અને વિનિયમોની જોગવાઈઓને પાર પાડવા માટે જરૂરી હોય તેવી તમામ ફરજો બજાવવાની અને તેવા તમામ કાર્યો કરવાની.

એકેડેમિક

કાઉન્સિલની બેઠક.

૨૬. (૧) એકેડેમિક કાઉન્સિલ, જરૂરી હોય એટલી વખત, પણ છ મહિનામાં ઓછામાં ઓછી એક વાર મળશે.

(૨) નિયામક અથવા તેની ગેરહાજરીમાં તેણે નામનિયુક્ત કરવાના એકેડેમિક કાઉન્સિલના કોઈપણ સભ્ય, એકેડેમિક કાઉન્સિલની બેઠકનું પ્રમુખસ્થાન લેશે.

(૩) એકેડેમિક કાઉન્સિલ નોટિસમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે સમયે અને સ્થળે મળશે અને વિનિયમોથી જોગવાઈ કરવામાં આવે તેવા (આવી બેઠકમાં કોરમ સહિતની) તેની બેઠકનું કામકાજ ચલાવવાના સંબંધમાં કાર્યરીતિના એવા નિયમોનું પાલન કરવું જોઈશે.

(૪) કોઈપણ તાકીદના પગલાની જરૂર હોય, ત્યારે નિયામક, એકેડેમિક કાઉન્સિલના બહુમતી સભ્યોની મંજૂરીથી, એકેડેમિક કાઉન્સિલના સભ્યોમાં, પરિપત્રિત કરીને કરવાના કામકાજની પરવાનગી આપી શકશે. પરિપત્રિત કરીને મંજૂર કર્યા પ્રમાણે એવી રીતે લીધેલ પગલું એકેડેમિક કાઉન્સિલની પછીની બેઠક સમક્ષ મૂકવું જોઈશે.

નિયામકની

વચગાળાની સત્તા.

૨૭. યુનિવર્સિટીના કોઈ અધિકારી મંડળની રચના ન થઈ હોય તો, યુનિવર્સિટીના આવા અધિકારીમંડળોની રચના કરવામાં ન આવે ત્યાં સુધી, નિયામક, અધ્યક્ષની મંજૂરીથી આવા અધિકારીમંડળના તમામ અથવા તે પૈકીના કોઈપણ કાર્યોનો નિકાલ કરી શકશે અને તે હેતુ માટે આવા અધિકારીમંડળની કોઈ સત્તા વાપરી શકશે.

પ્રકરણ ૪

સમિતિઓ

૨૮. (૧) નાણા સમિતિ, નીચેના સભ્યોની બનશે.

નાણા સમિતિ.

- (ક) અધ્યક્ષ;
- (ખ) નિયામક;
- (ગ) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ પોતાના સભ્યોમાંથી નામનિયુક્ત કરવાના બે સભ્યો;
- (ઘ) રાજ્ય સરકારના અધિકારી હોય તેવા, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલના સભ્યોમાંથી રાજ્ય સરકારે નામનિયુક્ત કરવાના એક સભ્ય.

(૨) નાણા સમિતિના સભ્યની મુદત ત્રણ વર્ષની રહેશે.

(૩) સભ્ય, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલના સભ્ય તરીકે હોતો બંધ થાય અથવા તે અધ્યક્ષનો હોદ્દો ધરાવતો બંધ થાય તો, તે નાણા સમિતિનો સભ્ય હોતો બંધ થશે.

૨૯. (૧) નાણા સમિતિને નીચેની સત્તા રહેશે અને તે નીચેના કાર્યોનો નિકાલ કરશે:-

નાણા સમિતિની સત્તા અને કાર્યો.

- (ક) યુનિવર્સિટીના વાર્ષિક અંદાજપત્ર તપાસવાની અને ચકાસવાની અને એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને નાણાકીય બાબતો ઉપર ભલામણો કરવાની;
- (ખ) નવા ખર્ચની તમામ દરખાસ્તોની વિચારણા કરવાની અને એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને ભલામણો કરવાની;
- (ગ) હિસાબોના મુદતી પત્રોની વિચારણા કરવાની અને યુનિવર્સિટીના નાણાની વખતોવખત સમીક્ષા કરવાની પુનર્વિનિયોગ પત્રો અને ઓડિટ રિપોર્ટની વિચારણા કરવાની અને તે ઉપર એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે ભલામણો કરવાની;
- (ઘ) યુનિવર્સિટીને અસર કરતી નાણાકીય બાબતો ઉપર, પોતાની મેળે અથવા એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ અથવા નિયામક તરફથી મોકલવામાં આવે, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને અભિપ્રાય આપવાની અને ભલામણો કરવાની.

(૨) નાણા સમિતિની બેઠક દર ૭ મહિનામાં ઓછામાં ઓછી એક વખત મળશે. નાણા સમિતિના ત્રણ સભ્યથી, બેઠકનું કોરમ બનશે.

(૩) અધ્યક્ષ, અથવા તેની ગેરહાજરીમાં, નિયામક નાણા સમિતિની બેઠકનું પ્રમુખસ્થાન લેશે.

૩૦. (૧) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, યુનિવર્સિટીના પ્રાધ્યાપકો, સહ પ્રાધ્યાપકો અને બીજા અધ્યાપકોની જગા ઉપર નિમણૂક માટેની ભલામણો કરવા માટે પસંદગી સમિતિઓની રચના કરશે.

પસંદગી સમિતિ.

(૨) પસંદગી સમિતિ નીચેના સભ્યોની બનશે:-

- (ક) નિયામક;
- (ખ) સંબંધિત વિભાગના વડા, હોય તો, જે જગા માટે પસંદગી કરવાની હોય તેનાથી ઉતરતા દરજ્જાના હોવા જોઈએ નહિ.
- (ગ) (૧) કોઈ શૈક્ષણિક જગા ઉપર નિમણૂક કરવાની હોય ત્યારે, એકેડેમિક કાઉન્સિલે ભલામણ કરેલ નામોની પેનલમાંથી, નિયામકે નામનિયુક્ત કરેલી ત્રણ તજજ્ઞો,

(૨) કોઈ વહીવટી જગા ઉપર નિમણૂક કરવાની હોય ત્યારે, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે ભલામણ કરેલ નામોની પેનલમાંથી યુનિવર્સિટીના વહીવટી ક્ષેત્રોમાંના નિયામકે નામનિયુક્ત કરેલ ત્રણ તજજ્ઞો,

(૩) યુનિવર્સિટી, કોઈ પદ ભરવા માટે કોઈ દાતા તરફથી દેશગી સ્વીકારે ત્યારે, તે દાતાને, જગા ભરવા માટે પસંદગી સમિતિના સભ્ય તરીકે કો-ઓપ્ટ કરી શકાશે.

(૪) પસંદગી સમિતિની બેઠક જરૂર જણાય ત્યારે નિયામકે બોલાવવી જોઈશે. નિયામક અથવા તેની ગેરહાજરીમાં, તેણે નામ નિયુક્ત કરેલ પસંદગી સમિતિનો સભ્ય પસંદગી સમિતિની બેઠકનું પ્રમુખસ્થાન લેશે. પસંદગી સમિતિના સભ્યો, જેમાંની એક તજજ્ઞ [વ્યક્તિ] હોય, તેનાથી સમિતિની બેઠકનું કોરમ બનશે.

સ્થાયી
સમિતિઓ અને
તદર્થ સમિતિઓ

૩૧. આ અધિનિયમની અને વિનિયમોની જોગવાઈઓ અધીન રહીને, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, ઠરાવથી, યુનિવર્સિટીની કોઈ સત્તા વાપરવા અથવા કોઈ કાર્યોનો નિકાલ કરવા અથવા યુનિવર્સિટીને લગતી કોઈ બાબતમાં તપાસ કરવા અને રિપોર્ટ કરવા અથવા તેની પર સલાહ આપવા એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને યોગ્ય લાગે, તેવી વ્યક્તિઓની અને તેવા હેતુઓ માટે અને તેવી સત્તાવાળી સ્થાયી સમિતિઓ રચી શકશે અથવા તદર્થ સમિતિઓ નીમી શકશે.

પ્રકરણ ૫

યુનિવર્સિટીના અધિકારીઓ

યુનિવર્સિટીના
અધિકારીઓ.

૩૨. યુનિવર્સિટીના અધિકારીઓ નીચે મુજબ રહેશે:-

- (ક) નિયામક,
- (ખ) વિભાગો, વિદ્યાભવનો અને કેન્દ્રોના વડા,
- (ગ) રજિસ્ટ્રાર, અને
- (ઘ) યુનિવર્સિટીના અધિકારીઓ તરીકે વિનિયમોથી જાહેર કરવામાં આવે તેવા યુનિવર્સિટીના બીજા અધિકારીઓ.

નિયામક.

૩૩. (૧) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલની ભલામણોની વિચારણા કર્યા પછી અને વિઝિટર સાથે વિચારવિનિમય કરીને, જનરલ કાઉન્સિલ, નિયામકની નિમણૂક કરશે.

(૨) નિયામકની નિમણૂકની બોલીઓ અને શરતો, વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવી રહેશે:

પરંતુ પ્રથમ નિયામકને, અધ્યક્ષ સાથે વિચારવિનિમય કરીને રાજ્ય સરકારે નીમવા જોઈશે.

(૩) નિયામક, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલના ખાસ અને સામાન્ય આદેશોને અધીન રહીને, યુનિવર્સિટીના સંચાલન અને વહીવટ માટે, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલની તમામ સત્તાઓ વાપરશે.

(૪) નિયામક, પાંચ વર્ષની મુદત સુધી હોદ્દો ધરાવશે. તે માત્ર પાંચ વર્ષની વધુ મુદત માટે ફેર નિમણૂકને પાત્ર ગણાશે.

(૫) નિયામક,-

- (ક) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ અને વિનિયમોનું યોગ્ય પાલન થાય છે તેની ખાતરી કરશે અને એ હેતુ માટે જરૂરી હોય તેવી તમામ સત્તાઓ તેને રહેશે.
- (ખ) જનરલ કાઉન્સિલ, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ અને એકેડેમિક કાઉન્સિલની બેઠકો બોલાવશે અને આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ અમલમાં લાવવા માટે જરૂરી હોય તેવા બીજા કાર્યો બજાવશે.
- (ગ) યુનિવર્સિટીમાં શિસ્તપાલનના યોગ્ય નિભાવ માટે જરૂરી હોય તેવી તમામ સત્તાઓ ધરાવશે.

અધિકારી મંડળે
લીધેલ
પગલાંની.

(૬) નિયામકના અભિપ્રાય મુજબ કોઈ તાકીદના પગલાં લેવાની જરૂર હોય તો, તેઓ પોતાને જરૂરી લાગે તેવાં પગલાં લેશે અને એવી રીતે લીધેલ પગલાંની બબત, સામાન્ય ક્રમમાં જે તજવીજ કરી હોત તે અધિકારી મંડળની પાછીની બેઠકમાં, આવી રીતે બહાલી માટે, તેનો રિપોર્ટ કરશે.

૩૪. (૧) યુનિવર્સિટીના દરેક વિભાગને એક વિભાગીય વડા રહેશે.

(૨) વિભાગના વડાની સત્તાઓ, કાર્યો, નિમણૂક અને સેવાની શરતો, વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવી રહેશે.

૩૫. (૧) રજિસ્ટ્રારની નિમણૂક એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ કરશે અને તેઓ યુનિવર્સિટીના પૂર્ણકાલિક અધિકારી ગણાશે.

(૨) રજિસ્ટ્રારની નિમણૂકની બોલીઓ અને શરતો, વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવી રહેશે.

(૩) રજિસ્ટ્રાર, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ અને નાણા સમિતિના, હોદ્દાની રૂએ સચિવ ગણાશે, પણ તેમને, આ અધિકારીમંડળો પૈકીના કોઈના સભ્ય તરીકે ગણવામાં આવશે નહિ.

(૪) રજિસ્ટ્રાર,-

(ક) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ અને નિયામકના તમામ આદેશો અને હુકમોનું પાલન કરશે;

(ખ) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ ફરમાવે તે પ્રમાણે યુનિવર્સિટીના રેકર્ડ, સામાન્ય સીલ અને એવી અન્ય મિલકતના કસ્ટોડિયન ગણાશે.

(ગ) વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવી સત્તાઓ વાપરશે અને તેવા કાર્યો બજાવશે.

(પ) રજિસ્ટ્રારની જગા ખાલી હોય ત્યારે, નિયામક, પોતે યોગ્ય ગણે તેવી રજિસ્ટ્રારની સત્તા વાપરવા અને તેવા કાર્યો બજાવવા [યુનિવર્સિટીના કોઈ અધિકારીને,] અધિકૃત કરી શકશે.

૩૬. યુનિવર્સિટીના અધ્યાપકો, અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓની (કરાર આધારિત સેવા સહિતની) સેવાની બોલીઓ અને શરતો અને તેને લગતી ફરિયાદોનું નિવારણ, વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવા રહેશે.

૩૭. યુનિવર્સિટીએ વીમો, પેન્શન, પ્રોવિડન્ટ ફંડ અથવા પોતાને યોગ્ય લાગે તેવા બીજા લાભો જેવી બાબતોમાં, પોતાના અધિકારીઓ, અધ્યાપકો, કર્મચારીઓ અને અન્ય નોકરોના લાભ માટે, વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવી રીતે અને તેવી શરતોને અધીન રહીને, જોગવાઈઓ કરવી જોઈશે.

વિભાગો અને વિદ્યાભવનોના વડા.

રજિસ્ટ્રાર.

કર્મચારીઓની બોલીઓ અને શરતો.

વીમો, પેન્શન અને પ્રોવિડન્ટ ફંડ.

પ્રકરણ ૬

નાણાં

૩૮. (૧) યુનિવર્સિટી, યુનિવર્સિટી ફંડ એ નામનું એક ફંડ સ્થાપશે.

(૨) યુનિવર્સિટી ફંડ નીચેના ભાગનું બનશે અને તે ફંડમાં નીચેની રકમો જમા કરી શકાશે:-

(ક) રાજ્ય સરકાર, કેન્દ્ર સરકાર, ભારતની બાર કાઉન્સિલ, ગુજરાતની બાર કાઉન્સિલ અને યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ કમિશને આપેલ તમામ ફાળા અથવા ગ્રાન્ટ;

(ખ) આમાં ફી અને ચાર્જિસ સહિતના તમામ સ્રોતમાંથી યુનિવર્સિટીની આવક થયેલી.

(ગ) ટ્રસ્ટો, વસિયતી દાન, દાન, દેણગી, આર્થિક સહાયો અને બીજા ગ્રાન્ટમાંથી થયેલી તમામ આવક અથવા નાણાં;

યુનિવર્સિટી ફંડ.

(૩) યુનિવર્સિટી ફંડ, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલની વિવેકબુદ્ધિ મુજબ, ભારતીય રિઝર્વ બેંક અધિનિયમ, ૧૯૩૪માં વ્યાખ્યા આપ્યા પ્રમાણેની કોઈ અનુસૂચિત બેંકમાં અથવા બેંકિંગ કંપની (અંડરટેકિંગનું સંપાદન અને તબદીલી) અધિનિયમ, ૧૯૭૦ અને બેંકિંગ કંપની (અંડરટેકિંગનું સંપાદન અને તબદીલી) અધિનિયમ, ૧૯૮૦ હેઠળ રચાયેલ તત્સમાન નવી બેંકમાં રાખવા જોઈશે અથવા ભારતનો ટ્રસ્ટ અધિનિયમ, ૧૮૮૨માં અધિકૃત કરેલી એવી જામીનગીરીઓમાં રોકવા જોઈશે.

(૪) યુનિવર્સિટી ફંડ, વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવા યુનિવર્સિટીના હેતુ માટે અને તેવી રીતે વાપરી શકાશે.

વાર્ષિક
હિસાબો અને
નાણાકીય
અંદાજો.

૩૯. (૧) યુનિવર્સિટીના વાર્ષિક હિસાબો, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલની સૂચનાઓ હેઠળ તૈયાર કરવા જોઈશે.

(૨) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે એવી તારીખ પહેલાં, આગામી વર્ષ માટેના વાર્ષિક નાણાકીય અંદાજો તૈયાર કરશે અને જનરલ કાઉન્સિલ સમક્ષ તે મૂકશે.

(૩) અંદાજપત્રમાં જોગવાઈ કરેલી રકમ કરતા વધારે રકમનું ખર્ચ કરવાની જરૂર હોય ત્યારે, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, લેખિતમાં કારણોની નોંધ કરીને, વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે એવી શરતો અને નિયંત્રણોને અધીન રહીને, ખર્ચ કરી શકશે અને આવા વધારાના ખર્ચ અંગેનો રિપોર્ટ, જનરલ કાઉન્સિલને તેની ત્યાર પછીની બેઠકમાં કરવો જોઈશે.

(૪) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે નિયુક્ત કરેલ ઓડિટર, યુનિવર્સિટીના હિસાબોનું ઓડિટ કરશે.

પરંતુ રાજ્ય સરકાર પોતે જરૂરી ગણે ત્યારે, યુનિવર્સિટી દ્વારા સંચાલિત સંસ્થાઓ સહિત તેના હિસાબોનું ઓડિટ, તે નિર્દિષ્ટ કરે તેવા ઓડિટર દ્વારા, ઓડિટ કરાવવું જોઈશે તેવો આદેશ કરી શકશે.

(૫) ઓડિટ રિપોર્ટ સાથેના હિસાબો, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ સમક્ષ મૂકવા જોઈશે અને રાજ્ય સરકારને પણ સાદર કરવા જોઈશે.

(૬) જનરલ કાઉન્સિલ, તેની વાર્ષિક બેઠકમાં, વાર્ષિક હિસાબો અને નાણાકીય અંદાજો અંગે વિચારણા કરશે. જનરલ કાઉન્સિલ તેના સંદર્ભમાં ઠરાવો પસાર કરી શકશે અને એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને તેની જાણ કરી શકશે, જે તેને વિચારણામાં લેશે અને તેની ઉપર પોતે યોગ્ય ગણે એવા પગલાં લેશે. એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, તેની પછીની બેઠકમાં તેણે લીધેલ પગલાંની અથવા પગલું ન લેવા માટેના તેના કારણોની જનરલ કાઉન્સિલને જાણ કરશે.

વાર્ષિક રિપોર્ટ.

૪૦. એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, જનરલ કાઉન્સિલ નિર્દિષ્ટ કરે તેવી વિગતોવાળો, દરેક નાણાકીય વર્ષને આવરી લેતો વાર્ષિક રિપોર્ટ તૈયાર કરશે અને વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે એવી તારીખે અથવા તે પહેલાં જનરલ કાઉન્સિલને સાદર કરશે. જનરલ કાઉન્સિલ આવા રિપોર્ટની વિચારણા કરશે અને તે ઉપર ઠરાવ પસાર કરી શકશે અને એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, ઠરાવ અનુસાર આવા પગલાં લેશે. એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે લીધેલ પગલાંની અથવા પગલાં લીધા ન હોય તો, પગલાં ન લેવા માટેના કારણોની, તેની બેઠકમાં જનરલ કાઉન્સિલને જાણ કરવી જોઈશે.

(૨) તે અંગેના જનરલ કાઉન્સિલના ઠરાવની સાથે તે ઉપર વાર્ષિક રિપોર્ટની નકલ, રાજ્ય સરકારને સાદર કરવી જોઈશે. રાજ્ય સરકારે, રાજ્ય વિધાનમંડળ સમક્ષ તેના પછીના સત્રમાં તે મૂકવી જોઈશે.

સન ૧૯૩૪નો
૨જો.

સન ૧૯૭૦નો
૫મો.

સન ૧૯૮૦નો
૪૦મો.

સન ૧૯૮૨નો
૨જો.

પ્રકરણ ૭

પ્રવેશ-નોંધણી અને પદવી બાબત

૪૧. કોઈપણ વિદ્યાર્થીને વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવી લાયકાતો ધરાવતો હોય તે સિવાય, યુનિવર્સિટીના વિદ્યાર્થી તરીકે પ્રવેશ આપવામાં આવશે નહીં.

વિદ્યાર્થીઓની પ્રવેશ માટેની લાયકાત.

૪૨. યુનિવર્સિટીના વિદ્યાર્થીએ, વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે એવી બોલીઓ અને શરતોએ અભ્યાસ કરવાનો રહેશે.

વિદ્યાર્થીઓનું નિવાસ સ્થાન.

૪૩. જનરલ કાઉન્સિલ, એકેડેમિક કાઉન્સિલના ઓછામાં ઓછા બે તૃતીયાંશ સભ્યોની ભલામણ ઉપરથી, જેની શ્રેષ્ઠ સિધ્ધિ અને સ્થાન હોય તે વ્યક્તિને માનદ પદવી અથવા શૈક્ષણિક વિશિષ્ટ માન ઠરાવથી એનાયત કરી શકશે.

માનદ પદવી.

૪૪. (૧) જનરલ કાઉન્સિલ, એકેડેમિક કાઉન્સિલની ભલામણ પરથી, જે કોઈ વ્યક્તિને કાયદાની કોર્ટ નૈતિક અપરાધનના ગુનામાં દોષિત ઠરાવી હોય અથવા તે ગંભીર ગેરવર્તણૂક માટે દોષિત કરેલ હોય તો, જનરલ કાઉન્સિલની કુલ સભ્ય સંખ્યાની બહુમતીથી અને જનરલ કાઉન્સિલના હાજર રહી મત આપતા સભ્યોની બે તૃતીયાંશ કરતાં ઓછી ન હોય તેટલી બહુમતીથી ઠરાવ પસાર કરીને, એવી કોઈપણ વ્યક્તિને એનાયત કરેલ વિશિષ્ટમાન, પદવી, ડિપ્લોમા અથવા આપેલ વિશેષાધિકાર પાછા ખેંચી લઈ શકશે.

પદવી અથવા ડિપ્લોમા પાછા ખેંચી લેવા બાબત.

(૨) કોઈ વ્યક્તિની વિરૂધ્ધ લેવા ધારેલ પગલાં સામે કારણ દર્શાવવાની તેને તક આપવામાં આવી હોય તે સિવાય, તેની વિરૂધ્ધ પેટા-કલમ (૧) હેઠળનું કોઈપણ પગલું લઈ શકાશે નહિ.

(૩) જનરલ કાઉન્સિલે એવી રીતે પસાર કરેલો ઠરાવ, તાત્કાલિક અમલમાં આવશે અને એની એક નકલ, સંબંધિત વ્યક્તિને મોકલવી જોઈશે.

૪૫. (૧) નિયામક, યુનિવર્સિટીના વિદ્યાર્થીઓમાં શિસ્ત જાળવવા માટે આખરી સત્તાધિકારી ગણાશે. આ અર્થે નિયામકે આપેલ આદેશોનું વિભાગો, વિદ્યાભવનો, છાત્રાલયો અને સંસ્થાઓના વડાએ પાલન કરવું જોઈશે.

વિદ્યાર્થીઓમાં શિસ્ત.

(૨) પેટા-કલમ (૧)માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, એકેડેમિક કાઉન્સિલ, નિયામકના રિપોર્ટ પરથી વિદ્યાર્થીને પરીક્ષામાંથી બાકાત રાખવાની અથવા વિદ્યાભવન અથવા છાત્રાલય અથવા સંસ્થામાંથી દૂર કરવાની શિક્ષા કરી શકશે ;

પરંતુ સંબંધિત વિદ્યાર્થીને, તેની વિરૂધ્ધ લેવા ધારેલ પગલાંની સામે તેને કારણ દર્શાવવાની વાજબી તક આપ્યા સિવાય, આવી કોઈ પણ શિક્ષા કરી શકાશે નહિ.

પ્રકરણ ૮

પૂરક જોગવાઈઓ

૪૬. (૧) એકેડેમિક કાઉન્સિલ, યુનિવર્સિટીના વહીવટ અને સંચાલન માટે જોગવાઈઓ કરવા માટે આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ સાથે સુસંગત હોય તેવા વિનિયમો કરી શકશે.

વિનિયમો.

(૨) એકેડેમિક કાઉન્સિલ, એકેડેમિક કાઉન્સિલની પૂર્વસંમતિ વિના, નીચેની તમામ અથવા તે પૈકીની કોઈપણ બાબતોને અસર કરતો કોઈપણ વિનિયમ કરી શકશે નહિ, સુધારી શકશે નહિ અથવા રદ કરી શકશે નહિ :--

(ક) અભ્યાસક્રમો અને શૈક્ષણિક કાર્યક્રમો સંબંધી અધ્યાપનની વ્યવસ્થા માટે અધિકારી મંડળો નક્કી કરવા બાબત;

(ખ) પદવીઓ, ડિપ્લોમા, પ્રમાણપત્રો અને બીજા શૈક્ષણિક વિશિષ્ટમાન પાછા ખેંચી લેવા બાબત;

(ગ) વિદ્યાશાખાઓ, વિભાગો અને વિશેષિત વિદ્યાભવનો, શિક્ષણ અને સંશોધનના કેન્દ્રો અને નિવાસ ખંડો સ્થાપવા અને તે નાબૂદ કરવા બાબત;

(ઘ) અધ્યેતાવૃત્તિ, શિષ્યવૃત્તિઓ, છાત્રવૃત્તિઓ, પ્રદર્શનો, ચંદ્રકો અને ઈનામો શરૂ કરવા અને તે એનાયત કરવા;

(ચ) પરીક્ષકોની નિમણૂકની શરતો અને રીત, પરીક્ષા યોજવા અને તેના ધોરણો અને અભ્યાસક્રમ બાબત;

(છ) વિદ્યાર્થીઓની પ્રવેશ-નોંધણીની રીત અથવા પ્રવેશ બાબત;

(જ) બીજી યુનિવર્સિટીઓની પરીક્ષાઓને યુનિવર્સિટીની પરીક્ષાની સમકક્ષ તરીકે માન્ય ગણાવા બાબત.

(૩) એકેડેમિક કાઉન્સિલ, ખંડો (ક) થી (જ)માં નિર્દિષ્ટ કરેલ તમામ અથવા તે પૈકીની કોઈપણ બાબત અંગે અથવા તેને આનુષંગિક અથવા તેને લગતી બાબતો અંગે વિનિયમો કરવા માટે એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને દરખાસ્ત કરી શકશે.

(૪) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, એકેડેમિક કાઉન્સિલે દરખાસ્ત કરેલ કોઈપણ વિનિયમ નામંજૂર કરે ત્યારે, એકેડેમિક કાઉન્સિલ, વિઝિટરને અપીલ કરી શકશે અને વિઝિટર હુકમથી એવા આદેશ કરી શકશે કે સૂચિત વિનિયમને જનરલ કાઉન્સિલની મંજૂરી માટે તેની પછીની બેઠક સમક્ષ મૂકી શકાશે અને જનરલ કાઉન્સિલની આવી મંજૂરી અનિર્ણિત હોય ત્યાં સુધી આવી વિનિયમ, હુકમમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવી તારીખથી અમલમાં આવશે;

પરંતુ જનરલ કાઉન્સિલે, આવી બેઠકમાં વિનિયમ મંજૂર કર્યો ન હોય, ત્યારે તે અમલમાં હોતો બંધ થશે.

(૫) (૧) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે કરેલ તમામ વિનિયમો જનરલ કાઉન્સિલને અને વિઝિટરને મંજૂરી માટે સાદર કરવા જોઈશે.

(૨) જનરલ કાઉન્સિલ, ઠરાવથી વિનિયમો મંજૂર કરી શકશે.

(૩) વિઝિટર વિનિયમો મંજૂર કરી શકશે અને એવી રીતે મંજૂર કરેલ વિનિયમો, જનરલ કાઉન્સિલ જે તારીખે તેને મંજૂર કરે તે તારીખથી અમલી બનશે અથવા નામંજૂર કરે તે તારીખ સુધી અમલમાં રહેશે.

કસરો કરવા
બાબત.

૪૭. યુનિવર્સિટીના સંચાલન અને વહીવટને લગતા તમામ કસરો, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે સ્પષ્ટ રીતે કરવા જોઈશે અને આવા કસરો, તેનું મૂલ્ય વીસ લાખ રૂપિયાથી વધુ હોય ત્યારે, નિયામકે અને જો તેનું મૂલ્ય વીસ લાખ રૂપિયાથી વધુ ન હોય તો, રજિસ્ટ્રારે, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલના વતી કરવા જોઈશે.

સમીક્ષા પંચની
નિમણૂક
બાબત.

૪૮. (૧) વિઝિટર, દરેક પાંચ વર્ષમાં ઓછામાં ઓછી એક વખત, યુનિવર્સિટીની કામગીરીની સમીક્ષા કરવા માટે અને ભલામણો કરવા માટે પંચની રચના કરી શકશે.

(૨) પંચ, વધુમાં વધુ ત્રણ નામાંકિત શિક્ષણશાસ્ત્રીઓનું બનશે, જેમાંના એક શિક્ષણશાસ્ત્રી, વિજિટરે રાજ્ય સરકાર સાથે વિચારવિનિમય કરીને નીમેલા આવા પંચના અધ્યક્ષ તરીકે રહેશે.

(૩) સભ્યોની નિમણૂકની બોલીઓ અને શરતો, વિજિટર નક્કી કરે તેવા રહેશે.

(૪) પંચ, પોતે યોગ્ય ગણે તેવી તપાસ કર્યા પછી, વિજિટરને પોતાની ભલામણો કરશે.

(૫) વિજિટર, ભલામણો પર પોતે યોગ્ય ગણે તેવું પગલું લઈ શકશે.

સન ૧૮૬૦નો
૪૫મો.

૪૯. યુનિવર્સિટીના દરેક અધિકારી અને કર્મચારી, ભારતના ફોજદારી અધિનિયમ કલમ ૨૧ના અર્થ મુજબ રાજ્યસેવક ગણાશે.

અધિકારીઓ અને
કર્મચારીઓ રાજ્ય
સેવકો ગણાશે.

૫૦. યુનિવર્સિટીના કોઈ અધિકારીમંડળ અથવા મંડળનું કોઈપણ કાર્ય અથવા કાર્યવાહી, આવા કોઈ અધિકારીમંડળ અથવા મંડળમાં કોઈ જગા ખાલી હોવાના અથવા તેની રચનામાં કોઈ ખામી હોવાના કારણ માત્રથી અમાન્ય ગણાશે નહિ.

જગા ખાલી પડવાને
લીધે કાર્યવાહી
અમાન્ય ગણાશે
નહિ.

૫૧. આ અધિનિયમ અથવા વિનિયમો અનુસાર શુધ્ધબુધ્ધિથી કરેલ અથવા કરવા ધારેલ કોઈપણ કૃત્યના સંબંધમાં, યુનિવર્સિટી અથવા યુનિવર્સિટીના અધિકારીમંડળ અથવા અધિકારીની વિરૂધ્ધમાં કોઈપણ દાવો, ફરિયાદ અથવા બીજી કાનૂની કાર્યવાહી માંડી શકાશે નહિ અથવા તેમની પાસેથી કોઈ નુકસાની માંગી શકાશે નહિ.

શુધ્ધબુધ્ધિથી લીધેલ
પગલાંને રક્ષણ .

૫૨. આ અધિનિયમ અથવા વિનિયમોમાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, યુનિવર્સિટી, કોઈ સરકાર, યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ કમિશન અથવા યુનિવર્સિટીએ કરવાની યોજનાને પુરસ્કૃત કરતી બીજી એજન્સી પાસેથી જ્યારે જ્યારે ફંડ મેળવે ત્યારે-

પુરસ્કૃત યોજના.

(ક) યુનિવર્સિટીએ મેળવેલ રકમ અલગ ખાતામાં રાખવી અને માત્ર યોજનાના હેતુ માટે જ તેનો ઉપયોગ કરવો; અને

(ખ) આવી યોજનાને અમલમાં મૂકવા માટેના જરૂરી સ્ટાફની ભરતી, પુરસ્કર્તા સંગઠને નિયત કરેલ બોલીઓ અને શરતો અનુસાર કરવી.

૫૩. આ અધિનિયમ અથવા વિનિયમોની જોગવાઈઓને અમલમાં લાવવામાં કોઈ મુશ્કેલી ઊભી થાય તો વિજિટર અથવા વિજિટરે આદેશ કર્યા મુજબ નિયામક, હુકમથી અથવા પ્રસંગની જરૂરિયાત પ્રમાણે મુશ્કેલી નિવારવાના હેતુ માટે, જરૂરી અથવા ઈષ્ટ જણાય તેવું, આ અધિનિયમ અને વિનિયમોની જોગવાઈઓ સાથે શક્ય હોય તેટલે સુધી સુસંગત હોય તેવું કંઈપણ કૃત્ય કરી શકશે. આવો દરેક હુકમ, જાણે કે આ અધિનિયમ અથવા વિનિયમો હેઠળ આવું પગલું લીધેલ હોય તેમ અમલમાં રહેશે :

મુશ્કેલી દૂર
કરવાની સત્તા.

પરંતુ આ અધિનિયમના આરંભની તારીખથી બે વર્ષની મુદત પૂરી થયા પછી આવો કોઈપણ હુકમ કરી શકાશે નહિ.

ઉદ્દેશો અને કારણો

ગુજરાત રાજ્યમાં આંતરરાષ્ટ્રીય કક્ષાના કાયદાના શિક્ષણને ઉત્તેજન આપવા માટે નક્કર આંતરમાળખું ઉભું કરવાની ખરેખરી જરૂરિયાત છે એવું છેલ્લા કેટલાક સમયથી જણાયું છે. એવું પણ લાગે છે કે આવા શિક્ષણથી, ન્યાયતંત્ર અને કાયદા વ્યવસાયની જરૂરિયાતોને પહોંચી વળવા માટે વ્યાવસાયિક રીતે તાલીમ પામેલ માનવશક્તિનો મુખ્ય પ્રવાહ સુનિશ્ચિત થશે.

વધુમાં, કાયદાના શિક્ષણ અને તાલીમ અંગેના મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિઓના સન ૧૯૯૭ના સંમેલન દ્વારા નીમાયેલ સમિતિએ, નેશનલ લો સ્કૂલ ઓફ ઈન્ડિયા, બેંગલોરને નમૂનારૂપ ગણીને દરેક રાજ્યમાં આવી સંસ્થા સ્થાપવા માટે ભલામણ કરી છે, સન ૧૯૯૫ના અખિલ ભારતીય કાયદા મંત્રીઓના સંમેલનમાં એવો ઠરાવ કરવામાં આવ્યો હતો કે આવી યુનિવર્સિટી દરેક રાજ્યમાં હોવી જોઈએ. કાયદાના શિક્ષણની ગુણવત્તા સુધારવાને ધ્યાનમાં લઈને રાજ્યમાં કાયદાના ઉત્કૃષ્ટ ઉચ્ચ અભ્યાસની રાષ્ટ્રીય કક્ષાની સંસ્થા સ્થાપવાનું જરૂરી જણાયું છે.

કલમો અંગેની નીચેની નોંધોમાં વિધેયકની અગત્યની જોગવાઈઓ સમજાવવામાં આવી છે :-

કલમ ૨.-આ કલમથી વિધેયકમાં વપરાયેલ અમુક શબ્દોની વ્યાખ્યા કરી છે.

કલમ ૩.-આ કલમથી, યુનિવર્સિટીની સ્થાપના અને સંસ્થાપન માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૫.-આ કલમથી, યુનિવર્સિટીના ઉદ્દેશો માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૭.-આ કલમથી, યુનિવર્સિટીની સત્તા અને કાર્યો માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૮.-આ કલમથી, યુનિવર્સિટીના વિઝિટર અને નિરીક્ષણ અથવા તપાસ કરાવવાના તંત્રી હકની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૧૦.-આ કલમથી, અધ્યક્ષની નિમણૂક અને તેના હોદ્દાની મુદતની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૧૧.-આ કલમથી, યુનિવર્સિટીના જુદાજુદા અધિકારીમંડળો બાબત જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૧૩.-આ કલમથી, જનરલ કાઉન્સિલની રચનાની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૧૪.-આ કલમથી, જનરલ કાઉન્સિલના સભ્યોના હોદ્દાની મુદતની અને સભ્ય તરીકે હોતા બંધ થવાના સંજોગો અને ભરવાની ખાલી જગા માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૧૫.-આ કલમથી, જનરલ કાઉન્સિલની સત્તા માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૧૬.-આ કલમથી, જનરલ કાઉન્સિલની બેઠક માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૧૮.-આ કલમથી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલની રચના માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૧૯.-આ કલમથી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલના સભ્યોના હોદ્દાની મુદત અને સભ્ય તરીકે હોતા બંધ થવા માટેના સંજોગો અને ભરવાની ખાલી જગા માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૨૦.-આ કલમથી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલની સત્તા અને કાર્યો માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૨૧.-આ કલમથી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલની બેઠક માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૨૨.--આ કલમથી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને પોતાની સત્તા, નિયામકને અથવા પોતે યોગ્ય ગણે તેવી સમિતિને સોંપવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૪.--આ કલમથી, એકેડેમિક કાઉન્સિલની રચના માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૨૫.--આ કલમથી, એકેડેમિક કાઉન્સિલની સત્તા અને કાર્યો માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૨૬.--આ કલમથી, એકેડેમિક કાઉન્સિલની બેઠક માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૨૭.--આ કલમથી, અધિકારી મંડળની રચના ન થાય ત્યાં સુધી, તેના તમામ અથવા તે પૈકીના કોઈપણ કાર્યોનો નિકાલ કરવાની અને સત્તા વાપરવા માટેની નિયામકની વચગાળાની સત્તા માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૨૮ અને ૨૯.--આ કલમોથી, નાણા સમિતિની રચના અને તેની સત્તા અને કાર્યો માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૩૦.--આ કલમથી, યુનિવર્સિટીના પ્રાધ્યાપક, સહ-પ્રાધ્યાપક અને બીજા અધ્યાપકોની જગ્યા પર નિમણૂક માટે ભલામણો કરવા માટે પ્રસંદગી સમિતિની રચના માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૩૧.--આ કલમથી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને પોતાના જેવી જ સત્તા ધરાવતી સ્વાધી સમિતિની રચના કરવાની અથવા તદ્દર્થ સમિતિ નીમવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૩૨.--આ કલમથી, યુનિવર્સિટીના અધિકારીઓ માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૩૩.--આ કલમથી, નિયામકની નિમણૂકની બોલીઓ અને શરતો અને તેની સત્તા માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૩૪.--આ કલમથી, યુનિવર્સિટીના વિભાગોના વડા અને તેની સત્તા અને કાર્યો માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૩૫.--આ કલમથી, રજિસ્ટ્રારની નિમણૂક માટેની બોલીઓ અને શરતો અને તેની સત્તા માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૩૬ અને ૩૭.--આ કલમથી, યુનિવર્સિટીના અધ્યાપકો, અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓની સેવાની બોલીઓ અને શરતો માટે જોગવાઈ કરી છે અને યુનિવર્સિટી યોગ્ય ગણે તેવા લીમિટ, પેન્શન અથવા પ્રોવિડન્ટ ફંડ જેવા તેમના લાભ માટેનો પણ જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૩૮.--આ કલમથી, યુનિવર્સિટી ફંડ અને તે વાપરવાની રીત માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૩૯ અને ૪૦.--આ કલમોથી, યુનિવર્સિટીના વાર્ષિક હિસાબો, નાણાકીય અંદાજો અને વાર્ષિક રિપોર્ટ માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૪૧, ૪૨, ૪૩ અને ૪૪.--આ કલમોથી, યુનિવર્સિટીમાં વિદ્યાર્થી તરીકે પ્રવેશ માટેની લાયકાતો અને જેને અધીન રહીને વિદ્યાર્થી અભ્યાસ કરશે તે બોલીઓ અને શરતો અને માનદ પદવી અથવા શૈક્ષણિક વિશિષ્ટમાન આપવા અને એનાયત કરેલ અથવા આપેલ કોઈ વિશિષ્ટમાન, પદવી, ડિપ્લોમા અથવા વિશેષાધિકાર પાછા ખેંચી લેવા માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૪૫.--આ કલમથી, યુનિવર્સિટીના વિદ્યાર્થીએ પાલન કરવાની શિસ્ત માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૪૬.--આ કલમથી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને, યુનિવર્સિટીના વહીવટ અને સંચાલન માટે વિનિયમો કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૪૮.--આ કલમથી, યુનિવર્સિટીની કામગીરીની સમીક્ષા કરવા માટે અને ભલામણો કરવા માટે, વિઝિટર, સમીક્ષા પંચની રચના કરવા માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૫૩.--આ કલમથી, અધિનિયમ અથવા વિનિયમોની જોગવાઈઓને અમલમાં લાવવામાં કોઈ મુશ્કેલી ઊભી થાય તો તેને દૂર કરવાના હેતુ માટે અધિનિયમ અથવા વિનિયમોની જોગવાઈઓ સાથે સુસંગત હોય તેવું કોઈપણ કૃત્ય કરવાની વિઝિટર અથવા નિયામકની સત્તા માટે જોગવાઈ કરી છે.

નાણાકીય યાદી

આ વિધેયકની કલમ ૩૮ની પેટા કલમ (૨)ના ખંડ (ક)થી, રાજ્ય સરકારને યુનિવર્સિટી ફંડ ખાતે લઈ જવાના ફાળા અથવા અનુદાન યુનિવર્સિટીને આપવા સક્ષમ બનાવે છે. સન ૧૯૮૯-૨૦૦૦ના વર્ષ માટેના અંદાજપત્રમાં સૂચિત ગુજરાત નેશનલ લૉ યુનિવર્સિટી માટે, ઈન્ડિયન ઈન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ લીગલ સ્ટડીઝ સોસાયટીને કોર્પસ ફંડ તરીકે રૂપિયા દશ કરોડની રકમ પૂરી પાડવામાં આવી છે. આ સંજોગોમાં, આ વિધેયકની કલમ ૩૮, અધિનિયમિત કરવામાં અને અમલમાં લાવવામાં આવે તો, રાજ્યના એકત્રિત ફંડમાંથી વધારાનું કોઈપણ ખર્ચ થશે નહિ.

અશોક ભટ્ટ

ધારાકીય સત્તા સોંપવાની યાદી

આ વિધેયકમાં, નીચેની બાબતોના સંબંધમાં ધારાકીય સત્તાની સોંપણીનો સમાવેશ થાય છે :-

કલમ ૧.—આ કલમની પેટા-કલમ (૨)થી, રાજ્ય સરકારને, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી, અધિનિયમની બાકીની જોગવાઈઓ જે તારીખે અમલમાં આવશે તે તારીખ નક્કી કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૪.—આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી, યુનિવર્સિટીના મુખ્ય મથકનું સ્થળ નિર્દિષ્ટ કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૭.—(૧) આ કલમની પેટા-કલમ (૪)થી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને, જે શરતોને અધીન રહીને યુનિવર્સિટી પરીક્ષા યોજી શકશે અને પદવી, ડિપ્લોમા વગેરે એનાયત કરી શકે તે શરતો, વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૨) આ કલમની પેટા-કલમ (૫)થી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને, યુનિવર્સિટીએ જે રીતે માનદ પદવીઓ અથવા બીજા વિશિષ્ટપાન એનાયત કરવા જોઈશે તે રીત, વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૩) આ કલમની પેટા-કલમ (૧૮)થી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને યુનિવર્સિટી શિક્ષણ, તાલીમ અને કાયદો, ન્યાયમીમાંસા, ન્યાય, ધારા, સંસદીય કાર્યપ્રણાલી અને સંલગ્ન વિષયોમાં સંશોધનની બાબતમાં બીજા કોઈપણ સંગઠન સાથે જે બોલીઓ અને શરતોએ સહકાર આપી શકશે તે બોલીઓ અને શરતો નક્કી કરવાની સત્તા મળે છે.

(૪) આ કલમની પેટા-કલમ (૩૩)થી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને, જે રીતે અને જે શરતોને અધીન રહીને યુનિવર્સિટીએ તેના કર્મચારીઓ અને વિદ્યાર્થી અને બીજા સંસ્થાઓના લાભ માટે યુનિવર્સિટીએ પેન્શન, પ્રોવિડન્ટ ફંડ, ગ્રેયુઈટી અને વીમા ફંડની રચના કરવી જોઈશે તે, રીત અને શરતો વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૮.—(૧) આ કલમની પેટા-કલમ (૧)થી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને, એકેડેમિક કાઉન્સિલના નિયંત્રણ હેઠળ પદવી, ડિપ્લોમા અને પ્રમાણપત્રો સંબંધી તમામ માન્ય શિક્ષણનો અભ્યાસક્રમ ચલાવવો જોઈશે તે, અભ્યાસક્રમ વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૨) આ કલમની પેટા-કલમ (૨)થી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને શિક્ષણના અભ્યાસક્રમો અને નિયત અભ્યાસક્રમો અને શિક્ષણના આયોજન માટે જવાબદાર અધિકારી મંડળો, વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૧.—આ કલમની બાબત (૨)થી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને, યુનિવર્સિટીના અધિકારીમંડળો તરીકે એવા બીજા અધિકારીમંડળો, વિનિયમોથી જાહેર કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૬.—આ કલમની પેટા-કલમ (૫)થી, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને, જનરલ કાઉન્સિલની બેઠકના સંચાલન માટે સમય અને સ્થળ, નોટિસની મુદત, કાર્યરીતિના નિયમો, વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૦-(૧) આ કલમની પેટા-કલમ (૧)થી, એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલને, નિયામક તરીકે વ્યક્તિની નિમણૂક માટે નામની ભલામણ માટે શોધ સમિતિની રચના કરવા વિનયમો કરવાની સત્તા મળે છે.

(૨) આ કલમની પેટા-કલમ (૩)થી, એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલને, વહીવટી અને કારકુની સેવાઓની બોલીઓ અને શરતો, આવી જગાની સંખ્યા અને મળતર નક્કી કરવા માટે આવી જગાઓની સેવાની બોલીઓ અને શરતો, સંખ્યા અને મળતર, નિર્દિષ્ટ લાયકાતો અને ભરતીની પદ્ધતિ અને એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલની નિમણૂકની સત્તાની બીજા અધિકારીમંડળને સોંપણી, વિનયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૩) આ કલમની પેટા-કલમ (૪)થી, એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલને, યુનિવર્સિટીના કોઈ અધિકારીની રજા મંજૂર કરવા અને તેની રજા દરમિયાન તેવા અધિકારીના કાર્યોના નિકાલની વ્યવસ્થા માટે વિનયમો ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૧.—આ કલમની પેટા-કલમ (૩)થી, એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલની બેઠકનાં સમય, સ્થળ, નોટિસની મુદત અને બેઠકના કામકાજના સંચાલન સંબંધી કાર્યરીતિના નિયમો વિનયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૩ અને ૨૪.—આ કલમોથી, એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલને, જેને અમીન રહીને એકેડેમિક કાઉન્સિલે યુનિવર્સિટીના પ્રશિક્ષણ, શિક્ષણ અને પરીક્ષાના ધોરણો જાળવવા જોઈશે તે અને કલમ ૨૫માં ઉલ્લેખેલ તેવી બીજી સત્તા વાપરવા અને તેવી બીજી ફરજો બજાવવા માટે વિનયમો કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૬.—આ કલમની પેટા-કલમ (૩)થી, એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલને, એકેડેમિક કાઉન્સિલની બેઠકના સમય, સ્થળ, નોટિસની મુદત અને બેઠકના કામકાજના સંચાલન સંબંધી કાર્યરીતિના નિયમોની, વિનયમોથી જોગવાઈ કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૩૧.—આ કલમથી, એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલને, પોતે યોગ્ય ગણે તેવી વ્યક્તિઓની બનેલી, તેવા હેતુ માટેની અને તેવી સત્તા ધરાવતી સ્થાયી સમિતિ અથવા તદ્દર્થ સમિતિઓની રચના માટે વિનયમો કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૩૨.—આ કલમની બાબત (ઘ)થી, એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલને, યુનિવર્સિટીના બીજા અધિકારીઓને યુનિવર્સિટીના અધિકારીઓ તરીકે જાહેર કરવા માટે વિનયમો કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૩૩.—આ કલમની પેટા-કલમ (૨)થી, એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલને, નિયામકની નિમણૂકની બોલીઓ અને શરતો, વિનયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૩૪.—આ કલમની પેટા-કલમ (૨)થી, એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલને, વિભાગોના વડાની સત્તા, કાર્યો, નિમણૂક અને સેવાની શરતો વિનયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૩૫.—(૧) આ કલમની પેટા-કલમ (૨)થી, એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલને, રજિસ્ટ્રારની નિમણૂકની બોલીઓ અને શરતો વિનયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૨) આ કલમની પેટા-કલમ (૪)ની બાબત (ગ)થી એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલને, રજિસ્ટ્રારની સત્તા અને કાર્યો વિનયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૩૬.—આ કલમથી, એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલને, યુનિવર્સિટીના અધ્યાપકો, અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓની સેવાની બોલીઓ અને શરતો અને તેમની ફરિયાદોના નિવારણની બાબતો વિનયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૩૭.—આ કલમથી, એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલને, યુનિવર્સિટીના અધિકારીઓ, અધ્યાપકો અને કર્મચારીઓ અને તેના અન્ય નોકરોના લાભ માટે વીમો, પેન્શન પ્રોવિડન્ટ ફંડ જેવા લાભ અથવા બીજા લાભો અને તેની રીત અને શરતો માટે જોગવાઈ કરવા માટે વિનયમો ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૩૮.—આ કલમની પેટા-કલમ (૪)થી, એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલને, જે હેતુ માટે અને જે રીતે યુનિવર્સિટી ઈંડ વાપરવું જોઈશે તે હેતુ અને રીત માટે વિનિયમો કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૩૯.—(૧) આ કલમની પેટા-કલમ (૨)થી, એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલને, જે તારીખ પહેલાં નાણાકીય અંદાજો તૈયાર કરવા જોઈશે તે તારીખ, વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૨) આ કલમની પેટા-કલમ (૩)થી, એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલને, જેને અધીન રહીને અંદાજપત્રમાં જોગવાઈ કરેલ રકમ કરતા વધુ રકમનું ખર્ચ તે કરી શકશે તે શરતો અને નિયંત્રણો વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૪૦.—આ કલમની પેટા-કલમ (૧)થી, એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલને, જે તારીખે અથવા તે પહેલાં જનરલ કાઉન્સિલને વાર્ષિક રિપોર્ટ સાદર કરવો જોઈશે તે તારીખ, વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૪૧.—આ કલમથી, એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલને, યુનિવર્સિટીના વિદ્યાર્થી તરીકે પ્રવેશ-નીંધણી માટેની લાયકાતો વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૪૨.—આ કલમથી, એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલને, જેને અધીન રહીને વિદ્યાર્થી યુનિવર્સિટીમાં અભ્યાસ કરશે તે બોલીઓ અને શરતો વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૪૬.—આ કલમથી, એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલને, યુનિવર્સિટીના વહીવટ અને સંચાલન માટે જોગવાઈ કરવા અને એકેડેમિક કાઉન્સિલની પૂર્વસંમતિથી પેટા-કલમ (૨)માં નિર્દિષ્ટ કરેલ તમામ અથવા તે પૈકીની કોઈપણ બાબત માટે, અધિનિયમની જોગવાઈઓ સાથે સુસંગત વિનિયમો કરવાની સત્તા મળે છે.

ઉપર્યુક્ત ધારાકીય સત્તાની સોંપણી આવશ્યક અને સામાન્ય પ્રકારની છે.

તારીખ : ૩૭ માર્ચ, ૨૦૦૩.

અશોક ભટ્ટ

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

ગાંધીનગર,
તારીખ : ૩૭ માર્ચ, ૨૦૦૩.

વી. એમ કોઠારે,
ગુજરાત સરકારના સચિવ,
વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

Extra No. 29

REGISTERED No. G/GNR/2

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

TUESDAY, MARCH 4, 2003/PHALGUNA 13, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, જયી માર્ચ, ૨૦૦૩.

તારીખ જયી માર્ચ, ૨૦૦૩ના ગુજરાત રાજપત્ર, (અસાધારણ)માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક : ૧૩નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT BILL NO. 13 OF 2003.

NIRMA UNIVERSITY OF SCIENCE AND TECHNOLOGY BILL, 2003.

A BILL

to Provide for the establishment of the Nirma University of Science and Technology, Ahmedabad, Gujarat by law and to confer the status of a University thereon and for matters connected therewith or incidental thereto.

ગુજરાત વિદ્યાનસભાના નિયમોના નિયમ-૧૨૭-અ ના પરંતુક અન્વયે આપવામાં આવેલી અધ્યક્ષની સંમતિથી નીચેનું વિધેયક પ્રસિદ્ધ કર્યું છે :-

સન ૨૦૦૩નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક: ૧૩.

નિરમા યુનિવર્સિટી ઓફ સાયન્સ એન્ડ ટેકનોલોજી વિધેયક, ૨૦૦૩.

કાયદા દ્વારા નિરમા યુનિવર્સિટી ઓફ સાયન્સ એન્ડ ટેકનોલોજી, અમદાવાદ, ગુજરાતની સ્થાપના કરવાની અને તેમ કરીને તેને યુનિવર્સિટીનો દરજ્જો આપવાની અને તેની સાથે સંકળાયેલી અથવા તેને આનુષંગિક બાબતોની જોગવાઈ કરવા બાબત વિધેયક.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

૧. (૧) આ અધિનિયમ નિરમા યુનિવર્સિટી ઓફ સાયન્સ એન્ડ ટેકનોલોજી અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.

ટૂંકી સંજ્ઞા અને આરંભ.

(૨) તે, રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી નક્કી કરે તે તારીખે અમલમાં આવશે.

૨. આ અધિનિયમમાં, સંદર્ભથી અન્યથા અપેક્ષિત ન હોય, તો-

વ્યાખ્યા.

(ક) “એકેડેમિક કાઉન્સિલ” એટલે કલમ ૧૪ હેઠળ રચાયેલ યુનિવર્સિટીની એકેડેમિક કાઉન્સિલ;

(ખ) “બોર્ડ” એટલે કલમ ૧૦ હેઠળ રચાયેલ યુનિવર્સિટીનું સંચાલક મંડળ;

(ગ) “અધ્યક્ષ” એટલે કલમ ૧૧ હેઠળ નીમાયેલ બોર્ડના અધ્યક્ષ;

(ઘ) “ડીન” એટલે કલમ ૨૧ હેઠળ નીમાયેલ યુનિવર્સિટીના ડીન;

(ચ) “નિયામક” એટલે કલમ ૧૮ હેઠળ નીમાયેલ યુનિવર્સિટીના નિયામક ;

- (છ) “એડિઝક્યુટિવ રજિસ્ટ્રાર” એટલે કલમ ૨૦ હેઠળ નીમાયેલ યુનિવર્સિટીના એડિઝક્યુટિવ રજિસ્ટ્રાર;
- (જ) “નાણા સમિતિ” એટલે કલમ ૧૬ હેઠળ રચાયેલ યુનિવર્સિટીની નાણા સમિતિ;
- (ઝ) “ફાઉન્ડેશન” એટલે નિરમા એજ્યુકેશન એન્ડ રિસર્ચ ફાઉન્ડેશન, અમદાવાદ;
- (ટ) “પેટ્રન ટ્રસ્ટી” એટલે નિરમા એજ્યુકેશન એન્ડ રિસર્ચ ફાઉન્ડેશન, અમદાવાદ-ના પેટ્રન ટ્રસ્ટી ;
- (ઠ) “પ્રમુખ” એટલે કલમ ૭ હેઠળ નીમાયેલ યુનિવર્સિટીના પ્રમુખ;
- (ડ) “ઠરાવેલુ” એટલે વિનિયમોથી ઠરાવેલુ;
- (ઢ) “વિનિયમો” એટલે કલમ ૩૨ હેઠળ કરેલા યુનિવર્સિટીના વિનિયમો;
- (ત) “મંડળી” એટલે મંડળી રજિસ્ટ્રેશન અધિનિયમ, ૧૮૬૦ હેઠળ રજિસ્ટર થયેલ નિરમા એજ્યુકેશન એન્ડ રિસર્ચ ફાઉન્ડેશન, અમદાવાદ;
- (થ) “ટ્રસ્ટ” એટલે મંડળી રજિસ્ટ્રેશન અધિનિયમ, ૧૮૬૦ અને મુંબઈ સાર્વજનિક ટ્રસ્ટ અધિનિયમ, ૧૯૫૦ હેઠળ નોંધાયેલ નિરમા એજ્યુકેશન એન્ડ રિસર્ચ ફાઉન્ડેશન, અમદાવાદ;
- (દ) “યુનિવર્સિટી” એટલે કલમ ૩ હેઠળ સ્થાપાયેલી નિરમા યુનિવર્સિટી ઓફ સાયન્સ એન્ડ ટેકનોલોજી, અમદાવાદ, ગુજરાત.

સન ૧૮૬૦નો
૨૧મો.

સન ૧૮૬૦નો
૨૧મો.
સન ૧૯૫૦નો
મુંબઈનો ૨૮મો.

યુનિવર્સિટીની
સ્થાપના અને
સંસ્થાપન.

૩. (૧) “નિરમા યુનિવર્સિટી ઓફ સાયન્સ એન્ડ ટેકનોલોજી, અમદાવાદ, ગુજરાત” એ નામની એક યુનિવર્સિટી સ્થાપશે.

(૨) પ્રમુખ, બોર્ડ, એકેડેમિક કાઉન્સિલ, નિયામક, ડીન, એડિઝક્યુટિવ રજિસ્ટ્રાર અને અન્ય તમામ વ્યક્તિઓ જે પોતાનો એવો હોદ્દો અથવા સભ્યપદ ધારણ કરવાનું ચાલુ રાખે ત્યાં સુધી, હવે પછી એવા અધિકારીઓ અથવા સભ્યો બને તેવી તમામ બીજી વ્યક્તિઓથી, આથી, ‘નિરમા યુનિવર્સિટી ઓફ સાયન્સ એન્ડ ટેકનોલોજી, અમદાવાદ, ગુજરાત’ એ નામનું સંસ્થાપિત મંડળ રચવામાં આવે છે.

(૩) યુનિવર્સિટી, આ અધિનિયમ હેઠળ સ્થાપાયેલી, જોડાણ ન કરતી યુનિવર્સિટી તરીકે કામ કરશે અને તેમાં દાખલ થયેલ વિદ્યાર્થીઓને પદવી, ડિપ્લોમા અને તેની પદવીના પ્રમાણપત્રો એનાયત કરવા માટે બીજી કોઈપણ કોલેજ અથવા સંસ્થાનું જોડાણ કરી શકશે નહિ.

(૪) યુનિવર્સિટીને, કેન્દ્ર સરકાર, કોઈપણ રાજ્ય સરકાર, યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ કમિશન, ઓલ ઇન્ડિયા કાઉન્સિલ ફોર ટેકનિકલ એજ્યુકેશન (એઆઈસીટીઈ) અથવા કેન્દ્ર સરકારની અથવા કોઈપણ રાજ્ય સરકારના બીજી કોઈપણ સંતોના અથવા સંસ્થાઓ તરફથી કોઈપણ અનુદાન અથવા બીજી નાણાકીય સહાય મળશે નહિ.

(૫) યુનિવર્સિટી ઉપર્યુક્ત નામ ધરાવતું, શાશ્વત ઉત્તરાધિકાર અને આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને અંગીન રહીને, મિલકત સંપાદિત કરવાની અને ધરાવવાની, કરાર કરવાની સત્તાવાળું સામાન્ય સીલ ધરાવતું સંસ્થાપિત મંડળ રહેશે અને સદરહુ નામથી તે દાવો માંડી શકશે અને તેના ઉપર દાવો માંડી શકાશે.

(૬) યુનિવર્સિટીના અથવા તેની વિરુદ્ધના તમામ દાવા અને બીજી કાનૂની કાર્યવાહીમાં, નિવેદનમાં એકિઝક્યુટિવ રજિસ્ટ્રારે સહી કરવી જોઈશે અને ખરાઈ કરવી જોઈશે અને આવા દાવા અને કાર્યવાહીમાંની તમામ પ્રક્રિયા એકિઝક્યુટિવ રજિસ્ટ્રારના નામે કાઢવી અને બજાવવી જોઈશે.

(૭) યુનિવર્સિટીનું મુખ્ય મથક અમદાવાદ, ગુજરાત ખાતે રહેશે.

૪. યુનિવર્સિટીના ઉદ્દેશો, માનવજાતની ઉન્નતિ માટે વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજીનું જ્ઞાન અસરકારક રીતે વિકસાવવાના છે. યુનિવર્સિટીના ઉદ્દેશો નીચે મુજબના રહેશે :-

યુનિવર્સિટીના ઉદ્દેશો.

(૧) અસરકારક નિદર્શનથી સંશોધન, તાલીમ અને વિસ્તરણ પ્રવૃત્તિઓનું શિક્ષણ આપીને જ્ઞાન અને સમજનો પ્રસાર કરવાનો અને સામાન્ય પ્રજાના તની સમૃદ્ધિવનની અસર ખીલવીને જાળવી રાખવાનો;

(૨) વિજ્ઞાન, ટેકનોલોજી અને તેને લગતા વ્યાવસાયિક શિક્ષણના ક્ષેત્રમાં, તેની વર્તમાન સ્થિતિ મુજબ અને સતત શિક્ષણ સહિત, ભવિષ્યમાં વિકસાવવામાં આવે તેવી બીજી રીતે ઉચ્ચ ધોરણયુક્ત જ્ઞાન, શિક્ષણ, તાલીમ અને સંશોધન સવલત પૂરી પાડવા માટે ગુણોત્કર્ષ કેન્દ્રો ઉભા કરવાનો;

(૩) પ્રમાણપત્ર/ડિપ્લોમા, પૂર્વસ્નાતક, અનુસ્નાતક અને સર્વોચ્ચ પદવી સ્તરના અધ્યાપનની તરેહ વિકસાવવી અને શિક્ષણ અને તેના ઉપયોગના ઉચ્ચ ધોરણો જાળવવાનો; વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી આંતરમાળખાને વૈશ્વિક ધોરણો સુધી લઈ જવા માટે ક્ષમતાઓ ઉભી કરવાનો;

(૪) વ્યાવસાયિક શિક્ષણ અને તેને સંલગ્ન ક્ષેત્રો સહિત ઉચ્ચ શિક્ષણમાં તાલીમ સવલતો વિકસાવવી; વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી અને તેને સંલગ્ન ક્ષેત્રોમાં રાષ્ટ્રીય અને વૈશ્વિક સહભાગિતા માટે આકર્ષકબળોની જોગવાઈ કરવાનો;

(૫) શિક્ષણ જ્ઞાત દન્ડ તરીકે કામગીરી કરવાના;

(૬) ટેકનોલોજી શિક્ષણ સહિત ઉચ્ચ અને વ્યાવસાયિક શિક્ષણના ક્ષેત્રમાં રાષ્ટ્રીય અને વૈશ્વિક સહભાગિતા માટેની વ્યવસ્થા માટેની જોગવાઈ કરવાનો; અને

(૭) યુનિવર્સિટી ખાતે, રાષ્ટ્રીય અને વૈશ્વિક સ્તરે આર્થિક જરૂરિયાતો સંબંધી શિક્ષણ, સંશોધન અને તાલીમ અને સંશોધન માટે ઉદ્યોગો સાથે ગાઢ સંપર્કો સ્થાપિત કરવાનો.

લિંગ, ધર્મ, વર્ગ,
પંથ કે મંતવ્યના
ભેદ વિના
યુનિવર્સિટી
બધાને માટે
ખુલ્લી રહેશે.

૫. (૧) કોઈપણ વ્યક્તિને લિંગ, જાતિ, પંથ, જ્ઞાતિ, વર્ગ, જન્મસ્થળ, ધાર્મિક માન્યતા કે રાજકીય અથવા અન્ય મંતવ્ય હોવાના એકમાત્ર કારણે જ યુનિવર્સિટીના કોઈ હોદ્દાથી અથવા તેના કોઈ અધિકારીમંડળના સભ્યપદ અથવા કોઈ પદવી, ડિપ્લોમા અથવા બીજા શૈક્ષણિક વિશિષ્ટ માનથી અથવા કોઈ અભ્યાસક્રમના પ્રવેશથી વંચિત રાખી શકાશે નહિ.

(૨) કોઈ વ્યક્તિને, યુનિવર્સિટીમાં અધ્યાપક કે વિદ્યાર્થી તરીકે દાખલ થવાનો અથવા કોઈ હોદ્દો કે જગા ધરાવવાનો અથવા કોઈ પદવી, ડિપ્લોમા અથવા બીજા શૈક્ષણિક વિશિષ્ટ માન માટે લાયકાત મેળવવાનો અથવા યુનિવર્સિટીનો કોઈ વિશેષાધિકાર ભોગવવાનો કે વાપરવાનો અથવા તેના લાભ મેળવવાનો હક તેને મળી શકે તે માટે, યુનિવર્સિટી લિંગ, જાતિ, પંથ, જ્ઞાતિ, વર્ગ, જન્મસ્થળ, ધાર્મિક માન્યતા અથવા વ્યવસાય કે રાજકીય અથવા બીજા કોઈ મંતવ્ય અંગેની કોઈ કસોટી રાખે, તો તે કાયદેસર ગણાશે નહિ.

યુનિવર્સિટીની
સત્તા અને કાર્યો.

૬. આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને અર્પીત રહીને, યુનિવર્સિટી નીચેની સત્તા વાપરશે અને નીચેના કાર્યો બજાવશે :-

(૧) યુનિવર્સિટી અને યુનિવર્સિટીના ઉદ્દેશો આગળ ધપાવવા માટે જરૂરી હોય તેવા સંશોધન, શિક્ષણ અને પ્રશિક્ષણ માટેના એવા કેન્દ્રોનું સંચાલન અને પહોંચતે કરવો;

(૨) વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી અને તેને સંલગ્ન ક્ષેત્રોને લગતા જ્ઞાન અથવા શિક્ષણની એવી શાખાઓમાં પ્રશિક્ષણ, તાલીમ અને સંશોધનની અને વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી અને તેને સંલગ્ન ક્ષેત્રોના ઉત્કર્ષ અને પ્રસાર માટેની જોગવાઈ કરવી;

(૩) આવા શિક્ષણ, તાલીમ અને સંશોધનના આંતરરાષ્ટ્રીય ધોરણો પ્રાપ્ત કરવાના હેતુથી, વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજીના ક્ષેત્રમાંની નવી પદ્ધતિઓ અને ટેકનોલોજીઓમાં નવતર પ્રયોગો કરવા ;

(૪) અભ્યાસક્રમ અને નિયત અભ્યાસક્રમ ઠરાવવા અને પીજીસુ અને ફૂરેતર શિક્ષણ સહિત શિક્ષણ પ્રથા અને પદ્ધતિ વિજ્ઞાન વિતરણમાં પરિવર્તનશીલતા માટે જોગવાઈ કરવી.

(૫) પીજીસુ પદ્ધતિના પાંચ પરિણામો પૈકીની અને પદવીઓ, ડિપ્લોમા અનાયત કરવાની સત્તા, પ્રવાણોપચાર આપવાના અને યુનિવર્સિટી નક્કી કરે તેવી સરતોને અર્પીત રહીને વ્યક્તિઓને બીજા શૈક્ષણિક વિશિષ્ટ માન અથવા હોદ્દાન

અનાયત કરવાની અને આવી કોઈ પદવી, ઉપલોમા, પ્રમાણપત્રો અથવા બીજા શૈક્ષણિક વિશિષ્ટ માન અથવા ઈલકાબ, વિનિયમોથી ઠરાવેલી રીતે પાછા ખેંચવાની અથવા રદ કરવાની;

(દ) વિનિયમોથી ઠરાવેલી રીતે માનદ પદવીઓ અથવા અન્ય વિશિષ્ટ માન અનાયત કરવાની;

(૭) પોતાના ઉદ્દેશો આગળ ધપાવવા માટે યુનિવર્સિટીના અભિપ્રાય મુજબ જરૂરી હોય તેવા, સંશોધન અને પ્રશિક્ષણ માટેના વિશિષ્ટ કેન્દ્રો, વિશેષિત અભ્યાસ કેન્દ્રો અથવા અન્ય એકમો સ્થાપવાની;

(૮) સંશોધન અને અન્ય કામગીરીના મુદ્રણ, પુનર્નિર્માણ અને પ્રકાશન માટેની જોગવાઈ કરવાની અને પ્રદર્શનો યોજવાની;

(૯) વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી અને તેને સંલગ્ન ક્ષેત્રોના તમામ પાસામાં સંશોધન પુરસ્કૃત કરવાની અને હાથ ધરવાની;

(૧૦) પોતાના જેવા અથવા સમાન પ્રકારના ઉદ્દેશોવાળી કોઈ શૈક્ષણિક સંસ્થાનો સહયોગ અથવા જોડાણ કરવાની, સલાહ આપવાની, સંચાલન કરવાની, નિયંત્રણ રાખવાની, તેના વિકાસ કરવાની, નિભાવવાની અથવા વિલીનીકરણથી અથવા અન્યથા તેના કબજો સંભાળવાની;

(૧૧) યુનિવર્સિટીના હોય તેવા જ સંપૂર્ણતઃ અથવા અંશતઃ ઉદ્દેશો ધરાવતી વિશ્વના કોઈપણ ભાગમાંની શૈક્ષણિક અથવા બીજી સંસ્થાઓ સાથે, અધ્યાપકો અને વિદ્વાનોના આદાનપ્રદાનથી અને સામાન્ય રીતે પોતપોતાના સમાન ઉદ્દેશોને સહાયભૂત થાય તે રીતે સંપર્કો વિકસાવવાની અને નિભાવવાની;

(૧૨) યુનિવર્સિટીના ઉદ્દેશો સિધ્ધ કરવા માટે, વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી અને સંલગ્ન ક્ષેત્રોમાં, વિશ્વના કોઈપણ ભાગમાંના અધ્યાપકો, સંશોધકો અને કાર્યક્ષેત્ર નિષ્ણાતો સાથે સંબંધો વિકસાવવાની અને નિભાવવાની;

(૧૩) યુનિવર્સિટીના ખર્ચનું નિયમન કરવાની અને નાણાનો વહીવટ કરવાની અને હિસાબો રાખવાની;

(૧૪) યુનિવર્સિટીના હેતુઓ અને ઉદ્દેશો માટે ઉદ્યોગો, રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય સંગઠનો અથવા બીજા કોઈપણ સ્ત્રોતો તરફથી ભક્ષિત, દાન, સમાવત, વસિયત તરીકે અને સ્થાવર અને જંગમ મિલકતની તબદીલીથી રકમ મેળવવાની;

(૧૫) વિદ્યાર્થીઓના નિવાસ માટે ખર્ચ અને કળતરાવનો આપવાની, તેનો નિભાવ અને સંચાલન કરવાની;

(૧૬) યુનિવર્સિટીના વિદ્યાર્થીઓના નિવાસની દેખરેખ અને નિયંત્રણ કરવાની અને તેમની શિક્ષણનું નિયમન કરવાની અને તેમના આરોગ્ય અને સામાન્ય કલ્યાણ અને સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓના ઉત્તેજન માટે ગોઠવણ કરવાની;

(૧૭) વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવી ફી અને તેવા બીજા ખર્ચ નક્કી કરવાની, માગવાની અને લેવાની અથવા વસૂલ કરવાની;

(૧૮) અધ્યેતાવૃત્તિ, શિષ્યવૃત્તિ, ઈનામો, ચંદ્રકો અને બીજા પારિતોષિકો શરૂ કરવાની અને એનાયત કરવાની;

(૧૯) યુનિવર્સિટીના હેતુ માટે જરૂરી અથવા અનુકૂળ હોય તેવી કોઈ જમીન અથવા ઈમારત અથવા બાંધકામ, અને યુનિવર્સિટી યોગ્ય અને ઉચિત ગણે તેવી બોલીઓ અને શરતોએ ખરીદવા અથવા પટે લેવા અથવા બક્ષિસ પેટે અથવા અન્યથા સ્વીકારવા અને આવી કોઈ ઈમારત અથવા બાંધકામ બાંધવા અથવા તેમાં ફેરફાર કરવો અને નિભાવ કરવો;

(૨૦) યુનિવર્સિટી પોતે યોગ્ય ગણે તેવી અને પોતાના હિત, પ્રવૃત્તિઓ અને ઉદ્દેશોને સુસંગત હોય તેવી શરતોએ, યુનિવર્સિટીની સ્થાવર કે જંગમ મિલકતો કે તેના ભાગનું વેચાણ કરવાની, વિનિમય કરવાની, પટે આપવાની અથવા અન્યથા નિહાવ કરવાની;

(૨૧) ભારત સરકારની અને અન્ય વચનચિઠ્ઠીઓ, વિનિમયપત્રો, ચેક અથવા બીજા વટાઉખત કાઢવાની અથવા સ્વીકારવાની, બનાવવાના અને શરૂ કરવાના, વટાવવાની અને પરકામ્ય કરવાની;

(૨૨) જામીનખત, ગીરોખત, વચનચિઠ્ઠી પર અથવા યુનિવર્સિટીની તમામ અથવા કોઈપણ મિલકત કે અસ્કયામત અથવા જામીનગીરી આધારિત અથવા જામીનગીરી વગર અને પોતે યોગ્ય ગણે તેવી બોલીઓ અને શરતોએ નાણા ઉભા કરવાની અને ઉછીના લેવાની અને નાણા ઉભા કરવાને અને ભરપાઈ કરવાને અને ઉછીના લીધેલ કોઈ નાણા ભરપાઈ કરવાને લગતા તમામ ખર્ચ યુનિવર્સિટીના ફંડમાંથી ચૂકવવાની;

(૨૩) પોતે યોગ્ય ગણે તેવી જામીનગીરીઓમાં અથવા જામીનગીરી પર યુનિવર્સિટીના કંટાનું સેતારણ કરવાની અને પોતે યોગ્ય ગણે તે રીતે કોઈ સેતારણની વખતોવખત ફેરવવડાવી કરવાની;

પરંતુ નમંદીઓ, પાટા, વસ્તુ, નિયમના કંપડોવાને સાબતા દસ્તાવેજો અને યુનિવર્સિટીના પૂર્વાગી અથવા યુનિવર્સિટીના પેટા ભાગ સરકારી જામીનગીરીના અર્થમાં સેતારણ અને જંગમ નિયંત્રણ હેઠળથી બીજા કબજામાં રૂનવાની;

(૨૫) વિનિયમોથી ઠરાવેલી રીતે યુનિવર્સિટીએ આપેલા અભ્યાસક્રમોમાં વિદ્યાર્થીઓને પ્રવેશ આપવાની;

(૨૬) શૈક્ષણિક, ટેકનિકલ, વહીવટી, કારકુની અને અન્ય જગાઓ ઉભી કરવાની અને તેની પર નિમણૂક કરવાની;

(૨૭) યુનિવર્સિટીના કર્મચારીઓમાં શિસ્તનું નિયમન કરવાની અને સુદ્રઢ બનાવવાની અને વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવા શિસ્તવિષયક પગલા માટેની જોગવાઈ કરવાની;

(૨૮) પ્રોફેસરશીપ, એસોસિયેટ પ્રોફેસરશીપ, આસિસ્ટન્ટ પ્રોફેસરશીપ, રીડરશીપ, લેક્ચરરશીપની અને બીજી કોઈ પણ અધ્યાપકીય, શૈક્ષણિક અથવા સંશોધનને લગતી જગાઓ શરૂ કરવી અને તેના માટેની લાયકાતો ઠરાવવાની;

(૨૯) વ્યક્તિઓને પ્રાધ્યાપકો, સહ પ્રાધ્યાપકો, મદદનીશ પ્રાધ્યાપકો, રીડર, વ્યાખ્યાતા અથવા અન્યથા, યુનિવર્સિટીના અધ્યાપકો અને સંશોધકો તરીકે નીમવાની;

(૩૦) આ અધિનિયમની અને વિનિયમોની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, યુનિવર્સિટીના કોઈપણ અધિકારી અથવા અધિકારીમંડળ, હુકમથી, વિનિયમો કરવાની સત્તા સિવાયની તેની અથવા પોતાની સત્તા, તેના અથવા પોતાના નિયંત્રણ હેઠળના કોઈપણ બીજા અધિકારી અથવા અધિકારીમંડળને સોંપી શકશે અને આ સત્તા એ શરતને અધીન રહેશે કે આ રીતે સોંપાયેલી સત્તા વાપરવાની આખરી જવાબદારી, તેમને આ રીતે સોંપતા અધિકારી અથવા અધિકારીમંડળમાં નિહિત થવાનું ચાલુ રહેશે;

(૩૧) યુનિવર્સિટી પોતાના તમામ અથવા કોઈપણ ઉદ્દેશો સિધ્ધ કરવા માટે અથવા ઉદ્દેશોની વૃદ્ધિ માટે જરૂરી, સહાયક અથવા તેને આનુષંગિક ગણે તેવા બીજા તમામ કાર્યો અને કૃત્યો કરવાની;

૭. (૧) નિરમા એજ્યુકેશન એન્ડ રિસર્ચ ફાઉન્ડેશન, અમદાવાદ-ના પેટ્રન ટ્રસ્ટી, આજીવન પોતાની મરજી હોય ત્યાં સુધી યુનિવર્સિટીના પ્રમુખ તરીકે રહેશે. તે, પોતાની મરજીથી ટ્રસ્ટના બીજા કોઈપણ કાયમી ટ્રસ્ટીને યુનિવર્સિટીના પ્રમુખ તરીકે મુકરર કરી શકશે. પ્રમુખ.

(૨) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, પ્રમુખને, યુનિવર્સિટી, તેની ઈમારતો, ગ્રંથાલયો, સાધનસામગ્રી અને પધ્ધતિઓ અને પ્રક્રિયાઓ અને યુનિવર્સિટી દ્વારા નિભાવાતી કોઈ સંસ્થા અથવા કેન્દ્ર યુનિવર્સિટી દ્વારા લેવામાં આવતી પરીક્ષાઓ અથવા કરવામાં આવતી અધ્યાપન, સંશોધન અને બીજી કામગીરીનું પણ નિરીક્ષણ અથવા પુનર્વિલોકન, પોતે કરમાવે તેવી વ્યક્તિ અથવા વ્યક્તિઓ દ્વારા કરાવવાની અને એવી જ રીતે, યુનિવર્સિટીના વહીવટ અને નાણા સાથે સંકળાયેલી કોઈ બાબતના સંબંધમાં તપાસ કરાવવાની સત્તા રહેશે.

૮. યુનિવર્સિટીના અધિકારીમંડળો નીચે પ્રમાણે રહેશે :-

યુનિવર્સિટીના
અધિકારીમંડળો.

(ક) બોર્ડ;

(ખ) એકેડેમિક કાઉન્સિલ;

(ગ) નાણા સમિતિ; અને

(ઘ) યુનિવર્સિટીના અધિકારીમંડળો તરીકે વિનિયમોથી જાહેર કરવામાં આવે તેવા બીજા અધિકારીમંડળો.

૯. યુનિવર્સિટીના અધિકારીઓ નીચે પ્રમાણે રહેશે :-

યુનિવર્સિટીના
અધિકારીઓ.

(ક) નિયામક;

(ખ) ડીન;

(ગ) એક્ઝિક્યુટિવ રજિસ્ટ્રાર; અને

(ઘ) યુનિવર્સિટીના અધિકારીઓ તરીકે વિનિયમોથી જાહેર કરવામાં આવે તેવી બીજી વ્યક્તિઓ.

સંચાલક
મંડળ.

૧૦. (૧) યુનિવર્સિટીનું સંચાલક મંડળ નીચેના સભ્યોનું બનશે :-

(૧) પ્રમુખ, બોર્ડના અધ્યક્ષ તરીકે રહેશે;

(૨) ટ્રસ્ટના બે પ્રતિનિધિઓ;

(૩) યુનિવર્સિટીના નિયામક;

(૪) નિયામકે વારાફરતી નામ નિયુક્ત કરવાના, યુનિવર્સિટીના બે ડીન;

(૫) સરકારના સચિવ, વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી વિભાગ, ગુજરાત સરકાર;

(૬) પ્રમુખે નામ નિયુક્ત કરવાના ત્રણ તજજ્ઞ શિક્ષણશાસ્ત્રીઓ.

(૭) નાણા, કાયદો, સંચાલન, માનવવિદ્યાઓ જેવી બીજી વિદ્યાશાખાઓનું પ્રતિનિધિત્વ કરતા હોય તેમાંથી, પ્રમુખે નામ નિયુક્ત કરવાના ત્રણ તજજ્ઞો; અને

(૮) પ્રમુખે નામ નિયુક્ત કરવાના ઉદ્યોગોના બે પ્રતિનિધિઓ.

(૨) એક્ઝિક્યુટિવ રજિસ્ટ્રાર બોર્ડના સચિવ તરીકે રહેશે.

બોર્ડના અધ્યક્ષ.

૧૧. (૧) અધ્યક્ષ, બોર્ડની બેઠકોમાં અને યુનિવર્સિટીના પદવીદાન સમારંભના પ્રમુખસ્થાને રહેશે.

(૨) અધ્યક્ષ, આ અધિનિયમથી અથવા વિનિયમોથી પોતાને શોષવામાં આવે તેવી બીજી સત્તા વાપરશે અને તેવી બીજી ફરજો બજાવશે.

બોર્ડની સત્તા અને કાર્યો.

૧૨. (૧) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, બોર્ડ, યુનિવર્સિટીને લગતી બાબતોની સામાન્ય દેખરેખ, માર્ગદર્શન અને નિયંત્રણ માટે જવાબદાર ગણાશે, અને યુનિવર્સિટીની તમામ સત્તા વાપરશે અને તેને, એકેડેમિક કાઉન્સિલ અને નાણા સમિતિના કાર્યોનું પુનર્વિલોકન કરવાની સત્તા રહેશે;

(૨) પેટા-કલમ (૧)ની જોગવાઈઓને બાધ આવ્યા સિવાય, બોર્ડને, નીચેની સત્તા અને કાર્યો રહેશે:-

(૧) યુનિવર્સિટીના વહીવટને લગતી નીતિ અને કામગીરી અંગેના પ્રશ્નો પર નિર્ણયો લેવાની;

(૨) યુનિવર્સિટી ખાતે અભ્યાસક્રમો શરૂ કરવાની;

(૩) વિનિયમો કરવાની;

(૪) દરેક નાણાકીય વર્ષ માટેના યુનિવર્સિટીના વાર્ષિક અહેવાલ અને વાર્ષિક હિસાબો પર વિચારણા કરવાની અને મંજૂર કરવાની;

(૫) યુનિવર્સિટીના નાણા અને ફંડનું રોકાણ કરવાની અને નાણા સમિતિની ભલામણો પર નિર્ણયો લેવાની;

(૬) અભ્યાસક્રમો, શોધનિબંધો, પુસ્તકો, સામયિકો, અહેવાલો અને અન્ય સાહિત્ય પ્રસિધ્ધ કરવાની અથવા તેના પ્રકાશન માટે નાણા પૂરા પાડવા અને પોતે જરૂરી ગણે તેમ વખતોવખત તેનું વેચાણ કરવાની અથવા વેચાણ માટે વ્યવસ્થા કરવાની;

(૭) યુનિવર્સિટીના અધ્યાપકો અને બીજા કર્મચારીઓની જગ્યા ઉભી કરવાની અથવા નાબૂદ કરવાની;

(૮) આ અધિનિયમ હેઠળ પોતાની સત્તા વાપરવા માટે અને પોતાની ફરજો બજાવવા માટે પોતે જરૂરી ગણે તેવી સમિતિઓ નીમવાની;

(૯) યુનિવર્સિટીના નિયામક, ડીન, એકેડેમિક્સ ટ્રિસ્ટર અથવા બીજા કોઈપણ અધિકારી, કર્મચારી અથવા અધિકારીમંડળને અથવા પોતે નીમેલ કોઈ સમિતિને પોતાની કોઈ સત્તા સોંપવાની; અને

(૧૦) આ અધિનિયમ અથવા વિનિયમોથી પોતાને મળી હોય તેવી અને યુનિવર્સિટીના ઉદ્દેશો સિધ્ધ કરવા માટેની બીજી તમામ સત્તા વાપરવાની અને પોતાની પર નામેલ હોય તેવા બીજા કાર્યો બજાવવાની.

૧૩. (૧) આ કલમમાં અન્યથા જોગવાઈ કરેલ હોય તે સિવાય, બોર્ડના નામનિયુક્ત સભ્યોના હોદ્દાની મુદત, તેની નામનિયુક્તિની તારીખથી ત્રણ વર્ષની રહેશે;

બોર્ડના સભ્યોના હોદ્દાની મુદત અને ખાલી જગ્યાઓ.

(૨) હોદ્દાની રૂએ હોય તેવો કોઈ સભ્ય, પોતે જે હોદ્દાની રૂએ આવા સભ્ય તરીકે હોય તે હોદ્દો ધરાવતો હોય ત્યાં સુધી સભ્ય તરીકે ચાલુ રહેશે;

(૩) પુનઃરચનાની પહેલા અથવા ઠરાવેલી મુદતની પહેલા બોર્ડમાં ખાલી પડતી કોઈ જગા, પ્રમુખ દ્વારા બીજી કોઈપણ વ્યક્તિની નામનિયુક્તિથી ભરવામાં આવશે;

(૪) પેટા-કલમ (૩) હેઠળ નામનિયુક્ત સભ્ય, પોતે જેની જગા પર નામનિયુક્ત થાય તે સભ્યની બાકીની મુદત સુધી જ સભ્ય તરીકે ચાલુ રહી શકશે;

(૫) નિવૃત્ત થતો સભ્ય, બીજી મુદત માટે પુનઃનામનિયુક્તિને પાત્ર ગણાશે;

(૬) કોઈ સભ્ય, પ્રમુખને સંબોધીને પોતાની સહીથી આપેલ લેખિતથી, પોતાના હોદ્દા પરથી રાજીનામું આપી શકશે પણ પ્રમુખે તેનું રાજીનામું સ્વીકારેલ ન હોય ત્યાં સુધી તે પોતાના હોદ્દા પર ચાલુ રહેશે.

એકેડેમિક કાઉન્સિલ.

૧૪. (૧) યુનિવર્સિટીની એકેડેમિક કાઉન્સિલ નીચેના સભ્યોની બનશે :-

(૧) યુનિવર્સિટીના નિયામક, જે હોદ્દાની રૂએ એકેડેમિક કાઉન્સિલના અધ્યક્ષ ગણાશે;

(૨) બોર્ડ નામનિયુક્ત કરવાના બે શિક્ષણ શાસ્ત્રીઓ અથવા વ્યાવસાયિકો;

(૩) વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી ક્ષેત્રમાંથી, નિયામકે નામનિયુક્ત કરવાના બહારના બે શિક્ષણશાસ્ત્રીઓ અથવા વ્યાવસાયિકો;

(૪) નિયામકે વારાફરતી નામનિયુક્ત કરવાના, યુનિવર્સિટીના બે ડીન;

(૫) યુનિવર્સિટીની દરેક વિદ્યાશાખામાંથી, નિયામકે વારાફરતી નામનિયુક્ત કરવાના એક પ્રાધ્યાપક; અને

(૬) એક્ઝિક્યુટિવ રજિસ્ટ્રાર, જે કાઉન્સિલના બિન-સભ્ય સચિવ ગણાશે.

(૨) હોદ્દાની રૂએ હોય તે સિવાયના સભ્યોના હોદ્દાની મુદત ત્રણ વર્ષની રહેશે.

એકેડેમિક
કાઉન્સિલની સત્તા
અને કાર્યો.

૧૫. આ અધિનિયમ અને વિનિયમોની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, યુનિવર્સિટીની એકેડેમિક કાઉન્સિલને,

(૧) યુનિવર્સિટીની શૈક્ષણિક નીતિઓ ઉપર નિયંત્રણ સામવાની અને સામાન્ય નિયમન કરવાની સત્તા રહેશે અને તે, યુનિવર્સિટીના પ્રશિક્ષણ, શિક્ષણ અને મૂલ્યાંકનના ધોરણો જાળવવા અને તેના સુધારા માટે જવાબદાર રહેશે;

(૨) આપસૂઝથી અથવા યુનિવર્સિટીની વિદ્યારાખા અથવા બોર્ડે પૂછાણ માટે મોકલેલ સામાન્ય શૈક્ષણિક હિતને લગતી બાબતો પર વિચારણા કરવાની અને તેના પર ચોક્કસ પ્રતિભા લેવાની સત્તા રહેશે;

(૩) વિદ્યાર્થીઓની શિસ્ત સહિત યુનિવર્સિટીની શૈક્ષણિક કામગીરીને લગતા આ અધિનિયમ સાથે સુસંગત હોય તેવા વિનિયમો અંગે બોર્ડને બલામણ કરવાની સત્તા રહેશે; અને

(૪) વિનિયમોથી મળે તેવી અથવા તેના પર નોખવામાં આવે બીજી સત્તા વાપરવાની અને તેવી બીજી ફરજો બજાવવાની સત્તા રહેશે.

૧૬. (૧) નાણા સમિતિ નીચેના સભ્યોની બનેલી રહેશે. :-

નાણા સમિતિ.

(૧) યુનિવર્સિટીના નિયામક જે હોદ્દાની રૂએ, સમિતિના અધ્યક્ષ બજાશે;

(૨) પ્રમુખ નામનિયુક્ત કરવાના બોર્ડના એક સભ્ય;

(૩) નિયામકે વારાકરતી નામનિયુક્ત કરવાના યુનિવર્સિટીના એક હોદ્દા;

(૪) પ્રમુખ નામનિયુક્ત કરવાના એક તજજ્ઞ; અને

(૫) એક્ઝિક્યુટિવ રજિસ્ટ્રાર, સમિતિના બિન-સભ્ય સચિવ બજાશે.

(૨) હોદ્દાની રૂએ હોય તે સિવાયના સભ્યોના હોદ્દાની મુદત ત્રણ વર્ષની રહેશે.

૧૭. આ અધિનિયમની બીજી જોગવાઈઓને અર્થીન રહીને, નાણા સમિતિ નીચેની સત્તા વાપરશે અને નીચેના કાર્યો બજાવશે :-

નાણા
સમિતિની
સત્તા અને
કાર્યો.

(૧) યુનિવર્સિટીના વાર્ષિક હિસાબો અને વાર્ષિક બજેટ અટાજ ચકાસવાની અને બોર્ડને તેની પર સલાહ આપવી;

(૨) યુનિવર્સિટીની નાણાકીય સ્થિતિનું વખતોવખત પુનર્વિલોકન કરવું;

(૩) યુનિવર્સિટીનો તમામ નાણાકીય નીતિ પર બોર્ડને બલામણ કરવી;

(૪) ફંડો ફિન્સ કરવા, બાબત અને ખર્ચને લગતી તમામ ફરજિયાતો પર બોર્ડને બલામણ કરવી;

(૫) વધારાના ફંડના એકલા માટે માગદારશિક્ષાઓ પૂર્ણ પાડવી;

(દ) જેના માટે બજેટમાં કોઈ જોગવાઈ ન કરેલ હોય તેવા ખર્ચ અથવા બજેટમાં જોગવાઈ કરેલ રકમથી વધારે કરવામાં આવેલ હોય તેવા ખર્ચની તમામ દરખાસ્તો પર બોર્ડને ભલામણ કરવી; અને

(૭) પગાર-ધોરણમાં સુધારા, પગાર-ધોરણ ઊંચું લાવવાને લગતી અને બોર્ડ સમક્ષ મૂકવામાં આવે તે પહેલાં બજેટમાં સમાવિષ્ટ ન કરેલ હોય તેવી બાબતોને લગતી તમામ દરખાસ્તો ચકાસવી; અને

(૮) વિનિયમોથી પોતાને સોંપવામાં આવે તેવી બીજી સત્તા વાપરવી અને પોતાની પર નાખવામાં આવે તેવા બીજા કાર્યો બજાવવા.

નિયામક.

૧૮. (ક) બોર્ડ, નીચેના સભ્યોથી બનેલી સમિતિએ વખતોવખત ભલામણ કરેલ નામોની પેનલમાંથી, નિયામકની નિમણૂક કરશે. :-

(૧) પ્રમુખે નામનિયુક્ત કરવાના એક નામાંકિત ટેકનોલોજિસ્ટ;

(૨) પ્રમુખે નામનિયુક્ત કરવાના એક નામાંકિત શિક્ષણશાસ્ત્રી; અને

(૩) પ્રમુખે નામનિયુક્ત કરવાના બોર્ડના એક સભ્ય;

(ખ) પ્રમુખ, એક સભ્યને સમિતિના અધ્યક્ષ તરીકે મુકરર કરશે;

(ગ) બોર્ડ, નિયામકના હોદ્દાની મુદત, પાંચ વર્ષથી વધુ ન હોય તેટલી નક્કી કરશે;

(ઘ) પેટા-કલમ (૧)ના ખંડો (ક) અને (ગ)માં ગમે તે મજકૂર હોય તેમ છતાં, આ અધિનિયમના આરંભે હોદ્દો ધરાવતા યુનિવર્સિટીના નિયામકને, પ્રથમ નિયામક તરીકે નીમેલ હોય તેમ ગણાશે.

(ચ) નિયામકનો હોદ્દો ખાલી પડે અને આ કલમના ખંડો (ક) અને (ગ) ની જોગવાઈઓ અનુસાર અનુકૂળતાથી અને સત્વરે ભરી શકાય તેમ ન હોય તો અને તેમાં કોઈ તાકીદની બાબત હોય તો પ્રમુખ, બોર્ડ સાથે વિચારવિનિમય કરીને, કોઈ યોગ્ય વ્યક્તિને નિયામક તરીકે નીમી શકશે અને તે જગ્યા, એક વર્ષથી વધુ ન હોય તેટલી મુદત સુધી વખતોવખત લંબાવી શકશે;

(છ) નિયામકના પગાર, ભથ્થા, રજા, પેન્શન અને પ્રોવિડન્ટ ફંડ સહિત સેવાની શરતો બોર્ડ દ્વારા ઠરાવવામાં આવે તેવા શહેરો અને એવી રીતે ઠરાવવામાં ન આવે ત્યાં સુધી પ્રમુખ દ્વારા નક્કી કરવામાં આવશે.

નિયામકની સત્તા
અને કાર્યો.

૧૯. (૧) નિયામક યુનિવર્સિટીના મુખ્ય કારોબારી અને એકેડેમિક અધિકારી ગણાશે. તે એકેડેમિક કાઉન્સિલ અને નાણા સમિતિની બેઠકોનું પ્રમુખસ્થાન લેશે.

(૨) પેટા-કલમ (૧)માં જોગવાઈની વ્યાપકતાને બાધ આવ્યા સિવાય, નિયામક-

(૧) યુનિવર્સિટીના કામકાજ પર સામાન્ય દેખરેખ અને નિયંત્રણ રાખશે;

(૨) યુનિવર્સિટીના અધિકારીમંડળોના નિર્ણયોનું અમલીકરણ સુનિશ્ચિત કરશે;

(૩) યુનિવર્સિટીમાં પ્રશિક્ષણ આપવાની અને શિસ્ત જાળવવાને લગતી કામગીરી માટે જવાબદાર ગણાશે.

(૪) આ અધિનિયમ અથવા વિનિયમો હેઠળ અથવા બોર્ડ અથવા યથાપ્રસંગ, પ્રમુખ દ્વારા પોતાને સોંપવામાં આવે તેવી બીજી સત્તા વાપરશે અને તેવી બીજી ફરજો બજાવશે.

(૩) જેમાં તાત્કાલિક પગલાં લેવા જરૂરી હોય તેવી કોઈ તાકીદની બાબત હોય અને આ અધિનિયમ હેઠળ તેની તજવીજ કરવાની સત્તા જેને આપેલ હોય તે અધ્યક્ષ અથવા જે બાબતની યુનિવર્સિટીના અધિકારીમંડળ અથવા મંડળ દ્વારા તેની તાત્કાલિક તજવીજ કરી શકાય તેમ ન હોય તો, નિયામક, પોતે ઉચિત ગણે તેવા પગલાં લઈ શકશે અને આવી બાબતની સામાન્ય ક્રમમાં જેણે તજવીજ કરી હોત તે અધ્યક્ષ અથવા યુનિવર્સિટીના અધિકારીમંડળ અથવા મંડળને, પોતે લીધેલ પગલાંનો રિપોર્ટ જ જાણ કરશે :

પરંતુ આવા કોઈ અધિકારીમંડળ અથવા બીજા મંડળનો એવો અભિપ્રાય હોય કે નિયામકે આવા પગલાં લેવા જોઈતા નહોતા, તો તે, આવી બાબત પૂછાણ માટે અધ્યક્ષને મોકલી આપશે જે, નિયામકે લીધેલ પગલાંને બહાલી આપી શકશે અથવા રદ કરી શકશે અને તેમ થયે, તે અમલમાં હોતા બંધ થશે અથવા પોતે યોગ્ય ગણે તે રીતે તેમાં ફેરફાર કરી શકશે અથવા યથાપ્રસંગ, એવા ફેરફાર કરેલા સ્વરૂપમાં જ તે અમલમાં રહેશે; તેમ છતાં, એવો કોઈ ફેરફાર થવાથી અથવા તે રદ થવાથી અગાઉ કરેલા કોઈપણ કાર્યની કાયદેસરતાને બાધ આવશે નહિ.

(૪) નિયામકે પેટા-કલમ (૩) હેઠળની સત્તા વાપરવામાં કોઈ વ્યક્તિની નિમણૂકનો સમાવેશ થતો હોય તો આ અધિનિયમ અને વિનિયમોની જોગવાઈ અનુસાર આવી નિમણૂક મંજૂર કરવા માટે સત્તા સોંપેલ સક્ષમ અધિકારીમંડળે, નિયામકના હુકમની તારીખથી છ મહિનાથી મોડું ન હોય તેટલા સમયની અંદર આવી નિમણૂકને બહાલી આપવી જોઈશે, અન્યથા તે નિમણૂક, નિયામકના હુકમથી તારીખથી છ મહિનાની મુદત પૂરી થયે અમલમાં હોતી બંધ થશે.

૨૦. (૧) યુનિવર્સિટી, વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવી રીતે અને તેવી બોલીઓ અને શરતોએ એકિઝક્યુટિવ રજિસ્ટ્રારની નિમણૂક કરશે.

એકિઝક્યુટિવ
રજિસ્ટ્રાર.

(૨) એકિઝક્યુટિવ રજિસ્ટ્રાર, નીચે પ્રમાણેની સત્તા વાપરશે અને નીચેની ફરજો બજાવશે :-

(૧) તે, યુનિવર્સિટીના રેકર્ડ, સામાન્ય સીલ, ફંડની કસ્ટડી અને યુનિવર્સિટીની એવી બીજી મિલકત માટે જવાબદાર ગણાશે.

(૨) તે, પોતાના કામકાજના સંચાલન માટે જરૂરી હોય તેવી તમામ ગાહિતી, યુનિવર્સિટીના બોર્ડ અને બીજા અધિકારીમંડળો સમક્ષ મૂકશે.

(૩) તે, પોતાના કામકાજનો યોગ્ય રીતે નિકાલ કરવા માટે નિયામકને જવાબદાર ગણાશે.

(૪) તે, નિયામકના નિયંત્રણને અધીન રહીને, યુનિવર્સિટીના વહીવટ અને સેવાઓ માટે જવાબદાર ગણાશે અને પરીક્ષાઓ યોજશે અને તે માટેની જરૂરી તમામ વ્યવસ્થા કરશે અને તેને સંકળાયેલ તમામ પ્રક્રિયાની અમલબજવણી માટે જવાબદાર ગણાશે.

(૫) તે, યુનિવર્સિટી વતી તમામ દસ્તાવેજોને પ્રમાણિત કરશે અને તેનો અમલ કરશે.

(૬) તે, આ અધિનિયમ, વિનિયમો હેઠળ તેને સોંપવામાં આવે તેવી અથવા બોર્ડ અથવા નિયામક દ્વારા તેને સોંપવામાં આવે તેવી બીજી સત્તાઓ વાપરશે અને તેવી બીજી કરજો બજાવશે.

૨૧. (૧) નિયામક, બોર્ડના અધ્યક્ષની મંજૂરીથી, યુનિવર્સિટીની વિદ્યારાજાઓનાં અને યુનિવર્સિટીના ડીનની નિમણૂક કરશે;

(૨) ડીન, યુનિવર્સિટીના શૈક્ષણિક અને અન્ય કામકાજની વ્યવસ્થામાં નિયામકને મદદ કરશે અને તેઓ, વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવી અથવા નિયામક તેમને સોંપે તેવી બીજી સત્તાઓ વાપરશે અને તેવા બીજા કાર્યો બજાવશે.

યુનિવર્સિટીનું કાયમી ફેણગી ફંડ.

૨૨. ટ્રસ્ટે, યુનિવર્સિટીની કામગીરીના નિકાલ માટે દસ કરોડ રૂપિયાની રકમનું અથવા યુનિવર્સિટીની કામગીરીને લગતા ત્રણ વર્ષ સુધીના પૂરેપૂરા ખર્ચને પહોંચી વળવા માટે જરૂરી હોય તેટલી રકમના કાયમી ફેણગી ફંડના નામે ઓળખાતા ફંડો, કેન્દ્ર અથવા રાજ્ય સરકારે બહાર પાડેલ અથવા તેણે બાવયરી આપેલ હોય તેવી લાંબાગાળાના વ્યાજવાળી જામીનગીરીઓમાં ત્રણ વર્ષ માટે મુકવા જાહેરશે. ટ્રસ્ટ તેની સાથે સંકળાયેલ હોતું બંધ લેણું અને ત્રણ વર્ષ માટેનું કામગીરી ખર્ચને પહોંચી વળ્યા પછી, કાયમી ફેણગી ફંડમાંથી કોઈ પણ વપરાયેલ સિલક હોય તો તે ટ્રસ્ટને પરત ચૂકવવી જાહેરશે.

યુનિવર્સિટીને શુકલગી આપના

૨૩. ટ્રસ્ટ, યુનિવર્સિટીને આ અધિનિયમ હેઠળની તેની સત્તાઓ વાપરવા અને તેના કાર્યોના નિકાલ માટે પોતાને જરૂરી તક તેટલી લાંબાગાળાની આપવા અને તેવી રીતે કાર્યોનું અમલ કરવાનું.

યુનિવર્સિટીનું ફંડ

૨૪. (૧) યુનિવર્સિટીના પોતાના ફંડો અને ફંડોના સંચાલન અંગે

(૧) ટ્રસ્ટે આ નિયમનું અમલ કરશે.

(૨) યુનિવર્સિટીને મળેલ તમામ ફી અને બીજા ચાર્જ;

(૩) અનુદાન સહાય, લોન, બક્ષિસો, દાન, સખાવતો, વસિયતો અથવા તબદીલીઓથી યુનિવર્સિટીને મળેલ તમામ નાણાં ;

(૪) યુનિવર્સિટીના પુરસ્કૃત હોદ્દાઓ, અધ્યેતાવૃત્તિ અને આંતરમાળખાકીય સવલતો સ્થાપવા માટે યુનિવર્સિટી અને ઉદ્યોગ વચ્ચે કરવામાં આવેલ મેમોરેન્ડમ ઓફ અન્ડરસ્ટેન્ડિંગની જોગવાઈ અનુસાર સહયોગી ઉદ્યોગ તરફથી યુનિવર્સિટીને મળેલ તમામ નાણાં; અને

(૫) બીજા કોઈ રીતે અથવા બીજા કોઈ સ્ત્રોતમાંથી યુનિવર્સિટીને મળેલ તમામ નાણાં .

(૨) યુનિવર્સિટીના તમામ ફંડ, નાણા સમિતિની ભલામણ ઉપરથી બોર્ડ નક્કી કરે તેવી ભેંકમાં અને તેવી રીતે જમા કરવા જોઈશે અથવા રોકવા જોઈશે.

(૩) યુનિવર્સિટીના ફંડનો ઉપયોગ, તેણે તેની સત્તાઓ વાપરતા અને તેના કાર્યોનો નિકાલ કરવામાં વહેરેલ ખર્ચ સહિત યુનિવર્સિટીના ખર્ચ માટે કરવો જોઈશે.

હિસાબો અને
ઓડિટ,

૨૫. (૧) યુનિવર્સિટીએ, યોગ્ય હિસાબો રાખવા અને બીજા સંબંધિત રેકર્ડ નિભાવવા જોઈશે અને વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં અને તેવી રીતે આવક અને ખર્ચનો હિસાબ અને સરવૈયા સહિત હિસાબનું વાર્ષિક પત્રક તૈયાર કરવું જોઈશે.

(૨) યુનિવર્સિટીએ આંતરિક તપાસ અને સિલકની એક યોગ્ય પદ્ધતિ અપનાવવી જોઈશે અને વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તે રીતે તેના નાણા, હિસાબ અને ઓડિટના કાર્યોના નિકાલ ઉપર નિયંત્રણ રાખવું જોઈશે.

સન
૧૯૪૮નો
૨૭મો.

(૩) યુનિવર્સિટીના હિસાબોનું ઓડિટ, બોર્ડ નીમે તેવા, ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ અધિનિયમ, ૧૯૪૮માં વ્યાખ્યા કર્યા પ્રમાણેના ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ અથવા ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટની પેઢી હોય તેવા કાયદામાન્ય ઓડિટર દ્વારા વર્ષમાં ઓછામાં ઓછી એક વાર કરાવવું જોઈશે.

(૪) એવી રીતે નીમાયેલ પેઢી અથવા વ્યક્તિ આ અર્થે અધિકૃત કરેલી બીજી કોઈપણ વ્યક્તિએ, પ્રમાણિત કર્યા મુજબના યુનિવર્સિટીના હિસાબો, તેની ઉપરના ઓડિટના અહેવાલ સાથે બોર્ડ, સમક્ષ મૂકવા જોઈશે અને બોર્ડ તેના સંબંધમાં તેને યોગ્ય લાગે તેવી સૂચનાઓ યુનિવર્સિટીને આપશે અને યુનિવર્સિટીએ તેવી સૂચનાઓનું પાલન કરવું જોઈશે.

(૫) હિસાબોના તમામ ચોપડાના સમવર્તી ઓડિટ સુનિશ્ચિત કરવા માટે યુનિવર્સિટીના હિસાબોનું ઓડિટ, બોર્ડ નીમેલ ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ અથવા ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટની પેઢી હોય તેવા આંતરિક ઓડિટર દ્વારા કરાવવું જોઈશે અને પુનર્વિલોકન માટે એવા મુદતી આંતરિક ઓડિટના અહેવાલો, બોર્ડ સમક્ષ મૂકવા જોઈશે.

(દ) યુનિવર્સિટીએ, અગાઉના વર્ષ દરમિયાનની તેની પ્રવૃત્તિઓનો અહેવાલ દર વર્ષે તૈયાર કરવો જોઈશે અને વાર્ષિક અહેવાલના સ્વરૂપમાં તેને બોર્ડ સમક્ષ પુનર્વિલોકન અને મંજૂરી માટે રજૂ કરવો જોઈશે.

૨૬. (૧) યુનિવર્સિટીએ, બોર્ડની મંજૂરીથી, પોતાના અધિકારીઓ, અધ્યાપકો અને અન્ય કર્મચારીઓના લાભ માટે, વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવી રીતે અને તેવી શરતોને અધીન રહીને, પોતે યોગ્ય ગણે તેવી પેન્શન, પ્રોવિડન્ટ ફંડ અને વીમાની યોજનાઓ ઘડવી જોઈશે અને મંડળો, સંસ્થાઓ, ફંડ, ટ્રસ્ટની સ્થાપનામાં અને યુનિવર્સિટીના સ્ટાફ અને વિદ્યાર્થીઓના લાભાર્થે ગણતરી કરેલ દસ્તાવેજોમાં સહાય અને ટેકો પણ આપવો જોઈશે;

પેન્શન અને પ્રોવિડન્ટ ફંડ.

સન ૧૯૨૫નો
૧૯મો.

(૨) એવી રીતે કોઈ પ્રોવિડન્ટ ફંડની રચના કરવામાં આવેલ ત્યારે પ્રોવિડન્ટ ફંડ અધિનિયમ, ૧૯૨૫ની જોગવાઈઓ એવા ફંડને, જાણે કે તે સરકારી પ્રોવિડન્ટ ફંડ હોય તેમ લાગુ પડશે.

૨૭. આ અધિનિયમ હેઠળ અથવા વિનિયમોથી રચાયેલ બોર્ડ અથવા યુનિવર્સિટીના કોઈ અધિકારીમંડળ અથવા કોઈ સમિતિના કોઈ કાર્ય અથવા કાર્યવાહી સામે યુનિવર્સિટીના બોર્ડ, અધિકારીમંડળ અથવા સમિતિની કોઈ જગા ખાલી હોવાને અથવા તેની રચનામાં ખામી હોવાના આધાર માત્રથી વાંધો ઉઠાવી શકાશે નહિ.

જગાઓ ખાલી હોવાના કારણે કાર્યો અને કાર્યવાહીઓ અમાન્ય ઠરશે નહિ.

૨૮. તે સમયે અમલમાં હોય તેવા કોઈ કાયદામાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, યુનિવર્સિટીને, બોર્ડ મંજૂર કરે તેવી પદવીઓ, ડિપ્લોમા એનાયત કરવાની અને પ્રમાણપત્રો આપવાની અને માનદ પદવીઓ અને બીજી શૈક્ષણિક વિશિષ્ટમાન અને પદ આપવાની સત્તા રહેશે.

યુનિવર્સિટી દ્વારા પદવીઓ, ડિપ્લોમા આપવા બાબત અને પ્રમાણપત્રો એનાયત કરવા બાબત.

પત્રકો અને માહિતી.

૨૯. યુનિવર્સિટીએ, રાજ્ય સરકાર, યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ કમિશન અને બીજા વૈધાનિક સત્તામંડળોને, વખતોવખત ફરમાવવામાં આવે તેવા અહેવાલો, પત્રકો, નિવેદનો અને બીજી માહિતી મોકલવી જોઈશે.

ટ્રસ્ટનું વિસર્જન થયે
યુનિવર્સિટીના વહીવટ બાબત.

૩૦. ટ્રસ્ટે, પોતાના વિસર્જનના ઈરાદા અંગે રાજ્ય સરકારને છ મહિનાથી ઓછી ન હોય તેટલી મુદતની નોટિસ આપવી જોઈશે. ટ્રસ્ટ તરફથી કોઈ નોટિસ મળ્યે, રાજ્ય સરકારે, ટ્રસ્ટના વિસર્જનની તારીખથી અને યુનિવર્સિટીના નિયમિત અભ્યાસક્રમોમાં વિદ્યાર્થીઓની છેલ્લી બેચ તેમનો અભ્યાસક્રમ પૂરો કરે ત્યાં સુધી યુનિવર્સિટીના વહીવટ માટેની ગોઠવણ કરવી જોઈશે. તેનો હવાલો લીધેલ હોય તે સમયગાળા દરમિયાન યુનિવર્સિટીના વહીવટ માટેનું ખર્ચ, યુનિવર્સિટીના કાયમી દેણગી ફંડમાંથી ભરપાઈ કરવું જોઈશે. ટ્રસ્ટનું વિસર્જન થયે, આ ફંડ ડોર્પરા ફંડના સ્વરૂપમાં રહેશે.

રાજ્ય સરકારની સત્તા.

૩૧. રાજ્ય સરકારને, આ અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ કરેલા વિનિયમો અને તે સમયે અમલમાં હોય તેવા કોઈ કાયદાની જોગવાઈઓ હેઠળ વખતોવખત યુનિવર્સિટીએ અનુસરવા જરૂરી લાગે તેવા આદેશો આપવાની સત્તાઓ રહેશે.

વિનિયમો.

૩૨. (૧) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, બોર્ડને તેનામાં નિહિત થયેલ બીજી સત્તા ઉપરાંત યુનિવર્સિટીના વહીવટ અને સંચાલનને લગતી બાબતો માટે જોગવાઈ કરવા વિનિયમો કરવાની સત્તા રહેશે.

(૨) ખાસ કરીને અને પૂર્વવર્તી સત્તાઓની વ્યાપકતાને બાધ આવ્યા સિવાય, એવા વિનિયમોથી નીચેની તમામ અથવા તે પૈકીની કોઈપણ બાબત માટે જોગવાઈ કરી શકાશે :--

(૧) બોર્ડની પ્રથમ બેઠક સિવાય, યુનિવર્સિટીના અધિકારીમંડળોની બેઠકો બોલાવવા અને યોજવા બાબત, અને એવી બેઠકોના કોરમ અને કામકાજના સંચાલન બાબત;

(૨) યુનિવર્સિટીના બોર્ડના પ્રમુખે વાપરવાની સત્તા અને નિકાલ કરવાના કાર્યો બાબત;

(૩) આ અધિનિયમ હેઠળ સ્થપાયેલ યુનિવર્સિટીના અધિકારીમંડળો, મંડળો અને બીજી સમિતિઓની રચના, સત્તા અને ફરજો બાબત, એવા અધિકારીમંડળોના સભ્યપદ માટેની લાયકાતો અને ગેરલાયકાતો બાબત, સભ્યપદના હોદ્દાની મુદત, તેના સભ્યોની નિમણૂક અને રૂખસદ બાબત અને તેની સાથે સંકળાયેલ બીજી બાબતો;

(૪) કામકાજના સંચાલનમાં, સત્તા વાપરવામાં અને કાર્યોનો નિકાલ કરવામાં, આ અધિનિયમ હેઠળ અથવા વિનિયમોથી રચાયેલ બોર્ડ અને કોઈ સમિતિએ અથવા અન્ય મંડળે અનુસરવાની કાર્યરીતિ બાબત;

(૫) અભ્યાસક્રમો નક્કી કરવા (સ્થાપવા) અને વિદ્યાર્થીઓને પ્રવેશ આપવામાં અનુસરવાની કાર્યરીતિ અને માપદંડ બાબત;

(૬) યુનિવર્સિટીમાં શિસ્ત સુદૃઢ બનાવવા માટે અનુસરવાની કાર્યરીતિ બાબત;

(૭) યુનિવર્સિટીના મિલકતોના સંચાલન બાબત;

(૮) યુનિવર્સિટી દ્વારા આપવામાં અથવા એનાયત કરવામાં આવે એવી પદવી, ડિપ્લોમા, પ્રમાણપત્રો અને બીજા શૈક્ષણિક વિશિષ્ટમાન અને ઈલ્કાબો બાબત અને આવી કોઈપણ પદવી, ડિપ્લોમા, પ્રમાણપત્ર અને બીજા શૈક્ષણિક વિશિષ્ટમાન અને ઈલ્કાબો અને તેની જરૂરિયાતો બાબત;

(૯) પરીક્ષકોના હોદ્દાની મુદત અને તેમની નિમણૂક સહિત પરીક્ષાઓના સંચાલન બાબત;

(૧૦) યુનિવર્સિટીના પ્રાધ્યાપકો, સહપ્રાધ્યાપકો, મદદનીશ પ્રાધ્યાપકો, રીડર, વ્યાખ્યાતાની અથવા તેને સમકક્ષ શૈક્ષણિક હોદ્દા અથવા જગા, અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓની જગા ઉભી કરવા બાબત અને તે માટે જરૂરી લાયકાતો સહિત એવી જગાઓ ઉપર વ્યક્તિઓની નિમણૂક કરવા બાબત;

(૧૧) તેણે પૂરા પાડેલ અભ્યાસક્રમો, તાલીમ, સવલતો અને સેવાઓ માટે યુનિવર્સિટીને ચૂકવવામાં આવે એવી ફી અને બીજા ચાર્જ બાબત;

(૧૨) યુનિવર્સિટીના અધિકારીઓ, અધ્યાપકો અને બીજા કર્મચારીઓના લાભ માટે વીમો, પેન્શન અને પ્રોવિડન્ટ ફંડ અને એવી અન્ય યોજનાઓની રચના માટેની રીત અને શરતો બાબત;

(૧૩) બીજી સંસ્થાઓ સાથેના યુનિવર્સિટીના જોડાણ માટે લાગુ પડતી બોલીઓ અને શરતો બાબત;

(૧૪) બજેટના અંદાજો તૈયાર કરવા અને હિસાબો રાખવા બાબત;

(૧૫) યુનિવર્સિટીએ અથવા યુનિવર્સિટી વતી કરેલ કરારો અથવા સમજૂતીનું પાલન કરવાની રીત બાબત;

(૧૬) યુનિવર્સિટીના અધિકારીઓ અને સ્ટાફની નિમણૂક માટે વર્ગીકરણ અને કાર્યરીતિ બાબત;

(૧૭) યુનિવર્સિટીના નિયામક, બીજા અધિકારીઓ, અધ્યાપકો અને કર્મચારીઓની નિમણૂકની બોલીઓ અને સેવાની મુદત, પગાર અને ભથ્થા, કરારજન્ય સેવાઓ, શિસ્તના નિયમો અને બીજી શરતો બાબત;

(૧૮) યુનિવર્સિટીના અધિકારીઓ અને સ્ટાફની પ્રતિનિધિયુક્તિનું નિયમન કરતી બોલીઓ અને શરતો બાબત;

(૧૯) યુનિવર્સિટીના નિયામક અને બીજા અધિકારીઓ, અધ્યાપકો અને કર્મચારીઓની સત્તા અને ફરજો બાબત;

(૨૦) અધ્યેતાવૃત્તિ, છાત્રવૃત્તિ, વૃત્તિકા (સ્ટાઇપેન્ડસ), ચંદ્રકો અને પારિતોષિકોનું નિયમન કરતી બોલીઓ અને શરતો બાબત;

(૨૧) બોર્ડના હુકમો અને નિર્ણયોના પ્રમાણીકરણ બાબત;

(૨૨) છાત્રાલયો અને નિવાસોના ઓરડા અને તેમાં શિસ્તવિષયક નિયંત્રણ સહિતની તેને લગતી બાબતો; અને

(૨૩) આ અધિનિયમથી ઠરાવવાની હોય અથવા વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવી બીજી કોઈપણ બાબત.

આરંભ વખતે
મુદ્દેલીઓ દૂર કરવા
બાબત.

૩૩. યુનિવર્સિટીની સ્થાપનાના સંબંધમાં અથવા યુનિવર્સિટીના કોઈ અધિકારીમંડળની પહેલી બેઠકના સંબંધમાં અથવા અન્યથા આ અધિનિયમ અને વિનિયમોની જોગવાઈઓનો પ્રથમ અમલ કરતી વખતે, કોઈ મુદ્દેલી ઉભી થાય તો, યુનિવર્સિટીના પ્રમુખ, યુનિવર્સિટીના

તમામ અધિકારીમંડળોની રચના કરેલ હોય તે પહેલાં કોઈપણ સમયે, મુશ્કેલી દૂર કરવાના હેતુ માટે, હુકમથી કોઈ નિમણૂક કરી શકશે અથવા પોતાને જરૂરી અથવા ઇષ્ટ જણાય તેવા આ અધિનિયમ અને વિનિયમોની જોગવાઈઓ સાથે સુસંગત હોય તેટલે સુધી કોઈપણ કૃત્ય કરી શકશે અને આવા દરેક હુકમથી, જાણે કે આ અધિનિયમ અને વિનિયમોમાં જોગવાઈ કરેલી રીતે આવી નિમણૂક કરેલ હોય અથવા આવું પગલું લીધેલ હોય તેમ અમલમાં આવશે :

પરંતુ એવો કોઈ હુકમ કરતા પહેલાં, પ્રમુખે, નિયામક અને રચાયેલ હોય તેવા યુનિવર્સિટીના ઉચિત અધિકારીમંડળનો અભિપ્રાય જાણી શકશે અને તેને વિચારણામાં લઈ શકશે.

વચગાળાની
જોગવાઈઓ.

૩૪. આ અધિનિયમમાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં,--

(૧) નિયામક, પ્રમુખની પૂર્વમંજૂરીથી અને ફંડની ઉપલબ્ધતાને અધીન રહીને, આ અધિનિયમ અને વિનિયમોની જોગવાઈઓ અમલમાં લાવવાના હેતુ માટે, યુનિવર્સિટીના તમામ કાર્યો અથવા તેમાંનું કોઈ કાર્ય બજાવી શકશે અને તે હેતુ માટે આવું કોઈ અધિકારીમંડળ આ અધિનિયમ અને વિનિયમોથી જોગવાઈ કરેલી રીતે અસ્તિત્વમાં આવે નહિ ત્યાં સુધી, આ અધિનિયમથી અથવા વિનિયમોથી જે કોઈ સત્તા અથવા ફરજો યુનિવર્સિટીના કોઈ અધિકારીમંડળે વાપરવાની હોય અથવા બજાવવાની હોય તેવી કોઈ સત્તા વાપરી શકશે અથવા કોઈપણ ફરજ બજાવી શકશે.

(૨) આ અધિનિયમની આરંભની તરત પહેલાં એવી રીતે કાર્ય કરતું ઇન્સ્ટીટ્યુટનું બોર્ડ, આ અધિનિયમ હેઠળ યુનિવર્સિટી માટે બોર્ડ રચવામાં નહિ આવે ત્યાં સુધી એવી રીતે કાર્ય કરવાનું ચાલુ રાખશે, પરંતુ આ અધિનિયમ હેઠળ બોર્ડની રચના થયે, એવી રચના પહેલાં, હોદ્દો ધરાવતા બોર્ડના સભ્યો હોદ્દો ધરાવતા બંધ થશે.

(૩) આ અધિનિયમની આરંભની તરત પહેલાં, એવી રીતે કાર્ય કરતી ઇન્સ્ટીટ્યુટની એકેડેમિક કાઉન્સિલ, યુનિવર્સિટી માટે આ અધિનિયમ હેઠળ એકેડેમિક કાઉન્સિલની રચના કરવામાં આવે નહિ ત્યાં સુધી, એવી રીતે કાર્ય કરવાનું ચાલુ રાખશે. પરંતુ આ અધિનિયમ હેઠળ એકેડેમિક કાઉન્સિલની રચના થયે, એવી રચના પહેલાં હોદ્દો ધરાવતા એકેડેમિક કાઉન્સિલના સભ્યો હોદ્દો ધરાવતા બંધ થશે.

(૪) આ અધિનિયમની આરંભની તરત પહેલાં, એવી રીતે કાર્ય કરતી ઇન્સ્ટીટ્યુટની નાણા સમિતિ, આ અધિનિયમ હેઠળ યુનિવર્સિટી માટે, નાણા સમિતિ રચવામાં નહિ આવે ત્યાં સુધી એવી રીતે કાર્ય કરવાનું ચાલુ રાખશે, પરંતુ આ અધિનિયમ હેઠળ નાણા સમિતિની રચના થયે, એવી રચના પહેલાં, હોદ્દો ધરાવતા નાણા સમિતિના સભ્યો હોદ્દો ધરાવતા બંધ થશે.

(૫) આ અધિનિયમ હેઠળ, યુનિવર્સિટીના પ્રથમ વિનિયમો કરવામાં આવે નહિ ત્યાં સુધી, આ અધિનિયમના આરંભની તરત પહેલાં અમલી, બોર્ડ માન્ય કરેલ નિરમા એજ્યુકેશન એન્ડ રિસર્ચ ફાઉન્ડેશન, અમદાવાદના વિદ્યમાન નિયમો અને વિનિયમો, તે આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ સાથે અસંગત ન હોય તેટલે સુધી, યુનિવર્સિટીને લાગુ પડવાનું ચાલુ રહેશે.

૩૫. આ અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ કરેલા કોઈ વિનિયમો અનુસાર શુધ્ધબુધ્ધિથી કાર્યપ્રતિષ્ઠા કરેલા અથવા કરવાનું અભિપ્રેત હોય તેવા કોઈ કાર્યના સંબંધમાં, યુનિવર્સિટીના કોઈ નિયામક, અધિકારીમંડળો અથવા અધિકારીઓ અથવા અન્ય કોઈ વ્યક્તિ સામે કોઈ દાવો, ફોજદારી કામ અથવા બીજી કાનૂની કાર્યવાહી થઈ શકશે નહિ અને કોઈ નુકસાની બદલ યુનિવર્સિટી પાસેથી કોઈ દાવો કરી શકાશે નહિ.

ઉદ્દેશો અને કારણો

ગુજરાત રાજ્યમાં, વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજીના ક્ષેત્રમાં આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરનું સંગીન આંતરમાળખું ઊભું કરવા અને વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી માટેની રાષ્ટ્રીય યોજનાને ફળદાયી બનાવવા માટે સક્રિય સહયોગની યથાર્થ જરૂરિયાત વણા લાંબા સમયથી અનુભવાઈ રહી હતી. આજના ટેકનોલોજીકલ વિશ્વમાં પરિવર્તનનો દર અત્યંત ઝડપી છે અને ટેકનોલોજીકલને લગતી શિક્ષણ પદ્ધતિનો, આ પરિવર્તનો સાથે તાલમેલ નહીં થાય તો શિક્ષણ પદ્ધતિ નિરર્થક બની જાય તે હકીક્ત સુવિદિત છે. આ ધ્યેય સાથે વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજીમાં ગુણવત્તાયુક્ત શિક્ષણ માટેની તક પૂરી પાડવા, રાષ્ટ્રીય સ્તરની એક યુનિવર્સિટી સ્થાપવા માટે નિરમા એજ્યુકેશન એન્ડ રિસર્ચ ફાઉન્ડેશન, અમદાવાદ-એ એક ટ્રસ્ટ ઊભું કર્યું છે અને આ સંસ્થાને, યુનિવર્સિટીનો દરજ્જો આપવા માટે એક ખાસ કાયદો કરવા રાજ્ય સરકારને દરખાસ્ત કરી છે.

આ વિધેયકથી, ઉત્તેજન, સુધારણા અને તેમાં નવીનતા લાવે તેવા વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજીને લગતા અભ્યાસક્રમો આપવા માટે યુનિવર્સિટી ઊભી કરવાની છૂટ આપવા ધાર્યું છે. તેથી, કાયદો અધિનિયમિત કરીને, ગુજરાત રાજ્યમાં નિરમા યુનિવર્સિટી ઓફ સાયન્સ ટેકનોલોજી સ્થાપવાનું જરૂરી જણાયું છે.

આ વિધેયકથી ઉપર્યુક્ત ઉદ્દેશો સિધ્ધ કરવા ધાર્યું છે.

કલમો અંગેની નીચેની નોંધો, વિધેયકની અગત્યની જોગવાઈઓ સમજાવે છે :-

કલમ ૧,-- આ કલમ, ટૂંકી સંજ્ઞા અને આરંભની જોગવાઈ કરે છે.

કલમ ૨,--આ કલમથી, વિધેયકમાં વાપરેલ અમુક શબ્દોની વ્યાખ્યા કરી છે.

કલમો ૩, ૪ અને ૬,-- આ કલમોથી, યુનિવર્સિટીની સ્થાપના અને સંસ્થાપન, ઉદ્દેશો અને સત્તા માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૭,-- આ કલમથી, નિરમા એજ્યુકેશન એન્ડ રિસર્ચ ફાઉન્ડેશન, અમદાવાદના પેટ્રન ટ્રસ્ટી, યુનિવર્સિટીના પ્રમુખ રહેશે તેવી જોગવાઈ કરી છે અને પ્રમુખની સત્તા માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમો ૮ અને ૯,-- આ કલમો, યુનિવર્સિટીના અધિકારીમંડળો અને અધિકારીઓને લગતી છે.

કલમો ૧૦, ૧૨ અને ૧૩,-- આ કલમો, સંચાલક મંડળની રચના, સત્તા અને કાર્યો અને સભ્યોના હોદ્દાની મુદત અને સભ્યોની ખાલી જગા ભરવાને લગતી છે.

કલમ ૧૧.-- આ કલમ, અધ્યક્ષ અને તેની સત્તાને લગતી છે.

કલમો ૧૪ અને ૧૫.-- આ કલમો, એકેડેમિક કાઉન્સિલની રચના અને તેની સત્તા અને કાર્યોને લગતી છે.

કલમો ૧૬ અને ૧૭.-- આ કલમો, નાણા સમિતિ અને તેની સત્તા અને કાર્યોને લગતી છે.

કલમો ૧૮ અને ૧૯.-- આ કલમો, નિયામક અને તેની સત્તા અને કાર્યોને લગતી છે.

કલમ ૨૦.-- આ કલમ, એકિઝક્યુટિવ રજિસ્ટ્રાર અને તેની સત્તાની અને કાર્યોને લગતી છે.

કલમ ૨૧.-- આ કલમ, યુનિવર્સિટીના ડીન અને તેણે વાપરવાની સત્તા અને બજાવવાના કાર્યોને લગતી છે.

કલમો ૨૨ અને ૨૩.-- આ કલમો, યુનિવર્સિટીના કાયમી દેશગી ફંડ અને યુનિવર્સિટીને ચુકવણીને લગતી છે.

કલમ ૨૪.-- આ કલમથી, યુનિવર્સિટી ફંડ માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૨૫.-- આ કલમથી, વાર્ષિક નાણાકીય અંદાજો, વાર્ષિક હિસાબો, ઓડિટ અને વાર્ષિક અહેવાલ તૈયાર કરવા માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૨૬.-- આ કલમથી, યુનિવર્સિટીના અધિકારીઓ, અધ્યાપકો અને બીજા કર્મચારીઓના પેન્શન, પ્રોવિડન્ટ ફંડ અને વીમા માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમો ૨૮ અને ૨૯.-- આ કલમો, યુનિવર્સિટીએ એનાયત કરવાની પદવી, ડિપ્લોમા અને પ્રમાણપત્રો આપવાની અને રાજ્ય સરકારને પૂરા પાડવાના પત્રો અને માહિતીને લગતી છે.

કલમ ૩૦.-- આ કલમ, યુનિવર્સિટીના વહીવટ માટે ગોઠવણ કરવાને લગતી છે.

કલમ ૩૧.-- આ કલમ, વખતોવખત જરૂરી હોય તેવા આદેશો આપવાની રાજ્ય સરકારની સત્તાને લગતી છે.

કલમો ૩૨ થી ૩૫.-- આ કલમો, વિનિયમો કરવાને, આરંભ વખતે મુશ્કેલીઓ દૂર કરવાને, વચગાળાની જોગવાઈઓને અને ક્ષતિપૂર્તિને લગતી છે.

આનંદીબેન પટેલ

નાણાકીય યાદી

વિધેયકની કલમ ૨૨થી, યુનિવર્સિટીની કામગીરીને લગતા ખર્ચને ત્રણ વર્ષ માટે પહોંચી વળવા માટે ટ્રસ્ટ દ્વારા યુનિવર્સિટીના કાયમી દેણગી ફંડ ખાતે રૂપિયા દસ કરોડની રકમ મૂકવાની જોગવાઈ કરી છે. તેથી, સદરહુ ફંડમાંથી ખર્ચ કરવાનો રહેશે. આથી, જો વિધેયકની જોગવાઈઓ અધિનિયમિત કરવામાં આવે અને અમલમાં લાવવામાં આવે તો, હાલમાં રાજ્યના એકત્રિત ફંડમાંથી કંઈ પણ ખર્ચ થશે નહિ.

આનંદીબેન પટેલ

ધારાકીય સત્તા સોંપવાની યાદી

આ વિધેયકમાં, નીચેની બાબતોના સંબંધમાં ધારાકીય સત્તાની સોંપણીનો સમાવેશ થાય છે :-

કલમ ૧.--આ કલમની પેટા-કલમ (૨)થી, રાજ્ય સરકારને, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી, જે તારીખે આ અધિનિયમ અમલમાં આવશે તે તારીખ નક્કી કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૬.--(૧) આ કલમની પેટા-કલમ (૫)થી, યુનિવર્સિટીને, જે રીતે પદવીઓ અને ડિપ્લોમા એનાયત કરવાની અને પ્રમાણપત્રો અને બીજા શૈક્ષણિક વિશિષ્ટ માન અથવા ઈલ્કાબ આપવાની અને વ્યક્તિઓની એવી પદવીઓ, ડિપ્લોમા, પ્રમાણપત્રો અથવા બીજા શૈક્ષણિક વિશિષ્ટમાન પાછા ખેંચવાની અથવા રદ કરવાની રીત પણ વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે;

(૨) આ કલમની પેટા-કલમ (૬)થી, યુનિવર્સિટીને, પોતે જે રીતે માનદ પદવીઓ અથવા બીજા વિશિષ્ટ માન આપવાના હોય તે રીત વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે;

(૩) આ કલમની પેટા-કલમ (૧૭)થી, યુનિવર્સિટીને, પોતે નક્કી કરવાની, માંગવાની, લેવાની અથવા વસૂલ કરવાની ફી અને બીજા ચાર્જ વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે;

(૪) આ કલમની પેટા-કલમ (૨૬)થી, યુનિવર્સિટીને, પોતે આપેલા અભ્યાસક્રમોમાં વિદ્યાર્થીઓને જે રીતે પ્રવેશ આપવાનો હોય તે રીત વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે ;

(૫) આ કલમની પેટા-કલમ (૨૭)થી, યુનિવર્સિટીને, કર્મચારીઓમાં શિસ્તનું નિયમન અને અમલ કરવાના હેતુ માટે, યુનિવર્સિટીના કર્મચારીઓ સામે લેવાના શિસ્તવિષયક પગલાં વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે ;

(દ) આ કલમની પેટા-કલમ (૩૦)થી, બોર્ડને, અધિકારીમંડળો અથવા અધિકારીઓની સત્તા બીજા કોઈપણ અધિકારીમંડળ અથવા અધિકારીને સોંપવાની બાબત વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૮.—આ કલમના પેટા-ખંડ (ઘ)થી, બોર્ડને, એવા બીજા અધિકારીમંડળોને યુનિવર્સિટીના અધિકારીમંડળો તરીકે વિનિયમોથી જાહેર કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૯.—આ કલમના પેટા-ખંડ (ઘ)થી, બોર્ડને, એવી બીજી વ્યક્તિઓને યુનિવર્સિટીના અધિકારીઓ તરીકે વિનિયમોથી જાહેર કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૧.— આ કલમની પેટા-કલમ (૨)થી, અધ્યક્ષને, વિનિયમોથી તેમને સોંપવામાં આવે તેવી બીજી સત્તા વાપરવા અને તેવી બીજી ફરજો બજાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૨.—આ કલમની પેટા-કલમ (૨)ના પરિચ્છેદ (૧૦)થી, બોર્ડને, વિનિયમોથી પોતાને મળે અથવા પોતાની ઉપર નાખવામાં આવે તેવી બીજી સત્તા વાપરવાની અને એવા બીજા કાર્યો બજાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૫.— આ કલમની પેટા-કલમ (૪)થી, એકેડેમિક કાઉન્સિલને, વિનિયમોથી પોતાને મળે અથવા પોતાની ઉપર નાખવામાં આવે તેવી બીજી સત્તા વાપરવાની અને તેવી બીજી ફરજો બજાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૭.—આ કલમની પેટા-કલમ (૮)થી, નાણા સમિતિને, વિનિયમોથી પોતાને મળે અથવા પોતાની ઉપર નાખવામાં આવે તેવી સત્તા વાપરવાની અને તેવી બીજી ફરજો બજાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૮.— આ કલમના પેટા-ખંડ (છ)થી, બોર્ડને, નિયામકના પગાર, ભથ્થાં, રજા, પેન્શન અને પ્રોવિડન્ટ ફંડ સહિત સેવાની શરતો વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૯.—આ કલમની પેટા-કલમ (૨)ના પરિચ્છેદ (૪)થી, નિયામકને, વિનિયમોથી પોતાને સોંપવામાં આવે તેવી બીજી સત્તા વાપરવાની અને તેવી બીજી ફરજો બજાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૦.—(૧) આ કલમની પેટા-કલમ (૧)થી, બોર્ડને, યુનિવર્સિટીએ જે રીત અને જે બોલીઓ અને શરતોને અધીન રહીને, એકિઝક્યુટિવ રજિસ્ટ્રારની નિમણૂક કરવી જોઈશે તે રીત, બોલીઓ અને શરતો વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૨) આ કલમની પેટા-કલમ (૨)ના પરિચ્છેદ (૬)થી, એકિઝક્યુટિવ રજિસ્ટ્રારને, વિનિયમોથી પોતાને સોંપવામાં આવે તેવી બીજી સત્તા વાપરવાની અને તેવી બીજી ફરજો બજાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૧.—આ કલમની પેટા-કલમ (૨)થી, બોર્ડને, જેને અધીન રહીને ડીને સત્તા વાપરવી જોઈશે અને કાર્યો બજાવવા જોઈશે તે સત્તા અને કાર્યો વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૫.—(૧) આ કલમની પેટા-કલમ (૧) થી, બોર્ડને, જે નમૂનામાં અને જે રીતે યોગ્ય હિસાબો, બીજા સંબંધિત રેકર્ડ, હિસાબોનું વાર્ષિક પત્રક, આવક અને ખર્ચનો હિસાબ અને વાર્ષિક સરવૈયું અનુક્રમે નિભાવવા અને તૈયાર કરવા જોઈશે તે નમૂનો અને રીત વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૨) આ કલમની પેટા-કલમ (૨)થી, બોર્ડને, યુનિવર્સિટીએ જે રીતે આંતરિક તપાસ અને સંતુલન અને નિયંત્રણની એક યોગ્ય પદ્ધતિ અપનાવવાની હોય તે રીત, વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૬.—આ કલમની પેટા-કલમ (૧)થી, બોર્ડને, યુનિવર્સિટીના અધિકારીઓ, અધ્યાપકો અને બીજા કર્મચારીઓ માટે પેન્શન, પ્રોવિડન્ટ ફંડ અને વીમાની યોજનાઓ ઘડવી જોઈશે તે રીત અને શરતો વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૩૨.—આ કલમની પેટા-કલમ (૧)થી, બોર્ડને, યુનિવર્સિટીના વહીવટ અને સંચાલનને લગતી બાબતો માટે વિનિયમો કરવાની સત્તા મળે છે અને પેટા-કલમ (૨) થી, બોર્ડને તેમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ તમામ અથવા તે પૈકીની કોઈપણ બાબત માટે વિનિયમો કરવાની સત્તા મળે છે.

ઉપર્યુક્ત ધારાકીય સત્તાની સૌપણી આવશ્યક અને સામાન્ય પ્રકારની છે.

તારીખ : ૪થી માર્ચ, ૨૦૦૩.

આનંદીબેન પટેલ.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

ગાંધીનગર,
તારીખ : ૪થી માર્ચ, ૨૦૦૩.

વી. એમ. કોઠારે,
ગુજરાત સરકારના સચિવ,
વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

THURSDAY, MARCH 6, 2003/PHALGUNA 15, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૬ મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

તારીખ ૬મી માર્ચ, ૨૦૦૩ના ગુજરાત રાજપત્ર, ભાગ-૪ (અસાધારણ)માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક : ૬ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT ACT NO. 6 OF 2003.**THE DHIRUBHAI AMBANI INSTITUTE OF
INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGY
ACT, 2003.**

ગુજરાત વિધાનમંડળના નીચેના અધિનિયમને રાજ્યપાલે સન ૨૦૦૩ના માર્ચ મહિનાની દરેક તારીખે અનુમતિ આપી હોવાથી, તે આથી સર્વે લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવે છે.

વી. એમ. કોઠારે,

ગુજરાત સરકારના સચિવ.
વૈજ્ઞાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ,

GUJARAT ACT NO. 6 OF 2003

AN ACT

to Provide for the establishment of the Dhirubhai Ambani Institute of Information and Communication Technology, Gujarat by Law and to confer the status of a University thereon and for matters connected therewith or incidental thereto.

સન ૨૦૦૩નો ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક : ૬.

(રાજ્યપાલની અનુમતિ મળી પછી, સન ૨૦૦૩ના માર્ચ મહિનાની દરેક તારીખે “ગુજરાત રાજપત્ર”માં (અંગ્રેજીમાં) પ્રથમ પ્રસિધ્ધ કરેલો.)

કાયદા દ્વારા ધીરુભાઈ અંબાણી ઇન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ ઇન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી, ગુજરાત-ની સ્થાપના કરવાની અને તેમ કરીને તેને યુનિવર્સિટીનો દરજ્જો આપવાની અને તેની સાથે સંકળાયેલી અથવા તેને આનુષંગિક બાબતોની જોગવાઈ કરવા બાબત અધિનિયમ.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

૧. (૧) આ અધિનિયમ ધીરુભાઈ અંબાણી ઇન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ ઇન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.

ટૂંકી સંજ્ઞા અને
આરંભ.

(૨) તે, રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી નક્કી કરે તે તારીખે અમલમાં આવશે.

૨. આ અધિનિયમમાં, સંદર્ભથી અન્યથા અપેક્ષિત ન હોય, તો-

વ્યાખ્યા.

(ક) “એકેડેમિક કાઉન્સિલ” એટલે કલમ ૧૪ હેઠળ રચાયેલ ઇન્સ્ટીટ્યુટની એકેડેમિક કાઉન્સિલ;

(ખ) “બોર્ડ” એટલે કલમ ૧૦ હેઠળ રચાયેલ ઇન્સ્ટીટ્યુટનું સંચાલક મંડળ;

(ગ) “અધ્યક્ષ” એટલે કલમ ૧૧ હેઠળ નીમાયેલ બોર્ડના અધ્યક્ષ;

(ઘ) “ડીન” એટલે કલમ ૨૧ હેઠળ રચાયેલ ઇન્સ્ટીટ્યુટના ડીન;

(ચ) “નિયામક” એટલે કલમ ૧૮ હેઠળ નીમાયેલ ઇન્સ્ટીટ્યુટના નિયામક;

(છ) “એકિઝક્યુટિવ રજિસ્ટ્રાર” એટલે કલમ ૨૦ હેઠળ નીમાયેલ ઇન્સ્ટીટ્યુટના એકિઝક્યુટિવ રજિસ્ટ્રાર;

(જ) “નાણા સમિતિ” એટલે કલમ ૧૬ હેઠળ રચાયેલ ઇન્સ્ટીટ્યુટની નાણા સમિતિ;

(ઝ) “ફાઉન્ડેશન” એટલે ધીરૂભાઈ અંબાણી ફાઉન્ડેશન, મુંબઈ;

(ટ) “ઈન્સ્ટીટ્યુટ ” એટલે ધીરૂભાઈ અંબાણી ઇન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ ઇન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી, ગાંધીનગર, ગુજરાત, જે કલમ ૩ હેઠળ સ્થપાયેલી યુનિવર્સિટી હશે;

(ઠ) “પેટ્રન ટ્રસ્ટી ” એટલે ધીરૂભાઈ અંબાણી ફાઉન્ડેશન, મુંબઈ-ના પેટ્રન ટ્રસ્ટી ;

(ડ) “પ્રમુખ” એટલે કલમ ૭ હેઠળ નીમાયેલ ઇન્સ્ટીટ્યુટના પ્રમુખ;

(ઢ) “ઠરાવેલું” એટલે વિનિયમોથી ઠરાવેલું;

(ત) “વિનિયમો” એટલે કલમ ૩૨ હેઠળ કરેલા ઇન્સ્ટીટ્યુટના વિનિયમો.

(થ) “મંડળી” એટલે મંડળી રજિસ્ટ્રેશન અધિનિયમ, ૧૮૬૦ હેઠળ રજિસ્ટર થયેલ ધીરૂભાઈ અંબાણી ઇન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ ઇન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી, ગાંધીનગર;

સન ૧૮૬૦નો
૨૧મો.

(દ) “ટ્રસ્ટ” એટલે મંડળી રજિસ્ટ્રેશન અધિનિયમ, ૧૮૬૦ અને મુંબઈ સાર્વજનિક ટ્રસ્ટ અધિનિયમ, ૧૯૫૦ હેઠળ નોંધાયેલ ધીરૂભાઈ અંબાણી ઇન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ ઇન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી, ગાંધીનગર;

સન ૧૮૬૦નો
૨૧મો.
સન ૧૯૫૦નો
મુંબઈનો ૨૮મો.

યુનિવર્સિટીની
સ્થાપના અને
સંસ્થાપન.

૩. (૧) ‘ ધીરૂભાઈ અંબાણી ઇન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ ઇન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી, ગાંધીનગર, ગુજરાત’ એ નામની એક યુનિવર્સિટી સ્થપાશે.

(૨) પ્રમુખ, બોર્ડ, એકેડેમિક કાઉન્સિલ, નિયામક, ડીન, એકિઝક્યુટિવ રજિસ્ટ્રાર અને અન્ય તમામ વ્યક્તિઓ જે પોતાનો હોદ્દો અથવા સભ્યપદ ધારણ કરવાનું ચાલુ રાખે ત્યાં સુધી, હવે પછી એવા અધિકારીઓ અથવા સભ્યો બને તેવી તમામ વ્યક્તિઓથી, આથી, ‘ ધીરૂભાઈ અંબાણી ઇન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ ઇન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી, ગાંધીનગર, ગુજરાત’ એ નામનું સંસ્થાપિત મંડળ રચવામાં આવે છે.

(૩) ઇન્સ્ટીટ્યુટ, આ અધિનિયમ હેઠળ સ્થપાયેલી, જોડાણ ન કરતી યુનિવર્સિટી તરીકે કામ કરશે અને તેમાં દાખલ થયેલ વિદ્યાર્થીઓને પદવી, ડિપ્લોમા અને તેની પદવીના પ્રમાણપત્રો એનાયત કરવા માટે બીજી કોઈપણ કોલેજ અથવા સંસ્થાનું જોડાણ કરી શકશે નહિ.

(૪) ઇન્સ્ટીટ્યુટને, કેન્દ્ર સરકાર, કોઈપણ રાજ્ય સરકાર, યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ કમિશન, ઑલ ઇન્ડિયા કાઉન્સિલ ફોર ટેકનિકલ એજ્યુકેશન (એઆઈસીટીઈ) અથવા કેન્દ્ર સરકારની અથવા કોઈપણ રાજ્ય સરકારના બીજા કોઈપણ સત્તામંડળ અથવા સંસ્થાઓ તરફથી કોઈપણ અનુદાન અથવા બીજી નાણાકીય સહાય મળશે નહિ.

(૫) ઇન્સ્ટીટ્યુટ ઉપર્યુક્ત નામ ધરાવતું, શાશ્વત ઉત્તરાધિકાર ધરાવતું અને આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, મિલકત સંપાદિત કરવાની અને ધરાવવાની અને કરાર કરવાની સત્તાવાળું સામાન્ય સીલ ધરાવતું સંસ્થાપિત મંડળ રહેશે અને સદરહુ નામથી તે દાવો માંડી શકશે અને તેના ઉપર દાવો માંડી શકાશે.

(ક) ઇન્સ્ટીટ્યુટના અથવા તેની વિરુદ્ધના તમામ દાવા અને બીજી કાનૂની કાર્યવાહીમાં, નિવેદનમાં એકિઝક્યુટિવ રજિસ્ટ્રારે સહી કરવી જોઈશે અને ખરાઈ કરવી જોઈશે અને આવા દાવા અને કાર્યવાહીમાંની તમામ પ્રક્રિયા એકિઝક્યુટિવ રજિસ્ટ્રારના નામે કાઢવી અને બજાવવી જોઈશે.

(ગ) ઇન્સ્ટીટ્યુટનું મુખ્ય મથક ગાંધીનગર, ગુજરાત ખાતે રહેશે.

૪. ઇન્સ્ટીટ્યુટના ઉદ્દેશો, ઇન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી, માટેની સંસ્કૃતિ વિકસાવવાનો અને તેને લગતી જાગૃતિ લાવવાનો અને ઇન્ફર્મેશન ટેકનોલોજી માટે રાષ્ટ્રીય કાર્યયોજના ઘડવામાં અને તેના અમલીકરણમાં સક્રિય રીતે સહભાગી થવાનો છે. ઇન્સ્ટીટ્યુટના ઉદ્દેશો નીચે મુજબના રહેશે:-

ઇન્સ્ટીટ્યુટના ઉદ્દેશો.

(૧) ઇન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશનના ક્ષેત્રોમાં અદ્યતન શિક્ષણ, તાલીમ અને સંશોધન આપવા માટે ગુણોત્કર્ષ કેન્દ્રો ઉભા કરવા;

(૨) મલ્ટીમિડીયા સાહિત્યના વિકાસ અને તેના વિતરણ માટે ક્ષમતા ઉભી કરવી;

(૩) ઇન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજીના આંતરમાળખાને વૈશ્વિક ધોરણો સુધી લઈ જવા માટેની ક્ષમતા ઉભી કરવી;

(૪) ઇન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી શિક્ષણના ઊંચા ધોરણો સ્થાપિત કરવાના અને તેના ઉપયોગના હેતુથી શૈક્ષણિક સિદ્ધિના જુદા જુદા સ્તરે શિક્ષણ અને તાલીમની તરેહ વિકસાવવી;

(૫) ઇન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજીના ક્ષેત્રમાં જાણકારી, વહીવટ અને ઉદ્યોગ સાહસિકતાના વિકાસ માટે શિક્ષણ સ્ત્રોત કેન્દ્ર તરીકે કામગીરી કરવી;

(૬) ઇન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી અને તેને સંલગ્ન ક્ષેત્રોમાં રાષ્ટ્રીય અને વૈશ્વિક ભાગીદારી માટે આંતરસંબંધોની જોગવાઈ કરવી; અને

(૭) ઇન્સ્ટીટ્યુટ ખાતે, રાષ્ટ્રીય અને વૈશ્વિક સ્તરે આર્થિક જરૂરિયાતો સંબંધી શિક્ષણ, તાલીમ અને સંશોધન આપવા માટે ઉદ્યોગો સાથે ગાઢ સંપર્કો સ્થાપિત કરવા.

૫. (૧) કોઈપણ વ્યક્તિને લિંગ, જાતિ, પંથ, જ્ઞાતિ, વર્ગ, જન્મસ્થળ, ધાર્મિક માન્યતા કે રાજકીય અથવા અન્ય મંતવ્ય હોવાના એકમાત્ર કારણે જ તેના કોઈ હોદ્દાથી અથવા યુનિવર્સિટીના કોઈ અધિકારીમંડળના સભ્યપદ અથવા કોઈ પદવી, ડિપ્લોમા અથવા બીજા શૈક્ષણિક વિશિષ્ટ માનથી અથવા કોઈ અભ્યાસક્રમના પ્રવેશથી વંચિત રાખી શકાશે નહિ.

લિંગ, ધર્મ, વર્ગ, પંથ કે મંતવ્યના ભેદ વિના ઇન્સ્ટીટ્યુટની બધાને માટે ખુલ્લી રહેશે.

(૨) કોઈ વ્યક્તિને, ઇન્સ્ટીટ્યુટમાં અધ્યાપક કે વિદ્યાર્થી તરીકે દાખલ થવાનો અથવા કોઈ હોદ્દો કે જગ્યા ધરાવવાનો અથવા કોઈ પદવી, ડિપ્લોમા અથવા બીજા શૈક્ષણિક વિશિષ્ટ માન માટે લાયકાત મેળવવાનો અથવા ઇન્સ્ટીટ્યુટનો કોઈ વિશેષાધિકાર ભોગવવાનો કે વાપરવાનો અથવા તેના લાભ મેળવવાનો હક તેને મળી શકે તે માટે, યુનિવર્સિટી લિંગ, જાતિ, પંથ, જ્ઞાતિ, વર્ગ, જન્મસ્થળ, ધાર્મિક માન્યતા અથવા વ્યવસાય કે રાજકીય અથવા બીજા કોઈ મંતવ્ય અંગેની કોઈ કસોટી રાખે, તો તે કાયદેસર ગણાશે નહિ.

ઈન્સ્ટીટ્યુટની સત્તા
અને કાર્યો.

૬. આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, ઈન્સ્ટીટ્યુટ નીચેની સત્તા વાપરશે અને નીચેની બાબતોમાં કાર્યો બજાવશે :-

(૧) ઈન્સ્ટીટ્યુટનું અને ઈન્સ્ટીટ્યુટના ઉદ્દેશો આગળ ધપાવવા માટે જરૂરી હોય તેવા સંશોધન, શિક્ષણ અને પ્રશિક્ષણ માટેના એવા કેન્દ્રોનું સંચાલન અને વહીવટ કરવાની;

(૨) ઈન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી અને તેને સંલગ્ન ક્ષેત્રોને લગતા જ્ઞાન અને શિક્ષણની એવી શાખાઓમાં પ્રશિક્ષણ, તાલીમ અને સંશોધનની અને ઈન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન અને તેને સંલગ્ન ક્ષેત્રોના ઉત્કર્ષ અને પ્રસાર માટેની જોગવાઈ કરવાની;

(૩) આવા શિક્ષણ, તાલીમ અને સંશોધનના આંતરરાષ્ટ્રીય ધોરણો પ્રાપ્ત કરવાના હેતુથી, ઈન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજીના ક્ષેત્રમાંની નવી પધ્ધતિઓ અને ટેકનોલોજીઓમાં નવતર પ્રયોગો કરવાની;

(૪) અભ્યાસક્રમ ઠરાવવા અને વીજાણુ અને દૂરંતર શિક્ષણ સહિત શિક્ષણ પ્રથા અને પધ્ધતિ વિજ્ઞાન વિતરણમાં પરિવર્તનશીલતા માટે જોગવાઈ કરવી;

(૫) વીજાણુ પધ્ધતિથી પણ પરીક્ષાઓ યોજવી અને પદવીઓ, ડિપ્લોમા એનાયત કરવાની અથવા પ્રમાણપત્રો આપવાની અને ઈન્સ્ટીટ્યુટ નક્કી કરે તેવી શરતોને અધીન રહીને વ્યક્તિઓને બીજા શૈક્ષણિક વિશિષ્ટ માન અથવા ઇલ્ડાબ એનાયત કરવાની અને આવી કોઈ પદવી, ડિપ્લોમા, પ્રમાણપત્રો અથવા બીજા શૈક્ષણિક વિશિષ્ટ માન અથવા ઇલ્ડાબ વિનિયમોથી ઠરાવેલી રીતે પાછળ ખેંચવાની અથવા રદ કરવાની;

(૬) વિનિયમોથી ઠરાવેલી રીતે માનદ પદવીઓ અથવા અન્ય વિશિષ્ટ માન એનાયત કરવાની;

(૭) પોતાના ઉદ્દેશો આગળ ધપાવવા માટે ઈન્સ્ટીટ્યુટના અભિપ્રાય મુજબ જરૂરી હોય તેવા, સંશોધન અને પ્રશિક્ષણ માટેના વિશિષ્ટ કેન્દ્રો, વિશેષિત અભ્યાસ કેન્દ્રો અથવા અન્ય એકમો સ્થાપવાની;

(૮) સંશોધન અને અન્ય કામગીરીના મુદ્દણ, પુનર્નિર્માણ અને પ્રકાશન માટેની જોગવાઈ કરવાની અને પ્રદર્શનો યોજવાની;

(૯) ઈન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી અને તેને સંલગ્ન ક્ષેત્રોના તમામ પાસામાં સંશોધન પુરસ્કૃત કરવાની અને હાથ ધરવાની;

(૧૦) પોતાના જેવી અથવા સમાન પ્રકારના ઉદ્દેશોવાળી કોઈ શૈક્ષણિક સંસ્થાનો સહયોગ અથવા જોડાણ કરવાની, સલાહ આપવાની, સંચાલન કરવાની, નિયંત્રણ

રાખવાની, તેનો વિકાસ કરવાની, નિભાવવાની અથવા વિલીનીકરણથી અથવા અન્યથા તેનો કબજો સંભાળવાની;

(૧૧) ઈન્સ્ટીટ્યુટના હોય તેવા જ સંપૂર્ણતઃ અથવા અંશતઃ ઉદ્દેશો ધરાવતી વિશ્વના કોઈપણ ભાગમાંની શૈક્ષણિક અથવા બીજી સંસ્થાઓ સાથે, અધ્યાપકો અને વિદ્યાર્થીઓના આદાનપ્રદાનથી અને સામાન્ય રીતે પોતપોતાના સમાન ઉદ્દેશોને સહાયભૂત થાય તે રીતે સંપર્કો વિકસાવવાની અને નિભાવવાની;

(૧૨) ઈન્સ્ટીટ્યુટના ઉદ્દેશો સિધ્ધ કરવા માટે, ઈન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી અને સંલગ્ન ક્ષેત્રોમાં, વિશ્વના કોઈપણ ભાગમાંના અધ્યાપકો, સંશોધકો અને કાર્યક્ષેત્ર નિષ્ણાતો સાથે સંબંધો વિકસાવવાની અને નિભાવવાની;

(૧૩) ઈન્સ્ટીટ્યુટના ખર્ચનું નિયમન કરવાની અને ઈન્સ્ટીટ્યુટના નાણાનો વહીવટ કરવાની અને હિસાબો રાખવાની;

(૧૪) ઈન્સ્ટીટ્યુટના હેતુઓ અને ઉદ્દેશો માટે ઉદ્યોગો, રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય સંગઠનો અથવા બીજા કોઈપણ સ્ત્રોતો તરફથી બક્ષિસ, દાન, સખાવત, વસિયત તરીકે અને સ્થાવર અને જંગમ મિલકતની તબદીલીથી ફંડ મેળવવાની;

(૧૫) વિદ્યાર્થીઓના નિવાસ માટે ઓરડાઓ અને છાત્રાલયો સ્થાપવાની, તેનો નિભાવ અને સંચાલન કરવાની;

(૧૬) ઈન્સ્ટીટ્યુટના વિદ્યાર્થીઓના નિવાસની દેખરેખ અને નિયંત્રણ કરવાની અને તેમની શિસ્તનું નિયમન કરવાની અને તેમના આરોગ્ય અને સામાન્ય કલ્યાણ અને સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓના ઉત્તેજન માટે ગોઠવણ કરવાની;

(૧૭) વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવી ફી અને તેવા બીજા ખર્ચ નક્કી કરવાની, માગવાની અને લેવાની અથવા વસૂલ કરવાની;

(૧૮) અધ્યેતાવૃત્તિ, શિષ્યવૃત્તિ, ઈનામો, ચંદ્રકો અને બીજા પારિતોષિકો શરૂ કરવાની અને એનાયત કરવાની;

(૧૯) ઈન્સ્ટીટ્યુટના હેતુ માટે જરૂરી અથવા અનુકુળ હોય તેવી કોઈ જમીન અથવા ઈમારત અથવા બાંધકામ, ઈન્સ્ટીટ્યુટ યોગ્ય અને ઉચિત ગણે તેવી શરતે ખરીદવા અથવા પટે લેવા અથવા બક્ષિસ પેટે અથવા અન્યથા સ્વીકારવા અને આવી કોઈ ઈમારત અથવા બાંધકામ બાંધવા અથવા તેમાં ફેરફાર કરવો અને નિભાવ કરવો;

(૨૦) ઈન્સ્ટીટ્યુટ પોતે યોગ્ય ગણે તેવી અને પોતાના હિત, પ્રવૃત્તિઓ અને ઉદ્દેશોને સુસંગત હોય તેવી શરતોએ, પોતાની સ્થાવર કે જંગમ મિલકતો કે તેના ભાગનું વેચાણ કરવાની, વિનિમય કરવાની, પટે આપવાની અથવા અન્યથા નિકાલ કરવાની;

(૨૧) ભારત સરકારની અને અન્ય વચનચિકીઓ, વિનિમયપત્રો, ચેક અથવા બીજા વટાઉખત કાઢવાની અને સ્વીકારવાની, બનાવવાની અને શેરો કરવાની, વટાવવાની અને પરક્રમ્ય કરવાની;

(૨૨) જામીનખત, ગીરોખત, વચનપત્ર પર અથવા ઈન્સ્ટીટ્યુટની તમામ અથવા કોઈપણ મિલકત કે અસ્કયામત અથવા જામીનગીરી આધારિત અથવા જામીનગીરી વગર અને પોતે યોગ્ય ગણે તેવી બોલીઓ અને શરતોએ નાણા ઉભા કરવાની અને ઉછીના લેવાની અને નાણા ઉભા કરવાને અને ભરપાઈ કરવાને અને ઉછીના લીધેલ કોઈ નાણા ભરપાઈ કરવાને લગતા તમામ ખર્ચ ઈન્સ્ટીટ્યુટના ફંડમાંથી ચૂકવવાની;

(૨૩) પોતે યોગ્ય ગણે તેવી જામીનગીરીઓમાં અથવા જામીનગીરી પર ઈન્સ્ટીટ્યુટના ફંડનું રોકાણ કરવાની અને પોતે યોગ્ય ગણે તે રીતે કોઈ રોકાણની વખતોવખત ફેરબદલી કરવાની;

(૨૪) તબદીલી, ગીરો, પટા, પરવાના, કબૂલાતને લગતા દસ્તાવેજો અને ઈન્સ્ટીટ્યુટને લગતી અથવા ઈન્સ્ટીટ્યુટના હેતુ માટે સરકારી જામીનગીરીઓ સહિત સ્થાવર અને જંગમ મિલકત સંબંધી, બીજા દસ્તાવેજ કરવાની;

(૨૫) વિનિયમોથી ઠરાવેલી રીતે ઈન્સ્ટીટ્યુટે આપેલા અભ્યાસક્રમોમાં વિદ્યાર્થીઓને પ્રવેશ આપવાની;

(૨૬) શૈક્ષણિક, ટેકનિકલ, વહીવટી, કારકુની અને અન્ય જગાઓ ઉભી કરવાની અને તેની પર નિમણૂક કરવાની;

(૨૭) ઈન્સ્ટીટ્યુટના કર્મચારીઓમાં શિસ્તનું નિયમન કરવાની અને સુદ્રઢ બનાવવાની અને વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવા શિસ્તવિષયક પગલા માટેની જોગવાઈ કરવાની;

(૨૮) પ્રોફેસરશીપ, એસોસિયેટ પ્રોફેસરશીપ, આસિસ્ટન્ટ પ્રોફેસરશીપ, રીડરશીપ, લેકચરરશીપની અને બીજી કોઈ પણ અધ્યાપકીય, શૈક્ષણિક અથવા સંશોધનને લગતી જગાઓ શરૂ કરવી અને તેના માટેની લાયકાતો ઠરાવવાની;

(૨૯) વ્યક્તિઓને પ્રાધ્યાપકો, સહપ્રાધ્યાપકો, મદદનીશ પ્રાધ્યાપકો, રીડર, લેકચરર અથવા અન્યથા, ઈન્સ્ટીટ્યુટના અધ્યાપકો અને સંશોધકો તરીકે નીમવાની;

(૩૦) આ અધિનિયમની અને વિનિયમોની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, ઈન્સ્ટીટ્યુટના કોઈપણ અધિકારી અથવા અધિકારીમંડળ, હુકમથી, વિનિયમો કરવાની સત્તા સિવાયની તેની અથવા પોતાની સત્તા, તેના અથવા પોતાના નિયંત્રણ હેઠળના કોઈપણ બીજા અધિકારી અથવા અધિકારીમંડળને સોંપી શકશે અને આ સત્તા એ

શરતને અધીન રહેશે કે આ રીતે સોંપાયેલી સત્તા વાપરવાની આખરી જવાબદારી, તેમને આ રીતે સોંપતા અધિકારી અથવા અધિકારીમંડળમાં નિહિત થવાનું ચાલુ રહેશે;

(૩૧) ઇન્સ્ટીટ્યુટ પોતાના તમામ અથવા કોઈપણ ઉદ્દેશો સિધ્ધ કરવા માટે અથવા ઉદ્દેશોની વૃધ્ધિ માટે જરૂરી, સહાયક અથવા તેને આનુષંગિક ગણે તેવા બીજા તમામ કાર્યો અને કૃત્યો કરવાની;

૭. (૧) ધીરૂભાઈ અંબાણી ફાઉન્ડેશનના પેટ્રન ટ્રસ્ટી, આજીવન અથવા પોતાની મરજી પ્રમુખ હોય ત્યાં સુધી ઇન્સ્ટીટ્યુટના પ્રમુખ તરીકે રહેશે. તે, પોતાની મરજીથી ટ્રસ્ટના બીજા કોઈપણ કાયમી ટ્રસ્ટીને ઇન્સ્ટીટ્યુટના પ્રમુખ તરીકે મુકરર કરી શકશે.

(૨) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, પ્રમુખને, ઇન્સ્ટીટ્યુટ, તેની ઈમારતો, ગ્રંથાલયો, સાધનસામગ્રી અને પધ્ધતિઓ અને પ્રક્રિયાઓ અને ઇન્સ્ટીટ્યુટ દ્વારા નિભાવાતી કોઈ ઇન્સ્ટીટ્યુટ અથવા કેન્દ્ર અને ઇન્સ્ટીટ્યુટ દ્વારા લેવામાં આવતી પરીક્ષાઓ અથવા કરવામાં આવતી અધ્યાપન, સંશોધન અને બીજી કામગીરીનું પણ નિરીક્ષણ અથવા પુનર્વિલોકન, પોતે ફરમાવે તેવી વ્યક્તિ અથવા વ્યક્તિઓ દ્વારા કરાવવાની અને એવી જ રીતે, ઇન્સ્ટીટ્યુટના વહીવટ અને નાણા સાથે સંકળાયેલી કોઈ બાબતના સંબંધમાં તપાસ કરાવવાની સત્તા રહેશે.

૮. ઇન્સ્ટીટ્યુટના અધિકારીમંડળો નીચે પ્રમાણે રહેશે :-

ઇન્સ્ટીટ્યુટના
અધિકારીમંડળો.

(ક) બોર્ડ;

(ખ) એકેડેમિક કાઉન્સિલ;

(ગ) નાણા સમિતિ; અને

(ઘ) ઇન્સ્ટીટ્યુટના અધિકારીમંડળો તરીકે વિનિયમોથી જાહેર કરવામાં આવે તેવા બીજા અધિકારીમંડળો.

૯. ઇન્સ્ટીટ્યુટના અધિકારીઓ નીચે પ્રમાણે રહેશે :-

ઇન્સ્ટીટ્યુટના
અધિકારીઓ.

(ક) નિયામક;

(ખ) ડીન;

(ગ) એક્ઝિક્યુટિવ રજિસ્ટ્રાર;

(ઘ) ઇન્સ્ટીટ્યુટના અધિકારી તરીકે વિનિયમોથી જાહેર કરવામાં આવે તેવી બીજી વ્યક્તિઓ.

૧૦. (૧) ઇન્સ્ટીટ્યુટનું સંચાલક મંડળ નીચેના સભ્યોનું બનશે :-

સંચાલક
મંડળ.

(૧) પ્રમુખ, બોર્ડના અધ્યક્ષ તરીકે રહેશે;

(૨) ટ્રસ્ટના બે પ્રતિનિધિઓ;

(૩) ઇન્સ્ટીટ્યુટના નિયામક;

(૪) નિયામકે વારાફરતી નામ નિયુક્ત કરવાના, ઇન્સ્ટીટ્યુટના બે ડીન;

(૫) વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી વિભાગ, ગુજરાત સરકાર, સરકારના સચિવ;

(૬) પ્રમુખે નામ નિયુક્ત કરવાના ત્રણ તજજ્ઞ શિક્ષણશાસ્ત્રીઓ.

(૭) નાણા, કાયદો, સંચાલન, માનવવિદ્યાઓ જેવી બીજી વિદ્યાશાખાઓનું પ્રતિનિધિત્વ કરતા હોય તેમાંથી, પ્રમુખે નામ નિયુક્ત કરવાના ત્રણ તજજ્ઞો; અને

(૮) ઉદ્યોગોના બે પ્રતિનિધિઓ જેને પ્રમુખ દ્વારા નામ નિયુક્ત કરવામાં આવશે.

(૨) એકિઝક્યુટિવ રજિસ્ટ્રાર, મંડળના સચિવ તરીકે રહેશે.

બોર્ડના અધ્યક્ષ,

૧૧. (૧) અધ્યક્ષ, બોર્ડની બેઠકોમાં અને ઇન્સ્ટીટ્યુટના પદવીદાન સમારંભના પ્રમુખસ્થાને રહેશે.

(૨) અધ્યક્ષ, આ અધિનિયમથી અથવા વિનિયમોથી પોતાને સોંપવામાં આવે તેવી બીજી સત્તા વાપરશે અને તેવી બીજી ફરજો બજાવશે.

બોર્ડની સત્તા અને કાર્યો.

૧૨. (૧) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, બોર્ડ, ઇન્સ્ટીટ્યુટને લગતી બાબતોની સામાન્ય દેખરેખ, માર્ગદર્શન અને નિયંત્રણ માટે જવાબદાર ગણાશે, અને ઇન્સ્ટીટ્યુટની તમામ સત્તા વાપરશે અને તેને, એકેડેમિક કાઉન્સિલ અને નાણા સમિતિના કાર્યોનું પુનર્વિલોકન કરવાની સત્તા રહેશે;

(૨) પેટા-કલમ (૧)ની જોગવાઈઓને બાધ આવ્યા સિવાય, બોર્ડને, નીચેની સત્તા અને કાર્યો રહેશે:—

(૧) ઇન્સ્ટીટ્યુટના વહીવટને લગતી નીતિ અને કામગીરી અંગેના પ્રશ્નો પર નિર્ણયો લેવાની;

(૨) ઇન્સ્ટીટ્યુટ ખાતે અભ્યાસક્રમો શરૂ કરવાની;

(૩) વિનિયમો કરવાની;

(૪) દરેક નાણાકીય વર્ષ માટેના ઇન્સ્ટીટ્યુટના વાર્ષિક અહેવાલ અને વાર્ષિક હિસાબો પર વિચારણા કરવાની અને મંજૂર કરવાની;

(૫) ઇન્સ્ટીટ્યુટના નાણા અને ફંડનું રોકાણ કરવાની અને નાણા સમિતિની ભલામણો પર નિર્ણયો લેવાની;

(દ) અભ્યાસક્રમો, શોધનિબંધો, પુસ્તકો, સામયિકો, અહેવાલો અને અન્ય સાહિત્ય પ્રસિધ્ધ કરવાની અથવા તેના પ્રકાશન માટે નાણા પૂરા પાડવા અને પોતે જરૂરી ગણે તેમ વખતોવખત તેનું વેચાણ કરવાની અથવા વેચાણ માટે વ્યવસ્થા કરવાની;

(૭) ઇન્સ્ટીટ્યુટના અધ્યાપકો અને બીજા કર્મચારીઓની જગા ઉભી કરવાની અથવા નાબૂદ કરવાની;

(૮) આ અધિનિયમ હેઠળ પોતાની સત્તા વાપરવા માટે અને પોતાની ફરજો બજાવવા માટે પોતે જરૂરી ગણે તેવી સમિતિઓ નીમવાની;

(૯) ઇન્સ્ટીટ્યુટના નિયામક, ડીન, એકિઝક્યુટિવ રજિસ્ટ્રાર અથવા બીજા કોઈપણ અધિકારી, કર્મચારી અથવા અધિકારીમંડળને અથવા પોતે નીમેલ કોઈ સમિતિને પોતાની કોઈ સત્તા સોંપવાની; અને

(૧૦) આ અધિનિયમ અથવા વિનિયમોથી પોતાને મળી હોય તેવી અને ઇન્સ્ટીટ્યુટના ઉદ્દેશો સિધ્ધ કરવા માટેની બીજી તમામ સત્તા વાપરવાની અને પોતાની પર નાખેલ હોય તેવા બીજા કાર્યો બજાવવાની.

૧૩. (૧) આ કલમમાં અન્યથા જોગવાઈ કરેલ હોય તે સિવાય, બોર્ડના નામનિયુક્ત સભ્યોના હોદ્દાની મુદત, તેની નામનિયુક્તિની તારીખથી ત્રણ વર્ષની રહેશે;

બોર્ડના સભ્યોના હોદ્દાની મુદત અને ખાલી જગાઓ.

(૨) હોદ્દાની રૂએ હોય તેવો કોઈ સભ્ય, પોતે જે હોદ્દાની રૂએ આવા સભ્ય તરીકે હોય તે હોદ્દો ધરાવતો હોય ત્યાં સુધી સભ્ય તરીકે ચાલુ રહેશે;

(૩) પુનઃરચનાની પહેલા અથવા ઠરાવેલી મુદતની પહેલા બોર્ડમાં ખાલી પડતી કોઈ જગા, પ્રમુખ દ્વારા બીજી કોઈપણ વ્યક્તિની નામનિયુક્તિથી ભરવામાં આવશે.

(૪) પેટા-કલમ (૩) હેઠળ નામનિયુક્ત સભ્ય, પોતે જેની જગા પર નામનિયુક્ત થાય તે સભ્યની બાકીની મુદત સુધી જ સભ્ય તરીકે ચાલુ રહી શકશે.

(૫) નિવૃત્ત થતો સભ્ય, બીજી મુદત માટે પુનઃનામનિયુક્તિને પાત્ર ગણાશે.

(૬) કોઈ સભ્ય, પ્રમુખને સંબોધીને પોતાની સહીથી આપેલ લેખિતથી, પોતાના હોદ્દા પરથી રાજીનામું આપી શકશે પણ પ્રમુખે તેનું રાજીનામું સ્વીકારેલ ન હોય ત્યાં સુધી તે પોતાના હોદ્દા પર ચાલુ રહેશે.

૧૪. (૧) ઇન્સ્ટીટ્યુટની એકેડેમિક કાઉન્સિલ નીચે પ્રમાણેના સભ્યોની બનશે :—

એકેડેમિક કાઉન્સિલ.

(૧) ઇન્સ્ટીટ્યુટના નિયામક, જે હોદ્દાની રૂએ એકેડેમિક કાઉન્સિલના અધ્યક્ષ ગણાશે;

(૨) બોર્ડ નામનિયુક્ત કરવાના બે શિક્ષણશાસ્ત્રીઓ અથવા વ્યવસાયિકો;

(૩) ઈન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ક્ષેત્રમાંથી, નિયામકે નામનિયુક્ત કરવાના બહારના બે શિક્ષણશાસ્ત્રીઓ અથવા વ્યવસાયિકો;

(૪) નિયામકે વારાફરતી નામનિયુક્ત કરવાના, ઈન્સ્ટીટ્યુટના બે ડીન;

(૫) ઈન્સ્ટીટ્યુટની દરેક વિદ્યાશાખામાંથી, નિયામકે વારાફરતી નામનિયુક્ત કરવાનો એક પ્રાધ્યાપક; અને

(૬) એક્ઝિક્યુટિવ રજિસ્ટ્રાર, જે કાઉન્સિલના બિન-સભ્ય સચિવ ગણાશે.

(૨) હોદ્દાની રૂએ હોય તે સિવાયના સભ્યોના હોદ્દાની મુદત ત્રણ વર્ષની રહેશે.

એકેડેમિક
કાઉન્સિલની સત્તા
અને કાર્યો.

૧૫. આ અધિનિયમ અને વિનિયમોની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, એકેડેમિક કાઉન્સિલને,—

(૧) ઈન્સ્ટીટ્યુટની શૈક્ષણિક નીતિઓ ઉપર નિયંત્રણ રાખવાની અને સામાન્ય નિયમન કરવાની સત્તા રહેશે અને તે, ઈન્સ્ટીટ્યુટના પ્રશિક્ષણ, શિક્ષણ અને મૂલ્યાંકનના ધોરણો જાળવવા અને તેના સુધારા માટે જવાબદાર રહેશે;

(૨) આપસૂત્રથી અથવા ઈન્સ્ટીટ્યુટની વિદ્યાશાખા અથવા બોર્ડ પૂછાણ માટે મોકલેલ સામાન્ય શૈક્ષણિક હિતને લગતી બાબતો પર વિચારણા કરવાની અને તેના પર યોગ્ય પગલા લેવાની સત્તા રહેશે;

(૩) વિદ્યાર્થીઓની શિસ્ત સહિત ઈન્સ્ટીટ્યુટની શૈક્ષણિક કામગીરીને લગતા આ અધિનિયમ સાથે સુસંગત હોય તેવા વિનિયમો અંગે બોર્ડને ભલામણ કરવાની સત્તા રહેશે; અને

(૪) વિનિયમોથી મળે તેવી બીજી સત્તા વાપરવાની અને તેવી બીજી ફરજો બજાવવાની સત્તા રહેશે.

નાણા સમિતિ.

૧૬. (૧) નાણા સમિતિ નીચેના સભ્યોની બનેલી હશે :—

(૧) ઈન્સ્ટીટ્યુટના નિયામક જે હોદ્દાની રૂએ, સમિતિના અધ્યક્ષ ગણાશે;

(૨) પ્રમુખે નામનિયુક્ત કરવાનો બોર્ડનો એક સભ્ય;

(૩) નિયામકે વારાફરતી નામનિયુક્ત કરવાના ઈન્સ્ટીટ્યુટના એક ડીન;

(૪) પ્રમુખે નામનિયુક્ત કરવાનો એક તજજ્ઞ; અને

(૫) એક્ઝિક્યુટિવ રજિસ્ટ્રાર, સમિતિના બિન-સભ્ય સચિવ ગણાશે.

(૨) હોદ્દાની રૂએ હોય તે સિવાયના સભ્યોના હોદ્દાની મુદત ત્રણ વર્ષની રહેશે.

૧૭. આ અધિનિયમની બીજી જોગવાઈઓને અધીન રહીને, નાણા સમિતિ નીચેની સત્તા વાપરશે અને નીચેની કામગીરી કરશે :-

નાણા
સમિતિની
સત્તા અને
કાર્યો.

(૧) ઈન્સ્ટીટ્યુટના વાર્ષિક હિસાબો અને વાર્ષિક બજેટ અંદાજ ચકાસવાની અને બોર્ડને તેની પર સલાહ આપવાની;

(૨) ઈન્સ્ટીટ્યુટની નાણાકીય સ્થિતિનું વખતોવખત પુનર્વિલોકન કરવાની;

(૩) ઈન્સ્ટીટ્યુટની તમામ નાણાકીય નીતિ પર વખતોવખત ભલામણો કરવાની;

(૪) ફંડો ઉભા કરવા, આવક અને ખર્ચને લગતી તમામ દરખાસ્તો પર બોર્ડને ભલામણો કરવાની;

(૫) વધારાના ફંડના રોકાણ માટે માર્ગદર્શિકાઓ પૂરી પાડવાની;

(૬) જેના માટે બજેટમાં કોઈ જોગવાઈ ન કરેલ હોય તેવા ખર્ચ અથવા બજેટમાં જોગવાઈ કરેલ રકમથી વધારે કરવામાં આવેલ હોય તેવા ખર્ચની તમામ દરખાસ્તો પર બોર્ડને ભલામણ કરવાની; અને

(૭) પગાર-ધોરણમાં સુધારા, પગાર-ધોરણ ઉંચું લાવવાને લગતી અને બોર્ડ સમક્ષ મૂકવામાં આવે તે પહેલાં બજેટમાં સમાવિષ્ટ ન કરેલ હોય તેવી બાબતોને લગતી તમામ દરખાસ્તો ચકાસવાની; અને

(૮) વિનિયમોથી પોતાને સોંપવામાં આવે તેવી બીજી સત્તા વાપરવાની અને પોતાની પર નાખવામાં આવે તેવા બીજા કાર્યો બજાવવાની;

૧૮. (ક) બોર્ડ, નીચેના સભ્યોથી બનેલી સમિતિએ વખતોવખત ભલામણ કરેલ નિયામક નામોની પેનલમાંથી, નિયામકની નિમણૂક કરશે. :-

(૧) પ્રમુખે નામનિયુક્ત કરવાના એક નામાંકિત ટેકનોલોજિસ્ટ;

(૨) પ્રમુખે નામનિયુક્ત કરવાના એક નામાંકિત શિક્ષણશાસ્ત્રી; અને

(૩) પ્રમુખે નામનિયુક્ત કરવાના બોર્ડના એક સભ્ય;

(ખ) પ્રમુખ, એક સભ્યને સમિતિના અધ્યક્ષ તરીકે મુકરર કરશે;

(ગ) બોર્ડ, નિયામકના હોદ્દાની મુદત, પાંચ વર્ષથી વધુ ન હોય તેટલી નક્કી કરશે;

(ધ) પેટા-કલમ (૧)ના ખંડો (ક) અને (ગ)માં ગમે તે મજકૂર હોય તેમ છતાં, આ અધિનિયમના આરંભે હોદ્દો ધરાવતા ઈન્સ્ટીટ્યુટના નિયામકને, પ્રથમ નિયામક તરીકે નીમેલ હોય તેમ ગણાશે.

(ય) નિયામકનો હોદ્દો ખાલી પડે અને આ કલમના ખંડો (ક) અને (ગ)ની જોગવાઈઓ અનુસાર અનુકૂળતાથી અને સત્વરે ભરી શકાય તેમ ન હોય તો અને તેમાં કોઈ તાકીદની બાબત હોય તો પ્રમુખ, બોર્ડ સાથે વિચારવિનિમય કરીને, કોઈ યોગ્ય વ્યક્તિને નિયામક તરીકે નીમી શકશે અને તે જગા, એક વર્ષથી વધુ ન હોય તેટલી મુદત સુધી વખતોવખત લંબાવી શકશે;

(દ) નિયામકના પગાર, ભથ્થાં, રજા, પેન્શન અને પ્રોવિડન્ટ ફંડ સહિત સેવાની શરતો બોર્ડ દ્વારા ઠરાવવામાં આવે તેવા રહેશે અને એવી રીતે ઠરાવવામાં ન આવે ત્યાં સુધી પ્રમુખ દ્વારા નક્કી કરવામાં આવશે.

નિયામકની સત્તા
અને ફરજો.

૧૯. (૧) નિયામક ઈન્સ્ટીટ્યુટના મુખ્ય કારોબારી અને એકેડેમિક અધિકારી ગણાશે. તે એકેડેમિક કાઉન્સિલ અને નાણા સમિતિની બેઠકોનું અધ્યક્ષસ્થાન લેશે.

(૨) પેટા-કલમ (૧)માં સમાવિષ્ટ જોગવાઈની વ્યાપકતાને બાધ આવ્યા સિવાય, નિયામક--

(૧) ઈન્સ્ટીટ્યુટના કામકાજ પર સામાન્ય દેખરેખ અને નિયંત્રણ રાખશે;

(૨) ઈન્સ્ટીટ્યુટના અધિકારીમંડળોના નિર્ણયોનું અમલીકરણ સુનિશ્ચિત કરશે;

(૩) પ્રશિક્ષણ આપવાની અને ઈન્સ્ટીટ્યુટમાં શિસ્ત જાળવવાને લગતી કામગીરી માટે જવાબદાર ગણાશે.

(૪) આ અધિનિયમ અથવા વિનિયમો હેઠળ અથવા બોર્ડ અથવા યથાપ્રસંગ, પ્રમુખ પોતાને સોંપે તેવી બીજી સત્તા વાપરશે અને તેવી બીજી ફરજો બજાવશે.

(૩) જેમાં તાત્કાલિક પગલાં લેવા જરૂરી હોય તેવી કોઈ તાકીદની બાબત હોય અને આ અધિનિયમ હેઠળ તજવીજ કરવાની સત્તા આપેલ અધ્યક્ષ અથવા ઈન્સ્ટીટ્યુટના અધિકારીમંડળ અથવા મંડળ દ્વારા તેની તાત્કાલિક તજવીજ કરી શકાય તેમ ન હોય તો, નિયામક, પોતે ઉચિત ગણે તેવા પગલા લઈ શકશે અને આવી બાબતની સામાન્ય કમમાં તજવીજ કરી હોત તે અધ્યક્ષ અથવા ઈન્સ્ટીટ્યુટના અધિકારીમંડળ અથવા મંડળને તેની તરત જ જાણ કરશે :

પરંતુ આવા કોઈ અધિકારીમંડળ અથવા બીજા મંડળનો એવો અભિપ્રાય હોય કે નિયામકે આવા પગલાં લેવા જોઈતા નહોતા, તો તે, આવી બાબત પૂછાણ માટે અધ્યક્ષને મોકલી આપશે જે, નિયામકે લીધેલ પગલાને બહાલી આપી શકશે અથવા રદ કરી શકશે અથવા પોતે યોગ્ય ગણે તે રીતે તેમાં ફેરફાર કરી શકશે અને તેમ થયે, તે અમલમાં હોતા બંધ થશે અથવા યથાપ્રસંગ, એવા ફેરફાર કરેલા સ્વરૂપમાં જ તે અમલમાં રહેશે; તેમ છતાં, એવો કોઈ ફેરફાર થવાથી અથવા તે રદ થવાથી અગાઉ કરેલા કોઈપણ કાર્યની કાયદેસરતાને બાધ આવશે નહિ.

(૪) નિયામકે પેટા-કલમ (૩) હેઠળની સત્તા વાપરવામાં કોઈ વ્યક્તિની નિમણૂકનો સમાવેશ થતો હોય તો અધિનિયમ અને વિનિયમોની જોગવાઈ અનુસાર આવી નિમણૂક મંજૂર કરવા માટે સત્તા સોંપેલ સક્ષમ સત્તાધિકારીએ, નિયામકના હુકમની તારીખથી છ મહિનાથી મોડું ન હોય તેટલા સમયની અંદર આવી નિમણૂકને બહાલી આપવી જોઈશે, અથવા તે નિમણૂક, નિયામકના હુકમથી તારીખથી છ મહિનાની મુદત પૂરી થયે અમલમાં હોતી બંધ થશે.

૨૦. (૧) ઇન્સ્ટીટ્યુટ, વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવી રીતે અને તેવી બોલીઓ અને શરતોથી એકિઝક્યુટિવ રજિસ્ટ્રારની નિમણૂક કરશે.

એકિઝક્યુટિવ
રજિસ્ટ્રાર.

(૨) એકિઝક્યુટિવ રજિસ્ટ્રાર, નીચે પ્રમાણેની સત્તા વાપરશે અને ફરજો બજાવશે :-

(૧) તે, ઇન્સ્ટીટ્યુટના રેકર્ડ, સામાન્ય સીલ, ફંડની કસ્ટડી અને ઇન્સ્ટીટ્યુટની બીજી મિલકત માટે જવાબદાર ગણાશે.

(૨) તે, પોતાના કામકાજના સંચાલન માટે જરૂરી હોય તેવી તમામ માહિતી, ઇન્સ્ટીટ્યુટના બોર્ડ અને બીજા અધિકારીમંડળો સમક્ષ મૂકશે.

(૩) તે, પોતાના કામકાજ યોગ્ય રીતે બજાવવા માટે નિયામકને જવાબદાર ગણાશે.

(૪) તે, નિયામકના નિયંત્રણને અધીન રહીને, ઇન્સ્ટીટ્યુટના વહીવટ અને સેવાઓ માટે જવાબદાર ગણાશે અને પરીક્ષાઓ યોજશે અને તે માટેની જરૂરી તમામ વ્યવસ્થા કરશે અને તેને સંકળાયેલ તમામ પ્રક્રિયાની અમલબજવણી કરશે.

(૫) તે, ઇન્સ્ટીટ્યુટ વતી તમામ દસ્તાવેજોને પ્રમાણિત કરશે અને તેનો અમલ કરશે.

(૬) તે, આ અધિનિયમ, વિનિયમો હેઠળ તેને સોંપવામાં આવે તેવી અથવા બોર્ડ અથવા નિયામક દ્વારા તેને સોંપવામાં આવે તેવી બીજી સત્તાઓ વાપરશે અને તેવી બીજી ફરજો બજાવશે.

૨૧. (૧) નિયામક, બોર્ડના અધ્યક્ષની મંજૂરીથી, ઇન્સ્ટીટ્યુટની વિદ્યારાખ્યામાંથી ડીન ઇન્સ્ટીટ્યુટના ડીનની નિમણૂક કરશે;

(૨) ડીન, ઇન્સ્ટીટ્યુટના શૈક્ષણિક અને અન્ય કામકાજની વ્યવસ્થામાં નિયામકને મદદ કરશે અને તેઓ, વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવી અથવા નિયામક તેમને સોંપે તેવી બીજી સત્તાઓ વાપરશે અને તેવા બીજા કાર્યો બજાવશે.

૨૨. ટ્રસ્ટે, ઇન્સ્ટીટ્યુટની કામગીરીના નિકાલ માટે પાંચ કરોડ રૂપિયાની રકમનું અથવા ઇન્સ્ટીટ્યુટની કામગીરીને લગતા પૂરેપૂરા ખર્ચને પહોંચી વળવા માટે જરૂરી હોય તેટલી રકમના કાયમી દેણગી ફંડના નામે ઓળખાતા ફંડો, કેન્દ્ર અથવા રાજ્ય સરકારે બહાર પાડેલ અથવા તેણે બાંધધરી આપેલ હોય તેવી લાંબાગાળાના વ્યાજવાળી જામીનગીરીઓમાં ત્રણ વર્ષ સુધી મૂકવા જોઈશે. ટ્રસ્ટનો તેમાં સમાવેશ પૂરો થયે અને ત્રણ વર્ષ માટેનું કામગીરી ખર્ચ પૂરું કર્યા પછી, કોઈ વણવપરાયેલ સિલક હોય તો તે, ટ્રસ્ટને પરત ચૂકવવી જોઈશે.

ઇન્સ્ટીટ્યુટનું કાયમી
દેણગી ફંડ.

ઈન્સ્ટીટ્યુટને
ચુકવણી
બાબત.

૨૩. ટ્રસ્ટ, ઈન્સ્ટીટ્યુટને આ અધિનિયમ હેઠળની તેની સત્તાઓ વાપરવા અને તેના કાર્યો બજાવવા માટે પોતે જરૂરી ગણે તેટલી નાણાની રકમો અને તેવી રીતે વખતોવખત ચૂકવશે.

ઈન્સ્ટીટ્યુટના
ફંડ.

૨૪. (૧) ઈન્સ્ટીટ્યુટને પોતાનું ફંડ રહેશે જે નીચેનાનું બનશે :-

(૧) ટ્રસ્ટે આપેલ તમામ નાણાં;

(૨) ઈન્સ્ટીટ્યુટને મળેલ તમામ ફી અને બીજા ચાર્જ;

(૩) અનુદાનો, લોનો, બક્ષિસો, સખાવતો, વસિયતો અથવા તબદીલીઓથી ઈન્સ્ટીટ્યુટને મળેલ તમામ નાણાં;

(૪) ઈન્સ્ટીટ્યુટના પુરસ્કૃત હોદ્દાઓ, અધ્યેતાવૃત્તિ અને આંતરમાળખાકીય સવલતો સ્થાપવા માટે ઈન્સ્ટીટ્યુટ અને ઉદ્યોગ વચ્ચે કરવામાં આવેલ મેમોરેન્ડમ ઓફ અન્ડરસ્ટેન્ડિંગની જોગવાઈ અનુસાર સહયોગી ઉદ્યોગ તરફથી ઈન્સ્ટીટ્યુટને મળેલ તમામ નાણાં; અને

(૫) બીજા કોઈ રીતે અથવા બીજા કોઈ સ્ત્રોતમાંથી ઈન્સ્ટીટ્યુટને મળેલ તમામ નાણાં .

(૨) ઈન્સ્ટીટ્યુટના તમામ ફંડો, નાણા સમિતિની ભલામણ ઉપરથી બોર્ડ નક્કી કરે તેવી બેંકમાં અને તેવી રીતે જમા કરાવવા જોઈશે.

(૩) ઈન્સ્ટીટ્યુટના ફંડનો ઉપયોગ, તેણે તેની સત્તાઓ વાપરતા અને તેના કાર્યો બજાવતા વહોરેલ ખર્ચ સહિત ઈન્સ્ટીટ્યુટના ખર્ચ માટે કરવો જોઈશે.

હિસાબો અને
ઓડિટ.

૨૫. (૧) ઈન્સ્ટીટ્યુટે, યોગ્ય હિસાબો રાખવા અને બીજા સંબંધિત રેકર્ડ નિભાવવા જોઈશે અને વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં અને તેવી રીતે આવક અને ખર્ચનો હિસાબ અને સરવૈયા સહિત હિસાબનું વાર્ષિક પત્રક તૈયાર કરવું જોઈશે.

(૨) ઈન્સ્ટીટ્યુટે આંતરિક તપાસ અને સિલકની એક યોગ્ય પદ્ધતિ અપનાવવી જોઈશે અને વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તે રીતે તેના નાણા, હિસાબ અને ઓડિટના કાર્યો બજાવવા ઉપર નિયંત્રણ રાખવું જોઈશે.

(૩) ઈન્સ્ટીટ્યુટના હિસાબોનું ઓડિટ, બોર્ડ નીમે તેવા, ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ અધિનિયમ, ૧૯૪૮માં વ્યાખ્યા કર્યા પ્રમાણેના ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ અથવા ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટની પેઢી હોય તેવા વૈધાનિક ઓડિટર દ્વારા વર્ષમાં ઓછામાં ઓછી એક વાર કરાવવું જોઈશે.

(૪) એવી રીતે નીમાયેલ પેઢી અથવા વ્યક્તિ આ અર્થે અધિકૃત કરેલી બીજી કોઈપણ વ્યક્તિએ, પ્રમાણિત કર્યા મુજબના ઈન્સ્ટીટ્યુટના હિસાબો, તેની ઉપરના ઓડિટના અહેવાલ

સન
૧૯૪૮નો
૨૭મો.

સાથે બોર્ડ સમક્ષ મૂકવા જોઈશે અને બોર્ડ તેના સંબંધમાં તેને યોગ્ય લાગે તેવી સૂચનાઓ ઈન્સ્ટીટ્યુટને આપશે અને ઈન્સ્ટીટ્યુટે તેવી સૂચનાઓનું પાલન કરવું જોઈશે.

(૫) હિસાબોના તમામ ચોપડાના સમવર્તી ઓડિટ સુનિશ્ચિત કરવા માટે ઈન્સ્ટીટ્યુટના હિસાબોનું ઓડિટ, બોર્ડ નીમેલ ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ અથવા ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટની પેઢી હોય તેવા આંતરિક ઓડિટર દ્વારા કરાવવું જોઈશે અને પુનર્વિલોકન માટે એવા મુદતી આંતરિક ઓડિટના અહેવાલો, બોર્ડ સમક્ષ મૂકવા જોઈશે.

(૬) ઈન્સ્ટીટ્યુટએ, અગાઉના વર્ષ દરમિયાનની તેની પ્રવૃત્તિઓનો અહેવાલ દર વર્ષે તૈયાર કરવો જોઈશે અને વાર્ષિક અહેવાલના સ્વરૂપમાં તેને બોર્ડ સમક્ષ પુનર્વિલોકન અને મંજૂરી માટે રજૂ કરવો જોઈશે.

૨૬. (૧) ઈન્સ્ટીટ્યુટે, બોર્ડની મંજૂરીથી, પોતાના અધિકારીઓ, અધ્યાપકો અને અન્ય કર્મચારીઓના લાભ માટે, વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવી રીતે અને તેવી શરતોને અધીન રહીને, પોતે યોગ્ય ગણે તેવી પેન્શન, પ્રોવિડન્ટ ફંડ અને વીમાની યોજનાઓ ઘડવી જોઈશે અને મંડળો, સંસ્થાઓ, ફંડોની સ્થાપના અને મદદમાં અને ઈન્સ્ટીટ્યુટના સ્ટાફ અને વિદ્યાર્થીઓના લાભાર્થે કરેલ દસ્તાવેજોમાં સહાય કરવી જોઈશે;

પેન્શન અને
પ્રોવિડન્ટ ફંડ.

સન ૧૯૨૫નો
૧૯મો.

(૨) એવી રીતે કોઈ પ્રોવિડન્ટ ફંડની રચના કરવામાં આવેલ ત્યારે પ્રોવિડન્ટ ફંડ અધિનિયમ, ૧૯૨૫ની જોગવાઈઓ એવા ફંડને, જાણે કે તે સરકારી પ્રોવિડન્ટ ફંડ હોય તેમ લાગુ પડશે.

૨૭. આ અધિનિયમ હેઠળ અથવા વિનિયમોથી રચાયેલ બોર્ડ અથવા ઈન્સ્ટીટ્યુટના કોઈ અધિકારીમંડળ અથવા કોઈ સમિતિના કોઈ કાર્ય અથવા કાર્યવાહી સામે ઈન્સ્ટીટ્યુટના બોર્ડ, અધિકારીમંડળ અથવા સમિતિની કોઈ જગા ખાલી હોવાને અથવા તેની રચનામાં ખામી હોવાને કારણે જ વાંધો ઉઠાવી શકાશે નહિ.

જગાઓ ખાલી
હોવાના કારણે
કાર્યો અને
કાર્યવાહીઓ
અમાન્ય ઠરશે
નહિ.

૨૮. તે સમયે અમલમાં હોય તેવા કોઈ કાયદામાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, ઈન્સ્ટીટ્યુટને, બોર્ડ મંજૂર કરે તેવી પદવીઓ, ડિપ્લોમાં અને પ્રમાણપત્રો આપવાની અને માનદ પદવીઓ અને બીજી શૈક્ષણિક વિશિષ્ટ માન અને પદવીઓ આપવાની સભાઓ રહેશે.

ઈન્સ્ટીટ્યુટ દ્વારા
પદવીઓ, ડિપ્લોમાં
આપવા બાબત અને
પ્રમાણપત્રો એનાયત
કરવા બાબત.

૨૯. ઈન્સ્ટીટ્યુટે, રાજ્ય સરકાર, યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ કમિશન અને બીજા વૈધાનિક સત્તામંડળોને, વખતોવખત ફરમાવવામાં આવે તેવા અહેવાલો, પત્રકો, નિવેદનો અને બીજી માહિતી મોકલવી જોઈશે.

પત્રકો અને
માહિતી.

૩૦. ટ્રસ્ટે, પોતાના વિસર્જનના ઈરાદા અંગે છ મહિનાથી ઓછી ન હોય તેટલી મુદતની નોટિસ આપવી જોઈશે. ટ્રસ્ટ તરફથી કોઈ નોટિસ મળ્યે, રાજ્ય સરકારે, ટ્રસ્ટના

ટ્રસ્ટનું વિસર્જન
થયે
ઈન્સ્ટીટ્યુટના
વહીવટ બાબત.

વિસર્જનની તારીખથી અને ઇન્સ્ટીટ્યુટના નિયમિત અભ્યાસક્રમોમાં વિદ્યાર્થીઓની છેલ્લી બેચ તેમનો અભ્યાસક્રમ પૂરો કરે ત્યાં સુધી ઇન્સ્ટીટ્યુટના વહીવટ માટેની ગોઠવણ કરવી જોઈશે. તેનો હવાલો લીધેલ હોય તે સમયગાળા દરમિયાન ઇન્સ્ટીટ્યુટના વહીવટ માટેનું ખર્ચ, ઇન્સ્ટીટ્યુટના કાયમી દેણગી ફંડમાંથી ભરપાઈ કરવું જોઈશે. ટ્રસ્ટનું વિસર્જન થયે, આ ફંડ કોર્પસ ફંડનાં સ્વરૂપમાં રહેશે.

રાજ્ય સરકારની
સત્તા.

૩૧. રાજ્ય સરકારને, ઇન્સ્ટીટ્યુટને, આ અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ કરેલા વિનિયમો અને તે સમયે અમલમાં હોય તેવા કોઈ કાયદાની જોગવાઈઓ હેઠળ વખતોવખત જરૂરી લાગે તેવા આદેશો આપવાની સત્તાઓ રહેશે.

વિનિયમો.

૩૨. (૧) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, ઇન્સ્ટીટ્યુટના વહીવટ અને સંચાલનને લગતી બાબતો માટે જોગવાઈ કરવા વિનિયમો કરવાની સત્તા, ઉપરાંત તેમાં તમામ બીજી સત્તા નિહિત થશે.

(૨) ખાસ કરીને અને પૂર્વવર્તી સત્તાઓની વ્યાપકતાને બાધ આવ્યા સિવાય, એવા વિનિયમોથી નીચેની તમામ અથવા તે પૈકીની કોઈપણ બાબત માટે જોગવાઈ કરી શકાશે :—

(૧) બોર્ડની પ્રથમ બેઠક સિવાય, ઇન્સ્ટીટ્યુટના અધિકારીમંડળોની બેઠકો બોલાવવી અને યોજવા બાબત, એવી બેઠકોના કોરમ અને કામકાજના સંચાલન બાબત;

(૨) ઇન્સ્ટીટ્યુટના બોર્ડના પ્રમુખે વાપરવાની સત્તા અને બજાવવાના કાર્યો બાબત;

(૩) આ અધિનિયમ હેઠળ સ્થપાયેલ ઇન્સ્ટીટ્યુટના અધિકારીમંડળો, મંડળો અને બીજી સમિતિની રચના, સત્તા અને ફરજો બાબત, એવા અધિકારીમંડળોના સભ્યપદ માટેની લાયકાતો અને ગેરલાયકાતો બાબત, સભ્યપદના હોદ્દાની મુદત, તેના સભ્યોની નિમણૂક અને રૂખસદ બાબત અને તેની સાથે સંકળાયેલ બીજી બાબતો;

(૪) કામકાજના સંચાલનમાં, સત્તા વાપરવામાં અને ફરજો બજાવવામાં, આ અધિનિયમ હેઠળ અથવા વિનિયમોથી રચાયેલ બોર્ડ અને કોઈ સમિતિએ અથવા અન્ય મંડળે અનુસરવાની કાર્યરીતિ બાબત;

(૫) અભ્યાસક્રમો નક્કી કરવા (સ્થાપવા) અને વિદ્યાર્થીઓના પ્રવેશ આપવામાં અનુસરવાની કાર્યરીતિ અને માપદંડ બાબત;

(૬) ઇન્સ્ટીટ્યુટમાં શિસ્તનું પાલન કરાવવા માટે અનુસરવાની કાર્યરીતિ બાબત;

(૭) ઇન્સ્ટીટ્યુટના મિલકતોના વહીવટ બાબત;

(૮) ઇન્સ્ટીટ્યુટ દ્વારા આપવામાં અથવા એનાયત કરવામાં આવે એવી પદવી, ડિપ્લોમા, પ્રમાણપત્રો અને બીજા શૈક્ષણિક વિશિષ્ટમાન અને ઈલ્કાબો બાબત અને આવી કોઈપણ પદવી, ડિપ્લોમા, પ્રમાણપત્ર અને બીજા શૈક્ષણિક વિશિષ્ટમાન અને ઈલ્કાબો અને તેની જરૂરિયાતો બાબત;

(૯) પરીક્ષકોના હોદ્દાની મુદત અને તેમની નિમણૂક સહિત પરીક્ષાઓના સંચાલન બાબત;

(૧૦) ઈન્સ્ટીટ્યુટના પ્રાધ્યાપકો, સહપ્રાધ્યાપકો, મદદનીશ પ્રાધ્યાપકો, રીડર, વ્યાખ્યાતાની અથવા તેને સમકક્ષ શૈક્ષણિક હોદ્દા અથવા જગા, અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓની જગા ઉભી કરવા બાબત, અને તે માટે જરૂરી લાયકાતો સાહેત એવી જગાઓ ઉપર વ્યક્તિઓની નિમણૂક કરવા બાબત;

(૧૧) તેણે પૂરા પાડેલ અભ્યાસક્રમો, તાલીમ, સવલતો અને સેવાઓ માટે ઈન્સ્ટીટ્યુટને ચૂકવવામાં આવે એવી ફી અને બીજા ચાર્જ બાબત;

(૧૨) ઈન્સ્ટીટ્યુટના અધિકારીઓ, શિક્ષકો અને બીજા કર્મચારીઓના લાભ માટે વીમાનો ફાળો, પેન્શન અને પ્રોવિડન્ટ ફંડ માટે અને એવી અન્ય યોજનાઓની રીત અને શરતો બાબત;

(૧૩) બીજી સંસ્થાઓ સાથેના ઈન્સ્ટીટ્યુટના સંગઠન માટે લાગુ પડતી બોલીઓ અને શરતો બાબત;

(૧૪) બજેટના અંદાજો તૈયાર કરવા અને હિસાબો રાખવા બાબત;

(૧૫) ઈન્સ્ટીટ્યુટે અથવા ઈન્સ્ટીટ્યુટ વતી કરેલ કરારો અથવા સમજૂતિનું પાલન કરવા બાબત;

(૧૬) ઈન્સ્ટીટ્યુટના અધિકારીઓ અને સ્ટાફની નિમણૂક માટે વર્ગીકરણ અને કાર્યરીતિ બાબત;

(૧૭) ઈન્સ્ટીટ્યુટના નિયામક, બીજા અધિકારીઓ, શિક્ષકો અને કર્મચારીઓની સેવાની બોલીઓ, નિમણૂકોની મુદત, પગાર અને ભથ્થાં, કરારજન્ય સેવાઓ, શિસ્તના નિયમો અને બીજી શરતો બાબત;

(૧૮) ઈન્સ્ટીટ્યુટના અધિકારીઓ અને સ્ટાફના વહીવટી પ્રતિનિયુક્તિની બોલીઓ અને શરતો બાબત;

(૧૯) ઈન્સ્ટીટ્યુટના નિયામક અને બીજા અધિકારીઓ, શિક્ષકો અને કર્મચારીઓની સત્તા અને ફરજો બાબત;

(૨૦) અધ્યેતાવૃત્તિ, છાત્રવૃત્તિ, વૃત્તિકા (સ્ટાઈપેન્ડસ), ચંદ્રકો અને પારિતોષિકોનું નિયમન કરતી બોલીઓ અને શરતો બાબત;

(૨૧) બોર્ડના હુકમો અને નિર્ણયોના પ્રમાણિકરણ બાબત;

(૨૨) છાત્રાલયો અને નિવાસોના ઓરડા અને તેમાં શિસ્તવિષયક નિયમનને લગતી બાબતો;

(૨૩) આ અધિનિયમથી ઠરાવવાની હોય અથવા વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવી બીજી કોઈપણ બાબત.

આરંભ વખતે
મુશ્કેલીઓ દૂર કરવા
બાબત.

૩૩. ઈન્સ્ટીટ્યુટની સ્થાપનાના સંબંધમાં અથવા ઈન્સ્ટીટ્યુટના કોઈ અધિકારીમંડળની પહેલી બેઠકના સંબંધમાં અથવા અન્યથા આ અધિનિયમ અને વિનિયમોની જોગવાઈઓનો અમલ કરતી વખતે, કોઈ મુશ્કેલી ઉભી થાય તો, ઈન્સ્ટીટ્યુટના પ્રમુખ, ઈન્સ્ટીટ્યુટના તમામ અધિકારી મંડળોની સાથે વિચારવિનિમય કરેલ હોય તે પહેલાં કોઈપણ સમયે, મુશ્કેલી દૂર કરવાના હેતુ માટે, હુકમથી નિમણૂક કરી શકશે અથવા પોતાને જરૂરી અથવા ઈષ્ટ જણાય તેવા આ અધિનિયમ અને વિનિયમોની જોગવાઈઓ સાથે સુસંગત હોય તેટલે સુધી કોઈપણ કૃત્ય કરી શકશે અને આવો દરેક હુકમથી, જાણે કે આ અધિનિયમ અને વિનિયમોમાં જોગવાઈ કરેલી રીતે આવી નિમણૂક કરેલ હોય અથવા આવા પગલા લીધેલ હોય તેમ અમલમાં આવશે:

પરંતુ એવો કોઈ હુકમ કરતા પહેલાં, પ્રમુખે, નિયામક અને રચાયેલ હોય તેવા ઈન્સ્ટીટ્યુટના અધિકારીમંડળનો અભિપ્રાય જાણી શકશે અને તેને વિચારણામાં લઈ શકશે.

વચગાળાની
જોગવાઈઓ.

૩૪. આ અધિનિયમમાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં,—

(૧) નિયામક, પ્રમુખની પૂર્વમજૂરીથી અને ફંડની ઉપલબ્ધતાને અધીન રહીને આ અધિનિયમ અને વિનિયમોની જોગવાઈઓ અમલમાં લાવવાના હેતુ માટે, ઈન્સ્ટીટ્યુટના તમામ કાર્યો અથવા તેમાંના કોઈ કાર્ય બજાવી શકશે અને તે હેતુ માટે આવું કોઈ અધિકારીમંડળ આ અધિનિયમ અને વિનિયમોથી જોગવાઈ કરેલી રીતે અસ્તિત્વમાં આવે નહિ ત્યાં સુધી, આ અધિનિયમથી અથવા વિનિયમોથી જે કોઈ સત્તા અથવા ફરજો ઈન્સ્ટીટ્યુટના કોઈ અધિકારીમંડળે વાપરવાની હોય અથવા બજાવવાની હોય તેવી કોઈ સત્તા વાપરી શકશે અથવા કોઈપણ ફરજ બજાવી શકશે.

(૨) આ અધિનિયમની આરંભની તરત પહેલાં એવી રીતે કાર્ય કરતું ઈન્સ્ટીટ્યુટનું બોર્ડ, આ અધિનિયમ હેઠળ ઈન્સ્ટીટ્યુટ માટે બોર્ડ રચવામાં નહિ આવે ત્યાં સુધી એવી રીતે કાર્ય કરવાનું ચાલુ રાખશે, પરંતુ આ અધિનિયમ હેઠળ બોર્ડની રચના થયે, એવી રચના પહેલાં, હોદ્દો ધરાવતા બોર્ડના સભ્યો હોદ્દો ધરાવતા બંધ થશે.

(૩) આ અધિનિયમની આરંભની તરત પહેલાં, એવી રીતે કાર્ય કરતી ઈન્સ્ટીટ્યુટની એકેડેમિક કાઉન્સિલ, ઈન્સ્ટીટ્યુટ માટે આ અધિનિયમ હેઠળ એકેડેમિક કાઉન્સિલની રચના કરવામાં આવે નહિ ત્યાં સુધી, એવી રીતે કાર્ય કરવાનું ચાલુ રાખશે, પરંતુ આ અધિનિયમ હેઠળ એકેડેમિક કાઉન્સિલની રચના થયે, એવી રચના પહેલાં હોદ્દો ધરાવતા એકેડેમિક કાઉન્સિલના સભ્યો હોદ્દો ધરાવતા બંધ થશે.

(૪) આ અધિનિયમની આરંભની તરત પહેલાં, એવી રીતે કાર્ય કરતી ઈન્સ્ટીટ્યુટની નાણા સમિતિ, આ અધિનિયમ હેઠળ ઈન્સ્ટીટ્યુટ માટે, નાણા સમિતિ રચવામાં નહિ આવે ત્યાં

સુધી એવી રીતે કાર્ય કરવાનું ચાલુ રાખશે, પરંતુ આ અધિનિયમ હેઠળ નાણા સમિતિની રચના થયે, એવી રચના પહેલાં, હોદ્દો ધરાવતા નાણા સમિતિના સભ્યો હોદ્દો ધરાવતા બંધ થશે.

(પ) આ અધિનિયમ હેઠળ, ઈન્સ્ટીટ્યુટના પ્રથમ વિનિયમો કરવામાં આવે નહિ ત્યાં સુધી, અધિનિયમના આરંભની તરત પહેલાં, બોર્ડે માન્ય કરેલ ધીરુભાઈ અંબાણી ઈન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ ઈન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજીના વિદ્યમાન નિયમો અને વિનિયમો, તે આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ સાથે અસંગત ન હોય તેટલે સુધી, સંસ્થાને લાગુ પડવાનું ચાલુ રહેશે.

૩૫. આ અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ કરેલા કોઈ વિનિયમો અનુસાર શુદ્ધબુધ્ધિથી ક્ષતિપૂર્ણ કરેલા અથવા કરવાનું અભિપ્રેત હોય તેવા કોઈ કાર્યના સંબંધમાં, ઈન્સ્ટીટ્યુટના કોઈ નિયામક, અધિકારીમંડળો અથવા અધિકારીઓ અથવા અન્ય કોઈ વ્યક્તિ સામે કોઈ દાવો, ફોજદારી કામ અથવા બીજી કાનૂની કાર્યવાહી થઈ શકશે નહિ અને કોઈ નુકસાની બદલ ઈન્સ્ટીટ્યુટ પાસેથી કંઈપણ માગી શકાશે નહિ.

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

THURSDAY, MARCH 6, 2003/PHALGUNA 15, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than those published in other parts.

વેધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ,

સચિવાલય, ગાંધીનગર, દટ્ટી માર્ચ, ૨૦૦૩.

તા. ૦૬-૦૩-૨૦૦૩ના ગુજરાત રાજપત્ર, ભાગ ૪ (અસાધારણ)માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક : ૭નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT ACT NO. 7 OF 2003.

**THE GUJARAT WATER SUPPLY AND SEWERAGE BOARD
(AMENDMENT) ACT, 2003.**

ગુજરાત વિધાનમંડળના નીચેના અધિનિયમને રાજ્યપાલે સન ૨૦૦૩ના માર્ચ મહિનાની દરેક તારીખે અનુમતી આપી હોવાથી, તે આથી સર્વે લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવે છે.

વી. એમ. કોઠારે,
ગુજરાત સરકારના સચિવ,
વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

GUJARAT ACT NO. 7 OF 2003.

AN ACT

*further to amend the Gujarat Water Supply and Sewerage Board Act,
1978.*

સન ૨૦૦૩નો ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક : ૭.

(રાજ્યપાલની અનુમતિ મળ્યા પછી, સન ૨૦૦૩ના માર્ચ મહિનાની દરેક તારીખે “ગુજરાત રાજપત્ર”માં (અંગ્રેજીમાં) પ્રથમ પ્રસિધ્ધ કરેલો.)

ગુજરાત પાણી પુરવઠા અને ગટર વ્યવસ્થા બોર્ડ અધિનિયમ, ૧૯૭૮ વધુ સુધારવા બાબત વિધેયક.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

૧. (૧) આ અધિનિયમ ગુજરાત પાણી પુરવઠા અને ગટર વ્યવસ્થા બોર્ડ (સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.

ટૂંકી સંજ્ઞા અને આરંભ.

(૨) તે રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, નકકી કરે તેવી તારીખે અમલમાં આવશે.

સન ૧૯૭૮નો
ગુજરાતનો
૧૮મો.

૨. ગુજરાત પાણી પુરવઠા અને ગટર વ્યવસ્થા બોર્ડ અધિનિયમ, ૧૯૭૮માં, કલમ ૪માં, પેટા-કલમ (૧)માં, ખંડ (જ)ને બદલે નીચેનો મજકૂર મૂકવો :-

સન ૧૯૭૮ના
ગુજરાતના
૧૮મા
અધિનિયમની
કલમ ૪નો
સુધારો.

“ (જ) જેઓ અર્થશાસ્ત્ર અથવા વિકાસ આયોજન અને ઈજનેરી ક્ષેત્રે નિષ્ણાત હોય તેવી વ્યક્તિઓમાંથી રાજ્ય સરકારે નીમવાના ચાર સભ્યો અને આવા સભ્યોમાંથી એક મહિલા હોવી જોઈશે.”

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

THURSDAY, MARCH 6, 2003/PHALGUNA 15, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

સુબ્યશ્રી દોલતભાઈ પરમારે તા. ૬ઠ્ઠી, માર્ચ, ૨૦૦૩ ના રોજ દાખલ કરેલું નીચેનું વિધેયક ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમોના નિયમ-૧૦૭ ની અન્વયે સામાન્ય માહિતી અર્થે પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવે છે.

GUJARAT BILL NO. 14 OF 2003.

THE GUJARAT RESERVATION OF VACANCIES IN POSTS
AND SERVICES
(FOR SCHEDULED CASTES AND SCHEDULED TRIBES)
BILL, 2003.

A BILL

*to provide for adequate representation of Scheduled Castes and Scheduled Tribes
in posts and services under the State.*

સન ૨૦૦૩નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક : ૧૪.

ગુજરાત (અનુસૂચિત જાતિઓ અને અનુસૂચિત આદિજાતિઓ માટેની) જગાઓ અને
સેવાઓમાં ખાલી જગાઓ અનામત રાખવા બાબત વિધેયક, ૨૦૦૩.

રાજ્ય હેઠળની જગાઓ અને સેવાઓમાં અનુસૂચિત જાતિઓ અને અનુસૂચિત આદિજાતિઓના
પૂરતા પ્રતિનિધિત્વ માટે જોગવાઈ કરવા બાબત વિધેયક.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

૧. (૧) આ અધિનિયમ 'ગુજરાત (અનુસૂચિત જાતિઓ અને અનુસૂચિત આદિજાતિઓ માટેની)
જગાઓ અને સેવાઓમાં ખાલી જગાઓ અનામત રાખવા બાબત અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.

ટૂંકી સંજ્ઞા, વ્યાપ્તિ
અને આરંભ.

(૨) તે સમગ્ર ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડે છે.

(૩) રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી, નક્કી કરે તે તારીખે તે અમલમાં આવશે.

૨. આ અધિનિયમમાં, સંદર્ભથી અન્યથા અર્થેક્ષિત ન હોય તો,-

વ્યાખ્યા.

(ક) "ઠરાવેલું" એટલે આ અધિનિયમ હેઠળ કરેલા નિયમોથી ઠરાવેલું;

(ખ) "ભરતી વર્ષ" એટલે કે જે નાણાકીય વર્ષ, દરમિયાન ખરેખર ભરતી કરવામાં આવી
હોય તે વર્ષ;

(ગ) "અનામત" એટલે અનુસૂચિત જાતિઓ અને અનુસૂચિત આદિજાતિઓ માટેની જગાઓ
અને સેવાઓમાં ખાલી જગાઓ અનામત રાખવી તે;

(ઘ) "અનુસૂચિત જાતિઓ"નો ઉલ્લેખ ભારતના સંવિધાનની કલમ ૩૪૧ હેઠળ કરેલ અને
વખતોવખત સુધાર્યા પ્રમાણેના સંવિધાન (અનુસૂચિત જાતિ) હુકમ, ૧૯૫૦માં નિર્દિષ્ટ કરેલ
અનુસૂચિત જાતિનો ઉલ્લેખ હોય એમ સમજવું;

(ચ) “અનુસૂચિત આદિજાતિઓ”નો ઉલ્લેખ ભારતના સંવિધાનની કલમ ૩૪૨ હેઠળ કરેલા અને વખતોવખત સુધાર્યા પ્રમાણેના સંવિધાન (અનુસૂચિત આદિજાતિ) હુકમ, ૧૯૫૦માં નિર્દિષ્ટ કરેલ અનુસૂચિત આદિજાતિનો ઉલ્લેખ હોય એમ સમજવું;

(છ) “પસંદગી યાદી” એટલે રાજ્ય સરકારે તે અર્થે બહાર પાડેલા અને પ્રારંભિક ભરતી અને બદલીના સંબંધમાં નિમણૂક કરવા માટેના યોગ્ય સત્તાધિકારીએ સ્વીકારેલા નિયમો અને હુકમો અનુસાર તૈયાર કરેલ અગ્રતાક્રમ અનુસાર ગોઠવેલા ઉમેદવારોની યાદી;

(જ) “રાજ્ય” એટલે ગુજરાત રાજ્યની સરકાર.

લાગુ પાડવા
બાબત.

૩. આ અધિનિયમ નીચેનાને લાગુ પડશે.—

(૧) રાજ્ય હેઠળની જગાઓ અને સેવાઓની તમામ નિમણૂકોને સિવાય કે તે જગાઓ :—

(ક) સંશોધન કરવા અથવા તેમાં માર્ગદર્શન આપવા અથવા સંચાલન કરવા માટેની હોય;

(ખ) વૈજ્ઞાનિક જગાઓ તરીકે વર્ગીકરણ કરેલી હોય;

(ગ) કોઈપણ કારણના આધારે ભરેલી હોય;

(ઘ) કેડર બહારની જગાઓ હોય;

(ચ) બદલીથી અથવા પ્રતિનિયુક્તિથી ભરવામાં આવી હોય;

(છ) રાજ્ય સરકાર, વખતોવખત હુકમ કરીને, નિર્દિષ્ટ કરે તેવી બીજી જગાઓ હોય;

પરંતુ ખંડ (છ) હેઠળ કરેલા તમામ હુકમો, તે કરવામાં આવે તે પછી બનતી ત્વરાએ એક અથવા વધુ સત્રો મળીને ઓછામાં ઓછા ત્રીસ દિવસ સુધી, રાજ્ય વિધાનમંડળ સમક્ષ મૂકવામાં આવશે.

(૨) જિલ્લા કક્ષાની જગાઓ ઉપરની તમામ નિમણૂકોને;

(૩) રાજ્ય સરકારે રચેલ પંચાયતો, બોર્ડો અને કોર્પોરેશનમાંની તમામ નિમણૂકોને;

(૪) રાજ્ય સરકાર તરફથી સહાય મેળવતી સંસ્થાઓમાંની તમામ નિમણૂકોને;

(૫) રાજ્ય સરકાર, વખતોવખત નિર્દિષ્ટ કરે તેવી બીજી તમામ નિમણૂકોને.

અનામત અને તેની
ટકાવારી.

૪. (૧) આ અધિનિયમમાં અન્યથા ઠરાવ્યું હોય તે સિવાય, અનુસૂચિત જાતિઓ અને અનુસૂચિત આદિજાતિઓ માટે અનામત રાખેલી જગાઓ, અનુસૂચિત જાતિઓ અને અનુસૂચિત આદિજાતિઓના ન હોય તેવા ઉમેદવારો દ્વારા ભરી જાય નહિ.

(૨) જગાઓ અને સેવાઓમાંની જગાઓની કુલ સંખ્યામાંથી કેટલી જગાઓ અનામત રાખવી તેની ટકાવારીનું પ્રમાણ, રાજ્ય સરકાર વખતોવખત હુકમો કરીને, નક્કી કરે તેટલું રહેશે.

પરંતુ—

(ક) પ્રારંભિક ભરતીની બાબતમાં, એવી રીતે નક્કી કરેલ ટકાવારીની કોઈપણ સંજોગોમાં રાજ્યની કુલ વસતિમાં, યથાપ્રસંગ, અનુસૂચિત જાતિઓ અથવા અનુસૂચિત આદિજાતિઓની વ્યક્તિઓની ટકાવારી કરતાં ઓછી હોવી જોઈશે નહિ.

(ખ) જિલ્લા કલ્યાણ જગાઓ માટેની પ્રારંભિક ભરતીની બાબતમાં, એવી રીતે નક્કી કરેલી ટકાવારી, કોઈપણ સંજોગોમાં તે જિલ્લાની કુલ વસતિમાં, યથાપ્રસંગ, અનુસૂચિત જાતિઓ અથવા અનુસૂચિત આદિજાતિઓની વ્યક્તિઓની ટકાવારી કરતાં ઓછી હોવી જોઈશે નહિ અને કોઈપણ સંજોગોમાં, રાજ્યની કુલ વસતિમાં, યથાપ્રસંગ, અનુસૂચિત જાતિઓ અથવા અનુસૂચિત આદિજાતિઓની વ્યક્તિઓની ટકાવારી કરતાં ઓછી હોવી જોઈશે નહિ.

(ગ) આ અધિનિયમમાં અન્યથા કાવ્યું હોય તે સિવાય, બઢતી દ્વારા નિમણૂક કરવાની બાબતમાં, અનામતની ટકાવારી પરિચ્છેદ (ક) અને (ખ)માં ઠરાવી હોય તેટલી રહેશે.

સ્પર્ધીકરણ.—“વસતિ” એ શબ્દપ્રયોગનો અર્થ જેના માટે સંબંધિત આંકડા પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવ્યા હોય તેવી છેલ્લી વસતિ ગણતરી વખતે નક્કી કર્યા પ્રમાણેની વસતિ.

૫. (૧) રાજ્ય સરકાર, અનુસૂચિત જાતિઓ અને અનુસૂચિત આદિજાતિઓ માટે અનામત રાખવાની જગાઓની સંખ્યા અને કેટલીક જગાઓ અનામત રાખવાની નથી તેની સંખ્યા દર્શાવતું નમૂનારૂપ રોસ્ટર ઠરાવશે.

નમૂનારૂપ રોસ્ટર.

(૨) નિમણૂક કરનાર સત્તાધિકારીઓએ ઠરાવેલા નમૂનામાં રોસ્ટર રાખવું જોઈશે.

(૩) ફક્ત અનામત રાખેલી જગાઓની સંખ્યા નક્કી કરવા માટે રોસ્ટરનો આધાર લેવામાં આવશે. પરંતુ નિમણૂક પસંદગી યાદીમાં દર્શાવેલા અગ્રતાક્રમ પ્રમાણે કરવામાં આવશે.

૬. કોઈપણ ભરતી વર્ષમાં અનુસૂચિત જાતિઓ અથવા અનુસૂચિત આદિજાતિઓના ઉમેદવારોની સંખ્યા તેમના માટે અનામત રાખેલી જગાઓની સંખ્યા કરતાં ઓછી હોય તો, બાકીની જગાઓ, તે જગાઓને ઠરાવેલી રીતે બિન અનામત હોવાનું ઠરાવ્યા પછી સામાન્ય ઉમેદવારો દ્વારા ભરી શકાશે, પણ તેવી રીતે બિન અનામત રાખેલી જગાઓ ભરતી પછીના ત્રણ વર્ષ સુધી આગળ ખેંચવામાં આવશે.

અનામત અને બિન-અનામતને આગળ ખેંચવા બાબત.

૭. અનુસૂચિત જાતિઓ અને અનુસૂચિત આદિજાતિઓના ઉમેદવારો માટેની પ્રારંભિક નિમણૂક સારું—

છૂટછાટ અને સવલતો.

(ક) ભરતી માટે ઠરાવેલી ઉપલી વયમર્યાદામાં પાંચ વર્ષ સુધી છૂટછાટ મૂકવામાં આવશે.

(ખ) કોઈ જગા માટે ઠરાવેલી ફી, બીજાઓ માટે ઠરાવેલી ફી કરતાં એક ચતુર્થાંશ જેટલી રહેશે.

(ગ) સ્પર્ધાત્મક લેખિત પરીક્ષા અથવા મૌખિક ઈન્ટરવ્યુમાં હાજર રહેવા માટેનું મુસાફરી ભથ્થું, રાજ્ય સરકાર ઠરાવે તેવા દરોએ આપવામાં આવશે.

(ઘ) સ્પર્ધાત્મક અને ખાતાકીય પરીક્ષા પાસ કરવાની ટકાવારીમાં ૫ ટકાની છૂટછાટ મૂકવામાં આવશે.

૮. (૧) રાજ્યના વિનિમય કચેરી દ્વારા ભરતી કરવા માટે, અનુસૂચિત જાતિઓ અને અનુસૂચિત આદિજાતિઓ માટે અનામત જગાઓની સંખ્યા રાજ્યના વિનિમય કચેરીને મોકલવાના મોંઘણીપત્રમાં ખાલી જગાની કુલ સંખ્યા સામે નિર્દિષ્ટ કરવી જોઈશે.

પ્રારંભિક ભરતીની રીત.

(૨) ગુજરાત રાજ્ય સેવા આયોજ અથવા કોઈ પસંદગી બોર્ડ દ્વારા સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષા અથવા તુલ્ય મુલાકાતના આધારે કરવાની ભરતી માટે, જાહેર ખબરમાં કુલ ખાલી જગાઓની સંખ્યા સામે, અનુસૂચિત જાતિઓ અને અનુસૂચિત આદિજાતિઓ માટે અનામત રાખેલી ખાલી જગાઓની સંખ્યા નિર્દિષ્ટ કરવી જોઈશે.

(૩) અનુસૂચિત જાતિઓ અને અનુસૂચિત આદિજાતિઓના ઉમેદવારો, જો તેઓ જગા અથવા સેવાઓ માટેની જરૂર ઓછામાં ઓછી લાયકાતો ધરાવતા હોય તો, જેટલા પ્રમાણમાં જગાઓ અનામત રાખી હોય તેટલા પ્રમાણમાં તેમની ભરતી કરવામાં આવશે.

(૪) અનુસૂચિત જાતિઓ અને અનુસૂચિત આદિજાતિઓના ઉમેદવારો જરૂરી સંખ્યામાં અનામત જગાઓ ભરવા માટે ઉપલબ્ધ ન હોય તો, બાકી રહેલ અનામત જગા ભરવા માટે, યથાપ્રસંગ, અનુસૂચિત જાતિઓ અથવા અનુસૂચિત આદિજાતિઓના ઉમેદવારોમાંથી જ નવેસરથી ભરતી કરવામાં આવશે.

(૫) એવી રીતે નવેસરથી ભરતી કર્યા પછી, પણ અનુસૂચિત જાતિઓ અથવા અનુસૂચિત આદિજાતિઓના ઉમેદવારો મળતા ન હોય અથવા આવા ઉમેદવારોની સંખ્યા, અનામત રાખેલી જગાની સંખ્યા કરતાં ઓછી હોય તો, ભરાયા વિનાની બાકી રહેલી જગાઓ, કલમ ૬માં જણાવેલી કાર્યરીતિ અનુસાર સામાન્ય ઉમેદવારો દ્વારા ભરવામાં આવશે.

(૬) જિલ્લા કક્ષાની જગાઓ માટે, યથાપ્રસંગ, અનુસૂચિત જાતિઓ અને અનુસૂચિત આદિજાતિઓના ઉમેદવારો, પ્રારંભિક ભરતી વખતે જિલ્લા રોજગાર વિનિમય કચેરીમાં પૂરતી સંખ્યામાં ઉપલબ્ધ ન હોય તો, યથાપ્રસંગ, જ્યાં અનુસૂચિત જાતિઓ અથવા અનુસૂચિત આદિજાતિઓની વધુ વસતિ હોય તેવા બીજા જિલ્લાની રોજગાર વિનિમય કચેરી સાથે પરામર્શ કરવી જોઈશે.

સિનિયોરીટી સહ-
યોગ્યતા ઉપર
આધારિત બઢતી.

૮. (૧) યોગ્યતાને અધીન રહીને, સિનિયોરીટીના ધોરણે બઢતી આપવાની હોય ત્યારે, અનુસૂચિત જાતિઓ અને અનુસૂચિત આદિજાતિઓના અધિકારીઓને અનામત જગાઓ સામે, પછીની ઊંચી જગા કે ગ્રેડ ઉપર બઢતી આપવામાં આવશે, પરંતુ તે અધિકારીઓ એવી બઢતી માટે જરૂરી ઓછામાં ઓછી લાયકાતો અને અનુભવ ધરાવતા હોવા જોઈશે.

(૨) અનામત જગાઓની સંખ્યા, કલમ ૫ હેઠળ રાખેલ રોસ્ટરમાં દર્શાવેલ અનામત જગાઓના આધારે નક્કી કરવામાં આવશે.

પસંદગી ઉપર
આધારિત બઢતી.

૧૦. પસંદગીના આધારે બઢતી આપવાની હોય અને સીધી ભરતીનું પ્રમાણ પચાસ ટકાથી વધુ ન હોય ત્યારે અનામત ખાલી જગાઓ ભરવા માટેની કાર્યરીતિ ઠરાવવામાં આવે તેવી રહેશે અને અનામત ખાલી જગાઓની સંખ્યા કલમ ૫ હેઠળ રાખેલ રોસ્ટરમાં દર્શાવેલા નિયત મુદ્દાના આધારે નક્કી કરવામાં આવશે.

જુદી જુદી
સેવાઓમાં
પસંદગી.

૧૧. જુદી જુદી સેવાઓમાંથી પસંદગી કરવાની હોય, ભરતી અથવા નિમણૂક કરનાર સત્તાધિકારી, અનામત રાખેલી જગાના પ્રમાણમાં અનુસૂચિત જાતિઓ અને અનુસૂચિત આદિજાતિઓના ઉમેદવારો પસંદ કરશે. પરંતુ આવા ઉમેદવાર, સંબંધિત જગા માટે ઠરાવેલી યોગ્યતા, લાયકાત અને અનુભવની શરતો સંતોષતો હોવો જોઈશે.

વાર્ષિક રિપોર્ટ
સાદર કરવા,
અન્ય રેકર્ડ
જાળવવા અને
તેની તપાસણી
ખાખત.

૧૨. (૧) દરેક નિમણૂક કરનાર સત્તાધિકારીએ પાછીના નાણાકીય વર્ષના જૂન મહિનાની આખરે સુધીમાં ઠરાવેલી રીતે વાર્ષિક રિપોર્ટ રાજ્ય સરકારને આપવો જોઈશે અને ઠરાવવામાં આવે તેવા અન્ય રેકર્ડો જાળવવા જોઈશે.

(૨) રાજ્ય સરકારે, તે અર્થે અધિકૃત કરેલા કોઈપણ અધિકારી, કોઈપણ રેકર્ડ અથવા દસ્તાવેજ તપાસી શકશે અને નિમણૂક કરનાર સત્તાધિકારીઓને, તેણે કરેલી નિમણૂકોને લગતા હોય અને તમને કચેરીમાં રાખવામાં આવતા હોય તેવા રોસ્ટર અને અન્ય રેકર્ડો રજૂ કરવા તેને ફરમાવી શકશે.

(૩) ઉપર્યુક્ત હેતુ માટે જરૂરી હોય તેવા રેકર્ડ અને દસ્તાવેજ રજૂ કરવાના તબીબી માહિતી પુરી પાડવાની અને તેવી તમામ સંગ્રહ અને સંગ્રહો આપવાની નિમણૂક અનામત અધિકારીઓને કરવા રહેલ.

૧૩. રાજ્ય સરકારના દરેક વિભાગમાં, તે અર્થે વિભાગના સચિવે અધિકૃત કરેલ ઉપસચિવના ઠરજીજીથી ઉતરતા ઠરજીજીના ન હોય તેવા કોઈ અધિકારી, આ અધિનિયમમાં જોગવાઈ કરેલી બાબતોના સંબંધમાં સંપર્ક અધિકારી તરીકે કામ કરશે અને તેઓ ખાસ કરીને નીચેની બાબતો માટે જવાબદાર રહેશે.

સંપર્ક અધિકારીની નિયુક્તિ.

(ક) આ અધિનિયમ અને તે હેઠળ કરેલા નિયમોની જોગવાઈઓનો યોગ્ય અમલ થાય છે તેની ખાતરી કરવા;

(ખ) તાબાના સત્તાધિકારીઓ દ્વારા પાલન થાય છે તેની ખાતરી કરવા માટે;

(ગ) પત્રકો સમયસર સાદર થાય તેની ખાતરી કરવા માટે;

(ઘ) રેકૉર્ડો અને ઠરાવવામાં આવે તેવા અન્ય રેકૉર્ડોની વાર્ષિક તપાસણી કરવા માટે;

(ચ) વહીવટી વિભાગ અને સમાજ કલ્યાણ વિભાગ વચ્ચે સંપર્ક અધિકારી તરીકે કામ કરવા માટે;

(છ) વ્યક્તિઓ પાસેથી અથવા અનુસૂચિત જાતિઓ અને અનુસૂચિત આદિજાતિઓની વ્યક્તિઓ અથવા સંગઠનો પાસેથી મળેલી ફરિયાદોની તપાસમાં સમાજ કલ્યાણ વિભાગને જરૂરી સહાયની ખાતરી માટે.

૧૪. (૧) નીચેના સભ્યોની બનેલી એક સ્થાયી સમિતિ રહેશે :-

સ્થાયી સમિતિની રચના.

(ક) સમાજ કલ્યાણ મંત્રી-અધ્યક્ષ;

(ખ) ગુજરાત વિધાનસભાના અધ્યક્ષ નક્કી કરે તેવી રીતે ચૂંટાવાના ગુજરાત વિધાનસભાના ત્રણ સભ્યો;

(ગ) સરકારના મુખ્ય સચિવ-સભ્ય;

(ઘ) સરકારના સચિવ, ગૃહ વિભાગ-સભ્ય;

(ચ) સરકારના સચિવ, સમાજ કલ્યાણ વિભાગ-સભ્ય સચિવ;

પરંતુ ભારતના સંવિધાનની ક્લમ ૩૫૬ હેઠળ ઉદ્ઘોષણા બહાર પાડવામાં આવેલી સમિતિની રચનામાં; રાજ્ય સરકાર પોતાને યોગ્ય લાગે તેટલા પ્રમાણમાં પોતાને યોગ્ય લાગે તેટલા પ્રમાણમાં ફેરફાર કરી શકશે.

૧૫. (૧) સમિતિ વર્ષમાં ઓછામાં ઓછી ત્રણવાર મળશે અને કોઈપણ બે બેઠકો વચ્ચેનો સમયગાળો છ મહિનાથી વધુ હોવો જોઈએ નહિ.

સ્થાયી સમિતિના કાર્યો.

(૨) સમિતિ નીચેના કાર્યો બજાવશે, જેવાં કે :-

(૧) અધિનિયમ અને તે હેઠળ કરેલા નિયમોની જોગવાઈઓના અમલની પુનઃ વિચારણા;

(૨) આવા અમલ અંગેની મુશ્કેલીઓના નિવારણ માટે અથવા તેની સુધારણા માટે ઉપાયો સુધારવા, મેળવવા.

(૩) રાજ્ય સરકાર વખતોવખત સમિતિને સોંપે તેવાં અન્ય કાર્યો.

વાર્ષિક રિપોર્ટ.

૧૬. રાજ્ય સરકાર, અધિનિયમના અમલ અંગે વાર્ષિક રિપોર્ટ તૈયાર કરશે અને તે ત્યારપછીના નાણાકીય વર્ષના અંદાજપત્ર સત્રમાં પંદર દિવસથી ઓછી ન હોય તેટલી મુદત સુધી રાજ્ય વિધાનસભા સમક્ષ મૂકશે.

કાનૂની સહાય.

૧૭. અનુસૂચિત જાતિઓ અને અનુસૂચિત આદિજાતિઓના કર્મચારીઓને તેમની ફરિયાદોની બાબતોમાં ઠરાવેલા દરે રાજ્ય સરકાર કાનૂની સહાય આપશે.

નિયમો કરવાની સત્તા.

૧૮. (૧) રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી (પૂર્વ પ્રસિધ્ધિ કર્યા પછી) આ અધિનિયમના તમામ અથવા તે પૈકી કોઈપણ હેતુઓ પાર પાડવા માટે નિયમો કરી શકશે.

(૨) ખાસ કરીને અને પૂર્વવર્તી સત્તાની વ્યાપકતાને બાધ આવ્યા સિવાય, સરકાર, આ અધિનિયમથી સ્પષ્ટપણે ઠરાવવાનું જરૂરી હોય અથવા છૂટ આપી હોય તેવી તમામ બાબતોના સંબંધમાં નિયમો કરી શકશે.

(૩) આ અધિનિયમ હેઠળ કરેલા તમામ નિયમો, તે કરવામાં આવે તે પછી, બનતી તરતજ એક અથવા વધારે સત્રોની બનેલી ઓછામાં ઓછી ત્રીસ દિવસની મુદત સુધી રાજ્ય વિધાનસભા સમક્ષ મૂકવા જોઈશે અને સદરહુ મુદત દરમિયાન રાજ્ય વિધાનસભા તેમાં કોઈપણ ફેરફાર કરે તો, નિયમો, ત્યારપછી તેવા ફેરફાર કરેલા સ્વરૂપમાં જ અમલમાં રહેશે, પરંતુ તે એવી રીતે કે એવા ફેરફારોથી નિયમો હેઠળ અગાઉ કરેલા કોઈપણ કાર્યની કાયદેસરતાને બાધ આવશે નહિ.

અધિનિયમની ચરિયાતી અસર.

૧૯. આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ, રાજ્ય સરકારે કરેલા બીજા કોઈપણ કાયદામાં અથવા કોઈ નિયમ, હુકમ અથવા ઠરાવમાં વિરુદ્ધનો કોઈપણ મજકૂર હોય તે છતાં, અમલમાં આવશે.

ઉદ્દેશો અને કારણો

બંધારણીય જોગવાઈઓ અનુસાર, રાજ્ય સરકારે અનુસૂચિત જાતિઓ અને અનુસૂચિત આદિજાતિઓ માટે જગ્યાઓ અનામત રાખવાની નીતિના અમલ માટે કેટલાક વહીવટી હુકમો કર્યા છે પરંતુ અસરકારક નિયંત્રણના અભાવે એવા વહીવટી હુકમોની જોગવાઈઓનો કડક રીતે અમલ થઈ શકતો નથી. અને અનુસૂચિત જાતિઓ અને અનુસૂચિત આદિજાતિઓના કર્મચારીઓને ઘણી વખત અન્યાય થાય છે. તેથી, આ વિધેયકથી આ નીતિના અસરકારક અમલ સારું જોગવાઈઓ કરવા માટે પ્રબંધ કરવામાં આવે છે.

ગાંધીનગર,
તારીખ ૩૧મી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૩.

દોલતભાઈ પરમાર
વિ. સ. સ.

નાણાકીય પાટી

વિધેયકની કલમ ૧૪થી, રાજ્ય સરકાર માટે સ્થાયી સમિતિ રચવાનું આવશ્યક બને છે અને કલમ ૧૫થી, વર્ષમાં ઓછામાં ઓછી ત્રણ બેઠકો ભરવાનું આવશ્યક છે. કલમ ૧૭થી રાજ્ય સરકાર માટે અનુસૂચિત જાતિઓ અને અનુસૂચિત આદિજાતિઓના કર્મચારીઓને ઠરાવેલા દરોએ કાનૂની સહાય આપવાનું આવશ્યક બને છે. ઉપરની જોગવાઈઓ સંબંધી રાજ્યના ઓકરિત ફંડમાંથી થનારું ખર્ચ દર વર્ષે બે લાખ રૂપિયા ૬૫ એવો અંદાજ છે.

ગાંધીનગર,
તારીખ ૩૧મી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૩.

દોલતભાઈ પરમાર
વિ. સ. સ.

. ધારાકીય સત્તા સોંપવાની યાદી

કલમ ૧ની પેટા-કલમ (૩)થી, રાજ્ય સરકારને રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી અધિનિયમ અમલમાં લાવવાની તારીખ નક્કી કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૩ની પેટા-કલમ (૧)ના પેરેગ્રાફ (છ)થી, રાજ્ય સરકારને હુકમ બહાર પાડીને પેટા-કલમમાં નિર્દિષ્ટ કરેલી હોય તે સિવાયની જગ્યાઓ નિર્દિષ્ટ કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૩ની પેટા-કલમ (૩)થી, રાજ્ય સરકારને અગાઉની પેટા-કલમોમાં નિર્દિષ્ટ કરેલી હોય તે સિવાયની નિમણૂકો વખતોવખત નિર્દિષ્ટ કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૪ની પેટા-કલમ (૨)થી, રાજ્ય સરકારને જગ્યાઓ અને સેવાઓમાં ખાલી જગ્યાઓ અનામત રાખવાની ટકાવારી નક્કી કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૫ની પેટા-કલમ (૧)થી રાજ્ય સરકારને નમૂનારૂપ રોસ્ટર ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૫ની પેટા-કલમ (૨)થી રાજ્ય સરકારને રોસ્ટર જાળવવા માટે નમૂના ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૬થી, રાજ્ય સરકારને અનુસૂચિત જાતિઓ અથવા અનુસૂચિત આદિજાતિઓના ઉમેદવારોની સંખ્યા, તેમના માટે અનામત રાખેલી જગ્યાઓની સંખ્યા કરતાં ઓછી હોય, તો સામાન્ય ઉમેદવારો દ્વારા અનામત રાખેલી ખાલી જગ્યાઓ ભરવા માટેની રીત ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૭ના પેરેગ્રાફ (ગ)થી રાજ્ય સરકારને અનુસૂચિત જાતિઓ અને અનુસૂચિત આદિજાતિઓના ઉમેદવારોને સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષા અથવા માધિક ઈન્ટરવ્યુ માટે આપવાનાં મુસદ્દાકરી ભથ્થાના દરો ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

વિધેયકની કલમ ૧૦થી રાજ્ય સરકારને પસંદગીના ધોરણે બઢતી આપવાની હોય અને સીધી ભરતીનું પ્રમાણ પચાસ ટકા કરતાં વધુ ન હોય, ત્યારે અનામત રાખેલી ખાલી જગ્યાઓ ભરવા માટેની કાર્યરીતિ ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૨ની પેટા-કલમ (૧)થી રાજ્ય સરકારને વાર્ષિક રિપોર્ટ રાજ્ય સરકારને આપવા માટેની રીત ઠરાવવાની અને અન્ય રેકર્ડ જાળવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૩ના પેરેગ્રાફ (ધ)થી, રાજ્ય સરકારને વાર્ષિક તપાસ કરવા માટે અન્ય રેકર્ડ ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૪ના પેરેગ્રાફ (ખ)થી, ગુજરાત વિધાનસભાના અધ્યક્ષને સ્થાયી સમિતિમાં વિધાનસભાના સભ્યો ચૂંટવા માટેની રીત નક્કી કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૪ના પરંતુકથી, રાજ્ય સરકારને સંવિધાનની કલમ ૩૫૬-હેઠળ ઉદ્ઘોષણ બહાર પાડવામાં આવેથી પોતાને યોગ્ય લાગે તેટલે સુધી સ્થાયી સમિતિની રચનામાં ફેરફાર કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૫ની પેટા-કલમ (૨)ના પેરેગ્રાફ (૩)થી, રાજ્ય સરકારને સ્થાયી સમિતિને વખતોવખત અન્ય કાર્યો સોંપવાની સત્તા મળે છે.

વિધેયકની કલમ ૧૭થી, રાજ્ય સરકારને અનુસૂચિત જાતિઓ અને અનુસૂચિત આદિજાતિઓના કર્મચારીઓની કાનૂની સહાય આપવા માટે દરો ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૮ની પેટા-કલમ (૧)થી રાજ્ય સરકારને અધિનિયમના હેતુઓ પાર પાડવા માટે નિયમો કરવાની સત્તા મળે છે.

ઉપર્યુક્ત ધારાકીય સત્તાની સોંપણી આવશ્યક અને સામાન્ય પ્રકારની છે.

ગાંધીનગર,

તારીખ ૩૧મી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૩.

દોલતભાઈ પરમાર

વિ. સ. સ.

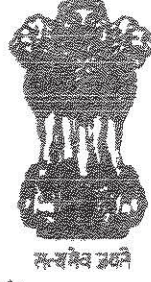
ડી. એમ. પટેલ,

સચિવ,

ગુજરાત વિધાનસભા.

ગાંધીનગર તા. ૦૧/૦૨/૨૦૦૩

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

THURSDAY, MARCH 6, 2003/PHALGUNA 15, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

સભ્યશ્રી દોલતભાઈ પરમારે તા. ૬ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩ ના રોજ ઘાખલ કરેલું નીચેનું વિધેયક ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમોના નિયમ-૧૨૭-એ અન્વયે સામાન્ય માહિતી અર્થે પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવે છે.

GUJARAT BILL NO. 15 OF 2003.

THE GUJARAT SCHEDULED CASTES, SCHEDULED TRIBES, DENOTIFIED TRIBES (VIMUKTA JATIES), NOMADIC TRIBES AND OTHER BACKWARD CLASSES (REGULATION OF ISSUANCE AND VERIFICATION OF) CASTE CERTIFICATES BILL, 2003.

A BILL

to provide for the regulation of the issuance and verification of the caste certificates to the persons belonging to the Scheduled Castes, Scheduled Tribes, De-notified Tribes(Vimukta Jaties), Nomadic Tribes and other Backward Classes and for matters connected therewith or incidental thereto.

સન ૨૦૦૩નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક : ૧૫.

ગુજરાત અનુસૂચિત જાતિ, અનુસૂચિત આદિજાતિ, વિમુક્ત જાતિ, વિચરતી જાતિ અને અન્ય પછાત વર્ગને જાતિ પ્રમાણપત્રો (કાઢી આપવાનું અને તેની ખરાઈ કરવાનું નિયમન કરવા બાબત) વિધેયક, ૨૦૦૩.

ગુજરાત અનુસૂચિત જાતિ, અનુસૂચિત આદિજાતિ, વિમુક્ત જાતિ, વિચરતી જાતિ અને અન્ય પછાત વર્ગની વ્યક્તિઓને જાતિ પ્રમાણપત્રો કાઢી આપવાનું અને તેની ખરાઈ કરવાનું નિયમન કરવા માટેની અને તેની સાથે સંકળાયેલ અથવા તેને આનુષંગિક બાબતો માટેની જોગવાઈ કરવા માટેનું વિધેયક.

અનુસૂચિત જાતિ, અનુસૂચિત આદિજાતિ, વિમુક્ત જાતિ, વિચરતી અને અન્ય પછાત વર્ગની વ્યક્તિઓને જાતિ પ્રમાણપત્ર કાઢી આપવાનું અને તેની ખરાઈ કરવાનું નિયમન કરવા માટેની અને તેની સાથે સંકળાયેલી અથવા તેને આનુષંગિક બાબતો માટેની જોગવાઈ કરવાનું હેતુ છે;

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમાં વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

ટૂંકી સંજ્ઞા,
=વાર્તા અને
આરંભ.

૧. (૧) આ અધિનિયમ ગુજરાત અનુસૂચિત જાતિ, અનુસૂચિત આદિજાતિ, વિમુક્ત જાતિ, વિચરતી જાતિ અને અન્ય પછાત વર્ગને જાતિ પ્રમાણપત્ર (કાઢી આપવાનું અને તેની ખરાઈ કરવાનું નિયમન કરવા બાબત) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.
- (૨) તે સમગ્ર ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડે છે.
- (૩) તે, રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી નકકી કરે તેવી તારીખે અમલમાં આવશે.

વ્યાખ્યા.

૨. આ અધિનિયમમાં, સંદર્ભથી અન્યથા અપેક્ષિત હોય તે સિવાય,-

- (ક) “જાતિ પ્રમાણપત્ર” એટલે સક્ષમ સત્તાધિકારીએ, અરજદારને, અનુસૂચિત જાતિ, અનુસૂચિત આદિજાતિ, વિમુક્ત જાતિ, વિચરતી જાતિ અથવા અન્ય પછાત વર્ગના વ્યક્તિઓ, અરજદાર જે જાતિનો હોય તેનો નિર્દેશ કરતું કાઢી આપેલ પ્રમાણપત્ર;
- (ખ) “સક્ષમ સત્તાધિકારી” એટલે સરકારે, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી, સદરજૂ જાહેરનામામાં નિર્દેષ કરવામાં આવે તેવા વિસ્તાર માટે અથવા તેવા હેતુઓ માટે જાતિ પ્રમાણપત્ર કાઢી આપવા માટે અધિકૃત કરેલ અધિકારી અથવા સત્તાધિકારી અને તેમાં આ અધિનિયમ અમલમાં આવતા પહેલાં, અન્યથા નિર્દેષ કરવામાં આવ્યું હોય તે સિવાય, અરજદાર મૂળ જે વિસ્તાર અથવા સ્થળનો હોય તેની ઉપર હકૂમત ધરાવતા, સરકારે મુકરર કરેલ તમામ સક્ષમ સત્તાધિકારીઓનો સમાવેશ થાય છે;
- (ગ) “વિમુક્ત જાતિ” એટલે સરકારે વખતોવખત જાહેર કરેલ હોય તેવી જાતિઓ;
- (ઘ) “શૈક્ષણિક સંસ્થા” એટલે કોઈપણ શાળા, જુનિયર કોલેજ, પદવી કોલેજ શિક્ષણ કોલેજ, પોલિટેકનિક, ઔદ્યોગિક તાલીમ સંસ્થા, લલિતકલા અને સ્થાપત્ય કોલેજ, સંગીત અને નૃત્ય કોલેજ, એન્જિનિયરીંગ કોલેજ, કૃષિ કોલેજ, પશુચિકિત્સા કોલેજ, તબીબી કોલેજ, ડેન્ટલ કોલેજ, આયુર્વેદિક કોલેજ, હોમિયોપેથિક કોલેજ, યુનાની કોલેજ, નર્સિસ તાલીમ શાળા, આરોગ્ય તપાસનીશ તાલીમ શાળા, વ્યવસાયલક્ષી તાલીમ સંસ્થા, ડીમ્ડ યુનિવર્સિટી, ઓપન યુનિવર્સિટી અને રાજ્ય વિધાનમંડળના અધિનિયમથી અથવા તે હેઠળ સ્થાપાયેલ કોઈપણ યુનિવર્સિટીના નિયંત્રણ હેઠળની વિવિધ કોલેજ અને સરકાર વખતોવખત જાહેર કરે તેવી (એકમાત્ર અથવા બીજી પ્રગતિઓ સાથે) શિક્ષણ આપવાની પ્રવૃત્તિ ચલાવતી ગમે તે નામે ઓળખાતી હોય તેવી બીજી સંસ્થા;
- (ચ) “સરકાર” એટલે ગુજરાત સરકાર;
- (છ) “સ્થાનિક સત્તામંડળ” એટલે મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનની હકૂમતની અંદરના બનેલા સ્થાનિક વિસ્તારોના સંબંધમાં, સંબંધિત મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન અને રાજ્યમાંના કોઈપણ બીજા સ્થાનિક વિસ્તારના સંબંધમાં, આવા સ્થાનિક વિસ્તારો ઉપર હકૂમત ધરાવતી સંબંધિત નગરપાલિકા, જિલ્લા પંચાયત, તાલુકા પંચાયત, ઔદ્યોગિક વસાહત, નગર પંચાયત અથવા ગ્રામ પંચાયત;

- (જ) “વિચરતી જાતિ” એટલે સરકારે વખતોવખત જાહેર કર્યા પ્રમાણેની પોતાની આજીવિકાની શોધમાં એક સ્થળેથી બીજા સ્થળે ભટકતી જાતિ;
- (ઝ) “અન્ય પદ્ધતિ વર્ગ” એટલે સરકારે જાહેર કર્યા પ્રમાણેના સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પદ્ધતિ વર્ગના અને તેમાં ગુજરાત રાજ્યના સંબંધમાં ભારત સરકારે જાહેર કરેલ અન્ય પદ્ધતિ નાગરિકોના વર્ગનો સમાવેશ થાય છે;
- (ટ) “ઠરાવેલું” એટલે આ અધિનિયમ હેઠળ સરકારે કરેલા નિયમોથી ઠરાવેલું;
- (ઠ) “અનુસૂચિત જાતિ” અને “અનુસૂચિત આદિજાતિ”નો ભારતના સંવિધાનની કલમ ૩૬૬માં ખંડ (૨૪) અને ખંડ (૨૫)માં તેમનો અનુક્રમે જે અર્થ આપ્યો છે તે જ અર્થ થશે;
- (ડ) “ચકાસણી સમિતિ” એટલે અનુસૂચિત જાતિ, અનુસૂચિત આદિજાતિ, વિમુક્ત જાતિ, વિચરતી જાતિ અથવા અન્ય પદ્ધતિ વર્ગ માટેની કલમ ૬ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ, જાતિ પ્રમાણપત્રની ખરાઈ માટે અને આ અધિનિયમ હેઠળ ચકાસણી સમિતિના કાર્યો બજાવવા માટે રચાયેલ સમિતિ અથવા સમિતિઓ.

૩. અનુસૂચિત જાતિ, અનુસૂચિત આદિજાતિ, વિમુક્ત જાતિ, વિચરતી જાતિ અથવા અન્ય પદ્ધતિ વર્ગ પૈકીની, કોઈપણ જાહેર રોજગારમાં અથવા કોઈપણ શૈક્ષણિક સંસ્થામાં પ્રવેશ માટે અથવા ભારતના સંવિધાનની કલમ ૧૫ના ખંડ(૪) હેઠળ કરેલ કોઈપણ ખાસ જોગવાઈઓ હેઠળના કોઈપણ બીજા લાભ માટે અથવા કોઈપણ સ્થાનિક સત્તામંડળમાં અથવા સહકારી મંડળોમાં ચૂંટણી થતી હોય એવી જગા ઉપર ચૂંટણી લડવાના હેતુ માટે અથવા આદિજાતિ જમીન-ધારક પાસેથી જમીનની ખરીદી અથવા તબદીલી માટે અથવા સરકાર નિર્દિષ્ટ કરે તેવા બીજા હેતુઓ માટે, આવી જાતિ, આદિજાતિ અથવા વર્ગ માટે જોગવાઈ કરેલ કોઈપણ અનામતનો લાભ મેળવવા માટે, જાતિ પ્રમાણપત્ર રજૂ કરવા માટે ફરમાવવામાં આવે તેવી કોઈપણ વ્યક્તિએ ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં અને તેવી રીતે, સક્ષમ સત્તાધિકારીને જાતિ પ્રમાણપત્ર કાઢી આપવા માટે અરજી કરવી જોઈશે.

જાતિ
પ્રમાણપત્ર
માટેની
અરજી.

૪. (૧) સક્ષમ સત્તાધિકારી, કલમ ૩ હેઠળ તેને કરેલ અરજી ઉપરથી, માંગણીની યથાર્થતા વિષે પોતે ખાતરી કરીને અને ઠરાવ્યા પ્રમાણેની કાર્યરીતિ અનુસરીને, તેટલી સમયમર્યાદાની અંદર અને ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં જાતિ પ્રમાણપત્ર કાઢી આપી શકશે અથવા લેખિતમાં કારણોની નોંધ કરીને અરજી કાઢી નાંખી શકશે.

સક્ષમ
સત્તાધિકારીએ
જાતિ
પ્રમાણપત્ર
કાઢી આપવા
બાબત.

(૨) સક્ષમ સત્તાધિકારી સિવાયની કોઈપણ વ્યક્તિ, અધિકારી અથવા સત્તામંડળે કાઢી આપેલ જાતિ પ્રમાણપત્ર અમાન્ય ગણાશે. સક્ષમ સત્તાધિકારીએ કાઢી આપેલ જાતિ પ્રમાણપત્ર, ચકાસણી સમિતિ દ્વારા ખરાઈ અને કાયદેસરતા પ્રમાણપત્ર આપવાને અધીન રહીને જ કાયદેસર ગણાશે.

૫. (૧) કલમ ૪ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ, સક્ષમ સત્તાધિકારીના અરજી કાઢી નાંખવાના કરેલ હુકમથી નારાજ થયેલ કોઈપણ વ્યક્તિ, હુકમ મળ્યાની તારીખથી ત્રીસ દિવસની અંદર, સરકારે રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી નિર્દિષ્ટ કરેલ અપીલીય સત્તાધિકારીને અપીલ કરી શકશે. (૨) અપીલીય સત્તાધિકારી ત્રણ મહિનાની મુદતની અંદર, અરજદારને સુનાવણીની તક આપ્યા પછી અને અરજદારની માંગણીની યથાર્થતા વિષે અથવા અન્યથા પોતે ખાતરી કરીને, કાઢી નાંખ્યાનો હુકમ બહાલ રાખી શકશે અથવા સક્ષમ સત્તાધિકારીનો હુકમ રદ કરી શકશે અને સક્ષમ સત્તાધિકારીને જાતિ પ્રમાણપત્ર કાઢી આપવા આદેશ કરી શકશે.

અપીલ.

ચકાસણી
સમિતિએ
જાતિ
પ્રમાણપત્રની
ખરાઈ કરવા
બાબત

૬. (૧) સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી, કલમ ૪ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ સક્ષમ સત્તાધિકારીઓએ કાઢી આપેલ જાતિ પ્રમાણપત્રોની ખરાઈ કરવા માટે, સદરહુ જાહેરનામામાં આવી દરેક ચકાસણી સમિતિ અથવા સમિતિઓના કાર્યો અને હકૂમતનો વિસ્તાર નિર્દિષ્ટ કરીને, એક અથવા વધારે ચકાસણી સમિતિ(ઓ)ની રચના કરી શકશે.

(૨) સક્ષમ સત્તાધિકારી પાસેથી જાતિ પ્રમાણપત્ર મેળવ્યા પછી, કલમ ૩માં જણાવેલ હેતુઓ માટે, અનુસૂચિત જાતિ, અનુસૂચિત આદિજાતિ, વિમુક્ત જાતિ, વિચરતી જાતિ અથવા અન્ય પછાત વર્ગ માટે જોગવાઈ કરેલ લાભો અથવા રાહતો મેળવવા ઈચ્છતી કોઈપણ વ્યક્તિ આવા જાતિ પ્રમાણપત્રોની ખરાઈ કરવા માટે અને કાયદેસરતા પ્રમાણપત્ર કાઢી આપવા માટે સંબંધિત ચકાસણી સમિતિને, ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં અને તેવી રીતે, સમયસર અરજી કરી શકશે.

(૩) કેન્દ્ર અથવા રાજ્ય સરકાર, સ્થાનિક સત્તામંડળ, જાહેર ક્ષેત્રનું એન્ડરટેકિંગ, શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ, સહકારી મંડળીઓ અથવા સરકાર સહાયિત બીજી કોઈપણ સંસ્થાઓમાં નિમણૂક કરનાર સત્તાધિકારીએ, સરકાર, સ્થાનિક સત્તામંડળ, જાહેર ક્ષેત્રના એન્ડરટેકિંગ, શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ, સહકારી મંડળીઓ અથવા સરકાર સહાયિત બીજી કોઈપણ સંસ્થાઓમાં નિમણૂક માટે પસંદ થયેલી વ્યક્તિ કે જુદાં આવું પ્રમાણપત્ર ન મેળવ્યું હોય તેના કિસ્સામાં, તેણે જાતિ પ્રમાણપત્રની ખરાઈ કરવા અને કાયદેસરતા પ્રમાણપત્ર કાઢી આપવા માટે ચકાસણી સમિતિ ઠરાવે તથા નમૂનામાં તેવી રીતે અરજી કરવી જોઈશે.

(૪) ચકાસણી સમિતિએ જાતિ પ્રમાણપત્રની ખરાઈ માટેની ઠરાવવામાં આવે એવી કાર્યરીતિ અનુસરવી જોઈશે અને ખરાઈ માટેની સમયમર્યાદાનું પાલન કરવું જોઈશે અને કાયદેસરતા પ્રમાણપત્ર આપવું જોઈશે.

ખોટું જાતિ
પ્રમાણપત્ર
જામ કરવા
અને તે રદ
કરવા
બાબત.

૭. (૧) આ અધિનિયમના આરંભ પહેલાં અથવા પછી, અનુસૂચિત જાતિ, અનુસૂચિત આદિજાતિ, વિમુક્ત જાતિ, વિચરતી જાતિ અથવા અન્ય પછાત વર્ગની ન હોય તે વ્યક્તિએ, તે ખોલે અથવા તેના બાળકો આવી જાતિ, આદિજાતિ અથવા વર્ગના છે તે મતલબનું ખોટું જાતિ પ્રમાણપત્ર મેળવ્યું હોય, ત્યારે ચકાસણી સમિતિ, આપમેળે અથવા અન્યથા, રેકર્ડ મંગાવી શકશે અને આવા પ્રમાણપત્રની સત્યતાની તપાસ કરી શકશે અને તેનો એવો અભિપ્રાય થાય કે પ્રમાણપત્ર કપટપૂર્વક મેળવવામાં આવ્યું હતું, તો તેણે સંબંધિત વ્યક્તિને સુનાવણીની તક આપ્યા પછી, ઠરાવવામાં આવે તેવી કાર્યરીતિને અનુસરીને, હુકમ કરીને, પ્રમાણપત્ર રદ કરવું જોઈશે અને તે જામ કરવું જોઈશે અને સંબંધિત વ્યક્તિ અને સંબંધિત સત્તાધિકારી જો કોઈ હોય તો, તેને તેની જાણ કરવી જોઈશે.

(૨) આ અધિનિયમ હેઠળ ચકાસણી સમિતિએ કરેલ હુકમ આખરી ગણાશે અને તેની સામે ભારતના સંવિધાનની કલમ ૨૨૬ હેઠળની હાઈકોર્ટ સિવાયના કોઈપણ સત્તામંડળ અથવા કોર્ટ સમક્ષ વાંધો ઉઠાવી શકાશે નહિ.

સાબિતીનો
બોજો.

૮. અનુસૂચિત જાતિ, અનુસૂચિત આદિજાતિ, વિમુક્ત જાતિ, વિચરતી જાતિ અથવા અન્ય પછાત વર્ગના સંબંધમાં જાતિ પ્રમાણપત્ર કાઢી આપવા માટે કલમ ૩ હેઠળ સક્ષમ સત્તાધિકારીને અરજી કરેલ હોય અને અધિનિયમ હેઠળ સક્ષમ સત્તાધિકારી અને ચકાસણી સમિતિ અને અપીલીય સત્તાધિકારીએ ચલાવેલ કોઈ તપાસમાં અથવા આ અધિનિયમ હેઠળના ગુનાની કોઈ ઈન્સાફી કાર્યવાહીમાં વ્યક્તિ, આવી જાતિ, આદિજાતિ અથવા વર્ગની છે તેવું સાબિત કરવાનો બોજો, આવી માંગણી કરનાર અરજદાર ઉપર રહેશે.

સન
૧૯૦૮નો
પમો.

૯. આ અધિનિયમ હેઠળ તપાસ કરતી વખતે, સક્ષમ સત્તાધિકારી, અપીલીય સત્તાધિકારી અને ચકાસણી સમિતિને, દીવાની કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૦૮ હેઠળ દાવો ચલાવતી વખતે દીવાની કોર્ટની તમામ સત્તાઓ, ખાસ કરીને નીચેની બાબતોના સંબંધમાં રહેશે :-

- (ક) કોઈપણ વ્યક્તિને બોલાવવાની અને તેને હાજર રહેવા ફરજ પાડવાની અને તેની સોગંદ પર જુબાની લેવાની;
- (ખ) કોઈપણ દસ્તાવેજો પ્રગટ કરવા અને રજૂ કરવાનું ફરમાવવાની;
- (ગ) સોગંદનામા પર પુરાવો બેળવવાની;
- (ઘ) કોઈપણ કોર્ટ અથવા કચેરીમાંથી કોઈપણ જાહેર રેકર્ડ અથવા તેની નકલ માંગવાની;
- (ચ) સાક્ષીઓ અથવા દસ્તાવેજોની તપાસણી માટે કમિશનો કાઢવાની.

૧૦. (૧) અનુસૂચિત જાતિ, અનુસૂચિત આદિજાતિ, વિમુક્ત જાતિ, વિચરતી જાતિ અથવા અન્ય પછાત વર્ગ પૈકીની ન હોય તેવી કોઈ વ્યક્તિ, ખોટું જાતિ પ્રમાણપત્ર રજૂ કરીને, આવી જાતિ, આદિજાતિ અથવા વર્ગ માટે અનામત રાખેલ બેઠક સામે કોઈપણ શૈક્ષણિક સંસ્થામાં પ્રવેશ મેળવે અથવા આવી જાતિ, આદિજાતિ અથવા વર્ગ માટે અનામત રાખેલ બેઠક સામે સરકાર, સ્થાનિક સત્તામંડળમાં અથવા સરકારની માલિકીની અથવા નિયંત્રણ હેઠળની બીજી કોઈપણ કંપની અથવા કોર્પોરેશનમાં અથવા કોઈપણ સરકાર સહાયિત સંસ્થામાં અથવા સહકારી મંડળીમાં નિમણૂક મેળવે તો, ચકાસણી સમિતિએ, તે જાતિ પ્રમાણપત્ર રદ કર્યે તત્કાળ સંબંધિત શૈક્ષણિક સંસ્થામાંથી બાકાત રાખવાને અથવા યથાપ્રસંગ, સદરહુ રોજગારમાંથી છૂટી કરવાને પાત્ર થશે અને આવો પ્રવેશ, નિમણૂકની રૂએ ઉપર્યુક્ત પ્રમાણની આવી વ્યક્તિએ મેળવેલ અથવા તેને મળેલ બીજા કોઈપણ લાભો તરત જ પાછા ખેંચી લેવામાં આવશે.

(૨) આવી વ્યક્તિને સરકારે અથવા કોઈપણ બીજી એજન્સીએ, શિષ્યવૃત્તિ, ગ્રાન્ટ, ભથ્થા અથવા બીજા નાણાકીય લાભની રીતે ચૂકવેલ કોઈપણ રકમ, આવી વ્યક્તિ પાસેથી જમીન મહેસૂલની બાકી તરીકે વસૂલ કરવામાં આવશે.

(૩) તત્સમયે અમલમાં હોય તેવા કોઈપણ અધિનિયમમાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, ચકાસણી સમિતિએ આવું જાતિ પ્રમાણપત્ર રદ કર્યે, પછીથી તે ખોટું હોવાનું સાબિત થયું હોય તે જાતિ પ્રમાણપત્રને આધારે કોઈપણ શૈક્ષણિક સંસ્થામાં પ્રવેશ મેળવ્યા પછી આવી વ્યક્તિએ મેળવેલ કોઈપણ પદવી, િલ્લોમા અથવા કોઈપણ બીજી શૈક્ષણિક લાયકાત પણ રદ કરવામાં આવશે.

(૪) તત્સમયે અમલમાં હોય તેવા કોઈપણ કાયદામાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, જો કોઈ વ્યક્તિ, અનુસૂચિત જાતિઓ, અનુસૂચિત આદિજાતિઓ, વિમુક્ત જાતિ, વિચરતી જાતિઓ અથવા અન્ય પછાત વર્ગ પૈકી કોઈપણ માટે અનામત રાખેલ બેઠક ઉપર અન્યાયી જાતિ, આદિજાતિ અથવા વર્ગના તરીકે ખોટું જાતિ પ્રમાણપત્ર મેળવીને, સ્થાનિક સત્તામંડળ, સહકારી મંડળી અથવા કોઈપણ વૈધાનિક મંડળ માટે, ચૂંટણી લડેલ હોય તો, ચકાસણી સમિતિએ આવું ખોટું જાતિ પ્રમાણપત્ર રદ કર્યે, તે કોઈપણ વૈધાનિક મંડળના સભ્ય તરીકે ગેરલાયક ઠરશે અને આવી વ્યક્તિએ મેળવેલ કોઈપણ લાભો જમીન મહેસૂલની બાકી તરીકે વસૂલ કરવાપાત્ર થશે અને આવી વ્યક્તિની ચૂંટણી પદ્ધતિ અસરથી રદ થયેલી હોવાનું ગણાશે.

૧૧. (૧) કોઈ વ્યક્તિ,-

(ક) ખોટી માહિતી પૂરી પાડીને અથવા ખોટું નિવેદન અથવા દસ્તાવેજો ફાઈલ કરીને અથવા બીજા કોઈપણ કપટપૂર્વક સાધનોથી ખોટું જાતિ પ્રમાણપત્ર મેળવીને, અથવા

(ખ) અનુસૂચિત જાતિ, અનુસૂચિત આદિજાતિ, વિમુક્ત જાતિ, વિચરતી જાતિ અથવા અન્ય પછાત વર્ગ પૈકીની ન હોય તે વ્યક્તિ, ખોટું પ્રમાણપત્ર મેળવીને, સરકાર સ્થાનિક, સત્તામંડળમાં, સરકારની માલિકી અથવા નિયંત્રણ હેઠળની બીજી કોઈપણ કંપની અથવા કોર્પોરેશનમાં, કોઈપણ સરકાર સહાયિત સંસ્થામાં, આવી જાતિ, આદિજાતિ અથવા વર્ગ માટે

સક્ષમ
સત્તાધિકારી,
અપીલીય
સત્તાધિકારી
અને
ચકાસણી
સમિતિને
દીવાની
કોર્ટની સત્તા.

ખોટા જાતિ
પ્રમાણપત્રના
આધારે
મેળવેલ
લાભો પાછા
ખેંચી લેવા
બાબત.

ગુના અને
શિક્ષા.

સંપૂર્ણપણે અનામત રાખેલ કોઈપણ લાભ અથવા નિમણૂક મેળવે અથવા આવી જાતિ, આદિજાતિ અથવા વર્ગ માટે સંપૂર્ણપણે અનામત રાખેલ કોઈ બેઠક સામે કોઈપણ શૈક્ષણિક સંસ્થામાં પ્રવેશ મેળવે અથવા ખોટું જાતિ પ્રમાણપત્ર મેળવીને, આવી જાતિઓ, આદિજાતિઓ અથવા વર્ગો માટે અનામત રાખેલ હોદ્દા સામે કોઈપણ સ્થાનિક સત્તામંડળ અથવા સહકારી મંડળીમાં ચૂંટણી થતી હોય એવા કોઈપણ હોદ્દા ઉપર ચૂંટાય,

તો, તે વ્યક્તિને, દોષિત ઠર્યે, છ મહિના કરતાં ઓછી નહિ તેટલી પણ બે વર્ષ સુધીની મુદતની સખત કેદની અથવા બે હજાર રૂપિયા કરતા ઓછા નહિ તેટલા પણ વીસ હજાર રૂપિયા સુધીના દંડની અથવા તે બંને શિક્ષા કરવામાં આવશે.

(૨) ચકાસણી સમિતિએ અથવા આ હેતુ માટે ચકાસણી સમિતિએ યોગ્ય રીતે અધિકૃત કરેલ બીજા કોઈપણ અધિકારીએ લેખિતમાં ફરિયાદ કરેલ હોય તે સિવાય, કોઈપણ કોર્ટથી આ કલમ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુનાનો ન્યાયિક નોંધ લઈ શકાશે નહિ.

અધિનિયમ
હેઠળના
ગુના
પોલીસ
અધિકારના
અને
બિનજામીનપાત્ર
ગણવા
બાબત.

૧૨. ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩માં ગમે તે મજકૂર હોય છતાં,-

(ક) કલમ ૧૧ હેઠળના શિક્ષાપાત્ર ગુના પોલીસ અધિકારના અને બિનજામીનપાત્ર ગણાશે.

(ખ) આ અધિનિયમ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર દરેક ગુનાની ઇન્સાફી કાર્યવાહી પ્રથમ વર્ગના મેજિસ્ટ્રેટે સંક્ષિપ્ત રીતે કરવી જોઈશે અને આ અધિનિયમની કલમો ૨૬૨ (પેટા-કલમ (૨) સિવાય)થી ૨૬૫ બંને સહિતની જોગવાઈઓ, શક્ય હોય તેટલે સુધી, આવી ઇન્સાફી કાર્યવાહીને લાગુ પડશે.

સન
૧૯૭૪નો
૨જો.

ખોટું જાતિ
પ્રમાણપત્ર
કાઢી
આપવા
માટેની
શિક્ષા.

૧૩. (૧) આ અધિનિયમ હેઠળ સક્ષમ સત્તાધિકારી કાર્યો બજાવતી કોઈપણ વ્યક્તિ અથવા સત્તાધિકારી, કે જે ઇરાદાપૂર્વક ખોટું જાતિ પ્રમાણપત્ર કાઢી આપે તેને, દોષિત ઠર્યે, છ મહિનાથી ઓછી નહિ તેટલી પણ બે વર્ષ સુધીની મુદતની સખત કેદની અથવા બે હજાર રૂપિયાથી ઓછા નહિ તેટલા પણ વીસ હજાર રૂપિયા સુધીના દંડની અથવા તે બંને શિક્ષા કરવામાં આવશે.

(૨) કોઈપણ કોર્ટ, સરકારની પૂર્વમંજૂરી સિવાય, આ કલમ હેઠળના શિક્ષાપાત્ર ગુનાની ન્યાયિક નોંધ લઈ શકશે નહિ.

મદદગારી
માટે શિક્ષા.

૧૪. જે કોઈ વ્યક્તિ, આ અધિનિયમ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર કોઈપણ ગુનામાં મદદગારી કરે, તેને એવા ગુના માટે આ અધિનિયમમાં જોગવાઈ કરેલ શિક્ષા કરવામાં આવશે.

દીવાની
કોર્ટની
હકૂમતને
બાધ.

૧૫. કોઈ દાવામાં અથવા કાર્યવાહીમાં સમાવિષ્ટ હકદાવો અથવા હુકમનામું અથવા હુકમ કરવાનું અથવા બજવણી કોઈપણ પ્રકારે આ અધિનિયમની જોગવાઈઓથી કોઈપણ રીતે વિરૂધ્ધ હોય, તો કોઈ દીવાની કોર્ટને એવો કોઈપણ દાવો અથવા એવી કાર્યવાહી હાથ ધરવાની, ચાલુ રાખવાની અથવા તેનો નિર્ણય કરવાની હકૂમત રહેશે નહિ અથવા તે કોઈપણ હુકમનામું અથવા હુકમ કરી શકશે નહિ અથવા કોઈપણ હુકમનામા અથવા હુકમની સંપૂર્ણતઃ અથવા અંશતઃ બજવણી કરી શકશે નહિ.

શુધ્ધબુધ્ધિથી
કરેલા
કૃત્યોને
રક્ષણ.

૧૬. આ અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ કરેલા નિયમો અનુસાર શુધ્ધબુધ્ધિથી કરેલા અથવા કરવા ધારેલા કોઈ કૃત્ય માટે કોઈ વ્યક્તિ સામે કોઈ દાવો, ફરિયાદ અથવા બીજી કાનૂની કાર્યવાહી થઈ શકશે નહિ.

૧૭. આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ તત્સમયે અમલમાં હોય તેવા બીજા કોઈપણ કાયદા ઉપરાંતની રહેશે.

આ
અધિનિયમની
જોગવાઈઓ
તત્સમયે
અમલમાં
હોય તેવા
બીજા
કોઈપણ
કાયદા
ઉપરાંતની
હોવા
બાબત.

૧૮. (૧) સરકાર, પૂર્વપ્રસિધ્ધિને આધીન રહીને, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, આ અધિનિયમના તમામ અથવા તે પૈકીના કોઈપણ હેતુ પાર પાડવા માટે નિયમો કરી શકશે :-

નિયમો
કરવાની
સત્તા.

(૨) આ અધિનિયમ હેઠળ કરેલ દરેક નિયમને તે કરવામાં આવે તે પછી બનતી ત્વરાએ, રાજ્ય વિધાનમંડળનું સત્ર ચાલુ હોય ત્યારે, તેની સમક્ષ એક જ સત્રમાં અથવા કુલ અથવા લાગલગાટ બે અથવા વધુ સત્રોમાં મળીને કુલ ત્રીસ દિવસની મુદત સુધી મૂકવો જોઈશે અને જે સત્રમાં તે નિયમ એ રીતે મૂકવામાં આવ્યો હોય તે સત્ર અથવા ત્યાર પછીનું તરતનું સત્ર પૂરું થતાં પહેલાં રાજ્ય વિધાનમંડળ તે નિયમમાં કોઈ ફેરફાર કરવા સંમત થાય અથવા એમ સંમત થાય કે તે નિયમ કરવો જોઈએ નહિ અને રાજપત્રમાં તે મતલબના તેનો નિર્ણય પ્રસિધ્ધ કરે તો તે, નિયમ, રાજપત્રમાં આવા નિર્ણયની પ્રસિધ્ધિની તારીખથી એવા ફેરફાર કરેલા સ્વરૂપમાં જ અમલમાં રહેશે અથવા યથાપ્રસંગ, અમલમાં રહેશે નહિ, તેમ છતાં, આવો કોઈપણ ફેરફાર થવાથી અથવા રદ થવાથી તે નિયમ હેઠળ અગાઉ કરેલા અથવા નહિ કરેલા કોઈપણ કાર્યની કાયદેસરતાને બાધ આવશે નહિ.

૧૯. (૧) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓનો અમલ કરવામાં કોઈપણ મુશ્કેલી ઉભી થાય તો, સરકાર, રાજપત્રમાં હુકમ પ્રસિધ્ધ કરીને, મુશ્કેલી દૂર કરવા માટે જરૂરી લાગે તેવી, આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ સાથે અસંગત ન હોય તેવી જોગવાઈઓ કરી શકશે:

મુશ્કેલીઓ
દૂર કરવાની
સત્તા.

પરંતુ આ અધિનિયમના આરંભની તારીખથી બે વર્ષની મુદત પૂરી થયા પછી, આ કલમ હેઠળ આવો કોઈપણ હુકમ કરી શકાશે નહિ.

(૨) આ કલમ હેઠળ કરેલ દરેક હુકમ, તે કરવામાં આવે તે પછી બનતી ત્વરાએ, રાજ્ય વિધાનમંડળ સમક્ષ મૂકવો જોઈશે.

ઉદ્દેશો અને કારણો

એવું ધ્યાન ઉપર આવ્યું છે કે અનુસૂચિત જાતિ, અનુસૂચિત આદિજાતિ, વિમુક્ત જાતિ, વિચરતી જાતિ અથવા અન્ય પછાત વર્ગના સંબંધમાં ખોટા જાતિ પ્રમાણપત્રો મેળવવાના બનાવોની સંખ્યા ભયજનક રીતે વધી છે. આવા ખોટા જાતિ પ્રમાણપત્રો, ફક્ત અયોગ્ય વ્યક્તિઓને રોજગાર મેળવવાની અથવા શૈક્ષણિક સંસ્થામાં પ્રવેશ મેળવવાની બાબતમાં રાહત અને અનામત પ્રાપ્ત કરવા માટે અથવા ઉપર્યુક્ત જાતિઓ, આદિજાતિઓ અને વર્ગોના લાભ માટે અનામત રાખેલા ચૂંટણી હોદ્દા પૈકીના કોઈપણ હોદ્દા ઉપર ચૂંટણી લડવા અથવા ચૂંટાવા માટે સક્ષમ બનાવે છે તેટલું જ નહિ પણ સદરહુ જાતિઓ, આદિજાતિઓ અથવા વર્ગોના ખરેખર સભ્યોને સદરહુ રાહતો અને અનામતોમાંથી વંચિત રાખે છે, તેથી આવી રાહતો અને અનામતોનો મૂળ હેતુ માર્યો જાય છે.

૨. નામદાર સુપ્રિમકોર્ટે, તારીખ: ૧૮મી એપ્રિલ, ૧૯૯૫ના, આદિજાતિ કલ્યાણ નિયામક, આંધ્રપ્રદેશ સરકાર વિરુદ્ધ લેવેલી ગીરી અને બીજાના કેસમાં પણ તેના ચુકાદામાં એવું ઇચ્છેલ છે કે “ભારત સરકારે આ બાબતની વિગતવાર તપાસ કરવી જોઈએ અને જરૂરી માર્ગદર્શિકા સાથેનો એકરૂપ કાયદો અને સંવિધાનની અવજા કરે તે વ્યક્તિઓ ઉપર શિક્ષાત્મક પરિણામો ઠરાવતા નિયમો કરવા જોઈએ અને ખરેખર આદિજાતિઓ વિગેરે માટે અનામત રાખેલ લાભાનું રક્ષણ કરવું જોઈએ કે જેથી ખોટા રેકર્ડ બનાવવાનું અને ખુલ્લેઆમ/બનાવટી વ્યક્તિઓ દ્વારા ગેરબંધારણીય ફાયદા મેળવવાનું જોખમ નિવારી શકાય.”

૩. સરકારે વખતોવખત બહાર પાડેલ વિદ્યમાન સૂચનાઓ, આ જોખમને અંકુશમાં રાખવા માટે અપૂરતી જણાઈ છે જાતિ પ્રમાણપત્ર કાઢી આપવા અને આવા પ્રમાણપત્રની ખરાઈ કરવાનું નિયમન કરવા માટે અને આવી ગેરકાયદે પ્રવૃત્તિ કરતી હોય તેવી વ્યક્તિઓ માટે આકરી શિક્ષાની જોગવાઈ કરવા માટે પણ યોગ્ય કાયદો કરવાનું જરૂરી છે.

૪. આ વિધેયકથી ઉપરોક્ત હેતુઓ સિધ્ધ કરવા ધાર્યું છે.

ગાંધીનગર,

તારીખ: ૩૧મી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૩.

દોલતભાઈ પરમાર,

વિ. સ. સ.

ધારાકીય સત્તા સોંપવાની યાદી

આ વિધેયકમાં, ધારાકીય સત્તા સોંપણી માટે નીચેની દરખાસ્તોનો સમાવેશ થાય છે.

કલમ ૧ (૨) :- આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી, તે નકલ કરે તે તારીખથી અધિનિયમ અમલમાં લાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨ (ખ) :- આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી, સદરજુ જાહેરનામામાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવા વિસ્તાર માટે અથવા તેના હેતુઓ માટે જાતિ પ્રમાણપત્ર કાઢી આપવા માટે અધિકારી અથવા સત્તાધિકારીને અધિકૃત કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૫ (૧) :- આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી, જેને સંબંધિત કરેલી આદર્શ તે સંબંધીય સત્તાધિકારી નિર્દિષ્ટ કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૬ (૧) :- આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને, રાજ્યપત્રમાં, જાહેરનામાથી, સક્ષમ સત્તાધિકારીએ કાઢી આપેલ જાતિ પ્રમાણપત્રોની ખરાઈ માટે એક અથવા વધારે ચકાસણી સમિતિઓની રચના કરવાની અને આવી દરેક ચકાસણી સમિતિ અથવા સમિતિઓના કાર્ય, અંગ નકસતના વિસ્તાર નિર્દિષ્ટ કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૮ (૧) :- આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી, કૃષિવિસ્થિતિ નોંધણ રહીને, અધિનિયમના હેતુઓ માટે પાડવા માટે નિયમ કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૯ (૧) :- આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને, અધિનિયમની જોગવાઈઓને અમલમાં લાવવામાં મુશ્કેલીઓ ઉભી થવાના પ્રસંગે તે દૂર કરવા માટે હુકમ કરવાની સત્તા મળે છે.

ઉપરોક્ત ધારાકીય સત્તાની સોંપણી સામાન્ય પ્રકારની છે.

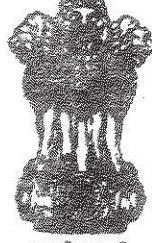
ગાંધીનગર,
તારીખ: ૩૧ મી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૩.

દોલતભાઈ પરમાર,
વિ. સ. સ.

ગાંધીનગર જલદી, માર્ચ, ૨૦૦૩.

ડી. એમ. પટેલ.
સચિવ,
ગુજરાત વિધાનસભા.

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

THURSDAY, MARCH 6, 2003/PHALGUNA 15, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

સભ્યશ્રી દોલતભાઈ પરમારે તા. ૬ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩ ના રોજ દાખલ કરેલું નીચેનું વિધેયક ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમોના નિયમ-૧૨૭-એ અન્વયે સામાન્ય માહિતી અર્થે પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવે છે.

GUJARAT BILL NO. 16 OF 2003.

THE GUJARAT SOCIAL SECURITY BILL, 2003.

A BILL

to provide for the establishment of the Gujarat Social Security Fund with a view to render assistance in the form of pension to senior citizens, widows and destitute women, dependent children, disabled persons and to provide other similar social security measures for the matters connected therewith.

સન ૨૦૦૩નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક : ૧૬.

ગુજરાત સામાજિક સુરક્ષા વિધેયક, ૨૦૦૩.

વરિષ્ઠ નાગરિકો, વિધવા અને નિરાધાર મહિલાઓ આશ્રિત બાળકો, અશક્ત વ્યક્તિઓને પેન્શનના રૂપમાં સહાય પૂરી પાડવાના હેતુથી ગુજરાત સામાજિક સુરક્ષા ફંડની સ્થાપના માટે અને એવા બીજા સામાજિક સુરક્ષા પગલાં પૂરા પાડવા માટે તેની સાથે સંકળાયેલી બાબતો માટે જોગવાઈ કરવા બાબત વિધેયક.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમાં વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે:—

૧. (૧) આ અધિનિયમ ગુજરાત સામાજિક સુરક્ષા અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.
- (૨) તે તરત જ અમલમાં આવશે.

ટૂંકી સંજ્ઞા અને
આરંભ.

૨. (૧) આ અધિનિયમમાં, સંદર્ભથી અન્યથા અપેક્ષિત ન હોય તો,—

વ્યાખ્યા.

- (ક) “વસૂલાત સત્તાધિકારી” એટલે કલમ ૬ની પેટા-કલમ (૧) માં નિર્દિષ્ટ કરેલ સત્તાધિકારી;
- (ખ) “ફંડ” એટલે કલમ ૪ હેઠળ રચેલ સામાજિક સુરક્ષા ફંડ;
- (ગ) “સરકાર” એટલે ગુજરાતની રાજ્ય સરકાર;
- (ઘ) “ઠરાવેલું” એટલે આ અધિનિયમ હેઠળ કરેલા નિયમોથી ઠરાવેલું;
- (ચ) “અનુસૂચિત બેંક” એટલે ભારતીય રિઝર્વ બેન્ક અધિનિયમ, ૧૯૩૪ની બીજી અનુસૂચિમાં સમાવિષ્ટ બેંક;
- (છ) “કલમ” એટલે આ અધિનિયમની કલમ; અને
- (જ) “સામાજિક સુરક્ષા પગલાં” એટલે વૃદ્ધ વ્યક્તિઓને પેન્શન, વિધવા અને નિરાધાર મહિલાઓ, આશ્રિત બાળકો અને અશક્ત વ્યક્તિઓને નાણાકીય સહાય.

સન ૧૯૭૪નો
૨જો.

સન ૧૯૭૦નો
ગુજરાતનો
૧જો.

- (૨) આ અધિનિયમમાં વપરાયેલ પરંતુ વ્યાખ્યાયિત ન કરેલ શબ્દો અને શબ્દપ્રયોગોનો, ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯માં તેમનો જે અર્થ આપ્યો છે તે જ પ્રમાણે થશે.

ઉપકર લેવા
બાબત.

૩. તત્સમયે અમલમાં હોય એવા બીજા કોઈપણ કાયદામાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં અને આ અધિનિયમ હેઠળ કરેલા નિયમોને અધીન રહીને, કેન્દ્રીય વેચાણવેરા, ૧૯૫૬ની કલમ ૧૪ હેઠળ આંતરરાજ્ય વેપાર અથવા વાણિજ્યમાં ખાસ મહત્વના માલ તરીકે જાહેર કરેલ હોય તે સિવાયના માલના વેચાણ અને ખરીદી પર આ અધિનિયમ અમલમાં આવ્યા પછી અમલમાં હોય તેવા ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ હેઠળ, કિંમતના ધોરણે દસ ટકાના દરે ઉપકર લેવામાં આવશે.

સન ૧૯૫૬નો
૭૪મો.

ફંડની રચના.

૪. (૧) ગુજરાત સામાજિક સુરક્ષા ફંડ એ નામે ઓળખાતા એક ફંડની, ઠરાવવામાં આવે તેવી રીતે રચના કરવામાં આવશે.
(૨) ફંડ, સરકારમાં નિહિત થશે.

ફંડનો ઉપયોગ
કરી શકાશે તે
હેતુઓ બાબત.

૫. (૧) ફંડ, ઠરાવવામાં આવે એવા હેતુઓ માટે વાપરી શકાશે.
(૨) પેટા-કલમ (૧) જોગવાઈઓની વ્યાપકતાને બાધ આવ્યા સિવાય, ફંડનો,-
(ક) વૃદ્ધાવસ્થા પેન્શન યોજના;
(ખ) વિધવા અને નિરાધાર મહિલાઓને નાણાકીય સહાય;
(ગ) અશક્ત બાળકોને નાણાકીય સહાય;
(ઘ) અશક્ત વ્યક્તિઓને નાણાકીય સહાય; અને
(ચ) સરકારે માન્ય રાખેલ ઉપરના હેતુઓને આનુચંગિક બીજા કોઈપણ પગલાં માટે ઉપયોગ કરી શકાશે :

પરંતુ ફંડનો ઉપયોગ, અંડ (ક) થી (ચ) માં નિર્દિષ્ટ કરેલ હેતુઓ માટે જ કરવો જોઈશે.

ઉપકર
વસૂલાતની
રીત.

૬. (૧) ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯ હેઠળ વેરાની આકારણી, ફેર-આકારણી અથવા વસૂલાત કરવા માટે સત્તાધિકૃત સત્તાધિકારીઓ, ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯ હેઠળ રજિસ્ટર થયેલ વેપારી ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯ હેઠળ નિર્દિષ્ટ કરેલ તબક્કે, આ અધિનિયમ હેઠળ લેવાતા ઉપકરની આકારણી કરશે, ફેર-આકારણી કરશે અથવા વસૂલ કરશે.

સન ૧૯૭૦નો
ગુજરાતનો
૧૯૦.

(૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ લેવાતો ઉપકર, ઠરાવવામાં આવે તેવી રીતે વસૂલ કરવો જોઈશે.

(૩) પેટા-કલમ (૧) માં ઉલ્લેખેલ સત્તાધિકારીઓએ, વેપારી પાસેથી ચેકડેથી અથવા ચેકડેથી વસૂલ કરેલ ઉપકરની આવક, અનુસૂચિત બેંકમાં ખોલાવેલ અને સરકાર દ્વારા ચલાવાતા ખાતામાં જમા કરવી જોઈશે.

૭. આ અધિનિયમ હેઠળ લેવાતા ઉપકરના હિસાબો રાખવાની અને તેના પત્રકો સાદર કરવાની કાર્યરીતિ, ગુજરાત વેચાણવેરા નિયમો, ૧૯૭૦ માં ઠરાવ્યા મુજબની રહેશે.

હિસાબો
રાખવાની અને
પત્રકો સાદર
કરવાની
કાર્યરીતિ
બાબત.

૮. (૧) કલમ-૬ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ વસૂલ કરેલ ઉપકરની આવક, આવા ઉપકરની વસૂલાતની તારીખથી ઠરાવવામાં આવે તેટલી મુદતની અંદર ફંડમાં જમા કરાવવી જોઈશે.

ફંડ જમા કરાવવાની અને જવાબદારીને પહોંચી વળવાની કાર્યરીતિ.

(૨) ફંડને લગતી લેવડદેવડના વહીવટ અને લેવડદેવડ કરવા માટે, સરકારે, અનુસૂચિત બેંકો પૈકીની કોઈ બેંકમાં ખાતું ખોલાવવું જોઈશે.

(૩) સરકાર,-

(૧) કલમ-૫ની પેટા-કલમ (૨) માં નિર્દિષ્ટ કરેલી પોતાની જવાબદારીને પહોંચી વળ્યા પછી, સરકારી જામીનગીરીઓ સહિતના ફાજલ ફંડનું પોતે યોગ્ય ગણે તેવી રીતે રોકાણ કરી શકશે;

(૨) ફંડના કાર્યક્ષમ ઉપયોગ માટે સરકારને સલાહ આપવા માટે એક અથવા વધારે સલાહકાર સમિતિઓની રચના કરી શકશે અથવા યોગ્ય સલાહકારો રોકી શકશે;

(૩) પોતાના કોઈપણ કાર્ય બજાવવા માટે, પોતાને જરૂરી અથવા ઈષ્ટ લાગે તેવી તમામ કબૂલાતો કરી શકશે અને તેનું પાલન કરી શકશે;

(૪) પોતાના કાર્યોના યોગ્ય સંચાલન માટે અને અધિનિયમના હેતુઓને અમલમાં લાવવા માટે પોતાને જરૂરી અથવા ઈષ્ટ લાગે તેવા બીજા કાર્યો કરી શકશે.

૯. સરકાર, પોતાને યોગ્ય લાગે તેવી રીતે નાણા ઉછીના લઈ શકશે અને ઉભા કરી શકશે અને (વર્તમાન અથવા ભવિષ્યની) સમગ્ર સરકારી અસ્કયામતો અથવા તેનો કોઈ ભાગ ગીરો, ચાર્જ પ્રમાણભૂત જામીનગીરી, લિયન અથવા બીજી જામીનગીરીથી ઉછીના લીધેલા અથવા ઉભા કરેલા કોઈપણ નાણાની ચૂકવણી માટે, પોતાને શિરે લે અથવા પોતાને બંધનકર્તા થાય તેવી કોઈપણ જવાબદારી અથવા દાયિત્વ બજાવવા માટે તેવા જ ગીરો, ચાર્જ, પ્રમાણભૂત જામીનગીરી, લિયન અથવા જામીનગીરી, બાંધકારીય તારણ પૂરું પાડી શકશે.

સરકારની નાણા ઉછીના લેવાની અને ઉભા કરવાની સત્તા.

૧૦. ફંડના હિસાબો, સ્થાનિક ફંડ નિરીક્ષક, ગુજરાત દ્વારા ઓડિટ કરવામાં આવશે.

ઓડિટ.

૧૧. અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ કરેલ નિયમો અથવા કાઢેલ કોઈપણ હુકમની જોગવાઈઓ અનુસાર શુધ્ધ બુધ્ધિથી કરેલા અથવા કરવા ધારેલા કોઈપણ કાર્યના સંબંધમાં, સરકાર અથવા સરકારના બીજા કોઈપણ અધિકારી સામે કોઈ દાવો, ફરિયાદ અથવા બીજી કાનૂની કાર્યવાહી માંડી શકાશે નહિ.

શુધ્ધબુધ્ધિથી લીધેલ પગલાંને રક્ષણ.

૧૨. (૧) સરકાર, આ અધિનિયમના હેતુઓ પાર પાડવા માટે, જાહેરનામાથી નિયમો કરી શકશે.

નિયમો કરવાની સત્તા.

(૨) પૂર્વવર્તી સત્તાની વ્યાપકતાને બાધ આવ્યા સિવાય, આવા નિયમોથી નીચેની બાબતો માટે જોગવાઈ કરી શકાશે :-

(ક) કલમો ૪ અને ૫ હેઠળ ફંડની રચના, સત્તા, કાર્યો, ઉપયોગ માટેના ઉદ્દેશો બાબત;

(ખ) કલમ ૬માં જોગવાઈ કર્યા પ્રમાણે ઉપકરની વસૂલાતની રીત બાબત;

(ગ) કલમ ૮ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ જેટલી મુદતની અંદર રકમ ફંડમાં તબદીલ કરવી જોઈશે તે મુદત બાબત; અને

(ઘ) ઠરાવવાની અથવા ઠરાવવામાં આવે તેવી બીજી કોઈપણ બાબત.

(૩) આ કલમ હેઠળ કરેલા દરેક નિયમને, તે કરવામાં આવે તે પછી બનતી ત્વરાએ, રાજ્ય વિધાનમંડળનું સત્ર ચાલુ હોય ત્યારે તેની સમક્ષ, એક જ અથવા લાગલગાટ

બે અથવા વધારે સત્રોમાં મળીને કુલ ત્રીસ દિવસની મુદત સુધી મૂકવો જોઈશે અને ઉપર્યુક્ત સત્ર અથવા લાગલગાટ સત્રોની તરત પછીનું સત્ર પૂરું થતા પહેલાં ગૃહ, તે નિયમમાં કોઈ ફેરફાર કરવા સંમત થાય અથવા ગૃહ એમ સંમત થાય કે તે નિયમ કરવો જોઈએ નહિ તો, તે નિયમ ત્યાર પછી, એવા ફેરફાર કરેલ સ્વરૂપમાં જ અમલમાં રહેશે અથવા યથાપ્રસંગ, અમલમાં રહેશે નહિ પણ એવો કોઈ ફેરફાર થવાથી અથવા તે રદ થવાથી, તે નિયમ હેઠળ અગાઉ કરેલા અથવા કરવાના રહી ગયેલ કોઈ કાર્યની કાયદેસરતાને બાધ આવશે નહિ.

મુશ્કેલીઓ દૂર કરવાની સત્તા.

૧૩. આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને અમલમાં લાવવામાં કોઈ મુશ્કેલી ઉભી થાય તો, હુકમ પ્રસિધ્ધ કરીને મુશ્કેલી દૂર કરવાના હેતુ માટે પોતાની જરૂરી અથવા ઈષ્ટ જણાય તેવી, આ અધિનિયમની કોઈપણ જોગવાઈના અનુકૂલન અથવા ફેરફાર સહિતની જોગવાઈ સરકાર કરી શકશે :

પરંતુ અધિનિયમના આરંભની તારીખથી બે વર્ષની મુદત પૂરી થયા પછી આવો કોઈ હુકમ કરી શકાશે નહિ.

ઉદ્દેશો અને ક્ષરણી

સામાજિક સુરક્ષા એ રાજ્ય માટે અગ્રતા ધરાવતો કાર્યક્રમ હોવો જોઈએ અને સમાજની વયોવૃદ્ધ, અશક્ત, નિરાધાર, અશક્ત, વિધવા અને જરૂરતમંદ વ્યક્તિઓની જરૂરિયાતોનો પ્રબંધ કરવાનો નિર્ણય કરવો જોઈએ. સરકારે વૃદ્ધાવસ્થા પેન્શન, વિધવા પેન્શન આપવું જોઈએ અને આશ્રિત બાળકો અને અશક્ત વ્યક્તિઓને નાણાકીય સહાય આપવી જોઈએ. પરંતુ એવું શક્ય છે કે સમયસર પેન્શન છૂટું કરવામાં અને લાભાર્થીઓને નાણાકીય સહાય, જેમાં લગભગ ૧૦૦ કરોડ રૂપિયાની જવાબદારી છે તે પૂરી પાડવામાં સરકાર નાણાકીય ભીંસ અનુભવતી હોય. સમયસર પેન્શન છૂટું કરવાના અને લાભાર્થીઓને બીજા નાણાકીય સહાય સુનિશ્ચિત કરવાના હેતુથી, સામાજિક સુરક્ષા ઉપકર લેવાનું અને સામાજિક સુરક્ષા ફંડ સ્થાપવાનું જરૂરી છે. સામાજિક સુરક્ષા ફંડના ઉદ્દેશ અને હેતુમાં, રાજ્યમાંની વૃદ્ધ વ્યક્તિઓને પેન્શન, આશ્રિત બાળકો, નિરાધાર અને અશક્ત વ્યક્તિઓને નાણાકીય સહાયની જોગવાઈનો સમાવેશ થાય છે.

તેથી, આ વિધેયક.

ગાંધીનગર.

તારીખ : ૩૧મી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૩.

દોલતભાઈ પરમાર,

વિ. સ.સ.

નાણાકીય યાદી

કેન્દ્રીય વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૫૬ની કલમ ૧૪થી આંતર-રાજ્ય વેપાર અથવા વાણિજ્યમાં ખાસ મહત્વના માલ તરીકે જાહેર કરેલ હોય તે સિવાયના તમામ માલના વેચાણ અને ખરીદી ઉપર કિંમતના ધોરણે ઉપકર લેવામાં આવશે. ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯ હેઠળ વખતોવખત લાગુ પડતા વેચાણ/ખરીદવેરાના દરના ૧૦ ટકાના દરે ઉપકર લેવામાં આવશે. આ વેરો સામાજિક સુરક્ષા ફંડના નામે ઓળખાતા ફંડમાં જમા થશે. જે સરકારમાં નિહિત થશે અને તેનો વૃદ્ધાવસ્થા પેન્શન અને વિભાગની બીજી નાણાકીય સહાય જેવા સામાજિક સુરક્ષાના પગલા માટે ઉપયોગ કરવામાં આવશે. આ હેતુ માટે આશરે રૂ. ૧૦૦ કરોડ જેટલી નાણાકીય જવાબદારી ઉભી થવાની શક્યતા છે.

વેચાણવેરા સત્તાધિકારીઓ, સામાજિક સુરક્ષા ઉપકરની આકારણી, ફેરઆકારણી, વસૂલાત અને અમલબજવણી અને ચૂકવણી, ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯ હેઠળ કરશે. આ ઉપકર, ગુજરાત સામાજિક સુરક્ષા ફંડમાં જમા કરવામાં આવશે, જેનો ઉપયોગ પેન્શન આપવા માટે કરવામાં આવશે.

ગાંધીનગર.

તારીખ : ૩૧મી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૩.

દોલતભાઈ પરમાર

વિ. સ. સ.

ધારાકીય સત્તા સોંપવાની યાદી

વિધેયકની કલમ-૪થી, રાજ્ય સરકારને ગુજરાત સુરક્ષા ફંડની રચના કરવાની રીત ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

વિધેયકની કલમ-૫ની પેટા-કલમ (૧) થી, રાજ્ય સરકારને, ફંડના ઉપયોગ માટેના હેતુઓ ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ-૬ની પેટા-કલમ (૨) થી, રાજ્ય સરકારને, અધિનિયમ હેઠળ લેવાના ઉપકરણો વસૂલાત માટેની રીત ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ-૮ની પેટા-કલમ (૧) થી, રાજ્ય સરકારને, અધિનિયમ હેઠળ વસૂલ કરેલ ઉપકરણો આવક, જેટલી મુદતની અંદર ફંડમાં જમા કરાવવી જોઈશે તે મુદત ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

વિધેયકની કલમ-૧૨થી, રાજ્ય સરકારને, વિધેયકના હેતુઓ પાર પાડવા માટેના નિયમો કરવાની સત્તા મળે છે.

આ વિધેયકથી, જોગવાઈઓના યોગ્ય અમલીકરણ માટે સોંપવા ધારેલી સત્તા, આવશ્યક અને સામાન્ય પ્રકારની છે.

ગાંધીનગર.

તારીખ : ૩૧મી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૩.

દોલતભાઈ પરમાર

વિ.સ.સ.

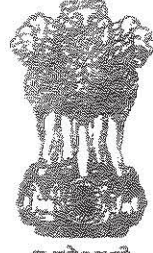
ડી. એમ. પટેલ.

સચિવ,

ગુજરાત વિધાનસભા.

ગાંધીનગર : ૬ઠ્ઠી, માર્ચ, ૨૦૦૩.

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

THURSDAY, MARCH 6, 2003/PHALGUNA 15, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

સત્યશ્રી દોલતભાઈ પરમારે તા. દહી, માર્ચ, ૨૦૦૩ ના રોજ દાખલ કરેલું નીચેનું વિષયક ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમોના નિયમ-૧૨૭-એ અન્વયે સામાન્ય માહિતી અર્થે પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવે છે.

GUJARAT BILL NO. 17 OF 2003.

**THE GUJARAT ROADS AND BRIDGES DEVELOPMENT BOARD
BILL, 2003.**

A BILL

to provide for the establishment of the Gujarat Roads and Bridges Development Board with a view to improve the quality of Roads and Bridges infrastructure in the State of Gujarat and for matters connected therewith.

સન ૨૦૦૩નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક : ૧૭.

ગુજરાત માર્ગ અને પુલ વિકાસ બોર્ડ વિધેયક, ૨૦૦૩.

ગુજરાત રાજ્યમાં માર્ગો અને પુલોના ઓતરમાળખાની ગુણવત્તા સુધારવા માટે ગુજરાત માર્ગ અને પુલ વિકાસ બોર્ડની સ્થાપના કરવા અને તેની સાથે સંકળાયેલી બાબતો માટેની જોગવાઈ કરવા બાબત વિધેયક.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

૧. (૧) આ અધિનિયમ, “ગુજરાત માર્ગ અને પુલ વિકાસ બોર્ડ અધિનિયમ, ૨૦૦૩” કહેવાશે.

(૨) તે તરત જ અમલમાં આવશે.

ટૂંકી સંજ્ઞા, આજી
આરંભ.

વ્યાખ્યા.

૨. (૧) આ અધિનિયમમાં, સંદર્ભથી કંઈપણ વિરુદ્ધ ન હોય તો,-

(ક) “બોર્ડ” એટલે કલમ ૩ હેઠળ સ્થાપાયેલ ગુજરાત માર્ગ અને પુલ વિકાસ બોર્ડ;

(ખ) “પુલ” એટલે યોજના માર્ગ ઉપર કાયમી અથવા કામચલાઉ પુલ અને તેમાં બીજા કાયમી અથવા કામચલાઉ પુલો અથવા બાંધકામ અથવા સુધારણા માટે, સરકાર વખતોવખત હાથ ધરે તેવી નૌકા સેવાનો સમાવેશ થાય છે;

(ગ) “ફંડ” એટલે કલમ ૭ હેઠળ રચાયેલ ગુજરાત માર્ગ અને પુલ વિકાસ ફંડ;

(ઘ) “સરકાર” એટલે ગુજરાત સરકાર;

(ચ) “રાષ્ટ્રીય ધોરીમાર્ગ” એટલે રાષ્ટ્રીય ધોરીમાર્ગ અધિનિયમ, ૧૯૫૬ સાથે જોડેલ અનુસૂચિમાં સન ૧૯૫૬નો નિર્દિષ્ટ કરેલ રાષ્ટ્રીય ધોરીમાર્ગ; ૪૮મો.

(છ) “ઠરાવેલું” એટલે આ અધિનિયમ હેઠળ કરેલા નિયમોથી ઠરાવેલું;

(જ) “યોજના માર્ગ” એટલે રાષ્ટ્રીય ધોરીમાર્ગ અથવા કડી-માર્ગ સિવાયનો માર્ગ અથવા તેનો કોઈ ભાગ અને તેમાં, બાંધકામ અથવા સુધારણા માટે સરકાર વખતોવખત હાથ ધરે તેવા બીજા માર્ગ અથવા તેવા માર્ગનો ભાગ;

(ઝ) “વિનિમય” એટલે આ અધિનિયમ હેઠળ બોર્ડે કરેલ વિનિમયો; અને

(ટ) “કલમ” એટલે આ અધિનિયમની કલમ.

બોર્ડની સ્થાપના ,
તેની રચના, અને
ક્રિયા અને કરજો.

૩. (૧) સરકાર, આ અધિનિયમથી અથવા તે હેઠળ પોતાને મળેલ સત્તા વાપરવા માટે અને પોતાને સોંપેલા કાર્યો અને ફરજો બજાવવા માટે, જાહેરનામાથી, ગુજરાત માર્ગ અને પુલ વિકાસ બોર્ડની સ્થાપના કરી શકશે.

(૨) પેટા-કલમ (૧) પ્રમાણે સ્થાપેલ બોર્ડ, અધ્યક્ષ ઉપાધ્યક્ષ અને નીચેના બીજા સભ્યોનું બનશે :-

(૧) મુખ્યમંત્રી, ગુજરાત રાજ્ય	અધ્યક્ષ
(૨) માર્ગ અને મકાન મંત્રી	ઉપાધ્યક્ષ
(૩) મુખ્ય સચિવ	સભ્ય
(૪) સચિવ, નાણાં	સભ્ય
(૫) સચિવ, આયોજન	સભ્ય
(૬) સચિવ, વાહનવ્યવહાર	સભ્ય
(૭) સચિવ	સભ્ય-સચિવ.

(૩) પેટા-કલમ (૨) મુજબ રચાયેલ બોર્ડ, શાશ્વત ઉત્તરાધિકાર અને અધિનિયમની જોગવાઈઓને અધીન રહીને વાણિજ્યિક લોન સંપાદિત કરવાની, ઉછીની લેવાની અને ઉભી કરવાની અને મિલકત ધરાવવાની સત્તા સાથેનું સામાન્ય સીલ ધરાવતું એક સંસ્થાપિત મંડળ રહેશે અને તે, સદરહુ નામથી દાવો માંડી શકશે અને તેની સામે દાવો માંડી શકશે.

(૪) સરકાર, બોર્ડ અને તેના કર્મચારીઓ ઉપર દેખરેખ અને નિયંત્રણ ધરાવશે અને પોતાને જરૂરી લાગે તેવી માહિતી મંગાવી શકશે.

(૫) આ અધિનિયમ હેઠળ કરેલા નિયમોને અધીન રહીને, સભ્ય સચિવે, આગામી નાણાકીય વર્ષ માટે, બોર્ડની વાર્ષિક આવક અને ખર્ચનો અંદાજ તૈયાર કરાવવો જોઈશે અને તે મંજૂરી માટે બોર્ડને સાંદર કરવો જોઈશે.

(૬) સભ્ય સચિવે, બોર્ડની આવક અને ખર્ચનું વાર્ષિક પત્રક તૈયાર કરાવવું જોઈશે અને બોર્ડની મંજૂરી મેળવ્યા પછી, નાણાકીય વર્ષ પૂરૂ થયાની તારીખથી ત્રણ મહિનાની મુદતની અંદર સરકારને મોકલી આપવું જોઈશે.

૪. કલમ ૭ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ રચાયેલ ફંડના હિસાબો, આર્થિક ફંડ નિરીક્ષક, ગુજરાત ઓડિટ દ્વારા ઓડિટ કરવા જોઈશે.

૫. (૧) બોર્ડ, સરકારની મંજૂરીથી, પોતાના કાર્યો કાનૂની રીતે બજાવવા માટે પોતે જરૂરી ગણે તેટલી જગાઓ ઉભી કરી શકશે અને તે જગા પર તેવા અધિકારીઓ અને બીજા કર્મચારીઓ નીમી શકશે.

બોર્ડના અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓ.

(૨) પેટા-કલમ (૧)માં ઉલ્લેખેલ અધિકારીઓ અને બીજા કર્મચારીઓની સેવાની શરતો અને તેમના કાર્યો અને ફરજો બોર્ડ કરેલા વિનિયમોથી નિયમન કરવામાં આવે તેવી રહેશે.

૬. (૧) તત્સમયે અમલમાં હોય તેવા બીજા કોઈ કાયદામાં વિરુદ્ધની કોઈ જોગવાઈ હોય તે છતાં અને આ અધિનિયમ હેઠળ કરેલા નિયમોને અધીન રહીને, આ અધિનિયમના હેતુઓ માટે, ગુજરાત વેત્તાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯ અને મુંબઈ મોટર વાહનવેરા અધિનિયમ, ૧૯૫૮ હેઠળ લેવાપાત્ર જકાત ઉપર સરકાર જાહેર કરે તેટલા દસ ટકા કરતાં વધુ નહિ તેટલા દરે ફી લેવામાં આવશે.

ફી લેવા અને વસૂલ કરવા બાબત.

સન ૧૯૭૦નો
ગુજરાતનો ૧લો
સન ૧૯૫૮નો
મુંબઈનો ૬૫મો.

(૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ લેવાની ફી, સંબંધિત વિભાગ દ્વારા ઠરાવેલી રીતે વસૂલ કરવામાં આવશે.

(૩) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ લીધેલી ફીની આવક, સંબંધિત વિભાગે સીધી ફંડમાં તબદીલ કરવી જોઈશે.

(૪) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ લેવાની ફીની બાકી રકમ, જમીન મહેસૂલની બાકી તરીકે વસૂલ કરવામાં આવશે.

૭. (૧) ગુજરાત માર્ગ અને મકાન વિકાસ ફંડ એ નામનું ફંડ રચવામાં આવશે જે, કલમ ૩ હેઠળ ફંડની રચના રચાયેલ ફંડમાં નિહિત થશે :

(૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ રચાયેલ ફંડનો વહીવટ બોર્ડની દેખરેખ અને નિયંત્રણ હેઠળ બોર્ડના સભ્ય-સચિવ દ્વારા કરવામાં આવશે. ફંડમાં નીચેના ફાળા જમા થશે. :-

(૧) કલમ ૬ હેઠળ લીધેલ અને વસૂલ કરેલ ફીની રકમ;

(૨) રાજ્ય સરકાર તરફથી દર વર્ષે વાર્ષિક દસ ટકાનો વધારો ધરાવતી એકસો કરોડ રૂપિયાની વાર્ષિક ગ્રાન્ટ;

(૩) પોતાની માલિકીની જમીનના જુદા જુદા ઉપયોગમાંથી માર્ગ અને મકાન વિભાગને ઉપાર્જિત થયેલ આવક;

(જ) માર્ગ અને મકાન વિભાગે ઉધરાવેલ તમામ પ્રકારના ટોલ ટેક્સ;

(પ) ગુજરાત રાજ્યમાં માર્ગ અને મકાન માળખા માટે ભારત સરકારે મંજૂર કરેલ કેન્દ્રિય માર્ગ ફંડ, રેલવે સુરક્ષા ફંડ, આર્થિક અને આંતર-રાજ્ય મહત્વ ધરાવતા પ્રોજેક્ટ માટેની યોજનામાંથી ફંડ, સરહદી વિસ્તાર વિકાસ કાર્યક્રમ, ખાસ વિસ્તાર સહાય યોજના અથવા અન્ય યોજનાઓ જેવી ભારત સરકારે ગુજરાત રાજ્યમાં માર્ગ અને પુલોના આંતરમાળખા માટે કેન્દ્ર સરકારે મંજૂર કરેલ કોઈપણ યોજનામાંથી ભારત સરકાર તરફથી મળતા તમામ ફાળા;

(દ) આ અધિનિયમના આરંભ પછી બીજી કોઈપણ પરચૂરણ આવકો સહિતની માર્ગની બાજુ પર થતી જાહેરાતો, પેટ્રોલ પંપ અને વાહનકાંટાના ભાડા-પટામાંથી માર્ગ અને મકાન વિભાગને થતી આવક;

(૭) દાન અને ખાનગી ફાળા; અને

(૮) ત્યાર પછી, રાજ્ય સરકાર ફંડમાં હિસ્સો આપવાનું નક્કી કરે એવા બીજા કોઈપણ ફંડ.

ફંડનો ઉપયોગ
થઈ શકે તે હેતુ
બાબત.

૮. ફંડનો ઉપયોગ, નીચે નિર્દિષ્ટ કર્યા પ્રમાણેના હેતુઓ માટે કરવો જોઈશે :-

(૧) નવા માર્ગોનું બાંધકામ;

(૨) વિદ્યમાન માર્ગોની સપાટી ઉંચી લાવવી, માર્ગો પહોળા કરવા અને તેના મજબૂતીકરણ જેવી સુધારણા બાબત;

(૩) જૂના અને અસલામત પુલોને બદલે નવા પુલ બાબત;

(૪) નવા પુલોના બાંધકામ બાબત;

(૫) માર્ગોનું સમારકામ અને તેની જાળવણી બાબત; અને

(૬) બોર્ડ જરૂરી ગણે તેવા માર્ગો અને પુલોના આંતરમાળખાની સુધારણાને લગતા બીજા કોઈપણ હેતુ.

શુધ્ધબુધ્ધિથી
લીધેલ પગલાંને
રક્ષણ.

૯. આ અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ કરેલા નિયમો અથવા વિનિયમો અથવા તે હેઠળ કરેલ કોઈ હુકમ અનુસાર શુધ્ધબુધ્ધિથી કરેલા અથવા કરવા ધારેલા કોઈ કૃત્ય માટે સરકાર અથવા સરકારના કોઈ અધિકારી અથવા બોર્ડ સામે કોઈ દાવો, ફરિયાદ અથવા બીજી કાનૂની કાર્યવાહી થઈ શકશે નહિ.

નિયમો કરવાની
સત્તા.

૧૦. (૧) સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી આ અધિનિયમના હેતુઓ પાર પાડવા માટે નિયમો કરી શકશે.

(૨) પૂર્વવર્તી સત્તાની વ્યાપકતાને બાધ આવ્યા સિવાય, આવા નિયમોથી નીચેની બાબતોના સંબંધમાં જોગવાઈ કરી શકાશે :-

(ક) કલમ ૩ની પેટા-કલમ (૫) હેઠળ વાર્ષિક આવક અને ખર્ચના અંદાજની મંજૂરી માટે તે તૈયાર કરવા અને સાદર કરવા બાબત;

(ખ) કલમ ૬ની પેટા-કલમ (૨) હેઠળ જે રીતે ફી વસૂલ કરવી જોઈશે તે રીત બાબત;

(ગ) ઠરાવવવાની હોય અથવા ઠરાવવામાં આવે તેવી બીજી કોઈપણ બાબત.

(૩) આ અધિનિયમ હેઠળ કરેલ દરેક નિયમને, જે કામમાં આવે તે પછી બનતી ત્વરાએ, રાજ્ય વિધાનમંડળનું સત્ર ચાલુ હોય ત્યારે, તેની સમક્ષ, એક સત્રમાં અથવા લાગલગાટ બે અથવા વધુ સત્રોમાં મળીને કુલ ત્રીસ દિવસની મુદત સુધી મૂકવો જોઈશે અને જે સત્રમાં તે નિયમ એ રીતે મૂકવામાં આવ્યો હોય તે સત્ર અથવા ઉપર્યુક્ત ત્યાર પછીના તરત સત્રો પૂરા થતાં પહેલાં ગૃહ તે નિયમમાં કોઈ ફેરફાર કરવા સંમત થાય અથવા ગૃહ એમ સંમત થાય કે તે નિયમ કરવો જોઈએ નહિ અને રાજ્યપત્રમાં તે મતલબની તેનો નિર્ણય પ્રસિધ્ધ કરે તો તે નિયમ, એવા ફેરફાર કરેલા સ્વરૂપમાં જ અમલમાં રહેશે અથવા યથાપ્રસંગ, અમલમાં રહેશે નહિ, તેમ છતાં, આવો કોઈપણ ફેરફાર થવાથી અથવા રદ થવાથી તે નિયમ હેઠળ અગાઉ કરેલા અથવા નહિ કરેલા કોઈપણ કાર્યની કાયદેસરતાને બાધ આવશે નહિ.

૧૧. (૧) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને અમલમાં લાવવાના હેતુથી, બોર્ડ, સરકારની પૂર્વમંજૂરીથી, આ અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ કરેલા નિયમોને અપેક્ષિત ન હોય તેવા વિનિયમો કરી શકશે. વિનિયમો કરવાની સત્તા.

(૨) ખાસ કરીને અને પૂર્વવર્તી સત્તાની વ્યાપકતાને બાધ આવ્યા સિવાય આવા વિનિયમોથી નીચેની બાબતો માટે જોગવાઈ કરી શકાશે :-

(ક) બોર્ડની હેઠલમાં કામકાજના સંચાલન બાબત; અને

(ખ) કલમ પની પેટા-કલમ (૨) હેઠળ, બોર્ડના આધિકારીઓ અને અન્ય કર્મચારીઓની સેવાની શરતો અને તેમના કાર્યો અને ફરજો બાબત.

૧૨. આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને અમલમાં લાવવામાં કોઈ મુશ્કેલી ઉભી થાય તો, સરકાર રાજ્યપત્રમાં હુકમ પ્રસિધ્ધ કરીને, મુશ્કેલી દૂર કરવાના હેતુ માટે પોતાને જરૂરી અથવા ઈષ્ટ જણાય તેવી, આ અધિનિયમની કોઈ જોગવાઈના કોઈ અનુકૂલન અથવા ફેરફાર સહિતની જોગવાઈ કરી શકશે : મુશ્કેલીઓ દૂર કરવાની સત્તા.

પરંતુ આ અધિનિયમના આરંભની તારીખથી બે વર્ષ પૂરાં થયા પછી, આ કલમ હેઠળ આવો કોઈ હુકમ કરી શકાશે નહિ.

૧૫૮

ઉદ્દેશો અને કારણો

ગુજરાતને, રાજ્યમાં યોજના માર્ગો અને પુલોનું વિશાળ માળખું છે. વર્તમાન સમયમાં, આ માળખામાં ભારે વાહનોની અવરજવરની વ્યવસ્થા કરવા માટે વિકાસની તાતી જરૂર છે. ગુજરાત આગળ પડતું કૃષિ અને ઔદ્યોગિક રાજ્ય છે. રાજ્યમાં માર્ગ અને પુલના બાંધકામની નબળી પરિસ્થિતિને કારણે, ભાવિ ઔદ્યોગિક અને કૃષિ વિકાસ રૂંધાઈ રહ્યો છે. રાજ્ય સરકાર, સાધનસંપત્તિની તીવ્ર અછતને કારણે પોતાના સામાન્ય અંદાજપત્રમાંથી યોજના માર્ગ અને પુલોના સમારકામ જાળવણી અને સુધારણા માટે પૂરતા ફંડની જોગવાઈ કરી શકે તેમ નથી. તદ્દનુસાર યોજના માર્ગો અને પુલોની આંતરમાળખાકીય સુધારણા માટે ફંડની પર્યાપ્ત નિર્ધારિત ઉપલબ્ધતા સુગમ બનાવવાના હેતુથી, વધારાના પ્રાપ્તિસ્થાનોને ગતિશીલ બનાવવાની અને માર્ગો અને પુલો માટે એક અલગ ફંડ બનાવવાની તાકિદની જરૂરિયાત છે. આ વિધેયકથી, આ ઉદ્દેશ બર લાવવા ધાર્યું છે. આ પગલાંથી રાજ્ય સરકાર, વાર્ષિક ધોરણે, આશરે રૂ. ૨૫૦.૦૦ કરોડ સુધીની રકમના ફંડો અલગ રાખી શકશે જેનાથી વિકાસના મહત્વના ક્ષેત્રની વધતી જરૂરિયાતોની કાળજી રાખી શકાય.

તેથી, આ વિધેયક.

ગાંધીનગર,
તારીખ : ૩૧મી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૩.

દોલતભાઈ પરમાર
વિ. સ. સ.

નાણાકીય યાદી

આ દરખાસ્તો મૂળભૂત રીતે, રાજ્યમાં માર્ગો અને પુલોના આંતરમાળખાની સુધારણા માટેના અર્પિત ફંડ નિર્ધારિત કરવાનો ઉદ્દેશ ધરાવે છે. આ દરખાસ્તથી, રાજ્ય સરકાર, રાજ્યના એકત્રિત ફંડમાંથી લગભગ વાર્ષિક ધોરણે આશરે રૂ. ૨૫૦.૦૦ કરોડ સુધીના ફંડ અલગ રાખી શકશે.

ગાંધીનગર,

તારીખ : ૩૧મી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૩.

દોલતભાઈ પરમાર

વિ. સ. સ.

ધારાકીય સત્તા સોંપવાની યાદી

વિધેયકની કલમ ૧૧થી, રાજ્ય સરકારને, આ વિધેયકના હેતુઓ પાર પાડવા માટે વિનિયમો કરવાની સત્તા મળે છે.

મળેલ સત્તાઓ, આ વિધેયકની જોગવાઈઓના યોગ્ય અમલીકરણ માટે જરૂરી છે અને તે સામાન્ય પ્રકારની છે.

વિધેયકની કલમ ૩થી, રાજ્ય સરકારને, ગુજરાત માર્ગ અને પુલ વિકાસ બોર્ડની સ્થાપના કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૬ની પેટા-કલમ (૧)થી, રાજ્ય સરકારને, ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૪ અને મોટર વાહનવેરા અધિનિયમ, ૧૯૫૮ હેઠળ લેવાપાત્ર ડ્યુટી ઉપર દસ ટકાથી વધુ નહિ તેટલા દરે ફી લેવા અને વસૂલ કરવા માટેનો દર જાહેર કરવાની સત્તા મળે છે. પેટા-કલમ (૨)થી, સરકારને, ફી વસૂલ કરવા માટેની રીત ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૦થી, રાજ્ય સરકારને આ અધિનિયમના હેતુઓ પાર પાડવા માટેના નિયમો કરવાની સત્તા મળે છે.

ગાંધીનગર,
તારીખ : ૩૧મી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૩.

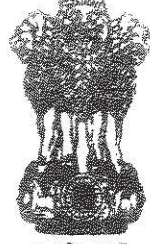
દોલતભાઈ પરમાર
વિ. સ. સ.

ગાંધીનગર : ૬ ફેબ્રુ, માર્ચ, ૨૦૦૩.

ડી. એમ. પટેલ.
સચિવ,
ગુજરાત વિધાનસભા.

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

THURSDAY, MARCH 6, 2003/PHALGUNA 15, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

સભ્યશ્રી દોલતભાઈ પરમારે તા. ૬ઠ્ઠી, માર્ચ, ૨૦૦૩ ના રોજ ઘાજલ કરેલું નીચેનું વિધેયક ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમોના નિયમ-૧૨૭-એ અન્વયે સામાન્ય માહિતી અર્થે પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવે છે.

GUJARAT BILL NO. 18 OF 2003.
THE GUJARAT CONTROL OF ORGANISED CRIME BILL, 2003.

A BILL

to make special provisions for prevention and control of, and for coping with, criminal activity by organised crime syndicate or gang and for matters connected therewith or incidental thereto.

સન ૨૦૦૩નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક : ૧૮.

ગુજરાત સંગઠિત ગુના નિયંત્રણ વિધેયક, ૨૦૦૩.

સંગઠિત ગુના સિન્ડીકેટ અથવા ટોળીની ગુનાહિત પ્રવૃત્તિઓના નિવારણ અને અંકુશ માટે અને તેને પહોંચી વળવા માટે અને તેની સાથે સંકળાયેલી અથવા તેને આનુષંગિક બાબતો માટે ખાસ જોગવાઈઓ કરવા બાબત વિધેયક.

આથી ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમાં વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

૧. (૧) આ અધિનિયમ ગુજરાત સંગઠિત ગુના નિયંત્રણ અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.

(૨) તે સમગ્ર ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડે છે.

(૩) તે, રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી નકકી કરે તે તારીખે અમલમાં આવશે.

ટૂંકી સંજ્ઞા,
વ્યાપ્તિ અને
આરંભ.

વ્યાખ્યા.

૨. (૧) આ અધિનિયમમાં, સંદર્ભથી અન્યથા અપેક્ષિત હોય તે સિવાય,

(ક) “દુષ્કરણ કરવું” નો તેના વૈયાકરણીય ફેરફારો અને મૂળ શબ્દ પ્રયોગોમાં-

- (૧) ખરેખર જાણ સાથે અથવા એવું માનવાને કારણ હોય કે આવી વ્યક્તિ સંગઠિત ગુના સિન્ડિકેટમાં કોઈપણ રીતે મદદ કરવામાં રોકાયેલ એવી વ્યક્તિ સાથેના સંપર્ક અથવા જોડાણ;
- (૨) સંગઠિત ગુના સિન્ડિકેટને મદદ થવા સંભવ હોય તેવી કોઈપણ માહિતી કોઈ કાયદેસર સત્તામંડળ સિવાય, પ્રસિધ્ધ કરવા અથવા આપવા અને સંગઠિત ગુના સિન્ડિકેટ પાસેથી મેળવેલ કોઈપણ દસ્તાવેજ અથવા વિગત આપવા અથવા પ્રસિધ્ધ કરવા અથવા તેનો ફેલાવો કરવાનો; અને
- (૩) સંગઠિત ગુના સિન્ડિકેટને નાણાંકીય અથવા અન્યથા કોઈપણ મદદ કરવાનો સમાવેશ થાય છે.

(ખ) “અધિનિયમ” એટલે ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩;

(ગ) “સક્ષમ સત્તામંડળ” એટલે કલમ ૧૩ હેઠળ નીમાયેલ સક્ષમ સત્તામંડળ;

સન ૧૯૭૪નો
રજો.

(ઘ) “ગેરકાયદેસર પ્રવૃત્તિ ચાલુ રાખવી” એટલે સંગઠિત ગુના સિન્ડિકેટના સભ્ય તરીકે અથવા જેના સંબંધમાં અગાઉના દસ વર્ષની મુદતની અંદર એક કરતાં વધારે તહોમતનામાં ફાઈલ કરવામાં આવ્યા હોય અને આવા ગુનાની તે ન્યાયાલયે ન્યાયિક નોંધ લીધી હોય તે સિન્ડિકેટ વતી એકલાએ અથવા સંયુક્ત રીતે કરેલ, ત્રણ વર્ષથી વધુ કેદની શિક્ષાને પાત્ર પોલીસ અધિકારનો ગુનો હોય તેવી, તે સમયે અમલમાં હોય તેવા કાયદાથી પ્રતિબંધિત પ્રવૃત્તિ.

(ચ) “સંગઠિત ગુનો” એટલે આર્થિક લાભ મેળવવાના અથવા પોતાના માટે અથવા કોઈપણ બીજા વ્યક્તિ માટે અયોગ્ય આર્થિક અથવા બીજો ફાયદો મેળવવાના અથવા રાજદ્વંદને ઉત્તેજન આપવાના હેતુથી સંગઠિત ગુના સિન્ડિકેટના સભ્ય તરીકે અથવા અન્યથા આવી સિન્ડિકેટ વતી, વ્યક્તિગત રીતે, એકલાએ અથવા સંયુક્તપણે, હિંસા અથવા હિંસાની ધમકી, પાકધમકી, જબરદસ્તી અથવા બીજા ગેરકાયદે સાધનોના ઉપયોગથી ચાલુ રાખેલ ગેરકાયદે પ્રવૃત્તિ;

(છ) “સંગઠિત ગુના સિન્ડિકેટ” એટલે સંગઠિત ગુનાની પ્રવૃત્તિઓ કરતી સિન્ડિકેટ અથવા ટોળી તરીકે એકલી અથવા સંયુક્ત રીતે કાર્ય કરતી બે અથવા તેથી વધુ વ્યક્તિઓની ટુકડી;

(જ) “વિશેષ કોર્ટ” એટલે કલમ ૫ હેઠળ રચાયેલ વિશેષ કોર્ટ;

(૨) આ અધિનિયમમાં પ્રયોજેલ પણ વ્યાખ્યાયિત ન કરેલ શબ્દો અને શબ્દો- સમૂહોનો, અધિનિયમમાં તેમનો આનુક્રમે જે અર્થ આપ્યો છે તે જ અર્થ થશે.

સંગઠિત
ગુના માટે
શિક્ષા.

૩. (૧) સંગઠિત ગુનાનો કોઈ અપવાદ કરે ન વ્યક્તિ;

(૧) આવી ગુનો કોઈપણ વ્યક્તિના મૃત્યુમાં પરિણમે, તો મૃત્યુ અથવા આજીવન કેદની શિક્ષાને પાત્ર થશે અને ઓછામાં ઓછા એક લાખ રૂપિયાના દંડને અથવા રહીને દંડને પણ પાત્ર થશે.

(૨) બીજા કોઈપણ કિસ્સામાં, ઓછામાં ઓછા પાંચ વર્ષ મુદતની પણ આજીવન કેદ સુધીની શિક્ષાને પાત્ર થશે અને વધુમાં વધુ બે લાખ રૂપિયાના દંડને અધીન રહીને દંડને પણ પાત્ર થશે.

(૩) જે કોઈ વ્યક્તિ, સંગઠિત ગુના સિન્ડિકેટના કોઈપણ સભ્ય, સંગઠિત ગુના સિન્ડિકેટના કોઈપણ સભ્યને આશ્રય આપે અથવા છુપાવે અથવા આશ્રય આપવા અથવા છુપાવવા પ્રયત્ન કરે, તે ઓછામાં ઓછા પાંચ વર્ષની પણ આજીવન કેદ સુધીની લંબાવી શકાય તેવી મુદત માટેની કેદની શિક્ષાને પાત્ર થશે અને ઓછામાં ઓછા પાંચ લાખ રૂપિયા સુધીના દંડને અધીન રહીને, દંડને પણ પાત્ર થશે.

(૪) સંગઠિત ગુના સિન્ડિકેટની સભ્ય હોય તેવી કોઈપણ વ્યક્તિ, ઓછામાં ઓછા પાંચ વર્ષની પણ આજીવન કેદ સુધીની લંબાવી શકાય તેવી મુદત માટેની કેદની શિક્ષાને પાત્ર થશે અને ઓછામાં ઓછા પાંચ લાખ રૂપિયા સુધીના દંડને અધીન રહીને, દંડને પણ પાત્ર થશે.

(૫) જે કોઈ વ્યક્તિ, સંગઠિત ગુનો કર્યેથી મળેલ અથવા મેળવેલ અથવા સંગઠિત ગુના સિન્ડિકેટના ફંડ મારફત સંપાદિત કરેલ હોય તેવી કોઈપણ મિલકત ધરાવે તે ઓછામાં ઓછા ત્રણ વર્ષની પણ આજીવન કેદ સુધી લંબાવી શકાય તેવી મુદત માટેની કેદની શિક્ષાને પાત્ર થશે અને ઓછામાં ઓછા બે લાખ રૂપિયાના દંડને અધીન રહીને દંડને પણ પાત્ર થશે.

૪. કોઈપણ વ્યક્તિ, સંતોષકારક રીતે હિસાબ ન આપી શકે તેવી સ્થાવર અથવા જંગમ મિલકતો સંગઠિત ગુના સિન્ડિકેટના સભ્ય વતી ધરાવતી હોય અથવા કોઈપણ સમયે તે ધરાવી ચુકી હોય, તો તે, ઓછામાં ઓછા ત્રણ વર્ષની પણ દસ વર્ષ સુધીની કેદની શિક્ષાને પાત્ર થશે અને ઓછામાં ઓછા એક લાખ રૂપિયાને અધીન રહીને દંડની શિક્ષાને પણ પાત્ર થશે અને આવી મિલકત, કલમ ૨૦થી જોગવાઈ કર્યા પ્રમાણે જપ્તી અને સરકાર દ્વારાલ કરવાને પણ પાત્ર થશે.

સંગઠિત
ગુના
સિન્ડિકેટના
સભ્યો વતી
સિન્ડિકેટ
ગુનાની
બિન
હિસાબી
સંપત્તિનો
કબજો
ધરાવવા
માટેની
શિક્ષા.

૫. (૧) રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં, જાહેરનામાથી, જાહેરનામામાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવા કેસ અથવા કેસોના વર્ગ અથવા જૂથ માટે અથવા એવા વિસ્તાર અથવા વિસ્તારો માટે, એક અથવા વધારે વિશેષ કોર્ટની રચના કરી શકશે.

વિશેષ કોર્ટ.

(૨) કોઈપણ વિશેષ કોર્ટની હકૂમતના સબધમાં પ્રશ્ન ઉપસ્થિત થાય તો, તે રાજ્ય સરકારને લાખી જણાવવો જોઈશે, જેનો નિર્ણય આખરી ગણાશે.

(૩) ગુજરાત હાઈકોર્ટના મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિની સંમતિથી, રાજ્ય સરકારે નીમવાના ન્યાયાધીશ વિશેષ કોર્ટના અધ્યક્ષ સ્થાને રહેશે. રાજ્ય સરકાર, ગુજરાત હાઈકોર્ટના મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિની સંમતિથી, વિશેષ કોર્ટમાં હકૂમતનો અમલ કરવા માટે વધારાના ન્યાયાધીશો નીમી શકશે.

(૪) કોઈપણ વ્યક્તિ, વિશેષ કોર્ટના ન્યાયાધીશ અથવા વધારાના ન્યાયાધીશ તરીકેની નિમણૂક માટે, આવી નિમણૂકની તરત પહેલાં તે સેશન્સ ન્યાયાધીશ અથવા વધારાના સેશન્સ ન્યાયાધીશ તરીકે સિવાય, લાયક ગણાશે નહિ.

(પ) વિશેષ કોર્ટમાં કોઈપણ વધારાના ન્યાયાધીશ અથવા વધારાના ન્યાયાધીશો નીમાયેલ હોય ત્યારે વિશેષ કોર્ટના ન્યાયાધીશો, વખતોવખત, લેખિતમાં, સામાન્ય અથવા ખાસ હુકમથી, વિશેષ કોર્ટના કામકાજની પોતાની અને વધારાના ન્યાયાધીશ અથવા વધારાના ન્યાયાધીશો વચ્ચે ફાળવણી કરવા માટેની અને પોતાની ગેરહાજરીના પ્રસંગે તાકીદના કામકાજના નિકાલ માટેની પણ જોગવાઈ કરી શકશે.

વિશેષ
કોર્ટની
હકૂમત.

૬. અધિનિયમમાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, આ અધિનિયમ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર દરેક ગુનાની ઈન્સાફી કાર્યવાહી તેની સ્થાનિક હદમાં તે કરવામાં આવ્યો હોય તે જ વિશેષ કોર્ટ અથવા યથાપ્રસંગ, કલમ પની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ આવા ગુનાની ઈન્સાફી કાર્યવાહી કરવા માટે રચાયેલ વિશેષ કોર્ટે જ કરવી જોઈશે.

બીજા
ગુનાના
સંબંધમાં
વિશેષ
કોર્ટની
સત્તા.

૭. (૧) આ અધિનિયમ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર કોઈપણ ગુનાની ઈન્સાફી કાર્યવાહી કરતી વખતે વિશેષ કોર્ટ, આરોપી ઉપર અધિનિયમ હેઠળની તે જ ઈન્સાફી કાર્યવાહીમાં આરોપ મૂકવામાં આવે તેવા કોઈપણ બીજો ગુનો આવા બીજા ગુના સાથે સંકળાયેલ હોય તો તેની પણ ઈન્સાફી કાર્યવાહી કરી શકશે.

(૨) આ અધિનિયમ હેઠળ કોઈ ગુનાની કોઈપણ ઈન્સાફી કાર્યવાહી દરમિયાન, વિશેષ કોર્ટને એમ, જણાય કે આ અધિનિયમ હેઠળ અથવા બીજા કોઈપણ કાયદા હેઠળ કોઈપણ ગુનો આરોપીએ કરેલ છે, તો, તે આવા બીજા ગુના માટે આવી વ્યક્તિને ગુના સાબિતી કરી શકશે અને આ અધિનિયમ અથવા યથાપ્રસંગ, તેની શિક્ષા માટેના આવા બીજા કાયદાથી અધિકૃત કોઈપણ સજા કરી શકશે.

પબ્લિક
પ્રોસિક્યુટર.

૮. (૧) દરેક વિશેષ કોર્ટ માટે, રાજ્ય સરકાર, કોઈ વ્યક્તિને પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર તરીકે નીમી શકશે અને એક અથવા વધારે વ્યક્તિઓને વધારાના પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર તરીકે નીમી શકશે અને એક અથવા વધારે વ્યક્તિઓને વધારાના પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર અથવા વધારાના પબ્લિક પ્રોસિક્યુટરો તરીકે નીમી શકશે:

પરંતુ રાજ્ય સરકાર, કોઈપણ કેસ અથવા કેસોના જુદા માટે વિશેષ પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર પણ નીમી શકશે.

(૨) કોઈ વ્યક્તિએ આજ્ઞામાં ઓછા દસ વર્ષ માટે એન્ગ્રોફેટ તરીકે પ્રેક્ટિસ કરેલ હોય, તે સિવાય પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર અથવા વધારાના પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર અથવા વિશેષ પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર તરીકે નીમાવા માટે લાયક ગણાશે નહિ.

(૩) આ કલમ હેઠળ પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર અથવા વધારાના પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર અથવા પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર તરીકે નીમાયેલ દરેક વ્યક્તિ, અધિનિયમની કલમ ૨ ના ખંડ (ત્રી)ના અર્થમાં પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર ઓફ ગુજરાત અને અધિનિયમની જોગવાઈ હદનુસાર અમલમાં રહેશે.

વિશેષ
કોર્ટની
સાચરોત્તિ
અને સત્તા

૯. (૧) વિશેષ કોર્ટ, આરોપીને ગમે ક્યાં હોય તે સિવાય, આવા ગુનો અમલી હકીકતોની ફરિયાદ મળ્યા અથવા આવી હકીકતોના નજીસ રિપોર્ટ મળ્યા થઈ ગુનાની ઈન્સાફી કાર્યવાહી માટે ન્યાયિક નોંધ કરી શકશે.

(૨) એમણે કેમ, ત્યારે ઈન્સાફી કાર્યવાહી કરવામાં કોઈ ગુનો પણ વર્ષથી વધુ ગઈ તબક્કી પુરું થઈ ની કાની થયેલા હક અથવા અને સિવાય, આ કલમ હેઠળ વિશેષ કોર્ટ, અધિનિયમની કલમ ૨ ના ખંડ (૧) અથવા કલમ ૨૬૨માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, અધિનિયમમાં કરવામાં આવેલું કે જેને આવી ઈન્સાફી કાર્યવાહીને લાગુ પડે છે તદ્દલે સુધે અધિનિયમની કલમ ૨૬૨માં કલમ ૨૬૨ જોડેલું કે જેને આવી ઈન્સાફી કાર્યવાહી કરી શકશે.

પરંતુ આ પેટા-કલમ હેઠળની સંક્ષિપ્ત ઈન્સાફી કાર્યવાહી દરમિયાન, વિશેષ કોર્ટને એમ જાણાય કે કેસની પ્રકાર એવો છે કે તેની સંક્ષિપ્ત રીતે ઈન્સાફી કાર્યવાહી કરવી ઇચ્છનીય નથી, તો વિશેષ કોર્ટ, સાક્ષીઓને પાછા બોલાવો શકાશે જેમને ફરી તપાસી શકાય તેવા આવા ગુનાની ઈન્સાફી કાર્યવાહી માટે અધિનિયમની જોગવાઈઓથી જોગવાઈ કરેલી રીતે કેસની ફેર સુનાવણી કરવા આગળ વધી શકશે અને સદરહુ જોગવાઈઓ, જે રીતે મેજિસ્ટ્રેટ અને તેના સંબંધમાં લાગુ પડે છે તેમ વિશેષ કોર્ટ અને તેના સંબંધમાં લાગુ પડશે.

વળી, આ કલમ હેઠળ સંક્ષિપ્ત ઈન્સાફી કાર્યવાહીમાં કોઈપણ ગુના સાબિતીના કિસ્સામાં, ઓછામાં ઓછા બે વર્ષ સુધીની કેદની સજા કરવાનું વિશેષ કોર્ટ માટે કાયદેસર ગણાશે.

(૩) પરોક્ષ અથવા પ્રત્યક્ષ રીતે કોઈ ગુનામાં સામેલ અથવા સંબંધિત હોવાનું મનાતી કોઈપણ વ્યક્તિનો પુરાવો મેળવવા માટે વિશેષ કોર્ટ આવી વ્યક્તિને, ગુનો કરવામાં મુખ્ય અથવા દરેક બીજી વ્યક્તિના અને ગુનાના સંબંધમાં પોતાની જાણના સમગ્ર સંજોગો પૂરેપૂરા અને સાચા જાહેર કરવાની શરતે માફી આપી શકશે. અને આ રીતે આપેલ કોઈપણ માફી અધિનિયમની કલમ ૩૦૮ના હેતુ માટે, તેની કલમ ૩૦૭ હેઠળ માફી આપેલ હોવાનું ગણાશે.

(૪) આ અધિનિયમની બીજી જોગવાઈઓને અધીન રહીને, કોઈ ગુનાની ઈન્સાફી કાર્યવાહીના હેતુ માટે, વિશેષ કોર્ટને, સેશન્સ કોર્ટની તમામ સત્તા રહેશે અને સેશન્સ કોર્ટ સમક્ષ ઈન્સાફી કાર્યવાહી કરવા માટે અધિનિયમમાં ઠરાવેલ કાર્યરીતિ અનુસાર હોય તેટલે સુધી, જાણે કે પાંચ સેશન્સ કોર્ટ હોય તેમ એવા ગુનાની ઈન્સાફી કાર્યવાહી કરી શકશે.

૧૦. (વિશેષ કોર્ટ ન હોય તેવી) બીજી કોઈપણ કોર્ટમાં આરોપી સામેના બીજા કોઈપણ કેસની ઈન્સાફી કાર્યવાહી ઉપર, આ અધિનિયમ હેઠળના કોઈ ગુનાની ઈન્સાફી કાર્યવાહીનો અગ્રાધિકાર રહેશે અને તે, આવા બીજા કેસની ઈન્સાફી કાર્યવાહીના અગ્રતાક્રમમાં પૂરી કરાશે અને તદનુસાર એવા બીજા કેસની ઈન્સાફી કાર્યવાહી મોકૂફ રહેશે.

વિશેષ
કોર્ટની
ઈન્સાફી
કાર્યવાહીનો
અગ્રાધિકાર
હોવા
બાબત.

૧૧. કોઈ ગુનાની ન્યાયિક નોંધ લીધા પછી, વિશેષ કોર્ટનો એવો અભિપ્રાય હોય કે ગુનાની ઈન્સાફી કાર્યવાહી પોતાનાથી થઈ શકે તેમ નથી, તો તે, એવા ગુનાની ઈન્સાફી કાર્યવાહી કરવા તેને હકૂમત ન હોવા છતાં, એવા ગુનાની ઈન્સાફી કાર્યવાહી માટે કેસને, અધિનિયમ હેઠળ હકૂમત મરાવતી કોઈપણ કોર્ટને તબદીલ કરી શકશે અને જેને કેસ તબદીલ કરવામાં આવ્યો હોય તે કોર્ટ, જાણે કે ગુનાની ન્યાયિક નોંધ તેણે લીધી હોય તેમ ગુનાની ઈન્સાફી કાર્યવાહી શરૂ કરી શકશે.

નિયમિત
કોર્ટમાં
કેસોને
તબદીલ
કરવાની
સત્તા.

૧૨. (૧) અધિનિયમમાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, વિશેષ કોર્ટના કોઈ ચુકાદા, સજા અથવા વચગાળાનો હુકમ ન હોય તેવા હુકમ સામેની અપીલ, હાઈકોર્ટમાં કરી શકાશે.

અપીલ.

(૨) આ કલમ હેઠળની દરેક અપીલ, ચુકાદા, સજા અથવા હુકમની તારીખથી ત્રીસ દિવસની અંદર કરવી જોઈશે.

૧૩. રાજ્ય સરકાર, ગૃહ વિભાગના સરકારના સચિવશ્રી ઉત્તરતા દરજ્જાના ન હોય તેવા તેના કોઈ અધિકારીને કલમ ૧૪ના હેતુઓ માટે, સક્ષમ અધિકારી તરીકે નીમી શકશે.

સક્ષમ
સત્તાધિકારીની
નિમણૂક.

તાર,
ઇલેક્ટ્રોનિક
અથવા
મૌખિક
સંદેશ-
વ્યવહારને
આંતરવાનો
અધિકાર
હોવા
બાબત.

૧૪. (૧) આ અધિનિયમ હેઠળ સંગઠિત ગુનાની તપાસની દેખરેખ રાખતા પોલીસ અધિક્ષકથી ઉતરતા દરજ્જાના ન હોય તેવા કોઈ પોલીસ અધિકારીએ એવી રીતે ખોલવાથી સંગઠિત ગુના સાથે સંકળાયેલ કોઈ ગુનાનો પુરાવો મળતો હોય અથવા મળી શકે એમ હોય ત્યારે તપાસ કરનાર અધિકારી દ્વારા તાર, ઇલેક્ટ્રોનિક અથવા મૌખિક સંદેશાવ્યવહાર ખોલવાને અધિકાર આપતાં અથવા મંજૂર કરતાં હુકમ માટે સક્ષમ સત્તાધિકારીને લેખિતમાં અરજી કરવી જોઈશે.

(૨) દરેક અરજીમાં નીચેની માહિતીનો સમાવેશ થવો જોઈશે :-

(ક) અરજી કરનાર તપાસ અથવા કાયદાનો અમલ કરનાર અધિકારીની અને અરજી અધિકૃત કરતાં વિભાગના વડાની ઓળખ.

(ખ) હુકમ કરવો જોઈએ તેવી તેની માન્યતાને ન્યાયી ઠેરવવા અરજદારે આધાર રાખેલ હકીકતો અને સંજોગોના નિવેદન તેમાં નીચેનાનો સમાવેશ કરવો:-

(૧) સંગઠિત ગુનો યથો છે, થઈ રહ્યો છે અથવા થવાની તૈયારીમાં છે; તેવા ગુના સંબંધી વિગતો;

(૨) જેમાંથી અથવા જે સ્થળેથી સંદેશાવ્યવહાર મળ્યો હોય તેના પ્રકાર અને સુવિધાઓના સ્થળનું ચોક્કસ વર્ણન;

(૩) આંતરવા ધારેલા સંદેશાવ્યવહાર પ્રકારનું ચોક્કસ વર્ણન; અને

(૪) જેનો સંદેશાવ્યવહાર મળ્યો હોય તે સંગઠિત ગુનો કરતી વ્યક્તિ, જાણીતી હોય, તો તેની ઓળખ.

(ગ) પૂછપરછ અથવા બાતમી એકઠી કરવાની બીજી રીતથી પ્રયત્ન કરવામાં આવ્યો છે અને તે નિષ્ફળ ગયા છે કે કેમ અને પ્રયત્ન કર્યો હોય તો વાજબી રીતે સફળ થવાનું અસંભવિત હોવાનું અથવા (ઘણું) જોખમી શા માટે જણાયેલ અથવા સંદેશો આંતરવાના કાર્ય સાથે સંકળાયેલ હોય તેમની ઓળખ છતી થવા સંભવ છે તે સંબંધી નિવેદન;

(ઘ) પૂછપરછનો પ્રકાર એવો હોય કે વર્ણન કર્યા પ્રમાણેના પ્રકારનો સંદેશાવ્યવહાર પહેલી વખત મળ્યા પછી, આંતરવા માટેની અધિકૃતિ આપીઆપ સમાપ્ત થઈ જાય તેમ ન હોય તો, ત્યારપછી તે જ પ્રકારનો વધારાનો સંદેશાવ્યવહાર થાય તેમ હોય એવા સંભવિત કારણોનું ચોક્કસ વિગત વર્ણન આપીને જેટલા સમયની મુદત માટે આંતરવાનું ચાલુ રાખવું છે તેનું નિવેદન.

(ચ) આંતરવાને અધિકૃત કરવા માટે અરજીમાં નિર્દિષ્ટ ફરેલ એકસરખી વ્યક્તિઓ, સુવિધાઓ અથવા સ્થળોમાંના કોઈકને સંડોવતા તાર, ઇલેક્ટ્રોનિક અથવા મૌખિક સંદેશાવ્યવહાર આંતરવાને મંજૂરી આપવા માટે અને આવી દરેક અરજી ઉપર સક્ષમ સત્તાધિકારીએ લીધેલ પગલાં સંબંધી અથવા અધિકૃત કરતી અને અરજી કરતી વખતની વ્યક્તિગત જાણમાંની તમામ સગાઉની અરજીઓ સંબંધી હકીકતોનું નિવેદન;

(છ) હુકમ લેવાવવા માટેની અરજી હોય ત્યારે, આંતરવાથી ત્યાં સુધી મળેલ પરિણામો અથવા એવા પરિણામો મેળવવામાં નિષ્ફળ જતાના વાજબી ખુલાસા દર્શાવતું નિવેદન.

(૩) સક્ષમ સત્તાધિકારી, અરજદારને અરજીના સમર્થનમાં વધારાના મૌખિક અથવા દસ્તાવેજ પુરાવા રજૂ કરવા ફરમાવો શકશે.

(૪) એવી અરજી મળ્યે, અરજીમાં રજૂ કરાયેલ હકીકતોના આધારે સક્ષમ સત્તાધિકારી એમ નક્કી કરે કે-

(ક) એમ માનવાનું મેળવિત કારણ છે કે કોઈ વ્યક્તિ, આ અધિનિયમની કલમો ૩ અને ૪ હેઠળ વર્ણવેલ એમ પ્રશ્ન પૂછેલ વ્યક્તિ ચોક્કસ ગુનો કરનાર માટે છે, ફરેલ તે અથવા કરવાનો પ્રયત્ન છે;

(ખ) એમ માનવાને સંભવિત કારણ છે કે આવી રીતે આંતરવાથી તે ગુના સંબંધી સંદેશાવ્યવહાર મેળવી શકાય તેમ છે;

(ગ) પૂછપરછ અને બાતમી એકઠી કરવાની સામાન્ય રીત નિષ્ફળ ગયેલ છે અથવા તેમાં સફળ થવું અસંભવ છે એમ વાજબી રીતે જણાય અથવા જોખમી બને તેમ છે અથવા આંતરવા સાથે સંકળાયેલ હોય તેમની ઓળખ છતી થાય તેમ છે;

(ઘ) એમ માનવાને સંભવિત કારણ છે કે જે સુવિધાઓમાંથી અથવા જે સ્થળેથી એવો ગુનો થવાનો હોય તેના સંબંધમાં તાર, ઇલેક્ટ્રોનિક અથવા મૌખિક સંદેશાવ્યવહાર આંતરવાનો હોય અથવા ઉપયોગ થતો હોય અથવા ઉપયોગ થવાનો હોય તે એવી વ્યક્તિને પટ્ટે આપેલ, તે વ્યક્તિના નામે નોંધાયેલ અથવા તેના દ્વારા સામાન્ય રીતે વપરાશમાં છે, તો, સક્ષમ સત્તાધિકારી, લેખિતમાં કારણોની નોંધ કરીને અરજી નકારી શકશે અથવા તાર, ઇલેક્ટ્રોનિક અથવા મૌખિક સંદેશાવ્યવહાર આંતરવાનો અધિકૃત કરતો અથવા મંજૂર કરતો વિનંતી મુજબનો અથવા સુધાર્યા પ્રમાણેનો હુકમ કરી શકશે.

(પ) આ કલમ હેઠળ કોઈપણ તાર, ઇલેક્ટ્રોનિક અથવા મૌખિક સંદેશાવ્યવહાર આંતરવાનો અધિકૃત કરતાં અથવા મંજૂર કરતાં સક્ષમ સત્તાધિકારીના દરેક હુકમમાં-

(ક) જે વ્યક્તિનો સંદેશાવ્યવહાર આંતરવાનો તેવી જાણીતી, હોય તો, તેની ઓળખ;

(ખ) જેમાંથી અથવા જે સ્થળેથી આંતરવા માટેનો અધિકૃત આપેલ હોય તે સંદેશાવ્યવહાર સુવિધાઓના પ્રકાર અને સ્થળ;

(ગ) જે પ્રકારનો સંદેશાવ્યવહાર આંતરવાનો હોય તેનું ચોક્કસ વર્ણન અને તે જેની સાથે સંકળાયેલ હોય તે ચોક્કસ ગુનાનું નિવેદન;

(ઘ) સંદેશાવ્યવહાર આંતરવા માટે અધિકૃત કરેલ એજન્સીની અને અરજી અધિકૃત કરતી વ્યક્તિની ઓળખ; અને

(ચ) વર્ણવેલ સંદેશાવ્યવહાર પ્રથમ વખત મેળવવામાં આવે ત્યારે આંતરવાનો આગમેળે અંત આવશે કે કેમ તે જણાવતા નિવેદન સહિત જેટલા સમય દરમિયાન આવી રીતે આંતરવા માટે અધિકૃત કરેલ હોય તેની મુદત, નિર્દિષ્ટ કરવી જોઈશે.

(૬) સક્ષમ સત્તાધિકારીએ પેટા-કલમ (૪) હેઠળ હુકમ કર્યા પછી તરત જ પરંતુ, કોઈપણ કિસ્સામાં હુકમ કર્યા પછી સાત દિવસથી મોડું નહિ તેમ તેની નકલ, સમીક્ષા સમિતિ દ્વારા વિચારણા અને મંજૂરી માટે, સદરહુ હુકમના સંબંધમાં તેને લગતા તમામ કાગળો રેકર્ડ અને તેના ખોતાના તારણો સહિત કલમ ૧૫ હેઠળ રચાયેલ સમીક્ષા સમિતિ સમક્ષ રજૂ કરવા જોઈશે.

(૭) આ કલમ હેઠળ તારી, ઇલેક્ટ્રોનિક અથવા મૌખિક સંદેશાવ્યવહાર આંતરવાને અધિકૃત કરતાં કોઈ હુકમથી, અરજદારની વિનંતી ઉપરથી, તારી અથવા ઇલેક્ટ્રોનિક સંદેશાવ્યવહાર સેવા ન પૂરી પાડનાર વ્યક્તિ, મકાન માલિક, કસ્ટોડીયન અથવા બીજી વ્યક્તિને, જેનો સંદેશાવ્યવહાર આંતરવાનો હોય તે વ્યક્તિને એવી સેવા પૂરી પાડનાર મકાન માલિકે, કસ્ટોડીયને અથવા વ્યક્તિએ કોઈપણ દખલ વિના આંતરવાનું કાર્ય પૂરું કરવા અને ઓછામાં ઓછો અવરોધ થાય તે માટે જરૂરી તમામ માહિતી, સુવિધાઓ અને ટેકનિકલ સહાય અરજદારને તરત પૂરી પાડવા આદેશ કરવો જોઈશે.

(૮) આ કલમ હેઠળ કરેલ કોઈ હુકમથી, કોઈપણ તારી, ઇલેક્ટ્રોનિક અથવા મૌખિક સંદેશાવ્યવહાર આંતરવાને અધિકૃત ના ઉદ્દેશો સિધ્ધ કરવા માટે જરૂરી હોય તેનાથી વધુ અથવા સાઠ દિવસથી વધુ ન હોય તેવી કોઈપણ મુદત માટે અધિકૃતિ અથવા મંજૂરી આપી શકાશે નહિ.

એવી સાઠ દિવસની મુદત, તપાસ કરનાર અથવા કાયદાનો અમલ કરનાર અધિકારી હુકમ હેઠળ આંતરવાનું સૌ પ્રથમ ચાલુ કરે અથવા હુકમ કર્યા પછી દસ દિવસ એ બંનેમાંથી જે વહેલું હોય તે દિવસ પછીના તરત પછીના દિવસથી શરૂ થયેલી ગણાશે. હુકમ ફક્ત પેટા-કલમ (૧) અનુસાર તેને લંબાવી આપવા માટેની અરજી કર્યેથી અને સક્ષમ સત્તાધિકારી પેટા-કલમ (૪)થી કરમાવ્યા પ્રમાણે તથ્યો રજૂ કરે ત્યારે જ લંબાવી શકાશે. લંબાવવાની મુદત, જેના માટે તે કરેલ હોય તે હેતુ સિધ્ધ કરવા માટે સક્ષમ સત્તાધિકારી જરૂરી ગણે તેનાથી વધુ રાખી શકાશે નહિ. અને કોઈપણ કિસ્સામાં એક જ વખતે સાઠ દિવસ કરતાં વધુ હોવી જોઈશે નહિ. દરેક હુકમમાં અને તેને લંબાવવાના હુકમમાં એવી જોગવાઈ હોવી જોઈશે કે આંતરવા માટેની અધિકૃતિ વ્યવહાર્ય હોય તેટલે સુધી અમલી બનશે અને તે આ કલમ હેઠળ આંતરવાનો અધીન રહીને, અન્યથા ન હોય તેમ સંદેશા-વ્યવહારને ઓછામાં ઓછો અવરોધ કરે તેવી પધ્ધતિથી અથવા તેવી રીતે ચાલુ રાખવી જોઈશે અને અધિકૃતિના ઉદ્દેશો પાર પડ્યેથી અથવા હુકમની મુદત પૂરી થયે તેનો અંત આવવો જોઈશે. આંતરેલ સંદેશાવ્યવહાર સાંકેતિક અથવા વિદેશી ભાષામાં હોય અને તે વિદેશી ભાષા અથવા ગુપ્ત સંકેતના તજજ્ઞ, આંતરવાની મુદત દરમિયાન વાજબી રીતે ઉપલબ્ધ ન હોય તે પ્રસંગે, આવી રીતે આંતર્યા પછી વ્યવહાર્ય હોય તેટલું જલદી તે પુરું કરવું જોઈશે. આ કલમ હેઠળ આંતરવાનું કાર્ય સમગ્રપણે અથવા આંશિક રીતે જાહેર સેવકે અથવા આંતરવાનું કાર્ય કરવા માટે અધિકૃત તપાસ કરનાર અથવા કાયદાનો અમલ કરનાર અધિકારીની દેખરેખ હેઠળ કામ કરતી, રાજ્ય સરકાર સાથેના કરાર હેઠળ કામ કરતી વ્યક્તિએ કરવું જોઈશે.

(૯) આ કલમ અનુસાર આંતરવાને અધિકૃત કરતો કોઈ હુકમ કરવામાં આવે ત્યારે, તે હુકમ, જેણે હુકમ કર્યો હોય તે સક્ષમ સત્તાધિકારીને અધિકૃત ઉદ્દેશો સિધ્ધ થવા સંબંધી પ્રગતિ અને આંતરવાનું ચાલુ રાખવાની જરૂરીયાત દર્શાવતો અહેવાલ આપવા કરમાવતો હોવો જોઈશે. આવા અહેવાલો સક્ષમ સત્તાધિકારી કરમાવે તેવા સમયોત્તરે આપવા જોઈશે.

(૧૦) આ કલમની કોઈ બીજી પણ જોગવાઈમાં ગમે તે મજદૂર હોય તેમ છતાં, અધિક પોલીસ માહિયામકના દરજ્જાથી ઉતરના દરજ્જાનો ન હોય તેવો અધિકારી, વાજબી રીતે એમ નક્કી કરે કે-

(ક) કટોકટીની એવી પરિસ્થિતિ થઈ છે જેમાં-

(૧) કોઈ વ્યક્તિને તાત્કાલિક મૃત્યુ અથવા ગંભીર શારીરિક ઇજાઓ થાય છે;

(૨) રાજ્યની સુરક્ષા અથવા હિતને જોખમી હોય એવી કાવતરાખોર પ્રવૃત્તિઓ થાય છે; અથવા

(૩) સંગઠિત ગુનાના લક્ષણોવાળી કાવતરાખોર પ્રવૃત્તિઓ થાય છે કે જેથી કોઈ નાનું ઇલેક્ટ્રોનિક અથવા મૌખિક સંદેશાવ્યવહારને, આંતરવા માટેનું અધિકૃત અધિકારીની મૌખિક સંમતિ(હુકમ) બળે તે પહેલાં યોગ્ય કાળજીથી તેને આંતરવાનું જરૂરી છે; અને

(ખ) એવા કારણો હોય કે જેથી આ કલમ હેઠળ આવી રીતે આંતરવાને અધિકૃત કરવા માટેના હુકમ કરી શકતો હોય તે તે બધી રીતે આંતરેલ હોય અથવા આંતરવાનું શરૂ કર્યું હોય તો અત્યવિલંબે કલમની જોગવાઈ. આ કલમ (૧) અને (૨)ના જોગવાઈમાં અનુસાર, તે આંતરવા માટેની મજરો અનુસાર હુકમ માટેની અરજી કરવામાં આવેલ હોય તો એવા તાર, ઇલેક્ટ્રોનિક અથવા મૌખિક સંદેશાવ્યવહારને આંતરવા માટે તપાસ પોલીસ અધિકારીને લેખિનમાં અધિકૃત કરી શકશે.

(૧૧) પેટા કલમ (૧૦) હેઠળ આંતરવા માટે મંજૂર કરતાં હુકમ ન હોય તે દરમિયાન, કરેલ સંદેશાવ્યવહાર ઉતાર્યે અથવા હુકમ માટેની અરજી રદ થાય, એ બંનેમાંથી જે વહેલું હોય ત્યારથી આવી રીતે આંતરવાનું પ્રતિબંધિત ન બને થશે. પેટા-કલમ (૪) હેઠળ આંતરવા માટેની પરવાનગી આપવા માટેની અરજીને રદ કરવામાં આવી હોય અથવા પેટા કલમ (૧૦) હેઠળની મંજૂરી માટેની

અરજી રદ કરવામાં આવી હોય તેવા પ્રસંગે અથવા હુકમ કર્યા સિવાય આવી રીતે આંતરવાનો અંત આવતો હોય તેવા બીજા કોઈ કિસ્સામાં તાર, ઇલેક્ટ્રોનિક અથવા મૌખિક સંદેશાવ્યવહારની આંતરેલ વિગતો, આ કલમનું ઉલ્લંઘન કરીને રેજવેલી છે એમ ગણાશે.

(૧૨) (ક) આ કલમથી કોઈપણ અધિકૃત રીતે આંતરેલ કોઈ તાર, ઇલેક્ટ્રોનિક અથવા મૌખિક સંદેશાવ્યવહારની કોઈપણ વિગતોને, શક્ય હોય તો ટેપ અથવા તાર અથવા તેના જેવા બીજા કોઈ સાધનથી નોંધવી જોઈશે. આ પેટા-કલમ હેઠળના કોઈ તાર, ઇલેક્ટ્રોનિક અથવા મૌખિક સંદેશાવ્યવહારનું રેકોર્ડિંગ એવી રીતે કરવું કે જેથી રેકોર્ડિંગને કાપકૂપ અથવા બીજા કોઈ ફેરફારોથી બચાવી શકાય. હુકમની મુદત અથવા તેની લંબાવેલી મુદત પૂરી થયે તરત જ આવું રેકોર્ડિંગ એવા હુકમ કરતાં હકમ સત્તાધિકારીને ઉપલબ્ધ કરાવવું જોઈશે. અને તેના આદેશો હેઠળ સીલ કરવું જોઈશે. રેકોર્ડિંગની કસ્ટડી સહમ સત્તાધિકારી હુકમ કરે તેવી જગાએ રહેશે. સહમ સત્તાધિકારીના હુકમ સિવાય તેનો નાશ કરી શકાશે નહીં અને કોઈપણ સંજોગોમાં દસ દિવસ સુધી રાખવું જોઈશે.

દરખાસ્ત (MOTION) કાઉલ થયે, સહમ સત્તાધિકારી, પોતાની વિવેકબુદ્ધિ અનુસાર, એવી વ્યક્તિને અથવા તેના સલાહકારને, સહમ અધિકારી ન્યાયના હિતમાં નકરી કરે તેવા આંતરેલ સંદેશાવ્યવહાર અરજીઓ અને હુકમોનો કોઈ ભાગ, તપાસ માટે ઉપલબ્ધ કરાવશે.

(૧૩) આ અધિનિયમમાં અથવા તે સમયે અમલમાં હોય તેવા કોઈ કાયદામાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, આ કલમ હેઠળ તાર, ઇલેક્ટ્રોનિક અથવા મૌખિક સંદેશાવ્યવહારને આંતરીને એકત્રિત કરેલ પૂરાવો, અદાલતી કાર્યવાહી દરમિયાન, કોર્ટમાં આરોપી સામેના પુરાવા તરીકે ગ્રાહ્ય ગણાશે.

પરંતુ આ કલમ અનુસાર આંતરેલ કોઈ તાર, ઇલેક્ટ્રોનિક અથવા સંદેશાવ્યવહારની વિગતો અથવા તેમાંથી ઉદભવતો પુરાવો, પરાવારુપે સ્વીકારવામાં આવશે નહિ અથવા અન્યથા કોઈ કોર્ટમાંની કોઈ અદાલતી કાર્યવાહી, સુનાવણી અથવા બીજી કાર્યવાહીઓમાં પ્રગટ કરવામાં આવશે નહિ, સિવાય કે દરેક પક્ષકારને, અદાલતી કાર્યવાહી સુનાવણી અથવા કાર્યવાહીના ઓછામાં ઓછા દસ દિવસ પહેલાં, જેની હેઠળ આંતરવાને અધિકૃત કરેલ હોય અથવા મંજૂરી આપી હોય તે સહમ સત્તાધિકારીનો હુકમ અને તેની સાથેની અરજીની નકલ પૂરી પાડવામાં આવી હોય.

વધુમાં તે બાબતની કાર્યવાહી કરતા ન્યાયાધીશને એમ જણાય કે પક્ષકારને અદાલતી કાર્યવાહી, સુનાવણી અથવા કાર્યવાહીના દસ દિવસ પહેલાં ઉપરની માહિતી પૂરી પાડવી શક્ય ન હતી અને તે પક્ષકારને એવી માહિતી મળવામાં વિલંબ થયેથી પ્રતિકૂળ અસર થાય તેમ નથી તો, તે દસ દિવસની આવી મુદત જતી કરી શકશે.

સ્પષ્ટીકરણ :- આ કલમના હેતુ માટે,-

(ક) “તાર સંદેશાવ્યવહાર” એટલે ઉદ્ભવ સ્થાનથી જોડાણના સ્થાન વચ્ચે, ઉદ્ભવસ્થાન રિસેપ્શનના સ્થાન વચ્ચે (સ્વીચીંગ સ્ટેશનમાં એવા જોડાણના ઉપયોગ સહિત) તાર, કેબલ અથવા તેના જેવા બીજા જોડાણની મદદથી સંદેશાવ્યવહારનું પ્રસારણ કરવા માટેની સવલતોના તમામ ઉપયોગ દરમિયાન સમગ્રતાપૂર્વક અથવા અધિકૃત રીતે કરેલી કાનૂન તબદીલી અને આવા શબ્દપ્રયોગમાં એવા સંદેશાવ્યવહારના કોઈ ઇલેક્ટ્રોનિક સંગ્રહનો પણ સમાવેશ થાય છે.

(ખ) “મૌખિક સંદેશાવ્યવહાર” એટલે કોઈ વ્યક્તિએ કરેલી મૌખિક વાતચીત કે જેનાથી એવું અપેક્ષિત હોય કે એવી વાતચીત આવી અપેક્ષાને વાજબી ઠેરવતી પરિસ્થિતિ હેઠળ આંતરવાને અધીન ન હોય પણ તે બાબતમાં ઇલેક્ટ્રોનિક સંદેશાવ્યવહારનો સમાવેશ થતો નથી;

(ગ) “ઇલેક્ટ્રોનિક સંદેશાવ્યવહાર” એટલે તાર, રેડિયો, ઇલેક્ટ્રોમેગ્નેટિક, ફોટો ઇલેક્ટ્રોનિક અથવા ફોટો ઓપ્ટીકલ સિસ્ટમ દ્વારા પૂર્ણતઃ રીતે પ્રસારિત કરેલ કોઈપણ પ્રકારના

ચિહ્નો, સંકેતો, લખાણો, ચિત્રો, ધ્વનિ, વિગત અથવા બાતમીની અદલબદલ કે અંતર્દેશીય અથવા વિદેશી વેપારને અસર થતી હોય પણ તેમાં નીચેનાનો સમાવેશ થતો નથી:-

(૧) કોર્ડલેસ ટેલીફોન સંદેશાવ્યવહારના રેડિયો તરંગનો હિસ્સો જે વાયરલેસ ટેલીફોન હેન્ડ સેટ અને બેઝ યુનિટની વચ્ચે પ્રસારિત કર્યો હોય;

(૨) કોઈપણ તાર અથવા મૌખિક સંદેશાવ્યવહાર;

(૩) કોઈ ટોન ઓન્લી પેજિંગ સાધન મારફતે કરેલ કોઈપણ સંદેશાવ્યવહાર; અથવા

(૪) ટ્રેકિંગ ડિવાઈસમાંનો કોઈપણ સંદેશાવ્યવહાર;

(ઘ) “આંતરવું” એટલે કોઈપણ ઇલેક્ટ્રોનિક મિકેનીકલ અથવા બીજા સાધન મારફતે, તાર, ઇલેક્ટ્રોનિક અથવા મૌખિક સંદેશાવ્યવહાર દ્વારા સાંભળીને અથવા બીજી રીતે મેળવેલી વિગતો.

અધિકૃતિના
હુકમોના
પુનર્વલોકન
માટે
પુનર્વલોકન
સમિતિની
ચર્યા
કરવા
બાબત.

૧૫. (૧) કલમ ૧૪ હેઠળ સક્ષમ સત્તાધિકારીએ પસાર કરેલા દરેક હુકમના પુનર્વલોકન માટે એક પુનર્વલોકન સમિતિ હોવી જોઈશે.

(૨) પુનર્વલોકન સમિતિ, નીચે મુજબના હોદ્દાની રૂએના સભ્યોની બનશે:-

(૧)	સરકારના મુખ્ય સચિવ	-	આધ્યક્ષ
(૨)	ગૃહ વિભાગના અધિક મુખ્ય સચિવ અથવા પદાધિકાર, અગ્ર સચિવ.	-	સભ્ય
(૩)	સચિવ અને સરકારના કાયદા પરામર્શી	-	સભ્ય
	કાયદા વિભાગ.		

(૩) કલમ ૧૪ હેઠળ સક્ષમ સત્તાધિકારીએ પસાર કરેલો દરેક હુકમ પુનર્વલોકન સમિતિ સમક્ષ મૂકવો જોઈશે અને તે મળ્યે પુનર્વલોકન સમિતિ દસ દિવસની અંદર, તાકીદના સંજોગોમાં સક્ષમ સત્તાધિકારીએ પસાર કરેલો કલમ ૧૪ની પેટા-કલમ (૪) હેઠળનો અરજીને અધિકૃત કરતો અથવા મંજૂર કરતો, આંતરવા માટેનો હુકમ અથવા તે કલમની પેટા-કલમ (૧૦) હેઠળ આંતરવાને નામંજૂર કરતો હુકમ, જરૂરી, વાજબી અને ન્યાયસંગત હોતો કે કેમ તે નક્કી કરવા પુનર્વલોકન સમિતિએ વિચારણા કરવી જોઈશે.

(૪) પુનર્વલોકન સમિતિ, સમગ્ર રેકર્ડની તપાસ કર્યા પછી અને પોતે જરૂરી ગણે તેવી કોઈ તપાસ હોય તો તે કર્યા પછી, લેખિતમાં હુકમ કરીને, સક્ષમ સત્તાધિકારીએ પસાર કરેલ હુકમ મંજૂર કરી શકશે અથવા તેને નામંજૂર કરતો હુકમ કરી શકશે. પુનર્વલોકન સમિતિએ નામંજૂર કરેલ હુકમ કર્યે કોઈપણ આંતરવાનું શરૂ કર્યું હોય તો તરત જ તે બંધ કરશે. ટેપ, તાર અથવા કોઈ બીજા સાધનના સ્વરૂપમાં આંતરેલ સંદેશાવ્યવહાર હોય તો, ત્યારબાદ કોઈપણ કેસમાં પૂરાવા તરીકે તે ગ્રાહ્ય ગણાશે નહિ. અને તેનો નાશ કરવાનો આદેશ કરવો જોઈશે.

૧૬. કલમ ૧૪માં અન્યથા નિર્દિષ્ટ રીતે જોગવાઈ કરેલી હોય તે સિવાય, કોઈપણ પોલીસ અધિકારી જે,

અથવા
મૌખિક
સંદેશા-
વ્યવહારને
આંતરવા
ને પ્રગટ
કરવા પર
તિબંધ.

(ક) કોઈ તાર, ઇલેક્ટ્રોનિક અથવા મૌખિક સંદેશાવ્યવહાર ઇરાદાપૂર્વક આંતરે, આંતરવાનો પ્રયત્ન કરે અથવા આંતરવા અથવા આંતરવાનો પ્રયત્ન કરવા કોઈ બીજી વ્યક્તિને રોકે;

(ખ) ઇરાદાપૂર્વક ઉપયોગ કરે અથવા ઉપયોગ કરવાનો પ્રયત્ન કરે અથવા કોઈ મૌખિક સંદેશાવ્યવહારને આંતરવા કોઈ ઇલેક્ટ્રોનિક, મિકેનીકલ અથવા બીજા કોઈ સાધનનો ઉપયોગ કરવા કોઈ બીજી વ્યક્તિને રોકે અથવા રોકવાનો પ્રયત્ન કરે, ત્યારે,-

(૧) એવું સાધન લગાવેલ હોય અથવા અન્યથા તાર, કેબલ અથવા તાર સંદેશાવ્યવહારમાં વપરાતા જોડણ જેવા બીજા સાધનથી સંદેશો પહોંચાડે; અથવા

(૨) એવું સાધન રેડિયો દ્વારા સંદેશો પહોંચાડે અથવા એવા સંદેશાવ્યવહારને ખૂલેલ પહોંચાડે;

(ગ) આ પેટા-કલમનું ઉલ્લંઘન કરીને, પોતે, તાર, ઇલેક્ટ્રોનિક અથવા મૌખિક સંદેશાવ્યવહાર આંતરીને વિગત મેળવી હતી એમ જાણતી હોય અથવા એમ જાણવાને કારણ હોય એવો કોઈ પોલીસ અધિકારી, કોઈ તાર, ઇલેક્ટ્રોનિક અથવા મૌખિક સંદેશાવ્યવહારની વિગત કોઈપણ બીજી વ્યક્તિ સમક્ષ ઈરાદાપૂર્વક પ્રગટ કરે અથવા પ્રગટ કરવાનો પ્રયત્ન કરે;

(ઘ) આ પેટા-કલમનું ઉલ્લંઘન કરીને, પોતે તાર, ઇલેક્ટ્રોનિક અથવા મૌખિક સંદેશાવ્યવહાર આંતરીને તે માહિતી મેળવતી હતી એમ જાણતી હોય અથવા એમ જાણવાને કારણ હોય એવો પોલીસ અધિકારી, કોઈ તાર, ઇલેક્ટ્રોનિક અથવા મૌખિક સંદેશાવ્યવહારની વિગતોનો ઈરાદાપૂર્વક ઉપયોગ કરે અથવા ઉપયોગ કરવાનો પ્રયત્ન કરે; અથવા

(ચ)(૧) કલમ ૧૪થી અધિકૃત કરેલ સાધનોથી આંતરેલ, કોઈ તાર, ઇલેક્ટ્રોનિક અથવા મૌખિક સંદેશાવ્યવહારની બાબતો કોઈપણ વ્યક્તિ સમક્ષ ઈરાદાપૂર્વક પ્રગટ કરે અથવા પ્રગટ કરવાનો પ્રયત્ન કરે;

(૨) આ અધિનિયમ હેઠળ ગુનાહિત તપાસના સંબંધમાં એવા સંદેશાવ્યવહાર આંતરીને, તે માહિતી મેળવતી હતી તેવું તે જાણતો હોય અથવા જાણવાને કારણ હોય;

(૩) ગુનાહિત તપાસના સંબંધમાં, માહિતી મેળવી હોય અથવા મળી હોય; અને

(૪) યોગ્ય રીતે અધિકૃત કરેલ ગુનાહિત તપાસને, અયોગ્ય રીતે હરકત ઉભી કરે, રૂકાવટ કરે અથવા દબાવગીરી કરવાનો ઈરાદો રાખે;

(છ) કલમ ૧૫ની પેટા-કલમ (૪) હેઠળ પુનર્વલોકન સમિતિએ, નામંજૂરીનો હુકમ કર્યા પછી, તાર, ઇલેક્ટ્રોનિક અથવા મૌખિક સંદેશાવ્યવહારને આંતરવાનું ઈરાદાપૂર્વક ચાલુ રાખે તો,

એવા ઉલ્લંઘન માટે, એક વર્ષ સુધીની કેદની અને પચાસ હજાર રૂપિયા સુધીના દંડની શિક્ષાને પાત્ર થશે.

સન

૧૮૭૨નો
૧લો.

૧૭. (૧) અધિનિયમ અથવા ભારતનો પુરાવા અધિનિયમ, ૧૮૭૨માં વિરૂધ્ધનો ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, આ અધિનિયમ હેઠળ ગુના અથવા સહ ગુના માટે ઈન્સાફી કાર્યવાહી અને શિક્ષાના હેતુઓ માટે, કોર્ટ નીચેની બાબતોને સાબિતી પૂરી પાડનાર હકીકત તરીકે ધ્યાનમાં લઈ શકશે :-

પુરાવાના
ખાસ
નિયમો.

(ક) આરોપી અધિનિયમની કલમ ૧૦૭ અથવા કલમ ૧૧૦ હેઠળ અગાઉના કોઈપણ પ્રસંગે પકડાયેલ હોય;

(ખ) આરોપીની, નિવારક અટકાયતને લગતા કોઈપણ કાયદા હેઠળ અટકાયત થઈ હોય; અથવા

(ગ) આ અધિનિયમ હેઠળ વિશેષ કોર્ટમાં અગાઉના કોઈપણ પ્રસંગે, આરોપી ઉપર કામ ચલાવવામાં આવ્યું હોય.

(૨) જ્યારે એવું સાબિત થાય કે સંગઠિત ગુનામાં સંડોવાયેલી કોઈ વ્યક્તિ અથવા તેના વતી કોઈ વ્યક્તિ, સ્થાવર અથવા જંગમ મિલકતનો કબજો ધરાવતી હોય અથવા કોઈપણ સમયે ધરાવેલ હોય, જેનો તે સંતોષકારક રીતે હિસાબ આપી શકે નહિ ત્યારે, તેથી વિરૂધ્ધનું કોઈપણ સાબિત થયેલ

હોય તે સિવાય, વિશેષ કોર્ટ એમ માની લેશે કે તેણે , તેની ગેરકાયદે પ્રવૃત્તિઓથી નાણાકીય જોતોની એવી મિલકત મેળવેલ છે અથવા ઉત્પન્ન કરી છે.

(૩) આરોપીનું અપહરણ થયું છે અથવા કોઈ વ્યક્તિને ભોળવીને ભગાડી જવામાં આવી છે એમ સાબિત થાય ત્યારે વિશેષ કોર્ટ, તે બાનની રકમ માટે થયેલ છે એમ માની લેશે.

પોલીસ
અધિકારી
સમક્ષ
કરેલ
અમુક
કબૂલાત
વિચારણામાં
લેવા
બાબત.

૧૮. (૧) આ અધિનિયમમાં અથવા ભારતના પુરાવા અધિનિયમ ૧૮૭૨માં ગમે તે મજકૂર હોય તેમ છતાં, આ કલમની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, પોલીસ અધિકારી દરજ્જાથી ઉતરતા દરજ્જાના ન હોય એવા પોલીસ અધિકારી સમક્ષ વ્યક્તિએ કરેલ કબૂલાત અને એવા પોલીસ અધિકારીએ, લેખિતમાં અથવા કેસેટ, ટેપ જેવા કોઈ યાંત્રિક સાધનોથી અથવા ધ્વની પ્રાપ્ત કરવાના સાધનોમાંથી ફરીથી રજૂ કરી શકાય એવી ધ્વની અથવા પ્રતિકૃતિથી કરેલ નોંધ, એવી વ્યક્તિ અથવા સહ-આરોપી અથવા મદદગાર અથવા કાવતરાખોરની ઈન્સાફી કાર્યવાહીમાં માન્ય રહેશે:

સન
૧૮૭૨નો
૧૯૦.

પરંતુ આરોપી સાથે તે જ કેસમાં સહ-આરોપી, ગુના સહાયક અથવા કાવતરાખોર પર આરોપ મૂકવામાં આવ્યો હોવો જોઈએ અથવા ઈન્સાફી કાર્યવાહી કરેલ હોવી જોઈએ.

(૨) જે ભાષામાં વ્યક્તિની પૂછપરછ થતી હોય અથવા તે જે ભાષામાં બયાન આપે તે જ ભાષામાં, તેની કબૂલાત મુક્ત વાતાવરણમાં નોંધવી જોઈશે.

(૩) પોલીસ અધિકારીએ, પેટા-કલમ (૧) હેઠળ, કોઈપણ કબૂલાત નોંધતા પહેલાં, કબૂલાત કરતી વ્યક્તિને એમ જણાવવું જોઈશે કે તે (વ્યક્તિ) કબૂલાત કરવા બંધાયેલ નથી અને તે કબૂલાત કરે તો, તેની સામે પુરાવા તરીકે ઉપયોગમાં લઈ શકાશે અને એવા પોલીસ અધિકારીએ, આવી કબૂલાત નોંધવી જોઈશે નહિ સિવાય કે તે વ્યક્તિને પ્રશ્નો પૂછ્યે એવી ખાતરી થાય કે આવી કબૂલાત સ્વૈચ્છિક રીતે થઈ રહી છે. સંબંધિત પોલીસ અધિકારીએ, આવી સ્વૈચ્છિક કબૂલાત રેકર્ડ કર્યા પછી કબૂલાતની નીચે, લેખિતમાં, તેની પર તારીખ અને સમય દર્શાવીને, આવી કબૂલાતના સ્વૈચ્છિકતાની પોતાની વ્યક્તિગત ખાતરી પ્રમાણિત કરવી જોઈશે.

(૪) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ નોંધેલ દરેક કબૂલાત, જે વિસ્તારમાં તેને નોંધવામાં હોય તે વિસ્તારમાં હકૂમત પરાવતા ચીફ મેટ્રોપોલિટન મેજિસ્ટ્રેટ અથવા ચીફ જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટને તરત જ મોકલવો જોઈશે અને આવા મેજિસ્ટ્રેટે, પોતાને એવી રીતે મળેલ નોંધેલી કબૂલાત ગુનાની ન્યાયિક નોંધ લઈ વિશેષ કોર્ટને મોકલવી જોઈશે.

(૫) જે વ્યક્તિ પાસેથી મળેલ કબૂલાત પેટા-કલમ (૧) હેઠળ નોંધી હોય તે વ્યક્તિને, પેટા-કલમ (૪) હેઠળ કબૂલાત મોકલવા માટે ફરમાવેલ હોય તેવા ચીફ મેટ્રોપોલિટન મેજિસ્ટ્રેટ અથવા ચીફ જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષ, લેખિત અથવા યાંત્રિક સાધન પર નોંધેલ કબૂલાતની અસલ કેકિયત સહિત ગેરવાજબી વિલંબ વિના હાજર કરવી જોઈશે.

(૬) ચીફ મેટ્રોપોલિટન મેજિસ્ટ્રેટે અથવા ચીફ જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટે, એવી રીતે હાજર કરેલ આરોપીએ કોઈ નિવેદન કરેલ હોય, તો તે નિવેદનને કાળજીપૂર્વક નોંધવું જોઈશે અને તેની સહી લેવી જોઈશે અને ત્રાસની કોઈ કરિયાદના કિસ્સામાં, આસિસ્ટન્ટ સિવિલ સર્જનથી ઉતરતા દરજ્જાના ન હોય એવા તબીબી અધિકારી સમક્ષ તબીબી પરીક્ષણ માટે, તે વ્યક્તિને રજૂ કરાવવાનો આદેશ આપવો જોઈશે.

સાક્ષીઓના
રક્ષણ
બાબત.

૧૮. (૧) અધિનિયમમાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, આ અધિનિયમ હેઠળની કાર્યવાહી, વિશેષ કોર્ટ ઈચ્છે તો ખાનગીમાં યોજી શકશે.

(૨) વિશેષ કોર્ટ, પોતાની સમક્ષની કોઈ કાર્યવાહીના કોઈ સાક્ષીએ કરેલ અરજી પરથી અથવા આવા સાક્ષીના પબ્લિક પ્રોસીક્યુટરે કરેલ અરજી પરથી અથવા પોતાની મેળે, કોઈ સાક્ષીની ઓળખ અને સરનામું ગુપ્ત રાખવા માટે પોતે યોગ્ય ગણે એવા પગલાં લઈ શકશે.

(૩) ખાતે કરીને અને પેટા-કલમ (૨)ની જોગવાઈઓની વ્યાપકતાને બાધ આવ્યા સિવાય, આ પેટા-કલમ હેઠળ વિશેષ કોર્ટ લઈ શકે એવા પગલાંમાં નીચેની બાબતોના સમાવેશ થશે:

(ક) વિશેષ કોર્ટ નક્કી કરે તે સ્થળે કાર્યવાહી ચોજવા બાબત;

(ખ) લોકો જોઈ શકે એવા કેસના કોઈપણ રેકર્ડમાંના પોતાના હુકમ અથવા કેસલામાંના સાક્ષીઓના નામ અને સરનામાંનો ઉલ્લેખ ટાળવા બાબત;

(ગ) સાક્ષીઓની ઓળખ અને સરનામું જાહેર નથી થયું તે સુનિશ્ચિત કરવા માટે કોઈ આદેશો કાઢવા બાબત,

(ઘ) આવી કોર્ટ સમક્ષની તમામ અથવા કોઈ અનિર્ણિત કાર્યવાહી કોઈપણ રીતે પ્રસિધ્ધ ન કરવી એ મતલબના જાહેર હિતમાં હુકમો કરવા બાબત.

(૪) પેટા-કલમ (૩) હેઠળ કાઢેલ કોઈ આદેશનું ઉલ્લંઘન કરે તેવી કોઈ વ્યક્તિ, એક વર્ષની મુદત સુધીની કેદની અને એક હજાર રૂપિયા સુધીના દંડની શિક્ષાને પાત્ર થશે.

૨૦. (૧) કોઈ વ્યક્તિ આ અધિનિયમ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર કોઈ ગુના માટે દોષિત ઠરેલ હોય ત્યારે, વિશેષ કોર્ટ કોઈ શિક્ષાના ચુકાદો આપતી વખતે, લેખિતમાં હુકમથી એવું જાહેર કરી શકશે કે હુકમમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ આરોપીની કોઈ જંગમ અથવા સ્થાવર અથવા તે બંને મિલકત, રાજ્ય સરકારમાં તમામ બોજાથી મુક્ત સરકાર દાખલ થયેલી ગણાવી.

મિલકત
સરકાર
દાખલ
કરવા અને
જમ કરવા
બાબત.

(૨) કોઈ વ્યક્તિ આ અધિનિયમ હેઠળના કોઈ ગુનાની આરોપી હોય ત્યારે, તેની પર ઇન્સાફી કાર્યવાહી કરતી વિશેષ કોર્ટ એવા હુકમ પસાર કરી શકશે કે તેની તમામ અથવા કોઈપણ જંગમ અથવા સ્થાવર અથવા તે બંને મિલકત, આવી ઇન્સાફી કાર્યવાહીની મુદત દરમિયાન જમ કરવી અને આવી ઇન્સાફી કાર્યવાહી ગુનાસાબિતીથી પૂરી થાય ત્યારે એવી રીતે જમ કરેલ મિલકતો રાજ્ય સરકારમાં તમામ બોજાથી મુક્ત સરકાર દાખલ થયેલી ગણાશે.

(૩) (ક) કલમ ૧૪ની પેટા-કલમ (૧)માં ઉલ્લેખેલ દેખરેખ પોલીસ અધિકારીની મંજૂરીથી તપાસ કરતા પોલીસ અધિકારીએ કરેલ લેખિત રિપોર્ટ પરથી, કોઈ વિશેષ કોર્ટને એમ માનવાને કારણ હોય કે આ અધિનિયમ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર કોઈ ગુનો કરેલ હોય તેવી કોઈ વ્યક્તિ એટલા માટે ફરાર થયેલ છે અથવા પોતાની જાતને છુપાવે છે કે જેથી તેની ધરપકડ ન થઈ શકે તો, અધિનિયમની કલમ ૮૨માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, આવી કોર્ટ, નિર્દિષ્ટ સ્થળે અને જાહેરાતની પ્રસિધ્ધિની તારીખથી, ઓછામાં ઓછા પંદર દિવસ અને વધુમાં વધુ ત્રીસ દિવસના નિર્દિષ્ટ સમયમાં તેને હાજર થવા ફરમાવતી લેખિત જાહેરાત પ્રસિધ્ધ કરી શકશે.

પરંતુ, તપાસ કરનાર સંબંધિત પોલીસ અધિકારી, આવી વ્યક્તિ સામે ગુનો નોંધાવાની તારીખથી ત્રણ મહિનાની અંદર, ફરાર થયેલ અથવા પોતાની જાતને છુપાવી દીધી હોય તેવા ગુનેગારોને પકડવામાં નિષ્ફળ જાય તો સદરહુ મુદત પૂરી થયે, અધિકારી, જાહેરાત બહાર પાડવા માટે વિશેષ કોર્ટને રિપોર્ટ કરી શકશે.

(ખ) ખંડ(ક) હેઠળ જાહેરાત બહાર પાડનાર વિશેષ કોર્ટ, કોઈપણ સમયે જાહેર કરેલ વ્યક્તિની માલિકીની કોઈપણ સ્થાવર અથવા જંગમ અથવા તે બંને મિલકત ટાંચમાં લેવાનો હુકમ કરી શકશે અને તેમ થયે; અધિનિયમની કલમ ૮૩ થી ૮૫ની જોગવાઈઓ એવી ટાંચને એવી રીતે લાગુ પડશે જાણે કે એવી ટાંચ તે અધિનિયમ હેઠળ કરવામાં આવી હોય.

(ગ) ટાંચની તારીખ? છ મહિનાની અંદર, અધિનિયમની કલમ ૮૫ ની પેટા-કલમ (૨) હેઠળ રાજ્ય સરકાર પ્ધારા જેની મિલકતનો નિકાલ થઈ રહ્યો છે અથવા કરવામાં આવેલ છે તેવી કોઈપણ વ્યક્તિ જેણે ટાંચનો હુકમ કર્યો હોય તે વિશેષ કોર્ટ અથવા તેના તાબાની હોય

તેવી કોર્ટ સમક્ષ સ્વેચ્છાએ હાજર થાય અથવા ધરપકડ કરીને લાવવામાં આવે અને આવી કોર્ટને ખાતરી થાય તે રીતે એમ સાબિત કરે કે તે ધરપકડ રાખવાના હેતુ માટે ફરાર થયેલ ન હતી અથવા પોતાની જાતને છૂપાવી દીધી ન હતી અને તેને ઘોષણાની એવી નોટિસ મળી ન હતી જેથી તેમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ સમયમાં તે હાજર થઈ શકે, તો એવી મિલકત અથવા તે વેચવામાં આવી હોય તો તેની ચોખ્ખી આવક અને મિલકતનો શેષ ભાગ તેમાંથી ટાંચના પરિણામે થયેલ તમામ ખર્ચ કાપીને તેને સોંપવો જોઈશે.

અધિનિયમની
અમુક
જોગવાઈઓ
સુધાર્યા
પ્રમાણે
લાગુ પાડવા
બાબત.

૨૧. (૧) અધિનિયમમાં અથવા બીજા કોઈ કાયદામાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, આ અધિનિયમ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર કોઈપણ ગુનો, અધિનિયમની કલમ ૨ના ખંડ (ગ)ના અર્થ મુજબ પોલીસ અધિકારનો ગુનો ગણાશે અને તે ખંડમાં વ્યાખ્યા કર્યા પ્રમાણેના “પોલીસ અધિકારના કેસ”નો તદ્દનુસાર અર્થ કરાશે.

(૨) પેટા-કલમ (૨)માં,-

(ક) “પેંદર દિવસ” અને “સાઠ દિવસ” એ સંદર્ભ જ્યાં જ્યાં આવતા હોય ત્યાં તેનો અર્થ અનુક્રમે “ત્રીસ દિવસ” અને “નેવું દિવસ” તરીકે કરવો.

(ખ) પરંતુક પછી, નીચેનો પરંતુક દાખલ કરવો :-

“વધુમાં, નેવું દિવસની સદરહુ મુદતની અંદર તપાસ પૂરી કરવાનું શક્ય ન હોય, તો વિશેષ કોર્ટ, તપાસની પ્રગતિ અને નેવું દિવસની સદરહુ મુદત ઉપરાંત આરોપીની અટકાવત માટેના વિશિષ્ટ કારણો દર્શાવતા પબ્લિક પ્રોસિક્યુટરના રિપોર્ટ ઉપરથી સદરહુ મુદત એકસો એશી દિવસ સુધી લંબાવી શકશે.”

એ સુધારાને અધીન રહીને, આ અધિનિયમ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર કોઈ ગુના સાથે સંકળાયેલ કોઈ કેસના સંબંધમાં અધિનિયમની કલમ ૧૬૭ લાગુ પડશે.

(૩) આ અધિનિયમ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુનો કર્યાના આરોપ પરથી કોઈ વ્યક્તિનો ધરપકડ સાથે સંકળાયેલ કોઈ કેસના સંબંધમાં અધિનિયમની કલમ ૪૩૮નો કોઈ પણ મજકૂર લાગુ પડશે નહિ.

(૪) અધિનિયમમાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, આ અધિનિયમ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુનાની આરોપી હોય તેવી કોઈપણ વ્યક્તિ, કસ્ટડીમાં હોય તો, તેને જામીન પર અથવા જાત મુચરકા પર મુક્ત કરી શકાશે નહિ, સિવાય કે-

(ક) પબ્લિક પ્રોસિક્યુટરને એવી મુક્તિની અરજીનો વિરોધ કરવાની તક આપવામાં આવી હોય; અને

(ખ) પબ્લિક પ્રોસિક્યુટરે અરજીનો વિરોધ કર્યો હોય ત્યારે કોર્ટે એવી ખાતરી થઈ હોય કે એવા ગુના માટે તે દોષિત નથી એમ માનવા માટે વાજબી આધાર છે અને જામીન પર હોય ત્યારે તે કોઈ ગુનો કરે તેવો સંભવ નથી.

(૫) અધિનિયમમાં ગમે તે મજકૂર હોય તેમ છતાં, કોર્ટે એવી નોંધ લીધી હોય કે પ્રસ્તુત ગુનાની તારીખે આરોપી આ અધિનિયમ અથવા કોઈ બીજા અધિનિયમ હેઠળના ગુના માટે જામીન પર હતો, તો તેના જામીન મંજૂર કરી શકાશે નહિ.

(૬) જામીન મંજૂર કરવા માટે પેટા-કલમ (૪)માં નિર્દિષ્ટ કરેલ મર્યાદાઓ, અધિનિયમ અથવા તત્સમયે અમલમાં હોય તેવા બીજા કોઈ કાયદા હેઠળની મર્યાદાઓ ઉપરાંતની છે.

(૭) આરોપનામા મહેલો અથવા ઈન્સાફી કાર્યવાહી મહેલો જમુડિશ્યલ કસ્ટડીમાંથી કોઈ વ્યક્તિની કસ્ટડી માનતા પાલોસ અધિકારીએ એવી કસ્ટડી માંગવાના અને પોલીસ કસ્ટડી મેળવવામાં મિલકત થયેલ હોય તો, તેના કારણોનો ખુલાસો આપતું લેખિત નિવેદન ફાઈલ કરવું જોઈશે.

૨૨. (૧) કલમ ૩ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર સંગઠિત અપરાધના ગુના માટેની કાર્યવાહીમાં, એમ સાબિત થાય કે-

કલમ ૩
હેઠળના
ગુના તરીકે
માની લેવા
બાબત.

(ક) આરોપીના કબજામાં ગેરકાયદેસર હથિયારો અને દસ્તાવેજો અથવા કાગળો સહિતની બીજી સામગ્રી મળી આવી છે અને એમ માનવાને કારણ હોય કે એવા ગેરકાયદેસર હથિયારો અને દસ્તાવેજો અથવા કાગળો સહિતની બીજી સામગ્રી એવો ગુનો કરવામાં વપરાઈ છે; અથવા

(ખ) નિષ્ણાતના પુરાવાથી એવું સાબિત થાય કે ગુનાના સ્થળે આરોપીના આંગળાની છાપ અથવા આવો ગુનો કરવાના સંબંધમાં વપરાયેલ ગેરકાયદે શસ્ત્રો અને મહત્વના દસ્તાવેજો અથવા કાગળો અને વાહન મળી આવેલ હતા,

તો વિશેષ કોર્ટ, વિરૂધ્ધનું સાબિત થાય તે સિવાય, આરોપીએ આવો ગુનો કરેલ હતો તેમ માની લેશે.

(૨) કલમ ૩ની પેટા-કલમ (૨) હેઠળના શિક્ષાપાત્ર સંગઠિત ગુનાના અપરાધની ઈન્સાફી કાર્યવાહીમાં એવું સાબિત થાય કે આરોપીએ સંગઠિત ગુનાના અપરાધની આરોપી વ્યક્તિને કોઈ નાણાકીય સહાય પૂરી પાડેલ છે અથવા સંગઠિત ગુનાના અપરાધના આરોપી હોવાની વાજબી શંકા હોય તો, વિશેષ કોર્ટ, વિરૂધ્ધનું કંઈ પુરવાર ન થાય, તો એવું માની લેશે કે આવી વ્યક્તિએ, સદરહુ પેટા-કલમ (૨) હેઠળનો ગુનો કર્યો છે.

૨૩. (૧) અધિનિયમમાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં,-

ગુનો
પોલીસ
અધિકારનો
હોવા
બાબત અને
તેની તપાસ
બાબત.

(ક) પોલીસ અધિકારી, આ અધિનિયમ હેઠળના સંગઠિત ગુના અપરાધ કરવા વિશેની કોઈપણ માહિતી, નાયબ પોલીસ મહાનિરીક્ષકથી ઉતરતા દરજ્જાના ન હોય તેવા પોલીસ અધિકારીની પૂર્વમંજૂરી વગર નોંધી શકશે નહિ.

(ખ) નાયબ પોલીસ અધિકારી ઉતરતા દરજ્જાના હોય એવા કોઈ પોલીસ અધિકારીથી આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ હેઠળના કોઈપણ ગુનાની તપાસ થઈ શકશે નહિ.

(૨) અધિક પોલીસ મહાનિયામકથી ઉતરતા દરજ્જાના ન હોય એવા કોઈ પોલીસ અધિકારીની પૂર્વ મંજૂરી વગર, કોઈ ટાપુ કોર્ટ, આ અધિનિયમ હેઠળના કોઈ ગુનાની ન્યાયિક નોંધ લઈ શકશે નહિ.

૨૪. સંગઠિત ની સિન્ડિકેટના કોઈ સભ્યના કોઈપણ ગુનો કર્યા પહેલા અથવા પછી, કલમ ૨ના ખંડ (ચ)માં ના પ્રમાણેના સંગઠિત ગુનામાં કોઈપણ રીતે કોઈ મદદ અથવા સહાય પૂરી પાડી હોય અથવા અધિનિયમ હેઠળ કાયદેસરના પગલાં ભરવાથી દુર રહી હોય અથવા આ સંબંધમાં કોઈ કોર્ટ કે ઉચ્ચ પોલીસ અધિકારીના આદેશોનું પાલન કરવાનું ઇરાદાપૂર્વક ટાળ્યું હોય તેવી રાજ્યસેવક હોય તેવી કોઈપણ વ્યક્તિ, ત્રણ વર્ષની મુદત સુધીની કેદની અને દંડની શિક્ષાને પણ પાત્ર થશે.

પોતાની
ફરજપાલનમાં
યુક્ત થયે,
રાજ્યસેવકોને
શિક્ષા
બાબત.

૨૫. તત્સમયે અમલમાં હોય એવા બીજા કોઈપણ કાયદામાં અથવા કાયદાનો અમલ ધરાવતા કોઈ લેખમાં કોઈપણ અસંગત હોય તે છતાં, આ અધિનિયમની જોગવાઈઓનો અથવા તે હેઠળ કરેલા કોઈ નિયમ અથવા એવા કોઈ નિયમ હેઠળ કરેલ કોઈ હુકમની ઉપરવટ અસર રહેશે.

ઉપરવટ
અસર હોવા
બાબત.

૨૬. આ અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ કરેલા કોઈ નિયમ અથવા આવા કોઈ નિયમ હેઠળ કાઢેલ કોઈ હુકમ અનુસાર, શુદ્ધબુધ્ધિથી કરેલા અથવા કરવા ધારેલા કોઈપણ કાર્યના સંબંધમાં, રાજ્ય સરકાર અથવા રાજ્ય સરકારના કોઈ અધિકારી અથવા સત્તાધિકારી સામે કોઈ દાવો, ફોજદારી કામ અથવા બીજી કાનૂની કાર્યવાહી થઈ શકશે નહિ.

શુદ્ધબુધ્ધિથી
લીધેલા
પગલાંને
રક્ષણ.

આંતરવા
બાબતનો
વાર્ષિક
અહેવાલ.

૨૭. (૧) રાજ્ય સરકારે, નીચેની બાબતોની પૂરી વિગતો આપતો વાર્ષિક અહેવાલ તૈયાર કરાવવો જોઈશે :-

(૧) ફોજદારી કાર્યવાહી માંડેલ હોય તેવા પોલીસખાતા તરફથી, સક્ષમ સત્તાધિકારીને આંતરવા બાબતની અધિકૃતિ માટે મળેલ અરજીઓની સંખ્યા;

(૨) પરવાનગી આપેલ અથવા રદ કરેલ આવી અરજીઓની સંખ્યા;

(૩) આકસ્મિક પરિસ્થિતિઓમાં આંતરેલ હોય તેની સંખ્યા અને આવી બાબતોમાં આપેલ અથવા રદ કરેલ કાર્યોત્તર અધિકૃતિ અથવા મંજૂરાની સંખ્યા;

(૪) આવી રીતે આંતરેલ હોય તેના આધારે કરેલ ઈન્સાફી કાર્યવાહી અને આવી રીતે આંતરવાથી પરિણમતા ગુના સાબિતીની સંખ્યા તેમજ અધિકૃત રીતે આંતરવાની ઉપયોગિતાનો અને મહત્વનો સામાન્ય ખ્યાલ આપતી સ્પષ્ટીકરણાત્મક યાદી.

(૨) રાજ્ય સરકારે, આવો વાર્ષિક અહેવાલ, દરેક કેલેન્ડર વર્ષ પૂરું થયાના ત્રણ મહિનાની અંદર, રાજ્ય વિધાનમંડળ સમક્ષ મુકવો જોઈશે:

પરંતુ રાજ્ય સરકારનો એવો અભિપ્રાય થાય કે વાર્ષિક અહેવાલમાં કોઈ બાબતના સમાવેશથી રાજ્યની સલામતીને અથવા કોઈ સંગઠિત ગુનાના નિવારણ અથવા તેનો પત્તો લગાડવાને બાધ આવે તેમ છે તો, રાજ્ય સરકાર, આવો વાર્ષિક અહેવાલમાં સમાવિષ્ટ થતી આવી બાબત બાકાત કરી શકશે.

નિયમો
કરવાની
હાઈકોર્ટની
સત્તા.

૨૮. હાઈકોર્ટ, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી, વિશેષ કોર્ટને લગતી આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ, પાર પાડવા માટે, પોતે જરૂરી ગણે એવા નિયમો કરી શકશે.

નિયમો
કરવાની
રાજ્ય
સરકારની
સત્તા.

૨૯. (૧) કલમ ૨૮ હેઠળ નિયમો કરવાની હાઈકોર્ટની સત્તાને બાધ આવ્યા સિવાય, રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી, આ અધિનિયમના હેતુઓ પાર પાડવા માટે નિયમો કરી શકશે.

(૨) આ અધિનિયમ હેઠળ કરેલા દરેક નિયમને, તે કરવામાં આવે તે પછી બનતી ત્વરાએ, રાજ્ય વિધાનમંડળ સમક્ષ તેનું સત્ર ચાલુ હોય ત્યારે એક જ સત્રમાં કે લાગલાગાટ બે અથવા તેથી વધુ સત્રોમાં મળીને કુલ ત્રીસ દિવસની મુદત સુધી મુકવો જોઈશે અને જે સત્રમાં તે નિયમ એ રીતે મુકવામાં આવ્યો હોય તે અથવા ઉપર્યુક્ત લાગલાગાટ સત્રો પછી તરતનું સત્ર પૂરું થતાં પહેલાં રાજ્ય વિધાનમંડળ તે નિયમમાં કોઈ ફેરફાર કરવા સંમત થાય અથવા રાજ્ય વિધાનમંડળ એમ સંમત થાય કે તે નિયમ કરવો જોઈએ નહિ અને આવો નિર્ણય રાજ્યપત્રમાં જાહેર કરે તો તે નિયમ આવા જાહેરનામાની પ્રસિધ્ધિની તારીખથી યથાપસંગ, તે રીતે ફેરફાર કરેલા સ્વરૂપમાં જ અસરકર્તા રહેશે અથવા રહેશે નહિ, પરંતુ તે નિયમમાં એવા કોઈ ફેરફાર થવાથી અથવા તે રદ થવાથી તે નિયમ હેઠળ અગાઉ જે કંઈ કરવામાં આવ્યું હોય તેની કાયદેસરતાને બાધ આવશે નહિ.

ઉદ્દેશો અને કારણો

છેલ્લાં કેટલાંક વર્ષોથી, સંગઠિત ગુનાઓ આપણા સમાજ માટે ગંભીર જોખમરૂપ બનેલ છે. તેને કોઈ રાષ્ટ્રીય સીમાઓ લાગુ પડતી નથી અને સોપારી, ધાકધમકીથી પૈસા પડાવવા, દાણચોરીના માલની ગેરકાયદે આયાત-નિકાસ કરવાની, કેફી દ્રવ્યોનો ગેરકાયદે વેપાર, ખંડણી માટે અપહરણ કરવું, રક્ષણ માટે નાણા વસૂલ કરવા અને ગેરકાયદે સ્રોતમાંથી મળેલ નાણાના રોકાણ વિગેરેમાંથી ઉભી થયેલ ગેરકાયદે સંપત્તિથી તેને પેગ મળ્યો છે. સંગઠિત ગુનાઓ દ્વારા ઉભી કરેલી ગેરકાયદે સંપત્તિ અને કાળા નાણાંનું પ્રમાણ ઘણું મોટું હોવાથી, તેનાથી આપણા અથતંત્ર ઉપર ગંભીર પ્રતિકૂળ અસર થઈ છે. એવું જણાયું છે કે આ સંગઠિત સિન્ડિકેટ્સને ત્રાસવાદી સંગઠનો સાથે સંબંધ હોવાનું સામાન્ય કારણ છે અને તે નારકો-ત્રાસવાદને ઉત્તેજન આપે છે, જે રાષ્ટ્રીય સરહદની પાર ફૂલેકાલે છે. આ સંગઠિત ગુના સિન્ડિકેટ રાજ્યમાં સક્રિય છે અને આથી, તેમની પ્રવૃત્તિઓ ઉપર અંકુશ મૂકવાની તાતી જરૂરિયાત છે એવું માનવાને કારણ છે.

એવું પણ ધ્યાનમાં આવ્યું છે, કે, આ સંગઠિત ગુનેગારો તેમની ગુનાહીત પ્રવૃત્તિઓમાં તાર અને મૌખિક સંદેશાવ્યવહારનો બહોળો ઉપયોગ કરી રહી છે. ગુનાઓ થયાના પુરાવા મેળવવા અથવા તે થતા અટકાવવા માટે, એવા સંદેશાવ્યવહારને આંતરવાથી, કાયદાના અમલ અને ન્યાયતંત્ર માટે અનિવાર્ય સહાયરૂપ બની રહેશે.

૨. વિદ્યમાન કાયદાકીય માળખું એટલે કે ફોજદારી અને કાર્યપધ્ધતિ વિષયક કાયદાઓ અને ન્યાયવિષયક પધ્ધતિ, સંગઠિત ગુનાઓના ખતરાને અંકુશમાં રાખવા અને તેની પર નિયંત્રણ રાખવા માટે થોડા અપૂરતા જણાય છે. તેથી, કેટલાક સંજોગોમાં સંગઠિત ગુનાના જોખમને નિયંત્રિત કરવા માટે તાર, ઈલેક્ટ્રોનિક અથવા મૌખિક સંદેશાવ્યવહારને આંતરવાની સત્તા સહિતની કડક અને પ્રતિબંધક જોગવાઈઓવાળો એક ખાસ કાયદો અધિનિયમિત કરવાનું જરૂરી છે.

૩. આથી, આ વિધેયકથી ઉપર્યુક્ત ઉદ્દેશો સિધ્ધ કરવા ધાર્યું છે.

ગાંધીનગર.

દોલતભાઈ પરમાર.

તારીખ. ૩૧મી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૩.

વિ. સ. સ.

ધારાકીય સત્તા સોંપવાની યાદી

આ વિધેયકમાં ધારાકીય સત્તા સોંપણી માટે નીચેની દરખાસ્તોનો સમાવેશ થાય છે.

કલમ ૫.- આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી, પોતે નિર્દિષ્ટ કરે તેવા વિસ્તાર અથવા વિસ્તારો માટે અથવા એવા કેસ અથવા કેસોના વર્ગ અથવા જૂથ માટે એક અથવા વધારે વિશેષ કોર્ટ રચવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૮.- આ કલમથી, હાઈકોર્ટને, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી, વિશેષ કોર્ટ સંબંધી વિધેયકની જોગવાઈઓનો અમલ કરવા માટે પોતે જરૂરી ગણે તેવા નિયમો કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૯.- આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી, આ વિધેયકની જોગવાઈઓનો અમલ કરવા માટે નિયમો કરવાની સત્તા મળે છે.

૨. ઉપર્યુક્ત ધારાકીય સત્તાની સોંપણીની દરખાસ્તો સામાન્ય પ્રકારની છે.

ગાંધીનગર,

તારીખ. ૩૧મી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૩.

દોલતભાઈ પરમાર.

વિ.સ.સ.

નાણાકીય યાદી

વિધેયકની કલમ પછી, રાજ્ય સરકારે વિશેષ કોર્ટની રચના કરવા માટે અને તે કોર્ટોના જજ અને અધિક જજની નિમણૂક કરવા માટે પણ જોગવાઈ થઈ છે. વિધેયકની કલમ ૮થી, રાજ્ય સરકારે પબ્લિક પ્રોસિક્યુટરો, અધિક પ્રોસિક્યુટરો અને વિશેષ પબ્લિક પ્રોસિક્યુટરોની નિમણૂક કરવા માટે જોગવાઈ થઈ છે.

રાજ્ય સરકારે વિશેષ કોર્ટ ઉભી કરવા સંબંધમાં અને એવી કોર્ટોના જજ, પબ્લિક પ્રોસિક્યુટરો અને સ્ટાફના પ્રગાર અને ભથ્થાના સંબંધમાં થનાર ખર્ચ રાજ્યના એકત્રિત ફંડમાંથી ચૂકવવો જોઈશે. સ્થાપનારી વિશેષ કોર્ટોની સંખ્યાનો અંદાજ આપવો આ તબક્કે શક્ય ન હોવાથી, આ અર્થે થનાર ખર્ચનો અંદાજ આપવો શક્ય નથી.

ગાંધીનગર.

તારીખ. ૩૧મી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૩.

દોલતભાઈ પરમાર

વિ.સ.સ.

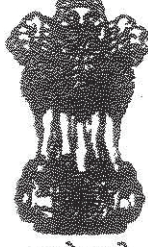
ગાંધીનગર : ૬ઠ્ઠી, માર્ચ, ૨૦૦૩.

ડી. એમ. પટેલ.

સચિવ,

ગુજરાત વિધાનસભા.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

THURSDAY, MARCH 6, 2003/PHALGUNA 15, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

સભ્ય શ્રી ઉસ્માનગની દેવડીવાલાએ દરેકી માર્ચ, ૨૦૦૩ ના રોજ દાખલ કરેલું નીચેનું વિધેયક ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમોના નિયમ-૧૨૭-એ અન્વયે સામાન્ય માહિતી અર્થે પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવે છે.

GUJARAT BILL NO. 19 OF 2003.**THE GUJARAT WELFARE AND PROTECTION OF
MINORITIES BILL, 2003.****A BILL**

to provide for the welfare and protection of life and properties of minority communities in the State of Gujarat and for Matters connected therewith.

સન ૨૦૦૩ નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક. ૧૯

ગુજરાત લઘુમતી કલ્યાણ અને સંરક્ષણ વિધેયક, ૨૦૦૩.

ગુજરાત રાજ્યમાં લઘુમતી કોમોના કલ્યાણ માટે અને તેમના જાનમાલના રક્ષણ માટે અને તેની સાથે સંકળાયેલી બાબતો માટે જોગવાઈ કરવા બાબત વિધેયક.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

૧. (૧) આ અધિનિયમ, 'ગુજરાત લઘુમતી કલ્યાણ અને સંરક્ષણ અધિનિયમ, ૨૦૦૩' કહેવાશે.

ટૂંકી સંજ્ઞા, વ્યાપ્તિ અને આરંભ.

(૨) તે સમગ્ર ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડે છે.

(૩) તે તરત જ અમલમાં આવશે.

૨. આ અધિનિયમમાં, સંદર્ભથી અન્યથા અપેક્ષિત ન હોય તો,-

વ્યાખ્યાઓ.

(ક) "કુટુંબનો સભ્ય" એટલે, અને તેમાં પતિ, પત્નિ, પુત્ર, પુત્રી, માતા, પિતા, ભાઈ, બહેન અથવા એવી મરહૂમ વ્યક્તિ સાથે રહેતી હતી તેવી બીજી કોઈપણ વ્યક્તિનો સમાવેશ થાય છે.

(ખ) "લઘુમતી કોમ" એટલે હિન્દુ સિવાયની, ધર્મ આધારિત કોમની વ્યક્તિઓનો સમૂહ.

૩. રાજ્ય સરકાર, લઘુમતી કોમોના જાનમાલનું, તેમના ઉપર થતા હુમલા અથવા હલ્લામાંથી રક્ષણ કરવા માટે ખાસ સંભાળ લેશે અને આ હેતુ માટે, રાજ્ય સરકાર ખાસ પોલીસ ટુકડીઓની વ્યવસ્થા કરી શકશે.

કોમી તોફાનો માટેની જવાબદારી.

૪. (૧) પોતાના જિલ્લામાં કોમી એખલાસ જાળવવાની અને કોમી વાતાવરણ ઉપર સંભાળપૂર્વક દેખરેખ અને તકેદારી રાખવાની જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટની સર્વોપરી ફરજ રહેશે.

લઘુમતીઓનું રક્ષણ કરવા માટે ખાસ સંભાળ.

(૨) જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટ પોતાના જિલ્લામાંના કોઈપણ કોમી તોફાન માટે જવાબદાર ગણાશે અને તેણે તકેદારી રાખી છે કે કેમ એ વિષેની તપાસ ચાલુ હોય તે દરમિયાન, સંક્ષિપ્ત રીતે ફરજ મોકૂફીને તે પાત્ર થશે.

૫. (૧) લઘુમતી કોમના જાનમાલ ઉપરનો હુમલો અથવા હલ્લો, આ અધિનિયમ હેઠળ પોલીસ અધિકારનો ગુનો ગણાશે અને પ્રથમ વર્ગના જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ કરતાં ઉત્તરતા ન હોય તેવા મેજિસ્ટ્રેટની કોર્ટમાં તેની ઈન્સાફી કાર્યવાહી કરવામાં આવશે અને તેમાં પ્રત્યક્ષ કે પરોક્ષ રીતે સંડોવાયેલ કોઈપણ વ્યક્તિ, દોષિત ઈર્થે, તેને ઓછામાં ઓછા સાત વર્ષની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

ગુના અને તે માટે શિક્ષાઓ.

(૨) લઘુમતી કોમની કોઈપણ વ્યક્તિ અથવા સંસ્થા, આ અધિનિયમ હેઠળના કોઈપણ ગુના માટે ફરિયાદ માંડી શકશે.

વળતર.

૬. રાજ્ય સરકારે, કોમી તોફાનો અથવા હિંસા દરમિયાન જેણે જીવ ગુમાવેલ હોય તો, તે દરેકને રૂ. ૫ લાખ, શારીરિક ઈજા થઈ હોય તો, તે દરેકને ૫૦,૦૦૦ અને જેણે મિલકત ગુમાવેલ હોય અથવા ગુમાવેલ અથવા નુકસાન પામેલ મિલકતની ખરેખર બજાર કિંમત રોકડમાં અને આવા બનાવના ત્રણ મહિનાની અંદર વળતર તરીકે ચૂકવવું જોઈશે.

અલગ વિભાગ.

૭. રાજ્યમાં લઘુમતી કોમોના શૈક્ષણિક, સાંસ્કૃતિક, સામાજિક, આર્થિક અને સર્વાંગી વિકાસ અને કલ્યાણ યોજના પ્રત્યે ધ્યાન આપવા અને લઘુમતી કોમોની ઉર્દુ અને અન્ય ભાષાઓને ઉત્તેજન આપવા અને તેનો વિકાસ કરવા માટેની પધ્ધતિઓ અને સાધનોની સંભાળ અને અમલ કરવા માટે ગાંધીનગર ખાતે સચિવાલય સ્તરે અલગ અને પૂર્ણ-વિકસિત વિભાગ સ્થાપવો જોઈશે.

નિયમો કરવાની સત્તા.

૮. (૧) રાજ્ય સરકાર, આ અધિનિયમના હેતુઓ સિધ્ધ કરવા માટે નિયમો કરી શકશે.

(૨) આ અધિનિયમ હેઠળ કરેલા તમામ નિયમો, રાજપત્રમાં પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવશે અને તે નિયમો અમુક દિવસે અમલમાં આવવાનું દર્શાવવામાં ન આવે તો, તે પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવ્યા હોય તે દિવસે અમલમાં આવશે.

(૩) આ કલમ હેઠળ કરેલા તમામ નિયમો તે કરવામાં આવે તે પછી, બનતી ત્વરાએ, રાજ્ય વિધાનમંડળ સમક્ષ ઓછામાં ઓછા ત્રીસ દિવસ સુધી મૂકવા જોઈશે અને જે સત્રમાં તે નિયમો એ રીતે મૂકવામાં આવ્યા હોય તે સત્ર દરમિયાન અથવા ત્યાર પછીના તરતના સત્ર દરમિયાન વિધાનમંડળે તેમાંથી જે કંઈ રદ કરે અથવા તેમાં જે કંઈ ફેરફાર કરે તેને તે અધીન રહેશે.

(૪) રાજ્ય વિધાનમંડળ, તેવી રીતે જે કંઈ રદ કરે અથવા ફેરફાર કરે, તે રાજપત્રમાં પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવશે અને તેમ થયે તેનો અમલ થશે.

ઉદ્દેશો અને કારણો

લઘુમતી કોમોની વ્યક્તિઓના જાનમાલનું કાળજીપૂર્વક સંરક્ષણ કરવું ઘટે, ભારત બિનસાંપ્રદાયિક રાજ્ય છે, અને તેથી તમામ કોમો સમાન છે. કોમી તોફાનો અને હુલ્લડોમાં લઘુમતી કોમોને સામાન્ય રીતે સહન કરવું પડે છે. જિલ્લા સત્તાધિકારીઓ ઘણા ખરા કેસોમાં પ્રવર્તતી કોમી તંગદીલીથી વાકેફ હોય છે. પરંતુ તેઓ ત્વરિત પ્રતિબંધક પગલાં લેતા નથી અને પરિણામે આ લઘુમતીઓના જાનમાલને ભારે નુકસાન થાય છે. તેથી જિલ્લામાં કાયદો અને વ્યવસ્થાની જાળવણી માટે જવાબદાર હોય તે જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટ સામે સંક્ષિપ્ત રીતે, કાર્યવાહી કરવા સૂચવ્યું છે.

બિન-સાંપ્રદાયિક રાજ્યની સરકારે, સ્વતંત્રતા મળી હોય ત્યારથી આર્થિક રીતે, સામાજિક રીતે અને શૈક્ષણિક રીતે પછાત જીવન જીવતી હોય તેવી લઘુમતી કોમોની વિકસલક્ષી અને કલ્યાણ પ્રવૃત્તિઓ પ્રત્યે પણ ધ્યાન આપવું જોઈએ.

કોમી હુલ્લડો અથવા હિંસા દરમિયાન, લઘુમતી કોમની ઘણી વ્યક્તિઓ શારીરિક ઈજાઓનો ભોગ બને છે અથવા મિલકતો ગુમાવે છે કે તેમની મિલકતોને નુકસાન થાય છે અને ત્યારબાદ તેઓને દયાજનક સ્થિતિમાં જીવન જીવવું પડતું હોય છે. જેથી લઘુમતી કોમોની વ્યક્તિ, કોમી હુલ્લડો, લઘુમતી વિરોધી હિંસા કે પોલીસ ગોળીબારમાં જીવ ગુમાવે કે શારીરિક ઈજાથી પીડાય અથવા મિલકતો ગુમાવે અથવા નુકસાન પામે ત્યારે રોકડમાં અને ત્રણ મહિનાની અંદર વળતરની તાત્કાલિક ચુકવણી માટે જોગવાઈ કરવા ધાર્યું છે. આ જોગવાઈ, અસરગ્રસ્ત વ્યક્તિઓને અમુક વળતર અથવા રાહત આપવામાં મદદરૂપ થશે અને તે રાજ્યમાં કોમી હુલ્લડો અથવા હિંસા પ્રાપ્તિના તત્વોને પણ નાહિંમત કરશે. સરકારના સામાજિક ન્યાય અને અધિકારિતા વિભાગમાં અનુસૂચિત જાતિ અને અનુસૂચિત આદિજાતિનો જે રીતે વિભાગ હોય છે તે જ રીતે રાજ્યમાં લઘુમતી કોમોની કલ્યાણ પ્રવૃત્તિઓ માટે સચિવાલય સ્તરે અલગ વિભાગ સ્થાપવાનું પણ ધાર્યું છે. ઉત્તર પ્રદેશ અને પશ્ચિમ બંગાળ રાજ્યોમાં અને ભારતના કેટલાક રાજ્યમાં પણ આવા વિભાગો સ્થાપવામાં આવેલ છે.

ગુજરાતના સર્વાંગી વિકાસ માટે અને ગુજરાતના લોકોના ઉત્થાન અને કલ્યાણ માટે, રાષ્ટ્રપિતા અને મહાત્મા સંત અને અહિંસાનું સૂત્ર પ્રતિપાદિત કરનાર મહાત્મા ગાંધીના રાજ્યમાં કાયદો અને વ્યવસ્થા અને શાંતિ જાળવવી આવશ્યક છે.

તેથી આ વિધેયક.

તારીખ. ૧લી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩
ગાંધીનગર.

ઉસ્માનગની દેવડીવાલા
વિ.સ.સ.

ધારાકીય સત્તા સોંપવાની યાદી

વિવેચકની કલમ ૮થી, રાજ્ય સરકારને અધિનિયમના હેતુઓ સિધ્ધ કરવા માટે નિયમો કરવાની સત્તા મળે છે.

ઉપર્યુક્ત ધારાકીય સત્તાની સોંપણી આવશ્યક અને સામાન્ય પ્રકારની છે.

તારીખ. ૧લી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩
ગાંધીનગર.

ઉસ્માનગની દેવડીવાલા
વિ.સ.સ.

નાણાકીય યાદી

વિવેચકની જોગવાઈઓના અમલ માટે અને તેના કાર્યસાધક અમલ વહીવટ માટે રાજ્યના એકત્રિત ફંડમાંથી આશરે રૂ. ૫૦ લાખનો આવર્તક ખર્ચ થશે એવો નાણાકીય અંદાજ છે.

તારીખ. ૧લી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩
ગાંધીનગર.

ઉસ્માનગની દેવડીવાલા
વિ.સ.સ.

ગાંધીનગર
તારીખ : ૬ઠ્ઠી, માર્ચ, ૨૦૦૩.

ડી. એમ. પટેલ.
સચિવ,
ગુજરાત વિધાનસભા.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

THURSDAY, MARCH 6, 2003/PHALGUNA 15, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

સત્ય શ્રી હસ્માનગની દેવડીવાલાએ દહીં માર્ય, ૨૦૦૩ ના રોજ દાખલ કરેલું નીચેનું વિધેયક ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમોના નિયમ-૧૨૭-એ અન્વયે સામાન્ય માહિતી અર્થે પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવે છે.

GUJARAT BILL NO. 20 OF 2003.

**THE GUJARAT PROHIBITION OF TRANSFER OF IMMOVABLE
PROPERTY AND PROVISION FOR PROTECTION OF TENANTS
FROM EVICTION FROM PREMISES IN DISTURBED AREAS
(REPEAL, BILL, 2003.**

A BILL

*to repeal the Gujarat Prohibition of Transfer of immovable Property and
Provision for Protection of Tenants from Eviction from Premises in Disturbed
Areas Act, 1991 in its application to the State of Gujarat.*

સન ૨૦૦૩નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક : ૨૦.

ગુજરાત અશાંત વિસ્તારોમાંની સ્થાવર મિલકતની તબદીલી પર પ્રતિબંધ મૂકવા તથા તે વિસ્તારોમાંની જગામાંથી ભાડૂતોને ખાલી કરાવવામાંથી રક્ષણ આપવા અંગેની જોગવાઈ (રદ કરવા બાબત) વિધેયક, ૨૦૦૩.

(ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડતો હોય તેટલા પુરતો) ગુજરાત અશાંત વિસ્તારોમાંની સ્થાવર મિલકતની તબદીલી પર પ્રતિબંધ મૂકવા તથા તે વિસ્તારોમાંની જગામાંથી ભાડૂતોને (ખાલી કરાવવામાંથી રક્ષણ) આપવા અંગેની જોગવાઈ કરવા બાબત અધિનિયમ ૧૯૯૧ રદ કરવા બાબત વિધેયક.

આથી ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે:-

ટૂંકી સંજ્ઞા અને
આદંબ.

૧. (૧) આ અધિનિયમ, ગુજરાત અશાંત વિસ્તારોમાંની સ્થાવર મિલકત તબદીલી મૂકવા તથા તે વિસ્તારોમાંની જગામાંથી ભાડૂતોને ખાલી કરાવવામાંથી રક્ષણ આપવા અંગેની જોગવાઈ (રદ કરવા બાબત) વિધેયક, ૨૦૦૩ કહેવાશે.

(૨) તે તરત જ અમલમાં આવશે

સન ૧૯૯૧નો
ગુજરાતનો ૧૨મો
અધિનિયમ રદ
કરવા બાબત.

૨. ગુજરાત અશાંત વિસ્તારોમાંની સ્થાવર મિલકતની તબદીલી પર પ્રતિબંધ મૂકવા તથા તે વિસ્તારોમાંની જગામાંથી ભાડૂતોને ખાલી કરાવવામાંથી રક્ષણ આપવા અંગેની જોગવાઈ કરવા બાબત અધિનિયમ, ૧૯૯૧ આથી રદ કરવામાં આવે છે.

ઉદ્દેશો અને કારણો

રાજ્યના અશાંત વિસ્તારોમાંની સ્થાવર મિલકતની અમુક તબદીલી રદબાતલ જાહેર કરવા અને આવા વિસ્તારોમાં સ્થાવર મિલકતની તબદીલીને કામચલાઉ પ્રતિબંધ કરવાના આશયથી રાજ્ય વિધાનમંડળે શુજરાત અશાંત વિસ્તારોમાંની સ્થાવર મિલકતની તબદીલી પર પ્રતિબંધ મૂકવા તથા તે વિસ્તારોમાંની જગામાંથી ભાડૂતોને ખાલી કરાવવામાંથી રક્ષણ આપવા અંગેની જોગવાઈ કરવા બાબત અધિનિયમ, ૧૯૮૧ અધિનિયમિત કરવામાં આવ્યો છે.

અસલામાં ઉપર્યુક્ત જોગવાઈઓ, સન ૧૯૮૬ના અધિનિયમથી કરવામાં આવી હતી કારણ કે સન ૧૯૮૫ના માર્ચ મહિનાના ગાળા દરમિયાન રાજ્યના અમુક વિસ્તારોમાં રમખાણો થયા હોવાથી ઉપર્યુક્ત જોગવાઈઓ કરવામાં આવી હતી. પરિણામે, એક સમુદાયના ટોળાએ રમખાણ અને હિંસાનો આશયે લીધો હતો અને તેનાથી બીજા સમુદાયના લોકોના વસવાટ કરનારાઓ અને તેમની દુકાનો માનવીય વસવાટ માટે અયોગ્ય બની ગયા હતા, પરિણામે અશાંત વિસ્તારોમાં અસલામતીના ભય હેઠળ ઘણી સ્થાવર મિલકતો ઓછી કિંમતે તબદીલ કરવામાં આવી હતી તેથી સ્થાવર મિલકતોની આવી તબદીલી રદબાતલ કરવા અને આવી કામચલાઉ તબદીલી પર પ્રતિબંધ મૂકવાના હેતુથી સન ૧૯૮૬નો અધિનિયમ અધિનિયમિત કર્યો હતો. સન ૧૯૮૬ના વિધેયક સાથે જોડેલા ઉદ્દેશો અને કારણો તથા વિધેયક ઉપર તારીખ ૧૬મી ઓગસ્ટ, ૧૯૮૬ના રોજ શુદ્ધમાં થયેલી સર્જાઓ જોતાં એવું તદ્દન સ્પષ્ટ થાય છે કે અશાંત વિસ્તારોમાંની જાહેર જનતામાં તે નિર્દિષ્ટ સમયગાળા દરમિયાન થયેલ રમખાણ, તોફાન અને ઘુઘૂંસાને કારણે જે અસલામતીનો ભય ઉભો થયો હતો તે હેઠળ સ્થાવર મિલકતોની મોટા પાયે થયેલી તબદીલીને ધ્યાનમાં રાખીને, સને ૧૯૮૬માં આ કાયદો ખાસ રીતે અધિનિયમિત કરવામાં આવ્યો હતો. સન ૧૯૮૧ના અધિનિયમથી સન ૧૯૮૬નો અધિનિયમ રદ કરેલ છે, અને અશાંત વિસ્તારો જાહેર કરવા અને આનો બનાવ ઉપસ્થિત થાય ત્યારે તબદીલી પર પ્રતિબંધ મૂકવા માટે રાજ્ય સરકારને સત્તા આપવા કાયદો અધિનિયમિત કર્યો છે, આ વિષય ઉપર કાયમી કાયદાથી જાહેર જનતાને ઘણી મુશીબતો ઉભી થઈ છે. ઉપર્યુક્ત અધિનિયમની કલમ ૩ હેઠળ દરેકે દરેક વ્યક્તિએ મિલકત તબદીલ કરવા માટે કલેક્ટરની પૂર્વ મંજૂરી મેળવવા કલેક્ટરનો સંપર્ક સાધવો પડે છે. અને કલેક્ટર લાંબા સમય સુધી તપાસ કર્યા પછી અરજી નામંજૂર કરે તો, સંબંધિત વ્યક્તિએ રાજ્ય સરકાર સમક્ષ અપીલ ફાઈલ કરવાની હોય છે. આનાથી ઘણી મુશીબતો સર્જાય છે. સમય અને નાણાંનો બચાવ થાય છે આ કાયદાને લીધે ખરેખર તબદીલ કરનારને પણ ઘણી મુશીબતો અસર થાય છે, ઘણી વહીવટમાં વ્યાપક ભ્રષ્ટાચાર અને ગેરરીતિઓનું સાધન બને છે. દરેક તબદીલીમાં કંટાળાજનક અને લાંબી પ્રક્રિયામાંથી પસાર થવું પડે છે. અધિનિયમની જોગવાઈઓને લીધે તબદીલીના ઘણા કેસો, કલેક્ટર કચેરીએ અથવા સચિવાલય ખાતે લાંબા સમયથી પડી રહ્યા છે અને તેથી આવું નિયંત્રણ બાદવાને કારણે સરકારને પણ ખાસતી આવક ગુમાવવી પડે છે. વધુમાં, અધિનિયમની કલમ ૩થી અશાંત વિસ્તાર જાહેર કરવાની સત્તા, રાજ્ય સરકારને સોંપી છે; આ સોંપણી યોગ્ય નથી. કારણ કે આનાથી રાજ્ય સરકાર હંમેશા જાહેરનામું બહાર પાડીને કોઈપણ સમયે અશાંત વિસ્તારો જાહેર કરી શકે છે પછી ભલે તે વિસ્તારમાં રમખાણ, તોફાન અથવા ઘુઘૂંસા ન હોય તે છતાં પણ ત્યાંની જાહેર જનતાને મોટી મુશ્કેલીમાં મુકવું પડે છે. જ્યારે સમગ્ર રાજ્યમાં ઘણી સંતોષી હોવા છતાં, રાજ્ય સરકારે આવું જાહેરનામું પ્રસિદ્ધ કરીને અશાંત વિસ્તારો જાહેર કર્યા છે.

રાજ્ય સરકારના આવા પગલાંઓને તાજેતરમાં જ કાયદાની કોર્ટમાં પડકારવામાં આવ્યા છે. સત્તાવાળાઓ દ્વારા થતો દુરુપયોગ ટાળવા માટે, મોટાભાગના લોકોને પડતી મુશ્કેલીઓ અને અગવડતા દૂર કરવા માટે અને વહીવટમાં ફેલાયેલ વ્યાપક ભ્રષ્ટાચાર અને ગેરરીતિઓ ધ્રમવા માટે ઉપર્યુક્ત અધિનિયમ તાત્કાલિક અસરથી રદ કરવા પાવું છે.

તેથી આ વિધેયક

ગાંધીનગર,

તારીખ ૧લી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩

ઉસ્માનગઢી કેવડીયાલા,

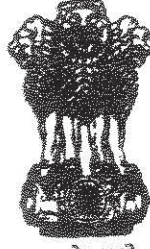
વિ. સ. સ.

ગાંધીનગર, ૬મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

ડી. એમ. પટેલ.

સચિવ,

શુજરાત વિધાનસભા.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

THURSDAY, MARCH 6, 2003/PHALGUNA 15, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

સભ્ય શ્રી ઉસ્માનગની દેવડીવાલાએ દહી માર્ચ, ૨૦૦૩ ના રોજ દાખલ કરેલું નીચેનું વિધેયક ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમોના નિયમ-૧૨૭-એ અન્વયે સામાન્ય માહિતી અર્થે પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવે છે.

GUJARAT BILL NO. 21 OF 2003.**THE GUJARAT ONE JOB IN EACH LOWER INCOME-GROUP FAMILY BILL, 2003.****A BILL**

to provide for a job atleast to one person in each lower income group family in the State of Gujarat.

સન ૨૦૦૩નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક : ૨૧.

ગુજરાત ઓછી આવકવાળા વર્ગના દરેક કુટુંબમાંથી એકને રોજગાર આપવા બાબતનું વિધેયક, ૨૦૦૩.

ગુજરાત રાજ્યમાં ઓછી આવકવાળા વર્ગના દરેક કુટુંબમાંથી ઓછામાં ઓછી એક વ્યક્તિને રોજગાર આપવાની જોગવાઈ કરવા બાબત વિધેયક.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

૧. (૧) આ અધિનિયમ, “ગુજરાત ઓછી આવકવાળા વર્ગના દરેક કુટુંબમાંથી એકને રોજગાર આપવા બાબતનો અધિનિયમ, ૨૦૦૩” કહેવાશે.

ટૂંકી સંજ્ઞા, વ્યાપ્તિ અને આરંભ.

(૨) તે સમગ્ર ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડે છે.

(૩) તે તરત જ અમલમાં આવશે.

૨. આ અધિનિયમમાં, સંદર્ભથી અન્યથા અપેક્ષિત ન હોય તો :-

(ક) “પુખ્ત વયની વ્યક્તિ” એટલે જેને અઠાર વર્ષની ઉંમર થઈ હોય તેવી વ્યક્તિ;

(ખ) “કુટુંબ”માં કોઈ વ્યક્તિનાં તેની સાથે રહેતાં પત્ની, પુત્ર, પુત્રી, પિતા, માતા, ભાઈ અથવા બહેનનો સમાવેશ થાય છે;

(ગ) “ઓછી આવકવાળા વર્ગનું કુટુંબ” એટલે જે કુટુંબની તેના સભ્ય દીઠ વાર્ષિક આવક રૂ. ૧૦,૦૦૦ કરતાં ઓછી હોય તે કુટુંબ;

(ઘ) “ઠરાવેલું” એટલે આ અધિનિયમ હેઠળ કરેલા નિયમોથી ઠરાવેલું;

(ચ) “યોજના” એટલે ઓછી આવકવાળા વર્ગના દરેક કુટુંબમાંથી ઓછામાં ઓછા એકને રોજગાર આપવા માટે તૈયાર કરેલી યોજના;

૩. રાજ્ય સરકાર, આ અધિનિયમ અમલમાં આવ્યાની તારીખથી છ મહિનાની અંદર ગુજરાત રાજ્યમાં દરેક કુટુંબમાં ભેરોજગારની સ્થિતિ અને વાર્ષિક આવક વિષે રિપોર્ટ કરી પ્રસિધ્ધ કરશે.

ભેરોજગારની સ્થિતિ અંગે રિપોર્ટ.

૪. (૧) કલમ ૩ હેઠળ રિપોર્ટ તૈયાર કરી પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવેથી, રાજ્ય સરકાર, ઓછી આવકવાળા વર્ગના દરેક કુટુંબમાં ઓછામાં ઓછી એક પુખ્તવયની વ્યક્તિને, દર મહિને ઓછામાં ઓછા રૂ. ૧૫૦૦ના પગારવાળો રોજગાર આપવાની યોજના ત્રણ મહિનામાં તૈયાર કરી પ્રસિધ્ધ કરશે.

યોજના.

(૨) ઠરાવવામાં આવે તે રીતે યોજના તૈયાર કરી પ્રસિધ્ધ કરવી જોઈશે.

દરેક કુટુંબમાં એક
રોજગાર.

૫. (૧) કલમ ૪ હેઠળ યોજના પ્રસિધ્ધ કર્યા પછી, રાજ્ય સરકાર, યોજના મુજબ રોજગારો આપવા માટે પગલાં લેશે.

(૨) જો રાજ્ય સરકાર આ અધિનિયમના અમલની તારીખથી એક વર્ષની અંદર, ઓછી આવકવાળા વર્ગના કુટુંબમાંથી એક પુખ્તવયની વ્યક્તિને દર મહિને રૂા. ૧૫૦૦ના પગારવાળો રોજગાર આપી ન શકે, તો એવા કુટુંબની પુખ્તવયની વ્યક્તિને રોજગાર આપવામાં ન આવે ત્યાં સુધી એવા કુટુંબને દરરોજના ઓછામાં ઓછા રૂા. ૫૦ના દરે બેરોજગાર ભથ્થું આપવામાં આવશે.

અધિનિયમ અને
યોજનાનો અમલ.

૬. (૧) રાજ્ય સરકાર, ઠરાવવામાં આવે તે રીતે દરેક જિલ્લામાં અધિનિયમ અને યોજનાના અમલ માટે અમલ કરતી એજન્સીઓ નીમશે.

(૨) રાજ્ય સરકાર, આ અધિનિયમના હેતુઓ સિધ્ધ કરવા માટે જરૂરી અધિકારીઓ અને નોકરો નીમશે.

નિયમો કરવાની
સત્તા.

૭. (૧) રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, આ અધિનિયમના તમામ અથવા કોઈપણ હેતુ સિધ્ધ કરવા માટે નિયમો કરી શકશે.

(૨) આ કલમ હેઠળ કરેલા તમામ નિયમો, તે કરવામાં આવે તે પછી, બનતી ત્વરાએ, રાજ્ય વિધાનમંડળ સમક્ષ ઓછામાં ઓછા ત્રીસ દિવસ સુધી મુકવા જોઈશે અને જે સત્રમાં તે એવી રીતે મુકવામાં આવ્યા હોય તે સત્ર અથવા ત્યાર પછીના તરત આવતા સત્ર દરમિયાન રાજ્ય વિધાનમંડળ તેમાંથી જે કંઈ રદ કરે અથવા તેમાં જે ફેરફારો કરે તેને અધીન રહેશે.

(૩) રાજ્ય વિધાનમંડળ એવી રીતે જે કંઈ કરે અથવા તેમાં જે કંઈ ફેરફાર કરે તે રાજપત્રમાં પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવશે અને તેમ થયે તેનો અમલ થશે.

ઉદ્દેશો અને કારણો

શિક્ષિતો અને અશિક્ષિતો, એ બંનેમાં દિનપ્રતિદિન બેરોજગારી વધતી જાય છે. હજારો તેજસ્વી યુવકો કોઈપણ કામ વિના પોતાનો સમય વ્યતિત કરે છે. તેવી રીતે ભૂમિહીન ખેતમજૂરો અને હળપતિઓને વર્ષમાં સારા એવા સમય માટે કામ વગર બેસી રહેવું પડે છે. આપણી વસતિના આશરે ૫૦ ટકા લોકો ગરિબાઈની રેખા નીચે જીવે છે. જેને પરિણામે આર્થિક, સામાજિક, શૈક્ષણિક અને સાંસ્કૃતિક વિકાસ રૂંધાય છે.

આ પરિસ્થિતિ નિવારવા માટે એ ખૂબ જ જરૂરી છે કે ઓછી આવકવાળા વર્ગના જે કુટુંબની, તેની સભ્ય દીઠ વાર્ષિક આવક રૂા. ૧૦,૦૦૦ કરતાં ઓછી હોય તે દરેક કુટુંબમાંથી ઓછામાં ઓછી એક પુખ્તવયની વ્યક્તિને રોજગાર વિકલ્પે બેરોજગાર ભથ્થું આપવામાં આવે.

તેથી, આ વિધેયક.

ગાંધીનગર,

તારીખ : ૧લી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩.

ઉસ્માનગની દેવડીવાલા,

વિ. સ. સ.

નાણાકીય યાદી

વિધેયકની કલમ ૫થી ઓછી આવકવાળા વર્ગના દરેક કુટુંબમાં એકને રોજગાર અને વિકલ્પે બેરોજગાર ભથ્થાં આપવા માટે જોગવાઈ કરી છે. કલમ ૬થી અધિનિયમના હેતુઓ સિધ્ધ કરવા માટે અધિકારીઓ અને નોકરોની નિમણૂક માટે જોગવાઈ કરી છે.

આ જોગવાઈઓથી રાજ્યના એકત્રિત ફંડમાંથી ખર્ચ થશે. રાજ્ય સરકારે આ અંગે ચોક્કસ કેટલું ખર્ચ કરવાનું છે તેનો આધાર કલમ ૩ હેઠળ રાજ્ય સરકારે કરવાના સર્વે ઉપર પણ રહે છે. હાલમાં આવર્તક કે અનાવર્તક ખર્ચનો કશો અંદાજ આપવો મુશ્કેલ છે.

ગાંધીનગર,

તારીખ : ૧લી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩.

ઉસ્માનગની દેવડીવાલા,

વિ. સ. સ.

ધારાકીય સત્તા સોંપવાની યાદી

કલમ ૪ની પેટા-કલમ (૨)થી રાજ્ય સરકારને, યોજના તૈયાર કરી પ્રસિધ્ધ કરવાની રીત ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૬ની પેટા-કલમ (૧)થી રાજ્ય સરકારને, અમલ કરનાર એજન્સીઓની નિમણૂક કરવાની રીત ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૬ની પેટા-કલમ (૨)થી, રાજ્ય સરકારને, અધિનિયમના હેતુઓ સિધ્ધ કરવા માટે અધિકારીઓ અને નોકરો નિમણવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૭ની પેટા-કલમ (૧)થી રાજ્ય સરકારને, અધિનિયમના હેતુઓ સિધ્ધ કરવા માટે નિયમો કરવાની સત્તા મળે છે.

ઉપર્યુક્ત સત્તાની સોંપણી આવશ્યક અને સામાન્ય પ્રકારની છે.

ગાંધીનગર

તારીખ : ૧લી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩.

ઉસ્માનગની દેવડીવાલા,

વિ. સ. સ.

ડી. એમ. પટેલ.

સચિવ,

ગુજરાત વિધાનસભા.

ગાંધીનગર : ૬લી માર્ચ, ૨૦૦૩.

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

THURSDAY, MARCH 6, 2003/PHALGUNA 15, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

સભ્ય શ્રી ઉસ્માનગની દેવડીવાલાએ દરદી માર્ચ, ૨૦૦૩ ના રોજ દાખલ કરેલું નીચેનું વિધેયક ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમોના નિયમ-૧૨૭-એ અન્વયે સામાન્ય માહિતી અર્થે પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવે છે.

Bill to be introduced, not to be published before introduction.
વિધાનસભામાં દાખલ કરવાનું વિધેયક, દાખલ થયા પહેલાં તે પ્રસિધ્ધ કરવું નહિ.

GUJARAT BILL NO. 22 OF 2003.

**THE GUJARAT PUBLIC ENTERPRISES SERVICE COMMISSION
BILL, 2003.**

A BILL

*to provide for the Constitution of Commission for the Selection of Staff for
appointment to posts in public enterprises and for matters connected
therewith and incidental thereto.*

સન ૨૦૦૩નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક : ૨૨.

ગુજરાત જાહેર સાહસ સેવા કમિશન વિધેયક, ૨૦૦૩.

જાહેર સાહસોમાંની જગાઓ પર નિમણૂક અંગે સ્ટાફની પસંદગી માટે અને તેની સાથે સંકળાયેલી
અને તેને આનુષંગિક બાબતો માટે કમિશન રચવાની જોગવાઈ કરવા બાબત વિધેયક.

આથી, ભારતના ગજરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચે ના અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

૧. (૧) આ અધિનિયમ "ગુજરાત જાહેર સેવા કમિશન અધિનિયમ, ૨૦૦૩" કહેવાશે. ટૂંકી સંજ્ઞા.
અને આરંભ.
- (૨) તે, રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામા દ્વારા નક્કી કરે તેવી તારીખે અમલમાં આવશે.
૨. આ અધિનિયમમાં, સંદર્ભથી અન્યથા અપેક્ષિત ન હોય તો, વ્યાખ્યાઓ.
  - (ક) "અધ્યક્ષ" એટલે કમિશનના અધ્યક્ષ;
  - (ખ) "કમિશન" એટલે કલમ ૩ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ રચેલું ગુજરાત જાહેર સાહસ સેવા કમિશન;
  - (ગ) "સરકાર" એટલે, ગુજરાતની રાજ્ય સરકાર;
  - (ઘ) "જાહેરનામું" એટલે રાજ્યપત્રમાં પ્રસિધ્ધ થયેલું જાહેરનામું અને "જાહેર કરવું" એ શબ્દનો અર્થ તદ્દનુસાર કરવો;
  - (ચ) "ઠરાવેલું" એટલે આ અધિનિયમ હેઠળ કરેલા નિયમોથી ઠરાવેલું;
  - (છ) "જાહેર સાહસ" એટલે ગુજરાત રાજ્યનું કોઈ જાહેર સાહસ પછી તે કાયદાથી રચાયેલ હોય અથવા તત્સમયે અમલમાં હોય તેવા કોઈ કાયદા હેઠળ રજિસ્ટર થયેલ હોય.

૩. (૧) રાજ્ય સરકાર, જાહેરનામાથી, ગુજરાત જાહેર સાહસ સેવા કમિશન-એ નામથી કમિશનની રચના કરી શકશે. ગુજરાત જાહેર
સાહસ સેવા
કમિશનની રચના.

(૨) કમિશન શાશ્વત ઉત્તરાધિકાર ધરાવતું સંસ્થાપિત મંડળ રહેશે, અને તેનું એક સામાન્ય સીલ રહેશે અને સદરહુ કોર્પોરેશનના નામથી તે દાવો માંડી શકશે.

(૩) કમિશનનું મુખ્ય મથક, સરકાર ઠરાવે તેવા સ્થળે રહેશે.

મિશનની રચના.

૪. (૧) કમિશન ત્રણથી ઓછા નહિ અને નવથી વધુ નહિ તેટલા સભ્યોનું બનશે, જેમાંના એક, રાજ્ય સરકાર દ્વારા નિમાયેલા અધ્યક્ષ રહેશે.

(૨) અધ્યક્ષ અને સભ્યો એવી વ્યક્તિઓ હોવી જોઈશે કે જે સરકારના અભિપ્રાય મુજબ સમર્થ હોય, પ્રમાણિક હોય અને પ્રતિષ્ઠિત હોય અને જે જાહેર વહીવટી અથવા કર્મચારી ગણના સંચાલન અથવા ઔદ્યોગિક તંત્રના સંચાલનમાં વિશેષ જ્ઞાન અથવા પ્રત્યક્ષ અનુભવ ધરાવતી હોય.

અધ્યક્ષ અને સભ્યોની સેવાની બોલીઓ ને શરતો.

૫. (૧) કમિશનના અધ્યક્ષ અથવા અન્ય કોઈ સભ્ય, જે તારીખે તેમનો હોદ્દો સંભાળે તે તારીખથી ત્રણ વર્ષની મુદત સુધી હોદ્દો ધરાવશે;

પરંતુ જે વ્યક્તિએ અધ્યક્ષ અથવા અન્ય સભ્ય તરીકે હોદ્દો ધરાવ્યો હોય તે વ્યક્તિ તેના હોદ્દાની મુદત પૂરી થયે, માત્ર ત્રણ વર્ષની બીજી મુદત સુધી નિમણૂક માટે પાત્ર ગણાશે :

વધુમાં, જે વ્યક્તિ બાસઠ વર્ષની ઉંમરની થઈ હોય તે વ્યક્તિ, અધ્યક્ષ તરીકે અથવા સભ્ય તરીકે ગમે તે નાતાથી હોદ્દો ધરાવવાને પાત્ર ગણાશે નહિ.

(૨) અધ્યક્ષ અથવા અન્ય કોઈ સભ્યનો હોદ્દો, રાજનામાથી અથવા અન્યથા ખાલી પડે તો અથવા અધ્યક્ષની ગેરહાજરીના કારણે અથવા અન્ય કોઈ કારણસર તેની હોદ્દાની ફરજો બજાવી શકે તેમ ન હોય તો, તે ફરજો યથાપ્રસંગ કોઈ વ્યક્તિને ખાલી પડેલા હોદ્દા પર નિમવામાં ન આવે ત્યાં સુધી અથવા અધ્યક્ષ તેમનો હોદ્દો ગ્રાહ્ય ન કરે ત્યાં સુધી, આ હેતુ માટે સરકાર નીમે તેવા અન્ય સભ્યોમાંથી એક સભ્ય બજાવશે.

(૩) અધ્યક્ષ અથવા અન્ય કોઈ સભ્ય તેની સહીથી, સરકારને ઉદ્દેશીને લેખિતમાં, તેના હોદ્દાનું રાજનામા આપી શકશે, પણ તેનું રાજનામા સરકાર ન સ્વીકારે ત્યાં સુધી, તે હોદ્દા પર ચાલુ રહેશે.

(૪) અધ્યક્ષ અને અન્ય સભ્યોના પગાર, સરકાર ઠરાવે તેવા રહેશે અને સેવાની અન્ય બોલીઓ અને શરતો ઠરાવવામાં આવે તેવી રહેશે.

અધ્યક્ષ અથવા સભ્યોને દૂર કરવા બાબત.

૬. સરકાર, ઠરાવવામાં આવે તેવી રીતે તપાસ કર્યા પછી, નીચેનાં કારણો પૈકી કોઈપણ કારણસર, અધ્યક્ષ અથવા કોઈપણ અન્ય સભ્યને તેનો હોદ્દા ઉપરથી દૂર કરી શકશે :-

(ક) નૈતિક-અથવા વર્તનનો સમાવેશ થતો હોય તેવી ગેરવર્તણૂક;

(ખ) નાદારી;

(ગ) મગજ અથવા શરીરની અશક્તતા; અથવા

(ઘ) તેના હોદ્દાની મુદત દરમિયાન તેના હોદ્દાની ફરજો બહાર કોઈપણ સવેતન રોજગારમાં રોકાયેલા હોય.

કમિશનનો સ્ટાફ.

૭. (૧) કમિશનનો સ્ટાફ નીચે પ્રમાણે રહેશે :-

(ક) સેક્રેટરી જેની સરકાર નિમણૂક કરશે, અને

(ખ) સરકારની પૂર્વ મંજૂરી લઈને, કમિશન વખતોવખત નીમી શકે તેવા અન્ય કર્મચારીઓ,

(૨) કમિશનના સેક્રેટરી અને અન્ય સભ્યોના પગાર ઠરાવવામાં આવે તેવા રહેશે.

(૩) કમિશનના સેક્રેટરી અને અન્ય સભ્યોની સેવાની અન્ય બોલીઓ અને શરતો ઠરાવવામાં આવે તેવા રહેશે.

૮. (૧) તત્સમય પૂરતા અમલમાં હોય તેવા અન્ય કોઈપણ કાયદામાં અથવા કોઈપણ કરાર, કમિશનના કાર્યો. રિવાજ અથવા રૂઢિમાં, ગમે તે યજ્ઞકૂર હોય તે છતાં, જાહેર સાહસોમાંની જગાઓ પર નિમણૂક માટે વ્યક્તિઓની પસંદગી કરવાની કમિશનની ફરજ રહેશે.

(૨) કમિશનને લખી મોકલવામાં આવે તેવી બાબતો અંગે જાહેર સાહસોને સલાહ આપવાની કમિશનની ફરજ રહેશે.

૯. આ અધિનિયમના આરંભે ખાલી જગાઓ અને જાહેર સાહસોમાં અંદાજિત કુલ ખાલી જગાઓની સંખ્યા વિષે કમિશનને જાણ કરવાની દરેક જાહેર સાહસની ફરજ રહેશે અને આવી તમામ વિદ્યમાન ખાલી જગાઓ અને જુદી જુદી ખાલી જગાઓની અંદાજિત કુલ સંખ્યા અને આવા આરંભ પછી એક મહિનાની અંદર, વર્ષના બાકીના ભાગ દરમિયાન ખાલી પડવાનો સંભવ હોય તેવી જગાઓના અને આવા વર્ષના આરંભ પછી એક મહિનાની અંદર પાછળ આવતા દરેક વર્ષ દરમિયાન ખાલી પડવાનો સંભવ હોય તેવી તમામ જગાઓના સંબંધમાં, આવી જાણ કરવી પડશે.

કમિશનને જાણ કરવાની જાહેર સાહસોની ફરજ.

૧૦. (૧) જાહેર સાહસમાં નિમણૂક માટે વ્યક્તિઓની પસંદગીની રીત, વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવી રહેશે.

વ્યક્તિઓની પસંદગીની રીત અને કમિશનના કામકાજના સંચાલન માટેની કાર્યવાહી.

(૨) કમિશનના કામકાજના સંચાલન માટેની કાર્યરીતિ, વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવી રહેશે.

૧૧. આવા જાહેર સાહસો દ્વારા કમિશનને, જણાવેલી ખાલી જગાઓ ભરવા અંગે નિમણૂક માટે વિનિયમોથી નિર્દિષ્ટ કરી હોય તેવી રીતે, જાહેર સાહસો પૈકી દરેક માટે, ભલામણો કરવાની કમિશનની ફરજ રહેશે.

ભલામણો કરવાની કમિશનની ફરજ.

૧૨. (૧) કલમ ૯ હેઠળ કમિશનને જાણ કરવાની હોય તેવી તમામ ખાલી જગ્યાઓ પરની નિમણૂકો દરેક જાહેર સાહસોના સંબંધમાં કમિશન જાહેર કરે તેવી તારીખે અથવા તે તારીખથી માત્ર કમિશનની ભલામણો ઉપરથી કરવી જોઈશે.

જાણ કરેલી ખાલી જગ્યાઓ માત્ર કમિશનની ભલામણોથી જ ભરવા બાબત.

(૨) કોઈપણ વર્ષમાં, કલમ ૯ હેઠળ કોઈ જાહેર સાહસે કમિશનને જણાવેલ તમામ ખાલી જગ્યાઓ ઉપર નિમણૂક કરવા માટે, ભલામણ કરવા કમિશન અસમર્થ હોય તો, અથવા કમિશનને કરેલ ભલામણોના આધારે કોઈપણ વર્ષમાં નિમણૂકો કરવા જાહેર સાહસ અસમર્થ, હોય તો, ખાલી જગ્યાઓ, પછીના વર્ષમાં લઈ જવી.

૧૩. તત્સમય પૂરતા અમલમાં હોય તેવા બીજા કોઈ કાયદામાં અથવા કોઈ કરારમાં, રિવાજમાં કે રૂઢિમાં વિરુદ્ધનો કોઈપણ મજકૂર હોય તો છતાં જાહેર સાહસોમાંની જગાઓ ઉપરની નિમણૂક, કમિશનની ભલામણો ઉપર કરવી જોઈશે.

કમિશનની ભલામણોની અસર.

૧૪. કમિશન, પોતાના અભિપ્રાય મુજબ, એવું માને કે દફતર, રિપોર્ટ અથવા અન્ય માહિતી પોતાની કામગીરી કાર્યક્ષમ રીતે અદા કરવા માટે જરૂરી છે, તો એવા કોઈ દફતર, રિપોર્ટ અથવા અન્ય માહિતી કોઈપણ જાહેર સાહસો પાસેથી મંગાવી શકશે અને જાહેર સાહસોએ, કમિશનને એવા દફતર, રિપોર્ટ અથવા અન્ય માહિતી પૂરી પાડવી જોઈશે.

દફતર મંગાવવાની સત્તા.

૧૫. કમિશનના અધ્યક્ષ અને સભ્યો, સેક્રેટરી અને બીજા કર્મચારીઓએ, કમિશનના કામકાજોને લગતી ગુપ્તતા ગુપ્તપણે જાળવવી જોઈશે અને તે કોઈપણ ન્યાયિક અથવા અન્ય સત્તાધિકારીએ તેમ કરવાની ફરજ પાડી હોય તે સિવાય, અથવા પોતાની ફરજ બજાવવામાં તેમ કરવાની ઉપરી અધિકારીએ સૂચના આપી હોય તે સિવાય સમાજના સભ્યોને ખાનગી પ્રકારની કોઈ માહિતી પ્રત્યક્ષ કે પરોક્ષ રીતે પ્રગટ કરવી નહિ.

ગુપ્તતા સંબંધી ફરજો.

સન ૧૮૬૦ના
અધિનિયમ ક્રમાંક
૪૫માં હેઠળ
અધ્યક્ષ, સભ્યો
વગેરે રાજ્ય સેવક
ગણાશે.

૧૬. આ અધિનિયમ હેઠળ નિમાયેલ કમિશનના અધ્યક્ષ, સભ્યો, સેક્રેટરી અને અન્ય કર્મચારીઓ, આ અધિનિયમ હેઠળ જ્યારે કામ કરતા હોય અથવા કામ કરવાનો આશય હોય, ત્યારે તેઓ ભારતના ફોજદારી અધિનિયમ, ની કલમ ૨૧ના અર્થ મુજબ રાજ્ય સેવકો ગણાશે.

કમિશનમાં અથવા
તેની સમિતિઓમાં,
ખાલી જગાઓ
વગેરે હોવાના
કારણે કાર્યવાહીઓ
ગેરકાયદેસર
ગણાશે નહિ.

૧૭. કમિશન અથવા તેની કોઈપણ સમિતિનું કોઈપણ કાર્ય અથવા કાર્યવાહી યથાપ્રસંગ કમિશનના અધ્યક્ષ અથવા કમિશનનો કે સમિતિનો કોઈ સભ્ય આવો હોદ્દો પારણ કરવા અથવા તેના ઉપર ચાલુ રહેવા હકદાર ન હતા એ કારણોસર અથવા યથાપ્રસંગ કમિશનના અધ્યક્ષ અથવા કમિશન કે સમિતિના કોઈપણ સભ્યના હોદ્દાની કોઈ ખાલી જગાની મુદત દરમિયાન એવું કાર્ય કે કાર્યવાહી કરવામાં કે ચલાવવામાં આવેલ છે, એ કારણસર કમિશન કે તેની કોઈ સમિતિનું કાર્ય કે કાર્યવાહી ગેરકાયદેસર ગણાશે નહિ.

શુધ્ધબુધ્ધિથી
લીધેલાં પગલાને
રક્ષણ આપવા
બાબત.

૧૮. આ અધિનિયમ હેઠળ શુધ્ધબુધ્ધિથી કરેલા અથવા ધારેલા કોઈ કાર્ય માટે, કોઈપણ વ્યક્તિ સામે કોઈપણ દાવો, ફરિયાદ અથવા અન્ય કાનૂની કાર્યવાહીઓ થઈ શકશે નહિ.

નિયમો કરવાની
રાજ્ય સરકારની
સત્તા.

૧૯. (૧) રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં, જાહેરનામાથી, આ અધિનિયમના હેતુઓ પાર પાડવા માટે નિયમો કરી શકશે.

(૨) આ કલમથી મળેલી, નિયમો કરવાની સત્તા પૂર્વ પ્રસિધ્ધિ પછી નિયમો કરવાની શરતોને આધીન રહેશે.

(૩) આ કલમ હેઠળ કરેલા તમામ નિયમો, તે કરવામાં આવે તે પછી, બનતી ત્વરાએ, ઓછામાં ઓછા ત્રીસ દિવસ સુધી રાજ્ય વિધાનમંડળ સમક્ષ મૂકવા જોઈશે. અને જે, સત્રમાં તે એવી રીતે મૂકવામાં આવ્યા હોય તે સત્ર અથવા ત્યાર પછી તરત આવતા સત્ર દરમિયાન, રાજ્ય વિધાનમંડળ તેમાંથી જે કંઈ રદ કરે અથવા તેમાં જે કંઈ ફેરફાર કરે તેને તે આધીન રહેશે.

(૪) રાજ્ય વિધાનમંડળ એ રીતે જે કંઈ રદ કરે અથવા તેમાં જે કંઈ ફેરફાર કરે તે રાજપત્રમાં પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવશે અને તેમ થયે, તે અમલમાં આવશે.

વિનિયમો કરવાની
કમિશનની સત્તા.

૨૦. (૧) કમિશન, રાજપત્રમાં, જાહેરનામાથી, આ અધિનિયમના હેતુઓ પાર પાડવા માટે, રાજ્ય સરકારની પૂર્વમંજૂરીથી, વિનિયમો, કરી શકશે.

(૨) ખાસ કરીને અને પૂર્વવર્તી સત્તાની વ્યાપકતાને બાધ આવ્યા વિના, આવા વિનિયમોથી નીચેની તમામ બાબતો અથવા તે પૈકી કોઈપણ બાબત માટે જોગવાઈ કરી શકાશે.

(ક) કલમ-૭ની પેટા-કલમ (૩) હેઠળ, કમિશનના કર્મચારીઓની સેવાની બોલીઓ અને શરતો

(ખ) કલમ-૧૦ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ જાહેર સાહસોમાંની જગાઓ ઉપરની નિમણૂક માટે વ્યક્તિઓની પસંદગી કરવાની રીત

(ગ) કલમ-૧૦ની પેટા-કલમ (૨) અને કલમ ૧૩ હેઠળ કમિશનના કામકાજના સંચાલન માટેની કાર્યરીતિ

(ઘ) કમિશનના આવક અને ખર્ચ, અંદાજપત્રીય હિસાબો અને ઓડિટ તથા વાર્ષિક રિપોર્ટ.

ઉદ્દેશો અને કારણો

હાલમાં દરેક જાહેર સાહસો (એટલે કે સરકારી કંપની) કોર્પોરેશન વગેરે, પોતાનો સ્ટાફ પોતાની રીતે પસંદ કરે છે. સ્ટાફની પસંદગીમાં ગેરરીતિઓ અને ભ્રષ્ટાચાર સંબંધી ઘણી ફરિયાદો છે. ઘણી વખત, સ્ટાફની પસંદગીની રીત પણ પધ્ધતિસર નથી. તે દૃષ્ટિએ, જાહેર સાહસોના સ્ટાફની પસંદગીમાં ગેરરીતિઓ અને ભ્રષ્ટાચાર સંબંધી ફરિયાદો ટાળવા માટે, ગુજરાત જાહેર સાહસ સેવા કમિશન સ્થાપવાની જરૂર જણાઈ છે. વિધેયકની અગત્યની જોગવાઈઓ નીચેની કલમો અંગેની નોંધોમાં સમજાવવામાં આવી છે :-

કલમ-૩-આ કલમથી, સંસ્થાપિત અને શાશ્વત ઉત્તરાધિકાર ધરાવતા ગુજરાત જાહેર સાહસ સેવા કમિશનની રચના માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ-૪-આ કલમથી, ત્રણથી ઓછા ન હોય અને નવથી વધુ ન હોય તેટલા સભ્યોવાળા કમિશનની રચના માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ-૫-આ કલમથી, અધ્યક્ષ અને સભ્યોના હોદ્દાની મુદત અને શરતો માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ-૬-આ કલમથી, અમુક કારણોએ સભ્યોને દૂર કરવા માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ-૮-આ કલમથી, કમિશનના કાર્યો માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ-૯-આ કલમથી, જાહેર સાહસોમાંની ખાલી જગાઓની કમિશનને જાણ કરવાની જાહેર સાહસો ઉપર ફરજ નાંખી છે.

કલમ-૧૨-આ કલમથી, એવી જોગવાઈ કરી છે કે જાહેર સાહસોમાંની ખાલી જગાઓ કમિશનની ભલામણ ઉપરથી જ ભરવી જોઈએ.

કલમ-૧૬-આ કલમથી, એવી જોગવાઈ કરી છે કે અધ્યક્ષ, સભ્યો અને અન્ય સ્ટાફ ભારતના કોજદારી અધિનિયમના અર્થ મુજબ રાજ્ય સેવકો ગણાશે.

કલમ-૧૮-આ કલમ ક્ષતિપૂર્તિ કલમ છે.

કલમ-૧૯-આ કલમથી આ અધિનિયમના હેતુઓ માટે નિયમો કરવાની રાજ્ય સરકારને સત્તા આપવા માટે જોગવાઈ કરી છે.

ગાંધીનગર,
તારીખ : ૧લી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩.

ઉસ્માનગની દેવડીવાલા,
વિ. સ. સ.

નાણાકીય યાદી

કલમ પની પેટા-કલમ (૪)થી કમિશનના અધ્યક્ષ અને બીજા સભ્યોના પગાર અને ભથ્થા અને બીજી શરતો માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૭ની પેટા-કલમો (૨) અને (૩)થી કમિશનના સેક્રેટરી અને બીજા કર્મચારીઓના પગાર અને બીજી બોલીઓ અને શરતો માટે જોગવાઈ કરી છે.

આ જોગવાઈઓ અધિનિયમિત કરવામાં આવે અને અમલમાં લાવવામાં આવે તો, રાજ્યના આકસ્મિક ફંડમાંથી આશરે વીસ લાખ રૂપિયાનો વાર્ષિક ખર્ચ થવા સંભવ છે. જેમાંથી આશરે દસ લાખ રૂપિયા આવર્તક પ્રકારના રહેશે અને આશરે દસ લાખ રૂપિયા અનાવર્તક પ્રકારના રહેશે.

ગાંધીનગર,
તારીખ : ૧લી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩.

ઉસ્માનગની દેવડીવાલા,
વિ. સ. સ.

ધારાકીય સત્તા સોંપવાની યાદી

કલમ-૧-આ કલમની પેટા-કલમ (૨)થી, રાજ્ય સરકારને જે તારીખે આ અધિનિયમ અમલમાં આવશે તે તારીખ નક્કી કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ-૩-આ કલમની પેટા-કલમ (૩)થી રાજ્ય સરકારને જે સ્થળે કમિશનનું મુખ્ય મથક રાખવામાં આવશે તે સ્થળ ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ-૫-આ કલમની પેટા-કલમ (૪)થી, રાજ્ય સરકારને કમિશનના અધ્યક્ષના અને અન્ય સભ્યોના પગાર અને તેઓની સેવાની અન્ય બોલીઓ અને શરતો ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ-૬-આ કલમથી રાજ્ય સરકારને, જે રીતે તપાસ કરવી જોઈશે તે રીતે ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ-૭-(૧) આ કલમની પેટા-કલમ (૨)થી, રાજ્ય સરકારને, કમિશનના સેક્રેટરી અને અન્ય કર્મચારીઓના પગાર ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૨) આ કલમની પેટા-કલમ (૩)થી, રાજ્ય સરકારને, કમિશનના સેક્રેટરી અને અન્ય કર્મચારીઓની બીજી બોલીઓ અને શરતો ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ-૧૦-(૧) આ કલમની પેટા-કલમ (૧)થી, કમિશનને, વિનિયમ દ્વારા નિમજૂક માટે વ્યક્તિઓની પસંદગી કરવાની રીત માટે જોગવાઈ કરવાની સત્તા મળે છે.

(૨) આ કલમની પેટા-કલમ (૨)થી, કમિશનને, તેના કામકાજના સંચાલન માટેની કાર્યરીત, વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ-૧૧-આ કલમથી કમિશનને જાહેર સાહસોને, તેની ભલામણો કરવા માટે વિનિયમો કરીને રીત નિર્દિષ્ટ કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ-૧૮-આ કલમથી રાજ્ય સરકારને, આ અધિનિયમના હેતુઓ પાર પાડવા માટે નિયમો કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ-૨૦-આ કલમથી, કમિશનને, રાજ્ય સરકારની પૂર્વમંજૂરી લઈને, વિનિયમો કરવાની સત્તા મળે છે.

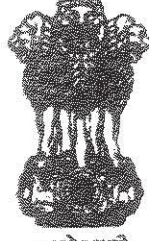
ગાંધીનગર,
તારીખ : ૧લી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩.

ઉસ્માનગની દેવડીવાલા,
વિ. સ. સ.

ગાંધીનગર : ૬ઠ્ઠી, માર્ચ, ૨૦૦૩.

ડી. એમ. પટેલ,
સચિવ,
ગુજરાત વિધાનસભા.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

THURSDAY, MARCH 6, 2003/PHALGUNA 15, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

સભ્યશ્રી ઉસ્માનગઢી દેવડીવાલાએ તા, દરેકી માર્ચ, ૨૦૦૩ ના રોજ દાખલ કરેલું નીચેનું વિધેયક ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમોના નિયમ-૧૨૭-અ અન્વયે માહિતી અર્થે પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવે છે :-

GUJARAT BILL NO. 23 OF 2003.**THE GUJARAT PROTECTION OF INTERST OF DEPOSITERS (IN FININCIAL ESTABLISHMENTS) BILL, 2003.****A BILL**

to Provide for the Protection of the intrests of depositers of the Financial Establishment and in the State of Gujarat for matters relating thereto.

સન ૨૦૦૩નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક ૨૩.

ગુજરાત (નાણાકીય સંસ્થાઓમાં) થાપણદારોના હિતના રક્ષણ બાબત વિધેયક ૨૦૦૩.

ગુજરાત રાજ્યમાં નાણાકીય સંસ્થાઓના થાપણદારોના હિતોના રક્ષણ માટે અને તેની સાથે સંકળાયેલ બાબતો માટેની જોગવાઈ કરવા બાબત વિધેયક.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

૧. (૧) આ અધિનિયમ ગુજરાત (નાણાકીય સંસ્થાઓમાં) થાપણદારોના હિતના રક્ષણ બાબત અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.

ફંકી સંજ્ઞા વ્યાપ્તિ અને આદેશ.

(૨) તે સમગ્ર ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડે છે.

(૩) તે, તરત જ અમલમાં આવશે.

૨. આ અધિનિયમમાં, સંદર્ભથી અન્યથા અપેક્ષિત ન હોય તો :-

(ક) “સક્ષમ સત્તાધિકારી” એટલે કે કલમ ૫ હેઠળ નિમેલ સક્ષમ સત્તાધિકારી;

(ખ) “થાપણ”માં રોકડ અથવા જણસના રૂપમાં અથવા વ્યાજ, બોનસ, નફા અથવા બીજા રૂપમાં લાભવાળી અથવા લાભ વગરની નિર્દિષ્ટ સેવાના રૂપમાં, નિર્દિષ્ટ મુદત પછી અથવા અન્યથા

કોઈપણ નાણાકીય સંસ્થાએ પરત કરવાના મેળવેલ કોઈપણ નાણાંની અથવા કોઈપણ કિંમતી ચીજવસ્તુના સ્વીકારની પહોંચનો સમાવેશ થાય છે. અને હંમેશા સમાવેશ થાય છે એમ ગણાશે, પણ તેમાં નીચેનાનો સમાવેશ થતો નથી :-

- (૧) શેરમૂડી પેટે અથવા ડિબેન્ચર, બોન્ડ પેટે અથવા ભારતના જામીનગીરી અને વિનિમય બોર્ડ અધિનિયમ, ૧૯૮૨ હેઠળ સ્થાપેલ ભારતીય જામીનગીરી અને વિનિમય બોર્ડ આપેલ માર્ગદર્શક સૂચનો અને તેણે કરેલ વિનિમયો હેઠળ આવરી લીધેલ કોઈપણ બીજા લેખથી ઉભી કરેલ રકમ; સન ૧૯૮૨નો ૧૫મો.
- (૨) પેઢીના ભાગીદારોએ મૂડી તરીકે ફાળો આપેલી રકમો;
- (૩) અનુસૂચિત બેંક અથવા સહકારી બેંક અથવા બેંકિંગ નિયમન અધિનિયમ, ૧૯૪૮ની કલમ ૫ના ખંડ (ગ)માં વ્યાખ્યા કર્યા પ્રમાણેની બીજી કોઈપણ બેંકિંગ કંપની પાસેથી મળેલ રકમો; સન ૧૯૪૮નો ૧૦મો.
- (૪) (ક) ભારતીય ઔદ્યોગિક વિકાસ બેંક,
- (ખ) ગુજરાત રાજ્ય નાણા નિગમ,
- (ગ) ભારતીય ઔદ્યોગિક વિકાસ બેંક અધિનિયમ, ૧૯૬૪ની કલમ ૬ ક થી નિર્દિષ્ટ કરેલ અથવા ભેગું કર્યું તે હેઠળની કોઈપણ નાણાકીય સંસ્થા, અથવા સન ૧૯૬૪નો ૧૮મો.
- (ઘ) સરકાર આ અર્થે નિર્દિષ્ટ કરે તેવી કોઈપણ સંસ્થા પાસેથી મળેલી કોઈપણ રકમ;
- (૫) (ક) જામીનગીરી અનામત;
- (ખ) વેપારી અનામત;
- (ગ) બાનાની રકમ;
- (ઘ) માલ અથવા સેવાઓના હુકમ સામેની પેશગી તરીકે ધંધાના સામાન્ય ક્રમમાં મળેલી રકમ;
- (૬) રાજ્યમાં તે સમયે અમલમાં હોય તેવા નાણા ધીરનારને લગતા અધિનિયમ હેઠળ રજિસ્ટર થયેલી સંસ્થાપિત મંડળ ન હોય તેવી વ્યક્તિ અથવા પેઢી અથવા વ્યક્તિઓના સંગઠન તરફથી મળેલ કોઈપણ રકમ; અને
- (૭) ચિટના સંબંધમાં, ભરણા પેટે મળેલી કોઈ રકમ.

સ્પષ્ટીકરણ-૧ :- ગિનાનો અર્થ, ચિટફંડ અધિનિયમ, ૧૯૮૨ની કલમ ૨ના ખંડ (ખ)માં, તેનો જે અર્થ આપેલ છે તે જ છે. સન ૧૯૮૨નો ૪૦મો.

સ્પષ્ટીકરણ-૨ :- લેચનાર વ્યક્તિએ, સ્થાવર અથવા જંગમ મિલકતના વેચાણ પર ખરીદનાર વ્યક્તિને આપેલ કોઈપણ શાખ, આ ખંડના હેતુ માટે અનામત તરીકે ગણાશે નહિ.

- (ગ) "મુકરર કોર્ટ" એટલે કલમ ૬ હેઠળ રચાયેલ મુકરર કોર્ટ.
- (ઘ) "નાણાકીય સંસ્થા" એટલે કોઈ યોજના અથવા વ્યવસ્થા હેઠળ અથવા બીજી કોઈ રીતે થાપણ સ્વીકારતી કોઈ વ્યક્તિ, પણ તેમાં કોઈ રાજ્ય સરકાર અથવા કેન્દ્ર સરકારની માલિકીના અથવા તેના નિયંત્રણના કોર્પોરેશન અથવા સહકારી મંડળી અથવા બેંકિંગ નિયમન અધિનિયમ, ૧૯૪૮ની કલમ ૫ના ખંડ (ગ) હેઠળ વ્યાખ્યા કર્યા પ્રમાણેની બેંકિંગ કંપનીનો સમાવેશ થતો નથી. સન ૧૯૪૮નો ૧૦મો.
- (ચ) "સરકાર" એટલે, ગુજરાતની રાજ્ય સરકાર.

નાણાકીય
સંસ્થાની
કપટપૂર્વક
કસૂર બાબત.

૩. કોઈપણ નાણાકીય સંસ્થા જે વચન આપ્યા પ્રમાણે વ્યાજ, બોનસ, નફાના રૂપમાં અથવા બીજા કોઈપણ રૂપમાં કોઈપણ લાભની પાકતી મુદતે ફેરચૂકવણી કરવામાં કપટપૂર્વક કસૂર કરી અથવા થાપણની સામે ખાતરી આપ્યા પ્રમાણેની સેવાઓ બજાવવામાં કપટપૂર્વક કસૂર કરે તે અથવા પોતાના માલિક, ભાગીદાર, ડિરેક્ટર, મેનેજર અથવા બીજી કોઈ વ્યક્તિ સહિતની દરેક વ્યક્તિ અથવા આવી નાણાકીય સંસ્થાના ધંધા અથવા કામકાજના વહીવટ અથવા સંચાલન માટે જવાબદાર એવો કોઈપણ કર્મચારી, દોષિત ઠરે, છ વર્ષની મુદત સુધીની કેદની અને એક લાખ રૂપિયા સુધીના દંડની શિક્ષાને પાત્ર થશે અને આવી નાણાકીય સંસ્થા પણ એક લાખ રૂપિયા સુધીના દંડની શિક્ષાને પાત્ર થશે.

સ્પષ્ટીકરણ :—આ કલમના હેતુ માટે, જે નાણાકીય સંસ્થાએ, વચન આપ્યા પ્રમાણે વ્યાજ, બોનસ, નફા અથવા બીજા કોઈ રૂપમાં એવા લાભ સાથે આવી થાપણની ફેરચુકવણીમાં કપટપૂર્વક કસૂર કરે અથવા એવી થાપણની સામે વચન આપ્યા પ્રમાણેની કોઈ નિર્દિષ્ટ સેવા પૂરી ન પાડે અથવા કોઈ એક વ્યક્તિને અનુચિત લાભ કરાવવાના અથવા બીજી વ્યક્તિને અનુચિત નુકશાન પહોંચાડવાના ઈરાદાથી થાપણની સામે કબુલ કરેલી કોઈ નિર્દિષ્ટ સેવા પૂરી ન પાડે અથવા આવી થાપણ સ્વીકારતી વખતે અવ્યવહારુ અથવા વાણિજ્યિક રીતે સધ્ધર ન હોય એવા આપેલ વચનોમાંથી ઉદ્ભવતી અથવા થાપણોમાંથી સંપાદિત કરેલ નાણા અથવા અસ્કયામતો જરૂર જણાય ત્યારે, વસુલ કરવામાં સ્વાભાવિક જોખમ સંડોવાતું હોય એવી રીતની વ્યૂહરચનામાંથી ઉદ્ભવતી અસમર્થતાને લીધે આવી કસૂર કરે તે નાણાકીય સંસ્થાએ, કપટપૂર્વક કસૂર કરી છે અથવા નિર્દિષ્ટ સેવા આપી નથી એમ ગણાશે.

૪. (૧) તત્સમયે અમલમાં હોય તેવા બીજા કોઈપણ કાયદામાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં,— થાપણો પરત કરવામાં કસૂર થયે મિલકત પર ટાંચ લાવવા બાબત.
- (૧) થાપણદારો તરફથી ફરિયાદો મળ્યે અથવા અન્યથા, સરકારને એવી ખાતરી થાય કે કોઈ નાણાકીય સંસ્થા,—
- (ક) પાકતી મુદત પછી અથવા થાપણદારે કરેલ માગણી પર થાપણ પરત કરેલ નથી; અથવા
- (ખ) વ્યાજ અથવા ખાતરી આપેલ બીજો લાભ ચૂકવેલ નથી; અથવા
- (ગ) એવી થાપણ સામે વચન આપ્યા પ્રમાણેની સેવા આપેલ નથી; અથવા
- (૨) સરકારને એમ માનવાને કારણ હોય કે કોઈ નાણાકીય સંસ્થા, થાપણદારોને ગણતરીપૂર્વકની પદ્ધતિથી છેતરવાના ઈરાદાથી તેમના હિતને નુકસાન કરવાનું કાર્ય કરે છે,

અને, સરકારને એવી ખાતરી થાય કે એવી નાણાકીય સંસ્થા થાપણો પરત કરે અથવા વ્યાજ અથવા ખાતરી આપેલ બીજા લાભોની ચૂકવણી કરે અથવા જે થાપણો મેળવી હોય તેની સામે સેવાઓ પૂરી પાડે તેમ નથી તો,

સરકાર, આવી નાણાકીય સંસ્થાના થાપણદારોના હિતનું રક્ષણ કરવાના હેતુથી, લેખિતમાં કારણોની નોંધ કરીને, આવી નાણાકીય સંસ્થાએ પોતાના નામે અથવા બીજી કોઈ વ્યક્તિના નામે ઉઘરાવેલ થાપણોમાંથી પ્રાપ્ત કરેલ હોવાનું મનાતા નાણા અથવા બીજી મિલકત પર અથવા જો તે નાણાકીય સંસ્થા એમ જાહેર કરે કે ટાંચમાં લાવવા માટે અથવા થાપણોની ફેરચુકવણી માટે આવા નાણા અથવા મિલકત ઉપલબ્ધ નથી અથવા પૂરતી નથી તો, સદરહુ નાણાકીય સંસ્થાની અથવા સરકારે પોતે યોગ્ય ગણે એવી માલિકી, ડિરેક્ટર, ભાગીદાર અથવા સભ્યની એવી બીજી મિલકત પર ટાંચ લાવતો હુકમ, રાજપત્રમાં પ્રસિધ્ધ કરાવીને બહાર પાડી શકશે.

- (૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ હુકમ પ્રસિધ્ધ થયે, નાણાકીય સંસ્થાની તમામ મિલકતો અને અસ્કયામતો અને તેમાં જણાવેલ વ્યક્તિઓ, મુકરર કોર્ટ તરફથી બીજો હુકમ ન થાય ત્યાં સુધી, રાજ્ય સરકારે નિયુક્ત કરેલ સક્ષમ સત્તામંડળમાં તરત જ નિહિત થશે.

- (૩) જિલ્લા કલેક્ટર, પેટા-કલમ (૧) હેઠળની પોતાના જિલ્લામાંથી ફરિયાદો મેળવવા માટે સક્ષમ ગણાશે અને પોતાના અહેવાલ સાથે બનતી ત્વરાએ સરકારને તે મોકલશે અને તે ફરિયાદની એક નકલ, સંબંધિત જિલ્લા પોલીસ સુપરિટેન્ડન્ટ અથવા યથાપ્રસંગ, પોલીસ કમીશનરને પણ તપાસ માટે મોકલશે.

૫. (૧) સરકાર, કલમ ૪ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળનો હુકમ કાઢતી વખતે, કલમ ૪ હેઠળ સક્ષમ સરકારે નાણાકીય સંસ્થાના ટાંચમાં લીધેલ નાણા અને મિલકત ઉપર નિયંત્રણ રાખવા સત્તાધિકારીની માટે, નાયબ કલેક્ટરથી ઉતરતા દરજ્જા ન હોય તેવા તેના અધિકારીઓ પૈકી કોઈ નિમણૂક કરશે.

- (૨) સક્ષમ સત્તાધિકારી, આ અધિનિયમના હેતુઓ પાર પાડવા માટે જરૂરી હોય તેવી બીજી સત્તાઓ ધરાવશે.

- (૩) સક્ષમ સત્તાધિકારીએ, થાપણોમાંથી મેળવેલી હોવાનું મનાતી નાણાની રકમો અને બીજી મિલકત અને કલમ ૪ હેઠળ ટાંચમાં લીધેલ નાણાની રકમો અથવા બીજી કોઈપણ મિલકત જેને નામે હોય તે વ્યક્તિની કોઈ વિગત હોય તો તે વિગત, સરકારે કલમ ૪ હેઠળ કાઢેલ સદરહુ હુકમ પરના કારણો દર્શાવતા એક અથવા વધુ સોગંદનામા સાથે જોડીને, સદરહુ હુકમની પ્રસિધ્ધિની તારીખથી ત્રીસ દિવસની મુદતની અંદર, મુકરર કરેલી કોર્ટને જરૂર જણાય એવા વધુ હુકમો માટે અરજી કરવી જોઈશે.

મુકરર કોર્ટ. ૬. (૧) આ અધિનિયમના હેતુઓ માટે, સરકાર, ગુજરાત હાઈકોર્ટના મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિની સહમતિથી, રાજપત્રમાં જાહેરનામા દ્વારા, જાહેરનામામાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવા વિસ્તાર, અથવા વિસ્તારો માટે અથવા એવા કેસ અથવા એવા કેસોના વર્ગ અથવા જૂથ માટે, જિલ્લા અને સેશન્સ જજના સંવર્ગની એક અથવા તેથી વધુ મુકરર કોર્ટોની રચના કરી શકશે.

- (૨) મુકરર કોર્ટ સિવાયની, પ્રેસિડન્સી ટાઉન્સ ઈન્સોલવન્સી અધિનિયમ, ૧૯૦૮ અને પ્રોવિન્શિયલ ઈન્સોલવન્સી એક્ટ, ૧૯૨૦ હેઠળ રચાયેલ કોર્ટ સહિતની કોઈપણ કોર્ટને જે બાબતોના સંબંધમાં આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ લાગુ પડતી હોય તેના સંબંધમાં હકૂમત રહેશે નહિ.

સન
૧૯૦૮નો
૩જો.
સન
૧૯૨૦નો
૫મો.

- (૩) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ જેને લાગુ પડતી હોય તેવી બીજી કોઈપણ કોર્ટમાંનો કોઈપણ અનિર્ણિત કેસ, આ અધિનિયમ અમલમાં આવ્યાની તારીખથી મુકરર કોર્ટને તબદીલ થયેલો ગણાશે.

મુકરર કોર્ટની
ટાંચ સંબંધી
સત્તા.

૭. (૧) કલમ ૫ હેઠળની અરજી મળ્યે, મુકરર કોર્ટ, સરકારે કલમ ૪ હેઠળ જે નાણાકીય સંસ્થાની અથવા બીજી કોઈપણ વ્યક્તિની મિલકત ટાંચમાં લીધેલ હોય તે નાણાકીય સંસ્થા અથવા વ્યક્તિને, ટાંચનો હુકમ આખરી કેમ ન કરવો તે અંગેના કારણો નિર્દિષ્ટ કરેલી તારીખે જણાવવા માટે સદરહુ નાણાકીય સંસ્થા અન્યથા ફરમાવતી નોટિસ, અરજી, સોગંદનામા અને કોઈ પુરાવા નોંધેલ હોય તો તે સાથે જોડેલી નોટિસ કાઢશે.

- (૨) મુકરર કોર્ટ નાણાકીય સંસ્થાની મિલકતના કોઈ હિત અથવા હક ઈલાખાનો દાવો ધરાવતા અથવા દાવો હોવાનો સંભવ હોય તેવી રજૂઆત કરનાર અન્ય તમામ વ્યક્તિઓ અથવા પેટા-કલમ (૧) હેઠળ જેને નોટિસ મોકલી હોય તેવી વ્યક્તિને નોટિસમાં નિર્દિષ્ટ તારીખે હાજર રહેવા અને ટાંચમાં લીધેલ મિલકત અથવા તેના કોઈ ભાગ અંગે તેવી મિલકત અથવા તેના કોઈ ભાગમાં તેઓનું કોઈ હિત હોવાના કારણો વાંધા ઉઠાવવા માંગતા હોય તો તે જણાવવા અંગેની નોટિસ કાઢવી જોઈશે.

- (૩) ટાંચમાં લીધેલી મિલકત અથવા તેના કોઈ ભાગમાં હિતનો દાવો કરતી કોઈપણ વ્યક્તિ, આ કલમ હેઠળ તેને કોઈપણ નોટિસ બજાવેલ ન હોય તે છતાં, પેટા-કલમ (૪) અથવા પેટા-કલમ (૬) હેઠળ કોઈ નોટિસ કાઢવામાં આવે તે પહેલાં કોઈપણ સમયે મુકરર કોર્ટ સમક્ષ ઉપર જણાવ્યા પ્રમાણેનો વાંધો ઉઠાવી શકશે.

- (૪) નિર્દિષ્ટ તારીખે અથવા તે પહેલાં, પેટા-કલમ (૩) હેઠળ કોઈ કારણ દર્શાવવામાં આવ્યું ન હોય અને કોઈ વાંધો ઉઠાવવામાં આવ્યો ન હોય તો, મુકરર કોર્ટ, તરતજ ટાંચના હુકમને આખરી કરતો હુકમ પસાર કરશે અને ટાંચમાં લીધેલ અસ્કયામતોની વસૂલાત અને ટાંચમાં લીધેલ મિલકતમાંથી વસૂલ કરેલ નાણાની થાપણદારો વચ્ચે સમાન વહેંચણી માટે જરૂરી હોય તેવા આદેશો કાઢશે.

- (૫) ઉપર જણાવ્યા પ્રમાણે, કારણ દર્શાવવામાં આવ્યું હોય અથવા કોઈ વાંધો ઉઠાવવામાં આવ્યો હોય તો, મુકરર કોર્ટ તે અંગે તપાસ કરવાની કાર્યવાહી કરશે અને તેમ કરતી વખતે, પક્ષકારોની તપાસ અને અન્ય તમામ બાબતને લાગે વળગે છે ત્યાં સુધી, મુકરર કોર્ટ, આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, દીવાની કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૦૮માંની સંક્ષિપ્ત કાર્યરીતિ અનુસરશે અને સદરહુ અધિનિયમ હેઠળના દાવાની સુનાવણીમાં કોર્ટની તમામ સત્તાઓ વાપરશે અને વાંધો ઉઠાવતી કોઈ વ્યક્તિએ, ટાંચમાં લીધેલી તારીખે તેને ટાંચમાં લીધેલ મિલકતમાં અમૂક હિત હોય તેવું દર્શાવતો પુરાવો રજૂ કરવો પડશે.

સન ૧૯૦૮નો
૫મો.

- (દ) પેટા-કલમ (પ) હેઠળની તપાસ પછી, મુકરર કોર્ટ, કલમ ૪ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ પસાર કરેલ ટાંચમાં લેવાના આખરી સ્વરૂપ આપતો અથવા ટાંચમાં લીધેલ મિલકતનો કોઈ ભાગ મુક્ત કરી ફેરફાર કરતો અથવા ટાંચના હુકમને રદ કરતો હુકમ પસાર કરશે:

પરંતુ મુકરર કોર્ટને એવી ખાતરી થાય કે નાણાકીય સંસ્થા અથવા પેટા-કલમ (૧)માં ઉલ્લેખેલી વ્યક્તિનું મિલકતમાં કોઈ હિત છે તો, તે ટાંચમાંથી મુક્ત કરશે નહિ, સિવાય કે તેને એવી ખાતરી થાય કે ટાંચ હેઠળ, એવી નાણાકીય સંસ્થાના થાપણદારોને ભરપાઈ કરવા માટે જરૂરી હોય તેવી કિંમત કરતાં ઓછી ન હોય તેટલી રકમ અથવા મિલકત ટાંચમાં રાખવામાં આવી છે.

૮. (૧) નાણાકીય સંસ્થા અથવા કલમ ૪માં ઉલ્લેખેલી અન્ય વ્યક્તિની ટાંચમાં લેવા માટે ઉપલબ્ધ અસ્કયામતો, નાણાકીય સંસ્થાએ થાપણદારોને ભરપાઈ કરવા માટેની રકમ અથવા કિંમત કરતાં ઓછી જણાય અને મુકરર કોર્ટને સોગંદનામા દ્વારા અથવા અન્યથા એવી ખાતરી થાય કે સદરહુ નાણાકીય સંસ્થાએ (આ અધિનિયમના આરંભ પહેલાં અથવા પછી) શુદ્ધબુધ્ધિથી નહિ પણ બીજી કોઈ રીતે કોઈ મિલકતની તબદીલી કરેલ છે એમ માનવાને વાજબી કારણ હોય તો મુકરર કોર્ટ, નોટિસ દ્વારા આવી મિલકત તબદીલીથી લેનારને (તે સદરહુ નાણાકીય સંસ્થા પાસેથી પ્રત્યક્ષ રીતે મિલકત મેળવે અથવા ન મેળવે તો પણ) નોટિસમાં નિર્દિષ્ટ કરવાની તારીખે, હાજર રહેવા અને તબદીલ કરેલ મિલકતની યોગ્ય કિંમતના જેટલી તબદીલીથી લેનારની મિલકત શા માટે ટાંચમાં ન લેવી તે અંગેનું કારણ દર્શાવવા માટે ફરમાવી શકશે.

બદ દાનતથી તબદીલીથી લેનારની મિલકત ટાંચમાં લેવા બાબત.

- (૨) નિર્દિષ્ટ રીતે સદરહુ તબદીલીથી લેનાર હાજર ન થાય અને કારણ ન દર્શાવે અથવા કલમ ૭ની પેટા-કલમ (પ)માં જણાવેલી રીતે તપાસ કર્યા પછી, મુકરર કોર્ટને એવી ખાતરી થાય કે મિલકતની તબદીલી, તબદીલીથી લેનારને શુદ્ધબુધ્ધિથી કરેલ નથી અને અવેજ માટે છે તો મુકરર કોર્ટ, પોતાના અભિપ્રાય પ્રમાણે તબદીલ કરેલ મિલકતની યોગ્ય કિંમત જેટલી સદરહુ તબદીલીથી લેનારની મિલકત ટાંચમાં લેવાનો હુકમ કરશે.

૯. આ અધિનિયમ હેઠળ જે કોઈ નાણાકીય સંસ્થા અથવા વ્યક્તિની મિલકત ટાંચમાં લેવામાં આવી હોય અથવા ટાંચમાં લેવાની તૈયારીમાં હોય તે, કોઈપણ સમયે આવી ટાંચને બદલે, જામીનગીરી આપવાની પરવાનગી માટે મુકરર કોર્ટને અરજી કરી શકશે અને મુકરર કોર્ટના અભિપ્રાય મુજબ આપવામાં આવેલ જામીનગીરી સંતોષકારક અને પૂરતી હોય તો, તે ટાંચનો હુકમ રદ કરી શકશે અથવા યથાપ્રસંગ, ટાંચના હુકમને થતો અટકાવી શકશે.

ટાંચમાં લેવાને બદલે જામીનગીરી આપવા બાબત.

૧૦. આ અધિનિયમ હેઠળ ટાંચમાં લીધેલ અને સક્ષમ સત્તાધિકારીમાં નિહિત થયેલ કોઈ મિલકતમાં હિત ધરાવતી કોઈ વ્યક્તિએ મુકરર કોર્ટને, અરજી કર્યે અને સક્ષમ સત્તાધિકારીને સુનાવણીની વાજબી તક આપ્યા પછી, મુકરર કોર્ટ,-

ટાંચમાં લીધેલ મિલકતનો વહીવટ કરવા બાબત.

- (ક) ટાંચમાં લીધેલ અને સક્ષમ સત્તાધિકારીમાં નિહિત થયેલ મિલકત કે જેમાંના પોતાના હિત અંગે અરજદાર દાવો કરે તેમાંથી, અરજદાર અને તેના કુટુંબના ભરણપોષણ માટે વાજબીપણે જરૂરી હોય તેટલી રકમો અને કલમ ૩ હેઠળ મુકરર કોર્ટમાં તેની વિરૂદ્ધની ફોજદારી કાર્યવાહીમાં અરજદારના બચાવ સાથે સંકળાયેલ ખર્ચ માટે વાજબીરીતે જરૂરી હોય તેટલી રકમ પૂરી પાડવા;

- (ખ) ટાંચને લીધે અસર પામેલ કોઈ ધંધાનું હિત અને ખાસ કરીને, એવા ધંધામાંના ભાગીદારોના હિતને વ્યવહાર્ય હોય તેટલે અંશે સુનિશ્ચિત કરવા;

ન્યાયી અને વાજબી હુકમ કરી શકશે.

૧૧. મુકરર કોર્ટના હુકમથી નારાજ થયેલી સક્ષમ સત્તાધિકારી સહિતની કોઈપણ વ્યક્તિ, અપીલ. હુકમની તારીખની સાઠ દિવસની અંદર હાઈકોર્ટમાં અપીલ કરી શકશે.

- સ્પેશિયલ પબ્લીક પ્રોસિક્યુટર. ૧૨. સરકાર, હુકમ કરીને, સંબંધિત જિલ્લાના, જિલ્લા અને સેશન્સ જજ અથવા સીટી સિવિલ અને સેશન્સ કોર્ટના પ્રિન્સીપાલ જજ સાથે વિચાર વિનિમય કરીને, સ્પેશિયલ પબ્લીક પ્રોસિક્યુટર તરીકે ઓછામાં ઓછો સર્ગળ દસ વર્ષનો અનુભવ ધરાવતા એક અથવા વધુ એડવોકેટોની મુકરર કોર્ટમાં કેસ ચલાવવાના હેતુ માટે નિમણૂંક કરી શકશે.
- મુકરર કોર્ટની ગુનાને લગતી કાર્યરીતિ અને સત્તા. ૧૩. (૧) મુકરર કોર્ટ, ઇન્સાફી કાર્યવાહી માટે આરોપી સિવાય ગુનાની ન્યાયીક નોંધ લઈ શકશે અને, આરોપી વ્યક્તિની ઇન્સાફી કાર્યવાહી કરતી વખતે, મેજિસ્ટ્રેટ, વોરંટ કેસની ઇન્સાફી કાર્યવાહી કરવા માટે ઠરાવેલ કાર્યરીતિ અનુસરશે.
(૨) ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩ની જોગવાઈઓ, શક્ય હોય એટલે સુધી સન ૧૯૭૪નો મુકરર કોર્ટ સમક્ષની કાર્યવાહીને લાગુ પડશે અને સદરહુ જોગવાઈઓના હેતુ માટે, રજો. મુકરર કોર્ટ મેજિસ્ટ્રેટ તરીકે ગણાશે.
- આ અધિનિયમ બીજા કાયદાની ઉપરવટ ગણાશે. ૧૪. આ અધિનિયમમાં અન્યથા જોગવાઈઓ કરી હોય તે સિવાય, તત્સમયે અમલમાં હોય તેવી બીજા કોઈપણ કાયદામાં અથવા એવા બીજા કોઈ કાયદાની રૂએ, અમલમાં હોય એવી કોઈપણ પ્રણાલી અથવા રૂઢિ અથવા કોઈ લેખમાં તેથી વિરુદ્ધનો કોઈપણ મજકૂર હોય તે છતાં આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ અમલમાં રહેશે.
- શુદ્ધ બુદ્ધિથી લીધેલાં પગલાંને રક્ષણ. ૧૫. આ અધિનિયમ હેઠળ કરેલ અથવા કરવા ધારેલ કોઈપણ કૃત્ય બદલ, સરકાર અથવા સરકારના સક્ષમ સત્તાધિકારી અથવા અધિકારી અથવા કર્મચારી સામે કોઈ દાવો અથવા અન્ય કાર્યવાહી માંડી શકાશે નહિ.
- નિયમો કરવાની સત્તા. ૧૬. (૧) રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, આ અધિનિયમના હેતુઓ પાર પાડવા માટે નિયમો કરી શકશે.
(૨) આ અધિનિયમ હેઠળ કરેલા દરેક નિયમને, તે કરવામાં આવે તે પછી, બનતી ત્વરાએ રાજ્ય વિધાન મંડળનું સત્ર ચાલુ હોય ત્યારે, રાજ્ય વિધાનમંડળ સમક્ષ એકજ સત્રમાં અથવા બે કે તેથી વધુ સત્રોમાં મળી કુલ ત્રીસ દિવસની મુદત સુધી મૂકવો જોઈશે અને જે સત્રમાં તે નિયમ એવી રીતે મૂકવામાં આવ્યો હોય તે સત્ર અથવા ત્યારપછીનું તરતનું સત્ર પૂરું થાય તે પહેલાં ગૃહ તે નિયમમાં કંઈ ફેરફાર કરવા સંમત થાય અથવા ગૃહ એમ સંમત થાય કે તે નિયમ કરવો જોઈએ નહિ, તો તે નિયમ ત્યાર પછી યથાપ્રસંગ, તે એવા ફેરફાર કરેલા સ્વરૂપમાં જ અમલમાં રહેશે અથવા રહેશે જ નહિ, પણ તે નિયમમાં આવો કોઈ ફેરફાર થવાથી અથવા તે રદ થવાથી તે નિયમ હેઠળ અગાઉ કરેલા કે નહિ કરેલા કાર્યની કાયદેસરતાને બાધ આવશે નહિ.
- મુશ્કેલીઓ દૂર કરવાની સત્તા. ૧૭. આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ અમલમાં લાવવામાં કોઈ મુશ્કેલી ઉભી થાય તો, સરકાર, પ્રસંગ ઉપસ્થિત થયા મુજબ, હુકમથી, મુશ્કેલી દૂર કરવા જરૂરી જણાય એવું આ અધિનિયમની જોગવાઈ સાથે અસંગત ન હોય એવું કંઈપણ કરી શકશે :
પરંતુ, આ અધિનિયમ અમલમાં આવ્યાની તારીખથી બે વર્ષની મુદત વીતી ગયા પછી આવો કોઈ હુકમ કરી શકશે નહિ.

ઉદ્દેશો અને કારણો

હાલમાં ગુજરાત રાજ્યમાં નાણાકીય સંસ્થાઓ બિલાડીના ટોપની જેમ ઉગી નીકળી છે. આ નાણાકીય સંસ્થાઓનો એક માત્ર ઉદ્દેશ, અત્યૂતપૂર્વે ઊંચા આકર્ષક વ્યાજના દરો અથવા લાભના વચનોથી અને રોકાણકારોને પાકતી મુદતને થાપણ પરત કરવાની કોઈપણ જવાબદારી વગર અથવા ખાતરી આપ્યા પ્રમાણે મળતરમાં વસ્તુના રૂપમાં સેવાઓ પૂરી પાડવા માટેની કોઈ જોગવાઈ વગર, જનતામાંથી મહદૂરંશે મધ્યમ વર્ગ અને ગરીબો પાસેથી થાપણ તરીકે મેળવેલ નાણાં પચાવી પાડવાનો હોય છે. આમાંની ઘણી નાણાકીય સંસ્થાઓ, પાકતી મુદતે થાપણો પરત કરવામાં અથવા જનતાને ખાતરી આપ્યા પ્રમાણેના મળતરમાં વસ્તુના રૂપમાં સેવાઓ પૂરી પાડવામાં કસૂર કરે છે. કરોડો રૂપિયાની આવી થાપણો ડૂબી ગયેલ હોવાથી, ભારતમાં નાણાબજાર તરીકે ગણવામાં આવતા ગુજરાત રાજ્યમાં આ બાબત, ગુજરાત રાજ્યમાં કાયદો અને વ્યવસ્થાની સમસ્યા પેદા કરીને જાહેર જનતામાં રોષ અને અજેષામાં પરિણમી છે.

તેથી, ગુજરાત રાજ્યમાં આવી નાણાકીય સંસ્થાઓની અનૈતિક પ્રવૃત્તિઓ ડામવા માટે, જાહેર હિતમાં યોગ્ય એવા આસ ધારો કરવાનું ઈષ્ટ છે.

ગાંધીનગર,

તારીખ : ૧લી ફેબ્રુઆરી ૨૦૦૩.

ઉસ્માનગની દેવડીવાલા,

વિ. સ. સ.

ધારાકીય સત્તા સોંપવાની યાદી

વિધેયકની કલમ-૫ની પેટા-કલમ (૧)થી રાજ્ય સરકારને, આ અધિનિયમના હેતુ માટે નાયબ કલેક્ટરના દરજ્જાથી ઉતરતા દરજ્જાના ન હોય એવા પોતાના કોઈ અધિકારીને સક્ષમ સત્તાઅધિકારી તરીકે નિમણૂક કરવાની સત્તા મળે છે.

વિધેયકની કલમ-૬ની પેટા-કલમ (૧)થી રાજ્ય સરકારને, જાહેરનામાંથી જાહેરનામામાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે એવા વિસ્તાર અથવા વિસ્તારો અથવા એવા કેસો અથવા કેસોના પ્રકાર અથવા જૂથ અથવા પ્રકાર માટે મુકરર કોર્ટોની રચના કરવાની સત્તા મળે છે.

વિધેયકની કલમ-૧૨થી, રાજ્ય સરકારને મુકરર કોર્ટોમાં કેસો ચલાવવા માટે સ્પેશલ પબ્લિક પ્રોસીક્યુટરની નિમણૂક કરવાની સત્તા મળે છે.

વિધેયકની કલમ-૧૬થી રાજ્ય સરકારને, અધિનિયમના હેતુઓ અમલમાં લાવવા માટે નિયમો બનાવવાની સત્તા મળે છે.

ઉપર્યુક્ત ધારાકીય સત્તાની સોંપણી આવશ્યક અને સામાન્ય પ્રકારની છે.

ગાંધીનગર,

તારીખ : ૧લી ફેબ્રુઆરી ૨૦૦૩.

ઉસ્માનગની દેવડીવાલા,

વિ. સ. સ.

નાણાકીય યાદી

વિધેયકની કલમ-૬થી મુકરર કોર્ટોની રચના માટેની જોગવાઈઓ કરી છે, અને કલમ ૧૨થી મુકરર કોર્ટોમાં કેસો ચલાવવાના હેતુઓ માટે સ્પેશલ પબ્લિક પ્રોસીક્યુટર તરીકે એડવોકેટોની નિમણૂક કરવાની જોગવાઈઓ કરી છે.

જો આ જોગવાઈઓ, અધિનિયમિત કરવામાં અને અમલમાં લાવવામાં આવે, તો રાજ્યના એકત્રિત ફંડમાંથી દર વર્ષે આશરે દસ લાખ રૂપિયાનું આવર્તક ખર્ચ થશે.

ગાંધીનગર.

તારીખ : ૧લી ફેબ્રુઆરી ૨૦૦૩.

ઉસ્માનગની દેવડીવાલા,

વિ. સ. સ.

ડી. એમ. પટેલ.

સચિવ,

ગુજરાત વિધાનસભા.

ગાંધીનગર : દહી, માર્ચ, ૨૦૦૩.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

FRIDAY, MARCH 7, 2003/PHALGUNA 16, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarat translation of Bill, Acts and Notification other than
these published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૭મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા તારીખ ૧૭મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના પચાપત્ર, ગ્રામ પૂર્ણ નિર્માણ અને ગ્રામ વિકાસ વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક:જા.વિક/કપી-૨૦૦૩નો જા.આર.અંચબી/૨૦૦૩/૧૨૬/વી નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારું પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

under
THE GUJARAT RURAL HOUSING BOARD ACT, 1972.

ગુજરાત ગ્રામ ગૃહનિર્માણ બોર્ડ, અધિનિયમ ૧૯૭૨ હેઠળ જાહેરનામું

પંચાયત, ગ્રામ ગૃહનિર્માણ અને ગ્રામ વિકાસ વિભાગ,
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧૭મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩.

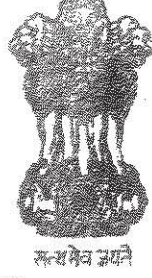
ગુજરાત ગ્રામ ગૃહનિર્માણ બોર્ડ, અધિનિયમ ૧૯૭૨.

ક્રમાંક : જીએચ/કેપી-૨૦૦૩નો ૪/આરએચબી/૨૦૦૩/૧૨૬/વી :- ગુજરાત ગ્રામ ગૃહનિર્માણ બોર્ડ, અધિનિયમ ૧૯૭૨ (સન ૧૯૭૨ના ગુજરાતના ૨૨મા)ની કલમ ૧૦ની પેટા કલમ (ખ) સાથે વાંચતા, કલમ ૧૦ની પેટા કલમ (૧) અને (૨) થી મળેલી સત્તાની રૂએ, ગુજરાત સરકારે, આથી ગુજરાત ગ્રામ ગૃહનિર્માણ બોર્ડના નીચે જણાવેલ સભ્યોના રાજીનામા મંજૂર કરે છે :-

૧. શ્રી રાજુભાઈ દામશીયા વસાવા. - સભ્ય, ગુજરાત ગ્રામ ગૃહનિર્માણ બોર્ડ,
૨. શ્રી ગુલાબભાઈ મંગનભાઈ રાઠવા. - સભ્ય, ગુજરાત ગ્રામ ગૃહનિર્માણ બોર્ડ.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે.

કે. ડી. રાવત,
ગુજરાત સરકારના ઉપસચિવ.

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

WEDNESDAY, MARCH, 12 2003/PHALGUNA 21, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ,
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧૨મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટ અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલાં તારીખ ૧૮મી મે, ૨૦૦૨ના ગુજરાત સરકારના પંચાયત, ગ્રામગૃહનિર્માણ અને ગ્રામવિકાસ વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક : જીએચ/વી/૨૦૦૨નો ૨-બીકેએમ-૧૦૮૩-૮૫૮-વી નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વ લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

Notification**Re****Employment of Manual Scavengers and Constructions of
Dry Latrines(Prohibition) Rules, 2001.**

માથે મેલું ઉપાડનારાને રોજગાર અને ડબા-જાજરૂ બાંધવા પર (પ્રતિબંધ મૂકવા) બાબત
નિયમો, ૨૦૦૧ સંબંધી જાહેરનામું.

ગુજરાત સરકાર

પંચાયત, ગ્રામગૃહનિર્માણ અને ગ્રામવિકાસ વિભાગ,
સચિવાલય, ગાંધીનગર.

તારીખ ૧૮મી મે, ૨૦૦૨.

માથે મેલું ઉપાડનારાને રોજગાર અને ડબા-જાજરૂ બાંધવા પર (પ્રતિબંધ મૂકવા) બાબત અધિનિયમ, ૧૯૯૩.

ક્રમાંક. જીએચ/વી/૨૦૦૨નો ૨-બીકેએમ-૧૦૯૩-૮૫૯-વી. - માથે મેલું ઉપાડનારાને
રોજગાર અને ડબા-જાજરૂ બાંધવા પર (પ્રતિબંધ મૂકવા) બાબત અધિનિયમ, ૧૯૯૩ (સન
૧૯૯૩ના ૪૬મા)ની કલમ ૨૩ની પેટા-કલમો (૧) અને (૨) થી મળેલી સત્તાની રૂએ,
ગુજરાત સરકાર, આવી, નીચેના નિયમો કરે છે :-

૧. ટૂંકી સંજ્ઞા.- આ નિયમો ' માથે મેલું ઉપાડનારાને રોજગાર અને ડબા-જાજરૂ
બાંધવા પર (પ્રતિબંધ મૂકવા) બાબત નિયમો, ૨૦૦૧ ' કહેવાશે.

૨. વ્યાખ્યા.- આ નિયમોમાં, સંદર્ભથી અન્યથા અમેશિત ન હોય તો,-

(ક) "અધિનિયમ" એટલે માથે મેલું ઉપાડનારાને રોજગાર અને ડબા-જાજરૂ
બાંધવા પર (પ્રતિબંધ મૂકવા) બાબત અધિનિયમ, ૧૯૯૩;

(ખ) "સમિતિ" એટલે કલમ ૧૩ની પેટા-કલમ (૪) હેઠળ રચાયેલ
સમિતિ;

(ગ) "સભ્ય" એટલે સમિતિનો સભ્ય અને તેમાં તેના અધ્યક્ષ અને સભ્ય
સચિવનો સમાવેશ થાય છે ;

(ઘ) "કલમ" એટલે અધિનિયમની કલમ.

૩. રાજ્ય સંકલન સમિતિની રચના.- રાજ્ય સંકલન સમિતિ નીચેની વ્યક્તિઓની
બનશે :-

(૧)	પંચાયત બાબતોનો હવાલો ધરાવતા મંત્રી	અધ્યક્ષ
(૨)	અનુસૂચિત જાતિ, અનુસૂચિત આદિજાતિ અને સમાજ કલ્યાણનો હવાલો ધરાવતા મંત્રી	સભ્ય
(૩)	વિધાનસભાના અધ્યક્ષે નામનિયુક્ત કરેલા તેના સભ્ય	સભ્ય
(૪)	બિન સરકારી સંગઠનો અથવા અનુસૂચિત જાતિઓ અને અનુસૂચિત આદિજાતિઓના ઉત્કર્ષ અને કલ્યાણમાં રોકાયેલ સામાજિક કાર્યકરોમાંથી બે પ્રતિનિધિઓ	સભ્ય
(૫)	-એજન્ટ-	સભ્ય
(૬)	પાણી પુરવઠા અને ગટર વ્યવસ્થાની કામગીરીનો હવાલો સંભાળતા સરકારના સચિવ.	
(૭)	સરકારના પંચાયત, ગ્રામ ગૃહનિર્માણ અને ગ્રામવિકાસ વિભાગના સચિવ.	સભ્ય

(૪) વિકાસ કમિશનર, ગુજરાત રાજ્ય, બાંકી રાજ્ય, સભ્ય સચિવ

૪. સમિતિના કાર્યો.- (૧) અધિનિયમની જોગવાઈઓના અમલીકરણની પ્રગતિ અને ખાસ કરીને-

- (૧) ડબ્બા જાજરને સજળ જાજરમાં ફેરવવા;
- (૨) સજળ જાજરના બાંધકામ અને નિભાવ; અને
- (૩) માથે મેલું ઉપાડવામાં કામ રખાયેલ વ્યક્તિઓના બીજા લાભદાયી વ્યવસાયોમાં પુનર્વસન,

માટેની યોજનાઓની દેખરેખ રાખવાનું અને તેની સમીક્ષા કરવાનું કાર્ય રાજ્ય સંગઠન સમિતિનું રહેશે.

(૨) પેટા-નિયમ (૧)ની વ્યાપકતાને અધીન રહીને-

(૧) કલમ ૧૩ની પેટા-કલમ (૪)ના બાંધ (ખ) હેઠળ રખાયેલ દરેક જિલ્લા સ્તરની સમિતિ પાસેથી અધિનિયમની જોગવાઈઓના અમલ અંગે સમિતિ નિર્દિષ્ટ કરે તેવા નમૂના અને તે નકલ કરે તેવા સમયાંતરે પ્રગતિ રિપોર્ટ મેળવવાની;

(૨) કલમ ૩ની પેટા-કલમ (૨) હેઠળ નિર્દિષ્ટ કર્યા પ્રમાણે રાજ્ય સરકાર, જાહેર કરેલ વિસ્તારોમાં અધિનિયમના અમલથી બંરોજગાર બનેલ માથે મેલું ઉપાડવાના કામમાં રોકાયેલ વ્યક્તિઓના પુનર્વસન માટે ઘડેલી યોજનાઓની સમીક્ષા કરવાની;

(૩) કલમ ૩ની પેટા-કલમ (૨) હેઠળ નિર્દિષ્ટ કર્યા પ્રમાણે રાજ્ય સરકાર, જાહેર કરેલ વિસ્તારોમાં અધિનિયમના અસરકારક અનલ માટે જરૂરી જણાય તેવા પરંતુ રાજ્ય સરકાર ઘડેલી નાગદશિકાઓને અધીન હોવા તેવા આદેશો આપવાની;

(૪) દરેક નગર અથવા શહેર માટે મુકત થયેલ માથે મેલું ઉપાડનારાઓના પુનર્વસન માટે જરૂરી નાણાકીય સહાય સહિત અધિનિયમના અમલ માટે જરૂરી નાણાકીય સહાય આકારવાની અને સંસાધનો કંઈ રીતે ઉભા કરવા તે રીત અને અર્થ અંગેની યોજના બાબતે રાજ્ય સરકારને ભલામણો કરવાની;

(૫) જરૂરિયાતવાળી અને પાત્ર વ્યક્તિઓ સુધી પુનર્વસન સુવિધાઓ પાકોથ તેની દેખરેખ રાખવાની અને તે સુનિશ્ચિત કરવાની અને રોજગારની સ્થાનિક રીતે ઉપલબ્ધ તકોને ધ્યાનમાં લઈને મુકત થયેલ માથે મેલું ઉપાડનારાઓને લાભદાયી રોજગાર કંઈ શ્રેષ્ઠ રીતે પૂરા પાડી શકાય તે બાબતે ભલામણો કરવાની; અને

(૬) એક અર્ધ વર્ષની મુદત એટલે કે દરેક વર્ષમાં એપ્રિલથી સપ્ટેમ્બર અને ઓક્ટોબરથી માર્ચ પૂરી થયાના બે મહિનાની અંદર તેની પ્રવૃત્તિઓ અને ભલામણોનો અર્ધવાર્ષિક રિપોર્ટ તેના સભ્ય સચિવ દ્વારા રાજ્ય સરકારને રજૂ કરવાની, સમિતિની ફરજ રહેશે.

૫. સમિતિની સત્તા.- પોતાના કાર્યો બજાવવામાં સમિતિ,-

(૧) જિલ્લા સ્તરની સમિતિ, ગ્રામ પંચાયત, તાલુકા પંચાયતો અથવા જિલ્લા પંચાયતો, કારોબારી સત્તામંડળ અથવા કોઈ અમલીકરણ એજન્સી પાસેથી પોતે જરૂરી ગણે તેવી માહિતી, રિપોર્ટ, આંકડાકીય ડેટા (માહિતી) મંગાવી શકશે અને એવી માહિતી, રિપોર્ટ અને આંકડાકીય ડેટા (માહિતી) તરત જ રજૂ કરવાની જિલ્લા સ્તરની સમિતિ, પંચાયત, ગ્રામ ગૃહનિર્માણ અને ગ્રામવિકાસ વિભાગ હેઠળના કારોબારી સત્તામંડળ, ગ્રામ પંચાયતો,

તાલુકા પંચાયતો અથવા જિલ્લા પંચાયતો અથવા યથાપ્રસંગ, અમલીકરણ એજન્સીની ફરજ રહેશે;

(૨) અધિનિયમ જ્યાં અમલી બન્યો હોય તેવા કોઈ જાહેર કાર્યો વિસ્તારમાં તેના અમલીકરણના મૂલ્યાંકન અને દેખરેખ ના હેતુ માટે મુલાકાત લઈ શકશે;

(૩) પોતાની સત્તા તેના સભ્ય સચિવ દ્વારા વાપરી શકશે.

૬. સભ્યોની નિમણૂકની બોલીઓ અને શરતો.-

(૧) સમિતિના અધ્યક્ષ અને સરકારી સભ્યો, જે હોદ્દાની રૂએ તેઓ સમિતિમાં નીમાયેલા હોય અથવા નામ નિયુક્ત કરાયા હોય તે હોદ્દો ધરાવવાનું ચાલુ રહે ત્યાં સુધી, હોદ્દો ધરાવશે.

(૨) સમિતિના હોદ્દાની રૂએના સભ્યોની નિમણૂકની મુદત ત્રણ વર્ષની રહેશે.

(૩) સમિતિની બેઠકોમાં હાજર રહેવા માટે અને સમિતિના કામના સંબંધમાં કરેલ પ્રવાસ માટે સભ્યોના મુસાફરી ભથ્થું અને દૈનિક ભથ્થું, સભ્ય તરીકે નીમાયેલા મંત્રીના કિસ્સામાં મંત્રીને મળવાપાત્ર હોય તેટલું અને સભ્ય તરીકે નીમાયેલ વિધાનસભાના સભ્યના કિસ્સામાં વિધાનસભાના કામચલાઉ મળવાપાત્ર હોય તેટલું રહેશે.

(૪) સભ્ય સચિવના મુસાફરી ભથ્થાનું અને દૈનિક ભથ્થાનું, રાજ્ય સરકારના અધિકારી તરીકે એવા સભ્ય સચિવને લાગુ પડતા નિયમોથી નિયમન થશે. મુસાફરી ભથ્થા અને દૈનિક ભથ્થાનું હેતુઓ માટે, બિનસરકારી સભ્યોને રાજ્ય સરકારના અધિકારી તરીકે ગણવામાં આવશે.

૭. સમિતિની બેઠકો.- (૧) સમિતિના કાર્યો બજાવવા માટે જરૂરી જગ્યા નેટલી વખત સમિતિની બેઠક ઘોષિત શકશે.

પરંતુ સમિતિના બે બેઠકો વચ્ચે બે મહિના કરતાં વધુ નહિ તેટલી મુદત વીતવી જોઈશે નહિ.

(૨) સમિતિની બેઠકો, સામાન્ય રીતે, રાજ્યના પાટનગર ખાતે યોજાશે.

પરંતુ અધ્યક્ષ, રાજ્ય સરકારની પરવાનગીથી કોઈ જિલ્લામાં ચલી બનાવેલ યોજનાઓની સમીક્ષા કરવા અથવા દેખરેખ રાખવા માટે તે જિલ્લાના મુખ્યમથક ખાતે સમિતિની બેઠક ઘોષાવી શકશે.

(૩) સમિતિ, જેની યોજનાઓની સમીક્ષા કરવાની હોય તે જિલ્લાના પ્રતિનિધિઓને, બેઠકમાં હાજર રહેવા અને તેમાં ભાગ લેવા માટે આમંત્રણ આપવું જોઈશે.

(૪) સંબંધિત સમિતિના અધ્યક્ષ તમામ બેઠકોનું અધ્યક્ષસ્થાન લેશે. અધ્યક્ષની ગેરહાજરીમાં બેઠકમાં હાજર સભ્યો તેમનામાંથી બેઠકનું અધ્યક્ષસ્થાન લેવા માટે એક વ્યક્તિને ચૂંટશે.

૮. બેઠકની નોટિસ અને કામકાજની યાદી.- (૧) સભ્ય સચિવે, બેઠકની નિયત તારીખથી ઓછામાં ઓછા સાત દિવસ પહેલાં કાર્યસૂચિની બાબતો અને તેના પરની ટૂંકી નોંધો તૈયાર કરીને સમિતિના સભ્યોને પરિપત્રિત કરવી જોઈશે.

(૨) નોટિસ, બેઠકના સ્થળ, તારીખ અને સમય દર્શાવતી અને ત્યાં કરવાના કામકાજ નિર્દિષ્ટ કરતી હોવી જોઈશે.

(૩) અધ્યક્ષની અથવા તેની ગેરહાજરીમાં આ નિયમોના નિયમ ૭ના પેટા-નિયમ (૪) માં નિર્દિષ્ટ કર્યા પ્રમાણે અધ્યક્ષસ્થાન લેનાર બીજા સભ્યની પરવાનગી સિવાય બેઠકના કાર્યસૂચિમાં ન હોય તેવી કોઈ બાબતની વિચારણા કરી શકાશે નહિ.

૯. કોરમ (ગણપૂર્તિ).- (૧) સમિતિની તમામ બેઠકોમાં તેના એક તૃતીયાંશ સભ્યોની હાજરીથી કોરમ ગણાશે.

(૨) કોઈ બેઠક ખાતે કોરમ ન થાય, તો અધ્યક્ષ અથવા યથાપ્રસંગ, આ નિયમોના નિયમ ૭ના પેટા-નિયમ (૪)માં નિર્દિષ્ટ કર્યા પ્રમાણે અધ્યક્ષસ્થાન લેનાર સભ્ય, ત્રીસ મિનિટ રાહ જોયા બાદ, બેઠક તે જ દિવસે અથવા તે પછીના દિવસે અથવા પોતે યોગ્ય ગણે તેવા કોઈ બીજા દિવસે તેવા સમયે મોકૂફ રાખી શકશે અને આવી મોકૂફીની નોટિસ હાજર રહેલ સભ્યોને આપવી જોઈશે તેમજ સમિતિના નોટિસ બોર્ડ પર લગાડવી જોઈશે અને મૂળ બેઠકના કોરમ થયેલ હોય તો હાથ પેરાવું હોય તેવું કામકાજ ત્યારપછીની સમિતિની બેઠક સમય મોકૂફ જોઈશે અને કોરમ ન આવે તે છતાં પણ તેના નિર્કાલ કરી શકાશે.

૧૦. બેઠકોની મિનટસ(કાર્યનોંધ).- (૧) સમિતિની દરેક બેઠક પછી તરત જ, સભ્ય સચિવે બેઠકની મિનટસ તૈયાર કરવી જોઈશે અને અધ્યક્ષ અથવા યથાપ્રસંગ, અધ્યક્ષસ્થાન લેનાર બીજા સભ્ય સમયે તેની મંજૂરી અને જરૂરી પગલાં લેવા માટે સાર કરવી જોઈશે. આ રીતે મંજૂર થયેલ કાર્યનોંધ સમિતિના સભ્યોને ટીપ્પણીઓ, હોય તો, તે મંગાવવા પરિપત્રિત કરવી જોઈશે.

(૨) પેટા-નિયમ (૧) હેઠળ પરિપત્રિત કરેલ કાર્યનોંધ સમિતિ સમય મંજૂરી માટે મોકૂફ જોઈશે અને સમિતિ યોગ્ય ગણે તેવા તેમાં કરવાના ફેરફાર હોય તો, તે તેમાં કરવા જોઈશે અને એવી રીતે મંજૂર થયેલ કાર્યનોંધ પર અધ્યક્ષ અથવા યથાપ્રસંગ, અધ્યક્ષસ્થાન લેનાર સભ્ય સહી કરવી જોઈશે અને તે, તે હેતુ માટે રાખેલ ચોપડામાં નોંધવી જોઈશે.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

કે. ડી. રાવત,

સરકારના સંયુક્ત સચિવ,

પંચાયત, ગ્રામગૃહનિર્માણ અને ગ્રામવિકાસ વિભાગ.

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

WEDNESDAY, MARCH 12, 2003/PHALGUNA 21, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarat/translation of Bill, Acts and Notification other than
these published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧૨મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા તારીખ ૩જી માર્ચ, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના ગૃહ વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક: જીએચજી/૨૦૦૩/૨૧/એમટીએ/૧૭૦૧/૧૧૦૧/ખ નાં ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

Notification
under
THE BOMBAY MOTOR VEHICLES TAX ACT, 1958.

મુંબઈ મોટર વાહન વેરા અધિનિયમ, ૧૯૫૮ હેઠળ જાહેરનામું

ગૃહ વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૩૭ માર્ચ, ૨૦૦૩.

મુંબઈ મોટર વાહન વેરા અધિનિયમ, ૧૯૫૮.

ક્રમાંક : જીએચજી/૨૦૦૩/૨૧/એમટીએ/૧૭૦૧/૧૧૦૧/ખ.- મુંબઈ મોટર વાહન વેરા નિયમો, ૧૯૫૮ના નિયમ ૧૬૬ ના ખંડ (૧) સાથે વાંચતા, મુંબઈ મોટર વાહન વેરા અધિનિયમ, ૧૯૫૮ (સન ૧૯૫૮ના મુંબઈના હપમા)ની કલમ ૧૩ની પેટા-કલમ (૨)થી મળેલી સત્તાની રૂએ, ગુજરાત સરકાર, આથી, આ સાથે જોડેલી અનુસૂચિના, કોલમ ૨માં નિર્દિષ્ટ કરેલા, 'માતા અમૃતાનંદમયી મઠ, અમૃતાપુરી' કોલ્લમ જિલ્લો, કેરાલા, ૬૮૦૫૨૫-ની માલિકીના સખાવતી ઉદ્દેશો આગળ ધપાવવા માટે અને સનાતન ધર્મનો શાશ્વત સંદેશ ફેલાવીને સમગ્ર ગુજરાત રાજ્યમાં શાંતિ ફેલાવવા સાથે સંકળાયેલ કાર્ય માટે ઉપયોગમાં લેવાતા હોય અથવા ઉપયોગ કરવા માટે રાખેલ હોય તેવા મોટર વાહનોના વર્ગને તારીખ ૩૭ માર્ચ, ૨૦૦૩થી ૩૧મી માર્ચ, ૨૦૦૩ સુધી અમલમાં આવે તે રીતે સદરહુ અધિનિયમની કલમ ૩ હેઠળ વેરા ભરવામાંથી સંપૂર્ણતઃ મુક્તિ આપે છે.

અનુસૂચિ

અનુક્રમાંક	મોટર વાહનનો વર્ગ	નોંધણી ચિહ્ન
૧	૨	૩
૧.	બસ (બેઠક ક્ષમતા-૫૦)	KL 7AL 3780
૨.	બસ (બેઠક ક્ષમતા-૫૦)	KL 7AL 3781
૩.	બસ (બેઠક ક્ષમતા-૫૦)	KL 7AL 3782
૪.	બસ (બેઠક ક્ષમતા-૫૦)	KL 7AL 5587
૫.	બસ (બેઠક ક્ષમતા-૫૦)	KL 7AL 5589
૬.	બસ (બેઠક ક્ષમતા-૫૦)	KL 7AA 7974
૭.	બસ (બેઠક ક્ષમતા-૫૦)	KL 7AA 9900
૮.	બસ (બેઠક ક્ષમતા-૩૫)	KL 7AA 9018
૯.	ટ્રક (નેશનલ પરમિટ સાથે)	KL 7AG 9326

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે.

દિલીપસિંહ ટી. ચૌહાણ,
સરકારના ઉપ સચિવ.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA / RDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

WEDNESDAY, MARCH 12, 2003/PHALGUNA 21, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧૨મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

તારીખ ૧૨મી માર્ચ, ૨૦૦૩ના ગુજરાત રાજપત્ર, ભાગ ૪ (અસાધારણ)માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક : ૮નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT ACT NO. 8 OF 2003.**THE GUJARAT FISHERIES ACT, 2003.**

ગુજરાત વિધાનમંડળના નીચેના અધિનિયમને રાજ્યપાલે સન ૨૦૦૩ના માર્ચ મહિનાની ૧૧મી તારીખે અનુમતિ આપી હોવાથી, તે આથી સર્વે લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવે છે.

વી. એમ. કોઠારે,

ગુજરાત સરકારના સચિવ.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

GUJARAT ACT NO. 8 OF 2003

AN ACT

*to provide for protection, conservation and development of fisheries
in inland and territorial waters of the State of Gujarat and for
regulation of fishing in the inland and territorial waters
along the coast line of the state and for matters
connected therewith and incidental thereto.*

સન ૨૦૦૩નો ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક : ૮.

(રાજ્યપાલની અનુમતિ મળ્યા પછી, સન ૨૦૦૩ના માર્ચ મહિનાની ૧૨મી તારીખે “ગુજરાત રાજપત્ર”માં (અંગ્રેજીમાં) પ્રથમ પ્રસિધ્ધ કરેલો.)

ગુજરાત રાજ્યના અંતર્દેશીય અને પ્રાદેશિક જળ ક્ષેત્રમાં મત્સ્યોદ્યોગના રક્ષણ, સંરક્ષણ અને વિકાસ માટે અને રાજ્યની તટરેખાને સમાંતર અંતર્દેશીય અને પ્રાદેશિક જળક્ષેત્રમાં માછીમારીનું નિયમન કરવા માટે અને તેની સાથે સંકળાયેલ અને તેને આનુષંગિક બાબતો માટે જોગવાઈ કરવા બાબત અધિનિયમ.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમાં વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

પ્રકરણ ૧

પ્રારંભિક

૧. (૧) આ અધિનિયમ ગુજરાત મત્સ્યોદ્યોગ અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.
(૨) તે રાજ્યની તટરેખાને સમાંતર પ્રાદેશિક જળક્ષેત્ર સહિત સમગ્ર ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડે છે.

ટૂંકી સંજ્ઞા વ્યાપ્તિ
અને આરંભ.

(૩) તે, રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં, જાહેરનામાથી નક્કી કરે તે તારીખે અમલમાં આવશે.

૨. આ અધિનિયમમાં, સંદર્ભથી અન્યથા અપેક્ષિત ન હોય તો,-

વ્યાખ્યા.

(ક) “ન્યાયનિર્ણય કરનાર અધિકારી” એટલે કલમ ૧૭ના હેતુ માટે રાજ્ય સરકાર નીમે તેવા નાયબ મત્સ્યોદ્યોગ નિયામકથી ઉતરતા દરજ્જાના ન હોય તેવા મત્સ્યોદ્યોગ અધિકારી;

(ખ) “જૈવિક નમૂનો” એટલે કોઈ જીવંત અથવા મૃત સજીવ;

(ગ) “અમલ બજવણી અધિકારી” એટલે કલમ ૧૫ના હેતુ માટે રાજ્ય સરકાર નીમે તેવા મત્સ્યોદ્યોગ અધિકારી;

(ઘ) “વિદેશી માછલી” એટલે ભારત સિવાયના કોઈ દેશની માછલીની તમામ જાત;

(ચ) “માછલી” એટલે તેમના જીવનકાળના તમામ તબક્કાઓમાં કોઈ જળચર પ્રાણી અને જળચર વનસ્પતિ;

(છ) “મત્સ્યોદ્યોગ અધિકારી” એટલે આ અધિનિયમના હેતુઓ માટે રાજ્ય સરકારે મત્સ્યોદ્યોગ અધિકારી તરીકે નીમેલ કોઈ અધિકારી અને તેમાં મત્સ્યોદ્યોગ અધિકારીની સત્તા વાપરવા અને કાર્યો બજાવવા નીમાયેલ અધિકારીનો સમાવેશ થાય છે;

(જ) “માછીમારી વહાણ” એટલે માછીમારીમાં રોકાયેલ હોય તેવો, ચલાવવા માટેની યાંત્રિક રચના જોડેલ હોય કે ન હોય તેવો કોઈપણ પ્રકારનો મહવો;

(ઝ) “માછીમારી ઉપકરણ” એટલે માછીમારી માટે વપરાતી કોઈ જાળ, પાંજરુ, છટકું અથવા બીજું સાધન;

(ટ) “લાર્ડસન્સ આપનાર અધિકારી” એટલે કલમ ૧૦ના હેતુ માટે રાજ્ય સરકાર નીમે તેવા મત્સ્યોદ્યોગ અધીક્ષકથી ઉતરતા દરજ્જાના ન હોય તેવા મત્સ્યોદ્યોગ અધિકારી;

(ઠ) “મત્સ્ય ઉછેર” એટલે પ્રાદેશિક જળક્ષેત્રમાં દરિયા કિનારે કરાતો મત્સ્ય ઉછેર;

(ડ) “માછીમારી બંદર” એટલે સ્થળ જેવા કે બંદર, હાર્બર, ધક્કો, ડક્કો, ડોક, જેટી અને માલ ઉતારવાનું સ્થળ જ્યાં માછીમારી વહાણોને માલ ઉતારવાની અને લાંગરવાની સુવિધા પૂરી પાડવામાં આવતી હોય અને તેની નજીકના સમારકામ માટેની જગ્યા, બળતણ અને બરફ પૂરો પાડવાના સ્થાપનો, હરાજી ખંડ, માછલી પ્રોસેસ કરવાના પ્લાન્ટ માટે અલગ રાખેલ અને રાજ્ય સરકાર વખતોવખત નિર્દિષ્ટ કરે તેવી હદોની અંદરના અડીને આવેલા વિસ્તારો;

(ઢ) “ઠરાવેલું” એટલે આ અધિનિયમ હેઠળ કરેલા નિયમોથી ઠરાવેલું;

(ત) “ખાનગી જળક્ષેત્ર” એટલે -

(૧) કોઈ વ્યક્તિની સુવાંગ મિલકત હોય તેવું, અથવા

(૨) જેમાં તે સમય પૂરતો કોઈ વ્યક્તિનો માલિક, પટેદાર તરીકે અથવા બીજી કોઈપણ હેસિયતમાં માછીમારી કરવાનો સુવાંગ અધિકાર હોય તેવું જળક્ષેત્ર;

સ્પષ્ટીકરણ :- આ વ્યાખ્યાના અર્થ મુજબ, બીજી વ્યક્તિઓને તેમાં માછીમારીનો રૂઢિગત હક હોવાના કારણ માત્રથી તે જળક્ષેત્ર, “ખાનગી જળક્ષેત્ર” હોતું બંધ થશે નહિ;

(થ) “રજિસ્ટર થયેલ માછીમારી વહાણ” એટલે કલમ ૧૨ હેઠળ રજિસ્ટર થયેલ માછીમારી વહાણ;

(દ) “રજિસ્ટ્રેશન અધિકારી” એટલે કલમ ૧૨ના હેતુ માટે રાજ્ય સરકાર નીમે તેવા મત્સ્યોદ્યોગ અધિકારી;

(ધ) “નિર્દિષ્ટ વિસ્તાર” એટલે રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી નિર્દિષ્ટ કરે તેવો નિર્દિષ્ટ અંતર્દેશીય જળ વિસ્તાર અથવા પ્રાદેશિક જળ વિસ્તારમાંનો વિસ્તાર;

(ન) “નિર્દિષ્ટ અંતર્દેશીય જળક્ષેત્ર” એટલે રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, નિર્દિષ્ટ કરે તેવું અંતર્દેશીય જળક્ષેત્ર;

(પ) ગુજરાત રાજ્યના સંબંધમાં, “પ્રાદેશિક જળક્ષેત્ર” એટલે પ્રાદેશિક જળક્ષેત્ર, આર્થિક સન ૧૯૭૬નો ઝોન સિવાયની ખંડીય છાજલી અને બીજા મત્સ્યોદ્યોગ ઝોન અધિનિયમ, ૧૯૭૬ની કલમ ૩ની પેટા-કલમ (૨) અનુસાર, માપેલ બાર દરિયાઈ માઈલના અંતરમાં રાજ્યના તટ સાથે જોડાયેલ ખુલ્લા સમુદ્રમાંનો કોઈપણ ભાગ. ૮૦ મો.

પ્રકરણ ૨

માછલીનું રક્ષણ

૩. કોઈ વ્યક્તિ, કોઈ જળક્ષેત્રમાં, માછલી પકડવા અથવા તેનો નાશ કરવાના ઇરાદાથી, તેમાં કોઈ દારૂગોળો અથવા બીજો વિસ્ફોટક પદાર્થ વાપરી શકશે નહિ.

વિસ્ફોટકોથી
માછલીનો નાશ
કરવા ઉપર
પ્રતિબંધ.

૪. (૧) કોઈ વ્યક્તિ, કોઈ જળક્ષેત્રમાં કોઈ માછલી પકડવા અથવા નાશ કરવાના ઇરાદાથી, તેમાં જેર, ચૂનો અથવા હાનિકારક પદાર્થ નાખી શકશે નહિ.

જળક્ષેત્રમાં જેર
નાખીને
માછલીનો નાશ
કરવા ઉપર
પ્રતિબંધ.

(૨) રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી, કોઈપણ નિર્દિષ્ટ વિસ્તારમાં પેટા-ક્લમ (૧)નો અમલ મોકૂફ રાખી શકશે અને તેવી રીતે એવું કોઈપણ જાહેરનામું સુધારી અથવા રદ કરી શકશે.

૫. કોઈપણ વ્યક્તિ, કોઈ જળક્ષેત્રમાં, કોઈપણ માછલીનો નાશ કરવાના ઇરાદાથી તેમાં કોઈ વિદેશી માછલી મૂકી શકશે નહિ.

વિદેશી માછલી
મૂકવા ઉપર
પ્રતિબંધ.

૬. (૧) રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી, ખાનગી જળક્ષેત્ર સિવાયના કોઈ જળક્ષેત્ર માટે, નીચેની તમામ અથવા કોઈપણ બાબત માટે નિયમો કરી શકશે :-

માછલીના રક્ષણ
માટે નિયમો
કરવાની સત્તા.

(ક) (૧) માછીમારી ઉપકરણ (ફિશીંગ ગીયર) ઉભા કરવા અથવા વાપરવા પર,

(૨) આડબંધ, ડેમ અને બંધના બાંધકામ પર,

(૩) અંતર્દેશીય જળક્ષેત્રમાં માછલીની જાતો અથવા માછલીના ખોરાક માટે હાનિકારક હોય તેવું કોઈ ઔદ્યોગિક કચરાવાળું પાણી અથવા ગંદુ પાણી છોડવા પર, પ્રતિબંધ મૂકવા અથવા તેનું નિયમન કરવા બાબત;

(ખ) વાપરવાની જાળના પરિમાણ અને પ્રકારનું અને તેના ઉપયોગની રીતનું નિયમન કરવા બાબત;

(ગ) નિર્દિષ્ટ જળક્ષેત્રોમાં, બે વર્ષ કરતાં વધુ ન હોય તેટલી મુદત માટે તમામ પ્રકારની માછીમારી પર પ્રતિબંધ મૂકવા બાબત;

(ઘ) કોઈપણ જળક્ષેત્રમાં, કોઈપણ માછલી પકડવાના અથવા તેનો નાશ કરવાના ઇરાદાથી કોઈ બંદૂક, ભાલા, તીર અથવા તેના જેવી વસ્તુના ઉપયોગ પર પ્રતિબંધ મૂકવા બાબત;

(ચ) પૂર્વ પરવાનગી મેળવ્યા સિવાય, માછલીની જાતો માટે હાનિકારક હોય તેવી કોઈપણ જાતની માછલી મૂકવા પર પ્રતિબંધ મૂકવા બાબત;

(છ) અંતર્દેશીય જળક્ષેત્રોમાં મત્સ્યોદ્યોગનું નિયમન કરવા બાબત;

(જ) જાહેર જળક્ષેત્ર સંસાધનને નિર્દિષ્ટ મુદત માટે પટે આપવા અને એવી રીતે પટે આપવા માટેની ફી લેવા બાબત;

(ઝ) માછલીના ઈંડા, ફાઈ, ફિંગરલીંગ અને ચારલીંગના વેચાણના ધોરણોનું નિયમન કરવા બાબત;

(ટ) મૌસમ ન હોય તે દરમિયાન માછીમારી અને માછલીના વેચાણ ઉપર પ્રતિબંધ મૂકવા બાબત.

સચીકરણ :- આ ખંડના હેતુ માટે, “ મૌસમ ન હોવી ” એટલે રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી, નિર્દિષ્ટ કરે તેવી મુદત.

(૨) આ કલમ હેઠળ નિયમો કરતી વખતે, રાજ્ય સરકાર નીચેના માટે જોગવાઈ કરી શકશે :-

(૧) નિયમોનું ઉલ્લંઘન કરીને બાંધેલ અથવા વાપરેલ માછીમારી ઉપકરણ કબજે લેવા, સરકાર દાખલ કરવા અને દૂર કરવા માટે;

(૨) આવા કોઈપણ માછીમારી ઉપકરણના સાધન દ્વારા પકડેલ કોઈપણ માછલી સરકાર દાખલ કરવા માટે; અને

(૩) પેટા-કલમ (૧)ના ખંડ (ટ)માં નિર્દિષ્ટ કરેલ મુદત દરમિયાન પકડેલ અથવા વેચેલ માછલી સરકાર દાખલ કરવા માટે.

(૩) રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી, કોઈપણ ખાનગી જળક્ષેત્રને, તેના માલિકની અને તત્સમયે તેમાં માછીમારીનો સુવાંગ હક ધરાવતી તમામ વ્યક્તિઓની લેખિત સંમતિથી, આવા નિયમો અથવા તે પૈકીનો કોઈપણ નિયમ લાગુ પાડી શકશે.

પ્રકરણ ૩

નિર્દિષ્ટ વિસ્તારમાં માછીમારીના નિયમન બાબત

નિર્દિષ્ટ વિસ્તારની
અંદર
માછીમારીની
અમુક પ્રવૃત્તિઓનું
નિયમન કરવાની,
તેનું નિયંત્રણ
કરવાની અથવા
તેના પ્રતિબંધ
મૂકવાની સત્તા.

૭. (૧) રાજ્ય સરકાર, પેટા-કલમ (૨)માં ઉલ્લેખેલ બાબતોનું ધ્યાનમાં લઈને, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી, કોઈપણ નિર્દિષ્ટ વિસ્તારમાં,-

(ક) જાહેરનામામાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવા વર્ગ અથવા વર્ગોના માછીમારી વહાણો દ્વારા માછીમારી પર અને તેટલી મુદત સુધી;

(ખ) જાહેરનામામાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે એવા પ્રકારની માછલી તેટલી મુદત સુધી પકડવા પર ;

(ગ) જાહેરનામામાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે એવા માછીમારીના ઉપકરણોના ઉપયોગ પર;

(ઘ) મત્સ્ય ઉછેર પર;

(ચ) જૈવિક નમૂના એકઠા કરવા પર; અને

(છ) માછીમારી માટે ઉપયોગમાં લઈ શકાય તેવા માછીમારી વહાણોની સંખ્યાનું નિયમન કરી શકશે, તેનું નિયંત્રણ કરી શકશે અથવા તેના પર પ્રતિબંધ મૂકી શકશે.

(૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ જાહેરનામું બહાર પાડતી વખતે, રાજ્ય સરકારે નીચેની બાબતો ધ્યાનમાં લેવી જોઈશે:-

(ક) માછીમારીમાં રોકાયેલ ખાસ કરીને સઢવાળી હોડી, દેશી હોડી અથવા નાવડી જેવા પરંપરાગત મછવાનો ઉપયોગ કરીને માછીમારીમાં રોકાયેલ હોય તેવી વ્યક્તિઓના જુદા જુદા જૂથોના હિતનું રક્ષણ કરવા માટેની જરૂરિયાત,

(ખ) માછલીનું રક્ષણ કરવાની અને વૈજ્ઞાનિક ધોરણે માછીમારીનું નિયમન કરવાની જરૂરિયાત,

(ગ) દરિયાની અંદર અને દરિયા કાંઠા ઉપર કાયદો અને વ્યવસ્થા જાળવવાની જરૂરિયાત, અને

(ઘ) ઠરાવવામાં આવે તેવી કોઈપણ બીજી બાબત.

૮. માછીમારી વહાણનો કોઈપણ માલિક અથવા કમાન, કલમ ૭ હેઠળ બહાર પાડેલ જાહેરનામાનું ઉલ્લંઘન કરીને, માછીમારી માટે માછીમારી વહાણનો ઉપયોગ કરી શકશે નહીં અથવા કરાવડાવી શકશે નહિ અથવા ઉપયોગ કરવા દર્શાવેલ શરતો નહિ:

કલમ ૭ હેઠળ બહાર પાડેલ જાહેરનામાનું ઉલ્લંઘન કરીને માછીમારીના વહાણોનો ઉપયોગ કરવા પર પ્રતિબંધ.

પરંતુ આવા જાહેરનામાના કોઈપણ મજકૂરનો અર્થ, કોઈપણ નિર્દિષ્ટ વિસ્તાર સિવાયના કોઈપણ વિસ્તારમાં માછીમારીના હેતુ માટે અથવા બીજા કોઈપણ હેતુ માટે આવા બીજા વિસ્તાર સુધી અથવા ત્યાંથી કોઈપણ નિર્દિષ્ટ વિસ્તારમાં થઈને કિનારાથી કિનારા સુધી કોઈપણ માછીમારી વહાણની અવરજવર અટકાવવા તરીકે કરી શકાશે નહિ.

વધુમાં, કોઈપણ નિર્દિષ્ટ વિસ્તારમાં થઈને આવા માછીમારી વહાણના અવરજવરથી સંઘવાળી હોડી, દેશી હોડી અથવા નાવડી જેવા કોઈ પરંપરાગત મછવાના ઉપયોગથી નિર્દિષ્ટ વિસ્તારમાં માછીમારીમાં રોકેલ હોય એવી કોઈપણ વ્યક્તિની માલિકીની માછલાં પકડવાની કોઈપણ જાળ અથવા આંકડીને કોઈપણ રીતે નુકસાન થવું જોઈશે નહિ.

૯. કલમ ૧૦ હેઠળ લાઈસન્સ આપેલ ન હોય તેવા કોઈપણ માછીમારી વહાણને, આ અધિનિયમના આરંભની તારીખ (જેનો આમાં હવે પછી "સદરહુ તારીખ" તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે) પછી, કોઈપણ નિર્દિષ્ટ વિસ્તારમાં, માછીમારી માટે ઉપયોગમાં લઈ શકાશે નહિ :

લાઈસન્સ આપેલ ન હોય એવા માછીમારી વહાણોના ઉપયોગ પર પ્રતિબંધ.

પરંતુ આ કલમનો કોઈ મજકૂર, સદરહુ તારીખથી છ મહિનાની મુદત અથવા રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી નિર્દિષ્ટ કરે તેવી વધુ મુદત સુધી, સદરહુ તારીખે વિદ્યમાન કોઈપણ માછીમારી વહાણને લાગુ પડશે નહિ.

૧૦. (૧) માછીમારીના વહાણનો માલિક, નિર્દિષ્ટ વિસ્તારમાં અને નિર્દિષ્ટ મુદત સુધી માછીમારી માટે માછીમારી વહાણના ઉપયોગ માટે લાઈસન્સ આપવા લાઈસન્સ આપનાર અધિકારીને અરજી કરી શકશે.

માછીમારી વહાણોને લાઈસન્સ આપવા બાબત.

(૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળની દરેક અરજી, ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં નીચેના વિગતોવાળી અને તેની સાથે તેટલી ફી જોડેલી હોવી જોઈશે.

(૩) લાઈસન્સ આપનાર અધિકારી, પોતાને યોગ્ય લાગે તેવી તપાસ કર્યા પછી અને પેટા-કલમ (૪)માં નિર્દિષ્ટ કરેલા પરિબળોને ધ્યાનમાં લઈને, માછીમારીના વહાણના માલિકને લાઈસન્સમાં જણાવેલ નિર્દિષ્ટ વિસ્તારમાં, માછીમારી માટેનું લાઈસન્સ આપી શકશે અથવા આપવાની ના પાડી શકશે :

પરંતુ કલમ ૧૨ હેઠળ રજિસ્ટર થયેલ ન હોય તેવા માછીમારી વહાણના સંબંધમાં કોઈ લાઈસન્સ આપી શકાશે નહીં:

વધુમાં, માછીમારી વહાણના માલિકને, સુનાવણીની વાજબી તક આપી હોય તે સિવાય, માછીમારી વહાણના સંબંધમાં લાઈસન્સ આપવાની ના પાડી શકાશે નહિ.

(૪) પેટા-કલમ (૩) હેઠળ લાઈસન્સ આપતી અથવા આપવાની ના પાડતી વખતે, લાઈસન્સ આપનાર અધિકારીએ, નીચેના પરિબળો ધ્યાનમાં લેવા જોઈશે :-

(ક) માછીમારી વહાણ રજિસ્ટર થયેલ માછીમારી વહાણ છે કે કેમ;

(ખ) જેની સાથે તે જોડાયેલ હોય તેવા અંગભૂત ભાગો અને માછીમારી ઉપકરણ સહિતની માછીમારી વહાણની સ્થિતિ;

(ગ) કલમ ૭ હેઠળ બહાર પાડેલ કોઈપણ જાહેરનામું;

(ઘ) અરજીમાં નિર્દિષ્ટ મુદત જણાવેલ છે કે કેમ; અને

(ચ) ઠરાવવામાં આવે તેવા બીજા કોઈપણ પરિબળો.

(૫) આ કલમ હેઠળનું લાઈસન્સ, ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં અને તેવી બોલીઓ અને શરતોએ અને તેટલી ફી ચૂકવ્યે, આપવું જોઈશે.

(૬) આ કલમ હેઠળ આપેલ લાઈસન્સ, અગાઉ તેને મોકૂફ રાખવામાં અથવા રદ કરવામાં આવ્યું હોય તે સિવાય, જે તારીખે તે આપવામાં આવ્યું હોય તે તારીખથી ત્રણ વર્ષની મુદત સુધી કાયદેસર ગણાશે અને ઠરાવવામાં આવે તેટલી ફી ચૂકવ્યે, ત્રણ વર્ષની મુદત માટે તેને વખતોવખત તાજું કરી શકાશે.

લાઈસન્સ રદ
કરવા, મોકૂફ
રાખવા અને
સુધારવા બાબત.

૧૧. (૧) લાઈસન્સ આપનાર અધિકારીને, આ અર્થે પોતાને કરેલ ઉલ્લેખ પરથી અથવા અન્યથા એવી ખાતરી થાય કે—

(ક) કલમ ૧૦ હેઠળ આપેલ લાઈસન્સ જરૂરી હકીકતની ખોટી રજૂઆતથી મેળવેલ છે; અથવા

(ખ) લાઈસન્સ ધરાવનારે, વાજબી કારણ સિવાય, જેને અધીન રહીને લાઈસન્સ આપવામાં આવ્યું હોય તેવી કોઈ શરતનું પાલન કર્યું નથી અથવા આ અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ કરેલ નિયમ અથવા તે હેઠળ બહાર પાડેલ કોઈપણ જાહેરનામાની કોઈપણ જોગવાઈનું ઉલ્લંઘન કરેલ છે તો, આ અધિનિયમ હેઠળ, લાઈસન્સ ધરાવનાર, કોઈપણ બીજી શિક્ષાને પાત્ર થાય તેને બાદ આવ્યા સિવાય, લાઈસન્સ આપનાર અધિકારી, લાઈસન્સ ધરાવનારને સુનાવણીની વાજબી તક આપ્યા પછી, લાઈસન્સ મોકૂફ રાખી શકશે અથવા રદ કરી શકશે.

(૨) આ અર્થે કરવામાં આવે તેવા કોઈપણ નિયમોને અધીન રહીને, લાઈસન્સ આપનાર અધિકારી, કલમ ૧૦ હેઠળ આપેલ લાઈસન્સમાં ફેરફાર અથવા સુધારો કરી શકશે.

વહાણના
રજિસ્ટ્રેશન બાબત.

૧૨. (૧) માછીમારીના હેતુ માટે ઉપયોગમાં લેવાતું હોય અથવા ઉપયોગમાં લેવાનો ઇરાદો હોય અને રાજ્યમાં રાખેલ હોય તેવા દરેક વહાણના માલિકે, આ કલમ હેઠળ પોતાનું વહાણ રજિસ્ટર કરાવી લેવું જોઈશે.

(૨)(ક) વહાણના રજિસ્ટ્રેશન માટેની દરેક અરજી, વહાણના માલિકે, ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં, તેવી વિગતોવાળી હોવી જોઈશે અને તેની સાથે તેટલી ફી જોડીને રજિસ્ટર કરનાર અધિકારીને કરવી જોઈશે;

(ખ) એવા વહાણના માલિકે, અરજીમાં, તે જ્યાંથી પોતાના વહાણનું સંચાલન કરવાનો ઇરાદો ધરાવતો હોય તે બંદર અથવા મત્સ્યોદ્યોગ બારું જણાવવા જોઈશે.

(૩) પેતા-કલમ (૨) હેઠળ વહાણના રજિસ્ટ્રેશન માટેની અરજી,—

(ક) આ અધિનિયમના આરંભની તારીખે વિદ્યમાન વહાણના કિસ્સામાં, સદરહુ તારીખથી

ત્રણ મહિનાની અંદર કરવી જોઈશે; અને

(ખ) બીજા કોઈપણ વહાણના કિસ્સામાં, તેના માલિકે, પોતે તેનો માલિક બને તે તારીખથી એક મહિનાની અંદર કરવી જોઈશે.

(૪) જો અરજદાર, રજિસ્ટર કરનાર અધિકારીને એવી ખાતરી કરાવી આપે કે સદરહુ મુદતની અંદર અરજી ન કરવા માટે પોતાને પૂરતું ધારણ હતું, તો રજિસ્ટર કરનાર અધિકારી, પેટા-કલમ (૩)માં નિર્દિષ્ટ કરેલ મુદત પછી કરેલ અરજી હાથ ધરી શકશે.

(૫)(ક) રજિસ્ટ્રેશન કરનાર અધિકારી, પોતે યોગ્ય ગણે તેવી તપાસ કર્યા પછી, વહાણના માલિકને રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર આપી શકશે અથવા આપવાની ના પાડી શકશે.

(ખ) રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર, ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં અને તેવી બોલીઓ અને શરતોવાળું હોવું જોઈશે,

(ગ) રજિસ્ટ્રેશન કરનાર અધિકારીએ, રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્રમાં, વહાણનો માલિક જ્યાંથી તેના વહાણનું સંચાલન કરવાનો હોય તે બંદર અથવા મત્સ્યોદ્યોગ-બારાથી નિર્દિષ્ટ કરવું જોઈશે,

(ઘ) રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્રમાંની વિગતો, ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં રાખવાના રજિસ્ટરમાં નોંધાવી જોઈશે.

(૬) પેટા-કલમ (૫) હેઠળ આપેલ રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર, તે જે તારીખે કાઢી આપવામાં આવ્યું હોય તે તારીખથી પાંચ વર્ષની મુદત માટે અમલદાર ગણાશે, સિવાય કે તે, અગાઉ રદ કરવામાં આવ્યું હોય અને તે ઠરાવવામાં આવે તેટલી ફી ભરે, હપતોવનત પાંચ વર્ષની મુદત માટે તાજું કરી શકાશે.

(૭) આ કલમ હેઠળ રજિસ્ટર થયેલ દરેક વહાણને, રજિસ્ટર કરનાર અધિકારીએ નોંધણી ચિહ્ન આપવું જોઈશે, જેને ઠરાવવામાં આવે તેવી રીતે વહાણ ઉપર પ્રદર્શિત કરવું જોઈશે.

૧૩.(૧) કલમ ૧૨ હેઠળ રજિસ્ટર થયેલ વહાણના કોઈ માલિક, તેને કાઢી આપેલ રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્રમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ હોય તે સિવાયના કોઈપણ બંદર અથવા મત્સ્યોદ્યોગ-બારાથી રજિસ્ટર કરનાર અધિકારીની પૂર્વ પરવાનગી સિવાય પોતાના વહાણનું સંચાલન કરી શકશે નહિ.

રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્રમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ હોય તે સિવાયના વિસ્તાર માટે વહાણનું સંચાલન કરવા માટેની પરવાનગી.

(૨) (ક) રજિસ્ટર થયેલ માછીમારી વહાણનો કોઈ માલિક કે જે તેને કાઢી આપેલ રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્રમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ હોય તે સિવાયના કોઈ બંદર અથવા મત્સ્યોદ્યોગ-બારાથી પોતાના વહાણનું સંચાલન કરવાનો ઇરાદો ધરાવતો હોય તો, તે જે બંદર અથવા મત્સ્યોદ્યોગ બારાથી અને જે મુદત માટે પોતાના વહાણનું સંચાલન કરવા ઇરાદો ધરાવતો હોય તેનું નામ અને મુદત અરજીમાં જણાવીને પોતાના વહાણનું તેવી રીતે સંચાલન કરવા માટેની પરવાનગી માટેની અરજી કરી શકશે.

(ખ) ખંડ (ક) હેઠળની અરજી મળ્યા, રજિસ્ટર કરનાર અધિકારી, હુકમથી પરવાનગી આપી શકશે અથવા આપવાની ના પાડી શકશે.

(ગ) રજિસ્ટર કરનાર અધિકારી, હુકમથી, ખંડ (ખ) હેઠળ આપેલી પરવાનગી જે મુદત માટે તે આપવામાં આવી હોય તે મુદત પૂરી થાય તે પહેલાં તેને સમાપ્ત કરી શકશે:

પરંતુ રજિસ્ટર કરનાર અધિકારી, રજિસ્ટર થયેલ વહાણના માલિકને સુનાવણીની વાજબી તક આપ્યા સિવાય, ખંડ (ખ) હેઠળ પરવાનગીની ના પાડી શકશે નહિ અથવા ખંડ (ગ) હેઠળ પરવાનગી સમાપ્ત કરી શકશે નહિ.

રજિસ્ટર થયેલ
માછીમારી
વહાણના માલિકે
પત્રકો પૂરા પાડવા
બાબત.

૧૪.(૧) રજિસ્ટર થયેલ માછીમારી વહાણના દરેક માલિકે, રજિસ્ટર કરનાર અધિકારીને, ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં, તેટલી મુદત માટે, તેવી તારીખ સુધીમાં અને તેવી રીતે માછીમારી અંગેના પત્રકો પૂરા પાડવા જોઈશે.

(૨) રજિસ્ટર કરનાર અધિકારી, પેટા-કલમ (૧) હેઠળ પૂરા પાડેલાં પત્રકો ખરાં અને સંપૂર્ણ છે કે કેમ તેની ખરાઈ કરવા માટે કોઈપણ સમયે, કોઈપણ રજિસ્ટર થયેલ માછીમારી વહાણની તપાસ કરી શકશે.

અમલ બજવણી
અધિકારીની સત્તા.

૧૫. અમલબજવણી અધિકારીને એમ માનવાને કારણ હોય કે કોઈપણ માછીમારી વહાણનો, આ અધિનિયમની અથવા તે હેઠળ કરેલ કોઈ નિયમ અથવા હુકમ અથવા તે હેઠળ બહાર પાડેલ કોઈ જાહેરનામાની કોઈપણ જોગવાઈ અથવા કલમ ૧૦ હેઠળ કાઢી આપેલ લાઈસન્સની કોઈપણ શરતનું ઉલ્લંઘન કરીને, ઉપયોગ થઈ રહ્યો છે અથવા ઉપયોગ કરવામાં આવેલ છે તો, તે --

(૧) એવા વહાણમાં પ્રવેશી શકશે અને ઝડપી લઈ શકશે અને એવા વહાણને અટકાવી શકશે અને તેમાંથી મળેલ કોઈપણ માછલી કબજે લઈ શકશે,

(૨) અટકાવેલ માછીમારી વહાણને ઠરાવવામાં આવે તેવા સ્થળે અને તેવી રીતે રાખી શકશે,

(૩) એવી રીતે કબજે લીધેલ માછલીનો ઠરાવવામાં આવે તેવી રીતે નિકાલ કરી શકશે અને તેની ઊપજ જમા કરાવી શકશે,

(૪) કલમ ૨૧ની પેટા-કલમ (૧)ના ખંડો (ખ), (ગ), (લ) અથવા (ચ) હેઠળ ગુનો શિક્ષાપાત્ર હોય તો, કોર્ટને અને બીજા કિસ્સાઓનાં, પોલીસ સ્ટેશનનો હવાલો કરાવતા પોલીસ અધિકારીને ઉલ્લંઘનનો રિપોર્ટ ફરી શકશે.

હુકમો આપરી
સત્તા બાબત.

૧૬. કલમ ૧૦ હેઠળ માછીમારી વહાણ માટે લાઈસન્સ આપવાનો અથવા આપવાની ના પાડવાનો અથવા કલમ ૧૧ હેઠળ એવું લાઈસન્સ મોકૂફ રાખવાનો, રદ કરવાનો, તેમાં ફેરફાર કરવાનો અથવા સુધારો કરવાનો લાઈસન્સ આપનાર અધિકારીનો દરેક નિર્ણય અને કલમ ૧૨ હેઠળ રજિસ્ટર કરવાનો અથવા રજિસ્ટ્રેશન રદ કરવાનો અથવા કલમ ૧૩ હેઠળ પરવાનગી આપવાનો અથવા પરવાનગી આપવાની ના પાડવાનો અથવા પરવાનગી સમાપ્ત કરવાનો રજિસ્ટર કરનાર અધિકારીનો દરેક નિર્ણય, કલમ ૧૭ હેઠળની કોઈ અપીલને અધીન રહીને આખરી ગણાશે.

પ્રકરણ ૪

અપીલ અને ફેરતપાસ

અપીલ.

૧૭. (૧) (ક) કલમ ૧૦ હેઠળ માછીમારી વહાણ માટે લાઈસન્સ આપવાની ના પાડતાં અથવા કલમ ૧૧ હેઠળ, માછીમારી વહાણ માટે આપેલ લાઈસન્સને મોકૂફ રાખતાં, રદ કરતાં, ફેરફાર કરતાં અથવા સુધારતાં લાઈસન્સ આપનાર અધિકારીના હુકમથી; અથવા

(ખ) કલમ ૧૨ હેઠળ વહાણનું રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર આપવાની ના પાડતાં અથવા વહાણની નોંધણી રદ કરતાં અથવા કલમ ૧૩ હેઠળ બીજા કોઈ બંદરેથી અથવા મત્સ્યોદ્યોગ બાંશથી વહાણનું સંચાલન કરવાની પરવાનગી આપવાની ના પાડતાં અથવા આવી પરવાનગી સમાપ્ત કરતા રજિસ્ટર કરનાર અધિકારીના હુકમથી

નારાજ થયેલી કોઈપણ વ્યક્તિ, તેને જે તારીખે હુકમની જાણ કરવામાં આવી હોય તે તારીખથી ત્રીસ દિવસની અંદર, ન્યાયનિર્ણય કરનાર અધિકારીને અપીલ કરી શકશે:

પરંતુ ન્યાયનિર્ણય કરનાર અધિકારી, ટીસ દિવસની મુદત પૂરી થયા પછી પણ અપીલ દાખલ કરી શકશે. પરંતુ અપીલ કરનારે, ન્યાયનિર્ણય કરનાર અધિકારીને એવી ખાતરી કરાવવી જોઈશે કે એવી મુદતની અંદર અપીલ ન કરવા માટે તેને પૂરતું કારણ હતું.

(૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળની અપીલ મળ્યે, ન્યાયનિર્ણય કરનાર અધિકારીએ, અપીલ કરનારને સુનાવણીની વાજબી તક આપ્યા પછી અપીલમાં, પોતાને ન્યાયી અને યોગ્ય લાગે તેવો, હુકમ કરવો જોઈશે.

સન ૧૯૬૩ના
૩૬ નો.

૧૮. કલમ ૧૭માં જણાવેલી મુદતની ગણતરી કરતી વખતે, મુદત અધિનિયમ, ૧૯૬૩ની કલમો ૪ અને ૧૨ની જોગવાઈઓ શક્ય હોય તેટલે સુધી લાગુ પડશે.

મુદત અધિનિયમ,
૧૯૬૩ની કલમો
૪ અને ૧૨ લાગુ
પાડવા બાબત.

૧૯. (૧) આ અર્થે કરવામાં આવે તેવા નિયમોને અધીન રહીને, રાજ્ય સરકાર, કલમ ૧૭ હેઠળની અપીલમાં ન્યાયનિર્ણય કરનાર અધિકારીએ કરેલ હુકમની તારીખથી પોતાની મેળે બે વર્ષની અંદર અથવા નારાજ થયેલી વ્યક્તિએ કરેલી અરજી ઉપરથી એક વર્ષની અંદર, આવા કોઈપણ હુકમનું રેકર્ડ મંગાવી શકશે અને તપાસી શકશે અને તેના ઉપર પોતાને ન્યાયી અને યોગ્ય લાગે તેવો હુકમ કરી શકશે:

ફેરતપાસ.

પરંતુ—

(૧) કલમ ૧૬ હેઠળની અપીલ કરી શકાય તેમ હોય પરંતુ કોઈ અપીલ કરવામાં આવી ન હોય તે કિસ્સામાં, અથવા

(૨) કલમ ૧૭ હેઠળની અપીલ કરવામાં આવી હોય અને આવી અપીલ નિઢાલ બાકી હોય તે કિસ્સામાં,

ન્યાયનિર્ણય કરનાર અધિકારીની કોઈ કાર્યવાહીનું રેકર્ડ મંગાવી શકાશે નહિ.

(૨) કોઈ વ્યક્તિને પ્રતિકૂળ અસર થાય તેવો આ કલમ હેઠળ કોઈ હુકમ કરી શકશે નહિ સિવાય કે આવી વ્યક્તિને સુનાવણીની વાજબી તક આપવામાં આવી હતી.

૨૦. આ અધિનિયમથી અથવા તે હેઠળ મત્સ્યોદ્યોગ અધિકારી, લાઈસન્સ આપનાર અધિકારી, રજિસ્ટ્રેશન અધિકારી, ન્યાયનિર્ણય કરનાર અધિકારી અથવા યથામસંન, રાજ્ય સરકારને તજવીજ કરવાની અથવા નિર્ણય કરવાની સત્તા હોય તેવા કોઈ પ્રશ્નની તજવીજ કરવાની અથવા નિર્ણય કરવાની કોઈપણ દીવાની કોર્ટને હકૂમત રહેશે નહિ. અને આ અધિનિયમથી અથવા તે હેઠળની કોઈ સત્તા અનુસાર લીધેલ અથવા લેવાના કોઈ પગલાંના સંબંધમાં, કોઈ દીવાની કોર્ટ, કોઈ મનાઈહુકમ આપી શકશે નહિ.

દીવાની કોર્ટની
હકૂમતને બાધ.

પ્રકરણ ૫

ગુના અને શિક્ષા

૨૧. (૧) (ક) જે કોઈ વ્યક્તિ, કલમો ૩, ૪ અથવા ૫ની જોગવાઈઓનું ઉલ્લંઘન કરે તેને ગુનો સાબિત થયે, છ મહિના સુધીની કેદની અથવા દસ હજાર રૂપિયા કરતાં વધુ ન હોય તેટલા દંડની અથવા તે બન્ને શિક્ષા કરવામાં આવશે.

ગુના અને શિક્ષા.

(ખ) જે કોઈ વ્યક્તિ, કલમ ૮નું ઉલ્લંઘન કરીને ખાછીમારી માટે ખાછીમારી વહાણનો

ઉપયોગ કરે તેને ગુનો સાબિત થયે, પચાસ હજાર રૂપિયા કરતાં વધુ ન હોય તેટલા દંડની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

(ગ) જે કોઈ વ્યક્તિ, કલમ ૮૫ નું ઉલ્લંઘન કરીને કોઈ નિર્દિષ્ટ વિસ્તારમાં માછીમારી માટે લાઈસન્સ ધરાવતી ન હોય તેવા માછીમારી વહાણનો ઉપયોગ કરે તેને પચાસ હજાર રૂપિયા કરતાં વધુ ન હોય તેટલા દંડની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

(ઘ) જે કોઈ વ્યક્તિ, કલમ ૧૭ની પેટા-કલમ (૧)નું ઉલ્લંઘન કરીને રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્રમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ હોય તે સિવાયના કોઈ બંદર અથવા મત્સ્યોદ્યોગ બારમાંથી તેનું વહાણ ચલાવે તેને ગુનો સાબિત થયે, વીસ હજાર રૂપિયા કરતાં વધુ ન હોય તેટલા દંડની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

(ચ) જે કોઈપણ વ્યક્તિ, આ અધિનિયમ હેઠળ કરેલ નિયમો અથવા હુકમની કોઈપણ જોગવાઈનો ભંગ કરે તે દસ હજાર રૂપિયા સુધીના દંડની અને ભંગ ચાલુ રહે, ત્યારે આવો ભંગ ચાલુ રહે તે મુદત દરમિયાન રોજના એકસો રૂપિયા કરતાં વધુ ન હોય તેટલા દંડની શિક્ષાને પાત્ર થશે.

(૨) પેટા-કલમ (૧)ના ખંડો (ક) થી (ઘ) પૈકીના કોઈપણ ખંડ હેઠળનો ગુનો ચાલુ હોય ત્યારે, ગુનેગારને, આવો ભંગ ચાલુ રહે તે મુદત દરમિયાન રોજના દસ હજાર રૂપિયાથી વધુ ન હોય તેટલા દંડની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

કંપનીઓએ કરેલા
ગુના

૨૨. (૧) આ અધિનિયમ હેઠળનો ગુનો કોઈ કંપનીએ કર્યો હોય ત્યારે, ગુનો કરવામાં આવ્યો હોય તે સમયે કંપનીના કાર્ય સંચાલન માટે કંપનીનો હવાલો સંભાળતી તેમજ કંપનીને જવાબદાર હોય તે દરેક વ્યક્તિ તેમજ કંપની તે ગુના માટે દોષિત છે એમ ગણાશે અને તેની સામે કામ ચલાવી શકાશે અને તદ્દનુસાર તેમને શિક્ષા કરી શકાશે.

પરંતુ એવી વ્યક્તિ એમ સાબિત કરે કે ગુનો તેની જાણ બહાર થયો હતો અથવા આવો ગુનો થતો અટકાવવા માટે તેણે તમામ ઘટતી કાળજી લીધી હતી તો, આવી કોઈપણ વ્યક્તિ, આ પેટા-કલમમાંના કોઈ મજકૂરથી આ અધિનિયમમાં જોગવાઈ કરેલી શિક્ષાને પાત્ર થશે નહિ.

(૨) પેટા-કલમ (૧)માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, આ કલમ હેઠળનો ગુનો કોઈ કંપનીએ કર્યો હોય અને તે ગુનો કંપનીના કોઈ ડિરેક્ટર, મેનેજર, સેક્રેટરી કે બીજા અધિકારીની સંમતિથી કરવામાં આવ્યો છે અથવા તેમના પક્ષે થયેલ કોઈ બેદરકારીને લીધે થયેલ છે એમ સાબિત થાય ત્યારે આવો ડિરેક્ટર, મેનેજર, સેક્રેટરી કે અધિકારી પણ તે ગુના માટે દોષિત છે એમ ગણાશે અને તેમની સામે કામ ચલાવી શકાશે અને તદ્દનુસાર તેમને શિક્ષા કરી શકાશે.

સ્પષ્ટીકરણ :- આ કલમના હેતુ માટે-

(ક) “ કંપની ” એટલે કોઈ સંસ્થાપિત મંડળ અને તેમાં પેઢી કે વ્યક્તિઓના બીજા એસોસિએશનનો સમાવેશ થાય છે, અને

(ખ) પેઢીના સંબંધમાં “ ડિરેક્ટર ” એટલે પેઢીનો ભાગીદાર.

ગુનાની ન્યાયિક
નોંધ લેવા બાબત.

૨૩. (૧) ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, કલમ ૧૮૭જનો ૧૧ની પેટા-કલમ (૧)ના ખંડ (ક) હેઠળ અથવા કલમ ૬ હેઠળ કરેલા કોઈપણ નિરસો હેઠળ જે જો શિક્ષાને પાત્ર ગુનાની ન્યાયિક નોંધ લેવામાં આવશે.

[illegible]

46291 28.5

[illegible]

૨૪. (૧) રાજ્ય સરકાર, હુડમથી, કોઈ વડા, ડકા, ગોદા અને બીજા માલ ઉતારવાના સ્થળ અને સમારકામની જગ્યા બળતણ અને બરફ પૂરો માલવાનુ સ્થાપનો, હાલમાં પાટણ, ટ્રોમેસ કરવાના પ્લાન્ટ, ગોદામ અને મચ્છી બજાર માટે સત્તામંડળે એલવગ રાખેલ તેની પચ્છતમા વિસ્તારો સહિત મત્સ્યોદ્યોગ બારા અને માછલી ઉતારવાની જેટીના વિકાસ, નિર્માણ, અંશાત્ત અને વહીવટ માટે હુડમમાં નિર્દિષ્ટ ફરેલ વિસ્તાર માટે મત્સ્યોદ્યોગ ટર્મિનલ સત્તામંડળ (જિનો નામના હાલ પછી "સત્તામંડળ" તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે)ની રચના કરી શકશે.

一、二
二、三
三、四
四、五
五、六
六、七
七、八
八、九
九、十

(દે) સમાનંડળ પીથેના સરયોનું બનશે જેમને રાજ્ય સરકાર પીમશે.

(૧)	મત્સ્યોદ્યોગ કમિશનર	સભ્ય
(૨)	ગુજરાત મેરીટાઈમ બોર્ડમાંથી એક પ્રતિનિધિ	સભ્ય
(૩)	મરીન પ્રોડક્ટસ એક્સપોર્ટ ડેવલપમેન્ટ ઓથોરિટીમાંથી એક પ્રતિનિધિ	સભ્ય
(૪)	ગુજરાત વિદ્યુત બોર્ડમાંથી એક પ્રતિનિધિ	સભ્ય
(૫)	ગુજરાત પાણી પુરવઠા અને ગટરવ્યવસ્થા બોર્ડમાંથી એક પ્રતિનિધિ	સભ્ય
(૬)	ગુજરાત મત્સ્યોદ્યોગ મધ્યસ્થ સહકારી મંડળમાંથી એક પ્રતિનિધિ	સભ્ય
(૭)	રાષ્ટ્રીય કૃષિ અને ગ્રામીણ વિકાસ બેંકમાંથી એક પ્રતિનિધિ	સભ્ય
(૮)	રાષ્ટ્રીય સહકારી વિકાસ નિગમમાંથી એક પ્રતિનિધિ	સભ્ય
(૯)	ફિશ પ્રોસેસર્સ એસોસિએશનમાંથી એક પ્રતિનિધિ	સભ્ય
(૧૦)	બોટ ઓનર્સ એસોસિએશનમાંથી એક પ્રતિનિધિ	સભ્ય
(૧૧)	સીમા શુલ્ક ખાતામાંથી એક પ્રતિનિધિ	સભ્ય
(૧૨)	માછલીના વેપારીઓમાંથી એક પ્રતિનિધિ	સભ્ય
(૧૩)	અગ્રગણ્ય બેન્કમાંથી એક પ્રતિનિધિ	સભ્ય
(૧૪)	સંબંધિત સ્થાનિક નગરપાલિકામાંથી એક પ્રતિનિધિ	સભ્ય
(૧૫)	સંબંધિત પ્રદેશના નાયબ નિયામક	સભ્ય

સત્તામંડળના કાર્યો.

૨૫.(૧) સત્તામંડળ, નીચેના કાર્યો બજાવશે :-

- (ક) મત્સ્યોદ્યોગ હાર્બર ટર્મિનલ વિકસાવવું તેનું નિયમન અને નિયંત્રણ કરવું;
- (ખ) મત્સ્યોદ્યોગ હાર્બર ટર્મિનલ માટે જમીન સંપાદન કરવી અને સાધનો તથા યંત્રસામગ્રી ખરીદવી;
- (ગ) મત્સ્યોદ્યોગ હાર્બર ટર્મિનલની અંદર વહાણોના આગમન અને પ્રસ્થાન માટે અને કાંઠા પરના સંસ્થાનો માટે સલામતીના પગલાંની જોગવાઈ કરવી;
- (ઘ) મત્સ્યોદ્યોગ હાર્બર ટર્મિનલની અંદર ત્વરિત અને આરોગ્યપ્રદ રીતે માછલી લાવવા લઈ જવાની અને તેના નિકાલની વ્યવસ્થા કરવી;
- (ચ) મત્સ્યોદ્યોગ બારાને સ્વચ્છ રાખવું અને પ્રદૂષણથી મુક્ત રાખવું;
- (છ) રાજ્ય સરકાર સોંપે તેવા બીજા કાર્યો બજાવવા; અને
- (જ) સત્તામંડળના કાર્યો કાર્યક્ષમ રીતે બજાવવા માટે જરૂરી હોય તેવા બીજા કાર્યો કરવા.

સેવા પૂરી પાડવા માટે રકમ વસૂલ કરવા બાબત.

૨૬. સત્તામંડળ, મત્સ્યોદ્યોગ હાર્બર ખાતે સેવા પૂરી પાડવા માટે, રાજ્ય સરકાર વખતોવખત નક્કી કરે તેટલી રકમ વસૂલ કરી શકશે.

પ્રકરણ ૭

પ્રકીર્ણ

મુક્તિ.

૨૭. (૧) આ અધિનિયમનો કોઈપણ મજકૂર, કેન્દ્ર સરકારના અથવા રાજ્ય સરકારના અથવા તેવા કેન્દ્ર સરકાર અથવા રાજ્ય સરકારની માલિકીના અથવા નિયંત્રણ હેઠળના કોર્પોરેશનના કોઈપણ વહાણ જેનો સર્વે અને સંશોધન માટે ઉપયોગ કરવામાં આવતો હોય તેને લાગુ પડશે નહિ.

(૨) રાજ્ય સરકારનો એવો અભિપ્રાય થાય કે જાહેર હિતમાં તેમ કરવું જરૂરી છે ત્યારે, તે, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, કોઈપણ નિર્દિષ્ટ વિસ્તારમાં મત્સ્યોદ્યોગ માટે વપરાતા મત્સ્યોદ્યોગ વહાણોના આવા વર્ગ અથવા વર્ગોને જાહેરનામામાં નિર્દેષ કરવામાં આવે તેવી શરતોને અધીન રહીને અને તેટલી મુદત માટે, આ અધિનિયમની તમામ અથવા કોઈપણ જોગવાઈમાંથી મુક્તિ આપી શકશે.

સામ્યો, અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓ રાજ્યસેવકો ગણાશે.

૨૮. સત્તામંડળના તમામ અધિકારીઓ, કર્મચારીઓ અને સામ્યો, આ અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ કરેલા કોઈ નિયમની જોગવાઈઓ અનુસાર કામ કરતા હોય અથવા કામ કરતા હોવાનું અભિપ્રેત હોય ત્યારે, ભારતના કોજદારી અધિનિયમની કલમ ૨૧ના અર્થ મુજબ રાજ્ય સેવકો ગણાશે.

સન ૧૯૬૦ના જબ માં

શુદ્ધબુદ્ધિથી લીધેલા પગલાંને રક્ષણ.

૨૯. આ અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ કરેલા નિયમો અથવા હુકમોની જોગવાઈઓ અનુસાર, શુદ્ધબુદ્ધિથી કરેલા અથવા કરવા પારેલા કોઈ કાર્ય માટે, સત્તામંડળના કોઈપણ સામ્ય અથવા રાજ્ય સરકારના કોઈ અધિકારી અથવા કર્મચારી સામે કોઈ દાવો, ફરિયાદ અથવા બીજી કાનૂની કાર્યવાહી થઈ શકશે નહિ.

નિયમો કરવાની સત્તા.

૩૦. (૧) રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં જાહેરનામા દ્વારા, આ અધિનિયમના હેતુઓ પાર પાડવા માટે નિયમો કરી શકશે.

(૨) ખાસ કરીને અને પૂર્વવર્તી સત્તાની વ્યાપકતાને બાધ આવ્યા સિવાય, રાજ્ય સરકાર નીચેની તમામ અથવા કોઈપણ બાબત માટે નિયમો કરી શકશે:-

(ક) કલમ ૬ હેઠળ માછલીઓના રક્ષણ બાબત;

(ખ) કલમ ૧૦ની પેટા-કલમ (૨) હેઠળ, જે નમૂનામાં માછીમારી વહાણ માટેનું લાઈસન્સ આપવા માટે અરજી કરવી જોઈશે તે નમૂનો અને આવી અરજી સાથે જોડવી જોઈશે તે વિગતો અને ફી બાબત;

(ગ) કલમ ૧૦ની પેટા-કલમ (૫) હેઠળ, જે નમૂનામાં અને જે બોલીઓ અને શરતોને અધીન રહીને તે માછીમારી વહાણ માટેનું લાઈસન્સ આપી શકાય તે નમૂના અને બોલીઓ અને શરતો બાબત;

(ઘ) કલમ ૧૧ની પેટા-કલમ (૨) હેઠળ, જે અધીન રહીને લાઈસન્સ આપનાર અધિકારી, લાઈસન્સમાં કેરફર અથવા સુધારા કરી શકશે તે નિયમો બાબત;

(ચ) કલમ ૧૨ની પેટા-કલમ (૨) હેઠળ, જે નમૂનામાં વહાણના રજિસ્ટ્રેશન માટે અરજી કરવી જોઈશે તે વિગતો અને ફી બાબત;

(છ) કલમ ૧૨ની પેટા-કલમ (૫) હેઠળ, જે નમૂનામાં અને જે બોલીઓ અને શરતોએ રજિસ્ટ્રેશનનું પ્રમાણપત્ર આપવું જોઈશે તે નમૂનો અને શરતો અને શરતો બાબત અને જે નમૂનામાં આવા પ્રમાણપત્રની વિગતો નોંધવા માટે રજિસ્ટર બનાવવું જોઈશે તે નમૂના બાબત;

(જ) કલમ ૧૨ની પેટા-કલમ (૭) હેઠળ, જે રીતે વહાણનું નોંધણી-ચિહ્ન પ્રદર્શિત કરવું જોઈશે તે રીત બાબત;

(ઝ) કલમ ૧૪ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ, માલિકે, જે નમૂનામાં, જે મુદતની અંદર, જે તારીખ સુધીમાં અને જે રીતે પત્રક પૂરું પાડવું જોઈશે તે નમૂનો, મુદત, તારીખ અને રીત બાબત;

(ટ) કલમ ૧૫ હેઠળ, અમલ બજવણી અધિકારીએ એવી રીતે અટકાવેલ માછીમારી વહાણ જે સ્થળે અને જે રીતે રાખવું જોઈશે તે સ્થળ અને રીત બાબત;

(ઠ) કલમ ૧૫ હેઠળ, અમલ બજવણી અધિકારીએ એવી રીતે કબજે લીધેલ માછલીઓનો જે રીતે નિકાલ કરવો જોઈશે તે રીત બાબત અને તેની ઉપજ જમા કરાવવા બાબત;

(ડ) કલમ ૧૮ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ, રાજ્ય સરકાર, ન્યાયનિર્ણય કરનાર અધિકારીએ કરેલા હુકમનું રેકર્ડ જેને અધીન રહીને મંગાવી શકશે અને તપાસી શકશે તે નિયમો બાબત; અને

(ઢ) આ અધિનિયમ હેઠળ, ઠરાવવાની અથવા ઠરાવી શકાય તેવી બીજી કોઈપણ બાબત;

(૩) આ કલમથી, મળેલી નિયમો કરવાની સત્તા, પૂર્વપ્રસિદ્ધી પછી કરવામાં આવતા નિયમોની શરતને અધીન રહેશે:

પરંતુ રાજ્ય સરકારને એવી ખાતરી થાય કે તાત્કાલિક પગલાં લેવા માટે જરૂરી જણાય તેવા સંજોગો પ્રવર્તે છે, તો તે, આ કલમ હેઠળ કરવાના કોઈપણ નિયમની પૂર્વપ્રસિદ્ધી વિના ચલાવી શકશે.

(૪) આ કલમ હેઠળ કરેલા તમામ નિયમો, તે કરવામાં આવે તે પછી બનતી તપરાળ, ઓછામાં ઓછા ત્રીસ દિવસ સુધી રાજ્ય વિધાનમંડળ સમક્ષ મૂકવા જોઈશે અને જે સત્રમાં તે નિયમો એ રીતે મૂકવામાં આવે તેમાં અથવા ત્યાર પછી, તરતના સત્રમાં, રાજ્ય વિધાનમંડળ તેમાંથી જે કંઈ રદ કરે અથવા રાજ્ય વિધાનમંડળ તેમાં જે કોઈ ફરફાર કરે તેને અધીન રહેશે.

(૫) રાજ્ય વિધાનમંડળ એવી રીતે જે કંઈ રદ કરે અથવા જે કંઈ ફરફાર કરે તે રાજ્યના પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવશે અને તેમ થયે તેનો અમલ થશે.

રદ કરવા બાબત.

૩૧.(૧) આથી, ભારતનો મત્સ્યાધાગ અધિનિયમ, ૧૮૮૭, ગુજરાત રાજ્યને લાગુ થવાનો હોય તેટલા પૂરતો રદ કરવામાં આવે છે.

સન ૧૮૮૭ના
૪ થી.

(૨) સદરહુ અધિનિયમ રદ થવા છતાં, સદરહુ અધિનિયમથી અથવા તે હેઠળ (કરેલ કોઈ નિયમ અથવા હુકમ, કાઢેલ કોઈ જાહેરનામું અથવા કરેલ કોઈ નિમણૂક સહિત) કરેલ કોઈપણ કાર્ય અથવા લીધેલ કોઈ પગલું, જેટલે સુધી આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ સાથે અસંગત ન હોય તેટલું સુધી, આ અધિનિયમથી અથવા તે હેઠળ કરેલ અથવા લીધેલ છે એમ ગણાશે અને આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ હેઠળ કરેલ કોઈપણ કાર્ય અથવા લીધેલ કોઈ પગલાંથી રદ કરવામાં ન આવે ત્યાં સુધી તે અમલમાં ચાલુ રહેશે.

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV] WEDNESDAY, MARCH 12, 2003/PHALGUNA 21, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

વેધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧૨મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

તારીખ ૧૨મી માર્ચ ૨૦૦૩ ના ગુજરાત રાજપત્ર, (અસાધારણ) માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા
સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક : ૯નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વ લોકોની જાણ સારું
પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT ACT NO. 9 OF 2003.

THE GUJARAT NATIONAL LAW UNIVERSITY ACT, 2003.

ગુજરાત વિધાનમંડળના નીચેના અધિનિયમને રાજ્યપાલે સન ૨૦૦૩ના માર્ચ મહિનાની ૧૧મી તારીખે અનુમતિ આપી હોવાથી, તે આથી સર્વે લોકોની જાણ સાર પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવે છે.

વી. એમ. કોઠારે,
ગુજરાત સરકારના સચિવ,
વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

GUJARAT ACT NO. 9 OF 2003.

AN ACT

to establish and incorporate a National Law University in the State of Gujarat.

સન ૨૦૦૩નો ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક : ૯.

(રાજ્યપાલની અનુમતિ મળ્યા પછી, સન ૨૦૦૩ ના માર્ચ મહિનાની ૧૨મી તારીખે "ગુજરાત રાજપત્ર"માં (અંગ્રેજીમાં) પ્રથમ પ્રસિધ્ધ કરેલો.)

ગુજરાત રાજ્યમાં નેશનલ લૉ યુનિવર્સિટી સ્થાપવા અને સંસ્થાપિત કરવા બાબત અધિનિયમ આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમાં વધેમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

પ્રકરણ ૧

પ્રારંભિક

૧. (૧) આ અધિનિયમ ગુજરાત નેશનલ લૉ યુનિવર્સિટી અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.

ટૂંકી સંજ્ઞા અને આરંભ.

(૨) આ કલમ, તરત જ અમલમાં આવશે અને બાકીની જોગવાઈઓ, રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી નક્કી કરે તેવી તારીખે અમલમાં આવશે અને જુદી જુદી જોગવાઈઓ માટે જુદી જુદી તારીખો નક્કી કરી શકાશે.

૨. આ અધિનિયમમાં, સંદર્ભથી અન્યથા અપેક્ષિત ન હોય તો,-

વ્યાખ્યા.

(ક) "એકેડેમિક કાઉન્સિલ" એટલે યુનિવર્સિટીની એકેડેમિક કાઉન્સિલ;

(ખ) "અધ્યક્ષ" એટલે યુનિવર્સિટીની જનરલ કાઉન્સિલના અધ્યક્ષ;

(ગ) "નિયામક" એટલે કલમ ૩૩ હેઠળ જનરલ કાઉન્સિલે નીમેલા યુનિવર્સિટીના નિયામક;

(ઘ) "એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ" એટલે યુનિવર્સિટીની એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ;

(ચ) "નાણા સમિતિ" એટલે કલમ ૨૮ હેઠળ રચાયેલી યુનિવર્સિટીની નાણા સમિતિ;

(છ) "જનરલ કાઉન્સિલ" એટલે કલમ ૧૨માં ઉલ્લેખેલ યુનિવર્સિટીની જનરલ કાઉન્સિલ;

(જ) "વિનિયમો" એટલે આ અધિનિયમ હેઠળ કરેલા વિનિયમો;

(ઝ) "યુનિવર્સિટી" એટલે આ અધિનિયમની કલમ ૩ હેઠળ સ્થાપાયેલ ગુજરાત નેશનલ લૉ યુનિવર્સિટી;

(ટ) "વિઝિટર" એટલે યુનિવર્સિટીના વિઝિટર.

પ્રકરણ ૨

યુનિવર્સિટી

યુનિવર્સિટીની
સ્થાપના અને
સંસ્થાપના.

૩. (૧) ગુજરાત રાજ્યમાં, ગુજરાત નેશનલ લૉ યુનિવર્સિટી એ નામની એક યુનિવર્સિટી સ્થપાશે, જે યુનિવર્સિટીના વિઝિટર, અધ્યક્ષ, જનરલ કાઉન્સિલ, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, એકેડેમિક કાઉન્સિલ અને અધિકારીઓની બનશે.

(૨) યુનિવર્સિટી, “ગુજરાત નેશનલ લૉ યુનિવર્સિટી” એ નામનું સંસ્થાપિત મંડળ રહેશે અને તેને શાશ્વત ઉત્તરાધિકાર અને એક સામાન્ય સીલ રહેશે અને સદરહુ નામથી, તે દાવો માંડી શકશે અથવા તેની સામે દાવો માંડી શકશે અને જંગમ અને સ્થાવર એ બંને પ્રકારની મિલકત સંપાદિત કરી શકશે, ધરાવી શકશે અને તેનો નિકાલ કરી શકશે અને કરાર કરી શકશે અને આ અધિનિયમના હેતુઓ માટે જરૂરી હોય તેવા તમામ કાર્યો કરી શકશે.

યુનિવર્સિટીનું મુખ્ય
મથક.

૪. યુનિવર્સિટીનું મુખ્ય મથક રાજ્ય સરકાર રાજપત્રમાં, જાહેરનામાથી, નિર્દિષ્ટ કરે તેવા સ્થળે રહેશે.

યુનિવર્સિટીના
ઉદ્દેશો.

૫. યુનિવર્સિટીનો ઉદ્દેશ, કાયદો અને કાયદાકીય પ્રક્રિયા અને રાષ્ટ્રીય વિકાસમાં તેની ભૂમિકાના શિક્ષણ અને જ્ઞાનનો વિકાસ અને પ્રચાર કરવાનો; વિદ્યાર્થીઓ અને સંશોધન છાત્રોમાં, વક્રીલાત, કાનૂની સેવાઓ, પારા, સંસદીય કા પ્રણાલી, કાયદા સુધારા અને આવી બીજી બાબતોના સંબંધમાં કૌશલ્ય વિકસાવીને કાયદાના ક્ષેત્રમાં સમાજની સેવા કરવાની જવાબદારીના ખ્યાલનો વિકાસ કરવાનો; કાયદો અને કાયદાકીય પ્રક્રિયાને સામાજિક વિકાસના કાર્યક્ષમ સાધનો બનાવવાનો અને સંચાલન, ટેકનોલોજી, આંતરરાષ્ટ્રીય સહકાર અને વિકાસના સંબંધમાં કાયદાના આંતર વિદ્યાશાખાકીય અભ્યાસને ઉત્તેજન આપવાનો રહેશે.

ધર્મ, વર્ગ, લિંગ, જાતિ
વગેરેના ભેદભાવ
વિના યુનિવર્સિટી
તમામ માટે ખુલ્લી
રહેશે.

૬. યુનિવર્સિટી, ધર્મ, લિંગ, જાતિ, જ્ઞાતિ, પંથ, વર્ગ, અભિપ્રાય, જન્મ સ્થળ અથવા પાર્મિક અથવા રાજકીય મંતવ્યના ભેદભાવ વિના, તમામને માટે ખુલ્લી રહેશે અને યુનિવર્સિટીમાં વિદ્યાર્થી તરીકે પ્રવેશવાના અથવા ત્યાં અધ્યાપક તરીકે નીમાવા માટે અથવા યુનિવર્સિટીમાં કોઈપણ હોદ્દો અથવા જગ્યા ધરાવવા માટે અથવા કોઈપણ પદવી, ડિપ્લોમા અથવા કોઈપણ શૈક્ષણિક વિશિષ્ટમાન માટે લાયક બનવા માટે અથવા યુનિવર્સિટીનો કોઈપણ વિશેષાધિકાર ભોગવવા અથવા વાપરવા માટે વ્યક્તિને હકદાર બનાવવા માટે, લિંગ, જાતિ, જ્ઞાતિ, પંથ, વર્ગ, જન્મ સ્થળ, અભિપ્રાય, પાર્મિક માન્યતા અથવા વ્યવસાયના સંબંધમાં, કોઈપણ કસોટી લેવાનું યુનિવર્સિટી માટે કાયદેસર ગણાશે નહિ.

યુનિવર્સિટીની સત્તા
અને કાર્યો.

૭. યુનિવર્સિટીને નીચેની સત્તા રહેશે અને તે નીચેના કાર્યો બજાવશે:-

(૧) યુનિવર્સિટીનો અને યુનિવર્સિટીના ઉદ્દેશો આગળ ધરાવવા માટે જરૂરી હોય તેવા સંશોધન, શિક્ષણ અને પ્રશિક્ષણ કેન્દ્રોનો વહીવટ અને સંચાલન કરવાની;

(૨) યુનિવર્સિટી યોગ્ય ગણે તેવા કાયદાને લગતા જ્ઞાન અથવા શિક્ષણની શાખાઓમાં પ્રશિક્ષણ માટે જોગવાઈ કરવાની અને કાયદાના સંશોધન માટે અને તેનું જ્ઞાન વિકસાવવા અને પ્રસાર માટે જોગવાઈ કરવાની;

- (૩) અભ્યાસેતર શિક્ષણ અને વિસ્તરણ સેવાની વ્યવસ્થા કરવાની અને તે હાથ ધરવાની;
- (૪) પરીક્ષાઓ લેવાની અને ડિપ્લોમા અથવા પ્રમાણપત્રો એનાયત કરવાની અને યુનિવર્સિટી નક્કી કરે તેવી શરતોને અધીન રહીને, વ્યક્તિઓને અને બીજી વિદ્યાશાખા સાથે સંયોજિત કાયદામાં સંયુક્ત પદવીઓ સહિતની પદવીઓ અને બીજા શૈક્ષણિક વિશિષ્ટ માન એનાયત કરવાની અને સબળ અને પૂરતા કારણસર આવા કોઈપણ ડિપ્લોમા, પ્રમાણપત્રો, પદવીઓ અથવા બીજા શૈક્ષણિક વિશિષ્ટ માન પાછા ખેંચવાની;
- (૫) વિનિયમોથી જણાવવામાં આવે તેવી રીતે માનદ પદવીઓ અને બીજા વિશિષ્ટ માન એનાયત કરવાની;
- (૬) ફી અને બીજા ચાર્જ નક્કી કરવાની, માંગવાની અને લેવાની;
- (૭) ખંડો અને છાત્રાલયો સ્થાપવાની અને તે નિભાવવાની અને યુનિવર્સિટીના વિદ્યાર્થીઓ માટે નિવાસસ્થાનો માન્ય કરવાની અને આવા કોઈપણ નિવાસસ્થાનને આપેલી આવી માન્યતા પાછી ખેંચવાની;
- (૮) યુનિવર્સિટીના અભિપ્રાય મુજબ તેના ઉદ્દેશોને આગળ ધપાવવા માટે જરૂરી હોય તેવા વિશિષ્ટ કેન્દ્રો, વિશેષિત અભ્યાસ કેન્દ્રો અથવા સંશોધન અને પ્રશિક્ષણ માટેના બીજા એકમો સ્થાપવાની;
- (૯) યુનિવર્સિટીના વિદ્યાર્થીઓના નિવાસની દેખરેખ રાખવાની અને તેનું નિયંત્રણ કરવાની અને તેમની શિસ્તનું નિયમન કરવાની;
- (૧૦) શૈક્ષણિક, ટેકનિકલ, વહીવટી, કારકુની અને બીજી જગ્યાઓ ઉભી કરવાની અને તે ઉપર નિમણૂકો કરવાની;
- (૧૧) યુનિવર્સિટીના કર્મચારીઓમાં વર્તણૂકનું નિયમન કરવાની અને શિસ્તનો અમલ કરાવવાની અને જરૂરી ગણે તેવા શિસ્તવિષયક પગલાં લેવાની;
- (૧૨) યુનિવર્સિટીને જરૂરી હોય તેવી પ્રાધ્યાપકોની, સહ પ્રાધ્યાપકોની, મદદનીશ પ્રાધ્યાપકોની, રીડરોની, વ્યાખ્યાતાની અને કોઈપણ બીજી અધ્યાપકીય, શૈક્ષણિક અથવા સંશોધનની જગ્યાઓ શરૂ કરવાની;
- (૧૩) યુનિવર્સિટીના પ્રાધ્યાપક, સહ પ્રાધ્યાપક, મદદનીશ પ્રાધ્યાપક, રીડર, વ્યાખ્યાતા અથવા અન્યથા તેના અધ્યાપકો અને સંશોધકો તરીકે વ્યક્તિઓને નીમવાની;
- (૧૪) કાયદામાં અને સંબંધિત ક્ષેત્રોમાં વિવિધ વિદ્યાશાખાઓમાં અભ્યાસ અને સંશોધન માટે વિશેષિત વિદ્યાભવનો સ્થાપવાની અને ચલાવવાની;
- (૧૫) અધ્યેતાવૃત્તિ, શિષ્યવૃત્તિઓ, ઈનામો અને ચંદ્રકો શરૂ કરવાની અને એનાયત કરવાની;
- (૧૬) સંશોધન અને બીજા કાર્યોના મુદ્દણ, પુનઃપ્રકાશન અને પ્રસિધ્ધિ માટે જોગવાઈ કરવાની અને પ્રદર્શનો ગોઠવવાની;
- (૧૭) કાયદો, ન્યાયશાસ્ત્ર, ન્યાય, ધારા, સંસદીય કાર્ય પ્રણાલી અને સંબંધિત ક્ષેત્રોના તમામ સંશોધનને પુરસ્કૃત કરવાની અને હાથ ધરવાની;
- (૧૮) યુનિવર્સિટી વખતોવખત નક્કી કરે તેવી બોલીઓ અને શરતોએ, સંમત થાય તેવા હેતુઓ માટે, કાયદો, ન્યાયશાસ્ત્ર, ન્યાય, ધારો, સંસદીય કાર્ય પ્રણાલી અને તેને સંલગ્ન વિષયોનાં શિક્ષણ, તાલીમ અને સંશોધનની ભાબતમાં બીજા કોઈપણ સંગઠન સાથે સહકાર આપવાની;

- (૧૯) યુનિવર્સિટીના હોય તેવા સંપૂર્ણતઃ અથવા અંશતઃ સમાન ઉદ્દેશો ધરાવતી, વિશ્વના*કોઈપણ ભાગમાં આવેલી ઉચ્ચ શિક્ષણની સંસ્થાઓ સાથે સમાન ઉદ્દેશોમાં સહાયક થાય તે રીતે અધ્યાપકો અને વિદ્વાનોનું આદાનપ્રદાન કરીને સહકાર આપવાની;
- (૨૦) યુનિવર્સિટીના ખર્ચનું નિયમન કરવાની અને હિસાબો રાખવાની;
- (૨૧) યુનિવર્સિટી પૂરતા અને જરૂરી ગણે તેવા વર્ગખંડો અને અભ્યાસ ખંડ યુનિવર્સિટીની જગામાં અથવા અન્યત્ર સ્થાપવાની અને નિભાવવાની અને યુનિવર્સિટી માટે અનુકૂળ અથવા જરૂરી જણાય તેટલા ગ્રંથાલયો અને વાચનખંડો સ્થાપવાની અને નિભાવવાની;
- (૨૨) યુનિવર્સિટીના હેતુ માટે અને જે ઉદ્દેશ માટે યુનિવર્સિટી સ્થાપવામાં આવી હોય તે ઉદ્દેશો સાથે સુસંગત રહીને ગ્રાન્ટ, આર્થિક સહાયો, ફાળા, દાન અને બક્ષિસો સ્વીકારવાની;
- (૨૩) યુનિવર્સિટીના હેતુ માટે જરૂરી અથવા અનુકૂળ ગણે તેવી કોઈપણ જમીન અથવા મકાન અથવા બાંધકામ, પોતે ઉચિત અને યોગ્ય ગણે તેવી બોલીઓ અને શરતોએ ખરીદવાની, પટે લેવાની અથવા બક્ષિસ તરીકે અથવા અન્યથા સ્વીકારવાની અને આવા કોઈપણ મકાન અથવા બાંધકામનું નિર્માણ કરવાની, ફેરફાર કરવાની અને નિભાવવાની;
- (૨૪) યુનિવર્સિટીના હિતો અને પ્રવૃત્તિઓને બાધ આવ્યા સિવાય, પોતે ઉચિત અને યોગ્ય ગણે તેવી શરતોએ, યુનિવર્સિટીની જંગમ અથવા સ્થાવર મિલકતો વેચવાની, બદલવાની, પટે આપવાની અથવા અન્યથા નિકાલ કરવાની :
- પરંતુ યુનિવર્સિટી, રાજ્ય સરકારની પૂર્વમંજૂરી સિવાય અથવા રાજ્ય સરકારે, જે બોલીઓ અને શરતોએ મંજૂરી આપી હોય તેનું પાલન કર્યા સિવાય, રાજ્ય સરકારે આપેલ જંગમ અથવા સ્થાવર મિલકત વેચી શકશે નહિ, બદલી શકશે નહિ, પટે આપી શકશે નહિ અથવા બીજી રીતે નિકાલ કરી શકશે નહિ.
- (૨૫) વચનચિઠ્ઠી, વિનિમયપત્રો, ચેક અથવા બીજા વટાઉ ખતો લખવાની અને સ્વીકારવાની, કરવાની અને શેરો કરવાની, વટાવવાની અને સોદો કરવાની;
- (૨૬) યુનિવર્સિટીની માલિકીની અથવા યુનિવર્સિટીના હેતુ માટે સંપાદન કરવાની સરકારી જામીનગીરી સહિતની જંગમ અથવા સ્થાવર મિલકતના સંબંધમાં માલિકી ફેરખત કરવાની, તબદીલ કરવાની, છોડામણી-ખત કરવાની, ગીરો, પટો, લાઈસન્સ આપવાની અને કરાર કરવાની;
- (૨૭) યુનિવર્સિટીના કોઈ ખત કરવા અથવા તેના કોઈ કામકાજના સંચાલન માટે કોઈપણ વ્યક્તિને નીમવાની;
- (૨૮) ગ્રાન્ટ મેળવવા માટે કેન્દ્ર સરકાર અથવા રાજ્ય સરકાર અથવા બીજા કોઈપણ રાજ્યની સરકાર અથવા યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ કમિશન અથવા બીજા કોઈપણ સત્તામંડળ સાથે કરાર કરવાની;
- (૨૯) પોતે ઈષ્ટ ગણે તેવી શરતોએ, નાણાં, જામીનગીરી અથવા કોઈપણ પ્રકારની મિલકતની ગ્રાન્ટ સ્વીકારવાની;
- (૩૦) બોન્ડ, ગીરો, વચનચિઠ્ઠી ઉપર અથવા યુનિવર્સિટીની તમામ અથવા કોઈપણ મિલકતો અને અસ્કયામતો પરની અથવા તેને આધારિત બીજી જવાબદારીઓ અથવા જામીનગીરી ઉપર અથવા કોઈપણ જામીનગીરી સિવાય અને પોતે યોગ્ય ગણે તેવી બોલીઓ અને શરતોએ નાણાં ઉભા કરવાની અને ઉછીના લેવાની અને યુનિવર્સિટીના ફંડમાથી નાણાં ઉભા કરવા અને ઉછીના લીધેલ કોઈપણ નાણાં ભરપાઈ કરવા અને અદા કરવા માટેના તમામ આનુષંગિક અર્થ ચૂકવવાની;

(૩૧) યુનિવર્સિટીના ફંડનું અથવા યુનિવર્સિટીને સોંપેલાં નાણાંનું પોતે યોગ્ય ગણે તેવી જામીનગીરીમાં અથવા તેવી જામીનગીરી ઉપર અને તેવી રીતે રોકાણ કરવાની અને કોઈપણ રોકાણની વખતોવખત ફેરબદલી કરવાની;

(૩૨) યુનિવર્સિટીના કામકાજ અને સંચાલનના નિયમન માટે વિનિયમો કરવાની;

સન ૧૯૨૫નો
૧૯મો.

(૩૩) વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવી રીતે અને તેવી શરતોને અધીન રહીને, પેન્શન, ગ્રેયુઈટી, વીમો, પ્રોવિડન્ટ ફંડ (જેનું પ્રોવિડન્ટ ફંડ જાણે કે સરકારી પ્રોવિડન્ટ ફંડ હોય તેમ પ્રોવિડન્ટ ફંડ અધિનિયમ, ૧૯૨૫ની જોગવાઈઓથી સંચાલન થાય તેવું ફંડ) ઉભું કરવાની અને યુનિવર્સિટીના કોઈપણ કર્મચારીના લાભ માટે પોતે યોગ્ય ગણે તેટલી ગ્રાન્ટ વાપરવાની અને યુનિવર્સિટીના કર્મચારીઓ અને વિદ્યાર્થીઓના લાભ માટેના ગણતરી કરેલ મંડળો, સંસ્થાઓ, ફંડ, ટ્રસ્ટ સ્થાપવાના સમર્થનમાં સહાય કરવાની;

(૩૪) નિયામકને અથવા યુનિવર્સિટીના કોઈ અધિકારી મંડળે રચેલી કોઈ સમિતિ અથવા પેટા-સમિતિ અથવા યુનિવર્સિટીની જનરલ કાઉન્સિલના કોઈ એક અથવા વધુ સભ્યોને અથવા યુનિવર્સિટીના કોઈ અધિકારીને પોતાની તમામ અથવા તે પૈકીની કોઈ સત્તા સોંપવાની; અને

(૩૫) યુનિવર્સિટીના ઉદ્દેશો ફળીભૂત કરવા અથવા તેના ઉત્તેજન માટે યુનિવર્સિટી જરૂરી, સહાયક અથવા આનુષંગિક ગણે તેવા તમામ બીજા કાર્યો અને કૃત્યો કરવાની.

૮. (૧) યુનિવર્સિટીની પદવીઓ, ડિપ્લોમા અને પ્રમાણપત્રો સંબંધી તમામ માન્ય શિક્ષણ, વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવેલ અભ્યાસક્રમ અનુસાર યુનિવર્સિટીના અધ્યાપકોએ, એકેડેમિક કાઉન્સિલના નિયંત્રણ હેઠળ ચલાવવું જોઈશે.

યુનિવર્સિટીનું
શિક્ષણ.

(૨) શિક્ષણના અભ્યાસક્રમો અને નિયત અભ્યાસક્રમો અને આવા શિક્ષણના આયોજન માટે જવાબદાર અધિકારી મંડળો, વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવા રહેશે.

૯. (૧) ભારતના મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિ, યુનિવર્સિટીના વિઝિટર તરીકે રહેશે.

વિઝિટર.

(૨) વિઝિટરને, પોતે ફરમાવે એવી વ્યક્તિ અથવા વ્યક્તિઓ દ્વારા યુનિવર્સિટીનું, તેની ઈમારતો, ગ્રંથાલયો અને સાધનસામગ્રી અને યુનિવર્સિટી દ્વારા નિભાવાતી કોઈપણ સંસ્થાનું અને યુનિવર્સિટી યોજે તેવી પરીક્ષાઓ, શિક્ષણ અથવા કરેલ બીજા કામોનું પણ નિરીક્ષણ કરાવવાનો અને યુનિવર્સિટીના વહીવટ અને નાણાં સાથે સંકળાયેલ કોઈપણ બાબતના સંબંધમાં એવી જ રીતે કરવાની તપાસ કરાવવાનો હક રહેશે.

(૩) વિઝિટરે, નિરીક્ષણ અથવા કરવાની તપાસ કરાવવાના પોતાના ઈરાદાની યુનિવર્સિટીને નોટિસ આપવી જોઈશે અને યુનિવર્સિટી, પ્રતિનિધિ નીમવાને હકદાર રહેશે, જેને એવા નિરીક્ષણ અથવા તપાસ વખતે હાજર રહેવાનો અને સુનાવણીનો હક રહેશે.

(૪) વિઝિટરે, એવા નિરીક્ષણ અથવા તપાસના પરિણામના સંદર્ભમાં અધ્યક્ષ અને નિયામકને સંબોધી શકશે અને નિયામકે પરિણામો, વિઝિટરના મંતવ્યો અને તેના પર લેવાના પગલાં સંબંધી વિઝિટર આપે એવી સલાહની જનરલ કાઉન્સિલને જાણ કરવી જોઈશે.

(૫) જનરલ કાઉન્સિલે, આવા નિરીક્ષણ અથવા તપાસના પરિણામ પર લેવા ધારેલ અથવા લીધેલ પગલાંની જાણ, નિયામક મારફતે વિઝિટરને કરવી જોઈશે.

(ક) જનરલ કાઉન્સિલ, વિઝિટરે નક્કી કરેલી સમયમર્યાદામાં, વિઝિટરને સંતોષ થાય તેવા પગલાં ન ભરે, તો, વિઝિટર, જનરલ કાઉન્સિલે તેને આપેલ ખુલાસો અથવા કરેલ રજૂઆતને ધ્યાનમાં લઈને પોતાને યોગ્ય લાગે તેવા આદેશો કરી શકશે અને જનરલ કાઉન્સિલે એવા આદેશોનું પાલન કરવું જોઈશે.

અધ્યક્ષ.

૧૦. જનરલ કાઉન્સિલના અધ્યક્ષ, કાયદો, શિક્ષણ, ઉદ્યોગ, વેપાર અથવા વાણિજ્ય અથવા જાહેર જીવનના ક્ષેત્રમાંની નામાંકિત વ્યક્તિ હોવી જોઈશે. તેને, વિઝિટર સાથે વિચારવિનિમય કરીને રાજ્ય સરકારે નીમવી જોઈશે :

પરંતુ રાજ્ય સરકાર, પ્રથમ અધ્યક્ષની નિમણૂક ન કરે ત્યાં સુધી મંડળી રજિસ્ટ્રેશન અધિનિયમ, સન ૧૮૬૦નો ૧૮૬૦ હેઠળ નોંધાયેલ ઇન્ડિયન ઇન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ લિગલ સ્ટડીઝ સોસાયટીના અધ્યક્ષ તરીકે કાર્ય રાખે કરતી વ્યક્તિ, જનરલ કાઉન્સિલના અધ્યક્ષ ગણાશે.

(૨) અધ્યક્ષ, પાંચ વર્ષની મુદત સુધી હોદ્દો ધરાવશે અને તે, પાંચ વર્ષની વધુ મુદત માટે જ તે હોદ્દા ઉપર ફેરનિમણૂકને પાત્ર ગણાશે.

પ્રકરણ ૩

યુનિવર્સિટીના અધિકારીમંડળો

યુનિવર્સિટીના
અધિકારીમંડળો.

૧૧. (૧) યુનિવર્સિટીના અધિકારીમંડળો નીચે મુજબ રહેશે.-

- (ક) જનરલ કાઉન્સિલ;
- (ખ) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ;
- (ગ) એકેડેમિક કાઉન્સિલ;
- (ઘ) નાણા સમિતિ;

(૨) યુનિવર્સિટીના અધિકારીમંડળો તરીકે વિનિયમો દ્વારા યુનિવર્સિટી જાહેર કરે તેવા બીજા અધિકારીમંડળો.

જનરલ

૧૨. (૧) જનરલ કાઉન્સિલ, યુનિવર્સિટીનું સર્વોચ્ચ અધિકારીમંડળ રહેશે.

કાઉન્સિલ.

જનરલ

૧૩. (૧) યુનિવર્સિટીની જનરલ કાઉન્સિલ નીચેના સભ્યોની બનશે.-

કાઉન્સિલની
સભ્યતા.

- (ક) વિઝિટર;
- (ખ) અધ્યક્ષ;
- (ગ) નિયામક;
- (ઘ) ભારતના એટર્ની જનરલ;
- (ચ) વિઝિટરે નામનિયુક્ત કરવાના, ભારતની સુપ્રિમ કોર્ટના એક ન્યાયાધીશ,
- (છ) નાણાં મંત્રીશ્રી, ગુજરાત રાજ્ય;
- (જ) ઉચ્ચ શિક્ષણ મંત્રીશ્રી, ગુજરાત રાજ્ય;
- (ઝ) કાયદા મંત્રીશ્રી, ગુજરાત રાજ્ય;
- (ટ) ગુજરાત હાઈકોર્ટના મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિ;
- (ઠ) વિઝિટરે નામનિયુક્ત કરવાના, ગુજરાત હાઈકોર્ટના એક ન્યાયાધીશ;

- (ડ) ભારતના સોલિસિટર જનરલ;
- (ઢ) ભારતના એટર્ની જનરલે નામનિયુક્ત કરવાના ભારતના કોઈ વધારાના સોલિસિટર જનરલ;
- (ત) એડવોકેટ જનરલ, ગુજરાત રાજ્ય ;
- (થ) યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ કમિશનના અધ્યક્ષ અથવા યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ કમિશનના સભ્યોમાંથી તેણે નામનિયુક્ત કરેલ સભ્ય;
- (દ) ભારતની બાર કાઉન્સિલના અધ્યક્ષ;
- (ધ) ગુજરાત બાર કાઉન્સિલના અધ્યક્ષ;
- (ન) ગુજરાત રાજ્ય કાયદા પંચના અધ્યક્ષ;
- (પ) નિયામક ઈન્ડિયન ઈન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ મેનેજમેન્ટ, અમદાવાદ;
- (ફ) જનરલ કાઉન્સિલના અન્યથા સભ્યો ન હોય તેવા એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલના બીજા બે સભ્યો;
- (બ) રાજ્ય સરકારે નામનિયુક્ત કરવાના એક નામાંકિત વિદ્વાન;
- (ભ) રાજ્ય સરકારે નામનિયુક્ત કરવાની, બે નામાંકિત વ્યક્તિઓ;
- (મ) (૧) ઈન્ડિયન ઈન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ લિગલ સ્ટડીઝ સોસાયટીના અધ્યક્ષ; અને
(૨) નામનિયુક્ત કરેલા ઈન્ડિયન ઈન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ લિગલ સ્ટડીઝ સોસાયટીએ પોતાના સભ્યોમાંથી પોતે નામનિયુક્ત કરવાનો એક સભ્ય;
- (ય) ગુજરાત રાજ્યમાં કાયદા દ્વારા સ્થપાયેલ બીજી યુનિવર્સિટીઓના રાજ્ય સરકારે વારાફરતી નામનિયુક્ત કરવાના બે કુલપતિઓ;
- (ર) વિઝિટરે નામનિયુક્ત કરવાના બે નામાંકિત વકીલો;
- (લ) ગુજરાત હાઈકોર્ટના મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિએ નામનિયુક્ત કરવાના, બે નામાંકિત વકીલો;
- (વ) વિઝિટર સાથે વિચારવિનિમય કરીને, નિયામકે નામનિયુક્ત કરવાના બે નામાંકિત શિક્ષણશાસ્ત્રીઓ;

પરંતુ યુનિવર્સિટીનો કર્મચારી, પેટા-ખંડે (૨) અને (વ) હેઠળ નામનિયુક્ત માટે લાયક ગણાશે નહિ.

૧૪. (૧) જનરલ કાઉન્સિલના સભ્યોના હોદ્દાની મુદત પાંચ વર્ષની રહેશે.

(૨) કોઈપણ વ્યક્તિ, પોતાના હોદ્દાની રૂએ જનરલ કાઉન્સિલના સભ્ય બને ત્યારે, જો તે, તે હોદ્દા ધરાવવાનું બંધ કરે તો, તે, એવી સભ્ય હોતી બંધ થશે.

(૩) કોઈ વ્યક્તિને, જનરલ કાઉન્સિલના સભ્ય તરીકે નામનિયુક્ત કરવામાં આવે ત્યારે નામનિયુક્ત કરતા મંડળે અથવા યથાપ્રસંગ, વ્યક્તિએ તે તરીકેની પોતાની નામનિયુક્તિ માછી ખેંચી લીધી હોય તો, તે એવા સભ્ય તરીકે હોતી બંધ થશે.

(૪) જનરલ કાઉન્સિલના સભ્ય;

જો તે,-

(ક) રાજ્યનામું આપે અને આવું રાજ્યનામું સ્વીકારવામાં આવે, અથવા

(ખ) અસ્થિર મગજનો બને અને સક્ષમ કોર્ટ તેને એવી રીતે જાહેર ઠરાવેલ હોય, અથવા

(ગ) મુક્ત નહિ થયેલ નાદાર બને, અથવા

(ઘ) નૈતિક અપચતનના ગુના માટે દોષિત ઠરેલ હોય, અથવા

(ચ) યુનિવર્સિટીમાંની નિયામકની જગા સિવાયની જગા ઉપર પૂર્ણ સમયની નિમણૂક

સ્વીકારી હોય તો,

તે સભ્ય હોતો બંધ થશે.

જનરલ
કાઉન્સિલના
સભ્યોના હોદ્દાની
મુદત.

(પ) જનરલ કાઉન્સિલના સભ્ય, અધ્યક્ષને સંબોધીને લેખિતમાં તેના હોદ્દાનું રાજીનામું આપી શકશે અને આવું રાજીનામું અધ્યક્ષ સ્વીકારે તે તારીખથી અમલમાં આવશે.

(દ) જનરલ કાઉન્સિલમાં ખાલી પડેલ કોઈપણ ખાલી જગા, સંબંધિત અધિકારીમંડળે વ્યક્તિની નામ નિયુક્તિ દ્વારા ભરવી જોઈશે અને એવી રીતે નામનિયુક્ત થયેલ વ્યક્તિ, જો જગા ખાલી પડેલ ન હોત તો તે સ્થાને તે સભ્ય જેટલી મુદત માટે હોદ્દો ધરાવત, તેટલી મુદત સુધી હોદ્દો ધરાવશે.

જનરલ

કાઉન્સિલની સત્તા.

૧૫. જનરલ કાઉન્સિલને નીચેની સત્તાઓ રહેશે:-

(ક) યુનિવર્સિટીની વિસ્તૃત નીતિઓ અને કાર્યક્રમો ઘડવાની અને તેની સમીક્ષા કરવાની અને યુનિવર્સિટીના વિકાસ માટે ઉપાયો સૂચવવાની;

(ખ) યુનિવર્સિટીના ઉદ્દેશો સિધ્ધ કરવા માટે જરૂરી હોય એવા પગલાં લેવા માટે એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને આદેશ આપવાની;

(ગ) યુનિવર્સિટીના વાર્ષિક રિપોર્ટ, નાણાકીય અંદાજો અને હિસાબો અંગેના ઓડિટ રિપોર્ટ વિચારણામાં લેવાની અને તે વિષે ઠરાવ પસાર કરવાની;

(ઘ) નિયામક નીમવાની;

(ચ) યુનિવર્સિટીના કાર્યો બજાવવા અને તેના વહીવટ માટે પોતે જરૂરી ગણે તેવી સત્તા વાપરવાની.

જનરલ

કાઉન્સિલની બેઠક.

૧૬. (૧) જનરલ કાઉન્સિલની બેઠક વર્ષમાં ઓછામાં ઓછી એકવાર મળશે. અધ્યક્ષ અને વિજિટર સાથે વિચારવિનિમય કરીને, નિયામક જનરલ કાઉન્સિલની બેઠકો બોલાવશે.

(૨) વિજિટર જનરલ કાઉન્સિલની બેઠકનું પ્રમુખસ્થાન લેશે. વિજિટરની ગેરહાજરીમાં અધ્યક્ષ, બેઠકનું અધ્યક્ષસ્થાન લેશે અને અધ્યક્ષની ગેરહાજરીમાં, પોતે નામનિયુક્ત કરેલ જનરલ કાઉન્સિલના સભ્ય, બેઠકનું અધ્યક્ષસ્થાન લેશે.

(૩) નિયામક, યુનિવર્સિટીની અગાઉના વર્ષની કામગીરીનો અહેવાલ, હિસાબોનું વાર્ષિક પત્રકની સાથે તેના પરના ઓડિટરના અહેવાલ સાથે અને આગામી નાણાકીય વર્ષ માટેની આવક અને ખર્ચના નાણાકીય અંદાજો જનરલ કાઉન્સિલની બેઠક સમક્ષ મૂકાવવાશે.

(૪) જનરલ કાઉન્સિલની બેઠક, આપમેળે અથવા જનરલ કાઉન્સિલના દસથી ઓછા ન હોય તેટલા સભ્યોની વિનંતીથી વિજિટર અથવા અધ્યક્ષ બોલાવી શકશે.

(૫) જનરલ કાઉન્સિલ, નોટિસમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ હોય એવા સમયે અને એવા સ્થળે અને એટલી મુદતની અંદર મળશે અને પોતાની બેઠકમાં (આવી બેઠકમાં કોરમ સહિતના) કામકાજના સંચાલન સંબંધી વિનિયમોથી જોગવાઈ કરવામાં આવે તેવી કાર્યરીતિના નિયમોનું પાલન કરશે.

(૬) કોઈ તાત્કાલિક પગલાં લેવાની જરૂર હોય ત્યારે, અધ્યક્ષ, જનરલ કાઉન્સિલના બહુમતી સભ્યોની મંજૂરીથી, જનરલ કાઉન્સિલના સભ્યોમાં પરિપત્રિત કરવાના કામકાજની પરવાનગી આપી શકશે. એવી રીતે લીધેલ પગલાનો અહેવાલ, જનરલ કાઉન્સિલની પછીની બેઠક સમક્ષ મૂકવો જોઈશે.

એકિઝક્યુટિવ

કાઉન્સિલ.

૧૭. (૧) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, યુનિવર્સિટીનું મુખ્ય કારોબારી સત્તામંડળ ગણાશે.

(૨) યુનિવર્સિટીના ફંડ અને મિલકતોના વહીવટ અને વ્યવસ્થાની સત્તા એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલમાં નિહિત થશે.

એકિઝક્યુટિવ

કાઉન્સિલની

રચના.

૧૮. (૧) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ નીચેના સભ્યોની બનશે:-

(ક) નિયામક;

(ખ) વિજિટર નામનિયુક્ત કરવાના જનરલ કાઉન્સિલના સભ્ય જેઓ, ન્યાયાધીશ હોવા જોઈશે;

(ગ) ગુજરાત સરકારના મુખ્ય સચિવ અથવા તેમણે નામનિયુક્ત કરવાના ગુજરાત સરકારના સચિવથી ઉતરતા દરજ્જાના ન હોય તેવા અધિકારી;

(ધ) ગુજરાત સરકારના સચિવ, નાણા વિભાગ;

(ચ) ગુજરાત સરકારના સચિવ, (ઉચ્ચ શિક્ષણ), શિક્ષણ વિભાગ;

(છ) ગુજરાત સરકારના સચિવ, કાયદા વિભાગ;

(જ) રાજ્ય સરકારે નામનિયુક્ત કરવાના જનરલ કાઉન્સિલના એક સભ્ય;

(ઝ) વિઝિટરે નામનિયુક્ત કરવાના જનરલ કાઉન્સિલના સભ્ય, જેઓ વકીલ હોવા જોઈશે;

(ટ) વિઝિટરે નામનિયુક્ત કરવાના જનરલ કાઉન્સિલના સભ્ય, જેઓ શિક્ષણશાસ્ત્રી હોવા જોઈશે;

(ક) નિયામકે વાચકરતી નામનિયુક્ત કરવાના યુનિવર્સિટીના પાંચ પ્રાધ્યાપકો અથવા સહ પ્રાધ્યાપકો.

૧૯. (૧) એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલના સભ્યોના હોદ્દાની મુદત ત્રણ વર્ષની રહેશે.

(૨) (ક) કોઈ વ્યક્તિ પોતાના હોદ્દાની રૂએ, એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલની સભ્ય બને ત્યારે, જો તે પોતાનો હોદ્દો ધરાવતી બંધ થાય તો એવા સભ્ય તરીકે હોતી બંધ થશે.

(ખ) કોઈ વ્યક્તિ, એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલની સભ્ય તરીકે નામનિયુક્ત થાય ત્યારે, જો તેની નામનિયુક્તિ નામનિયુક્ત કરનાર મંડળે અથવા યથાવસંજ, વ્યક્તિએ પાછી ખેંચી હોય, તો તે, તેવા સભ્ય તરીકે હોતી બંધ થશે.

(ગ) એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલનો સભ્ય, સભ્ય તરીકે હોતો બંધ થશે, જો તે,-

(૧) પોતાનું રાજીનામું આપે અને આવું રાજીનામું સ્વીકારવામાં આવે;

(૨) અસ્થિર મગજની બને અથવા સક્ષમ કોર્ટે તેને તે તરીકે જાહેર ઠરાવેલી હોય;

અથવા

(૩) મુક્ત નહિ થયેલ નાદાર હોય; અથવા

(૪) નૈતિક અધઃપતનના ગુના માટે દોષિત ઠરેલ હોય; અથવા

(અથવા વિદ્યારાખાના નિયામક સભ્ય સિવાયની) જગા પર પૂર્ણ સમયની નિમણૂક સ્વીકારેલ હોય.

(૩) એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલનો સભ્ય, અધ્યક્ષને લેખિતમાં સંબોધીને પોતાના હોદ્દાનું રાજીનામું આપી શકશે અને આવું રાજીનામું, અધ્યક્ષ સ્વીકારે તે તારીખથી અમલમાં આવશે.

(૪) એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલમાં ખાલી પડેલ કોઈપણ જગ્યા, સંબંધિત અધિકારી મંડળે, વ્યક્તિની નામનિયુક્તિ કરીને ભરવી જોઈશે અને એવી રીતે નામનિયુક્ત થયેલ વ્યક્તિ, જો જગ્યા ખાલી પડેલ ન હોત તો તે સ્થાને તે સભ્ય જેટલી મુદત માટે હોદ્દો ધરાવત એટલા સમય સુધી હોદ્દો ધરાવશે.

૨૦. એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલ નીચેની સત્તા વાપરશે અને નીચેના કાર્યો બજાવશે :-

(૧) આ અર્થે કરેલ વિનિયમો અનુસાર રચેલ શોધ સમિતિએ નિયામક તરીકેની નિમણૂક માટે સૂચવેલ વ્યક્તિઓના નામ, પોતાની ભલામણ સાથે જનરલ કાઉન્સિલને સાર કરવા;

(૨) પસંદગી સમિતિની ભલામણો પરથી રજિસ્ટ્રાર, ગ્રંથપાલ, પ્રાધ્યાપકો, સહ પ્રાધ્યાપકો,

એક્ઝિક્યુટિવ

કાઉન્સિલના

સભ્યોના હોદ્દાની

મુદત.

એક્ઝિક્યુટિવ

કાઉન્સિલની સત્તા

અને કાર્યો.

મદદનીશ પ્રાધ્યાપકો અને જરૂર હોય તેવા શૈક્ષણિક સ્ટાફના બીજા સભ્યોની નિમણૂક કરવી :

પરંતુ એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, અધ્યપકોની સંખ્યા, લાયકાતો અને મળતર સંબંધી એકેડેમિક કાઉન્સિલની ભલામણો વિચારણામાં લીધા સિવાય, અધ્યાપકોની નિમણૂક કરી શકશે નહિ :

વધુમાં, નીચેની જગાઓ પર કોઈ વ્યક્તિની નિમણૂક કરવા માટે એકેડેમિક કાઉન્સિલની ભલામણો મેળવવાનું એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ માટે જરૂરી ગણાશે નહિ :

(ક) કોઈપણ સંખ્યાધિક જગા; અથવા

(ખ) શ્રેષ્ઠ પ્રાધ્યાપક.

(૩) વહીવટી અને કારકુની જગાઓ ઉભી કરવાની, આવી જગાઓની સંખ્યા અને મળતર નક્કી કરવાની, આવી જગાઓ માટે લાયકાતો નિર્દિષ્ટ કરવાની અને આ અર્થે વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવી બોલીઓ અને શરતોએ આવી જગાઓ પર વ્યક્તિઓ નીમવાની અથવા એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, ઠરાવથી, સામાન્ય અથવા ખાસ રીતે નિર્દિષ્ટ કરે તેવા અધિકારી મંડળને અધિકારીની નિમણૂકની સત્તા સોંપવાની;

(૪) વિનિયમો અનુસાર, યુનિવર્સિટીના કોઈપણ અધિકારીની પ્રાસંગિક રજા સિવાયની રજા મંજૂર કરવાની અને તેની રજાની મુદત દરમિયાન એવા અધિકારીના કાર્યોના નિકાલ માટે જરૂરી વ્યવસ્થા કરવાની;

(૫) યુનિવર્સિટીના નાણા, હિસાબો, રોકાણો, મિલકત, કામકાજ અને બીજી તમામ વહીવટી બાબતોની વ્યવસ્થા અને નિયમન કરવાની અને તે હેતુ માટે પોતે યોગ્ય ગણે એવી વ્યક્તિ અથવા એજન્સી નીમવાની;

(૬) કોઈપણ વજીવપરાયેલી આવક સહિત યુનિવર્સિટીના કોઈપણ નાણા, પોતાને યોગ્ય લાગે તેવા સ્ટોક, ફંડ, શેરો અથવા જમીનગીરીઓમાં રોકવાની અથવા સ્થાવર મિલકતની ખરીદીમાં રોકવાની;

(૭) યુનિવર્સિટી વતી કોઈપણ જંગમ અથવા સ્થાવર મિલકત તબદીલ કરવાની અથવા સંપાદન કરવાની;

(૮) યુનિવર્સિટી વતી કરારો કરવાની, તેમાં ફેરફાર કરવાની, હાથ ધરવાની અથવા તે રદ કરવાની અને તે હેતુ માટે પોતે યોગ્ય ગણે તેવા અધિકારીઓ નીમવાની;

(૯) યુનિવર્સિટીના કાર્યો પાર પાડવા માટે જરૂરી ઈમારતો, જગા, રાયરથીલા અને બીજા સાધનોની જોગવાઈ કરવાની;

(૧૦) એકેડેમિક કાઉન્સિલ સાથે વિચારવિનિમય કરીને પરીક્ષકો અને મોડરેટરોની નિમણૂક કરવાની, તેમની ફી, મળતર અને ભથ્થાં નક્કી કરવાની;

(૧૧) યુનિવર્સિટી માટે સામાન્ય સીલ નક્કી કરવાની અને સીલની કસ્ટડી માટે જોગવાઈ કરવાની ; અને

(૧૨) આ અધિનિયમથી અથવા તે હેઠળ તેને મળે અથવા તેના પર નાખવામાં આવે એવી બીજી સત્તા વાપરવાની અને બીજી ફરજો બજાવવાની.

એકિઝક્યુટિવ

કાઉન્સિલની બેઠક.

૨૧. (૧) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલની બેઠક, ચાર મહિનામાં ઓછામાં ઓછી એક વખત મળશે.

(૨) નિયામક અથવા તેની ગેરહાજરીમાં તેણે નીમેલ એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલના કોઈપણ સભ્ય, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલની બેઠકનું પ્રમુખસ્થાન લેશે.*

(૩) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, નોટિસ મળ્યે, નોટિસમાં જણાવેલ હોય એવા સમયે અને સ્થળે તેટલી મુદતની અંદર મળશે અને પોતાની બેઠકમાં (આવી બેઠકમાં કોરમ સહિતના) કામકાજના સંચાલન સંબંધી વિનિયમોની જોગવાઈ કરવામાં આવે તેવી કાર્યરીતિના નિયમોનું પાલન કરશે.

(૪) કોઈ તાત્કાલિક પગલાં લેવાની જરૂર હોય ત્યારે, નિયામક, એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલના બહુમતી સભ્યોની મંજૂરીથી, એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલ સભ્યોમાં પરિપત્રિત કરીને કરવાના કામકાજની પરવાનગી આપી શકાશે. પરિપત્રથી મંજૂર કર્યા મુજબના એવી રીતે લીધેલ પગલાંની બાબત એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલની પછીની બેઠક સમક્ષ મૂકવી જોઈશે.

૨૨. એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલ, પોતે યોગ્ય ગણે તેવી પોતાની સત્તા, નિયામક અથવા સમિતિને ઠરાવથી એવી શરતને અધીન રહીને સોંપી શકશે કે નિયામકે અથવા આવી સમિતિએ એવી રીતે લીધેલ પગલાં એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલની પછીની બેઠક સમક્ષ મૂકવા જોઈશે. એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલ દ્વારા સત્તાની સોંપણી બાબત.

૨૩. એકેડેમિક કાઉન્સિલ યુનિવર્સિટીનું એકેડેમિક મંડળ ગણાશે. તેને, આ અધિનિયમ અને એકેડેમિક વિનિયમોની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, યુનિવર્સિટીના પ્રશિક્ષણ, શિક્ષણ અને પરીક્ષાના ધોરણોનું નિયંત્રણ, નિયમન અને તે જાળવવાની અને શૈક્ષણિક બાબતો પર એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલને સલાહ આપવાની સત્તા રહેશે. તે, આ અધિનિયમથી અથવા વિનિયમોથી તેને મળે તેવી અથવા તેના પર નામવામાં આવે એવી બીજી સત્તા વાપરશે અને એવી બીજી ફરજો બજાવશે. કાઉન્સિલ.

૨૪. :- (૧) એકેડેમિક કાઉન્સિલ, નીચેના સભ્યોની બનશે :-

એકેડેમિક
કાઉન્સિલની

(ક) નિયામક;

(ખ) ભારતની બાર કાઉન્સિલના અધ્યક્ષે નામનિયુક્ત કરવાના, ભારતની બાર કાઉન્સિલના સભ્ય;

રચના.

(ગ) ગુજરાતની બાર કાઉન્સિલના અધ્યક્ષે નામનિયુક્ત કરવાના, ગુજરાતની બાર કાઉન્સિલના સભ્ય;

(ઘ) યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ કમિશનના અધ્યક્ષે નામનિયુક્ત કરવાના, કમિશનની કાયદા પેનલના સભ્ય;

(ચ) ગુજરાત રાજ્યમાં કાયદાથી સ્થપાયેલ બીજી કોઈપણ યુનિવર્સિટીની કાયદા વિદ્યાશાખામાંથી રાજ્ય સરકારે વારાફરતી નામનિયુક્ત કરવાના એક ડીન;

(છ) નિયામકે નામનિયુક્ત કરવાની, કાયદાનું શિક્ષણ આપતી (યુનિવર્સિટીના કર્મચારીઓ સિવાયની) બે નામાંકિત વ્યક્તિઓ;

(જ) રાજ્ય સરકારે નામનિયુક્ત કરવાના, નામાંકિત કાયદાનિષ્ણાત;

(ઝ) (૧) યુનિવર્સિટીના તમામ પ્રાધ્યાપકો; અને

(૨) યુનિવર્સિટીના સહ પ્રાધ્યાપકો અને મદદનીશ પ્રાધ્યાપકો પૈકી દરેકના પ્રતિનિધિ.

(૨) સભ્યોના હોદ્દાની મુદત ત્રણ વર્ષની રહેશે.

૨૫. આ અધિનિયમ અને વિનિયમોની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, એકેડેમિક કાઉન્સિલને એકેડેમિક નીચેની સત્તા રહેશે અને તે નીચેના કાર્યો બજાવશે :- કાઉન્સિલની સત્તા અને કાર્યો.

(૧) જનરલ કાઉન્સિલે અથવા એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલે પોતાને મોકલેલ અથવા સોંપેલ કોઈપણ બાબતનો રિપોર્ટ કરવાની;

(૨) યુનિવર્સિટીમાં અધ્યાપકની જગાઓ ઉભી કરવા, નાબૂદ કરવા અથવા તેનું વર્ગીકરણ કરવા સંબંધી અને તેની સાથે જોડાયેલ લાપકાતો, મળતરો અને ફરજોના સંબંધમાં એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલને બલામણી કરવાની;

(૩) વિદ્યાશાખાઓ, વિદ્યાભવન, કેન્દ્રો અથવા વિશેષિત સંસ્થાઓના વ્યવસ્થાતંત્ર માટે યોજનાઓ ઘડવાની, તેમાં ફેરફાર કરવાની અથવા તે સુધારવાની અને તેઓના સંબંધિત વિષયો તેમને સોંપવાની અને વિદ્યાશાખા, વિદ્યાભવન, કેન્દ્ર અથવા વિશેષિત સંસ્થા નાબૂદ કરવા અથવા તેના

પેટા- વિભાગ પાડવા અથવા પરસ્પર જોડાણ કરવા બાબતની ઈચ્છતાની એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલને રિપોર્ટ કરવાની;

(૪) યુનિવર્સિટીમાં નોંધાયેલ હોય તે સિવાયની વ્યક્તિઓના પ્રશિક્ષણ અને પરીક્ષા માટે વિનિયમો દ્વારા ગોઠવણ કરવાની;

(૫) સંશોધન આગળ ધપાવવાની અને આવા સંશોધન ઉપર રિપોર્ટ માંગવાની;

(૬) વિદ્યાશાખાઓએ રજૂ કરેલ દરખાસ્તોની વિચારણા કરવાની;

(૭) બીજી યુનિવર્સિટીઓ અને સંસ્થાઓના ડિપ્લોમા અને પદવી માન્ય રાખવાની અને યુનિવર્સિટીના ડિપ્લોમા અને પદવીના સંબંધમાં તેને સમકક્ષ પદવીઓ અને ડિપ્લોમાં નક્કી કરવાની;

(૮) જનરલ કાઉન્સિલે મૂકેલી કોઈ શરતોને અધીન રહીને, અધ્યેતાવૃત્તિ, શિષ્યવૃત્તિ અને બીજા પારિતોષિકો માટેની સ્પર્ધાના સમય, પદ્ધતિ અને શરતો નક્કી કરવાની અને તે એનાયત કરવાની;

(૯) પરીક્ષકોની નિમણૂક કરવાના સંબંધમાં એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલને ભલામણ કરવાની અને તેમની ફી, મળતર અને મુસાફરી અને બીજા ખર્ચો નક્કી કરવાની;

(૧૦) પરીક્ષા લેવા માટે ગોઠવણ કરવાની અને આવી પરીક્ષાઓ યોજવા માટે તારીખો નક્કી કરવાની;

(૧૧) પરીક્ષાઓના પરીણામ જાહેર કરવાની અથવા આ પરિણામની જાહેરાત માટે સમિતિઓ અથવા અધિકારીઓ નીમવાની અને પદવીઓ, માનદ્ પદવીઓ, ડિપ્લોમા, પ્રમાણપત્રો, ઇલકાબ અને સન્માન પદવીઓ મંજૂર કરવા અને એનાયત કરવા સંબંધી ભલામણો કરવાની;

(૧૨) વૃત્તિકા (સ્ટાઈપેન્ડ), શિષ્યવૃત્તિ, ચંદ્રકો અને ઈનામો એનાયત કરવાની અને વિનિયમો અનુસાર અને પારિતોષિકો સાથે જોડવામાં આવે તેવી બીજી શરતોએ બીજા પારિતોષિકો શરૂ કરવાની;

(૧૩) શૈક્ષણિક બાબતોના સંબંધમાં, આ અધિનિયમ અને વિનિયમોની જોગવાઈઓને પાર પાડવા માટે જરૂરી હોય તેવી તમામ ફરજો બજાવવાની અને તેવા તમામ કાર્યો કરવાની.

એકેડેમિક

કાઉન્સિલની બેઠક.

૨૬. (૧) એકેડેમિક કાઉન્સિલ, જરૂરી હોમ એટલી વખત, પણ છ મહિનામાં ઓછામાં ઓછી એક વાર મળશે.

(૨) નિયામક અથવા તેની ગેરહાજરીમાં તેણે નામનિયુક્ત કરવાના એકેડેમિક કાઉન્સિલના કોઈપણ સભ્ય, એકેડેમિક કાઉન્સિલની બેઠકનું પ્રમુખસ્થાન લેશે.

(૩) એકેડેમિક કાઉન્સિલ નોટિસમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે સમયે અને સ્થળે મળશે અને વિનિયમોથી જોગવાઈ કરવામાં આવે તેવા (આવી બેઠકમાં કોરમ સહિતની) તેની બેઠકનું કામકાજ ચલાવવાના સંબંધમાં કાર્યરીતિના એવા નિયમોનું પાલન કરવું જોઈશે.

(૪) કોઈપણ તાકીદના પગલાની જરૂર હોય, ત્યારે નિયામક, એકેડેમિક કાઉન્સિલના બહુમતી સભ્યોની મંજૂરીથી, એકેડેમિક કાઉન્સિલના સભ્યોમાં, પરિપત્રિત કરીને કરવાના કામકાજની પરવાનગી આપી શકશે. પરિપત્રિત કરીને મંજૂર કર્યા પ્રમાણે એવી રીતે લીધેલ પગલું એકેડેમિક કાઉન્સિલની પછીની બેઠક સમક્ષ મૂકવું જોઈશે.

નિયામકની

વચગાળાની સત્તા.

૨૭. યુનિવર્સિટીના કોઈ અધિકારી મંડળની રચના ન થઈ હોય તો, યુનિવર્સિટીના આવા અધિકારીમંડળોની રચના કરવામાં ન આવે ત્યાં સુધી, નિયામક, અધ્યક્ષની મંજૂરીથી આવા અધિકારીમંડળના તમામ અથવા તે પૈકીના કોઈપણ કાર્યોનો નિકાલ કરી શકશે અને તે હેતુ માટે આવા અધિકારીમંડળની કોઈ સત્તા વાપરી શકશે.

પ્રકરણ ૪

સમિતિઓ

૨૮. (૧) નાણા સમિતિ, નીચેના સભ્યોની બનશે.

નાણા સમિતિ.

- (ક) અધ્યક્ષ;
- (ખ) નિયામક;
- (ગ) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે પોતાના સભ્યોમાંથી નામનિયુક્ત કરવાના બે સભ્યો;
- (ઘ) રાજ્ય સરકારના અધિકારી હોય તેવા, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલના સભ્યોમાંથી રાજ્ય સરકારે નામનિયુક્ત કરવાના એક સભ્ય.

(૨) નાણા સમિતિના સભ્યની મુદત ત્રણ વર્ષની રહેશે.

(૩) સભ્ય, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલના સભ્ય તરીકે હોતો બંધ થાય અથવા તે અધ્યક્ષનો હોદ્દો ધરાવતો બંધ થાય તો, તે નાણા સમિતિનો સભ્ય હોતો બંધ થશે.

૨૯. (૧) નાણા સમિતિને નીચેની સત્તા રહેશે અને તે નીચેના કાર્યોનો નિકાલ કરશે:-

નાણા સમિતિની સત્તા અને કાર્યો.

- (ક) યુનિવર્સિટીના વાર્ષિક અંદાજપત્ર તપાસવાની અને ચકાસવાની અને એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને નાણાકીય બાબતો ઉપર ભલામણો કરવાની;
- (ખ) નવા ખર્ચની તમામ દરખાસ્તોની વિચારણા કરવાની અને એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને ભલામણો કરવાની;
- (ગ) હિસાબોના મુદતી પત્રોની વિચારણા કરવાની અને યુનિવર્સિટીના નાણાની વખતોવખત સમીક્ષા કરવાની પુનર્વિનિયોગ પત્રો અને ઓડિટ રિપોર્ટની વિચારણા કરવાની અને તે ઉપર એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે ભલામણો કરવાની;
- (ઘ) યુનિવર્સિટીને અસર કરતી નાણાકીય બાબતો ઉપર, પોતાની મેળે અથવા એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ અથવા નિયામક તરફથી મોકલવામાં આવ્યે, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને અભિપ્રાય આપવાની અને ભલામણો કરવાની.

(૨) નાણા સમિતિની બેઠક દર છ મહિનામાં ઓછામાં ઓછી એક વખત મળશે. નાણા સમિતિના ત્રણ સભ્યથી, બેઠકનું કોરમ બનશે.

(૩) અધ્યક્ષ, અથવા તેની ગેરહાજરીમાં, નિયામક નાણા સમિતિની બેઠકનું પ્રમુખસ્થાન લેશે.

૩૦. (૧) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, યુનિવર્સિટીના પ્રાધ્યાપકો, સહ પ્રાધ્યાપકો અને બીજા અધ્યાપકોની જગા ઉપર નિમણૂક માટેની ભલામણો કરવા માટે પસંદગી સમિતિઓની રચના કરશે.

પસંદગી સમિતિ.

(૨) પસંદગી સમિતિ નીચેના સભ્યોની બનશે:-

- (ક) નિયામક;
- (ખ) સંબંધિત વિભાગના વડા, હોય તો, જે જગા માટે પસંદગી કરવાની હોય તેનાથી ઉતરતા દરજ્જાના હોવા જોઈએ નહિ.
- (ગ) (૧) કોઈ શૈક્ષણિક જગા ઉપર નિમણૂક કરવાની હોય ત્યારે, એકેડેમિક કાઉન્સિલે ભલામણ કરેલ નામોની પેનલમાંથી, નિયામકે નામનિયુક્ત કરેલી ત્રણ તજજ્ઞો,

(૨) કોઈ વહીવટી જગા ઉપર નિમણૂક કરવાની હોય ત્યારે, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે ભલામણ કરેલ નામોની પેનલમાંથી યુનિવર્સિટીના વહીવટી ક્ષેત્રોમાંના નિયામકે નામનિયુક્ત કરેલ ત્રણ તજજ્ઞો,

(૩) યુનિવર્સિટી, કોઈ પદ ભરવા માટે કોઈ દાતા તરફથી દેણગી સ્વીકારે ત્યારે, તે દાતાને, જગા ભરવા માટે પસંદગી સમિતિના સભ્ય તરીકે કો-ઓપ્ટ કરી શકાશે.

(૪) પસંદગી સમિતિની બેઠક જરૂર જણાય ત્યારે નિયામકે બોલાવવી જોઈશે. નિયામક અથવા તેની ગેરહાજરીમાં, તેણે નામ નિયુક્ત કરેલ પસંદગી સમિતિનો સભ્ય પસંદગી સમિતિની બેઠકનું પ્રમુખસ્થાન લેશે. પસંદગી સમિતિના સભ્યો, જેમાંની એક તજજ્ઞ [વ્યક્તિ] હોય, તેનાથી સમિતિની બેઠકનું કોરમ બનશે.

સ્થાયી
સમિતિઓ અને
તદર્થ સમિતિઓ

૩૧. આ અધિનિયમની અને વિનિયમોની જોગવાઈઓ અધીન રહીને, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, ઠરાવથી, યુનિવર્સિટીની કોઈ સત્તા વાપરવા અથવા કોઈ કાર્યોનો નિકાલ કરવા અથવા યુનિવર્સિટીને લગતી કોઈ બાબતમાં તપાસ કરવા અને રિપોર્ટ કરવા અથવા તેની પર સલાહ આપવા એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને યોગ્ય લાગે, તેવી વ્યક્તિઓની અને તેવા હેતુઓ માટે અને તેવી સત્તાવાળી સ્થાયી સમિતિઓ રચી શકશે અથવા તદર્થ સમિતિઓ નીમી શકશે.

પ્રકરણ ૫

યુનિવર્સિટીના અધિકારીઓ

યુનિવર્સિટીના
અધિકારીઓ.

૩૨. યુનિવર્સિટીના અધિકારીઓ નીચે મુજબ રહેશે:-

- (ક) નિયામક,
- (ખ) વિભાગો, વિદ્યાભવનો અને કેન્દ્રોના વડા,
- (ગ) રજિસ્ટ્રાર, અને
- (ઘ) યુનિવર્સિટીના અધિકારીઓ તરીકે વિનિયમોથી જાહેર કરવામાં આવે તેવા યુનિવર્સિટીના બીજા અધિકારીઓ.

નિયામક.

૩૩. (૧) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલની ભલામણોની વિચારણા કર્યા પછી અને વિઝિટર સાથે વિચારવિનિમય કરીને, જનરલ કાઉન્સિલ, નિયામકની નિમણૂક કરશે.

(૨) નિયામકની નિમણૂકની બોલીઓ અને શરતો, વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવી રહેશે:

પરંતુ પ્રથમ નિયામકને, અધ્યક્ષ સાથે વિચારવિનિમય કરીને રાજ્ય સરકારે નીમવા જોઈશે.

(૩) નિયામક, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલના પ્રાસ અને સામાન્ય આદેશોને અધીન રહીને, યુનિવર્સિટીના સંચાલન અને વહીવટ માટે, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલની તમામ સત્તાઓ વાપરશે.

(૪) નિયામક, પાંચ વર્ષની મુદત સુધી હોદ્દો ધરાવશે. તે માત્ર પાંચ વર્ષની વધુ મુદત માટે ફેર નિમણૂકને પાત્ર ગણાશે.

(૫) નિયામક,-

- (ક) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ અને વિનિયમોનું યોગ્ય પાલન થાય છે તેની ખાતરી કરશે અને એ હેતુ માટે જરૂરી હોય તેવી તમામ સત્તાઓ તેને રહેશે.
- (ખ) જનરલ કાઉન્સિલ, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ અને એકેડેમિક કાઉન્સિલની બેઠકો બોલાવશે અને આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ અમલમાં લાવવા માટે જરૂરી હોય તેવા બીજા કાર્યો બજાવશે.
- (ગ) યુનિવર્સિટીમાં શિસ્તપાલનના યોગ્ય નિભાવ માટે જરૂરી હોય તેવી તમામ સત્તાઓ ધરાવશે.

(૬) નિયામકના અભિપ્રાય મુજબ કોઈ તાકીદના પગલાં લેવાની જરૂર હોય તો, તેઓ પોતાને જરૂરી લાગે તેવાં પગલાં લેશે અને એવી રીતે લીધેલ પગલાંની બાબત, સામાન્ય ક્રમમાં જે તજવીજ કરી હોત તે અધિકારી મંડળની પછીની બેઠકમાં, આવી રીતે બહાલી માટે, તેનો રિપોર્ટ કરશે.

અધિકારી મંડળે
લીધેલ
પગલાંની.

૩૪. (૧) યુનિવર્સિટીના દરેક વિભાગને એક વિભાગીય વડા રહેશે.

(૨) વિભાગના વડાની સત્તાઓ, કાર્યો, નિમણૂક અને સેવાની શરતો, વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવી રહેશે.

વિભાગો અને
વિદ્યાભવનોના
વડા.

૩૫. (૧) રજિસ્ટ્રારની નિમણૂક એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ કરશે અને તેઓ યુનિવર્સિટીના પૂર્ણકાલિક અધિકારી ગણાશે.

રજિસ્ટ્રાર.

(૨) રજિસ્ટ્રારની નિમણૂકની બોલીઓ અને શરતો, વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવી રહેશે.

(૩) રજિસ્ટ્રાર, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ અને નાણા સમિતિના, હોદ્દાની રૂએ સચિવ ગણાશે, પણ તેમને, આ અધિકારીમંડળો પૈકીના કોઈના સભ્ય તરીકે ગણવામાં આવશે નહિ.

(૪) રજિસ્ટ્રાર,-

(ક) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ અને નિયામકના તમામ આદેશો અને હુકમોનું પાલન કરશે;

(ખ) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ ફરમાવે તે પ્રમાણે યુનિવર્સિટીના રેકર્ડ, સામાન્ય સીલ અને એવી અન્ય મિલકતના કસ્ટોડિયન ગણાશે.

(ગ) વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવી સત્તાઓ વાપરશે અને તેવા કાર્યો બજાવશે.

(પ) રજિસ્ટ્રારની જગ્યા ખાલી હોય ત્યારે, નિયામક, પોતે યોગ્ય ગણે તેવી રજિસ્ટ્રારની સત્તા વાપરવા અને તેવા કાર્યો બજાવવા [યુનિવર્સિટીના કોઈ અધિકારીને,] અધિકૃત કરી શકશે.

૩૬. યુનિવર્સિટીના અધ્યાપકો, અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓની (કરાર આધારિત સેવા સહિતની) સેવાની બોલીઓ અને શરતો અને તેને લગતી ફરિયાદોનું નિવારણ, વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવા રહેશે.

કર્મચારીઓની
બોલીઓ અને
શરતો.

૩૭. યુનિવર્સિટીએ વીમો, પેન્શન, પ્રોવિડન્ટ ફંડ અથવા પોતાને યોગ્ય લાગે તેવા બીજા લાભો જેવી બાબતોમાં, પોતાના અધિકારીઓ, અધ્યાપકો, કર્મચારીઓ અને અન્ય નોકરોના લાભ માટે, વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવી રીતે અને તેવી શરતોને અધીન રહીને, જોગવાઈઓ કરવી જોઈશે.

વીમો, પેન્શન
અને પ્રોવિડન્ટ
ફંડ.

પ્રકરણ ૬

નાણાં

૩૮. (૧) યુનિવર્સિટી, યુનિવર્સિટી ફંડ એ નામનું એક ફંડ સ્થાપશે.

યુનિવર્સિટી ફંડ.

(૨) યુનિવર્સિટી ફંડ નીચેના ભાગનું બનશે અને તે ફંડમાં નીચેની રકમો જમા કરી શકાશે:-

(ક) રાજ્ય સરકાર, કેન્દ્ર સરકાર, ભારતની બાર કાઉન્સિલ, ગુજરાતની બાર કાઉન્સિલ અને યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ કમિશને આપેલ તમામ રાખા અથવા ગ્રાન્ટ;

(ખ) આમાં ફી અને ચાર્જિસ સહિતના તમામ સ્રોતમાંથી યુનિવર્સિટીની આવક થયેલી.

(ગ) ટ્રસ્ટો, વસિયતી દાન, દાન, દેજાગી, આર્થિક સહાયો અને બીજા ગ્રાન્ટમાંથી થયેલી તમામ આવક અથવા નાણાં;

(૩) યુનિવર્સિટી ફંડ, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલની વિવેકબુદ્ધિ મુજબ, ભારતીય રિઝર્વ બેંક અધિનિયમ, ૧૯૩૪માં વ્યાખ્યા આપ્યા પ્રમાણેની કોઈ અનુસૂચિત બેંકમાં અથવા બેંકિંગ કંપની (અંડરટેકિંગનું સંપાદન અને તબદીલી) અધિનિયમ, ૧૯૭૦ અને બેંકિંગ કંપની (અંડરટેકિંગનું સંપાદન અને તબદીલી) અધિનિયમ, ૧૯૮૦ હેઠળ રચાયેલ તત્સમાન નવી બેંકમાં રાખવા જોઈશે અથવા ભારતનો ટ્રસ્ટ અધિનિયમ, ૧૯૮૨માં અધિકૃત કરેલી એવી જામીનગીરીઓમાં રોકવા જોઈશે.

(૪) યુનિવર્સિટી ફંડ, વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવા યુનિવર્સિટીના હેતુ માટે અને તેવી રીતે વાપરી શકાશે.

વાર્ષિક
હિસાબો અને
નાણાકીય
અંદાજો.-

૩૯. (૧) યુનિવર્સિટીના વાર્ષિક હિસાબો, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલની સૂચનાઓ હેઠળ તૈયાર કરવા જોઈશે.

(૨) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે એવી તારીખ પહેલાં, આગામી વર્ષ માટેના વાર્ષિક નાણાકીય અંદાજો તૈયાર કરશે અને જનરલ કાઉન્સિલ સમક્ષ તે મૂકશે.

(૩) અંદાજપત્રમાં જોગવાઈ કરેલી રકમ કરતા વધારે રકમનું ખર્ચ કરવાની જરૂર હોય ત્યારે, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, લેખિતમાં કારણોની નોંધ કરીને, વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે એવી શરતો અને નિયંત્રણોને અધીન રહીને, ખર્ચ કરી શકશે અને આવા વધારાના ખર્ચ અંગેનો રિપોર્ટ, જનરલ કાઉન્સિલને તેની ત્યાર પછીની બેઠકમાં કરવો જોઈશે.

(૪) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે નિયુક્ત કરેલ ઓડિટર, યુનિવર્સિટીના હિસાબોનું ઓડિટ કરશે:

પરંતુ રાજ્ય સરકાર પોતે જરૂરી ગણે ત્યારે, યુનિવર્સિટી દ્વારા સંચાલિત સંસ્થાઓ સહિત તેના હિસાબોનું ઓડિટ, તે નિર્દિષ્ટ કરે તેવા ઓડિટર દ્વારા, ઓડિટ કરાવવું જોઈશે તેવો આદેશ કરી શકશે.

(૫) ઓડિટ રિપોર્ટ સાથેના હિસાબો, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ સમક્ષ મૂકવા જોઈશે અને રાજ્ય સરકારને પણ સાદર કરવા જોઈશે.

(૬) જનરલ કાઉન્સિલ, તેની વાર્ષિક બેઠકમાં, વાર્ષિક હિસાબો અને નાણાકીય અંદાજો અંગે વિચારણા કરશે. જનરલ કાઉન્સિલ તેના સંદર્ભમાં ઠરાવો પસાર કરી શકશે અને એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને તેની જાણ કરી શકશે, જે તેને વિચારણામાં લેશે અને તેની ઉપર પોતે યોગ્ય ગણે એવા પગલાં લેશે. એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, તેની પછીની બેઠકમાં તેણે લીધેલ પગલાંની અથવા પગલું ન લેવા માટેના તેના કારણોની જનરલ કાઉન્સિલને જાણ કરશે.

વાર્ષિક રિપોર્ટ.

૪૦. એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, જનરલ કાઉન્સિલ નિર્દિષ્ટ કરે તેવી વિગતોવાળો, દરેક નાણાકીય વર્ષને આવરી લેતો વાર્ષિક રિપોર્ટ તૈયાર કરશે અને વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે એવી તારીખે અથવા તે પહેલાં જનરલ કાઉન્સિલને સાદર કરશે. જનરલ કાઉન્સિલ આવા રિપોર્ટની વિચારણા કરશે અને તે ઉપર ઠરાવ પસાર કરી શકશે અને એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, ઠરાવ અનુસાર આવા પગલાં લેશે. એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે લીધેલ પગલાંની અથવા પગલાં લીધા ન હોય તો, પગલાં ન લેવા માટેના કારણોની, તેની બેઠકમાં જનરલ કાઉન્સિલને જાણ કરવી જોઈશે.

(૨) તે અંગેના જનરલ કાઉન્સિલના ઠરાવની સાથે તે ઉપર વાર્ષિક રિપોર્ટની નકલ, રાજ્ય સરકારને સાદર કરવી જોઈશે. રાજ્ય સરકારે, રાજ્ય વિધાનમંડળ સમક્ષ તેના પછીના સત્રમાં તે મૂકવી જોઈશે.

સન ૧૯૩૪નો
૨જો.

સન ૧૯૭૦નો
૫મો.

સન ૧૯૮૦નો
૪૦મો.

સન ૧૯૮૨નો
૨જો.

પ્રકરણ ૭

પ્રવેશ-નોંધણી અને પદવી બાબત

૪૧. કોઈપણ વિદ્યાર્થીને વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવી લાયકાતો ધરાવતો હોય તે સિવાય, વિદ્યાર્થીઓની પ્રવેશ માટેની લાયકાત, યુનિવર્સિટીના વિદ્યાર્થી તરીકે પ્રવેશ આપવામાં આવશે નહીં.

૪૨. યુનિવર્સિટીના વિદ્યાર્થીએ, વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે એવી બોલીઓ અને શરતોએ વિદ્યાર્થીઓનું નિવાસ સ્થાન અભ્યાસ કરવાનો રહેશે.

૪૩. જનરલ કાઉન્સિલ, એકેડેમિક કાઉન્સિલના ઓછામાં ઓછા બે તૃતીયાંશ સભ્યોની ભલામણ ઉપરથી, જેની શ્રેષ્ઠ સિધ્ધિ અને સ્થાન હોય તે વ્યક્તિને માનદ પદવી અથવા શૈક્ષણિક વિશિષ્ટ માન ઠરાવથી એનાયત કરી શકશે. માનદ પદવી.

૪૪. (૧) જનરલ કાઉન્સિલ, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલની ભલામણ પરથી, જે કોઈ વ્યક્તિને પદવી અથવા ડિપ્લોમા પાછા ખેંચી લેવા બાબત. કાયદાની કોર્ટ નૈતિક અધઃપતનના ગુનામાં દોષિત ઠરાવી હોય અથવા તે ગંભીર ગેરવર્તણૂક માટે દોષિત ઠરેલ હોય તો, જનરલ કાઉન્સિલની કુલ સભ્ય સંખ્યાની બહુમતીથી અને જનરલ કાઉન્સિલના હાજર રહી મત આપતા સભ્યોની બે તૃતીયાંશ કરતાં ઓછી ન હોય તેટલી બહુમતીથી ઠરાવ પસાર કરીને, એવી કોઈપણ વ્યક્તિને એનાયત કરેલ વિશિષ્ટમાન, પદવી, ડિપ્લોમા અથવા આપેલ વિશેષાધિકાર પાછા ખેંચી લઈ શકશે.

(૨) કોઈ વ્યક્તિની વિરૂધ્ધ લેવા ધારેલ પગલાં સામે કારણ દર્શાવવાની તેને તક આપવામાં આવી હોય તે સિવાય, તેની વિરૂધ્ધ પેટા-કલમ (૧) હેઠળનું કોઈપણ પગલું લઈ શકાશે નહિ.

(૩) જનરલ કાઉન્સિલે એવી રીતે પસાર કરેલો ઠરાવ, તાત્કાલિક અમલમાં આવશે અને એની એક નકલ, સંબંધિત વ્યક્તિને મોકલવી જોઈશે.

૪૫. (૧) નિયામક, યુનિવર્સિટીના વિદ્યાર્થીઓમાં શિસ્ત જાળવવા માટે આખરી સત્તાધિકારી ગણાશે. આ અર્થે નિયામકે આપેલ આદેશોનું વિભાગો, વિદ્યાભવનો, છાત્રાલયો અને સંસ્થાઓના શિસ્ત. વડાએ પાલન કરવું જોઈશે. વિદ્યાર્થીઓમાં શિસ્ત.

(૨) પેટા-કલમ (૧)માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, નિયામકના રિપોર્ટ પરથી વિદ્યાર્થીને પરીક્ષામાંથી બાકાત રાખવાની અથવા વિદ્યાભવન અથવા છાત્રાલય અથવા સંસ્થામાંથી દૂર કરવાની શિક્ષા કરી શકશે :

પરંતુ સંબંધિત વિદ્યાર્થીને, તેની વિરૂધ્ધ લેવા ધારેલ પગલાંની સામે તેને કારણ દર્શાવવાની વાજબી તક આપ્યા સિવાય, આવી કોઈ પણ શિક્ષા કરી શકાશે નહિ.

પ્રકરણ ૮

પૂરક જોગવાઈઓ

૪૬. (૧) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, યુનિવર્સિટીના વહીવટ અને સંચાલન માટે જોગવાઈઓ વિનિયમો. કરવા માટે આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ સાથે સુસંગત હોય તેવા વિનિયમો કરી શકશે.

(૨) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, એકેડેમિક કાઉન્સિલની પૂર્વસંમતિ વિના, નીચેની તમામ અથવા તે પૈકીની કોઈપણ બાબતોને ઝૂસર કરતો કોઈપણ વિનિયમ કરી શકશે નહિ, સુધારી શકશે નહિ અથવા રદ કરી શકશે નહિ :--

(ક) અભ્યાસક્રમો અને શૈક્ષણિક કાર્યક્રમો સંબંધી અધ્યાપનની વ્યવસ્થા માટે અધિકારી મંડળો નક્કી કરવા બાબત;

(ખ) પદવીઓ, ડિપ્લોમા, પ્રમાણપત્રો અને બીજા શૈક્ષણિક વિશિષ્ટમાન પાછા ખેંચી લેવા બાબત;

(ગ) વિદ્યાશાખાઓ, વિભાગો અને વિશેષિત વિદ્યાભવનો, શિક્ષણ અને સંશોધનના કેન્દ્રો અને નિવાસ ખંડો સ્થાપવા અને તે નાબૂદ કરવા બાબત;

(ઘ) અધ્યેતાવૃત્તિ, શિષ્યવૃત્તિઓ, છાત્રવૃત્તિઓ, પ્રદર્શનો, ચંદ્રકો અને ઈનામો શરૂ કરવા અને તે એનાયત કરવા;

(ચ) પરીક્ષાઓની નિમણૂકની શરતો અને રીત, પરીક્ષા યોજવા અને તેના ધોરણો અને અભ્યાસક્રમ બાબત;

(છ) વિદ્યાર્થીઓની પ્રવેશ-નોંધણીની રીત અથવા પ્રવેશ બાબત;

(જ) બીજા યુનિવર્સિટીઓની પરીક્ષાઓને યુનિવર્સિટીની પરીક્ષાની સમકક્ષ તરીકે માન્ય ગણવા બાબત.

(૩) એકેડેમિક કાઉન્સિલ, ખંડો (ક) થી (જ)માં નિર્દિષ્ટ કરેલ તમામ અથવા તે પૈકીની કોઈપણ બાબત અંગે અથવા તેને આનુષંગિક અથવા તેને લગતી બાબતો અંગે વિનિયમો કરવા માટે એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને દરખાસ્ત કરી શકશે.

(૪) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલ, એકેડેમિક કાઉન્સિલે દરખાસ્ત કરેલ કોઈપણ વિનિયમ નામંજૂર કરે ત્યારે, એકેડેમિક કાઉન્સિલ, વિઝિટરને અપીલ કરી શકશે અને વિઝિટર હુકમથી એવો આદેશ કરી શકશે કે સૂચિત વિનિયમને જનરલ કાઉન્સિલની મંજૂરી માટે તેની પછીની બેઠક સમક્ષ મૂકી શકાશે અને જનરલ કાઉન્સિલની આવી મંજૂરી અનિર્ણિત હોય ત્યાં સુધી આવો વિનિયમ, હુકમમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવી તારીખથી અમલમાં આવશે;

પરંતુ જનરલ કાઉન્સિલે, આવી બેઠકમાં વિનિયમ મંજૂર કર્યો ન હોય, ત્યારે તે અમલમાં હોતો બંધ થશે.

(૫) (૧) એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે કરેલ તમામ વિનિયમો જનરલ કાઉન્સિલને અને વિઝિટરને મંજૂરી માટે સાર કરવા જોઈશે.

(૨) જનરલ કાઉન્સિલ, ઠરાવથી વિનિયમો મંજૂર કરી શકશે.

(૩) વિઝિટર વિનિયમો મંજૂર કરી શકશે અને એવી રીતે મંજૂર કરેલ વિનિયમો, જનરલ કાઉન્સિલ જે તારીખે તેને મંજૂર કરે તે તારીખથી અમલી બનશે અથવા નામંજૂર કરે તે તારીખ સુધી અમલમાં રહેશે.

કસરો કરવા
બાબત.

૪૭. યુનિવર્સિટીના સંચાલન અને વહીવટને લગતા તમામ કસરો, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલે સ્પષ્ટ રીતે કરવા જોઈશે અને આવા કસરો, તેનું મૂલ્ય વીસ લાખ રૂપિયાથી વધુ હોય ત્યારે, નિયામકે અને જો તેનું મૂલ્ય વીસ લાખ રૂપિયાથી વધુ ન હોય તો, રજિસ્ટ્રારે, એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલના વતી કરવા જોઈશે.

સમીક્ષા પંચની
નિમણૂક
બાબત.

૪૮. (૧) વિઝિટર, દરેક પાંચ વર્ષમાં ઓછામાં ઓછી એક વખત, યુનિવર્સિટીની કામગીરીની સમીક્ષા કરવા માટે અને ભલામણો કરવા માટે પંચની રચના કરી શકશે.

(૨) પંચ, વધુમાં વધુ ત્રણ નામાંકિત શિક્ષણશાસ્ત્રીઓનું જનરે, જેમાંના એક શિક્ષણશાસ્ત્રી, વિજિટરે રાજ્ય સરકાર સાથે વિચારવિનિમય કરીને નીમેલા આવા પંચના અધ્યક્ષ તરીકે રહેશે.

(૩) સભ્યોની નિમણૂકની બોલીઓ અને શરતો, વિજિટર નક્કી કરે તેવા રહેશે.

(૪) પંચ, પોતે યોગ્ય ગણે તેવી તપાસ કર્યા પછી, વિજિટરને પોતાની ભલામણો કરશે.

(૫) વિજિટર, ભલામણો પર પોતે યોગ્ય ગણે તેવું પગલું લઈ શકશે.

સન ૧૮૬૦નો
૪૫મો.

૪૯. યુનિવર્સિટીના દરેક અધિકારી અને કર્મચારી, ભારતના ફોજદારી અધિનિયમ કલમ ૨૧ના અર્થ મુજબ રાજ્યસેવક ગણાશે.

અધિકારીઓ અને
કર્મચારીઓ રાજ્ય
સેવકો ગણાશે.

૫૦. યુનિવર્સિટીના કોઈ અધિકારીમંડળ અથવા મંડળનું કોઈપણ કાર્ય અથવા કાર્યવાહી, આવા કોઈ અધિકારીમંડળ અથવા મંડળમાં કોઈ જગા ખાલી હોવાના અથવા તેની રચનામાં કોઈ ખામી હોવાના કારણ માત્રથી અમાન્ય ગણાશે નહિ.

જગા ખાલી પડવાને
લીધે કાર્યવાહી
અમાન્ય ગણાશે
નહિ.

૫૧. આ અધિનિયમ અથવા વિનિયમો અનુસાર શુધ્ધબુધ્ધિથી કરેલ અથવા કરવા ધારેલ કોઈપણ કૃત્યના સંબંધમાં, યુનિવર્સિટી અથવા યુનિવર્સિટીના અધિકારીમંડળ અથવા અધિકારીની વિરુદ્ધમાં કોઈપણ દાવો, ફરિયાદ અથવા બીજી કાનૂની કાર્યવાહી માંડી શકાશે નહિ અથવા તેમની પાસેથી કોઈ નુકસાની માંગી શકાશે નહિ.

શુધ્ધબુધ્ધિથી લીધેલ
પગલાંને રક્ષણ.

૫૨. આ અધિનિયમ અથવા વિનિયમોમાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, યુનિવર્સિટી, કોઈ સરકાર, યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ કમિશન અથવા યુનિવર્સિટીએ કરવાની યોજનાને પુરસ્કૃત કરતી બીજી એજન્સી પાસેથી જ્યારે જ્યારે ફંડ મેળવે ત્યારે-

પુરસ્કૃત યોજના.

(ક) યુનિવર્સિટીએ મેળવેલ રકમ અલગ ખાતામાં રાખવી અને માત્ર યોજનાના હેતુ માટે જ તેનો ઉપયોગ કરવો; અને

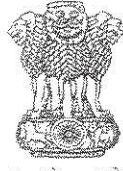
(ખ) આવી યોજનાને અમલમાં મૂકવા માટેના જરૂરી સ્ટાફની ભરતી, પુરસ્કર્તા સંગઠને નિયત કરેલ બોલીઓ અને શરતો અનુસાર કરવી.

૫૩. આ અધિનિયમ અથવા વિનિયમોની જોગવાઈઓને અમલમાં લાવવામાં કોઈ મુશ્કેલી ઊભી થાય તો વિજિટર અથવા વિજિટરે આદેશ કર્યા મુજબ નિયામક, હુકમથી અથવા પ્રસંગની જરૂરિયાત પ્રમાણે મુશ્કેલી નિવારવાના હેતુ માટે, જરૂરી અથવા ઈષ્ટ જણાય તેવું, આ અધિનિયમ અને વિનિયમોની જોગવાઈઓ સાથે શક્ય હોય તેટલે સુધી સુસંગત હોય તેવું કોઈપણ કૃત્ય કરી શકશે. આવો દરેક હુકમ, જાણે કે આ અધિનિયમ અથવા વિનિયમો હેઠળ આવું પગલું લીધેલ હોય તેમ અમલમાં રહેશે :

મુશ્કેલી દૂર
કરવાની સત્તા.

પરંતુ આ અધિનિયમના આરંભની તારીખથી બે વર્ષની મુદ્દત પૂરી થયા પછી આવો કોઈપણ હુકમ કરી શકાશે નહિ.

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

WEDNESDAY, MARCH 12, 2003/PHALGUNA 22, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧૨મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

તારીખ ૧૨મી માર્ચ, ૨૦૦૩ના ગુજરાત રાજપત્ર, (અસાધારણ)માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક : ૧૦નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT ACT NO. 10 OF 2003.**THE NIRMA UNIVERSITY OF SCIENCE AND TECHNOLOGY ACT, 2003.**

ગુજરાત વિધાનમંડળના નીચેના અધિનિયમને રાજ્યપાલે સન ૨૦૦૩ના માર્ચ મહિનાની ૧૧મી તારીખે અનુમતિ આપી હોવાથી, તે આથી સર્વે લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવે છે.

વી. એમ. કોઠારે,

ગુજરાત સરકારના સચિવ.
વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ

GUJARAT ACT NO. 10 OF 2003

AN ACT

to Provide for the establishment of the Nirma University of Science and Technology, Ahmedabad, Gujarat by law and to confer the status of a University thereon and for matters connected therewith or incidental thereto.

સન ૨૦૦૩નો ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક: ૧૦.

(રાજ્યપાલની અનુમતિ મળી પછી, સન ૨૦૦૩ના માર્ચ મહિનાની ૧૨મી તારીખે “ગુજરાત રાજપત્ર”માં (અંગ્રેજીમાં) પ્રથમ પ્રસિધ્ધ કરેલો.)

નિરમા યુનિવર્સિટી ઓફ સાયન્સ એન્ડ ટેકનોલોજી અધિનિયમ, ૨૦૦૩.

કાયદા દ્વારા નિરમા યુનિવર્સિટી ઓફ સાયન્સ એન્ડ ટેકનોલોજી, અમદાવાદ, ગુજરાતની સ્થાપના કરવાની અને તેમ કરીને તેને યુનિવર્સિટીનો દરજ્જો આપવાની અને તેની સાથે સંકળાયેલી અથવા તેને આનુષંગિક બાબતોની જોગવાઈ કરવા બાબત અધિનિયમ.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમાં વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

૧. (૧) આ અધિનિયમ નિરમા યુનિવર્સિટી ઓફ સાયન્સ એન્ડ ટેકનોલોજી અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.

ટૂંકી સંજ્ઞા અને આરંભ.

(૨) તે, રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી નક્કી કરે તે તારીખે અમલમાં આવશે.

૨. આ અધિનિયમમાં, સંદર્ભથી અન્યથા અપેક્ષિત ન હોય, તો-

વ્યાખ્યા.

(ક) “એકેડેમિક કાઉન્સિલ” એટલે કલમ ૧૪ હેઠળ રચાયેલ યુનિવર્સિટીની એકેડેમિક કાઉન્સિલ;

(ખ) “બોર્ડ” એટલે કલમ ૧૦ હેઠળ રચાયેલ યુનિવર્સિટીનું સંચાલક મંડળ;

(ગ) “અધ્યક્ષ” એટલે કલમ ૧૧ હેઠળ નીમાયેલ બોર્ડના અધ્યક્ષ;

(ઘ) “ડીન” એટલે કલમ ૨૧ હેઠળ નીમાયેલ યુનિવર્સિટીના ડીન;

(ચ) “નિયામક” એટલે કલમ ૧૮ હેઠળ નીમાયેલ યુનિવર્સિટીના નિયામક;

- (છ) “એકિઝક્યુટિવ રજિસ્ટ્રાર” એટલે કલમ ૨૦ હેઠળ નીમાયેલ યુનિવર્સિટીના એકિઝક્યુટિવ રજિસ્ટ્રાર;
- (જ) “નાણા સમિતિ” એટલે કલમ ૧૬ હેઠળ રચાયેલ યુનિવર્સિટીની નાણા સમિતિ;
- (ઝ) “ફાઉન્ડેશન” એટલે નિરમા એજ્યુકેશન એન્ડ રિસર્ચ ફાઉન્ડેશન, અમદાવાદ;
- (ટ) “પેટ્રન ટ્રસ્ટી ” એટલે નિરમા એજ્યુકેશન એન્ડ રિસર્ચ ફાઉન્ડેશન, અમદાવાદના પેટ્રન ટ્રસ્ટી ;
- (ઠ) “પ્રમુખ” એટલે કલમ ૭ હેઠળ નીમાયેલ યુનિવર્સિટીના પ્રમુખ;
- (ડ) “ઠરાવેલુ” એટલે વિનિયમોથી ઠરાવેલુ;
- (ઢ) “વિનિયમો” એટલે કલમ ૩૨ હેઠળ કરેલા યુનિવર્સિટીના વિનિયમો;
- (ત) “મંડળી” એટલે મંડળી રજિસ્ટ્રેશન અધિનિયમ, ૧૮૬૦ હેઠળ રજિસ્ટર થયેલ નિરમા એજ્યુકેશન એન્ડ રિસર્ચ ફાઉન્ડેશન, અમદાવાદ; સન ૧૮૬૦નો ૨૧મો,
- (થ) “ટ્રસ્ટ” એટલે મંડળી રજિસ્ટ્રેશન અધિનિયમ, ૧૮૬૦ અને મુંબઈ સાર્વજનિક ટ્રસ્ટ અધિનિયમ, ૧૮૫૦ હેઠળ નોંધાયેલ નિરમા એજ્યુકેશન એન્ડ રિસર્ચ ફાઉન્ડેશન, અમદાવાદ; સન ૧૮૬૦નો ૨૧મો, સન ૧૮૫૦નો મુંબઈનો ૨૯મો.
- (દ) “યુનિવર્સિટી” એટલે કલમ ૩ હેઠળ સ્થપાયેલી નિરમા યુનિવર્સિટી ઓફ સાયન્સ એન્ડ ટેકનોલોજી, અમદાવાદ, ગુજરાત.

યુનિવર્સિટીની
સ્થાપના અને
સંસ્થાપન.

૩. (૧) “નિરમા યુનિવર્સિટી ઓફ સાયન્સ એન્ડ ટેકનોલોજી, અમદાવાદ, ગુજરાત” એ નામની એક યુનિવર્સિટી સ્થપાશે.

(૨) પ્રમુખ, બોર્ડ, એકેડેમિક કાઉન્સિલ, નિયામક, ડીન, એકિઝક્યુટિવ રજિસ્ટ્રાર અને અન્ય તમામ વ્યક્તિઓ જે પોતાનો એવો હોદ્દો અથવા સભ્યપદ ધારણ કરવાનું ચાલુ રાખે ત્યાં સુધી, હવે પછી એવા અધિકારીઓ અથવા સભ્યો બને તેવી તમામ બીજી વ્યક્તિઓથી, આથી, ‘નિરમા યુનિવર્સિટી ઓફ સાયન્સ એન્ડ ટેકનોલોજી, અમદાવાદ, ગુજરાત’ એ નામનું સંસ્થાપિત મંડળ રચવામાં આવે છે.

(૩) યુનિવર્સિટી, આ અધિનિયમ હેઠળ સ્થપાયેલી, જોડાણ ન કરતી યુનિવર્સિટી તરીકે કામ કરશે અને તેમાં ઢાખલ થયેલ વિદ્યાર્થીઓને પદવી, ડિપ્લોમા અને તેની પદવીના પ્રમાણપત્રો એનાયત કરવા માટે બીજી કોઈપણ કોલેજ અથવા સંસ્થાનું જોડાણ કરી શકશે નહિ.

(૪) યુનિવર્સિટીને, કેન્દ્ર સરકાર, દ્રોઈમણ રાજ્ય સરકાર, યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ કમિશન, ઑલ ઇન્ડિયા કાઉન્સિલ ફોર ટેકનિકલ એજ્યુકેશન (એઆઈસીટીઈ) અથવા કેન્દ્ર સરકારની અથવા કોઈપણ રાજ્ય સરકારના બીજા કોઈપણ સત્તામંડળ અથવા સંસ્થાઓ તરફથી કોઈપણ અનુદાન અથવા બીજી નાણાકીય સહાય મળશે નહિ.

(૫) યુનિવર્સિટી ઉપર્યુકત નામ ધરાવતું, શાશ્વત ઉત્તરાધિકાર અને આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, મિલકત સંપાદિત કરવાની અને ધરાવવાની, કરાર કરવાની સત્તાવાળું સામાન્ય સીલ ધરાવતું સંસ્થાપિત મડળ રહેશે અને સદરહુ તામથી તે દાવો માંડી શકશે અને તેના ઉપર દાવો માંડી શકશે.

(૬) યુનિવર્સિટીના અથવા તેની વિરુદ્ધના તમામ દાવા અને બીજી કાનૂની કાર્યવાહીમાં, નિવેદનમાં એકિઝક્યુટિવ રજિસ્ટ્રારે સહી કરવી જોઈશે અને ખરાઈ કરવી જોઈશે અને આવા દાવા અને કાર્યવાહીમાંની તમામ પ્રક્રિયા એકિઝક્યુટિવ રજિસ્ટ્રારના નામે કાઢવી અને બજાવવી જોઈશે.

(૭) યુનિવર્સિટીનું મુખ્ય મથક અમદાવાદ, ગુજરાત ખાતે રહેશે.

૪. યુનિવર્સિટીના ઉદ્દેશો, માનવજાતની ઉન્નતિ માટે વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજીનું જ્ઞાન અસરકારક રીતે વિકસાવવાના છે. યુનિવર્સિટીના ઉદ્દેશો નીચે મુજબના રહેશે :-

યુનિવર્સિટીના
ઉદ્દેશો.

(૧) અસરકારક નિદર્શનથી સંશોધન, તાલીમ અને વિસ્તરણ પ્રવૃત્તિઓનું શિક્ષણ આપીને જ્ઞાન અને સમજનો પ્રસાર કરવાનો અને સામાન્ય પ્રજામાં તેની સમૂહજીવનની અસર ખીલવીને જાળવી રાખવાનો;

(૨) વિજ્ઞાન, ટેકનિકલ અને તેને લગતા વ્યાવસાયિક શિક્ષણના ક્ષેત્રમાં, તેની વર્તમાન સ્થિતિ મુજબ અને સતત શિક્ષણ સહિત, ભવિષ્યમાં વિકસાવવામાં આવે તેવી બીજી રીતે ઉચ્ચ ધોરણયુક્ત જ્ઞાન, શિક્ષણ, તાલીમ અને સંશોધન સવલત પૂરી પાડવા માટે ગુણોત્કર્ષ કેન્દ્રો ઉભા કરવાનો;

(૩) પ્રમાણપત્ર/ડિપ્લોમા, પૂર્વસ્નાતક, અનુસ્નાતક અને સર્વોચ્ચ પદવી સ્તરના અધ્યાપનની તરેહ વિકસાવવી અને શિક્ષણ અને તેના ઉપયોગના ઉચ્ચ ધોરણો જાળવવાનો; વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી આંતરમાળખાને વૈશ્વિક ધોરણો સુધી લઈ જવા માટે ક્ષમતાઓ ઉભી કરવાનો;

(૪) વ્યાવસાયિક શિક્ષણ અને તેને સંલગ્ન ક્ષેત્રો સહિત ઉચ્ચ શિક્ષણમાં તાલીમ સવલતો વિકસાવવી; વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી અને તેને સંલગ્ન ક્ષેત્રોમાં રાષ્ટ્રીય અને વૈશ્વિક સહભાગિતા માટે આંતરસંબંધોની જોગવાઈ કરવાનો;

(૫) શિક્ષણ સ્ત્રોત કેન્દ્ર તરીકે કામગીરી કરવાનો;

(૬) ટેકનિકલ શિક્ષણ સહિત ઉચ્ચ અને વ્યાવસાયિક શિક્ષણના ક્ષેત્રમાં રાષ્ટ્રીય અને વૈશ્વિક સહભાગિતા માટેની વ્યવસ્થા માટેની જોગવાઈ કરવાનો; અને

(૭) યુનિવર્સિટી ખાતે, રાષ્ટ્રીય અને વૈશ્વિક સ્તરે આર્થિક જરૂરિયાતો સંબંધી શિક્ષણ, સંશોધન અને તાલીમ અને સંશોધન માટે ઉદ્યોગો સાથે ગાઢ સંપર્કો સ્થાપિત કરવાનો.

લિંગ, ધર્મ, વર્ગ,
પંથ કે મંતવ્યના
ભેદ વિના
યુનિવર્સિટી
બધાને માટે
ખુલ્લી રહેશે.

૫. (૧) કોઈપણ વ્યક્તિને લિંગ, જાતિ, પંથ, જ્ઞાતિ, વર્ગ, જન્મસ્થળ, ધાર્મિક માન્યતા કે રાજકીય અથવા અન્ય મંતવ્ય હોવાના એકમાત્ર કારણે જ યુનિવર્સિટીના કોઈ હોદ્દાથી અથવા તેના કોઈ અધિકારીમંડળના સભ્યપદ અથવા કોઈ પદવી, ડિપ્લોમા અથવા બીજા શૈક્ષણિક વિશિષ્ટ માનથી અથવા કોઈ અભ્યાસક્રમના પ્રવેશથી વંચિત રાખી શકાશે નહિ.

(૨) કોઈ વ્યક્તિને, યુનિવર્સિટીમાં અધ્યાપક કે વિદ્યાર્થી તરીકે દાખલ થવાનો અથવા કોઈ હોદ્દો કે જગ્યા ધરાવવાનો અથવા કોઈ પદવી, ડિપ્લોમા અથવા બીજા શૈક્ષણિક વિશિષ્ટ માન માટે લાયકાત મેળવવાનો અથવા યુનિવર્સિટીનો કોઈ વિશેષાધિકાર ભોગવવાનો કે વાપરવાનો અથવા તેના લાભ મેળવવાનો હક તેને મળી શકે તે માટે, યુનિવર્સિટી લિંગ, જાતિ, પંથ, જ્ઞાતિ, વર્ગ, જન્મસ્થળ, ધાર્મિક માન્યતા અથવા વ્યવસાય કે રાજકીય અથવા બીજા કોઈ મંતવ્ય અંગેની કોઈ કસોટી રાખે, તો તે કાયદેસર ગણાશે નહિ.

યુનિવર્સિટીની
સત્તા અને કાર્યો.

૬. આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, યુનિવર્સિટી નીચેની સત્તા વાપરશે અને નીચેના કાર્યો બજાવશે :-

(૧) યુનિવર્સિટી અને યુનિવર્સિટીના ઉદ્દેશો આગળ ધરાવવા માટે જરૂરી હોય તેવા સંશોધન, શિક્ષણ અને પ્રશિક્ષણ માટેના એવા કેન્દ્રોનું સંચાલન અને વહીવટ કરવો;

(૨) વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી અને તેને સંલગ્ન ક્ષેત્રોને લગતા જ્ઞાન અથવા શિક્ષણની એવી શાખાઓમાં પ્રશિક્ષણ, તાલીમ અને સંશોધનની અને વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી અને તેને સંલગ્ન ક્ષેત્રોના ઉત્કર્ષ અને પ્રસાર માટેની જોગવાઈ કરવી;

(૩) આવા શિક્ષણ, તાલીમ અને સંશોધનના આંતરરાષ્ટ્રીય ધોરણો પ્રાપ્ત કરવાના હેતુથી, વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજીના ક્ષેત્રમાંની નવી પદ્ધતિઓ અને ટેકનોલોજીઓમાં નવતર પ્રયોગો કરવા ;

(૪) અભ્યાસક્રમ અને નિયત અભ્યાસક્રમ ઠરાવવા અને વીજાણુ અને દૂરંતર શિક્ષણ સહિત શિક્ષણ પ્રથા અને પદ્ધતિ વિજ્ઞાન વિતરણમાં પરિવર્તનશીલતા માટે જોગવાઈ કરવી;

(૫) વીજાણુ પદ્ધતિથી પણ પરીક્ષાઓ યોજવી અને પદવીઓ, ડિપ્લોમા અનાયત કરવાની અથવા પ્રમાણપત્રો આપવાની અને યુનિવર્સિટી નક્કી કરે તેવી શરતોને અધીન રહીને વ્યક્તિઓને બીજા શૈક્ષણિક વિશિષ્ટ માન અથવા ઈલ્ડામ

એનાયત કરવાની અને આવી કોઈ પદવી, ડિપ્લોમા, પ્રમાણપત્રો અથવા બીજા શૈક્ષણિક વિશિષ્ટ માન અથવા ઈલકાબ, વિનિમયોથી ઠરાવેલી રીતે પ્રાપ્ત થાયવાની અથવા રદ કરવાની;

(દ) વિનિયમોથી ઠરાવેલી રીતે માનદ પદવીઓ અથવા અન્ય વિશિષ્ટ માન એનાયત કરવાની;

(૭) પોતાના ઉદ્દેશો આગળ ધપાવવા માટે યુનિવર્સિટીના અભિપ્રાય મુજબ જરૂરી હોય તેવા, સંશોધન અને પ્રશિક્ષણ માટેના વિશિષ્ટ કેન્દ્રો, વિશેષિત અભ્યાસ કેન્દ્રો અથવા અન્ય એકમો સ્થાપવાની;

(૮) સંશોધન અને અન્ય કામગીરીના મુદ્રણ, પુનર્નિર્માણ અને પ્રકાશન માટેની જોગવાઈ કરવાની અને પ્રદર્શનો યોજવાની;

(૯) વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી અને તેને સંલગ્ન ક્ષેત્રોના તમામ પાસામાં સંશોધન પુરસ્કૃત કરવાની અને હાથ ધરવાની;

(૧૦) પોતાના જેવા અથવા સમાન પ્રકારના ઉદ્દેશોવાળી કોઈ શૈક્ષણિક સંસ્થાનો સહયોગ અથવા જોડાણ કરવાની, સલાહ આપવાની, સંચાલન કરવાની, નિયંત્રણ રાખવાની, તેનો વિકાસ કરવાની, નિભાવવાની અથવા વિલીનીકરણથી અથવા અન્યથા તેનો કબજો સંભાળવાની;

(૧૧) યુનિવર્સિટીના હોય તેવા જ સંપૂર્ણતઃ અથવા અંશતઃ ઉદ્દેશો ધરાવતી વિશ્વના કોઈપણ ભાગમાંની શૈક્ષણિક અથવા બીજી સંસ્થાઓ સાથે, અધ્યાપકો અને વિદ્વાનોના આદાનપ્રદાનથી અને સામાન્ય રીતે પોતપોતાના સમાન ઉદ્દેશોને સહાયભૂત થાય તે રીતે સંપર્કો વિકસાવવાની અને નિભાવવાની;

(૧૨) યુનિવર્સિટીના ઉદ્દેશો સિધ્ધ કરવા માટે, વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી અને સંલગ્ન ક્ષેત્રોમાં, વિશ્વના કોઈપણ ભાગમાંના અધ્યાપકો, સંશોધકો અને કાર્યક્ષેત્ર નિજ્ઞાતો સાથે સંબંધો વિકસાવવાની અને નિભાવવાની;

(૧૩) યુનિવર્સિટીના ખર્ચનું નિયમન કરવાની અને નાણાનો વહીવટ કરવાની અને હિસાબો રાખવાની;

(૧૪) યુનિવર્સિટીના હેતુઓ અને ઉદ્દેશો માટે ઉદ્યોગો, રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય સંગઠનો અથવા બીજા કોઈપણ સ્ત્રોતો તરફથી બક્ષિસ, દાન, સખાવત, વસિયત તરીકે અને સ્થાવર અને જંગમ મિલકતની તબદીલીથી ફંડ મેળવવાની;

(૧૫) વિદ્યાર્થીઓના નિવાસ માટે ખંડ અને ફાગનલયો સ્થાપવાની, તેનો નિભાવ અને સંચાલન કરવાની;

(૧૬) યુનિવર્સિટીના વિદ્યાર્થીઓના નિવાસની દેખરેખ અને નિયંત્રણ કરવાની અને તેમની શિસ્તનું નિયમન કરવાની અને તેમના આરોગ્ય અને સામાન્ય કલ્યાણ અને સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓના ઉત્તેજન માટે ગોઠવણ કરવાની;

(૧૭) વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવી ફી અને તેવા બીજા ખર્ચ નક્કી કરવાની, માગવાની અને લેવાની અથવા વસૂલ કરવાની;

(૧૮) અધ્યેતાવૃત્તિ, શિષ્યવૃત્તિ, ઈનામો, ચંદ્રકો અને બીજા પારિતોષિકો શરૂ કરવાની અને એનાયત કરવાની;

(૧૯) યુનિવર્સિટીના હેતુ માટે જરૂરી અથવા અનુકૂળ હોય તેવી કોઈ જમીન અથવા ઈમારત અથવા બાંધકામ, અને યુનિવર્સિટી યોગ્ય અને ઉચિત ગણે તેવી બોલીઓ અને શરતોએ ખરીદવા અથવા પટે લેવા અથવા બક્સિસ પેટે અથવા અન્યથા સ્વીકારવા અને આવી કોઈ ઈમારત અથવા બાંધકામ બાંધવા અથવા તેમાં ફેરફાર કરવો અને નિભાવ કરવો;

(૨૦) યુનિવર્સિટી પોતે યોગ્ય ગણે તેવી અને પોતાના હિત, પ્રવૃત્તિઓ અને ઉદ્દેશોને સુસંગત હોય તેવી શરતોએ, યુનિવર્સિટીની સ્થાવર કે જંગમ મિલકતો કે તેના ભાગનું વેચાણ કરવાની, વિનિમય કરવાની, પટે આપવાની અથવા અન્યથા નિકાલ કરવાની;

(૨૧) ભારત સરકારની અને અન્ય વચનચિઠ્ઠીઓ, વિનિમયપત્રો, ચેક અથવા બીજા વટાઉખત કાઢવાની અને સ્વીકારવાની, બનાવવાની અને શેરો કરવાનો, વટાવવાની અને પરકામ્ય કરવાની;

(૨૨) જામીનખત, ગીરોખત, વચનચિઠ્ઠી પર અથવા યુનિવર્સિટીની તમામ અથવા કોઈપણ મિલકત કે અસ્કયામત અથવા જામીનગીરી આધારિત અથવા જામીનગીરી વગર અને પોતે યોગ્ય ગણે તેવી બોલીઓ અને શરતોએ નાણા ઉભા કરવાની અને ઉછીના લેવાની અને નાણા ઉભા કરવાને અને ભરપાઈ કરવાને અને ઉછીના લીધેલ કોઈ નાણા ભરપાઈ કરવાને લગતા તમામ ખર્ચ યુનિવર્સિટીના ફંડમાંથી ચૂકવવાની;

(૨૩) પોતે યોગ્ય ગણે તેવી જામીનગીરીઓમાં અથવા જામીનગીરી પર યુનિવર્સિટીના ફંડનું રોકાણ કરવાની અને પોતે યોગ્ય ગણે તે રીતે કોઈ રોકાણની વખતોવખત ફેરબદલી કરવાની;

(૨૪) તખ્તદીલી, ગીરો, પટા, પરવાના, કબૂલાતને લગતા દસ્તાવેજો અને યુનિવર્સિટીને લગતા અથવા યુનિવર્સિટીના હેતુ માટે સરકારી જામીનગીરીઓ સંલિપ સ્થાવર અને જંગમ મિલકત સંબંધી, બીજા દસ્તાવેજ કરવાની;

(૨૫) વિનિયમોથી ઠરાવેલી રીતે યુનિવર્સિટીએ આપેલા અભ્યાસક્રમોમાં વિદ્યાર્થીઓને પ્રવેશ આપવાની;

(૨૬) શૈક્ષણિક, ટેકનિકલ, વહીવટી, કારકુની અને અન્ય જગાઓ ઉભી કરવાની અને તેની પર નિમણૂક કરવાની;

(૨૭) યુનિવર્સિટીના કર્મચારીઓમાં શિસ્તનું નિયમન કરવાની અને સુદૃઢ બનાવવાની અને વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવા શિસ્તવિષયક પગલા માટેની જોગવાઈ કરવાની;

(૨૮) પ્રોફેસરશીપ, એસોસિયેટ પ્રોફેસરશીપ, આસિસ્ટન્ટ પ્રોફેસરશીપ, રીડરશીપ, લેકચરરશીપની અને બીજી કોઈ પણ અધ્યાપકીય, શૈક્ષણિક અથવા સંશોધનને લગતી જગાઓ શરૂ કરવી અને તેના માટેની લાયકાતો ઠરાવવાની;

(૨૯) વ્યક્તિઓને પ્રાધ્યાપકો, સહ પ્રાધ્યાપકો, મદદનીશ પ્રાધ્યાપકો, રીડર, વ્યાખ્યાતા અથવા અન્યથા, યુનિવર્સિટીના અધ્યાપકો અને સંશોધકો તરીકે નીમવાની;

(૩૦) આ અધિનિયમની અને વિનિયમોની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, યુનિવર્સિટીના કોઈપણ અધિકારી અથવા અધિકારીમંડળ, હુકમથી, વિનિયમો કરવાની સત્તા સિવાયની તેની અથવા પોતાની સત્તા, તેના અથવા પોતાના નિયંત્રણ હેઠળના કોઈપણ બીજા અધિકારી અથવા અધિકારીમંડળને સોંપી શકશે અને આ સત્તા એ શરતને અધીન રહેશે કે આ રીતે સોંપાયેલી સત્તા વાપરવાની આખરી જવાબદારી, તેમને આ રીતે સોંપતા અધિકારી અથવા અધિકારીમંડળમાં નિહિત થવાનું ચાલુ રહેશે;

(૩૧) યુનિવર્સિટી પોતાના તમામ અથવા કોઈપણ ઉદ્દેશો સિધ્ધ કરવા માટે અથવા ઉદ્દેશોની વૃદ્ધિ માટે જરૂરી, સહાયક અથવા તેને આનુષંગિક ગણે તેવા બીજા તમામ કાર્યો અને કૃત્યો કરવાની;

૭. (૧) નિરમા એજ્યુકેશન એન્ડ રિસર્ચ ફાઉન્ડેશન, અમદાવાદના પેટ્રન ટ્રસ્ટી, પ્રમુખ. આજીવન પોતાની મરજી હોય ત્યાં સુધી યુનિવર્સિટીના પ્રમુખ તરીકે રહેશે. તે, પોતાની મરજીથી ટ્રસ્ટના બીજા કોઈપણ કાયમી ટ્રસ્ટીને યુનિવર્સિટીના પ્રમુખ તરીકે મુકરર કરી શકશે.

(૨) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, પ્રમુખને, યુનિવર્સિટી, તેની ઈમારતો, ગ્રંથાલયો, સાધનસામગ્રી અને પધ્ધતિઓ અને પ્રક્રિયાઓ અને યુનિવર્સિટી દ્વારા નિભાવાતી કોઈ સંસ્થા અથવા કેન્દ્ર યુનિવર્સિટી દ્વારા લેવામાં આવતી પરીક્ષાઓ અથવા કરવામાં આવતી અધ્યાપન, સંશોધન અને બીજી કામગીરીનું પણ નિરીક્ષણ અથવા પુનર્વિલોકન, પોતે ફરમાવે તેવી વ્યક્તિ અથવા વ્યક્તિઓ દ્વારા કરાવવાની અને એવી જ રીતે, યુનિવર્સિટીના વહીવટ અને નાણા સાથે સંકળાયેલી કોઈ બાબતના સંબંધમાં તપાસ કરાવવાની સત્તા રહેશે.

૮. યુનિવર્સિટીના અધિકારીમંડળો નીચે પ્રમાણે રહેશે :-

યુનિવર્સિટીના
અધિકારીમંડળો.

(ક) બોર્ડ;

(ખ) એકેડેમિક કાઉન્સિલ;

(ગ) નાણા સમિતિ; અને

(ઘ) યુનિવર્સિટીના અધિકારીમંડળો તરીકે વિનિયમોથી જાહેર કરવામાં આવે તેવા બીજા અધિકારીમંડળો.

૯. યુનિવર્સિટીના અધિકારીઓ નીચે પ્રમાણે રહેશે :-

યુનિવર્સિટીના
અધિકારીઓ.

(ક) નિયામક;

(ખ) ડીન;

(ગ) એક્ઝિક્યુટિવ રજિસ્ટ્રાર; અને

(ઘ) યુનિવર્સિટીના અધિકારીઓ તરીકે વિનિયમોથી જાહેર કરવામાં આવે તેવી બીજી વ્યક્તિઓ.

સંચાલક
મંડળ.

૧૦. (૧) યુનિવર્સિટીનું સંચાલક મંડળ નીચેના સભ્યોનું બનશે :-

(૧) પ્રમુખ, બોર્ડના અધ્યક્ષ તરીકે રહેશે;

(૨) ટ્રસ્ટના બે પ્રતિનિધિઓ;

(૩) યુનિવર્સિટીના નિયામક;

(૪) નિયામકે વારાફરતી નામ નિયુક્ત કરવાના, યુનિવર્સિટીના બે ડીન;

(૫) સરકારના સચિવ, વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી વિભાગ, ગુજરાત સરકાર;

(૬) પ્રમુખે નામ નિયુક્ત કરવાના ત્રણ તજજ્ઞ શિક્ષણશાસ્ત્રીઓ.

(૭) નાણા, કાયદો, સંચાલન, માનવવિદ્યાઓ જેવી બીજી વિદ્યાશાખાઓનું પ્રતિનિધિત્વ કરતા હોય તેમાંથી, પ્રમુખે નામ નિયુક્ત કરવાના ત્રણ તજજ્ઞો; અને

(૮) પ્રમુખે નામ નિયુક્ત કરવાના ઉદ્યોગોના બે પ્રતિનિધિઓ.

(૨) એક્ઝિક્યુટિવ રજિસ્ટ્રાર બોર્ડના સચિવ તરીકે રહેશે.

બોર્ડના અધ્યક્ષ.

૧૧. (૧) અધ્યક્ષ, બોર્ડની બેઠકોમાં અને યુનિવર્સિટીના પદવીદાન સમારંભના પ્રમુખસ્થાને રહેશે.

(૨) અધ્યક્ષ, આ અધિનિયમથી અથવા વિનિયમોથી પોતાને સોંપવામાં આવે તેવી બીજી સત્તા વાપરશે અને તેવી બીજી ફરજો બજાવશે.

બોર્ડની સત્તા અને
કાર્યો.

૧૨. (૧) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, બોર્ડ, યુનિવર્સિટીને લગતી બાબતોની સામાન્ય દેખરેખ, માર્ગદર્શન અને નિયંત્રણ માટે જવાબદાર ગણાશે, અને યુનિવર્સિટીની તમામ સત્તા વાપરશે અને તેને, એકેડેમિક કાઉન્સિલ અને નાણા સમિતિના કાર્યોનું પુનર્વિલોકન કરવાની સત્તા રહેશે;

(૨) પેટા-કલમ (૧)ની જોગવાઈઓને બાપ આવ્યા સિવાય, બોર્ડને, નીચેની સત્તા અને કાર્યો રહેશે:—

(૧) યુનિવર્સિટીના વહીવટને લગતી નીતિ અને કામગીરી અંગેના પ્રશ્નો પર નિર્ણયો લેવાની;

(૨) યુનિવર્સિટી ખાતે અભ્યાસક્રમો શરૂ કરવાની;

(૩) વિનિયમો કરવાની;

(૪) દરેક નાણાકીય વર્ષ માટેના યુનિવર્સિટીના વાર્ષિક અહેવાલ અને વાર્ષિક હિસાબો પર વિચારણા કરવાની અને મંજૂર કરવાની;

(૫) યુનિવર્સિટીના નાણા અને ફંડનું રોકાણ કરવાની અને નાણા સમિતિની ભલામણો પર નિર્ણયો લેવાની;

(૬) અભ્યાસક્રમો, શોધનિબંધો, પુસ્તકો, સામયિકો, અહેવાલો અને અન્ય સાહિત્ય પ્રસિધ્ધ કરવાની અથવા તેના પ્રકાશન માટે નાણા પૂરા પાડવા અને પોતે જરૂરી ગણે તેમ વખતોવખત તેનું વેચાણ કરવાની અથવા વેચાણ માટે વ્યવસ્થા કરવાની;

(૭) યુનિવર્સિટીના અધ્યાપકો અને બીજા કર્મચારીઓની જગા ઉભી કરવાની અથવા નાબૂદ કરવાની;

(૮) આ અધિનિયમ હેઠળ પોતાની સત્તા વાપરવા માટે અને પોતાની ફરજો બજાવવા માટે પોતે જરૂરી ગણે તેવી સમિતિઓ નીમવાની;

(૯) યુનિવર્સિટીના નિયામક, ડીન, એકિઝક્યુટિવ રજિસ્ટ્રાર અથવા બીજા કોઈપણ અધિકારી, કર્મચારી અથવા અધિકારીમંડળને અથવા પોતે નીમેલ કોઈ સમિતિને પોતાની કોઈ સત્તા સોંપવાની; અને

(૧૦) આ અધિનિયમ અથવા વિનિયમોથી પોતાને મળી હોય તેવી અને યુનિવર્સિટીના ઉદ્દેશો સિધ્ધ કરવા માટેની બીજી તમામ સત્તા વાપરવાની અને પોતાની પર નાખેલ હોય તેવા બીજા કાર્યો બજાવવાની.

૧૩. (૧) આ કલમમાં અન્યથા જોગવાઈ કરેલ હોય તે સિવાય, બોર્ડના નામનિયુક્ત સભ્યોના હોદ્દાની મુદત, તેની નામનિયુક્તિની તારીખથી ત્રણ વર્ષની રહેશે;

બોર્ડના સભ્યોના
હોદ્દાની મુદત અને
ખાલી જગાઓ.

(૨) હોદ્દાની રૂએ હોય તેવો કોઈ સભ્ય, પોતે જે હોદ્દાની રૂએ આવા સભ્ય તરીકે હોય તે હોદ્દો ધરાવતો હોય ત્યાં સુધી સભ્ય તરીકે ચાલુ રહેશે;

(૩) પુનઃરચનાની પહેલા અથવા ઠરાવેલી મુદતની પહેલા બોર્ડમાં ખાલી પડતી કોઈ જગા, પ્રમુખ દ્વારા બીજી કોઈપણ વ્યક્તિની નામનિયુક્તિથી ભરવામાં આવશે;

(૪) પેટા-કલમ (૩) હેઠળ નામનિયુક્ત સભ્ય, પોતે જેની જગા પર નામનિયુક્ત થાય તે સભ્યની બાકીની મુદત સુધી જ સભ્ય તરીકે ચાલુ રહી શકશે;

(૫) નિવૃત્ત થતો સભ્ય, બીજી મુદત માટે પુનઃનામનિયુક્તિને પાત્ર ગણાશે;

(૬) કોઈ સભ્ય, પ્રમુખને સંબોધીને પોતાની સહીથી આપેલ લેખિતથી, પોતાના હોદ્દા પરથી રાજીનામું આપી શકશે પણ પ્રમુખે તેનું રાજીનામું સ્વીકારેલ ન હોય ત્યાં સુધી તે પોતાના હોદ્દા પર ચાલુ રહેશે.

એકેડેમિક કાઉન્સિલ.

૧૪. (૧) યુનિવર્સિટીની એકેડેમિક કાઉન્સિલ નીચેના સભ્યોની બનશે :—

(૧) યુનિવર્સિટીના નિયામક, જે હોદ્દાની રૂએ એકેડેમિક કાઉન્સિલના અધ્યક્ષ ગણાશે;

(૨) બોર્ડ નામનિયુક્ત કરવાના બે શિક્ષણ શાસ્ત્રીઓ અથવા વ્યાવસાયિકો;

(૩) વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી ક્ષેત્રમાંથી, નિયામકે નામનિયુક્ત કરવાના બહારના બે શિક્ષણશાસ્ત્રીઓ અથવા વ્યાવસાયિકો;

(૪) નિયામકે વારાફરતી નામનિયુક્ત કરવાના, યુનિવર્સિટીના બે ડીન;

(૫) યુનિવર્સિટીની દરેક વિદ્યાશાખામાંથી, નિયામકે વારાફરતી નામનિયુક્ત કરવાના એક પ્રાધ્યાપક; અને

(૬) એક્ઝિક્યુટિવ રજિસ્ટ્રાર, જે કાઉન્સિલના બિન-સભ્ય સચિવ ગણાશે.

(૨) હોદ્દાની રૂએ હોય તે સિવાયના સભ્યોના હોદ્દાની મુદત ત્રણ વર્ષની રહેશે.

એકેડેમિક
કાઉન્સિલની સત્તા
અને કાર્યો.

૧૫. આ અધિનિયમ અને વિનિયમોની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, યુનિવર્સિટીની એકેડેમિક કાઉન્સિલને,

(૧) યુનિવર્સિટીની શૈક્ષણિક નીતિઓ ઉપર નિયંત્રણ રાખવાની અને સામાન્ય નિયમન કરવાની સત્તા રહેશે અને તે, યુનિવર્સિટીના પ્રશિક્ષણ, શિક્ષણ અને મૂલ્યાંકનના ધોરણો જાળવવા અને તેના સુધારા માટે જવાબદાર રહેશે;

(૨) આપસૂત્રથી અથવા યુનિવર્સિટીની વિદ્યાશાખા અથવા બોર્ડ પૂછાણ માટે મોકલેલ સામાન્ય શૈક્ષણિક હિતને લગતી બાબતો પર વિચારણા કરવાની અને તેના પર યોગ્ય પગલા લેવાની સત્તા રહેશે;

(૩) વિદ્યાર્થીઓની શિસ્ત સહિત યુનિવર્સિટીની શૈક્ષણિક કામગીરીને લગતા આ અધિનિયમ સાથે સુસંગત હોય તેવા વિનિયમો અંગે બોર્ડને ભલામણ કરવાની સત્તા રહેશે; અને

(૪) વિનિયમોથી મળે તેવી અથવા તેના પર નાખવામાં આવે બીજી સત્તા વાપરવાની અને તેવી બીજી ફરજો બજાવવાની સત્તા રહેશે.

૧૬. (૧) નાણા સમિતિ નીચેના સભ્યોની બનેલી રહેશે. :-

નાણા સમિતિ.

(૧) યુનિવર્સિટીના નિયામક જે હોદ્દાની રૂએ, સમિતિના અધ્યક્ષ ગણાશે;

(૨) પ્રમુખે નામનિયુક્ત કરવાના બોર્ડના એક સભ્ય;

(૩) નિયામકે વારાફરતી નામનિયુક્ત કરવાના યુનિવર્સિટીના એક ડીન;

(૪) પ્રમુખે નામનિયુક્ત કરવાના એક તજજ્ઞ; અને

(૫) એકિઝક્યુટિવ રજિસ્ટ્રાર, સમિતિના બિન-સભ્ય સચિવ ગણાશે.

(૨) હોદ્દાની રૂએ હોય તે સિવાયના સભ્યોના હોદ્દાની મુદત ૫૫૩ વર્ષની રહેશે.

૧૭. આ અધિનિયમની બીજી જોગવાઈઓને અધીન રહીને, નાણા સમિતિ નીચેની સત્તા વાપરશે અને નીચેના કાર્યો બજાવશે :-

નાણા
સમિતિની
સત્તા અને
કાર્યો.

(૧) યુનિવર્સિટીના વાર્ષિક હિસાબો અને વાર્ષિક બજેટ અંદાજ ચકાસવાની અને બોર્ડને તેની પર સલાહ આપવી;

(૨) યુનિવર્સિટીની નાણાકીય સ્થિતિનું વખતોવખત પુનર્વિલોકન કરવું;

(૩) યુનિવર્સિટીની તમામ નાણાકીય નીતિ પર બોર્ડને ભલામણો કરવી;

(૪) ફંડો ઉભા કરવા, આવક અને ખર્ચને લગતી તમામ દરખાસ્તો પર બોર્ડને ભલામણો કરવી;

(૫) વધારાના ફંડના રોકાણ માટે માર્ગદર્શિકાઓ પૂરી પાડવી;

(દ) જેના માટે બજેટમાં કોઈ જોગવાઈ ન કરેલ હોય તેવા ખર્ચ અથવા બજેટમાં જોગવાઈ કરેલ રકમથી વધારે કરવામાં આવેલ હોય તેવા ખર્ચની તમામ દરખાસ્તો પર બોર્ડને ભલામણ કરવી; અને

(૭) પગાર-ધોરણમાં સુધારા, પગાર-ધોરણ ઊંચુ લાવવાને લગતી અને બોર્ડ સમક્ષ મૂકવામાં આવે તે પહેલાં બજેટમાં સમાવિષ્ટ ન કરેલ હોય તેવી બાબતોને લગતી તમામ દરખાસ્તો ચકાસવી; અને

(૮) વિનિયમોથી પોતાને સોંપવામાં આવે તેવી બીજી સત્તા વાપરવી અને પોતાની પર નાખવામાં આવે તેવા બીજા કાર્યો બજાવવા.

નિયામક.

૧૮. (ક) બોર્ડ, નીચેના સભ્યોથી બનેલી સમિતિએ વખતોવખત ભલામણ કરેલ નામોની પેતલમાંથી, નિયામકની નિમણૂક કરશે. :-

(૧) પ્રમુખે નામનિયુક્ત કરવાના એક નામાંકિત ટેકનોલોજિસ્ટ;

(૨) પ્રમુખે નામનિયુક્ત કરવાના એક નામાંકિત શિક્ષણશાસ્ત્રી; અને

(૩) પ્રમુખે નામનિયુક્ત કરવાના બોર્ડના એક સભ્ય;

(ખ) પ્રમુખ, એક સભ્યને સમિતિના અધ્યક્ષ તરીકે મુકરર કરશે;

(ગ) બોર્ડ, નિયામકના હોદ્દાની મુદત, પાંચ વર્ષથી વધુ ન હોય તેટલી નક્કી કરશે;

(ઘ) પેટા-કલમ (૧)ના ખંડો (ક) અને (ગ)માં ગમે તે મજકૂર હોય તેમ છતાં, આ અધિનિયમના આરંભે હોદ્દો ધરાવતા યુનિવર્સિટીના નિયામકને, પ્રથમ નિયામક તરીકે નીમેલ હોય તેમ ગણાશે.

(ચ) નિયામકનો હોદ્દો ખાલી પડે અને આ કલમના ખંડો (ક) અને (ગ) ની જોગવાઈઓ અનુસાર અનુકૂળતાથી અને સત્વરે ભરી શકાય તેમ ન હોય તો અને તેમાં કોઈ તાકીદની બાબત હોય તો પ્રમુખ, બોર્ડ સાથે વિચારવિનિમય કરીને, કોઈ યોગ્ય વ્યક્તિને નિયામક તરીકે નીમી શકશે અને તે જગા, એક વર્ષથી વધુ ન હોય તેટલી મુદત સુધી વખતોવખત લંબાવી શકશે;

(છ) નિયામકના પગાર, ભથ્થા, રજા, પેન્શન અને પ્રોવિડન્ટ ફંડ સહિત સેવાની શરતો બોર્ડ દ્વારા ઠરાવવામાં આવે તેવા રહેશે અને એવી રીતે ઠરાવવામાં ન આવે ત્યાં સુધી પ્રમુખ દ્વારા નક્કી કરવામાં આવશે.

નિયામકની સત્તા
અને ફરજ.

૧૯. (૧) નિયામક યુનિવર્સિટીના મુખ્ય કારોબારી અને એકેડેમિક અધિકારી ગણાશે. તે એકેડેમિક કાઉન્સિલ અને નાણા સમિતિની બેઠકોનું પ્રમુખસ્થાન લેશે.

(૨) પેટા-કલમ (૧)માં જોગવાઈની વ્યાપકતાને બાધ આવ્યા સિવાય, નિયામક-

(૧) યુનિવર્સિટીના કામકાજ પર સામાન્ય દેખરેખ અને નિયંત્રણ રાખશે;

(૨) યુનિવર્સિટીના અધિકારીમંડળોના નિર્ણયોનું અમલીકરણ સુનિશ્ચિત કરશે;

(૩) યુનિવર્સિટીમાં પ્રશિક્ષણ આપવાની અને શિસ્ત જાળવવાને લગતી કામગીરી માટે જવાબદાર રહેશે.

(૪) આ અધિનિયમ અથવા વિનિયમો હેઠળ અથવા બોર્ડ અથવા યથાપ્રસંગ, પ્રમુખ દ્વારા પોતાને સોંપવામાં આવે તેવી બીજી સત્તા વાપરશે અને તેવી બીજી ફરજો બજાવશે.

(૩) જેમાં તાત્કાલિક પગલાં લેવા જરૂરી હોય તેવી કોઈ તાકીદની બાબત હોય અને આ અધિનિયમ હેઠળ તેની તજવીજ કરવાની સત્તા જતે આપેલ હોય તે અધ્યક્ષ અથવા જે બાબતની યુનિવર્સિટીના અધિકારીમંડળ અથવા મંડળ દ્વારા તેની તાત્કાલિક તજવીજ કરી શકાય તેમ ન હોય તો, નિયામક, પોતે ઉચિત ગણે તેવા પગલાં લઈ શકશે અને આવી બાબતની સામાન્ય કમમાં જેણે તજવીજ કરી હોત તે અધ્યક્ષ અથવા યુનિવર્સિટીના અધિકારીમંડળ અથવા મંડળને, પોતે લીધેલ પગલાંનો રિપોર્ટ જ જાણ કરશે :

પરંતુ આવા કોઈ અધિકારીમંડળ અથવા બીજા મંડળનો એવો અભિપ્રાય હોય કે નિયામકે આવા પગલાં લેવા જોઈતા નહોતા, તો તે, આવી બાબત પૂછાણ માટે અધ્યક્ષને મોકલી આપશે જે, નિયામકે લીધેલ પગલાંને બહાલી આપી શકશે અથવા રદ કરી શકશે અને તેમ થયે, તે અમલમાં હોતા બંધ થશે અથવા પોતે યોગ્ય ગણે તે રીતે તેમાં ફેરફાર કરી શકશે અથવા યથાપ્રસંગ, એવા ફેરફાર કરેલા સ્વરૂપમાં જ તે અમલમાં રહેશે; તેમ છતાં, એવો કોઈ ફેરફાર થવાથી અથવા તે રદ થવાથી અગાઉ કરેલા કોઈપણ કાર્યની કાયદેસરતાને બાધ આવશે નહિ.

(૪) નિયામકે પેટા-કલમ (૩) હેઠળની સત્તા વાપરવામાં કોઈ વ્યક્તિની નિમણૂકનો સમાવેશ થતો હોય તો આ અધિનિયમ અને વિનિયમોની જોગવાઈ અનુસાર આવી નિમણૂક મંજૂર કરવા માટે સત્તા સોંપેલ સક્ષમ અધિકારીમંડળે, નિયામકના હુકમની તારીખથી છ મહિનાથી મોડું ન હોય તેટલા સમયની અંદર આવી નિમણૂકને બહાલી આપવી જોઈશે, અન્યથા તે નિમણૂક, નિયામકના હુકમથી તારીખથી છ મહિનાની મુદત પૂરી થયે અમલમાં હોતી બંધ થશે.

૨૦. (૧) યુનિવર્સિટી, વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવી રીતે અને તેવી બોલીઓ અને શરતોએ એકિઝક્યુટિવ રજિસ્ટ્રારની નિમણૂક કરશે.

એકિઝક્યુટિવ
રજિસ્ટ્રાર.

(૨) એકિઝક્યુટિવ રજિસ્ટ્રાર, નીચે પ્રમાણેની સત્તા વાપરશે અને નીચેની ફરજો બજાવશે :-

(૧) તે, યુનિવર્સિટીના રેકર્ડ, સામાન્ય સીલ, ફંડની કસ્ટડી અને યુનિવર્સિટીની એવી બીજી મિલકત માટે જવાબદાર ગણાશે.

(૨) તે, પોતાના કામકાજના સંચાલન માટે જરૂરી હોય તેવી તમામ માહિતી, યુનિવર્સિટીના બોર્ડ અને બીજા અધિકારીમંડળો સમક્ષ મૂકશે.

(૩) તે, પોતાના કામકાજનો યોગ્ય રીતે નિકાલ કરવા માટે નિયામકને જવાબદાર ગણાશે.

(૪) તે, નિયામકના નિયંત્રણને અધીન રહીને, યુનિવર્સિટીના વહીવટ અને સેવાઓ માટે જવાબદાર ગણાશે અને પરીક્ષાઓ યોજશે અને તે માટેની જરૂરી તમામ વ્યવસ્થા કરશે અને તેને સંકળાયેલ તમામ પ્રક્રિયાની અમલબજવણી માટે જવાબદાર ગણાશે.

(૫) તે, યુનિવર્સિટી વતી તમામ દસ્તાવેજોને પ્રમાણિત કરશે અને તેનો અમલ કરશે.

(૬) તે, આ અધિનિયમ, વિનિયમો હેઠળ તેને સોંપવામાં આવે તેવી અથવા બોર્ડ અથવા નિયામક દ્વારા તેને સોંપવામાં આવે તેવી બીજી સત્તાઓ વાપરશે અને તેવી બીજી ફરજો બજાવશે.

૨૧. (૧) નિયામક, બોર્ડના અધ્યક્ષની મંજૂરીથી, યુનિવર્સિટીની વિદ્યારાખામાંથી ડીન યુનિવર્સિટીના ડીનની નિમણૂક કરશે;

(૨) ડીન, યુનિવર્સિટીના શૈક્ષણિક અને અન્ય કામકાજની વ્યવસ્થામાં નિયામકને મદદ કરશે અને તેઓ, વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવી અથવા નિયામક તેમને સોંપે તેવી બીજી સત્તાઓ વાપરશે અને તેવા બીજા કાર્યો બજાવશે.

યુનિવર્સિટીનું કાયમી દેણગી ફંડ.

૨૨. ટ્રસ્ટે, યુનિવર્સિટીની કામગીરીના નિકાલ માટે દસ કરોડ રૂપિયાની રકમનું અથવા યુનિવર્સિટીની કામગીરીને લગતા ત્રણ વર્ષ સુધીના પૂરેપૂરા ખર્ચને પહોંચી વળવા માટે જરૂરી હોય તેટલી રકમના કાયમી દેણગી ફંડના નામે ઓળખાતા ફંડો, કેન્દ્ર અથવા રાજ્ય સરકારે બહાર પાડેલ અથવા તેણે બાંધધરી આપેલ હોય તેવી લાંબાગાળાના વ્યાજવાળી જામીનગીરીઓમાં ત્રણ વર્ષ માટે મૂકવા જોઈશે. ટ્રસ્ટ તેની સાથે સંકળાયેલ હોતું બંધ થયે અને ત્રણ વર્ષ માટેનું કામગીરી ખર્ચને પહોંચી વળ્યા પછી, કાયમી દેણગી ફંડમાંથી કોઈ વણવપરાયેલ સિલક હોય તો તે ટ્રસ્ટને પરત ચૂકવવી જોઈશે.

યુનિવર્સિટીને ચૂકવણી બાબત.

૨૩. ટ્રસ્ટ, યુનિવર્સિટીને આ અધિનિયમ હેઠળની તેની સત્તાઓ વાપરવા અને તેના કાર્યોના નિકાલ માટે પોતે જરૂરી ગણે તેટલી નાણાની રકમો અને તેવી રીતે વખતોવખત ચૂકવશે.

યુનિવર્સિટીનું ફંડ.

૨૪. (૧) યુનિવર્સિટીને પોતાનું ફંડ રહેશે જે નીચેનાનું બનશે :-

(૧) ટ્રસ્ટે આપેલ તમામ નાણા;

(૨) યુનિવર્સિટીને મળેલ તમામ ફી અને બીજા ચાર્જ;

(૩) અનુદાન સહાય, લોન, બક્ષિસો, દાન, સખાવતો, વસિયતો અથવા તબદીલીઓથી યુનિવર્સિટીને મળેલ તમામ નાણાં ;

(૪) યુનિવર્સિટીના પુરસ્કૃત હોદ્દાઓ, અધ્યેતાવૃત્તિ અને આંતરમાળખાકીય સવલતો સ્થાપવા માટે યુનિવર્સિટી અને ઉદ્યોગ વચ્ચે કરવામાં આવેલ મેમોરેન્ડમ ઓફ અન્ડરસ્ટેન્ડિંગની જોગવાઈ અનુસાર સહયોગી ઉદ્યોગ તરફથી યુનિવર્સિટીને મળેલ તમામ નાણાં; અને

(૫) બીજા કોઈ રીતે અથવા બીજા કોઈ સ્ત્રોતમાંથી યુનિવર્સિટીને મળેલ તમામ નાણાં .

(૨) યુનિવર્સિટીના તમામ ફંડ, નાણા સમિતિની ભલામણ ઉપરથી બોર્ડ નક્કી કરે તેવી બેંકમાં અને તેવી રીતે જમા કરવા જોઈશે અથવા રોકવા જોઈશે.

(૩) યુનિવર્સિટીના ફંડનો ઉપયોગ, તેણે તેની સત્તાઓ વાપરતા અને તેના કાર્યોનો નિકાલ કરવામાં વહોરેલ ખર્ચ સહિત યુનિવર્સિટીના ખર્ચ માટે કરવો જોઈશે.

હિસાબો અને
ઓડિટ.

૨૫. (૧) યુનિવર્સિટીએ, યોગ્ય હિસાબો રાખવા અને બીજા સંબંધિત રેકર્ડ નિભાવવા જોઈશે અને વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં અને તેવી રીતે આવક અને ખર્ચનો હિસાબ અને સરવૈયા સહિત હિસાબનું વાર્ષિક પત્રક તૈયાર કરવું જોઈશે.

(૨) યુનિવર્સિટીએ આંતરિક તપાસ અને સિલકની એક યોગ્ય પદ્ધતિ અપનાવવી જોઈશે અને વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તે રીતે તેના નાણા, હિસાબ અને ઓડિટના કાર્યોના નિકાલ ઉપર નિયંત્રણ રાખવું જોઈશે.

સન
૧૯૪૯નો
૨૭મો.

(૩) યુનિવર્સિટીના હિસાબોનું ઓડિટ, બોર્ડ નીમે તેવા, ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ અધિનિયમ, ૧૯૪૯માં વ્યાખ્યા કર્યા પ્રમાણેના ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ અથવા ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટની પેઢી હોય તેવા કાયદામાન્ય ઓડિટર દ્વારા વર્ષમાં ઓછામાં ઓછી એક વાર કરાવવું જોઈશે.

(૪) એવી રીતે નીમાયેલ પેઢી અથવા વ્યક્તિ આ અર્થે અધિકૃત કરેલી બીજી કોઈપણ વ્યક્તિએ, પ્રમાણિત કર્યા મુજબના યુનિવર્સિટીના હિસાબો, તેની ઉપરના ઓડિટના અહેવાલ સાથે બોર્ડ, સમક્ષ મૂકવા જોઈશે અને બોર્ડ તેના સંબંધમાં તેને યોગ્ય લાગે તેવી સૂચનાઓ યુનિવર્સિટીને આપશે અને યુનિવર્સિટીએ તેવી સૂચનાઓનું પાલન કરવું જોઈશે.

(૫) હિસાબોના તમામ ચોપડાના સમવર્તી ઓડિટ સુનિશ્ચિત કરવા માટે યુનિવર્સિટીના હિસાબોનું ઓડિટ, બોર્ડ નીમેલ ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ અથવા ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટની પેઢી હોય તેવા આંતરિક ઓડિટર દ્વારા કરાવવું જોઈશે અને પુનર્વિલોકન માટે એવા મુદતી આંતરિક ઓડિટના અહેવાલો, બોર્ડ સમક્ષ મૂકવા જોઈશે.

(દ) યુનિવર્સિટીએ, અગાઉના વર્ષ દરમિયાનની તેની પ્રવૃત્તિઓનો અહેવાલ દર વર્ષે તૈયાર કરવો જોઈશે અને વાર્ષિક અહેવાલના સ્વરૂપમાં તેને બોર્ડ સમક્ષ પુનર્વિલોકન અને મંજૂરી માટે રજૂ કરવો જોઈશે.

૨૬. (૧) યુનિવર્સિટીએ, બોર્ડની મંજૂરીથી, પોતાના અધિકારીઓ, અધ્યાપકો અને અન્ય કર્મચારીઓના લાભ માટે, વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવી રીતે અને તેવી શરતોને અધીન રહીને, પોતે યોગ્ય ગણે તેવી પેન્શન, પ્રોવિડન્ટ ફંડ અને વીમાની યોજનાઓ ઘડવી જોઈશે અને મંડળો, સંસ્થાઓ, ફંડ, ટ્રસ્ટની સ્થાપનામાં અને યુનિવર્સિટીના સ્ટાફ અને વિદ્યાર્થીઓના લાભાર્થે ગણતરી કરેલ દસ્તાવેજોમાં સહાય અને ટેકો પણ આપવો જોઈશે;

પેન્શન અને
પ્રોવિડન્ટ ફંડ.

સન ૧૯૨૫નો
૧૯મો.

(૨) એવી રીતે કોઈ પ્રોવિડન્ટ ફંડની રચના કરવામાં આવેલ ત્યારે પ્રોવિડન્ટ ફંડ અધિનિયમ, ૧૯૨૫ની જોગવાઈઓ એવા ફંડને, જાણે કે તે સરકારી પ્રોવિડન્ટ ફંડ હોય તેમ લાગુ પડશે.

૨૭. આ અધિનિયમ હેઠળ અથવા વિનિયમોથી રચાયેલ બોર્ડ અથવા યુનિવર્સિટીના કોઈ અધિકારીમંડળ અથવા કોઈ સમિતિના કોઈ કાર્ય અથવા કાર્યવાહી સામે યુનિવર્સિટીના બોર્ડ, અધિકારીમંડળ અથવા સમિતિની કોઈ જગા ખાલી હોવાને અથવા તેની રચનામાં ખામી હોવાના આધાર માત્રથી વાંધો ઉઠાવી શકાશે નહિ.

જગાઓ ખાલી
હોવાના કારણે કાર્યો
અને કાર્યવાહીઓ
અમાન્ય દરે નહિ.

૨૮. તે સમયે અમલમાં હોય તેવા કોઈ કાયદામાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, યુનિવર્સિટીને, બોર્ડ મંજૂર કરે તેવી પદવીઓ, ડિપ્લોમા એનાયત કરવાની અને પ્રમાણપત્રો આપવાની અને માનદ પદવીઓ અને બીજી શૈક્ષણિક વિશિષ્ટમાન અને પદ આપવાની સત્તા રહેશે.

યુનિવર્સિટી દ્વારા
પદવીઓ, ડિપ્લોમા
આપવા બાબત અને
પ્રમાણપત્રો એનાયત
કરવા બાબત.

પત્રો અને
માહિતી.

૨૯. યુનિવર્સિટીએ, રાજ્ય સરકાર, યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ કમિશન અને બીજા વૈધાનિક સત્તામંડળોને, વખતોવખત ફરમાવવામાં આવે તેવા અહેવાલો, પત્રો, નિવેદનો અને બીજી માહિતી મોકલવી જોઈશે.

ટ્રસ્ટનું વિસર્જન
થયે
યુનિવર્સિટીના
વહીવટ બાબત.

૩૦. ટ્રસ્ટે, પોતાના વિસર્જનના ઈરાદા અંગે રાજ્ય સરકારને છ મહિનાથી ઓછી ન હોય તેટલી મુદતની નોટિસ આપવી જોઈશે. ટ્રસ્ટ તરફથી કોઈ નોટિસ મળ્યે, રાજ્ય સરકારે, ટ્રસ્ટના વિસર્જનની તારીખથી અને યુનિવર્સિટીના નિયમિત અભ્યાસક્રમોમાં વિદ્યાર્થીઓની છેલ્લી બેચ તેમનો અભ્યાસક્રમ પૂરો કરે ત્યાં સુધી યુનિવર્સિટીના વહીવટ માટેની ગોઠવણ કરવી જોઈશે. તેનો હવાલો લીધેલ હોય તે સમયગાળા દરમિયાન યુનિવર્સિટીના વહીવટ માટેનું ખર્ચ, યુનિવર્સિટીના કાયમી દેણગી ફંડમાંથી ભરપાઈ કરવું જોઈશે. ટ્રસ્ટનું વિસર્જન થયે, આ ફંડ કોર્પસ ફંડનાં સ્વરૂપમાં રહેશે.

રાજ્ય સરકારની
સત્તા.

૩૧. રાજ્ય સરકારને, આ અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ કરેલા વિનિયમો અને તે સમયે અમલમાં હોય તેવા કોઈ કાયદાની જોગવાઈઓ હેઠળ વખતોવખત યુનિવર્સિટીએ અનુસરવા જરૂરી લાગે તેવા આદેશો આપવાની સત્તાઓ રહેશે.

વિનિયમો.

૩૨. (૧) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, બોર્ડને તેનામાં નિહિત થયેલ બીજી સત્તા ઉપરાંત યુનિવર્સિટીના વહીવટ અને સંચાલનને લગતી બાબતો માટે જોગવાઈ કરવા વિનિયમો કરવાની સત્તા રહેશે.

(૨) ખાસ કરીને અને પૂર્વવર્તી સત્તાઓની વ્યાપકતાને બાધ આવ્યા સિવાય, એવા વિનિયમોથી નીચેની તમામ અથવા તે પૈકીની કોઈપણ બાબત માટે જોગવાઈ કરી શકાશે :-

(૧) બોર્ડની પ્રથમ બેઠક સિવાય, યુનિવર્સિટીના અધિકારીમંડળોની બેઠકો બોલાવવા અને યોજવા બાબત, અને એવી બેઠકોના કોરમ અને કામકાજના સંચાલન બાબત;

(૨) યુનિવર્સિટીના બોર્ડના પ્રમુખે વાપરવાની સત્તા અને નિકાલ કરવાના કાર્યો બાબત;

(૩) આ અધિનિયમ હેઠળ સ્થપાયેલ યુનિવર્સિટીના અધિકારીમંડળો, મંડળો અને બીજી સમિતિઓની રચના, સત્તા અને ફરજો બાબત, એવા અધિકારીમંડળોના સભ્યપદ માટેની લાયકાતો અને ગેરલાયકાતો બાબત, સભ્યપદના હોદ્દાની મુદત, તેના સભ્યોની નિમણૂક અને રૂખસદ બાબત અને તેની સાથે સંકળાયેલ બીજી બાબતો;

(૪) કામકાજના સંચાલનમાં, સત્તા વાપરવામાં અને કાર્યોનો નિકાલ કરવામાં, આ અધિનિયમ હેઠળ અથવા વિનિયમોથી રચાયેલ બોર્ડ અને કોઈ સમિતિએ અથવા અન્ય મંડળે અનુસરવાની કાર્યરીતિ બાબત;

(૫) અભ્યાસક્રમો નક્કી કરવા (સ્થાપવા) અને વિદ્યાર્થીઓને પ્રવેશ આપવામાં અનુસરવાની કાર્યરીતિ અને માપદંડ બાબત;

(૬) યુનિવર્સિટીમાં શિસ્ત સુદૃઢ બનાવવા માટે અનુસરવાની કાર્યરીતિ બાબત;

(૭) યુનિવર્સિટીના મિલકતોના સંચાલન બાબત;

(૮) યુનિવર્સિટી દ્વારા આપવામાં અથવા એનાયત કરવામાં આવે એવી પદવી, ડિપ્લોમા, પ્રમાણપત્રો અને બીજા શૈક્ષણિક વિશિષ્ટમાન અને ઈલ્કાબો બાબત અને આવી કોઈપણ પદવી, ડિપ્લોમા, પ્રમાણપત્ર અને બીજા શૈક્ષણિક વિશિષ્ટમાન અને ઈલ્કાબો અને તેની જરૂરિયાતો બાબત;

(૯) પરીક્ષકોના હોદ્દાની મુદત અને તેમની નિમણૂક સહિત પરીક્ષાઓના સંચાલન બાબત;

(૧૦) યુનિવર્સિટીના પ્રાધ્યાપકો, સહપ્રાધ્યાપકો, મદદનીશ પ્રાધ્યાપકો, રીડર, વ્યાખ્યાતાની અથવા તેને સમકક્ષ શૈક્ષણિક હોદ્દા અથવા જગા, અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓની જગા ઉભી કરવા બાબત અને તે માટે જરૂરી લાયકાતો સહિત એવી જગાઓ ઉપર વ્યક્તિઓની નિમણૂક કરવા બાબત;

(૧૧) તેણે પૂરા પાડેલ અભ્યાસક્રમો, તાલીમ, સવલતો અને સેવાઓ માટે યુનિવર્સિટીને ચૂકવવામાં આવે એવી ફી અને બીજા ચાર્જ બાબત;

(૧૨) યુનિવર્સિટીના અધિકારીઓ, અધ્યાપકો અને બીજા કર્મચારીઓના લાભ માટે વીમો, પેન્શન અને પ્રોવિડન્ટ ફંડ અને એવી અન્ય યોજનાઓની રચના માટેની રીત અને શરતો બાબત;

(૧૩) બીજી સંસ્થાઓ સાથેના યુનિવર્સિટીના જોડાણ માટે લાગુ પડતી બોલીઓ અને શરતો બાબત;

(૧૪) બજેટના અંદાજો તૈયાર કરવા અને હિસાબો રાખવા બાબત;

(૧૫) યુનિવર્સિટીએ અથવા યુનિવર્સિટી વતી કરેલ કરારો અથવા સમજૂતીનું પાલન કરવાની રીત બાબત;

(૧૬) યુનિવર્સિટીના અધિકારીઓ અને સ્ટાફની નિમણૂક માટે વર્ગીકરણ અને કાર્યરીતિ બાબત;

(૧૭) યુનિવર્સિટીના નિયામક, બીજા અધિકારીઓ, અધ્યાપકો અને કર્મચારીઓની નિમણૂકની બોલીઓ અને સેવાની મુદત, પગાર અને ભથ્થા, કરારજન્ય સેવાઓ, શિસ્તના નિયમો અને બીજી શરતો બાબત;

(૧૮) યુનિવર્સિટીના અધિકારીઓ અને સ્ટાફની પ્રતિનિયુક્તિનું નિયમન કરતી બોલીઓ અને શરતો બાબત;

(૧૯) યુનિવર્સિટીના નિયામક અને બીજા અધિકારીઓ, અધ્યાપકો અને કર્મચારીઓની સત્તા અને ફરજો બાબત;

(૨૦) અધ્યેતાવૃત્તિ, છાત્રવૃત્તિ, વૃત્તિકા (સ્ટાઇપેન્ડસ), ચંદ્રકો અને પારિતોષિકોનું નિયમન કરતી બોલીઓ અને શરતો બાબત;

(૨૧) બોર્ડના હુકમો અને નિર્ણયોના પ્રમાણીકરણ બાબત;

(૨૨) છાત્રાલયો અને નિવાસોના ઓરડા અને તેમાં શિસ્તવિષયક નિયંત્રણ સહિતની તેને લગતી બાબતો; અને

(૨૩) આ અધિનિયમથી ઠરાવવાની હોય અથવા વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવી બીજી કોઈપણ બાબત.

આરંભ વખતે
મુશ્કેલીઓ દૂર કરવા
બાબત.

૩૩. યુનિવર્સિટીની સ્થાપનાના સંબંધમાં અથવા યુનિવર્સિટીના કોઈ અધિકારીમંડળની પહેલી બેઠકના સંબંધમાં અથવા અન્યથા આ અધિનિયમ અને વિનિયમોની જોગવાઈઓનો પ્રથમ અમલ કરતી વખતે, કોઈ મુશ્કેલી ઊભી થાય તો, યુનિવર્સિટીના પ્રમુખ, યુનિવર્સિટીના

તમામ અધિકારીમંડળોની રચના કરેલ હોય તે પહેલાં કોઈપણ સમયે, મુશ્કેલી દૂર કરવાના હેતુ માટે, હુકમથી કોઈ નિમણૂક કરી શકશે અથવા પોતાને જરૂરી અથવા ઈષ્ટ જણાય તેવા આ અધિનિયમ અને વિનિયમોની જોગવાઈઓ સાથે સુસંગત હોય તેટલે સુધી કોઈપણ કૃત્ય કરી શકશે અને આવા દરેક હુકમથી, જાણે કે આ અધિનિયમ અને વિનિયમોમાં જોગવાઈ કરેલી રીતે આવી નિમણૂક કરેલ હોય અથવા આવું પગલું લીધેલ હોય તેમ અમલમાં આવશે :

પરંતુ એવો કોઈ હુકમ કરતા પહેલાં, પ્રમુખે, નિયામક અને રચાયેલ હોય તેવા યુનિવર્સિટીના ઉચિત અધિકારીમંડળનો અભિપ્રાય જાણી શકશે અને તેને વિચારણામાં લઈ શકશે.

વચગાળાની
જોગવાઈઓ.

૩૪. આ અધિનિયમમાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં,—

(૧) નિયામક, પ્રમુખની પૂર્વમંજૂરીથી અને ફંડની ઉપલબ્ધતાને અધીન રહીને, આ અધિનિયમ અને વિનિયમોની જોગવાઈઓ અમલમાં લાવવાના હેતુ માટે, યુનિવર્સિટીના તમામ કાર્યો અથવા તેમાંનું કોઈ કાર્ય બજાવી શકશે અને તે હેતુ માટે આવું કોઈ અધિકારીમંડળ આ અધિનિયમ અને વિનિયમોથી જોગવાઈ કરેલી રીતે અસ્તિત્વમાં આવે નહિ ત્યાં સુધી, આ અધિનિયમથી અથવા વિનિયમોથી જે કોઈ સત્તા અથવા ફરજો યુનિવર્સિટીના કોઈ અધિકારીમંડળે વાપરવાની હોય અથવા બજાવવાની હોય તેવી કોઈ સત્તા વાપરી શકશે અથવા કોઈપણ ફરજ બજાવી શકશે.

(૨) આ અધિનિયમની આરંભની તરત પહેલાં એવી રીતે કાર્ય કરતું ઇન્સ્ટીટ્યુટનું બોર્ડ, આ અધિનિયમ હેઠળ યુનિવર્સિટી માટે બોર્ડ રચવામાં નહિ આવે ત્યાં સુધી એવી રીતે કાર્ય કરવાનું ચાલુ રાખશે, પરંતુ આ અધિનિયમ હેઠળ બોર્ડની રચના થયે, એવી રચના પહેલાં, હોદ્દો ધરાવતા બોર્ડના સભ્યો હોદ્દો ધરાવતા બંધ થશે.

(૩) આ અધિનિયમની આરંભની તરત પહેલાં, એવી રીતે કાર્ય કરતી ઇન્સ્ટીટ્યુટની એકેડેમિક કાઉન્સિલ, યુનિવર્સિટી માટે આ અધિનિયમ હેઠળ એકેડેમિક કાઉન્સિલની રચના કરવામાં આવે નહિ ત્યાં સુધી, એવી રીતે કાર્ય કરવાનું ચાલુ રાખશે, પરંતુ આ અધિનિયમ હેઠળ એકેડેમિક કાઉન્સિલની રચના થયે, એવી રચના પહેલાં હોદ્દો ધરાવતા એકેડેમિક કાઉન્સિલના સભ્યો હોદ્દો ધરાવતા બંધ થશે.

(૪) આ અધિનિયમની આરંભની તરત પહેલાં, એવી રીતે કાર્ય કરતી ઇન્સ્ટીટ્યુટની નાણા સમિતિ, આ અધિનિયમ હેઠળ યુનિવર્સિટી માટે, નાણા સમિતિ રચવામાં નહિ આવે ત્યાં સુધી એવી રીતે કાર્ય કરવાનું ચાલુ રાખશે, પરંતુ આ અધિનિયમ હેઠળ નાણા સમિતિની રચના થયે, એવી રચના પહેલાં, હોદ્દો ધરાવતા નાણા સમિતિના સભ્યો હોદ્દો ધરાવતા બંધ થશે.

(૫) આ અધિનિયમ હેઠળ, યુનિવર્સિટીના પ્રથમ વિનિયમો કરવામાં આવે નહિ ત્યાં સુધી, આ અધિનિયમના આરંભની તરત પહેલાં અમલી, બોર્ડ માન્ય કરેલ નિરમા એજ્યુકેશન એન્ડ રિસર્ચ ફાઉન્ડેશન, અમદાવાદ-ના વિદ્યમાન નિયમો અને વિનિયમો, તે આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ સાથે અસંગત ન હોય તેટલે સુધી, યુનિવર્સિટીને લાગુ પડવાનું ચાલુ રહેશે.

ઉપ. આ અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ કરેલા કોઈ વિનિયમો અનુસાર શુધ્ધબુધ્ધિથી ક્ષતિપૂર્ણ કરેલા અથવા કરવાનું અભિપ્રેત હોય તેવા કોઈ કાર્યના સંબંધમાં, યુનિવર્સિટીના કોઈ નિયામક, અધિકારીમંડળો અથવા અધિકારીઓ અથવા અન્ય કોઈ વ્યક્તિ સામે કોઈ દાવો, ફોજદારી કામ અથવા બીજી કાનૂની કાર્યવાહી થઈ શકશે નહિ અને કોઈ નુકસાની બદલ યુનિવર્સિટી પાસેથી કોઈ દાવો કરી શકાશે નહિ.

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

WEDNESDAY, MARCH 12, 2003/PHALGUNA 21, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

વેધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, તા. ૧૨મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

તારીખ ૧૨મી માર્ચ, ૨૦૦૩ના ગુજરાત રાજપત્ર (અસાધારણ)માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા
સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક : ૨૪ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ
સારું પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

કલમ ૩ની
જોગવાઈઓના
ઉલ્લંઘન માટે
શિક્ષા.

૪. કલમ ૩ની જોગવાઈઓનું ઉલ્લંઘન કરે તેવી કોઈ વ્યક્તિ, કોઈપણ દીવાની જવાબદારીને બાધ આવ્યા સિવાય, ત્રણ વર્ષની મુદત સુધીની કેદની અને પચાસ હજાર રૂપિયા સુધીના દંડની શિક્ષાને પણ પાત્ર થશે:

પરંતુ કલમ ૩ની જોગવાઈઓનું ઉલ્લંઘન સગીર, સ્ત્રી અથવા અનુસૂચિત જાતિ અથવા અનુસૂચિત આદિજાતિની વ્યક્તિના સંબંધમાં કરે તેવી કોઈ વ્યક્તિ, ચાર વર્ષની મુદત સુધીની કેદની અને એક લાખ રૂપિયા સુધીના દંડની પણ શિક્ષાને પાત્ર થશે.

ધર્મપરિવર્તન
કરાવવાના
સંબંધમાં જિલ્લા
મેજિસ્ટ્રેટ
પાસેથી પૂર્વ
પરવાનગી લેવા
બાબત.

૫. (૧) ધાર્મિક વિધિ કરાવનાર વ્યક્તિ તરીકે, કોઈ વ્યક્તિનું એક ધર્મમાંથી બીજા ધર્મમાં, આવા ધર્મપરિવર્તનની કોઈ વિધિ જાતે કરીને ધર્મપરિવર્તન કરાવે અથવા આવી વિધિમાં સીધી કે આડકતરી રીતે ભાગ લે તેવી વ્યક્તિએ, નિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં, અરજી કરીને આવું સૂચિત ધર્મપરિવર્તન કરાવવા માટે સંબંધિત જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટની પૂર્વ પરવાનગી મેળવવી જોઈશે.

(૨) જેનું ધર્મપરિવર્તન કરાવવામાં આવ્યું હોય તે વ્યક્તિએ, જ્યાં આવા ધર્મપરિવર્તનની વિધિ કરેલ હોય તે સંબંધિત જિલ્લાના જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટને, નિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેટલી મુદતની અંદર અને તેવા નમૂનામાં આવા ધર્મપરિવર્તનની હકીકતની જાણ કરવી જોઈશે.

(૩) પૂરતા કારણ સિવાય, પેટા-કલમો (૧) અને (૨) ની જોગવાઈઓનું પાલન ન કરે, તેવી કોઈ વ્યક્તિ, એક વર્ષની મુદત સુધીની કેદની અથવા એક હજાર રૂપિયા સુધીના દંડની અથવા બન્ને શિક્ષાને પાત્ર થશે.

જિલ્લા
મેજિસ્ટ્રેટની
મંજૂરીથી
કાર્યવાહી
કરવા બાબત.

૬. આ અધિનિયમ હેઠળના ગુનાની કોઈપણ કાર્યવાહી, જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટ અથવા તે અર્થે તે અધિકૃત કરે તેવા, સબ-ડિવિઝનલ મેજિસ્ટ્રેટથી ઉતરતા દરજ્જાના ન હોય તેવા બીજા સત્તાધિકારીની અગાઉથી મંજૂરી લીધા સિવાય શરૂ કરી શકાશે નહિ.

ગુનો પોલીસ
અધિકારનો
ગણવા બાબત.

૭. આ અધિનિયમ હેઠળનો ગુનો, પોલીસ અધિકારનો ગુનો ગણાશે અને પોલીસ ઈન્સ્પેક્ટરથી ઉતરતા દરજ્જાના હોય તેવા કોઈ અધિકારીથી તેની તપાસ કરી શકાશે નહિ.

નિયમો
કરવાની સત્તા.

૮. (૧) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને અમલમાં લાવવા માટે, રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, નિયમો કરી શકશે.

(૨) આ કલમ હેઠળ કરેલા તમામ નિયમો, તે કરવામાં આવે તે પછી બનતી ત્વરાએ, ઓછામાં ઓછા ત્રીસ દિવસ સુધીમાં રાજ્ય વિધાનમંડળ સમક્ષ મૂકવા જોઈશે અને જે સત્રમાં તે નિયમો એ રીતે મૂકવામાં આવે તે અથવા તેની તરત પછીના સત્ર દરમિયાન, રાજ્ય વિધાનમંડળ તેમાંથી જે કંઈ ૨૬ કરે અથવા તેમાં જે કંઈ ફેરફાર કરે તેને તે અધીન રહેશે.

(૩) રાજ્ય વિધાનમંડળ એવી રીતે જે કંઈ ૨૬ કરે અથવા કંઈ ફેરફાર કરે તે, રાજપત્રમાં પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવશે અને તેમ થયે તે અમલમાં આવશે.

ઉદ્દેશો અને કારણો

સરકારને એવા અહેવાલ મળ્યા છે કે બળપૂર્વક અથવા લલચાવીને અથવા કપટયુક્ત સાધનો દ્વારા એક ધર્મમાંથી બીજા ધર્મમાં ધર્મપરિવર્તન કરવામાં આવે છે. આવા ધર્મપરિવર્તન ઉપર પ્રતિબંધ મૂકતો કાયદો લાવવાથી તે દલિત વર્ગોના નિર્દોષ લોકોનું શોષણ કરતા અસામાજિક અને સ્થાપિત હિત ધરાવતા જૂથો સામે પ્રતિબંધક તરીકે કાર્ય કરશે અને લોકો સ્વતંત્રપણે પોતાનો ધર્મ પાળી શકશે. તે જાહેર વ્યવસ્થા જાળવવામાં અને સામાજિક તંગદિલી સર્જવા માટે અમુક વિધ્વંસક તાકાતોના પ્રયત્નોને ઉગતા ડામી દેવામાં ઉપયોગી થશે. સરકારે, તેથી, બળપૂર્વક અથવા લલચાવીને અથવા કપટયુક્ત સાધનો દ્વારા ધર્મપરિવર્તન અટકાવવા માટેનો કાયદો અધિનિયમિત કરવા નક્કી કર્યું છે.

આ વિધેયકથી ઉપર્યુક્ત ઉદ્દેશ સિધ્ધ કરવા ધાર્યું છે.

અમીત શાહ

ધારાકીય સત્તા સોંપવાની ધાર્દી

આ વિધેયકમાં, નીચેની બાબતોના સંબંધમાં ધારાકીય સત્તાની સોંપણીનો સમાવેશ થાય છે :-

- કલમ ૧. આ કલમની પેટા-કલમ (૨)થી, રાજ્ય સરકારને, આ અધિનિયમ અમલમાં આવવાની તારીખ, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, નક્કી કરવાની સત્તા મળે છે.
- કલમ ૫. (૧) આ કલમની પેટા-કલમ (૧)થી, રાજ્ય સરકારને, આ પેટા-કલમ હેઠળ કરમાવ્યા પ્રમાણે લેવાની હોય તેવી પૂર્વ પરવાનગીનો નમૂનો, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.
- (૨) આ કલમની પેટા-કલમ (૨)થી, રાજ્ય સરકારને, આ પેટા-કલમ હેઠળ કરમાવ્યા પ્રમાણે ધર્મપરિવર્તન કરેલ વ્યક્તિએ, જે નમૂનામાં અને જેટલી સમયમર્યાદાની અંદર જાણ કરવી જોઈશે, તે નમૂનો અને સમયમર્યાદા, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.
- કલમ ૮. આ કલમની પેટા-કલમ (૧)થી, રાજ્ય સરકારને, અધિનિયમની જોગવાઈઓ અમલમાં લાવવાના હેતુ માટે નિયમો કરવાની સત્તા મળે છે.
- ઉપર્યુક્ત ધારાકીય સત્તાની સોંપણી આવશ્યક અને સામાન્ય પ્રકારની છે.

તારીખ: ૧૧મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

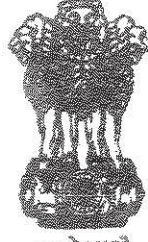
અમીત શાહ

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

ગાંધીનગર,
તારીખ : ૧૨ મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

વી. એમ. કોઠારે,
ગુજરાત સરકારના સચિવ,
વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

WEDNESDAY, MARCH 12, 2003/PHALGUNA 21, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

સત્ય ડો. ચંદ્રીકાબેન યુગ્મસમાએ તા. ૧૨મી માર્ચ, ૨૦૦૩ ના રોજ દાખલ કરેલું નીચેનું વિધેયક ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમોના નિયમ-૧૨૭-અ અન્વયે સામાન્ય માહિતી અર્થે પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવે છે :-

GUJARAT BILL NO. 27 OF 2003.**THE GUJARAT PREVENTION OF ACCIDENTS ON HIGHWAYS****BILL, 2003.****A BILL**

to make provisions for prevention of accidents on highways and for matters connected therewith.

સન ૨૦૦૩ નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક : ૨૭

ગુજરાત ધોરી માર્ગ અકસ્માત નિવારણ વિધેયક,

ધોરીમાર્ગો ઉપર થતા અકસ્માતોના નિવારણ માટે અને તેની સાથે સંકળાયેલી બાબતોની જોગવાઈઓ કરતું વિધેયક.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમાં વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે.

ટૂંકી સંજ્ઞા, વ્યાપ્તિ અને આરંભ.

૧. (૧) આ અધિનિયમ 'ગુજરાત ધોરી માર્ગ' અકસ્માત નિવારણ અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.

(૨) તે તરત જ અમલમાં આવશે.

વ્યાખ્યા.

૨. આ અધિનિયમમાં, સંદર્ભથી અન્યથા અપેક્ષિત હોય તે સિવાય—

(ક) "ખાસ સત્તા મંડળ" એટલે આ અધિનિયમની કલમ-૩ હેઠળ રચાયેલ સત્તા મંડળ.

(ખ) “ધોરીમાર્ગ” એટલે રાજ્યના ધોરીમાર્ગો, રાષ્ટ્રીય ધોરી માર્ગો અને રાજ્ય તે રીતે સરકારે વર્ગીકૃત કર્યા હોય તેવા બીજા માર્ગો.

(ગ) “ટ્રાફિક પોલીસ” એટલે ધોરીમાર્ગના નિયમન પાછળ દેખરેખ રાખતો ગુજરાત પોલીસનો વિભાગ.

સન ૧૯૮૮નો
પલ્નો.

(ઘ) આ અધિનિયમમાં વાપરવામાં આવ્યા હોય પણ જેની વ્યાખ્યા કરવામાં આવી ન હોય તેવા શબ્દ-પ્રયોગોનો અર્થ, મોટર વાહન અધિનિયમ, ૧૯૮૮માં તેમનો જે અર્થ કરવામાં આવ્યો છે તે જ થશે.

ખાસ સત્તામંડળની
સ્થાપના.

૩. (૧) રાજ્ય સરકાર, સરકારી રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાંથી ‘ગુજરાત રાજ્યમાં ધોરી માર્ગો ઉપરના અકસ્માતોની દેખરેખ રાખવા અને તેના નિવારણ માટે કાર્ય કરવા માટેનું “સત્તામંડળ” એ નામે ઓળખાતું ખાસ સત્તા મંડળ, સ્થાપશે.

(૨) ખાસ સત્તામંડળ, રાજ્ય સરકાર નીમે તેવા અધ્યક્ષ અને ૧૪ કરતાં વધુ ન હોય તેવા અન્ય સભ્યોનું બનશે ;

પરંતુ ગુજરાત વિધાનસભાના ઓછામાં ઓછા બે સભ્યોને ખાસ સત્તામંડળમાં નીમવા જોઈશે.

સત્તામંડળના
સભ્યોની મુદત.

૪. ખાસ સત્તા મંડળના અધ્યક્ષ અને સભ્યોને તેમની નિમણૂકની તારીખથી ૩ વર્ષની મુદત માટે નિમવામાં આવશે;

પરંતુ ગુજરાત વિધાનસભાના સભ્યો, વિધાનસભાના સભ્યો તરીકે તેઓ બંધ થાય તો પણ ખાસ સત્તામંડળની પૂરી મુદત માટે સભ્યો તરીકે ચાલુ રહેશે.

ખાસ સત્તામંડળના
અધ્યક્ષ અને અન્ય
સભ્યોને ચૂકવવાના
ભથ્થા.

૫. ખાસ સત્તા મંડળના અધ્યક્ષ અને સભ્યો કોઈપણ પગાર મેળવવાને હકદાર થશે નહીં.

પરંતુ સરકાર નક્કી કરે તે પ્રમાણે તેમની ફરજ બજાવવા માટે ભથ્થા મેળવવાને તેઓ હકદાર ગણાશે.

ખાસ સત્તામંડળ
હેઠળના સ્ટાફ.

૬. (૧) ખાસ સત્તામંડળ હેઠળના સ્ટાફમાં નીચેનાનો સમાવેશ થશે.

(ક) સચિવ, જેમને સરકાર દ્વારા નીમવામાં આવશે; અને

(ખ) ખાસ સત્તામંડળ સરકારની પૂર્વ મંજૂરીથી વખતોવખત નીમે તેવા બીજા કર્મચારીઓ.

(૨) સચિવ અને અન્ય કર્મચારીઓનો પગાર, ઠરાવવામાં આવે તે પ્રમાણે રહેશે.

(૩) સચિવ અને અન્ય કર્મચારીઓની નોકરીની અન્ય બોલીઓ અને શરતો ઠરાવવામાં આવે તે પ્રમાણે રહેશે.

ખાસ સત્તામંડળના
કાર્યો.

૭. ખાસ સત્તામંડળના કાર્યો નીચે પ્રમાણે રહેશે :-

(ક) માર્ગ ટ્રાફિકની દેખરેખ રાખવી અને ધોરી માર્ગો ઉપર થતા અકસ્માતો નિવારવાના પગલાં સૂચવવા.

(ખ) અકસ્માતો નું રેકર્ડ રાખવું અને અકસ્માતોના સામાન્ય કારણો શોધી કાઢવા અને ઉપાયરૂપ પગલાં સૂચવવા.

(ગ) વિદ્યમાન ધોરીમાર્ગ ટ્રાફિક નિયમોમાં ફેરફાર સૂચવવા.

(ઘ) રાજ્ય ધોરીમાર્ગ પોલીસ, ખાસ સત્તામંડળ દ્વારા કરેલા સૂચનોનો અમલ કરવો અને તેમણે કાઢેલી સૂચનાઓનું પણ પાલન કરવું અને સત્તામંડળને જરૂરી સહાય પૂરી પાડવી.

નિયમો.

૮. (૧) રાજ્ય સરકાર, અધિનિયમના ઉદ્દેશો પૂર્ણ કરવા માટે, સરકારી રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામું બહાર પાડીને નિયમો બનાવશે.

(૨) આ કલમ હેઠળ કરેલા નિયમો, ત્યાર પછી આવતા સત્રમાં, રાજ્ય વિધાન મંડળ સમક્ષ મુકવા જોઈશે અને વિધાન મંડળ દ્વારા કરાવે પસાર કરીને તેમાં ફેરફાર કરવાને અથવા તે રદ કરવાને પાત્ર થશે અને સરકારી રાજપત્રમાં પ્રસિધ્ધ કર્યા પછી આવા નિયમો તદ્દનુસાર ફેરફાર કરેલા અથવા રદ કરેલા ગણાશે.

ઉદ્દેશો અને કારણો

તાજેતરમાં, ગુજરાતના ધોરીમાર્ગો ઉપર થતાં માર્ગ અકસ્માતો ઓંકાવનારા દરે વધી રહ્યાં છે. ધોરી માર્ગો ઉપર દરરોજનાં ઘણાં અકસ્માતો સર્જાય છે. જેના પરિણામે લોકોની જાનહાનિ થાય છે અને તેમાં ઘણાં લોકો ગંભીર અને કાયમી ઈજાથી અશક્ત પણ બને છે.

ધોરીમાર્ગોનું પોલીસ તંત્ર ધોરી માર્ગ ઉપરના ટ્રાફિકની દેખભાળ રાખે છે. તે ધોરી માર્ગ ઉપર થતાં અકસ્માતોને અટકાવવા માટે પૂરતું નથી.

તેથી, ગુજરાતના ધોરી માર્ગો ઉપર થતાં અકસ્માતો નિયંત્રિત કરવા અને તે ઓછા કરવાના હેતુથી, ધોરી માર્ગ ઉપરની ટ્રાફિક પોલીસને પગલાં સૂચવવા અને આદેશો આપવા માટે અલગ સત્તામંડળની રચના કરવાનું સૂચવવામાં આવ્યું છે.

તારીખ: ૨૨મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩.

ગાંધીનગર

ડૉ. ચંદ્રિકાબેન ચુડાસમા,

વિ. સ. સ.

નાણાકીય વાદી

કલમો ૫ અને ૬, ખાસ સત્તામંડળના અધ્યક્ષ, સભ્યો અને સ્ટાફને, આપવાના પગાર અને ભથ્થાં આપવાની જોગવાઈ કરે છે, જેમાં રાજ્યના એકત્રિત ફંડમાંથી દર વર્ષે ૧૫ લાખ રૂપિયાનો ખર્ચ થવાનો સંભવ છે.

તારીખ: ૨૨મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩.

ગાંધીનગર

ડૉ. ચંદ્રિકાબેન ચુડાસમા,

વિ. સ. સ.

ધારાકીય સત્તા સોંપવાની યાદી

આ વિધેયકથી, નીચેની બાબતોના સંબંધમાં ધારાકીય પ્રકારની સત્તા સોંપવાની જોગવાઈ કરી છે :-

કલમ-૩. આ કલમથી રાજ્ય સરકારને, રાજપત્રમાં જાહેરનામાંથી, ખાસ સત્તામંડળ નિયુક્ત કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ-૫. આ કલમથી રાજ્ય સરકારને, સત્તામંડળના અધ્યક્ષ અને સભ્યોના ભથ્થાં નક્કી કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ-૬. આ કલમથી રાજ્ય સરકારને, ખાસ સત્તામંડળ હેઠળના સચિવ અને કર્મચારીઓની સંખ્યા અને તેમની સેવાની અન્ય શરતો મંજૂર કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ-૮. આ કલમથી રાજ્ય સરકારને અધિનિયમના હેતુઓ પાર પાડવા માટે નિયમો ઘડવાની સત્તા મળે છે.

ધારાકીય સત્તાની સોંપણી સામાન્ય પ્રકારની છે.

તારીખ: ૨૨મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩.

ગાંધીનગર.

ડૉ. ચંદ્રિકાબેન ચુડાસમા,

વિ. સ. સ.

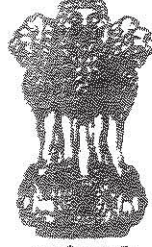
ગાંધીનગર :

તારીખ ૧૨ મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

ડી. એમ. પટેલ.

સચિવ,

ગુજરાત વિધાનસભા.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

WEDNESDAY, MARCH 1st, 2003/PHALGUNA 21, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

સત્ય ડો. ચંદ્રીકાબેન ચુડાસમાએ તા. ૧૨મી માર્ચ, ૨૦૦૩ ના રોજ દાખલ કરેલું નીચેનું વિધેયક ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમોના નિયમ-૧૨૭-અ અન્વયે સામાન્ય માહિતી અર્થે પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવે છે :-

GUJARAT BILL NO. 28 OF 2003.**THE GUJARAT MAINTENANCE OF PARENTS AND
DEPENDANTS BILL, 2003.****A BILL**

*to provide for Maintenance of parents, wives and children and for matters
connected therewith*

સન ૨૦૦૩ નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક : ૨૮

ગુજરાત માતાપિતા અને આશ્રિતોના ભરણપોષણ બાબત વિધેયક, ૨૦૦૩.

માતાપિતા, પત્ની અને બાળકો માટે અને તે સાથે સંકળાયેલી બાબતો માટે જોગવાઈ કરવા
બાબત વિધેયક.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમાં વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

૧. (૧) આ અધિનિયમ ગુજરાત માતાપિતા અને આશ્રિતોના ભરણપોષણ બાબત વિધેયક,
૨૦૦૩ કહેવાશે.

ટૂંકી સંજ્ઞા,
અને
આરંભ.

(૨) તે, રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી નક્કી કરે તવી તારીખે અમલમાં
આવશે.

૨. (૧) આ અધિનિયમમાં, સંદર્ભથી અન્યથા અપેક્ષિત ન હોય તો,-

વ્યાખ્યા

(ક) “અપીલીય સત્તાધિકારી” એટલે આ અધિનિયમની કલમ ૧૬ હેઠળ અપૂરો
સાંભળવા માટે રાજ્ય સરકાર દ્વારા અધિકૃત કરેલ જિલ્લા કલેક્ટરના દરજ્જા
કરતાં ઉતરતા દરજ્જાના ન હોય તેવા અધિકારી,

(ખ) “અરજદાર”માં, આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ હેઠળ જેની તરફેણમાં
ભરણપોષણનો હુકમ કરવામાં આવ્યો હોય તેવી વ્યક્તિનો સમાવેશ થાય છે.

(ગ) “માન્ય વ્યક્તિ અથવા સંગઠન” એટલે આ અધિનિયમના હેતુઓ માટે કલમ-
૨૦ હેઠળ રાજ્ય સરકારે લેખિતમાં મંજૂર કરેલ હોય તેવી કોઈપણ વ્યક્તિ
અથવા સંગઠન;

(ઘ) “બાળક”માં, અનૌરસ, દત્તક લીધેલ અને સાવકા બાળકનો સમાવેશ થાય છે;

(ચ) “આશ્રિત”માં—

(૧) માતાપિતા અને દાદા-દાદી, જેટલે સુધી તેઓ પોતાનું ભરણપોષણ કરી
શકે તેમ ન હોય અથવા દાદા-દાદીના કિસ્સામાં, તેમના પુત્રો અને
પુત્રીઓ પાસેથી ભરણપોષણ મેળવી શકે નહિ ત્યાં સુધી તેમનો સમાવેશ
થાય છે;

(૨) પત્ની, જ્યાં સુધી બીજા લગ્ન ન કરે ત્યાં સુધી તેનો સમાવેશ થાય છે;

(૩) પુત્ર અથવા અગાઉ મૃત્યુ પામેલ પુત્રનો પુત્ર જ્યાં સુધી સગીર હોય ત્યાં
સુધી ; તેનો સમાવેશ થાય છે; પરંતુ પૌત્રના કિસ્સામાં, તેના પિતાની
અથવા માતાની એસ્ટેટમાંથી ભરણપોષણ મેળવી શકે નહિ તેટલે સુધી;

(૪) અપરિણીત પુત્રી અથવા અથવા અગાઉ મૃત્યુ પામેલ પુત્રની અપરિણીત
પુત્રી, જ્યાં સુધી તેણીની અપરિણીત રહે ત્યાં સુધી તેનો સમાવેશ થાય
છે, પરંતુ અને પૌત્રીના કિસ્સામાં, તેણી પિતાની અથવા માતાની
એસ્ટેટમાંથી ભરણપોષણ મેળવી શકે નહિ તેટલે સુધી;

- (પ) વિધવા પુત્રીનો સમાવેશ થાય છે; પરંતુ
- (ક) તેણીના પતિની એસ્ટેટમાંથી;
- (ખ) તેણીના પુત્ર અથવા પુત્રી હોય તો તેની પાસેથી, અથવા તેના તેણીના એસ્ટેટમાંથી; અથવા
- (ગ) તેણીના સસરા અથવા તેણીના દાદા પાસેથી અથવા બેમાંથી કોઈપણની એસ્ટેટમાંથી મેળવી શકે નહિ તેટલે સુધી.
- (દ) પુત્રની અથવા અગાઉ મૃત્યુ પામેલ પુત્રના પુત્રની વિધવા; જેટલે સુધી પુત્ર; લગ્ન ન કરે તેટલે સુધી સમાવેશ થાય છે; પરંતુ અને તે તેણીના પતિની એસ્ટેટમાંથી અથવા તેણીના પુત્ર અથવા પુત્રી હોય તો તેની પાસેથી, અથવા તેની અથવા તેણીની એસ્ટેટમાંથી; પૌત્રની વિધવાના કિસ્સામાં, તેણીના સસરાની એસ્ટેટમાંથી પણ ભરણપોષણ મેળવી શકે તેમ ન હોય તેટલે સુધી;
- (૭) સગીર અનૌરસ પુત્ર, જેટલે સુધી તે સગીર રહે તેટલે સુધી તેનો સમાવેશ થાય છે
- (૮) અનૌરસ પુત્રી, જેટલે સુધી તે અપરિણીત રહે તેટલે સુધી તેનો સમાવેશ થાય છે;
- (છ) “જિલ્લા કલેક્ટર” એટલે ગુજરાત સરકારે નીમલ જિલ્લાના કલેક્ટર;
- (જ) “ભરણપોષણ અધિકારી” એટલે માતાપિતા અને આશ્રિતોના ભરણપોષણ માટે કલમ ૧૨ હેઠળ નીમાયેલ ભરણપોષણ અપાવનાર અધિકારી;
- (ઝ) “ઠરાવેલું” એટલે આ અધિનિયમ હેઠળ કરેલા નિયમોથી ઠરાવેલું;
- (ટ) “મિલકત” એટલે જંગમ અથવા સ્થાવર, મૂર્ત અથવા અમૂર્ત કોઈપણ પ્રકારની મિલકત અને તેમાં આવી મિલકતના કોઈપણ હક અથવા હિતનો સમાવેશ થાય છે.
- (ડ) “પ્રતિવાદી” માં આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ હેઠળ જેની સામે ભરણપોષણનો હુકમ કરવામાં આવ્યો હોય તે વ્યક્તિનો સમાવેશ થાય છે;
- (ડ) “ટ્રિબ્યુનલ” એટલે કલમ ૧૩ હેઠળ માતાપિતા અને આશ્રિતોના ભરણપોષણ માટે સ્થપાયેલ ટ્રિબ્યુનલ.

ભરણપોષણના
હુકમો કરવા
માટેની
અરજી.

૩. (૧) જે કોઈપણ વ્યક્તિ; પોતાનું ભરણપોષણ કરી શકે નહિ અને ગુજરાત રાજ્યની રહીશ હોય તે,--
૧. ૬૦ વર્ષની ઉંમરના અથવા તેથી ઉપરની ઉંમરના માતાપિતા અથવા દાદા-દાદીના કિસ્સામાં તેના એક અથવા વધુ બાળકો અથવા પૌત્રો પાસેથી;
  ૨. પત્નીના કિસ્સામાં, તેણીના પતિ પાસેથી;
  ૩. સગીર પુત્ર અથવા અપરિણીત પુત્રીના કિસ્સામાં, તેના અથવા તેણીના પિતા અને પિતા મૃત્યુ પામ્યા હોય ત્યારે તેની અથવા તેણીની માતા પાસેથી;
  ૪. (માતાપિતા, દાદાદાદી, પત્ની, સગીર પુત્ર અથવા અપરિણીત પુત્રી સિવાયના)

આશ્રિતના હિસ્સામાં, આવા આશ્રિત, વસિયતી અથવા બિનવસિયતી વારસા હક દ્વારા તેના પૂર્વજની એસ્ટેટમાંથી કોઈપણ હિસ્સો મેળવેલ ન હોય તો, જે વ્યક્તિઓ હિસ્સો લે તે વ્યક્તિઓ પાસેથી,

તેના ભરણપોષણ માટે માસિક ભથ્થું અથવા બીજા કોઈ નિયતકાલીન ચૂકવણી અથવા ઉચ્ચક રકમ તેને આપવાનો હુકમ કરવા માટે ટ્રિબ્યુનલને અરજી કરી શકશે.

- (૨) માતાપિતા, પત્ની, બાળક અથવા આશ્રિત, જે માન્ય વ્યક્તિ અથવા સંગઠનની સંભાળ હેઠળ રહેતા હોય તે માન્ય વ્યક્તિ અથવા સંગઠન, એવો હુકમ કરવા માટે ટ્રિબ્યુનલને અરજી કરી શકશે કે પ્રતિવાદીએ, યથાપ્રસંગ માતાપિતા, પત્ની, બાળક અથવા આશ્રિતના ભરણપોષણના ખર્ચ અને ખરાજત ચૂકવવાના હેતુઓ માટે માન્ય વ્યક્તિ અથવા સંગઠનને, માસિક ભથ્થું અથવા બીજા કોઈપણ નિયતકાલીન ચૂકવણી અથવા ઉચ્ચક રકમ ચૂકવવી.
- (૩) માતાપિતા, પત્ની, બાળક અથવા આશ્રિત, જે માન્ય વ્યક્તિ અથવા સંગઠનની સંભાળ હેઠળ રહેતા બંધ થાય ત્યારે આવા માતાપિતા, પત્ની, બાળક અને આશ્રિતના ભરણપોષણનો વાજબી ખર્ચ અને ખરાજત બાદ કર્યા પછી, બાકી રહેતાં માસિક ભથ્થાં, બીજા નિયતકાલિક ચૂકવણી અથવા ઉચ્ચક રકમનો કોઈપણ ભાગ, યથાપ્રસંગ આવા માતાપિતા, પત્ની બાળક અને આશ્રિત માટે ટ્રસ્ટમાં રાખવો જોઈશે.
- (૪) પેટા-કલમ (૧)માં નિર્દિષ્ટ કરેલ ઓછામાં ઓછી ઉંમર કરતાં ઓછી ઉંમરની વ્યક્તિ હોય તે છતાં, જો ટ્રિબ્યુનલને એવી ખાતરી થાય કે તે માનસિક અથવા શારિરીક અશક્તિથી પીડાઈ રહી છે, જેથી પોતાનું ભરણપોષણ કરી શકતી નથી અથવા પોતાની જાતે ભરણપોષણ કરવું મુશ્કેલ બને છે અથવા બીજું કોઈપણ ખાસ કારણ છે તો, આ અધિનિયમ તે વ્યક્તિને પણ લાગુ પડશે.

સ્પષ્ટીકરણ.- આ કલમના હેતુઓ માટે, માતાપિતાની કુલ અથવા સંભવિત આવક અને બીજા નાણાકીય સાધનો, આશ્રય, ખોરાક અને કપડાં સહિત (પણ મર્યાદિત નહીં તેટલી) પાયાની સગવડો અને પાયાની શારિરીક જરૂરીયાતો તેને પૂરી પાડવા માટે અપૂરતા હોય તો, તેઓ પોતે જાતે ભરણપોષણ કરે છે એમ ગણાશે.

૪. પ્રતિવાદી, અરજદારના ભરણપોષણ માટે જવાબદાર બીજા વ્યક્તિઓ ઉપર, દાવામાં પ્રતિવાદી તરીકે જોડવા માટે ઠરાવેલા નમૂનામાં નોટિસ બજાવી શકશે.

પ્રતિવાદીઓ
જોડાવા
બાબત.

૫. (૧) ટ્રિબ્યુનલ, પોતે એવું ગણે કે પ્રતિવાદીએ અરજદારનું ભરણપોષણ કરવું જોઈએ તેવું યોગ્ય અને ઉચિત છે; અને

ભરણપોષણનો
હુકમ.

- (ક) પ્રતિવાદી તેની પોતાની અને તેના લગ્ન સાથીની અને તેના બાળકોની જરૂરીયાતો પૂરી પાડવા પછી, અરજદારનું ભરણપોષણ કરી શકે તેમ છે; અને

- (ખ) અરજદાર, પોતાના પક્ષે કામકાજ મારફતે અથવા તેની મિલકતમાંથી અથવા બીજા કોઈપણ સાધનમાંથી પોતાનું ભરણપોષણ કરવાનો પ્રયત્ન કરવા છતાં, ભરણપોષણ કરી શકતો નથી

તો ટ્રિબ્યુનલ ભરણપોષણનો હુકમ કરી શકશે.

- (૨) પત્ની, બાળક અથવા વૃદ્ધ અથવા અશક્ત માતાપિતાના લાભ માટે ભરણપોષણ હુકમ કરતી

વખતે, ટ્રિબ્યુનલે નીચેની બાબતો સહિત, (પણ તેટલા પૂરતી મર્યાદિત નહિ તેવા) કેસના તમામ સંજોગોને ધ્યાનમાં લેવા જોઈશે;

- (ક) ગૃહનિર્માણ અને તબીબી ખર્ચ માટેના વાજબી ખર્ચોને ધ્યાનમાં લઈને, અરજદારની નાણાકીય જરૂરિયાતો;
- (ખ) અરજદારની આવક, કમાવાની શક્તિ, મિલકત અને બીજા નાણાકીય સાધનો અને અરજદાર જે રીતે પોતાની બચત ખર્ચતો હોય અથવા તેના નાણાકીય સાધનો વેડફી મારતો હોય તે રીત;
- (ગ) અરજદારની કોઈપણ શારીરિક અને માનસિક અસમર્થતા,
- (ઘ) પતિવાદીની આવક, કમાવાની શક્તિ, મિલકત અને બીજા નાણાકીય સાધનો,
- (ચ) પોતાના લગ્નસાથી અથવા બાળકોના ભરણપોષણ માટે પ્રતિવાદીએ વ્હોરેલ ખર્ચ ;
- (છ) અરજદારના ભરણપોષણ માટે પતિવાદીએ નાણાકીય અથવા અન્ય રીતે કરેલી મદદ અને જોગવાઈ.

(જ) અરજદાર જુદો રહેતો હોય તો, અરજદાર તેમ કરવામાં ન્યાયી છે કે કેમ ?

(૩) (પત્ની, સગીર પુત્ર, અપરણિત પુત્રી અને માતા-પિતા સિવાય) આશ્રિતોના લાભ માટે ભરણપોષણનો હુકમ કરતી વખતે નીચેની બાબતો ધ્યાનમાં લેવી જોઈશે.

- (ક) દેવાની ચૂકવણી કરવા માટે જોગવાઈ કર્યા પછી મરહુમની એસ્ટેટનું ચોખ્ખું મુલ્ય;
- (ખ) આશ્રિતોના સંબંધમાં મરહુમના વસિયતનામા હેઠળ કરેલી જોગવાઈઓ હોય તો તે,
- (ગ) બંને વચ્ચેના સંબંધની પેઢી,
- (ઘ) આશ્રિતની વાજબી જરૂરિયાતો,
- (ચ) આશ્રિત અને મરહુમ વચ્ચેનો પાછલો સંબંધ,
- (છ) આશ્રિતની મિલકતનું મુલ્ય અને મિલકતમાંથી અથવા તેની અથવા તેણીની કમાણીમાંથી અથવા બીજા કોઈપણ સાધનોમાંથી થયેલ આવક;
- (જ) આ અવિનિયમ હેઠળ ભરણપોષણ માટે હકદાર આશ્રિતોની સંખ્યા,

(૪) એક કરતા વધુ પ્રતિવાદી હોય ત્યારે ટ્રિબ્યુનલ ન્યાયી ગણે તેવી રીતે જુદા જુદા પ્રતિવાદીઓ વચ્ચે ભરણપોષણના ભાગ પાડી શકશે.

(૫) ટ્રિબ્યુનલે આ કલમ હેઠળ અરજીની સુનાવણી કરતા પહેલાં, પક્ષકારો વચ્ચે મધ્યસ્થી માટે સમાધાન અધિકારીને પક્ષકારો વચ્ચેના મતભેદો મોકલવા જોઈશે.

ભરણપોષણ માટેના જામીનગીરી હુકમ કરવાની ટ્રિબ્યુનલની સત્તા.

૬. (૧) ટ્રિબ્યુનલ નક્કી કરે તેટલી મુદત માટે, ઉચ્ચ રકમ અથવા માસિક ભથ્થાની ચૂકવણી અથવા નિયતકાલિક ચૂકવણી માટે ભરણપોષણના હુકમોમાં જોગવાઈ કરી શકશે.

(૨) ટ્રિબ્યુનલ, પોતાની મુનસુફી મુજબ ભરણપોષણનો ચુકાદો આપતી વખતે, કોઈપણ મિલકતમાંથી થયેલી આવકમાંથી ભરણપોષણ અથવા તેનો ભાગ આપવા માટે ટ્રસ્ટના ટ્રસ્ટીમાં નિહિત થયેલી સમગ્ર મિલકત અથવા તેના ભાગની જામીનગીરી માટે પ્રતિવાદીને હુકમ કરી શકશે.

(૩) ટ્રિબ્યુનલ ભરણપોષણનો ચુકાદો આપતી વખતે, અરજદારને -

- (ક) ટ્રિબ્યુનલ નક્કી કરે તેટલી ઓછામાં ઓછી રકમ બેંકમાં જમા કરવાનો, અથવા
- (ખ) આવી ઓછામાં ઓછી રકમનો વીમો ઉતારનાર પાસે વર્ષાસન ખરીદવાનો હુકમ કરી શકશે.

(૪) ટ્રિબ્યુનલ ભરણપોષણનો ચુકાદો આપતી વખતે, ચૂકવણીની રીત અથવા પદ્ધતિ સંબંધી માર્ગદર્શન આપી શકશે.

૭. (૧) ભરણપોષણનો હુકમ સ્પષ્ટ રીતે કોઈપણ ટૂંકી મુદત માટે કર્યો હોય ત્યારે, અથવા આવા કોઈપણ હુકમ રદ કરવામાં આવ્યો હોય ત્યારે તે સિવાય, ભરણપોષણનો હુકમ-
- (ક) ભરણપોષણ બિનસલામત હોય તો, અરજદાર અથવા પ્રતિવાદીએ બેમાંથી જેનું વહેલું મૃત્યુ થયે,
- (ખ) ભરણપોષણ સલામત હોય તો, અરજદારનું મૃત્યુ થયે, સમાપ્ત થશે.

ભરણપોષણ
માટેના
હુકમની
મુદત.

- (૨) ભરણપોષણનો હુકમ એક કરતાં વધુ પ્રતિવાદીઓ સામે કરવામાં આવ્યો હોય ત્યારે, એક પ્રતિવાદીના મૃત્યુથી અરજદારના ભરણપોષણની રકમ ચુકવવાનું ચાલુ રાખવાની બીજાની જવાબદારીને બાધ આવતી નથી. અરજદાર, હયાત પ્રતિવાદીઓ વચ્ચેની જવાબદારીની પુનઃ ફાળવણી માટે અરજી કરી શકશે.

૮. (૧) ટ્રિબ્યુનલ, પોતાને ખાતરી થાય કે હુકમ, કોઈપણ ગેર રજૂઆત અથવા હકીકતની ભૂલ પર આધારિત હતો અથવા અરજદાર અથવા પ્રતિવાદીઓના સંજોગોમાં કોઈપણ મહત્વનો ફેરફાર થયો છે ત્યારે અથવા બીજી વ્યક્તિ પ્રતિવાદી તરીકે જોડાઈ છે ત્યારે, કોઈપણ વિદ્યમાન હુકમ, સલામત કે બિન સલામત, ભરણપોષણ માટેના હુકમમાં ફેરફાર કરી શકશે અથવા રદ કરી શકશે.

ભરણપોષણના
હુકમમાં
ફેરફાર
કરવાની
ટ્રિબ્યુનલની
સત્તા.

- (૨) ભરણપોષણ હુકમમાં ફેરફાર કરવા માટેની અરજી—

- (ક) અરજદાર
- (ખ) પ્રતિવાદી
- (ગ) ભરણપોષણ અધિકારી
- (ઘ) કલમ ૩(૨)માં, ઉલ્લેખેલ માન્ય વ્યક્તિ અથવા સંગઠન અથવા
- (ચ) સલામત ભરણપોષણના સંબંધમાં, પ્રતિવાદીનો અંગત કાયદેસરનો પ્રતિનિધિ કરી શકશે.

- (૩) એક કરતાં વધુ પ્રતિવાદી સામે ભરણપોષણનો હુકમ કરવામાં આવ્યો હોય અથવા બીજો પ્રતિવાદી જોડાયો હોય ત્યારે, ટ્રિબ્યુનલ, ભરણપોષણ હુકમમાં ફેરફાર કરવા માટેની અરજી મળ્યેથી, પોતે ન્યાયી ગણે તેવી રીતે ભરણપોષણની પુનઃ ફાળવણી કરી શકશે.

૯. આ અધિનિયમ હઠળ કોઈપણ વ્યક્તિને ચુકવવાપાત્ર ભરણપોષણ, કોઈપણ દેવા અથવા દાવા માટે અથવા તેવા સંબંધમાં સોંપી શકાશે નહિ અથવા તબદીલ કરી શકાશે નહિ અથવા ટાંચમાં લેવાને અથવા જપ્તીને પાત્ર ગણાશે નહિ અથવા કરી શકાશે નહિ.

ટ્રિબ્યુનલના
હુકમ હેઠળ
ચુકવવાપાત્ર
ભરણપોષણ
સત્વારપિત કરવા
બાબત.

સન
૧૯૭૪નો
બીજો.

૧૦. (૧) આ અધિનિયમ હેઠળ કરેલ ભરણપોષણના હુકમનો, ફોજદારી કાર્યરીતી અધિનિયમ, ૧૯૭૩ના પ્રકરણ ૯ હેઠળ કરેલા હુકમ જેવો જ અમલ અને અસર થશે અને અધિનિયમ દ્વારા આવા હુકમની અમલ બજવણી માટે ઠરાવેલી રીતે અમલ કરવો જોઈશે.

ભરણપોષણ
હુકમનો અમલ

- (૨) ભરણપોષણ માટેના હુકમનો, જેણે તે કર્યો હોય તે ટ્રિબ્યુનલ અથવા અમલ બજવણી માટે જેને તે મોકલ્યો હોય તેવી બીજી ટ્રિબ્યુનલ અથવા સામાન્ય કોર્ટ અમલ કરી શકશે.

સન
૧૯૫૬નો
૧લો.

- (૩) પેટા-કલમો (૧) અને (૨)માં ઉલ્લેખેલ હુકમોના અમલની રીત ઉપરાંત, જે કોઈપણ વ્યક્તિ રાજ્ય અથવા કેન્દ્ર સરકારમાંથી અથવા સ્થાનિક સત્તામંડળમાંથી અથવા કેન્દ્ર કે રાજ્ય સરકાર દ્વારા સ્થપાયેલ કોઈપણ વેપાર

અથવા ઉદ્યોગમાં રોકાયેલ કોર્પોરેશનમાંથી અથવા કંપની અધિનિયમ, ૧૯૫૬ની કલમ ૬૧૭માં વ્યાખ્યા કર્યા પ્રમાણે સરકારી કંપનીમાંથી પગાર મળવતી હોય તે વ્યક્તિ સાથે કરેલ ભરણપોષણના હુકમોનો, તેને ચૂકવવા ત્ર પગાર જમ કરીને, અમલ કરી શકશે.

- (૪) પેટા-કલમ (૩) પેઠળ પગાર જમ કર્યો હોય ત્યારે, ભરણપોષણની રકમ ચૂકવવાને જવાબદાર વ્યક્તિ અથવા માલિક અથવા પગાર ચૂકવનાર અધિકારી ટ્રિબ્યુનલની હકૂમતની સ્થાનિક હદોની અંદર હોય કે ન હોય તો પણ, ટ્રિબ્યુનલ એવો હુકમ કરી શકશે કે ટ્રિબ્યુનલ આદેશ કરે તેટલો ૧/૩ કરતાં વધુ ન હોય તેટલો માસિક હપ્તા જેટલો પગાર આવા પગારમાંથી રોકવો જોઈશે અને હુકમની નોટિસ મળ્યે આવા માલિકે અથવા ચૂકવણી અધિકારીએ માસિક હપ્તાઓની રકમ ટ્રિબ્યુનલને ભરપાઈ કરવી જોઈશે.
- (૫) આવા પગારનો જમીપાત્ર હિસ્સો, અગાઉથી અટકાવેલો હોય અને અગાઉના અથવા વસૂલ નહિ થયેલા જમીના હુકમ અનુસાર, કોર્ટ અથવા ટ્રિબ્યુનલને ભરપાઈ કર્યો હોય ત્યારે, માલિકે અથવા ચૂકવણી અધિકારીએ વિદ્યમાન જમીની તમામ વિગતોના સંપૂર્ણ પત્રક સાથે હુકમ કાઢનાર ટ્રિબ્યુનલને પછીનો હુકમ તરત જ પરત કરવો જોઈશે.
- (૬) પેટા-કલમ (૫)ની જોગવાઈઓ અનુસાર પરત કરવામાં આવ્યો હોય તે સિવાય, પેટા-કલમ (૩) હેઠળ કાઢેલો દરેક હુકમ, વધુ નોટિસ અથવા બીજી કાર્યવાહી સિવાય, માલિકને બંધનકર્તા રહેશે અને માલિક, આ કલમની પેટા-કલમો (૩), (૪) અને (૫)ની જોગવાઈઓનું ઉલ્લંઘન કરીને ચૂકવાયેલી રકમ માટે, જવાબદાર રહેશે.

અશક્ત
અરજદારો
વતી અરજી.

૧૧.

આ અધિનિયમ હેઠળ અરજદાર (શારીરિક અથવા માનસિક અશક્તતા અથવા બીજા કોઈપણ કારણે) અરજી કરી શકે નહીં ત્યારે, આવી અરજી તેના વતી,--

- (ક) તેના કુટુંબની કોઈપણ સભ્ય,
(ખ) તે જેની સંભાળ હેઠળ રહેતો હોય તેવી કોઈપણ વ્યક્તિ અથવા,
(ગ) આવી અરજી કરવા માટે અરજદારે જેને અધિકૃત કરી હોય તેવી બીજી કોઈપણ વ્યક્તિ, કરી શકશે.

ભરણપોષણ
અપાવનાર
અધિકારીની
નિમણૂક.

૧૨.

(૧) રાજ્ય સરકાર, માતાપિતા અને આશ્રિતોના ભરણપોષણ માટે, રાજ્ય સરકાર નક્કી કરે તેવી બોલીઓ અને શરતોએ ભરણપોષણ અપાવનાર અધિકારીની નિમણૂક કરી શકશે.

(૨) ભરણપોષણ અપાવનાર અધિકારી ૬૦ વર્ષ કે તેથી વધુ ઉંમરના અરજદાર અથવા સગીર બાળક (પછી તે અરજદાર તેમ કરવા સક્ષમ હોય કે ન હોય તો પણ) તેના વતી આ અધિનિયમ હેઠળ અરજી કરી શકશે અથવા આ અધિનિયમ હેઠળ કોઈપણ કાર્યવાહી અથવા અપીલમાં આવા અરજદારનું પ્રતિનિધિત્વ કરી શકશે.

(૩) ભરણપોષણ અપાવનાર અધિકારી, સંબંધિત વ્યક્તિ સાથે સમાધાનની સમજૂતિ સાધવા માટે તેમને સહાય કરવા માટે વિચાર વિનિમય કરી શકશે અથવા પોતાના અધિકારીઓ પૈકી કોઈપણ અધિકારીને વિચાર વિનિમય કરવાનો આદેશ કરી શકશે.

(૪) વ્યક્તિ, પેટા-કલમ (૨)માં નિર્દિષ્ટ કરેલી ઓછામાં ઓછી ઉંમર કરતાં ઓછી ઉંમરની હોય તે છતાં, ભરણપોષણ અપાવનાર અધિકારી, પોતાને ખાતરી થાય કે, તે માનસિક અથવા શારીરિક અશક્તતાથી પીડાય છે જેથી કરીને પોતાનું ભરણપોષણ કરી શકતો નથી અથવા પોતાનું ભરણપોષણ કરવામાં મુશ્કેલ પડે છે અથવા બીજું કોઈપણ ખાસ કારણ છે, તો ભરણપોષણ અપાવનાર અધિકારી, પોતાની મુનસફી મુજબ તેના વતી અરજી કરી શકશે અથવા તેનું પ્રતિનિધિત્વ કરી શકશે.

૧૩. (૧) આ અધિનિયમથી માતાપિતા અને આશ્રિતોના ભરણપોષણ માટે ટ્રિબ્યુનલને મળેલ હકૂમત અને સત્તા વાપરવાના હેતુ માટે, સરકારે, આ અધિનિયમના આરંભપછી બનતી ત્વરાએ દરેક જિલ્લામાં માતાપિતા અને આશ્રિતોના ભરણપોષણ માટે રાજ્ય સરકાર જાહેરનામાથી નિદિષ્ટ કરે તેટલી સંખ્યાની અને તેવા સ્થળે ટ્રિબ્યુનલો સ્થાપવી જોઈશે.

માતાપિતા અને આશ્રિતોના ભરણપોષણ માટે ટ્રિબ્યુનલની સ્થાપના.

(૨) ડેપુટી કલેક્ટર અથવા મામલતદારના દરજ્જાથી ઉતરતા દરજ્જાના ન હોય તેવા આવી ટ્રિબ્યુનલના પ્રમુખ અધિકારીને રાજ્ય સરકારે નિમવા જોઈશે,--

(ક) પોતે રાજીનામું આપે ; અથવા

(ખ) જ્યાં તેને કોઈ હોદ્દાની રૂએ નિમવામાં આવ્યો હોય તો, તે હોદ્દો ધરાવવાનું તે બંધ કરે, ત્યારે તેણે પોતાનો હોદ્દો ખાલી કરવો જોઈશે.

(૪) કોઈ વ્યક્તિ ટ્રિબ્યુનલના મુખ્ય અધિકારી હોતા બંધ થાય ત્યારે રાજ્ય સરકારે વાજબી રીતે વ્યવહાર્ય હોય તેટલું જલદી ખાલી જગા ભરવા માટે પગલાં લેવા જોઈશે. પણ ટ્રિબ્યુનલમાં કોઈ જગા ખાલી હોવાના કારણે ટ્રિબ્યુનલનાં કાર્યો અમાન્ય ઠરશે નહીં.

(૫) ટ્રિબ્યુનલના પ્રમુખ અધિકારી, અમુક સમય પૂરતું તેના હોદ્દાની ફરજો બજાવી શકે નહીં તો, સામાન્ય રીતે અથવા કોઈ ખાસ કાર્યવાહીના સંબંધમાં, રાજ્ય સરકાર એક વખતે છ મહિનાથી વધુ ન હોય તેટલી કોઈપણ મુદત માટે અથવા યથાપ્રસંગ તે કાર્યવાહીઓના સંબંધમાં પ્રમુખ અધિકારીની ફરજો બજાવવા માટે અમુક બીજી વ્યક્તિઓ નિમી શકશે; અને એવી રીતે નિમાયેલ વ્યક્તિને તે મદદ દરમિયાન અથવા તે કાર્યવાહીઓના સંબંધમાં, પોતે જેની જગા ઉપર નિમાયેલ હોય તે વ્યક્તિને હોય તે જ સત્તા રહેશે.

(૬) ટ્રિબ્યુનલના પ્રમુખ અધિકારી, જ્યારે અને જ્યાં સુધી તે ટ્રિબ્યુનલમાં સેવા આપતા ત્યારે અને ત્યાં સુધી ભારતના ફોજદારી અધિનિયમના અર્થ મુજબ રાજ્ય સેવક ગણાશે અને ટ્રિબ્યુનલની ન્યાયીક કાર્યવાહીઓ ગણાશે.

સન
૧૮૬૦નો
૪૫મો.

૧૪. (૧) ટ્રિબ્યુનલને, આ અધિનિયમ હેઠળ કરેલી તમામ અરજીઓ, અધિનિયમ ક્રયા અનુસાર સાંભળવાની અને તેનો નિર્ણય કરવાની હકૂમત રહેશે.

ટ્રિબ્યુનલે દાવાઓ સાંભળવા અને તેનો નિર્ણય કરવા બાબત.

(૨) ટ્રિબ્યુનલે, પોતને કરેલી દરેક અરજીનો શક્ય તેટલો જલદી નિર્ણય કરવો જોઈશે, અને સામાન્ય રીતે દરેક અરજીનો નિર્ણય, આવી અરજી કરવામાં આવી હોય તે તારીખથી ગણેલી છ મહિનાની મુદતની અંદર કરવો જોઈશે.

(૩) ટ્રિબ્યુનલની બેઠકો, પ્રમુખ અધિકારી નક્કી કરે તેવા સ્થળોએ અને તેવા સમયે ભરવી જોઈશે.

(૪) હિત ધરાવતો કોઈપણ પક્ષકાર, ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ--

(ક) ટ્રિબ્યુનલ, તે પક્ષકારની વિનંતીથી અને સબળ કારણસર પરવાનગી આપે તેવા કોઈપણ કેસમાં, કોઈપણ ફી, લાભ, બદલો અથવા તેની કોઈપણ અપેક્ષા રાખ્યા વિના કામ કરતા એજન્ટ દ્વારા;

(ખ) ભરણપોષણ અપાવનાર અધિકારી દ્વારા;

(ગ) માન્ય વ્યક્તિ અથવા સંગઠનના કર્મચારીઓ અથવા હોદ્દેદારો પૈકી કોઈની મારફતે પ્રતિનિધિત્વ કરી શકશે.

(૫) ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષની કોઈપણ કાર્યવાહીના કોઈપણ પક્ષકાર, વકીલ દ્વારા પ્રતિનિધિત્વ કરી શકશે નહિ.

- (દ) કોઈપણ વ્યક્તિ દ્રિબ્યુનલના પ્રમુખ અધિકારીની સહીથી બહાર પેડેલ દરેક સમન્સ અથવા નોટિસ, તે વ્યક્તિ ઉપર,
- (ક) તેના રહેઠાણના છેલ્લે જાણીતા સ્થળે તે વ્યક્તિને અથવા તેના કુટુંબના અમુક પુખ્ત સભ્યને પહોંચાડીને ;
- (ખ) તેના સામાન્ય અથવા છેલ્લા જાણીતા રહેઠાણ અથવા ધંધાના સ્થળે તેના સરનામાવાળા પરબીડીયામાં સમન્સ મૂકીને ;
- (ગ) તે વ્યક્તિના સામાન્ય અથવા છેલ્લે જાણીતા રહેઠાણ અથવા ધંધાના સ્થળે તેના સરનામે રજિસ્ટર ટપાલથી સમન્સ મોકલીને; અથવા
- (ઘ) તે વ્યક્તિ, વ્યક્તિઓનું મંડળ અથવા કંપની હોય ત્યારે--
- (૧) વ્યક્તિઓનું મંડળ અથવા કંપનીની રજિસ્ટર ઓફિસ અથવા ધંધાના મુખ્ય સ્થળે, તેના સેક્રેટરી અથવા તેના બીજા અધિકારીને સમન્સ પહોંચાડીને; અથવા
- (૨) વ્યક્તિઓના મંડળ અથવા કંપનીને તેની રજિસ્ટર થયેલ ઓફિસે અથવા ધંધાના મુખ્ય સ્થળે તેના સરનામાવાળી રજિસ્ટર ટપાલથી સમન્સ મોકલીને ;
- (૭) પેટા-કલમ (દ) અનુસાર કોઈપણ વ્યક્તિને રજિસ્ટર ટપાલથી મોકલેલ કોઈપણ સમન્સ અથવા નોટિસ; ટપાલના સામાન્ય કમમાં પત્ર પહોંચાડી શકાય તે સમયમાં, પત્ર જેને સંબોધેલ હોય તે વ્યક્તિ ઉપર યોગ્ય રીતે બજાવી હોવાનું ગણાશે, અને સમન્સની બજવણી સાબિત કરવામાં, સમન્સના પરબીડીયા ઉપર યોગ્ય રીતે સરનામું કરેલ હતું; સ્ટેમ્પ લગાડેલ હતો એ રજિસ્ટર ટપાલથી પોષ્ટ કર્યું હતું તેટલું સાબિત કરવું પૂરતું ગણાશે ;
- (૮) દ્રિબ્યુનલને નીચેની સત્તાઓ રહેશે :-
- (ક) સોગંદનામામાં અને બીજા જસ્તાવેજી પૂરાવાના આધારે પ્રારંભિક બે જવાબદાર અથવા ત્રાસદાયક દાવાઓ કાઢી નાંખવાની;
- (ખ) મધ્યસ્થીના હેતુ માટે સમાધાન અધિકારી સમક્ષ હાજર થવા માટે કોઈપણ વ્યક્તિને બોલાવવાની;
- (ગ) અરજીની સુનાવણી વખતે હાજર રહીને પૂરાવો આપવા માટે પોતે સક્ષમ ગણે તેવી કોઈ વ્યક્તિને બોલાવવાના;
- (ઘ) આવી વ્યક્તિની સોગંદ ઉપર અથવા અન્યથા સાક્ષી તરીકે જુબાની લેવાની અને આવી વ્યક્તિને, કાર્યવાહીના હેતુ માટે દ્રિબ્યુનલ જરૂરી ગણે તેવા રેકર્ડ, દસ્તાવેજો અથવા ચીજવસ્તુઓ રજૂ કરવા ફરમાવવાની;
- (ચ) કાર્યવાહીમાં હાજર રહતી કોઈપણ વ્યક્તિને એવી રીતે હાજર રહેવામાં તેને જરૂરી રીતે થયેલ વાજબી ખર્ચ દ્રિબ્યુનલ નક્કી કરે તેવા પક્ષકાર પાસેથી અપાવવાની,
- (છ) પક્ષકારોની સંમતિથી હુકમ કરવાની; અને
- (જ) સાક્ષીઓને હાજર રખાવવા અને સોગંદ ઉપર પૂરાવા સાંભળવા સંબંધી મેજિસ્ટ્રેટની તમામ સત્તાઓ.

(૯) સોગંદ ઉપર અથવા અન્યથા ટ્રિબ્યુનલે અથવા તેની સમક્ષ જુબાની લીધેલ દરેક વ્યક્તિ, સત્ય જણાવવા અને ટ્રિબ્યુનલ ફરમાવે તેવા રેકૉર્ડ, દસ્તાવેજો અથવા ચીજ-વસ્તુઓ રજુ કરવા કાયદેસર દરેક વ્યક્તિ, સત્ય જણાવવા અને ટ્રિબ્યુનલ ફરમાવે તેવા રેકૉર્ડ, દસ્તાવેજો અથવા ચીજ-વસ્તુઓ રજુ કરવા કાયદેસર બંધાયેલી રહેશે.

સન
૧૮૭૨નો
૧લો.

(૧૦) ટ્રિબ્યુનલ, તકરારની અસરકારક રીતે તજવીજ કરવા માટે પોતાના અભિપ્રાય મુજબ સહાયરૂપ થાય તેવા કોઈપણ રિપોર્ટ, નિવેદન, દસ્તાવેજ, માહિતી અથવા બાબત સ્વીકારી શકશે, પછી ભલે ભારતના પુરાવા અધિનિયમ, ૧૮૭૨ હેઠળ અન્યથા સંબંધિત કે ગ્રાહ્ય હોય કે ન હોય.

(૧૧) ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષની કાર્યવાહીમાં, સાક્ષીનો પુરાવો લંબાણપૂર્વક નોંધવો જરૂરી રહેશે નહિ, પણ ટ્રિબ્યુનલ દરેક સાક્ષીની જુબાની તરીકે રજુ કરે તે સાક્ષી, જે કંઈ જુબાની આપે તેના સારની યાદી નોંધશે અથવા નોંધાવડાવશે અને આવી યીદી પર સાક્ષીએ અને ટ્રિબ્યુનલના પ્રમુખ અધિકારીએ સહી કરવી જોઈશે અને તે રેકૉર્ડનો ભાગ બનશે.

(૧૨) કોઈપણ વ્યક્તિનો પુરાવો જ્યારે આવો પુરાવો ઔપચારિક પ્રકારનો હોય ત્યારે તે સોગંદનામા પર આપી શકાશે અને તે તમામ ન્યાયી અપવાદોને અધીન રહેશે, ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષની કોઈપણ કાર્યવાહીમાં પૂરાવામાં વાંચી શકાશે.

(૧૩) ટ્રિબ્યુનલ, પોતે યોગ્ય ગણે તો, અને કાર્યવાહીના કોઈપણ પક્ષકારની અરજી ઉપરથી પોતાના સોગંદનામામાં જણાવેલી હકીકતો અંગે, આવી કોઈપણ વ્યક્તિને બોલાવીને તપાસી શકશે.

૧૫. (૧) અપીલીય સત્તાધિકારી પોતાને મળે અથવા કાયદા મુજબ ખોટું છે તેવા કારણે ટ્રિબ્યુનલના નિર્ણયથી નારાજ થયેલ કોઈપણ પક્ષકારે ૧૪ દિવસની અંદર કરેલ અરજી પરથી કાર્યવાહી મંગાવી શકશ સુકાદાના કારણાં મંગાવી શકશે અને ખરેખર ન્યાય કર્યો છે તેવું સુનિશ્ચિત કરવા માટે જરૂરી જણાય તેવો ફરીથી સુનાવણી કરવાનો આદેશ આપતો અથવા અન્યથા હુકમ આપી શકશે.

અપીલીય
સત્તાધિકારી,
ટ્રિબ્યુનલનો
કાર્યવાહી
મંગાવી શકશે.

(૨) આ કલમ હેઠળ મળેલી ફેર-વિચારણાની સત્તા અંગે, આ અધિનિયમ હેઠળ આપેલ અથવા જાણવેલ ભરણપોષણના પ્રમાણ સંબંધી ટ્રિબ્યુનલના નિર્ણય સામે વાંધો ઉઠાવી શકાશે નહિ.

૧૬. (૧) આ કલમ અને કલમ ૧૫માં જોગવાઈ કરી હોય તે સિવાય, ટ્રિબ્યુનલનો નિર્ણય આખરી ગણાશે.

અપીલ.

(૨) અરજદાર, અરજદાર વતી ભરણપોષણ અપાવનાર અધિકારી, પ્રતિવાદી, માન્ય વ્યક્તિ અથવા સંગઠન અથવા કોઈપણ અસર પામેલ પક્ષકાર, આ અર્થે રાજ્ય સરકારે નીમેલ અપીલીય સત્તા અધિકારીને ટ્રિબ્યુનલે પક્ષકારના સંમતિથી હુકમ કર્યો હોય તેવા કોઈપણ કેસ સિવાય કાયદાના અથવા કાયદો અથવા હકીકતના કોઈપણ મિશ્ર પ્રશ્ન અંગે ટ્રિબ્યુનલના નિર્ણય ઉપર અપીલ કરી શકશે, સિવાય કે સમતિ કપટ, દબાણ, ધમકી અથવા ખોટી રજૂઆતથી મેળવી હતી તેવું કહેવાતું હોય.

(૩) અપીલીય સત્તાધિકારીએ, પોતાને કરેલી દરેક અપીલનો શક્ય તેટલો જલદી નિર્ણય કરવો જોઈશે અને સામાન્ય રીતે દરેક અપીલનો નિર્ણય, આવી અપીલ કરવામા આવી હોય તે તારીખથી ગણેલી ત્રણ મહિનાની મુદતની અંદર કરવો જોઈશે.

(જ) પેટા-કલમો (૨) અને (૩) હેઠળ આવી અપીલને લાગુ પડતી કાર્યરીતિ, જિલ્લા કોર્ટના નિર્ણયો ઉપર, હાઈકોર્ટને અપીલ કરવા માટે હોય છે તે જ રહેશે.

(પ) અપીલીય સત્તાધિકારીને, આવી કોઈપણ અપીલ સાંભળીને તેનો નિર્ણય કરવાની હકૂમત રહેશે અને અપીલમાં ટ્રિબ્યુનલનો નિર્ણય બહાલ રાખી શકશે, તેમાં ફેરફાર કરી શકશે અથવા તે રદ કરી શકશે અને આવી અપીલ ઉપર અપીલીય સત્તાધિકારી યોગ્ય ગણે તેવો ખર્ચ અંગેનો અથવા અન્યથા, વધુ અથવા બીજો હુકમ કરી શકશે.

(દ) અપીલીય સત્તાધિકારીના નિર્ણય ઉપર અપીલ કરવાનો બીજો હક રહેશે નહિ.

ખર્ચ. ૧૭. (ક) આ અધિનિયમ હેઠળ અરજીનો ખર્ચ ટ્રિબ્યુનલની વિવેકબુદ્ધિ મુજબ રહેશે; (ખ) અપીલનો ખર્ચ, અપીલ સાંભળનાર અપીલીય સત્તા અધિકારીની વિવેકબુદ્ધિ મુજબ રહેશે.

ભરણપોષણના હકક ઉપર મિલકત તબદીલીની અસર. ૧૮. (૧) આ અધિનિયમના આરંભ પછી કોઈ વ્યક્તિએ પોતાની મિલકત બક્ષીસ રૂપે અથવા અન્યથા એવી શરતે તબદીલ કરી હોય કે તબદીલીથી લેનારે, તબદીલીથી આપનારને તેની પાયાની સગવડો અને પાયાની શારીરિક જરૂરીયાતો પૂરી પાડવી, અને તબદીલીથી લેનાર, આવી સગવડ અને શારીરિક જરૂરિયાત પૂરી પાડવાની ના પાડે અથવા પૂરી પાડવામાં કસૂર કરે તો સદરહુ મિલકતની તબદીલી, કપટ અથવા બળજબરીથી અથવા અયોગ્ય વગ હેઠળ કરવામાં આવી છે એમ ગણાશે અને તબદીલીથી આપનારના વિકલ્પે તે રદબાતલ ગણાશે.

(૨) કોઈ વ્યક્તિને, અસ્કયામતમાંથી ભરણપોષણ મેળવવાનો હક હોય અને આવી અસ્કયામત કે તેનો ભાગ તબદીલ કરવામાં આવ્યો હોય તો, જો તબદીલીથી લેનારને હકથી જાણ હોય અથવા તબદીલી વિના મૂલ્યે કરેલ હોય તો તબદીલીથી લેનાર વિરૂદ્ધ ભરણપોષણ મેળવવાના હકનો અમલ કરી શકશે, પણ અવેજ માટે અને હકની જાણ કર્યા વિના તબદીલીથી લેનાર વિરૂદ્ધ અમલ કરી શકાશે નહિ.

માન્ય વ્યક્તિ અથવા સંગઠનો. ૧૯. રાજ્ય સરકાર-

જેમનું ટ્રિબ્યુનલ સાથેનું જોડાણથી આ અધિનિયમના હેતુ અનુસાર પોતાની હકૂમત વધુ અસરકારક રીતે વાપરી શકશે તેને માન્ય કરી શકશે.

(ક) સમાજ કલ્યાણમાં રોકાયેલ સંસ્થાઓ અથવા સંગઠનો અથવા તેના પ્રતિનિધિઓ,

(ખ) કુટુંબ કલ્યાણને ઉત્તેજન આપવામાં વ્યવસાયિક રીતે રોકાયેલ વ્યક્તિઓ,

(ગ) સમાજ કલ્યાણના ક્ષેત્રમાં કામ કરતી વ્યક્તિઓ, અને

(ઘ) બીજી કોઈપણ વ્યક્તિઓ.

જોગવાઈઓ થી અમુક કાયદાઓનું અલ્પીકરણ થશે નહિ. ૨૦. આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩ના (પતિ, બાળકો અને માતાપિતાના ભરણપોષણના હુકમને લગતાં) પ્રકરણ-૯ની જોગવાઈઓનું અને ભરણપોષણ માટેના દાવા અથવા કાર્યવાહીના સંબંધમાં તે સમયે અમલમાં હોય તેવા કોઈપણ કાયદાની જોગવાઈઓ ઉપરાંત રહેશે અને તેનું અલ્પીકરણ થશે નહિ.

૨૧. (૧) રાજ્યસરકાર, રાજ્યપત્રમાં, પૂર્વ પ્રસિધ્ધિની શરતને અધીન રહીને, આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ અમલમાં લાવવાના હેતુ માટે નિયમો કરી શકશે. નિયમો કરવાની સત્તા.
- (૨) પૂર્વવત સત્તાની વ્યાપકતાને બાધ આવ્યા સિવાય, આવા નિયમોથી, નાચેની બાબત માટે જોગવાઈ કરી શકશે:--
- (ક) આ અધિનિયમ હેઠળ અરજીઓ માટે અનુસરવાની કાર્યરીતિ અને કાર્યવાહીના સંચાલનનું નિયમન કરવા તથા ઠરાવવા બાબત ;
- (ખ) જે સાધનોથી કોઈ ખાસ હકીકતો સાબિત કરવાની હોય તે સાધનોનું તથા જે પધ્ધતિથી તેના પુરાવાઓ સોગંદનામા સહિત, પરંતુ તેના પુરતા મર્યાદિત નહિ, તેમ આપી શકાશે તે પધ્ધતિ બાબત ;
- (ગ) સોગંદનામા અને બીજા દસ્તાવેજી પુરાવાને આધારે પ્રારંભિક તુકે જે રીતે બેજવાબદાર અને ત્રાસદાયક હાવા કાઢી નાંખી શકાશે તે રીત બાબત ;
- (ઘ) દસ્તાવેજો અને બીજા પુરાવા અને જાહેર રેકર્ડની શોધ બાબત ;
- (ચ) આ અધિનિયમ હેઠળ આપેલ ભરણપોષણની ચૂકવણીની રીત અને પધ્ધતિ બાબત;
- (છ) આ અધિનિયમ હેઠળ કોઈપણ કાર્યવાહીને ખર્ચ બાબત ;
- (જ) જે રીતે, જે હેતુ માટે અને જે શરતોને અધીન રહીને સંસ્થાઓ, સંગઠનો અને બીજી વ્યક્તિઓને ટ્રિબ્યુનલને સહાય પૂરી આપવા માટે માન્ય કરી શકાય તે રીત, હેતુ અને શરતો બાબત.
- (૩) આ કલમ હેઠળ કરેલ દરેક નિયમ તે કરવામાં આવે તે પછી બનતી ત્વરાએ, રાજ્ય વિધાનસભાનું સત્ર ચાલુ હોય ત્યારે રાજ્ય વિધાનસભા સમક્ષ એકજ અથવા લાગલગાટ બે અથવા વધારે સત્રોનાં મળીને કુલ ચૌદદિવસની મુદત સુધી મૂકવો જોઈશે અને ઉપર્યુક્ત સત્ર અથવા લાગલગાટ સત્રોની તરત પછીનું સત્ર પૂરું થતાં પહેલાં વિધાનસભા તે નિયમમાં ફેરફાર કરવા સંમત થાય અથવા વિધાનસભા તે નિયમમાં કોઈ ફેરફાર કરવા સંમત થાય અથવા વિધાનસભા એમ સંમત થાય કે તે નિયમ કરવો જોઈશે નહિ તો, તે નિયમ ત્યાર પછી,યથાપ્રસંગ એવા ફેરફાર કરેલા સ્વરૂપમાં જ અમલમાં રહેશે નહિ, પણ એવો ફેરફાર થવાથી અથવા તે રદ થવાથી તે નિયમ હેઠળ અગાઉ કરેલા કોઈ કાર્યની કાયદેસરતાને બાધ આવશે નહિ.

ઉદ્દેશો અને કારણો

આપણા સમાજમાં વૃધ્ધમાતાપિતાના ભરણપોષણની બાબત ગંભીર ચિંતાની અને સંબંધની હયાતી અને પૈતૃક અથવા સંપાદિત કોઈપણ મિલકતના સંપૂર્ણ, સ્વતંત્ર કબજામાંથી ઉભી થતી અંગત જવાબદારીની બાબત છે. આપણા પ્રાચિન દ્રષ્ટાંતોએ આ જવાબદારીને એવું જાહેર કરીને ઉચ્ચ સ્થાને મૂકી છે કે “વૃધ્ધ માતાપિતા, પવિત્ર પત્ની અને નાના બાળકોનું ભરણપોષણ સો દુશ્કર્મો કર્યા હોય તો પણ કરવું જોઈએ,” તાજેતરમાં, આપણા સંવિધાનના ઘડવૈયાઓએ કલમ ૩૮ અને ૪૧માં જણાવેલ રાજ્યનીતિના માર્ગદર્શક સિધ્ધાંતો મારફતે બીજા જોગવાઈઓ સાથે, મુખ્ય ઉદ્દેશ એટલે કે વૃધ્ધત્વ, બીમારી અને અશક્તતાના કિસ્સાઓમાં અને બીજા અણગમતા કિસ્સાઓમાં જાહેર સહાય સુનિશ્ચિત કરવા અસરકારક જોગવાઈઓ કરીને કલ્યાણ રાજ્ય અને સમતાવાદી સમાજતંત્ર ઘડવાનું જણાવીને શાણપણ બતાવ્યું છે.

વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજીના વિકસતા યુગમાં, આપણા પ્રાચીન મુલ્યોનું સ્થાન ભૌતિકતાવાદી અલગતાવાદી વલણોએ લીધું છે. યુવાપેઢી, પોતાની પત્ની, બાળકો અને વૃધ્ધ તથા અશક્ત માતાપિતાની ઉપેક્ષા કરે છે, જેઓને હવે સમાજના ઉકરડા પર નિરાધાર છોડી દેવામાં આવે છે અને તેનાથી તેમના નિર્વાહ માટે રખડું, અનૈતિક અને ગુનાર્તી જિંદગી તરફ દોરી જાય છે તેથી, ઉપેક્ષિત પત્ની, બાળકો, વૃધ્ધ અને અશક્ત માતાપિતાએ સામનો કરવા પડતી મુશ્કેલીઓ ઓછી કરવા માટે વળતર અને ત્વરિત ઉપાયની જોગવાઈ કરવાનું જરૂરી બન્યું છે.

આ વિધેયકથી ઉપર્યુક્ત ઉદ્દેશ સિધ્ધ કરવા ધાર્યું છે.

ગાંધીનગર,
તારીખ ૨૨મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩.

ડૉ. ચંદ્રીકાબેન ચુડાસમા,
વિ. સ. સ.

નાણાકીય યાદી

વિધેયકની કલમ ૧૨ અને ૧૩ થી, માતાપિતા અને આશ્રિતોના નિભાવ માટે ભરણપોષણ અપાવનાર અધિકારી અને ટ્રિબ્યુનલની નિમણૂક કરવા માટે જોગવાઈ કરી છે.

સૂચિત જોગવાઈનો અમલ માટે વિદ્યમાન સરકારી તંત્રનો ઉપયોગ કરવાનો ઈરાદો હોવાથી, મહેકમ અંગે કોઈ વધારાના ખર્ચ થશે નહિ. તત્પૂરતું વિધેયકમાં જણાવેલી જોગવાઈઓ જ્યારે અધિનિયમિત કરવામાં આવે ત્યારે, રાજ્યની તિજોરીમાંથી થનાર વધારાનો આવર્તક ખર્ચ આશરે વાર્ષિક ૫ લાખ થશે.

ગાંધીનગર,
તારીખ ૨૨મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩.

ડૉ. ચંદ્રીકાબેન ચુડાસમા,
વિ. સ. સ.

ધારાકીય સત્તા સોંપવાની યાદી

કલમ-૧ની પેટા-કલમ (૨)થી રાજ્ય સરકારને રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામા દ્વારા આ અધિનિયમ અમલમાં લાવવાની તારીખ નક્કી કરવાની સત્તાઓ મળે છે.

વિધેયકની કલમ ૧૨થી રાજ્ય સરકારને ભરણપોષણ અપાવનાર અધિકારી નિમવાની અને તેમની નિમણૂકની બોલીઓ અને શરતો નક્કી કરવાની સત્તા મળે છે.

વિધેયકની કલમ ૧૩ થી રાજ્ય સરકારને રાજ્ય સરકાર જાહેરનામાથી નિર્દિષ્ટ કરે તે સ્થળોએ અને તેટલી સંખ્યામાં માતાપિતા અને આશ્રિતોના ભરણપોષણ માટે દરેક જિલ્લામાં ટ્રિબ્યુનલ સ્થાપવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૧ થી રાજ્ય સરકારને તે કલમમાં જણાવેલ હેતુઓના સંબંધમાં અને વિધેયકની તમામ જોગવાઈઓ અથવા તા પૈકી કોઈપણ જોગવાઈ પાર પાડવાના હેતુ માટે નિયમો કરવાની સત્તા મળે છે.

આ નિયમો તે કરવામાં આવે તે પછી, બનતી ત્વરાએ વિધાન મંડળ સમક્ષ મૂકવા જોઈશે.

આ સત્તાની સોંપણી આવશ્યક અને સામાન્ય પ્રકારની છે.

* ગાંધીનગર.

તારાખ ૨૨મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩.

ગાંધીનગર :

તારીખ ૧૨ મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

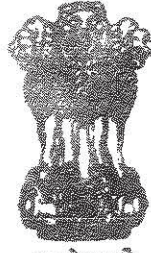
ડૉ. ચંદ્રીકાબેન ચુડાસમા,

વિ. સ. સ.

ડૉ. એમ. પટેલ.

સચિવ,

ગુજરાત વિધાનસભા.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

WEDNESDAY, MARCH 12, 2003/PHALGUNA 21, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

સત્યશ્રી કાળુભાઈ વીરાણીએ તા. ૧૨મી માર્ચ, ૨૦૦૩ ના રોજ દાખલ કરેલું નીચેનું વિધેયક ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમોના
નિયમ-૧૨૭-અ અન્વયે સામાન્ય માહિતી અર્થે પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવે છે :-

GUJARAT BILL NO. 29 OF 2003.

THE BOMBAY PREVENTION OF FRAGMENTATION AND CONSOLIDATION OF HOLDINGS (GUJARAT AMENDMENT) BILL, 2003.

A Bill

to further amend the Bombay Prevention of Fragmentation and Consolidation of Holdings Act, 1947 in its application to the State of Gujarat.

સન ૨૦૦૩ નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક : ૨૯

મુંબઈના ખેતીની જમીનના ટૂકડા પડતા અટકાવવા તથા તેનું એકત્રીકરણ કરવા બાબતનું (ગુજરાત સુધારા) વિધેયક, ૨૦૦૩.

ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડતો હોય તેટલા પુરતો મુંબઈનો ખેતીની જમીનના ટૂકડા પડતા અટકાવવા તથા તેનું એકત્રીકરણ કરવા બાબતનો અધિનિયમ, ૧૯૪૭ વધુ સુધારવા બાબત વિધેયક.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમાં વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવા નોંધાવે છે.-

૧. (૧) આ અધિનિયમ, "મુંબઈનો ખેતીની જમીનના ટૂકડા પડતા અટકાવવા તથા તેનું એકત્રીકરણ કરવા બાબતનો (ગુજરાત સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે. ટૂંકી સંજ્ઞા, વ્યાપ્તિ અને આરંભ
- (૨) તે સમગ્ર ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડે છે.
- (૩) તે, તરત જ અમલમાં આવશે.

સન
૧૯૪૭નો
મુંબઈનો
દરમો.

૨. મુંબઈનો ખેતીની જમીનના ટૂકડા પડતા અટકાવવા તથા તેનું એકત્રીકરણ કરવા બાબતના અધિનિયમ, ૧૯૪૭માં, કલમ ૩૧માં-

(૧) પેટા કલમ (૧)માં, ખંડ (ખ)માં, "ક્લેક્ટરની લેખિત પરવાનગી સહિત," એ શબ્દોને બદલે, "હિત ધરાવતા વારસદારને હિસ્સો આપવાના કારણે" એ શબ્દો મૂકવા.

(૨) પેટા કલમ(૨)માં, ખંડ(ક)માં, "અને તેનાથી કોઈ ટૂકડા પડતા ન હોય" એ શબ્દો કર્તી કરવા.

સન
૧૯૪૭ના
મુંબઈના
દરમા
અધિનિયમની
કલમ ૩૧નો
સુધારો.

ઉદ્દેશો અને કારણો

મુંબઈના ખેતીની જમીનના ટૂકડા પડતા અટકાવવા તથા તેનું એકત્રીકરણ કરવા બાબતના અધિનિયમ, ૧૯૪૭ની જોગવાઈઓ પ્રમાણે કોઈપણ બ્લોકની જમીન તબદીલ કરવા પર પ્રતિબંધ મૂકવામાં આવ્યો છે બ્લોક નક્કી થયા પછી, એવા બ્લોકમાં જમીનનો માસિક, કલેક્ટરની પરવાનગી સિવાય તેના હિત ધરાવતા વારસદારની તરફેણમાં જમીન તબદીલ કરી શકતો નથી અથવા પેટા-વિભાગ પાડી શકતો નથી, એવું ધ્યાનમાં આવ્યું છે. સમય જવા સાથે એવું ધ્યાનમાં આવ્યું છે કે કલેક્ટર ઘણાં વર્ષો સુધી એવી પરવાનગી આપતા નથી કે જમીનના રેકર્ડમાં કોઈ નોંધ કરતાં નથી, આવી હાડભારી દૂર કરવા માટે સદરહુ અધિનિયમ સુધારવા ધાર્યું છે તેથી આ વિધેયકથી ઉપર્યુક્ત ઉદ્દેશ સિધ્ધ કરવા ધાર્યું છે.

ગાંધીનગર,
તા.૨૮મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩

કાળુભાઈ વિરાણી
વિ.સ.સ.

ગાંધીનગર :
તારીખ ૧૨ મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

ડી. એમ. પટેલ.
સચિવ,
ગુજરાત વિધાનસભા.

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

THURSDAY, MARCH 13, 2003/PHALGUNA 22, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧૩મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

તારીખ ૧૩મી માર્ચ, ૨૦૦૩ના ગુજરાત રાજપત્ર, (અસાધારણ)માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક : ૨૫નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT BILL NO. 25 OF 2003.**THE INDIAN ELECTRICITY (GUJARAT AMENDMENT)
BILL, 2003.****A BILL**

*further to amend the Indian Electricity Act, 1910 in its application to
the State of Gujarat.*

ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમોના નિયમ-૧૨૭-અ ના પરંતુક અન્વયે આપવામાં
આવેલી અધ્યક્ષની સંમતિથી નીચેનું વિધેયક પ્રસિધ્ધ કર્યું છે :-

સન ૨૦૦૩નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક : ૨૫.

ભારત વીજળી (ગુજરાત સુધારા) વિધેયક, ૨૦૦૩.

ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડતો હોય તેટલા પૂરતો, ભારત વીજળી અધિનિયમ, ૧૯૧૦ વધુ સુધારવા બાબત
વિધેયક.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

૧. (૧) આ અધિનિયમ ભારત વીજળી (ગુજરાત સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.

ટૂંકી સંખ્યા
અને આરંભ.

(૨) તે, રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી નકકી કરે તેવી તારીખે અમલમાં આવશે.

સન ૧૯૧૦ નો
લઘો.

૨. ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડતો હોય તેટલા પૂરતો, ભારત વીજળી અધિનિયમ, ૧૯૧૦ (જેનો આમાં હવે પછી,
“મુખ્ય અધિનિયમ” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે) માં, કલમ ૨૬માં, પેટા-કલમ (૬)માં, “છ મહિનાથી” એ શબ્દોને
બદલે, “ બાર મહિનાથી” એ શબ્દો મૂકવા.

સન ૧૯૧૦ના
લઘા
અધિનિયમની
કલમ ૨૬-નો
સુધારો.

૩. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૩૮ને બદલે, નીચેની કલમ મૂકવી :-

“વીજળી શક્તિની ૩૮. (૧) જે કોઈ વ્યક્તિ-

સન ૧૯૧૦ના લઘા
અધિનિયમની કલમ
૩૮ બદલવા બાબત.

ઓરી માટેની શિક્ષા.

(ક) કલમ ૨૬માં ઉલ્લેખેલ મીટર મારફત મેળવતા

હોય તે સિવાય,

(ખ) એવા મીટર અથવા તેની સીલ અથવા ઉપકરણ અથવા સરકીટ
સાથે ચેડાં કરીને

(ગ) બાલમેલ કરીને વીજળી પુરવઠાના ફેઈઝ બદલાવી નાંખીને,

(ઘ) એવા મીટરની કામગીરીમાં અવરોધ ઉભો કરીને અથવા દબલ કરીને,

- (ચ) કોઈ મીટર, ઈન્ડીકેટર અથવા ઉપકરણમાં ઘાલમેલ કરીને,
- (છ) સર્વિસ વાયરના ઈન્સ્યુલેશન કાપીને, નુકસાન કરીને અથવા ઈન્સ્યુલેશન દૂર કરીને,
- (જ) કાપી નાખેલ કનેક્શનમાંથી, અથવા
- (ઝ) એવી બીજી કોઈપણ રીતે

બદદાનતથી વીજળી શક્તિ કાઢે, વાપરે, ઉપયોગ કરે અથવા ખેંચે તો, તે ત્રણ વર્ષની મુદત સુધીની કેદની અથવા બે લાખ રૂપિયા સુધીના દંડની અથવા તે બન્ને શિક્ષાને પાત્ર થશે; અને એવું સાબિત થાય કે વપરાશકર્તા અથવા બીજી કોઈ વ્યક્તિએ વીજળીશક્તિ કાઢવા માટે, વપરાશ, ઉપયોગ અથવા વીજળીશક્તિ ખેંચવા માટે બીજા કોઈ કૃત્રિમ સાધનો અથવા ઇલેક્ટ્રીસીટી યુટીલીટીએ અધિકૃત કરેલ ન હોય તેવા સાધનો, લગાવેલ છે તો, વિરુદ્ધનું સાબિત ન થાય ત્યાં સુધી તેવું માની લેવામાં આવશે કે આવા વપરાશકર્તાએ અથવા વ્યક્તિએ, બદદાનતથી, વીજળીશક્તિ કાઢવા, વપરાશ, ઉપયોગ અથવા વીજળી શક્તિ ખેંચેલ છે.

પરંતુ આવી કેદ એક મહિનાથી ઓછી અને આવો દંડ દસ હજાર રૂપિયા કરતાં ઓછો હોવો જોઈશે નહિ.

(૨) ઇલેક્ટ્રીસીટી યુટીલીટીનો કોઈ અધિકારી અથવા રાજ્ય સરકારે આ અર્થે અધિકૃત કરેલા કોઈ ઇલેક્ટ્રિકલ ઈન્સ્પેક્ટર-

(ક) પોતાને એમ માનવાને કારણ હોય કે વીજળીશક્તિ બદદાનતથી કાઢવામાં આવી છે, વપરાશ થયો છે, ઉપયોગ થયો છે અથવા ખેંચવામાં આવી છે અથવા એવું થઈ રહ્યું છે અથવા એવું બનવાનું સંભવ છે તો તે તેવા કોઈ સ્થળ અથવા જગાઓમાં દાખલ થઈ શકશે, નિરીક્ષણ કરી શકશે, તોડીને ખોલી શકશે અને ઝડપી લઈ શકશે;

(ખ) જેનો બદદાનતથી વીજળીશક્તિ કાઢવા માટે, તેના વપરાશ, ઉપયોગ અથવા ખેંચવા માટે ઉપયોગ થયેલ હોય અથવા થઈ રહ્યો હોય અથવા થવા સંભવ હોય એવા તમામ સાધનો, ઉપકરણો, વાયરો અને વીજળી કાઢવાને સરળ બનાવતા એવા બીજા કોઈ સાધન અથવા ચીજવસ્તુની ઝડપી લઈ શકશે. જામ કરી શકશે અને દૂર કરી શકશે;

(ગ) આ કલમની પેટા-કલમ (૧) અથવા કલમો ૩૯૬, ૩૯૬૬ અથવા ૪૪ હેઠળના, ગુના સંબંધીમાં કોઈ કાર્યવાહીઓ માટે, પોતાના અભિપ્રાય મુજબ ઉપયોગી અથવા તેને લગતા દિસાબોના કોઈ ચોપડા અથવા દસ્તાવેજો તૃપાસી શકશે અથવા જામ કરી શકશે અને જે

વ્યક્તિની કસ્ટડીમાંથી એવા હિસાબોના ચોપડા અથવા દસ્તાવેજો જમ કર્યા હોય તે વ્યક્તિને, પોતાની હાજરીમાં તેની નકલો કરવાની અથવા તેમાંથી ઉતારા લેવાની છૂટ આપી શકશે.

(૩) ઝડતીની જગાના કબજેદાર અથવા તેના વતી કોઈ વ્યક્તિએ, ઝડતી દરમિયાન હાજર રહેવું જોઈશે અને એવી ઝડતી દરમિયાન જમ કરેલ તમામ વસ્તુની યાદી તૈયાર કરવી જોઈશે અને આવા કબજેદાર અથવા વ્યક્તિને તે આપવી જોઈશે, જેણે, તેમાં સહી કરવી જોઈશે:

પરંતુ એવા સ્થળ અથવા જગાઓનો કબજો ધરાવતા પુખ્ત પુરુષ સભ્યની હાજરી હોય તે સિવાય, સૂર્યાસ્ત અને સૂર્યોદય વચ્ચે, રહેઠાણના કોઈ સ્થળ અથવા જગાઓનું નિરીક્ષણ, ઝડતી અને જમી કરી શકાશે નહિ.

સન ૧૯૭૪નો
૨જો.

(૪) ઝડતી અને જમીને લગતી ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩ની જોગવાઈઓ, શક્ય હોય તેટલે સુધી, પેટા-કલમ (૨) હેઠળની ઝડતી અને જમીને લાગુ પડશે.

(૫) પેટા-કલમ (૨) હેઠળ કોઈ સ્થળ અથવા જગાઓના નિરીક્ષણ દરમિયાન, વપરાશકર્તા અથવા વ્યક્તિએ કલમ ૩૯૬, ૩૯૭ અથવા ૪૪ હેઠળનો કોઈ ગુનો કોઈ કપો હોવાનું જણાય ત્યારે, ઈલેક્ટ્રીસીટી યુટીલીટી, સ્થળ અથવા જગાઓમાંનો વીજળી પુરવઠો કાપી શકશે અને તે હેતુ માટે, કોઈપણ વીજળી પુરવઠા લાઈન અથવા ઈલેક્ટ્રીસીટી યુટીલીટીની મિલકત હોય તેવા બીજા કોઈ બાંધકામનું જોડાણ કાપી શકશે અથવા જોડાણ કાઢી નાંખી શકશે અને પુરવઠાની શરતો અનુસાર ઈલેક્ટ્રીસીટી યુટીલીટી પુરવઠો પુનઃ સ્થાપે નહિ તેટલા સમય સુધી વીજળી પુરવઠો બંધ રહેશે.

સ્પષ્ટીકરણ ૧.- આ કલમના હેતુ માટે, “ બદદાનતથી ” એ શબ્દપ્રયોગનો, ભારતના ફોજદારી અધિનિયમ, ૧૯૬૦ની કલમ ૨૪માં તેનો જે અર્થ આપ્યો છે તે જ થશે અને આ કલમમાં અને કલમ ૫૦૬માં આવતા “ બદદાનતથી ” એ શબ્દપ્રયોગનો તદ્દનુસાર અર્થ કરવામાં આવશે.

સન ૧૯૬૦નો
૪૫મો.

સ્પષ્ટીકરણ ૨.- આ કલમ, કલમ ૩૯૬ અને કલમ ૫૦૬ની પેટા-કલમ (૧)ના હેતુ માટે, “ ઈલેક્ટ્રીસીટી યુટીલીટી ” એ શબ્દપ્રયોગ એટલે, વિદ્યુત (પુરવઠા) અધિનિયમ, ૧૯૪૮ની કલમ ૫ હેઠળ રચાયેલ બોર્ડ અથવા આ અધિનિયમ અથવા વીજળી પૂરી પાડવા માટેના તત્સમયે અમલમાં હોય તેવા બીજા કોઈ કાયદા હેઠળ અધિકૃત કરેલ હોય તેવી કોઈ વ્યક્તિ અથવા લાઈસન્સદાર.”

સન ૧૯૪૮નો
૫૪મો.

૪. મુખ્ય અધિનિયમમાં,-

(૧) કલમ ૩૯૬ને, તે કલમની પેટા-કલમ (૧) તરીકે ફરી નંબર આપવો અને એવી રીતે ફરી નંબર આપેલ પેટા-કલમ (૧)માં “ જે કોઈ શબ્દ ” એ શબ્દને બદલે, “ ઈલેક્ટ્રીસીટી યુટીલીટીના અધિકારી અથવા કર્મચારી સહિત જે કોઈ વ્યક્તિ ” એ શબ્દો મૂકવા.

સન ૧૯૧૦ના
૯મા
અધિનિયમની
કલમ ૩૯૬નો
સુધારો.

(૨) એવી રીતે ફરી નંબર આપેલ પેટા-કલમ (૧) પછી, નીચેની પેટા-કલમ ઉમેરવી:-

“(૨) ઈલેક્ટ્રીસીટી યુટીલીટીના પુરવઠા પદ્ધતિ સાથે જોડાયેલ સ્થાપનના મુદતી નિરીક્ષણ અને ચકાસણી અથવા નિભાવ હાથ ધરવા માટે,-

(ક) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓથી અથવા તે હેઠળ કરેલ કોઈ નિયમથી જેની ઉપર ફરજ નાંખવામાં આવી હોય તેવા કોઈ ઈન્સ્પેક્ટરને મદદ કરવા માટે નીચેલ હોય તેવા કોઈ ઈન્સ્પેક્ટર અથવા કોઈ અધિકારી, અથવા

(ખ) ઇલેક્ટ્રીસિટી યુટીલીટીએ જેની ઉપર ફરજ નાખે તેવા કોઈ ઇલેક્ટ્રીસિટી યુટીલીટીના અધિકારી અથવા કર્મચારી

સ્થાપનના મુદતી નિરીક્ષણ અને ચકાસણીમાં અથવા નિભાવમાં, બેદરકારી દાખવે અને આવી બેદરકારી કલમ ૩૯ અથવા કલમ ૪૪ હેઠળનો ગુનો આચરવામાં પરિણમે તો, ઈન્સ્પેક્ટર, અધિકારી અથવા કર્મચારી, કલમ ૩૯ અથવા યથાપ્રસંગ, ૪૪ હેઠળ ગુનામાં મદદગારી બદલ, કલમ ૩૯૬ હેઠળના ગુનાની શિક્ષાને પાત્ર થશે.

સન ૧૯૧૦ના
૯મા અધિનિયમમાં
નવી કલમ ૩૯૬
દાખલ કરવા
બાબત.

૫. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૩૯૬ પછી, નીચેની કલમ દાખલ કરવી :-

“પ્રયાસ. ૩૯૬. કલમ ૩૯ અથવા કલમ ૪૪ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુનો કરવાનો પ્રયત્ન કરે અથવા એવો ગુનો કરાવડાવે અને આવા પ્રયાસમાં, ગુનો કરવાના સંબંધમાં કોઈ કાર્ય કરે તેવી કોઈ વ્યક્તિ, તે ગુના માટે જોગવાઈ કરેલ શિક્ષાને પાત્ર થશે.”

સન ૧૯૧૦ના
૯મા અધિનિયમમાં
કલમ ૪૪નો
સુધારો.

૬. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૪૪માં,-

(૧) “પાંચ હજાર રૂપિયા” એ શબ્દોને બદલે, “ બે લાખ રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;

(૨) “પચાસ રૂપિયા” એ શબ્દોને બદલે, “ બે હજાર રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;

(૩) નીચેનો પરંતુક અંતમાં ઉમેરવો :-

“ પરંતુ એવી કેદ, એક મહિનાથી ઓછી હોવી જોઈશે નહિ, અને

(૧) એવો દંડ, દસ હજાર રૂપિયાથી ઓછો હોવો જોઈશે નહિ, અને

(૨) એવો દિવસ દીઠ દંડ, સો રૂપિયાથી ઓછો હોવો જોઈશે નહિ. ”.

સન ૧૯૧૦ના ૯મા
અધિનિયમમાં
૧વી કલમ ૪૯અઅ
દાખલ કરવા
બાબત.

૭. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૪૯અ પછી, નીચેની કલમ દાખલ કરવી:-

“બીજા અને ૪૯અઅ. કલમો ૩૯, ૩૯૬ અથવા ૪૪ હેઠળના ગુના માટે દોષિત ઠરેલ કોઈ વ્યક્તિ, ઉપર્યુક્ત જોગવાઈઓ પૈકીના કોઈ ગુના હેઠળ ફરીથી દોષિત ઠરે; તો તે, બીજા અને ત્યારપછીના દરેક ગુના માટે, ત્રણ મહિનાથી ઓછી નહિ પણ પાંચ વર્ષની મુદત સુધીની કેદની અને પચાસ હજાર રૂપિયાથી ઓછા નહિ તેટલા દંડની શિક્ષાને પાત્ર થશે.”

૮. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૫૦ પાછી, નીચેની કલમો દાખલ કરવી:-

૬૬ ગુનાની માંડવાળ.

૫૦૬. (૧) ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩ અથવા કલમ ૫૦માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, ઇલેક્ટ્રીસીટી પુટીલીટીએ આ અર્થે અધિકૃત કરેલ ઇલેક્ટ્રીસીટી પુટીલીટીનો કોઈ અધિકારી (જેનો આ કલમમાં હવે પાછી "અધિકૃત અધિકારી" તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે), કલમો ૩૯, ૩૯ક, ૩૯કક અથવા ૪૪ હેઠળ શિશ્યાપાત્ર કોઈપણ ગુના માટેની કાર્યવાહી શરૂ કરતા પહેલાં અથવા તે શરૂ કર્યા પછી, વપરાશકર્તા અથવા ગુનાનું તહોમત મૂકેલ વ્યક્તિ પાસેથી ગુનાની માંડવાળની સમજૂતીની રીતે ઇલેક્ટ્રીસીટી પુટીલીટી નકકી કરે તેટલી રકમ સ્વીકારી શકશે અને એવી રીતે નકકી કરેલ રકમ-

(ક) બદદાનતથી કાઢી લીધેલ, વાપરેલ, ઉપયોગમાં લીધેલ અથવા ગુનો કરીને ખેંચેલ વીજળીશક્તિ, ઇલેક્ટ્રીસીટી પુટીલીટી દ્વારા આપવામાં આવતા વીજળીશક્તિના પુરવઠામાંથી વપરાશકર્તાએ અથવા વ્યક્તિએ કાયદેસર રીતે વાપરી હોત અથવા ઉપયોગ કર્યો હોત, તો વપરાશકર્તા અથવા વ્યક્તિ પાસેથી ઇલેક્ટ્રીસીટી પુટીલીટીએ જે રકમ વસૂલ કરી હોત તેની ચૂકવણી ન થવાને કારણે ઇલેક્ટ્રીસીટી પુટીલીટીને જે નુકસાન થયું હોય તેનાથી ઓછી હોવી જોઈશે નહિ, અને

(ખ) એવી રીતે થયેલ નુકસાનની પાંચ ગણી રકમથી વધારે હોવી જોઈશે નહિ:

પરંતુ આ પેટા-કલમ હેઠળ વપરાશકર્તાએ અથવા વ્યક્તિએ ચૂકવવાની રકમ નકકી કરવાના હેતુ માટે, ગુનાનો પત્તો લાગ્યા પહેલાંની બાર મહિના કરતાં વધુ મુદત દરમિયાન આવી રીતે બદદાનતથી કાઢેલ, વપરાશમાં લીધેલ, ઉપયોગમાં લીધેલ અથવા ખેંચેલ વીજળીશક્તિ ધ્યાનમાં લેવી જોઈશે નહિ.

(૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ અધિકૃત અધિકારી નકકી કરે તેટલી રકમની ચૂકવણી થયે, વપરાશકર્તા અથવા વ્યક્તિ, કસ્ટડીમાં હોય તો તેને છોડી મૂકવા જોઈશે અને કોઈ ફોજદારી કોર્ટમાં વપરાશકર્તા અથવા વ્યક્તિની સામે કોઈ કાર્યવાહી શરૂ કરવામાં આવેલ હોય તો, આરોપી વ્યક્તિને નિર્દોષ છૂટકારાની રકમ સુધી તેની માંડવાળ કરવી જોઈશે અને તે જ ગુનાના સંબંધમાં આરોપી વ્યક્તિ સામે કોઈ વધુ કાર્યવાહી કરવી જોઈશે નહિ.

૫૦૭. રાજ્યમાંના કોઈ જિલ્લા અથવા મેટ્રોપોલિટન વિસ્તારમાં, આ અધિનિયમ હેઠળ નિર્દિષ્ટ ગુનાઓની ઝડપી ઇન્સાફી કાર્યવાહી પૂરી પાડવાના હેતુ માટે, રાજ્ય સરકાર, હાઈકોર્ટ સાથે વિચારવિનિમય કર્યા પછી, રાજ્યમાં જાહેરનામાથી, એવા જિલ્લા અથવા મેટ્રોપોલિટન વિસ્તારમાં, ફર્સ્ટ ક્લાસ જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ અથવા ચંપાપસંજ, મેટ્રોપોલિટન મેજિસ્ટ્રેટની એક અથવા તેથી વધુ કોર્ટ (જેનો આમાં હવે પાછી, કલમો ૫૦૭, ૫૦૮ અને ૫૦૯માં, "મુકરર કોર્ટ" તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે)ને મુકરર કરી શકશે.

સ્પષ્ટીકરણ : આ કલમ અને કલમો ૫૦૭ અને ૫૦૮ના હેતુ માટે, "નિર્દિષ્ટ ગુનો" એ સમ્પ્રયોગ એટલે કલમ ૩૯, ૩૯ક, ૩૯કક અથવા ૪૪ હેઠળનો ગુનો.

સન ૧૯૧૦ના
૯મા
અધિનિયમમાં
નવી કલમો
૫૦૬, ૫૦૭,
૫૦૮, ૫૦૯
અને ૫૦૯
દાખલ કરવા
માન્યત.

ફર્સ્ટ ક્લાસ
જ્યુડિશિયલ
મેજિસ્ટ્રેટ અને
મેટ્રોપોલિટન
મેજિસ્ટ્રેટની કોર્ટ
મુકરર કરવા
માન્યત.

મુકરર
કોર્ટની સત્તા
અને
કાર્યરીતિ.

પ૦ગ. (૧) હાઈકોર્ટ અન્યથા આદેશ આપે તે સિવાય, મુકરર કોર્ટ ફક્ત નિર્દિષ્ટ ગુનાના સંબંધમાં હકૂમત વાપરશે.

(૨) પેટા-કલમ (૧) માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, કોઈ કેસની ઇન્સાફી કાર્યવાહી વખતે, મુકરર કોર્ટ, તે જ ઇન્સાફી કાર્યવાહી દરમિયાન આરોપી પર ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩ હેઠળ તહોમત મૂકી શકાય તેવા નિર્દિષ્ટ ગુના સિવાયના, કોઈ ગુનાની પણ ઇન્સાફી કાર્યવાહી કરી શકશે.

સન ૧૯૭૪નો
રજો.

(૩) ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, મુકરર કોર્ટ, સદરહુ અધિનિયમમાં ઠરાવેલ કાર્યરીતિ અનુસાર નિર્દિષ્ટ ગુનાની ઇન્સાફી કાર્યવાહી સંક્ષિપ્ત રીતે કરી શકશે અને સદરહુ અધિનિયમની કલમો ૨૬૩થી ૨૬૫ની જોગવાઈઓ, શક્ય હોય ત્યાં સુધી, આવી ઇન્સાફી કાર્યવાહીને લાગુ પડશે:

સન ૧૯૭૪નો
રજો.

પરંતુ આ કલમ હેઠળની કોઈ સંક્ષિપ્ત ઇન્સાફી કાર્યવાહીમાં કોઈ રીતે દોષિત ઠરે, ત્રણ વર્ષથી વધુ નહિ તેટલી મુદત માટેની કેદની સજાનો હુકમ કરવાનું મુકરર કોર્ટ માટે કાયદેસર ગણાશે:

વધુમાં, આ કલમ હેઠળની સંક્ષિપ્ત ઇન્સાફી કાર્યવાહીના આરંભે અથવા તે દરમિયાન, મુકરર કોર્ટને એમ જણાય કે કેસનો પ્રકાર એવો છે કે ત્રણ વર્ષ કરતાં વધુ મુદતની કેદની સજાનો હુકમ કરવો પડે તેમ છે અથવા સંક્ષિપ્ત રીતે ઇન્સાફી કાર્યવાહી કરવી ઇચ્છનીય નથી, ત્યારે મુકરર કોર્ટ, પક્ષકારોને સાંભળ્યા પછી તે મતલબનો હુકમ નોંધશે અને ત્યારપછી જેને તપાસ્યો હોય તેવા કોઈ સાક્ષીને ફરીથી બોલાવી શકશે અને સદરહુ અધિનિયમથી કરેલી જોગવાઈ પ્રમાણે કેસને સાંભળવાની અથવા ફરીથી સાંભળવાની કાર્યવાહી કરી શકશે.

અપીલ.

પ૦ઘ. મુકરર કોર્ટે ઇન્સાફી કાર્યવાહી કરીને દોષિત ઠરાવેલ કોઈ વ્યક્તિ, મેજિસ્ટ્રેટ કોર્ટને અપીલ કરી શકશે.

વચગાળાની
જોગવાઈ.

પ૦ચ. (૧) રાજ્યમાં જિલ્લા અથવા મેટ્રોપોલિટન વિસ્તારમાં થયેલ નિર્દિષ્ટ ગુનાને લગતા અને એવા જિલ્લા અથવા મેટ્રોપોલિટન વિસ્તારમાં કોઈ કોર્ટ સમક્ષ, કલમ પ૦ખ ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ બહાર પાડેલ જાહેરનામાની તારીખ (જેનો આમાં હવે પછી “ સદરહુ તારીખ” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે) પહેલાં અનિર્ણિત હોય તેવા તમામ કેસ, કલમ પ૦ખ હેઠળ એવા જિલ્લા અથવા મેટ્રોપોલિટન વિસ્તારના સંબંધમાં હકૂમત ધરાવતી મુકરર કોર્ટને તબદીલ થયેલા ગણાશે અને એવી કાર્યવાહી જેને તબદીલ થાય તેવી મુકરર કોર્ટ, એવા કેસોની કાર્યવાહી, સદરહુ તારીખ પહેલાં જે તબક્કાથી તે અનિર્ણિત હોય તે તબક્કેથી આગળ વધશે.

(૨) પેટા-કલમ (૧)માંનો કોઈપણ મજકૂર, કલમ પ૦ખ હેઠળ પ્રથમ વર્ગના જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ અથવા યથાપ્રસંગ, મેટ્રોપોલિટન મેજિસ્ટ્રેટની કોર્ટ મુકરર કરવામાં આવી હોય તે જિલ્લા અથવા મેટ્રોપોલિટન વિસ્તારમાં થયેલ નિર્દિષ્ટ ગુનાને લગતા અને સદરહુ તારીખ પહેલાં, ફોજદારી કામ માટે સમગ્ર પુરાવો લેવામાં હોય તો મુકરર કોર્ટ સિવાયની કોઈ કોર્ટમાં અનિર્ણિત હોય તેવા કેસોને, લાગુ પડશે નહિ.”

ઉદ્દેશો અને કારણો

રાજ્યમાં વીજળીશક્તિની ચોરીનું દૂષણ વ્યાપક પ્રમાણમાં વધી ગયેલ છે. રાજ્યમાં વીજળીશક્તિની ચોરીનું વધતું જતું પ્રમાણ ગંભીર ચિંતાનો વિષય બન્યું છે. આ દૂષણને નાબૂદ કરવા માટે, વીજળીશક્તિની ચોરીને લગતા ગુના માટે આકરી સજાની જોગવાઈ કરવાનું જરૂરી જણાયું છે. આવા ગુનાઓની ઝડપી ઇન્સાફી કાર્યવાહી માટેની જોગવાઈ કરવાના હેતુથી, રાજ્યમાં ફર્સ્ટ ક્લાસ જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ અથવા મેટ્રોપોલિટન મેજિસ્ટ્રેટની એક અથવા તેથી વધુ કોર્ટો મુકરર કરવાનું અને ફક્ત તે ગુનાઓના સંબંધમાં જ તેમની હકૂમતને ચર્ચાદિત કરવાનું જરૂરી જણાયું છે. આથી ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડતો હોય તેટલા પૂરતો, ભારત વીજળી અધિનિયમ, ૧૯૧૦ સુધારવા ધાર્યું છે.

આ વિષયકથી ઉપર્યુક્ત ઉદ્દેશો સિધ્ધ કરવા ધાર્યું છે.

કલમો ઉપરની નીચેની નોંધોમાં, વિષયકની અગત્યની જોગવાઈઓ સમજાવવામાં આવી છે :-

કલમ ૩.- (૧) બદદાનતથી વીજળીશક્તિ કાઢવાની, વાપરવાની અને ઉપયોગમાં લેવાની અને તેની સાથે તેને બદદાનતથી ખેંચવા માટે સજા કરવાનું ધાર્યું છે અને એવી રીતે વીજળીશક્તિને કાઢવાની, વાપરવાની, ઉપયોગમાં લેવા અથવા ખેંચવા માટે અપનાવેલ કેટલીક પદ્ધતિઓ દર્શાવવા ધાર્યું છે. વીજળીશક્તિના ચોરીના ગુના માટેનો દંડ, એક હજાર રૂપિયાથી વધારીને બે લાખ રૂપિયા સુધી કરવા ધાર્યું છે. વીજળીશક્તિ કાઢવા, વાપરવા, ઉપયોગમાં લેવા અથવા ખેંચવા માટે જ્યાં કૃત્રિમ સાધનો અથવા ઇલેક્ટ્રીસિટી પુટીલીટીએ અધિકૃત કર્યા ન હોય તેવા સાધનો વિદ્યમાન હોય ત્યારે તેવા કેસોમાં વીજળીશક્તિની ચોરીના ગુનાને માની લેવા ધાર્યું છે.

(૨) ઇલેક્ટ્રીસિટી પુટીલીટીના અધિકારીને અથવા રાજ્ય સરકારે અધિકૃત કરેલ ઇલેક્ટ્રીકલ ઇન્સ્પેક્ટરને વીજળીશક્તિની ચોરીનો ગુનો થઈ રહ્યો છે એવું માનવાને કારણ હોય તેવા કોઈ સ્થળ કે જગ્યામાં દાખલ થવા, નિરીક્ષણ કરવા, તોડીને ખોલવા અને ઝડપી લેવા અને વીજળીશક્તિની ચોરી માટે ઉપયોગમાં લીધેલ સાધનો, ઉપકરણો, વાયરો વગેરે જપ્ત કરવાની સત્તા આપવા ધાર્યું છે.

(૩) જે સ્થળ કે જગ્યામાં નિરીક્ષણ દરમિયાન, કોઈ વપરાશકર્તા અથવા વ્યક્તિએ, વીજળીની ચોરીનો ગુનો કરેલ હોવાનું અથવા મીટરની સાથે ચેડાં, વગેરેનો ગુનો કરેલ હોવાનું અથવા આવા ગુનામાં મદદગારી અથવા આવા ગુનાનો પ્રયત્ન કરેલ હોવાનું માલુમ પડે તો, એવા સ્થળ કે જગ્યાનો વીજળીનો પુરવઠો કાપી નાખવાની સત્તા આપવા પણ ધાર્યું છે.

કલમ ૪.- વીજળીશક્તિની ચોરીમાં મદદગારી કરવા બદલ ઇલેક્ટ્રીસિટી પુટીલીટીના કોઈ અધિકારી અથવા કર્મચારીને પણ શિક્ષા કરવામાં આવશે એવી સ્પષ્ટતા કરવા ધાર્યું છે. એવી જોગવાઈ કરવામાં આવી છે કે ઇન્સ્પેક્ટર અથવા ઇન્સ્પેક્ટરને મદદ કરવા માટે નીમેલ કોઈ અધિકારી અથવા ઇલેક્ટ્રીસિટી પુટીલીટીના કોઈ અધિકારી કે કર્મચારી મુદતી નિરીક્ષણ કરવામાં અને ચકાસણી કરવામાં અથવા સ્થાપન નિભાવવામાં બેદરકારી

દાખલ અને આવી બેદરકારી કલમ ૩૯ અથવા ૪૪ હેઠળના ગુનામાં પરિણમે, તો એવો ઇન્સ્પેક્ટર, અધિકારી અથવા કર્મચારી, એવા ગુનામાં મદદગારી બદલ શિક્ષાને પાત્ર થશે.

કલમ ૫.- ચોરીનો ગુનો અથવા મીટરની સાથે ચેડાં કરવાનો ગુનો, વગેરેનો પ્રયત્ન પણ શિક્ષાપાત્ર બનાવવા પાર્યું છે.

કલમ ૬.- મીટરની સાથે ચેડાં કરવા માટેના ગુના બદલ લેવાપાત્ર દંડ, પાંચ હજાર રૂપિયાથી વધારીને બે લાખ રૂપિયા સુધી અને દિવસ દીઠ દંડ પચાસ રૂપિયાથી વધારીને બે હજાર રૂપિયા સુધી વધારવા પાર્યું છે.

કલમ ૭.- વીજળીશક્તિની ચોરી, મીટર સાથે ચેડાં, વગેરે અને એવા ગુનામાં મદદગારી અથવા આવા ગુનાના પ્રયત્નને સજાતાં બીજા અને ત્યાર પછીના ગુનાઓ માટે વધારાનો દંડ નાખવા માટેની જોગવાઈ કરવા પાર્યું છે.

કલમ ૮. (૧) ઇલેક્ટ્રિસિટી યુટીલીટી દ્વારા આપવામાં આવતા વીજળીશક્તિના પુરવઠામાંથી વપરાશકર્તા અથવા વ્યક્તિએ, ચોરી સાથે સંકળાયેલ વીજળીશક્તિ કાયદેસર રીતે વાપરી હોત અથવા ઉપયોગ કર્યો હોત, તો વપરાશકર્તા અથવા વ્યક્તિ પાસેથી ઇલેક્ટ્રિસિટી યુટીલીટીએ જે રકમ વસૂલ કરી હોત તેની ચુકવણી ન થવાને લીધે ઇલેક્ટ્રિસિટી યુટીલીટીને જે નુકસાન થયું હોય તેનાથી ઓછી નહિ અને એવી રીતે થયેલ નુકસાનની પાંચ ગણી રકમ કરતાં વધુ નહિ તેટલી રકમ ચૂકવેથી, ગુનાઓની માંડવાળ કરવા માટેની નવી જોગવાઈ કરવા પાર્યું છે.

(૨) હાઈકોર્ટ સાથે વિચારવિનિમય કર્યા પછી, રાજ્ય સરકારે, તે હેતુ માટે મુકરર કરેલ ફર્ટ ક્લાસ જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ અથવા મેટ્રોપોલિટન મેજિસ્ટ્રેટ દ્વારા કલમો ૩૯, ૩૯ક, ૩૯કક અથવા ૪૪ હેઠળના ગુનાઓની ઇન્સાફી કાર્યવાહી કરવા માટેની જોગવાઈ કરવા પાર્યું છે.

(૩) ગુનાઓની ઇન્સાફી કાર્યવાહી સંશ્લિષ્ટ કાર્યરીતિથી કરવા પાર્યું છે.

(૪) મુકરર કોર્ટ દોષિત ઠરાવે સેશન્સ કોર્ટને અપીલ કરવા માટેની જોગવાઈ કરવા પાર્યું છે.

સૌરભ પટેલ

ધારાકીય સત્તા સોંપવાની યાદી

વિધેયકમાં, નીચેની બાબતો અંગે ધારાકીય સત્તાની સોંપણીનો સમાવેશ થાય છે :-

કલમ ૧. આ કલમની પેટા-કલમ (૨)થી, રાજ્ય સરકારને, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી, આ અધિનિયમ જે તારીખે અમલમાં આવશે તે તારીખ નક્કી કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૮.-આ કલમથી દાખલ કરવા ધારેલ નવી કલમ ૫૦૫ની પેટા-કલમ (૧)થી, રાજ્ય સરકારને, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી, જિલ્લા અથવા મેટ્રોપોલિટન વિસ્તારમાં, ફર્સ્ટ ક્લાસ જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ અથવા મેટ્રોપોલિટન મેજિસ્ટ્રેટની એક અથવા તેથી વધુ કોર્ટો મુકરર કરવાની સત્તા મળે છે.

ઉપર્યુક્ત ધારાકીય સત્તાની સોંપણી આવશ્યક અને સામાન્ય પ્રકારની છે.

તારીખ: ૧૨મી માર્ચ, ૨૦૦૩

સૌરભ પટેલ

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

વી. એમ. કોઠારે,

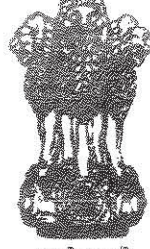
ગુજરાત સરકારના સચિવ.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

ગાંધીનગર.

તારીખ : ૧૩મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

THURSDAY, MARCH 13, 2003/PHALGUNA 22, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

વેધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ,
સચિવાલય, ગાંધીનગર.
તારીખ :

તારીખ : ૧૩મી માર્ચ ૨૦૦૩ના ગુજરાત રાજપત્ર, (અસાધારણ)માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક : ૨૬ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વ લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

ડી.ડી.ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT BILL NO. 26 OF 2003.**THE GUJARAT ELECTRICITY INDUSTRY
(REORGANISATION AND REGULATION) BILL, 2003.****A BILL**

to provide for reorganisation and rationalisation of electricity industry in the State of Gujarat and for establishing an Electricity Regulatory Commission in the State for regulating the Electricity industry and for matters connected therewith or incidental thereto.

ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમોના નિયમ-૧૨૭-અના પરંતુક અન્વયે આપવામાં આવેલી અધ્યક્ષની સંમતિથી નીચેનું વિધેયક પ્રસિદ્ધ કર્યું છે :-

સન ૨૦૦૩નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક : ૨૬.

ગુજરાત વિદ્યુત ઉદ્યોગ (પુનર્ગઠન અને નિયમન) વિધેયક, ૨૦૦૩.

ગુજરાત રાજ્યમાં વિદ્યુત ઉદ્યોગનું પુનર્ગઠન અને સુયોજન કરવા માટે અને વિદ્યુત ઉદ્યોગનું નિયમન કરવા માટે રાજ્યમાં વિદ્યુત નિયમન પંચ સ્થાપવા માટે અને તેની સાથે સંકળાયેલી અથવા તેને આનુષંગિક બાબતો માટે જોગવાઈ કરવા બાબત વિધેયક.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમાં વર્ષમાં નીચેના અધિનિયમ કરવામાં આવે છે:-

પ્રકરણ ૧**પ્રારંભિક**

૧. (૧) આ અધિનિયમ ગુજરાત વિદ્યુત ઉદ્યોગ (પુનર્ગઠન અને નિયમન) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.

ટૂંકી સંજ્ઞા,
વ્યાપ્તિ અને
આરંભ.

(૨) તે સમગ્ર ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડે છે.

(૩) તે, રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામા દ્વારા નક્કી કરે તેવી તારીખે અમલમાં આવશે.

૨. આ અધિનિયમમાં, સંદર્ભથી અન્યથા અપેક્ષિત ન હોય તો,-

વ્યાખ્યા.

(ક) "સલાહકાર સમિતિ" એટલે કલમ ૪૧ હેઠળ રચાયેલ સમિતિ;

(ખ) "કેન્દ્રીય અધિનિયમ" એટલે વિદ્યુત નિયમન પંચ અધિનિયમ, ૧૯૯૮;

(ગ) "કેન્દ્રીય પંચ" એટલે કેન્દ્રીય અધિનિયમની કલમ ૩ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ સ્થાપાયેલ કેન્દ્રીય વિદ્યુત નિયમન પંચ;

(ઘ) "અધ્યક્ષ" એટલે પંચના અધ્યક્ષ;

(ચ) "પંચ" એટલે કલમ ૩ હેઠળ સ્થાપાયેલ અથવા સ્થાપાયેલ હોવાનું ગણાતું ગુજરાત વિદ્યુત નિયમન પંચ;

સન ૧૯૯૮નો
૧૪મો.

(છ) “વિદ્યુત ઉદ્યોગ” એટલે રાજ્યમાં વિદ્યુત (વીજળી)ના ઉત્પાદન, વહન, વિતરણ અથવા વિદ્યુત પુરવઠા, વીજ તંત્રના સંચાલનનું કામકાજ અથવા પ્રવૃત્તિઓ અને તેની સાથે સંકળાયેલ અને બાબતો;

(જ) “હાઈકોર્ટ” એટલે ગુજરાત હાઈકોર્ટ;

(ઝ) “લાર્ડસન્સ” એટલે કલમ ૨૦ હેઠળ આપેલ લાર્ડસન્સ અથવા કલમ ૧૯ હેઠળ આપવામાં આવેલ હોવાનું ગણાતું લાર્ડસન્સ;

(ટ) “લાર્ડસન્સદાર” એટલે લાર્ડસન્સ મરામતનાર વ્યક્તિ;

(ઠ) “સ્થાનિક સત્તામંડળ” એટલે સંબંધિત સ્થાનિક સત્તામંડળ કાયદા હેઠળ રચાયેલ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન, નગર પંચાયત, મ્યુનિસિપલ કાઉન્સિલ, જિલ્લા પંચાયત, તાલુકા પંચાયત, નોટીફાઈડ વિસ્તાર સમિતિ અથવા કેન્ટોનમેન્ટ બોર્ડ;

(ડ) “સભ્ય” એટલે પંચનો સભ્ય અને તેમાં અધ્યક્ષનો સમાવેશ થાય છે;

(ઢ) “ઠરાવેલું” એટલે નિયમોથી ઠરાવેલું;

(ત) “વિનિયમો” એટલે આ અધિનિયમ હેઠળ કરેલા વિનિયમો;

(થ) “સંબંધિત સ્થાનિક સત્તામંડળ કાયદો” એટલે—

(૧) શહેરના સંબંધમાં, મુંબઈ પ્રોવિન્શિયલ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન અધિનિયમ, ૧૯૪૮; સન ૧૯૪૮નો મુંબઈનો ૫૮મો.

(૨) મ્યુનિસિપલ બરો, વચગાળાના વિસ્તાર, નાના શહેરી વિસ્તાર અને નોટિફાઈડ વિસ્તારના સંબંધમાં, ગુજરાત નગરપાલિકા અધિનિયમ, ૧૯૬૩; સન ૧૯૬૪નો ગુજરાતનો ૩૪મો.

(૩) તાલુકા અને જિલ્લાના સંબંધમાં, ગુજરાત પંચાયત અધિનિયમ, ૧૯૯૩; સન ૧૯૯૩નો ગુજરાતનો ૧૮મો.

(૪) કેન્ટોનમેન્ટના સંબંધમાં, કેન્ટોનમેન્ટ અધિનિયમ, ૧૯૨૪; સન ૧૯૨૪નો ૨જો.

(દ) “નિયમો” એટલે આ અધિનિયમ હેઠળ કરેલા નિયમો;

(ધ) “પસંદગી સમિતિ” એટલે કલમ ૬ હેઠળ રચાયેલ પસંદગી સમિતિ;

(ન) “અન્ડરટેકિંગ” એટલે રાજ્યમાં વિદ્યુતના ઉત્પાદન, વહન, વિતરણ અથવા પુરવઠાની અથવા વીજતંત્રના સંચાલન સાથે સંકળાયેલ બીજી કોઈ પ્રવૃત્તિમાં રોકાયેલ એકમ;

(પ) આ અધિનિયમમાં વાપરેલ પણ જેની વ્યાખ્યા કરવામાં ન આવી હોય અને કેન્દ્રીય અધિનિયમમાં જેની વ્યાખ્યા કરવામાં આવી છે તેવા શબ્દો અને શબ્દપ્રયોગોનો, તે અધિનિયમમાં અનુક્રમે તેમનો જે અર્થ કરવામાં આવ્યો હોય તે જ થશે;

(ફ) આ અધિનિયમ અથવા કેન્દ્રીય અધિનિયમમાં વાપરેલ પણ જેની વ્યાખ્યા કરવામાં આવી ન હોય અને ભારત વીજળી અધિનિયમ, ૧૯૧૦ અથવા વિદ્યુત (પુરવઠા) અધિનિયમ, ૧૯૪૮માં જેની વ્યાખ્યા કરવામાં આવી હોય તેવા શબ્દો અને શબ્દપ્રયોગોનો અર્થ, તે અધિનિયમોમાં અનુક્રમે તેમનો જે અર્થ કરવામાં આવ્યો હોય તે જ થશે. સન ૧૯૧૦નો ૮મો. સન ૧૯૪૮નો ૫૪મો.

પ્રકરણ ૨

પંચની સ્થાપના અને રચના

૩. (૧) રાજ્યમાં વિદ્યુત ઉદ્યોગનું નિયમન કરવાના હેતુ માટે, રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામા દ્વારા, ગુજરાત વિદ્યુત નિયમન પંચ એ નામનું એક પંચ સ્થાપશે.

પંચની સ્થાપના
અને સંસ્થાપના.

(૨) પંચ, શાશ્વત ઉત્તરાધિકાર અને સામાન્ય સીલ ધરાવતું સંસ્થાપિત મંડળ રહેશે અને તે પોતાના સંસ્થાપિત નામથી તે દાવો માંડી શકશે અથવા તેની સામે દાવો માંડી શકશે અને આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, જંગમ અને સ્થાવર બંને મિલકત સંપાદન કરવા, ધરાવવા અને તેનો નિકાલ કરવા અને કરાર કરવા અને આ અધિનિયમના હેતુઓ માટે જરૂરી તમામ કાર્યો કરવા સક્ષમ રહેશે.

(૩) (ક) કલમ ૭૦ની રૂએ ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, રાજ્ય પંચને લાગુ પડતી હોય તેટલે સુધી કેન્દ્રીય અધિનિયમની જોગવાઈઓ, પંચને લાગુ પડતી બંધ થતાં, કેન્દ્રીય અધિનિયમની કલમ ૧૭ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ સ્થપાયેલ અને આ અધિનિયમના આરંભની તારીખની તરત પહેલાં કામ કરતું ગુજરાત વિદ્યુત નિયમન પંચ (જેનાં આ કલમમાં હવે પછી "સદરહુ પંચ" તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ સ્થપાયેલ પ્રથમ પંચ ગણાશે.

(ખ) સદરહુ તારીખની તરત પહેલાં હોદ્દો ધરાવતાં સદરહુ પંચના અધ્યક્ષ અને સભ્યો અનુક્રમે પ્રથમ પંચના અધ્યક્ષ અને સભ્યો બનશે.

(ગ) પ્રથમ પંચના અધ્યક્ષ અને સભ્યો કેન્દ્રીય અધિનિયમ હેઠળ તેમણે હોદ્દો ધરાવ્યા હોત તેટલી મુદત માટે પરંતુ આ અધિનિયમમાંની ગેરલાયકાતો, રાજીનામા, દૂર કરવા અને ખાલી જગાને લગતી જોગવાઈઓને અધીન રહીને હોદ્દો ધરાવશે.

૪. પંચનું મુખ્ય મથક અમદાવાદ ખાતે અથવા રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામા દ્વારા, નિર્દિષ્ટ કરે તેવા બીજા સ્થળે રહેશે.

પંચનું મુખ્ય
મથક.

૫. (૧) પંચ, અધ્યક્ષ અને કલમ ૬ હેઠળ રચાયેલ પસંદગી સમિતિની ભલામણના આધારે રાજ્ય સરકારે નીમવાના બીજા બે સભ્યોનું બનશે.

પંચની રચના.

(૨) ત્રણ સભ્યોમાંથી—

(ક) એક સભ્ય, વિદ્યુતના ઉત્પાદન, વહન અથવા વિતરણ અથવા પુરવઠાને લગતા એન્જિનિયરીંગના ક્ષેત્રમાં ખાસ જ્ઞાન અને વ્યાવસાયિક અનુભવ ધરાવતી વ્યક્તિ હોવી જોઈશે;

(ખ) બીજા બે, નાણા, વાણિજ્ય, અર્થશાસ્ત્ર, ઉદ્યોગ સંચાલન, કાયદા અથવા વ્યવસ્થાના ક્ષેત્રનું ખાસ જ્ઞાન અને વ્યાવસાયિક અનુભવ ધરાવતી વ્યક્તિઓ હોવી જોઈશે;

પરંતુ એક જ ક્ષેત્રમાં વ્યાવસાયિક જ્ઞાન અને અનુભવ ધરાવતા એક કરતાં વધુ સભ્ય નીમી શકાશે નહિ :

(૩) પંચના સભ્ય, પૂર્ણ સમયની સેવા બજાવવી જોઈશે અને તેના હોદ્દાની મુદત દરમિયાન બીજો કોઈપણ હોદ્દો ધરાવી શકશે નહિ.

(૪) મૃત્યુ, રાજીનામા અથવા બીજા કોઈ કારણે કોઈ સભ્યના હોદ્દાની કોઈ જગ્યા ખાલી પડે, ત્યારે રાજ્ય સરકારે અધિનિયમમાં જોગવાઈ કરેલી રીતે તે ભરવી જોઈશે.

પસંદગી
સમિતિની
રચના અને
તેનાં કાર્યો.

૬. (૧) રાજ્ય સરકાર, પેટા-કલમ (૩)માં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવા સમયે, પંચના સભ્યો તરીકે વ્યક્તિઓને નીમવા માટે પસંદ કરવાના હેતુ માટે, નીચેના ત્રણ સભ્યોની બનેલી પસંદગી સમિતિની રચના કરશે :-

(ક) મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિ મુકરર કરે તેવા હાઈકોર્ટના ન્યાયાધીશ હોદ્દાની રૂએ અધ્યક્ષ;

(ખ) ગુજરાત સરકારના મુખ્ય સચિવ હોદ્દાની રૂએ;

(ગ) સત્તામંડળના અધ્યક્ષ અથવા અધ્યક્ષે નિયુક્ત કરેલ તેના એક સભ્ય હોદ્દાની રૂએ.

(૨) ગુજરાત સરકારના ઊર્જા અને પેટ્રોકેમિકલ્સ વિભાગના સચિવ હોદ્દાની રૂએ સચિવ રહેશે.

(૩) રાજ્ય સરકારે, અધ્યક્ષ અથવા સભ્યના મૃત્યુ, રાજીનામા અથવા દૂર કરવાના લીધે કોઈ જગા ખાલી પડે તે તારીખથી એક મહિનાની અંદર અથવા અધ્યક્ષ અથવા સભ્યની વય નિવૃત્તિના અથવા મુદતની સમાપ્તિના છ મહિના પહેલાં પસંદગી સમિતિની રચના કરવી જોઈશે અને ખાલી જગા પર વ્યક્તિઓ નીમવા માટે પસંદ કરવા માટે તેને ભલામણ કરવી જોઈશે.

(૪) પસંદગી સમિતિ, પોતાને ખાતરી થાય કે જેના વ્યક્તિઓની પોતે ભલામણ કરી હોય તે વ્યક્તિઓ કલમ પની પેટા-કલમ (૨) માં જણાવેલી લાયકાત ધરાવે છે અને કલમ ૯ હેઠળ ગેરલાયક નથી તે પછી, પોતાને લખાણ મળ્યાની તારીખથી બે મહિનાની અંદર, અધ્યક્ષ અથવા યથાપ્રસંગ, સભ્યના હોદ્દાની દરેક ખાલી પડેલી જગા માટે બે વ્યક્તિના નામોની પેનલની ભલામણ કરશે.

(૫) પસંદગી સમિતિ, પેટા-કલમ (૪) હેઠળ વ્યક્તિઓની ભલામણ કરવાના હેતુ માટે, પંચના અધ્યક્ષ અથવા સભ્ય તરીકે નિમણૂક માટે વિચારણામાં લેવાવા માટે યોગ્ય, જરૂરી લાયકાત અને અનુભવ ધરાવતી વ્યક્તિઓની પેનલ સૂચવવા માટે પસંદગી સમિતિ ઉચિત ગણે તેવી વ્યક્તિઓની બનેલી શોધ સમિતિ નીમવા સહિતની પોતાને યોગ્ય લાગે તેવી કાર્યરીતિ અનુસરી શકશે.

(૬) રાજ્ય સરકારે, પેટા-કલમ (૪) હેઠળ પસંદગી સમિતિની ભલામણની તારીખથી પંદર દિવસની અંદર, ખાલી જગા ઉપર પસંદગી સમિતિએ ભલામણ કરેલ બેમાંથી એક વ્યક્તિને નીમવી જોઈશે.

સભ્યોના
હોદ્દાની મુદત
અને શરતો.

૭. (૧) સભ્ય પોતાનો હોદ્દો ધારણ કરે તે તારીખથી પાંચ વર્ષની મુદત સુધી હોદ્દો ધરાવશે :

પરંતુ જે દિવસે તેની ઉંમર પાંચ વર્ષની થાય તે દિવસે તે સભ્ય તરીકે હોતો બંધ થશે.

(૨) કોઈપણ વ્યક્તિને તેણે બાસઠ વર્ષની ઉંમર પૂરી કરેલ હોય તે પછી સભ્ય તરીકે નીમી શકાશે નહિ.

(૩) સભ્ય, તેની હોદ્દાની મુદત પૂરી થયા પછી, પુનઃ નિમણૂક માટે લાયક ગણાશે નહિ.

(૪) સભ્યોને ચૂકવવાપાત્ર પગાર અને ભથ્થાં અને સેવાની બીજી શરતો, ઠરાવવામાં આવે તેવી રહેશે :

પરંતુ તેના હોદ્દાની મુદત દરમિયાન, સભ્યને ગેરલાભ થાય તે રીતે તેના પગાર અને ભથ્થાં અને સેવાની બીજી શરતોમાં ફેરફાર કરી શકાશે નહિ.

ટ. અધ્યક્ષ અને દરેક સભ્યે, પોતાનો હોદ્દો ધારણ કરતાં પહેલાં, ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં અને તેવી રીતે અને તેવા સત્તાધિકારી સમક્ષ હોદ્દાના અને ગુપ્તતાના, સોગંદ લેવા પડશે અને સહી કરવી પડશે.

હોદ્દા અને
ગુપ્તતાના
સોગંદ.

દ. કોઈ વ્યક્તિ, પંચના સભ્ય તરીકે નીમાવા માટે અથવા સભ્ય હોવા માટે ગેરલાયક ગણાશે, જો,—

ગેરલાયકાતો.

(ક) તે સંસદની અથવા કોઈ રાજ્ય વિધાનમંડળની અથવા કોઈ સ્થાનિક સત્તામંડળની સભ્ય હોય તો; અથવા

(ખ) તે કોઈ રાજકીય પક્ષની સભ્ય હોય તો;

(ગ) તે કોઈપણ સમયે નાદાર ઠરી હોય અથવા તેને નાદાર ઠરાવવામાં આવી હોય અથવા પોતાનું દેવું ચૂકવેલ ન હોય અથવા પોતાના હેણદારો સાથે દેવાની મોડવાળ કરી હોય તો;

(ઘ) તે અસ્થિર મગજની હોય અને સક્ષમ કોર્ટે તેને તેવી હોવાનું જાહેર કરી હોય તો;

(ચ) તે રાજ્ય સરકારના અભિપ્રાય પ્રમાણે નૈતિક અધાપતનના ગુના માટે દોષિત હોય અથવા દોષિત ઠરાવવામાં આવી હોય તો;

(છ) સભ્ય તરીકેની પોતાની કામગીરીને પ્રતિકૂળ રીતે અસર થવાનો સંભવ હોય તેવા પ્રત્યક્ષ કે પરોક્ષ નાણાકીય અથવા બીજું કોઈ હિત ધરાવતી હોય તો;

(જ) તે,—

(૧) વિદ્યુતના ઉત્પાદન, વહન, વિતરણ અથવા પુરવઠામાં;

(૨) વિદ્યુતના ઉત્પાદન માટેના કોઈપણ બળતણની બનાવટ, વેચાણ અથવા પુરવઠામાં;

(૩) પેટા-ખંડ (૧)માં નિર્દિષ્ટ કરેલ બાબતો માટે, પ્લાન્ટ અને પંચસામગ્રી, સાધનસામગ્રી, ઉપકરણો અથવા જોડાણો બનાવવામાં અથવા તેની તજવીજ કરવામાં; અથવા

(૪) ઉપર્યુક્ત પેટા-ખંડોમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ બાબતોના સંબંધમાં વ્યાવસાયિક સેવા પૂરી પાડતી હોય એવી કોઈપણ મંડળમાં,

પ્રત્યક્ષ અથવા પરોક્ષ રીતે કોઈ નાણાકીય અથવા બીજું કોઈપણ હિત ધરાવતો હોય તો.

૧૦. (૧) કલમ ૭ની પેટા-કલમ (૧)માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, રાજ્ય સરકારના પોતાના અભિપ્રાય પ્રમાણે, આવો સભ્ય,—

સભ્યને હોદ્દા
પરથી દૂર
કરવા અને
તેના રાજીનામા
બાબત.

(ક) કલમ ૮માં જણાવેલ ગેરલાયકાતો પૈકીની કોઈપણ ગેરલાયકાતને પાત્ર હોય અથવા બન્યો હોય;

(ખ) પોતાની ફરજો બજાવવામાં ગેરવર્તણૂક માટે દોષિત ઠરાવવામાં આવ્યો હોય;

(ગ) સભ્ય તરીકેની પોતાની ફરજો બજાવવા માટે શારીરિક અથવા માનસિક રીતે અસમર્થ બન્યો હોય;

(ઘ) પોતાના હોદ્દાનો એવી રીતે દુરુપયોગ કર્યો હોય કે તેને હોદ્દા પર ચાલુ

રાખવાનું જાહેર હિતને પ્રતિકૂળ હોય; અથવા

(ચ) ત્રણ મહિનાથી ઓછી ન હોય તેટલી મુદત સુધી પોતાની ફરજો બજાવવા માટે વાજબી કારણ સિવાય ના પાડી હોય અથવા કસૂર કરી હોય તો,

તેને કોઈપણ સમયે, હોદ્દા પરથી દૂર કરી શકાશે :

પરંતુ કોઈપણ સભ્યને,—

(૧) કલમ ૯ના ખંડ (છ) અથવા (જ)માં અથવા આ પેટા-કલમના ખંડ (ખ), (ગ), (ઘ) અથવા (ચ)માં નિર્દિષ્ટ કારણસર હોદ્દા પરથી દૂર કરી શકાશે નહિ સિવાય કે રાજ્ય સરકારે આ અર્થે કરેલ રેકર્ડ્સ પરથી, હાઈકોર્ટ તપાસ કરીને એવો રિપોર્ટ કર્યો હોય કે આવો સભ્ય, આવા કારણસર દૂર કરવાને પાત્ર છે;

(૨) કલમ ૯ના ખંડ (ક) થી (ચ)માં નિર્દિષ્ટ કરેલ કોઈ કારણસર હોદ્દા પરથી દૂર કરી શકાશે નહિ સિવાય કે સભ્યને સુનાવણીની તક આપવામાં આવી હોય.

(૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ અધ્યક્ષ અથવા સભ્ય સામે કોઈ તપાસ નિકાલ બાકી હોય, તો રાજ્ય સરકાર, હાઈકોર્ટની ભલામણ પરથી અધ્યક્ષ અથવા સભ્યને હોદ્દા પરથી ફરજ મોકૂફ કરી શકશે.

(૩) કોઈ સભ્ય, ઠરાવવામાં આવે તેટલી મુદતની અંદર, રાજ્ય સરકારને, લેખિતમાં નોટિસ આપીને, પોતાના હોદ્દા પરથી રાજીનામું આપી શકશે અને રાજ્ય સરકારે આવું રાજીનામું સ્વીકાર્યું, તેણે તેનો હોદ્દો ખાલી કરેલ છે એમ ગણાશે.

સભ્ય તરીકે
હોતા બંધ થયે,
પંચ વગેરે
સમક્ષ હાજર
થવા પર
પ્રતિબંધ.

૧૧. સભ્ય તરીકે હોતી બંધ થાય એવી કોઈપણ વ્યક્તિ.—

(ક) પંચ સમક્ષની કોઈપણ કાર્યવાહીમાં કોઈપણ વ્યક્તિના પ્રતિનિધિ તરીકે આવી રીતે હોતા બંધ થયાની તારીખથી ત્રણ વર્ષની મુદત સુધી હાજર થવા હકદાર રહેશે નહિ;

(ખ) એવી રીતે હોતા બંધ થયાની તારીખથી બે વર્ષની મુદત સુધી, કોઈ નાણાકીય અથવા કલમ ૯ના ખંડ (જ)માં નિર્દિષ્ટ કરેલ પ્રકારનું બીજું હિત, પ્રત્યક્ષ અથવા પરોક્ષ રીતે સંપાદિત કરી શકશે નહિ;

(ગ) એવી રીતે હોતા બંધ થયાની તારીખથી બે વર્ષની મુદત સુધી, રાજ્યમાં રાજ્ય સરકાર અથવા રાજ્ય સરકારની માલિકીની અથવા તેના નિયંત્રણ હેઠળની કોઈ કંપની, સંસ્થાપિત મંડળ, સંસ્થા અથવા અન્ટરટેકિંગ અથવા કોઈપણ વિદ્યુત ઉદ્યોગમાં અથવા એવા વિદ્યુત ઉદ્યોગની કોઈ સહાયક અથવા સંલગ્ન કંપની અથવા પેઢીની નોકરીમાં પ્રત્યક્ષ અથવા પરોક્ષ રીતે નીમી શકાશે નહિ.

પંચની
કાર્યવાહીઓ.

૧૨. (૧) પંચ, અધ્યક્ષ અથવા તેની ગેરહાજરીમાં સિનિયર સભ્ય નક્કી કરે તેવી તારીખે અને તેવા સમયે અને સ્થળે મળશે અને પેટા-કલમો (૨), (૩) અને (૪)ને અર્ધીન રહીને, તેની બેઠકોમાં કામકાજની સંચાલન સંબંધી કાર્યરીતિના વિનિયમોથી જોગવાઈ કરવામાં આવે તેવા નિયમોનું પાલન કરશે.

(૨) દરેક બેઠકનું પ્રમુખ સ્થાન, બેઠક યોજવામાં આવી હોય તે સમયે અધ્યક્ષ હાજર હોય, તો તે લેશે અને અધ્યક્ષનો હોદ્દો ખાલી હોય અથવા કોઈ કારણસર અધ્યક્ષ ગેરહાજર હોય તો સિનિયર હોય તેવો સભ્ય લેશે.

(૩) (ક) કોઈપણ બેઠકમાં તેની શરૂઆતથી અંત સુધી ઓછામાં ઓછા બે સભ્યો હાજર હોય તે સિવાય, પંચની કોઈપણ બેઠકમાં કોઈ કામકાજ ચલાવી શકાશે નહિ.

(ખ) પંચની બેઠકમાંના તમામ પ્રશ્નોનો નિર્ણય બહુમતીથી કરવો જોઈશે.

(જ) અધ્યક્ષ અથવા સભ્યની અસમર્થતાના અથવા અધ્યક્ષ અથવા સભ્યના હોદ્દાની ખાલી જગાના કારણે બેઠકમાં બે જ સભ્યો હાજર હોય, ત્યારે સરખા મતોના કિસ્સામાં, પ્રમુખસ્થાન લેનાર સત્તાધિકારીને બીજો અથવા નિર્ણાયક મત રહેશે અને તેઓ તે વાપરશે.

(પ) આમાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, પંચ નીચેની શરતોને અધીન રહીને, પરિપત્રિત કરવાની કાર્યરીતિથી તાકીદની બાબતોનો નિર્ણય લઈ શકશે :-

(ક) પંચ દ્વારા કોઈ બાબતનો તાત્કાલિક નિર્ણય લેવો જરૂરી હોય, ત્યારે અધ્યક્ષ તે બાબત પંચની બેઠકમાં ચર્ચા માટે લાવવાને બદલે તેને સભ્યોના અભિપ્રાય માટે પરિપત્રિત કરવા આદેશ કરી શકશે અને તમામ સભ્યો એકમત હોય અને અધ્યક્ષને એમ લાગે કે પંચની બેઠકમાં ચર્ચા જરૂરી નથી, તો તેવી ચર્ચા સિવાય જ તે બાબતનો નિર્ણય કરી શકશે.

(ખ) સભ્યો એકમત ન હોય અથવા અધ્યક્ષને એમ લાગે કે બેઠકમાં ચર્ચા જરૂરી છે, તો તે બાબત પંચની બેઠકમાં ચર્ચવી જોઈશે.

૧૩. (૧) પંચ, પોતાના કાર્યો બજાવી શકે તે માટે,-

(ક) રાજ્ય સરકારની મંજૂરીથી અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓની સંખ્યા અને કક્ષા નક્કી કરી શકશે; અને

(ખ) ખંડ (ક) હેઠળ નક્કી કરેલ અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓની સંખ્યા અને કક્ષાને ધ્યાનમાં લઈને, સચિવ, અધિકારીઓ અને બીજા કર્મચારીઓની નિમણૂક કરી શકશે.

(૨) સચિવ, અધિકારીઓ અને બીજા કર્મચારીઓની ભરતીની રીત, તેમને ચૂકવવાના ખર્ચ અને બચ્ચા અને તેમની લેવાની બીજી શરતો, પંચ વિનિયમોથી નક્કી કરે તેવા રહેશે.

૧૪. પંચ, પોતાના કાર્યો યોગ્ય રીતે બજાવી શકે તે હેતુ માટે, વિનિયમોથી નક્કી કરવામાં આવે એવી બોલીઓ અને શરતોએ સલાહકારો નીમી શકશે.

૧૫. (૧) પંચનો ખર્ચ, રાજ્યના એકત્રિત ફંડ ખાતે ઉપારવામાં આવશે.

(૨) પંચ, લાઈસન્સદારો અને બીજી વ્યક્તિઓ પાસેથી, પંચ પાસેથી કોઈ મંજૂરી, સંમતિ, હુકમ અથવા આદેશો મેળવવા માટે અથવા પંચને બીજી કોઈ અરજી કરવા માટે, પોતે વિનિયમોથી નિર્દિષ્ટ કરે તેવી ફી અને ચાર્જ પણ લઈ શકશે અને તેમાંથી એકઠી થયેલ રકમો, પંચના ખર્ચને પહોંચી વળવા માટે ઉપયોગમાં લઈ શકશે:

પરંતુ-

(ક) પંચે લેવાની એવી ફી અને ચાર્જનું પ્રમાણ કલમ ૪૬ હેઠળ પંચે સાદર કરેલ અંદાજપત્ર સાથે સુસંગત હોવા જોઈશે; અને

(ખ) આવી ફી અને ચાર્જમાંથી પંચને ઉપલબ્ધ થયેલ રકમના પ્રમાણમાં હોય એટલો ખર્ચ રાજ્યના એકત્રિત ફંડ ખાતે ઉપારી શકાશે નહિ.

૧૬. (૧) પંચમાં કોઈપણ જગા ખાલી હોવાને અથવા તેની રચનામાં ખામી હોવાને કારણે જ પંચના કોઈ કાર્ય અથવા કાર્યવાહી સામે વાંધો ઉઠાવી શકાશે નહિ અથવા તે ગેરકાયદેસર ગણાશે નહિ.

(૨) સભ્ય તરીકે શુધ્ધબુધ્ધિથી કાર્ય કરનાર કોઈ વ્યક્તિએ કરેલ કોઈપણ કાર્ય માત્ર એવા જ કારણે ગેરકાયદેસર ગણાશે નહિ કે પોતે સભ્ય તરીકે ગેરલાયક ઠર્યો હતો અથવા તેની નિમણૂકમાં બીજી કોઈપણ ખામી હતી.

પંચના
અધિકારીઓ
અને
કર્મચારીઓ.

સલાહકારો.

પંચના ખર્ચ
માટેના ફંડ
બાબત.

કાર્યો અને
કાર્યવાહીઓ
કાયદેસર
હોવાનું માની
લેવા બાબત.

પ્રકરણ ૩

પંચના કાર્યો અને સત્તા

પંચના કાર્યો. ૧૭. આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને અધીન રહીને પંચ નીચેના કાર્યો બજાવશે :-

(ક) વિદ્યુતની ખરીદી, વહન, વિતરણ, પુરવઠા, અને વિદ્યુતના ઉપયોગ, સેવાની ગુણવત્તા અને વપરાશકારના અને સેવા અને ઉપયોગિતાનો લાભ લેનાર બીજી વ્યક્તિઓના હિતને ધ્યાનમાં લઈને વીજળીના વહન, વિતરણ અથવા પુરવઠા માટે ચૂકવવાના ટેરિફ અને ચાર્જનું નિયમન કરવા બાબત;

(ખ)(૧) રાજ્યમાં વહન, વેચાણ, વિતરણ અને પુરવઠો પૂરો પાડવા માટે કોઈપણ સ્ત્રોતમાંથી વીજળી ખરીદવા અને તે પ્રાપ્ત કરવા બાબત;

(૨) આવી ખરીદી અથવા પ્રાપ્તિ માટેની કિંમત નક્કી કરવા બાબત;

(ગ) રાજ્યમાં વીજળી વપરાશમાં કાર્યદક્ષતા, કરકસર અને સલામતીને ઉત્તેજન આપવા બાબત;

(ઘ) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ અનુસાર જથ્થાબંધ, મોટા પ્રમાણમાં, ગ્રીડથી અથવા છૂટક વીજળી માટેની ટેરિફ નક્કી કરવા બાબત;

(ચ) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ અનુસાર રાજ્યની અંદર વહન સવલતના ઉપયોગ માટે ચૂકવવાની ટેરિફ નક્કી કરવા બાબત;

(છ) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ અનુસાર જથ્થાબંધ લાઈસન્સ કાઢી આપવા બાબત અને લાઈસન્સમાં સમાવિષ્ટ કરવાની શરતો નક્કી કરવા બાબત;

(જ) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ અનુસાર ફી, ચાર્જ અને ટંડ લેવા અને પોતાના ખર્ચ માટે તે પોતાની પાસે રાખવા બાબત;

(ઝ) લાઈસન્સદારોના કામકાજનું નિયમન કરવા બાબત અને લાઈસન્સદારોનું કામકાજ, કાર્યક્ષમ, કરકસરયુક્ત અને વાજબી કરવા બાબત;

(ટ) વીજળીના ઉત્પાદન, વહન, વિતરણ, પુરવઠા, અને વપરાશને ઉત્તેજન આપવા માટે અન્ય વ્યક્તિઓ માટે સંકલન કરીને ભાવિ પ્લાન અને યોજનાઓ ઘડવા માટે લાઈસન્સદારોને ફરમાવવા બાબત

(ઠ) માહિતી એકત્ર કરવા અને વીજળી વપરાશની માંગનો અંદાજ કાઢવા લાઈસન્સદારોને ફરમાવવા બાબત;

(ડ) સેવાની સલામતી, ગુણવત્તા, સાતત્ય અને વિશ્વસનીયતાને લગતા ધોરણો સહિત રાજ્યમાંના વિદ્યુત ઉદ્યોગ માટે ધોરણો સ્થાપવા અને અમલમાં લાવવા બાબત;

(ઢ) રાજ્યમાંના વિદ્યુત ઉદ્યોગમાં સ્પર્ધાત્મકતાને ઉત્તેજન આપવા બાબત;

(ત) રાજ્ય ગ્રીડ અને વીજ તંત્રના સંચાલન માટે ધોરણો દ્વારા ધારા અને પ્રથાઓ ઘડી કાઢવા બાબત સત્તાઓ;

(થ) વીજળીના કાર્યક્ષમ ઉપયોગ અને સંરક્ષણ, વિદ્યુતના વપરાશમાં બચાડ અને ઘટ ઓછી કરવા માટે ઉત્તેજન આપવા બાબત;

(દ) રાજ્યમાં વીજળીના ઉત્પાદન, વહન, વિતરણ, પુરવઠો અને ઉપયોગને લગતી બાબતો અંગે પંચ પોતે યોગ્ય ગણે તે રીતે રાજ્ય સરકારને આવી સલાહ આપવા બાબત;

(ધ) પંચ પોતે યોગ્ય ગણે તો, ગ્રાહકોની તકરારો, નિયંત્રિત અને ગેરવાજબી વેપાર પ્રથા અને લાઈસન્સદારોની બાબતના સંચાલન અને વહીવટને લગતી બાબતોની તજવીજ કરતી બીજી એજન્સીઓને અને મંડળોને બાબતો લખી જણાવવા બાબત;

(ન) લાઈસન્સદારો વચ્ચેની તકરારો અને મતભેદોનો ન્યાયનિર્ણય કરવા અને આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ અનુસાર જરૂરી જણાય તો તે બાબતોને લવાઈ માટે લખી મોકલવા બાબત; અને

(૫) પંચ યોગ્ય ગણે તેવા તમામ આનુષંગિક અથવા પારિણામિક કાર્યો હાથ ધરવા બાબત.

સન ૧૯૦૮નો
પંચો.

૧૮. (૧) પંચને આ અધિનિયમ હેઠળની કોઈપણ તપાસના હેતુઓ માટે નીચેની પંચની સત્તા, બાબતોના સંબંધમાં દીવાની કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૦૮ હેઠળ દાવાની ઈન્સાફી કાર્યવાહી કરતી વખતે દીવાની કોર્ટની સત્તા રહેશે :-

(ક) કોઈપણ સાક્ષીને બોલાવવાની અને હાજર રખાવવાની અને તેની સોગંદ ઉપર જુલાની લેવાની;

(ખ) કોઈપણ દસ્તાવેજ અથવા પુરાવા તરીકે રજૂ કરી શકાય એવી બીજી કોઈ પણ મહત્વની વસ્તુ શોધવાનું અને રજૂ કરવાનું ફરમાવવા બાબત;

(ગ) સોગંદનામા પર પુરાવો મેળવવાની;

(ઘ) કોઈપણ કોર્ટ અથવા કચેરીમાંથી કોઈપણ જાહેર રેકર્ડ અથવા તેની નકલ મેળાવવાની;

(ચ) સાક્ષીઓ અથવા દસ્તાવેજો તપાસવા માટે કમિશનો કાઢવાની;

(છ) પોતાના નિર્ણયો, આદેશો અને હુકમોનું પુનર્વિલોકન કરવાની; અને

(જ) પંચ વિનિયમોથી ઠરાવે તેવી બીજી કોઈપણ બાબત.

૧. પંચને, પોતાની સમક્ષની કોઈપણ બાબતમાં પોતે યોગ્ય ગણે તેવા અન્યથાના હુકમ કરવાની સત્તા રહેશે.

(૩) પંચનો એવો અભિપ્રાય હોય કે આ અધિનિયમના હેતુઓ માટે તેમ કરવું જરૂરી છે, ત્યારે કોઈપણ વ્યક્તિને લેખિતમાં હુકમ કરીને નીચે પ્રમાણે કરમાવી શકશે :-

(ક) સદરહુ હુકમમાં નિર્દિષ્ટ કરેલા અધિકારી સમક્ષ, હુકમમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવી વિજળીના વહન, વિતરણ, પુરવઠા અથવા વપરાશને લગતી કોઈપણ બાબતના સંબંધમાં તે વ્યક્તિની કસ્ટી અથવા નિયંત્રણમાં હોય તેવા ચોપડા, હિસાબો અથવા બીજા દસ્તાવેજો રજૂ કરવાનું અથવા તેને તે તપાસવા દેવાનું, અને

(ખ) હુકમમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ અધિકારીને, હુકમમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવી પોતાના કબજા, સત્તા અથવા નિયંત્રણમાંની માહિતી પૂરી પાડવાનું.

(૪) આ અધિનિયમ હેઠળની કોઈપણ તપાસ અથવા કાર્યવાહી દરમ્યાન, પંચને એવું માનવાને કારણ હોય કે જેના સંબંધમાં આવી તપાસ કરવામાં આવી હોય અથવા કાર્યવાહી હાથ ધરવામાં આવી હોય તેવા વીજળીના વહન, વિતરણ અને પુરવઠા અથવા વપરાશમાં રોકાયેલ કોઈપણ વ્યક્તિના અથવા તેને લગતા કોઈપણ ચોપડા અથવા હિસાબો અથવા દસ્તાવેજો નાશ કરવામાં, ફાડવામાં, ફેરફાર કરવામાં, ખોટા તૈયાર કરવામાં અથવા છૂપાવવામાં આવી રહ્યા છે અથવા તેમ કરી શકાય, ત્યારે પંચ, પંચના કોઈપણ અધિકારીને લેખિત હુકમથી, વ્યક્તિના પંચના કોઈપણ સ્થળમાં અથવા પંચને એમ માનવાને કારણ હોય કે, વ્યક્તિ, ચોપડા અથવા હિસાબો અથવા દસ્તાવેજો જ્યાં રાખ્યા છે અથવા તત્સમય પૂરતા રાખી રહી છે તેવા બીજા કોઈપણ સ્થળમાં પ્રવેશવા અને ઝડપી લેવા અને તે જપ્ત કરવા માટે, અધિકૃત રીતે અધિકૃત કરી શકશે અને તેના પહોંચ આપ્યા પછી અને આવી તપાસના સંબંધમાં જરૂરી જણાય તેટલી મુદત સુધી રાખી શકશે.

(પ) ઝડતીને લગતી ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩ની જોગવાઈઓ શક્ય હોય તેટલે સન ૧૯૭૪નો સુધી, પેટા-કલમ (૪) હેઠળ કરેલી ઝડતીને લાગુ પડશે. રજો.

(દ) પંચ, સામાન્ય અથવા ખાસ હુકમથી, કોઈપણ વ્યક્તિને, સમયાંતરે અથવા જેમ અને જ્યારે જરૂરી હોય ત્યારે અથવા વીજળીના ઉત્પાદન, વહન, પુરવઠા, વિતરણ અને પુરવઠા અથવા તેના વપરાશને લગતી તેની પ્રવૃત્તિ સંબંધી કોઈપણ માહિતી, પંચને પૂરી પાડવાનું કરમાવી શકશે.

(૭) ભારત વીજળી અધિનિયમ, ૧૯૧૦ની કલમો ૧૨ થી ૧૬ (બન્ને સહિત) અને કલમો ૧૮ અને ૧૯માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, પંચ, વીજળીના વહન, વિતરણ અને પુરવઠા માટે વીજળી પુરવઠા લાઈનો, ઉપકરણો અને સાધનો નાખવાના હેતુ માટે, લેખિત હુકમથી, લાઈસન્સદાર અથવા વીજળીના વહન, વિતરણ અથવા પુરવઠામાં રોકાયેલ બીજી કોઈપણ વ્યક્તિને, પંચ, આવા હુકમમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવી શરતોને અધીન રહીને, ટેલીગ્રાફ લાઈન અને થાંભલા નાંખવાના સંબંધમાં ભારતનો ટેલીગ્રાફ અધિનિયમ, ૧૮૮૫ હેઠળ ટેલીગ્રાફ સત્તામંડળ જે સત્તા ધરાવે તેવી કોઈપણ સત્તા સોંપી શકશે. સન ૧૯૧૦નો ૯મો. સન ૧૮૮૫નો ૧૩મો.

પ્રકરણ ૪

વીજળીના વહન અને પુરવઠાનું લાઈસન્સ આપવા બાબત

વીજળીના વહન,
વિતરણ અથવા
પુરવઠાનું
કામકાજ કરવા
સામે પ્રતિબંધ.

૧૯. (૧) કોઈપણ વ્યક્તિ,—

(ક) વિદ્યુત (પુરવઠા) અધિનિયમ, ૧૯૪૮ની કલમ ૫ હેઠળ રચાયેલ બોર્ડ,

સન ૧૯૪૮નો
૫૪મો.

(ખ) કલમ ૨૮ની પેટા-કલમ (૩) હેઠળ રાજપત્રમાં પ્રસિદ્ધ કરેલ યોજનાઓથી, તે હેઠળ કાર્યો, ફરજો, સત્તા અને જવાબદારી સહિત તબદીલ થયેલા એવા રાજ્યમાં જે અન્ડરટેકિંગ નિહિત થયેલ હોય તેવી રાજ્ય સરકારની માલિકીની અથવા તેના નિયંત્રણ હેઠળની સરકારી કંપની અથવા સંસ્થાપિત મંડળ,

(ગ) કલમ ૨૦ હેઠળ આપેલ લાઈસન્સ અથવા કલમ ૨૬ હેઠળ પંચે આપેલ મુક્તિ હેઠળ અથવા કલમ ૨૭ હેઠળ રાજ્ય સરકારે આપેલ મંજૂરી હેઠળ હોય તે,

(ધ) આ અધિનિયમના આરંભ પહેલાં ભારત વીજળી અધિનિયમ, ૧૯૧૦ની કલમ ૩ હેઠળ રાજ્ય સરકારે આપેલ લાઈસન્સ હેઠળ અથવા આવા આરંભ પહેલાં તે અધિનિયમની કલમ ૨૮ હેઠળ સરકારે આપેલ મંજૂરી હેઠળ અને આવું લાઈસન્સ અથવા મંજૂરી અમલી હોય, સન ૧૯૧૦નો ૯મો.

તે સિવાયની કોઈપણ વ્યક્તિ, રાજ્યમાં (મોટા પ્રમાણમાં અથવા છૂટક) વીજળીના વહન, વિતરણ અથવા પુરવઠાનું કામકાજ કરી શકશે નહિ :

પરંતુ ખંડ (ક)માં ઉલ્લેખેલ બોર્ડ અને ખંડ (ખ)માં ઉલ્લેખેલ રાજ્ય સરકારની માલિકીના અથવા તેના નિયંત્રણ હેઠળના સરકારી કંપની અથવા સંસ્થાપિત મંડળ, પંચ, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી નિર્દિષ્ટ કરે તેવી બોલીઓ અને શરતોને અધીન રહીને (મોટા પ્રમાણમાં અથવા છૂટક) વીજળીના વહન અથવા પુરવઠાનું કામકાજ કરશે :

વધુમાં, ખંડ (ધ)માં ઉલ્લેખેલ લાઈસન્સ અથવા મંજૂરી જેને મળેલ હોય અથવા આપેલ હોય તે વ્યક્તિઓ—

(૧) જેના આધારે લાઈસન્સ અથવા મંજૂરી આપવામાં આવી હોય તે બોલીઓ અને શરતોએ આ અધિનિયમ હેઠળ લાઈસન્સદાર અથવા મુક્તિ પારક ગણાશે;

(૨) લાઈસન્સદારને લાગુ પડતી આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ, આવી રીતે ગણવામાં આવેલ લાઈસન્સદાર અથવા મુક્તિ ધારકને ઉચિત ફેરફારો સહિત લાગુ પડશે; અને

(૩) ગણવામાં આવેલ લાઈસન્સદાર અથવા મુક્તિ ધારકોને આપેલ લાઈસન્સ અથવા મંજૂરી, અધિનિયમના ઉદ્દેશ અને હેતુ સાથે સુસંગત હોય તેવા પંચ કરે તેવા સુધારાને અપીન રહેશે.

(૨) વીજળીના વહન અથવા પુરવઠા અથવા વિતરણના કામકાજ સાથે કોઈ વ્યક્તિ સંકળાયેલ છે અથવા સંકળાયેલ નથી અથવા સંકળાયેલ સંભવ છે તે અંગે કોઈ મતભેદ અથવા તકરાર ઉભી થાય, ત્યારે તે પંચને મોકલી આપવી જોઈશે અને તે અંગેનો પંચનો નિર્ણય આખરી ગણાશે.

(૩) કોઈપણ લાઈસન્સદાર, આ અધિનિયમના આરંભની તારીખે અથવા તે પછી, વપરાશકારને પૂરી પાડેલ વીજળીનો જથ્થો નક્કી કરવા માટે મીટર લગાડવામાં ન આવે ત્યાં સુધી કોઈ વપરાશકારને વીજળી પૂરી પાડી શકશે નહિ :

પરંતુ આ અધિનિયમના આરંભની તારીખે, લાઈસન્સદારના પુરવઠાના નિર્દિષ્ટ વિસ્તારમાં ખેતીના હેતુ માટે આકારેલ અથવા રાખેલ જમીનના ભોગવટેદારને મીટર લગાડ્યા વિના વીજળી પૂરી પાડતો હોય તેવા લાઈસન્સદાર, ૩૦મી જૂન, ૨૦૦૬ સુધી એવા ભોગવટેદારને મીટર લગાડ્યા વિના વીજળી પૂરી પાડવાનું ચાલુ રાખી શકશે :

વધુમાં, લાઈસન્સદારે સદરહુ તારીખ પહેલાં તેના પુરવઠાના નિર્દિષ્ટ વિસ્તારમાં એવા ભોગવટેદારને પૂરી પાડેલ વીજળીના જથ્થો નક્કી કરવા માટે પાડેલ મીટર લગાડવામાં નથી લાવી શકેલા નમુનાને કોઈપણ કારણે લગાડવા જોઈશે.

(૪) કોઈપણ લાઈસન્સ.

(ક) જો આવું લાઈસન્સ આપવાથી વીજ તંત્રના સંચાલન અથવા વિદ્યુત સંચાલનના સંગઠિત વિકાસ પર પ્રતિકૂળ અસર થવાનો સંભવ હોય અથવા તે આવું જોહેર હિતમાં અથવા વિતરણ અથવા પુરવઠાના નિર્દિષ્ટ વિસ્તારમાંના વપરાશકારોના હિતમાં ન હોય તો, અથવા

(ખ) જનરેટીંગ કંપની એમ સ્વીકારે કે વિદ્યમાન લાઈસન્સદારના વિતરણ અથવા પુરવઠાના નિર્દિષ્ટ વિસ્તારમાં વપરાશકારો પાસેથી તે એવા ટેરિફ ચાર્જ કરશે જે એવા વિસ્તારમાં એવા લાઈસન્સદારે ચાર્જ કરેલ ટેરિફ જેટલા અથવા તેનાથી ઓછા હોય તે સિવાય,

વિતરણ અથવા પુરવઠાના નિર્દિષ્ટ વિસ્તારમાં વીજળીના વિતરણ કરવા અથવા પુરવઠા પૂરો પાડવા જનરેટીંગ કંપનીને આપી શકાશે નહિ.

૨૦. (૧) પંચ, વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં પોતાને કરેલી અરજી ઉપરથી અને ઠરાવવામાં આવે તેટલી ફી ચૂકવેથી, નીચેની બાબતો માટે કોઈપણ વ્યક્તિને લાઈસન્સ આપી શકશે,--

લાઈસન્સ
આપવા બાબત.

(ક) વીજળી વહનના નિર્દિષ્ટ વિસ્તારમાં વીજળીનું વહન કરવા માટે; અથવા

(ખ) વિતરણના નિર્દિષ્ટ વિસ્તારમાં વિતરણ કરવા માટે; અથવા

(ગ) પુરવઠાના નિર્દિષ્ટ વિસ્તારમાં વીજળી પુરવઠો પૂરો પાડવા માટે, અથવા

(ઘ) બીજા કોઈ લાઈસન્સદારને મોટા પ્રમાણમાં વીજપુરવઠો પૂરી પાડવા માટે, અથવા

(ચ) ખંડો (ક) થી (ઘ)માં ઉલ્લેખેલ એક અથવા વધુ પ્રવૃત્તિમાં રોકાવા માટે ;

પરંતુ અરજદારે, વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે એવી રીતે સજ્ય ટ્રાન્સમિશન યુટીલીટીની મજૂરી મેળવી હોય તે સિવાય, વીજળીનું વહન કરવા માટેના લાઈસન્સ માટેની કોઈપણ અરજી, ધ્યાને લઈ શકાશે નહિ.

સ્પષ્ટીકરણ.— આ પ્રકરણ અને પ્રકરણ દ્વારા હેતુ માટે “નિર્દિષ્ટ વિસ્તાર” એ શબ્દ પ્રયોગ એટલે લાઈસન્સમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ વિસ્તાર.

(૧) (ક) (૧) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ લાઈસન્સ માટે અરજી કરતી વ્યક્તિએ, પોતાની અરજીની નોટિસ લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિદ્ધ કરવી જોઈશે અને તેમાં એમ નિર્દિષ્ટ કરવું જોઈશે કે અરજી સામે કોઈ વાંધો હશે તો, તે પંચને વિચારણા માટે મોકલી શકાશે.

(૨) ની અરજીની નોટિસ, પંચ વિનિયમોથી નિર્દિષ્ટ કરે તેવા સમયે, તેવી રીતે અને તેવી વિગતો સાથે પ્રસિદ્ધ કરવી જોઈશે.

(ખ) પંચ

(૧) અરજી નોટિસના પંચને નોટિસનામાં જણાવેલ અને સુધારક પંચ વિચારણાના લોખા ન હોય ત્યાં સુધી, લાઈસન્સ આપના મંત્રાલયમાં હોય.

પરંતુ ખંડ (ક) હેઠળની નોટિસના પ્રથમ પ્રસિદ્ધિની તારીખથી, પંચ વિનિયમોમાં ઠરાવે તેવી એક મહિનાથી ઓછી ન હોય તેટલી મુદત પૂરી થયા પહેલાં મળેલ હોય તે સિવાય કોઈ વાંધા અંગત સૂચન વિચારણામાં લઈ શકાશે નહિ, અને

(૨) સમગ્ર ટેન્ડોનમેન્ટ, વિમાનમથક, કિલ્લા, શસ્ત્રાગાર, ગોદી અથવા કેમ્પ અથવા સંરક્ષણના હેતુ માટે કેન્દ્ર સરકારના કબજામાંના કોઈ મકાન અથવા જગા અથવા તેના કોઈ ભાગ સહિતના કોઈ વિસ્તાર માટેના લાઈસન્સ માટેની અરજીના કિસ્સામાં, લાઈસન્સ આપવા માટે કેન્દ્ર સરકાર તરફથી કોઈ નિર્ણય નથી એવી પંચને ખાતરી ન થાય ત્યાં સુધી લાઈસન્સ આપી શકાશે નહિ.

(૩) સંબંધિત સ્થળો સત્તામંડળ તરફથી કોઈ વાંધો મળેલ હોય ત્યારે, પંચે, પોતાના અભિપ્રાય મુજબ, વાંધો અપૂરતો હોય તો, લેખિતમાં અભિપ્રાય નોંધવો જોઈશે અને આવા સત્તામંડળને, તે માટેના કારણો સાથે જાણ કરવી જોઈશે.

(ક) (ક) લાઈસન્સમાં નીચેની બાબતો નિર્દિષ્ટ કરવી જોઈશે :-

(૧) વહનનો નિર્દિષ્ટ વિસ્તાર, અથવા

(૨) વિતરણનો નિર્દિષ્ટ વિસ્તાર, અથવા

(૩) પુરવઠાનો નિર્દિષ્ટ વિસ્તાર, અથવા

(૪) જેને મોટા પ્રમાણમાં વીજળી પૂરી પાડી શકાય તેવો બીજો લાઈસન્સદાર અથવા વ્યક્તિ અને

(૫) ન્યાય કેન્દ્ર, મંત્રાલય વિતરણ કેન્દ્ર કે સ્ટેશન સુધીના મુખ્ય સહાયક વિનિયમો, વાહનના દરને નોંધેલ કોઈ અન્ય શરતો.

(બ) પંચ,

(૧) લાઈસન્સદાર દ્વારા ચલાવાતી વીજળીલાઈનો, વીજળી પ્લાન્ટ અને જોડેલ સાધન સામગ્રીનો ઉપયોગ કરવા દેવા માટે આવી વ્યક્તિને પરવાનગી આપતી બીજી વ્યક્તિ સાથે કરાર કરવાનું;

(૨) પંચ, પોતાના હેતુ માટે, જરૂરી હોય તેવી માહિતી અને દસ્તાવેજો પૂરા પાડવાનું;

(૩) લાઈસન્સદારે હાથ ધરવા ગણેલા હોય તેવા લાઈસન્સથી વાપરીને આપેલ કોઈપણ યોજનાની પચને જાણ કરવાનું;

સન ૧૯૧૦ના
૯મો,
સન ૧૯૪૮નો
પ્રકર

(૪) પંચ, વિનિયમોથી ઠરાવે એવા ભારત વીજળી અધિનિયમ, ૧૯૧૦ અને વિદ્યુત (પુરવઠા) અધિનિયમ, ૧૯૪૮ હેઠળ એવા નોંડતા કાર્યો અને જવાબદારીઓ હાથ ધરવાનું;

(૫) લાઈસન્સ હેઠળ કામી થતી તકરાર, પંચના અથવા પચે નીમેલા જવાબદારી નિર્ણય માટે મોકલવાનું;

(૬) રાજ્યમાં બીજા લાઈસન્સદાર અથવા મુક્તિ પારક અથવા મંજૂરી પારક અથવા રાજ્ય બહારની કોઈ વ્યક્તિને મોટા પ્રમાણમાં વીજળી પુરવઠા પૂરી પાડવાનું;

(૭) પંચે જોઈને, કોઈ નોંધણી પાલન કરવાનું, અને

(૮) લાઈસન્સના બોલાનો અને શરતો અનુસાર કામ કરવાનું.

લાઈસન્સદારને કરનાવવા, લાઈસન્સને સમાવિષ્ટ કરવાની શરત વિનિયમોએ કાપી જશે.

(૪) વીજળી વહન માટે આપેલ લાઈસન્સથી, લાઈસન્સદાર, રાજ્ય ટ્રાન્સમિશન પુટીલાઈના આદેશ, નિયંત્રક અને હેમશેપ હેઠળ કોઈપણ રાજ્યની અંદર વહન પદ્ધતિ રચવા તેની જાળવણી અથવા તે ચલાવવા માટે અધિકૃત થઈ શકશે.

સન ૧૯૧૦નો
૯મો.

(૫) ભારત વીજળી અધિનિયમ, ૧૯૧૦ની અનુસૂચિમાં જણાવેલી જોગવાઈઓ, જેટલે સુધી તેને લાઈસન્સમાં સ્પષ્ટપણે ઉમેરેલ હોય, ફેરફાર કરેલ હોય અથવા તેમાંથી બાકાત રાખેલ હોય તેટલે સુધી, આ પ્રકરણ હેઠળ આપેલ દરેક લાઈસન્સમાં સમાવિષ્ટ કરેલ હોવાનું અને તેનો ભાગ બનતો હોવાનું ગણાશે અને તે જોગવાઈઓ, પંચ, આવા જે કોઈપણ ઉમેરા, ફેરફાર અથવા અપવાદો કરે તેને અધીન રહીને, લાઈસન્સથી અધિકૃત કરેલ અન્નરટેકિંગ લાગુ પડશે:

પરંતુ પંચે બીજા લાઈસન્સદારોને, તેના દ્વારા વિતરણ અથવા પુરવઠા માટે, મોટા પ્રમાણમાં વીજળી પુરવઠા માટે લાઈસન્સ આપ્યું હોય ત્યારે, આવું લાઈસન્સ, જેટલે સુધી આવા મોટા પ્રમાણમાં પુરવઠાને લગતું હોય તેટલે સુધી, સદરજી અનુસૂચિની કલમો ૪, ૫, ૬, ૭, ૮, અને ૧૨ની જોગવાઈઓ, લાઈસન્સમાં સમાવિષ્ટ કરવામાં આવી હોવાનું ગણાશે નહિ.

(૬) કોઈ વ્યક્તિને લાઈસન્સ આપવાથી, તેના જેવા જ હેતુ માટે તે જ નિર્દિષ્ટ વિસ્તારની અંદર બીજી કોઈ વ્યક્તિને લાઈસન્સ આપવાની પંચની સત્તાને કોઈપણ રીતે અવરોધી અથવા અટકાવી શકાશે નહિ.

સન ૧૯૧૦નો
૯મો.

૨૧. (૧) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, ભારત વીજળી અધિનિયમ, ૧૯૧૦ ની કલમો ૧૨થી ૨૬ની જોગવાઈઓ, જાણે કે તે જોગવાઈઓમાં લાઈસન્સદારનો ઉલ્લેખ, આ અધિનિયમ હેઠળના લાઈસન્સદારનો ઉલ્લેખ હોય તેમ અમલમાં આવશે.

લાઈસન્સદારની
સત્તા.

(૨) (ક) (૧) કોઈ વ્યક્તિ, વીજળી માટેનો કોઈ ચાર્જ અથવા તેને પૂરી પાડેલ વીજળીના સંબંધમાં બોર્ડ અથવા લાઈસન્સદારે (જેનો આ પેટા-કલમમાં હવે પછી "લાઈસન્સદાર" તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તેણે) તેની પાસેથી લેણી થતી વીજળીના ચાર્જ સિવાયની કોઈ રકમ ભરવામાં ચૂક કરે, અને

(૨) બોર્ડ અથવા લાઈસન્સદાર ૧ એવા ચાર્જ અથવા બીજી રકમ જેની પાસેથી લેણાં હોય તે રાજ્ય સરકારની માલિકીની અથવા તેના નિયંત્રણ હેઠળની સરકારી કંપની અથવા કોર્પોરેશન હોય,

ત્યારે, એવા ચાર્જ અથવા બીજી રકમ અથવા બોર્ડ અથવા લાઈસન્સદારના એવા લેણાં ચાર્જ અથવા બીજી રકમની એકંદર રકમ જમીન મહેસૂલની બાકી તરીકે વસૂલ કરી શકાશે.

(ખ) ખંડ (ક) હેઠળ વ્યક્તિ પાસેથી લેણાં ચાર્જ અથવા રકમ અથવા ચાર્જ અને રકમ બંનેની વસૂલાત કરવાના હેતુ માટે, રાજ્ય સરકાર આ અર્થે રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી નીચે તેવા અધિકારીને મુંબઈ જમીન મહેસૂલ અધિનિયમ, ૧૮૭૯ હેઠળ કલેક્ટરની તમામ સત્તા અને તમામ ફરજો રહેશે અને તે તમામ સત્તા તે વાપરશે અને ફરજો બજાવશે.

સન ૧૮૭૯નો
મુંબઈનો પમો.

(ગ) ચાર્જ અથવા બીજી કોઈ લેણી રકમની જમીન મહેસૂલની બાકી તરીકે વસૂલાત સામે કોઈ દીવાની કોર્ટમાં કોઈ દાવો અથવા બીજી કાનૂની કાર્યવાહી થઈ શકશે નહિ સિવાય કે જેની પાસેથી એવા ચાર્જ અથવા રકમ લેણી હોય તે વ્યક્તિ, બોર્ડ અથવા લાઈસન્સદાર પાસે એવા ચાર્જ અથવા લેણી રકમ જમા કરાવે :

પરંતુ જેની પાસેથી એવા ચાર્જ અથવા રકમ લેણાં હોય તે વ્યક્તિને સંપૂર્ણ રકમ ભરવામાં મુશ્કેલી હોય તે કિસ્સામાં, કોર્ટ લેણી રકમના પચીસ ટકા કરતાં ઓછી નહિ તેટલી રકમ જમા થયેથી ચલાવી લઈ શકશે.

લાઈસન્સ
સુધારવા
બાબત.

૨૨. (૧) પોતાના અભિપ્રાય મુજબ, જાહેર હિતમાં તેમ કરવું જરૂરી હોય ત્યારે, પંચ લાઈસન્સદારની અરજી ઉપરથી અને લાઈસન્સદાર સ્થાનિક સત્તામંડળ ન હોય તો, સંબંધિત સ્થાનિક સત્તામંડળની અરજી ઉપરથી અથવા અન્યથા લાઈસન્સની બોલીઓ અને શરતોમાં, આ અધિનિયમના ઉદ્દેશો અને હેતુઓને ધ્યાનમાં લઈને પોતે ઉચિત ગણે તેવા સુધારા કરી શકશે :

પરંતુ લાઈસન્સદારની સંમતિ સિવાય લાઈસન્સની બોલીઓ અને શરતો અથવા કલમ ૨૩ની પેટા-કલમ (૫) હેઠળ લાદેલ બોલીઓ અથવા શરતોની રૂએ સુધારો હોય તે સિવાયનો આવો કોઈપણ સુધારો કરી શકાશે નહિ.

(૨) લાઈસન્સદારે, પેટા-કલમ (૧) હેઠળ પોતાના લાઈસન્સમાં સુધારો સૂચવતી કોઈ અરજી કરી હોય ત્યારે, નીચેની જોગવાઈઓ લાગુ પડશે :-

(ક) લાઈસન્સદારે, પંચ વિનિયમોથી નિર્દિષ્ટ કરે એવી રીતે અને એવી વિગતો સાથે અરજીની નોટિસ પ્રસિધ્ધ કરીને હિત ધરાવતી વ્યક્તિઓ તરફથી વાંધા મંગાવવા જોઈશે.

(ખ) અરજીના સંદર્ભમાં પોતાને મળેલ તમામ વાંધા, નોટિસની પ્રથમ પ્રસિધ્ધિની તારીખથી એક મહિનાની અંદર વિચારણામાં લેવામાં આવ્યા ન હોય ત્યાં સુધી, પંચ કોઈ પણ સુધારો કરી શકશે નહિ.

(ગ) સમગ્ર કેન્ટોનમેન્ટ, વિમાનમથક, કિલ્લા, શસ્ત્રાગાર, ગોદી અથવા કેમ્પ અથવા સંરક્ષણના હેતુ માટે કેન્દ્ર સરકારના કબજામાંના કોઈ મકાન અથવા જગા અથવા તેના કોઈ ભાગની બનતા કોઈ પુરાના અથવા વિનરણના વિસ્તારમાં સુધારો સૂચવતી કોઈ અરજીના કિસ્સામાં, પંચ, કેન્દ્ર સરકારની સંમતિ સિવાય સુધારો કરી શકશે નહિ.

(૩) લાઈસન્સદારની અરજી હોય તે સિવાય લાઈસન્સમાં કોઈ સુધારો કરતાં પહેલાં, પંચે, પોતે વિનિયમોથી ઠરાવે તેવી રીતે અને તેવી વિગતો સાથે સૂચિત સુધારો પ્રસિધ્ધ કરવો જોઈશે અને નોટિસની પ્રસિધ્ધિની તારીખથી એક મહિનાની અંદર સૂચિત સુધારાના સંદર્ભમાં પોતાને મળેલ તમામ વાંધા વિચારણામાં લેવાં જોઈશે.

૨૩. (૧) પંચ, આ અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ કરેલા વિનિયમો અથવા લાઈસન્સની બોલીઓ અથવા શરતો હેઠળની જવાબદારીઓ પાર પાડવા માટે-

લાઈસન્સ રદ કરવા બાબત.

- (ક) કોઈ વપરાશકાર અથવા વપરાશકારોના સંગઠન તરફથી લાઈસન્સદારની કામગીરીના સંબંધમાં પોતાને કોઈ ફરિયાદ મળ્યે; અથવા
- (ખ) રાજ્ય સરકાર, કેન્દ્ર સરકાર, કેન્દ્રીય પંચ, કેન્દ્રીય વિદ્યુત સત્તામંડળ અથવા બીજા કોઈ સત્તામંડળે પોતાને કરેલ રેકૉર્ડ્સ પરથી; અથવા
- (ગ) પોતાની મેળે,

કોઈપણ લાઈસન્સદારની કામગીરીની તપાસ કરી શકશે.

(૨) આવી તપાસ કર્યે, પંચનો એવો અભિપ્રાય થાય કે જાહેર હિતમાં તેમ કરવું જરૂરી છે તો, તે નીચેના કોઈપણ કિસ્સામાં લાઈસન્સ રદ કરી શકશે :-

- (ક) પંચના અભિપ્રાય મુજબ, લાઈસન્સદારે, આ અધિનિયમ અથવા વિનિયમોથી અથવા તે હેઠળ ફરમાવ્યા પ્રમાણે કોઈપણ કરવામાં જાણીબૂઝીને અથવા ગેરવાજબી રીતે સતત કસૂર કરેલ હોય;
- (ખ) લાઈસન્સદાર, લાઈસન્સની કોઈપણ બોલીઓ અને શરતોનો ભંગ કરે ત્યારે, જે બોલીઓ અથવા શરતોનો ભંગથી આવું લાઈસન્સ સ્પષ્ટ રીતે રદ થવાને પાત્ર થતું હોય;
- (ગ) લાઈસન્સદાર, લાઈસન્સમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ મુદતની અંદર અથવા પંચ હુકમથી છૂટ આપે તેટલી વધુ મુદતની અંદર,-

(૧) લાઈસન્સથી તેના ઉપર નાંખેલી ફરજો અને જવાબદારીઓ અદા કરવાની સ્થિતિમાં છે તેવી પંચને ખાતરી થાય એમ દર્શાવવામાં નિષ્ફળ જાય; અને

(૨) લાઈસન્સથી ફરમાવેલી જામીનગીરી જમા કરાવવામાં અથવા પૂરી પાડવામાં નિષ્ફળ જાય;

- (ઘ) પંચના અભિપ્રાય મુજબ, લાઈસન્સદારની નાણાકીય સ્થિતિ એવી હોય કે લાઈસન્સદાર, પોતાની ઉપર નાંખેલી ફરજો અને જવાબદારીઓ અદા કરી શકે એમ ન હોય; અને
- (ચ) પંચના અભિપ્રાય મુજબ, લાઈસન્સદારે, પંચે પોતાને આપેલ આદેશનું પાલન કરવામાં કસૂર કરી હોય.

(૩) પોતાના અભિપ્રાય મુજબ જાહેર હિતમાં એવું ફરમાવું હોય ત્યારે, પંચ, લાઈસન્સદારની અરજી ઉપરથી અથવા તેની સંમતિથી અને લાઈસન્સદાર સ્થાનિક સત્તામંડળ ન હોય તો, સંબંધિત સ્થાનિક સત્તામંડળ સાથે વિચારવિનિમય કર્યા પછી, પોતે ઉચિત ગણે એવી બોલીઓ અને શરતોએ, વહન, વિતરણ અથવા પુરવઠાના સમગ્ર વિસ્તાર અથવા તેના કોઈ ભાગના સંબંધમાં લાઈસન્સ રદ કરી શકશે.

(૪) પંચે, લાઈસન્સદારને, જે કારણે લાઈસન્સ રદ કરવા ધાર્યું હોય તે કારણો જણાવતી, ઓછામાં ઓછી ત્રીસ દિવસની લેખિતમાં નોટિસ આપી હોય અને સૂચિત રદ કરવા સામે, તે નોટિસની મુદતની અંદર લાઈસન્સદારે દર્શાવેલ કોઈપણ કારણની વિચારણા કરી હોય, તે સિવાય, પેટા-કલમ (૨) હેઠળ કોઈપણ લાઈસન્સ રદ કરી શકાશે નહિ.

(૫) પંચ, પેટા-કલમ (૨) હેઠળ લાઈસન્સ રદ કરવાને બદલે, પોતે નાખવી યોગ્ય ગણે તેવી વધુ બોલીઓ અને શરતોને અથવા તેવા ફેરફારોને અધીન રહીને તે અમલમાં રાખવાની પરવાનગી આપી શકશે અને એવી રીતે નાખેલી બોલીઓ અને શરતો, જાણે કે લાઈસન્સમાં જ જણાવેલ હોય તેમ લાઈસન્સદારને બંધનકર્તા રહેશે અને તેણે તેનું પાલન કરવું જોઈશે અને તે પ્રમાણે અમલમાં રહેશે અને અસરકર્તા રહેશે.

લાઈસન્સ રદ
કરવામાં આવ્યું
હોય ત્યારે લાગુ
પડનારી
જોગવાઈઓ.

૨૪. (૧) પંચ, કલમ ૨૩ની પેટા-કલમ (૨) હેઠળ લાઈસન્સ રદ કરે ત્યારે નીચેની જોગવાઈઓ લાગુ પડશે :-

(ક) પંચે, લાઈસન્સદારને રદ કરવા બાબતની નોટિસ બજાવવી જોઈશે અને જે તારીખે રદ કરવાનું અમલમાં આવે તે તારીખ નક્કી કરવી જોઈશે અને તે તારીખે અને તે તારીખથી અથવા ખંડ (ગ) અનુસાર ખરીદનારને લાઈસન્સદારનું અન્ડરટેકિંગ વેચવામાં આવ્યું હોય અથવા પેટા-કલમ (૩) અનુસાર મુકરર કરેલ ખરીદનારને સોંપવામાં આવ્યું હોય તે તારીખની અગાઉની તારીખથી આ અધિનિયમ હેઠળ લાઈસન્સદારના તમામ હપ્તો, ફરજો, જવાબદારીઓ અને દાયિત્વ હોતા બંધ થશે અને નક્કી થશે.

(ખ) પંચે, જેનું લાઈસન્સ રદ કર્યું હોય તે લાઈસન્સદારના અન્ડરટેકિંગની ખરીદી માટે અરજીઓ મંગાવવી જોઈશે અને લાઈસન્સદાર અને જેની અરજી સ્વીકારવામાં આવી હોય તે વ્યક્તિ સાથે વિચારવિનિમય કરીને અન્ડરટેકિંગના વેચાણની કિંમત અને બીજી બોલીઓ અને શરતો નક્કી કરવી જોઈશે.

(ગ) પંચ, લાઈસન્સદારને લેખિતમાં નોટિસ આપીને વેચવા માટે ફરમાવી શકશે અને તેમ થયે લાઈસન્સદારે, જેની અરજી પંચે સ્વીકારી હોય તે વ્યક્તિ (જેનો આ કલમમાં હવે પછી, “ખરીદનાર” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે) ને અન્ડરટેકિંગ વેચવું જોઈશે.

(૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ અન્ડરટેકિંગ વેચવામાં આવ્યું હોય, ત્યારે ખરીદનારે, લાઈસન્સદારને પેટા-કલમ (૧)ના ખંડ (ખ) હેઠળ નક્કી થયેલી અન્ડરટેકિંગની ખરીદ કિંમત ચૂકવવી જોઈશે.

(૩) પંચ, પેટા-કલમ (૧)ના ખંડ (ગ) હેઠળ લાઈસન્સદારને અન્ડરટેકિંગ વેચવાનું ફરમાવતી નોટિસ આપે, ત્યારે તે, આવી નોટિસથી લાઈસન્સદારને તે સોંપવાનું ફરમાવી શકશે અને તેમ થયે, લાઈસન્સદારે નોટિસમાં નિર્દિષ્ટ કરેલી તારીખે, અન્ડરટેકિંગની ખરીદકિંમતની ચૂકવણી બાકી હોય તો પણ મુકરર કરેલ ખરીદનારને અન્ડરટેકિંગ સોંપવું જોઈશે :

પરંતુ આવા કોઈપણ કિસ્સામાં ખરીદનારે, લાઈસન્સદારને અન્ડરટેકિંગની સોંપણીની તારીખથી ખરીદકિંમતની ચૂકવણીની તારીખ સુધીની મુદત માટે, અન્ડરટેકિંગની ખરીદકિંમત ઉપર અન્ડરટેકિંગની સોંપણીના સમયે પ્રવર્તમાન રિઝર્વ બેંક ધીરાણ દરથી વધુ નહિ તેટલા પંચ નક્કી કરે તેવા દરે વ્યાજ ચૂકવવું જોઈશે.

(૪) (ક) કોઈ કારણસર, પેટા-કલમ (૧) હેઠળ અન્ડરટેકિંગનું કોઈ વેચાણ ન થાય ત્યારે, પંચે રાજ્ય સરકાર સાથે વિચારવિનિમય કરીને, -

(૧) રાજપત્રમાં હુકમ પ્રસિધ્ધ કરીને, હુકમમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવી રદ કરવાની તારીખથી પાંચ વર્ષથી વધુ ન હોય તેટલી મુદત માટે લાઈસન્સદારના અન્ડરટેકિંગનો વહીવટ સંભાળી લેવા માટે કોઈપણ વ્યક્તિ અથવા વ્યક્તિઓના મંડળને અધિકૃત કરી શકશે,

(૨) ઉપર્યુક્ત મુદત દરમિયાન અન્ડરટેકિંગ વેચવા માટે પ્રયત્ન કરી શકશે.

(ખ) અન્ડરટેકિંગનો વહીવટ સંભાળી લેવાનું અધિકૃત કરતો હુકમ થયે -

(૧) હુકમ કર્યાની તરત પહેલાં વહીવટનો હવાલો પરાવતી તમામ વ્યક્તિઓએ તેમના હોદ્દા ખાલી કરેલ હોવાનું ગણાશે; અને

(૨) વહીવટ સંભાળી લેવા માટે અધિકૃત કરેલ વ્યક્તિ અથવા વ્યક્તિઓના મંડળે (જેનો આ કલમમાં હવે પછી, “ અધિકૃત વ્યક્તિ અથવા મંડળ ” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તેણે) અન્ડરટેકિંગની હકદાર હોય અથવા હકદાર હોવાનું જણાતું હોય તેવી તમામ મિલકત, માલમત્તા અને દાવાપાત્ર હક પોતાની અથવા તેઓની કસ્ટડી અથવા નિયંત્રણમાં લેવા માટે જરૂરી હોય તેવા તમામ પગલાં લેવા જોઈશે અને અન્ડરટેકિંગની તમામ મિલકત અને માલમત્તા, હુકમની તારીખથી વ્યક્તિઓ અથવા યથાગ્રસંગ, વ્યક્તિઓના મંડળની કસ્ટડીમાં હોવાનું ગણાશે;

(૩) લાઈસન્સદારનું અન્ડરટેકિંગ કંપની હોય, ત્યારે અન્ડરટેકિંગનો વહીવટ સંભાળી લેવા માટે અધિકૃત કરેલ વ્યક્તિઓ તમામ હેતુઓ માટે, કંપની અધિનિયમ, ૧૯૫૬ હેઠળ યોગ્ય રીતે રચાયેલ અન્ડરટેકિંગના ડિરેક્ટરો ગણાશે અને અન્ડરટેકિંગના ડિરેક્ટરોની સત્તા વાપરવા માટે માત્ર તે જ હકદાર થશે પછી ભલે આવી સત્તા સદરહુ અધિનિયમ અથવા અન્ડરટેકિંગની ઉદ્દેશપત્ર, અથવા નિયમાવલિ અથવા કોઈપણ બીજા સાધનમાથી મળી હોય;

(૪) પંચના નિયંત્રણને અધીન રહીને, અધિકૃત વ્યક્તિએ અથવા મંડળે, અન્ડરટેકિંગના કામકાજના અસરકારક વહીવટ કરવાના હેતુ માટે જરૂરી લાગે તેવા પગલા લેવા જોઈશે અને પંચ નિર્દિષ્ટ કરે તેવી બીજી સત્તા વાપરવી જોઈશે અને તેવી બીજી ફરજો રહેશે;

(૫) અધિકૃત વ્યક્તિએ અથવા મંડળે, લાઈસન્સદારના ઉદ્દેશપત્ર અથવા નિયમાવલિમાં ગમે તે મજદૂર હોય તે છતાં, પંચ આપે તેવા આદેશો અનુસાર પોતાના અથવા તેઓના કાર્યો બજાવવા જોઈશે.

(ગ) લાઈસન્સદારનું અન્ડરટેકિંગ, ખંડ (ક) ના પેટા-ખંડ (૧) હેઠળ કરેલા હુકમમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ મુદતની અંદર વેચાયું હોય ત્યારે હુકમ, વેચાણની તારીખથી ૨૬ થયેલ હોવાનું ગણાશે.

(ઘ) લાઈસન્સદારનું અન્ડરટેકિંગ, ખંડ (ક) માં નિર્દિષ્ટ કરેલી મુદતની અંદર વેચાયું ન હોય ત્યારે, અન્ડરટેકિંગ તમામ બોજા રહિત રાજ્ય સરકારમાં નિહિત થશે.

(ચ) લાઈસન્સદારનું અન્ડરટેકિંગ, ખંડ (ગ) હેઠળ રાજ્ય સરકારમાં નિહિત થાય ત્યારે, લાઈસન્સદારને, રાજ્ય સરકાર નક્કી કરે તેવી કિંમત ચૂકવવી જોઈશે.

૨૫. (૧) કોઈપણ લાઈસન્સદાર, કોઈપણ સમયે પંચની લેખિતમાં પૂર્વમજૂરી લીધા સિવાય, ખરીદીથી અથવા અન્યથા લાઈસન્સ અથવા અન્ડરટેકિંગનું સંપાદન કરી શકશે નહિ અથવા બીજા કોઈપણ લાઈસન્સ હેઠળ વીજળી વહન, વિતરણ અને પુરવઠો પૂરો પાડતી અથવા વહન, વિતરણ અથવા પુરવઠો પૂરો પાડવાનો ઈરાદો પરાવતી કોઈપણ વ્યક્તિ અથવા વીજળીનું ઉત્પાદન કરતી કોઈપણ કંપની સાથે વહન, વિતરણ અથવા પુરવઠો પુરો પાડવાના કામકાજને લાગે વળગે છે તેટલે સુધી પોતે જોડાઈ શકશે નહિ.

લાઈસન્સદાર
ઉપરના
નિયંત્રણો.

સન ૧૯૫૬નો
૧લી.

(૨) લાઈસન્સદાર, કોઈપણ સમયે પંચની લેખિતમાં પૂર્વસંમતિ લીધા સિવાય, વેચાણથી, ગીરોથી, પટેથી, વિનિમયથી અથવા અન્યથા પોતાનું લાઈસન્સ સોંપી શકશે નહિ અથવા પોતાનું અન્ડરટેકિંગ અથવા તેનો કોઈપણ ભાગ તબદીલ કરી શકશે નહિ.

(૩) વીજળી પુરવઠા અથવા વહન માટેના લાઈસન્સનો ધારક, પોતાના લાઈસન્સની અથવા પંચે કરેલા સામાન્ય અથવા ખાસ હુકમની બોલીઓથી સ્પષ્ટ રીતે પ્રતિબંધિત કરેલ હોય તે સિવાય-

(ક) બીજા લાઈસન્સદારોને તેમના દ્વારા થતા વિતરણ અથવા પુરવઠા માટે વીજળી પુરવઠો પૂરો પાડવા લાઈસન્સ ધારકને પરવાનગી આપી હોય તેવા વીજળી પુરવઠો પૂરો પાડવા માટેના લાઈસન્સના ધારક પાસેથી; અને

(ખ) વીજશક્તિ ખરીદ અને પ્રાપ્તિ પ્રક્રિયાનું સંચાલન કરતાં, પંચે ઠરાવેલ વિનિયમો અનુસાર કોઈપણ વીજળી પુરવઠો પૂરો પાડનાર પાસેથી,

વીજળી ખરીદી માટે ગોઠવણ કરી શકશે.

(૪) પેટા-કલમ (૧) અથવા પેટા-કલમ (૨)માં વર્ણવેલ પ્રકારના કોઈપણ વ્યવહારને લગતી કોઈપણ કબૂલાત, પંચની સંમતિ સિવાય અથવા પેટા-કલમ (૩)નું ઉલ્લંઘન કરીને કરેલી કોઈ ગોઠવણ નિરર્થક ગણાશે.

લાઈસન્સ
ધરાવવાની
જરૂરિયાતમાંથી
મુક્તિ.

૨૬. (૧) આ અધિનિયમમાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, પંચ, કોઈ વ્યક્તિને, વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવી શરતોના પાલનને અધીન રહીને, મોટા પ્રમાણમાં વીજળી પુરવઠા સહિત વીજળીના વહન, વિતરણ અથવા પુરવઠામાં રોકાયેલ કોઈપણ વ્યક્તિને, સામાન્ય અથવા ખાસ હુકમ દ્વારા લાયસન્સ ધરાવવાની જરૂરિયાતમાંથી મુક્તિ આપી શકશે.

(૨) પંચ,-

(ક) કોઈપણ કેન્ટોનમેન્ટ, વિમાનમથક, કિલ્લા, શસ્ત્રાગાર અથવા કેમ્પના ભાગ બનતા કોઈ વિસ્તારમાં અથવા સંરક્ષણના હેતુઓ માટે કેન્દ્ર સરકારના ભોગવટામાં રહેલ કોઈ મકાન અથવા સ્થળમાં વીજળીનું વહન, વિતરણ અથવા પુરવઠો પૂરો પાડવાનો હોય તેવા કોઈ કિસ્સામાં, કેન્દ્ર સરકારની સંમતિ સિવાય;

(ખ) વહન, વિતરણ અથવા પુરવઠાના વિસ્તારની અંદર આવતા કોઈ વિસ્તારમાં, આવા વિસ્તારમાં લાઈસન્સદારને સુનાવણીની તક આપ્યા સિવાય-

પેટા કલમ-(૧) હેઠળ કોઈ મુક્તિ આપી શકશે નહિ.

(૩) પેટા-કલમ હેઠળ (૧) હેઠળની મુક્તિ-

(ક) ચોક્કસ કક્ષાની વ્યક્તિઓને; અથવા

(ખ) ચોક્કસ વ્યક્તિને; અથવા

(ગ) ચોક્કસ મુદત માટે;

વિનિયમોમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવી માર્ગદર્શિકાઓને લક્ષમાં લઈને આપી શકાશે.

(૪) પેટા-કલમ હેઠળ (૧) હેઠળ આપેલ મુક્તિ, પંચ ઉચિત ગણે તેવી રીતે પ્રસિદ્ધ કરવી જોઈશે.

(૫) પેટા-કલમ હેઠળ (૧) હેઠળ આપેલ મુક્તિ, પંચ, લેખિતમાં કારણો નોંધ કરીને કોઈપણ સમયે રદ કરી શકશે.

(ક) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ આપેલ મુક્તિ, અગાઉથી રદ થઈ ન હોય તે સિવાય મુક્તિ આપતા હુકમથી નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવી અથવા તે હેઠળ નક્કી કરવામાં આવે તેટલી મુદત સુધી અમલમાં ચાલુ રહેશે.

૨૭. (૧) આ અધિનિયમમાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, રાજ્ય સરકારનો એવો અભિપ્રાય હોય કે કટોકટી ઉદ્ભવી છે જે હેઠળ કોઈ વિસ્તારમાં જાહેર જનતાને વીજળીનું વહન, વિતરણ અથવા પુરવઠો પૂરો પાડવાનું જરૂરી છે, ત્યારે તે, ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં અને તેટલી ફીની ચૂકવણી ક્યેથી તેને કરવામાં આવેલી અરજી ઉપરથી, લેખિતમાં હુકમ કરીને, આવા વિસ્તારમાં વીજળીનું વહન, વિતરણ અથવા પુરવઠો પૂરો પાડવાના કામકાજ અથવા પ્રવૃત્તિમાં છ મહિના કરતાં વધુ ન હોય તેટલી મુદત માટે, હુકમમાં ઠરાવવામાં આવે તેવી શરતો અનુસાર હંગામી રીતે રોકવા માટે કોઈ વ્યક્તિને મંજૂરી આપી શકશે.

પ્રકરણ ૫

સરકારી વિદ્યુત ઉદ્યોગનું પુનર્ગઠન

૨૮. (૧) રાજ્ય સરકાર, વખતોવખત, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામા દ્વારા, સરકારી વિદ્યુત ઉદ્યોગનું પુનર્ગઠન કરવા અને સરકારી રાજ્યપત્રમાં વિદ્યુત ઉદ્યોગના આવા કાર્યો, ફરજો, સત્તા અને દાયિત્વ અને આવા અન્ડરટેકિંગની અથવા અસ્કયામતો, મિલકતો હિત, કાર્યવાહીઓ અને જવાબદારીઓના બનતા તેના જેવા ભાગની તબદીલીને અમલી બનાવવા અને તબદીલી યોજનામાં રાજ્ય સરકાર જોગવાઈ કરે તે રીતે અને તેવી બોલીઓ અને શરતોએ, યોજનાઓ પ્રસિદ્ધ કરી શકશે.

સરકારી વિદ્યુત
ઉદ્યોગનું
પુનર્ગઠન.

(૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ તબદીલી યોજના રાજ્યપત્રમાં જાહેર કરવામાં આવે તે તારીખે અને તે તારીખથી અથવા આવી તબદીલી યોજનામાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવી પછીની તારીખે (જેનો આમાં હવે પછી, 'અમલની તારીખ' તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે) અને તે તારીખથી અમલી બને તેમ, રાજ્ય સરકાર, સરકારી વિદ્યુત ઉદ્યોગના એવા અન્ડરટેકિંગ અથવા અસ્કયામતો, મિલકતો, મિલકતોમાં હિત, કાર્યવાહીઓ, જવાબદારીઓ, હક અને ફરજોનો બનેલો તેનો ભાગ અમલની તારીખની તરત પહેલાં સરકારી વિદ્યુત ઉદ્યોગની માલિકીના હતા તે સરકારી વિદ્યુત ઉદ્યોગ અથવા બીજી કોઈપણ વ્યક્તિ દ્વારા કરવા માટેના આગળના કોઈપણ કૃત્ય, લેખ અથવા કરવાની કોઈ બાબત સિવાય તબદીલી યોજનામાં નિર્દિષ્ટ કરેલ બોલીઓ અને શરતોએ રાજ્ય સરકારને તબદીલ અને તેમાં નિહિત થયેલા ગણાશે.

(૩) રાજ્ય સરકારે, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી પેટા-કલમ (૨) હેઠળ રાજ્યમાં વખતોવખત નિહિત થતા હોય તેવા અન્ડરટેકિંગને, તબદીલી યોજનામાં રાજ્ય સરકાર જોગવાઈ કરે તેવી બોલીઓ અને શરતો અને તેવા કાર્યો, ફરજો, સત્તાઓ અને દાયિત્વ સાથે, રાજ્ય સરકારની માલિકીની અને નિયંત્રણ ધરાવતી હોય તેવી સરકારી કંપનીઓ અથવા સંસ્થાપિત મંડળોને (જેને આમાં હવે પછી, "પ્રથમ તબદીલીથી લેનાર" કહ્યા છે તે) તબદીલ કરવા યોજના પ્રસિદ્ધ કરવી જોઈશે અને તેવી તબદીલી અને પ્રથમ તબદીલીથી લેનારમાં નિહિત થવાનું, કોઈ વ્યક્તિએ કરવાના વધુ કોઈ કૃત્ય, લેખ અથવા બાબત સિવાય તબદીલી યોજનામાં નિર્દિષ્ટ કરેલ તારીખથી અમલી બનશે.

(૪) રાજ્ય સરકારે, પૂર્વવર્તી જોગવાઈઓ અનુસાર, કાર્યો, ફરજો, હકો, સત્તાઓ, દાયિત્વ, અને યથાપ્રસંગ, અન્ડરટેકિંગ જેને તબદીલ કરેલ હોય અને નિહિત કરેલ હોય તેવા પ્રથમ તબદીલીથી લેનારની સાથે વિચારવિનિમય કર્યા પછી, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી, રાજ્ય સરકાર નિર્દિષ્ટ કરે તેવી બોલીઓ અને શરતોથી અને તેવા કાર્યો, ફરજો, સત્તાઓ અને દાયિત્વ સાથે, પ્રથમ તબદીલીથી લેનાર પાસેથી બીજા તબદીલીથી લેનારને અન્ડરટેકિંગ એવા ભાગને બીજી કોઈ કંપની અથવા સંસ્થાપિત મંડળ અથવા વ્યક્તિ અથવા સત્તામંડળને (જેનો આમાં હવે પછી, "બીજા તબદીલીથી લેનાર" કહ્યા છે તેને, તબદીલ કરવા અને તેનામાં નિહિત કરવા માટેની યોજનાઓ પ્રસિદ્ધ કરી શકશે.

(પ) રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી એવી જોગવાઈ કરી શકશે કે ભારત વીજળી અધિનિયમ, ૧૯૧૦ અથવા વિદ્યુત (પુરવઠા) અધિનિયમ, ૧૯૪૮ હેઠળ અથવા તે હેઠળ ઘડેલા નિયમો હેઠળ બોર્ડના કાર્યો, ફરજો, સત્તા અને દાયિત્વ, રાજ્ય સરકાર નિર્દિષ્ટ કરે તેવા પ્રથમ તબદીલીથી લેનાર અથવા બીજા તબદીલીથી લેનાર અથવા બીજી કંપની અથવા સંસ્થાપિત મંડળ અથવા વ્યક્તિ અથવા સત્તામંડળના બનશે.

સન ૧૯૧૦નો
૯મો.
સન ૧૯૪૮નો
૫૪મો.

(દ) આ કલમમાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, આ ભાગ હેઠળ તબદીલી યોજના અનુસાર કોઈપણ પ્રકારનું કામકાજ કરવામાં આવે ત્યારે તે, ત્રાહિત વ્યક્તિ સહિતની તમામ વ્યક્તિઓને બંધનકર્તા રહેશે.

(૭) તબદીલી યોજનાથી , -

(ક) (૧) તકરારી મિલકત, હકો અને દાયિત્વ, નિર્દિષ્ટ કરીને અથવા તેનું વર્ણન કરીને;

(૨) અન્ડરટેકિંગના નિર્દિષ્ટ ભાગની બનેલી તમામ મિલકત, મિલકતનું હિત, હકો અને દાયિત્વનો ઉલ્લેખ કરીને;

(૩) અંશતઃએક રીતે અને અંશતઃ બીજી રીતે;

(ક) તબદીલી કરવાની મિલકત, મિલકતમાંના હિત, હકો અને દાયિત્વની વ્યાખ્યા કરી શકાશે;

(ખ) એવી જોગવાઈ કરી શકાશે કે યોજનામાં નિર્દિષ્ટ કરેલ અથવા વર્ણવેલ કોઈ હકો અથવા દાયિત્વનો પ્રથમ તબદીલીથી લેનાર અથવા બીજા તબદીલીથી લેનાર દ્વારા અથવા તેની સામે ભરમલ કરાવી શકાશે;

(ગ) સહાયકો, સંયુક્ત સાહસો, જોડાણો અને અલગીકરણની રચના સહિત અન્ડરટેકિંગના પુનઃનિર્માણ અને પુનર્ગઠન માટે જોગવાઈ કરી શકાશે.

(ઘ) કોઈ લાઈસન્સદાર ઉપર, યોજનામાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવા કોઈ બીજા અનુગામી લાઈસન્સદારની સાથે લેખિતમાં કરારનામું કરવા અથવા તેની તરફેણમાં એવા બીજા કોઈ લેખ કરવાનું દાયિત્વ નાખી શકશે

(ચ) જેમાં કોઈ તબદીલી અથવા કામકાજ અમલી બની શકે તેવો હુકમ નિર્દિષ્ટ કરતી જોગવાઈ સહિત તેને યોગ્ય જણાય તેવી પૂરક, આનુષંગિક અને પરિણામિક જોગવાઈઓ કરી શકાશે.

(૮) સંબંધિત તબદીલી યોજના અમલી બને તે પહેલાં, વહોરેલ તમામ ફેવા અને દાયિત્વ, કરેલ તમામ કરારો અને સરકારી વિદ્યુત ઉદ્યોગ અથવા પ્રથમ તબદીલીથી લેનાર દ્વારા, તેની સાથે અથવા તેના માટે કરવાની તમામ બાબતો અને વસ્તુઓ, સંબંધિત યોજનામાં નિર્દિષ્ટ કરેલ હોય તેટલે અંશે, પ્રથમ અથવા યથાપ્રસંગ, બીજા તબદીલીથી લેનારે વહોરેલ, કરાર કરેલ અથવા લીધેલ છે એમ ગણાશે.

(૯) સંબંધિત તબદીલી યોજના અમલી બને તે પહેલાં, સરકારી વિદ્યુત ઉદ્યોગ અથવા યથાપ્રસંગ, પ્રથમ તબદીલીથી લેનારને સંજોવતા શરૂ કરેલ અથવા શરૂ કરવા કરી શકાય તેવા અથવા અનિર્ણિત તમામ દાવા અને બીજી કાનૂની કાર્યવાહીઓ, સંબંધિત તબદીલી યોજનામાં નિર્દિષ્ટ કરેલી રીતે પ્રથમ અથવા બીજા તબદીલીથી લેનાર દ્વારા અથવા તેની સામે ચાલુ રહેશે અથવા શરૂ થશે.

(૧૦) રાજ્ય સરકારે ઘડેલી તબદીલી યોજના અનુસાર લાઈસન્સદારનો, તેના અન્ડરટેકિંગનો કોઈ ભાગ કોઈ બીજી કંપની અથવા સંસ્થાપિત મંડળ અથવા વ્યક્તિ અથવા સત્તામંડળમાં નિહિત કરવાનું ફરમાવવામાં આવે, તો પંચે આપેલ લાઈસન્સમાં સુધારો કરવો જોઈશે અને જરૂરી લાઈસન્સ કાઢી આપવું જોઈશે, જેથી એવી બીજી કંપની અથવા સંસ્થાપિત મંડળ અથવા વ્યક્તિ અથવા સત્તામંડળ કાર્યો બજાવી શકે.

(૧૧) સરકારી વિદ્યુત ઉદ્યોગનો, આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ અનુસાર જેટલે અંશે કોઈ બીજી કંપની અથવા સંસ્થાપિત મંડળ અથવા વ્યક્તિ અથવા સત્તામંડળને તબદીલી થયા હોય અને તેમાં નિહિત થયા હોય તેવા કાર્યો, હકો, સત્તા અને ફરજોનો હવાલો બંધ થશે અને તે બજાવી શકશે નહિ.

(૧૨) પંચની મંજૂરી ફક્ત લાઈસન્સદાર જ તે વાપરી શકશે તે શરત સહિત તબદીલી યોજનામાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવી શરતોએ, લાઈસન્સદાર સરકારી વિદ્યુત ઉદ્યોગના અધિકારો અને સત્તાઓ વાપરી શકશે.

સ્પષ્ટીકરણ :- આ કલમ અને કલમ ૨૮ના હેતુઓ માટે, “સરકારી વિદ્યુત ઉદ્યોગ” એ શબ્દપ્રયોગ એટલે બોર્ડ અને રાજ્ય સરકારની માલિકી અને નિયંત્રણ હેઠળનો બીજો કોઈ પણ વિદ્યુત ઉદ્યોગ.

૨૮. (૧) રાજ્ય સરકાર, કલમ ૨૮ હેઠળ તબદીલી થયેલ અન્ડરટેકિંગના એક ભાગ તરીકે અને રાજ્ય સરકાર ઠરાવે તેવી બોલીઓ અને શરતોએ, તેટલા બોર્ડના કર્મચારી ગણની, પ્રથમ તબદીલીથી લેનારને અથવા યથાપ્રસંગ, પ્રથમ તબદીલીથી લેનાર પાસેથી બીજા તબદીલી લેનારને તબદીલી કરવા માટેની જોગવાઈ કરી શકશે અને એવી તબદીલીઓ, કલમ ૨૮ હેઠળના તબદીલીની રીતે અમલી બનશે.

કર્મચારી ગણની
તબદીલીને
લગતી
જોગવાઈઓ.

(૨) એવી તબદીલી થયે, કર્મચારી વર્ગ, નીચેની બાબતોને અધીન રાહીને તબદીલી યોજનામાં નક્કી કરવામાં આવે તેવી બોલીઓ અને શરતોએ, પ્રથમ તબદીલીથી લેનાર અથવા યથાપ્રસંગ બીજા તબદીલીથી લેનાર હેઠળ હોદ્દો ધરાવશે અથવા સેવા આપશે :-

(ક) પ્રથમ તબદીલીથી લેનાર અથવા બીજા તબદીલીથી લેનારમાં તેઓને મળવાપાત્ર મહેનતાણાં અને બીજા નાણાકીય લાભોના સંબંધમાં સેવાની બોલીઓ અને શરતો, કોઈપણ રીતે તેમને તબદીલી પહેલાં તરત જ મળવાપાત્ર હોય તેમાંથી કોઈપણ હોવા જોઈશે નહિ;

(ખ) પ્રથમ તબદીલીથી લેનાર અને બીજા તબદીલીથી લેનારમાં કર્મચારી વર્ગની સેવા સંબંધ હોવી જોઈશે.

(ગ) તબદીલી પહેલાંની સેવાના જમા તમામ લાભો ધ્યાનમાં લેવા જોઈશે અને કર્મચારી વર્ગના હિતના રક્ષણ માટે યોગ્ય રીતે જોગવાઈ કરવી જોઈશે.

સન ૧૯૪૭નો
૧૪મો.

(૩) ઔદ્યોગિક તરફ અધિનિયમ, ૧૯૪૭ અથવા લાગુ પડતા હોય તેવા બીજા કોઈ કાયદામાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં અને આ અધિનિયમમાં જોગવાઈ કરેલી હોય તે સિવાય, આ ભાગમાંની જોગવાઈઓ અનુસાર કર્મચારીવર્ગની સેવાની તબદીલીથી, તબદીલી યોજનામાં જોગવાઈ કરી હોય તે સિવાય, આ અધિનિયમ અથવા બીજા કોઈ કેન્દ્રિય અથવા રાજ્ય કાયદા અથવા સામાન્ય કાયદા હેઠળ આવા કર્મચારી કોઈ વળતર અથવા નુકશાની માટે હકદાર થશે નહિ.

સ્પષ્ટીકરણ :- આ પ્રકરણ અને તબદીલી યોજનાના હેતુઓ માટે, “કર્મચારીગણ” એટલે અમલની તારીખે સરકારી વિદ્યુત ઉદ્યોગના ગમે તે નામે ઓળખાતી તમામ વ્યક્તિઓ.

૩૦. રાજ્ય સરકાર, એવી જોગવાઈ કરી શકશે કે કલમો ૨૮ અને ૨૯ અનુસારની તબદીલીઓ તબદીલીના અમલની તારીખથી બાર મહિનાની મુદત માટે કામચલાઉ રહેશે અને રાજ્ય સરકાર યોગ્ય ગણે તેવી રીતે શરત બદલવા, ફેરફાર કરવા, સુધારવા, ઉમેરવા અથવા અન્યથા ફેરફાર કરવાનો હક પોતાની પાસે રાખશે.

તબદીલીમાં
ફેરફાર બાબત.

જનરેટીંગ
મથકોની
સ્થાપના સંબંધી
માહિતી પૂરી
પાડવા બાબત.

૩૧. (૧) તે સમયે અમલમાં હોય તેવા કોઈ કાયદામાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, કોઈ વ્યક્તિ કે જે જનરેટીંગ મથક સ્થાપે અથવા જનરેટીંગ મથક સંપાદિત કરે અથવા જનરેટીંગ મથક માં વીજળી ઉત્પન્ન કરવાને લગતા પ્લાન્ટ અથવા વર્કસના મહત્વના યુનિટને વિસ્તારે અથવા બદલે તો તેણે આવી સ્થાપના, સંપાદન, વિસ્તરણ અથવા બદલ્યાને લગતી માહિતી ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં અને તેવી રીતે આવી સ્થાપના, સંપાદન, વિસ્તરણ અથવા બદલ્યાની સાત દિવસની અંદર રાજ્ય સરકારને અને પંચને પૂરી પાડવી જોઈશે.

(૨) જનરેટિંગ કંપનીએ રાજ્ય સરકાર ઠરાવે તેવી અથવા પંચ આદેશ આપે તેવી, રાજ્યમાં વીજળી શક્તિની ખરીદીનું અસરકારક આયોજન અને પ્રાપ્તિ પ્રક્રિયાને સરળ બનાવવાના હેતુ માટે, વિદ્યુતના ઉત્પાદન અને પુરવઠાને અસરકર્તા, ઉત્પાદન પ્લાન, આયોજિત નિભાવ માટે સૂચિત શટ ડાઉન પ્લાન્ટના બ્રેક ડાઉન અને બીજા પાસાઓને લગતી એવી માહિતી રાજ્ય સરકારને, પંચને અને લાઈસન્સદારોને ઉપલબ્ધ કરાવવી જોઈશે.

પ્રકરણ ૬

ટેરિફ

ટેરિફ

૩૨. (૧) બીજા કોઈ કાયદામાં અથવા કોઈ વિધિમાન કરાર અથવા કબૂલાત અથવા ગોઠવણમાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, રાજ્યની અંદર વીજળીના વહન માટેના અને રાજ્યમાં વીજળીના નિયામકશ્રી, જથ્થાબંધ, મોટા પ્રમાણમાં અથવા છૂટક) વિતરણ અને પુરવઠા માટેના ટેરિફ (જેને આમાં હવે પછી “ટેરિફ” કહ્યું છે તે) પંચે, આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ અનુસાર નક્કી કરવા જોઈશે.

(૨) પંચ વિનિયમોથી ટેરિફ નક્કી કરવા માટેની બોલીઓ અને શરતો ઠરાવી શકશે અને એમ કરવામાં નીચેના પરિબળોથી માર્ગદર્શન મેળવશે :

(ક) ટેરિફ પૂરતા અને કાર્યક્ષમતાના સુવિધા સ્તરે વીજળીના પુરવઠાના નર્ચનું ઉત્તરોત્તર પરિણામરૂપ હોવા જોઈશે;

(ખ) પ્રાપ્તિસ્થાનોની કાર્યક્ષમતા, કરકસરભર્યો ઉપયોગ, સારી કામગીરી, સર્વોત્તમ મૂડીરોકાણને ઉત્તેજન આપે તેવા પરિબળો અને આ અધિનિયમના હેતુ માટે પંચ યોગ્ય ગણે તેવી બીજી બાબતો;

(ગ) વીજળીનું ઉત્પાદન, વહન, વિતરણ અને પુરવઠાનું સંચાલન વાણિજ્યિક નિષ્ણાંતો અનુસાર થાય છે;

(ઘ) વપરાશકારોના હિતોનું રક્ષણ થાય છે અને સાથોસાથ વપરાશકારો વીજળીના ઉપયોગ માટેની મુકવણી વાજબી રીતે કરે છે;

(ચ) વિદ્યુત (પુરવઠા) અધિનિયમ, ૧૯૪૮ની કલમો ૪૬ અને ૫૭ અને તેની છઠ્ઠી અનુસૂચિમાં જોગવાઈ કરેલ સિધ્ધાંતો અને તે લાગુ પાડવા બાબત; અને,

સન ૧૯૪૮ની
૫૪મો.

(છ) બોર્ડના કિસ્સામાં, વિદ્યુત (પુરવઠા) અધિનિયમ, ૧૯૪૮ની કલમ ૫૯ હઠળના સિધ્ધાંતોનું પાલન કરવામાં આવ્યું છે.

સન ૧૯૪૮નો
૫૪મો.

પરંતુ ખંડ (ચ)માં નિર્દિષ્ટ કરેલ પરિબળોને તે અનુસારે ત્યારે તેણે તેના માટેના કારણો લખવામાં નોંધવા જોઈશે.

(૩) લાઈસન્સદારે, જેની વસૂલાત માટે વરવાળગી આપેલ હોય તે સ્થાનમાં સંદર્ભિત મહેસૂલની ગણતરી કરવામાં અને તે મહેસૂલ વસૂલ કરવા ટેરિફ નક્કી કરવામાં પંચ, પંચના નિર્દિષ્ટ કરેલ વ્યવસ્થાવિશાલ અને કાર્યનીતિઓનું પાલન કરવું જોઈશે.

(જ) રાજ્ય સરકાર, આ કલમ હેઠળ પંચે નક્કી કરેલ ટેરિફમાં, વપરાશકારના કોઈ કક્ષા અથવા વપરાશકારોના કોઈ વર્ગને કોઈ સબસીડી આપવાનું કરવાને ત્યારે રાજ્ય સરકારે, સબસીડી આપવાને કારણે અસર પામેલી વ્યક્તિને, પંચ આદેશ આપે તેવી રીતે, લાઈસન્સદાર અથવા રાજ્ય સરકારે પૂરી પાડેલ સબસીડીનો અમલ કરતી, સંબંધિત બીજી કોઈ વ્યક્તિ માટેની એક શરત તરીકે વળતર આપવા રકમ ચૂકવશે.

(પ) આ અધિનિયમ હેઠળ કોઈ છૂટક ટેરિફ નક્કી કરેલ હોય અથવા અમલ કરેલ કોઈ છૂટક ટેરિફ, વીજળીના કોઈ વપરાશકાર તરફ અયોગ્ય પદ્ધતિ દર્શાવતી હોવો જોઈએ નહિ, પણ વપરાશકારના બોજ (લોડ) પરિબળ, વીજશક્તિ (પાવર) પરિબળ અને કોઈ નિર્દિષ્ટ મુદત દરમિયાન વીજળીના કુલ વપરાશ અથવા જે સમયે પુરવઠાની જરૂર હોય તે સમય અથવા કોઈ વિસ્તારની ભૌગોલિક પરિસ્થિતિ, અથવા પુરવઠાનો પ્રકાર, અને જે હેતુ માટે પુરવઠાની જરૂર હોય તે હેતુ અને વધુમાં, વપરાશકારના વર્ગ, ગ્રાહકોના વર્ગની ચૂકવણીની ક્ષમતા અને તે વર્ગમાંના બીજા વપરાશકારો માટે કોસ સબસીડીઝેશનની જરૂરિયાત અનુસાર જુદા પાડી શકાય.

(ક) તે, એવી રીતે હોવો જોઈશે કે વપરાશકારના કોઈ વર્ગ અથવા વર્ગોને આપેલ વિદ્યમાન સબસીડી, વપરાશકારના બીજા વર્ગો પાસેથી વધુ ટેરિફ ચાર્જ કરીને, ઉત્તરોત્તર એટલે સુધી થટે કે આ અધિનિયમના આરંભથી પાંચ વર્ષની મુદતની અંદર, વપરાશકારના દરેક વર્ગનો ટેરિફ, તે વર્ગને વીજળી પૂરી પાડવા માટે લાઈસન્સદારની સરેરાશ પ્રસિદ્ધ કિંમતના લઘુત્તમ સડસઠ ટકા જેટલા રહે.

(ખ) તે, ન્યાયી અને વાજબી હોવો જોઈશે અને વીજળીના પુરવઠા અને વપરાશમાં કાર્યક્ષમતાને ઉત્તેજન આપી શકે તેવો હોવો જોઈશે; અને.

(ગ) તે, અધિનિયમ, વિનિયમોની તમામ સંબંધિત ઝોનવાઈઝો અને લાઈસન્સની શરતો પૂરી કરતો હોવો જોઈશે.

(દ) દરેક લાઈસન્સદારે, પંચ વિનિયમોથી નિર્દિષ્ટ કરે તેવા સમયે અને તેવી રીતે, આગામી નાણાકીય વર્ષ માટે તેના અભિપ્રાય પ્રમાણે ટેરિફ હેઠળ વસૂલાત માટે પરવાનગી મળેલ હોય તેવી ચાર્જમાંની અંદાજિત એકંદર મહેસૂલની તેની ગણતરીની સંપૂર્ણ વિગતો અને એવી ગણતરીની આકારણી માટે પંચ કરવાને તેવી વધુ માહિતી, પંચને પૂરી પાડવી જોઈશે.

(ઝ) પંચ, લાઈસન્સદાર અને બીજા હિત ધરાવતા પક્ષકારોની જાહેર સુનાવણી કર્યા પછી, લાઈસન્સ આપવાના સમયે અને ત્યાર પછી પંચ નિર્દિષ્ટ કરે તેવા પાંચ વર્ષથી વધુ નહિ તેટલા સમયાંતરે અને તેવી રીતે લાઈસન્સદારે ચાર્જ કરવાનો ટેરિફ નક્કી કરી શકશે.

(ટ) રાજ્યમાંના જુદા જુદા સ્થળોએ વીજળીના વહન, વિતરણ અથવા પુરવઠાને પહોંચી વળવા માટેના પ્રોજેક્ટોના અમલ માટેના જરૂરી ખર્ચને પહોંચી વળવા, પંચને તેના અભિપ્રાય પ્રમાણે જરૂરી જણાય તેટલી રકમનો વિશેષ ફંડ ખાતે વિનિયોગ કરી લાઈસન્સદારના ટેરિફમાં સમાવિષ્ટ કરવાને પંચ હકદાર રહેશે.

(ડ) પંચે નક્કી કરેલ અને જેનો અમલ કરાતો હોય તેવો કોઈપણ ટેરિફ અથવા ટેરિફનો કોઈપણ ભાગ, કોઈ નાણાકીય વર્ષમાં એક કરતાં વધુ વાર લાઈસન્સદારની વિનંતી ઉપરથી સુધારી શકાશે નહિ, સિવાય કે ટેરિફ નક્કી કરતાં હુકમમાં પંચ નિર્દિષ્ટ કરે તેવી ક્યુઅલ સરચાર્જ ફોર્મ્યુલા (બળતણ સરચાર્જ નિયમ) હેઠળ સમાવિષ્ટ કોઈ ફેરફારોના સંબંધમાં સ્પષ્ટપણે સુધારવાની પરવાનગી આપી હોય, લાઈસન્સદારે, પંચ ફરમાવે તેવી વધુ માહિતીની સાથે ટેરિફમાંના સૂચિત સુધારાની વિગતો પંચને પૂરી પાડવી જોઈશે. પંચે, તમામ માહિતીની પ્રાપ્તિ અને હિત ધરાવતી વ્યક્તિઓની સુનાવણી કર્યા પછી, નેવુ દિવસની અંદર, સૂચિત સુધારણા ઉપરના પોતાના નિર્ણયને જાહેર કરવો જોઈશે.

(૧૦) લાઈસન્સદારે, નિર્દિષ્ટ વિસ્તારમાં ફેલાવો ધરાવતા વર્તમાનપત્રમાં એવો ટેરિક પ્રસિધ્ધ કરવો જોઈશે અને તેની એવી પ્રસિધ્ધિની તારીખથી સાત દિવસ પછી જ તે અમલમાં આવશે.

(૧૧) વિદ્યુત (પુરવઠા) અધિનિયમ, ૧૯૪૮ની કલમો ૪૬, ૫૭૬ અને ૫૭૭માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, આ અધિનિયમની આરંભની તારીખ પછી કોઈ રેટીંગ સમિતિની રચના કરી શકાશે નહિ. સન ૧૯૪૮નો પૃષ્ઠો.

સ્પષ્ટીકરણ :- આ કલમમાં,-

(ક) “ચાર્જમાંથી અંદાજિત મહેસૂલ” એટલે (કોઈપણ નાણાકીય વર્ષમાં વપરાશકારોને પૂરા પડાયેલ માલ અથવા સેવાના સંબંધમાં લાઈસન્સદારે સંભવિત પુરવઠાના સ્તર માટેના ચાર્જમાંથી વસૂલ કરવાનો અંદાજ હોય તેવી કુલ મહેસૂલ-

(ખ) “ટેરિક” એટલે વીજળી શક્તિના વહન, વિતરણ અને પુરવઠા માટેની નિયત કિંમતની અથવા નિર્દિષ્ટ સેવાઓ જે ખરીદનારના કોઈ પ્રકાર અથવા પ્રકારોને અથવા સેવા પ્રાપ્ત કરતી વ્યક્તિને અથવા ટેરિકમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ વપરાશકારને પૂરી પાડવામાં આવતી એવી તમામ નિર્દિષ્ટ સેવાઓ માટેના ચાર્જની અનુસૂચિ.

ઉ.ત. (૧) રાજ્ય સરકાર, પોતાને નાખવી યોગ્ય લાગે તેવી બોલીઓ અને શરતોનું, નીચેની રીતે લાઈસન્સદારને નાણાકીય સહાય આપી શકશે :-

(ક) આર્થિક સહાય આપીને;

(ખ) લોન આપીને,

(ગ) લોનની અથવા લોન પરના વ્યાજનો અથવા લોન અને તેનો પરના વ્યાજ એ બંનેની રકમની લાઈસન્સદાર દ્વારા ફરજીયાતોની ઝામીનગીરી આપીને;

પ્રકરણ ૭

હુકમો કરવાની અને નિષેધોનો અમલ કરવાની પંચની સત્તા

લાઈસન્સદાર
દ્વારા થતા
ઉલ્લંઘનો
અટકાવવા
માટેના હુકમો.

ઉ.ત. (૧) પચને એવી ખાતરી થાય કે લાઈસન્સદાર આ અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ કરેલા નિયમો અથવા વિનિયમોની કોઈપણ જોગવાઈઓનું અથવા લાઈસન્સની કોઈપણ શરતનું ઉલ્લંઘન કરી રહ્યો છે અથવા કરવાનો સંભવ છે, તો તે, એવું ઉલ્લંઘન અટકાવવા માટે પેટા-કલમ (૪) હેઠળ વચગાળાના હુકમથી અથવા કલમ ૩૫ હેઠળ આખરી હુકમથી પોતાને યોગ્ય લાગે તેવા આદર્શો આપી શકશે.

(૨) વચગાળાનો હુકમ કરવો યોગ્ય છે કે કેમ તે નક્કી કરતી વખતે, પેથે, ખાસ કરીને

(ક) લાઈસન્સદાર દ્વારા થયેલ ઉલ્લંઘન અથવા સંભવિત ઉલ્લંઘન આ અધિનિયમના હેતુઓને જેટલા પ્રમાણમાં અસર કરી શકે તે પ્રમાણને;

(ખ) આખરી હુકમ કરવામાં આવે તે પહેલાં આવા ઉલ્લંઘનને પરિણામે કોઈ વ્યક્તિને જેટલા પ્રમાણમાં ખોટ અથવા નુકસાન થવાનો સંભવ હોય તે પ્રમાણને;

(ગ) આવું ઉલ્લંઘન અટકાવવા માટે કોઈ ઉપાય ઉપલબ્ધ છે કે કેમ તે ખાનમાં લેવું જોઈશે.

(૩) પેથે, વચગાળાનો હુકમ કરવા પાર્યું હોય ત્યારે તેણે લાઈસન્સદારને, નીચેની બાબતો જણાવતી સૂચિત વચગાળાના હુકમની નોટિસ આપવી જોઈશે :-

(૧) સૂચિત હુકમથી અટકાવવા પામેલ ઉલ્લંઘન;

(૨) તેના મત મુજબ જે કાર્યો કરવા અથવા ન કરવાથી એવું ઉલ્લંઘન થતું હોય તે;

(૩) તેના અભિપ્રાય મુજબ સૂચિત હુકમ કરવાનું ન્યાયી ઠરાવતી હકીકતો;

(૪) સૂચિત હુકમની અસરો; અને

(પ) નોટિસની તારીખથી પંદર દિવસ કરતાં ઓછી ન હોય તેટલી મુદત, જેમાં લાર્ડસન્સદાર, સૂચિત હુકમ કેમ ન કરવો તેનું કારણ દર્શાવી શકશે.

(જ) પંચને એમ માનવાને કારણ હોય કે -

(ક) જેને નોટિસ આપેલ હોય તે લાર્ડસન્સદારે, આ અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ કરેલા નિયમો અથવા વિનિયમોની કોઈપણ જોગવાઈઓ અથવા લાર્ડસન્સની કોઈપણ શરતોનું ઉલ્લંઘન કર્યું છે અથવા ઉલ્લંઘન કરી રહ્યો છે અથવા ઉલ્લંઘન કરવાનો સંભવ છે; અને

(ખ) આવું ઉલ્લંઘન અટકાવવાના હેતુ માટે હુકમ જરૂરી છે,

તો પંચ, નોટિસ અંગેના લાર્ડસન્સદારનો જવાબ હોય તો તે વિચારણામાં લીધા પછી, નોટિસમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ મુદત પૂરી થયા પછી કોઈપણ સમયે તેને યોગ્ય લાગે તેવો વચગાળાનો હુકમ કરી શકશે.

(ધ) વચગાળાનો હુકમ, -

(ક) લાર્ડસન્સદારના અંદરેકિંગના વહીવટ અને કાર્યોની સલાહો લેવા માટેની અને લાર્ડસન્સદારના સમગ્ર અંદરેકિંગના અથવા તેના કોઈ ભાગના સંબંધમાં વ્યવહાર અને કામકાજનું સંચાલન કરવા કોઈ સત્તા ધરાવતી વ્યક્તિ અથવા વ્યક્તિનું મંજૂર, વચના વધુ હુકમો ન થાય ત્યાં સુધી હુકમમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે એવા કાર્યો અને વિનિયમોની જોગવાઈ કરી શકશે.

(ખ) હુકમમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે ત્યાં બાબતો કરવા અથવા ન કરવા માટે લાર્ડસન્સદારને કરવાવતી હોવા જોઈશે;

(ગ) હુકમમાં નિર્દિષ્ટ કરી હોય તેવી તારીખમાં અમલમાં આવનાર હોવા જોઈશે; અને

(ઘ) હુકમમાં નિર્દિષ્ટ કરી હોય તેવી તારીખે, હુકમ વહેલાં રદ કરવામાં આવ્યા હોય તે સિવાય અમલમાં હોતો એવું થશે.

પરંતુ પંચે, વચગાળાનો હુકમ અમલમાં હોતો એવું થાય તે પહેલાં, વચગાળાના હુકમને આખરી હુકમ બનાવવા માટેની કાર્યરીતિનો આરંભ કર્યો હોય ત્યારે, વચગાળાનો હુકમ અમલમાં હોતો એવું થશે નહિ અને આખરી હુકમ કરવામાં આવે ત્યાં સુધી અમલમાં ચાલુ રહેશે.

(દ) પંચ, વચગાળાના હુકમ કરે ત્યાર પછી, તેણે શક્ય હોય તેટલું જલદી, -

(ક) હુકમના નકલ લાર્ડસન્સદાર ઉપર બજાવવી જોઈશે અને તેને યોગ્ય લાગે તેવી રીતે તેને પ્રસિદ્ધ કરવી જોઈશે; અને

(ખ) કલમ ૩૫ અનુસાર વચગાળાના હુકમને આખરી હુકમ જાહેર કરવાની કાર્યવાહીનો આરંભ કરવો જોઈશે.

૩૫. (૧) પંચ, આખરી હુકમ કરવા અથવા વચગાળાના હુકમને આખરી હુકમ તરીકે જાહેર કરવા ધારે ત્યારે પંચે લાર્ડસન્સદારને -

(ક) આખરી હુકમ કરવા ધારે છે અથવા યથાપ્રસંગ, વચગાળાના હુકમને આખરી હુકમ તરીકે જાહેર કરવા ધારે છે તે જણાવતી;

(ખ) સૂચિત આખરી હુકમના સંબંધમાં કલમ ૩૪ની પેટા-કલમ (૩)માં ઉલ્લેખેલ બાબતો દર્શાવતી; અને

(ગ) નોટિસની જે તારીખની અંદર, સૂચિત હુકમ કેમ ન કરવો તેનું કારણ લાર્ડસન્સદારે દર્શાવવું જોઈશે તેની ત્રીસ દિવસ કરતાં ઓછી ન હોય તેટલી મુદત નિર્દિષ્ટ કરતી

ઉલ્લંઘનો
અટકાવવા
માટેના આખરી
હુકમો.

સૂચિત આખરી હુકમની નોટિસ લાઈસન્સદારને આપવી જોઈશે.

(૨) પંચ, નોટિસનો લાઈસન્સદારનો જવાબ વિચારણામાં લીધા પછી, તેને યોગ્ય લાગે તેવો આખરી હુકમ કરી શકશે.

(૩) પંચે, આખરી હુકમ કર્યો હોય ત્યારે તેણે, તે પછી શક્ય હોય તેટલું જલદી, હુકમની નકલ લાઈસન્સદાર ઉપર બજાવવી જોઈશે અને યોગ્ય લાગે તે રીતે પ્રસિદ્ધ કરવી જોઈશે.

(૪) પંચે, આખરી હુકમ કર્યા પછી, વ્યવહાર્ય હોય તેટલું જલદી, હુકમમાં નિર્દિષ્ટ કર્યા પ્રમાણેની બાબતો કરવા અથવા ન કરવા માટે લાઈસન્સદારને ફરમાવવું જોઈશે.

આખરી હુકમ
સુધારવાની
અથવા રદ
કરવાની સત્તા.

૩૬. (૧) પંચ, પોતાની મેળે એક વર્ષની અંદર અથવા લાઈસન્સદારે તેને કરેલી અરજી ઉપરથી, આખરી હુકમની તારીખથી છ મહિનાની અંદર આખરી હુકમ સુધારી અથવા રદ કરી શકશે.

(૨) પંચે, પેટા-કલમ (૧) હેઠળ હુકમ કરતાં પહેલાં, આખરી હુકમ શા માટે સુધારવો અથવા રદ કરવો ન જોઈએ તેનું કારણ દર્શાવવા માટે લાઈસન્સદારને ત્રીસ દિવસથી ઓછી ન હોય તેવી નોટિસ આપવી જોઈશે.

(૩) પંચ, નોટિસ અંગેનો લાઈસન્સદારનો જવાબ વિચારણામાં લીધા પછી, આખરી હુકમ સુધારી અથવા રદ કરી શકશે અને લાઈસન્સદારને તેના નિર્ણયની જાણ કરી શકશે.

હુકમોનો
અમલ.

૩૭. કલમ ૩૪, ૩૫ અથવા ૩૬ હેઠળ પંચ કરેલ હુકમ, જાણે કે તે હીવાની કોર્ટ કરેલ હુકમનામું હોય તે અમલમાં આવશે.

અચૂક
કિસ્સાઓમાં
લાઈસન્સદારના
અન્ડરટેકિંગનો
વહીવટ અથવા
નિયંત્રણ
હાથમાં લેવાની
પંચની સત્તા.

૩૮. (૧) આ પ્રકરણ હેઠળ કોઈ તપાસ નિકાલ બાકી હોય અને કોઈ વચગાળાનું અથવા આખરી હુકમ કરવાનો બાકી હોય, તો પંચનો એવો અભિપ્રાય થાય કે લાઈસન્સદારનું અન્ડરટેકિંગ વિદ્યુતના સતત વહન, વિતરણ અથવા પુરવઠાની જાળવણીને હાનિકારક રીતે નબળાવવામાં આવે તેનું છે અને જાહેર હિતમાં આવું વિદ્યુતનું સતત વહન, વિતરણ અથવા પુરવઠાને જાળવી રાખવા માટે લાઈસન્સદારના અન્ડરટેકિંગનો વહીવટ અથવા નિયંત્રણ તાત્કાલિક હાથમાં લેવો જરૂરી છે, તો પંચ શક્યપણમાં હુકમ જાહેર કરીને લાઈસન્સદારના સમગ્ર અન્ડરટેકિંગ અથવા તેના કોઈ ભાગનો વહીવટ હાથમાં લેવા અને લાઈસન્સદારના સમગ્ર અન્ડરટેકિંગ અથવા તેના ભાગના સંબંધમાં હુકમમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવા કાર્યો અથવા નિયંત્રણ અને સત્તા વાપરવા માટે કોઈ વ્યક્તિ અથવા વ્યક્તિઓના મંડળને અધિકૃત કરી શકશે.

(૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ કરેલ કોઈ હુકમ, કલમ ૩૪ અથવા ૩૫ હેઠળ રદ કરવાનો અથવા આખરી હુકમ કરવામાં આવે ત્યાં સુધી અમલમાં રહેશે.

દંડ અને ચાર્જ.

૩૯. (૧) પંચ, આ અધિનિયમ તે હેઠળ ઘડેલા નિયમો અને વિનિયમો અને લાઈસન્સની શરતો અંદરથી અથવા પંચ વખતો વખત કરે તેવા હુકમોની જોગવાઈઓ અથવા જરૂરિયાતોના જનરેશન કંપની, લાઈસન્સદારો અથવા બીજા વ્યક્તિઓના પક્ષે થયેલ અપરાધન અથવા ભંગ માટે વિનિયમોથી નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવા દંડ અથવા ચાર્જ કરવા હવાજાર રહેશે. પંચ, અપરાધન અથવા ઉલ્લંઘનના કૃત્ય માટે બે લાખ રૂપિયા સુધીના અને અપરાધન અથવા ઉલ્લંઘન વાણી રહે તે દરમિયાન દરેક દિવસ માટે રૂપિયા દસ હજારથી વધુ ન હોય તેટલા વધુ રકમનો દંડ નામવાને હકદાર રહેશે.

(૨) પંચ, પેટા-કલમ (૧)ના જોગવાઈ કર્યા પ્રમાણેના કેસ અથવા અપરાધન માટે દોષિત વ્યક્તિને, એવા ભંગ અથવા અપરાધનથી અસર પામેલ વ્યક્તિ અથવા વ્યક્તિઓને રાજ્ય ચૂકવવા આદેશ કરવા હકદાર રહેશે.

(૩) આ કલમ હેઠળ પંચ કરે તેવો દંડ, ચાર્જ અને વળતર, કોઈ અથવા અથવા તે જ જવાબદાર વ્યક્તિઓ વચ્ચે કોઈ બીજા જવાબદારી ઉપરાંતના વ્યક્તિને ન હોય ત્યાં રહેશે.

૪૦. (૧) સંબંધિત વિસ્તારની હદૂમત ધરાવતા જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટ અને જિલ્લા પોલીસ અધીક્ષકે, શક્ય હોય ત્યાં સુધી, પોતે અથવા પોતાના તાબાના કર્મચારીઓ દ્વારા આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને અમલમાં લાવવા માટે અને અમલ કરવા માટે પંચને સહકાર આપવો જોઈશે.

પોલીસનો સહકાર.

(૨) આ અધિનિયમ, નિયમ અથવા વિનિયમ હેઠળ કોઈ ગુનો કરવાની યોજના મળી હોય અથવા ગુનો થયો હોય તેની કોઈપણ માહિતી, વિના વિલંબે પંચને જાણ કરવાની અને પંચ અથવા એવા અધિકારી અથવા કર્મચારીમાં નિહિત થયેલ કોઈ સત્તા કાયદેસર વાપરવા માટે તેની વાજબી સહાયની માંગણી કરતાં પંચ અથવા કોઈ અધિકારી અથવા કર્મચારીને મદદ કરવાની દરેક પોલીસ અધિકારીની ફરજ રહેશે.

પ્રકરણ ૮

સલાહકાર સમિતિ, લાઈસન્સદારે જાળવવાના કાર્યપાલનના ધોરણો અને માહિતી જાહેર કરવા બાબત

૪૧. (૧) પંચ, રાજપત્રમાં, જાહેરનામાથી અને રાજ્ય સરકાર સાથે વિચાર વિનિમય કરીને, સલાહકાર સમિતિ રચશે.

સલાહકાર સમિતિ.

(૨) (ક) સલાહકાર સમિતિ પાંચ કરતા ઓછા નહિ અને પંદર કરતા વધુ નહિ તેટલા સભ્યોની બનશે;

(ખ) સમિતિની રચના નીચે પ્રમાણે થશે.-

(૧) પંચના અધ્યક્ષ અને સભ્યો હોદ્દાની રૂએ સમિતિના અધ્યક્ષ અને સભ્યો બનશે,

(૨) પંચ, રાજ્યમાં વિદ્યુત ઉદ્યોગમાં હિત ધરાવતી વ્યક્તિઓમાંથી સમિતિના બીજા સભ્યો નીમશે.

(૩) સમિતિએ, દર ત્રણ મહિને ઓછામાં ઓછી એક વાર બેઠક યોજવી જોઈશે.

(૪) સમિતિના સભ્યોના હોદ્દાની મુદત ત્રણ વર્ષની રહેશે.

(૫) પેટા-કલમ (૩) ને અધીન રહીને, સમિતિ, પોતે નક્કી કરે તેવા સમયે અને સ્થળોએ મળશે અને તેની બેઠકોમાં તેના કામકાજના વ્યવહારોના સંબંધમાં નક્કી કરવામાં આવે તેવી કાર્યરીતિના નિયમોનું તેણે પાલન કરવું જોઈશે.

(૬) સમિતિએ-

(ક) વિદ્યુત ઉદ્યોગ સંબંધી નીતિવિષયક પ્રશ્નો અંગે, અને

(ખ) પંચ, સલાહ માટે તેને મોકલે તેવી, લાઈસન્સદારે પૂરી પાડેલ વીજળીના વહન અથવા વિતરણ અથવા પુરવઠાની સેવાની ગુણવત્તા, સાતત્ય અને પ્રમાણ સંબંધી બાબત સહિતની કોઈ બાબત અથવા તેણે કરવાના લાઈસન્સની બોલીઓ અને શરતોના પાલન અંગે પંચને સલાહ આપવી જોઈશે.

૪૨. (૧) પંચ, સલાહકાર સમિતિ, લાઈસન્સદારો અને અસર થવાનો સંભવ હોય તે વ્યક્તિઓ સાથે વિચારવિનિમય કરીને, હુકમથી,-

વિદ્યુત પુરવઠાના કાર્યપાલનના ધોરણો.

(ક) (૧) તેના અભિપ્રાય મુજબ લાઈસન્સદારે સિધ્ધ કરવા જરૂરી હોય

તેવા વીજળીના વહન, વિતરણ અથવા પુરવઠા સાથે સંકળાયેલા સમગ્રપણે કાર્યપાલનના ધોરણો જણાવી શકશે.

(૨) તેના અભિપ્રાય મુજબ જરૂરી હોય તેવા વપરાશકાર દ્વારા વીજળીના કાર્યક્ષમ ઉપયોગ સાથે સંકળાયેલા એવા ધોરણો જણાવી શકશે :

પરંતુ એવા ધોરણો શક્ય હોય તેટલે સુધી,-

(૧) વિદ્યુત (પુરવઠા) અધિનિયમ, ૧૯૪૮ હેઠળ રચાયેલ કેન્દ્રીય વિદ્યુત સત્તામંડળ દ્વારા,	સન ૧૯૪૮નો ૫૪મો.
(૨) ભારતીય માનક અધિનિયમ, ૧૯૮૬ હેઠળ સ્થપાયેલ ભારતીય માનક બ્યુરો દ્વારા,	સન ૧૯૮૬નો ૬૩મો.
(૩) વિદ્યુત નિયમન પંચ અધિનિયમ, ૧૯૯૮ હેઠળ સ્થપાયેલ કેન્દ્રીય વિદ્યુત નિયમન પંચ દ્વારા,	સન ૧૯૯૮નો ૧૪મો.

વિદ્યુત ઉદ્યોગ માટે સ્થાપેલ ધોરણો સાથે સુસંગત હોવા જોઈશે.

(ખ) લાઈસન્સદારે પાલન કરવાના કોડ કોડ, વિતરણ અને પુરવઠા કોડ સહિત વીજ પ્રણાલી સંચાલનના ધોરણો અને કોડ નિર્દિષ્ટ કરી શકશે.

(ગ) વીજળીના ઉપયોગમાં અને વીજ પ્રણાલીના સંચાલન માટે પંચ સલામતી નિયમનો નિર્દિષ્ટ કરી શકશે.

(૨) પંચ જુદા જુદા લાઈસન્સદારો માટે જુદાજુદા ધોરણો અને કોડ લાદી શકશે.

(૩) પંચ પેટા-કલમ (૧) હેઠળ લાદેલ ધોરણો, કોડ અને વિનિયમો પોતાને યાગ્ય લાગે તેવા નમુનામાં અને તેવી રીતે પ્રસિધ્ધ કરવા જોઈશે.

કાર્યપાલનના
ધોરણોની
માહિતી.

૪૩. પંચ, સલાહકાર સમિતિ, વીજળી પૂરી પાડતા લાઈસન્સદારો અને અસર યમાના સંભવ હોય તેવી વ્યક્તિઓ સાથે વિચારવિનિમય કરીને, જે સંજોગોમાં એવા લાઈસન્સદારે વીજળીના વપરાશકારોને વીજળી પૂરી પાડવા બાબતે તેમના અધિકારોની જાણ કરવી જોઈશે તે સંજોગો અને વપરાશકારોને વીજળી પૂરી પાડવામાં લાઈસન્સદારે કરેલ કોઈ વિલંબ અથવા ચૂક માટે લાઈસન્સદારોએ વપરાશકારોને ચૂકવવાનું વળતર, વિનિયમોથી નિર્દિષ્ટ કરી શકશે.

કાર્યપાલનના
સ્તર સંબંધી
માહિતી.

૪૪. (૧) પંચ, વખતોવખત-

(ક) આ અધિનિયમ હેઠળ લાઈસન્સદારો પાસેથી લેવાયેલ દંડ અને કરાયેલ શિક્ષાના સંબંધમાં;

(ખ) વીજળીના વહન, વિતરણ અને પુરવઠા સાથે સંકળાયેલ એવા લાઈસન્સદારે મેળવેલ કાર્યપાલનના સ્તરના સંબંધમાં; અને

(ગ) વપરાશકારો દ્વારા વીજળીના કાર્યક્ષમ ઉપયોગ સાથે સંકળાયેલ આવા લાઈસન્સદારે મેળવેલ કાર્યપાલનના સ્તરના સંબંધમાં,

માહિતી મેળવી શકશે.

(૨) પેટા-કલમ (૧)ના હેતુઓ માટે, દરેક લાઈસન્સદારે, દરેક વર્ષમાં તે અર્થે કાઢેલ આદેશ મુજબ પંચ દ્વારા નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવી તારીખે અથવા તે પહેલાં, કલમ ૪૨ ની પેટા-કલમ (૧) ની ખંડ (ક) હેઠળ જણાવેલ દરેક ધોરણના સંબંધમાં

નીચેની માહિતી પંચને પૂરી પાડવી જોઈશે :-

(ક) જેમાં દંડ લેવાયો હોય તેવા કેસોની સંખ્યા અને તેનું એકંદર મૂલ્ય, અને

(ખ) આદેશથી ફરમાવ્યા પ્રમાણે લાઈસન્સદારે મેળવેલ કાર્યપાલનના સ્તર સંબંધી આવી માહિતી.

(૩) પંચે દરેક વર્ષમાં ઓછામાં ઓછું એકવાર, પોતે યોગ્ય ગણે તેવા નમૂનામાં અને તેવી રીતે પોતે એકઠી કરેલી અથવા આ કલમ હેઠળ તેને પૂરી પડાયેલી એવી માહિતી પ્રસિધ્ધ કરવી જોઈશે.

૪૫. (૧) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, પંચ, કોઈપણ વ્યક્તિ દ્વારા કરાતા વીજળીના ઉત્પાદન, વહન અથવા વિતરણ અને પુરવઠાના કામકાજને લગતી કોઈ માહિતી જેટલે સુધી કામકાજ કરવામાં આવ્યું હોય તેટલે સુધી તે વ્યક્તિની સંમતિ સિવાય, જાહેર કરી શકશે નહિ, જો એવી માહિતી-

(ક) પંચે આ અધિનિયમથી અથવા તે હેઠળ મેળવેલ હોય, અને

(ખ) ખાનગી પ્રકારની હોય.

(૨) પેટા-કલમ (૧)થી મૂકેલ નિયંત્રણ-

(ક) કોઈ દાવા, ફોજદારી કામ અથવા બીજી કાનૂની કાર્યવાહીમાંના,

(ખ) રાજ્યના હેતુઓ માટે,

(ગ) કાયદાથી સ્થપાયેલ કોઈપણ સત્તામંડળ સમક્ષ,

(ઘ) જાહેર હિતમાં, અથવા

(ચ) કલમ ૪૨માં ઉલ્લેખેલ વાર્ષિક રિપોર્ટમાંની.

માહિતી જાહેર કરવાને લાગુ પડશે નહિ.

પ્રકરણ ૯

હિસાબો, ઓડિટ અને અહેવાલ

૪૬. પંચ, દરેક નાણાકીય વર્ષમાં, ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં અને તેવા સમયે, પંચનું પછીના નાણાકીય વર્ષ માટે પંચની અંદાજિત આવક અને ખર્ચ દર્શાવતું પોતાનું અંદાજપત્ર તૈયાર કરશે અને તે રાજ્ય સરકારને મોકલશે.

૪૭. (૧) પંચ, યોગ્ય હિસાબો અને બીજા સંબંધિત રેકર્ડ જાળવશે અને ભારતના કોમ્પ્ટ્રોલર અને ઓડિટર જનરલ સાથે વિચારવિનિમય કરીને, ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં હિસાબોનું વાર્ષિક પત્રક તૈયાર કરશે.

(૨) પંચના હિસાબો, કોમ્પ્ટ્રોલર અને ઓડિટર જનરલે, પોતે નિર્દિષ્ટ કરે તેવા સમયાંતરે ઓડિટ કરવા જોઈશે અને આવા ઓડિટના સંબંધમાં થયેલ કોઈપણ ખર્ચ, પંચે, કોમ્પ્ટ્રોલર અને ઓડિટર જનરલને ચૂકવવાનું રહેશે.

(૩) કોમ્પ્રોલર અને ઓડિટર જનરલ અને આ અધિનિયમ હેઠળ પંચના હિસાબોના ઓડિટના સંબંધમાં તેણે નીમલ કોઈપણ વ્યક્તિને, સામાન્ય રીતે સરકારી હિસાબના ઓડિટના સંબંધમાં કોમ્પ્રોલર અને ઓડિટર જનરલને હોય છે તેવા જ હકો, અને વિશેષાધિકારો અને અધિકાર આવા ઓડિટના સંબંધમાં રહેશે અને તેને ખાસ કરીને ચોપડા, હિસાબો, સંબંધિત વાઉચરો અને બીજા દસ્તાવેજો અને કાગળો રજૂ કરવાની માંગણી કરવાનો અને પંચની કોઈપણ કચેરીની તપાસ કરવાનો હક રહેશે.

(૪) કોમ્પ્રોલર અને ઓડિટર જનરલે અથવા આ અર્થે તેણે નીમલ બીજા કોઈપણ વ્યક્તિએ, પ્રમાણિત કર્યા મુજબના પંચના હિસાબો, તેના ઉપરના ઓડિટના અહેવાલ સાથે, પંચે દર વર્ષે, રાજ્ય સરકારને મોકલવા જોઈશે અને રાજ્ય સરકાર, ઓડિટ અહેવાલ મળ્યા પછી, શક્ય હોય તેટલું જલદી, રાજ્ય વિધાનસભા સમક્ષ મૂકાવડાવશે.

પંચનો વાર્ષિક
અહેવાલ.

૪૮. (૧) પંચ, દરેક વર્ષે એકવાર ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં અને તેવા સમયે, અગાઉના વર્ષ દરમિયાનની તેની પ્રવૃત્તિઓના સંક્ષિપ્ત સાર સહિતનો વાર્ષિક અહેવાલ તૈયાર કરશે અને અહેવાલની નકલો રાજ્ય સરકારને મોકલશે.

(૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ મળેલી અહેવાલની નકલ, તે મળ્યા પછી શક્ય તેટલી જલદી, રાજ્ય વિધાનસભા સમક્ષ મૂકવી જોઈશે.

પ્રકરણ ૧૦

લવાદો અને અપીલો

પંચ દ્વારા
લવાદો.

૪૯. (૧) (ક) લવાદો અને સમાધાન અધિનિયમ, ૧૯૮૬માં ગમે તે મજકૂર હોય તેમ છતાં, લાઈસન્સદારો વચ્ચે ઉભી થતી કોઈપણ તકરાર પંચને મોકલી આપવી જોઈશે. સન ૧૯૮૬નો રકમો.

(ખ) પંચ, લવાદ તરીકે કાર્ય કરી શકશે અથવા આવી તકરારનો ન્યાયનિર્ણય કરવા માટે અને પતાવટ કરવા માટે લવાદ અથવા લવાદો નિયુક્ત કરી શકશે.

(ગ) આ કલમ હેઠળ કોઈ ન્યાય નિર્ણય અને પતાવટના સંબંધમાં અનુસરવાની પદ્ધતિ અને કાર્યરીતિ પંચ દ્વારા વિનિયમોથી નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે એવી રહેશે.

(૨) પંચે, નિયુક્ત કરેલ લવાદો ચુકાદો આપ્યો હોય ત્યારે, તે પંચ સમક્ષ ફાઈલ કરવો જોઈશે અને પંચે,-

(ક) ચુકાદો બહાલ રાખતો અને તેનો અમલ કરતો;

(ખ) ચુકાદો રદ કરતો અથવા તેમાં ફેરફાર કરતો; અથવા

(ગ) ફેરવિચારણા માટે લવાદને ચુકાદો પાછો મોકલતા

હુકમ સહિત, પોતે યોગ્ય ગણે તેવો હુકમ કરવો જોઈશે.

(૩) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ પંચે આપેલ ચુકાદો અથવા પેટા-કલમ (૨) હેઠળ પંચે કરેલ હુકમ પંચનો નિર્ણય અથવા હુકમ છે એમ ગણાશે.

(૪) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ પંચે આપેલ ચુકાદો અથવા પેટા-કલમ (૨) હેઠળ પંચે કરેલ હુકમનો, જાણે કે તે દીવાની કોર્ટનું હુકમનામું હોય તેમ અમલ કરવો જોઈશે.

(૫) પંચ, આ કલમ હેઠળ કાર્યવાહી નિકાલ બાકી હોય તે દરમિયાન, કોઈપણ સમયે પોતે યોગ્ય ગણે તેવો વચગાળાનો હુકમ કરી શકશે.

૫૦. (૧) આ અધિનિયમ હેઠળ પંચે કરેલ કોઈ નિર્ણય અથવા આપેલ હુકમથી નારાજ થયેલ કોઈ વ્યક્તિ, એવા નિર્ણય અથવા હુકમથી ઉપસ્થિત થતા કાયદાના પ્રશ્ન અંગે હાઈકોર્ટને અપીલ ફાઈલ કરી શકશે.

પંચના હુકમે સામે અપીલ.

(૨) પેટા-કલમ (૪)ની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, કોઈપણ અપીલ દાખલ કરી શકાશે નહિ, સિવાય કે જેની સામે અપીલ કરી હોય તે નિર્ણય અથવા હુકમની તારીખથી સાઠ દિવસની મુદતની અંદર તે ફાઈલ કરી હોય,

(૩) અપીલ કરનાર, ટ્રિબ્યુનલને એવી ખાતરી કરાવી આપે કે આવી મુદતની અંદર અપીલ ફાઈલ ન કરવા માટે પૂરતું કારણ હતું તો, પેટા-કલમ (૨) માં નિર્દિષ્ટ કરેલ મુદત મર્યાદા પછી, ટ્રિબ્યુનલ, અપીલ દાખલ કરી શકશે.

સન ૧૯૬૩નો
ઉકમો.

(૪) મુદત મર્યાદાની ગણતરી કરતી વખતે, મુદત અધિનિયમ, ૧૯૬૩ની કલમો ૪ અને ૧૨ની જોગવાઈઓ, શક્ય હોય તેટલે સુધી લાગુ પડશે.

સન ૧૯૫૮નો
મુંબઈનો ઉકમો.

(૫) મુંબઈ કોર્ટ ફી અધિનિયમ, ૧૯૫૮માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, આ કલમ હેઠળની અપીલ પર, ઠરાવવામાં આવે તેટલી કિંમતનો કોર્ટ ફી સ્ટેમ્પ હોવો જોઈશે.

૫૧. કલમ ૫૦ હેઠળ અપીલને અધીન રહીને, પંચે અથવા તેણે નિયુક્ત કરેલ કોઈ અધિકારીએ આ અધિનિયમ હેઠળ અથવા તે હેઠળ કરેલ નિયમો અથવા વિનિયમો હેઠળ કરેલ દરેક હુકમ આખરી ગણાશે અને તેની સામે કોઈપણ દીવાની કોર્ટમાં વાંધો ઉઠાવી શકાશે નહિ.

પંચનો નિર્ણય આખરી ગણાશે.

સ્પષ્ટીકરણ :- કલમ ૫૧ અને ૫૨ ના હેતુઓ માટે, દીવાની કોર્ટ એટલે હાઈકોર્ટના તાબા હેઠળની કોર્ટો.

૫૨. અધિનિયમમાં અન્યથા જોગવાઈ કરેલ હોય તે સિવાય, આ અધિનિયમથી અથવા તે હેઠળ, પંચને અથવા પંચે નીમેલ કોઈ અધિકારીને જે કોઈ પ્રશ્નની તજવીજ કરવાની અથવા તેનો નિર્ણય કરવાની સત્તા હોય તેની તજવીજ કરવાની અથવા તેનો નિર્ણય કરવાની દીવાની કોર્ટને હકૂમત રહેશે નહિ.

દીવાની કોર્ટની હકૂમતને બાધ.

પ્રકરણ ૧૧

ગુના અને શિક્ષા

કલમ ૧૯ના
ઉલ્લંઘન માટે
શિક્ષા.

૫૩. જે કોઈ વ્યક્તિ, કલમ ૧૯ની પેટા-કલમ (૧)નું ઉલ્લંઘન કરીને, રાજ્યમાં વીજળીના વહન, વિતરણ અથવા પુરવઠાનું કામકાજ કરે તો, તે, દોષિત ઠર્યે, છ મહિના સુધીની કેદની અથવા રૂપિયા પાંચ લાખથી વધુ ન હોય તેટલા દંડની અથવા તે બંને શિક્ષાને અને ગુનો ચાલુ રહ્યાના કિસ્સામાં, જે મુદત દરમિયાન ગુનો ચાલુ રહ્યો હોય તે મુદતના પ્રથમ દિવસ પછી દરેક દિવસ માટે વીસ હજાર રૂપિયાથી વધુ ન હોય તેટલા વધારાના દંડને પાત્ર થશે.

સામાન્ય શિક્ષા.

૫૪. લાઈસન્સદાર અથવા કોઈપણ બીજી વ્યક્તિ, આ અધિનિયમની કોઈપણ જોગવાઈ અથવા તે હેઠળ કરેલા કોઈપણ નિયમ અથવા વિનિમય હેઠળ કાયદેસર રીતે કરેલા અથવા આપેલા કોઈપણ હુકમ, આદેશ અથવા માંગણીઓનું કોઈપણ વાજબી ખુલાસા સિવાય પાલન ન કરે તો તે, દોષિત ઠર્યે ત્રણ મહિના સુધીની કેદની અથવા રૂપિયા બે લાખથી વધુ ન હોય તેટલા દંડની અથવા તે બંને શિક્ષાને અને ગુનો ચાલુ રહે તે કિસ્સામાં, જે મુદત દરમિયાન ગુનો ચાલુ રહે તે મુદતના પ્રથમ દિવસ પછી, દરેક દિવસ માટે દસ હજાર રૂપિયા કરતાં વધુ ન હોય તેટલા વધુ દંડને પાત્ર થશે.

કંપનીએ કરેલા
ગુના.

૫૫. (૧) આ અધિનિયમ હેઠળનો ગુનો કોઈ કંપનીએ કર્યો હોય ત્યારે, જ સમયે ગુનો કરવામાં આવ્યો હોય તે સમયે, કંપનીનો હવાલો સંભાળતી હોય અને કાર્યસંચાલન માટે કંપનીને જવાબદાર હોય તે દરેક વ્યક્તિ તેમજ કંપની તે ગુના માટે દોષિત ગણાશે અને તેની સામે કાર્યવાહી કરવાને અને તદ્દનુસાર શિક્ષા કરવાને પાત્ર થશે.

પરંતુ આ પેટા-કલમના કોઈપણ મજકૂરથી એવી કોઈ વ્યક્તિ એમ સાબિત કરે કે તે ગુનો તેની જાણ બહાર થયો હતો અથવા તે ગુનો થતો અટકાવવા માટે તેણે ઘટતી તમામ કાળજી રાખી હતી, તો તે વ્યક્તિ, કરેલ કોઈ શિક્ષાને પાત્ર ગણાશે નહિ.

(૨) પેટા-કલમ (૧)માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, આ અધિનિયમ હેઠળનો ગુનો કોઈ કંપનીએ કર્યો હોય અને એવું સાબિત થાય કે તે ગુનો કંપનીના કોઈ ડિરેક્ટર, મેનેજર, સેક્રેટરી અથવા બીજા અધિકારીની સંમતિથી અથવા તેની મૂક સંમતિથી કરવામાં આવ્યો છે અથવા તેમના તરફથી થયેલી બેદરકારીને કારણે થયો છે, ત્યારે, તેવો ડિરેક્ટર, મેનેજર, સેક્રેટરી અથવા બીજા અધિકારી પણ તે ગુના માટે દોષિત ગણાશે અને તેની સામે કામ ચલાવી શકાશે અને તદ્દનુસાર તેને શિક્ષા કરી શકાશે.

સ્પષ્ટીકરણ :- આ કલમના હેતુ માટે,--

(ક) "કંપની" એટલે કોઈ સંસ્થાપિત મંડળ અને તેમાં પેઢી અથવા વ્યક્તિઓના બીજા એસોસિયેશનનો સમાવેશ થાય છે; અને

(ખ) પેઢીના સંબંધમાં "ડિરેક્ટર" એટલે પેઢીનો ભાગીદાર ;

ગુનાની ન્યાયિક
નોંધ લેવા બાબત.

૫૬. (૧) ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, મેટ્રોપોલિટન મેજિસ્ટ્રેટ અથવા પ્રથમ વર્ગના મેજિસ્ટ્રેટ, કલમ ૫૩ અને ૫૪ હેઠળના ગુનાની ન્યાયિક નોંધ લઈ શકશે અને આવા મેજિસ્ટ્રેટથી, આ અર્થે તેણે સામાન્ય અથવા ખાસ રીતે અધિકૃત કરેલા પંચના અધિકારીએ લેખિતમાં કરેલ ફરિયાદ સિવાય ગુનાની ન્યાયિક નોંધ લઈ શકાશે નહિ.

સન ૧૯૭૪નો
રજો.

(૨) સદરહુ અધિનિયમની કલમ ૨૦૦માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, પેટા-કલમ (૧)માં ઉલ્લેખેલ ગુનાઓના સંબંધમાં, લેખિતમાં ફરિયાદ કરવામાં આવી હોય ત્યારે, પંચના અધિકૃત અધિકારીને તપાસવાનું જરૂરી રહેશે નહિ.

૫૭. (૧) પંચ, કલમ ૫૩ અથવા ૫૪ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર કોઈપણ ગુના માટે કાર્યવાહી માંડવા પહેલાં અથવા માંડવા પછી, આવા ગુનાના તહોમતવાળી કોઈપણ વ્યક્તિ પાસેથી ગુનાની માંડવાળ તરીકે,--

ગુનાની માંડવાળ.

(૧) કલમ ૫૩ હેઠળ ગુનાનું તહોમત મૂક્યું હોય ત્યારે, રૂપિયા પાંચ લાખ કરતાં, અને

(૨) કલમ ૫૪ હેઠળના ગુનાનું તહોમત મૂક્યું હોય ત્યારે, રૂપિયા બે લાખ કરતાં વધુ ન હોય તેટલી રકમ, સ્વીકારી શકશે.

(૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ પંચ નક્કી કરે તેવી રકમની ચુકવણી કર્યે, આરોપી વ્યક્તિ કસ્ટડીમાં હોય તો તેને મુક્ત કરવો જોઈશે અને કોઈ ફોજદારી કોર્ટમાં આરોપી સામે કોઈ કાર્યવાહીઓ માંડેલ હોય તો, તે અંગે તેનો નિર્દોષ ઘૂટકારો થયો હોય તે રીતે માંડવાળ કરવી જોઈશે. એ જ ગુનાના સંબંધમાં, કોઈ વધુ કાર્યવાહી હાથ ધરી શકાશે નહિ.

પ્રકરણ ૧૨

પ્રકીર્ણ

૫૮. આ અધિનિયમ હેઠળ પંચની લેણી ફી, દંડ, ચાર્જ અને આવી બીજી રકમો, જમીન મહેસૂલની બાકી તરીકે વસૂલ કરી શકાશે.

ફી, દંડ અને ચાર્જ વગેરેની વસૂલાત.

૫૯. આ અધિનિયમ હેઠળ દંડ કરતાં પંચ અથવા કોર્ટ એવો આદેશ કરી શકશે કે સમગ્ર રકમ અથવા તેનો કોઈ ભાગ, કાર્યવાહીના ખર્ચની ચુકવણી પેટે વાપરવો જોઈશે.

દંડ વાપરવા બાબત.

સન ૧૮૬૦નો
જયમો.

૬૦. પંચ અને ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષની તમામ કાર્યવાહીઓ, ભારતના ફોજદારી અધિનિયમની કલમો ૧૮૩ અને ૨૨૮ના અર્થ મુજબ અને કલમ ૧૯૬ના હેતુઓ માટે ન્યાયિક કાર્યવાહીઓ ગણાશે.

પંચ સમક્ષની
કાર્યવાહીઓ.

સન ૧૮૬૦નો
જયમો.

૬૧. પંચના તમામ સભ્યો અને અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓ અને પસંદગી સમિતિ અને શોધ સમિતિના સભ્યો, આ અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ કરેલા કોઈ નિયમ અથવા વિનિયમની જોગવાઈઓ અનુસાર કાર્ય કરતાં હોય અથવા તેમ કરતાં હોવાનું અભિપ્રેત હોય ત્યારે, ભારતના ફોજદારી અધિનિયમની કલમ ૨૧ના અર્થ મુજબ રાજ્યસેવક છે એમ ગણાશે.

પંચના સભ્યો,
અધિકારીઓ,
અને કર્મચારીઓ
અને પસંદગી
સમિતિના સભ્યો
રાજ્ય સેવકો
ગણાશે.

શુધ્ધબુધ્ધિથી
લીધેલાં પગલાંને
રક્ષણ.

૬૨. આ અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ કરેલા નિયમો અથવા વિનિયમોની જોગવાઈઓ અનુસાર શુધ્ધબુધ્ધિથી કરેલ અથવા કરવા ધારેલ કોઈ કાર્ય માટે પંચ અથવા પસંદગી સમિતિ અથવા શોધ સમિતિ અથવા પંચ અથવા પસંદગી સમિતિના કોઈપણ સભ્ય, અધિકારી અથવા કર્મચારી સામે કોઈ દાવો, ફોજદારી કામ અથવા બીજી કાનૂની કાર્યવાહી થઈ શકશે નહિ.

આદેશો આપવાની
રાજ્ય સરકારની
સત્તા.

૬૩. રાજ્ય સરકાર, આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ સાથે અસંગત ન હોય તેવા વિદ્યુત ઉદ્યોગના વિકાસના આયોજન અને સંકલનને લગતી બાબતો સહિત નીતિવિષયક અને જાહેરહિતની બાબતો અંગે પંચને આદેશો આપી શકશે અને પંચે આવા આદેશોનું પાલન કરવું જોઈશે :

પરંતુ રાજ્ય સરકાર, પંચને ટેરિફ નક્કી કરવા સંબંધી કોઈપણ આદેશો આપી શકશે નહિ.

નિયમો કરવાની
રાજ્ય સરકારની
સત્તા.

૬૪. (૧) રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી, આ અધિનિયમના હેતુઓ પાર પાડવા માટે નિયમો કરી શકશે.

(૨) ખાસ કરીને અને પૂર્વવર્તી સત્તાની વ્યાપકતાને બાધ આવ્યા સિવાય, આવા નિયમોથી નીચેની તમામ અથવા કોઈપણ બાબત માટે જોગવાઈ કરી શકાશે :-

(ક) કલમ ૭ની પેટા-કલમ (૪) હેઠળ પંચના સભ્યોને ચૂકવવામાં આવેલા અને ભથ્થા અને સેવાની બીજી શરતો બાબત;

(બ) કલમ ૮ હેઠળ અધ્યક્ષ અને સભ્યોના જે નમૂનામાં અને જે રીતે અને જે સત્તાધિકારી સમક્ષ હાથ અને સહીના શાયલેટવા જોઈશે તે નમૂનો, રીત અને સત્તાધિકારી બાબત;

(ગ) કલમ ૧૦ની પેટા-કલમ (૩) હેઠળ લેખિતમાં આપવાના રાજ્યનામાંની નોટિસની મુદત બાબત ;

(ધ) કલમ ૨૭ હેઠળ વીજળીના વહન, વિતરણ અથવા પૂરવઠાના કાનકાલે અથવા પ્રવૃત્તિમાં રોકાવાની મંજૂરી આપવા માટેની અરજીના નમૂનો અને નવા માટે ચૂકવવાની ઠી બાબત,

(ચ) કલમ ૩૧ હેઠળ જે નમૂનામાં અને જે રીતે જનરેટીંગ સ્ટેશનના સ્થાપન, સંપાદન, વિસ્તરણ અથવા તે અદલવાને લગતી માહિતી રાજ્ય સરકારને પૂરી પાડવાની હોય તે નમૂનો અને રીત બાબત;

(૬) કલમ ૪૬ હેઠળ જે નમૂનામાં અને જે સમયે પંચ પાસાનું અદાજીવન તપાસ કરવું જોઈશે તે નમૂનો અને સમય બાબત;

(જ) કલમ ૪૭ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ જે નમૂનામાં પંચે હિસાબના વાર્ષિક પત્રક તૈયાર કરવા જોઈશે તે નમૂનો બાબત;

(ક) કલમ ૪૮ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ પંચે જે નમૂનામાં અને જે સમયે વાર્ષિક અહેવાલ તૈયાર કરવો જોઈશે તે નમૂના અને સમય બાબત;

(ટ) કલમ ૫૦ની પેટા-કલમ (૫) હેઠળ અપીલ પર જે મૂલ્યની કોર્ટ ફી સ્ટેમ્પ હોવી જોઈશે તે મૂલ્ય બાબત;

(ઠ) આ અધિનિયમ હેઠળ ઠરાવવાની હોય અથવા ઠરાવી શકાય તેવી બીજી કોઈપણ બાબત.

(૩) આ કલમ હેઠળ કરેલા તમામ નિયમો, તે કરવામાં આવે તે પછી બનતી ત્વરાએ, ઓછામાં ઓછા ત્રીસ દિવસ સુધી રાજ્ય વિધાનમંડળ સમક્ષ મૂકવા જોઈશે અને જે સત્રમાં તે નિયમો એ રીતે મૂકવામાં આવે તેમાં અથવા ત્યાર પછીના તરતના સત્રમાં રાજ્ય વિધાનમંડળ તેમાંથી જે કાંઈ રદ કરે અથવા રાજ્ય વિધાનમંડળ તેમાં જે કાંઈ ફેરફાર કરે તેને અધીન રહેશે.

(૪) રાજ્ય વિધાનમંડળ એવી રીતે તેમાંથી જે કાંઈ રદ કરે અથવા જે કાંઈ ફેરફાર કરે તે રાજ્યપત્રમાં પ્રસિધ્ધ કરવા જોઈશે અને તેમ થયે અમલમાં આવશે.

હવે, (૧) પંચ, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામા ધ્વારા, આ અધિનિયમ હેઠળ પોતાના કાર્યો બજાવી શકે તે માટે, આ અધિનિયમ અને તે હેઠળ કરેલા નિયમો સાથે અસંગત ન હોય તેવા વિનિયમો કરી શકાશે:-

વિનિયમો
કરવાની પંચની
સત્તા.

(૨) ખાસ કરીને અને પૂર્વે કર્તી જોગવાઈની વ્યાપકતાને બાદ રાખી સિવાય, આના વિનિયમોની નીચેની તમામ અથવા કોઈ બાબત માટે જોગવાઈ કરી શકાશે :-

(ક) કલમ ૧૨ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ બેઠકોના કામકાજના સંચાલન સંબંધી અર્થે અનુસરવાની પ્રવૃત્તિ બાબત;

(ખ) કલમ ૧૩ની પેટા-કલમ (૨) હેઠળ પંચના સચિવ, અધિકારીઓ અને બીજા કર્મચારીઓની ભરતીની રીત, તેમને આપવાપાત્ર પગાર અને ભથ્થા અને સેવાની બીજી શરતો બાબત;

(ગ) કલમ ૧૪ હેઠળ જે બોલીઓ અને શરતોએ સલાહકારો નીમી શકે તે બાબત;

(ઘ) પંચ જેના સંબંધમાં દોવાની કોર્ટની સત્તાઓ વરાવશે તેવી અન્ય બાબતો;

(ચ) કલમ ૨૦ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ લાઈસન્સ આપવા માટેની અરજીનો નમૂનો અને તેના માટે ચૂકવવાની ફી બાબત;

(છ) કલમ ૨૦ની પેટા-કલમ (૨)ના ખંડ (ક)ના પેટા-ખંડ (૨) હેઠળ જે સમયમાં જે રીતે અને જે વિગતો સાથે અરજીની નોટિસ પ્રસિધ્ધ કરવાની હોય તે રીત અને વિગતો બાબત અને કલમ ૨૦ની પેટા-કલમ (૨)ના ખંડ (ખ)ના પેટા-ખંડ (૧) હેઠળ, જો કોઈ વાંધા મળેલ હોય તો, તે એક મહિનાથી ઓછી ન હોય તેવી મુદત પૂરી થયા પહેલાં તે વિચારણામાં લેવાના હોય તે મુદત બાબત;

(જ) કલમ ૨૦ની પેટા-કલમ (૩)ના ખંડ (ખ) હેઠળ લાઈસન્સમાં સમાવવાની શરતો બાબત;

(ઝ) કલમ ૨૦ની પેટા-કલમ (૩)ના ખંડ (ખ)ના પેટા-ખંડ (૪) હેઠળ લાઈસન્સદારે હાથ ધરવાના બીજા અધિનિયમ, ૧૯૧૦ અને વિદ્યુત (પુરવઠા) અધિનિયમ, ૧૯૪૮ હેઠળ બોર્ડના કાર્યો અને જવાબદારીઓ બાબત;

સન ૧૯૧૦નો
ભાગ
સન ૧૯૪૮નો
પ્રકાશ.

(ટ) કલમ ૨૨ની પેટા-કલમ (૨) ના ખંડ (ક) હેઠળ જે રીતે અને જે વિગતો સાથે અરજીની નોટિસ પ્રસિધ્ધ કરવી જોઈશે તે રીત અને વિગતો બાબત;

(ઠ) કલમ ૨૨ની પેટા-કલમ (૩) હેઠળ જે રીતે અને જે વિગતો સાથે અરજી પરના હોય તે સિવાયના લાઈસન્સમાંના સૂચિત સુધારા પ્રસિધ્ધ કરવા જોઈશે તે રીત અને વિગતો બાબત;

(ડ) કલમ ૨૫ની પેટા-કલમ (૩)ના ખંડ (ખ)ના પેટા-ખંડ (ખ) હેઠળ વીજશક્તિ ખરીદવાની અને પ્રાપ્ત કરવાની પ્રક્રિયાનું સંચાલન કરવા બાબત;

(ઢ) કલમ ૨૬ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ કોઈ વ્યક્તિને જે શરતોનું પાલન કર્યે લાઈસન્સની જરૂરિયાતમાંથી મુક્તિ આપી શકાય તે શરતો બાબત અને જેને ધ્યાનમાં લઈને મુક્તિ આપી શકાય તેવી સદરજુ કલમ ૨૬ની પેટા-કલમ (૩) હેઠળની માર્ગદર્શિકા બાબત;

(ત) કલમ ૩૨ની પેટા-કલમ (૨) હેઠળ લાઈસન્સદારે, ચાર્જ કરવાના ટેરિફ નક્કી કરવા માટેની બોલીઓ અને શરતો બાબત;

(થ) કલમ ૩૨ની પેટા-કલમ (૬) હેઠળ જે સમયે અને જે રીતે લાઈસન્સદારે, ખચને નાહતો પૂરી પાડતો જોઈશે તે બાબત

(દ) કલમ ૩૮ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ હડ અને ચાર્જ નામના બાબત.

(વ) કલમ ૪૩ હેઠળ જે સંજોગોના પારિસંદાહરોએ, વીજળીના વપરાશકર્તાના ચાર્જનો પૂરો પાડવાના અને લાઈસન્સદારના પ્રશ્ન સમજાવીને કોઈપણ ભવિષ્ય અથવા ચૂક માટે આપવાના વળતરના સબયમા તેમજ હકાનો જાત કરવી જોઈશે તે સંજોગો બાબત.

(ન) કલમ ૪૮ની પેટા-કલમ (૧)ના ખંડ (બ) હેઠળ ન્યાયનિર્ણય અને પતાવટમાં અનુસરવાની પ્રણાલી અને કાર્યરીતિ બાબત.

(૩) આ કલમ હેઠળ વિનિયમો કરવી બનતી. પરંતુ એવું કરવાથી શક્ય છે તર્તી બચાવેનારને, પાંચ ત્રણ રૂપિયા સુધીના દંડની અને બેન ચાલુ રહે ત્યાં પ્રથમ બેર માટે દૈનિક રૂબા પાંચ ત્રણ રૂપિયા સુધી તે દરમિયાન ૮૦૦ દિવસ માટે વીસ લખેર રૂપિયા સુધીના દંડની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

(૪) આ કલમ હેઠળ કરેલા તમામ વિનિયમો તે કરવામાં આવે તે પછી બનતી ત્વરાએ, બોમ્બામાં ઓછા વીસ દિવસ સુધી રાજ્ય વિધાનમંડળ સમક્ષ મૂકવા જોઈશે.

મુશ્કેલીઓ દૂર કરવાની સત્તા.

૬૬ આ અધિનિયમની જોગવાઈઓનો અમલ કરવામાં મુશ્કેલી ધિક્કો નાબૂદ નો, રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં હુકમ પ્રસિધ્ધ કરીને, મુશ્કેલી દૂર કરવાના હેતુ માટે પ્રાપ્ત જે રીતે અથવા ઈષ્ટ જણાય તેવી, આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ સાથે અસંગત ન હોય તેવી જાખવાઈ કરી શકશે.

પરંતુ આ અધિનિયમના આરંભથી ત્રણ વર્ષ પૂરાં થયા પછી, આ કલમ હેઠળ આવો કોઈ હુકમ કરી શકાશે નહિ.

સન ૧૯૧૦નો
૯મો.

૬૭. (૧) ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડે છે તેટલે સુધી ભારત વીજળી અધિનિયમ, ૧૯૧૦માં, કલમ ૩૬માં, પેટા-કલમ (૨) પછી નીચેની પેટા-કલમ ઉમેરવી :-

સન ૧૯૧૦ના
૯મા
અધિનિયમનો
સુધારો.

સન ૨૦૦૩નો
ગુજરાતનો
મો.

“(૨) પેટા-કલમ (૨) અથવા આ અધિનિયમની બીજી કોઈ જોગવાઈમાં વિરૂધ્ધનો ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, રાજ્ય સરકારે નીચેના ઈલેક્ટ્રીકલ ઈન્સ્પેક્ટરના નિર્ણય ઉપર ગુજરાત વિદ્યુત ઉદ્યોગ (પુનર્ગઠન અને નિયમન) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ની કલમ ૩માં ઉલ્લેખેલ ગુજરાત વીજ નિયમન પંચને અપીલ કરી શકશે.”

સન ૧૯૪૮નો
૫૪ મો.

૬૮. ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડે છે તેટલે સુધી વિદ્યુત (પુરવઠા) અધિનિયમ, ૧૯૪૮માં,

સન ૧૯૪૮ના
૫૪મા
અધિનિયમનો
સુધારો.

(૧) કલમ ૫માં,-

(ક) પેટા-કલમ (૨)ને બદલે, નીચેનો મજકૂર મૂકવો :-

“(૨) બોર્ડ, રાજ્ય સરકાર રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાંથી, વખતોવખત નિર્દિષ્ટ કરે તેવા ત્રણથી ઓછા નહિ પણ દસથી વધુ ન હોય તેટલા સભ્યોનું બનશે.”;

(ખ) પેટા-કલમ (૫)ને બદલે, નીચેની પેટા-કલમ મૂકવી :-

“(૫) રાજ્ય સરકાર, વખતોવખત રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાંથી, અધ્યક્ષ, ઉપાધ્યક્ષ, મુખ્ય કારોબારી અધિકારી અને પૂર્ણકાલિક સભ્યો તરીકે બોર્ડના સભ્યોને મુકરર કરશે અને આવા સભ્યોએ બજાવવાના કાર્યો કરાવશે.”;

(૨) કલમ ૪૪માં,-

(ક) “બોર્ડ” એ શબ્દ, જ્યાં જ્યાં આવે છે ત્યાં તેને બદલે, “પંચ” શબ્દ મૂકવો;

(ખ) પેટા-કલમ (૨-ક) પછી, નીચેની પેટા-કલમ દાખલ કરવી :-

(૩) પંચનો એવો અભિપ્રાય હોય કે પેટા-કલમ (૧) હઠળની સમાંતે આપવાથી રાજ્યમાં વાંજ તંત્રની (પાવર સીસ્ટમ) સંચાલન અથવા વિદ્યુત ઉદ્યોગના વિકાસને પ્રતિકૂળ અસર થવાનો સંભવ છે અથવા તે જાહેર હિતમાં નથી તો તે સંમતિ આપવાની ના પાડી શકશે.”

પ્રકરણ ૧૩

વિધમાન કેન્દ્રીય કાયદા પર અસર

સન ૧૯૧૦નો
૯મો.

૬૯. (૧) ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડે છે તેટલે સુધી ભારત વીજળી અધિનિયમ, ૧૯૧૦ અને વિદ્યુત (પુરવઠા) અધિનિયમ, ૧૯૪૮ની જોગવાઈઓ કે જે આ અધિનિયમના આરંભ પછી પણ લાગુ પડવાનું ચાલુ રહેશે તેની સાથે અસંગત હોવા છતાં પણ આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ અમલી બનશે.

સન ૧૯૧૦નો
૯મા અધિનિયમ
અને સન
૧૯૪૮ના
૫૪ મા
અધિનિયમ ઉપર ૨મી
અધિનિયમની
અસર.

સન ૧૯૪૮નો
૫૪ મો.

(૨) ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડે છે તેટલે સુધી, ભારત વીજળી અધિનિયમ, ૧૯૧૦ અને વિદ્યુત (પુરવઠા) અધિનિયમ, ૧૯૪૮માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, બોર્ડ અને રાજ્ય સરકાર, રાજ્યમાં વિદ્યુત ઉદ્યોગનું નિયમન કરવા આ અધિનિયમ હેઠળ પંચને મળેલ અથવા તેના ઉપર નામેલ હોય તેવી સત્તાઓ વાપરતા અને તેવા કાર્યો બજાવતા બંધ થશે.

સન ૧૯૧૦નો
૯મો.
સન ૧૯૪૮નો
૫૪ મો.

સન ૧૯૧૦નો
૯મો.

(૩) (ક) ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડે છે તેટલે સુધી, ભારત વીજળી અધિનિયમ, ૧૯૧૦ (જેનો આ પેટા-કલમમાં હવે પછી “સદરહુ કેન્દ્રીય અધિનિયમ” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે)ની કલમો ૩ થી ૧૧, ૨૭ અને ૨૮માં જોગવાઈ કરેલી

બાબતોના સંબંધમાં આ અધિનિયમથી કરેલી વિશિષ્ટ જોગવાઈઓના પ્રમાણમાં, સદરહુ કેન્દ્રીય અધિનિયમની સદરહુ જોગવાઈઓ રાજ્યમાં લાગુ પડતી બંધ થશે.

(ખ) પેટા-ખંડ (ક)માં ઉલ્લેખેલ સદરહુ કેન્દ્રીય અધિનિયમની જોગવાઈઓ રદ થવા છતાં, રદ કરેલ જોગવાઈઓ હેઠળ કરેલ કોઈપણ કૃત્ય અથવા લીધેલ કોઈપણ પગલું આ અધિનિયમની તત્સમાન જોગવાઈઓ હેઠળ કરેલ અથવા લીધેલ છે એમ ગણાશે અને તદનુસાર, સદરહુ કેન્દ્રીય અધિનિયમની લાગુ પડતી બંધ થયેલી કલમ ૩ હેઠળ આપેલ અને આ અધિનિયમના આરંભની તરત પહેલા અમલમાં હોય તેવું લાઈસન્સ આ અધિનિયમની કલમ ૨૦ હેઠળ આપેલ હોવાનું ગણાશે અને આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ હેઠળ બદલવામાં, મોકૂફ રાખવામાં અથવા રદ કરવામાં ન આવે ત્યાં સુધી તે કાયદેસર ગણાશે અને સદરહુ કેન્દ્રીય અધિનિયમની લાગુ પડતી બંધ થયેલી કલમ ૨૮ હેઠળ આપેલ મંજૂરી, આ અધિનિયમની કલમ ૨૬ હેઠળ આપેલ મંજૂરી ગણાશે અને તેની મુદત પૂરી થાય ત્યાં સુધી તે કાયદેસર ગણાશે.

(ગ) સદરહુ કેન્દ્રીય અધિનિયમમાં “લાઈસન્સ” અથવા “વહન લાઈસન્સ”ના કોઈપણ ઉલ્લેખનો અર્થ, આ અધિનિયમ હેઠળ આપેલ અથવા આપેલ હોવાનું ગણાતા લાઈસન્સના ઉલ્લેખ તરીકે કરવો જોઈશે અને સદરહુ કેન્દ્રીય અધિનિયમમાં “લાઈસન્સદાર” અથવા “લાઈસન્સ ધારક” અથવા “વહન લાઈસન્સદાર” અથવા “વહન લાઈસન્સ ધારક”ના ઉલ્લેખનો અર્થ, તદનુસાર કરવો જોઈશે.

(ઠ) (ક) ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડે છે તેટલે સુધી, વિદ્યુત (પુરવઠા) અધિનિયમ, ૧૯૪૮ જેનો આ પેટા-કલમમાં હવે પછી “સદરહુ કેન્દ્રીય અધિનિયમ” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તેની કલમો ૪૭૬, ૪૫ થી ૪૭, ૫૦, ૫૨, ૫૬ થી ૫૮માં જોગવાઈ કરેલી બાબતોના સંબંધમાં આ અધિનિયમથી કરેલી વિશિષ્ટ જોગવાઈઓના પ્રમાણમાં સદરહુ કેન્દ્રીય અધિનિયમની સદરહુ જોગવાઈઓ રાજ્યમાં લાગુ પડતી બંધ થશે.

(ખ) પેટા-ખંડ (૧)ના ઉલ્લેખેલ સદરહુ કેન્દ્રીય અધિનિયમની જોગવાઈઓ રદ થવા છતાં, રદ થયેલ જોગવાઈઓ હેઠળ કરેલ કોઈપણ કૃત્ય અથવા લીધેલ કોઈપણ પગલું આ અધિનિયમની તત્સમાન જોગવાઈઓ હેઠળ કરેલ અથવા લીધેલ છે એમ ગણાશે.

(ગ) સદરહુ કેન્દ્રીય અધિનિયમમાં “લાઈસન્સ” અથવા “વહન લાઈસન્સ”ના કોઈપણ ઉલ્લેખનો અર્થ, આ અધિનિયમ હેઠળ આપેલ અથવા આપેલ હોવાનું ગણાતા લાઈસન્સના ઉલ્લેખ તરીકે કરવો અને સદરહુ કેન્દ્રીય અધિનિયમમાં “લાઈસન્સ” અથવા “લાઈસન્સ ધારક” અથવા “વહન લાઈસન્સદાર” અથવા “વહન લાઈસન્સ ધારક”ના ઉલ્લેખનો અર્થ, તદનુસાર કરવો.

સન ૧૯૮૮ના
૧૪મા
અધિનિયમ પર
આ
અધિનિયમની
અસર

૭૦. (૧) વીજ નિયમન પંચ અધિનિયમ, ૧૯૮૮ના પ્રકરણો ૪ અને ૫ અને કલમો ૨૯, ૩૦, ૩૩, ૩૪, ૩૬, ૩૮, ૫૭, ૫૮ અને ૫૯ની જોગવાઈઓ (જેનો આમાં હવે પછી “લાગુ પડતી બંધ થયેલ જોગવાઈઓ” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે) રાજ્યમાં લાગુ પડતી બંધ થશે અને એવી રીતે લાગુ પડતી બંધ થવાથી નીચેના પરિણામો આવશે:-

સન ૧૯૮૮નો
૧૪મો.

(૧) લાગુ પડતી બંધ થયેલ જોગવાઈઓ હેઠળ સ્થપાયેલ અને આ અધિનિયમના આરંભની તારીખની તરત પહેલા કાર્ય કરતું પંચ (જેને આમાં હવે પછી “સદરહુ પંચ” કહ્યું છે તે) કલમ ૩ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ સ્થપાયેલ પંચ ગણાશે,

(૨) સદરહુ તારીખની તરત પહેલાં હોદ્દો ધરાવતા સદરહુ પંચના અધ્યક્ષ અને સભ્યો, અનુક્રમે પંચના અધ્યક્ષ અને સભ્યો ગણાશે,

(૩) અધ્યક્ષ અને સભ્યો, આ અધિનિયમમાં જોગવાઈ કરેલ ગેરલાયકાત, રાજીનામા, રુખસદ અને ખાલી જગાને અધીન રહીને, સદરહુ અધિનિયમ હેઠળ તેઓ જે મુદત સુધી હોદ્દો ધરાવત તે મુદત સુધી એવા અધ્યક્ષ અને સભ્યો તરીકે હોદ્દો ધરાવશે.

(૪) સદરહુ પંચમાં નિહિત થયેલ તમામ સ્થાવર અને જંગમ મિલકતો અને અસ્ક્યામતો પંચને તબદીલ થશે અને તેમાં નિહિત થશે.

(૫) સદરહુ પંચના તમામ હકો, જવાબદારીઓ અને દાવિત્વ (કોઈ કબૂલાતનામાં અથવા કરાર હેઠળ ઉભી થયેલ હોય તે સહિત) પંચના હકો, જવાબદારીઓ અને દાવિત્વ ગણાશે.

(૬) સદરહુ પંચની તમામ લેણી રકમો, પંચ દ્વારા વસૂલાતને પાત્ર થશે અને આવી વસૂલાતના હેતુ માટે પંચ સદરહુ તારીખની તરત પહેલાં હયાત કોઈ વ્યક્તિની તમામ મર્યાદા, શરતો અને હકો અથવા હિતોને અધીન રહીને, સદરહુ પંચ જે પગલાં લેવા સક્ષમ હોય તે લેવા માટે સક્ષમ ગણાશે.

(૭) સદરહુ પંચ સાથે કરેલ તમામ કરારો અથવા તેના વતી કરવામાં આવેલ તમામ લેખો પંચ સાથે કર્યા હોવાનું અથવા તેણે અથવા તેના વતી કરેલા હોવાનું ગણાશે અને તદ્દનુસાર અમલી બનશે.

(૮) સદરહુ તારીખની તરત પહેલાં રદ થયેલ જોગવાઈઓ હેઠળના સદરહુ પંચ અથવા સદરહુ પંચના કોઈ સત્તામંડળ સમક્ષ નિકાલ બાકી તમામ કાર્યવાહીઓ અને બાબતો, પંચને અથવા પંચ આદેશ કરે તેવા સત્તામંડળને તબદીલ થશે.

(૯) સદરહુ તારીખે નિકાલ બાકી તમામ દાવા અને કાનૂની કાર્યવાહીઓમાં જેમાં અથવા જે માટે સદરહુ પંચ એક પક્ષકાર હોય તેમાં, તેને બદલે પંચ મૂકવામાં આવ્યું હોવાનું ગણાશે.

(૧૦) સદરહુ પંચના તમામ અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓ પંચના અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓ ગણાશે.

(૧૧) કોઈ લેખમાં સદરહુ પંચના કોઈપણ ઉલ્લેખનો અર્થ, કોઈ જુદો ઈરાદો જણાતો હોય તે સિવાય પંચના ઉલ્લેખ તરીકે કરવો.

(૨) પેટા-કલમ (૧) માં ઉલ્લેખેલ સદરહુ અધિનિયમની જોગવાઈઓ લાગુ પડતી બંધ થવા છતાં પણ, સદરહુ પેટા-કલમ (૧)માં ઉલ્લેખેલ પરિણામોને અધીન રહીને, લાગુ પડતી બંધ થયેલ જોગવાઈઓ હેઠળ કરેલ કોઈપણ કૃત્ય અથવા લીધેલ કોઈપણ પગલું આ અધિનિયમની તત્સમાન જોગવાઈઓ હેઠળ કરેલું અથવા લીધેલું છે એમ ગણાશે.

સન ૧૯૦૪નો મુંબઈનો ૧લો. ૭૧. કલમ ૬૯ની પેટા-કલમ (૩) ના ખંડ (ખ), તે જ કલમની પેટા-કલમ (૪)ના ખંડ (ખ) અને કલમ ૭૦ની પેટા-કલમો (૧) અને (૨) માંની જોગવાઈઓને બાધ આવ્યા સિવાય પણ કલમ ૭૦ની પેટા-કલમ (૨) માં ઉલ્લેખેલ પરિણામોને અધીન, મુંબઈ સામાન્ય કલમ અધિનિયમ, ૧૯૦૪ની કલમ ૭, કલમ ૬૯ની પેટા-કલમ (૩)ના ખંડ (ક), તે કલમની પેટા-કલમ (૪)ના ખંડ (ક) અને કલમ ૭૦ની પેટા-કલમ (૧)માં જોગવાઈ કર્યા પ્રમાણે લાગુ પડતી બંધ થવાના સંબંધમાં, તે એવી રીતે લાગુ પડશે જાણે કે એવી રીતે લાગુ પડતી બંધ થવાનું રદ કરવામાં આવ્યું હોય.

સન ૧૯૦૪ના મુંબઈના ૧લા અધિનિયમની કલમ ૭ લાગુ પડવા બાબત.

સન ૧૯૧૦નો ૮મો.

સન ૧૯૪૮નો ૫૪મો.

૭૨. (૧) આ અધિનિયમમાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં તેનાથી, ભારત વીજળી અધિનિયમ, ૧૯૧૦ અથવા વિદ્યુત (પુરવઠા) અધિનિયમ ૧૯૪૮ અને તે હેઠળ ઘડેલા નિયમો હેઠળ રાજ્ય વિદ્યુત બોર્ડ અને રાજ્ય સરકાર સિવાયના પ્રાદેશિક વિદ્યુત બોર્ડ, કેન્દ્રીય વિદ્યુત સત્તા મંડળ, કેન્દ્ર સરકાર અને સત્તામંડળોની સત્તા, હક્કો અને કાર્યોને કોઈ અસર થશે નહિ અને તે અમલમાં ચાલુ રહેશે.

અપવાદ.

(૨) આ અધિનિયમનો કોઈપણ મજદૂર, વિદ્યુતના આંતર રાજ્ય વહનના સંબંધમાં પાવર ગ્રીડ કોર્પોરેશન અથવા બીજા મંડળો અથવા લાઇસન્સદારો અથવા લાઇસન્સદારને વિદ્યુતના ઉત્પાદન અને વેચાણના સંબંધમાં કેન્દ્ર સરકારની માલિકીની અથવા નિયંત્રણ હેઠળની વીજ ઉત્પાદક (જનરેશન) કંપની અથવા કેન્દ્ર સરકારની માલિકીના અન્ડરટેકીંગને અને રાજ્યમાં વિદ્યુતના વહન, વિતરણ અથવા પુરવઠાની કામગીરીમાં રોકાવા માટે અધિકૃત કરેલ બીજી વ્યક્તિઓને લાગુ પડશે નહિ.

(૩) આ અધિનિયમના આરંભ પહેલાં રાજ્ય પંચે કરેલા તમામ નિર્ણયો અને હુકમો કાયદેસર અને બંધનકર્તા રહેશે.

ઉદ્દેશો અને કારણો

વિદ્યુત (પુરવઠા) અધિનિયમ, ૧૯૪૮ની કલમ ૫ હેઠળ રચાયેલ ગુજરાત વિદ્યુત બોર્ડને, રાજ્યના મોટાભાગના વિસ્તારોમાં વિદ્યુતના ઉત્પાદન, વહન, મોટા પ્રમાણમાં ખરીદી અને પુરવઠા અને વિતરણનું કામકાજ સોંપવામાં આવેલ છે. રાજ્યના બીજા કેટલાક વિસ્તારોમાં, લાઈસન્સદાર હોય એવી બીજી કેટલીક કંપનીઓને અને મંજૂરી ધારકોને ભારત વીજળી અધિનિયમ, ૧૯૧૦ અને વિદ્યુત (પુરવઠા) અધિનિયમ, ૧૯૪૮ હેઠળ વિદ્યુતના ઉત્પાદન અને પુરવઠાનું કામકાજ સોંપેલ છે. રાજ્ય સરકાર તેમજ બોર્ડને વિદ્યુતના ઉત્પાદન, પુરવઠા અને વિતરણનું નિયમન કરવાની સત્તા છે.

વીજળી ઉત્પાદન, વહન, મોટા પ્રમાણમાં ખરીદી, પુરવઠા અને વિતરણના સંબંધમાં કાર્યક્ષમતા અને નાણાકીય સધ્ધરતા વધારવા અને રાજ્યમાંના વપરાશકારોને સેવા આપવાના ઉદ્દેશથી રાજ્યમાં બોર્ડ સહિત સરકારી વિદ્યુત ઉદ્યોગનું પુનર્ગઠન અને સુયોજન કરવાનું જરૂરી જણાયું છે. આ હેતુ માટે, વિદ્યુત નિયમન પંચ સ્થાપવા અને બોર્ડ સહિત સરકારી વિદ્યુત ઉદ્યોગનું પુનર્ગઠન કરવા ધાર્યું છે.

હાલમાં, વિદ્યુત નિયમન પંચ અધિનિયમ, ૧૯૮૮ હેઠળ રચાયેલ ગુજરાત વિદ્યુત નિયમન પંચ, બોર્ડ અને રાજ્ય સરકારને તેમની નિયમન સત્તાથી વંચિત રાખીને એકમાત્ર નિયમનકારી સત્તામંડળ તરીકે કામ કરી રહ્યું છે. તેમ છતાં, સદરહુ કેન્દ્રીય અધિનિયમ બોર્ડ સહિત સરકારી વિદ્યુત ઉદ્યોગ પુનર્ગઠન માટે જોગવાઈ કરતો નથી. તેથી, સદરહુ કેન્દ્રીય અધિનિયમને સ્થાને રાજ્ય અધિનિયમ મૂકવાનું જરૂરી જણાયું છે, જેમાં માત્ર રાજ્ય વિદ્યુત નિયમન પંચની સ્થાપના અને વિદ્યમાન પંચની ફેરબદલી માટેની માત્ર જોગવાઈ જ નહિ પણ ગુજરાત વિદ્યુત બોર્ડ સહિતની સરકારી વિદ્યુત ઉદ્યોગના પુનઃ નિર્માણ માટે પણ જોગવાઈ કરી છે. પુનઃ નિર્માણની જરૂરિયાત, એક તરફ વિદ્યુત ઉદ્યોગની સ્પર્ધાત્મકતા અને કાર્યક્ષમતા સંબંધમાં સમતુલા જાળવવાનું ધ્યેય છે તો બીજી તરફ વપરાશકારોને પ્રમાણિક વ્યવહારની ખાતરી આપવાનું છે. એવી રીતે સ્થપાયેલા પંચને કેટલાંક કાર્યો સોંપવા ધાર્યું છે, જેમાંના કેટલાંક અગત્યના કાર્યો નીચે પ્રમાણે છે.

- (૧) વીજળીની ખરીદી, વહન, વિતરણ, પુરવઠા અને ઉપયોગનું નિયમન;
- (૨) જથ્થાબંધ, મોટા પ્રમાણમાં, ગ્રીડ અથવા છૂટક વીજળી માટેના ટેરિફ નક્કી કરવા;
- (૩) લાઈસન્સદારના કામકાજનું નિયમન અને તેમનું કામકાજ કાર્યક્ષમ, કરકસરયુક્ત અને ન્યાયી છે તેની ખાતરી કરવી;
- (૪) સેવાની સલામતી, ગુણવત્તા, સાતત્ય અને વિશ્વસનીયતાને લગતાં ધોરણ સહિત રાજ્યમાં વિદ્યુત ઉદ્યોગમાં ધોરણો સ્થાપવા અને તેમનો અમલ કરાવવો;
- (૫) રાજ્યમાં વિદ્યુત ઉદ્યોગમાં સ્પર્ધાત્મકતાને ઉત્તેજન આપવું; અને
- (૬) લાઈસન્સદારો વચ્ચેની તકરારો અને મતભેદોનો ન્યાય નિર્ણય કરવો.

આ અધિનિયમના આરંભની તારીખે અને તે તારીખ પછી, મીટર લગાડ્યા સિવાય વીજળીના પુરવઠા ઉપરના લાઈસન્સ સામે પ્રતિબંધ લાદવા ધાર્યું છે. તેમ છતાં, મીટર લગાડ્યા સિવાય ૩૦મી જૂન, ૨૦૦૬ સુધી ખેડૂતોને વીજળીનો પુરવઠો ચાલુ રાખવા ધાર્યું છે.

રાજ્યમાં વિદ્યુતની માંગ અનેક ગણી વધવા સંભવ છે અને તેથી મોટા પાયા પર વીજળીનું ઉત્પાદન, વહન, વિતરણ અને પુરવઠો પૂરો પાડવો જરૂરી રહેશે અને તે હેતુ માટે બહોળા મૂડીરોકાણની જરૂર પડશે. તેથી,

એચ-૨૦૪૫-૧૧

તબદીલી યોજનાઓ ઘડીને ગુજરાત વિદ્યુત બોર્ડની પુનઃરચના કરવા ધાર્યું છે. જેનાથી વીજળીનું ઉત્પાદન , વહન અને વિતરણના કાર્યોને વિભાજીત કરી શકાશે અને તે કાર્યો શરૂઆતમાં સરકારી કંપનીઓને અથવા રાજ્ય સરકારની માલિકીના અથવા તેના દ્વારા નિયંત્રિત સંસ્થાપિત મંડળોને અને ત્યારપછી કંપની અધિનિયમ, ૧૯૫૬ હેઠળ સ્થપાયેલી સ્વતંત્ર કંપનીઓને અલગ રીતે સોંપી શકાશે અને બોર્ડને તેની વીજળીની જથ્થાબંધ ખરીદી અને પૂરા પાડવાની પ્રવૃત્તિ ચાલુ રાખવા છૂટ આપી શકાશે. બોર્ડની સંબંધિત મિલ્કત સહિતના આવા કાર્યો ધીમે ધીમે કંપનીઓને તબદીલ કરવા ધાર્યું છે.

રાજ્યમાં વીજળી ઉત્પન્ન કરવાની ક્ષમતા વધારવા માટે સાનુકૂળ વાતાવરણ ઊભું કરવાના હેતુસર, વીજળી ઉત્પન્ન કરતી કંપનીઓને લગતી તે અધિનિયમની અમુક જોગવાઈઓ રદ કરીને, વિદ્યુત (પુરવઠા) અધિનિયમ, ૧૯૪૮ હેઠળ નાખેલ નિયંત્રણ દૂર કરવા ધાર્યું છે.

વળી, રાજ્ય સરકારને જે વિસ્તારોમાં વીજળીની તાત્કાલિક જરૂર હોય તે વિસ્તારમાં છ મહિના કરતાં વધુ ન હોય તેટલી મુદત માટે કામચલાઉ વીજળી પૂરી પાડવાની મંજૂરી આપવાનું કાર્ય સોંપવાનું જરૂરી જણાયું છે.

આ વિધેયકથી ઉપર્યુક્ત ઉદ્દેશો સિધ્ધ કરવા ધાર્યું છે.

કલમો અંગેની નીચેની વિધેયકની મહત્વની જોગવાઈઓ સમજાવવામાં આવી છે.

કલમ ૧.- આ કલમ અધિનિયમની ટૂંકી સંજ્ઞા, વ્યાપ્તિ અને આરંભને લગતી જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૨.- આ કલમથી, અધિનિયમમાં વપરાયેલ અમુક શબ્દોની વ્યાખ્યા કરી છે.

કલમ ૩.- આ કલમથી, ગુજરાત વિદ્યુત નિયમન પંચની સ્થાપના અને સંસ્થાપન માટે જોગવાઈ કરી છે. તેનાથી, વિદ્યુત નિયમન પંચ અધિનિયમ, ૧૯૮૮ હેઠળ સ્થપાયેલ ગુજરાત વિદ્યુત નિયમન પંચ આ કલમ હેઠળ પંચ રહેશે તેવી પણ જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૫.- આ કલમથી, પંચની રચના માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૬.- આ કલમથી, પસંદગી સમિતિની રચના અને તેના કાર્યો માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૭.- આ કલમથી, પંચના સભ્યોના હોદ્દાની મુદત અને સેવાની શરતો માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૮.- આ કલમથી, પંચના સભ્યોની ગેરલાયકાત માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૧૦.- આ કલમથી, પંચના સભ્યોને દૂર કરવા અને રાજીનામા માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૧૨.- આ કલમથી, પંચની બેઠક માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૧૩.- આ કલમથી, પંચના સચિવ, અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓની નિમણૂક માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૧૪.- આ કલમથી, પંચને સલાહકારોની નિમણૂક કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૫.- આ કલમથી, પંચના ખર્ચના ફંડ માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૧૭.- આ કલમથી, પંચે બજાવવાના કાર્યો માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૧૮.- આ કલમથી, પંચની સત્તા માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૧૯.- આ કલમથી, લાઈસન્સ સિવાય વીજળીના વહન અથવા પુરવઠાનું કામકાજ કરવા અને નિર્દિષ્ટ તારીખ પછી મીટર જોડ્યા સિવાય વીજળી પૂરી પાડવા માટે લાઈસન્સદાર ઉપર પ્રતિબંધ મૂક્યો છે.

કલમ ૨૦.- આ કલમથી, પંચને લાઈસન્સ આપવાની સત્તા મળે છે.

કલમો ૨૨ અને ૨૩.- આ કલમોથી, લાઈસન્સ સુધારવા અને રદ કરવા માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૨૪.- આ કલમમાં, લાઈસન્સ રદ થાય ત્યારે, લાગુ પડશે તે જોગવાઈઓ સમાવિષ્ટ કરી છે.

કલમ ૨૫.- આ કલમથી, લાઈસન્સદારો ઉપર નિયંત્રણો મૂક્યા છે.

કલમ ૨૬.- આ કલમથી, પંચને લાઈસન્સની જરૂરિયાતમાંથી વ્યક્તિને મુક્તિ આપવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૭.- આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને કટોકટીના સંજોગોમાં વિદ્યુતના વહન, વિતરણ અથવા પુરવઠો પૂરો પાડવાના કામકાજમાં, છ મહિનાથી વધુ નહિ તેટલી મુદત માટે, કામચલાઉ રીતે રોકાવા મંજૂરી આપવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૮.- આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને વિદ્યુત ઉદ્યોગની પુનઃવ્યવસ્થા કરવા માટે યોજનાઓ પ્રસિધ્ધ કરવાની અને તેના કાર્યો, ફરજો, સત્તા, જવાબદારીઓ અને અંડરટેકિંગ શરૂઆતમાં સરકારી કંપનીઓને અથવા રાજ્ય સરકારની માલિકીના અથવા તેના નિયંત્રણ હેઠળના સંસ્થાપિત મંડળોને અને ત્યારબાદ સરકારની માલિકીના અથવા તેના નિયંત્રણ હેઠળની ન હોય તેવી કંપનીઓને તબદીલ કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૯.- આ કલમથી, સરકારી વિદ્યુત ઉદ્યોગના કર્મચારીઓની તબદીલીની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૩૧.- આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને અને પંચને ઉત્પાદન મથકોની સ્થાપના અને ઉત્પાદન મથકોના સંપાદન સંબંધી માહિતી પૂરી પાડવા માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૩૨.- આ કલમથી, પંચને રાજ્યની અંદર વિદ્યુતના વહન માટેના ટેરિક અને વિદ્યુતના (જથ્થાબંધ, મોટા પ્રમાણમાં અથવા છૂટક) પુરવઠાના વહન અને પૂરા પાડવા માટેના ટેરિક વિનિયમોમાં જણાવેલી બોલીઓ અને શરતો અનુસાર તેમાં નિર્દિષ્ટ પાસાઓને ધ્યાનમાં લઈને નક્કી કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૩૩.- આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને, લાઈસન્સદારને આર્થિક સહાય, લોન અથવા જામીનગીરીઓ આપીને લાઈસન્સદારને નાણાકીય સહાય વધારી આપવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૩૪.- આ કલમથી, પંચને, અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ કરેલા કોઈ નિયમો અથવા વિનિયમોની જોગવાઈઓ અથવા લાઈસન્સની કોઈ શરતોનું લાઈસન્સદાર દ્વારા ઉલ્લંઘન થતું અટકાવવા માટે વચગાળાના હુકમો કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૩૫.- આ કલમથી, પંચને આખરી હુકમ કરવાની અથવા વચગાળાના હુકમને આખરી હુકમ તરીકે જાહેર કરવાની સત્તા મળે છે. જેથી કરીને અધિનિયમ હેઠળ તે હેઠળ કરેલા કોઈ નિયમો અથવા વિનિયમોની જોગવાઈ અથવા લાઈસન્સની કોઈ શરતોનું ઉલ્લંઘન અટકાવી શકાય.

કલમ ૩૬.- આ કલમથી, પંચને વિદ્યુતનું ચાલુ વહન, વિતરણ અથવા પુરવઠો પૂરું પાડવાનું જાળવવા માટે, જાહેર હિતમાં, અંડરટેકિંગનું સંચાલન અથવા નિયંત્રણ હાથ ધરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૩૭.- આ કલમથી, પંચને દંડ અને ચાર્જ લેવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૪૧.- આ કલમથી, પંચને તેમાં જણાવેલ અમુક બાબતો અંગે સલાહ આપવા માટે રાજ્ય સરકાર સાથે વિચારવિનિમય કરીને સલાહકાર સમિતિ રચવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૪૨.- આ કલમથી, પંચને વીજળીના પુરવઠાના કાર્યપાલનના ધોરણો જણાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૪૫.- આ કલમથી, કોઈ વ્યક્તિ દ્વારા કરેલા વીજળીના ઉત્પાદન, વહન, વિતરણ અને પુરવઠાના કામકાજ સંબંધી માહિતી પ્રગટ કરવાના સંબંધમાં પંચ ઉપર નિયંત્રણો મૂક્યા છે.

કલમ ૪૬.- આ કલમથી, પંચને દરેક નાણાકીય વર્ષમાં અંદાજપત્ર તૈયાર કરવા કરમાવ્યું છે.

કલમ ૪૭.- આ કલમથી, પંચને યોગ્ય હિસાબો અને બીજા સંબંધિત રેકર્ડ જાળવવાનું અને તે કોમ્પ્રોલર અને ઓડિટર જનરલ દ્વારા તપાસાવવાનું કરમાવ્યું છે. તેવું પણ કરમાવ્યું છે કે કોમ્પ્રોલર અને ઓડિટર જનરલે પ્રમાણિત કરેલા હિસાબો સહિતનો ઓડિટ રિપોર્ટ રાજ્ય સરકારને પૂરો પાડવા અને રાજ્ય સરકારે આવો રિપોર્ટ અને હિસાબો રાજ્ય વિધાનમંડળ સમક્ષ મૂકવાનું પણ કરમાવ્યું છે.

કલમ ૪૮.- આ કલમથી, પંચને વાર્ષિક રિપોર્ટ તૈયાર કરવાનું કરમાવ્યું છે અને આવો રિપોર્ટ, રાજ્ય વિધાનમંડળ સમક્ષ મૂકવાની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૪૯.- આ કલમથી, લાઈસન્સદારો વચ્ચે ઉભી થયેલ કોઈ તકરારના સંબંધમાં પંચ દ્વારા લવાદી માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૫૦.- આ કલમથી, પંચના હુકમો અને નિર્ણયો સામે કાયદાના કોઈ પ્રશ્નો ઉપર પંચના હુકમો સામે હાઈકોર્ટમાં અપીલ માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૫૧.- આ કલમથી, પંચના નિર્ણયની આખરતા માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૫૨.- આ કલમથી, દીવાની કોર્ટને હકૂમતના બાધ માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૫૩.- આ કલમથી, લાઈસન્સ સિવાય વીજળીના વહન અથવા તેના પુરવઠાનું કામકાજ કરવા માટે દંડના નાખવા માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૫૪.- આ કલમથી, અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ કરેલા નિયમો અથવા વિનિયમો હેઠળ કરેલ અથવા આપેલ કોઈપણ હુકમ, આદેશ અથવા માગણીનું પાલન ન કરવા માટે લાઈસન્સદાર અથવા કોઈપણ વ્યક્તિ ઉપર, સામાન્ય દંડ નાખવા માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૫૬.- આ કલમથી, ગુનાની ન્યાયિક નોંધ લેવા માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૫૭.- આ કલમથી, ગુનાની માંડવાળ કરવા માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૬૧.- આ કલમથી, એવી જોગવાઈ કરી છે કે પંચના સભ્યો, અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓ, પસંદગી સમિતિના સભ્યો અને ટ્રિબ્યુનલના સભ્યો, ભારતના ફોજદારી અધિનિયમની કલમ ૨૧ના અર્થ મુજબ રાજ્ય સેવકો ગણાશે.

કલમ ૬૨.- આ કલમથી, શુધ્ધબુધ્ધિથી લીધેલ પગલાંને રક્ષણ આપવા માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૬૩.- આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને, નીતિવિષયક બાબતો પર પંચને આદેશો આપવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૬૪.- આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને, સામાન્ય રીતે અધિનિયમના હેતુઓ પાર પાડવા માટે અને ખાસ કરીને, તેમાં નિર્દિષ્ટ કરેલી બાબતોના સંબંધમાં નિયમો કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૬૫.- આ કલમથી, પંચને સામાન્ય રીતે અધિનિયમ હેઠળ તેના કાર્યો બજાવી શકે તે માટે અને ખાસ કરીને તેમાં નિર્દિષ્ટ કરેલી બાબતોના સંબંધમાં રાજ્ય સરકારની પૂર્વ મંજૂરીથી વિનિયમો કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૬૬.- આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને, અધિનિયમની જોગવાઈઓ અમલમાં લાવવામાં પ્રથમ ત્રણ વર્ષમાં ઉભી થયેલ કોઈપણ મુશ્કેલી દૂર કરવા માટે હુકમ કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૬૭.- આ કલમથી, ભારત વીજળી અધિનિયમ, ૧૯૧૦ રાજ્યને લાગુ પડે છે તેટલા પૂરતો સુધારવા ધાર્યું છે.

કલમ ૬૮.- આ કલમથી, વિદ્યુત (પુરવઠા) અધિનિયમ, ૧૯૪૮ રાજ્યને લાગુ પડે છે તેટલા પૂરતો સુધારવા ધાર્યું છે.

કલમ ૬૯.- આ કલમથી, ભારતનો વીજળી અધિનિયમ, ૧૯૧૦ અને વિદ્યુત (પુરવઠા) અધિનિયમ, ૧૯૪૮ ઉપર આ અધિનિયમની અસર માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૭૦.- આ કલમથી, વીજ નિયમન પંચ અધિનિયમ, ૧૯૯૮ ઉપર આ અધિનિયમની અસર માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૭૧.- આ કલમથી, મુંબઈ સામાન્ય કલમ અધિનિયમ, ૧૯૦૪ ની કલમ ૭ લાગુ પાડવા માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૭૨.- આ કલમથી, અમુક બાબતોના અપવાદ માટેની જોગવાઈ કરી છે.

સૌરભ પટેલ

નાણાકીય યાદી

આ વિધેયક, અધિનિયમિત કરવામાં આવે અને અમલમાં લાવવામાં આવે તો તેનાથી રાજ્યના એકત્રિત ફંડમાંથી નીચે પ્રમાણેના ખર્ચનો સમાવેશ થશે.

કલમ ૭ની પેટા-કલમ (૪) થી, રાજ્ય સરકારને ગુજરાત વિદ્યુત પંચના સભ્યોને ચૂકવવાપાત્ર પગાર અને ભથ્થાં ઠરાવવાની સત્તા મળે છે. આમાં વાર્ષિક રૂપિયા પંચાવન લાખ રૂપિયા સુધીના આવર્તક ખર્ચનો સમાવેશ થશે.

કલમ ૧૩ની પેટા-કલમ (૧) થી, પંચના સચિવ, અધિકારીઓ અને બીજા કર્મચારીઓ નીમવાની સત્તા મળે છે. આમાં વાર્ષિક રૂપિયા એક કરોડ સુધીના આવર્તક ખર્ચનો સમાવેશ થશે.

સૌરભ પટેલ

ધારાકીય સત્તા સોંપવાની યાદી

આ વિધેયકમાં, નીચેની બાબતોમાં સંબંધમાં ધારાકીય સત્તાની સોંપણીનો સમાવેશ થાય છે :-
કલમ ૧.- આ કલમની પેટા-કલમ (૩)થી, રાજ્ય સરકારને, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી અધિનિયમ અમલમાં લાવવાની તારીખ નક્કી કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૩.- આ કલમની પેટા-કલમ (૧)થી, રાજ્ય સરકારને, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી, તે જાહેરનામામાં નિર્દિષ્ટ કરેલ તારીખથી અમલમાં આવે તેમ ગુજરાત વીજ નિયમન પંચ સ્થાપવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૪.- આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી, પંચના મુખ્ય મથક તરીકે અમદાવાદ સિવાયનું બીજું કોઈ સ્થળ નિર્દિષ્ટ કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૫.- આ કલમની પેટા-કલમ (૫)થી, રાજ્ય સરકારને, પંચના તમામ કાર્યો અને સત્તા, સરકાર નીમે તેવી વ્યક્તિ અથવા વ્યક્તિઓ બજાવશે અથવા વાપરશે તે રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી આદેશ કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૭.- આ કલમની પેટા-કલમ (૪)થી, રાજ્ય સરકારને, પંચના સભ્યોને ચૂકવવાના પગાર અને ભથ્થા અને તેમની સેવાની બીજી શરતો નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૮.- આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને, જે નમૂનામાં અને જે રીતે સત્તામંડળ સમક્ષ હોદ્દાના અને ગુમતાના સોગંદ લેવા જોઈશે અને સહી કરવી જોઈશે તે નમૂના અને રીત અને સત્તામંડળ નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૦.- આ કલમની પેટા-કલમ (૩)થી, રાજ્ય સરકારને, સભ્યએ આપવાના રાજીનામાની નોટિસની મુદત નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૨.- આ કલમની પેટા-કલમ (૧)થી, અધ્યક્ષ અથવા સિનિયર સભ્યને પંચની બેઠકનો દિવસ, સમય અને સ્થળ નક્કી કરવાની સત્તા મળે છે અને પોતાની બેઠકોના સમય અને સ્થળ, આવી બેઠકોમાં કામકાજના નિકાલ સંબંધી અનુસરવાની કાર્યરીતિ વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૩.- આ કલમની પેટા-કલમ (૨)થી, પંચને, પોતાના સચિવ, અધિકારીઓ અને બીજા કર્મચારીઓની ભરતીની રીત, ચૂકવવાના પગાર અને ભથ્થા અને સેવાની બીજી શરતો વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૪.- આ કલમથી, પંચને સલાહકારોની નિમણૂકની બોલીઓ અને શરતો વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૫.- આ કલમની પેટા-કલમ (૨)થી, પંચને, અરજી ઉપરથી, પંચે લેવાની ફી અને ચાર્જ વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૮.- આ કલમની પેટા-કલમ (૧)ના પરિચ્છેદ (જ) થી, પંચને, જેના સંબંધમાં પંચને દીવાની કોર્ટેને સત્તા હોય તેવી બીજી બાબત વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૯.- આ કલમની પેટા-કલમ (૧)ના પ્રથમ પરંતુકથી પંચને જેને અધીન રહીને, બોર્ડે, સરકારી કંપનીએ અથવા રાજ્ય સરકારની માલિકીના અથવા તેના નિયંત્રણ હેઠળના સંસ્થાપિત મંડળે વીજળી (મોટા પ્રમાણમાં હોય કે ન હોય) નું વહન, વિતરણ અથવા પુરવઠો પૂરો પાડવાનું કામકાજ ચાલુ રાખવું જોઈશે તે બોલીઓ અને શરતો રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી નિર્દિષ્ટ કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૦.- (૧) આ કલમની પેટા-કલમ (૧)થી, પંચને, લાઈસન્સ આપવા માટેની અરજીનો નમૂનો અને તે માટે ચૂકવવાની ફી વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૨) આ કલમની પેટા-કલમ (૨)ના પરિચ્છેદ (ક) ના પેટા-પરિચ્છેદ (૨) થી, પંચને, જે સમયની અંદર, જે રીતે અને જે વિગતો સાથે લાઈસન્સ માટેની અરજીની નોટિસ પ્રસિધ્ધ કરવી જોઈશે તે સમય, રીત અને વિગતો વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૩) આ કલમની પેટા-કલમ (૨)ના પરિચ્છેદ (ખ) ના પેટા-પરિચ્છેદ (૧)ના પરંતુકથી, પંચને, જે મુદત પૂરી થતાં પહેલાં મળેલ વાંધા વિચારણામાં લેવા જોઈશે તે મુદત વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૪) (ક) આ કલમની પેટા-કલમ (૩)ના પરિચ્છેદ (ખ)થી, પંચને, લાઈસન્સમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ અમુક બાબતો કરવાનું લાઈસન્સદારને ફરમાવતી, લાઈસન્સમાં સમાવિષ્ટ કરવાની શરતો વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(ખ) આ કલમની પેટા-કલમ (૩)ના પરિચ્છેદ (ખ)ના પેટા-પરિચ્છેદ (૪)થી, પંચને, ભારત વીજળી અધિનિયમ, ૧૯૧૦ અને વિદ્યુત (પુરવઠા) અધિનિયમ, ૧૯૪૮ હેઠળ લાઈસન્સદારે હાથ ધરવાના બોર્ડના કાર્યો અને જવાબદારીઓ વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૨.- (૧) આ કલમની પેટા-કલમ (૨) ના પરિચ્છેદ (ખ)થી, પંચને, લાઈસન્સમાં કરવા ધારેલ સુધારાની અરજીની નોટિસ જે રીતે અને જે વિગતો સાથે પ્રસિધ્ધ કરવી જોઈશે તે રીત અને વિગતો, વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૨) આ કલમની પેટા-કલમ (૩)થી, પંચને લાઈસન્સદારની અરજી ઉપરથી અન્યથા લાઈસન્સમાં કરવા ધારેલ સુધારા જે રીતે અને જે વિગતો સાથે પ્રસિધ્ધ કરવો જોઈશે તે રીત અને વિગતો, વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૪.- આ કલમની પેટા-કલમ (૪) ના પરિચ્છેદ (ક) ના પેટા- પરિચ્છેદ (૧) થી પંચને, રાજપત્રમાં હુકમ પ્રસિધ્ધ કરીને, લાઈસન્સદારના અંડરટેકિંગનો વહીવટ સંભાળવા માટે, કોઈ વ્યક્તિ અથવા વ્યક્તિઓના મંડળોને અધિકૃત કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૫.- આ કલમની પેટા-કલમ (૩) ના પરિચ્છેદ (ખ) થી પંચને, ખરીદશક્તિ અને પ્રાપ્તિની પ્રક્રિયાનું સંચાલન કરવા વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૬.- આ કલમની પેટા-કલમ (૧) થી પંચને લાઈસન્સદારની જરૂરિયાતોમાંથી કોઈ વ્યક્તિને મુક્ત આપવા માટે સામાન્ય અથવા ખાસ હુકમ કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૭.- આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને, વીજળીના પુરવઠાની મંજૂરી માટે જે નમૂનામાં વ્યક્તિ અરજી કરી શકશે તે નમૂનો અને એવી મંજૂરી માટે ચુકવવાની ફી નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૮.- (૧) આ કલમની પેટા-કલમ (૧) થી, રાજ્ય સરકારને, સરકારી વિદ્યુત ઉદ્યોગનું પુનઃગઠન કરવા રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી યોજનાઓ પ્રસિધ્ધ કરવાની અને એવા કાર્યો વગેરેની તબદીલીનો અને ઉદ્યોગના એવા અંડરટેકિંગની તબદીલીનો રાજ્ય સરકાર જોગવાઈ કરે એવી બોલીઓ અને શરતોથી અમલ કરવાની સત્તા મળે છે.

(૨) આ કલમની પેટા-કલમ (૩) થી, રાજ્ય સરકારને, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી રાજ્ય સરકાર તબદીલી યોજનામાં જોગવાઈ કરે એવી બોલીઓ અને શરતોએ અને એવા કાર્યો વગેરે સાથે એવી સરકારી કંપનીઓને અથવા સરકારની માલિકીના અથવા તેના નિયંત્રણ હેઠળના સંસ્થાપિત મંડળો રાજ્ય સરકારમાં નિહિત હોય તેવા અંડરટેકિંગની તબદીલી અમલમાં લાવવા માટેની યોજનાઓ પ્રસિધ્ધ કરવાની સત્તા મળે છે.

(૩) આ કલમની પેટા-કલમ (૪) થી, રાજ્ય સરકારને, રાજ્ય સરકાર નિર્દિષ્ટ કરે તેમ, એવી બોલીઓ અને શરતોએ પ્રથમ તબદીલી લેનાર પાસેથી અને એવા કાર્યો સાથેના અંડરટેકિંગનો કોઈ ભાગ કોઈ બીજી કંપની, સંસ્થાપિત મંડળ અથવા વ્યક્તિ અથવા સત્તામંડળમાં તબદીલ કરવા અને નિહિત કરવા માટેની યોજના, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી પ્રસિધ્ધ કરવાની સત્તા મળે છે.

(૪) પેટા-કલમ (૫) થી, રાજ્ય સરકારને, પ્રથમ તબદીલીથી લેનાર અથવા બીજા તબદીલીથી લેનારે અથવા બીજા મંડળો વગેરેએ બજાવી શકે એવા કાર્યો વગેરેની રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી જોગવાઈ કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૯.- આ કલમની પેટા-કલમ (૧) થી, રાજ્ય સરકારને, બોર્ડના કર્મચારીગણને જે બોલીઓ અને શરતોએ પ્રથમ તબદીલીથી લેનારને અથવા પ્રથમ તબદીલીથી લેનાર પાસેથી બીજા તબદીલીથી લેનારને તબદીલ કરવા જોઈશે તે બોલીઓ અને શરતો નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૩૧.- (૧) આ કલમની પેટા-કલમ (૧)થી, રાજ્ય સરકારને, જનરેટીંગ મથકની સ્થાપના, સંપાદન, વિસ્તરણ અથવા ફેરબદલીની માહિતી જે નમૂનામાં અને જે રીતે, રાજ્ય સરકારને પૂરી પાડવી જોઈશે તે નમૂનો અને રીત, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૨) આ કલમની પેટા-કલમ (૨)થી, રાજ્ય સરકારને, સદરહુ પેટા-કલમ (૨) માં નિદિષ્ટ કરેલ બાબતોને લગતી રાજ્ય સરકાર, પંચ અને લાઈસન્સદારને ઉપલબ્ધ કરાવવી જોઈશે તેવી જનરેટીંગ મથકને લગતી માહિતી નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૩૨.- (૧) આ કલમની પેટા-કલમ (૨)થી, પંચને, ટેરિફ નક્કી કરવા માટેની બોલીઓ અને શરતો વિનિયમોથી નક્કી કરવાની સત્તા મળે છે;

(૨) આ કલમની પેટા-કલમ (૬)થી, પંચને, તેમાં ઉલ્લેખેલ માહિતી લાઈસન્સદારે જે સમયે અને જે રીતે પંચને પૂરી પાડવી જોઈશે તે સમય અને રીત વિનિયમોથી નિદિષ્ટ કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૩૮.- આ કલમની પેટા-કલમ (૧)થી, પંચને, લાઈસન્સદારના સંપૂર્ણ અન્ડરટેકિંગ અથવા તેના ભાગનો વહીવટ હાથ ધરવા માટે રાજપત્રમાં હુકમથી જાહેર કરીને વ્યક્તિ અથવા વ્યક્તિઓના મંડળને અધિકૃત કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૩૯.- આ કલમની પેટા-કલમ (૧)થી, પંચને, વિનિયમોમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેટલા દંડ અને ચાર્જ નાખવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૪૧.- આ કલમની પેટા-કલમ (૧)થી, પંચને, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, સલાહકાર સમિતિની રચના કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૪૩.- આ કલમથી, પંચને, જે સંજોગોમાં લાઈસન્સદારે, ગ્રાહકોને વીજળી પુરવઠાને લગતા પોતાના હક અને વીજળી પુરવઠો પૂરો પાડવામાં થયેલ વિલંબ અને ચૂક માટે લાઈસન્સદારે આપવાના વળતરની જાણ કરવી જોઈશે તે સંજોગો, વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૪૬.- આ કલમથી રાજ્ય સરકારને, પંચે, જે નમૂનામાં અને જે સમયે પોતાનું અંદાજપત્ર તૈયાર કરવું જોઈશે તે નમૂનો અને સમય, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૪૭.- આ કલમથી રાજ્ય સરકારને, પંચે વાર્ષિક હિસાબોનું પત્રક જે નમૂનામાં તૈયાર કરવું જોઈશે તે નમૂનો નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૪૮.- આ કલમની પેટા-કલમ (૧)થી, રાજ્ય સરકારને, પંચે, જે નમૂનામાં અને જે સમયમાં વાર્ષિક રિપોર્ટ તૈયાર કરવો જોઈશે તે નમૂનો અને સમય, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૪૯.- આ કલમની પેટા-કલમ (૧) ના પરિચ્છેદ (ગ)થી, પંચને ન્યાયનિર્ણય કરવામાં અનુસારવાની કાર્યરીતિ, વિનિયમોથી નિર્દિષ્ટ કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૫૦.- આ કલમની પેટા-કલમ(૫) થી, રાજ્ય સરકારને, અપ્રીલમાં હોવી જોઈ તે કોર્ટ ફી સ્ટેમ્પનું મૂલ્ય, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૬૩.- આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, સામાન્ય રીતે અધિનિયમના હેતુઓ પાર પાડવા માટે અને ખાસ કરીને, આ કલમની પેટા-કલમ (૨) માં નિર્દિષ્ટ કરેલ તમામ અથવા તે પૈકીની કોઈપણ બાબત માટે નિયમો કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૬૫.- આ કલમથી, પંચને, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, સામાન્ય રીતે અધિનિયમ હેઠળના પોતાના કાર્યો અદા કરી શકે તે માટે અને ખાસ કરીને, આ કલમની પેટા-કલમ (૨) માં નિર્દિષ્ટ કરેલી તમામ અથવા તે પૈકીની કોઈ બાબત માટે, અધિનિયમ અને તે હેઠળ કરેલા નિયમો સાથે અસંગત ન હોય તેવા વિનિયમો કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૬૬.- આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને, રાજપત્રમાં હુકમ પ્રસિધ્ધ કરીને, મુશ્કેલી દૂર કરવાના હેતુ માટે પોતાને જરૂરી અથવા ઇષ્ટ જણાય તેવી, આ અધિનિયમની સાથે અસંગત ન હોય તવી જોગવાઈઓ કરવાની સત્તા મળે છે.

ઉપર્યુક્ત પારાકીય સત્તાની સોંપણી આવશ્યક અને સામાન્ય પ્રકારની છે.

તારીખ : ૧૨મી માર્ચ, ૨૦૦૩

સૌરભ પટેલ.

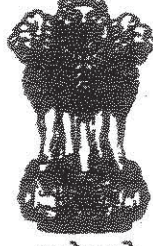
ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે.

ગાંધીનગર,
તારીખ : ૧૩મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

વી. એમ. કોઠારે,
ગુજરાત સરકારના સચિવ,
વૈમાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રાગાર, ગાંધીનગર

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV] THURSDAY, MARCH 17, 2003/PHALGUNA 26, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, તારીખ ૧૭મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

તારીખ ૧૭મી માર્ચ ૨૦૦૩ના ગુજરાત રાજપત્ર, (અસાધારણ)માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક ૩૦ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT BILL NO. 30 OF 2003.**THE GUJARAT CONTROL OF ORGANIZED CRIME BILL, 2003.****A BILL**

to make special provisions for prevention and control of and for coping with criminal activity by organised crime syndicate or gang and for matters connected therewith or incidental thereto.

ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમોના નિયમ-૧૨૭-અ ના પરંતુક અન્વયે આપવામાં આવેલી અધ્યક્ષની સંમતિથી નીચેનું વિધેયક પ્રસિદ્ધ કર્યું છે:-

સન ૨૦૦૩નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક : ૩૦.

ગુજરાત સંગઠિત ગુના નિયંત્રણ વિધેયક, ૨૦૦૩.

સંગઠિત ગુના સિન્ડીકેટ અથવા ટોળીની ગુનાહિત પ્રવૃત્તિઓના નિવારણ અને અંકુશ માટે અને તેને પહોંચી વળવા માટે અને તેની સાથે સંકળાયેલી અથવા તેને આનુષંગિક બાબતો માટે ખાસ જોગવાઈઓ કરવા બાબત વિધેયક.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમાં વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે:-

પ્રકરણ ૧**પ્રારંભિક**

૧. (૧) આ અધિનિયમ, ગુજરાત સંગઠિત ગુના નિયંત્રણ અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.

ટૂંકી સંજ્ઞા, વ્યાપ્તિ અને આરંભ.

(૨) તે સમગ્ર ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડે છે.

(૩) તે રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી નક્કી કરે તેવી તારીખે અમલમાં આવશે.

૨. (૧) આ અધિનિયમમાં, સંદર્ભથી અન્યથા અપેક્ષિત ન હોય તો :-

વ્યાખ્યા.

(ક) તેના વૈયાકરણીય ફેરફારો અને સમૂહીય શબ્દપ્રયોગોમાં "દુષ્કરણ કરવું" માં-

(૧) ખરેખર જાણ સાથે અથવા એવું માનવાને કારણ હોય કે કોઈ વ્યક્તિના, સંગઠિત ગુના સિન્ડીકેટમાં કોઈપણ રીતે મદદ કરવામાં રોકાયેલ એવી વ્યક્તિ સાથેના સંપર્ક અથવા જોડાણનો;

(૨) સંગઠિત ગુના સિન્ડીકેટને મદદ થવા સંભવ હોય તેવી કોઈપણ માહિતી, કોઈ કાયદેસર સત્તા સિવાય, આપવા અથવા પ્રસિધ્ધ કરવા અને સંગઠિત ગુના સિન્ડીકેટ પાસેથી મેળવેલ કોઈપણ દસ્તાવેજ અથવા વિગત આપવા અથવા પ્રસિધ્ધ કરવા અથવા તેનો ફેલાવો કરવાનો; અને

(૩) સંગઠિત ગુના સિન્ડીકેટને નાણાકીય અથવા અન્યથા કોઈપણ મદદ કરવાનો, સમાવેશ થાય છે.

સન ૧૯૭૪નો
૨જો.

(ખ) "અધિનિયમ" એટલે ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩;

(ગ) "સક્ષમ સત્તાધિકારી" એટલે કલમ ૧૫ હેઠળ નીમાયેલ સક્ષમ સત્તાધિકારી;

(ઘ) "ગેરકાયદેસર પ્રવૃત્તિ ચાલુ રાખવી" એટલે સંગઠિત ગુના સિન્ડીકેટના સભ્ય તરીકે અથવા જેના સંબંધમાં અગાઉના દસ વર્ષની મુદતની અંદર એક કરતાં વધારે તહોમતનામાં ફાઈલ કરવામાં આવ્યા હોય અને આવા ગુનાની તે ન્યાયાલયે ન્યાયિક નોંધ લીધી હોય તે સિન્ડીકેટ વતી એકલાએ અથવા સંયુક્ત રીતે કરેલ, ત્રણ વર્ષથી વધુ કેદની શિક્ષાને પાત્ર ધોલીસ અધિકારનો ગુનો હોય તેવી, તે સમયે અમલમાં હોય તેવા કાયદાથી પ્રતિબંધિત પ્રવૃત્તિ;

(ચ) “સંગઠિત ગુના ” એટલે કોઈપણ વ્યક્તિ આર્થિક લાભ મેળવવાના અથવા પોતાના માટે અથવા સંગઠિત ગુના સિન્ડિકેટ માટે અયોગ્ય આર્થિક લાભ અથવા બીજો ફાયદો મેળવવાના ઉદ્દેશથી, આર્થિક અવેજ માટે સંગઠિત ગુના સિન્ડિકેટ વતી, વ્યક્તિએ એકલાએ અથવા સંયુક્ત રીતે, હિંસા અથવા હિંસાની ધમકી, ધાકધમકી, જબરદસ્તી અથવા બીજા ગેરકાયદે સાધનોના ઉપયોગથી અથવા કોઈ વ્યક્તિ અથવા કોઈ વ્યક્તિની એવી સિન્ડિકેટના કોઈ સભ્યને રોકીને બળજબરી, જમીન પચાવી પાડવી, સોપારી અથવા ખંડણી સહિત ચાલુ રાખે તેવી ગેરકાયદે પ્રવૃત્તિ;

(છ) “સંગઠિત ગુના સિન્ડિકેટ” એટલે સંગઠિત ગુનાની પ્રવૃત્તિઓ કરતી સિન્ડિકેટ અથવા ટોળી તરીકે એકલી અથવા સંયુક્ત રીતે કાર્ય કરતી બે અથવા તેથી વધુ વ્યક્તિઓની ટૂકડી;

(જ) “વિશેષ કોર્ટ” એટલે કલમ ૫ હેઠળ રચાયેલ વિશેષ કોર્ટ;

(૨) આ અધિનિયમમાં લખાયેલ પણ વ્યાખ્યાયિત ન કરેલ અને ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩માં વ્યાખ્યા કરેલ શબ્દો અને શબ્દપ્રયોગોનો, તે અધિનિયમમાં અનુક્રમે તેમનો જે અર્થ આપ્યો છે તે જ થશે.

સન
૧૯૭૪નો
૨જો.

પ્રકરણ ૨

શિક્ષા

સંગઠિત
ગુના માટે
શિક્ષા.

૩. (૧) સંગઠિત ગુનાનો કોઈ અપરાધ કરે તે વ્યક્તિ,-

(૧) આવો ગુનો કોઈપણ વ્યક્તિના મૃત્યુમાં પરિણમેલ હોય, તો મૃત્યુ અથવા આજીવન કેદની શિક્ષાને પાત્ર થશે અને દસ લાખ રૂપિયા કરતાં ઓછા નહિ તેટલા દંડને પણ પાત્ર થશે.

(૨) બીજા કોઈપણ કિસ્સામાં, ઓછામાં ઓછા પાંચ વર્ષની મુદતની પણ આજીવન કેદ સુધીની શિક્ષાને પાત્ર થશે અને પાંચ લાખ રૂપિયા કરતાં ઓછા નહિ તેટલા દંડને પણ પાત્ર થશે.

(૨) જે કોઈ વ્યક્તિ, સંગઠિત ગુનો અથવા સંગઠિત ગુનાની પૂર્વતૈયારીરૂપ કોઈ કૃત્ય આચરવાનું પ્રયત્ન કરે અથવા સંગઠિત ગુનો કે તેની પૂર્વ તૈયારીરૂપ કોઈ કૃત્ય આચરવાનો પ્રયાસ કરે અથવા તેને સમર્થન આપે, દુષ્કરણ કરે અથવા આચરવા માટે જાણીબૂઝીને સરળતા કરી આપે તે, ઓછામાં ઓછા પાંચ વર્ષની, પણ આજીવન કેદ સુધીની મુદત માટેની શિક્ષાને પાત્ર થશે અને પાંચ લાખ રૂપિયા સુધીના દંડની શિક્ષાને પણ પાત્ર થશે.

(૩) જે કોઈ વ્યક્તિ, સંગઠિત ગુના સિન્ડિકેટના કોઈપણ સભ્યને આશ્રય આપે અથવા છુપાવે અથવા આશ્રય આપવાનો અથવા છુપાવવાનો પ્રયત્ન કરે તે, ઓછામાં ઓછા પાંચ વર્ષની પણ આજીવન કેદ સુધીની મુદત માટેની શિક્ષાને પાત્ર થશે અને પાંચ લાખ રૂપિયા સુધીના દંડની શિક્ષાને પણ પાત્ર થશે.

(૪) સંગઠિત ગુના સિન્ડિકેટની સભ્ય હોય તેવી કોઈપણ વ્યક્તિ, ઓછામાં ઓછા પાંચ વર્ષની પણ આજીવન કેદ સુધીની મુદત માટેની શિક્ષાને પાત્ર થશે અને ઓછામાં ઓછા પાંચ લાખ રૂપિયા સુધીના દંડની શિક્ષાને પણ પાત્ર થશે.

(૫) જે કોઈ વ્યક્તિ, સંગઠિત ગુનો કર્યેથી મળેલ અથવા મેળવેલ અથવા સંગઠિત ગુના સિન્ડિકેટના ફંડ મારફત સંપાદિત કરેલ હોય તેવી કોઈપણ મિલકત પરાવે તે ઓછામાં ઓછા ત્રણ વર્ષની પણ આજીવન કેદ સુધીની મુદત માટેની શિક્ષાને પાત્ર થશે અને ઓછામાં ઓછા બે લાખ રૂપિયા સુધીના દંડની શિક્ષાને પણ પાત્ર થશે.

૪. કોઈપણ વ્યક્તિ, સંતોષકારક રીતે હિસાબ ન આપી શકે તેવી સ્થાવર અથવા જંગમ મિલકતો સંગઠિત ગુના સિન્ડીકેટના સભ્ય વતી પરાવતી હોય અથવા કોઈપણ સમયે તે પરાવી ચૂકી હોય, તો તે, ઓછામાં ઓછા ત્રણ વર્ષની પણ દસ વર્ષ સુધીની કેદની શિક્ષાને પાત્ર થશે અને ઓછામાં ઓછા એક લાખ રૂપિયાના દંડની શિક્ષાને પણ પાત્ર થશે અને આવી મિલકત, કલમ ૨૮થી જોગવાઈ કર્યા પ્રમાણે ટાંચ અને સરકાર દાખલ કરવાને પણ પાત્ર થશે.

સંગઠિત ગુના
સિન્ડીકેટના
સભ્ય વતી
બિન હિસાબી
સંપત્તિનો
કબજો
પરાવવા
માટેની શિક્ષા.

પ્રકરણ ૩

વિશેષ કોર્ટ

૫. (૧) રાજ્ય સરકાર, ગુજરાત હાઈકોર્ટના મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિની સંમતિથી, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, જાહેરનામામાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવા કેસ અથવા કેસોના વર્ગ અથવા જૂથ માટે અથવા એવા વિસ્તાર અથવા વિસ્તારો માટે, એક અથવા વધારે વિશેષ કોર્ટની રચના કરી શકશે.

વિશેષ કોર્ટ.

(૨) કોઈપણ વિશેષ કોર્ટની હકૂમતના સંબંધમાં પ્રશ્ન ઉપસ્થિત થાય તો, તે રાજ્ય સરકારને લામ્બી જણાવવો જોઈશે, જેનો નિર્ણય આ બાબતમાં આખરી ગણાશે.

(૩) રાજ્ય સરકારે ગુજરાત હાઈકોર્ટના મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિની સંમતિથી, નીમવાના ન્યાયાધીશ, વિશેષ કોર્ટના અધ્યક્ષસ્થાને રહેશે.

(૪) રાજ્ય સરકાર, ગુજરાત હાઈકોર્ટના મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિની સંમતિથી, વિશેષ કોર્ટની હકૂમત વાપરવા માટે વધારાના ન્યાયાધીશો નીમી શકશે.

(૫) કોઈપણ વ્યક્તિ, વિશેષ કોર્ટના ન્યાયાધીશ અથવા વધારાના ન્યાયાધીશ તરીકેની નિમણૂક માટે, આવી નિમણૂકની તરત પહેલાં તે અનુક્રમે સેશન્સ ન્યાયાધીશ અથવા વધારાના સેશન્સ ન્યાયાધીશ હોય તે સિવાય, લાયક ગણાશે નહિ.

(૬) વિશેષ કોર્ટમાં કોઈપણ વધારાના ન્યાયાધીશ અથવા વધારાના ન્યાયાધીશો નીમાયેલ હોય ત્યારે, વિશેષ કોર્ટના ન્યાયાધીશ, વખતોવખત, લેખિતમાં, સામાન્ય અથવા ખાસ હુકમથી, વિશેષ કોર્ટના કામકાજની પોતાની અને વધારાના ન્યાયાધીશ અથવા વધારાના ન્યાયાધીશો વચ્ચે ફાળવણી કરવા માટેની અને પોતાની અથવા કોઈ વધારાના ન્યાયાધીશની ગેરહાજરીના પ્રસંગે તાકીદના કામકાજના નિકાલ માટે પણ જોગવાઈ કરી શકશે.

સન
૧૯૭૪નો
૨જો.

૬. ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, આ અધિનિયમ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર દરેક ગુનાની ઈન્સાફી કાર્યવાહી, જેની સ્થાનિક હકૂમતમાં તે કરવામાં આવ્યો હોય તે જ વિશેષ કોર્ટ અથવા યથાપ્રસંગ, કલમ પની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ આવા ગુનાની ઈન્સાફી કાર્યવાહી કરવા માટે રચાયેલ વિશેષ કોર્ટ જ કરવી જોઈશે.

વિશેષ કોર્ટની
હકૂમત.

સન
૧૯૭૪નો
૨જો.

૭. (૧) આ અધિનિયમ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર કોઈપણ ગુનાની ઈન્સાફી કાર્યવાહી કરતી વખતે વિશેષ કોર્ટ, આરોપી પર ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩ હેઠળ બીજા ગુના સાથે સંકળાયેલ હોય તો તેની ઈન્સાફી કાર્યવાહી પણ તે જ ઈન્સાફી કાર્યવાહીમાં કરી શકશે.

બીજા ગુનાના
સંબંધમાં વિશેષ
કોર્ટની સત્તા.

(૨) આ અધિનિયમ હેઠળ કોઈ ગુનાની કોઈપણ ઈન્સાફી કાર્યવાહી દરમિયાન, વિશેષ કોર્ટને એમ જણાય કે આ અધિનિયમ હેઠળ અથવા બીજા કોઈપણ કાયદા હેઠળનો કોઈપણ ગુનો આરોપીએ કરેલ છે, તો, તે આવા બીજા ગુના માટે આવી વ્યક્તિને દોષિત ઠરાવી શકશે અને આ અધિનિયમ અથવા યથાપ્રસંગ, આવા બીજા કાયદા હેઠળ અધિકૃત કોઈપણ સજા પસાર કરી શકશે અથવા શિક્ષાનો ચુકાદો આપી શકશે.

પબ્લિક
પ્રોસિક્યુટર.

૯. (૧) રાજ્ય સરકાર, હરેક વિશેષ કોર્ટ માટે, કોઈ વ્યક્તિને પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર તરીકે નીમી શકશે અને એક અથવા વધારે વ્યક્તિઓને વધારાના પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર તરીકે નીમી શકશે અને કોઈપણ કેસ અથવા કેસોના વર્ગ અથવા જૂથ માટે ખાસ પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર પણ નીમી શકશે.

(૨) કોઈ વ્યક્તિએ ઓછામાં ઓછા દસ વર્ષ માટે એડવોકેટ તરીકે પ્રેક્ટિસ કરેલ હોય તે સિવાય પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર અથવા વધારાના પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર અથવા ખાસ પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર તરીકે નીમાવા માટે લાયક ગણાશે નહિ.

(૩) આ કલમ હેઠળ પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર અથવા વધારાના પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર અથવા ખાસ પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર તરીકે નીમાયેલ દરેક વ્યક્તિ, ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩ની કલમ ૨ના ખંડ (બી)ના અર્થમાં પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર હોવાનું ગણાશે અને તે અધિનિયમની જોગવાઈ તદ્દનુસાર અમલમાં રહેશે.

સન ૧૯૭૪નો
૨જો.

વિશેષ કોર્ટની
કાર્યરીતિ અને
સત્તા.

૯. (૧) કલમ ૩૩ની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, વિશેષ કોર્ટ, આરોપીએ ગુનો કર્યો હોય તે સિવાય, આવો ગુનો બનતી હકીકતોની ફરિયાદ મળ્યે અથવા આવી હકીકતોનો પોલીસ રિપોર્ટ મળ્યે, કોઈ ગુનાની ઇન્સાફી કાર્યવાહી માટે ન્યાયિક નોંધ લઈ શકશે.

(૨) વિશેષ કોર્ટ દ્વારા ઇન્સાફી કાર્યવાહી કરવા પાત્ર કોઈ ગુનો ત્રણ વર્ષથી વધુ નહિ તેટલી મુદત સુધીની કેદની અથવા દંડ અથવા બંને શિક્ષાને પાત્ર હોય ત્યારે વિશેષ કોર્ટ, ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩ની કલમ ૨૬૦ની પેટા-કલમ (૧) અથવા કલમ ૨૬૨માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, તે અધિનિયમમાં ઠરાવેલી કાર્યરીતિ અને આવી ઇન્સાફી કાર્યવાહીને લાગુ પડે છે તેટલે સુધી તે અધિનિયમની કલમ ૨૬૩થી ૨૬૫ની જોગવાઈઓ અનુસાર સંક્ષિપ્ત રીતે તેની ઇન્સાફી કાર્યવાહી કરી શકશે.

સન ૧૯૭૪નો
૨જો.

પરંતુ આ પેટા-કલમ હેઠળની સંક્ષિપ્ત ઇન્સાફી કાર્યવાહી દરમિયાન, વિશેષ કોર્ટને એમ જણાય કે કેસનો પ્રકાર એવો છે કે તેની સંક્ષિપ્ત રીતે ઇન્સાફી કાર્યવાહી કરવી ઇચ્છનીય નથી, તો વિશેષ કોર્ટ, સાક્ષીઓને પાછા બોલાવી શકશે, જેમને ફરી તપાસી શકાય તેવા આવા ગુનાની ઇન્સાફી કાર્યવાહી માટે ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩ની જોગવાઈઓથી જોગવાઈ કરેલી રીતે કેસની ફેરસુનાવણી કરવા આગળ વધી શકશે અને સદરહુ જોગવાઈઓ, જે રીતે મેજિસ્ટ્રેટ અને તેના સંબંધમાં લાગુ પડે છે તેમ વિશેષ કોર્ટ અને તેના સંબંધમાં લાગુ પડશે.

સન
૧૯૭૪નો
૨જો.

વધુમાં આ કલમ હેઠળ સંક્ષિપ્ત ઇન્સાફી કાર્યવાહીમાં કોઈપણ ગુના સાબિતીના કિસ્સામાં, ઓછામાં ઓછા બે વર્ષ સુધીની કેદની સજા કરવાનું વિશેષ કોર્ટ માટે કાયદેસર ગણાશે.

(૩) આ અધિનિયમની બીજી જોગવાઈઓને અધીન રહીને, કોઈ ગુનાની ઇન્સાફી કાર્યવાહીના હેતુ માટે, વિશેષ કોર્ટને, સેશન્સ કોર્ટની તમામ સત્તા રહેશે અને સેશન્સ કોર્ટ સમક્ષ ઇન્સાફી કાર્યવાહી કરવા માટે અધિનિયમમાં ઠરાવેલ કાર્યરીતિ અનુસાર હોય તેટલે સુધી, જાણે કે પોતે સેશન્સ કોર્ટ હોય તેમ આવા ગુનાની ઇન્સાફી કાર્યવાહી કરી શકશે.

વિશેષ કોર્ટની
ઇન્સાફી
કાર્યવાહીનો
અગ્રાધિકાર હોવા
બાબત.

૧૦. (વિશેષ કોર્ટ ન હોય તેવી) બીજી કોઈપણ કોર્ટમાં આરોપી સામેના બીજા કોઈપણ કેસની ઇન્સાફી કાર્યવાહી ઉપર, આ અધિનિયમ હેઠળના કોઈ ગુનાની વિશેષ કોર્ટ દ્વારા થતી ઇન્સાફી કાર્યવાહીનો અગ્રાધિકાર રહેશે અને તે, આવા બીજા કેસની ઇન્સાફી કાર્યવાહીના અગ્રતાક્રમમાં પૂરી કરાશે અને તદ્દનુસાર એવા બીજા કેસની ઇન્સાફી કાર્યવાહી મોકૂફ રહેશે.

નિયમિત કોર્ટમાં
કેસોને તબદીલ
કરવાની સત્તા.

૧૧. કોઈ ગુનાની ન્યાયિક નોંધ લીધા પછી, વિશેષ કોર્ટનો એવો અભિપ્રાય હોય કે ગુનાની ઇન્સાફી કાર્યવાહી પોતાનાથી થઈ શકે તેમ નથી, તો તે, એવા ગુનાની ઇન્સાફી કાર્યવાહી કરવા તેને હકૂમત ન હોવા છતાં, એવા ગુનાની ઇન્સાફી કાર્યવાહી માટે કેસને, ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩ હેઠળ હકૂમત પ્રાપ્તતરી કોઈપણ કોર્ટને તબદીલ કરી શકશે અને જેને કેસ તબદીલ કરવામાં આવ્યો હોય તે કોર્ટ, જાણે કે ગુનાની ન્યાયિક નોંધ તેણે લીધી હોય તેમ ગુનાની ઇન્સાફી કાર્યવાહી શરૂ કરી શકશે.

૧૨. (૧) ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં આ અધિનિયમ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર કોઈ ગુનાના કિસ્સામાં, કલમ ૫ હેઠળ રચાયેલ વિશેષ કોર્ટ હોય તે સિવાય, આ અધિનિયમથી વિશેષ કોર્ટને મળેલી હકૂમત, જ્યાં ગુનો કરવામાં આવ્યો હોય તે ડિવિઝનની સેશન્સ કોર્ટ ધરાવી શકશે અને તેને આ અધિનિયમમાં જોગવાઈ કરેલ રીતે તમામ સત્તા રહેશે અને તેને આ અધિનિયમમાં જોગવાઈ કરેલ તમામ સત્તા રહેશે અને કાર્યરીતિ અનુસરી શકશે.

વચગાળાની જોગવાઈઓ અને અનિશ્ચિત કાર્યવાહીઓની તબદીલી.

(૨) કલમ ૫ હેઠળ વિશેષ કોર્ટની રચના કરવામાં આવે તે તારીખે અને તે તારીખથી, વિશેષ કોર્ટ સમક્ષ ચાલવા જોઈએ તેવા આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ હેઠળના તમામ દાવા, વિશેષ કોર્ટની રચના કરવામાં આવે તે તારીખે વિશેષ કોર્ટમાં તબદીલ થશે.

સન ૧૯૭૪નો રજો.

૧૩. (૧) ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, વિશેષ કોર્ટના કોઈ ચુકાદા, સજા અથવા વચગાળાનો હુકમ ન હોય તેવા હુકમ સામેની અપીલ, હાઈકોર્ટમાં કરી શકાશે.

અપીલ

(૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળની દરેક અપીલ, આરોપીએ ચુકાદા, સજા અથવા હુકમ મળ્યાની તારીખથી ત્રીસ દિવસની અંદર કરવી જોઈશે.

સન ૧૯૬૩નો ૩૬મો

(૩) મુદત મર્યાદાની ગણતરી કરતી વખતે, મુદત અધિનિયમ, ૧૯૬૩ની કલમો ૪ અને ૧૨ શક્ય હોય તેટલે સુધી લાગુ પડશે.

પ્રકરણ ૪

કેટલાક કિસ્સામાં સંદેશાવ્યવહાર આંતરવા બાબત.

૧૪. આ પ્રકરણમાં, સંદર્ભથી અન્યથા અપેક્ષિત ન હોય તો,-

વ્યાખ્યા.

(ક) “ઇલેક્ટ્રોનિક સંદેશાવ્યવહાર” એટલે તાર, રેડિયો, સેટેલાઈટ, ઇલેક્ટ્રોમેગ્નેટિક, ફોટો ઇલેક્ટ્રોનિક અથવા ફોટો ઓપ્ટીકલ સિસ્ટમ દ્વારા અંતર્દેશીય અથવા વિદેશી વેપારને અસર કરે તેવા ચિહ્નો, સંકેતો, લખાણો, ચિત્રો, ધ્વનિ, વિગતનું કોઈપણ પ્રસારણ અંશતઃ કે પૂર્ણતઃ પ્રસારિત કરેલ કોઈપણ પ્રકારની ખાતમી પણ તેમાં, નીચેનાનો સમાવેશ થતો નથી:-

(૧) ક્રોલેસ ટેલીફોન સંદેશાવ્યવહારના રેડિયો તરંગનો સિસ્ટમ જે વાયરલેસ ટેલીફોન હેન્ડ સેટ અને બેઝ યુનિટની વચ્ચે પ્રસારિત કર્યો હોય;

(૨) કોઈપણ તાર અથવા મૌખિક સંદેશાવ્યવહાર;

(૩) કોઈ ટોન ઓન્લી પેજિંગ સાધન મારફતે કરેલ કોઈપણ સંદેશાવ્યવહાર; અથવા

(૪) ટ્રેડિંગ ડિવાઈસમાંનો કોઈપણ સંદેશાવ્યવહાર.

(ખ) “આંતરલું” એટલે કોઈપણ ઇલેક્ટ્રોનિક, મિકેનિકલ અથવા બીજા સાધન મારફતે, તાર, ઇલેક્ટ્રોનિક અથવા મૌખિક સંદેશાવ્યવહાર દ્વારા સાંભળીને અથવા બીજી રીતે મેળવેલી વિગતો.

(ગ) “મૌખિક સંદેશાવ્યવહાર” એટલે કોઈ વ્યક્તિએ કરેલી મૌખિક વાતચીત કે જેનાથી એવું અપેક્ષિત હોય કે એવી વાતચીત આ અપેક્ષાને બાજબી ઠેરપતી પરિસ્થિતિ હેઠળ આંતરવાને અર્ધીન ન હોય પણ તે બાબતમાં ઇલેક્ટ્રોનિક સંદેશાવ્યવહારનો સમાવેશ થતો નથી;

(ઘ) “તાર સંદેશાવ્યવહાર” એટલે ઉદ્ભવસ્થાનથી જોડાણના સ્થાન વચ્ચે, ઉદ્ભવસ્થાનથી રિસેપ્શનના સ્થાન વચ્ચે (સ્વચ્છીકરણ સ્ટેશનમાં એવા જોડાણના ઉપયોગ સહિત) તાર, કેબલ અથવા તેના જેવા બીજા જોડાણની મદદથી સંદેશાવ્યવહારનું પ્રસારણ કરવા માટેની સવલતોના તમામ ઉપયોગ દરમિયાન સમગ્રતઃ અથવા આંશિક રીતે કરેલી શ્રાવ્ય તબદીલી અને આવા શબ્દપ્રયોગમાં એવા સંદેશાવ્યવહારના કોઈ ઇલેક્ટ્રોનિક સંગ્રહનો પણ સમાવેશ થાય છે.

સક્ષમ
સત્તાધિકારીની
નિમણૂક.

૧૫. રાજ્ય સરકાર, ગૃહ વિભાગના, સરકારના સચિવથી ઉતરતા દરજ્જાના ન હોય તેવા તેના કોઈ અધિકારીને કલમ ૧૬ના હેતુઓ માટે, સક્ષમ સત્તાધિકારી તરીકે નીમી શકશે.

તાર, ઇલેક્ટ્રોનિક
અથવા મૌખિક
સંદેશાવ્યવહારને
આંતરવાની
અધિકૃતિ માટે ની
અરજી.

૧૬. (૧) આ અધિનિયમ હેઠળ સંગઠિત ગુનાની તપાસની દેખરેખ રાખતા પોલીસ અધિકારી ઉતરતા દરજ્જાના ન હોય તેવા કોઈ પોલીસ અધિકારી, એવી રીતે આંતરવાથી સંગઠિત ગુના સાથે સંકળાયેલ કોઈ ગુનાનો પુરાવો મળતો હોય અથવા મળી શકે એમ હોય ત્યારે તપાસ કરનાર અધિકારી દ્વારા તાર, ઇલેક્ટ્રોનિક અથવા મૌખિક સંદેશાવ્યવહાર આંતરવાને અધિકૃત કરતાં અથવા મંજૂર કરતાં હુકમ માટે સક્ષમ સત્તાધિકારીને લેખિતમાં અરજી કરી શકશે.

(૨) આવી દરેક અરજીમાં નીચેની માહિતીનો સમાવેશ થવો જોઈશે :-

(ક) અરજી કરનાર તપાસ કરનાર અધિકારીની અને અરજી અધિકૃત કરતાં વિભાગના વડાની ઓળખ;

(ખ) હુકમ કરવો જોઈએ તેવી પોતાની માન્યતાને ન્યાયી ઠેરવવા માટે, અરજદારે આધાર રાખેલ હકીકતો અને સંજોગોના નિવેદન તેમાં નીચેનાનો સમાવેશ કરવો :-

(૧) સંગઠિત ગુનો થયો છે, થઈ રહ્યો છે અથવા થવાની તૈયારીમાં છે તે સંબંધી વિગતો;

(૨) જેમાંથી અથવા જે સ્થળેથી સંદેશાવ્યવહાર આંતરવાનો હોય તેના પ્રકાર અને સુવિધાઓના સ્થળનું ચોક્કસ વર્ણન;

(૩) આંતરવા પાટેલા સંદેશાવ્યવહાર પ્રકારનું ચોક્કસ વર્ણન; અને

(૪) જેનો સંદેશાવ્યવહાર આંતરવાનો હોય તે સંગઠિત ગુનો કરતી વ્યક્તિ, જાણીતી હોય, તો તેની ઓળખ.

(ગ) પૂછપરછ અથવા બાતમી એકઠી કરવાની બીજી રીતથી પ્રયત્ન કરવામાં આવ્યો છે અને તે નિષ્ફળ ગયેલ છે કે કેમ અને પ્રયત્ન કર્યો હોય તો વાજબી રીતે સફળ થવાનું સંભવિત કારણ ન હોવાનું અથવા ઘણું જોખમી શા માટે જણાયેલ અથવા સંદેશો આંતરવાના કાર્ય સાથે સંકળાયેલ હોય તેમની ઓળખ છતી થવા સંભવ છે તે સંબંધી નિવેદન;

(ઘ) પૂછપરછનો પ્રકાર એવો હોય કે વર્ણન કર્યા પ્રમાણેના પ્રકારનો સંદેશાવ્યવહાર પહેલી વખત મળ્યા પછી આંતરવા માટેની અધિકૃતિ આપોઆપ સમાપ્ત થઈ જાય તેમ ન હોય તો, જેટલા સમય માટે આંતરવાનું ચાલુ રાખવાનું હોય તેનું નિવેદન;

(ચ) તે જ પ્રકારનો વધારાનો સંદેશાવ્યવહાર ત્યારપછી થાય તેમ હોય એવા સંભવિત કારણો સાબિત કરતી હકીકતોનું ચોક્કસ વર્ણન;

(છ) આંતરવાને અધિકૃત કરવા માટે અરજીમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ એકસરખી વ્યક્તિઓ, સુવિધાઓ અથવા સ્થળોમાંના કોઈકને સંડોવતા તાર, ઇલેક્ટ્રોનિક અથવા મૌખિક સંદેશાવ્યવહાર આંતરવાને મંજૂરી આપવા માટે અને આવી દરેક અરજી ઉપર સક્ષમ સત્તાધિકારીએ લીધેલ પગલાં સંબંધી અથવા અધિકૃત કરતી અને અરજી કરતી વખતની વ્યક્તિગત જાણમાંની તમામ અગાઉની અરજીઓ સંબંધી હકીકતોનું નિવેદન;

(જ) હુકમ લંબાવવા માટેની અરજી હોય ત્યારે, આંતરવાથી ત્યાં સુધી મળેલ પરિણામો અથવા એવા પરિણામો મેળવવામાં નિષ્ફળ જવાનો વાજબી ખુલાસો દર્શાવતું નિવેદન.

(૩) સક્ષમ સત્તાધિકારી, અરજદારને અરજીના સમર્થનમાં વધારાના મૌખિક અથવા દસ્તાવેજી પુરાવા રજૂ કરવા ફરમાવી શકશે.

આંતરવા માટેની
અરજી અંગે સક્ષમ
સત્તાધિકારીનો
નિર્ણય.

૧૭. (૧) કલમ ૧૬ હેઠળનો એવી અરજી મળ્યે, અરજીમાં રજૂ કરેલી હકીકતોના આધારે સક્ષમ સત્તાધિકારી એમ નક્કી કરે કે-

(ક) એમ માનવાને સંભવિત કારણ છે કે કોઈ વ્યક્તિ, કનમો ૩ અને ૪ હેઠળ વર્ણવેલ અને શિક્ષાપાત્ર બનેલ ચોક્કસ ગુનો કરી રહી છે, કરેલ છે અથવા કરવાનો સંભવ છે;

(ખ) એમ માનવાને સંભવિત કારણ છે કે આવી રીતે આંતરવાથી તે ગુના સંબંધી સંદેશાવ્યવહાર મેળવી શકાય તેમ છે;

(ગ) પૂછપરછ અને બાતમી એકઠી કરવાની સામાન્ય રીત નિષ્ફળ ગયેલ છે અથવા તેમાં સફળ થવું અસંભવ છે એમ વાજબી રીતે જણાય અથવા જોખમી બને તેમ છે અથવા આંતરવા સાથે સંકળાયેલ હોય તેમની ઓળખ છતી થાય તેમ છે;

(ઘ) એમ માનવાને સંભવિત કારણ છે કે જે સુવિધાઓમાંથી અથવા જે સ્થળેથી એવો ગુનો થવાનો હોય તેના સંબંધમાં તાર, ઇલેક્ટ્રોનિક અથવા મૌખિક સંદેશાવ્યવહાર આંતરવાનો હોય અથવા ઉપયોગ થતો હોય અથવા ઉપયોગ થવાનો હોય તે એવી વ્યક્તિને પટે આપેલ, તે વ્યક્તિના નામે નોંધાયેલ અથવા તેના દ્વારા સામાન્ય રીતે વપરાશમાં છે,

તો, સક્ષમ સત્તાધિકારી, લેખિતમાં કારણોની નોંધ કરીને અરજી નકારી શકશે અથવા તાર, ઇલેક્ટ્રોનિક અથવા મૌખિક સંદેશાવ્યવહાર આંતરવાને અધિકૃત કરતો અથવા મંજૂર કરતો વિનંતી મુજબનો અથવા સુધાર્યા પ્રમાણેનો હુકમ કરી શકશે.

(૨) આ કલમ હેઠળ કોઈપણ તાર, ઇલેક્ટ્રોનિક અથવા મૌખિક સંદેશાવ્યવહાર આંતરવાને અધિકૃત કરતાં અથવા મંજૂર કરતાં સક્ષમ સત્તાધિકારીના દરેક હુકમમાં-

(ક) જેનો સંદેશાવ્યવહાર આંતરવાનો હોય તેવી વ્યક્તિ, જાણીતી હોય તો, તેની ઓળખ;

(ખ) જેમાંથી અથવા જે સ્થળેથી આંતરવા માટે અધિકૃતિ આપેલ હોય તે સંદેશાવ્યવહાર સુવિધાઓના પ્રકાર અને સ્થળ;

(ગ) જે પ્રકારનો સંદેશાવ્યવહાર આંતરવાનો હોય તેનું ચોક્કસ વર્ણન અને તે જેની સાથે સંકળાયેલ હોય તે ચોક્કસ ગુનાનું નિવેદન;

(ઘ) સંદેશાવ્યવહાર આંતરવા માટે અધિકૃત કરેલ એજન્સીની અને અરજી અધિકૃત કરતી વ્યક્તિની ઓળખ; અને

(ચ) વર્ણવેલ સંદેશાવ્યવહાર પ્રથમ વખત મેળવવામાં આવે ત્યારે આંતરવાનો આપમેળે અંત આવશે કે કેમ તે જણાવતા નિવેદન સહિત જેટલા સમય દરમિયાન આવી રીતે આંતરવા માટે અધિકૃત કરેલ હોય તેની મુદત,

નિર્દિષ્ટ કરવી જોઈશે.

૧૮. (૧) સક્ષમ સત્તાધિકારીએ, કલમ ૧૭ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ હુકમ કર્યા પછી તરત જ પરંતુ, કોઈપણ કિસ્સામાં હુકમ કર્યા પછી સાત દિવસથી મોડું નહિ તેમ તેની નકલ, પુનર્વિલોકન સમિતિ દ્વારા વિચારણા અને મંજૂરી માટે, સદરહુ હુકમના સંબંધમાં તમામ કાગળો, રેકર્ડ અને તેના પોતાના તારણો સહિત કલમ ૨૪ હેઠળ રચાયેલ પુનર્વિલોકન સમિતિ સમક્ષ રજૂ કરવા જોઈશે.

આંતરવા બાબતનો હુકમ પુનર્વિલોકન સમિતિ સમક્ષ રજૂ કરવા બાબત.

(૨) કલમ ૧૭ હેઠળ તાર, ઇલેક્ટ્રોનિક અથવા મૌખિક સંદેશાવ્યવહાર આંતરવાને અધિકૃત કરતાં કોઈ હુકમથી, અરજદારની વિનંતી ઉપરથી, તાર અથવા ઇલેક્ટ્રોનિક સંદેશાવ્યવહાર સેવા પૂરી ન પાડનાર વ્યક્તિ, મકાનમાલિક, કસ્ટોડિયન અથવા બીજી વ્યક્તિને, જેનો સંદેશાવ્યવહાર આંતરવાનો હોય તે વ્યક્તિને એવી સેવા પૂરી પાડનારે, મકાન માલિકે, કસ્ટોડિયને અથવા બીજી વ્યક્તિએ કોઈપણ દબલ વિના આંતરવાનું કાર્ય પૂરૂ કરવા અને ઓછામાં ઓછો અવરોધ થાય તે માટે જરૂરી તમામ માહિતી, સુવિધાઓ અને ટેકનિકલ સહાય અરજદારને તરત પૂરી પાડવા આદેશ કરવો જોઈશે.

૧૯. (૧) કલમ ૧૭ હેઠળ કરેલ કોઈ હુકમથી, કોઈપણ તાર, ઇલેક્ટ્રોનિક અથવા મૌખિક સંદેશાવ્યવહાર આંતરવાને અધિકૃતિના ઉદ્દેશો સિધ્ધ કરવા માટે જરૂરી હોય તેનાથી વધુ અથવા કોઈપણ કિસ્સામાં સાત દિવસથી વધુ હોય તેવી કોઈપણ મુદત માટે અધિકૃતિ અથવા મંજૂરી આપી શકાશે નહિ અને એવી સાત દિવસની મુદત, તપાસ કરનાર અધિકારી અથવા કાયદાનો અમલ કરનાર અધિકારી એકમ હેઠળ આંતરવાનું સૌ પ્રથમ ચાલુ કરે અથવા હુકમ કર્યા પછી દસ દિવસ એ બન્નેમાંથી જે વહેંચુ હોય તે દિવસના તરત પછીના દિવસથી શરૂ થયેલી ગણાશે.

આંતરવા વિ. ના હુકમની મુદત.

(૨) કલમ ૧૬ની પેટા-કલમ (૨) અનુસાર લંબાવી આપવા માટેની અરજી કર્યેથી, સક્ષમ સત્તાધિકારીએ કલમ ૧૭ની પેટા-કલમ (૧) ની જોગવાઈઓ અનુસાર તથ્યો નક્કી કરવા જોઈશે અને હુકમ લંબાવવાની મંજૂરી આપશે. આ રીતે મંજૂર કરેલ, લંબાવવાની મુદત, જેના માટે તે મંજૂર કરવામાં આવેલ હોય તે હેતુ સિધ્ધ કરવા માટે સક્ષમ સત્તાધિકારી જરૂરી ગણે તેનાથી વધુ હોવી જોઈશે નહિ અને કોઈપણ પ્રસંગે એક જ વખતે સાઠ દિવસ કરતાં વધુ હોવી જોઈશે નહિ.

(૩) આંતરવાના દરેક હુકમમાં અને તેને લંબાવવાના દરેક હુકમમાં એવી જોગવાઈ હોવી જોઈશે કે આંતરવા માટેની અધિકૃતિ વ્યવહાર્ય હોય તેટલે સુધી અમલી બનશે અને તે સંદેશાવ્યવહારને ઓછામાં ઓછો અવરોધ કરે તેવી રીતે ચાલુ રાખવી અને અધિકૃત ઉદ્દેશો પાર પડે અથવા સદરહુ હુકમ અથવા તેને લંબાવવાના હુકમની મુદત પૂરી થયાના પ્રસંગે તેનો અંત લાવવો.

(૪) આંતરેલ સંદેશાવ્યવહાર સંકેત અથવા વિદેશી ભાષામાં હોય અને તે વિદેશી ભાષા અથવા સંકેતના તજજ્ઞ, આંતરવાની મુદત દરમિયાન વાજબી રીતે ઉપલબ્ધ ન હોય તે પ્રસંગે, આવી રીતે આંતર્યા પછી વ્યવહાર્ય હોય તેટલું જલદી તે પૂરું કરવું જોઈશે.

આંતરવાની કામગીરી માટે સક્ષમ સત્તાધિકારી.

૨૦. (૧) આ અધિનિયમ હેઠળ આંતરવાનું કાર્ય સમગ્રપણે અથવા આંશિક રીતે જાહેર સેવક અથવા આંતરવાની કામગીરી કરવા માટે અધિકૃત તપાસ કરનાર અધિકારીની દેખરેખ હેઠળ કામ કરતી, રાજ્ય સરકાર સાથેના કરાર હેઠળ કામ કરતી વ્યક્તિ દ્વારા કરી શકાશે.

(૨) કલમ ૧૭ હેઠળ આંતરવાને અધિકૃત કરતો કોઈ હુકમ કરવામાં આવે ત્યારે, આવી હુકમ, તપાસ કરનાર અધિકારીને સક્ષમ સત્તાધિકારી સમક્ષ અધિકૃત હેતુઓ સિધ્ધ થવા સંબંધી પ્રગતિ અને આંતરવાનું ચાલુ રાખવાની જરૂરિયાત દર્શાવતો અહેવાલ આપવા કરમાવતી જોગવાઈ કરતો હોવો જોઈશે. આવા અહેવાલો, સક્ષમ સત્તાધિકારી ફરમાવે તેવા સમયાંતરે આપવા જોઈશે.

કટોકટીમાં સંદેશાવ્યવહાર આંતરવા બાબત.

૨૧. (૧) આ અધિનિયમની બીજી કોઈપણ જોગવાઈમાં ગમે તે મજકૂર હોય તેમ છતાં, પોલીસ મહાનિયામકના દરજ્જાથી ઉતરતા દરજ્જાનો ન હોય તેવો અધિકારી, વાજબી રીતે એમ નક્કી કરે કે-

(ક) કટોકટીની એવી પરિસ્થિતિ થઈ છે જેમાં-

(૧) કોઈ વ્યક્તિનું તાત્કાલિક મૃત્યુ અથવા તેને ગંભીર શારીરિક ઈજાનું જોખમ થાય તેમ છે;

(૨) રાજ્યની સુરક્ષા અથવા હિતને જોખમી હોય એવી કાવતરાખોર પ્રવૃત્તિઓ થાય છે; અથવા

(૩) સંગઠિત ગુનાના લક્ષણોવાળી કાવતરાખોર પ્રવૃત્તિઓ થાય છે કે જેથી કોઈ તાર, ઇલેક્ટ્રોનિક અથવા મૌખિક સંદેશાવ્યવહારને આંતરવા માટે અધિકૃત અધિકારીનો હુકમ મળે તે પહેલાં યોગ્ય કાળજીથી તેને આંતરવાનું જરૂરી છે; અને

(ખ) એવા કારણો હોય કે જેથી આવી રીતે આંતરવાને અધિકૃત કરવા માટેનો હુકમ કરવો જરૂરી હોય તો, પોલીસ અધિકારીના દરજ્જાથી ઉતરતા નહિ તેવા દરજ્જાના પોલીસ અધિકારીને એવા તાર, ઇલેક્ટ્રોનિક અથવા મૌખિક સંદેશાવ્યવહારને આંતરવા માટે લેખિતમાં અધિકૃત કરી શકશે.

(૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળની અધિકૃતિ મેળવવા માટે, પોલીસ અધિકારીના દરજ્જાથી ઉતરતા દરજ્જાના ન હોય તેવા પોલીસ અધિકારીએ, કલમ ૧૬ની જોગવાઈઓ અનુસાર પોલીસ મહાનિયામકને અરજી કરવી જોઈશે.

(૩) પોલીસ મહાનિયામકે, પેટા-કલમ (૧) હેઠળ તેનો હુકમ સક્ષમ સત્તાધિકારીને તત્કાલ મોકલવો જોઈશે.

(૪) સક્ષમ સત્તાધિકારીએ, પેટા-કલમ (૧) હેઠળ કરેલ હુકમ મળ્યાના અડતાલીસ કલાકની અંદર, આંતરવાનું કાર્ય મંજૂર કરવું જોઈશે અથવા આંતરવા માટેની પરવાનગી માટેની અરજીનો અસ્વીકાર કરવો જોઈશે.

(૫) સક્ષમ સત્તાધિકારી, આંતરવાની પરવાનગી માટેની અરજી નામંજૂર કરે ત્યારે, આંતરવાની આવી કોઈપણ કામગીરી તરત જ બંધ કરવી જોઈશે.

એકત્રિત કરેલ માહિતીનું સંરક્ષણ. ૨૨. (૧) (ક) કલમ ૧૭થી અધિકૃત કરેલ કોઈપણ સાધનથી આંતરેલ કોઈ તાર, ઇલેક્ટ્રોનિક અથવા મૌખિક સંદેશાવ્યવહારની વિગતોને, શક્ય હોય તો ટેપ અથવા તાર અથવા તેના જેવા બીજા કોઈ સાધનથી રેકર્ડ

કરવી જોઈશે અને તે એવી રીતે કરવું જોઈશે કે જેથી રેકૉર્ડિંગને, કાપકૂપ અથવા બીજા કોઈ ફેરફારોથી સંરક્ષિત કરી શકાય;

(ખ) આંતરવાના હુકમની અથવા તેની લંબાવેલી મુદતના હુકમની મુદત પૂરી થયે તરત જ આવું રેકૉર્ડિંગ સક્ષમ સત્તાધિકારીને ઉપલબ્ધ કરાવવું જોઈશે અને તેના આદેશો હેઠળ સીલ કરવું જોઈશે અને સક્ષમ સત્તાધિકારી હુકમ કરે તેવી વ્યક્તિ અથવા સત્તાધિકારીની કસ્ટડીમાં રાખવું જોઈશે અને સક્ષમ સત્તાધિકારીના હુકમ હોય તે સિવાય આવા રેકૉર્ડિંગનો નાશ કરી શકાશે નહિ અને કોઈપણ સંજોગોમાં દસ વર્ષ સુધી રાખવું જોઈશે.

(ગ) કલમ ૧૬ હેઠળ કરેલ અરજીઓ અને કલમ ૧૭ હેઠળ કાઢેલા હુકમો, સક્ષમ સત્તાધિકારીએ સીલ કરવા જોઈશે અને આવી અરજીઓ અને હુકમોની કસ્ટડી સક્ષમ સત્તાધિકારી આદેશ આપે તે રીતે રાખવી જોઈશે અને સક્ષમ સત્તાધિકારીના હુકમ સિવાય તેનો નાશ કરી શકાશે નહિ અને કોઈપણ સંજોગોમાં તે દસ વર્ષ સુધી રાખવા જોઈશે.

(ર) સંબંધિત વ્યક્તિએ આ અર્થે વિનંતી કર્યેથી, સક્ષમ સત્તાધિકારી, યોતાની વિવેકબુધ્ધિ અનુસાર, એવી વ્યક્તિને અથવા તેના સલાહકારને, સક્ષમ સત્તાધિકારી, ન્યાયના હિતમાં નકકી કરે તેવા આંતરેલ સંદેશાવ્યવહાર, અરજીઓ અને હુકમોનો કોઈ ભાગ, તપાસ માટે ઉપલબ્ધ કરાવશે.

સન ૧૯૭૪નો
રજો.

૨૩. ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩માં અથવા તે સમયે અમલમાં હોય તેવા કોઈ કાયદામાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, આ અધિનિયમ હેઠળ તાર, ઇલેક્ટ્રોનિક અથવા મૌખિક સંદેશાવ્યવહારને આંતરીને એકત્રિત કરેલ પુરાવો, કેસની અદાલતી કાર્યવાહી દરમિયાન, કોર્ટમાં આરોપી સામેના પુરાવા તરીકે ગ્રાહ્ય ગણાશે:

આંતરવાથી એકઠા
કરેલ પુરાવાની
ગ્રાહ્યતા બાબત.

પરંતુ આ હકમ અનુસાર આંતરેલ કોઈ તાર, ઇલેક્ટ્રોનિક અથવા મૌખિક સંદેશાવ્યવહારની વિગતો અથવા તેમાંથી ઉદ્ભવતો પુરાવો, પુરાવારુપે સ્વીકારવામાં આવશે નહિ અથવા અન્યથા કોઈ કોર્ટમાંની કોઈ અદાલતી કાર્યવાહી, સુનાવણી અથવા બીજી કાર્યવાહીઓમાં પ્રગટ કરવામાં આવશે નહિ, સિવાય કે દરેક પક્ષકારને, અદાલતી કાર્યવાહી, સુનાવણી અથવા કાર્યવાહીના ઓછામાં ઓછા દસ દિવસ પહેલાં, જેની હેઠળ આંતરવાને અધિકૃત કરેલ હોય અથવા મંજૂરી આપી હોય તે સક્ષમ સત્તાધિકારીનો હુકમ અને તેની સાથેની અરજીની નકલ પૂરી પાડવામાં આવી હોય:

વધુમાં, ગુનાની ઇન્સાફી કાર્યવાહી કરતા ન્યાયાધીશને એમ જણાય કે પક્ષકારને અદાલતી કાર્યવાહી, સુનાવણી અથવા કાર્યવાહીના દસ દિવસ પહેલાં ઉપરની માહિતી પૂરી પાડવી શક્ય ન હતી અને તે પક્ષકારને એવી માહિતી મળવામાં વિલંબ થયેથી પ્રતિકૂળ અસર થાય તેમ નથી તો, તે, દસ દિવસની આવી મુદત જતી કરી શકશે.

૨૪. (૧) કલમ ૧૭ હેઠળ આંતરવા માટેની અરજી મંજૂર કરતા સક્ષમ સત્તાધિકારીએ પસાર કરેલા દરેક હુકમના પુનર્વિલોકન માટે એક પુનર્વિલોકન સમિતિ હોવી જોઈશે.

(૨) પુનર્વિલોકન સમિતિ, નીચે મુજબના હોદ્દાની રૂએના સભ્યોની બનશે:-

(૧)	ગુજરાત સરકારના મુખ્ય સચિવ	અધ્યક્ષ
(૨)	રાજ્ય સરકારે નીમવાના, સરકારના એક અધિક	સભ્ય
	મુખ્ય સચિવ અથવા અગ્ર સચિવ	
(૩)	સચિવ અને કાયદા પરામર્શી,	સભ્ય
	કાયદા વિભાગ, ગુજરાત સરકાર.	

પુનર્વિલોકન
સમિતિની રચના
અને તેની સત્તા
બાબત.

(૩) આંતરવા માટે અરજી મંજૂર કરતો કલમ ૧૭ હેઠળનો સક્ષમ સત્તાધિકારીએ કરેલ દરેક હુકમ પુનર્વિલોકન સમિતિ સમક્ષ મૂકવો જોઈશે જે મળ્યા પછીના દસ દિવસની અંદર, પુનર્વિલોકન સમિતિએ સક્ષમ સત્તાધિકારીએ પસાર કરેલ આવો હુકમ જરૂરી, વાજબી અને ન્યાયસંગત હતો કે કેમ તે નકકી કરવા માટે વિચારણા કરવી જોઈશે.

(જ) પુનર્વિલોકન સમિતિ, સમગ્ર રેકર્ડની તપાસ કર્યા પછી અને પોતે જરૂરી ગણે તેવી કોઈ તપાસ હોય તો તે કર્યા પછી, લેખિતમાં હુકમ કરીને, સક્ષમ સત્તાધિકારીએ પસાર કરેલ હુકમને મંજૂર કરી શકશે અથવા તેને નામંજૂર કરતો હુકમ કરી શકશે.

(પ) પેટા-કલમ (જ) હેઠળ પુનર્વિલોકન સમિતિએ નામંજૂરીનો હુકમ કર્યો જો આંતરવાનું કંઈપણ અગાઉથી શરૂ થઈ ગયેલ હોય તો તરત જ તે બંધ કરવું જોઈશે અને ટેપ, તાર અથવા કોઈ બીજા સાધનના સ્વરૂપમાં આંતરેલ સંદેશાવ્યવહાર હોય તો, ત્યારબાદ કોઈપણ કેસમાં પુરાવા તરીકે તે ગ્રાહ્ય ગણાશે નહિ અને તેનો નાશ કરવાનો આદેશ કરવો જોઈશે.

પ્રતિબંધિત તાર,
ઇલેક્ટ્રોનિક અથવા
મૌખિક સંદેશાવ્યવહારને
આંતરવા અને પ્રગટ
કરવા બાબત.

૨૫. કલમ ૧૭માં અન્યથા નિર્દિષ્ટ રીતે જોગવાઈ કરેલ હોય તે સિવાય, કોઈપણ પોલીસ અધિકારી જે,-

(ક) કોઈ તાર, ઇલેક્ટ્રોનિક અથવા મૌખિક સંદેશાવ્યવહાર ઈરાદાપૂર્વક આંતરે, આંતરવાનો પ્રયત્ન કરે અથવા આંતરવા અથવા આંતરવાનો પ્રયત્ન કરવા કોઈ બીજી વ્યક્તિને રાખે;

(ખ)(૧) કોઈ ઇલેક્ટ્રોનિક, મિકેનિકલ અથવા બીજા કોઈ સાધન લગાવેલ હોય અથવા અન્યથા તાર, કેબલ અથવા તાર સંદેશાવ્યવહારમાં વપરાતા જોડાણ જેવા બીજા સાધનથી સંદેશો પ્રસારિત થતો હોય, અથવા

(૨) આવા સાધનથી, રેડિયો દ્વારા સંદેશાવ્યવહારનું પ્રસારણ કરે અથવા આવા સંદેશાવ્યવહારને ખલેલ પહોંચાડે ત્યારે

કોઈ મૌખિક સંદેશાવ્યવહાર આંતરવા માટે આવા સાધનનો ઈરાદાપૂર્વક ઉપયોગ કરે, ઉપયોગ કરવાનો પ્રયત્ન કરે અથવા આવા કોઈપણ ઉપયોગ કરવા કોઈપણ બીજી વ્યક્તિને રાખે અથવા આવા કોઈ સાધનનો ઉપયોગ કરવાનો પ્રયત્ન કરે;

(ગ) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓનો ભંગ કરીને, પોતે, તાર, ઇલેક્ટ્રોનિક અથવા મૌખિક સંદેશાવ્યવહાર આંતરીને માહિતી મેળવી હતી એમ જાણતી હોય અથવા એમ જાણવાને કારણ હોય એવો કોઈ પોલીસ અધિકારી, કોઈ તાર, ઇલેક્ટ્રોનિક અથવા મૌખિક સંદેશાવ્યવહારની બાબત કોઈપણ બીજી વ્યક્તિ સમક્ષ ઈરાદાપૂર્વક પ્રગટ કરે અથવા પ્રગટ કરવાનો પ્રયત્ન કરે;

(ઘ) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓનો ભંગ કરીને, પોતે તાર, ઇલેક્ટ્રોનિક અથવા મૌખિક સંદેશાવ્યવહાર આંતરીને તે માહિતી મેળવતી હતી એમ જાણતી હોય અથવા એમ જાણવાને કારણ હોય એવો પોલીસ અધિકારી, કોઈ તાર, ઇલેક્ટ્રોનિક અથવા મૌખિક સંદેશાવ્યવહારની બાબતોનો ઈરાદાપૂર્વક ઉપયોગ કરે અથવા ઉપયોગ કરવાનો પ્રયત્ન કરે; અથવા

(ચ) કલમ ૧૭ હેઠળ અધિકૃત કરેલ સાધનોથી આંતરેલ, કોઈપણ તાર, ઇલેક્ટ્રોનિક અથવા મૌખિક સંદેશાવ્યવહારની વિગતો અથવા આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ હેઠળની ફોજદારી તપાસના સંબંધમાં આવા કોઈ સંદેશાવ્યવહાર આંતરવાથી મળેલ માહિતી, બીજી કોઈપણ અનાધિકૃત વ્યક્તિ સમક્ષ ઈરાદાપૂર્વક પ્રગટ કરે અથવા પ્રગટ કરવાનો પ્રયત્ન કરે;

(છ) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ હેઠળ યોગ્ય રીતે અધિકૃત કરેલ તપાસમાં હરકત ઉભી કરે, રૂકાવટ કરે અથવા દખલગીરી કરે; અથવા

(જ) કલમ ૧૭ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ અથવા કલમ ૨૧ની પેટા-કલમ (૪) હેઠળ સક્ષમ સત્તાધિકારીએ અરજી કાઢી નાખતો હુકમ કર્યા પછી અથવા કલમ ૨૪ની પેટા-કલમ (૪) હેઠળ પુનર્વિલોકન

સમિતિએ કરેલ નામંજૂરીનો હુકમ કર્યા પછી તાર, ઇલેક્ટ્રોનિક અથવા મૌખિક સંદેશાવ્યવહારને આંતરવાનું ઇરાદાપૂર્વક ચાલુ રાખે

તો, એવા ઉલ્લંઘન માટે, બે વર્ષ સુધીની કેદની અને ઓછામાં ઓછા એક લાખ રૂપિયા સુધીની દંડની શિક્ષાને પણ પાત્ર થશે.

સન ૧૯૭૪નો
૨જો.
સન ૧૮૭૨નો
૧લો.

૨૬. (૧) ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૮૭૩માં અથવા ભારતના પુરાવા અધિનિયમ, ૧૮૭૨માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, આ અધિનિયમ હેઠળના ગુના અથવા તેની સાથે સંકળાયેલા ગુનાની ઈન્સાફી કાર્યવાહી અને શિક્ષાના હેતુઓ માટે, કોર્ટ નીચેની બાબતોને સાબિતી પૂરી પાડનાર હકીકત તરીકે ધ્યાનમાં લઈ શકશે :-

પુરાવાના ખાસ નિયમો.

(ક) આરોપી, ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૮૭૩ની કલમ ૧૦૭ અથવા કલમ ૧૧૦ હેઠળ કોઈપણ અગાઉના પ્રસંગે પકડાયેલ હોય;

(ખ) આરોપીની, નિવારક અટકાયતને લગતા કોઈપણ કાયદા હેઠળ અટકાયત થઈ હોય અને દોષિત ઠરેલ હોય; અથવા

(ગ) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ હેઠળ અગાઉના કોઈપણ પ્રસંગે, આરોપી ઉપર કામ ચલાવવામાં આવ્યું હોય.

(૨) જ્યારે એવું સાબિત થાય કે સંગઠિત ગુનામાં સંડોવાયેલી કોઈ વ્યક્તિ અથવા તેના વતી કોઈ વ્યક્તિ, સ્થાવર અથવા જંગમ મિલકતનો કબજો ધરાવતી હોય અથવા કોઈપણ સમયે ધરાવેલ હોય, જેનો તે સંતોષકારક રીતે હિસાબ આપી શકે નહિ ત્યારે તેથી વિરુદ્ધનું કંઈપણ સાબિત થયેલ હોય તે સિવાય, વિશેષ કોર્ટ એમ માની લેશે કે તેણે, આવી મિલકત અથવા નાણાકીય સ્વત્ત્વો તેની ગેરકાયદે પ્રવૃત્તિઓથી મેળવેલ છે અથવા ઉત્પન્ન કરી છે.

(૩) આરોપીએ અપહરણ કર્યું છે અથવા કોઈ વ્યક્તિને ભોળવીને ભગાડી જવામાં આવી છે એમ સાબિત થાય ત્યારે વિશેષ કોર્ટ, બાનની રકમ માટે તે થયેલ છે એમ માની લેશે.

સન ૧૯૭૪નો
૨જો.
સન ૧૮૭૨નો
૧ લો.

૨૭. (૧) ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૮૭૩માં અથવા ભારતના પુરાવા અધિનિયમ, ૧૮૭૨માં ગમે તે મજકૂર હોય તેમ છતાં પણ, આ કલમની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, પોલીસ અધિકારીના દરજ્જાની ઉત્તરતા દરજ્જાના ન હોય એવા પોલીસ અધિકારી સમક્ષ વ્યક્તિએ કરેલ કબૂલાત અને એવા પોલીસ અધિકારીએ, લેખિતમાં અથવા કેસેટ, ટેપ જેવા કોઈ યાંત્રિક સાધનોથી અથવા ધ્વનિ પ્રાપ્ત કરવાના સાધનોમાંથી કરીથી રજૂ કરી શકાય એવી ધ્વનિ અથવા પ્રતિકૃતિથી કરેલ નોંધ, એવી વ્યક્તિ અથવા સહ-આરોપી અથવા મદદગાર અથવા કાવતરાખોરની આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ હેઠળની ઈન્સાફી કાર્યવાહી માટે ગ્રાહ્ય ગણાશે :

પોલીસ અધિકારી સમક્ષ કરેલ અમુક કબૂલાત વિચારણામાં લેવા બાબત.

પરંતુ આરોપી સાથે તે જ કેસમાં સહ-આરોપી, ગુના સહાયક અથવા કાવતરાખોર પર આરોપ મૂકવામાં આવ્યો હોવો જોઈએ અથવા ઈન્સાફી કાર્યવાહી કરેલી હોવી જોઈએ.

(૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળની કબૂલાત, ધાકધમકી અને પ્રલોભનમુક્ત વાતાવરણમાં નોંધવી જોઈશે અને વ્યક્તિને જે ભાષામાં કબૂલાત કરે તે જ ભાષામાં તે નોંધવી જોઈશે.

(૩) પોલીસ અધિકારીએ, પેટા-કલમ (૧) હેઠળ, કોઈપણ કબૂલાત નોંધતા પહેલાં, કબૂલાત કરતી વ્યક્તિને એમ જણાવવું જોઈશે કે તે (વ્યક્તિ) કબૂલાત કરવા બંધાયેલ નથી અને જો તે કબૂલાત કરે તો, તે કબૂલાત તેની સામે પુરાવા તરીકે ઉપયોગમાં લઈ શકાશે :

પરંતુ એવા પોલીસ અધિકારીએ, આવી કબૂલાત નોંધવી જોઈશે નહિ, સિવાય કે કબૂલાત કરતી વ્યક્તિને પ્રશ્નો પૂછ્યે એવી ખાતરી થાય કે આવી કબૂલાત સ્વૈચ્છિક રીતે થઈ રહી છે.

(૪) સંબંધિત પોલીસ અધિકારીએ, આવી સ્વૈચ્છિક કબૂલાત રેકર્ડ કર્યા પછી કબૂલાતની નીચે, તેની પર તારીખ અને સમય લેખિતમાં દર્શાવીને, આવી કબૂલાત સ્વૈચ્છિકતાની પોતાની વ્યક્તિગત ખાતરી વિષે પ્રમાણિત કરવું જોઈશે.

(૫) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ નોંધેલ દરેક કબૂલાત, તે જે વિસ્તારમાં રેકર્ડ કરવામાં આવેલ હોય તેની હકૂમત ધરાવતા ચિફ મેટ્રોપોલિટન મેટ્રોપોલિટન મેજિસ્ટ્રેટ અથવા ચિફ મેજિસ્ટ્રેટને તાત્કાલિક મોકલવી જોઈશે અને આવા મેજિસ્ટ્રેટ પોતાને એવી રીતે મળેલ કરેલી કબૂલાત, ગુનાની ન્યાયિક નોંધ લઈ શકતી હોય તેવી વિશેષ કોર્ટને મોકલવી જોઈશે.

(દ) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ જે વ્યક્તિ પાસેથી કબૂલાત નોંધેલ હોય તે વ્યક્તિને, પેટા-કલમ (૫) હેઠળ કબૂલાત મોકલવા માટે ફરમાવેલ હોય તેવા ચિફ મેટ્રોપોલિટન મેજિસ્ટ્રેટ અથવા ચિફ જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષ, લેખિત અથવા મિકેનિકલ અથવા ઇલેક્ટ્રોનિક સાધન પર રેકર્ડ કબૂલાત, અસલ કેફિયત સહિત અડતાલીસ કલાકની અંદર હાજર કરવી જોઈશે.

(૭) ચિફ મેટ્રોપોલિટન મેજિસ્ટ્રેટ અથવા ચિફ જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ, એવી રીતે હાજર કરેલ આરોપીએ કોઈ નિવેદન કરેલ હોય, તો તે નિવેદનને કાળજીપૂર્વક નોંધવું જોઈશે અને તેની સહી લેવી જોઈશે અથવા તેના અંગૂઠાની છાપ મેળવવી જોઈશે અને ત્રાસની કોઈ ફરિયાદના કિસ્સામાં, આસિસ્ટન્ટ સિવિલ સર્જનથી ઉતરતા દરજ્જાના ન હોય એવા તબીબી અધિકારી સમક્ષ તબીબી પરીક્ષણ માટે, તે વ્યક્તિને રજૂ કરાવવાનો આદેશ આપવો જોઈશે.

સાક્ષીઓના
રક્ષણ બાબત.

૨૮. (૧) ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, આ અધિનિયમ હેઠળની કાર્યવાહી, વિશેષ કોર્ટ ઈચ્છે તો ખાનગીમાં યોજા શકશે.

સન
૧૯૭૪નો
રજો.

(૨) વિશેષ કોર્ટને, પોતાની સમક્ષની કોઈ કાર્યવાહીના કોઈ સાક્ષીએ અથવા આવા સાક્ષીના પબ્લિક પ્રોસિક્યુટરે કરેલ અરજી પરથી અથવા પોતાની મેળે, એમ ખાતરી થાય કે એવા સાક્ષીનો જીવ જોખમમાં છે, તો તે, કોઈ સાક્ષીની ઓળખ અને સરનામું ગુપ્ત રાખવા માટે પોતે યોગ્ય ગણે એવા પગલાં લઈ શકશે.

(૩) ખાસ કરીને અને પેટા-કલમ (૨)ની જોગવાઈઓની વ્યાપકતાને બાધ આવ્યા સિવાય, તે પેટા-કલમ હેઠળ વિશેષ કોર્ટ લઈ શકે એવા પગલાંમાં નીચેની બાબતોનો સમાવેશ થશે:

(ક) વિશેષ કોર્ટ નકકી કરે તે સ્થળે કાર્યવાહી યોજવા બાબત;

(ખ) લોકો જોઈ શકે એવા કેસના કોઈપણ રેકર્ડમાંના પોતાના હુકમ અથવા ફેસલામાંના સાક્ષીઓના નામ અને સરનામાનો ઉલ્લેખ ટાળવા બાબત;

(ગ) સાક્ષીઓની ઓળખ અને સરનામું જાહેર નથી થયું તે સુનિશ્ચિત કરવા માટે કોઈ આદેશો કાઢવા બાબત;

(ઘ) આવી કોર્ટ સમક્ષની તપાસ અથવા કોઈ અનિર્ણિત કાર્યવાહી કોઈપણ રીતે પ્રસિધ્ધ ન કરવી એ મતલબના નિર્ણય જાહેર હિતમાં કરવા બાબત.

(૪) પેટા-કલમ (૩) હેઠળ લીધેલ કોઈ નિર્ણય અથવા કાઢેલ કોઈ આદેશનું ઉલ્લંઘન કરે તેવી કોઈ વ્યક્તિ, એક વર્ષની મુદત સુધીની કેદની અને એક હજાર રૂપિયા સુધીના દંડની શિક્ષાને પાત્ર થશે.

મિલકત ટાંચમાં લેવા
અને સરકાર દાખલ
કરવા બાબત.

૨૮. (૧) કોઈપણ વ્યક્તિ સંગઠિત ગુનાની કોઈપણ ઊપજ ધરાવતી અથવા તેનો કબજો ધરાવતી હોવી જોઈશે નહિ.

(૨) આ અધિનિયમ હેઠળ થયેલ કોઈ ગુનાની તપાસ કરતા પોલીસ અધિકારી ઉતરતા દરજ્જાના ન હોય એવા કોઈ અધિકારીને એમ માનવાને કારણ હોય કે જેના સંબંધમાં તપાસ થઈ રહી છે તે મિલકત સંગઠિત ગુનાની ઊપજને પરિણામે ઉભી થયેલ છે, તો તે, પોલીસ મહાનિયામકની લેખિતમાં પૂર્વમંજૂરી લઈને એવી મિલકત, સ્થાવર અથવા જંગમ અથવા બન્ને જાત કરવાનો હુકમ કરી શકશે અને એવી મિલકત જપ્ત કરવાનું વ્યવહાર ન હોય ત્યારે, એવો હુકમ કરી શકશે કે એવી મિલકત, એવો હુકમ કરતા અધિકારી અથવા યથાપ્રસંગ, વિશેષ કોર્ટની પૂર્વ પરવાનગી સિવાય તબદીલ કરી શકાશે નહિ અથવા તેની તજવીજ કરી શકાશે નહિ અને એવા હુકમની એક નકલ સંબંધિત વ્યક્તિ પર ભજાવવી જોઈશે.

(૩) તપાસ કરનાર અધિકારીએ, એવી મિલકત ની જમી અથવા ટાંચની જાણ, વિશેષ કોર્ટને અડતાલીસ કલાકની અંદર યોગ્ય રીતે કરવી જોઈશે.

(૪) વિશેષ કોર્ટ, પેટા-કલમ (૨) હેઠળ કરેલ જમી અથવા ટાંચના હુકમને બહાલ રાખી શકશે અથવા રદ કરી શકશે :

પરંતુ જેની મિલકત ટાંચમાં લેવાની હોય તે વ્યક્તિને રજૂઆત કરવાની તક આપ્યા સિવાય, વિશેષ કોર્ટ કોઈ હુકમ પસાર કરી શકશે નહિ.

સન ૧૯૭૪નો
રજો.

(૫) (ક) કલમ ૧૬ની પેટા-કલમ (૧)માં ઉલ્લેખેલ અવેક્ષક અધિકારીની મંજૂરીથી તપાસ કરતા પોલીસ અધિકારીએ કરેલ લેખિત રિપોર્ટ પરથી, કોઈ વિશેષ કોર્ટેને એમ માનવાને કારણ હોય કે આ અધિનિયમ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર કોઈ ગુનો કરેલ હોય તેવી કોઈ વ્યક્તિ એટલા માટે ફરાર થયેલ છે અથવા પોતાની જાતને છૂપાવે છે કે જેથી તેની ધરપકડ ન થઈ શકે તો, ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩ની કલમ ૮૨માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, વિશેષ કોર્ટ, નિર્દિષ્ટ સ્થળે અને જાહેરાતની પ્રસિધ્ધિની તારીખથી, ઓછામાં ઓછા પંદર દિવસ અને વધુમાં વધુ ત્રીસ દિવસના નિર્દિષ્ટ સમયમાં તેને હાજર થવા ફરમાવતી લેખિત ઘોષણા પ્રસિધ્ધ કરી શકશે:

સન ૧૯૭૪નો
રજો.

પરંતુ, તપાસ કરનાર પોલીસ અધિકારી, ઘોષણા બહાર પાડવા માટે વિશેષ કોર્ટેને રિપોર્ટ કરી શકશે નહિ સિવાય કે આવી વ્યક્તિ સામે ગુનો નોંધાવાની તારીખથી ત્રણ મહિનાની મુદતની અંદર, ફરાર થયેલ હોય અથવા પોતાની જાતને છૂપાવતી હોય તેવા ગુનેગારની ધરપકડ કરવાનો પ્રયત્ન તેણે કર્યો હોય અને તે નિષ્ફળ જાય.

(ખ) ખંડ (ક) હેઠળ ઘોષણા બહાર પાડનાર વિશેષ કોર્ટ, કોઈપણ સમયે, આવા આરોપીની માલિકીની કોઈપણ સ્થાવર અથવા જંગમ અથવા તે બંને મિલકત ટાંચમાં લેવાનો હુકમ કરી શકશે અને તેમ થયે, ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩ની કલમ ૮૩થી ૮૫ની જોગવાઈઓ, એવી ટાંચને એવી રીતે લાગુ પડશે.

(ગ) આરોપી, ઘોષણાની પ્રસિધ્ધિની તારીખથી ત્રણ મહિનાની મુદતની અંદર ઘોષણામાં નિર્દિષ્ટ કર્યા પ્રમાણે વિશેષ કોર્ટ સમક્ષ હાજર થવામાં કસૂર કરે, તો વિશેષ કોર્ટ, એવી મિલકતને તમામ બોજાથી મુક્ત સરકાર દાખલ કરવા માટેનો હુકમ કરી શકશે.

(ઘ) ખંડ (ગ) હેઠળ મિલકત સરકાર દાખલ થયાની તારીખથી છ મહિનાની અંદર, જેની મિલકત સરકાર દાખલ કરવામાં આવેલ છે તે આરોપી વિશેષ કોર્ટ સમક્ષ સ્વેચ્છાએ હાજર થાય અને કોર્ટેને ખાતરી થાય તે રીતે એમ સાબિત કરે કે તે ધરપકડ ટાળવાના હેતુ માટે ફરાર થયેલ ન હતો અથવા પોતાની જાતને છૂપાવી દીધી ન હતી અને તેને ઘોષણાની એવી નોટિસ મળી ન હતી, તો વિશેષ કોર્ટ, એવી મિલકત સરકાર દાખલ કરવા માટેના હુકમને રદ કરવા માટે હુકમ પસાર કરી શકશે.

(ઙ) આરોપી, આ અધિનિયમ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર કોઈ ગુના માટે દોષિત ઠર્યો હોય, ત્યારે વિશેષ કોર્ટ, કોઈ શિક્ષાનો ચુકાદો આપવા ઉપરાંત, લેખિતમાં હુકમથી આરોપીની માલિકીની હોય તેવી અને હુકમમાં નિર્દિષ્ટ કરેલી કોઈ મિલકત, જંગમ અથવા સ્થાવર અથવા તે બંને, તમામ બોજાથી મુક્ત સરકાર દાખલ થયેલ રહેશે એવું જાહેર કરી શકશે.

સ્પષ્ટીકરણ :- આ કલમના હેતુ માટે “સંગઠિત ગુનાની ઊપજ” એટલે સંગઠિત ગુનો કરવાથી ઉત્પન્ન કરેલ અથવા મેળવેલ હોય તેવી અને સંગઠિત ગુનાના સગડરૂપ ફંડમાંથી મેળવેલ હોય તેવી તમામ પ્રકારની મિલકત, અને તેમાં, કોના નામે આવી ઊપજ છે અથવા કોના કબજામાંથી તે મેળવેલ છે તે ધ્યાનમાં લીધા સિવાય રોકડનો સમાવેશ થાય છે.

૩૦. કલમ ૨૯ હેઠળ જામી અથવા ટાંચમાં લેવાનો હુકમ કર્યા પછી, એવા હુકમમાં ઉલ્લેખેલ કોઈ મિલકત ગમે તે કોઈ રીતે તબદીલ કરવામાં આવે ત્યારે, આ અધિનિયમ હેઠળની કાર્યવાહીના હેતુ માટે આવી તબદીલી ધ્યાનમાં લેવાશે નહિ અને પછીથી એવી મિલકત સરકાર દાખલ થાય, તો એવી મિલકતની તબદીલી રદ અને નિરર્થક ગણાશે.

અમુક તબદીલીઓ
રદ અને નિરર્થક
થવા બાબત.

પ્રકરણ ૫

પ્રકીર્ણ

સન ૧૯૭૪નો
રજો.
સન ૧૯૭૪નો
રજો.

૩૧. (૧) ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩માં અથવા બીજા કોઈ કાયદામાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, આ અધિનિયમ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર દરેક ગુનો, ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩ની કલમ ૨ના ખંડ (ગ)ના અર્થ મુજબ “પોલીસ અધિકારનો ગુનો” ગણાશે અને તે ખંડમાં વ્યાખ્યા કર્યા પ્રમાણેના “પોલીસ અધિકારના કેસ”નો તદ્દનુસાર અર્થ કરવામાં આવશે.

અધિનિયમની
અમુક જોગવાઈઓ
સુધાર્યા પ્રમાણે
લાગુ પાડવા
બાબત.

(૨) ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩ની કલમ ૧૬૭ આ અધિનિયમ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુના સહિતના કેસમાં તેની પેટા-કલમ (૨) માં નીચેના ફેરફારો અધીન રહીને લાગુ પડશે,-

સન ૧૯૭૪નો
રજો.

(ક) “પંદર દિવસ” અને “સાઠ દિવસ” એ સંદર્ભ જ્યાં જ્યાં આવતા હોય ત્યાં તેનો અર્થ, અનુક્રમે “ત્રીસ દિવસ” અને “નેવું દિવસ” તરીકે કરવો.

(ખ) પરંતુક પછી, નીચેનો પરંતુક દાખલ કરવો :-

“વધુમાં, નેવું દિવસની સદરહુ મુદતની અંદર તપાસ પૂરી કરવાનું શક્ય ન હોય, તો વિશેષ કોર્ટ તપાસની પ્રગતિ અને નેવું દિવસની સદરહુ મુદત ઉપરાંત આરોપીની અટકાયત માટેના વિશિષ્ટ કારણો દર્શાવતા પબ્લિક પ્રોસિક્યુટરના રિપોર્ટ ઉપરથી સદરહુ મુદત એકસો એંશી દિવસ સુધી લંબાવી શકશે.

(૩) આ અધિનિયમ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુનો કર્યાના આરોપ પરથી કોઈ વ્યક્તિની ધરપકડ સાથે સકળાયેલ કોઈ કેસના સંબંધમાં ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩ની કલમ ૪૩૮નો કોઈપણ મજકૂર લાગુ પડશે નહિ.

સન ૧૯૭૪નો
રજો.

(૪) ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, આ અધિનિયમ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુનાની આરોપી હોય તેવી કોઈપણ વ્યક્તિ, કસ્ટડીમાં હોય તો, તેને જામીન પર અથવા જાતમુયરકા પર મુક્ત કરી શકાશે નહિ, સિવાય કે-

સન ૧૯૭૪નો
રજો.

(ક) પબ્લિક પ્રોસિક્યુટરને એવી મુક્તિની અરજીનો વિરોધ કરવાની તક આપવામાં આવી હોય; અને

(ખ) પબ્લિક પ્રોસિક્યુટરે અરજીનો વિરોધ કર્યો હોય ત્યારે કોર્ટે એવી ખાતરી થાય કે એવા ગુના માટે તે દોષિત નથી એમ માનવા માટે વાજબી આધાર છે અને જામીન પર હોય ત્યારે તે કોઈ ગુનો કરે તેવો સંભવ નથી.

(૫) ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩માં ગમે તે મજકૂર હોય તેમ છતાં, વિશેષ કોર્ટે એવી નોંધ લીધી હોય કે પ્રસ્તુત ગુનાની તારીખે આરોપી આ અધિનિયમ અથવા કોઈ બીજા અધિનિયમ હેઠળના ગુના માટે જામીન પર હતો, તો તેના જામીન મંજૂર કરી શકાશે નહિ.

સન ૧૯૭૪નો
રજો.

(૬) જામીન મંજૂર કરવા માટે પેટા કલમો (૪) અને (૫) માં નિર્દિષ્ટ કરેલ મર્યાદાઓ, ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩ અથવા જામીન મંજૂર કરવા માટે તત્સમયે અમલમાં હોય તેવા બીજા કોઈ કાયદા હેઠળની મર્યાદાઓ ઉપરાંતની છે.

સન ૧૯૭૪નો
રજો.

(૭) આરોપનામા પહેલાં અથવા ઈન્સાફી કાર્યવાહી પહેલાં જયુરિશિયલ કસ્ટડીમાંથી કોઈ વ્યક્તિની કસ્ટડી માંગતા પોલીસ અધિકારીએ એવી કસ્ટડી માંગવાના અને પોલીસ કસ્ટડી મેળવવામાં વિલંબ, થયેલ હોય તો, તેના કારણોનો ખુલાસો આપતું લેખિત નિવેદન ફાઈલ કરવું જોઈશે.

કલમ ૩ હેઠળના
ગુના તરીકે માની
લેવા બાબત.

૩૨. (૧) કલમ ૩ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર સંગઠિત અપરાધના ગુના માટેની કાર્યવાહીમાં, એમ સાબિત થાય કે-

(ક) આરોપીના કબજામાં ગેરકાયદે હથિયારો અને દસ્તાવેજો અથવા કાગળો સહિતની બીજી સામગ્રી મળી આવી છે અને એમ માનવાને કારણ હોય કે એવા ગેરકાયદે હથિયારો અને દસ્તાવેજો અથવા કાગળો સહિતની બીજી સામગ્રી એવો ગુનો કરવામાં વપરાઈ છે; અથવા

(ખ) નિષ્ણાતના પુરાવાથી એવું સાબિત થાય કે ગુનાના સ્થળે આરોપીના આંગળાની છાપ અથવા આવો ગુનો કરવાના સંબંધમાં વધારાગત ગેરકાયદે હથિયાર અને મહત્વના દસ્તાવેજો અથવા કાગળો અને વાહન સહિતની બીજી સામગ્રી મળી આવેલ હતા,

તો વિશેષ કોર્ટ, વિરૂધ્ધનું સાબિત થાય તે સિવાય આરોપીએ આવો ગુનો કરેલ હતો તેમ માની લેશે.

(૨) કલમ ૩ની પેટા-કલમ (૨) હેઠળના શિક્ષાપાત્ર ગુના ઈન્સાફી કાર્યવાહીમાં એવું સાબિત થાય કે આરોપીએ, આવી વ્યક્તિ સંગઠિત ગુનાની આરોપી છે તેમ જાણવા છતાં તેવી વ્યક્તિને અથવા તેના આરોપી હોવાની વાજબી શંકા હોય તેવી વ્યક્તિને કોઈ નાણાકીય સહાય પૂરી પાડેલ છે તો, વિશેષ કોર્ટ, વિરૂધ્ધનું સાબિત થાય તે સિવાય એવું માની લેશે કે આવી વ્યક્તિએ સદરહુ પેટા-કલમ (૨) હેઠળનો ગુનો કર્યો છે.

સન ૧૯૭૪નો
રજો.

૩૩. (૧) ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં,-

ગુનો પોલીસ
અધિકારનો હોવા
બાબત અને તેની
તપાસ બાબત.

(ક) પોલીસ અધિકારી, આ અધિનિયમ હેઠળના સંગઠિત ગુનાનો અપરાધ કરવા વિશેની કોઈપણ માહિતી, નાયબ પોલીસ મહાનિરીક્ષકથી ઉતરતા દરજ્જાના ન હોય તેવા પોલીસ અધિકારીની પૂર્વમંજૂરી વગર નોંધી શકશે નહિ.

(ખ) પોલીસ ઈન્સ્પેક્ટરથી ઉતરતા દરજ્જાના હોય એવા કોઈ પોલીસ અધિકારીથી આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ હેઠળના કોઈપણ ગુનાની તપાસ થઈ શકશે નહિ.

(૨) અધિક પોલીસ મહાનિયામકથી ઉતરતા દરજ્જાના ન હોય એવા કોઈ પોલીસ અધિકારીની પૂર્વમંજૂરી વગર, કોઈ વિશેષ કોર્ટ, આ અધિનિયમ હેઠળના કોઈ ગુનાની ન્યાયિક નોંધ લઈ શકશે નહિ.

૩૪. સંગઠિત ગુનાની સિન્ડિકેટના કોઈ સભ્યને કોઈપણ ગુનો કર્યા પહેલા અથવા પછી, કલમ ૨ના ખંડ (ચ)માં વ્યાખ્યા કર્યા પ્રમાણેના સંગઠિત ગુનામાં કોઈપણ રીતે કોઈ મદદ અથવા સહાય પૂરી પાડે અથવા આ અધિનિયમ હેઠળના કાયદેસરના પગલાં ભરવાથી દૂર રહી હોય અથવા આ સંબંધમાં કોઈ કોર્ટ કે ઉચ્ચ પોલીસ અધિકારીના આદેશોનું પાલન કરવાનું ઈરાદાપૂર્વક ટાળ્યું હોય તેવી રાજ્યસેવક હોય તેવી કોઈપણ વ્યક્તિ, ત્રણ વર્ષની મુદત સુધીની કેદની અને દંડની શિક્ષાને પાત્ર થશે.

પોતાની ફરજ
પાલનમાં ચૂક
થયે, રાજ્ય
સેવકોને શિક્ષા
બાબત.

૩૫. કોઈપણ દીવાની કોર્ટ અથવા બીજા સત્તાધિકારીને, કલમ ૨૪માં ઉલ્લેખેલ બાબતના સંબંધમાં કોઈ હકૂમત, સત્તા અથવા સત્તાધિકાર રહેશે નહિ અથવા તે વાપરવા માટે હકદાર ગણાશે નહિ.

કોર્ટની
હકૂમતને
બાધ.

૩૬. તત્સમયે અમલમાં હોય એવા બીજા કોઈપણ કાયદામાં અથવા કાયદાનો અમલ ધરાવતા કોઈ લેખમાં કોઈપણ અસંગત હોય તે છતાં, આ અધિનિયમની જોગવાઈઓનો અથવા તે હેઠળ કરેલા કોઈ નિયમ અથવા કોઈ હુકમની ઉપરવટ અસર રહેશે.

ઉપરવટ
અસર
હોવા
બાબત.

૩૭. આ અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ કરેલા કોઈ નિયમ અથવા કોઈ હુકમ અનુસાર, શુધ્ધબુધ્ધિથી કરેલા અથવા કરવા ધારેલા કોઈપણ કાર્યના સંબંધમાં, રાજ્ય સરકાર અથવા રાજ્ય સરકારના કોઈ અધિકારી અથવા સત્તાધિકારી સામે કોઈ દાવો, ફોજદારી અથવા બીજી કાનૂની કાર્યવાહી થઈ શકશે નહિ.

શુધ્ધબુધ્ધિથી
લીધેલા પગલાંને
રક્ષણ.

૩૮. હાઈકોર્ટ, રાજ્યત્રમાં જાહેરનામાથી, વિશેષ કોર્ટને લગતી આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને પાર પાડવા માટે, પોતે જરૂરી ગણે એવા નિયમો કરી શકશે.

નિયમો કરવાની
હાઈકોર્ટની સત્તા.

૩૯. (૧) કલમ ૩૮ હેઠળ નિયમો કરવાની હાઈકોર્ટની સત્તાને બાધ આવ્યા સિવાય, રાજ્ય સરકાર, રાજ્યત્રમાં જાહેરનામાથી, આ અધિનિયમના હેતુઓ પાર પાડવા માટે નિયમો કરી શકશે.

નિયમો કરવાની
રાજ્ય સરકારની
સત્તા.

(૨) આ અધિનિયમ હેઠળ કરેલા દરેક નિયમને, તે કરવામાં આવે તે પછી બનતી ત્વરાએ, ઓછામાં ઓછા ત્રીસ દિવસ સુધી રાજ્ય વિધાનમંડળ સમક્ષ મૂકવો જોઈશે અને જે સત્રમાં તે નિયમો એ રીતે મૂકવામાં આવે તે અથવા તેની તરત પછીના સત્ર દરમિયાન, રાજ્ય વિધાનમંડળ તેમાંથી જે કંઈ રદ કરે અથવા તેમાં જે કંઈ ફેરફાર કરે તેને તે અપીન રહેશે.

(૩) રાજ્ય વિધાનમંડળ એવી રીતે જે કાંઈ રદ કરે અથવા કાંઈ ફેરફાર કરે તે, રાજ્યત્રમાં પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવશે અને તેમ થયે તેનો અમલ થશે.

ઉદ્દેશો અને કારણો

છેલ્લાં કેટલાક વર્ષોથી, સંગઠિત ગુનાઓ આપણા સમાજ માટે ગંભીર જોખમરૂપ બનેલ છે. તેને કોઈ રાષ્ટ્રીય સીમાઓ લાગુ પડતી નથી અને સોપારી, ધાકધમકીથી પૈસા પડાવવા, દાણચોરીના માલની ગેરકાયદે આયાત-નિકાસ કરવી, કેફી દ્રવ્યોનો ગેરકાયદે વેપાર, ખંડણી માટે અપહરણ કરવું, રક્ષણ માટે નાણા વસૂલ કરવા અને ગેરકાયદે ઓતમાંથી મળેલ નાણાના રોકાણ વિગેરેમાંથી ઉભી થયેલ ગેરકાયદે સંપત્તિથી તેને વેગ મળ્યો છે. સંગઠિત ગુનાઓ દ્વારા ઉભી કરેલી ગેરકાયદે સંપત્તિ અને કાળા નાણાંનું પ્રમાણ ઘણું મોટું હોવાથી તેનાથી આપણા અર્થતંત્ર ઉપર ગંભીર પ્રતિકૂળ અસર થઈ છે. એવું જણાયું છે કે આ સંગઠિત સિન્ડિકેટસૂને ત્રાસવાદી સંગઠનો સાથે સંબંધ હોવાનું સામાન્ય કારણ છે અને તે ત્રાસકો-ત્રાસવાદને ઉત્તેજન આપે છે જે રાષ્ટ્રીય સરહદની પાર ફૂલેફાલે છે. આ સંગઠિત ગુના સિન્ડિકેટ રાજ્યમાં સક્રિય છે અને આથી, તેમની પ્રવૃત્તિઓ ઉપર અંકુશ મૂકવાની તાત્તી જરૂરિયાત છે એવું માનવાને કારણ છે.

એવું પણ ધ્યાનમાં આવ્યું છે કે આ સંગઠિત ગુનેગારો તેમની ગુનાહિત પ્રવૃત્તિઓમાં તાર અને મૌખિક સંદેશાવ્યવહારનો બહોળો ઉપયોગ કરી રહ્યા છે. ગુનાઓ થવાના પુરાવા મેળવવા અથવા તે થતા અટકાવવા માટે એવા સંદેશાવ્યવહારને આંતરવું, કાયદાના અમલ અને ન્યાયતંત્ર માટે અનિવાર્ય સહાયરૂપ બની રહેશે.

વિદ્યમાન કાયદાકીય માળખું એટલે કે ફોજદારી અને કાર્યપધ્ધતિ વિષયક કાયદાઓ અને ન્યાયવિષયક પધ્ધતિ, સંગઠિત ગુનાઓના ખતરાને નાથવા માટે અથવા તેની પર નિયંત્રણ રાખવા માટે થોડા અપૂરતા જણાય છે. તેથી, કેટલાક સંજોગોમાં સંગઠિત ગુનાના જોખમને નિયંત્રિત કરવા માટે તાર, ઇલેક્ટ્રોનિક અથવા મૌખિક સંદેશાવ્યવહારને આંતરવાની સત્તા સહિતની કડક અને પ્રતિબંધક જોગવાઈઓવાળો એક ખાસ કાયદો અધિનિયમિત કરવાનું જરૂરી છે.

આ વિધેયકથી ઉપર્યુક્ત ઉદ્દેશો સિધ્ધ કરવા પાર્યું છે.

કલમો ઉપરની નીચેની નોંધો વિધેયકની મહત્વની જોગવાઈઓ સમજાવે છે :-

કલમ ૧. આ કલમથી, ટૂંકી સંજ્ઞા, વ્યાપ્તિ અને આરંભની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૨. આ કલમથી, વિધેયકમાં વપરાયેલ કેટલાક શબ્દપ્રયોગોની વ્યાખ્યા કરી છે.

કલમ ૩. આ કલમથી, સંગઠિત ગુના અને સંગઠિત ગુના સંબંધી બીજા અપરાધો માટે શિક્ષાની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૪. આ કલમથી, સંગઠિત ગુના સિન્ડિકેટના સભ્ય વતી બિનહિસાબી મિલકત ધરાવવા માટે શિક્ષાની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૫. આ કલમથી, આ અધિનિયમ હેઠળ થયેલ ગુનાની ઈન્સાફી કાર્યવાહી માટે વિશેષ કોર્ટની રચના માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમો ૬ અને ૭. આ કલમોથી, બીજા ગુનાના સંબંધમાં વિશેષ કોર્ટની હકૂમત અને તેની સત્તા માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૮. આ કલમથી પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર, વધારાના પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર અને ખાસ પબ્લિક પ્રોસિક્યુટરની નિમણૂક માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૯. આ કલમથી, વિશેષ કોર્ટની કાર્યરીતિ અને સત્તા માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૧૦. આ કલમથી, બીજા કોઈપણ કોર્ટની ઈન્સાફી કાર્યવાહી ઉપર વિશેષ કોર્ટની ઈન્સાફી કાર્યવાહીનો અગ્રાધિકાર હોવાની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૧૧. આ કલમથી, વિશેષ કોર્ટ જે ઇન્સાફી કાર્યવાહી કરી શકે તેમ ન હોય તેવા ગુના હોય તો, તેવા ગુના નિયમિત કોર્ટને તબદીલ કરવાની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૧૨. આ કલમથી, વિશેષ કોર્ટની રચના ન થાય ત્યાં સુધી આ અધિનિયમ હેઠળ ગુનાની ઇન્સાફી કાર્યવાહી કરવાની વિશેષ કોર્ટની તમામ સત્તા, ડિવિઝનની સેશન્સ કોર્ટ પાસે રહેશે તે અંગેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૧૩. આ કલમથી, વિશેષ કોર્ટના હુકમની સામે અપીલ કરવાની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૧૪. આ કલમથી, કેટલાક કિસ્સામાં સંદેશાવ્યવહારને આંતરવાને લગતા પ્રકરણ જમાં વપરાયેલા કેટલાક શબ્દપ્રયોગોની વ્યાખ્યા કરી છે.

કલમ ૧૫. આ કલમથી, સંદેશાવ્યવહાર આંતરવાને અધિકૃત કરવાના હેતુ માટે સક્ષમ સત્તાધિકારીની નિમણૂક માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૧૬. આ કલમથી, પોલીસ અધિકારી દ્વારા તાર, ઇલેક્ટ્રોનિક અથવા મૌખિક સંદેશાવ્યવહાર આંતરવાની અધિકૃતિ માટે અરજી કરવા માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૧૭. આ કલમથી, સંદેશાવ્યવહારને આંતરવાને મંજૂર કરતી વખતે, સક્ષમ સત્તાધિકારીએ અનુસરવાની વિગતવાર કાર્યરીતિ માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૧૮. આ કલમથી, આંતરવાનો હુકમ મંજૂરી માટે પુનર્વિલોકન સમિતિ સમક્ષ રજૂ કરવા માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૧૯. આ કલમથી, આંતરવા વિ. હુકમની મુદત માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૨૦. આ કલમથી, આંતરવાની કામગીરી પાર પાડવા માટે સક્ષમ સત્તાધિકારી માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૨૧. આ કલમથી, પોલીસ મહાનિયામકથી ઉતરતા દરજ્જાના ન હોય તેવા અધિકારીને, તાકીદના સંજોગોમાં આંતરવાનું અધિકૃત કરવા માટેની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૨. આ કલમથી, સંદેશાવ્યવહાર આંતરવાને એકત્રિત કરેલ માહિતીના સંરક્ષણ માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૨૩. આ કલમથી, એવી જોગવાઈ કરી છે કે આંતરવાથી એકઠા થયેલ પુરાવા, ઇન્સાફી કાર્યવાહી દરમિયાન કોર્ટમાં આરોપી સામે પુરાવા તરીકે ગ્રાહ્ય રહેશે.

કલમ ૨૪. આ કલમથી, પુનર્વિલોકન સમિતિની રચના અને તેની સત્તાની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૨૫. આ કલમથી, તાર, ઇલેક્ટ્રોનિક અથવા મૌખિક સંદેશાવ્યવહારને આંતરવા અને પ્રગટ કરવા માટે શિક્ષાની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૨૬. આ કલમથી, આ અધિનિયમ હેઠળની ઇન્સાફી કાર્યવાહી અને શિક્ષા માટે પુરાવાના ખાસ નિયમો માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૨૭. આ કલમથી, પોલીસ અધિકારી સમક્ષ આરોપીએ કરેલી કબૂલાતને વિચારણામાં લેવા માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૨૮. આ કલમથી, સાક્ષીઓના રક્ષણ માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૨૯. આ કલમથી, સંગઠિત ગુનાની ઊપજમાંથી સંપાદિત કરેલ મિલકતને ટાંચમાં લેવા અને સરકાર દાખલ કરવા માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૩૦. આ કલમથી, મિલકતોની અમુક તબદીલીઓ રદ અને નિરર્થક કરવા માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૩૧. આ કલમથી, ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમની અમુક જોગવાઈઓમાં ફેરફાર કરવા માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૩૨. આ કલમથી, વિરુધ્ધનું સાબિત ન થાય તો કલમ ૩ હેઠળના ગુના તરીકે માની લેવાની માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૩૩. આ કલમથી, ગુનો પોલીસ અધિકારનો હોવાની અને તેની તપાસ માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૩૪. આ કલમથી, રાજ્યસેવકોને પોતાના ફરજપાલનમાં ચૂક થયે શિક્ષા કરવા માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૩૫. આ કલમથી, કોર્ટની હકૂમતને બાધ માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૩૬. આ કલમથી, બીજા કાયદાઓની ઉપરવટ અસર માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૩૭. આ કલમથી, શુષ્કબુધ્ધિ લીધેલા પગલાંને રક્ષણ માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૩૮. આ કલમથી, હાઈકોર્ટને, વિશેષ કોર્ટ સંબંધિત નિયમો કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૩૯. આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને આ અધિનિયમના હેતુઓ પાર પાડવા માટે નિયમો કરવાની સત્તા મળે છે.

અમીત શાહ

નાણાકીય યાદી

આ વિધેયક અધિનિયમિત કરવામાં આવે અને અમલમાં લાવવામાં આવે તો તેનાથી રાજ્યના એકત્રિત ફંડમાંથી કોઈ ખર્ચ થશે નહિ.

કલમ પથી, રાજ્ય સરકારને, રાજ્યમાં આ અધિનિયમ હેઠળ થયેલ ગુનાઓ માટેની ઈન્સાફી કાર્યવાહી કરવા માટે તેવા વિસ્તાર અથવા વિસ્તારો માટે એક અથવા તેથી વધુ વિશેષ કોર્ટો રચવાની સત્તા મળે છે. શરૂઆતમાં, રાજ્ય સરકાર, વિશેષ કોર્ટની રચના કરી શકશે. તેમ છતાં, વિદ્યમાન સેશન્સ કોર્ટોને આ કેસોની ઈન્સાફી કાર્યવાહી કરવાના હેતુ માટે (હાઈકોર્ટ સાથે વિચાર વિનિમય કરીને) વિશેષ કોર્ટો તરીકે મુકરર કરી શકાશે અને તેનાથી કોઈ નાણાકીય બોજ પડશે નહિ.

કલમ ૮થી, રાજ્ય સરકારને, દરેક વિશેષ કોર્ટ માટે પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર અથવા વધારાના પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર અથવા વિશેષ પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર નીમવાની સત્તા મળે છે. વિદ્યમાન પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર અને મદદનીશ પબ્લિક પ્રોસિક્યુટરને આ કેસો ચલાવવા માટે ખાસ રીતે નીમી શકાશે અને તેનાથી કોઈ વધારાનું ખર્ચ થશે નહિ.

અમીત શાહ

ધારાકીય સત્તા સોંપવાની યાદી

આ વિધેયકમાં, નીચેની બાબતોમાં ધારાકીય સત્તાની સોંપણીનો સમાવેશ થાય છે :-

- કલમ ૧. આ કલમની પેટા-કલમ (૩)થી, રાજ્ય સરકારને, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી, જે તારીખે આ અધિનિયમ અમલમાં આવશે તે તારીખ નક્કી કરવાની સત્તા મળે છે.
- કલમ ૫. આ કલમની પેટા-કલમ (૧)થી, રાજ્ય સરકારને, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી, એક અથવા તેથી વધુ વિશેષ કોર્ટો રચવાની સત્તા મળે છે.
- કલમ ૧૫. આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને, સરકારના સચિવથી ઉત્તરતા દરજ્જાના ન હોય તેવા અધિકારીને સક્ષમ સત્તાધિકારી તરીકે નીમવાની સત્તા મળે છે.
- કલમ ૩૮. આ કલમથી, હાઈકોર્ટને, વિશેષ કોર્ટ સંબંધિત નિયમો કરવાની સત્તા મળે છે.
- કલમ ૩૯. આ કલમની પેટા-કલમ (૧) થી, રાજ્ય સરકારને, અધિનિયમના હેતુઓ પાર પાડવા માટે રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી નિયમો કરવાની સત્તા મળે છે.

ઉપર્યુક્ત ધારાકીય સત્તાની સોંપણી આવશ્યક અને સામાન્ય પ્રકારની છે.

તારીખ : ૧૭મી માર્ચ, ૨૦૦૩

અમીત શાહ.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

ગાંધીનગર.

તારીખ ૧૭મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

વી. એમ. કોઠારે,

ગુજરાત સરકારના સચિવ,

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતનો વિભાગ.

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

MONDAY, MARCH 17, 2003/PHALGUNA 26, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than those published in other parts.

વેધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧૭ મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

તારીખ ૧૭મી માર્ચ, ૨૦૦૩ના ગુજરાત રાજપત્ર, (અસાધારણ)માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક : ૩૧નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT BILL NO. 31 OF 2003.**THE GUJARAT VALUE ADDED TAX BILL, 2003.****A BILL**

to consolidate and amend the laws relating to the levy and collection of tax on value added basis in respect of sale or purchases of goods in the state of Gujarat.

ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમોના નિયમ-૧૨૭-અ ના પરંતુક અન્વયે આપવામાં આવેલી અધ્યક્ષની સંમતિથી નીચેનું વિધેયક પ્રસિધ્ધ કર્યું છે :

સન ૨૦૦૩નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક : ૩૧.

ગુજરાત મૂલ્યવર્ધિત વેરા વિધેયક, ૨૦૦૩.

ગુજરાત રાજ્યમાં માલના વેચાણ અથવા ખરીદીઓ ના સંબંધમાં મૂલ્યવર્ધિત ધોરણે વેરો લેવા અને વસૂલ કરવાને લગતાં કાયદા એકત્રિત કરવા અને સુધારવા બાબત વિધેયક.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

પ્રકરણ ૧**પ્રારંભિક**

૧. (૧) આ અધિનિયમ, ગુજરાત મૂલ્યવર્ધિત વેરા અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.

(૨) તે સમગ્ર ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડે છે.

(૩) આ કલમ તરત જ અમલમાં આવશે અને આ અધિનિયમની બાકીની જોગવાઈઓ, રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી નક્કી કરે તે તારીખે અમલમાં આવશે અને જુદી જુદી જોગવાઈઓ માટે જુદી જુદી તારીખો નક્કી કરી શકાશે.

ટૂંકી સંજ્ઞા,
વ્યાપ્તિ અને
આરંભ.

૨. આ અધિનિયમમાં, સંદર્ભથી અન્યથા અપેક્ષિત ન હોય, તો—

વ્યાખ્યા.

(૧) “ખેતી” એ શબ્દમાં અને તેના વ્યાકરણિક રૂપાંતરો અને સમૂલીય શબ્દોપયોગોમાં ફૂલ-ઉછેરનો, બાગબાનીનો, પાક, ઘાસ, અથવા બગીચાના ઉત્પન્ન ઉગાડવાનો અને ચરાણનો પણ સમાવેશ થાય છે; પરંતુ તેમાં ડેરી ઉદ્યોગ, મરઘાં ઉછેર, પશુસંવર્ધન અથવા માત્ર લાકડાં અથવા ઘાસ કાપવાનો અથવા ફળ વેડવાનો સમાવેશ થતો નથી;

(૨) “ખેડૂત” એટલે ખેતીના હેતુ માટે જમીનની ખેતી જાતે કરનાર વ્યક્તિ ;

(૩) “નિયત દિવસ” એટલે સન ૨૦૦૩ના એપ્રિલ મહિનાની ૧લી તારીખ;

(૪) “ધંધો” એ શબ્દમાં—

(૧) કોઈ વેપાર, વાણિજ્ય કે ઉત્પાદનનો અથવા વેપાર, વાણિજ્ય કે ઉત્પાદન સ્વરૂપના કોઈ સાહસ અથવા કામકાજનો, પછી એવો વેપાર, વાણિજ્ય, ઉત્પાદન, સાહસ અથવા કામકાજ નફો અથવા મળતરના હેતુથી કરવામાં આવતા હોય કે ન હોય અને એવા વેપાર, વાણિજ્ય, ઉત્પાદન, સાહસ અથવા કામકાજમાંથી કશો નફો અથવા મળતર થતો હોય કે ન હોય તો પણ તેનો; અને

(૨) પ્લાન્ટ, યંત્રસામગ્રી, કાચા પદાર્થો, પ્રક્રિયાનો માલસામાન, પેકીંગ માટેની સામગ્રી, ખોખાં, વપરાશી માલ, વેસ્ટમાંની બનાવટોનો અથવા એવા વેપાર, વાણિજ્ય, ઉત્પાદન, સાહસ અથવા કામકાજને સહાયક અથવા આનુષંગિક અથવા તેમાંથી પરિણમતો એવો બીજો માલ અથવા તેમાંનો વેસ્ટ અથવા ભંગાર, ખરીદવાના, વેચવાના અથવા પૂરાં પાડવાના કોઈ સોદાનો સમાવેશ થાય છે ;

(૫) “કેપીટલ ગુડ્ઝ” એટલે ઉત્પાદનમાં ઉપયોગમાં લેવાના હોય તે પ્લાન્ટ અને યંત્રસામગ્રી અને રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં વખતોવખત જાહેર કરે તેવો બીજો માલ;

(૬) “કેન્દ્રીય અધિનિયમ” એટલે કેન્દ્રીય વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૫૬;

સન ૧૯૫૬નો
૭૪મો.

(૭) “કમિશન એજન્ટ” એટલે જે કોઈ વેપારી, કબૂલ કરેલા કમિશનથી તેના મુખ્ય વેપારીઓના વતી શુદ્ધબુદ્ધિથી કોઈ માલ ખરીદે અથવા વેચે તે વેપારી;

(૮) “કમિશનર” એટલે આ અધિનિયમના હેતુઓ સારુ વાણિજ્યિક વેરા કમિશનર તરીકે નીમાયેલી વ્યક્તિ;

(૯) (ક) “ખેતી કરવી” એટલે કોઈપણ ખેતીનું કામ કરવું; અને

(ખ) “જાતે ખેતી કરવી” એટલે—

(૧) પોતાના શ્રમથી, અથવા

(૨) પોતાના જ કુટુંબના શ્રમથી, અથવા

(૩) (પાકના ભાગના રૂપમાં નહિ પરંતુ) રોકડ કે વસ્તુરૂપે આપવાની મજૂરીથી નોકરી રાખીને અથવા પોતાની અંગત દેખરેખ હેઠળ અથવા પોતાના કુટુંબના કોઈપણ સભ્યની અંગત દેખરેખ હેઠળ દહાડિયા રાખીને, પોતાને માટે ખેતી કરવી.

સ્પષ્ટીકરણ ૧.—કોઈ વિધવા અથવા સગીર અથવા કોઈ શારિરીક અથવા માનસિક અશક્તતાને અધીન વ્યક્તિ, નેણીના અથવા તેના નોકરોથી અથવા કોઈ દહાડિયાથી ખેતી કરવામાં આવી હોય તો તેણે જાતે ખેતી કરી છે તેમ ગણાશે.

સ્પષ્ટીકરણ ૨.—હિંદુ અવિભક્ત કુટુંબના કિસ્સામાં, એવા કુટુંબના કોઈ સભ્ય દ્વારા ખેતી કરવામાં આવી હોય તો જમીનની જાતે ખેતી કરી છે તેમ ગણાશે.

(૧૦) “વેપારી” એટલે રોકડ અથવા વિલંબિત ચૂકવણી બદલ અથવા કમિશન, મહેનતાણું અથવા અન્યથા પોતાના ધંધાના હેતુ માટે અથવા તેના ધંધામાં રોકાયેલ હોય તેના પરિણામ રૂપે અથવા તેને સંકળાયેલી અથવા આનુષંગિક રીતે અથવા તે દરમિયાન, પ્રત્યક્ષ અથવા અન્યથા માલ ખરીદતી હોય, વેચતી હોય, ઉત્પાદન કરતી હોય, બનાવતી હોય, પૂરો પાડતી હોય અથવા વિતરણ કરતી હોય તે વ્યક્તિ અને તેમાં નીચેનાનો સમાવેશ થાય છે,—

(ક) કેન્દ્ર સરકાર, અથવા રાજ્ય સરકાર અથવા નગરપાલિકા અથવા મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન અથવા પંચાયત અથવા વૈધાનિક સત્તામંડળ જેવા કોઈ સ્થાનિક સત્તામંડળ, કંપની, ભાગીદાર પેઢી, હિંદુ અવિભક્ત કુટુંબ અથવા ધંધો કરતી વ્યક્તિઓની કોઈ મંડળી, કલબ, એસોસિયેશન અથવા સંસ્થાપિત હોય કે ન હોય તેવું મંડળ;

(ખ) “પ્રાસંગિક વેપારી” એટલે રાજ્યમાંના કોઈપણ પ્રદર્શન સહ-વેચાણ અથવા હરાજી અથવા અન્યથા રોકડ, વિલંબિત ચૂકવણી, કમિશન, મહેનતાણું અથવા બીજા કિંમતી અવેજ બદલ, તે પ્રકારના ધંધાની પ્રાસંગિક કામગીરી, મુખ્યવેપારી, એજન્ટ અથવા બીજી કોઈ હેસિયતથી હાથ પરે તે વ્યક્તિ;

(ગ) કોઈ હરાજી કરનાર, જે પ્રગટ હોય કે ન હોય તેવા કોઈ મુખ્ય વેપારીની માલિકીનો માલ વેચતો હોય અથવા હરાજી કરતો હોય અને એવા ઈરાદાવાળા ખરીદનારની દરખાસ્ત (ઓફર) તેના દ્વારા અથવા મુખ્યવેપારી દ્વારા અથવા મુખ્યવેપારીના નામનિયુક્ત કરેલ વ્યક્તિ દ્વારા સ્વીકારવામાં આવી હોય કે ન હોય;

(ઘ) પ્રગટ હોય કે ન હોય તેવા કોઈ મુખ્ય વેપારી વતી ધંધો કરતાં કોઈ ફેક્ટર (આડતિયા), બ્રોકર (દલાલ), કમિશન એજન્ટ, ડેલ કેડીરી એજન્ટ અથવા હરાજી કરનાર અથવા ગમે તે નામે ઓળખાતા કોઈ મર્કન્ટાઈલ એજન્ટ;

(ચ) રોકડ, વિલંબિત ચૂકવણી અથવા બીજા કિંમતી અવેજ બદલ, કરાર અનુસાર હોય તે સિવાય અન્યથા કોઈ માલમાંની મિલકતની તબદીલી કરતી કોઈ વ્યક્તિ;

(છ) બાંધકામ કરારની અમલ બજવણીમાં સમાવિષ્ટ માલમાંની મિલકતની (માલ તરીકે અથવા કોઈ બીજા સ્વરૂપે) તબદીલી કરતી કોઈ વ્યક્તિ;

(જ) ભાડા-ખરીદીથી અથવા હમેશી ચુકવણીની કોઈ પદ્ધતિથી માલ પહોંચાડતી હોય તેવી કોઈ વ્યક્તિ;

(ઝ) રોકડ, વિલંબિત ચુકવણી અથવા બીજા કિમતી અવેજ બદલ કોઈ હેતુ માટે, (નિર્દિષ્ટ મુદત માટે હોય કે ન હોય) કોઈ માલનો ઉપયોગ કરવાનો હક તબદીલ કરતી હોય તેવી કોઈ વ્યક્તિ; અને;

(ઞ) કોઈ સેવાની રીતે અથવા તેના કોઈ ભાગ તરીકે અથવા બીજી ગમે તે રીતે, ખોરાક અથવા માનવ વપરાશ માટેની કોઈ બીજી ચીજવસ્તુ અથવા (કેઈ હોય કે ન હોય તેવું) કોઈ પોશું પૂરું પાડતી કોઈ વ્યક્તિ, જ્યારે એવો પૂરવઠો અથવા સેવા, રોકડ, વિલંબિત ચુકવણી અથવા બીજા કિમતી અવેજ બદલ હોય ત્યારે.

સ્પષ્ટીકરણ :- (૧) કોઈ મંડળી. (સહકારી મંડળી સહિત), કલબ અથવા પેઢી અથવા એસોસિયેશન, જે રોકડ, વિલંબિત ચુકવણી, કમિશન, મહેનતાણું અથવા બીજા કિમતી અવેજ બદલ, ધંધાના કમ દરમિયાન હોય કે ન હોય તો પણ પ્રત્યક્ષ રીતે અથવા અન્યથા પોતાના સભ્યો અથવા બીજી વ્યક્તિઓ પાસેથી માલ ખરીદે, કે તેમને વેચે, પૂરો પાડે અથવા વિતરણ કરે, તો તે, આ અધિનિયમના હેતુઓ માટે વેપારી ગણાશે.

(૨) કેન્દ્ર સરકાર અથવા રાજ્ય સરકાર અથવા સ્થાનિક સત્તામંડળ અથવા રેલવે તંત્ર અથવા પોર્ટ ટ્રસ્ટ અથવા વૈધાનિક મંડળ, જે રોકડ, વિલંબિત ચુકવણી, કમિશન, મહેનતાણું અથવા બીજા કિમતી અવેજ બદલ, ધંધાના કમ દરમિયાન હોય કે ન હોય તો પણ પ્રત્યક્ષ રીતે અથવા અન્યથા માલ ખરીદે, વેચે, પૂરો પાડે અથવા વિતરણ કરે, તો તે, આ અધિનિયમના હેતુઓ માટે વેપારી ગણાશે.

(૩) કોઈ વ્યક્તિ અથવા મંડળ, રોકડ, વિલંબિત ચુકવણી, કમિશન, મહેનતાણું અથવા બીજા કિમતી અવેજ બદલ, હરાજથી અથવા અન્યથા પ્રત્યક્ષ રીતે અથવા કોઈ એજન્ટ મારફતે નધણિયાતો, જન્ત કરેલ, નકામો, બંગાર, ફાજલ, જૂનો, અપ્રચલિત, કાઢી નાખેલ, રદી અથવા ફાજલ પેદાશ અથવા માલ સહિતનાં કોઈ માલનો નિકાલ કરે, તો તે, આ અધિનિયમના હેતુઓ માટે વેપારી ગણાશે.

અપવાદો :- આ કલમના અર્થ મુજબ નીચેનામાંનું કોઈ વેપારી ગણાશે નહિ :-

(૧) જાતે ખેતી કરેલી જમીન ઉપર ઉગાડેલા ખેતીનાં ઉત્પન્નનું જ વેચાણ કરતો હોય તે ખેડૂત;

(૨) જે કોઈ વ્યક્તિ, પોતે જાતે અથવા તેના કુટુંબની કોઈ વ્યક્તિએ પકડેલી કોઈ માછલી અથવા કોઈ દરિયાઈ ખોરાકનું જ, આવી વ્યક્તિ માટે અથવા તેના વતી વેચાણ કરતી હોય તે વ્યક્તિ;

(૩) ધંધાના સ્વરૂપના ન હોય તેવા નિર્ધારિત ઉદ્દેશો પાર પાડવા માટે, પોતાનાં કાર્યો બજાવતી વખતે માલનું ઉત્પાદન કરવાની, ખરીદવાની, વેચાણ કરવાની કે તે પૂરાં પાડવાની પ્રવૃત્તિ કરતી સંખાવતી, ધાર્મિક અથવા શૈક્ષણિક સંસ્થા.

સન ૧૯૫૬નો
૭૪મો.

(૧૧) “ જાહેર કરેલો માલ ” એટલે કેન્દ્રીય અધિનિયમની કલમ ૧૪ હેઠળ આતંરરાજ્ય વેપાર અથવા વાણિજ્યમાં જાહેર કરેલ વિશેષ મહત્વ ધરાવતા માલ તરીકે જાહેર કરેલો માલ;

સન ૧૯૭૦નો
ગુજરાતનો
૧૯૬૯
૧૯૮૮
સન ૧૯૮૮નો
ગુજરાતનો
૧૧મો.

(૧૨) “અગાઉનો કાયદો” એટલે વખતોવખત સુધાર્યા પ્રમાણેના ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯ અને ગુજરાત શેરડી ઉપર ખરીદ વેરા અધિનિયમ, ૧૯૮૮ અને ઉપર્યુક્ત અધિનિયમો હેઠળ કરેલ કોઈ કૃત્ય અથવા કાર્યલોપને કાયદેસર કરાવેલ હોય તેવા અધિનિયમનો.

(૧૩) “માલ” એટલે (વર્તમાનપત્રો અથવા દાવાયોગ્ય હકો, વીજળી, સ્ટોક અને શેર અને જમીનગીરીઓ સિવાયની) તમામ પ્રકારની જંગમ મિલકત અને તેમાં પશુધન, તમામ સામગ્રીઓ, ચીજો

અને વસ્તુઓ અને બાંધકામ કરારની અમલ બજવણીમાં સમાવિષ્ટ દરેક પ્રકારની મિલકત (માલ તરીકે અથવા કોઈ બીજા સ્વરૂપમાં), તમામ અમૂર્ત ચીજવસ્તુઓ અને ઉગતો પાક, ઘાસ, જમીનને સંપૂર્ણ અથવા તેનો ભાગ બનતા ઊભા ઈમારતી લાકડાં અથવા વસ્તુઓ, જે વેચાણ પહેલાં કે વેચાણના કરાર હેઠળ જુદા પાડવાનું કબૂલવામાં આવેલું હોય તે માલ;

(૧૪) “બનાવટ” એ શબ્દનો અને તેના વ્યાકરણિક રૂપાંતરો તથા સમૂલીય શબ્દપ્રયોગોનો અર્થ કોઈ માલ ઉત્પન્ન કરવો, બનાવવો, તેમાંથી અર્ક કાઢવો, તે એકઠો કરવો, તેમાં ફેરફાર કરવો, તેને સુશોભિત કરવો, ઓપ આપવો, તેના છૂટા ભાગો જોડવા, અથવા બીજી રીતે તેના ઉપર પ્રક્રિયા કરવી, તેની માવજત કરવી અથવા તેનું સંયોજન કરવું એવો થાય છે; પરંતુ તેમાં ઠરાવવામાં આવે તેવી બનાવટ અથવા માલ બનાવવાની પ્રક્રિયાનો સમાવેશ થતો નથી;

(૧૫) “વ્યક્તિ” માં કોઈ વ્યક્તિ, સંયુક્ત કુટુંબ, અથવા હિંદુ અવિભક્ત કુટુંબ, કંપની, પેટી, વ્યક્તિઓનું એસોસિયેશન અથવા વ્યક્તિઓનું મંડળ, પછી તે સંસ્થાપિત હોય કે ન હોય તો પણ, મંડળી, ક્લબ અથવા બીજી સંસ્થા, સ્થાનિક સત્તામંડળ, કેન્દ્ર સરકાર, અથવા રાજ્ય સરકાર અને આગળના વર્ણનો પૈકી કોઈ વર્ણનમાં આવતી ન હોય તેવી દરેક કૃત્રિમ કાનૂની વ્યક્તિનો સમાવેશ થાય છે.

(૧૬) “પંથાનું સ્થળ” એટલે કોઈ વેપારી પંથો ચલાવતો હોય તેવું કોઈપણ સ્થળ અને તેમાં,—

(ક) વખાર, ગોદામ, અથવા વેપારી પોતાના માલનો સંગ્રહ કરતો હોય અથવા તેની પ્રક્રિયા કરતો હોય તેવું બીજું સ્થળ;

(ખ) વેપારી માલનું ઉત્પાદન કરતો, અથવા બનાવતો હોય તેવું કોઈ સ્થળ;

(ગ) વેપારી પોતાના હિસાબના ચોપડા રાખતો હોય તેવું કોઈ સ્થળ;

(ઘ) કોઈ વાહન અથવા વહાણ અથવા બીજું કોઈ કેરિયર કે જેમાં માલનો સંગ્રહ કરવામાં આવતો હોય કે માલની હેરફેર માટેના ઉપયોગમાં લેવામાં આવતું હોય;

(ચ) વેપારી જેના મારફતે પંથો ચલાવતો હોય તેવા ગમે તે નામે ઓળખાતા એજન્ટના પંથાનું સ્થળ.

(૧૭) “ઠરાવેલું” એટલે નિયમોથી ઠરાવેલું;

(૧૮) “ખરીદ કિંમત” એટલે કેન્દ્રીય આબકારી ટેરીફ અધિનિયમ, ૧૯૮૫ અથવા સીમા શુલ્ક અધિનિયમ, ૧૯૬૨ હેઠળ લીધેલ અથવા લેવાપાત્ર શુલ્કની રકમ સહિત કોઈ ખરીદી માટે વ્યક્તિએ ચૂકવેલ અથવા ચૂકવવાપાત્ર કિંમતી અવેજની રકમ અને હેરફેર માટે અથવા સ્થાપનના (ઈન્સ્ટોલેશન) લીમાના ખર્ચ (કોસ્ટ), જ્યારે અલગથી લેવામાં આવેલ હોય તે સિવાય, માલ પહોંચાડતી વખતે અથવા તે પહોંચે તે પહેલાં માલના સંબંધમાં વેચનારે કરેલ કોઈ કામ માટે લીધેલી કોઈ રકમ અને તેમાં નીચેનાનો સમાવેશ થાય છે,—

(ક) (૧) કરાર અનુસાર હોય તે સિવાય અન્યથા કોઈ માલમાંની મિલકતની તબદીલી ના સંબંધમાં;

(૨) વ્યક્તિઓના કોઈ બિન-સંસ્થાપિત એસોસિયેશન અથવા મંડળે તેના સભ્યને પૂરા પાડેલ માલના સંબંધમાં;

(૩) કોઈ સેવા તરીકે અથવા તેના ભાગ તરીકે અથવા ગમે તે પ્રકારની બીજી કોઈ રીતે, ખોરાક અથવા માનવ વપરાશ માટેની બીજી કોઈ પણ ચીજ હોય અથવા એવું કોઈ પીણું કેફી હોય કે ન હોય એવો માલ પૂરો પાડવાના સંબંધમાં,

તે માટે ચૂકવેલ અથવા ચૂકવવાની રોકડ રકમ, વિલંબીત ચૂકવણી અથવા અન્ય કિંમતી અવેજનો;

(ખ) બાંધકામના કરારનો (વર્કસ કોન્ટ્રાક્ટ) અમલ કરવામાં જરૂરી હોય તે માલમાંની મિલકત (પછી તે માલ તરીકે અથવા અન્ય કોઈ સ્વરૂપે હોય તો પણ તે) તબદીલ કરવાના સંબંધમાં, એવા બાંધકામના કરારનો (વર્કસ કોન્ટ્રાક્ટ) અમલ કરવા માટે કોઈ વ્યક્તિએ ચૂકવેલા અથવા

સન ૧૯૮૫નો
પમો.
સન ૧૯૬૨નો
પરમો.

ચૂકવવાના કિંમતી અવેજની રકમમાંથી, એવા અમલ માટે મજૂરીના ચાર્જ દર્શાવતી રકમ બાદ કર્યા પછી જે રકમ રહે તે રકમનો;

(ગ) ભાડા-ખરીદથી અથવા હસ્તાં દ્વારા ચૂકવણીની કોઈ પદ્ધતિથી, માલ પહોંચાડવાના સંબંધમાં, એવી રીતે પહોંચાડવા માટે કોઈ વ્યક્તિએ ચૂકવવાના કિંમતી અવેજની રકમનો.

(૧૮) “કારો માલ” એટલે બીજા માલના હટક દ્રવ્ય તરીકે વપરાતો હોય તેવો માલ અને તેમાં, પ્રક્રિયા સામગ્રી, વપરાશી ગ્રીજવસ્તુઓ અને એવા રીતે ઉત્પાદન કરેલ માલના પેકિંગમાં ઉપયોગમાં લીધેલ સામગ્રીનો સમાવેશ થાય છે પણ તેમાં, વીજળી પેદા કરવાના હેતુ માટેના બળતણનો સમાવેશ થતો નથી;

(૧૯) “રજિસ્ટર થયેલ વેપારી” એટલે આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ હેઠળ રજિસ્ટર થયેલ વેપારી અને તેમાં, આ અધિનિયમ હેઠળ આપેલ અથવા આપેલ હોવાનું માનવામાં આવતું હોય તેવું રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર ધરાવતો હોય તેવા વેપારીનો સમાવેશ થાય છે;

(૨૦) “ફેરવેચાણ” એટલે ખરીદેલા માલનું,—

(૧) જે સ્વરૂપમાં તે માલ ખરીદવામાં આવ્યો હોય તે જ સ્વરૂપમાં વેચાણ; અથવા

(૨) કોઈ માલની બનાવટમાં તેમનો ઉપયોગ કર્યા સિવાય, અથવા ઉત્પાદન ગણાય કે ઉત્પાદનમાં પરિણમે તેવી કોઈપણ પ્રક્રિયા તે માલ ઉપર કર્યા વગર કરેલું વેચાણ;

અને “ફેર વેચાણ” એ શબ્દનો અર્થ અનુસાર કરવો;

(૨૧) “નિયમો” એટલે આ અધિનિયમ હેઠળ કરેલા નિયમો;

(૨૨) “વેચાણ” એટલે રોકડ, વિલંબિત ચૂકવણી અથવા બીજા કિંમતી અવેજ બદલ, રાજ્યની અંદર કરેલું માલનું વેચાણ અને તેમાં નીચેનાનો સમાવેશ થાય છે,—

(ક) કરાર અનુસાર હોય તે સિવાય બીજી રીતે કોઈ માલમાંની મિલકતની તબદીલીનો;

(ખ) બાંધકામના કરાર (વર્ક્સ કોન્ટ્રાક્ટ)નો અમલ કરવામાં સમાવિષ્ટ હોય તે માલમાંની મિલકત (પછી તે માલ તરીકે અથવા અન્ય કોઈ સ્વરૂપે હોય તો પણ તે) તબદીલ કરવાનો;

(ગ) ભાડા-ખરીદથી અથવા હસ્તાં દ્વારા ચૂકવણીની કોઈ પદ્ધતિથી, માલ પહોંચાડવાનો;

(ઘ) રોકડ, વિલંબિત ચૂકવણી અથવા બીજા કિંમતી અવેજ બદલ, કોઈ પણ હેતુ માટે (પછી તે નિર્દિષ્ટ મુદત માટે હોય કે ન હોય, તો પણ) કોઈ પણ માલ વાપરવાનો હક તબદીલ કરવાનો;

(ચ) રોકડ, વિલંબિત ચૂકવણી અથવા બીજા કિંમતી અવેજ બદલ, વ્યક્તિઓના કોઈ પણ બિન-સંસ્થાપિત એસોસિયેશને અથવા મંડળે, તેના સભ્યોને માલ પૂરો પાડવાનો;

(છ) કોઈ મંડળીએ અથવા કલબે અથવા એસોસિયેશને, તેના સભ્યોને કિંમત લઈને અથવા ફી અથવા લવાજમ અથવા કોઈ અવેજ લઈને માલ પૂરો પાડવાનો;

(જ) કોઈ સેવા તરીકે અથવા તેના ભાગ તરીકે અથવા ગમે તે પ્રકારની બીજી કોઈ રીતે માલ પૂરો પાડવાનો;

(ઝ) ખોરાક અથવા માનવ વપરાશ માટેની બીજી કોઈ પણ ચીજ હોય અથવા કોઈ પીણું (કફી હોય કે ન હોય એવું) હોય એવો માલ પૂરો પાડવાનો; જ્યારે એવો પુરવઠો અથવા સેવા, રોકડથી વિલંબિત ચૂકવણી અથવા બીજા કિંમતી અવેજ બદલ હોય ત્યારે,

(ટ) માલને વસ્તુવિનિમય પદ્ધતિથી પૂરો પાડવાનો,

(ઠ) ખંડ ૧૦ના સ્પષ્ટીકરણ (૩)માં ઠરાવેલી રીતે વ્યક્તિએ માલનો નિકાલ કરવાનો,

પણ તેમાં ગીરો, સાનગીરો, બોજ અથવા આડગીરો મૂકવાનો સમાવેશ થતો નથી; અને "વેચવું", "ખરીદવું" અને "ખરીદી" એ શબ્દોનો તેનાં તમામ વ્યાકરણિક રૂપાંતરો અને સમૂલીય શબ્દપ્રયોગો સહિતનો અર્થ તે પ્રમાણે કરવો.

સ્પષ્ટીકરણ.—(૧) આ ખંડના હેતુઓ માટે, "રાજ્યની અંદર કરેલા વેચાણ"માં કેન્દ્રીય અધિનિયમની કલમ ૪ની પેટા-કલમ (૨)માં ઘડેલા સિદ્ધાંતો અનુસાર રાજ્યની અંદર થયું હોય તેવા વેચાણ તરીકે નક્કી થયેલા કોઈ વેચાણનો સમાવેશ થાય છે;

(૨) પેટા-ખંડ (ગ)ના હેતુ માટે "વર્ક્સ કોન્ટ્રાક્ટ" એટલે બાંધકામના અમલ કરવા માટેનો કરાર અને તેમાં રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી નિર્દિષ્ટ કરે તેવા વર્ક્સ કોન્ટ્રાક્ટનો સમાવેશ થાય છે.

(૩) ધંધાના ક્રમમાં હોય કે ન હોય તો પણ રોકડ, વિલંબિત ચૂકવણી અથવા બીજા કિંમતી અવેજ બદલ, કેન્દ્ર સરકારે, કોઈ રાજ્ય સરકારે, વૈધાનિક મંડળે અથવા સ્થાનિક સત્તામંડળે કરેલ માલમાંની મિલકતની દરેક તબદીલી, આ અધિનિયમના હેતુઓ માટે 'વેચાણ' ગણાશે.

(૨૪) "વેચાણ કિંમત" એટલે કેન્દ્રીય આબકારી ટેરીફ અધિનિયમ, ૧૯૮૫ અથવા સીમા શુલ્ક સન ૧૯૮૬નો અધિનિયમ, ૧૯૬૨ હેઠળ લીધેલ અથવા લેવાપાત્ર શુલ્કની રકમ સહિત કોઈ માલના વેચાણ માટે પસંદ વેપારીને ચૂકવેલ અથવા ચૂકવવાપાત્ર અથવા વેપારીએ મળવેલ અથવા મળવાપાત્ર કિંમતી અવેજની રકમ અને માલ પહોંચાડતી વખતે અથવા તે પહેલાં, તે માલના સંબંધમાં વેપારીએ કરેલ કોઈ કામ માટે લીધેલી કોઈ રકમ અને તેમાં,—

(ક) (૧) કરાર અનુસાર હોય તે સિવાય અથવા કોઈ માલમાંની મિલકતની તબદીલી,

(૨) કોઈપણ હેતુ માટે કોઈ માલના વપરાશના હકની તબદીલી, પછી તે નિર્દિષ્ટ મુદત માટે હોય કે ન હોય તો પણ,

(૩) કોઈ અનિર્ણયિત એસોસિયેશને અથવા વ્યક્તિઓના મંડળે તેના સભ્યને માલ પૂરો પાડવાનો,

(૪) કોઈ સેવાની રીતે અથવા તેના કોઈ ભાગ તરીકે અથવા બીજી ગમે તે રીતે ખોરાક અથવા માનવ વપરાશ માટેની કોઈ ચીજવસ્તુ અથવા કોઈ પોણું (કિફી હોય કે ન હોય) પૂરું પાડવાના સંબંધમાં,

ચૂકવેલ અથવા ચૂકવવાની રોકડ રકમ અથવા વિલંબિત ચૂકવણી અથવા બીજા કિંમતી અવેજનો સમાવેશ થાય છે,

(ખ) બાંધકામના કરારની અમલબજવણીમાં સમાવિષ્ટ માલમાંની મિલકતની (માલ તરીકે અથવા કોઈ બીજા સ્વરૂપમાં) તબદીલીના સંબંધમાં, એવા બાંધકામના કરારની અમલબજવણી માટે વ્યક્તિને ચૂકવેલ અથવા ચૂકવવાના કિંમતી અવેજની રકમમાંથી એવી અમલબજવણી માટે મજૂર ખર્ચ દર્શાવતી રકમો બાદ કરતાં જે રકમ આવે તે;

(ગ) ભાડા-ખરીદીથી અથવા હપ્તેથી ચૂકવણીની કોઈ પદ્ધતિથી માલ પહોંચાડવાના સંબંધમાં, એવી રીતે પહોંચાડવા માટે વ્યક્તિને ચૂકવવાપાત્ર કિંમતી અવેજની રકમ;

(૨૫) "અનુસૂચિ" એટલે આ અધિનિયમને જોડેલી અનુસૂચિ;

(૨૬) "રાજ્ય" એટલે ગુજરાત રાજ્ય;

(૨૭) "વેરો" એટલે આ અધિનિયમ હેઠળ માલના વેચાણો અથવા ખરીદીઓ ઉપર લેવાપાત્ર અને ચૂકવવાપાત્ર વેરો અને તેમાં કલમ ૧૪ હેઠળ લેવાપાત્ર અથવા ચૂકવવાપાત્ર ઉચકવેરાનો સમાવેશ થાય છે;

(૨૮) "વેરા મુદત" એટલે અંગ્રેજી માસ અથવા રાજ્ય સરકાર ઠરાવે તેવી ત્રિમાસ;

(૨૯) "વેરાપાત્ર માલ" એટલે કલમ ૫ હેઠળ જેના વેચાણો અથવા ખરીદીઓ ઉપર વેરો ચૂકવવાનો ન હોય તે સિવાયનો માલ;

(૩૦) “વેરાપાત્ર ટર્નઓવર” એટલે--

(ક) આ અધિનિયમ હેઠળ વેરાને અધીન ન હોય તેવા વેચાણોનું ટર્નઓવર;

(ખ) કલમ પની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ અથવા કલમ પની પેટા-કલમ (૨) હેઠળના જાહેરનામા હેઠળ વેરાનુક્ર જાહેર કરેલ હોય તેવા માલનું ટર્નઓવર, અને

(ગ) બાંધકામના કરારના સંબંધમાં વેચાણોના ટર્નઓવરના કિસ્સામાં, મજૂરી, સેવા અંગેનું ખર્ચ અને ઠરાવવામાં આવે તેવી અન્ય શરતોને અધીન તેના જેવા અન્ય ખર્ચને બાદ કરતા,

કાંઈપણ વર્ષમાં ઠરાવેલ મુદત દરમિયાન કાંઈ વેપારીના તમામ વેચાણો અથવા ખરીદીઓનું ટર્નઓવર :

પરંતુ તેવા કરારમાં મજૂરી, સેવાઓનું ખર્ચ અને તેની જેવા અન્ય ખર્ચની રકમ, કરારની બોલીઓ અને શરતોથી નક્કી ન થઈ શકે તેમ હોય ત્યારે તેવા કિસ્સામાં, આવા ખર્ચની રકમ, ઠરાવવામાં આવે તેવી રીતે ગણવી જોઈશે;

(૩૧) “ટ્રિબ્યુનલ” એટલે કલમ ૧૯ હેઠળ રચાયેલ ટ્રિબ્યુનલ;

(૩૨) “ખરીદીઓનું ટર્ન ઓવર” એટલે આપેલી મુદત દરમિયાન કોઈ વેપારીએ કરેલી માલની કોઈ ખરીદીના સંબંધમાં વેપારીએ ચૂકવેલ અથવા ચૂકવવાપાત્ર ખરીદ કિંમતની રકમમાંથી, વેચનાર વેપારી પાસેથી ખરીદેલ અને ઠરાવેલ મુદતની અંદર તેને પરત આપેલ કોઈ માલના સંબંધમાં વેચનાર, વેપારીને રિફંડ આપેલ ખરીદ કિંમતની રકમ, કોઈ હોય, તો તે બાદ કર્યા પછી મળતી એકંદરે રકમ;

(૩૩) “વેચાણોનું ટર્નઓવર” એટલે આપેલી કોઈ મુદત દરમિયાન કરેલા કોઈપણ માલના વેચાણના સંબંધમાં વેપારીને મળેલી અને મળવાની વેચાણકિંમતની રકમમાંથી ઠરાવેલી મુદતની અંદર, ખરીદનારે ખરીદેલા અને પાછા આપેલા કોઈ માલના સંબંધમાં વેપારીએ ખરીદનારને રિફંડ આપેલી વેચાણ કિંમતની રકમ જો કોઈ હોય તો તે બાદ કરતાં જે રકમ રહે તે એકંદરે રકમ;

(૩૪) “કુલ ટર્નઓવર” એટલે વેપારીએ કરેલ નીચે પ્રમાણેની લેવડદેવડનું એકંદરે ટર્ન ઓવર:

(ક) રાજ્યની અંદર કરેલ માલના વેચાણો અથવા ખરીદીઓનું ટર્નઓવર પછી આવા માલના વેચાણો અથવા ખરીદીઓ આ અધિનિયમ હેઠળ વેરાપાત્ર હોય કે માફીપાત્ર હોય;

(ખ) આંતર-રાજ્ય વેપાર અથવા વાણિજ્ય દરમિયાન માલના વેચાણોનું ટર્નઓવર,

(ગ) ભારતના રાજ્ય ક્ષેત્રની બહાર વિકાસ દરમિયાનના માલના વેચાણોનું ટર્નઓવર,

(ઘ) વેપારીએ જાતે અથવા મુખ્ય વેપારી (પ્રિન્સીપાલ) વતી કરેલ વેચાણોનું ટર્નઓવર,

(૩૫) “માલનું મૂલ્ય” એટલે ખરીદીના ભરતિયાં અથવા બિલમાંથી નક્કી કર્યા મુજબનું મૂલ્ય અને તેમાં વીમા ચાર્જ, આબકારી ડ્યુટી, પ્રતિ-શુલ્ક, મૂલ્યવર્ધિત વેરો, વેચાણવેરો, હેરફેર ચાર્જ, નૂરચાર્જ અને માલની લેવડદેવડને આનુષંગિક અન્ય તમામ ચાર્જનો સમાવેશ થાય છે :

પરંતુ ખરીદીના ભરતિયાં અથવા બિલ રજૂ કરવામાં આવ્યાં ન હોય અથવા ખરીદીની રીત સિવાયની બીજી કોઈ રીતે માલ સંપાદિત અથવા પ્રાપ્ત કરવામાં આવ્યો હોય ત્યારે, તેના જેવા પ્રકાર અથવા ગુણવત્તાનો માલ ખુલ્લા બજારમાં જે મૂલ્યે વેચવામાં આવે અથવા વેચાણ માટે સક્ષમ હોય તે માલનું મૂલ્ય થશે.

(૩૬) “વર્ષ” એટલે--

(૧) હિસાબોના નિયમિત ચોપડા રાખતો હોય તેવા કોઈ વેપારીના સંબંધમાં, પોતે જે વર્ષના સંદર્ભમાં હિસાબો રાખતો હોય તે વર્ષ; અને

(૨) અન્ય કોઈ વેપારીના સંબંધમાં, નાણાકીય વર્ષ :

પરંતુ રજિસ્ટર થયેલ વેપારી, કમિશનરની સંમતિ અને તે નક્કી કરે તેવી શરતો એ હોય સિવાય પોતે જેના સંદર્ભમાં હિસાબોના ચોપડા રાખતો હોય તે વર્ષમાં ફેરફાર કરવા હકદાર ગણાશે નહિ.

પ્રકરણ ૨

વેરાનું ભારણ અને વેરો લેવા બાબત

વેરાનું ભારણ.

૩. (૧) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને અધીન રહીને;

(૧) નિયત દિવસની તરત અગાઉના વર્ષ દરમિયાન જેનું કુલ ટર્નઓવર પાંચ લાખ રૂપિયાથી વધારે હોય અને વેરાપાત્ર ટર્નઓવર વર્ષમાં દસ હજાર રૂપિયાથી વધારે હોય (ઉપર્યુક્ત કુલ ટર્નઓવર અને વેરાપાત્ર ટર્નઓવરની રકમનો, આમાં હવે પછી "શરૂઆતનું ટર્નઓવર" તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે), અથવા

(૨) નિયત દિવસે અગાઉના કાયદા અથવા કેન્દ્રીય અધિનિયમ હેઠળ નોંધાયેલ હોય તે, અથવા

(૩) કોઈ વર્ષમાં, જેનું કુલ ટર્નઓવર અને વેરાપાત્ર ટર્નઓવર, શરૂઆતના ટર્નઓવર કરતાં પહેલીવાર વધતું હોય તે, અથવા

(૪) નિયત દિવસ પછી કોઈપણ સમયે, આ અધિનિયમ હેઠળ અથવા કેન્દ્રીય અધિનિયમ હેઠળ વેપારી તરીકે નોંધાયેલ હોય અથવા નોંધાવા માટે જવાબદાર હોય તે દરેક વેપારી,

આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ અનુસાર વેરો ચૂકવવા જવાબદાર ગણાશે.

(૨) આ કલમમાં ગમે તે મજકૂર હોય તેમ છતાં, પ્રાસંગિક વેપારી અથવા હરાજી કરનાર, જો તેના વેચાણોનું વેરાપાત્ર ટર્નઓવર દસ હજાર રૂપિયાથી વધી જાય, તો તે, રજિસ્ટર થવાને જવાબદાર થશે અને તે આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ અનુસાર વેરો ભરવા જવાબદાર ગણાશે.

(૩) વેપારી,--

(ક) પેટા-કલમ (૧)ના ખંડ (૧) અને (૨)ના કિસ્સામાં, નિયત દિવસથી;

(ખ) પેટા-કલમ (૧)ના ખંડ (૩)ના કિસ્સામાં, તાત્કાલિક અસરથી જ્યારે વર્ષના આરંભથી ગણતરી કરેલ તેનું ટર્નઓવર શરૂઆતના ટર્નઓવરથી પ્રથમવાર વધી જાય;

(ગ) પેટા-કલમ (૧)ના ખંડ (૪) ના કિસ્સામાં, તે એવી રીતે જવાબદાર બને અથવા આ અધિનિયમ હેઠળ રજિસ્ટ્રેશનની તારીખ, એ બન્નેમાંથી જે વહેલું બને ત્યારથી તાત્કાલિક અસરથી વેરો ભરવાને જવાબદાર ગણાશે :

પરંતુ આ પેટા-કલમ હેઠળ અમલની સંબંધિત તારીખ પહેલાની મુદત દરમિયાન થતા શરૂઆતના ટર્નઓવરના સંબંધમાં, વેપારી વેરો ભરવાને જવાબદાર ગણાશે નહિ.

(૪) આ અધિનિયમ હેઠળ વેરો ભરવાને જવાબદાર બનેલ હોય તેવો દરેક વેપારી, પોતાનું ટર્નઓવર અને વેરાપાત્ર ટર્નઓવર જે વર્ષ દરમિયાન શરૂઆતના ટર્નઓવરથી નીચું રહેલ હોય તે એક વર્ષ પૂરું ન થાય ત્યાં સુધી અને ઠરાવવામાં આવે તેવી મુદતની તારીખ પછીની વધુ મુદત પૂરી ન થાય ત્યાં સુધી એવી રીતે વેરો ભરવાને જવાબદાર ગણાશે અને આવી વધુ મુદત પૂરી થયે વેરો ભરવાની તેની જવાબદારીનો અંત આવશે :

પરંતુ આ અધિનિયમ હેઠળ વેરો ભરવાની જેની જવાબદારીનો અંત આવતો હોય અથવા વર્ષ દરમિયાન તેનું કુલ ટર્નઓવર અને વેરાપાત્ર ટર્નઓવર, શરૂઆતના ટર્નઓવરથી નીચું રહેતું હોય તેવો કોઈ વેપારી, પોતાનું રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર રદ કરવા માટે અરજી કરી શકશે અને તેમ થયે, વેરો ભરવાની તેની જવાબદારીનો અંત આવશે અને આવો વેપારી, પોતાનું રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર રદ ન થાય ત્યાં સુધી વેરો ભરવાને જવાબદાર ગણાશે.

(૫) પેટા-કલમ (૪) હેઠળ આ અધિનિયમ હેઠળની જેની વેરો ભરવાની જવાબદારીનો અંત આવ્યો હોય અથવા જેનું રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર રદ થયેલ હોય તેવો દરેક વેપારી, કોઈ વર્ષ (જે વર્ષમાં તેનું રજિસ્ટ્રેશન રદ થયેલ હોય તે વર્ષ સહિત) ના આરંભથી ગણેલ તેનું કુલ ટર્નઓવર અને વેરાપાત્ર

ટર્નઓવરની શરૂઆતથી આવા વર્ષના કોઈપણ દિવસે ફરીથી વધી જાય તો, જે દિવસે વેચાણોનું તેનું કુલ ટર્નઓવર, તે તારીખ પહેલાં કરેલા વેચાણોનું એવું ટર્નઓવર, શરૂઆતના ટર્નઓવરથી ફરીથી વધી જાય તે દિવસની તરત પછીની તારીખથી વેરો ભરવા જવાબદાર ગણાશે.

(દ) આ અધિનિયમ હેઠળ પસાર થયેલ કોઈ હુકમથી, એવું જણાય કે વેપારી તરીકે રજિસ્ટર થયેલ કોઈ વ્યક્તિ એવી રીતે રજિસ્ટર થયેલ હોવો જોઈતો ન હોતો, તો, આ અધિનિયમમાં ગમે તે મજકૂર હોય તેમ છતાં, એવી વ્યક્તિ, જાણે કે પોતે વેપારી હોય તેમ, પાતાના રજિસ્ટ્રેશનની તારીખથી શરૂ થતી અને આવા હુકમની તારીખથી પૂરી થતી મુદત માટે વેરો ભરવા જવાબદાર ગણાશે.

૪. આ અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ કરેલા નિયમોમાંનો કોઈ મજકૂર, જ્યારે આવું વેચાણ અથવા અમુક વેચાણો ખરીદી-- અથવા ખરીદીઓ પર વેરાપાત્ર ન હોવા બાબત.

(ક) આંતરરાજ્ય વેપાર અથવા વાણિજ્ય દરમિયાન; અથવા

(ખ) રાજ્યની બહાર; અથવા

(ગ) ભારતના રાજ્યક્ષેત્રમાં માલની આયાત અથવા તેની બહાર માલની નિકાસ દરમિયાન થાય, ત્યારે કોઈપણ માલના, વેચાણ અથવા ખરીદી પર વેરો નાખે છે અથવા તેની પર વેરો નાખવા અધિકૃત કરે છે એમ ગણાશે નહિ અને આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ અને તે હેઠળના નિયમોનો તદ્દનુસાર અર્થ કરવામાં આવશે.

સ્પષ્ટીકરણ :- કોઈ ખાસ વેચાણ અથવા ખરીદી, આ કલમના ખંડો (ક), (ખ) અથવા (ગ)માં જણાવેલ રીતે થયેલ છે કે કેમ તે નક્કી કરવા માટે, કેન્દ્રીય અધિનિયમની કલમો ૩, ૪ અને ૫ લાગુ પડશે.

૫. (૧) અનુસૂચિ ૧માં નિર્દિષ્ટ કરેલ માટેને તેમાં જણાવેલી શરતો અને અપવાદોને અધીન રહીને મુક્તિ. વેરામાંથી મુક્તિ આપવામાં આવશે.

(૨) પોતે મૂકે તેવી શરતોને અધીન રહીને, રાજ્ય સરકાર, જાહેર હિતમાં તેમ કરવાનું જરૂરી જણાય તો, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાંથી, વેચાણ અથવા ખરીદીના કોઈ વર્ગને, આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ હેઠળ ભરવાપાત્ર સમગ્ર વેરામાંથી મુક્તિ આપી શકશે.

(૩) પેટા-કલમ (૨) હેઠળ બહાર પાડવામાં આવેલું દરેક જાહેરનામું, તે બહાર પાડવામાં આવે તે પછી બનતી ત્વરાએ ઓછામાં ઓછા ત્રીસ દિવસની મુદત સુધી રાજ્ય વિધાનમંડળ સમક્ષ મૂકવું જોઈશે અને જે સત્રમાં તે એવી રીતે મૂકવામાં આવે તેમાં અથવા ત્યાર પછીના તરતના સત્ર દરમિયાન રાજ્ય વિધાનમંડળ તેમાંથી જે કંઈ રદ કરે અથવા તેમાં જે કંઈ ફેરફાર કરે તેને અધીન રહેશે. રાજ્ય વિધાનમંડળ તેમાંથી જે કંઈ રદ કરે અથવા તેમાં કંઈ ફેરફાર કરે તેને રાજ્યપત્રમાં પ્રસિદ્ધ કરવું જોઈશે અને તેમ થયે તે અમલમાં આવશે.

૬. આ અધિનિયમની બીજી જોગવાઈઓને અધીન રહીને, આ અધિનિયમ હેઠળ વેરો ભરવાને વેપારીએ જવાબદાર હોય તેવા દરેક વેપારીએ, આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ અનુસાર લેવાપાત્ર વેરો ભરવાનો રહેશે. વેચાણના ટર્નઓવર પર, સદરહુ અનુસૂચિમાં તે દરેકની સામે જણાવેલ દરે વેરો લેવામાં આવશે.

૭. (૧) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, અનુસૂચિ ૨માં નિર્દિષ્ટ કરેલ માલના વેચાણના ટર્નઓવર પર, સદરહુ અનુસૂચિમાં તે દરેકની સામે જણાવેલ દરે વેરો લેવામાં આવશે. ટર્નઓવર પર વેરા લેવા બાબત અને વેરાના દર.

(૨) પોતે મૂકે તેવી શરતોને અધીન રહીને, રાજ્ય સરકાર, જાહેર હિતમાં તેમ કરવાનું જરૂરી જણાય તો, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાંથી, ભૂતલક્ષી અથવા ભાવિલક્ષી અસરથી, અનુસૂચિમાં ઉમેરો કરી શકશે અથવા તેમાંથી રદ કરી શકશે અથવા અન્યથા સુધારો કે ફેરફાર કરી શકશે અથવા કોઈ અનુસૂચિની કોઈ નોંધ અથવા કોઈ નોંધના ભાગની બીજી કોઈ અનુસૂચિમાં ફેરબદલી કરી શકશે અથવા કોઈ માલના સંબંધમાં ભરવાપાત્ર વેરાનો દર ઘટાડી શકશે અને તેમ થયે અનુસૂચિ તદ્દનુસાર સુધારેલ છે તેમ ગણાશે.

(૩) પેટા-કલમ (૨) હેઠળ બહાર પાડવામાં આવેલું દરેક જાહેરનામું, તે બહાર પાડવામાં આવે તે પછી બનતી ત્વરાએ ઓછામાં ઓછા ત્રીસ દિવસમાં રાજ્ય વિધાનમંડળ સમક્ષ મૂકવું જોઈશે અને જે સત્રમાં તે એવી રીતે મૂકવામાં આવે તેમાં અથવા ત્યારપછીના તરતના સત્રમાં રાજ્ય વિધાનમંડળ તેમાંથી

જે કંઈ રદ કરે અથવા તેમાં જે કંઈ ફેરફાર કરે તેને અધીન રહેશે. રાજ્યવિધાન મંડળ તેમાંથી જે કંઈ રદ કરે અથવા તેમાં કંઈ ફેરફાર કરે તેને રાજપત્રમાં પ્રસિદ્ધ કરવું જોઈશે અને તેમ થયે તે અમલમાં આવશે.

વેરામાં સરભર કરવા બાબત.

૮. (૧) રજિસ્ટર થયેલ કોઈ વેપારીએ વેરાપાત્ર માલના કરેલ વેચાણોના સંબંધમાં,--

(ક) તે વેચાણ રદ કરેલ હોય; અથવા

(ખ) વટાવની દરખાસ્ત અથવા બીજા કોઈ કારણસર, લેનાર સાથેના કરાર દ્વારા તે વેચાણ માટે અગાઉથી કબૂલ કરેલ અવેજમાં ફેરફાર કરેલ હોય; અથવા

(ગ) વેચેલ માલ અથવા તેનો કોઈ ભાગ, વેચનારને પરત કરવામાં આવેલ હોય અને ઉપર જણાવેલ આવા વેચાણના કોઈ એક અથવા વધુ પ્રસંગોને લીધે વેચનારે,--

(૧) તે વેચાણના સંબંધમાં વેરાનું ભરતિયું પુરું પાડ્યું હોય અને તે વેચાણ ઉપર વેરા તરીકે ચાર્જ કરેલ તેમાં દર્શાવેલ રકમ, તે વેચાણ ઉપર યોગ્ય રીતે ચાર્જ કરવા પાત્ર રકમના સંબંધમાં ખોટી હોય; અથવા

(૨) એવો વેરો જે વેચાણને લીધે હોય તે મુદતના સંબંધમાં પત્રક પૂરું પાડેલ હોય અને એવા વેચાણ પર યોગ્ય રીતે ચાર્જ કરવાપાત્ર રકમના સંબંધમાં એવા વેચાણ પરની વેરાની ખોટી રકમ ઉધારેલ હોય;

ત્યારે પેટા-કલમ (૨)ની જોગવાઈઓ લાગુ પડશે.

(૨) વેચનારે વેરાના ભરતિયામાં અથવા પત્રકમાં પેટા-કલમ (૧)માં ઉલ્લેખ્યા પ્રમાણે હિસાબમાં વેરાની ખોટી રકમ ઉધારેલ હોય ત્યારે, એવા વેચનારે, વેરાની જે મુદત દરમિયાન વેરો ખોટો હોય તે બાબત, સ્પષ્ટ થઈ હોત તે મુદત માટેના પત્રકમાં તેના દ્વારા ચૂકવવાપાત્ર વેરાની ગણતરી કરતાં સરભર કરવું જોઈશે. એવો વેરો નીચેની રીતે સરભર કરવો જોઈશે.

(ક) તે વેચાણના સંબંધમાં ચાર્જ કરવાપાત્ર વેરાની રકમ, વેચનારે હિસાબમાં ખરેખર ઉધારેલ વેરા કરતાં વધે તો વધારાની રકમ, વેરાની જે મુદતમાં સરભર કરવાનું હોય તે વેરાપાત્ર વેચાણના સંબંધમાં એવા વેચનારે ચાર્જ કરવાનો વેરો ગણાશે અને તે વેરાની અગાઉની કોઈ મુદતને કારણે છો એમ ઠરાવી શકાશે નહિ; અથવા

(ખ) તે વેચાણના સંબંધમાં હિસાબમાં ઉધારેલ વેરાની રકમ, યોગ્ય રીતે ચાર્જ કરવા પાત્ર વેરાની રકમ કરતાં વધી જાય, તો આવા વેચનાર કલમ ૭ અનુસારની સદરહુ વેરાની મુદતને લીધે થતી વેરાની રકમને વેરાની વધારાની રકમ સુધી ઘટાડી શકશે :

પરંતુ-

(ક) માલના ખરીદનારે વધારાનો વેરો ચૂકવ્યો હોય તો, અથવા

(ખ) પેટા-કલમ (૧)માં વર્ણવેલ પ્રસ્તુત પ્રસંગ, વેપારીએ કરેલા વેચાણોના છ મહિનાની મુદત પછી થયો હોય તો,

ખંડ(ખ) હેઠળના વેરાની રકમમાં ઘટાડો કરી શકાશે નહિ.

ખરીદ વેરો લેવા બાબત.

૯. (૧) આ અધિનિયમ હેઠળ વેરા ભરવા જવાબદાર હોય તેવો વેપારી, રજિસ્ટર થયેલ વેપારી ન હોય તેવી કોઈ વ્યક્તિ પાસેથી કોઈ વેરાપાત્ર માલ ખરીદે ત્યારે, આવા વેપારી પાસેથી, આવી ખરીદીના દર્તનઓ પર, આ અધિનિયમની અનુસૂચિ ૨માં આવા દરેક માલની સામે જણાવેલા દરે ખરીદવેરો લેવામાં આવશે.

(૨) કોઈ રજિસ્ટર થયેલ વેપારી, રજિસ્ટર થયેલ વેપારી ન હોય તેવી કોઈ વ્યક્તિ પાસેથી ખાંડ અથવા ખાંડસરીના બનાવટના ઉપયોગના હેતુ માટે શેરડી ખરીદે ત્યારે, આવી શેરડીની ખરીદી પર આ અધિનિયમની અનુસૂચિ ૨ માં તેના માટે જણાવેલ દરે ખરીદવેરો લેવામાં આવશે.

(૩) આ અધિનિયમ અથવા અગાઉના કાયદા, નિયમ અથવા જાહેરનામાની કોઈ જોગવાઈ હેઠળ પોતે આપેલ પ્રમાણપત્ર અથવા એકરાર હેઠળ કોઈ વ્યક્તિ અથવા વેપારીએ કોઈ વેરાપાત્ર માલ ખરીદેલ હોય, ત્યારે અને આવા પ્રમાણપત્ર અથવા એકરારની શરતો, નિવેદનો અથવા બાંધધરીઓનું પાલન ન થયેલ હોય ત્યારે, આવી વ્યક્તિ અથવા વેપારી, આ અધિનિયમની અનુસૂચિ ૨માં આવા દરેક માલની સામે જણાવેલા દર અથવા અગાઉના કાયદા હેઠળ લાગુ પડવાપાત્ર વેરાના દર, તે બેમાંથી જે વધુ હોય તે દરે, આવી ખરીદીના ટર્નઓવર પર ખરીદવેરો ભરવા જવાબદાર થશે.

૧૦. આ અધિનિયમમાં અને વેચાણના કરારમાં ગમે તે મજકુર હોય તે છતાં, કોઈ સામગ્રીમાં પેક પેકીંગની કોઈ ભાલ ભેગવામાં આવે ત્યારે, એવી રીતે માલ જેમાં પેક કરવામાં આવેલ હોય તે સામગ્રીને માલ સામગ્રી પરના સહિત વેચેલ કે ખરીદેલ હોય તેમ ગણવામાં આવશે અને સામગ્રીઓના આવા વેચાણ અથવા ખરીદી પર, વેરાનો દર, માલના વેચાણને અથવા યથાપ્રસંગ, માલની ખરીદી પર લાગુ પડવા પાત્ર કોઈ વેરાનો દર હોય, તો તે દરે વેરો લેવામાં આવશે.

૧૧. (૧) (ક) વેરાપાત્ર માલ ખરીદેલ હોય તેવા રજિસ્ટર થયેલ કોઈ વેપારી (જેના આમાં હવે વેરા શાખા પછી, "ખરીદનાર વેપારી" તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે),-

(૧) જેણે આવો માલ તેને વેચેલ હોય તેવા રજિસ્ટર થયેલ વેપારીએ વેરાની મુદત દરમિયાન પોતાની પાસેથી ઉપરાવેલ વેરાની અથવા જેણે આવો માલ પોતાને વેચેલ હોય તેવા રજિસ્ટર થયેલ વેપારીને પોતે વેરાની મુદત દરમિયાન ભરવાપાત્ર વેરાની; અથવા

(૨) કલમ ૯ ની પેટા-કલમ (૧) અથવા (૨) હેઠળ વેરાની મુદત દરમિયાન પોતે ભરેલ વેરાની,

રકમનો હાથે કરવાને જેટલી વેરા શાખા માંગવાને હક્કદાર ગણાશે.

(ખ) આ પેટા-કલમ હેઠળ એવી રીતે દાવો કરેલ વેરા શાખા, પેટા-કલમો (૨) થી (૧૨) ની જોગવાઈઓને અધીન રહેશે અને ઠરાવવામાં આવે તેવી રીતે વેરા શાખા ગણવી જોઈશે.

(૨) વેરા શાખાનો દાવો કરવાનો ઈરાદો થરાવતો હોય તેવા રજિસ્ટર થયેલ વેપારીએ, રજિસ્ટર અને હિસાબોના ચોપડા, ઠરાવવામાં આવે તેવી રીતે રાખવા જોઈશે.

(૩) (ક) આ કલમની જોગવાઈઓને અધીન રહીને,

ખરીદનાર વેપારીને,-

(૧) પોતાના દ્વારા રાજ્યમાં વેચાણ અથવા ફેરવેચાણ;

(૨) ભારતના રાજ્યક્ષેત્રની બહારના નિકાસના ક્રમમાં વેચાણ થયેલ હોય તે સિવાયના, આંતરરાજ્ય વેપાર અને વાણિજ્યના ક્રમમાં થતા વેચાણ;

(૩) ઉપર્યુક્ત ખંડ (૧) અથવા (૨)માં જણાવેલ વેચાણ કરવા ધારેલ વેરાપાત્ર માલની બનાવટમાં કાચી સામગ્રી તરીકેના ઉપયોગ માટે અથવા એવી રીતે બનાવેલ માલના પેકીંગમાં ઉપયોગ,

ના હેતુ માટે રાજ્યમાં વેરાપાત્ર માલની કરવા ધારેલ ખરીદી પર પેટા-કલમ (૧) હેઠળ વેરાશાખા માંગવાની છૂટ આપી શકાશે :

પરંતુ આ પેટા-કલમમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ હેતુઓ માટે ખરીદીનો અંશતઃ ઉપયોગ થયો હોય તો, આ પેટા-કલમમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ હેતુઓ માટે ઉપયોગ કરેલ હોય તેટલે સુધી ભાગે પડતી વેરાશાખાની છૂટ આપી શકાશે.

(ખ) આ કલમમાં ગમે તે મજકુર હોય તે છતાં, વેપારીના સંબંધમાં વેરાશાખાની રકમ,-

(૧) શાખા તબદીલી માટે અથવા રાજ્ય બહારના તેના એજન્ટને મોકલેલ અથવા રવાના કરેલ વેરાપાત્ર માલના, અથવા

(૨) શાખા તબદીલી અથવા રાજ્ય બહાર તેના એજન્ટને કન્સાઈન્મેન્ટ મોકલવા દરમિયાન રાજ્યની બહાર મોકલેલ હોય તેવા વેરાપાત્ર માલની બનાવટ અથવા પેકીંગમાં કાચા માલસામાન તરીકે ઉપયોગમાં લેવાતો હોય તેવા માલની ખરીદીઓના ટર્નઓવર ઉપર ચાર ટકાના દરે ગણતરી કરેલ રકમ વેરાની રકમ, સુધી ઘટાડી શકાશે;

(૪) ખરીદનાર વેપારી, પોતે જેની પાસેથી વેરાપાત્ર માલ ખરીદેલ હોય તેવા રજિસ્ટર થયેલ વેપારી પાસેથી, વેરાની રકમના પુરાવા આપતું કલમ ૬૦ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ ઠરાવવામાં આવે એવી વિગતોવાળું વેરા ભરતિયું (અસલમાં) પોતે ન મેળવે તેવી વેરાની મુદત સુધી વેરા શાખા માગી શકશે નહિ.

(૫) આ અધિનિયમમાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, નીચેની ખરીદીઓ માટે, કોઈપણ વેરાશાખા આપવામાં આવશે નહિ, —

(ક) આ અધિનિયમ હેઠળ રજિસ્ટર થયેલ વેપારી સિવાયની બીજી કોઈ વ્યક્તિ પાસેથી કરેલી ખરીદી;

(ખ) આ અધિનિયમ હેઠળ વેરો ભરવાને જવાબદાર ન હોય તેવા વેપારી પાસેથી કરેલી ખરીદી;

(ગ) કલમ ૧૪ હેઠળ વેરાને બદલે ઊંચક વેરાની રકમ ભરવાની જેને પરવાનગી આપી હોય તે રજિસ્ટર થયેલ વેપારી પાસેથી કરેલી ખરીદી;

(ઘ) કલમ ૩ની પેટા-કલમ(૩)માં જોગવાઈ કરેલી રીતે વેરો ભરવાની જવાબદારીની સંબંધિત તારીખ પહેલાં કરેલી ખરીદી;

(ચ) આંતરરાજ્ય વેપાર અને વાણિજ્યના ક્રમમાં કરેલી ખરીદી;

(છ) વેચાણ, ફેરવેચાણ અથવા બનાવટ હોય તે સિવાય નિકાલ કરેલા માલની ખરીદી;

(જ) અનુસૂચિ ૧માં નિર્દિષ્ટ કરેલ માલ અથવા કલમ ૫ની પેટા-કલમ (૨) હેઠળ જાહેરનામાથી સમગ્ર વેરામાંથી માફી આપેલ માલની ખરીદી;

(ઝ) પહેલી અનુસૂચિમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ માલની બનાવટમાં અથવા એવી રીતે બનાવેલ માલના પેકીંગમાં ઉપયોગમાં લીધેલ હોય તેવા માલની ખરીદી;

(ટ) કલમ ૨ના ખંડ(૫)માં વ્યાખ્યાયિત કર્યા પ્રમાણેના કેપિટલ ગુડ્ઝના પ્રકારની અને બનાવટમાં કેપિટલ ગુડ્ઝ તરીકે ઉપયોગ માટે રાખેલ માલની ખરીદી;

(ઠ) કોઈપણ પ્રકારના વાહનો અને તેની સાધનસામગ્રી, ઉપસાધનો અથવા છૂટા ભાગો (સિવાય કે ખરીદનાર વેપારી આવા માલના વેચાણના ધંધામાં રોકાયેલ હોય ત્યારે) ની ખરીદી;

(ડ) વેપારીના ધંધા સાથે સંકળાયેલ ન હોય તેવી મિલકત અથવા માલની ખરીદી;

(ઢ) વિદ્યુત ઊર્જાના ઉત્પાદનમાં કેપિટલ યુઝ માટે અથવા અન્યથા ઉપયોગ માટે ઈંધણ તરીકે ઉપયોગમાં લેવાતા માલની ખરીદી;

(ત) મોટરવાહનોમાં ઈંધણ તરીકે ઉપયોગ કરાતા માલની ખરીદી;

(થ) ધંધો બંધ કરતી વખતે માલના બિન વેચાણ સ્ટોક તરીકે રહેતા માલની ખરીદી;

(દ) ખરીદનાર વેપારીએ જે વેચનાર વેપારી પાસેથી માલ ખરીદ્યો હોય તેણે વેરાની રકમ અલગથી ચાર્જ કરી હોય તેની વિગતો અસલ ભરતિયામાં ન હોય તેવા કિસ્સામાં;

(ધ) ખરીદનાર વેપારી પાસે વેરાનું અસલ ભરતિયું ન હોય તે પ્રસંગે અથવા વેચનાર વેપારીએ જેની પાસેથી માલ ખરીદવાનું ધાર્યું હોય તેણે વેરાનું અસલ ભરતિયું કાઢી આપેલ ન હોય તેવા કિસ્સામાં;

આ પેટા-કલમમાંના ખંડ (ક) અથવા (ખ)માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં અને ઠરાવવામાં આવે તેવી શરતોને અધીન રહીને, રજિસ્ટર થયેલ વેપારીને, કલમ ૯ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ તેણે ભરેલ અથવા ભરવાપાત્ર ખરીદવેરાના સંબંધમાં વેરાશાખનો દાવો કરવાની છૂટ આપવી જોઈશે.

(દ) રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, સંપૂર્ણ અથવા આંશિક વેરાશાખને માટે હક્કદાર ન હોય તેવા કોઈ માલને અથવા વેપારીઓના વર્ગને નિર્દિષ્ટ કરી શકશે.

(ક) રજિસ્ટર થયેલ વેપારી, સરકારી મહેસૂલ ટાંચવાના ઈરાદાથી અથવા સરકારને તેની મહેસૂલ ટાંચી શકે તેવા ઈરાદાથી, વેચાણનો વ્યવહાર કર્યા સિવાય બીજા નોંધાયેલા વેપારીને વેરા ભરતિયું, છૂટક ભરતિયું, બિલ અથવા કેશમેમો કાઢી આપે ત્યારે, કમિશનર, પોતે ઉચિત ગણે તેવી તપાસ કર્યા પછી અને સુનાવણીની વાજબી તક આપ્યા પછી આવા વ્યવહારના સંબંધમાં, ભાવિલક્ષી અથવા ભૂતલક્ષી રીતે આવું વેરા ભરતિયું, છૂટક ભરતિયું, બિલ અથવા કેશમેમો કાઢી આપતા અથવા સ્વીકારતા એવા રજિસ્ટર થયેલ વેપારીને, કેસના સંજોગોને લક્ષમાં લેતાં, કમિશનર નક્કી કરે તેવી તારીખથી વેરાશાખના લાભનો ઈનકાર કરી શકશે.

(૮) પેટા-કલમ (૩) હેઠળ નિર્દિષ્ટ કરેલ હેતુઓ માટેના ઈરાદાથી માલની ખરીદી કરી હોય અને ત્યારપછી સદરહુ પેટા-કલમ હેઠળ નિર્દિષ્ટ કરેલા હેતુઓ સિવાયના હેતુઓ માટે સંપૂર્ણપણે અથવા આંશિક રીતે માલનો ઉપયોગ કર્યો હોય તો અથવા પેટા-કલમ (૫)માં જણાવેલ સંજોગો મુજબ સંપૂર્ણપણે અને આંશિક રીતે માલનો ઉપયોગ કર્યો હોય, તો અને વેરાશાખનો લાભ લીધો હોય તો, આવા ઉપયોગના કારણે, આવો ઉપયોગ કર્યો હોય તે વેરાની મુદત દરમિયાન દાવો કરેલ વેરા શાખમાંથી ઘટાડવું અને આવો ઘટાડો ઠરાવવામાં આવે તે રીતે કરવો જોઈશે.

(૯) રજિસ્ટર થયેલ વેપારી, ઠરાવવામાં આવે તે રીતે નક્કી થયેલી વેરાશાખની ચાખ્ખી રકમનો દાવો કરી શકશે.

(૧૦) કોઈ ખરીદનાર જે રજિસ્ટર થયેલ વેપારી હોય તેને કલમ ૬૧ અનુસાર જમાનોંધ અથવા ઉધારનોંધ કાઢી આપવામાં આવી હોય અથવા ખરીદેલ માલ પરત કરે અથવા ન સ્વીકારે જેને પરિણામે માલની ખરીદીના જે મુદતના સંબંધમાં હોય તેવી કોઈ મુદતમાં તેણે લાભ લીધેલ વેરાશાખ, ઘટે અથવા વધે, ત્યારે આવો ઘટાડો અથવા વધારો, જે વેરા મુદતની અંદર જમાનોંધ અથવા ઉધારનોંધ કાઢી આપવામાં આવ્યું હોય તે વેરા મુદત અથવા પરત કરેલ માલના સંબંધમાં, ઠરાવવામાં આવે તેવી શરતોને અધીન રહીને, તેને છૂટ આપવામાં આવેલ વેરાશાખની રકમ સરભર કરીને ભરપાઈ કરી આપવી જોઈશે.

(૧૧) રજિસ્ટર થયેલ વેપારીએ, આ કલમના હેતુ માટે, વેચેલ, ઉપયોગ કરેલ, વાપરેલ અથવા પૂરો પાડેલ માલ અથવા વેચવા, ઉપયોગ કરવા, વાપરવા અથવા પૂરો પાડવા ધારેલ માલનું પ્રમાણ નક્કી કરવા માટે ન્યાયી અને વાજબી પધ્ધતિ અપનાવવી જોઈશે. કમિશનર, વેપારીને સુનાવણીના તક આપ્યા પછી અને લેખિતમાં કારણોની નોંધ કરીને વેપારીએ અપનાવેલી પધ્ધતિ નામંજૂર કરી શકશે અને પોતે ઉચિત ગણે તેવી વેરા શાખની રકમની ગણતરી કરી શકશે.

(૧૨) નિયમોમાં ઠરાવવામાં આવે તેવા અપવાદોને અધીન રહીને, કમિશન એજન્ટ સહિતના કોઈ વેપારીને, પોતાની વેરાશાખને બીજા કોઈ વેપારીને અથવા યથાપ્રસંગ, મુખ્ય વેપારીને તબદીલ કરવાની પરવાનગી આપવી જોઈશે નહિ.

સ્પષ્ટીકરણ :- આ કલમના હેતુ માટે, માલની કોઈ ખરીદી ઉપર વેરા શાખની રકમ, તે જ માલના સંબંધમાં આ અધિનિયમ હેઠળ ખેરખર ચૂકવેલ અથવા ચૂકવવાપાત્ર વેરાની રકમ કરતાં વધવી જોઈશે નહિ.

૧૨. (૧) કલમ ૨૩ હેઠળ રજિસ્ટર થયેલ હોવાનું ગણાતા તમામ વેપારીઓએ, આ અધિનિયમ સન ૨૦૦૩ના હેઠળ વેરાશાખનો દાવો કરવાનો ઈરાદો ધરાવનાર વેપારીએ, સન ૨૦૦૩ના માર્ચ મહિનાની ૩૧મી માર્ચ મહિનાની તારીખના રોજ આ અધિનિયમ હેઠળ વેરાપાત્ર માલના સ્ટોકનું પત્રક ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં ૩૧મી તારીખના રોજ અને તેવા સત્તામંડળને ઠરાવવામાં આવે તેવી મુદતની અંદર પુરું પાડવું જોઈશે. સ્ટોક માટે વેરા

સ્પષ્ટીકરણ :- આ કલમના હેતુ માટે, “વેરાપાત્ર માલનો સ્ટોક” માં સન ૨૦૦૩ના માર્ચ મહિનાની ૩૧મી તારીખના રોજ બનાવટમાં ઉપયોગમાં હોય તેવો વેરાપાત્ર માલનો સમાવેશ થાય છે. શાખ.

(૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ વેરાપાત્ર માલનું પત્રક રજૂ કરનાર રજિસ્ટર થયેલ વેપારીને, દાવો કરાયેલ વેરાપાત્ર માલના પત્રકમાં વેરાશાખના વધારામાં પરિણમે તેવા ફેરફારો હોય, તો આવા પત્રકની વિગતોમાં કોઈ ફેરફારો કરવાની પરવાનગી આપવી જોઈશે નહિ.

(૩) પેટા-કલમ (૧)માં ઉલ્લેખેલ પત્રકમાં દર્શાવેલ માલ-

(ક) અગાઉના કાયદા હેઠળ વેરા ભરવાપાત્ર હોય અને અગાઉના કાયદા હેઠળ ખરીદનાર રજિસ્ટર થયેલ વેપારીએ વેચનાર રજિસ્ટર થયેલ વેપારીને અગાઉના કાયદા હેઠળ વેરાની રકમ ચૂકવી હોય તો અથવા અગાઉના કાયદા હેઠળ ખરીદ વેરા ભર્યો હોય તો, અને

(ખ) કલમ ૧૧ ની પેટા-કલમ (૩)માં નિર્દિષ્ટ કરેલ હેતુઓ માટે ઉપયોગ કરવાનો ઈરાદો હોય, તો પછી આવા માલ ઉપર ખરીદનાર વેપારીએ આવી રીતે ચૂકવવાની વેરાની રકમ નક્કી કરવામાં આવે તેવી રીતે અને કલમ ૧૧ની જોગવાઈઓ જેટલે સુધી લાગુ પડતી હોય તેને અધીન રહીને અને વધુમાં તેવી શરતો અને નિયંત્રણોને અધીન રહીને અને ઠરાવવામાં આવે તેટલા પ્રમાણમાં, પેટા-કલમ (૧)માં ઉલ્લેખેલ વેપારીને વેરાશાખની છૂટ આપવી જોઈશે. આવી વેરાશાખ, ઠરાવવામાં આવે તે રીતે, દાવો કરવા માટે પાછલી બાકી શાખ તરીકે મળશે.

(૪) આ કલમમાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, --

(ક) આ અધિનિયમ અથવા અગાઉના કાયદા હેઠળ વેરાપાત્ર ન હોય તેવા,

(ખ) પેટા-કલમ (૧)માં ઉલ્લેખેલ વેરાપાત્ર માલના પત્રકમાં સમાવેશ થયો ન હોય તેવા,

(ગ) સદરહુ માલની ખરીદી સામે અગાઉના કાયદા હેઠળ રજિસ્ટર થયેલ વેપારીએ કાઢી આપેલ વેચાણ વાઉચરો વેપારીના કબજામાં ન હોય તેવા; અથવા અગાઉના કાયદા હેઠળ ભરવાપાત્ર ખરીદવેરો ૩૧મી માર્ચ, ૨૦૦૩ સુધીમાં ભર્યા ન હોય તેવા;

(ઘ) આ કલમ હેઠળ વેરાશાખનો દાવો કરનાર વેપારીના હિસાબોના ચોપડામાં નોંધાયેલ ન હોય તેવા; અથવા

(ચ) ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯ની કલમ ૨ના ખંડ (૨૧) હેઠળ "પ્રતિબંધિત સન ૧૯૭૦નો માલ" તરીકે જાહેર કર્યા હોય તેવા, માલના સંબંધમાં, આ કલમ હેઠળ કોઈપણ વેરાશાખની છૂટ ગુજરાતનો ૧ લો. આપવી જોઈશે નહિ.

(૫) ખરીદેલ માલ ઉપર વેરાની રકમ વેચાણ વાઉચરો ઉપર અલગ રીતે દર્શાવી ન હોય ત્યારે, આ કલમ હેઠળ વેરાશાખ ઠરાવવામાં આવે તે રીતે ગણવી જોઈશે.

(૬) કલમ ૧૧ની જોગવાઈઓ, આ કલમ હેઠળ મળવાપાત્ર વેરાશાખને ઉચિત ફેરફારો સાથે લાગુ પડશે.

(૭) કમિશનરને એમ ખાતરી થાય કે વેપારીએ--

(ક) કલમ ૧૧ની અને કલમ ૧૨ની પેટા-કલમો (૩) અને (૪)ની જોગવાઈઓ મુજબ વેરાશાખના દાવા માટે હકદાર થતો ન હોય તેવા સ્ટોક માટે વેરાશાખનો દાવો કરેલ છે, અથવા

(ખ) કલમ ૧૧ હેઠળ અથવા આ કલમ હેઠળ તે હકદાર હોય તેના કરતાં વધુ વેરાશાખનો દાવો કરેલ છે, તો, કમિશનર, વેપારીને સુનાવણીની તક આપ્યા પછી, એવી રીતે દાવો કરેલ વેરાશાખની રકમના બે ગણા જેટલો દંડ ભરવાનો તેને આદેશ આપી શકશે.

મૂલ્ય વર્ધિત વેરાની ચોખ્ખી રકમ. ૧૩. વેરા મુદત માટે ચૂકવવા પાત્ર મુલ્ય વર્ધિત વેરાની ચોખ્ખી રકમ, ઠરાવવામાં આવે તેવી રીતે વેરાશાખને સરભર કર્યા પછી નક્કી કરવી જોઈશે.

વેચાણો ઉપર વેરાને બદલે ઊંચક વેરાની ચૂકવણીનો વિકલ્પ. ૧૪. (૧) (ક) આ અધિનિયમમાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, કમિશનર, ઠરાવવામાં આવે એવા સંજોગોમાં અને એવી શરતોને અધીન રહીને, જે વેપારી ઉત્પાદનની પ્રવૃત્તિમાં ન સંકળાયેલ હોય અને પાછલા વર્ષમાં જેનું કુલ વેરાપાત્ર ટર્નઓવર રૂપિયા પચીસ લાખ કરતાં વધુ ન હોય તેવા કોઈપણ વેપારીને, આ અધિનિયમની કલમ ૭ હેઠળ ચૂકવવાપાત્ર વેરાની રકમને બદલે ઊંચક વેરા ભરવાની પરવાનગી આપી શકશે.

સાબિતીનો
બોજો.

૧૫. પોતે કરેલ કોઈ વેચાણના સંબંધમાં આ અધિનિયમ હેઠળ વેરા ભરવાને જવાબદાર નથી અથવા કલમ ૧૧ અને ૧૨ હેઠળની વેરા શાખને પાત્ર છે તેવો દાવો કરતા વેપારી પર સાબિતીનો બોજો રહેશે.

પ્રકરણ ૩

વાણિજ્યિક વેરા સત્તાધિકારીઓ અને ટ્રિબ્યુનલ

વાણિજ્યિક
વેરા
સત્તાધિકારીઓ
અને હકૂમત.

૧૬. (૧) આ અધિનિયમના હેતુઓ પાર પાડવા માટે, રાજ્ય સરકાર, વાણિજ્યિક વેરા કમિશનર તરીકે ઓળખાતા અધિકારીની નિમણૂક કરશે.

(૨) આ અધિનિયમ હેઠળના પોતાના કાર્યો બજાવવા માટે કમિશનરને સહાય કરવા માટે, રાજ્ય સરકાર, ખાસ કમિશનરો, અધિક કમિશનરો અને પોતે જરૂરી ગણે તેટલી સંખ્યામાં—

(ક) સંયુક્ત કમિશનરો,

(ખ) નાયબ કમિશનરો,

(ગ) મદદનીશ કમિશનરો,

(ઘ) વાણિજ્યિક વેરા અધિકારીઓ, અને

(ચ) બીજા અધિકારીઓ અને વ્યક્તિઓની નિમણૂક કરી શકશે અને તેમને રાજ્ય સરકાર જરૂરી ગણે એવા હોદ્દા આપી શકશે.

(૩) કમિશનરને સમગ્ર રાજ્ય પર હકૂમત રહેશે અને ખાસ કમિશનર અને અધિક કમિશનરને સમગ્ર રાજ્ય પર અથવા રાજ્ય સરકાર આદેશ કરે તે મુજબ તેના કોઈ સ્થાનિક વિસ્તાર પર હકૂમત રહેશે. આન્ય તમામ અધિકારીઓને, સમગ્ર રાજ્ય પર અથવા રાજ્ય સરકાર નોર્દિષ્ટ કરે તેવા સ્થાનિક વિસ્તાર પર હકૂમત રહેશે.

(૪) કમિશનરને, આ અધિનિયમથી અથવા તે હેઠળ મળેલી અથવા આપેલી તમામ સત્તા રહેશે અને તેઓ તે સત્તા વાપરશે અને આ અધિનિયમથી અથવા તે હેઠળ તેમને મળેલી અથવા તેમના પર નાખેલી તમામ ફરજો તે બજાવશે અને કોઈ ખાસ કમિશનર અને અધિક કમિશનરને તેમની હકૂમતના વિસ્તારની અંદર, રાજ્ય સરકારે અન્યથા આદેશ કરેલ હોય તે સિવાય, આ અધિનિયમથી અથવા તે હેઠળ કમિશનરને મળેલી અથવા તેના ઉપર નાખેલી તમામ સત્તા અને ફરજો રહેશે અને તેઓ તે તમામ સત્તા વાપરશે અને ફરજો બજાવશે.

(૫) સંયુક્ત કમિશનરને મળેલી પોતાની હકૂમતના વિસ્તારની અંદર આ અધિનિયમથી અથવા તે હેઠળ કમિશનરને મળેલી તમામ સત્તા રહેશે અને તેઓ તે સત્તા વાપરશે અને આ અધિનિયમથી અથવા તે હેઠળ કમિશનરને સોંપાયેલી અથવા તેમના પર નાખેલી તમામ ફરજો બજાવશે. કમિશનર રાજપત્રમાં હુકમ પ્રસિધ્ધ કરીને એમ ફરમાવી શકશે કે કોઈ સંયુક્ત કમિશનરે અથવા તમામ સંયુક્ત કમિશનરોએ હુકમમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવી સત્તા વાપરવી નહિ અથવા તેવી ફરજો બજાવવી નહિ અને તે ઉપરથી, એવા સંયુક્ત કમિશનર અથવા યથાપ્રસંગ, તમામ સંયુક્ત કમિશનરો તે સત્તા વાપરતા અને તે ફરજો બજાવતા બંધ થશે. કમિશનર આવો કોઈ આદેશ તેવી જ રીતે રદ કરી શકશે, અને તેમ થયે એવો આદેશ કરવામાં આવ્યો હોય તે પહેલાં, એવા સંયુક્ત કમિશનરે અથવા યથાપ્રસંગ, તમામ સંયુક્ત કમિશનરોએ વાપરવાની સત્તા અથવા બજાવવાની ફરજો તેને અથવા તેમને પાછી સોંપવામાં આવશે.

(૬) નાયબ કમિશનરો, મદદનીશ કમિશનરો, વાણિજ્યિક વેરા અધિકારીઓ અને બીજા અધિકારીઓ પોતપોતાની હકૂમતની અંદર, રાજ્ય સરકાર, સામાન્ય અથવા ખાસ હુકમથી મૂકે તેવી શરતો અને નિયંત્રણોને અધીન રહીને, કમિશનર, લેખિત હુકમ દ્વારા સામાન્ય રીતે અથવા કોઈ અમુક બાબત અથવા બાબતોના વર્ગ ના સંબંધમાં તેમને સોંપે તેવી આ અધિનિયમ હેઠળ કમિશનરની સત્તા વાપરશે અને તેવી ફરજો બજાવશે.

(૭) રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી પોતે મૂકે તેવાં નિયંત્રણો અને શરતોને અધીન રહીને, પેટા-કલમો (૨) અને (૩) થી રાજ્ય સરકારને મળેલી (ખાસ કમિશનરો, અધિક કમિશનરો અથવા સંયુક્ત કમિશનરોની નિમણૂક કરવાને લગતી ન હોય તેવી) સત્તાઓ કમિશનરને સોંપી શકશે.

(૮) પેટા-કલમ (૨) હેઠળ નિમાયેલા તમામ અધિકારીઓ અને વ્યક્તિઓ કમિશનરના તાબા હેઠળ રહેશે અને (કમિશનર સિવાયના) અધિકારીઓની અને તે વ્યક્તિઓની એક બીજા પ્રત્યેની તાબેદારી ઠરાવવામાં આવે તેવી રહેશે.

૧૭. (૧) કમિશનર, લેખિતમાં હુકમ કરીને, આ અધિનિયમની કોઈ જોગવાઈ હેઠળની કોઈ કાર્યવાહી અથવા અમુક કાર્યવાહીના વર્ગ પોતાની પાસેથી અન્ય કોઈ અધિકારીને સોંપી શકશે અને એવી જ રીતે, (આ કલમ હેઠળ અગાઉ તબદીલ કરેલ હોય તે કાર્યવાહી સહિતની) એવી કોઈ કાર્યવાહી આવા એક અધિકારી પાસેથી બીજા અધિકારીને તબદીલ કરી શકશે અથવા પોતાની પાસે લઈ શકશે.

કાર્યવાહી તબદીલ કરવાની સત્તા.

(૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ જેને કોઈ કાર્યવાહી તબદીલ કરવામાં આવેલ હોય તેવા અધિકારી, જાણે કે આવી કાર્યવાહી તેણે પોતે શરૂ કરેલ હોય તેમ તેનો નિકાલ કરવાની શરૂઆત કરશે.

(૩) કાર્યવાહીની તબદીલીમાં, આવી તબદીલી પહેલાં કોઈ નોટિસ અગાઉ કાઢવામાં આવેલ હોય તો ફરી વાર કોઈ નોટિસ કાઢવી જરૂરી રહેશે નહિ અને કાર્યવાહી જેને તબદીલ કરવામાં આવેલ તે અધિકારી, પોતાની વિવેકબુદ્ધિ અનુસાર, જેની પાસેથી આવી કાર્યવાહી તબદીલ કરવામાં આવેલ હોય તે અધિકારીએ જે તબક્કે છોડી દીધેલ તે તબક્કાથી ચાલુ રાખી શકશે.

સ્પષ્ટીકરણ :- આ કલમના હેતુ માટે, તે હેઠળ કાઢેલ કોઈ હુકમમાં, જેનું નામ નિર્દિષ્ટ કરેલ હોય તેવી કોઈ વ્યક્તિના સંબંધમાં “કાર્યવાહી” એટલે આવા હુકમની તારીખે અનિર્ણિત હોય તેવા કોઈ વર્ષના સંબંધમાં આ અધિનિયમ હેઠળની અથવા આવી તારીખે અથવા આવી તારીખ પહેલાં પૂર્ણ થઈ હોય તેવી તમામ કાર્યવાહીઓ અને તેમાં, કોઈ વર્ષના સંબંધમાં આવા હુકમની તારીખ પછી શરૂ થઈ શકે તેવી તમામ કાર્યવાહીઓનો પણ સમાવેશ થાય છે.

૧૮. (૧) કોઈ વ્યક્તિ, આ અધિનિયમ હેઠળ કોઈ વેરા સત્તાધિકારીએ કાઢેલ કોઈ નોટિસ, તેને મળ્યાની તારીખથી ત્રીસ દિવસ વીતી ગયા પછી, કલમ ૧૬ હેઠળ નીમાયેલ આવા વેરા સત્તાધિકારીની હકૂમત અંગે વાંધો ઉઠાવવા હકદાર ગણાશે નહિ.

વેરા સત્તાધિકારીની હકૂમત સંબંધી તકરારો.

(૨) આવા કોઈ વેરા સત્તાધિકારીની હકૂમતને લગતા કોઈ વાંધા, તે વેરા સત્તાધિકારી સમક્ષ આવેદનપત્ર સાદર કરીને ઉપર્યુક્ત મુદતોની અંદર ઉઠાવી શકાશે, જેણે આવો પ્રશ્ન કમિશનરને લખી જણાવવો જોઈશે અને કમિશનરે, વાંધા ઉઠાવનાર વ્યક્તિને સુનાવણીની વાજબી તક આપીને હકૂમતના પ્રશ્નો નિર્ણય કરતો હુકમ કરવો જોઈશે અને આ અર્થે તેનો નિર્ણય આખરી ગણાશે.

૧૯. (૧) રાજ્ય સરકાર, આ અધિનિયમથી અથવા તે હેઠળ ટ્રિબ્યુનલને મળેલા કાર્યોનો નિકાલ કરવા તેને યોગ્ય લાગે તેટલા સભ્યોની બનેલી એક ટ્રિબ્યુનલ રચશે.

ટ્રિબ્યુનલ.

(૨) રાજ્ય સરકાર ટ્રિબ્યુનલના સભ્યો પૈકી એક સભ્યને તેના અધ્યક્ષ તરીકે નીમશે.

(૩) ટ્રિબ્યુનલ જે સભ્યોથી બનતી હોય તે સભ્યોની લાયકાતો ઠરાવવામાં આવે તેવી રહેશે અને સભ્ય, રાજ્ય સરકાર નક્કી કરે તેટલી મુદત સુધી હોદ્દો ધરાવશે.

(૪) રાજ્ય સરકાર, ટ્રિબ્યુનલના કોઈ સભ્યની નિમણૂક, તેના હોદ્દાની મુદત પૂરી થાય તે પહેલાં, નીચેના સંજોગોમાં સમાપ્ત કરી શકશે, જો આવો સભ્ય,-

(ક) નાદાર ઠરે, અથવા

(ખ) પોતાના હોદ્દાની મુદત દરમિયાન, પોતાના હોદ્દાની ફરજો સિવાયના કોઈ વૈતનિક રોજગારમાં રોકાય, અથવા

(ગ) રાજ્ય સરકાર દ્વારા અથવા તેના વતી કરાયેલા કોઈ કરાર અથવા કબૂલાતમાં કોઈ રીતે સંકળાયેલો હોય અથવા હિતસંબંધ ધરાવતો હોય અથવા ધરાવતો થાય અથવા તેના નફામાં અથવા સભ્ય તરીકેના હોય તે સિવાય, તેમાંથી નીપજતા કોઈ લાભ અથવા મળતરમાં કોઈ રીતે ભાગ લે, અથવા

(ઘ) માનસિક અથવા શારીરિક અશક્તિને કારણે, રાજ્ય સરકારના અભિપ્રાય મુજબ હોદ્દા ઉપર ચાલુ રહેવાને અયોગ્ય હોય, અથવા

(ચ) નૈતિક અધ:પતના ગુના બદલ દોષિત ઠરે.

(૫) ટ્રિબ્યુનલના સભ્યોની ખાલી પડતી કોઈ જગા વ્યવહાર્ય હોય તેટલી જલદી રાજ્ય સરકારે ભરવી જોઈશે.

(૬) પેટા-કલમ (૯) હેઠળ કરેલા વિનિયમો અનુસાર રચેલી ટ્રિબ્યુનલની એક અથવા વધુ બેન્ચો, ટ્રિબ્યુનલના કાર્યો બજાવી શકશે.

(૭) ટ્રિબ્યુનલ અથવા તેની બેન્ચના સભ્યો ભિન્ન મત ધરાવતા હોય, તો નિર્ણય જો બહુમતીથી હોય, તો બહુમતીના નિર્ણય પ્રમાણે થશે; પણ જો સભ્યો સરખા મત ધરાવતા હોય તો તેઓએ જે મુદ્દા અથવા મુદ્દાઓ પર તરખો ભિન્ન મત ધરાવતા હોય તે મુદ્દા અથવા મુદ્દા જણાવવા અને ટ્રિબ્યુનલના અધ્યક્ષે તે બાબત, તે મુદ્દા અથવા મુદ્દાઓની સુનાવણી માટે ટ્રિબ્યુનલના એક અથવા બીજા વધુ સભ્યોને લખી મોકલવો જોઈશે, અને એવો મુદ્દા અથવા મુદ્દાઓની, જે સભ્યોએ પહેલા સુનાવણી કરી હોય તે સભ્યો સહિત ટ્રિબ્યુનલના જે સભ્યોએ તે બાબતની સુનાવણી કરી હોય તે સભ્યોની બહુમતી અનુસાર નિર્ણય કરવામાં આવશે.

(૮) ઠરાવવામાં આવે તેવી શરતો અને મર્યાદાને અધીન રહીને, ટ્રિબ્યુનલને ખર્ચ અપાવવાની સત્તા રહેશે અને એવા ખર્ચની રકમ, તે રકમ ભરવાને હુકમ કરાયેલી વ્યક્તિ પાસેથી જમીન મહેસૂલની બાકી તરીકે વસૂલ કરી શકાશે.

(૯) રાજ્ય સરકારની પૂર્વમંજૂરીને અધીન રહીને, ટ્રિબ્યુનલે (કયા સ્થળે અથવા સ્થળોએ ટ્રિબ્યુનલ અથવા તેની બેન્ચો બેસશે તે સહિત) પોતાની કાર્યરીતિનું નિયમન તથા પોતાની કામકાજનો નિકાલ કરવાના હેતુ સાથે આ અધિનિયમની અને નિયમોની જોગવાઈઓ સાથે સુસંગત હોય એવા વિનિયમો કરવા જોઈશે.

(૧૦) પેટા-કલમ (૯) હેઠળ કરેલા વિનિયમો રાજપત્રમાં પ્રસિદ્ધ કરવા જોઈશે.

ટ્રિબ્યુનલ
અને
કમિશનરની
સત્તા.

૨૦. (૧) આ અધિનિયમ હેઠળ પોતાના કાર્યોનો નિકાલ કરતી વખતે, ટ્રિબ્યુનલ અને કમિશનરને નીચેના હેતુ માટે દીવાની કોર્ટની તમામ સત્તા રહેશે :-

(ક) સોગંદનામા પર હકીકતોની સાબિત મેળવવાની;

(ખ) કોઈપણ વ્યક્તિને સમન્સથી બોલાવવાની અને હાજર રહેવાની ફરજ પાડવાની અને શપથ અથવા સોગંદ પર ચકાસણી કરવાની;

(ગ) દસ્તાવેજો રજૂ કરવાની ફરજ પાડવાની; અને

(ઘ) સાક્ષીઓની તપાસ માટે કમિશન કાઢવાની.

(૨) આ અધિનિયમના હેતુઓ માટે કરવાના કોઈ સોગંદનામાના કિસ્સામાં, ટ્રિબ્યુનલ અથવા કમિશનરે નીમેલા કોઈ અધિકારી, સોગંદ ખાઈને જુબાની આપનાર વ્યક્તિ પાસે સોગંદ લેવરાવી શકશે.

પ્રકરણ-૪

રજિસ્ટ્રેશન

રજિસ્ટ્રેશન.

૨૧. (૧) કોઈ વેપારી, આ અધિનિયમ હેઠળ વેરો ભરવાને જવાબદાર હોય ત્યારે, તે આ અધિનિયમથી જોગવાઈ કર્યા પ્રમાણેનું રજિસ્ટ્રેશનનું માન્ય પ્રમાણપત્ર ધરાવતો હોય તે સિવાય તેનાથી વેપારી તરીકે ધંધો ચલાવી શકાશે નહિ:

પરંતુ આ કલમમાં ઠરાવ્યા પ્રમાણે એવા રજિસ્ટ્રેશન માટે અરજી કરીને વેપારી ઠરાવેલા સમયની અંદર, એવો ધંધો ચલાવતો હોય, તો આ પેટા-કલમની જોગવાઈઓનું ઉલ્લંઘન કરવામાં આવ્યું છે એમ ગણાશે નહિ.

(૨) પ્રથમ અનુસૂચિ ૧માં નિર્દિષ્ટ કરેલ હોય તે જ માલ સાથે સંકળાયેલ વેપારી રજિસ્ટ્રેશન માટે જવાબદાર થશે નહિ.

(૩) પેટા-કલમ (૧)ની રૂએ રજિસ્ટ્રેશનનું પ્રમાણપત્ર ધરાવવાનું ફરમાવ્યું હોય તે દરેક વેપારીએ, ઠરાવવામાં આવે એવા નમૂનામાં, એવા સત્તાધિકારીને અને એવી અરજી કરવી જોઈશે.

(૪) ઠરાવેલા સત્તાધિકારીને એવી ખાતરી થાય કે રજિસ્ટ્રેશનને માટેની અરજી બરાબર છે, તો તેણે અરજદારને રજિસ્ટર કરવો જોઈશે અને ઠરાવેલા નમૂનામાં તેને રજિસ્ટ્રેશનનું પ્રમાણપત્ર કાઢી આપવું જોઈશે.

(૫) ઠરાવેલા સત્તાધિકારી, અધિનિયમની જોગવાઈઓ હેઠળ પૂરી પાડેલી અથવા બીજી રીતે મળેલી કોઈપણ માહિતી ઉપર વિચારણા કર્યા પછી, કોઈ રજિસ્ટ્રેશનનું પ્રમાણપત્ર વખતોવખત સુધારી શકશે.

(૬) જ્યારે કોઈ વેપારી, પેટા-કલમ (૧)ના ઉલ્લંઘનને અધીન થયેલ હોય અથવા દંડને અધીન થવાને પાત્ર ઠરેલ હોય અથવા તેના સંબંધમાં દોષિત ઠરેલ હોય ત્યારે, ઠરાવેલ સત્તાધિકારી, જાણે કે આવો વેપારી રજિસ્ટર થયેલ વેપારી ન હોય તેમ આવા વેપારીનું રજિસ્ટ્રેશન કરશે અને તેને રજિસ્ટ્રેશનનું પ્રમાણપત્ર આપી શકશે અને આવું રજિસ્ટ્રેશન, જાણે કે વેપારીએ અરજી કર્યે પેટા-કલમ (૩) હેઠળ કાઢી આપ્યું હોય તેમ પ્રમાણપત્ર કાઢી આપ્યાની તારીખથી દરેક રીતે અમલી બનશે.

(૭) જ્યારે—

(ક) આ કલમ હેઠળ જેના સંબંધમાં રજિસ્ટ્રેશનનું પ્રમાણપત્ર કાઢી આપેલ હોય તેવો કોઈ ધંધો બંધ થયેલ હોય અથવા તબદીલ કરવામાં આવેલ હોય; અથવા

(ખ) વેપારીના વેચાણનું ટર્ન ઓવર અગાઉના વર્ષ દરમિયાન કલમ (૧)ના પેટા-કલમ (૧) માં નિર્દિષ્ટ કરેલ હોય તેવા ટર્નઓવરની સંબંધિત શરૂઆતથી વધી ગયેલ ન હોય અને વેપારી પોતાનું રજિસ્ટ્રેશન રદ કરાવવા માટે ઠરાવેલી રીતે અરજી કરે તો, ઠરાવેલ સત્તાધિકારીએ, પોતે નિયમો અનુસાર નક્કી કરે તેવી તારીખથી રજિસ્ટ્રેશનનું પ્રમાણપત્ર રદ કરવું જોઈશે.

(૮) કમિશનરને એવી ખાતરી થાય કે આ કલમ હેઠળ જેના સંબંધમાં રજિસ્ટ્રેશનનું પ્રમાણપત્ર કાઢી આપેલ હોય તેવો કોઈ ધંધો બંધ થયેલ હોય અને વેપારીએ, રજિસ્ટ્રેશન રદ કરવા માટે ઉપર જણાવ્યા મુજબ અરજી ન કરેલ હોય ત્યારે, કમિશનર, વેપારીને સુનાવણીની વાજબી તક આપીને, ધંધો બંધ થયેલ હોય તેવી તારીખ તરીકે, પોતે નક્કી કરે તે તારીખથી રજિસ્ટ્રેશન રદ કરી શકશે.

(૯) વેપારીની અરજી પરથી અથવા અન્યથા રજિસ્ટ્રેશનનું પ્રમાણપત્ર રદ કરવાથી, વેરો, દંડ અથવા વ્યાજ રદ થવાની તારીખ પહેલા આકારેલ હોય પરંતુ વણચુકવાયેલ રહેલ અથવા ત્યાર પછી આકારેલ હોય તો પણ, રદ કરવાની તારીખની પહેલાની કોઈ પણ મુદત માટેના બાકી વેરા, દંડ અથવા વ્યાજ ભરવા માટેની વેપારીની જવાબદારીને અસર થશે નહિ.

૨૨. (૧) રાજ્યમાં ધંધાનું નિયત અથવા કાયમી સ્થળ ધરાવતા અને કલમ ૨૧ હેઠળ સ્વૈચ્છિક નોંધણી કરવાની જરૂર ન હોય તેવા વેપારી, કલમ ૨૧ હેઠળના હેતુ માટે, રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર માટે રજિસ્ટ્રેશન ઠરાવેલી રીતે, ઠરાવેલ સત્તાધિકારીને અરજી કરી શકશે.

(૨) ઠરાવેલ સત્તાધિકારીને એવી ખાતરી થાય કે પેટા-કલમ (૧) હેઠળ વેપારીએ કરેલ અરજી, નિયમાનુસાર છે, તો તે, ઠરાવેલ નમૂનામાં રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર તેને આપી શકશે.

પરંતુ વેપારીએ સરકારી તિજોરીમાં પચીસ હજાર રૂપિયાની રકમ અનામત મૂકી હોય તે સિવાય, આ કલમ હેઠળ આવું કોઈપણ રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર વેપારીને આપી શકાશે નહિ. વેપારી, કલમ ૨૯ અનુસાર પૂરા પાડવાના પોતાના પત્રકમાં આ રીતે અનામત મૂકેલ રકમ, આ અધિનિયમ હેઠળ ભરવાપાત્ર વેરો, દંડ અથવા વ્યાજ ભરવાની તેની જવાબદારી સામે સરભર કરી શકશે.

(૩) કલમ ૨૧ની પેટા-કલમ (૪) અને પેટા-કલમ (૭) ના ખંડ (ક) અને પેટા-કલમ (૮)ની જોગવાઈઓ આ કલમ હેઠળ આપેલ રજિસ્ટ્રેશનના પ્રમાણપત્રના સુધારા અથવા તેને રદ કરવાના સંબંધમાં લાગુ પડશે.

(૪) આ અધિનિયમમાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, પેટા-કલમ (૨) હેઠળ રજિસ્ટર થયેલ દરેક વેપારી તેનું રજિસ્ટ્રેશન ચાલુ રહે ત્યાં સુધી આ અધિનિયમ હેઠળ વેરો ભરવાને પાત્ર થશે.

રજિસ્ટર થયેલ
ગણવા
બાબત.

૨૩. અગાઉના કાયદા હેઠળ અથવા કેન્દ્રીય અધિનિયમ હેઠળ નિયત દિવસે રજિસ્ટર થયેલ દરેક વેપારીને, આ અધિનિયમની કલમ ૨૧ હેઠળ રજિસ્ટર થયેલ છે તેમ ગણાશે.

રજિસ્ટ્રેશનની
બીનતબદિલી
પાત્રતા.

૨૪. કલમ ૨૫માં અન્યથા જોગવાઈ કરી હોય તે સિવાય, રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર, જે વેપારીને આપવામાં આવ્યું હોય તેનું પોતાનું રહેશે અને તે બીજાને નામે તબદિલી કરી શકાશે નહિ.

વિસર્જિત
પેઢીનું
રજિસ્ટ્રેશન
ચાલુ રાખવા
બાબત.

૨૫. (ક) રજિસ્ટર થયેલ વેપારી કોઈ પેઢી હોય અને આવી પેઢીના કોઈ ભાગીદારનું મૃત્યુ થયે, પેઢીનું વિસર્જન થાય, અને

(ખ) એવું વિસર્જનની તરત પહેલાં, પેઢીની ભાગીદાર હોય તેની વ્યક્તિ, માલિક તરીકે વિસર્જિત પેઢીનો ધંધો ચાલુ રાખે ત્યારે,

(૧) પેટા-અંક (૨) હેઠળ પેઢીનું વિસર્જન કરતાં અગાઉ તેનું આપેલ રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર સુધારવામાં આવે નહિ ત્યાં સુધી, તેનાં વિસર્જન અગાઉ તે પેઢીને કોઈ રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર આપેલ હોય તો તે, કલમ ૨૭ને અધીન રહીને છ મહિનાની મુદત સુધી કાયદેસર હોવાનું ચાલુ રહેશે.

(૨) રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્રમાં સુધારો કરવા માટે છ મહિનાની મુદતની અંદર એવી વ્યક્તિએ કરેલ નોંધણી કરવી અને કલમ ૨૬થી ઠરાવેલી રીતે માહિતી પૂરી પાડેથી, પેઢીના વિસર્જન અગાઉ તેને આપેલ રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર, તદનુસાર સુધારવું જોઈશે.

રજિસ્ટ્રેશન
પ્રમાણપત્રનો
સુધારો.

૨૬. (૧) રજિસ્ટર થયેલ વેપારી-

(ક) પોતાનો ધંધો પૂર્ણતઃ અથવા અંશતઃ વેચાણ, પટા, પરવાનગી અથવા લાઈસન્સ દ્વારા ભાડાથી અથવા કોઈપણ બીજી રીતે બીજાને નામે તબદિલી કરે અથવા અન્યથા પોતાનો ધંધો અથવા તેના કોઈ ભાગનો નિકાલ કરે અથવા ધંધાની માલિકીમાં બીજા કોઈ ફેરફાર કરે અથવા તેવા ફેરફારની તેને જાણ હોય તો,

(ખ) પોતાનો ધંધો બંધ કરે અથવા તેનું સ્થળ બદલે અથવા નવા સ્થળે ધંધો શરૂ કરે અથવા હંગામી રીતે ત્રીસ દિવસ કરતાં વધારે મુદત માટે ધંધો બંધ કરે તો,

(ગ) પોતાના ધંધાના નામ, રીત, રચના અથવા પ્રકારમાં ફેરફાર કરે તો, અથવા

(ઘ) પોતાના ધંધાના સંબંધમાં ભાગીદારી કરે અથવા બીજા એસોસિએશનમાં જોડાય અથવા ધંધાની માલિકીમાં કોઈ ફેરફાર કરે તો,

તેણે ઠરાવેલ સમયની અંદર, નિયત સત્તાધિકારીને તદનુસાર માહિતી આપવી જોઈશે અને આવો વેપારી મૃત્યુ પામે ત્યારે, તેના કાયદેસરના પ્રતિનિધિએ આવા મૃત્યુની જાણ કરવી જોઈશે અથવા આવો વેપારી પેઢી હોય અને પેઢીના બંધારણમાં કોઈ ફેરફાર થાય અથવા પેઢીનું વિસર્જન થાય તો, તેની ભાગીદાર હતી તેવી દરેક વ્યક્તિએ, પેઢીના બંધારણમાં થયેલ ફેરફાર અથવા યથાપ્રસંગ, પેઢીના વિસર્જનને લગતી જાણ સદરહુ સત્તાધિકારીને એવી જ રીતે કરવી જોઈશે.

(૨) કમિશનર, આ અધિનિયમ હેઠળ પૂરી પાડવામાં આવેલી અથવા અન્યથા મળેલ માહિતીને વિચારણામાં લીધા પછી પોતે યોગ્ય ગણે તેવી તપાસ કર્યા પછી રજિસ્ટ્રેશનના કોઈ પ્રમાણપત્રમાં વખતોવખત સુધારો કરી શકશે:

પરંતુ કમિશનરે, રજિસ્ટ્રેશનનું પ્રમાણપત્ર આપમેળે સુધારતા પહેલાં, આવા સુધારાથી અસર થનાર વેપારીને કહી સુનાવણીની વાજબી તક આપવી જોઈશે.

(૩) પેટા-કલમ (૧) અથવા પેટા-કલમ (૨) હેઠળ, રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્રમાં કરેલો સુધારો, પેટા-કલમ (૧) હેઠળ ઠરાવેલ સમયની અંદર આ અર્થે માહિતી પૂરી પાડેલ હોય કે ન હોય તો પણ, સુધારાને જરૂરી બનાવતી આકસ્મિક તારીખથી અમલમાં આવશે.

(૪) આ કલમ હેઠળ રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્રમાંનો કોઈ સુધારો, વેરા, વ્યાજ અથવા દંડને અથવા આ અધિનિયમ હેઠળના કોઈ ગુનાની કાર્યવાહીને બાધ આવ્યા વિના રહેશે.

(૫) જો કોઈ વેપારી, પેટા-કલમ (૧)ની જોગવાઈઓનું પૂરતા કારણસર પાલન ન કરે તો, કમિશનર, વેપારીને સુનાવણીની વાજબી તક આપીને, તેને કસૂરના વધુમાં વધુ પાંચ હજાર રૂપિયાને અધીન રહીને દિવસ દીઠ રૂપિયા એકસોની રકમ દંડની રૂએ ભરવા આદેશ આપી શકશે.

(૬) શંકાના નિવારણ માટે આથી એવું જાહેર કરવામાં આવે છે કે રજિસ્ટર થયેલ વેપારી—

(ક) પોતાના ધંધાના નામમાં કોઈ ફેરફાર લાવે;

(ખ) પોતે પેઢી હોય અને તેના વિસર્જન વિના પેઢીના બંધારણમાં કોઈ ફેરફાર થાય;

(ગ) ટ્રસ્ટનો ટ્રસ્ટી હોય અને તેના ટ્રસ્ટીઓમાં ફેરફાર થાય;

(ઘ) હિંદુ વિભક્ત કુટુંબ હોય અને આવા કુટુંબનો ધંધો, તેના ભાગીદારો તરીકે તમામ અથવા કોઈપણ સહભાગીદારથી ભાગીદારીના ધંધામાં રૂપાંતરિત થાય;

(ચ) પોતે પેઢી અથવા કંપની અથવા ટ્રસ્ટ અથવા બીજું કોઈ સ્થાપન હોય અને તેના વહીવટમાં ડિરેક્ટર અથવા કંપનીના મેનેજિંગ ડિરેક્ટર સહિતનો કોઈ ફેરફાર થાય,

તો માત્ર ઉપર્યુક્ત કારણોથી, રજિસ્ટ્રેશનના નવું પ્રમાણપત્ર માટે વેપારીએ અરજી કરવાની જરૂર રહેશે નહિ અને આ કલમથી કરમાવેલ રીતે માહિતી પૂરી પાડશે, રજિસ્ટ્રેશનનું પ્રમાણપત્ર સુધારવું જોઈશે.

૨૭. (૧) (ક) આ અધિનિયમ હેઠળ વેપારીને જેના સંબંધમાં રજિસ્ટ્રેશનનું પ્રમાણપત્ર આપવામાં આવ્યું હોય તે ધંધો બંધ થાય; રજિસ્ટ્રેશન રદ કરવા બાબત,

(ખ) વેપારીએ સમગ્ર ધંધો તબદીલ કર્યો હોય તેવા કિસ્સામાં, ધંધો જેને તબદીલ થતો હોય તે વ્યક્તિ આ અધિનિયમ હેઠળ રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર અગાઉથી ધરાવતો હોય;

(ગ) સંસ્થાપિત મંડળ સમેટી લીધેલું હોય અથવા અન્યથા તે અસ્તિત્વમાં હોતું બંધ થાય;

(ઘ) માલિકીના ધંધાનો માલિક, ધંધો ચલાવવા માટે કોઈ ઉત્તરાધિકારી વગર મૃત્યુ પામે;

(ચ) વ્યક્તિઓની પેઢી અને મંડળના કિસ્સામાં, તેનું વિસર્જન થાય; અથવા

(છ) વેપારી આ અધિનિયમ હેઠળ વેરો ચુકવવા જવાબદાર હોતો બંધ થાય તો,

કમિશનર આવા વેપારીનું અથવા યથાપ્રસંગ, ધંધો તબદીલ કરનાર વ્યક્તિનું રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર પોતે નિર્દિષ્ટ કરે તેવી તારીખથી રદ કરી શકશે.

(૨) જેના રજિસ્ટ્રેશનનું પ્રમાણપત્ર પેટા-કલમ (૧) હેઠળ રદ કરવાને પાત્ર થતું હોય તેવા રજિસ્ટર થયેલ વેપારીએ, તેનું રજિસ્ટ્રેશન રદ કરવા માટે ઠરાવેલ સત્તાધિકારીને, ઠરાવેલી રીતે અને ઠરાવેલ સમયની અંદર અરજી કરવી જોઈશે.

(૩) વેપારી પાસેથી આવી અરજી મળ્યે, રજિસ્ટર કરનાર સત્તાધિકારીને એવી ખાતરી થાય કે વેપારી પેટા-કલમ (૧)માં નિર્દિષ્ટ કરેલી શરતો પરિપૂર્ણ કરે છે તો, તે આવા વેપારીનું રજિસ્ટ્રેશન રદ કરી શકશે.

(૪) (ક) પેટા-કલમ (૧)ના ખંડ (ક) અથવા (ખ)ના કિસ્સામાં, ધંધો બંધ થવાની અથવા યથાપ્રસંગ, તબદીલીની તારીખથી;

(ખ) પેટા-કલમ (૧)ના ખંડ (ગ), (ઘ), (ચ) અથવા (છ)ના કિસ્સામાં, વેરો ચુકવવાની વેપારીની જવાબદારી બંધ થવાની તારીખથી

પેટા-કલમ (૧૧) હેઠળ ફરમાવ્યા મુજબ ઉપર્યુક્ત તારીખથી પ્રમાણપત્ર રદ કરવાને લગતો હુકમ પસાર કર્યો હોય અથવા ન કર્યો હોય અથવા રદ કરવાને લગતી વેપારીની વિગતો રાજપત્રમાં પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવી હોય કે ન આવી હોય તેમ છતાં,

રજિસ્ટ્રેશનનું પ્રમાણપત્ર બિનઅનલી બનેલ છે તેમ જણાશે.

(પ) વેપારીએ—

(ક) આ અધિનિયમ હેઠળ ઠરાવેલી સમયમર્યાદાની અંદર સતત ત્રણ પત્રકો ફાઈલ ન કરેલ હોય;

(ખ) પોતાના પત્રકોમાં જામીનગીરીને અપૂર્ણ અથવા ખોટી વિગતો પૂરી પાડે;

(ગ) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ હેઠળ પોતાની પાસેથી હેણો નીકળતો કોઈ વેરો ચૂકવેલ ન હોય;

(ઘ) પોતાના વેરા ભરતિયું છૂટક ભરતિયા કાઢી આવવામાં આવ્યા પછી, પોતાના હિસાબોના ચોપડામાં સદરહુ ભરતિયા ખાતે ન લીધેલ હોય;

(ચ) ખોટા હોવાનું પોતે જાણતો હોય અથવા ખોટું હોવાને કારણ હોય તેવો એકરાર કરે, સ્વીકારે અથવા રજૂ કરે અથવા કરાવડાવે;

(છ) જેણે કલમ ૨૮ની જોગવાઈઓ હેઠળ જામીનગીરી પૂરી પાડવા કરમાવ્યું હોય પણ આવી જામીનગીરી પૂરી ન પાડેલી હોય;

(જ) આ અધિનિયમ અથવા અગાઉના કાયદા હેઠળના ગુના માટે દોષિત ઠરેલ હોય;

(ઝ) પોતાનો ધંધો બંધ કરે અને આવી રીતે ધંધો બંધ કરવા સંબંધી માહિતી પૂરી ન પાડે, અથવા

(ટ) વેચાણનું કામકાજ કર્યા વગર, સરકારી મહેસૂલમાં કપટના ઈરાદાથી બીજા વેપારીને વેરા ભરતિયું, છૂટક ભરતિયું, બિલ અથવા કેશ મેમોરેન્ડમ કાઢી આપે, તો,

કમિશનર, કારણોની લેખિતમાં નોંધ કરીને અને વેપારીને કહી સંભળાવવાની વાજબી તક આપ્યા પછી, પોતે નિર્દિષ્ટ કરે તેવા તારીખથી રજિસ્ટ્રેશનનું પ્રમાણપત્ર રદ કરી શકશે.

(દ) પેટા-કલમ (પ) હેઠળ જેનું પ્રમાણપત્ર રદ કરેલ હોય તેવી દરેક વ્યક્તિએ, પ્રમાણપત્ર રદ થયાની તારીખ રાખેલ દરેક વેરાપાત્ર માલના સંબંધમાં સ્ટોક તરીકે અથવા માલ તે તારીખે વાજબી બજાર ભાવે વેચાયો હોત તો, માલના સંબંધમાં ચૂકવવા પાત્ર થાય તેટલા વેરા જેટલી અથવા માલના સંબંધમાં અગાઉ દાવો કરેલ કુલ વેરા શામ-એ બેમાંથી જે વધુ હોય તેટલી રકમ ભરવી જોઈશે.

(૩) આ કલમ હેઠળ પસાર કરેલ રદ કરવાને લગતો હુકમ, આ અધિનિયમ હેઠળની કોઈ અપીલ અથવા અન્ય કાર્યવાહીને પરિણામે કોરાણે મૂકવામાં આવે ત્યારે, વેપારીના રજિસ્ટ્રેશનનું પ્રમાણપત્ર યથાવત્ રાખવામાં આવશે અને જાણે કે તેનું પ્રમાણપત્ર ક્યારેય રદ કરવામાં ન આવ્યું હોય તેમ તે વેરો ભરવાને જવાબદાર રહેશે.

(૮) રજિસ્ટ્રેશનનું પ્રમાણપત્ર રદ કરવાની અરજી કરતા દરેક વેપારીએ પોતાને આપેલ રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર તેની અરજી સાથે પરત કરવું જોઈશે અને તેણે કરેલ અરજીના આધારે હોય તે સિવાય અન્યથા જેનું રજિસ્ટ્રેશન રદ કરવામાં આવ્યું હોય તે દરેક વેપારીએ રદ કરવાના હુકમની તેને જાણ થયાની તારીખથી સાત દિવસની અંદર રજિસ્ટ્રેશનનું પ્રમાણપત્ર પરત કરવું જોઈશે.

પરંતુ એવું રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર ગુમ થઈ જવાને, નાશ પામવાને અથવા વિકૃત થવાને કારણે આવું પ્રમાણપત્ર પરત કરવા વેપારી અસમર્થ હોય તો આવા વેપારીએ રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર રદ કરવાના હુકમની તેને જાણ થયાની તારીખથી સાત દિવસની અંદર રજિસ્ટ્રેશન કરનાર સત્તાધિકારીને તદ્દનુસાર જાણ કરવી જોઈશે.

(૯) જો કોઈ વેપારી.—

(ક) પેટા-કલમ (૨)ની જોગવાઈઓનું પૂરતા કારણ સિવાય પાલન ન કરે; અથવા

(ખ) પેટા-કલમ (૮)માં જોગવાઈ કર્યા મુજબ પોતાના રજિસ્ટ્રેશનનું પ્રમાણપત્ર પરત ન સોંપે,

તો કમિશનર લેખિત હુકમથી અને વેપારીને સુનાવણીની તક આપીને એવા આદેશ કરી શકશે કે વેપારીએ કસૂરના દરે દિવસ દિઠ એકસો રૂપિયા જેટલી રકમ દંડ તરીકે ભરવી.

(૧૦) રજિસ્ટ્રેશનનું પ્રમાણપત્ર રદ કર્યેથી, આવી રીતે રદ થયાની તારીખ સુધીની કોઈ મુદત માટે ભરવાનો બાકી રહેતો વેરો, દંડ અથવા વ્યાજ અને વણચૂકવાયેલ રહેતો વેરો અથવા તેના પછી આકારવામાં આવેલ વેરો ભરવાની કોઈ વેપારીની જવાબદારીને અસર કરશે નહિ.

(૧૧) કમિશનરે, આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ હેઠળ જેનું રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર રદ કરવામાં આવેલ હોય તે વેપારીની વિગતો, ઠરાવવામાં આવે તે રીતે, પ્રસિદ્ધ કરવી જોઈશે.

૨૮. (૧) જે સત્તાધિકારીને રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર કાઢી આપવા માટે કલમ ૨૧ અથવા ૨૨ હેઠળ અરજી કરવામાં આવી હોય તે સત્તાધિકારીને, આ અધિનિયમ હેઠળ ભરવાપાત્ર વેરો, દંડ અને વ્યાજની યોગ્ય વસૂલાત માટે તેમ કરવાનું જરૂરી જણાય, ત્યારે તે, લેખિત હુકમથી અને તેમાં કારણોની નોંધ કરીને, રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર કાઢી આપવા માટેની શરત તરીકે તે વેપારીએ ઠરાવેલી રીતે અને હુકમમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવા સમયની અંદર, ઉપર્યુક્ત હેતુ માટે હુકમમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવી જામીનગીરી પૂરી પાડવી એવી આવશ્યકતા મૂકી શકશે.

અમુક વર્ગના વેપારીઓએ જામીનગીરી આપવા બાબત.

(૨) કલમ ૨૧માં ઉલ્લેખેલ સત્તાધિકારીને અથવા કમિશનરને, કોઈપણ વર્ષની કોઈપણ મુદત માટે ભરવાપાત્ર અથવા ભરવા માટે લેણો બને તેવો વેરો, વ્યાજ અને દંડની યોગ્ય વસૂલાત માટે તેમ કરવાનું જરૂરી જણાય, ત્યારે, તે કોઈપણ સમયે, લેખિત હુકમ કરીને અને તેમાં કારણોની નોંધ કરીને, રજિસ્ટર થયેલ વેપારીને, ઠરાવેલી રીતે અને હુકમમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેટલા સમયની અંદર આવી જામીનગીરી અથવા આવા વેપારીએ અગાઉ કોઈ જામીનગીરી પૂરી પાડી હોય તો, હુકમમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવી વધારાની જામીનગીરી પૂરી પાડવાનું ફરમાવી શકશે.

(૩) કોઈ વેપારીને સુનાવણીની તક આપ્યા સિવાય, તેને, પેટા-કલમ (૧) હેઠળ કોઈ જામીનગીરી અથવા પેટા-કલમ (૨) હેઠળ કોઈ જામીનગીરી અથવા કોઈ વધારાની જામીનગીરી આપવા ફરમાવી શકાશે નહિ.

(૪) પેટા-કલમ (૧) અથવા પેટા-કલમ (૨) હેઠળ વેપારીને આપવા ફરમાવવામાં આવે તેવી જામીનગીરીની રકમ અથવા એવી જામીનગીરીની એકંદર રકમ અને પેટા-કલમ (૨) હેઠળ તેમાં ઉલ્લેખેલ સત્તાધિકારી અથવા કમિશનર તેને આપવા ફરમાવે તેવી વધારાની જામીનગીરીની રકમ, કોઈપણ વર્ષની કોઈપણ મુદત માટે, એવા વેપારીના માલના વેચાણોના ટર્નઓવર અથવા ખરીદીના ટર્નઓવર ઉપર, પેટા-કલમ (૧)માં ઉલ્લેખેલ સત્તાધિકારીના અથવા કમિશનરના અંદાજ અનુસાર, કોઈપણ વર્ષની કોઈપણ મુદત માટે ભરવાપાત્ર અથવા ભરવા માટે લેણો બને તેવો, વેરો, વ્યાજ અને દંડની રકમ કરતાં વધવી જોઈશે નહિ.

(૫) પેટા-કલમ (૧) અથવા પેટા-કલમ (૨) હેઠળ હોઈ વેપારીએ આપેલી જામીનગીરી જામીનખત રૂપે હોય અને જામીન નાદાર બને અથવા મૃત્યુ પામે ત્યારે, વેપારીએ ઉપરોક્ત બનાવો પૈકી કોઈ બનાવ બન્યાના ત્રીસ દિવસની અંદર, પેટા-કલમ (૧) અથવા પેટા-કલમ (૨)માં ઉલ્લેખેલ સત્તાધિકારીને અથવા યથાપ્રસંગ, કમિશનરને જાણ કરવી જોઈશે અને એવા બનાવના નેવું દિવસની અંદર, ખતના નમૂનામાં અથવા બીજી કોઈપણ ઠરાવેલી રીતે ખતમાંની રકમ જેટલી જ રકમ માટેની, જામીનગીરી નવેસરથી આપવી જોઈશે.

(૬) પેટા-કલમ (૧) અથવા પેટા-કલમ (૨)માં ઉલ્લેખેલ સત્તાધિકારી અથવા યથાપ્રસંગ કમિશનર, હુકમથી અને સબળ અને પૂરતા કારણસર, કોઈ વેપારીએ ભરવાના વેરા, વ્યાજ અથવા દંડની કોઈ રકમ વસૂલ કરવા માટે તે વેપારીએ આપેલી પૂરેપૂરી જામીનગીરી અથવા તેનો કોઈ ભાગ જપ્ત કરી શકશે :

પરંતુ તે વેપારીને સુનાવણીની તક આપ્યા સિવાય, આ પેટા-કલમ હેઠળ કોઈ હુકમ કરી શકાશે નહિ.

(૭) પેટા-કલમ (૬) હેઠળના હુકમના કારણે કોઈ વેપારીએ આપેલી જામીનગીરી અપૂરતી ઠરાવાય ત્યારે તેણે ઠરાવવામાં આવે તેવી રીતે અને તેવા સમયની અંદર ખૂટતી રકમ ભરપાઈ કરવી જોઈશે.

(૮) પેટા-કલમ (૧) અથવા પેટા-કલમ (૨)માં ઉલ્લેખેલ સત્તાધિકારી અથવા યથાપ્રસંગ કમિશનર, તે અર્થે વેપારીએ કરેલી અરજી ઉપરથી, આ કલમ હેઠળ જામીનગીરી તરીકે તે વેપારીએ મૂકેલ કોઈ રકમ અથવા તેનો ભાગ, વેરો, વ્યાજ અથવા દંડની વસૂલાતના હેતુ માટે જરૂરી ન હોય, તો તેના રિફંડ માટે હુકમ કરી શકશે :

(૯) કોઈ વેપારી પેટા-કલમ (૧), (૨), (૫) અથવા (૭) હેઠળ ઠરાવ્યા પ્રમાણે, જામીનગીરી ન આપે, ત્યારે કલમ ૨૧માં ઉલ્લેખેલ સત્તાધિકારી, રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર કાઢી આપવાની ના પાડી શકશે અથવા યથાપ્રસંગ, તે રદ કરી શકશે:

પરંતુ આ પેટા-કલમ હેઠળ રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર કાઢી આપવાની ના પાડવાથી અથવા તે રદ કરવાથી, કલમ ૩ની પેટા-કલમ (૩)માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર એવી રીતે કાઢી આપવાની ના પાડવાની અથવા રદ કર્યાની તારીખ પહેલાંની અથવા તે પછીની કોઈપણ મુદત માટે લેણો થતો વેરો, દંડ અને વ્યાજ સહિત ભરવાની તે વેપારીની જવાબદારીને અસર થશે નહિ અને તદ્દનુસાર આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ લાગુ પડવાનું ચાલુ રહેશે.

પ્રકરણ ૫

પત્રકો, વેરાની ચુકવણી, આકારણી, વેરાની વસુલાત અને રિફંડ

પત્રકો.

૨૯. (૧) રજિસ્ટર થયેલ દરેક વેપારીએ, ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં, તેવી મુદત માટે, તેવી તારીખ સુધીમાં અને તેવા સત્તાધિકારી સમક્ષ પત્રકો રજૂ કરવા જોઈશે.

(૨) કમિશનર, ઠરાવવામાં આવે તેવી બોલીઓ અને શરતોને અધીન રહીને, કોઈ વેપારીને આવા પત્રકો પૂરા પાડવામાંથી મુક્તિ આપી શકશે અથવા કોઈ વેપારીને—

(ક) આવી જુદી જુદી મુદતો માટે, અથવા

(ખ) સદરહુ મુદત માટે અથવા આવી જુદી જુદી મુદત માટેનું રાજ્યમાં વેપારીના પંખાના વિવિધ સ્થળોને લગતું અલગ પત્રક પોતે આદેશ કરે તેવા સત્તાધિકારી સમક્ષ રજૂ કરવાની છૂટ આપી શકશે.

(૩) કમિશનરને એમ માનવાને કારણ હોય કે કોઈ વેપારીનું કુલ ટર્નઓવર, કલમ ૩ની પેટા-કલમ (૧)માં નિર્દિષ્ટ કરેલ શરૂઆતના ટર્નઓવર કરતાં વધારે હોવાનો સંભવ છે, તો તે આવો વેપારી, જાણે કે રજિસ્ટર થયેલ વેપારી હોય તેમ તેને ઠરાવેલી રીતે નોટિસ બજાવીને, પત્રકો પૂરા પાડવા ફરમાવી શકશે, પરંતુ આવો વેપારી કલમ ૩ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ વેરો ભરવાને પાત્ર થતો હોય તે સિવાય, કોઈ વેરો ભરવાપાત્ર થશે નહિ.

(૪) પેટા-કલમો (૧) અથવા (૩) હેઠળ પત્રકો પૂરા પાડેલ કોઈ વેપારીને, તેમાં કોઈ ભૂલ, ખામી, કાર્યલોપ કે ખોટું નિવેદન જણાઈ આવે, તો તેણે, મૂળ પત્રક પૂરું પાડવા માટે ઠરાવેલી છેલ્લી તારીખ પછીના તરતના ત્રણ મહિના પૂરા થાય તે પહેલાં સુધારેલું પત્રક પૂરું પાડવું જોઈશે.

(૫) આ કલમ હેઠળ પત્રક પૂરી પાડવા ફરમાવેલી રજિસ્ટર થયેલ વેપારી અથવા કોઈ બીજો વેપારી પેટા-કલમ (૧) હેઠળ ફરમાવ્યા પ્રમાણેની ઠરાવેલ તારીખ સુધીથી કોઈ પત્રક પૂરું ન પાડે અથવા પેટા-કલમ (૩) હેઠળ કાઢેલ નોટિસની જરૂરિયાતોનું પાલન ન કરે, તો કમિશનર, તેને, તેણે ચૂકવવાપાત્ર અથવા ભરવાપાત્ર કોઈ વેરા અને વ્યાજ ઉપરાંત, કસૂરની મુદત દરમિયાન મહિને એક સો રૂપિયાની દંડની રકમ અથવા તેનો ભાગ ભરવા ફરમાવી શકશે. કમિશનરે કલમો ૩૨, ૩૩ અથવા ૩૪ હેઠળ વેપારી સામે આકારણી કાર્યવાહી શરૂ કરવામાં આવેલ ન હોય તેવી હકીકત છતાં, આ પેટા-કલમ હેઠળ નિર્દિષ્ટ કરેલ દંડ નાંખી શકશે. આ પેટા-કલમ હેઠળ નાંખેલ કોઈ દંડ, આ અધિનિયમ હેઠળ કોઈ ગુના માટેની કોઈ ફોજદારી કામને બાધ આવ્યા સિવાયનો રહેશે.

વેરાની મુદતી
ચુકવણી અને
વેરાની બિન-
ચૂકવણી ઉપર
વ્યાજ.

૩૦. (૧) આમાં હવે પછી જોગવાઈ કરેલી રીતે અને ઠરાવવામાં આવે તેવા સમયાંતરે વેરો ભરવાનો રહેશે.

(૨) કલમ ૨૯ની પેટા-કલમ (૧) થી પત્રક પૂરું પાડવા ફરમાવેલ હોય તેવા રજિસ્ટર થયેલ દરેક વેપારીએ, આવા પત્રકો અનુસાર તેની પાસેથી લેણી સમગ્ર રકમ ઠરાવવામાં આવે તેવી રીતે સરકારી તિજોરીમાં ભરવી જોઈશે અને આવી રકમની પૂરી ચૂકવણી દર્શાવતી પહોંચ પત્રકની સાથે પૂરી પાડવી જોઈશે.

(૩) કલમ ૨૮ની પેટા-કલમ (૪) અનુસાર સુધારેલું પત્રક પૂરું પાડવા ફરમાવેલ હોય તેવા રજિસ્ટર થયેલ વેપારીએ, લેણી હોય તેવી વેરાની રકમ, તેણે અગાઉ પૂરા પાડેલ પત્રકમાં દર્શાવેલ હોય તેનાથી વધુ દર્શાવેલ હોય, તો તેણે, સુધારેલ પત્રકમાંથી ઉભી થતી વેરાની બાકી રકમ, આવી બાકી રકમની વિલંબિત ચુકવણી ઉપર વ્યાજ સહિત, સરકારી તિજોરીમાં ભરવી જોઈશે અને આવી ચુકવણી દર્શાવતી પહોંચ સુધારેલ પત્રક સહિત પૂરી પાડવી જોઈશે.

(૪) રજિસ્ટર થયેલ વેપારી, પેટા-કલમો (૧), (૨) અથવા (૩)ની જોગવાઈઓ અનુસાર ભરવાપાત્ર વેરાની રકમ ન ચુકવે, તો કમિશનર, તાત્કાલિક આ અધિનિયમ હેઠળ વસુલાતની કાર્યવાહી શરૂ કરી શકશે.

(૫) કોઈ વેપારી, આ કલમ હેઠળ વેરાની ચુકવણી માટે ઠરાવેલી સમયની અંદર વેરાની રકમ ન ભરે તો, આવા વેપારીએ, એવી રીતે વણચુકવાયેલ વેરાની રકમ અથવા આવી મુદત દરમિયાન વણચુકવાયેલ રહેતી તેનાથી ઓછી કોઈ રકમ ઉપર, ઉપર્યુક્ત ઠરાવેલ સમય પૂરો થવાની તારીખથી શરૂ કરીને વેરાની રકમની ચુકવણીની તારીખે પૂરી થતી મુદત માટે, વાર્ષિક અઢાર ટકાના દરે સાદું વ્યાજ ભરવું પડશે.

૩૧. (૧) રજિસ્ટર થયેલ વેપારી ન હોય તેવી કોઈપણ વ્યક્તિ, આ અધિનિયમ હેઠળના વેરાની રૂએ કોઈ માલના વેચાણના સંબંધમાં કોઈ રકમ લઈ શકશે નહિ અને રજિસ્ટર થયેલ કોઈપણ વેપારી, આ અધિનિયમ અને તે હેઠળ કરેલા નિયમો અનુસાર હોય તે સિવાય આવી કોઈ વસુલાત કરી શકશે નહિ.

રજિસ્ટર થયેલ વેપારીઓએ જ વેરો લેવા બાબત.

(૨) કલમ ૧૪ હેઠળ ઉચક રકમની ચુકવણી કરવા માટે કમિશનરે છૂટ આપેલ હોય તેવા રજિસ્ટર થયેલ વેપારી, આવી ઉચક રકમની ચુકવણી સ્વીકાર્ય હોય તે મુદત દરમિયાનના માલના વેચાણ પર વેરાની રૂએ કોઈ રકમ તેના ખરીદનાર પાસેથી લઈ શકશે નહિ.

(૩) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ હેઠળ ભરવા માટે જેને માટે તે વેપારી જવાબદાર ન ઠરતો હોય તેવા લીધેલ અને જમા કરેલ વેરાનું વેપારીને રિફંડ આપી શકશે નહિ. અને એવા વેરાની રકમ સરકાર દાખલ થશે.

(૪) જો કોઈ વ્યક્તિ, આ અધિનિયમની જોગવાઈઓનું ઉલ્લંઘન કરીને વેરાની રૂએ કોઈ રકમ લે તો, તે, જે વેરો ભરવા માટે જવાબદાર હોય તે ઉપરાંત આવી રીતે લીધેલ રકમ જેટલી દંડની રકમ ભરવાપાત્ર થશે.

૩૨. (૧) કલમ ૨૮ અનુસાર વેપારીએ પૂરા પાડેલ પત્રકો અથવા સુધારેલ પત્રકો કમિશનરની ચકાસણીને અધીન રહેશે.

પત્રકની ચકાસણી અને કામચલાઉ આકારણી

(૨) (ક) કોઈ વેપારી પત્રક અથવા સુધારેલ પત્રક પૂરા પાડેલ હોય, જે અનુસાર,-

(૧) ભરવાપાત્ર વેરાની ચોખ્ખી રકમ, કલમ ૧૩ અનુસાર, કંઈ ન હોય, અથવા

(૨) વેરા શાખની રકમ પછીના પત્રક માટે આગળ લઈ ગયેલ હોય, અથવા

(૩) રિફંડની રકમનો તેમાં દાવો કરેલ હોય, અથવા

(૪) વેપારીએ, તેના પત્રક અથવા સુધારેલ પત્રકમાં, વેરા શાખની ગ્રાહ્ય રકમ કરતાં વેરાશાખની રકમ કરતાં વધુ રકમનો દાવો કરેલ હોય,-

ત્યારે કમિશનર, બનતી ત્વરાએ, આવા પત્રક અથવા યથાપ્રસંગ, સુધારેલ પત્રકની મુદત માટે આવા વેપારીની કામચલાઉ રીતે આકારણી કરી શકશે, ઉપર્યુક્ત કામચલાઉ આકારણીના હેતુ માટે, કમિશનરે, જેના આધારે વેપારીએ આવા પત્રકો અથવા સુધારેલા પત્રકો પૂરા પાડેલ હોય તેનો, ઉપર્યુક્ત નોટિસમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તે તારીખે અથવા તે પહેલાં લેખિતમાં ખુલાસો કરવા ફરમાવતી નોટિસ ઠરાવેલી રીતે, આવા વેપારી ઉપર બજાવવી જોઈશે. કમિશનર, આવા ખુલાસાની વિચારણા કર્યા પછી આવા વેપારી પાસેથી લેણી વેરાની રકમની કામચલાઉ રીતે આકારણી કરી શકશે અને ઠરાવેલ નમૂનામાં હુકમ કાઢી શકશે.

(ખ) ખંડ (ક) હેઠળ જેની ઉપર નોટિસ બજાવવામાં આવી હોય તે વેપારી, ખંડ (ક)ની જરૂરિયાતનું પાલન કરવામાં કસૂર કરે, તો કમિશનર, ઠરાવવામાં આવે તેવી રીતે ભરવાપાત્ર વેરાની રકમ નક્કી કરી શકશે અને આવા વેપારી ઉપર કામચલાઉ આકારણીનો હુકમ બજાવી શકશે.

(૩) રજિસ્ટર થયેલ વેપારીએ, ઠરાવેલ સમયની અંદર કોઈ મુદત માટેના વેરાના સંબંધમાં પત્રક પૂરૂ પાડેલ ન હોય ત્યારે, કમિશનર, કલમ ૩૪માં ગમે તે મજકૂર હોય તેમ છતાં, આવી કસૂરની મુદત માટે કામચલાઉ રીતે વેપારીની આકારણી કરવાની કાર્યવાહી કરી શકશે. આવી કામચલાઉ આકારણી અગાઉના પત્રકો અથવા અગાઉના રેકર્ડના આધારે અથવા કમિશનરને મળેલ માહિતીને આધારે કરવી જોઈશે અને કમિશનરે વેપારીને ઠરાવવામાં આવે તેવી રીતે અને તેવી તારીખ સુધીમાં આકારેલ વેરાની રકમ ભરવા આદેશ કરવો જોઈશે.

(૪) કમિશનરને એમ માનવાને કારણ હોય કે વેપારીએ વેરો ટાળેલ છે, અથવા વેરા શાખની ગ્રાહ્ય રકમ કરતાં વધુ રકમનો દાવો કરેલ છે તો તે, તેણે એકત્રિત કરેલ તમામ સંબંધિત સામગ્રીને ધ્યાનમાં લીધા પછી અને વેપારીને ઠરાવેલ નમૂનામાં નોટિસ આપ્યા પછી, વેપારીએ ભરવાપાત્ર વેરાની રકમની, પોતાના ઉત્તમ નિર્ણય મુજબ, કામચલાઉ આકારણી કરી શકશે.

(૫) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ, જાણે કે કામચલાઉ આકારણી આ અધિનિયમ હેઠળ ઓડિટ આકારણી કરવામાં આવી હોય તેમ, ઉચિત ફેરફારો સાથે કામચલાઉ આકારણીને લાગુ પડશે.

(૬) આ કલમમાંનો કોઈપણ મજકૂર, કમિશનરને કલમ ૩૩ અથવા ૩૪ હેઠળ આકારણી કરતાં અટકાવી શકશે નહિ.

સ્વઆકારણી.

૩૩. (૧) રજિસ્ટર થયેલ દરેક વેપારીએ, ઠરાવવામાં આવે તેવી વિગતો અને તેને સમર્થન આપતા દસ્તાવેજો, ઠરાવેલા નમૂનામાં સ્વ આકારણીની રીતે ઠરાવવામાં આવે તેવી તારીખોએ અને તેવા સત્તાધિકારીને વાર્ષિક પત્રક પૂરા પાડવા જોઈશે.

(૨) વેપારીએ વાર્ષિક પત્રકમાં કરેલ વેરા શાખ, મુકિત અને અન્ય દાવાની રકમ માટે, આ અધિનિયમ અથવા કેન્દ્રીય અધિનિયમ હેઠળ ફરમાવેલ હોય તેવા સમર્થક ભરતિયાં, એકરાર, પ્રમાણપત્ર અથવા પુરાવો રજૂ ન કરેલ હોય ત્યારે, વેપારીએ આવી વેરાશાખ, મુકિત અને બીજા દાવા નામંજૂર રાખીને અને જાણે કે વેચાણ અથવા ખરીદી વેરાપાત્ર હોત તેમ, વેરાના ઉચિત દર લઈને સ્વયં આકારવાની રહેશે.

(૩) વેપારીએ, તમામ પત્રકો અને જો કોઈ સુધારેલા પત્રકો હોય તો તે અને વાર્ષિક પત્રક ઠરાવેલી મુદતની અંદર પૂરા પાડેલ હોય અને કમિશનરને એવી ખાતરી થાય કે પત્રકો અથવા યથાપ્રસંગ, સુધારેલા પત્રકો અને વાર્ષિક પત્રક સાચા અને સંપૂર્ણ છે તો, વેપારીએ સ્વઆકારણીથી ફાઈલ કરેલ વાર્ષિક પત્રક સ્વીકારી શકશે અને આવા પત્રકોના આધારે વેપારી પાસેથી લેણી નીકળતી વેરા અને વ્યાજની રકમ આકારવી જોઈશે. કમિશનરે આવા વેપારીને, આ કલમ હેઠળ કરેલ આકારણીના સંબંધમાં ઠરાવેલ નમૂનામાં જાણ કરવી જોઈશે.

ઓડિટ
આકારણી.

૩૪. (૧) પેટા-કલમ (૨)ની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, રજિસ્ટર થયેલા વેપારી પાસેથી લેણી વેરાની રકમ, વેરો ભરવા માટે પાત્ર હોય તે દરમિયાન, દરેક વર્ષ માટે અલગ રીતે આમાં હવે પછી જોગવાઈ કરેલી રીતે આકારવી જોઈશે.

(૨)

(ક) કમિશનરને સ્વઆકારણી સાથેના વેરા શાખ, મુકિત, રિફંડ, કપાત, વળતર, કસરના કોઈ દાવાની વિશ્વસનીયતા અથવા તેના સમર્થનમાં વેપારીએ પૂરા પાડેલ કોઈ એકરાર અથવા પુરાવાની સત્યતા અંગે ખાતરી ન થાય; અથવા

(ખ) કમિશનરને માનવાને એવું કારણ હોય કે કેસની વિગતવાર ચકાસણી જરૂરી છે,

ત્યારે, કલમ ૩૩ હેઠળ વેપારીની આકારણી અગાઉથી થઈ શકી હોત તેવી હકીકત હોવા છતાં, કમિશનર, વેપારીને, ઠરાવેલી રીતે, નિર્દિષ્ટ કરેલી તારીખે અને ધંધાના સ્થળે અથવા નોટિસમાં નિર્દિષ્ટ કરેલા સ્થળે હાજર રહેવા માટે તેને ફરમાવતી નોટિસ બજાવી શકશે અને પોતાના હિસાબના ચોપડા અને તેના સમર્થનમાં એવો વેપારી જેના ઉપર આધાર રાખતો હોય તે તમામ પુરાવા રજૂ કરવા અથવા કરાવડાવવા અથવા નોટિસમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવો પુરાવો રજૂ કરવા ફરમાવી શકશે.

(૩) આ કલમ હેઠળ કરવાની હોય તેવી કાર્યવાહી પોતાના ધંધાના સ્થળે કરવાની હોય તો, વેપારીએ, ફરમાવવામાં આવે તે મુજબ કમિશનરને તમામ સહકાર અને વાજબી સહાય પૂરી પાડવાની રહેશે.

(૪) જો આ કલમ હેઠળની કાર્યવાહી વેપારીના ધંધાના સ્થળે કરવાની હોય અને એવું જણાય કે વેપારી આવા સ્થળોએ કામ કરતો નથી અથવા આવું સ્થળ અસ્તિત્વમાં નથી, તો કમિશનર, તેની પાસેથી લેણી નીકળતી વેરાની રકમ પોતાના ઉત્તમ નિર્ણય અનુસાર આકારવી જોઈશે.

(૫) કમિશનરને આ કલમ હેઠળની કાર્યવાહી કરતા ગેરકાયદે અટકાવવામાં આવે તો, કમિશનર, તેની પાસેથી લેણી નીકળતી વેરાની રકમ પોતાના ઉત્તમ નિર્ણય અનુસાર આકારી શકશે અને વધુમાં એવો આદેશ કરી શકશે કે આવા વેપારીએ એવી રીતે આકારેલ વેરાની રકમની ઉપરાંત વેરાની રકમના બમણા જેટલી રકમ શિક્ષાની રીતે ભરવી.

(૬) જો કોઈ વેપારીએ,—

(ક) કોઈ મુદતને લગતા પત્રકો ઠરાવેલી તારીખ સુધીમાં પૂરા ન પાડેલ હોય;

(ખ) કોઈ મુદત માટે અધૂરા અથવા ખોટા પત્રકો પૂરા પાડેલ હોય;

(ગ) પેટા-કલમ (૨) હેઠળ કાઢેલ કોઈ કોઈ નોટિસની બોલીઓનું પાલન કરવામાં કસૂર કરી હોય;

(ઘ) આ અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ કરેલા નિયમોની જોગવાઈઓ અનુસાર હિસાબોના ચોપડા રાખેલ ન હોય અથવા હિસાબની કોઈ નિયમિત પદ્ધતિ અપનાવેલ ન હોય,—

તો કમિશનર, તેની પાસેથી લેણી નીકળતી વેરાની રકમ પોતાના ઉત્તમ નિર્ણય અનુસાર આકારી શકશે.

(૭) કમિશનરને એવી ખાતરી થાય કે વેપારીએ વેરાની ચુકવણી ટાળવા અથવા તેમાંથી છટકવાના હેતુથી,—

(ક) કોઈ મુદતને લગતા પત્રકો અથવા સ્વઆકારણી ઠરાવેલી તારીખ સુધીમાં વાજબી કારણ વગર પૂરા પાડેલ નથી;

(ખ) કોઈ મુદત માટે અધૂરા અથવા ખોટા પત્રકો પૂરા પાડેલ છે;

(ગ) જેને માટે પોતે પાત્ર ન હોય તેવી વેરા-શાખ તેણે લીધેલ હોય;

(ઘ) હિસાબની એવી પદ્ધતિ અપનાવેલ હોય કે તેનાથી કમિશનર વેપારી પાસેથી લેણી નીકળતી વેરાની રકમ આકારી શકે તેમ ન હોય; અથવા

(ચ) ખોટી અથવા સાચી ન હોય તેવી સ્વઆકારણી જાણીબૂઝીને પૂરી પાડેલ હોય તો, તે,

વેપારીને સુનાવણીની વાજબી તક આપીને એવું ફરમાવી શકશે કે ઓડિટ આકારણીમાંના સદરહુ કારણોસર આકારેલ વેરાની રકમના બમણા જેટલી રકમ દંડની રૂએ ભરવી.

(૮) પોતાને મળેલ હોય તેવી માહિતી પરથી, કમિશનરને એવી ખાતરી થાય કે કોઈ મુદતના સંબંધમાં આ અધિનિયમ હેઠળ વેરો ભરવા માટે જવાબદાર ઠરેલ હોય તેવા કોઈ વેપારીએ રજિસ્ટર

થવામાં કસૂર કરી છે, તો, કમિશનર, આવી મુદત અને ત્યાર પછીની મુદતોના સંબંધમાં વેપારી પાસેથી લેણી નીકળતી વેરાની રકમ પોતાના ઉત્તમ નિર્ણય અનુસાર આકારી શકશે. આવી આકારણી કરતી વખતે, તેણે, વેપારીને સુનાવણીની વાજબી તક આપવી જોઈશે. કમિશનર, પોતાને એવી ખાતરી થાય કે કસૂર વાજબી કારણ વિના થઈ હતી તો, તે, વેપારીને એવું ફરમાવી શકશે કે આવી રીતે આકારેલી વેરાની રકમ ઉપરાંત, આકારેલ વેરા જેટલી અથવા પાંચ હજાર રૂપિયાની તે બેમાંથી જે વધુ હોય તે રકમ શિક્ષાની રૂએ વેપારીએ ભરવી.

(૮) પેટા-કલમો (૨), (૫), (૬) અથવા (૭) હેઠળની કોઈપણ આકારણી, જે વર્ષ અથવા તેના કોઈ ભાગ માટે આકારેલ હોય તે વર્ષ અથવા તેના કોઈ ભાગના અંતના ચાર વર્ષ પૂરા થયા પછી આકારી શકાશે નહિ.

(૧૦) પેટા-કલમ (૮) હેઠળની કોઈપણ આકારણી, જે વર્ષ અથવા તેના કોઈ ભાગ માટે આકારેલ હોય તે વર્ષ અથવા તેના કોઈ ભાગના અંતના આઠ વર્ષ પૂરા થયા પછી આકારી શકાશે નહિ:

પરંતુ કોઈ કોર્ટ અથવા સત્તાધિકારીના હુકમ અનુસાર આકારણી નવેસરથી કરવાની જરૂર હોય ત્યારે, આવી નવેસરથી કરવાની આકારણી, આવા હુકમની તારીખથી બે વર્ષની મુદતની અંદરના કોઈ પણ સમયે કરી શકાશે:

વધુમાં, આ કલમના હેતુ માટે મુદત મર્યાદા ગણતરી વખતે, કોઈ કોર્ટ અથવા સત્તાધિકારીના હુકમ અથવા મનાઈહુકમથી, આકારણીની કાર્યવાહી અટકાવવામાં આવી હોય તેવી કોઈ મુદતને આ મુદતમાંથી બાકાત કરવાની રહેશે.

(૧૧) આ કલમ હેઠળ કરવામાં આવેલ કોઈ આકારણી અથવા કરવામાં આવેલ કોઈ શિક્ષા, આ અધિનિયમ હેઠળના કોઈ ગુના માટે કોજદારી કામને બાધ આવ્યા સિવાયની રહેશે.

(૧૨) કોઈ વેપારીની આ કલમ હેઠળ કોઈ મુદત માટે આકારેલ અથવા કલમ ૩૫ હેઠળ કોઈ મુદત માટે ફરી આકારેલ વેરાની રકમ, આવી મુદતના સંબંધમાં વેપારીએ કલમ ૩૦ની પેટા-કલમો (૧), (૨) અથવા (૩) હેઠળ અગાઉથી ભરેલ વેરાની રકમના પચીસ ટકાથી વધારે હોય તે કિસ્સામાં, આવા વેપારી પાસેથી કલમ ૩૦ હેઠળ ભરેલ વેરા અને આ રીતે આકારેલ અથવા ફરી આકારેલ રકમ વચ્ચેના તફાવતના દોઢ ગણા કરતાં વધુ નહિ તેટલો દંડ લેવો જોઈશે.

આકારવાનું
રહી જતું હોય
તેવું
ટર્નઓવર.

૩૫. (૧) કલમ ૩૨, ૩૩ અથવા ૩૪ હેઠળ કોઈ વર્ષ અથવા તેના કોઈ ભાગની આકારણી કરેલ હોય તે પછી, કમિશનરને એવું માનવાને કારણ હોય કે કોઈ મુદતના સંબંધમાં વેપારીનું વેરાપાત્ર પૂરેપૂરું ટર્નઓવર અથવા તેના કોઈ ભાગની

(ક) આકારણી કરવાની રહી ગયેલ છે; અથવા

(ખ) આકારણી ઓછી થઈ છે; અથવા

(ગ) જે દરે તે આકારણીપાત્ર હોય તેનાથી ઓછા દરે આકારણી કરવામાં આવેલ છે;

(ઘ) તેમાંથી ખોટી રીતે કોઈ કપાત થયેલ છે; અથવા

(ચ) તેમાં કોઈ વેરા-શાખ ખોટી રીતે ગણેલ છે તો

તો કમિશનર, વેપારીને સુનાવણીની વાજબી તક આપ્યા પછી અને પોતે જરૂરી ગણે તેવી તપાસ કર્યા પછી, વેપારી પર નોટિસ બજાવી શકશે અને ત્યારબાદ પોતાના ધ્યાન પર આવે તેવા ટર્નઓવરના સંબંધમાં વેપારી પાસેથી લેણી નીકળતી વેરાની રકમ, પોતાના ઉત્તમ નિર્ણય અનુસાર નક્કી કરવા માટેની કાર્યવાહી કરી શકશે, અને આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ તદ્દનુસાર લાગુ પડશે.

(૨) જે વર્ષ અથવા તેના કોઈ ભાગના સંબંધમાં વેરો આકારણીપાત્ર હોય તે વર્ષ અથવા તેનો કોઈ ભાગ-પૂરા થયાના પાંચ વર્ષ પૂરા થયા પછી, પેટા-કલમ (૧) હેઠળ કોઈપણ હુકમ કરી શકાશે નહિ.

વધારે ભરેલી
રકમનું રિફંડ.

૩૬. (૧) આ અધિનિયમ અને નિયમોની બીજી જોગવાઈઓને અપીન રહીને, કોઈ વ્યક્તિએ પોતાની પાસેથી લેણી નીકળતી વેરાની રકમ, દંડ અને વ્યાજ, કોઈ હોય તો, તેના કરતા વધારે રકમ ભરી હોય, તો કમિશનરે એવી વધારાની રકમ તેવી વ્યક્તિને રિફંડ કરવી જોઈશે :

પરંતુ એવો વધારો, આ અધિનિયમ અથવા અગાઉના કાયદા હેઠળ લેણી થતી કોઈ રકમ વસૂલ કરવામાં કમિશનરે પ્રથમ વાપરવો જોઈશે અને પછી ફક્ત બાકી રહેતી રકમ, જો કોઈ હોય તો તે રિફંડ કરવી જોઈશે:

વધુમાં, પરંતુક હેઠળની આવી કોઈ પણ સરભર, અપીલ સત્તાધિકારીએ અટકાવી રાખેલ હોય તેવી લેણી રકમના વસૂલાતમાં કરી શકાશે નહિ.

(૨) કોઈ વેપારીએ પોતે પૂરા પાડેલ પત્રક અનુસાર કોઈ મુદત માટે કોઈ રિફંડ લેણું હોય ત્યારે, આવું રિફંડ તેની પાસે લેણા નીકળતા વેરાની સામે કામચલાઉ રીતે સરભર કરી શકાશે અને તે, વર્ષની કોઈ પછીની મુદત માટે કલમ ૨૯ હેઠળ પૂરા પાડેલ પત્રક મુજબ ભરવાપાત્ર થશે:

પરંતુ, વેરાની રકમ અથવા દંડ, વ્યાજ અથવા સરકાર દાખલ થયેલી જામીનગીરીની રકમ અથવા આવા સરભરની તારીખે વેપારી પાસેથી લેણી નીકળતી તમામ અથવા તેણે ભરવાપાત્ર કોઈ રકમ, આવી રીતે સરભર કરતા પહેલા આવા રિફંડમાંથી બાદ કરવી જોઈશે.

૩૭. (૧) રજિસ્ટર થયેલ કોઈ વેપારીએ, આ અધિનિયમથી અથવા આ હેઠળ ફરમાવ્યા પ્રમાણે કામ ચલાઉ કોઈ પત્રક ફાઈલ કરેલ હોય અને આવું પત્રક કોઈ રકમ વેપારીને રિફંડ કરવાપાત્ર દર્શાવે તો, વેપારી, રિફંડ. અનિર્ણિત આકારણીનું કામચલાઉ રિફંડ આપવા માટે, ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં અને તેવી રીતે કમિશનરને અરજી કરી શકશે.

(૨) પેટા-કલમ (૩)ની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, કમિશનર, ઉપર્યુક્ત વેપારીને, રિફંડની રકમ જેટલી રકમ માટે, ઠરાવવામાં આવે તેવી બેંક ગેરંટી અથવા બીજી જામીનગીરીખત રજૂ કરવા ફરમાવી શકશે. એવી ગેરંટી અથવા બીજી જામીનગીરી મળ્યે, કમિશનર, નિયમોને અધીન રહીને, કામચલાઉ રિફંડ વેપારીને આપી શકશે.

(૩) કમિશનર, કલમ ૩૨ હેઠળ સદરહુ પત્રકથી આવરી લીધેલ મુદતના સંબંધમાં તેવા વેપારીની, આકારણી વ્યવહાર્ય હોય તેટલી જલદી કરવા આદેશ કરી શકશે અને આકારણીના પરિણામે લેણો થતો વેરો, કોઈ હોય તો, તેની સામે કામચલાઉ રિફંડ આપીને સરભર કરી શકશે.

(૪) આકારણી કર્યે, પેટા-કલમ (૨) હેઠળ આપેલ કામચલાઉ રિફંડ વધારે પડતું જણાય, તો વધારાનું રિફંડ જાણે કે આ અધિનિયમ હેઠળ વેપારી પાસેથી લેણો થતો વેરો હોય એમ વસૂલ કરવું જોઈશે અને એવી વધારાની રકમ પર, કામચલાઉ રિફંડ આપ્યાની તારીખથી આકારણીની તારીખ સુધીની મુદત માટે વાર્ષિક અઢાર ટકાના દરે વ્યાજ લેવામાં આવશે.

રિફંડ પર વ્યાજ.

૩૮. (૧) કલમ ૩૪ હેઠળ આકારણીના હુકમના કારણે વેરાની કોઈ રકમનું રિફંડ વેપારીને લેણું થતું હોય, ત્યારે તે આ કલમની જોગવાઈને અધીન રહીને, વેરાની રકમ ઉપરાંત, સદરહુ વેરાની રકમ આકારણીના હુકમની જે તારીખને સંબંધિત હોય તે હિસાબી વર્ષ પૂરુ થવાની તારીખથી તરત પછીની તારીખથી સદરહુ વેરાની રકમ ઉપર વાર્ષિક છ ટકાના સાદુ વ્યાજ મેળવવા હકદાર થશે;

પરંતુ વેપારીએ હિસાબી વર્ષ પૂરુ થયા પછી વેરાની કોઈ રકમ ભરેલ હોય અને આવી રકમનું રિફંડ આપવા ફરમાવેલ હોય, ત્યારે આવું હિસાબી વર્ષ પૂરુ થવાની તારીખથી આવી રકમની ચૂકવણીની તારીખ સુધીની મુદત માટે કોઈ વ્યાજ ચૂકવવાપાત્ર થશે નહિ;

(૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ ઉલ્લેખેલ સિવાયના કોઈ હુકમ અનુસાર અથવા કોઈ કોર્ટના કોઈ હુકમ અનુસાર રિફંડ માટે હકદાર હોય તેવો રજિસ્ટર થયેલ વેપારી, નિયમોને અધીન રહીને, એવા હુકમની તારીખના ત્રીસ દિવસ પછી શરૂ કરીને એવા રિફંડની રકમની ચૂકવણીની તારીખ સુધીની મુદત માટે, રિફંડ ઉપરાંત છ ટકાના દરે સાદુ વ્યાજ મેળવવાને હકદાર થશે. વ્યાજની ગણતરી, રિફંડની લેણી રકમમાંથી આ અધિનિયમ અથવા કેન્દ્રીય અધિનિયમ હેઠળનો કોઈ વેરો, વ્યાજ, દંડ અથવા બીજા લેણાં તેમાંથી બાદ કર્યા પછી બાકી રહેતી રિફંડની રકમ પર કરવામાં આવશે. આ અધિનિયમ હેઠળ કરેલ કોઈ હુકમના પરિણામે એવા રિફંડની રકમ વધારવામાં અથવા ઘટાડવામાં આવે, તો એવું વ્યાજ તદ્દનુસાર વધારવામાં અથવા ઘટાડવામાં આવશે :

પરંતુ અપીલ સત્તાધિકારી અથવા પુનર્વિલોકન સત્તાધિકારી અથવા કોર્ટના હુકમને લીધે કોઈ રકમ રિફંડને પાત્ર થતી હોય, ત્યારે આ કલમની જોગવાઈઓ હેઠળનું વ્યાજ, જેના હુકમથી અપીલ સત્તાધિકારી અથવા પુનર્વિલોકન સત્તાધિકારી અથવા કોર્ટ સમક્ષ કાર્યવાહીની વિષયવસ્તુ ઉભી થઈ હોય તે અધિકારીને અપીલ સત્તાધિકારી અથવા પુનર્વિલોકન સત્તાધિકારી અથવા કોર્ટનો હુકમ મળ્યાની તારીખથી ત્રીસ દિવસની મુદત પૂરા થવાની તરત પછીની તારીખથી રિફંડની તારીખ સુધી ચૂકવવાપાત્ર થશે.

સ્પષ્ટીકરણ ૧.— આ કલમના હેતુઓ માટે, પૂર્ણતઃ અથવા અંશતઃ એવા વેરાના રિફંડમાં, પત્રકથી આવરી લીધેલ કોઈ મુદત માટેનું છેલ્લું ચૂકવણું કરવા માટે ઠરાવેલ [છેલ્લી] તારીખ પછી ભરેલ વેરાની કોઈ રકમના રિફંડ અને એવી ચૂકવણીમાંથી ઉભા થતાં રિફંડને લાગે વળગે છે ત્યાં સુધી વ્યાજનો સમાવેશ થતો હોય, ત્યારે તેની ગણતરી એવી ચૂકવણીની તારીખથી એવા હુકમની તારીખ સુધી કરવી જોઈશે.

સ્પષ્ટીકરણ ૨.— ઉપર્યુક્ત ત્રીસ દિવસની મુદતની અંદર રિફંડ આપવામાં થયેલ વિલંબ પૂર્ણતઃ અથવા અંશતઃ સદરહુ વેપારીને લીધે થયેલ હોય, તો તેને લીધે થયેલ વિલંબની મુદત જેના માટે વ્યાજ ચૂકવવાપાત્ર થતું હોય તે મુદતમાંથી બાકાત કરવી જોઈશે.

સ્પષ્ટીકરણ ૩.— કલમ ૩૩ ની પેટા-કલમ (૪) હેઠળ અપીલ હાથ ધરવા માટેની પૂર્વ શરત તરીકે જમા કરેલ રકમનું રિફંડ, અપીલનો નિર્ણય વેપારીની તરફેણમાં આવવાને લીધે લેણું થતું હોય, ત્યારે આ કલમના હેતુઓ માટે 'હુકમની તારીખ' એટલે—

(ક) કેસ અપીલ સત્તાધિકારીના હવાલામાં હોય, ત્યારે તે કિસ્સામાં અપીલ સત્તાધિકારીના હુકમ અનુસાર કરેલ હુકમની તારીખ; અને

(ખ) બીજા કોઈ કિસ્સામાં, અપીલ સત્તાધિકારીના હુકમની તારીખ.

(૨) કોઈ કોર્ટ અથવા સત્તાધિકારીના હુકમથી કોઈ રકમની વસુલાત મોકૂફ રહી હોય અને એવો હુકમ પાછળથી રદ થયો હોય, ત્યારે એવો હુકમ અમલમાં રહ્યો હોય તેવી કોઈ મુદત માટે પણ વ્યાજ ચૂકવવાપાત્ર થશે.

૩૯. (૧) રિફંડમાં વધારો કરતો હુકમ, અપીલ અથવા બીજી વધુ કાર્યવાહીની વિષયવસ્તુ હોય

અથવા આ અધિનિયમ હેઠળ બીજી કોઈ કાર્યવાહી નિકાલ બાકી હોય અને કમિશનરનો એવો અભિપ્રાય હોય કે આવું રિફંડ મંજૂર કરવાથી મહેસૂલી આવકને પ્રતિકૂળ અસર થવાનો સંભવ છે તો, કમિશનર, વેપારીને સુનાવણીની તક આપ્યા પછી, પોતે નક્કી કરે તેટલા સમય સુધી રિફંડ અટકાવી શકશે.

અમુક કિસ્સાઓમાં રિફંડ અટકાવવાની સત્તા.

(૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ રિફંડ અટકાવવામાં આવે, ત્યારે, વેપારી અપીલ અથવા વધુ કાર્યવાહી [અથવા કોઈ બીજી કાર્યવાહી]ના પરિણામે રિફંડ માટે હકદાર થતો હોય, તો, તે કલમ ૩૮માં જોગવાઈ કર્યા પ્રમાણે વ્યાજ માટે હકદાર થશે.

૪૦. (૧) પોતે લાદે તેવી બોલીઓ અને શરતોને અધીન રહીને, રાજ્ય સરકાર, જાહેર હિતમાં તેમ કરવું જરૂરી ગણે તો, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, જેમણે કોઈ રજિસ્ટર થયેલ વેપારી પાસેથી માલ ખરીદ્યો હોય તેવી વ્યક્તિઓના કોઈ વર્ગને તેવા વેપારીએ અલગથી ચાર્જ કરેલ વેરાની રકમનું રિફંડ આપવા કમિશનરને અધિકૃત કરી શકશે.

અમુક કક્ષાઓ માટે વેરાના રિફંડ બાબત.

(૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ બહાર પાડેલ દરેક જાહેરનામું, તે બહાર પાડવામાં આવે તે પછી શક્ય હોય તેટલું જલદી ઓછામાં ઓછા ત્રીસ દિવસ સુધી રાજ્ય વિધાનમંડળ સમક્ષ મુકવું જોઈશે અને જે સત્રમાં તે એવી રીતે મુકવામાં આવે તે અથવા તેની તરત પછીના સત્રમાં રાજ્ય વિધાનમંડળ તેમાંથી જે કોઈ રદ કરે તે અથવા સુધારો કરે તેને તે અધીન રહેશે. રાજ્ય વિધાનમંડળે એવી રીતે રદ કરેલ અથવા કરેલ કોઈ સુધારો રાજપત્રમાં પ્રસિધ્ધ કરવો જોઈશે અને તેમ થયે તે અમલમાં આવશે.

(૩) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ રિફંડ માટે એવી રીતે હકદાર કોઈ વ્યક્તિ, ઠરાવવામાં આવે તેવી રીતે અને તેવા સમયની અંદર ઠરાવેલ સત્તાધિકારીને અરજી કરી શકશે. કમિશનરે, આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને અધીન રહીને આવી વ્યક્તિને આવું રીફંડ આપવું જોઈશે.

૪૧. (૧) પોતે લાદે તેવી શરતોને અધીન રહીને, રાજ્ય સરકાર, બેવડા વેરાના કિસ્સામાં અથવા અસમાન પરિસ્થિતિ નિવારવા ના કિસ્સામાં જાહેર હિતમાં તેમ કરવું જરૂરી જણાય તો, તે સામાન્ય અથવા ખાસ હુકમથી, કોઈ વેપારી અથવા વેપારીઓના વર્ગ અથવા વેચાણો અથવા ખરીદીના કોઈ નિર્દિષ્ટ કરેલ વર્ગની [કોઈ] મુદતના સંબંધમાં ચૂકવવાપાત્ર વેરો, દંડ અથવા વ્યાજ સંપૂર્ણતઃ અથવા અંશતઃ માફ કરી શકશે.

વેરો, દંડ અથવા વ્યાજ માફ કરવા બાબત.

(૨) કમિશનર, ઠરાવવામાં આવે તેવા સંજોગોમાં અને તેવી શરતોને અધીન રહીને અને તેવી મર્યાદા અનુસાર, કોઈ વેપારી દ્વારા કોઈ મુદતના સંબંધમાં ચૂકવવાપાત્ર વેરો, દંડ અથવા વ્યાજ સંપૂર્ણતઃ અથવા અંશતઃ માફ કરી શકશે.

૪૨. (૧) કલમ ૩૨, ૩૩, ૩૪, ૩૫, ૩૬ અથવા ૩૭ હેઠળ કોઈ મુદત માટે આકારેલ, ફેર આકારેલ અથવા ભરવાપાત્ર થતી વેરાની રકમમાંથી એવી મુદતના સંબંધમાં વેપારીએ અગાઉ ભરેલ કોઈ રકમ બાદ કરીને બાકી રહેતી રકમ આ અધિનિયમની કોઈ જોગવાઈ હેઠળ ભરવાપાત્ર થાય તેવા કોઈ દંડ અને વ્યાજ સહિત, આ હેતુ માટે કમિશનરે કાઢેલ માંગણાની નોટિસ બજાવાયાની તારીખથી ત્રીસ દિવસની અંદર વેપારીએ અથવા તે માટે જવાબદાર વ્યક્તિએ સરકારી તિજોરીમાં અથવા અંદર ઠરાવવામાં આવે તેવી બીજી રીત ભરવી જોઈશે.

વેરાની ચૂકવણી અને વસૂલાત અને વિલંબિત ચૂકવણી ઉપર વ્યાજ.

(૨) વેપારીએ અરજી કર્યે, કમિશનર, કોઈ ચોક્કસ વેપારી અથવા વ્યક્તિના સંબંધમાં લેખિતમાં કારણોની નોંધ કરીને, કેસના સંજોગોમાં તેને લાદવી યોગ્ય લાગે તેવી શરતોને અધીન રહીને, ચૂકવણી માટેનો સમય લંબાવી શકશે અથવા હમ્મથી ચૂકવણીની મંજૂરી આપી શકશે.

(૩) પેટા-કલમ (૨) હેઠળ હમ્મથી ચૂકવણી કરવાની મંજૂરી આપવામાં આવેલ હોય, ત્યારે તે કિસ્સામાં, તે પેટા-કલમ હેઠળ કમિશનરે નક્કી કરેલ સમયની અંદર, વેપારી અથવા એવી ચૂકવણી કરવા માટે જવાબદાર વ્યક્તિ, હમ્મ પૈકીનો કોઈ એક હમ્મ ચૂકવવામાં કસૂર કરે, તો વેપારી અથવા તે વ્યક્તિ સમગ્ર રકમના સંબંધમાં કસૂરવાર હોવાનું ગણાશે, બાકી રહેતી રકમ અને બીજા હમ્મ, હમ્મો ભરવામાં કસૂર કરવામાં આવે તે જ તારીખથી લેણાં થયેલા હોવાનું ગણાશે.

(૪) પેટા-કલમ (૨) હેઠળ લંબાવવામાં આવે તેવી અથવા મંજૂર કરવામાં આવે તેવી હમ્મની મુદત માટે વાર્ષિક અઢાર ટકાના દરે વ્યાજ લેવામાં આવશે.

(પ) વેરા અને દંડની રકમ, કોઈ હોય તો, તે, પેટા-કલમ (૧)માં નિર્દિષ્ટ કરેલ અથવા યથાપ્રસંગ, પેટા-કલમ (૨) હેઠળ લેખાવવામાં આવેલ સમયની અંદર ભરવામાં ન આવે, તો વેપારી અથવા તેના માટે જવાબદાર વ્યક્તિ, તે રકમના સંબંધમાં કસૂરવાર હોવાનું ગણાશે.

(દ) કલમ-૭૫ હેઠળ પુનર્વિલોકનને અધીન, હોય તો, કલમ-૩૪ અથવા કલમ-૩૫ હેઠળ કોઈ મુદત માટે આકારેલ અથવા ફેરઆકારેલ વેરાની રકમ, તે મુદત માટે વેપારીએ અગાઉ ભરેલ વેરાની રકમ કરતાં વધારે હોય ત્યારે, તેવા વેપારીએ, કલમ-૩૦ની પેટા-કલમ (૧), (૨) અથવા (૩) હેઠળ વેરા ભરવા માટે ઠરાવેલ સમય પૂરો થયાની તારીખથી શરૂ થતી અને આકારણી, ફેરઆકારણી અથવા યથાપ્રસંગ, પુનર્વિલોકનના હુકમની તારીખે પૂરી થતી મુદત માટે, એવી રીતે ન ભરાયેલ વેરાની રકમ અથવા એવી મુદત દરમિયાન વજાયૂકવાયેલ તેનાથી ઓછી રકમ પર વાર્ષિક અઢાર ટકાના દરે સાદું વ્યાજ ભરવું પડશે.

(૭) કોઈ વેપારી, પેટા-કલમ (૧) હેઠળ આવતી વેરાની રકમ, નિર્દિષ્ટ કરેલ તારીખે અથવા તે પહેલાં ભરે નહિ, ત્યારે એવા વેપારીએ નિર્દિષ્ટ તારીખે શરૂ થતી અને ચૂકવણીની તારીખે પૂરી થતી મુદત માટે એવી રીતે ન ભરેલ વેરાની રકમ અથવા એવી મુદત માટે વજાયૂકવાયેલ તેનાથી ઓછી કોઈ રકમ પર વાર્ષિક અઢાર ટકાના દરે સાદું વ્યાજ ભરવું પડશે :

પરંતુ વેપારીએ કલમ-૨૮ની પેટા-કલમો (૧) અને (૨) હેઠળ, જમીનખતના સ્વરૂપમાં હોય તે સિવાયની જમીનગીરી આપેલ હોય ત્યારે, કમિશનર, વાજબી અને પૂરતા કારણો લેખિતમાં નોંધીને ઉપર્યુક્ત પ્રમાણે વજાયૂકવાયેલ વેરા, દંડ અથવા વ્યાજના બાકી કોઈ રકમ અથવા તેનો કોઈ ભાગની વસૂલાતનો અથવા સમગ્રતઃ જમીનગીરી અથવા તેનો કોઈ ભાગ સરકાર દાખલ કરવાનો હુકમ કરીને કરી શકશે.

અમુક
વસૂલાતની
કાર્યવાહીઓ
ચાલુ રાખવા
બાબત.

૪૩. (૧) કોઈ વેપારી પર આ અધિનિયમ હેઠળ ચૂકવવાપાત્ર કોઈ વેરા, દંડ, વ્યાજ અથવા કોઈ બીજી રકમ (જેનો આમાં હવે પછી, “સરકારી લેણા” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે)ના સંબંધમાં માંગણાની કોઈ નોટિસ બજાવવામાં આવી હોય અને એવા સરકારી લેણાના સંબંધમાં કોઈ અપીલ, પુનર્વિલોકન અરજી થયેલ હોય અથવા બીજી કાર્યવાહી શરૂ કરવામાં આવેલ હોય, ત્યારે--

(ક) એવી અપીલ, પુનર્વિલોકન અથવા બીજી કાર્યવાહીથી એવા સરકારી લેણામાં વધારો થયો હોય ત્યારે, કમિશનરે, ફક્ત એવા સરકારી લેણામાં જેટલો વધારો થયો હોય તે રકમના સંબંધમાં વેપારી પર માંગણાની બીજી નોટિસ બજાવવી જોઈશે અને એવી અપીલ, પુનર્વિલોકન અરજી અથવા કાર્યવાહીના નિકાલ પહેલાં તેની પર બજાવાયેલ માંગણાની નોટિસથી આવરી લેવાયેલ હોય તેવા સરકારી લેણા સંબંધી કોઈ વસૂલાતની કાર્યવાહી, માંગણાની કોઈ નવી નોટિસ બજાવ્યા સિવાય એવા નિકાલની તરત પહેલાં એવી કાર્યવાહી જે તબક્કે હોય તે તબક્કાથી ચાલુ રહેશે ;

(ખ) એવી અપીલ, પુનર્વિલોકન અથવા [બીજી] કાર્યવાહીથી એવા સરકારી લેણામાં ઘટાડો થયો હોય ત્યારે--

(૧) વેપારી પર માંગણાની નવી નોટિસ બજાવવાનું કમિશનર માટે જરૂરી બનશે નહિ;

(૨) કમિશનરે, એવા ઘટાડાની જાણ તે વેપારીને અને જેની પાસે વસૂલાતની કાર્યવાહી નિકાલ બાકી હોય તે યોગ્ય સત્તાધિકારીને કરવી જોઈશે;

(૩) એવી અપીલ, પુનર્વિલોકન અરજી અથવા [બીજી] કાર્યવાહીના નિકાલ પહેલાં તે વેપારી પર બજાવાયેલ માંગણાની નોટિસના આધારે શરૂ કરાયેલ કોઈ વસૂલાતની કાર્યવાહી, એવા નિકાલની તરત પહેલાં એવી કાર્યવાહી જે તબક્કે હોય તે તબક્કે તેમાંથી એવી રીતે ઘટાડવામાં આવેલ રકમના સંબંધમાં ચાલુ રાખી શકાશે.

૪૪. (૧) કોઈ કાયદા અથવા કરારમાં વિરુદ્ધનો ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, કમિશનર, કોઈપણ સમયે અથવા વખતોવખત, લેખિતમાં નોટિસથી વેપારીને તેના છેલ્લા જાણીતા સરનામા પર તેની એક નકલ મોકલીને--

વસૂલાતની
ખાસ રીત.

(ક) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ વેપારીના નાણાંની કોઈ રકમ જેની પાસેથી લેણી હોય અથવા લેણી થાય અને જેની ઉપર નોટિસ બજાવવામાં આવી હોય તેવી કોઈ વ્યક્તિને, અથવા

(ખ) જે કોઈ વ્યક્તિ એવા વેપારી માટે અથવા તેના વતી ત્યારબાદ નાણાં ધરાવતી હોય અથવા ધરાવે તેને,

તે રકમમાંથી આ અધિનિયમ હેઠળ વેરાની બાકી, દંડ અથવા વ્યાજના સંબંધમાં વેપારીએ આપવાની રકમ ભરવા પૂરતા નાણાં અથવા તે નાણાં તે રકમ જેટલાં હોય અથવા તેના કરતાં ઓછા હોય, તો, તે તમામ નાણાં લેણાં થાય અથવા તે ધરાવવામાં આવે કે તરત જ અથવા નોટિસમાં નિર્દિષ્ટ કરેલા સમયે અથવા તેની અંદર (પરંતુ ઉપર્યુક્ત પ્રમાણે નાણાં લેણાં થાય અથવા તે ધરાવવામાં આવે તે પહેલાં નહિ) કમિશનરને ભરવા ફરમાવી શકશે.

સ્પષ્ટીકરણ : આ પેટા-કલમના હેતુઓ માટે કમિશનરે, કોઈ વ્યક્તિ પાસેથી કોઈ વેપારીની લેણી થતી નાણાંની રકમમાંથી અથવા વેપારી માટે અથવા તેના વતી કોઈ વ્યક્તિ નાણાં ધરાવતી હોય તો તેમાંથી તે વેપારીએ એવી વ્યક્તિને ચૂકવવા માટે લેણાં થતા અને કાયદેસર ચાલુ રહેલા હકદાવા, હોય તો, તેની રકમ બાદ કર્યા પછી, ગણતરીમાં લેવી જોઈશે.

(૨) કમિશનર, એવી કોઈ નોટિસ સુધારી અથવા રદ કરી શકશે અથવા નોટિસ અનુસાર કોઈ ચૂકવણી કરવા માટેનો સમય લંબાવી શકશે.

(૩) આ કલમ હેઠળની નોટિસનું પાલન કરીને [કોઈ] ચૂકવણી કરનાર [કોઈ] વ્યક્તિએ, વેપારીએ આપેલ અધિકાર હેઠળ ચૂકવણી કરી છે એમ ગણાશે અને કમિશનરે આપેલી રસીદથી, તે રસીદમાં નિર્દિષ્ટ કરેલી રકમ પૂરતી તેવી વ્યક્તિની જવાબદારી યોગ્ય અને પૂરતી રીતે અદા થઈ છે એમ ગણાશે.

(૪) આ કલમમાં ઉલ્લેખેલી નોટિસ મળ્યા પછી, વેપારી પ્રત્યેની [કોઈ] જવાબદારી અદા કરનાર વ્યક્તિ, અદા કરેલી જવાબદારીના પ્રમાણ અથવા વેપારીના વેરો, દંડ અને વ્યાજ ભરવાની જવાબદારીના પ્રમાણ બંનેમાંથી જે ઓછું [હોય તે પ્રમાણમાં અને] તેટલા પૂરતી કમિશનરને અંગત રીતે જવાબદાર રહેશે.

(૫) આ કલમ હેઠળ જેને નોટિસ મોકલવામાં આવી હોય, તેવી કોઈ વ્યક્તિ લેખિત નિવેદન કરીને એવો વાંધો ઉઠાવે કે માંગેલી રકમ અથવા તેનો કોઈ ભાગ વેપારીનો લેણો નીકળતો નથી અથવા વેપારીને ભરવાના નથી અથવા વેપારીના અથવા તેના વતી કોઈ નાણાં પોતે ધરાવતી નથી, ત્યારે કમિશનરે તપાસ કરવી જોઈશે અને એવી વ્યક્તિ અથવા વેપારીને સુનાવણીની વાજબી તક આપ્યા પછી પોતાને યોગ્ય લાગે તેવો હુકમ કરવો જોઈશે.

(૬) આ કલમ હેઠળ નાણાંની કોઈ રકમ કમિશનરને ભરવા માટે ઉપર્યુક્ત વ્યક્તિને ફરમાવ્યું હોય અથવા જેને માટે તે અંગત રીતે કમિશનરને જવાબદાર હોય તેવી રકમ ભર્યા વિનાની રહે, તો તે રકમ, જમીન મહેસૂલની બાકી તરીકે વસૂલ કરી શકાશે.

(૭) કમિશનર, વેપારીએ ભરવાપાત્ર વેરા, વ્યાજ અને દંડની બાકી રકમ અંગેની નાણાંની એવી રકમની ચૂકવણી માટે, વેપારીના નાણાં જેની કસ્ટડીમાં હોય તે કોર્ટેને અરજી કરી શકશે.

જય. (૧) આકારણી ન થયેલ ટર્નઓવરની આકારણી અથવા ફેરઆકારણીની કોઈ કાર્યવાહી નિકાલ બાકી હોય તે દરમિયાન કમિશનરનો એવો અભિપ્રાય હોય કે સરકારી મહેસૂલના હિતસંરક્ષણના હેતુ માટે તેમ કરવું જરૂરી છે, તો તે, ઠરાવવામાં આવે તેવી રીતે વેપારીની માલિકીની કોઈ મિલકત, લેખિતમાં હુકમથી કામચલાઉ રીતે ટાંચમાં લઈ શકશે. કામચલાઉ ટાંચ.

(૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ કરેલ હુકમની તારીખથી એક વર્ષની મુદત પૂરી થયા પછી આવી દરેક કામચલાઉ ટાંચ અમલમાં હોતી બંધ થશે.

જદ. (૧) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓથી અથવા તે હેઠળ અથવા અગાઉના કોઈપણ કાયદા હેઠળ કોઈ વેપારી અથવા બીજી વ્યક્તિ પાસેથી લેણા નીકળતા વેરા, દંડ અથવા વ્યાજની રકમ જમીન મહેસૂલની બાકી તરીકે વસૂલ કરવાના હેતુ માટે,-- જમીન મહેસૂલની બાકી તરીકે વેરાની વસૂલાત કરવા માટે વેરા સત્તાધિકારીઓની આસ સત્તા.

(૧) કમિશનર, ખાસ કમિશનર, અધિક કમિશનર અને સંયુક્ત કમિશનરોને મુંબઈ જમીન મહેસૂલ સન ૧૮૭૯નો અધિનિયમ, ૧૮૭૯ હેઠળ કલેક્ટરની તમામ સત્તા રહેશે અને તેની તમામ સત્તા વાપરશે અને તેના મુંબઈનો પમો. તમામ ફરજો બજાવશે;

(૨) નાયબ કમિશનરો અને મદદનીશ કમિશનરોને, સદરહુ અધિનિયમ હેઠળ મદદનીશ અથવા

નાયબ કલેક્ટરની (કસુર કરનારની ધરપકડ કરવાની અને તેને દીવાની જેલમાં અટકાયતમાં રાખવાની સત્તા સિવાયની) તમામ સત્તા રહેશે અને તેની તમામ સત્તા વાપરશે અને તેની તમામ ફરજો બજાવશે;

(૩) વાણિજ્યિકવેરા અધિકારીઓને, સદરહુ અધિનિયમ હેઠળ મામલતદારની (કસુર કરનારની ધરપકડ કરવાની અને તેને સિવિલ જેલમાં અટકાયતમાં રાખવાની સત્તા સિવાયની) તમામ સત્તા રહેશે અને તેવી તમામ સત્તા વાપરશે અને તેની તમામ ફરજો બજાવશે.

(૨) પેટા-કલમ (૧)થી મળેલી સત્તા વાપરીને કરેલો દરેક હુકમ, કલમો ૭૩, ૭૫, ૭૮, ૭૯ અથવા ૮૪ના હેતુઓ માટે, આ અધિનિયમ હેઠળ કરેલો હુકમ ગણાશે.

મહેસૂલ ભરવામાં કપટ કરવાના હેતુથી કરેલ તબદીલી નિરર્થક ગણાશે.

૪૭. કોઈ વેપારી પાસેથી કોઈ વેરો લેણો થયા પછી તે વેપારી, સરકારી મહેસૂલ ભરવામાં કપટ કરવાના ઈરાદાથી પોતાની મિલકત અથવા તેના ભાગ ઉપર કોઈ બીજી વ્યક્તિની તરફેણમાં બોજો ઉભો કરે અથવા વેચાણ, ગીરો, વિનિમય અથવા બીજા કોઈ પ્રકારે તેની મિલકત પૈકીની કોઈ મિલકત ગમે તેમ તબદીલ કરે ત્યારે, વેપારીએ ભરવાપાત્ર કોઈ વેરા અથવા કોઈ બીજી રકમના સંબંધમાંના કોઈ દાવા સામે આવો બોજો અથવા તબદીલી નિરર્થક ગણાશે.

મિલકત પર વેરાનો પ્રથમ બોજો હોવા બાબત.

૪૮. તત્સમયે અમલમાં હોય તેવા કોઈ કાયદામાં વિરૂધ્ધનો ગમે તે મજકૂર હોય તેમ છતાં, જેના માટે સરકારને ચૂકવણી કરવા જવાબદાર હોય તેવી વેરા, વ્યાજ અથવા દંડની કોઈ વેપારીએ અથવા કોઈ બીજી વ્યક્તિએ ભરવાપાત્ર કોઈ રકમ, એવા વેપારી અથવા યથાપ્રસંગ, તેવી વ્યક્તિની મિલકત પરનો પ્રથમ બોજો રહેશે.

પ્રકરણ ૬

અમુક કિસ્સામાં વેરો ભરવાની જવાબદારી

વેરો ભરવા માટે જવાબદાર બીજી વ્યક્તિઓને આ અધિનિયમ અથવા અગાઉના કાયદા લાગુ પાડવા બાબત.

૪૯. આ અધિનિયમ અથવા અગાઉના કોઈ કાયદા હેઠળ વેપારી પાસેથી લેણાં થતાં કોઈ વેરા, વ્યાજ અથવા દંડના સંબંધમાં, કોઈ બીજી વ્યક્તિ આ અધિનિયમ અથવા અગાઉના કોઈ કાયદાની જોગવાઈઓ હેઠળ તેની ચૂકવણી માટે જવાબદાર થતી હોય, ત્યારે, આ અધિનિયમ અથવા યથાપ્રસંગ, અગાઉના કાયદાની તમામ સંબંધિત જોગવાઈઓ એવી વ્યક્તિને પણ એવી જવાબદારીના સંબંધમાં જાણે કે તે પોતે વેપારી હોય તેમ લાગુ પડશે.

કમિશન એજન્ટની અને મુખ્ય વેપારીની જવાબદારી.

૫૦. (૧) કોઈ કમિશન એજન્ટ તેના મુખ્ય વેપારી વતી કોઈ વેરાપાત્ર માલની ખરીદી અથવા વેચાણ કરે, ત્યારે તેવો કમિશન એજન્ટ અને તેનો મુખ્ય વેપારી અધિનિયમ હેઠળ ચૂકવવાપાત્ર વેરો ભરવા માટે સંયુક્ત અને પૃથક રીતે જવાબદાર થશે.

(૨) કોઈ કમિશન એજન્ટ, ઠરાવવામાં આવે તેવી રીતે કમિશનરને ખાતરી થાય તે રીતે એમ દર્શાવે કે કોઈ માલના સંબંધમાં આ અધિનિયમ હેઠળ તેના દ્વારા ચૂકવવાપાત્ર વેરો જેના વતી પોતે માલ ખરીદ્યો હતો તે મુખ્ય વેપારીએ ભરેલો છે, તો, તે જ વ્યવહારના સંબંધમાં કમિશન એજન્ટ ફરીથી વેરો ભરવાને જવાબદાર થશે નહિ.

(૩) જેના વતી કમિશન એજન્ટે માલ વેચ્યો હોય તે મુખ્ય વેપારી, ઠરાવવામાં આવે તેવી રીતે કમિશનરને ખાતરી થાય તે રીતે એમ દર્શાવે કે કોઈ માલના સંબંધમાં આ અધિનિયમ હેઠળ ચૂકવવાપાત્ર વેરો તેના કમિશન એજન્ટે ભરેલ છે, તો, તે જ વ્યવહારના સંબંધમાં મુખ્ય વેપારી ફરીથી વેરો ભરવાને જવાબદાર થશે નહિ.

૫૧. (૧) આ અધિનિયમ હેઠળ વેરો ભરવાને જવાબદાર કોઈ વેપારી, વેચાણ, ભેટ, પટા, પરવાનગી અને લાઈસન્સથી, ભાડેથી અથવા ગમે તે બીજી રીતે તેનો ધંધો પૂર્ણતઃ અથવા અંશતઃ તબદીલ કરે ત્યારે,

તે વેપારી અને જેને ધંધો તબદીલ કર્યો હોય તે વ્યક્તિ, એવી તબદીલીના સમય સુધી વેપારી પાસેથી લેણો થતો વેરો, વ્યાજ અથવા [કોઈ] દંડ ભરવા માટે સંયુક્ત રીતે અથવા પૃથક્ રીતે જવાબદાર થશે, પછી ભલે એવો વેરો, વ્યાજ અથવા દંડ એવી તબદીલી પહેલાં આકારવામાં આવ્યા હોય પરંતુ ભર્યા વિનાનો રહ્યો હોય અથવા ત્યારપછી આકારવામાં આવ્યો હોય.

ધંધાની
તબદીલીના
કિસ્સામાં
જવાબદારી.

(૨) પેટા-કલમ (૧)માં ઉલ્લેખેલ ધંધો તબદીલીથી લેનાર અથવા પટે લેનાર, એવો ધંધો તેના પોતાના નામે અથવા કોઈ બીજા નામે ચાલુ રાખે ત્યારે, તે એવી તબદીલીની તારીખથી અમલમાં આવે તે રીતે તેણે કરેલ માલના વેચાણો પર વેરો ભરવાને જવાબદાર થશે. અને તે વિદ્યમાન વેપારી હોય, તો તેના રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્રના સુધારા માટે ઠરાવેલ સમયની અંદર લાગુ પડશે.

૫૨. (૧) કોઈ કોર્ટ અથવા કેન્દ્ર સરકારના કોઈ હુકમથી બે અથવા તેથી વધુ કંપનીઓનું જોડાણ કરવામાં આવે અને હુકમની તારીખથી અગાઉની તારીખે હુકમ અમલી બનાવવાનો હોય અને હુકમ અમલી બન્યાની તારીખથી શરૂ થતી અને હુકમની તારીખે પૂરી થતી મુદત દરમિયાન એવી કોઈ બે અથવા વધુ કંપનીઓએ એકબીજા પાસેથી કોઈ માલ ખરીદ્યો અથવા વેચ્યો હોય ત્યારે વેચાણ અને ખરીદીની એવી લેવડદેવડ સંબંધિત કંપનીઓના વેચાણ અથવા ખરીદીના ટર્નઓવરમાં સમાવિષ્ટ કરાશે અને તદ્દનુસાર વેરાની આકારણી કરાશે.

કંપનીઓનું
જોડાણ.

(૨) સદરહુ હુકમમાં ગમે તે મજકૂર હોય તેમ છતાં, આ અધિનિયમના તમામ હેતુઓ માટે સદરહુ હુકમની તારીખ સુધીની તમામ મુદત માટે સદરહુ બે અથવા વધુ કંપનીઓ અલગ કંપનીઓ ગણાશે અને જરૂરી હોય, ત્યારે સદરહુ હુકમની તારીખથી અમલી બને તેમ સદરહુ કંપનીઓના રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર રદ કરવા જોઈશે.

સ્પષ્ટીકરણ.—આ કલમમાં વાપરેલ પણ વ્યાખ્યાયિત ન કરેલ શબ્દો અને શબ્દપ્રયોગોનો, કંપની અધિનિયમ, ૧૯૫૬માં તેમનો જે અર્થ આપ્યો છે તે જ થશે.

સન ૧૯૫૬નો
૧લો.

૫૩. (૧) (ક) કોઈ કોર્ટના હુકમ હેઠળ અથવા અન્યથા સમેટાઈ રહી હોય તેવી કોઈ કંપનીને ફડયામાં લઈ જઈ રહી હોય તે દરેક વ્યક્તિએ; અથવા

ફડયામાં ગયેલી
કંપનીના
કિસ્સામાં
જવાબદારી.

(ખ) કંપનીની કોઈ અસ્કયામતોના રિસીવર તરીકે નીમાઈ હોય તે (જેનો આમાં હવે પછી "ફડયામાં લઈ જનાર" તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે) દરેક વ્યક્તિએ,

પોતાની નિમણૂક પછી ત્રીસ દિવસની અંદર પોતાની એવી નિમણૂકની નોટિસ કમિશનરને આપવી જોઈશે.

(૨) કમિશનરે, પોતાને યોગ્ય લાગે તેવી તપાસ કર્યા પછી અથવા તેવી માહિતી મંગાવ્યા પછી, ફડયામાં લઈ જનારની નિમણૂકની નોટિસ તેને મળે તે તારીખથી ત્રણ મહિનાની અંદર ફડયામાં લઈ જનારને, કમિશનરના અભિપ્રાય મુજબ તે સમયે અથવા ત્યારપછી કંપનીએ ભરવાપાત્ર કોઈ વેરા, વ્યાજ અથવા દંડ માટે પૂરતી હોય તેટલી રકમની જોગવાઈ કરવા જાહેર કરી શકશે.

(૩) કોઈ ખાનગી કંપની સમેટવામાં આવી હોય અને તેને ફડયામાં લઈ જવામાં આવે તે પહેલાં અથવા તે દરમિયાન અથવા તે પછીની કોઈ મુદત માટે કંપનીના આ અધિનિયમ હેઠળ આકારેલ કોઈ વેરા, વ્યાજ અથવા દંડની વસૂલાત ન થઈ શકી હોય, ત્યારે જેના માટે વેરો લેણો થતો હોય તે મુદત દરમિયાન કોઈપણ સમયે ખાનગી કંપનીની ડિરેક્ટર રહી હોય તે દરેક વ્યક્તિ એવા વેરા, વ્યાજ અથવા દંડની ચૂકવણી માટે સંયુક્ત અથવા પૃથક્ રીતે જવાબદાર થશે સિવાય કે તે, કમિશનરને ખાતરી થાય તે રીતે એમ સાબિત કરે કે આવી બિન-વસૂલાત, કંપનીની બાબતોના સંબંધમાં તેના પક્ષે કોઈ ગંભીર બેદરકારી, નિષ્કાળજી અથવા ફરજ ભંગના કારણે થયેલ છે.

સન ૧૯૫૬નો
૧લો.

સ્પષ્ટીકરણ.—આ કલમના હેતુઓ માટે, "કંપની" અને "ખાનગી કંપની" એ શબ્દપ્રયોગોનો અર્થ, કંપની અધિનિયમ, ૧૯૫૬ ની કલમ ૩ની પેટા-કલમ (૧)ના ખંડો (૧) અને (૨)માં અનુક્રમે તેમનો જે અર્થ આપ્યો છે તે જ થશે.

૫૪. કોઈ કરારમાં વિરુદ્ધનો ગમે તે મજકૂર હોય તેમ છતાં, કોઈ પેઢી આ અધિનિયમ હેઠળ કોઈ વેરો, વ્યાજ અથવા દંડ ભરવાને જવાબદાર હોય, ત્યારે પેઢી અને પેઢીના દરેક ભાગીદાર એવી ચૂકવણી માટે સંયુક્ત અને પૃથક્ રીતે જવાબદાર થશે :

પેઢીના
ભાગીદારોની
વેરો ભરવાની
જવાબદારી.

પરંતુ પેઢીમાંથી કોઈ ભાગીદાર નિવૃત્ત થાય, ત્યારે તેણે તેની નિવૃત્તિની તારીખની જાણ કમિશનરને લેખિતમાં તે અર્થે નોટિસ આપીને કરવી જોઈશે અને તે, તેની નિવૃત્તિના સમયે વણચૂકવાયેલ બાકી વેરો, વ્યાજ અથવા દંડ અને તે તારીખે આકારાયેલ હોય અથવા ન હોય તેવા તેની નિવૃત્તિની તારીખ સુધીના લેણા કોઈ વેરા, વ્યાજ અથવા દંડ ભરવાને જવાબદાર થશે :

વધુમાં, નિવૃત્તિની તારીખથી એક મહિનાની અંદર આવી જાણ કરવામાં ન આવે, તો કમિશનરને આવી જાણ થાય તે તારીખ સુધી પ્રથમ પરંતુક હેઠળની ભાગીદારની જવાબદારી ચાલુ રહેશે.

વાલી, ટ્રસ્ટી
વગેરેની
જવાબદારી.

પૃષ્ઠ. આ અધિનિયમ હેઠળ જેના સંબંધમાં વેરો ભરવાપાત્ર હોય તે ધંધો સગીર અથવા બીજી અક્ષમ વ્યક્તિના કોઈ વાલી, ટ્રસ્ટી અથવા એજન્ટ દ્વારા એવા સગીર અથવા બીજી અક્ષમ વ્યક્તિ વતી અથવા તેના લાભાર્થે ચલાવાતો હોય ત્યારે, જાણે કે એવો સગીર અથવા બીજી અક્ષમ વ્યક્તિ પુખ્ત ઉંમરની અને સ્થિર મગજ ધરાવતી હોય અને પોતાની જાતે ધંધો ચલાવતી હોય તેમ તેની ઉપર વેરો વ્યાજ અથવા દંડ આકારવામાં આવે અને વસૂલ કરવાપાત્ર થાય તે જ રીતે અને તેટલા પ્રમાણમાં વેરો, વ્યાજ અથવા દંડ એવા વાલી, ટ્રસ્ટી અથવા યથાપ્રસંગ, એજન્ટ પાસેથી લેવામાં અને વસૂલ કરવામાં આવશે અને આ અધિનિયમની તમામ જોગવાઈઓ શક્ય હોય તેટલે સુધી તદ્દનુસાર લાગુ પડશે.

વોર્ડની કોર્ટ
વગેરેની
જવાબદારી.

પૃષ્ઠ. જેના સંબંધમાં આ અધિનિયમ હેઠળ વેરો ભરવાપાત્ર હોય તે ધંધાની માલિકી ધરાવતા વેપારીની મિલકત અથવા મિલકતનો કોઈ ભાગ કોર્ટના કોઈ હુકમ હેઠળ નીમાયેલ વોર્ડની કોર્ટ, એડમિનિસ્ટ્રેટર જનરલ, સરકારી ટ્રસ્ટી અથવા (કોઈપણ હોદ્દો ધરાવતી, ખરેખર ધંધો ચલાવતી કોઈ વ્યક્તિ સહિત) કોઈ રિસીવર અથવા મેનેજરના નિયંત્રણ હેઠળ હોય, ત્યારે તે વેપારી પોતે ધંધો ચલાવતા હોત અને તેના પર વેરો આકારવાપાત્ર થાત અને વસૂલ કરવાપાત્ર થાત તે જ રીતે અને તેટલા પ્રમાણમાં વેરો, વ્યાજ અથવા દંડ એવા વોર્ડની કોર્ટ, એડમિનિસ્ટ્રેટર જનરલ, સરકારી ટ્રસ્ટી, રિસીવર અથવા મેનેજર પાસેથી લેવામાં અને વસૂલ કરવામાં આવશે, અને આ અધિનિયમની તમામ જોગવાઈઓ શક્ય હોય તેટલે સુધી તદ્દનુસાર લાગુ પડશે.

અમુક
કિસ્સામાં વેરો
ભરવાની
જવાબદારી
સંબંધી ખાસ
જોગવાઈ.

પૃષ્ઠ. (૧) આ અધિનિયમ હેઠળ વેરો ભરવા જવાબદાર હોય અથવા હતી તેવી વ્યક્તિ મૃત્યુ પામે, ત્યારે (ક) વેપારી દ્વારા ચલાવાતો ધંધો તેના મૃત્યુ પછી તેના કાયદેસરના પ્રતિનિધિઓ અથવા કોઈ બીજી વ્યક્તિ દ્વારા ચલાવાતો હોય ત્યારે આવા કાયદેસરના પ્રતિનિધિઓ અથવા બીજી વ્યક્તિ, આ અધિનિયમ અથવા અગાઉના કોઈ કાયદા હેઠળ એવા વેપારી પાસેથી લેણા કોઈ વેરો, વ્યાજ અથવા દંડ ભરવા જવાબદાર થશે, અને

(ખ) વેપારી દ્વારા ચલાવાતો ધંધો તેના મૃત્યુ પહેલાં અથવા પછી બંધ કરવામાં આવ્યો હોય, તો તેના કાયદેસરના પ્રતિનિધિ, આ અધિનિયમ અથવા અગાઉના કોઈ કાયદા હેઠળ એવા વેપારી પાસેથી લેણા ચાર્જ, વેરા, દંડ અથવા વ્યાજની રકમને પહોંચી વળવા સમર્થ હોય તેટલા પ્રમાણમાં મૃતકની મિલકતમાંથી ચૂકવણી કરવા જવાબદાર થશે.

પછી તેવા વેરા, વ્યાજ અથવા દંડ તેના મૃત્યુ પહેલાં આકારેલ અને વણચૂકવાયેલ હોય અથવા તેના મૃત્યુ પછી આકારેલ હોય.

(૨) આ અધિનિયમ હેઠળ વેરો ભરવા જવાબદાર વેપારી હિન્દુ અવિભક્ત કુટુંબ હોય અને સંયુક્ત હિન્દુ અવિભક્ત કુટુંબની મિલકત જુદા જુદા સભ્યો અથવા સભ્યોના સમુહ વચ્ચે વિભાજિત થઈ હોય, ત્યારે દરેક સભ્ય અથવા સભ્યોનો સમૂહ, વિભાજનના સમય સુધી આ અધિનિયમ અથવા અગાઉના કોઈ કાયદા હેઠળ વેપારી પાસેથી લેણા વેરા, વ્યાજ અથવા દંડ ભરવા સંયુક્ત અને પૃથક રીતે જવાબદાર થશે, પછી તેવા વેરા, દંડ અથવા વ્યાજની આકારણી વિભાજન પહેલાં થઈ હોય પણ વણચૂકવાયેલ રહી હોય અથવા વિભાજન પછી આકારેલ હોય.

(૩) આ અધિનિયમ હેઠળ વેરો ભરવા જવાબદાર વેપારી પેઢી હોય અને પેઢી વિસર્જિત થઈ હોય, ત્યારે ભાગીદાર હોય તે દરેક વ્યક્તિ, વિસર્જનના સમય સુધી આ અધિનિયમ અથવા અગાઉના કોઈ કાયદા હેઠળ પેઢી પાસેથી લેણા વેરા, વ્યાજ અથવા દંડ માટે કલમ ૫૪ હેઠળની તેની જવાબદારીના

પ્રમાણમાં ચૂકવણી કરવા સંયુક્ત અને પૃથક્ રીતે જવાબદાર થશે, પછી તેવા વેરા, વ્યાજ અથવા દંડ વિસર્જન પહેલાં આકારેલ હોય પરંતુ વણચૂકવાયેલ હોય અથવા વિસર્જન પછી આકારેલ હોય.

(૪) આ અધિનિયમ હેઠળ વેરો ભરવાને જવાબદાર વેપારી---

(ક) કોઈ પાલ્યનો વાલી હોય જે પાલ્યના વતી તે ધંધો ચલાવતો હોય, અથવા

(ખ) ટ્રસ્ટી હોય જે લાભાર્થી ટ્રસ્ટ હેઠળ ધંધો ચલાવતો હોય,

તો વાલીપણા અથવા ટ્રસ્ટની સમાપ્તિ થાય, ત્યારે પાલ્ય અથવા યથાપ્રસંગ, લાભાર્થી, વાલીપણા અથવા ટ્રસ્ટની સમાપ્તિના સમય સુધી વેપારી પાસેથી લેણા વેરા, વ્યાજ અથવા દંડ ભરવા જવાબદાર થશે, પછી તેવા વેરા, વ્યાજ અથવા દંડ વાલીપણા અથવા ટ્રસ્ટની સમાપ્તિ પહેલાં આકારેલ હોય અને વણચૂકવાયેલ હોય અથવા ત્યારપછી આકારેલ હોય.

(૫) પેટા-કલમ (૧)ના ખંડ (ક) માં વર્ણવેલ રીતે કોઈ વ્યક્તિ વેરો ભરવા જવાબદાર થાય, ત્યારે તેવી વ્યક્તિ (કલમ ૩માં ગમે તે મજકૂર હોય તેમ છતાં) એવી વારસદારી અથવા તબદીલીની તારીખે અને તે પછી તેણે કરેલ માલના વેચાણો પર વેરો ભરવા જવાબદાર થશે અને વારસાના કિસ્સામાં (તે અગાઉની રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર ધરાવતી હોય તે સિવાય) તેનાથી છ મહિનાની અંદર અને તબદીલીના કિસ્સામાં તેનાથી ત્રીસ દિવસની અંદર રજિસ્ટ્રેશન માટે અરજી કરવી જોઈશે.

૫૮. (૧) વેપારી પેઢી અથવા વ્યક્તિઓનું મંડળ અથવા હિન્દુ અવિભક્ત કુટુંબ હોય અને આવી પેઢી, મંડળ અથવા કુટુંબે ધંધો બંધ કરેલ હોય, ત્યારે---

બીજા
કિસ્સાઓમાં
જવાબદારી.

(ક) એવી રીતે ધંધો બંધ થવાની તારીખ સુધી એવી પેઢી, મંડળ અથવા કુટુંબે આ અધિનિયમ હેઠળ ભરવાપાત્ર વેરો, જાણે કે ધંધો બંધ થયો ન હોય તેમ આકારી શકાશે; અને

(ખ) એવી રીતે ધંધો બંધ થવાના સમયે એવી પેઢીની ભાગીદાર અથવા એવા મંડળ અથવા કુટુંબની સભ્ય હતી તે દરેક વ્યક્તિ, એવી પેઢી, મંડળ અથવા કુટુંબ દ્વારા ભરવાપાત્ર આકારેલ વેરો અને નોખેલ દંડ અથવા વ્યાજ ભરવા માટે સંયુક્ત અને પૃથક્ રીતે જવાબદાર થશે, પછી તેવો વેરો, વ્યાજ અથવા દંડ એવી રીતે ધંધો બંધ થયા પહેલાં અથવા પછી આકારવામાં આવ્યા હોય અને ઉપર્યુક્તને અધીન રહીને, આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ શક્ય હોય તેટલે સુધી એવી રીતે લાગુ પડશે જાણે કે તેવી દરેક વ્યક્તિ અથવા ભાગીદાર અથવા સભ્ય પોતે જ વેપારી હોય.

(૨) કોઈ પેઢી અથવા વ્યક્તિઓના મંડળની રચનામાં કોઈ ફેરફાર થાય, ત્યારે તે પહેલાં જેમ વિદ્યમાન હોય અને તેની પુનઃરચના પછી જે પ્રમાણે વિદ્યમાન હોય તે પેઢીના ભાગીદારો અથવા મંડળના સભ્યો, કલમ ૫૪ની જોગવાઈઓને બાંધ આવ્યા સિવાય તેની પુનઃરચના પહેલાંની કોઈપણ મુદત માટે એવી પેઢી અથવા મંડળ પાસેથી લેણા વેરા, વ્યાજ અને દંડ ભરવા સંયુક્ત અને પૃથક્ રીતે જવાબદાર થશે.

(૩) વેપારી તરીકે પેઢી અથવા વ્યક્તિઓનું મંડળ હોય અને તેનું વિસર્જન થયું હોય અથવા વેપારી, હિન્દુ અવિભક્ત કુટુંબ હોય અને તેના દ્વારા ચલાવાતા ધંધાનું વિભાજન કર્યું હોય ત્યારે પેટા-કલમ (૧)ની જોગવાઈઓ શક્ય હોય તેટલે સુધી લાગુ પડશે અને તદનુસાર, તે પેટા-કલમમાંનો ધંધો બંધ કરવાના સંદર્ભનો અર્થ વિસર્જન અથવા યથાપ્રસંગ, વિભાજનના સંદર્ભ તરીકે થશે.

૫૯. (૧) હિન્દુ અવિભક્ત કુટુંબનું વિભાજન થાય ત્યારે, આ અધિનિયમ હેઠળની નોટિસ, હિન્દુ અવિભક્ત કુટુંબની છેલ્લી 'કર્તા' રહી હોય તે વ્યક્તિ અથવા તેવી વ્યક્તિ ન મળે, તો વિભાજનની તરત પહેલાં હિન્દુ અવિભક્ત કુટુંબના સભ્યો હોય તેવી તમામ પુખ્ત વયની વ્યક્તિઓ ઉપર બજાવવી જોઈશે.

અમુક
સંજોગોમાં
નોટિસની
બજાવણી

(૨) પેઢી અથવા વ્યક્તિઓના મંડળનું વિસર્જન થાય, ત્યારે આ અધિનિયમ હેઠળની નોટિસ, તેના વિસર્જનની તરત પહેલાં પેઢીની (સગીર ન હોય તેવી) ભાગીદાર અથવા યથાપ્રસંગ, મંડળની સભ્ય રહી હોય તેવી કોઈપણ વ્યક્તિ પર બજાવી શકાશે.

(૩) પેઢી, વ્યક્તિઓના મંડળ અથવા કંપનીનો ધંધો બંધ કરવામાં આવે, ત્યારે આ અધિનિયમ હેઠળની નોટિસ, ધંધો બંધ થવાના સમયે પેઢી અથવા વ્યક્તિઓના મંડળના કિસ્સામાં એવી પેઢી અથવા મંડળની સભ્ય રહી હોય તેવી કોઈપણ વ્યક્તિ ઉપર અને કંપનીના કિસ્સામાં તેના મુખ્ય અધિકારી ઉપર બજાવવી જોઈશે.

પ્રકરણ ૭

હિસાબો અને રેકર્ડ

ભરતિયા
(ઈન્વોઈસ).

૬૦. (૧) રજિસ્ટર થયેલ વેપારીએ, રજિસ્ટર થયેલ બીજા વેપારીને વેરાપાત્ર માલનું વેચાણ કરતી વખતે ખરીદનારની વિનંતિ પરથી, તેવા ખરીદનારને, વેચાણ સમયે, ઠરાવવામાં આવે તેવી વિગતો ધરાવતું ટેક્ષ ઈન્વોઈસ (વેરા અંગેનું ભરતિયું) પૂરું પાડવું જોઈશે અને તેની નકલ પોતાની પાસે રાખવી જોઈશે:

પરંતુ વેપારી—

(ક) અનુસૂચિ-૧માં નિર્દિષ્ટ કરેલ અથવા કલમ પની પેટા-કલમ (૨) હેઠળના જાહેરનામાંથી મુક્તિ આપેલ માલના સંબંધમાં;

(ખ) કલમ-૧૪ હેઠળ વેરાને બદલે ઉચક વેરાની રકમ ભરવાનો વિકલ્પ આપેલ હોય તેને;

(ગ) આંતર-રાજ્ય વેપાર અથવા વાણિજ્ય અથવા ભારતના સંઘ રાજ્યક્ષેત્રની બહાર નિકાસ દરમિયાન વેચાણ માટે; અથવા

(ઘ) રજિસ્ટર થયેલ વેપારી ન હોય તેવી વ્યક્તિને,

વેરા ભરતિયું કાઢી આપી શકશે નહિ :

(૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ કાઢી આપેલ વેરા ભરતિયું હોય તે સિવાય, કોઈ રજિસ્ટર થયેલ વેપારી, કોઈ વ્યક્તિને કોઈ એક જ લેવડ દેવડમાં એકસો રૂપિયા કરતાં વધુ મૂલ્યના માલનું વેચાણ કરે, તો, તેણે ખરીદનારને ઠરાવવામાં આવે તેવી વિગતો ધરાવતું છૂટક ઈન્વોઈસ કાઢી આપવું જોઈશે અને તેની એક નકલ પોતાની પાસે રાખવી જોઈશે.

જમા અને
ઉધાર નોંધો.

૬૧. કલમો ૮ અને ૬૦ની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, કલમ ૬૦ની પેટા-કલમ (૧)ને ધ્યાનમાં રાખીને જોગવાઈ કર્યા પ્રમાણે ટેક્ષ ઈન્વોઈસ પૂરું પાડેલ હોય ત્યારે, અને—

(ક) વેરા ભરતિયામાં ચાર્જ કરેલ વેરા તરીકે દર્શાવેલ રકમ સંબંધિત વેચાણના સંબંધમાં ચાર્જ કરેલ ખરેખરા વેરા કરતાં વધી જાય, તો વેચનારે, ખરીદનારને વ્યવહારમાં સંકળાયેલ માલોના વેચાણોથી ત્રણ મહિનાની અંદર, ઠરાવવામાં આવે તેવી વિગતો ધરાવતી જમા નોંધ (ક્રેડીટનોટ) પૂરી પાડવી જોઈશે.

(ખ) સંબંધિત વેચાણના સંબંધમાં ચાર્જ કરેલ ખરેખરા વેરા, ટેક્ષ ઈન્વોઈસમાં ચાર્જ કરેલ તરીકે દર્શાવેલ વેરા કરતાં વધી જાય, તો વેચનારે, ખરીદનારને ઠરાવવામાં આવે તેવી વિગતો ધરાવતી ઉધાર નોંધ (ડેબિટ નોટ) પૂરી પાડવી જોઈશે.

પરંતુ—

(૧) વધારાની રકમ માટે એક કરતાં વધુ જમા નોંધ અથવા યથાપ્રસંગ, ઉધાર નોંધ કાઢી આપવી જોઈશે નહિ.

(૨) વેચનારે આપેલ વળતરનો ખરીદનારે લાભ લીધો હોય ત્યારે, તેમાંથી ઉદભવેલ કોઈ વધારાની રકમ માટે કોઈપણ કોઈ જમા નોંધ કાઢી આપવી જોઈશે નહિ.

૬૨. (૧) આ અધિનિયમ હેઠળ વેરો ભરવા જવાબદાર દરેક વેપારીએ અને કલમ ૨૮ની પેટા-કલમ (૨) હેઠળ પત્રકો સાદર કરવા જેને નોટિસ બજાવાઈ હોય તેવા બીજા દરેક વેપારીએ તેના ધંધાના સ્થળે તેણે ખરીદેલ, વેચેલ, પૂરા પાડેલ અને ડિલીવરી કરેલ (સોંપેલ) માલના મૂલ્યનો ખરો હિસાબ ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં અને તેવી રીતે રાખવો જોઈશે.

(૨) કમિશનરને એમ જણાય કે એવો હિસાબ પર્યાપ્ત રીતે સ્પષ્ટ અને બુદ્ધિગમ્ય નથી જેથી કરીને તે કલમ ૨૮માં ઉલ્લેખેલ પત્રકોની યોગ્ય ચકાસણી કરી શકે, તો તે, તેવા વેપારીને લેખિતમાં નોટિસ આપીને તેમાં નિર્દિષ્ટ કર્યા પ્રમાણેનો તેવા નમૂનામાં અને તેવી રીતે (ખરીદી અને વેચાણ અને નિર્દિષ્ટ વેચાણના રેકર્ડ સહિતનો) તેવો હિસાબ રાખવા ફરમાવી શકશે.

(૩) સરકાર, રજિસ્ટર થયેલ વેપારીઓના કોઈપણ વર્ગને સામાન્ય રીતે (ખરીદીઓ અને વેચાણોના રેકર્ડ સહિતના) હિસાબો ઠરાવવામાં આવે તેવી રીતે રાખવા આદેશ કરી શકશે.

૬૩. (૧) કોઈ ચોક્કસ વર્ષના સંબંધમાં, કોઈ વેપારીનું કુલ ટર્નઓવર એક કરોડ રૂપિયા કરતાં વધી જાય, તો તેવા વેપારીએ તે વર્ષ પૂરું થયાથી એક વર્ષની અંદર તેના હિસાબો નિર્દિષ્ટ સત્તાધિકારી પાસે ખરાઈ કરાવવા અને ઓડિટ કરાવવા જોઈશે અને તે મુદતની અંદર ઠરાવવામાં આવે તેવી વિગતો સાથેનો યોગ્ય રીતે સહી કરેલ અને ખરાઈ કરાવેલ તેવા ઓડિટનો રિપોર્ટ ઠરાવેલ નમૂનામાં મેળવવો જોઈશે. આવા રિપોર્ટની ખરી નકલ તેવા વેપારીએ ઠરાવવામાં આવે તેવી મુદતની અંદર કમિશનરને રજૂ કરવી જોઈશે.

અમુક
કિસ્સાઓમાં
હિસાબો
ઓડિટ કરાવવા
બાબત.

સ્પષ્ટીકરણ.—આ કલમના હેતુઓ માટે—

“નિર્દિષ્ટ સત્તાધિકારી” એટલે—

સન ૧૯૪૮નો
૩૮મો. (૧) “ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ” એટલે ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ અધિનિયમ, ૧૯૪૮ના અર્થ મુજબ ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ અને તેમાં કંપની અધિનિયમ, ૧૯૫૬ની કલમ ૨૨૬ની પેટા-કલમ (૨)ની જોગવાઈઓની રૂએ, કંપનીના ઓડિટર તરીકે કામ કરવા માટે નીમાવા હકદાર હોય તેવી વ્યક્તિઓનો સમાવેશ થાય છે.

સન ૧૯૫૬નો
૧૯મો. (૨) કોસ્ટ અને વર્ક્સ એકાઉન્ટન્ટ અધિનિયમ, ૧૯૫૬ના અર્થ મુજબ કોસ્ટ એકાઉન્ટન્ટ;

સન ૧૯૫૬નો
૨૩મો. (૩) કલમ ૮૧ની જોગવાઈઓ અનુસાર કમિશનર દ્વારા જાળવવામાં આવતી યાદીમાં જેનું નામ સમાવિષ્ટ હોય તેવો કાયદા વ્યવસાયી અથવા વેચાણવેરા વ્યવસાયી;

(૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ તેના હિસાબો ઓડિટ કરાવવા જવાબદાર કોઈ વેપારી ઠરાવેલ સમયની અંદર એવા રિપોર્ટની ખરી નકલ રજૂ કરવામાં ચૂક કરે, તો કમિશનર, વેપારીને સુનાવણીની વાજબી તક આપ્યા પછી, કોઈ ભરવાપાત્ર વેરા ઉપરાંત, પોતે નક્કી કરે તેવી દસ હજાર રૂપિયા કરતાં વધુ નહિ તેટલી રકમ દંડ તરીકે તેની ઉપર નાંખી શકશે.

૬૪. વેપારીએ પોતાના હિસાબના ચોપડા અને આ અધિનિયમના હેતુઓ માટે સંબંધિત રેકર્ડ, રેકર્ડની હિસાબના ચોપડા અને રેકર્ડ જેને લગતું હોય તે હિસાબી વર્ષના અંતથી આઠ વર્ષની મુદત સુધી જાળવવા જોઈશે.

પ્રકરણ ૮

હિસાબો રજૂ કરવા અને માહિતી પૂરી પાડવાની જવાબદારી

૬૫. દરેક રજિસ્ટર થયેલ વેપારીએ, આ અધિનિયમના હેતુઓ માટે એવા વેપારીના ધંધાના મેનેજર અથવા મેનેજરો ગણી શકાય તે વ્યક્તિ અથવા વ્યક્તિઓના નામ જણાવતા એકરાર ઠરાવેલી રીતે ઠરાવેલ મુદતમાં ફાઈલ કરવો જોઈશે અને મેનેજર બદલાવાના કિસ્સામાં, વેપારીએ એવી રીતે બદલાવાની તારીખથી ત્રીસ દિવસની અંદર એકરાર સુધારવો જોઈશે.

વેપારીએ
ધંધાના
મેનેજરનું નામ
જાહેર કરવા
બાબત.

વેપારીએ
બેન્કના
ખાતાની
વિગતો જાહેર
કરવા બાબત.

૬૬. વેરો ભરવા જવાબદાર દરેક વેપારીએ, ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં, તેટલી મુદતમાં અને તેવા સત્તાધિકારીને, તેના ધંધાના સંબંધમાં તેણે સંચાલન કરેલ બેન્કના ખાતાઓની તેમાં વિગતો દર્શાવતો એકરાર મોકલવો જોઈશે અને એકરારની વિગતોમાંના ફેરફારની જાણ સત્તાધિકારીને ઠરાવેલ મુદતની અંદર કરવી જોઈશે.

હિસાબો અને
દસ્તાવેજો રજૂ
કરવા અને
તપાસવા અને
જગતી ઝડતી
બાબત.

૬૭. (૧) કમિશનર, ઠરાવવામાં આવે તેવી શરતોને અધીન રહીને કોઈ વેપારી અથવા કોઈ બીજી વ્યક્તિને--

(ક) પોતાની સમક્ષ તેવા હિસાબના ચોપડા, રજિસ્ટર અથવા દસ્તાવેજ રજૂ કરવા;

(ખ) માલના સ્ટોક, ખરીદીઓ, વેચાણો, વેપારીએ કરેલ માલની ડિલીવરીને લગતી તેવી માહિતી અને આ અધિનિયમના હેતુઓ માટે જરૂરી જણાય તેવી તેના ધંધાને લગતી બીજી કોઈ માહિતી પૂરી પાડવા,

ફરમાવી શકશે.

(૨) કોઈ વેપારીએ કરેલા માલના સ્ટોક, ખરીદીઓ, વેચાણો અને ડિલીવરીને લગતા તમામ હિસાબના ચોપડા, રજિસ્ટર અને દસ્તાવેજો અને કોઈ વેપારીના કોઈ ધંધાના સ્થળે અથવા વખતમાં અથવા વેપારી માટે અથવા તેના વતી કોઈ બીજા સ્થળે રાખેલ તમામ માલ, કમિશનરની તપાસણી માટે તમામ વાજબી સમયે ખુલ્લો રાખવો જોઈશે. કમિશનર આ અધિનિયમના હેતુઓ સાડ તેને જરૂરી જણાય તેવી નકલો અથવા ઉતારા તેમાંથી કરી અથવા કરાવી શકશે અથવા તેની યાદી બનાવી કે બનાવડાવી શકશે.

(૩) કમિશનરને એમ માનવાને વાજબી કારણ હોય કે--

(ક) આ અધિનિયમ હેઠળ કોઈ હિસાબના ચોપડા અથવા બીજા દસ્તાવેજ રજૂ કરવા અથવા કરાવવા નોટિસ આપવામાં આવી હતી તે વ્યક્તિએ તેવી નોટીસથી ફરમાવ્યા પ્રમાણે તેવા હિસાબના ચોપડા અથવા બીજા દસ્તાવેજ રજૂ કરવા અથવા કરાવવામાં ચૂક કરી છે; અથવા

(ખ) ઉપર્યુક્ત પ્રમાણે નોટિસ આપેલ હોય અથવા આપવાની હોય તે કોઈ વ્યક્તિ, અગાઉના કાયદા હેઠળ અથવા આ અધિનિયમ હેઠળની કોઈ કાર્યવાહી માટે ઉપયોગી હોય અથવા તેને સંબંધિત હોય તેવા હિસાબના ચોપડા અથવા બીજા દસ્તાવેજ રજૂ કરશે નહીં અથવા કરાવશે નહિ; અથવા

(ગ) અગાઉના કાયદા અથવા આ અધિનિયમ હેઠળ લેણો વેરો ચૂકવવાનું ટાળવા અથવા ટાળવાનો પ્રયત્ન કરવાને ધ્યાનમાં રાખીને કોઈ વેપારીના હિસાબના ચોપડા, રજિસ્ટર અથવા દસ્તાવેજ નાશ કર્યા છે, વિહત કર્યા છે, તેમાં ફેરફાર કર્યો છે અથવા તે ખોટા છે અથવા તેવા વેપારી દ્વારા કોઈ વેચાણ અથવા ખરીદીઓ છૂપાવાઈ છે અથવા છૂપાવાય તેમ છે અથવા આ અધિનિયમ હેઠળ જાળવવા ફરમાવેલ હિસાબના ચોપડા, રજિસ્ટર અથવા બીજા દસ્તાવેજમાં કોઈ માલ ગણતરીમાં લીધો નથી અથવા લેવાશે નહિ, તો--

કમિશનર અથવા કમિશનર દ્વારા એ રીતે અધિકૃત થયેલ કલમ ૧૬ની પેટા-કલમ (૨) હેઠળ નીમાયેલ કોઈ બીજી વ્યક્તિ,--

(૧) તેને એમ શંકા રાખવાને કારણ હોય કે હિસાબના ચોપડા, બીજા દસ્તાવેજ અથવા માલ અથવા વેચાણ નીપજ રાખવામાં આવ્યા છે તેવા કોઈ મકાન અથવા સ્થળમાં પ્રવેશી શકશે અને ઝડતી લઈ શકશે;

(૨) પેટા-ખંડ (૧)થી મળેલી સત્તા વાપરતી વખતે જેની ચાવીઓ ઉપલબ્ધ ન હોય તેવા કોઈ બારણા, ખોખા, લોકર, લિજોરી અથવા બીજા પાત્રનું તાળુ તોડીને ખોલી શકશે;

(૩) આ અધિનિયમના હેતુઓ માટે તેને જરૂરી જણાય તેવા કોઈ હિસાબના ચોપડા અથવા બીજા દસ્તાવેજ અથવા માલની કોઈ યાદી અથવા કોઈ માલ કબજે લઈ શકશે;

(૪) હિસાબના કોઈ ચોપડા અથવા બીજા દસ્તાવેજ ઉપર ઓળખની નિશાની કરી શકશે અથવા તેમાંથી ઉતારા કરી અથવા કરાવી શકશે.

(પ) એવી ઝડતીના પરિણામે મળેલ હોય તેવા નાણા અથવા માલની નોંધ અથવા યાદી કરી શકશે અથવા એવા માલ ઉપર ઓળખની નિશાની કરી શકશે;

(દ) કોઈ ઓફીસ, દુકાન, ગોડાઉન, ખોખા, લોકર, તિજોરી, અલમારી અથવા બીજા પાત્રનો માલિક અથવા તેનો કબજો અથવા હવાલો ધરાવતી વ્યક્તિ જગ્યા છોડી જાય અથવા હાજર ન હોય અથવા ખોલવાનું કહેવામાં આવે ત્યારે તેમ કરવામાં કસૂર કરે અથવા ઈન્કાર કરે અથવા આ કલમ હેઠળની તેની ફરજો બજાવવામાં કમિશનર અથવા અધિકૃત અધિકારીને અવરોધ કરાવે અથવા કરાવવાનો પ્રયત્ન કરે, તો ઓફીસ, દુકાન, ગોડાઉન, ખોખા, લોકર, તિજોરી, અલમારી અથવા બીજા પાત્ર સહિત જગ્યાને સીલ કરી શકશે.

(જ) કમિશનર, પેટા-કલમ (૩)માં નિર્દિષ્ટ કરેલ તમામ અથવા તે પૈકીના કોઈ હેતુઓ માટે તેને મદદ કરવા કોઈ પોલીસ અધિકારી અથવા કોઈ રાજ્ય સેવકની અથવા તે બંનેની સેવાઓની માંગણી કરી શકશે.

(પ) કમિશનર હિસાબના કોઈ ચોપડા અથવા બીજા દસ્તાવેજ અથવા કોઈ માલ કબજે લે, ત્યારે તેણે વેપારી અથવા તેના વતી હાજર વ્યક્તિને તેની પહોંચ આપવી જોઈશે અને તેને એવી રીતે અપાયેલ પહોંચની રસીદ મેળવવી જોઈશે :

પરંતુ જેની કસ્ટડીમાંથી હિસાબના કોઈ ચોપડા અથવા બીજા દસ્તાવેજ અથવા કોઈ માલ કબજે લેવાયો હોય તે વેપારી અથવા વ્યક્તિ રસીદ આપવાની ના પાડે, તો કમિશનર પહોંચ તે જગ્યામાં રાખી દઈ શકશે અને હકીકતની નોંધ કરશે.

(દ) પેટા-કલમ (૩) હેઠળ હિસાબો અથવા બીજા દસ્તાવેજ અથવા માલ કબજે લેવાનું શક્ય ન હોય, તો કમિશનર અથવા અધિકૃત અધિકારી, માલિક અથવા તેનો પ્રત્યક્ષ કબજો અથવા નિયંત્રણ ધરાવતી વ્યક્તિને એવો હુકમ કરી શકશે કે કમિશનર અથવા એવા અધિકૃત અધિકારીની પૂર્વ પરવાનગી સિવાય તેણે તે દૂર કરવા નહિ અથવા ઉપયોગ કરવા નહિ અથવા અન્યથા તેની તજવીજ કરવી નહિ.

(૭) પેટા-કલમ (૩) હેઠળ કબજે કરાયેલ હિસાબના ચોપડા, રજિસ્ટર અથવા દસ્તાવેજ, કમિશનરે, પોતે જરૂરી ગણે તેટલી, તે હિસાબના ચોપડા, રજિસ્ટર અથવા દસ્તાવેજ જે વર્ષ સાથે સંબંધિત હોય તેના સંબંધમાં આ અધિનિયમ હેઠળની તમામ કાર્યવાહી પૂરી થાય તેનાથી મોડી નહિ તેવી મુદત માટે પોતાના કબજામાં રાખવા જોઈશે અને ત્યારપછી, જેના કબજામાંથી તે કબજે લેવાયેલ હોય તે વેપારી અથવા કોઈ બીજી વ્યક્તિને તે પરત કરવા જોઈશે :

પરંતુ ઉપર્યુક્ત પ્રમાણેના એવા હિસાબના ચોપડા અથવા બીજા દસ્તાવેજ પરત કરતાં પહેલાં કમિશનરે, પોતાને જરૂરી જણાય તેવા ઓળખ ચિહ્નો તેની પર કરવા અથવા કરાવવા જોઈશે :

વધુમાં, કમિશનર, હિસાબના ચોપડા અને બીજા દસ્તાવેજ પરત કરતાં પહેલાં એમ ફરમાવી શકશે કે વેપારી અથવા યથાપ્રસંગ, વ્યક્તિએ એવી લેખિત બાંધપરી આપવી કે હિસાબના ચોપડા અને બીજા દસ્તાવેજ આ અધિનિયમ હેઠળની કોઈ કાર્યવાહી માટે કોઈપણ સક્ષમ સત્તાધિકારી જ્યારે પણ મંગાવે ત્યારે રજૂ કરવામાં આવશે.

સન ૧૯૭૪નો
૨જો.

(૮) આ કલમમાં અન્યથા જોગવાઈ કરેલ હોય તે સિવાય, આ કલમ હેઠળ કરેલ દરેક ઝડતી અને કબજે લેવાની કામગીરી ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩ હેઠળની ઝડતી અને કબજે લેવાને લગતી જોગવાઈઓ અનુસાર કરવી જોઈશે.

(૯) આ અધિનિયમના હેતુઓ માટે, કમિશનર---

(ક) કોઈ બેકિંગ કંપની, પોસ્ટ ઓફિસ અથવા તેના કોઈ અધિકારી સહિત કોઈ વ્યક્તિને આ અધિનિયમ હેઠળની કોઈ કાર્યવાહી માટે, તેના અભિપ્રાય મુજબ ઉપયોગી અથવા સંબંધિત હોય તેવી બાબતોના સંબંધમાં માહિતી રજૂ કરવા અથવા તેવા મુદ્દા અથવા બાબતોના સંબંધમાં માહિતી આપતી વખતે, તેણે નિર્દિષ્ટ કરેલી રીતે ચકાસેલ હિસાબ અથવા કામગીરીના નિવેદન રજૂ કરવા ફરમાવી શકશે;

(ખ) (૧) ડિલીવરી કરવા માટે અથવા કોઈ વેપારી વતી માલની હેરફેર કરતી અથવા તેનો કબજો ધરાવતી કોઈ વ્યક્તિને માલના સંબંધમાં તેની ઘાસે હોવાનો સંભવ હોય તેવી કોઈ માહિતી આપવા અથવા યથાપ્રસંગ, એવા માલની તપાસ કરવા દેવા ફરમાવી શકશે ;

(૨) વેપારીના ધંધાને લગતા હિસાબના કોઈ ચોપડા, રજિસ્ટર અથવા દસ્તાવેજ જે રાખતું હોય અથવા જેના કબજામાં હોય તેવી કોઈ વ્યક્તિને તેના હિસાબના ચોપડા, રજિસ્ટર અથવા દસ્તાવેજ તપાસ માટે રજૂ કરવા ફરમાવી શકશે.

(૧૦) કોઈ વેપારીને ડિલીવરી (સોંપણી) કરવા માટે અથવા તેના વતી કોઈ માલની હેરફેર કરતી અથવા તેનો કબજો ધરાવતી કોઈ વ્યક્તિ, પેટા-કલમ (૮)ના ખંડ (ખ)ના પેટા-ખંડ (૧) હેઠળ કમિશનર તેમ કરવા ફરમાવે, ત્યારે તેવા માલના સંબંધમાં તેની પાસે હોવા સંભવ હોય તેવી માહિતી આપવામાં કસૂર કરે અથવા તેવો માલ તપાસવા દેવામાં કસૂર કરે, તો કમિશનર જેના સંબંધમાં કસૂર કરવામાં આવી હોય તેવા તેની કસ્ટડી અથવા કબજામાંના માલને અટકાવવા અથવા કબજે લેવા માટે હુકમ કરી શકશે.

(૧૧) પેટા-કલમ (૮)ના ખંડ (ખ)ના પેટા-ખંડ (૧) હેઠળ, સંબંધિત વ્યક્તિને લાગુ પડે છે તેટલે સુધી, ફરમાવેલ માહિતી પૂરી પાડી નથી અથવા સદરહુ પેટા-કલમ હેઠળ માલની તપાસ માટેનો યોગ્ય ગોઠવણ કરેલ ન હોય તો, પેટા-કલમ (૧૦) હેઠળ કરેલ અટકાયત અથવા જપ્તીનો હુકમ ચાલુ રહેશે.

(૧૨) કોઈ વેપારીને કોઈપણ માલની ડિલીવરી માટે હેરફેર કરતી હોય અથવા તેના વતી કોઈ માલ હેરફેર કરતી હોય અથવા કબજામાં રાખતી હોય તેવી વ્યક્તિ પેટા-કલમ (૮)ના ખંડ (ખ)ના પેટા-ખંડ (૧) હેઠળ કમિશનરે ફરમાવ્યા પ્રમાણે એવા માલના સંબંધમાં તેના કબજામાં હોવાની સભાવના હોય તેવી કોઈ માહિતી આપવામાં ચૂક કરે અથવા એવી વ્યક્તિ સામે લેવામાં આવે એવા કોઈ પગલાંને બાધ આવ્યા સિવાય, તેની તપાસની પરવાનગી આપવાની ચૂક કરે તો જે માલના સંબંધમાં તે માહિતી પૂરી પાડવા અથવા તપાસની પરવાનગી આપવા ચૂક કરી રહ્યો છે તે માલ વેચવાનો તે ઈરાદો ધરાવતો હતો તેવી ધારણા કરી શકશે અને તે વેપારી આ અધિનિયમ હેઠળ વેરો ચૂકવવાને પાત્ર થશે અને તદનુસાર, આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ લાગુ પડશે.

(૧૩) પેટા-કલમ (૮)ના ખંડ (ક)ના અથવા ખંડ (ખ)ના પેટા-ખંડ (૨) હેઠળ કોઈ વ્યક્તિ કસૂર કરે તો, કમિશનર, આ અધિનિયમની બીજી કોઈ જોગવાઈ હેઠળ એવી વ્યક્તિ સામે લેવાના બીજા કોઈ પગલાંને બાધ આવ્યા સિવાય, એવી વ્યક્તિને સુનાવણીની વાજબી તક આપ્યા પછી, તે એવી વ્યક્તિને રૂપિયા પચાસહજારથી વધુ નહિ એટલી દંડની રકમ ચૂકવવા આદેશ કરી શકશે.

(૧૪) કમિશનરને ખાતરી થઈ હોય કે તેણે ફરમાવેલ હોય તેવી કોઈ વ્યક્તિએ કોઈ વેપારીને અથવા કોઈ વેપારી વતી ડિલીવરી માટેનો માલ તેના કબજામાં હોય તે સંબંધમાં માહિતી પૂરી પાડવા અથવા પેટા-કલમ (૮)ના ખંડ (ખ)ના પેટા-ખંડ (૧) હેઠળની તેની તપાસની પરવાનગી આપવા ચૂક કરી હોય તો, કમિશનર, લેખિતમાં, હુકમથી, અને એવી વ્યક્તિને સુનાવણીની તક આપ્યા પછી, જે માલના સંબંધમાં, કસૂર કરવામાં આવી હોય તે માલ ઉપર, આ અધિનિયમ હેઠળ લેવાપાત્ર વેરાથી વધુ નહિ હોય તેટલી રકમ, દંડના સ્વરૂપે નાખી શકશે.

(૧૫) આ કલમની જોગવાઈઓ હેઠળ માલની અટકાયત અથવા જપ્તીનો હુકમ કરવામાં આવ્યો હોય ત્યારે, કમિશનર અથવા આ અર્થે અધિકૃત કરેલ અધિકારી આદેશ કરે એવી આ અધિનિયમ હેઠળ એવા માલ ઉપર લેવાપાત્ર વેરાની રકમ અઢી ગણાથી વધુ ન હોય તેટલી રકમ દંડ સ્વરૂપે ચૂકવવાનો વિકલ્પ વાપરતી એવી વ્યક્તિનો માલ મુક્ત કરી શકશે.

(૧૬) પેટા-કલમ (૩) હેઠળ, ઓફીસ (કચેરી), દુકાન, ગોડાઉન, પેટી, લોકર, તિજોરી અથવા અન્ય પાત્ર સહિતની કોઈ જગ્યાને સીલ કરવામાં આવી હોય ત્યારે, કમિશનર, એવી દુકાન, ગોડાઉન, પેટી, લોકર, તિજોરી, અથવા અન્ય પાત્રની માલિક અથવા તેનો કબજો અથવા તેનો હવાલો ધરાવતી વ્યક્તિએ કરેલ અરજી ઉપરથી, એવી રકમ માટે, ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં અને રીતે જામીનગીરી પૂરી પાડવા સહિતની, એવી બોલીઓ અને શરતોએ સીલ દૂર કરવાનો હુકમ કરી શકશે.

(૧૭) આ કલમ હેઠળ, માલની અટકાયત અથવા જપ્તી કરવાનો હુકમ કરવામાં આવ્યો હોય ત્યારે, એવા હુકમની તારીખથી ત્રણ મહીનાની મુદતની અંદર, એવા માલના સંબંધમાં કોઈ વ્યક્તિએ દાવો કર્યો ન હોય ત્યારે, કમિશનર, લેખિતમાં, હુકમથી, એવા માલની હરાજી કરવાનો આદેશ કરી શકશે.

પરંતુ બગડી જાય તેવા પ્રકારનો કુદરતી અથવા ઝડપથી બગડે તેવા માલના સંબંધમાં, અટકાયત અથવા જપ્તીનો હુકમ કરવામાં આવ્યો હોય તો, અથવા તેને રાખવાનું ખર્ચ, તેની કિંમત કરતાં વધી

જવાનો સંભવ હોય ત્યારે, એવા માલની અટકાયત અથવા જપ્તીના હુકમ પછી, વ્યવહાર્ય હોય તેટલું જલદી, તે માલની હરાજી કરવાના હુકમ કરી શકશે અને માલની હરાજીથી એવી રીતે વસૂલ કરેલી રકમ સરકારી તિજોરીમાં મોકલી આપવી જોઈશે.

(૧૮) પેટા-કલમ (૧૪) હેઠળ દંડ નાખતો હુકમ કરેલ હોય અથવા પેટા-કલમ (૧૫) હેઠળ દંડ ચૂકવવાનો વિકલ્પ વાપર્યો હોય ત્યારે અને જવાબદાર વ્યક્તિ ઠરાવેલ મુદતની અંદર દંડ ચૂકવવા ચૂક કરે ત્યારે, અટકાયત કરેલ અથવા જપ્ત કરેલ માલ જાહેર હરાજીથી વેચી શકાશે અને વેચાણની આવક સરકારી તિજોરીમાં જમા થશે.

(૧૯) પેટા-કલમ (૧૭) અથવા પેટા-કલમ (૧૮) હેઠળ કરવાની માલની હરાજી ઠરાવવામાં આવે એવી રીતે કરવી જોઈશે.

(૨૦) આ કલમની જોગવાઈઓ હેઠળ હરાજી કરેલ માલની આવકને પાત્ર કોઈપણ વ્યક્તિ કમિશનરને અરજી કર્યે અને પૂરતી સાબિતી પરથી, આ અધિનિયમ હેઠળ વેચાણના ખર્ચા, અને બીજા પ્રાસંગિક ચાર્જો અને વેરાની રકમ, વ્યાજ અને લેવીપાત્ર દંડની રકમની કપાત કર્યા પછી, હરાજી કરેલ માલના વેચાણની આવક ચૂકવવી જોઈશે.

૬૮. (૧) રાજ્ય સરકારને એમ લાગે કે રાજ્યમાંના કોઈ સ્થળે કે સ્થળોમાં વેરો ભરવાનું ટાળવાનું અટકાવવા માટે તેમ કરવું જરૂરી છે, તો તે, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામા દ્વારા ફરમાવી શકશે કે જાહેરનામામાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તે સ્થળોએ, તેટલી સંખ્યામાં તપાસનાકા રાખવાં જોઈશે અથવા તેટલી સંખ્યામાં આડશો ઉભી કરવી જોઈશે.

માર્ગસ્થ
માલની
તપાસથી
વગેરે.

(૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ રાખવામાં આવેલ અથવા, ઉભા કરવામાં આવેલ દરેક તપાસનાકાએ અથવા આડશો કોઈ વાહન, નૌકા કે પશુના હાંકનારે કે હવાલો ધરાવતી કોઈ વ્યક્તિએ તે ઉભું રાખવું જોઈશે અના વાજબી રીતે આવશ્યક હોય ત્યાં સુધી, તે ધોભાવવું જોઈશે અને તપાસનાકા અથવા આડશનો હવાલો ધરાવતા અધિકારીને વાહન કે નૌકામાંનો કે પશુ ઉપરનો માલ તપાસવા દેવો જોઈશે અને એવા હાંકનાર કે હવાલો ધરાવતી અન્ય વ્યક્તિના કબજામાં હોય તેવા વાહન કે નૌકામાં કે પશુ ઉપર લઈ જવાતા માલને લગતાં તમામ રેકર્ડ તપાસવાં દેવાં જોઈશે; અને એવા હાંકનાર કે હવાલો ધરાવતી અન્ય વ્યક્તિએ, તેને તેમ કહેવામાં આવે, તો પોતાનું નામ અને સરનામું અને વાહન, નૌકા કે પશુના માલિકના તેમજ આવો માલ મોકલનારાઓની અને માલ સ્વીકારનારાઓનાં નામો અને સરનામાં આપવા જોઈશે અને માલ મોકલનાર કે માલ સ્વીકારનાર આ અધિનિયમ અથવા કેન્દ્રીય વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૫૬ અથવા બીજા કોઈપણ રાજ્યમાંના સંબંધિત અધિનિયમ હેઠળ રજિસ્ટર થયેલ વેપારી હોય, ત્યારે વાહન, નૌકા કે પશુના હાંકનાર કે તેનો હવાલો ધરાવતી વ્યક્તિઓ, આવા વેપારીનું રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર હોય, તો તેનો નંબર અને તે કાઢી આપ્યાનું સ્થળ જણાવવાં જોઈશે.

(૩) માલ લઈ જતાં વાહન, નૌકા કે પશુના હાંકનાર કે તેનો હવાલો ધરાવતી અન્ય વ્યક્તિએ,--

(ક) પોતાની સાથે લોગબુક, વેચાણનું બિલ અથવા ડિલીવરી નોટ અને વાહન અથવા નૌકામાં અથવા પશુ ઉપર લઈ જવાતાં માલને લગતા ઠરાવવામાં આવે તેવી વિગતોવાળા અન્ય દસ્તાવેજો રાખવા જોઈશે અને તદુપરાંત, ટ્રાન્સપોર્ટ વાહનના હાંકનારે અથવા તેનો હવાલો ધરાવતી વ્યક્તિએ, માલવાહન-નોંધ અને ફેરાપત્રક (ટ્રિપશીટ) રાખવાં જોઈશે;

(ખ) તપાસનાકા અથવા આડશનો હવાલો ધરાવતા અધિકારી તે રજૂ કરવાની માંગણી કરે, ત્યારે રજૂ કરવું જોઈશે;

(ગ) તપાસનાકા અથવા આડશનો હવાલો ધરાવતા અધિકારીને, વાહન કે નૌકામાં અથવા પશુ ઉપર લઈ જવાતા માલની વિગતોને લગતો એકરાર ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં આપવો જોઈશે અને એકરારનામાની એક નકલ પોતાની પાસે રાખવી જોઈશે.

(૪) તપાસનાકા અથવા આડશના હવાલો ધરાવતા અધિકારીનો એવો અભિપ્રાય હોય કે,--

(૧) હેરફેર હેઠળના માલને માલ-વાહન નોંધ, ફેરાપત્રક (ટ્રિપશીટ) અથવા લોગબુક હેઠળ આવરી લેવામાં આવ્યો નથી; અથવા

(૨) હેરફેર હેઠળનો માલ, પેટા-કલમ (૩)ના ખંડ (ક) હેઠળ ઠરાવેલા દસ્તાવેજો અનુસારની નથી; અથવા

(૩) પેટા-કલમ (૩) ના ખંડ (ગ) હેઠળ કરેલું માલની વિગતોના લગતું કબૂલાતનામું ખોટું છે,

તો કારણોની નોંધ કર્યા પછી, તે આવો માલ જમ કરી શકશે અને જેના કબજામાંથી અથવા નિયંત્રણમાંથી માલ જમ કર્યો હોય તે વ્યક્તિને તેની પહોંચ આપી શકશે.

(૫) (ક) તપાસનાકા અથવા આડશનો હવાલો ધરાવતા અધિકારી, માલના માલિકને, ડ્રાઈવરને અથવા તેનો હવાલો ધરાવતી વ્યક્તિને સુનાવણીની વાજબી તક આપ્યા પછી, અને પોતાને યોગ્ય લાગે તેવી વધુ તપાસ કર્યા પછી, આ અધિનિયમ હેઠળ ભરવાપાત્ર વેરા ઉપરાંત એ રીતે જમ કરેલા માલના કબજા માટે વેરાના દોઢ ગણા કરતાં વધુ ન હોય તેટલો દંડ તેના ઉપર નાખી શકશે.

(ખ) તપાસનાકા અથવા આડશનો હવાલો ધરાવતા અધિકારી, એ રીતે પેટા-કલમ (૪) હેઠળ જપ્ત કરેલ માલ, વાહન અથવા દસ્તાવેજો પૈકી કોઈપણ માલ, વાહન અથવા દસ્તાવેજ, વેરો અને ચૂકવેથી અથવા ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં અને તેટલી જમીનગીરી પૂરી પાડેથી છૂટો કરી શકશે.

(દ) તપાસનાકા અથવા આડશનો હવાલો ધરાવતા અધિકારી, તેને લગતા દસ્તાવેજો અને રેકર્ડ સહિત હેરફેર હેઠળ માલની તપાસ અને ખરાઈ દરમિયાન, વહન કરનારને એવો આદેશ કરી શકશે, કે માલ, રેકર્ડ અને દસ્તાવેજોની ખરાઈ કરવામાં ન આવે અથવા કોઈ તપાસ હોય તો તે પૂરી ન થાય ત્યાં સુધી, પુનઃ વહન અથવા પુનઃ બૂકિંગ સહિત માલન છૂટો કરી શકશે નહિ.

સ્પષ્ટીકરણ :-- આ કલમમાં--

(ક) 'માલ વાહન-નોંધ' એટલે મોટર વાહન અધિનિયમ, ૧૯૮૮ અથવા તે હેઠળ કરેલા નિયમો સહિત હેઠળ ટ્રાન્સપોર્ટ વાહનના વેપારીએ પોતાની પાસે રાખવા જરૂરી હોય તેવા દસ્તાવેજો; સન ૧૯૮૮નો ૪થો.

(ખ) 'લોગ બુક' એટલે હેરફેર હેઠળના માલની વિગતોવાળું રજિસ્ટર, પત્રક અથવા અન્ય રેકર્ડ;

(ગ) 'ફેરા પત્રક (ટ્રિપશીટ)' એટલે ખંડ (ક)માં ઉલ્લેખેલ અધિનિયમ હેઠળ હાંકનારે પોતાની પાસે રાખવું જરૂરી હોય તેવું, ટ્રાન્સપોર્ટ વાહનના ફેરા પ્રમાણોના ઉપયોગને લગતી વિગતોવાળું પત્રક અથવા બીજો દસ્તાવેજ;

(ઘ) 'હેરફેર હેઠળનો માલ' એટલે વહન કરનારને સુપરત કર્યો હોય અને તેનો પૂરેપૂરો હવાલો એવા વહન કરનાર પાસેથી લીધો ન હોય તેવો માલ;

(ચ) 'વહન કરનાર' એટલે એક સ્થળેથી બીજા સ્થળે માલ લઈ જવાનું અથવા હેરફેર કરવાનું કામ હાથ ધરનાર કોઈપણ વ્યક્તિ અથવા એજન્સી.

રાજ્યમાંથી
માર્ગ દ્વારા
માલવાહન
માટેના
પરિવહન પાસ
બાબત.

દલ. (૧) રાજ્ય બહારના કોઈપણ સ્થળેથી માલ લઈને આવતા વાહન, નૌકા અથવા પશુ, રાજ્ય બહારના કોઈપણ સ્થળે જવા માટે બંધાયેલ હોય ત્યારે, ડ્રાઈવર અથવા એવા વાહનો, નૌકા, કે પશુનો હવાલો ધરાવતી બીજી કોઈપણ વ્યક્તિએ, રાજ્યમાં તેના દાખલ થયા પછીના પ્રથમ તપાસનાકા અથવા આડશનો હવાલો ધરાવતા અધિકારી પાસેથી આવા વાહન, નૌકા અથવા પશુ માટેનો પરિવહન પાસ ઠરાવેલી રીતે મેળવવો જોઈશે અને રાજ્યમાંથી પોતે બહાર નીકળી જાય તે પહેલાં, છેલ્લા તપાસનાકા અથવા આડશનો હવાલો ધરાવતા અધિકારીને તે આપી દેવો જોઈશે.

(૨) ડ્રાઈવર અથવા આવા વાહન, નૌકા અથવા પશુનો હવાલો ધરાવતી વ્યક્તિ, આવો પરિવહન પાસ આપે નહિ અથવા વાહન, નૌકા અથવા પશુ દ્વારા લઈ જવાતો માલ પરિવહન પાસ અનુસારનો જણાય નહિ, તો રાજ્યમાંથી બહાર જતી વખતે, એવું માની લેવામાં આવશે કે તેના દ્વારા લઈ જવાતો માલ પરિવહન, રાજ્યની અંદર વેચી દીધો છે અને સુનાવણીની વાજબી તક આપ્યા પછી, આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ અનુસાર આવા વેચાણ ઉપર વેરાની અને નક્કી કરવામાં આવે તેટલી પરંતુ વેરાની રકમના દોઢગણાં કરતાં વધુ ન હોય તેટલી દંડની રકમ ભરવાને પાત્ર થશે.

૭૦. (૧) તત્સમયે અમલમાં હોય તેવા ગમે તે કાયદામાં વિરુદ્ધનો કોઈપણ મજકૂર હોય તેમ છતાં, ભાડેથી અથવા બદલાથી પોતાના કોલ્ડ સ્ટોરેજ, વખાર, ગોદામ અથવા આવા કોઈ સ્થળે વેરાપાત્ર માલનો સંગ્રહ કરતા હોય તેવા દરેક માલિકે અથવા પટેદારે, આવા સ્થળે જેનો માલ સંગ્રહ કરવામાં આવેલ હોય તે વ્યક્તિની પૂરેપૂરી વિગતો અને આવા માલના જથ્થાની કિંમત અને સોંપણીની તારીખની વિગતો દર્શાવતો સાચો અને સંપૂર્ણ હિસાબ રાખવો અથવા રખાવવો જોઈશે.

કોલ્ડ સ્ટોરેજ,
વખાર, ગોદામ
વિ. ના
માલિકોએ
માહિતી પૂરી
પાડવા બાબત.

(૨) આવા હિસાબો, કમિશનરે અથવા હિસાબોમાંથી આવા ઉતારા લઈ શકે અથવા લેવાની શકે અથવા પોતે જરૂરી ગણે તે મુજબ આવા ઉતારા રજૂ કરવા માટે ફરમાવી શકે તેવા આ અર્થે અધિકૃત કરવામાં આવેલ કોઈ અધિકારીએ માગણી કર્યે રજૂ કરવા જોઈશે.

(૩) ભાડા અથવા બદલા માટે માલનો સંગ્રહ કરતા હોય તેવા કોલ્ડ સ્ટોરેજ, વખાર, ગોદામ અથવા બીજા કોઈ સ્થળના કોઈ માલિક અથવા પટેદાર, આ અધિનિયમ હેઠળ ભરવાપાત્ર કોઈ વેરો ટાળવામાં સંભવતઃ પરીણમે તે રીતે પેટા-કલમ (૧) અથવા પેટા-કલમ (૨)ની કોઈ જોગવાઈઓનું ઉલ્લંઘન કરે, ત્યારે કમિશનર, આવા માલિક અથવા પટેદાર સામે આ અધિનિયમની બીજી કોઈપણ જોગવાઈ હેઠળ લેવામાં આવે તેવા કોઈપણ પગલાંને બાધ આવ્યા સિવાય, આવા વેપારીને કહી સંભળાવવાની વાજબી તક આપ્યા પછી એવો આદેશ કરી શકશે કે આવા માલિક અથવા પટેદારે, પેટા-કલમો (૧) અથવા (૨) હેઠળ જેના સંબંધમાં કસૂર કરી હોય તે માલ પર લેવાપાત્ર વેરાની રકમથી તેટલી રકમ શિકાના રૂપમાં ભરવી.

૭૧. (૧) આ અધિનિયમના વધુ અમલ માટે તે અધિનિયમમાં તથા તેની હેઠળની બાબતો અંગે આંકડા એકઠા કરવાનું જરૂરી છે એવું રાજ્ય સરકારને લાગે તો, તે રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામું પ્રસિદ્ધ કરીને, તે પ્રમાણે આદેશ આપી શકશે.

આંકડા એકઠા
કરવાની સત્તા.

(૨) એવો આદેશ કરવામાં આવે એટલે, કમિશનર, કોઈ વર્તમાનપત્રમાં નોટિસ આપીને અથવા વેપારીઓના ધ્યાન પર લાવવા માટે પોતે યોગ્ય ગણે તે રીતે, આંકડા એકઠા કરવાના હોય તેવી કોઈ બાબત અંગે જણાવવામાં આવે તેવી માહિતી અથવા પત્રકો પૂરા પાડવાનું, તમામ વેપારીઓને અથવા વેપારીઓના વર્ગને ફરમાવી શકશે; કયા નમૂનામાં કઈ વ્યક્તિઓને કે સત્તાધિકારીઓને એવી માહિતી અથવા પત્રકો પૂરાં પાડવા જોઈએ તથા કઈ વિગતો તેમાં હોવી જોઈએ અને કયા સમયાંતરે એવી માહિતી કે પત્રકો પૂરાં પાડવા જોઈએ તે ઠરાવવામાં આવે તેવાં રહેશે.

(૩) પૂર્વવર્તી જોગવાઈઓની વ્યાપકતાને બાધ આવ્યા સિવાય, સરકાર, નિયમોથી એવી જોગવાઈ કરી શકશે કે રજિસ્ટર થયેલ દરેક વેપારીએ અથવા રજિસ્ટર થયેલ વેપારીના કોઈ વર્ગે સ્વ આકારણીની સાથે ઠરાવવામાં આવે તેવા પત્રકો પૂરા પાડવા.

૭૨. (૧) કમિશનરને એવી ખાતરી થાય કે વેપારીને લગતું કોઈ રેકર્ડ આગ અથવા કોઈ કુદરતી કે બીજી આફત કે ઘટનાના પરિણામે નાશ પામ્યું છે, તો તે, લેખિત નોટિસ દ્વારા, તે વેપારીને, તે નોટિસમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ તારીખે અને સ્થળે, પોતાની સમક્ષ હાજર થવાની અથવા તે અંગેના કોઈ હિસાબો કે રજિસ્ટર કે દસ્તાવેજ કે તેની નકલો પોતાની સમક્ષ રજૂ કરવાની અથવા તે નોટિસમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેટલી મુદત માટે તે તારીખો સુધીમાં અને તે સત્તાધિકારીને આ અધિનિયમ કે અગાઉના કોઈ કાયદા હેઠળ (જે મુદત માટે વેપારીની હજુ પણ આકારણીમાં કરવામાં આવી ન હોય તે મુદત માટેના પત્રકો હોય તેવાં) નવાં પત્રકો અથવા એકરાસો સાદર કરવાની અથવા કમિશનરને સાદર કરી દીધેલા કોઈ દસ્તાવેજની ખરી નકલો અથવા તેમાંથી કરેલા ઉતારા તે નોટિસમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ તારીખે, કે તે પહેલાં સાદર કરવાની અથવા તે નોટિસમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવા, વેપારીના ધંધાને લગતી બીજી જે કોઈ માહિતી, આકારણીનું (ફેર આકારણી સહિતનું) કામ અથવા આ અધિનિયમ અથવા અગાઉના કોઈ કાયદા હેઠળ એવા વેપારી પાસેથી વેરાની વસૂલાતનું કાર્ય સુગમ બનાવવા માટે કમિશનરને જરૂરી લાગે તેવી માહિતી સાદર કરાવવાની ફરજ પાડી શકશે.

અમુક
સંજોગોમાં
રેકર્ડ ફરી
બનાવવા ખાસ
સત્તા.

(૨) પેટા કલમ (૧)થી મળેલ સત્તાની વ્યાપકતાને બાદ આપ્યા સિવાય, કમિશનર, વેપારીને નીચેની તમામ અથવા તે પૈકીની કોઈપણ બાબત તપાસણી માટે રજૂ કરવાનું અથવા તેની નકલો અથવા તેમાંથી ઉતારા સાદર કરવાનું ફરમાવી શકશે :-

- (ક) આ અધિનિયમ હેઠળ રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર કાઢી આપવા માટેની અરજી;
- (ખ) વેપારીને આપવામાં આવેલ રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર;
- (ગ) વેપારીએ સાદર કરેલ પત્રકો;
- (ઘ) વેપારીએ વેરો અને દડ ભર્યાની સાબિતી;
- (ચ) વેપારીએ આપેલ આકારણી-હુકમની પ્રમાણિત નકલ;
- (છ) વેપારી ઉપર બજાવેલી માંગણીની કોઈ નોટિસ;
- (જ) વેપારીએ સાદર કરેલ નમૂનારૂપ સહી;
- (ઝ) વેપારીએ કરેલ કોઈ નામ નિયુક્તિ;

(૩) આ કલમ હેઠળ આપેલી કોઈ નોટિસનું પાલન સુનિશ્ચિત કરવા માટે, કમિશનરને, કલમ ૬૭માં નિર્દિષ્ટ કરેલી તમામ સત્તા રહેશે.

(૪) આ કલમ હેઠળ કોઈ કોઈ વ્યક્તિ માટે ફરમાવેલ કોઈ આવશ્યકતાનું પાલન કરવાની ચૂક બદલ, તેની ઉપર ફરિયાદ કરવામાં આવે ત્યારે, આવી ચૂક માટે તેને વાજબી કારણ હતું એવું સાબિત કરવાનો બોજો તેની ઉપર રહેશે.

પ્રકરણ ૮

અપીલ, પુનરીક્ષણ, રેફરન્સ, અને સુધારણા

અપીલ

૭૩. (૧) આ અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ કરેલા, નિયમ હેઠળ પસાર કરેલા, કલમ ૭૪માં જણાવેલ હુકમ ન હોય તેવા અસલ હુકમ ઉપરની અપીલ-

- (ક) એવો હુકમ મદદનીશ કમિશનરે અથવા વાણિજ્યિક વેરા અધિકારીએ અથવા તેના તાબાના બીજા કોઈ અધિકારીએ કર્યો હોય તો, નાયબ કમિશનરને કરવી;
- (ખ) એવો હુકમ નાયબ કમિશનરે કર્યો હોય, તો, સંયુક્ત કમિશનરને કરવી;
- (ગ) એવો કોઈ હુકમ સંયુક્ત કમિશનરે, અધિક કમિશનરે અથવા કમિશનરે કર્યો, તો, ટ્રિબ્યુનલને કરવી.

(૨) નાયબ કમિશનરે અથવા યથાપ્રસંગ, સંયુક્ત કમિશનરે અપીલમાં કરેલ હુકમની બાબત બીજી અપીલ ટ્રિબ્યુનલને થઈ શકશે.

(૩) કલમ ૮૪ની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, જે હુકમની વિરૂદ્ધ અપીલ કરવામાં આવી હોય તે હુકમ જણાવ્યાની તારીખથી સાઠ દિવસની અંદર કોઈ અપીલ ફાઈલ કરવામાં આવી ન હોય, તો કરનારની તેવી અપીલ દાખલ કરવામાં આવશે નહિ.

(૪) આકારણીના હુકમ વિરૂદ્ધની કોઈ અપીલ, અપીલ અધિકારીએ, એવી અપીલ સાથે, જેના સંબંધમાં અપીલ કરવામાં આવી હોય, તેના સંબંધમાં વેરો ભર્યાની સંતોષકારક સાબિતી ન હોય, તો સામાન્ય રીતે દાખલ કરી શકાશે નહિ :

પરંતુ અપીલ અધિકારી, પોતાને યોગ્ય લાગે, તો લેખિતમાં કારણોની આ નોંધ કરીને, આવા હુકમ હેઠળ ભરવાપાત્ર વેરાની વીસ ટકા રકમની ચૂકવણીની સાબિતી રજૂ કર્યે એવા હુકમ વિરૂદ્ધની અપીલ દાખલ કરી શકશે.

(પ) નાયબ કમિશનરે અથવા યથાપ્રસંગ સંયુક્ત કમિશનરે અપીલમાં કરેલા હુકમ વિરૂદ્ધની અપીલ, બીજા પક્ષકારે ટ્રિબ્યુનલને કરી છે એવી મતલબની નોટિસ મળ્યેથી, કમિશનર, તે નોટિસ મળ્યાના ત્રીસ દિવસની અંદર મદદનીશ કમિશનરે અથવા યથાપ્રસંગ, સંયુક્ત કમિશનરે અપીલમાં કરેલાં હુકમના કોઈ ભાગ વિરૂદ્ધ સામા વાંધા રજૂ કરતી યાદી દાખલ કરી શકશે અને આવી યાદી અપીલ હોય તે રીતે તેનો ટ્રિબ્યુનલે નિકાલ કરવો પડશે.

(દ) ઠરાવવામાં આવે તેવા કાર્યરીતિના નિયમોને અધીન રહીને, અપીલ અધિકારી અપીલ અંગે પોતાને ન્યાયી અને યોગ્ય લાગે તેવો હુકમ કરી શકશે.

(૭) આ કલમ હેઠળ અપીલમાં કરેલો દરેક હુકમ, કલમો ૭૫, ૭૮ અને ૭૯ની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, આખરી ગણાશે.

૭૪. (ક) વેપારીને આકારણી માટે અથવા આ અધિનિયમ હેઠળ ગુના બદલ તેના પર શા માટે ફરિયાદ ન માંડવી જોઈએ તેનું કારણ દર્શાવવાનું ફરમાવતી આ અધિનિયમ હેઠળ કાટેલી નોટિસ વિરૂદ્ધ, અથવા

જેના ઉપર અપીલ થઈ શકે નહિ તેવા હુકમો.

(ખ) કલમ ૧૭ની પેટા-કલમ (૧)ના કમિશનરના હુકમ વિરૂદ્ધ, અથવા

(ગ) હિસાબના ચોપડા, રજિસ્ટર અને અન્ય દસ્તાવેજો જમ કરવા અથવા રાખવાને લગતા હુકમ વિરૂદ્ધ;

(ઘ) આ અધિનિયમ હેઠળ ફરિયાદ માંડવાનું મંજૂર કરતા હુકમ વિરૂદ્ધ, અથવા

(ચ) આ અધિનિયમ હેઠળની કોઈ કાર્યવાહીના સંબંધમાં વચગાળાના હુકમ વિરૂદ્ધ

અથવા અરીજી કોઈ અપીલ થઈ શકશે નહિ.

૭૫. (૧) કલમ ૭૪ની જોગવાઈઓને અને આ અર્થે કરવામાં આવે કોઈ નિયમોને અધીન રહીને-

પુનરીક્ષણ.
(Revision)

(ક) કમિશનર, પોતે, કલમ ૧૬ હેઠળ તેને મદદ કરવાને નીમેલા કોઈ અધિકારીએ કરેલા કોઈ હુકમની તારીખથી ત્રણ વર્ષની અંદર, અથવા તેને કરેલ અરજી ઉપરથી, એક વર્ષની અંદર એવા કોઈ હુકમનું રેકર્ડ મંગાવી અને તે તપાસી શકશે અને પુનરીક્ષણ માટેની નોટિસની બજવણીની તારીખથી બે વર્ષની અંદર તે અંગે પોતાને ન્યાયી અને યોગ્ય લાગે તેવો હુકમ કરી શકશે;

(ખ) ટ્રિબ્યુનલ, કમિશનરના (બીજી અપીલમાં કલમ ૭૩ની પેટા-કલમ (૨) અથવા અરજી ઉપર પુનરીક્ષણમાં ખંડ (ક) હેઠળ પસાર કરેલો હુકમ ન હોય તેવા) હુકમની વિરૂદ્ધ, હુકમ જણાવ્યાની તારીખથી ચાર મહિનાની અંદર, તેને કરવામાં આવેલી અરજી ઉપરથી, એવા કોઈ હુકમનું રેકર્ડ મંગાવી તે તપાસી શકશે અને તે અંગે પોતાને ન્યાયી અને યોગ્ય લાગે તેવો હુકમ કરી શકશે.

(૨) કલમ ૭૩ હેઠળ અપીલ થઈ શકે તેમ હોય અને કોઈ અપીલ દાખલ કરવામાં આવી ન હોય ત્યારે એવી અરજી ઉપરથી આ કલમ હેઠળ પુનરીક્ષણમાંની કોઈ કાર્યવાહી દાખલ થઈ શકશે નહિ:

પરંતુ જો અરજદાર કમિશનરને એવી ખાતરી આપે કે જેના સંબંધમાં પુનરીક્ષણ માટે અરજી કરી હોય તે હુકમ સામે અપીલ ન કરવા માટે તેને પૂરતું કારણ હતું, તો અરજી ઉપર પુનરીક્ષણની કાર્યવાહી સ્વીકારી શકાશે.

(૩) આ કલમ હેઠળ કોઈ વ્યક્તિને પ્રતિકૂળ અસર કરતો કોઈ હુકમ, એ વ્યક્તિને સુનાવણીની વાજબી તક આપ્યા સિવાય, કરી શકાશે નહિ.

(૪) કમિશનર અથવા ટ્રિબ્યુનલ, આ કલમ હેઠળ પુનરીક્ષણ માટેની કોઈ અરજી નામંજૂર કરે ત્યારે, કમિશનર અથવા યથાપ્રસંગ, ટ્રિબ્યુનલે આવી નામંજૂરી માટેનાં કારણો નોંધવા જોઈશે.

અપીલ અને
પુનરીક્ષણ
માટેની અરજી
ઉપર કોર્ટ ફી.

૭૬. મુંબઈ કોર્ટ ફી અધિનિયમ, ૧૯૫૮માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, કલમ ૭૩ હેઠળ દાખલ કરેલી અપીલ અને કલમ ૭૪ હેઠળ કરેલી પુનરીક્ષણ માટેની અરજી ઉપર ઠરાવવામાં આવે તેટલી કિંમતનો કોર્ટ ફી રટેમ્પ લગાડવો જોઈશે.

સન ૧૯૫૮નો
મુંબઈનો
૩૬મો.

મુદત
અધિનિયમ,
૧૯૬૩ની
કલમો ૪ અને
૧૨ લાગુ પડવા
બાબત.

૭૭. કલમો ૭૩, ૭૫ અને ૭૮ હેઠળ જણાવેલી મુદત ગણવામાં, મુદત અધિનિયમ, ૧૯૬૩ની કલમો ૪ અને ૧૨ની જોગવાઈઓ શક્ય હોય તેટલે સુધી લાગુ પડશે.

સન ૧૯૬૩નો
૬૩મો.

હાઈકોર્ટને
કેસની હકીકત
મોકલવા
બાબત.

૭૮. કલમ ૪૪ હેઠળ વેરો વ્યાજ અથવા દંડ ભરવાની કોઈ વ્યક્તિની જવાબદારીને અસર કરતો અથવા કોઈ રકમ એવી વ્યક્તિ પાસેથી વસૂલ કરવાને અસર કરતો હુકમ હોય તેવા અપીલ અથવા પુનરીક્ષણમાં ટ્રિબ્યુનલના કરેલા હુકમની જાણ કર્યાની તારીખથી નેવું દિવસની અંદર, કોઈ વ્યક્તિ અથવા કમિશનર લેખિત અરજી દ્વારા (તે વ્યક્તિ અરજી કરતી હોય તો એકસો રૂપિયાની ફી સાથે મોકલીને) એવા હુકમમાંથી ઊભો થતો કાયદાનો કોઈ પ્રશ્ન, હાઈકોર્ટના પૂછાણ માટે મોકલવા માટે ટ્રિબ્યુનલને ફરમાવી શકશે, અને ટ્રિબ્યુનલ સંમત થાય તો, ટ્રિબ્યુનલે, એવી અરજી મળ્યા પછી, શક્ય હોય તેટલું જલદી કેસની હકીકત તૈયાર કરી તે હાઈકોર્ટને લખી મોકલવી પડશે.

પરંતુ આ પેટા-કલમ હેઠળ તેને મળેલી સત્તાની રૂએ, ટ્રિબ્યુનલ, કાયદાનો પ્રશ્ન ઉપસ્થિત થતો નથી એ કારણે તેને જે કેસની હકીકત હાઈકોર્ટને લખી મોકલવા જણાવવામાં આવ્યું હોય તે કેસની હકીકત લખી મોકલવાની ના પાડે તો, યથાપ્રસંગ, તે વ્યક્તિ અથવા કમિશનર, એવી રીતે ના પાડવાના ત્રીસ દિવસની અંદર પોતાની અરજી પાછી ખેંચી લઈ શકશે અથવા એવા અરજીના અસ્વીકાર સામે હાઈકોર્ટને અરજી કરી શકશે.

(૧) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ કરેલી અરજી મળ્યેથી, હાઈકોર્ટને ટ્રિબ્યુનલના નિર્ણયના ખરાપણાં સંબંધી ખાતરી ન થાય તો, તે, હાઈકોર્ટ, કેસની હકીકત લખી મોકલવા ટ્રિબ્યુનલને ફરમાવી શકશે, અને તદ્દનુસાર, એવું કોઈ ફરમાન મળ્યેથી, ટ્રિબ્યુનલે તે કેસની હકીકત હાઈકોર્ટને લખી મોકલવી પડશે.

(૨) આ કલમ હેઠળ મોકલેલા કેસની હકીકતો, તેમાં, ઉપસ્થિત થયેલા પ્રશ્નનો નિર્ણય પોતે કરી શકે તે માટે પૂરતી છે એવી ખાતરી હાઈકોર્ટને ન થાય તો હાઈકોર્ટ, તેમાં, પોતે તે અર્થે આદેશ કરે તેવા સુધારાવધારા કરવા માટે તે કેસ ટ્રિબ્યુનલને પાછો મોકલી શકાશે.

(૩) હાઈકોર્ટ, એવો કોઈ કેસ સાંભળ્યા પછી, તેમાં ઉપસ્થિત થયેલા કાયદાના પ્રશ્નનો નિર્ણય કરવો જોઈશે અને એ નિર્ણય જેને આધારે કરવામાં આવ્યો હોય તે કારણો દર્શાવતો તેની ઉપર ફેંસલો આપવો જોઈશે અને એવા ફેંસલાની કોર્ટના સીલવાળી અને રજિસ્ટ્રારની સહીવાળી નકલ ટ્રિબ્યુનલને મોકલી આપવી જોઈશે અને ટ્રિબ્યુનલે, તદ્દનુસાર કેસનો નિકાલ કરવો જોઈશે.

(૪) આ કલમ હેઠળ હાઈકોર્ટને કોઈ હકીકત લખી મોકલવામાં આવી હોય ત્યારે, પેટા-કલમ (૧)માં ઉલ્લેખેલી ફીનો નિકાલ કરવા સહિત ખર્ચ આપવાનું કોર્ટની વિવેક-બુદ્ધિ પર રહેશે.

(૫) જેના સંબંધમાં પેટા-કલમ (૧) હેઠળ અરજી કરવામાં આવી હોય તેવા ટ્રિબ્યુનલના હુકમ અનુસાર વેરાની કોઈ રકમ લેણી નીકળતી હોય, તો તેની ચૂકવણી, એવી અરજીનો નિકાલ ન થાય ત્યાં સુધી અથવા તે અંગે મોકલેલી બાબતોનો નિકાલ ન થાય ત્યાં સુધી, મોકૂફ રાખી શકાશે નહિ, પણ એવી લખી મોકલેલી બાબતને લીધે તેવી રકમ ઘટાડવામાં આવી હોય, તો કલમ ૩૬ની જોગવાઈઓ અનુસાર ભરેલો વધારાનો વેરાનું રિફંડ આપવું જોઈશે.

ભૂલો સુધારવા
બાબત.

૭૯. (૧) કમિશનર, પોતે કરેલા કોઈ હુકમની તેનાથી અસર થતી હોય તેવી વ્યક્તિને જાણ કર્યાની તારીખથી બે વર્ષની અંદર કોઈ પણ સમયે રેકર્ડમાંથી દેખાતી કોઈ હકીકતની ભૂલ પોતાની મેળે સુધારી શકશે, અને એવા હુકમથી જેને અસર થતી હોય તેવી કોઈ વ્યક્તિએ પોતાના ધ્યાન ઉપર લાવવામાં આવી હોય, તેવી કોઈ ભૂલો તેવી મુદત દરમિયાન તેણે સુધારવી પડશે.

પરંતુ જેને પરિણામે વેરામાં, વધારો થતો હોય અથવા રિફંડની રકમમાં ઘટાડો થતો હોય, એવી કોઈ ભૂલ સુધારી શકાશે નહિ, સિવાય કે કમિશનરે પોતાના એમ કરવાના ઈરાદાની લેખિત નોટિસ એવી વ્યક્તિને આપી હોય અને તેને સુનાવણીની વાજબી તક આપી હોય:

(૨) પેટા-કલમ (૧) ની જોગવાઈઓ, જે રીતે કમિશનર ભૂલ સુધારે તેને લાગુ પડે છે તે જ રીતે ટ્રિબ્યુનલ અથવા અપીલ અધિકારી કલમ ૭૩ હેઠળ ભૂલ સુધારે તેને લાગુ પડશે.

(૩) એવી કોઈ ભૂલ સુધારવાને પરિણામે વેરા, વ્યાજ અથવા દંડની રકમમાં ઘટાડો થતો હોય, ત્યારે કમિશનરે, ઠરાવેલી રીતે એવી વ્યક્તિની લેણી નીકળતી કોઈ રકમ રિફંડ કરવી જોઈશે.

(૪) એવી કોઈ ભૂલ સુધારવાને પરિણામે વેરાની રકમમાં અથવા દંડમાં વધારો થતો હોય, અથવા રિફંડની રકમમાં ઘટાડો થતો હોય, ત્યારે કમિશનરે, અધિનિયમની જોગવાઈઓ અનુસાર એવી વ્યક્તિ પાસેથી લેણી રકમ વસૂલ કરવી જોઈશે.

૮૦. (૧) કોર્ટ સમક્ષની કાર્યવાહીમાં અથવા કલમ ૩૩, ૩૪ અથવા કલમ ૩૫ હેઠળની કાર્યવાહીમાં હોય તે સિવાય બીજી રીતે, આ અધિનિયમના હેતુઓ સાર-

વિવાદાસ્પદ પ્રશ્નો નક્કી કરવા બાબત.

(ક) કોઈ વ્યક્તિ, મંડળી, કલબ અથવા એસોસિયેશન અથવા કોઈ પેઢી અથવા કોઈ પેઢીની કોઈ શાખા અથવા વિભાગ વેપારી છે કે કેમ તે વિશે, અથવા

(ખ) કોઈ માલ ઉપર કરેલી કંઈ ખાસ પ્રક્રિયાથી માલ “બનાવવા” શબ્દના અર્થમાં બન્યો કહેવાય કે માલ બને છે કે કેમ તે વિશે, અથવા

(ગ) વેચાણ અથવા ખરીદીનો કોઈ વ્યવહાર છે, અથવા

(ઘ) કોઈ ખાસ વેપારીને રજિસ્ટર કરવાનું જરૂરી છે કે કેમ તે વિશે, અથવા

(ચ) કોઈ વેરો, અમુક વેચાણ, નિર્દિષ્ટ વેચાણ, અથવા ખરીદીના સંબંધમાં ભરવાનો છે કે કેમ તે વિશે અથવા વેરો ભરવાનો હોય તો તેના દર વિશે,

(છ) કલમ ૧૧ અથવા ૧૨ હેઠળ કોઈ જમાવેરો ગ્રાહ્ય રાખવામાં, કોઈપણ પ્રશ્ન ઉપસ્થિત થાય તો

કમિશનરે એવા પ્રશ્નો નિર્ણય કરતો હુકમ કરવો જોઈશે.

(૨) તે નિર્ણય પહેલાં કરેલ કોઈ વેચાણ નિર્દિષ્ટ વેચાણ અથવા ખરીદીના સંબંધમાં આ અધિનિયમ હેઠળ ઊભી થતી કોઈ વ્યક્તિની જવાબદારીને નિર્ણયથી કોઈ અસર થશે નહિ એમ કમિશનર આદેશ કરી શકશે.

(૩) આ અધિનિયમ અથવા અગાઉના કોઈ કાયદા હેઠળ અગાઉ કરેલ કોઈ હુકમમાંથી તેવો કોઈ પ્રશ્ન ઉપસ્થિત થાય તો, તેવો પ્રશ્ન આ કલમ હેઠળ નિર્ણય માટે સ્વીકારી શકાશે નહિ; પરંતુ તેવો પ્રશ્ન એવા હુકમ વિરૂદ્ધની કોઈ અપીલમાં અથવા એવા હુકમના પુનરીક્ષણ માટે ઉપસ્થિત કરી શકાશે.

પ્રકરણ ૧૦

કાર્યવાહી

૮૧. (૧) આ અધિનિયમ હેઠળની કોઈ કાર્યવાહીના સંબંધમાં, કોઈ સત્તાધિકારી સમક્ષ હાજર રહેવાને હકદાર હોય અથવા જેને હાજર રહેવાનું ફરમાવાયું હોય તેવી કોઈ વ્યક્તિ, નીચે જણાવેલી વ્યક્તિ મારફત હાજર રહી શકશે:-

કાર્યવાહીમાં કોઈ સત્તાધિકારી સમક્ષ હાજર થવા બાબત.

(ક) આ અર્થે તેણે લેખિતમાં અધિકૃત કરેલી, તેના સગામાં હોય તેવી વ્યક્તિ અથવા તેણે નિયમિત નોકરીમાં રાખી હોય તેવી કોઈ વ્યક્તિ મારફત; અથવા

(ખ) પેટા-કલમ (૨) થી અથવા તે હેઠળ ગેરલાયક થયેલ ન હોય તેવા કાયદા વ્યવસાયી અથવા ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ અથવા કોસ્ટ એકાઉન્ટન્ટ મારફત; અથવા

(ગ) જે વેચાણવેરા વ્યવસાયી, ઠરાવેલી લાયકાતો ધરાવતો હોય અને જેનું નામ, કમિશનર, તે અર્થ જાળવશે તેવી યાદીમાં દાખલ કર્યું હોય અને પેટા-કલમ (૨) થી અથવા તે હેઠળ

ગેરલાયક ઠર્યો ન હોય તેવા વેચાણ વેરા વ્યવસાયી મારફત.

(૨) જે કોઈ કાયદા વ્યવસાયી, ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ, કોસ્ટ એકાઉન્ટન્ટ અથવા વેચાણવેરા વ્યવસાયીને,

(ક) સરકારી નોકરીમાંથી દૂર કરવામાં આવ્યો હોય અથવા બરતરફ કરવામાં આવ્યો હોય; અથવા

(ખ) જે કાયદા વ્યવસાયી અથવા ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ અથવા કોસ્ટ એકાઉન્ટન્ટ હોઈને, આ અધિનિયમ હેઠળ કોઈ કાર્યવાહીના સંબંધમાં પોતે જે વ્યવસાયનો સભ્ય હોય તે વ્યવસાયના સભ્યો સામે શિસ્તના પગલાં લેવાને સત્તા આપેલ કોઈ સત્તાધિકારીએ તેને ગેરવર્તણૂક માટે દોષિત ગણેલ હોય; અથવા

(ગ) જે વેચાણવેરા વ્યવસાયી હોઈને, કમિશનરે એવી ગેરવર્તણૂક માટે દોષિત ઠરાવ્યો હોય,

તેવા કાયદા વ્યવસાયી, ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ કોસ્ટ એકાઉન્ટન્ટ અથવા વેચાણવેરા વ્યવસાયીને કમિશનર, લેખિત હુકમથી અને તેમાં કારણોની નોંધ કરીને, તે હુકમમાં જણાવવામાં આવે તેટલી મુદત સુધી એવા કોઈ સત્તાધિકારી સમક્ષ હાજર થવા માટે ગેરલાયક ઠરાવી શકશે.

(૩) કોઈ ખાસ વ્યક્તિને સુનાવણીની વાજબી તક આપવામાં આવી હોય તે સિવાય તેની સામે ગેરલાયકાત માટેનો કોઈ હુકમ કરી શકાશે નહિ.

(૪) આ કલમ હેઠળ એવો ગેરલાયકાત માટેનો કોઈ હુકમ જેની સામે કરવામાં આવ્યો હોય તેવી કોઈ વ્યક્તિ, એવો હુકમ જણાવ્યાની તારીખના એક મહિનાની અંદર રાજ્ય સરકારને અપીલ કરી શકશે, અને રાજ્ય સરકાર પોતાને યોગ્ય લાગે તે રીતે અપીલમાં એવો હુકમ કરી શકશે.

(૫) કમિશનરનો હુકમ તેને જણાવ્યાની તારીખથી એક મહિના સુધી અથવા અપીલ કરવામાં આવી હોય ત્યારે, અપીલનો નિર્ણય થાય ત્યાં સુધી અમલમાં આવશે નહિ.

(૬) કમિશનર, આપમેળે અથવા આ અર્થે પોતાને કરેલ અરજી ઉપરથી, પેટા-કલમ (૨) હેઠળ કોઈ વ્યક્તિ વિરુદ્ધ કરેલો કોઈ હુકમ રદ કરી શકશે અને તેમ થયે, એવી વ્યક્તિ ગેરલાયક ગણાતી બંધ થશે.

સોગંદ પર પુરાવો મેળવવાની કમિશનરની અને બીજા સત્તાધિકારીઓની સત્તા.

૮૨. (૧) કમિશનરને અથવા પોતાને સહાય કરવા માટે કલમ ૧૬ની પેટા-કલમ (૨) હેઠળ નીમાયેલ કોઈ વ્યક્તિને, આ અધિનિયમના હેતુઓ માટે, નીચેની બાબતોના સંબંધમાં દીવાની કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૦૮ હેઠળ દાવો ચલાવતી વખતે દીવાની કોર્ટમાં જે સત્તાઓ નિહિત થયેલ છે, તે જ સત્તાઓ રહેશે:-

(ક) કોઈ વ્યક્તિને હાજર રહેવાની ફરજ પાડવાની અને સોગંદ અથવા પ્રતિજ્ઞાપૂર્વકની રજૂઆત ઉપર તપાસ કરવા બાબત; અને

(ખ) હિસાબો અને દસ્તાવેજો રજૂ કરવાની ફરજ પાડવા બાબત; અને

(ગ) સાક્ષીઓની તપાસ માટે કમિશન કાઢવાની બાબત.

(૨) કમિશનર અથવા તેને મદદ કરવા માટે કલમ ૧૬ની પેટા-કલમ (૨) હેઠળ નીમાયેલ કોઈ વ્યક્તિ, સમક્ષની, આ અધિનિયમ હેઠળની કોઈપણ કાર્યવાહી ભારતના ફોજદારી અધિનિયમ, ૧૮૬૦ની કલમો ૧૯૩ અને ૨૨૮ના અર્થ મુજબ અને કલમ ૧૯૬ના હેતુઓ માટે ન્યાયિક કાર્યવાહી ગણાશે.

(૩) પેટા-કલમ (૧)માં ઉલ્લેખેલ કોઈ સત્તાધિકારી, આ અર્થે કરેલ કોઈ નિયમોને અધીન રહીને, આ અધિનિયમ હેઠળની કાર્યવાહીમાં, તેની સમક્ષ રજૂ કરેલ હિસાબોના કોઈ ચોપડા અથવા અન્ય દસ્તાવેજો, પોતાને યોગ્ય લાગે તેવી મુદત માટે કબજે લઈ શકશે અથવા પોતાની કસ્ટડીમાં રાખી શકશે:

સન ૧૯૦૮નો પમો.

સન ૧૮૬૦નો ૪૫મો.

પરંતુ કમિશનરને મદદ કરવા કલમ ૧૬ની પેટા-કલમ (૨) હેઠળ નીમાયેલ વ્યક્તિ એવું કરતી વખતે તેના કારણો નોંધ્યા સિવાય હિસાબોના કોઈ ચોપડા અથવા અન્ય દસ્તાવેજો કબજે લઈ શકશે નહિ અને તે માટે કમિશનરની મંજૂરી મેળવ્યા સિવાય, ત્રીસ દિવસથી વધુ મુદત સુધી એવા કોઈ ચોપડા અથવા દસ્તાવેજને પોતાની કસ્ટડીમાં રાખી શકશે નહિ.

૮૩. આ અધિનિયમ હેઠળની કોઈ કાર્યવાહીના સંબંધમાં, કમિશનર અથવા કલમ ૧૬ની પેટા-કલમ (૨) હેઠળ તેને મદદ કરવા માટે નીમાયેલ કોઈ વ્યક્તિ હકૂમત વાપરતી બંધ થાય અને પોતાની હકૂમત હોય અને હકૂમત વાપરતી હોય તેવી બીજી વ્યક્તિ તેના અનુગામી તરીકે આવે ત્યારે, તેવી અનુગામી વ્યક્તિ, પોતાના પુરોગામીએ આવી કાર્યવાહી જે તબક્કેથી છોડી દીધેલ હોય તે તબક્કેથી ચાલુ રાખી શકશે:

હોદ્દાના
પદધારીમાં
ફેરફાર બાબત.

પરંતુ સંબંધિત વેપારી, એવી રીતે કાર્યવાહી ચાલુ કરવામાં આવે અથવા તેની સામે આકારણીનો કોઈ હુકમ કરવામાં આવે તે પહેલા અગાઉની કાર્યવાહી અથવા તેનો કોઈ ભાગ ફરીથી ચાલુ કરવાની અને પોતાને ફરીથી સાંભળવાની માંગણી મૂકી શકશે.

૮૪. અપીલ કરનાર અથવા અરજદાર, અપીલ સત્તાધિકારીને અથવા યથાપ્રસંગ, ટ્રિબ્યુનલને એવી ખાતરી આપે કે કલમ ૭૩ અને ૭૫ અથવા ૭૮માં ઠરાવેલી મુદતની અંદર અપીલ દાખલ ન કરવા અથવા સામા વાંધાની યાદી ફાઈલ ન કરવા અથવા અરજી ન કરવા માટે તેને પૂરતું કારણ હતું તો, સદરહુ કલમોમાં ઠરાવેલી મુદતના સમય પછી, અપીલ સત્તાધિકારી, કલમ ૭૩ હેઠળ કોઈ પણ અપીલ દાખલ કરી શકશે અથવા સામા વાંધાની યાદી દાખલ કરવાની પરવાનગી આપી શકશે અને ટ્રિબ્યુનલ કલમ ૭૫ અથવા ૭૮ હેઠળ અરજી સ્વીકારી શકશે.

અમુક કિસ્સામાં
મુદતનો સમય
વધારવા બાબત.

પ્રકરણ ૧૧

ગુના અને શિક્ષા

૮૫. (૧) જે કોઈ વ્યક્તિ,-

ગુના અને
શિક્ષા.

(ક) રજિસ્ટર થયેલ વેપારી ન હોઈને, ખોટી રીતે એવું જણાવે કે માલ વેચતી અથવા ખરીદતી વખતે પોતે રજિસ્ટર થયેલ વેપારી છે અથવા હતી;

(ખ) જો ખોટા પત્રકને સાચા તરીકે સ્વીકારી લીધેલ હોય તો ટાળવામાં આવી હોય તેવી વેરાની રકમ રૂ. ૧,૦૦૦ થી વધી જાય ત્યારે જાણીબૂઝીને ખોટું પત્રક પૂરું પાડે;

(ગ) જેની કિંમત રૂ. ૧,૦૦૦ થી વધી જતી હોય તેવી કપાત અથવા વેરા શાખના દાવા માટે કમિશનર સમક્ષ, જાણીબૂઝીને, ખોટું વેરાનું ભરતિયું, બિલ, વાઉચર, કેશ-મેમોરેન્ડમ, એકરાર, પ્રમાણપત્ર અથવા બીજો દસ્તાવેજ રજૂ કરે;

(ઘ) પોતે ફાઈલ કરેલ પત્રકો મુજબ વેરો ચૂકવવામાં કસૂર કરે;

(ચ) જાણીબૂઝીને ખોટો હિસાબ રાખે અથવા રજૂ કરે;

(છ) પોતે ખોટું હોવાનું જાણતી હોય અથવા ખોટું માનવાને કારણ હોય તેવું પ્રમાણપત્ર અથવા એકરાર અથવા ભરતિયું, બિલ, કેશ મેમોરેન્ડમ, વાઉચર અથવા બીજો દસ્તાવેજ આ અધિનિયમ હેઠળ કોઈ વ્યક્તિને કાઢી આપે;

(જ) આ અધિનિયમ હેઠળ લેવાપાત્ર વેરો, ટાળવા માટે કોઈપણ રીતે જાણીબૂઝીને પ્રયત્ન કરે

તેને, દોષિત ઠર્યો, છ મહિનાથી ઓછી નહિ તેટલી પણ ત્રણ વર્ષ સુધીની કેદની અને વીસ હજાર રૂપિયા સુધીના દંડની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

(૨) જે કોઈ વ્યક્તિ,-

(ક) કલમ ૨૧નું ઉલ્લંઘન કરીને રજિસ્ટર થયા વગર વેપારી તરીકે ધંધો ચાલુ રાખે; અથવા

(ખ) કલમ ૨૬થી ફરમાવ્યા મુજબની કોઈ માહિતી પૂરતા કારણ વગર પૂરી ન પાડે; અથવા

- (ગ) કલમ ૨૭ની પેટા-કલમ (૮)માં જોગવાઈ કર્યા મુજબ પોતાના રજિસ્ટ્રેશનનું પ્રમાણપત્ર પરત ન કરે; અથવા
- (ઘ) કલમ ૨૮થી ફરમાવ્યા મુજબ ઠરાવેલી તારીખ સુધીમાં અને ઠરાવેલી રીતે કોઈ પત્રક પૂરતા કારણ વગર પૂરું ન પાડે; અથવા
- (ચ) કલમ ૩૧ની કોઈપણ જોગવાઈનું પૂરતા કારણ સિવાય ઉલ્લંઘન કરે; અથવા
- (છ) કોઈ હિસાબો અથવા રેકર્ડ રાખવા માટે કલમ ૬૨ હેઠળ આદેશ કરવામાં આવ્યે, હિસાબો અથવા રેકર્ડ, પૂરતા કારણ સિવાય આદેશો અનુસાર ન રાખે; અથવા
- (જ) કલમ ૬૭ હેઠળ પોતાને ફરમાવેલી કોઈ જરૂરિયાતોનું પૂરતા કારણ સિવાય પાલન ન કરે અથવા તે કલમ હેઠળ કોઈ અધિકારીને નિરીક્ષણ, ઝડપી, અથવા જપ્તી કરવામાં અડચણ ઊભી કરે; અથવા
- (ઝ) આ અધિનિયમ હેઠળ પોતાનું કાર્ય બજાવવામાં કોઈ અધિકારીને અડચણ ઊભી કરે અથવા અટકાવે; અથવા
- (ટ) માલ-વાહનના માલિક અથવા હવાલો ધરાવતી વ્યક્તિ તરીકે કલમ ૬૭ અથવા ૬૮માંની કોઈ જરૂરિયાતોનું પાલન ન કરે અથવા તેમ કરવામાં બેદરકારી દાખવે અથવા ઈન્કાર કરે, અથવા
- (ઠ) સરકારી મહેસૂલમાં કપટ કરવાના ઈરાદાથી અથવા સરકારને તેના મહેસૂલમાં ઈતરવાના ઈરાદાથી વેરાનું ભરતિયું, છૂટક ભરતિયું, બિલ અથવા કેશ મેમોરેન્ડમ રજિસ્ટર થયેલ બીજા કોઈ વેપારીને કાઢી આપે

તો, તેને, દોષિત ઠર્યે એક વર્ષ સુધીની કેદની અને વીસ હજાર રૂપિયા દંડની શિક્ષા થશે.

(૩) કલમ ૮૭ની જોગવાઈઓને અધીન રહીને જો કોઈ સરકારી કર્મચારી, કલમ ૮૨ની પેટા-કલમ (૧)માં ઉલ્લેખેલ કોઈ વિગત જાહેર કરે, તો, તેને, દોષિત ઠર્યે, છ માસની મુદત સુધીની કેદની અને દંડની શિક્ષા થશે.

(૪) જે કોઈ વ્યક્તિ, પેટા-કલમો (૧) અથવા (૨)માં નિર્દિષ્ટ કરેલ કોઈ કૃત્ય આચરવામાં કોઈ વ્યક્તિને સહાય અથવા દુષ્પ્રેરણ કરે તે વ્યક્તિને, દોષિત ઠર્યે, ત્રણ માસથી ઓછી નહીં તેટલી પણ એક વર્ષ સુધીની કેદની અને વીસ હજાર રૂપિયાની દંડની શિક્ષા થશે.

(૫) જે કોઈ વ્યક્તિ પેટા-કલમો (૧) થી (૩)માં નિર્દિષ્ટ કરેલ કોઈ કૃત્ય આચરે અને ગુનો, આ પેટા-કલમોની જોગવાઈઓ હેઠળ ચાલુ રહે તો, તેને, દોષિત ઠર્યે, ગુનો ચાલુ રહે તે મુદત દરમિયાન આ કલમ હેઠળ જોગવાઈ કરેલ સજાઓ ઉપરાંત દિવસ દીઠ ઓછામાં ઓછા પાંચસો રૂપિયા સુધીના દંડની સજા થશે.

(૬) જ્યારે કોઈ વેપારી, પેટા-કલમો (૧) અને (૨)માં નિર્દિષ્ટ કરેલ ગુના બદલ દોષિત ઠરેલ હોય ત્યારે કલમ ૬૫ હેઠળ આવા વેપારીના ધંધાના મેનેજર તરીકે હોય તેવી વ્યક્તિને પણ આવા ગુના બદલ દોષિત ગણવામાં આવશે, સિવાય કે તે એવું સાબિત કરે કે ગુનો તેની જાણ બહાર થયો હતો અથવા તેવો ગુનો થતો અટકાવવા માટે તેણે પૂરતી કાળજી દાખવી હતી.

કંપની વગેરેએ
કરેલા ગુના
બાબત.

૮૬. (૧) કોઈ કંપનીએ આ અધિનિયમ, અથવા તે હેઠળ કરેલા નિયમો હેઠળ ગુનો કર્યો હોય ત્યારે, ગુનો કરવામાં આવ્યો હોય તે વખતે કંપનીના કાર્ય સંચાલન માટે કંપનીનો હવાલો ધરાવતી હોય તથા કંપનીને જવાબદાર હોય તે દરેક વ્યક્તિ તેમજ કંપની તે ગુના બદલ દોષિત છે એમ ગણાશે અને તેમની સામે કામ ચલાવી શકાશે અને તદ્દનુસાર તેમને શિક્ષા કરી શકાશે:

પરંતુ આવી કોઈ વ્યક્તિ એમ સાબિત કરે કે તે ગુનો તેની જાણ બહાર થયો હતો અથવા તે ગુનો અટકાવવા માટે તેણે ઘટતી તમામ કાળજી રાખી હતી તો, આ પેટા-કલમમાંના કોઈ મજકૂરથી આ અધિનિયમમાં ઠરાવેલી કોઈ શિક્ષાને પાત્ર થશે નહિ.

(૨) પેટા-કલમ (૧)માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, આ અધિનિયમ હેઠળનો ગુનો કોઈ કંપનીએ કર્યો હોય અને તે ગુનો કંપનીના કોઈ ડિરેક્ટર, મેનેજર, સેક્રેટરી અથવા બીજા અધિકારીની સંમતિથી અથવા મૂકસંમતિથી કરવામાં આવ્યો છે અથવા તેમના પક્ષે કોઈ બેદરકારીને કારણે થયો છે, એમ સાબિત થાય ત્યારે, એવો ડિરેક્ટર, મેનેજર, સેક્રેટરી અથવા બીજો અધિકારી પણ તે ગુના બદલ દોષિત છે એમ ગણાશે અને તેમની સામે ક્રમ ચલાવી શકશે અને તદ્દનુસાર તેમને શિક્ષા કરી શકાશે.

સ્પષ્ટીકરણ :- આ કલમના હેતુ માટે -

(ક) “કંપની” એટલે કોઈ સંસ્થાપિત મંડળ અને તેમાં પેઢી અથવા વ્યક્તિઓના બીજા એસોસિયેશનનો સમાવેશ થાય છે; અને

(ખ) પેઢીના સંબંધમાં “ડિરેક્ટર” એટલે પેઢીનો ભાગીદાર.

(૩) હિન્દુ અવિભક્ત કુટુંબે આ અધિનિયમ મુજબ ગુનો કર્યો હોય ત્યારે, તેના કર્તા તે ગુના બદલ દોષિત છે એમ ગણાશે અને તેમની સાથે ક્રમ ચલાવી શકાશે અને તદ્દનુસાર તેને શિક્ષા કરી શકાશે:

પરંતુ કર્તા એમ સાબિત કરે કે તે ગુનો તેની જાણ બહાર થયો હતો અથવા તે ગુનો અટકાવવા માટે તેણે ઘટતી તમામ કાળજી રાખી હતી તો, આ પેટા-કલમમાંના કોઈ મજકૂરથી કોઈ શિક્ષાને પાત્ર થશે નહિ:

વધુમાં આ અધિનિયમ મુજબનો ગુનો હિન્દુ અવિભક્ત કુટુંબે કર્યો હોય અને હિન્દુ અવિભક્ત કુટુંબના કોઈ પુત્ર સભ્યની સંમતિથી કરવામાં આવ્યો છે અથવા તેની મૂકસંમતિથી કરવામાં આવ્યો છે અથવા તેમને પક્ષે કોઈ બેદરકારીને કારણે થયો છે, એમ સાબિત થાય ત્યારે, આવા સભ્ય પણ તે ગુના બદલ દોષિત છે એમ ગણાશે અને તેમની સામે ક્રમ ચલાવી શકાશે અને તદ્દનુસાર તેમને શિક્ષા કરી શકાશે,

૮૭. (૧) કમિશનરની પૂર્વમંજૂરીથી હોય તે સિવાય, કોઈ પણ કોર્ટથી, આ અધિનિયમ અથવા નિયમો હેઠળના કોઈ ગુનાની ન્યાયિક નોંધ લઈ શકાશે નહિ, અને મેટ્રોપોલિટન મેજિસ્ટ્રેટથી ઉત્તરતા દરજ્જાની કોઈ પણ કોર્ટથી આવા કોઈ પણ ગુનાની ઈન્સાફી કાર્યવાહી કરી શકાશે નહિ.

ગુનાની ન્યાયિક નોંધ લેવા બાબત.

સન ૧૯૭૪નો
૨જો.

(૨) ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩માં ગમે તે મજકૂર હોય તેમ છતાં, આ અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ કરેલા નિયમો હેઠળ શિક્ષાપાત્ર તમામ ગુના પોલીસ અધિકારના અને જામીનપાત્ર ગણાશે.

૮૮. (૧) ઠરાવવામાં આવે તેવી શરતોને અધીન રહીને, પોતાના તાબા હેઠળના કોઈ અધિકારી અથવા વ્યક્તિને, કમિશનર સામાન્ય રીતે અથવા કોઈ ખાસ કેસ અથવા કેસોના વર્ગના સંબંધમાં આ અધિનિયમ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર તમામ ગુનાની અથવા તે પૈકી કોઈ ગુનાની તપાસ કરવા માટે અધિકૃત કરી શકશે.

ગુનાની તપાસ.

સન ૧૯૭૪નો
૨જો.

(૨) એવી રીતે અધિકૃત કરેલા દરેક અધિકારી, એવી તપાસ ચલાવતી વખતે ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩થી પોલીસ સ્ટેશનના ઈન્ચાર્જ અધિકારીને પોલીસ અધિકારના ગુનાની તપાસ કરવા માટે મળેલી ફોજદારી સત્તા વાપરશે.

૮૯. (૧) કલમ ૮૫ અથવા આ અધિનિયમ હેઠળ કરેલા નિયમો હેઠળ શિક્ષાપાત્ર કોઈ ગુનાની કાર્યવાહી ચલાવતા પહેલાં અથવા તે પછી, કમિશનર, પાંચ હજાર રૂપિયાની રકમ અથવા જ્યારે આવા ગુનાનો આરોપ કલમ ૮૫ હેઠળનો હોય ત્યારે, સદરહુ ગુના સંબંધે વેચાણના કે ખરીદીના ટર્નઓવર પર ભરવાપાત્ર થતા હોય તે વેરાની રકમથી બમણી ન હોય તેટલી પરંતુ વેરાની રકમથી ઓછી ન હોય-તે બેમાંથી જે વધુ હોય તે રકમ, ગુનાની માંડવાળના રૂપમાં સ્વીકારી શકશે.

ગુનાની માંડવાળ કરવા બાબત.

(૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ કમિશનર દ્વારા નક્કી કરવામાં આવે તેટલી રકમની ચૂકવણી કરવામાં આવ્યે, આરોપી વ્યક્તિની સામે તે જ ગુનાના સંબંધમાં વધુ કાર્યવાહી થઈ શકશે નહિ અને અગાઉ એવી કાર્યવાહી હાથ ધરેલ હોય તો તેને રદ થયેલી ગણવામાં આવશે.

પ્રકરણ ૧૨

પ્રકીર્ણ

ક્ષતિપૂર્તિ.

૯૦. (૧) આ અધિનિયમ અથવા તે મુજબ કરેલા નિયમો હેઠળ શુદ્ધબુદ્ધિથી કરેલા અથવા કરવા ધારેલા કોઈ કૃત્ય બદલ, કમિશનર અથવા સરકારના કોઈ અધિકારી સામે કોઈ દાવો, ફરિયાદ અથવા બીજી કાનૂની કાર્યવાહી થઈ શકશે નહિ.

(૨) આ અધિનિયમ હેઠળની પોતાની ફરજો બજાવતી વખતે, શુદ્ધબુદ્ધિથી કરવામાં આવેલ કોઈ કૃત્ય બદલ કમિશનર અથવા સરકારના કોઈ અધિકારી વિરુદ્ધ, કોઈપણ નુકસાન અથવા કોઈ વ્યક્તિના બીજા કોઈ દાવા માટે કોઈ પગલું લઈ શકાશે નહિ.

રાજ્ય સેવકો.

૯૧. કલમ ૧૬ હેઠળ નીમાયેલ કમિશનર અને તમામ અધિકારીઓ અને વ્યક્તિઓ અને કલમ ૧૮ હેઠળ નીમાયેલા ટ્રિબ્યુનલના તમામ સભ્યો, ભારતના ફોજદારી અધિનિયમની, ૧૮૬૦, ની કલમ ૨૧ના અર્થ મુજબ રાજ્ય સેવકો ગણાશે.

સન ૧૮૬૦નો ૪૫મો.

૯૨. (૧) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ અનુસાર કરેલ કોઈ નિવેદન, પૂરા પાડેલા એકરાર અથવા પત્રક અથવા રજૂ કરેલા હિસાબો અથવા દસ્તાવેજો અથવા આ અધિનિયમ હેઠળની કોઈ કાર્યવાહી (ફોજદારી કોર્ટ સમક્ષની કાર્યવાહી સિવાયની) દરમિયાન આપેલા પુરાવાના કોઈ રેકર્ડમાં જણાવેલી તમામ વિગતો પેટા-કલમ (૩)માં ઠરાવ્યું હોય તે સિવાય, ખાનગી ગણવામાં આવશે અને ઉપર્યુક્ત પ્રમાણે હોય તે સિવાય કોઈ કોર્ટેને આવું કોઈ નિવેદન, એકરાર, પત્રક, હિસાબ, દસ્તાવેજ અથવા રેકર્ડ અથવા તેનો કોઈ ભાગ પોતાની સમક્ષ રજૂ કરવાનું અથવા તેના સંબંધમાં પોતાની સમક્ષ પુરાવા આપવાનું સરકારના કોઈ નોકરને ફરમાવવાનો હક નથી.

સરકારી નોકરે માહિતી પ્રગટ કરવા બાબત.

(૨) આ કલમમાંનો કોઈ પણ મજકૂર-

(ક) ભારતના ફોજદારી અધિનિયમ, ૧૮૬૦ અથવા બ્રિટિશર નિવારણ અધિનિયમ, ૧૮૮૮ અથવા આ અધિનિયમ હેઠળ કોઈ ફરિયાદના હેતુ સાડુ એવા કોઈ નિવેદન, એકરાર, પત્રક, હિસાબો, દસ્તાવેજો, પુરાવા, સોગંદનામા અથવા સાક્ષી કથનના સંબંધમાંની એવી કોઈ વિગતો; અથવા

સન ૧૮૬૦નો ૪૫મો.
સન ૧૮૮૮નો ૪૮મો.

(ખ) આ અધિનિયમનો ઉદ્દેશ પાર પાડવા માટે રાજ્ય સરકાર સમક્ષની અથવા આ અધિનિયમનો અમલ કરવા માટે કામ કરતી કોઈ વ્યક્તિ સમક્ષની એવી કોઈપણ વિગતો; અથવા

(ગ) કોઈ નોટિસ બજાવવા માટે અથવા કોઈ માંગણાની વસૂલાત માટેની કોઈ કામગીરીથી આ અધિનિયમ હેઠળ કાયદેસર અમલ કરવાને કારણે વિગતો જાહેર થાય ત્યારે એવી કોઈ વિગતો; અથવા

(ઘ) આ અધિનિયમ હેઠળ કોઈ કાર્યવાહીમાંથી ઉપસ્થિત થતી કોઈ બાબતને લગતા સરકાર પક્ષકાર હોય તેવા દાવામાં દીવાની કોર્ટ સમક્ષની એવી કોઈ વિગતો; અથવા

(ચ) આ અધિનિયમથી નામેલા વેરાની આવક અથવા તેના રિફંડનું ઓડિટ કરવા માટે નીમેલા કોઈ અધિકારી સમક્ષની એવી કોઈ વિગતો; અથવા

(છ) એવી વિગતો વેચાણવેરા ખાતાના કોઈ અધિકારીની વર્તણૂકના સંબંધમાં કરવાની કોઈ તપાસને

લગતી હોય ત્યારે, આવી તપાસ કરવા માટે નીમાયેલ કોઈ વ્યક્તિ અથવા વ્યક્તિઓ સમક્ષની વિગતો;

અથવા

(જ) કેન્દ્ર સરકારે અથવા રાજ્ય સરકારે નાખેલો કોઈ વેરો અથવા જકાતને તે સરકાર લઈ શકે કે વસૂલ કરી શકે તે હેતુ સારૂ આવશ્યક લાગે તેવી, કેન્દ્ર સરકાર અથવા રાજ્ય સરકારના અધિકારી સમક્ષની કોઈ હકીકતો;

અથવા

સન ૧૯૫૮નો
મુંબઈનો
દૌમો.
સન ૧૯૮૯નો
રજો.

(ઝ) પૂરતા સ્ટેમ્પ ચોટાડ્યા ન હોય તેવા દસ્તાવેજ અટકાવવાને મુંબઈ સ્ટેમ્પ અધિનિયમ, ૧૯૫૮ના અથવા ભારતનો સ્ટેમ્પ અધિનિયમ, ૧૯૮૮ મુજબ રાજ્ય સેવક પોતાની સત્તા કાયદેસર વાપરવાને લીધે કોઈ વિગતો ખુલ્લી પડી હોય ત્યારે એવી કોઈ વિગતો; અથવા

(ટ) એવી વિગતો કાયદા વ્યવસાયી, વેચાણવેરા વ્યવસાયી અથવા ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ અથવા કોસ્ટ એકાઉન્ટન્ટ વિરૂદ્ધની વેચાણવેરાની કાર્યવાહીના સંબંધમાં ગેરવર્તણૂકના આરોપ માટેની કોઈ તપાસને લગતી હોય ત્યારે, કાયદા વ્યવસાયીનો, વેચાણવેરા વ્યવસાયીનો અથવા ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટનો અથવા યથાપ્રસંગ કોસ્ટ એકાઉન્ટન્ટનો વ્યવસાય કરતાં સભ્યો વિરૂદ્ધ શિસ્તના પગલાં લેવાની સત્તા અધિકાર આપેલા અધિકારી સમક્ષની એવી કોઈ વિગતો; અથવા

(ડ) અર્થશાસ્ત્ર અને આંકડા કચેરીના નિયામક અથવા કલમ ૭૧ની પેટા-કલમ (૨) હેઠળ અધિકૃત કરાયેલ કોઈ વ્યક્તિ અથવા વ્યક્તિઓ કોઈ ચીજવસ્તુ ઉપરના વેરાનું ભારણ નક્કી કરવા સક્ષમ બનાવવા માટે જરૂરી હોય તેવી વિગતો તે નિયામક સમક્ષ અથવા એવી વ્યક્તિ અથવા એવી વ્યક્તિઓ સમક્ષ એવી કોઈ વિગતો, અથવા

(ડ) રાજ્ય સરકાર કોઈ વિશિષ્ટ કેસમાં આદેશ કરે પ્રમાણે તે સમયે અમલમાં હોય તેવા કોઈ કાયદા હેઠળ તપાસ કે ફોજદારી કાર્યવાહીના હેતુ માટે કેન્દ્ર સરકારના કોઈ અધિકારી સમક્ષની એવી કોઈ વિગતો;

પ્રગટ કરવાની બાબતને લાગુ પડશે નહિ.

૯૩. (૧) આ અધિનિયમ અથવા અગાઉના કાયદાની કોઈપણ જોગવાઈ અનુસાર કરેલ, કાઢેલ અથવા લીધેલ અથવા કરવા, કાઢવા કે લેવા ધારેલ કોઈપણ આકારણી (ફેરઆકારણી, પુનર્વિલોકન, અને સુધારા સહિતની), નોટિસ, સમન્સ અથવા બીજી કાર્યવાહીઓ, આવી આકારણી, નોટિસ, સમન્સ અથવા બીજી કાર્યવાહીઓ, આ અધિનિયમ અથવા અગાઉના કોઈ કાયદાના ઈરાદા અથવા હેતુઓ અનુસાર અથવા તે પ્રમાણે મહત્વના અને અસર કરતા હોય તો આવી આકારણી, નોટિસ, સમન્સ અથવા બીજી કાર્યવાહીઓમાંની કોઈ ભૂલ, ખામી અથવા ચૂકના કારણમાત્રથી જ અમાન્ય ઠરશે નહિ.

અમુક કારણોસર
આકારણી
કાર્યવાહી વગેરે
અમાન્ય ન
ગણવા બાબત.

(૨) સદરહુ નોટિસ, હુકમ અથવા યથાપ્રસંગ, જાણ જે વેપારી અથવા વ્યક્તિને કરવામાં આવેલ હોય તેણે અગાઉથી જ તેની પર કામગીરી કરેલ હોય અથવા તેણે બજાવણી અંગે વાંધો ઉઠાવેલ ન હોય અથવા આવી નોટિસ, હુકમ અથવા જાણ અનુસાર શરૂ કરેલ, ચાલુ રાખેલ અથવા આખરી કરેલ અગાઉની કાર્યવાહીઓમાં કામગીરી કરેલ હોય તો આવી નોટિસ, હુકમની બજાવણી અથવા જાણ અંગે વાંધો ઉઠાવી શકશે નહિ.

(૩) આ અધિનિયમની બીજી કોઈપણ જોગવાઈ હેઠળ બીજા કોઈ સત્તાધિકારી દ્વારા પણ કાર્યવાહી કરી શકાઈ હોય તેવા કારણમાત્રથી જ આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ હેઠળ પસાર કરેલ આકારણી, ફેરઆકારણી, પુનર્વિલોકન, ફેરતપાસ અથવા સુધારાનો કોઈપણ હુકમ, અમાન્ય ઠરશે નહિ.

૯૪. કલમ ૭૮થી જોગવાઈ કરવામાં આવી હોય તે સિવાય-

દીવાની કોર્ટની
હકૂમતને બાધ.

(૧) ટ્રિબ્યુનલ, કમિશનર અથવા તેને સહાય કરવા માટે નીમેલ કોઈ અધિકારીને, આ અધિનિયમથી અથવા તેની હેઠળ તજવીજ કરવાનો અથવા નિર્ણય કરવાની સત્તા મળેલ હોય તેવા કોઈ પ્રશ્નની તજવીજ કરવાની અથવા નિર્ણય કરવાની હકૂમત કોઈ દીવાની કોર્ટને રહેશે નહિ અને આ અધિનિયમથી અથવા તે હેઠળની કોઈ સત્તા અનુસાર લીધેલ અથવા લેવાના કોઈ પગલાના સંબંધમાં કોઈપણ દીવાની કોર્ટથી કોઈ મનાઈહુકમ આપી શકશે નહિ;

(૨) ટ્રિબ્યુનલ, કમિશનર અથવા તેને સહાય કરવા માટે નીમેલ કોઈ અધિકારીએ, આ અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ કરેલ નિયમો હેઠળ કરેલ કોઈ આકારણી અને કોઈ હુકમ વિરુદ્ધ કોઈ દીવાની કોર્ટથી વાંધો ઉઠાવી શકાશે નહિ.

કલમ ૭૧ હેઠળ
ફરમાવેલ
માહિતી પ્રગટ
કરવા બાબત.

૯૫. (૧) કલમ ૭૧ના હેતુઓ માટે આપેલ કોઈ બાબતના સંબંધમાં કોઈ વ્યક્તિગત પત્રક અથવા તેના કોઈ ભાગની કોઈપણ માહિતી, તત્સમયે તેના માલિક અથવા તેના અધિકૃત એજન્ટની લેખિતમાં પૂર્વસંમતિ વગર, કોઈ ખાસ વેપારીને ઉલ્લેખીને ઓળખાવી શકાય તે રીતે કોઈ વિગતો લેખિતમાં પ્રસિદ્ધ કરી શકાશે નહિ અને આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ હેઠળની કોઈ કાર્યવાહીના હેતુ માટે આવી કોઈપણ માહિતીનો ઉપયોગ કરી શકાશે નહિ.

(૨) આ અધિનિયમ અથવા ભારતનો ફોજદારી અધિનિયમ, ૧૮૬૦ અથવા આ અધિનિયમ હેઠળ કામ ચલાવવાના હેતુ સિવાય, આ અધિનિયમના અમલમાં અથવા કલમ ૭૧ હેઠળ આંકડા એકઠા કરવામાં રોકાયેલ ન હોય તેવી કોઈપણ વ્યક્તિઓને, તે કલમમાં ઉલ્લેખેલ કોઈ માહિતી અથવા કોઈ વ્યક્તિગત પત્રક જોવાની અથવા તે મેળવવાની છૂટ રહેશે નહિ.

સન ૧૮૬૦નો
જપમો.

(૩) કલમ ૭૧ હેઠળ કોઈ માહિતી અથવા પત્રક પૂરું પાડવા માટે જેને ફરમાવેલ હોય તે વ્યક્તિ-

(ક) તે કલમ હેઠળ ફરમાવવામાં આવે તેવી માહિતી અથવા પત્રક વાજબી કારણ વગર પૂરા ન પાડે, અથવા

(ખ) પોતે જેને ખોટું હોવાનું જાણતી હોય તેવી કોઈ માહિતી અથવા પત્રક ઈરાદાપૂર્વક પૂરી પાડે અથવા પડાવે તો,

તેને, દોષિત ઠર્યે, એકસો રૂપિયા સુધીના દંડની અને ગુનો ચાલુ રહે તે કિસ્સામાં, ગુનો ચાલુ રહ્યો હોય તે દરમિયાનના પ્રથમ દિવસ પછીના દરેક દિવસ દીઠ એકસો રૂપિયા સુધીના વધારાના દંડની શિક્ષા થશે.

(૪) કલમ ૭૧ હેઠળ આંકડા એકઠા કરવા સંબંધી કામમાં રોકાયેલ કોઈ વ્યક્તિ, તે કલમ હેઠળની પોતાની ફરજો બજાવતી વખતે અથવા આ કલમ હેઠળના કોઈ ગુનાનું કામ ચલાવવાના હેતુ માટે અથવા આ અધિનિયમ અથવા ભારતનો ફોજદારી અધિનિયમ, ૧૮૬૦ હેઠળના ગુનાનું કામ ચલાવવાના હેતુઓ માટે હોય તે સિવાય તે કલમ હેઠળની માહિતી અથવા તે કલમ હેઠળ આપેલ કોઈ પત્રકની વિગતો ઈરાદાપૂર્વક પ્રગટ કરે તો, તેને, દોષિત ઠર્યે, છ મહિના સુધીની કેદની અથવા એક હજાર રૂપિયા સુધીના દંડની અથવા તે બન્ને શિક્ષા થશે.

સન ૧૮૬૦નો
જપમો.

ફી લેવા બાબત.

૯૬. (૧) દરેક અરજી સાથે-

(ક) રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્રની પ્રમાણિત અથવા બીજી પ્રત માટે, અથવા

(ખ) આકારણીના કોઈ હુકમ અથવા પસાર કરેલ કોઈ હુકમ અથવા આ અધિનિયમ હેઠળની કોઈ કાર્યવાહીમાં રજૂ કરેલ અથવા ફાઈલ કરેલ કોઈ દસ્તાવેજની પ્રમાણિત નકલ માટે, અથવા

(ગ) કલમ ૮૦ હેઠળના કોઈ પ્રશ્નના નિર્ણય માટે, અથવા

(ઘ) આ અધિનિયમ હેઠળના હુકમ અથવા દસ્તાવેજની નકલ માટે

ઠરાવવામાં આવે તેટલા કોર્ટ ફી સ્ટેમ્પમાં તેટલી ફી જોડેલી હોવી જોઈશે.

વેપારીઓ અને
અન્ય વ્યક્તિઓ
સંબંધી માહિતી
જાહેર હિતમાં
પ્રસિદ્ધ કરવા
બાબત.

૯૭. (૧) કલમ ૯૨માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, કમિશનરનો એવો અભિપ્રાય થાય કે જે આવા વેપારીઓએ અથવા વ્યક્તિઓના નામો અને આવા વેપારીના સંબંધમાં, આ અધિનિયમ હેઠળની કોઈ કાર્યવાહીને લગતી બીજી કોઈપણ વિગતો પ્રસિદ્ધ કે પ્રગટ કરવાનું જાહેર હિતમાં ઈચ્છે છે, તો, પોતે યોગ્ય ગણે તેવી રીતે, તેવા નામો અને વિગતો પ્રસિદ્ધ અથવા પ્રગટ કરી શકશે અથવા કચવડાવી શકશે.

(૨) સમુચિત અપીલ સત્તાધિકારી સમક્ષ અપીલ રજૂ કરવા માટેનો સમય, અપીલ રજૂ થયેલ હોય તે વગર જ પૂરો થયેલ હોય અથવા અપીલ રજૂ થયેલ હોય તો, તેનો નિકાલ ન થાય ત્યાં સુધી, લેવાયેલ કોઈ વેરા અથવા નાખેલ દંડ અથવા લેવાયેલ વ્યાજના સંબંધમાં અથવા આ અધિનિયમ હેઠળની કોઈ કાર્યવાહી સાથે સંકળાયેલ કોઈ ગુનામાં દોષિત ઠરાવવાના સંબંધમાં આ કલમ હેઠળ કોઈ મજકૂર પ્રસિદ્ધ કે પ્રગટ કરી શકાશે નહિ.

સ્પષ્ટીકરણ. - પેઢી, કંપની અથવા વ્યક્તિઓના બીજા એસોસિએશનની બાબતમાં, પેઢીના ભાગીદારો, કંપનીના ડિરેક્ટરો, સેક્રેટરીઓ, ખજાનચીઓ અથવા મેનેજરો અથવા યથાપ્રસંગ, એસોસિએશનની સભ્યોના નામો પણ રાજ્ય સરકારના અભિપ્રાય મુજબ કેસના સંજોગો જોતાં વાજબી જણાય તો પ્રસિદ્ધ અથવા પ્રગટ કરી શકાશે.

૮૮. (૧) આ અધિનિયમના હેતુઓ પાર પાડવા માટે રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી, નિયમો નિયમો કરવાની સત્તા. કરી શકશે.

(૨) ખાસ કરીને અને પૂર્વવર્તી સત્તાની વ્યાપકતાને બાધ આવ્યા સિવાય, આ અધિનિયમથી જે બાબતો માટે નિયમોથી જોગવાઈ કરવાનું સ્પષ્ટ રીતે ફરમાવ્યું હોય અથવા છૂટ આપી હોય તેવી તમામ બાબતો અથવા તે પૈકીની કોઈ બાબત માટે આવા નિયમોથી જોગવાઈ કરી શકાશે.

(૩) આ કલમ હેઠળ કોઈ નિયમો કરતી વખતે, રાજ્ય સરકાર એવો આદેશ કરી શકશે કે તેનો ભંગ કરવા બદલ વધારેમાં વધારે બે હજાર રૂપિયા સુધીના દંડની અને ગુનો ચાલુ રહે ત્યારે, ગુનો ચાલુ રહે તે દરમિયાન દિવસ દીઠ એકસો રૂપિયાથી વધુ ન હોય તેટલા દંડની શિક્ષા થશે.

(૪) આ કલમથી મળેલી નિયમો કરવાની સત્તા, પૂર્વપ્રસિદ્ધિ પછી નિયમો કરવાની શરતને અધીન રહેશે:

પરંતુ રાજ્ય સરકારને એમ ખાતરી થાય કે તાત્કાલિક પગલાં લેવાનું તેને માટે જરૂરી બનાવે એવા સંજોગો પ્રવર્તે છે, તો, તે આ કલમ હેઠળ કરવાના કોઈ નિયમની પૂર્વપ્રસિદ્ધિ વિના ચલાવી લઈ શકશે.

(૫) આ કલમ હેઠળ કરેલા તમામ નિયમો, તે કરવામાં આવે તે પછી બનતી ત્વરાએ, ઓછામાં ઓછા ત્રીસ દિવસની મુદત સુધી રાજ્ય વિધાનમંડળ સમક્ષ મૂકવા જોઈશે અને જે બેઠકમાં તે નિયમો એવી રીતે મૂકવામાં આવે તેમાં અથવા ત્યારપછીની તરતની બેઠકમાં, રાજ્ય વિધાનમંડળ તેમાં જે કોઈ ફેરફાર કરે તેને અધીન રહેશે. રાજ્ય વિધાનમંડળ તેવી રીતે જે કંઈ રદ કરે અથવા તેમાં જે કંઈ ફેરફાર કરે તે રાજ્યપત્રમાં પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવશે તેમ થયે તે અમલમાં આવશે.

૮૮. (૧) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓનો અમલ કરવામાં કોઈ મુશ્કેલી ઊભી થાય તો, રાજ્ય સરકાર, મુશ્કેલીઓ દૂર કરવાની સત્તા. રાજ્યપત્રમાં સામાન્ય અથવા ખાસ હુકમ પ્રસિદ્ધ કરીને, મુશ્કેલી દૂર કરવા માટે પોતાને જરૂરી અથવા ઈષ્ટ જણાય તેવી, આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ સાથે અસંગત ન હોય તેવી જોગવાઈઓ કરી શકશે.

પરંતુ આ અધિનિયમના આરંભથી બે વર્ષ પૂરા થયા પછી, આવો કોઈ હુકમ કરી શકાશે નહિ.

રદ કરવા બાબત
અને અપવાદ.

૧૦૦. (૧) ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૮ અને ગુજરાત શેરડી ઉપરના ખરીદ વેરા અધિનિયમ, ૧૯૮૮ આથી રદ કરવામાં આવે છે:

સન ૧૯૭૦નો
ગુજરાતનો
૧લો.
સન ૧૯૮૮નો
ગુજરાતનો
૧૧મો.

પરંતુ આવી રીતે રદ થવાથી, સદરહુ અધિનિયમોના અગાઉના અમલને અથવા તે હેઠળ અથવા તેને અધીન રહીને, આ અગાઉ સંપાદિત કરેલ, ઉપાર્જિત કરેલ અથવા વહોરેલ કોઈ અધિકાર, હક, જવાબદારી અથવા દાયિત્વ અને સદરહુ અધિનિયમથી અથવા તે હેઠળ મળેલી કોઈ સત્તા વાપરતા કોઈ નિમણૂક, જાહેરનામું, નોટિસ, હુકમ, નિયમ, નમૂનો અથવા પ્રમાણપત્ર સહિત કરેલ કંઈપણ કૃત્ય અથવા લીધેલ કોઈ પગલું તે જે તારીખે, આવું કૃત્ય કરેલ હોય અથવા પગલું લીધેલ હોય તે તારીખે આ અધિનિયમ અમલમાં હોય તેમ આ અધિનિયમથી અથવા આ અધિનિયમ હેઠળ મળેલ સત્તા વાપરતા કરેલ કે લીધેલ છે તેમ ગણાશે અને આ અધિનિયમના આરંભે વેરાની તમામ બાકી અને લેણી રકમ જાણે કે તે આ અધિનિયમ હેઠળ ઉપાર્જિત કરેલ હોય એમ વસૂલ કરી શકશે.

(૨) ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૮ અથવા યથાપ્રસંગ, ગુજરાત શેરડી ઉપરના ખરીદ વેરા અધિનિયમ, ૧૯૮૮ (જેનો આ કલમમાં આમાં હવે પછી “સદરહુ અધિનિયમ” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે) રદ થવા છતાં—

સન ૧૯૭૦નો
ગુજરાતનો
૧લો.
સન ૧૯૮૮નો
ગુજરાતનો
૧૧મો.

(ક) સદરહુ અધિનિયમ હેઠળ કાઢેલા અને નિયત દિવસની તરત પહેલાં અમલમાં હોય તેવા તમામ નિયમો, વિનિયમો, હુકમો, જાહેરનામા, નમૂના અને નોટિસો વેરો લેવાનું, તેની આકારણી, ફેર આકારણી, વસૂલાત, રિફંડ, મજરે આપવાનું, છૂટ (ડ્રોબેક) અથવા દંડ નિયત દિવસ પહેલાંની કોઈ મુદતને લગતાં હોય તેવો કોઈ વેરો લેવાના, આકારવાના, ફરી આકારવાના, વસૂલ કરવાના, કોઈ વેરાનું રિફંડ અથવા તે મજરે આપવાના અથવા કોઈ વેરાના સંબંધમાં તેના છૂટ (ડ્રોબેક) આપવાના અથવા કોઈ દંડ આપવાના હેતુઓ સાથે અથવા ઉપરના કોઈ હેતુઓ સાથે સંકળાયેલા અથવા તેને આનુષંગિક કોઈ હેતુ સાથે અમલમાં ચાલુ રહેશે.

(ખ) સદરહુ અધિનિયમ હેઠળ કાઢી આપેલ અને નિયત દિવસની તરત જ પહેલાં અમલમાં હોય તેવું કોઈ રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર, આ અધિનિયમ હેઠળ કાઢી આપેલ રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર છે એમ ગણાશે અને તદ્દનુસાર તેવું રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ મુજબ કાઢી આપવામાં, બદલી આપવામાં, મોકૂફ રાખવામાં અથવા રદ કરવામાં ન આવે ત્યાં સુધી, રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર, કાયદેસર અને અમલી છે એમ ગણાશે.

(ગ) સદરહુ અધિનિયમ હેઠળ કરેલ અથવા કાઢેલ કોઈ નિમણૂક, જાહેરનામું, હુકમ, નિયમ, વિનિયમ, નમૂનો અથવા નોટિસ, આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ સાથે અસંગત ન હોય તેટલે સુધી અમલમાં ચાલુ રહેશે અને આ અધિનિયમની જોગવાઈ હેઠળ કરેલ અથવા કાઢેલ કોઈ નિમણૂક, જાહેરનામું, હુકમ, નિયમ, વિનિયમ, નમૂનો અથવા નોટિસથી રદ કરવામાં ન આવે તે સિવાય અને ત્યાં સુધી, તે આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ હેઠળ કરેલ કે કાઢી આપેલ છે તેમ ગણાશે.

(ઘ) સદરહુ અધિનિયમ હેઠળ કોઈ સત્તાધિકારી સમક્ષ હાજર રહેવા હકદાર હોય તેવી વ્યક્તિ, આ અધિનિયમ હેઠળ કોઈ સત્તાધિકારી સમક્ષ હાજર રહેવા હકદાર છે એમ ગણવામાં આવશે, અને તદ્દનુસાર જો આવી વ્યક્તિ વેચાણવેરા વ્યવસાયી હોય, તો, તે કલમ ૮૧ હેઠળ રાખવામાં આવેલી યાદીમાં તેનું નામ નોંધાવવા માટે હકદાર થશે.

(૩) પેટા-કલમ (૨) ની જોગવાઈઓને બાપ આવ્યા સિવાય અને તેને અધીન રહીને, મુખર્દી સામાન્ય કલમ અધિનિયમ, ૧૯૦૪ ની કલમ ૭, સદરહુ અધિનિયમ, સદરહુ કલમ ૭ ના અર્થ મુજબ અધિનિયમિત કરવામાં આવ્યો હોય તેમ સદરહુ અધિનિયમને રદ કરવાની બાબતમાં લાગુ પડશે.

સન ૧૯૦૪નો
મુખર્દીનો ૧લો.

અનુસૂચિ ૧

(જુઓ કલમ ૫ની પેટા-કલમ (૧))

જે માલનું વેચાણ અથવા ખરીદી, વેરામાંથી મુક્ત હોય તે માલ.

અનુ ક્રમાંક	માલનું વર્ણન	જેને આધીન રહીને માફી આપવામાં આવી હોય તે શરતો અને અપવાદો.
૧	૨	૩

૧. અકીકના પથ્થરો અને તેમાંથી બનાવેલી ચીજવસ્તુઓ.
૨. (૧) ખેતીવિષયક કામોમાં સંપૂર્ણપણે વપરાતા માણસ અથવા પશુ દ્વારા સંપૂર્ણપણે ચાલતા અથવા ચલાવાતા ખેતીના સાધનો અને તેના ભાગો જે એવા ભાગ હોય તે સિવાય બીજી રીતે પણ સામાન્યતઃ વપરાતા ન હોય.
- (૨) ખેતીના ઉપયોગ માટે ઓપનર (હલર) અને પ્રેસર
૩. અપંગ વ્યક્તિઓ દ્વારા વપરાતા સાધનો અને ઉપકરણો
- (૧) અંધલિપી શૈક્ષણિક સાધનો, અંધલિપી ટાઇપરાઈટર, અંધલિપી લેખન પાર્ટી અને અંધલિપી ઘડિયાળ
- (૨) ગ્રુપ હીયરીંગ એઈડ્ઝ (સમૂહ-શ્રવણ સાધનો) અને હીયરીંગ એઈડ્ઝ (શ્રવણ સાધનો)
- (૩) ઇન્ડકશન ગ્રુપ એઈડ્ઝ
- (૪) સ્પીચ ટ્રેઈનર (ઉચ્ચારણ તાલીમ યંત્ર)
- (૫) લેંગ્વેજ માસ્ટર
- (૬) શ્રવણ યંત્ર
- (૭) વોઈસ કોર્ડ
- (૮) વોકર
- (૯) બ્લીલચેર
- (૧૦) તમામ પ્રકારના કેલિપર
- (૧૧) કુત્રિમ અવયવો
- (૧૨) ધોડીઓ
- (૧૩) ઓર્થોપેડિક ફૂટવેર અને ઓર્થોપેડિક ઇમ્પ્લાન્ટ્સ
- (૧૪) અપંગ વ્યક્તિઓ માટેની ટ્રાયસિકલ અને ઓટો ટ્રાયસિકલ
- (૧૫) તમામ પ્રકારની ચીપ (સ્ક્લીન્ટસ)
- (૧૬) હૃદયના વાલ્વ
- (૧૭) કુષ્ઠ રોગવાળાઓ માટે પ્રોસ્થેટીક એઈડ્ઝ
- (૧૮) નેત્રમણિને લગતા ઓપરેશનમાં વપરાતા ઇન્ટ્રા ઓક્યુલર લેન્સ
૪. કૃત્રિમ દાંત
૫. કાચમાંથી બનાવેલી બંગડીઓ અથવા પ્લાસ્ટીકની બંગડીઓ
૬. નાગરવેલના પાન અને નાગરવેલના પાનમાંથી બનાવેલ પાન, તાંબુલ, બીડાં અથવા પટ્ટી

અનુ. ક્રમાંક	માલનું વર્ણન	જેને આધીન રહીને માફી આપવામાં આવી હોય તે શરતો અને અપવાદો.
૧	૨	૩
૭	બિંદી, કુમકુમ અથવા સિંદુર	
૮	રેલવે અને ઉત્તાર વાહન વ્યવહાર સેવા માટેના ટાઈમટેબલ, પુસ્તકો, સામાયિકો અને જર્નલ	અનુસૂચિ ૨ની નોંધ પદમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ હોય તે સિવાય
૯.	(૧) બ્રેડ (૨) ખાખરા, પાપડ, ગોળ ભૂંગળીવાળા પાપડ, (૩) ઘઉંના લોટ અથવા મેંદામાંથી બનાવેલી સેવ (૪) તખ્ત વગરની બટાકાની કાતરી	
૧૦.	ઢોર, ઘેટાં અને બકરાં	
૧૧.	ચારો, ઘાસ, ખડ અને તણખલા અને સત્તવાળા પદાર્થો સહિત ઢોરનું ખાણ (કપાસિયા, તેલ સહિતના ખોળ અને તેલ રહિત ખોળ સિવાય)	
૧૨.	(૧) અનાજ અને કઠોળ (૨) મકાઈના લોટ સિવાય અનાજ અને કઠોળનો લોટ (૩) ઘઉંનો લોટ, ઘઉંમાંથી બનાવેલ રવો, સોજી અથવા મેંદો	બ્રાન્ડ હેઠળ સિલ કરેલા પેકેટમાં વેચવામાં આવે તે સિવાય
૧૩.	ચરખો અને રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં જાહેરનામું પ્રસિધ્ધ કરીને નિર્દિષ્ટ કરે તેવા હાથે કાંતેલા સુતરના ઉત્પાદનમાં વપરાતા બીજા સાધનો અને તેના છૂટા ભાગો	
૧૪.	ચિકકી અને રેવડી	
૧૫.	આખા કે દળેલા મરચાં, ઓંબલી અને હળદર	બ્રાન્ડ હેઠળ સિલ કરેલા પેકેટમાં વેચવામાં આવે તે સિવાય
૧૬.	(કોપરા સિવાયનું) કાચલી સાથેનું નાળિયેર	
૧૭.	કોન્ડોમ, આંકડી અને કોન્ટ્રાસેપ્ટીવ ડીવાઈસ (ગર્ભ નિરોધક સાધનો)	
૧૮.	દેશી નળિયા	
૧૯.	ટપક-સિંચાઈના સાધનો	
૨૦.	ઈંડા	
૨૧.	વીજળી શક્તિ	
૨૨.	રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી આ નોંધના હેતુ માટે નિર્દિષ્ટ કરે તેવી ફરસાણ અને (મીઠી બનાવટો સિવાયની) ખાદ્ય ચીજો	બ્રાન્ડ હેઠળ સિલ કરેલ પેકેટમાં વેચવામાં આવે તે સિવાય
૨૩.	(૧) ઈંધણ અને કોલસો (૨) ઈંધણ સિવાય બીજા સ્વરૂપમાં વેચાતું લીમડા, પીપડા, બાવળ અને વડનું લાકડું	

અનુ ક્રમાંક	માલનું વર્ણન	જેને આધીન રહીને માફી આપવામાં આવી હોય તે શરતો અને અપવાદો.
૧	૨	૩
૨૪.	માછલી, દરિયાઈ ખોરાક અને બીજી દરિયાઈ બનાવટ	ગ્રાન્ડ હેઠળ સિલ કરેલ કન્ટેઈનરમાં વેચવામાં આવે તે સિવાય.
૨૫.	ફીશીંગ નેટ	
૨૬.	(૧) તાજા ફૂલ (બનાવટી ફૂલ સિવાય) (૨) તાજા ફૂલમાંથી બનાવેલા વેણી, ગજરા, હાર અને એવી બીજી ચીજવસ્તુઓ (બનાવટી ફૂલમાંથી બનાવેલી ચીજવસ્તુઓ સિવાય)	
૨૭.	ફૂલ, ફળ અને શાકભાજીના બી, રજકો અને શણ-હેમ્પના બી, ઓરચીડ સિવાયના કંદ, કંદમૂળ અને છોડ.	
૨૮.	તાજા ફળો, તાજા શાકભાજી, ખાદ્ય કંદમૂળ અને લસણ	
૨૯.	ગોળ પણ તેમાં કાકવી અથવા કાકબ કે ગોળની રસીનો સમાવેશ થતો નથી.	
૩૦.	કૃત્રિમ રેશમયાર્ન અને કૃત્રિમ રેશમયાર્ન વેસ્ટમાંથી બનાવેલ હાર, પવિત્રા, ફલગી, મુગટ, મોઢ વગેરે.	
૩૧.	હાથલારી, પશુઓથી ચલાવાતા ગાડા	
૩૨.	હાથસાળ અને તેના ભાગો	
૩૩.	(૧) હાથસાળનું કાપડ (૨) હાથસાળ પર વણેલી પટોળા સાડીઓ અથવા બીજી વસ્તુઓ (૩) રેશમી કિનખાબનું કાપડ એટલે કે રેશમી સુતર અને જરીના તારના આંતરવણાટનું હાથસાળનું કાપડ	
૩૪.	હીના પાવડર (મહેદી)	
૩૫.	મનુષ્ય લોહી અને મનુષ્ય લોહી પ્લાઝમા	
૩૬.	તમામ પ્રકારના હરિકેન તથા હરિકેન લેમ્પ અને તેના છૂટા ભાગો અને ઉપ-સાધનો	
૩૭.	ખાખરાના પાન.	
૩૮.	પતંગો.	
૩૯.	ખાતર એટલે કે સેન્દ્રીય ખાતર (રાસાયણિક ખાતરો, તેલ સહિતના ખોળ અથવા તેલ રહિત ખોળ સિવાયનું)	
૪૦.	માંસ.	સિલ કરેલ કન્ટેઈનરમાં વેચવામાં આવે તે સિવાય
૪૧.	(૧) શુષ્ક અથવા મલાઈ કાઢેલું ફરી બનાવેલું દૂધ. (દૂધના પાવડર સિવાય) (૨) છાશ, દહીં, લસી અને ચક્કો	
૪૨.	મુંબઈ મોટર સ્પિરિટ વેચાણ વેરા અધિનિયમ, ૧૯૫૮ (સન ૧૯૫૮નો મુંબઈનો ૬૬માં)માં વ્યાખ્યા કર્યા પ્રમાણેનું મોટર સ્પિરિટ	

અનુ ક્રમાંક	માલનું વર્ણન	જેને આધીન રહીને માફી આપવામાં આવી હોય તે શરતો અને અપવાદો.
૧	૨	૩
૪૩.	(ઇલેક્ટ્રોનિક સંગીતના વાદ્યો સિવાયના) સંગીતના વાદ્યો અને હારમોનિયમના સૂર	
૪૪.	પડિયા અને પતરાળા	
૪૫.	પાવડા અને ત્રિકમ	
૪૬.	કેળના પાન	
૪૭.	પોલ્ટ્રી અથવા મરઘાં	
૪૮.	મરઘાંની ચણ	
૪૯.	રાખડી	
૫૦.	મીઠું	
૫૧.	(૧) સરકારી તિજોરી અથવા વેન્ડર દ્વારા વેચાતા પેપર (૨) સરકાર દ્વારા વેચાતી પરબિડીયું, પોસ્ટ કાર્ડ વગેરે જેવી પોસ્ટલ આઈટમ	
૫૨.	રસી, ટોકસાઈડ અથવા સીરા	
૫૩.	પાણી (એરેટેડ, મિનરલ શુધ્ધ કરેલ પાણી, ઔષધીય, આયોનિક ડિસ્ટીલ્ડ, બેટરી, ડી-મિનરલાઈઝડ પાણી અને સીલબંધ કન્ટેઈનરમાં વેચાતું પાણી સિવાયનું)	
૫૪.	(૧) ઘરવપરાશના હેતુ માટેના લાકડાના બ્રશ (૨) લાકડામાંથી બનાવેલી ચીજવસ્તુઓ એટલે કે ઘોંકા, વેલણ, બાજોઈ, પાટલા-પાટલી અને ધોડિયા (૩) નગારા, દોલક, તબલા, કોંગા અથવા બોંગાની લાકડાની નેની.	

૧. અનુસૂચિ ૨

[જુઓ કલમ ૭ અને ૮]

જેના વેચાણો અને ખરીદી વેરાપાત્ર હોય તે માલ અને વેરાના દર

અનુ. ક્રમાંક	માલનું વર્ણન	જેને અધીન રહીને માફી આપવામાં આવી હોય તે શરતો અને આપવાદો.
૧	૨	૩
૧.	જેને અનુસૂચિ ૧ની નોંધ ૧ લાગુ પડતી ન હોય તેવા ખેતી વિષયક સાધનો અને ખેતી વિષયક યંત્રો.	રૂપિયે ચાર પૈસા
૨.	વાંસ, આખો અથવા ફાડેલો અને વાંસમાંથી બનાવેલ ચીજવસ્તુઓ	રૂપિયે ચાર પૈસા
૩.	બોલ બેરીંગ, રોલર બેરીંગ, ટેપર બેરીંગ અને નીડલ રોલર બેરીંગ સહિત તમામ પ્રકારના બેરીંગ્સ અને તેના છૂટા ભાગો અને અંગભૂત ભાગો.	રૂપિયે ચાર પૈસા
૪.	બેલ્ટીંગ્સ (પટા)	રૂપિયે ચાર પૈસા
૫.	સોપારી અને સોપારીનો ચૂરો	રૂપિયે ચાર પૈસા
૬.	બાઈસિકલો, ટ્રાયસિકલો, સાઈકલ, રીક્ષા, પેડલ રીક્ષા અને સાઈકલ કોમ્બીનેશનો અને તેના ઉપસાધનો તથા ભાગો	રૂપિયે ચાર પૈસા
૭.	બોલ્ટ અને નટ	રૂપિયે ચાર પૈસા
૮.	હાડકાનો ભૂકો	રૂપિયે ચાર પૈસા
૯.	પિત્તબના ભાગો	રૂપિયે ચાર પૈસા
૧૦.	(૧) ફલાય એશ બ્રિક્સ, રિક્કેટરી બ્રિક્સ સહિતની તમામ જાતની ઈંટો (૨) મેંગ્લોરી નળીયા તરીકે ઓળખાતા છતના ટાઈલ્સ	રૂપિયે ચાર પૈસા
૧૧.	જીપી શીટ્સ અને સી.આર. શીટ્સના ડોલ, પીપ અને ટ્રન્ક, ધમેલા અને તગારા	રૂપિયે ચાર પૈસા
૧૨.	જથ્થાબંધ દવાઓ (બલ્ક ડ્રગ)	રૂપિયે ચાર પૈસા
૧૩.	(૧) સોના ચાંદી અને બીજી કિંમતી ધાતુઓના લગડી અને સિક્કા (૨) સોના અથવા ચાંદી અથવા બંને અથવા બીજી કિંમતી ધાતુમાંથી બનાવેલી ચીજો અથવા ઝવેરાત (કિંમતી નંગ અથવા ખરા કે બનાવટી કે કલ્ચર્ડ મોતી લગાવેલ હોય કે ન હોય) (૩) કિંમતી નંગ, અર્ધ કિંમતી નંગ અને તમામ પ્રકારના મોતી	રૂપિયે એક પૈસો
૧૪.	મીણમાંથી બનાવેલ મીણબત્તી	રૂપિયે ચાર પૈસા
૧૫.	(૧) કલમ ૨ના ખંડ (૫) હેઠળ સરકાર રાજ્યપત્રમાં જાહેર કરે તેવો કેપિટલ ગુડ્સ (૨) પ્લાન્ટ અને મશીનરી	રૂપિયે ચાર પૈસા
૧૬.	કાસ્ટીંગ અથવા કાસ્ટ આયર્ન કાસ્ટીંગ	રૂપિયે ચાર પૈસા

અનુક્રમાંક	માલતી વર્ણન	જેને અધીન રહીને માફી આપવામાં આવી હોય તે શરતો અને આપવાદો.
૧	૨	૩
૧૭. કોસ્ટિકસોડા અને સિલિકેટ ઓફ સોડા		રૂપિયે ચાર પૈસા
૧૮. રસાયણો		રૂપિયે ચાર પૈસા
૧૯. તમામ પ્રકારના રાસાયણિક ખાતરો		રૂપિયે ચાર પૈસા
૨૦. (૧) ચારકોલ સિવાયના તેના તમામ સ્વરૂપમાં કોક સહિતનો કોલસો (૨) કોલસાની ભૂકી (ફલાય એશ) (૩) કોલ ગેસ		રૂપિયે ચાર પૈસા
૨૧. કોયર મેટ્રેસીસ સિવાયના કોયર અને કોયર ઉત્પાદનો		રૂપિયે ચાર પૈસા
૨૨. કોફીના દાણા અને બી, કોકો પોડસ અને કાપેલા અથવા સૂકવેલા અથવા પ્રક્રિયા કરેલ હોય કે ન હોય તેવી ચિકોરીની ગાંઠો અથવા મૂળ		રૂપિયે ચાર પૈસા
૨૩. પ્રાઈવેટ બ્રાન્ચ એક્સચેન્જ (P.B.X.) અને ઈલેક્ટ્રોનિક પ્રાઈવેટ ઓટોમેટિક બ્રાન્ચ એક્સચેન્જ (E.P.A.B.X.) વગેરે જેવા સંદેશાવ્યવહારના સાધનો		રૂપિયે ચાર પૈસા
૨૪.(૧) રૂ એટલે કે તેની અનિર્ણિત સ્થિતિ (દેશી અથવા આયાત કરેલા) રૂની બધી જાતો પછી તે લોઢેલું હોય અથવા લોઢ્યા વિનાનું હોય, ગાંસડીમાં બાંધેલું કે બીજી રીતે બાંધેલું હોય પણ તેમાં કોટન વેસ્ટનો સમાવેશ થતો નથી. (૨) કોટન વેસ્ટ		રૂપિયે ચાર પૈસા
૨૫. દેશી દારૂ એટલે કે ભારતમાં બનાવેલા વિદેશી દારૂ સિવાયના બધા દારૂ અને વિદેશી દારૂ એટલે, સ્પિરિટ, વાઈન અને ખમીર ચડાવેલા દારૂ સહિત ભારતમાં આણેલો અથવા બનાવેલો પીવા યોગ્ય વિદેશી દારૂ.		રૂપિયે ચાર પૈસા
૨૬. કુસિબલ્સ		રૂપિયે ચાર પૈસા
૨૭. કુડ ઓઈલ, એટલે કે જવાલાગ્રાહી ખનિજ પદાર્થો જેવાં કે બરડ-ખડક, શેલ, ચુનેરી ખડક, કાલકેસર રોક, સેન્ડમાંથી મેળવેલ કુડ પેટ્રોલિયમ ઓઈલ અને કુડ ઓઈલ પછી ગમે તે મિશ્રણના હોય અને સામાન્ય ભૂગર્ભ તેલ અથવા ધનીભૂત ભૂગર્ભ તેલમાંથી અથવા જવાલાગ્રાહી ખનિજ પદાર્થોનું દ્રવ્યવિનાશી આસવન ડિસ્ટ્રેક્ટિવ ડિસ્ટિલેશનથી મેળવેલ હોય કે ન હોય અને નીચેની તમામ પ્રક્રિયા અથવા તે પૈકી કોઈ પ્રક્રિયાને અધીન હોય કે ન હોય : (૧) નિતાર-પ્રક્રિયા (ડિકેન્ટેશન); (૨) ભાર રહિત કરવાની પ્રક્રિયા (ડી-સોલ્વિંગ); (૩) આનાદ્રીકરણ-પ્રક્રિયા (ડી-હાઈડ્રેશન); (૪) વરાળ-દબાણ સરખું જાળવવા માટે સ્થાયીકરણ પ્રક્રિયા (૫) પ્રવહન સુધારવા અને દબાણ જાળવવા માટે બહુ હળવાં તત્વો ભૂગર્ભ તેલમાં પાછા જાય તે માટે તેમનું નિષ્કાસન; (૬) ઉપર્યુક્ત પ્રક્રિયાઓ દરમિયાન ભૌતિક પદ્ધતિથી અગાઉ મેળવેલ હાઈડ્રોકાર્બનોનો જ ઉમેરો; (૭) દ્રવ્યના આવશ્યક ગુણધર્મમાં ફેરફાર ન કરે તેવી અન્ય કોઈ		

ગૌણ પ્રક્રિયા (પોર-પોઈન્ટ દબાણકારક દ્રવ્યો અથવા

પ્રવાહ-સુધારક દ્રવ્યો ઉમેરવા સહિત);

૨૮.	તમામ પ્રકારની ક્લીવીંગ રીસ અને તેના છૂટા ભાગો અને ઉપ-સાધનો	રૂપિયે ચાર પૈસા
૨૯.	ઘર્ષણ (રંગકો)	રૂપિયે ચાર પૈસા
૩૦.	(૧) ખાદ્ય તેલ (૨) વોશ કપાસીયા તેલ (૩) એસેન્સ વગરનાં વનસ્પતિ તેલો (૪) “વનસ્પતિ ઘી” સહિત થીજાવેલ વનસ્પતિ તેલો	રૂપિયે ચાર પૈસા
૩૧.	ઈલેક્ટ્રોડ્સ	રૂપિયે ચાર પૈસા
૩૨.	વધારાની આબકારી જકાતને પાત્ર ન હોય તેવા તમામ પ્રકારના કેબ્રિક્સ	રૂપિયે ચાર પૈસા
૩૩.	સામાન્ય રીતે “જડીબુટ્ટી” તરીકે ઓળખાતા ઔષધિ, છાલ, સૂકા છોડ, સૂકા મૂળ	રૂપિયે ચાર પૈસા
૩૪.	સાદા અથવા સુશોભિત હોય કે ન હોય તેવા હાર્ડ્સ અને સ્ક્રિન	રૂપિયે ચાર પૈસા
૩૫.	હોસ પાઈપ	રૂપિયે ચાર પૈસા
૩૬.	હોઝિયરી માલ	રૂપિયે ચાર પૈસા
૩૭.	મગફળીની ફોતરી સહિત ફોતરા	રૂપિયે ચાર પૈસા
૩૮.	બરફ	રૂપિયે ચાર પૈસા
૩૯.	બનાવટી ઝવેરાત	રૂપિયે ચાર પૈસા
૪૦.	અગરબત્તી, પડી, ધૂપ અથવા ધૂપબત્તી અને લોબાન તરીકે સામાન્ય રીતે ઓળખાતી અગરબત્તી	રૂપિયે ચાર પૈસા
૪૧.	નિરાકાર અથવા અમૂર્ત પ્રકારનો માલ, એટલે કે (૧) પેટન્ટો (૨) ટ્રેડ માર્ક (૩) બ્રાન્ડ નેમ, અને (૪) આયાત લાઈસન્સ	રૂપિયે ચાર પૈસા
૪૨.	ઈન્ડસ્ટ્રીયલ કેબલ્સ (હાઈવોલ્ટેજ કેબલ્સ, XLPE કેબલ્સ, જેલી ફિલ્ડ કેબલ્સ, ઓપ્ટિકલ ફાઈબર કેબલ્સ અને સ્પેશિયાલિટી કોમ્યુનિકેશન કેબલ્સ	રૂપિયે ચાર પૈસા
૪૩.	લોખંડ અને પોલાદ એટલે કે— (૧) પોલાદના ગટ્ટા, બીબા, બોટમ પ્લેટો, લોખંડનો ભંગાર, ઢાળેલા લોખંડનો ભંગાર, રત્નર ભંગાર સહિતનું કાચું લોખંડ અને ઢાળેલું લોખંડ	રૂપિયે ચાર પૈસા

(૨) સ્ટીલ સેમીસ (તમામ જાતનાં, આકારનાં અને કદના ગઢા, સ્લેબ, બ્લૂસ અને બિલેટસ);

(૩) સ્લેબ બાર, ટીન બાર, શીટબાર, હો-બાર અને સ્લીપર બાર;

(૪) સ્ટીલ બાર (ગોળ સળિયા, ચોરસ, સપાટ, અષ્ટકોણ અને ષટકોણ, સાદા અને કિનારીવાળા અથવા વળવાળા, કોઈલરૂપે તેમજ સીધી લંબાઈનાં);

(૫) પોલાદના ચોકઠાં (એન્ગલ્સ, જોઈન્ટ્સ, સાંકળો, ટીઝ, શીટ પીલ્ટીંગ સેક્શનો, Z (ઝેડ) સેક્શનો અથવા અન્ય કોઈ રોલ્ડ સેક્શનો);

(૬) પતરા, હુપ્સ, સ્ટ્રિપ અને સ્લેબ, કાળાં અને ગેલ્વેનાઈઝ કરેલાં, એ બંને, ગરમ અને ઠંડા, વાળેલા, સપાટ અને વળિયાવાળા એ બધી જાતોમાં સીધી લંબાઈમાં અને કોઈલ સ્વરૂપ રોલ્ડ અને રિવેટ કરેલા;

(૭) બધી જાતોની સપાટ અને ચેકર્ડ પ્લોટો, એ બંને,

(૮) ડીસ્ક, રિંગ, ફોર્જિંગ અને સ્ટીલ કાસ્ટિંગો;

(૯) ઓજાર, મિશ્રધાતુ અને ઉપરના કોઈપણ વર્ગના ખાસ પ્રકારના સ્ટીલ;

(૧૦) સ્ટીક-સ્કલ, ટર્નર્સ અને બોરીંગ્સ સહિતના દરેક પ્રકારના સ્ટીલ મેલ્ટિંગ સ્કેપ;

(૧૧) ટ્યુબના જોડકામવાળી બધી જ વ્યાસ રેખા અને લંબાઈની ગરેલી અને સાંધા વિનાની, એ બંને સ્ટીલ-ટ્યુબો.

(૧૨) હોટ-ડિપ અને ઈલેક્ટ્રોલેટિક, એ બંને ટિન પ્લેટ્સ અને ટિન સિવાયની પ્લેટો;

(૧૩) ફિશ પ્લેટ બાર્સ, બેરિંગ્સ પ્લેટ બાર્સ, કોસિંગ સ્લીપર બાર્સ, ફિશ પ્લેટ, બેરિંગ પ્લેટો, કોસિંગ સ્લીપર્સ અને દબાવેલા સ્ટીલ;

(૧૪) સ્લીપર્સ, ભારે રેલો અને હળવી કેઈન રેલો;

(૧૫) પૈડા, ટાયર, ધરીઓ અને પૈડાની સીટો;

(૧૬) વાયર રોડ્સ અને વિંટિલા, ખેંચીને લાંબા કરેલા, ગેલ્વેનાઈઝ કરેલા, એલ્યુમિનિયમની કલાઈનો ઢોળ ચડાવેલા અથવા તાંબાના પડવાળા વાયરો;

(૧૭) ઉપરના કોઈપણ વર્ગના ખામીવાળા, અસ્વીકાર્ય, કતરણ અથવા છેવટના ભાગો (End pieces)

૪૪. લોખંડનો ભૂકો

રૂપિયે ચાર પૈસા

૪૫. ઈન્ફોર્મેશન ટેકનોલોજીને લગતા ઉત્પાદનો જેવા કે કોમ્પ્યુટર, પેરિફેરલ્સ, ડિજિટલ ઈલેક્ટ્રોનિક સાધનસામગ્રી, સંદેશાવ્યવહારની સાધનસામગ્રી અને તેના અંગભૂત ભાગો.

રૂપિયે ચાર પૈસા

૪૬. શાણ એટલે હૂંફાળ (કોરકોરસ કેપ્સ્યુલારિસ) અને સુતળી (કોરકોરસ ઓલિટોરિયસ) એ જાતની વનસ્પતિમાંથી ખેંચી કાઢેલા તંતુ અને ભીંડી (હિબિસ્કસ કેનોપિનસ) અને લાલ ખાટી અંબાડી (હિબિસ્કસ સબરી ફાવર આલ્ટિસમા) એ જાતની વનસ્પતિમાંથી કાઢેલ મેસ્ટા અથવા

રૂપિયે ચાર પૈસા

અનુ. ક્રમાંક	માલનું વર્ણન	જેને આધીન રહીને માફી આપવામાં આવી હોય તે શરતો અને અપવાદો
	બીમલીના નામે જાણીતો તંતુ, અને કોટોલેરીઆ જૂનસીઆએ જાતની વનસ્પતિમાંથી ખેંચી કાઢેલો સન અથવા હેમ્પના નામે જાણીતો તંતુ પછી તેની ગાંસડી બાંધી હોય કે બીજી રીતે રાખેલી હોય.	
૪૭.	કેરોસીન સ્ટવ અને તેના છૂટા ભાગો અને ઉપસાધનો	રૂપિયે ચાર પૈસા
૪૮.	(૧) આમચૂર, અજમા (આજમ) અસેળિયો, નાળિયેર કોપરા, સૂકા મેવા, ઈસબગુલ, કાર્લીંગડાના બી, ખસખસ (રેડ પોપી સિડસ) જીરા (ક્યુમિન સિડસ), સુવા ધાણા, ધામાદાળ અને મરી અને મસાલા સહિતના, જાહેરનામાથી નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવા કરિયાણા અને તમામ પ્રકારના અને સ્વરૂપના મસાલા. (૨) બ્રાન્ડ હેઠળ સિલબંધ પેકેજમાં વેચવામાં આવે તેવા નીચેના માલ:- (ક) ઘઉંના લોટ સિવાયનો તમામ સ્વરૂપના અનાજ અને કઠોળનો લોટ (ખ) મરચાં, દળેલા મરચાં, આંબલી અથવા દળેલી હળદર અથવા કોઈપણ બીજા મસાલા (ગ) ફરસાણ એટલે કે (મીઠી બનાવટો સિવાયની) ખાદ્ય ચીજો (ઘ) પ્રક્રિયા કરેલ શાકભાજી	રૂપિયે ચાર પૈસા રૂપિયે ચાર પૈસા
૪૯.	લિનિયર આલ્કાઈલબેન્ઝીન (L.A.B)	રૂપિયે ચાર પૈસા
૫૦.	(હોલ અથવા સ્કીમ) મિલ્ક પાવડર	રૂપિયે ચાર પૈસા
૫૧.	ખનીજ અને તેની કાચી ધાતુ	રૂપિયે ચાર પૈસા
૫૨.	(૧) બિન-લોહ ધાતુ અને મિશ્રધાતુ (૨) (બિન-લોહ ધાતુ અને મિશ્રધાતુમાંથી બનાવેલ) પતરાં, રોડ, સળિયા, સ્લેબ, બ્લોક, ગઢા સર્કલ અને ભંગાર, ઢોળ ચઢાવેલ અને એક્સ્ટ્રુઝન માલની બનાવટો	રૂપિયે ચાર પૈસા
૫૩.	કપાસિયાના ખોળ સહિત તમામ પ્રકારના તેલ સહિતના અથવા તેલ રહિતના ખોળ	રૂપિયે ચાર પૈસા
૫૪.	(૧) તમામ પ્રકારના તેલીબીયાં (૨) સીંગદાણા (૩) અનુસૂચિ ૧માં નિર્દિષ્ટ કરેલ ન હોય તેવા બીજા બીયાં	રૂપિયે ચાર પૈસા
૫૫.	સરકાર નિર્દિષ્ટ કરે તેવી પેકીંગની સામગ્રી	રૂપિયે ચાર પૈસા
૫૬.	(૧) તમામ પ્રકારના પેપર; (૨) એક્સરસાઈઝ બુક, ગ્રાફ બુક, લેબોરેટરી નોટબુક, પ્રોઈંગ બુક, પરીક્ષા ઉત્તરવહી, કેટલોગ અને અનુસૂચિ ૧ની નોંધ ૬ લાગુ પડતી ન હોય તેવા પ્રકાશનો; પ્રિન્ટેડ અથવા પ્રિન્ટેડ સામગ્રી, કેલેન્ડર અથવા કેલેન્ડરના ડકા; શૈક્ષણિક ઉપયોગ માટેના ચાર્ટ, નકશા અને ગ્લોબ; ફાઉન્ટન પેન, સ્ટાઈલોગ્રાફ પેન, બોલ, પોઈન્ટ પેન, લેડ પેન્સિલ અને તમામ પ્રકારની પેન્સિલ જેવી	રૂપિયે ચાર પૈસા

અનુ. ક્રમાંક	માલનું વર્ણન	જેને આધીન રહીને માફી આપવામાં આવી હોય તે શરતો અને અપવાદો
	લેખનસામગ્રી અને પેન અને પેન્સિલના છૂટા ભાગો અને ઉપસાધનો; સ્લેટ અને સ્લેટ પેન્સિલ અને ચોક, કેયોન્સ, ફુટપટ્ટી, સ્લાઈડ રૂલ, ભૌમિતિક સાધનો, ગાણિતિક સાધનો અથવા તેના ભાગો અથવા ગાણિતિક સાધનોના બોક્ષ, સ્કૂલ કલર બોક્ષ, બ્લેડ બોર્ડ, રબર ઈરેઝર, પેન્સિલ શાર્પનર, ડિસેક્શન બોક્ષ, ઓડિયો પિકચર કાર્ડસ, પ્રિન્ટીંગ ઈન્ક, કાર્ટ્રીજ અને ટોનર, ડ્રોઈંગ પીન, ડ્રોઈંગ બ્રશ, રબર રીંગ જેવી સ્ટેશનરીની ચીજસ્તુઓ	
૫૭.	જંતુનાશક દવાઓ (પેસ્ટીસાઈડ્સ, વીડીસાઈડ્સ અને ઈનસેક્ટીસાઈડ્સ)	રૂપિયે ચાર પૈસા
૫૮.	જી.આઈ.પાઈપ્સ, સી.આઈ.પાઈપ્સ, ડકટાઈલ પાઈપ્સ અને પીવીસી પાઈપ સહિતની તમામ પ્રકારની પાઈપ્સ	રૂપિયે ચાર પૈસા
૫૯.	પ્લાસ્ટિક પગરખાં	
૬૦.	તૈયાર પોષાકો અને કોઈપણ કાપડમાંથી તૈયાર કરેલ ચીજવસ્તુઓ	રૂપિયે ચાર પૈસા
૬૧.	રિન્યુએબલ એનર્જી ડિવાઈસ અને તેના છૂટા ભાગો	રૂપિયે ચાર પૈસા
૬૨.	રો વૂલ અને વૂલ ટોપ્સ	રૂપિયે ચાર પૈસા
૬૩.	દીવાસળી	રૂપિયે ચાર પૈસા
૬૪.	ફેબ્રિક્સ પ્રિન્ટીંગમાં વાપરવા માટેના સ્કીન પ્રિન્ટીંગ બ્લોક્સ	રૂપિયે ચાર પૈસા
૬૫.	સીવવાના સંચા	રૂપિયે ચાર પૈસા
૬૬.	સીલ્ક ફેબ્રિક્સ	રૂપિયે ચાર પૈસા
૬૭.	સીમ કાર્ડ	રૂપિયે ચાર પૈસા
૬૮.	સોફ્ટવેર	રૂપિયે ચાર પૈસા
૬૯.	સોડા એશ	રૂપિયે ચાર પૈસા
૭૦.	(૧) પગરખાં સિવાયના રમતગમતના સાધનો (૨) શારીરિક કસરતની સાધનસામગ્રી	રૂપિયે ચાર પૈસા
૭૧.	સ્ટાર્ચ અને મકાઈનો લોટ અને ટોપીઓકાનો લોટ	રૂપિયે ચાર પૈસા
૭૨.	વરાળ	રૂપિયે ચાર પૈસા
૭૩.	ખાંડ	રૂપિયે ચાર પૈસા
૭૪.	શેરડી	રૂપિયે ચાર પૈસા
૭૫.	(૧) કોઈપણ સામગ્રી અથવા કોઈપણ માલ અથવા તેના વેસ્ટમાંથી બનાવેલા દોરા દોરી, દોરડી અથવા દોરડાં (૨) સીવવાના દોરા (૩) વસ્ત્ર અને વસ્ત્રડી	રૂપિયે ચાર પૈસા

અનુ. ક્રમાંક	માલનું વર્ણન	જેને આધીન રહીને માફી આપવામાં આવી હોય તે શરતો અને અપવાદો
	(૩) વરત અને વરતડી	રૂપિયે ચાર પૈસા
૭૬.	“ટીમરૂ”ના પાન અથવા “બીડી”ના પાન	રૂપિયે ચાર પૈસા
૭૭.	(૧) તમામ પ્રકારના ટ્રેકટર, પાવર ટીલર્સ અને ટ્રેકટરના ટ્રેઈલર (૨) ટ્રેકટર-ટ્રેઈલર્સ	રૂપિયે ચાર પૈસા
૭૮.	(૧) ટ્રાન્સફોર્મર, સ્વિચ ગિયર અને સ્વિચ બોર્ડ અને તેના છૂટા ભાગો અને ઉપ-સાધનો. (૨) ટ્રાન્સફોર્મર અને તેના ભાગો	રૂપિયે ચાર પૈસા
૭૯.	તમામ પ્રકારની છત્રીઓ	રૂપિયે ચાર પૈસા
૮૦.	તમામ પ્રકારના વાસણો	રૂપિયે ચાર પૈસા
૮૧.	પાણીમાં ચલાવવા માટે ઉપયોગમાં લેવાના દરેક પ્રકારના વહાણો	રૂપિયે ચાર પૈસા
૮૨.	(૧) પાણીના પંપ અને સેન્ટ્રીફ્યુગલ, મોનોબ્લોક અથવા સબમર્સિબલ સહિતના પાણી માટેના પમ્પીંગ સેટ અને તેના ભાગો (૨) હેન્ડ પંપ અને તેના ભાગો અને ફિટીંગ્સ	રૂપિયે ચાર પૈસા
૮૩.	લીલી ખજૂર તરીકે ઓળખાતી ખજૂર	રૂપિયે ચાર પૈસા
૮૪.	સુપર એનેમલ કોપર વાઈન્ડીંગ વાયર અને પ્લાસ્ટિક કોટેડ વાઈન્ડીંગ વાયર સહિતના વાઈન્ડીંગ વાયર	રૂપિયે ચાર પૈસા
૮૫.	તારની ચૂંકો અને બ્લ્યુ ટેક્સ	રૂપિયે ચાર પૈસા
૮૬.	(૧) યાર્ન અથવા (કોટન યાર્ન સહિત) તમામ પ્રકારના યાર્ન વેસ્ટ (૨) ફાઈબર અથવા તમામ પ્રકારનું ફાઈબર વેસ્ટ	રૂપિયે ચાર પૈસા
૮૭.	અનુસૂચિ ૧ અને આ અનુસૂચિની આગળની નોંધોમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ હોય તે સિવાયનો તમામ માલ	રૂપિયે સાડા બાર પૈસા

ઉદ્દેશો અને કારણો

કેન્દ્રીય નાણા મંત્રીશ્રીના અધ્યક્ષપણા હેઠળ નવેમ્બર, ૧૯૯૯માં રાજ્યો અને સંઘ રાજ્યક્ષેત્રોના મુખ્યમંત્રીઓ અને નાણા મંત્રીઓના સંમેલનમાં વિદ્યમાન રાજ્ય વેચાણવેરા કાયદાઓને બદલે મૂલ્ય વર્ધિત વેરા કાયદાનો અમલ કરવાનો ઠરાવ કર્યો હતો.

ગુજરાત સરકારે મૂલ્ય વર્ધિત વેરા કાયદાનો પ્રાથમિક મુસદ્દો જાહેર ચર્ચા માટે પ્રસિધ્ધ કર્યો હતો. વેપાર અને ઉદ્યોગ તરફથી મળેલા સૂચનો વિચારણામાં લીધા પછી અને રાજ્યો વચ્ચે સર્વસંમતિ સધાયા પછી, ગુજરાત રાજ્યમાં માલના વેચાણ અથવા ખરીદીના સંબંધમાં મૂલ્ય વૃદ્ધિને આધારે વેરો લેવા અને ઉઘરાવવાને લગતા કાયદા સુદૃઢ કરવાનું અને સુધારવાનું નક્કી કરવામાં આવ્યું છે. રાજ્યોએ, મૂલ્ય વર્ધિત વેરા, વેરાનો દર અને વેરામુકિત માલ તથા વેરાપાત્ર માલની યાદીના નીતિવિષયક મુદ્દાઓને લગતા પાસાઓ ઉપર સર્વસંમતિ સાધવા પ્રયત્ન કરેલ છે. આ પ્રયત્નો પછી, ગુજરાત સરકારે, સન ૨૦૦૩ના એપ્રિલ મહિનાની ૧લી તારીખથી મૂલ્ય વર્ધિત વેરો દાખલ કરવા માટે તૈયારીઓ કરી છે.

મૂલ્ય વર્ધિત વેરા પદ્ધતિ હેઠળ, વેરાપાત્ર માલના વેચાણના દરેક તબક્કે મૂલ્ય વૃદ્ધિ ઉપર વેરો લેવામાં આવશે. ખરીદી ઉપર ચૂકવાયેલ વેરાની રકમ, વેચાણ ઉપર વેરા જવાબદારી સામે કપાત કરવાની છૂટ આપવી જોઈશે અને પરિણામે વેરા જેવી કોઈ વસ્તુ નહીં હોય. મૂલ્ય વર્ધિત વેરાનું અસરકારક અમલીકરણ પારદર્શિતા લાવશે અને વિદ્યમાન વેરા પદ્ધતિમાં રહેલી ગિણપને દૂર કરશે.

આ વિધેયકથી, ઉપર્યુક્ત ઉદ્દેશો સિધ્ધ કરવા માટે ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯ અને ગુજરાત શેરડી ઉપરના ખરીદવેરા અધિનિયમ, ૧૯૮૯ને સ્થાને આ અધિનિયમ મૂકવા ધાર્યું છે.

કલમો અંગેની નીચેની નોંધોમાં, વિધેયકની અગત્યની જોગવાઈઓ સમજાવવામાં આવી છે :-

કલમ ૧.-આ કલમથી, અધિનિયમની ટૂંકી સંજ્ઞા, વ્યાપ્તિ અને આરંભની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૨.-આ કલમથી, વિધેયકમાં વપરાયેલ કેટલાક શબ્દોની વ્યાખ્યા કરી છે.

કલમ ૩.-આ કલમ, વેરો ભરવાની વેપારીની જવાબદારીને લગતા છે. જે વેપારીઓનું પાછલા વર્ષમાં તમામ માલના વેચાણો અને ખરીદીઓનું કુલ ટર્નઓવર રૂપિયા પાંચ લાખ કરતાં વધુ હોય અને પાછલા વર્ષમાં તેમનું વેરાપાત્ર વેચાણ રૂપિયા દસ લાખ કરતાં વધુ હોય તે આ અધિનિયમ હેઠળ વેરો ભરવાને જવાબદાર થશે. ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯ અને ગુજરાત શેરડી ઉપર ખરીદવેરા અધિનિયમ, ૧૯૮૯ હેઠળ રજિસ્ટર થયેલ હોય તેવા તમામ વેપારીઓ અને કેન્દ્રીય વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૫૬ હેઠળ રજિસ્ટર થયેલ અથવા રજિસ્ટર થવાને પાત્ર હોય તેવા તમામ વેપારીઓને પણ આ અધિનિયમ હેઠળ વેરાના ભારણના હેતુ માટે આવરી લેવાશે.

કલમ ૪.-આ કલમ, સંવિધાન હેઠળ રાજ્યને વેરો લેવાની સત્તા ન હોય તેવા વેચાણો અને ખરીદીઓનો ઉલ્લેખ કરે છે.

કલમ ૫.-આ કલમથી, અનુસૂચિ ૧માં નિર્દિષ્ટ કરેલ માલના સંબંધમાં વેરામાંથી મુકિત માટે જોગવાઈ કરી છે. આ કલમથી વધુમાં, રાજ્ય સરકાર દ્વારા જાહેર કરે તેવા વેચાણોના વર્ગો માટે મુકિત માટે જોગવાઈ કરવા ધાર્યું છે.

કલમ ૭.- આ કલમથી, વિધેયકની અનુસૂચિ ૨માં નિર્દિષ્ટ કરેલ માલના વેચાણોના ટર્નઓવર ઉપર બ્રહ્મુખી વેરા લેવા માટેની જોગવાઈ કરી છે. વેરાના દર અનુસૂચિ ૨માં નિર્દિષ્ટ કર્યા છે.

કલમ ૯.- આ કલમથી, નીચેના સંજોગોમાં ખરીદવેરો લેવા માટે જોગવાઈ કરી છે :-

(૧) રજિસ્ટર થયેલ વેપારી ન હોય તેવી વ્યક્તિ પાસેથી, રજિસ્ટર થયેલ વેપારીએ કરેલી ખરીદી.

(૨) બનાવટમાં ઉપયોગ માટે શેરડીની ખરીદી. ગુજરાત શેરડી ઉપર ખરીદવેરા અધિનિયમ, ૧૯૮૯ હેઠળ વજનના પ્રમાણ આધારિત ખરીદવેરો લેવાને સ્થાને, મૂલ્ય પ્રમાણે વેરો લેવા ધાર્યું છે.

(૩) વેપારીઓ દ્વારા શરતોના ઉલ્લંઘન બદલ ખરીદવેરો.

કલમ ૧૧.- આ કલમથી, વેરાશાખ માટે જોગવાઈ કરવા ધાર્યું છે. નોંધાયેલ વેપારીઓ, વેરાપાત્ર માલની ખરીદી કરતી વખતે વેરાની રકમ ભરી હોય તેને વેરાની આવી રકમનો વેરાશાખનો દાવો કરવાનો હક રહેશે અને તેની વેરા જવાબદારીઓ સામે આવી વેરા શાખ સરભર કરવાની છૂટ રહેશે. પેટા-કલમ (પ)થી, જે સંજોગોમાં વેરા શાખની છૂટ નહિ અપાય તેવા કેટલાક સંજોગો માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૧૨.-આ કલમથી, સન ૨૦૦૩ના માર્ચ મહિનાની એકત્રીસમી તારીખે વેપારીઓ ધરાવતા હોય તે સ્ટોકના સંબંધમાં વેરા શાખ માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૧૩.-આ કલમથી, વેરાની મુદત માટે વેપારીઓ ચૂકવવાપાત્ર વેરાની ચોખ્ખી રકમ માટે જોગવાઈ કરવા ધાર્યું છે.

કલમ ૧૪.-આ કલમથી, જે વેપારીઓનું પાછલા વર્ષમાં કુલ વેરાપાત્ર ટર્નઓવર રૂપિયા પચ્ચીસ લાખથી વધતું ન હોય તેમના વેચાણ ઉપરના વેરાને બદલે ઊંચક વેરાની ચૂકવણી માટે વિકલ્પ માટે જોગવાઈ કરી છે. આ વિકલ્પ એવા વેપારીઓ માટે ઉપલબ્ધ છે કે જેઓ ઉત્પાદનની પ્રવૃત્તિમાં રોકાયેલ ન હોય.

કલમ ૧૬.-આ કલમથી, વેચાણવેરા વિભાગ હેઠળના વેરા સત્તાધિકારીઓની નિમણૂક અને હકૂમત અને અધિકારીઓની તાબેદારી માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૧૮.-આ કલમથી, અપીલ, ટ્રિબ્યુનલની રચના, ટ્રિબ્યુનલના સભ્યોની લાયકાત અને તેમની ગેરલાયકાત માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૨૦.-આ કલમથી, અધિનિયમના હેતુઓ માટે ટ્રિબ્યુનલની અને કમિશનરની સત્તા માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૨૧.- આ કલમથી, વેરો ભરવા જવાબદાર વેપારીઓ મેળવવાના ફરજિયાત રજિસ્ટ્રેશન માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૨૨.- આ કલમથી, રજિસ્ટ્રેશન મેળવવું અન્યથા જરૂરી ન હોય તેવા વેપારીઓ માટે સ્વૈચ્છિક રજિસ્ટ્રેશન માટે જોગવાઈ કરવા ધાર્યું છે.

કલમ ૨૩.- આ કલમથી, અગાઉના કાયદાઓ હેઠળ રજિસ્ટર થયેલ હોય તેવા વેપારીઓના સંબંધમાં માની લીધેલ રજિસ્ટ્રેશન માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમો ૨૫ થી ૨૭.- આ કલમોથી, અમુક સંજોગોમાં, રજિસ્ટ્રેશનનું પ્રમાણપત્ર ચાલુ રાખવાની, તેમાં સુધારા કરવાની અને તે રદ કરવાની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૨૮.- આ કલમથી, આ અધિનિયમ હેઠળના સરકારી લેણાની યોગ્ય વસૂલાત માટેના સલામતી પગલાંનાં હેતુ માટે વેપારીઓના અમુક વર્ગ પ્રાસેથી જામીનગીરીની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૨૯.- આ કલમથી, વેપારીઓએ ફાઇલ કરવાના મુદતી પત્રકો માટેની જોગવાઈ કરવા ધાર્યું છે.

કલમ ૩૦.- આ કલમથી, વેપારીઓએ કરવાની વેરાની મુદતી ચૂકવણી માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૩૧.- આ કલમથી, રજિસ્ટર થયેલ હોય તે સિવાયના વેપારીઓ દ્વારા વેરો ઉઘરાવવા પર પ્રતિબંધ મુક્યો છે.

કલમ ૩૨.- આ કલમથી, મુદતી પત્રકોની ચકાસણી અને કામચલાઉ આકારણી માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૩૩.- આ કલમથી, વેપારીઓએ ફાઇલ કરવાના વાર્ષિક પત્રકોની જોગવાઈ કરી છે. આવા વાર્ષિક પત્રકોને, સ્વ આકારણી તરીકે ગણવામાં આવશે.

કલમ ૩૪.- આ કલમથી, અમુક સંજોગોમાં ઓડિટ આકારણી માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૩૫.- આ કલમથી, ટર્નઓવરમાં આકારણી રહી ગઈ હોય તેવા કિસ્સામાં ફેર આકારણી માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમો ૩૬ થી ૩૮.- આ કલમોથી, અતિ ચુકવણીના રિફંડ, કામચલાઉ રિફંડ અને રિફંડની વિલંબિત ચુકવણી પર વ્યાજ માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૪૦.- આ કલમથી, રાજ્ય સરકાર જાહેર કરે તેવી અમુક કક્ષાઓ માટે વેરાના રિફંડ માટેની જોગવાઈ કરી છે. આ કલમને, ખાસ કરીને, એલચી કચેરીઓ, યુનાઈટેડ નેશન્સ ઓર્ગનાઈઝેશન વગેરે જેવા આંતરરાષ્ટ્રિય સંગઠનોને રિફંડ માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૪૨.- આ કલમથી, આકારણી, સ્વઆકારણી વિ.માંથી ઉદભવતી વેરાની ચુકવણી અને વસૂલાત માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૪૪.- આ કલમથી, સરકારને વેરો ભરવા ફરમાવેલ હોય તેવા વેપારીને ચુકવવાના નાણાની કોઈ રકમ લેણી હોય તેવી વ્યક્તિઓ પાસેથી વસૂલ કરવાની ખાસ પદ્ધતિ માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૪૫.- આ કલમથી, મહેસૂલના વ્યાજને બચાવવા માટે કામચલાઉ ટાંચ માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૪૬.- આ કલમ, જમીન મહેસૂલની બાકી તરીકે વેરાની વસૂલાત કરવા માટે, વેરા સત્તાધિકારીઓને સત્તા સોંપે છે.

કલમ ૪૭.- આ કલમથી, સરકારી મહેસૂલ ભરવામાં કપટ કરવાના હેતુથી, કસૂર કરનાર વેપારીએ બીજી કોઈપણ વ્યક્તિને મિલકતની કરેલ તબદીલીને નિરર્થક જાહેર કરવા ધાર્યું છે.

કલમ ૪૮.- આ કલમથી, મિલકત અથવા વ્યક્તિ પર, સરકારી લેણી પ્રથમ બીજા તરીકે જોગવાઈ કરી છે.

કલમો ૪૯ થી ૫૮.- આ કલમોથી, આ અધિનિયમ અથવા અગાઉના કાયદાઓના સંદર્ભમાં, અમુક સંજોગોમાં જવાબદારીઓ ચાલુ રાખવાની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૬૦.- આ કલમથી, રજિસ્ટર થયેલ વેપારીઓએ આપવાના ભરતિયા માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમો ૬૨ થી ૬૪.- આ કલમોથી, જેનું ટર્નઓવર એક કરોડથી વધુ હોય તેવા વેપારીઓના સંબંધમાં, હિસાબોના ચોપડા જાળવવાની અને હિસાબો ઓડિટ કરાવવાની વેપારીઓની ફરજો માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૬૭.- આ કલમથી, કમિશનરને, હિસાબો અને દસ્તાવેજો તપાસવાની અને જગ્યાની ઝડતી લેવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૬૮.- આ કલમથી, કરચોરી અટકાવવા માટે માર્ગસ્થ માલની અને તપાસનાકા ખાતે તપાસણીની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૬૯.- આ કલમથી, રાજ્યમાંથી પસાર થતા માલના વહન માટેના માર્ગસ્થ પાસની સવલત માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમો ૭૦ અને ૭૧.- આ કલમો, આંકડા એકઠા કરવા અને માહિતી પૂરી પાડવાને લગતી છે.

કલમ ૭૨.- આ કલમથી, અમુક સંજોગોમાં રેકર્ડ ફરી બનાવવા માટેની ખાસ સત્તાની જોગવાઈ કરી છે.

કલમો ૭૩ થી ૭૫.- આ કલમોથી, અપીલ અને પુનરીક્ષણ માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૭૬.- આ કલમથી, અપીલ ન થઈ શકે તેવા હુકમો માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૭૮.- આ કલમથી, ટ્રિબ્યુનલના હુકમોની સામે હાઈકોર્ટમાં ફાઈલ કરવાના કેસ માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૭૯.- આ કલમથી, કોઈ હુકમના સંબંધમાં ભૂલો સુધારવા માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૮૦.- આ કલમથી, વિવાદાસ્પદ પ્રશ્ન નક્કી કરવા માટે વ્યવસ્થાતંત્રની જોગવાઈ કરી છે.

કલમો ૮૫ થી ૮૯.- આ કલમોમાં, ગુના અને શિક્ષા, તપાસ અને માંડવાળને લગતી સામાન્ય જોગવાઈઓ છે.

કલમ ૯૪.- આ કલમથી, ટ્રિબ્યુનલ અથવા વેરા સત્તાધિકારીને જેની તજવીજ કરવાની સત્તા મળી હોય તેવા કોઈ પ્રશ્નોની તજવીજ કરવા માટે દીવાની કોર્ટોની હકૂમતના બાધ માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૯૮.- આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, અધિનિયમના હેતુઓ પાર પાડવા માટે, નિયમો કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૦૦.- આ કલમથી, ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯ અને ગુજરાત શેરડી ઉપરના ખરીદીવેરા અધિનિયમ, ૧૯૮૯ રદ કરવા માટેની અને તે હેઠળ લીધેલ પગલાના અપવાદ માટેની જોગવાઈ કરી છે.

આ વિધેયકથી ઉપર્યુક્ત ઉદ્દેશો સિધ્ધ કરવા ધાર્યું છે.

વજુભાઈ વાળા.

નાણાકીય યાદી

ગુજરાત મૂલ્ય વર્ધિત વેરા વિધેયકથી, ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯ અને ગુજરાત શેરડી ઉપરના ખરીદવેરા અધિનિયમ, ૧૯૮૮ રદ કરવા અને તેને બદલે આ અધિનિયમ મૂકવા ધાર્યું છે.

કલમો ૧૬ અને ૧૮, અનુક્રમે મૂલ્ય વર્ધિત વેરા સત્તાધિકારીઓની નિમણૂક અને ટ્રિબ્યુનલની રચનાને લગતી છે. વિદ્યમાન અધિનિયમની જોગવાઈઓ મનલમાં લાવવા માટે વહોવટી માળખું અસ્તિત્વમાં છે અને તે જ માળખું મૂલ્ય વર્ધિત વેરાના અમલીકરણ માટે ચાલુ રહેશે. તેથી, આ વિધેયકથી ખર્ચની દ્રષ્ટિએ કોઈ વધારાનો નાશા અ બોજો રહેશે નહિ.

વજુભાઈ વાળા

ધારાકીય સત્તા સોંપવાની યાદી

આ વિધેયકમાં નીચેની બાબતોના સંબંધમાં ધારાકીય સત્તાની સોંપણીનો સમાવેશ થાય છે :-

કલમ ૧. - આ કલમની પેટા-કલમ (૩)થી રાજ્ય સરકારને અધિનિયમની બાકીની જોગવાઈઓ અમલમાં લાવવાની તારીખ રાજપત્રમાં, જાહેરનામાથી નક્કી કરવાની સત્તા મળે છે અને જુદી જુદી જોગવાઈઓ માટે જુદી જુદી તારીખો નક્કી કરી શકાશે.

કલમ ૨. - (૧) પેટા-કલમ (૫) થી, રાજ્ય સરકારને બીજો માલ 'કેપિટલ ગુડ્ઝ' તરીકે જાહેર કરવાની સત્તા મળે છે.

(૨) પેટા-કલમ (૧૫) થી, રાજ્ય સરકારને, જેનો ઉત્પાદકની વ્યાખ્યામાં સમાવેશ થતો નથી તેવા ઉત્પાદકો અથવા ઉત્પાદન પ્રક્રિયા નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે;

(૩) પેટા-કલમ (૨૪) હેઠળના સ્પષ્ટીકરણ (૨) થી, રાજ્ય સરકારને, રાજપત્રમાં, જાહેરનામાથી 'વર્ક્સ કોન્ટ્રાક્ટ' શબ્દપ્રયોગના હેતુ માટે આવા 'વર્ક્સ કોન્ટ્રાક્ટ' નિર્દિષ્ટ કરવાની સત્તા મળે છે;

(૪) પેટા-કલમ (૨૯) થી રાજ્ય સરકારને, નિયમોથી માસિક અથવા ત્રિમાસિક વેરાની મુદત ઠરાવવાની સત્તા મળે છે;

(૫) પેટા-કલમ (૩૧) ના ખંડ (ગ), થી રાજ્ય સરકારને વર્ક્સ કોન્ટ્રાક્ટના સંબંધમાં વેરાણના ટર્નઓવર માટેની શરતો, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે. આ પેટા-કલમના પરંતુકથી, રાજ્ય સરકારને વર્ક્સ કોન્ટ્રાક્ટ માટેના ચાર્જની ગણતરી કરવાની રીત, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૩. - આ કલમની પેટા-કલમ (૪) થી, રાજ્ય સરકારને, આવી મુદત પૂરી થયા પછી, વેપારીની વેરો ભરવાની જવાબદારી ચાલુ રાખવા માટેની વધુ મુદત, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૫. - આ કલમની પેટા-કલમ (૨) થી, રાજ્ય સરકારને રાજપત્રમાં, જાહેરનામાથી કોઈપણ વર્ગના વેચાણો અથવા ખરીદીઓને સમગ્ર વેરાની ચુકવણીમાંથી મુક્તિ આપવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૭. - આ કલમની પેટા-કલમ (૨) થી, રાજ્ય સરકારને, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, અનુસૂચિમાં ઉમેરો કરવાની, કમી કરવાની અથવા અન્યથા સુધારો કરવાની અથવા ફેરફાર કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૧. - (૧) આ કલમની પેટા-કલમ (૧)ના પરિચ્છેદ (ખ)થી, રાજ્ય સરકારને વેરા શાખની ગણતરી માટેની રીત, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૨) પેટા-કલમ (૨) થી રાજ્ય સરકારને, વેપારીએ જે રીતે વેરા શાખનો દાવો કરવો જોઈશે અને હિસાબોના ચોપડા અને રજિસ્ટર જાળવવાં જોઈશે તે રીત, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૩) પેટા-કલમ (૫) થી રાજ્ય સરકારને, જેને અધીન રહીને રજિસ્ટર થયેલ વેપારી તેણે ભરેલ અથવા ભરવાપાત્ર ખરીદવેરાના સંબંધમાં વેરા શાખ માટે દાવો કરી શકશે તે શરતો, ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૪) પેટા-કલમ (૬) થી, રાજ્ય સરકારને, સંપૂર્ણતઃ અથવા અંશતઃ વેરા શાખ માટે હકદાર નહિ થાય તેવો કોઈ માલ અથવા વેપારીઓનો વર્ગ, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી નિર્દિષ્ટ કરવાની સત્તા મળે છે.

(૫) પેટા-કલમ (૮) થી રાજ્ય સરકારને, વેરા શાખામાં ઘટાડો કરવાની રીત નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૬) પેટા-કલમ (૯) થી રાજ્ય સરકારને, જે રીતે રજિસ્ટર થયેલ વેપારી ચોખ્ખી વેરા શાખ માટે દાવો કરી શકશે તે રીત, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૭) પેટા-કલમ (૧૦) થી રાજ્ય સરકારને, જે શરતોએ રજિસ્ટર થયેલ વેપારીએ તેને મળવાપાત્ર વેરા શાખની રકમ, ઓછી અથવા વધુ ખરીદીથી સરભર કરવી જોઈશે તે શરતો, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૮) પેટા-કલમ (૧૨) થી રાજ્ય સરકારને, જેને અધીન રહીને કમિશન એજન્ટ સહિત કોઈ વેપારીને તેની વેરા શાખ તબદીલ પરવાનગી આપી શકાશે નહિ તે અપવાદો નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૨.- (૧) પેટા-કલમ (૧) થી રાજ્ય સરકારને, જેના માટે વેપારી વેરા શાખ મેળવવાનો ઈરાદો ધરાવતો હોય તે માલ માટે જે મુદતની અંદર અને જે નમૂનામાં અને જે સત્તાધિકારીને સન ૨૦૦૩ના માર્ચ મહિનાની ૩૧મી તારીખના રોજ ધરાવેલ વેરાપાત્ર માલના સ્ટોકનું પત્રક રજૂ કરવું જોઈશે તે મુદત, તે નમૂનો અને તે સત્તાધિકારી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે;

(૨) પેટા-કલમ (૩) ના ખંડ (ખ) થી રાજ્ય સરકારને, જેને અધીન રહીને વેપારીને વેરા શાખ આપી શકાય તે શરતો, નિયંત્રણો અને રીત નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે;

(૩) પેટા-કલમ (૫) રાજ્ય સરકારને જે રીતે વેરા શાખની ગણતરી કરવી જોઈશે તે રીત નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૩.- (૧) આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને જે રીતે મૂલ્ય વર્ધિત વેરાની ચોખ્ખી રકમ ભરવાપાત્ર થશે તે રીત નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૪.- (૧) પેટા-કલમ (૧) થી, રાજ્ય સરકારને, જેને અધીન રહીને વેપારીને કલમ ૭ હેઠળ ભરવાપાત્ર વેરાની રકમના બદલે ઊંચક વેરો ભરવાની પરવાનગી આપી શકાશે તે શરતો નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૨) પેટા-કલમ (૨) થી, રાજ્ય સરકારને, ઊંચક વેરાનો દર રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી નક્કી કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૬.- (૧) પેટા-કલમ (૫) થી, કમિશનરને રાજપત્રમાં હુકમથી તમામ અથવા કોઈ સંયુક્ત કમિશનરોને હુકમમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવી સત્તા ન વાપરવા અને તેવી ફરજો ન બજાવવા આદેશ આપવાની સત્તા મળે છે.

(૨) પેટા-કલમ (૭) થી, રાજ્ય સરકારને, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, હુકમમાં મૂકવામાં આવે તેવા નિયંત્રણો અને શરતોને અધીન રહીને, રાજ્ય સરકારની સત્તા કમિશનરને સોંપવાની સત્તા મળે છે.

(૩) પેટા-કલમ (૮) થી, રાજ્ય સરકારને, તેના તાબા હેઠળના અધિકારીઓ અને વ્યક્તિઓ નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૮.- (૧) પેટા-કલમ (૩) થી રાજ્ય સરકારને, ટ્રિબ્યુનલના સભ્યોની લાયકાત નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૨) પેટા-કલમ (૮) થી, રાજ્ય સરકારને, જેને અધીન રહીને ટ્રિબ્યુનલને ખર્ચનો ચુકાદો આપવાની અને એવા ખર્ચની જમીન મહેસૂલની બાકી તરીકે વસૂલાત કરવાની સત્તા રહેશે તે શરતો અને મર્યાદાઓ નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૩) પેટા-કલમ (૯) થી, ટ્રિબ્યુનલને, ટ્રિબ્યુનલ અને તેની બેંચો જે સ્થળ અથવા સ્થળોએ મળશે અને તેનું કામકાજ કરશે તે સહિતની તેની કાર્યરીતિનું નિયમન કરવા માટે વિનિયમો કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૧.- (૧) પેટા-કલમ (૩)થી રાજ્ય સરકારને, જે નમૂનામાં અને જે સત્તાધિકારીને વેપારીએ રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર માટે અરજી કરવી જોઈશે તે નમૂનો અને તે સત્તાધિકારી નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૨) આ કલમની પેટા-કલમ (૪) થી રાજ્ય સરકારને, જેમાં સત્તાધિકારીએ રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર કાઢી આપવું જોઈશે તે નમૂનો નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૩) પેટા-કલમ (૭) થી રાજ્ય સરકારને, સત્તાધિકારીએ જે રીતે રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર રદ કરવું જોઈશે તે રીત નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૨.- આ કલમની પેટા-કલમો (૧) અને (૨) થી, રાજ્ય સરકારને, સ્વૈચ્છિક રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર માટે અરજી કરવાની અને આ અર્થે ઠરાવેલ નમૂનામાં સત્તાધિકારીએ રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર આપવાની રીત નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૬.- આ કલમની પેટા-કલમ (૧) થી, રાજ્ય સરકારને, જે સમયમર્યાદાની અંદર રજિસ્ટર થયેલ વેપારીએ રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્રમાં સુધારો કરવા સત્તાધિકારીને અરજી કરવી જોઈશે તે સમયમર્યાદા નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૭.-(૧) પેટા-કલમ (૨) થી, રાજ્ય સરકારને, રજિસ્ટર થયેલ વેપારીએ જે રીતે અને જે સમયની અંદર રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર રદ કરવા માટે અરજી કરવી જોઈશે તે રીત અને સમય, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૨) પેટા-કલમ (૧૧) થી, રાજ્ય સરકારને, જેનું રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર રદ કરવામાં આવ્યું હોય તેવા વેપારીઓની વિગતો કમિશનરે જે રીતે પ્રસિધ્ધ કરવી જોઈશે તે રીત નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૮.- (૧) પેટા-કલમો (૧) અને (૨)થી, રાજ્ય સરકારને, જામીનગીરી અનામત અને વધારાની જામીનગીરી અનામત જે રીતે અને જે શરતોને અધીન રહીને જે સમયમાં પૂરી પાડવી જોઈશે તે નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૨) પેટા-કલમો (૫)થી રાજ્ય સરકારને, નાદાર વેપારને નાદાર બન્યાની જાણ કમિશનર અથવા સત્તાધિકારીને કરવામાં આવશે તે નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૩) પેટા-કલમ (૭) થી, રાજ્ય સરકારને, જે સમયમર્યાદામાં કોઈ વેપારીએ આપેલ જામીનગીરી અપૂરતી હોય તો તેની ખૂટતી રકમ જે રીતે અને જે સમયમર્યાદામાં ભરપાઈ કરવાની હોય તે રીત અને સમયમર્યાદા નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૯.- (૧) પેટા-કલમ (૧) થી રાજ્ય સરકારને, દરેક વેપારીએ, જે નમૂનામાં, જે મુદત માટે, જે તારીખ સુધીમાં અને જે સત્તાધિકારીને સાચા અને સંપૂર્ણ પત્રકો રજૂ કરવા જોઈશે તે નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૨) પેટા-કલમ (૨) થી રાજ્ય સરકારને, જેને અધીન રહીને કમિશનર કોઈ વેપારીને પત્રકો પૂરા પાડવામાંથી મુક્તિ આપી શકે તે શરતો નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૩) પેટા-કલમ (૩) થી રાજ્ય સરકારને, જેનું કુલ ટર્નઓવર શરૂઆતના ટર્ન ઓવર કરતા વધારે હોવાનો સંભવ હોય તે વેપારી પર જે રીતે નોટિસ બજાવવી જોઈશે તે રીત, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૩૦.- આ કલમની પેટા-કલમ (૧) અને (૨) થી રાજ્ય સરકારને, જે રીતે અને જે સમયમર્યાદાએ રજિસ્ટર થયેલ વેપારીએ વેરો ભરવો જોઈશે તે નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૩૨.- (૧) પેટા-કલમ (૨) થી રાજ્ય સરકારને, કમિશનરે, રજિસ્ટર થયેલ વેપારીએ, તેણે ફાઈલ કરેલ પત્રકોના આધારે આકારણીને લગતી લેખિતમાં સ્પષ્ટતા કરવા ફરમાવતી નોટિસ જે રીતે બજાવવી જોઈશે તે રીત, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૨) પેટા-કલમ (૨) ના ખંડ (ખ)થી, રાજ્ય સરકારને, જે રીતે કામચલાઉ આકારણીનો હુકમ વેપારી ઉપર બજાવવો જોઈશે તે રીત નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૩) પેટા-કલમ (૩) થી, રાજ્ય સરકારને, રજિસ્ટર થયેલ વેપારીએ, પૂરા નહિ પાડેલ પત્રકોના કિસ્સામાં ભૂતકાળના પત્રકો અને રેકર્ડ અને મળેલ માહિતીના આધારે કમિશનરે આકારેલ વેરાની ચુકવણી જે રીતે કરવી જોઈશે તે રીત, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૪) પેટા-કલમ (૪) થી રાજ્ય સરકારને, કરચોરીના કિસ્સામાં, વેપારીએ ચુકવવાપાત્ર વેરાની રકમ આકારીને કમિશનરે, વેપારીને જે નમૂનામાં નોટિસ આપવી જોઈશે, તે નમૂનો નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૩૩.- (૧) પેટા-કલમ (૧) થી રાજ્ય સરકારને, જે તારીખ સુધીમાં, જે નમૂનામાં અને, જે સત્તાધિકારીને સ્વઆકારણીના વાર્ષિક પત્રક પૂરા પાડવા જોઈશે તે નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૨) પેટા-કલમ (૩) થી રાજ્ય સરકારને, કરેલી આકારણીના સંબંધમાં કમિશનરે જે નમૂનામાં જાણ કરવી જોઈશે તે નમૂનો, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૩૪.- આ કલમની પેટા-કલમ (૨) થી, રાજ્ય સરકારને, કમિશનરે પોતે નોટિસમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ તારીખે અને સ્થળે વેપારીને હાજર રહેવા ફરમાવતી અને સદરહુ હેતુ માટે તેવા રેકર્ડ રજૂ કરવાનું ફરમાવતી નોટિસ જે રીતે બજાવવી જોઈશે તે રીત, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૩૭.- (૧) પેટા-કલમ (૧) થી, રાજ્ય સરકારને, અનિર્ણિત આકારણી માટે કામચલાઉ રિફંડ આપવા માટે વેપારીએ જે રીતે અને જે નમૂનામાં કમિશનરને અરજી કરવી જોઈશે તે નમૂનો અને રીત, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે;

(૨) પેટા-કલમ (૨) થી, રાજ્ય સરકારને, કામચલાઉ રિફંડનો દાવો કરતા વેપારીએ પૂરી પાડવાની હોય તેવી જામીનગીરીની રકમ, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૪૦.- (૧) પેટા-કલમ (૧) થી, રાજ્ય સરકારને, જેની પાસેથી માલ ખરીદેલ હોય તેવા કોઈ વર્ગની વ્યક્તિઓને રજિસ્ટર થયેલ વેપારીએ અલગ રીતે ચાર્જ કરેલ વેરાની રકમનું રિફંડ આપવા માટે કમિશનરને, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી અધિકૃત કરવાની સત્તા મળે છે.

(૨) પેટા-કલમ (૩) થી, રાજ્ય સરકારને, કોઈ વ્યક્તિએ, રિફંડ માટે જે રીતે અને જેટલા સમયની અંદર સત્તાધિકારીને અરજી કરવી જોઈશે તે રીત અને નમૂનો, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૪૧.- આ કલમની પેટા-કલમ (૨) થી, રાજ્ય સરકારને, કમિશનર વેરાનો સમગ્ર દંડ અથવા વ્યાજ અથવા તેનો કોઈ ભાગ જતો કરી શકશે તે સંજોગો, શરતો અને સમયમર્યાદા, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૪૨.- આ કલમની પેટા-કલમ (૧) થી, રાજ્ય સરકારને, વેપારીએ કલમો ૩૩, ૩૪, ૩૫, ૩૬ અને ૩૮ હેઠળ આકારેલા, ફેરઆકારણી અથવા ભરવાપાત્ર વેરો, દંડ અને વ્યાજ સહિત જે રીતે અને જેટલી સમયમર્યાદાની અંદર ભરવો જોઈશે તે રીત અને સમયમર્યાદા, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૪૫.- આ કલમની પેટા-કલમ (૧) થી, રાજ્ય સરકારને, વેપારીની મિલકતને જે રીતે કામચલાઉ રીતે ટાંચમાં લઈ શકાશે તે રીત, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૫૦.- (૧) પેટા-કલમ (૧) થી, રાજ્ય સરકાર, જેના વતી માલ ખરીદેલ હોય તેવા મુખ્ય એજન્ટે વેરો ભરી દીધેલ હોવાથી, કમિશન એજન્ટ જે રીતે વેરો ભરવાપાત્ર ન બનતો હોય તે રીત, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૨) પેટા-કલમ (૩) થી, રાજ્ય સરકારને, કમિશન એજન્ટે, એક જ વ્યવહારના સંબંધમાં મુખ્ય એજન્ટ કરીથી વેરો ભરવાપાત્ર નથી એવી ખાતરી કમિશનરને જે રીતે કરાવવી જોઈશે તે રીત, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૬૦.- (૧) પેટા-કલમ (૧) થી, રાજ્ય સરકારને રજિસ્ટર થયેલ વેપારીએ, રજિસ્ટર થયેલ બીજા વેપારીને, તેવી વિગતો ધરાવતું વેરા અંગેનું ભરતિયું પૂરું પાડવું જોઈશે તે નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૨) પેટા-કલમ (૨)થી, રાજ્ય સરકારને, ખરીદનારને છૂટક ભરતિયું કાઢી આપવાની વિગતો ધરાવતું છૂટક ભરતિયું નિયમોથી, ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૬૧.-આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને, અમુક વિગતો ધરાવતી જમા અને ઉધાર નોંધો, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૬૨.- (૧) પેટા-કલમ (૧)થી, રાજ્ય સરકારને, દરેક વેપારીએ, હિસાબો જે નમૂનામાં અને જે રીતે રાખવા જોઈશે તે નમૂનો અને રીત, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૨) પેટા-કલમ (૨)થી રાજ્ય સરકારને, કોઈપણ વર્ગના રજિસ્ટર થયેલ દરેક વેપારીએ, ચકાસણી માટે હિસાબો સ્પષ્ટ અને બુધ્ધિગમ્ય રીતે રાખવા માટે રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી આદેશો કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૬૩.-આ કલમની પેટા-કલમ (૧)થી, રાજ્ય સરકારને, ઓડિટનો રિપોર્ટ જે નમૂનામાં તૈયાર કરવો જોઈશે તે નમૂનો અને જે સત્તાધિકારીને અને જેટલી મુદતની અંદર ઓડિટનો રિપોર્ટ આપવો જોઈશે તે સત્તાધિકારી અને મુદત ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૬૪.-આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને વેરો ભરવા જવાબદાર વેપારીએ એકરારનો નમૂનો, જેટલી મુદતની અંદર અને જે સત્તાધિકારીને મોકલવો જોઈશે તે સત્તાધિકારી, એકરારનો નમૂનો અને મુદત, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૬૭.- (૧) પેટા કલમ (૧)થી રાજ્ય સરકારને, કમિશનર, જે શરતોને અધીન રહીને, કોઈ વેપારી, અથવા બીજી કોઈપણ વ્યક્તિએ, હિસાબોના ચોપડા, રજિસ્ટર અથવા દસ્તાવેજો અને માલનો સ્ટોક, ખરીદી વેચાણો વગેરેને લગતી એવી માહિતી પૂરી પાડવા ફરમાવી શકશે તે શરતો, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૨) પેટા કલમ (૧૬)થી, રાજ્ય સરકારને, દુકાન, ગોડાઉન વગેરેનો માલિક અથવા કબજો ધરાવતી અથવા તેનો હવાલો ધરાવતી વ્યક્તિએ, જગાઓનું સીલ ખોલવા માટે આપવાની જામીનગીરીની એવી રકમ અને એવા નમૂના સહિતની બોલીઓ અને શરતો, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૩) પેટા- કલમ (૧૮) થી, રાજ્ય સરકારને, જે રીતે માલની હરાજી કરવી જોઈશે તે રીત, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૬૮.- (૧) પેટા કલમ (૧)થી, રાજ્ય સરકારને, તપાસનાકા અથવા આડશો ઊભા કરવાની સત્તા મળે છે.

(૨) પેટા-કલમ (૩)થી રાજ્ય સરકારને, લોગબુક, વેચાણનું બિલ, ડિલીવરી નોટ અને વાહન અથવા નૌકામાં અથવા પશુ ઉપર લઈ જવાતા માલને લગતા એવી વિગતોવાળા એવા બીજા દસ્તાવેજો નિયમોથી ઠરાવવાની અને તપાસનાકા અથવા આડશનો હવાલો ધરાવતા અધિકારીને આપવાના વાહનમાં, લઈ જવાતા માલની વિગતોવાળા એકરાર ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૩) પેટા-કલમ (૫)થી રાજ્ય સરકારને, માલ લઈ જતાં વાહન, નૌકા અથવા પશુનો હવાલો ધરાવનાર, હાંકનાર અથવા બીજી વ્યક્તિએ, માલ છોડાવવા માટે તપાસ નાકા અથવા આડશ હવાલો ધરાવનારને આપવાનો જામીનગીરીનો નમૂનો, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૭૧.- (૧) પેટા-કલમો (૧) અને (૨)થી, રાજ્ય સરકારને, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, આ અધિનિયમથી અથવા તે હેઠળ તજવીજ કરેલ કોઈપણ બ્રાબતને લગતા આંકડા, કોઈ વર્તમાનપત્રમાં નોટિસ આપીને અથવા બીજી કોઈ રીતે વેપારીઓના કોઈ વર્ગ પાસેથી માહિતી અથવા પત્રકો અથવા આંકડા મંગાવીને એકત્ર કરવા માટે આદેશો આપવાની અને જે નમૂનામાં અને જે વ્યક્તિને અને જેટલા સમયાંતરે તે માહિતી અથવા પત્રક (રિટર્ન) આપવાના હોય તે ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૨) પેટા-કલમ (૩)થી, રાજ્ય સરકારને, જુદીજુદી જોગવાઈઓ હેઠળ અને રજિસ્ટર થયેલ વેપારીઓના જુદાજુદા વર્ગો એવા પત્રકો અને રિટર્ન પૂરા પાડવાની જોગવાઈ, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૭૩.-આ કલમની પેટા-કલમ (દ)થી, રાજ્ય સરકારને, અપીલ સત્તાધિકારી, અપીલ ઉપરનો એવો હુકમ જે કાર્યરીતિને અધીન રહીને પસાર કરશે તે કાર્યરીતિ, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૭૬.-આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને, અપીલ અને પુનરીક્ષણ માટેની અરજી ઉપર લગાડવાના કોર્ટ ફી સ્ટેમ્પની કિંમત, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૭૮.-આ કલમની પેટા-કલમ (૩)થી, રાજ્ય સરકારને, ભૂલો સુધારવાને પરિણામે વેરા, વ્યાજ અથવા દંડની રકમમાં ઘટાડો થતો હોય ત્યારે એવી રકમનું રિફંડ આપવાની રીત, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૮૧.-આ કલમની પેટા-કલમ (૧)ના પરિચ્છેદ (ગ)થી, રાજ્ય સરકારને, વેચાણવેરા વ્યવસાયીની લાયકાતો ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૮૮.-આ કલમની પેટા-કલમ (૧)થી, રાજ્ય સરકારને, આ અધિનિયમ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુનાઓની તપાસને, જે શરતોને અધીન રહીને કમિશનર અધિકૃત કરી શકશે તે શરતો, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૯૬.-આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને, તેમાં ઉલ્લેખેલ અરજીઓ માટે કોર્ટ ફી સ્ટેમ્પમાં આપવાની ફી, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૯૮.- આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, સામાન્ય રીતે આ અધિનિયમના હેતુઓ પાર પાડવા માટે અને ખાસ કરીને, આ કલમની પેટા-કલમ (૨)માં ઉલ્લેખેલ તમામ અથવા તે પૈકીની કોઈ બાબત માટે નિયમો કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૯૯.-આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને, રાજપત્રમાં હુકમ પ્રસિધ્ધ કરીને, મુશ્કેલી દૂર કરવા માટે પોતે જરૂરી અથવા ઇષ્ટ ગણે તેવી આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ સાથે અસંગત ન હોય તેવી જોગવાઈઓ કરવાની સત્તા મળે છે.

ઉપર્યુક્ત ધારાકીય સત્તાની સોંપણી આવશ્યક અને સામાન્ય પ્રકારની છે.

તારીખ : ૧૭મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

વજુભાઈ વાળા.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

વી. એમ. કોઠારે,

ગાંધીનગર,

ગુજરાત સરકારના સચિવ,

તારીખ ૧૭મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

IX-Ex-55-21

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર.

EXTRA No. 56

REGISTERED No. G/GNR/2

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

THURSDAY, MARCH 20, 2003/PHALGUNA 29, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarat translation of Bill, Acts and Notification other than
these published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૭મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા તારીખ ૧૮મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના ગૃહ વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક:જજ/૧૭/૨૦૦૩/એસબી.વી.પીઓટીઓ/૧૦૨૦૦૨/જીઓઆઈ/૧૫૧(એ) (પાર્ટ-૧) નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

Notification*under***THE PREVENTION OF TERRORISM ACT, 2002.**

ત્રાસવાદ નિયંત્રણ અધિનિયમ, ૨૦૦૨ હેઠળ જાહેરનામું

ગુજરાત સરકાર

ગૃહ વિભાગ (વિશેષ)

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧૮મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩.

ત્રાસવાદ નિયંત્રણ અધિનિયમ, ૨૦૦૨.

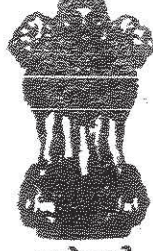
ક્રમાંક : જજી/૧૭/૨૦૦૩/એસબી.પી.ઓટીઓ/૧૦૨૦૦૨/જીઓઆઈ/૧૫૧(એ) (પાર્ટ-૧):- ત્રાસવાદ અધિનિયમ, ૨૦૦૨ (સન ૨૦૦૨ના ૧૫મા)ની કલમ ૩૭થી મળેલી સત્તાની રૂએ, ગુજરાત સરકાર, આથી, સદરહુ અધિનિયમના પ્રકરણ-૫ના હેતુઓ માટે ગૃહ વિભાગનો હવાલો ધરાવતા અધિક મુખ્ય સચિવ, અથવા અગ્રસચિવને સક્ષમ સત્તાધિકારી તરીકે નીમે છે.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

રાજકુમાર,

સરકારના અધિક સચિવ.

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

VolXLIV]

FRIDAY, MARCH 21, 2003 /PHALGUNA 30, 1924

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ,

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૨૧મી માર્ચ, ૨૦૦૩

તારીખ : ૨૧મી માર્ચ, ૨૦૦૩ ના ગુજરાત રાજપત્ર, (અસાધારણ)માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા
સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક ૩૨નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વ લોકોની જાણ સારું
પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી.ઉપાધ્યાય

સરકારના નાયબ સચિવ

GUJARAT BILL NO. 32 OF 2003.**THE BOMBAY MOTOR VEHICLES (TAXATION OF PASSENGERS) (GUJARAT AMENDMENT) BILL, 2003.****A BILL***further to amend the Bombay Motor Vehicles (Taxation of Passengers) Act, 1958.*

ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમોના નિયમ-૧૨૭-અ ના પરંતુક અન્વયે આપવામાં આવેલી અધ્યક્ષની સંમતિથી નીચેનું વિધેયક પ્રસિધ્ધ કર્યું છે :-

સન ૨૦૦૩નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક. ૩૨.

મુંબઈ મોટર વાહન (ઉતાડુ વેરા) (ગુજરાત સુધારા) વિધેયક, ૨૦૦૩.

મુંબઈ મોટર વાહન (ઉતાડુ વેરા) અધિનિયમ, ૧૯૫૮ વધુ સુધારવા બાબત વિધેયક.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

૧. (૧) આ અધિનિયમ, મુંબઈ મોટર વાહન (ઉતાડુ વેરા) (ગુજરાત સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.

ટૂંકી સંજ્ઞા અને આરંભ.

(૨) તે તરત જ અમલમાં આવશે.

સન ૧૯૫૮નો
મુંબઈનો ૬૭મો.

સન ૧૯૩૯નો ૪થો.
સન ૧૯૮૮નો
૫૬મો.

૨. મુંબઈ મોટર વાહન (ઉતાડુ વેરા) અધિનિયમ, ૧૯૫૮ (જેનો આમાં હવે પછી, “ મુખ્ય અધિનિયમ ” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે)માં, કલમ ૨માં, ખંડો (૪), (૬), (૭) અને (૧૦) માં, “ મોટર વાહન અધિનિયમ, ૧૯૩૯ ” એ શબ્દો અને આંકડા જ્યાં આવે છે ત્યાં તેને બદલે, “ મોટર વાહન અધિનિયમ, ૧૯૮૮ ” એ શબ્દો અને આંકડા મૂકવા.

સન ૧૯૫૮ના
મુંબઈના ૬૭મા
અધિનિયમની કલમ
૨નો સુધારો.

૩. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૩માં, પેટા-કલમ (૨) માં, “ પાસેમાં પાસેના પૈસા સુધી ગણવી, અર્થા પૈસા અને તેથી વધારેના અપૂર્ણાંકને એક પૈસા તરીકે ગણવો અને અર્ધાથી ઓછાને ગણતરીમાં લેવો નહિ. ” એ શબ્દોને બદલે, “ પાસેમાં પાસેના રૂપિયા સુધી ગણવી, પચાસ પૈસા કરતાં વધુ નહિ તેવા રૂપિયાના કોઈ અપૂર્ણાંકને ગણતરીમાં લેવો નહિ અને પચાસ પૈસા કરતાં વધુ તેવા રૂપિયાના કોઈ અપૂર્ણાંકને એક રૂપિયા તરીકે ગણવો ” એ શબ્દો મૂકવા.

સન ૧૯૫૮ના
મુંબઈના ૬૭મા
અધિનિયમની કલમ
૩નો સુધારો.

સન ૧૯૮૮નો ૫મો.
સન ૧૯૭૪નો ૨જો.

૪. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૧૪માં, પેટા-કલમ (૨) માં, “ ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૮૮ ” એ શબ્દો અને આંકડાને બદલે, “ ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩ ” એ શબ્દો અને આંકડા મૂકવા.

સન ૧૯૫૮ના
મુંબઈના ૬૭મા
અધિનિયમની કલમ
૧૪નો સુધારો.

ઉદ્દેશો અને કારણો

મુંબઈ મોટર વાહન (ઉતાડૂ વેરા) અધિનિયમ, ૧૯૫૮ હેઠળ વેરાની ગણતરી અને વસૂલાતને સરળ બનાવવાના ઉદ્દેશથી, પચાસ પૈસાથી વધારે રૂપિયાના કોઈ અપૂર્ણાંકને, પાસેમાં પાસેના રૂપિયા તરીકે ગણવા ધાર્યું છે. પ્રસંગોપાત, જૂનો મોટર વાહન અધિનિયમ, ૧૯૩૯ અને કોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૮૯૮નો સંદર્ભ સુધારવાની પણ તક લેવામાં આવી છે. તેને સ્થાને હવે, અનુક્રમે સદરહુ અધિનિયમની કલમ ૨ અને ૧૪માં મોટર વાહન અધિનિયમ, ૧૯૮૮ અને કોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩ એવો સંદર્ભ મૂકવામાં આવે છે.

આ વિધેયકથી, ઉપર્યુક્ત ઉદ્દેશો સિધ્ધ કરવા માટે સદરહુ અધિનિયમ સુધારવા ધાર્યું છે.

તારીખ ૨૧મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

અમીત શાહ

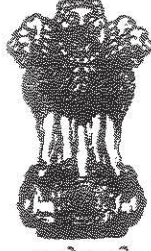
ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

ગાંધીનગર
તારીખ : ૨૧મી માર્ચ, ૨૦૦૩

વી. એમ. કોઠારે,
ગુજરાત સરકારના સચિવ,
વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

SATURDAY, MARCH 22, 2003/ CAITRA 1, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

વેધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૨૨મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

તારીખ ૨૨મી માર્ચ ૨૦૦૩ ના ગુજરાત રાજપત્ર, (અસાધારણ) માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત
વિધેયક ક્રમાંક : ૩૩ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT BILL NO. 33 OF 2003.**THE GUJARAT REGULARISATION OF UNAUTHORISED
DEVELOPMENT (AMENDMENT) BILL, 2003.****A BILL***further to amend the Gujarat Regularisation of Unauthorised development
Act, 2001.*

ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમોના નિયમ-૧૨૭-અ ના પરંતુક અન્વયે આપવામાં આવેલી અધ્યક્ષની સંમતિથી
નીચેનું વિધેયક પ્રસિદ્ધ કર્યું છે :-

સન ૨૦૦૩નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક. ૩૩

ગુજરાત અનધિકૃત વિકાસને નિયમિત કરવા બાબત (સુધારા) વિધેયક, ૨૦૦૩.

ગુજરાત અનધિકૃત વિકાસને નિયમિત કરવા બાબત અધિનિયમ, ૨૦૦૧ વધુ સુધારવા બાબત
વિધેયક.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :

૧. (૧) આ અધિનિયમ ગુજરાત અનધિકૃત વિકાસને નિયમિત કરવા બાબત (સુધારા) અધિનિયમ, ટૂંકી સંજ્ઞા અને
૨૦૦૩ કહેવાશે. આરંભ.

(૨) તે, રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, નકકી કરે તેવી તારીખે અમલમાં આવશે.

સન ૨૦૦૧નો
ગુજરાતનો ૨૩મો.

૨. ગુજરાત અનધિકૃત વિકાસને નિયમિત કરવા બાબત અધિનિયમ, ૨૦૦૧ (જેનો આમાં હવે પછી
“મુખ્ય અધિનિયમ” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે) માં, કલમ ૩માં,-

(૧) પેટા-કલમ (૨) માં, -

(ક) ખંડ (ક) માં,-

(૧) “ મુકરર સત્તાધિકારી, પરંતુકોને અધીન રહીને” એ શબ્દોથી શરૂ થતા અને

“ તેમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે” એ શબ્દોથી પૂરા થતા ભાગને બદલે, “ રાજ્ય
સરકાર ઠરાવે ” એ શબ્દો મૂકવા.

(૨) પરંતુકો કમી કરવા.

(ખ) તેની હેઠળનું ફીનું કોષ્ટક અને સ્પષ્ટીકરણ કમી કરવા.

(૨) પેટા-કલમ (૩) માં, ખંડ (ખ) માં, પેટા-ખંડ (૧)માં, નીચેનો પરંતુક દાખલ કરવો :-

“ પરંતુ લોડ બેરીંગ સ્ટ્રક્ચર તરીકે ભોંયતળિયા ઉપરાંત એક માળનું બાંધકામ
ધરાવતા મકાનોને આ પેટા-ખંડની જોગવાઈ લાગુ પડશે નહિ.”

સન ૨૦૦૧ના
ગુજરાતના ૨૩મા
અધિનિયમની
કલમ ૩નો
સુધારો.

સન ૨૦૦૧ના
ગુજરાતના
૨૩મા
અધિનિયમમાં
નવી કલમ ૩૬
દાખલ કરવા
બાબત.

૩. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૩ પછી, નીચેની કલમ દાખલ કરવી:-

અમુક
સંજોગોમાં
કલમો ૩ અને
૪ લાગુ
પાડવા
બાબત.

“૩૬. (૧) ગુજરાત અનઅધિકૃત વિકાસને નિયમિત કરવા બાબત (સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩થી સુધાર્યા પ્રમાણેની કલમો ૩ અને ૪ની જોગવાઈઓ, સદરહુ અધિનિયમના સન ૨૦૦૩નો ગુજરાતનો ૧૨મો. આરંભની તારીખે કલમ ૩ની પેટા-કલમ (૩) માં ઉલ્લેખેલ પ્રમાણપત્ર કાઢી આપવામાં આવ્યું ન હોય ત્યારે પણ લાગુ પડશે.”.

(૨) કલમ ૩ની પેટા-કલમ (૨) હેઠળ વ્યક્તિને આપેલ નોટિસ, ગુજરાત અનઅધિકૃત વિકાસને નિયમિત કરવા બાબત (સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩થી સુધાર્યા પ્રમાણેની, આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ હેઠળ કાઢેલ નોટિસ ગણાશે.”.

સન ૨૦૦૧ના
ગુજરાતના
૨૩મા
અધિનિયમની
કલમ ૪નો
સુધારો.

૪. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૪માં, પેટા-કલમ (૩) માં, ખંડ (ખ) માં, પેટા-ખંડ (૧) ના વિદ્યમાન પરંતુક પછી, નીચેનો પરંતુક દાખલ કરવો :-

“ વધુમાં, ઉપર જણાવ્યા પ્રમાણેની પાર્કિંગ સુવિધા પૂરી પાડવી શક્ય ન હોય ત્યાં તેવા કિસ્સામાં, મુકરર સત્તાધિકારી નક્કી કરે તેવી પાર્કિંગ ક્રિએશન (ગ્રિલુ કરવા માટેની) ફી, મુકરર સત્તાધિકારી ચાર્જ કરી શકશે અને જરૂરી સુવિધાઓ પૂરી પાડવાનું સુગમ કરી આપી શકશે અથવા કસૂર કરનારાઓ(ડિફેલ્ટર્સ) વતી બાંધકામ, માલિકી, સંચાલન અને તબદીલીના આધારે તેની જોગવાઈ કરી શકશે.”.

સન ૨૦૦૧ના
ગુજરાતના
૨૩મા
અધિનિયમની
કલમ ૮નો
સુધારો.

૫. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૮માં, પેટા-કલમ (૨)માં, ખંડ (ક) પછી, નીચેનો ખંડ દાખલ કરવો :-

“(કક) કલમ ૩ની પેટા-કલમ (૨) હેઠળની ફીના દર બાબત;”.

ઉદ્દેશો અને કારણો

મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનો, વિસ્તાર વિકાસ સત્તામંડળો, શહેરી વિકાસ સત્તામંડળો અને ખાનગી સંસ્થાઓ દ્વારા રાજ્ય સરકારને, નિયમિત કરવા બાબતની ફીના ઊંચા દરો અને નિયમિત કરવાના હોય તેવા અનધિકૃત વિકાસોની આસપાસના ૫૦૦ મીટરની અંદર પાર્કિંગની જગ્યાના અભાવને લગતી રજૂઆતો કરવામાં આવેલ છે અને તેઓએ ગુજરાત અનધિકૃત વિકાસને નિયમિત કરવા બાબત અધિનિયમ, ૨૦૦૧માં તે મતલબનો સુધારો કરવા વિનંતી કરી છે.

આ મુશ્કેલીઓનો અંત લાવવા, સદરહુ અધિનિયમની કલમ ૩ની પેટા-કલમ (૨) નો ખંડ (ક) સુધારવો જરૂરી જણાયો છે. કલમ ૪ની પેટા-કલમ (૩) નો ખંડ (ખ) સુધારીને એવી જોગવાઈ કરી છે કે અનધિકૃત વિકાસની આસપાસના ૫૦૦ મીટરની અંદર પાર્કિંગ સુવિધા પૂરી પાડવી શક્ય ન હોય, ત્યારે મુકરર સત્તાધિકારીએ પાર્કિંગ ક્રિએશન ફી ચાર્જ કરીને અથવા કસૂર કરનારાઓ (ડિફેલ્ટર્સ) વતી Boot (બાંધકામ, માલિકી, સંચાલન અને તબદીલી) સિધ્ધાંતના આધારે જરૂરી સુવિધાઓની જોગવાઈ કરવી જોઈશે.

આ વિધેયકથી ઉપર્યુક્ત ઉદ્દેશો સિધ્ધ કરવા સદરહુ અધિનિયમ સુધારવા ધાર્યું છે.

ઈન્દ્રવિજયસિંહ જાડેજા

ધારાકીય સત્તા સોંપવાની યાદી.

આ વિધેયકમાં, નીચેની બાબતોના સંબંધમાં ધારાકીય સત્તાની સોંપણીનો સમાવેશ થાય છે :-

- કલમ ૧.- આ કલમની પેટા-કલમ (૨)થી, રાજ્ય સરકારને, રાજ્યના જાહેરનામાથી, આ અધિનિયમ અમલમાં આવવાની તારીખ નક્કી કરવાની સત્તા મળે છે.
- કલમ ૨.- આ કલમની પેટા-કલમ (૧) ના પરિચ્છેદ (ક)ની બાબત (૧) થી સુધારવા ધારેલ કલમ ૩ની પેટા-કલમ (૨)ના ખંડ (ક)થી રાજ્ય સરકારને, અનધિકૃત વિકાસને નિયમિત કરવા માટે મુકરર સત્તાધિકારીને ચૂકવવાની ફી નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.
- કલમ ૪.- આ કલમથી, કલમ ૪ની પેટા-કલમ (૩)ના ખંડ (ખ) ના પેટા-ખંડ (૧) માં દાખલ કરવા ધારેલ પરંતુકથી, મુકરર સત્તાધિકારીને પાર્કિંગ ઊભા કરવાની ફી નક્કી કરવાની અને ચાર્જ કરવાની સત્તા મળે છે.

ઉપર્યુક્ત ધારાકીય સત્તાની સોંપણી આવશ્યક અને સામાન્ય પ્રકારની છે.

તારીખ : ૨૨મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

ઈન્દ્રવિજયસિંહ જાડેજા.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે.

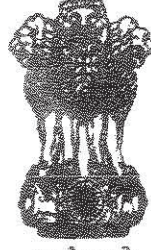
વી. એમ. કોઠારે,

ગાંધીનગર

ગુજરાત સરકારના સચિવ,

તારીખ : ૨૨મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

SATURDAY, MARCH 22, 2003/CAITRA 1, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૨૨મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

તારીખ ૨૨મી માર્ચ ૨૦૦૩ ના ગુજરાત રાજપત્ર (અસાધારણ) માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા સત્ત ૨૦૦૩ના ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક : ૩૪ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT BILL NO. 34 OF 2003.**THE GUJARAT (SUPPLEMENTARY) APPROPRIATION
BILL, 2003.***A BILL*

*to authorise payment and appropriation of certain further sums from
and out of the Consolidated Fund of the State of Gujarat for the services
of the Financial Year ending on the thirty-first day of March, 2003.*

ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમોના નિયમ-૧૨૭-અ ના પરંતુક અન્વયે આપવામાં આવેલી અધ્યક્ષની સંમતિથી નીચેનું વિધેયક
પ્રસિદ્ધ કર્યું છે :- સન ૨૦૦૩નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક : ૩૪.

ગુજરાત (પૂરક) વિનિયોગ વિધેયક, ૨૦૦૩.

સન ૨૦૦૩ના માર્ચ મહિનાની એકત્રીસમી તારીખે પૂરા થતાં નાણાકીય વર્ષની સેવાઓ
માટે ગુજરાત રાજ્યના એકત્રિત ફંડમાંથી અમુક વધુ રકમો આપવાનાં અને તેનો વિનિયોગ
કરવાનો અધિકાર આપવા બાબત વિધેયક.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં
આવે છે :-

૧. આ અધિનિયમ 'ગુજરાત (પૂરક) વિનિયોગ અધિનિયમ, ૨૦૦૩' કહેવાશે.

ટૂંકી સંજ્ઞા.

૨. આ સાથે જોડેલી અનુસૂચિના કોલમ ૩માં નિર્દિષ્ટ રકમોથી વધુ ન હોય તેટલી
એકંદરે રૂપિયા બાવીસ હજાર ચારસો ઓગણસીત્તેર કરોડ, અઢાર લાખ, એકવીસ હજારની
રકમ અનુસૂચિના કોલમ ૨માં નિર્દિષ્ટ કરેલી સેવાઓ અને હેતુઓ માટે, સન ૨૦૦૩ના માર્ચ
મહિનાની એકત્રીસમી તારીખે પૂરા થતાં નાણાકીય વર્ષ દરમિયાન જે જુદા જુદા ખર્ચ
આપવાના થશે તે પેટે ગુજરાત રાજ્યના એકત્રિત ફંડમાંથી આપવામાં આવશે અને ઉપયોગમાં
લેવામાં આવશે.

સન ૨૦૦૨-
૨૦૦૩ ના
નાણાકીય વર્ષ
માટે ગુજરાત
રાજ્યના
એકત્રિત ફંડમાંથી
રૂા. ૨,૨૪,૬૮,
૧૮,૨૧,૦૦૦
કાઢવા બાબત.

૩. આ અધિનિયમથી ગુજરાત રાજ્યના ફંડમાંથી જે રકમો આપવા અર્થે તેનો વિનિયોગ
ઉપયોગ કરવા માટે અધિકાર આપવામાં આવ્યો હોય તે રકમોનો વિનિયોગ, સદરહુ વર્ષના
સંબંધમાં અનુસૂચિમાં જણાવેલી સેવાઓ અને હેતુઓ માટે કરવો.

અનુસૂચિ
(જુઓ કલમો ૨ અને ૩)

ગાંધી/નિયોગનો નંબર	સેવાઓ અને હેતુઓ		વધુમાં વધુ રકમ		
			મંજૂર કર્યા પ્રમાણે	એકત્રિત ફંડ ખાતે ઉધારેલી	કુલ
૧	૨		૩	૪	૫
૨	કૃષિ	મહેસૂલ	-	૧,૧૨,૦૦૦	૧,૧૨,૦૦૦
૩	નાની સિંચાઈ, ભૂમિ સંરક્ષણ અને વિસ્તાર વિકાસ	મહેસૂલ	૪,૧૧,૦૦,૦૦૦	-	૪,૧૧,૦૦,૦૦૦
૪	પશુપાલન અને ડેરી વિકાસ	મહેસૂલ	૨,૪૦,૧૭,૦૦૦	-	૨,૪૦,૧૭,૦૦૦
		મૂડી	૭,૮૩,૦૦,૦૦૦		૭,૮૩,૦૦,૦૦૦
૫	સહકાર	મહેસૂલ	૨,૦૦૦	૪,૦૦૦	૬,૦૦૦
		મૂડી	૪,૨૭,૧૮,૦૦૦		૪,૨૭,૧૮,૦૦૦
૬	શિક્ષણ	મહેસૂલ	૨,૦૦૦	-	૨,૦૦૦
૭	ઊર્જા પરિયોજનાઓ	મહેસૂલ	૫,૭૧,૮૨,૭૫,૦૦૦		૫,૭૧,૮૨,૭૫,૦૦૦
		મૂડી	૧૪,૧૧,૪૯,૦૧,૦૦૦		૧૪,૧૧,૪૯,૦૧,૦૦૦
૮	ઊર્જા અને પેટ્રોકેમિકલ્સ વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મૂડી	૧,૦૦૦	-	૧,૦૦૦
૯	નાણા વિભાગ	મહેસૂલ	૧,૦૦૦	-	૧,૦૦૦
૧૦	કર વસૂલાત અંગેનું ખર્ચ (નાણા વિભાગ)	મહેસૂલ	૨,૨૫,૭૮,૦૦૦	-	૨,૨૫,૭૮,૦૦૦
૧૧	પેન્શન અને નિવૃત્તિના બીજા લાભો	મહેસૂલ	૮૭,૮૭,૦૦,૦૦૦		૮૭,૮૭,૦૦,૦૦૦
૧૨	નાણા વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મૂડી	૧,૦૦૦	-	૧,૦૦૦
૧૩	નાણા વિભાગ અને તેની સેવાને લગતું હેતુ બરપાઈ કરતું અને તે અંગે ખર્ચ	મહેસૂલ	-	૨,૬૩,૦૨,૧૮,૦૦૦	૨,૬૩,૦૨,૧૮,૦૦૦
		મૂડી	-	૧,૮૫,૮૧,૮૩,૮૬,૦૦૦	૧,૮૫,૮૧,૮૩,૮૬,૦૦૦
૧૪	વન	મહેસૂલ	૧૭,૦૦,૦૦૦	૧૦,૦૦૦	૧૭,૧૦,૦૦૦
		મૂડી	૧,૦૦૦	-	૧,૦૦૦
૧૫	ચૂંટણી	મહેસૂલ	૩,૦૦૦	-	૩,૦૦૦
૧૬	સામાન્ય વહીવટ વિભાગ	મહેસૂલ	૨,૦૦૦	-	૨,૦૦૦
૧૭	આર્થિક સલાહ અને આકાશ	મહેસૂલ	૩,૦૦૦	-	૩,૦૦૦
૧૮	સામાન્ય વહીવટ વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મહેસૂલ	૨૨,૫૦,૩૪,૦૦૦	૮૧,૦૦૦	૨૨,૫૧,૨૫,૦૦૦
૧૯	તબીબી અને જાહેર આરોગ્ય	મહેસૂલ	૭,૦૦૦	-	૭,૦૦૦
૨૦	પરિવાર કલ્યાણ	મહેસૂલ	૧,૦૦૦	-	૧,૦૦૦
૨૧	પોલીસ	મહેસૂલ	૪૫,૮૧,૫૭,૦૦૦	૫૦,૦૦૦	૪૫,૮૨,૦૭,૦૦૦

માંગણી/ વિનિયોગનો નંબર	સેવાઓ અને હેતુઓ	વધુમાં વધુ રકમ		
		મંજૂર કર્યા પ્રમાણે	એકત્રિત ફંડ ખાતે ઉપારેલી	કુલ
		રૂ.	રૂ.	રૂ.
૪૪	અભ્યાસગૃહ	મહેસૂલ	૧,૦૦૦	૧,૦૦૦
૪૬	ગૃહ વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મહેસૂલ	૩,૦૦૦	૩,૦૦૦
૪૮	લેખન સામગ્રી અને મુદ્રણ	મહેસૂલ	૧,૦૦૦	૧,૦૦૦
૪૯	ઝોનોંગ	મહેસૂલ	૧,૦૦૦	૧,૦૦૦
૫૦	ખાણ અને ખનિજ	મહેસૂલ	૧,૦૦૦	૫,૦૦૦
૫૧	પ્રવાસન	મહેસૂલ	૧,૦૦૦	૧,૦૦૦
૫૫	માહિતી અને પ્રસારણ વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મહેસૂલ	૨૬,૮૧,૦૦૦	૨૬,૮૧,૦૦૦
૬૦	ન્યાય તંત્રમાં સહીવટ	મહેસૂલ	૧,૬૮,૬૭,૦૦૦	૧,૬૮,૬૭,૦૦૦
૬૫	તહેવારોનું મિલકત મોજુદા	મૂડી	૨,૭૩,૦૦,૦૦,૦૦૦	૨,૭૩,૦૦,૦૦,૦૦૦
૬૬	પોલીસ અને મુખ્ય સરકાર	મહેસૂલ	૧,૦૦૦	૨,૭૩,૬૧,૦૦૦
		મૂડી	૧,૫૦,૨૮,૦૦૦	૧,૫૦,૨૮,૦૦૦
૬૭	પાણી પુરવઠા	મહેસૂલ	૧૨,૧૧,૭૮,૦૦૦	૧૨,૧૧,૭૮,૦૦૦
		મૂડી	૮,૨૭,૩૦,૦૦૦	૮,૨૭,૩૦,૦૦૦
૬૮	નર્મદા જળસંપત્તિ અને પાણી પુરવઠા વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મહેસૂલ	૨,૪૦,૮૧,૦૦૦	૨,૪૦,૮૧,૦૦૦
૭૦	સમૂહ વિકાસ	મહેસૂલ	૪,૦૦૦	૪,૦૦૦
૭૧	ગ્રામ ગૃહનિર્માણ અને ગ્રામ વિકાસ	મહેસૂલ	૨,૦૦૦	૨,૦૦૦
૭૨	વળતર અને સોંપણી	મહેસૂલ	૮,૮૪,૨૬,૦૦૦	૮,૮૪,૨૬,૦૦૦
૭૫	બંદર અને મત્સ્યોદ્યોગ વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મહેસૂલ	૫,૦૦,૦૦૦	૫,૦૦,૦૦૦
૭૬	મહેસૂલ વિભાગ	મહેસૂલ	૧,૦૧,૩૦,૦૦૦	૧,૦૧,૩૦,૦૦૦
૭૭	કર વસૂલાત અંગે ખર્ચ (મહેસૂલ વિભાગ)	મહેસૂલ	૨૦,૨૭,૦૦૦	૨૦,૫૨,૦૦૦
૭૮	જિલ્લા વહીવટ	મહેસૂલ	૧,૫૦,૦૦૦	૩૮,૦૦૦
૮૧	વળતર અને સોંપણી	મહેસૂલ	૧,૦૦,૦૦૦	૧,૦૦,૦૦૦
		મૂડી	૧,૭૩,૦૦૦	૧,૭૩,૦૦૦
૮૨	મહેસૂલ વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મહેસૂલ	૧,૦૫,૬૩,૩૫,૦૦૦	૧,૦૫,૬૩,૩૫,૦૦૦

માંગણી/ વિનિયોગનો નંબર	સેવાઓ અને હેતુઓ	વધુમાં વધુ રકમ		
		મંજૂર કર્યા પ્રમાણે	એકત્રિત ફંડ ખાતે ઉધારેલી	કુલ
૧	૨	૩	૩	૩
		રૂ.	રૂ.	રૂ.
૮૪	બિન-રહેણાક મકાનો	મહેસૂલ	૧,૮૧,૦૦૦	૧,૮૧,૦૦૦
		મૂડી	૨,૦૦૦	૨,૦૦૦
૮૫	રહેણાક મકાનો	મહેસૂલ	૧,૦૨,૦૦૦	૧,૦૨,૦૦૦
		મૂડી	૩,૩૬,૦૦૦	૩,૩૬,૦૦૦
૮૬	માર્ગો અને પુલો	મહેસૂલ	૧૮,૨૧,૩૬,૦૦૦	૧૮,૪૭,૪૩,૦૦૦
		મૂડી	૪૪,૬૪,૦૦૦	૪૪,૬૪,૦૦૦
૮૭	ગુજરાત પાટનગર બાંધકામ યોજના	મૂડી	૫,૦૩,૦૦,૦૦૦	૫,૦૩,૦૦,૦૦૦
૮૮	માર્ગ અને મકાન વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મહેસૂલ	૧,૨૫,૮૭,૦૦૦	૧,૨૫,૮૭,૦૦૦
૮૯	સમાજ સુરક્ષા અને કલ્યાણ	મહેસૂલ	૧,૦૦૦	૧,૦૦૦
૯૦	આદિજાતિ વિસ્તાર યોજના	મહેસૂલ	૭૩,૮૫,૦૦૦	૭૩,૮૫,૦૦૦
		મૂડી	૪૨,૫૪,૦૦૦	૪૨,૫૪,૦૦૦
૯૬	યુવક સેવા અને સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓ	મહેસૂલ	૧,૦૮,૫૨,૦૦૦	૧,૦૮,૫૨,૦૦૦
૧૦૦	શહેરી વિકાસ	મહેસૂલ	૨,૦૦૦	૨,૦૦૦
૧૦૩	મહિલા અને બાળ વિકાસ વિભાગ	મહેસૂલ	૧૦,૭૧,૦૦૦	૧૦,૭૧,૦૦૦
૧૦૪	મહિલા અને બાળ વિકાસ વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મહેસૂલ	૬,૮૩,૦૩,૦૦૦	૬,૮૩,૦૩,૦૦૦
	કુલ	મહેસૂલ	૮,૦૨,૮૧,૦૨,૦૦૦	૮,૦૨,૮૧,૦૨,૦૦૦
		મૂડી	૧૭,૦૮,૮૮,૫૩,૦૦૦	૧૭,૦૮,૮૮,૫૩,૦૦૦
	કુલ સરવાળો	૨૬,૧૨,૮૦,૫૫,૦૦૦	૧,૮૮,૫૬,૩૭,૬૬,૦૦૦	૨,૧૪,૬૯,૧૮,૨૧,૦૦૦

ઉદ્દેશો અને કારણો

ગુજરાત રાજ્યના એકત્રિત ફંડ ખાતે ઉધારેલા ખર્ચને તથા સન્ ૨૦૦૩ના માર્ચ મહિનાની ૩૧મી તારીખે પૂરા થતાં નાણાકીય વર્ષના આંશિક ભાગ માટે અંદાજેલા ખર્ચના સંદર્ભમાં વિધાનસભાએ અગાઉથી આપેલી ગ્રાન્ટોને પહોંચી વળવા માટે જોઈતા નાણાંનો, ગુજરાત રાજ્યના એકત્રિત ફંડમાંથી વિનિયોગ કરવાની જોગવાઈ કરવા માટે, આ વિધેયક, ભારતના સંવિધાનની કલમ ૨૦૫ સાથે વાંચતાં, તેની કલમ ૨૦૪ અનુસાર દાખલ કરવામાં આવે છે.

આ રકમો નીચે દર્શાવેલી છે :-

	રૂ.
(ક) મહેસૂલી ખર્ચ	૧૧,૭૪,૯૧,૮૦,૦૦૦
(ખ) મૂડી ખર્ચ	૨,૧૨,૮૪,૨૬,૩૧,૦૦૦
	<hr/>
	૨,૨૪,૬૮,૧૮,૨૧,૦૦૦
	<hr/>

તારીખ : ૨૨મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

વજુભાઈ વાળા.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે.

ગાંધીનગર

તારીખ : ૨૨મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

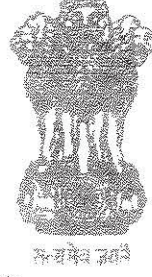
વી.એમ.કોઠારે,

ગુજરાત સરકારના સચિવ,

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રાલય, ગાંધીનગર

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

SATURDAY, MARCH 22, 2003/CAITRA 1, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૨૨મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

તારીખ ૨૨મી માર્ચ ૨૦૦૩ ના ગુજરાત રાજપત્ર, (અસાધારણ) માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત
વિધેયક ક્રમાંક : ૩૫ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ માટે પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT BILL NO. 35 OF 2003.**THE BOMBAY LAND REVENUE (GUJARAT AMENDMENT)
BILL, 2003.****A BILL***further to amend the Bombay Land Revenue Code, 1879.*

ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમોના નિયમ-૧૨૭-અ ના પરંતુક અન્વયે આપવામાં આવેલી અધ્યક્ષની સંમતિથી નીચેનું વિધેયક પ્રસિદ્ધ કર્યું છે. :-

સન ૨૦૦૩નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક. ૩૫.

મુંબઈ જમીન મહેસૂલ (ગુજરાત સુધારા) વિધેયક, ૨૦૦૩.

મુંબઈ જમીન મહેસૂલ અધિનિયમ, ૧૮૭૯ વધુ સુધારવા બાબત વિધેયક.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

૧. (૧) આ અધિનિયમ મુંબઈ જમીન મહેસૂલ (ગુજરાત સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.
(૨) તે, સન ૨૦૦૩ના એપ્રિલ મહિનાની ૧લી તારીખે અમલમાં આવશે.

ટૂંકી સંજ્ઞા અને
આરંભ.

સન
૧૮૭૯નો
મુંબઈનો પગો.

૨. મુંબઈ જમીન મહેસૂલ અધિનિયમ, ૧૮૭૯ માં, કલમ ૬૭-ક માં,-

સન ૧૮૭૯ના
મુંબઈના પગ
અધિનિયમની કલમ
૬૭કનો સુધારો.

(૧) પેટા-કલમો (૧) અને (૨)માં, “ કોલમ(૩),(૪),(૫),(૬) અથવા (૭)માંની” એ શબ્દો, કૌંસ અને આંકડાને બદલે, “ કોલમ (૩) અથવા (૪)માંની” એ શબ્દો, કૌંસ અને આંકડા મૂકવા;

(૨) પેટા-કલમ (૨ક)માં,-

(૧) “ કોલમ (૬)” એ શબ્દ, કૌંસ અને આંકડાને બદલે, “ કોલમ (૪)” એ શબ્દ, કૌંસ અને આંકડા મૂકવા;

(૨) “ કોલમો(૩), (૪) અને (૫)” એ શબ્દો, કૌંસ અને આંકડાને બદલે, “ કોલમ (૩)” એ શબ્દ, કૌંસ અને આંકડા મૂકવા;

(૩) વિદ્યમાન કોષ્ટક અને તે હેઠળના સ્પષ્ટીકરણને બદલે, નીચેનું કોષ્ટક મૂકવું :-

"કોષ્ટક

અનુ. ક્રમાંક.	જે વિસ્તારમાં જમીન આવેલી છે તે વિસ્તાર.	જમીનના ચોરસ મીટર દીઠ રૂપાંતર વેરાનો દર	
		જમીનનો ઉપયોગ કામચલાઉ બિન-ખેતી વિષયક હેતુ અથવા રહેણાંકના હેતુ અથવા સંભાવતી હેતુ માટે કરવાનો હોય ત્યારે.	જમીનનો ઉપયોગ ઔદ્યોગિક હેતુ અથવા કોઈ બીજા હેતુ માટે કરવાનો હોય ત્યારે.
(૧)	(૨)	(૩)	(૪)
૧	છેલ્લી વસતી ગણતરી પ્રમાણે એક લાખથી વધુ નાંદે તંદુર વસતીવાળા ગામો, મ્યુનિસિપલ બરો, જાહેર કરેલા વિસ્તારો અને શહેરો.	રૂા. ૨.૦૦	રૂા. ૬.૦૦
૨.	છેલ્લી વસતી ગણતરી પ્રમાણે એક લાખથી વધુ વસતીવાળા મ્યુનિસિપલ બરો, જાહેર કરેલા વિસ્તારો અને શહેરો.	રૂા. ૧૦.૦૦	રૂા. ૩૦.૦૦

સ્પષ્ટીકરણ - ઉપરના કોષ્ટકમાં, " મ્યુનિસિપલ બરો " અથવા " જાહેર કરેલો વિસ્તાર " એટલે ગુજરાત નગરપાલિકા અધિનિયમ, ૧૯૬૬ના અર્થ મુજબ અનુક્રમે મ્યુનિસિપલ બરો અથવા જાહેર કરેલો વિસ્તાર ".

સત્ય
૧૯૬૪માં
ગુજરાતના
૩૪મો.

ઉદ્દેશો અને કારણો

આ વિધેયકથી વિધાનસભામાં નીચામંત્રીશ્રીના તારીખ, ૨૭મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩ના રોજ અંદાજપત્ર પ્રવચનમાં સમાવિષ્ટ દરખાસ્તને અમલી બનાવવાના હેતુથી, મુજબ જમીન મલસૂલ અધિનિયમ, ૧૯૭૯ સુધારવા પામ્યું છે. આ વિધેયકથી, રૂપાંતર વડાનો હતમાન દર સુધારવા અને તેના વર્તમાન માન્યતાને સરખાવવાના અને તેને સુયોજન કરવા પામ્યું છે.

તાલીમ રેરની માર્ચ, ૨૦૦૩

કોરિડો ૧૬૫.

ગુજરાતના નાજીયવાલોના હુકમથી અને નામના નામે

વી.એમ.કોઠારે,

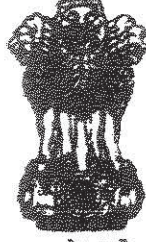
ગુજરાત સરકારના સચિવ,

વિધાનક સુન સરકારી કાનિસોના વિભાગ

વિધાનસભા

ગુજરાત ૨૨મી માર્ચ, ૨૦૦૩

સરકારી અધ્યક્ષ મુદ્રાલય, ગાંધીનગર

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

SATURDAY, MARCH 22, 2003/CAITRA 1, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

વેધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૨૨મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

તારીખ ૨૨મી માર્ચ ૨૦૦૩ ના ગુજરાત રાજપત્ર, (અસાધારણ) માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત
વિધેયક ક્રમાંક : ૩૬ ની ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT BILL NO. 36 OF 2003.**THE BOMBAY STAMP (GUJARAT AMENDMENT) BILL, 2003.****A BILL***further to amend the Bombay Stamp Act, 1958.*

ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમોના નિયમ-૧૨૭-અ ના પરંતુક અન્વયે આપવામાં આવેલી અધ્યક્ષની સંમતિથી નીચેનું વિધેયક પ્રસિદ્ધ કર્યું છે. :-

સન ૨૦૦૩નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક: ૩૬.

મુંબઈ સ્ટેમ્પ (ગુજરાત સુધારા) વિધેયક, ૨૦૦૩.**મુંબઈ સ્ટેમ્પ અધિનિયમ, ૧૯૫૮ વધુ સુધારવા બાબત વિધેયક.**

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

૧. (૧) આ અધિનિયમ મુંબઈ સ્ટેમ્પ (ગુજરાત સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.
(૨) તે સન ૨૦૦૩ના એપ્રિલ મહિનાની ૧લી તારીખે અમલમાં આવશે.

ટૂકી સંજ્ઞા અને
આરંભ.

સન ૧૯૫૮નો
મુંબઈનો ૬૦મો.

૨. મુંબઈ સ્ટેમ્પ અધિનિયમ, ૧૯૫૮ (જેનો આમાં હવે પછી, “ મુખ્ય અધિનિયમ” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે) માં, કલમ ૩૩ ને બદલે, નીચેની કલમ મૂકવી:-

સન ૧૯૫૮નું
મુંબઈના ૬૦મો
અધિનિયમની
કલમ ૩૩
બદલવા બાબત

“જેના ઉપર વધારાની
ડ્યુટી લેવાપાત્ર હોય તે
લેખ.

૩૩. (૧) જે લેખ ઉપર ડ્યુટી લેવાપાત્ર હોય અને અનુસૂચિ ૧ ના નીચેના આર્ટિકલોમાં જે વર્ણવેલ છે તે દરેક લેખ, રાજ્યમાં આવેલ સ્થાવર મિલકતના સંબંધમાં કરવામાં આવે, ત્યારે, તે લેખ ઉપર, આવી ડ્યુટી ઉપરાંત, (ગુજરાત પંચાયત અધિનિયમ, ૧૯૮૩ની કલમો ૨૦૭ અને ૨૦૮ હેઠળ તે માટે જોગવાઈ કર્યા પ્રમાણે વધારવાના સ્ટેમ્પ ડ્યુટીના દર સહિતની) આવી ડ્યુટીના ચાલીસ ટકાના દરે ડ્યુટી લેવાપાત્ર થશે :-

- (૧) ક્રમાંક. ૧૭ (વેચાણનું પ્રમાણપત્ર),
- (૨) ક્રમાંક. ૨૦(ક), ૨૦(ખ) અને ૨૦(ગ) (માલિકા ફરખત),
- (૩) ક્રમાંક. ૨૬ (મિલકત વિનિમય લેખ)
- (૪) ક્રમાંક. ૨૭ (વધારે બોજા બાબતનો લેખ)
- (૫) ક્રમાંક. ૨૮ (બક્ષિસપત્ર)
- (૬) ક્રમાંક. ૩૦ (પટો)
- (૭) ક્રમાંક. ૩૬ (ગીરોખત)
- (૮) ક્રમાંક. ૪૫ (છ) (મુખ્યત્વારનામું, જ્યારે તે અવેજ માટે આપ્યું હોય અને તે ઉપરથી કોઈપણ સ્થાવર મિલકત વેચવાની સત્તા એટર્નિ આપવાની હોય ત્યારે),
- (૯) ક્રમાંક. ૫૨ (વ્યવસ્થાપત્ર)
- (૧૦) ક્રમાંક. ૫૭ (પટાની તબદીલી)

એચ-૨૧૦૪-૧

સન ૧૯૮૩નો
ગુજરાતનો
૧૮મો.

(૨) પેટા-કલમ (૧)માં અન્યથા જોગવાઈ કરી હોય તે સિવાય, આ અધિનિયમની અને તે હેઠળ કરેલા નિયમોની જોગવાઈઓ, કલમ ૩ હેઠળ લેવાપાત્ર ડ્યુટીના સંબંધમાં, લાગુ પડે છે તેમ, તે જોગવાઈઓ, શક્ય હોય તેટલે સુધી, પેટા-કલમ (૧) હેઠળ લેવાપાત્ર વધારાની ડ્યુટીના સંબંધમાં લાગુ પડશે.”.

સન ૧૯૫૮ના
મુંબઈના ૬૦મા
અધિનિયમની
કલમ ૩૫ કમી
કરવા બાબત.

૩. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૩૫ કમી કરવી.

સન ૧૯૫૮ના
મુંબઈના ૬૦મા
અધિનિયમની
અનુસૂચિ ૧નો
સુધારો.

૪. મુખ્ય અધિનિયમમાં, અનુસૂચિ ૧માં,-

(૧) આર્ટિકલ ૨૭માં, ખંડ (ખ) પછી, નીચેનો ખંડ દાખલ કરવો:-

“ (ગ) મૂળ ગીરો આર્ટિકલ ૩૬ના ખંડ આર્ટિકલ ૬ (૧) (ક) હેઠળ
(ખ)(૧)માં ઉલ્લેખેલા વર્ણન પૈકીનો લેવાપાત્ર થાય છે તેટલીજ
એક લેખ હોય ત્યારે. ડ્યુટી. ”;

(૨) આર્ટિકલ ૩૬માં,-

(ક) ખંડ (ખ)ને બદલે, નીચેનો ખંડ મૂકવો :-

“ (ખ) તેવા ખતમાં લખેલી મિલકતો અથવા તે
મિલકતના કોઈ ભાગનો કબજો આપ્યો ન હોય
કે આપવાની કબૂલાત કરી ન હોય ત્યારે,-

(૧) રહેણાંકના હેતુ માટે લોન લેવાના સંબંધમાં
આવું ખત કરેલ હોય તે કિસ્સામાં;

આર્ટિકલ ૬ (૧) (ક) હેઠળ
લેવાપાત્ર થાય છે તેટલી જ
ડ્યુટી.

(૨) બીજા કોઈપણ કિસ્સામાં

વધુમાં વધુ બે લાખ રૂપિયાને અધીન રહીને,
તેવા ખતથી તારણ આપેલી રકમ માટે દરેક
સો રૂપિયા અથવા તેના ભાગ દીઠ બે રૂપિયા.”;

(ખ) સ્પષ્ટીકરણ ૧ પછી, નીચેનું સ્પષ્ટીકરણ ૨ દાખલ કરવું :-

“ સ્પષ્ટીકરણ ૨. આ આર્ટિકલના હેતુ માટે, “રહેણાંકના હેતુ ”એ શબ્દપ્રયોગમાં, જમીન સંપાદન કરવાનો, પોતાના ઉપયોગ માટે રહેવા માટેના ઘરનું બાંધકામ કરવાનો, ખરીદવાનો અથવા મરામત કરવાનો સમાવેશ થાય છે.”.

ઉદ્દેશો અને કારણો

આ વિધેયકથી, ગુજરાત વિધાનસભામાં નાણામંત્રીશ્રીના તારીખ ૨૭મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩ના રોજ અંદાજપત્ર પ્રવચનમાં સ્થાવિષ્ટ કરેલ દરખાસ્તને અમલમાં લાવવાના ઉદ્દેશથી, મુંબઈ સ્ટેમ્પ અધિનિયમ, ૧૯૫૮ સુધારવા ધાર્યું છે.

તારીખ : ૨૨મી માર્ચ, ૨૦૦૩

કૌશિક પટેલ

ગાંધીનગર

તારીખ : ૨૨મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

વી.એમ.કોઠારે,

ગુજરાત સરકારના સચિવ,

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

MONDAY, MARCH 24, 2003/CAITRA 3, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ,
સચિવાલય, ગાંધીનગર, તારીખ ૨૪મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

તારીખ ૨૪મી માર્ચ, ૨૦૦૩ના ગુજરાત રાજપત્ર (અસાધારણ)માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક : ૩૭નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારું પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબસચિવ.

GUJARAT BILL NO. 37 OF 2003.**THE BOMBAY MOTOR VEHICLES TAX (GUJARAT AMENDMENT) BILL, 2003.****A BILL***further to amend the Bombay Motor Vehicles Tax Act, 1958.*

ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમોના નિયમ-૧૨૭-અ ના પરંતુક અન્વયે આપવામાં આવેલી અધ્યક્ષની સંમતિથી નીચેનું વિધેયક પ્રસિધ્ધ કર્યું છે :-

સન ૨૦૦૩નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક. ૩૭ .

મુંબઈ મોટર વાહન વેરા (ગુજરાત સુધારા) વિધેયક, ૨૦૦૩.

મુંબઈ મોટર વાહન વેરા અધિનિયમ, ૧૯૫૮ વધુ સુધારવા બાબત વિધેયક.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

સન ૧૯૫૮નો મુંબઈનો દપમો.	૧. (૧) આ અધિનિયમ, મુંબઈ મોટર વાહન વેરા (ગુજરાત સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે. (૨) તે, સન ૨૦૦૩ના એપ્રિલ મહિનાની ૧લી તારીખે અમલમાં આવશે.	ટૂંકી સંજ્ઞા અને આરંભ.
સન ૧૯૫૮નો મુંબઈનો દપમો.	૨. મુંબઈ મોટર વાહન વેરા અધિનિયમ, ૧૯૫૮ (જેનો આમાં હવે પછી, “ મુખ્ય અધિનિયમ ” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે)માં, કલમ ૩માં, પેટા-કલમ (૧)ના પરંતુકમાં, “ કલમ ૩-ક અથવા ” એ શબ્દો, આંકડો અને અક્ષર કમી કરવા.	સન ૧૯૫૮ના મુંબઈના દપમા અધિનિયમની કલમ ૩નો સુધારો.
	૩. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૪માં, સ્પષ્ટીકરણમાં, “ કલમ ૮ની પેટા-કલમ (દ)” એ શબ્દો, કૌંસ અને આંકડાને બદલે, “ કલમ ૮ની પેટા-કલમ (દ), કલમ ૧૮ની પેટા-કલમ (૧કક)” એ શબ્દો, કૌંસ, આંકડા અને અક્ષરો મૂકવા.	સન ૧૯૫૮ના મુંબઈના દપમા અધિનિયમની કલમ ૪નો સુધારો.
	૪. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૮ પછી, નીચેની નવી કલમ દાખલ કરવી:-	સન ૧૯૫૮ના મુંબઈના દપમા અધિનિયમમાં નવી કલમ ૮ક દાખલ કરવા બાબત.
વેરા ન ભરવા ઉપર વ્યાજ.	“ ૮ક.(૧) કોઈ મુદત અથવા તેના ભાગ માટે કોઈ મોટરવાહનના સંબંધમાં આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ અનુસાર લેણી સમગ્ર વેરા અથવા તેનો કોઈ ભાગ, તે ચૂકવવા માટે જવાબદાર વ્યક્તિ સમયસર ન ભરે, ત્યારે એવી વ્યક્તિ, દરેક મહિના અથવા તેના ભાગ માટે, એવી રીતે, લેણા વેરાની એવી રીતે ન ચૂકવાયેલ રકમ ઉપર અથવા તેવી મુદત દરમિયાન વણચૂકવાયેલ બાકીની તેનાથી ઓછી કોઈ રકમ ઉપર, એવી રીતે લેણા વેરા ઉપરાંત બે ટકાના દરે સાદુ વ્યાજ ભરવાને જવાબદાર થશે.	

(૨) આ કલમ હેઠળ ચૂકવવાપાત્ર વ્યાજની રકમની ગણતરી કરતી વખતે, પચાસ પૈસા કરતાં વધુ ન હોય એવા એક રૂપિયાના ભાગને જતો કરવો જોઈશે અને પચાસ પૈસા કરતાં વધુ હોય તેવા એક રૂપિયાના ભાગને એક રૂપિયા તરીકે ગણવો જોઈશે.

(૩) ઠરાવવામાં આવે તેવી શરતોને અધીન રહીને, રાજ્ય સરકાર, જાહેર હિતમાં તેમ કરવું જરૂરી ગણે તો, કોઈ નિર્દિષ્ટ મુદતના સંબંધમાં આ કલમ હેઠળ ચૂકવવાપાત્ર સમગ્ર વ્યાજ અથવા તેનો કોઈ ભાગ માફ કરી શકશે.”.

સન ૧૯૫૮ના
મુંબઈના ૬૫મા
અધિનિયમની
કલમ ૧૨નો
સુધારો.

૫. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૧૨માં, “ વેરો” એ શબ્દને બદલે, “ વેરો, દંડ અથવા વ્યાજ” એ શબ્દો મૂકવા.

સન ૧૯૫૮ના
મુંબઈના ૬૫મા
અધિનિયમની
કલમ ૧૩નો
સુધારો.

૬. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૧૩માં,-

(૧) પેટા-કલમ(૧) કમી કરવી;

(૨) પેટા-કલમ(૨)માં, “ પેટા-કલમ(૧) હેઠળ આવતા હોય તે સિવાયના” એ શબ્દો, કૌંસ અને આંકડો કમી કરવા;

(૩) સ્પષ્ટીકરણ કમી કરવું.

સન ૧૯૫૮ના
મુંબઈના ૬૫મા
અધિનિયમની
કલમ ૧૮નો
સુધારો.

૭. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૧૮માં,-

(૧) પેટા-કલમ(૧ક) પછી, નાચેની પેટા-કલમ દાખલ કરવી:-

“ (૧કક) ઓમ્નિ બસનો રજિસ્ટર થયેલ માલિક અથવા તેનો કબજો અથવા નિયંત્રણ ધરાવતી કોઈ વ્યક્તિ, જેને એવી ઓમ્નિ બસનો ઉપયોગ કરવા અથવા ઉપયોગ કરવા માટે રાખવા કરમાવેલ હોય તે, જેના માટે તેને રજિસ્ટર કરેલ હોય તે સિવાયના હેતુ માટે એવી ઓમ્નિ બસનો ઉપયોગ કરતો માલુમ પડે, તો ત્યારે વેરા સત્ત'ધિકારી, મુકરર ઓમ્નિ બસના સંબંધમાં તે મહિના માટે ચૂકવવાપાત્ર વેરાના માસિક હપ્તા જેટલો દંડ વસૂલ કરી શકશે. ”.

(૨) પેટા-કલમ(૨)માં, “ પેટા-કલમ(૧ક) ” એ શબ્દો, કૌંસ, આંકડો અને અક્ષર પછી, “ અથવા પેટા-કલમ(૧કક) ” એ શબ્દો, કૌંસ, આંકડો અને અક્ષરો દાખલ કરવા;

સન ૧૯૫૮ના
મુંબઈના ૬૫મા
અધિનિયમની
કલમ ૨૩નો
સુધારો.

૮. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૨૩માં, પેટા-કલમ(૨)માં, ખંડ (ખ)માં, “ કલમ ૩૬ ની પેટા-કલમો (૨) અને (૩) હેઠળ અને” એ શબ્દો, કૌંસ, આંકડો અને અક્ષર કમી કરવા.

૯. મુખ્ય અધિનિયમમાં, પહેલી અનુસૂચિમાં,-

(૧) ભાગ ૧ માં,-

(ક) “ દબાણવાળો કુદરતી ગેસ” એ શબ્દોને બદલે, “ દબાણવાળો કુદરતી ગેસ, લિક્વિફાઇડ પેટ્રોલિયમ ગેસ” એ શબ્દો મૂકવા;

(ખ) ખંડ ૪-૩૩૩ માં, બાબત (ક)માં,-

(૧) પેટા-બાબત(૧)ને બદલે, નીચેનો મજકૂર મૂકવો:-

“(૧) બાર કરતાં વધારે નહિ તેટલા ઉતાડાઓ
લઈ જવા લાઈસન્સ આપેલ સામાન્ય
મુકરર ઓમ્નિ બસો”

એવી રીતે લઈ જવા
લાઈસન્સ આપેલ હોય
તે વાહનના પ્રત્યેક
ઉતાડા દીઠ
રૂા. ૧૮૦૦.

(૨) બાર કરતાં વધારે પરંતુ વીસ કરતાં વધારે
નહિ તેટલા ઉતાડાઓ લઈ જવા લાઈસન્સ આપેલ
સામાન્ય મુકરર ઓમ્નિ બસો

એવી રીતે લઈ જવા
લાઈસન્સ આપેલ હોય
તે વાહનના પ્રત્યેક
ઉતાડા દીઠ
રૂા. ૩૬૦૦”.

(૩) વિદ્યમાન પેટા-બાબત(૨)ને પેટા-બાબત(૩) તરીકે કરી નંબર

આપવો.

(૨) ભાગ-૨ માં, “ દબાણવાળો કુદરતી ગેસ” એ શબ્દોને બદલે, “ દબાણવાળો કુદરતી ગેસ, લિક્વિફાઇડ પેટ્રોલિયમ ગેસ” એ શબ્દો મૂકવા;

૧૦. મુખ્ય અધિનિયમમાં, બીજી અનુસૂચિમાં,-

(૧) ભાગ ૧ માં, “ દબાણવાળો કુદરતી ગેસ” એ શબ્દોને બદલે, “ દબાણવાળો કુદરતી ગેસ, લિક્વિફાઇડ પેટ્રોલિયમ ગેસ” એ શબ્દો મૂકવા;

(૨) ભાગ ૨ માં, “ દબાણવાળો કુદરતી ગેસ” એ શબ્દોને બદલે, “ દબાણવાળો કુદરતી ગેસ, લિક્વિફાઇડ પેટ્રોલિયમ ગેસ” એ શબ્દો મૂકવા.

૧૧. મુખ્ય અધિનિયમમાં, ત્રીજી અનુસૂચિમાં,-

(૧) ભાગ ૧ માં, “ દબાણવાળો કુદરતી ગેસ” એ શબ્દોને બદલે, “ દબાણવાળો કુદરતી ગેસ, લિક્વિફાઇડ પેટ્રોલિયમ ગેસ” એ શબ્દો મૂકવા;

(૨) ભાગ ૨ માં, “ દબાણવાળો કુદરતી ગેસ” એ શબ્દોને બદલે, “ દબાણવાળો કુદરતી ગેસ, લિક્વિફાઇડ પેટ્રોલિયમ ગેસ” એ શબ્દો મૂકવા.

૧૨. મુખ્ય અધિનિયમમાં, ચોથી અનુસૂચિમાં,-

(૧) ભાગ ૧ માં, “ દબાણવાળો કુદરતી ગેસ” એ શબ્દોને બદલે, “ દબાણવાળો કુદરતી ગેસ, લિક્વિફાઇડ પેટ્રોલિયમ ગેસ” એ શબ્દો મૂકવા;

સન ૧૯૫૮ના
મુંબઈના ૬૫મા
અધિનિયમની
પહેલી અનુસૂચિનો
સુધારો.

સન ૧૯૫૮ના
મુંબઈના ૬૫મા
અધિનિયમની બીજી
અનુસૂચિનો સુધારો.

સન ૧૯૫૮ના
મુંબઈના ૬૫મા
અધિનિયમની ત્રીજી
અનુસૂચિનો સુધારો.

સન ૧૯૫૮ના
મુંબઈના ૬૫મા
અધિનિયમની ચોથી
અનુસૂચિનો સુધારો.

- (૨) ભાગ ૨ માં, “ દબાણવાળો કુદરતી ગેસ” એ શબ્દોને બદલે, “ દબાણવાળો કુદરતી ગેસ, લિકવીફાઇડ પેટ્રોલિયમ ગેસ” એ શબ્દો મૂકવા.

સન ૧૯૫૮ના
મુંબઈના ૬૫મા
અધિનિયમની છઠી
અનુસૂચિનો સુધારો.

૧૩. મુખ્ય અધિનિયમમાં, છઠી અનુસૂચિમાં,-

- (૧) ભાગ ૧ માં, “ દબાણવાળો કુદરતી ગેસ” એ શબ્દોને બદલે, “ દબાણવાળો કુદરતી ગેસ, લિકવીફાઇડ પેટ્રોલિયમ ગેસ” એ શબ્દો મૂકવા;
(૨) ભાગ ૨ માં, “ દબાણવાળો કુદરતી ગેસ” એ શબ્દોને બદલે, “ દબાણવાળો કુદરતી ગેસ, લિકવીફાઇડ પેટ્રોલિયમ ગેસ” એ શબ્દો મૂકવા.

સન ૧૯૫૮ના
મુંબઈના ૬૫મા
અધિનિયમની
આઠમી અનુસૂચિનો
સુધારો.

૧૪. મુખ્ય અધિનિયમમાં, આઠમી અનુસૂચિમાં,-

- (૧) ભાગ ૧ માં, “ દબાણવાળો કુદરતી ગેસ” એ શબ્દોને બદલે, “ દબાણવાળો કુદરતી ગેસ, લિકવીફાઇડ પેટ્રોલિયમ ગેસ” એ શબ્દો મૂકવા;
(૨) ભાગ ૨ માં, “ દબાણવાળો કુદરતી ગેસ” એ શબ્દોને બદલે, “ દબાણવાળો કુદરતી ગેસ, લિકવીફાઇડ પેટ્રોલિયમ ગેસ” એ શબ્દો મૂકવા.

ઉદ્દેશો અને કારણો

આ વિધેયકથી, ગુજરાત વિધાનસભામાં તારીખ: ૨૭મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩ના નાણામંત્રીશ્રીના અંદાજપત્ર પ્રવચનમાં સમાવિષ્ટ અંદાજપત્ર દરખાસ્તને અમલમાં લાવવાના ઉદ્દેશથી મુંબઈ મોટર વાહન વેરા અધિનિયમ, ૧૯૫૮ સુધારવા ધાર્યું છે.

મુંબઈ મોટર વાહન વેરા (ગુજરાત સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૨ (સન ૨૦૦૨ના ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક. ૯) થી કલમ ૩૬ કમી કરી છે. તેથી, કલમ ૩ની પેટા-કલમ(૧)ના પરંતુકમાં અને કલમ ૨૩ની પેટા-કલમ (૨)ના ખંડ(ખ)માંના, આ કલમના સંદર્ભો કમી કરવા ધાર્યું છે.

એવું ધ્યાન પર આવ્યું છે કે ભાડાં અથવા બદલાથી ઉતારાઓને લઈ જવા માટે હેરફેર વાહનો તરીકે ખાનગી ઓમ્નિ બસોનો ચોરીછૂપીથી ગેરઉપયોગ થાય છે, જે વેરો ટાળવામાં અને સરકારને મહેસૂલની પારિશામિક ખોટમાં પરિણમે છે. વેરો ટાળવાનું અટકાવવા માટે કલમ ૧૮ સુધારવા ધાર્યું છે, જેથી આવી ઓમ્નિ બસોના સંબંધમાં ભરવાપાત્ર વેરાના માસિક હતા જેટલો દંડ તેને મુકરર ઓમ્નિ બસ ગણીને લઈ શકાય.

અધિનિયમની વિદ્યમાન જોગવાઈઓ હેઠળ મોટર સ્પિરિટ, દબાણવાળો કુદરતી ગેસ સિવાયનું બળતણ વાપરતા અથવા ઇલેક્ટ્રીક બેટરી અથવા સૌર ઊર્જાથી ચલાવાતા વાહનો પર વેરા ઉપરાંત, વેરાના પચાસ ટકાના દરે સરચાર્જ વસૂલ કરવામાં આવે છે. લિક્વિડાઈડ પેટ્રોલિયમ ગેસ જે પેટ્રોલિયમ ઉત્પાદનો બચાવનાર છે અને પર્યાવરણને સાતુકૂળ છે તેનો ઉપયોગ કરતા મોટર વાહનોને ઉત્તેજન આપવાને ધ્યાનમાં લઈને, લિક્વિડાઈડ પેટ્રોલિયમ ગેસનો ઉપયોગ કરતા વાહનો પર આવો સરચાર્જ નાબૂદ કરવાનું જરૂરી જણાયું છે. તદ્દનુસાર જોગવાઈ કરવા માટે અનુસૂચિઓ સુધારવા ધાર્યું છે.

આ વિધેયકથી ઉપર્યુકત ઉદ્દેશો સિધ્ધ કરવા સદરહુ અધિનિયમ સુધારવા ધાર્યું છે.

અમીત શાહ

ધારાકીય સત્તા સોંપવાની યાદી

આ વિધેયકમાં નીચેની બાબતોના સંબંધમાં ધારાકીય સત્તાની સોંપણીનો સમાવેશ થાય છે:-

કલમ ૪.- દાખલ કરવા ધારેલ કલમ ૮૬ ની પેટા-કલમ(૩)થી, રાજ્ય સરકારને, જેને અધીન રહીને તે આ કલમ હેઠળ ચૂકવવાપાત્ર વ્યાજ માફ કરી શકશે તે શરતો નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

ઉપર્યુક્ત ધારાકીય સત્તાની સોંપણી આવશ્યક અને સામાન્ય પ્રકારની છે.

તારીખ: ૨૨મી માર્ચ, ૨૦૦૩

અમીત શાહ

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

ગાંધીનગર,
તારીખ : ૨૪ મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

વી. એમ. કોઠારે,
ગુજરાત સરકારના સચિવ,
વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ

સરકારી મથક મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

WEDNESDAY, MARCH 26, 2003/CAITRA 5, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૨૬મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

તારીખ ૨૬મી માર્ચ ૨૦૦૩ ના ગુજરાત રાજપત્ર, (અસાધારણ) માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત
વિધેયક ક્રમાંક : ૩૮ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT BILL NO. 38 OF 2003.**THE GUJARAT APPROPRIATION BILL, 2003.***A BILL*

to authorise payment and Appropriation of certain sums from and out of the Consolidated Fund of the State of Gujarat for the services of the Financial Year ending on the thirty-first day of March, 2004.

ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમોના નિયમ-૧૨૭-અ ના પરંતુક અન્વયે આપવામાં આવેલી અધ્યક્ષની સંમતિથી નીચેનું

વિધેયક પ્રસિદ્ધ કર્યું છે. :-

સન ૨૦૦૩નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક : ૩૮ .

ગુજરાત વિનિયોગ વિધેયક, ૨૦૦૩.

સન ૨૦૦૪ના માર્ચ મહિનાની એકત્રીસમી તારીખે પૂરા થતાં નાણાકીય વર્ષની સેવાઓ માટે ગુજરાત રાજ્યના એકત્રિત ફંડમાંથી અમુક રકમો આપવાનો અને તેનો વિનિયોગ કરવાનો અધિકાર આપવા બાબત વિધેયક.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

૧. આ અધિનિયમ ગુજરાત વિનિયોગ અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.

ટૂંકી સંજ્ઞા.

૨. આ સાથે જોડેલી અનુસૂચિના કોલમ ૩માં નિર્દિષ્ટ રકમોથી વધુ ન હોય તેટલી એકંદરે રૂપિયા એકત્રીસ હજાર પાંચસો પાંચ કરોડ, નવ્વાણુ લાખ, બાર હજારની રકમ અનુસૂચિના કોલમ ૨માં નિર્દિષ્ટ કરેલી સેવાઓ અને હેતુઓ માટે, સન ૨૦૦૩-૦૪ના નાણાકીય વર્ષ દરમિયાન જે જુદા જુદા ખર્ચ આપવાના ઘશે તે પેટે ગુજરાત રાજ્યના એકત્રિત ફંડમાંથી આપવામાં આવશે અને ઉપયોગમાં લેવામાં આવશે.

સન ૨૦૦૩-
૨૦૦૪ ના
નાણાકીય વર્ષ
માટે ગુજરાત
રાજ્યના
એકત્રિત ફંડમાંથી
રૂા.
૩,૧૫,૦૫,૮૯,
૧૨,૦૦૦
કોડવા બાબત.

૩. આ અધિનિયમથી ગુજરાત રાજ્યના એકત્રિત ફંડમાંથી જે રકમો આપવા અને તેનો ઉપયોગ કરવા માટે અધિકાર આપવામાં આવ્યો હોય તે રકમોનો વિનિયોગ, સદરહુ વર્ષ ના સંબંધમાં અનુસૂચિમાં જણાવેલી સેવાઓ અને હેતુઓ માટે કરવો.

વિનિયોગ.

અનુસૂચિ
(જુઓ કલમો ૨ અને ૩)

માંગણી/ વિનિયોગનો નંબર	સેવાઓ અને હેતુઓ		વધુમાં વધુ રકમ		
			મંજૂર કર્યા પ્રમાણે	એકત્રિત ફંડ ખાતે ઉધારેલી	કુલ
			રૂા.	રૂા.	રૂા.
૧	કૃષિ અને સહકાર વિભાગ	મહેસૂલ	૪,૨૫,૪૦,૦૦૦	-	૪,૨૫,૪૦,૦૦૦
૨	કૃષિ	મહેસૂલ	૪,૫૫,૧૬,૮૬,૦૦૦	-	૪,૫૫,૧૬,૮૬,૦૦૦
		મૂડી	૫૦,૦૦,૦૦૦	-	૫૦,૦૦,૦૦૦
૩	નાની સિંચાઈ, ભૂમિ સંરક્ષણ અને વિસ્તાર વિકાસ	મહેસૂલ	૩૭,૦૬,૧૦,૦૦૦	-	૩૭,૦૬,૧૦,૦૦૦
		મૂડી	૨૦,૦૦૦	-	૨૦,૦૦૦
૪	પશુપાલન અને ડેરી વિકાસ	મહેસૂલ	૫૯,૨૨,૦૪,૦૦૦	-	૫૯,૨૨,૦૪,૦૦૦
૫	સહકાર	મહેસૂલ	૩૬,૫૧,૫૮,૦૦૦	-	૩૬,૫૧,૫૮,૦૦૦
		મૂડી	૮,૨૧,૮૨,૦૦૦	-	૮,૨૧,૮૨,૦૦૦
૬	કૃષિ અને સહકાર વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મૂડી	૮,૨૭,૨૦,૦૦૦	-	૮,૨૭,૨૦,૦૦૦
૭	શિક્ષણ વિભાગ	મહેસૂલ	૨,૮૨,૪૫,૦૦૦	-	૨,૮૨,૪૫,૦૦૦
૮	શિક્ષણ	મહેસૂલ	૩૮,૬૬,૦૧,૩૮,૦૦૦	૧,૨૭,૭૮,૫૦,૦૦૦	૩૯,૯૩,૮૦,૮૮,૦૦૦
૯	શિક્ષણ વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મહેસૂલ	૧,૧૩,૮૦,૦૦૦	-	૧,૧૩,૮૦,૦૦૦
		મૂડી	૬૭,૪૩,૦૦,૦૦૦	-	૬૭,૪૩,૦૦,૦૦૦
૧૦	ઊર્જા અને પેટ્રોકેમિકલ્સ	મહેસૂલ	૧,૧૮,૧૫,૦૦૦	-	૧,૧૮,૧૫,૦૦૦
૧૧	કર વસૂલાત અંગેનું ખર્ચ (ઊર્જા અને પેટ્રોકેમિકલ્સ)	મહેસૂલ	૬,૫૭,૮૬,૦૦૦	-	૬,૫૭,૮૬,૦૦૦
૧૨	ઊર્જા પરિયોજનાઓ	મહેસૂલ	૧૭,૭૭,૭૩,૩૪,૦૦૦	૨,૨૫,૦૦,૦૦૦	૧૭,૭૮,૯૮,૩૪,૦૦૦
		મૂડી	૪,૮૨,૧૩,૦૨,૦૦૦	-	૪,૮૨,૧૩,૦૨,૦૦૦
૧૩	ઊર્જા અને પેટ્રોકેમિકલ્સ વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મહેસૂલ	૧૫,૦૦,૦૦૦	-	૧૫,૦૦,૦૦૦
		મૂડી	૫,૭૮,૦૦,૦૦૦	-	૫,૭૮,૦૦,૦૦૦
૧૪	નાણા વિભાગ	મહેસૂલ	૬,૮૫,૦૦,૦૦૦	-	૬,૮૫,૦૦,૦૦૦
		મૂડી	૮,૦૦,૦૦૦	-	૮,૦૦,૦૦૦
૧૫	કર વસૂલાત અંગેનું ખર્ચ (નાણા વિભાગ)	મહેસૂલ	૬૬,૭૮,૮૭,૦૦૦	-	૬૬,૭૮,૮૭,૦૦૦
૧૬	તિજોરી અને હિસાબ વહીવટ	મહેસૂલ	૩૮,૩૨,૫૦,૦૦૦	-	૩૮,૩૨,૫૦,૦૦૦
૧૭	પેન્શન અને નિવૃત્તિના બીજા લાભો	મહેસૂલ	૧૩,૦૭,૪૮,૦૦,૦૦૦	૧૦,૦૦,૦૦૦	૧૩,૦૭,૫૮,૦૦,૦૦૦
૧૮	નાણા વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મહેસૂલ	૨,૮૮,૮૮,૧૪,૦૦૦	-	૨,૮૮,૮૮,૧૪,૦૦૦
		મૂડી	૩,૫૮,૨૫,૦૦૦	૧,૦૦,૦૦૦	૩,૬૦,૨૫,૦૦૦

માંગણી/ વિનિયોગનો નંબર	સેવાઓ અને હેતુઓ		વધુમાં વધુ રકમ		
			મંજૂર કર્યા પ્રમાણે	એકત્રિત ફંડ ખાતે ઉધારેલી	કુલ
			રૂા.	રૂા.	રૂા.
૧૯	નાણા વિભાગ અને તેની સેવાઓને લગતું દેવું ભરપાઈ કરવું અને તે અંગે ખર્ચ	મહેસૂલ	-	૫૨,૦૦,૧૦,૭૨,૦૦૦	૫૨,૦૦,૧૦,૭૨,૦૦૦
		મૂડી	-	૨૩,૬૪,૩૫,૮૮,૦૦૦	૨૩,૬૪,૩૫,૮૮,૦૦૦
૨૦	અન્ન, નાગરિક પુરવઠા અને ગ્રાહક બાબતોનો વિભાગ	મહેસૂલ	૭,૦૮,૧૭,૦૦૦	-	૭,૦૮,૧૭,૦૦૦
૨૧	નાગરિક પુરવઠો	મહેસૂલ	૧,૩૬,૪૦,૮૪,૦૦૦	-	૧,૩૬,૪૦,૮૪,૦૦૦
૨૨	અન્ન	મહેસૂલ	૧૧,૫૪,૬૦,૦૦૦	-	૧૧,૫૪,૬૦,૦૦૦
		મૂડી	૬,૦૦,૦૦૦	-	૬,૦૦,૦૦૦
૨૩	અન્ન, નાગરિક પુરવઠા અને ગ્રાહક બાબતોનો વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મૂડી	૬૦,૧૦,૦૦૦	-	૬૦,૧૦,૦૦૦
૨૪	વન અને પર્યાવરણ વિભાગ	મહેસૂલ	૧,૮૮,૭૫,૦૦૦	-	૧,૮૮,૭૫,૦૦૦
૨૫	વન	મહેસૂલ	૧,૧૫,૮૮,૧૩,૦૦૦	-	૧,૧૫,૮૮,૧૩,૦૦૦
		મૂડી	૮૫,૬૧,૮૮,૦૦૦	-	૮૫,૬૧,૮૮,૦૦૦
૨૬	પર્યાવરણ	મહેસૂલ	૫,૮૪,૦૦,૦૦૦	-	૫,૮૪,૦૦,૦૦૦
૨૭	વન અને પર્યાવરણ વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મૂડી	૪,૭૦,૨૫,૦૦૦	-	૪,૭૦,૨૫,૦૦૦
૨૮	રાજ્યપાલ	મહેસૂલ	-	૨,૪૪,૭૮,૦૦૦	૨,૪૪,૭૮,૦૦૦
૨૯	મંત્રી પરિષદ	મહેસૂલ	૨,૮૩,૫૧,૦૦૦	-	૨,૮૩,૫૧,૦૦૦
૩૦	ચૂંટણી	મહેસૂલ	૧૬,૮૮,૫૪,૦૦૦	-	૧૬,૮૮,૫૪,૦૦૦
૩૧	જાહેર સેવા આયોગ	મહેસૂલ	૭૩,૬૦,૦૦૦	૨,૮૩,૬૫,૦૦૦	૩,૫૭,૨૫,૦૦૦
૩૨	સામાન્ય વહીવટ વિભાગ	મહેસૂલ	૨૭,૪૭,૬૮,૦૦૦	-	૨૭,૪૭,૬૮,૦૦૦
૩૩	આર્થિક સલાહ અને આંકડા	મહેસૂલ	૮,૦૩,૩૫,૦૦૦	-	૮,૦૩,૩૫,૦૦૦
૩૪	સામાન્ય વહીવટ વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મહેસૂલ	૮,૭૨,૨૦,૩૧,૦૦૦	૬,૧૦,૦૦૦	૮,૭૨,૨૬,૪૧,૦૦૦
		મૂડી	૧૪,૦૮,૮૮,૨૮,૦૦૦	-	૧૪,૦૮,૮૮,૨૮,૦૦૦
૩૫	રાજ્ય વિધાનમંડળ	મહેસૂલ	૮,૮૮,૪૦,૦૦૦	૧૨,૭૪,૦૦૦	૮,૦૨,૧૪,૦૦૦
૩૬	ગુજરાત વિધાનસભા સચિવાલયના સરકારી કર્મચારીઓને લોન અને પેશગીઓ	મૂડી	૨૪,૦૭,૦૦૦	-	૨૪,૦૭,૦૦૦
૩૭	આરોગ્ય અને પરિવાર કલ્યાણ વિભાગ	મહેસૂલ	૩,૬૮,૨૦,૦૦૦	-	૩,૬૮,૨૦,૦૦૦
૩૮	તબીબી અને જાહેર આરોગ્ય	મહેસૂલ	૭,૦૨,૫૭,૫૬,૦૦૦	-	૭,૦૨,૫૭,૫૬,૦૦૦
૩૯	પરિવાર કલ્યાણ	મહેસૂલ	૧,૨૦,૮૨,૧૭,૦૦૦	-	૧,૨૦,૮૨,૧૭,૦૦૦
૪૦	આરોગ્ય અને પરિવાર કલ્યાણ વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મહેસૂલ	૧૩,૩૫,૦૦૦	-	૧૩,૩૫,૦૦૦
		મૂડી	૬,૨૦,૭૦,૦૦૦	-	૬,૨૦,૭૦,૦૦૦

માંગણી/ વિનિયોગનો નંબર	સેવાઓ અને હેતુઓ		વધુમાં વધુ રકમ		
			મંજૂર કર્યા પ્રમાણે	એકત્રિત ફંડ ખાતે ઉપારેલી	કુલ
			રૂા.	રૂા.	રૂા.
૪૧	ગૃહ વિભાગ	મહેસૂલ	૪,૫૬,૧૫,૦૦૦	-	૪,૫૬,૧૫,૦૦૦
૪૨	પોલીસ	મહેસૂલ	૭,૪૦,૨૪,૮૮,૦૦૦	-	૭,૪૦,૨૪,૮૮,૦૦૦
૪૩	જેલ	મહેસૂલ	૨૩,૮૧,૮૦,૦૦૦	-	૨૩,૮૧,૮૦,૦૦૦
૪૪	વાહનવ્યવહાર	મહેસૂલ	૧,૮૮,૦૫,૭૭,૦૦૦	-	૧,૮૮,૦૫,૭૭,૦૦૦
		મૂડી	૨૦,૧૧,૦૦,૦૦૦	-	૨૦,૧૧,૦૦,૦૦૦
૪૫	રાજ્ય આબકારી	મહેસૂલ	૪,૮૮,૭૦,૦૦૦	-	૪,૮૮,૭૦,૦૦૦
૪૬	ગૃહ વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મહેસૂલ	૫૬,૨૭,૮૮,૦૦૦	૩,૦૦,૦૦૦	૫૬,૩૦,૮૮,૦૦૦
		મૂડી	૧,૪૮,૭૩,૩૬,૦૦૦	-	૧,૪૮,૭૩,૩૬,૦૦૦
૪૭	ઉદ્યોગ અને ખાણ વિભાગ	મહેસૂલ	૪,૬૮,૨૮,૦૦૦	-	૪,૬૮,૨૮,૦૦૦
૪૮	લેખન સામગ્રી અને મુદ્રણ	મહેસૂલ	૩૬,૮૧,૪૭,૦૦૦	-	૩૬,૮૧,૪૭,૦૦૦
૪૯	ઉદ્યોગો	મહેસૂલ	૩,૧૮,૮૫,૬૬,૦૦૦	-	૩,૧૮,૮૫,૬૬,૦૦૦
		મૂડી	૨૩,૫૫,૫૦,૦૦૦	-	૨૩,૫૫,૫૦,૦૦૦
૫૦	ખાણ અને ખનીજ	મહેસૂલ	૧૮,૩૫,૫૦,૦૦૦	-	૧૮,૩૫,૫૦,૦૦૦
૫૧	પ્રવાસન	મહેસૂલ	૨૩,૦૫,૮૬,૦૦૦	-	૨૩,૦૫,૮૬,૦૦૦
૫૨	ઉદ્યોગ અને ખાણ વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મહેસૂલ	૬,૫૨,૩૭,૦૦૦	-	૬,૫૨,૩૭,૦૦૦
		મૂડી	૮,૩૮,૧૫,૦૦૦	-	૮,૩૮,૧૫,૦૦૦
૫૩	માહિતી અને પ્રસારણ વિભાગ	મહેસૂલ	૬૦,૮૦,૦૦૦	-	૬૦,૮૦,૦૦૦
૫૪	માહિતી અને પ્રચાર	મહેસૂલ	૨૫,૬૮,૦૫,૦૦૦	-	૨૫,૬૮,૦૫,૦૦૦
૫૫	માહિતી અને પ્રસારણ વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મહેસૂલ	૨,૦૮,૪૦,૦૦૦	-	૨,૦૮,૪૦,૦૦૦
		મૂડી	૮૨,૦૦,૦૦૦	-	૮૨,૦૦,૦૦૦
૫૬	શ્રમ અને રોજગાર વિભાગ	મહેસૂલ	૨,૩૭,૦૦,૦૦૦	-	૨,૩૭,૦૦,૦૦૦
૫૭	શ્રમ અને રોજગાર	મહેસૂલ	૧,૬૪,૨૧,૮૫,૦૦૦	-	૧,૬૪,૨૧,૮૫,૦૦૦
૫૮	શ્રમ અને રોજગાર વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મૂડી	૫,૬૮,૩૫,૦૦૦	-	૫,૬૮,૩૫,૦૦૦
૫૯	કાયદા વિભાગ	મહેસૂલ	૨,૧૩,૪૬,૦૦૦	-	૨,૧૩,૪૬,૦૦૦
૬૦	ન્યાયતંત્રનો વહીવટ	મહેસૂલ	૧,૧૦,૦૦,૪૩,૦૦૦	૧૪,૬૨,૪૪,૦૦૦	૧,૨૪,૬૨,૮૭,૦૦૦
૬૧	કાયદા વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મહેસૂલ	૧૦,૫૨,૪૪,૦૦૦	-	૧૦,૫૨,૪૪,૦૦૦
		મૂડી	૨,૮૦,૫૫,૦૦૦	-	૨,૮૦,૫૫,૦૦૦
૬૨	વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ	મહેસૂલ	૧,૮૮,૭૦,૦૦૦	-	૧,૮૮,૭૦,૦૦૦

માંગણી/ વિનિયોગનો નંબર	સેવાઓ અને હેતુઓ		વધુમાં વધુ રકમ		
			મંજૂર કર્યા પ્રમાણે	એકત્રિત ફંડ ખાતે (ઉધારેલી)	કુલ
			રૂા.	રૂા.	રૂા.
૬૩	વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોના વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મૂડી	૮,૧૦,૦૦૦	-	૮,૧૦,૦૦૦
૬૪	નર્મદા, જળસંપત્તિ અને પાણી પુરવઠા વિભાગ	મહેસૂલ	૫,૨૬,૧૫,૦૦૦	-	૫,૨૬,૧૫,૦૦૦
૬૫	નર્મદા વિકાસ યોજના	મૂડી	૭,૩૭,૮૫,૨૨,૦૦૦	-	૭,૩૭,૮૫,૨૨,૦૦૦
૬૬	સિંચાઈ અને ભૂમિ સંરક્ષણ	મહેસૂલ	૨૦,૪૫,૭૦,૫૫,૦૦૦	-	૨૦,૪૫,૭૦,૫૫,૦૦૦
		મૂડી	૩,૦૭,૦૭,૬૫,૦૦૦	-	૩,૦૭,૦૭,૬૫,૦૦૦
૬૭	પાણી પુરવઠા	મહેસૂલ	૧,૫૪,૨૭,૫૭,૦૦૦	-	૧,૫૪,૨૭,૫૭,૦૦૦
		મૂડી	૩,૬૦,૦૭,૦૦,૦૦૦	-	૩,૬૦,૦૭,૦૦,૦૦૦
૬૮	નર્મદા, જળસંપત્તિ અને પાણી પુરવઠા વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મૂડી	૧૪,૩૬,૦૦,૦૦૦	-	૧૪,૩૬,૦૦,૦૦૦
૬૯	પંચાયત, ગ્રામ ગૃહનિર્માણ અને ગ્રામ વિકાસ વિભાગ	મહેસૂલ	૨,૭૧,૬૦,૦૦૦	-	૨,૭૧,૬૦,૦૦૦
૭૦	સમૂહ વિકાસ	મહેસૂલ	૨,૫૦,૮૨,૨૪,૦૦૦	-	૨,૫૦,૮૨,૨૪,૦૦૦
૭૧	ગ્રામ ગૃહનિર્માણ અને ગ્રામ વિકાસ	મહેસૂલ	૭,૪૭,૩૬,૩૫,૦૦૦	૧,૫૬,૫૧,૮૫,૦૦૦	૯,૦૩,૮૮,૩૦,૦૦૦
		મૂડી	૩,૨૨,૫૦,૦૦૦	-	૩,૨૨,૫૦,૦૦૦
૭૨	વળતર અને સોંપણી	મહેસૂલ	૬૮,૩૧,૪૨,૦૦૦	-	૬૮,૩૧,૪૨,૦૦૦
૭૩	પંચાયત, ગ્રામ ગૃહનિર્માણ અને ગ્રામ વિકાસ વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મહેસૂલ	૭૭,૩૩,૨૦,૦૦૦	-	૭૭,૩૩,૨૦,૦૦૦
		મૂડી	૩૦,૭૪,૪૦,૦૦૦	-	૩૦,૭૪,૪૦,૦૦૦
૭૪	મત્સ્યોદ્યોગ	મહેસૂલ	૩૫,૦૫,૦૭,૦૦૦	-	૩૫,૦૫,૦૭,૦૦૦
		મૂડી	૪,૩૧,૭૫,૦૦૦	-	૪,૩૧,૭૫,૦૦૦
૭૫	બંદરો અને મત્સ્યોદ્યોગ વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મહેસૂલ	૮૮,૩૦,૦૦૦	-	૮૮,૩૦,૦૦૦
		મૂડી	૩૧,૦૦,૦૦૦	-	૩૧,૦૦,૦૦૦
૭૬	મહેસૂલ વિભાગ	મહેસૂલ	૭,૪૨,૬૦,૦૦૦	-	૭,૪૨,૬૦,૦૦૦
૭૭	કર વસૂલાત અંગે ખર્ચ (મહેસૂલ વિભાગ)	મહેસૂલ	૫૩,૧૩,૨૨,૦૦૦	-	૫૩,૧૩,૨૨,૦૦૦
૭૮	જિલ્લા વહીવટ	મહેસૂલ	૪૬,૧૪,૭૬,૦૦૦	-	૪૬,૧૪,૭૬,૦૦૦
૭૯	કુદરતી આપત્તિને કારણે રાહત	મહેસૂલ	૬,૩૧,૮૪,૦૦,૦૦૦	-	૬,૩૧,૮૪,૦૦,૦૦૦
૮૦	ડોંગ જિલ્લો	મહેસૂલ	૧૭,૬૭,૨૪,૦૦૦	-	૧૭,૬૭,૨૪,૦૦૦
૮૧	વળતર અને સોંપણી	મહેસૂલ	૨૨,૮૬,૮૦,૦૦૦	૮,૦૦,૦૦૦	૨૨,૮૪,૮૦,૦૦૦
		મૂડી	૧,૮૭,૦૦,૦૦૦	૨,૦૦,૦૦૦	૧,૮૯,૦૦,૦૦૦

માંગણી/ વિનિયોગનો નંબર	સેવાઓ અને હેતુઓ		વધુમાં વધુ રકમ		
			મંજૂર કર્યા પ્રમાણે	એકત્રિત ફંડ ખાતે ઉધારેલી	કુલ
			રૂ.	રૂ.	રૂ.
૮૨	મહેસૂલ વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મહેસૂલ	૪૩,૪૦,૦૦૦	-	૪૩,૪૦,૦૦૦
		મૂડી	૩,૭૬,૩૦,૦૦૦	-	૩,૭૬,૩૦,૦૦૦
૮૩	માર્ગ અને મકાન વિભાગ	મહેસૂલ	૬,૧૮,૦૦,૦૦૦	-	૬,૧૮,૦૦,૦૦૦
૮૪	બિન-રહેણાંક મકાનો	મહેસૂલ	૨,૧૭,૮૧,૭૮,૦૦૦	૧૩,૫૦,૦૦૦	૨,૧૭,૯૫,૨૮,૦૦૦
		મૂડી	૮૮,૩૫,૧૬,૦૦૦	-	૮૮,૩૫,૧૬,૦૦૦
૮૫	રહેણાંક મકાનો	મહેસૂલ	૭૫,૩૦,૫૦,૦૦૦	-	૭૫,૩૦,૫૦,૦૦૦
		મૂડી	૧૭,૭૮,૪૦,૦૦૦	-	૧૭,૭૮,૪૦,૦૦૦
૮૬	માર્ગો અને પૂલો	મહેસૂલ	૪,૮૪,૮૭,૬૨,૦૦૦	-	૪,૮૪,૮૭,૬૨,૦૦૦
		મૂડી	૬,૦૪,૧૭,૭૬,૦૦૦	-	૬,૦૪,૧૭,૭૬,૦૦૦
૮૭	ગુજરાત પાટનગર ભાવકામ યોજના	મહેસૂલ	૮,૨૩,૬૮,૦૦૦	-	૮,૨૩,૬૮,૦૦૦
		મૂડી	૨૬,૨૩,૦૦,૦૦૦	-	૨૬,૨૩,૦૦,૦૦૦
૮૮	માર્ગ અને મકાન વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મહેસૂલ	૧૧,૨૬,૬૦,૦૦૦	-	૧૧,૨૬,૬૦,૦૦૦
		મૂડી	૫,૬૩,૪૫,૦૦૦	-	૫,૬૩,૪૫,૦૦૦
૮૯	વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી વિભાગ	મહેસૂલ	૩૮,૨૯,૨૬,૦૦૦	-	૩૮,૨૯,૨૬,૦૦૦
૯૦	સાયન્સ અને ટેકનોલોજી વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મહેસૂલ	૨૭,૫૮,૬૫,૦૦૦	-	૨૭,૫૮,૬૫,૦૦૦
		મૂડી	૧૦,૧૪,૧૫,૦૦૦	-	૧૦,૧૪,૧૫,૦૦૦
૯૧	સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગ	મહેસૂલ	૨,૧૪,૬૦,૦૦૦	-	૨,૧૪,૬૦,૦૦૦
૯૨	સમાજ સુરક્ષા અને કલ્યાણ	મહેસૂલ	૧,૮૪,૭૪,૨૨,૦૦૦	૮૫,૦૦,૦૦૦	૧,૮૫,૫૯,૨૨,૦૦૦
		મૂડી	૧,૪૮,૩૧,૦૦૦	-	૧,૪૮,૩૧,૦૦૦
૯૩	અનુસૂચિત આદિ જાતિનું કલ્યાણ	મહેસૂલ	૬૫,૦૭,૧૫,૦૦૦	-	૬૫,૦૭,૧૫,૦૦૦
		મૂડી	૧,૩૦,૦૦,૦૦૦	-	૧,૩૦,૦૦,૦૦૦
૯૪	સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મૂડી	૧,૪૭,૩૦,૦૦૦	-	૧,૪૭,૩૦,૦૦૦
૯૫	અનુસૂચિત જાતિઓ માટે ખાસ અંગત યોજના	મહેસૂલ	૨,૮૭,૬૬,૬૬,૦૦૦	-	૨,૮૭,૬૬,૬૬,૦૦૦
		મૂડી	૧૧,૮૦,૬૦,૦૦૦	-	૧૧,૮૦,૬૦,૦૦૦
૯૬	આદિજાતિ વિસ્તાર પેટા-યોજના	મહેસૂલ	૮,૩૧,૨૭,૮૮,૦૦૦	-	૮,૩૧,૨૭,૮૮,૦૦૦
		મૂડી	૧,૨૬,૧૩,૨૦,૦૦૦	-	૧,૨૬,૧૩,૨૦,૦૦૦
૯૭	રમતગમત, યુવક અને સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓનો વિભાગ	મહેસૂલ	૮૫,૨૦,૦૦૦	-	૮૫,૨૦,૦૦૦
૯૮	યુવક સેવા અને સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓ	મહેસૂલ	૨૫,૧૭,૦૫,૦૦૦	-	૨૫,૧૭,૦૫,૦૦૦

માંગણી/ વિનિયોગનો નંબર	સેવાઓ અને હેતુઓ		વધુમાં વધુ રકમ		
			મંજૂર કર્યા પ્રમાણે	એકત્રિત ફંડ ખાતે ઉધારેલી	કુલ
			રૂા.	રૂા.	રૂા.
૯૯	સ્મૃતગમત, યુવક અને સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓના વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મૂડી	૧૯,૫૫,૦૦૦	-	૧૯,૫૫,૦૦૦
૧૦૦	શહેરી વિકાસ અને ગૃહ નિર્માણ	મહેસૂલ	૧,૭૨,૬૫,૦૦૦	-	૧,૭૨,૬૫,૦૦૦
૧૦૧	શહેરી ગૃહનિર્માણ	મહેસૂલ	૧૧,૦૪,૪૫,૦૦૦	૫૬,૫૪,૫૩,૦૦૦	૬૭,૫૮,૯૮,૦૦૦
૧૦૨	શહેરી વિકાસ	મહેસૂલ	૩,૭૨,૧૩,૩૭,૦૦૦	-	૩,૭૨,૧૩,૩૭,૦૦૦
		મૂડી	૧,૦૧,૦૦,૦૦૦	-	૧,૦૧,૦૦,૦૦૦
૧૦૩	વળતર, સોંપણી અને કર વસૂલાત અંગે ખર્ચ	મહેસૂલ	૭૪,૩૬,૦૦,૦૦૦	૨૪,૦૦,૦૩,૦૦૦	૯૮,૩૬,૦૩,૦૦૦
૧૦૪	શહેરી વિકાસ અને શહેરી ગૃહ નિર્માણ વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મહેસૂલ	૧,૧૩,૮૫,૦૦૦	-	૧,૧૩,૮૫,૦૦૦
		મૂડી	૮૭,૮૦,૦૦૦	-	૮૭,૮૦,૦૦૦
૧૦૫	મહિલા અને બાળવિકાસ વિભાગ	મહેસૂલ	૫૭,૮૦,૦૦૦	-	૫૭,૮૦,૦૦૦
૧૦૬	મહિલા અને બાળવિકાસ વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મહેસૂલ	૧,૮૦,૭૧,૫૪,૦૦૦	૩૦,૦૦,૦૦૦	૧,૮૧,૦૧,૫૪,૦૦૦
		મૂડી	૧૦,૧૦,૦૦૦	-	૧૦,૧૦,૦૦૦
કુલ :		મહેસૂલ	૧,૮૮,૬૪,૩૪,૮૧,૦૦૦	૫૫,૮૮,૮૦,૮૪,૦૦૦	૨,૪૪,૫૩,૧૫,૭૫,૦૦૦
		મૂડી	૪૬,૮૮,૪૪,૩૮,૦૦૦	૨૩,૬૪,૩૮,૮૮,૦૦૦	૭૦,૫૨,૮૩,૩૭,૦૦૦
કુલ સરવાળો :			૨,૩૫,૫૨,૭૯,૧૯,૦૦૦	૭૯,૫૩,૧૯,૮૩,૦૦૦	૩,૧૫,૦૫,૯૮,૧૨,૦૦૦

ઉદ્દેશો અને કારણો

ભારતના સંવિધાનની કલમ ૨૦૪ (૧) થી ઠરાવ્યું છે કે વિધાનસભાએ ગ્રાન્ટો મંજૂર કર્યા પછી,-

(ક) વિધાનસભાએ એ રીતે મંજૂર કરેલી ગ્રાન્ટોને, અને

(ખ) રાજ્યના એકત્રિત ફંડ ખાતે ઉધારેલાં, પણ વિધાનસભા સમક્ષ અગાઉ મૂકેલા પત્રકમાં બતાવેલી રકમ કરતાં કોઈપણ સંજોગોમાં વધુ નહિ તેટલા ખર્ચને,

પહોંચી વળવા માટે જોઈતા તમામ નાણાનો રાજ્યના એકત્રિત ફંડમાંથી વિનિયોગ કરવા માટે જોગવાઈ કરવા બનતી ત્વરાએ, વિધેયક દાખલ કરવું જોઈએ.

તે મુજબ વિધેયકમાં, સન ૨૦૦૪ના માર્ચ મહિનાની ૩૧મી તારીખે પૂરા થતાં નાણાકીય વર્ષ માટે વિધાનસભાએ મંજૂર કરેલી ગ્રાન્ટોને અને આ રાજ્યના એકત્રિત ફંડ ખાતે ઉધારેલા ખર્ચને પહોંચી વળવા માટે જોઈતી એકઠરે રકમો નિર્દિષ્ટ કરી છે.

આ રકમો નીચે દર્શાવેલી છે :-

રૂ.

(ક) મહેસૂલી ખર્ચ	૨,૪૪૫,૩૫,૭૫,૦૦૦
(ખ) મૂડી ખર્ચ	૭૦,૫૨,૮૩,૩૭,૦૦૦
કુલ :	૩,૧૫,૦૫,૬૮,૧૨,૦૦૦

તારીખ : ૨૬મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

ગાંધીનગર

તારીખ : ૨૬મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

વજુભાઈ વાળા.

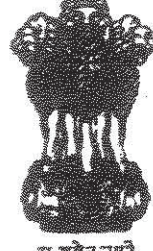
ગુજરાતના રાજ્યપાલશ્રીના હુકમથી અને તેમના નામે,

વી.એમ.કોકારે,

ગુજરાત સરકારના સચિવ,

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV] THURSDAY, MARCH 27, 2003./CAITRA 6, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ,
સચિવાલય, ગાંધીનગર.
તારીખ : ૨૭મી માર્ચ, ૨૦૦૩

તારીખ : ૨૭મી માર્ચ ૨૦૦૩ના ગુજરાત રાજપત્ર, (અસાધારણ)માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક : .....૩૯.....નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારું પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

ડી.ડી.ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

1

2

3

1000000

10

10

10

GUJARAT BILL NO. 39 OF 2003.**THE BOMBAY COURT FEES (GUJARAT AMENDMENT)
BILL, 2003.****A BILL***further to amend the Bombay Court Fees Act, 1959.*

ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમોના નિયમ-૧૨૭-અના પરંતુક અન્વયે આપવામાં આવેલી અધ્યક્ષની સંમતિથી
નીચેનું વિધેયક પ્રસિદ્ધ કર્યું છે :-

સન ૨૦૦૩નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક. ૩૯.

મુંબઈ કોર્ટ ફી (ગુજરાત સુધારા) વિધેયક, ૨૦૦૩.

મુંબઈ કોર્ટ ફી અધિનિયમ, ૧૯૫૯ વધુ સુધારવા બાબત વિધેયક.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

૧. (૧) આ અધિનિયમ મુંબઈ કોર્ટ ફી (ગુજરાત સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.

ટૂંકી સંજ્ઞા અને
આરંભ.

(૨) તે, રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી નકકી કરે તેવી તારીખે અમલમાં આવશે.
૨. મુંબઈ કોર્ટ ફી અધિનિયમ, ૧૯૫૯ (જેનો આમાં હવે પછી, “ મુખ્ય અધિનિયમ ” તરીકે
ઉલ્લેખ કર્યો છે તે)માં, કલમ ૬માં,-

સન ૧૯૫૯ના
મુંબઈના ૩૬મા
અધિનિયમની કલમ
૬નો સુધારો.

(૧) ખંડ (૪)માં,-

(ક) પેટા-ખંડ (ક)માં, “ પંદર રૂપિયા ” એ શબ્દોને બદલે, “ત્રીસ રૂપિયા” એ શબ્દો

મૂકવા;

(ખ) પેટા-ખંડ(ધ)માં,-

(૧) “ અઠાર રૂપિયા અને પંચોતેર નવા પૈસા ” એ શબ્દોને બદલે, “ચાલીસ રૂપિયા”
એ શબ્દો મૂકવા;

(૨) પરંતુકમાં, “ પંદર રૂપિયા ” એ શબ્દોને બદલે, “ત્રીસ રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;

(ગ) પેટા-ખંડ(ચ)માં, વિદ્યમાન કોષ્ટકને બદલે, નીચેનું કોષ્ટક મૂકવું:-

“કોષ્ટક

વિસ્તાર

(ક) મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનની હદોની અંદરનો
વિસ્તાર

ફી

ઓછામાં ઓછી રૂ. ૩૦/-ની
ફીને અધીન રહીને, ગૌણ સ્થળ
અથવા પ્રધાન સ્થળના કબજા
માટેના દાવા માટે લેવાપાત્ર ફી,
બેમાંથી જે ઓછી હોય તે, કિંમત
પ્રમાણેની ફીના એક ચતુર્થાંશ
ભાગ જેટલી થશે.

(ખ) નગરપાલિકાની હદોની અંદરનો વિસ્તાર

ઓછામાં ઓછી ત્રીસ રૂપિયાની ફીને અધીન રહીને, ગૌણ સ્થળ અથવા પ્રધાન સ્થળના કબજા માટેના દાવા માટે લેવાપાત્ર ફી, બેમાંથી જે ઓછી હોય તે, કિંમત પ્રમાણેની ફીના એક ચષ્ટમાંશ ભાગ જેટલી થશે. ત્રીસ રૂપિયા;”.

(ગ) ગુજરાત રાજ્યમાંનો બીજો કોઈપણ વિસ્તાર

(ઠ) પેટા-ખંડ (છ)માં,-

(૧) “ત્રીસ રૂપિયા ” એ શબ્દોને બદલે, “સાઠ રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;

(૨) પરંતુકમાં, “પચાસ રૂપિયા ” એ શબ્દોને બદલે, “એકસો રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;

(ગ) પેટા-ખંડ (ઝ) પછી, નીચેના પેટા-ખંડો દાખલ કરવા:-

“(ઝક) કોઈ જંગમ અથવા સ્થાવર મિલકતના કોઈ વેચાણ અથવા વેચાણ માટેના કરાર અથવા વેચાણના કરારની સમાપ્તિ રદ કરવાની જાહેરાત કરતા દાવામાં મિલકતની કિંમત ઉપર, કિંમત પ્રમાણેની લેવાપાત્ર ફીથી અડધી ફી;

વેચાણ, વેચાણ માટેના કરાર વગેરે દાખલ માટે.

સંપાદન કાર્યવાહી દાખલ માટે.

(ઝખ) કોઈ જંગમ અથવા સ્થાવર મિલકતના ફરજિયાત સંપાદન માટેની કાર્યવાહીઓ રદ કરવા માટેની જાહેરાત કરતા દાવામાં મિલકતની કિંમત ઉપર, કિંમત પ્રમાણેની લેવાપાત્ર ફીથી અડધી ફી;”;

(ઘ) પેટા-ખંડ (ટ)માં, “વીસ રૂપિયા ” એ શબ્દોને બદલે, “એકસો રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;

(ચ) પેટા-ખંડ (ડ)માં, “ત્રીસ રૂપિયા ” એ શબ્દોને બદલે, “એકસો રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;

(૨) પેટા-ખંડ(પ)માં,-

(ક) પેટા-ખંડ (ક)માં, “ સાડા બાર ગણી” એ શબ્દોને બદલે, “વીસ ગણી” એ શબ્દો મૂકવા;

(ખ) પેટા-ખંડ (ખ)માં, “વીસ ગણી” એ શબ્દોને બદલે, “ચાલીસ ગણી” એ શબ્દો મૂકવા;

(ગ) પેટા-ખંડ (ગ)માં, “વીસ ગણી” એ શબ્દોને બદલે, “ચાલીસ ગણી” એ શબ્દો મૂકવા;

(૩) ખંડ (૮)માં, “પંદર ગણી” એ શબ્દોને બદલે, “ત્રીસ ગણી” એ શબ્દો મૂકવા;

સન ૧૯૫૮ના મુંબઈના ૩૬મા અધિનિયમની અનુસૂચિ ૧નો સુધારો.

૩. મુખ્ય અધિનિયમમાં, અનુસૂચિ ૧ માં,-

(૧) અનુચ્છેદ ૧ ને બદલે, નીચેનો મજકૂર મૂકવો:-

૧. કોઈપણ દિવાની તકરારના વિષયવસ્તુની રકમ વીસ રૂપિયા;

અથવા મહેસૂલી કોર્ટમાં અથવા કિંમત એકસો રૂપિયા કરતાં

રજૂ કરવાની દાવા વધારે ન હોય ત્યારે.

અરજ અથવા (આ

અધિનિયમમાં જેને મોટે

બીજી રીતે જોગવાઈ

કરી ન હોય તેવી)

અપીલની યાદી અથવા

સામા વાંધાની યાદી.

આવી રકમ અથવા કિંમત એકસો બે રૂપિયા
રૂપિયા કરતાં વધારે હોય, ત્યારે એક
હજાર રૂપિયા સુધી એકસો રૂપિયા
કરતાં વધારેના દરેક દસ રૂપિયા
અથવા તેના ભાગ માટે.
આવી રકમ અથવા કિંમત એક વીસ રૂપિયા
હજાર રૂપિયા કરતાં વધારે હોય,
ત્યારે દસ હજાર રૂપિયા સુધી એક
હજાર રૂપિયા કરતાં વધારેના દરેક
એકસો રૂપિયા અથવા તેના ભાગ
માટે.
આવી રકમ અથવા કિંમત દસ એકસો વીસ રૂપિયા
હજાર રૂપિયા કરતાં વધારે હોય,
ત્યારે એક લાખ રૂપિયા સુધી, દસ
હજાર રૂપિયા કરતાં વધારેના દરેક
એક હજાર રૂપિયા અથવા તેના
ભાગ માટે.
આવી રકમ અથવા કિંમત એક લાખ બસો રૂપિયા
રૂપિયા કરતાં વધારે હોય, ત્યારે એક
લાખ રૂપિયા કરતાં વધારેના દરેક
દસ હજાર રૂપિયા અથવા તેના ભાગ
માટે.
પરંતુ દાવા અરજી અથવા અપીલની
યાદી અથવા સામા વાંધાની યાદી
ઉપર વધુમાં વધુ ફી પંચોત્તેર હજાર
રૂપિયા લઈ શકાશે.”;

(૨) અનુચ્છેદ ૧૦ને બદલે, નીચેનો મજદૂર મૂકવો;

“૧૦. વીલનું પ્રોબેટ જે મિલકતના સંબંધમાં પ્રોબેટ
અથવા વહીવટપત્રો, અથવા પત્રો આપવામાં આવ્યા હોય
તેની સાથે વીલ જોડેલું તે મિલકતની રકમ અથવા કિંમત
હોય કે ન હોય. એક હજાર રૂપિયા કરતાં વધારે
હોય, ત્યારે એક હજાર રૂપિયા કરતાં
વધારે હોય તેટલી પચાસ હજાર
રૂપિયા સુધીની રકમ અથવા
કિંમતના ભાગ ઉપર.
જે મિલકતના સંબંધમાં પ્રોબેટ
અથવા પત્રો આપવામાં આવ્યા હોય
તે મિલકતની રકમ અથવા કિંમત
પચાસ હજાર રૂપિયા કરતાં વધારે
હોય, ત્યારે પચાસ હજાર રૂપિયા
કરતાં વધારે હોય તેટલી બે લાખ
રૂપિયા સુધીની રકમ અથવા

કિંમતના ભાગ ઉપર.

જે મિલકતના સંબંધમાં પ્રોબેટ
અથવા પત્રો આપવામાં આવ્યા હોય
તે મિલકતની રકમ અથવા કિંમત બે
લાખ રૂપિયા કરતાં વધારે હોય,
ત્યારે બે લાખ રૂપિયા કરતાં વધારે
હોય તેટલી ત્રણ લાખ રૂપિયા
સુધીની રકમ અથવા કિંમતના ભાગ
ઉપર.

જે મિલકતના સંબંધમાં પ્રોબેટ
અથવા પત્રો આપવામાં આવ્યા હોય
તે મિલકતની રકમ અથવા કિંમત
ત્રણ લાખ રૂપિયા કરતાં વધારે હોય,
ત્યારે ત્રણ લાખ રૂપિયા કરતાં વધારે
હોય તેટલી રકમ અથવા કિંમતના
ભાગ ઉપર:

પરંતુ જે કોઈ મિલકતનો કોઈ
એસ્ટેટમાં સમાવેશ થતો હોય તે
મિલકતના સંબંધમાં ભારતનો
વારસાહક અધિનિયમ, ૧૯૨૫ના
ભાગ ૧૦ હેઠળ અથવા સન
૧૮૨૭ના મુંબઈના ૮મા વિનિયમ
અથવા તે સમયે અમલમાં હોય તેવા
કોઈ તત્સમાન કાયદા હેઠળ
પ્રમાણપત્ર આપવામાં આવ્યા પછી
તે જ એસ્ટેટના સંબંધમાં પ્રોબેટ
અથવા વહીવટપત્રો આપવામાં
આવે, ત્યારે તે પ્રોબેટ અથવા
વહીવટપત્રો આપતી વખતે જે ફી
ભરવી પડે તેમાંથી સદરહુ પ્રમાણપત્ર
આપતી વખતે જે રકમ ભરી હોય તે
બાદ કરવી;

- (૩) અનુચ્છેદ ૧૩માં, કોલમ ૩માં, “ત્રીસ રૂપિયા” એ શબ્દોને બદલે, “સાઠ રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;
- (૪) અનુચ્છેદ ૧૫માં, કોલમ ૩માં, “પંદર રૂપિયા” એ શબ્દોને બદલે, “ત્રીસ રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;
- (૫) અનુચ્છેદ ૧૬માં, કોલમ ૩માં, “પચાસ રૂપિયા” એ શબ્દોને બદલે, “એકસો રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;
- (૬) અનુચ્છેદ ૧૭માં, કોલમ ૩માં, “પચાસ રૂપિયા” એ શબ્દોને બદલે, “એકસો રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;
- (૭) અનુચ્છેદ ૧૭ પછી જણાતા વિધિમાન કોષ્ટકને બદલે નીચેનો મજકૂર મૂકવો :-

સન
૧૯૨૫નો
૩૮મો.

કોર્ટ ફી અનુસચિ-૧દાવો માંડતી વખતે લેવાપાત્ર કિંમત પ્રમાણે ફીના દરોનું કોષ્ટક

દાવાના વિષયની રકમ અથવા કિંમત નીચે લખેલા રૂપિયા કરતાં વધારે હોય ત્યારે	દાવાની રકમ	પણ નીચે લખેલા રૂપિયા કરતાં વધારે ન હોય ત્યારે	યોગ્ય ફી
રૂ.	રૂ.	રૂ.	
૧	૧૦૦૦	૧૦	
૧૦૦૦	૨૦૦૦	૨૦૦	
૨૦૦૦	૩૦૦૦	૩૦૦	
૩૦૦૦	૪૦૦૦	૪૦૦	
૪૦૦૦	૫૦૦૦	૫૦૦	
૫૦૦૦	૬૦૦૦	૬૦૦	
૬૦૦૦	૭૦૦૦	૭૦૦	
૭૦૦૦	૮૦૦૦	૮૦૦	
૮૦૦૦	૯૦૦૦	૯૦૦	
૯૦૦૦	૧૦૦૦૦	૧૦૦૦	
૧૦૦૦૦	૧૫૦૦૦	૧૨૫૦	
૧૫૦૦૦	૨૦૦૦૦	૧૫૦૦	
૨૦૦૦૦	૨૧૦૦૦	૧૫૨૫	
૨૧૦૦૦	૨૨૦૦૦	૧૬૦૦	
૨૨૦૦૦	૨૩૦૦૦	૧૬૭૫	
૨૩૦૦૦	૨૪૦૦૦	૧૭૫૦	
૨૪૦૦૦	૨૫૦૦૦	૧૮૨૫	
૨૫૦૦૦	૨૬૦૦૦	૧૯૦૦	
૨૬૦૦૦	૨૭૦૦૦	૧૯૭૫	
૨૭૦૦૦	૨૮૦૦૦	૨૦૫૦	
૨૮૦૦૦	૨૯૦૦૦	૨૧૨૫	
૨૯૦૦૦	૩૦૦૦૦	૨૨૦૦	
૩૦૦૦૦	૩૨૦૦૦	૨૩૭૫	
૩૨૦૦૦	૩૪૦૦૦	૨૫૦૦	
૩૪૦૦૦	૩૬૦૦૦	૨૬૫૦	
૩૬૦૦૦	૩૮૦૦૦	૨૮૦૦	
૩૮૦૦૦	૪૦૦૦૦	૨૯૫૦	
૪૦૦૦૦	૪૨૦૦૦	૩૧૦૦	
૪૨૦૦૦	૪૪૦૦૦	૩૨૫૦	
૪૪૦૦૦	૪૬૦૦૦	૩૪૦૦	
૪૬૦૦૦	૪૮૦૦૦	૩૫૫૦	
૪૮૦૦૦	૫૦૦૦૦	૩૭૦૦	

૫૦૦૦૦	૫૫૦૦૦	૪૦૦૦
૫૫૦૦૦	૬૦૦૦૦	૪૩૦૦
૬૦૦૦૦	૬૫૦૦૦	૪૬૦૦
૬૫૦૦૦	૭૦૦૦૦	૪૯૦૦
૭૦૦૦૦	૭૫૦૦૦	૫૨૦૦

અને રૂા ૧,૦૦,૦૦૦ સુધી દરેક રૂા. ૫૦૦૦ અથવા તેના ભાગ માટે રૂા. ૧૫૦ ના દરે અને રૂા. ૧,૦૦,૦૦૦ થી વધારે રૂા. ૧૦,૦૦,૦૦૦ સુધી દરેક રૂા. ૧૦,૦૦૦ અથવા તેના ભાગ માટે રૂા. ૨૦૦ ના દરે અને ૧૦,૦૦,૦૦૦ રૂપિયાથી વધારે રૂા. ૨૦,૦૦,૦૦૦ સુધી દરેક રૂા. ૧,૦૦,૦૦૦ અથવા તેના ભાગ માટે રૂા. ૧૨૦૦ ના દરે અને ૨૦,૦૦,૦૦૦ રૂપિયાથી વધારે દરેક રૂા. ૧,૦૦,૦૦૦ અથવા તેના ભાગ માટે રૂા. ૫૦૦ ના દરે વધુમાં વધુ ફી રૂા. ૭૫,૦૦૦ સુધી વધશે, દા.ત. :-

રૂા.	રૂા.
૧૦૦૦૦૦	૫૯૫૦
૨૦૦૦૦૦	૭૯૫૦
૩૦૦૦૦૦	૯૯૫૦
૪૦૦૦૦૦	૧૧૯૫૦
૫૦૦૦૦૦	૧૩૯૫૦
૬૦૦૦૦૦	૧૫૯૫૦
૭૦૦૦૦૦	૧૭૯૫૦
૮૦૦૦૦૦	૧૯૯૫૦
૯૦૦૦૦૦	૨૧૯૫૦
૧૦૦૦૦૦૦	૨૩૯૫૦
૧૧૦૦૦૦૦	૨૫૧૫૦
૧૨૦૦૦૦૦	૨૬૩૫૦
૧૩૦૦૦૦૦	૨૭૫૫૦
૧૪૦૦૦૦૦	૨૮૭૫૦
૧૫૦૦૦૦૦	૨૯૯૫૦
૧૬૦૦૦૦૦	૩૧૧૫૦
૧૭૦૦૦૦૦	૩૨૩૫૦
૧૮૦૦૦૦૦	૩૩૫૫૦
૧૯૦૦૦૦૦	૩૪૭૫૦
૨૦૦૦૦૦૦	૩૫૯૫૦
૨૧૦૦૦૦૦	૩૬૪૫૦
૨૨૦૦૦૦૦	૩૬૯૫૦"

સન ૧૯૫૯ના
મુંબઈના ૩૬મા
અધિનિયમની
અનુસૂચિ ૨નો
સુધારો.

૪. મુખ્ય અધિનિયમમાં, અનુસૂચિ ૨માં,-
(૧) અનુચ્છેદ ૧માં, કોલમ ૩માં,-
(ક) “વીસ નવા પૈસા” એ શબ્દોને બદલે, “ દસ રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;
(ખ) “પાંત્રીસ નવા પૈસા” એ શબ્દોને બદલે, “ દસ રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;

- (ગ) “પાંસઠ નવા પૈસા” એ શબ્દોને બદલે, “વીસ રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;
 (ઘ) “ એક રૂપિયો ” એ શબ્દોને બદલે, “ પચાસ રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
 (ચ) “ બે રૂપિયા અને પચાસ નવા પૈસા ” એ શબ્દોને બદલે, “ એકસો રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
 (છ) “ પચાસ રૂપિયા ” એ શબ્દોને બદલે, “ એકસો રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
 (જ) “ વીસ રૂપિયા ” એ શબ્દોને બદલે, “ પચાસ રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
 (ઝ) “ પાંચ રૂપિયા ” એ શબ્દોને બદલે, “ વીસ રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
 (૨) અનુચ્છેદ ૨માં, કોલમ ૩માં, “ દસ રૂપિયા ” એ શબ્દોને બદલે, “ પચાસ રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
 (૩) અનુચ્છેદ ૩માં, કોલમ ૩માં, “ બે રૂપિયા ” એ શબ્દોને બદલે, “ પાંચ રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
 (૪) અનુચ્છેદ ૪માં, કોલમ ૩માં, “ પચાસ નવા પૈસા ” એ શબ્દોને બદલે, “ બે રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
 (૫) અનુચ્છેદ ૫માં, કોલમ ૩માં, “ એક રૂપિયો ” એ શબ્દોને બદલે, “ પાંચ રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
 (૬) અનુચ્છેદ ૬માં, કોલમ ૩માં,-
 (ક) “ બે રૂપિયા ” એ શબ્દોને બદલે, “ દસ રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
 (ખ) “ પાંચ રૂપિયા ” એ શબ્દોને બદલે, “ વીસ રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
 (૭) અનુચ્છેદ ૭માં, કોલમ ૩માં, “ એક રૂપિયો ” એ શબ્દોને બદલે, “ દસ રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
 (૮) અનુચ્છેદ ૮માં, કોલમ ૩માં, “ એક રૂપિયો ” એ શબ્દોને બદલે, “ દસ રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
 (૯) અનુચ્છેદ ૯માં, કોલમ ૩માં, “ એક રૂપિયો અને પચીસ નવા પૈસા ” એ શબ્દોને બદલે, “ પાંચ રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
 (૧૦) અનુચ્છેદ ૧૦માં, કોલમ ૩માં, “ પચીસ નવા પૈસા ” એ શબ્દોને બદલે, “ બે રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
 (૧૧) અનુચ્છેદ ૧૧માં, કોલમ ૩માં, “ એક રૂપિયો અને પચીસ નવા પૈસા ” એ શબ્દોને બદલે, “ પાંચ રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
 (૧૨) અનુચ્છેદ ૧૨માં, કોલમ ૩માં,-
 (ક) “ એક રૂપિયો ” એ શબ્દોને બદલે, “ બે રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
 (ખ) “ બે રૂપિયા ” એ શબ્દોને બદલે, “ ત્રણ રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
 (ગ) “ ચાર રૂપિયા ” એ શબ્દોને બદલે, “ પાંચ રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
 (૧૩) અનુચ્છેદ ૧૩માં, કોલમ ૩માં,-
 (ક) “ એક રૂપિયો ” એ શબ્દોને બદલે, “ બે રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
 (ખ) “ બે રૂપિયા અને પચાસ નવા પૈસા ” એ શબ્દોને બદલે, “ પાંચ રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
 (ગ) “ પાંચ રૂપિયા ” એ શબ્દોને બદલે, “ દસ રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
 (૧૪) અનુચ્છેદ ૧૪માં, કોલમ ૩માં,-
 (ક) “ દસ રૂપિયા ” એ શબ્દોને બદલે, “ વીસ રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
 (ખ) “ બાર રૂપિયા અને પચાસ નવા પૈસા ” એ શબ્દોને બદલે, “ પચાસ રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;

- (૧૫) અનુચ્છેદ ૧૫માં, કોલમ ૩માં, “પચાસ નવા પૈસા ” એ શબ્દોને બદલે, “ પાંચ રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
- (૧૬) અનુચ્છેદ ૧૬માં, કોલમ ૩માં,-
- (ક) “ પાંચ રૂપિયા ” એ શબ્દોને બદલે, “ દસ રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
- (ખ) “ એક રૂપિયો ” એ શબ્દોને બદલે, “ પાંચ રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
- (૧૭) અનુચ્છેદ ૧૭માં, કોલમ ૩માં, “ સાડત્રીસ રૂપિયા અને પચાસ નવા પૈસા ” એ શબ્દોને બદલે, “ પચાસ રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
- (૧૮) અનુચ્છેદ ૧૮માં, કોલમ ૩માં,-
- (ક) “ પંદર રૂપિયા ” એ શબ્દોને બદલે, “ એકસો રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
- (ખ) “ બે રૂપિયા અને પચાસ નવા પૈસા ” એ શબ્દોને બદલે, “ પચીસ રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
- (ગ) “ છ રૂપિયા અને પચીસ નવા પૈસા ” એ શબ્દોને બદલે, “ પચાસ રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
- (ઘ) “ બાર રૂપિયા અને પચાસ નવા પૈસા ” એ શબ્દો, બાબત (ગ) અને (ઘ) ની સામે જે બે સ્થળોએ આવે છે ત્યાં તેને બદલે, “ એકસો રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
- (ચ) બાબત (ચ) ની સામેના “ બાર રૂપિયા અને પચાસ નવા પૈસા ” એ શબ્દોને બદલે, “ પચાસ રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
- (૧૯) અનુચ્છેદ ૧૯માં, કોલમ ૩માં, “ પચીસ રૂપિયા ” એ શબ્દોને બદલે, “ પચાસ રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
- (૨૦) અનુચ્છેદ ૨૦માં, કોલમ ૩માં, “ સાડત્રીસ રૂપિયા અને પચાસ નવા પૈસા ” એ શબ્દોને બદલે, “ પચાસ રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
- (૨૧) અનુચ્છેદ ૨૧માં, કોલમ ૩માં, “ સાડત્રીસ રૂપિયા અને પચાસ નવા પૈસા ” એ શબ્દોને બદલે, “ પચાસ રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
- (૨૨) અનુચ્છેદ ૨૨માં, કોલમ ૩માં, “ બે રૂપિયા ” એ શબ્દોને બદલે, “ પચાસ રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
- (૨૩) અનુચ્છેદ ૨૩માં, કોલમ ૩માં,-
- (ક) “ સાડત્રીસ રૂપિયા અને પચાસ નવા પૈસા ” એ શબ્દો, જે ચાર સ્થળોએ આવે છે ત્યાં તેને બદલે, “ પચાસ રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
- (ખ) “ અઠાર રૂપિયા અને પચોત્તેર નવા પૈસા ” એ શબ્દોને બદલે, “ વીસ રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
- (ગ) “ ત્રીસ રૂપિયા ” એ શબ્દોને બદલે, “ એકસો રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
- (૨૪) અનુચ્છેદ ૨૪માં, કોલમ ૩માં,-
- (ક) “ એક રૂપિયો ” એ શબ્દોને બદલે, “ બે રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
- (ખ) “ બે રૂપિયા ” એ શબ્દોને બદલે, “ પાંચ રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
- (૨૫) અનુચ્છેદ ૨૫માં, કોલમ ૩માં,-
- (ક) “ બે રૂપિયા ” એ શબ્દોને બદલે, “ પાંચ રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
- (ખ) “ ત્રણ રૂપિયા ” એ શબ્દોને બદલે, “ દસ રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
- (ગ) “ છ રૂપિયા ” એ શબ્દોને બદલે, “ પંદર રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
- (૨૬) અનુચ્છેદ ૨૬માં, કોલમ ૩માં, “ એક રૂપિયો અને પચીસ નવા પૈસા ” એ શબ્દોને બદલે, “ દસ રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
- (૨૭) અનુચ્છેદ ૨૭માં, કોલમ ૩માં, “ પાંસઠ નવા પૈસા ” એ શબ્દોને બદલે, “ બે રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;

- (૨૮) અનુચ્છેદ ૨૮માં, કોલમ ૩માં, “ બે રૂપિયા ” એ શબ્દોને બદલે, “ દસ રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
- (૨૯) અનુચ્છેદ ૨૯માં, કોલમ ૩માં, “ એક રૂપિયો ” એ શબ્દોને બદલે, “ પાંચ રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
- (૩૦) અનુચ્છેદ ૩૦માં, કોલમ ૩માં, “ એક રૂપિયો ” એ શબ્દોને બદલે, “ પાંચ રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
- (૩૧) અનુચ્છેદ ૩૧માં, કોલમ ૩માં, “ એક રૂપિયો ” એ શબ્દોને બદલે, “ પાંચ રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
- (૩૨) અનુચ્છેદ ૩૨માં, કોલમ ૩માં, “ પાંચ રૂપિયા ” એ શબ્દોને બદલે, “ દસ રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
- (૩૩) અનુચ્છેદ ૩૩માં, કોલમ ૧માં,-
- (ક) “ (અમદાવાદના) ” એ શબ્દો અને કૌંસ કમી કરવા;
- (ખ) કોલમ ૩માં,-
- (૧) “ દસ રૂપિયા ” એ શબ્દોને બદલે, “ પચાસ રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
- (૨) “ પચાસ રૂપિયા ” એ શબ્દોને બદલે, “ એકસો રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
- (૩) “ એકસો રૂપિયા ” એ શબ્દોને બદલે, “ પાંચસો રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
- (૩૪) અનુચ્છેદ ૩૪માં, કોલમ ૩માં,-
- (ક) “ પચાસ રૂપિયા ” એ શબ્દોને બદલે, “ એકસો રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
- (ખ) “ દસ રૂપિયા ” એ શબ્દોને બદલે, “ પચાસ રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
- (૩૫) અનુચ્છેદ ૩૫માં, કોલમ ૩માં,-
- (ક) “ બે રૂપિયા અને પચાસ નવા પૈસા ” એ શબ્દો જે બે સ્થળોએ આવે છે ત્યાં તેને બદલે, “ દસ રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
- (ખ) “ પાંચ રૂપિયા ” એ શબ્દોને બદલે, “ દસ રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
- (ગ) “ એક રૂપિયો ” એ શબ્દોને બદલે, “ દસ રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
- (૩૬) અનુચ્છેદ ૩૬માં, કોલમ ૩માં, “ પાંચ રૂપિયા ” એ શબ્દોને બદલે, “ વીસ રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
- (૩૭) અનુચ્છેદ ૩૭માં, કોલમ ૩માં, “ એક રૂપિયો ” એ શબ્દોને બદલે, “ વીસ રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;
- (૩૮) અનુચ્છેદ ૩૮ પછી, નીચેનો અનુચ્છેદ ઉમેરવો :-

૧	૨	૩
૩૯.	કોઈપણ કાર્યવાહીમાં કોર્ટને રજૂ કરવાની મુલતવી રાખવા માટેની અરજી	બે રૂપિયા.”.

ઉદ્દેશો અને કારણો

વિધાનસભામાં તારીખ : ૨૭મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩ ના રોજ નાણા મંત્રીશ્રીના અંદાજપત્ર પ્રવચન પ્રમાણે કોર્ટ-ફીના દરો, કે જે મુંબઈ કોર્ટ ફી અધિનિયમ, ૧૯૫૯ અધિનિયમિત કરવામાં આવ્યો ત્યાર પછી સુધાર્યા નથી, તે વધારવા ધાર્યું છે. કોર્ટ ફીના દરો વધારતી વખતે, મુક્ત ન્યાયના આદર્શ વિચારને નાણાના અંકુશની તદ્દન સ્પષ્ટ વાસ્તવિકતાઓ સામે સંતુલિત કરવાનો પ્રયાસ કરાયો છે. પી. એમ. યશવંત નારાયણ સેટ્ટી વિરુદ્ધ કર્ણાટક રાજ્ય અને બીજા (એ.આઈ.આર. ૧૯૮૯ સુ.કો. ૧૦૦) ના કેસમાં અને ઓલ ઇન્ડિયા જજ્ઝ એસોસિએશન (એ.આઈ.આર. ૧૯૮૩ સુ.કો. ૨૪૮૩) ના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા નિરૂપણ કરાયેલા સિધ્ધાંતો પણ ધ્યાનમાં રાખ્યા છે. સેક્રેટરી, ગવર્નમેન્ટ ઓફ મદ્રાસ વિરુદ્ધ પી. આર. શ્રી રામુલન (૧૯૮૬ (૧) યુ.જે. (સુ.કો) ૬૧૨) ના કેસમાં એવો ચુકાદો આપ્યો છે કે કોર્ટ ફી ના દરો નક્કી કરતી વખતે વારંવાર ફગાવાના વલણને તેમજ ન્યાયતંત્રના વહીવટના વધેલા ખર્ચને ધ્યાનમાં લેવાનું રાજ્ય સરકાર માટે વાજબી છે. વર્ષો જતા કોર્ટમાં દાવા કામ અસંખ્ય રીતે વધી રહ્યું છે અને તેના પરિણામે, ન્યાયતંત્રના વહીવટ ઉપર ખર્ચાઓ અનેક ગણાં વધ્યા છે. ન્યાયતંત્રના વહીવટના ખર્ચને પહોંચી વળવા અને સારી સેવાઓ પૂરી પાડવા, જુદા જુદા દાવાના વિષયો ઉપર આ અધિનિયમ હેઠળ લેવાપાત્ર ફીના દરો વધારવાનું જરૂરી જણાયું છે. જે લોકોને જીવનમાં ઓછું મળ્યું છે, તેમને કાયદામાં વધુ મળવું જોઈએ એ હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને નાના દાવાદારો માટે અત્યંત કાળજી રખાઈ છે. આથી રૂ. ૧૦૦૦/- સુધીના દાવાઓ માટે લેવાપાત્ર કોર્ટ ફી આ નિયમો સુધારીને રૂ. ૧૦/- જેટલી ઘટાડવામાં આવી છે. ન્યાયતંત્રના વહીવટના ખર્ચનો આશરે ૨૦ થી ૨૫ ટકા ખર્ચ આવી કોર્ટ ફી દ્વારા પહોંચી વળાશે.

આ વિધેયકથી, ઉપર્યુક્ત ઉદ્દેશો સિધ્ધ કરવા ધાર્યું છે.

અશોક ભટ્ટ

ધારાકીય સત્તા સોંપવાની યાદી

આ વિધેયકમાં નીચેની બાબતોના સંબંધમાં ધારાકીય સત્તાની સોંપણીનો સમાવેશ થાય છે.

કલમ ૧.- આ કલમની પેટા-કલમ (૨)થી, રાજ્ય સરકારને, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી અધિનિયમ અમલમાં આવવાની તારીખ નક્કી કરવાની સત્તા મળે છે.

ઉપર્યુક્ત ધારાકીય સત્તાની સોંપણી આવશ્યક અને સામાન્ય પ્રકારની છે.

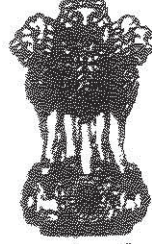
તારીખ: ૨૭મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

અશોક ભટ્ટ

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

ગાંધીનગર,
તારીખ : ૨૭મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

વી. એમ. કોઠારે,
ગુજરાત સરકારના સચિવ,
વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

THURSDAY, MARCH 27, 2003/CAITRA 6, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

વેધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૨૭મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

તારીખ ૨૭મી માર્ચ ૨૦૦૩ ના ગુજરાત રાજપત્ર, (અસાધારણ) માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત
વિધેયક ક્રમાંક : ૪૦ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT BILL NO. 40 OF 2003.**THE GUJARAT ADVOCATES WELFARE FUND
(AMENDMENT) BILL, 2003.****A BILL***further to amend the Gujarat Advocates Welfare Fund Act, 1991.*

ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમો નિયમ-૧૨૭-અ ના પરંતુક અન્વયે આપવામાં આવેલી
અધ્યક્ષની સંમતિથી નીચેનું વિધેયક પ્રસિદ્ધ કર્યું છે :-

સન ૨૦૦૩નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક. ૪૦.

ગુજરાત એડવોકેટ કલ્યાણ ફંડ (સુધારા) વિધેયક, ૨૦૦૩.

ગુજરાત એડવોકેટ કલ્યાણ ફંડ અધિનિયમ, ૧૯૯૧ વધુ સુધારવા બાબત વિધેયક.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

૧. (૧) આ અધિનિયમ, ગુજરાત એડવોકેટ કલ્યાણ ફંડ (સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.
- (૨) તે, રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી, નકકી કરે તેવી તારીખે અમલમાં આવશે.

ટૂંકી સંજ્ઞા અને
આરંભ.

૨. ગુજરાત એડવોકેટ કલ્યાણ ફંડ અધિનિયમ, ૧૯૯૧ (જેનો આમાં હવે પછી, “ મુખ્ય
અધિનિયમ ” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે)માં, કલમ ૩માં, પેટા-કલમ (૨) માં,-

સન ૧૯૯૧ના
ગુજરાતના ૧૪મા
અધિનિયમની કલમ
૩નો સુધારો.

(ક) ખંડ (ઘ)માં, “ કોઈ બાર એસોસિયેશને ” એ શબ્દો પછી, “અથવા કોઈ બીજો
એસોસિયેશન અથવા સંસ્થાએ અથવા કોઈ બીજી વ્યક્તિએ” એ શબ્દો ઉમેરવા;

(ખ) ખંડ (ટ) પછી નીચેનો ખંડ ઉમેરવો :-

“ (ઠ) ગુજરાતની બાર કાઉન્સિલે, ભારતની બાર કાઉન્સિલે, ગુજરાત હાઈકોર્ટ
અથવા બીજી કોઈપણ કોર્ટ અથવા ટ્રિબ્યુનલે અથવા સત્તામંડળે ફંડમાં જમા કરાવવા આદેશ કરેલ
ખર્ચ અપાવવાની કોઈ રકમ.”.

૩. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૬માં, “પેટા-કલમ (૨) હેઠળ તેને દૂર કરવામાં આવે” એ
શબ્દો, કૌંસ અને આંકડાને બદલે, “ પેટા-કલમ (૧) હેઠળ તેને ગેરલાયક ઠરાવવામાં આવે ” એ
શબ્દો, કૌંસ અને આંકડા મૂકવા.

સન ૧૯૯૧ના
ગુજરાતના ૧૪મા
અધિનિયમની કલમ
૬નો સુધારો.

સન ૧૯૯૧ના
ગુજરાતના
૧૪મા
અધિનિયમની
કલમ ૭નો
સુધારો

૪. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૭માં,
(૧) પેટા-કલમ (૧) માં, “ નિયુક્ત” એ શબ્દને બદલે, “નિયુક્ત અથવા નિયુક્ત સભ્ય હોવા માટે ” એ શબ્દો મૂકવા ;
(૨) પેટા-કલમ (૨) કાઢી કરવી.

સન ૧૯૯૧ના
ગુજરાતના
૧૪મા
અધિનિયમની
કલમ ૮નો
સુધારો

૫. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૮માં, “ દૂર કરવાના” એ શબ્દને બદલે, “ગેરલાયક ઠરાવવાના” એ શબ્દો મૂકવા.

સન ૧૯૯૧ના
ગુજરાતના
૧૪મા
અધિનિયમની
કલમ ૧૩નો
સુધારો.

૬. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૧૩માં, પેટા-કલમ (૨) ને બદલે, નીચેનો મજકૂર મૂકવો :-
“ (૨) ફંડના હિસાબોનું ઓડિટ દર વર્ષે, કંપની અધિનિયમ, ૧૯૫૬ની કલમ ૨૨૬ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ ઓડિટર તરીકે કામ કરવા માટે યોગ્ય લાયકાત ધરાવતા હોય તેવા ઓડિટરો દ્વારા કરાવવું જોઈશે, જેની નિમણૂક ગુજરાતની બાર કાઉન્સિલે કરવી જોઈશે.”

સન ૧૯૫૬નો
૧લો.

સન ૧૯૯૧ના
ગુજરાતના ૧૪મા
અધિનિયમની કલમ
૧૬નો સુધારો.

૭. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૧૬માં, પેટા-કલમ (૧)માં, “ તે ફંડના સભ્ય તરીકે પ્રવેશ માટે ઠરાવેલા નમૂનામાં વહીવટી સમિતિને અરજી કરી શકશે” એ શબ્દોને બદલે, “ફંડના સભ્ય તરીકે રહેશે અને ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં, તેવી રીતે અને તેટલી ફી ચૂકવ્યે અરજી કરી શકશે” એ શબ્દો મૂકવા.

સન ૧૯૯૧ના
ગુજરાતના
૧૪મા
અધિનિયમમાં
નવી કલમ ૧૬ક
દાખલ કરવા
બાબત.

૮. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૧૬ પછી, નીચેની નવી કલમ દાખલ કરવી :-

“સભ્યપદ,
લવાજમ અને
સભ્યપદ બંધ કરવા
બાબત
૧૬ ક. (૧) ફંડમાં પ્રવેશ લીધેલ દરેક સભ્યે, ઠરાવવામાં આવે તેટલું લવાજમ પાંચ વર્ષની ખંડ મુદતના અંતે ફંડમાં આપવું જોઈશે.”

- (૨) પાંચ વર્ષની ખંડ મુદત, બાર કાઉન્સિલ નિર્દિષ્ટ કરે તેવી તારીખથી શરૂ થશે;

(૩) જે કોઈ એડવોકેટ પેટા-કલમ (૧) હેઠળ જોગવાઈ કરેલ રીતે લવાજમ ભરવામાં ચૂક કરે, તો બાર કાઉન્સિલના સેક્રેટરી લવાજમ ચૂકવવા માટેની નોટિસ આપશે અને તેને સુનાવણીની વાજબી તક આપ્યા પછી, તેનું સત્યપદ બંધ કરવા સંબંધી અથવા અન્યથા પોતે યોગ્ય ગણે તેવો હુકમ કરી શકશે.”.

૯. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૧૮માં, પેટા-કલમ (૬) પછી, નીચેનો મજકૂર દાખલ કરવો:- સન ૧૯૯૧ના ગુજરાતના ૧૪મા અધિનિયમની કલમ ૧૮નો સુધારો.
“(૭) કલમ ૨૪ હેઠળ સત્યને ચૂકવવાની થતી રકમો, ઠરાવવામાં આવે તેવી રીતે ચૂકવવી જોઈશે.”.

૧૦. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૧૯ને બદલે, નીચેની કલમ મૂકવી :-

સન ૧૯૯૧ના
ગુજરાતના ૧૪મા
અધિનિયમની કલમ
૧૯ બદલવા બાબત.

વકીલાતનામા
ઉપર સ્ટેમ્પ
હોવા બાબત.

“૧૯. (૧) દરેક એડવોકેટે,-

(ક) જિલ્લા કોર્ટમાં અથવા જિલ્લા કોર્ટના તાબાની કોર્ટમાં પોતે ફાઈલ કરેલ દરેક વકીલાતનામા

ઉપર પાંચ રૂપિયાના;

(ખ) ટ્રિબ્યુનલમાં અથવા બીજા સત્તામંડળમાં અથવા હાઈકોર્ટમાં પોતે ફાઈલ કરેલ દરેક વકીલાતનામા ઉપર દસ રૂપિયાના મૂલ્યનો સ્ટેમ્પ ચોંટાડવો જોઈશે:

પરંતુ બાર કાઉન્સિલ, આ પેટા-કલમ હેઠળ ચોંટાડવાના સ્ટેમ્પનું મૂલ્ય ઠરાવી શકશે:

વધુમાં, બાર કાઉન્સિલ, જિલ્લા કોર્ટમાં અથવા જિલ્લા કોર્ટની તાબાની કોર્ટમાં અથવા ટ્રિબ્યુનલમાં અથવા બીજા સત્તામંડળમાં અથવા હાઈકોર્ટમાં ફાઈલ કરવાના દરેક વકીલાતનામા ઉપર ચોંટાડવાના સ્ટેમ્પનું જુદું જુદું મૂલ્ય ઠરાવી શકશે.

(૨) કોઈપણ પ્રસંગે, સ્ટેમ્પનું મૂલ્ય, કેસના ખર્ચની અંદર ગણી શકાશે નહિ અથવા તે, અસીલ પાસેથી વસૂલ કરી શકાશે નહિ.

(૩) કોઈ એડવોકેટ દ્વારા પેટા-કલમ (૧) અથવા (૨) ની જોગવાઈઓના ઉલ્લંઘનથી તે, ફંડના લાભોના સમગ્ર કે તેના કોઈ ભાગ માટે હકદાર થશે નહિ અને વહીવટી સમિતિએ, બાર કાઉન્સિલને, ઉચિત પગલાં માટે એવા ઉલ્લંઘનનો રિપોર્ટ કરવો જોઈશે.

(૪) જિલ્લા કોર્ટ અથવા જિલ્લા કોર્ટની તાબાની કોર્ટ અથવા ટ્રિબ્યુનલ અથવા બીજા સત્તામંડળ અથવા હાઈકોર્ટ સમક્ષ ફાઈલ કરેલ દરેક વકીલાતનામા ઉપર ચોંટાડેલ દરેક સ્ટેમ્પ, ઠરાવવામાં આવે તેવી રીતે રદ થશે.”.

સન ૧૯૯૧ના
ગુજરાતના ૧૪મા
અધિનિયમની કલમ
૨૦નો સુધારો.

૧૧. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૨૦માં, પેટા-કલમ (૧)માં, “ ચાર રૂપિયાનો મૂલ્યનો એક એવા તેની ઉપર બાર કાઉન્સિલનું પ્રતિક અને તેનું મૂલ્ય કોતરેલા ” એ શબ્દોને બદલે, “ બાર કાઉન્સિલના પ્રતીકવાળા કલમ ૧૯માં ઠરાવેલા ” એ શબ્દો મૂકવા.

સન ૧૯૯૧ના
ગુજરાતના ૧૪મા
અધિનિયમની
કલમો ૨૧, ૨૨
અને ૨૩ કમી
કરવા બાબત.

૧૨. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમો ૨૧, ૨૨ અને ૨૩ કમી કરવી.

સન ૧૯૯૧ના
ગુજરાતના ૧૪મા
અધિનિયમની કલમ
૨૪નો સુધારો.

૧૩. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૨૪માં, ખંડ (ખ) પછી, નીચેનો મજકૂર ઉમેરવો,-

“(ખખ) બારના જુનિયર સભ્યોના લાભ માટે, કાર્યશિબિરો, ચર્ચાસત્ર, પરિસંવાદ અને એવા બીજા કાર્યક્રમો યોજવા.”.

ઉદ્દેશો અને કારણો

ગુજરાત રાજ્યમાં, ગુજરાત એડવોકેટ કલ્યાણ ફંડ અધિનિયમ, ૧૯૮૧ અમલમાં છે. જુદી જુદી વ્યક્તિઓ, સંસ્થાઓ, બાર કાઉન્સિલો અથવા ભારતની બાર કાઉન્સિલ વગેરે પાસેથી સ્વૈચ્છિક દાન, ફાળા વગેરે સ્વીકારવાની તકોનો વ્યાપ વધારવા માટેની ગુજરાતની બાર કાઉન્સિલની માંગણી છે. તે, એડવોકેટ કલ્યાણ ફંડનો વિવિધ સંસાધનો અને અસરકારક ઉપયોગ વધારીને તેના સભ્યોને સારી રીતે સેવા મળી શકે તે માટે સક્ષમ બનાવશે. કલ્યાણ પગલાંઓનો વ્યાપ વધારવા માટે અને એડવોકેટોને વધુ પ્રમાણમાં લાભદાયી હોય તેવી જુદી જુદી પ્રવૃત્તિઓ હાથ ધરવા માટે અને અમુક બીજા લાભ માટે, એડવોકેટ કલ્યાણ ફંડ અધિનિયમ, ૨૦૦૧ (કેન્દ્રીય અધિનિયમ) ની રૂપરેખા અનુસાર, સભ્યપદ ફી, તાજુ કરવાની ફી, વગેરે જેવી અમુક જોગવાઈઓ પણ કરેલ છે.

આ વિધેયકથી ઉપર્યુક્ત ઉદ્દેશો સિધ્ધ કરવા ધાર્યું છે. કલમો ઉપરની, નીચેની નોંધો વિધેયકની મહત્વની જોગવાઈઓ સમજાવે છે :-

કલમ ૨.- આ કલમથી, કોઈ એસોસિએશન અથવા સંસ્થા, કોઈ એડવોકેટ અથવા બીજી વ્યક્તિ પાસેથી રકમ સ્વીકારવાની જોગવાઈ કરી છે. તેનાથી, બાર કાઉન્સિલ, ભારતની બાર કાઉન્સિલ, ગુજરાત હાઈકોર્ટ અથવા કોઈ બીજી કોર્ટ અથવા ટ્રિબ્યુનલ અથવા સત્તામંડળ પાસેથી રકમ સ્વીકારવાની પણ જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૪.- આ કલમથી, કલમ ૭ની પેટા-કલમ (૨) કમી કરવા માટે જોગવાઈ કરી છે, જેનાથી રાજ્ય સરકારને, નિયુક્ત થયેલ કોઈ સભ્યને દૂર કરવાની સત્તા મળે છે

કલમ ૬.- આ કલમથી, બાર કાઉન્સિલે નીમેલ ઓડિટર દ્વારા ફંડના હિસાબોનું ઓડિટ કરાવવા માટેની જોગવાઈ કરી છે. આ જોગવાઈ ઓડિટની કામગીરી સરળ બનાવવા કરી છે.

કલમ ૭.- આ કલમથી, ફંડના ફરજિયાત સભ્યપદ, તેની રજિસ્ટ્રેશન ફી વગેરે માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૮.- આ કલમથી, નવી કલમ ૧૬ક દાખલ કરવા માટે જોગવાઈ કરી છે. જેનાથી સભ્યપદ, લવાજમ અને સભ્યપદ બંધ થવા માટેની જોગવાઈઓ કરી છે જે કેન્દ્રીય અધિનિયમ અનુસારની છે.

કલમ ૯.- આ કલમથી, કલમ ૨૪ હેઠળ હાથ ધરી શકાય તેવી કોઈપણ પ્રવૃત્તિ અથવા યોજનાઓના સંબંધમાં અનુસરવાની રીત માટે જોગવાઈ કરવાની સત્તા લેવામાં આવી છે.

કલમ ૧૦.- કેન્દ્રિય અધિનિયમની રૂપરેખા અનુસાર આ કલમથી, બાર કાઉન્સિલ દ્વારા પૂરા પાડવામાં આવતા વકીલાતનામા ઉપર ચોકકસ મૂલ્યના સ્ટેમ્પ ચોટાડીને એડવોકેટના ફાળા માટે જોગવાઈ કરી છે. આનાથી, સ્ટેમ્પની રકમ તેના અસીલ પાસેથી વસૂલ કરતાં એડવોકેટ પર પ્રતિબંધ મૂકવા માટે જોગવાઈ કરી છે. આ કલમથી, સ્ટેમ્પ રદ કરવા માટેની પણ જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૧૧.- આ કલમથી, બાર કાઉન્સિલને તેના પ્રતીકવાળા ચોકકસ મૂલ્યના સ્ટેમ્પ છાપવા અને વહેંચવા અધિકૃત કરે છે.

કલમ ૧૨.- નવી કલમ ૧૯ને ધ્યાનમાં રાખીને, કલમો ૨૧, ૨૨ અને ૨૩ની જોગવાઈઓ હવે જરૂરી ન હોવાથી તે કમી કરી છે.

કલમ ૧૩.- આ કલમથી, કલમ ૨૪માં નવો ખંડ (ખખ) દાખલ કરીને બાર કાઉન્સિલે કરવા ધારેલ અમુક વધુ પ્રવૃત્તિઓ ઉમેરી છે.

અશોક ભટ્ટ

ધારાકીય સત્તા સોંપવાની યાદી

આ વિધેયકમાં, નીચેની બાબતોના સંબંધમાં ધારાકીય સત્તાની સોંપણીનો સમાવેશ થાય છે:-

છે:-

- કલમ ૧.- આ કલમની પેટા-કલમ (૨) થી, રાજ્ય સરકારને, આ અધિનિયમ જે તારીખે અમલમાં આવશે તે તારીખ નક્કી કરવાની સત્તા મળે છે.
- કલમ ૬.- આ કલમથી, કલમ ૧૩ની પેટા-કલમ (૨) બદલવા ધાર્યું છે. જેનાથી, બાર કાઉન્સિલને, કંપની અધિનિયમ, ૧૯૫૬ હેઠળ ઓડિટર તરીકે કામ કરવા માટે યોગ્ય લાયકાત ધરાવતા હોય તેવા ઓડિટર નીમવાની સત્તા મળે છે.
- કલમ ૭.- આ કલમથી સુધારવા ધારેલ કલમ ૧૬ની પેટા-કલમ (૧) થી, બાર કાઉન્સિલને, અરજીનો નમૂનો એડવોકેટ કલ્યાણ ફંડમાં પ્રવેશ માટેની અરજી સાથે એડવોકેટે જેટલી રજિસ્ટ્રેશન ફી જે દરે અને જે રીતે ચૂકવવી જોઈશે તે દર અને રીત, વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.
- કલમ ૮.- આ કલમથી, નવી કલમ ૧૬ક દાખલ કરવા ધાર્યું છે. જેનાથી બાર કાઉન્સિલને, લવાજમ અને પાંચ વર્ષની ખંડ મુદત આરંભની તારીખ નક્કી કરવાની સત્તા મળે છે.
- કલમ ૯.- આ કલમથી, કલમ ૧૮માં પેટા-કલમ (૭) દાખલ કરવા ધાર્યું છે. જેનાથી, બાર કાઉન્સિલને, કલમ ૨૪ હેઠળ ઘડેલી યોજનાઓ હેઠળ, રકમ જે રીતે ચૂકવવાપાત્ર થાય તે રીત નિર્દિષ્ટ કરવાની સત્તા મળે છે.
- કલમ ૧૦.- આ કલમથી, કલમ ૧૯ બદલવા ધાર્યું છે. જેનાથી, બાર કાઉન્સિલને, પેટા-કલમ (૧) હેઠળ ચોંટાડવાના સ્ટેમ્પનું મૂલ્ય, વિનિયમોથી ઠરાવવાથી સત્તા મળે છે. આ કલમથી, બાર કાઉન્સિલને અલગ અલગ કોર્ટોમાં ચોંટાડવાના સ્ટેમ્પનું જૂદું જૂદું મૂલ્ય ઠરાવવાની પણ સત્તા મળે છે; પેટા-કલમ (૪) થી, બાર કાઉન્સિલને સ્ટેમ્પ જે રીતે રદ કરવા જોઈશે તે રીત, વિનિયમોથી ઠરાવવાની પણ સત્તા મળે છે.
- કલમ ૧૩.- આ કલમથી, કલમ ૨૪માં, ખંડ (ખખ) દાખલ કરવા ધાર્યું છે. જેનાથી, બાર કાઉન્સિલને, બારના જુનિયર સભ્યોના લાભ માટે કાર્યશિબિર, ચર્ચાસત્ર અને પરિસંવાદ જેવા કાર્યક્રમો, વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

ઉપર્યુક્ત ધારાકીય સત્તાની સોંપણી આવશ્યક અને સામાન્ય પ્રકારની છે.

તારીખ : ૨૭મી માર્ચ, ૨૦૦૩

અશોક ભટ્ટ

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

વી. એમ. કોઠારી,

ગુજરાત સરકારના સચિવ,

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

ગૌડાનગર,

તારીખ : ૨૭મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV] THURSDAY, MARCH 27, 2003/CAITRA 6, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bill, Acts and Notification other than those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, તારીખ ૨૭મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

તારીખ ૨૭મી માર્ચ, ૨૦૦૩ના ગુજરાત રાજપત્ર, (અસાધારણ)માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક ૪૧નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT BILL NO. 41 OF 2003.**THE GUJARAT STATE DISASTER MANAGEMENT
BILL, 2003****A BILL**

to provide for effective management of disaster, for mitigation of effects of disaster, for administering, facilitating, co-ordinating and monitoring emergency relief during and after occurrence of disasters and for implementing, monitoring and co-ordinating measures for reconstruction and rehabilitation in the aftermath of disasters, in the State of Gujarat and for these purposes to establish Gujarat State Disaster Management Authority and to specify other agencies and for matters connected therewith or incidental thereto.

ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમોના નિયમ-૧૨૭-અ ના પરંતુક અન્વયે આપવામાં આવેલી અધ્યક્ષની સંમતિથી નીચેનું વિધેયક પ્રસિધ્ધ કર્યું છે :-

સન ૨૦૦૩નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક. ૪૧.

ગુજરાત રાજ્ય આપત્તિ વ્યવસ્થાપન વિધેયક, ૨૦૦૩.

ગુજરાત રાજ્યમાં આપત્તિના અસરકારક વ્યવસ્થાપન માટે, આપત્તિની અસરો ઘટાડવા માટે, આપત્તિની ઘટના દરમિયાન અને ત્યારબાદના સંકટ રાહત કાર્યનું સંચાલન કરવા, તેને સરળ બનાવવા, સંકલન કરવા અને દેખરેખ-નિયંત્રણ રાખવા માટે અને ગુજરાત રાજ્યમાં આપત્તિ બાદના પુનર્નિર્માણ અને પુનર્વસન માટેના પગલાંનો અમલ કરવા દેખરેખ-નિયંત્રણ અને સંકલન કરવા માટે અને આ હેતુઓ માટે ગુજરાત રાજ્ય આપત્તિ વ્યવસ્થાપન સત્તામંડળ સ્થાપવા અને બીજી એજન્સીઓ નિર્દેશિત કરવા અને તેની સાથે સંકળાયેલી અથવા તેને આનુષંગિક બાબતો માટે જોગવાઈ કરવા બાબત વિધેયક.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

પ્રકરણ ૧**પ્રારંભિક**

૧. (૧) આ અધિનિયમ ગુજરાત રાજ્ય આપત્તિ વ્યવસ્થાપન અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે. ટૂંકી સંજ્ઞા, વ્યાપ્તિ અને આરંભ.
- (૨) તે સમગ્ર ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડે છે.
- (૩) તે, રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામા દ્વારા નક્કી કરે તેવી તારીખે અમલમાં આવશે.
૨. આ અધિનિયમમાં, સંદર્ભથી અન્યથા અપેક્ષિત હોય તે સિવાય,- વ્યાખ્યા.
  - (ક) “અસરગ્રસ્ત વિસ્તાર” એટલે કમલ ડરની પેટા કલમ (૨) ના ખંડ (ક) હેઠળ જાહેર કરેલ હોય તેવો વિસ્તાર;
  - (ખ) “સમુચિત સત્તામંડળ” નો અર્થ ગુજરાત નગરરચના અને શહેરી વિકાસ અધિનિયમ, ૧૯૭૬ની કલમ ૨ ના ખંડ (૩)માં જે અર્થ આપ્યો છે તે જ થશે; સન ૧૯૭૬નો રાષ્ટ્રપતિ અધિનિયમ ક્રમાંક ૨૭માં.
  - (ગ) “સત્તામંડળ” એટલે કલમ ૬ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ સ્થાપાયેલ ગુજરાત રાજ્ય આપત્તિ વ્યવસ્થાપન સત્તામંડળ;

(ધ) “ક્ષમતા ઉભી કરવી” એટલે કોઈપણ આપત્તિને પહોંચી વળવાની ક્ષમતા ઉભી કરવી અને તેમાં-

- (૧) કોઈ આપત્તિ સંબંધી વિદ્યમાન સંસાધનો નક્કી કરવા અને આ અધિનિયમના હેતુ માટે સંસાધનનું સંપાદન કરવું;
- (૨) સંસાધનોનું સંપાદન કરવું અથવા તે ઉભી કરવી, સ્થાનિક સમુદાયોના જૂથોનું સંગઠન કરવું અને તાલીમ આપવી; અને
- (૩) આવી તાલીમનું સંકલન કરવું;
- (ચ) “અધ્યક્ષ” એટલે સત્તામંડળના અધ્યક્ષ;
- (છ) “મુખ્ય કારોબારી અધિકારી” એટલે સત્તામંડળના મુખ્ય કારોબારી અધિકારી;
- (જ) “કમિશનર” એટલે કલમ ૧૧ હેઠળ નીમાયેલ રાજ્ય રાહત કમિશનર;
- (ઝ) “આપત્તિ” એટલે રાજ્યના કોઈપણ ભાગમાં બનતી કુદરતી અથવા અન્ય પ્રકારની, ખરેખર અથવા સંભવિત ઘટના જેનાથી નીચેની તમામ અથવા કોઈપણ બાબત બને અથવા બનવાની આશંકા હોય :-

- (૧) સ્થાવર અને જંગમ બને મિલકતને વ્યાપક હાનિ અથવા નુકસાન; અથવા
- (૨) માનવ જિંદગીની વ્યાપક ખુવારી અથવા માનવોને ઈજા અથવા બીમારી; અથવા
- (૩) પર્યાવરણને નુકસાન અથવા અવનતિ થાય

અને પેટા કલમો (૧) થી (૩)માં નિર્દિષ્ટ કરેલ અસરો પૈકી કોઈપણ અસર એવી હોય કે પોતાની સાધન સંપત્તિનો ઉપયોગ કરીને તેને પહોંચી વળવાનું અસરગ્રસ્ત સમુદાયની ક્ષમતા બહારનું હોય અને જેનાથી સમુદાયનું સામાન્ય કામકાજ ખોરંભે પડે;

(ટ) “આપત્તિ વ્યવસ્થાપન” એટલે નીચેની બાબતોના હેતુ માટેના પગલાંના આયોજન અને અમલીકરણની સર્જન અને સંકલિત પ્રક્રિયા અનુસાર પગલાં હાથ ધરવા :

- (૧) આપત્તિને હળવી કરવી અથવા તેનું જોખમ ઘટાડવું;
- (૨) આપત્તિની તીવ્રતા અથવા અસરને હળવી કરવી;
- (૩) (આપત્તિને પહોંચી વળવાની) ક્ષમતા ઉભી કરવી;
- (૪) તાકીદની તૈયારી;
- (૫) આપત્તિની અસરોનો ક્યાસ કાઢવો;
- (૬) તાકીદની રાહત અને બચાવની જોગવાઈ કરવી; અને
- (૭) આપત્તિની ઘટના બાદ પુનર્વસન અને પુનર્નિર્માણ પુરું પાડવું.
- (ઠ) “તાકીદની તૈયારી” એટલે સંભવિત અથવા ખરેખર આપત્તિને અથવા આપત્તિની અસરોને પહોંચી વળવા મધ્યસ્થ વ્યક્તિઓને રાહત એકત્રિત કરી, સંગઠિત કરવા અને પૂરી પાડવા સક્ષમ બનાવે તેવી તૈયારીની સ્થિતિ;
- (ડ) “સ્થાનિક સત્તામંડળ” એટલે સંબંધિત સ્થાનિક સત્તામંડળ કાયદા હેઠળ રચાયેલ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન, નગરપંચાયત, મ્યુનિસિપલ કાઉન્સિલ, જિલ્લા પંચાયત, ગ્રામ પંચાયત, નોટિફાઇડ એરિયા સમિતિ અથવા કેન્ટોનમેન્ટ બોર્ડ;

- (ઢ) “સભ્ય” એટલે સત્તામંડળનો સભ્ય;
- (ત) “મિટીગેશન” એટલે આપત્તિનો પ્રભાવ અથવા અસરો ઘટાડવાના ઉદ્દેશથી લેવાના પગલાં;
- (થ) “ઠરાવેલું” એટલે આ અધિનિયમ હેઠળ કરેલા નિયમોથી ઠરાવેલ;
- (દ) “નિવારણ” એટલે જેનો ઉદ્દેશ, આપત્તિની ઘટના બનતી ટાળવાનો હોય તેવા પગલાં;
- (ધ) “પુનઃ નિર્માણ” એટલે આપત્તિ પછી હાથ ધરેલ મિલકતની મરામત અને નિર્માણ;
- (ન) “વિનિયમો” એટલે આ અધિનિયમ હેઠળ કરેલા વિનિયમો;
- (પ) “પુનર્વર્સન” એટલે જેનો ઉદ્દેશ, આપત્તિના કારણે ઊભી થયેલી સ્થિતિને સામાન્ય સ્થિતિમાં પૂર્વવત, કરવાનો હોય તેવી કોઈપણ પ્રવૃત્તિ
- (ફ) “સંબંધિત સ્થાનિક સત્તામંડળનો કાયદો” એટલે
- (૧) શહેરના સંબંધમાં મુંબઈ પ્રોવિન્શિયલ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન અધિનિયમ, ૧૯૪૮;
- (૨) મ્યુનિસિપલ બરો, વચગાળાના વિસ્તાર, નાના શહેરી વિસ્તાર અને નોટિફાઈડ એરિયાના સંબંધમાં, ગુજરાત નગરપાલિકા અધિનિયમ, ૧૯૬૩;
- (૩) ગામ, તાલુકા અને જિલ્લાના સંબંધમાં, ગુજરાત પંચાયત અધિનિયમ, ૧૯૮૩;
- (૪) કેન્ટોનમેન્ટના સંબંધમાં, કેન્ટોનમેન્ટ અધિનિયમ, ૧૯૨૪;
- (બ) “રાહત” એટલે આપત્તિના કારણે થયેલી કોઈપણ યાતના, પીડા, ઈજા અથવા આફત અથવા હાડમારી ઘટાડવા અથવા ઓછી કરવા આપત્તિની જાહેરાત દરમિયાન અથવા તે પછી તાત્કાલિક લીધેલ પગલાં;
- (ભ) “મધ્યસ્થ વ્યક્તિ” માં, આપત્તિ વ્યવસ્થાપનને લગતી પ્રવૃત્તિઓમાં કોઈપણ રીતે સહભાગી બનતી હોય તેવી
- (૧) કોઈપણ રાજ્ય સરકાર;
- (૨) કોઈપણ વૈદ્યાનિક કાર્યકારી
- (૩) વિદેશી સ્વૈચ્છિક એજન્સીઓ સહિત સ્વૈચ્છિક એજન્સીઓ; અને
- (૪) સત્તાધિકારીએ નક્કી કરેલ કોઈ બીજી વ્યક્તિનો સમાવેશ થાય છે.

પ્રકરણ ૨

આપત્તિ વ્યવસ્થાપન માટેના સત્તામંડળો

૩. આ અધિનિયમના ઉદ્દેશો પાર પાડવાના હેતુઓ માટે, નીચેના સત્તામંડળો રહેશે:-

- (ક) રાજ્ય સરકાર,
- (ખ) ગુજરાત રાજ્ય આપત્તિ વ્યવસ્થાપન સત્તામંડળ,
- (ગ) સરકારી વિભાગોના વડા,
- (ઘ) કમિશનર,
- (ચ) જિલ્લાના કલેક્ટર,
- (છ) સ્થાનિક સત્તામંડળો.

આપત્તિ વ્યવસ્થાપન માટેના સત્તામંડળ.

પ્રકરણ ૩

રાજ્ય સરકારના કાર્યો

રાજ્ય સરકારના
કાર્યો.

૪. (૧) રાજ્ય સરકારે, કલમ ૩માં નિર્દિષ્ટ કરેલા તમામ સત્તામંડળો અને મધ્યસ્થ વ્યક્તિઓએ, આપત્તિનું વ્યવસ્થાપન કરવાના હેતુ માટે અને તેની અસરો ઘટાડવાના હેતુ માટે જરૂરી અથવા ઇષ્ટ હોય તેવા વાજબી પગલાં લેવા જોઈશે, એ બાબત સુનિશ્ચિત કરવી જોઈશે;
- (૨) ખાસ કરીને અને પેટા-કલમ (૧) ની જોગવાઈઓની વ્યાપકતાને બાધ આવ્યા સિવાય, આવા પગલાંમાં નીચેના પગલાંનો સમાવેશ થશે :-
- (ક) યોગ્ય નીતિઓ અને માર્ગદર્શિકાઓ વિકસાવવામાં આવે છે તે સુનિશ્ચિત કરવું;
- (ખ) સંકટ વ્યવસ્થાપન જૂથ નામે ઓળખતા જૂથની અને જરૂરી હોય તેવા બીજા મંડળો (એન્ટિટી) સ્થાપવા અને આવું જૂથ અથવા મંડળ (એન્ટિટી) વિનિયમોથી નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવી સત્તા વાપરશે અને તેવા કાર્યો બજાવશે ;
- (ગ) રાજ્ય વહીવટીતંત્ર અને સ્થાનિક સત્તામંડળોએ તેની પ્રવૃત્તિઓનું આયોજન કરતી વખતે સત્તામંડળે જણાવેલી માર્ગદર્શિકાઓને વિચારણામાં લેવી જોઈશે તે સુનિશ્ચિત કરવું;
- (ઘ) વિસ્તૃત સંદેશા વ્યવહાર અને ટેકનોલોજી નેટવર્ક સ્થાપવામાં આવે અને નિભાવવામાં આવે તે સુનિશ્ચિત કરવું;
- (ચ) આપત્તિ વ્યવસ્થાપનને લગતી સાધનસામગ્રી, સાધનોની અને આપત્તિ વ્યવસ્થાપનના સંબંધમાં સેવાઓની પ્રાપ્તિ સુગમ બનાવવી અને તેની ગુણવત્તા સુનિશ્ચિત કરવી;
- (છ) આપત્તિ વ્યવસ્થાપન યોજના તૈયાર કરવામાં આવે અને આપત્તિના વ્યવસ્થાપન માટે તાલીમ આપવામાં આવે તે સુનિશ્ચિત કરવું;
- (જ) જોખમ તબદીલી, જોખમ વહેંચણીની અને ખર્ચ વહેંચણીની ગોઠવણીને પૂરતા પ્રમાણમાં ઉત્તેજન આપવું;
- (ઝ) આપત્તિ વ્યવસ્થાપન માટે પૂરતા પ્રમાણમાં ફંડ ઉપલબ્ધ છે તે સુનિશ્ચિત કરવું;
- (ટ) રાબેતા મુજબની સ્થિતિ લાવવા માટે યોગ્ય પગલાં સુનિશ્ચિત કરવા; અને
- (ઠ) આપત્તિને ઝડપથી વધતી અટકાવવા અથવા આપત્તિની અસરોને હળવી કરવા, કાબૂમાં રાખવા અથવા ઓછી કરવા માટે જરૂરી હોય તેવા પગલાં લેવા અને એવા આદેશો કરવા;
- (૩) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, રાજ્ય સરકાર, આ અધિનિયમ હેઠળ તેની સત્તા વાપરતી વખતે અને તેના કાર્યોની બજાવણી વખતે, આપત્તિને કારણે ઉભો થતો તોળાઈ રહેલું નુકશાન નિવારવા અથવા તેની અસર ઓછી કરવાના હેતુ માટે, વ્યક્તિ અથવા સત્તામંડળને લેખિતમાં તેવો આદેશ આપી શકશે અને આવી વ્યક્તિએ અથવા સત્તામંડળે આવા આદેશોનું પાલન કરવું જોઈશે.
- (૪) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, રાજ્ય સરકાર, આ અધિનિયમની હેઠળની પોતાની સત્તા વાપરતી વખતે અને પોતાના કાર્ય બજાવતી વખતે, આપત્તિને પહોંચી વળવાને લગતી જરૂરી કાર્યવાહીને અટકાવતો હોય, અવરોધતો હોય અથવા તેને વિલંબમાં નાખતો હોય તેવો કોઈ હુકમ હોય તો, તેના અમલ મોકૂફ રાખી શકશે.

પ્રકરણ ૪

રાજ્ય સરકારના વિભાગોના કાર્યો

૫. (૧) રાજ્યના સરકારી વિભાગોએ,-

સરકારના
વિભાગોના કાર્યો.

- (ક) સંદેશાવ્યવહાર કેન્દ્રો સ્થાપવામાં, આકસ્મિક યોજના તૈયાર કરવામાં, ક્ષમતા ઉભી કરવામાં, માહિતી એકત્રીકરણમાં, કર્મચારીગણ નક્કી કરવામાં અને તાલીમ આપવામાં સત્તામંડળ, કમિશનર, કલેક્ટર, અને સ્થાનિક સત્તામંડળને સહાય પૂરી પાડવી જોઈશે;
- (ખ) કમિશનર અને કલેક્ટરની દેખરેખ હેઠળ રાહત કામગીરી પાર પાડવી જોઈશે;
- (ગ) નુકસાનનો ક્યાસ કાઢવો જોઈશે અને સત્તામંડળે ઘડેલી માર્ગદર્શિકા અનુસાર પુનર્નિમાણ અને પુનર્વસનના કાર્યો પાર પાડવા જોઈશે; અને
- (ઘ) આપત્તિ વ્યવસ્થાપન માટે જરૂરી હોય તેવા પગલાં લેવાં અને સત્તામંડળ, કમિશનર અને કલેક્ટરને સહાય પૂરી પાડવી જોઈશે.

(૨) સરકારના દરેક વિભાગે, સત્તામંડળની દેખરેખ હેઠળ,-

- (ક) (૧) આપત્તિ વ્યવસ્થાપનના ખ્યાલ અને સિધ્ધાંતો લાગુ પાડી શકાય તે રીતે;
- (૨) રાજ્ય આપત્તિ વ્યવસ્થાપનના સંબંધમાં વિભાગની ભૂમિકા અને જવાબદારીઓ;
- (૩) તાકીદની રાહત અને આપત્તિ પછીના પુનઃસ્થાપન અને પુનર્વસવાટના સંબંધમાં વિભાગની ભૂમિકા અને જવાબદારીઓ;
- (૪) વિભાગની ભૂમિકા અને જવાબદારીઓ પૂર્ણ કરવાની ક્ષમતા અનુસાર,
- (૫) આપત્તિ વ્યવસ્થાપનને લગતી વ્યુહરચનાની બાબતો; અને
- (૬) વ્યુહરચના માટેના નાણાકીય પગલાં સહિત આપત્તિની ઘટના સમયે અનુસરવાની વ્યુહરચના અને કાર્યરીતિઓ,

જણાવતી આપત્તિ વ્યવસ્થાપન યોજનાઓ તૈયાર કરવી જોઈશે;

- (ખ) બીજા વિભાગો, સ્થાનિક સત્તામંડળો, સમુદાયો અને મધ્યસ્થ વ્યક્તિઓ સાથે યોજનાની તૈયારી અને અમલીકરણનું સંકલન કરવું જોઈશે;
- (ગ) યોજનાની નિયમિતરીતે સમીક્ષા કરવી જોઈશે અને તેને અદ્યવત્ રાખવી જોઈશે; અને
- (ઘ) સત્તામંડળને આપત્તિ વ્યવસ્થાપન પ્લાન અને તેમાંના કોઈ સુધારા સાદર કરવા જોઈશે.

પ્રકરણ ૫

સત્તામંડળની સ્થાપના અને સંસ્થાપન

- ૬. (૧) રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી, જાહેરનામામાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવી તારીખથી અમલમાં આવે તેમ ગુજરાત રાજ્ય આપત્તિ વ્યવસ્થાપન સત્તામંડળ એ નામનું સત્તામંડળ સ્થાપશે.

સત્તામંડળની
સ્થાપના અને
સંસ્થાપન.

(૨) સત્તામંડળ, શાશ્વત ઉત્તરાધિકાર અને સામાન્ય સીલ ધરાવતું સંસ્થાપિત મંડળ રહેશે અને તેના સંસ્થાપિત નામથી તે દાવો માંડી શકશે અને તેની સામે દાવો માંડી શકાશે. આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, જંગમ અને સ્થાવર બંને મિલકત સંપાદન કરવા, ધરાવવા અને તેનો નિકાલ કરવા અને કરાર કરવા અને આ અધિનિયમના હેતુઓ માટે જરૂરી તમામ કાર્યો કરવા સક્ષમ રહેશે.

(૩) સત્તામંડળનું મુખ્યમથક રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં જાહેરનામા દ્વારા, નિર્દિષ્ટ કરે તેવા સ્થળે રહેશે.

(૪) સત્તામંડળ, રાજ્ય સરકારની મંજૂરીથી, પોતે ઉચિત ગણે તેવા, રાજ્યની અંદરના અથવા બહારના એવા બીજા સ્થળોએ કચેરીઓ સ્થાપી શકશે.

સત્તામંડળની રચના.

૭.

(૧) સત્તામંડળ, નીચે પ્રમાણે અધ્યક્ષ અને ચૌદ કરતાં વધુ ન હોય તેવા બીજા સભ્યોનું બનેલું રહેશે :-

- (ક) રાજ્યના મુખ્યમંત્રી, જે હોદ્દાની રૂએ અધ્યક્ષ ગણાશે;
- (ખ) મુખ્યમંત્રીએ રાજ્યની મંત્રી મંડળમાંથી તેમના હોદ્દાની રૂએ તેમાંથી નામ નિયુક્ત કરવાના બે મંત્રીઓ;
- (ગ) રાજ્યના મુખ્ય સચિવ, હોદ્દાની રૂએ;
- (ઘ) ગુજરાત સરકારના મહેસૂલ વિભાગના સચિવ, હોદ્દાની રૂએ;
- (ચ) સત્તામંડળના મુખ્ય કારોબારી અધિકારી, હોદ્દાની રૂએ;
- (છ) રાજ્ય રાહત કમિશનર, હોદ્દાની રૂએ;
- (જ) રાજ્યના પોલીસ મહાનિયામક, હોદ્દાની રૂએ;
- (ઝ) રાજ્ય સરકાર દ્વારા તેમના હોદ્દાની રૂએ નીમવામાં આવે તેવા રાજ્ય સરકારના બીજા અધિકારીઓ :

પરંતુ સંવિધાનના અનુચ્છેદ ૩૫૬ હેઠળ કરેલી ઉદ્દેશોષણા રાજ્યમાં અમલમાં હોય ત્યારે, કેન્દ્ર સરકાર, સત્તામંડળના અધ્યક્ષ અને સભ્યો તરીકે, મુખ્યમંત્રી અને બીજા બે મંત્રીઓને બદલે ત્રણ વ્યક્તિઓને નીમી શકશે અને એવી રીતે નિયુક્ત થયેલી વ્યક્તિઓએ, આવી ઉદ્દેશોષણા રદ થયે અથવા તેના અમલ બંધ થયે પોતપોતાના હોદ્દા ખાલી કરવા જોઈશે.

(૨) સત્તામંડળના સભ્યો, રાજ્ય સરકારની મરજી હોય ત્યાં સુધી હોદ્દો ધરાવશે અને ઠરાવવામાં આવે તેવા મહેનતાણા તેઓ મેળવશે.

સત્તામંડળની બેઠક.

૮.

(૧) સત્તામંડળની બેઠકો વિનિયમોથી જોગવાઈ કરવામાં આવે તેવા સમયે અને સ્થળોએ મળશે અને પોતાની બેઠકોમાં (આવી બેઠકોમાં કોરમ સહિતના) પોતાના કામકાજના સંચાલન સંબંધી કાર્યરીતિના એવા નિયમોનું પેટા-કલમ (૨)ને અધીન રહીને પાલન કરશે.

(૨) બેઠક યોજવા માટેના નિયત સમયે અધ્યક્ષ હાજર હોય તો તે, આવી બેઠકના અધ્યક્ષસ્થાને રહેશે અને, અધ્યક્ષ ગેરહાજર હોય તો, વરિષ્ઠ મંત્રી અથવા તેની ગેરહાજરીમાં બીજા મંત્રી અને બન્ને મંત્રીઓની ગેરહાજરીમાં, હાજર સભ્યો, પ્રસંગ માટે અધ્યક્ષ તરીકે બેઠકમાં પોતાનામાંથી પસંદ કરે તેવો સભ્ય અધ્યક્ષ તરીકે રહેશે.

(૩) સત્તામંડળની બેઠકોમાં ઉપસ્થિત થતા તમામ પ્રશ્નોનો નિર્ણય, હાજર રહીને મત આપતા બહુમતી સભ્યો દ્વારા કરવામાં આવશે અને મતો સરખા પડે તે પ્રસંગે, અધ્યક્ષને બીજો અથવા નિર્ણાયક મત રહેશે અને તે વાપરી શકશે.

(૪) (ક) સત્તામંડળે કરેલ અથવા તેના વતી કરવામાં આવેલ અથવા કરવા ધારેલ કોઈ કરાર અથવા ગોઠવણ અથવા સૂચિત કરાર અથવા ગોઠવણમાં પ્રત્યક્ષ કે પરોક્ષ કોઈપણ રીતે સંબંધ અથવા હિત ધરાવતા હોય તેવા દરેક સભ્યે, પોતાના સંબંધ અથવા હિતનો પ્રકાર સત્તામંડળની બેઠકની પહેલા અથવા બેઠકમાં જાહેર કરવો જોઈશે.

(ખ) જો આવો સભ્ય, કરાર અથવા ગોઠવણમાં પ્રત્યક્ષ અથવા પરોક્ષ કોઈપણ રીતે સંબંધ અથવા હિત ધરાવતો હોય તો, સત્તામંડળે કરેલ અથવા તેના વતી કરેલ અથવા કરવા ધારેલ કોઈ કરાર અથવા ગોઠવણ પરની ચર્ચામાં ભાગ લઈ શકશે નહિ અથવા મત આપી શકશે નહિ :

પરંતુ આવા કોઈ કરાર અથવા ગોઠવણમાં સંબંધ અથવા હિત ધરાવતી કંપનીની કુલ ભરપાઈ થયેલી ઇક્વિટી શેરમૂડીના બે ટકાથી ઓછી શેરમૂડી પ્રત્યક્ષ કે પરોક્ષ રીતે ધરાવતા શેરહોલ્ડર તરીકે હોવાના કારણસર કોઈ સભ્ય ઉપર જણાવ્યા મુજબ પોતે સંબંધ કે હિત ધરાવતો હોવાનું ગણી શકાશે નહિ.

૯. સત્તામંડળનું કોઈ કાર્ય અથવા કાર્યવાહી,--

કાર્યવાહીઓ યોગ્ય અને કાયદેસર ગણાશે.

(ક) તેમાંની કોઈ ખાલી જગા અથવા તેની રચનામાં કોઈ ખામી, અથવા

(ખ) કેસના ગુણદોષને અસર ન કરતી હોય તેવી તેની કાર્યરીતિમાંની કોઈ અનિયમિતતાના કારણ માત્રથી જ અમાન્ય ઠરશે નહિ.

૧૦. (૧) રાજ્ય સરકાર, સરકારના સચિવથી ઉતરતા દરજ્જાના ન હોય તેવા અધિકારીને, સત્તામંડળના મુખ્ય કારોબારી અધિકારી તરીકે નીમશે, જે, વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવા કાર્યો બજાવશે.

સત્તામંડળના અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓ.

(૨) સત્તામંડળ, પોતાના કાર્યો કાર્યક્ષમ રીતે બજાવવા માટે પોતે જરૂરી ગણે તેવા બીજા અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓને, મુખ્ય કારોબારી અધિકારીના તાબા હેઠળ નીમી શકશે.

(૩) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ નીમાયેલ મુખ્ય કારોબારી અધિકારી, ઠરાવવામાં આવે તેવા પગાર અને ભથ્થાં મેળવવા હકાદાર ગણાશે અને ઠરાવવામાં આવે તેવી સેવાની શરતોથી તેનું સંચાલન થશે.

(૪) પેટા-કલમ (૨) હેઠળ નીમાયેલા અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓ, વિનિયમોથી નક્કી કરવામાં આવે તેવા પગાર અને ભથ્થાં મેળવવા હકદાર ગણાશે અને વિનિયમોથી નક્કી કરવામાં આવે તેવી સેવાની બોલીઓ અને શરતોથી તેમનું સંચાલન થશે.

(૫) સત્તામંડળના અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓ, મુખ્ય કારોબારી અધિકારીએ બહાર પાડેલ સામાન્ય અથવા ખાસ લેખિત હુકમથી તેમના પર નાંખવામાં આવે તેવા કાર્યો બજાવશે.

૧૧. (૧) રાજ્ય સરકાર, સમગ્ર રાજ્ય માટે, સરકારના સચિવથી ઉતરતા દરજ્જાના ન હોય તેવા અધિકારીને સમગ્ર રાજ્ય માટે રાજ્ય સહત કમિશનર તરીકે નીમી શકશે,

રાજ્ય સહત કમિશનર.

(૨) કમિશનર, આ અધિનિયમથી અથવા તેની હેઠળ આપત્તિ વ્યવસ્થાપનને લગતા પોતાની ઉપર નાંખવામાં આવે તેવા કાર્યો બજાવશે.

(૩) કમિશનર, ઠરાવવામાં આવે તેવા પગાર અને ભથ્થાં મેળવવા હકદાર ગણાશે અને ઠરાવવામાં આવે તેવી સેવાની શરતોથી તેનું સંચાલન થશે.

પ્રકરણ ૬

સત્તામંડળનાં કાર્યો

સત્તામંડળના અમુક કાર્યો.

૧૨. (૧) સત્તામંડળ, આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, રાજ્ય, સ્થાનિક સત્તામંડળો, મધ્યસ્થ વ્યક્તિઓ અને જનસમુદાય દ્વારા આપત્તિ નિવારવા અથવા ઓછી કરવા સહિત આપત્તિ વ્યવસ્થાપનની સંગઠિત અને સંકલિત યોજનાને ઉત્તેજન આપવા માટે પ્રાથમિક રીતે જવાબદાર ગણાશે.

(૨) સત્તામંડળ,-

- (ક) આપત્તિ વ્યવસ્થાપન અને આપત્તિ પછીના પુનઃનિર્માણ, પુનર્વસન, મૂલ્યાંકન અને આકારણી માટે, કેન્દ્રીય આયોજન, સંકલન કરતા અને દેખરેખ નિયંત્રણ કરતા મંડળ તરીકે કાર્ય કરશે;
- (ખ) સરકારના મહેસૂલ વિભાગ અને અન્ય વિભાગની તાકીદની રાહતનો અમલ કરવાની જવાબદારી રહેશે તેમ છતાં, તાકીદની રાહતને લગતી નીતિ ઘડવામાં તે રાજ્ય સરકારને મદદ કરશે;
- (ગ) આપત્તિ વ્યવસ્થાપનની પ્રગતિ અને સમસ્યાઓ અંગે રાજ્ય સરકાર અને સરકારના વિભાગોને માહિતી આપશે;
- (ઘ) આપત્તિ વ્યવસ્થાપન, તાકીદનું આયોજન અને પ્રતિભાવ અંગે સામાન્ય શિક્ષણ અને જાગૃતિને ઉત્તેજન આપશે;
- (ચ) અને તેની આનુષંગિક બાબતોની જોગવાઈ કરશે.

(૩) રાજ્યમાં, રાજ્ય સરકાર, કલેક્ટર, રાજ્ય સરકારના સંબંધિત અધિકારીઓ અને સ્થાનિક સત્તામંડળો, સત્તામંડળ પોતાને ફરમાવે તેવા તેના કાર્યો બજાવવામાં સત્તામંડળને એવી સહાય અને ટેકો આપશે.

માહિતીનું એકત્રીકરણ.

૧૩. (૧) સત્તામંડળ, આપત્તિના તમામ પાસાઓ અને આપત્તિ વ્યવસ્થાપન અંગે પગલાં લેવા અથવા લેવડાવવાને જવાબદાર ગણાશે અને એવી માહિતી એકત્ર કરશે અથવા એકત્ર કરાવશે અને આપત્તિમાં પરિણમે તેવી સંબંધિત ઘટનાની અસરોને લગતાં સંશોધન અભ્યાસની વ્યવસ્થા કરશે.

(૨) સત્તામંડળ, લેખિત નોટિસથી, કોઈપણ વ્યક્તિને નોટિસમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેટલી મુદતની અંદર સત્તામંડળને પેટા-કલમ (૧) ના હેતુ માટે ઉપયોગી થાય તેવી માહિતી પૂરી પાડવા માટે ફરમાવી શકશે.

(૩) સત્તામંડળ, પેટા કલમ (૨) હેઠળ કોઈ વ્યક્તિએ પૂરી પાડેલી કોઈપણ માહિતી, આ અધિનિયમ હેઠળના પોતાના કાર્યો બજાવવાના હેતુ માટે હોય તે સિવાય, પ્રગટ ન થાય તે બાબત સુનિશ્ચિત કરવી જોઈશે.

માહિતીનો સંગ્રહ કરવા બાબત.

૧૪. સત્તામંડળ, આપત્તિ અને આપત્તિ વ્યવસ્થાપનને લગતી માહિતીના સંગ્રાહક તરીકે કાર્ય કરશે અને તેણે--

- (ક) સંસ્થાની સ્થાપના કરવી જોઈશે;
- (ખ) રાજ્યમાં સંદેશાવ્યવહાર સંપર્કોની સ્થાપના અને તાકીદના સંદેશાવ્યવહારનું માળખું અને પૂર્વ ચેતવણી તંત્રની સ્થાપના સુનિશ્ચિત કરવા જોઈશે;
- (ગ) આપત્તિ વ્યવસ્થાપન કામગીરી માટે જરૂરી માહિતીનો ડેટાબેઝ જાળવવો જોઈશે;
- (ઘ) સત્તામંડળના હોય તેવા જ કાર્યો બજાવતી સંસ્થાઓ સહિતી ભારત અને બીજા દેશોમાંની આપત્તિ વ્યવસ્થાપન એજન્સીઓ સાથે સંદેશાવ્યવહાર સંપર્કોની સ્થાપના સુનિશ્ચિત કરવી જોઈશે.

(ચ) આપત્તિ વ્યવસ્થાપન અંગે માહિતીની આપલે કરશે અને આંતરરાષ્ટ્રીય નિષ્ણાત જાણકારી મેળવવી જોઈશે.

૧૫. (૧) સત્તામંડળ, આપત્તિ વ્યવસ્થાપન યોજનાઓ તૈયાર કરવા માટેની માર્ગદર્શિકાઓ અને વ્યૂહરચનાઓ વિકસાવશે અથવા વિકસાવડાવશે અને તેમને અદ્યતન રખાવશે અને યોજનાઓ અને વ્યૂહરચનાઓની તૈયારી માટે સત્તામંડળ નિર્દિષ્ટ કરે તેવા, સરકારના વિભાગો, સ્થાનિક સત્તામંડળો અને વ્યક્તિને સહાય કરશે અને તેનું સંકલન કરશે.

આપત્તિ વ્યવસ્થાપન યોજનાઓ કસવડાવશે.

(૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ યોજના તૈયાર કરતી વખતે, યોજના તૈયાર કરતા સત્તામંડળે, નીચેની બાબતોને ધ્યાનમાં લીધા પછી યોજનામાં યોગ્ય જોગવાઈ કરવી જોઈશે:—

(ક) સંભવિત આપત્તિના સંભવિત પ્રકાર અને તેની સંભવિત અસરો.

(ખ) જોખમમાં હોય તેવા સમુદાયો અને મિલકત;

(ગ) નિવારણ અને આપત્તિને પહોંચી વળવા માટેની ઉચિત વ્યૂહરચના કરવાની જોગવાઈ;

(ઘ) આપત્તિની તજવીજ કરવા માટેની અક્ષમતાઓ અને ક્ષમતા ઉભી કરવાની બાબતને ઉત્તેજન આપવું;

(ચ) રાજ્યમાં વિકાસ યોજનાઓ, કાર્યક્રમો અને તેવી બીજી પ્રવૃત્તિઓ દ્વારા આપત્તિ અટકાવવા અને તેની અસરો ઓછી કરવા માટે વ્યૂહરચનાઓનું સંકલન;

(છ) આપત્તિના સ્વરૂપ અને તેની અસરોના પરિમાણના મૂલ્યાંકન માટેની જોગવાઈ;

(જ) આપત્તિના પ્રસંગે રાહત, પુનર્વસન અને પુનર્નિમાણ માટેની યોજનાઓ સહિત નીચેની બાબતોની જોગવાઈ કરતી પ્રાસંગિક યોજનાઓ :—

(૧) જુદી જુદી મધ્યસ્થ વ્યક્તિઓની (સ્ટેક હોલ્ડર્સ) જવાબદારીઓની ફાળવણી અને તેમની જવાબદારીઓ પાર પાડવા સંકલન કરવા;

(૨) આવશ્યક વસ્તુઓની ઉપલબ્ધિ અને આવશ્યક સેવાઓ પૂરી પાડવી;

(૩) વ્યૂહાત્મક સંદેશાવ્યવહાર સંપર્કોની સ્થાપના;

(૪) માહિતીનો પ્રસાર; અને

(૫) વિનિયમોમાં જોગવાઈ કરવામાં આવે તેવી અન્ય બાબતો;

(ઝ) સત્તામંડળ ફરમાવે તેવી બીજી કોઈ બાબત.

(૩) સત્તામંડળ, રાજ્ય માટેની બૃહદ્ યોજના તૈયાર કરશે અથવા કરાવડાવશે અને તે નિભાવશે.

૧૬. (૧) સત્તામંડળ, સંભવિત આપત્તિઓ અંગે પગલાં લેવા માટે સમુદાય અને મધ્યસ્થ વ્યક્તિઓની (સ્ટેક હોલ્ડર્સની) ક્ષમતા વધારવાના હેતુથી,—

જાગૃતિ અને સજ્જતા.

(ક) આ અર્થે માર્ગદર્શિકાઓ અને ભલામણો પ્રસિધ્ધ કરીને;

(ખ) તેના ઈલેક્ટ્રોનિક ડેટાબેઝ મેળવવાની બાબતને સરળ બનાવીને;

(ગ) સમુદાયો અને બીજી મધ્યસ્થ વ્યક્તિઓમાં આપત્તિ વ્યવસ્થાપન ક્ષમતા ઉભી કરવા બાબતને અને તાલીમ કાર્યક્રમોને ઉત્તેજન આપીને;

(ઘ) આપત્તિઓની સંભાવના ઓછી કરવા માટે કાર્યપદ્ધતિઓ વિકાસમાં સહાય કરીને;

(ચ) વિકાસ યોજનાઓ, કાર્યક્રમો અને તેવી બીજી પ્રવૃત્તિઓ સાથે જાગૃતિ અને સજ્જતા માટેનાં કાર્યપદ્ધતિઓનું સંકલન કરીને; અને

(છ) આ અર્થે પોતે યોગ્ય ગણે તેવી બીજી કોઈ રીતે કાર્ય કરીને;

સમુદાય અને મધ્યસ્થ વ્યક્તિઓમાં જાગૃતિ અને તૈયારી અંગે ઉત્તેજન આપશે અથવા ઉત્તેજન અપાવડાવશે અને તેમને સલાહ અને તાલીમ આપશે.

(૨) સત્તામંડળ, પોતે જરૂરી ગણે તેવી આપત્તિ તૈયારી માટેના વીમા સહિત જોખમની તબદીલી કરવા માટેની ગોઠવણોને લગતી નીતિ ઘડશે અને તેનો અમલ કરશે અથવા કરાવડાવશે.

સમુચિત
સત્તામંડળને કરવાની
ભલામણો બાબત.

૧૭. (૧) સત્તામંડળ, નવી યોજનાઓ તૈયાર કરતી વખતે સમુચિત સત્તામંડળને આપત્તિની અસર ઓછી કરવા માટે સત્તામંડળે નિર્દિષ્ટ કરવાની બાબતો વિચારણામાં લેવાની ભલામણ કરી શકશે;

(૨) સત્તામંડળ, સમુચિત સત્તામંડળે તૈયાર કરેલ વિદ્યમાન વિકાસ યોજનાઓ તપાસી શકશે અને સત્તામંડળે નિર્દિષ્ટ કરેલ આપત્તિની અસર ઓછી કરવા માટેની બાબતોની વિચારણા કર્યા પછી સમુચિત સત્તામંડળને યોજનામાં ફેરફાર કરવા ભલામણ કરી શકશે;

(૩) સત્તામંડળ રાજ્યમાંના કોઈ સ્થાનિક વિસ્તારમાંના કોઈ મકાન અથવા માળખાના બાંધકામની ગુણવત્તા તપાસી શકશે અને સત્તામંડળનો એવો અભિપ્રાય હોય કે મકાન અથવા માળખાની ગુણવત્તા એવી છે કે આપત્તિ ઉભી થયેથી માનવજિંદગીની ખુવારી અથવા કોઈ મિલકત નુકસાનમાં પરિણમે તેમ છે, તો તે, આવા પરિણામો નિવારવા માટે સંબંધિત સ્થાનિક સત્તામંડળના કાયદા હેઠળ જરૂરી હોય તેવા પગલાં લેવા સ્થાનિક સત્તામંડળને ભલામણ કરી શકશે.

રાહત.

૧૮. (૧) સત્તામંડળે, રાહત કામગીરી સંબંધી નીતિઓ ઘડવામાં રાજ્ય સરકારને સહાય કરવી જોઈશે.

(૨) સત્તામંડળનો એવો અભિપ્રાય હોય કે કમિશનર અથવા કલેક્ટરે પુરી પાડેલી રાહત પૂરતી નથી, તો સત્તામંડળ, સરકારને, કમિશનરે અથવા કલેક્ટરે અનુસરવાના ધારાધોરણોમાં ફેરફાર કરવાની ભલામણ કરવી જોઈશે અને જરૂરી હોય ત્યારે રાહતના બીજા પગલાંની ભલામણ કરવી જોઈશે.

પુનર્વસન અને
પુનર્નિર્માણ.

૧૯. આપત્તિ સમાપ્ત થયાની જાહેરાત થએ, સત્તામંડળે, જરૂરી હોય ત્યારે, સરકારના વિભાગોએ પુનર્વસન અને પુનર્નિર્માણની કામગીરીને સરળ બનાવતી અને તેની સંકલન કરતી એજન્સી તરીકે કામ કરશે.

પ્રકરણ ૭

મુખ્ય કારોબારી અધિકારીની સત્તા અને કાર્યો

મુખ્ય કારોબારી
અધિકારીની સત્તા
અને કાર્યો.

૨૦. (૧) મુખ્ય વહીવટી અધિકારીએ, નીચેની સત્તાઓ વાપરશે અને કાર્યો બજાવશે:-

(ક) ક્ષમતા ઉભી કરવા સહિત આપત્તિ અટકાવવા અને ઓછી કરવા સંબંધી પ્રવૃત્તિઓનું સંકલન અને દેખરેખ નિયંત્રણ કરવું;

(ખ) પુનર્વસન અને પુનર્નિર્માણની પ્રવૃત્તિઓનું સંકલન અને દેખરેખ નિયંત્રણ કરવું;

- (ગ) આપત્તિ વ્યવસ્થાપન યોજનાઓ તૈયાર કરવી અને તેને અદ્યતન કરવાની બાબતની પ્રગતિનું દેખરેખ નિયંત્રણ કરવું;
- (ઘ) સત્તામંડળે હાથ ધરેલ પ્રવૃત્તિઓ અંગેનો રિપોર્ટ તૈયાર કરવો અને સમયાંતરે સત્તામંડળે સાદર કરવો;
- (ચ) સત્તામંડળના અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓને તેમની સત્તા અને કાર્યોની સોંપણી કરવી;
- (છ) સત્તામંડળ સોંપે તેવી સત્તા વાપરવી અને કાર્યો બજાવવા;
- (જ) વિનિયમો નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવી બીજી સત્તા વાપરવી અને તેવા બીજા કાર્યો બજાવવા.

પ્રકરણ ૮

રાજ્ય રાહત કમિશનરની સત્તા અને કાર્યો

૨૧. (૧) કોઈ વિસ્તાર, અસરગ્રસ્ત વિસ્તાર હોય તે મુદત દરમિયાન, કમિશનર, આપત્તિ વ્યવસ્થાપન યોજના અનુસાર તાકીદની રાહત પૂરી પાડવા માટે, અસરગ્રસ્ત વિસ્તાર ઉપર હકૂમત ધરાવતા કલેક્ટર અને સ્થાનિક સત્તામંડળને આદેશો આપી શકશે. સંકટકાલીન રાહત.
- (૨) (ક) સમુદાયને સહાય કરવાના અને સંરક્ષણ આપવાના;
- (ખ) સમુદાયને રાહત પૂરી પાડવાના;
- (ગ) અવ્યવસ્થા અટકાવવાના અથવા તેને પહોંચી વળવાના; અથવા
- (ઘ) આપત્તિની વિનાશક અને બીજી અસરોની તજવીજ કરવાના,

હેતુ માટે કમિશનર --

- (૧) ઉપલબ્ધ સંસાધનો છૂટા કરવા અને તેનો ઉપયોગ કરવા માટે ગોઠવણ કરી શકશે;
- (૨) અસરગ્રસ્ત વિસ્તાર તરફ જતાં અને તે તરફથી આવતાં અને તેની અંદરના વાહનોને નિયંત્રિત અથવા પ્રતિબંધિત કરી શકશે;
- (૩) અસરગ્રસ્ત વિસ્તારમાં કોઈ વ્યક્તિનો પ્રવેશ, તેમાં તેની હિલચાલ અને તેમાંથી બહાર જવાને નિયંત્રિત કરવાના હેતુથી પ્રતિબંધિત કરી શકશે;
- (૪) કાટમાળ દૂર કરી શકશે;
- (૫) શોધખોળ અને બચાવ કામગીરી હાથ ધરી શકશે;
- (૬) બિનવારસી મૃતદેહોના નિકાલ માટે ગોઠવણ કરી શકશે;
- (૭) વૈકલ્પિક આશ્રય પૂરો પાડી શકશે;
- (૮) ખોરાક, દવાઓ અને બીજી જરૂરી ચીજવસ્તુઓ પૂરી પાડી શકશે;
- (૯) આપત્તિ સાથે સંકળાયેલ ક્ષેત્રોના તજજ્ઞો અને સલાહકારોને, તેમની દોરવણી અને દેખરેખ હેઠળ રાહત કાર્ય કરાવવા ફરમાવી શકશે;
- (૧૦) જરૂર પડે તેમ અને ત્યારે સુવિધાઓનો ખાસ અથવા અગ્રતાક્રમ મુજબનો ઉપયોગ કરી શકશે;
- (૧૧) ઠરાવવામાં આવે તેવી બોલીઓ અને શરતોએ કોઈ મિલકત, વાહન, સાધનો, મકાનો અને સંદેશાવ્યવહારના સાધનોનો કબજો લઈ શકશે અને તેનો ઉપયોગ કરી શકશે.

(૨) કલેક્ટર, નીચેના હેતુ માટે જરૂરી હોય તેટલે સુધી જ -

- (ક) સમુદાયને સહાય કરવી અને સંરક્ષણ આપવું;
- (ખ) સમુદાયને રાહત પૂરી પાડવી;
- (ગ) અવ્યવસ્થા અટકાવવાના અથવા તેને પહોંચી વળવા માટે;
- (ઘ) આપત્તિની વિનાશક અને બીજી અસરોની તજવીજ કરવાના હેતુ માટે,

પેટા-કલમ (૨)માં ની સત્તા વાપરી શકશે.

- (૩) કલેક્ટર, આપત્તિને ઝડપથી વધતી અટકાવવા અથવા આપત્તિની અસરોને હળવી કરવા, કાબુમાં રાખવા અથવા કોઈ વ્યક્તિને અથવા સરકારી એજન્સીને એવા આદેશો આપી શકશે અને જરૂરી હોય તેવા બીજા પગલાં લઈ શકશે.

કલેક્ટરની બીજી
સત્તા અને કાર્યો.

૨૪. (૧) કલેક્ટરે-

- (ક) આપત્તિ અટકાવવા માટેના અથવા તેની અસરો ઓછી કરવાની અથવા એવી અસરોને પહોંચી વળવાની તૈયારી માટેના કાર્યો, ઠરાવવામાં આવે તેવી માર્ગદર્શિકા અનુસાર કરવામાં આવે છે તે સુનિશ્ચિત કરવું જોઈશે;
- (ખ) પૂર્વચેતવણી અને તૈયારીની સ્થિતિ જેવા આપત્તિ વ્યવસ્થાપનના જુદા જુદા પાસાને લગતી માહિતી સત્તામંડળને પૂરી પાડવી જોઈશે;
- (ગ) જિલ્લામાંના અધિકારીઓ આપત્તિ વ્યવસ્થાપનની તજવીજ કરવા માટે જાણકારી મેળવે તે બાબત સુનિશ્ચિત કરવી જોઈશે;
- (ઘ) જિલ્લા આપત્તિ વ્યવસ્થાપન યોજનાઓ તૈયાર કરવામાં આવે, સુધારવામાં આવે અથવા વધારા કરવામાં આવે તે બાબત સુનિશ્ચિત કરવી જોઈશે;
- (ચ) જિલ્લામાં આપત્તિ પહેલાની અને આપત્તિ પછીની વ્યવસ્થાપન પ્રવૃત્તિઓને સરળ બનાવશે અને તે બાબત સુનિશ્ચિત કરવા માટે સ્થાનિક સરકારી સંસ્થાઓ સાથે સંકલન કરવું જોઈશે;
- (છ) સ્થાનિક તંત્ર, બિનસરકારી સંગઠનો અને ખાનગી ક્ષેત્રની મદદથી સમુદાય તાલીમ, જાગૃતિ કાર્યક્રમો અને તાકીદની સવલતો સ્થાપવાનું સરળ બનાવવું જોઈશે;
- (જ) આપત્તિ વ્યવસ્થાપનને લગતી બાબતો પર આંતરવિભાગીય સંકલન સ્થાપવું જોઈશે;
- (ઝ) તાકીદની યોજનાઓ, આકસ્મિક યોજનાઓ અને માર્ગદર્શિકાઓની સમીક્ષા કરવી જોઈશે.
- (ટ) આપત્તિને પહોંચી વળવા માટે વ્યૂહરચના વિકસાવવામાં જિલ્લામાંના સ્થાનિક સત્તામંડળો સંકળાયેલ હોય તે બાબત સુનિશ્ચિત કરવી જોઈશે;
- (ઠ) આપત્તિ વ્યવસ્થાપન પ્રવૃત્તિઓ અને આયોજન વચ્ચે સુમેળ છે તે બાબત સુનિશ્ચિત કરવી જોઈશે;
- (ડ) સંદેશા વ્યવહાર તંત્ર કાર્યરત છે તે બાબત સુનિશ્ચિત કરવી જોઈશે;
- (ઢ) આપત્તિ વ્યવસ્થાપનને લગતા અગ્નિશમન સાધનો અને બીજી સાધન સામગ્રી ઉપયોગ માટે તૈયાર હોય તે રીતે જાળવવામાં આવે છે તે બાબત સુનિશ્ચિત કરવી જોઈશે;

- (ત) જિલ્લામાં પુનર્નિર્માણ અને પુનર્વસનની પ્રવૃત્તિઓનું સંકલન કરવું જોઈશે;
- (થ) આપત્તિ વ્યવસ્થાપન ક્વાયતો સમયાંતરે કરવામાં આવે છે તે સુનિશ્ચિત કરવું જોઈશે;
- (દ) પુનર્નિર્માણ અને પુનર્વસન માટેના પ્રયાસોની પ્રગતિ અને પરિણામનું દેખરેખ નિયંત્રણ કરવામાં સત્તામંડળને સહાય કરવી જોઈશે;
- (ધ) રાજ્ય સરકાર, સત્તામંડળ અને કમિશનર દ્વારા સોંપવામાં આવે તેવી સત્તા વાપરવી જોઈશે અને તેવા કાર્યો બજાવવા જોઈશે.
- (ન) ઠરાવવામાં આવે તેવી બીજી સત્તા વાપરવાની જોઈશે અને તેવા બીજા કાર્યો બજાવવા જોઈશે.

પ્રકરણ ૧૦

સ્થાનિક સત્તામંડળોના કાર્યો

સ્થાનિક
સત્તામંડળના કાર્યો.

૨૫. (૧) આપત્તિ વ્યવસ્થાપનના હેતુ માટે, સ્થાનિક સત્તામંડળે, સત્તામંડળ આપે તેવા આદેશોને અને કલેક્ટરની દેખરેખને અધીન રહીને,
- (ક) સત્તામંડળ, કમિશનર અને કલેક્ટરને સહાય કરવી;
  - (ખ) સ્થાનિક સત્તામંડળનો કર્મચારીગણ તાલીમ પામેલ હોય તે સુનિશ્ચિત કરવું;
  - (ગ) આપત્તિ વ્યવસ્થાપનને લગતા તમામ સંસાધનો ઉપયોગ માટે તૈયાર હોય તે રીતે જાળવવામાં આવે તે સુનિશ્ચિત કરવું;
  - (ઘ) સ્થાનિક વિસ્તારમાંના મકાનો અને માળખા સરકારી વિભાગોએ અને સત્તામંડળે આ અર્થે જણાવેલ વિગતવર્ણનને અનુરૂપ છે તે સુનિશ્ચિત કરવું;
  - (ચ) કમિશનરના આદેશોને અધીન રહીને અસરગ્રસ્ત વિસ્તારમાં રાહત કામગીરી હાથ ધરવી;
  - (છ) સત્તામંડળે ઘડેલ માર્ગદર્શિકા અનુસાર પુનર્નિર્માણ અને પુનર્વસન પ્રવૃત્તિઓ હાથ ધરવી;
  - (જ) (૧) આપત્તિ વ્યવસ્થાપનના ખ્યાલ અને સિધ્ધાંતોને જે રીતે, સ્થાનિક વિસ્તારમાં લાગુ પાડવાના હોય તે રીત જણાવતી;
  - (૨) રાજ્યના આપત્તિ વ્યવસ્થાપન પ્લાનના મુદ્દત (સમયે)માં સ્થાનિક સત્તામંડળની ભૂમિકા અને જવાબદારીઓ જણાવતી;
  - (૩) સ્થાનિક સત્તામંડળની તેની ભૂમિકા અને જવાબદારીઓ પૂર્ણ કરવાની ક્ષમતા જણાવતી;
  - (૪) આપત્તિ વ્યવસ્થાપનને લગતી વ્યુહરચનાની વિગતો જણાવતી; અને
  - (૫) વ્યુહરચના માટે નાણા પૂરા પાડવા માટેના પગલાં સહિત, આપત્તિની ઘટના સમયે આકસ્મિક વ્યુહરચના અને તાકીદની કાર્યવાહીઓ જણાવતી;

આપત્તિ વ્યવસ્થાપન યોજના તૈયાર કરવી જોઈશે;

- (૪) રાજ્ય અને મધ્યસ્થ વ્યક્તિઓના તેમના સંગઠનો સાથે યોજના તૈયાર કરીને અને તેના અમલીકરણનું સંકલન કરવું જોઈશે;
- (૫) યોજનાની નિયમિત રીતે સમીક્ષા કરવી અને તેને અદ્યતન કરવી જોઈશે;
- (૬) આપત્તિ વ્યવસ્થાપન કવાયત સમયાંતરે કરવી જોઈશે;
- (૭) આપત્તિ વ્યવસ્થાપન માટે સત્તામંડળ, કમિશનર અને કલેક્ટરને જરૂરી હોય એવી સહાય પૂરી પાડવી અને જરૂરી હોય તેવા અન્ય પગલા લેવા માટે જોગવાઈ કરવી જોઈશે;
- (૮) દરેક સ્થાનિક સત્તામંડળે, પેટા-કલમ (૧) હેઠળના સૂચિત આપત્તિ વ્યવસ્થાપન પ્લાનની નકલ અને તેમાના કોઈ સુધારાની નકલ સત્તામંડળ અને કમિશનરને સાદર કરવી જોઈશે.

જિલ્લાઓ માટે
આપત્તિ વ્યવસ્થાપન
યોજનાઓ.

૨૬. (૧) જિલ્લામાંના રાજ્યમાં સરકારના દરેક વિભાગે, જિલ્લા માટે આપત્તિ વ્યવસ્થાપન યોજના તૈયાર કરવી જોઈશે અને કલેક્ટરે, એવી યોજનાનું, સમગ્ર જિલ્લા માટે આપત્તિ વ્યવસ્થાપન સાથે સંકલન થાય છે એવું સુનિશ્ચિત કરવું જોઈશે,
- (૨) સરકારના વિભાગે, પેટા-કલમ (૧) હેઠળ યોજના તૈયાર કરતી વખતે-
  - (ક) જિલ્લામાં કોઈ આપત્તિ ઘટે તેના પ્રકાર અને તેની સંભવિત અસરો માટે પૂર્વ પગલા લેવાની;
  - (ખ) જોખમમાં હોય તેવા સમુદાયો અને મિલકત મુકરર કરવાની;
  - (ગ) ઉચિત નિવારણ અને આપત્તિ ઘટાડવાની વ્યુહરચનાની જોગવાઈ કરવાની;
  - (ઘ) સંભવિત આપત્તિની અસરોની તજવીજ કરવા માટેની ક્ષમતાઓ મુકરર કરવાની અને ક્ષમતાઓ ઉભી કરવાની;
  - (ચ) તાકીદની મહત્તમ તૈયારીઓ સરળ બનાવવાની અને;
  - (છ) (૧) જુદી જુદી મધ્યસ્થ વ્યક્તિઓને જવાબદારીની ફાળવણી અને તેની જવાબદારીઓ પાર પાડવા માટે સંકલન કરવાની;
  - (૨) ત્વરિત આપત્તિ પ્રતિભાવ અને રાહત માટેની;
  - (૩) આવશ્યક વસ્તુઓની ઉપલબ્ધિ અને આવશ્યક સેવાઓ પૂરી પાડવા માટે;
  - (૪) વ્યુહાત્મક સંદેશા વ્યવહાર સંપર્કોની સ્થાપના કરવા માટેની;
  - (૫) માહિતીનો પ્રસાર કરવા માટેની; અને
  - (૬) વિનિયમોમાં જોગવાઈ કરવામાં આવે એવી બીજી બાબતો અને કલેક્ટર ફરમાવે તેવી કોઈ બીજી બાબતો.

માટેની જોગવાઈ કરવા માટે આપત્તિની ઘટનામાં, આડસ્મિક યોજના અને હરવેલ તાકીદની કાર્યવાહી કરવાની રહેશે.
- (૩) કલેક્ટરની દેખરેખને અધીન રહીને, સરકારી વિભાગે-
  - (ક) (૧) આપત્તિ વ્યવસ્થાપનનો ખ્યાલ અને સિદ્ધાંતો જિલ્લામાં લાગુ પડવાની હોય તે રીતે જણાવવી;
  - (૨) રાજ્યની દરેક જિલ્લા વ્યવસ્થાપન યોજના અનુસાર સરકારી વિભાગની ભૂમિકા અને જવાબદારી જણાવવી;

- (૩) તાકીદની રાહત અને આપત્તિ પાડેલી મૂળ પરિસ્થિતિ અને પુનર્વસન સંબંધી સરકારના વિભાગની ભૂમિકા અને જવાબદારીઓ;
- (૪) સરકારના વિભાગની તેની ભૂમિકાઓ અને જવાબદારી પૂર્ણ કરવાની ક્ષમતા જણાવતી;
- (૫) આપત્તિ વ્યવસ્થાપન વ્યુહરચનાની વિગતો જણાવતી; અને
- (૬) વ્યુહરચના માટે નાણા પૂરા પાડવાના પગલા સહિત, આપત્તિની ઘટના સમયે આકસ્મિક વ્યુહરચના અને તાકીદની કાર્યવાહી જણાવતી; આપત્તિ વ્યવસ્થાપન યોજના તૈયાર કરવી જોઈશે
- (ખ) રાજ્ય, સમુદાયો અને અન્ય મધ્યસ્થ વ્યક્તિઓના બીજા સંગઠનોની યોજનાની તૈયાર કરવી અને અમલીકરણનું સંકલન કરવું;
- (ગ) યોજનાની નિયમિત રીતે સમીક્ષા કરવી અને તેને અદ્યતન કરવી જોઈશે; અને
- (ઘ) આપત્તિ વ્યવસ્થાપન યોજનાની નકલ અને તેમાં કોઈ સુધારા હોય તો તેની નકલ કલેક્ટરને સાદર કરવી જોઈશે.
- (૪) કલેક્ટરે, જિલ્લા આપત્તિ વ્યવસ્થાપન યોજનાની અને તેના કોઈ સુધારાની નકલ સત્તામંડળ અને કમિશનરને સાદર કરવી જોઈશે.
- (૫) સરકારના દરેક વિભાગ, આ અર્થે ઘડેલ યોજનાના અસરકારક અમલ માટે જવાબદાર ગણાશે.

પ્રકરણ ૧૧

પોલીસ ઢળ, ગ્રામ રક્ષકઢળ અને ગૃહ રક્ષકઢળ અને નાગરિક સુરક્ષાના કર્મચારીઓ અને અગ્નિશમન સેવાઓની ફરજો;

૨૭. (૧) કોઈ વિસ્તારને કલમ ૩૨ની પેટા કલમ (૨) ના ખંડ (ક) હેઠળ અસરગ્રસ્ત વિસ્તાર તરીકે જાહેર કરવામાં આવે ત્યારે,
- (ક) પોલીસઢળ,
- (ખ) ગ્રામ રક્ષકઢળ,
- (ગ) ગૃહ રક્ષકઢળ,
- (ઘ) નાગરિક સંરક્ષણ, અને
- (ચ) અગ્નિશમન સેવાના,

પોલીસ, ગ્રામ રક્ષકઢળ અને ગૃહ રક્ષકઢળ વગેરેની ફરજો.

સભ્યો કમિશનર અને કલેક્ટરની દેખરેખ હેઠળ નીચેના કાર્યો બજાવશે :-

- (૧) ચેતવણી આપવી;
- (૨) શોધખોળ અને બચાવ કામગીરી પાર પાડવી, અને
- (૩) રાહત અને પુનર્વસન કામગીરી પાર પાડવી;
- (૨) કોઈ વિસ્તારમાં આપત્તિની ઘટના બને ત્યારે ખંડો (ક) થી (ચ) માં નિર્દિષ્ટ કરેલ સંગઠનોના સભ્યો પૈકીના અને એવા વિસ્તારના સ્થાનિક સત્તામંડળના વરિષ્ઠ અધિકારીએ અને સરકારી વિભાગે કલેક્ટરને રિપોર્ટ કરવો જોઈશે અને તાકીદની રાહતની જોગવાઈ કરવા માટે કલેક્ટર આપે તેવી કોઈપણ સૂચનાઓનો અમલ કરવો જોઈશે.

- (૩) રાજ્યમાંના સરકારના વિભાગે કલેક્ટરે ફરમાવ્યા મુજબ પોતે નિર્દિષ્ટ કર્યા મુજબના કાર્યો અને ખાસ કરીને -
- (ક) એવું સુનિશ્ચિત કરવું જોઈશે કે સંદેશાવ્યાવહાર તંત્ર કાર્યરત છે જે આપત્તિના સંબંધમાં પ્રસારણ અને સંદેશા મેળવવા માટેના ઉપયોગ માટે નિશુલ્ક ઉપલબ્ધ થવા જોઈશે;
- (ખ) કર્મચારીગણ મુકરર કરવો જોઈશે અને તેમને આપત્તિ વ્યવસ્થાપનના હેતુઓ માટે પૂરતી તાલીમ આપવી જોઈશે જેથી તેમની સેવાઓ મેળવી શકાય;
- (ગ) સમયાંતરે આપત્તિ વ્યવસ્થાપન કવાયતો થાય છે તે સુનિશ્ચિત કરવું જોઈશે;
- (ઘ) સત્તામંડળ, કમિશનર અને કલેક્ટરને આપત્તિ વ્યવસ્થાપન માટે જરૂરી સહાય પૂરી પાડવી જોઈશે અને જરૂરી હોય તેવા બીજા પગલાં લેવા જોઈશે.

પ્રકરણ ૧૨

સમુદાયો, જાહેરક્ષેત્રના સાહસો અને બીજી એજન્સીઓ અને વ્યક્તિઓની ફરજો

સમુદાય જુથો અને યુવા સંગઠનોની ફરજો.

૨૮. દરેક સમુદાય જુથે અને નેશનલ કેડેટ, કોર્પસ, નેશનલ સર્વિસ સ્કિમ, નહેરુ યુવા કેન્દ્ર જેવા યુવા સંગઠન-

- (ક) તમામ આપત્તિ વ્યવસ્થાપનની પ્રવૃત્તિઓમાં રાજ્ય સરકારને, સત્તામંડળને, કમિશનરને અને કલેક્ટરને સહાય કરી શકશે;
- (ખ) ક્ષમતા ઉભી કરવાના, આપત્તિની સંભાવના ઓછી કરવાના કાર્યક્રમો અને તાલીમ પ્રવૃત્તિઓમાં ભાગ લઈ શકશે;
- (ગ) કમિશનર અને કલેક્ટરના દેખરેખ હેઠળ રાહત કામગીરીઓમાં સહાય કરી શકશે;
- (ઘ) સત્તામંડળે ઘડેલી માર્ગદર્શિકાઓ અનુસાર વિગતવાર નુકસાનની આકારણી કરવામાં અને પુનર્નિર્માણ અને પુનર્વસનની પ્રવૃત્તિઓ પાર પાડવામાં સહાય કરી શકશે;
- (ચ) આપત્તિ વ્યવસ્થાપન માટે જરૂરી હોય તેવી સહાય સત્તામંડળને, કમિશનરને અને કલેક્ટરને પૂરી પાડી શકશે અને તેવા બીજા પગલાં લઈ શકશે;

કારખાના, ખાનગી અને જાહેરક્ષેત્રના સાહસોની ફરજો.

૨૯. (૧) કારખાના અધિનિયમ, ૧૯૪૮ હેઠળ વ્યાખ્યાયિત કરેલ દરેક કારખાનાએ,-

- (ક) આપત્તિ વ્યવસ્થાપનની તમામ પ્રવૃત્તિઓમાં, રાજ્ય સરકાર, કમિશનર અને કલેક્ટરને સહાય કરવી જોઈશે;
- (ખ) ખાતરી કરવી જોઈશે કે તેમનો સ્ટાફ પૂરતો તાલીમબદ્ધ છે;
- (ગ) ખાતરી કરવી જોઈશે કે જરૂરી તમામ સંસાધનો તાત્કાલિક ઉપયોગમાં લઈ શકાય તેવી સ્થિતિમાં છે;
- (ઘ) ખાતરી કરવી જોઈશે કે તેમના મકાનો અને બીજા માળખા, સરકારના વિભાગો અને સત્તામંડળે નિયત કરેલ તમામ વિગતવર્ણનો અનુસાર છે;
- (ચ) કમિશનર અને કલેક્ટરની દેખરેખ હેઠળ રાહત કામગીરીઓ પાર પાડવી જોઈશે;

(છ) સત્તામંડળે ઘડેલી માર્ગદર્શિકાઓ અનુસાર વિગતવાર નુકસાનની આકારણી કરવામાં અને પુનર્નિર્માણ અને પુનર્વસનની પ્રવૃત્તિઓ પાર પાડવામાં સહાય કરવી જોઈશે;

(જ) સત્તામંડળે આ અર્થે ઘડેલી માર્ગદર્શિકાઓને ધ્યાનમાં લઈને, સ્થાનિક સત્તામંડળોએ, સરકારી વિભાગોની બીજી આપત્તિ વ્યવસ્થાપન યોજનાઓને અનુરૂપ આપત્તિ વ્યવસ્થાપન યોજના તૈયાર કરવી જોઈશે;

(ઝ) આપત્તિ વ્યવસ્થાપન માટે જરૂરી હોય તેવા બીજા તમામ પગલાં લેવા જોઈશે અને તેવી સહાય સત્તામંડળને, કમિશનરને અને કલેક્ટરને પૂરી પાડવી જોઈશે;

(૨) દરેક કારખાનું તેણે આ અર્થે તૈયાર કરેલ યોજનાના અસરકારક અમલ માટે જવાબદાર ગણાશે;

(૩) દરેક ખાનગી અને જાહેર ક્ષેત્રનું એન્ટીટી (મંડળ), સત્તામંડળને, કમિશનરને અને કલેક્ટરને આપત્તિ વ્યવસ્થાપન માટે જરૂરી હોય તેવી સહાય કરશે અને તેવા પગલાં લેશે.

૩૦. આપત્તિ વ્યવસ્થાપનની પ્રવૃત્તિઓમાં ભાગ લેવા ઈચ્છતી હોય તેવી બિનસરકારી સંગઠનો સહિતની તમામ સ્વૈચ્છિક એજન્સીઓ,-

સ્વૈચ્છિક
એજન્સીઓની
ફરજો.

(ક) ક્ષમતા ઉભી કરવામાં, આપત્તિની સંભાવના ઓછી કરવાના કાર્યક્રમો અને તાલીમ પ્રવૃત્તિઓમાં ભાગ લઈ શકશે;

(ખ) સરકાર, કમિશનર અને કલેક્ટરની દેખરેખ હેઠળ રાહત કામગીરીઓમાં સહાય કરી શકશે;

(ગ) સત્તામંડળે ઘડેલી માર્ગદર્શિકાઓ અનુસાર નુકસાનનું આકારણી કરવામાં અને પુનર્નિર્માણ અને પુનર્વસનની પ્રવૃત્તિઓ પાર પાડવામાં સહાય કરી શકશે;

(ઘ) અસરકારક આપત્તિ વ્યવસ્થાપન માટે જરૂરી હોય તેવી સહાય સત્તામંડળને, કમિશનરને અને કલેક્ટરને પૂરી પાડી શકશે.

૩૧. (૧) સામાન્ય રીતે આપત્તિ વ્યવસ્થાપનના હેતુ અને ખાસ કરીને નીચેના હેતુઓ માટે કમિશનર, કલેક્ટર અથવા આપત્તિ વ્યવસ્થાપન સોંપેલ અથવા તેમાં રોકાયેલ બીજી વ્યક્તિને સહાય કરવામાં તેની મદદ માંગવામાં આવે ત્યારે સહાય કરવાની દરેક નાગરિકની ફરજ રહેશે,-

નાગરિકોની ફરજો.

(ક) નિવારણ

(ખ) પ્રતિભાવ

(ગ) ચેતવણી

(ઘ) તાકીદની કામગીરી

(ચ) સ્થળાંતર, અને

(છ) સ્થિતિ રાખેતા મુજબ કરવી.

પ્રકરણ ૧૩

વિસ્તારને આપત્તિ સંભવિત વિસ્તાર અથવા આપત્તિગ્રસ્ત વિસ્તાર તરીકે જાહેર કરવા
બાબત

વિસ્તારને આપત્તિ
સંભવિત વિસ્તાર
અથવા આપત્તિગ્રસ્ત
વિસ્તાર તરીકે
જાહેર કરવા બાબત.

૩૨. (૧) જ્યાં આપત્તિ થવાનો ભય તોળાતો હોય અથવા જ્યાં આપત્તિ ઉભી થઈ હોય તે વિસ્તાર—

(ક) એક કરતાં વધુ જિલ્લામાં ફેલાયેલ વિસ્તાર હોય, ત્યારે કમિશનરે, અને

(ખ) એક જિલ્લા પૂરતો સીમિત વિસ્તાર હોય, ત્યારે કલેક્ટરે,

રાજ્ય સરકારને તાત્કાલિક તે મતલબનો રિપોર્ટ કરવો જોઈશે.

(૨) (ક) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ કમિશનરના અથવા કલેક્ટરના રિપોર્ટ પરથી અથવા અન્યથા રાજ્ય સરકારનો એવો અભિપ્રાય હોય કે રાજ્યમાં કોઈ વિસ્તારમાં આપત્તિ થવાની સંભાવના છે અથવા આપત્તિ ઉભી થઈ છે અને એવી આપત્તિ અટકાવવા અથવા તેની અસરોને પહોંચી વળવા માટે તેમ કરવું ઇચ્છે છે, તો તે, રાજપત્રમાં અને વિસ્તારમાં બહોળો ફેલાવો ધરાવતા એક અથવા વધુ વર્તમાનપત્રોમાં, જાહેરનામું પ્રસિધ્ધ કરીને એવા વિસ્તારને આપત્તિ સંભવિત વિસ્તાર અથવા આપત્તિગ્રસ્ત વિસ્તાર (જેનો આ કલમમાં હવે પછી, “ અસરગ્રસ્ત વિસ્તાર” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે) તરીકે જાહેર કરી શકશે.

(ખ) રાજ્ય સરકાર, ખંડ (ક) હેઠળની જાહેરાત ન કરવાનો નિર્ણય કરે તો, તે, તદ્દનુસાર કમિશનરને અથવા યથાપ્રસંગ, કલેક્ટરને તેની જાણ કરશે.

(૩) વિસ્તારના સંબંધમાં કલમ ૨ હેઠળ બહાર પાડેલ જાહેરનામામાં, આ અધિનિયમના હેતુઓ માટે વિસ્તારને જે દરમિયાન અસરગ્રસ્ત વિસ્તાર ગણવાનો હોય તેવી પંદર દિવસથી વધુ નહિ તેટલી મુદત નિર્દિષ્ટ કરવી જોઈશે :

પરંતુ કમિશનરે અથવા યથાપ્રસંગ, કલેક્ટરે આ અર્થે કરેલ રિપોર્ટને ધ્યાનમાં લેતાં અથવા અન્યથા રાજ્ય સરકારનો એવો અભિપ્રાય હોય કે તેમ કરવું ઇચ્છે છે, તો રાજ્ય સરકાર તેવા જ જાહેરનામાથી, કોઈપણ એક સમયે પંદર દિવસથી વધુ નહિ તેટલી કોઈ મુદતથી આવી મુદત વખતોવખત વધારી શકશે.

(૪) કોઈ વિસ્તાર, અસરગ્રસ્ત વિસ્તાર હોય તે મુદત દરમિયાન,—

(ક) સત્તામંડળે આવા વિસ્તારમાં,—

(૧) આપત્તિ અટકાવવા; અથવા

(૨) (ક) આપત્તિની અસર ઓછી કરવા,

(ખ) સંકટ સહત્કાર્ય સરળ બનાવવા, સંકલન કરવા અને તેનું દેખરેખ નિયંત્રણ કરવા, અને

(ગ) પુનઃનિર્માણ અને પુનર્વસનનું દેખરેખ-નિયંત્રણ અને સંકલન કરવા સંબંધી કાર્યો; અને

આ અધિનિયમથી અથવા તે હેઠળ કરાવેલા અથવા ઉપર્યુક્ત કાર્યોને પૂરક, આનુષંગિક અથવા પરિણામરૂપ કાર્યો હોય તેવા બીજા કાર્યો બજાવવા જોઈશે અથવા બજાવડાવવા જોઈશે.

- (ખ) અસરગ્રસ્ત વિસ્તાર એકથી વધુ જિલ્લામાં ફેલાયેલ હોય ત્યારે, કમિશનરે અને અસરગ્રસ્ત વિસ્તાર જિલ્લા પૂરતો સીમિત હોય ત્યારે કલેક્ટરે, આ અધિનિયમથી અથવા તે હેઠળ આપત્તિ વ્યવસ્થાપન સંબંધમાં તેની ઉપર લાદેલ હોય તેવા કાર્યો બજાવવા જોઈશે.
- (૫) (ક) કમિશનર અથવા કલેક્ટર પેટા-કલમ (૧) હેઠળ રિપોર્ટ કરે ત્યારે તેણે, તે રિપોર્ટ કરે તે સમયથી, આ અધિનિયમથી અથવા તે હેઠળ તેની ઉપર લાદેલ હોય તેવા જરૂરી કાર્યો બજાવવાનું શરૂ કરવું જોઈશે; અને
- (ખ) તેણે—
- (૧) વિસ્તારને પેટા-કલમ (૩) હેઠળ નિર્દિષ્ટ કરેલી મુદત માટે પેટા-કલમ (૨)ના ખંડ (ક) હેઠળ અસરગ્રસ્ત વિસ્તાર તરીકે જાહેર કરેલ હોય, તેવી મુદત પૂરી થાય ત્યારે; અથવા
- (૨) સદરહુ પેટા-કલમ (૩)ના પરંતુક હેઠળ આવી મુદત વખતોવખત વધારવામાં આવી હોય તે છેલ્લે વધારેલ મુદત પૂરી થાય ત્યારે; અથવા
- (૩) પેટા-કલમ (૨)ના ખંડ (ખ) હેઠળ રાજ્ય સરકારે તે મતલબની જાણ કર્યે વિસ્તારને તે તરીકે જાહેર કરેલ ન હોય ત્યારે કાર્યો બજાવવાનું બંધ કરવું જોઈશે.
- (૬) સત્તામંડળે, કમિશનર, કલેક્ટર અને બીજી તમામ એજન્સીઓએ પેટા-કલમ (૫)ના ખંડ (ખ) ના પેટા-ખંડો (૧) અથવા (૨)માં ઉલ્લેખેલ મુદત પૂરી થયે, અસરગ્રસ્ત વિસ્તારમાં તેમના કાર્યો બજાવવાનું બંધ કરવું જોઈશે.

પ્રકરણ ૧૪

નાણા, હિસાબો, ઓડિટ અને અહેવાલ

૩૩. (૧) સત્તામંડળને આપત્તિ વ્યવસ્થાપન ફંડ તરીકે ઓળખાતું પોતાનું ફંડ રહેશે અને સત્તામંડળની તમામ આવકો તેમાં જમા કરવામાં આવશે અને સત્તામંડળની તમામ ચૂકવણીઓ તેમાંથી કરવી જોઈશે. સત્તામંડળનું ફંડ.
- (૨) સત્તામંડળ આ અધિનિયમના હેતુઓ માટે કેન્દ્ર, અથવા રાજ્ય સરકાર અથવા સ્થાનિક સત્તામંડળ અથવા કોઈ વ્યક્તિ અથવા સંસ્થાપિત હોય કે ન હોય તેવા મંડળ પાસેથી ગ્રાન્ટ, આર્થિક સહાય, દાન અને ભેટ સ્વીકારી શકશે.
- (૩) ફંડમાંથી નાણાનો—
- (૧) આ અધિનિયમ હેઠળ પોતાના કાર્યો બજાવવામાં સત્તામંડળે કરેલ ખર્ચ,
- (૨) સભ્યોના મહેનતાણા,
- (૩) સત્તામંડળના અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓના પગાર અને ભથ્થાં,
- (૪) ઠરાવવામાં આવે તેવા, અધિનિયમના એવા બીજા હેતુઓ માટે ખર્ચની ચૂકવણીમાં ઉપયોગ કરી શકાશે.

(૪) (ક) સત્તામંડળના ફંડમાંના તમામ નાણા, રાજ્ય સરકાર, સામાન્ય અથવા ખાસ હુકમથી આદેશ કરે તેવી બેંકમાં જમા કરાવવા જોઈશે.

(ખ) આ અધિનિયમના હેતુઓ માટે ફંડની રકમ વાપરવાની તાત્કાલિક અથવા નજીકની તારીખે જરૂર ન હોય ત્યારે, તેને, ભારતના ટ્રસ્ટ અધિનિયમ, ૧૮૮૨ની કલમ ૨૦ના ખંડ (ક), (ખ), (ખખ), (ગ) અથવા (ઘ) માં નિર્દિષ્ટ કરેલ પૈકીની કોઈપણ જામીનગીરીઓમાં રોકી શકાશે.

(ગ) એવી થાપણો અથવા રોકાણો પર મળેલ કોઈ વ્યાજ, ફંડમાં જમા કરવું જોઈશે.

નાણાં ઉછીના લેવા બાબત.

૩૪.

સત્તામંડળ, આ અધિનિયમ હેઠળના પોતાના કાર્યો બજાવવાના હેતુ માટે રાજ્ય સરકારની પૂર્વમંજૂરીથી, મુક્ત બજારમાંથી, અથવા અન્યથા નાણા ઉછીના લઈ શકશે.

અંદાજપત્ર.

૩૫.

(૧) (ક) સત્તામંડળે, દરેક વર્ષમાં ઠરાવવામાં આવે તેવી તારીખે આગામી નાણાકીય વર્ષ માટે અંદાજિત આવક અને ખર્ચ અને તે નાણાકીય વર્ષ દરમિયાન રાજ્ય સરકાર પાસેથી માંગવાની રકમો દર્શાવતું અંદાજપત્ર, ઠરાવેલ નમૂનામાં સાદર કરવું જોઈશે.

(ખ) રાજ્ય સરકારે મંજૂર કરેલ કોઈ રકમ કોઈ નાણાકીય વર્ષ દરમિયાન પૂર્ણતઃ અથવા અંશતઃ વસૂલપરાયેલ રહે, ત્યારે વસૂલપરાયેલ રકમ પછીના નાણાકીય વર્ષમાં આગળ લઈ જવી જોઈશે અને તે વર્ષ માટે રાજ્ય સરકારે પૂરી પાડવાની રકમ નક્કી કરતી વખતે તેને ધ્યાનમાં લેવી જોઈશે.

(૨) સત્તામંડળ દ્વારા અથવા તેના વતી કોઈ રકમનો ખર્ચ કરી શકાશે નહિ, સિવાય કે તે ખર્ચ રાજ્ય સરકારે મંજૂર કરેલ અંદાજપત્રની જોગવાઈથી આવરી લેવાયેલ હોય.

હિસાબો અને ઓડિટ.

૩૬.

(૧) સત્તામંડળના હિસાબો ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં અને તેવી રીતે તૈયાર કરવા જોઈશે.

(૨) સત્તામંડળે, દરેક નાણાકીય વર્ષ માટે હિસાબોનું વાર્ષિક પત્રક, ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં તૈયાર કરાવવું જોઈશે.

(૩) સત્તામંડળના હિસાબો, કંપની અધિનિયમ, ૧૯૫૬ની કલમ ૨૨૬ હેઠળ કંપનીના ઓડિટર તરીકે કામ કરવા માટેની યોગ્ય લાયકાત ધરાવતા ઓડિટર પાસે ઓડિટ કરાવવા જોઈશે.

(૪) સદરહુ ઓડિટરને, સત્તામંડળે નીમવો જોઈશે.

(૫) આ અધિનિયમ હેઠળ સત્તામંડળના હિસાબો ઓડિટ કરવા નીમાયેલ દરેક ઓડિટરને હિસાબોના ચોપડા, સંબંધિત વાઉચરો અને બીજા દસ્તાવેજો અને કાગળો રજૂ કરવાની માંગણી કરવાનો, સત્તામંડળની કચેરીની તપાસ કરવાનો અને ઓડિટર તરીકે ફરજ બજાવવા માટે તેને જરૂરી લાગે તેવી માહિતી મંગાવવાનો હક રહેશે.

(૬) ઓડિટરે હિસાબોની ઓડિટ કરેલ નકલ સાથે તેના અહેવાલની એક નકલ સત્તામંડળને મોકલવી જોઈશે જે ઓડિટનો અહેવાલ મળ્યા પછી શક્ય હોય તેટલું જલદી તે રાજ્ય સરકારને મોકલશે.

(૭) રાજ્ય સરકારે, પેટા-કલમ (૬) હેઠળ ઓડિટ અહેવાલ મળ્યા પછી, શક્ય હોય તેટલું જલદી, તેને રાજ્ય વિધાનમંડળ સમક્ષ મૂકાવવો જોઈશે.

૩૭. (૧) સત્તામંડળે, દરેક વર્ષમાં એકવાર, ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં અને તેવા વાર્ષિક અહેવાલ. સમયે,-

(ક) અગાઉના વર્ષ દરમિયાનની તેની પ્રવૃત્તિઓનો પૂરેપૂરો, સાચો, અને યોગ્ય વાર્ષિક અહેવાલ, અને

(ખ) આગામી વર્ષમાં સત્તામંડળ હાથ ધરનાર હોય તેવા કાર્યોની યોજના, તૈયાર કરવી જોઈશે અને એવા અહેવાલની એક નકલ રાજ્ય સરકારને મોકલવી જોઈશે.

(૨) રાજ્ય સરકારે, પેટા-કલમ (૧) હેઠળ વાર્ષિક અહેવાલ મળ્યા પછી શક્ય હોય તેટલું જલદી, તેને, રાજ્ય વિધાનમંડળ સમક્ષ મૂકાવવો જોઈશે.

પ્રકરણ ૧૫

ગુના અને શિક્ષા

૩૮. (૧) જે કોઈ વ્યક્તિ,-

ગુના અને શિક્ષા.

(ક) રાજ્ય સરકારના અથવા સ્થાનિક સત્તામંડળના અથવા સત્તામંડળના કોઈ અધિકારીને અથવા કમિશનરને અથવા કલેક્ટરને આ અધિનિયમ હેઠળના કાર્યો પાર પાડતા વાજબી કારણ વગર અટકાવે અથવા અવરોધે; અથવા

(ખ) આ અધિનિયમ હેઠળના પોતાના કાર્યો પાર પાડતી વખતે, રાજ્ય સરકારના અથવા સત્તામંડળના અધિકારીએ અથવા કમિશનરે અથવા કલેક્ટરે આપેલ આદેશોનો પાલન કરવાનો વાજબી કારણ વગર ઈનકાર કરે; અથવા

(ગ) કોઈ વૈજ્ઞાનિક આધાર વગર આપત્તિની ઘટનાનું ખોટું અનુમાન કરે અને તેમ કરીને સમુદાયમાં આતંક પેદા કરે; અથવા

(ઘ) રાજ્ય સરકારના અથવા સત્તામંડળના કોઈ અધિકારી પાસેથી અથવા કમિશનર અથવા કલેક્ટર પાસેથી પુનર્નિર્માણ અથવા મરામત માટેની સહાય માટે ખોટો દાવો કરે;

તે, દોષિત ઠરે, છ મહિનાની મુદત સુધીની કેદની અથવા દસ હજાર રૂપિયા સુધીના દંડની અથવા તે બંને શિક્ષાને પાત્ર થશે.

૩૯. (૧) સામાન્ય રીતે અથવા આ અર્થે ખાસ રીતે અધિકૃત કરેલ સત્તામંડળના કોઈ અધિકારીએ અથવા કમિશનરે અથવા કલેક્ટરે લેખિતમાં ફરિયાદ કરેલ હોય તે સિવાય, કોઈપણ મેજિસ્ટ્રેટ કલમ ૩૮ હેઠળના ગુનાની ન્યાયિક નોંધ લઈ શકશે નહીં.

ગુનાની ન્યાયિક નોંધ લેવા બાબત.

સન ૧૯૭૪નો રજો.

(૨) ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩ની કલમ ૨૦૦ માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, પેટા-કલમ (૧)માં ઉલ્લેખેલ ગુનાના સંબંધમાં, ફરિયાદ લેખિતમાં રજૂ કરવામાં આવી હોય ત્યારે, સત્તામંડળના અધિકૃત અધિકારીને, કમિશનરને અથવા કલેક્ટરને તપાસવાનું જરૂરી રહેશે નહીં.

૪૦. (૧) આ અધિનિયમ હેઠળનો ગુનો કોઈ કંપનીએ કર્યો હોય ત્યારે, ગુનો કરવામાં આવ્યો હોય તે સમયે કંપનીના કાર્ય સંચાલન માટે કંપનીનો હવાલો સંભાળતી તેમજ કંપનીને જવાબદાર હોય તે દરેક વ્યક્તિ તેમજ કંપની તે ગુના માટે દોષિત છે એમ ગણાશે અને તેની સામે કામ ચલાવી શકાશે અને તે અનુસાર તેમને શિક્ષા કરી શકાશે:

કંપનીઓએ કરેલા ગુના.

પરંતુ એવી વ્યક્તિ એમ સાબિત કરે કે ગુનો તેની જાણ બહાર થયો હતો અથવા આવો ગુનો થતો અટકાવવા માટે તેણે તમામ ઘટતી કાળજી લીધી હતી તો, આવી કોઈપણ વ્યક્તિ આ પેટા-કલમમાંના કોઈ મજકૂરથી આ અધિનિયમમાં જોગવાઈ કરેલી શિક્ષાને પાત્ર થશે નહિં.

- (૨) પેટા-કલમ (૧) માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, આ કલમ હેઠળનો ગુનો કોઈ કંપનીએ કર્યો હોય અને તે ગુનો કંપનીના કોઈ ડિરેક્ટર, મેનેજર, સેક્રેટરી કે બીજા અધિકારીની સંમતિથી કરવામાં આવ્યો છે અથવા તેમના પક્ષે થયેલ કોઈ બેદરકારીને લીધે થયેલ છે એમ સાબિત થાય ત્યારે આવો ડિરેક્ટર, મેનેજર, સેક્રેટરી કે અધિકારી પણ તે ગુના માટે દોષિત છે એમ ગણાશે અને તેમની સામે કામ ચલાવી શકાશે અને તદનુસાર તેમને શિક્ષા કરી શકાશે.

સ્પષ્ટીકરણ :- આ કલમના હેતુ માટે-

- (ક) “કંપની” એટલે કોઈ સંસ્થાપિત મંડળ અને તેમાં પેટી કે વ્યક્તિઓના બીજા એસોસિએશનનો સમાવેશ થાય છે, અને
- (ખ) પેટીના સંબંધમાં “ડિરેક્ટર” એટલે પેટીનો ભાગીદાર.

પ્રકરણ ૧૬

પ્રકીર્ણ

દાખલ થવાની સત્તા. ૪૧. (૧) રાજ્ય સરકારે, આ અર્થે સામાન્ય અથવા ખાસ રીતે અધિકૃત કરેલ મુખ્ય કારોબારી અધિકારી, કમિશનર અથવા કલેક્ટર, તમામ વાજબી સમયે કોઈ જગામાં દાખલ થઈ શકશે અને આ અધિનિયમથી અથવા તે હેઠળ તેને સોંપાયેલ કાર્યો કાયદેસર રીતે બજાવવાના હેતુ માટે વાજબી રીતે જરૂર હોય તેવા કાર્યો ત્યાં કરી શકશે.

- (૨) આ અર્થે સત્તામંડળે સામાન્ય અથવા ખાસ રીતે અધિકૃત કરેલ તેના કોઈ અધિકારી અથવા કર્મચારી, તમામ વાજબી સમયે કોઈ જગામાં દાખલ થઈ શકશે અને આ અધિનિયમ હેઠળ તેને સોંપાયેલ કોઈપણ કાર્યો કાયદેસર રીતે બજાવવાના હેતુ માટે વાજબી રીતે જરૂર હોય તેવા કાર્યો ત્યાં કરી શકશે.

કાર્યોની સોંપણી. ૪૨. (૧) સત્તામંડળ, લેખિતમાં સામાન્ય અથવા ખાસ હુકમથી, હુકમમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે એવા, આ અધિનિયમ હેઠળના પોતાના કાર્યો, મુખ્ય કારોબારી અધિકારી, કમિશનર, કલેક્ટર અથવા બીજા કોઈપણ અધિકારીને સોંપી શકશે.

- (૨) સત્તામંડળ, લેખિતમાં સામાન્ય અથવા ખાસ હુકમથી, હુકમમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવા કાર્યો પોતાના સભ્યોની બનેલી એક અથવા તેથી વધુ સમિતિઓમાંથી અને તેમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવી સમિતિને સોંપી શકશે.

- (૩) કમિશનર, લેખિતમાં હુકમ કરીને, હુકમમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવા આ અધિનિયમથી અથવા તેની હેઠળ, પોતાની ઉપર નાંખેલા કાર્યો કોઈ વ્યક્તિને સોંપી શકશે.

- (૪) કલેક્ટર, લેખિતમાં હુકમ કરીને, હુકમમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવા આ અધિનિયમથી અથવા તે હેઠળ પોતાની ઉપર નાંખેલ કાર્યો જિલ્લા વિકાસ અધિકારીને અથવા બીજા કોઈપણ વ્યક્તિને સોંપી શકશે.

- (૫) પેટા-કલમ (૧), (૩) અથવા (૪) હેઠળના કોઈ હુકમમાં, તેમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ કાર્યો જે ને અધીન રહીને બજાવી શકાશે તે શરતો નિર્દિષ્ટ કરી શકાશે.

૪૩. (૧) આ અધિનિયમ હેઠળ પોતાના કાર્યો બજાવતી વખતે રાજ્ય સરકાર, નીતિવિષયક પ્રશ્નો પર પોતાને વખતોવખત લેખિતમાં આપે તેવા આદેશો સત્તામંડળને બંધનકર્તા રહેશે :

સત્તામંડળને આદેશો આપવાની રાજ્ય સરકારની સત્તા.

પરંતુ આ પેટા-કલમ હેઠળ કોઈ આદેશ આપતાં પહેલાં, સત્તામંડળને પોતાનું મંતવ્ય જણાવવાની તક આપવી જોઈશે.

(૨) કોઈ પ્રશ્ન નીતિવિષયક છે કે નહિ તે અંગેનો રાજ્ય સરકારનો નિર્ણય આખરી ગણાશે.

૪૪. (૧) સત્તામંડળ કમિશનર અથવા કલેક્ટર આ અધિનિયમ હેઠળના કાર્યો બજાવવાના હેતુ માટે અને સંકટરાહત પગલાં હાથ ધરેલ હોય તેવા અસરગ્રસ્ત વિસ્તારોની અંદર નિર્દિષ્ટ કરેલ કૃત્ય કરવા અથવા તે કૃત્ય કરતી રોકવા માટે, વ્યક્તિને લેખિતમાં કારણોની નોંધ કરીને હુકમ કરી શકશે.

આદેશો આપવાની સત્તા.

(૨) આવો હુકમ મળ્યે કોઈપણ વ્યક્તિએ તેનું પાલન કરવું જોઈશે.

૪૫. સત્તામંડળનો દરેક સભ્ય, મુખ્ય કારોબારી અધિકારી, કમિશનર અને દરેક અધિકારી અને કર્મચારી આ અધિનિયમની અથવા તે હેઠળ કરાયેલ કોઈ નિયમ અથવા વિનિયમોની જોગવાઈઓ અનુસાર કાર્ય કરતા હોય અથવા તેમ કરતાં હોવાનું અભિપ્રેત હોય ત્યારે, ભારતના ફોજદારી અધિનિયમની કલમ ૨૧ના અર્થ મુજબ રાજ્યસેવક છે એમ ગણાશે.

સભ્યો અને કર્મચારીઓ રાજ્યસેવક ગણાશે.

૪૬. આ અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ કરેલા કોઈ નિયમો અથવા વિનિયમો અથવા હુકમની જોગવાઈઓ અનુસાર શુદ્ધબુધ્ધિથી કરેલ અથવા કરવા ધારેલ કોઈ કાર્ય માટે સત્તામંડળ અથવા સત્તામંડળના કોઈ સભ્ય, અધિકારી અથવા કર્મચારી અને મુખ્ય વહીવટી અધિકારી, કમિશનર અથવા કલેક્ટર સામે કોઈ દાવો, ફરિયાદ અથવા કાનૂની કાર્યવાહી થઈ શકશે નહિ.

અધિનિયમ હેઠળ લીધેલાં પગલાંને રાજ્ય.

૪૭. (૧) રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, આ અધિનિયમના હેતુઓ પાર પાડવા માટે નિયમો કરી શકશે.

નિયમો કરવાની રાજ્ય સરકારની સત્તા.

(૨) આવા નિયમોથી ખાસ કરીને અને પૂર્વવર્તી જોગવાઈની વ્યાપકતાને બાધ આવ્યા સિવાય, નિયમોથી ઠરાવવાની આ અધિનિયમથી સ્પષ્ટરીતે ફરમાવ્યું હોય અથવા છૂટ આપી હોય તેવી તમામ અથવા કોઈ બાબત માટે જોગવાઈ કરી શકાશે.

(૩) આ કલમ હેઠળ કરેલા તમામ નિયમો, તે કરવામાં આવે તે પછી બનતી ત્વરાએ, ઓછામાં ઓછા ત્રીસ દિવસ સુધીમાં રાજ્ય વિધાનમંડળ સમક્ષ મૂકવા જોઈશે અને જે સત્રમાં તે નિયમો એ રીતે મૂકવામાં આવે તેમાં અથવા ત્યાર પછી તરતના સત્રમાં, રાજ્ય વિધાનમંડળ તેમાંથી જે કંઈ રદ કરે અથવા રાજ્ય વિધાનમંડળ તેમાં જે કોઈ ફેરફાર કરે તેને અધીન રહેશે.

(૪) રાજ્ય વિધાનમંડળ એવી રીતે જે કંઈ રદ કરે અથવા કંઈ ફેરફાર કરે તે રાજપત્રમાં પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવશે અને તેમ થયે તેનો અમલ થશે.

૪૮. (૧) સત્તામંડળ, રાજ્ય સરકારની પૂર્વસંમતિથી, રાજપત્રમાં જાહેરનામા દ્વારા, આ અધિનિયમ હેઠળ પોતાના કાર્યો બજાવી શકે તે માટે, આ અધિનિયમ અને તે હેઠળ કરેલા નિયમો સાથે અસંગત ન હોય તેવા વિનિયમો કરી શકશે.

વિનિયમો કરવાની સત્તામંડળની સત્તા.

(૨) આવા વિનિયમોથી ખાસ કરીને અને પૂર્વવર્તી જોગવાઈની વ્યાપકતાને બાધ આવ્યા સિવાય, વિનિયમોથી નિર્દિષ્ટ કરાવવાની આ અધિનિયમથી સ્પષ્ટરીતે ફરમાવ્યું હોય અથવા છૂટ આપી હોય તેવી તમામ અથવા તે પૈકીની કોઈ બાબત માટે જોગવાઈ કરી શકાશે.

મંડળીનું વિસર્જન.

૪૯. કલમ ૬ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ જ્યારે સત્તામંડળની સ્થાપના થાય તે તારીખે અને તે તારીખથી, મંડળી રજિસ્ટ્રેશન અધિનિયમ, ૧૮૬૦ હેઠળ મંડળી તરીકે નોંધાયેલ અને આવી તારીખ પહેલાં કાર્ય કરતું ગુજરાત આપત્તિ વ્યવસ્થાપન સત્તામંડળ, તે અધિનિયમમાં ગમે તે મજદૂર હોય તેમ છતાં, (જેનો આ કલમમાં હવે પછી “વિસર્જિત સત્તામંડળ” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે) વિસર્જિત થયેલું ગણાશે અને આવું વિસર્જન થયે, નીચેના પરિણામો આવશે :-

- (૧) વિસર્જિત સત્તામંડળમાં નિહિત થયેલ તમામ સ્થાવર અને જંગમ મિલકતો અને અસ્કયામતો એવી રીતે સ્થપાયેલ સત્તામંડળ (જેનો આ કલમમાં હવે પછી “અનુગામી સત્તામંડળ” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે) ને તબદીલ થશે અને તેમાં નિહિત થશે.
- (૨) વિસર્જિત સત્તામંડળના તમામ હકો, જવાબદારીઓ અને દાયિત્વ (કોઈ કબૂલાતનામાં અથવા કરાર હેઠળ ઉભી થયેલ હોય તે સહિત) અનુગામી સત્તામંડળના હકો, જવાબદારીઓ અને દાયિત્વ ગણાશે.
- (૩) વિસર્જિત સત્તામંડળની તમામ લેણી રકમો, અનુગામી સત્તામંડળ દ્વારા વસૂલાતને પાત્ર થશે અને આવી વસૂલાતના હેતુ માટે અનુગામી સત્તામંડળ સદરહુ તારીખની તરત પહેલાં હયાત કોઈ વ્યક્તિની તમામ મર્યાદા, શરતો, હકો અથવા હિતોને અધીન રહીને વિસર્જિત સત્તામંડળ જે પગલાં લેવા સક્ષમ હોય તે માટે સક્ષમ ગણાશે.
- (૪) વિસર્જિત સત્તામંડળ સાથે કરેલ તમામ કરારો અથવા તેના વતી કરવામાં આવેલ તમામ લેખો અનુગામી સત્તામંડળ સાથે કર્યા હોવાનું અથવા તેણે અથવા તેના વતી કરેલા હોવાનું ગણાશે અને તદ્દનુસાર અમલી બનશે,
- (૫) સદરહુ તારીખની તરત પહેલાં વિસર્જિત સત્તામંડળ અથવા વિસર્જિત સત્તામંડળના કોઈ અધિકારી સમક્ષ નિકાલ બાકી તમામ કાર્યવાહીઓ અને બાબતો, અનુગામી સત્તામંડળને અથવા અનુગામી સત્તામંડળ આદેશ કરે તેવા અધિકારીને તબદીલ થશે,
- (૬) સદરહુ તારીખે નિકાલ બાકી તમામ દાવા અને કાનૂની કાર્યવાહીઓમાં જેમાં અથવા જે માટે વિસર્જિત સત્તામંડળ એક પક્ષકાર હોય તેમાં તેને બદલે અનુગામી સત્તામંડળ મૂકવામાં આવ્યું હોવાનું ગણાશે,
- (૭) વિસર્જિત સત્તામંડળ તમામ અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓ અનુગામી સત્તામંડળના અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓ ગણાશે,
- (૮) કોઈ લેખમાં વિસર્જિત સત્તામંડળના કોઈપણ ઉલ્લેખનો અર્થ, કોઈ જુદો ઈરાદો જણાતો હોય તે સિવાય અનુગામી સત્તામંડળના ઉલ્લેખ તરીકે કરવો.

મુશ્કેલીઓ દૂર કરવાની સત્તા.

૫૦. (૧) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓનો અમલ કરવામાં કોઈપણ મુશ્કેલી ઉભી થાય તો, રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં હુકમ પ્રસિધ્ધ કરીને, મુશ્કેલી દૂર કરવા માટે પોતાને જરૂરી લાગે તેવી, આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ સાથે અસંગત ન હોય તેવી જોગવાઈ કરી શકશે:
પરંતુ આ અધિનિયમના આરંભથી ત્રણ વર્ષ પૂરાં થયા પછી, આવો કોઈ હુકમ કરી શકાશે નહિ.

(૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ કરેલો દરેક હુકમ, તે કરવામાં આવે તે બનતી ત્વરાએ, રાજ્ય વિધાનમંડળ સમક્ષ મૂકવો જોઈશે.

અપવાદ.

૫૧. સત્તામંડળે, તેના અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓએ, મુખ્ય કારોબારી અધિકારીએ, કમિશનરે અને કલેક્ટરે, રાજ્યમાં આપત્તિ થતી અટકાવવા, આપત્તિની અસર ઓછી કરવા, સંકટ રાહત કાર્ય સરળ બનાવવા, તેનું સંકલન અને દેખરેખ નિયંત્રણ કરવા અને આપત્તિ બાદના પુનર્નિર્માણ અને પુનર્વસન માટેના પગલાંનું દેખરેખ નિયંત્રણ અને સંકલન કરવા માટે રાજ્યની કારોબારી સત્તાની રૂએ અથવા તત્સમયે અમલમાં હોય તેવા કોઈપણ કાયદાની જોગવાઈઓ અનુસાર રાજ્ય સરકારે અથવા તેના કોઈપણ અધિકારીઓ પૈકી કોઈપણ અધિકારીઓ બજાવતા હોય તે કાર્યો ઉપરાંત તેનાથી જેનું અલ્પીકરણ થશે નહિ તેવા આ અધિનિયમથી અથવા તે હેઠળ લાદેલ કાર્યો બજાવવા જોઈશે.

ઉદ્દેશો અને કારણો

ગુજરાતમાં ભૂકંપ, દુષ્કાળ, પૂર અને વાવાઝોડા જેવી કુદરતી આપત્તિઓ આવે છે. ગુજરાત ૧૮૦૦ કિ.મી.નો ખૂબ લાંબો દરિયા કિનારો ધરાવે છે અને ગુજરાતમાં મોટાભાગના જિલ્લાઓ પણ ભૂકંપ સંભવિત ઝોન ૫, ૪ અને ૩માંથી છે. એ રીતે ગુજરાત ભૂકંપ અને વાવાઝોડા માટે ખૂબ સંવેદનશીલ છે. દુષ્કાળ ગુજરાતની કાયમી સમસ્યા છે. તદુપરાંત ગુજરાતના શહેરીકરણ અને ભારે ઔદ્યોગીકરણને લીધે પણ તેના ઉપર રાસાયણિક અને ઔદ્યોગિક જોખમો રહેલાં છે.

૨૬મી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૧ના ભૂકંપ અનુભવ પછી ગુજરાત સરકારને આપત્તિની અસર ટાળવા અથવા ઓછી કરવા અને તે બાબતમાં વધુ સારી તૈયારી સિધ્ધ કરવા માટે નીતિ, કાયદો, ક્ષમતા નિર્માણ, શિક્ષણ અને સંદેશાવ્યવહાર દ્વારા જોખમ અને સંભવિતતા ઓછી કરવા ઉપર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરતી આપત્તિ વ્યવસ્થાપન પ્રત્યે સર્વાંગી અભિગમ અપનાવ્યો છે. ગુજરાત સરકારે, ગુજરાત રાજ્ય આપત્તિ વ્યવસ્થાપન નીતિ જાહેર કરેલ છે. આપત્તિ વ્યવસ્થાપન પ્રત્યેનો સરકારનો સર્વાંગી વિસ્તૃત અને નિરંતર અભિગમ સુસ્પષ્ટ કરતો કાયદો હોવો જરૂરી છે.

હાલમાં, રાહત અંગેના નિયમ સંગ્રહ અસ્તિત્વ ધરાવે છે જે, ઘટના બન્યા પછી રાહત પૂરી પાડવા ઉપર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે. આપત્તિ વ્યવસ્થાપનના તમામ ચાર ક્ષેત્રો એટલે કે આપત્તિ અટકાવવા અને ઓછી કરવા બાબતની તૈયારી, સંકટકાલીન પ્રતિભાવ અને રાહત અને સ્થિતિ યથાવત કરવાને આવરી લેતો કાયદો અધિનિયમિત કરવો જરૂરી છે. સમગ્ર વિશ્વમાં, આપત્તિની સંભવિતતા ઘટાડવા અને જાનમાલ અને મિલકતના નુકસાનને ઓછું કરવાના હેતુથી આપત્તિ વ્યવસ્થાપનનો અભિગમ, રાહત તરફથી આપત્તિની અસરો ઓછી કરવા, તેના નિવારણ અને તૈયારી તરફ બદલાયો છે.

આપત્તિ વ્યવસ્થાપનના સમગ્ર વ્યાપને સ્પર્શતા ખાસ કાયદાની જરૂરિયાત ભારત સરકારે સ્વીકારીને આદર્શ કાયદો તૈયાર કર્યો છે અને આપત્તિ વ્યવસ્થાપન માટે જરૂરી અધિનિયમ પસાર કરવા તમામ રાજ્યોને આદેશ કર્યો હતો. આથી, ભવિષ્યની કુદરતી અને બીજી આપત્તિઓ માટે રાજ્યને તૈયાર કરવા, ભવિષ્યના કુદરતી જોખમોનો અને રાજ્યની પ્રજા અને અર્થતંત્રને થતી આપત્તિની સંભવિતતાનો ભય ઘટાડવા તેમજ જાનમાલ અને મિલકતનું નુકસાન ઘટાડવાના ઉદ્દેશથી આપત્તિ વ્યવસ્થાપન માટે ખાસ કાયદો હોવો જરૂરી છે.

કલમો ઉપરની નીચેની નોંધમાં વિધેયકમાં મહત્વની જોગવાઈઓ ટૂંકમાં સમજાવવામાં આવી છે.

કલમ ૨ :- આ કલમથી, વિધેયકમાં વપરાયેલ અમુક શબ્દોની વ્યાખ્યા કરી છે.

કલમ ૪ :- આ કલમથી, આપત્તિના વ્યવસ્થાપનની અને તેની અસરો ઓછી કરવાના હેતુ માટે રાજ્ય સરકારે બજાવવાના કાર્યો માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૫ :- આ કલમથી, રાજ્ય સરકારના વિભાગોના કાર્યો માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૬ :- આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને, ગુજરાત રાજ્ય આપત્તિ વ્યવસ્થાપન સત્તામંડળની સ્થાપના કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૭ :- આ કલમથી, સત્તામંડળની રચના માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૮ :- આ કલમથી, સત્તામંડળની બેઠકો માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૧૦ :- આ કલમથી, સત્તામંડળના મુખ્ય કારોબારી અધિકારી અને બીજા અધિકારી અને કર્મચારીની નિમણૂક માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૧૧ :- આ કલમથી, રાજ્ય રાહત કમિશનરની નિમણૂક માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૧૨ :- આ કલમથી, સત્તામંડળે બજાવવાના કાર્યો માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૧૩ :- આ કલમથી, સત્તામંડળની આપત્તિ અને આપત્તિ વ્યવસ્થાપનના તમામ પાસાઓ અંગેની માહિતી એકઠી કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૪ :- આ કલમથી, એવી જોગવાઈ કરી છે કે સત્તામંડળે માહિતીના સંગ્રાહક તરીકે કાર્ય કરવું જોઈશે અને તે હેતુ માટે સંસ્થાઓની સ્થાપના કરવી જોઈશે.

કલમ ૧૫ :- આ કલમથી, સત્તામંડળને, આપત્તિ વ્યવસ્થાપનની યોજનાઓ અને તેની વ્યુહ રચનાઓની તૈયારી માટેની માર્ગદર્શિકાઓ વિકસાવવાની સત્તા મળી છે.

કલમ ૧૬ :- આ કલમથી, સત્તામંડળને, સંબંધિત આપત્તિઓને પહોંચી વળવા માટે જાગૃતિ અને સજ્જતાને ઉત્તેજન આપવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૦ :- આ કલમથી, સત્તામંડળના મુખ્ય કારોબારી અધિકારીએ બજાવવાની ફરજો અને વાપરવાની સત્તાઓ માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૨૧ અને ૨૨ :- આ કલમોથી, કમિશનરને અસરગ્રસ્ત વિસ્તારોમાં તાકીદની રાહત પૂરી પાડવા માટે આદેશો કરવાની અને તેમાં જોગવાઈ કરેલ કાર્યો બજાવવા અને સત્તાઓ વાપરવા માટેની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૩ અને ૨૪ :- આ કલમોથી, કલેક્ટરને, આપત્તિ વ્યવસ્થાપન યોજના અનુસાર તાકીદની રાહત પૂરી પાડવાના આદેશો આપવાની અને તેમાં જોગવાઈ કર્યા મુજબના બીજા કાર્યો કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૫ :- આ કલમથી, કલેક્ટરની દેખરેખ હેઠળ સ્થાનિક સત્તામંડળે બજાવવાના કાર્યોની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૨૬ :- આ કલમથી, જિલ્લામાંના દરેક સરકારી વિભાગે આપત્તિ વ્યવસ્થાપન યોજના તૈયાર કરવા માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૨૭ અને ૨૮ :- આ કલમોથી, પોલીસ દળ, ગ્રામરક્ષક દળ, ગૃહરક્ષક દળ, નાગરિક સંરક્ષણ, અગ્નિશમન સેવા, સમુદાય જૂથ અને યુવા સંગઠનોની ફરજો માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૨૯ :- આ કલમથી, કારખાના, ખાનગી અથવા જાહેર ક્ષેત્રના સાહસોની ફરજો માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૩૦ અને ૩૧ :- આ કલમોથી, સ્વૈચ્છિક એજન્સીઓ અને નાગરિકોની ફરજો માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૩૨ :- આ કલમથી, એવી જોગવાઈ કરી છે કે એક અથવા તેથી વધુ જિલ્લાઓ માટે કમિશનર અને કલેક્ટરે તેની પોતાની હકુમતની અંદર આપત્તિગ્રસ્ત વિસ્તારોની જાહેરાત માટે રાજ્ય સરકારને રિપોર્ટ કરવો જોઈશે અને એવા રિપોર્ટના આધારે રાજ્ય સરકાર, કોઈપણ વિસ્તારની પંદર દિવસની મુદત માટે સંબંધિત આપત્તિ વિસ્તાર અથવા આપત્તિગ્રસ્ત વિસ્તાર તરીકે જાહેર કરી શકશે. તેનાથી રાજ્ય સરકારને આવી મુદત લંબાવવાની પણ સત્તા મળે છે.

કલમ ૩૩ :- આ કલમથી, આપત્તિ વ્યવસ્થાપન ફંડની સ્થાપના માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૩૪ :- આ કલમથી, સત્તામંડળની, અધિનિયમ હેઠળ પોતાના કાર્યો હાથ ધરવા માટે ખુલ્લા બજારમાં નાણા ઉછીના લેવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૩૫, ૩૬ અને ૩૭ :- આ કલમોથી, સત્તામંડળનું અંદાજપત્ર, હિસાબો અને ઓડિટ માટેની અને સત્તામંડળના વાર્ષિક રીપોર્ટ તૈયાર કરવા માટેની સત્તા જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૩૮ :- આ કલમથી, તેમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે એવી કોઈ વ્યક્તિએ કરેલ કાર્યના ઉલ્લંઘન માટે દંડની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૩૯ :- આ કલમથી, એવી જોગવાઈ કરી છે કે સત્તામંડળના અધિકારીઓએ અથવા કમિશનરે અથવા કલેક્ટરે કરેલ ફરિયાદ સિવાય, મેજિસ્ટ્રેટ ગુનાની ન્યાયિક નોંધ લઈ શકશે નહિ.

કલમ ૪૧ :- આ કલમથી, અધિકારીઓને કોઈપણ જમીન ઉપર દાખલ થવાની અને અધિનિયમ હેઠળ નાખેલ કાયોર્ડો બજાવવા માટે એવી બાબતો કરવા માટેની સત્તા મળે છે.

કલમ ૪૨ :- આ કલમથી, સત્તામંડળે, કમિશનરે અને કલેક્ટરે બજાવવાના કાર્યોની સોંપણી માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૪૩ :- આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને, નીતિ વિષયક પ્રશ્ન અંગે સત્તામંડળને આદેશો આપવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૪૪ :- આ કલમથી, એવી જોગવાઈ કરી છે કે સત્તામંડળના સભ્યો અને સત્તામંડળના અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓને રાજ્ય સેવક ગણાશે.

કલમ ૪૬ :- આ કલમથી, શુદ્ધબુદ્ધિથી કરેલ કાર્ય માટે સામાન્ય ક્ષાતિપૂર્ત માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૪૭ :- આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને આ અધિનિયમના હેતુઓ પાર પાડવા માટે નિયમો કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૪૮ :- આ કલમથી, સત્તામંડળને, અધિનિયમ હેઠળ પોતાના કાર્યો બજાવવા અંગે વિનિયમો કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૪૯ :- આ કલમથી, એવી જોગવાઈ કરી છે કે મંડળી તરીકે નોંધાયેલ વિદ્યમાન ગુજરાત રાજ્ય આપત્તિ વ્યવસ્થાપનની કલમ ૩ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ સ્થાપના થયે વિસર્જિત થયેલ ગણાશે તે અને તેના પરિણામોની પણ જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૫૦ :- આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને અધિનિયમની જોગવાઈઓના અમલ કરવામાં ઉભી થતી મુશ્કેલી દૂર કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૫૧ :- આ કલમથી, એવી જોગવાઈ કરી છે કે સત્તામંડળ અને અધિકારીઓ અધિનિયમ હેઠળ હોય તે ઉપરાંતના કાર્યો બજાવશે અને કોઈ બીજા કાયદાની જોગવાઈઓ હેઠળ બજાવેલા કાર્યોનું અલ્પીકરણ થશે નહીં.

સૌરભ પટેલ.

નાણાકીય યાદી

આ વિધેયક અધિનિયમિત કરવામાં આવે, અને અમલમાં લાવવામાં આવે તો તેનાથી રાજ્યના એકત્રિત ફંડમાંથી નીચે પ્રમાણે ખર્ચ થશે.

આ વિધેયકની કલમ ૧૦ થી આ અધિનિયમથી અથવા તે હેઠળ સોંપાયેલ કાર્યો અને ફરજો બજાવવા માટે ગુજરાત રાજ્ય આપત્તિ વ્યવસ્થાપન સત્તા મંડળના મુખ્ય કારોબારી અધિકારી અને બીજા અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓની નિમણૂક માટે જોગવાઈ કરી છે. આનાથી આશરે રૂપિયા ચાર કરોડ જેટલો વાર્ષિક ખર્ચ થશે, જેમાંથી રૂપિયા ત્રણ કરોડ અને સાઠ લાખનું ખર્ચ આવર્તક પ્રકારનું હશે અને રૂપિયા ચાલીસ લાખનું ખર્ચ અનાવર્તક પ્રકારનું હશે.

સૌરભ પટેલ.

ધારાકીય સત્તા સોંપવાની યાદી

આ વિધેયકમાં, નીચેની બાબતોના સંબંધમાં ધારાકીય સત્તાની સોંપણીનો સમાવેશ થાય છે :-

- કલમ ૧ :-** આ કલમની પેટા-કલમ (૩)થી, રાજ્ય સરકારને રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, અધિનિયમ જે તારીખે અમલમાં આવશે તે તારીખ નક્કી કરવાની સત્તા મળશે.
- કલમ ૬ :-** (૧) આ કલમની પેટા-કલમ (૧) થી, રાજ્ય સરકારને, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, જાહેરનામામાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે એવી તારીખથી અમલમાં આવે તેમ ગુજરાત રાજ્ય આપત્તિ વ્યવસ્થાપન સત્તામંડળને નામનું સત્તામંડળ સ્થાપવાની સત્તા મળે છે.
- (૨) આ કલમની પેટા-કલમ (૩) ની રાજ્ય સરકારને, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, સત્તામંડળનું મુખ્ય મથક નિર્દિષ્ટ કરવાની સત્તા મળે છે.
- કલમ ૮ :-** આ કલમની પેટા-કલમ (૧) થી, રાજ્ય સરકારને, બેઠકનું સ્થળ અને સમય અને પોતાની બેઠકમાં કામકાજના સંચાલનના સંબંધમાં અનુસરવાના એવા નિયમો અથવા કાર્યવાહી, વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.
- કલમ ૧૦ :-** (૧) આ કલમની પેટા-કલમ (૧) થી સત્તામંડળને, મુખ્ય કારોબારી અધિકારીએ બજાવવાના કાર્યો વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.
- (૨) આ કલમની પેટા-કલમ (૩)થી, રાજ્ય સરકારને, મુખ્ય કારોબારી અધિકારીને ચૂકવવાના પગાર અને ભથ્થા અને તેમની સેવાની શરતો વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.
- (૩) આ કલમની પેટા-કલમ (૪)થી, સત્તામંડળને, સત્તામંડળના અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓને ચૂકવવાના પગાર અને ભથ્થા અને તેમની સેવાની શરતો, વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.
- કલમ ૨૦ :-** આ કલમના ખંડ (જ)થી, સત્તામંડળને, મુખ્ય કારોબારી અધિકારીએ વાપરવાની અન્ય સત્તા અને બજાવવાના કાર્યો વિનિયમોથી નિર્દિષ્ટ કરવાની સત્તા, મળે છે.
- કલમ ૨૨ :-** આ કલમના ખંડ (ઝ)થી, સત્તામંડળના કમિશનરે વાપરવાની અન્ય સત્તા અને બજાવવાના કાર્યો વિનિયમોથી નિર્દિષ્ટ કરવાની સત્તા મળે છે.
- કલમ ૨૪ :-** આ કલમના ખંડ (ન)થી રાજ્ય સરકારને, કલેક્ટરે વાપરવાની બીજી સત્તા અને બજાવવાના કાર્યો, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.
- કલમ ૩૨ :-** (૧) આ કલમની પેટા-કલમ (૨)ના ખંડ (ક)થી, રાજ્ય સરકારને રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, આપત્તિ સંભવિત આપત્તિ વિસ્તાર અથવા આપત્તિગ્રસ્ત વિસ્તાર જાહેર કરવાની સત્તા મળે છે.
- (૨) આ કલમની પેટા-કલમ (૩)ના પરંતુકથી રાજ્ય સરકારને, વિસ્તારને અસરગ્રસ્ત વિસ્તાર તરીકે ચાલુ રાખવાની મુદત લંબાવવાની સત્તા મળે છે.
- કલમ ૩૩ :-** આ કલમની પેટા-કલમ (૪)ના ખંડ (ક) થી, રાજ્ય સરકારને સત્તામંડળનું ફંડ, બેન્કમાં જમા કરાવવા માટે હુકમથી આદેશ કરવાની સત્તા મળે છે.
- કલમ ૩૬ :-** (૧) આ કલમની પેટા-કલમ (૧)થી, રાજ્ય સરકારને, જે નમૂનામાં અને જે રીતે સત્તામંડળના હિસાબો તૈયાર કરવા અને જાળવવા જોઈશે તે નમૂના અને રીત, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

(૨) આ કલમની પેટા-કલમ (૨)થી રાજ્ય સરકારને, જે નમૂનામાં હિસાબોનું વાર્ષિક પત્રક તૈયાર કરવું જોઈશે તે નમૂનો, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૩૭ :- આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને, જે નમૂનામાં અને જે સમયની અંદર વાર્ષિક અહેવાલ તૈયાર કરવો જોઈશે તે નમૂનો અને સમય નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૪૭ :- આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, સામાન્ય રીતે અધિનિયમના હેતુઓ પાર પાડવા માટે નિયમો કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૪૮ :- આ કલમથી સત્તામંડળને, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, સામાન્ય રીતે આ અધિનિયમના હેતુઓ પાર પાડવા માટે વિનિયમો કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૫૦ :- આ કલમની પેટા-કલમ (૧)થી રાજ્ય સરકારને રાજપત્રમાં હુકમથી, અધિનિયમની જોગવાઈઓનો અમલ કરવામાં ઊભી થતી મુશ્કેલીઓ દૂર કરવાની સત્તા મળે છે.

ઉર્પયુક્ત પારાકીય સત્તાની સોંપણી આવશ્યક અને સામાન્ય પ્રકારની છે.

તારીખ : ૨૭ મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

સૌરભ પટેલ.

ગુજરાતના રાજ્યપાલશ્રીના હુકમથી અને તેમના નામે,

વી. એમ. કોઠારે,

ગાંધીનગર.

ગુજરાત સરકારના સચિવ,

તારીખ : ૨૭મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

THURSDAY, MARCH 27, 2003/CAITRA 6, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, તારીખ ૨૭મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

તારીખ ૨૭મી માર્ચ ૨૦૦૩ના ગુજરાત રાજપત્ર, (અસાધારણ)માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક ૪૨ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારું પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT BILL NO. 42 OF 2003.**THE BOMBAY PROHIBITION (GUJARAT AMENDMENT) BILL, 2003.****A BILL***further to amend the Bombay Prohibition Act, 1949.*

ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમોના નિયમ-૧૨૭-અ ના પરંતુક અન્વયે આપવામાં આવેલી અધ્યક્ષની સંમતિથી નીચેનું વિધેયક પ્રસિદ્ધ કર્યું છે :-

સન ૨૦૦૩નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક. ૪૨.

મુંબઈ નશાબંધી (ગુજરાત સુધારા) વિધેયક, ૨૦૦૩.

મુંબઈ નશાબંધી અધિનિયમ, ૧૯૪૯ વધુ સુધારવા બાબત વિધેયક.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

૧. (૧) આ અધિનિયમ મુંબઈ નશાબંધી (ગુજરાત સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.

ટૂંકી સંજ્ઞા અને આરંભ.

(૨) તે, રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી નક્કી કરે તે તારીખે અમલમાં આવશે.

સન ૧૯૪૯નો મુંબઈનો ૨૫મો.

૨. મુંબઈ નશાબંધી અધિનિયમ, ૧૯૪૯ (જેનો આમાં હવે પછી, “ મુખ્ય અધિનિયમ ” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે)માં, કલમ ૮૧ પછી, નીચેની કલમ દાખલ કરવી :-

સન ૧૯૪૯ના મુંબઈના ૨૫મા અધિનિયમમાં નવી કલમ ૮૨ દાખલ કરવા બાબત.

કેદને બદલે સમાજ સેવા કરવા બાબત.

“૮૨.(૧) કોઈ કોર્ટ, કેફી પદાર્થના સેવન માટેના કલમ હઠની પેટા-કલમ (૧)ના ખંડ (ખ) અથવા કલમ ૮૫ની પેટા-કલમ (૧) અથવા તે બંને હેઠળના પ્રથમ વારના ગુના માટે દોષિત થયે, કોઈ વ્યક્તિને અમુક મુદત માટે સાદી કેદની સજા કરે, ત્યારે તે, આવી કેદને બદલે, તેવી વ્યક્તિને એવી કેદની મુદત માટે ઠરાવવામાં આવે તે પ્રમાણે કેફી પદાર્થના વ્યસનમાંથી મુક્ત થવા માટેની તેવી તબીબી સારવારને અધીન રહીને અને તેવી સમાજ સેવા કરવા માટે ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં તેવી શરતો ધરાવતા જામીન સહિતનું બોન્ડ કરી આપવા ફરમાવી શકશે.

(૨) પેટા-કલમ(૧) હેઠળનું બોન્ડ કર્યે, સજા મોકૂફ રહેશે અને વ્યક્તિને મુક્ત કરવામાં આવશે:

પરંતુ વ્યક્તિ બોન્ડની કોઈ શરતનો ભંગ કરે, તો સજા મોકૂફી રદ થશે અને સજા ફરીથી અમલી બનશે અને કોઈપણ પોલીસ અધિકારી વોરંટ સિવાય વ્યક્તિની ધરપકડ કરી શકશે અને કેદની બાકીની સજા ભોગવવા માટે તેને જેલમાં મોકલી આપી શકશે.

સ્પષ્ટીકરણ.- આ કલમના કોઈપણ મજકૂરનો અર્થ ગુનેગારને અજમાયશ(પ્રોબેશન) પર રખાયેલ છે એમ ગણાશે નહિ.”.

૩. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૧૪૩ માં, પેટા-કલમ(૨) માં, ખંડ (ભભ) પછી, નીચેનો ખંડ દાખલ કરવો :-

“(ભભ) બોન્ડનો નમૂનો, સમાજ સેવાનો પ્રકાર અને કલમ ૮૨ની પેટા-કલમ(૧) હેઠળ જેને અધીન રહીને વ્યક્તિએ એવી સેવા કરવી જોઈશે અને તબીબી સારવાર લેવી જોઈશે તે બોલીઓ અને શરતો ઠરાવવા બાબત;”.

સન ૧૯૪૯ના મુંબઈના ૨૫મા અધિનિયમની કલમ ૧૪૩નો સુધારો.

ઉદ્દેશો અને કારણો

કેફી પદાર્થોનું સેવન અટકાવવાને ધ્યાનમાં લઈને અને નશાબંધીને સાચા અર્થમાં સિધ્ધ કરવા માટે મુંબઈ નશાબંધી અધિનિયમ, ૧૯૪૮માં નવી કલમ ૮૨ દાખલ કરવા ધાર્યું છે, જેનાથી ગુનેગારે ઠરાવવામાં આવે તેવું બોન્ડ આપવું પડશે અને તેવી સમાજ સેવા કરવી પડશે અને કેફી પદાર્થના વ્યસનમાંથી મુક્ત થવા માટે તેવી તબીબી સારવાર પણ લેવી પડશે.

અધિનિયમમાં આવી જોગવાઈ દાખલ કરવાનો હેતુ ફક્ત કેફી પદાર્થોનું સેવન પ્રતિબંધિત કરવાનો જ નહિ પરંતુ આરોપીને વ્યસન મુક્ત કરવાનો પણ છે. જેથી રાજ્યની નીતિ તેના સાચા અર્થમાં પરિપૂર્ણ થાય.

આ વિધેયકથી ઉપર્યુક્ત ઉદ્દેશ સિધ્ધ કરવા સદરહુ અધિનિયમ સુધારવા ધાર્યું છે.

અમીત શાહ

ધારાકીય સત્તા સોંપવાની યાદી

આ વિધેયકમાં નીચેની બાબતોના સંબંધમાં ધારાકીય સત્તાની સોંપણીનો સમાવેશ થાય છે.

કલમ ૧.- આ કલમની પેટા-કલમ (૨)થી, રાજ્ય સરકારને, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી અધિનિયમ અમલમાં આવવાની તારીખ નક્કી કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨.- આ કલમથી દાખલ કરવા ધારેલ નવી કલમ ૮૨ની પેટા-કલમ (૧)થી, રાજ્ય સરકારને, જે નમૂનામાં વ્યક્તિએ બોન્ડ કરી આપવું જોઈશે તે નમૂનો, સમાજ સેવાનો પ્રકાર અને સમાજ સેવા કરવા માટેની બોલીઓ અને શરતો નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

ઉપર્યુક્ત ધારાકીય સત્તાની સોંપણી આવશ્યક અને સામાન્ય પ્રકારની છે.

તારીખ: ૨૭મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

અમીત શાહ

ગુજરાતના રાજપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

વી. એમ. કોઠારે,

ગુજરાત સરકારના સચિવ,

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો

ગાંધીનગર

તારીખ ૨૭મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

વિભાગ.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

FRIDAY, MARCH 28, 2003/CAITRA 7, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarat translation of Bill, Acts and Notification other than
these published in other parts.

વેધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા તારીખ ૨૧મી માર્ચ, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના માહિતી અને પ્રસારણ વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક : (જીએચટી/૨૦૦૩/ક) ઈપીટી-૧૦૨૦૦૨-૨૨૭૭-ઈનો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વ લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

THE GUJARAT ENTERTAINMENTS TAX ACT, 1977.

Notification

Under

ગુજરાત મનોરંજન કર અધિનિયમ, ૧૯૭૭ હેઠળ જાહેરનામું.

માહિતી અને પ્રસારણ વિભાગ,

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૨૧મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

ગુજરાત મનોરંજન કર અધિનિયમ, ૧૯૭૭.

ક્રમાંક. (જીએચટી/૨૦૦૩/૬)ઈપીટી-૧૦૨૦૦૨-૨૨૭૭-ઈ : ગુજરાત સરકારને જાહેર હિતમાં તેમ કરવું જરૂરી લાગે છે;

તેથી, હવે, ગુજરાત મનોરંજન કર અધિનિયમ, ૧૯૭૭ (સન ૧૯૭૭ના ગુજરાતના ૧૬મા) (જેનો આમાં હવે પછી, “સદરહુ અધિનિયમ” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે) ની કલમ ૨૮ની પેટા-કલમ (૧)ના ખંડ (ખ) થી મળેલી સત્તાની રૂએ, ગુજરાત સરકાર, આથી અનુસૂચિ-૨માં નિર્દિષ્ટ કરેલ શરતોને અધીન રહીને, સદરહુ અધિનિયમની કલમ ૩ હેઠળ લેવાપાત્ર કર ભરવામાંથી, અનુસૂચિ-૧માં જણાવેલ ફિલ્મોને પ્રદર્શિત કરવાને સંપૂર્ણતઃ મુક્તિ આપે છે.

અનુસૂચિ-૧

અનુક્રમાંક ૧	ફિલ્મનું નામ. ૨	વિગતો. ૩
૧. શ્રેષ્ઠ ફિચર ફિલ્મ ૧. દિવા (કન્નડ)		શ્રેષ્ઠ ફિચર ફિલ્મ, સુવર્ણ કમળ એવોર્ડ વિજેતા, નિર્માતા : સૌન્દર્ય, મેસર્સ સત્ય મૂવી મેકર્સ, ૫૦૫, ૪થો કોસ, ૩જો બ્લોક, ૨ સ્ટેજ, આરએમવી, ઈએકસટીએન, બેંગ્લોર-૫૬૦૦૮૪.
૨. પ્રાદેશિક ભાષાઓમાં શ્રેષ્ઠ ફિચર ફિલ્મો		
૧. હેમંતર પાકી (બંગાળી)		રજત કમળ એવોર્ડ વિજેતા, નિર્માતા: એનએફડીસી લિ., ડિસ્કવરી ઓફ ઈન્ડિયા બિલ્ડીંગ, નહેરુ સેન્ટર, ડી. એ. બી. રોડ, વરલી, મુંબઈ-૪૦૦ ૦૧૮.
૨. દિલ ચાહતા હૈ (હિન્દી)		રજત કમળ એવોર્ડ વિજેતા, નિર્માતા: રીતેશ સીધવાણી, ૭૦૧, ઓરચીડ પ્રાઈડ, એસ. વી રોડ કોર્નર, અને કોનવેન્ટ એવન્યુ, સાંતાક્રુઝ (પશ્ચિમ) મુંબઈ-૪૦૦ ૦૫૪.
૩. અતિથિ (કન્નડ)		રજત કમળ એવોર્ડ વિજેતા, નિર્માતા: મેસર્સ. મિત્રચિત્રા, #૮૩૫, ફર્સ્ટ કોસ, બીએસકે ૩ સ્ટેજ, ૭મો બ્લોક, ૨જો માળ, બેંગ્લોર-૫૬૦ ૦૮૫.
૪. ડેની (મલયાલમ)		રજત કમળ એવોર્ડ વિજેતા, નિર્માતા: ટી. વી. ચંદ્રન, એચ ૮, સંગ્રાથ, એલાકીટી એપાર્ટમેન્ટ, ૨ મેઈન રોડ, એમજીઆર નગર, વેલેચેરી, ચેન્નાઈ-૬૦૦ ૦૪૨.
૫. મગુની રા શગદા (ઉડિયા)		રજત કમળ એવોર્ડ વિજેતા, નિર્માતા: એનએફડીસી લિ. ડિસ્કવરી ઓફ ઈન્ડિયા બિલ્ડીંગ, નહેરુ સેન્ટર. ડી. એ. બી. રોડ, વરલી, મુંબઈ-૪૦૦ ૦૧૮
૬. ઉરુકુ નુરુપર (તામિલ)		રજત કમળ એવોર્ડ વિજેતા, નિર્માતા: શ્રી એલ. સુરેશ, આનંદ પિકચર્સ, સરકીટસ ૪થો માળ, રાહેજા કોમ્પ્લેક્સ, ૮૩૪ માઉન્ટ રોડ, ચેન્નાઈ-૬૦૦ ૦૦૨
૭. શો (તેલુગુ)		રજત કમળ એવોર્ડ વિજેતા, નિર્માતા: જી. મંજુલા, ૪૭સી (ન્યુ નં. ૩૦) બ્લોક ૩ હાઉસ એ, ગાંધી મન્દાપમ રોડ કોતુરપુરમ ચેન્નાઈ-૬૦૦ ૦૮૫

૩. રાષ્ટ્રીય એકતા ઉપર નરગીસ દત્ત એવોર્ડ.

૩. બબ (કાશ્મીરી)

રજતકમળ એવોર્ડ વિજેતા,

નિર્માતા: એનએફડીસી લિ. ડિસ્કવરી ઓફ ઇન્ડિયા બિલ્ડીંગ,
નહેરુ સેન્ટર. ડો. એ. બી. રોડ, વરલી, મુંબઈ-૪૦૦ ૦૧૮.

અનુસૂચિ--૨

શરતો

- (૧) ફિલ્મોના પ્રદર્શનની મુદત દરમિયાન, મનોરંજનમાં પ્રવેશના દરો વધારવા અથવા ઘટાડવા નહિ.
- (૨) પ્રવેશના દરો, આપેલ મુકિતની રકમ જેટલા ઘટાડવા.
- (૩) કર ભરવામાંથી આપેલ મુકિત, માહિતી અને પ્રસારણ વિભાગના તારીખ ૮મી જૂન, ૧૯૯૯ના સરકારી ઠરાવ ક્રમાંક ઈપીટી. ૧૦૯૯/૯૧૧ (૨)ઈ ની જોગવાઈઓ અનુસાર લઈ શકાશે.
- (૪) કર ભરવામાંથી આપેલ મુકિત, ફિલ્મની નવ પ્રિન્ટ માટે તેર અઠવાડિયા (એટલે કે ૧૩×૯=૧૧૭ અઠવાડિયા) સુધી લઈ શકાશે.
- (૫) કર ભરવામાંથી આપેલ મુકિત, આ જાહેરનામું રાજપત્રમાં પ્રસિધ્ધ થયાની તારીખથી બે વર્ષની મુદતની અંદર લઈ શકાશે.
- (૬) મુકિતની શરતો પૈકીની કોઈપણ શરતનો અથવા અધિનિયમની અથવા તે હેઠળ કરેલા નિયમોની જોગવાઈઓનો ભંગ થાય તે પ્રસંગે, નિયત અધિકારી, સદરહુ અધિનિયમની કલમ ૩૦ હેઠળ પગલું લે, તો તે કાયદેસર ગણાશે.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

સી. એમ. શાહ,
સરકારના નાયબ સચિવ.

Extra No. 69

REGISTERED No. G/GNR/2.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV] MONDAY, MARCH 31, 2003/CAITRA 10, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarat translation of Bill, Acts and Notification other than
these published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, તા. ૮મી એપ્રિલ, ૨૦૦૩.

તારીખ ૩૧મી માર્ચ, ૨૦૦૩ના ગુજરાત રાજપત્ર (અસાધારણ)માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત
અધિનિયમ ક્રમાંક : ૧૧ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT ACT NO. 11 OF 2003.**THE BOMBAY MOTOR VEHICLES (TAXATION OF PASSENGERS) (GUJARAT AMENDMENT) ACT, 2003.**

ગુજરાત વિધાનમંડળના નીચેના અધિનિયમને રાજ્યપાલે સન ૨૦૦૩ના માર્ચ મહિનાની ૨૮મી તારીખે અનુમતિ આપી હોવાથી, તે આથી સર્વે લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવે છે.

વી. એમ. કોઠારે,

ગુજરાત સરકારના સચિવ,

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

GUJARAT ACT NO. 11 OF 2003.**AN ACT**

further to amend the Bombay Motor Vehicles (Taxation of Passengers) Act, 1958.

સન ૨૦૦૩નો ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક. ૧૧.

રાજ્યપાલની અનુમતિ મળ્યા પછી, સન ૨૦૦૩ના માર્ચ મહિનાની ૩૧મી તારીખે “ગુજરાત રાજપત્ર”માં (અંગ્રેજીમાં) પ્રથમ પ્રસિદ્ધ કરેલો.

મુંબઈ મોટર વાહન (ઉતાડૂ વેરા) અધિનિયમ, ૧૯૫૮ વધુ સુધારવા બાબત અધિનિયમ.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમાં વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

૧. (૧) આ અધિનિયમ, મુંબઈ મોટર વાહન (ઉતાડૂ વેરા) (ગુજરાત સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.

(૨) તે તરત જ અમલમાં આવશે.

ટૂંકી સંજ્ઞા અને આરંભ.

સન ૧૯૫૮નો
મુંબઈનો ૬૭મો.

સન ૧૯૩૮નો ૪થો.

સન ૧૯૮૮નો
૫૮મો.

૨. મુંબઈ મોટર વાહન (ઉતાડૂ વેરા) અધિનિયમ, ૧૯૫૮ (જેનો આમાં હવે પછી, “મુખ્ય અધિનિયમ” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે)માં, કલમ ૨માં, ખંડો (૪), (૬), (૭) અને (૧૦) માં, “મોટર વાહન અધિનિયમ, ૧૯૩૮” એ શબ્દો અને આંકડા જ્યાં આવે છે ત્યાં તેને બદલે, “મોટર વાહન અધિનિયમ, ૧૯૮૮” એ શબ્દો અને આંકડા મૂકવા.

સન ૧૯૫૮ના
મુંબઈના ૬૭મા
અધિનિયમની કલમ
૨નો સુધારો.

૩. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૩માં, પેટા-કલમ (૨) માં, “સૌથી નજીકના પૈસા સુધી ગણવી, અર્ધા પૈસા અને તેથી વધારેના અપૂર્ણાંકને એક પૈસા તરીકે ગણવો અને અર્ધાથી ઓછાને ગણતરીમાં લેવો નહિ.” એ શબ્દોને બદલે, “સૌથી નજીકના રૂપિયા સુધી ગણવી, પચાસ પૈસા કરતાં વધુ નહિ તેવા રૂપિયાના કોઈ અપૂર્ણાંકને ગણતરીમાં લેવો નહિ અને પચાસ પૈસા કરતાં વધુ તેવા રૂપિયાના કોઈ અપૂર્ણાંકને એક રૂપિયા તરીકે ગણવો” એ શબ્દો મૂકવા.

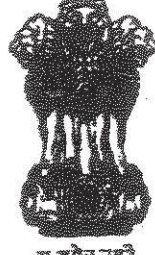
સન ૧૯૫૮ના
મુંબઈના ૬૭મા
અધિનિયમની કલમ
૩નો સુધારો.

સન ૧૯૮૮નો ૫મો.
સન ૧૯૭૪નો ૨જો.

૪. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૧૪માં, પેટા-કલમ (૨) માં, “ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૮૮” એ શબ્દો અને આંકડાને બદલે, “ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩” એ શબ્દો અને આંકડા મૂકવા.

સન ૧૯૫૮ના
મુંબઈના ૬૭મા
અધિનિયમની કલમ
૧૪નો સુધારો.

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

MONDAY, MARCH 31, 2003/ CAITRA 10, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ,
સચિવાલય, ગાંધીનગર ૩૧મી માર્ચ, ૨૦૦૩

તારીખ : ૩૧મી માર્ચ, ૨૦૦૩ ના ગુજરાત રાજપત્ર, (અસાધારણ)માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત
અધિનિયમ ક્રમાંક : ૧૨ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT ACT NO. 12 OF 2003.**THE GUJARAT REGULARISATION OF UNAUTHORISED
DEVELOPMENT (AMENDMENT) ACT, 2003.**

ગુજરાત વિધાનસભાના નીચેના અધિનિયમને રાજ્યપાલે સન ૨૦૦૩ ના માર્ચ મહિનાની ૨૯મી તારીખે અનુમતિ આપી હોવાથી, તે આથી સર્વે લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવે છે.

વી. એમ. કોઠારે,

ગુજરાત સરકારના સચિવ,

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

GUJARAT ACT NO. : 12 OF 2003.**AN ACT**

further to amend the Gujarat Regularisation of Unauthorised development Act, 2001.

સન ૨૦૦૩નો ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક : ૧૨.

(રાજ્યપાલની અનુમતિ મળ્યા પછી, સન ૨૦૦૩ના માર્ચ મહિનાની ૩૧મી તારીખે “ગુજરાત રાજપત્રમાં (અંગ્રેજીમાં) પ્રથમ પ્રસિધ્ધ કરેલો.)

ગુજરાત અનધિકૃત વિકાસને નિયમિત કરવા બાબત (સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩.
ગુજરાત અનધિકૃત વિકાસને નિયમિત કરવા બાબત અધિનિયમ, ૨૦૦૧ વધુ સુધારવા બાબત અધિનિયમ.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમાં વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

૧. (૧) આ અધિનિયમ ગુજરાત અનધિકૃત વિકાસને નિયમિત કરવા બાબત (સુધારા) અધિનિયમ, ટૂંકી સંજ્ઞા અને ૨૦૦૩ કહેવાશે. આરંભ.

(૨) તે, રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, નકકી કરે તેવી તારીખે અમલમાં આવશે.

સન ૨૦૦૧નો
ગુજરાતનો ૨૩મો.

૨. ગુજરાત અનધિકૃત વિકાસને નિયમિત કરવા બાબત અધિનિયમ, ૨૦૦૧ (જેનો આમાં હવે પછી “મુખ્ય અધિનિયમ” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે) માં, કલમ ૩માં,-

(૧) પેટા-કલમ (૨) માં, -

(ક) ખંડ (ક) માં,-

(૧) “ મુકરર સત્તાધિકારી, પરંતુકોને અધીન રહીને” એ શબ્દોથી શરૂ થતા અને “ તેમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે” એ શબ્દોથી પૂરા થતાં ભાગને બદલે, “ રાજ્ય સરકાર ઠરાવે ” એ શબ્દો મૂકવા.

(૨) પરંતુકો કમી કરવા.

(ખ) તેની હેઠળનું ફીનું કોષ્ટક અને સ્પષ્ટીકરણ કમી કરવા.

(૨) પેટા-કલમ (૩) માં, ખંડ (ખ) માં, પેટા-ખંડ (૧)માં, નીચેનો પરંતુક દાખલ કરવો :-
“ પરંતુ લોડ બેરીંગ સ્ટ્રક્ચર તરીકે ભોંયતળિયા ઉપરાંત એક માળનું બાંધકામ ધરાવતા મકાનોને આ પેટા-ખંડની જોગવાઈ લાગુ પડશે નહિ.”

સન ૨૦૦૧ના
ગુજરાતના ૨૩મા
અધિનિયમની
કલમ ૩નો
સુધારો.

સન ૨૦૦૧ના
ગુજરાતના
૨૩મા
અધિનિયમમાં
નવી કલમ ઉક
દાખલ કરવા
બાબત.

૩. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૩ પછી, નીચેની કલમ દાખલ કરવી:-

અમુક
સંજોગોમાં
કલમો ૩ અને
૪ લાગુ
પાડવા
બાબત.

“૩. (૧) ગુજરાત અનઅધિકૃત વિકાસને નિયમિત કરવા બાબત (સુધારા) અધિનિયમ, સન ૨૦૦૩નો ૨૦૦૩થી સુધાર્યા પ્રમાણેની કલમો ૩ અને ૪ની જોગવાઈઓ, સદરહુ અધિનિયમના ગુજરાતનો ૧૨મો. આરંભની તારીખે કલમ ૩ની પેટા-કલમ (૩) માં ઉલ્લેખેલ પ્રમાણપત્ર કાઢી આપવામાં આવ્યું ન હોય ત્યારે પણ લાગુ પડશે.”.

(૨) કલમ ૩ની પેટા-કલમ (૨) હેઠળ વ્યક્તિને આપેલ નોટિસ, ગુજરાત અનઅધિકૃત સન ૨૦૦૩નો વિકાસને નિયમિત કરવા બાબત (સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩થી સુધાર્યા પ્રમાણેની, આ ગુજરાતનો ૧૨મો. અધિનિયમની જોગવાઈઓ હેઠળ કાઢેલ નોટિસ ગણાશે.”.

સન ૨૦૦૧ના
ગુજરાતના
૨૩મા
અધિનિયમની
કલમ ૪નો
સુધારો.

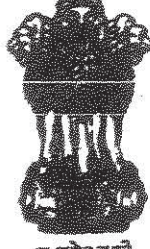
૪. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૪માં, પેટા-કલમ (૩) માં, ખંડ (ખ) માં, પેટા-ખંડ (૧) ના વિદ્યમાન પરંતુક પછી, નીચેનો પરંતુક દાખલ કરવો :-

“વધુમાં, ઉપર જણાવ્યા પ્રમાણેની પાર્કિંગ સુવિધા પૂરી પાડવી શક્ય ન હોય ત્યાં તેવા કિસ્સામાં, મુકરર સત્તાધિકારી નક્કી કરે તેવી પાર્કિંગ ક્રિએશન (ઊભું કરવા માટેની) ફી, મુકરર સત્તાધિકારી ચાર્જ કરી શકશે અને જરૂરી સુવિધાઓ પૂરી પાડવાનું સુગમ કરી આપી શકશે અથવા કસૂર કરનારાઓ (ડિકોલ્ટર્સ) વતી બાંધકામ, માલિકી, સંચાલન અને તબદીલીના આધારે તેની જોગવાઈ કરી શકશે.”.

સન ૨૦૦૧ના
ગુજરાતના
૨૩મા
અધિનિયમની
કલમ ૮નો
સુધારો.

૫. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૮માં, પેટા-કલમ (૨)માં, ખંડ (ક) પછી, નીચેનો ખંડ દાખલ કરવો :-

“(કક) કલમ ૩ની પેટા-કલમ (૨) હેઠળની ફીના દર બાબત;”.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

MONDAY, MARCH 31, 2003/ CAITRA 10, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ,
સચિવાલય, ગાંધીનગર ૩૧મી માર્ચ, ૨૦૦૩

તારીખ : ૩૧મી માર્ચ, ૨૦૦૩ ના ગુજરાત રાજપત્ર, (અસાધારણ)માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત
અધિનિયમ ક્રમાંક : ૧૩ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT ACT NO. 13 OF 2003.**THE GUJARAT (SUPPLEMENTARY) APPROPRIATION ACT, 2003.**

ગુજરાત વિધાનમંડળના નીચેના અધિનિયમને રાજ્યપાલે સન ૨૦૦૩ ના માર્ચ મહિનાની ૨૮મી તારીખે અનુમતિ આપી હોવાથી, તે આથી સર્વે લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવે છે.

વી. એમ. કોઠારે,

ગુજરાત સરકારના સચિવ,

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

GUJARAT ACT NO. : 13 OF 2003.**AN ACT**

to authorised payment and appropriation of certain further sums from and out of the Consolidated Fund of the State of Gujarat for the services of the Financial Year ending on the thirty-first day of March, 2003.

સન ૨૦૦૩નો ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક : ૧૩.

(રાજ્યપાલની અનુમતિ મળ્યા પછી, સન ૨૦૦૩ના માર્ચ મહિનાની ૩૧મી તારીખે “ગુજરાત રાજ્યપત્રમાં (અંગ્રેજીમાં) પ્રથમ પ્રસિધ્ધ કરેલો.)

સન ૨૦૦૩ના માર્ચ મહિનાની એકત્રીસમી તારીખે પૂરા થતાં નાણાકીય વર્ષની સેવાઓ માટે ગુજરાત રાજ્યના એકત્રિત ફંડમાંથી અમુક વધુ રકમો આપવાનો અને તેનો વિનિયોગ કરવાનો અધિકાર આપવા બાબત અધિનિયમ.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમાં વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

૧. આ અધિનિયમ ‘ગુજરાત (પૂરક) વિનિયોગ અધિનિયમ, ૨૦૦૩’ કહેવાશે.

ટૂંકી સંજ્ઞા.

૨. આ સાથે જોડેલી અનુસૂચિના કોલમ ૩માં નિર્દિષ્ટ રકમોથી વધુ ન હોય તેટલી એકંદરે રૂપિયા બાવીસ હજાર ચારસો ઓગણસીતેર કરોડ, અઠાર લાખ, એકવીસ હજારની રકમ અનુસૂચિના કોલમ ૨માં નિર્દિષ્ટ કરેલી સેવાઓ અને હેતુઓ માટે, સન ૨૦૦૩ના માર્ચ મહિનાની એકત્રીસમી તારીખે પૂરા થતાં નાણાકીય વર્ષ દરમિયાન જે જુદા જુદા ખર્ચ આપવાના થશે તે પેટે ગુજરાત રાજ્યના એકત્રિત ફંડમાંથી આપવામાં આવશે અને ઉપયોગમાં લેવામાં આવશે.

સન ૨૦૦૨-૨૦૦૩ ના નાણાકીય વર્ષ માટે ગુજરાત રાજ્યના એકત્રિત ફંડમાંથી રૂ. ૨,૨૪,૬૯,૧૮,૨૧,૦૦૦ કાઢવા બાબત.

૩. આ અધિનિયમથી ગુજરાત રાજ્યના ફંડમાંથી જે રકમો આપવા અર્થે તેનો વિનિયોગ ઉપયોગ કરવા માટે અધિકાર આપવામાં આવ્યો હોય તે રકમોનો વિનિયોગ, સદરહુ વર્ષના સંબંધમાં અનુસૂચિમાં જણાવેલી સેવાઓ અને હેતુઓ માટે કરવો.

અનુસૂચિ
(જુઓ કલમો ૨ અને ૩)

માંગણી/ પ્રતિયોગનો નંબર	સેવાઓ અને હેતુઓ		વધુમાં વધુ રકમ		
			મંજૂર કર્યા પ્રમાણે	અકર્મિત ફંડ ખાતે ઉપારેલી	કુલ
૧	૨		રૂ.	રૂ.	રૂ.
૨	કૃષિ	મહેસૂલ	-	૧,૧૨,૦૦૦	૧,૧૨,૦૦૦
૩	નાની સિંચાઈ, ભૂમિ સંરક્ષણ અને વિસ્તાર વિકાસ	મહેસૂલ	૪,૧૧,૦૦,૦૦૦	-	૪,૧૧,૦૦,૦૦૦
૪	પશુપાલન અને ડેરી વિકાસ	મહેસૂલ	૨,૪૦,૧૭,૦૦૦	-	૨,૪૦,૧૭,૦૦૦
		મૂડી	૭,૮૩,૦૦,૦૦૦	-	૭,૮૩,૦૦,૦૦૦
૫	સહકાર	મહેસૂલ	૨,૦૦૦	૪,૦૦૦	૬,૦૦૦
		મૂડી	૪,૨૭,૧૮,૦૦૦	-	૪,૨૭,૧૮,૦૦૦
૬	શિક્ષણ	મહેસૂલ	૨,૦૦૦	-	૨,૦૦૦
૧૨	ઊર્જા પરિયોજનાઓ	મહેસૂલ	૫,૭૧,૮૨,૭૫,૦૦૦	-	૫,૭૧,૮૨,૭૫,૦૦૦
		મૂડી	૧૪,૧૧,૪૮,૦૧,૦૦૦	-	૧૪,૧૧,૪૮,૦૧,૦૦૦
૧૩	ઊર્જા અને પેટ્રોકેમિકલ્સ વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મૂડી	૧,૦૦૦	-	૧,૦૦૦
૧૪	નાણા વિભાગ	મહેસૂલ	૧,૦૦૦	-	૧,૦૦૦
૧૫	કર વસૂલાત અંગેનું ખર્ચ (નાણા વિભાગ)	મહેસૂલ	૨,૨૫,૭૮,૦૦૦	-	૨,૨૫,૭૮,૦૦૦
૧૭	પેન્શન અને નિવૃત્તિના બીજા વાળો	મહેસૂલ	૮૭,૮૭,૦૦,૦૦૦	-	૮૭,૮૭,૦૦,૦૦૦
૧૮	નાણા વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મૂડી	૧,૦૦૦	-	૧,૦૦૦
૧૯	નાણા વિભાગ અને તેની સેવાને લગતું ટેલુ ભરપાઈ કરવું અને તે અંગે ખર્ચ	મહેસૂલ	-	૨,૬૩,૦૨,૧૮,૦૦૦	૨,૬૩,૦૨,૧૮,૦૦૦
		મૂડી	-	૧,૮૫,૮૧,૮૩,૮૬,૦૦૦	૧,૮૫,૮૧,૮૩,૮૬,૦૦૦
૨૫	વન	મહેસૂલ	૧૭,૦૦,૦૦૦	૧૦,૦૦૦	૧૭,૧૦,૦૦૦
		મૂડી	૧,૦૦૦	-	૧,૦૦૦
૩૦	ચૂંટણી	મહેસૂલ	૩,૦૦૦	-	૩,૦૦૦
૩૨	સામાન્ય વહીવટ વિભાગ	મહેસૂલ	૨,૦૦૦	-	૨,૦૦૦
૩૩	આર્થિક સલાહ અને આકાશ	મહેસૂલ	૩,૦૦૦	-	૩,૦૦૦
૩૪	સામાન્ય વહીવટ વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મહેસૂલ	૨૨,૫૦,૩૪,૦૦૦	૮૧,૦૦૦	૨૨,૫૧,૨૫,૦૦૦
૩૮	તબીબી અને જાહેર આરોગ્ય	મહેસૂલ	૭,૦૦૦	-	૭,૦૦૦
૩૯	પરિવાર કલ્યાણ	મહેસૂલ	૧,૦૦૦	-	૧,૦૦૦
૪૨	પોલીસ	મહેસૂલ	૪૫,૮૧,૫૭,૦૦૦	૫૦,૦૦૦	૪૫,૮૨,૦૭,૦૦૦

માંગણી/ વિનિયોગનો નંબર	સેવાઓ અને હેતુઓ	વધુમાં વધુ રકમ		
		મંજૂર કર્યા પ્રમાણે	એકત્રિત ફંડ ખાતે ઉધારેલી	કુલ
૧	૨	૩	૪	૫
૪૪	પાલનપાલિકા	મહેસૂલ	૧,૦૦૦	૧,૦૦૦
૪૬	ગૃહ વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મહેસૂલ	૩,૦૦૦	૩,૦૦૦
૪૮	લેખન સામગ્રી અને મુદ્રણ	મહેસૂલ	૧,૦૦૦	૧,૦૦૦
૪૯	ઊંઘોગો	મહેસૂલ	૨,૦૦૦	૨,૦૦૦
૫૦	ખાણ અને ખનિજ	મહેસૂલ	૧,૦૦૦	૫,૦૦૦
૫૧	પ્રવાસન	મહેસૂલ	૧,૦૦૦	૧,૦૦૦
૫૫	માહિતી અને પ્રસારણ વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મહેસૂલ	૨૬,૮૫,૦૦૦	૨૬,૮૫,૦૦૦
૬૦	ન્યાયતંત્રનો વહીવટ	મહેસૂલ	-	૧,૬૮,૬૭,૦૦૦
૬૫	નર્મદા વિકાસ યોજના	મૂડી	૨,૭૩,૦૦,૦૦,૦૦૦	૨,૭૩,૦૦,૦૦,૦૦૦
૬૬	સિંચાઈ અને ભૂમિ સંરક્ષણ	મહેસૂલ	૧,૦૦૦	૨,૭૩,૬૦,૦૦૦
		મૂડી	૧,૫૦,૨૮,૦૦૦	૧,૫૦,૨૮,૦૦૦
૬૭	પાણી પુરવઠો	મહેસૂલ	૧૨,૧૧,૭૮,૦૦૦	૧૨,૧૧,૭૮,૦૦૦
		મૂડી	૮,૨૭,૩૦,૦૦૦	૮,૨૭,૩૦,૦૦૦
૬૮	નર્મદા, જળસંચયિ અને પાણી પુરવઠા વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મહેસૂલ	-	૨,૪૦,૮૧,૦૦૦
૭૦	સમૂહ વિકાસ	મહેસૂલ	૪,૦૦૦	૪,૦૦૦
૭૧	ગ્રામ ગૃહનિર્માણ અને ગ્રામ વિકાસ	મહેસૂલ	૨,૦૦૦	૨,૦૦૦
૭૨	વળતર અને સોંપણી	મહેસૂલ	૮,૮૪,૨૬,૦૦૦	૮,૮૪,૨૬,૦૦૦
૭૫	બંદર અને માત્સ્યોદ્યોગ વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મહેસૂલ	૫,૦૦,૦૦૦	૫,૦૦,૦૦૦
૭૬	મહેસૂલ વિભાગ	મહેસૂલ	૧,૦૧,૩૦,૦૦૦	૧,૦૧,૩૦,૦૦૦
૭૭	કર વસૂલાત અંગે ખર્ચ (મહેસૂલ વિભાગ)	મહેસૂલ	૨૦,૨૭,૦૦૦	૨૦,૫૨,૦૦૦
૭૮	જિલ્લા વહીવટ	મહેસૂલ	૧,૫૦,૦૦૦	૩૮,૦૦૦
૮૧	વળતર અને સોંપણી	મહેસૂલ	-	૧,૦૦,૦૦૦
		મૂડી	-	૧,૭૩,૦૦૦
૮૨	મહેસૂલ વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મહેસૂલ	૧,૦૫,૬૩,૩૫,૦૦૦	૧,૦૫,૬૩,૩૫,૦૦૦

માંગણી/ વિનિયોગનો નંબર	સેવાઓ અને હેતુઓ	વધુમાં વધુ રકમ			
		મંજૂર કર્યા પ્રમાણે	એકત્રિત ફંડ ખાતે ઉપારેલી	કુલ	
		૧	૨	૩	
		રૂ.	રૂ.	રૂ.	
૮૪	બિન-રહેણાક મકાનો	મહેસૂલ	-	૫,૮૫,૦૦૦	૫,૮૫,૦૦૦
		મૂડી	૨,૦૦૦	-	૨,૦૦૦
૮૫	રહેણાક મકાનો	મહેસૂલ	-	૧,૦૨,૦૦૦	૧,૦૨,૦૦૦
		મૂડી	-	૩,૩૬,૦૦૦	૩,૩૬,૦૦૦
૮૬	માર્ગો અને પુલો	મહેસૂલ	૧૮,૨૧,૩૬,૦૦૦	૨૬,૦૭,૦૦૦	૧૮,૪૭,૪૩,૦૦૦
		મૂડી	-	૪૪,૬૪,૦૦૦	૪૪,૬૪,૦૦૦
૮૭	ગુજરાત પાટનગર માંધકામ યોજના	મૂડી	૫,૦૩,૦૦,૦૦૦	૩૬,૦૦૦	૫,૦૩,૩૬,૦૦૦
૮૮	માર્ગ અને મકાન વિભાગને હસ્તે અન્ય ખર્ચ	મહેસૂલ	૧,૨૫,૮૭,૦૦૦	૧,૦૪,૦૭,૦૦૦	૨,૩૦,૦૪,૦૦૦
૯૦	સમાજ સુરક્ષા અને કલ્યાણ	મહેસૂલ	૧,૦૦૦	-	૧,૦૦૦
૯૪	આદિજાતિ વિસ્તાર પેટા-યોજના	મહેસૂલ	-	૭૩,૮૫,૦૦૦	૭૩,૮૫,૦૦૦
		મૂડી	-	૪૨,૫૪,૦૦૦	૪૨,૫૪,૦૦૦
૯૬	ધુવડ સેવા અને સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓ	મહેસૂલ	૧,૦૮,૫૨,૦૦૦	-	૧,૦૮,૫૨,૦૦૦
૧૦૦	શહેરી વિકાસ	મહેસૂલ	૨,૦૦૦	-	૨,૦૦૦
૧૦૩	મહિલા અને બાળ વિકાસ વિભાગ	મહેસૂલ	૧૦,૭૧,૦૦૦	-	૧૦,૭૧,૦૦૦
૧૦૪	મહિલા અને બાળ વિકાસ વિભાગને હસ્તે અન્ય ખર્ચ	મહેસૂલ	૬,૮૩,૦૩,૦૦૦	-	૬,૮૩,૦૩,૦૦૦
કુલ		મહેસૂલ	૮,૦૨,૮૧,૦૨,૦૦૦	૨,૭૨,૦૦,૮૮,૦૦૦	૧૧,૭૪,૮૧,૮૦,૦૦૦
		મૂડી	૧૭,૦૮,૮૮,૫૩,૦૦૦	૧,૮૫,૮૪,૩૬,૭૮,૦૦૦	૨,૧૨,૯૪,૨૬,૩૧,૦૦૦
કુલ સરવાળો			૨૬,૧૨,૮૦,૫૫,૦૦૦	૧,૮૮,૫૬,૩૭,૮૬,૦૦૦	૨,૨૪,૬૯,૧૮,૨૧,૦૦૦

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

MONDAY, APRIL 21, 2003/VAISAKHA 1, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ,
સચિવાલય, ગાંધીનગર ૩૧મી માર્ચ, ૨૦૦૩

તારીખ : ૩૧મી માર્ચ, ૨૦૦૩ ના ગુજરાત રાજપત્ર, (અસાધારણ)માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત
અધિનિયમ ક્રમાંક : ૧૪ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT ACT NO. 14 OF 2003.**THE BOMBAY LAND REVENUE (GUJARAT AMENDMENT)
ACT, 2003.**

ગુજરાત વિધાનમંડળના નીચેના અધિનિયમને રાજ્યપાલે સન ૨૦૦૩ ના માર્ચ મહિનાની ૨૯મી તારીખે અનુમતિ આપી હોવાથી, તે આથી સર્વે લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવે છે.

વી. એમ. કોઠારે,
ગુજરાત સરકારના સચિવ,
વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

GUJARAT ACT NO. : 14 OF 2003.**AN ACT**

further to amend the Bombay Land Revenue Code, Act, 1879.

સન ૨૦૦૩નો ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક : ૧૪.

(રાજ્યપાલની અનુમતિ મળ્યા પછી, સન ૨૦૦૩ના માર્ચ મહિનાની ૩૧મી તારીખે “ગુજરાત રાજપત્રમાં (અંગ્રેજીમાં) પ્રથમ પ્રસિધ્ધ કરેલો.)

મુંબઈ જમીન મહેસૂલ અધિનિયમ, ૧૮૭૯ વધુ સુધારવા બાબત અધિનિયમ.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમાં વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

૧. (૧) આ અધિનિયમ મુંબઈ જમીન મહેસૂલ (ગુજરાત સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.
(૨) તે, સન ૨૦૦૩ના એપ્રિલ મહિનાની ૧લી તારીખે અમલમાં આવશે.

ટૂંકી સંજ્ઞા અને
આરંભ.

સન
૧૮૭૯નો
મુંબઈનો પત્રો.

૨. મુંબઈ જમીન મહેસૂલ અધિનિયમ, ૧૮૭૯ (જેમાં આમાં હવે પછી, “મુખ્ય અધિનિયમ” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે) માં, કલમ ૬૭-ક માં,-

સન ૧૮૭૯ના
મુંબઈના પત્રો
અધિનિયમની કલમ
૬૭-કનો સુધારો.

(૧) પેટા-કલમો (૧) અને (૨)માં, “ કોલમ(૩),(૪),(૫),(૬) અથવા (૭)માંની” એ શબ્દો, કૌંસ અને આંકડાને બદલે, “ કોલમ (૩) અથવા (૪)માંની” એ શબ્દો, કૌંસ અને આંકડા મૂકવા;

(૨) પેટા-કલમ (૨ક)માં,-

(૧) “ કોલમ (૬)” એ શબ્દ, કૌંસ અને આંકડાને બદલે, “ કોલમ (૪)” એ શબ્દ, કૌંસ અને આંકડા મૂકવા;

(૨) “ કોલમો(૩), (૪) અને (૫)” એ શબ્દો, કૌંસ અને આંકડાને બદલે, “ કોલમ (૩)” એ શબ્દ, કૌંસ અને આંકડા મૂકવા;

(૩) વિદ્યમાન કોષ્ટક અને તે હેઠળના સ્પષ્ટીકરણને બદલે, નીચેનું કોષ્ટક મૂકવું :-

“કોષ્ટક”

અનુક્રમાંક.	જે વિસ્તારમાં જમીન આવેલી છે તે વિસ્તાર.	જમીનના ચોરસ મીટર દીઠ રૂપાંતર વેરાનો દર	
		જમીનનો ઉપયોગ કામચલાઉ બિન-ખેતી વિષયક હેતુ અથવા રહેણાંકના હેતુ અથવા સમાવતી હેતુ માટે કરવાનો હોય ત્યારે.	જમીનનો ઉપયોગ ઔદ્યોગિક હેતુ અથવા કોઈ બીજા હેતુ માટે કરવાનો હોય ત્યારે.
(૧)	(૨)	(૩)	(૪)
૧	છેલ્લી વસતી ગણતરી પ્રમાણે એક લાખથી વધુ નહિ તેટલી વસતીવાળા ગામો, મ્યુનિસિપલ બરો, જાહેર કરેલા વિસ્તારો અને શહેરો.	રૂ. ૨.૦૦	રૂ. ૬.૦૦
૨.	છેલ્લી વસતી ગણતરી પ્રમાણે એક લાખથી વધુ વસતીવાળા મ્યુનિસિપલ બરો, જાહેર કરેલા વિસ્તારો અને શહેરો.	રૂ. ૧૦.૦૦	રૂ. ૩૦.૦૦

સપ્તીકરણ.- ઉપરના કોષ્ટકમાં, “ મ્યુનિસિપલ બરો ” અથવા “ જાહેર કરેલો વિસ્તાર ” એટલે ગુજરાત નગરપાલિકા અધિનિયમ, ૧૯૬૩ના અર્થ મુજબ અનુક્રમે મ્યુનિસિપલ બરો અથવા જાહેર કરેલો વિસ્તાર ”.

સન
૧૯૬૪નો
ગુજરાતનો
૩૪મો.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

MONDAY, MARCH 31, 2003/ CAITRA 10, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ,
સચિવાલય, ગાંધીનગર ૩૧મી માર્ચ, ૨૦૦૩

તારીખ : ૩૧મી માર્ચ, ૨૦૦૩ ના ગુજરાત રાજપત્ર, (અસાધારણ)માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત
અધિનિયમ ક્રમાંક : ૧૫ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT ACT NO. 15 OF 2003.THE GUJARAT (SUPPLEMENTARY) APPROPRIATION ACT, 2003.

ગુજરાત વિધાનમંડળના નીચેના અધિનિયમને રાજ્યપાલે સન ૨૦૦૩ ના માર્ચ મહિનાની ૨૮મી તારીખે અનુમતિ આપી હોવાથી, તે આથી સર્વે લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવે છે.

વી. એમ. કોઠારે,
ગુજરાત સરકારના સચિવ,
વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

GUJARAT ACT NO. : 15 OF 2003.AN ACT

to further to amend the Bombay Stamp Act, 1958.

સન ૨૦૦૩નો ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક : ૧૫.

(રાજ્યપાલની અનુમતિ મળ્યા પછી, સન ૨૦૦૩ના માર્ચ મહિનાની ૩૧મી તારીખે “ગુજરાત રાજ્યપત્રમાં (અંગ્રેજીમાં) પ્રથમ પ્રસિધ્ધ કરેલો.)

મુંબઈ સ્ટેમ્પ અધિનિયમ, ૧૯૫૮ વધુ સુધારવા બાબત અધિનિયમ.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમાં વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

૧. (૧) આ અધિનિયમ મુંબઈ સ્ટેમ્પ (ગુજરાત સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.
(૨) તે સન ૨૦૦૩ના એપ્રિલ મહિનાની ૧લી તારીખે અમલમાં આવશે.

ટૂકી સંજ્ઞા અને
આરંભ.

સન ૧૯૫૮નો
મુંબઈનો ૬૦મો.

૨. મુંબઈ સ્ટેમ્પ અધિનિયમ, ૧૯૫૮ (જેનો આમાં હવે પછી, “મુખ્ય અધિનિયમ” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે) માં, કલમ ૩૬ ને બદલે, નીચેની કલમ મૂકવી:-

સન ૧૯૫૮ના
મુંબઈના ૬૦મા
અધિનિયમની
કલમ ૩૬
બદલવા બાબત.

“જેના ઉપર વધારાની
ડ્યુટી લેવાપાત્ર હોય તે
લેખ.

૩૬. (૧) જે લેખ ઉપર ડ્યુટી લેવાપાત્ર હોય અને અનુસૂચિ ૧ ના નીચેના આર્ટિકલોમાં જે વર્ણવેલ છે તે દરેક લેખ, રાજ્યમાં આવેલ સ્થાવર મિલકતના સંબંધમાં કરવામાં આવે, ત્યારે, તે લેખ ઉપર, આવી ડ્યુટી ઉપરાંત, (ગુજરાત પંચાયત અધિનિયમ, ૧૯૯૩ની કલમો ૨૦૭ અને ૨૦૮ હેઠળ તે માટે જોગવાઈ કર્યા પ્રમાણે વધારાના સ્ટેમ્પ ડ્યુટીના દર સહિતની) આવી ડ્યુટીના ચાલીસ ટકાના દરે ડ્યુટી લેવાપાત્ર થશે :-

- (૧) ક્રમાંક. ૧૭ (વેચાણનું પ્રમાણપત્ર),
- (૨) ક્રમાંક. ૨૦(ક), ૨૦(ખ) અને ૨૦(ગ) (માલિકી ફેરખત)
- (૩) ક્રમાંક. ૨૬ (મિલકત વિનિમય લેખ)
- (૪) ક્રમાંક. ૨૭ (વધારે બોજા બાબતનો લેખ)
- (૫) ક્રમાંક. ૨૮ (બક્ષિસપત્ર)
- (૬) ક્રમાંક. ૩૦ (પટો)
- (૭) ક્રમાંક. ૩૬ (મીરોખત)
- (૮) ક્રમાંક. ૪૫ (છ) (મુખ્યપરનામું, જ્યારે તે અવેજ માટે આપ્યું હોય અને તે ઉપરથી કોઈપણ સ્થાવર મિલકત વેચવાની સત્તા એટર્નીની આપવાની હોય ત્યારે),
- (૯) ક્રમાંક. ૫૨ (વ્યવસ્થાપત્ર)
- (૧૦) ક્રમાંક. ૫૭ (પટાની તબદીલી)

સન ૧૯૯૩નો
ગુજરાતનો
૧૮મો.

(૨) પેટા-કલમ (૧)માં અન્યથા જોગવાઈ કરી હોય તે સિવાય, આ અધિનિયમની અને તે હેઠળ કરેલા નિયમોની જોગવાઈઓ, કલમ ૩ હેઠળ લેવાપાત્ર ડ્યુટીના સંબંધમાં લાગુ પડે છે તેમ, તે જોગવાઈઓ, શક્ય હોય તેટલે મુખી, પેટા-કલમ (૧) હેઠળ લેવાપાત્ર વધારાની ડ્યુટીના સંબંધમાં લાગુ પડશે.”

કલમ ૮ ના
કલમ ૬૦ માં
અધિનિયમની
અનુસૂચિ ૧ નો
સંદર્ભ.

૩. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૩ ખ કમી કરવી.

૧૧૮૫૮ ના
કલમ ૬૦ માં
અધિનિયમની
અનુસૂચિ ૧ નો
સંદર્ભ.

૪. મુખ્ય અધિનિયમમાં, અનુસૂચિ ૧ માં,-

(૧) આર્ટિકલ ૨૭ માં, ખંડ (ખ) પછી, નીચેનો ખંડ દાખલ કરવો:-

“ (ગ) મૂળ ગીરો આર્ટિકલ ૩૬ ના ખંડ આર્ટિકલ ૬ (૧) (ક) હેઠળ
(ખ) (૧) માં ઉલ્લેખેલા વર્ણન પૈકીનો લેવાપાત્ર થાય છે તેટલી જ
એક લેખ હોય ત્યારે. ડ્યુટી.”;

(૨) આર્ટિકલ ૩૬ માં,-

(ક) ખંડ (ખ) ને બદલે, નીચેનો ખંડ મૂકવો :-

“ (ખ) તેવા ખતમાં લખેલી મિલકતો અથવા તે મિલકતના કોઈ ભાગનો કબજો આપ્યો ન હોય કે આપવાની કબૂલાત કરી ન હોય ત્યારે,-

(૧) રહેણાંકના હેતુ માટે લોન લેવાના સંબંધમાં આવું ખત કરેલ હોય તે કિસ્સામાં;

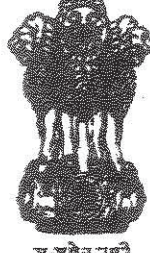
આર્ટિકલ ૬ (૧) (ક) હેઠળ લેવાપાત્ર થાય છે તેટલી જ ડ્યુટી.

(૨) બીજા કોઈપણ કિસ્સામાં

વધુમાં વધુ બે લાખ રૂપિયાને અધીન રહીને, તેવા ખતથી તારણ આપેલી રકમ માટે દરેક સો રૂપિયા અથવા તેના ભાગ દીઠ બે રૂપિયા.”;

(ખ) સ્પષ્ટીકરણ ૧ પછી, નીચેનું સ્પષ્ટીકરણ ૨ દાખલ કરવું :-

“ સ્પષ્ટીકરણ ૨. આ આર્ટિકલના હેતુ માટે, “રહેણાંકના હેતુ” એ શબ્દપ્રયોગમાં, જમીન સંપાદન કરવાનો, પોતાના ઉપયોગ માટે રહેવા માટેના ઘરનું બાંધકામ કરવાનો, ખરીદવાનો અથવા મરામત કરવાનો સમાવેશ થાય છે.”

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol XLIV]

MONDAY APRIL 21, 2003/ VAISAKHA 1, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, તા. ૩૧મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

તારીખ ૩૧મી માર્ચ, ૨૦૦૩ના ગુજરાત રાજપત્ર (અસાધારણ)માં અંગ્રેજીમાં
પ્રસિધ્ધ થયેલા સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક : ૧૬ નો ગુજરાતી અનુવાદ
આથી સર્વે લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT ACT NO. 16 OF 2003.**THE BOMBAY MOTOR VEHICLES TAX (GUJARAT AMENDMENT) ACT, 2003.**

ગુજરાત વિધાનમંડળના નીચેના અધિનિયમને રાજ્યપાલે સન ૨૦૦૩ના માર્ચ મહિનાની ૨૯મી તારીખે અનુમતિ આપી હોવાથી, તે આથી સર્વે લોકોની જાણ સારું પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવે છે.

વી. એમ. કોઠારે,
ગુજરાત સરકારના સચિવ,
વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

GUJARAT ACT NO. 16 OF 2003.**AN ACT**

further to amend the Bombay Motor Vehicles Tax Act, 1958.

સન ૨૦૦૩નો ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક ૧૬.

(રાજ્યપાલની અનુમતિ મળ્યા પછી, સન ૨૦૦૩ના માર્ચ મહિનાની ૨૯મી તારીખે “ગુજરાત રાજપત્ર”માં (અંગ્રેજીમાં) પ્રથમ પ્રસિદ્ધ કરેલો.)

મુંબઈ મોટર વાહન વેરા અધિનિયમ, ૧૯૫૮ વધુ સુધારવા બાબત અધિનિયમ.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

૧. (૧) આ અધિનિયમ, મુંબઈ મોટર વાહન વેરા (ગુજરાત સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.

ટૂંકી સંજ્ઞા અને આરંભ.

(૨) તે, સન ૨૦૦૩ના એપ્રિલ મહિનાની ૧લી તારીખે અમલમાં આવશે.

સન
૧૯૫૮નો
મુંબઈનો
હયમો.

૨. મુંબઈ મોટર વાહન વેરા અધિનિયમ, ૧૯૫૮ (જેનો આમાં હવે પછી, “મુખ્ય અધિનિયમ” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે)માં, કલમ ૩માં, પેટા-કલમ (૧)ના પરંતુકમાં, “કલમ ૩-ક અથવા” એ શબ્દો, આંકડો અને અક્ષર કમી કરવા.

સન ૧૯૫૮ના
મુંબઈના હયમા
અધિનિયમની કલમ
૩નો સુધારો.

૩. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૪માં, સ્પષ્ટીકરણમાં, “ કલમ ૮ની પેટા-કલમ (૬)” એ શબ્દો, કૌંસ અને આંકડાને બદલે, “ કલમ ૮ની પેટા-કલમ (૬), કલમ ૧૮ની પેટા-કલમ (૧૬૬)” એ શબ્દો, કૌંસ, આંકડા અને અક્ષરો મૂકવા.

સન ૧૯૫૮ના
મુંબઈના ૬૫મા
અધિનિયમની કલમ
૪નો સુધારો.

૪. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૮ પછી, નીચેની નવી કલમ દાખલ કરવી:-

સન ૧૯૫૮ના
મુંબઈના ૬૫મા
અધિનિયમમાં નવી
કલમ ૮ક દાખલ
કરવા બાબત.

વેરો ન ભરવા
ઉપર વ્યાજ.

“ ૮ક.(૧) કોઈ મુદત અથવા તેના ભાગ માટે કોઈ મોટરવાહનના સંબંધમાં આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ અનુસાર લેણો સમગ્ર વેરો અથવા તેનો કોઈ ભાગ, તે ચૂકવવા માટે જવાબદાર વ્યક્તિ સમયસર ન ભરે, ત્યારે એવી વ્યક્તિ, દરેક મહિના અથવા તેના ભાગ માટે, એવી રીતે લેણા વેરાની એવી રીતે ન ચૂકવાયેલ રકમ ઉપર અથવા તેવી મુદત દરમિયાન વણચૂકવાયેલ બાકીની તેનાથી ઓછી કોઈ રકમ ઉપર, એવી રીતે લેણા વેરા ઉપરાંત બે ટકાના દરે સાદુ વ્યાજ ભરવાને જવાબદાર થશે.

(૨) આ કલમ હેઠળ ચૂકવવાપાત્ર વ્યાજની રકમની ગણતરી કરતી વખતે, પચાસ પૈસા કરતાં વધુ ન હોય એવા એક રૂપિયાના ભાગને જતો કરવો જોઈશે અને પચાસ પૈસા કરતાં વધુ હોય તેવા એક રૂપિયાના ભાગને એક રૂપિયા તરીકે ગણવો જોઈશે.

(૩) ઠરાવવામાં આવે તેવી શરતોને અધીન રહીને, રાજ્ય સરકાર, જાહેર હિતમાં તેમ કરવું જરૂરી ગણે તો, કોઈ નિર્દિષ્ટ મુદતના સંબંધમાં આ કલમ હેઠળ ચૂકવવાપાત્ર સમગ્ર વ્યાજ અથવા તેનો કોઈ ભાગ માફ કરી શકશે.”.

સન ૧૯૫૮ના
મુંબઈના ૬૫મા
અધિનિયમની
કલમ ૧૨નો
સુધારો.

૫. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૧૨માં, “ વેરો” એ શબ્દને બદલે, “ વેરો, દંડ અથવા વ્યાજ” એ શબ્દો મૂકવા.

સન ૧૯૫૮ના
મુંબઈના ૬૫મા
અધિનિયમની
કલમ ૧૩નો
સુધારો.

૬. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૧૩માં,-

(૧) પેટા-કલમ(૧) કમી કરવી;

(૨) પેટા-કલમ(૨)માં, “ પેટા-કલમ(૧) હેઠળ આવતા હોય તે સિવાયના” એ શબ્દો, કૌંસ અને આંકડો કમી કરવા;

(૩) સ્પષ્ટીકરણ કમી કરવું.

સન ૧૯૫૮ના
મુંબઈના ૬૫મા
અધિનિયમની
કલમ ૧૮નો
સુધારો.

૭. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૧૮માં,-

(૧) પેટા-કલમ(૧૬)-પછી, નીચેની પેટા-કલમ દાખલ કરવી:-

“(૧૬૬) ઓમ્નિ બસનો રજિસ્ટર થયેલ માલિક અથવા તેનો કબજો અથવા નિયંત્રણ ધરાવતી કોઈ વ્યક્તિ, જેને એવી ઓમ્નિ બસનો ઉપયોગ કરવા અથવા ઉપયોગ કરવા માટે રાખવા ફરમાવેલ હોય તે, જેના માટે તેને રજિસ્ટર કરેલ હોય તે સિવાયના હેતુ માટે એવી ઓમ્નિ બસનો ઉપયોગ કરતો માલુમ પડે, તો ત્યારે વેરા સત્તાધિકારી, મુકરર ઓમ્નિ બસના સંબંધમાં તે મહિના માટે ચૂકવવાપાત્ર વેરાના માસિક હત્તા જેટલો દંડ વસૂલ કરી શકશે.”.

(૨) પેટા-કલમ(૨)માં, “ પેટા-કલમ(૧૬) ” એ શબ્દો, કૌંસ, આંકડો અને અક્ષર પછી,
“ અથવા પેટા-કલમ(૧૬૬) ” એ શબ્દો, કૌંસ, આંકડો અને અક્ષરો દાખલ કરવા;

સન ૧૯૫૮ના
મુંબઈના ૬૫મા
અધિનિયમની
કલમ ૨૩નો
સુધારો.

૮. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૨૩માં, પેટા-કલમ(૨)માં, ખંડ (ખ)માં, “ કલમ ૩૬ ની પેટા-કલમો (૨) અને (૩) હેઠળ અને” એ શબ્દો, કૌંસ, આંકડો અને અક્ષર કમી કરવા.

૯. મુખ્ય અધિનિયમમાં, પહેલી અનુસૂચિમાં,-

(૧) ભાગ ૧ માં,-

(ક) “ દબાણવાળો કુદરતી ગેસ” એ શબ્દોને બદલે, “ દબાણવાળો કુદરતી ગેસ, લિકવીફાઈડ પેટ્રોલિયમ ગેસ” એ શબ્દો મૂકવા;

(ખ) ખંડ ૪-૬૬ માં, બાબત (ક)માં,-

(૧) પેટા-બાબત(૧)ને બદલે, નીચેનો મજકૂર મૂકવો:-

“(૧) બાર કરતાં વધારે નહિ તેટલા ઉતાડો
લઈ જવા લાઈસન્સ આપેલ સામાન્ય
મુકરર ઓમ્નિ બસો”

એવી રીતે લઈ જવા
લાઈસન્સ આપેલ હોય
તે વાહનના પ્રત્યેક
ઉતાડ દીઠ

રૂ. ૧૮૦૦.

(૨) બાર કરતાં વધારે પરંતુ વીસ કરતાં વધારે
નહિ તેટલા ઉતાડો લઈ જવા લાઈસન્સ
આપેલ સામાન્ય મુકરર ઓમ્નિ બસો

એવી રીતે લઈ જવા
લાઈસન્સ આપેલ હોય
તે વાહનના પ્રત્યેક
ઉતાડ દીઠ

રૂ. ૩૮૦૦”.

(૩) વિદ્યમાન પેટા-બાબત(૨)ને પેટા-બાબત(૩) તરીકે ફરી નંબર

આપવો.

(૨) ભાગ-૨ માં, “ દબાણવાળો કુદરતી ગેસ” એ શબ્દોને બદલે, “ દબાણવાળો કુદરતી ગેસ, લિકવીફાઈડ પેટ્રોલિયમ ગેસ” એ શબ્દો મૂકવા;

સન ૧૯૫૮ના
મુંબઈના ૬૫મા
અધિનિયમની
પહેલી અનુસૂચિનો
સુધારો.

૧૦. મુખ્ય અધિનિયમમાં, બીજી અનુસૂચિમાં,-

સન ૧૯૫૮ના
મુંબઈના ૬૫મા
અધિનિયમની બીજી
અનુસૂચિનો સુધારો.

- (૧) ભાગ ૧ માં, “ દબાણવાળો કુદરતી ગેસ” એ શબ્દોને બદલે, “ દબાણવાળો કુદરતી ગેસ, લિકવીફાઈડ પેટ્રોલિયમ ગેસ” એ શબ્દો મૂકવા;
- (૨) ભાગ ૨ માં, “ દબાણવાળો કુદરતી ગેસ” એ શબ્દોને બદલે, “ દબાણવાળો કુદરતી ગેસ, લિકવીફાઈડ પેટ્રોલિયમ ગેસ” એ શબ્દો મૂકવા.

૧૧. મુખ્ય અધિનિયમમાં, ત્રીજી અનુસૂચિમાં,-

સન ૧૯૫૮ના
મુંબઈના ૬૫મા
અધિનિયમની ત્રીજી
અનુસૂચિનો સુધારો.

- (૧) ભાગ ૧ માં, “ દબાણવાળો કુદરતી ગેસ” એ શબ્દોને બદલે, “ દબાણવાળો કુદરતી ગેસ, લિકવીફાઈડ પેટ્રોલિયમ ગેસ” એ શબ્દો મૂકવા;
- (૨) ભાગ ૨ માં, “ દબાણવાળો કુદરતી ગેસ” એ શબ્દોને બદલે, “ દબાણવાળો કુદરતી ગેસ, લિકવીફાઈડ પેટ્રોલિયમ ગેસ” એ શબ્દો મૂકવા.

૧૨. મુખ્ય અધિનિયમમાં, ચોથી અનુસૂચિમાં,-

સન ૧૯૫૮ના
મુંબઈના ૬૫મા
અધિનિયમની ચોથી
અનુસૂચિનો સુધારો.

- (૧) ભાગ ૧ માં, “ દબાણવાળો કુદરતી ગેસ” એ શબ્દોને બદલે, “ દબાણવાળો કુદરતી ગેસ, લિકવીફાઈડ પેટ્રોલિયમ ગેસ” એ શબ્દો મૂકવા;
- (૨) ભાગ ૨ માં, “ દબાણવાળો કુદરતી ગેસ” એ શબ્દોને બદલે, “ દબાણવાળો કુદરતી ગેસ, લિકવીફાઈડ પેટ્રોલિયમ ગેસ” એ શબ્દો મૂકવા.

સન ૧૯૫૮ના
મુંબઈના ૬૫મા
અધિનિયમની છઠી
અનુસૂચિનો સુધારો.

૧૩. મુખ્ય અધિનિયમમાં, છઠી અનુસૂચિમાં,-

- (૧) ભાગ ૧ માં, “ દબાણવાળો કુદરતી ગેસ” એ શબ્દોને બદલે, “ દબાણવાળો કુદરતી ગેસ, લિકવીફાઈડ પેટ્રોલિયમ ગેસ” એ શબ્દો મૂકવા;
- (૨) ભાગ ૨ માં, “ દબાણવાળો કુદરતી ગેસ” એ શબ્દોને બદલે, “ દબાણવાળો કુદરતી ગેસ, લિકવીફાઈડ પેટ્રોલિયમ ગેસ” એ શબ્દો મૂકવા.

સન ૧૯૫૮ના
મુંબઈના ૬૫મા
અધિનિયમની
આઠમી અનુસૂચિનો
સુધારો.

૧૪. મુખ્ય અધિનિયમમાં, આઠમી અનુસૂચિમાં,-

- (૧) ભાગ ૧ માં, “ દબાણવાળો કુદરતી ગેસ” એ શબ્દોને બદલે, “ દબાણવાળો કુદરતી ગેસ, લિકવીફાઈડ પેટ્રોલિયમ ગેસ” એ શબ્દો મૂકવા;
- (૨) ભાગ ૨ માં, “ દબાણવાળો કુદરતી ગેસ” એ શબ્દોને બદલે, “ દબાણવાળો કુદરતી ગેસ, લિકવીફાઈડ પેટ્રોલિયમ ગેસ” એ શબ્દો મૂકવા.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

MONDAY, MARCH 31, 2003/CAITRA 10, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૩૧ મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

તારીખ ૩૧ મી માર્ચ, ૨૦૦૩ના ગુજરાત રાજપત્ર, (અસાધારણ)માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક : ૧૭નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT ACT NO. 17 OF 2003.

THE GUJARAT APPROPRIATION ACT, 2003.

ગુજરાત વિધાનસભાના નીચેના અધિનિયમને રાજ્યપાલે સન ૨૦૦૩ ના માર્ચ મહિનાની ૨૯મી તારીખે અનુમતિ આપી હોવાથી, તે આથી સર્વે લોકોની જાણ સારું પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવે છે.

વી. એમ. કોઠારે,
ગુજરાત સરકારના સચિવ,
વૈદ્યાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

GUJARAT ACT NO. 17 OF 2003.

AN ACT

to authorise payment and Appropriation of certain sums from and out of the Consolidated Fund of the State of Gujarat for the services of the Financial Year ending on the thirty-first day of March, 2004.

સન ૨૦૦૩નો ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક : ૧૭.

(રાજ્યપાલની અનુમતિ મળ્યા પછી, સન ૨૦૦૩ના માર્ચ મહિનાની ૩૧મી તારીખે "ગુજરાત રાજપત્ર" માં (અંગ્રેજીમાં) પ્રથમ પ્રસિદ્ધ કરેલો)

ગુજરાત વિનિયોગ અધિનિયમ, ૨૦૦૩.

સન ૨૦૦૪ના માર્ચ મહિનાની એકત્રીસમી તારીખે પૂરા થતાં નાણાકીય વર્ષની સેવાઓ માટે ગુજરાત રાજ્યના એકત્રિત ફંડમાંથી અમુક રકમો આપવાનો અને તેનો વિનિયોગ કરવાનો અધિકાર આપવા બાબત અધિનિયમ.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

૧. આ અધિનિયમ ગુજરાત વિનિયોગ અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.

ટૂંકી સજા.

૨. આ સાથે જોડેલી અનુસૂચિના કોલમ ૩માં નિર્દિષ્ટ રકમોથી વધુ ન હોય તેટલી એકંદરે રૂપિયા એકત્રીસ હજાર પાંચસો પાંચ કરોડ, નવ્વાણુ લાખ, બાર હજારની રકમ અનુસૂચિના કોલમ ૨માં નિર્દિષ્ટ કરેલી સેવાઓ અને હેતુઓ માટે, સન ૨૦૦૩-૦૪ના નાણાકીય વર્ષ દરમિયાન જે જુદા જુદા ખર્ચ આપવાના થશે તે પેટે ગુજરાત રાજ્યના એકત્રિત ફંડમાંથી આપવામાં આવશે અને ઉપયોગમાં લેવામાં આવશે.

સન ૨૦૦૩-૨૦૦૪ ના નાણાકીય વર્ષ માટે ગુજરાત રાજ્યના એકત્રિત ફંડમાંથી રૂ. ૩,૧૫,૦૫,૮૮, ૧૨,૦૦૦ કાઢવા બાબત.

૩. આ અધિનિયમથી ગુજરાત રાજ્યના એકત્રિત ફંડમાંથી જે રકમો આપવા અને તેનો ઉપયોગ કરવા માટે અધિકાર આપવામાં આવ્યો હોય તે રકમોનો વિનિયોગ, સદરહુ વર્ષ ના સંબંધમાં અનુસૂચિમાં જણાવેલી સેવાઓ અને હેતુઓ માટે કરવો.

લાંબાયાગ.

અનુસૂચિ
(જુઓ કલમો ૨ અને ૩)

માંગદારી/ વિનિયોગનો નંબર	સેવાઓ અને હેતુઓ		વધુમાં વધુ રકમ		
			મંજૂર કર્યા પ્રમાણે	એકત્રિત ફંડ ખાતે ઉધારેલી	કુલ
			રૂ.	રૂ.	રૂ.
૧	કૃષિ અને સહકાર વિભાગ	મહેસૂલ	૪,૨૫,૪૦,૦૦૦	-	૪,૨૫,૪૦,૦૦૦
૨	કૃષિ	મહેસૂલ	૪,૫૫,૧૬,૮૬,૦૦૦	-	૪,૫૫,૧૬,૮૬,૦૦૦
		મૂડી	૫૦,૦૦,૦૦૦	-	૫૦,૦૦,૦૦૦
૩	નાની સિંચાઈ, ભૂમિ સંરક્ષણ અને વિસ્તાર વિકાસ	મહેસૂલ	૩૭,૦૬,૧૦,૦૦૦	-	૩૭,૦૬,૧૦,૦૦૦
		મૂડી	૨૦,૦૦૦	-	૨૦,૦૦૦
૪	પશુપાલન અને ડેરી વિકાસ	મહેસૂલ	૫૮,૨૨,૦૪,૦૦૦	-	૫૮,૨૨,૦૪,૦૦૦
૫	સહકાર	મહેસૂલ	૩૬,૫૧,૫૮,૦૦૦	-	૩૬,૫૧,૫૮,૦૦૦
		મૂડી	૮,૨૧,૮૨,૦૦૦	-	૮,૨૧,૮૨,૦૦૦
૬	કૃષિ અને સહકાર વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મૂડી	૯,૨૭,૨૦,૦૦૦	-	૯,૨૭,૨૦,૦૦૦
૭	શિક્ષણ વિભાગ	મહેસૂલ	૨,૯૨,૪૫,૦૦૦	-	૨,૯૨,૪૫,૦૦૦
૮	શિક્ષણ	મહેસૂલ	૩૮,૬૬,૦૧,૭૯,૦૦૦	૧,૨૭,૭૯,૫૦,૦૦૦	૩૯,૯૩,૮૦,૮૯,૦૦૦
૯	શિક્ષણ વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મહેસૂલ	૧,૧૩,૮૦,૦૦૦	-	૧,૧૩,૮૦,૦૦૦
		મૂડી	૬૭,૪૩,૦૦,૦૦૦	-	૬૭,૪૩,૦૦,૦૦૦
૧૦	ઊર્જા અને પેટ્રોકેમિકલ્સ વિભાગ	મહેસૂલ	૧,૧૮,૧૫,૦૦૦	-	૧,૧૮,૧૫,૦૦૦
૧૧	કર વસૂલાત એજેન્સી ખર્ચ (ઊર્જા અને પેટ્રોકેમિકલ્સ વિભાગ)	મહેસૂલ	૬,૫૭,૯૬,૦૦૦	-	૬,૫૭,૯૬,૦૦૦
૧૨	ઊર્જા પરિયોજનાઓ	મહેસૂલ	૧૭,૭૭,૭૩,૩૪,૦૦૦	૨,૨૫,૦૦,૦૦૦	૧૭,૭૯,૯૮,૩૪,૦૦૦
		મૂડી	૪,૯૨,૧૩,૦૨,૦૦૦	-	૪,૯૨,૧૩,૦૨,૦૦૦
૧૩	ઊર્જા અને પેટ્રોકેમિકલ્સ વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મહેસૂલ	૧૫,૦૦,૦૦૦	-	૧૫,૦૦,૦૦૦
		મૂડી	૫,૭૮,૦૦,૦૦૦	-	૫,૭૮,૦૦,૦૦૦
૧૪	નાણા વિભાગ	મહેસૂલ	૬,૮૫,૦૦,૦૦૦	-	૬,૮૫,૦૦,૦૦૦
		મૂડી	૯,૦૦,૦૦૦	-	૯,૦૦,૦૦૦
૧૫	કર વસૂલાત એજેન્સી ખર્ચ (નાણા વિભાગ)	મહેસૂલ	૬૬,૦૮,૮૩,૦૦૦	-	૬૬,૦૮,૮૩,૦૦૦
૧૬	તિજોરી અને હિસાબ વહીવટ	મહેસૂલ	૩૮,૭૨,૫૦,૦૦૦	-	૩૮,૭૨,૫૦,૦૦૦
૧૭	પેન્શન અને નિવૃત્તિના ઓછા લાભો	મહેસૂલ	૧૩,૦૭,૪૯,૦૦,૦૦૦	૧૦,૦૦,૦૦૦	૧૩,૦૭,૫૯,૦૦,૦૦૦
૧૮	નાણા વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મહેસૂલ	૨,૯૯,૯૯,૧૪,૦૦૦	-	૨,૯૯,૯૯,૧૪,૦૦૦
		મૂડી	૩,૫૯,૨૫,૦૦૦	૧,૦૦,૦૦૦	૩,૬૦,૨૫,૦૦૦

મોગણી વિનિયોગનો નંબર	સેવાઓ અને હેતુઓ	વધુમાં વધુ રકમ		
		મંજૂર કર્યા પ્રમાણે	અકબિલ ફેડ ખાતે ઉધારેલી	કુલ
		રૂા.	રૂા.	રૂા.
૧૯	નાણા વિભાગ અને તેની સેવાઓને લગતું દેવું ભરપાઈ કરવું અને તે અંગે ખર્ચ	મહેસૂલ -	૫૨,૦૦,૧૦,૭૨,૦૦૦	૫૨,૦૦,૧૦,૭૨,૦૦૦
		મૂડી -	૨૩,૬૪,૩૫,૯૯,૦૦૦	૨૩,૬૪,૩૫,૯૯,૦૦૦
૨૦	અન્ન, નાગરિક પુરવઠા અને ગ્રાહક બાબતોનો વિભાગ	મહેસૂલ ૭,૦૯,૧૭,૦૦૦	-	૭,૦૯,૧૭,૦૦૦
૨૧	નાગરિક પુરવઠો	મહેસૂલ ૧,૩૬,૪૦,૯૪,૦૦૦	-	૧,૩૬,૪૦,૯૪,૦૦૦
૨૨	અન્ન	મહેસૂલ ૧૧,૫૪,૬૦,૦૦૦	-	૧૧,૫૪,૬૦,૦૦૦
		મૂડી ૬,૦૦,૦૦૦	-	૬,૦૦,૦૦૦
૨૩	અન્ન, નાગરિક પુરવઠા અને ગ્રાહક બાબતોનો વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મૂડી ૬૦,૧૦,૦૦૦	-	૬૦,૧૦,૦૦૦
૨૪	વન અને પર્યાવરણ વિભાગ	મહેસૂલ ૧,૮૯,૭૫,૦૦૦	-	૧,૮૯,૭૫,૦૦૦
૨૫	વન	મહેસૂલ ૧,૧૫,૯૯,૧૩,૦૦૦	-	૧,૧૫,૯૯,૧૩,૦૦૦
		મૂડી ૯૫,૬૧,૮૮,૦૦૦	-	૯૫,૬૧,૮૮,૦૦૦
૨૬	પર્યાવરણ	મહેસૂલ ૫,૮૪,૦૦,૦૦૦	-	૫,૮૪,૦૦,૦૦૦
૨૭	વન અને પર્યાવરણ વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મૂડી ૪,૭૦,૨૫,૦૦૦	-	૪,૭૦,૨૫,૦૦૦
૨૮	રાજ્યપાલ	મહેસૂલ -	૨,૪૪,૭૮,૦૦૦	૨,૪૪,૭૮,૦૦૦
૨૯	મેત્રી પરિષદ	મહેસૂલ ૨,૯૩,૫૧,૦૦૦	-	૨,૯૩,૫૧,૦૦૦
૩૦	ચૂંટણી	મહેસૂલ ૧૬,૯૮,૫૪,૦૦૦	-	૧૬,૯૮,૫૪,૦૦૦
૩૧	જાહેર સેવા આયોગ	મહેસૂલ ૭૩,૬૦,૦૦૦	૨,૮૩,૬૫,૦૦૦	૩,૫૭,૨૫,૦૦૦
૩૨	સામાન્ય વહીવટ વિભાગ	મહેસૂલ ૨૭,૪૭,૬૮,૦૦૦	-	૨૭,૪૭,૬૮,૦૦૦
૩૩	આર્થિક સલાહ અને આંકડા	મહેસૂલ ૮,૦૩,૩૫,૦૦૦	-	૮,૦૩,૩૫,૦૦૦
૩૪	સામાન્ય વહીવટ વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મહેસૂલ ૮,૭૨,૨૦,૩૧,૦૦૦	૬,૧૦,૦૦૦	૮,૭૨,૨૬,૪૧,૦૦૦
		મૂડી ૧૪,૦૯,૯૯,૨૮,૦૦૦	-	૧૪,૦૯,૯૯,૨૮,૦૦૦
૩૫	રાજ્ય વિધાનમંડળ	મહેસૂલ ૮,૮૯,૪૦,૦૦૦	૧૨,૭૪,૦૦૦	૯,૦૨,૧૪,૦૦૦
૩૬	ગુજરાત વિધાનસભા સચિવાલયના સરકારી કર્મચારીઓને લોન અને પેશગીઓ	મૂડી ૨૪,૦૭,૦૦૦	-	૨૪,૦૭,૦૦૦
૩૭	આરોગ્ય અને પરિવાર કલ્યાણ વિભાગ	મહેસૂલ ૩,૬૮,૨૦,૦૦૦	-	૩,૬૮,૨૦,૦૦૦
૩૮	તબીબી અને જાહેર આરોગ્ય	મહેસૂલ ૩,૦૨,૫૩,૫૬,૦૦૦	-	૩,૦૨,૫૩,૫૬,૦૦૦
૩૯	પરિવાર કલ્યાણ	મહેસૂલ ૧,૨૦,૯૨,૧૩,૦૦૦	-	૧,૨૦,૯૨,૧૩,૦૦૦
૪૦	આરોગ્ય અને પરિવાર કલ્યાણ વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મહેસૂલ ૧૩,૩૫,૦૦૦	-	૧૩,૩૫,૦૦૦
		મૂડી ૬,૨૦,૭૦,૦૦૦	-	૬,૨૦,૭૦,૦૦૦

75-6 GUJARAT GOVERNMENT GAZETTE, EX., 31-3-2003 [PART IX

મોગણી/ વિનિયોગનો નંબર	સેવાઓ અને હેતુઓ		વધુમાં વધુ રકમ		
			મંજૂર કર્યા પ્રમાણે	એકત્રિત ફંડ ખાતે ઉધારેલી	કુલ
			રૂા.	રૂા.	રૂા.
૪૧	ગૃહ વિભાગ	મહેસૂલ	૪,૫૬,૧૫,૦૦૦	-	૪,૫૬,૧૫,૦૦૦
૪૨	પોલીસ	મહેસૂલ	૭,૪૦,૨૪,૮૮,૦૦૦	-	૭,૪૦,૨૪,૮૮,૦૦૦
૪૩	જેલ	મહેસૂલ	૨૩,૮૧,૮૦,૦૦૦	-	૨૩,૮૧,૮૦,૦૦૦
૪૪	વાહનવ્યવહાર	મહેસૂલ	૧,૮૮,૦૫,૭૭,૦૦૦	-	૧,૮૮,૦૫,૭૭,૦૦૦
		મૂડી	૨૦,૧૧,૦૦,૦૦૦	-	૨૦,૧૧,૦૦,૦૦૦
૪૫	રાજ્ય આબકારી	મહેસૂલ	૪,૮૮,૭૦,૦૦૦	-	૪,૮૮,૭૦,૦૦૦
૪૬	ગૃહ વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મહેસૂલ	૫૬,૨૭,૮૮,૦૦૦	૩,૦૦,૦૦૦	૫૬,૩૦,૮૮,૦૦૦
		મૂડી	૧,૪૮,૭૩,૩૬,૦૦૦	-	૧,૪૮,૭૩,૩૬,૦૦૦
૪૭	ઉદ્યોગ અને ખાણ વિભાગ	મહેસૂલ	૪,૬૮,૨૮,૦૦૦	-	૪,૬૮,૨૮,૦૦૦
૪૮	લેખન સામગ્રી અને મુદ્રણ	મહેસૂલ	૩૬,૮૧,૪૭,૦૦૦	-	૩૬,૮૧,૪૭,૦૦૦
૪૯	ઉદ્યોગો	મહેસૂલ	૩,૧૮,૮૫,૬૬,૦૦૦	-	૩,૧૮,૮૫,૬૬,૦૦૦
		મૂડી	૨૩,૫૫,૫૦,૦૦૦	-	૨૩,૫૫,૫૦,૦૦૦
૫૦	ખાણ અને ખનીજ	મહેસૂલ	૧૮,૩૫,૫૦,૦૦૦	-	૧૮,૩૫,૫૦,૦૦૦
૫૧	પ્રવાસન	મહેસૂલ	૨૩,૦૫,૮૬,૦૦૦	-	૨૩,૦૫,૮૬,૦૦૦
૫૨	ઉદ્યોગ અને ખાણ વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મહેસૂલ	૬,૫૨,૩૭,૦૦૦	-	૬,૫૨,૩૭,૦૦૦
		મૂડી	૯,૩૯,૧૫,૦૦૦	-	૯,૩૯,૧૫,૦૦૦
૫૩	માહિતી અને પ્રસારણ વિભાગ	મહેસૂલ	૬૦,૮૦,૦૦૦	-	૬૦,૮૦,૦૦૦
૫૪	માહિતી અને પ્રચાર	મહેસૂલ	૨૫,૬૮,૦૫,૦૦૦	-	૨૫,૬૮,૦૫,૦૦૦
૫૫	માહિતી અને પ્રસારણ વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મહેસૂલ	૨,૦૮,૪૦,૦૦૦	-	૨,૦૮,૪૦,૦૦૦
		મૂડી	૯૨,૦૦,૦૦૦	-	૯૨,૦૦,૦૦૦
૫૬	શ્રમ અને રોજગાર વિભાગ	મહેસૂલ	૨,૩૭,૦૦,૦૦૦	-	૨,૩૭,૦૦,૦૦૦
૫૭	શ્રમ અને રોજગાર	મહેસૂલ	૧,૬૪,૨૧,૮૫,૦૦૦	-	૧,૬૪,૨૧,૮૫,૦૦૦
૫૮	શ્રમ અને રોજગાર વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મૂડી	૫,૬૯,૩૫,૦૦૦	-	૫,૬૯,૩૫,૦૦૦
૫૯	કાયદા વિભાગ	મહેસૂલ	૨,૧૩,૪૬,૦૦૦	-	૨,૧૩,૪૬,૦૦૦
૬૦	ન્યાયતંત્રની વહીવટ	મહેસૂલ	૧,૧૦,૦૦,૪૩,૦૦૦	૧૪,૬૨,૪૪,૦૦૦	૧,૨૪,૬૨,૮૭,૦૦૦
૬૧	કાયદા વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મહેસૂલ	૧૦,૫૨,૪૪,૦૦૦	-	૧૦,૫૨,૪૪,૦૦૦
		મૂડી	૨,૮૦,૫૫,૦૦૦	-	૨,૮૦,૫૫,૦૦૦
૬૨	વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ	મહેસૂલ	૧,૮૮,૭૦,૦૦૦	-	૧,૮૮,૭૦,૦૦૦

મોગજી/ વિનિયોગનો નંબર	સેવાઓ અને હેતુઓ		વધુમાં વધુ રકમ		
			મંજૂર કર્યા પ્રમાણે	એકત્રિત ફંડ ખાતે ઉધારેલી	કુલ
			રૂ.	રૂ.	રૂ.
૬૩	વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોના વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મૂડી	૮,૧૦,૦૦૦	-	૮,૧૦,૦૦૦
૬૪	નર્મદા, જળસંપત્તિ અને પાણી પુરવઠા વિભાગ	મહેસૂલ	૫,૨૬,૧૫,૦૦૦	-	૫,૨૬,૧૫,૦૦૦
૬૫	નર્મદા વિકાસ યોજના	મૂડી	૭,૩૭,૮૫,૨૨,૦૦૦	-	૭,૩૭,૮૫,૨૨,૦૦૦
૬૬	સિંચાઈ અને ભૂમિ સંરક્ષણ	મહેસૂલ	૨૦,૪૫,૭૦,૫૫,૦૦૦	-	૨૦,૪૫,૭૦,૫૫,૦૦૦
		મૂડી	૩,૦૭,૦૭,૬૫,૦૦૦	-	૩,૦૭,૦૭,૬૫,૦૦૦
૬૭	પાણી પુરવઠો	મહેસૂલ	૧,૫૪,૨૭,૫૭,૦૦૦	-	૧,૫૪,૨૭,૫૭,૦૦૦
		મૂડી	૩,૬૦,૦૭,૦૦,૦૦૦	-	૩,૬૦,૦૭,૦૦,૦૦૦
૬૮	નર્મદા, જળસંપત્તિ અને પાણી પુરવઠા વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મૂડી	૧૪,૩૬,૦૦,૦૦૦	-	૧૪,૩૬,૦૦,૦૦૦
૬૯	પંચાયત, ગ્રામ ગૃહનિર્માણ અને ગ્રામ વિકાસ વિભાગ	મહેસૂલ	૨,૭૧,૬૦,૦૦૦	-	૨,૭૧,૬૦,૦૦૦
૭૦	સમૂહ વિકાસ	મહેસૂલ	૨,૫૦,૮૨,૨૪,૦૦૦	-	૨,૫૦,૮૨,૨૪,૦૦૦
૭૧	ગ્રામ ગૃહનિર્માણ અને ગ્રામ વિકાસ	મહેસૂલ	૭,૪૭,૩૬,૩૫,૦૦૦	૧,૫૬,૫૧,૮૫,૦૦૦	૯,૦૩,૮૮,૩૦,૦૦૦
		મૂડી	૩,૨૨,૫૦,૦૦૦	-	૩,૨૨,૫૦,૦૦૦
૭૨	વળતર અને સોંપણી	મહેસૂલ	૬૮,૩૧,૪૨,૦૦૦	-	૬૮,૩૧,૪૨,૦૦૦
૭૩	પંચાયત, ગ્રામ ગૃહનિર્માણ અને ગ્રામ વિકાસ વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મહેસૂલ	૭૭,૩૬,૨૦,૦૦૦	-	૭૭,૩૬,૨૦,૦૦૦
		મૂડી	૩૦,૭૪,૪૦,૦૦૦	-	૩૦,૭૪,૪૦,૦૦૦
૭૪	મત્સ્યોદ્યોગ	મહેસૂલ	૩૫,૦૫,૦૭,૦૦૦	-	૩૫,૦૫,૦૭,૦૦૦
		મૂડી	૪,૩૧,૭૫,૦૦૦	-	૪,૩૧,૭૫,૦૦૦
૭૫	બંદરો અને મત્સ્યોદ્યોગ વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મહેસૂલ	૮૮,૩૦,૦૦૦	-	૮૮,૩૦,૦૦૦
		મૂડી	૩૧,૦૦,૦૦૦	-	૩૧,૦૦,૦૦૦
૭૬	મહેસૂલ વિભાગ	મહેસૂલ	૭,૪૨,૬૦,૦૦૦	-	૭,૪૨,૬૦,૦૦૦
૭૭	કર વસૂલાત અંગેનું ખર્ચ (મહેસૂલ વિભાગ)	મહેસૂલ	૫૩,૧૩,૨૨,૦૦૦	-	૫૩,૧૩,૨૨,૦૦૦
૭૮	જિલ્લા વહીવટ	મહેસૂલ	૪૬,૧૪,૭૬,૦૦૦	-	૪૬,૧૪,૭૬,૦૦૦
૭૯	કુદરતી આપત્તિને કારણે રોકત	મહેસૂલ	૬,૩૧,૮૪,૦૦,૦૦૦	-	૬,૩૧,૮૪,૦૦,૦૦૦
૮૦	ગ્રાંચ જિલ્લો	મહેસૂલ	૧૭,૬૭,૨૪,૦૦૦	-	૧૭,૬૭,૨૪,૦૦૦
૮૧	વળતર અને સોંપણી	મહેસૂલ	૨૨,૮૬,૮૦,૦૦૦	૮,૦૦,૦૦૦	૨૨,૮૬,૮૦,૦૦૦
		મૂડી	૧,૮૭,૦૦,૦૦૦	૨,૦૦,૦૦૦	૧,૮૯,૦૦,૦૦૦

મોં ગણાં વિનિયોગનો નંબર	સેવાઓ અને હેતુઓ		વધુમાં વધુ રકમ		
			મંજૂર કર્યા પ્રમાણે	એકત્રિત ફંડ ખાતે ઉધારેલી	કુલ
			રૂા.	રૂા.	રૂા.
૮૨	મહેસૂલ વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મહેસૂલ	૪૩,૪૦,૦૦૦	-	૪૩,૪૦,૦૦૦
		મૂડી	૩,૭૬,૩૦,૦૦૦	-	૩,૭૬,૩૦,૦૦૦
૮૩	માર્ગ અને મકાન વિભાગ	મહેસૂલ	૬,૧૮,૦૦,૦૦૦	-	૬,૧૮,૦૦,૦૦૦
૮૪	બિન-રહેણાંક મકાનો	મહેસૂલ	૨,૧૭,૮૧,૭૮,૦૦૦	૧૩,૫૦,૦૦૦	૨,૧૭,૯૫,૨૮,૦૦૦
		મૂડી	૯૯,૩૫,૧૬,૦૦૦	-	૯૯,૩૫,૧૬,૦૦૦
૮૫	રહેણાંક મકાનો	મહેસૂલ	૭૫,૩૦,૫૦,૦૦૦	-	૭૫,૩૦,૫૦,૦૦૦
		મૂડી	૧૭,૭૮,૪૦,૦૦૦	-	૧૭,૭૮,૪૦,૦૦૦
૮૬	માર્ગો અને પૂલો	મહેસૂલ	૪,૮૪,૮૭,૬૨,૦૦૦	-	૪,૮૪,૮૭,૬૨,૦૦૦
		મૂડી	૬,૦૪,૧૭,૭૬,૦૦૦	-	૬,૦૪,૧૭,૭૬,૦૦૦
૮૭	ગુજરાત પાટનગર ભાવકામ યોજના	મહેસૂલ	૮,૨૩,૬૮,૦૦૦	-	૮,૨૩,૬૮,૦૦૦
		મૂડી	૨૬,૨૩,૦૦,૦૦૦	-	૨૬,૨૩,૦૦,૦૦૦
૮૮	માર્ગ અને મકાન વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મહેસૂલ	૧૧,૨૬,૬૦,૦૦૦	-	૧૧,૨૬,૬૦,૦૦૦
		મૂડી	૫,૬૩,૪૫,૦૦૦	-	૫,૬૩,૪૫,૦૦૦
૮૯	વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી વિભાગ	મહેસૂલ	૩૮,૨૯,૨૬,૦૦૦	-	૩૮,૨૯,૨૬,૦૦૦
૯૦	વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મહેસૂલ	૨૭,૫૮,૬૫,૦૦૦	-	૨૭,૫૮,૬૫,૦૦૦
		મૂડી	૧૦,૧૪,૧૫,૦૦૦	-	૧૦,૧૪,૧૫,૦૦૦
૯૧	સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગ	મહેસૂલ	૨,૧૪,૬૦,૦૦૦	-	૨,૧૪,૬૦,૦૦૦
૯૨	સમાજ સુરક્ષા અને કલ્યાણ	મહેસૂલ	૧,૯૪,૭૪,૨૨,૦૦૦	૮૫,૦૦,૦૦૦	૧,૯૫,૫૯,૨૨,૦૦૦
		મૂડી	૧,૪૯,૩૧,૦૦૦	-	૧,૪૯,૩૧,૦૦૦
૯૩	અનુસૂચિત આદિ જાતિનું કલ્યાણ	મહેસૂલ	૬૫,૦૭,૧૫,૦૦૦	-	૬૫,૦૭,૧૫,૦૦૦
		મૂડી	૧,૩૦,૦૦,૦૦૦	-	૧,૩૦,૦૦,૦૦૦
૯૪	સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મૂડી	૧,૪૭,૩૦,૦૦૦	-	૧,૪૭,૩૦,૦૦૦
૯૫	અનુસૂચિત જાતિઓ માટે ખાસ એગ્રીમેન્ટ યોજના	મહેસૂલ	૨,૯૭,૬૬,૬૬,૦૦૦	-	૨,૯૭,૬૬,૬૬,૦૦૦
		મૂડી	૧૧,૯૦,૬૦,૦૦૦	-	૧૧,૯૦,૬૦,૦૦૦
૯૬	આદિજાતિ વિસ્તાર પેટા-યોજના	મહેસૂલ	૮,૩૧,૨૩,૯૯,૦૦૦	-	૮,૩૧,૨૩,૯૯,૦૦૦
		મૂડી	૧,૨૬,૧૩,૨૦,૦૦૦	-	૧,૨૬,૧૩,૨૦,૦૦૦
૯૭	સ્મૃતિગમન, યુવક અને સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓનો વિભાગ	મહેસૂલ	૮૫,૨૦,૦૦૦	-	૮૫,૨૦,૦૦૦
૯૮	યુવક સેવા અને સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓ	મહેસૂલ	૨૫,૧૭,૦૫,૦૦૦	-	૨૫,૧૭,૦૫,૦૦૦

માંગણી/ વિનિયોગનો નંબર	સેવાઓ અને હેતુઓ		વધુમા વધુ રકમ		
			મંજૂર કર્યા પ્રમાણે	અકાનિત ફડ માતે ઉધારેલી	કુલ
			રૂા.	રૂા.	રૂા.
૯૯	રમતગમત, યુવક અને સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓના વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મૂડી	૧૯,૫૫,૦૦૦	-	૧૯,૫૫,૦૦૦
૧૦૦	શહેરી વિકાસ અને ગૃહ નિર્માણ વિભાગ	મહેસૂલ	૧,૭૨,૬૫,૦૦૦	-	૧,૭૨,૬૫,૦૦૦
૧૦૧	શહેરી ગૃહનિર્માણ	મહેસૂલ	૧૧,૦૪,૪૫,૦૦૦	૫૬,૫૪,૫૩,૦૦૦	૬૭,૫૮,૯૮,૦૦૦
૧૦૨	શહેરી વિકાસ	મહેસૂલ	૩,૭૨,૧૩,૩૭,૦૦૦	-	૩,૭૨,૧૩,૩૭,૦૦૦
		મૂડી	૧,૦૧,૦૦,૦૦૦	-	૧,૦૧,૦૦,૦૦૦
૧૦૩	વળતર, સોંપણી અને કર વસૂલાત અંગેનું ખર્ચ	મહેસૂલ	૭૪,૩૬,૦૦,૦૦૦	૨૪,૦૦,૦૩,૦૦૦	૯૮,૩૬,૦૩,૦૦૦
૧૦૪	શહેરી વિકાસ અને શહેરી ગૃહ નિર્માણ વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મહેસૂલ	૧,૧૩,૮૫,૦૦૦	-	૧,૧૩,૮૫,૦૦૦
		મૂડી	૮૭,૮૦,૦૦૦	-	૮૭,૮૦,૦૦૦
૧૦૫	મહિલા અને બાળવિકાસ વિભાગ	મહેસૂલ	૫૭,૮૦,૦૦૦	-	૫૭,૮૦,૦૦૦
૧૦૬	મહિલા અને બાળવિકાસ વિભાગને લગતું અન્ય ખર્ચ	મહેસૂલ	૧,૮૦,૭૧,૫૪,૦૦૦	૪૦,૦૦,૦૦૦	૧,૮૦,૭૧,૫૪,૦૦૦
		મૂડી	૧૦,૧૦,૦૦૦	-	૧૦,૧૦,૦૦૦
કુલ :		મહેસૂલ	૧,૮૮,૬૪,૩૪,૮૧,૦૦૦	૫૫,૮૮,૮૦,૮૪,૦૦૦	૨,૪૪,૫૩,૧૫,૭૫,૦૦૦
		મૂડી	૪૬,૮૮,૪૪,૩૮,૦૦૦	૨૩,૬૪,૩૮,૮૮,૦૦૦	૭૦,૫૨,૮૩,૩૭,૦૦૦
કુલ સરવાળા :			૨,૩૫,૫૨,૭૮,૧૯,૦૦૦	૭૯,૫૩,૧૯,૮૩,૦૦૦	૩,૧૫,૦૫,૯૮,૧૨,૦૦૦

Extra No. 76

REGISTERED No. G/GNR/2

©

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

MONDAY, MARCH 31, 2003/CAITRA 10, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ,
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૩૧મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

તારીખ : ૩૧મી માર્ચ, ૨૦૦૩ ના ગુજરાત રાજપત્ર, (અસાધારણ)માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા
સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક : ૧૮ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારું
પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

The Government of India

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

RECEIVED FOR THE GOVERNMENT

RECEIVED FOR THE GOVERNMENT

PART II

RECEIVED FOR THE GOVERNMENT

RECEIVED FOR THE GOVERNMENT

RECEIVED FOR THE GOVERNMENT

RECEIVED FOR THE GOVERNMENT

RECEIVED FOR THE GOVERNMENT

RECEIVED FOR THE GOVERNMENT

GUJARAT ACT NO. : 18 OF 2003.**THE BOMBAY COURT FEES (GUJARAT AMENDMENT) ACT, 2003.**

ગુજરાત વિધાનમંડળના નીચેના અધિનિયમને રાજ્યપાલે સન ૨૦૦૩ ના માર્ચ મહિનાની ૨૯મી તારીખે અનુમતિ આપી હોવાથી, તે આથી સર્વે લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવે છે.

વી. એમ. કોઠારે,
ગુજરાત સરકારના સચિવ,
વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

GUJARAT ACT NO. : 18 OF 2003.

AN ACT*Further to amend the Bombay Court Fees Act, 1959.*સન ૨૦૦૩નો ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક : ૧૮.

(રાજ્યપાલની અનુમતિ મળ્યા પછી, સન ૨૦૦૩ના માર્ચ મહિનાની ૩૧મી તારીખે “ગુજરાત રાજપત્ર” માં (અંગ્રેજીમાં) પ્રથમ પ્રસિધ્ધ કરેલો.)

મુંબઈ કોર્ટ ફી અધિનિયમ, ૧૯૫૯ વધુ સુધારવા બાબત અધિનિયમ.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

૧. (૧) આ અધિનિયમ મુંબઈ કોર્ટ ફી (ગુજરાત સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.
- (૨) તે, રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી નક્કી કરે તેવી તારીખે અમલમાં આવશે.
૨. મુંબઈ કોર્ટ ફી અધિનિયમ, ૧૯૫૯ (જેનો આમાં હવે પછી, “મુખ્ય અધિનિયમ”) તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે)માં, કલમ ૬માં,-
- (૧) ખંડ (૪)માં,-
- (ક) પેટા-ખંડ (ક)માં, “પંદર રૂપિયા” એ શબ્દોને બદલે, “ત્રીસ રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;
- (ખ) પેટા-ખંડ (ધ)માં,-
- (૧) “અઢાર રૂપિયા અને પંચોતેર નવા પૈસા” એ શબ્દોને બદલે, “ચાલીસ રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;
- (૨) પરંતુકમાં; “પંદર રૂપિયા” એ શબ્દોને બદલે, “ત્રીસ રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;
- (ગ) પેટા-ખંડ (ચ)માં, વિદ્યમાન કોષ્ટકને બદલે, નીચેનું કોષ્ટક મૂકવું :-

ટૂંકી સંજ્ઞા,
અને આરંભ.

સન ૧૯૫૯ના
મુંબઈના ૩૬મા
અધિનિયમની
કલમ ૬નો
સુધારો.

“કોષ્ટક”

વિસ્તાર

ફી

(૧)

(૨)

(ક) મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનની હદોની અંદરનો વિસ્તાર

ઓછામાં ઓછી રૂા. ૩૦/-ની ફીને અધીન રહીને, ગૌણ સ્થળ અથવા પ્રધાન સ્થળના કબજા માટેના દાવા માટે લેવાપાત્ર ફી, બેમાંથી જે ઓછી હોય તે, કિંમત પ્રમાણેની ફીના એક ચતુર્થાંશ ભાગ જેટલી થશે.

(ખ) નગરપાલિકાની હદોની અંદરનો વિસ્તાર

ઓછામાં ઓછી રૂા. ૩૦/-ની ફીને અધીન રહીને, ગૌણ સ્થળ અથવા પ્રધાન સ્થળના કબજા માટેના દાવા માટે લેવાપાત્ર ફી, બેમાંથી જે ઓછી હોય તે, કિંમત પ્રમાણેની ફીના એક પચ્ચમાંશ ભાગ જેટલી થશે.

(ગ) ગુજરાત રાજ્યમાંનો બીજો કોઈપણ વિસ્તાર

ત્રીસ રૂપિયા;”.

(ઘ) પેટા-ખંડ (છ)માં,-

(૧) “ત્રીસ રૂપિયા” એ શબ્દોને બદલે, “સાઠ રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;

(૨) પરંતુકમાં, “પચાસ રૂપિયા ” એ શબ્દોને બદલે, “એકસો રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;

(ચ) પેટા-ખંડ (ઝ) પછી, નીચેના પેટા-ખંડો દાખલ કરવા :-

વેચાણ, વેચાણ માટેના કરાર વગેરે લખવા માટે.

“(ઝક) કોઈ જંગમ અથવા સ્થાવર મિલકતના કોઈ વેચાણ અથવા વેચાણ માટેના કરાર અથવા વેચાણના કરારની સમાપ્તિ રદ કરવાની જાહેરાત કરતા દાવામાં મિલકતની કિંમત ઉપર, કિંમત પ્રમાણેની લેવાપાત્ર ફીથી અડધી ફી;

સંપાદન કાર્યવાહી દર્શાવવા માટે.

(ઝખ) કોઈ જંગમ અથવા સ્થાવર મિલકતના ફરજિયાત સંપાદન માટેની કાર્યવાહીઓ રદ કરવા માટેની જાહેરાત કરતા દાવામાં મિલકતની કિંમત ઉપર, કિંમત પ્રમાણેની લેવાપાત્ર ફીથી અડધી ફી;”;

(છ) પેટા-ખંડ (ટ)માં, “વીસ રૂપિયા ” એ શબ્દોને બદલે, “એકસો રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;

(જ) પેટા-ખંડ (ઠ)માં, “ત્રીસ રૂપિયા ” એ શબ્દોને બદલે, “એકસો રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;

(૨) પેટા-ખંડ (પ)માં,-

(ક) પેટા-ખંડ (ટ)માં, “સાડા બાર ગણી” એ શબ્દોને બદલે, “વીસ ગણી” એ શબ્દો મૂકવા;

(ખ) પેટા-ખંડ (ખ)માં, “વીસ ગણી” એ શબ્દોને બદલે, “ચાલીસગણી” એ શબ્દો મૂકવા;

(ગ) પેટા-ખંડ (ગ)માં, “વીસ ગણી” એ શબ્દોને બદલે, “ચાલીસગણી” એ શબ્દો મૂકવા;

(૩) ખંડ (૮)માં, “પંદર ગણી” એ શબ્દોને બદલે, “ત્રીસ ગણી” એ શબ્દો મૂકવા;

સન ૧૯૫૯ના
મુંબઈના ૩૬મા
અધિનિયમની
અનુસૂચિ ૧ નો
સુધારો.

૩. મુખ્ય અધિનિયમમાં, અનુસૂચિ ૧ માં,-

(૧) અનુચ્છેદ ૧ ને બદલે, નીચેનો મજકૂર મૂકવો :-

૧. કોઈ પણ દીવાની અથવા તકરારના વિષય વસ્તુની રકમ વીસ રૂપિયા મહેસૂલી કોર્ટમાં રજૂ કરવાની અથવા કિંમત એકસો રૂપિયા દાવા અરજી અથવા અપીલની કરતાં વધારે ન હોય ત્યારે. યાદી (આ અધિનિયમમાં જેને માટે બીજી રીતે જોગવાઈ કરી ન હોય તેવી) અથવા સામા વાંધાની યાદી.

આવી રકમ અથવા કિંમત એકસો રૂપિયા કરતાં વધારે હોય, ત્યારે એક હજાર રૂપિયા સુધી એકસો રૂપિયા કરતાં વધારેના દરેક દસ રૂપિયા અથવા તેના ભાગ માટે.

બે રૂપિયા

આવી રકમ અથવા કિંમત એક હજાર રૂપિયા કરતાં વધારે હોય, ત્યારે દશ હજાર રૂપિયા સુધી એક હજાર રૂપિયા કરતાં વધારેના દરેક એકસો રૂપિયા અથવા તેના ભાગ માટે.

વીસ રૂપિયા

આવી રકમ અથવા કિંમત દસ હજાર રૂપિયા કરતાં વધારે હોય, ત્યારે એક લાખ રૂપિયા સુધી દસ હજાર રૂપિયા કરતાં વધારેના દરેક એક હજાર રૂપિયા અથવા તેના ભાગ માટે.

એકસો વીસ રૂપિયા

આવી રકમ અથવા કિંમત એક લાખ રૂપિયા કરતાં વધારે હોય, ત્યારે એક લાખ કરતાં વધારેના દરેક દસ હજાર રૂપિયા અથવા તેના ભાગ માટે.

બસો રૂપિયા

પરંતુ દાવા અરજી અથવા અપીલની યાદી અથવા સામા વાંધાની યાદી ઉપર વધુમાં વધુ ફી પંચોતેર હજાર રૂપિયા લઈ શકાશે.”;

(૨) અનુચ્છેદ ૧૦ ને બદલે, નીચેનો મજકૂર મૂકવો :-

“૧૦. વીલનું પ્રોબેટ અથવા જે મિલકતના સંબંધમાં પ્રોબેટ વહીવટી પત્રો, તેની સાથે અથવા પત્રો આપવામાં આવ્યા વીલ જોડેલું હોય કે ન હોય. હોય તે મિલકતની રકમ અથવા

કિંમત એક હજાર રૂપિયા કરતાં વધારે હોય, ત્યારે એક હજાર રૂપિયા કરતાં વધારે હોય તેટલી પચાસ હજાર રૂપિયા સુધીના રકમ અથવા કિંમતના ભાગ ઉપર. જે મિલકતના સંબંધમાં પ્રોબેટ અથવા પત્રો આપવામાં આવ્યા હોય તે મિલકતની રકમ અથવા કિંમત પચાસ હજાર રૂપિયા કરતાં વધારે હોય, ત્યારે પચાસ હજાર રૂપિયા કરતાં વધારે હોય તેટલી બે લાખ રૂપિયા સુધીની રકમ અથવા કિંમતના ભાગ ઉપર.

જે મિલકતના સંબંધમાં પ્રોબેટ અથવા પત્રો આપવામાં આવ્યા હોય તે મિલકતની રકમ અથવા કિંમત બે લાખ રૂપિયા કરતાં વધારે હોય, ત્યારે બે લાખ કરતાં વધારે હોય તેટલી ત્રણ લાખ રૂપિયા સુધીની રકમ અથવા કિંમતના ભાગ ઉપર.

જે મિલકતના સંબંધમાં પ્રોબેટ અથવા પત્રો આપવામાં આવ્યા હોય તે મિલકતની રકમ અથવા કિંમત ત્રણ લાખ રૂપિયા કરતાં વધારે હોય, ત્યારે ત્રણ લાખ રૂપિયા કરતાં વધારે હોય તેટલી રકમ અથવા કિંમતના ભાગ ઉપર:

પરંતુ જે કોઈ મિલકતનો કોઈ એસ્ટેટમાં સમાવેશ થતો હોય તે મિલકતના સંબંધમાં ભારતનો વારસાહક અધિનિયમ, ૧૯૨૫ના ભાગ ૧૦ હેઠળ અથવા સન ૧૮૨૭ના મુંબઈના ૮મા વિનિયમ અથવા તે સમયે અમલમાં હોય તેવા કોઈ તત્સમાન કાયદા હેઠળ પ્રમાણપત્ર આપવામાં આવ્યા પછી તે જ એસ્ટેટના સંબંધમાં પ્રોબેટ અથવા વહીવટપત્રો આપવામાં આવે ત્યારે, તે પ્રોબેટ અથવા વહીવટી પત્રો આપતી વખતે જે ફી ભરવી પડે તેમાંથી સદરહુ પ્રમાણપત્ર આપતી વખતે જે રકમ ભરી હોય તે બાદ કરવી.”

સન ૧૯૨૫નો
૨૪મો

- (૩) અનુચ્છેદ ૧૩માં, કોલમ ૩માં, “ત્રીસ રૂપિયા” એ શબ્દોને બદલે, “સાઠ રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;
- (૪) અનુચ્છેદ ૧૫માં, કોલમ ૩માં, “પંદર રૂપિયા” એ શબ્દોને બદલે, “ત્રીસ રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;
- (૫) અનુચ્છેદ ૧૬માં, કોલમ ૩માં, “પચાસ રૂપિયા” એ શબ્દોને બદલે, “એકસો રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;
- (૬) અનુચ્છેદ ૧૭માં, કોલમ ૩માં, “પચાસ રૂપિયા” એ શબ્દોને બદલે, “એકસો રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;
- (૭) અનુચ્છેદ ૧૭ પછી જણાતા વિધમાન કોષ્ટકને બદલે નીચેનો મજકૂર મૂકવો :-

દાવો માંડતી વખતે લેવાપાત્ર કિંમત પ્રમાણે ફીના દરોનું કોષ્ટક.

દાવાના વિષય વસ્તુની રકમ અથવા કિંમત નીચે લખેલા રૂપિયા કરતાં વધારે હોય ત્યારે	પણ નીચે લખેલા રૂપિયા કરતાં વધારે ન હોય ત્યારે	યોગ્ય ફી.
રૂ.	રૂ.	રૂ.
૧	૧૦૦૦	૧૦
૧૦૦૦	૨૦૦૦	૨૦૦
૨૦૦૦	૩૦૦૦	૩૦૦
૩૦૦૦	૪૦૦૦	૪૦૦
૪૦૦૦	૫૦૦૦	૫૦૦
૫૦૦૦	૬૦૦૦	૬૦૦
૬૦૦૦	૭૦૦૦	૭૦૦
૭૦૦૦	૮૦૦૦	૮૦૦
૮૦૦૦	૯૦૦૦	૯૦૦
૯૦૦૦	૧૦૦૦૦	૧૦૦૦
૧૦૦૦૦	૧૫૦૦૦	૧૨૫૦
૧૫૦૦૦	૨૦૦૦૦	૧૫૦૦
૨૦૦૦૦	૨૫૦૦૦	૧૫૨૫
૨૫૦૦૦	૨૭૦૦૦	૧૬૦૦
૨૭૦૦૦	૨૮૦૦૦	૧૬૭૫
૨૮૦૦૦	૨૯૦૦૦	૧૭૫૦
૨૯૦૦૦	૩૦૦૦૦	૧૮૨૫
૩૦૦૦૦	૩૧૦૦૦	૧૯૦૦
૩૧૦૦૦	૩૨૦૦૦	૧૯૭૫
૩૨૦૦૦	૩૩૦૦૦	૨૦૫૦
૩૩૦૦૦	૩૪૦૦૦	૨૧૨૫
૩૪૦૦૦	૩૫૦૦૦	૨૨૦૦
૩૫૦૦૦	૩૬૦૦૦	૨૩૭૫
૩૬૦૦૦	૩૭૦૦૦	૨૪૦૦

૩૪૦૦૦	૩૬૦૦૦	૨૬૫૦
૩૬૦૦૦	૩૮૦૦૦	૨૮૦૦
૩૮૦૦૦	૪૦૦૦૦	૨૯૫૦
૪૦૦૦૦	૪૨૦૦૦	૩૧૦૦
૪૨૦૦૦	૪૪૦૦૦	૩૨૫૦
૪૪૦૦૦	૪૬૦૦૦	૩૪૦૦
૪૬૦૦૦	૪૮૦૦૦	૩૫૫૦
૪૮૦૦૦	૫૦૦૦૦	૩૭૦૦
૫૦૦૦૦	૫૫૦૦૦	૪૦૦૦
૫૫૦૦૦	૬૦૦૦૦	૪૩૦૦
૬૦૦૦૦	૬૫૦૦૦	૪૬૦૦
૬૫૦૦૦	૭૦૦૦૦	૪૮૦૦
૭૦૦૦૦	૭૫૦૦૦	૫૨૦૦

અને રૂા. ૧,૦૦,૦૦૦ સુધી દરેક રૂા. ૫૦૦૦ અથવા તેના ભાગ માટે રૂા. ૧૫૦ના દરે અને રૂા. ૧,૦૦,૦૦૦ થી વધારે રૂા. ૧૦,૦૦,૦૦૦ સુધી દરેક રૂા. ૧૦,૦૦૦ અથવા તેના ભાગ માટે રૂા. ૨૦૦ ના દરે અને ૧૦,૦૦,૦૦૦ રૂપિયાથી વધારે રૂા. ૨૦,૦૦,૦૦૦ સુધી દરેક રૂા. ૧,૦૦,૦૦૦ અથવા તેના ભાગ માટે રૂા. ૧૨૦૦ ના દરે અને ૨૦,૦૦,૦૦૦ રૂપિયાથી વધારે દરેક રૂા. ૧,૦૦,૦૦૦ અથવા તેના ભાગ માટે રૂા. ૫૦૦ ના દરે વધુમાં વધુ ફી રૂા. ૭૫,૦૦૦ સુધી વધશે, દા.ત. :-

રૂા.	રૂા.
૧૦૦૦૦૦	૫૮૫૦
૨૦૦૦૦૦	૭૮૫૦
૩૦૦૦૦૦	૮૮૫૦
૪૦૦૦૦૦	૧૧૮૫૦
૫૦૦૦૦૦	૧૩૮૫૦
૬૦૦૦૦૦	૧૫૮૫૦
૭૦૦૦૦૦	૧૭૮૫૦
૮૦૦૦૦૦	૧૯૮૫૦
૯૦૦૦૦૦	૨૧૮૫૦
૧૦૦૦૦૦૦	૨૩૮૫૦
૧૧૦૦૦૦૦	૨૫૧૫૦
૧૨૦૦૦૦૦	૨૬૩૫૦
૧૩૦૦૦૦૦	૨૭૫૫૦
૧૪૦૦૦૦૦	૨૮૭૫૦
૧૫૦૦૦૦૦	૨૯૯૫૦
૧૬૦૦૦૦૦	૩૧૧૫૦
૧૭૦૦૦૦૦	૩૨૩૫૦
૧૮૦૦૦૦૦	૩૩૫૫૦
૧૯૦૦૦૦૦	૩૪૭૫૦
૨૦૦૦૦૦૦	૩૫૯૫૦
૨૧૦૦૦૦૦	૩૬૪૫૦
૨૨૦૦૦૦૦	૩૬૯૫૦"

૪. મુખ્ય અધિનિયમમાં, અનુસૂચિ ૨માં,--

(૧) અનુચ્છેદ ૧માં, કોલમ ૩માં,--

- (ક) "વીસ નવા પૈસા" એ શબ્દોને બદલે, "દસ રૂપિયા" એ શબ્દો મૂકવા;
- (ખ) "પાંત્રીસ નવા પૈસા" એ શબ્દોને બદલે, "દસ રૂપિયા" એ શબ્દો મૂકવા;
- (ગ) "પાંસઠ નવા પૈસા" એ શબ્દોને બદલે, "વીસ રૂપિયા" એ શબ્દો મૂકવા;
- (ઘ) "એક રૂપિયો" એ શબ્દોને બદલે, "પચાસ રૂપિયા" એ શબ્દો મૂકવા;
- (ચ) "બે રૂપિયા અને પચાસ નવા પૈસા" એ શબ્દોને બદલે, "એકસો રૂપિયા" એ શબ્દો મૂકવા;
- (છ) "પચાસ રૂપિયા" એ શબ્દોને બદલે, "એકસો રૂપિયા" એ શબ્દો મૂકવા;
- (જ) "વીસ રૂપિયા" એ શબ્દોને બદલે, "પચાસ રૂપિયા" એ શબ્દો મૂકવા;
- (ઝ) "પાંચ રૂપિયા" એ શબ્દોને બદલે, "વીસ રૂપિયા" એ શબ્દો મૂકવા;

(૨) અનુચ્છેદ ૨માં, કોલમ ૩માં, "દસ રૂપિયા" એ શબ્દોને બદલે, "પચાસ રૂપિયા" એ શબ્દો મૂકવા;

(૩) અનુચ્છેદ ૩માં, કોલમ ૩માં, "બે રૂપિયા" એ શબ્દોને બદલે, "પાંચ રૂપિયા" એ શબ્દો મૂકવા;

(૪) અનુચ્છેદ ૪માં, કોલમ ૩માં, "પચાસ નવા પૈસા" એ શબ્દોને બદલે, "બે રૂપિયા" એ શબ્દો મૂકવા;

(૫) અનુચ્છેદ ૫માં, કોલમ ૩માં, "એક રૂપિયો" એ શબ્દોને બદલે, "પાંચ રૂપિયા" એ શબ્દો મૂકવા;

(૬) અનુચ્છેદ ૬માં, કોલમ ૩માં,--

- (ક) "બે રૂપિયા" એ શબ્દોને બદલે, "દસ રૂપિયા" એ શબ્દો મૂકવા;
- (ખ) "પાંચ રૂપિયા" એ શબ્દોને બદલે, "વીસ રૂપિયા" એ શબ્દો મૂકવા;
- (૭) અનુચ્છેદ ૭માં, કોલમ ૩માં, "એક રૂપિયો" એ શબ્દોને બદલે, "દસ રૂપિયા" એ શબ્દો મૂકવા;
- (૮) અનુચ્છેદ ૮માં, કોલમ ૩માં, "એક રૂપિયો" એ શબ્દોને બદલે, "દસ રૂપિયા" એ શબ્દો મૂકવા;
- (૯) અનુચ્છેદ ૯માં, કોલમ ૩માં, "એક રૂપિયો અને પચીસ નવા પૈસા" એ શબ્દોને બદલે, "પાંચ રૂપિયા" એ શબ્દો મૂકવા;
- (૧૦) અનુચ્છેદ ૧૦માં, કોલમ ૩માં, "પચીસ નવા પૈસા" એ શબ્દોને બદલે, "બે રૂપિયા" એ શબ્દો મૂકવા;
- (૧૧) અનુચ્છેદ ૧૧માં, કોલમ ૩માં, "એક રૂપિયો અને પચીસ નવા પૈસા" એ શબ્દોને બદલે, "પાંચ રૂપિયા" એ શબ્દો મૂકવા;

(૧૨) અનુચ્છેદ ૧૨માં, કોલમ ૩માં,—

- (ક) “એક રૂપિયો ” એ શબ્દોને બદલે, “બે રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;
- (ખ) “બે રૂપિયા” એ શબ્દોને બદલે, “ત્રણ રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;
- (ગ) “ચાર રૂપિયા” એ શબ્દોને બદલે, “પાંચ રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;

(૧૩) અનુચ્છેદ ૧૩માં, કોલમ ૩માં,—

- (ક) “એક રૂપિયો” એ શબ્દોને બદલે, “બે રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;
- (ખ) “બે રૂપિયા અને પચાસ નવા પૈસા” એ શબ્દોને બદલે, “પાંચ રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;
- (ગ) “પાંચ રૂપિયા” એ શબ્દોને બદલે, “દસ રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;

(૧૪) અનુચ્છેદ ૧૪માં, કોલમ ૩માં,—

- (ક) “દસ રૂપિયા” એ શબ્દોને બદલે, “વીસ રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;
- (ખ) “બાર રૂપિયા અને પચાસ નવા પૈસા” એ શબ્દોને બદલે, “પચાસ રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;

(૧૫) અનુચ્છેદ ૧૫માં, કોલમ ૩માં, “પચાસ નવા પૈસા” એ શબ્દોને બદલે, “પાંચ રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;

(૧૬) અનુચ્છેદ ૧૬માં, કોલમ ૩માં,—

- (ક) “પાંચ રૂપિયા ” એ શબ્દોને બદલે, “દસ રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;
- (ખ) “એક રૂપિયો” એ શબ્દોને બદલે, “પાંચ રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;

(૧૭) અનુચ્છેદ ૧૭માં, કોલમ ૩માં, “સાડત્રીસ રૂપિયા અને પચાસ નવા પૈસા” એ શબ્દોને બદલે, “પચાસ રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;

(૧૮) અનુચ્છેદ ૧૮માં, કોલમ ૩માં,—

- (ક) “પંદર રૂપિયા” એ શબ્દોને બદલે, “એકસો રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;
- (ખ) “બે રૂપિયા અને પચાસ નવા પૈસા ” એ શબ્દોને બદલે, “પચીસ રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;
- (ગ) “છ રૂપિયા અને પચીસ નવા પૈસા” એ શબ્દોને બદલે, “પચાસ રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;
- (ઘ) “બાર રૂપિયા અને પચાસ નવા પૈસા” એ શબ્દો, બાબત (ગ) અને (ઘ) ની સામે જે બે સ્થળોએ આવે છે ત્યાં તેને બદલે, “એકસો રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;
- (ચ) બાબત (ચ) ની સામેના “બાર રૂપિયા અને પચાસ નવા પૈસા” એ શબ્દોને બદલે, “પચાસ રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;

(૧૯) અનુચ્છેદ ૧૯માં, કોલમ ૩માં, “પચીસ રૂપિયા” એ શબ્દો ને બદલે, “પચાસ રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;

- (૨૦) અનુચ્છેદ ૨૦માં, કોલમ ૩માં, “સાડત્રીસ રૂપિયા અને પચાસ નવા પૈસા” એ શબ્દોને બદલે, “પચાસ રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;
- (૨૧) અનુચ્છેદ ૨૧માં, કોલમ ૩માં, “સાડત્રીસ રૂપિયા અને પચાસ નવા પૈસા” એ શબ્દોને બદલે, “પચાસ રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;
- (૨૨) અનુચ્છેદ ૨૨માં, કોલમ ૩માં, “બે રૂપિયા” એ શબ્દોને બદલે, “પચાસ રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;
- (૨૩) અનુચ્છેદ ૨૩માં, કોલમ ૩માં,—
- (ક) “સાડત્રીસ રૂપિયા અને પચાસ નવા પૈસા” એ શબ્દો, જે ચાર સ્થળોએ આવે છે ત્યાં તેને બદલે, “પચાસ રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;
- (ખ) “અઠાર રૂપિયા અને પંચોતેર નવા પૈસા” એ શબ્દોને બદલે, “વીસ રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;
- (ગ) “ત્રીસ રૂપિયા” એ શબ્દોને બદલે, “એકસો રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;
- (૨૪) અનુચ્છેદ ૨૪માં, કોલમ ૩માં,—
- (ક) “એક રૂપિયો” એ શબ્દોને બદલે, “ બે રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;
- (ખ) “બે રૂપિયા” એ શબ્દોને બદલે, “પાંચ રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;
- (૨૫) અનુચ્છેદ ૨૫માં, કોલમ ૩માં,—
- (ક) “બે રૂપિયા ” એ શબ્દોને બદલે, “પાંચ રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;
- (ખ) “ત્રણ રૂપિયા” એ શબ્દોને બદલે, “દસ રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;
- (ગ) “છ રૂપિયા” એ શબ્દોને બદલે, “પંદર રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;
- (૨૬) અનુચ્છેદ ૨૬માં, કોલમ ૩માં,—“એક રૂપિયો અને પચીસ નવા પૈસા ” એ શબ્દો, ને બદલે, “દસ રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;
- (૨૭) અનુચ્છેદ ૨૭માં, કોલમ ૩માં, “પાંસઠ નવા પૈસા ” એ શબ્દોને બદલે, “બે રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;
- (૨૮) અનુચ્છેદ ૨૮માં, કોલમ ૩માં, “બે રૂપિયા” એ શબ્દોને બદલે, “દસ રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;
- (૨૯) અનુચ્છેદ ૨૯માં, કોલમ ૩માં, “એક રૂપિયો” એ શબ્દોને બદલે, “પાંચ રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;
- (૩૦) અનુચ્છેદ ૩૦માં, કોલમ ૩માં, “એક રૂપિયો” એ શબ્દોને બદલે, “પાંચ રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;
- (૩૧) અનુચ્છેદ ૩૧માં, કોલમ ૩માં, “એક રૂપિયો” એ શબ્દોને બદલે, “પાંચ રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;
- (૩૨) અનુચ્છેદ ૩૨માં, કોલમ ૩માં, “પાંચ રૂપિયા” એ શબ્દોને બદલે, “દસ રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;

(૩૩) અનુચ્છેદ ૩૩માં,

(ક) કોલમ-૧માં, “(અમદાવાદના)” એ શબ્દો અને કૌંસ કમી કરવા;

(ખ) કોલમ ૩માં,—

(૧) “દસ રૂપિયા” એ શબ્દોને બદલે, “પચાસ રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;

(૨) “પચાસ રૂપિયા” એ શબ્દોને બદલે, “એકસો રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;

(૩) “એકસો રૂપિયા” એ શબ્દોને બદલે, “પાંચસો રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;

(૩૪) અનુચ્છેદ ૩૪માં, કોલમ ૩માં,—

(ક) “પચાસ રૂપિયા” એ શબ્દોને બદલે, “એકસો રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;

(ખ) “દસ રૂપિયા” એ શબ્દોને બદલે, “પચાસ રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;

(૩૫) અનુચ્છેદ ૩૫માં, કોલમ ૩માં,—

(ક) “બે રૂપિયા અને પચાસ નવા પૈસા” એ શબ્દો જે બે સ્થળોએ આવે છે ત્યાં તેને બદલે, “દસ રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;

(ખ) “પાંચ રૂપિયા” એ શબ્દોને બદલે, “દસ રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;

(ગ) “એક રૂપિયો” એ શબ્દોને બદલે, “દસ રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;

(૩૬) અનુચ્છેદ ૩૬માં, કોલમ ૩માં, “પાંચ રૂપિયા” એ શબ્દોને બદલે, “વીસ રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;

(૩૭) અનુચ્છેદ ૩૭માં, કોલમ ૩માં, “એક રૂપિયો” એ શબ્દોને બદલે, “વીસ રૂપિયા” એ શબ્દો મૂકવા;

(૩૮) અનુચ્છેદ ૩૮ પછી, નીચેનો નવો અનુચ્છેદ ઉમેરવો :-

૧	૨	૩
૩૮.	કોઈપણ કાર્યવાહીમાં કોર્ટને રજૂ કરવાની મુલતવી રાખવા માટેની અરજી	બે રૂપિયા.”

રદ કરવા બાબત.

પ. મુંબઈ કોર્ટ ફી (ગુજરાત સુધારા) અધિનિયમ, ૧૯૮૫ આથી, રદ કરવામાં આવે છે.

સન ૧૯૮૫નો
ગુજરાતનો ૧૨મો.

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

WEDNESDAY, APRIL 2, 2003/CAITRA 12, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bill, Acts and Notification other than
those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, તારીખ ૨જી એપ્રિલ, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા તારીખ ૩૧મી માર્ચ/૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના નાણા વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક : (જીએચએન-૯)એમએસએ-૨૦૦૩-(એસ.૩૫)(૫૮)/૬ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વ લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

Notification*re*

**amendment to the Government Notification, Finance Department No. (GHN-65)/
MSA-1081-(S. 35)/TH, dated the 7th October, 1981.**

નાણા વિભાગનું તા. ૭મી ઓક્ટોબર, ૧૯૮૧નું સરકારી જાહેરનામું ક્રમાંક (જીએચએન-૬૫)/એમ.એસ.એ.-૧૦૮૧-
(એસ-૩૫) ૬, સુધારવા સંબંધી જાહેરનામું.

નાણા વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૩૧મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

મુંબઈ મોટર સ્પિરિટ વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૫૮.

ક્રમાંક : (જીએચએન-૮)એમએસએ-૨૦૦૩-(એસ. ૩૫) (૫૮)/૬:- ગુજરાત સરકારને જાહેર હિતમાં તેમ કરવું
જરૂરી લાગે છે;

તેથી, હવે, મુંબઈ મોટર સ્પિરિટ વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૫૮ (સન ૧૯૫૮ના મુંબઈના દફતર)ની કલમ
૩૫ની પેટા-કલમ (૧)થી મળેલી સત્તાની રૂએ, ગુજરાત સરકાર, આથી, નાણા વિભાગનું તા. ૭મી ઓક્ટોબર, ૧૯૮૧નું
સરકારી જાહેરનામું ક્રમાંક : (જીએચએન-૬૫) /એમએસએ-૧૦૮૧-(એસ. ૩૫)/૬. નીચે પ્રમાણે સુધારે છે:-

સદરહુ જાહેરનામાને જોડેલી અનુસૂચિમાં,-

(૧) અનુક્રમાંક. ૨ની નોંધ કમી કરવી.

(૨) અનુક્રમાંક. ૮ની નોંધમાં, શરત ક્રમાંક. ૧૨માં “અધિનિયમની કલમ ૩૫” એ શબ્દો અને આંકડાથી શરૂ થતો
અને “આ શરત લાગુ પડશે નહિ” એ શબ્દોથી પૂરો થતો ભાગ કમી કરવો.

(૩) અનુક્રમાંક. ૧૦ની નોંધ કમી કરવી.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

એમ. એન. જોષી,
સરકારના અધિક સચિવ.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

SATURDAY, APRIL 5, 2003]

CAITRA 15, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૫મી એપ્રિલ, ૨૦૦૩.

તારીખ ૫મી એપ્રિલ, ૨૦૦૩ના ગુજરાત રાજપત્ર, (અસાધારણ)માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક : ૧૮નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT ACT NO. 19 OF 2003.

ગુજરાત વિધાનમંડળના નીચેના અધિનિયમને રાજ્યપાલે સન ૨૦૦૩ના એપ્રિલ મહિનાની ૪થી તારીખે અનુમતિ આપી હોવાથી, તે આથી સર્વે લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવે છે.

વી. એમ. કોઠારે,

ગુજરાત સરકારના સચિવ.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

GUJARAT ACT NO. 19 OF 2003

AN ACT

further to amend the Gujarat Advocates Welfare Fund Act, 1991.

સન ૨૦૦૩નો ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક : ૧૯.

(રાજ્યપાલની અનુમતિ મળી પછી, સન ૨૦૦૩ના માર્ચ મહિનાની ૧૨મી તારીખે “ગુજરાત રાજપત્ર”માં (અંગ્રેજીમાં) પ્રથમ પ્રસિધ્ધ કરેલો.)

ગુજરાત એડવોકેટ કલ્યાણ ફંડ (સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩.

ગુજરાત એડવોકેટ કલ્યાણ ફંડ અધિનિયમ, ૧૯૮૧ વધુ સુધારવા બાબત અધિનિયમ.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમાં વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

૧. (૧) આ અધિનિયમ, ગુજરાત એડવોકેટ કલ્યાણ ફંડ (સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.
- (૨) તે, રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, નક્કી કરે તેવી તારીખે અમલમાં આવશે.

ટૂંકી સંજ્ઞા અને આરંભ.

૨. ગુજરાત એડવોકેટ કલ્યાણ ફંડ અધિનિયમ, ૧૯૮૧ (જેનો આમાં હવે પછી, “મુખ્ય અધિનિયમ” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે)માં, કલમ ૩માં, પેટા-કલમ (૨) માં,-

સન ૧૯૮૧ના ગુજરાતના ૧૪મા અધિનિયમની કલમ ૩નો સુધારો.

(ક) ખંડ (વ)માં, “કોઈ બાર એસોસિયેશને” એ શબ્દો પછી, “અથવા કોઈ બીજો એસોસિયેશન અથવા સંસ્થાએ અથવા કોઈ બીજી વ્યક્તિએ” એ શબ્દો ઉમેરવા;

(ખ) ખંડ (૮) પછી નીચેનો ખંડ ઉમેરવો :-

“ (૬) ગુજરાતની બાર કાઉન્સિલે, ભારતની બાર કાઉન્સિલે, ગુજરાત હાઈકોર્ટ અથવા બીજી કોઈપણ કોર્ટ અથવા ટ્રિબ્યુનલે અથવા સત્તામંડળે ફંડમાં જમા કરાવવા આદેશ કરેલ ખર્ચ અપાવવાની કોઈ રકમ.”

૩. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૬માં, “પેટા-કલમ (૨) હેઠળ તેને દૂર કરવામાં આવે” એ શબ્દો, કૌંસ અને આંકડાને બદલે, “ પેટા-કલમ (૧) હેઠળ તેને ગેરલાયક ઠરાવવામાં આવે ” એ શબ્દો, કૌંસ અને આંકડા મૂકવા.

સન ૧૯૮૧ના ગુજરાતના ૧૪મા અધિનિયમની કલમ ૬નો સુધારો.

સન ૧૯૮૧ના
ગુજરાતના
૧૪મા
અધિનિયમની
કલમ ૭નો
સુધારો

૪. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૭માં,
(૧) પેટા-કલમ (૧) માં, “નિયુક્ત” એ શબ્દને બદલે, “નિયુક્ત અથવા નિયુક્ત સભ્ય હોવા માટે” એ શબ્દો મૂકવા ;
(૨) પેટા-કલમ (૨) કાઢી કરવી.

સન ૧૯૮૧ના
ગુજરાતના
૧૪મા
અધિનિયમની
કલમ ૮નો
સુધારો

૫. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૮માં, “દૂર કરવાના” એ શબ્દને બદલે, “ગેરલાયક ઠરાવવાના” એ શબ્દો મૂકવા.

સન ૧૯૮૧ના
ગુજરાતના
૧૪મા
અધિનિયમની
કલમ ૧૩નો
સુધારો.

૬. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૧૩માં, પેટા-કલમ (૨) ને બદલે, નીચેનો મજકૂર મૂકવો :-
“ (૨) ફંડના હિસાબોનું ઓડિટ દર વર્ષે, કંપની અધિનિયમ, ૧૯૫૬ની કલમ ૨૨૬ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ ઓડિટર તરીકે કામ કરવા માટે યોગ્ય લાયકાત ધરાવતા હોય તેવા ઓડિટરો દ્વારા કરાવવું જોઈશે, જેની નિમણૂક ગુજરાતની બાર કાઉન્સિલે કરવી જોઈશે.”.

સન ૧૯૫૬નો
૧૯૦.

સન ૧૯૮૧ના
ગુજરાતના ૧૪મા
અધિનિયમની કલમ
૧૬નો સુધારો.

૭. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૧૬માં, પેટા-કલમ (૧)માં, “ તે ફંડના સભ્ય તરીકે પ્રવેશ માટે ઠરાવેલા નમૂનામાં વહીવટી સમિતિને અરજી કરી શકશે” એ શબ્દોને બદલે, “ફંડના સભ્ય તરીકે રહેશે અને ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં, તેવી રીતે અને તેટલી ફી ચૂકવ્યે અરજી કરી શકશે” એ શબ્દો મૂકવા.

સન ૧૯૮૧ના
ગુજરાતના
૧૪મા
અધિનિયમમાં
નવી કલમ ૧૯ક
દાખલ કરવા
બાબત.

૮. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૧૯ પછી, નીચેની નવી કલમ દાખલ કરવી :-

“સભ્યપદ, ૧૬ ક. (૧) ફંડમાં પ્રવેશ લીધેલ દરેક સભ્યે, ઠરાવવામાં આવે તેટલું લવાજમ લવાજમ અને સભ્યપદ બંધ કરવા પાંચ વર્ષની ખંડ મુદતના અંતે ફંડમાં આપવું જોઈશે.”
બાબત.

- (૨) પાંચ વર્ષની ખંડ મુદત, બાર કાઉન્સિલ નિર્દિષ્ટ કરે તેવી તારીખથી શરૂ થશે;

(૩) જે કોઈ એડવોકેટ પેટા-કલમ (૧) હેઠળ જોગવાઈ કરેલ રીતે લવાજમ ભરવામાં ચૂક કરે, તો બાર કાઉન્સિલના સેક્રેટરી લવાજમ ચૂકવવા માટેની નોટિસ આપશે અને તેને સુનાવણીની વાજબી તક આપ્યા પછી, તેનું સત્યપદ બંધ કરવા સંબંધી અથવા અન્યથા પોતે યોગ્ય ગણે તેવો હુકમ કરી શકશે.”.

૯. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૧૮માં, પેટા-કલમ (૬) પછી, નીચેનો મજકૂર દાખલ કરવો:- સન ૧૯૯૧ના ગુજરાતના ૧૪મા અધિનિયમની કલમ ૧૮નો સુધારો.

“(૭) કલમ ૨૪ હેઠળ સભ્યને ચૂકવવાની થતી રકમો, ઠરાવવામાં આવે તેવી રીતે ચૂકવવી જોઈશે.”.

૧૦. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૧૯ને બદલે, નીચેની કલમ મૂકવી :-

સન ૧૯૯૧ના
ગુજરાતના ૧૪મા
અધિનિયમની કલમ
૧૯ બદલવા બાબત.

વકીલાતનામા
ઉપર સ્ટેમ્પ
હોવા બાબત.

“૧૯. (૧) દરેક એડવોકેટ,-

(ક) જિલ્લા કોર્ટમાં અથવા જિલ્લા કોર્ટના તાબાની કોર્ટમાં પોતે ફાઈલ કરેલ દરેક વકીલાતનામા

ઉપર પાંચ રૂપિયાના;

(ખ) ટ્રિબ્યુનલમાં અથવા બીજા સત્તામંડળમાં અથવા હાઈકોર્ટમાં પોતે ફાઈલ કરેલ દરેક વકીલાતનામા ઉપર દસ રૂપિયાના મૂલ્યનો સ્ટેમ્પ ચોટાડવો જોઈશે;

પરંતુ બાર કાઉન્સિલ, આ પેટા-કલમ હેઠળ ચોટાડવાના સ્ટેમ્પનું મૂલ્ય ઠરાવી શકશે;

વધુમાં, બાર કાઉન્સિલ, જિલ્લા કોર્ટમાં અથવા જિલ્લા કોર્ટની તાબાની કોર્ટમાં અથવા ટ્રિબ્યુનલમાં અથવા બીજા સત્તામંડળમાં અથવા હાઈકોર્ટમાં ફાઈલ કરવાના દરેક વકીલાતનામા ઉપર ચોટાડવાના સ્ટેમ્પનું જુદું જુદું મૂલ્ય ઠરાવી શકશે.

(૨) કોઈપણ પ્રસંગે, સ્ટેમ્પનું મૂલ્ય, કેસના ખર્ચની અંદર ગણી શકાશે નહિ અથવા તે, અસીલ પાસેથી વસૂલ કરી શકાશે નહિ.

(૩) કોઈ એડવોકેટ દ્વારા પેટા-કલમ (૧) અથવા (૨) ની જોગવાઈઓના ઉલ્લંઘનથી તે, ફંડના લાભોના સમગ્ર કે તેના કોઈ ભાગ માટે હકદાર થશે નહિ અને વહીવટી સમિતિએ, બાર કાઉન્સિલને, ઉચિત પગલાં માટે એવા ઉલ્લંઘનનો રિપોર્ટ કરવો જોઈશે.

(૪) જિલ્લા કોર્ટ અથવા જિલ્લા કોર્ટની તાબાની કોર્ટ અથવા ટ્રિબ્યુનલ અથવા બીજા સત્તામંડળ અથવા હાઈકોર્ટ સમક્ષ ફાઈલ કરેલ દરેક વકીલાતનામા ઉપર ચોટાડેલ દરેક સ્ટેમ્પ, ઠરાવવામાં આવે તેવી રીતે રદ થશે.”.

સન ૧૯૯૧ના
ગુજરાતના ૧૪મા
અધિનિયમની કલમ
૨૦નો સુધારો.

૧૧. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૨૦માં, પેટા-કલમ (૧)માં, " ચાર રૂપિયાનો મૂલ્યનો એક એવા તેની ઉપર બાર કાઉન્સિલનું પ્રતિક અને તેનું મૂલ્ય કોતરેલા " એ શબ્દોને બદલે, " બાર કાઉન્સિલના પ્રતીકવાળા કલમ ૧૯માં ઠરાવેલા " એ શબ્દો મૂકવા.

સન ૧૯૯૧ના
ગુજરાતના ૧૪મા
અધિનિયમની
કલમો ૨૧, ૨૨
અને ૨૩ કમી
કરવા બાબત.

૧૨. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમો ૨૧, ૨૨ અને ૨૩ કમી કરવી.

સન ૧૯૯૧ના
ગુજરાતના ૧૪મા
અધિનિયમની કલમ
૨૪નો સુધારો.

૧૩. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૨૪માં, ખંડ (ખ) પછી, નીચેનો મજકૂર ઉમેરવો,-

"(ખખ) બારના જુનિયર સભ્યોના લાભ માટે, કાર્યશિબિરો, ચર્ચાસત્ર, પરિવંશદ અને એવા બીજા કાર્યક્રમો યોજવા."

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

SATURDAY, APRIL 5, 2003/CAITRA 15, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarat translation of Bill, Acts and Notification other than
these published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૫મી એપ્રિલ, ૨૦૦૩.

તારીખ ૫મી એપ્રિલ, ૨૦૦૩ના ગુજરાત રાજપત્ર (અસાધારણ)માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક ૨૦નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT ACT NO. 20 OF 2003.**THE GUJARAT STATE DISASTER MANAGEMENT ACT, 2003**

ગુજરાત વિધાનસભાના નીચેના અધિનિયમને રાજ્યપાલે સન ૨૦૦૩ના એપ્રિલ મહિનાની ૪થી તારીખે અનુમતિ આપી હોવાથી, તે આથી સર્વ લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવે છે.

વી. એમ. કોઠારે,

ગુજરાત સરકારના સચિવ.

GUJARAT ACT NO. 20 OF 2003.**AN ACT**

to provide for effective management of disaster, for mitigation of effects of disaster, for administering, facilitating, co-ordinating and monitoring emergency relief during and after occurrence of disasters and for implementing, monitoring and co-ordinating measures for reconstruction and rehabilitation in the aftermath of disasters, in the State of Gujarat and for these purposes to establish Gujarat State Disaster Management Authority and to specify other agencies and for matters connected therewith or incidental thereto.

સન ૨૦૦૩નો ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક. ૨૦.

(રાજ્યપાલની અનુમતિ મળ્યા પછી, સન ૨૦૦૩ના એપ્રિલ મહિનાની ૫મી તારીખે “ગુજરાત રાજપત્ર” માં (અંગ્રેજીમાં) પ્રથમ પ્રસિદ્ધ કરેલો.)

ગુજરાત રાજ્યમાં આપત્તિના અસરકારક વ્યવસ્થાપન માટે, આપત્તિની અસરો ઘટાડવા માટે, આપત્તિની ઘટના દરમિયાન અને ત્યારબાદના સંકટ રાહત કાર્યનું સંચાલન કરવા, તેને સરળ બનાવવા, સંકલન કરવા અને દેખરેખ-નિયંત્રણ રાખવા માટે અને ગુજરાત રાજ્યમાં આપત્તિ બાદના પુનર્નિર્માણ અને પુનર્વસન માટેના પગલાંનો અમલ કરવા દેખરેખ-નિયંત્રણ અને સંકલન કરવા માટે અને આ હેતુઓ માટે ગુજરાત રાજ્ય આપત્તિ વ્યવસ્થાપન સત્તામંડળ સ્થાપવા અને બીજી એજન્સીઓ નિર્દિષ્ટ કરવા અને તેની સાથે સંકળાયેલી અથવા તેને આનુષંગિક બાબતો માટે જોગવાઈ કરવા બાબત અધિનિયમ.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

પ્રકરણ ૧**પ્રારંભિક**

૧. (૧) આ અધિનિયમ ગુજરાત રાજ્ય આપત્તિ વ્યવસ્થાપન અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.
- (૨) તે સમગ્ર ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડે છે.
- (૩) તે, રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામા દ્વારા નક્કી કરે તેવી તારીખે અમલમાં આવશે.
૨. આ અધિનિયમમાં, સંદર્ભથી અન્યથા અપેક્ષિત હોય તે સિવાય,-
- (ક) “અસરગ્રસ્ત વિસ્તાર” એટલે કલમ ૩૨ની પેટા કલમ (૨) ના ખંડ (ક) હેઠળ જાહેર કરેલ હોય તેવો વિસ્તાર;
- (ખ) “સમુચિત સત્તામંડળ” નો અર્થ ગુજરાત નગરરચના અને શહેરી વિકાસ અધિનિયમ, ૧૯૭૬ની કલમ ૨ ના ખંડ (૩)માં જે અર્થ આપ્યો છે તે જ થશે;
- (ગ) “સત્તામંડળ” એટલે કલમ ૬ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ સ્થપાયેલ ગુજરાત રાજ્ય આપત્તિ વ્યવસ્થાપન સત્તામંડળ;

ટૂંકી સંજ્ઞા, વ્યાપ્તિ અને આરંભ.

વ્યાખ્યા.

સન ૧૯૭૬નો
રાજ્યપત્ર
અધિનિયમ ક્રમાંક
૨૭એ.

(ધ) “ક્ષમતા ઉભી કરવી” એટલે કોઈપણ આપત્તિને પહોંચી વળવાની ક્ષમતા ઉભી કરવી અને તેમાં-

- (૧) કોઈ આપત્તિ સંબંધી વિદ્યમાન સંસાધનો નક્કી કરવા અને આ અધિનિયમના હેતુ માટે સંસાધનનું સંપાદન કરવું;
- (૨) સંસાધનોનું સંપાદન કરવું અથવા તે ઉભી કરવી, સ્થાનિક સમુદાયોના જૂથોનું સંગઠન કરવું અને તાલીમ આપવી; અને
- (૩) આવી તાલીમનું સંકલન કરવું;

(ચ) “અધ્યક્ષ” એટલે સત્તામંડળના અધ્યક્ષ;

(છ) “મુખ્ય કારોબારી અધિકારી” એટલે સત્તામંડળના મુખ્ય કારોબારી અધિકારી;

(જ) “કમિશનર” એટલે કલમ ૧૧ હેઠળ નીમાયેલ રાજ્ય રાહત કમિશનર;

(ઝ) “આપત્તિ” એટલે રાજ્યના કોઈપણ ભાગમાં બનતી કુદરતી અથવા અન્ય પ્રકારની, ખરેખર અથવા સંભવિત ઘટના જેનાથી નીચેની તમામ અથવા કોઈપણ બાબત બને અથવા બનવાની આશંકા હોય :-

- (૧) સ્થાવર અને જંગમ બંને મિલકતને વ્યાપક હાનિ અથવા નુકસાન; અથવા
- (૨) માનવ જિંદગીની વ્યાપક ખુવારી અથવા માનવોને ઈજા અથવા બીમારી; અથવા
- (૩) પર્યાવરણને નુકસાન અથવા અવનતિ થાય

અને પેટા કલમો (૧) થી (૩)માં નિર્દિષ્ટ કરેલ અસરો પૈકી કોઈપણ અસર એવી હોય કે પોતાની સાધન સંપત્તિનો ઉપયોગ કરીને તેને પહોંચી વળવાનું અસરગ્રસ્ત સમુદાયની ક્ષમતા બહારનું હોય અને જેનાથી સમુદાયનું સામાન્ય કામકાજ ખોરબે પડે;

(ટ) “આપત્તિ વ્યવસ્થાપન” એટલે નીચેની બાબતોના હેતુ માટેનાં પગલાંના આયોજન અને અમલીકરણની સર્જન અને સંકલિત પ્રક્રિયા અનુસાર પગલાં હાથ ધરવા :-

- (૧) આપત્તિને હળવી કરવી અથવા તેનું જોખમ ઘટાડવું;
- (૨) આપત્તિની તીવ્રતા અથવા અસરને હળવી કરવી;
- (૩) (આપત્તિને પહોંચી વળવાની) ક્ષમતા ઉભી કરવી;
- (૪) તાકીદની તૈયારી;
- (૫) આપત્તિની અસરોનો ક્યાસ કાઢવો;
- (૬) તાકીદની રાહત અને બચાવવાની જોગવાઈ કરવી; અને
- (૭) આપત્તિની ઘટના બાદ પુનર્વસન અને પુનર્નિમાણ પુરું પાડવું;

(ઠ) “તાકીદની તૈયારી” એટલે સંભવિત અથવા ખરેખર આપત્તિને અથવા આપત્તિની અસરોને પહોંચી વળવા મધ્યસ્થ વ્યક્તિઓને રાહત એકત્રિત કરી, સંગઠિત કરવા અને પૂરી પાડવા સક્ષમ બનાવે તેવી તૈયારીની સ્થિતિ;

(ડ) “સ્થાનિક સત્તામંડળ” એટલે સંબંધિત સ્થાનિક સત્તામંડળ કાયદા હેઠળ રચાયેલ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન, નગરપંચાયત, મ્યુનિસિપલ કાઉન્સિલ, જિલ્લા પંચાયત, ગ્રામ પંચાયત, નોટિફાઈડ એરિયા સમિતિ અથવા કેન્ટોનમેન્ટ બોર્ડ;

- (ઢ) “સભ્ય” એટલે સત્તામંડળનો સભ્ય;
- (ત) “મિટીગેશન” એટલે આપત્તિનો પ્રભાવ અથવા અસરો ઘટાડવાના ઉદ્દેશથી લેવાનાં પગલાં;
- (થ) “ઠરાવેલું” એટલે આ અધિનિયમ હેઠળ કરેલા નિયમોથી ઠરાવેલ;
- (દ) “નિવારણ” એટલે જેનો ઉદ્દેશ, આપત્તિની ઘટના બનતી ટાળવાનો હોય તેવાં પગલાં;
- (ધ) “પુનઃ નિર્માણ” એટલે આપત્તિ પછી હાથ ધરેલ મિલકતની મરામત અને નિર્માણ;
- (ન) “વિનિયમો” એટલે આ અધિનિયમ હેઠળ કરેલા વિનિયમો;
- (પ) “પુનર્વર્સન” એટલે જેનો ઉદ્દેશ, આપત્તિના કારણે ઊભી થયેલી સ્થિતિને સામાન્ય સ્થિતિમાં પૂર્વવત કરવાનો હોય તેવી કોઈપણ પ્રવૃત્તિ;
- (ફ) “સંબંધિત સ્થાનિક સત્તામંડળનો કાયદો” એટલે

સન ૧૯૪૮નો
મુંબઈનો પાલ્લો.

સન ૧૯૬૪નો
ગુજરાતનો ૩૪મો.

સન ૧૯૬૩નો
ગુજરાતનો ૧૮મો.

સન ૧૯૨૪નો ૨જો.

- (૧) શહેરના સંબંધમાં મુંબઈ પ્રોવિન્શિયલ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન અધિનિયમ, ૧૯૪૮;
- (૨) મ્યુનિસિપલ બરો, વચગાળાના વિસ્તાર, નાના શહેરી વિસ્તાર અને નોટિફાઈડ એરિયાના સંબંધમાં ગુજરાત નગરપાલિકા અધિનિયમ, ૧૯૬૩;
- (૩) ગામ, તાલુકા અને જિલ્લાના સંબંધમાં, ગુજરાત પંચાયત અધિનિયમ, ૧૯૮૩;
- (૪) કેન્ટોનમેન્ટના સંબંધમાં, કેન્ટોનમેન્ટ અધિનિયમ, ૧૯૨૪;
- (બ) “રાહત” એટલે આપત્તિના કારણે થયેલી કોઈપણ યાતના, પીડા, ઈજા અથવા આફત અથવા હાડમારી ઘટાડવા અથવા ઓછી કરવા આપત્તિની જાહેરાત દરમિયાન અથવા તે પછી તાત્કાલિક લીધેલ પગલાં;
- (ભ) “મધ્યસ્થ વ્યક્તિ” માં, આપત્તિ વ્યવસ્થાપનને લગતી પ્રવૃત્તિઓમાં કોઈપણ રીતે સહભાગી બનતી હોય તેવી;
- (૧) કોઈપણ રાજ્ય સરકાર;
- (૨) કોઈપણ વૈધાનિક કાર્યકારી;
- (૩) વિદેશી સ્વૈચ્છિક એજન્સીઓ સહિત સ્વૈચ્છિક એજન્સીઓ; અને
- (૪) સત્તાધિકારીએ નક્કી કરેલ કોઈ બીજી વ્યક્તિનો સમાવેશ થાય છે.

પ્રકરણ ૨

આપત્તિ વ્યવસ્થાપન માટેના સત્તામંડળો

૩. આ અધિનિયમના ઉદ્દેશો પાર પાડવાના હેતુઓ માટે, નીચેના સત્તામંડળો રહેશે:-

આપત્તિ વ્યવસ્થાપન
માટેના સત્તામંડળ.

- (ક) રાજ્ય સરકાર;
- (ખ) ગુજરાત રાજ્ય આપત્તિ વ્યવસ્થાપન સત્તામંડળ;
- (ગ) સરકારી વિભાગોના વડા;
- (ઘ) કમિશનર;
- (ચ) જિલ્લાના કલેક્ટર;
- (છ) સ્થાનિક સત્તામંડળો;

પ્રકરણ ૩

રાજ્ય સરકારના કાર્યો

રાજ્ય સરકારનાં
કાર્યો.

૪. (૧) રાજ્ય સરકારે, કલમ ૩માં નિર્દિષ્ટ કરેલા તમામ સત્તામંડળો અને મધ્યસ્થ વ્યક્તિઓએ, આપત્તિનું વ્યવસ્થાપન કરવાના હેતુ માટે અને તેની અસરો ઘટાડવાના હેતુ માટે જરૂરી અથવા ઇષ્ટ હોય તેવાં વાજબી પગલાં લેવાં જોઈશે, એ બાબત સુનિશ્ચિત કરવી જોઈશે;
- (૨) ખાસ કરીને અને પેટા-કલમ (૧) ની જોગવાઈઓની વ્યાપકતાને બાધ આવ્યા સિવાય, આવા પગલાંમાં નીચેનાં પગલાંનો સમાવેશ થશે :-
- (ક) યોગ્ય નીતિઓ અને માર્ગદર્શિકાઓ વિકસાવવામાં આવે છે તે સુનિશ્ચિત કરવું;
- (ખ) સંકટ વ્યવસ્થાપન જૂથ નામે ઓળખતા જૂથની અને જરૂરી હોય તેવા બીજા મંડળો (એન્ટિટી) સ્થાપવા અને આવું જૂથ અથવા મંડળ (એન્ટિટી) વિનિયમોથી નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવી સત્તા વાપરશે અને તેવાં કાર્યો બજાવશે ;
- (ગ) રાજ્ય વહીવટીતંત્ર અને સ્થાનિક સત્તામંડળોએ તેની પ્રવૃત્તિઓનું આયોજન કરતી વખતે સત્તામંડળે જણાવેલી માર્ગદર્શિકાઓને વિચારણામાં લેવી જોઈશે તે સુનિશ્ચિત કરવું;
- (ઘ) વિસ્તૃત સંદેશા વ્યવહાર અને ટેકનોલોજી નેટવર્ક સ્થાપવામાં આવે અને નિભાવવામાં આવે તે સુનિશ્ચિત કરવું;
- (ચ) આપત્તિ વ્યવસ્થાપનને લગતી સાધનસામગ્રી, સાધનોની અને આપત્તિ વ્યવસ્થાપનના સંબંધમાં સેવાઓની પ્રાપ્તિ સુગમ બનાવવી અને તેની ગુણવત્તા સુનિશ્ચિત કરવી;
- (છ) આપત્તિ વ્યવસ્થાપન યોજના તૈયાર કરવામાં આવે અને આપત્તિના વ્યવસ્થાપન માટે તાલીમ આપવામાં આવે તે સુનિશ્ચિત કરવું;
- (જ) જોખમ તબદીલી, જોખમ વહેંચણીની અને ખર્ચ વહેંચણીની ગોઠવણીને પૂરતા પ્રમાણમાં ઉત્તેજન આપવું;
- (ઝ) આપત્તિ વ્યવસ્થાપન માટે પૂરતા પ્રમાણમાં ફંડ ઉપલબ્ધ છે તે સુનિશ્ચિત કરવું;
- (ટ) સંબંધિત મુજબની સ્થિતિ લાવવામાટે યોગ્યપગલાં સુનિશ્ચિત કરવાં; અને
- (ઠ) આપત્તિને ઝડપથી વધતી અટકાવવા અથવા આપત્તિની અસરોને હળવી કરવા, કાબૂમાં રાખવા અથવા ઓછી કરવા માટે જરૂરી હોય તેવાં પગલાં લેવાં અને એવા આદેશો કરવા;
- (૩) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, રાજ્ય સરકાર, આ અધિનિયમ હેઠળ તેની સત્તા વાપરતી વખતે અને તેના કાર્યોની બજાવણી વખતે, આપત્તિને કારણે ઉભું થતું તોળાઈ રહેલું નુકશાન નિવારવા અથવા તેની અસર ઓછી કરવાના હેતુ માટે, વ્યક્તિ અથવા સત્તામંડળને લેખિતમાં તેવો આદેશ આપી શકશે અને આવી વ્યક્તિએ અથવા સત્તામંડળે આવા આદેશોનું પાલન કરવું જોઈશે.
- (૪) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, રાજ્ય સરકાર, આ અધિનિયમ હેઠળની પોતાની સત્તા વાપરતી વખતે અને પોતાના કાર્ય બજાવતી વખતે, આપત્તિને પહોંચી વળવાને લગતી જરૂરી કાર્યવાહીને અટકાવતો હોય, અવરોધતો હોય અથવા તેને વિલંબમાં નાખતો હોય તેવો કોઈ હુકમ હોય તો, તેનો અમલ મોકૂફ રાખી શકશે.

પ્રકરણ ૪

રાજ્ય સરકારના વિભાગોનાં કાર્યો

૫. (૧) રાજ્યના સરકારી વિભાગોએ,-

સરકારના
વિભાગોનાં કાર્યો.

- (ક) સંદેશાવ્યવહાર કેન્દ્રો સ્થાપવામાં, આકસ્મિક યોજના તૈયાર કરવામાં, ક્ષમતા ઉભી કરવામાં, માહિતી ઓક્રીકરણમાં, કર્મચારીગણ નક્કી કરવામાં અને તાલીમ આપવામાં, સત્તામંડળ, કમિશનર, કલેક્ટર અને સ્થાનિક સત્તામંડળને સહાય પૂરી પાડવી જોઈશે;
- (ખ) કમિશનર અને કલેક્ટરની દેખરેખ હેઠળ રાહત કામગીરી પાર પાડવી જોઈશે;
- (ગ) નુકસાનને ક્યાસ કાઢવો જોઈશે અને સત્તામંડળે ડેડલી માર્ગદર્શિકા અનુસાર પુનર્નિમાણ અને પુનર્વસનનાં કાર્યો પાર પાડવો જોઈશે; અને
- (ઘ) આપત્તિ વ્યવસ્થાપન માટે જરૂરી હોય તેવાં પગલાં લેવાં અને સત્તામંડળ, કમિશનર અને કલેક્ટરને સહાય પૂરી પાડવી જોઈશે.

(૨) સરકારના દરેક વિભાગે, સત્તામંડળની દેખરેખ હેઠળ,-

- (ક) (૧) આપત્તિ વ્યવસ્થાપનના ખ્યાલ અને સિધ્ધાંતો લાગુ પાડી શકાય તે રીતે;
  - (૨) રાજ્ય આપત્તિ વ્યવસ્થાપન સંબંધમાં વિભાગની ભૂમિકા અને જવાબદારીઓ;
  - (૩) તાકીદની રાહત અને આપત્તિ પછીના પુનઃસ્થાપન અને પુનર્વસવાટના સંબંધમાં વિભાગની ભૂમિકા અને જવાબદારીઓ;
  - (૪) વિભાગની ભૂમિકા અને જવાબદારીઓ પૂર્ણ કરવાની ક્ષમતા અનુસાર;
  - (૫) આપત્તિ વ્યવસ્થાપનને લગતી વ્યુહરચનાની બાબતો; અને
  - (૬) વ્યુહરચના માટેનાં નાણાકીય પગલાં સહિત આપત્તિની ઘટના સમયે અનુસરવાની વ્યુહરચના અને કાર્યરીતિઓ,
- જણાવતી આપત્તિ વ્યવસ્થાપન યોજનાઓ તૈયાર કરવી જોઈશે;
- (ખ) બીજા વિભાગો, સ્થાનિક સત્તામંડળો, સમુદાયો અને મધ્યસ્થ વ્યક્તિઓ સાથે યોજનાની તૈયારી અને અમલીકરણનું સંકલન કરવું જોઈશે;
  - (ગ) યોજનાની નિયમિતરીતે સમીક્ષા કરવી જોઈશે અને તેને અદ્યવત્ રાખવી જોઈશે; અને
  - (ઘ) સત્તામંડળને આપત્તિ વ્યવસ્થાપન પ્લાન અને તેમાંના કોઈ સુધારા સાદર કરવા જોઈશે.

પ્રકરણ ૫

સત્તામંડળની સ્થાપના અને સંસ્થાપન

- ૬. (૧) રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, જાહેરનામામાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવી તારીખથી અમલમાં આવે તેમ ગુજરાત રાજ્ય આપત્તિ વ્યવસ્થાપન સત્તામંડળ એ નામનું સત્તામંડળ સ્થાપશે.

સત્તામંડળની
સ્થાપના અને
સંસ્થાપન.

(૨) સત્તામંડળ, શાશ્વત ઉત્તરાધિકાર અને સામાન્ય સીલ ધરાવતું સંસ્થાપિત મંડળ રહેશે અને તેના સંસ્થાપિત નામથી તે દાવો માંડી શકશે અને તેની સામે દાવો માંડી શકશે. આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, જંગમ અને સ્થાવર બંને મિલકત સંપાદન કરવા, ધરાવવા અને તેનો નિકાલ કરવા અને કરાર કરવા અને આ અધિનિયમના હેતુઓ માટે જરૂરી તમામ કાર્યો કરવા સક્ષમ રહેશે.

(૩) સત્તામંડળનું મુખ્યમથક રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં જાહેરનામા દ્વારા નિર્દિષ્ટ કરે તેવા સ્થળે રહેશે.

(૪) સત્તામંડળ, રાજ્ય સરકારની મંજૂરીથી, પોતે ઉચિત ગણે તેવા, રાજ્યની અંદરના અથવા બહારના એવા બીજા સ્થળોએ કચેરીઓ સ્થાપી શકશે.

સત્તામંડળની રચના.

૭.

(૧) સત્તામંડળ, નીચે પ્રમાણે અધ્યક્ષ અને ચોદ કરતાં વધુ ન હોય તેવા બીજા સભ્યોનું બનેલું રહેશે :-

- (ક) રાજ્યના મુખ્યમંત્રી, જે હોદ્દાની રૂએ અધ્યક્ષ ગણાશે;
- (ખ) મુખ્યમંત્રીએ રાજ્યના મંત્રી મંડળમાંથી તેમના હોદ્દાની રૂએ તેમાંથી નામ નિયુક્ત કરવાના બે મંત્રીઓ;
- (ગ) રાજ્યના મુખ્ય સચિવ, હોદ્દાની રૂએ;
- (ઘ) ગુજરાત સરકારના મહેસૂલ વિભાગના સચિવ, હોદ્દાની રૂએ;
- (ચ) સત્તામંડળના મુખ્ય કારોબારી અધિકારી, હોદ્દાની રૂએ;
- (છ) રાજ્ય રાહત કમિશનર, હોદ્દાની રૂએ;
- (જ) રાજ્યના પોલીસ મહાનિયામક, હોદ્દાની રૂએ;
- (ઝ) રાજ્ય સરકાર દ્વારા તેમના હોદ્દાની રૂએ નીમવામાં આવે તેવા રાજ્ય સરકારના બીજા અધિકારીઓ :

પરંતુ સંવિધાનના અનુચ્છેદ ૩૫૬ હેઠળ કરેલી ઉદઘોષણા રાજ્યમાં અમલમાં હોય ત્યારે, કેન્દ્ર સરકાર, સત્તામંડળના અધ્યક્ષ અને સભ્યો તરીકે, મુખ્યમંત્રી અને બીજા બે મંત્રીઓને બદલે ત્રણ વ્યક્તિઓને નીમી શકશે અને એવી રીતે નિયુક્ત થયેલી વ્યક્તિઓએ, આવી ઉદઘોષણા રદ થયે અથવા તેના અમલ બંધ થયે પોતપોતાના હોદ્દા ખાલી કરવા જોઈશે.

(૨) સત્તામંડળના સભ્યો, રાજ્ય સરકારની મરજી હોય ત્યાં સુધી હોદ્દો ધરાવશે અને ઠરાવવામાં આવે તેવા મહેનતાણા તેઓ મેળવશે.

સત્તામંડળની બેઠક.

૮.

(૧) સત્તામંડળની બેઠકો વિનિયમોથી જોગવાઈ કરવામાં આવે તેવા સમયે અને સ્થળોએ મળશે અને પોતાની બેઠકોમાં (આવી બેઠકોમાં કોરમ સહિતના) પોતાના કામકાજના સંચાલન સંબંધી કાર્યરીતિના એવા નિયમોનું પેટા-કલમ (૨)ને અધીન રહીને પાલન કરશે.

(૨) બેઠક યોજવા માટેના નિયત સમયે અધ્યક્ષ હાજર હોય તો તે, આવી બેઠકના અધ્યક્ષસ્થાને રહેશે અને, અધ્યક્ષ ગેરહાજર હોય તો, વરિષ્ઠ મંત્રી અથવા તેની ગેરહાજરીમાં બીજા મંત્રી અને બન્ને મંત્રીઓની ગેરહાજરીમાં, હાજર સભ્યો, પ્રસંગ માટે અધ્યક્ષ તરીકે બેઠકમાં પોતાનામાંથી પસંદ કરે તેવો સભ્ય અધ્યક્ષ તરીકે રહેશે.

- (૩) સત્તામંડળની બેઠકોમાં ઉપસ્થિત થતા તમામ પ્રશ્નોનો નિર્ણય, હાજર રહીને મત આપતા બહુમતી સભ્યો દ્વારા કરવામાં આવશે અને મતો સરખા પડે તે પ્રસંગે, અધ્યક્ષને બીજો અથવા નિર્ણાયક મત રહેશે અને તે વાપરી શકશે.
- (૪) (ક) સત્તામંડળે કરેલ અથવા તેના વતી કરવામાં આવેલ અથવા કરવા ધારેલ કોઈ કરાર અથવા ગોઠવણ અથવા સૂચિત કરાર અથવા ગોઠવણમાં પ્રત્યક્ષ કે પરોક્ષ કોઈપણ રીતે સંબંધ અથવા હિત ધરાવતા હોય તેવા દરેક સભ્યે, પોતાના સંબંધ અથવા હિતનો પ્રકાર સત્તામંડળની બેઠકની પ્રહેલા અથવા બેઠકમાં જાહેર કરવો જોઈશે;
- (ખ) જો આવો સભ્ય, કરાર અથવા ગોઠવણમાં પ્રત્યક્ષ અથવા પરોક્ષ કોઈપણ રીતે સંબંધ અથવા હિત ધરાવતો હોય તો, સત્તામંડળે કરેલ અથવા તેના વતી કરેલ અથવા કરવા ધારેલ કોઈ કરાર અથવા ગોઠવણ પરની ચર્ચામાં ભાગ લઈ શકશે નહિ અથવા મત આપી શકશે નહિ :

પરંતુ આવા કોઈ કરાર અથવા ગોઠવણમાં સંબંધ અથવા હિત ધરાવતી કંપનીની કુલ ભરપાઈ થયેલી ઇક્વિટી શેરમૂડીના બે ટકાથી ઓછી શેરમૂડી પ્રત્યક્ષ કે પરોક્ષ રીતે ધરાવતા શેરહોલ્ડર તરીકે હોવાના કારણસર કોઈ સભ્ય ઉપર જણાવ્યા મુજબ પોતે સંબંધ કે હિત ધરાવતો હોવાનું ગણી શકાશે નહિ.

૯. સત્તામંડળનું કોઈ કાર્ય અથવા કાર્યવાહી,--

- (ક) તેમાંની કોઈ ખાલી જગ્યા અથવા તેની રચનામાં કોઈ ખામી, અથવા
- (ખ) કેસના ગુણદોષને અસર ન કરતી હોય તેવી તેની કાર્યરીતિમાંની કોઈ અનિયમિતતાના કારણ માત્રથી જ અમાન્ય ઠરશે નહિ.

કાર્યવાહીઓ યોગ્ય અને કાયદેસર ગણાશે.

૧૦. (૧) રાજ્ય સરકાર, સરકારના સચિવથી ઉતરતા દરજ્જાના ન હોય તેવા અધિકારીને, સત્તામંડળના મુખ્ય કારોબારી અધિકારી તરીકે નીમશે, જે, વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવાં કાર્યો બજાવશે.
- (૨) સત્તામંડળ, પોતાનાં કાર્યો કાર્યક્ષમ રીતે બજાવવા માટે પોતે જરૂરી ગણે તેવા બીજા અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓને, મુખ્ય કારોબારી અધિકારીના તાબા હેઠળ નીમી શકશે.
- (૩) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ નીમાયેલ મુખ્ય કારોબારી અધિકારી, ઠરાવવામાં આવે તેવા પગાર અને ભથ્થાં મેળવવા હકકદાર ગણાશે અને ઠરાવવામાં આવે તેવી સેવાની શરતોથી તેનું સંચાલન થશે.
- (૪) પેટા-કલમ (૨) હેઠળ નીમાયેલા અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓ, વિનિયમોથી નક્કી કરવામાં આવે તેવા પગાર અને ભથ્થાં મેળવવા હકકદાર ગણાશે અને વિનિયમોથી નક્કી કરવામાં આવે તેવી સેવાની બોલીઓ અને શરતોથી તેમનું સંચાલન થશે.
- (૫) સત્તામંડળના અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓ, મુખ્ય કારોબારી અધિકારીએ બહાર પાડેલ સામાન્ય અથવા ખાસ લેખિત હુકમથી તેમના પર નાંખવામાં આવે તેવાં કાર્યો બજાવશે.

સત્તામંડળના અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓ.

૧૧. (૧) રાજ્ય સરકાર, સમગ્ર રાજ્ય માટે, સરકારના સચિવથી ઉતરતા દરજ્જાના ન હોય તેવા અધિકારીને સમગ્ર રાજ્ય માટે રાજ્ય રાહત કમિશનર તરીકે નીમી શકશે.
- (૨) કમિશનર, આ અધિનિયમથી અથવા તેની હેઠળ આપત્તિ વ્યવસ્થાપનને લગતા પોતાની ઉપર નાખવામાં આવે તેવાં કાર્યો બજાવશે.
- (૩) કમિશનર, ઠરાવવામાં આવે તેવા પગાર અને ભથ્થાં મેળવવા હકકદાર ગણાશે અને ઠરાવવામાં આવે તેવી સેવાની શરતોથી તેનું સંચાલન થશે.

રાજ્ય રાહત કમિશનર.

પ્રકરણ ૬

સત્તામંડળનાં કાર્યો

સત્તામંડળનાં અમુક કાર્યો.

૧૨. (૧) સત્તામંડળ, આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, રાજ્ય, સ્થાનિક સત્તામંડળો, મધ્યસ્થ વ્યક્તિઓ અને જનસમુદાય દ્વારા આપત્તિ નિવારવા અથવા ઓછી કરવા સહિત આપત્તિ વ્યવસ્થાપનની સંગઠિત અને સંકલિત યોજનાને ઉત્તેજન આપવા માટે પ્રાથમિક રીતે જવાબદાર ગણાશે.

(૨) સત્તામંડળ,-

- (ક) આપત્તિ વ્યવસ્થાપન અને આપત્તિ પછીના પુનઃનિર્માણ, પુનર્વસન, મૂલ્યાંકન અને આકારણી માટે, કેન્દ્રીય આયોજન, સંકલન કરતા અને દેખરેખ નિયંત્રણ કરતા મંડળ તરીકે કાર્ય કરશે;
- (ખ) સરકારના મહેસૂલ વિભાગ અને અન્ય વિભાગની તાકીદની રાહતનો અમલ કરવાની જવાબદારી રહેશે તેમ છતાં, તાકીદની રાહતને લગતી નીતિ ઘડવામાં તે રાજ્ય સરકારને મદદ કરશે;
- (ગ) આપત્તિ વ્યવસ્થાપનની પ્રગતિ અને સમસ્યાઓ અંગે રાજ્ય સરકાર અને સરકારના વિભાગોને માહિતી આપશે;
- (ઘ) આપત્તિ વ્યવસ્થાપન, તાકીદનું આયોજન અને પ્રતિભાવ અંગે સામાન્ય શિક્ષણ અને જાગૃતિને ઉત્તેજન આપશે;
- (ચ) અને તેની આનુષંગિક બાબતોની જોગવાઈ કરશે.

(૩) રાજ્યમાં, રાજ્ય સરકાર, કલેક્ટર, રાજ્ય સરકારના સંબંધિત અધિકારીઓ અને સ્થાનિક સત્તામંડળો, સત્તામંડળ પોતાને ફરમાવે તેવાં તેનાં કાર્યો બજાવવામાં સત્તામંડળને એવી સહાય અને ટેકો આપશે.

માહિતીનું એકત્રીકરણ.

૧૩. (૧) સત્તામંડળ, આપત્તિના તમામ પાસાઓ અને આપત્તિ વ્યવસ્થાપન અંગે પગલાં લેવા અથવા લેવડાવવાને જવાબદાર ગણાશે અને એવી માહિતી એકત્ર કરશે અથવા એકત્ર કરાવશે અને આપત્તિમાં પરિણમે તેવી સંબંધિત ઘટનાની અસરોને લગતાં સંશોધન અભ્યાસની વ્યવસ્થા કરશે.

(૨) સત્તામંડળ, લેખિત નોટિસથી, કોઈપણ વ્યક્તિને નોટિસમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેટલી મુદતની અંદર સત્તામંડળને પેટા-કલમ (૧) ના હેતુ માટે ઉપયોગી થાય તેવી માહિતી પૂરી પાડવા માટે ફરમાવી શકશે.

(૩) સત્તામંડળે, પેટા કલમ (૨) હેઠળ કોઈ વ્યક્તિએ પૂરી પાડેલી કોઈપણ માહિતી, આ અધિનિયમ હેઠળનાં પોતાનાં કાર્યો બજાવવાના હેતુ માટે હોય તે સિવાય, પ્રગટ ન થાય તે બાબત સુનિશ્ચિત કરવી જોઈશે.

માહિતીનો સંગ્રહ કરવા બાબત.

૧૪. સત્તામંડળ, આપત્તિ અને આપત્તિ વ્યવસ્થાપનને લગતી માહિતીના સંગ્રાહક તરીકે કાર્ય કરશે અને તેણે--

- (ક) સંસ્થાની સ્થાપના કરવી જોઈશે;
- (ખ) રાજ્યમાં સંદેશાવ્યવહાર સંપર્કોની સ્થાપના અને તાકીદના સંદેશાવ્યવહારનું માળખું અને પૂર્વ ચેતવણી તંત્રની સ્થાપના સુનિશ્ચિત કરવા જોઈશે;
- (ગ) આપત્તિ વ્યવસ્થાપન કામગીરી માટે જરૂરી માહિતીનો ડેટાબેઝ જાળવવો જોઈશે;
- (ઘ) સત્તામંડળનાં હોય તેવાં જ કાર્યો બજાવતી સંસ્થાઓ સહિત ભારત અને બીજા દેશોમાંની આપત્તિ વ્યવસ્થાપન એજન્સીઓ સાથે સંદેશાવ્યવહાર સંપર્કોની સ્થાપના સુનિશ્ચિત કરવી જોઈશે.

(ચ) આપત્તિ વ્યવસ્થાપન અંગે માહિતીની આપણે કરશે અને આંતરરાષ્ટ્રીય નિષ્ણાત જાણકારી મેળવવી જોઈશે.

૧૫. (૧) સત્તામંડળ, આપત્તિ વ્યવસ્થાપન યોજનાઓ તૈયાર કરવા માટેની માર્ગદર્શિકાઓ અને વ્યૂહરચનાઓ વિકસાવશે અથવા વિકસાવડાવશે અને તેમને અદ્યતન રખાવશે અને યોજનાઓ અને વ્યૂહરચનાઓની તૈયારી માટે સત્તામંડળ નિર્દિષ્ટ કરે તેવા, સરકારના વિભાગો, સ્થાનિક સત્તામંડળો અને વ્યક્તિને સહાય કરશે અને તેનું સંકલન કરશે.

આપત્તિ વ્યવસ્થાપન યોજનાઓ.

(૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ યોજના તૈયાર કરતી વખતે, યોજના તૈયાર કરતા સત્તામંડળે, નીચેની બાબતોને ધ્યાનમાં લીધા પછી યોજનામાં યોગ્ય જોગવાઈ કરવી જોઈશે:—

- (ક) સંભવિત આપત્તિના ઘટનાના પ્રકાર અને તેની સંભવિત અસરો માટે;
- (ખ) જોખમમાં હોય તેવા સંભવિત સમુદાયો અને મિલકત;
- (ગ) નિવારણ અને આપત્તિને પહોંચી વળવા માટેની ઉચિત વ્યૂહરચના કરવાની જોગવાઈ;
- (ઘ) આપત્તિની તજવીજ કરવા માટેની અક્ષમતાઓ મુકરર કરવાની અને ક્ષમતા ઉભી કરવાની બાબતને ઉત્તેજન આપવું;
- (ચ) રાજ્યમાં વિકાસ યોજનાઓ, કાર્યક્રમો અને તેવી બીજી પ્રવૃત્તિઓ દ્વારા આપત્તિ અટકાવવા અને તેના અસરો ઓછી કરવા માટે વ્યૂહરચનાઓના સંકલનને સરળ બનાવવાની;
- (છ) આપત્તિના સ્વરૂપ અને તેની અસરોના પરિમાણના મૂલ્યાંકન માટેની જોગવાઈ;
- (જ) આપત્તિના પ્રસંગે રાહત, પુનર્વસન અને પુનર્નિર્માણ માટેની યોજનાઓ સહિત નીચેની બાબતોની જોગવાઈ કરતી પ્રાસંગિક યોજનાઓ :

- (૧) જુદી જુદી મધ્યસ્થ વ્યક્તિઓની (સ્ટેક હોલ્ડર્સ) જવાબદારીઓની ફાળવણી અને તેમની જવાબદારીઓ પાર પાડવા, સંકલન કરવા;
- (૨) આવશ્યક વસ્તુઓની ઉપલબ્ધિ અને આવશ્યક સેવાઓ પૂરી પાડવા માટે;
- (૩) વ્યૂહાત્મક સંદેશાવ્યવહાર સંપર્કોની સ્થાપના કરવા માટે;
- (૪) માહિતીનો પ્રસાર કરવા માટે; અને
- (૫) વિનિયમોમાં જોગવાઈ કરવામાં આવે તેવી અન્ય બાબતો માટે;
- (ઝ) સત્તામંડળ ફરમાવે તેવી બીજી કોઈ બાબત.
- (૩) સત્તામંડળ, રાજ્ય માટેની બૃહદ્ યોજના તૈયાર કરશે અથવા કરાવડાવશે અને તે નિભાવશે.

૧૬. (૧) સત્તામંડળ, સંભવિત આપત્તિઓ અંગે પગલાં લેવા માટે સમુદાય અને મધ્યસ્થ વ્યક્તિઓની (સ્ટેક હોલ્ડર્સની) ક્ષમતા વધારવાના હેતુથી,—

જાગૃતિ અને સજજતા.

- (ક) આ અર્થે માર્ગદર્શિકાઓ અને ભલામણો પ્રસિધ્ધ કરીને;
- (ખ) તેના ઇલેક્ટ્રોનિક ડેટાબેઝ મેળવવાની બાબતને સરળ બનાવીને;
- (ગ) સમુદાયો અને બીજી મધ્યસ્થ વ્યક્તિઓમાં આપત્તિ વ્યવસ્થાપન ક્ષમતા ઉભી કરવા બાબતને અને તાલીમ કાર્યક્રમોને ઉત્તેજન આપીને;

- (ધ) આપત્તિઓની સંભાવના ઓછી કરવા માટે કાર્યપદ્ધતિઓના વિકાસમાં સહાય કરીને;
- (ચ) વિકાસ યોજનાઓ, કાર્યક્રમો અને તેવી બીજી પ્રવૃત્તિઓ સાથે જાગૃતિ અને સજજતા માટેના કાર્યપદ્ધતિઓનું સંકલન કરીને; અને
- (છ) આ અર્થે ધોરણ યોગ્ય ગણે તેવી બીજી કોઈ રીતે કાર્ય કરીને; સમુદાય અને મધ્યસ્થ વ્યક્તિઓમાં જાગૃતિ અને તૈયારી અંગે ઉત્તેજન આપશે અથવા ઉત્તેજન અપાવડાવશે અને તેમને સલાહ અને તાલીમ આપશે.
- (૨) સત્તામંડળ, ધોરણ જરૂરી ગણે તેવી આપત્તિ તૈયારી માટેના વીમા સહિત જોખમની તબદીલી કરવા માટેની ગોઠવણોને લગતી નીતિ ઘડશે અને તેનો અમલ કરશે અથવા કરાવડાવશે.
- સમુચિત સત્તામંડળને કરવાની ભલામણો બાબત. ૧૭. (૧) સત્તામંડળ, નવી યોજનાઓ તૈયાર કરતી વખતે સમુચિત સત્તામંડળને આપત્તિની અસર ઓછી કરવા માટે સત્તામંડળે નિર્દિષ્ટ કરવાની બાબતો વિચારણામાં લેવાની ભલામણ કરી શકશે;
- (૨) સત્તામંડળ, સમુચિત સત્તામંડળે તૈયાર કરેલ વિદ્યમાન વિકાસ યોજનાઓ તપાસી શકશે અને સત્તામંડળે નિર્દિષ્ટ કરેલ આપત્તિની અસર ઓછી કરવા માટેની બાબતોની વિચારણા કર્યા પછી સમુચિત સત્તામંડળને યોજનામાં ફેરફાર કરવા ભલામણ કરી શકશે;
- (૩) સત્તામંડળ રાજ્યમાંના કોઈ સ્થાનિક વિસ્તારમાંના કોઈ મકાન અથવા માળખાના આંધક્રમની ગુણવત્તા તપાસી શકશે અને સત્તામંડળનો એવો અભિપ્રાય હોય કે મકાન અથવા માળખાની ગુણવત્તા એવી છે કે આપત્તિ ઉભી થયેથી માનવજિંદગીની ખુવારી અથવા કોઈ મિલકત નુકસાનમાં પરિણમે તેમ છે, તો તે, આવા પરિણામો નિવારવા માટે સંબંધિત સ્થાનિક સત્તામંડળના કાયદા હેઠળ જરૂરી હોય તેવાં પગલાં લેવા સ્થાનિક સત્તામંડળને ભલામણ કરી શકશે.
- રાહત. ૧૮. (૧) સત્તામંડળે, રાહત કામગીરી સંબંધી નીતિઓ ઘડવામાં રાજ્ય સરકારને સહાય કરવી જોઈશે.
- (૨) સત્તામંડળનો એવો અભિપ્રાય હોય કે કમિશનર અથવા કલેક્ટરે પુરી પાડેલી રાહત પૂરતી નથી, તો સત્તામંડળ, સરકારને, કમિશનરે અથવા કલેક્ટરે અનુસરવાના ધારાધોરણોમાં ફેરફાર કરવાની ભલામણ કરવી જોઈશે અને જરૂરી હોય ત્યારે રાહતનાં બીજા પગલાંની ભલામણ કરવી જોઈશે.
- પુનર્વસન અને પુનર્નિર્માણ. ૧૯. આપત્તિ સમાપ્ત થયાની જાહેરાત થયે, સત્તામંડળ, જરૂરી હોય ત્યારે, સરકારના વિભાગોએ પુનર્વસન અને પુનર્નિર્માણની કામગીરીને સરળ બનાવતી અને તેની સંકલન કરતી એજન્સી તરીકે કામ કરશે.

પ્રકરણ ૭

મુખ્ય કારોબારી અધિકારીની સત્તા અને કાર્યો

- મુખ્ય કારોબારી અધિકારીની સત્તા અને કાર્યો. ૨૦. (૧) મુખ્ય વહીવટી અધિકારી, નીચેની સત્તાઓ વાપરશે અને કાર્યો બજાવશે:-
- (ક) ક્ષમતા ઉભી કરવા સહિત આપત્તિ અટકાવવા અને ઓછી કરવા સંબંધી પ્રવૃત્તિઓનું સંકલન અને દેખરેખ નિયંત્રણ કરવું;
- (ખ) પુનર્વસન અને પુનર્નિર્માણની પ્રવૃત્તિઓનું સંકલન અને દેખરેખ, નિયંત્રણ કરવું;

- (ગ) આપત્તિ વ્યવસ્થાપન યોજનાઓ તૈયાર કરવા અને તેને અદ્યવત્ત કરવાની બાબતની પ્રગતિનું દેખરેખ, નિયંત્રણ કરવું;
- (ઘ) સત્તામંડળે હાથ ધરેલ પ્રવૃત્તિઓ અંગેનો રિપોર્ટ તૈયાર કરવો અને સમયાંતરે સાદર કરવો;
- (ચ) સત્તામંડળના અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓને સત્તા અને કાર્યોની સોંપણી કરવી;
- (છ) સત્તામંડળ સોંપે તેવી સત્તા વાપરવી અને કાર્યો બજાવવા;
- (જ) વિનિયમોથી નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવી બીજી સત્તા વાપરવી અને તેવાં બીજાં કાર્યો બજાવવાં.

પ્રકરણ ૮

રાજ્ય રાહત કમિશનરની સત્તા અને કાર્યો

૨૧. (૧) કોઈ વિસ્તાર, અસરગ્રસ્ત વિસ્તાર હોય તે મુદત દરમ્યાન, કમિશનર, આપત્તિ વ્યવસ્થાપન યોજના અનુસાર તાકીદની રાહત પૂરી પાડવા માટે, અસરગ્રસ્ત વિસ્તાર ઉપર હકૂમત ધરાવતા કલેક્ટર અને સ્થાનિક સત્તામંડળને આદેશો આપી શકશે. સંકટકાલીન રાહત.
- (૨) (ક) સમુદાયને સહાય કરવાના અને સંરક્ષણ આપવાના;
- (ખ) સમુદાયને રાહત પૂરી પાડવાના;
- (ગ) અવ્યવસ્થા અટકાવવાના અથવા તેને પહોંચી વળવાના; અથવા
- (ઘ) આપત્તિની વિનાશક અને બીજી અસરોની તજવીજ કરવાના,

હેતુ માટે કમિશનર —

- (૧) ઉપલબ્ધ સંસાધનો છૂટા કરવા અને તેનો ઉપયોગ કરવા માટે ગોઠવણ કરી શકશે;
- (૨) અસરગ્રસ્ત વિસ્તાર તરફ જતાં અને તે તરફથી આવતાં અને તેની અંદરના વાહનોને નિયંત્રિત અથવા પ્રતિબંધિત કરી શકશે;
- (૩) અસરગ્રસ્ત વિસ્તારમાં કોઈ વ્યક્તિનો પ્રવેશ, તેમાં તેની હિલચાલ અને તેમાંથી બહાર જવાને નિયંત્રિત કરવાના હેતુથી પ્રતિબંધિત કરી શકશે;
- (૪) કાટમાળ દૂર કરી શકશે;
- (૫) શોધખોળ અને બચાવ કામગીરી હાથ ધરી શકશે;
- (૬) બિનવારસી મૃતદેહોના નિકાલ માટે ગોઠવણ કરી શકશે;
- (૭) વૈકલ્પિક આશ્રય પૂરો પાડી શકશે;
- (૮) ખોરાક, દવાઓ અને બીજી જરૂરી ચીજવસ્તુઓ પૂરી પાડી શકશે;
- (૯) આપત્તિ સાથે સંકળાયેલ ક્ષેત્રોના તજજ્ઞો અને સલાહકારોને, તેમની દોરવણી અને દેખરેખ હેઠળ રાહત કાર્ય કરાવવા ફરમાવી શકશે;
- (૧૦) જરૂર પડે તેમ અને ત્યારે સુવિધાઓનો ખાસ અથવા અગ્રતાક્રમ મુજબનો ઉપયોગ કરી શકશે;
- (૧૧) ઠરાવવામાં આવે તેવી બોલીઓ અને શરતોએ કોઈ મિલકત, વાહન, સાધનો, મકાનો અને સંદેશાવ્યવહારના સાધનોનો કબજો લઈ શકશે અને તેનો ઉપયોગ કરી શકશે.

- (૧૨) કામચલાઉ પુલો અને બીજા જરૂરી માળખા બાંધી શકશે;
- (૧૩) જાહેર જનતાને જોખમમાં મૂકે તેવા અસલામત માળખા તોડી પાડી શકશે;
- (૧૪) બિનસરકારી સંગઠનો તેમની પ્રવૃત્તિઓ વાજબી રીતે ચલાવે તે સુનિશ્ચિત કરી શકશે;
- (૧૫) આપત્તિની તજવીજ કરવા અંગે અને તેનો સામનો કરવા અંગેની માહિતીનો જાહેર જનતામાં પ્રસાર કરી શકશે;
- (૧૬) જાનમાલ બચાવવાના હેતુ માટે કોઈ અસરગ્રસ્ત વિસ્તારમાંથી કોઈ વસતીનું સ્થળાંતર કરાવી શકશે અને એવી રીતે વિસ્તાર ખાલી કરાવવા માટે જરૂરી હોય એવું બળ વાપરી શકશે; અને
- (૧૭) પોતે એમ જરૂરી ગણે કે જાનમાલ અને મિલકત બચાવવા માટે એવું પગલું જરૂરી છે અને કોઈ બારણાં, દરવાજા અથવા આડશનો માલિક અથવા ભાડુઆત ગેરહાજર છે અથવા હાજર હોવા છતાં તે ખોલવાનો ઈન્કાર કરે છે, તો એવા કોઈ સ્થળમાં પ્રવેશીને એવું કોઈ બારણું, દરવાજો અથવા આડશ ખોલવા અથવા ખોલાવવા કોઈ વ્યક્તિને અધિકૃત કરી શકશે.
- (૩) કમિશનર, આપત્તિને ઝડપથી વધતી અટકાવવા અથવા આપત્તિની અસરોને હળવી કરવા, કાબુમાં રાખવા અથવા કોઈ વ્યક્તિને અથવા સરકારી એજન્સીને એવા આદેશો આપી શકશે અને જરૂરી હોય તેવાં બીજા પગલાં લઈ શકશે.
- (૪) કમિશનર, સામાન્ય રીતે રાહત પૂરી પાડવા માટે અને ખાસ કરીને પેટા-કલમો (૧) થી (૩) હેઠળ તેના દ્વારા લેવાયેલ પગલાં અંગે સત્તામંડળને માહિતગાર રાખશે.

કમિશનરનાં બીજાં કાર્યો.

૨૨. (૧) કમિશનરે-

- (ક) પૂર્વ ચેતવણી અને તૈયારીની સ્થિતિ જેવા આપત્તિ વ્યવસ્થાપનના જુદા જુદા પાસાને લગતી માહિતી પૂરી પાડવી જોઈશે;
- (ખ) દરેક જિલ્લાના આગવા સંજોગો અને સંસ્થાકીય ક્ષમતાની અછત અને રાજ્યના સંસાધનોને ધ્યાનમાં લઈને, સત્તામંડળ સાથે વિચારવિનિમય કરીને યોગ્ય રાહત અમલીકરણ વ્યુહરચના વિકસાવવી જોઈશે;
- (ગ) રાજ્ય સ્તરીય સંકટકાલીન યોજનાઓ અને માર્ગદર્શિકાઓ તૈયાર કરવી જોઈશે, તેની સમીક્ષા કરવી જોઈશે અને તેને અદ્યતન કરવી જોઈશે;
- (ઘ) આપત્તિ વ્યવસ્થાપન યોજનાઓને લગતી આકસ્મિક યોજનાઓનું વખતોવખત ફેરમૂલ્યાંકન કરવું જોઈશે;
- (ચ) સમયાંતરે આપત્તિ વ્યવસ્થાપન કવાયતો કરાય છે તે સુનિશ્ચિત કરવું જોઈશે; અને
- (છ) સંદેશાવ્યવહાર તંત્ર કાર્યરત છે તે અને આકસ્મિક યોજનાઓમાં સ્થાનિક એજન્સીઓ પૂરતા પ્રમાણમાં સંકળાયેલ છે તે સુનિશ્ચિત કરવું જોઈશે;
- (જ) સત્તામંડળ સોંપે તેવી સત્તા વાપરવી જોઈશે અને તેવા કાર્યો બજાવવા જોઈશે;
- (ઝ) વિનિયમોથી નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવી બીજી સત્તા વાપરવી જોઈશે અને તેવાં બીજાં કાર્યો બજાવવાં જોઈશે.

પ્રકરણ ૯

કલેક્ટરની સત્તા અને કાર્યો

કલેક્ટરની સત્તા
અને કાર્યો.

૨૩. (૧) કોઈ વિસ્તાર અસરગ્રસ્ત વિસ્તાર હોય તે મુદત દરમિયાન, કલેક્ટર, અસરગ્રસ્ત વિસ્તારમાં, આપત્તિ વ્યવસ્થાપન યોજના અનુસાર તાકીદની રાહત પૂરી પાડવા માટે સરકારના વિભાગોના અધિકારીઓને અને સ્થાનિક સત્તામંડળોને આદેશો આપી શકશે.
- (૨) કલેક્ટર નીચેના કાર્યો કરી શકશે :—
- (૧) પ્રાપ્ય સ્ત્રોત છૂટો કરવા અને ઉપયોગની ગોઠવણી કરવાના;
  - (૨) આપત્તિથી અસરગ્રસ્ત વિસ્તાર તરફના, તેમાંથી અને તેની અંદર ટ્રાફિકનું નિયંત્રણ અને પ્રતિબંધ મૂકવાના;
  - (૩) કોઈપણ આપત્તિગ્રસ્ત વિસ્તાર અથવા તેના ભાગમાં પ્રવેશવા, તેની અંદર અવરજવર કરવા અથવા ત્યાં જવા ઉપર નિયંત્રણ અને પ્રતિબંધના;
  - (૪) કાટમાળ દૂર કરવાના;
  - (૫) શોધખોળ અને બચાવ કામગીરી કરવાના;
  - (૬) બિનવારસી મૃતદેહોના નિકાલ માટે યોગ્ય રીતે ગોઠવણ કરવાના;
  - (૭) વૈકલ્પિક આશ્રય પૂરું પાડવાના;
  - (૮) ખોરાક, દવાઓ અને બીજા જરૂરી વસ્તુઓ પૂરું પાડવાના;
  - (૯) આપત્તિ સાથે સંકળાયેલ ક્ષેત્રોના તજજ્ઞો અને સલાહકારોને, તેમની દોરવણી અને દેખરેખ હેઠળ રાહતકાર્ય કરાવવા ફરમાવવાના;
  - (૧૦) ઠરાવવામાં આવે તેવી બોલીઓ અને શરતોએ કોઈ મિલકત, વાહન, સાધન, મકાનો અથવા સંદેશાવ્યવહારના સાધનોનો કબજો લેવાના અને તેનો ઉપયોગ કરવાના;
  - (૧૧) જરૂર પડે તેમ અને ત્યારે સુવિધાઓના ખાસ અથવા અગ્રતાક્રમ મુજબનો ઉપયોગ કરવાના;
  - (૧૨) કામચલાઉ પુલો અને બીજા જરૂરી માળખા બાંધવાના;
  - (૧૩) જાહેર જનતાને જોખમમાં મૂકે તેવા અસલામત માળખા તોડી પાડવાના;
  - (૧૪) બિનસરકારી સંગઠનોનું સંકલન કરવાના અને તેઓ તેમની પ્રવૃત્તિઓ વાજબી રીતે ચલાવે તે સુનિશ્ચિત કરવાના;
  - (૧૫) આપત્તિની તજવીજ કરવા અંગેની માહિતીનો જાહેર જનતામાં પ્રસાર કરવાના;
  - (૧૬) જાનમાલ બચાવવાના હેતુ માટે કોઈ આપત્તિગ્રસ્ત વિસ્તારમાંથી તમામ વસતી અથવા તેના કોઈ ભાગને સ્થળાંતર કરવા માટે ફરમાવવાના અને ફરજ પાડવાના અને આવો વિસ્તાર ખાલી કરાવવા માટે વાજબી પ્રમાણમાં બળનો ઉપયોગ કરવાના;
  - (૧૭) પોતે એમ જરૂરી ગણે કે જાનમાલ અને મિલકત બચાવવા માટે એવું પગલું જરૂરી છે અને કોઈ બારણા, દરવાજા અથવા આડશનો માલિક અથવા ભાડૂઆત ગેરહાજર છે અથવા હાજર હોવા છતાં તે ખોલવાનો ઈન્કાર કરે છે, તો એવા કોઈ સ્થળમાં પ્રવેશીને એવું કોઈ બારણું, દરવાજો અથવા આડશ ખોલવા અથવા ખોલાવવા કોઈ વ્યક્તિને અધિકૃત કરવાના; અને

(૨) કલેક્ટર, નીચેના હેતુ માટે જરૂરી હોય તેટલે સુધી જ -

- (ક) સમુદાયને સહાય કરવી અને સંરક્ષણ આપવું;
- (ખ) સમુદાયને ચહત પૂરી પાડવી;
- (ગ) અવ્યવસ્થા અટકાવવાના અથવા તેને પહોંચી વળવા માટે;
- (ઘ) આપત્તિની વિનાશક અને બીજી અસરોની તજવીજ કરવાના હેતુ માટે,

પેટા-કલમ (૨)માં ની સત્તા વાપરી શકશે.

- (૩) કલેક્ટર, આપત્તિને ઝડપથી વધતી અટકાવવા અથવા આપત્તિની અસરોને હળવી કરવા, કાબુમાં રાખવા અથવા કોઈ વ્યક્તિને અથવા સરકારી એજન્સીને એવા આદેશો આપી શકશે અને જરૂરી હોય તેવા બીજા પગલાં લઈ શકશે.

કલેક્ટરની બીજી સત્તા અને કાર્યો.

૨૪. (૧) કલેક્ટરે-

- (ક) આપત્તિ અટકાવવા માટેના અથવા તેની અસરો ઓછી કરવાની અથવા એવી અસરોને પહોંચી વળવાની તૈયારી માટેના કાર્યો, ઠરાવવામાં આવે તેવી માર્ગદર્શિકા અનુસાર કરવામાં આવે છે તે સુનિશ્ચિત કરવું જોઈશે;
- (ખ) પૂર્વચેતવણી અને તૈયારીની સ્થિતિ જેવા આપત્તિ વ્યવસ્થાપનના જુદા જુદા પાસાને લગતી માહિતી સત્તામંડળને પૂરી પાડવી જોઈશે;
- (ગ) જિલ્લામાંના અધિકારીઓ આપત્તિ વ્યવસ્થાપનની તજવીજ કરવા માટે જાણકારી મેળવે તે બાબત સુનિશ્ચિત કરવી જોઈશે;
- (ઘ) જિલ્લા આપત્તિ વ્યવસ્થાપન યોજનાઓ તૈયાર કરવામાં આવે, સુધારવામાં આવે અથવા વધારવામાં આવે તે બાબત સુનિશ્ચિત કરવી જોઈશે;
- (ચ) જિલ્લામાં આપત્તિ પહેલાની અને આપત્તિ પછીની વ્યવસ્થાપન પ્રવૃત્તિઓને સરળ બનાવશે અને તે બાબત સુનિશ્ચિત કરવા માટે સ્થાનિક સરકારી સંસ્થાઓ સાથે સંકલન કરવું જોઈશે;
- (છ) સ્થાનિક તંત્ર, બિનસરકારી સંગઠનો અને ખાનગીક્ષેત્રની મદદથી સમુદાય તાલીમ, જાગૃતિ કાર્યક્રમો અને તાકીદની સવલતો સ્થાપવાનું સરળ બનાવવું જોઈશે;
- (જ) આપત્તિ વ્યવસ્થાપનને લગતી બાબતો પર આંતરવિભાગીય સંકલન સ્થાપવું જોઈશે;
- (ઝ) તાકીદની યોજનાઓ, આકસ્મિક યોજનાઓ અને માર્ગદર્શિકાઓની સમીક્ષા કરવી જોઈશે.
- (ટ) આપત્તિને પહોંચી વળવા માટે વ્યૂહરચના વિકસાવવામાં જિલ્લામાંના સ્થાનિક સત્તામંડળો સંકળાયેલ હોય તે બાબત સુનિશ્ચિત કરવી જોઈશે;
- (ઠ) આપત્તિ વ્યવસ્થાપન પ્રવૃત્તિઓ અને આયોજન વચ્ચે સુમેળ છે તે બાબત સુનિશ્ચિત કરવી જોઈશે;
- (ડ) સંદેશા વ્યવહાર તંત્ર કાર્યરત છે તે બાબત સુનિશ્ચિત કરવી જોઈશે;
- (ઢ) આપત્તિ વ્યવસ્થાપનને લગતા અગ્નિશમન સાધનો અને બીજી સાધન સામગ્રી ઉપયોગ માટે તૈયાર હોય તે રીતે જાળવવામાં આવે છે તે બાબત સુનિશ્ચિત કરવી જોઈશે;

- (ત) જિલ્લામાં પુનર્નિર્માણ અને પુનર્વસનની પ્રવૃત્તિઓનું સંકલન કરવું જોઈશે;
- (થ) આપત્તિ વ્યવસ્થાપન ક્વાયતો સમયાંતરે કરવામાં આવે છે તે સુનિશ્ચિત કરવું જોઈશે;
- (દ) પુનર્નિર્માણ અને પુનર્વસન માટેના પ્રયાસોની પ્રગતિ અને પરિણામનું દેખરેખ નિયંત્રણ કરવામાં સત્તામંડળને સહાય કરવી જોઈશે;
- (ધ) રાજ્ય સરકાર, સત્તામંડળ અને કમિશનર દ્વારા સોંપવામાં આવે તેવી સત્તા વાપરવી જોઈશે અને તેવા કાર્યો બજાવવા જોઈશે.
- (ન) ઠરાવવામાં આવે તેવી બીજી સત્તા વાપરવાની જોઈશે અને તેવા બીજા કાર્યો બજાવવા જોઈશે.

પ્રકરણ ૧૦

સ્થાનિક સત્તામંડળોના કાર્યો

સ્થાનિક
સત્તામંડળના કાર્યો.

૨૫. (૧) આપત્તિ વ્યવસ્થાપનના હેતુ માટે, સ્થાનિક સત્તામંડળે, સત્તામંડળ આપે તેવા આદેશોને અને કલેક્ટરની દેખરેખને અધીન રહીને,
- (ક) સત્તામંડળે, કમિશનર અને કલેક્ટરને સહાય કરવી;
  - (ખ) સ્થાનિક સત્તામંડળનો કર્મચારીગણ તાલીમ પામેલ હોય તે સુનિશ્ચિત કરવું;
  - (ગ) આપત્તિ વ્યવસ્થાપનને લગતા તમામ સંસાધનો ઉપયોગ માટે તૈયાર હોય તે રીતે જાળવવામાં આવે તે સુનિશ્ચિત કરવું;
  - (ઘ) સ્થાનિક વિસ્તારમાંના મકાનો અને માળખા સરકારી વિભાગોએ અને સત્તામંડળે આ અર્થે જણાવેલ વિગતવર્ણનને અનુરૂપ છે તે સુનિશ્ચિત કરવું;
  - (ચ) કમિશનરના આદેશોને અધીન રહીને અસરગ્રસ્ત વિસ્તારમાં રાહત કામગીરી હાથ ધરવી;
  - (છ) સત્તામંડળે ઘડેલ માર્ગદર્શિકા અનુસાર પુનર્નિર્માણ અને પુનર્વસન પ્રવૃત્તિઓ હાથ ધરવી;
  - (જ) (૧) આપત્તિ વ્યવસ્થાપનના ખ્યાલ અને સિધ્ધાંતોને જે રીતે, સ્થાનિક વિસ્તારમાં લાગુ પાડવાના હોય તે રીત જણાવતી;
  - (૨) રાજ્યના આપત્તિ વ્યવસ્થાપન પ્લાનના મુદ્દત (સમયે)માં સ્થાનિક સત્તામંડળની ભૂમિકા અને જવાબદારીઓ જણાવતી;
  - (૩) સ્થાનિક સત્તામંડળની તેની ભૂમિકા અને જવાબદારીઓ પૂર્ણ કરવાની ક્ષમતા જણાવતી;
  - (૪) આપત્તિ વ્યવસ્થાપનને લગતી વ્યુહરચનાની વિગતો જણાવતી; અને
  - (૫) વ્યુહરચના માટે નાણા પૂરા પાડવા માટેના પગલાં સહિત, આપત્તિની ઘટના સમયે આકસ્મિક વ્યુહરચના અને તાકીદની કાર્યવાહીઓ જણાવતી;

આપત્તિ વ્યવસ્થાપન યોજના તૈયાર કરવી જોઈશે;

- (ઝ) રાજ્ય અને મધ્યસ્થ વ્યક્તિઓના તેમના સંગઠનો સાથે યોજના તૈયાર કરીને અને તેના અમલીકરણનું સંકલન કરવું જોઈશે;
- (ટ) યોજનાની નિયમિત રીતે સમીક્ષા કરવી અને તેને અદ્યવત્ કરવી જોઈશે;
- (ઠ) આપત્તિ વ્યવસ્થાપન કવાયત સમયાંતરે કરવી જોઈશે;
- (ડ) આપત્તિ વ્યવસ્થાપન માટે સત્તામંડળ, કમિશનર અને કલેક્ટરને જરૂરી હોય એવી સહાય પૂરી પાડવી અને જરૂરી હોય તેવા અન્ય પગલાં લેવા માટે જોગવાઈ કરવી જોઈશે;
- (૨) દરેક સ્થાનિક સત્તામંડળે, પેટા-કલમ (૧) હેઠળના સૂચિત આપત્તિ વ્યવસ્થાપન પ્લાનની નકલ અને તેમાંના કોઈ સુધારાની નકલ સત્તામંડળ અને કમિશનરને સાદર કરવી જોઈશે.

જિલ્લાઓ માટે
આપત્તિ વ્યવસ્થાપન
યોજનાઓ.

૨૬. (૧) જિલ્લામાંના રાજ્યમાં સરકારના દરેક વિભાગે, જિલ્લા માટે આપત્તિ વ્યવસ્થાપન યોજના તૈયાર કરવી જોઈશે અને કલેક્ટરે, એવી યોજનાનું, સમગ્ર જિલ્લા માટે આપત્તિ વ્યવસ્થાપન સાથે સંકલન થાય છે એવું સુનિશ્ચિત કરવું જોઈશે,
- (૨) સરકારના વિભાગ, પેટા-કલમ (૧) હેઠળ યોજના તૈયાર કરતી વખતે-
  - (ક) જિલ્લામાં કોઈ આપત્તિ ઘટે તેના પ્રકાર અને તેની સંભવિત અસરો માટે પૂર્વ પગલાં લેવાની;
  - (ખ) જોખમમાં હોય તેવા સમુદાયો અને મિલકત મુકરર કરવાની;
  - (ગ) ઉચિત નિવારણ અને આપત્તિ ઘટાડવાની વ્યુહરચનાની જોગવાઈ કરવાની;
  - (ઘ) સંભવિત આપત્તિની અસરોની તજવીજ કરવા માટેની અક્ષમતાઓ મુકરર કરવાની અને ક્ષમતાઓ ઉભી કરવાની;
  - (ચ) તાકીદની મહત્તમ તૈયારીઓ સરળ બનાવવાની અને;
  - (છ) (૧) જુદી જુદી મધ્યસ્થ વ્યક્તિઓને જવાબદારીની ફાળવણી અને તેની જવાબદારીઓ પાર પાડવા માટે સંકલન કરવાની;
  - (૨) ત્વરિત આપત્તિ પ્રતિભાવ અને રાહત માટેની;
  - (૩) આવશ્યક વસ્તુઓની ઉપલબ્ધિ અને આવશ્યક સેવાઓ પૂરી પાડવા માટે;
  - (૪) વ્યુહાત્મક સંદેશા વ્યવહાર સંપર્કોની સ્થાપના કરવા માટેની;
  - (૫) માહિતીનો પ્રસાર કરવા માટેની; અને
  - (૬) વિનિયમોમાં જોગવાઈ કરવામાં આવે એવી બીજી બાબતો અને કલેક્ટર ફરમાવે તેવી કોઈ બીજી બાબતો,
 માટેની જોગવાઈ કરવા માટે આપત્તિની ઘટનામાં, આકસ્મિક યોજના અને ઠરાવેલ તાકીદની કાર્યવાહી કરવાની રહેશે.
- (૩) કલેક્ટરની દેખરેખને અધીન રહીને, સરકારી વિભાગે-
  - (ક) (૧) આપત્તિ વ્યવસ્થાપનનો ખ્યાલ અને સિધ્ધાંતો જિલ્લામાં લાગુ પડવાની હોય તે રીત જણાવવી;
  - (૨) રાજ્યની આપત્તિ વ્યવસ્થાપન યોજના અનુસાર સરકારી વિભાગની ભૂમિકા અને જવાબદારી જણાવવી;

- (૩) તાકીદની રાહત અને આપત્તિ પછીની મૂળ પરિસ્થિતિ અને પુનર્વસન સંબંધી સરકારના વિભાગની ભૂમિકા અને જવાબદારીઓ;
- (૪) સરકારના વિભાગની તેની ભૂમિકાઓ અને જવાબદારી પૂર્ણ કરવાની ક્ષમતા જણાવતી;
- (૫) આપત્તિ વ્યવસ્થાપન વ્યુહરચનાની વિગતો જણાવતી; અને
- (૬) વ્યુહરચના માટે નાણા પૂરા પાડવાના પગલાં સહિત, આપત્તિની ઘટના સમયે આકસ્મિક વ્યુહરચના અને તાકીદની કાર્યવાહી જણાવતી; આપત્તિ વ્યવસ્થાપન યોજના તૈયાર કરવી જોઈશે.
- (ખ) રાજ્ય, સમુદાયો અને અન્ય મધ્યસ્થ વ્યક્તિઓના બીજા સંગઠનોની યોજના તૈયાર કરવી અને અમલીકરણનું સંકલન કરવું;
- (ગ) યોજનાની નિયમિત રીતે સમીક્ષા કરવી અને તેને અધાવત્ કરવી જોઈશે; અને
- (ઘ) આપત્તિ વ્યવસ્થાપન યોજનાની નકલ અને તેમાં કોઈ સુધારા હોય તો તેની નકલ કલેક્ટરને સાદર કરવી જોઈશે.
- (૪) કલેક્ટરે, જિલ્લા આપત્તિ વ્યવસ્થાપન યોજનાની અને તેના કોઈ સુધારાની નકલ સત્તામંડળ અને કમિશનરને સાદર કરવી જોઈશે.
- (૫) સરકારના દરેક વિભાગ, આ અર્થે ઘડેલ યોજનાના અસરકારક અમલ માટે જવાબદાર ગણાશે.

પ્રકરણ ૧૧

પોલીસ દળ, ગ્રામ રક્ષકદળ અને ગૃહ રક્ષકદળ અને નાગરિક સુરક્ષાના કર્મચારીઓ અને અગ્નિશમન સેવાઓની ફરજો;

૨૭. (૧) કોઈ વિસ્તારને કલમ ૩૨ની પેટા કલમ (૨) ના ખંડ (ક) હેઠળ અસરગ્રસ્ત વિસ્તાર તરીકે જાહેર કરવામાં આવે ત્યારે,

- (ક) પોલીસદળ,
- (ખ) ગ્રામ રક્ષકદળ,
- (ગ) ગૃહ રક્ષકદળ,
- (ઘ) નાગરિક સંરક્ષણ, અને
- (ચ) અગ્નિશમન સેવાના,

પોલીસ, ગ્રામ રક્ષકદળ અને ગૃહ રક્ષકદળ વગેરેની ફરજો.

સભ્યો કમિશનર અને કલેક્ટરની દેખરેખ હેઠળ નીચેના કાર્યો બજાવશે :-

- (૧) ચેતવણી આપવી;
- (૨) શોધખોળ અને બચાવ કામગીરી પાર પાડવી, અને
- (૩) રાહત અને પુનર્વસન કામગીરી પાર પાડવી;
- (૨) કોઈ વિસ્તારમાં આપત્તિની ઘટના બને ત્યારે ખંડો (ક) થી (ચ) માં નિર્દિષ્ટ ક્રમેલ સંગઠનોના સભ્યો પૈકીના અને એવા વિસ્તારના સ્થાનિક સત્તામંડળના વરિષ્ઠ અધિકારીએ અને સરકારી વિભાગે કલેક્ટરને રિપોર્ટ કરવો જોઈશે અને તાકીદની રાહતની જોગવાઈ કરવા માટે કલેક્ટર આપે તેવી કોઈપણ સૂચનાઓનો અમલ કરવો જોઈશે.

- (૩) રાજ્યમાંના સરકારના વિભાગે કલેક્ટરે ફરમાવ્યા મુજબ પોતે નિર્દિષ્ટ કર્યા મુજબના કાર્યો અને ખાસ કરીને -
- (ક) એવું સુનિશ્ચિત કરવું જોઈશે કે સંદેશાવ્યાવહાર તંત્ર કાર્યરત છે જે આપત્તિના સંબંધમાં પ્રસારણ અને સંદેશા મેળવવા માટેના ઉપયોગ માટે નિશ્ચુલક ઉપલબ્ધ થવા જોઈશે;
- (ખ) કર્મચારીગણ મુકરર કરવો જોઈશે અને તેમને આપત્તિ વ્યવસ્થાપનના હેતુઓ માટે પૂરતી તાલીમ આપવી જોઈશે જેથી તેમની સેવાઓ મેળવી શકાય;
- (ગ) સમયાંતરે આપત્તિ વ્યવસ્થાપન કવાયતો થાય છે તે સુનિશ્ચિત કરવું જોઈશે;
- (ઘ) સત્તામંડળ, કમિશનર અને કલેક્ટરને આપત્તિ વ્યવસ્થાપન માટે જરૂરી સહાય પૂરી પાડવી જોઈશે અને જરૂરી હોય તેવા બીજા પગલાં લેવા જોઈશે.

પ્રકરણ ૧૨

સમુદાયો, જાહેરક્ષેત્રના સાહસો અને બીજી એજન્સીઓ અને વ્યક્તિઓની ફરજો

સમુદાય જૂથો અને યુવા સંગઠનોની ફરજો.

૨૮. દરેક સમુદાય જૂથે અને નેશનલ કેડેટ કોર્પસ, નેશનલ સર્વિસ સ્કિમ, નહેરુ યુવા કેન્દ્ર જેવા યુવા સંગઠન-

- (ક) તમામ આપત્તિ વ્યવસ્થાપનની પ્રવૃત્તિઓમાં રાજ્ય સરકારને, સત્તામંડળને, કમિશનરને અને કલેક્ટરને સહાય કરી શકશે;
- (ખ) જ્ઞાતા ઉભી કરવાના, આપત્તિની સંભાવના ઓછી કરવાના કાર્યક્રમો અને તાલીમ પ્રવૃત્તિઓમાં ભાગ લઈ શકશે;
- (ગ) કમિશનર અને કલેક્ટરની દેખરેખ હેઠળ રાહત કામગીરીઓમાં સહાય કરી શકશે;
- (ઘ) સત્તામંડળે ઘડેલી માર્ગદર્શિકાઓ અનુસાર વિગતવાર નુકસાનની આકારણી કરવામાં અને પુનર્નિર્માણ અને પુનર્વસનની પ્રવૃત્તિઓ પાર પાડવામાં સહાય કરી શકશે;
- (ચ) આપત્તિ વ્યવસ્થાપન માટે જરૂરી હોય તેવી સહાય સત્તામંડળને, કમિશનરને અને કલેક્ટરને પૂરી પાડી શકશે અને તેવા બીજા પગલાં લઈ શકશે;

કારખાના, ખાનગી અને જાહેરક્ષેત્રના સાહસોની ફરજો.

૨૯. (૧) કારખાના અધિનિયમ, ૧૯૪૮ હેઠળ વ્યાખ્યાયિત કરેલ દરેક કારખાનાએ,-

- (ક) આપત્તિ વ્યવસ્થાપનની તમામ પ્રવૃત્તિઓમાં, રાજ્ય સરકાર, કમિશનર અને કલેક્ટરને સહાય કરવી જોઈશે;
- (ખ) ખાતરી કરવી જોઈશે કે તેમનો સ્ટાફ પૂરતો તાલીમબદ્ધ છે;
- (ગ) ખાતરી કરવી જોઈશે કે જરૂરી તમામ સંસાધનો તાત્કાલિક ઉપયોગમાં લઈ શકાય તેવી સ્થિતિમાં છે;
- (ઘ) ખાતરી કરવી જોઈશે કે તેમના મકાનો અને બીજા માળખા, સરકારના વિભાગો અને સત્તામંડળે નિયત કરેલ તમામ વિગતવર્ણનો અનુસાર છે;
- (ચ) કમિશનર અને કલેક્ટરની દેખરેખ હેઠળ રાહત કામગીરીઓ પાર પાડવી જોઈશે;

- (છ) સત્તામંડળે ઘડેલી માર્ગદર્શિકાઓ અનુસાર વિગતવાર નુકસાનની આકારણી કરવામાં અને પુનર્નિર્માણ અને પુનર્વસનની પ્રવૃત્તિઓ પાર પાડવામાં સહાય કરવી જોઈશે;
- (જ) સત્તામંડળે આ અર્થે ઘડેલી માર્ગદર્શિકાઓને ધ્યાનમાં લઈને, સ્થાનિક સત્તામંડળોએ, સરકારી વિભાગોની બીજી આપત્તિ વ્યવસ્થાપન યોજનાઓને અનુરૂપ આપત્તિ વ્યવસ્થાપન યોજના તૈયાર કરવી જોઈશે;
- (ઝ) આપત્તિ વ્યવસ્થાપન માટે જરૂરી હોય તેવા બીજા તમામ પગલાં લેવા જોઈશે અને તેવી સહાય સત્તામંડળને, કમિશનરને અને કલેક્ટરને પૂરી પાડવી જોઈશે;
- (૨) દરેક કારખાનું તેણે આ અર્થે તૈયાર કરેલ યોજનાના અસરકારક અમલ માટે જવાબદાર ગણાશે;
- (૩) દરેક ખાનગી અને જાહેર ક્ષેત્રનું એન્ટીટી (મંડળ), સત્તામંડળને, કમિશનરને અને કલેક્ટરને આપત્તિ વ્યવસ્થાપન માટે જરૂરી હોય તેવી સહાય કરશે અને તેવા પગલાં લેશે.

૩૦. આપત્તિ વ્યવસ્થાપનની પ્રવૃત્તિઓમાં ભાગ લેવા ઈચ્છતી હોય તેવી બિનસરકારી સંગઠનો સહિતની તમામ સ્વૈચ્છિક એજન્સીઓ,-

સ્વૈચ્છિક
એજન્સીઓની
ફરજો.

- (ક) ક્ષમતા ઉભી કરવામાં, આપત્તિની સંભાવના ઓછી કરવાના કાર્યક્રમો અને તાલીમ પ્રવૃત્તિઓમાં ભાગ લઈ શકશે;
- (ખ) સરકાર, કમિશનર અને કલેક્ટરની દેખરેખ હેઠળ રાહત કામગીરીઓમાં સહાય કરી શકશે;
- (ગ) સત્તામંડળે ઘડેલી માર્ગદર્શિકાઓ અનુસાર નુકસાનનું આકારણી કરવામાં અને પુનર્નિર્માણ અને પુનર્વસનની પ્રવૃત્તિઓ પાર પાડવામાં સહાય કરી શકશે;
- (ઘ) અસરકારક આપત્તિના વ્યવસ્થાપન માટે જરૂરી હોય તેવી સહાય સત્તામંડળને, કમિશનરને અને કલેક્ટરને પૂરી પાડી શકશે.

૩૧. (૧) સામાન્ય રીતે આપત્તિ વ્યવસ્થાપનના હેતુ અને ખાસ કરીને નીચેના હેતુઓ માટે કમિશનર, કલેક્ટર અથવા આપત્તિ વ્યવસ્થાપન સોંપેલ અથવા તેમાં રોકાયેલ બીજી વ્યક્તિને સહાય કરવામાં તેની મદદ માંગવામાં આવે ત્યારે સહાય કરવાની દરેક નાગરિકની ફરજ રહેશે,-

નાગરિકોની ફરજો.

- (ક) નિવારણ
- (ખ) પ્રતિભાવ
- (ગ) ચેતવણી
- (ઘ) તાકીદની કામગીરી

(ચ) સ્થળાંતર, અને

(છ) સ્થિતિ રાખેતા મુજબ કરવી.

પ્રકરણ ૧૩

વિસ્તારને આપત્તિ સંબંધિત વિસ્તાર અથવા આપત્તિગ્રસ્ત વિસ્તાર તરીકે જાહેર કરવા

બાબત

વિસ્તારને આપત્તિ
સંબંધિત વિસ્તાર
અથવા આપત્તિગ્રસ્ત
વિસ્તાર તરીકે
જાહેર કરવા બાબત.

૩૨. (૧) જ્યાં આપત્તિ થવાનો ભય તોળાતો હોય અથવા જ્યાં આપત્તિ ઉભી થઈ હોય તે વિસ્તાર--

(ક) એક કરતાં વધુ જિલ્લામાં ફેલાયેલ વિસ્તાર હોય, ત્યારે કમિશનરે, અને

(ખ) એક જિલ્લા પૂરતો સીમિત વિસ્તાર હોય, ત્યારે કલેક્ટરે,

રાજ્ય સરકારને તાત્કાલિક તે માતલબનો રિપોર્ટ કરવો જોઈશે.

(૨) (ક) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ કમિશનરના અથવા કલેક્ટરના રિપોર્ટ પરથી અથવા અન્યથા રાજ્ય સરકારનો એવો અભિપ્રાય હોય કે રાજ્યમાં કોઈ વિસ્તારમાં આપત્તિ થવાની સંભાવના છે અથવા આપત્તિ ઉભી થઈ છે અને એવી આપત્તિ અટકાવવા અથવા તેની અસરોને પહોંચી વળવા માટે તેમ કરવું ઇષ્ટ છે, તો તે, રાજ્યપત્રમાં અને વિસ્તારમાં બહોળો ફેલાવો ધરાવતા એક અથવા વધુ વર્તમાનપત્રોમાં, જાહેરનામું પ્રસિધ્ધ કરીને એવા વિસ્તારને આપત્તિ સંબંધિત વિસ્તાર અથવા આપત્તિગ્રસ્ત વિસ્તાર (જેનો આ કલમમાં હવે પછી, "અસરગ્રસ્ત વિસ્તાર" તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે) તરીકે જાહેર કરી શકશે.

(ખ) રાજ્ય સરકાર, ખંડ (ક) હેઠળની જાહેરાત ન કરવાનો નિર્ણય કરે તો, તે, તદ્દનુસાર કમિશનરને અથવા યથાપ્રસંગ, કલેક્ટરને તેની જાણ કરશે.

(૩) વિસ્તારના સંબંધમાં કલમ ૨ હેઠળ બહાર પાડેલ જાહેરનામામાં, આ અધિનિયમના હેતુઓ માટે વિસ્તારને જે દરમિયાન અસરગ્રસ્ત વિસ્તાર ગણવાનો હોય તેવી પંદર દિવસથી વધુ નહિ તેટલી મુદત નિર્દિષ્ટ કરવી જોઈશે :

પરંતુ કમિશનરે અથવા યથાપ્રસંગ, કલેક્ટરે આ અર્થે કરેલ રિપોર્ટને ધ્યાનમાં લેતાં અથવા અન્યથા રાજ્ય સરકારનો એવો અભિપ્રાય હોય કે તેમ કરવું ઇષ્ટ છે, તો રાજ્ય સરકાર તેવા જ જાહેરનામાથી, કોઈપણ એક સમયે પંદર દિવસથી વધુ નહિ તેટલી કોઈ મુદતથી આવી મુદત વખતોવખત વધારી શકશે.

(૪) કોઈ વિસ્તાર, અસરગ્રસ્ત વિસ્તાર હોય તે મુદત દરમિયાન,--

(ક) સત્તામંડળે આવા વિસ્તારમાં,--

(૧) આપત્તિ અટકાવવા; અથવા

(૨) (ક) આપત્તિની અસર ઓછી કરવા,

(ખ) સંકટ રાહતકાર્ય સરળ બનાવવા, સંકલન કરવા અને તેનું દેખરેખ નિયંત્રણ કરવા, અને

(ગ) પુનઃનિર્માણ અને પુનર્વસનનું દેખરેખ-નિયંત્રણ અને સંકલન કરવા સંબંધી કાર્યો; અને

આ અધિનિયમથી અથવા તે હેઠળ ઠરાવેલા અથવા ઉપર્યુક્ત કાર્યોને પૂરક, આનુષંગિક અથવા પરિણામરૂપ કાર્યો હોય તેવા બીજા કાર્યો બજાવવા જોઈશે અથવા બજાવડાવવા જોઈશે.

- (ખ) અસરગ્રસ્ત વિસ્તાર એકથી વધુ જિલ્લામાં ફેલાયેલ હોય ત્યારે, કમિશનરે અને અસરગ્રસ્ત વિસ્તાર જિલ્લા પૂરતો સીમિત હોય ત્યારે કલેક્ટરે, આ અધિનિયમથી અથવા તે હેઠળ આપત્તિ વ્યવસ્થાપન સંબંધમાં તેની ઉપર લાદેલ હોય તેવા કાર્યો બજાવવા જોઈશે.
- (૫) (ક) કમિશનર અથવા કલેક્ટર પેટા-કલમ (૧) હેઠળ રિપોર્ટ કરે ત્યારે તેણે, તે રિપોર્ટ કરે તે સમયથી, આ અધિનિયમથી અથવા તે હેઠળ તેની ઉપર લાદેલ હોય તેવા જરૂરી કાર્યો બજાવવાનું શરૂ કરવું જોઈશે; અને
- (ખ) તેણે--
- (૧) વિસ્તારને પેટા-કલમ (૩) હેઠળ નિર્દિષ્ટ કરેલી મુદત માટે પેટા-કલમ (૨)ના ખંડ (ક) હેઠળ અસરગ્રસ્ત વિસ્તાર તરીકે જાહેર કરેલ હોય, તેવી મુદત પૂરી થાય ત્યારે; અથવા
- (૨) સદરહુ પેટા-કલમ (૩)ના પરંતુક હેઠળ આવી મુદત વખતોવખત વધારવામાં આવી હોય તે છેલ્લે વધારેલ મુદત પૂરી થાય ત્યારે; અથવા
- (૩) પેટા-કલમ (૨)ના ખંડ (ખ) હેઠળ રાજ્ય સરકારે તે મતલબની જાણ કર્યે વિસ્તારને તે તરીકે જાહેર કરેલ ન હોય ત્યારે કાર્યો બજાવવાનું બંધ કરવું જોઈશે.
- (૬) સત્તામંડળે, કમિશનર, કલેક્ટર અને બીજા તમામ એજન્સીઓએ પેટા-કલમ (૫)ના ખંડ (ખ) ના પેટા-ખંડો (૧) અથવા (૨)માં ઉલ્લેખેલ મુદત પૂરી થયે, અસરગ્રસ્ત વિસ્તારમાં તેમના કાર્યો બજાવવાનું બંધ કરવું જોઈશે.

પ્રકરણ ૧૪

નાણા, હિસાબો, ઓડિટ અને અહેવાલ

૩૩. (૧) સત્તામંડળને આપત્તિ વ્યવસ્થાપન ફંડ તરીકે ઓળખાતું પોતાનું ફંડ રહેશે અને સત્તામંડળનું ફંડ. સત્તામંડળની તમામ આવકો તેમાં જમા કરવામાં આવશે અને સત્તામંડળની તમામ ચૂકવણીઓ તેમાંથી કરવી જોઈશે.
- (૨) સત્તામંડળ આ અધિનિયમના હેતુઓ માટે કેન્દ્ર, અથવા રાજ્ય સરકાર અથવા સ્થાનિક સત્તામંડળ અથવા કોઈ વ્યક્તિ અથવા સંસ્થાપિત હોય કે ન હોય તેવા મંડળ પાસેથી ગ્રાન્ટ, આર્થિક સહાય, દાન અને ભેટ સ્વીકારી શકશે.
- (૩) ફંડમાંથી નાણાનો--
- (૧) આ અધિનિયમ હેઠળ પોતાના કાર્યો બજાવવામાં સત્તામંડળે કરેલ ખર્ચ,
- (૨) સભ્યોના મહેનતાણા,
- (૩) સત્તામંડળના અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓના પગાર અને ભથ્થાં,
- (૪) ઠરાવવામાં આવે તેવા, અધિનિયમના એવા બીજા હેતુઓ માટે ખર્ચની ચૂકવણીમાં ઉપયોગ કરી શકાશે.

- (૪) (ક) સત્તામંડળના ફંડમાંના તમામ નાણા, રાજ્ય સરકાર, સામાન્ય અથવા ખાસ હુકમથી આદેશ કરે તેવી બેંકમાં જમા કરાવવા જોઈશે.
- (ખ) આ અધિનિયમના હેતુઓ માટે ફંડની રકમ વાપરવાની તાત્કાલિક અથવા નજીકની તારીખે જરૂર ન હોય ત્યારે, તેને ભારતના ટ્રસ્ટ અધિનિયમ, ૧૮૮૨ની કલમ ૨૦ના ખંડ (ક), (ખ), (ખખ), (ગ) અથવા (ઘ) માં નિર્દિષ્ટ કરેલ પૈકીની કોઈપણ જામીનગીરીઓમાં રોકી શકાશે.
- (ગ) એવી થાપણો અથવા રોકાણો પર મળેલ કોઈ વ્યાજ, ફંડમાં જમા કરવું જોઈશે.
- નાણાં ઉછીના લેવા બાબત. ૩૪. સત્તામંડળ, આ અધિનિયમ હેઠળના પોતાના કાર્યો બજાવવાના હેતુ માટે રાજ્ય સરકારની પૂર્વમંજૂરીથી, મુક્ત બજારમાંથી, અથવા અન્યથા નાણા ઉછીના લઈ શકશે.
- અંદાજપત્ર. ૩૫. (૧) (ક) સત્તામંડળે, દરેક વર્ષમાં ઠરાવવામાં આવે તેવી તારીખે આગામી નાણાકીય વર્ષ માટે અંદાજિત આવક અને ખર્ચ અને તે નાણાકીય વર્ષ દરમિયાન રાજ્ય સરકાર પાસેથી માંગવાની રકમો દર્શાવતું અંદાજપત્ર, ઠરાવેલ નમૂનામાં સાદર કરવું જોઈશે;
- (ખ) રાજ્ય સરકારે મંજૂર કરેલ કોઈ રકમ કોઈ નાણાકીય વર્ષ દરમિયાન પૂર્ણતઃ અથવા અંશતઃ વસૂલપરાયેલ રહે, ત્યારે વસૂલપરાયેલ રકમ પછીના નાણાકીય વર્ષમાં આગળ લઈ જવી જોઈશે અને તે વર્ષ માટે રાજ્ય સરકારે પૂરી પાડવાની રકમ નક્કી કરતી વખતે તેને ધ્યાનમાં લેવી જોઈશે.
- (૨) સત્તામંડળ દ્વારા અથવા તેના વતી કોઈ રકમનો ખર્ચ કરી શકાશે નહિ, સિવાય કે તે ખર્ચ રાજ્ય સરકારે મંજૂર કરેલ અંદાજપત્રની જોગવાઈથી આવરી લેવાયેલ હોય.
- હિસાબો અને ઓડિટ. ૩૬. (૧) સત્તામંડળના હિસાબો ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં અને તેવી રીતે તૈયાર કરવા જોઈશે.
- (૨) સત્તામંડળે, દરેક નાણાકીય વર્ષ માટે હિસાબોનું વાર્ષિક પત્રક, ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં તૈયાર કરાવવું જોઈશે.
- (૩) સત્તામંડળના હિસાબો, કંપની અધિનિયમ, ૧૯૫૬ની કલમ ૨૨૬ હેઠળ કંપનીના ઓડિટર તરીકે કામ કરવા માટેની યોગ્ય લાયકાત પરાવત્તા ઓડિટર પાસે ઓડિટ કરાવવા જોઈશે.
- (૪) સદરહુ ઓડિટરને, સત્તામંડળે નીમવો જોઈશે.
- (૫) આ અધિનિયમ હેઠળ સત્તામંડળના હિસાબો ઓડિટ કરવા નીમાયેલ દરેક ઓડિટરને હિસાબોના ચોપડા, સંબંધિત વાઉચરો અને બીજા દસ્તાવેજો અને કાગળો રજૂ કરવાની માંગણી કરવાનો, સત્તામંડળની કચેરીની તપાસ કરવાનો અને ઓડિટર તરીકે ફરજ બજાવવા માટે તેને જરૂરી લાગે તેવી માહિતી મંગાવવાનો હક રહેશે.
- (૬) ઓડિટરે હિસાબોની ઓડિટ કરેલ નકલ સાથે તેના અહેવાલની એક નકલ સત્તામંડળને મોકલવી જોઈશે જે ઓડિટનો અહેવાલ મળ્યા પછી શક્ય હોય તેટલું જલદી તે રાજ્ય સરકારને મોકલશે.
- (૭) રાજ્ય સરકારે, પેટા-કલમ (૬) હેઠળ ઓડિટ અહેવાલ મળ્યા પછી, શક્ય હોય તેટલું જલદી, તેને રાજ્ય વિધાનમંડળ સમક્ષ મૂકાવવો જોઈશે.

૩૭. (૧) સત્તામંડળે, દરેક વર્ષમાં એકવાર, ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં અને તેવા વાર્ષિક અહેવાલ સમયે,-

- (ક) અગાઉના વર્ષ દરમિયાનની તેની પ્રવૃત્તિઓનો પૂરેપૂરો, સાચો, અને યોગ્ય વાર્ષિક અહેવાલ, અને
- (ખ) અગામી વર્ષમાં સત્તામંડળ હાથ ધરનાર હોય તેવા કાર્યોની યોજના, તૈયાર કરવી જોઈશે અને એવા અહેવાલની એક નકલ રાજ્ય સરકારને મોકલવી જોઈશે.

(૨) રાજ્ય સરકારે, પેટા-કલમ (૧) હેઠળ વાર્ષિક અહેવાલ મળ્યા પછી શક્ય હોય તેટલું જલદી, તેને, રાજ્ય વિધાનમંડળ સમક્ષ મૂકાવવો જોઈશે.

પ્રકરણ ૧૫

ગુના અને શિક્ષા

૩૮. (૧) જે કોઈ વ્યક્તિ,-

ગુના અને શિક્ષા.

- (ક) રાજ્ય સરકારના અથવા સ્થાનિક સત્તામંડળના અથવા સત્તામંડળના કોઈ અધિકારીને અથવા કમિશનરને અથવા કલેક્ટરને આ અધિનિયમ હેઠળના કાર્યો પાર પાડતાં વાજબી કારણ વગર અટકાવે અથવા અવરોધે; અથવા
- (ખ) આ અધિનિયમ હેઠળના પોતાના કાર્યો પાર પાડતી વખતે, રાજ્ય સરકારના અથવા સત્તામંડળના અધિકારીએ અથવા કમિશનરે અથવા કલેક્ટરે આપેલ આદેશોનો પાલન કરવાનો વાજબી કારણ વગર ઈનકાર કરે; અથવા
- (ગ) કોઈ લૈશ્ચાનિક આધાર વગર આપત્તિની ઘટનાનું ખોટું અનુમાન કરે અને તેમ કરીને સમુદાયમાં આતંક પેદા કરે; અથવા
- (ઘ) રાજ્ય સરકારના અથવા સત્તામંડળના કોઈ અધિકારી પાસેથી અથવા કમિશનર અથવા કલેક્ટર પાસેથી પુનર્નિર્માણ અથવા મરામત માટેની સહાય માટે ખોટો દાવો કરે;

તે, દોષિત ઠર્યે, છ મહિનાની મુદત સુધીની કેદની અથવા દસ હજાર રૂપિયા સુધીના દંડની અથવા તે બંને શિક્ષાને પાત્ર થશે.

૩૯. (૧) સામાન્ય રીતે અથવા આ અર્થે ખાસ રીતે અધિકૃત કરેલ સત્તામંડળના કોઈ અધિકારીએ અથવા કમિશનરે અથવા કલેક્ટરે લેખિતમાં ફરિયાદ કરેલ હોય તે સિવાય, કોઈપણ મેજિસ્ટ્રેટ કલમ ૩૮ હેઠળના ગુનાની ન્યાયિક નોંધ લઈ શકશે નહીં.

ગુનાની ન્યાયિક નોંધ લેવા બાબત.

સન ૧૯૭૪નો ૨જો.

(૨) ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩ની કલમ ૨૦૦ માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, પેટા-કલમ (૧)માં ઉલ્લેખેલ ગુનાના સંબંધમાં, ફરિયાદ લેખિતમાં રજૂ કરવામાં આવી હોય ત્યારે, સત્તામંડળના અધિકૃત અધિકારીને, કમિશનરને અથવા કલેક્ટરને તપાસવાનું જરૂરી રહેશે નહીં.

૪૦. (૧) આ અધિનિયમ હેઠળનો ગુનો કોઈ કંપનીએ કર્યો હોય ત્યારે, ગુનો કરવામાં આવ્યો હોય તે સમયે કંપનીના કાર્ય સંચાલન માટે કંપનીનો હવાલો સંભાળતી તેમજ કંપનીને જવાબદાર હોય તે દરેક વ્યક્તિ તેમજ કંપની તે ગુના માટે દોષિત છે એમ ગણાશે અને તેની સામે કામ ચલાવી શકાશે અને તે અનુસાર તેમને શિક્ષા કરી શકાશે:

કંપનીઓએ કરેલા ગુના.

પરંતુ એવી વ્યક્તિ એમ સાબિત કરે કે ગુનો તેની જાણ બહાર થયો હતો અથવા આવો ગુનો થતો અટકાવવા માટે તેણે તમામ ઘટતી કાળજી લીધી હતી તો, આવી કોઈપણ વ્યક્તિ આ પેટા-કલમમાંના કોઈ મજકૂરથી આ અધિનિયમમાં જોગવાઈ કરેલી શિક્ષાને પાત્ર થશે નહિં.

- (૨) પેટા-કલમ (૧) માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, આ કલમ હેઠળનો ગુનો કોઈ કંપનીએ કર્યો હોય અને તે ગુનો કંપનીના કોઈ ડિરેક્ટર, મેનેજર, સેક્રેટરી કે બીજા અધિકારીની સંમતિથી કરવામાં આવ્યો છે અથવા તેમના પક્ષે થયેલ કોઈ બેદરકારીને લીધે થયેલ છે એમ સાબિત થાય ત્યારે આવો ડિરેક્ટર, મેનેજર, સેક્રેટરી કે અધિકારી પણ તે ગુના માટે દોષિત છે એમ ગણાશે અને તેમની સામે કામ ચલાવી શકાશે અને તદનુસાર તેમને શિક્ષા કરી શકાશે.

સ્પષ્ટીકરણ :- આ કલમના હેતુ માટે-

- (ક) “કંપની” એટલે કોઈ સંસ્થાપિત મંડળ અને તેમાં પેટી કે વ્યક્તિઓના બીજા એસોસિએશનનો સમાવેશ થાય છે, અને
(ખ) પેટીના સંબંધમાં “ડિરેક્ટર” એટલે પેટીનો ભાગીદાર.

પ્રકરણ ૧૬

પ્રકીર્ણ

- દાખલ થવાની સત્તા. ૪૧. (૧) રાજ્ય સરકારે, આ અર્થે સામાન્ય અથવા ખાસ રીતે અધિકૃત કરેલ મુખ્ય કારોબારી અધિકારી, કમિશનર અથવા કલેક્ટર, તમામ વાજબી સમયે કોઈ જગામાં દાખલ થઈ શકશે અને આ અધિનિયમથી અથવા તે હેઠળ તેને સોંપાયેલ કાર્યો કાયદેસર રીતે બજાવવાના હેતુ માટે વાજબી રીતે જરૂર હોય તેવા કાર્યો ત્યાં કરી શકશે.
- (૨) આ અર્થે સત્તામંડળે સામાન્ય અથવા ખાસ રીતે અધિકૃત કરેલ તેના કોઈ અધિકારી અથવા કર્મચારી, તમામ વાજબી સમયે કોઈ જગામાં દાખલ થઈ શકશે અને આ અધિનિયમ હેઠળ તેને સોંપાયેલ કાર્યો કાયદેસર રીતે બજાવવાના હેતુ માટે વાજબી રીતે જરૂર હોય તેવા કાર્યો ત્યાં કરી શકશે.
- કાર્યોની સોંપણી. ૪૨. (૧) સત્તામંડળ, લેખિતમાં સામાન્ય અથવા ખાસ હુકમથી, હુકમમાં નિર્દેષ કરવામાં આવે એવા, આ અધિનિયમ હેઠળના પોતાના કાર્યો, મુખ્ય કારોબારી અધિકારી, કમિશનર, કલેક્ટર અથવા બીજા કોઈપણ અધિકારીને સોંપી શકશે.
- (૨) સત્તામંડળ, લેખિતમાં સામાન્ય અથવા ખાસ હુકમથી, હુકમમાં નિર્દેષ કરવામાં આવે તેવા કાર્યો પોતાના સભ્યોની બનેલી એક અથવા તેથી વધુ સમિતિઓમાંથી અને તેમાં નિર્દેષ કરવામાં આવે તેવી સમિતિને સોંપી શકશે.
- (૩) કમિશનર, લેખિતમાં હુકમ કરીને, હુકમમાં નિર્દેષ કરવામાં આવે તેવા આ અધિનિયમથી અથવા તેની હેઠળ, પોતાની ઉપર નાંખેલા કાર્યો કોઈ વ્યક્તિને સોંપી શકશે.
- (૪) કલેક્ટર, લેખિતમાં હુકમ કરીને, હુકમમાં નિર્દેષ કરવામાં આવે તેવા આ અધિનિયમથી અથવા તે હેઠળ પોતાની ઉપર નાંખેલ કાર્યો જિલ્લા વિકાસ અધિકારીને અથવા બીજા કોઈપણ વ્યક્તિને સોંપી શકશે.
- (૫) પેટા-કલમ (૧), (૩) અથવા (૪) હેઠળના કોઈ હુકમમાં, તેમાં નિર્દેષ કરેલ કાર્યો જે ને અધીન રહીને બજાવી શકાશે તે શરતો નિર્દેષ કરી શકાશે.

૪૩. (૧) આ અધિનિયમ હેઠળ પોતાના કાર્યો બજાવતી વખતે રાજ્ય સરકાર, નીતિવિષયક પ્રશ્નો પર પોતાને વખતોવખત લેખિતમાં આપે તેવા આદેશો સત્તામંડળને બંધનકર્તા રહેશે :

સત્તામંડળને આદેશો આપવાની રાજ્ય સરકારની સત્તા.

પરંતુ આ પેટા-કલમ હેઠળ કોઈ આદેશ આપતાં પહેલાં, સત્તામંડળને પોતાનું મંતવ્ય જણાવવાની તક આપવી જોઈશે.

(૨) કોઈ પ્રશ્ન નીતિવિષયક છે કે નહિ તે અંગેનો રાજ્ય સરકારનો નિર્ણય આખરી ગણાશે.

૪૪. (૧) સત્તામંડળ, કમિશનર અથવા કલેક્ટર, આ અધિનિયમ હેઠળના કાર્યો બજાવવાના હેતુ માટે અને સંકટરાહત પગલાં હાથ ધરેલ હોય તેવા અસરગ્રસ્ત વિસ્તારોની અંદર નિર્દિષ્ટ કરેલ કૃત્ય કરવા અથવા તે કૃત્ય કરતી રોકવા માટે, વ્યક્તિને લેખિતમાં કારણોની નોંધ કરીને હુકમ કરી શકશે.

આદેશો આપવાની સત્તા.

(૨) આવો હુકમ મળ્યે કોઈપણ વ્યક્તિએ તેનું પાલન કરવું જોઈશે.

૪૫. સત્તામંડળનો દરેક સભ્ય, મુખ્ય કારોબારી અધિકારી, કમિશનર અને દરેક અધિકારી અને કર્મચારી આ અધિનિયમની અથવા તે હેઠળ કરાયેલ કોઈ નિયમ અથવા વિનિયમોની જોગવાઈઓ અનુસાર કાર્ય કરતા હોય અથવા તેમ કરતાં હોવાનું અભિપ્રેત હોય ત્યારે, ભારતના ફોજદારી અધિનિયમની કલમ ૨૧ના અર્થ મુજબ રાજ્યસેવક છે એમ ગણાશે.

સભ્યો અને કર્મચારીઓ રાજ્યસેવક ગણાશે.

૪૬. આ અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ કરેલા કોઈ નિયમો અથવા વિનિયમો અથવા હુકમની જોગવાઈઓ અનુસાર શુદ્ધબુધ્ધિથી કરેલ અથવા કરવા ધારેલ કોઈ કાર્ય માટે સત્તામંડળ અથવા સત્તામંડળના કોઈ સભ્ય, અધિકારી અથવા કર્મચારી અને મુખ્ય વહીવટી અધિકારી, કમિશનર અથવા કલેક્ટર સામે કોઈ દાવો, ફરિયાદ અથવા કાનૂની કાર્યવાહી થઈ શકશે નહિ.

અધિનિયમ હેઠળ લીધેલાં પગલાંને રક્ષણ.

૪૭. (૧) રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી, આ અધિનિયમના હેતુઓ પાર પાડવા માટે નિયમો કરી શકશે.

નિયમો કરવાની રાજ્ય સરકારની સત્તા.

(૨) આવા નિયમોથી ખાસ કરીને અને પૂર્વવર્તી જોગવાઈની વ્યાપકતાને બાધ આવ્યા સિવાય, નિયમોથી ઠરાવવાની આ અધિનિયમથી સ્પષ્ટરીતે કરમાવ્યું હોય અથવા છૂટ આપી હોય તેવી તમામ અથવા કોઈ બાબત માટે જોગવાઈ કરી શકાશે.

(૩) આ કલમ હેઠળ કરેલા તમામ નિયમો, તે કરવામાં આવે તે પછી બનતી ત્વરાએ, ઓછામાં ઓછા ત્રીસ દિવસ સુધીમાં રાજ્ય વિધાનમંડળ સમક્ષ મૂકવા જોઈશે અને જે સત્રમાં તે નિયમો એ રીતે મૂકવામાં આવે તેમાં અથવા ત્યાર પછી તરતના સત્રમાં, રાજ્ય વિધાનમંડળ તેમાંથી જે કંઈ રદ કરે અથવા રાજ્ય વિધાનમંડળ તેમાં જે કોઈ ફેરફાર કરે તેને અધીન રહેશે.

(૪) રાજ્ય વિધાનમંડળ એવી રીતે જે કંઈ રદ કરે અથવા કંઈ ફેરફાર કરે તે રાજ્યપત્રમાં પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવશે અને તેમ થયે તેનો અમલ થશે.

૪૮. (૧) સત્તામંડળ, રાજ્ય સરકારની પૂર્વસંમતિથી, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામા દ્વારા, આ અધિનિયમ હેઠળ પોતાના કાર્યો બજાવી શકે તે માટે, આ અધિનિયમ અને તે હેઠળ કરેલા નિયમો સાથે અસંગત ન હોય તેવા વિનિયમો કરી શકશે.

વિનિયમો કરવાની સત્તામંડળની સત્તા.

(૨) આવા વિનિયમોથી ખાસ કરીને અને પૂર્વવર્તી જોગવાઈની વ્યાપકતાને બાધ આવ્યા સિવાય, વિનિયમોથી નિર્દિષ્ટ કરાવવાની આ અધિનિયમથી સ્પષ્ટરીતે કરમાવ્યું હોય અથવા છૂટ આપી હોય તેવી તમામ અથવા તે પૈકીની કોઈ બાબત માટે જોગવાઈ કરી શકાશે.

મંડળીનું વિસર્જન.

૪૯. કલમ ૬ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ જ્યારે સત્તામંડળની સ્થાપના થાય તે તારીખે અને તે તારીખથી, મંડળી રજિસ્ટ્રેશન અધિનિયમ, ૧૮૬૦ હેઠળ મંડળી તરીકે નોંધાયેલ અને આવી તારીખ પહેલાં કાર્ય કરતું ગુજરાત આપત્તિ વ્યવસ્થાપન સત્તામંડળ, તે અધિનિયમમાં ગમે તે મજદૂર હોય તેમ છતાં, (જેનો આ કલમમાં હવે પછી “વિસર્જિત સત્તામંડળ” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે) વિસર્જિત થયેલું ગણાશે અને આવું વિસર્જન થયે, નીચેના પરિણામો આવશે :-

- (૧) વિસર્જિત સત્તામંડળમાં નિહિત થયેલ તમામ સ્થાવર અને જંગમ મિલકતો અને અસ્કયામતો એવી રીતે સ્થપાયેલ સત્તામંડળ (જેનો આ કલમમાં હવે પછી “અનુગામી સત્તામંડળ” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે) ને તબદીલ થશે અને તેમાં નિહિત થશે.
- (૨) વિસર્જિત સત્તામંડળના તમામ હકો, જવાબદારીઓ અને દાયિત્વ (કોઈ કબૂલાતનામાં અથવા કરાર હેઠળ ઉભી થયેલ હોય તે સહિત) અનુગામી સત્તામંડળના હકો, જવાબદારીઓ અને દાયિત્વ ગણાશે.
- (૩) વિસર્જિત સત્તામંડળની તમામ લેણી રકમો, અનુગામી સત્તામંડળ દ્વારા વસૂલાતને પાત્ર થશે અને આવી વસૂલાતના હેતુ માટે અનુગામી સત્તામંડળ સદરહુ તારીખની તરત પહેલાં હયાત કોઈ વ્યક્તિની તમામ મર્યાદા, શરતો, હકો અથવા હિતોને અપીન રહીને વિસર્જિત સત્તામંડળ જે પગલાં લેવા સક્ષમ હોય તે માટે સક્ષમ ગણાશે.
- (૪) વિસર્જિત સત્તામંડળ સાથે કરેલ તમામ કરારો અથવા તેના વતી કરવામાં આવેલ તમામ લેખો અનુગામી સત્તામંડળ સાથે કર્યા હોવાનું અથવા તેણે અથવા તેના વતી કરેલા હોવાનું ગણાશે અને તદ્દનુસાર અમલી બનશે,
- (૫) સદરહુ તારીખની તરત પહેલાં વિસર્જિત સત્તામંડળ અથવા વિસર્જિત સત્તામંડળના કોઈ અધિકારી સમક્ષ નિકાલ બાકી તમામ કાર્યવાહીઓ અને બાબતો, અનુગામી સત્તામંડળને અથવા અનુગામી સત્તામંડળ આદેશ કરે તેવા અધિકારીને તબદીલ થશે,
- (૬) સદરહુ તારીખે નિકાલ બાકી તમામ દાવા અને કાનૂની કાર્યવાહીઓમાં જેમાં અથવા જે માટે વિસર્જિત સત્તામંડળ એક પક્ષકાર હોય તેમાં તેને બદલે અનુગામી સત્તામંડળ મૂકવામાં આવ્યું હોવાનું ગણાશે,
- (૭) વિસર્જિત સત્તામંડળ તમામ અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓ અનુગામી સત્તામંડળના અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓ ગણાશે,
- (૮) કોઈ લેખમાં વિસર્જિત સત્તામંડળના કોઈપણ ઉલ્લેખનો અર્થ, કોઈ જુદો ઈરાદો જણાતો હોય તે સિવાય અનુગામી સત્તામંડળના ઉલ્લેખ તરીકે કરવો.

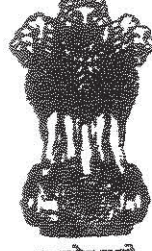
મુશ્કેલીઓ દૂર કરવાની સત્તા.

૫૦. (૧) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓનો અમલ કરવામાં કોઈપણ મુશ્કેલી ઉભી થાય તો, રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં હુકમ પ્રસિધ્ધ કરીને, મુશ્કેલી દૂર કરવા માટે પોતાને જરૂરી લાગે તેવી, આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ સાથે અસંગત ન હોય તેવી જોગવાઈ કરી શકશે:

- (૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ કરેલો દરેક હુકમ, તે કરવામાં આવે તે બનતી ત્વરાએ, રાજ્ય વિધાનમંડળ સમક્ષ મૂકવો જોઈશે.

અપવાદ.

૫૧. સત્તામંડળે, તેના અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓએ, મુખ્ય કારોબારી અધિકારીએ, કમિશનરે અને કલેક્ટરે, રાજ્યમાં આપત્તિ થતી અટકાવવા, આપત્તિની અસર ઓછી કરવા, સંકટ રાહત કાર્ય સરળ બનાવવા, તેનું સંકલન અને દેખરેખ નિયંત્રણ કરવા અને આપત્તિ બાદના પુનર્નિર્માણ અને પુનર્વસન માટેના પગલાંનું દેખરેખ નિયંત્રણ અને સંકલન કરવા માટે રાજ્યની કારોબારી સત્તાની રૂએ અથવા તત્સમયે અમલમાં હોય તેવા કોઈપણ કાયદાની જોગવાઈઓ અનુસાર રાજ્ય સરકારે અથવા તેના કોઈપણ અધિકારીઓ પૈકી કોઈપણ અધિકારીઓ બજાવતા હોય તે કાર્યો ઉપરાંત તેનાથી જેનું અલ્પીકરણ થશે નહિ તેવા આ અધિનિયમથી અથવા તે હેઠળ લાદેલ કાર્યો બજાવવા જોઈશે.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol XLIX] SATURDAY APRIL 5, 2003/ CAITRA 15, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, તારીખ પમી એપ્રિલ, ૨૦૦૩.

તારીખ પમી એપ્રિલ ૨૦૦૩ના ગુજરાત રાજપત્ર, (અસાધારણ)માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક ૨૧ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT ACT NO. 21 OF 2003.

ગુજરાત વિધાનમંડળના નીચેના અધિનિયમને રાજ્યપાલે સન ૨૦૦૩ના એપ્રિલ મહિનાની ૪થી તારીખે અનુમતિ આપી હોવાથી, તે આથી સર્વે લોકોની જાણ સારું પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવે છે.

વી. એમ. કોઠારે,

ગુજરાત સરકારના સચિવ,
વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

GUJARAT ACT NO. 21 OF 2003.**AN ACT**

further to amend the Bombay Prohibition Act, 1949.

સન ૨૦૦૩નો ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક ૨૧.

(રાજ્યપાલની અનુમતિ મળ્યા પછી, સન ૨૦૦૩ના એપ્રિલ મહિનાની ૫મી તારીખે “ગુજરાત રાજપત્ર”માં (અંગ્રેજીમાં) પ્રથમ પ્રસિદ્ધ કરેલો.)

મુંબઈ નશાબંધી અધિનિયમ, ૧૯૪૯ વધુ સુધારવા બાબત અધિનિયમ.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

૧. (૧) આ અધિનિયમ મુંબઈ નશાબંધી (ગુજરાત સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.

(૨) તે, રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી નક્કી કરે તે તારીખે અમલમાં આવશે.

૨. મુંબઈ નશાબંધી અધિનિયમ, ૧૯૪૯ (જેનો આમાં હવે પછી, “ મુખ્ય અધિનિયમ ” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે)માં, કલમ ૮૧ પછી, નીચેની કલમ દાખલ કરવી :-

સન ૧૯૪૯નો
મુંબઈનો ૨૫મો.

ટૂંકી સંજ્ઞા અને
આરંભ.

સન ૧૯૪૯ના
મુંબઈના ૨૫મા
અધિનિયમમાં નવી
કલમ ૮૨ દાખલ
કરવા બાબત.

કેદને બદલે
સમાજ સેવા
કરવા બાબત.

“૮૨.(૧) કોઈ કોર્ટ, કેફી પદાર્થના સેવન માટેના કલમ હેઠની પેટા-કલમ (૧)ના ખંડ (ખ) અથવા કલમ ૮૫ની પેટા-કલમ (૧) અથવા તે બંને હેઠળના પ્રથમ વારના ગુના માટે દોષિત થયે, કોઈ વ્યક્તિને અમુક મુદત માટે સાદી કેદની સજા કરે, ત્યારે તે, આવી કેદને બદલે, તેવી વ્યક્તિને એવી કેદની મુદત માટે ઠરાવવામાં આવે તે પ્રમાણે કેફી પદાર્થના વ્યસનમાંથી મુક્ત થવા માટેની તેવી તબીબી સારવારને અધીન રહીને અને તેવી સમાજ સેવા કરવા માટે ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં તેવી શરતો ધરાવતા જામીન સહિતનું બોન્ડ કરી આપવા ફરમાવી શકશે.

(૨) પેટા-કલમ(૧) હેઠળનું બોન્ડ કર્યે, સજા મોકૂફ રહેશે અને વ્યક્તિને મુક્ત કરવામાં આવશે:

પરંતુ વ્યક્તિ બોન્ડની કોઈ શરતનો ભંગ કરે, તો સજા મોકૂફી રદ થશે અને સજા ફરીથી અમલી બનશે અને કોઈપણ પોલીસ અધિકારી વોરંટ સિવાય વ્યક્તિની ધરપકડ કરી શકશે અને કેદની બાકીની સજા ભોગવવા માટે તેને જેલમાં મોકલી આપી શકશે.

સ્પષ્ટીકરણ.- આ કલમના કોઈપણ મજકૂરનો અર્થ ગુનેગારને અજમાયશ(પ્રોબેશન) પર રખાયેલ છે એમ ગણાશે નહિ.”.

૩. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૧૪૩ માં, પેટા-કલમ(૨) માં, ખંડ (ભભ) પછી, નીચેનો ખંડ દાખલ કરવો :-

“(ભભ) બોન્ડનો નમૂનો, સમાજ સેવાનો પ્રકાર અને કલમ ૮૨ની પેટા-કલમ(૧) હેઠળ જેને અધીન રહીને વ્યક્તિએ એવી સેવા કરવી જોઈશે અને તબીબી સારવાર લેવી જોઈશે તે બોલીઓ અને શરતો ઠરાવવા બાબત;”.

સન ૧૯૪૯ના
મુંબઈના ૨૫મા
અધિનિયમની
કલમ ૧૪૩નો
સુધારો.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

TUESDAY, APRIL 8, 2003/CAITRA 18, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ,
સચિવાલય, ગાંધીનગર, તારીખ ૮મી એપ્રિલ, ૨૦૦૩.

તારીખ ૮મી એપ્રિલ, ૨૦૦૩ના ગુજરાત રાજપત્ર (અસાધારણ)માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક : ૨૨નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારું પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબસચિવ.

GUJARAT ACT NO. 22 OF 2003.**THE GUJARAT FREEDOM OF RELIGION ACT, 2003.**

ગુજરાત વિધાનમંડળના નીચેના અધિનિયમને રાજ્યપાલે સન ૨૦૦૩ના એપ્રિલ મહિનાની ૭મી તારીખે અનુમતિ આપી હોવાથી, તે આથી સર્વ લોકોની જાણ સારું પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવે છે.

વી. એમ. કોઠારે,

ગુજરાત સરકારના સચિવ,

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

GUJARAT ACT NO. 22 OF 2003.**AN ACT**

to provide for freedom of religion by prohibition of conversion from one religion to another by the use of force or allurement or by fraudulent means and for the matters incidental thereto.

સન ૨૦૦૩નો ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક ૨૨.

(રાજ્યપાલની અનુમતિ મળ્યા પછી, સન ૨૦૦૩ના એપ્રિલ મહિનાની ૭મી તારીખે "ગુજરાત રાજપત્ર"માં (અંગ્રેજીમાં) પ્રથમ પ્રસિદ્ધ કરેલો.)

બળપૂર્વક અથવા લલચાવીને અથવા કપટયુક્ત સાધનો દ્વારા એક ધર્મમાંથી બીજા ધર્મમાં કરાતા ધર્મપરિવર્તન ઉપર પ્રતિબંધ મૂકીને, ધર્મ સ્વાતંત્ર્ય અને તેને આનુષંગિક બાબતો માટે જોગવાઈ કરવા બાબત અધિનિયમ.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમા નીચેના અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

૧. (૧) આ અધિનિયમ ગુજરાત ધર્મ સ્વાતંત્ર્ય અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.
(૨) તે, રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, નકકી કરે તેવી તારીખે અમલમાં આવશે.
૨. આ અધિનિયમમાં, સંદર્ભથી અન્યથા અપેક્ષિત ન હોય તો,-

ટૂંકી સંજ્ઞા
અને આરંભ

વ્યાખ્યા.

(ક) "લલચાવવું" એટલે-

- (૧) રોકડમાં અથવા વસ્તુરૂપે બક્ષિસ અથવા તોષણ;
- (૨) નાણાકીય અથવા અન્યથા કોઈ મહત્વના લાભ આપવાના સ્વરૂપમાં કોઈ પ્રલોભન આપવું;

(ખ) "ધર્મપરિવર્તન કરાવવું" એટલે એક વ્યક્તિને એક ધર્મનો ત્યાગ કરાવીને બીજો ધર્મ અપનાવડાવવો;

(ગ) "બળ" માં બળ પ્રદર્શન અથવા દૈવી નારાજગી અથવા સામાજિક અહિંજારની ધમકી સહિતની કોઈપણ જાતની ઈજાની ધમકીનો સમાવેશ થાય છે;

(ઘ) "કપટયુક્ત સાધનો" માં ગેરરજૂઆત અથવા બીજી કોઈ કપટી પ્રયુક્તિનો સમાવેશ થાય છે;

(ચ) "સગીર" એટલે અઢાર વર્ષથી નીચેની વયની વ્યક્તિ.

બળપૂર્વક
ધર્મપરિવર્તન
કરાવવા ઉપર
પ્રતિબંધ.

કલમ ૩ની
જોગવાઈઓના
ઉલ્લંઘન માટે
શિક્ષા.

ધર્મપરિવર્તન
કરાવવાના
સંબંધમાં જિલ્લા
મેજિસ્ટ્રેટ
પાસેથી પૂર્વ
પરવાનગી લેવા
બાબત.

જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટની
મંજૂરીથી કાર્યવાહી
કરવા બાબત.

ગુનો પોલીસ
અધિકારનો
ગણવા બાબત.

નિયમો
કરવાની સત્તા.

૩. કોઈપણ વ્યક્તિ, સીધી રીતે અથવા અન્યથા કોઈ વ્યક્તિનું બળપૂર્વક અથવા લલચાવીને અથવા કપટયુક્ત સાધનો દ્વારા ધર્મપરિવર્તન કરાવી શકશે નહિ અથવા કરાવવાનો પ્રયત્ન કરી શકશે નહિ અથવા કોઈ વ્યક્તિને આવું ધર્મપરિવર્તન કરવામાં મદદગારી કરી શકશે નહિ.

૪. કલમ ૩ની જોગવાઈઓનું ઉલ્લંઘન કરે તેવી કોઈ વ્યક્તિ, કોઈપણ દીવાની જવાબદારીને બાધ આવ્યા સિવાય, ત્રણ વર્ષની મુદત સુધીની કેદની અને પચાસ હજાર રૂપિયા સુધીના દંડની શિક્ષાને પણ પાત્ર થશે:

પરંતુ કલમ ૩ની જોગવાઈઓનું ઉલ્લંઘન સગીર, સ્ત્રી અથવા અનુસૂચિત જાતિ અથવા અનુસૂચિત આદિજાતિની વ્યક્તિના સંબંધમાં કરે તેવી કોઈ વ્યક્તિ, ચાર વર્ષની મુદત સુધીની કેદની અને એક લાખ રૂપિયા સુધીના દંડની પણ શિક્ષાને પાત્ર થશે.

૫. (૧) ધાર્મિક વિધિ કરાવનાર વ્યક્તિ તરીકે, કોઈ વ્યક્તિનું એક ધર્મમાંથી બીજા ધર્મમાં, આવા ધર્મપરિવર્તનની કોઈ વિધિ જાતે કરીને ધર્મપરિવર્તન કરાવે અથવા આવી વિધિમાં સીધી કે આડકતરી રીતે ભાગ લે તેવી વ્યક્તિએ, નિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં, અરજી કરીને આવું સૂચિત ધર્મપરિવર્તન કરાવવા માટે સંબંધિત જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટની પૂર્વ પરવાનગી મેળવવી જોઈશે.

(૨) જેનું ધર્મપરિવર્તન કરાવવામાં આવ્યું હોય તે વ્યક્તિએ, જ્યાં આવા ધર્મપરિવર્તનની વિધિ કરેલ હોય તે સંબંધિત જિલ્લાના જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટને, નિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેટલી મુદતની અંદર અને તેવા નમૂનામાં આવા ધર્મપરિવર્તનની હકીકતની જાણ કરવી જોઈશે.

(૩) પૂરતા કારણ સિવાય, ષેઠા-કલમો (૧) અને (૨) ની જોગવાઈઓનું પાલન ન કરે, તેવી કોઈ વ્યક્તિ, એક વર્ષની મુદત સુધીની કેદની અથવા એક હજાર રૂપિયા સુધીના દંડની અથવા બન્ને શિક્ષાને પાત્ર થશે.

૬. આ અધિનિયમ હેઠળના ગુનાની કોઈપણ કાર્યવાહી, જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટ અથવા તે અર્થે તે અધિકૃત કરે તેવા, સબ-ડિવિઝનલ મેજિસ્ટ્રેટથી ઉતરતા દરજ્જાના ન હોય તેવા બીજા સત્તાધિકારીની અગાઉથી મંજૂરી લીધા સિવાય શરૂ કરી શકાશે નહિ.

૭. આ અધિનિયમ હેઠળનો ગુનો, પોલીસ અધિકારનો ગુનો ગણાશે અને પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટરથી ઉતરતા દરજ્જાના હોય તેવા કોઈ અધિકારીથી તેની તપાસ કરી શકાશે નહિ.

૮. (૧) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને અમલમાં લાવવા માટે, રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી, નિયમો કરી શકશે.

(૨) આ કલમ હેઠળ કરેલા તમામ નિયમો, તે કરવામાં આવે તે પછી બનતી ત્વરાએ, ઓછામાં ઓછા ત્રીસ દિવસ સુધીમાં રાજ્ય વિધાનમંડળ સમક્ષ મૂકવા જોઈશે અને જે સત્રમાં તે નિયમો એ રીતે મૂકવામાં આવે તે અથવા તેની તરત પછીના સત્ર દરમિયાન, રાજ્ય વિધાનમંડળ તેમાંથી જે કંઈ રદ કરે અથવા તેમાં જે કંઈ ફેરફાર કરે તેને તે બર્થીન રહેશે.

(૩) રાજ્ય વિધાનમંડળ એવી રીતે જે કંઈ રદ કરે અથવા કંઈ ફેરફાર કરે તે, રાજ્યપત્રમાં પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવશે અને તેમ થયે તે અમલમાં આવશે.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

TUESDAY, APRIL 22, 2003/VAISAKHA 2, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bill, Acts and Notification other than
those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૨૨મી એપ્રિલ, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા તારીખ ૫મી એપ્રિલ, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના શહેરી વિકાસ અને શહેરી ગૃહનિર્માણ વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક : જીએચ/વી/૨૦૦૩નો ૮૨/એચબીએ/૧૦૮૫/૧૪૫૬/૬ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વ લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

Notification under

The Gujarat Housing Board Act, 1961.

ગુજરાત ગૃહનિર્માણ બોર્ડ અધિનિયમ, ૧૯૬૧ હેઠળ જાહેરનામું.

ગુજરાત સરકાર,

શહેરી વિકાસ અને શહેરી ગૃહનિર્માણ વિભાગ,

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૫મી એપ્રિલ, ૨૦૦૩.

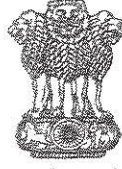
ગુજરાત ગૃહનિર્માણ બોર્ડ અધિનિયમ, ૧૯૬૧.

ક્રમાંક : જીએચ/વી/૨૦૦૩નો ૮૨/એચબીએ/૧૦૮૫/૧૪૫૬/૬.—ગુજરાત ગૃહનિર્માણ બોર્ડ અધિનિયમ, ૧૯૬૧ (સન ૧૯૬૧ના ગુજરાતના ૨૮મા)ની કલમ ૮ સાથે વાંચતા, કલમ પની પેટા-કલમ (૧)થી મળેલી સત્તાની રૂએ, ગુજરાત સરકાર, આથી સન ૨૦૦૩ના એપ્રિલ મહિનાની ૫મી તારીખે અને તે તારીખથી સરકારના વધુ હુકમો ન થાય ત્યાં સુધી, ગુજરાત ગૃહ નિર્માણ બોર્ડના અધ્યક્ષ તરીકે શ્રી બી. કે. સિંહાના સ્થાને શ્રી એ. ભટ્ટાચાર્ય, સરકારના અગ્ર સચિવ, શહેરી વિકાસ અને શહેરી ગૃહનિર્માણ વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગર-ને નીમ્ને છે.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

રમણ મહેરિયા,
સરકારના નાયબ સચિવ.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

THURSDAY, APRIL 24, 2003/VAISAKHA 4, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૨૪મી એપ્રિલ, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા તારીખ ૨૪ એપ્રિલ, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના નાણા વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક: (જીએચએન-૧૦)-જીએસટી-૨૦૦૩-(એસ-૪૮) (૩૭૨)-૪ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

Notification

Re

Amendment to the Government Notification, Finance Department No. (GHN-14)/GST/1092/
(S. 49) (251)/TH, dated the 1st April, 1992.

નાણા વિભાગનું તારીખ ૧લી એપ્રિલ, ૧૯૯૨નું સરકારી જાહેરનામું ક્રમાંક (જીએચએન-૧૪)/જીએસટી/૧૦૯૨/(એસ-૪૯)
(૨૫૧)/ઠ. સુધારવા સંબંધી જાહેરનામું

નાણા વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૨૭ એપ્રિલ, ૨૦૦૩.

ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯.

ક્રમાંક : જીએચએન-૧૦) જીએસટી-૨૦૦૩-(એસ. ૪૯) (૩૭૨)-ઠ ન-ગુજરાત સરકારને જાહેર હિતમાં તેમ કરવું
જરૂરી લાગે છે:-

નોંધ :- ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯ (અનુક્રમાંક ૧૮૩૦ના ગુજરાતના ૧લા)ની કલમ ૪૯ની પૈટા-કલમ (૨)થી
મળેલી રીતે, ગુજરાત સરકાર, આથી નાણા વિભાગનું તારીખ ૧લી એપ્રિલ, ૧૯૯૨નું સરકારી જાહેરનામું ક્રમાંક. (જીએચએન-
૧૪)/ જીએસટી/૧૦૯૨/ (એસ. ૪૯) (૨૫૧) / ઠ. નીચે પ્રમાણે સુધારે છે :-

સદરહુ જાહેરનામામાં, અનુસૂચિમાં,

અનુક્રમાંક ૧૪૯ની નોંધ પછી નીચેની નોંધ દાખલ કરવી:

૧	૨	૩	
૧૪૯	આ નોંધના હેતુ માટે કમિશનરે પ્રમાણિત કરેલ હોય તેવા રજિસ્ટર થયેલ વેપારીને કેપ્ટીવ પાવર જનરેશનમાં ઉપયોગ માટે નેપ્થાના વેચાણો.	વેચાણ વેરાની રકમ રૂપિયે ચાર પૈસા કરતાં વધુ હોય તેટલે સુધી	(૧) રજિસ્ટર થયેલ વેપારીએ, વેચનાર વેપારીને, આ સાથે જોડેલ નમૂના પત્રમાં, બીજી બાબતોની સાથોસાથ એમ જણાવતું પ્રમાણપત્ર પૂરું પાડવું જોઈશે કે તેણે એવી રીતે ખરીદેલ નેપ્થાનો તેના ઔદ્યોગિક એકમમાં કેપ્ટીવ પાવર જનરેશનમાં તેણે ઉપયોગ કરવો જોઈશે. (૨) વેચનાર વેપારીએ, અલગ રીતે, ચાર ટકાના દરે વેચાણ વેરાની રકમ ચાર્જ કરવી જોઈશે અને તે રાજ્ય સરકારને ચૂકવવી જોઈશે."

(૨) નમૂના પર પછી, નીચેનો નમૂનો ઉમેરવો :-

નમૂનો ૫૩

(નોંધ ૧૪૯)

કેપ્ટીવ પાવર જનરેશનમાં ઉપયોગ માટે નેપ્થા ખરીદનાર રજિસ્ટર થયેલ વેપારીએ આપવાનું પ્રમાણપત્ર.

(જીઓ-ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯ ની કલમ ૪૯ની પૈટા-કલમ (૨) હેઠળ બહાર પાડેલા નાણા વિભાગના તારીખ ૨૭
એપ્રિલ, ૨૦૦૩ ના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક : (જીએચએન-૧૦)-જીએસટી-૨૦૦૩-(એસ. ૪૯) (૩૭૨)-ઠ થી દાખલ કરેલી
અનુક્રમાંક. ૧૪૯ ઉપરની નોંધ)

મેસર્સ _____ નો હું _____ સરનામું _____
 પ્રમાણિત કરૂં છું કે હું/સદરહુ _____ તારીખ _____ નો
 રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર નંબર _____ ધરાવનાર રજિસ્ટર થયેલ વેપારી છું અને તારીખ રજી એપ્રિલ,
 ૨૦૦૩ ના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક : (જીએચએન-૧૦)-જીએસટી-૨૦૦૩-(એસ.૪૮) (૩૭૨)-૬ હેઠળ, દાખલ કરેલ નોંધ
 ૧૪૮ની શરતો મુજબ કમિશનરે આપેલ તારીખ _____ નું પ્રમાણપત્ર-નંબર _____
 પણ ધરાવું છું. હું પ્રમાણિત કરૂં છું કે ઉપર્યુક્ત નેધ્યાની ખરીદીની તારીખે ઉપર્યુક્ત પ્રમાણપત્રો અમલમાં હતા.

હું વધુમાં પ્રમાણિત કરૂં છું કે, બિલ/કિશમેમો/ભરતિયા નં. _____ મુજબ ખરીદેલ નેધ્યા
 મારા ઔદ્યોગિક એકમમાં, કેપ્ટીવ પાવર જનરેશનમાં વાપરીશ.

સ્થળ :

સહી :

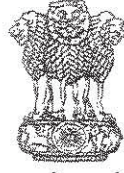
તારીખ :

દરજો

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

એમ. એન. જોષી,
 સરકારના અધિક સચિવ.

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

THURSDAY, APRIL 24, 2003/VAISAKHA 4; 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bill, Acts and Notification other than those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૨૪મી એપ્રિલ, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા તારીખ ૨૮મી માર્ચ, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના શહેરી વિકાસ અને શહેરી ગૃહનિર્માણ વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક : જીએચ/વી/૨૦૦૩નો ૭૫/એસએએ/૧૦૮૫/૫૮૪/૬ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વ લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

Notification under

The Gujarat Slum Areas (Improvement, Clearance and Re-development) Act, 1973.

ગુજરાત ગંદા વસવાટ વિસ્તાર (સુધારણા, નાબૂદી અને પુનર્વિકાસ) અધિનિયમ, ૧૯૭૩ હેઠળ જાહેરનામું.

ગુજરાત સરકાર,
શહેરી વિકાસ અને શહેરી ગૃહનિર્માણ વિભાગ,
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૨૮મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગંદા વસવાટ વિસ્તાર (સુધારણા, નાબૂદી અને પુનર્વિકાસ) અધિનિયમ, ૧૯૭૩.

ક્રમાંક : જીએચ/વી/૨૦૦૩નો ૭૫/એસએએ/૧૦૮૫/૫૮૪/૬.—ગુજરાત ગંદા વસવાટ વિસ્તાર (સુધારણા, નાબૂદી અને પુનર્વિકાસ) અધિનિયમ, ૧૯૭૩. (સન ૧૯૭૩ના ગુજરાતના ૧૧મા)ની કલમ ૨૪ની પેટા-કલમ (૧)થી મળેલી સત્તાની રૂએ, ગુજરાત સરકાર, આથી તારીખ ૨૦મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩ના બપોર પછી અમલમાં આવે તે રીતે શ્રી એમ. બી. ભલગામાને ફરજમુક્ત કરીને શ્રી એન. એમ. ચાવડા, પ્રોજેક્ટ એડમિનિસ્ટ્રેટર, રાજપીપળા-ને ગુજરાત ગંદા વસવાટ નાબૂદી બોર્ડના સચિવ તરીકે નીમે છે.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

જી. જે. પટેલ,
સરકારના ઉપ સચિવ.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

TUESDAY, APRIL 29, 2003/VAISAKHA 9, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarat translation of Bill, Acts and Notification other than these published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૨૯મી એપ્રિલ, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા તારીખ ૧૦મી એપ્રિલ, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના ગૃહ વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક:જાએચજી/૨૦૦૩/૪૦/એમવીડી-૧૦૦૩/જાઓઆઈ-૫૧/અ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

Notification

under

THE GUJARAT ESSENTIAL SERVICES MAINTENANCE ACT, 1972.

ગુજરાત આવશ્યક સેવા જાળવવા બાબત, અધિનિયમ, ૧૯૭૨ હેઠળ જાહેરનામું

ગૃહ વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર. તારીખ : ૧૦મી એપ્રિલ, ૨૦૦૩.

ગુજરાત આવશ્યક સેવા જાળવવા બાબત અધિનિયમ, ૧૯૭૨.

ક્રમાંક : જીએચજી/૨૦૦૩/૪૦/એમવીડી-૧૦૦૩/જીઓઆઈ-૫૧/ખ :- ગુજરાત સરકારનો એવો અભિપ્રાય છે કે જમીન માર્ગ માલ લઈ જવા માટે ટ્રાન્સપોર્ટ સેવા (રેલ્વે સેવા સિવાય)ની હડતાળથી સમાજ જીવનની આવશ્યક સેવાનો પુરવઠો જાળવવાને પ્રતિકૂળ રીતે અસર થશે અને તેનાથી સમાજને બારે હાડમારી ધવામાં પરિણમશે :

તેથી હવે, ગુજરાત આવશ્યક સેવા જાળવવા બાબત અધિનિયમ, ૧૯૭૨ (સન ૧૯૭૨ના ગુજરાતના ૨૩મા)ની કલમ ૨ની પેટા-કલમ (૧)ના ખંડ (ક)ના પેટા-ખંડ (૨)થી મળેલી સત્તાની રૂએ, ગુજરાત સરકાર, આથી જમીન માર્ગ માલ લઈ જવા માટે ટ્રાન્સપોર્ટ સેવા (રેલ્વે સેવા સિવાય)ને સદરહુ અધિનિયમના હેતુઓ માટે આવશ્યક સેવા તરીકે જાહેર કરે છે.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

ડી. ડી. ચૌહાણ,

સરકારના નાયબ સચિવ.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

TUESDAY, APRIL 29, 2003/VAISAKHA 9, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bill, Acts and Notification other than those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, તારીખ ૨૯મી એપ્રિલ, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા તારીખ ૧૭મી એપ્રિલ, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના શહેરી વિકાસ અને શહેરી ગૃહનિર્માણ વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક : કેવી આઈ-૮૪-૨૦૦૨-એએમએન-૨૦૨૦૦૦-૭૧૨૨-બી, નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

Notification

Under

The Bombay Provincial Municipal Corporations Act, 1949.

મુંબઈ પ્રોવિન્શિયલ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન અધિનિયમ, ૧૯૪૯ હેઠળ જાહેરનામું.
શહેરી વિકાસ અને શહેરી ગૃહનિર્માણ વિભાગ,
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧૭મી એપ્રિલ, ૨૦૦૩.

ક્રમાંક : કેવીઆઈ-૮૪-૨૦૦૨-એએમએન-૨૦૨૦૦૦-૭૧૨૨-પી:-મ્યુનિસિપલ કમિશનર, અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન-એ તેમના તારીખ ૨૬-૩-૨૦૦૩ના પત્રમાં એવું જણાવ્યું છે કે અમદાવાદ શહેરના મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનના અને અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ ટ્રાન્સપોર્ટ સેવાના કર્મચારીઓ હડતાલનો આશરો લે તેવી સંભાવના છે;

અને, ગુજરાત સરકારનો એવો અભિપ્રાય છે કે મુંબઈ પ્રોવિન્શિયલ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન અધિનિયમ, ૧૯૪૯ (જેનો આમાં હવે પછી 'સદરહુ અધિનિયમ' તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે)ની અનુસૂચિ-કના પ્રકરણ ૪ના વર્ગ-૧, ૨ અને ૩માં જણાવેલી અનિવાર્ય સેવાઓમાંની કોઈપણ સેવા બજાવવામાં રૂકાવટ થવાથી અથવા તેના બંધ થવાથી અમદાવાદ શહેરના જનજીવન માટેની જરૂરી એવી આવશ્યક સેવાઓની જાળવણીની સલામતીને પ્રતિકૂળ રીતે અસર થશે;

તેથી, હવે, સદરહુ અધિનિયમની કલમ ૬૨થી મળેલી સત્તાની રૂએ, ગુજરાત સરકાર, આથી જાહેર કરે છે કે અમદાવાદ શહેરમાં કટોકટી પ્રવર્તે છે અને તેના પરિણામે, સદરહુ અધિનિયમની અનુસૂચિ-કના પ્રકરણ ૪ના, વર્ગ-૧, ૨ અને ૩માં જણાવેલી અનિવાર્ય સેવાઓમાંની કોઈપણ વ્યક્તિ, તે સમયે અમલમાં હોય તેવા કોઈપણ કાયદા અથવા કરારમાં ગમે તે મજકૂર હોય તેમ છતાં, તારીખ ૨૦-૪-૨૦૦૩ અને તે તારીખથી શરૂ થતી ૧૮૦ દિવસની મુદત માટે :

- (ક) પોતાની ફરજો અદા કરવાને તેને અશક્ત બનાવે તેવી માંદગી અથવા અકસ્માતના કિસ્સામાં હોય તે સિવાય, પોતાની ફરજો છોડીને ચાલ્યા જવું નહીં અથવા તેવી ફરજો ઉપરથી પોતે ગેરહાજર રહેવું નહિ ; અથવા
- (ખ) પોતાની ફરજો બજાવવામાં ગફલત કરવી નહિ અથવા તે બજાવવાની ના પાડવી નહિ અથવા અમદાવાદ શહેરના મ્યુનિસિપલ કમિશનરના અને અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ ટ્રાન્સપોર્ટ સેવાના ટ્રાન્સપોર્ટ મેનેજરના અભિપ્રાય પ્રમાણે કાર્યક્ષમ ન હોય તેવી રીતે જાણીબૂઝીને બજાવવી નહિ.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

એ. એન. દવે,
સરકારના નાયબ સચિવ.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV|

WEDNESDAY, APRIL 30, 2003/VAISAKHA 10, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bill, Acts and Notification other than those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, તારીખ ૩૦મી એપ્રિલ, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા તારીખ ૨૫મી એપ્રિલ, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના ગૃહ વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક : જજ/૪૩/૨૦૦૩/એસબીઆઈ/ઈએલસી-૧૦૨૦૦૩/૩૯૫૭નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

Notification
Under
The Representation of the People Act, 1951.

લોક પ્રતિનિધિત્વ અધિનિયમ, ૧૯૫૧ હેઠળ જાહેરનામું
ગૃહ વિભાગ (વિશેષ)
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૨૫મી એપ્રિલ, ૨૦૦૩.

લોક પ્રતિનિધિત્વ અધિનિયમ, ૧૯૫૧.

ક્રમાંક : જજી/૪૩/૨૦૦૩/એસબીઆઈ/ઈએલસી-૧૦૨૦૦૩/૩૮૫૭:-લોક પ્રતિનિધિત્વ અધિનિયમ, ૧૯૫૧ની કલમ ૨૮-કની જોગવાઈઓ અનુસાર અને ભારતના ચૂંટણી પંચના તારીખ : ૨૪મી ઓક્ટોબર, ૧૯૮૪ના હુકમ ક્રમાંક : ૪૩૪/૧/ઈએસઓ-૨૬/૮૪/એમસીએસ-માં જણાવેલ માર્ગદર્શનને લક્ષમાં લઈને, ગુજરાત સરકાર, આથી, સન ૨૦૦૩ના મે મહિનામાં યોજનારી ૧૬૩-સોનગઢ (એસ.ટી) વિધાનસભા મતવિસ્તારની પેટા-ચૂંટણીના સંચાલનના હેતુ માટે નીચેના પોલીસ અધિકારીઓને મુકરર કરે છે :-

(૧) પોલીસ મહાનિયામક અને મહાનિરીક્ષક, ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગર.

(૨) ખાસ પોલીસ મહાનિરીક્ષક, સુરત ક્ષેત્ર, સુરત અને પોલીસ અધિક્ષક, સુરત (ગ્રામીણ) જેની હકૂમત હેઠળ સદરહુ વિધાનસભા મતવિસ્તાર આવે છે અને સન ૨૦૦૩ના મે મહિનામાં યોજનારી ૧૬૩-સોનગઢ (એસ.ટી) વિધાનસભા મતવિસ્તારની પેટા-ચૂંટણીના સંચાલનના સંબંધમાં ફરજો સોંપવામાં આવેલી હોય તેવા, તેમની હેઠળના સદરહુ જિલ્લાના પોલીસ કોન્સ્ટેબલ કક્ષા સુધીના તમામ પોલીસ અધિકારીઓ.

આ હુકમ તારીખ : ૨૫મી એપ્રિલ, ૨૦૦૩થી અસરકર્તા રહેશે અને સદરહુ વિધાનસભા મતવિસ્તારની ચૂંટણીના પરિણામની જાહેરાતની તારીખ સુધી અમલમાં રહેશે.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

જે. આર. રાજપૂત,
સરકારના ઉપ સચિવ.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

WEDNESDAY, APRIL 30, 2003/VAISAKHA 10, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bill, Acts and Notification other than those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, તારીખ ૩૦મી એપ્રિલ, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા તારીખ ૧૭મી એપ્રિલ ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના નાણા વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક : (જીએચએન-૧૧ ૦૦૩)એમઆઈએસ-૧૦૨૦૦૩-યુ-ઓ.૦૭-એન. નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

Notification*Under***The Gujarat Public Moneys (Recovery of Dues) Act, 1979.**

ગુજરાત જાહેર નાણાં (લેણાં વસુલાત) અધિનિયમ, ૧૯૭૯ હેઠળ જાહેરનામું.
નાણા વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧૭મી એપ્રિલ, ૨૦૦૩.

ગુજરાત જાહેર નાણાં (લેણાં વસુલાત) અધિનિયમ, ૧૯૭૯.

ક્રમાંક : (જીએચએન-૧૧/૨૦૦૩)એમઆઈએસ-૧૦૨૦૦૩-યુ-ઓ.૦૭-એન.:—ગુજરાત જાહેર નાણા (સુવિધા જોગવાઈ) અધિનિયમ, ૧૯૭૯ (સન ૧૯૭૯ના ૧૭મા)ની કલમ ૨ના ખંડ (ખ)ની જોગવાઈ અનુસાર ગુજરાત સરકાર, આથી, ઉપર્યુક્ત અધિનિયમના હેતુ માટે “ગુજરાત રાજ્ય નાગરિક પુરવઠા નિગમ લિમિટેડ”ને નિર્દિષ્ટ કરે છે.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

કે. એલ. તેજાણી,
સરકારના અધિક સચિવ.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

MONDAY, MAY 5, 2003/VAISAKHA 15, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bill, Acts and Notification other than
those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, તારીખ પમી મે, ૨૦૦૩.

તારીખ પમી મે, ૨૦૦૩ના ગુજરાત રાજપત્ર, (અસાધારણ)માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત
અધિનિયમ ક્રમાંક ૨૩નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT ACT NO. 23 OF 2003THE INDIAN ELECTRICITY (GUJARAT AMENDMENT) ACT, 2003.

ગુજરાત વિધાનમંડળના નીચેના અધિનિયમને રાષ્ટ્રપતિએ સન ૨૦૦૩ના એપ્રિલ મહિનાની ૩૦મી તારીખે અનુમતિ આપી હોવાથી, તે આથી સર્વે લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવે છે.

વી. એમ. કોઠારે,
ગુજરાત સરકારના સચિવ,
વેપાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

GUJARAT ACT NO. 23 OF 2003.AN ACT

further to amend the Indian Electricity Act, 1910 in its application to the State of Gujarat.

સન ૨૦૦૩નો ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક. ૨૩.

રાષ્ટ્રપતિની અનુમતિ મળ્યા પછી, સન ૨૦૦૩ના મે મહિનાની ૫મી તારીખે “ગુજરાત રાજપત્ર”માં (અંગ્રેજીમાં) પ્રથમ પ્રસિદ્ધ કરેલો.

ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડતો હોય તેટલા પૂરતો, ભારત વીજળી અધિનિયમ, ૧૯૧૦ વધુ સુધારવા બાબત અધિનિયમ.

આથી, ભારતના રાજરાજ્યના ચોપનમાં વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

૧. (૧) આ અધિનિયમ ભારત વીજળી (ગુજરાત સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.

(૨) તે, રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી નક્કી કરે તેવી તારીખે અમલમાં આવશે.

સન ૧૯૧૦નો
૯મો.

૨. ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડતો હોય તેટલા પૂરતો, ભારત વીજળી અધિનિયમ, ૧૯૧૦ (જેનો આમાં હવે પછી, “મુખ્ય અધિનિયમ” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે) માં, કલમ ૨૬માં, પેટા-કલમ (૬)માં, “છ મહિનાથી” એ શબ્દોને બદલે, “બાર મહિનાથી” એ શબ્દો મૂકવા.

ટૂંકી સંજ્ઞા
અને આરંભ.

સન ૧૯૧૦ના
૯મા
અધિનિયમની
કલમ ૨૬નો
સુધારો.

૩. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૩૮ને બદલે, નીચેની કલમ મૂકવી :-

“વીજળી શક્તિની ૩૮. (૧) જે કોઈ વ્યક્તિ-

ચોરી માટેની શિક્ષા. (ક) કલમ ૨૬માં ઉલ્લેખેલ મીટર મારફત મેળવતી

હોય તે સિવાય,

સન ૧૯૧૦ના ૯મા
અધિનિયમની કલમ
૩૮ બદલવા બાબત.

- (ખ) એવા મીટર અથવા તેની સીલ અથવા ઉપકરણ અથવા સરકીટ સાથે
થેડાં કરીને,
(ગ) ઘાલમેલ કરીને વીજળી પુરવઠાના ફેઈઝ બદલાવી નાંખીને,
(ઘ) એવા મીટરની કામગીરીમાં અવરોધ ઉભો કરીને અથવા દબાવ કરીને,

- (ચ) કોઈ મીટર, ઈન્ડીકેટર અથવા ઉપકરણમાં ઘાલમેલ કરીને,
(છ) સર્વિસ વાયરના ઈન્સ્યુલેશન કાપીને, નુકસાન કરીને અથવા
ઈન્સ્યુલેશન દૂર કરીને,
(જ) કાપી નાખેલ કનેક્શનમાંથી, અથવા
(ઝ) એવી બીજી કોઈપણ રીતે

બદલાવતથી વીજળી શક્તિ કાઢે, વાપરે, ઉપયોગ કરે
અથવા ખેંચે તો, તે ત્રણ વર્ષની મુદત સુધીની કેદની અથવા બે લાખ
રૂપિયા સુધીના દંડની અથવા તે બન્ને શિક્ષાને પાત્ર થશે; અને એવું
સાબિત થાય કે વપરાશકર્તા અથવા બીજી કોઈ વ્યક્તિએ વીજળીશક્તિ
કાઢવા માટે, વપરાશ, ઉપયોગ અથવા વીજળીશક્તિ ખેંચવા માટે બીજા
કોઈ કૃત્રિમ સાધનો અથવા ઈલેક્ટ્રીસીટી યુટીલીટીએ અધિકૃત કરેલ ન
હોય તેવા સાધનો, લગાવેલ છે તો, વિરુદ્ધનું સાબિત ન થાય ત્યાં સુધી
તેવું માની લેવામાં આવશે કે આવા વપરાશકર્તાએ અથવા વ્યક્તિએ,
બદલાવતથી, વીજળીશક્તિ કાઢવા, વપરાશ, ઉપયોગ અથવા વીજળી
શક્તિ ખેંચેલ છે:

પરંતુ આવી કેદ એક મહિનાથી ઓછી અને આઠ દસ હજાર રૂપિયા કરતાં ઓછો હોવો
જોઈશે નહિ.

(૨) ઈલેક્ટ્રીસીટી યુટીલીટીનો કોઈ અધિકારી અથવા રાજ્ય સરકારે આ અર્થે અધિકૃત કરેલા
કોઈ ઈલેક્ટ્રિકલ ઈન્સ્પેક્ટર-

(ક) પોતાને એમ માનવાને કારણ હોય કે વીજળીશક્તિ બદલાવતથી કાઢવામાં
આવી છે, વપરાશ થયો છે, ઉપયોગ થયો છે અથવા ખેંચવામાં આવી છે અથવા એવું થઈ રહ્યું છે અથવા
એવું બનવાનું સંભવ છે તો તે તેવા કોઈ સ્થળ અથવા જગાઓમાં દાખલ થઈ શકશે, નિરીક્ષણ કરી
શકશે, તોડીને ખોલી શકશે અને ઝડપી લઈ શકશે;

(ખ) જેનો બદલાવતથી વીજળીશક્તિ કાઢવા માટે, તેના વપરાશ, ઉપયોગ અથવા
ખેંચવા માટે ઉપયોગ થયેલ હોય અથવા થઈ રહ્યો હોય અથવા થવા સંભવ હોય એવા તમામ સાધનો,

ઉપકરણો, વાયરો અને વીજળી કાઢવાને સરળ બનાવતા એવા બીજા કોઈ સાધન અથવા ચીજવસ્તુની ઝડતી લઈ શકશે, જમ કરી શકશે અને દૂર કરી શકશે;

(ગ) આ કલમની પેટા-કલમ (૧) અથવા કલમો ૩૯૬, ૩૯૬ક અથવા ૪૪ હેઠળના, ગુના સંબંધીમાં કોઈ કાર્યવાહીઓ માટે, પોતાના અભિપ્રાય મુજબ ઉપયોગી અથવા તેને લગતા હિસાબોના કોઈ ચોપડા અથવા દસ્તાવેજો તપાસી શકશે અથવા જમ કરી શકશે અને જે વ્યક્તિની કસ્ટડીમાંથી એવા હિસાબોના ચોપડા અથવા દસ્તાવેજો જમ કર્યા હોય તે વ્યક્તિને, પોતાની હાજરીમાં તેની નકલો કરવાની અથવા તેમાંથી ઉતારા લેવાની છૂટ આપી શકશે.

(ડ) ઝડતીની જગ્યાના કબજેદાર અથવા તેના વતી કોઈ વ્યક્તિએ, ઝડતી દરમિયાન હાજર રહેવું જોઈશે અને એવી ઝડતી દરમિયાન જમ કરેલ તમામ વસ્તુની યાદી તૈયાર કરવી જોઈશે અને આવા કબજેદાર અથવા વ્યક્તિને તે આપવી જોઈશે, જેણે, તેમાં સહી કરવી જોઈશે:

પરંતુ એવા સ્થળ અથવા જગ્યાઓનો કબજો ધરાવતા પુખ્ત પુરૂષ સભ્યની હાજરી હોય તે સિવાય, સૂર્યાસ્ત અને સૂર્યોદય વચ્ચે, રહેઠાણના કોઈ સ્થળ અથવા જગ્યાઓનું નિરીક્ષણ, ઝડતી અને જમી કરી શકાશે નહિ.

સન ૧૯૭૪નો
૨જો.

(૪) ઝડતી અને જમીને લગતી કોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩ની જોગવાઈઓ, શક્ય હોય તેટલે સુધી, પેટા-કલમ (૨) હેઠળની ઝડતી અને જમીને લાગુ પડશે.

(૫) પેટા-કલમ (૨) હેઠળ કોઈ સ્થળ અથવા જગ્યાઓના નિરીક્ષણ દરમિયાન, વપરાશકર્તા અથવા વ્યક્તિએ કલમ ૩૯, ૩૯ક, ૩૯કક અથવા ૪૪ હેઠળનો કોઈ ગુનો કોઈ કાર્યો હોવાનું જણાય ત્યારે, ઈલેક્ટ્રીસિટી યુટીલીટી, સ્થળ અથવા જગ્યાઓમાંનો વીજળી પુરવઠો કાપી શકશે અને તે હેતુ માટે, કોઈપણ વીજળી પુરવઠો લાઈન અથવા ઈલેક્ટ્રીસિટી યુટીલીટીની મિલકત હોય તેવા બીજા કોઈ બાંધકામનું જોડાણ કાપી શકશે અથવા જોડાણ કાઢી નાંખી શકશે અને પુરવઠાની શરતો અનુસાર ઈલેક્ટ્રીસિટી યુટીલીટી પુરવઠો પુનઃ સ્થાપે નહિ તેટલા સમય સુધી વીજળી પુરવઠો બંધ રહેશે.

સન ૧૯૬૦નો
૪૫મો.

સ્પષ્ટીકરણ ૧.- આ કલમના હેતુ માટે, “ બદદાનતથી ” એ શબ્દપ્રયોગનો, ભારતના કોજદારી અધિનિયમ, ૧૯૬૦ની કલમ ૨૪માં તેનો જે અર્થ આપ્યો છે તે જ થશે અને આ કલમમાં અને કલમ ૫૦કમાં આવતા “ બદદાનતથી ” એ શબ્દપ્રયોગનો તદ્દનુસાર અર્થ કરવામાં આવશે.

સન ૧૯૪૮નો
૫૪મો.

સ્પષ્ટીકરણ ૨.- આ કલમ, કલમ ૩૯ક અને કલમ ૫૦કની પેટા-કલમ (૧)ના હેતુ માટે, “ ઈલેક્ટ્રીસિટી યુટીલીટી ” એ શબ્દપ્રયોગ એટલે, વિદ્યુત (પુરવઠો) અધિનિયમ, ૧૯૪૮ની કલમ ૫ હેઠળ રચાયેલ બોર્ડ અથવા આ અધિનિયમ અથવા વીજળી પૂરી પાડવા માટેના તત્સમયે અમલમાં હોય તેવા બીજા કોઈ કાયદા હેઠળ અધિકૃત કરેલ હોય તેવી કોઈ વ્યક્તિ અથવા લાઈસન્સદાર.”

૪. મુખ્ય અધિનિયમમાં,-

સન
૧૯૧૦ના
૯મા
અધિનિયમની
કલમ
૩૮૬નો
સુધારો

(૧) કલમ ૩૮૬ને, તે કલમની પેટા-કલમ (૧) તરીકે ફરી નંબર આપવો અને એવી રીતે ફરી નંબર આપેલ પેટા-કલમ (૧)માં “ જે કોઈ શબ્દ ” એ શબ્દને બદલે, “ ઇલેક્ટ્રીસીટી યુટીલીટીના અધિકારી અથવા કર્મચારી સહિત જે કોઈ વ્યક્તિ ” એ શબ્દો મૂકવા.

(૨) એવી રીતે ફરી નંબર આપેલ પેટા-કલમ (૧) પછી, નીચેની પેટા-કલમ ઉમેરવી:-

“(૨) ઇલેક્ટ્રીસીટી યુટીલીટીના પુરવઠા પદ્ધતિ સાથે જોડાયેલ સ્થાપનના મુદતી નિરીક્ષણ અને ચકાસણી અથવા નિભાવ હાથ ધરવા માટે,-

(ક) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓથી અથવા તે હેઠળ કરેલ કોઈ નિયમથી જેની ઉપર ફરજ નાંખવામાં આવી હોય તેવા કોઈ ઇન્સ્પેક્ટરને મદદ કરવા માટે નીમેલ હોય તેવા કોઈ ઇન્સ્પેક્ટર અથવા કોઈ અધિકારી, અથવા

(ખ) ઇલેક્ટ્રીસીટી યુટીલીટીએ જેની ઉપર ફરજ નાખે તેવા કોઈ ઇલેક્ટ્રીસીટી યુટીલીટીના અધિકારી અથવા કર્મચારી

સ્થાપનના મુદતી નિરીક્ષણ અને ચકાસણીમાં અથવા નિભાવમાં, બેદરકારી દાખવે અને આવી બેદરકારી કલમ ૩૮૬ અથવા કલમ ૪૪ હેઠળનો ગુનો આચરવામાં પરિણમે તો, ઇન્સ્પેક્ટર, અધિકારી અથવા કર્મચારી, કલમ ૩૮૬ અથવા યથાપ્રસંગ, ૪૪ હેઠળ ગુનામાં મદદગારી બદલ, કલમ ૩૮૬ હેઠળના ગુનાની શિક્ષાને પાત્ર થશે.

સન ૧૯૧૦ના
૯મા અધિનિયમમાં
નવી કલમ ૩૮૬ક
દાખલ કરવા
બાબત.

૫. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૩૮૬ પછી, નીચેની કલમ દાખલ કરવી :-

“પ્રયાસ. ૩૮૬ક. કલમ ૩૮૬ અથવા કલમ ૪૪ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુનો કરવાનો પ્રયત્ન કરે અથવા એવો ગુનો કરાવડાવે અને આવા પ્રયાસમાં, ગુનો કરવાના સંબંધમાં કોઈ કાર્ય કરે તેવી કોઈ વ્યક્તિ, તે ગુના માટે જોગવાઈ કરેલ શિક્ષાને પાત્ર થશે. ”.

સન ૧૯૧૦ના
૯મા અધિનિયમની
કલમ ૪૪નો
સુધારો.

૬. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૪૪માં,-

(૧) “ પાંચ હજાર રૂપિયા ” એ શબ્દોને બદલે, “ બે લાખ રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;

(૨) “ પચાસ રૂપિયા ” એ શબ્દોને બદલે, “ બે હજાર રૂપિયા ” એ શબ્દો મૂકવા;

(૩) નીચેનો પરંતુક અંતમાં ઉમેરવો :-

“ પરંતુ એવી કેદ, એક મહિનાથી ઓછી હોવી જોઈશે નહિ, અને

(૧) એવો દંડ, દસ હજાર રૂપિયાથી ઓછો હોવો જોઈશે નહિ, અને

(૨) એવો દિવસ દીઠ દંડ, સો રૂપિયાથી ઓછો હોવો જોઈશે નહિ. ”.

સન ૧૯૧૦ના

૯મા

અધિનિયમમાં

નવી કલમ

૪૯અઅ દાખલ

કરવા બાબત.

૭.

મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૪૯અ પછી, નીચેની કલમ દાખલ કરવી:-

“બીજા અને

ત્યારપછીના

ગુના બદલ

શિક્ષા.

૪૯અઅ. કલમો ૩૯, ૩૯ક, ૩૯કક અથવા ૪૪ હેઠળના ગુના માટે દોષિત કરેલ કોઈ વ્યક્તિ, ઉપર્યુક્ત જોગવાઈઓ પૈકીના કોઈ ગુના હેઠળ ફરીથી દોષિત કરે, તો તે, બીજા અને ત્યારપછીના દરેક ગુના માટે, ત્રણ મહિનાથી ઓછી નહિ પણ પાંચ વર્ષની મુદત સુધીની કેદની અને પચાસ હજાર રૂપિયાથી ઓછા નહિ તેટલા દંડની શિક્ષાને પાત્ર થશે.”

સન

૧૯૭૪નો

૨જો.

૮.

મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૫૦ પછી, નીચેની કલમો દાખલ કરવી:-

“ગુનાની
માંડવાળ.

૫૦ક.(૧) ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩ અથવા કલમ ૫૦માં ગમે તે મજદૂર હોય તે છતાં, ઇલેક્ટ્રીસિટી યુટીલીટીએ આ અર્થે અધિકૃત કરેલ ઇલેક્ટ્રીસિટી યુટીલીટીનો કોઈ અધિકારી (જેનો આ કલમમાં હવે પછી “અધિકૃત અધિકારી” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે), કલમો ૩૯, ૩૯ક, ૩૯કક અથવા ૪૪ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર કોઈપણ ગુના માટેની કાર્યવાહી શરૂ કરતા પહેલાં અથવા તે શરૂ કર્યા પછી, વપરાશકર્તા અથવા ગુનાનું તહોમત મૂકેલ વ્યક્તિ પાસેથી ગુનાની માંડવાળની સમજૂતીની માંગણી ઇલેક્ટ્રીસિટી યુટીલીટી નકકી કરે તેટલી રકમ સ્વીકારી શકશે અને એવી રીતે નકકી કરેલ રકમ-

(ક) બદલાતથી કાઢી લીધેલ, વાપરેલ, ઉપયોગમાં લીધેલ અથવા ગુનો કરીને ખેંચેલ વીજળીશક્તિ, ઇલેક્ટ્રીસિટી યુટીલીટી દ્વારા સંપવામાં આવતા વીજળીશક્તિના પુરવઠામાંથી વપરાશકર્તાએ અથવા વ્યક્તિએ કાયદેસર રીતે વાપરી હોય અથવા ઉપયોગ કર્યો હોય, તો વપરાશકર્તા અથવા વ્યક્તિ પાસેથી ઇલેક્ટ્રીસિટી યુટીલીટીએ જે રકમ વસૂલ કરી હોય તેની ચૂકવણી ન થવાને કારણે ઇલેક્ટ્રીસિટી યુટીલીટીને જે નુકસાન થયું હોય તેનાથી ઓછી હોવી જોઈશે નહિ, અને

(ખ) એવી રીતે થયેલ નુકસાનની પાંચ ગણી રકમથી વધારે હોવી જોઈશે નહિ:

પરંતુ આ પેટા-કલમ હેઠળ વપરાશકર્તાએ અથવા વ્યક્તિએ ચૂકવવાની રકમ નકકી કરવાના

હેતુ માટે, ગુનાનો પત્તો લાગ્યા પહેલાંની બાર મહિના કરતાં વધુ મુદત દરમિયાન આવી રીતે બદલાતથી કાઢેલ, વપરાશમાં લીધેલ, ઉપયોગમાં લીધેલ અથવા ખેંચેલ વીજળીશક્તિ ધ્યાનમાં લેવી જોઈશે નહિ.

(૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ અધિકૃત અધિકારી નકકી કરે તેટલી રકમની ચૂકવણી થયે, વપરાશકર્તા અથવા વ્યક્તિ, કસ્ટડીમાં હોય તો તેને છોડી મૂકવા જોઈશે અને કોઈ ફોજદારી કોર્ટમાં વપરાશકર્તા અથવા વ્યક્તિની સામે કોઈ કાર્યવાહી શરૂ કરવામાં આવેલ હોય તો, આરોપી વ્યક્તિને નિર્દોષ છૂટકારાની રકમ સુધી તેની માંડવાળ કરવી જોઈશે અને તે જ ગુનાના સંબંધમાં આરોપી વ્યક્તિ સામે કોઈ વધુ કાર્યવાહી કરવી જોઈશે નહિ.

૫૦ખ. રાજ્યમાંના કોઈ જિલ્લા અથવા મેટ્રોપોલિટન વિસ્તારમાં, આ અધિનિયમ હેઠળ નિર્દિષ્ટ ગુનાઓની ઝડપી ઈન્સાફી કાર્યવાહી પૂરી પાડવાના હેતુ માટે, રાજ્ય સરકાર, હાઈકોર્ટ સાથે વિચારવિનિમય કર્યા પછી, રાજ્યમાં જાહેરનામાથી, એવા જિલ્લા અથવા મેટ્રોપોલિટન વિસ્તારમાં, ફસ્ટ ક્લાસ જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ અથવા યથાપ્રસંગ, મેટ્રોપોલિટન મેજિસ્ટ્રેટની એક અથવા તેથી વધુ કોર્ટો (જેનો આમાં હવે પછી, કલમો ૫૦ગ, ૫૦ઘ અને ૫૦ચમાં, “મુકરર કોર્ટ” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે)ને મુકરર કરી શકશે.

સન ૧૯૧૦ના

૯મા

અધિનિયમમાં

નવી કલમો

૫૦ક, ૫૦ખ,

૫૦ગ, ૫૦ઘ

અને ૫૦ચ

દાખલ કરવા

બાબત.

ફસ્ટ ક્લાસ

જ્યુડિશિયલ

મેજિસ્ટ્રેટ અને

મેટ્રોપોલિટન

મેજિસ્ટ્રેટની કોર્ટો

મુકરર કરવા

બાબત.

સ્પષ્ટીકરણ : આ કલમ અને કલમો પઠગ અને પઠચના હેતુ માટે, " નિર્દિષ્ટ ગુનો " એ શબ્દપ્રયોગ એટલે કલમ ૩૯, ૩૯૩, ૩૯૩૩ અથવા ૪૪ હેઠળનો ગુનો.

મુકરર કોર્ટોની સત્તા અને કાર્યરીતિ.

પઠગ. (૧) હાઈકોર્ટ અન્યથા આદેશ આપે તે સિવાય, મુકરર કોર્ટ ફક્ત નિર્દિષ્ટ ગુનાના સંબંધમાં હકૂમત વાપરશે.

(૨) પેટા-કલમ (૧) માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, કોઈ કેસની ઈન્સાફી કાર્યવાહી વખતે, મુકરર કોર્ટ, તે જ ઈન્સાફી કાર્યવાહી દરમિયાન આરોપી પર ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩ હેઠળ તહીમત મૂકી શકાય તેવા નિર્દિષ્ટ ગુના સિવાયના, કોઈ ગુનાની પણ ઈન્સાફી કાર્યવાહી કરી શકશે.

સન ૧૯૭૪નો રજો.

(૩) ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, મુકરર કોર્ટ, સદરહુ અધિનિયમમાં ઠરાવેલ કાર્યરીતિ અનુસાર નિર્દિષ્ટ ગુનાની ઈન્સાફી કાર્યવાહી સંશ્લિષ્ટ રીતે કરી શકશે અને સદરહુ અધિનિયમની કલમો ૨૬૩થી ૨૬૫ની જોગવાઈઓ, શક્ય હોય ત્યાં સુધી, આવી ઈન્સાફી કાર્યવાહીને લાગુ પડશે:

સન ૧૯૭૪નો રજો.

પરંતુ આ કલમ હેઠળની કોઈ સંશ્લિષ્ટ ઈન્સાફી કાર્યવાહીમાં કોઈ રીતે દોષિત ઠર્યે, ત્રણ વર્ષથી વધુ નહિ તેટલી મુદત માટેની કેદની સજાનો હુકમ કરવાનું મુકરર કોર્ટ માટે કાયદેસર ગણાશે:

વધુમાં, આ કલમ હેઠળની સંશ્લિષ્ટ ઈન્સાફી કાર્યવાહીના આરંભે અથવા તે દરમિયાન, મુકરર કોર્ટને એમ જણાય કે કેસનો પ્રકાર એવો છે કે ત્રણ વર્ષ કરતાં વધુ મુદતની કેદની સજાનો હુકમ કરવો પડે તેમ છે અથવા સંશ્લિષ્ટ રીતે ઈન્સાફી કાર્યવાહી કરવી ઈચ્છનીય નથી, ત્યારે મુકરર કોર્ટ, પક્ષકારોને સાંભળ્યા પછી તે મતલબનો હુકમ નોંધશે અને ત્યારપછી જેને તપાસ્યો હોય તેવા કોઈ સાક્ષીને ફરીથી બોલાવી શકશે અને સદરહુ અધિનિયમથી કરેલી જોગવાઈ પ્રમાણે કેસને સાંભળવાની અથવા ફરીથી સાંભળવાની કાર્યવાહી કરી શકશે.

અપીલ.

પઠગ. મુકરર કોર્ટે ઈન્સાફી કાર્યવાહી કરીને દોષિત ઠરાવેલ કોઈ વ્યક્તિ, સેશન્સ કોર્ટને અપીલ કરી શકશે.

વચગાળાની જોગવાઈ.

પઠગ. (૧) રાજ્યમાં જિલ્લા અથવા મેટ્રોપોલિટન વિસ્તારમાં થયેલ નિર્દિષ્ટ ગુનાને લગતા અને એવા જિલ્લા અથવા મેટ્રોપોલિટન વિસ્તારમાં કોઈ કોર્ટ સમક્ષ, કલમ પઠગ ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ બહાર પાડેલ જાહેરનામાની તારીખ (જેનો આમાં હવે પછી " સદરહુ તારીખ " તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે) પહેલાં અનિર્ણિત હોય તેવા તમામ કેસ, કલમ પઠગ હેઠળ એવા જિલ્લા અથવા મેટ્રોપોલિટન વિસ્તારના સંબંધમાં હકૂમત ધરાવતી મુકરર કોર્ટને તબદીલ થયેલા ગણાશે અને એવી કાર્યવાહી જેને તબદીલ થાય તેવી મુકરર કોર્ટ, એવા કેસોની કાર્યવાહી, સદરહુ તારીખ પહેલાં જે તબક્કાથી તે અનિર્ણિત હોય તે તબક્કેથી આગળ વધારશે.

(૨) પેટા-કલમ (૧)માંનો કોઈપણ મજકૂર, કલમ પઠગ હેઠળ પ્રથમ વર્ગના જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ અથવા યથાપ્રસંગ, મેટ્રોપોલિટન મેજિસ્ટ્રેટની કોર્ટ મુકરર કરવામાં આવી હોય તે જિલ્લા અથવા મેટ્રોપોલિટન વિસ્તારમાં થયેલ નિર્દિષ્ટ ગુનાને લગતા અને સદરહુ તારીખ પહેલાં, ફોજદારી કામ માટે સમગ્ર પુરાવો લેવામાં હોય તો મુકરર કોર્ટ સિવાયની કોઈ કોર્ટમાં અનિર્ણિત હોય તેવા કેસોને, લાગુ પડશે નહિ."

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

FRIDAY, MAY 9, 2003/VAISAKHA 19, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, દમી મે, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા તારીખ ૭મી મે, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના નાણા વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક: (જીએચએન-૧૩)-જીએસટી-૨૦૦૩-(એસ-૪૯) (૩૭૩)-૬ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

Notification

Re

Amendment to the Government Notification, Finance Department No. (GHN-14)/GST/1092/
(S. 49) (251)/TH, dated the 1st April, 1992.

નાણા વિભાગનું તારીખ ૧લી એપ્રિલ, ૧૯૯૨નું સરકારી જાહેરનામું ક્રમાંક (જીએચએન-૧૪)/જીએસટી/૧૦૯૨/(એસ-૪૯)
(૨૫૧)/ઠ. સુધારવા સંબંધી જાહેરનામું

નાણા વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૭મી મે, ૨૦૦૩.

ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯.

ક્રમાંક : (જીએચએન-૧૩) જીએસટી-૨૦૦૩-(એસ. ૪૯) (૩૭૩)-ઠ :-ગુજરાત સરકારને જાહેર હિતમાં તેમ કરવું
જરૂરી લાગે છે;

તેથી, હવે, ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯ (સન ૧૯૭૦ના ગુજરાતના ૧લા)ની કલમ ૪૯ની પેટા-કલમ (૨)થી
મળેલી સત્તાની રૂએ, ગુજરાત સરકાર, આથી નાણા વિભાગનું તારીખ ૧લી એપ્રિલ, ૧૯૯૨નું સરકારી જાહેરનામું ક્રમાંક. (જીએચએન-
૧૪)/જીએસટી/૧૦૯૨/(એસ. ૪૯) (૨૫૧) / ઠ. નીચે પ્રમાણે સુધારે છે :-

સદરહુ જાહેરનામામાં, તેની સાથે જોડેલી અનુસૂચિમાં, અનુક્રમાંક ૧૧ની નોંધમાં પેટા-નોંધ (૧)માં, કોલમ (૪)માં, શરત
(૨) કમી કરવી.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

એમ. એન. જોષી,
સરકારના અધિક સચિવ.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

FRIDAY, MAY 9, 2003/VAISAKHA 19, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, દમી મે, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા તારીખ દમી મે, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના નાણા વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક: (જીએચએન-૧૫-જીએસટી-૨૦૦૩-(એસ-૪૯) (૩૭૪)-૬ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

Notification

Re

Amendment to the Government Notification, Finance Department No. (GHN-14)/GST/1092/
(S. 49) (251)/TH, dated the 1st April, 1992.

નાણા વિભાગનું તારીખ ૧લી એપ્રિલ, ૧૯૯૨નું સરકારી જાહેરનામું ક્રમાંક (જીએચએન-૧૪)/જીએસટી/૧૦૯૨/(એસ-૪૯)
(૨૫૧)/ઠ. સુધારવા સંબંધી જાહેરનામું

નાણા વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૮મી મે, ૨૦૦૩.

ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯.

ક્રમાંક : (જીએચએન-૧૫) જીએસટી-૨૦૦૩-(એસ. ૪૯) (૩૭૪)-ઠ :-ગુજરાત સરકારને જાહેર હિતમાં તેમ કરવું
જરૂરી લાગે છે;

તેથી, હવે, ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯ (સન ૧૯૭૦ના ગુજરાતના ૧લા)ની કલમ ૪૯ની પેટા-કલમ (૨)થી
મળેલી સત્તાની રૂએ, ગુજરાત સરકાર, આથી નાણા વિભાગનું તારીખ ૧લી એપ્રિલ, ૧૯૯૨નું સરકારી જાહેરનામું ક્રમાંક. (જીએચએન-
૧૪)/જીએસટી/૧૦૯૨/(એસ. ૪૯) (૨૫૧) / ઠ. નીચે પ્રમાણે સુધારે છે :-

સદરહુ જાહેરનામાને, જોડેલી અનુસૂચિમાં, અનુક્રમાંક ૧૩૪ની નોંધમાં,-

- (૧) પેટા-નોંધ (૧)માં, કોલમ (૪)માં, બાબત (૪)માં, “૩૧મી માર્ચ ૨૦૦૩ સુધીની મુદત માટે રહેશે.” એ શબ્દો
અને આંકડાને બદલે, “વધુ હુકમો ન થાય ત્યાં સુધી અમલમાં રહેશે.” એ શબ્દો મૂકવા.
- (૨) પેટા-નોંધ (૨)માં, કોલમ (૪)માં, બાબત (૬)માં, “૩૧મી માર્ચ ૨૦૦૩ સુધીની મુદત માટે રહેશે.” એ શબ્દો
અને આંકડાને બદલે, “વધુ હુકમો ન થાય ત્યાં સુધી અમલમાં રહેશે.” એ શબ્દો મૂકવા.
- (૩) નમૂના ૫૦(૧)માં, “૩૧મી માર્ચ ૨૦૦૨ સુધી” એ શબ્દો અને આંકડાને બદલે, “વધુ હુકમો થાય ત્યાં
સુધી” એ શબ્દો મૂકવા.

ગુજરાતના સજયપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

એમ. એન. જોષી,
સરકારના અધિક સચિવ.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

MONDAY, MAY 12, 2003/ VAISAKH 22, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, તારીખ ૧૨મી મે, ૨૦૦૩.

તારીખ ૧૨મી મે, ૨૦૦૩ના ગુજરાત રાજપત્ર, (અસાધારણ)માં અંગ્રેજીમાં
પ્રસિદ્ધ થયેલા સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક ૨૪નો ગુજરાતી અનુવાદ
આથી સર્વે લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

કે. કે. જોષી,
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT ACT NO. 24 OF 2003.**THE GUJARAT ELECTRICITY INDUSTRY (REORGANISATION
AND REGULATION)
ACT, 2003.**

ગુજરાત વિધાનમંડળના નીચેના અધિનિયમને રાષ્ટ્રપતિએ સન ૨૦૦૩ ના મહિનાની ૩ જી તારીખે અનુમતિ આપી હોવાથી, તે આથી સર્વે લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવે છે.

વી. એમ. કોઠારે,

ગુજરાત સરકારના સચિવ,
વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

GUJARAT ACT NO. : 24 OF 2003.**AN ACT**

to provide for reorganisation and rationalisation of electricity industry in the State of Gujarat and for establishing an Electricity Regulatory Commission in the State for regulating the Electricity industry and for matters connected therewith or incidental thereto.

સન ૨૦૦૩નો ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક : ૨૪.

(રાષ્ટ્રપતિની અનુમતિ મળ્યા પછી, સન ૨૦૦૩ના મહિનાની ૧૨મી તારીખે “ગુજરાત રાજ્યપત્રમાં (અંગ્રેજીમાં) પ્રથમ પ્રસિધ્ધ કરેલો.)

ગુજરાત રાજ્યમાં વિદ્યુત ઉદ્યોગનું પુનર્ગઠન અને સુયોજન કરવા માટે અને વિદ્યુત ઉદ્યોગનું નિયમન કરવા માટે રાજ્યમાં વિદ્યુત નિયમન પંચ સ્થાપવા માટે અને તેની સાથે સંકળાયેલી અથવા તેને આનુષંગિક બાબતો માટે જોગવાઈ કરવા બાબત અધિનિયમ.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ગોપનના વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે:-

પ્રકરણ ૧

પ્રારંભિક

૧. (૧) આ અધિનિયમ ગુજરાત વિદ્યુત ઉદ્યોગ (પુનર્ગઠન અને નિયમન) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.

ટૂંકી સંજ્ઞા,
વ્યાપ્તિ અને
આરંભ.

(૨) તે સમગ્ર ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડે છે.

(૩) તે, રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામા દ્વારા નક્કી કરે તેવી તારીખે અમલમાં આવશે.

૨. આ અધિનિયમમાં, સંદર્ભથી અન્યથા અપેક્ષિત ન હોય તો,—

વ્યાખ્યા.

(ક) “સલાહકાર સમિતિ” એટલે કલમ ૪૧ હેઠળ સ્થાપેલ સમિતિ;

(ખ) “કેન્દ્રીય અધિનિયમ” એટલે વિદ્યુત નિયમન પંચ અધિનિયમ, ૧૯૯૮;

(ગ) “કેન્દ્રીય પંચ” એટલે કેન્દ્રીય અધિનિયમની કલમ ૩ની પેટા-કલમ

(૧) હેઠળ સ્થાપેલ કેન્દ્રીય વિદ્યુત નિયમન પંચ;

(ઘ) “અધ્યક્ષ” એટલે પંચના અધ્યક્ષ;

(ચ) “પંચ” એટલે કલમ ૩ હેઠળ સ્થાપેલ અથવા સ્થાપાયેલ હોવાનું ગણાતું ગુજરાત વિદ્યુત નિયમન પંચ;

સન ૧૯૯૮નો
૧૪મો.

(ઇ) “વિદ્યુત ઉદ્યોગ” એટલે રાજ્યમાં વિદ્યુત (વીજળી)ના ઉત્પાદન, વહન, વિતરણ અથવા વિદ્યુત પુરવઠા, વીજ તંત્રના સંચાલનનું કામકાજ અથવા પ્રવૃત્તિઓ અને તેની સાથે સંકળાયેલ અને બાબતો;

(જ) “હાઈકોર્ટ” એટલે ગુજરાત હાઈકોર્ટ;

(ઝ) “લાર્ડસન્સ” એટલે કલમ ૨૦ હેઠળ આપેલ લાર્ડસન્સ અથવા કલમ ૧૯ હેઠળ આપવામાં આવેલ હોવાનું ઘડાતું લાર્ડસન્સ;

(ટ) “લાર્ડસન્સદાર” એટલે લાર્ડસન્સ પરાવનાર વ્યક્તિ;

(ઠ) “સ્થાનિક સત્તામંડળ” એટલે સંબંધિત સ્થાનિક સત્તામંડળ કાયદા હેઠળ રચાયેલ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન, નગર પંચાયત, મ્યુનિસિપલ કાઉન્સિલ, જિલ્લા પંચાયત, તાલુકા પંચાયત, નોટીફાઈડ વિસ્તાર સમિતિ અથવા કેન્ટોનમેન્ટ બોર્ડ;

(ડ) “સભ્ય” એટલે પંચનો સભ્ય અને તેમાં અધ્યક્ષનો સમાવેશ થાય છે;

(ઢ) “ઠરાવેલું” એટલે નિયમોથી ઠરાવેલું;

(ત) “વિનિયમો” એટલે આ અધિનિયમ હેઠળ કરેલા વિનિયમો;

(થ) “સંબંધિત સ્થાનિક સત્તામંડળ કાયદો” એટલે—

(૧) શહેરના સંબંધમાં, મુંબઈ પ્રોવિન્શિયલ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન અધિનિયમ, ૧૯૪૯;

સન ૧૯૪૯નો
મુંબઈનો
પ્રમો.

(૨) મ્યુનિસિપલ બોર્ડો, વચગાળાના વિસ્તાર, નાના શહેરી વિસ્તાર અને નોટિફાઈડ વિસ્તારના સંબંધમાં, ગુજરાત નગરપાલિકા અધિનિયમ, ૧૯૬૩;

સન ૧૯૬૪નો
ગુજરાતનો
૩૪મો.

(૩) તાલુકા અને જિલ્લાના સંબંધમાં, ગુજરાત પંચાયત અધિનિયમ, ૧૯૯૩;

સન ૧૯૯૩નો
ગુજરાતનો
૧૮મો.

(૪) કેન્ટોનમેન્ટના સંબંધમાં, કેન્ટોનમેન્ટ અધિનિયમ, ૧૯૨૪;

સન ૧૯૨૪નો
૨જો.

(દ) “નિયમો” એટલે આ અધિનિયમ હેઠળ કરેલા નિયમો;

(ધ) “પસંદગી સમિતિ” એટલે કલમ ૬ હેઠળ રચાયેલ પસંદગી સમિતિ;

(ન) “અન્ડરટેકિંગ” એટલે રાજ્યમાં વિદ્યુતના ઉત્પાદન, વહન, વિતરણ અથવા પુરવઠાની અથવા વીજતંત્રના સંચાલન સાથે સંકળાયેલ બીજી કોઈ પ્રવૃત્તિમાં રોકાયેલ એકમ;

(પ) આ અધિનિયમમાં વાપરેલ પણ જેની વ્યાખ્યા કરવામાં ન આવી હોય અને કેન્દ્રીય અધિનિયમમાં જેની વ્યાખ્યા કરવામાં આવી છે તેવા શબ્દો અને શબ્દપ્રયોગોનો, તે અધિનિયમમાં અનુક્રમે તેમનો જે અર્થ કરવામાં આવ્યો હોય તે જ થશે;

(ફ) આ અધિનિયમ અથવા કેન્દ્રીય અધિનિયમમાં વાપરેલ પણ જેની વ્યાખ્યા કરવામાં આવી ન હોય અને ભારત વીજળી અધિનિયમ, ૧૯૧૦ અથવા વિદ્યુત (પુરવઠા) અધિનિયમ, ૧૯૪૮માં જેની વ્યાખ્યા કરવામાં આવી હોય તેવા શબ્દો અને શબ્દપ્રયોગોનો અર્થ, તે અધિનિયમોમાં અનુક્રમે તેમનો જે અર્થ કરવામાં આવ્યો હોય તે જ થશે.

સન ૧૯૧૦નો
૯મો.
સન ૧૯૪૮નો
૫૪મો.

પ્રકરણ ૨

પંચની સ્થાપના અને રચના

૩. (૧) રાજ્યમાં વિદ્યુત ઉદ્યોગનું નિયમન કરવાના હેતુ માટે, રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામા દ્વારા, ગુજરાત વિદ્યુત નિયમન પંચ એ નામનું એક પંચ સ્થાપશે.

પંચની સ્થાપના
અને સંસ્થાપના.

(૨) પંચ, શાશ્વત ઉત્તરાધિકાર અને સામાન્ય સીલ ધરાવતું સંસ્થાપિત મંડળ રહેશે અને તે પોતાના સંસ્થાપિત નામથી તે દાવો માંડી શકશે અથવા તેની સામે દાવો માંડી શકશે અને આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, જંગમ અને સ્થાવર અને મિલકત સંપાદન કરવા, ધરાવવા અને તેનો નિકાલ કરવા અને કરાર કરવા અને આ અધિનિયમના હેતુઓ માટે જરૂરી તમામ કાર્યો કરવા સક્ષમ રહેશે.

(૩) (ક) કલમ ૭૦ની રૂએ ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, રાજ્ય પંચને લાગુ પડતી હોય તેટલે સુધી કેન્દ્રીય અધિનિયમની જોગવાઈઓ, પંચને લાગુ પડતી બંધ થતાં, કેન્દ્રીય અધિનિયમની કલમ ૧૭ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ સ્થપાયેલ અને આ અધિનિયમના આરંભની તારીખની તરત પહેલાં કામ કરતું ગુજરાત વિદ્યુત નિયમન પંચ (જેનો આ કલમમાં હવે પછી "સદરહુ પંચ" તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ સ્થપાયેલ પ્રથમ પંચ ગણાશે.

(ખ) સદરહુ તારીખની તરત પહેલાં હોદ્દો ધરાવતાં સદરહુ પંચના અધ્યક્ષ અને સભ્યો અનુક્રમે પ્રથમ પંચના અધ્યક્ષ અને સભ્યો બનશે.

(ગ) પ્રથમ પંચના અધ્યક્ષ અને સભ્યો કેન્દ્રીય અધિનિયમ હેઠળ તેમણે હોદ્દો ધરાવ્યો હોત તેટલી મુદત માટે પરંતુ આ અધિનિયમમાંની ગેરલાયકાતો, રાજીનામા, દૂર કરવા અને ખાલી જગાને લગતી જોગવાઈઓને અધીન રહીને હોદ્દો ધરાવશે.

૪. પંચનું મુખ્ય મથક અમદાવાદ ખાતે અથવા રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામા દ્વારા, નિર્દિષ્ટ કરે તેવા બીજા સ્થળે રહેશે.

પંચનું મુખ્ય
મથક.

૫. (૧) પંચ, અધ્યક્ષ અને કલમ ૬ હેઠળ રચાયેલ પસંદગી સમિતિની ભલામણના આધારે રાજ્ય સરકારે નીમવાના બીજા બે સભ્યોનું બનશે.

પંચની રચના.

(૨) ત્રણ સભ્યોમાંથી—

(ક) એક સભ્ય, વિદ્યુતના ઉત્પાદન, વહન અથવા વિતરણ અથવા પુરવઠાને લગતા એન્જિનિયરીંગના ક્ષેત્રમાં ખાસ જ્ઞાન અને વ્યાવસાયિક અનુભવ ધરાવતી વ્યક્તિ હોવી જોઈશે;

(ખ) બીજા બે, નાણા, વાણિજ્ય, અર્થશાસ્ત્ર, ઉદ્યોગ સંચાલન, કાયદા અથવા વ્યવસ્થાના ક્ષેત્રનું ખાસ જ્ઞાન અને વ્યાવસાયિક અનુભવ ધરાવતી વ્યક્તિઓ હોવી જોઈશે:

પરંતુ એક જ ક્ષેત્રમાં વ્યાવસાયિક જ્ઞાન અને અનુભવ ધરાવતા એક કરતાં વધુ સભ્ય નીમી શકાશે નહિ :

(૩) પંચના સભ્યે, પૂર્ણ સમયની સેવા બજાવવી જોઈશે અને તેના હોદ્દાની મુદત દરમિયાન બીજો કોઈપણ હોદ્દો ધરાવી શકશે નહિ.

(૪) મૃત્યુ, રાજીનામા અથવા બીજા કોઈ કારણે કોઈ સભ્યના હોદ્દાની કોઈ જગ્યા ખાલી પડે, ત્યારે રાજ્ય સરકારે અધિનિયમમાં જોગવાઈ કરેલી રીતે તે ભરવી જોઈશે.

પસંદગી
સમિતિની
રચના અને
તેનાં કાર્યો.

દ. (૧) રાજ્ય સરકાર, પેટા-કલમ (૩)માં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવા સમયે, પંચના સભ્યો તરીકે વ્યક્તિઓને નીમવા માટે પસંદ કરવાના હેતુ માટે, નીચેના ત્રણ સભ્યોની બનેલી પસંદગી સમિતિની રચના કરશે :-

(ક) મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિ મુકરર કરે તેવા હાઈકોર્ટના ન્યાયાધીશ હોદ્દાની રૂએ અધ્યક્ષ;

(ખ) ગુજરાત સરકારના મુખ્ય સચિવ હોદ્દાની રૂએ;

(ગ) સત્તામંડળના અધ્યક્ષ અથવા અધ્યક્ષે નિયુક્ત કરેલ તેના એક સભ્ય હોદ્દાની રૂએ.

(૨) ગુજરાત સરકારના ઊર્જા અને પેટ્રોકેમિકલ્સ વિભાગના સચિવ હોદ્દાની રૂએ સચિવ રહેશે.

(૩) રાજ્ય સરકારે, અધ્યક્ષ અથવા સભ્યના મૃત્યુ, રાજીનામા અથવા દૂર કરવાના લીધે કોઈ જગા ખાલી પડે તે તારીખથી એક મહિનાની અંદર અથવા અધ્યક્ષ અથવા સભ્યની વય નિવૃત્તિના અથવા મુદતની સમાપ્તિના છ મહિના પહેલાં પસંદગી સમિતિની રચના કરવી જોઈશે અને ખાલી જગા પર વ્યક્તિઓ નીમવા માટે પસંદ કરવા માટે તેને ભલામણ કરવી જોઈશે.

(૪) પસંદગી સમિતિ, પોતાને ખાતરી થાય કે જેના વ્યક્તિઓની પોતે ભલામણ કરી હોય તે વ્યક્તિઓ કલમ પની પેટા-કલમ (૨) માં જણાવેલી લાયકાત ધરાવે છે અને કલમ ૯ હેઠળ ગેરલાયક નથી તે પછી, પોતાને લખાણ મળ્યાની તારીખથી બે મહિનાની અંદર, અધ્યક્ષ અથવા યથાપ્રસંગ, સભ્યના હોદ્દાની દરેક ખાલી પડેલી જગા માટે બે વ્યક્તિના નામોની પેનલની ભલામણ કરશે.

(૫) પસંદગી સમિતિ, પેટા-કલમ (૪) હેઠળ વ્યક્તિઓની ભલામણ કરવાના હેતુ માટે, પંચના અધ્યક્ષ અથવા સભ્ય તરીકે નિમણૂક માટે વિચારણામાં લેવાવા માટે યોગ્ય, જરૂરી લાયકાત અને અનુભવ ધરાવતી વ્યક્તિઓની પેનલ સૂચવવા માટે પસંદગી સમિતિ ઉચિત ગણે તેવી વ્યક્તિઓની બનેલી શોધ સમિતિ નીમવા સહિતની પોતાને યોગ્ય લાગે તેવી કાર્યરીતિ અનુસરી શકશે.

(૬) રાજ્ય સરકારે, પેટા-કલમ (૪) હેઠળ પસંદગી સમિતિની ભલામણની તારીખથી પંદર દિવસની અંદર, ખાલી જગા ઉપર પસંદગી સમિતિએ ભલામણ કરેલ બેમાંથી એક વ્યક્તિને નીમવી જોઈશે.

સભ્યોના
હોદ્દાની મુદત
અને શરતો.

૭. (૧) સભ્ય પોતાનો હોદ્દો ધારણ કરે તે તારીખથી પાંચ વર્ષની મુદત સુધી હોદ્દો ધરાવશે :

પરંતુ જે દિવસે તેની ઉંમર પાંસઠ વર્ષની થાય તે દિવસે તે સભ્ય તરીકે હોતો બંધ થશે.

(૨) કોઈપણ વ્યક્તિને તેણે બાસઠ વર્ષની ઉંમર પૂરી કરેલ હોય તે પછી સભ્ય તરીકે નીમી શકાશે નહિ.

(૩) સભ્ય, તેની હોદ્દાની મુદત પૂરી થયા પછી, પુનઃ નિમણૂક માટે લાયક ગણાશે નહિ.

(૪) સભ્યોને ચૂકવવાપાત્ર પગાર અને ભથ્થાં અને સેવાની બીજી શરતો, ઠરાવવામાં આવે તેવી રહેશે :

પરંતુ તેના હોદ્દાની મુદત દરમિયાન, સભ્યને ગેરલાભ થાય તે રીતે તેના પગાર અને ભથ્થાં અને સેવાની બીજી શરતોમાં ફેરફાર કરી શકાશે નહિ.

૮. અધ્યક્ષે અને દરેક સભ્યે, પોતાનો હોદ્દો ધારણ કરતાં પહેલાં, ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં અને તેવી રીતે અને તેવા સત્તાધિકારી સમક્ષ હોદ્દાના અને ગુપ્તતાના, સોગંદ લેવા પડશે અને સહી કરવી પડશે.

હોદ્દા અને
ગુપ્તતાના
સોગંદ.

૯. કોઈ વ્યક્તિ, પંચના સભ્ય તરીકે નીમાવા માટે અથવા સભ્ય હોવા માટે ગેરલાયક ગણાશે, જો,-

ગેરલાયકાતો.

(ક) તે સંસદની અથવા કોઈ રાજ્ય વિધાનમંડળની અથવા કોઈ સ્થાનિક સત્તામંડળની સભ્ય હોય તો; અથવા

(ખ) તે કોઈ રાજકીય પક્ષની સભ્ય હોય તો;

(ગ) તે કોઈપણ સમયે નાદાર ઠરી હોય અથવા તેને નાદાર ઠરાવવામાં આવી હોય અથવા પોતાનું દેવું ચૂકવેલ ન હોય અથવા પોતાના લેણદારો સાથે દેવાની માંડવાળ કરી હોય તો;

(ઘ) તે અસ્થિર મગજની હોય અને સક્ષમ કોર્ટે તેને તેવી હોવાનું જાહેર કરી હોય તો;

(ચ) તે રાજ્ય સરકારના અભિપ્રાય પ્રમાણે નૈતિક અધઃપતનના ગુના માટે દોષિત હોય અથવા દોષિત ઠરાવવામાં આવી હોય તો;

(છ) સભ્ય તરીકેની પોતાની કામગીરીને પ્રતિકૂળ રીતે અસર થવાનો સંભવ હોય તેવા પ્રત્યક્ષ કે પરોક્ષ નાણાકીય અથવા બીજું કોઈ હિત ધરાવતી હોય તો;

(જ) તે,-

(૧) વિદ્યુતના ઉત્પાદન, વહન, વિતરણ અથવા પુરવઠામાં;

(૨) વિદ્યુતના ઉત્પાદન માટેના કોઈપણ બજાંતણની બનાવટ, વેચાણ અથવા પુરવઠામાં;

(૩) પેટા-ખંડ (૧)માં નિર્દિષ્ટ કરેલ બાબતો માટે, પ્લાન્ટ અને યંત્રસામગ્રી, સાધનસામગ્રી, ઉપકરણો અથવા જોડાણો બનાવવામાં અથવા તેની તજવીજ કરવામાં; અથવા

(૪) ઉપર્યુક્ત પેટા-ખંડોમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ બાબતોના સંબંધમાં વ્યાવસાયિક સેવા પૂરી પાડતી હોય એવી કોઈપણ મંડળમાં,

પ્રત્યક્ષ અથવા પરોક્ષ રીતે કોઈ નાણાકીય અથવા બીજું કોઈપણ હિત ધરાવતો હોય તો.

૧૦. (૧) કલમ ૭ની પેટા-કલમ (૧)માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, રાજ્ય સરકારના પોતાના અભિપ્રાય પ્રમાણે, આવો સભ્ય,-

સભ્યને હોદ્દા
પરથી દૂર
કરવા અને
તેના રાજીનામા
બાબત.

(ક) કલમ ૮માં જણાવેલ ગેરલાયકાતો પૈકીની કોઈપણ ગેરલાયકાતને પાત્ર હોય અથવા બન્યો હોય;

(ખ) પોતાની ફરજો બજાવવામાં ગેરવર્તણૂક માટે દોષિત ઠરાવવામાં આવ્યો હોય;

(ગ) સભ્ય તરીકેની પોતાની ફરજો બજાવવા માટે શારીરિક અથવા માનસિક રીતે અસમર્થ બન્યો હોય;

(ઘ) પોતાના હોદ્દાનો એવી રીતે દુરુપયોગ કર્યો હોય કે તેને હોદ્દા પર ચાલુ

રાખવાનું જાહેર હિતને પ્રતિકૂળ હોય; અથવા

(ચ) ત્રણ મહિનાથી ઓછી ન હોય તેટલી મુદત સુધી પોતાની ફરજો બજાવવા માટે વાજબી કારણ સિવાય ના પાડી હોય અથવા કસૂર કરી હોય તો,

તેને કોઈપણ સમયે, હોદ્દા પરથી દૂર કરી શકાશે :

પરંતુ કોઈપણ સભ્યને,—

(૧) કલમ ૮ના ખંડ (૭) અથવા (જ)માં અથવા આ પેટા-કલમના ખંડ (ખ), (ગ), (ઘ) અથવા (ચ)માં નિર્દિષ્ટ કારણસર હોદ્દા પરથી દૂર કરી શકાશે નહિ સિવાય કે રાજ્ય સરકારે આ અર્થે કરેલ રેફરન્સ પરથી, હાઈકોર્ટ તપાસ કરીને એવો રિપોર્ટ કર્યો હોય કે આવો સભ્ય, આવા કારણસર દૂર કરવાને પાત્ર છે;

(૨) કલમ ૮ના ખંડો (ક) થી (ચ)માં નિર્દિષ્ટ કરેલ કોઈ કારણસર હોદ્દા પરથી દૂર કરી શકાશે નહિ સિવાય કે સભ્યને સુનાવણીની તક આપવામાં આવી હોય.

(૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ અધ્યક્ષ અથવા સભ્ય સામે કોઈ તપાસ નિકાલ બાકી હોય, તો રાજ્ય સરકાર, હાઈકોર્ટની ભલામણ પરથી અધ્યક્ષ અથવા સભ્યને હોદ્દા પરથી ફરજ મોકૂફ કરી શકશે.

(૩) કોઈ સભ્ય, ઠરાવવામાં આવે તેટલી મુદતની અંદર, રાજ્ય સરકારને, લેખિતમાં નોટિસ આપીને, પોતાના હોદ્દા પરથી રાજીનામું આપી શકશે અને રાજ્ય સરકારે આવું રાજીનામું સ્વીકાર્યું, તેણે તેનો હોદ્દો ખાલી કરેલ છે એમ જાણાશે.

સભ્ય તરીકે
હોતા બંધ થયે,
પંચ વગેરે
સમક્ષ હાજર
થવા પર
પ્રતિબંધ.

૧૧. સભ્ય તરીકે હોતી બંધ થાય એવી કોઈપણ વ્યક્તિ,—

(ક) પંચ સમક્ષની કોઈપણ કાર્યવાહીમાં કોઈપણ વ્યક્તિના પ્રતિનિધિ તરીકે આવી રીતે હોતા બંધ થયાની તારીખથી ત્રણ વર્ષની મુદત સુધી હાજર થવા હકદાર રહેશે નહિ;

(ખ) એવી રીતે હોતા બંધ થયાની તારીખથી બે વર્ષની મુદત સુધી, કોઈ નાણાકીય અથવા કલમ ૮ના ખંડ (જ)માં નિર્દિષ્ટ કરેલ પ્રકારનું બીજું હિત, પ્રત્યક્ષ અથવા પરોક્ષ રીતે સંપાદિત કરી શકશે નહિ;

(ગ) એવી રીતે હોતા બંધ થયાની તારીખથી બે વર્ષની મુદત સુધી, રાજ્યમાં રાજ્ય સરકાર અથવા રાજ્ય સરકારની માલિકીની અથવા તેના નિયંત્રણ હેઠળની કોઈ કંપની, સંસ્થાપિત મંડળ, સંસ્થા અથવા અન્ડરટેકિંગ અથવા કોઈપણ વિદ્યુત ઉદ્યોગમાં અથવા એવા વિદ્યુત ઉદ્યોગની કોઈ સહાયક અથવા સંલગ્ન કંપની અથવા પેઢીની નોકરીમાં પ્રત્યક્ષ અથવા પરોક્ષ રીતે નીમી શકાશે નહિ.

પંચની
કાર્યવાહીઓ.

૧૨. (૧) પંચ, અધ્યક્ષ અથવા તેની ગેરહાજરીમાં સિનિયર સભ્ય નક્કી કરે તેવી તારીખે અને તેવા સમયે અને સ્થળે મળશે અને પેટા-કલમો (૨), (૩) અને (૪)ને અધીન રહીને, તેની બેઠકોમાં કામકાજની સંચાલન સંબંધી કાર્યરીતિના વિનિયમોથી જોગવાઈ કરવામાં આવે તેવા નિયમોનું પાલન કરશે.

(૨) દરેક બેઠકનું પ્રમુખ સ્થાન, બેઠક યોજવામાં આવી હોય તે સમયે અધ્યક્ષ હાજર હોય, તો તે લેશે અને અધ્યક્ષનો હોદ્દો ખાલી હોય અથવા કોઈ કારણસર અધ્યક્ષ ગેરહાજર હોય તો સિનિયર હોય તેવો સભ્ય લેશે.

(૩) (ક) કોઈપણ બેઠકમાં તેની શરૂઆતથી અંત સુધી ઓછામાં ઓછા બે સભ્યો હાજર હોય તે સિવાય, પંચની કોઈપણ બેઠકમાં કોઈ કામકાજ ચલાવી શકાશે નહિ.

(ખ) પંચની બેઠકમાંના તમામ પ્રશ્નોનો નિર્ણય બહુમતીથી કરવો જોઈશે.

(જ) અધ્યક્ષ અથવા સભ્યની અસમર્થતાના અથવા અધ્યક્ષ અથવા સભ્યના હોદ્દાની ખાલી જગ્યાના કારણે બેઠકમાં બે જ સભ્યો હાજર હોય, ત્યારે સરખા મતોના કિસ્સામાં, પ્રમુખસ્થાન લેનાર સત્તાધિકારીને બીજો અથવા નિર્ણાયક મત રહેશે અને તેઓ તે વાપરશે.

(પ) આમાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, પંચ નીચેની શરતોને અધીન રહીને, પરિપત્રિત કરવાની કાર્યરીતિથી તાકીદની બાબતોનો નિર્ણય લઈ શકશે :-

(ક) પંચ દ્વારા કોઈ બાબતનો તાત્કાલિક નિર્ણય લેવો જરૂરી હોય, ત્યારે અધ્યક્ષ તે બાબત પંચની બેઠકમાં ચર્ચા માટે લાવવાને બદલે તેને સભ્યોના અભિપ્રાય માટે પરિપત્રિત કરવા આદેશ કરી શકશે અને તમામ સભ્યો એકમત હોય અને અધ્યક્ષને એમ લાગે કે પંચની બેઠકમાં ચર્ચા જરૂરી નથી, તો તેવી ચર્ચા સિવાય જ તે બાબતનો નિર્ણય કરી શકાશે.

(ખ) સભ્યો એકમત ન હોય અથવા અધ્યક્ષને એમ લાગે કે બેઠકમાં ચર્ચા જરૂરી છે, તો તે બાબત પંચની બેઠકમાં ચર્ચવી જોઈશે.

૧૩. (૧) પંચ, પોતાના કાર્યો બજાવી શકે તે માટે,-

(ક) રાજ્ય સરકારની મંજૂરીથી અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓની સંખ્યા અને કક્ષા નક્કી કરી શકશે; અને

પંચના
અધિકારીઓ
અને
કર્મચારીઓ.

(ખ) ખંડ (ક) હેઠળ નક્કી કરેલ અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓની સંખ્યા અને કક્ષાને ધ્યાનમાં લઈને, સચિવ, અધિકારીઓ અને બીજા કર્મચારીઓની નિમણૂક કરી શકશે.

(૨) સચિવ, અધિકારીઓ અને બીજા કર્મચારીઓની ભરતીની રીત, તેમને ચૂકવવાના પગાર અને ભથ્થાં અને તેમની સેવાની બીજી શરતો; પંચ વિનિયમોથી નક્કી કરે તેવા રહેશે.

૧૪. પંચ, પોતાના કાર્યો યોગ્ય રીતે બજાવી શકે તે હેતુ માટે, વિનિયમોથી નક્કી કરવામાં આવે એવી બોલીઓ અને શરતોએ સલાહકારો નીમી શકશે.

સલાહકારો.

૧૫. (૧) પંચનો ખર્ચ, રાજ્યના એકત્રિત ફંડ ખાતે ઉધારવામાં આવશે.

(૨) પંચ, લાઈસન્સદારો અને બીજી વ્યક્તિઓ પાસેથી, પંચ પાસેથી કોઈ મંજૂરી, સંમતિ, હુકમ અથવા આદેશો મેળવવા માટે અથવા પંચને બીજી કોઈ અરજી કરવા માટે, પોતે વિનિયમોથી નિર્દિષ્ટ કરે તેવી ફી અને ચાર્જ પણ લઈ શકશે અને તેમાંથી એકઠી થયેલ રકમો, પંચના ખર્ચને પહોંચી વળવા માટે ઉપયોગમાં લઈ શકશે:

પંચના ખર્ચ
માટેના ફંડ
બાબત.

પરંતુ-

(ક) પંચે લેવાની એવી ફી અને ચાર્જનું પ્રમાણ કલમ ૪૬ હેઠળ પંચે સાદર કરેલ અંદાજપત્ર સાથે સુસંગત હોવા જોઈશે; અને

(ખ) આવી ફી અને ચાર્જમાંથી પંચને ઉપલબ્ધ થયેલ રકમના પ્રમાણમાં હોય એટલો ખર્ચ રાજ્યના એકત્રિત ફંડ ખાતે ઉધારી શકાશે નહિ.

૧૬. (૧) પંચમાં કોઈપણ જગ્યા ખાલી હોવાને અથવા તેની રચનામાં ખામી હોવાને કારણે જ પંચના કોઈ કાર્ય અથવા કાર્યવાહી સામે વાંધો ઉઠાવી શકાશે નહિ અથવા તે ગેરકાયદેસર ગણાશે નહિ.

કાર્યો અને
કાર્યવાહીઓ
કાયદેસર
હોવાનું માની
લેવા બાબત.

(૨) સભ્ય તરીકે શુદ્ધબુધ્ધિથી કાર્ય કરનાર કોઈ વ્યક્તિએ કરેલ કોઈપણ કાર્ય માત્ર એવા જ કારણે ગેરકાયદેસર ગણાશે નહિ કે પોતે સભ્ય તરીકે ગેરલાયક ઠર્યા હતો અથવા તેની નિમણૂકમાં બીજી કોઈપણ ખામી હતી.

પ્રકરણ ૩

પંચના કાર્યો અને સત્તા

પંચના કાર્યો. ૧૭. આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને અધીન રહીને પંચ નીચેના કાર્યો બજાવશે :-

- (ક) વિદ્યુતની ખરીદી, વહન, વિતરણ, પુરવઠા, અને વિદ્યુતના ઉપયોગ, સેવાની ગુણવત્તા અને વપરાશકારના અને સેવા અને ઉપયોગિતાનો લાભ લેનાર બીજા વ્યક્તિઓના હિતને ધ્યાનમાં લઈને વીજળીના વહન, વિતરણ અથવા પુરવઠા માટે ચૂકવવાના ટેરિફ અને ચાર્જનું નિયમન કરવા બાબત;
- (ખ)(૧) રાજ્યમાં વહન, વેચાણ, વિતરણ અને પુરવઠો પૂરો પાડવા માટે કોઈપણ સ્ત્રોતમાંથી વીજળી ખરીદવા અને તે પ્રાપ્ત કરવા બાબત;
- (૨) આવી ખરીદી અથવા પ્રાપ્તિ માટેની કિંમત નક્કી કરવા બાબત;
- (ગ) રાજ્યમાં વીજળી વપરાશમાં કાર્યદક્ષતા, કરકસર અને સલામતીને ઉત્તેજન આપવા બાબત;
- (ઘ) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ અનુસાર જથ્થાબંધ, મોટા પ્રમાણમાં, ગ્રીડથી અથવા છૂટક વીજળી માટેની ટેરિફ નક્કી કરવા બાબત;
- (ચ) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ અનુસાર રાજ્યની અંદર વહન સવલતના ઉપયોગ માટે ચૂકવવાની ટેરિફ નક્કી કરવા બાબત;
- (છ) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ અનુસાર જથ્થાબંધ લાઈસન્સ કાઢી આપવા બાબત અને લાઈસન્સમાં સમાવિષ્ટ કરવાની શરતો નક્કી કરવા બાબત ;
- (જ) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ અનુસાર ફી, ચાર્જ અને દંડ લેવા અને પોતાના ખર્ચ માટે તે પોતાની પાસે રાખવા બાબત;
- (ઝ) લાઈસન્સદારોના કામકાજનું નિયમન કરવા બાબત અને લાઈસન્સદારોનું કામકાજ, કાર્યક્ષમ, કરકસરયુક્ત અને વાજબી કરવા બાબત;
- (ટ) વીજળીના ઉત્પાદન, વહન, વિતરણ, પુરવઠા, અને વપરાશને ઉત્તેજન આપવા માટે અન્ય વ્યક્તિઓ માટે સંકલન કરીને ભાવિ પ્લાન અને યોજનાઓ ઘડવા માટે લાઈસન્સદારોને ફરમાવવા બાબત
- (ઠ) માહિતી એકત્ર કરવા અને વીજળી વપરાશની માંગનો અંદાજ કાઢવા લાઈસન્સદારોને ફરમાવવા બાબત;
- (ડ) સેવાની સલામતી, ગુણવત્તા, સાતત્ય અને વિશ્વસનીયતાને લગતા ધોરણો સહિત રાજ્યમાંના વિદ્યુત ઉદ્યોગ માટે ધોરણો સ્થાપવા અને અમલમાં લાવવા બાબત;
- (ઢ) રાજ્યમાંના વિદ્યુત ઉદ્યોગમાં સ્પર્ધાત્મકતાને ઉત્તેજન આપવા બાબત;
- (ત) રાજ્ય ગ્રીડ અને વીજ તંત્રના સંચાલન માટે ધોરણો દ્વારા પારા અને પ્રથાઓ ઘડી કાઢવા બાબત સત્તાઓ;
- (થ) વીજળીના કાર્યક્ષમ ઉપયોગ અને સંરક્ષણ, વિદ્યુતના વપરાશમાં બચાડ અને ઘટ ઓછી કરવા માટે ઉત્તેજન આપવા બાબત;
- (દ) રાજ્યમાં વીજળીના ઉત્પાદન, વહન, વિતરણ, પુરવઠો અને ઉપયોગને લગતી બાબતો અંગે પંચ પોતે યોગ્ય ગણે તે રીતે રાજ્ય સરકારને આવી સલાહ આપવા બાબત;
- (ધ) પંચ પોતે યોગ્ય ગણે તો, ગ્રાહકોની તકરારો, નિયંત્રિત અને ગેરવાજબી વેપાર પ્રથા અને લાઈસન્સદારોની બાબતના સંચાલન અને વહીવટને લગતી બાબતોની તજવીજ કરતી બીજા એજન્સીઓને અને મંડળોને બાબતો લખી જણાવવા બાબત;
- (ન) લાઈસન્સદારો વચ્ચેની તકરારો અને મતભેદોનો ન્યાયનિર્ણય કરવા અને આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ અનુસાર જરૂરી જપ્તાય તો તે બાબતોને લવાદો માટે લખી મોકલવા બાબત; અને

(૫) પંચ યોગ્ય ગણે તેવા તમામ આનુષંગિક અથવા પારિણામિક કાર્યો હાથ ધરવા બાબત.

સન ૧૯૦૮નો
પમો.

૧૮. (૧) પંચને આ અધિનિયમ હેઠળની કોઈપણ તપાસના હેતુઓ માટે નીચેની બાબતોના સંબંધમાં દીવાની કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૦૮ હેઠળ દાવાની ઈન્સાફી કાર્યવાહી કરતી વખતે દીવાની કોર્ટની સત્તા રહેશે :-

પંચનો સત્તા.

(ક) કોઈપણ સાક્ષીને બોલાવવાની અને હાજર રખાવવાની અને તેની સોગંદ ઉપર જુઓની લેવાની;

(ખ) કોઈપણ દસ્તાવેજ અથવા પુરાવા તરીકે રજૂ કરી શકાય એવી બીજી કોઈ પણ મહત્વની વસ્તુ શોધવાનું અને રજૂ કરવાનું કરમાવવા બાબત;

(ગ) સોગંદનામા પર પુરાવા મેળવવાની;

(ઘ) કોઈપણ કોર્ટ અથવા કચેરીમાંથી કોઈપણ જાહેર રેકર્ડ અથવા તેની નકલ મંગાવવાની;

(ચ) સાક્ષીઓ અથવા દસ્તાવેજો તપાસવા માટે કમિશનનો કાઢવાની,

(છ) પોતાના નિર્ણયો, આદેશો અને હુકમોનું પુનર્વિલોકન કરવાની; અને

(જ) પંચ વિનિયમોથી ને તેવી બીજી કોઈપણ બાબત.

(૨) પંચને, પોતાની સમક્ષની કોઈપણ બાબતમાં પોતે યોગ્ય ગણે તેવા વચગાળાનો હુકમ કરવાની સત્તા રહેશે.

(૩) પંચનો એવો અભિપ્રાય હોય કે આ અધિનિયમના હેતુઓ માટે તેમ કરવું જરૂરી છે, ત્યારે કોઈપણ વ્યક્તિને લેખિતમાં હુકમ કરીને નીચે પ્રમાણે કરમાવી શકશે :-

(ક) સદરહુ હુકમમાં નિર્દિષ્ટ કરેલા અધિકારી સમક્ષ, હુકમમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવી વિજળીના વહન, વિતરણ, પુરવઠા અથવા વપરાશને લગતી કોઈપણ બાબતના સંબંધમાં તે વ્યક્તિની કસ્ટડી અથવા નિયંત્રણમાં હોય તેવા ચોપડા, હિસાબો અથવા બીજા દસ્તાવેજો રજૂ કરવાનું અથવા તેને તે તપાસવા દેવાનું, અને

(ખ) હુકમમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ અધિકારીને, હુકમમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવી પોતાના કબજા, સત્તા અથવા નિયંત્રણમાંની માહિતી પૂરી પાડવાનું.

(૪) આ અધિનિયમ હેઠળની કોઈપણ તપાસ અથવા કાર્યવાહી દરમિયાન, પંચને એવું માનવાને કારણ હોય કે જેના સંબંધમાં આવી તપાસ કરવામાં આવી હોય અથવા કાર્યવાહી હાથ ધરવામાં આવી હોય તેવા વીજળીના વહન, વિતરણ અને પુરવઠા અથવા વપરાશમાં રોકાયેલ કોઈપણ વ્યક્તિના અથવા તેને લગતા કોઈપણ ચોપડા અથવા હિસાબો અથવા દસ્તાવેજો નાશ કરવામાં, ફાડવામાં, ફેરફાર કરવામાં, ખોટા તૈયાર કરવામાં અથવા છૂપાવવામાં આવી રહ્યા છે અથવા તેમ કરી શકાય, ત્યારે પંચ, પંચના કોઈપણ અધિકારીને લેખિત હુકમથી, વ્યક્તિના પંચના કોઈપણ સ્થળમાં અથવા પંચને એમ માનવાને કારણ હોય કે, વ્યક્તિ, ચોપડા અથવા હિસાબો અથવા દસ્તાવેજો જ્યાં રાખ્યા છે અથવા તત્સમય પૂરતા રાખી રહી છે તેવા બીજા કોઈપણ સ્થળમાં પ્રવેશવા અને ઝડપી લેવા અને તે જાત કરવા માટે, અધિકૃત રીતે અધિકૃત કરી શકશે અને તેની પહોંચ આપ્યા પછી અને આવી તપાસના સંબંધમાં જરૂરી જણાય તેટલી મુદત સુધી રાખી શકશે.

(૫) ઝડતીને લગતી ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩ની જોગવાઈઓ શક્ય હોય તેટલે સન ૧૯૭૪નો સુધી, પેટા-કલમ (૪) હેઠળ કરેલી ઝડતીને લાગુ પડશે. રજો.

(૬) પંચ, સામાન્ય અથવા ખાસ હુકમથી, કોઈપણ વ્યક્તિને, સમયાંતરે અથવા જેમ અને જ્યારે જરૂરી હોય ત્યારે અથવા વીજળીના ઉત્પાદન, વહન, પુરવઠા, વિતરણ અને પુરવઠા અથવા તેના વપરાશને લગતી તેની પ્રવૃત્તિ સંબંધી કોઈપણ માહિતી, પંચને પૂરી પાડવાનું ફરમાવી શકશે.

(૭) ભારત વીજળી અધિનિયમ, ૧૯૧૦ની કલમો ૧૨ થી ૧૬ (બન્ને સહિત) અને કલમો ૧૮ અને ૧૯માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, પંચ, વીજળીના વહન, વિતરણ અને પુરવઠા માટે વીજળી પુરવઠા લાઈનો, ઉપકરણો અને સાધનો નાખવાના હેતુ માટે, લેખિત હુકમથી, લાઈસન્સદાર અથવા વીજળીના વહન, વિતરણ અથવા પુરવઠામાં રોકાયેલ બીજી કોઈપણ વ્યક્તિને, પંચ, આવા હુકમમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવી શરતોને અધીન રહીને, ટેલીગ્રાફ લાઈન અને થાંભલા નાંખવાના સંબંધમાં ભારતનો ટેલીગ્રાફ અધિનિયમ, ૧૮૮૫ હેઠળ ટેલીગ્રાફ સત્તામંડળ જે સત્તા ધરાવે તેવી કોઈપણ સત્તા સોંપી શકશે. સન ૧૯૧૦નો ૯મો. સન ૧૮૮૫નો ૧૩મો.

પ્રકરણ ૪

વીજળીના વહન અને પુરવઠાનું લાઈસન્સ આપવા બાબત

વીજળીના વહન,
વિતરણ અથવા
પુરવઠાનું
કામકાજ કરવા
સામે પ્રતિબંધ.

૧૯. (૧) કોઈપણ વ્યક્તિ,-

(ક) વિદ્યુત (પુરવઠા) અધિનિયમ, ૧૯૪૮ની કલમ ૫ હેઠળ રચાયેલ બોર્ડ,

સન ૧૯૪૮નો
૫૪મો.

(ખ) કલમ ૨૮ની પેટા-કલમ (૩) હેઠળ રાજ્યપત્રમાં પ્રસિદ્ધ કરેલ યોજનાઓથી, તે હેઠળ કાર્યો, ફરજો, સત્તા અને જવાબદારી સહિત તબદીલ થયેલા એવા રાજ્યમાં જે અન્ડરટેકિંગ નિહિત થયેલ હોય તેવી રાજ્ય સરકારની માલિકીની અથવા તેના નિયંત્રણ હેઠળની સરકારી કંપની અથવા સંસ્થાપિત મંડળ,

(ગ) કલમ ૨૦ હેઠળ આપેલ લાઈસન્સ અથવા કલમ ૨૬ હેઠળ પંચે આપેલ મુક્તિ હેઠળ અથવા કલમ ૨૭ હેઠળ રાજ્ય સરકારે આપેલ મંજૂરી હેઠળ હોય તે,

(ઘ) આ અધિનિયમના આરંભ પહેલાં ભારત વીજળી અધિનિયમ, ૧૯૧૦ની કલમ ૩ હેઠળ રાજ્ય સરકારે આપેલ લાઈસન્સ હેઠળ અથવા આવા આરંભ પહેલાં તે અધિનિયમની કલમ ૨૮ હેઠળ સરકારે આપેલ મંજૂરી હેઠળ અને આવું લાઈસન્સ અથવા મંજૂરી અમલી હોય, સન ૧૯૧૦નો ૯મો.

તે સિવાયની કોઈપણ વ્યક્તિ, રાજ્યમાં (મોટા પ્રમાણમાં અથવા છૂટક) વીજળીના વહન, વિતરણ અથવા પુરવઠાનું કામકાજ કરી શકશે નહિ :

પરંતુ ખંડ (ક)માં ઉલ્લેખેલ બોર્ડ અને ખંડ (ખ)માં ઉલ્લેખેલ રાજ્ય સરકારની માલિકીના અથવા તેના નિયંત્રણ હેઠળના સરકારી કંપની અથવા સંસ્થાપિત મંડળ, પંચ, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી નિર્દિષ્ટ કરે તેવી બોલીઓ અને શરતોને અધીન રહીને (મોટા પ્રમાણમાં અથવા છૂટક) વીજળીના વહન અથવા પુરવઠાનું કામકાજ કરશે :

વધુમાં, ખંડ (૫)માં ઉલ્લેખેલ લાઈસન્સ અથવા મંજૂરી જેને મળેલ હોય અથવા આપેલ હોય તે વ્યક્તિઓ-

(૧) જેના આધારે લાઈસન્સ અથવા મંજૂરી આપવામાં આવી હોય તે બોલીઓ અને શરતોએ આ અધિનિયમ હેઠળ લાઈસન્સદાર અથવા મુક્તિ ધારક ગણાશે;

(૨) લાઈસન્સદારને લાગુ પડતી આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ, આવી રીતે ગણવામાં આવેલ લાઈસન્સદાર અથવા મુક્તિ પારકોને ઉચિત ફેરફારો સહિત લાગુ પડશે; અને

(૩) ગણવામાં આવેલ લાઈસન્સદાર અથવા મુક્તિ પારકોને આવેલ લાઈસન્સ અથવા મંજૂરી, અધિનિયમના ઉદ્દેશ અને હેતુ સાથે સુસંગત હોય તેવા પંચ કરે તેવા સુધારાને અધીન રહેશે.

(૨) વીજળીના વહન અથવા પુરવઠા અથવા વિતરણના કામકાજ સાથે કોઈ વ્યક્તિ સંકળાયેલ છે અથવા સંકળાયેલ નથી અથવા સંકળાયેલ સંભવ છે તે અંગે કોઈ મતભેદ અથવા તકરાર ઉભો થાય, ત્યારે તે પંચને મોકલી આપવી જોઈશે અને તે અંગેનો પંચનો નિર્ણય આખરી ગણાશે.

(૩) કોઈપણ લાઈસન્સદાર, આ અધિનિયમના આરંભની તારીખે અથવા તે પછી, વપરાશકારને પૂરી પાડેલ વીજળીનો જથ્થો નક્કી કરવા માટે મીટર લગાડવામાં ન આવે ત્યાં સુધી કોઈ વપરાશકારને વીજળી પૂરી પાડી શકશે નહિ :

પરંતુ આ અધિનિયમના આરંભની તારીખે, લાઈસન્સદારના પુરવઠાના નિર્દિષ્ટ વિસ્તારમાં મેતીના હેતુ માટે આકારેલ અથવા રાખેલ જમીનના ભોગવટેદારને મીટર લગાડવા વિના વીજળી પૂરી પાડતો હોય તેવો લાઈસન્સદાર, ૩૦મી જૂન, ૨૦૦૬ સુધી એવા ભોગવટેદારને મીટર લગાડવા વિના વીજળી પૂરી પાડવાનું ચાલુ રાખી શકશે :

વધુમાં, લાઈસન્સદારે સદરજુ તારીખ પહેલાં તેના પુરવઠાના નિર્દિષ્ટ વિસ્તારમાં નવા બ નિર્દિષ્ટોગ પુર્ણ પાડેલ વીજળીનો જથ્થો નક્કી કરવા માટે પાડેલ મીટર લગાડવાના બ નોંધણીક થયેલ નવા બ નિર્દિષ્ટોગ પુર્ણ પાડવા જોઈશે.

(૪) કોઈપણ લાઈસન્સદાર,

(ક) જો આવું લાઈસન્સ આપવાથી વીજ તંત્રના સંચાલન અથવા વિદ્યુત ઉદ્યોગના સંગઠિત વિકાસ પર પ્રતિકૂળ અસર થવાનો સંભવ હોય અથવા તે આવું જાહેર હિતમાં અથવા વિતરણ અથવા પુરવઠાના નિર્દિષ્ટ વિસ્તારમાંના વપરાશકારોના હિતમાં ન હોય તો, અથવા

(ખ) જનરેટીંગ કંપની એમ સ્વીકારે કે વિદ્યમાન લાઈસન્સદારના વિતરણ અથવા પુરવઠાના નિર્દિષ્ટ વિસ્તારમાં વપરાશકારો પાસેથી તે એવા ટેરિફ ચાર્જ કરશે જે એવા વિસ્તારમાં એવા લાઈસન્સદારે ચાર્જ કરેલ ટેરિફ જેટલા અથવા તેનાથી ઓછા હોય તે સિવાય,

વિતરણ અથવા પુરવઠાના નિર્દિષ્ટ વિસ્તારમાં વીજળીના વિતરણ કરવા અથવા પુરવઠા પૂરો પાડવા જનરેટીંગ કંપનીને આપી શકાશે નહિ.

૨૦. (૧) પંચ, વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં પોતાને કરેલી અરજી ઉપરથી અને ઠરાવવામાં આવે તેટલી ફી ચૂકવેથી, નીચેની બાબતો માટે કોઈપણ વ્યક્તિને લાઈસન્સ આપી શકશે, -

લાઈસન્સ
આપવા બાબત.

(ક) વીજળી વહનના નિર્દિષ્ટ વિસ્તારમાં વીજળીનું વહન કરવા માટે; અથવા

(ખ) વિતરણના નિર્દિષ્ટ વિસ્તારમાં વિતરણ કરવા માટે; અથવા

(ગ) પુરવઠાના નિર્દિષ્ટ વિસ્તારમાં વીજળી પુરવઠો પૂરો પાડવા માટે, અથવા

(ધ) બીજા કોઈ લાઈસન્સદારને મોટા પ્રમાણમાં વીજપુરવઠો પૂરો પાડવા માટે, અથવા

(ચ) ખંડો (ક) થી (ધ)માં ઉલ્લેખેલ એક અથવા વધુ પ્રવૃત્તિમાં રોકાવા માટે :

પરંતુ અરજદારે, વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે એવી રીતે સજ્ય ટ્રાન્સમિશન યુટીલીટીની મંજૂરી મેળવી હોય તે સિવાય, વીજળીનું વહન કરવા માટેના લાઈસન્સ માટેની કોઈપણ અરજી, ધ્યાને લઈ શકાશે નહિ.

સ્પષ્ટીકરણ.- આ પ્રકરણ અને પ્રકરણ દના હેતુ માટે “નિર્દિષ્ટ વિસ્તાર” એ શબ્દ પ્રયોગ એટલે લાઈસન્સમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ વિસ્તાર.

(૨) (ક) (૧) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ લાઈસન્સ માટે અરજી કરતી વ્યક્તિએ, પોતાની અરજીની નોટિસ લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિદ્ધ કરવી જોઈશે અને તેમાં એવું નિર્દિષ્ટ કરવું જોઈશે કે અરજી સામે કોઈ વાંધો હશે તો, તે પંચને વિચારણા માટે મોકલી શકાશે.

(૨) તેની અરજીની નોટિસ, પંચ વિનિયમોથી નિર્દિષ્ટ કરે તેવા સમયે, તેવી રીતે અને તેવી વિગતો સાથે પ્રસિદ્ધ કરવી જોઈશે.

(બ) પંચ

(૧) અરજીના હેઠળ, પંચને મળેલ તમામ વાંધા અને સૂચનો પંચ વિચારણામાં લીધા ન હોય ત્યાં સુધી, લાઈસન્સ આપી શકાશે નહિ:

પરંતુ ખંડ (ક) હેઠળની નોટિસનાં પ્રથમ પ્રસિદ્ધિની તારીખથી, પંચ વિનિયમોથી ઠરાવે તેવી એક મહિનાથી ઓછી ન હોય તેટલી મુદત પૂરી થયા પહેલાં મળેલ હોય તે સિવાય કોઈ વાંધા અથવા સૂચન વિચારણામાં લઈ શકાશે નહિ, અને

(૨) સમગ્ર કેન્ટોનમેન્ટ, વિમાનમથક, કિલ્લા, શસ્ત્રાગાર, ગોદી અથવા કેમ્પ અથવા સંરક્ષણના હેતુ માટે કેન્દ્ર સરકારના કબજામાંના કોઈ મકાન અથવા જગ્યા અથવા તેના કોઈ ભાગ સહિતના કોઈ વિસ્તાર માટેના લાઈસન્સ માટેની અરજીના કિસ્સામાં, લાઈસન્સ આપવા માટે કેન્દ્ર સરકાર તરફથી કોઈ વાંધો નથી એવી પંચને ખાતરી ન થાય ત્યાં સુધી લાઈસન્સ આપી શકાશે નહિ.

(૩) સંબંધિત કમનિડ સત્તામંડળ તરફથી કોઈ વાંધો મળેલ હોય ત્યારે, પંચે, પોતાના અભિપ્રાય મુજબ, વાંધો અપૂરતો હોય તો, લેખિતમાં અભિપ્રાય નોંધવો જોઈશે અને આવા સત્તામંડળને, તે માટેના કારણો સાથે જાણ કરવી જોઈશે.

(૩) (ક) લાઈસન્સમાં નીચેની બાબતો નિર્દિષ્ટ કરવી જોઈશે :-

- (૧) વહનનો નિર્દિષ્ટ વિસ્તાર, અથવા
- (૨) વિતરણનો નિર્દિષ્ટ વિસ્તાર, અથવા
- (૩) પુરવઠાનો નિર્દિષ્ટ વિસ્તાર, અથવા
- (૪) જેને મોટા પ્રમાણમાં વીજળી પૂરી પાડી શકાય તેવો બીજા લાઈસન્સદાર અથવા વ્યક્તિ અને
- (૫) આવા સજ્ય અથવા વિતરણ માટેના પુરવઠાને લગતી રીત તથા સાધનોની વિનિયમો કે પ્રણાલિ તત્ત્વો જેવી બેઝીર્જ અને શરતો.

(ખ) પંચ,

(૧) લાઈસન્સદાર દ્વારા ચલાવાતી વીજળીલાઈનો, વીજળી પ્લાન્ટ અને જોડલ સાધન સામગ્રીનો ઉપયોગ કરવા દેવા માટે આવી વ્યક્તિને પરવાનગી આપતી બીજી વ્યક્તિ સાથે કરાર કરવાનું;

(૨) પંચ, પોતાના હેતુ માટે, જરૂરી હોય તેવી માહિતી અને દસ્તાવેજો પૂરા પાડવાનું;

(૩) લાઈસન્સદાર દ્વારા કરવા માંગતા હોય એવા, લાઈસન્સથી પરવાનગી આપેલ કોઈપણ યોજનાની પંચને જાણ કરવાનું;

(૪) પંચ, વિનિયમોથી ઠરાવે એવા ભારત વીજળી અધિનિયમ, ૧૯૧૦ અને વિદ્યુત (પુરવઠા) અધિનિયમ, ૧૯૪૮ હેઠળ એવા મોડના કાર્યો અને જવાબદારીઓ હાથ ધરવાનું;

(૫) લાઈસન્સ હેઠળ કામી થતી તકરાર, પંચના અગ્રણ્ય પંચ નીમલા જવાલના નિર્ણય માટે મોકલવાનું;

(૬) રાજ્યમાં બીજા લાઈસન્સદાર અથવા મુક્તિ પારક અથવા મજૂરી પારક અથવા રાજ્ય બહારની કોઈ વ્યક્તિને મોટા પ્રમાણમાં વીજળી પુરવઠા પૂરે પાડવાનું;

(૭) પંચે આપેલ કોઈ આદેશનું પાલન કરવાનું અને

(૮) લાઈસન્સની બોલીઓ અને શરતો અનુસાર કામ કરવાનું.

લાઈસન્સદારને કરમાવતી, લાઈસન્સમાં સમાવિષ્ટ કરવાની શરતો વિનિયમોથી કરાવી શકશે.

(૪) વીજળી વહન માટે આપેલ લાઈસન્સથી, લાઈસન્સદાર, રાજ્ય ટ્રાન્સમિશન બુટીલીટીના આદેશ, નિયંત્રણ અને દેખરેખ હેઠળ કોઈપણ રાજ્યની અંદર વહન પદ્ધતિ રચવા, તેની જાળવણી અથવા તે ચલાવવા માટે અધિકૃત થઈ શકશે.

સન ૧૯૧૦નો
લમો.

(૫) ભારત વીજળી અધિનિયમ, ૧૯૧૦ની અનુસૂચિમાં જણાવેલી જોગવાઈઓ, જેટલે સુધી તેને લાઈસન્સમાં સ્પષ્ટપણે ઉમેરેલ હોય, ફેરફાર કરેલ હોય અથવા તેમાંથી બાકાત રાખેલ હોય તેટલે સુધી, આ પ્રકરણ હેઠળ આપેલ દરેક લાઈસન્સમાં સમાવિષ્ટ કરેલ હોવાનું અને તેનો ભાગ બનતો હોવાનું ગણાશે અને તે જોગવાઈઓ, પંચ, આવા જે કોઈપણ ઉમેરા, ફેરફાર અથવા અપવાદો કરે તેને અધીન રહીને, લાઈસન્સથી અધિકૃત કરેલ અન્ડરટેકિંગને લાગુ પડશે.

પરંતુ પંચે બીજા લાઈસન્સદારોને, તેના દ્વારા વિતરણ અથવા પુરવઠા માટે, મોટા પ્રમાણમાં વીજળી પુરવઠા માટે લાઈસન્સ આપ્યું હોય ત્યારે, આવું લાઈસન્સ, જેટલે સુધી આવા મોટા પ્રમાણમાં પુરવઠાને લગતું હોય તેટલે સુધી, સદરહુ અનુસૂચિની કલમો ૪, ૫, ૬, ૭, ૮, અને ૧૨ની જોગવાઈઓ, લાઈસન્સમાં સમાવિષ્ટ કરવામાં આવી હોવાનું ગણાશે નહિ.

(૬) કોઈ વ્યક્તિને લાઈસન્સ આપવાથી, તેના જેવા જ હેતુ માટે તે જ નિર્દિષ્ટ વિસ્તારની અંદર બીજી કોઈ વ્યક્તિને લાઈસન્સ આપવાની પંચની સત્તાને કોઈપણ રીતે અવરોધી અથવા અટકાવી શકાશે નહિ.

સન ૧૯૧૦નો
લમો.

૨૧. (૧) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, ભારત વીજળી અધિનિયમ, ૧૯૧૦ ની કલમો ૧૨થી ૨૬ની જોગવાઈઓ, જાણે કે તે જોગવાઈઓમાં લાઈસન્સદારનો ઉલ્લેખ, આ અધિનિયમ હેઠળના લાઈસન્સદારનો ઉલ્લેખ હોય તેમ અમલમાં આવશે.

લાઈસન્સદારની
સત્તા.

(૨) (ક) (૧) કોઈ વ્યક્તિ, વીજળી માટેનો કોઈ ચાર્જ અથવા તેને પૂરી પાડેલ વીજળીના સંબંધમાં બોર્ડ અથવા લાઈસન્સદારે (જેનો આ પેટા-કલમમાં હવે પછી “લાઈસન્સદાર” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તેણે) તેની પાસેથી લેણી થતી વીજળીના ચાર્જ સિવાયની કોઈ રકમ ભરવામાં ચૂક કરે, અને

(૨) બોર્ડ અથવા લાઈસન્સદાર ડા એવા ચાર્જ અથવા બીજી રકમ જેની પાસેથી લેણાં હોય તે રાજ્ય સરકારની માલિકીની અથવા તેના નિયંત્રણ હેઠળની સરકારી કંપની અથવા કોર્પોરેશન હોય,

ત્યારે, એવા ચાર્જ અથવા બીજી રકમ અથવા બોર્ડ અથવા લાઈસન્સદારના એવા લેણાં ચાર્જ અથવા બીજી રકમની એકંદર રકમ જમીન મહેસૂલની બાકી તરીકે વસૂલ કરી શકાશે.

(ખ) ખંડ (ક) હેઠળ વ્યક્તિ પાસેથી લેણાં ચાર્જ અથવા રકમ અથવા ચાર્જ અને રકમ બન્નેની વસૂલાત કરવાના હેતુ માટે, રાજ્ય સરકાર આ અર્થે રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી નીચે તેવા અધિકારીને મુંબઈ જમીન મહેસૂલ અધિનિયમ, ૧૮૭૯ હેઠળ કલેક્ટરની તમામ સત્તા અને તમામ ફરજો રહેશે અને તે તમામ સત્તા તે વાપરશે અને ફરજો બજાવશે.

સન ૧૮૭૯નો
મુંબઈનો પર્ચો.

(ગ) ચાર્જ અથવા બીજી કોઈ લેણી રકમની જમીન મહેસૂલની બાકી તરીકે વસૂલાત સામે કોઈ દીવાની કોર્ટમાં કોઈ દાવો અથવા બીજી કાનૂની કાર્યવાહી થઈ શકશે નહિ સિવાય કે જેની પાસેથી એવા ચાર્જ અથવા રકમ લેણી હોય તે વ્યક્તિ, બોર્ડ અથવા લાઈસન્સદાર પાસે એવા ચાર્જ અથવા લેણી રકમ જમા કરાવે :

પરંતુ જેની પાસેથી એવા ચાર્જ અથવા રકમ લેણાં હોય તે વ્યક્તિને સંપૂર્ણ રકમ ભરવામાં મુશ્કેલી હોય તે કિસ્સામાં, કોર્ટ લેણી રકમના પચીસ ટકા કરતાં ઓછી નહિ તેટલી રકમ જમા થયેથી સલાવી લઈ શકશે.

લાઈસન્સ
સુધારવા
બાબત.

૨૨. (૧) પોતાના અભિપ્રાય મુજબ, જાહેર હિતમાં તેમ કરવું જરૂરી હોય ત્યારે, પંચ, લાઈસન્સદારની અરજી ઉપરથી અને લાઈસન્સદાર સ્થાનિક સત્તામંડળ ન હોય તો, સંબંધિત સ્થાનિક સત્તામંડળની અરજી ઉપરથી અથવા અન્યથા લાઈસન્સની બોલીઓ અને શરતોમાં, આ અધિનિયમના ઉદ્દેશો અને હેતુઓને ધ્યાનમાં લઈને પોતે ઉચિત ગણે તેવા સુધારા કરી શકશે :

પરંતુ લાઈસન્સદારની સંમતિ સિવાય લાઈસન્સની બોલીઓ અને શરતો અથવા કલમ ૨૩ની પેટા-કલમ (૫) હેઠળ લાદેલ બોલીઓ અથવા શરતોની રૂએ સુધારો હોય તે સિવાયનો આવો કોઈપણ સુધારો કરી શકાશે નહિ.

(૨) લાઈસન્સદારે, પેટા-કલમ (૧) હેઠળ પોતાના લાઈસન્સમાં સુધારો સૂચવતી કોઈ અરજી કરી હોય ત્યારે, નીચેની જોગવાઈઓ લાગુ પડશે :

(ક) લાઈસન્સદારે, પંચ વિનિયમોથી નિર્દિષ્ટ કરે એવી રીતે અને એવી વિગતો સાથે અરજીની નોટિસ પ્રસિધ્ધ કરીને હિત પરાવર્તી વ્યક્તિઓ તરફથી વાંધા મંગાવવા જોઈશે.

(ખ) અરજીના સંદર્ભમાં પોતાને મળેલ તમામ વાંધા, નોટિસની પ્રથમ પ્રસિધ્ધિની તારીખથી એક મહિનાની અંદર વિચારણામાં લેવામાં આવ્યા ન હોય ત્યાં સુધી, પંચ કોઈ પણ સુધારો કરી શકશે નહિ.

(ગ) સમગ્ર કેન્ડોનમેન્ટ, વિમાનમથક, કિલ્લા, રસ્તાગાર, ગોદા અથવા કેમ્પ અથવા સંરક્ષણના હેતુ માટે કેન્દ્ર સરકારના કબજામાંના કોઈ મકાન અથવા જગા અથવા તેના કોઈ ભાગની બનતા કોઈ પુનઃ નિર્માણ અથવા વિતરણના વિસ્તારમાં સુધારો સૂચવતી કોઈ અરજીના કિસ્સામાં, પંચ, કેન્દ્ર સરકારની સંમતિ સિવાય સુધારો કરી શકશે નહિ.

(૩) લાઈસન્સદારની અરજી હોય તે સિવાય લાઈસન્સમાં કોઈ સુધારો કરતાં પહેલાં, પંચે, પોતે વિનિયમોથી ઠરાવે તેવી રીતે અને તેવી વિગતો સાથે સૂચિત સુધારો પ્રસિધ્ધ કરવો જોઈશે અને નોટિસની પ્રસિધ્ધિની તારીખથી એક મહિનાની અંદર સૂચિત સુધારાના સંદર્ભમાં પોતાને મળેલ તમામ વાંધા વિચારણામાં લેવાં જોઈશે.

૨૩. (૧) પંચ, આ અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ કરેલા વિનિયમો અથવા લાઈસન્સ ૨૬ લાઈસન્સની બોલીઓ અથવા શરતો હેઠળની જવાબદારીઓ પાર પાડવા માટે- કરવા બાબત.

(ક) કોઈ વપરાશકાર અથવા વપરાશકારોના સંગઠન તરફથી લાઈસન્સદારની કામગીરીના સંબંધમાં પોતાને કોઈ ફરિયાદ મળે; અથવા

(ખ) રાજ્ય સરકાર, કેન્દ્ર સરકાર, કેન્દ્રીય પંચ, કેન્દ્રીય વિદ્યુત સત્તામંડળ અથવા બીજા કોઈ સત્તામંડળે પોતાને કરેલ રેકૉર્ડ્સ પરથી; અથવા

(ગ) પોતાની મેળે,

કોઈપણ લાઈસન્સદારની કામગીરીની તપાસ કરી શકશે.

(૨) આવી તપાસ કર્યે, પંચનો એવો અભિપ્રાય થાય કે જાહેર હિતમાં તેમ કરવું જરૂરી છે તો, તે નીચેના કોઈપણ કિસ્સામાં લાઈસન્સ રદ કરી શકશે :-

(ક) પંચના અભિપ્રાય મુજબ, લાઈસન્સદારે, આ અધિનિયમ અથવા વિનિયમોથી અથવા તે હેઠળ કરમાવ્યા પ્રમાણે કોઈપણ કરવામાં જાણીબૂઝીને અથવા ગેરવાજબી રીતે સતત કસૂર કરેલ હોય;

(ખ) લાઈસન્સદાર, લાઈસન્સની કોઈપણ બોલીઓ અને શરતોનો ભંગ કરે ત્યારે, જે બોલીઓ અથવા શરતોનો ભંગથી આવું લાઈસન્સ સ્પષ્ટ રીતે રદ થવાને પાત્ર થતું હોય;

(ગ) લાઈસન્સદાર, લાઈસન્સમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ મુદતની અંદર અથવા પચ હુકમથી છૂટ આપે તેટલી વધુ મુદતની અંદર,-

(૧) લાઈસન્સથી તેના ઉપર નાંખેલી ફરજો અને જવાબદારીઓ અદા કરવાની સ્થિતિમાં છે તેવી પંચને ખાતરી થાય એમ દર્શાવવામાં નિષ્ફળ જાય; અને

(૨) લાઈસન્સથી કરમાવેલી જામીનગીરી જમા કરાવવામાં અથવા પૂરી પાડવામાં નિષ્ફળ જાય;

(૬) પંચના અભિપ્રાય મુજબ, લાઈસન્સદારની નાણાકીય સ્થિતિ એવી હોય કે લાઈસન્સદાર, પોતાની ઉપર નાંખેલી ફરજો અને જવાબદારીઓ અદા કરી શકે એમ ન હોય; અને

(૭) પંચના અભિપ્રાય મુજબ, લાઈસન્સદારે, પંચે પોતાને આપેલ આદેશનું પાલન કરવામાં કસૂર કરી હોય.

(૩) પોતાના અભિપ્રાય મુજબ જાહેર હિતમાં એવું કરમાવ્યું હોય ત્યારે, પંચ, લાઈસન્સદારની અરજી ઉપરથી અથવા તેની સંમતિથી અને લાઈસન્સદાર સ્થાનિક સત્તામંડળ ન હોય તો, સંબંધિત સ્થાનિક સત્તામંડળ સાથે વિચારવિનિમય કર્યા પછી, પોતે ઉચિત ગણે એવી બોલીઓ અને શરતોએ, વહન, વિતરણ અથવા પુરવઠાના સમગ્ર વિસ્તાર અથવા તેના કોઈ ભાગના સંબંધમાં લાઈસન્સ રદ કરી શકશે.

(૪) પંચે, લાઈસન્સદારને, જે કારણે લાઈસન્સ રદ કરવા ધાર્યું હોય તે કારણો જણાવતી, ઓછામાં ઓછી ત્રીસ દિવસની લેખિતમાં નોટિસ આપી હોય અને સૂચિત રદ કરવા સામે, તે નોટિસની મુદતની અંદર લાઈસન્સદારે દર્શાવેલ કોઈપણ કારણની વિચારણા કરી હોય, તે સિવાય, પેટા-કલમ (૨) હેઠળ કોઈપણ લાઈસન્સ રદ કરી શકાશે નહિ.

(૫) પંચ, પેટા-કલમ (૨) હેઠળ લાઈસન્સ રદ કરવાને બદલે, પોતે નાખવી યોગ્ય ગણે તેવી વધુ બોલીઓ અને શરતોને અથવા તેવા ફેરફારોને અધીન રહીને તે અમલમાં રાખવાની પરવાનગી આપી શકશે અને એવી રીતે નાખેલી બોલીઓ અને શરતો, જાણે કે લાઈસન્સમાં જ જણાવેલ હોય તેમ લાઈસન્સદારને બંધનકર્તા રહેશે અને તેણે તેનું પાલન કરવું જોઈશે અને તે પ્રમાણે અમલમાં રહેશે અને અસરકર્તા રહેશે.

લાઈસન્સ રદ
કરવામાં આવ્યું
હોય ત્યારે લાગુ
પડનારી
જોગવાઈઓ.

૨૪. (૧) પંચ, કલમ ૨૩ની પેટા-કલમ (૨) હેઠળ લાઈસન્સ રદ કરે ત્યારે નીચેની જોગવાઈઓ લાગુ પડશે :-

(ક) પંચે, લાઈસન્સદારને રદ કરવા બાબતની નોટિસ બજાવવી જોઈશે અને જે તારીખે રદ કરવાનું અમલમાં આવે તે તારીખ નક્કી કરવી જોઈશે અને તે તારીખ અને તે તારીખથી અથવા ખંડ (ગ) અનુસાર ખરીદનારને લાઈસન્સદારનું અન્ડરટેકિંગ વેચવામાં આવ્યું હોય અથવા પેટા-કલમ (૩) અનુસાર મુકરર કરેલ ખરીદનારને સોંપવામાં આવ્યું હોય તે તારીખની અગાઉની તારીખથી આ અધિનિયમ હેઠળ લાઈસન્સદારના તમામ હકો, ફરજો, જવાબદારીઓ અને દાયિત્વ હોતા બંધ થશે અને નક્કી થશે.

(ખ) પંચે, જેનું લાઈસન્સ રદ કર્યું હોય તે લાઈસન્સદારના અન્ડરટેકિંગની ખરીદી માટે અરજીઓ મંગાવવી જોઈશે અને લાઈસન્સદાર અને જેની અરજી સ્વીકારવામાં આવી હોય તે વ્યક્તિ સાથે વિચારવિનિમય કરીને અન્ડરટેકિંગના વેચાણની કિંમત અને બીજી બોલીઓ અને શરતો નક્કી કરવી જોઈશે.

(ગ) પંચ, લાઈસન્સદારને લેખિતમાં નોટિસ આપીને વેચવા માટે કરમાવી શકશે અને તેમ જાયે લાઈસન્સદારે, જેની અરજી પંચે સ્વીકારી હોય તે વ્યક્તિ (જિનો આ કલમમાં હવે પછી, "ખરીદનાર" તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે) ને અન્ડરટેકિંગ વેચવું જોઈશે.

(૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ અન્ડરટેકિંગ વેચવામાં આવ્યું હોય, ત્યારે ખરીદનારે, લાઈસન્સદારને પેટા-કલમ (૧)ના ખંડ (ખ) હેઠળ નક્કી થયેલી અન્ડરટેકિંગની ખરીદ કિંમત ચૂકવવી જોઈશે.

(૩) પંચ, પેટા-કલમ (૧)ના ખંડ (ગ) હેઠળ લાઈસન્સદારને અન્ડરટેકિંગ વેચવાનું ફરમાવતી નોટિસ આપે, ત્યારે તે, આવી નોટિસથી લાઈસન્સદારને તે સોંપવાનું ફરમાવી શકશે અને તેમ થયે, લાઈસન્સદારે નોટિસમાં નિર્દિષ્ટ કરેલી તારીખે, અન્ડરટેકિંગની ખરીદકિંમતની ચૂકવણી બાકી હોય તો પણ મુકરર કરેલ ખરીદનારને અન્ડરટેકિંગ સોંપવું જોઈશે :

પરંતુ આવા કોઈપણ કિસ્સામાં ખરીદનારે, લાઈસન્સદારને અન્ડરટેકિંગની સોંપણીની તારીખથી ખરીદકિંમતની ચૂકવણીની તારીખ સુધીની મુદત માટે, અન્ડરટેકિંગની ખરીદકિંમત ઉપર અન્ડરટેકિંગની સોંપણીના સમયે પ્રવર્તમાન રિઝર્વ બેંક ધીરાણ દરથી વધુ નહિ તેટલા પંચ નક્કી કરે તેવા દરે વ્યાજ ચૂકવવું જોઈશે.

(૪) (ક) કોઈ કારણસર, પેટા-કલમ (૧) હેઠળ અન્ડરટેકિંગનું કોઈ વેચાણ ન થાય ત્યારે, પંચે રાજ્ય સરકાર સાથે વિચારવિનિમય કરીને, -

(૧) રાજ્યપત્રમાં હુકમ પ્રસિધ્ધ કરીને, હુકમમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવી રદ કરવાની તારીખથી પાંચ વર્ષથી વધુ ન હોય તેટલી મુદત માટે લાઈસન્સદારના અન્ડરટેકિંગનો વહીવટ સંભાળી લેવા માટે કોઈપણ વ્યક્તિ અથવા વ્યક્તિઓના મંડળને અધિકૃત કરી શકશે,

(૨) ઉપર્યુક્ત મુદત દરમિયાન અન્ડરટેકિંગ વેચવા માટે પ્રયત્ન કરી શકશે.

(ખ) અન્ડરટેકિંગનો વહીવટ સંભાળી લેવાનું અધિકૃત કરતો હુકમ થયે -

(૧) હુકમ કર્યાની તરત પહેલાં વહીવટનો હવાલો ધરાવતી તમામ વ્યક્તિઓએ તેમના હોદ્દા ખાલી કરેલ હોવાનું ગણાશે; અને

(૨) વહીવટ સંભાળી લેવા માટે અધિકૃત કરેલ વ્યક્તિ અથવા વ્યક્તિઓના મંડળે (જેનો આ કલમમાં સ્વે પાછી, "અધિકૃત વ્યક્તિ અથવા મંડળ" તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તેણે) અન્ડરટેકિંગની હકદાર હોય અથવા હકદાર હોવાનું જણાતું હોય તેવી તમામ મિલકત, માલમત્તા અને દાવાપાત્ર હક પોતાની અથવા તેઓની કસ્ટડી અથવા નિયંત્રણમાં લેવા માટે જરૂરી હોય તેવા તમામ પગલાં લેવા જોઈશે અને અન્ડરટેકિંગની તમામ મિલકત અને માલમત્તા, હુકમની તારીખથી વ્યક્તિઓ અથવા યથાપ્રસંગે, વ્યક્તિઓના મંડળની કસ્ટડીમાં હોવાનું ગણાશે;

(૩) લાઈસન્સદારનું અન્ડરટેકિંગ કંપની હોય, ત્યારે અન્ડરટેકિંગના વહીવટ સંભાળી લેવા માટે અધિકૃત કરેલ વ્યક્તિઓ તમામ હેતુઓ માટે, કંપની અધિનિયમ, ૧૯૫૬ હેઠળ યોગ્ય રીતે રચાયેલ અન્ડરટેકિંગના ડિરેક્ટરો ગણાશે અને અન્ડરટેકિંગના ડિરેક્ટરોની સત્તા વાપરવા માટે માત્ર તે જ હકદાર થશે પછી ભલે આવી સત્તા સદરહ અધિનિયમ અથવા અન્ડરટેકિંગની ઉદ્દેશપત્ર, અથવા નિયમાવલિ અથવા કોઈપણ બીજા સ્થાપનમાથી મળી હોય;

(૪) પંચના નિયંત્રણને અધીન રહીને, અધિકૃત વ્યક્તિએ અથવા મંડળે, અન્ડરટેકિંગના કામકાજના અસરકારક વહીવટ કરવાના હેતુ માટે જરૂરી લાગે તેવા પગલાં લેવા જોઈશે અને પંચ નિર્દિષ્ટ કરે તેવી બીજી સત્તા વાપરવી જોઈશે અને તેવી બીજી કરજો રહેશે;

(૫) અધિકૃત વ્યક્તિએ અથવા મંડળે, લાઈસન્સદારના ઉદ્દેશપત્ર અથવા નિયમાવલિમાં ગમે તે મજદૂર હોય તે છતાં, પંચ આપે તેવા આદેશો અનુસાર પોતાના અથવા તેઓના કાર્યો બજાવવા જોઈશે.

(ગ) લાઈસન્સદારનું અન્ડરટેકિંગ, ખંડ (ક) ના પેટા-ખંડ (૧) હેઠળ કરેલા હુકમમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ મુદતની અંદર વેચાયું હોય ત્યારે હુકમ, વેચાણની તારીખથી રદ થયેલ હોવાનું ગણાશે.

(ઘ) લાઈસન્સદારનું અન્ડરટેકિંગ, ખંડ (ક) માં નિર્દિષ્ટ કરેલી મુદતની અંદર વેચાયું ન હોય ત્યારે, અન્ડરટેકિંગ તમામ બોજા રહિત રાજ્ય સરકારમાં નિહિત થશે.

(ચ) લાઈસન્સદારનું અન્ડરટેકિંગ, ખંડ (વ) હેઠળ રાજ્ય સરકારમાં નિહિત થાય ત્યારે, લાઈસન્સદારને, રાજ્ય સરકાર નક્કી કરે તેવી કિંમત ચૂકવવી જોઈશે.

૨૫. (૧) કોઈપણ લાઈસન્સદાર, કોઈપણ સમયે પંચની લેખિતમાં પૂર્વમજૂરી લીધા સિવાય, ખરીદીથી અથવા અન્યથા લાઈસન્સ અથવા અન્ડરટેકિંગનું સંપાદન કરી શકશે નહિ અથવા બીજા કોઈપણ લાઈસન્સ હેઠળ વીજળી વહન, વિતરણ અને પુરવઠો પૂરો પાડતી અથવા વહન, વિતરણ અથવા પુરવઠો પૂરો પાડવાનો ઈરાદો ધરાવતી કોઈપણ વ્યક્તિ અથવા વીજળીનું ઉત્પાદન કરતી કોઈપણ કંપની સાથે વહન, વિતરણ અથવા પુરવઠો પૂરો પાડવાના કામકાજને લાગે વળગે છે તેટલે સુધી પોતે જોડાઈ શકશે નહિ.

લાઈસન્સદાર
ઉપરના
નિયંત્રણો.

(૨) લાઈસન્સદાર, કોઈપણ સમયે પંચની લેખિતમાં પૂર્વસંમતિ લીધા સિવાય, વેચાણથી, ગીરોથી, પટેથી, વિનિમયથી અથવા અન્યથા પોતાનું લાઈસન્સ સોંપી શકશે નહિ અથવા પોતાનું અન્ડરટેકિંગ અથવા તેનો કોઈપણ ભાગ તબદીલ કરી શકશે નહિ.

(૩) વીજળી પુરવઠા અથવા વહન માટેના લાઈસન્સનો ધારક, પોતાના લાઈસન્સની અથવા પંચે કરેલા સામાન્ય અથવા ખાસ હુકમની બોલીઓથી સ્પષ્ટ રીતે પ્રતિબંધિત કરેલ હોય તે સિવાય-

(ક) બીજા લાઈસન્સદારોને તેમના દ્વારા થતા વિતરણ અથવા પુરવઠા માટે વીજળી પુરવઠો પૂરો પાડવા લાઈસન્સ ધારકને પરવાનગી આપી હોય તેવા વીજળી પુરવઠો પૂરો પાડવા માટેના લાઈસન્સના ધારક પાસેથી; અને

(ખ) વીજશક્તિ ખરીદ અને પ્રાપ્તિ પ્રક્રિયાનું સંચાલન કરતાં, પંચે ઠરાવેલ વિનિયમો અનુસાર કોઈપણ વીજળી પુરવઠો પૂરો પાડનાર પાસેથી,

વીજળી ખરીદી માટે ગોઠવણ કરી શકશે.

(૪) પેટા-કલમ (૧) અથવા પેટા-કલમ (૨)માં વર્ણવેલ પ્રકારના કોઈપણ વ્યવહારને લગતી કોઈપણ કબૂલાત, પંચની સંમતિ સિવાય અથવા પેટા-કલમ (૩)નું ઉલ્લંઘન કરીને કરેલી કોઈ ગોઠવણ નિરર્થક ગણાશે.

લાઈસન્સ
ધરાવવાની
જરૂરિયાતમાંથી
મુક્તિ.

૨૬. (૧) ના અધિનિયમમાં ગમે તે મજદૂર હોય ને છતાં, પંચ, કોઈ વ્યક્તિને, વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવી શરતોના પાલનને અધીન રહીને, મોટા પ્રમાણમાં વીજળી પુરવઠા સહિત વીજળીના વહન, વિતરણ અથવા પુરવઠામાં રોકાયેલ કોઈપણ વ્યક્તિને, સામાન્ય અથવા ખાસ હુકમ દ્વારા લાયસન્સ ધરાવવાની જરૂરિયાતમાંથી મુક્તિ આપી શકશે.

(૨) પંચ,-

(ક) કોઈપણ કેન્ટોનમેન્ટ, વિમાનમથક, કિલ્લો, શસ્ત્રાગાર અથવા કંપ્પના ભાગ બનતા કોઈ વિસ્તારમાં અથવા સંરક્ષણના હેતુઓ માટે કેન્દ્ર સરકારના ભોગવટામાં રહેલ કોઈ મકાન અથવા સ્થળમાં વીજળીનું વહન, વિતરણ અથવા પુરવઠો પૂરો પાડવાનો હોય તેવા કોઈ કિસ્સામાં, કેન્દ્ર સરકારની સંમતિ સિવાય;

(ખ) વહન, વિતરણ અથવા પુરવઠાના વિસ્તારની અંદર આવતા કોઈ વિસ્તારમાં, આવા વિસ્તારમાં લાઈસન્સદારને સુનાવણીની તક આપ્યા સિવાય-

પેટા કલમ-(૧) હેઠળ કોઈ મુક્તિ આપી શકશે નહિ.

(૩) પેટા-કલમ હેઠળ (૧) હેઠળની મુક્તિ-

(ક) ચોક્કસ કક્ષાની વ્યક્તિઓને; અથવા

(ખ) ચોક્કસ વ્યક્તિને; અથવા

(ગ) ચોક્કસ મુદત માટે;

વિનિયમોમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવી માર્ગદર્શિકાઓને લક્ષમાં લઈને આપી શકાશે.

(૪) પેટા-કલમ હેઠળ (૧) હેઠળ આપેલ મુક્તિ, પંચ ઉચિત ગણે તેવી રીતે પ્રસિદ્ધ કરવી જોઈશે.

(૫) પેટા-કલમ હેઠળ (૧) હેઠળ આપેલ મુક્તિ, પંચ, લેખિતમાં કારણોની નોંધ કરીને કોઈપણ સમયે રદ કરી શકશે.

(દ) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ આપેલ મુક્તિ, અગાઉથી રદ થઈ ન હોય તે સિવાય મુક્તિ આપતા હુકમથી નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવી અથવા તે હેઠળ નક્કી કરવામાં આવે તેટલી મુદત સુધી અમલમાં ચાલુ રહેશે.

૨૭. (૧) આ અધિનિયમમાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં રાજ્ય સરકારનો એવો અભિપ્રાય હોય કે કટોકટી ઉદ્ભવી છે જે હેઠળ કોઈ વિસ્તારમાં જાહેર જનતાને વીજળીનું વહન, વિતરણ અથવા પુરવઠો પૂરો પાડવાનું જરૂરી છે. ત્યારે તે, ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં અને તેટલી ફીની ચૂકવણી કર્યેથી તેને કરવામાં આવેલી અરજી ઉપરથી, લેખિતમાં હુકમ કરીને, આવા વિસ્તારમાં વીજળીનું વહન, વિતરણ અથવા પુરવઠો પૂરો પાડવાના કામકાજ અથવા પ્રવૃત્તિમાં છ મહિના કરતાં વધુ ન હોય તેટલી મુદત માટે, હુકમમાં ઠરાવવામાં આવે તેવી શરતો અનુસાર હંગામી રીતે રોકવા માટે કોઈ વ્યક્તિને મંજૂરી આપી શકશે.

કટોકટીના કિસ્સામાં રાજ્ય સરકાર દ્વારા મંજૂરી.

પ્રકરણ ૫

સરકારી વિદ્યુત ઉદ્યોગનું પુનર્ગઠન

૨૮. (૧) રાજ્ય સરકાર, વખતોવખત, રાજપત્રમાં જાહેરનામા દ્વારા, સરકારી વિદ્યુત ઉદ્યોગનું પુનર્ગઠન કરવા અને સરકારી રાજપત્રમાં વિદ્યુત ઉદ્યોગના આવા કાર્યો, ફરજો, સત્તા અને દાયિત્વ અને આવા અંડરટેકિંગની અથવા અસ્કયામતો, મિલકતોમાં હિત, કાર્યવાહીઓ અને જવાબદારીઓના બનતા તેના જેવા ભાગની તબદીલીને અમલી બનાવવા અને તબદીલી યોજનામાં રાજ્ય સરકાર જોગવાઈ કરે તે રીતે અને તેવી બોલીઓ અને શરતોએ, યોજનાઓ પ્રસિદ્ધ કરી શકશે.

સરકારી વિદ્યુત ઉદ્યોગનું પુનર્ગઠન.

(૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ તબદીલી યોજના રાજપત્રમાં જાહેર કરવામાં આવે તે તારીખે અને તે તારીખથી અથવા આવી તબદીલી યોજનામાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવી પછીની તારીખે (જેનો આમાં હવે પછી, "અમલની તારીખ" તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે) અને તે તારીખથી અમલી બને તેમ, રાજ્ય સરકાર, સરકારી વિદ્યુત ઉદ્યોગના એવા અંડરટેકિંગ અથવા અસ્કયામતો, મિલકતો, મિલકતોમાં હિત, કાર્યવાહીઓ, જવાબદારીઓ, હક અને ફરજોનો બનેલો તેનો ભાગ અમલની તારીખની તરત પહેલાં સરકારી વિદ્યુત ઉદ્યોગની માલિકીના હતા તે સરકારી વિદ્યુત ઉદ્યોગ અથવા બીજા કોઈપણ વ્યક્તિ દ્વારા કરવા માટેના આગળના કોઈપણ કૃત્ય, લેખ અથવા કરવાની કોઈ બાબત સિવાય તબદીલી યોજનામાં નિર્દિષ્ટ કરેલ બોલીઓ અને શરતોએ રાજ્ય સરકારને તબદીલ અને તેમાં નિહિત થયેલા ગણાશે.

(૩) રાજ્ય સરકારે, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી પેટા-કલમ (૨) હેઠળ રાજ્યમાં વખતોવખત નિહિત થતા હોય તેવા અંડરટેકિંગને, તબદીલી યોજનામાં રાજ્ય સરકાર જોગવાઈ કરે તેવી બોલીઓ અને શરતો અને તેવા કાર્યો, ફરજો, સત્તાઓ અને દાયિત્વ સાથે, રાજ્ય સરકારની માલિકીની અને નિયંત્રણ ધરાવતી હોય તેવી સરકારી કંપનીઓ અથવા સંસ્થાપિત મંડળોને (જેને આમાં હવે પછી, "પ્રથમ તબદીલીથી લેનાર" કહ્યા છે તે) તબદીલ કરવા યોજના પ્રસિદ્ધ કરવી જોઈશે અને તેવી તબદીલી અને પ્રથમ તબદીલીથી લેનારમાં નિહિત થવાનું, કોઈ વ્યક્તિએ કરવાના વધુ કોઈ કૃત્ય, લેખ અથવા બાબત સિવાય તબદીલી યોજનામાં નિર્દિષ્ટ કરેલ તારીખથી અમલી બનશે.

(૪) રાજ્ય સરકારે, પૂર્વવર્તી જોગવાઈઓ અનુસાર, કાર્યો, ફરજો, હકો, સત્તાઓ, દાયિત્વ, અને યથાપ્રસંગ, અંડરટેકિંગ જેને તબદીલ કરેલ હોય અને નિહિત કરેલ હોય તેવા પ્રથમ તબદીલીથી લેનારની સાથે વિચારવિનિમય કર્યા પછી, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, રાજ્ય સરકાર નિર્દિષ્ટ કરે તેવી બોલીઓ અને શરતોથી અને તેવા કાર્યો, ફરજો, સત્તાઓ અને દાયિત્વ સાથે, પ્રથમ તબદીલીથી લેનાર પાસેથી બીજા તબદીલીથી લેનારને અંડરટેકિંગ એવા ભાગને બીજા કોઈ કંપની અથવા સંસ્થાપિત મંડળ અથવા વ્યક્તિ અથવા સત્તામંડળને (જેનો આમાં હવે પછી, "બીજા તબદીલીથી લેનાર" કહ્યા છે તેને, તબદીલ કરવા અને તેનામાં નિહિત કરવા માટેની યોજનાઓ પ્રસિદ્ધ કરી શકશે.

(૫) આ કલમ અથવા અધિનિયમની કોઈ બીજી જોગવાઈમાં ગમે તે મજકૂર હોય તેમ છતાં, પેટા-કલમ (૪) હેઠળ કોઈ અન્ડરટેકિંગ અથવા તેના કોઈ ભાગની માલિકી અથવા નિયંત્રણની કોઈ તબદીલી અથવા તે નિહિત થવાના કિસ્સામાં અથવા રાજ્ય સરકારની માલિકીની કોઈ કંપની, સંસ્થાપિત મંડળ, વ્યક્તિ અથવા સત્તામંડળમાં પ્રથમ તબદીલીથી લેનાર અથવા બીજા તબદીલીથી લેનારના નિયંત્રણ હકોની તબદીલીના કિસ્સામાં, તે કક્ત રાજ્ય વિધાનમંડળના ઠરાવથી પૂર્વમંજૂરી મળ્યા પછી જ અમલી બનશે.

(૬) રાજ્ય સરકાર, રાજ્યમાં જાહેરનામાથી એવી જોગવાઈ કરી શકશે કે ભારત વીજળી અધિનિયમ, ૧૯૧૦ અથવા વિદ્યુત (પુરવઠા) અધિનિયમ, ૧૯૪૮ હેઠળ અથવા તે હેઠળ ઘડેલા સન ૧૯૧૦નો નિયમો હેઠળ બોર્ડના કાર્યો, ફરજો, સત્તા અને દાયિત્વ, રાજ્ય સરકાર નિર્દિષ્ટ કરે તેવા પ્રથમ તબદીલીથી લેનાર અથવા બીજા તબદીલીથી લેનાર અથવા બીજી કંપની અથવા સંસ્થાપિત મંડળ સન ૧૯૪૮નો અથવા વ્યક્તિ અથવા સત્તામંડળના બનશે. ૫૪મો.

(૭) આ કલમમાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, આ ભાગ હેઠળ તબદીલી યોજના અનુસાર કોઈપણ પ્રકારનું કામકાજ કરવામાં આવે ત્યારે તે, ત્રાહિત વ્યક્તિ સહિતની તમામ વ્યક્તિઓને બંધનકર્તા રહેશે.

(૮) તબદીલી યોજનાથી,—

(ક) (૧) તકરારી મિલકત, હકો અને દાયિત્વ, નિર્દિષ્ટ કરીને અથવા તેનું વર્ણન કરીને; (૨) અન્ડરટેકિંગના નિર્દિષ્ટ ભાગની બનેલી તમામ મિલકત, મિલકતનું હિત, હકો અને દાયિત્વનો ઉલ્લેખ કરીને;

(૩) અંશતઃ એક રીતે અને અંશતઃ બીજી રીતે;

(ક) તબદીલ કરવાની મિલકત, મિલકતમાંના હિત, હકો અને દાયિત્વની વ્યાખ્યા કરી શકશે.

(ખ) એવી જોગવાઈ કરી શકશે કે યોજનામાં નિર્દિષ્ટ કરેલ અથવા વર્ણવેલ કોઈ હકો અથવા દાયિત્વનો પ્રથમ તબદીલીથી લેનાર અથવા બીજા તબદીલીથી લેનાર દ્વારા અથવા તેની સામે અમલ કરાવી શકશે.

(ગ) સહાયકો, સમુક્ત સાહસો, જોડાણો અને અલગીકરણની રચના સહિત અન્ડરટેકિંગના પુનઃનિર્માણ અને પુનર્ગઠન માટે જોગવાઈ કરી શકશે.

(ઘ) કોઈ લાઈસન્સદાર ઉપર, યોજનામાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવા કોઈ બીજા અનુગામી લાઈસન્સદારની સાથે લેખિતમાં કરારનામું કરવા અથવા તેની તરફેણમાં એવા બીજા કોઈ લેખ કરવાનું દાયિત્વ નાખી શકશે.

(ચ) જેમાં કોઈ તબદીલ અથવા કામકાજ અમલી બની શકે તેવા હુકમ નિર્દિષ્ટ કરતી જોગવાઈ સહિત તેને યોગ્ય જણાય તેવી પૂરક, આનુષંગિક અને પારિણમિક જોગવાઈઓ કરી શકશે.

(૯) સંબંધિત તબદીલી યોજના અમલી બને તે પહેલાં, સરકારી વિદ્યુત ઉદ્યોગ અથવા, કરેલ તમામ કરારો અને સરકારી વિદ્યુત ઉદ્યોગ અથવા પ્રથમ તબદીલીથી લેનાર દ્વારા, તેની સાથે અથવા તેના માટે કરવાની તમામ બાબતો અને વસ્તુઓ, સંબંધિત યોજનામાં નિર્દિષ્ટ કરેલ હોય તેટલે અંશે, પ્રથમ અથવા યથાપ્રસંગ, બીજા તબદીલીથી લેનારે વહોરેલ, કરાર કરેલ અથવા લીધેલ છે એમ ગણાશે.

(૧૦) સંબંધિત તબદીલી યોજના અમલી બને તે પહેલાં, સરકારી વિદ્યુત ઉદ્યોગ અથવા યથાપ્રસંગ, પ્રથમ તબદીલીથી લેનારને સંકેપતા શરૂ કરેલ અથવા શરૂ કરવા કરી શકાય તેવા અથવા અનિર્ણિત તમામ દ્રાવ અને બીજી કાનૂની કાર્યવાહીઓ, સંબંધિત તબદીલી યોજનામાં નિર્દિષ્ટ કરેલી રીતે પ્રથમ અથવા બીજા તબદીલીથી લેનાર દ્વારા અથવા તેની સામે ચાલુ રહેશે અથવા શરૂ થશે.

(૧૧) રાજ્ય સરકારે ઘડેલી તબદીલી યોજના અનુસાર લાઈસન્સદારનો, તેના અન્ડરટેકિંગનો કોઈ ભાગ કોઈ બીજી કંપની અથવા સંસ્થાપિત મંડળ અથવા વ્યક્તિ અથવા સત્તામંડળમાં નિહિત કરવાનું ફરમાવવામાં આવે, તો પંચે આપેલ લાઈસન્સમાં સુધારો કરવો જોઈશે અને જરૂરી લાઈસન્સ કાઢી આપવું જોઈશે, જેથી એવી બીજી કંપની અથવા સંસ્થાપિત મંડળ અથવા વ્યક્તિ અથવા સત્તામંડળ કાર્યો બજાવી શકે.

(૧૨) સરકારી વિદ્યુત ઉદ્યોગનો, આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ અનુસાર જેટલે અંશે કોઈ બીજી કંપની અથવા સંસ્થાપિત મંડળ અથવા વ્યક્તિ અથવા સત્તામંડળને તબદીલી થયા હોય અને તેનાં નિર્મિત થયા હોય તેવા કાર્યો, હકો, સત્તા અને ફરજોનો હવાલા અંદાજે અને તે બજારી શકશે નહિ.

(૧૩) પંચની મંજૂરીથી ફક્ત લાઈસન્સદાર જ તે વાપરી શકશે તે શરત સહિત તબદીલી યોજનામાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવી શરતોએ, લાઈસન્સદાર સરકારી વિદ્યુત ઉદ્યોગના અધિકારો અને સત્તાઓ વાપરી શકશે.

સ્પષ્ટીકરણ :- આ કલમ અને કલમ ૨૮ના હેતુઓ માટે, “સરકારી વિદ્યુત ઉદ્યોગ” એ રાજ્યપ્રયોગ એટલે બોર્ડ અને રાજ્ય સરકારની માલિકી અને નિયંત્રણ હેઠળનો બીજો કોઈ પણ વિદ્યુત ઉદ્યોગ.

૨૮. (૧) રાજ્ય સરકાર, કલમ ૨૮ હેઠળ તબદીલી થયેલ અન્ડરટેકિંગના એક ભાગ તરીકે અને રાજ્ય સરકાર કરાવે તેવી બોલીઓ અને શરતોએ, તોટવા બોલના કર્મચારી ગણનાં. પ્રથમ તબદીલીથી લેનારને અથવા પ્રથમ તબદીલીથી લેનાર પાસેથી બીજા તબદીલી લેનારને તબદીલી કરવા માટેની જોગવાઈ કરી શકશે અને એવી તબદીલીઓ, કલમ ૨૮ હેઠળના તબદીલીની રીતે અમલી બનશે.

કર્મચારી ગણની
તબદીલીને
લગતી
જોગવાઈઓ.

(૨) એવી તબદીલી થયે, કર્મચારી વર્ગ, નીચેની બાબતોને સ્વીકારી તબદીલી યોજનામાં નક્કી કરવામાં આવે તેવી બોલીઓ અને શરતોએ પ્રથમ તબદીલીથી લેનાર અથવા પ્રથમ તબદીલીથી લેનાર હેઠળ હોદ્દા ધરાવશે અથવા સેવા આપશે :-

(ક) પ્રથમ તબદીલીથી લેનાર અથવા બીજા તબદીલીથી લેનારના નામોને મળવાપાત્ર મહેનતાણો અને બીજા નાણાકીય લાભોના સંબંધમાં સેવાની બોલીઓ અને શરતો, કોઈપણ રીતે તેમને તબદીલી પહેલાં તરત જ મળવાપાત્ર હોય તેમાંથી ઓછા હોવા જોઈશે નહિ.

(ખ) પ્રથમ તબદીલીથી લેનાર અને બીજા તબદીલીથી લેનારમાં કર્મચારી વર્ગની સેવા સળંગ હોવી જોઈશે.

(ગ) તબદીલી પહેલાંની સેવાના જમા તમામ લાભો ધ્યાનમાં લેવા જોઈશે અને કર્મચારી વર્ગના હિતના રક્ષણ માટે યોગ્ય રીતે જોગવાઈ કરવી જોઈશે.

સન ૧૯૪૭નો
૧૪મો.

(૩) ઔદ્યોગિક તકરાર અધિનિયમ, ૧૯૪૭ અથવા લાગુ પડતા હોય તેવા બીજા કોઈ કાયદામાં ગમે તે મજદૂર હોય તે છતાં અને આ અધિનિયમમાં જોગવાઈ કરેલી હોય તે સિવાય, આ ભાગમાંની જોગવાઈઓ અનુસાર કર્મચારીવર્ગની સેવાની તબદીલીથી, તબદીલી યોજનામાં જોગવાઈ કરી હોય તે સિવાય, આ અધિનિયમ અથવા બીજા કોઈ કેન્દ્રિય અથવા રાજ્ય કાયદા અથવા સામાન્ય કાયદા હેઠળ આવા કર્મચારી કોઈ વળતર અથવા નુકશાની માટે હકદાર થશે નહિ.

સ્પષ્ટીકરણ :- આ પ્રકરણ અને તબદીલી યોજનાના હેતુઓ માટે, “કર્મચારીગણ” એટલે અમલની તારીખે સરકારી વિદ્યુત ઉદ્યોગના ગમે તે નામે ઓળખાતી તમામ વ્યક્તિઓ.

૩૦. રાજ્ય સરકાર, એવી જોગવાઈ કરી શકશે કે કલમો ૨૮ અને ૨૯ અનુસારની તબદીલીઓ તબદીલીના અમલની તારીખથી બાર મહિનાની મુદત માટે કામચલાઉ રહેશે અને રાજ્ય સરકાર યોગ્ય ગણે તેવી રીતે શરત બદલવા, ફેરફાર કરવા, સુધારવા, ઉમેરવા અથવા અન્યથા ફેરફાર કરવાનો હક પોતાની પાસે રાખશે.

તબદીલીમાં
ફેરફાર બાબત.

જનરેટીંગ
મથકોની
સ્થાપના સંબંધી
માહિતી પૂરી
પાડવા બાબત.

૩૧. (૧) તે સમયે અમલમાં હોય તેવા કોઈ કાયદામાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, કોઈ વ્યક્તિ કે જે જનરેટીંગ મથક સ્થાપે અથવા જનરેટીંગ મથક સંપાદિત કરે અથવા જનરેટીંગ મથક માં વીજળી ઉત્પન્ન કરવાને લગતા પ્લાન્ટ અથવા વર્કસના મહત્વના યુનિટને વિસ્તારે અથવા બદલે તો તેણે આવી સ્થાપના, સંપાદન, વિસ્તરણ અથવા બદલ્યાને લગતી માહિતી ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં અને તેવી રીતે આવી સ્થાપના, સંપાદન, વિસ્તરણ અથવા બદલ્યાની સાત દિવસની અંદર રાજ્ય સરકારને અને પંચને પૂરી પાડવી જોઈશે.

(૨) જનરેટીંગ કંપનીએ રાજ્ય સરકાર ઠરાવે તેવી અથવા પંચ આદેશ આપે તેવી, રાજ્યમાં વીજળી શક્તિની ખરીદીનું અસરકારક આયોજન અને પ્રાપ્તિ પ્રક્રિયાને સરળ બનાવવાના હેતુ માટે, વિદ્યુતના ઉત્પાદન અને પુરવઠાને અસરકર્તા, ઉત્પાદન પ્લાન્ટ, આયોજિત નિભાવ માટે સૂચિત થટ ડાઉન પ્લાન્ટના બ્લોક ડાઉન અને બીજા પાસાઓને લગતી એવી માહિતી રાજ્ય સરકારને, પંચને અને લાઈસન્સદારોને ઉપલબ્ધ કરાવવી જોઈશે.

પ્રકરણ ૬

ટેરિક

ટેરિક.

૩૨. (૧) બીજા કોઈ કાયદામાં અથવા કોઈ વિધિમાન કરાર અથવા કબૂલાત અથવા બોંઠવણમાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, રાજ્યની અંદર વીજળીના વહન માટેના અને રાજ્યમાં વીજળીના (શાપ્રસંગ, જથ્થાબંધ, મોટા પ્રમાણમાં અથવા છૂટક) વિતરણ અને પુરવઠા માટેના ટેરિક (જેને આખું હવે પછી "ટેરિક" કહ્યું છે તે) પંચે, આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ અનુસાર નક્કી કરવા જોઈશે.

(૨) પંચ વિનિયમોથી ટેરિક નક્કી કરવા માટેની બોલીઓ અને શરતો ઠરાવી શકે અને એમ કરવામાં નીચેના પરિબળોથી માર્ગદર્શન મેળવશે :-

(ક) ટેરિક પૂરતા અને કાર્યક્ષમતાના, સુરક્ષા સારા વીજળીના પુરવઠાના નર્ચિયું ઉપર ટેરિકના પરિણામરૂપ હોવા જોઈશે.

(ખ) પ્રાપ્તિસ્થાનોની કાર્યક્ષમતા, કરકસરભર્યો ઉપયોગ, સારી કામગીરી, સર્વોત્તમ મૂડીરોકાણને ઉત્તેજન આપે તેવા પરિબળો અને આ અધિનિયમના હેતુ માટે પંચ યોગ્ય ગણે તેવી બીજા બાબતો;

(ગ) વીજળીનું ઉત્પાદન, વહન, વિતરણ અને પુરવઠાનું સંચાલન વાણિજ્યિક નિયંત્રિત નમૂનામાં થાય છે;

(ઘ) વ્યવસાયકારોના હિતોનું રક્ષણ થાય છે અને સાથેસાથે વપરાશકર્તા વીજળીના ઉપયોગ માટેની વૃક્ષવૃક્ષી વાજબી રીતે કરે છે;

(ચ) વિદ્યુત (પુરવઠા) અધિનિયમ, ૧૯૪૮ની કલમો ૪૬ અને ૫૭ અને તેની છઠી અનુસૂચિમાં જોગવાઈ કરેલ સિધ્ધાંતો અને તે લાગુ પાડવા બાબત; અને,

(છ) બોંઠવા કિસ્સામાં, વિદ્યુત (પુરવઠા) અધિનિયમ, ૧૯૪૮ની કલમ ૫૯ હઠળના સિધ્ધાંતોનું માનન કરવામાં આવ્યું છે.

પરંતુ પંચ (ચ)માં નિર્દેશ કરેલ પરિબળોને ન અનુસરે ત્યાર તેણે તેના માટેના કારણ લેખિતમાં સૂચવ જોઈશે.

(૩) લાઈસન્સદારે, જેની વસૂલાત માટે પરવાનગી આપેલ હોય તે સ્થાનમાં સંદર્ભિત મહેસૂલની ગણતરી કરવામાં અને તે મહેસૂલ વસૂલ કરવા દોરેલ નક્કી થયેલ બેંક, પાસા, ગેરન્ટી નિર્દિષ્ટ ફોલ અધિનિયમિત અને કાર્યવીતિઓનું માનન કરવું જોઈશે.

સન ૧૯૪૮નો
પૃષ્ઠો.

સન ૧૯૪૮નો
પૃષ્ઠો.

(૪) રાજ્ય સરકાર, આ કલમ હેઠળ પંચ નક્કી કરેલ ટેરિફમાં, વપરાશકારના કોઈ કયા અથવા વપરાશકારોના કોઈ વર્ગને કોઈ સબસીડી આપવાનું કરવાને ત્યારે રાજ્ય સરકાર, સબસીડી આપવાને ધારણે અલગ પામેલી વ્યક્તિને, પંચ આદેશ આપે તેવી રીતે લાઈસન્સદાર અથવા રાજ્ય સરકારે પૂરી પાડેલ સબસીડીનો અમલ કરતી, સંબંધિત બીજી કોઈ વ્યક્તિ માટેની એક શરત તરીકે વળતર આપવા રકમ ચૂકવશે.

(૫) આ અધિનિયમ હેઠળ કોઈ છૂટક ટેરિફ નક્કી કરેલ હોય અથવા અમલ કરેલ કોઈ છૂટક ટેરિફ, વીજળીના કોઈ વપરાશકાર તરફ અયોગ્ય પદ્ધતિ દર્શાવતી હોવી જોઈએ નહિ, પણ વપરાશકારના બોજ (લોડ) પરિબળ, વીજશક્તિ (પાવર) પરિબળ અને કોઈ નિર્દિષ્ટ મુદત દરમિયાન વીજળીના કુલ વપરાશ અથવા જે સમયે પુરવઠાની જરૂર હોય તે સમય અથવા કોઈ વિસ્તારની ભૌગોલિક પરિસ્થિતિ, અથવા પુરવઠાનો પ્રકાર, અને જે હેતુ માટે પુરવઠાની જરૂર હોય તે હેતુ અને વધુમાં, વપરાશકારના વર્ગ, ગ્રાહકોના વર્ગની ચૂકવણીની ક્ષમતા અને તે વર્ગમાંના બીજા વપરાશકારો માટે કોસ સબસીડીઝેશનની જરૂરિયાત અનુસાર જુદા પાડી શકાય.

(૬) તે, એવી રીતે હોવો જોઈશે કે વપરાશકારના કોઈ વર્ગ અથવા વર્ગોને આપેલ વિદ્યમાન સબસીડી, વપરાશકારના બીજા વર્ગો પાસેથી વધુ ટેરિફ ચાર્જ કરીને, ઉત્તરોત્તર એટલે સુધી થતે કે આ અધિનિયમના આરંભથી પાંચ વર્ષની મુદતની અંદર, વપરાશકારના દરેક વર્ગનો ટેરિફ, તે વર્ગને વીજળી પૂરી પાડવા માટે લાઈસન્સદારની સરેરાશ લાંબ કિમતના વધુત્તમ સડસઠ ટકા જેટલા રહે.

(ખ) તે, ન્યાયી અને વાજબી હોવો જોઈશે અને વીજળીના પુરવઠા અને વપરાશમાં કાર્યક્ષમતાને ઉત્તેજન આપી શકે તેવી હોવી જોઈશે; અને.

(ગ) તે, અધિનિયમ વિનિયમો ની તમામ સંબંધિત જોગવાઈઓ અને લાઈસન્સની શરતો પૂરી કરતો હોવો જોઈશે.

(દ) દરેક લાઈસન્સદારે, પંચ વિનિયમોથી નિર્દિષ્ટ કરે તેવા સમયે અને તેવી રીતે, આગામી નાણાકીય વર્ષ માટે તેના અભિપ્રાય પ્રમાણે ટેરિફ હેઠળ વસુલાત માટે પરવાનગી મળેલ હોય તેવી ચાર્જમાંની અંદાજિત એકંદર મહેસૂલની તેની ગણતરીની સંપૂર્ણ વિગતો અને એવી ગણતરીની આકરણી માટે પંચ કરમાવે તેવી વધુ માહિતી, પંચને પૂરી પાડવી જોઈશે.

(૭) પંચ, લાઈસન્સદાર અને બીજા હિત ધરાવતા પક્ષકારોની જાહેર સુનાવણી કર્યા પછી, લાઈસન્સ આપવાના સમયે અને ત્યાર પછી પંચ નિર્દિષ્ટ કરે તેવા પાંચ વર્ષથી વધુ નહિ તેટલા સમયાંતરે અને તેવી રીતે લાઈસન્સદારે ચાર્જ કરવાનો ટેરિફ નક્કી કરી શકશે.

(૮) રાજ્યમાંના જુદા જુદા સ્થળોએ વીજળીના વહન, વિતરણ અથવા પુરવઠાને પહોંચી વળવા માટેના પ્રોજેક્ટોના અમલ માટેના જરૂરી ખર્ચને પહોંચી વળવા, પંચને તેના અભિપ્રાય પ્રમાણે જરૂરી જણાય તેટલી રકમનો વિશેષ ફંડ ખાતે વિનિયોગ કરી લાઈસન્સદારના ટેરિફમાં સમાવિષ્ટ કરવાને પંચ હકદાર રહેશે.

(૯) પંચે નક્કી કરેલ અને જેનો અમલ કરાતો હોય તેવો કોઈપણ ટેરિફ અથવા ટેરિફનો કોઈપણ ભાગ, કોઈ નાણાકીય વર્ષમાં એક કરતાં વધુ વાર લાઈસન્સદારની વિનંતી ઉપરથી સુધારી શકાશે નહિ, સિવાય કે ટેરિફ નક્કી કરતાં હુકમમાં પંચ નિર્દિષ્ટ કરે તેવી ક્યુઅલ સરચાર્જ કોમ્યુલા (બળતણ સરચાર્જ નિયમ) હેઠળ સમાવિષ્ટ કોઈ ફેરફારોના સંબંધમાં સ્પષ્ટપણે સુધારવાની પરવાનગી આપી હોય, લાઈસન્સદારે, પંચ કરમાવે તેવી વધુ માહિતીની સાથે ટેરિફમાંના સૂચિત સુધારાની વિગતો પંચને પૂરી પાડવી જોઈશે. પંચે, તમામ માહિતીની પ્રાપ્તિ અને હિત ધરાવતી વ્યક્તિઓની સુનાવણી કર્યા પછી, નેવુ ટિવસની અંદર, સૂચિત સુધારણા ઉપરના પોતાના નિર્ણયને જાહેર કરવો જોઈશે.

(૧૦) લાઈસન્સદારે, નિર્દિષ્ટ વિસ્તારમાં કેલાવો ધરાવતા વર્તમાનપત્રમાં એવો ટેરિક પ્રસિધ્ધ કરવો જોઈશે અને તેની એવી પ્રસિધ્ધિની તારીખથી સાત દિવસ પછી જ તે અમલમાં આવશે.

(૧૧) વિદ્યુત (પુરવઠા) અધિનિયમ, ૧૯૪૮ની કલમો ૪૬, ૫૭૬ અને ૫૭૭માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, આ અધિનિયમની આરંભની તારીખ પછી કોઈ રેટીંગ સમિતિની રચના કરી શકાશે નહિ.

સન ૧૯૪૮નો
પંજમો.

સ્પષ્ટીકરણ :- આ કલમમાં,-

(ક) "ચાર્જમાંથી અંદાજિત મહેસૂલ" એટલે (કોઈપણ નાણાકીય વર્ષમાં વપરાશકારોને પૂરા મજબૂત માલ અથવા સેવાના સંબંધમાં. લાઈસન્સદારે સંબંધિત પુરવઠાના સ્તર માટેના ચાર્જમાંથી વસૂલ કરવાનો અંદાજ હોય તેવી કુલ મહેસૂલ-

(ખ) "ટેરિક" એટલે વીજળી શક્તિના વહન, વિતરણ અને પુરવઠા માટેની નિયત કિંમતની અથવા નિર્દિષ્ટ સેવાઓ જે ખરીદનારના કોઈ પ્રકાર અથવા પ્રકારોને અથવા સેવા પ્રાપ્ત કરતી વ્યક્તિને અથવા ટેરિકમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ વપરાશકારને પૂરી પાડવામાં આવતી એવી તમામ નિર્દિષ્ટ સેવાઓ માટેના ચાર્જની અનુસૂચિ.

૩૩. (૧) રાજ્ય સરકાર, પોતાને નાખવી યોગ્ય લાગે તેવી બોલીઓ અને શરતોના નીચેની રીતે લાઈસન્સદારોને નાણાકીય સહાય આપી શકશે :-

(ક) આર્થિક સહાય આપીને;

(ખ) લોન આપીને;

(ગ) લોનની અથવા લાન પરના વ્યાજનો અથવા સહન અને લોન પરના વ્યાજ એ બંનેની રકમની લાઈસન્સદાર દ્વારા અનુકૂળતાના કારણોસર ગોચર નાખીને.

પ્રકરણ ૩

હુકમો કરવાની અને નિર્ણયોના અમલ કરવાની પંચની સત્તા

લાઈસન્સદાર
દ્વારા થતા
ઉલ્લંઘના
અટકાવવા
માટેના હુકમો.

૩૪. (૧) પંચને એવી ખાતરી થાય કે લાઈસન્સદાર આ અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ કરેલા નિયમો અથવા વિનિયમોની કોઈપણ જાગવાઈઓનું અથવા લાઈસન્સની કોઈપણ શરતનું ઉલ્લંઘન કરતો રહ્યો છે અથવા કરવાનો સંભવ છે, તો તે એવું ઉલ્લંઘન અટકાવવા માટે પેટા-કલમ (૪) હેઠળ વચગાળાના હુકમથી અથવા કલમ ૩૫ હેઠળ આખરી હુકમથી પાતાને યોગ્ય લાગે તેવા આદેશ આપી શકશે.

(૨) વચગાળાનો હુકમ કરવો યોગ્ય છે કે કેમ તે નક્કી કરતી વખતે, પેરે, ખાસ કરીને

(ક) લાઈસન્સદાર દ્વારા લેયેલ ઉલ્લંઘન અથવા સંબંધિત ઉલ્લંઘન આ અધિનિયમના હેતુઓને જેટલા પ્રમાણમાં અસર કરી શકે તે પ્રમાણને;

(ખ) આખરી હુકમ કરવામાં આવે તે પહેલાં આવા ઉલ્લંઘનને પરિણામે કોઈ વ્યક્તિને જેટલા પ્રમાણમાં ખોટ અથવા નુકસાન થવાનો સંભવ હોય તે પ્રમાણને;

(ગ) આવું ઉલ્લંઘન અટકાવવા માટે કોઈ ઉપાય ઉપલબ્ધ છે કે કેમ તે જાણમાં લેવું જોઈશે.

(૩) પંચ વચગાળાના હુકમ કરવા પાપું હાય ત્યારે તેણે લાઈસન્સદારને નોંધેના બાબતો જણાવતી સૂચિત વચગાળાના હુકમની નોટિસ આપવી જોઈશે. -

(૧) સૂચિત હુકમથી અટકાવવા પામેલ ઉલ્લંઘન;

(૨) તેના મત મુજબ જે કાર્યો કરવા અથવા ન કરવાથી એવું ઉલ્લંઘન થતું હોય તે;

(૩) તેના અભિપ્રાય મુજબ સૂચિત હુકમ કરવાનું ન્યાયી ઠરાવતી હકીકતો;

(૪) સૂચિત હુકમની અસરો; અને

(૫) નોટિસની તારીખથી પંદર દિવસ કરતાં ઓછી ન હોય તેટલી મુદત, જેમાં લાઈસન્સદાર સૂચિત હુકમ કેમ ન કરવો તેનું કારણ દર્શાવી શકશે.

(૬) પચને અને માત્રાને કારણ હોય કે -

(ક) જેને નોટિસ આપેલ હોય તે લાઈસન્સદાર આ અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ કરેલા નિયમો અથવા વિનિયમોની કોઈપણ જોગવાઈઓ અથવા લાઈસન્સની કોઈપણ શરતોનું ઉલ્લંઘન કર્યું છે અથવા ઉલ્લંઘન કરી રહ્યા છે અથવા ઉલ્લંઘન કરવાનો સંભવ છે અને

(ખ) આનું ઉલ્લંઘન અટકાવવાના હેતુ માટે હુકમ જરૂરી છે.

તો પંચ, નોટિસ બંનેનો લાઈસન્સદારનો જવાબ હોય તો તે બિચારણામાં લીધા પછી, નોટિસમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ મુદત પૂરી થયા પછી કોઈપણ સમયે તેને બોધ આપે તેવી વચગાળાના હુકમ કરી શકશે.

(૭) વચગાળાનો હુકમ -

(ક) લાઈસન્સદારના અરેસ્ટકિંગના વહીવટ અને કાયોના હવાલો લેવા માટેની અને લાઈસન્સદારના સબજ અરેસ્ટકિંગના અથવા તેના કાંઈ ભાગના સંબંધમાં વ્યવહાર અને કામકાજનું સંચાલન કરવા કોઈ સત્તા ધરાવતી વ્યક્તિ અથવા વ્યક્તિઓનું મુદ્દા, ન્યાયના હેતુ હુકમો ન થાય ત્યા સુધી હુકમમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવેલા કાયદા અને નિયમોની જોગવાઈ કરી શકશે.

(ખ) હુકમમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે ત્યાં જાહેરના કાયદા અને નિયમોના લાઈસન્સદારને ઠરમાવતો હોય જોઈશે.

(ગ) હુકમમાં નિર્દિષ્ટ કરી હોય તેવી તારીખથી અમલમાં આવતા તોય જાહેર અને

(દ) હુકમમાં નિર્દિષ્ટ કરી હોય તેવી તારીખ, હુકમ ચલેલા રદ કરવામાં આવ્યા તોય ન સિવાય અમલમાં હોતો બંધ થશે.

પરંતુ પરો, વચગાળાનો હુકમ અમલમાં હોતો બંધ થાય તે પહેલાં, વચગાળાના હુકમના આખરી હુકમ બનાવવા માટેની કાર્યરીતિનો આરંભ કર્યો હોય ત્યાર, વચગાળાનો હુકમ અમલમાં હોતો બંધ થશે નહિ અને આખરી હુકમ કરવામાં આવે ત્યાં સુધી અમલમાં ચાલુ રહેશે.

(૬) પરો, વચગાળાના હુકમ કરે ત્યાર પછી, તેણે શક્ય હોય તેટલું જલદી -

(ક) હુકમની નકલ લાઈસન્સદાર ઉપર બજાવવી જોઈશે અને તેને બોધ્ય લાગે તેવી રીતે તેને પ્રસિદ્ધ કરવી જોઈશે; અને

(ખ) કલમ ૩૫ અનુસાર વચગાળાના હુકમને આખરી હુકમ જાહેર કરવાની કાર્યવાહીનો આરંભ કરવો જોઈશે.

૩૫. (૧) પંચ, આખરી હુકમ કરવા અથવા વચગાળાના હુકમને આખરી હુકમ તરીકે જાહેર કરવા પાટે ત્યારે પંચે લાઈસન્સદારનું,

(ક) આખરી હુકમ કરવા ધારે છે અથવા યથાપ્રસંગ, વચગાળાના હુકમને આખરી હુકમ તરીકે જાહેર કરવા ધારે છે તે જણાવતી;

(ખ) સૂચિત આખરી હુકમના સંબંધમાં કલમ ૩૪ની પેટા-કલમ (૩)માં ઉલ્લેખેલ બાબતો દર્શાવતી; અને

(ગ) નોટિસની જે તારીખની અંદર, સૂચિત હુકમ કેમ ન કરવો તેનું કારણ લાઈસન્સદારે દર્શાવવું જોઈશે તેની ત્રીસ દિવસ કરતાં ઓછી ન હોય તેટલી મુદત નિર્દિષ્ટ કરતી.

ઉલ્લંઘનો
અટકાવવા
માટેના આખરી
હુકમો.

સૂચિત આખરી હુકમની નોટિસ લાઈસન્સદારને આપવી જોઈશે.

(૨) પંચ, નોટિસનો લાઈસન્સદારનો જવાબ વિચારણામાં લીધા પછી, તેને યોગ્ય લાગે તેવો આખરી હુકમ કરી શકશે.

(૩) પંચે, આખરી હુકમ કર્યો હોય ત્યારે તેણે, તે પછી શક્ય હોય તેટલું જલદી, હુકમની નકલ લાઈસન્સદાર ઉપર બજાવવી જોઈશે અને યોગ્ય લાગે તે રીતે પ્રસિદ્ધ કરવી જોઈશે.

(૪) પંચે, આખરી હુકમ કર્યા પછી, વ્યવહાર્ય હોય તેટલું જલદી, હુકમમાં નિર્દિષ્ટ કર્યા પ્રમાણેની બાબતો કરવા અથવા ન કરવા માટે લાઈસન્સદારને ફરમાવવું જોઈશે.

આખરી હુકમ
સુધારવાની
અથવા રદ
કરવાની સત્તા.

૩૬. (૧) પંચ, પોતાની મેળે એક વર્ષની અંદર અથવા લાઈસન્સદારે તેને કરેલી અરજી ઉપરથી, આખરી હુકમની તારીખથી છ મહિનાની અંદર આખરી હુકમ સુધારી અથવા રદ કરી શકશે.

(૨) પંચે, પેટા-કલમ (૧) હેઠળ હુકમ કરતાં પહેલાં, આખરી હુકમ શા માટે સુધારવો અથવા રદ કરવો ન જોઈએ તેનું કારણ દર્શાવવા માટે લાઈસન્સદારને ત્રીસ દિવસથી ઓછી ન હોય તેવી નોટિસ આપવી જોઈશે.

(૩) પંચ, નોટિસ અંગેનો લાઈસન્સદારનો જવાબ વિચારણામાં લીધા પછી, આખરી હુકમ સુધારી અથવા રદ કરી શકશે અને લાઈસન્સદારને તેના નિર્ણયની જાણ કરી શકશે.

હુકમોનાં
અમલ.

૩૭. કલમ ૩૪, ૩૫ અથવા ૩૬ હેઠળ પંચે કરેલ હુકમ, જાણે કે તે દીવાની કોર્ટ કરેલ હુકમનામું હોય કે અમલમાં આવશે.

અનુક્ર
કિસ્મતોમાં
લાઈસન્સદારના
અન્ડરટેકિંગનો
વહીવટ અથવા
નિયંત્રણ
હાથમાં લેવાની
પંચની સત્તા.

૩૮. (૧) આ પ્રકરણ હેઠળ કોઈ તપાસ નિકાલ બાકી હોય અને કોઈ વચગાળાના અથવા આખરી હુકમ કરવાનો બાકી હોય, તો પંચનો એવો અભિપ્રાય થાય કે લાઈસન્સદારનું અન્ડરટેકિંગ વિદ્યુત્તન મેતાન વહન, વિતરણ અથવા પુરવઠાની જાળવણીને હાનિકારક રીતે અવરોધવામાં આવી રહ્યું છે અને જાહેર હિતમાં બાધું વિદ્યુત્તન સત્તત વહન, વિતરણ અથવા પુરવઠાને જાળવી રાખવા માટે લાઈસન્સદારના અન્ડરટેકિંગનો વહીવટ અથવા નિયંત્રણ તાત્કાલિક હાથમાં લેવો જરૂરી છે, તો પંચ રાજપત્રમાં હુકમ જાહેર કરીને લાઈસન્સદારના સ્વચ્છ અન્ડરટેકિંગ અથવા તેના કોઈ ભાગનો વહીવટ હાથમાં લેવા અને લાઈસન્સદારના સમગ્ર અન્ડરટેકિંગ અથવા તેના ભાગના સંબંધમાં હુકમમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવા કાર્યો અથવા નિયંત્રણ અને સત્તા વાપરવા માટે કોઈ વ્યક્તિ અથવા વ્યક્તિઓના મંડળને અધિકૃત કરી શકશે.

(૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ કરેલ કોઈ હુકમ, કલમ ૩૪ અથવા ૩૫ હેઠળ રદ કરવાના અથવા આખરી હુકમ કરવામાં આવે ત્યાં સુધી અમલમાં રહેશે.

દંડ અને ચાર્જ.

૩૯. (૧) પંચ, આ અધિનિયમ ત હેઠળ થોડા નિયમો અને વિનિયમો અને લાઈસન્સની શરતો નિર્દેશા અથવા પંચ વખતો વખત કરે તેવા હુકમોની જોગવાઈઓ અથવા જરૂરિયાતોના જનરેશન કંપની લાઈસન્સદારો અથવા બીજા વ્યક્તિઓના મૂલ્યે થયેલ અપાલન અથવા ભંગ માટે વિનિયમોથી નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવા દંડ અથવા ચાર્જ કરવા હકદાર રહેશે. પંચ, અપાલન અથવા ઉલ્લંઘનના ફૂલ માટે બે લાખ રૂપિયા સુધીના અને અપાલન અથવા ઉલ્લંઘન માલુમ રહે તે દરમિયાન દરરો દિવસ માટે રૂપિયા દસ હજારથી વધુ ન હોય તેટલા વધુ રકમનો દંડ નામગીરી હકદાર રહેશે.

(૨) પંચ, પેટા-કલમ (૧)માં જોગવાઈ કર્યા પ્રમાણેના નેગ અથવા અપાલન માટે દોષિત વ્યક્તિને, એવા ભંગ અથવા અપાલનથી અસર પામેલ વ્યક્તિ અથવા વ્યક્તિઓને વળતર ચૂકવવા આદેશ કરવા હકદાર રહેશે.

(૩) આ કલમ હેઠળ પંચ કરે તેવો દંડ, ચાર્જ અને સજાતર, બેઠા અથવા અપાલન માટે જવાબદાર વ્યક્તિએ જોરેલ કોઈ બીજા નવાજણથી ઉપગ્રસ્તતા અને તેની સંનિહિત ન હોય ત્યાં રહેશે.

૪૦. (૧) સંબંધિત વિસ્તારની હકૂમત ધરાવતા જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટ અને જિલ્લા પોલીસ અધીક્ષકે, સહય હોય ત્યાં સુધી, પોતે અથવા પોતાના તાબાના કર્મચારીઓ દ્વારા આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને અમલમાં લાવવા માટે અને અમલ કરવા માટે પંચને સહકાર આપવો જોઈશે.

પોલીસને
સહકાર.

(૨) આ અધિનિયમ, નિયમ અથવા વિનિયમ હેઠળ કોઈ ગુનો કરવાની યોજના મળી હોય અથવા ગુનો થયો હોય તેની કોઈપણ માહિતી, વિના વિલંબે પંચને જાણ કરવાની અને પંચ અથવા એવા અધિકારી અથવા કર્મચારીમાં નિહિત થયેલ કોઈ સત્તા કાયદેસર વાપરવા માટે તેની વાજબી સહાયની માંગણી કરતાં પંચ અથવા કોઈ અધિકારી અથવા કર્મચારીને મદદ કરવાની દરેક પોલીસ અધિકારીની ફરજ રહેશે.

પ્રકરણ ૮

સલાહકાર સમિતિ, લાઈસન્સદારે જાળવવાના કાર્યપાલનના ધોરણો અને માહિતી જાહેર કરવા બાબત

૪૧. (૧) પંચ, રાજપત્રમાં, જાહેરનામાથી અને રાજ્ય સરકાર સાથે વિચાર વિનિમય કરીને, સલાહકાર સમિતિ રચશે.

સલાહકાર
સમિતિ.

(૨) (ક) સલાહકાર સમિતિ પાંચ કરતા ઓછા નહિ અને પંદર કરતા વધુ નહિ તેટલા સભ્યોની બનશે;

(ખ) સમિતિની રચના નીચે પ્રમાણે થશે,-

(૧) પંચના અધ્યક્ષ અને સભ્યો હોદ્દાની રૂએ સમિતિના અધ્યક્ષ અને સભ્યો બનશે,

(૨) પંચ, રાજ્યમાં વિદ્યુત ઉદ્યોગમાં હિત ધરાવતી વ્યક્તિઓમાંથી સમિતિના બીજા સભ્યો નીમશે.

(૩) સમિતિએ, દર ત્રણ મહિને ઓછામાં ઓછી એક વાર બેઠક યોજવી જોઈશે.

(૪) સમિતિના સભ્યોના હોદ્દાની મુદત ત્રણ વર્ષની રહેશે.

(૫) પેટા-કલમ (૩) ને અધીન રહીને, સમિતિ, પોતે નક્કી કરે તેવા સમયે અને સ્થળોએ મળશે અને તેની બેઠકોમાં તેના કામકાજના વ્યવહારોના સંબંધમાં નક્કી કરવામાં આવે તેવી કાર્યરીતિના નિયમોનું તંકા પાલન કરવું જોઈશે.

(૬) સમિતિએ-

(ક) વિદ્યુત ઉદ્યોગ સંબંધી નીતિવિષયક પ્રશ્નો અંગે, અને

(ખ) પંચ, સલાહ માટે તેને મોકલે તેવી, લાઈસન્સદારે પૂરી પાડેલ વાજબીના વહન અથવા વિતરણ અથવા પુરવઠાની સેવાની ગુણવત્તા, સાતત્ય અને પ્રમાણ સંબંધી બાબત સહિતની કોઈ બાબત અથવા તેણે કરવાના લાઈસન્સની બોલીઓ અને શરતોના પાલન અંગે પંચને સલાહ આપવી જોઈશે.

૪૨. (૧) પંચ, સલાહકાર સમિતિ, લાઈસન્સદારો અને અસર થવાનો સંભવ હોય તે વ્યક્તિઓ સાથે વિચારવિનિમય કરીને, હુકમથી,-

વિદ્યુત પુરવઠાના
કાર્યપાલનના
ધોરણો.

(ક) (૧) તેના અભિપ્રાય મુજબ લાઈસન્સદારે સિધ્ધ કરવા જરૂરી હોય

તેવા વીજળીના વહન, વિતરણ અથવા પુરવઠા સાથે સંકળાયેલા સમગ્રપણે કાર્યપાલનના ધોરણો જણાવી શકશે.

(૨) તેના અભિપ્રાય મુજબ જરૂરી હોય તેવા વપરાશકાર દ્વારા વીજળીના કાર્યક્રમ ઉપયોગ સાથે સંકળાયેલા એવા ધોરણો જણાવી શકશે :

પરંતુ એવા ધોરણો શક્ય હોય તેટલે સુધી,-

(૧) વિદ્યુત (પુરવઠા) અધિનિયમ, ૧૯૪૮ હેઠળ રચાયેલ કેન્દ્રીય વિદ્યુત સત્તામંડળ દ્વારા,	સન ૧૯૪૮નો ૫૪મો.
(૨) ભારતીય માનક અધિનિયમ, ૧૯૮૬ હેઠળ સ્થાપાયેલ ભારતીય માનક બ્યુરો દ્વારા,	સન ૧૯૮૬નો ૬૩મો.
(૩) વિદ્યુત નિયમન પંચ અધિનિયમ, ૧૯૮૮ હેઠળ સ્થાપાયેલ કેન્દ્રીય વિદ્યુત નિયમન પંચ દ્વારા,	સન ૧૯૮૮નો ૧૪મો.

વિદ્યુત ઉદ્યોગ માટે સ્થાપેલ ધોરણો સાથે સુસંગત હોવા જોઈશે.

(ખ) લાઈસન્સદારે પાલન કરવાના ગ્રીડ કોડ, વિતરણ અને પુરવઠા કોડ સહિત વીજ પ્રણાલી સંચાલનના ધોરણો અને કોડ નિર્દિષ્ટ કરી શકશે.

(ગ) વીજળીના ઉપયોગમાં અને વીજ પ્રણાલીના સંચાલન માટે પંચ સલામતી નિયમનો નિર્દિષ્ટ કરી શકશે.

(૨) પંચ જુદા જુદા લાઈસન્સદારો માટે જુદાજુદા ધોરણો અને કોડ લાદી શકશે.

(૩) પંચે, પેટા-કલમ (૧) હેઠળ લાદેલ ધોરણો, કોડ અને વિનિયમો ખોતાને યોગ્ય હોવા તેવા નમૂનામાં અને તેવી રીતે પ્રસિધ્ધ કરવા જોઈશે.

કાર્યપાલનના
ધોરણોની
માહિતી.

૪૩. પંચ, સલાહકાર સમિતિ, વીજળી પૂરી પાડતા લાઈસન્સદારો અને અસર ધરાવતા સંબંધ હોય તેવી વ્યક્તિઓ સાથે વિચારવિનિમય કરીને, જે સંજોગોમાં એવા લાઈસન્સદારે વીજળીના વપરાશકારોને વીજળી પૂરી પાડવા બાબતે તેમના અધિકારોની જાણ કરવી જોઈશે તે સંજોગો અને વપરાશકારોને વીજળી પૂરી પાડવામાં લાઈસન્સદારે કરેલ કોઈ વિલંબ અથવા ચૂક માટે લાઈસન્સદારોએ વપરાશકારોને ચૂકવવાનું વળતર, વિનિયમોથી નિર્દિષ્ટ કરી શકશે.

કાર્યપાલનના
સ્તર સંબંધી
માહિતી.

૪૪. (૧) પંચ, વખતોવખત-

(ક) આ અધિનિયમ હેઠળ લાઈસન્સદારો પાસેથી લેવાયેલ દંડ અને કરાયેલ શિક્ષાના સંબંધમાં;

(ખ) વીજળીના વહન, વિતરણ અને પુરવઠા સાથે સંકળાયેલ એવા લાઈસન્સદારે મેળવેલ કાર્યપાલનના સ્તરના સંબંધમાં; અને

(ગ) વપરાશકારો દ્વારા વીજળીના કાર્યક્રમ ઉપયોગ સાથે સંકળાયેલ એવા લાઈસન્સદારે મેળવેલ કાર્યપાલનના સ્તરના સંબંધમાં,

માહિતી મેળવી શકશે.

(૨) પેટા-કલમ (૧)ના હેતુઓ માટે, દરેક લાઈસન્સદારે, દરેક વર્ષમાં તે અર્થે કાઢેલ આદેશ મુજબ પંચ દ્વારા નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવી તારીખે અથવા તે પહેલાં, કલમ ૪૨ ની પેટા-કલમ (૧) ના ખંડ (ક) હેઠળ જણાવેલ દરેક કાર્યક્રમ સંબંધમાં

નીચેની માહિતી પંચને પૂરી પાડવી જોઈશે :-

- (ક) જેમાં દંડ લેવાયો હોય તેવા કેસોની સંખ્યા અને તેનું એકંદર મૂલ્ય, અને
- (ખ) આદેશથી કરમાવ્યા પ્રમાણે લાઈસન્સદારે મેળવેલ કાર્યપાલનના સ્તર સંબંધી આવી માહિતી.
- (૩) પંચે દરેક વર્ષમાં ઓછામાં ઓછું એકવાર, પોતે યોગ્ય ગણે તેવા નમૂનામાં અને તેવી રીતે પોતે એકઠી કરેલી અથવા આ કલમ હેઠળ તેને પૂરી પડાયેલી એવી માહિતી પ્રસિધ્ધ કરવી જોઈશે.

જપ. (૧) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, પંચ, કોઈપણ વ્યક્તિ દ્વારા માહિતી જાહેર કરાતા વીજળીના ઉત્પાદન, વહન અથવા વિતરણ અને પુરવઠાના કામકાજને લગતી કોઈ કરવા ઉપર પ્રતિબંધ. માહિતી જેટલે સુધી કામકાજ કરવામાં આવ્યું હોય તેટલે સુધી તે વ્યક્તિની સંમતિ સિવાય, જાહેર કરી શકશે નહિ, જો એવી માહિતી-

- (ક) પંચે આ અધિનિયમથી અથવા તે હેઠળ મેળવેલ હોય, અને
- (ખ) ખાનગી પ્રકારની હોય.

(૨) પેટા-કલમ (૧)થી મૂકેલા નિયંત્રણ-

- (ક) કોઈ દાવા, ફાજદારી કામ અથવા બીજી કાનૂની કાર્યવાહીમાંના,
  - (ખ) રાજ્યના હેતુઓ માટે,
  - (ગ) કાયદાથી સ્થપાયેલ કોઈપણ સત્તામંડળ સમક્ષ,
  - (ઘ) જાહેર હિતમાં, અથવા
  - (ચ) કલમ ૪૮માં ઉલ્લેખેલ વાર્ષિક રિપોર્ટમાંની,
- માહિતી જાહેર કરવાને લાગુ પડશે નહિ.

પ્રકરણ ૮

હિસાબો, ઓડિટ અને અહેવાલ

૪૬. પંચ, દરેક નાણાકીય વર્ષમાં, ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં અને તેવા સમયે, પંચનું પાછીના નાણાકીય વર્ષ માટે પંચની અંદાજિત આવક અને ખર્ચ દર્શાવતું પોતાનું અંદાજપત્ર તૈયાર કરશે અને તે રાજ્ય સરકારને મોકલશે. અંદાજપત્ર.

૪૭. (૧) પંચ, યોગ્ય હિસાબો અને બીજા સંબંધિત રેકર્ડ જાળવશે અને ભારતના કોમ્પ્રોલર પંચના હિસાબો અને ઓડિટર જનરલ સાથે વિચારવિનિમય કરીને, ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં હિસાબોનું અને ઓડિટ. વાર્ષિક પત્રક તૈયાર કરશે.

(૨) પંચના હિસાબો, કોમ્પ્રોલર અને ઓડિટર જનરલે, પોતે નિર્દિષ્ટ કરે તેવા સમયાંતરે ઓડિટ કરવા જોઈશે અને આવા ઓડિટના સંબંધમાં થયેલ કોઈપણ ખર્ચ, પંચે, કોમ્પ્રોલર અને ઓડિટર જનરલને ચૂકવવાનું રહેશે.

(૩) કોમ્પ્રોલર અને ઓડિટર જનરલ અને આ અધિનિયમ હેઠળ પંચના હિસાબોના ઓડિટના સંબંધમાં તેણે નીમલ કોઈપણ વ્યક્તિને, સામાન્ય રીતે સરકારી હિસાબના ઓડિટના સંબંધમાં કોમ્પ્રોલર અને ઓડિટર જનરલને હોય છે તેવા જ હકો, અને વિશેષાધિકારો અને અધિકાર આવા ઓડિટના સંબંધમાં રહેશે અને તેને ખાસ કરીને ચોપડા, હિસાબો, સંબંધિત વાઉચરો અને બીજા દસ્તાવેજો અને કાગળો રજૂ કરવાની માંગણી કરવાનો અને પંચની કોઈપણ કચેરીની તપાસ કરવાનો હક રહેશે.

(૪) કોમ્પ્રોલર અને ઓડિટર જનરલે અથવા આ અર્થે તેણે નીમલ બીજા કોઈપણ વ્યક્તિએ, પ્રમાણિત કર્યા મુજબના પંચના હિસાબો, તેના ઉપરના ઓડિટના અહેવાલ સાથે, પંચે દર વર્ષે, રાજ્ય સરકારને મોકલવા જોઈશે અને રાજ્ય સરકાર, ઓડિટ અહેવાલ મળ્યા પછી, શક્ય હોય તેટલું જલદી, રાજ્ય વિધાનમંડળ સમક્ષ મૂકાવડાવશે.

પંચનો વાર્ષિક
અહેવાલ,

જટ. (૧) પંચ, દરેક વર્ષે એકવાર ઠરાવવામાં આવે તેવા નમૂનામાં અને તેવા સમયે, અગાઉના વર્ષ દરમિયાનની તેની પ્રવૃત્તિઓના સંક્ષિપ્ત સાર સહિતનો વાર્ષિક અહેવાલ તૈયાર કરશે અને અહેવાલની નકલો રાજ્ય સરકારને મોકલશે.

(૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ મળેલી અહેવાલની નકલ, તે મળ્યા પછી શક્ય તેટલી જલદી, રાજ્ય વિધાનમંડળ સમક્ષ મૂકવી જોઈશે.

પ્રકરણ ૧૦

લવાઈ અને અપીલો

પંચ દ્વારા
લવાઈ.

જટ. (૧) (ક) લવાઈ અને સમાધાન અધિનિયમ, ૧૯૮૬માં ગમે તે મજકૂર હોય સન ૧૯૮૬નો તેમ છતાં, લાઈસન્સદારો વચ્ચે ઉભી થતી કોઈપણ તકરાર પંચને મોકલી આપવી જોઈશે. ૨૬મો.

(ખ) પંચ, લવાઈ તરીકે કાર્ય કરી શકશે અથવા આવી તકરારનો ન્યાયનિર્ણય કરવા માટે અને પતાવટ કરવા માટે લવાઈ અથવા લવાઈ નિયુક્ત કરી શકશે.

(ગ) આ કલમ હેઠળ કોઈ ન્યાય નિર્ણય અને પતાવટના સંબંધમાં અનુસરવાની પદ્ધતિ અને કાર્યરીતિ પંચ દ્વારા વિનિયમોથી નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે એવી રહેશે.

(૨) પંચે, નિયુક્ત કરેલ લવાઈ ચુકાદો આપ્યો હોય ત્યારે, તે પંચ સમક્ષ ફાઈલ કરવો જોઈશે અને પંચે,

(ક) ચુકાદો બહાલ રાખતો અને તેનો અમલ કરતો;

(ખ) ચુકાદો રદ કરતો અથવા તેમાં ફેરફાર કરતો; અથવા

(ગ) ફેરવિચારણા માટે લવાઈને ચુકાદો પાછો મોકલતા

હુકમ સહિત, પોતે યોગ્ય ગણે તેવો હુકમ કરવો જોઈશે.

(૩) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ પંચે આપેલ ચુકાદો અથવા પેટા-કલમ (૨) હેઠળ પંચે કરેલ હુકમ પંચનો નિર્ણય અથવા હુકમ છે એમ ગણાશે.

(૪) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ પંચે આપેલ ચુકાદો અથવા પેટા-કલમ (૨) હેઠળ પંચે કરેલ હુકમનો, જાણે કે તે દીવાની કોર્ટનું હુકમનામું હોય તેમ અમલ કરવો જોઈશે.

(૫) પંચ, આ કલમ હેઠળ કાર્યવાહી નિકાલ બાકી હોય તે દરમિયાન, કોઈપણ સમયે પોતે યોગ્ય ગણે તેવો વચગાળાનો હુકમ કરી શકશે.

૫૦. (૧) આ અધિનિયમ હેઠળ પંચે કરેલ કોઈ નિર્ણય અથવા આપેલ હુકમથી નારાજ થયેલ કોઈ વ્યક્તિ, એવા નિર્ણય અથવા હુકમથી ઉપસ્થિત થતા કાયદાના પ્રશ્ન અંગે હાઈકોર્ટને અપીલ ફાઇલ કરી શકશે.

પંચના હુકમો સામે અપીલ.

(૨) પેટા-કલમ (૪)ની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, કોઈપણ અપીલ દાખલ કરી શકાશે નહિ, સિવાય કે જેની સામે અપીલ કરી હોય તે નિર્ણય અથવા હુકમની તારીખથી સાઠ દિવસની મુદતની અંદર તે ફાઇલ કરી હોય,

(૩) અપીલ કરનાર, ટ્રિબ્યુનલને એવી ખાતરી કરાવી આપે કે આની મુદતની અંદર અપીલ ફાઇલ ન કરવા માટે પૂરતું કારણ હતું તો, પેટા-કલમ (૨) માં નિર્દિષ્ટ કરેલ મુદત મર્યાદા પછી, ટ્રિબ્યુનલ, અપીલ દાખલ કરી શકશે.

સન ૧૯૬૩નો
૩૬મો.

(૪) મુદત મર્યાદાની ગણતરી કરતી વખતે, મુદત અધિનિયમ, ૧૯૬૩ની કલમો ૪ અને ૧૨ની જોગવાઈઓ, શક્ય હોય તેટલે સુધી લાગુ પડશે.

સન ૧૯૫૮નો
મુંબઈનો ૩૪મો.

(૫) મુંબઈ કોર્ટ ફી અધિનિયમ, ૧૯૫૮માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, આ કલમ હેઠળની અપીલ પર, ઠરાવવામાં આવે તેટલી કિંમતનો કોર્ટ ફી સ્ટેમ્પ હોવો જોઈશે.

૫૧. કલમ ૫૦ હેઠળ અપીલને અધીન રહીને, પંચે અથવા તેણે નિયુક્ત કરેલ કોઈ અધિકારીએ આ અધિનિયમ હેઠળ અથવા તે હેઠળ કરેલ નિયમો અથવા વિનિયમો હેઠળ કરેલ દરેક હુકમ આખરી ગણાશે અને તેની સામે કોઈપણ દીવાની કોર્ટમાં વાંધો ઉઠાવી શકાશે નહિ.

પંચનો નિર્ણય આખરી ગણાશે.

સ્પષ્ટીકરણ :- કલમ ૫૧ અને ૫૨ ના હેતુઓ માટે, દીવાની કોર્ટ એટલે હાઈકોર્ટના તાબા હેઠળની કોર્ટો.

૫૨. અધિનિયમમાં અન્યથા જોગવાઈ કરેલ હોય તે સિવાય, આ અધિનિયમથી અથવા તે હેઠળ, પંચને અથવા પંચે નીમેલ કોઈ અધિકારીને જે કોઈ પ્રશ્નની તજવીજ કરવાની અથવા તેનો નિર્ણય કરવાની સત્તા હોય તેની તજવીજ કરવાની અથવા તેનો નિર્ણય કરવાની દીવાની કોર્ટને હકૂમત રહેશે નહિ.

દીવાની કોર્ટની હકૂમતને બાધ.

પ્રકરણ ૧૧

ગુના અને શિક્ષા

કલમ ૧૯ના
ઉલ્લંઘન માટે
શિક્ષા.

૫૩. જે કોઈ વ્યક્તિ, કલમ ૧૯ની પેટા-કલમ (૧)નું ઉલ્લંઘન કરીને, રાજ્યમાં વીજળીના વહન, વિતરણ અથવા પુરવઠાનું કામકાજ કરે તો, તે, દોષિત ઠર્યે, છ મહિના સુધીની કેદની અથવા રૂપિયા પાંચ લાખથી વધુ ન હોય તેટલા દંડની અથવા તે બંને શિક્ષાને અને ગુનો ચાલુ રહ્યાના કિસ્સામાં, જે મુદત દરમિયાન ગુનો ચાલુ રહ્યો હોય તે મુદતના પ્રથમ દિવસ પછી દરેક દિવસ માટે વીસ હજાર રૂપિયાથી વધુ ન હોય તેટલા વધારાના દંડને પાત્ર થશે.

સામાન્ય શિક્ષા.

૫૪. લાઇસન્સદાર અથવા કોઈપણ બીજી વ્યક્તિ, આ અધિનિયમની કોઈપણ જોગવાઈ અથવા તે હેઠળ કરેલા કોઈપણ નિયમ અથવા વિનિમય હેઠળ કાયદેસર રીતે કરેલા અથવા આપેલા કોઈપણ હુકમ, આદેશ અથવા મોગજીઓનું કોઈપણ વાજબી ખુલાસા સિવાય પાલન ન કરે તો તે, દોષિત ઠર્યે ત્રણ મહિના સુધીની કેદની અથવા રૂપિયા બે લાખથી વધુ ન હોય તેટલા દંડની અથવા તે બંને શિક્ષાને અને ગુનો ચાલુ રહે તે કિસ્સામાં, જે મુદત દરમિયાન ગુનો ચાલુ રહે તે મુદતના પ્રથમ દિવસ પછી, દરેક દિવસ માટે દસ હજાર રૂપિયા કરતાં વધુ ન હોય તેટલા વધુ દંડને પાત્ર થશે.

કંપનીએ કરેલા
ગુના

૫૫. (૧) આ અધિનિયમ હેઠળના ગુનો કોઈ કંપનીએ કર્યો હોય ત્યારે, જે સમયે ગુનો કરવામાં આવ્યો હોય તે સમયે, કંપનીનો હવાલો સંભાળતી હોય અને કાર્યસંચાલન માટે કંપનીને જવાબદાર હોય તે દરેક વ્યક્તિ તેમજ કંપની તે ગુના માટે દોષિત ગણાશે અને તેની સામે કાર્યવાહી કરવાને અને તદ્દનુસાર શિક્ષા કરવાને પાત્ર થશે.

પરંતુ આ પેટા કલમના કોઈપણ મજકૂરથી એવી કોઈ વ્યક્તિ એમ સાબિત કરે કે તે ગુનો તેની જાણ બહાર થયા હતા અથવા તે ગુનો થતો અટકાવવા માટે તેણે ઘટતી તમામ કાળજી રાખી હતી, તો તે વ્યક્તિ, કરેલ કોઈ શિક્ષાને પાત્ર ગણાશે નહિ.

(૨) પેટા-કલમ (૧)માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, આ અધિનિયમ હેઠળના ગુનો કોઈ કંપનીએ કર્યો હોય અને એવું સાબિત થાય કે તે ગુનો કંપનીના કોઈ ડિરેક્ટર, મેનેજર, સેક્રેટરી અથવા બીજા અધિકારીની સંમતિથી અથવા તેની મૂક સંમતિથી કરવામાં આવ્યો છ અથવા તેમના તરફથી થયેલી બેદરકારીને કારણે થયો છે, ત્યારે, તેવી ડિરેક્ટર, મેનેજર, સેક્રેટરી અથવા બીજા અધિકારી પણ તે ગુના માટે દોષિત ગણાશે અને તેની સામે કામ ચલાવી શકાશે અને તદ્દનુસાર તેને શિક્ષા કરી શકાશે.

સ્પષ્ટીકરણ :- આ કલમના હેતુ માટે, -

(ક) "કંપની" એટલે કોઈ સંસ્થાપિત મુદ્દ અને તેમાં પૈઢી અથવા વ્યક્તિઓના બીજા એસોસિએશનનો સમાવેશ થાય છે; અને

(ખ) પૈઢીના સંબંધમાં "ડિરેક્ટર" એટલે પૈઢીનો ભાગીદાર.

ગુનાની ન્યાયિક
નોંધ લેવા બાબત.

૫૬. (૧) ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, મેટ્રોપોલિટન મેજિસ્ટ્રેટ અથવા પ્રથમ વર્ગના મેજિસ્ટ્રેટ, કલમ ૫૩ અને ૫૪ હેઠળના ગુનાની ન્યાયિક નોંધ લઈ શકશે અને આવા મેજિસ્ટ્રેટથી, આ અર્થે તેણે સામાન્ય અથવા ખાસ રીતે અધિકૃત કરેલા પંચના અધિકારીએ લેખિતમાં કરેલ ફરિયાદ સિવાય ગુનાની ન્યાયિક નોંધ લઈ શકાશે નહિ.

સન ૧૯૭૪ના
૨જી.

F

(૨) સદરહુ અધિનિયમની કલમ ૨૦૦માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, પેટા-કલમ (૧)માં ઉલ્લેખેલ ગુનાઓના સંબંધમાં, લેખિતમાં કરિયાદ કરવામાં આવી હોય ત્યારે, પંચના અધિકૃત અધિકારીને તપાસવાનું જરૂરી રહેશે નહિ.

૫૭. (૧) પંચ, કલમ ૫૩ અથવા ૫૪ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર કોઈપણ ગુના માટે કાર્યવાહી માંડ્યા પહેલાં અથવા માંડ્યા પછી, આવા ગુનાના તહોમતવાળી કોઈપણ વ્યક્તિ પાસેથી ગુનાની માંડવાળ તરીકે,--

(૧) કલમ ૫૩ હેઠળ ગુનાનું તહોમત મૂક્યું હોય ત્યારે, રૂપિયા પાંચ લાખ કરતાં, અને

(૨) કલમ ૫૪ હેઠળના ગુનાનું તહોમત મૂક્યું હોય ત્યારે, રૂપિયા બે લાખ કરતાં વધુ ન હોય તેટલી રકમ, સ્વીકારી શકશે.

(૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ પંચ નક્કી કરે તેવી રકમની ચુકવણી કર્યે, આરોપી વ્યક્તિ કસ્ટડીમાં હોય તો તેને મુક્ત કરવો જોઈશે અને કોઈ ફોજદારી કોર્ટમાં આરોપી સામે કોઈ કાર્યવાહીઓ મંડિલ હોય તો, તે અંગે તેનો નિર્દોષ છૂટકારો થયો હોય તે રીતે માંડવાળ કરવી જોઈશે. એ જ ગુનાના સંબંધમાં, કોઈ વધુ કાર્યવાહી હાથ ધરી શકાશે નહિ.

પ્રકરણ ૧૨

પ્રકીર્ણ

૫૮. આ અધિનિયમ હેઠળ પંચની લેણી ફી, દંડ, ચાર્જ અને આવી બીજી રકમો, જમીન મહેસૂલની બાકી તરીકે વસૂલ કરી શકાશે.

ફી, દંડ અને ચાર્જ વગેરેની વસૂલાત.

૫૯. આ અધિનિયમ હેઠળ દંડ કરતાં પંચ અથવા કોર્ટ એવો આદેશ કરી શકશે કે સમગ્ર રકમ અથવા તેનો કોઈ ભાગ, કાર્યવાહીના ખર્ચની ચુકવણી પેટે વાપરવો જોઈશે.

દંડ વાપરવા બાબત.

સન ૧૯૬૦નો
૪૫મો.

૬૦. પંચ અને ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષની તમામ કાર્યવાહીઓ, ભારતના ફોજદારી અધિનિયમની કલમો ૧૮૩ અને ૨૨૮ના અર્થ મુજબ અને કલમ ૧૮૬ના હેતુઓ માટે ન્યાયિક કાર્યવાહીઓ ગણાશે.

પંચ સમક્ષની
કાર્યવાહીઓ.

સન ૧૯૬૦નો
૪૫મો.

૬૧. પંચના તમામ સભ્યો અને અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓ અને પસંદગી સમિતિ અને શોધ સમિતિના સભ્યો, આ અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ કરેલા કોઈ નિયમ અથવા વિનિયમની જોગવાઈઓ અનુસાર કાર્ય કરતાં હોય અથવા તેમ કરતાં હોવાનું અતિપ્રેત હોય ત્યારે, ભારતના ફોજદારી અધિનિયમની કલમ ૨૧ના અર્થ મુજબ રાજ્યસેવક છે એમ ગણાશે.

પંચના સભ્યો,
અધિકારીઓ,
અને કર્મચારીઓ
અને પસંદગી
સમિતિના સભ્યો
રાજ્ય સેવકો
ગણાશે.

શુધ્ધબુધ્ધિથી
લીધેલાં પગલાંને
રક્ષણ.

૬૨. આ અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ કરેલા નિયમો અથવા વિનિયમોની જોગવાઈઓ અનુસાર શુધ્ધબુધ્ધિથી કરેલ અથવા કરવા પાରେલ કોઈ કાર્ય માટે પંચ અથવા પસંદગી સમિતિ અથવા શોધ સમિતિ અથવા પંચ અથવા પસંદગી સમિતિના કોઈપણ સભ્ય, અધિકારી અથવા કર્મચારી સામે કોઈ દાવો, ફોજદારી કામ અથવા બીજી કાનૂની કાર્યવાહી થઈ શકશે નહિ.

આદેશો આપવાની
રાજ્ય સરકારની
સત્તા.

૬૩. રાજ્ય સરકાર, આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ સાથે અસંગત ન હોય તેવા વિદ્યુત ઉદ્યોગના વિકાસના આયોજન અને સંકલનને લગતી બાબતો સહિત નીતિવિષયક અને જાહેરહિતની બાબતો અંગે પંચને આદેશો આપી શકશે અને પંચે આવા આદેશોનું પાલન કરવું જોઈશે :

પરંતુ રાજ્ય સરકાર, પંચને ટેરિફ નક્કી કરવા સંબંધી કોઈપણ આદેશો આપી શકશે નહિ.

નિયમો કરવાની
રાજ્ય સરકારની
સત્તા.

૬૪. (૧) રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી, આ અધિનિયમના હેતુઓ પાર પાડવા માટે નિયમો કરી શકશે.

(૨) ખાસ કરીને અને પૂર્વવર્તી સત્તાની વ્યાપકતાને બાધ આવ્યા સિવાય, આવા નિયમોથી નીચેની તમામ અથવા કોઈપણ બાબત માટે જોગવાઈ કરી શકાશે :-

(ક) કલમ ૭ની પેટા-કલમ (૪) હેઠળ પંચના સભ્યોને ચૂકવવાપાત્ર પગાર અને ભથ્થા અને સેવાની બીજી શરતો બાબત;

(ખ) કલમ ૮ હેઠળ અધ્યક્ષ અને સભ્યોએ જે નમૂનામાં અને જે રીતે અને જ સત્તાધિકારી સમક્ષ હોદ્દા અને ગુણતાના શપથ લેવા જોઈશે તે નમૂનો, રીત અને સત્તાધિકારી બાબત;

(ગ) કલમ ૧૦ની પેટા-કલમ (૩) હેઠળ લેખિતમાં આપવાના સજ્જનામાની નોટિસની મુદત બાબત ;

(ઘ) કલમ ૨૩ હેઠળ વીજળીના વહન, વિતરણ અથવા પૂરવઠાના કામકાજ અથવા પ્રવૃત્તિમાં રાજ્યની મંજૂરી આપવા માટેની અરજીના નમૂનો અને તેના માટે ચૂકવવાની ફી બાબત;

(ચ) કલમ ૩૧ હેઠળ જે નમૂનામાં અને જે રીતે જનરેટીંગ સ્ટેશનના સંસ્થાપન, સંપાદન, વિસ્તરણ અથવા તે બદલવાને લગતી માહિતી રાજ્ય સરકારને પૂરી પાડવાની હોય તે નમૂનો અને રીત બાબત;

(છ) કલમ ૪૬ હેઠળ જે નમૂનામાં અને જે સમયે પંચે પોતાનું અંદાજપત્ર તૈયાર કરવું જોઈશે તે નમૂના અને સમય બાબત;

(જ) કલમ ૪૭ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ જે નમૂનામાં પંચે હિસાબોના વાર્ષિક પત્રક તૈયાર કરવા જોઈશે તે નમૂના બાબત;

(ઝ) કલમ ૪૮ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ પંચે જે નમૂનામાં અને જે સમયે વાર્ષિક અહેવાલ તૈયાર કરવો જોઈશે તે નમૂના અને સમય બાબત;

(ટ) કલમ ૫૦ની પેટા-કલમ (૫) હેઠળ અપીલ પર જે મૂલ્યની કોર્ટ ફી સ્ટેમ્પ હોવી જોઈશે તે મૂલ્ય બાબત;

(ઠ) આ અધિનિયમ હેઠળ ઠરાવવાની હોય અથવા ઠરાવી શકાય તેવી બીજી કોઈપણ બાબત.

(૩) આ કલમ હેઠળ કરેલા તમામ નિયમો, તે કરવામાં આવે તે પછી બનતી ત્વરાએ, ઓછામાં ઓછા ત્રીસ દિવસ સુધી રાજ્ય વિધાનમંડળ સમક્ષ મૂકવા જોઈશે અને જે સત્રમાં તે નિયમો એ રીતે મૂકવામાં આવે તેમાં અથવા ત્યાર પછીના તરતના સત્રમાં રાજ્ય વિધાનમંડળ તેમાંથી જે કાંઈ રદ કરે અથવા રાજ્ય વિધાનમંડળ તેમાં જે કોઈ ફેરફાર કરે તેને અધીન રહેશે.

(૪) રાજ્ય વિધાનમંડળ એવી રીતે તેમાંથી જે કાંઈ રદ કરે અથવા જે કાંઈ ફેરફાર કરે તે રાજપત્રમાં પ્રસિધ્ધ કરવા જોઈશે અને તેમ થયે અમલમાં આવશે.

૬૫. (૧) પંચ, રાજપત્રમાં જાહેરનામા પ્વારા, આ અધિનિયમ હેઠળ પોતાના કાર્યો બજાવી શકે તે માટે, આ અધિનિયમ અને તે હેઠળ કરેલા નિયમો સાથે અસંગત ન હોય તેવા વિનિયમો કરી શકાશે:-

વિનિયમો
કરવાની પંચની
સત્તા.

(૨) ખાસ કરીને અને પૂર્વવર્તી જોગવાઈની વ્યાપકતાને બાપુ આવ્યા સિવાય, આવા વિનિયમોથી નીચેની તમામ અથવા કોઈ બાબત માટે જોગવાઈ કરી શકાશે :-

(ક) કલમ ૧૨ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ બેઠકોના કામકાજના સચાલન સભામાં પંચે અનુસરવાની કાર્યરીતિ બાબત;

(ખ) કલમ ૧૩ની પેટા-કલમ (૨) હેઠળ પંચના સચિવ, અધિકારીઓ અને બીજા કર્મચારીઓની ભરતીની રીત, તેમને આપવાપાત્ર પગાર અને ભથ્થાં અને સેવાની બીજી શરતો બાબત;

(ગ) કલમ ૧૪ હેઠળ જે બોલીઓ અને શરતોએ સલાહકારો નીમી શકે તે બાબત;

(ઘ) પંચ જેના સંબંધમાં હાવાની કોર્ટની સત્તાઓ ધરાવશે તેવી અન્ય બાબતો;

(ચ) કલમ ૨૦ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ લાઈસન્સ આપવા માટેની અરજીનો નમૂનો અને તેના માટે ચૂકવવાની ફી બાબત;

(છ) કલમ ૨૦ની પેટા-કલમ (૨)ના ખંડ (ક)ના પેટા-ખંડ (૨) હેઠળ જે સમયમાં, જે રીતે અને જે વિગતો સાથે અરજીની નોટિસ પ્રસિધ્ધ કરવાની હોય તે રીત અને વિગતો બાબત અને કલમ ૨૦ની પેટા-કલમ (૨) ના ખંડ (ખ) ના પેટા-ખંડ (૧) હેઠળ, જો કોઈ વાંધા મળેલ હોય તો, તે એક મહિનાથી ઓછી ન હોય તેવી મુદત પૂરી થયા પહેલાં તે વિચારણામાં લેવાના હોય તે મુદત બાબત;

(જ) કલમ ૨૦ની પેટા-કલમ (૩)ના ખંડ (ખ) હેઠળ લાઈસન્સમાં સમાવવાની શરતો બાબત;

(ઝ) કલમ ૨૦ની પેટા-કલમ (૩)ના ખંડ (ખ)ના પેટા-ખંડ (૪) હેઠળ લાઈસન્સદારે હાથ ધરવાના વીજળી અધિનિયમ, ૧૯૧૦ અને વિદ્યુત (પુરવઠા) અધિનિયમ, ૧૯૪૮ હેઠળ બોર્ડના કાર્યો અને જવાબદારીઓ બાબત;

(ટ) કલમ ૨૨ની પેટા-કલમ (૨) ના ખંડ (ક) હેઠળ જે રીતે અને જે વિગતો સાથે અરજીની નોટિસ પ્રસિધ્ધ કરવી જોઈશે તે રીત અને વિગતો બાબત;

(ઠ) કલમ ૨૨ની પેટા-કલમ (૩) હેઠળ જે રીતે અને જે વિગતો સાથે અરજી પરના હોય તે સિવાયના લાઈસન્સમાંના સૂચિત સુધારા પ્રસિધ્ધ કરવા જોઈશે તે રીત અને વિગતો બાબત;

(ડ) કલમ ૨૫ની પેટા-કલમ (૩)ના ખંડ (ખ) હેઠળ વીજશક્તિ ખરીદવાની અને પ્રાપ્ત કરવાની પ્રક્રિયાનું સંચાલન કરવા બાબત;

(ઢ) કલમ ૨૬ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ કોઈ વ્યક્તિને જે શરતોનું પાલન કર્યે લાઈસન્સની જરૂરિયાતમાંથી મુક્તિ આપી શકાય તે શરતો બાબત અને જેને ધ્યાનમાં લઈને મુક્તિ આપી શકાય તેવી સદરજુ કલમ ૨૬ની પેટા-કલમ (૩) હેઠળની માર્ગદર્શિકા બાબત;

(ત) કલમ ૩૨ની પેટા-કલમ (૨) હેઠળ લાઈસન્સદારે, ચાર્જ કરવાના ટેરિફ નક્કી કરવા માટેની બોલીઓ અને શરતો બાબત;

(થ) કલમ ૩૨ની પેટા-કલમ (૬) હેઠળ જે સમયે અને જે રીતે લાઈસન્સદારે, પંચને માહિતી પૂરી પાડવી જોઈશે તે બાબત;

(દ) કલમ ૩૮ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ દંડ અને ચાર્જ નાખવા બાબત;

(ધ) કલમ ૪૩ હેઠળ જે સંજોગોમાં લાઈસન્સદારોએ, વીજળીના વપરાશકારોને વીજળી પૂરી પાડવાના અને લાઈસન્સદારના પક્ષે થયેલ કોઈપણ વિલંબ અથવા ચૂક માટે નાખવાના વળતરના સંબંધમાં તેમના હકોના જાણ કરવી જોઈશે તે સંજોગો બાબત;

(ન) કલમ ૪૮ની પેટા-કલમ (૧)ના ખંડ (ગ) હેઠળ ન્યાયનિર્ણય અને પતાવટમાં અનુસરવાની પ્રણાલી અને કાર્યરીતિ બાબત;

(૩) આ કલમ હેઠળ વિનિયમો કરતી વખતે, પંચ એવું કરમાવી શકશે કે તેનો ભંગ કરનારને, પાંચ લાખ રૂપિયા સુધીના દંડની અને ભંગ ચાલુ રહે, ત્યારે પ્રથમ ભંગ માટે દોષિત ક્યા પછી, ભંગ ચાલુ રહે તે દરમિયાન દરેક દિવસ માટે વીસ હજાર રૂપિયા સુધીના દંડની સિદ્ધા કરવામાં આવશે.

(૪) આ કલમ હેઠળ કરેલા તમામ વિનિયમો તે કરવામાં આવે તે પછી બનતી ત્વરાએ, ઓછામાં ઓછા ત્રીસ દિવસ સુધી રાજ્ય વિધાનમંડળ સમક્ષ મુકવા જોઈશે.

મુશ્કેલીઓ દૂર
કરવાની સત્તા.

૬૬. આ અધિનિયમની જોગવાઈઓનો અમલ કરવામાં કોઈપણ મુશ્કેલી ઉભી થાય તો, રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં હુકમ પ્રસિધ્ધ કરીને, મુશ્કેલી દૂર કરવાના હેતુ માટે પોતાને જરૂરી અથવા ઈષ્ટ જણાય તેવી આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ સાથે અસંગત ન હોય તેવી જોગવાઈ કરી શકશે:

પરંતુ આ અધિનિયમના આરંભથી ત્રણ વર્ષ પૂરાં થયા પછી, આ કલમ હેઠળ આવો કોઈ હુકમ કરી શકાશે નહિ.

સન ૧૯૧૦નો
૯મો.

૬૭. (૩) ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડે છે તેટલે સુધી ભારત વીજળી અધિનિયમ, ૧૯૧૦માં, કલમ ૩૬માં, પેટા-કલમ (૨) પછી નીચેની પેટા-કલમ ઉમેરવી :-

સન ૧૯૧૦ના
૯મા
અધિનિયમનો
સુધારો.

સન ૨૦૦૩નો
ગુજરાતનો
૨૪મો.

“(૩) પેટા-કલમ (૨) અથવા આ અધિનિયમની બીજી કોઈ જોગવાઈમાં વિરુદ્ધનો ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, રાજ્ય સરકારે નીમલ ઈલેક્ટ્રીકલ ઈન્સ્પેક્ટરના નિર્ણય ઉપર ગુજરાત વિદ્યુત ઉદ્યોગ (પુનર્ગઠન અને નિયમન) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ની કલમ ૩માં ઉલ્લેખેલ ગુજરાત વીજ નિયમન પંચને અપીલ કરી શકશે.”

સન ૧૯૪૮નો
૫૪મો.

૬૮. ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડે છે તેટલે સુધી વિદ્યુત (પુરવઠા) અધિનિયમ, ૧૯૪૮માં,

સન ૧૯૪૮ના
૫૪મા
અધિનિયમનો
સુધારો.

(૧) કલમ ૫માં,—

(ક) પેટા-કલમ (૨)ને બદલે, નીચેનો મજકૂર મૂકવો :—

“(૨) બોર્ડ, રાજ્ય સરકાર રાજપત્રમાં જાહેરનામાંથી, વખતોવખત નિર્દિષ્ટ કરે તેવા ત્રણથી ઓછા નહિ પણ દસથી વધુ ન હોય તેટલા સભ્યોનું બનશે.”;

(ખ) પેટા-કલમ (૫)ને બદલે, નીચેની પેટા-કલમ મૂકવી :—

“(૫) રાજ્ય સરકાર, વખતોવખત રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, અધ્યક્ષ, ઉપાધ્યક્ષ, મુખ્ય કારોબારી અધિકારી અને પૂર્ણકાલિક સભ્યો તરીકે બોર્ડના સભ્યોને મુકરર કરશે અને આવા સભ્યોએ ભજાવવાના કાર્યો કરાવશે.”;

(૨) કલમ ૪૪માં,

(ક) “બોર્ડ” ના શબ્દ જ્યાં જ્યાં આવે છે ત્યાં તેને બદલે, “પંચ” શબ્દ મૂકવો;

(ખ) પેટા-કલમ (૨-ક) પછી, નીચેની પેટા કલમ દાખલ કરવી :—

(૨-ખ) પંચના એવા અભિપ્રાય હોય કે પેટા-કલમ (૧) હેઠળની સમિતે આવવાથી રાજ્યમાં વીજ તંત્રના (પાવર સીસ્ટમ) સંચાલન અથવા વિદ્યુત ઉદ્યોગના વિકાસને પ્રતિકૂળ અસર થવાનો સંભવ છે અથવા તે જાહેર હિતમાં નથી તો તે સમિતિ આપવાની ના પાડી શકશે.”

પ્રકરણ ૧૩

વિષમાત કેન્દ્રીય કાયદા પર અસર

સન ૧૯૧૦નો
૯મો.

૬૯. (૧) ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડે છે તેટલે સુધી ભારત વીજળી અધિનિયમ, ૧૯૧૦ અને વિદ્યુત (પુરવઠા) અધિનિયમ, ૧૯૪૮ની જોગવાઈઓ કે જે આ અધિનિયમના આરંભ પછી પણ લાગુ પડવાનું ચાલુ રહેશે તેની સાથે અસંગત હોવા છતાં પણ આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ અમલી બનશે.

સન ૧૯૧૦નો
૯મા અધિનિયમ
અને સન
૧૯૪૮ના
૫૪ મા
અધિનિયમ ઉપર ૨૫
અધિનિયમની
અસર.

સન ૧૯૪૮નો
૫૪મો.

(૨) ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડે છે તેટલે સુધી, ભારત વીજળી અધિનિયમ, ૧૯૧૦ અને વિદ્યુત (પુરવઠા) અધિનિયમ, ૧૯૪૮માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, બોર્ડ અને રાજ્ય સરકાર, રાજ્યમાં વિદ્યુત ઉદ્યોગનું નિયમન કરવા આ અધિનિયમ હેઠળ પંચને મળેલ અથવા તેના ઉપર નાખેલ હોય તેવી સત્તાઓ વાપરતા અને તેવા કાર્યો બજાવતા બંધ થશે.

સન ૧૯૧૦નો
૯મો.
સન ૧૯૪૮નો
૫૪મો.

સન ૧૯૧૦નો
૯મો.

(૩) (ક) ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડે છે તેટલે સુધી, ભારત વીજળી અધિનિયમ, ૧૯૧૦ (જેનો આ પેટા-કલમમાં હવે પછી “સદરજુ કેન્દ્રીય અધિનિયમ” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે)ની કલમો ૩ થી ૧૧, ૨૭ અને ૨૮માં જોગવાઈ કરેલી

બાબતોના સંબંધમાં આ અધિનિયમથી કરેલી વિશિષ્ટ જોગવાઈઓના પ્રમાણમાં, સદરહુ કેન્દ્રીય અધિનિયમની સદરહુ જોગવાઈઓ રાજ્યમાં લાગુ પડતી બંધ થશે.

(બ) પેટા-ખંડ (ક)માં ઉલ્લેખેલ સદરહુ કેન્દ્રીય અધિનિયમની જોગવાઈઓ રદ થવા છતાં, રદ કરેલ જોગવાઈઓ હેઠળ કરેલ કોઈપણ કૃત્ય અથવા લીધેલ કોઈપણ પગલું આ અધિનિયમની તત્સમાન જોગવાઈઓ હેઠળ કરેલ અથવા લીધેલ છે એમ ગણાશે અને તદનુસાર, સદરહુ કેન્દ્રીય અધિનિયમની લાગુ પડતી બંધ થયેલી કલમ ૩ હેઠળ આપેલ અને આ અધિનિયમના આરંભની તરત પહેલા અમલમાં હોય તેવું લાઈસન્સ આ અધિનિયમની કલમ ૨૦ હેઠળ આપેલ હોવાનું ગણાશે અને આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ હેઠળ બદલવામાં, મોકૂફ રાખવામાં અથવા રદ કરવામાં ન આવે ત્યાં સુધી તે કાયદેસર ગણાશે અને સદરહુ કેન્દ્રીય અધિનિયમની લાગુ પડતી બંધ થયેલી કલમ ૨૮ હેઠળ આપેલ મંજૂરી, આ અધિનિયમની કલમ ૨૬ હેઠળ આપેલ મંજૂરી ગણાશે અને તેની મુદત પૂરી થાય ત્યાં સુધી તે કાયદેસર ગણાશે.

(ગ) સદરહુ કેન્દ્રીય અધિનિયમમાં “લાઈસન્સ” અથવા “વહન લાઈસન્સ”ના કોઈપણ ઉલ્લેખનો અર્થ, આ અધિનિયમ હેઠળ આપેલ અથવા આપેલ હોવાનું ગણાતા લાઈસન્સના ઉલ્લેખ તરીકે કરવો જોઈશે અને સદરહુ કેન્દ્રીય અધિનિયમમાં “લાઈસન્સદાર” અથવા “લાઈસન્સ ધારક” અથવા “વહન લાઈસન્સદાર” અથવા “વહન લાઈસન્સ ધારક”ના ઉલ્લેખનો અર્થ, તદનુસાર કરવો જોઈશે.

(ઠ) (ક) ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડે છે તેટલે સુધી, વિદ્યુત (પુરવઠા) અધિનિયમ, ૧૯૪૮ જેનો આ પેટા-કલમનો હુકમ પછી “સદરહુ કેન્દ્રીય અધિનિયમ” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તેની કલમ ૪૧માં ૪૧ થી ૪૩, ૪૬, ૪૮, ૪૯, ૫૦, ૫૧ થી ૫૮માં જોગવાઈ કરેલા બાબતોના સંબંધમાં આ અધિનિયમથી કરેલી વિશિષ્ટ જોગવાઈઓના પ્રમાણમાં સદરહુ કેન્દ્રીય અધિનિયમની સદરહુ જોગવાઈઓ રાજ્યમાં લાગુ પડતી બંધ થશે.

(પ) પ્રદાનની પંખીના ઉલ્લેખેલ સદરહુ કેન્દ્રીય અધિનિયમની જોગવાઈઓ રદ થવા છતાં, નો થયેલ જોગવાઈઓ હેઠળ કરેલ કોઈપણ કૃત્ય અથવા લીધેલ કોઈપણ પગલું આ અધિનિયમની તત્સમાન જોગવાઈઓ હેઠળ કરેલ અથવા લીધેલ છે એમ ગણાશે.

(ન) સદરહુ કેન્દ્રીય અધિનિયમમાં “લાઈસન્સ” અથવા “વહન લાઈસન્સ”ના કોઈપણ ઉલ્લેખનો અર્થ, આ અધિનિયમ હેઠળ આપેલ અથવા આપેલ હોવાનું ગણાતા લાઈસન્સના ઉલ્લેખ તરીકે કરવો અને સદરહુ કેન્દ્રીય અધિનિયમમાં “લાઈસન્સ” અથવા “લાઈસન્સ ધારક” અથવા “વહન લાઈસન્સદાર” અથવા “વહન લાઈસન્સ ધારક”ના ઉલ્લેખના અર્થ, તદનુસાર કરવો.

સન ૧૯૯૮ના
૧૪મા
અધિનિયમ પર
આ
અધિનિયમની
અસર

૩૦. (૧) વીજ નિયમન પંચ અધિનિયમ, ૧૯૯૮ના પ્રકરણો ૪ અને ૫ અને કલમો ૨૯, ૩૦, ૩૩, ૩૪, ૩૬, ૩૮, ૩૯, ૪૦, ૪૧ અને ૪૮ની જોગવાઈઓ (જેનો આમાં હવે પછી “લાગુ પડતી બંધ થયેલ જોગવાઈઓ” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે) રાજ્યમાં લાગુ પડતી બંધ થશે અને એવી રીતે લાગુ પડતી બંધ થવાથી નીચેના પરિણામો આવશે:

સન ૧૯૯૮નો
૧૪મો.

(૧) લાગુ પડતા બધા થયેલ જામનાકેના હેઠળ સ્થપાયેલ અને આ અધિનિયમના આરંભનો તારીખની તરત પહેલા કાયદેસર પંચ (જેને આમાં હવે પછી “સદરહુ પંચ” કહેવાશે તે) કલમ ૩ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ સ્થપાયેલ પંચ ગણાશે.

(૨) સદરહુ તારીખની તરત પહેલાં હોદ્દા ધરાવતા સદરહુ પંચના અધ્યક્ષ અને સભ્યો, અનુક્રમે પંચના અધ્યક્ષ અને સભ્યો ગણાશે.

(૩) અધ્યક્ષ અને સભ્યો, આ અધિનિયમમાં જોગવાઈ કરેલ ગૌરવાયકાત, રાજીનામા, રુખસદ અને ખાલી જગાને અપીલ રહીને, સદરહુ અધિનિયમ હેઠળ તેઓ જે મુદત સુધી હોદ્દો ધરાવત તે મુદત સુધી એવા અધ્યક્ષ અને સભ્યો તરીકે હોદ્દો ધરાવશે.

(૪) સદરહુ પંચમાં નિહિત થયેલ તમામ સ્થાવર અને જંગમ મિલકતો અને અસ્કયામતો પંચને તબદીલ થશે અને તેમાં નિહિત થશે.

(૫) સદરહુ પંચના તમામ હકો, જવાબદારીઓ અને દાયિત્વ (કોઈ કબૂલાતનામાં અથવા કરાર હેઠળ ઉભી થયેલ હોય તે સહિત) પંચના હકો, જવાબદારીઓ અને દાયિત્વ ગણાશે.

(૬) સદરહુ પંચની તમામ લેણી રકમો, પંચ દ્વારા વસૂલાતને પાત્ર થશે અને આવી વસૂલાતના હેતુ માટે પંચ સદરહુ તારીખની તરત પહેલાં હયાત કોઈ વ્યક્તિની તમામ મર્યાદા, શરતો અને હકો અથવા હિતોને અધીન રહીને, સદરહુ પંચ જે પગલાં લેવા સક્ષમ હોય તે લેવા માટે સક્ષમ ગણાશે.

(૭) સદરહુ પંચ સાથે કરેલ તમામ કરારો અથવા તેના વતી કરવામાં આવેલ તમામ લેખો પંચ સાથે કર્યા હોવાનું અથવા તેણે અથવા તેના વતી કરેલા હોવાનું ગણાશે અને તદ્દનુસાર અમલી બનશે.

(૮) સદરહુ તારીખની તરત પહેલાં રદ થયેલ જોગવાઈઓ હેઠળના સદરહુ પંચ અથવા સદરહુ પંચના કોઈ સત્તામંડળ સમક્ષ નિકાલ બાકી તમામ કાર્યવાહીઓ અને બાબતો, પંચને અથવા પંચ આદેશ કરે તેવા સત્તામંડળને તબદીલ થશે.

(૯) સદરહુ તારીખે નિકાલ બાકી તમામ દાવા અને કાનૂની કાર્યવાહીઓમાં જેમાં અથવા જે માટે સદરહુ પંચ એક પક્ષકાર હોય તેમાં, તેને બદલે પંચ મૂકવામાં આવ્યું હોવાનું ગણાશે.

(૧૦) સદરહુ પંચના તમામ અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓ પંચના અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓ ગણાશે.

(૧૧) કોઈ લેખમાં સદરહુ પંચના કોઈપણ ઉલ્લેખનો અર્થ, કોઈ જુદો ઈરાદો જણાતો હોય તે સિવાય પંચના ઉલ્લેખ તરીકે કરવો.

(૨) પેટા-કલમ (૧) માં ઉલ્લેખેલ સદરહુ અધિનિયમની જોગવાઈઓ લાગુ પડતી બંધ થવા છતાં પણ, સદરહુ પેટા-કલમ (૧) માં ઉલ્લેખેલ પરિણામોને અધીન રહીને, લાગુ પડતી બંધ થયેલ જોગવાઈઓ હેઠળ કરેલ કોઈપણ કૃત્ય અથવા લીધેલ કોઈપણ પગલું આ અધિનિયમની તત્સમાન જોગવાઈઓ હેઠળ કરેલું અથવા લીધેલું છે એમ ગણાશે.

સન ૧૯૦૪નો મુબઈનો ૧લો. ૭૧. કલમ ૬૯ની પેટા-કલમ (૩) ના ખંડ (ખ), તે જ કલમની પેટા-કલમ (૪) ના ખંડ (ખ) અને કલમ ૭૦ની પેટા-કલમો (૧) અને (૨) માંની જોગવાઈઓને બાધ આવ્યા સિવાય પણ કલમ ૭૦ની પેટા-કલમ (૨) માં ઉલ્લેખેલ પરિણામોને અધીન, મુબઈ સામાન્ય કલમ અધિનિયમ, ૧૯૦૪ની કલમ ૭, કલમ ૬૯ની પેટા-કલમ (૩) ના ખંડ (ક), તે કલમની પેટા-કલમ (૪) ના ખંડ (ક) અને કલમ ૭૦ની પેટા-કલમ (૧) માં જોગવાઈ કર્યા પ્રમાણે લાગુ પડતી બંધ થવાના સંબંધમાં, તે એવી રીતે લાગુ પડશે જાણે કે એવી રીતે લાગુ પડતી બંધ થવાનું રદ કરવામાં આવ્યું હોય.

સન ૧૯૦૪ના મુબઈના ૧લા અધિનિયમની કલમ ૭ લાગુ પડવા બાબત.

સન ૧૯૧૦નો ૮મો.
સન ૧૯૪૮નો ૫૪મો.

૭૨. (૧) આ અધિનિયમમાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં તેનાથી, ભારત વીજળી અધિનિયમ, ૧૯૧૦ અથવા વિદ્યુત (પુરવઠા) અધિનિયમ ૧૯૪૮ અને તે હેઠળ ઘડેલા નિયમો હેઠળ રાજ્ય વિદ્યુત બોર્ડ અને રાજ્ય સરકાર સિવાયના પ્રાદેશિક વિદ્યુત બોર્ડ, કેન્દ્રીય વિદ્યુત સત્તા મંડળ, કેન્દ્ર સરકાર અને સત્તામંડળોની સત્તા, હકો અને કાર્યોને કોઈ અસર થશે નહિ અને તે અમલમાં ચાલુ રહેશે.

અપવાદ.

(૨) આ અધિનિયમનો કોઈપણ મજદૂર, વિદ્યુતના આંતર રાજ્ય વહનના સંબંધમાં પાવર ગ્રીડ કોર્પોરેશન અથવા બીજા મંડળો અથવા લાઈસન્સદારો અથવા લાઈસન્સદારને વિદ્યુતના ઉત્પાદન અને વેચાણના સંબંધમાં કેન્દ્ર સરકારની માલિકીની અથવા નિયંત્રણ હેઠળની વીજ ઉત્પાદક (જનરેશન) કંપની અથવા કેન્દ્ર સરકારની માલિકીના અન્ટરટેકીંગને અને રાજ્યમાં વિદ્યુતના વહન, વિતરણ અથવા પુરવઠાની કામગીરીમાં રોકાવા માટે અધિકૃત કરેલ બીજી વ્યક્તિઓને લાગુ પડશે નહિ.

(૩) આ અધિનિયમના આરંભ પહેલાં રાજ્ય પંચે કરેલા તમામ નિર્ણયો અને હુકમો કાયદેસર અને બંધનકર્તા રહેશે.

સરકારી મુદ્રા : મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

WEDNESDAY, MAY 28, 2003/JYAISTHA 7, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
શુધ્ધિપત્રક
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૨૮મી મે, ૨૦૦૩.

ગુજરાત સરકારી રાજપત્ર, અસાધારણ ભાગ-૯, એકસ્ટ્રા નં. ૫૫ના પાના નં. ૫૫-૧
પરના પરિચ્છેદમાં, બીજી લીટીમાં "ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક : ૩૧" એ શબ્દો અને
આંકડા, "ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક : ૩૧" એ પ્રમાણે વાંચવા.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.
વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

TUESDAY, JUNE 3, 2003/JYAISTHA 13, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર. ૩જી જૂન, ૨૦૦૩

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા તારીખ ૨૭મી મે, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના નાણા વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક : (જીએચએન-૧૭)જીએસટી-૨૦૦૩-(એસ. ૪૯)-(૩૭૫)/૬ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વ લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

Notification

Re

AMENDMENT TO THE GOVERNMENT NOTIFICATION, FINANCE DEPARTMENT
NO. (GHN-627)/GST/1070/(S. 49) TH, DATED THE 29TH APRIL, 1970.

નાણા વિભાગનું તારીખ ૨૯મી એપ્રિલ, ૧૯૭૦નું સરકારી જાહેરનામું ક્રમાંક.
(જીએચએન-૬૨૭)/જીએસટી/૧૦૭૦/(એસ. ૪૯)/૬. સુધારવા સંબંધી જાહેરનામું.

નાણા વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૨૭મી મે, ૨૦૦૩.

ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯.

ક્રમાંક. (જીએચએન-૧૭)/જીએસટી-૨૦૦૩-(એસ. ૪૯)/(૩૭૫)-૬:- ગુજરાત સરકારને જાહેર હિતમાં નેમ કરવું જરૂરી લાગે છે;

તેથી, હવે, ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯ (સન ૧૯૭૦ના ગુજરાતના ૧લા) ની કલમ ૪૯ ની પેટા-કલમ (૨) થી મળેલી સત્તાની હેઠળ, ગુજરાત સરકાર, આથી નાણા વિભાગનું તારીખ ૨૯મી એપ્રિલ, ૧૯૭૦નું સરકારી જાહેરનામું ક્રમાંક : (જીએચએન-૬૨૭)/જીએસટી/૧૦૭૦(એસ. ૪૯)-૬. નીચે પ્રમાણે મુદ્દાર છે.

સદરજુ જાહેરનામાને જોડેલી અનુસૂચિમાં,—

(૧) અનુક્રમાંક. ૬૬ની નોંધને બદલે, નીચેની નોંધ મૂકવી :—

- ૬૬ (૧) ખા.આ.જો. (ખાસ આર્થિક ઝોન)ના પ્રમાણિત વેપારીએ, હેઠળ લેવાપાત્ર સમગ્ર ઉદ્યોગ લેવાપાત્ર સમગ્ર ખરીદ વેરા. ખા.આ.જો.ના પ્રમાણિત વેપારીએ, ખા.આ.જો.ના વિસ્તારમાં નિર્દિષ્ટ માલના,—
- રજિસ્ટર થયેલ વેપારી ન હોય ખરીદ વેરા. (ક) માલ બનાવવામાં અથવા એવી રીતે બનાવેલ માલ પેક કરવામાં કાચા માલ સામાન, પ્રક્રિયા માટેના માલ સામાન અથવા વપરાશી માલસામાન તરીકે, અથવા
- તેથી વ્યક્તિ પાસેથી કરેલી નિર્દિષ્ટ માલની ખરીદી. (ખ) પ્લાન્ટ અને યંત્રસામગ્રી તરીકે અથવા તેના છૂટા ભાગ અથવા ઉપસાધનો તરીકે, અથવા
- (ગ) ખા.આ.જો.માં મકાન બાંધકામ માટેના માલસામાન તરીકે, બરખર ઉપયોગ કયા હોય તે.
- ૬૬ (૨) ખા.આ.જો.ના પ્રમાણિત વેપારીએ, હેઠળ લેવાપાત્ર સમગ્ર ઉદ્યોગ લેવાપાત્ર સમગ્ર ખરીદ વેરા. (૧) ખા.આ.જો.ના પ્રમાણિત વેપારી, નિર્દિષ્ટ માલની ખરીદીના સમયે, લેવાપાત્ર વેપારીને, આ લેવે જાડેલ અને રજિસ્ટર કરનાર સત્તાધિકારી પાસેથી મેળવેલ નમુના “ગ્રે” મુજબનું પ્રમાણપત્ર પુરૂ પાડે અને તેમાં બીજી બાબતોની સાથોસાથ એવું જાહેર કરે કે તેણે ખરીદેલ માલની તેને,—
- ૬૬ (૩) ખા.આ.જો.ના પ્રમાણિત વેપારીએ, હેઠળ લેવાપાત્ર સમગ્ર ઉદ્યોગ લેવાપાત્ર સમગ્ર ખરીદ વેરા. (૨) ખા.આ.જો.ના પ્રમાણિત વેપારી, નિર્દિષ્ટ માલની ખરીદીના સમયે, લેવાપાત્ર વેપારીને, આ લેવે જાડેલ અને રજિસ્ટર કરનાર સત્તાધિકારી પાસેથી મેળવેલ નમુના “ગ્રે” મુજબનું પ્રમાણપત્ર પુરૂ પાડે અને તેમાં બીજી બાબતોની સાથોસાથ એવું જાહેર કરે કે તેણે ખરીદેલ માલની તેને,—

(ક) ખા.આ.ઝો.ના પ્રમાણિત વેપારીએ ખા.આ.ઝો.ના બીજા પ્રમાણિત વેપારીને કરેલ માલ અથવા નિર્દિષ્ટ માલના વેચાણો.

- (ક) ખા.આ.ઝો.માં માલ બનાવવામાં કાચા માલસામાન, પ્રક્રિયા માટેના માલસામાન અથવા વપરાશી માલસામાન તરીકેના ઉપયોગ માટે અથવા એવી રીતે બનાવેલ માલ પેક કરવામાં જરૂર છે, અથવા
- (ખ) ખા.આ.ઝો.માં પ્લાન્ટ અને યંત્રસામગ્રી અથવા તેના છૂટા ભાગ અથવા ઉપસાધનો તરીકે ઉપયોગ માટે જરૂર છે, અથવા
- (ગ) ખા.આ.ઝો.માં મકાન બાંધકામ માટેના માલસામાન તરીકે ઉપયોગ માટે જરૂર છે, અથવા
- (ઘ) ઉપર્યુક્ત (ક), (ખ) અથવા (ગ) માં જણાવેલ હેતુઓ પૈકીના કોઈ હેતુ માટે ખા.આ.ઝો.ના બીજા પ્રમાણિત વેપારીને તે વેપારીના ઉપયોગ માટે વેચવા માટે જરૂર છે, તો.

(૨) ખા.આ.ઝો.ના પ્રમાણિત વેપારીએ ઉપર્યુક્ત (૧) ના (ક), (ખ), (ગ) અથવા (ઘ) માં જણાવેલ હેતુઓ પૈકીના કોઈ હેતુ માટે ખા.આ.ઝો.માં ખરેખર ઉપયોગ કર્યો હોય તો.

(૧) એવી રીતે વેચેલ માલ ખા.આ.ઝો.ના પ્રમાણિત વેપારીએ ખા.આ.ઝો.માં તેણે સ્થાપેલ ઔદ્યોગિક એકમમાં બનાવેલ હોય અથવા એવી રીતે વેચેલ નિર્દિષ્ટ માલ ખા.આ.ઝો.ના પ્રમાણિત કરેલ વેપારીએ નમૂના “ગગ” સામે ખરીદેલ હોય તો.

(૨) ખા.આ.ઝો.ના બીજા પ્રમાણિત વેપારી, માલ અથવા નિર્દિષ્ટ માલની ખરીદીના સમયે ખા.આ.ઝો.ના વેચનાર પ્રમાણિત વેપારીને આ સાથે જોડેલ અને રજિસ્ટર કરનાર સત્તાધિકારી પાસેથી મેળવેલ નમૂના “ગગ” મુજબનું પ્રમાણપત્ર પૂરું પાડે અને તેમાં બીજી બાબતોની સાથોસાથ એવું જાહેર કરે છે તેને તે માલની.

(ક) ખા.આ.ઝો.માં માલ બનાવવામાં કાચા માલસામાન, પ્રક્રિયા માટેના માલસામાન અથવા વપરાશી માલસામાન તરીકેના ઉપયોગ માટે અથવા એવી રીતે બનાવેલ માલ પેક કરવામાં જરૂર છે, અથવા

(ખ) ખા.આ.ઝો.માં પ્લાન્ટ અને યંત્રસામગ્રી અથવા તેના છૂટાભાગ અથવા ઉપસાધનો તરીકે ઉપયોગ માટે જરૂર છે, અથવા

(ગ) ખા.આ.ઝો.માં મકાન બાંધકામ માટેના માલસામાન તરીકે જરૂર છે તો.

(૪) ખા.આ.ઝો. ના પ્રમાણિત સમગ્ર વેરી.
વેપારીએ આંતરિક (ડોમેસ્ટિક)
ટેરિક વિસ્તારમાં આવેલ
રજિસ્ટર થયેલ વેપારીને કરેલ
માલના વેચાણો.

(૧) એવી રીતે વેચેલ માલ ખા.આ.ઝો.ના
પ્રમાણિત વેપારીએ ખા.આ.ઝો. માં તેણે
સ્થાપેલ ઔદ્યોગિક એકમમાં બનાવેલ
હોય તો.

(૨) એવા વેચાણોને ભારતના સીમા શુલ્ક
સત્તાધિકારીએ, ભારતના રાજ્યક્ષેત્રમાં
માલની આયાત દરમિયાન
ખા.આ.ઝો.ના પ્રમાણિત વેપારીએ કરેલ
વેચાણો તરીકે ગણ્યો હોય જેના પર
ભારત સરકારને સીમા શુલ્ક ભરવાપાત્ર
થતો હોય તો.

સ્પષ્ટીકરણ :-આ નોંધના હેતુ માટે,

- (૧) “આંતરિક (ડોમેસ્ટિક) ટેરિક વિસ્તાર” એ શબ્દપ્રયોગ એટલે ગુજરાત રાજ્યની અંદરનું પણ ખા.આ.ઝો.ના વિસ્તારની બહારનું કોઈપણ સ્થળ.
- (૨) “ખા.આ.ઝો. ના પ્રમાણિત વેપારી” એ શબ્દપ્રયોગ એટલે રજિસ્ટર થયેલ વેપારી,—

(ક) જેણે ખા.આ.ઝો.ના વિસ્તારમાં ઉદ્યોગ સ્થાપ્યો હોય, અથવા જે ખા.આ.ઝો. નો વિકાસકાર હોય, અને
(ખ) (૧) જેણે સંબંધિત વિકાસ કમિશનર (ખાસ આર્થિક ઝોન) પાસેથી આ સાથે જોડેલ નમૂના ખખ (ભાગ-૧)
મુજબનું યોગ્યતા પ્રમાણપત્ર મેળવેલ હોય, અને

(૨) આ નોંધના હેતુ માટે, વેચાણવેરા કમિશનર, ગુજરાત રાજ્ય એ નમૂના ખખ (ભાગ-૨) મુજબ જન
પ્રમાણિત કરેલ હોય.

(૩) “ખા.આ.ઝો. (ખાસ આર્થિક ઝોન)” એટલે ગુજરાત રાજ્યમાં આવેલ ખાસ આર્થિક ઝોન અને જેને
વાણિજ્ય મંત્રાલય, ભારત સરકાર દ્વારા તેની ખાસ આર્થિક ઝોન માટેની નીતિ હેઠળ એવી રીતે જાહેર
કરેલ હોય.

(૪) “નિર્દિષ્ટ માલ” એટલે કાચો માલસામાન, પ્રક્રિયા માટેનો માલસામાન, વપરાશી માલસામાન, પેકિંગ
માટેનો માલસામાન, પ્લાન્ટ અને યંત્રસામગ્રી અને તેના છુટાભાગ અથવા તેના ઉપસાધનો અને
સાધનસામગ્રી કે જેની ખા.આ.ઝો. માં સ્થાપેલ ઔદ્યોગિક એકમમાં માલ બનાવવા ઉપયોગમાં લેવા
માટે ખા.આ.ઝો. ના પ્રમાણિત વેપારીને જરૂર હોય તેમજ રાજ્યમાંના ખા.આ.ઝો. એકમ/વિસ્તારના
વિકાસમાં ઉપયોગી બાંધકામ માટેનો માલસામાન.

નોંધ હેઠળ માટેની વધુ શરતો :

(૧) ખા.આ.ઝોનના પ્રમાણિત વેપારી.

(ક) આ નોંધની શરતો પેકીની કોઈ શરતનું ઉલ્લંઘન કરે, અથવા

(ખ) ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૮૮ અથવા તે હેઠળ કરેલ નિયમોની જોગવાઈઓ પેકીની કોઈ
જોગવાઈનું ઉલ્લંઘન કરે અથવા

(ગ) વાણિજ્ય મંત્રાલય, ભારત સરકાર દ્વારા જાહેર કરાયેલ ખાસ આર્થિક ઝોન અંગેની નીતિ હેઠળ
સિધ્ધ કરવાના નિર્દેશના અન્વયે સિધ્ધ કરવામાં ચૂક કરે તો.

આ નોંધના હેતુ માટે વેચાણવેરા કમિશનર/વિકાસ કમિશનર, ખા.આ.ઝો.એ તેને કાઢી આપેલ પ્રમાણપત્ર રદ થવાનું
પાત્ર થશે. એવી રીતે રદ થયું.

(૧) આ જાહેરનામા હેઠળ આપેલ મુક્તિનો અમલ બંધ થશે, અને

(૨) ખા.આ.ઝો. નો પ્રમાણિત વેપારી, આ નોંધ હેઠળ તેણે મેળવેલ મુક્તિના પ્રમાણમાં વેરાની રકમ, ગુજરાત
વેચાણવેરા અધિનિયમમાં દરારેલ દરે એવી રકમ ઉપરના વ્યાજ સહિત ભરવાને પાત્ર થશે.

- (૨) ખા. આ. ઝો. ના પ્રમાણિત વેપારી, ઉપર્યુક્ત વિકાસ કમિશનરે કાઢી આપેલ યોગ્યતા પ્રમાણપત્રમાં સંબંધિત વિકાસ કમિશનર, ખાસ આર્થિક ઝોન દ્વારા નિર્દિષ્ટ કરેલ યોગ્યતાની તારીખથી મુકિત માટે હકદાર થશે.
- (૩) ખા. આ. ઝો. ના પ્રમાણિત વેપારી ગુજરાત વેચાણવેરા નિયમો, ૧૯૭૦ નિયમ ૩૦ હેઠળ પત્રકો અથવા એકરારો પૂરા પાડવામાંથી મુકિત માટે હકદાર થશે નહિ.

(૨) વિદ્યમાન નમૂના “ખખ” ને બદલે, નીચેના નમૂના મૂકવા :-

“નમૂનો ખખ (ભાગ-૧)

યોગ્યતા પ્રમાણપત્ર.

(સંબંધિત વિકાસ કમિશનર, ખાસ આર્થિક ઝોન દ્વારા કાઢી આપવાનું)

આથી પ્રમાણપત્ર આપવામાં આવે છે કે મેસર્સ ..... એ.....
(અહીં સંબંધિત ખાસ આર્થિક ઝોનનું નામ જણાવવું.) *ના વિકાસકાર છે / * ના મુકરર વિસ્તારમાં ઉદ્યોગ સ્થાપ્યો છે અને ઉપર્યુક્ત વ્યક્તિ નાણા વિભાગના તારીખ ૨૭મી મે, ૨૦૦૩ના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક (જીએચએન-૧૭) જીએસટી-૨૦૦૩/(એસ-૪૯)-(૩૭૫)-૬ પ્રમાણે મુકિત માટે પાત્ર છે.

(*લાગુ પડતું ન હોય તે છેકી નાખવું)

આ પ્રમાણપત્ર ..... થી અમલી બનશે.

સ્થળ .....

તારીખ .....

વિકાસ કમિશનરની સહી

વિકાસ કમિશનરનું નામ :

.....

વિકાસ કમિશનરની કચેરીનું સીલ

.....

નમૂનો ખખ (ભાગ-૨)

વેચાણવેરા કમિશનરનું પ્રમાણપત્ર

પ્રમાણપત્ર ક્રમાંક .....

આથી પ્રમાણપત્ર આપવામાં આવે છે કે મેસર્સ .....
તારીખ .....નું રજિસ્ટ્રેશન નંબર ..... ધરાવતાં રજીસ્ટર થયેલ વેપારી છે અને ઉપર્યુક્ત વ્યક્તિ, નાણા વિભાગના તારીખ ૨૭મી મે, ૨૦૦૩ના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક (જીએચએન-૧૭) જીએસટી-૨૦૦૩/(એસ-૪૯)-(૩૭૫)-૬ પ્રમાણે મુકિત માટે પાત્ર છે.

સ્થળ .....

તારીખ .....

પ્રમાણપત્ર કાઢી આપનાર સત્તાધિકારીનું નામ .....

સામી સહી કરનાર સત્તાધિકારીનો હોદ્દો .....

કમિશનરની સહી

કમિશનરની કચેરીનું સીલ”

.....

(૩) વિદ્યમાન નમૂના "ગગ" બદલે, નીચેનો નમૂનો મૂકવો :-

"નમૂનો ગગ,

(ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯ની કલમ ૪૯ની પેટા- કલમ (૨) હેઠળ બહાર પાડેલ નાણા વિભાગના તારીખ ૨૭મી મે, ૨૦૦૩ના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક, (જીએચએન-૧૭) જીએસટી-૨૦૦૩/(એસ. ૪૯)-(૩૭૫)-ઠથી મુકેલ અનુક્રમાંક. દ્વંની નોંધ જુઓ)

(ખાસ આર્થિક ઝોનમાં ઉપયોગ માટેનો માલ ખરીદતાં ખા. આ. ઝો. ના પ્રમાણિત વેપારીએ આપવાનું પ્રમાણપત્ર)

હું .....મેસર્સ .....(ખા.આ.ઝોનના પ્રમાણિત વેપારીનું નામ) નો ભાગીદાર / માલિક/ મેનેજર આથી પ્રમાણિત કરૂં છું કે ખા. આ. ઝો. ના ઉપયુક્ત પ્રમાણિત વેપારી,

(૧) તારીખ ..... નું રજિસ્ટ્રેશન નંબર ..... ધરાવતા રજિસ્ટર ચયેલ વેપારી છું,

(૨) નાણાં વિભાગના તારીખ ૨૭મી મે, ૨૦૦૩ના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક : (જીએચએન-૧૭) જીએસટી-૨૦૦૩/(એસ-૪૯)-(૩૭૫)-ઠ અનુસાર વિકાસ કમિશનર, ખાસ આર્થિક ઝોન ..... (અહીં સંબંધિત ખા. આ. ઝો.નું નામ લખવું) દ્વારા તારીખ, ... નું યોગ્યતા પ્રમાણપત્ર નંબર.....(નમૂનો ખખ (ભાગ-૧માં) કાઢી આપેલ છે, અને

(૩) નાણા વિભાગના તારીખ ૨૭મી મે, ૨૦૦૩ ના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક : (જીએચએન-૧૭) જીએસટી-૨૦૦૩/(એસ-૪૯)-(૩૭૫)-ઠ અનુસાર વેચાણવેરા કમિશનર, ગુજરાત રાજ્ય દ્વારા તારીખ : ..... નું પ્રમાણપત્ર નંબર ..... (નમૂનો ખખ (ભાગ-૨માં) કાઢી આપેલ છે,

૨. હું પ્રમાણિત કરૂં છું કે ઉપયુક્ત રજિસ્ટ્રેશન નંબર અને પ્રમાણપત્રો અહીં નીચે જણાવેલ ખરીદીઓની તારીખે અમલમાં હતા.

૩. હું પ્રમાણિત કરૂં છું કે ખા.આ.ઝો.ના ઉપયુક્ત પ્રમાણિત વેપારીએ ખરીદેલ ..... (અહીં વેરા મુક્તિના ધોરણે ખરીદેલ માલનું વર્ણન કરવું) અને રજિસ્ટ્રેશન નંબર ..... ધરાવતા મેસર્સ ..... એ કાઢી આપેલ તારીખ ..... ના બિલ/કેશમેમો/ઈનવોઈસ નંબર ..... માં નિર્દિષ્ટ કરેલ માલનો ઉપયોગ નીચે પૈકીના કોઈપણ હેતુ માટે ખા. આ. ઝો. ના ઉપયુક્ત પ્રમાણિત એકમમાં કરવામાં આવશે:

(ક) ખા. આ. ઝો. માં માલ બનાવવામાં કાચા માલસામાન, પ્રક્રિયા માટેના માલસામાન અથવા વપરાશી માલસામાન તરીકે અથવા એ રીતે બનાવેલ માલ પેક કરવાના ઉપયોગ માટે, અથવા

(ખ) પ્લાન્ટ અને વેરસામગ્રી અથવા તેમાં છુટા ભાગ અથવા ઉપસાધનો તરીકે ઉપયોગ માટે, અથવા

(ગ) ખા.આ.ઝો.માં મકાન બાંધકામ માટેના માલસામાન તરીકે ઉપયોગ માટે, અથવા

(ઘ) ઉપર જણાવેલ (ક), (ખ) અથવા (ગ) પૈકીના કોઈ હેતુ માટે ખા.આ.ઝો.ના બીજા પ્રમાણિત વેપારીને તેજ વેપારીના ઉપયોગ માટે વેચવા માટે.

જ. હું વધુમાં પ્રમાણિત કરું છું કે ખા.આ.ઝા.ના ઉપર્યુક્ત પ્રમાણિત વેપારી, નાણા વિભાગના તારીખ ૨૭મી મે, ૨૦૦૩ના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક : (જીએચએન-૧૭) જીએસટી-૨૦૦૩/(એસ-૪૯)-(૩૭૫)-ઠ.માં ઠરાવેલ શરતોનું પાલન કરશે. ખા.આ.ઝા.ના ઉપર્યુક્ત પ્રમાણિત વેપારી, ઉપર્યુક્ત જાહેરનામામાં ઠરાવેલ શરતો પૈકીની કોઈ શરતનું ઉલ્લંઘન કરે અથવા અધિનિયમ અથવા તે ઉઠળ કરેલા નિયમો પૈકીની કોઈ જોગવાઈનું ઉલ્લંઘન કરે અથવા વાણિજ્ય મંત્રાલય, ભારત સરકાર દ્વારા જાહેર ખાસ આર્થિક ઝોન ઉઠળ સિધ્ધ કરવાના જરૂરી નિકાસ લક્ષ્યોને સિધ્ધ કરવામાં ચૂક કરે, તો ખા. આ. ઝા.ના ઉપર્યુક્ત પ્રમાણિત વેપારી, આ પ્રમાણપત્ર સાથે તેમણે મેળવેલ મુક્તિના પ્રમાણમાં વેરાનો રકમ, અધિનિયમમાં ઠરાવેલ દરે એવી રકમ ઉપરના વ્યાજ સહિત ભરવાનું પાત્ર થશે.

સ્થાન .....

સહી .....

તારીખ .....

દરજ્જો .....

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

એમ. એન. જાંધી,

સરકારના અધિક સચિવ.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

TUESDAY, JUNE 17, 2003/JYAISTHA 27, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧૬મી જૂન, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા તારીખ ૧૨મી જૂન, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના શ. વિ. અને શ. ગૃ. નિ. વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક : જીએચ/વી/૨૦૦૩નો ૧૧૮/એચબીએ/૧૦૮૫/૧૪૫૬/૬નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વ લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

Notification

Under

THE GUJARAT HOUSING BOARD ACT, 1961.

ગુજરાત ગૃહનિર્માણ બોર્ડ અધિનિયમ, ૧૯૬૧ હેઠળ જાહેરનામું.

શહેરી વિકાસ અને શહેરી ગૃહનિર્માણ વિભાગ,
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧૨મી જૂન, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગૃહનિર્માણ બોર્ડ અધિનિયમ, ૧૯૬૧.

ક્રમાંક. જીએચ/વી/૨૦૦૩નો ૧૧૮/એચબીએ/૧૦૮૫/૧૪૫૬/૬ :-ગુજરાત ગૃહનિર્માણ બોર્ડ અધિનિયમ, ૧૯૬૧ (સન ૧૯૬૧ના ગુજરાતના ૨૮મા)ની કલમ ૮ સાથે વાંચતા, કલમ પની પેટા-કલમ (૧) થી મળેલી સત્તાની રૂએ, ગુજરાત સરકાર, આથી સન ૨૦૦૩ના મે મહિનાની ૧૨મી તારીખે અને તે તારીખથી સરકારના વધુ હુકમો ન થાય ત્યાં સુધી, ગુજરાત ગૃહનિર્માણ બોર્ડના અધ્યક્ષ તરીકે શ્રી ભદ્રાચાર્યના સ્થાને સરકારના અગ્ર સચિવ, શહેરી વિકાસ અને શહેરી ગૃહનિર્માણ વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગર-ને નીમે છે.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

જી. જે. પટેલ,
સરકારના નાયબ સચિવ.

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV] TUESDAY, JUNE 17, 2003/JYAISTHA 27, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ

શુધ્ધિપત્ર

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧૭મી જૂન, ૨૦૦૩.

ગુજરાત સરકારી રાજપત્ર, અસાધારણ ભાગ-૯, એકસ્ટ્રા નં. ૭૮નું શુધ્ધિપત્ર

ગુજરાત સરકારી રાજપત્ર, અસાધારણ ભાગ-૯, એકસ્ટ્રા નં. ૭૮ના પાના નં. ૭૮.૧ પરના પરિચ્છેદમાં, બીજી લીટીમાં “ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક : ૧૯” એ શબ્દો અને આંકડો, “ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક : ૧૯” એ પ્રમાણે વાંચવા.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

THURSDAY, JUNE 19, 2003/JYAISTHA 29, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than those published in other parts.

વેધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧૮મી જૂન, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા તારીખ ૧૮મી જૂન, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના નાણા વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક : (જએચએન-૧૯)જએસટી-૨૦૦૩-(એસ. ૫૯-ક)(૮)/૬ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વ લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

Notification

Re

AMENDMENT TO THE GOVERNMENT NOTIFICATION, FINANCE DEPARTMENT
NO. (GHN-90)/GST/1076/(S.59A)(1)/TH, DATED THE 11TH NOVEMBER, 1976.

નાણા વિભાગનું તારીખ ૧૧મી નવેમ્બર, ૧૯૭૬નું સરકારી જાહેરનામું ક્રમાંક.
(જીએચએન-૯૦)/જીએસટી/૧૦૭૬/(એસ. ૫૯ક) (૧)/૬. સુધારવા સંબંધી જાહેરનામું.

નાણા વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧૩મી જૂન, ૨૦૦૩.

ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯.

ક્રમાંક. (જીએચએન-૧૯)/જીએસટી-૨૦૦૩-(એસ.૫૯ક)(૮)-૬:--ગુજરાત સરકારને જાહેર હિતમાં તેમ કરવું જરૂરી લાગે છે;

તેથી, હવે, ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯ (સન ૧૯૭૦ના ગુજરાતના ૧લા) ની કલમ ૫૯ક ની પટા-કલમ (૧) થી મળેલી સત્તાની રૂએ, ગુજરાત સરકાર, આથી નાણા વિભાગનું તારીખ ૧૧મી નવેમ્બર, ૧૯૭૬નું સરકારી જાહેરનામું ક્રમાંક. (જીએચએન-૯૦)/જીએસટી-૧૦૭૬-(એસ.૫૯ક)(૧)-૬. નીચે પ્રમાણે સુધારે છે.

સરહદ જાહેરનામાને કોડેલી અનુસૂચિમાં, અનુક્રમાંક. ૯ની નોંધમાં, “પાલનપુર” એ શબ્દોને બદલે, “અમીરગઢ (જિલ્લો-બનાસકાંઠા)” એ શબ્દો મૂકવા.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

સી. જે. મેકવાન,
સરકારના નાયબ સચિવ.

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

THURSDAY, JUNE 26, 2003/ASADHA 5, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ,

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૨૬મી જૂન, ૨૦૦૩.

તારીખ ૨૬ મી જૂન, ૨૦૦૩ના ગુજરાત રાજ્યપત્ર, ભાગ-૪ (અસાધારણ)માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત વટહુકમ ક્રમાંક ૨ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વ લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

શિક્ષણ વિભાગ,
સચિવાલય, ગાંધીનગર.
તારીખ: ૨૬મી જૂન, ૨૦૦૩.

GUJARAT ORDINANCE NO. 2 OF 2003.

AN ORDINANCE

further to amend the Acts relating to certain Universities in the State.

સન ૨૦૦૩નો ગુજરાત વટહુકમ ક્રમાંક. ૨ .

રાજ્યમાં અમુક યુનિવર્સિટીઓને લગતા અધિનિયમો વધુ સુધારવા બાબત વટહુકમ.

ગુજરાત રાજ્યની વિધાનસભાનું સત્ર ચાલુ નથી;

અને ગુજરાતના રાજ્યપાલને એવી ખાતરી થઈ છે કે અમુક યુનિવર્સિટીઓને લગતા અધિનિયમો સુધારવા માટે તાત્કાલિક પગલાં લેવાનું તેમને માટે જરૂરી બનાવે તેવા સંજોગો પ્રવર્તે છે;

તેથી, હવે, સંવિધાનની કલમ ૨૧૩ના ખંડ (૧)થી તેમને મળેલી સત્તાની રૂએ, ગુજરાતના રાજ્યપાલ, આથી, નીચેનો વટહુકમ કરીને પ્રસિધ્ધ કરે છે :-

૧. ટૂંકી સંજ્ઞા અને આરંભ :- (૧) આ વટહુકમ, ગુજરાત યુનિવર્સિટીઓ કાયદા (સુધારા) વટહુકમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.

(૨) તે તરત જ અમલમાં આવશે.

૨. અમુક યુનિવર્સિટીઓને લગતા અધિનિયમો હંગામી રીતે સુધારવા બાબત :- આ વટહુકમના અમલની મુદત દરમિયાન, અનુસૂચિના બીજા કોલમમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ દરેક અધિનિયમ, તેના ત્રીજા કોલમમાં તેની સામે નિર્દિષ્ટ કરેલ સુધારાને અધીન રહીને અમલમાં આવશે.

૩. રાજ્યમાં અમુક યુનિવર્સિટીઓને લગતા અધિનિયમોના સુધારા :- અનુસૂચિના બીજા કોલમમાં નિર્દિષ્ટ કરેલા દરેક અધિનિયમ તેના ત્રીજા કોલમના તેની સામે નિર્દિષ્ટ કરેલી રીતે અને તેટલે અંશે સુધારવા જોઈશે.

અનુસૂચિ

<u>અનુક્રમાંક</u>	<u>ટૂંકી સંજ્ઞા</u>	<u>સુધારાનો અંશ</u>
<u>૧</u>	<u>૨</u>	<u>૩</u>
૧	ગુજરાત યુનિવર્સિટી અધિનિયમ, ૧૯૪૯ (સન ૧૯૪૯નો મુંબઈનો ૫૦મો).	(૧) કલમ ૮ પછી, નીચેની નવી કલમ દાખલ કરવી:- જુદા જુદા સત્તામંડળોમાં અને જુદા જુદા હોદ્દા ઉપર નિમણૂક, નામ નિયુક્તિ, કો-ઓપ્ટ કરવા માટેની વયમર્યાદાની પાત્રતા. “૮ક. આ અધિનિયમ, સ્ટેચ્યુટસ, વટહુકમો, વિનિયમો અને નિયમોમાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, કોઈપણ વ્યક્તિને, તે દર વર્ષની વય પ્રાપ્ત કરે તે પછી,- (૧) કલમ ૮ના ખંડો (૪), (૫), (૫-ક) અને (૬) માં ઉલ્લેખેલ અધિકારીઓની જગા ઉપર; (૨) અધ્યાપકની જગા ઉપર; અથવા (૩) યુનિવર્સિટીના સત્તામંડળો પૈકી કોઈપણના, કોઈપણ સમિતિના અથવા તેના કોઈ બીજા મંડળના, સભ્ય તરીકે નીમવી, નામનિયુક્ત અથવા યથાપ્રસંગ, કો-ઓપ્ટ કરવી જોઈશે નહિ:

પરંતુ આ કલમમાંનો

કોઈપણ મજકૂર, કુલાધિપતિ, કુલપતિ

અથવા યથાપ્રસંગ, ઉપ- કુલપતિના

પોતાના હોદ્દાની રૂએ અધ્યક્ષપદ

અથવા સભ્યપદ ધરાવતા હોય તેવા

યુનિવર્સિટીના કોઈ સત્તામંડળ અથવા તેની સમિતિ અથવા બીજા કોઈ મંડળના અધ્યક્ષ અથવા સભ્યને લાગુ પડશે નહિ.

(૨) પેટા-કલમ (૧) ના ખંડો

(૧) અને (૨) માં ઉલ્લેખેલ

જગાઓ ઉપર કોઈ વ્યક્તિને

નીમવામાં આવી હોય

અથવા યુનિવર્સિટીના કોઈ

સત્તામંડળના, તેની કોઈ

સમિતિના અથવા કોઈ બીજા

મંડળના સભ્ય તરીકે

નામનિયુક્ત કરવામાં

આવી હોય અથવા કો-ઓપ્ટ

કરવામાં આવી હોય તો, તે

દર વર્ષની વય પ્રાપ્ત કર્યા

પછી પોતાનો એવો હોદ્દો

ધરાવતી બંધ થશે અથવા

યથાપ્રસંગ, સભ્ય તરીકે હોતી

બંધ થશે.”

(૨) કલમ ૧૬માં, પેટા-કલમ

(૧) માં, “વર્ગ-૧ હોદ્દાની

રૂએ સભ્યો” એ શીર્ષક

હેઠળ, પરિચ્છેદ (ક)માં,

ખંડ (૩) ને બદલે, નીચેનો

મજકૂર મૂકવો:-

“(૩) રાજ્યમાં રહેતા
યુનિવર્સિટીના છેલ્લા
ભૂતપૂર્વ કુલપતિ, ”.

૨. વડોદરાનો મહારાજા
સયાજીરાવ યુનિવર્સિટી
અધિનિયમ, ૧૯૪૯
(સન ૧૯૪૯નો વડોદરા
અધિનિયમ ૧૭મો).

કલમ ૮ પછી, નીચેની નવી કલમ
દાખલ કરવી:-

જુદા જુદા
સત્તામંડળોમાં અને
જુદા જુદા હોદ્દા ઉપર
નિમણૂક, નામ
નિયુક્તિ, કો-ઓપ્ટ
કરવા માટેની
વયમર્યાદાની પાત્રતા.

“૮ક. આ અધિનિયમ, સ્ટેચ્યુટસ,
વટહુકમો, વિનિયમો અને નિયમોમાં
ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, કોઈ
વ્યક્તિને તે દર વર્ષની વય પ્રાપ્ત કરે તે
પછી,-

(૧) કલમ ૮ના ખંડો (૫), (૬)
અને (૭) માં ઉલ્લેખેલ અધિકારીઓની
જગ્યા ઉપર;

(૨) અધ્યાપકની જગ્યા
ઉપર; અથવા

(૩) યુનિવર્સિટીના સત્તામંડળો
પૈકી કોઈપણના, કોઈપણ
સમિતિના અથવા તેના
કોઈપણ બીજા મંડળના,
સભ્ય તરીકે
નીમવી, નામનિયુક્ત
અથવા યથાપ્રસંગ, કો-ઓપ્ટ
કરવી જોઈશે નહિ:

પરંતુ આ કલમમાંનો
કોઈપણ મજકૂર, કુલાધિપતિ, કુલપતિ
અથવા યથાપ્રસંગ, ઉપ- કુલપતિના
પોતાના હોદ્દાની રૂએ અધ્યક્ષપદ

અથવા સભ્યપદ ધરાવતા હોય તેવા
યુનિવર્સિટીના કોઈ સત્તામંડળ અથવા
તેની સમિતિ અથવા બીજા કોઈ
મંડળના અધ્યક્ષ અથવા સભ્યને લાગુ
પડશે નહિ.

(૨) પેટા-કલમ (૧) ના ખંડો
(૧) અને (૨) માં ઉલ્લેખેલ
જગાઓ ઉપર કોઈ વ્યક્તિને
નીમવામાં આવી હોય
અથવા યુનિવર્સિટીના કોઈ
સત્તામંડળના, તેની કોઈ
સમિતિના અથવા
બીજા કોઈ મંડળના સભ્ય
તરીકે નામનિયુક્ત કરવામાં
આવી હોય અથવા કો-ઓપ્ટ
કરવામાં આવી હોય તો, તે
દર વર્ષની વય પ્રાપ્ત કર્યા
પછી પોતાનો એવો હોદ્દો
ધરાવતી બંધ થશે અથવા
યથાપ્રસંગ, સભ્ય તરીકે હોતી
બંધ થશે.”.

૩. સરદાર પટેલ યુનિવર્સિટી
અધિનિયમ, ૧૯૫૫
(સન ૧૯૫૫નો મુંબઈનો
૪૦મો).

(૧) કલમ ૮ પછી, નીચેની નવી
કલમ દાખલ કરવી:-

જુદા જુદા
સત્તામંડળોમાં અને
જુદા જુદા હોદ્દા ઉપર

“૮ક. આ અધિનિયમ, સ્ટેચ્યુટસ,
વટહુકમો, વિનિયમો અને નિયમોમાં
ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, કોઈપણ

નિમણૂક, નામ વ્યક્તિને, તે દર વર્ષની વય પ્રાપ્ત કરે
 નિયુક્તિ, કો-ઓપ્ટ તે પછી,-
 કરવા માટેની (૧) કલમ ૮ના ખંડો (૩), (૪)
 વયમર્યાદાની પાત્રતા. અને (૫) માં ઉલ્લેખેલ
 અધિકારીઓની જગા ઉપર;

(૨) અધ્યાપકની જગા
 ઉપર; અથવા

(૩) યુનિવર્સિટીના સત્તામંડળો
 પૈકી કોઈપણના, કોઈપણ
 સમિતિના અથવા તેના
 કોઈ બીજા મંડળના,
 સભ્ય તરીકે

નીમવી, નામનિયુક્ત
 અથવા યથાપ્રસંગ, કો-ઓપ્ટ
 કરવી જોઈશે નહિ:

પરંતુ આ કલમમાંનો
 કોઈપણ મજકૂર, કુલાધિપતિ, કુલપતિ
 અથવા યથાપ્રસંગ, ઉપ-કુલપતિના
 પોતાના હોદ્દાની રૂએ અધ્યક્ષપદ
 અથવા સભ્યપદ ધરાવતા હોય તેવા
 યુનિવર્સિટીના કોઈ સત્તામંડળ અથવા
 તેની સમિતિ અથવા બીજા કોઈ
 મંડળના અધ્યક્ષ અથવા સભ્યને લાગુ
 પડશે નહિ.

(૨) પેટા-કલમ (૧) ના ખંડો
 (૧) અને (૨) માં ઉલ્લેખેલ
 જગાઓ ઉપર કોઈ વ્યક્તિને
 નીમવામાં આવી હોય
 અથવા યુનિવર્સિટીના કોઈ

સત્તામંડળના, તેની કોઈ
સમિતિના અથવા કોઈ બીજા
મંડળના સભ્ય તરીકે
નામનિયુક્ત કરવામાં
આવી હોય અથવા કો-ઓપ્ટ
કરવામાં આવી હોય તો, તે
દર વર્ષની વય પ્રાપ્ત કર્યા
પછી પોતાનો એવો હોદ્દો
ધરાવતી બંધ થશે અથવા
યથાપ્રસંગ, સભ્ય તરીકે હોતી
બંધ થશે.”

(૨) કલમ ૧૫માં, “વર્ગ-૧ હોદ્દાની
રૂએ સભ્યો” એ શીર્ષક
હેડિંગ, પારિચ્છેદ (ક)માં,
ખંડ (૩) ને બદલે, નીચેનો
મજકૂર મૂકવો:-

“(૩) રાજ્યમાં રહેતા
યુનિવર્સિટીના છેલ્લા
ભૂતપૂર્વ કુલપતિ, ”.

૪. દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી
અધિનિયમ, ૧૯૬૫
(સન ૧૯૬૫નો ગુજરાતનો
૩૮મો).

(૧) કલમ ૮ પછી, નીચેની નવી
કલમ દાખલ કરવી:-

જુદા જુદા
સત્તામંડળોમાં અને
જુદા જુદા હોદ્દા ઉપર
નિમણૂક, નામ
નિયુક્તિ, કો-ઓપ્ટ
કરવા માટેની
વયમર્યાદાની પાત્રતા.

“૮ક. આ અધિનિયમ, સ્ટેચ્યુટસ,
વટહુકમો, વિનિયમો અને નિયમોમાં
ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, કોઈપણ
વ્યક્તિને, તે દર વર્ષની વય પ્રાપ્ત કરે
તે પછી,-
(૧) કલમ ૮ના ખંડો (૪), (૫),
(૬) અને (૭) માં ઉલ્લેખેલ
અધિકારીઓની જગા ઉપર;

(૨) અધ્યાપકની જગા
ઉપર; અથવા

(૩) યુનિવર્સિટીના સત્તામંડળો
પૈકી કોઈપણના, કોઈપણ
સમિતિના અથવા તેના
કોઈ બીજા મંડળના,
સભ્ય તરીકે

નીમવી, નામનિયુક્ત
અથવા યથાપ્રસંગ, કો-ઓપ્ટ
કરવી જોઈશે નહિ:

પરંતુ આ કલમમાંનો
કોઈપણ મજકૂર, કુલાધિપતિ, કુલપતિ
અથવા યથાપ્રસંગ, ઉપ- કુલપતિના
પોતાના હોદ્દાની રૂએ અધ્યક્ષપદ
અથવા સભ્યપદ ધરાવતા હોય તેવા
યુનિવર્સિટીના કોઈ સત્તામંડળ અથવા
તેની સમિતિ અથવા બીજા કોઈ
મંડળના અધ્યક્ષ અથવા સભ્યને લાગુ
પડશે નહિ.

(૨) પેટા-કલમ (૧) ના ખંડો
(૧) અને (૨) માં ઉલ્લેખેલ
જગ્યાઓ ઉપર કોઈ વ્યક્તિને
નીમવામાં આવી હોય
અથવા યુનિવર્સિટીના કોઈ
સત્તામંડળના, તેની કોઈ
સમિતિના અથવા કોઈ બીજા
મંડળના સભ્ય તરીકે
નામનિયુક્ત કરવામાં
આવી હોય અથવા કો-ઓપ્ટ

કરવામાં આવી હોય તો, તે
દર વર્ષની વય પ્રાપ્ત કર્યા
પછી પોતાનો એવો હોદ્દો
ધરાવતી બંધ થશે અથવા
યથાપ્રસંગ, સત્ય તરીકે હોતી
બંધ થશે.”.

(૨) કલમ ૧૬માં, પેટા-કલમ
(૧) માં, “વર્ગ-૧ હોદ્દાની
રૂએ સભ્યો” એ શીર્ષક
હેઠળ, પરિચ્છેદ (ક)માં,
ખંડ (૩) ને બદલે, નીચેનો
મજકૂર મૂકવો:-

“(૩) રાજ્યમાં રહેતા
યુનિવર્સિટીના છેલ્લા
ભૂતપૂર્વ કુલપતિ,”.

૫. સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટી
અધિનિયમ, ૧૯૬૫
(સન ૧૯૬૫નો ગુજરાતનો
૩૯મો).

(૧) કલમ ૮ પછી, નીચેની નવી
કલમ દાખલ કરવી:-

જુદા જુદા
સત્તામંડળોમાં અને
જુદા જુદા હોદ્દા ઉપર
નિમણૂક, નામ
નિયુક્તિ, કો-ઓપ્ટ
કરવા માટેની
વયમર્યાદાની પાત્રતા.

“૮ક. આ અધિનિયમ, સ્ટેચ્યુટસ,
વટહુકમો, વિનિયમો અને નિયમોમાં
ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, કોઈપણ
વ્યક્તિને, તે દર વર્ષની વય પ્રાપ્ત કરે
તે પછી,-
(૧) કલમ ૮ના ખંડો (૪), (૫),
(૬) અને (૭) માં ઉલ્લેખેલ
અધિકારીઓની જગા ઉપર;

(૨) અધ્યાપકની જગા
ઉપર; અથવા

- (૩) યુનિવર્સિટીના સત્તામંડળો
પૈકી કોઈપણના, કોઈપણ
સમિતિના અથવા તેના
કોઈ બીજા મંડળના,
સભ્ય તરીકે

નીમવી, નામનિયુક્ત
અથવા યથાપ્રસંગ, કો-ઓપ્ટ
કરવી જોઈશે નહિ:

પરંતુ આ કલમમાંનો
કોઈપણ મજકૂર, કુલાધિપતિ, કુલપતિ
અથવા યથાપ્રસંગ, ઉપ- કુલપતિના
પોતાના હોદ્દાની રૂએ અધ્યક્ષપદ
અથવા સભ્યપદ ધરાવતા હોય તેવા
યુનિવર્સિટીના કોઈ સત્તામંડળ અથવા
તેની સમિતિ અથવા બીજા કોઈ
મંડળના અધ્યક્ષ અથવા સભ્યને લાગુ
પડશે નહિ.

- (૨) પેટા-કલમ (૧) ના ખંડો
(૧) અને (૨) માં ઉલ્લેખેલ
જગાઓ ઉપર કોઈ વ્યક્તિને
નીમવામાં આવી હોય
અથવા યુનિવર્સિટીના કોઈ
સત્તામંડળના, તેની કોઈ
સમિતિના અથવા કોઈ બીજા
મંડળના સભ્ય તરીકે
નામનિયુક્ત કરવામાં
આવી હોય અથવા કો-ઓપ્ટ
કરવામાં આવી હોય તો, તે
દર વર્ષની વય પ્રાપ્ત કર્યા
પછી પોતાનો એવો હોદ્દો
ધરાવતી બંધ થશે અથવા

યથાપ્રસંગ, સભ્ય તરીકે હોતી
બંધ થશે.”.

- (૨) કલમ ૧૬માં, પેટા-કલમ
(૧) માં, “વર્ગ-૧ હોદ્દાની
રૂએ સભ્યો” એ શીર્ષક
હેઠળ, પરિચ્છેદ (ક)માં,
ખંડ (૩) ને બદલે, નીચેનો
મજકૂર મૂકવો:-

“(૩) રાજ્યમાં રહેતા
યુનિવર્સિટીના છેલ્લા
ભૂતપૂર્વ કુલપતિ, ”.

૬. ભાવનગર યુનિવર્સિટી
અધિનિયમ, ૧૯૭૮
(સન ૧૯૭૮નો ગુજરાતનો
૨૬મો).

- (૧) કલમ ૮ પછી, નીચેની નવી
કલમ દાખલ કરવી:-

જુદા જુદા
સત્તામંડળોમાં અને
જુદા જુદા હોદ્દા ઉપર
નિમણૂક, નામ
નિયુક્તિ, કો-ઓપ્ટ
કરવા માટેની
વયમર્યાદાની પાત્રતા.

“૮ક. આ અધિનિયમ, સ્ટેચ્યુટસ,
વટહુકમો, વિનિયમો અને નિયમોમાં
ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, કોઈપણ
વ્યક્તિને, તે દર વર્ષની વય પ્રાપ્ત કરે
તે પછી,-
(૧) કલમ ૮ના ખંડો (૩), (૪)
અને (૫) માં ઉલ્લેખેલ
અધિકારીઓની જગા ઉપર;

- (૨) અધ્યાપકની જગા
ઉપર; અથવા

- (૩) યુનિવર્સિટીના સત્તામંડળો
પૈકી કોઈપણના, કોઈપણ
સમિતિના અથવા તેના
કોઈ બીજા મંડળના,

સભ્ય તરીકે

નીમવી, નામનિયુક્ત
અથવા યથાપ્રસંગ, કો-ઓપરેટ
કરવી જોઈશે નહિ:

પરંતુ આ કલમમાંનો
કોઈપણ મજદૂર, કુલાધિપતિ, કુલપતિ
અથવા યથાપ્રસંગ, ઉપ- કુલપતિના
પોતાના હોદ્દાની રૂએ અધ્યક્ષપદ
અથવા સભ્યપદ ધરાવતા હોય તેવા
યુનિવર્સિટીના કોઈ સત્તામંડળ અથવા
તેની સમિતિ અથવા બીજા કોઈ
મંડળના અધ્યક્ષ અથવા સભ્યને લાગુ
પડશે નહિ.

(૨) પેટા-કલમ (૧) ના ખંડો
(૧) અને (૨) માં ઉલ્લેખેલ
જગાઓ ઉપર કોઈ વ્યક્તિને
નીમવામાં આવી હોય
અથવા યુનિવર્સિટીના કોઈ
સત્તામંડળના, તેની કોઈ
સમિતિના અથવા કોઈ બીજા
મંડળના સભ્ય તરીકે
નામનિયુક્ત કરવામાં
આવી હોય અથવા કો-ઓપરેટ
કરવામાં આવી હોય તો, તે
દર વર્ષની વય પ્રાપ્ત કર્યા
પછી પોતાનો એવો હોદ્દો
ધરાવતી બંધ થશે અથવા
યથાપ્રસંગ, સભ્ય તરીકે હોતી
બંધ થશે.”

(૨) કલમ ૧૫માં, પેટા-કલમ

(૧) માં, “વર્ગ-૧ હોદ્દાની રૂએ સભ્યો” એ શીર્ષક હેઠળ, પરિચ્છેદ (ક)માં, ખંડ (૩) ને બદલે, નીચેનો મજકૂર મૂકવો:-

“(૩) રાજ્યમાં રહેતા યુનિવર્સિટીના છેલ્લા ભૂતપૂર્વ કુલપતિ, ”.

૭. હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી અધિનિયમ, ૧૯૮૬.
(સન ૧૯૮૬નો ગુજરાતનો ૨૨મો).

(૧) કલમ ૮ પછી, નીચેની નવી કલમ દાખલ કરવી:-

જુદા જુદા સત્તામંડળોમાં અને જુદા જુદા હોદ્દા ઉપર નિમણૂક, નામ નિયુક્તિ, કો-ઓપ્ટ કરવા માટેની વયમર્યાદાની પાત્રતા.

“૮ક. આ અધિનિયમ, સ્ટેચ્યુટસ, વટહુકમો, વિનિયમો અને નિયમોમાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, કોઈપણ વ્યક્તિને, તે દર વર્ષની વય પ્રાપ્ત કરે તે પછી,-

(૧) કલમ ૮ના ખંડો (૪), (૫), (૬) અને (૭) માં ઉલ્લેખેલ અધિકારીઓની જગા ઉપર;

(૨) અધ્યાપકની જગા ઉપર; અથવા

(૩) યુનિવર્સિટીના સત્તામંડળો પૈકી કોઈપણના, કોઈપણ સમિતિના અથવા તેના કોઈ બીજા મંડળના, સભ્ય તરીકે

નીમવી, નામનિયુક્ત

અથવા યથાપ્રસંગ, કો-ઓપરેટ
કરવી જોઈશે નહિ:

પરંતુ આ કલમમાંનો
કોઈપણ મજદૂર, કુલાધિપતિ, કુલપતિ
અથવા યથાપ્રસંગ, ઉપ- કુલપતિના
પોતાના હોદ્દાની રૂએ અધ્યક્ષપદ
અથવા સભ્યપદ ધરાવતા હોય તેવા
યુનિવર્સિટીના કોઈ સત્તામંડળ અથવા
તેની સમિતિ અથવા બીજા કોઈ
મંડળના અધ્યક્ષ અથવા સભ્યને લાગુ
પડશે નહિ.

(૨) પેટા-કલમ (૧) ના ખંડો
(૧) અને (૨) માં ઉલ્લેખેલ
જગાઓ ઉપર કોઈ વ્યક્તિને
નીમવામાં આવી હોય
અથવા યુનિવર્સિટીના કોઈ
સત્તામંડળના, તેની કોઈ
સમિતિના અથવા કોઈ બીજા
મંડળના સભ્ય તરીકે
નામનિયુક્ત કરવામાં
આવી હોય અથવા કો-ઓપરેટ
કરવામાં આવી હોય તો, તે
દર વર્ષની વય પ્રાપ્ત કર્યા
પછી પોતાનો એવો હોદ્દો
ધરાવતી બંધ થશે અથવા
યથાપ્રસંગ, સભ્ય તરીકે હોતી
બંધ થશે.”.

(૨) કલમ ૧૬માં, પેટા-કલમ
(૧) માં, “વર્ગ-૧ હોદ્દાની
રૂએ સભ્યો” એ શીર્ષક
હેઠળ, પરિચ્છેદ (ક)માં,
ખંડ (૩) ને બદલે, નીચેનો
મજદૂર મૂકવો:-

“(૩) રાજ્યમાં રહેતા
યુનિવર્સિટીના છેલ્લા
ભૂતપૂર્વ કુલપતિ, ”.

નિવેદન

ઉચ્ચ શિક્ષણમાં ધારાધોરણો જાળવવા માટેની સંવેધાનિક જવાબદારી પરિપૂર્ણ કરવા, કેન્દ્ર સરકાર અને યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ કમિશને વખતોવખત શિક્ષણના વ્યવસાયમાં પ્રતિભાશાળી વ્યક્તિઓને આકર્ષવા અને તેમને જાળવી રાખવા કોલેજ અને યુનિવર્સિટીના અધ્યાપકોના પગાર ધોરણો, નિમણૂક માટેના લઘુત્તમ લાયકાતોની ફેરસુધારણા સંબંધી કેટલાક પગલાં લીધાં છે.

૨. આ સંબંધમાં યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ કમિશનના આદેશો પ્રમાણે, કોલેજ અને યુનિવર્સિટીના અધ્યાપકોની વયનિવૃત્તિની વયમર્યાદા દર વર્ષની નક્કી કરેલી છે અને યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ કમિશને એવો પણ આદેશ આપેલ છે કે કોઈપણ નિવૃત્ત અધ્યાપકની કોલેજ અથવા યુનિવર્સિટીમાંની કોઈ વૈધાનિક અથવા બિન-વૈધાનિક જગા ઉપર પણ નિમણૂક કરવી નહિ. જુદા જુદા સત્તામંડળો, કોર્ટ, કાઉન્સિલ (પરિષદ), સમિતિ, બોર્ડ અથવા મંડળો, વગેરેમાં નામનિયુક્ત થયેલ, નીમાયેલ અથવા કો-ઓપ્ટ કરાયેલ સભ્યો માટે પણ આ અભિગમ સારો છે.

૩. મોટા ભાગના કુલપતિઓ પણ એવો દૃઢ મત ધરાવે છે કે યુનિવર્સિટીની કામગીરીમાં ફાળો આપવાની નવી પ્રતિભાશાળી વ્યક્તિઓ માટેની તકોને સક્રિય રીતે અવરોધે એવી દર વર્ષ કરતાં વધુ ઉંમરની કોઈપણ વ્યક્તિને, કોઈ યુનિવર્સિટી સત્તામંડળ, કોર્ટ, કાઉન્સિલ, બોર્ડ, સમિતિ અથવા મંડળ વગેરેમાં કોઈ હોદ્દો અથવા જગા અથવા સભ્યપદ ધરાવવા માટે પાત્ર ગણવી નહિ.

૪. કોઈપણ યુનિવર્સિટી અધિનિયમમાં એવી જોગવાઈ નથી કે દર વર્ષની ઉંમરની કોઈપણ વ્યક્તિને જુદા જુદા વૈધાનિક અને બિન-વૈધાનિક મંડળોમાં નીમાવા, નામનિયુક્ત થવા અથવા કો-ઓપ્ટ થવા અથવા ચાલુ રહેવા માટે પાત્ર ગણવી નહિ. આથી, અમુક યુનિવર્સિટી અધિનિયમો સુધારવા જરૂરી જણાય છે, જેથી કરીને તેમને યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ કમિશનના આદેશોને અનુરૂપ કરી શકાય અને જુદા જુદા હોદ્દા અને જગાઓ ઉપર પ્રતિભાવાન યુવાન વ્યક્તિઓને મૂકી શકાય.

ગુજરાત વિધાનસભાનું સત્ર ચાલુ ન હોવાથી, ઉપર્યુક્ત ઉદ્દેશ સિધ્ધ કરવા માટે રાજ્યમાં યુનિવર્સિટીઓને લગતા અમુક અધિનિયમો સુધારવા માટે આ વટહુકમ પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવે છે.

ગાંધીનગર.

તા. ૨૬મી જૂન, ૨૦૦૩.

કેલાસપતિ મિશ્રા,

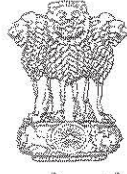
ગુજરાતના રાજ્યપાલ.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

ડો. વરેશ સિંહા,

સરકારના અગ્ર સચિવ.

IX-Ex-98-5

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

FRIDAY, JULY 4, 2003/ASADHA 13, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૪થી જુલાઈ, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા તારીખ ૨જી જુલાઈ, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના નાણા વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક:(જીએચએન-૨૦) જીપીટી-૨૦૦૩-(એસ-૮) (૨) (૧)/૬ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વ લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

Notification

under

THE GUJARAT PURCHASE TAX ON SUGARCANE ACT, 1989.

ગુજરાત શેરડી ઉપર ખરીદવેરા અધિનિયમ, ૧૯૮૯ હેઠળ જાહેરનામું

જાહેરનામું

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૨જી જુલાઈ, ૨૦૦૩.

ગુજરાત શેરડી ઉપર ખરીદવેરા અધિનિયમ, ૧૯૮૯.

ક્રમાંક : (જીએચએન-૨૦) જીપીટી-૨૦૦૩-(એસ-૮) (૨) (૧)/૬ :- ગુજરાત શેરડી ઉપર ખરીદવેરા અધિનિયમ, ૧૯૮૯ (સન ૧૯૮૯ના ગુજરાતના ૧૧મા)ની કલમ ૮થી મળેલી સત્તાની રૂએ, ગુજરાત સરકાર, આથી,

(ક) નીચેની અનુસૂચિના કોલમ (૨)માં નિર્દિષ્ટ કરેલ અધિકારીઓને, સદરહુ અનુસૂચિના કોલમ (૩)માં નિર્દિષ્ટ કરેલ હોદ્દાઓ ધરાવતા આકારણી સત્તાધિકારીઓ તરીકે નીમે છે, અને

(ખ) આવા દરેક આકારણી સત્તાધિકારીની સામે, અધિનિયમથી અથવા તે હેઠળ જે વિસ્તારની અંદર તેઓ તેમને મળેલી સત્તાઓ વાપરશે અને તેમના ઉપર નાખવામાં આવેલી ફરજો બજાવશે તે વિસ્તાર તરીકે, સદરહુ અનુસૂચિના કોલમ (૪)માં ઉલ્લેખેલ વિસ્તાર નિર્દિષ્ટ કરે છે.

અનુક્રમાંક	ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯ હેઠળ નીમાયેલ અધિકારીઓના હોદ્દા	ગુજરાત શેરડી ઉપર ખરીદવેરા અધિનિયમ, ૧૯૮૯ હેઠળ આકારણી સત્તાધિકારીના હોદ્દા	હકૂમતનો વિસ્તાર
૧	૨	૩	૪
૧.	વેચાણવેરા કમિશનર	ખરીદવેરા કમિશનર (શેરડી)	સમગ્ર રાજ્ય
૨.	ખાસ વેચાણવેરા કમિશનર	ખાસ ખરીદવેરા કમિશનર (શેરડી)	સમગ્ર રાજ્ય
૩.	અધિક વેચાણવેરા કમિશનર	અધિક ખરીદવેરા કમિશનર (શેરડી)	સમગ્ર રાજ્ય
૪.	નાયબ વેચાણવેરા કમિશનર	નાયબ ખરીદવેરા કમિશનર (શેરડી)	ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯ હેઠળ સોંપેલ હોય તે જ વિસ્તારની અંદર
૫.	મદદનીશ વેચાણવેરા કમિશનર	મદદનીશ ખરીદવેરા કમિશનર (શેરડી)	ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯ હેઠળ સોંપેલ હોય તે જ વિસ્તારની અંદર
૬.	વેચાણવેરા અધિકારીઓ	ખરીદવેરા અધિકારીઓ (શેરડી)	ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯ હેઠળ સોંપેલ હોય તે જ વિસ્તારની અંદર

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

સી. જે. મેકવાન,

સરકારના ઉપસચિવ.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

TUESDAY, JULY 29, 2003/SRAVANA 7, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bill, Acts and Notification other than
those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતો વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૨૮મી જુલાઈ, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા તારીખ. ૨૩મી જુલાઈ, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના નાણાં વિભાગના સરકારી જાહેરનામાં ક્રમાંક : (જીએચએન-૨૧)જીએસટી-૨૦૦૩-(એસ-૪૯) (૩૭૬)/૬નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વ લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ,

Notification

re

amendment to the Government Notification, Finance
Department No. (GHN-14)/GST-1092(S.49)/(251)/TH,
dated the 1st April, 1992.

નાણાં વિભાગનું તારીખ. ૧લી એપ્રિલ, ૧૯૯૨નું સરકારી જાહેરનામું ક્રમાંક : (જીએચએન-૧૪)/જીએસટી-૧૦૯૨-(એસ-૪૯) (૨૫૧)/૬. સુધારવા સંબંધી જાહેરનામું.

નાણાં વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૨૩મી જુલાઈ, ૨૦૦૩.

ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯.

ક્રમાંક. (જીએચએન-૨૧)/જીએસટી-૨૦૦૩-(એસ-૪૯) (૩૭૬)/૬ :- ગુજરાત સરકારને જાહેર હિતમાં તેમ કરવું જરૂરી લાગે છે;

તેથી, હવે, ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯ (સન ૧૯૭૦ના ગુજરાતના ૧લા)ની કલમ ૪૯ની પેટા-કલમ (૨) થી મળેલી સત્તાની રૂએ, ગુજરાત સરકાર, આથી, નાણાં વિભાગનું તારીખ. ૧લી એપ્રિલ, ૧૯૯૨નું સરકારી જાહેરનામું ક્રમાંક :- (જીએચએન-૧૪)/જીએસટી-૧૦૯૨-(એસ-૪૯) (૨૫૧)/૬. નીચે પ્રમાણે સુધારે છે :-

સદરહુ જાહેરનામાને જોડેલી અનુસૂચિમાં,

(૧) અનુક્રમાંક. ૧૪૫ની નોંધને બદલે, નીચેની નોંધ મૂકવી :-

૧	૨	૩	૪
“૧૪૫	ગુજરાત વિદ્યુત બોર્ડ (ગુ. વિ. બો.)ને પૂરી પાડવા માટેની વીજળીના ઉત્પાદનમાં ઉપયોગમાં લેવા માટે પ્રમાણિત સ્વતંત્ર પાવર પ્રોજેક્ટ (આઈપીપી)ને કરેલ નેધ્યાનાં વેચાણો.	સમગ્ર વેચાણ વેરી	(૧) પ્રમાણિત સ્વતંત્ર પાવર પ્રોજેક્ટ (આઈપીપી), વેચનાર વેપારીને આ સાથે જોડેલ નમૂના પરમાં બીજી બાબતોની સાથોસાથ એમ જણાવતું પ્રમાણપત્ર પૂર પાડે કે ગુ. વિ. બોર્ડને પૂરી પાડવા માટેની વીજળીના ઉત્પાદનમાં ઉપયોગમાં લેવા માટે નેધ્યાની જરૂર છે અને વેચાણવેરામાંથી મુક્તિનો લાભ, ગુ. વિ. બો.-એ ચુકવવા-પાત્ર વીજળીની કિંમતમાં અનુરૂપ ઘટાડા રૂપે ગુ.વિ. બો.-ને આપવામાં આવશે.
	સ્પષ્ટીકરણ :- આ નોંધના હેતુ માટે, પ્રમાણિત સ્વતંત્ર પાવર પ્રોજેક્ટ (આઈપીપી) એટલે આ નોંધ હેઠળ વેરાની મુક્તિના આધારે નેધ્યાની ખરીદીના હેતુ માટે ગુજરાત વિદ્યુત બોર્ડ મંજૂર કરેલ સ્વતંત્ર પાવર પ્રોજેક્ટ કંપની.		(૨) પ્રમાણિત સ્વતંત્ર પાવર પ્રોજેક્ટ (આઈપીપી)-એ ગુ.વિ.બો.-ને પૂરી પાડવા માટેની વીજળીના ઉત્પાદન માટે નેધ્યાનો ઉપયોગ કરવો જોઈશે.
			(૩) આ જાહેરનામું સન ૨૦૦૩ના સપ્ટેમ્બર મહિનાની ૩૦મી તારીખ સુધી અમલમાં રહેશે.

(૨) નમૂના પરને બદલે, નીચેની મજકૂર મૂકવો :-

નમૂનો પર

ગુ. વિ. બોર્ડને પૂરી પાડવાની વીજળીના ઉત્પાદનમાં ઉપયોગમાં લેવા માટે નેધ્યાની ખરીદી માટે પ્રમાણિત સ્વતંત્ર પાવર પ્રોજેક્ટ કંપનીએ પૂર પાડવાનું પ્રમાણપત્ર.

(જુઓ ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯ની કલમ ૪૯ની પેટા-કલમ (૨) હેઠળ બહાર પાડેલ નાણાં વિભાગના તારીખ : ૨૩મી જુલાઈ, ૨૦૦૩ના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક : (જીએચએન-૨૧)/જીએસટી-૨૦૦૩-(એસ-૪૯) (૩૭૬)/૬ થી મૂકેલ અનુક્રમાંક. ૧૪૫ની નોંધ.)

મેસર્સ _____ (કંપની સેક્રેટરી / કંપનીનો મુખ્ય કારોબારી અધિકારી) પ્રમાણિત કરું છું કે
 એ પ્રમાણિત સ્વતંત્ર પાવર પ્રોજેક્ટ કંપની છે, જેને ગુ. વિ. બો. ને પૂરી પાડવા માટેની
 વીજળીના ઉત્પાદનમાં ઉપયોગમાં લેવા માટે વેચાણ વેરા ઉપર મુકિતના આધારે નેધ્યાની ખરીદીના હેતુ માટે ગુજરાત વિદ્યુત બોર્ડ (ગુ.વિ.બો.)
 એ માન્ય કરેલ છે.

હું વધુમાં પ્રમાણિત કરું છું કે આ નમૂના સામે ખરીદેલ નેધ્યાના ઉપયોગથી ઉત્પન્ન થયેલ વીજળી ગુજરાત વિદ્યુત બોર્ડને પૂરી
 પાડવામાં આવશે;

હું વધુમાં પ્રમાણિત કરું છું કે વેચાણવેરામાંથી મુકિતનો લાભ, ગુ. વિ. બોર્ડ.-એ ચૂકવવાપાત્ર વીજળીની કિંમતમાં અનુરૂપ ઘટાડા રૂપે
 ગુ. વિ. બોર્ડ-ને આપવામાં આવશે.

તારીખ : _____

સહી _____

સ્થળ : _____

હોદ્દો _____."

ગુજરાતના રાજ્યપાલશ્રીના હુકમથી અને તેમના નામે,

એમ. એન. જોષી,
 સરકારના અધિક સચિવ.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

TUESDAY, JULY 29, 2003/SRAVANA 7, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bill, Acts and Notification other than those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૨૯મી જુલાઈ, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા તારીખ ૨૩મી જુલાઈ, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના નાણા વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક. (જીએસએન-૨૨)જીએસટી-૨૦૦૩-(એસ-૪૯) (૩૭૭)/૬નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વ લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

Notification

re

amendment to the Government Notification, Finance
Department No. (GHN-627)/GST-1070(S.49)/TH,
dated the 29th April, 1978.

નાણા વિભાગનું તારીખ. ૨૯મી એપ્રિલ, ૧૯૭૦નું સરકારી જાહેરનામું ક્રમાંક. (જીએચએન-૬૨૭)/જીએસટી-૧૦૭૦-(એસ-૪૯)/૬. સુધારવા સંબંધી જાહેરનામું.

નાણા વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૨૩મી જુલાઈ, ૨૦૦૩.

ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯.

ક્રમાંક. (જીએચએન-૨૨)/જીએસટી-૨૦૦૩-(એસ-૪૯) (૩૭૭)/૬.- ગુજરાત સરકારને જાહેર હિતમાં તેમ કરવું જરૂરી લાગે છે;

તેથી, હવે, ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯ (સન ૧૯૭૦ના ગુજરાતના ૧લા)ની કલમ ૪૯ની પેટા-કલમ (૨) થી મળેલી સત્તાની રૂએ, ગુજરાત સરકાર, આથી, નાણા વિભાગનું તારીખ. ૨૯મી એપ્રિલ, ૧૯૭૦નું સરકારી જાહેરનામું ક્રમાંક. (જીએચએન-૬૨૭)/જીએસટી-૧૦૭૦/(એસ-૪૯)/૬. નીચે પ્રમાણે સુધારે છે.

સદરહુ જાહેરનામાને જોડેલી અનુસૂચિમાં,

(૧) અનુક્રમાંક. પની નોંધમાં, પેટા-નોંધ (૪)ને બદલે, નીચેની પેટા-નોંધ મૂકવી :-

૧	૨	૩	૪
“(૪) પુવારણ વીજ મથક ખાતે વીજળીના ઉત્પાદનમાં ઉપયોગમાં લેવા માટે ગુજરાત વિદ્યુત બોર્ડ (ગુ.વિ.બો.)ને લો સક્કર હેવી સ્ટોક (એલએસએચએસ)ના કરેલા વેચાણો.	સમગ્ર વેચાણવેરો	(૧)	ગુજરાત વિદ્યુત બોર્ડ (ગુ.વિ.બો.)-એ, વેચનાર વેપારીને આ સાથે જોડેલ નમૂના ગૃહ માં બીજા બાબતોની સાથો-સાથ એમ જણાવતું પ્રમાણપત્ર પૂરૂ પાડવું જોઈશે કે ગુ.વિ. બોર્ડ, એવી રીતે ખરીદેલ લો સક્કર હેવી સ્ટોક (એલ-એસએચએસ) પુવારણ વીજ મથક ખાતે વીજળીના ઉત્પાદનમાં ઉપયોગમાં લેશે.
		(૨)	ગુ. વિ. બો. એ પુવારણ વીજ મથક ખાતે વીજળીના ઉત્પાદનમાં એલ. એસ. એચ. એસ.નો ઉપયોગ કરવો જોઈશે. એવી રીતે ખરીદેલ માલનો ઉપયોગ તદ્દનુસાર ન થાય, તો ગુ.વિ.બો. વેરો ભરવા માટે જવાબદાર થશે.
		(૩)	આ પેટા-નોંધ હેઠળની મુક્તિ, સન ૨૦૦૩ના સાપ્ટેમ્બર મહિનાની ૩૦મી તારીખ સુધીની મુદત માટે રહેશે.”

(૨) નમૂના ગૃહને બદલે, નીચેનો મજકૂર મૂકવો :-

“નમૂનો ગૃહ

(નોંધ પની પેટા-નોંધ (૪))

પુવારણ વીજ મથક ખાતે વીજળીના ઉત્પાદનમાં ઉપયોગમાં લેવા માટે લો સક્કર હેવી સ્ટોક (એલએસએચએસ)ની ખરીદી માટે ગુ. વિ. બોર્ડ (ગુ.વિ.બો.)-એ પૂરૂ પાડવાનું પ્રમાણપત્ર

(જુઓ ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯ની કલમ ૪૯ની પેટા-કલમ (૨) હેઠળ બહાર પાડેલ નાણા વિભાગના તારીખ : ૨૩મી જુલાઈ, ૨૦૦૩ના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક : (જીએચએન-૨૨)/જીએસટી-૨૦૦૩-(એસ-૪૯) (૩૭૭)/૬. થી મૂકેલી અનુક્રમાંક. પનીપેટા નોંધ.(૪).)

હું _____ (નામ) _____ (હોદ્દો)
 નાણા વિભાગના તારીખ : ૨૩મી જુલાઈ, ૨૦૦૩ના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક : (જીએચએન-૨૨)જીએસટી-૨૦૦૩-(એસ-૪૯) (૩૭૭)/૬ના
 હેતુ માટે ગુજરાત વિદ્યુત બોર્ડ (ગુ.વિ.બો.)નો અધિકૃત અધિકારી છું.

હું પ્રમાણિત કરું છું કે તારીખ _____ ના બિલ /બરતિયા નં. _____ પ્રમાણેનો માલ એટલે કે લો સલ્ફર
 હેવી સ્ટોક (એલએસએચએસ), મેં મેસર્સ _____ પાસેથી ગુ. વિ. બોર્ડ માટે અને તેના વતી ખરીદેલ છે.

હું વધુમાં પ્રમાણિત કરું છું કે ધુવારણ વીજ મથક ખાતે વીજળીના ઉત્પાદનમાં ઉપયોગમાં લેવા માટે એવી રીતે ખરીદેલ માલની ગુ.
 વિ. બોર્ડને જરૂર છે. એવી રીતે ખરીદેલ માલનો ઉપયોગ તદ્દનુસાર ન થાય, તો ગુ.વિ.બો. વેરો ભરવા માટે જવાબદાર થશે.

તારીખ : _____

સહી _____

સ્થળ : _____

હોદ્દો _____

ગુજરાત વિદ્યુત બોર્ડનો સિક્કો

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

એમ. એન. જોષી,
 સરકારના અધિક સચિવ.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

FRIDAY, AUGUST 8, 2003/SRAVANA 17, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bill, Acts and Notification other than those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય પ્રાવૃત્તિનો વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૮મી આગષ્ટ, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝટમાં અગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા તારીખ ૩૧મી જુલાઈ, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના ગૃહ વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક : જજ/૨૦૦૩/૬૮/એમવીઆર-૧૦૮૮/૧૩૪૨/ખ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વ લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

Notification

Re

Amendment to the Gujarat Motor Vehicles Rules, 1989.

ગુજરાત મોટર વાહન નિયમો, ૧૯૮૯ સુધારવા સંબંધી જાહેરનામું.

ગૃહ વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૩૧મી જુલાઈ, ૨૦૦૩.

મોટર વાહન અધિનિયમ, ૧૯૮૮.

ક્રમાંક. જજ/૨૦૦૩/૬૮/એમવીઆર/૧૦૮૮/૧૩૪૨/ખ :- ગુજરાત મોટર વાહન નિયમો, ૧૯૮૯ વધુ સુધારવા નિયમોનો મુસદ્દો, મોટર વાહન અધિનિયમ, ૧૯૮૮ (સન ૧૯૮૮ના ૫૮મા)ની કલમ-૨૧૨ની પેટા-કલમ (૧)થી કરમાવ્યા પ્રમાણે, ગૃહ વિભાગના તારીખ : ૬ઠ્ઠી જૂન, ૨૦૦૩ના સરકારી જાહેરનામાં ક્રમાંક : જજ/૨૦૦૩/૫૨/એમવીઆર/૧૦૮૮/૧૩૪૨/ખ. હેઠળ, તારીખ ૬ઠ્ઠી જૂન, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારી રાજપત્ર, અસાધારણ, ભાગ ૪/એ, પાના નં. ૫૧-૧ અને ૨ ઉપર પ્રસિધ્ધ કર્યો હતો. અને તેનાથી અસર થવાનો સંભવ હોય તેવી તમામ વ્યક્તિઓ પાસેથી ત્રીસ દિવસની અંદર વાંધા અથવા સૂચનો મંગાવવામાં આવ્યા હતા.

અને સદરહુ નિયમોના મુસદ્દાના સંબંધમાં સરકારને કોઈપણ વ્યક્તિ તરફથી વાંચા અથવા સૂચન મળેલ નથી.

ડે. તેથી, હવે, મોટર વાહન અધિનિયમ, ૧૯૮૮ (સન ૧૯૮૮ના ૫૮મા)ની કલમ-૨૮ની પેટા કલમ (૨)ના ખંડ (ગ), કલમ-૨૯ની પેટા-કલમ (૨)ના ખંડ (ગ) અને કલમ ૨૧૧ની પેટા કલમ (૨)ના ખંડ (ચ)થી મળેલી સત્તાની રૂએ, ગુજરાત સરકાર આથી, ગુજરાત મોટર વાહન નિયમો ૧૯૮૮ વધુ સુધારવા માટે નીચેના નિયમો કરે છે :-

૧. આ નિયમો ગુજરાત મોટર વાહન (સુધારા) નિયમો, ૨૦૦૩ કહેવાશે.

૨. ગુજરાત મોટર વાહન નિયમો, ૧૯૮૮ જેનો આમાં હવે પછી, "સદરહુ નિયમો" તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તેમાં, નિયમ-૬માં, ખંડ (૩)માં, પેટા ખંડ (ખ)માં, "પાસઠ રૂપિયા" એ શબ્દોને બદલે, "બસો રૂપિયા" એ શબ્દો મૂકવાં.

૩. સદરહુ નિયમોમાં નિયમ ૬૦ કમી કરવો.

૪. સદરહુ નિયમોમાં, નિયમ ૧૭૨-કમાં, પેટા નિયમ (૭)ને બદલે, નીચેનો મજકૂર મૂકવો :-

"વાહનનું પરિચય કરવા માટેની અને મુદતી તપાસનું પ્રમાણપત્ર આપવા અને તાજું કરી આપવા માટેની ફી, કેન્દ્રીય મોટર વાહન નિયમો, ૧૯૮૮ના નિયમ ૮૧ ને જોડેલા ક્રોષ્ટકમાં અનુક્રમાંક ૧૧ અને ૧૨માં નિર્દિષ્ટ કર્યા પ્રમાણે રહેશે.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે.

વી. એમ. ચૌહાણ,
સરકારના સંયુક્ત સચિવ.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

THURSDAY, AUGUST 14, 2003/SRAVANA 23, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતો વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧૪મી ઓગષ્ટ, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા તારીખ ૮મી ઓગષ્ટ, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના નાણાં વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક : (જાહેરના-૨૭)સીએસટી-૨૦૦૩-એસ-૮(૫) (૧૧૭)/૮ ના ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વ લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

Notification

under

THE CENTRAL SALES TAX ACT, 1956.

કેન્દ્રીય વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૫૬ હેઠળ જાહેરનામું.

નાણાં વિભાગ,

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૮મી ઓગષ્ટ, ૨૦૦૩.

કેન્દ્રીય વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૫૬.

ક્રમાંક : (જાહેરના-૨૭)સીએસટી-૨૦૦૩-એસ-૮(૫) (૧૧૭)/૮ :- કેન્દ્રીય વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૫૬ (સન ૧૯૫૬ના ૭૪મા)ની કલમ ૮ની પેટા-કલમ (૫) થી મળેલી સત્તાની રૂએ, જાહેર હિતમાં તેમ કરવું જરૂરી છે એવી ખાતરી થઈ હોવાથી, ગુજરાત સરકાર, આથી, આદેશ કરે છે કે ગુજરાત રાજ્યમાં પોતાના ધંધાનું સ્થળ ધરાવતા કોઈપણ વેપારીએ, આંતરરાજ્ય વ્યાપાર અને વાણિજ્ય દરમિયાન તેણે કરેલા વેચાણોના સંબંધમાં, કલમ ૮ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ નહાવાના સાબુ પર ચુકવવાપાત્ર વેરો, આ જાહેરનામાની તારીખથી શરૂ થતી અને તા. ૭મી ઓગષ્ટ, ૨૦૦૩ના રોજ પૂરી થતી મુદત દરમિયાન, નમૂના "ગ" ની સામે એવી રીતે વેચેલ માલની વેચાણ કિંમતના ૧.૨૫ ટકા લેખે ગણવા જોઈશે.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે.

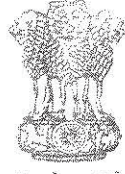
સી. જે. મેકવાન,
સરકારના ઉપસચિવ.

IX-EX.-103-1

103-1

સરકારી મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

SATURDAY, AUGUST 16, 2003/SRAVANA 25, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bill, Acts and Notification other than
those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧૬મી ઓગષ્ટ, ૨૦૦૩.

તારીખ ૧૬ મી ઓગષ્ટ, ૨૦૦૩ના ગુજરાત રાજપત્ર, (અસાધારણ) માં એન્ટ્રેજમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત વટહુકમ ક્રમાંક : ૩નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

ગૃહ વિભાગ,
સચિવાલય, ગાંધીનગર.
તારીખ: ૧૬મી ઓગસ્ટ, ૨૦૦૩

GUJARAT ORDINANCE NO. 3 OF 2003.

AN ORDINANCE

further to amend the Code of Criminal Procedure, 1973 in its application to the State of Gujarat.

સન ૨૦૦૩નો ગુજરાત વટહુકમ ક્રમાંક : ૩.

ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડતો હોય તેટલા પૂરતો ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩ વધુ સુધારવા બાબત વટહુકમ.

ગુજરાત રાજ્યની વિધાનસભાનું સત્ર ચાલુ નથી;

સન ૧૯૭૪નો
રજો.

અને ગુજરાતના રાજ્યપાલને એવી ખાતરી થઈ છે કે ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડતો હોય તેટલા પૂરતો ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩ સુધારવા માટે તાત્કાલિક પગલાં લેવાનું તેમને માટે જરૂરી બનાવે તેવા સંજોગો પ્રવર્તે છે;

અને ભારતના સંવિધાનની કલમ ૨૧૩ના ખંડ (૧)ના પરંતુક હેઠળ રાષ્ટ્રપતિની સૂચના મેળવેલ છે;

તેથી, હવે, સંવિધાનની કલમ ૨૧૩ના ખંડ (૧) : તેમને મળેલી સત્તાની રૂબરૂ, ગુજરાતના રાજ્યપાલ, આથી, નીચેનો વટહુકમ કરીને પ્રતિષ્ઠા કરે છે :-

૧. ટૂંકી સંજ્ઞા અને આરંભ.- (૧) આ વટહુકમ ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ (ગુજરાત સુધારા) વટહુકમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.

(૨) તે તરત જ અમલમાં આવશે.

સન ૧૯૭૪નો
રજો.

૨. સન ૧૯૭૪નો રજો અધિનિયમ હંગામી રીતે સુધારવા બાબત.-

આ વટહુકમના અમલની મુદત દરમિયાન, ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડતો હોય તેટલે સુધી, ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩ (જેનો આમાં હવે પછી, “ મુખ્ય અધિનિયમ ” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે) કલમ ૩માં નિર્દિષ્ટ કરેલ સુધારાને અત્યંત રહીને અમલમાં આવશે.

૩. સન ૧૯૭૪ના રજા અધિનિયમની કલમ ૧૬૭નો સુધારો.- મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૧૬૭માં, પેટા-કલમ (૨) માં,-

(૧) પરંતુકમાં, પરિચ્છેદ (ખ)ને બદલે, નીચેનો પરિચ્છેદ મૂકવો:-

“(ખ) (૧) આરોપી પોલીસ કસ્ટડીમાં હોય, ત્યારે તેને મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષ હાજર કરવામાં આવે, અને

(૨) આરોપી પોલીસ કસ્ટડી સિવાયની અન્ય જગ્યાએ હોય, ત્યારે મેજિસ્ટ્રેટના આદેશ અનુસાર તેને રૂબરૂમાં અથવા ઇલેક્ટ્રોનિક વીડિયો લિંકેજના માધ્યમ મારફત હાજર કરવામાં આવે,

તે સિવાય કોઈપણ મેજિસ્ટ્રેટ આ કલમ હેઠળ કોઈ કસ્ટડીમાં વધુ અટકાયતમાં રાખવા માટે અધિકાર આપી શકશે નહિ.”;

(૨) સ્પષ્ટીકરણ ૨ માં, “ કોઈ આરોપીને ” એ શબ્દો પછી અને “ મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષ ” એ શબ્દો પહેલાં “ રૂબરૂમાં અથવા યથાપ્રસંગ, ઇલેક્ટ્રોનિક વીડિયો લિંકેજના માધ્યમ મારફત ” એ શબ્દો દાખલ કરવા;

નિવેદન

ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડતો હોય તેટલા પૂરતા ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩ની કલમ ૧૬૭ની પેટા-કલમ (૨)ના પરંતુકનો વિદ્યમાન પરિચ્છેદ (ખ), આરોપીને મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષ હાજર કરવામાં આવે તે સિવાય, મેજિસ્ટ્રેટને, સદરહુ કલમ ૧૬૭ હેઠળ તેને કોઈ કસ્ટડીમાં અટકાયતમાં રાખવા માટે અધિકાર આપવા ઉપર પ્રતિબંધ મૂકે છે. આ જોગવાઈ, આરોપીને જે કસ્ટડીમાં રાખવામાં આવ્યો હોય ત્યાંથી કોર્ટ સમક્ષ લઈ જવાનું આવશ્યક બનાવે છે. આવી રીતે લઈ જવામાં આરોપીના માર્ગરક્ષણ (એસ્કોર્ટ) માટે પોલીસની સેવાઓ લેવાનો અને તેને લઈ જવા માટે રાજ્યની સરકારી તિજોરીમાંથી ખર્ચનો સમાવેશ થાય છે. આવી સેવા લેવા અને ખર્ચ ઉપરાંત, આવી રીતે લઈ જવામાં, પોલીસની કસ્ટડીમાંથી આરોપી ફરાર થઈ જવાના અથવા આરોપીના જાતના જોખમનો સમાવેશ થાય છે. આવી સેવા, ખર્ચ અને જોખમને ઓછું કરવા માટે, આરોપી પોલીસની કસ્ટડી સિવાયની અન્ય જગ્યાએ હોય ત્યારે, મેજિસ્ટ્રેટના આદેશ અનુસાર તેને રૂબરૂમાં અથવા ઇલેક્ટ્રોનિક વીડિયો લિંકેજના માધ્યમ મારફત મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષ હાજર કરવા માટેની જોગવાઈ કરવાનું જરૂરી જણાયું છે.

ગુજરાત વિધાનસભાનું સત્ર ચાલુ ન હોવાથી, ઉપર્યુક્ત ઉદ્દેશ સિધ્ધ કરવા માટે સદરહુ અધિનિયમ સુધારવા માટે આ વટહુકમ પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવે છે.

ગાંધીનગર,

તારીખ : ૧૬મી ઓગસ્ટ, ૨૦૦૩

કેલાસપતિ મિશ્રા,

ગુજરાતના રાજ્યપાલ.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

એચ. વી. પટેલ,

સરકારના સચિવ.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV] TUESDAY, SEPTEMBER 2, 2003/BHADRA 11, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarat translation of Bill, Acts and Notification other than
these published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ,
સચિવાલય, ગાંધીનગર, તા.૨જી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩.

તારીખ : ૨જી સપ્ટેમ્બર ૨૦૦૩ ના ગુજરાત રાજપત્ર, (અસાધારણ)માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા
સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક ૪૩નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિધ્ધ
કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT BILL NO. 43 OF 2003.**THE GUJARAT UNIVERSITIES LAWS (AMENDMENT) BILL, 2003.****A BILL***further to amend the Acts relating to certain Universities in the State.*

ગુજરાત વિદ્યાનિશાના નિયમોના નિયમ-૧૨૭-અ ના પરંતુક અન્વયે આપવામાં આવેલી અધ્યક્ષની સંમતિથી નીચેનું વિધેયક પ્રસિદ્ધ કર્યું છે :-

સન ૨૦૦૩નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક. ૪૩.

ગુજરાત યુનિવર્સિટીઓ કાયદા (સુધારા) વિધેયક, ૨૦૦૩.

રાજ્યમાં અમુક યુનિવર્સિટીઓને લગતા અધિનિયમો વધુ સુધારવા બાબત વિધેયક.

આથી ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમા નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે:-

૧. (૧) આ અધિનિયમ ગુજરાત યુનિવર્સિટીઓ કાયદા (સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.

ટૂંકી સંજ્ઞા અને
આરંભ.

(૨) તે સન ૨૦૦૩ના જૂન મહિનાની ૨૬મી તારીખે અમલમાં આવ્યો છે એમ જણાશે.

૨. અનુસૂચિના બીજા કોલમમાં નિર્દિષ્ટ કરેલા દરેક અધિનિયમ તેના ત્રીજા કોલમમાં તેની સામે નિર્દિષ્ટ કરેલી રીતે અને તેટલા પ્રમાણમાં સુધારવા જાહેશે.

રાજ્યમાં અમુક
યુનિવર્સિટીઓને
લગતા
અધિનિયમોના
સુધારા.

અનુસૂચિ

અનુક્રમાંક	ટૂંકી સંજ્ઞા	સુધારાનું પ્રમાણ
૧	૨	૩

૧ ગુજરાત યુનિવર્સિટી અધિનિયમ,
૧૯૪૯
(સન ૧૯૪૯નો મુંબઈનો ૫૦મો).

(૧) કલમ ૮ પછી, નીચેની નવી કલમ દાખલ કરવી:-

જુદા જુદા "૮ક. (૧) આ અધિનિયમ, સ્ટેચ્યુટસ, અધ્યાદેશો, વિનિયમો સત્તામંડળોમાં અને અને નિયમોમાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, કોઈપણ જુદા જુદા હોદ્દા ઉપર વ્યક્તિને, તે દર વર્ષની વય પ્રાપ્ત કરે તે પછી, નિમણૂક, નામ (૧) કલમ ૮ના ખંડો (૪), (૫), નિયુક્તિ, કો-ઓર્ડ (૫-ક) અને (દ) માં ઉલ્લેખેલ અધિકારીઓની જગ્યા કરવા માટેની (૫-ક) અને (દ) માં ઉલ્લેખેલ અધિકારીઓની જગ્યા વયમર્યાદાની પાત્રતા ઉપર;

(૨) અધ્યાપકની જગ્યા ઉપર; અથવા

(૩) યુનિવર્સિટીના સત્તામંડળો પૈકી કોઈપણના, તેની કોઈપણ સચિતિના અથવા તેના કોઈ બીજા મંડળના, સભ્ય તરીકે

અનુક્રમાંક	ટૂંકી સંજ્ઞા	સુધારાનું પ્રમાણ
૧	૨	૩

નીમવી, નામનિયુક્ત અથવા યથાપ્રસંગ,
કો-ઓપ્ટ કરવી જોઈશે નહિ:

પરંતુ આ કલમમાંનો કોઈપણ
મજકૂર, કુલાધિપતિ, કુલપતિ અથવા
યથાપ્રસંગ, ઉપ- કુલપતિના પોતાના હોદ્દાની
રૂએ અધ્યક્ષપદ અથવા સભ્યપદ ધરાવતા હોય
તેવા યુનિવર્સિટીના સત્તામંડળો પૈકી કોઈપણના
અથવા બીજા કોઈ મંડળના અધ્યક્ષ અથવા
સભ્યને લાગુ પડશે નહિ.

- (૨) પેટા-કલમ (૧) ના ખંડો
(૧) અને (૨) માં ઉલ્લેખેલ
જગાઓ ઉપર કોઈ વ્યક્તિને
નીમવામાં આવી હોય અથવા
યુનિવર્સિટીના સત્તામંડળો
પૈકી કોઈપણના, તેની કોઈ
સમિતિના અથવા કોઈ
બીજા મંડળના સભ્ય તરીકે
નામનિયુક્ત કરવામાં
આવી હોય અથવા કો-ઓપ્ટ
કરવામાં આવી હોય તો, તે
દર વર્ષની વય પ્રાપ્ત કર્યા
પછી પોતાનો એવો હોદ્દો
ધરાવતી બંધ થશે અથવા
યથાપ્રસંગ, સભ્ય તરીકે હોતી
બંધ થશે.”.

- (૨) કલમ ૧૬માં, પેટા-કલમ
(૧) માં, “વર્ગ-૧ હોદ્દાની
રૂએ સભ્યો” એ શીર્ષક
હેઠળ, પરિચ્છેદ (ક)માં,
ખંડ (૩) ને બદલે, નીચેનો
મજકૂર મૂકવો:-

“(૩) સજ્જમાં રહેતા
યુનિવર્સિટીના છેલ્લા
ભૂતપૂર્વ કુલપતિ.”.

અનુક્રમાંક	ટૂંકી સંજ્ઞા	સુધારાનું પ્રમાણ
૧	૨	૩

જુદા જુદા “ટક. (૧) આ અધિનિયમ, સ્ટેચ્યુટસ, અધ્યાદેશો, વિનિયમો સત્તામંડળોમાં અને અને નિયમોમાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, કોઈ જુદા જુદા હોદ્દા ઉપર વ્યક્તિને તે દર વર્ષની વય પ્રાપ્ત કરે તે પછી,-
નિમણૂક, નામ (૧) કલમ ૮ના ખંડો (૫), (૬)
નિયુક્તિ, કો-ઓપ્ટ અને (૭) માં ઉલ્લેખેલ અધિકારીઓની જગા ઉપર;
કરવા માટેની વયમર્યાદાની પાત્રતા.

(૨) અધ્યાપકની જગા ઉપર; અથવા

(૩) યુનિવર્સિટીના સત્તામંડળો પૈકી કોઈપણના, તેની કોઈપણ સમિતિના અથવા કોઈપણ બીજા મંડળના, સભ્ય તરીકે નીમવી, નામનિયુક્ત અથવા યથાપ્રસંગ, કો-ઓપ્ટ કરવી જોઈશે નહિ:

પરંતુ આ કલમમાંનો કોઈપણ મજકૂર, કુલાધિપતિ, કુલપતિ અથવા યથાપ્રસંગ, ઉપ-કુલપતિના પોતાના હોદ્દાની રૂએ અવ્યક્ષપદ અથવા સભ્યપદ ધરાવતા હોય તેવા યુનિવર્સિટીના સત્તામંડળો પૈકી કોઈપણના અથવા તેની સમિતિ અથવા બીજા કોઈ મંડળના અધ્યક્ષ અથવા સભ્યને લાગુ પડશે નહિ.

(૨) પેટા-કલમ (૧) ના ખંડો (૧) અને (૨) માં ઉલ્લેખેલ જગાઓ ઉપર કોઈ વ્યક્તિને નીમવામાં આવી હોય અથવા યુનિવર્સિટીના સત્તામંડળો પૈકી કોઈપણના, તેની કોઈ સમિતિના અથવા બીજા કોઈ મંડળના સભ્ય તરીકે નામનિયુક્ત કરવામાં આવી હોય અથવા કો-ઓપ્ટ કરવામાં આવી હોય તો, તે દર વર્ષની વય પ્રાપ્ત કર્યા પછી પોતાનો એવો હોદ્દો ધરાવતી બંધ થશે અથવા યથાપ્રસંગ, સભ્ય તરીકે હોતી બંધ થશે.”

અનુક્રમાંક	ટૂંકી સંજ્ઞા	સુધારાનું પ્રમાણ
૧	૨	૩

૩. સરદાર પટેલ યુનિવર્સિટી
અધિનિયમ, ૧૯૫૫
(સન ૧૯૫૫નો મુંબઈનો ૪૦મો).

(૧) કલમ ૮ પછી, નીચેની નવી કલમ દાખલ કરવી:-

જુદા જુદા “૮ક. (૧) આ અધિનિયમ, સ્ટેચ્યુટસ, અધ્યાદેશો, વિનિયમો
સત્તામંડળોમાં અને અને નિયંત્રણોમાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, કોઈપણ
જુદા જુદા હોદ્દા ઉપર વ્યક્તિને, તે દર વર્ષની વય પ્રાપ્ત કરે તે પછી,-
નિમજૂક, નામ (૧) કલમ ૮ના ખંડો (૩), (૪)
નિયુક્તિ, કો-ઓપ્ટ અને (૫) માં ઉલ્લેખેલ અધિકારીઓની જગા ઉપર;
કરવા માટેની
વયમર્યાદાની પાત્રતા.

(૨) અધ્યાપકની જગા ઉપર; અથવા

(૩) યુનિવર્સિટીના સત્તામંડળો
પૈકી કોઈપણના, તેની કોઈપણ
સમિતિના અથવા કોઈ બીજા મંડળના,
સભ્ય તરીકે

નીમવી, નામનિયુક્ત
અથવા યથાપ્રસંગ, કો-ઓપ્ટ
કરવી જોઈશે નહિ:

પરંતુ આ કલમમાંનો કોઈપણ મજકૂર,
કુલાધિપતિ, કુલપતિ અથવા યથાપ્રસંગ, ઉપ-
કુલપતિના પોતાના હોદ્દાની રૂએ અધ્યક્ષપદ
અથવા સભ્યપદ ધરાવતા હોય તેવા
યુનિવર્સિટીના સત્તામંડળો પૈકી કોઈપણના
અથવા તેની સમિતિ અથવા બીજા કોઈ મંડળના
અધ્યક્ષ અથવા સભ્યને લાગુ પડશે નહિ.

(૨) પેટા-કલમ (૧) ના ખંડો
(૧) અને (૨) માં ઉલ્લેખેલ
જગાઓ ઉપર કોઈ વ્યક્તિને
નીમવામાં આવી હોય અથવા
યુનિવર્સિટીના સત્તામંડળો
પૈકી કોઈપણના, તેની કોઈ
સમિતિના અથવા કોઈ બીજા
મંડળના સભ્ય તરીકે
નામનિયુક્ત કરવામાં
આવી હોય અથવા કો-ઓપ્ટ
કરવામાં આવી હોય તો, તે
દર વર્ષની વય પ્રાપ્ત કર્યા
પછી પોતાનો એવો હોદ્દો
ધરાવતી બંધ થશે અથવા
યથાપ્રસંગ, સભ્ય તરીકે હોતી
બંધ થશે.”.

અનુક્રમાંક	ટૂંકી સંજ્ઞા	સુધારાનું પ્રમાણ
૧	૨	૩

(૨) કલમ ૧૫માં, "વર્ગ-૫ હોદ્દાની રૂએ સભ્યો" એ શીર્ષક હેઠળ, પરિચ્છેદ (ક)માં, ખંડ (૩) ને બદલે, નીચેનો મજકૂર મૂકવો:-

"(૩) રાજ્યમાં રહેતા યુનિવર્સિટીના છેલ્લા ભૂતપૂર્વ કુલપતિ, "

૪. દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી અધિનિયમ, ૧૯૬૫ (સન ૧૯૬૫નો ગુજરાતનો ૩૮મો).

(૧) કલમ ૮ પછી, નીચેની નવી કલમ દાખલ કરવી:-

જુદા જુદા "૮૬. (૧) આ અધિનિયમ, સ્ટેચ્યુટ્સ, અધ્યાદેશો, વિનિયમો સત્તામંડળોમાં અને અને નિયમોમાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, કોઈપણ જુદા જુદા હોદ્દા ઉપર વ્યક્તિને, તે દર વર્ષની વધ પ્રાપ્ત કરે તે પછી,- નિમજૂક, નામ

નિયુક્તિ, કો-ઓપર

કરવા માટેની

વધમર્યાદાની પાત્રતા

(૧) કલમ ૮ના ખંડો (૪), (૫),

(૬) અને (૭) માં ઉલ્લેખેલ અધિકારીઓની જગા ઉપર;

(૨) અધ્યાપકની જગા

ઉપર; અથવા

(૩) યુનિવર્સિટીના સત્તામંડળો

પૈકી કોઈપણના, તેની કોઈપણ

સમિતિના અથવા

કોઈ બીજા મંડળના,

સભ્ય તરીકે

નીમવી, નામનિયુક્ત

અથવા યથાપ્રસંગ, કો-ઓપર

કરવી જોઈશે નહિ:

પરંતુ આ કલમમાંનો કોઈપણ મજકૂર, કુલાધિપતિ, કુલપતિ અથવા યથાપ્રસંગ, ઉપ-કુલપતિના પોતાના હોદ્દાની રૂએ અધ્યક્ષપદ અથવા સભ્યપદ ધરાવતા હોય તેવા યુનિવર્સિટીના સત્તામંડળો પૈકી કોઈપણના અથવા તેની સમિતિ અથવા બીજા કોઈ મંડળના અધ્યક્ષ અથવા સભ્યને લાગુ પડશે નહિ.

અનુક્રમાંક	ટૂંકી સંજ્ઞા	સુધારાનું પ્રમાણ
૧	૨	૩

(૨) પેટા-કલમ (૧) ના ખંડો (૧) અને (૨) માં ઉલ્લેખેલ જગ્યાઓ ઉપર કોઈ વ્યક્તિને નીમવામાં આવી હોય અથવા યુનિવર્સિટીના સત્તામંડળો પૈકી કોઈપણના, તેની કોઈ સમિતિના અથવા કોઈ બીજા મંડળના સભ્ય તરીકે નામનિયુક્ત કરવામાં આવી હોય અથવા કો-ઓપરેટ કરવામાં આવી હોય તો, તે દર વર્ષની વય પ્રાપ્ત કર્યા પછી પોતાનો એવો હોદ્દો ધરાવતી બંધ થશે અથવા યથાપ્રસંગ, સભ્ય તરીકે હોતી બંધ થશે.”

(૨) કલમ ૧૬માં, પેટા-કલમ (૧) માં, “વર્ગ-૧ હોદ્દાની રૂએ સભ્યો” એ શીર્ષક હેઠળ, પરિચ્છેદ (ક)માં, ખંડ (૩) ને બદલે, નીચેના મજકૂર મુકવો:-

“(૩) રાજ્યમાં રહેતા યુનિવર્સિટીના છેલ્લા ભૂતપૂર્વ કુલપતિ, ”.

૫. સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટી અધિનિયમ, ૧૯૬૫ (સન ૧૯૬૫નો ગુજરાતનો ૩૯મો).

(૧) કલમ ૮ પછી, નીચેની નવી કલમ દાખલ કરવી:-

જુદા જુદા “૮ક. (૧)આ અધિનિયમ, સ્ટેચ્યુટસ, અધ્યાદેશો, વિનિયમો સત્તામંડળોમાં અને અને નિયમોમાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, કોઈપણ જુદા જુદા હોદ્દા ઉપર વ્યક્તિને, તે દર વર્ષની વય પ્રાપ્ત કરે તે પછી,- નિમજૂક, નામ (૧) કલમ ૮ના ખંડો (૪), (૫), નિયુક્તિ, કો-ઓપરેટ (૬) અને (૭) માં ઉલ્લેખેલ અધિકારીઓની જગ્યા કરવા માટેની ઉપર; વયમર્યાદાની પાત્રતા.

(૨) અધ્યાપકની જગ્યા ઉપર; અથવા

(૩) યુનિવર્સિટીના સત્તામંડળો પૈકી કોઈપણના, તેની કોઈપણ સમિતિના અથવા કોઈ બીજા મંડળના, સભ્ય તરીકે

અનુક્રમાંક	ટૂંકી સંજ્ઞા	સુધારાનું પ્રમાણ
૧	૨	૩

નીમવી, નામનિયુક્ત
અથવા યથાપ્રસંગ, કો-ઓપરેટ
કરવી જોઈશે નહિ:

પરંતુ આ કલમમાંનો કોઈપણ
મજદૂર, કુલાધિપતિ, કુલપતિ અથવા
યથાપ્રસંગ, ઉપ-કુલપતિના પોતાના હોદ્દાની
રૂએ અધ્યક્ષપદ અથવા સભ્યપદ ધરાવતા હોય
તેવા યુનિવર્સિટીના સત્તામંડળો પૈકી કોઈપણના
અથવા તેની સમિતિ અથવા બીજા કોઈ
મંડળના અધ્યક્ષ અથવા સભ્યને લાગુ પડશે
નહિ.

(૨) પેટા-કલમ (૧) ના ખંડો
(૧) અને (૨) માં ઉલ્લેખેલ
જગ્યાઓ ઉપર કોઈ વ્યક્તિને
નીમવામાં આવી હોય
અથવા યુનિવર્સિટીના
સત્તામંડળો પૈકી કોઈપણના,
તેની કોઈ સમિતિના અથવા
કોઈ બીજા મંડળના સભ્ય
તરીકે નામનિયુક્ત કરવામાં
આવી હોય અથવા કો-ઓપરેટ
કરવામાં આવી હોય તો, તે
દર વર્ષની વય પ્રાપ્ત કર્યા
પછી પોતાનો એવો હોદ્દો
ધરાવતી બેઠક અથવા
યથાપ્રસંગ, સભ્ય તરીકે હોતી
બંધ થશે.”

(૨) કલમ ૧૬માં, પેટા-કલમ
(૧) માં, “વર્ગ-૧ હોદ્દાની
રૂએ સભ્યો” એ શીર્ષક
હેઠળ, પરિચ્છેદ (ક)માં,
ખંડ (૩) ને બદલે, નીચેનો
મજદૂર મૂકવો:-

“(૩) રાજ્યમાં રહેતા
યુનિવર્સિટીના છેલ્લા
ભૂતપૂર્વ કુલપતિ,”

અનુક્રમાંક	ટૂંકી સંજ્ઞા	સુધારાનું પ્રમાણ
૧	૨	૩

૬. ભાવનગર યુનિવર્સિટી અધિનિયમ,
૧૯૭૮
(સન ૧૯૭૮નો ગુજરાતનો
૨૬મો).

(૧) કલમ ૮ પછી, નીચેની નવી કલમ દાખલ કરવી:-

જુદા જુદા "૮ક. (૧)મા અધિનિયમ, સ્ટેચ્યુટસ, અધ્યાદેશો, વિનિયમો
સત્તામંડળોમાં અને અને નિયમોમાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, કોઈપણ
જુદા જુદા હોદ્દા ઉપર વ્યક્તિને, તે દર વર્ષની વય પ્રાપ્ત કરે તે પછી,-
નિમણૂક, નામ (૧) કલમ ૮ના ખંડો (૩), (૪)
નિયુક્તિ, કો-ઓપ્ટ અને (૫) માં ઉલ્લેખેલ અધિકારીઓની જગ્યા ઉપર;
કરવા માટેની વયમર્યાદાની યાત્રતા.

(૨) અધ્યાપકની જગ્યા ઉપર; અથવા

(૩) યુનિવર્સિટીના સત્તામંડળો
પૈકી કોઈપણના, તેની કોઈપણ
સમિતિના અથવા કોઈ બીજા
મંડળના, સભ્ય તરીકે

નીમવી, નામનિયુક્ત
અથવા યથાપ્રસંગ, કો-ઓપ્ટ
કરવી જોઈશે નહિ:

પરંતુ આ કલમમાંની કોઈપણ
મજકૂર, કુલાધિપતિ, કુલપતિ અથવા
યથાપ્રસંગ, ઉપ- કુલપતિના પોતાના હોદ્દાની
રૂએ અધ્યક્ષપદ અથવા સભ્યપદ ધરાવતા હોય
તેવા યુનિવર્સિટીના સત્તામંડળો પૈકી કોઈપણના
અથવા તેની સમિતિ અથવા બીજા કોઈ
મંડળના અધ્યક્ષ અથવા સભ્યને લાગુ પડશે
નહિ.

(૨) પેટા-કલમ (૧) ના ખંડો
(૧) અને (૨) માં ઉલ્લેખેલ
જગ્યાઓ ઉપર કોઈ વ્યક્તિને
નીમવામાં આવી હોય
અથવા યુનિવર્સિટીના
સત્તામંડળો પૈકી કોઈપણના,
તેની કોઈ સમિતિના અથવા
કોઈ બીજા મંડળના સભ્ય
તરીકે નામનિયુક્ત કરવામાં
આવી હોય અથવા કો-ઓપ્ટ
કરવામાં આવી હોય તો, તે
દર વર્ષની વય પ્રાપ્ત કર્યા
પછી પોતાનો એવો હોદ્દો
ધરાવતી બંધ થશે અથવા
યથાપ્રસંગ, સભ્ય તરીકે હોતી બંધ થશે."

અનુક્રમાંક	ટૂંકી સંજ્ઞા	સુધારાનું પ્રમાણ
૧	૨	૩

(૨) કલમ ૬૫માં, પંક્તિ-કલમ
(૧) માં, "વર્ગ-૧ હોદ્દાની"
રૂએ આવ્યા" એ શીર્ષક
હઠળ, પરિશ્લેષ (ક)માં,
ખંડ (૩) ને બદલે, નીચેના
મજકૂર મુદ્દા:-

"(૩) રાજ્યમાં રહેતા
યુનિવર્સિટીના છોલ્લા
ભૂતપૂર્વ કુલપતિ, "

૭. હમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત
યુનિવર્સિટી અધિનિયમ, ૧૯૮૬.
(સન ૧૯૮૬નો ગુજરાતનો
૨૨મો).

(૧) કલમ ૮ પછી, નીચેની નવી કલમ દાખલ કરવી:-

જુદા જુદા "૮ક. (૧) આ અધિનિયમ, સ્ટેચ્યુટસ, અધ્યાદેશો, વિનિયમો
સત્તામંડળોમાં અને અને નિયમોમાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, કોઈપણ
જુદા જુદા હોદ્દા ઉપર વ્યક્તિને, તે દર વર્ષની વય માત્ર કરે તે પછી,
નિમણૂક, નામ
નિયુક્તિ, કો-ઓપ્ટ
કરવા માટેની (૧) કલમ ૮ના ખંડો (૪), (૫),
વયમર્યાદાની પાત્રતા. (૬) અને (૭) માં ઉલ્લેખેલ અધિકારીઓની જગા
ઉપર;

(૨) અધ્યાપકની જગા
ઉપર; અથવા

(૩) યુનિવર્સિટીના સત્તામંડળો
પૈકી કોઈપણના, તેની કોઈપણ
સમિતિના અથવા
કોઈ બીજા મંડળના,
સભ્ય તરીકે

નીમવી, નામનિયુક્ત
અથવા યથાપ્રસંગ, કો-ઓપ્ટ
કરવી જોઈશે નહિ:

પરંતુ આ કલમમાંનો કોઈપણ મજકૂર,
કુલાધિપતિ, કુલપતિ અથવા યથાપ્રસંગ, ઉપ-
કુલપતિના પોતાના હોદ્દાની રૂએ અધ્યક્ષપદ
અથવા સભ્યપદ ધરાવતા હોય તેવા
યુનિવર્સિટીના સત્તામંડળો પૈકી કોઈપણના
અથવા તેની સમિતિ અથવા બીજા કોઈ મંડળના
અધ્યક્ષ અથવા સભ્યને લાગુ પડશે નહિ.

અનુક્રમાંક	ટૂંકી સંજ્ઞા	સુધારાનું પ્રમાણ
૧	૨	૩

(૨) પેટા-કલમ (૧) ના ખંડો (૧) અને (૨) માં ઉલ્લેખેલ જગાઓ ઉપર કોઈ વ્યક્તિને નીમવામાં આવી હોય અથવા યુનિવર્સિટીના સત્તામંડળો પૈકી કોઈપણના, તેની કોઈ સમિતિના અથવા કોઈ બીજા મંડળના સભ્ય તરીકે નામનિયુક્ત કરવામાં આવી હોય અથવા કો-ઓપ્ટ કરવામાં આવી હોય તો, તે દર વર્ષની વય પ્રાપ્ત કર્યા પછી પોતાનો એવો હોદ્દો ધરાવતી બંધ થશે અથવા યથાપ્રસંગ, સભ્ય તરીકે હોતી બંધ થશે.”.

(૨) કલમ ૧૬માં, પેટા-કલમ (૧) માં, “વર્ગ-૧ હોદ્દાની રૂએ સભ્યો” એ શીર્ષક હેઠળ, પરિચ્છેદ (ક)માં, ખંડ (૩) ને બદલે, નીચેનો મજકૂર મુકવો:-

“(૩) રાજ્યમાં રહેતા યુનિવર્સિટીના છેલ્લા ભૂતપૂર્વ કુલપતિ, ”.

રદ કરવા
બાબત અને
અપવાદ.

૩. (૧) ગુજરાત યુનિવર્સિટીઓ કાયદા (સુધારા) વટહુકમ, ૨૦૦૩ આથી રદ કરવામાં આવે છે.
(૨) આવી રીતે રદ કરવા છતાં, સદરહુ વટહુકમથી સુધાર્યા પ્રમાણેની અનુસૂચિની બીજી કોલમમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ અધિનિયમો હેઠળ કરેલ કોઈપણ કૃત્ય અથવા લીધેલ કોઈપણ પગલું આ અધિનિયમથી સુધાર્યા પ્રમાણેના સદરહુ અધિનિયમો હેઠળ કરેલ અથવા લીધેલ હોવાનું ગણાશે.

સન ૨૦૦૩નો
ગુજરાત વટહુકમ
રજો.

ઉદ્દેશો અને કારણો

ઉચ્ચ શિક્ષણમાં ધારાધોરણો જાળવવા માટેની સંવૈધાનિક જવાબદારી પરિપૂર્ણ કરવા, કેન્દ્ર સરકાર અને યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ કમિશને શિક્ષણના વ્યવસાયમાં પ્રતિભાશાળી વ્યક્તિઓને આકર્ષવા અને જાળવી રાખવા કોલેજ અને યુનિવર્સિટીના અધ્યાપકોના પગાર ધોરણો, નિમણૂક માટેના લઘુત્તમ લાયકાતોની ફેરસુધારણા સંબંધી કેટલાક પગલાં વખતોવખત લીધાં છે.

૨. આ સંબંધમાં યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ કમિશનના આદેશો પ્રમાણે, કોલેજ અને યુનિવર્સિટીના અધ્યાપકની વયનિવૃત્તિની વયમર્યાદા દર વર્ષની નકકી કરેલી છે અને યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ કમિશને એવો પણ આદેશ આપેલ છે કે કોઈપણ નિવૃત્ત અધ્યાપકની કોલેજ અને યુનિવર્સિટીમાંની કોઈ વૈધાનિક અથવા બિન-વૈધાનિક જગા ઉપર પણ નિમણૂક કરવી નહિ. જુદા જુદા સત્તામંડળો, કોર્ટ, કાઉન્સિલ (પરિષદ), સમિતિ, બોર્ડ અથવા મંડળ, વગેરેમાં નામનિયુક્ત થયેલ, નીમાયેલ અથવા કો-ઓપ્ટ કરાયેલ સભ્યો માટે પણ આ અભિગમ સારો છે.

૩. મોટા ભાગના કુલપતિઓ પણ એવો દૃઢ મત ધરાવે છે કે યુનિવર્સિટીની કામગીરીમાં ફાળો આપવાની નવી પ્રતિભાશાળી વ્યક્તિઓ માટેની તકોને અવરોધે એવી દર વર્ષ કરતાં વધુ ઉંમરની કોઈપણ વ્યક્તિને કોઈપણ યુનિવર્સિટી સત્તામંડળ, કોર્ટ, કાઉન્સિલ, બોર્ડ, સમિતિ અથવા મંડળ વગેરેમાં કોઈ હોદ્દો અથવા જગા અથવા સભ્યપદ ધરાવવા માટે પાત્ર ગણવી નહિ.

૪. કોઈપણ યુનિવર્સિટી અધિનિયમમાં એવી જોગવાઈ નથી કે દર વર્ષની ઉંમરની કોઈપણ વ્યક્તિને જુદા જુદા વૈધાનિક અને બિન-વૈધાનિક મંડળોમાં નીમાવા, નામનિયુક્ત થવા અથવા કો-ઓપ્ટ થવા અથવા ચાલુ રહેવા માટે પાત્ર ગણવી નહિ. આથી, અમુક યુનિવર્સિટી અધિનિયમો સુધારવા જરૂરી જણાય છે, જેથી કરીને તેમને યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ કમિશનના આદેશોને અનુરૂપ કરી શકાય અને જુદા જુદા હોદ્દા અને જગાઓ ઉપર પ્રતિભાવાન યુવાન વ્યક્તિઓને મૂકી શકાય.

ગુજરાત વિધાનસભાનું સત્ર ચાલુ ન હતું, તેથી ઉપર્યુક્ત ઉદ્દેશ સિધ્ધ કરવા માટે રાજ્યમાં યુનિવર્સિટીઓને લગતા અમુક અધિનિયમો સુધારવા ગુજરાત યુનિવર્સિટીઓ કાયદા (સુધારા) વટહુકમ, ૨૦૦૩ પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવ્યો હતો. આ વિધેયકથી સદરહુ વટહુકમના સ્થાને રાજ્ય વિધાનમંડળનો અધિનિયમ મૂકવા ધાર્યું છે.

ગાંધીનગર.

તારીખ : ૧લી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩.

આનંદીબેન પટેલ.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

વી. એમ. કોઠારે,

ગાંધીનગર

તારીખ : ૨૬ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩.

ગુજરાત સરકારના સચિવ,

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV] TUESDAY, SEPTEMBER 2, 2003/BHADRA 11, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarat translation of Bill, Acts and Notification other than
these published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, તા.૨જી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩

તારીખ : ૨જી સપ્ટેમ્બર ૨૦૦૩ ના ગુજરાત રાજપત્ર, (અસાધારણ)માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા
સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક ૪૪નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિધ્ધ
કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય
સરકારના નાયબ સચિવ.

ઉદ્દેશો અને કારણો

ગુજરાત લોકાયુક્ત અધિનિયમ, ૧૯૮૬માં નીચેના બે સુધારા કરવા ધાર્યું છે :-

- (ક) એક સુધારો, અધિનિયમની કલમ ૨૪માં આવતા “ લાંચ રુશવત નિવારણ અધિનિયમ, ૧૯૪૭” એ શબ્દો અને આંકડાને બદલે, “ લાંચ રુશવત નિવારણ અધિનિયમ, ૧૯૮૮” એ શબ્દો અને આંકડા મૂકવા અંગેનો છે.
- (ખ) બીજો સુધારો સરકારી કંપની, સરકારી કોર્પોરેશન વગેરેને સંબંધિત હોય તેટલે સુધી “ જાહેર હોદ્દાદાર” ની વ્યાખ્યા વિસ્તારવાનો છે.

૨. હાલમાં, ગુજરાત લોકાયુક્ત અધિનિયમ, ૧૯૮૬ની કલમ ૨ના ખંડ (૭) માં વ્યાખ્યા કર્યા પ્રમાણે “ જાહેર હોદ્દાદાર ” વિરુદ્ધ થયેલ આક્ષેપોની તપાસ કરવાની સત્તા લોકાયુક્તને આપેલ છે. કંપની અધિનિયમ, ૧૯૫૬ની કલમ ૬૧૭ના અર્થ મુજબ જે સરકારી કંપનીમાં તેની ભરપાઈ થયેલી શેર મૂડીની ૫૧% કરતાં ઓછી ન હોય તેટલી શેરમૂડી રાજ્ય સરકાર ધરાવતી હોય તે સરકારી કંપનીના અથવા જે કંપનીની ભરપાઈ થયેલી શેરમૂડીની ૫૧ % કરતાં ઓછી ન હોય તેટલી શેરમૂડી રાજ્ય સરકાર ધરાવતી હોય તે કંપનીની સહાયક હોય તેવી કંપનીના અધ્યક્ષ અથવા ઉપાધ્યક્ષનો “જાહેર હોદ્દાદાર” એ પદની વ્યાખ્યામાં સમાવેશ થાય છે પણ સદરહુ અધિનિયમની કલમ ૨ ના ખંડ (૭) ના પેટા-ખંડ (ખ) માં, આવી કંપનીના બિન-સરકારી ડિરેક્ટર અથવા બિન-સરકારી સભ્યનો “જાહેર હોદ્દાદાર ” એ પદની વ્યાખ્યામાં સમાવેશ થતો નથી.

૩. તે જ પ્રમાણે, મુંબઈ અધિનિયમ અથવા ગુજરાત અધિનિયમથી અથવા તે હેઠળ સ્થપાયેલ અથવા રાજ્ય સરકાર દ્વારા સ્થપાયેલ અને રાજ્ય સરકારની માલિકીના અથવા તેના નિયંત્રણ હેઠળના બોર્ડ અથવા કોર્પોરેશનના અધ્યક્ષ, ઉપાધ્યક્ષ, બિન-સરકારી ડિરેક્ટર અથવા બિન-સરકારી સભ્યનો, સદરહુ અધિનિયમની કલમ ૨ના ખંડ (૭) ના પેટા-ખંડ (ગ) માં, “જાહેર હોદ્દાદાર ” એ પદની વ્યાખ્યામાં સમાવેશ કર્યો નથી.

૪. આ વર્ગની વ્યક્તિઓ વિરુદ્ધની ફરિયાદો અથવા આક્ષેપો અંગે તપાસ કરવા માટે અસરકારક તંત્રની જોગવાઈ કરવાને ધ્યાનમાં લઈને, તેમના વિરુદ્ધની આવી ફરિયાદો અથવા આક્ષેપોની તપાસના હેતુ માટે તેમને લોકાયુક્તના કાર્યક્ષેત્રની અંદર લાવવાનું સરકારને જરૂરી જણાયું છે. તેથી, ગુજરાત લોકાયુક્ત અધિનિયમ, ૧૯૮૬ની કલમ ૨ સુધારવા ધાર્યું છે.

૫. ગુજરાત લોકાયુક્ત અધિનિયમ, ૧૯૮૬ની વિદ્યમાન જોગવાઈઓ હેઠળ, અધિનિયમની કલમ ૨૪માં, “લાંચ રુશવત નિવારણ અધિનિયમ, ૧૯૪૭ ” એ શબ્દો અને આંકડા દર્શાવેલા છે. લાંચ રુશવત નિવારણ અધિનિયમ, ૧૯૪૭ ને બદલે અગાઉ “લાંચ રુશવત નિવારણ અધિનિયમ, ૧૯૮૮” મૂકવામાં આવેલ છે. ગુજરાત લોકાયુક્ત અધિનિયમ, ૧૯૮૬માં અધિનિયમનું યોગ્ય અને સાચું નામ દર્શાવવાના હેતુ માટે અધિનિયમની કલમ ૨૪માં સુધારો કરવાનું જરૂરી જણાયું છે. તેથી, ગુજરાત લોકાયુક્ત અધિનિયમ, ૧૯૮૬ની સદરહુ કલમ ૨૪ તદ્દનુસાર સુધારવા ધાર્યું છે.

૬. આ વિધેયકથી ઉપર્યુક્ત ઉદ્દેશ સિદ્ધ કરવા ધાર્યું છે.

તારીખ : ૨૭મી ઓગસ્ટ, ૨૦૦૩

સૌરભ પટેલ.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

વી. એમ. કોઠારે,

ગુજરાત સરકારના સચિવ,

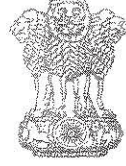
ગાંધીનગર

તારીખ : ૨૭ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

સરકારી મધ્યસ્થ પ્રેસ, ગાંધીનગર.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV] TUESDAY, SEPTEMBER 2, 2003/BHADRA 11, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarat translation of Bill, Acts and Notification other than
these published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ,
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૨જી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩

તારીખ : ૨જી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩ ના ગુજરાત રાજપત્ર, (અસાધારણ)માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા
સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક ૪૫નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિધ્ધ
કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT BILL NO. 45 OF 2003.**THE GUJARAT AYURVED UNIVERSITY (AMENDMENT) BILL, 2003.*****A BILL******Further to amend the Gujarat Ayurved University Act, 1965.***

ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમોના નિયમ-૧૨૭-અ ના પરંતુક અન્વયે આપવામાં આવેલી અધ્યક્ષની સંમતિથી નીચેનું વિધેયક પ્રસિદ્ધ કર્યું છે :-

સન ૨૦૦૩નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક : ૪૫.

ગુજરાત આયુર્વેદ યુનિવર્સિટી (સુધારા) વિધેયક, ૨૦૦૩.

ગુજરાત આયુર્વેદ યુનિવર્સિટી અધિનિયમ, ૧૯૬૫ વધુ સુધારવા બાબત વિધેયક.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

૧. (૧) આ અધિનિયમ “ગુજરાત આયુર્વેદ યુનિવર્સિટી (સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩” કહેવાશે.

(૨) તે, રાજ્ય સરકાર રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી નક્કી કરે તેવી તારીખે અમલમાં આવશે.

ટૂંકી સંજ્ઞા અને
આરંભ.

સન ૧૯૬૫નો
ગુજરાતનો
૪૦મો.

૨. ગુજરાત આયુર્વેદ યુનિવર્સિટી અધિનિયમ, ૧૯૬૫ (જેનો આમાં હવે પછી “મુખ્ય અધિનિયમ” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે)માં, કલમ ૨ માં,—

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના
૪૦મો
અધિનિયમની
કલમ ૨નો
સુધારો.

(૧) ખંડ (૬) પછી, નીચેનો ખંડ દાખલ કરવો :—

“(૬અ) “અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડનો વિભાગ” એટલે બોર્ડ દ્વારા નિભાવવામાં આવતી કોઈ અનુસ્નાતક અથવા સંશોધન સંસ્થા અથવા વિભાગ;”;

(૨) ખંડ (૧૨)ને બદલે, નીચેનો ખંડ મૂકવો :—

“(૧૨) “ધારા”, “અધ્યાદેશો”, “વિનિયમો” અને “નિયમો” એટલે અનુક્રમે આ અધિનિયમ હેઠળ કરેલા અને તત્સમયે અમલમાં હોય તેવા સ્ટેચ્યુટસ, અધ્યાદેશો, વિનિયમો અને નિયમો;”;

(૩) ખંડ (૧૮)ને બદલે, નીચેનો ખંડ મૂકવો :—

“(૧૮) “યુનિવર્સિટી વિભાગ” એટલે અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડના વિભાગ સિવાયના યુનિવર્સિટી દ્વારા એવી રીતે નિભાવવામાં આવતી કોઈ સંસ્થા અથવા વિભાગ.”.

૩. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૩માં, પેટા-કલમ (૧)માં, “સદરહુ યુનિવર્સિટીની સેનેટના અને સિન્ડિકેટના” એ શબ્દોને બદલે, “યુનિવર્સિટીની સેનેટ, સિન્ડિકેટ અને અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડનો વિભાગ” એ શબ્દો મૂકવા.

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના
૪૦મો
અધિનિયમની
કલમ ૩નો
સુધારો.

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના
૪૦મા
અધિનિયમની
કલમ ૪નો
સુધારો.

૪. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૪માં,—

(૧) ખંડ (૧૦)માં,—

(ક) પેટા-ખંડ(અ)માં, “ધારા, અધ્યાદેશો અને નિયમો” એ શબ્દોને બદલે, “સ્ટેચ્યુટસ, અધ્યાદેશો, વિનિયમો અને નિયમો” એ શબ્દો મૂકવા.

(ખ) પેટા-ખંડ (બ)માં “અધ્યાદેશો અથવા નિયમો” એ શબ્દોને બદલે, “અધ્યાદેશો, વિનિયમો અથવા નિયમો” એ શબ્દો મૂકવા;

(૨) ખંડ (૧૨)માં, “ધારાથી, અધ્યાદેશોથી અને નિયમોથી” એ શબ્દોને બદલે, “સ્ટેચ્યુટથી, અધ્યાદેશોથી, વિનિયમોથી અને નિયમોથી” એ શબ્દો મૂકવા.

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના
૪૦મા
અધિનિયમની
કલમ ૮નો
સુધારો.

૫. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૮માં, બાબત(૩) પછી, નીચેની બાબત દાખલ કરવી:—

“(૩અ) અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડના વિભાગના નિયામક;”.

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના
૪૦મા
અધિનિયમની
કલમ ૧૦નો
સુધારો.

૬. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૧૦માં,—

(૧) પેટા-કલમ (૧)ને બદલે, નીચેનો મજકૂર મૂકવો:—

“(૧) પેટા-કલમ (૧અ) હેઠળના હેતુ માટે નીમાયેલ કરેલ સમિતિ દ્વારા પેટા-કલમ (૧ખ) હેઠળ ભલામણ કરેલ ત્રણ વ્યક્તિઓમાંથી રાજ્ય સરકારે ઉપ-કુલપતિની નિમણૂક કરવી જોઈશે.”;

(૨) પેટા-કલમ (૧) પછી, નીચેની પેટા-કલમો દાખલ કરવી:—

“(૧અ) (અ) પેટા-કલમ (૧)ના હેતુઓ માટે, કુલપતિ નીચેના સભ્યોની બનેલી એક સમિતિ નીમશે:—

(૧) (યુનિવર્સિટી અથવા કોઈ સંલગ્ન કોલેજ, માન્ય સંસ્થા અથવા મંજૂર કરેલી સંસ્થા સાથે સંબંધ ધરાવતી વ્યક્તિઓ ન હોય તેવા) બે સભ્યો, જેમાંનો એક સભ્ય સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવેલી રીતે સિન્ડિકેટ નામનિયુક્ત કરેલી વ્યક્તિ હોવી જોઈશે અને બીજો સભ્ય ગુજરાત રાજ્યમાં કાયદાથી સ્થપાયેલ તમામ યુનિવર્સિટીઓના ઉપ-કુલપતિઓએ સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવેલી રીતે નામનિયુક્ત કરેલી વ્યક્તિ હોવી જોઈશે;

(૨) એક સભ્ય કુલપતિ ધ્વારા નામનિયુક્ત કરવામાં આવશે:

પરંતુ કોઈ કિસ્સામાં કોઈ કારણસર પેટા-ખંડ (૧) હેઠળ, કોઈ વ્યક્તિને સિન્ડિકેટ દ્વારા અથવા ઉપ-કુલપતિ દ્વારા નામનિયુક્ત કરવામાં ન આવે ત્યારે તેવા કોઈ કિસ્સામાં, સમિતિના સભ્ય તરીકે કોઈ વ્યક્તિને નામનિયુક્ત કરવાનું કુલપતિ માટે કાયદેસર ગણાશે.

(બ) કુલપતિ, સમિતિના ત્રણ સભ્યોમાંથી એકને અધ્યક્ષ તરીકે નીમશે.

(૧બ) તેવી રીતે નિમાયેલી સમિતિ, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવા સમયની અંદર અને તેવી રીતે, ઉપ-કુલપતિ તરીકે નિમાવા માટે પોતે જેને યોગ્ય ગણે તેવી ત્રણ વ્યક્તિઓને પસંદ કરશે અને કુલપતિને,

સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવી બીજી વિગતોની સાથે તેવી રીતે પસંદ કરેલી વ્યક્તિઓના નામોની કક્કાવારી પ્રમાણે ગોઠવીને ભલામણ કરશે.

(૩) પેટા-કલમ (૩)માં, “ધારાથી ઠરાવવામાં આવશે” એ શબ્દોને બદલે, “રાજ્ય સરકાર નક્કી કરે તેવા રહેશે” એ શબ્દો મૂકવા.

૭. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૧૧માં,—

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના
૪૦મ
અધિનિયમની
કલમ ૧૧નો
સુધારો.

(૧) પેટા-કલમ (૧)માં, “સિન્ડિકેટ,” એ શબ્દો પછી, “ અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ ” એ શબ્દો દાખલ કરવા;

(૨) પેટા-કલમ (૩)માં, “ધારા, અધ્યાદેશો અને નિયમોનું”, એ શબ્દોને બદલે, “ સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશો, વિનિયમો અને નિયમોનું” એ શબ્દો મૂકવા;

(૩) પેટા-કલમ (૫)માં, “ધારા અને અધ્યાદેશો” એ શબ્દોને બદલે, “સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશો અને વિનિયમો” એ શબ્દો મૂકવા;

(૪) પેટા-કલમ (૫) પછી, નીચેની પેટા-કલમ દાખલ કરવી:—

“(૫અ) (અ) પેટા-કલમ (૪)માં સમાવિષ્ટ જોગવાઈઓને અધીન રહીને અને પેટા-કલમ (૫)માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, પોતાને યોગ્ય લાગે તેવી તપાસ કર્યા પછી, ઉપ-કુલપતિનો એવો અભિપ્રાય થાય કે કલમ-૧૪માં નિર્દિષ્ટ કરેલ અથવા તે હેઠળ જાહેર કરેલ અધિકારી મંડળના કોઈ હુકમ અથવા ઠરાવની અમલબજવણી અથવા યુનિવર્સિટી દ્વારા અથવા તેના વતી કરવાનું હોય અથવા કરવામાં આવી રહ્યું હોય તેવું કોઈ કૃત્ય કરવાનું -

(૧) આ અધિનિયમની અથવા કોઈ સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશ, વિનિયમ અથવા નિયમની જોગવાઈઓ સાથે અસંગત છે, અથવા

(૨) યુનિવર્સિટીના હિતમાં નથી, અથવા

(૩) તેનાથી શાંતિનો ભંગ થવાનો સંભવ છે,

તો તે, જેણે હુકમ કર્યો હોય અથવા ઠરાવ પસાર કર્યો હોય અથવા કોઈ કૃત્ય કરવાનું સૂચવ્યું હોય તે અધિકારી મંડળને, સદરહુ હુકમ અથવા ઠરાવ રદ કરી શકાય કે કેમ અથવા પોતે જણાવેલી રીતે તેમાં સુધારો અથવા ફેરફાર કરી શકાય કે કેમ અથવા કોઈ કૃત્ય કરવાનું ટાળી શકાય કે કેમ તે અંગેના કારણોના નિવેદન સહિત, હુકમ અથવા ઠરાવની નકલ અથવા કૃત્ય કરવા અંગેનું લખાણ તે અધિકારીમંડળને પુનર્વિચારણા માટે મોકલી શકશે.

(બ) અધિકારીમંડળ, વિચારણા પછી, ઉપ-કુલપતિએ જણાવેલી રીતે હુકમ અથવા ઠરાવ સુધારે અથવા તેમાં ફેરફાર કરે, ત્યારે ખંડ (ચ)માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, આવી રીતે સુધારેલો અથવા ફેરફાર કરેલો હુકમ અથવા ઠરાવ, આવી રીતે સુધાર્યાની અથવા ફેરફાર કર્યાની તારીખથી ફરી અમલમાં આવશે.

(ક) ઉપ-કુલપતિએ જણાવેલી રીત સાથે અસંગત હોય તેવી રીતે અધિકારીમંડળ હુકમ અથવા ઠરાવ સુધારે અથવા તેમાં ફેરફાર કરે, ત્યારે ઉપ-કુલપતિ તે બાબત રાજ્ય સરકારને તેના નિર્ણય માટે લખી મોકલશે.

(ડ) રાજ્ય સરકાર, આવું લખાણ કરવામાં આવ્યે, હુકમ અથવા ઠરાવ સુધારી શકશે અથવા તેમાં ફેરફાર કરી શકશે અથવા આદેશ કરી શકશે કે તે હુકમ અથવા ઠરાવ, ફેરફાર સાથે અથવા ફેરફાર વિના, કાયમ માટે અથવા તે નિર્દિષ્ટ કરે તેટલી મુદત સુધી અમલમાં ચાલુ રહેશે :

પરંતુ સંબંધિત અધિકારીમંડળને, હુકમ અથવા ઠરાવ સામે કારણ દર્શાવવાની વાજબી તક આપ્યા વિના, રાજ્ય સરકાર, તે હુકમ અથવા ઠરાવ સુધારી શકશે નહિ અથવા તેમાં ફેરફાર કરી શકશે નહિ અથવા તે ચાલુ રાખી શકશે નહિ.

(ઈ) હુકમ, ઠરાવ અથવા યથાપ્રસંગ, કાર્ય કરવાનું, હુકમ અથવા ઠરાવની નકલ મોકલ્યાના અથવા ખંડ (ક) હેઠળ લખાણ કર્યાના ઉપ-કુલપતિના પગલાંની તારીખથી, ખંડ (ઘ) હેઠળ રાજ્ય સરકારના હુકમની તારીખ સુધી સ્થગિત રહેશે.”;

(પ) પેટા-કલમ (દ)માં, “ધારા અને અધ્યાદેશો” એ શબ્દોને બદલે, “સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશો અને વિનિયમો” એ શબ્દો મૂકવા,

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના
૪૦મા
અધિનિયમની
કલમ ૧૨નો
સુધારો.

૮. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૧૨માં, “સિન્ડિકેટના” એ શબ્દો પછી, “અને અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડના” એ શબ્દો ઉમેરવા.

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના
૪૦મા
અધિનિયમમાં
નવી કલમ
૧૨અ-દાખલ
કરવા બાબત.

૯. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૧૨ પછી, નીચેની કલમ દાખલ કરવી:-

“અનુસ્નાતક શિક્ષણ ૧૨અ. અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડના નિયામક પૂર્ણકાલીન પગારદાર અધિકારી રહેશે. અને સંશોધન બોર્ડના નિયામક. અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ દ્વારા વિનિયમો અનુસાર તેમની નિમણૂક કરાશે અને એવા વિનિયમોથી તેમનું મળતર અને નોકરીની શરતો નક્કી કરવામાં આવશે. તે, સ્ટેચ્યુટ અને વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવી સત્તા વાપરશે અને તેવી ફરજો બજાવશે.”.

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના
૪૦મા
અધિનિયમની
કલમ ૧૪નો
સુધારો.

૧૦. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૧૪માં, ખંડ(૨) પછી, નીચેનો ખંડ દાખલ કરવો:-

“(૨અ) અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ,”.

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના
૪૦મા
અધિનિયમની
કલમ ૧૫નો
સુધારો.

૧૧. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૧૫માં, પેટા-કલમ (૧) માં,-

(૧) “વર્ગ-૧ હોદ્દાની રૂએ સભ્યો,” એ શીર્ષક હેઠળ-

(ક) પરિચ્છેદ(અ)માં, બાબત (૩) પછી, નીચેની બાબત દાખલ કરવી:-

“(૩અ) અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડના નિયામક,”;

(ખ) પરિચ્છેદ(બ)માં, બાબત (૩) પછી, નીચેની બાબત ઉમેરવી:-

“(૪) સલાહકાર, આયુર્વેદ, આરોગ્ય અને કુટુંબ કલ્યાણ મંત્રાલય, ભારત સરકાર.”;

(૨) “વર્ગ-૨- સાધારણ સભ્યો,” એ શીર્ષક હેઠળ, —

(ક) પરિચ્છેદ(અ)માં,—

(૧) બાબત (૧) માં, “પાંચ” એ શબ્દને બદલે, “ચાર” એ શબ્દ મૂકવા;

(૨) બાબત (૧) પછી, નીચેની બાબત દાખલ કરવી :—

“(૧અ) સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવેલી રીતે, વિભાગોના ડીન અને વડાઓ સિવાય, તેમાંથી, અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડના અધ્યાપકોએ ચૂંટવાનો એક સભ્ય”;

(ખ) પરિચ્છેદ(બ)માં,—

(૧) બાબત (૨)ને બદલે, નીચેની બાબત મૂકવી :—

“(૨) ભારતીય ચિકિત્સા પદ્ધતિ અને હોમિયોપેથી વિભાગ, આરોગ્ય અને કુટુંબ કલ્યાણ મંત્રાલય, ભારત સરકાર-એ ભલામણ કરેલ બે વ્યક્તિઓ રહેશે.”

૧૨. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૧૮માં,

(૧) પેટા-કલમ (૧) માં,—

(ક) “સિન્ડિકેટના” એ શબ્દ પછી, “અને અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડના” એ શબ્દો દાખલ કરવા;

(ખ) “ધારા અને અધ્યાદેશોથી” એ શબ્દોને બદલે, “સ્ટેચ્યુટસ, અધ્યાદેશો અને વિનિયમોથી” એ શબ્દો મૂકવા;

(૨) પેટા-કલમ (૨) માં,—

(ક) પેટા-ખંડ (૭)માં, “અધ્યાદેશો” એ શબ્દને બદલે, “અધ્યાદેશ અથવા વિનિયમ” એ શબ્દો મૂકવા;

(ખ) ખંડ(૧૧)માં, “ધારા અને અધ્યાદેશોથી” એ શબ્દોને બદલે, “સ્ટેચ્યુટસ, અધ્યાદેશો અને વિનિયમોથી” એ શબ્દો મૂકવા.

૧૩. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૧૮માં, પેટા-કલમ (૧)માં,—

(૧) ખંડ (૨અ)ને બદલે, નીચેના ખંડો મૂકવા :—

“(૨અ) સલાહકાર, આયુર્વેદ, ભારતીય ચિકિત્સા પદ્ધતિ અને હોમિયોપેથી વિભાગ, આરોગ્ય અને કુટુંબ કલ્યાણ મંત્રાલય, ભારત સરકાર અથવા તે વિભાગના, તેણે નામ-નિયુક્ત કરેલ અધિકારી,

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના
૪૦મા
અધિનિયમની
કલમ ૧૮નો
સુધારો.

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના
૪૦મા
અધિનિયમની
કલમ ૧૮નો
સુધારો.

(રબ) અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડના નિયામક,";

(ર) ખંડ (૪) પછી, નીચેનો ખંડ દાખલ કરવો :-

“(૪અ) કલમ ૧૫ (૧), વર્ગ-૨ સાધારણ સભ્યો (અ) (૧અ) હેઠળ સેનેટમાં ચૂંટાયેલ, અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડનો અધ્યાપક હોય તેવો એક સભ્ય,”;

(૩) ખંડ (૬)માં, “ત્રણ સભ્યો” એ શબ્દોને બદલે, “બે સભ્યો”એ શબ્દો મૂકવા.

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના
૪૦મા
અધિનિયમની
કલમ ૨૦નો
સુધારો.

૧૪. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૨૦માં, પેટા-કલમ (૧)માં,-

(૧) ખંડ (૪)માં, શરૂઆતમાં, “ખાસ હેતુઓ” એ શબ્દો પહેલા, નીચેનો મજકૂર ઉમેરવો :-

“અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધનના હેતુ માટે ભારત સરકારે આપેલ અનુદાન (ગ્રાન્ટ)ના સ્વરૂપનું ફંડ હોય તે સિવાયના”;

(૨) ખંડ (૧૨)માં, “યુનિવર્સિટી” એ શબ્દ પહેલા, “અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડના હોય તે સિવાયના” એ શબ્દો દાખલ કરવા;

(૩) ખંડ (૧૪)માં, “જોડાયેલી કોલેજો,” એ શબ્દો પછી, “અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડની માન્ય કરેલી સંસ્થા અને છાત્રાલયો ન હોય તેવી” એ શબ્દો દાખલ કરવા;

(૪) ખંડ (૧૬)માં, “યુનિવર્સિટીના” એ શબ્દો પહેલાં, “અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડના હોય તે સિવાયના”એ શબ્દો દાખલ કરવા;

(૫) ખંડ (૨૦)માં, “(કુલપતિ અને ઉપ-કુલપતિ સિવાય) અધિકારીઓ, યુનિવર્સિટીના અધ્યાપકો અને નોકરો”એ શબ્દો અને કૌંસને બદલે, “(કુલપતિ, ઉપ-કુલપતિ અને અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડના નિયામક સિવાયના) અધિકારીઓ અને સદરહુ બોર્ડના હોય તે સિવાયના યુનિવર્સિટીના અધ્યાપકો અને નોકરો” એ શબ્દો અને કૌંસ મૂકવા;

(૬) ખંડ (૨૧)માં, “માન્ય કરેલી સંસ્થાના” એ શબ્દો પહેલા, “અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ માન્ય કરેલી સંસ્થા ન હોય તેવી” એ શબ્દો દાખલ કરવા;

(૭) ખંડ (૨૨)માં, “અભ્યાસક્રમો ઠરાવવા” એ શબ્દો પહેલાં, “અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડના હોય તે સિવાયના” એ શબ્દો મૂકવા;

(૮) ખંડ (૨૩)માં, “માન્ય કરેલી સંસ્થાઓ” એ શબ્દો પહેલાં, “અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડની માન્ય કરેલી સંસ્થાઓ ન હોય તેવી” એ શબ્દો ઉમેરવા;

(૯) ખંડ (૨૪)માં, “પરીક્ષાઓ લેવી” એ શબ્દો પહેલાં, “અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ હોય તે સિવાયની” એ શબ્દો ઉમેરવા;

(૧૦) ખંડ (૨૭)માં, “યુનિવર્સિટીની પરીક્ષા અને બીજી કસોટીઓ ” એ શબ્દોને બદલે, “અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ દ્વારા લેવામાં આવતી હોય તે સિવાયની યુનિવર્સિટીની તમામ પરીક્ષાઓ અને બીજી કસોટીઓ” એ શબ્દો મૂકવા.

૧૫. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૨૦ પછી, નીચેની કલમો દાખલ કરવી:-

“અનુસ્નાતક શિક્ષણ ૨૦અ.(૧) અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ અને સંશોધન બોર્ડ. નીચેનાનું બનેલું રહેશે:-

(૧) ઉપ-કુલપતિ,

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના ૪૦મા
અધિનિયમમાં નવી
કલમ ૨૦અ અને
૨૦બ દાખલ
કરવા બાબત.

- (૨) ભારતીય ચિકિત્સા પંચાલિ અને હોમિયોપેથી વિભાગ, આરોગ્ય અને કુટુંબ કલ્યાણ મંત્રાલય, ભારત સરકાર-એ નામ-નિયુક્ત કરવાના ત્રણ સભ્યો,
- (૩) રાજ્ય સરકારે નામ-નિયુક્ત કરવાના ચાર સભ્યો,
- (૪) અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડના અધ્યાપકો હોય તેવા તેના સભ્યોમાંથી સિન્ડિકેટે નામ-નિયુક્ત કરવાનો એક સભ્ય,
- (૫) અનુસ્નાતકની લાયકાત ધરાવતા અધ્યાપકો હોય તેવા તેના સભ્યોમાંથી સિન્ડિકેટે નામ-નિયુક્ત કરવાનો એક સભ્ય,
- (૬) નિયામક, અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ,
- (૭) અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધનના ડીન,
- (૮) રજિસ્ટ્રાર.

(૨) અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડના સભ્યોની મુદત ત્રણ વર્ષની રહેશે.

“અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડની સત્તા અને ફરજો. ૨૦બ. આ અધિનિયમની જોગવાઈઓથી અથવા તેલેક્કળ ઠરાવવામાં આવે એવી શરતોને અધીન રહીને, અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ નીચેની સત્તા વાપરશે અને નીચેની ફરજો બજાવશે:-

- (૧) અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન વિભાગોની સંસ્થા, સંશોધન અથવા વિશિષ્ટ અભ્યાસની અન્ય સંસ્થાઓ અને પ્રયોગશાળાઓ અને અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધનના છાત્રાલયોનું સંચાલન કરવું;
- (૨) સેનેટની દેખરેખને અધીન રહીને, અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધનના હેતુ માટે ભારત સરકારે આપેલ અનુદાન (ગ્રાન્ટ)ના સ્વરૂપમાં ફંડનો વહીવટ કરવો;
- (૩) અનુસ્નાતક અભ્યાસક્રમોના વિદ્યાર્થીઓના પ્રવેશ, વર્તણૂક અને શિસ્તની દેખરેખ રાખવી અને નિયંત્રણ કરવું અને તેમના રહેઠાણની દેખરેખ રાખવી અને તેનું નિયંત્રણ કરવું અને તેમના આરોગ્ય અને સામાન્ય સુખાકારીને ઉત્તેજન આપવા માટે ગોઠવણ કરવી;
- (૪) અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધનના વિભાગોના વડાઓની નિમણૂક કરવી;
- (૫) આ અધિનિયમ અથવા સ્ટેચ્યુટથી બીજી રીતે જોગવાઈ કરવામાં આવે તે સિવાય, આ અધિનિયમથી અથવા સ્ટેચ્યુટથી ફરમાવ્યા પ્રમાણે, જો કોઈ પસંદગી સમિતિ હોય તો, તેની ભલામણ પરથી, અનુસ્નાતક અભ્યાસક્રમો માટે અધ્યાપકો, મુલાકાતી પ્રાધ્યાપકો, અર્થતબીબી સેવાઓના કર્મચારીઓ અને બોર્ડ દ્વારા સંચાલિત પ્રયોગશાળાઓના ટેકનિકલ સ્ટાફની નિમણૂક કરવી, તેમની ફરજો અને સેવાની શરતો નક્કી કરવી અને તેમના હોદ્દાની હંગામી ખાલી જગાઓ ભરવા માટે જોગવાઈ કરવી;

(દ) માન્ય કરેલી સંસ્થાના સ્ટાફના કોઈ સભ્યને અધ્યાપક તરીકે માન્ય રાખવા અને તેવી માન્યતા પાછી ખેંચી લેવી;

(ડ) અનુસ્નાતક અભ્યાસના અભ્યાસક્રમો નિયંત્ર કરવા;

(ઢ) અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધનની સંસ્થામાં અને માન્ય સંસ્થાઓમાં અભ્યાસક્રમો અને અધ્યાપનનું સંકલન કરવા માટે ગોઠવણ કરવી;

(ઁ) અનુસ્નાતક પરીક્ષાઓ યોજાવી અને તેનું સંચાલન કરવું;

(૧૦) જે શરતોએ વિદ્યાર્થીઓને અનુસ્નાતક પરીક્ષાઓમાં બેસવા દેવામાં આવશે તે શરતો નક્કી કરવી;

(૧૧) અનુસ્નાતક પદવીઓ, અનુસ્નાતક ડિપ્લોમા અને બીજા શૈક્ષણિક વિશિષ્ટમાન માટે લાયક થવા માટે માન્ય કરેલી સંસ્થાઓમાંના મંજૂર કરેલા અભ્યાસક્રમોમાંથી વિદ્યાર્થીઓને મુક્તિ આપવી;

(૧૨) પરીક્ષકો નીમવા, તેમનું મહેનતાણું નક્કી કરવું અને અનુસ્નાતક પરીક્ષા અને કસોટીના સંચાલન માટે અને તેનું પરિણામ જાહેર કરવા માટે ગોઠવણ કરવી;

(૧૩) વિનિયમો કરવા, સુધારવા અને રદ કરવા;

(૧૪) આ અધિનિયમથી અથવા તે હેઠળ મળે તેવી બીજી સત્તા વાપરવી અને નાંખવામાં આવે તેવી બીજી ફરજો બજાવવી;

(૧૫) તેની એવી સત્તા અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડના નિયમકને, ડીનને અથવા પોતે યોગ્ય ગણે તેવી તેણે નીમેલી સમિતિને સોંપવી.”

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના ૪૦મા
અધિનિયમની
કલમ ૨૫નો
સુધારો.

૧૬. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૨૫માં,--

(૧) પેટા-કલમો (૨) અને (૩)માં, “સિન્ડિકેટ” એ શબ્દ પછી, “અથવા અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ” એ શબ્દો દાખલ કરવા;

(૨) પેટા-કલમ (૪)માં, “સિન્ડિકેટ” એ શબ્દ જ્યાં જ્યાં આવે છે ત્યાં ત્યાં તેના પછી, “અથવા યથાપ્રસંગ, અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ” એ શબ્દો દાખલ કરવા.

(૩) પેટા-કલમ (૫)માં,

--ખંડ (૧)માં, “સિન્ડિકેટ” એ શબ્દ પછી, “અથવા અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ” એ શબ્દો દાખલ કરવા.

--ખંડ (૨)માં, “સિન્ડિકેટનો” એ શબ્દ પછી, “અથવા અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડનો” એ શબ્દો દાખલ કરવા.

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના ૪૦મા
અધિનિયમની
કલમ ૨૬નો
સુધારો.

૧૭. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૨૬માં, પેટા-કલમ (૧)માં, --

(૧) ખંડ (કે)માં, “યુનિવર્સિટીના” એ શબ્દ પહેલાં, “અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડના હોય તે સિવાયના” એ શબ્દો ઉમેરવા.

(૨) ખંડો (એમ), (ઓ) અને (પી)માં, “માન્ય કરેલી સંસ્થાઓની” એ શબ્દો પહેલાં, “અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ માન્ય કરેલી સંસ્થાઓ ન હોય તેવી” એ શબ્દો દાખલ કરવા.

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના ૪૦મા
અધિનિયમમાં
નવી કલમો ૨૬-ક
અને ૨૬ખ દાખલ
કરવા બાબત.

૧૮. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૨૬ પછી, નીચેની કલમો દાખલ કરવી :-

“વિનિયમો, તે કરવા
બાબત અને તેનું
ક્ષેત્ર.

૨૬-ક. (૧) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ અને સ્ટેચ્યુટને અધીન રહીને, અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ, નીચેની તમામ અથવા કોઈપણ બાબત માટે જોગવાઈ કરવા માટે વિનિયમો ઘડી શકશે :-

- (ક) વિદ્યાર્થીઓને અનુસ્નાતક અભ્યાસ અને સંશોધનમાં દાખલ કરવા બાબત;
- (ખ) તમામ અનુસ્નાતક પદવીઓ, ડિપ્લોમા અને પ્રમાણપત્રો માટે ઠરાવવાના અભ્યાસક્રમો બાબત;
- (ગ) જે શરતોએ વિદ્યાર્થીઓને અનુસ્નાતક પદવીઓ, ડિપ્લોમા અને બીજા શૈક્ષણિક વિશિષ્ટમાન માટેના અનુસ્નાતક અભ્યાસક્રમમાં અને અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડની પરીક્ષામાં પ્રવેશ આપવામાં આવશે તે શરતો બાબત ;
- (ઘ) અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડના છાત્રાલયોની માન્યતા અને નિરીક્ષણ બાબત;
- (ચ) અનુસ્નાતક વિદ્યાર્થીઓની વર્તણૂક અને શિસ્ત અને તેમના નિવાસની શરતો બાબત;
- (છ) અનુસ્નાતક અધ્યાપકોની સંખ્યા, લાયકાતો અને નિમણૂકની શરતો બાબત;
- (જ) અનુસ્નાતક અધ્યાપકો દ્વારા યુનિવર્સિટીમાં અથવા યુનિવર્સિટી દ્વારા અથવા તેના વતી આપવામાં આવતા પ્રશિક્ષણ અભ્યાસક્રમ માટે, યુનિવર્સિટીમાં પ્રવેશ મળ્યેથી અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ દ્વારા અથવા તેના વતી આપવામાં આવતા ટ્યુટોરિયલ (ઉપશિક્ષણ) અને પૂરક પ્રશિક્ષણ માટે અને તેમાં ચાલુ રહેવા માટે અનુસ્નાતક અભ્યાસક્રમોની પરીક્ષાઓ, પદવીઓ અને ડિપ્લોમામાં દાખલ થવા માટે અને તેવા જ પ્રકારના બીજા હેતુઓ માટે ચાર્જ કરવાની ફી બાબત;
- (ઝ) અનુસ્નાતક પરીક્ષાઓ માટે પરીક્ષકોની નિમણૂકની શરતો અને તેમની ફરજો બાબત ;
- (ટ) અનુસ્નાતક પરીક્ષાઓના સંચાલન બાબત ;
- (ઠ) યુનિવર્સિટી શિક્ષણ બોર્ડ, વૈજ્ઞાનિક સલાહકાર સમિતિ અને અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ નીમેલ સમિતિઓની ફરજો અને સત્તા;
- (ડ) અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડના નિયામક, વિભાગોના વડા, અર્ધ-તબીબી સેવાઓના કર્મચારીઓ અને અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ દ્વારા નિભાવાતી પ્રયોગશાળાઓના ટેકનિકલ સ્ટાફની સત્તા અને ફરજો બાબત;
- (દ) યુનિવર્સિટીના અધિકારક્ષેત્રમાં આવતા હોય તેટલે સુધી, અનુસ્નાતક અભ્યાસ અને પરીક્ષાના હેતુઓ માટે અનુસ્નાતક વિદ્યાર્થીઓએ પાળવાની શિસ્ત બાબત;
- (ત) વિદ્યાર્થીઓની તબદીલીના સંબંધમાં માન્ય કરેલી સંસ્થાઓએ અમલમાં મૂકવાના અને પાલન કરવાના નિયમો બાબત;
- (થ) અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ અને માન્ય કરેલી સંસ્થાઓએ રાખવાના વિદ્યાર્થીઓના રજિસ્ટરો બાબત;
- (દ) અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ અથવા માન્ય કરેલી સંસ્થાઓએ રાખેલ કોઈ રજિસ્ટરમાં નામ દાખલ કરવા અથવા ચાલુ રાખવા માટે ભરવાની ફી (કોઈ હોય તો તે) બાબત;
- (ધ) માન્ય કરેલી સંસ્થાઓનું નિરીક્ષણ અને આવી માન્ય કરેલી સંસ્થાઓએ પૂરા પાડવાના રિપોર્ટ, પત્રકો અને બીજી માહિતી બાબત;

- (ન) અનુસ્નાતક અધ્યાપકોની ફરજો;
- (પ) સામાન્ય રીતે આ અધિનિયમથી અથવા સ્ટેચ્યુટથી જે બાબતો અંગે વિનિયમોથી જોગવાઈ કરી શકાય તેવી બીજી તમામ બાબતો અને એવી તમામ બાબતો, જે અંગે અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ દ્વારા આ અધિનિયમથી અથવા સ્ટેચ્યુટથી મળેલી સત્તા વાપરવા અથવા તેના ઉપર મૂકવામાં આવેલી ફરજો બજાવવા માટે બોર્ડના મતે જોગવાઈ કરવી જરૂરી હોય તે બાબત,

(૨) અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડે કરેલા તમામ વિનિયમો, આ અધિનિયમથી અન્યથા જોગવાઈ કરેલ હોય તે સિવાય, તે કરમાવે તે તારીખથી અમલમાં આવશે; પણ તેવી રીતે કરવામાં આવેલો દરેક વિનિયમ જેમ અને તેમ જલદી સેનેટ સમક્ષ રજૂ કરવો અને સેનેટે ત્યારપછીની બેઠકમાં તેની ઉપર વિચારણા કરવી. સેનેટે આવી બેઠકમાં હાજર રહેલા સભ્યોની ઓછામાં ઓછી બે તૃતિયાંશ જેટલી બહુમતીથી ઠરાવ કરીને આવો કોઈપણ વિનિયમ રદ કરવાની અથવા પુનર્વિચારણા માટે મોકલવાની સત્તા રહેશે પણ તેમાં સુધારો કરવાની સત્તા રહેશે નહિ :

પરંતુ જેમાં યુનિવર્સિટી ફંડમાંથી ખર્ચ કરવાનો સમાવેશ થતો હોય તેવો કોઈ વિનિયમ, સિન્ડિકેટ તે મંજૂર ન કરે ત્યાં સુધી અમલમાં આવશે નહિ.

(૩) સેનેટના ઓછામાં ઓછા એક તૃતિયાંશ સભ્યોની અરજી પરથી, પેટા-કલમ(૨)માં જોગવાઈ કર્યા પ્રમાણે સેનેટ વિચારણા કરે નહિ ત્યાં સુધી, આવા કોઈપણ વિનિયમનો અમલ ઉપ-કુલપતિએ મોકૂફ રાખવો.

નિયમો.

૨૬ખ. (૧) ખંડો (૩) અને (૪)માં નિર્દિષ્ટ કરેલ અથવા કલમ ૧૪ના ખંડ (૫) હેઠળ જાહેર કરેલ યુનિવર્સિટીનું કોઈ અધિકારીમંડળ અને યુનિવર્સિટીનું બીજું કોઈ બોર્ડ, સિન્ડિકેટની મંજૂરીને અધીન રહીને, માત્ર એવા અધિકારીમંડળ અથવા બોર્ડને લગતી હોય તેવી તમામ બાબતો માટે જોગવાઈ કરવા માટે, આ અધિનિયમ, સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશો અને વિનિયમોને સુસંગત નિયમો કરી શકશે.

(૨) કોઈ અધિકારીમંડળે અથવા બોર્ડે કરેલા તમામ નિયમો, નિયમો કરતું અધિકારીમંડળ અથવા બોર્ડ આદેશ કરે તેવી તારીખથી અમલમાં આવશે :

પરંતુ જેમાં યુનિવર્સિટી ફંડમાંથી ખર્ચ કરવાનો સમાવેશ થતો હોય તેવો નિયમ, સિન્ડિકેટ તે મંજૂર ન કરે ત્યાં સુધી અમલમાં આવશે નહિ.”.

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના ૪૦મા
અધિનિયમની
કલમ ૨૯નો
સુધારો.

૧૯. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૨૯માં,-

(૧) પેટા-કલમ (૧)માં, “સિન્ડિકેટને,” એ શબ્દો પહેલાં, “અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ સાથે વિચાર વિનિયમ કર્યા પછી,” એ શબ્દો દાખલ કરવાં;

(૨) પેટા-કલમ (૪)માં, “સિન્ડિકેટે, અરજી અથવા તેનો કોઈપણ ભાગ મંજૂર અથવા નામંજૂર કરવો.” એ શબ્દોને બદલે, “સિન્ડિકેટે, અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડનો અભિપ્રાય મેળવ્યા પછી, અરજી અથવા તેનો કોઈપણ ભાગ મંજૂર અથવા નામંજૂર કરવો.” એ શબ્દો મૂકવા.

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના ૪૦મા
અધિનિયમની
કલમ ૩૦નો
સુધારો.

૨૦. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૩૦માં,-

(૧) પેટા-કલમ (૧)માં,-

(ક) “સિન્ડિકેટને,” એ શબ્દો પહેલાં, “અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ સાથે વિચાર વિનિયમ કર્યા પછી,” એ શબ્દો દાખલ કરવા;

(ખ) “આયુર્વેદિક ચિકિત્સા પ્રધ્ધતિમાં” એ શબ્દો પહેલાં, “અનુસ્નાતક શિક્ષણ

અને સંશોધન બોર્ડે માન્ય કરેલ" એ શબ્દો દાખલ કરવા;

(૨) પેટા-કલમ (૪)માં, "સિન્ડિકેટે, અરજી અથવા તેનો કોઈપણ ભાગ મંજૂર અથવા નામંજૂર કરવો." એ શબ્દોને બદલે, "સિન્ડિકેટે, અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડનો અભિપ્રાય મેળવ્યા પછી, અરજી અથવા તેનો કોઈપણ ભાગ મંજૂર અથવા નામંજૂર કરવો." એ શબ્દો મૂકવા.

૨૧. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૩૩માં, પેટા-કલમ (૫)માં, "પોતાને જરૂરી લાગે તેવી વધારાની તપાસ કરવી હોય, તો તે કરીને" એ શબ્દો પછી, "અને અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ સાથે વિચારવિનિમય કર્યા પછી" એ શબ્દો દાખલ કરવા.

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના ૪૦મા
અધિનિયમની
કલમ ૩૩નો
સુધારો.

૨૨. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૩૪માં, પેટા-કલમ (૩)માં, "જરૂરી જણાય તેવી તપાસ, કરવી હોય તો તે કર્યા પછી" એ શબ્દો પછી, "અને અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ સાથે વિચારવિનિમય કર્યા પછી" એ શબ્દો દાખલ કરવા.

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના ૪૦મા
અધિનિયમની
કલમ ૩૪નો
સુધારો.

૨૩. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૩૫માં, પેટા-કલમ (૩)માં, "ધારા અને અધ્યાદેશોથી" એ શબ્દોને બદલે, "સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશો અને વિનિયમોથી" એ શબ્દો મૂકવા.

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના ૪૦મા
અધિનિયમની
કલમ ૩૫નો
સુધારો.

૨૪. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૩૭માં, "અધ્યાદેશોથી" એ શબ્દો પછી, "અથવા યથાપ્રસંગ, વિનિયમોથી" એ શબ્દો મૂકવા.

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના ૪૦મા
અધિનિયમની
કલમ ૩૭નો
સુધારો.

૨૫. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૪૦માં, પેટા-કલમ (૧)માં, —

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના ૪૦મા
અધિનિયમની
કલમ ૪૦નો
સુધારો.

(૧) "સિન્ડિકેટની અને સેનેટની" એ શબ્દોને બદલે, "સિન્ડિકેટની અથવા યથાપ્રસંગ, અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડની અને સેનેટની" એ શબ્દો મૂકવા;

(૨) "સિન્ડિકેટ અને સેનેટના અભિપ્રાય મુજબ" એ શબ્દોને બદલે, "સિન્ડિકેટ, અથવા યથાપ્રસંગ, અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડના અને સેનેટના અભિપ્રાય મુજબ" એ શબ્દો મૂકવા.

૨૬. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૪૨માં, પેટા-કલમ (૩) પછી, નીચેની પેટા-કલમ ઉમેરવી :-

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના ૪૦મા
અધિનિયમની
કલમ ૪૨નો
સુધારો.

"(૪) અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધનના હેતુ માટે ભારત સરકારે આપેલી ગ્રાન્ટ--

(ક) તે હેતુ માટે થયેલ ખર્ચને પહોંચી વળવા; અને

(ખ) અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ, કલમ ૨૦બ હેઠળની પોતાની સત્તા વાપરવામાં અને કાર્યો બજાવવામાં કરેલ ખર્ચને પહોંચી વળવા માટે,

ઉપયોગમાં લેવી જોઈશે.”.

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના ૪૦મા
અધિનિયમમાં
નવી કલમ ૬૨
દાખલ કરવા
બાબત.

૨૭. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૬૧ પછી, નીચેની કલમ ઉમેરવી :-

“અમુક સ્ટેચ્યુટસ ૬૨. ગુજરાત આયુર્વેદ યુનિવર્સિટી (સુધારા) અધિનિયમ,
અને અધ્યાદેશો ૨૦૦૩ના આરંભથી-

રદ કરવા બાબત.

(૧) સ્થાયી વહીવટી સમિતિ, અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને
સંશોધન બોર્ડ તરીકે સ્થાપના, અને

(૨) સ્ટેચ્યુટ ૧૮૦ અને અધ્યાદેશો ૧૪૮થી ૧૫૭ અને
સદરહુ સમિતિને લગતા બીજા કોઈ સ્ટેચ્યુટસ અથવા અધ્યાદેશો
રદ ગણાશે.”.

ઉદ્દેશો અને કારણો

ગુજરાત આયુર્વેદ યુનિવર્સિટીની અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધનની સંસ્થા જામનગર ખાતે છે. સદરહુ સંસ્થાનો વહીવટ સ્થાયી વહીવટી સમિતિ કરે છે અને ભારત સરકાર તેને સંપૂર્ણપણે નાણા પૂરા પાડે છે. ભારત સરકાર ઈચ્છે છે કે સમિતિને યુનિવર્સિટીની સિન્ડિકેટમાંથી સ્વતંત્ર દરજ્જો આપવો જોઈએ. સમિતિને અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ તરીકે નામ આપવા અને બોર્ડને આવો દરજ્જો આપવા ધાર્યું છે.

રાજ્યના કેટલાક યુનિવર્સિટી અધિનિયમોમાં જણાવેલી જોગવાઈઓની જેમ જ, સંશોધન સમિતિ માટે ઉપ-કુલપતિ તરીકે નીમાવા માટે રાજ્ય સરકારને ત્રણ વ્યક્તિઓની ભલામણ કરવાની જોગવાઈ કરવા અને ત્રણમાંથી એકને ઉપ-કુલપતિ તરીકે નીમવાની અને તેને ચુકવવાના થતા ભથ્થા અને જે શરતો અને બોલીઓએ તે પોતાનો હોદ્દો ધરાવશે તે નક્કી કરવાની સત્તા રાજ્ય સરકારને આપવા ધાર્યું છે.

કોઈ હુકમ અથવા ઠરાવ, અધિનિયમ, સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશો, વિનિયમો અથવા નિયમોની જોગવાઈઓ સાથે અસંગત હોય અથવા યુનિવર્સિટીના હિતમાં ન હોય અથવા તેનાથી શાંતિનો ભંગ થવા સંભવ હોય, તો ઉપ-કુલપતિને, યુનિવર્સિટીના કોઈ અધિકારીમંડળને, તે અધિકારીમંડળના આવા હુકમ અથવા ઠરાવ અથવા યુનિવર્સિટી દ્વારા કે યુનિવર્સિટી વતી કરવાના અથવા કરવામાં આવી રહેલ કોઈ કૃત્યની પુનઃવિચારણા કરવા ફરમાવવાની સત્તા આપવા પણ ધાર્યું છે. અધિકારીમંડળ ઉપ-કુલપતિને સૂચવેલ રીતથી અસંગત હોય તેવી રીતે હુકમ અથવા ઠરાવ સુધારે અથવા તેમાં ફેરફાર કરે, ત્યારે તે બાબત નિર્ણય માટે રાજ્ય સરકારને લખી મોકલી આપવાની વધુ સત્તા કુલપતિને આપવા ધાર્યું છે.

આ વિધેયકથી ઉપર્યુક્ત ઉદ્દેશો સિધ્ધ કરવા માટે સદરહુ અધિનિયમ સુધારવા ધાર્યું છે.

નીચેની નોંધો વિધેયકની મહત્વની કલમો સમજાવે છે :-

કલમ ૩.— આ કલમથી, યુનિવર્સિટીના અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડનો યુનિવર્સિટીના ઘટક તરીકે સમાવેશ કરવા માટે અધિનિયમની કલમ ૩ની પેટા-કલમ (૧) સુધારવા ધાર્યું છે.

કલમ ૫.— આ કલમથી, અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડના નિયામકનો યુનિવર્સિટીના અધિકારીઓ પૈકી એક તરીકે સમાવેશ કરવા માટે કલમ ૮ સુધારવા ધાર્યું છે.

કલમ ૬.— આ કલમથી, ઉપકુલપતિ તરીકે નીમાવા માટે ત્રણ વ્યક્તિઓની ભલામણ કરવા માટે સંશોધન સમિતિ નીમવાની સત્તા કુલપતિને આપવા માટે, આ રીતે ભલામણ કરેલ ત્રણ વ્યક્તિઓમાંથી ઉપ-કુલપતિ નીમવાની અને ઉપ-કુલપતિને ચુકવવાના ભથ્થા અને જે બોલીઓ અને શરતોને અધિન રહીને તે પોતાનો હોદ્દો ધરાવશે તે નક્કી કરવાની સત્તા રાજ્ય સરકારને આપવા માટે કલમ ૧૦ સુધારવા ધાર્યું છે.

કલમ ૭.— આ કલમથી, અધિકારી મંડળના કોઈ હુકમ અથવા ઠરાવ આ અધિનિયમની અથવા કોઈપણ સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશ, નિયમ અથવા વિનિયમની જોગવાઈઓ સાથે અસંગત હોય અથવા યુનિવર્સિટીના હિતમાં ન હોય અથવા તેનાથી શાંતિનો ભંગ થવાનો સંભવ હોય, તો ઉપ-કુલપતિને, અધિકારીમંડળના આવા હુકમ અથવા ઠરાવ અથવા યુનિવર્સિટી દ્વારા અથવા તેના વતી કરવાના અથવા કરવામાં આવી રહેલ કૃત્ય અંગે અધિકારીમંડળને પુનઃવિચારણા કરવા ફરમાવવા સત્તા આપવા કલમ ૧૧ સુધારવા ધાર્યું છે. અધિકારીમંડળ, ઉપ-કુલપતિએ જણાવેલ રીત સાથે અસંગત હોય તેવી રીતે તે હુકમ અથવા ઠરાવ સુધારે અથવા તેમાં ફેરફાર કરે ત્યારે, તે બાબત રાજ્ય સરકારને તેના નિર્ણય માટે લખી મોકલી આપવાની સત્તા ઉપ-કુલપતિને આપવામાં આવી છે. આવું લખાણ કરવામાં આવ્યે, રાજ્ય સરકારને તે હુકમ અથવા ઠરાવ સુધારવાની અથવા તેમાં ફેરફાર કરવાની સત્તા આપવામાં આવી છે.

- કલમ ૮.— આ કલમથી, રજિસ્ટ્રારને અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડના સચિવ તરીકે કાર્ય કરવા ફરમાવવાના હેતુથી કલમ ૧૨ સુધારવા ધાર્યું છે.
- કલમ ૯.— આ કલમથી, અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડના નિયામક માટે જોગવાઈ કરવાના હેતુથી નવી કલમ ૧૨અ દાખલ કરવા ધાર્યું છે.
- કલમ ૧૦.— આ કલમથી, અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડને યુનિવર્સિટીના એક અધિકારીમંડળ તરીકે સમાવવાના હેતુથી કલમ ૧૪ સુધારવા ધાર્યું છે.
- કલમ ૧૧.— આ કલમથી, અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડના નિયામક, સલાહકાર, આયુર્વેદ, આરોગ્ય અને કુટુંબ કલ્યાણ મંત્રાલય, ભારત સરકાર અને અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડના અધ્યાપકોએ ચૂટેલી વ્યક્તિની સેનેટમાં પ્રતિનિધિત્વની જોગવાઈ કરવાના હેતુથી કલમ ૧૫ સુધારવા ધાર્યું છે.
- કલમ ૧૨.— આ કલમથી, અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડના કાર્યોનું પુનર્વિલોકન કરવા અને બોર્ડ સૂચવેલ વિનિયમની વિચારણા કરવા અને જરૂર જણાય ત્યાં ઠરાવ રદ કરવા અથવા પાછા મોકલવા સેનેટને સત્તા આપવાના હેતુથી કલમ ૧૮ સુધારવા ધાર્યું છે.
- કલમ ૧૩.— આ કલમથી, સિન્ડિકેટમાં સલાહકાર, આયુર્વેદ, ભારતીય ચિકિત્સા પદ્ધતિ અને હોમિયોપેથીનો વિભાગ, આરોગ્ય અને કુટુંબ કલ્યાણ મંત્રાલય, ભારત સરકાર, અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડના નિયામક અને સેનેટમાં ચૂટેલ, અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડના અધ્યાપકોમાંથી એક અધ્યાપકની સિન્ડિકેટમાં પ્રતિનિધિત્વની જોગવાઈ કરવા કલમ ૧૯ સુધારવા ધાર્યું છે.
- કલમ ૧૪.— આ કલમથી, કલમ ૨૦ સુધારવા ધાર્યું છે કે જેથી કરીને, કલમ ૧૫થી દાખલ કરવા ધારેલ નવી કલમ ૨૦બ થી અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડને આપવા ધારેલ સત્તા અથવા તેના ઉપર નાખવા ધારેલ ફરજોને સિન્ડિકેટની વિદ્યમાન સત્તા અને ફરજોથી પરસ્પર સુવાંગ બનાવવા ધાર્યું છે.
- કલમ ૧૫.— આ કલમથી, અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડની રચના માટે જોગવાઈ કરવાના હેતુથી, નવી કલમ ૨૦અ દાખલ કરવા ધાર્યું છે. સદરહુ રચના, વિદ્યમાન સ્થાયી વહીવટી સમિતિની રચના જેવી જ છે. સદરહુ કલમ ૧૫થી, નવી કલમ ૨૦બ પણ દાખલ કરવા ધાર્યું છે કે જેથી કરીને, સિન્ડિકેટની સત્તા અને ફરજોને અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડની સત્તાઓ અને ફરજોથી પરસ્પર સુવાંગ બનાવવા જોગવાઈ કરી શકાય.
- કલમ ૧૬.— આ કલમથી, કલમ ૨૫ સુધારવા ધાર્યું છે જેથી કરીને સેનેટ પસાર કરવાના સ્ટેચ્યુટના મુસદ્દા સેનેટને સૂચિત કરવાની સત્તા અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડને આપી શકાય.
- કલમ ૧૭.— આ કલમથી, કલમ ૨૬ની પેટા-કલમ (૧) સુધારવા ધાર્યું છે કે જેથી કરીને કલમ ૧૮થી દાખલ કરવા ધારેલ નવી કલમ ૨૬ક હેઠળ અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ કરવાના વિનિયમો કરવાની સત્તાથી અધ્યાદેશ કરવાની સિન્ડિકેટની અમુક સત્તાને પરસ્પર સુવાંગ બનાવી શકાય.
- કલમ ૧૮.— આ કલમથી, નવી કલમો ૨૬ક અને ૨૬ખ દાખલ કરવા ધાર્યું છે. કલમ ૨૬કથી અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડને વિનિયમો કરવાની સત્તા આપવા ધાર્યું છે અને કલમ ૨૬ખથી, ખંડો (૩) અને (૪)માં નિર્દિષ્ટ કરેલ અથવા કલમ ૧૪ના ખંડ (૫) હેઠળ જાહેર કરેલ યુનિવર્સિટીના કોઈ અધિકારીમંડળને, ફક્ત તેવા અધિકારીમંડળ અથવા બોર્ડને લગતી તમામ બાબતો માટે જોગવાઈ કરવા માટે નિયમો કરવાની સત્તા આપવા ધાર્યું છે.

કલમ ૧૯, ૨૦, ૨૧ અને ૨૨.— આ કલમોથી, કલમો ૨૯, ૩૦, ૩૩ અને ૩૪ સુધારવા ધાર્યું છે કે જેથી કરીને કોઈ સંસ્થાને માન્યતા અથવા મંજૂરી આપતા પહેલાં અથવા એવી રીતે આપેલ મંજૂરી પાછી ખેંચી લેતા પહેલાં, અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ, સાથે વિચાર વિનિમય કરવા સિન્ડિકેટને અને સંસ્થાની માન્યતા પાછી ખેંચી લેતા પહેલાં બોર્ડ સાથે વિચાર વિનિમય કરવા સેનેટને ફરમાવી શકાય.

કલમ ૨૫.— આ કલમથી, કલમ ૪૦ સુધારવા ધાર્યું છે કે જેથી કરીને સિન્ડિકેટની સાથે અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડને, સ્નાતકોના રજિસ્ટરમાંથી કોઈ વ્યક્તિનું નામ કાઢી નાખવા અથવા તેમાં જણાવેલ સંજોગોમાં કોઈ વ્યક્તિ પાસેથી ડિપ્લોમા અથવા પદવી પાછી ખેંચી લેવાની ભલામણ કરવાની સત્તા આપી શકાય.

કલમ ૨૬.— આ કલમથી, કલમ ૪૨ સુધારવા ધાર્યું છે કે જેથી કરીને અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધનના હેતુ માટે સંઘ સરકારે આપેલ કોઈ ગ્રાન્ટને (અનુદાન) ફક્ત તે જ હેતુ માટે થયેલ ખર્ચને પહોંચી વળવા ઉપયોગમાં લઈ શકાય.

કલમ ૨૭.— આ કલમથી, સ્થાયી વહીવટી સમિતિને અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ તરીકે ફરી નામ આપવા અને સદરહુ સમિતિને લગતાં અમુક સ્ટેચ્યુટ્સ અને અધ્યાદેશો રદ કરવા માટેની જોગવાઈ કરવા ધાર્યું છે.

ઈન્દ્રવિજયસિંહ જાડેજા

ધારાકીય સત્તા સોંપવાની યાદી

- આ વિધેયકમાં, નીચેની બાબતોના સંબંધમાં ધારાકીય સત્તાની સોંપણીનો સમાવેશ થાય છે.
- કલમ ૧.**— આ કલમની પેટા-કલમ (૨)થી, રાજ્ય સરકારને જે તારીખે આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ અમલમાં આવશે તે તારીખ નક્કી કરવાની સત્તા મળે છે.
- કલમ ૪.**— (૧) આ કલમની પેટા-કલમ (૧)થી સુધારવા ધારેલ કલમ ૪ ના ખંડ (૧૦)ના પેટા-ખંડો (અ) અને (બ) થી, અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડને યુનિવર્સિટીમાં, વ્યક્તિઓએ જે રીતે મંજૂર કરેલ અભ્યાસક્રમ અનુસાર અભ્યાસ કરવો જોઈશે તે રીત અને જે શરતો હેઠળ વ્યક્તિઓએ સંશોધન કરવું જોઈશે તે શરતો વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે;
- (૨) આ કલમની પેટા-કલમ (૨)થી સુધારવા ધારેલ, કલમ ૪ના ખંડ (૧૨) થી, અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડને, યુનિવર્સિટીના વિદ્યાર્થીઓ તરીકે ન નોંધાયેલ વ્યક્તિઓને આપવાના ડિપ્લોમા અને જોગવાઈ કરવાના વ્યાખ્યાનો, પ્રશિક્ષણ અને તાલીમ વિનિયમોથી નક્કી કરવાની સત્તા મળે છે.
- કલમ ૬.**— (૧) આ કલમની પેટા-કલમ (૨)થી, કલમ ૧૦માં દાખલ કરવા ધારેલ પેટા-કલમ (૧અ)થી, સેનેટને, જે રીતે ઉપ-કુલપતિના હોદ્દા પર નિમણૂક માટે કોઈ વ્યક્તિની પસંદગી માટે રચાયેલ સમિતિમાં એક વ્યક્તિને સિન્ડિકેટ નામ-નિયુક્ત કરશે અને બીજી વ્યક્તિ રાજ્યમાંની તમામ યુનિવર્સિટીઓના ઉપ-કુલપતિઓ દ્વારા નામ-નિયુક્ત થશે તે રીત સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.
- (૨) આ કલમની પેટા-કલમ (૨)થી કલમ-૧૦માં દાખલ કરવા ધારેલ પેટા-કલમ (૧બ)થી, સેનેટને, જે સમયની અંદર અને જે રીતે સમિતિએ ઉપ-કુલપતિ તરીકે નીમવા માટે ત્રણ વ્યક્તિઓને પસંદ કરવી જોઈશે તે સમય અને રીત સ્ટેચ્યુટસથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.
- (૩) આ કલમની પેટા-કલમ (૩)થી સુધારવા ધારેલ કલમ ૧૦ની પેટા-કલમ(૩)થી, રાજ્ય સરકારને, ઉપ-કુલપતિને આપવાનું મળતર અને જેને અધીન રહીને તે પોતાનો હોદ્દો ધરાવશે તે બીજી બોલીઓ અને શરતો નક્કી કરવાની સત્તા મળે છે.
- કલમ ૭.**— આ કલમની પેટા-કલમ (૫)થી સુધારવા ધારેલ કલમ ૧૧ની પેટા-કલમ(૬)થી, અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડને, ઉપ-કુલપતિએ વાપરવાની બીજી સત્તા વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.
- કલમ ૮.**— આ કલમથી દાખલ કરવા ધારેલ કલમ ૧૨અથી, અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડને,—
- (૧) જે વિનિયમો અનુસાર બોર્ડના નિયામકની નિમણૂક કરાશે તે વિનિયમો ઠરાવવાની,
- (૨) નિયામકના મળતર અને નોકરીની શરતો વિનિયમોથી નક્કી કરવાની, અને
- (૩) નિયામકે વાપરવાની સત્તા અને બજાવવાની કરજો વિનિયમોથી ઠરાવવાની,
- સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૧.—આ કલમની પેટા-કલમ (૨)ના પરિચ્છેદ (ક)ના પેટા-પરિચ્છેદ (૨)થી કલમ ૧૫ની પેટા-કલમ (૧)માં, પરિચ્છેદ અમાં “વર્ગ-૨ સાધારણ સભ્યો” એ શીર્ષક હેઠળ દાખલ કરવા ધારેલ બાબત ૧-અ થી, સેનેટને, જે રીતે અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડના અધ્યાપકોએ પોતાનામાંથી એક સભ્યને ચૂંટવો જોઈશે તે રીત સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૨.—આ કલમની પેટા-કલમ (૨)ના પરિચ્છેદ (ખ)થી સુધારવા ધારેલ કલમ ૧૮ની પેટા-કલમ (૨) ના ખંડ (૧૧)થી, સેનેટે વાપરવાની બીજી સત્તા અને બજાવવાની બીજી ફરજો વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડને આપવા ધાર્યું છે.

કલમ ૧૫.—આ કલમથી દાખલ કરવા ધારેલ કલમ ૨૦ બ ના ખંડ (૧૩)થી અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડને વિનિયમો કરવાની, સુધારવાની અને રદ કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૮.—આ કલમથી દાખલ કરવા ધારેલ કલમ ૨૬ક થી અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડને વિનિયમોમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ તમામ અથવા કોઈપણ બાબત માટે અને સામાન્ય રીતે અવિનિયમ અથવા સ્ટેચ્યુટથી જે બાબતો અંગે વિનિયમોથી જોગવાઈ કરી શકાય તેવી બીજી તમામ બાબતો અને બોર્ડના મતે પોતાની સત્તા વાપરવા અને પોતાની ફરજો બજાવવા માટે જેના અંગે જોગવાઈ કરવી જરૂરી હોય તે તમામ બાબતો માટે જોગવાઈ કરવા વિનિયમો ઘડવાની સત્તા મળે છે. આ કલમથી દાખલ કરવા ધારેલ કલમ ૨૬ખ થી ખંડો (૩) અને (૪) માં નિર્દિષ્ટ કરેલ અથવા કલમ ૧૪ના ખંડ (૫) હેઠળ જાહેર કરેલ યુનિવર્સિટીના કોઈ અધિકારીમંડળને અને યુનિવર્સિટીના બીજા કોઈ બોર્ડને, માત્ર એવા અધિકારીમંડળ અથવા બોર્ડને લગતી હોય તેવી તમામ બાબતો માટે જોગવાઈ કરવા માટે નિયમો કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૩.—આ કલમથી સુધારવા ધારેલ કલમ ૩૫ ની પેટા-કલમ (૩) થી, અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડને, જે બોલીઓ અને શરતોએ યુનિવર્સિટી તેના મુખ્યમથક સિવાયના સ્થળોએ યુનિવર્સિટી કેન્દ્રો નીભાવી શકશે તે બોલીઓ અને શરતો વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા આપવા ધાર્યું છે.

કલમ ૨૪.—આ કલમથી સુધારવા ધારેલ કલમ ૩૭, થી અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડને, જે શરતો હેઠળ યુનિવર્સિટીનો દરેક વિદ્યાર્થી છાત્રાલયમાં રહી શકશે તે શરતો વિનિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

ઉપર્યુક્ત ધારાકીય સત્તાની સોંપણી આવશ્યક અને સામાન્ય પ્રકારની છે.

તારીખ : ૧લી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩.

ઈન્ડ્રવિજયસિંહ જાડેજા.

ગુજરાતના રાજ્યપાલશ્રીના હુકમથી અને તેમના નામે,

વી. એમ. કોઠારે,

ગુજરાત સરકારના સચિવ,

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

ગાંધીનગર

તારીખ : ૨જી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩.

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV] TUESDAY, SEPTEMBER 2, 2003/BHADRA 11, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarat translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૨જી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩

તારીખ : ૨જી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩ ના ગુજરાત રાજપત્ર, (અસાધારણ)માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા
સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક ૪૬નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિધ્ધ
કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT BILL NO. 46 OF 2003.**THE BOMBAY PROHIBITION (GUJARAT SECOND AMENDMENT) BILL, 2003.****A BILL***further to amend the Bombay Prohibition Act, 1949.*

ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમોના નિયમ-૧૨૭-અ- ના પરિતુક અન્વયે આપવામાં આવેલી અધ્યક્ષની સંમતિથી નીચેનું વિધેયક પ્રસિધ્ધ કર્યું છે :-

સન ૨૦૦૩નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક. ૪૬.

મુંબઈ નશાબંધી (ગુજરાત દ્વિતીય સુધારા) વિધેયક, ૨૦૦૩

મુંબઈ નશાબંધી અધિનિયમ, ૧૯૪૯ વધુ સુધારવા બાબત વિધેયક.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

૧. (૧) આ અધિનિયમ મુંબઈ નશાબંધી (ગુજરાત દ્વિતીય સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ ટૂંકી સંજ્ઞા અને ફરેવાશે. આરંભ.
- (૨) તે, રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરગણનાવી નકકી કરે તેવી તારીખે અમલમાં આવશે.

સન ૧૯૪૯નો
મુંબઈના
રખમાં.

૨. મુંબઈ નશાબંધી અધિનિયમ, ૧૯૪૯ (જેનો આમાં હવે પછી, "મુખ્ય અધિનિયમ" સન ૧૯૪૯ના મુંબઈના રખમાં અધિનિયમની કલમ ૨નો સુધારો.
- તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે) માં, કલમ ૨માં, ખંડ (૩૯ક) માં, અંતે નીચેનો મજકૂર દાખલ કરવો :-

" અને રાસાયણિક પૃથકકરણ ઉપરથી, તેમાં-

- (૧) કુલ સુગર (ઇન્વર્ટ સુગર તરીકે સ્પષ્ટ કરેલ) ૯૦ ટકાથી ઓછી અને સુકોઝ ૬૦ ટકાથી ઓછું હોય; અથવા
- (૨) પાણીમાં અદ્રાવ્ય બાહ્ય દ્રવ્ય જે ટકા કરતાં વધુ હોય; અથવા
- (૩) કુલ એશ ૬ ટકાથી વધુ હોય; અથવા
- (૪) હાઈડ્રોક્લોરિક એસિડ (HCL) માં અદ્રાવ્ય એશ ૦.૫ ટકાથી વધુ હોય; અથવા
- (૫) ભેજ ૧૦ ટકાથી વધુ હોય; અથવા
- (૬) દસ લાખ દીઠ ૭૦મા ભાગથી વધુ સાંદ્રતાવાળો સલ્ફર ટ્રાયોકસાઈડ હોય,

નો સમાવેશ થશે.

૩. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૨૮માં,

"મહુડા અથવા કાકવી " એ શબ્દો જે બે સ્થળે આવે છે ત્યાં તે શબ્દોને બદલે, " મહુડા, કાકવી, સડેલો ગોળ અથવા નવસાર (એમોનિયમ ક્લોરાઈડ)" એ શબ્દો મૂકવા.

સન ૧૯૪૯ના
મુંબઈના રખમાં
અધિનિયમની
કલમ ૨૮નો
સુધારો.

ઉદ્દેશો અને કારણો

ગુજરાત રાજ્ય, મુંબઈ નશાબંધી અધિનિયમ, ૧૯૪૯ અને તે હેઠળ કરેલા નિયમોની જોગવાઈઓથી કડક નશાબંધી નીતિનો અમલ કરવા ઇચ્છે છે. તેમ છતાં, એવું અનુભવાયું છે કે, એવા નિવારક પગલાંને કારણે સડેલા ગોળ અને નવસારના કેટલાક સાચા વેપારીઓ માલના સીધા પરિવહન દરમિયાન મુશ્કેલીમાં મૂકાય છે. તેથી, કલમ ૨૯ સુધારવા જરૂરી જણાયું છે જેથી કરીને, જે શરતોને અધીન રહીને, સડેલા ગોળ અને નવસારની સીધા પરિવહન માટેના એવા વેપારીઓને પાસ કાઢી આપી શકાય તેવી શરતો ઠરાવવાની રાજ્ય સરકારને સત્તા મળી શકે.

વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિ અપનાવવાના હેતુથી, સદરહુ અધિનિયમની કલમ ૨ના ખંડ (૩૯૬) માં, “સડેલા ગોળ” ની વ્યાખ્યા સુધારવાનું પણ જરૂરી જણાયું છે.

આ વિધેયકથી ઉપર્યુક્ત ઉદ્દેશો સિધ્ધ કરવા માટે અધિનિયમ સુધારવા ધાર્યું છે.

અમિત શાહ.

ધારાકીય સત્તા સોંપવાની યાદી

આ વિધેયકમાં નીચેની જાણતોના સંબંધમાં ધારાકીય સત્તાની સોંપણીનો સમાવેશ થાય છે :-

કલમ ૧.- આ કલમની પેટા-કલમ (૨) થી, રાજ્ય સરકારને રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી આ અધિનિયમ જે તારીખે અમલમાં આવશે તે તારીખ નક્કી કરવાની સત્તા મળે છે.

ઉપર્યુક્ત ધારાકીય સત્તાની સોંપણી આવશ્યક અને સામાન્ય પ્રકારની છે.

તારીખ : ૧લી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩

અમિત શાહ.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે.

વી. એમ. કોઠારે,

ગાંધીનગર

તારીખ : ૨જી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩.

ગુજરાત સરકારના સચિવ,

વૈધાનિક અને સંસદીય જાળતોનો વિભાગ.

સરકારી મધ્યસ્થ પ્રેસ, ગાંધીનગર.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV] TUESDAY, SEPTEMBER 2, 2003/BHADRA 11, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarat translation of Bill, Acts and Notification other than
these published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ,
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૨જી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩.

તારીખ : ૨જી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩ ના ગુજરાત રાજપત્ર, (અસાધારણ)માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા
સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક ૪૭નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિધ્ધ
કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT BILL NO. 47 OF 2003.**THE GUJARAT DEVELOPMENT CORPORATIONS LAWS
(AMENDMENT) BILL, 2003.****A BILL**

further to amend the Gujarat Scheduled Castes Development Corporation Act, 1985 and the Gujarat Backward Classes Development Corporation Act, 1985.

ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમોના નિયમ-૧૨૭-અ- ના પરંતુક અન્વયે આપવામાં આવેલી અધ્યક્ષની સંમતિથી નીચેનું વિધેયક પ્રસિધ્ધ કર્યું છે :-

સન ૨૦૦૩નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક. ૪૭.

ગુજરાત વિકાસ કોર્પોરેશનો કાયદા (સુધારા) વિધેયક, ૨૦૦૩.

ગુજરાત અનુસૂચિત જાતિ વિકાસ કોર્પોરેશન અધિનિયમ, ૧૯૮૫ અને ગુજરાત પછાત વર્ગ વિકાસ કોર્પોરેશન અધિનિયમ, ૧૯૮૫ વધુ સુધારવા બાબત વિધેયક.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના સોપનમાં વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :

૧. (૧) આ અધિનિયમ ગુજરાત વિકાસ કોર્પોરેશનો કાયદા (સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે, ટૂંકી સંજ્ઞા અને આરંભ.
- (૨) તે, રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી નકકી કરે તેવી તારીખે અમલમાં આવશે.

સન ૧૯૮૫નો
ગુજરાતનો ૧૦મો.

૨. ગુજરાત અનુસૂચિત જાતિ વિકાસ કોર્પોરેશન અધિનિયમ, ૧૯૮૫માં, કલમ ૫માં, પેટા-કલમ (૧)ના બીજા પરંતુક પછી, નીચેનો પરંતુક ઉમેરવો :-

સન ૧૯૮૫ના
ગુજરાતના
૧૦મા
અધિનિયમની
કલમ ૫નો
સુધારો.

“ વળી, રાજ્ય સરકારે બિન-સરકારી સભ્ય તરીકે ઓછામાં ઓછી એક મહિલાને નામ-નિયુક્ત કરવી જોઈશે.”.

સન ૧૯૮૫નો
ગુજરાતનો
૧૧મો.

૩. ગુજરાત પછાત વર્ગ વિકાસ કોર્પોરેશન અધિનિયમ, ૧૯૮૫માં, કલમ ૬માં, પેટા-કલમ (૧)ના બીજા પરંતુક પછી, નીચેનો પરંતુક ઉમેરવો :-

સન ૧૯૮૫ના
ગુજરાતના ૧૧મો
અધિનિયમની
કલમ ૬નો
સુધારો.

“ વળી, રાજ્ય સરકારે બિન-સરકારી સભ્ય તરીકે ઓછામાં ઓછી એક મહિલાને નામ-નિયુક્ત કરવી જોઈશે.”.

ઉદ્દેશો અને કારણો

ગુજરાત અનુસૂચિત જાતિ વિકાસ કોર્પોરેશન અધિનિયમ, ૧૯૮૫ની કલમ પની પેટા-કલમ (૧) એવી જોગવાઈ કરે છે કે રાજ્ય સરકારે કોર્પોરેશન રચવા માટે પંદર કરતાં વધુ નહિ તેટલા ડિરેક્ટરો નામ-નિયુક્ત કરવા જોઈશે. જેમાંથી ત્રણ કરતાં ઓછા નહિ તેટલા સરકારી ડિરેક્ટરો હોવા જોઈશે અને બાકીના બિન-સરકારી ડિરેક્ટરો હોવા જોઈશે.

તેવી જ રીતે, ગુજરાત પછાત વર્ગ વિકાસ કોર્પોરેશન અધિનિયમ, ૧૯૮૫ની કલમ ૬ની પેટા-કલમ (૧) એવી જોગવાઈ કરે છે કે રાજ્ય સરકારે કોર્પોરેશન રચવા માટે પંદર કરતાં વધુ નહિ તેટલા ડિરેક્ટરો નામ-નિયુક્ત કરવા જોઈશે. જેમાંથી ત્રણ કરતાં ઓછા નહિ તેટલા સરકારી ડિરેક્ટરો હોવા જોઈશે અને બાકીના બિન-સરકારી ડિરેક્ટરો હોવા જોઈશે.

મહિલા ડિરેક્ટર, મહિલાઓની સમસ્યાને વધુ સારી રીતે વ્યક્ત કરી શકે છે, તેથી બિન-સરકારી ડિરેક્ટરો પૈકીના એક ડિરેક્ટર તરીકે ઉપર જણાવેલ બન્ને અધિનિયમોથી રાજ્ય સરકારે એક મહિલાને નામ-નિયુક્ત કરવી જોઈશે એવી ખાસ જોગવાઈ કરવાનું જરૂરી જણાયું છે.

આ વિધેયકથી ઉપર્યુક્ત ઉદ્દેશ સિધ્ધ કરવા સદરહુ અધિનિયમો સુધારવા ધાર્યું છે.

રમણલાલ વોરા

ધારાકીય સત્તા સોંપવાની યાદી

આ વિધેયકમાં, નીચેની બાબતોના સંબંધમાં ધારાકીય સત્તાની સોંપણીનો સમાવેશ થાય છે :-
કલમ ૧.- આ કલમની પેટા-કલમ (૨) થી, રાજ્ય સરકારને, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી, આ અધિનિયમ જે તારીખે અમલમાં આવશે તે તારીખ નક્કી કરવાની સત્તા મળે છે.

ઉપર્યુક્ત ધારાકીય સત્તાની સોંપણી આવશ્યક અને સામાન્ય પ્રકારની છે.

તારીખ : ૧લી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩.

રમણલાલ વોરા.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

વી. એમ. કોઠારે,

ગુજરાત સરકારના સચિવ,

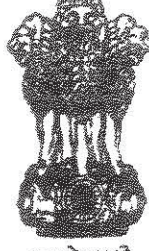
વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

ગાંધીનગર

તારીખ : ૨જી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩.

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

TUESDAY, SEPTEMBER 2, 2003/BHADRA 11, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર. રજી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩.

તારીખ રજી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩ના ગુજરાત રાજપત્ર, (અસાધારણ) માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધિ
થયેલા સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક : ૪૮નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વ લોકોની જાણ
સારૂ પ્રસિધ્ધિ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT BILL NO. 48 OF 2003.**THE CODE OF CRIMINAL PROCEDURE (GUJARAT AMENDMENT) BILL, 2003.****A BILL**

further to amend the Code of Criminal Procedure, 1973 in its application to the State of Gujarat

ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમોના નિયમ-૧૨૭-અ ના પરંતુક અન્વયે આપવામાં આવેલી અધ્યક્ષની સંમતિથી નીચેનું વિધેયક પ્રસિદ્ધ કર્યું છે :—

સન ૨૦૦૩ નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક. ૪૮.

ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ (ગુજરાત સુધારા) વિધેયક, ૨૦૦૩.

ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડતો હોય તેટલા પૂરતો ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ,
૧૯૭૩ વધુ સુધારવા બાબત વિધેયક.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

૧. (૧) આ અધિનિયમ ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ (ગુજરાત સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ ટૂંકી સંજ્ઞા અને કહેવાશે. અર્થભ.

(૨) તે સન ૨૦૦૩ના ઓગસ્ટ મહિનાની ૧૬મી તારીખે અમલમાં આવ્યો છે એમ ગણાશે.

સન
૧૯૭૪નો
૨જો.

૨. ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડતો હોય તેટલે સુધી, ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩ (જેનો આમાં હવે પછી, “ મુખ્ય અધિનિયમ ” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે) માં, કલમ ૧૬૭માં, પૈટા-કલમ (૨) માં,-

સન ૧૯૭૪ના ૨જા
અધિનિયમની કલમ
૧૬૭નો સુધારો.

(૧) પરંતુકમાં, પરિચ્છેદ (ખ)ને બદલે, નીચેનો પરિચ્છેદ મૂકવો:-

“ (ખ) (૧) આરોપી પોલીસ કસ્ટડીમાં હોય, ત્યારે તેને મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષ રૂબરૂમાં હાજર કરવામાં આવે, અને

(૨) આરોપી પોલીસ કસ્ટડી સિવાયની અન્ય જગ્યાએ હોય, ત્યારે મેજિસ્ટ્રેટના આદેશ અનુસાર તેને રૂબરૂમાં અથવા ઇલેક્ટ્રોનિક વીડિયો લિંકેજના માધ્યમ મારફત મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષ હાજર કરવામાં આવે,

તે સિવાય કોઈપણ મેજિસ્ટ્રેટ આ કલમ હેઠળ કોઈ કસ્ટડીમાં વધુ અટકાયતમાં રાખવા માટે અધિકાર આપી શકશે નહિ.”;

(૨) સ્પષ્ટીકરણ ૨ માં, “ કોઈ આરોપીને” એ શબ્દો પછી અને “ મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષ” એ શબ્દો પહેલાં “રૂબરૂમાં અથવા યથાપ્રસંગ, ઇલેક્ટ્રોનિક વીડિયો લિંકેજના માધ્યમ મારફત” એ શબ્દો દાખલ કરવા.

રદ કરવા બાબત અને અપવાદ. ૩. (૧) ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ (ગુજરાત સુધારા) વટહુકમ, ૨૦૦૩ આથી રદ કરવામાં આવે છે.

સન ૨૦૦૩નો
ગુજરાત
વટહુકમ ૩જો.

(૨) આવી રીતે રદ થવા છતાં, સદરહુ વટહુકમથી સુધાર્યા પ્રમાણેના મુખ્ય અધિનિયમ હેઠળ કરેલ કોઈપણ કૃત્ય અથવા લીધેલ કોઈપણ પગલું આ અધિનિયમથી સુધાર્યા પ્રમાણેના મુખ્ય અધિનિયમ હેઠળ કરેલ અથવા લીધેલ હોવાનું ગણાશે.

ઉદ્દેશો અને કારણો

ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડતો હોય તેટલા પૂરતા ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩ની કલમ ૧૬૭ની પેટા-કલમ (૨)ના પરંતુકનો વિદ્યમાન પરિચ્છેદ (ખ), આરોપીને મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષ હાજર કરવામાં આવે તે સિવાય, મેજિસ્ટ્રેટને, સદરહુ કલમ ૧૬૭ હેઠળ તેને કોઈ કસ્ટડીમાં અટકાયતનાં રાખવા માટે અધિકાર આપવા ઉપર પ્રતિબંધ મૂકે છે. આ જોગવાઈ, આરોપીને જે કસ્ટડીનાં રાખવામાં આવ્યો હોય ત્યાંથી કોર્ટ સમક્ષ લઈ જવાનું આવશ્યક બનાવે છે.

આવી રીતે લઈ જવામાં આરોપીના માર્ગરક્ષણ (એસ્કોર્ટ) માટે પોલીસની સેવાઓ લેવાનો અને તેને લઈ જવા માટે રાજ્યની સરકારી તિજોરીમાંથી ખર્ચનો સમાવેશ થાય છે. આવી સેવા લેવા અને ખર્ચ ઉપરાંત, આવી રીતે લઈ જવામાં, પોલીસની કસ્ટડીમાંથી આરોપી ફરાર થઈ જવાના અથવા આરોપીના જાનના જોખમનો સમાવેશ થાય છે. આવી સેવા, ખર્ચ અને જોખમને ઓછું કરવા માટે, આરોપી પોલીસની કસ્ટડી સિવાયની અન્ય જગ્યાએ હોય ત્યારે, મેજિસ્ટ્રેટના આદેશ અનુસાર તેને રૂબરૂનાં અથવા ઈલેક્ટ્રોનિક વીડિયો લિંકેજના માધ્યમ મારફત મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષ હાજર કરવા માટેની જોગવાઈ કરવાનું જરૂરી જણાયું હતું.

તે સમયે ગુજરાત વિધાનસભાનું સત્ર ચાલુ ન હોવાથી, ઉપર્યુક્ત ઉદ્દેશ સિધ્ધ કરવા માટે સદરહુ અધિનિયમ સુધારવા માટે ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ (ગુજરાત સુધારા) વટહુકમ, ૨૦૦૩ પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવ્યો હતો. આ વિધેયકથી સદરહુ વટહુકમનાં સ્થાને રાજ્ય વિધાનમંડળનો અધિનિયમ મૂકવા થાયું છે.

અમિત શાહ

નાણાકીય યાદી

વિધેયકની કલમ ૨થી સુધારવા બારેલ ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩ (સન ૧૯૭૪ના રજા) ની કલમ ૧૬૭ની પેટા-કલમ (૨) અધિનિયમિત કરવામાં આવે અને અમલમાં લાવવામાં આવે, તો તેમાં રાજ્યના એકત્રિત ફંડમાંથી આશરે રૂા. ૧૨ લાખ (રૂપિયા બાર લાખ પુરા) ના ખર્ચનો સમાવેશ થાય છે.

તારીખ - ૨૭ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩.

અમિત શાહ.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે.

ગાંધીનગર,
તી. ૨૭ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩.વી. એમ. કોઠારે,
ગુજરાત સરકારના સચિવ,
વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોની વિભાગ.

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV] TUESDAY, SEPTEMBER 2, 2003/BHADRA 11, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, તારીખ ૨જી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩.

તારીખ ૨જી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩ના ગુજરાત રાજપત્ર (અસાધારણ)માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક : ૪૮ની ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT BILL NO. 49 OF 2003.**THE GUJARAT PROTECTION OF INTEREST OF DESPOSITORS
(IN FINANCIAL ESTABLISHMENTS) BILL, 2003.***A BILL*

to protect the interest of depositors of the Financial Establishments and for the matters connected therewith or incidental thereto.

ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમોના નિયમ-૧૨૭-અ ના પરંતુક અન્વયે આપવામાં આવેલી અવ્યક્તની સંમતિથી નીચેનું વિધેયક પ્રસિદ્ધ કર્યું છે :-

સન ૨૦૦૩ નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક. ૪૯.

ગુજરાત (નાણાકીય સંસ્થાઓમાં) થાપણદારોના હિતના રક્ષણ બાબત વિધેયક, ૨૦૦૩.
નાણાકીય સંસ્થાઓના થાપણદારોના હિતના રક્ષણ માટે અને તેની સાથે સંકળાયેલી અથવા તેને આનુષંગિક બાબતો માટેની જોગવાઈ કરવા બાબત વિધેયક.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે.

૧. (૧) આ અધિનિયમ ગુજરાત (નાણાકીય સંસ્થાઓમાં) થાપણદારોના હિતના રક્ષણ બાબત અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે. ટૂંકી સંસ્થા અને આરંભ.
- (૨) તે, રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી નક્કી કરે તેવી તારીખે અમલમાં આવશે.
૨. આ અધિનિયમમાં, સંદર્ભથી અન્યથા અપેક્ષિત ન હોય તો,- વ્યાખ્યા.
  - (ક) “સક્ષમ સત્તાધિકારી” એટલે કલમ ૫ હેઠળ નીમલ સક્ષમ સત્તાધિકારી;
  - (ખ) “મુકરર કોર્ટ” એટલે કલમ ૮ હેઠળ રચાયેલ મુકરર કોર્ટ;
  - (ગ) “થાપણ”માં રોકડ અથવા જણસના રૂપમાં અથવા વ્યાજ, બોનસ, નફા અથવા બીજા કોઈપણ રૂપમાં લાભવાળી અથવા લાભ વગરની નિર્દિષ્ટ સેવાના રૂપમાં, નિર્દિષ્ટ મુદત પછી અથવા અન્યથા કોઈપણ નાણાકીય સંસ્થાએ પરત કરવાના મેળવેલ કોઈપણ નાણાની અથવા કોઈપણ કિંમતી ચીજવસ્તુના સ્વીકારની પહોંચનો સમાવેશ થાય છે અને તેનો હંમેશા સમાવેશ થયેલો છે તેમ ગણાશે, પણ તેમાં નીચેનાનો સમાવેશ થતો નથી :-
    - (૧) શેરમૂડી પેટે અથવા ડિબેન્ચર, બોન્ડ પેટે અથવા ભારતીય જમીનગીરી અને વિનિમય બોર્ડ અધિનિયમ, ૧૯૯૨ હેઠળ સ્થાપેલ ભારતીય જમીનગીરી અને વિનિમય બોર્ડ આપેલ માર્ગદર્શિકા અને તેણે કરેલ વિનિયમો હેઠળ આવરી લીધેલ બીજા કોઈપણ લેખથી જિભી કરેલ રકમ;
    - (૨) પેઢીના ભાગીદારોએ મૂડી તરીકે ફાળો આપેલી રકમો;
    - (૩) અનુસૂચિત બેંક અથવા સહકારી બેંક અથવા બેંકિંગ નિયમન અધિનિયમ, ૧૯૪૯ની કલમ પના ખંડ (ગ) માં વ્યાખ્યા કર્યા પ્રમાણેની બીજી કોઈપણ બેંકિંગ કંપની તરફથી મળેલ રકમો ;
    - (૪) (ક) ભારતીય ઔદ્યોગિક વિકાસ બેંક,
    - (ખ) ગુજરાત રાજ્ય નાણા નિગમ,
    - (ગ) કંપની અધિનિયમ, ૧૯૫૬ની કલમ ૪૬માં અથવા તે હેઠળ નિર્દિષ્ટ કરેલ કોઈપણ નાણાકીય સંસ્થા;
    - (ઘ) રાજ્ય સરકાર હુકમથી નિર્દિષ્ટ કરે તેવી બીજી કોઈપણ સંસ્થા તરફથી મળેલી કોઈપણ રકમ;

સન
૧૯૯૨નો
૧૫મો.

સન
૧૯૪૯નો
૧૦મો.

સન
૧૯૫૬નો ૧૯મો.

- (પ) (ક) જામીનગીરી અનામત,
 (ખ) વેપારી અનામત,
 (ગ) બાનાની રકમ, અથવા
 (ઘ) માલ અથવા સેવાઓના હુકમ સામેની પેશગી તરીકે
 ધંધાના સામાન્ય ક્રમમાં મળેલી રકમ;

(દ) રાજ્યમાં તે સમયે અમલમાં હોય તેવા નાણાની ધીરનારને લગતા કોઈ અધિનિયમન હેઠળ રજિસ્ટર થયેલી સંસ્થાપિત મંડળ ન હોય તેવી કોઈ વ્યક્તિ અથવા પેઢી અથવા વ્યક્તિઓના મંડળ તરફથી મળેલ કોઈપણ રકમ; અને

(૭) ચિટના સંબંધમાં, ભરણા પેટે મળેલી કોઈ રકમ.

સ્પષ્ટીકરણ.—આ ખંડના હેતુ માટે.

- (૧) ચિટનો, ચિટ ફંડ અધિનિયમ, ૧૯૮૨ની કલમ ૨ના ખંડ સન ૧૯૮૨નો ૪૦મો.
 (ખ)માં, જે અર્થ આપેલ છે તે જ થશે;
 (૨) વેચનાર વ્યક્તિએ, સ્થાવર અથવા જંગમ મિલકતના વેચાણ પર ખરીદનાર વ્યક્તિને આપેલ કોઈપણ શાખ, અનામત તરીકે ગણાશે નહિ.

(ધ) “નાણાકીય સંસ્થા” એટલે કોઈ યોજના અથવા વ્યવસ્થા હેઠળ અથવા બીજી કોઈ રીતે થાપણ સ્વીકારતી કોઈ વ્યક્તિ અથવા વ્યક્તિઓનો સમૂહ પણ તેમાં કોઈ રાજ્ય સરકાર અથવા કેન્દ્ર સરકારની માલિકીના અથવા તેના નિયંત્રણના કોર્પોરેશન અથવા બેંકિંગ નિયમન અધિનિયમ, ૧૯૪૮ની કલમ પના ખંડ (ગ) હેઠળ વ્યાખ્યા કર્યા પ્રમાણેની બેંકિંગ કંપનીનો સમાવેશ થતો નથી.

સન ૧૯૪૮નો ૧૦મો.

નાણાકીય
સંસ્થાની
કપટપૂર્વક કસૂર
બાબત.

૩.

વચન આપ્યા પ્રમાણે વ્યાજ, બોનસ, નફાના રૂપમાં અથવા બીજા કોઈપણ રૂપમાં કોઈપણ લાભ સાથે પાકતી મુદતે થાપણની ફેરચૂકવણી કરવામાં કપટપૂર્વક કસૂર કરે અથવા થાપણની સામે ખાતરી આપ્યા પ્રમાણેની સેવાઓ પૂરી પાડવામાં કપટપૂર્વક ચૂક કરે તેવી કોઈપણ નાણાકીય સંસ્થા અથવા એવી નાણાકીય સંસ્થાના સ્થાપક, ભાગીદાર, ડિરેક્ટર, મેનેજર અથવા આવી નાણાકીય સંસ્થાના ધંધા અથવા કામકાજના વહીવટ અથવા સંચાલન માટે જવાબદાર હોય એવી બીજી કોઈ વ્યક્તિ અથવા કોઈપણ કર્મચારી સહિતની દરેક વ્યક્તિ દોષિત ઠયે, છ વર્ષની મુદત સુધીની કેદની અને દસ લાખ રૂપિયા સુધીના દંડની શિક્ષાને પાત્ર થશે અને આવી નાણાકીય સંસ્થા પણ દસ લાખ રૂપિયા સુધીના દંડની શિક્ષાને પાત્ર થશે.

પરંતુ કોર્ટના ફેસલામાં નોંધેલા ખાસ અને પૂરતા કારણોના અભાવે, કેદ ત્રણ વર્ષથી ઓછી હોવી જોઈશે નહિ અને દંડ એક લાખ રૂપિયાથી ઓછો હોવો જોઈશે નહિ અને નાણાકીય સંસ્થા પર દંડ નાખવાના કિસ્સામાં, તે પાંચ લાખ રૂપિયાથી ઓછો હોવો જોઈશે નહિ.

સ્પષ્ટીકરણ.—આ કલમના હેતુ માટે, જે નાણાકીય સંસ્થાએ, વચન આપ્યા પ્રમાણે વ્યાજ, બોનસ, નફા અથવા બીજા કોઈ રૂપમાં એવા લાભ સાથે આવી થાપણની ફેરચૂકવણીમાં કપટપૂર્વક કસૂર કરે અથવા એવી થાપણની સામે વચન આપ્યા પ્રમાણેની કોઈ નિર્દિષ્ટ સેવા પૂરી પાડવામાં ચૂક કરે અથવા એક વ્યક્તિને અનુચિત લાભ કરાવવાના અથવા બીજી વ્યક્તિને અનુચિત નુકસાન પહોંચાડવાના ઈરાદાથી થાપણની સામે કબૂલ કરેલી કોઈ નિર્દિષ્ટ સેવા પૂરી પાડવામાં ચૂક કરે અથવા એવી થાપણ સ્વીકારતી વખતે અવ્યવહાર હોય અથવા નાણાકીય રીતે સંબંધ ન હોય એવા આપેલા વચનોમાંથી ઉદ્ભવતી અથવા થાપણોમાંથી સંપાદિત કરેલ નાણા અથવા અસ્તુઓમાં જરૂર જણાય ત્યારે, વસૂલ કરવામાં સ્વાભાવિક જોખમ સંડોવાતું હોય એવી રીતે કરેલા રોકાણોમાંથી ઉદ્ભવતી અસમર્થતાને લીધે આવી કસૂર કરે તે નાણાકીય સંસ્થાએ, કપટપૂર્વક કસૂર કરી છે અથવા નિર્દિષ્ટ સેવા પૂરી પાડેલી નથી એમ ગણાશે.

થાપણો પરત
કરવામાં કસૂર
થયે મિલકત પર
ટાંચ લાવવા
બાબત.

૪.

(૧) તત્સમયે અમલમાં હોય તેવા બીજા કોઈપણ કાયદામાં ગમે તે મજદૂર હોય તે છતાં,

(૧) થાપણદારો તરફથી ફરિયાદ મળ્યે અથવા અન્યથા, સરકારને એવી ખાતરી થાય કે કોઈ નાણાકીય સંસ્થાએ,

(ક) પાકતી મુદતે થાપણદારે કરેલ માગણી પર થાપણ પરત કરેલ નથી;
અથવા

- (ખ) વ્યાજ અથવા ખાતરી આપેલ બીજો લાભ ચૂકવેલ નથી; અથવા
(ગ) એવી થાપણ સામે વચન આપ્યા પ્રમાણેની સેવા પૂરી પાડેલ નથી;
અથવા

- (૨) રાજ્ય સરકારને એમ માનવાને કારણ હોય કે કોઈ નાણાકીય સંસ્થા, થાપણદારોને ગણતરીપૂર્વકની પદ્ધતિથી છેતરવાના ઈરાદાથી તેમના હિતને હાનિકારક રીતે કાર્ય કરે છે;

અને, રાજ્ય સરકારને એવી ખાતરી થાય કે એવી નાણાકીય સંસ્થા થાપણો પરત કરે તેમ નથી અથવા વ્યાજ અથવા ખાતરી આપેલ બીજા લાભોની ચૂકવણી કરે તેમ નથી અથવા જે થાપણો મેળવી હોય તેની સામે સેવાઓ પૂરી પાડે તેમ નથી તો, તે આવી નાણાકીય સંસ્થાના થાપણદારોના હિતનું રક્ષણ કરવાના હેતુથી, લેખિતમાં કારણોની નોંધ કરીને, આવી નાણાકીય સંસ્થાએ પોતાના નામે અથવા બીજા કોઈ વ્યક્તિના નામે ઉધરાવેલ થાપણોમાંથી પ્રાપ્ત કરેલ તેના અથવા તેના હોવાનું મનાતા નાણા, મિલકત અથવા અસ્કયામતો પર અથવા જો તે નાણાકીય સંસ્થા એમ જાહેર કરે કે આવા નાણા, મિલકત અથવા અસ્કયામતો ટાંચમાં લાવવા માટે ઉપલબ્ધ નથી અથવા થાપણોની ફેરચૂકવણી માટે અથવા પૂરતી નથી તો, સદરહુ નાણાકીય સંસ્થાની અથવા સરકારે પોતે યોગ્ય ગણે તેવા સદરહુ સંસ્થાના સ્થાપક, ડિરેક્ટર, બાગીદાર અથવા સભ્યની એવી બીજી મિલકત પર ટાંચ લાવતો હુકમ, રાજપત્રમાં પ્રસિધ્ધ કરાવીને બહાર પાડી શકશે.

- (૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ હુકમ પ્રસિધ્ધ થયે, તેમાં જણાવેલ નાણાકીય સંસ્થા અને વ્યક્તિઓના તમામ નાણા, મિલકતો અને અસ્કયામતો, મુકરર કોર્ટ તરફથી બીજો હુકમ ન થાય ત્યાં સુધી, સક્ષમ સત્તાધિકારીમાં તરત જ નિહિત થશે.

- (૩) જિલ્લાના કલેક્ટર, પોતાની હકૂમતની અંદર પેટા-કલમ (૧) હેઠળની ફરિયાદો મેળવવા માટે સક્ષમ ગણાશે અને તે, આવી ફરિયાદ પોતાના અહેવાલ સાથે બનતી ત્વરાએ રાજ્ય સરકારને મોકલશે અને તે ફરિયાદની એક નકલ, સંબંધિત જિલ્લા પોલીસ અધીક્ષક અથવા યથાપ્રસંગ, પોલીસ કમિશનરને તપાસ માટે મોકલશે.

૫. (૧) રાજ્ય સરકાર, કલમ ૪ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળનો હુકમ કાઢતી વખતે, કલમ ૪ હેઠળ રાજ્ય સરકારે નાણાકીય સંસ્થાના ટાંચમાં લીધેલ નાણા, મિલકતો અને અસ્કયામતો ઉપર નિયંત્રણ રાખવા માટે, નાયબ કલેક્ટરથી ઉતરતા દરજ્જાના ન હોય તેવા કોઈ અધિકારીની સક્ષમ સત્તાધિકારી તરીકે નિમણૂક કરશે. સક્ષમ સત્તાધિકારીની નિમણૂક.

- (૨) સક્ષમ સત્તાધિકારીને, આ અધિનિયમના હેતુઓ પાર પાડવા માટે નિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવી બીજી સત્તા રહેશે અને તેવા બીજા કાર્યો બજાવશે.

- (૩) સક્ષમ સત્તાધિકારીએ, કલમ ૪ હેઠળ કરેલ હુકમની પ્રસિધ્ધિની તારીખથી ત્રીસ દિવસની અંદર, રાજ્ય સરકારે જેના આધારે સદરહુ હુકમ કર્યો હોય તે આધાર અને થાપણોમાંથી મેળવેલ અથવા મેળવેલ હોવાનું મનાતી નાણાની રકમો અથવા બીજી મિલકતો અથવા અસ્કયામતો અને વિગતો, હોય તો, તે અથવા એવી મિલકત જેના નામે રોકાણ કરાયેલ હોય અથવા જેના નામે મેળવાયેલ હોવાનું મનાતું હોય તે વ્યક્તિઓની અથવા કલમ ૪ હેઠળ ટાંચમાં લેવાયેલ બીજી કોઈ મિલકત તેમાં દર્શાવતા એક અથવા વધુ સોગંદનામા ધરાવતી અરજી, મુકરર કોર્ટ જરૂરી ગણે તેવા વધુ હુકમો માટે, મુકરર કોર્ટને કરવી જોઈશે.

- (૪) સક્ષમ સત્તાધિકારી, કોઈ વિશેષ કોર્ટ અથવા મુકરર કોર્ટ અથવા યથાપ્રસંગ, કોઈ ન્યાયિક પંચની પ્રાદેશિક હકૂમતની અંદર આવેલ, આ અધિનિયમ હેઠળ જાહેર કરેલ કોઈ નાણાકીય સંસ્થા અથવા કોઈ વ્યક્તિના હોય અથવા દેખીતી રીતે હોય એવા નાણા અથવા મિલકતો અથવા અસ્કયામતોના સંબંધમાં તેવા જ કોઈ અધિનિયમન હેઠળ નાણાકીય સંસ્થાના નાણા અથવા મિલકતો અથવા અસ્કયામતોને લગતા કોઈ પ્રશ્ન અથવા વિષયવસ્તુના ન્યાયનિર્ણય માટે બીજી કોઈ રાજ્ય સરકારે સ્થાપેલ અથવા રચેલ અથવા સત્તા સોંપેલ કોઈ વિશેષ કોર્ટ અથવા મુકરર કોર્ટ અથવા બીજા કોઈ ન્યાયિક પંચને, પણ આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને અમલમાં લાવવા માટે યોગ્ય હુકમો કરવા માટે અરજી કરી શકશે.

સક્ષમ
સત્તાધિકારીની
ફરજો અને સત્તા.

૬. (૧) સક્ષમ સત્તાધિકારીએ, પોતાની નિમણૂકનો હુકમ મળ્યે, સંબંધિત નાણાકીય સંસ્થાના તમામ નાણા, મિલકતો અને અસ્કયામતોનો વાસ્તાવિક કબજો લેવા માટે જરૂરી અથવા ઈષ્ટ હોય તેવા જરૂરી પગલા લેવા જોઈશે અને ઉપર્યુક્ત હેતુ માટે જરૂરી હોય તેવી તમામ સત્તા તેને રહેશે.

(૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ નિહિત થયેલી સત્તાની વ્યાપકતાને બાંધ આવ્યા સિવાય, સક્ષમ સત્તાધિકારી—

(ક) કોઈ પોલીસ સત્તાધિકારી અથવા બીજા કોઈપણ સત્તાધિકારી અથવા વ્યક્તિ પાસેથી સહાય માંગવાને હકદાર રહેશે અને આવી માગણી થયે, પોલીસ સત્તાધિકારી અથવા આવા બીજા સત્તાધિકારી અથવા વ્યક્તિની, જરૂરી સહાય આપવાની ફરજ રહેશે;

(ખ) કોઈ અનુસૂચિત વાણિજ્યિક બેંકમાં ખાતું ખોલાવવાને અને વસૂલ કરેલ તમામ નાણા તેમાં જમા કરાવવાને અને વ્યવહાર કરતી વખતે બેંકનું ખાતું ચલાવવાને હકદાર રહેશે;

(ગ) નાણાકીય સંસ્થાના નાણા, મિલકતો અને અસ્કયામતોનો કબજો સક્ષમ સત્તાધિકારીને સોંપવા માટે, આવા નાણા, મિલકતો અને અસ્કયામતોને લગતી જરૂરી માહિતી પૂરી પાડવા માટે વ્યક્તિને આદેશ કરવા માટે હકદાર રહેશે અને આવી વ્યક્તિએ, જરાપણ સમય ગુમાવ્યા વગર આવી માગણીનું પાલન કરવું જોઈશે;

(ઘ) નાણાકીય સંસ્થાની અસ્કયામતોનો કબજો મેળવવા માટે અને અસ્કયામતોની વસૂલાત કરવા માટે કાયદા વ્યવસાયી અથવા ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ અથવા જેની સેવાની જરૂર હોય તેવી બીજી કોઈપણ વ્યક્તિને નીમવા માટે હકદાર રહેશે;

(ચ) નાણાકીય સંસ્થાની અથવા તેના નિયંત્રણ હેઠળની કોઈ વેચાણયોગ્ય જામીનગીરી અથવા વટાઉખત વેચવા, મેળવવા, તબદીલ કરવા, શેરો કરવા, હસ્તાંતરણ કરવા અથવા અન્યથા તજવીજ કરવા અને તેનો યોગ્ય નિકાલ કરવા હકદાર રહેશે;

(છ) નાણાકીય સંસ્થાની અથવા તેના નિયંત્રણ હેઠળની કોઈ સ્થાવર કે જંગમ મિલકત, જાહેર હરાજીથી અથવા અંગત ગોઠવણથી મુકરર કોર્ટની પૂર્વમંજૂરીથી વેચવા, તબદીલ કરવા અથવા અન્યથા વસૂલ કરવા હકદાર રહેશે;

પરંતુ અસ્કયામતોમાંની નાશવંત ચીજવસ્તુઓ, સક્ષમ સત્તાધિકારી યોગ્ય ગણે તે રીતે વહેલામાં વહેલી તકે જાહેર હરાજીથી વેચવી જોઈશે.

(જ) મુકરર કોર્ટ પસાર કરેલા હુકમો મુજબ બેંક ખાતાઓમાંથી ચુકવણી કરવા હકદાર રહેશે; અને

(ઝ) નાણાકીય સંસ્થાઓની અસ્કયામતોની ઝડપી વસૂલાત માટે જરૂરી હોય તેવા તમામ અને દરેક કાર્યો અને કૃત્યો કરવા માટે હકદાર ગણાશે.

સ્પષ્ટીકરણ.— આ કલમના હેતુ માટે, ‘નાણાકીય સંસ્થા’ એ શબ્દપ્રયોગમાં, સદરહુ સંસ્થાના સ્થાપકો, ડિરેક્ટરો, ભાગીદારો, મેનેજરો અથવા સભ્યો અથવા કલમ ૪ હેઠળ જેની મિલકત અથવા અસ્કયામતો ટાંચમાં લીધેલી હોય તેવી બીજી કોઈપણ વ્યક્તિનો સમાવેશ થાય છે.

અસ્કયામતો, થાપણો
અને જવાબદારીઓની
આકારણી.

૭. (૧) સક્ષમ સત્તાધિકારીએ, પોતાની નિમણૂકની તારીખથી ત્રીસ દિવસની અંદર, નાણાકીય સંસ્થાની અસ્કયામતો, થાપણો અને જવાબદારીઓની આકારણી કરવી જોઈશે અને તેનું પત્રક મુકરર કોર્ટને સાદર કરવું જોઈશે.

(૨) ત્યારપછી, સક્ષમ સત્તાધિકારીએ, જો કોઈ સુરક્ષિત લેણદારો હોય, તો તેમના દાવા મંગાવતી અને નાણાકીય સંસ્થાના થાપણદારોને પણ પોતાના દાવાના સમર્થનમાં પૂરતા પુરાવા સાથે રજૂ કરવા માટે જણાવતી નોટિસ, વ્યક્તિગત રીતે અથવા પ્રસિધ્ધિના અસરકારક માધ્યમથી પાઠવવી જોઈશે.

(૩) પેટા-કલમ (૨) હેઠળ હેઠળની કોઈ નોટિસમાં એવું નિર્દિષ્ટ કરવું જોઈશે કે આવી નોટિસની તારીખથી એક મહિનાની મુદત પૂરી થાય તે પહેલાં તેણે જામીનગીરીની કિંમત ગણવી અને આવી નોટિસમાં એમ પણ નિર્દિષ્ટ કરવું જોઈશે કે જામીનગીરીની આકારણી સહિત દાવાનું નિવેદન સક્ષમ સત્તાધિકારીને મોકલવામાં નહીં આવે, તો તે દાવાઓને આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ હેઠળ ચૂકવવાપાત્ર દાવા તરીકે ગણવામાં આવશે નહિ.

(૪) સુરક્ષિત લેણદારોને આપેલ દરેક નોટિસમાં તેને એવું ફરમાવવું જોઈશે કે નોટિસની તારીખથી એક મહિનાની મુદત પૂરી થાય તે પહેલાં તેણે જામીનગીરીની કિંમત ગણવી અને આવી નોટિસમાં એમ પણ નિર્દિષ્ટ કરવું જોઈશે કે જામીનગીરીની આકારણી સહિત દાવાનું નિવેદન સક્ષમ સત્તાધિકારીને તેટલી મુદતની અંદર સાદર નહીં કરવામાં આવે તો, સક્ષમ સત્તાધિકારી પોતાની ઉત્તમ નિર્ણયશક્તિ અનુસાર જામીનગીરીની ગણતરી જાતે જ કરશે અને તેનું મૂલ્યાંકન આવા સુરક્ષિત લેણદારને બંધનકર્તા ગણાશે.

(૫) સક્ષમ સત્તાધિકારી, જુદા જુદા દેવાદારો પાસેથી લેણા હોય તેવા નાણાકીય સંસ્થાના લેણાનું પત્રક, નાણાકીય સંસ્થાની મિલકત અને અસ્ત્યામતોના મૂલ્યની આકારણી અને થાપણદારો અને તેમના સંબંધિત લેણાની યાદી તૈયાર કરશે અને મુકરર કોર્ટને સાદર કરશે.

૮. કલમ ૭ની જોગવાઈઓનું પાલન કર્યા પછી, સક્ષમ સત્તાધિકારીએ, વસૂલ કરેલ નાણાંમાંથી થાપણદારોને ચૂકવણી કરવાની પરવાનગી માગતી અરજી, મુકરર કોર્ટને કરવી જોઈશે. આવી અરજી કરતી વખતે, સક્ષમ સત્તાધિકારીએ થાપણદારોની જવાબદારી અને બીજી જવાબદારીઓ આકારવી જોઈશે અને વસૂલ કરેલ અથવા વસૂલ કરવાપાત્ર નાણાના કિસ્સામાં, સમગ્ર જવાબદારીને પહોંચી વળાય તેમ ન હોય તો, મુકરર કોર્ટના હુકમો મુજબ થાપણદારોને ચૂકવણી કરવા માટે અને નાણા ભરપાઈ કરી આપવા માટે પરવાનગી માગતી રજૂઆત મુકરર કોર્ટને કરવી જોઈશે.

૯. (૧) આ અધિનિયમના હેતુઓ માટે, સરકાર, ગુજરાત હાઈકોર્ટના મુખ્ય મુકરર કોર્ટ, ન્યાયમૂર્તિની સહમતિથી, રાજપત્રમાં જાહેરનામા દ્વારા, જાહેરનામામાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવા વિસ્તાર અથવા એવા કેસ અથવા એવા કેસોના જૂથ અથવા એવા વર્ગ માટે, જિલ્લા અને સેશન્સ જજના સ્તરની એક અથવા તેથી વધુ મુકરર કોર્ટોની રચના કરી શકશે.

(૨) મુકરર કોર્ટ સિવાયની કોઈપણ કોર્ટને, આ અધિનિયમથી અથવા તેની હેઠળ તજવીજ કરવાની અથવા નિર્ણય કરવાની સત્તા મુકરર કોર્ટને આપેલ હોય તેવા કોઈ પ્રશ્નની તજવીજ કરવાની કે તેનો નિર્ણય કરવાની હકૂમત રહેશે નહિ.

(૩) કલમ ૪ હેઠળ કરેલા હુકમથી આવરી લીધેલ નાણાકીય સંસ્થાના નાણા, મિલકતો અથવા અસ્ત્યામતોના સંબંધમાં કોઈ કોર્ટ અથવા કોઈ સત્તાધિકારી સમક્ષનો કોઈ અનિર્ણિત કેસ અથવા કાર્યવાહી, સંબંધિત મુકરર કોર્ટને તબદીલ થયેલી ગણાશે અને એવી કોર્ટ આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ અનુસાર તેની તજવીજ કરવી જોઈશે અને નિર્ણય કરવો જોઈશે.

૧૦. (૧) કલમ ૫ હેઠળ કરેલ અરજી મળ્યે, મુકરર કોર્ટ, રાજ્ય સરકારે કલમ ૪ હેઠળ જેના નાણા, મિલકતો અથવા અસ્ત્યામતો ટાંચમાં લીધેલ હોય અને સક્ષમ સત્તાધિકારીમાં નિહિત થયેલ હોય તે નાણાકીય સંસ્થા અથવા બીજી કોઈ વ્યક્તિને, ટાંચનો હુકમ આપતી કેમ ન કરવો તે અંગેના કારણો નોટિસમાં નિર્દિષ્ટ કરેલી તારીખે જણાવવા માટે સદરહુ નાણાકીય સંસ્થા અથવા સદરહુ વ્યક્તિને ફરમાવતી નોટિસ, અરજી અને સોગંદનામા સાથે અને કોઈ પુરાવા નોંધેલ હોય તો તેની નકલો સાથે આપવી જોઈશે.

(૨) મુકરર કોર્ટ નાણાકીય સંસ્થાની અથવા પેટા-કલમ (૧) હેઠળ જેને નોટિસ આપવામાં આવી હોય તે વ્યક્તિની મિલકતમાં કોઈ હિતનો અથવા ઈલાખાનો દાવો ધરાવતા હોવાની અથવા દાવો કરવાનો સંભવ હોય તેવી પોતાની સમક્ષ રજૂઆત કરનાર બીજી તમામ વ્યક્તિઓને, નોટિસમાં નિર્દિષ્ટ કરેલી તારીખે હાજર રહેવા ફરમાવતી અને ટાંચમાં લીધેલ

નાણા, મિલકત અથવા અસ્કયામતો અથવા તેના કોઈ ભાગ અંગે તેવી મિલકત અથવા તેના કોઈ ભાગમાં તેમનું હિત હોવાના આધારે, તેઓ એમ ઈચ્છે, તો વાંધો ઉઠાવવા જણાવતી એવી નોટિસ પણ કાઢવી જોઈશે.

(૩) ટાંચમાં લીધેલ નાણા, મિલકત અથવા અસ્કયામતો અથવા તેના કોઈ ભાગમાં હિતનો દાવો કરતી કોઈ વ્યક્તિ, આ કલમ હેઠળ તેને કોઈપણ નોટિસ બજાવેલ ન હોય તે છતાં પેટા-કલમ (૪) અથવા પેટા-કલમ (૬) હેઠળ કોઈ હુકમ કાઢવામાં આવે તે પહેલાં મુકરર કોર્ટ સમક્ષ કોઈપણ સમયે ઉપર્યુક્ત પ્રમાણેનો વાંધો ઉઠાવી શકશે.

(૪) નિર્દિષ્ટ તારીખે અથવા તે પહેલાં, પેટા-કલમ (૨) હેઠળ કોઈ વાંધો ઉઠાવવામાં આવ્યો ન હોય અથવા કોઈ કારણ દર્શાવવામાં આવ્યું ન હોય તો, મુકરર કોર્ટ, ટાંચના હુકમને આખરી કરતો હુકમ તરત જ પસાર કરશે અને ટાંચમાં લીધેલ મિલકત અને અસ્કયામતો અને નાણાની વસૂલાત માટે અને એવી રીતે વસૂલ કરેલ નાણાની થાપણદારો વચ્ચે સમાન વહેંચણી માટે જરૂરી હોય તેવા આદેશો કાઢશે.

(૫) ઉપર જણાવ્યા પ્રમાણે, કારણ દર્શાવવામાં આવ્યું હોય અથવા કોઈ વાંધો ઉઠાવવામાં આવ્યો હોય તો, મુકરર કોર્ટ, તે અંગે તપાસ કરવાની કાર્યવાહી કરશે અને તેમ કરતી વખતે, પક્ષકારોની પૂછપરછ અને અન્ય તમામ બાબતને લાગે વળગે છે ત્યાં સુધી, મુકરર કોર્ટ, આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, દીવાની કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૦૮ના સન ૧૯૦૮નો પખો. હુકમ ૩૭ હેઠળ ધ્યાનમાં લીધેલ સંક્ષિપ્ત કાર્યરીતિ અનુસરશે અને સદરહુ અધિનિયમ હેઠળના દાવાની સુનાવણીમાં કોર્ટની તમામ સત્તાઓ વાપરશે અને વાંધો ઉઠાવતી કોઈ વ્યક્તિએ, ટાંચમાં લીધાની તારીખે એવી રીતે ટાંચમાં લીધેલ મિલકતમાં તેનું અમુક હિત હતું તેવું દર્શાવતો પુરાવો રજૂ કરવો પડશે.

(૬) પેટા-કલમ (૫) હેઠળની તપાસ પછી, મુકરર કોર્ટ, કલમ ૪ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ પસાર કરેલ ટાંચમાં લેવાના આખરી સ્વરૂપ આપતો અથવા ટાંચમાં લીધેલ મિલકત અથવા અસ્કયામતોનો અથવા નાણાનો ભાગ મુક્ત કરીને ફેરફાર કરતો અથવા ટાંચના હુકમને રદ કરતો હુકમ પસાર કરશે.

પરંતુ મુકરર કોર્ટને એવી ખાતરી થાય કે નાણાકીય સંસ્થા અથવા પેટા-કલમ (૧)ના ઉલ્લેખેલી વ્યક્તિનું મિલકત અથવા અસ્કયામતોમાં કોઈ હિત છે તો, તે ટાંચમાંથી મુક્ત કરશે નહિ, સિવાય કે તેને એવી પણ ખાતરી થાય કે ટાંચ હેઠળ, એવી નાણાકીય સંસ્થાના થાપણદારોને ભરપાઈ કરવા માટે જરૂરી હોય તેવી કિંમત કરતાં ઓછી ન હોય તેટલી કિંમતની મિલકત ટાંચમાં રહેશે.

(૭) જે તે રાજ્ય સરકારે ટાંચમાં લીધેલ કોઈ નાણા અથવા મિલકતો અથવા અસ્કયામતો પર નિયંત્રણ રાખવા માટે તેને સત્તા આપતા તેવા જ અધિનિયમન હેઠળ યોગ્ય રીતે અધિકૃત થયેલી અથવા બીજી કોઈ રાજ્ય સરકારે રચેલી અથવા નિર્દિષ્ટ કરેલી કોઈ વ્યક્તિએ અરજ કરી હોય, તો મુકરર કોર્ટ, જાણે કે આવી અરજ આ અધિનિયમ હેઠળ કરવામાં આવી હોય તેમ પોતાની તમામ સત્તા વાપરશે અને આવા અધિનિયમની જોગવાઈઓનો અમલ કરવા માટે આવી અરજ પર યોગ્ય હુકમો પસાર કરશે અથવા આદેશ આપશે.

અસ્કયામતોની
વસૂલાત અને
થાપણદારોને
સૂકવણી સંબંધી
મુકરર કોર્ટની સત્તા.

૧૧. (૧) મુકરર કોર્ટને આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને અમલમાં લાવવાની તમામ સત્તા રહેશે.

(૨) પેટા-કલમ (૧)ની વ્યાપકતાને બાંધ આવ્યા સિવાય, મુકરર કોર્ટ-

- (ક) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓના અસરકારક અમલીકરણ માટે, સક્ષમ સત્તાધિકારીને જેની યોગ્ય ગણે તેવો કોઈપણ આદેશ આપી શકશે;
- (ખ) જુદાજુદા દેવાદારો પાસેથી બાકી હોય તેવા નાણાકીય સંસ્થાઓના લેણાનું પત્રક, નાણાકીય સંસ્થાઓની અસ્કયામતોની કિંમતની આકારણી મંજૂર કરી શકશે અને થાપણદારો અને તેમના સંબંધિત લેણાની યાદીને આખરી સ્વરૂપ આપી શકશે;
- (ગ) નાણાકીય સંસ્થાઓની હોય તેવી અથવા તેના નિયંત્રણ હેઠળની કોઈ મિલકત

(ખ) ટાંચને લીધે અસર પામેલ કોઈ પંથાનું હિત અને ખાસ કરીને, આવા પંથા સાથે સંકળાયેલ કોઈ ભાગીદાર અથવા બીજી કોઈ વ્યક્તિના હિતને વ્યવહાર્ય હોય તેટલે અંશે સુનિશ્ચિત કરવા માટે,

પોતાને ન્યાયી અને વાજબી લાગે તેવો હુકમ કરી શકશે.

અપીલ.

૧૫. (૧) મુકરર કોર્ટના હુકમથી નારાજ થયેલી સક્ષમ સત્તાધિકારી રાજ્યની કોઈ વ્યક્તિ, આવા હુકમની તારીખની ત્રીસ દિવસની અંદર હાઈકોર્ટમાં અપીલ કરી શકશે.

(૨) મુદતનો સમયગાળો ગણતરી વખતે, મુદત અધિનિયમ, ૧૯૬૩ની કલમો ૪ અને ૧૨ની જોગવાઈઓ શક્ય હોય તેટલે સુધી લાગુ પડશે. સન ૧૯૬૩નો ૩૬મો.

ખાસ પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર.

૧૬. રાજ્ય સરકાર, હુકમ કરીને, ઓછામાં ઓછા સળંગ દસ વર્ષનો અનુભવ ધરાવતા એક અથવા વધુ એડવોકેટોને મુકરર કોર્ટમાં કેસ ચલાવવાના હેતુ માટે ખાસ પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર તેમ જ ખાસ ગવર્નમેન્ટ લીડર તરીકે નીમી શકશે.

મુકરર કોર્ટની ગુનાને લગતી કાર્યરીતિ અને સત્તા.

૧૭. (૧) મુકરર કોર્ટ, ઈન્સાફી કાર્યવાહી માટે આરોપીની ઈન્સાફી કાર્યવાહી માટે પોતાને મોકલ્યા સિવાય ગુનાની ન્યાયિક નોંધ લઈ શકશે અને આરોપી વ્યક્તિની ઈન્સાફી કાર્યવાહી કરતી વખતે, કોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩માં મેજિસ્ટ્રેટ દ્વારા વોરંટ કેસની ઈન્સાફી કાર્યવાહી કરવા માટે ઠરાવેલ કાર્યરીતિ અનુસરશે. સન ૧૯૭૩નો ૨જો.

(૨) કોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩ની કલમ ૪૩૮ સિવાયની જોગવાઈઓ શક્ય હોય તેટલે સુધી મુકરર કોર્ટ સમક્ષની કાર્યવાહીને લાગુ પડશે અને સદરહુ જોગવાઈઓના હેતુઓ માટે મુકરર કોર્ટ મેજિસ્ટ્રેટ તરીકે ગણાશે. સન ૧૯૭૩નો ૨જો.

આ અધિનિયમ બીજા કાલની અમલદાર ગણાશે.

૧૮. આ અધિનિયમમાં અન્યથા જોગવાઈઓ કરી હોય તે સિવાય, તત્કાલે અમલદાર હોય તેવા બીજા કોઈપણ કાયદામાં અથવા કોઈપણ પ્રજાલી અથવા રૂઢિમાં તેને અસરત કોઈપણ મજકૂર હોય તે છતાં, આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ અમલમાં રહેશે.

શુલ્કબુદ્ધિથી લીધેલાં પગલાંને રક્ષણ.

૧૯. આ અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ કરેલા કોઈ નિયમોની જોગવાઈ અનુસાર શુલ્કબુદ્ધિથી કરેલ અથવા આધારેલ કોઈપણ કૃત્ય બદલ, રાજ્ય સરકાર અથવા રાજ્ય સરકારના સક્ષમ સત્તાધિકારી અથવા અધિકારી અથવા કર્મચારી સામે કોઈ દાવો, ફરિયાદ અથવા અન્ય કાનૂની કાર્યવાહી પાડી શકાશે નહિ.

નિયમો કરવાની સત્તા.

૨૦. (૧) રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી, આ અધિનિયમના હેતુઓ પાર પાડવા માટે નિયમો કરી શકશે.

(૨) આ કલમ હેઠળ કરેલા તમામ નિયમો, તે કરવામાં આવે તે ગણી અનતી ત્વરાનો, આજમા ઓછા ત્રીસ દિવસ સુધી રાજ્ય વિધાનમંડળ સમક્ષ મૂકવા જોઈશે અને જે સત્રમાં તે ન રીતે મૂકવામાં આવે તેના અથવા ત્યાર પછી તેનાના સત્રમાં રાજ્ય વિધાનમંડળ તેનાથી જે કોઈ રજા કરે અથવા તદ્દલ નિજાનમંડળ તેમાં જે કોઈ ફેરફાર કરે તેને તે અપીલ રહેશે.

(૩) રાજ્ય વિધાનમંડળે એવી રીતે જે કોઈ રજા કરે અથવા ફેરફાર કરે તે સરપત્રમાં ગણિત કરવું જોઈશે અને તેમ થયે તે અમલમાં આવશે.

મુશ્કેલીઓ દૂર કરવાની સત્તા.

૨૧. આ અધિનિયમની જોગવાઈઓના અમલ કરવામાં કોઈ મુશ્કેલી ઊભી થાય તો, રાજ્ય સરકાર, હુકમથી, મુશ્કેલી દૂર કરવા માટે પોતાને જરૂરી અથવા ઈષ્ટ લાગે એવું, આ અધિનિયમની જોગવાઈ સાથે અસંગત ન હોય એવું કોઈપણ કરી શકશે :

પરંતુ, આ અધિનિયમના આરંભની તારીખથી ત્રણ વર્ષ પૂરા થાય તે પછી આ કલમ હેઠળ આવો કોઈપણ હુકમ કરી શકાશે નહિ.

ઉદ્દેશો અને કારણો

તાજેતરના વર્ષોમાં, રાજ્યમાં નાણાકીય સંસ્થાઓની રાકડો ફાટ્યો છે. આવી ઘટી બધી સંસ્થાઓ ઊંચા આકર્ષક વ્યાજના દરો અથવા લાભના વચનો આપીને પરંતુ પાકતી મુદતે થાપણદારોને થાપણનું રિફંડ આપવાની યોગ્ય જોગવાઈઓ કર્યા વગર અથવા વચન આપ્યા પ્રમાણે બદલામાં વસ્તુના રૂપમાં સેવાઓ પૂરી પાડવા માટે અમલ કરાવતી કોઈ જોગવાઈ વગર, મોટે ભાગે મધ્યમ વર્ગ અને ગરીબ વર્ગની જનતા પાસેથી થાપણો મેળવે છે. ઘણી બધી નાણાકીય સંસ્થાઓએ જનતાને વચન આપ્યા પ્રમાણે પાકતી મુદતે થાપણો પરત કરવામાં અથવા વ્યાજ ચૂકવવામાં અથવા બદલામાં વસ્તુના રૂપમાં સેવાઓ પૂરી પાડવામાં કસૂર કરેલ છે. જેથી આ બાબત, રાજ્યમાં કાયદો અને વ્યવસ્થાની સમસ્યા પેદા કરીને જાહેર જનતામાં રોષ અને અજંપામાં પરિણમી છે. તેથી, ગુજરાત રાજ્યમાં થાપણદારોના હિતના રક્ષણ માટે અને આવી નાણાકીય સંસ્થાઓની અનૈતિક પ્રવૃત્તિઓ ડામવા માટે યોગ્ય એવો ખાસ ધારો કરવો જરૂરી જણાયું છે.

આ વિધેયકથી ઉપર્યુક્ત ઉદ્દેશો સિધ્ધ કરવા ધાર્યું છે.

કલમો અંગેની નીચેની નોંધોમાં, વિધેયકની અગત્યની જોગવાઈઓ સમજાવવામાં આવી છે.

કલમ ૧.—આ કલમથી, અધિનિયમની ટૂંકી સંજ્ઞા અને આરંભની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૨.—આ કલમથી, વિધેયકમાં વપરાયેલ કેટલાક શબ્દોની વ્યાખ્યા કરી છે.

કલમ ૩.—આ કલમથી, બીજા લાભોની સાથે પાકતી મુદતે થાપણોની કોઈપણ ફેરચૂકવણી કરવામાં કપટપૂર્વક કસૂર કરે તેવી નાણાકીય સંસ્થાઓના સ્થાપક, ભાગીદાર, ડિરેક્ટર, મેનેજર અથવા બીજી કોઈ વ્યક્તિ અથવા કર્મચારીને દસ લાખ રૂપિયાના દંડ સહિત છ વર્ષ સુધીની શિક્ષા કરવા માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૪.—આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને, નાણાકીય સંસ્થાઓની થાપણની ચૂકવણી કરવામાં કસૂર કરે તેવી નાણાકીય સંસ્થાઓના થાપણદારોના હિતનું રક્ષણ કરવા રાજ્યપત્રમાં હુકમ પ્રસિધ્ધ કરવાની અને આ કલમની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ હુકમ પ્રસિધ્ધ થયે, તેમાં જણાવેલ નાણાકીય સંસ્થાના તમામ નાણા, મિલકતો અને અસ્ક્યામતો સક્ષમ સત્તાધિકારીમાં નિહિત કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૫.—આ કલમથી, રાજ્ય સરકાર દ્વારા સક્ષમ સત્તાધિકારીની નિમણૂક માટેની અને તેણે વાપરવાની સત્તા, કલમ ૪ હેઠળ સક્ષમ સત્તાધિકારીએ અપનાવવાની કાર્યરીતિ માટેની જોગવાઈ કરી છે અને એવી પણ જોગવાઈ કરી છે કે આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને અમલમાં લાવવા માટે યોગ્ય હુકમો પ્રસાર કરવા માટે, સક્ષમ સત્તાધિકારી, નાણા, મિલકતો અથવા અસ્ક્યામતોને લગતા કોઈ પ્રશ્ન અથવા વિષય વસ્તુને લગતા ન્યાયનિર્ણય માટે કોઈ વિશેષ કોર્ટ અથવા મુકરર કોર્ટ અથવા બીજા ન્યાયિક પંચને અરજી કરી શકશે.

કલમ ૬.—આ કલમથી, નાણાકીય સંસ્થાના તમામ નાણા, મિલકતો અને અસ્ક્યામતોનો કબજો સંભાળવા માટેની સક્ષમ સત્તાધિકારીની ફરજો અને સત્તાની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૭.—આ કલમથી, અસ્ક્યામતો અને વાપણો, જવાબદારીની, અકારણી માટેની અને નાણાકીય સંસ્થાના જુદા જુદા દેવાદારો પાસેથી લેણાનું પત્રક થાપણદારોની અને તેમના સંબંધિત લેણાની યાદી તૈયાર કરવા માટે સક્ષમ સત્તાધિકારીએ અપનાવવાની કાર્યરીતિની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૮.—આ કલમથી, એવી જોગવાઈ કરી છે કે સક્ષમ સત્તાધિકારીએ, મુકરર કોર્ટના હુકમો પ્રમાણે, વસૂલ કરેલ નાણામાંથી થાપણદારોને ચૂકવણી કરવા અને નાણાની ચૂકવણી કરવા માટે પરવાનગી માગતી અરજી મુકરર કોર્ટને કરવી જોઈશે.

કલમ ૯.—આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને, જિલ્લા અને સેશન્સ જજની કોર્ટના સ્તરની મુકરર કોર્ટની રચના કરવાની સત્તા મળે છે. તેનાથી, એવી રીતે રચાયેલ મુકરર કોર્ટની હકૂમત માટે અને કોઈ કોર્ટ સમક્ષના અનિર્ણિત કેસોને મુકરર કોર્ટને તબદીલ કરવાની પણ જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૧૦.—આ કલમથી, નાણાકીય સંસ્થા અથવા રાજ્ય સરકારે જેના નાણા, મિલકતો અથવા અસ્ક્યામતો ટાંચમાં લીધેલ હોય તેવી વ્યક્તિઓને નોટિસ આપવાને લગતી મુકરર કોર્ટની સત્તા માટે અને મુકરર કોર્ટ એવી મિલકતને ટાંચમાં લેવા માટે અનુસરવાની કાર્યરીતિની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૧૧.—આ કલમથી, આ અધિનિયમની જોગવાઈઓના અસરકારક અમલ માટે મુકરર કોર્ટની યોતાને યોગ્ય લાગે તેવા આદેશો સક્ષમ સત્તાધિકારીને આપવાની અને નાણાકીય સંસ્થાની મિલકત, અસ્ક્યામતોની વસૂલાત માટેના અને એવી નાણાકીય સંસ્થામાંના થાપણદારોને ચુકવણી કરવા અને તેને આનુષંગિક બાબતો માટે યોગ્ય હુકમો પસાર કરવાની સત્તા માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૧૨.—આ કલમથી, નાણાકીય સંસ્થાએ શુધ્ધબુધ્ધિ વગર અને અપૂરતા અને અવેજથી તબદીલ થયેલ મિલકતને ટાંચમાં લેવા માટે મુકરર કોર્ટની સત્તા માટે જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૧૩.—આ કલમથી, એવી જોગવાઈ કરી છે કે નાણાકીય સંસ્થા, નાણા, મિલકત અને અસ્ક્યામતોની ટાંચને બદલે જામીનગીરી આપવાની પરવાનગી માટે મુકરર કોર્ટને અરજી કરી શકશે.

કલમ ૧૪.—આ કલમથી, અરજદાર અને તેના કુટુંબના ભરણપોષણ માટે અને એવી ટાંચથી અસર પામેલ કોઈ ધંધાના હિતને સુનિશ્ચિત કરવા માટે સક્ષમ સત્તાધિકારીએ ટાંચમાં લીધેલ અને તેનામાં નિહિત થયેલ નાણા, મિલકતો અને અસ્ક્યામતોના યોગ્ય વહીવટ માટે વાજબી રીતે જરૂરી હોય તેવા હુકમો પસાર કરવાની મુકરર કોર્ટને સત્તા મળે છે.

કલમ ૧૫.—આ કલમમાં, અપીલ માટેની જોગવાઈઓનો સમાવેશ થાય છે,

કલમ ૧૬.—આ કલમથી, મુકરર કોર્ટમાં કેસ ચલાવવાના હેતુ માટે, રાજ્ય સરકારે ખાસ પબ્લિક પ્રોસિક્યુટરની નિમણૂક કરવા માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૧૭.—આ કલમથી, ગુનાની હેન્ડાઈ કાર્યવાહી કરવા માટે મુકરર કોર્ટ અપનાવવાની કાર્યરીતિ માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૧૮.—આ કલમથી, એવી જોગવાઈ કરી છે કે આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ બીજા કાયદાની જોગવાઈઓની ઉપરવટ રહેશે.

કલમ ૧૯.—આ કલમથી, શુદ્ધબુધ્ધિથી કરેલ કૃત્યો માટે સામાન્ય કાર્યપૂર્તિ માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૨૦.—આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને, અધિનિયમના હેતુઓ પાટ પાડવા માટે વિવિધ રાજ્યના કાયદા બનાવવા છે.

કલમ ૨૧.—આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને, આ અધિનિયમના આદેશની તારીખથી ત્રણ વર્ષની મુદતની અંતર ઉત્ક્રમણે તેવી મુશ્કેલીઓ દૂર કરવાની સત્તા મળે છે.

અમિત શાહ

નગણકીય યાદી

વિધેયકની કલમ પથી, રાજ્ય સરકારને, રાજ્ય સરકારે ટાંચમાં લીધેલ નાણા, મિલકતો અને અસ્કયામતો પર નિયંત્રણ રાખવા માટે નાયબ કલેક્ટરથી ઉતરતા દરજ્જાના ન હોય તેવા કોઈ અધિકારીની સક્ષમ સત્તાધિકારી તરીકે નિમણૂક કરવાની સત્તા મળે છે. આ અધિનિયમના હેતુઓ માટે જે રીતે અને જ્યારે જરૂરી હોય ત્યારે, જિલ્લાના નાયબ કલેક્ટરને સક્ષમ સત્તાધિકારી તરીકે મુકરર કરવામાં આવશે. આથી આ હેતુ માટે વધારાનું ખર્ચ થશે નહિ.

કલમ ૯થી, રાજ્ય સરકારને, આ અધિનિયમના હેતુ માટે એક અથવા તેથી વધુ મુકરર કોર્ટો રચવાની સત્તા મળે છે. આ અધિનિયમના હેતુ માટે, ગુજરાત હાઈકોર્ટના મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિની સાથે વિચારવિનિમય કરીને, જિલ્લા અને સેસન્સ જજની અથવા જિલ્લાના અધિક સેસન્સ જજની વિદ્યમાન કોર્ટને મુકરર કોર્ટ તરીકે જાહેર કરવામાં આવશે. તેથી આ બાબતમાં કોઈ વધારાના ખર્ચનો સમાવેશ થશે નહિ.

કલમ ૧૬થી, રાજ્ય સરકારને, મુકરર કોર્ટમાં કેસ ચલાવવાના હેતુ માટે ખાસ પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર અથવા ખાસ ગવર્નમેન્ટ પ્લીડરની નિમણૂક કરવાની સત્તા મળે છે. જિલ્લાના ગવર્નમેન્ટ પ્લીડર અને પબ્લિક પ્રોસિક્યુટરને, મુકરર કોર્ટ સમક્ષ આ અધિનિયમ હેઠળના કેસો ચલાવવાનું કામ સોંપવામાં આવશે. તેથી, આના સંબંધમાં વધારાનું કોઈ ખર્ચ થશે નહિ.

તેથી, આ વિધેયકની જોગવાઈઓ, જો અધિનિયમિત કરવામાં અને અમલમાં લાવવામાં આવે તો તેનાથી રાજ્યના એકત્રિત ફંડમાંથી વધારાનું કોઈ ખર્ચ થશે નહિ.

અમિત શાહ

ધારાકીય સત્તા સોંપવાની યાદી

આ વિધેયકમાં, નીચેની બાબતોના સંબંધમાં ધારાકીય સત્તાની સોંપણીનો સમાવેશ થાય છે :-

કલમ ૧.—આ કલમની પેટા-કલમ (૨) થી, રાજ્ય સરકારને, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી, જે તારીખે અધિનિયમ અમલમાં આવશે તે તારીખ નક્કી કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨.—આ કલમના ખંડ (૪)ના પરિચ્છેદ (ઘ) થી, રાજ્ય સરકારને, બીજી કોઈપણ સંસ્થાને નાણાકીય સંસ્થા તરીકે હુકમથી નિર્દિષ્ટ કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૫.—આ કલમની પેટા-કલમ (૧) થી, રાજ્ય સરકારને, સક્ષમ સત્તાધિકારીની નિમણૂક કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૯.—આ કલમની પેટા-કલમ (૧) થી, રાજ્ય સરકારને, ગુજરાત હાઈકોર્ટના મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિની સહમતેથી, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામા દ્વારા, જાહેરનામામાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવા વિસ્તાર અથવા વિસ્તારો માટે, જિલ્લા અને સેશન્સ જજના સ્તરની એક અથવા તેથી વધુ મુકરર કોર્ટની રચના કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૦.—આ કલમની પેટા-કલમ (૧) થી, રાજ્ય સરકારને, અધિનિયમના હેતુઓ પાર પાડવા માટે રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી, નિયમો કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૨૧.—આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને, અધિનિયમની જોગવાઈઓને અમલમાં લાવવામાં ઉદ્દામપત્તી કોર્ટ મુશ્કેલી દૂર કરવા માટે હુકમ કરવાની સત્તા મળે છે.

ઉપર્યુક્ત ધારાકીય સત્તાની સોંપણી આવશ્યક અને લાભાન્ય પ્રકારની છે.

તારીખ : ૨૭ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩.

અમિત શાહ.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

ગાંધીનગર,

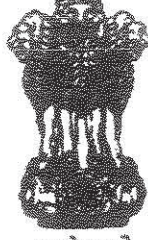
વી. એમ. કોઠારે,

તારીખ : ૨૭ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩

ગુજરાત સરકારના સચિવ,

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

WEDNESDAY,

SEPTEMBER 3, 2003/BHADRA 12, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૩ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩.

તારીખ ૩ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩ના ગુજરાત રાજપત્ર (અસાધારણ) માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ
થયેલા સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક : ૫૦નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ
સારૂ પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT BILL NO. 50 OF 2003.**THE GUJARAT SALES TAX (AMENDMENT) BILL, 2003.****A BILL.***further to amend the Gujarat Sales Tax Act, 1969.*

ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમોના નિયમ-૧૨૭-અ ના પરંતુક અન્વયે આપવામાં આવેલી અધ્યક્ષની સંમતિથી નીચેનું વિધેયક પ્રસિદ્ધ કર્યું છે :-

સન ૨૦૦૩નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક ૫૦.

ગુજરાત વેચાણવેરા (સુધારા) વિધેયક, ૨૦૦૩

ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯ વધુ સુધારવા બાબત વિધેયક.

આથી ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

૧. (૧) આ અધિનિયમ ગુજરાત વેચાણવેરા (સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.

ટૂંકી સંજ્ઞા અને આરંભ.

(૨) તે, રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી નકકી કરે તેવી તારીખે અમલમાં આવશે.

સન ૧૯૭૦નો
ગુજરાતનો ૧૯૦.

૨. ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯માં, અનુસૂચિ ૨માં, ભાગ-ક માં, અનુક્રમાંક ૩૩ પરની નોંધમાં, કોલમો ૩ અને ૪માં, “ રૂપિયે આઠ પૈસા” એ શબ્દોને બદલે, “ રૂપિયે પચીસ પૈસા” એ શબ્દો મૂકવા.

સન ૧૯૭૦ના
ગુજરાતના ૧૯૦
અધિનિયમની
અનુસૂચિ ૨,
ભાગ-કનો
સુધારો.

ઉદ્દેશો અને કારણો

ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯ની અનુસૂચિ રના ભાગ-ક માંના અનુક્રમાંક ૩૩ પરની નોંધની વિદ્યમાન જોગવાઈ હેઠળ, જાહેર વિતરણ પદ્ધતિ માટે વેચેલ ઘર વપરાશ માટેના કેરોસીન સિવાયના કેરોસીનના વેચાણો આઠ ટકાના દરે વેચાણવેરાને પાત્ર છે. ડીઝલ જેવા જુદા જુદા બીજા બજારોમાં કેરોસીનની ભેજસેળને અંકુશમાં લેવાને ધ્યાનમાં લઈને, વેચાણવેરાનો દર આઠ ટકાથી વધારીને પચીસ ટકા કરવાનું જરૂરી જણાયું છે.

આ વિધેયકથી, ઉપર્યુક્ત ઉદ્દેશ સિધ્ધ કરવા સદરહુ અધિનિયમ સુધારવા ધાર્યું છે.

વજુભાઈ વાળા

ધારાકીય સત્તા સોંપવાની યાદી

આ વિધેયકમાં, નીચેની બાબતોના સંબંધમાં ધારાકીય સત્તાની સોંપણીનો સમાવેશ થાય છે :-

કલમ ૧.- આ કલમની પેટા-કલમ (૨)થી, રાજ્ય સરકારને, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, આ અધિનિયમ જે તારીખે અમલમાં આવશે તે તારીખ નક્કી કરવાની સત્તા મળે છે.

ઉપર્યુક્ત ધારાકીય સત્તાની સોંપણી આવશ્યક અને સામાન્ય પ્રકારની છે.

તારીખ: ૩જી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩.

વજુભાઈ વાળા.

, ગાંધીનગર

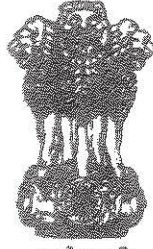
તારીખ: ૩જી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

વી. એમ. કોઠારે,

ગુજરાત સરકારના સચિવ.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

THURSDAY, SEPTEMBER 11, 2003/BHADRA 20, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

શ્રીમતી આનંદીબેન પટેલ, શિક્ષણ મંત્રીશ્રીએ તા. ૧૧-૯-૦૩ના રોજ હાજલ કરેલું નીચેનું વિધેયક
ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમોના નિયમ-૧૨૭-અ અન્વયે સામાન્ય માહિતી અર્થે પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવે.
૬૯ :-

GUJARAT BILL NO. 51 OF 2003.**THE GUJARAT UNIVERSITIES LAWS (SECOND AMENDMENT) BILL, 2003****A BILL**

further to amend the South Gujarat University Act, 1965 and the Kachchh University Act, 2003.

: સન ૨૦૦૩ નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક ૫૧ .

ગુજરાત યુનિવર્સિટીઓ કાયદા (દ્વિતીય સુધારા) વિધેયક, ૨૦૦૩.

દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી અધિનિયમ, ૧૯૬૫ અને કચ્છ યુનિવર્સિટી અધિનિયમ, ૨૦૦૩ વધુ સુધારવા બાબત વિધેયક.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

૧. (૧) આ અધિનિયમ ગુજરાત યુનિવર્સિટીઓ કાયદા (દ્વિતીય સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.

ટૂંકી સંજ્ઞા
અને આરંભ.

(૨) તે તરત જ અમલમાં આવશે.

સન ૧૯૬૫નો
ગુજરાતનો
૩૮મો.

૨. દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી અધિનિયમ, ૧૯૬૫ (જેનો આમાં હવે પછી, 'મુખ્ય અધિનિયમ' તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે)માં, દીર્ઘ સંજ્ઞામાં, "દક્ષિણ ગુજરાતની યુનિવર્સિટી", એ શબ્દોને બદલે, "વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી" એ શબ્દો મૂકવા.

દીર્ઘ સંજ્ઞાનો
સુધારો.

૩. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૧માં, પેટા-કલમ (૧)માં, "સન ૧૯૬૫નો દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી બાબતનો અધિનિયમ" એ શબ્દો અને આંકડાને બદલે, "વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી અધિનિયમ, ૧૯૬૫" એ શબ્દો અને આંકડા મૂકવા.

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના ૩૮મા
અધિનિયમની કલમ
૧નો સુધારો.

૪. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૨માં, ખંડ (૧૫)માં, "દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી" એ શબ્દોને બદલે, "વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી" એ શબ્દો મૂકવા.

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના ૩૮મા
અધિનિયમની કલમ
૨નો સુધારો.

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના
૩૮મા
અધિનિયમની
કલમ ૩નો
સુધારો.

૫. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૩માં, પેટા-કલમ (૧)માં, “ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી” એ શબ્દોને બદલે, “ વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી” એ શબ્દો મૂકવા.

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના
૩૮મા
અધિનિયમમાં
નવી કલમ ૬૦ક
દાખલ કરવા
બાબત.

૬. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૬૦ પછી, નીચેની નવી કલમ દાખલ કરવી :-

વિધમાન કાયદાઓ, લેખો, “૬૦ક. (૧) ગુજરાત યુનિવર્સિટીઓ કાયદા વિ.માં દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, (દ્વિતીય સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ (જેનો આમાં સન ૨૦૦૩નો અધિનિયમ, ૧૯૬૫ અને હવે પછી, “સદરહુ અધિનિયમ” તરીકે ઉલ્લેખ ગુજરાતનો ... દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટીના કર્યો છે તે)ના આરંભથી, કોઈ વિધમાન ઉલ્લેખોના અર્થઘટન બાબત. કાયદા અથવા લેખ અથવા દસ્તાવેજમાંના -

(ક) “દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી અધિનિયમ, ૧૯૬૫” એ શબ્દપ્રયોગના કોઈ ઉલ્લેખનું અર્થઘટન, જાણે કે તે “વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી અધિનિયમ, ૧૯૬૫” નો ઉલ્લેખ હોય તેમ કરવામાં આવશે, અને

(ખ) “દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી” એ શબ્દપ્રયોગના કોઈ ઉલ્લેખનું અર્થઘટન, જાણે કે તે “વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી” નો ઉલ્લેખ હોય તેમ કરવામાં આવશે.

(૨) સદરહુ અધિનિયમના આરંભ પહેલા, દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટીએ કરેલ કોઈ કૃત્ય અથવા તેણે અથવા તેની વિરુદ્ધ ફાઈલ કરેલ કોઈ દાવો અથવા બીજી કાર્યવાહી, વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી-એ કરેલ અથવા યથાપ્રસંગ, તેણે અથવા તેની વિરુદ્ધ ફાઈલ કરેલ છે તેમ ગણાશે.

સ્પષ્ટીકરણ :- આ કલમના હેતુ માટે, “વિધમાન કાયદો” એટલે સદરહુ અધિનિયમના આરંભની તરત પહેલાં ગુજરાત રાજ્યના કોઈ ભાગમાં અમલમાં હોય તેવા, ભારતના સંવિધાનની સાતમી અનુસૂચિમાંની યાદી ૨ અને ૩માં નિર્દિષ્ટ કરેલી બાબતોના સંબંધમાં, કોઈ બીજા સક્ષમ સત્તામંડળના વિધાનમંડળનો કોઈ અધિનિયમન અને તેમાં, આવા કોઈ અધિનિયમન હેઠળ કરેલ, ઠરાવેલ અથવા બહાર પાડેલ કાયદાનું બળ ધરાવતા કોઈ સ્ટેચ્યુટ, વટહુકમ, નિયમ, પેટા-કાયદો, વિનિયમ, હુકમ, જાહેરનામું, યોજના, નમૂનો અથવા બીજા લેખનો સમાવેશ થાય છે.”.

સન ૨૦૦૩નો ગુજરાતનો પમો.	૭. કચ્છ યુનિવર્સિટી અધિનિયમ, ૨૦૦૩માં, દીર્ઘ સંજ્ઞામાં, “કચ્છ યુનિવર્સિટી” એ શબ્દોને બદલે, “કાંતિગુરુ શ્યામજી કૃષ્ણ વર્મા કચ્છ યુનિવર્સિટી” એ શબ્દો મૂકવા.	દીર્ઘ સંજ્ઞાનો સુધારો.
સન ૨૦૦૩નો ગુજરાતનો પમો.	૮. કચ્છ યુનિવર્સિટી અધિનિયમ, ૨૦૦૩માં, કલમ ૧માં, પેટા-કલમ (૧)માં, “ કચ્છ યુનિવર્સિટી અધિનિયમ, ૨૦૦૩” એ શબ્દો અને આંકડાને બદલે, “ કાંતિગુરુ શ્યામજી કૃષ્ણ વર્મા કચ્છ યુનિવર્સિટી અધિનિયમ, ૨૦૦૩” એ શબ્દો અને આંકડા મૂકવા.	સન ૨૦૦૩ના ગુજરાતના પમો અધિનિયમની કલમ ૧નો સુધારો.
સન ૨૦૦૩નો ગુજરાતનો પમો.	૯. કચ્છ યુનિવર્સિટી અધિનિયમ, ૨૦૦૩માં, કલમ ૨માં, ખંડ (૧૭)માં, “ કચ્છ યુનિવર્સિટી” એ શબ્દોને બદલે, “કાંતિગુરુ શ્યામજી કૃષ્ણ વર્મા કચ્છ યુનિવર્સિટી” એ શબ્દો મૂકવા.	સન ૨૦૦૩ના ગુજરાતના પમો અધિનિયમની કલમ ૨નો સુધારો.
સન ૨૦૦૩નો ગુજરાતનો પમો.	૧૦. કચ્છ યુનિવર્સિટી અધિનિયમ, ૨૦૦૩માં, કલમ ૩માં, પેટા-કલમ (૧)માં, “ કચ્છ યુનિવર્સિટી” એ શબ્દોને બદલે, “કાંતિગુરુ શ્યામજી કૃષ્ણ વર્મા કચ્છ યુનિવર્સિટી” એ શબ્દો મૂકવા.	સન ૨૦૦૩ના ગુજરાતના પમો અધિનિયમની કલમ ૩નો સુધારો.
૨૦૦૩માં ગુજરાતનો પમો.	૧૧. કચ્છ યુનિવર્સિટી અધિનિયમ, ૨૦૦૩માં, કલમ ૮૦ પછી, નીચેના નવી કલમ દાખલ કરવી :-	સન ૨૦૦૩ના ગુજરાતના પમો અધિનિયમમાં નવી કલમ ૮૦ક દાખલ કરવા બાબત.
<p>વિદ્યમાન કાયદાઓ, લેખો, વિ.માં કચ્છ યુનિવર્સિટી, અધિનિયમ, ૨૦૦૩ અને કચ્છ યુનિવર્સિટીના ઉલ્લેખોના અર્થઘટન બાબત.</p>		<p>“૮૦ક. (૧) ગુજરાત યુનિવર્સિટીઓ કાયદા (દ્વિતીય સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ (જેનો આમાં હવે પછી, “સદરહુ અધિનિયમ” તરીકે ઉલ્લેખ, કર્યો છે તે)ના આરંભથી, કોઈ વિદ્યમાન કાયદા અથવા લેખ અથવા દસ્તાવેજમાંના -</p>
(ક) “કચ્છ યુનિવર્સિટી અધિનિયમ, ૨૦૦૩” એ શબ્દપ્રયોગના કોઈ ઉલ્લેખનું અર્થઘટન, જાણ કે તે “ કાંતિગુરુ શ્યામજી કૃષ્ણ વર્મા કચ્છ યુનિવર્સિટી અધિનિયમ, ૨૦૦૩” નો ઉલ્લેખ હોય તેમ કરવામાં આવશે, અને		સન ૨૦૦૩નો ગુજરાતનો ..
(ખ) “કચ્છ યુનિવર્સિટી” એ શબ્દપ્રયોગના કોઈ ઉલ્લેખનું અર્થઘટન, જાણ કે તે “ કાંતિગુરુ શ્યામજી કૃષ્ણ વર્મા કચ્છ યુનિવર્સિટી” નો ઉલ્લેખ હોય તેમ કરવામાં આવશે.		

- (૨) સદરહુ અધિનિયમના આરંભ પહેલા, કચ્છ યુનિવર્સિટીએ કરેલ કોઈ કૃત્ય અથવા તેણે અથવા તેની વિરુદ્ધ ફાઈલ કરેલ કોઈ દાવો અથવા બીજી કાર્યવાહી, ક્રાંતિગુરુ શ્યામજી કૃષ્ણ વર્મા કચ્છ યુનિવર્સિટી-એ કરેલ અથવા યથાપ્રસંગ, તેણે અથવા તેની વિરુદ્ધ ફાઈલ કરેલ છે તેમ ગણાશે.

સ્પષ્ટીકરણ :- આ કલમના હેતુ માટે, “વિદ્યમાન કાયદો” એટલે સદરહુ અધિનિયમના આરંભની તરત પહેલાં ગુજરાત રાજ્યના કોઈ ભાગમાં અમલમાં હોય તેવા, ભારતના સંવિધાનની સાતમી અનુસૂચિમાંની યાદી ૨ અને ૩માં નિર્દિષ્ટ કરેલી બાબતોના સંબંધમાં, કોઈ બીજા સક્ષમ સત્તામંડળના વિધાનમંડળનો કોઈ અધિનિયમન અને તેમાં, આવા કોઈ અધિનિયમન હેઠળ કરેલ, ઠરાવેલ અથવા બહાર પાડેલ કાયદાનું બળ ધરાવતા કોઈ સ્ટેચ્યુટ, વટહુકમ, નિયમ, પેટા-કાયદો, વિનિયમ, હુકમ, જાહેરનામું, યોજના, નમૂનો અથવા બીજા લેખનો સમાવેશ થાય છે.”.

ઉદ્દેશો અને કારણો

ધાર્મિક, સાહિત્યિક અને શૈક્ષણિક ક્ષેત્રમાં અપ્રતિમ યોગદાન બદલ વીર નર્મદને શ્રધ્ધાંજલિ અર્પવા માટે, દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટીની એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલે, “દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી”નું “વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી” તરીકે પુનઃ નામાભિધાન કરવાનું ઉચિત ગણેલ છે. એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલે તે મતલબનો ઠરાવ પસાર કરેલ છે. તદ્દનુસાર, દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી અધિનિયમ, ૧૯૬૫ની દીર્ઘ સંજ્ઞા, ટૂંકી સંજ્ઞા અને અન્ય કલમોમાં સુધારો કરવાનું જરૂરી જણાયું છે.

ભારતની સ્વાતંત્ર્ય ચળવળ અને શિક્ષણના ક્ષેત્રમાં ક્રાંતિગુરુ શ્યામજી કૃષ્ણ વર્માના અમૂલ્ય યોગદાન અને ઉજવણી કામગીરીને લીધે, તેમને ભારતની સ્વાતંત્ર્ય ચળવળના જ્યોતિર્ધર અને પ્રણેતા તરીકે ગણવામાં આવે છે.

ગુજરાતના અગ્રગણ્ય સ્વાતંત્ર્ય સેનાની અને ક્રાંતિકારીને શ્રધ્ધાંજલિ અર્પવા, કચ્છ યુનિવર્સિટીનું “ક્રાંતિગુરુ શ્યામજી કૃષ્ણ વર્મા કચ્છ યુનિવર્સિટી” તરીકે પુનઃ નામાભિધાન કરવાનું ઉચિત ગણેલ છે. તદ્દનુસાર, કચ્છ યુનિવર્સિટી અધિનિયમ, ૨૦૦૩ની દીર્ઘ સંજ્ઞા, ટૂંકી સંજ્ઞા અને બીજી કલમોમાં સુધારો કરવા ધાર્યું છે.

આ વિધેયકથી, ઉપર્યુક્ત ઉદ્દેશ સિધ્ધ કરવા સરકારે અધિનિયમો સુધારવા ધાર્યું છે.

તારીખ : ૧૦મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩.

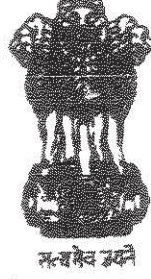
આનંદીબેન પટેલ.

ગાંધીનગર,
તા. ૧૧મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩

ડી. એમ. પટેલ
સચિવ,
ગુજરાત વિધાનસભા.

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

THURSDAY, SEPTEMBER 11, 2003/BHADRA 20, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

સત્યશ્રી મહેન્દ્ર મશરૂ એ તા. ૧૧મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩ના રોજ દાખલ કરેલું નીચેનું વિધેયક
ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમોના નિયમ-૧૨૭-અ અન્વયે સામાન્ય માહિતી અર્થે પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવે
છે :-

GUJARAT BILL NO.52 OF 2003.**THE GUJARAT PRESERVATION AND CONTROL OF
POPULATION OF PIGS BILL, 2003.****A BILL**

*to preserve and control the population of pigs in the state of Gujarat and
for matters connected therewith.*

સન ૨૦૦૩નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક : ૫૨

ગુજરાત ભૂંડ સંરક્ષણ અને વસ્તી નિયંત્રણ વિધેયક, ૨૦૦૩.

ગુજરાત રાજ્યમાં ભૂંડોનું સંરક્ષણ અને તેમની વસ્તીનું નિયંત્રણ કરવા અને તેની સાથે
સંકળાયેલી બાબતો માટે જોગવાઈ કરવા બાબત વિધેયક.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમાં વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

૧. (૧) આ અધિનિયમ, ગુજરાત ભૂંડ સંરક્ષણ અને વસ્તી નિયંત્રણ અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.

ટૂંકી સંજ્ઞા,
વ્યાપ્તિ અને
આરંભ.

(૨) તે સમગ્ર ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડે છે.

(૩) તે તરત જ અમલમાં આવશે.

સન ૧૯૪૮નો
મુંબઈનો
પલમો.
સન ૧૯૬૩નો
ગુજરાતનો
ઉચ્ચમો.
સન ૧૯૮૩નો
ગુજરાતનો
૧૮મો.

૨. આ અધિનિયમમાં વપરાયેલા પણ જેની વ્યાખ્યા કરવામાં આવી ન હોય તે “સ્થાનિક સત્તામંડળ” શબ્દોનો, મુંબઈ પ્રોવિન્શિયલ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન અધિનિયમ, ૧૯૪૮ અથવા ગુજરાત નગરપાલિકા અધિનિયમ, ૧૯૬૩ અથવા ગુજરાત પંચાયત અધિનિયમ, ૧૯૮૩માં જે અર્થ આપવામાં આવ્યો છે તે જ થશે.

“સ્થાનિક
સત્તામંડળ”ની
વ્યાખ્યા.

૩. (૧) સ્થાનિક સત્તામંડળો દ્વારા કોન્ટ્રાક્ટ પદ્ધતિથી ભૂંડને પકડવાની વર્તમાન પદ્ધતિનો તરત જ અંત આવશે.

ભૂંડોને
પકડવાની
પદ્ધતિ બાબત.

(૨) ફક્ત સ્થાનિક સત્તામંડળના સ્ટાફ દ્વારા જ ભૂંડને પકડવામાં આવશે.

ભૂંડોની
સાચવણી,
આશ્રય અને
ખોરાક બાબત.

૪. (૧) સ્થાનિક સત્તામંડળોએ, પકડાયેલ ભૂંડને યોગ્ય રીતે સાચવવા જોઈશે અને તેમને આશ્રયગૃહોમાં સાચવવામાં આવે તેવી વ્યવસ્થા કરવી જોઈશે.

(૨) તેના દ્વારા પકડેલાં ભૂંડ માટે ખોરાક અને પાણીની યોગ્ય સુવિધાઓ ધરાવતાં સુસજ્જ આશ્રયગૃહો સ્થાપવાની અને જાળવવાની, દરેક સ્થાનિક સત્તામંડળની ફરજ રહેશે.

ભૂંડોની વસ્તીનું
નિયંત્રણ કરવા
બાબત.

૫. (૧) ભૂંડના વસ્તી નિયંત્રણ માટે તમામ વાજબી પ્રયાસો કરવાની સ્થાનિક સત્તામંડળની ફરજ રહેશે.

(૨) પેટા-કલમ (૧)માં ઉલ્લેખેલ હેતુ માટે, સ્થાનિક સત્તામંડળે દરેક ભૂંડની નિયત સમયમાં વંધીકરણ શસ્ત્રક્રિયા કરાવવી જોઈશે.

નિયમો
કરવાની સત્તા.

૬. (૧) રાજ્ય સરકાર, આ અધિનિયમના હેતુઓ પાર પાડવા માટે, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી નિયમો કરી શકશે.

(૨) આ અધિનિયમ હેઠળ નિયમો કરવાની સત્તા, પૂર્વપ્રસિધ્ધિની શરતને અધીન રહેશે.

(૩) આ અધિનિયમ હેઠળ કરેલા તમામ નિયમો, તે કરવામાં આવે તે પછી બનતી ત્વરાએ, ત્રીસ દિવસની અંદર રાજ્ય વિધાનમંડળ સમક્ષ મૂકવા જોઈશે અને તે જે સત્રમાં મૂકવામાં તે અથવા ત્યારપછીના તરતના સત્ર દરમિયાન, રાજ્યવિધાનમંડળ તેમાં જે કંઈ રદ કરે અથવા ફેરફાર કરે તેને તે અધીન રહેશે.

ઉદ્દેશો અને કારણો

કોન્ટ્રાક્ટરો દ્વારા ભૂંડને પકડવાની વર્તમાન પદ્ધતિ ભૂંડ માટે કૂર અને કષ્ટદાયક છે, તેથી, તેને બદલવાની જરૂર છે. એવું સૂચવવામાં આવ્યું છે કે, આ કામગીરી સ્થાનિક સત્તામંડળના પોતાના સ્ટાફને સોંપવી જોઈએ, જે ભૂંડને કાળજીપૂર્વક અને પીડા આપ્યા વગર પકડે.

પકડાયેલ ભૂંડ આખરે કતલખાનામાં મોકલવામાં આવે છે અને તેનું માંસ અમુક ચોક્કસ હોટેલોમાં પીરસવામાં આવે છે તે એક જાણીતી હકીકત છે. આ બાબત દૂર કરવા માટે, એવું સૂચવવામાં આવ્યું છે કે ભૂંડને કાળજીપૂર્વક સાચવી રાખવા જોઈએ અને તેમના માટે બનાવેલ આશ્રયગૃહમાં રાખવા જોઈએ.

ભૂંડોની વસ્તીનું નિયંત્રણ કરવું જરૂરી છે. તેથી, એવું સૂચવવામાં આવ્યું છે કે ભૂંડ માટે, વંધીકરણ શસ્ત્રક્રિયા માટેની કામગીરી હાથ ધરવી જોઈશે.

તેથી, આ વિધેયક.

ગાંધીનગર,
તારીખ ૫મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

મહેન્દ્ર મશરુ,
વિ. સ. સ.

ધારાકીય સત્તા સોંપવાની યાદી

વિધેયકની કલમ ૬થી, રાજ્ય સરકારને અધિનિયમના હેતુઓ પાર પાડવા માટે નિયમો કરવાની સત્તા મળે છે.

ઉપર્યુક્ત ધારાકીય સત્તાની સોંપણી આવશ્યક અને સામાન્ય પ્રકારની છે.

ગાંધીનગર,
તારીખ ૫મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

મહેન્દ્ર મશરુ,
વિ. સ. સ.

નાણાકીય યાદી

આ વિધેયક અધિનિયમિત કરવામાં આવે અને અમલમાં લાવવામાં આવે તો તેને લીધે, ભૂંડ પકડવા માટે, ભૂંડને સંરક્ષિત કરવા, ભૂંડ માટે આશ્રયગૃહો સ્થાપવા અને નિભાવવા માટે અને ભૂંડનું વંધીકરણ હાથ ધરવા માટે વધારાના સ્ટાફ માટે ખર્ચ થશે.

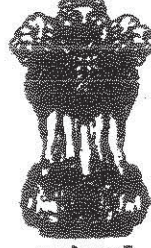
એમ માનવામાં આવે છે અને અપેક્ષા રાખવામાં આવે છે કે સ્થાનિક સત્તામંડળ, જરૂરી ફંડ માટેની જરૂરી વ્યવસ્થા તેના પોતાના સ્ત્રોતોમાંથી કરશે અને તેથી, ગુજરાત સરકારના એકત્રિત ફંડમાંથી કોઈ વધારાનું ખર્ચ થશે નહિ.

ગાંધીનગર,
તારીખ ૫મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

મહેન્દ્ર મશરુ,
વિ. સ. સ.

ગાંધીનગર,
તા. ૧૧મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩

ડી. એમ. પટેલ
સચિવ,
ગુજરાત વિધાનસભા.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

THURSDAY, SEPTEMBER 11, 2003/BHADRA 20, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

સત્યશ્રી ધનસુખભાઈ પટેલે તા. ૧૧મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩ના રોજ દ્વાખલ કરેલું નીચેનું વિધેયક
ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમોના નિયમ-૧૨૭-અ અન્વયે સામાન્ય માહિતી અર્થે પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવે છે :-

GUJARAT BILL NO. 53 OF 2003,
THE GUJARAT CO-OPERATIVE SOCIETIES (AMENDMENT)
BILL, 2003

A BILL

further to amend the Gujarat Co-operative Societies Act, 1961.

સન ૨૦૦૩નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક : ૫૩ .

ગુજરાત સહકારી મંડળીઓ (સુધારા) વિધેયક, ૨૦૦૩.

ગુજરાત સહકારી મંડળી અધિનિયમ, ૧૯૬૧ વધુ સુધારવા બાબત વિધેયક.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમાં વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે:-

૧. (૧) આ અધિનિયમ, ગુજરાત સહકારી મંડળી (સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.

ટૂંકી સંજ્ઞા અને આરંભ.

(૨) તે તરત જ અમૂલમાં આવશે.

સન ૧૯૬૨નો
ગુજરાતનો
૧૦મો.

૨. ગુજરાત સહકારી મંડળીઓ અધિનિયમ, ૧૯૬૧માં,

(૧) કલમ ૭૪(ખ)માં, પેટા-કલમ (૧)માં, "બે બેઠકો" એ શબ્દોને બદલે "ત્રણ બેઠકો" એ શબ્દો દાખલ કરવા.

(૨) ખંડ (ખ) પછી નીચેનો નવો ખંડ દાખલ કરવો :-
"(ગ) મહિલા માટે એક".

સન ૧૯૬૨ના
ગુજરાતના
૧૦મા
અધિનિયમની
કલમ
૭૪(ખ)નો
સુધારો.

ઉદ્દેશો અને કારણો

સહકારી મંડળીઓના વહીવટમાં મહિલાઓને પ્રતિનિધિત્વ આપવાની રાજ્ય સરકારની સામાન્ય નીતિ અનુસાર ગુજરાત સહકારીમંડળી અધિનિયમ, ૧૯૬૧ની કલમ ૭૪ હેઠળ રચાયેલ સહકારી મંડળીઓની સમિતિમાં એક મહિલાને પ્રતિનિધિત્વ આપવા ધાર્યું છે.

આ વિષયકથી, ઉપર્યુક્ત ઉદ્દેશ સિધ્ધ કરવા માટે ગુજરાત સહકારી મંડળી અધિનિયમ, ૧૯૬૧ની કલમ ૭૪ (ખ) સુધારવા ધાર્યું છે.

ગાંધીનગર.

તારીખ : ૬ઠી માર્ચ, ૨૦૦૩.

ધનસુખભાઈ પટેલ

વિ. સ. સ.

ગાંધીનગર,

તા. ૧૧મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩

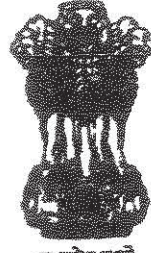
ડી. એમ. પટેલ

સચિવ,

ગુજરાત વિધાનસભા.

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

THURSDAY, SEPTEMBER 11, 2003/BHADRA 20, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

સભ્યશ્રી ધનસુખભાઈ પટેલે તા. ૧૧મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩ના રોજ દાખલ કરેલું નીચેનું વિધેયક
ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમોના નિયમ-૧૨૭-અ અન્વયે સામાન્ય માહિતી અર્થે પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવે છે :-

GUJARAT BILL NO 54 OF 2003.THE BOMBAY RENTS, HOTEL AND LODGING HOUSE
RATES CONTROL (GUJARAT AMENDMENT) BILL, 2003A BILL

*further to amend the Bombay Rents, Hotel and Lodging House
Rates Control Act, 1947 in its application to the State of Gujarat.*

સન ૨૦૦૩નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક. ૫૪.

મુંબઈ ભાડાં, હોટેલ અને નિવાસગૃહ દર નિયંત્રણ (ગુજરાત સુધારા)
વિધેયક, ૨૦૦૩.

ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડતો હોય તેટલે સુધી મુંબઈ ભાડાં, હોટેલ અને નિવાસગૃહ દર નિયંત્રણ અધિનિયમ, ૧૯૪૭ વધુ સુધારવા બાબત વિધેયક.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમાં વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે. :-

૧. (૧) આ અધિનિયમમાં મુંબઈ ભાડાં, હોટેલ અને નિવાસગૃહ દર નિયંત્રણ (ગુજરાત સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.

ટૂંકી સંજ્ઞા અને
આરંભ.

(૨) તે તરત જ અમલમાં આવશે.

સન ૧૯૪૭નો
મુંબઈનો ૫૭મો.

૨. (૧) મુંબઈ ભાડાં, હોટેલ અને નિવાસગૃહ દર નિયંત્રણ અધિનિયમ, ૧૯૪૭માં, કલમ ૧૩૬૬ પછી નીચેની કલમ દાખલ કરવી.

સન ૧૯૪૭ના
મુંબઈના ૫૭મા
અધિનિયમમાં નવી
કલમ દાખલ કરવા
બાબત.

પોતાના ભોગવટા માટે "૧૩૬૬. (૧) આ અધિનિયમમાં અથવા કોઈ કરારમાં વિરુદ્ધનો કોઈ સેઈલી જગાનો કબજો મજદૂર હોય તે છતાં, કોઈ નિર્દિષ્ટ (મકાન) માલિક, તેના ભાડૂત પાસેથી પાછો મેળવવાનો માલિક, તેની વિધવા પોતાની અથવા પોતાના કુટુંબના કોઈ સભ્યની માલિકીની કોઈ જગાનો અને વારસોનો વિશેષ કબજો એ કારણસર પાછો મેળવવાને હકદાર રહેશે કે-
હક.

(ક) આવી જગ્યા વાસ્તવિક છે અને લગ્ન અથવા સંયુક્ત કુટુંબમાંથી જુદા થવાથી અથવા બીજા કોઈ કારણસર પોતે અથવા તેના કુટુંબના કોઈ સભ્યના જુદા રહેવાના કિસ્સામાં, તેને, પોત્તન અથવા તેના કુટુંબના કોઈ સભ્યના ભોગવટા માટે આવી જગ્યા તાત્કાલિક જોઈએ છે.

(ખ) તે આવી જગ્યા જ્યાં આવેલ હોય તે સ્થાનિક વિસ્તારમાં રહેઠાણ માટે બીજી કોઈ યોગ્ય જગ્યા પરાવર્તો નથી.

(૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ મકાન માલિકે કરેલી અરજી મળ્યે, સક્ષમ સત્તાધિકારી, તે જગ્યા ખાલી કરવા માટે ભાડૂતને ત્રણ મહિનાની નોટિસ આપ્યા પછી, જગ્યા ખાલી કરવાનો હુકમ કરશે.”

ઉદ્દેશો અને કારણો

મુંબઈ ભાડા, હોટેલ અને નિવાસગૃહ દર નિયંત્રણ અધિનિયમ, ૧૯૪૭ હેઠળ ભાડૂતને તે ભોગવટો કરવા ઈચ્છતો હોય ત્યાં સુધી, મકાનમાલિકની જગ્યાનો ભોગવટો કરવાનો હક આપવામાં આવ્યો છે. સાધારણ કિસ્સામાં, મકાન માલિકો તેમના પોતાના ઉપયોગ માટે અથવા તેની લગ્નસાથી, પુત્ર અથવા પુત્રીને ભવિષ્યમાં ઉપયોગી થાય તે માટે અથવા કેટલાક સમય પછી તેને, તેના લગ્નસાથીને અથવા પુત્ર અથવા પુત્રીની અનુકૂળતા માટે મકાન બાંધે છે. એવું હંમેશા બને છે કે જરૂરિયાતના સમયે ભાડૂત મકાનમાલિક પાસે, જ્યારે મકાનમાલિકને જરૂર હોય અથવા તે ઈચ્છે ત્યારે મકાનનો કબજો છોડવા અથવા ખાલી કરવાના વચનથી કેટલાક સમય માટે મકાનનો ઉપયોગ અથવા ભોગવટો કરવા જાય છે. પરંતુ મોટા ભાગના કિસ્સામાં, ભાડૂતો તેમનું વચન પાળતા નથી અને ઉપર્યુક્ત અધિનિયમની જોગવાઈઓ હેઠળ આશરો લઈને, કોઈપણ સંજોગો હેઠળ ભવિષ્યમાં મકાન ખાલી ન કરવાના બદઈરાદાથી મકાનનો ભોગવટો કરે છે. ઘણું કરીને, એવું થાય છે કે મકાન ખાલી કરતી વખતે ભાડૂત પાંચડી (મકાન ખાલી કરવા માટેની વધારે પડતી રકમ) માગે છે અને મકાનમાલિક અસહ્ય હાડમારીમાં મૂકા છે. મધ્યમવર્ગના લોકો અથવા સામાન્ય માણસ જ્યારે જરૂર પડે ત્યારે પોતાના મકાનનો ઉપયોગ કરવાના હેતુથી અને તેના પોતાના મકાનમાં પોતાનું જીવન વ્યતીત કરવાના ઉદ્દેશથી મકાન બાંધે છે, તે, પોતાનું મકાન ભાડૂતને ઉપર્યુક્ત સંજોગોમાં ભવિષ્યમાં જરૂર પડ્યે ખાલી કરવાની એક સ્પષ્ટ સમજ સાથે ભાડે આપે છે. પરંતુ લગ્ન અથવા સંયુક્ત કુટુંબમાંથી જુદા થવાથી અથવા બીજા કોઈ કારણસર તેને જરૂર હોય ત્યારે અથવા જ્યારે મકાનની તેના લગ્નસાથી, પુત્ર અથવા પુત્રીના ઉપયોગ માટે અથવા અંગત ઉપયોગ માટે જરૂર હોય ત્યારે તેને પોતાના મકાનનો કબજો મળી શકતો નથી. તેથી, આ વિધેયકથી, મકાનમાલિકને, ખાસ કરીને મધ્યમ વર્ગના લોકોને, ઉપર્યુક્ત સંજોગોમાં તેમની જરૂરિયાતના સમયે ભાડૂત પાસેથી કબજો પાછો મેળવવા અને પોતાના મકાનમાં શાંતિપૂર્વક રહેવા અંગે રક્ષણ આપવાની જોગવાઈ કરી છે.

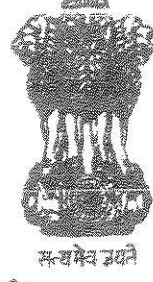
આથી, આ વિધેયક

તારીખ : ૬ ફી માર્ચ, ૨૦૦૩.
ગાંધીનગર.

ધનસુખભાઈ પટેલ (ચિરંબાઈ ગજેરા),
(વિ.સ.સ.)

ગાંધીનગર,
તા. ૧૧મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩

ડી. એમ. પટેલ
સચિવ,
ગુજરાત વિધાનસભા.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

THURSDAY, SEPTEMBER 11, 2003/BHADRA 20, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART - IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other Parts.

સત્યશ્રી ધનરાજભાઈ કેલસે તા. ૧૧મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩ના રોજ દાખલ કરેલું નીચેનું વિધેયક
ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમોના નિયમ-૧૨૭-અ અન્વયે સામાન્ય માહિતી અર્થે પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવે છે :-

GUJARAT BILL NO. 55 OF 2003.**THE GUJARAT FAMILY WELFARE BILL, 2003****A BILL**

to control the population growth and provide measures to restrict the size of the family so as to provide opportunities for individual development and to attain family welfare in the State of Gujarat and for matters connected therewith.

સન ૨૦૦૩નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક ૫૫.

ગુજરાત કુટુંબ કલ્યાણ વિધેયક, ૨૦૦૩.

વસતી વધારાનું નિયંત્રણ કરવા અને વ્યક્તિગત બિઝનેસ માટે તક આપી શકાય તે માટે કુટુંબનું કદ નિયંત્રિત કરવાના અને ગુજરાત રાજ્યમાં કુટુંબ કલ્યાણની સિધ્ધિ મેળવવા માટેના પગલાં માટે અને તેની સાથે સંકળાયેલી બાબતો માટે જોગવાઈ કરવા બાબત વિધેયક.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચેના અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

૧. (૧) આ અધિનિયમ, 'ગુજરાત કુટુંબ કલ્યાણ અધિનિયમ, ૨૦૦૩' કહેવાશે.
(૨) તે સમગ્ર ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડે છે.
(૩) તે, રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાંથી નક્કી કરે તેવી તારીખે અમલમાં આવશે.
૨. આ અધિનિયમમાં, સંદર્ભથી અન્યથા અપેક્ષિત હોય તે સિવાય,—

ટૂંકી સંજ્ઞા, વ્યાપ્તિ અને આરંભ.

વ્યાખ્યા.

(ક) "રાજ્ય સેવક" એટલે,

(૧) રાજ્ય સરકારની નોકરીમાં હોય અથવા પગાર મેળવતી હોય અથવા રાજ્ય સરકાર દ્વારા કોઈ ફરજ બજાવવા માટે ફ્રી અથવા કમિશન લઈને મહેનતવાળું મેળવતી હોય તેવી કોઈ વ્યક્તિ;

(૨) રાજ્ય અથવા કેન્દ્રીય અધિનિયમ હેઠળ સ્થાપેલ સ્થાનિક સત્તામંડળ અથવા કોર્પોરેશનમાં અથવા રાજ્ય સરકારની માલિકીના અથવા તેના દ્વારા નિયંત્રિત અથવા સહાય મેળવતા મંડળમાં અથવા કંપની અધિનિયમ, ૧૯૫૬ની કલમ ૬૧૭ હેઠળ રાજ્ય સરકારે સ્થાપેલ કોઈ સરકારી કંપનીમાં નોકરી કરતી હોય અથવા પગાર મેળવતી હોય તેવી કોઈપણ વ્યક્તિ.

સન ૧૯૫૬ નો ૧૯૦.

(ખ) “સ્થાનિક મંડળ” એટલે- મુંબઈ પ્રોવિન્શિયલ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન અધિનિયમ, ૧૯૪૮ અથવા ગુજરાત નગરપાલિકા અધિનિયમ, ૧૯૬૩ અથવા ગુજરાત પંચાયત અધિનિયમ, ૧૯૮૩ હેઠળ અથવા જેની હેઠળ ગુજરાત રાજ્યમાં કોઈ મંડળ ઊભું કરવામાં આવ્યું હોય અથવા રચવામાં આવ્યું હોય કે બીજા કોઈ અધિનિયમ હેઠળ રચાયેલ મંડળ;

સન ૧૯૪૮ નો
મુંબઈનો ૫૮મો.

સન ૧૯૬૪ નો
ગુજરાતનો ૩૪મો.

સન ૧૯૮૩ નો
ગુજરાતનો ૧૮મો.

(ગ) “યુનિવર્સિટી” એટલે ગુજરાત રાજ્યમાં કોઈ કાયદા દ્વારા સ્થપાયેલ કોઈ યુનિવર્સિટી અને તેમાં યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ્સ કમિશન દ્વારા માન્ય કરેલ બીજી કોઈ સંસ્થાનો સમાવેશ થાય છે;

(ઘ) “જાહેર વિતરણ પદ્ધતિ” એટલે જે પદ્ધતિ હેઠળ આવશ્યક ચીજ વસ્તુઓ જેવી કે અનાજ, ખાંડ, કેરોસીન, રાંધણ તેલ વગેરે કુટુંબ કાર્ડ ઉપર વાજબી ભાવની દુકાન મારફત આપવામાં આવતી હોય તેવી અથવા આવશ્યક ચીજવસ્તુ અધિનિયમ, ૧૯૫૫ અથવા રાજ્ય સરકારે ઘડેલા બીજા કોઈ અધિનિયમ અથવા નિયમો હેઠળ જેનું નિયમન થતું હોય તેવી પદ્ધતિ;

સન ૧૯૫૫ નો
૧૦મો.

(ચ) “શૈક્ષણિક સંસ્થા” એટલે મુંબઈ પ્રાથમિક શિક્ષણ અધિનિયમ, ૧૯૪૭ હેઠળ અથવા ગુજરાત માધ્યમિક શિક્ષણ અધિનિયમ, ૧૯૭૩ હેઠળ અથવા ગુજરાત રાજ્યમાં કાયદાથી નિર્ધારિત કોઈ યુનિવર્સિટી હેઠળ અથવા રાજ્ય અથવા કેન્દ્રીય અધિનિયમ હેઠળ રચાયેલ બીજા સત્તામંડળ હેઠળ માન્ય કરેલ અથવા રજિસ્ટર કરેલ, પ્રાથમિક અથવા માધ્યમિક અથવા ઉચ્ચ શિક્ષણ આપતી સંસ્થા,

સન ૧૯૪૭ નો
મુંબઈનો ૬૧મો.

સન ૧૯૭૩ નો
ગુજરાતનો ૧૮મો.

(છ) “નિર્દિષ્ટ કરેલી તારીખ” એટલે આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને અમલમાં લાવવા માટે નિર્દિષ્ટ કરેલી તારીખ જે કલમ ૧ની પેટા-કલમ (૩) હેઠળ નક્કી કરેલી તારીખના એક વર્ષ પછીની તારીખ ગણાશે.

૩. આ અધિનિયમની કલમ ૪માં જણાવેલ હેતુઓ માટે, બે કરતાં વધુ બાળકો હોય તેવી વ્યક્તિ ગેરલાયક ગણાશે:

નાના કુટુંબના
માપદંડનો ભંગ
કરવા અંગેની
ગેરલાયકતા.

પરંતુ આ કલમમાંનો કોઈપણ મજકૂર નીચેની કોઈ વ્યક્તિને લાગુ પડશે નહિ-

(ક) આ અધિનિયમના આરંભની તારીખે અથવા યથાપ્રસંગ, આવા આરંભના એક વર્ષની મુદતની અંદર બે કરતાં વધુ બાળકો હોય, સિવાય કે એક વર્ષની સદરહુ મુદત પછી વધારાનું બાળક તેણે પેદા કર્યું હોય;

(ખ) આ અધિનિયમના આરંભની તારીખે અથવા યથાપ્રસંગ આવા આરંભની એક વર્ષની મુદતની અંદર એક બાળક હોય અને કે પછીના બાળકનો જન્મ એક કરતાં વધુ બાળકના જન્મમાં પરિણમે તો.

સ્પષ્ટીકરણ :- આ કલમના હેતુઓ માટે કોઈ વ્યક્તિ, માત્ર તેના બાળકને દત્તક આપવાને કારણે ગેરલાયક ગણાતી બંધ થશે નહિ.

જ. આ અધિનિયમની કલમ ૩ હેઠળ ગેરલાયકાત કરેલી વ્યક્તિ-

ગેરલાયકાત કરેલી
વ્યક્તિઓ અમુક
લાભો/સુવિધાઓ
મેળવવાને હકદાર
થશે નહિ.

(૧) સ્થાનિક મંડળનું સભ્યપદ મેળવવાને હકદાર થશે નહિ,

(૨) જો તે રાજ્ય સેવક હોય તો,-

(ક) વાર્ષિક ઈજાકો અથવા નિયત બઢતી;

(ખ) રહેણાંકની સગવડ, વાહન અને અનાજની ખરીદી માટે પેશગીઓ જેવી સુવિધાઓ;

(ગ) રાજ્ય સરકાર દ્વારા અથવા સ્થાનિક મંડળ દ્વારા અથવા રાજ્ય સરકારની ગ્રાન્ટ મેળવતા બીજા કોઈ સત્તા મંડળ દ્વારા ચલાવાતી કોઈપણ હોસ્પિટલમાં તબીબી સગવડ.

(ઘ) વાજબી ભાવની દુકાનેથી કોઈ આવશ્યક ચીજવસ્તુ મેળવવા માટે અથવા જાહેર વિતરણ વ્યવસ્થા હેઠળની કોઈ સગવડ.

(ચ) નવું ગેસ જોડાણ

મેળવવા હકદાર થશે નહિ.

૫. (૧) આરોગ્ય અને તબીબી સેવા નિયામકે, આ અધિનિયમની જોગવાઈઓની જાણકારી માટે તમામ જરૂરી પગલાં લેવાં જોઈશે.

આરોગ્ય અને
તબીબી સેવા
નિયામકના કાર્યો.

(૨) ગુજરાત રાજ્યના આરોગ્ય અને તબીબી સેવા નિયામક, આ અધિનિયમના અમલની દેખરેખ રાખશે અને આ અધિનિયમની જોગવાઈઓના ભંગ બાબતે એક પત્રક તૈયાર કરશે અને ગુજરાત વિધાનસભા સમક્ષ મૂકાવડાવશે.

૬. (૧) રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં, જાહેરનામા દ્વારા અને પૂર્વ પ્રસિદ્ધિની શરતને અધીન રહીને, આ અધિનિયમના હેતુઓ પાર પાડવા માટે નિયમો કરી શકશે.

નિયમો કરવાની
સત્તા.

(૨) આ કલમ હેઠલ કરેલા નિયમો, તે કરવામાં આવે તે પછી, બનતી ત્વરાએ, વિધાનમંડળ સમક્ષ મૂકવા જોઈશે અને જે સત્રમાં તે એવી રીતે મૂકવામાં આવ્યા હોય તે સત્રમાં રાજ્ય વિધાનમંડળ તેમાં જે કાંઈ ફેરફાર કરે અથવા રદ કરે તેને તે અધીન રહેશે.

(૩) રાજ્ય વિધાનમંડળ એ રીતે જે કંઈ ફેરફાર કરે અથવા રદ કરે તે, રાજ્યપત્રમાં પ્રસિધ્ધ કરવું જોઈશે અને તેમ થયે તેનો અમલ થશે.

ગાંધીનગર.

ધનરાજભાઈ કેલા,

તા. ૨૪મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

વિ. સ. સ.

ઉદ્દેશો અને કારણો

સ્વતંત્રતા પછી, રાજ્ય દ્વારા મોટા પાયે સામાજિક-આર્થિક વિકાસ પ્રવૃત્તિઓ હાથ ધરવામાં આવી છે. સાથોસાથ, અનિયંત્રિત જન્મ દર, આપણા સામાજિક, આર્થિક વિકાસને વિપરિત અસર કરે છે. જેના પરિણામે વિકાસનો ઘણો જૂજ હિસ્સો વ્યક્તિને ફાળે આવે છે. સન ૨૦૦૧ની વસતિ ગણતરી અનુસાર ભારતની વસતી ૧૦૦ કરોડની ઉપર છે.

બદલાતા સંજોગોમાં વસતીનું પ્રમાણ સ્થિર રહે એ સૌથી વધુ રાષ્ટ્રીય અગ્રિમતા ધરાવે છે.

વિશ્વમાં, ચીન જેવા દેશોએ જન્મ દરને નિયંત્રિત કરવા માટે સખત પગલાં લીધા છે, ભારતમાં, કેટલાક રાજ્યોએ તેને સમરૂપ કાયદા ઘડવા છે અને તાજેતરમાં ભારતની સર્વોચ્ચ અદાલતે, બીજી બાબતોની સાથોસાથ ગ્રામ પંચાયતોના સભ્યપદનો અસ્વીકાર કરવાના હરિયાણા રાજ્ય દ્વારા ઘડાયેલ કાયદાને સમર્થન આપ્યું છે. આ વિધેયકનો મુખ્ય હેતુ, લોકોના માનસમાં તેમના કુટુંબના કદનું નિયંત્રણ માટે જાગૃત્તિ લાવવાનો છે. જો આમ ન થાય તો નવા વિકાસનું ક્ષેત્ર બહુ નાનું રહે. કુટુંબ કલ્યાણ અને વ્યક્તિગત વિકાસ માટે આ વિધેયક કરવા પાર્યું છે.

ગાંધીનગર,
તા. ૨૪મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

ધનરાજભાઈ કેલા
વિ.સ.સ.

ધારાકીય સત્તા સોંપવાની યાદી

કલમ ૧ની પેટા-કલમ (૩)થી, રાજ્ય સરકારને અધિનિયમ અમલમાં લાવવાની તારીખ નિર્દિષ્ટ કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૬ની પેટા-કલમ (૧)થી રાજ્ય સરકારને આ અધિનિયમના હેતુઓ પાર પાડવા માટે નિયમો કરવાની સત્તા મળે છે.

ઉપર્યુક્ત સત્તાની સોંપણી આવશ્યક અને સામાન્ય પ્રકારની છે.

ગાંધીનગર,
તા. ૨૪મી માર્ચ, ૨૦૦૩.

ધનરાજભાઈ કેલા
વિ.સ.સ.

ગાંધીનગર,
તા. ૧૧મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩.

ડી. એમ. પટેલ
સચિવ,
ગુજરાત વિધાનસભા.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

WEDNESDAY, SEPTEMBER 17, 2003/BHADRA 26, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧૭મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩.

તારીખ ૧૭મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩ ના ગુજરાત રાજપત્ર, (અસાધારણ) માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક : ૨૫ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT ACT NO. 25 OF 2003.
THE GUJARAT UNIVERSITIES LAWS (AMENDMENT)
ACT, 2003.

ગુજરાત વિધાનમંડળના નીચેના અધિનિયમને રાજ્યપાલે સન ૨૦૦૩ના સપ્ટેમ્બર મહિનાની ૧૬મી તારીખે અનુમતિ આપી હાવાથી, તે આથી સર્વે લોકોની જાણ સાર પ્રસિધ્ધ કરવાનો આવે છે.

વી. એમ. કોઠારે,
 ગુજરાત સરકારના સચિવ,
 વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

GUJARAT ACT NO. 25 OF 2003.
AN ACT

further to amend the Acts relating to certain Universities in the State.

સન ૨૦૦૩નો ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક : ૨૫.
 (રાજ્યપાલની અનુમતિ મળ્યા પછી, સન ૨૦૦૩ ના સપ્ટેમ્બર મહિનાની ૧૬મી તારીખે
 "ગુજરાત સરકારો રાજપત્ર"માં (અંગ્રેજીમાં) પ્રથમ પ્રસિધ્ધ કરેલો.)

રાજ્યમાં અમુક યુનિવર્સિટીઓને લગતા અધિનિયમો વધુ સુધારવા બાબત અધિનિયમ
 આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવાનો આવે છે:-

૧. (૧) આ અધિનિયમ ગુજરાત યુનિવર્સિટીઓ કાયદા (સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.

ટૂંકી સંજ્ઞા અને
 આરંભ.

(૨) તે સન ૨૦૦૩ના જૂન મહિનાની ૨૬મી તારીખે અમલમાં આવ્યો છે એમ ગણાશે.

૨. અનુસૂચિના બીજા કોલમમાં નિર્દિષ્ટ કરેલા દરેક અધિનિયમ તેના ત્રીજા કોલમમાં તેની
 સામે નિર્દિષ્ટ કરેલી રીતે અને તેટલા પ્રમાણમાં સુધારવા જોઈશે.

રાજ્યમાં અમુક
 યુનિવર્સિટીઓને
 લગતા
 અધિનિયમોના
 સુધારા.

અનુસૂચિ

અનુક્રમાંક	ટૂંકી સંજ્ઞા	સુધારાનું પ્રમાણ
૧	૨	૩

૧ ગુજરાત યુનિવર્સિટી અધિનિયમ,
 ૧૯૪૯

(સન ૧૯૪૯નો મુબઈનો ૫૦મો).

(૧) કલમ ૮ પછી, નીચેની નવી કલમ દાખલ કરવી:-

જુદા જુદા
 સત્તામંડળોમાં અને
 જુદા જુદા હોદ્દા ઉપર
 નિમણૂક, નામ
 નિયુક્તિ, કા-ઓપટ
 કરવા માટેની
 વયમર્યાદાની યાવતા.

"૮૬. (૧) આ અધિનિયમ, સ્ટેચ્યુટસ, અધ્યાદેશો, વિનિયમો
 અને નિયમોમાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, કોઈપણ
 વ્યક્તિને, તે દર વર્ષની ૧૫ માત્ર કરે તે પછી,-

(૧) કલમ ૮ના ખંડો (૪), (૫),

(૫-ક) અને (૬) માં ઉલ્લેખેલ અધિકારીઓની જગ્યા

ઉપર;

(૨) અધ્યાપકની જગ્યા ઉપર; અથવા

(૩) યુનિવર્સિટીના સત્તામંડળો પૈકી કોઈપણના,
 તેની કોઈપણ સમિતિના અથવા તેના કોઈ
 બીજા મંડળના, સભ્ય તરીકે

અનુક્રમાંક	ટૂંકી સંજ્ઞા	સુધારાનું પ્રમાણ
૧	૨	૩

નીમવી, નામનિયુક્ત અથવા યથાપ્રસંગ, કો-ઓપરેટીવ જોઈશે નહિ.

પરંતુ આ કલમમાંનો કોઈપણ મજદૂર, કુલાધિપતિ, કુલપતિ અથવા યથાપ્રસંગ, ઉપ-કુલપતિના પોતાના હોદ્દાની રૂએ અધ્યક્ષપદ અથવા સભ્યપદ ધરાવતા હોય તેવા યુનિવર્સિટીના સત્તામંડળો પૈકી કોઈપણના અથવા બીજા કોઈ મંડળના અધ્યક્ષ અથવા સભ્યને લાગુ પડશે નહિ.

(૨) પેટા-કલમ (૧) ના ખંડો (૧) અને (૨) માં ઉલ્લેખેલ જગાઓ ઉપર કોઈ વ્યક્તિને નીમવામાં આવી હોય અથવા યુનિવર્સિટીના સત્તામંડળો પૈકી કોઈપણના, તેની કોઈ સમિતિના અથવા કોઈ બીજા મંડળના સભ્ય તરીકે નામનિયુક્ત કરવામાં આવી હોય અથવા કો-ઓપરેટીવ કરવામાં આવી હોય તો, તે દર વર્ષની વય પ્રાપ્ત કર્યા પછી પોતાનો એવો હોદ્દો ધરાવતી બંધ થશે અથવા યથાપ્રસંગ, સભ્ય તરીકે હોતી બંધ થશે.”.

(૨) કલમ ૧૬માં, પેટા-કલમ (૧) માં, “વર્ગ-૧ હોદ્દાની રૂએ સભ્યો” એ શીર્ષક હેઠળ, પરિચ્છેદ (ક)માં, ખંડ (૩) ને બદલે, નીચેનો મજદૂર મૂકવો:-

“(૩) રાજ્યમાં રહેતા યુનિવર્સિટીના છેલ્લા ભૂતપૂર્વ કુલપતિ, ”.

૨. વડોદરાનો મહારાજા સયાજીરાવ યુનિવર્સિટી અધિનિયમ, ૧૯૪૯ (સન ૧૯૪૯નો વડોદરા અધિનિયમ ૧૭મો).

કલમ ૮ પાછી, નીચેની નવી કલમ દાખલ કરવી:-

અનુક્રમાંક	ટૂંકી સંજ્ઞા	સુચારાત્મક પ્રમાણ
૧	૨	૩

જુદા જુદા
સત્તામંડળોમાં અને
જુદા જુદા હોદ્દા ઉપર
નિમણૂક, નામ
નિયુક્તિ, કો-ઓપ્ટ
કરવા માટેની
વયમર્યાદાની પાત્રતા.

"ટક. (૧) આ અધિનિયમ, સ્ટેચ્યુટસ, અધ્યાદેશો, વિનિયમો
અને નિયમોમાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, કોઈ
વ્યક્તિને તે દર વર્ષની વય પ્રાપ્ત કરે તે પછી,-
(૧) કલમ ૮ના મંડો (પ), (દ)
અને (૭) માં ઉલ્લેખેલ અધિકારીઓની જગા ઉપર;

(૨) અધ્યાપકની જગા
ઉપર; અથવા

(૩) યુનિવર્સિટીના સત્તામંડળો
પૈકી કોઈપણના, તેની કોઈપણ
સમિતિના અથવા
કોઈપણ બીજા મંડળના,
સભ્ય તરીકે
નામની, નામનિયુક્ત
અથવા યથાપ્રસંગ, કો-ઓપ્ટ
કરવી જોઈશે નહિ:

પરંતુ આ કલમનાં કોઈપણ મજકૂર,
કુલાધિપતિ, કુલપતિ અથવા યથાપ્રસંગ, ઉપ-
કુલપતિના પોતાના હોદ્દાની રૂએ અધ્યક્ષપદ
અથવા સભ્યપદ ધરાવતા હોય તેવા
યુનિવર્સિટીના સત્તામંડળો પૈકી કોઈપણના
અથવા તેની સમિતિ અથવા બીજા કોઈ મંડળના
અધ્યક્ષ અથવા સભ્યને લાગુ પડશે નહિ.

(૨) પેટા-કલમ (૧) ના મંડો
(૧) અને (૨) માં ઉલ્લેખેલ
જગાઓ ઉપર કોઈ વ્યક્તિને
નામવામાં આવી હોય
અથવા યુનિવર્સિટીના
સત્તામંડળો પૈકી કોઈપણના,
તેની કોઈ સમિતિના અથવા
બીજા કોઈ મંડળના સભ્ય
તરીકે નામનિયુક્ત કરવામાં
આવી હોય અથવા કો-ઓપ્ટ
કરવામાં આવી હોય તો, તે
દર વર્ષની વય પ્રાપ્ત કર્યા
પછી પોતાનો એવો હોદ્દો
ધરાવતી બંધ થશે અથવા
યથાપ્રસંગ, સભ્ય તરીકે હોતી
બંધ થશે."

અનુક્રમાંક	ટૂંકી સંજ્ઞા	સુધારાનું પ્રમાણ
૧	૨	૩

૩. સરદાર પટેલ યુનિવર્સિટી
અધિનિયમ, ૧૯૫૫
(સન ૧૯૫૫નો મુંબઈનો ૪૦મો).

જુદા જુદા
સત્તામંડળોમાં અને
જુદા જુદા હોદ્દા ઉપર
નિમણૂક, નામ
નિયુક્તિ, કો-ઓપ્ટ
કરવા માટેની
વયમર્યાદાની પાત્રતા.

“૮૬. (૧) આ અધિનિયમ, સ્ટેચ્યુટ્સ, અધ્યાદેશો, વિનિયમો
અને નિયમોમાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, કોઈપણ
વ્યક્તિને, તે દર વર્ષની વય પ્રાપ્ત કરે તે પછી,-

(૧) કલમ ૮ના ખંડો (૩), (૪)

અને (૫) માં ઉલ્લેખેલ અધિકારીઓની જગ્યા ઉપર;

(૨) અધ્યાપકની જગ્યા ઉપર; અથવા

(૩) યુનિવર્સિટીના સત્તામંડળો

પૈકી કોઈપણના, તેની કોઈપણ

સમિતિના અથવા કોઈ બીજા મંડળના,

સભ્ય તરીકે

નીમવી, નામનિયુક્ત

અથવા યથાપ્રસંગ, કો-ઓપ્ટ

કરવી જોઈશે નહિ:

પરંતુ આ કલમમાંનો કોઈપણ મજકૂર,
કુલાધિપતિ, કુલપતિ અથવા યથાપ્રસંગ, ઉપ-
કુલપતિના પોતાના હોદ્દાની રૂએ અધ્યક્ષપદ
અથવા સભ્યપદ ધરાવતા હોય તેવા
યુનિવર્સિટીના સત્તામંડળો પૈકી કોઈપણના
અથવા તેની સમિતિ અથવા બીજા કોઈ મંડળના
અધ્યક્ષ અથવા સભ્યને લાગુ પડશે નહિ.

(૨) પેટા-કલમ (૧) ના ખંડો

(૧) અને (૨) માં ઉલ્લેખેલ

જગ્યાઓ ઉપર કોઈ વ્યક્તિને

નીમવામાં આવી હોય અથવા

યુનિવર્સિટીના સત્તામંડળો

પૈકી કોઈપણના, તેની કોઈ

સમિતિના અથવા કોઈ બીજા

મંડળના સભ્ય તરીકે

નામનિયુક્ત કરવામાં

આવી હોય અથવા કો-ઓપ્ટ

કર્તામાં આવી હોય તો, તે

દર વર્ષની વય પ્રાપ્ત કર્યા

પછી પોતાનો એવો હોદ્દો

ધરાવતી બંધ થશે અથવા

યથાપ્રસંગ, સભ્ય તરીકે હોતી

બંધ થશે.”

અનુક્રમાંક	ટૂંકી સંજ્ઞા	સંધારણનું પ્રમાણ
૧	૨	૩

(૨) કલમ ૧૫માં, "વર્ગ-૧ હોદ્દાની રૂએ સભ્યો" એ શીર્ષક હેઠળ, પરિચ્છેદ (ક)માં, ખંડ (૩) ને બદલે, નીચેનો મજકૂર મૂકવો:-

"(૩) રાજ્યમાં રહેલા યુનિવર્સિટીના છેલ્લા ભૂતપૂર્વ કુલપતિ, "

૪. દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી અધિનિયમ, ૧૯૬૫ (સન ૧૯૬૫નો ગુજરાતનો ૩૮મો).

(૧) કલમ ૮ પછી, નીચેની નવી કલમ દાખલ કરવી:-

જુદા જુદા સત્તામંડળોમાં અને જુદા જુદા હોદ્દા ઉપર નિમજૂક, નામ નિયુક્તિ, કો-ઓપ્ટ કરવા માટેની વયમર્યાદાની પાત્રતા.

"૮૬. (૧) આ અધિનિયમ, સ્ટેચ્યુટસ, અધ્યાદેશો, વિનિયમો અને નિયમોમાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, કોઈપણ વ્યક્તિને, તે દર વર્ષની વય પ્રાપ્ત કરે તે પછી,-

(૧) કલમ ૮ના અંશે (૪), (૫), (૬) અને (૭) માં ઉલ્લેખેલ અધિકારીઓની જગા ઉપર;

(૨) અધ્યાપકની જગા ઉપર; અથવા

(૩) યુનિવર્સિટીના સત્તામંડળો પૈકી કોઈપણના, તેની કોઈપણ સમિતિના અથવા કોઈ બીજા મંડળના, સભ્ય તરીકે

નીમવી, નામનિયુક્ત અથવા યથાપ્રસંગ, કો-ઓપ્ટ કરવી જોઈશે નહિ:

પરંતુ આ કલમમાંનો કોઈપણ મજકૂર, કુલાધિપતિ, કુલપતિ અથવા યથાપ્રસંગ, ઉપ-કુલપતિના પોતાના હોદ્દાની રૂએ અધ્યક્ષપદ અથવા સભ્યપદ ધરાવતા હોય તેવા યુનિવર્સિટીના સત્તામંડળો પૈકી કોઈપણના અથવા તેની સમિતિ અથવા બીજા કોઈ મંડળના અધ્યક્ષ અથવા સભ્યને લાગુ પડશે નહિ.

અનુક્રમાંક	ટૂંકી સંજ્ઞા	સુધારાનું પ્રમાણ
૧	૨	૩

(૨) પેટા-કલમ (૧) ના ખંડો (૧) અને (૨) માં ઉલ્લેખેલ જગાઓ ઉપર કોઈ વ્યક્તિને નીમવામાં આવી હોય અથવા યુનિવર્સિટીના સત્તામંડળો પૈકી કોઈપણના, તેની કોઈ સમિતિના અથવા કોઈ બીજા મંડળના સભ્ય તરીકે નામનિયુક્ત કરવામાં આવી હોય અથવા કો-ઓપ્ટ કરવામાં આવી હોય તો, તે દર વર્ષની વય પ્રાપ્ત કર્યા પછી પોતાનો એવો હોદ્દો ધરાવતી બંધ થશે અથવા યથાપ્રસંગ, સભ્ય તરીકે હોતી બંધ થશે.”

(૨) કલમ ૧૬માં, પેટા-કલમ (૧) માં, “વર્ગ-૧ હોદ્દાની રૂએ સભ્યો” એ શીર્ષક હેઠળ, પરિચ્છેદ (ક)માં, ખંડ (૩) ને બદલે, નીચેના મજકૂર મૂકવો:-

“(૩) રાજ્યમાં રહેતા યુનિવર્સિટીના છેલ્લા ભૂતપૂર્વ કુલપતિ,”

૫. સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટી અધિનિયમ, ૧૯૬૫
(સન ૧૯૬૫નો ગુજરાતનો ૩૯મો).

(૧) કલમ ૮ પછી, નીચેની નવી કલમ દાખલ કરવી:-

જુદા જુદા સત્તામંડળોમાં અને જુદા જુદા હોદ્દા ઉપર નિમણૂક, નામ નિયુક્તિ, કો-ઓપ્ટ કરવા માટેની વયસર્યાદાની પાતતા.

“૮૬. (૧) આ અધિનિયમ, સ્ટેચ્યુટસ, અધ્યાદેશો, વિનિયમો અને નિયમોમાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, કોઈપણ વ્યક્તિને, તે દર વર્ષની વય પ્રાપ્ત કરે તે પછી,-
(૧) કલમ ૮ના ખંડો (૪), (૫),
(૬) અને (૭) માં ઉલ્લેખેલ અધિકારીઓની જગા ઉપર;

(૨) અધ્યાપકની જગા ઉપર; અથવા

(૩) યુનિવર્સિટીના સત્તામંડળો પૈકી કોઈપણના, તેની કોઈપણ સમિતિના અથવા કોઈ બીજા મંડળના, સભ્ય તરીકે

અનુક્રમાંક	ટૂંકી સંજ્ઞા	સુધારાનું પ્રમાણ
૧	૨	૩

નીમવી, નામનિયુક્ત
અથવા યથાપ્રસંગ, કો-ઓપરેટીવ
કરવી જોઈશે નહિ:

પરંતુ આ કલમમાંનો કોઈપણ મજદૂર, કુલાધિપતિ, કુલપતિ અથવા યથાપ્રસંગ, ઉપ-કુલપતિના પોતાના હોદ્દાની રૂએ અધ્યક્ષપદ અથવા સભ્યપદ ધરાવતા હોય તેવા યુનિવર્સિટીના સત્તામંડળો પૈકી કોઈપણના અથવા તેની સમિતિ અથવા બીજા કોઈ મંડળના અધ્યક્ષ અથવા સભ્યને લાગુ પડશે નહિ.

(૨) પેટા-કલમ (૧) ના ખંડો (૧) અને (૨) માં ઉલ્લેખેલ જગાઓ ઉપર કોઈ વ્યક્તિને નીમવામાં આવી હોય અથવા યુનિવર્સિટીના સત્તામંડળો પૈકી કોઈપણના તેની કોઈ સમિતિના અથવા કોઈ બીજા મંડળના સભ્ય તરીકે નામનિયુક્ત કરવામાં આવી હોય અથવા કો-ઓપરેટીવ કરવામાં આવી હોય તો, તે દર વર્ષની વય પ્રાપ્ત કર્યા પછી પોતાનો એવો હોદ્દો ધરાવતી બંધ થશે અથવા યથાપ્રસંગ, સભ્ય તરીકે હોતી બંધ થશે.”

(૨) કલમ ૧૬માં, પેટા-કલમ (૧) માં, “વર્ગ-૧ હોદ્દાની રૂએ સભ્યો” એ શીર્ષક હેઠળ, પરિચ્છેદ (ક)માં, ખંડ (૩) ને બદલે, નીચેનો મજદૂર મૂકવો:-

“(૩) રાજ્યમાં રહેતા યુનિવર્સિટીના છેલ્લા ભૂતપૂર્વ કુલપતિ,”.

અનુક્રમાંક	ટૂંકી સંજ્ઞા	સુધારાનું પ્રમાણ
૧	૨	૩

૬. ભાવનગર યુનિવર્સિટી અધિનિયમ,
૧૯૭૮
(સન ૧૯૭૮નો ગુજરાતનો
૨૬મો).

જુદા જુદા
સત્તામંડળોમાં અને
જુદા જુદા હોદ્દા ઉપર
નિમણૂક, નામ
નિયુક્તિ, કો-ઓપ્ટ
કરવા માટેની
વયમર્યાદાની પાત્રતા.

"૮૬. (૧) આ અધિનિયમ, સ્ટેચ્યુટસ, અધ્યાદેશો, વિનિયમો
અને નિયમોમાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, કોઈપણ
અકિતને, તે દર વર્ષની વય પ્રાપ્ત કરે તે પછી,-
(૧) કલમ ૮ના ખંડો (૩), (૪)
અને (૫) માં ઉલ્લેખેલ અધિકારીઓની જગા ઉપર;

(૨) અધ્યાપકની જગા ઉપર; અથવા

(૩) યુનિવર્સિટીના સત્તામંડળો
પૈકી કોઈપણના, તેની કોઈપણ
સમિતિના અથવા કોઈ બીજા
મંડળના, સભ્ય તરીકે

નીમવી, નામનિયુક્ત
અથવા યથાપ્રસંગ, કો-ઓપ્ટ
કરવી જોઈશે નહિ:

પરંતુ આ કલમમાંનો કોઈપણ
મજકૂર, કુલાધિપતિ, કુલપતિ અથવા
યથાપ્રસંગ, ઉપ- કુલપતિના પોતાના હોદ્દાની
રૂએ અધ્યક્ષપદ અથવા સભ્યપદ ધરાવતા હોય
તેવા યુનિવર્સિટીના સત્તામંડળો પૈકી કોઈપણના
અથવા તેની સમિતિ અથવા બીજા કોઈ
મંડળના અધ્યક્ષ અથવા સભ્યને લાગુ પડશે
નહિ.

(૨) ષેડ્યુલ-કલમ (૧) ના ખંડો
(૧) અને (૨) માં ઉલ્લેખેલ
જગાઓ ઉપર કોઈ વ્યક્તિને
નીમવામાં આવી હોય
અથવા યુનિવર્સિટીના
સત્તામંડળો પૈકી કોઈપણના,
તેની કોઈ સમિતિના અથવા
કોઈ બીજા મંડળના સભ્ય
તરીકે નામનિયુક્ત કરવામાં
આવી હોય અથવા કો-ઓપ્ટ
કરવામાં આવી હોય તો, તે
દર વર્ષની વય પ્રાપ્ત કર્યા
પછી પોતાનો એવો હોદ્દો
ધરાવતી બંધ થશે અથવા
યથાપ્રસંગ, સભ્ય તરીકે હોતી બંધ થશે."

અનુક્રમાંક	ટૂંકી સંજ્ઞા	સ્થાપનાનું પ્રમાણ
૧	૨	૩

(૨) કલમ ૧૫માં, પેટા-કલમ
(૧) માં, "વર્ગ-૧ હોદ્દાની
રૂએ સભ્યો" એ શીર્ષક
હેઠળ, પરિચ્છેદ (ક)માં,
ખંડ (૩) ને બદલે, નીચેના
મજકૂર મુકવા:-

"(૩) રાજ્યમાં રહેતા
યુનિવર્સિટીના છેલ્લા
ભૂતપૂર્વ કુલપતિ, "

૭. હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત
યુનિવર્સિટી અધિનિયમ, ૧૯૮૬,
(સન ૧૯૮૬નો ગુજરાતનો
૨૨મો).

(૧) કલમ ૮ પછી, નીચેની નવી કલમ દાખલ કરવી:-

જુદા જુદા
સત્તામંડળોમાં અને
જુદા જુદા હોદ્દા ઉપર
નિમજૂક, નામ
નિયુક્તિ, કો-ઓપ્ટ
કરવા માટેની
વ્યવસ્થાઓની પાત્રતા.

"૮૬. (૧) આ અધિનિયમ, સ્ટેચ્યુટસ, અધ્યાદેશો, વિનિયમો
અને નિયમોમાં જમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, કોઈપણ
વ્યક્તિને, તે દર વર્ષની વચ્ચે પ્રાપ્ત કરે તે પછી,-

(૧) કલમ ૮ ના ખંડો (૪), (૫),
(૬) અને (૭) માં ઉલ્લેખિત અધિકારીઓની જગા
ઉપર;

(૨) અધ્યાપકની જગા
ઉપર; અથવા

(૩) યુનિવર્સિટીના સત્તામંડળો
પૈકી કોઈપણના, તેની કોઈપણ
સમિતિના અથવા
કોઈ બીજા મંડળના,
સભ્ય તરીકે

નીમવી, નામનિયુક્ત
અથવા યથાપ્રસંગ, કો-ઓપ્ટ
કરવી જોઈશે નહિ:

પરંતુ આ કલમમાંનો કોઈપણ મજકૂર,
કુલાધિપતિ, કુલપતિ અથવા યથાપ્રસંગ, ઉપ-
કુલપતિના પોતાના હોદ્દાની રૂએ અધ્યક્ષપદ
અથવા સભ્યપદ ધરાવતા હોય તેવા
યુનિવર્સિટીના સત્તામંડળો પૈકી કોઈપણના
અથવા તેની સમિતિ અથવા બીજા કોઈ મંડળના
અધ્યક્ષ અથવા સભ્યને લાગુ પડશે નહિ.

અનુક્રમાંક	ટૂંકી સંજ્ઞા	સુધારાનું પ્રમાણ
૧	૨	૩

(૨) પેટા-કલમ (૧) ના ખંડો (૧) અને (૨) માં ઉલ્લેખેલ જગ્યાઓ ઉપર કોઈ વ્યક્તિને નીમવામાં આવી હોય અથવા યુનિવર્સિટીના સત્તામંડળો પૈકી કોઈપણના, તેની કોઈ સમિતિના અથવા કોઈ બીજા મંડળના સભ્ય તરીકે નામનિયુક્ત કરવામાં આવી હોય અથવા કો-ઓપરેટર કરવામાં આવી હોય તો, તે દર વર્ષની વય પ્રાપ્ત કર્યા પછી પોતાનો એવો હોદ્દો ધરાવતી બંધ થશે અથવા યથાપ્રસંગ, સભ્ય તરીકે હોતી બંધ થશે.”

(૨) કલમ ૧૬માં, પેટા-કલમ (૧) માં, “વર્ગ-૧ હોદ્દાની રૂએ સભ્યો” એ શીર્ષક હેઠળ, પરિચ્છેદ (ક)માં, ખંડ (૩) ને બદલે, નીચેનો મજકૂર મૂકવો:-

“(૩) રાજ્યમાં રહેતા યુનિવર્સિટીના છેલ્લા ભૂતપૂર્વ કુલપતિ, ”.

રદ કરવા
બાબત અને
અપવાદ.

૩. (૧) ગુજરાત યુનિવર્સિટીઓ કાયદા (સુધારા) વટહુકમ, ૨૦૦૩ આથી રદ કરવામાં આવે છે.
(૨) આવી રીતે રદ કરવા છતાં, સદરહુ વટહુકમથી સુધાર્યા પ્રમાણેની અનુસૂચિની બીજી કોલમમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ અધિનિયમો હેઠળ કરેલ કોઈપણ કૃત્ય અથવા લીધેલ કોઈપણ પગલું આ અધિનિયમથી સુધાર્યા પ્રમાણેના સદરહુ અધિનિયમો હેઠળ કરેલ અથવા લીધેલ હોવાનું ગણાશે.

સન ૨૦૦૩નો
ગુજરાત વટહુકમ
રજો.

સરકારી મથક મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

WEDNESDAY, SEPTEMBER 17, 2003/BHADRA 26, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarat translation of Bill, Acts and Notification other than
these published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧૭મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩.

તારીખ ૧૭મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩ ના ગુજરાત રાજપત્ર, (અસાધારણ) માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત
અધિનિયમ ક્રમાંક : ૨૬ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

**GUJARAT ACT NO. 26 OF 2003.
THE GUJARAT LOKAYUKTA (AMENDMENT) ACT, 2003.**

ગુજરાત વિધાનમંડળના નીચેના અધિનિયમને રાજ્યપાલે સન ૨૦૦૩ના સપ્ટેમ્બર મહિનાની ૧૬મી તારીખે અનુમતિ આપી હોવાથી, તે આથી સર્વે લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવે છે.

વી. એમ. કોઠારે,
ગુજરાત સરકારના સચિવ,
વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

**GUJARAT ACT NO. 26 OF 2003.
AN ACT**

further to amend the Gujarat Lokayukta Act, 1986.

સન ૨૦૦૩નો ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક : ૨૬.

(રાજ્યપાલની અનુમતિ મળ્યા પછી, સન ૨૦૦૩ ના સપ્ટેમ્બર મહિનાની ૧૭મી તારીખે
"ગુજરાત સરકારી રાજપત્ર"માં (અંગ્રેજીમાં) પ્રથમ પ્રસિધ્ધ કરેલો.)

ગુજરાત લોકાયુક્ત અધિનિયમ, ૧૯૮૬ વધુ સુધારવા બાબત અધિનિયમ

આથી, આથી ના "ગુજરાત" રાજ્યપાલની નીચેના અધિનિયમ ક્રમાંક ૨૬ એ

૧. આ અધિનિયમ "ગુજરાત લોકાયુક્ત અધિનિયમ, ૧૯૮૬" નીચેના ક્રમાંક ૨૬માં

સન ૧૯૮૬નો
ગુજરાત અધિનિયમ

૨. ગુજરાત લોકાયુક્ત અધિનિયમ, ૧૯૮૬ ના ક્રમાંક ૨૬માં નીચેના ક્રમાંક ૨૬માં
તે "લોકાયુક્ત" અને "લોકાયુક્ત" શબ્દોને "લોકાયુક્ત" અને "લોકાયુક્ત" રીતે

(૧) ક્રમાંક (ખ) ને "લોકાયુક્ત" નો ઉમેરો કરી તેને "લોકાયુક્ત" અને "લોકાયુક્ત" રીતે

"અથવા બિન-સરકારી ડિરેક્ટર અથવા બિન-સરકારી સભ્ય" એ શબ્દો દાખલ
કરવા;

(૨) પેટા-ખંડ (ગ)ને બદલે, નીચેનો મજકૂર મૂકવો :-

"(ગ) મુંબઈ અધિનિયમ અથવા ગુજરાત અધિનિયમથી અથવા તે હેઠળ સ્થપાયેલ
અથવા રાજ્ય સરકાર દ્વારા સ્થપાયેલ અને રાજ્ય સરકારની માલિકીના અથવા
તેના નિયંત્રણ હેઠળના કોર્પોરેશન અથવા બોર્ડના અધ્યક્ષ અથવા ઉપાધ્યક્ષ અથવા
બિન-સરકારી ડિરેક્ટર અથવા બિન-સરકારી સભ્ય;"

સન ૧૯૮૭નો રજો.

૩.

મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૨૪માં, "લોચ રુશવત નિવારણ અધિનિયમ, ૧૯૪૭" એ
શબ્દો અને આંકડાને બદલે, "લોચ રુશવત નિવારણ અધિનિયમ, ૧૯૮૮" એ શબ્દો
અને આંકડા મૂકવા.

સન ૧૯૮૮નો ૪૯મો.

સન ૧૯૮૬ન
ગુજરાતના ૩
અધિનિયમની
કલમ ૨૪નો
સુધારો.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV] WEDNESDAY, SEPTEMBER 17, 2003/BHADRA 26, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarat translation of Bill, Acts and Notification other than
these published in other parts.

વેધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧૭મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩.

તારીખ ૧૭મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩ ના ગુજરાત રાજપત્ર, (અસાધારણ) માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત
અધિનિયમ ક્રમાંક : ૨૭ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વ લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT ACT NO. 27 OF 2003.
THE BOMBAY PROHIBITION (GUJARAT SECOND AMENDMENT)
ACT, 2003.

ગુજરાત વિધાનમંડળના નીચેના અધિનિયમને રાજ્યપાલે સન ૨૦૦૩ના સપ્ટેમ્બર મહિનાની ૧૬મી તારીખે અનુમતિ આપી હોવાથી, તે આથી સર્વે લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવે છે.

વી. એમ. કોઠારે,
 ગુજરાત સરકારના સચિવ,
 વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

GUJARAT ACT NO. 27 OF 2003.
AN ACT

further to amend the Bombay Prohibition Act. 1949.

સન ૨૦૦૩નો ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક : ૨૭.

(રાજ્યપાલની અનુમતિ મળ્યા પછી, સન ૨૦૦૩ ના સપ્ટેમ્બર મહિનાની ૧૭મી તારીખે “ગુજરાત સરકારી રાજપત્ર”માં (અંગ્રેજીમાં) પ્રથમ પ્રસિધ્ધ કરેલો.)

મુંબઈ નશાબંધી અધિનિયમ, ૧૯૪૯ વધુ સુધારવા બાબત અધિનિયમ

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

૧. (૧) આ અધિનિયમ મુંબઈ નશાબંધી (ગુજરાત દ્વિતીય સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ દ્વંકી સંજ્ઞા અને કહેવાશે. આરંભ.
 (૨) તે, રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી નકકી કરે તેવી તારીખે અમલમાં આવશે.

સન ૧૯૪૯નો
 મુંબઈનો
 ૨૫મો.

૨. મુંબઈ નશાબંધી અધિનિયમ, ૧૯૪૯ (જેનો આમાં હવે પછી, “મુખ્ય અધિનિયમ” સન ૧૯૪૯ના મુંબઈના ૨૫મા અધિનિયમની કલમ ૨નો સુધારો.
 તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે) માં, કલમ ૨માં, ખંડ (૩૯ક) માં, અંતે નીચેનો મજકૂર દાખલ કરવો :-

“ અને રાસાયણિક પૃથક્કરણ ઉપરથી, તેમાં-

- (૧) કુલ સુગર (ઇન્વર્ટ સુગર તરીકે સ્પષ્ટ કરેલ) ૯૦ ટકાથી ઓછી અને સુક્રીઝ ૬૦ ટકાથી ઓછું હોય; અથવા
- (૨) પાણીમાં અદ્રાવ્ય બાહ્ય દ્રવ્ય બે ટકા કરતાં વધુ હોય; અથવા
- (૩) કુલ એશ ૬ ટકાથી વધુ હોય; અથવા
- (૪) હાઈડ્રોકલોરિક એસિડ (HCL) માં અદ્રાવ્ય એશ ૦.૫ ટકાથી વધુ હોય; અથવા
- (૫) બેજ ૧૦ ટકાથી વધુ હોય; અથવા
- (૬) દસ લાખ દીઠ ૭૦મા ભાગથી વધુ સાંદ્રતાવાળો સલ્ફર ડાયોક્સાઈડ હોય,

નો સમાવેશ થશે.

૩. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૨૯માં,

“મહુડા અથવા કાકવી ” એ શબ્દો જે બે સ્થળે આવે છે ત્યાં તે શબ્દોને બદલે, “ મહુડા, કાકવી, સડેલો ગોળ અથવા નવસાર (એમોનિયમ કલોરાઈડ)” એ શબ્દો મૂકવા.

સન ૧૯૪૯ના
 મુંબઈના ૨૫મા
 અધિનિયમની
 કલમ ૨૯નો
 સુધારો.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

WEDNESDAY, SEPTEMBER 17, 2003/BHADRA 26, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarat translation of Bill, Acts and Notification other than
these published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧૭મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩.

તારીખ ૧૭મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩ ના ગુજરાત રાજપત્ર, (અસાધારણ) માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત
અધિનિયમ ક્રમાંક : ૨૮ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વ લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT ACT NO. 28 OF 2003.

THE GUJARAT DEVELOPMENT CORPORATIONS LAWS
(AMENDMENT) ACT, 2003.

ગુજરાત વિધાનમંડળના નીચેના અધિનિયમને રાજ્યપાલે સન ૨૦૦૩ના સપ્ટેમ્બર મહિનાની ૧૬મી તારીખે અનુમતિ આપી હોવાથી, તે આથી સર્વે લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવે છે.

વી. એમ. કોઠારે,
ગુજરાત સરકારના સચિવ,
વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

GUJARAT ACT NO. 28 OF 2003.
AN ACT

further to amend the Gujarat Scheduled Castes Development Corporation Act, 1985 and the Gujarat Backward Classes Development Corporation Act, 1985.

સન ૨૦૦૩નો ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક : ૨૮.

(રાજ્યપાલની અનુમતિ મળ્યા પછી, સન ૨૦૦૩ ના સપ્ટેમ્બર મહિનાની ૧૭મી તારીખે "ગુજરાત સરકારી રાજપત્ર"માં (અંગ્રેજીમાં) પ્રથમ પ્રસિધ્ધ કરેલો.)

ગુજરાત અનુસૂચિત જાતિ વિકાસ કોર્પોરેશન અધિનિયમ, ૧૯૮૫ અને ગુજરાત પછાત વર્ગ વિકાસ કોર્પોરેશન અધિનિયમ, ૧૯૮૫ વધુ સુધારવા બાબત અધિનિયમ

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

૧. (૧) આ અધિનિયમ ગુજરાત વિકાસ કોર્પોરેશનો કાયદા (સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે. ટૂંકી સંજ્ઞા અને આરંભ.
- (૨) તે, રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી નક્કી કરે તેવી તારીખે અમલમાં આવશે.

સન ૧૯૮૫નો
ગુજરાતનો ૧૦મો.

૨. ગુજરાત અનુસૂચિત જાતિ વિકાસ કોર્પોરેશન અધિનિયમ, ૧૯૮૫માં, કલમ ૫માં, પેટા-કલમ (૧)ના બીજા પરંતુક પછી, નીચેનો પરંતુક ઉમેરવો :-

“વળી, રાજ્ય સરકારે બિન-સરકારી સભ્ય તરીકે ઓછામાં ઓછી એક મહિલાને નામ-નિયુક્ત કરવી જોઈશે.”

સન ૧૯૮૫ના
ગુજરાતના
૧૦મા
અધિનિયમની
કલમ ૫નો
સુધારો.

સન ૧૯૮૫નો
ગુજરાતનો
૧૧મો.

૩. ગુજરાત પછાત વર્ગ વિકાસ કોર્પોરેશન અધિનિયમ, ૧૯૮૫માં, કલમ ૬માં, પેટા-કલમ (૧)ના બીજા પરંતુક પછી, નીચેનો પરંતુક ઉમેરવો :-

“વળી, રાજ્ય સરકારે બિન-સરકારી સભ્ય તરીકે ઓછામાં ઓછી એક મહિલાને નામ-નિયુક્ત કરવી જોઈશે.”

સન ૧૯૮૫
ગુજરાતના
અધિનિયમ
કલમ ૬નો
સુધારો.

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

WEDNESDAY, SEPTEMBER 17, 2003/BHADRA 26, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarat translation of Bill, Acts and Notification other than
these published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧૭મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩.

તારીખ ૧૭મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩ ના ગુજરાત રાજપત્ર, (અસાધારણ) માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત
અધિનિયમ ક્રમાંક : ૨૯ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વ લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT ACT NO. 29 OF 2003.

THE GUJARAT SALES TAX (AMENDMENT) ACT, 2003.

ગુજરાત વિધાનસભાના નીચેના અધિનિયમને રાજ્યપાલે સન ૨૦૦૩ના સપ્ટેમ્બર મહિનાની ૧૬મી તારીખે અનુમતિ આપી હોવાથી, તે આથી સર્વે લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવે છે.

વી. એમ. કોઠારે,
ગુજરાત સરકારના સચિવ,
વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

GUJARAT ACT NO 29 OF 2003.

AN ACT

further to amend the Gujarat Sales Tax Act, 1969.

સન ૨૦૦૩નો ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક : ૨૯.

(રાજ્યપાલની અનુમતિ મળ્યા પછી, સન ૨૦૦૩ ના સપ્ટેમ્બર મહિનાની ૧૭મી તારીખે
“ગુજરાત સરકારી રાજપત્ર”માં (અંગ્રેજીમાં) પ્રથમ પ્રસિધ્ધ કરેલો.)

ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯ વધુ સુધારવા બાબત અધિનિયમ

આથી ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમાં વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

૧. (૧) આ અધિનિયમ ગુજરાત વેચાણવેરા (સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.

ટૂંકી સંજ્ઞા અને
આરંભ.

(૨) તે, રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી નકકી કરે તેવી તારીખે અમલમાં આવશે.

સન ૧૯૭૦નો
ગુજરાતનો ૧૯૯૦

૨. ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯માં, અનુસૂચિ ૨માં, ભાગ-ક માં, અનુક્રમાંક ૩૩ પરની નોંધમાં, કોલમો ૩ અને ૪માં, “રૂપિયે આઠ પૈસા” એ શબ્દોને બદલે, “રૂપિયે પચીસ પૈસા” એ શબ્દો મૂકવા.

સન ૧૯૭૦ના
ગુજરાતના ૧૯૯૦
અધિનિયમની
અનુસૂચિ ૨,
ભાગ-કનો
સુધારો.

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર.

©

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV] FRIDAY, SEPTEMBER 19, 2003/BHADRA 28, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarat translation of Bill, Acts and Notification other than
these published in other parts.

વેધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧૯મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩.

તારીખ ૧૯મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩ ના ગુજરાત રાજપત્ર, (અસાધારણ) માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત
અધિનિયમ ક્રમાંક : ૩૦ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વ લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

©

The Central Government Gazette

EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

FRIDAY, SEPTEMBER 19, 1954

Part II

Section 3 of the Government of India Act, 1935

Part II

Section 3 of the Government of India Act, 1935

Section 3 of the Government of India Act, 1935

Section 3 of the Government of India Act, 1935

Section 3 of the Government of India Act, 1935

GUJARAT ACT NO. 30 OF 2003.

THE GUJARAT AYURVED UNIVERSITY (AMENDMENT) ACT, 2003.

ગુજરાત વિધાનમંડળના નીચેના અધિનિયમને રાજ્યપાલે સન ૨૦૦૩ના સપ્ટેમ્બર મહિનાની ૧૮મી તારીખે અનુમતિ આપી હોવાથી, તે આથી સર્વે લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવે છે.

વી. એમ. કોઠારે,

ગુજરાત સરકારના સચિવ,
વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

GUJARAT ACT NO 30 OF 2003.

AN ACT

further to amend the Gujarat Ayurved University Act, 1965.

સન ૨૦૦૩નો ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક : ૩૦.

(રાજ્યપાલની અનુમતિ મળ્યા પછી, સન ૨૦૦૩ ના સપ્ટેમ્બર મહિનાની ૧૮મી તારીખે “ગુજરાત સરકારી રાજપત્ર”માં (અંગ્રેજીમાં) પ્રથમ પ્રસિધ્ધ કરેલો.)

ગુજરાત આયુર્વેદ યુનિવર્સિટી અધિનિયમ, ૧૯૬૫ વધુ સુધારવા બાબત અધિનિયમ

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

૧. (૧) આ અધિનિયમ “ગુજરાત આયુર્વેદ યુનિવર્સિટી (સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩” કહેવાશે.

(૨) તે, રાજ્ય સરકાર રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી નક્કી કરે તેવી તારીખે અમલમાં આવશે.

સન ૧૯૬૫નો
ગુજરાતનો
૪૦મો.

૨. ગુજરાત આયુર્વેદ યુનિવર્સિટી અધિનિયમ, ૧૯૬૫ (જેનો આમાં હવે પછી “મુખ્ય અધિનિયમ” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે)માં, કલમ ૨ માં,—

(૧) ખંડ (૬) પછી, નીચેનો ખંડ દાખલ કરવો :—

“(૬અ) “ અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડનો વિભાગ” એટલે બોર્ડ દ્વારા નિભાવવામાં આવતી કોઈ અનુસ્નાતક અથવા સંશોધન સંસ્થા અથવા વિભાગ;”;

(૨) ખંડ (૧૨)ને બદલે, નીચેનો ખંડ મૂકવો :—

“(૧૨) “ધારા”, “ અધ્યાદેશો”, “વિનિયમો” અને “નિયમો” એટલે અનુક્રમે આ અધિનિયમ હેઠળ કરેલા અને તત્સમયે અમલમાં હોય તેવા સ્ટેચ્યુટસ, અધ્યાદેશો, વિનિયમો અને નિયમો;”;

(૩) ખંડ (૧૮)ને બદલે, નીચેનો ખંડ મૂકવો:—

“(૧૮) “યુનિવર્સિટી વિભાગ” એટલે અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડના વિભાગ સિવાયના યુનિવર્સિટી દ્વારા એવી રીતે નિભાવવામાં આવતી કોઈ સંસ્થા અથવા વિભાગ.”.

૩. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૩માં, પેટા-કલમ (૧)માં, “સદરહુ યુનિવર્સિટીની સેનેટના અને સિન્ડિકેટના” એ શબ્દોને બદલે, “યુનિવર્સિટીની સેનેટ, સિન્ડિકેટ અને અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડનો વિભાગ” એ શબ્દો મૂકવા.

ટૂંકી સંજ્ઞા અને
આરંભ.

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના
૪૦મા
અધિનિયમની
કલમ ૨નો
સુધારો.

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના
૪૦મા
અધિનિયમની
કલમ ૩નો
સુધારો.

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના
૪૦મા
અધિનિયમની
કલમ ૪નો
સુધારો.

૪. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૪માં,—

(૧) ખંડ (૧૦)માં,—

(ક) પેટા-ખંડ(અ)માં, “ધારા, અધ્યાદેશો અને નિયમો” એ શબ્દોને બદલે, “સ્ટેચ્યુટસ, અધ્યાદેશો, વિનિયમો અને નિયમો” એ શબ્દો મૂકવા.

(ખ) પેટા-ખંડ (બ)માં “અધ્યાદેશો અથવા નિયમો” એ શબ્દોને બદલે, “અધ્યાદેશો, વિનિયમો અથવા નિયમો” એ શબ્દો મૂકવા;

(૨) ખંડ (૧૨)માં, “ધારાથી, અધ્યાદેશોથી અને નિયમોથી” એ શબ્દોને બદલે, “સ્ટેચ્યુટથી, અધ્યાદેશોથી, વિનિયમોથી અને નિયમોથી” એ શબ્દો મૂકવા.

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના
૪૦મા
અધિનિયમની
કલમ ૮નો
સુધારો.

૫. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૮માં, બાબત(૩) પછી, નીચેની બાબત દાખલ કરવી:—

“(૩અ) અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડના વિભાગના નિયામક;”.

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના
૪૦મા
અધિનિયમની
કલમ ૧૦નો
સુધારો.

૬. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૧૦માં,—

(૧) પેટા-કલમ (૧)ને બદલે, નીચેનો મજકૂર મૂકવો:—

“(૧) પેટા-કલમ (૧અ) હેઠળના હેતુ માટે નીમાયેલ કરેલ સમિતિ દ્વારા પેટા-કલમ (૧ખ) હેઠળ ભલામણ કરેલ ત્રણ વ્યક્તિઓમાંથી રાજ્ય સરકારે ઉપ-કુલપતિની નિમણૂક કરવી જોઈશે.”;

(૨) પેટા-કલમ (૧) પછી, નીચેની પેટા-કલમો દાખલ કરવી:—

“(૧અ) (અ) પેટા-કલમ (૧)ના હેતુઓ માટે, કુલપતિ નીચેના સભ્યોની બનેલી એક સમિતિ નીમશે:—

(૧) (યુનિવર્સિટી અથવા કોઈ સંલગ્ન કોલેજ, માન્ય સંસ્થા અથવા મંજૂર કરેલી સંસ્થા સાથે સંબંધ ધરાવતી વ્યક્તિઓ ન હોય તેવા) બે સભ્યો, જેમાંનો એક સભ્ય સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવેલી રીતે સિન્ડિકેટ નામનિયુક્ત કરેલી વ્યક્તિ હોવી જોઈશે અને બીજો સભ્ય ગુજરાત રાજ્યમાં કાયદાથી સ્થપાયેલ તમામ યુનિવર્સિટીઓના ઉપ-કુલપતિઓએ સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવેલી રીતે નામનિયુક્ત કરેલી વ્યક્તિ હોવી જોઈશે;

(૨) એક સભ્ય કુલપતિ ધ્વારા નામનિયુક્ત કરવામાં આવશે:

પરંતુ કોઈ કિસ્સામાં કોઈ કારણસર પેટા-ખંડ (૧) હેઠળ, કોઈ વ્યક્તિને સિન્ડિકેટ દ્વારા અથવા ઉપ-કુલપતિ દ્વારા નામનિયુક્ત કરવામાં ન આવે ત્યારે તેવા કોઈ કિસ્સામાં, સમિતિના સભ્ય તરીકે કોઈ વ્યક્તિને નામનિયુક્ત કરવાનું કુલપતિ માટે કાયદેસર ગણાશે.

(બ) કુલપતિ, સમિતિના ત્રણ સભ્યોમાંથી એકને અધ્યક્ષ તરીકે નીમશે.

(૧બ) તેવી રીતે નિમાયેલી સમિતિ, સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવા સમયની અંદર અને તેવી રીતે, ઉપ-કુલપતિ તરીકે નિમાવા માટે પોતે જેને યોગ્ય ગણે તેવી ત્રણ વ્યક્તિઓને પસંદ કરશે અને કુલપતિને,

સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવવામાં આવે તેવી બીજી વિગતોની સાથે તેવી રીતે પસંદ કરેલી વ્યક્તિઓના નામોની કકકાવારી પ્રમાણે ગોઠવીને ભલામણ કરશે.

(૩) પેટા-કલમ (૩)માં, “ધારાથી ઠરાવવામાં આવશે” એ શબ્દોને બદલે, “રાજ્ય સરકાર નક્કી કરે તેવા રહેશે” એ શબ્દો મૂકવા.

૭. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૧૧માં,—

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના
૪૮મ
અધિનિયમની
કલમ ૧૧નો
સુધારો.

(૧) પેટા-કલમ (૧)માં, “સિન્ડિકેટ,” એ શબ્દો પછી, “ અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ ” એ શબ્દો દાખલ કરવા;

(૨) પેટા-કલમ (૩)માં, “ધારા, અધ્યાદેશો અને નિયમોનું”, એ શબ્દોને બદલે, “ સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશો, વિનિયમો અને નિયમોનું” એ શબ્દો મૂકવા;

(૩) પેટા-કલમ (૫)માં, “ધારા અને અધ્યાદેશો” એ શબ્દોને બદલે, “સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશો અને વિનિયમો” એ શબ્દો મૂકવા;

(૪) પેટા-કલમ (૫) પછી, નીચેની પેટા-કલમ દાખલ કરવી:—

“(પઅ) (અ) પેટા-કલમ (૪)માં સમાવિષ્ટ જોગવાઈઓને અધીન રહીને અને પેટા-કલમ (૫)માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, પોતાને યોગ્ય લાગે તેવી તપાસ કર્યા પછી, ઉપ-કુલપતિનો એવો અભિપ્રાય થાય કે કલમ-૧૪માં નિર્દિષ્ટ કરેલ અથવા તે હેઠળ જાહેર કરેલ અધિકારી મંડળના કોઈ હુકમ અથવા ઠરાવની અમલબજવણી અથવા યુનિવર્સિટી દ્વારા અથવા તેના વતી કરવાનું હોય અથવા કરવામાં આવી રહ્યું હોય તેવું કોઈ કૃત્ય કરવાનું -

(૧) આ અધિનિયમની અથવા કોઈ સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશ, વિનિયમ અથવા નિયમની જોગવાઈઓ સાથે અસંગત છે, અથવા

(૨) યુનિવર્સિટીના હિતમાં નથી, અથવા

(૩) તેનાથી શાંતિનો ભંગ થવાનો સંભવ છે,

તો તે, જેણે હુકમ કર્યો હોય અથવા ઠરાવ પસાર કર્યો હોય અથવા કોઈ કૃત્ય કરવાનું સૂચવ્યું હોય તે અધિકારી મંડળને, સદરહુ હુકમ અથવા ઠરાવ રદ કરી શકાય કે કેમ અથવા પોતે જણાવેલી રીતે તેમાં સુધારો અથવા ફેરફાર કરી શકાય કે કેમ અથવા કોઈ કૃત્ય કરવાનું ટાળી શકાય કે કેમ તે અંગેના કારણોના નિવેદન સહિત, હુકમ અથવા ઠરાવની નકલ અથવા કૃત્ય કરવા અંગેનું લખાણ તે અધિકારીમંડળને પુનર્વિચારણા માટે મોકલી શકશે.

(બ) અધિકારીમંડળ, વિચારણા પછી, ઉપ-કુલપતિએ જણાવેલી રીતે હુકમ અથવા ઠરાવ સુધારે અથવા તેમાં ફેરફાર કરે, ત્યારે ખંડ (ચ)માં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, આવી રીતે સુધારેલો અથવા ફેરફાર કરેલો હુકમ અથવા ઠરાવ, આવી રીતે સુધાર્યાની અથવા ફેરફાર કર્યાની તારીખથી કરી અમલમાં આવશે.

(ક) ઉપ-કુલપતિએ જણાવેલી રીત સાથે અસંગત હોય તેવી રીતે અધિકારીમંડળ હુકમ અથવા ઠરાવ સુધારે અથવા તેમાં ફેરફાર કરે, ત્યારે ઉપ-કુલપતિ તે બાબત રાજ્ય સરકારને તેના નિર્ણય માટે લખી મોકલશે.

(ડ) રાજ્ય સરકાર, આવું લખાણ કરવામાં આવ્યે, હુકમ અથવા ઠરાવ સુધારી શકશે અથવા તેમાં ફેરફાર કરી શકશે અથવા આદેશ કરી શકશે કે તે હુકમ અથવા ઠરાવ, ફેરફાર સાથે અથવા ફેરફાર વિના, કાયમ માટે અથવા તે નિર્દિષ્ટ કરે તેટલી મુદત સુધી અમલમાં ચાલુ રહેશે :

પરંતુ સંબંધિત અધિકારીમંડળને, હુકમ અથવા ઠરાવ સામે કારણ દર્શાવવાની વાજબી તક આપ્યા વિના, રાજ્ય સરકાર, તે હુકમ અથવા ઠરાવ સુધારી શકશે નહિ અથવા તેમાં ફેરફાર કરી શકશે નહિ અથવા તે ચાલુ રાખી શકશે નહિ.

(ઈ) હુકમ, ઠરાવ અથવા યથાપ્રસંગ, કાર્ય કરવાનું, હુકમ અથવા ઠરાવની નકલ મોકલ્યાના અથવા ખંડ (ક) હેઠળ લખાણ કર્યાના ઉપ-કુલપતિના પગલાંની તારીખથી, ખંડ (ઘ) હેઠળ રાજ્ય સરકારના હુકમની તારીખ સુધી સ્થગિત રહેશે.”;

(પ) પેટા-કલમ (દ)માં, “ધારા અને અધ્યાદેશો” એ શબ્દોને બદલે, “સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશો અને વિનિયમો” એ શબ્દો મૂકવા,

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના
૪૦મા
અધિનિયમની
કલમ ૧૨નો
સુધારો.

૮. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૧૨માં, “સિન્ડિકેટના” એ શબ્દો પછી, “અને અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડના” એ શબ્દો ઉમેરવા.

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના
૪૦મા
અધિનિયમમાં
નવી કલમ
૧૨અ-દાખલ
કરવા બાબત.

૯. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૧૨ પછી, નીચેની કલમ દાખલ કરવી:-

“અનુસ્નાતક શિક્ષણ
અને સંશોધન
બોર્ડના નિયામક.

૧૨અ. અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડના નિયામક પૂર્ણકાલીન પગારદાર અધિકારી રહેશે. અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ દ્વારા વિનિયમો અનુસાર તેમની નિમણૂક કરાશે અને એવા વિનિયમોથી તેમનું મળતર અને નોકરીની શરતો નક્કી કરવામાં આવશે. તે, સ્ટેચ્યુટ અને વિનિયમોથી ઠરાવવામાં આવે તેવી સત્તા વાપરશે અને તેવી ફરજો બજાવશે.”.

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના
૪૦મા
અધિનિયમની
કલમ ૧૪નો
સુધારો.

૧૦. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૧૪માં, ખંડ(૨) પછી, નીચેનો ખંડ દાખલ કરવો:-

“(૨અ) અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ,”.

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના
૪૦મા
અધિનિયમની
કલમ ૧૫નો
સુધારો.

૧૧. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૧૫માં, પેટા-કલમ (૧) માં,-

(૧) “વર્ગ-૧ હોદ્દાની રૂએ સભ્યો,” એ શીર્ષક હેઠળ-

(ક) પરિચ્છેદ(અ)માં, બાબત (૩) પછી, નીચેની બાબત દાખલ કરવી:-

“(૩અ) અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડના નિયામક,”;

(ખ) પરિચ્છેદ(બ)માં, બાબત (૩) પછી, નીચેની બાબત ઉમેરવી:-

“(ઠ) સલાહકાર, આયુર્વેદ, આરોગ્ય અને કુટુંબ કલ્યાણ મંત્રાલય, ભારત સરકાર.”;

(૨) “વર્ગ-૨- સાધારણ સભ્યો,” એ શીર્ષક હેઠળ, -

(ક) પરિચ્છેદ(અ)માં,-

(૧) બાબત (૧) માં, “પાંચ” એ શબ્દને બદલે, “ચાર” એ શબ્દ મૂકવો;

(૨) બાબત (૧) પછી, નીચેની બાબત દાખલ કરવી :-

“(૧અ) સ્ટેચ્યુટથી ઠરાવેલી રીતે, વિભાગોના ડીન અને વડાઓ સિવાય, તેમાંથી, અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડના અધ્યાપકોએ ચૂંટવાનો એક સભ્ય”;

(ખ) પરિચ્છેદ(બ)માં,-

(૧) બાબત (૨)ને બદલે, નીચેની બાબત મૂકવી :-

“(૨) ભારતીય ચિકિત્સા પદ્ધતિ અને હોમિયોપેથી વિભાગ, આરોગ્ય અને કુટુંબ કલ્યાણ મંત્રાલય, ભારત સરકાર-એ ભલામણ કરેલ બે વ્યક્તિઓ રહેશે.”

૧૨. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૧૮માં,

(૧) પેટા-કલમ (૧) માં,-

(ક) “સિન્ડિકેટના” એ શબ્દ પછી, “અને અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડના” એ શબ્દો દાખલ કરવા;

(ખ) “ધારા અને અધ્યાદેશોથી” એ શબ્દોને બદલે, “સ્ટેચ્યુટ્સ, અધ્યાદેશો અને વિનિયમોથી” એ શબ્દો મૂકવા;

(૨) પેટા-કલમ (૨) માં,-

(ક) પેટા-ખંડ (૭)માં, “અધ્યાદેશો” એ શબ્દને બદલે, “અધ્યાદેશ અથવા વિનિયમ” એ શબ્દો મૂકવા;

(ખ) ખંડ(૧૧)માં, “ધારા અને અધ્યાદેશોથી” એ શબ્દોને બદલે, “સ્ટેચ્યુટ્સ, અધ્યાદેશો અને વિનિયમોથી” એ શબ્દો મૂકવા.

૧૩. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૧૯માં, પેટા-કલમ (૧)માં,-

(૧) ખંડ (૨અ)ને બદલે, નીચેના ખંડો મૂકવા :-

“(૨અ) સલાહકાર, આયુર્વેદ, ભારતીય ચિકિત્સા પદ્ધતિ અને હોમિયોપેથી વિભાગ, આરોગ્ય અને કુટુંબ કલ્યાણ મંત્રાલય, ભારત સરકાર અથવા તે વિભાગના, તેણે નામ-નિયુક્ત કરેલ અધિકારી,

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના
૪૦મ
અધિનિયમની
કલમ ૧૮નો
સુધારો.

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના
૪૦મ
અધિનિયમની
કલમ ૧૯નો
સુધારો.

(૨બ) અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડના નિયામક,";

(૨) ખંડ (૪) પછી, નીચેનો ખંડ દાખલ કરવો :-

“(૪અ) કલમ ૧૫ (૧), વર્ગ-૨ સાધારણ સભ્યો (અ) (૧અ) હેઠળ સેનેટમાં ચૂંટાયેલ, અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડનો અધ્યાપક હોય તેવો એક સભ્ય,”;

(૩) ખંડ (૬)માં, “ત્રણ સભ્યો” એ શબ્દોને બદલે, “બે સભ્યો”એ શબ્દો મૂકવા.

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના
૪૦મા
અધિનિયમની
કલમ ૨૦નો
સુધારો.

૧૪. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૨૦માં, પેટા-કલમ (૧)માં,-

(૧) ખંડ (૪)માં, શરૂઆતમાં, “ખાસ હેતુઓ” એ શબ્દો પહેલા, નીચેનો મજકૂર ઉમેરવો :-

“અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધનના હેતુ માટે ભારત સરકારે આપેલ અનુદાન (ગ્રાન્ટ)ના સ્વરૂપનું ફંડ હોય તે સિવાયના”;

(૨) ખંડ (૧૨)માં, “યુનિવર્સિટી” એ શબ્દ પહેલા, “અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડના હોય તે સિવાયના” એ શબ્દો દાખલ કરવા;

(૩) ખંડ (૧૪)માં, “જોડાયેલી કોલેજો,” એ શબ્દો પછી, “અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડની માન્ય કરેલી સંસ્થા અને છાત્રાલયો ન હોય તેવી” એ શબ્દો દાખલ કરવા;

(૪) ખંડ (૧૬)માં, “યુનિવર્સિટીના” એ શબ્દો પહેલાં, “અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડના હોય તે સિવાયના”એ શબ્દો દાખલ કરવા;

(૫) ખંડ (૨૦)માં, “(કુલપતિ અને ઉપ-કુલપતિ સિવાય) અધિકારીઓ, યુનિવર્સિટીના અધ્યાપકો અને નોકરો”એ શબ્દો અને કૌંસને બદલે, “(કુલપતિ, ઉપ-કુલપતિ અને અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડના નિયામક સિવાયના) અધિકારીઓ અને સદરહુ બોર્ડના હોય તે સિવાયના યુનિવર્સિટીના અધ્યાપકો અને નોકરો” એ શબ્દો અને કૌંસ મૂકવા;

(૬) ખંડ (૨૧)માં, “માન્ય કરેલી સંસ્થાના” એ શબ્દો પહેલા, “અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ માન્ય કરેલી સંસ્થા ન હોય તેવી” એ શબ્દો દાખલ કરવા;

(૭) ખંડ (૨૨)માં, “અભ્યાસક્રમો ઠરાવવા” એ શબ્દો પહેલાં, “અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડના હોય તે સિવાયના” એ શબ્દો મૂકવા;

(૮) ખંડ (૨૩)માં, “માન્ય કરેલી સંસ્થાઓ” એ શબ્દો પહેલાં, “અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ માન્ય કરેલી સંસ્થાઓ ન હોય તેવી” એ શબ્દો ઉમેરવા;

(૯) ખંડ (૨૪)માં, “પરીક્ષાઓ લેવી” એ શબ્દો પહેલાં, “અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ હોય તે સિવાયની” એ શબ્દો ઉમેરવા;

(૧૦) ખંડ (૨૭)માં, “યુનિવર્સિટીની પરીક્ષા અને બીજી કસોટીઓ ” એ શબ્દોને બદલે, “અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ દ્વારા લેવામાં આવતી હોય તે સિવાયની યુનિવર્સિટીની તમામ પરીક્ષાઓ અને બીજી કસોટીઓ” એ શબ્દો મૂકવા.

૧૫. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૨૦ પછી, નીચેની કલમો દાખલ કરવી:-

“અનુસ્નાતક શિક્ષણ ૨૦અ.(૧) અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ નીચેનાનું બનેલું રહેશે:-

(૧) ઉપ-કુલપતિ,

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના ૪૦મા
અધિનિયમમાં નવી
કલમ ૨૦અ અને
૨૦બ દાખલ
કરવા બાબત.

- (૨) ને ડીપી સિવિલ નિર્માણ અને હોમિયોપેથી વિભાગ, આરોગ્ય અને કુટુંબ નિયંત્રણ વિભાગ, ભારત સરકાર-એ નામ-નિયુક્ત કરવાના તથા સભ્યો,
- (૩) રાજ્ય સરકાર નામ નિર્માણ અને સભ્યો,
- (૪) અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડના અધ્યાપકો હોય તેવા તેના સભ્યોમાંથી સિનિકેટે નામ-નિયુક્ત કરવાનો એક સભ્ય,
- (૫) અનુસ્નાતકની લાયકાત ધરાવતા અધ્યાપકો હોય તેવા તેના સભ્યોમાંથી સિનિકેટે નામ-નિયુક્ત કરવાનો એક સભ્ય,
- (૬) નિયામક, અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ,
- (૭) અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધનના ડીન,
- (૮) રજિસ્ટ્રાર.

(૨) અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડના સભ્યોની મુદત ત્રણ વર્ષની રહેશે.

"અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડની સત્તા અને ફરજો. ૨૦૪. આ અધિનિયમની જોગવાઈઓથી અભ્યાસક્રમો ઠરાવવાના આવે એવી શરતોને અધીન રહીને, અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ નીચેની સત્તા વાપરશે અને નીચેની ફરજો બજાવશે:-

(૧) અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન વિભાગોની સંસ્થા, સંશોધન અથવા વિશિષ્ટ અભ્યાસની અન્ય સંસ્થાઓ અને પ્રયોગશાળાઓ અને અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધનના છાત્રાલયોનું સંચાલન કરવું;

(૨) સેનેટની દેખરેખને અધીન રહીને, અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધનના હેતુ માટે ભારત સરકારે આપેલ અનુદાન (ગ્રાન્ટ)ના સ્વરૂપમાં ફંડનો વહીવટ કરવો;

(૩) અનુસ્નાતક અભ્યાસક્રમોના વિદ્યાર્થીઓના પ્રવેશ, વર્તણૂક અને શિસ્તની દેખરેખ રાખવી અને નિયંત્રણ કરવું અને તેમના રહેઠાણની દેખરેખ રાખવી અને તેનું નિયંત્રણ કરવું અને તેમના આરોગ્ય અને સામાન્ય સુખાકારીને ઉત્તેજન આપવા માટે ગોઠવણ કરવી;

(૪) અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધનના વિભાગોના વડાઓની નિમણૂક કરવી;

(૫) આ અધિનિયમ અથવા સ્ટેચ્યુટથી બીજી રીતે જોગવાઈ કરવામાં આવે તે સિવાય, આ અધિનિયમથી અથવા સ્ટેચ્યુટથી ફરમાવ્યા પ્રમાણે, જો કોઈ પસંદગી સમિતિ હોય તો, તેની ભલામણ પરથી, અનુસ્નાતક અભ્યાસક્રમો માટે અધ્યાપકો, મુલાકાતી પ્રાધ્યાપકો, અર્થતબીક્ષી સેવાઓના કર્મચારીઓ અને બોર્ડ દ્વારા સંચાલિત પ્રયોગશાળાઓના ટેકનિકલ સ્ટાફની નિમણૂક કરવી, તેમની ફરજો અને સેવાની શરતો નક્કી કરવી અને તેમના હોદ્દાની હંગામી ખાલી જગાઓ ભરવા માટે જોગવાઈ કરવી;

(૬) માન્ય કરેલી સંસ્થાના સ્ટાફના કોઈ સભ્યને અધ્યાપક તરીકે માન્ય રાખવા અને તેવી માન્યતા પાછી ખેંચી લેવી;

(૭) અનુસ્નાતક અભ્યાસના અભ્યાસક્રમો નિયંત્રિત કરવા;

(૮) અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધનની સંસ્થામાં અને માન્ય સંસ્થાઓમાં અભ્યાસક્રમો અને અધ્યાપનનું સંકલન કરવા માટે ગોઠવણ કરવી;

(૯) અનુસ્નાતક પરીક્ષાઓ યોજાવી અને તેનું સંચાલન કરવું;

(૧૦) જે શરતોએ વિદ્યાર્થીઓને અનુસ્નાતક પરીક્ષાઓમાં બેસવા દેવામાં આવશે તે શરતો નક્કી કરવી;

(૧૧) અનુસ્નાતક પદવીઓ, અનુસ્નાતક ડિપ્લોમા અને બીજા શૈક્ષણિક વિશિષ્ટમાન માટે લાયક થવા માટે માન્ય કરેલી સંસ્થાઓમાંના મંજૂર કરેલા અભ્યાસક્રમોમાંથી વિદ્યાર્થીઓને મુક્તિ આપવી;

(૧૨) પરીક્ષકો નીમવા, તેમનું મહેનતાણું નક્કી કરવું અને અનુસ્નાતક પરીક્ષા અને કસોટીના સંચાલન માટે અને તેનું પરિણામ જાહેર કરવા માટે ગોઠવણ કરવી;

(૧૩) વિનિયમો કરવા, સુધારવા અને રદ કરવા;

(૧૪) આ અધિનિયમથી અથવા તે હેઠળ મળે તેવી બીજી સત્તા વાપરવી અને નાંખવામાં આવે તેવી બીજી ફરજો બજાવવી;

(૧૫) તેની એવી સત્તા અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડના નિયામકને, ડીનને અથવા પોતે યોગ્ય ગણે તેવી તેણે નીમેલી સમિતિને સોંપવી."

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના ૪૦મા
અધિનિયમની
કલમ ૨૫નો
સુધારો.

૧૬. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૨૫માં,--

(૧) પેટા-કલમો (૨) અને (૩)માં, "સિન્ડિકેટ" એ શબ્દ પછી, "અથવા અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ" એ શબ્દો દાખલ કરવા;

(૨) પેટા-કલમ (૪)માં, "સિન્ડિકેટ" એ શબ્દ જ્યાં જ્યાં આવે છે ત્યાં ત્યાં તેના પછી, "અથવા યથાપ્રસંગ, અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ" એ શબ્દો દાખલ કરવા.

(૩) પેટા-કલમ (૫)માં,

--ખંડ (૧)માં, "સિન્ડિકેટ" એ શબ્દ પછી, "અથવા અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ" એ શબ્દો દાખલ કરવા.

--ખંડ (૨)માં, "સિન્ડિકેટનો" એ શબ્દ પછી, "અથવા અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડનો" એ શબ્દો દાખલ કરવા.

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના ૪૦મા
અધિનિયમની
કલમ ૨૬નો
સુધારો.

૧૭. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૨૬માં, પેટા-કલમ (૧)માં, --

(૧) ખંડ (કે)માં, "યુનિવર્સિટીના" એ શબ્દ પહેલાં, "અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડના હોય તે સિવાયના" એ શબ્દો ઉમેરવા.

(૨) ખંડો (એમ), (ઓ) અને (પી)માં, "માન્ય કરેલી સંસ્થાઓની" એ શબ્દો પહેલાં, "અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ માન્ય કરેલી સંસ્થાઓ ન હોય તેવી" એ શબ્દો દાખલ કરવા.

૧૮. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૨૬ પછી, નીચેની કલમો દાખલ કરવી :-

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના ૪૦મા
અધિનિયમમાં
નવી કલમો ૨૬-ક
અને ૨૬-ઝ દાખલ
કરવા બાબત.

"વિનિયમો, તે કરવા
બાબત અને તેનું
ક્ષેત્ર.

૨૬-ક. (૧) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ અને સ્ટેચ્યુટને અધીન રહીને, અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ, નીચેની તમામ અથવા કોઈપણ બાબત માટે જોગવાઈ કરવા માટે વિનિયમો ઘડી શકશે :-

- (ક) વિદ્યાર્થીઓને અનુસ્નાતક અભ્યાસ અને સંશોધનમાં દાખલ કરવા બાબત;
- (ખ) તમામ અનુસ્નાતક પદવીઓ, ડિપ્લોમા અને પ્રમાણપત્રો માટે ઠરાવવાના અભ્યાસક્રમો બાબત;
- (ગ) જે શરતોએ વિદ્યાર્થીઓને અનુસ્નાતક પદવીઓ, ડિપ્લોમા અને બીજા શૈક્ષણિક વિશિષ્ટમાન માટેના અનુસ્નાતક અભ્યાસક્રમમાં અને અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડની પરીક્ષામાં પ્રવેશ આપવામાં આવશે તે શરતો બાબત ;
- (ઘ) અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડના છાત્રાલયોની માન્યતા અને નિરીક્ષણ બાબત;
- (ચ) અનુસ્નાતક વિદ્યાર્થીઓની વર્તણૂક અને શિસ્ત અને તેમના નિવાસની શરતો બાબત;
- (છ) અનુસ્નાતક અધ્યાપકોની સંખ્યા, લાયકાતો અને નિમણૂકની શરતો બાબત;
- (જ) અનુસ્નાતક અધ્યાપકો દ્વારા યુનિવર્સિટીમાં અથવા યુનિવર્સિટી દ્વારા અથવા તેના વતી આપવામાં આવતા પ્રશિક્ષણ અભ્યાસક્રમ માટે, યુનિવર્સિટીમાં પ્રવેશ મળ્યેથી અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ દ્વારા અથવા તેના વતી આપવામાં આવતા ટ્યુટોરિયલ (ઉપશિક્ષણ) અને પૂરક પ્રશિક્ષણ માટે અને તેમાં ચાલુ રહેવા માટે અનુસ્નાતક અભ્યાસક્રમોની પરીક્ષાઓ, પદવીઓ અને ડિપ્લોમામાં દાખલ થવા માટે અને તેવા જ પ્રકારના બીજા હેતુઓ માટે ચાર્જ કરવાની ફી બાબત;
- (ઝ) અનુસ્નાતક પરીક્ષાઓ માટે પરીક્ષકોની નિમણૂકની શરતો અને તેમની ફરજો બાબત ;
- (ટ) અનુસ્નાતક પરીક્ષાઓના સંચાલન બાબત ;
- (ઠ) યુનિવર્સિટી શિક્ષણ બોર્ડ, વૈજ્ઞાનિક સલાહકાર સમિતિ અને અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ નીમેલ સમિતિઓની ફરજો અને સત્તા;
- (ડ) અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડના નિયામક, વિભાગોના વડા, અર્ધ-તબીબી સેવાઓના કર્મચારીઓ અને અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ દ્વારા નિભાવાતી પ્રયોગશાળાઓના ટેકનિકલ સ્ટાફની સત્તા અને ફરજો બાબત;
- (ઢ) યુનિવર્સિટીના અધિકારક્ષેત્રમાં આવતા હોય તેટલે સુધી, અનુસ્નાતક અભ્યાસ અને પરીક્ષાના હેતુઓ માટે અનુસ્નાતક વિદ્યાર્થીઓએ પાળવાની શિસ્ત બાબત;
- (ત) વિદ્યાર્થીઓની તબદીલીના સંબંધમાં માન્ય કરેલી સંસ્થાઓએ અમલમાં મૂકવાના અને પાલન કરવાના નિયમો બાબત;
- (થ) અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ અને માન્ય કરેલી સંસ્થાઓએ રાખવાના વિદ્યાર્થીઓના રજિસ્ટરો બાબત;
- (દ) અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ અથવા માન્ય કરેલી સંસ્થાઓએ રાખેલ કોઈ રજિસ્ટરમાં નામ દાખલ કરવા અથવા ચાલુ રાખવા માટે ભરવાની ફી (કોઈ હોય તો તે) બાબત;
- (ધ) માન્ય કરેલી સંસ્થાઓનું નિરીક્ષણ અને આવી માન્ય કરેલી સંસ્થાઓએ પૂરા પાડવાના રિપોર્ટ, પત્રો અને બીજી માહિતી બાબત;

- (ન) અનુસ્નાતક અધ્યાપકોની ફરજો;
- (પ) સામાન્ય રીતે આ અધિનિયમથી અથવા સ્ટેચ્યુટથી જે બાબતો અંગે વિનિયમોથી જોગવાઈ કરી શકાય તેવી બીજી તમામ બાબતો અને એવી તમામ બાબતો, જે અંગે અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ દ્વારા આ અધિનિયમથી અથવા સ્ટેચ્યુટથી મળેલી સત્તા વાપરવા અથવા તેના ઉપર મૂકવામાં આવેલી ફરજો બજાવવા માટે બોર્ડના મતે જોગવાઈ કરવી જરૂરી હોય તે બાબત,

(૨) અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ કરેલા તમામ વિનિયમો, આ અધિનિયમથી અન્યથા જોગવાઈ કરેલ હોય તે સિવાય, તે ફરમાવે તે તારીખથી અમલમાં આવશે; પણ તેવી રીતે કરવામાં આવેલો દરેક વિનિયમ જેમ બને તેમ જલદી સેનેટ સમક્ષ રજૂ કરવો અને સેનેટે ત્યારપછીની બેઠકમાં તેની ઉપર વિચારણા કરવી. સેનેટને આવી બેઠકમાં હાજર રહેલા સભ્યોની ઓછામાં ઓછી બે તૃતિયાંશ જેટલી બહુમતીથી ઠરાવ કરીને આવો કોઈપણ વિનિયમ રદ કરવાની અથવા પુનર્વિચારણા માટે મોકલવાની સત્તા રહેશે પણ તેમાં સુધારો કરવાની સત્તા રહેશે નહિ :

પરંતુ જેમાં યુનિવર્સિટી ફંડમાંથી ખર્ચ કરવાનો સમાવેશ થતો હોય તેવો કોઈ વિનિયમ, સિન્ડિકેટ તે મંજૂર ન કરે ત્યાં સુધી અમલમાં આવશે નહિ.

(૩) સેનેટના ઓછામાં ઓછા એક તૃતિયાંશ સભ્યોની અરજી પરથી, પેટા-કલમ(૨)માં જોગવાઈ કર્યા પ્રમાણે સેનેટ વિચારણા કરે નહિ ત્યાં સુધી, આવા કોઈપણ વિનિયમનો અમલ ઉપ-કુલપતિએ મોકૂફ રાખવો.

નિયમો.

૨૬મ. (૧) ખંડો (૩) અને (૪)માં નિર્દિષ્ટ કરેલ અથવા કલમ ૧૪ના ખંડ (૫) હેઠળ જાહેર કરેલ યુનિવર્સિટીનું કોઈ અધિકારીમંડળ અને યુનિવર્સિટીનું બીજું કોઈ બોર્ડ, સિન્ડિકેટની મંજૂરીને અધીન રહીને, માત્ર એવા અધિકારીમંડળ અથવા બોર્ડને લગતી હોય તેવી તમામ બાબતો માટે જોગવાઈ કરવા માટે, આ અધિનિયમ, સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશો અને વિનિયમોને સુસંગત નિયમો કરી શકશે.

(૨) કોઈ અધિકારીમંડળ અથવા બોર્ડ કરેલા તમામ નિયમો, નિયમો કરતું અધિકારીમંડળ અથવા બોર્ડ આદેશ કરે તેવી તારીખથી અમલમાં આવશે :

પરંતુ જેમાં યુનિવર્સિટી ફંડમાંથી ખર્ચ કરવાનો સમાવેશ થતો હોય તેવો નિયમ, સિન્ડિકેટ તે મંજૂર ન કરે ત્યાં સુધી અમલમાં આવશે નહિ.”

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના ૪૦મા
અધિનિયમની
કલમ ૨૯નો
સુધારો.

૧૯. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૨૯માં,-

(૧) પેટા-કલમ (૧)માં, “સિન્ડિકેટને,” એ શબ્દો પહેલાં, “અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ સાથે વિચાર વિનિયમ કર્યા પછી,” એ શબ્દો દાખલ કરવાં;

(૨) પેટા-કલમ (૪)માં, “સિન્ડિકેટ, અરજી અથવા તેનો કોઈપણ ભાગ મંજૂર અથવા નામંજૂર કરવો.” એ શબ્દોને બદલે, “સિન્ડિકેટ, અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડનો અભિપ્રાય મેળવ્યા પછી, અરજી અથવા તેનો કોઈપણ ભાગ મંજૂર અથવા નામંજૂર કરવો.” એ શબ્દો મૂકવા.

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના ૪૦મા
અધિનિયમની
કલમ ૩૦નો
સુધારો.

૨૦. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૩૦માં,-

(૧) પેટા-કલમ (૧)માં,-

(ક) “સિન્ડિકેટને,” એ શબ્દો પહેલાં, “અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ સાથે વિચાર વિનિયમ કર્યા પછી,” એ શબ્દો દાખલ કરવા;

(ખ) “આપૂર્વદિક ચિકિત્સા પદ્ધતિમાં” એ શબ્દો પહેલાં, “અનુસ્નાતક શિક્ષણ

અને સંશોધન બોર્ડે માન્ય કરેલ" એ શબ્દો દાખલ કરવા;

(૨) પેટા-કલમ (૪)માં, "સિન્ડિકેટ, અથવા તેનો કોઈપણ ભાગ મંજૂર અથવા નામંજૂર કરતો." એ શબ્દોને બદલે, "સિન્ડિકેટ, અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડનો અભિપ્રાય મેળવ્યા પછી, અથવા તેનો કોઈપણ ભાગ મંજૂર અથવા નામંજૂર કરતો." એ શબ્દો મૂકવા.

૨૧. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૩૩માં, પેટા-કલમ (૫)માં, "પોતાને જરૂરી લાગે તેવી વધારાની તપાસ કરવી હોય, તો તે કરીને" એ શબ્દો પછી, "અને અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ સાથે વિચારવિનિમય કર્યા પછી" એ શબ્દો દાખલ કરવા.

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના ૪૦મા
અધિનિયમની
કલમ ૩૩નો
સુધારો.

૨૨. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૩૪માં, પેટા-કલમ (૩)માં, "જરૂરી જણાય તેવી તપાસ કરવી હોય તો તે કર્યા પછી" એ શબ્દો પછી, "અને અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ સાથે વિચારવિનિમય કર્યા પછી" એ શબ્દો દાખલ કરવા.

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના ૪૦મા
અધિનિયમની
કલમ ૩૪નો
સુધારો.

૨૩. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૩૫માં, પેટા-કલમ (૩)માં, "ધારા અને અધ્યાદેશોથી" એ શબ્દોને બદલે, "સ્ટેચ્યુટ, અધ્યાદેશો અને વિનિયમોથી" એ શબ્દો મૂકવા.

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના ૪૦મા
અધિનિયમની
કલમ ૩૫નો
સુધારો.

૨૪. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૩૭માં, "અધ્યાદેશોથી" એ શબ્દો પછી, "અથવા યથાપ્રસંગ, વિનિયમોથી" એ શબ્દો મૂકવા.

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના ૪૦મા
અધિનિયમની
કલમ ૩૭નો
સુધારો.

૨૫. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૪૦માં, પેટા-કલમ (૧)માં, --

(૧) "સિન્ડિકેટની અને સેનેટની" એ શબ્દોને બદલે, "સિન્ડિકેટની અથવા યથાપ્રસંગ, અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડની અને સેનેટની" એ શબ્દો મૂકવા;

(૨) "સિન્ડિકેટ અને સેનેટના અભિપ્રાય મુજબ" એ શબ્દોને બદલે, "સિન્ડિકેટ, અથવા યથાપ્રસંગ, અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડના અને સેનેટના અભિપ્રાય મુજબ" એ શબ્દો મૂકવા.

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના ૪૦મા
અધિનિયમની
કલમ ૪૦નો
સુધારો.

૨૬. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૪૨માં, પેટા-કલમ (૩) પછી, નીચેની પેટા-કલમ ઉમેરવી :-

"(૪) અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધનના હેતુ માટે ભારત સરકારે આપેલી ગ્રાન્ટ--

સન ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના ૪૦મા
અધિનિયમની
કલમ ૪૨નો
સુધારો.

(ક) તે હેતુ માટે થયેલ ખર્ચને પહોંચી વળવા; અને

(ખ) અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને સંશોધન બોર્ડ, કલમ ૨૦બ હેઠળની પોતાની સત્તા વાપરવામાં અને કાર્યો બજાવવામાં કરેલ ખર્ચને પહોંચી વળવા માટે,

ઉપયોગમાં લેવી જોઈશે.”

સત્ર ૧૯૬૫ના
ગુજરાતના ૪૦મા
અધિનિયમમાં
૧લી કલમ ૬૨
દાખલ કરવા
બાબત.

૨૭. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૬૧ પછી, નીચેની કલમ ઉમેરવી :-

“અમુક સ્ટેચ્યુટસ ૬૨. ગુજરાત આયુર્વેદ યુનિવર્સિટી (સુધારા) અધિનિયમ,
અને અધ્યાદેશો ૨૦૦૩ના આરંભથી-
૨૬ કરવા બાબત.

(૧) સ્થાયી વહીવટી સમિતિ, અનુસ્નાતક શિક્ષણ અને
સંશોધન બોર્ડ તરીકે ઓળખાશે, અને

(૨) સ્ટેચ્યુટ ૧૮૦ અને અધ્યાદેશો ૧૪૮થી ૧૫૭ અને
સંદર્ભ સમિતિને લગતા બીજા કોઈ સ્ટેચ્યુટસ અથવા અધ્યાદેશો
૨૬ ગણાશે.”

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

WEDNESDAY, SEPTEMBER 19, 2003/BHADRA 28, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bill, Acts and Notification other than
those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧૯મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અવજિમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા તારીખ ૧૭મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના નાણા વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક (જાએચએન-૫૦)જાએસટી-૨૦૦૩-(એસ-૧)(૧૪)૬ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વ લોકોની જાણ નારૂ પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

Notification

under

THE GUJARAT SALES TAX (AMENDMENT) ACT, 2003.

ગુજરાત વેચાણવેરા (સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ હેઠળ જાહેરનામું.

નાણા વિભાગ

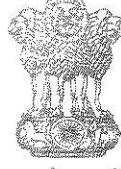
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧૭મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩.

ગુજરાત વેચાણવેરા (સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩.

ક્રમાંક : (જાએચએન-૫૦)જાએસટી-૨૦૦૩-(એસ.૧)(૧૪)-૬ :- ગુજરાત વેચાણવેરા (સુધારા)અધિનિયમ, ૨૦૦૩ (સન ૨૦૦૩ ના ગુજરાતના ૨૮મા)ની કલમ ૧ની પેટા-કલમ (૨) થી મળેલી સત્તાની રૂએ, ગુજરાત સરકાર, આથી, સદરહુ અધિનિયમ અમલમાં આવવાની તારીખ તરીકે તારીખ ૧૭મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩ નક્કી કરે છે.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

એમ. એન. જોષી,
સરકારના અધિક સચિવ.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV] SATURDAY, SEPTEMBER 20, 2003/SHADRA 29, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ,

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૨૦મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા તારીખ ૧૫મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના નાણાં વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક : (જએચએન-૪૯) જએસટી-૨૦૦૩ (એસ-૪૯) (૩૭૯) ક નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વ લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

Notification

Re

Amendment to the Government Notification, Finance
Department No. (GHN-14)/GST/1092(S.49)/251/TH, dated the
1st April, 1992.

નાણા વિભાગનું તારીખ ૧લી એપ્રિલ, ૧૯૯૨નું સરકારી જાહેરનામું ક્રમાંક. (જીએચએન-૧૪)/જીએસટી-૧૦૯૨(એસ-૪૯)/(૨૫૧)/૬. સુધારવા સંબંધી જાહેરનામું.

નાણા વિભાગ,

સચિવાલય, ગાંધીનગર,

તારીખ : ૧૫મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩.

ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯.

ક્રમાંક : (જીએચએન-૪૯)જીએસટી-૨૦૦૩-(એસ.૪૯)(૩૭૮)/૬.— ગુજરાત સરકારને જાહેર હિતમાં તેમ કરવું જરૂરી લાગે છે;

તેથી, હવે, ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯ (સન ૧૯૭૦ના ગુજરાતના ૧લા)ની કલમ ૪૯ની પેટા-કલમ (૨)થી મળેલી સત્તાની રૂએ, ગુજરાત સરકાર, આથી, નાણા વિભાગનું તારીખ ૧લી એપ્રિલ, ૧૯૯૨નું સરકારી જાહેરનામું ક્રમાંક. (જીએચએન-૧૪)/જીએસટી-૧૦૯૨/(એસ-૪૯)/૨૫૧/૬. નીચે પ્રમાણે સુધારે છે :-

સદરજુ જાહેરનામાને જોડેલી અનુસૂચિમાં,

(૧) અનુક્રમાંક. ૧૪૯ની નોંધ પછી, નીચેની નોંધ ઉમેરવી :-

૧	૨	૩	૪
“૧૫૦	નિર્દિષ્ટ ઓઈલ કંપનીને ઈથેનોલના કરેલા વેચાણો. આ નોંધના હેતુ માટે, “નિર્દિષ્ટ ઓઈલ કંપની” એટલે,-	વેચાણવેરા ની રકમ રૂપિયે ચાર પૈસા કરતા વધુ હોય તેટલે સુધી	(૧) નિર્દિષ્ટ ઓઈલ કંપની, વેચનાર વેપારીને, આ સાથે જોડેલ નમૂના પૃષ્ઠમાં, બીજી બાબતોની સાથોસાથ એમ જણાવતું પ્રમાણપત્ર પૂરું પાડે કે તેણે એવી રીતે ખરીદેલ ઈથેનોલને મોટર સ્પિરિટ/હાઈ સ્પીડ ડિઝલ ઓઈલ સાથે મિશ્રણમાં ઉપયોગ કરવા માટે જરૂર છે,
	(૧) ઈન્ડિયન ઓઈલ કોર્પોરેશન લિમિટેડ;		(૨) નિર્દિષ્ટ ઓઈલ કંપની, મોટર સ્પિરિટ/હાઈ સ્પીડ ડિઝલ ઓઈલ સાથે મિશ્રણ કરવા માટે ઈથેનોલનો ઉપયોગ કરશે.
	(૨) ભારત પેટ્રોલિયમ કોર્પોરેશન લિમિટેડ;		
	(૩) હિન્દુસ્તાન પેટ્રોલિયમ કોર્પોરેશન લિમિટેડ;		(૩) નિર્દિષ્ટ ઓઈલ કંપની, મોટર સ્પિરિટ/હાઈ સ્પીડ ડિઝલ ઓઈલમાં મિશ્રણમાં ઈથેનોલનો ઉપયોગ ન કરે તો તે ઈથેનોલના સંબંધમાં લાગુ પડતા વેચાણ વેરાના દરે વેચાણ વેરો ભરવા માટે જવાબદાર થશે”.
	(૪) આઈ. બી. પી. કંપની લિમિટેડ.		

(૨) નમૂના ૫૩ પછી, નીચેનો નવો નમૂનો દાખલ કરવો :-

“નમૂનો ૫૪”

મોટર સ્પિરિટ/હાઈ સ્પીડ ડિઝલ ઓઈલ સાથે મિશ્રણમાં ઉપયોગમાં લેવા માટે ઈથેનોલની ખરીદી માટે નિર્દિષ્ટ ઓઈલ કંપનીએ પૂરૂ પાડવાનું પ્રમાણપત્ર.

(જુઓ ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯ની કલમ ૪૯ની પેટા-કલમ (૨) હેઠળ બહાર પાડેલ નાણા વિભાગના તારીખ : ૧૫મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩ના સરકારી જાહેરનામાં ક્રમાંક. (જીએચએન-૪૯)/જીએસટી-૨૦૦૩(એસ. ૪૯) (૩૭૮)/૬ થી દાખલ કરેલી અનુક્રમાંક. ૧૫૦ પરની નોંધ જોવી)

ક. ઈથેનોલ ખરીદતી નિર્દિષ્ટ ઓઈલ કંપનીની વિગતો :-

- (૧) નિર્દિષ્ટ ઓઈલ કંપનીનું નામ :
- (૨) નિર્દિષ્ટ ઓઈલ કંપનીનું સરનામું :
- (૩) રજિસ્ટ્રેશન નંબરનું પ્રમાણપત્ર :

ખ. ઈથેનોલની ખરીદીની વિગતો :-

- (૧) વેચનાર વેપારીનું નામ :
- (૨) વેચનાર વેપારીના રજિસ્ટ્રેશન નંબરનું પ્રમાણપત્ર :

- (૩) વેચનાર વેપારીએ ----- તારીખે ----- બિલ નં./ભરતિયા નં. કાઢી આપેલ છે.
- (૪) વેચનાર વેપારીએ લીધેલ વેચાણ કિંમત રૂપિયા -----
- (૫) ચાર ટકાના દરે વેચાણ વેરો : રૂપિયા -----

હું પ્રમાણિત કરું છું કે ઉપર્યુક્ત વિગતો પ્રમાણેનો માલ એટલે કે ઈથેનોલ ઉપર્યુક્ત નિર્દિષ્ટ ઓઈલ કંપની માટે અને તેના વતી ખરીદેલ છે.

હું વધુમાં પ્રમાણિત કરું છું કે આ નમૂના સામે ખરીદેલ માલનો ઉપયોગ મોટર સ્પિરિટ/હાઈ સ્પીડ ડિઝલ ઓઈલ સાથે મિશ્રણ કરવામાં થશે.

હું પ્રમાણિત કરું છું કે કંપની એવી રીતે ખરીદેલ માલનો ઉપયોગ તદ્દનુસાર ન કરે તો તે, ઈથેનોલના સંબંધમાં લાગુ પડતા વેચાણ વેરાના દરે વેચાણવેરો ભરવા માટે જવાબદાર થશે.

હું પ્રમાણિત કરું છું કે, ઉપર્યુક્ત ઈથેનોલની ખરીદીની તારીખે ઉપર્યુક્ત પ્રમાણપત્ર અમલમાં હતું.

તારીખ : .....
સ્થળ : .....

સહી : .....
હોદ્દો : .....
સિક્કો

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

એમ. એન. જોષી,
સરકારના અધિક સચિવ.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

THURSDAY, SEPTEMBER 25, 2003/ASVINA 3, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bill, Acts and Notification other than
those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૨૨મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા તારીખ ૨૨મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના નાણા વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક : (જાએચએન-૫૧)પીએફટી-૨૦૦૩-(એસ-૨૭)(૭)૬ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વ લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

Notification

Re

Amendment to the Gujarat State Tax on Professions, Trades,

Callings and Employments Rules, 1976.

ગુજરાત રાજ્ય વ્યવસાય, વ્યાપાર, ધંધા અને રોજગાર વેરા નિયમો, ૧૯૭૬ સુધારવા સંબંધી જાહેરનામું

નાણા વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૨૨મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩.

ગુજરાત રાજ્ય વ્યવસાય, વ્યાપાર, ધંધા અને રોજગાર વેરા અધિનિયમ, ૧૯૭૬.

ક્રમાંક : (જાએચએન-૫૧)પીએફટી-૨૦૦૩(એસ.૨૭)(૭)-૬ :- ગુજરાત સરકારને એવી ખાતરી થઈ છે કે ગુજરાત રાજ્ય વ્યવસાય, વ્યાપાર, ધંધા અને રોજગાર વેરા નિયમો, ૧૯૭૬ સુધારવા અને તેની પૂર્વ-પ્રસિધ્ધિ વિના ચલાવી લેવા તાત્કાલિક પગલા લેવાનું જરૂરી બનાવે તેવા સંજોગો પ્રવર્તે છે;

તેથી, હવે, સદરહુ અધિનિયમની કલમ ૨૭ની પેટા-કલમ (૨)ના ખંડ (ગ)થી મળેલી સત્તાની રૂએ, ગુજરાત સરકાર, આથી, નીચેના નિયમો કરે છે :-

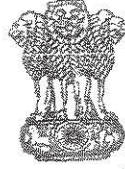
૧. ટૂંકી સંજ્ઞા :- આ નિયમો ગુજરાત રાજ્ય વ્યવસાય, વ્યાપાર, ધંધા અને રોજગાર વેરા (સુધારા) નિયમો, ૨૦૦૩ કહેવાશે.

૨. ગુજરાત રાજ્ય વ્યવસાય, વ્યાપાર, ધંધા અને રોજગાર વેરા નિયમો, ૧૯૭૬માં નિયમ ૨માં, ખંડ (૫)ને બદલે, નીચેના મજકૂર મુકવો :-

“(૫) નિયત સત્તાધિકારી” એટલે આ અધિનિયમથી અથવા તે હેઠળ તેને સોંપવામાં આવે તેવી સત્તા વાપરવા અને તેના ઉપર નાખવામાં આવે તેવી ફરજો બજાવવા વ્યક્તિના અથવા કામે રાખનારના કામનું સ્થળ જ્યાં આવેલ હોય તેવા વિસ્તારમાં હકૂમત ધરાવતા કલમ ૧૨ હેઠળ નીમાયેલ વ્યવસાય વેરા અધિકારી અથવા તેના તાબા હેઠળના અધિકારી.”

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,
સા. જ. મકવાન,
સરકારના ઉપ સચિવ.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

FRIDAY, SEPTEMBER 26, 2003/ASVINA 4, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bill, Acts and Notification other than those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૨૬મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા તારીખ. ૨૦મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના ગૃહ વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક. જી/જી-૮૪-એફએલઆર-૨૦૦૩-૨૨૩૩-ઈ-૧ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વ લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

Notification

re

AMENDMENT TO THE BOMBAY FOREIGN LIQUOR RULES, 1953.

મુંબઈ વિદેશી દારૂ નિયમો, ૧૯૫૩ સુધારવા સંબંધી જાહેરનામું.

ગૃહ વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૨૦મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩.

મુંબઈ નશાબંધી અધિનિયમ, ૧૯૪૮.

ક્રમાંક. જી/જી-૮૪/એફએલઆર/૨૦૦૩/૨૨૩૩/ઈ-ગુજરાત સરકારને એવું લાગે છે કે હવે પછી આવતા નિયમોને તરત જ અમલમાં લાવવા જોઈએ અને સરકારને એવું લાગે છે કે નિયમો પૂર્વ પ્રસિધ્ધ વિના કરવા જોઈએ;

તેથી, હવે, મુંબઈ નશાબંધી અધિનિયમ, ૧૯૪૯ (સન ૧૯૪૯ના મુંબઈના ૨૫મા)ની કલમ ૧૦૭ અને કલમ ૧૪૩ની પેટા કલમ(૩) ના પરંતુક સાથે વાંચતા, કલમ ૧૪૩ની પેટા કલમ(૨)ના ખંડ (ભ)થી મળેલી સત્તાની રૂએ અને આ અર્થે પોતાને સક્ષમ બનાવતી બીજી તમામ સત્તાની રૂએ, ગુજરાત સરકાર, આથી મુંબઈ વિદેશી દારૂ નિયમો, ૧૯૫૩ વધુ સુધારવા નીચેના નિયમો કરે છે :-

૧. આ નિયમો મુંબઈ વિદેશી દારૂ (ગુજરાત સુધારા) નિયમો, ૨૦૦૩ કહેવાશે.
૨. મુંબઈ વિદેશી દારૂ નિયમો, ૧૯૫૩માં, નિયમ ૬૯માં,-
  - (૧) પેટા-નિયમ (૨)માં, “રૂા. ૧૦૦/-”ની એ અક્ષરો અને આંકડાને બદલે, “રૂા. ૨૦/-”ની એ અક્ષરો અને આંકડા મૂકવા.
  - (૨) પેટા-નિયમ (૩)માં, “રૂા. ૫૦૦/-”ની એ અક્ષરો અને આંકડાને બદલે, “રૂા. ૨૦૦/-”ની એ અક્ષરો અને આંકડા મૂકવા.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

એસ. કે. ભાવસાર,
સરકારના ઉપ સચિવ.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

WEDNESDAY, OCTOBER 1, 2003/ASVINA 9, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bill, Acts and Notification other than
those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧લી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા તારીખ. ૧૭મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના ગૃહ વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક. જી/જી-૮૩-એફએલઆર-૨૦૦૩-૧૫૦૪-ઈ-૧ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વ લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

Notification

re

AMENDMENT TO THE BOMBAY FOREIGN LIQUOR RULES, 1953.

મુંબઈ વિદેશી દારૂ નિયમો, ૧૯૫૩ સુધારવા બાબત જાહેરનામું.

ગૃહ વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧૭મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩.

મુંબઈ નશાબંધી અધિનિયમ, ૧૯૪૮.

ક્રમાંક. જી/જી-૮૩/એફએલઆર/૨૦૦૩/૧૫૦૪/ઈ-૧.-ગુજરાત સરકારને એવું જણાય છે કે આમાં હવે યોગ્ય આવતા નિયમોને તરત જ અમલમાં લાવવા જોઈએ અને તેથી સરકારને એવું જણાય છે કે નિયમો પૂર્વ પ્રસિધ્ધિ વિના કરવા જોઈએ;

તેથી, હવે, મુંબઈ નશાબંધી અધિનિયમ, ૧૯૪૮ (સન ૧૯૪૮ના મુંબઈના ૨૫મા)ની કલમ ૧૪૩ની પેટા કલમ(૨)ના ખંડો (ખ)અને (છ) થી મળેલી સત્તાની રૂએ અને સદરહુ કલમ ૧૪૩ની પેટા કલમ(૩) ના પરંતુક સાથે વાંચતા, ગુજરાત સરકાર, આથી મુંબઈ વિદેશી દારૂ નિયમો, ૧૯૫૩ વધુ સુધારવા નીચેના નિયમો કરે છે :-

૧. આ નિયમો મુંબઈ વિદેશી દારૂ (ગુજરાત સુધારા) નિયમો, ૨૦૦૩ કહેવાશે.
૨. મુંબઈ વિદેશી દારૂ નિયમો, ૧૯૫૩, (જેનો આમાં હવે પછી, “સદરહુ નિયમો, ” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે) માં, નિયમ ૭૦કમાં,-

(૧) પેટા-નિયમ (૧)ને બદલે, નીચેનો મજકૂર મૂકવો :-

“(૧) ગુજરાત રાજ્યની મુલાકાત લેતો પ્રવાસી, વિદેશી દારૂ કબજામાં રાખવા, ઉપયોગ કરવા, વાપરવા અથવા ખરીદવા ઈચ્છતો હોય તો, તે, સંબંધિત જિલ્લાના નશાબંધી અને આબકારી અધીક્ષક, સંબંધિત દારૂની દુકાનના નશાબંધી અને આબકારી સબ-ઈન્સ્પેક્ટર અથવા રાજ્ય સરકાર આ સંદર્ભમાં પરમિટ આપવા માટે આ અર્થે અધિકૃત કરે, તેવા કોઈ બીજા અધિકારીનો સંપર્ક કરી શકશે.”

(૨) પેટા-નિયમ (૨)ને બદલે, નીચેનો મજકૂર મૂકવો :-

“પ્રવાસી ઉપર પ્રમાણે સંબંધિત જિલ્લાના નશાબંધી અધીક્ષક, સંબંધિત દારૂની દુકાનના નશાબંધી અને આબકારી સબ-ઈન્સ્પેક્ટર અથવા રાજ્ય સરકારે આ સંબંધમાં પરમિટ આપવા માટે આ અર્થે અધિકૃત કરેલ કોઈ બીજા અધિકારીનો સંપર્ક કરે ત્યારે, સંપર્ક કરતી વ્યક્તિ માન્ય પાસપોર્ટ અને ગુજરાતની મુલાકાત લેવાનો વિઝા ધરાવે છે. તેની પોતે ખાતરી કરવી જોઈશે અને એવી ખાતરી થયે તે તેને, વિદેશી દારૂ કબજામાં રાખવા, તેનો ઉપયોગ કરવા, વાપરવા અને ખરીદવા માટે નમૂના એફ. એલ. ૧૦ એમાં વિના મૂલ્યે પરમિટ આપી શકશે :

પરંતુ આવી કોઈ પરમિટ સગીરને આપી શકાશે નહિ.”

(૩) પેટા-નિયમ (૭)ને બદલે, નીચેનો મજકૂર મૂકવો :-

“પરમિટ હેઠળ ઉપયોગ કરવા માટે પરવાનગી આપેલ વિદેશી દારૂ, અધિનિયમ હેઠળ કાઢી આપવામાં આવ્યું હોય તેવું દારૂ વેચનારનું લાઈસન્સ ધરાવતી દુકાન, હોટેલ, સરકારી ડિપો વગેરેમાંથી ખરીદવો જોઈશે :

પરંતુ કોઈ પ્રવાસી રાજ્યમાં આવતી વખતે, તેણે લાવેલો વિદેશી દારૂનો જથ્થો, પરમિટ હેઠળ અધિકૃત કરેલી મર્યાદાની અંદર હોય તો, રાજ્યમાં લાવવા માટે પરમિટ પર જણાવેલા જથ્થાને રાજ્યમાં લાવવા દેવો.”

૩. સદરહુ નિયમોમાં, નિયમ ૭૦-ક (૧) હેઠળ ઠરાવેલ નમૂનો એફ. એલ. એ-૬એ કમી કરવો.

૪. સદરહુ નિયમોમાં, નમૂના એફ. એલ. ૧૦-એ ને બદલે, નીચેનો મજકૂર મૂકવો :-

“નમૂનો એફ. એલ. ૧૦-એ.
(જુઓ નિયમ ૭૦ક (૨))

પ્રવાસીનો પરમિટ નં.-----

અંગત ઉપયોગ કરવા માટે વિદેશી દારૂનો કબજો રાખવા, ઉપયોગ કરવા, વાપરવા અને ખરીદવા માટે પ્રવાસી માટેની પરમિટ

શ્રી/શ્રીમતી/કુ.-----જેને આમાં હવે પછી, “પરમિટ ધારક” કહેલ છે તે)

૧. પાસપોર્ટ નં.
૨. પાસપોર્ટ કાઢી આપ્યા તારીખ
૩. પાસપોર્ટ કાઢી આપનાર દેશ.
૪. વિઝા નં.
૫. વિઝાની કાયદેસરતાની તારીખ.
૬. કાયદી સરનામું.

૭. ગુજરાત રાજ્યમાં, હંગામી સરનામું-----ધરાવે છે તેને, આથી, મુંબઈ નશાબંધી અધિનિયમ, ૧૯૪૮ અને તે હેઠળ કરેલ નિયમો, વિનિયમો અને હુકમોને અધીન રહીને, ગુજરાત રાજ્યની અંદર-----થી----- (અંમે દિવસો સહિત)ની મુદત દરમિયાન વિદેશી દારૂ ખરીદવા, કબજામાં રાખવા, હેરફેર કરવા, વાપરવા અને ઉપયોગ કરવા માટે અધિકૃત કરતી પરમિટ, પાછળના પાને જણાવેલી શરતોને અધીન રહીને, આપવામાં આવે છે :-

પરમિટ કાઢી આપનાર કચેરીનો સિક્કો.

પરમિટ કાઢી આપનાર અધિકારીની
સહી અને તેનો હોદ્દો.

સ્થળ :

તારીખ :

પરમિટ ધારકની સહીનો નમૂનો-----

આ પરમિટ વધુમાં વધુ એક મહિનાની મુદત
માટે વિના મૂલ્યે આપવામાં આવે છે.

આ પરમિટ કાઢી આપ્યા બાબતનો શેરો પરમિટ ધારકના પાસપોર્ટમાં કરવામાં આવ્યો છે અને પરમિટ પાસપોર્ટમાં લગાડેલી છે.

વિદેશી પ્રવાસી એટલે ભારતની નાગરિક ન હોય, સામાન્ય રીતે ભારતની રહીશ ન હોય અને પ્રવાસ, મનોરંજન, રમતગમત, રજા, કૌટુંબિક કારણો, અભ્યાસ, ધાર્મિક યાત્રા અથવા પંથા જેવા કાયદેસરના બિન-વસાહતી હેતુ માટે ૧૨ મહિના દરમિયાન ૨૪ કલાક કરતાં ઓછા નહિ અને ૬ મહિના કરતાં વધારે નહિ તેટલા રોકાણ માટે ભારતમાં પ્રવેશી હોય તેવી કોઈ વ્યક્તિ.

શરતો

૧. પરમિટ ધારકે પોતાના વપરાશ માટે હોય તે સિવાય વિદેશી દારૂ વાપરવો નહિ.
૨. આ પરમિટ હેઠળ કબજામાં રાખી શકાય અને/અથવા ઉપયોગ કરી શકાય તેવો વિદેશી દારૂનો જથ્થો કોઈપણ સમયે બે યુનિટ અને એક મહિના દરમિયાન એકદંર ૬ યુનિટ કરતાં વધવો જોઈશે નહિ.
૩. પરમિટ હેઠળ પરવાનગી આપેલો વિદેશી દારૂ અધિનિયમ હેઠળ વેચનારનું લાઈસન્સ ધરાવતી દુકાન, હોટેલ અથવા સરકારી ડિપો વગેરે (યાદી સામેલ છે) માંથી ખરીદવો જોઈશે :
પરંતુ પ્રવાસી આ રાજ્યમાં આવે તે વખતે તેણે લાવેલા વિદેશી દારૂનો જથ્થો, પરમિટ હેઠળ અધિકૃત કરેલી મર્યાદાની અંદર હોય તો, પરમિટ પર જણાવેલો જથ્થો રાજ્યમાં લાવી શકાશે.
૪. પરમિટ ધારકે જાહેર સ્થળે વિદેશી દારૂ વાપરવો નહિ અથવા તેનો ઉપયોગ કરવો નહિ.
૫. પરમિટ ધારકના નિવાસસ્થાનમાંથી બહાર લઈ જવામાં આવે, ત્યારે વિદેશી દારૂના પરમિટ હેઠળના જથ્થા સાથે પરમિટ હોવી જોઈશે.
૬. પરમિટ ધારક કોઈ જાહેર સ્થળે પીધેલી હાલતમાં હોવો જોઈશે નહિ અને તે પીધેલી હાલતમાં હોય તો કોઈ વાહન અથવા પશુ હવાલો ધરાવતો અને વાહન અથવા પશુની સંભાળ રાખવાને અસમર્થ હોવો જોઈશે નહિ.
૭. પરમિટ ધારક આ પરમિટની શરતો અને મુંબઈ નશાબંધી અધિનિયમ, ૧૯૪૮ અને તે હેઠળ કરેલા નિયમો, વિનિયમો અને હુકમોની જોગવાઈઓથી બંધાયેલો રહેશે.
૮. આ પરમિટ સદરહુ અધિનિયમની કલમ ૫૪ની જોગવાઈઓ અનુસાર રદ કરી શકાશે અથવા મોકૂફ રાખી શકાશે.
૯. પરમિટની મુદત ચાલુ હોય તે દરમિયાન આ પરમિટ રદ કરવામાં અથવા મોકૂફ રાખવામાં આવે તે કિસ્સામાં, પરમિટ ધારકે વિદેશી દારૂનો વણવપરાયેલો સગ્રજ જથ્થો નશાબંધી અને આબકારી અધીક્ષકને તરત જ સુપરત કરવો જોઈશે. એવી રીતે સુપરત કરાયેલ દારૂનો જથ્થો નશાબંધી અને આબકારી અધીક્ષકે વેચી દેવો જોઈશે અને વેચાણની ઊપજમાંથી ખર્ચ અને રાજ્ય સરકારની લેણી રકમની કપાત કરીને પરમિટ ધારકને પરત કરવી જોઈશે.

એક યુનિટ : સ્પિરીટની ૧ બોટલ; અથવા વાઈનની ૩ બોટલ અથવા જથ્થામાં ૨ ટકા આલ્કોહોલ કરતાં વધુ ન હોય તેટલા કસનો આશો/ગાનેલ દારૂની ૮ બોટલ અથવા જથ્થામાં ૨ ટકા આલ્કોહોલ કરતાં વધારે ન હોય તેટલા કસનો આશો ચાલવેલ દારૂની ૨૭ બોટલ ("બોટલ" એટલે સવા અથવા બે પીન્ટ)

નોંધ : પ્રવાસી ભારતમાં આવતી વખતે નિયમિત કદની વાઈનની એક બોટલ અને સ્પિરીટના ૫૦ લીટર (ક્વાર્ટર)ની સ્પિરીટની બોટલ સરમ ડ્યુટી ભર્યા વિના લાવી શકશે.

(વિદેશી દારૂની ખરીદીની વિગતો)

તારીખ	પરમિટ હેઠળ છૂટ આપેલ જથ્થો (યુનિટમાં)	મેળવેલ જથ્થો (યુનિટમાં)	પ્રાગતિક સરવાળો (યુનિટમાં)	હોટલ અથવા ક્લબ ખાતેના અથવા યથાપ્રસંગ, અધિકૃત વેપારી સાથેના ૧. સરકારી ડિપોનો હવાલો ધરાવતા અધિકારીની ૨. હોટેલ અથવા ક્લબ અથવા લાઈસન્સદાર અથવા અધિકૃત વેપારીની ૩. આબકારી અધિકારીની સહી	રિમાર્ક્સ
૧	૨	૩	૪	૫	૬

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

એસ. કે. ભાવસાર,
સરકારના ઉપ સચિવ.

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રાલય, ગાંધીનગર.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV] FRIDAY, OCTOBER 3, 2003/ASVINA 11, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bill, Acts and Notification other than those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, તારીખ ૩ ઓક્ટોબર, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા તારીખ ૩૦મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના નાણા વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક : (જીએચએન-૫૩)જીએસટી-૨૦૦૩-(એસ.૪૯)(૩૮૦)/૬ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વ લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

Notification

re

amendment to the Government Notification, Finance Department No. (GHN-14)/
GST-1092-(S. 49)251/TH, dated the 29th April, 1970.

નાણા વિભાગનું તા. ૨૯મી એપ્રિલ, ૧૯૯૨નું સરકારી જાહેરનામું ક્રમાંક (જીએચએન-૬૨૭)/જીએસટી-૧૦૭૦-
(એસ-૪૯)/૬, સુધારવા સંબંધી જાહેરનામું.

નાણા વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૩૦મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩.

ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯.

ક્રમાંક : (જીએચએન-૫૩)જીએસટી-૨૦૦૩-(એસ.૪૯)(૩૮૦)/૬:- ગુજરાત સરકારને જાહેર હિતમાં તેમ કરવું
જરૂરી લાગે છે;

તેથી, હવે, ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯ (સન ૧૯૭૦ના ગુજરાતના ૧લા)ની કલમ ૪૯ની પેટા-
કલમ (૨)થી મળેલી સત્તાની રૂએ, ગુજરાત સરકાર, આથી, નાણા વિભાગનું તા. ૨૯મી એપ્રિલ, ૧૯૭૦નું સરકારી
જાહેરનામું ક્રમાંક : (જીએચએન-૬૨૭) /જીએસટી-૧૦૭૦-(એસ. ૪૯)/૬ નીચે પ્રમાણે સુધારે છે:-

સદરહુ જાહેરનામાને જોડેલી અનુસૂચિમાં, અનુક્રમાંક. પની નોંધમાં, પેટા-નોંધ (૪)માં, કોલમ ૪માં, શરત(૩)માં,
“૩૦મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩” એ આંકડા, અક્ષરો અને શબ્દોને બદલે, “૩૧મી ડિસેમ્બર, ૨૦૦૩” એ આંકડા, અક્ષરો
અને શબ્દો મૂકવા.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

એમ. એન. જોષી,
સરકારના અધિક સચિવ.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

FRIDAY, OCTOBER 3, 2003/ASVINA 11, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bill, Acts and Notification other than those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, તારીખ ૩ ઓક્ટોબર, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા તારીખ ૩૦મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના નાણા વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક : (જીએચએન-૫૨)જીએસટી-૨૦૦૩-(એસ.જી)(૩૭૮)/૪ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વ લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

Notification*re*

amendment to the Government Notification, Finance Department No. (GHN-14)/
GST-1092-(S. 49)251/TH, dated the 1st April, 1992.

નાણા વિભાગનું તા. ૧લી એપ્રિલ, ૧૯૯૨નું સરકારી જાહેરનામું ક્રમાંક (જીએચએન-૧૪)/જીએસટી-૧૦૯૨-(એસ-૪૯)(૨૫૧)ઠ, સુધારવા સંબંધી જાહેરનામું.

નાણા વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૩૦મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩.

ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯.

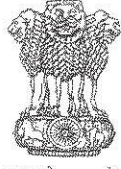
ક્રમાંક : (જીએચએન-૫૨)જીએસટી-૨૦૦૩-(એસ.૪૯)(૩૭૯)/ઠ:- ગુજરાત સરકારને જાહેર હિતમાં તેમ કરવું જરૂરી લાગે છે:

તેથી, હવે, ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯ (સન ૧૯૭૦ના ગુજરાતના ૧લા)ની કલમ ૪૯ની પેટા-કલમ (૨)થી મળેલી સત્તાની રૂએ, ગુજરાત સરકાર, આથી, નાણા વિભાગનું તા. ૧લી એપ્રિલ, ૧૯૯૨નું સરકારી જાહેરનામું ક્રમાંક : (જીએચએન-૧૪) /જીએસટી-૧૦૯૨-(એસ. ૪૯)૨૫૧/ઠ. નીચે પ્રમાણે સુધારે છે:-

સદરહુ જાહેરનામાને જોડેલી અનુસૂચિમાં, અનુક્રમાંક. ૧૪૫ની નીંધમાં, કોલમ ૪માં, શરત(૩)માં, “૩૦મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩” એ આંકડા, અક્ષરો અને શબ્દોને બદલે, “૩૧મી ડિસેમ્બર, ૨૦૦૩” એ આંકડા, અક્ષરો અને શબ્દો મૂકવા.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

એમ. એન. જોષી,
સરકારના અધિક સચિવ.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

WEDNESDAY, OCTOBER 8, 2003/ASVINA 16, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૮મી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા તારીખ ૧લી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના માહિતી અને પ્રસારણ વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક: (જાહેરનામા-૨૦૦૩-૯) એમએનઆર-૧૦૨૦૦૧-૨૧૩૧-એ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

Notification

Re

AMENDMENT TO THE GUJARAT ENTERTAINMENT TAX RULES, 1979.

ગુજરાત મનોરંજન કર નિયમો, ૧૯૭૯ સુધારવા સંબંધી જાહેરનામું.

માહિતી અને પ્રસારણ વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧લી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૩.

ગુજરાત મનોરંજન કર અધિનિયમ, ૧૯૭૭.

ક્રમાંક : (જીએચટી-૨૦૦૩-૯) એમએનઆર.૧૦૨૦૦૧.૨૧૩૧.એ :-ગુજરાત મનોરંજન કર અધિનિયમ, ૧૯૭૭ (સન ૧૯૭૭ના ગુજરાતના ૧૬મા)ની કલમ ૩૧ હેઠળ કાઢવા ધારેલ જાહેરનામાનો નીચેનો મુસદ્દો સદરહુ કલમ ૩૧ની પેટા-કલમ (જ)થી કરમાવ્યા પ્રમાણે તેનાથી અસર થવાનો સંભવ હોય તેવી તમામ વ્યક્તિઓની જાણ સારૂ પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવે છે અને આથી નોટિસ આપવામાં આવે છે કે આ જાહેરનામું રાજપત્રમાં પ્રસિધ્ધ થયાની તારીખથી ત્રીસ દિવસની મુદત પૂરી થયે અથવા તે પછી ગુજરાત સરકાર, સદરહુ મુસદ્દો વિચારણામાં લેશે.

૨. ઉપર્યુક્ત મુદત પૂરી થયે અથવા તે પહેલાં સદરહુ મુસદ્દાના સંબંધમાં કોઈપણ વ્યક્તિ તરફથી ગુજરાત સરકારના સચિવ, માહિતી અને પ્રસારણ વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગરને જે કોઈ વાંધા અથવા સૂચનો મળશે તેને સરકાર વિચારણામાં લેશે.

જાહેરનામાનો મુસદ્દો

ક્રમાંક : (જીએચટી-૨૦૦૩-૯) એમએનઆર.૧૦૨૦૦૧.૨૧૩૧.એ :-ગુજરાત મનોરંજન કર અધિનિયમ, ૧૯૭૭ (સન ૧૯૭૭ના ગુજરાતના ૧૬મા)ની કલમ ૩૧થી મળેલી સત્તાની રૂએ, ગુજરાત સરકાર, આથી ગુજરાત મનોરંજન કર નિયમો, ૧૯૭૯ વધુ સુધારવા માટે નીચેના નિયમો કરે છે :-

૧. આ નિયમો ગુજરાત મનોરંજન કર (સુધારા) નિયમો, ૨૦૦૩ કહેવાશે.
૨. ગુજરાત મનોરંજન કર નિયમો, ૧૯૭૯માં, નિયમ ૩માં, પેટા-નિયમ(૧)માં, “ગુજરાતી ભાષામાં” એ શબ્દોને બદલે, “અંગ્રેજી અથવા ગુજરાતી અથવા તે બન્ને ભાષામાં” એ શબ્દો મૂકવા.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

સી. એમ. શાહ,
સરકારના નાયબ સચિવ.

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

TUESDAY, OCTOBER 14, 2003/ASVINA 22, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતો વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧૪મી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા તારીખ. ૧૫મી ઓગસ્ટ, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના બંદરો અને મત્સ્યોદ્યોગ વિભાગના સરકારી જાહેરનામાં ક્રમાંક : ૨૪/પીએફ/૧૨/૨૦૦૩/એફડીએફસ/૧૧૨૦૦૨/૧૮૧૭/ટી નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વ લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

**Notification
under
The Gujarat Fisheries Act, 2003**

ગુજરાત મત્સ્યોદ્યોગ અધિનિયમ, ૨૦૦૩ હેઠળ જાહેરનામું.

બંદરો અને મત્સ્યોદ્યોગ વિભાગ,
સચિવાલય, ગાંધીનગર.
તારીખ: ૧૫મી ઓગસ્ટ, ૨૦૦૩

ગુજરાત મત્સ્યોદ્યોગ અધિનિયમ, ૨૦૦૩.

ક્રમાંક: જી/પીએફ/૧૨/૨૦૦૩/એફડીએક્સ/૧૧૨૦૦૨/૧૮૧૭/ટી:—ગુજરાત સરકારને એવી ખાતરી થઈ છે કે ગુજરાત મત્સ્યોદ્યોગ અધિનિયમ, ૨૦૦૩ (સન ૨૦૦૩ ગુજરાતના ૧૮ મા) ની કલમ ૩૦ ની પેટા કલમ (૨) ના પરંતુક હેઠળ નિયમો કરવા માટે અને તેની પૂર્વપ્રસિધ્ધિ વિના ચલાવી લેવા માટે તાત્કાલિક પગલાં લેવાનું જરૂરી અને તેવા સંજોગો પ્રવર્તે છે;

તેથી, હવે સદરહુ અધિનિયમની કલમ ૩૦થી મળેલી સત્તાની રૂએ, ગુજરાત સરકાર, આથી નીચેના નિયમો કરે છે:—

**પ્રકરણ ૧
પ્રારંભિક**

૧. સંજ્ઞા.— આ નિયમો ગુજરાત મત્સ્યોદ્યોગ નિયમો, ૨૦૦૩ કહેવાશે.
૨. વ્યાખ્યા.— આ નિયમોમાં, સંદર્ભથી અન્યથા અપેક્ષિત ન હોય તો,—
  - (ક) "કૃત્રિમ રીફ" એટલે માછલી એકત્રિત કરવા માટેનું કૃત્રિમ સાધન;
  - (ખ) "બાય કેચ રિડ્યુસિંગ ડિવાઈસ" એટલે માછલી અને તેના બચ્ચામાંથી કચરો છૂટો પાડવા માટેનું સાધન;
  - (ગ) "કમિશનર" એટલે રાજ્ય સરકારે નીમેલ મત્સ્યોદ્યોગ કમિશનર, ગુજરાત રાજ્ય;
  - (ઘ) "માછીમારી બંદર" એટલે બંદર, બારુ, ઘકકો, ડકકો, ડોક, જેટી જેવા સ્થળ અને માછીમારી વહાણો માટે માલ ઉતારવાની અથવા વહાણ લાંગરવાની સવલત પૂરી પાડેલ હોય તેવું ઉત્તરાણ અથવા ફૂરજાનું સ્થળ અને મરામત વાડા, ઈંધણ અને બરફ પુરવઠાના સ્થાપનો, હરાજીબંડ, માછલી પર પ્રક્રિયા કરવાના પ્લાન્ટ માટે

રાજ્ય સરકાર આ અર્થે નિર્દિષ્ટ કરે તેવી હદની અંદર અલગ રાખેલા તેની નજીકના વિસ્તારો;

- (ચ) " બચ્ચાં " એટલે માછલીના બચ્ચાં;
- (છ) " સોલ્ટ બિટર્ન " એટલે મીઠાના અગર અથવા ઉઘોગનો બાકીનો કચરો;

પ્રકરણ ૨ માછલીનું રક્ષણ

૩. વિસ્ફોટકોથી માછલીનો નાશ કરવા ઉપર પ્રતિબંધ:— (૧) જળાશયના માલિક સિવાયની કોઈપણ વ્યક્તિ, કોઈ જાહેર જળક્ષેત્રમાં, તેમાંની માછલી પકડવા અથવા તેનો નાશ કરવાના ઈરાદાથી, તેમાં કોઈ દારૂગોળો અથવા બીજા વિસ્ફોટક પદાર્થ વાપરી શકશે નહિ.

(૨) જળાશયના માલિક સિવાયની કોઈપણ વ્યક્તિ જાહેર જળક્ષેત્રના એક કિલોમીટરના ઘેરાવા (સીમાક્ષેત્ર) માં કોઈ દારૂગોળો અથવા વિસ્ફોટક પદાર્થ લઈ જઈ શકશે નહિ. ખડકો અથવા ખાણને ડાગનેમાઈટથી તોડી પાડવા માટે ઈચ્છતી કોઈ વ્યક્તિએ સદરહુ અધિનિયમની કલમ ૧૦ હેઠળ નીમાયેલ લાઈસન્સ આપનાર અધિકારી પાસેથી પરવાનગી મેળવવી પડશે.

૪. જળક્ષેત્રમાં ઝેર નાંખીને માછલીનો નાશ કરવા ઉપર પ્રતિબંધ:— (૧) કોઈ વ્યક્તિ, કોઈ જળક્ષેત્રમાં, કોઈપણ માછલી પકડવા અથવા નાશ કરવાના ઈરાદાથી, તેમાં ઝેર, ચૂનો અથવા ડાઈક્લોરો ડાઈફિનાઈલ ટ્રાઈક્લોરોથેન જેવા હાનિકારક પદાર્થ, બેન્ઝેન હેક્ઝાકલોરાઈડ જેવી જંતુનાશક દવા, સંલગ્ન રસાયણો, મહુડાનો ખોળ, ચાની ભૂકી અને "THOR XIR" અથવા કોઈ દેશી અથવા વનસ્પતિજન્ય દ્રવ્ય નાંખી શકશે નહિ અથવા તેમાં છોડી શકશે નહિ અથવા તેમાં તેનો નિકાલ કરી શકશે નહિ.

(૨) કોઈ વ્યક્તિ, જળક્ષેત્રના એક કિલોમીટરના ઘેરાવા (સીમાક્ષેત્ર) માં ઝેર, ચૂનો અથવા હાનિકારક પદાર્થ લઈ જઈ શકશે નહિ.

૫. વિદેશી માછલી મૂકવા ઉપર પ્રતિબંધ:— (૧) કોઈપણ વ્યક્તિ, મત્સ્યોદ્યોગ અધિકારીની પરવાનગી સિવાય, કોઈ જળક્ષેત્રમાં, તેમાંની માછલીઓના નાશ કરવાના ઈરાદાથી તેમાં તિલાપીયા, ગ્રાસ કાર્પ (ઘાસ માછલી), સિલ્વર કાર્પ, કોમન કાર્પ, ગોલ્ડ ફિશ, ગપ્પિ, ગોરેમિ, થાઈ મગુર, આફ્રિકન મગુર, બીગ હેડ અને બીજી નુકસાનકારક માછલી મૂકી શકશે નહિ.

(૨) કોઈ વ્યક્તિ, જળક્ષેત્રના એક કિલોમીટરના ઘેરાવા (સીમાક્ષેત્ર)માં, પેટા — નિયમ (૧) મા ઉલ્લેખેલ કોઈ વિદેશી માછલીની હેરફેર અથવા વિતરણ કરી શકશે નહિ.

(૩) કોઈપણ વ્યક્તિ, થાઈ મગુર, આફ્રિકન મગુર, બીગ હેડ અને હાઈબ્રીડ/ગોલ્ડન રેડ તિલાપીઆનું સઘન, અર્ધ સઘન અને સઘન એકવિધ અથવા બહુવિધ સંવર્ધન કરી અથવા કરાવી શકશે નહિ :

પરંતુ થાઈ મગુર, આફ્રિકન મગુર, બીગ હેડ, હાઈબ્રીડ/ગોલ્ડન રેડ તિલાપીઆ જેવી વિદેશી માછલી ધરાવતી હોય તેવી વ્યક્તિએ તેનો નાશ કરવો જોઈશે.

૬. માછીમારીનું નિયમન:— (૧) (ક) કોઈ વ્યક્તિ, પરવાનગી સિવાય જાહેર જળક્ષેત્રમાં માછીમારી ઉપકરણો બેસાડેલા એન્જિન, સ્ટેઈકનેટસ્ બોરિયર્સ વગેરે અથવા એવી કોઈ રચના ઊભી કરી શકશે નહિ અથવા નદીમાં અથવા નદીના મુખમાં તેનો ઉપયોગ કરી શકશે નહિ. નર્મદા, તાપી, મહી, દમણગંગા જેવી મોટી નદીઓના કિસ્સામાં, દરિયાના સામા પ્રવાહના ૧૦૦ કિલોમીટરના વિસ્તારમાં, જૂનથી સપ્ટેમ્બર દરમિયાન આવા માળખા અથવા રચના ઊભી કરી શકશે નહિ અથવા ચલાવી શકશે નહિ.

(ખ) કોઈપણ વ્યક્તિ દરિયામાં નદીના મુખના સાથેના પ્રવાહના ૧૦૦ મીટરની ત્રિજ્યામાં માછીમારી કરી શકશે નહિ.

(૨) કોઈ ડેમ અથવા બંધ બાંધેલ હોય અથવા માછલી અથવા માછલીના જૂથોના સ્થળાંતરીય માર્ગને અસર કરતી હોય એવી કોઈ નદી હોય તો મત્સ્યોદ્યોગ અધિકારીએ મંજૂરી આપતી વખતે જણાવેલ શરતો પ્રમાણે ફીશ લેડર વિગેરે જેવા સાધનોની જરૂરી જોગવાઈ કરવી જોઈશે.

(૩)(ક) કોઈ વ્યક્તિ ઉદ્યોગ, નગરપાલિકા, સ્થાનિક મંડળ અથવા કોઈ એજન્સી માછલી અથવા માછલીના ખોરાકને નુકસાનકારક હોય તેવો ઓદ્યોગિક કચરો, ગંદુપાણી અથવા પ્રક્રિયા કર્યા વિનાનું ગંદુપાણી જાહેર જળક્ષેત્રમાં છોડી શકશે નહિ.

(ખ) કોઈ વ્યક્તિ અથવા ઉદ્યોગ, ઝેરી સોલ્ટ બિટર્ન અથવા બાકી વધતો બીજો કોઈ રાસાયણિક કચરો મીઠાના અગર અને ઉદ્યોગોમાંથી જળ પર્યાવરણીય પદ્ધતિમાં છોડી શકશે નહીં.

(ગ) કોઈ વ્યક્તિ, સફેદ ડાઘ, ચાંદાને લગતા રોગોના લક્ષણો અથવા કોઈ બીજા રોગો દેખાય તેમ હોય તેવા અથવા કોઈ બીજા રોગો દેખાય તેમ હોય તેવા વિનાશાત્મક જૈવિક અથવા બીજા ફેરફારો થતા હોય તેવા મત્સ્યતળાવ અથવા મત્સ્ય ઉછેર મથકમાંથી કોઈ પાણીનો નિકાલ કરી શકશે નહિ.

(૪) (ક) કોઈ વ્યક્તિ મત્સ્યોદ્યોગ અધિકારી વખતોવખત નિર્દિષ્ટ કરે તેવા કાણાની કદની જાળ અથવા તેવા વિગતવર્ણનથી ઓછા હોય તેવા ઉપકરણો, જાળ, માછલી

પકડવાના સાધનનો ઉપયોગ કરી શકશે નહિ. તેમ છતાં (ડોલ, ગોલવા, ગુંજા અને ટોલનેટ વિગેરે) જેવી બેગનેટના કિસ્સામાં, પાછલા છેડે ઓછામાં ઓછી ૪૦ મીલીમીટરનું જાળીનું કદ જાળવવું જોઈશે.

(ખ) ટ્રોલનેટના કિસ્સામાં, કોઈપણ વ્યક્તિને પાછલા છેડાના હિસ્સામાં ઓછામાં ઓછી ૪૦ મીલીમીટર કદની ચોરસ જાળી સિવાયના બીજા કોઈ પરિમાણવાળી ટ્રોલનેટ ચલાવા દઈ શકાશે નહિ માછીમારોએ નમૂના ૧૮ માં જણાવ્યા પ્રમાણે કદની જાળી વાપરવી જોઈશે.

(ગ) કોઈ વ્યક્તિ માછલી પકડવાના ઈરાદાથી જળપટમાંથી (મહાજાળ અને છતિજાળ જેવી) છંટાજાળનો ઉપયોગ કરી શકશે નહીં :

પરંતુ વીડ માછલી નાબૂદ કરવાના હેતુ માટે મત્સ્યોદ્યોગ અધિકારીની પરવાનગીને અધીન રહીને આવા માછીમારીના ઉપકરણોના ઉપયોગ કરી શકશે.

(ઘ) કોઈ વ્યક્તિ અંતર્દેશીય અને મીઠાપાણીમાં ૧૫૦ મીલીમીટર કરતા ઓછા કદની જાળી વાપરી શકશે નહીં.

(પ) (ક) મત્સ્યોદ્યોગ અધિકારી, મત્સ્ય સંપત્તિના જતન અથવા તેના રક્ષણ, પુનઃસ્થાપનના હિતમાં બે વર્ષથી વધુ નહિ તેટલી મુદત માટે કોઈ પણ જળપટમાં કોઈ પણ પ્રકારની માછીમારી પ્રતિબંધિત કરી શકશે.

(ખ) મત્સ્યોદ્યોગ અધિકારીને, ચોક્કસ ઋતુ દરમિયાન કોઈ વિશિષ્ટ ઉપકરણ અથવા ઓજારથી માછલીની કોઈ ચોક્કસ પ્રજાતિઓની માછીમારી પ્રતિબંધિત કરવાનું અથવા તેમ કરતા અટકાવવાનો હક રહેશે.

(ગ) કોઈપણ વ્યક્તિ વખતોવખત સુધાર્યા પ્રમાણેના વન્યપ્રાણી સંરક્ષણ અધિનિયમ, ૧૯૭૨ હેઠળ સંરક્ષિત પ્રજાતિઓ તરીકે જાહેર કરેલ કોઈ પણ પ્રજાતિઓની માછીમારી કરી શકશે નહિ.

(ઘ) કોઈ પણ વ્યક્તિ મત્સ્યોદ્યોગ અધિકારીની પરવાનગી સિવાય, કોઈ પણ જળપટમાંથી ઈંડા અથવા મત્સ્યબીજ ધરાવતી માછલી અથવા ઈંડા પકડી શકશે નહિ. મત્સ્યોદ્યોગ અધિકારીની પૂર્વ પરવાનગીથી સંશોધન અને વિકાસના હેતુ માટે ઈંડા અથવા મત્સ્યબીજ ધરાવતી માછલી ઈંડા સેવનથી નિકળેલા બચ્ચા પકડવાની હાથ ધરી શકાશે.

(૬) (ક) કોઈ વ્યક્તિ, કોઈ પણ જાહેર જળક્ષેત્રમાં તેમાંની કોઈ પણ માછલી પકડવાના, લેવાના અથવા તેનો નાશ કરવાના ઈરાદાથી કોઈ બંદુક, ભાલા, તીર, માછલી પકડવાનો કાંટાળો ભાલો જેવા હથિયારનો ઉપયોગ કરી શકશે નહિ.

(ખ) વિજ્ઞાનિક માછીમારી પ્રતિબંધિત છે.

(૭) કોઈ વ્યક્તિને, કોઈપણ પ્રકારના રોગના ચેપનો અથવા રાજ્યમાંની માછલીની વિદ્યમાન અને ભવિષ્યની આરોગ્યલક્ષી સ્થિતિને નુકસાનકારક હોવાનો સંભવ હોય તેવા કોઈ દેશ અથવા વિદેશના કોઈ પણ સ્થળેથી કોઈ પણ માછલી અને મત્સ્યબીજ રાજ્યમાં લાવવાની પરવાનગી આપી શકાશે નહિ.

(૮) (ક) કમિશનર વખતોવખત અંતર્દેશીય જળપટના વિકાસ માટે દશ વર્ષ માટે જળપટ, પટે અથવા લાયસન્સથી આપવા માટેની સર્વગ્રાહી પટા નીતિ ઘડી શકશે.

(ખ) પટા નીતિ આરક્ષિત જળપટ, પહેલી બોલીની કિંમત મંજૂર કરનાર સત્તાધિકારી, ભાવ પસંદગી, જળવ્યાપ્ત વિસ્તારમાં પધ્ધતિસરનું કાર્ય, પટા અથવા લાયસન્સની ચૂકવણી, ટેન્ડર પ્રક્રિયા, ટેન્ડરનું આખરીકરણ, મત્સ્યોદ્યોગ સંગ્રહ કેન્દ્રનું સંચાલન, પટાની અપૂરતી રકમ જતી કરવા, ગેમ ફિશરી, અપીલ, પકડાયેલ માછલીના આંકડાનું એકત્રિકરણ, માછલીની હેરફેર, મહાજાળ અને છતિજાળની કામગીરી, અનઅધિકૃત માછીમારી, બ્લેક લિસ્ટીંગ, પેટા પટો, પટેદારનું સંગ્રહ કેન્દ્ર પાછું લઈ લેવું, જાહેર હિતમાં પટો રદ કરવો, પેટ્રોલિંગ અંતર્દેશીય જળક્ષેત્રમાં યાંત્રિક માછીમારી નાવ ન ચલાવવી વિગેરે બાબતોનો સમાવેશ થાય છે.

(ગ) માછલી અને કરચલાના સંવર્ધન પ્રવૃત્તિમાં લાયસન્સ આપનાર અધિકારી પાસે, વર્ષે રૂ. ૧૦૦/- ની ફી ચૂકવીને, નમૂના ૧૮માં રજિસ્ટર કરાવવાનું રહેશે. આવા સંવર્ધકે નમૂના ૨૦ માં તેની લણણીની વિગતો આપવી જોઈશે.

(ઘ) માછલી અથવા મત્સ્યબીજના જથ્થાબંધ અથવા છૂટક વેપારી મત્સ્યોદ્યોગ અધિકારી પાસેથી લાયસન્સ મેળવ્યા સિવાય આવું કામકાજ ચલાવી શકશે નહિ. તેણે આવા લાયસન્સ માટે નમૂના ૧૦માં અરજી કરવી જોઈશે. અને લાયસન્સ આપનાર અધિકારીએ, પોતાને યોગ્ય લાગે તેવી જરૂરી તપાસ કર્યા પછી અને કલમ ૧૦ ની પેટા કલમ ૧માં જણાવેલ જોગવાઈઓને ધ્યાનમાં લઈને, તેણે લાગુ પડતી ફી ચૂકવ્યે, નમૂના ૧૧ માં આવું લાયસન્સ આપશે.

(ચ) ત્રણ વર્ષ માટે ફી નો દર નીચે પ્રમાણે રહેશે.

(૧) જથ્થાબંધ વેપારી માટે વર્ષે રૂ. ૧૦૦૦/-

(૨) છૂટક વેપારી માટે વર્ષે રૂ. ૫૦/-

(છ) નીચેની માછલી અને ઝીંગાની પ્રજાતિઓને તેમની અલગ જૈવિક લાક્ષણિકતાઓને કારણે સંરક્ષિત રાખવી જોઈશે.

(૧) ટોર ટોર

(૨) હિલ્સા

(૩) એમ રોઝેનબર્ગી

અને તેથી, નર્મદા, મહી અને તાપી અને દક્ષિણ ગુજરાતની નદીઓમાં ચોમાસા દરમિયાન અને ચોમાસા પછીથી ઓક્ટોબર મહિના સુધી પ્રજાતિઓને અને બચ્ચા પકડવાનું પ્રતિબંધિત કરવું જોઈશે.

(જ) એક સ્થળ અથવા બજારથી બીજા સ્થળ અથવા બજારમાં રેલવે મારફત અથવા વાહનવ્યવહારનો કોઈ બીજા સાધન દ્વારા માછલી વેચવા ઈચ્છતી વ્યક્તિએ, આવા વેપાર અથવા વેચાણ માટે ના વાંધા પ્રમાણપત્ર કાઢી આપવા માટે મત્સ્યોદ્યોગ અધિકારીને નમૂના ૧૨માં અરજી કરવી જોઈશે. મત્સ્યોદ્યોગ અધિકારી પોતે યોગ્ય ગણે તેવી તપાસ કર્યા પછી આવી પરવાનગી આપી શકશે અને નમૂના ૧૩ માં બે નકલમાં પ્રમાણપત્ર કાઢી આપી શકશે.

- (ઝ) કોઈપણ વ્યક્તિ અંતર્દેશીય જળક્ષેત્રમાં, મત્સ્યોદ્યોગ અધિકારીની પૂર્વ પરવાનગી સિવાય, યાંત્રિક નાવથી સંચાલિત જાળથી માછલી લઈ શકશે નહિ.
- (ટ) કોઈપણ વ્યક્તિ, અંતર્દેશીય જળક્ષેત્રમાં યાંત્રિક નાવથી સંચાલિત જાળથી માછલી લેતી જણાય તો, અમલબજવણી અધિકારીએ યાંત્રિક નાવ સહિત જાળ કબજે લેવી જોઈશે. અને તેણે અધિનિયમની કલમ ૨૧ (૧)(ચ) હેઠળ લાદેલ શિક્ષાને બાદ આપ્યા સિવાય અધિનિયમની જોગવાઈઓ અનુસાર કાર્યવાહી કરવી જોઈશે.
- (ઠ) અમલબજવણી અધિકારીએ, કોઈ નિયમોનો ભંગ થતો શોધવા માટે અંતર્દેશીય જળક્ષેત્રમાં પેટ્રોલિંગ કરવું જોઈશે. ભંગ કરનાર સામે પગલા લેતી વખતે માછીમારી જાળ, સ્કીફ અથવા તેના અંગભૂત સાધનોને જડતર સહિતની નાવને કોઈ નુકસાન થાય તો સરકાર અથવા પેટ્રોલિંગ કરતા અધિકારી આવા નુકસાન માટે જવાબદાર રહેશે નહિ.
- (ડ) દરેક વ્યક્તિએ, અંતર્દેશીય અને ખારા પાણીમાંના કૃષિ મત્સ્યોદ્યોગની બાબતમાં ઉપર મત્સ્યોદ્યોગ કમિશનર, મત્સ્યોદ્યોગ વિભાગ, ગાંધીનગર વખતોવખત બહાર પાડે તેવી સૂચનાઓનું પાલન કરવું જોઈશે.
- (ઢ) કોઈ વ્યક્તિ, જાહેર જળપટમાં પાંચ કિલોમીટરના ઘેરાવાના વિસ્તારમાં માછલી સાથે અથવા માછલીની હેરફેર કરતી જણાય તો તે, આવી માછલી તે જ જળપટમાંથી પકડેલી. તેમ ગણાશે.
- (ત) લાઈસન્સ આપનાર અધિકારી, નોંધણી કરનાર અધિકારી, અમલ બજવણી અધિકારી, ન્યાયનિર્ણય કરનાર અધિકારી, મત્સ્યોદ્યોગ કમિશનર અથવા અધિનિયમના અમલીકરણ માટે તેણે નિમેલ કોઈ અધિકારી માર્ગ / રેલવે દ્વારા અથવા બીજી કોઈ રીતે હેરફેર કરવામાં આવતા મત્સ્યબીજ / માછલી, રવાના કરેલ માછલીના માલની વિશ્વાસપાત્રતા ચકાસવા સમક્ષ રહેશે.
૧. મત્સ્યબીજ, ઝીગાબીજની આયાત કરવા ઈચ્છતી કોઈ પણ વ્યક્તિએ લાયસન્સ આપનાર અધિકારીને નમૂના ૧૪ માં અરજી કરવી જોઈશે. અને લાયસન્સ આપનાર અધિકારી પોતે યોગ્ય ગણે તેવી તપાસ કર્યા પછી આવી પરવાનગી આપી શકશે.
૨. વાણિજ્યિક ધોરણે ઈંડા સેવનગૃહ ચલાવવા ઈચ્છતા ખાનગી ઉદ્યોગ સાહસિકોએ નોંધણી ફી સાથે નમૂના ૧૬માં અરજી કરીને લાયસન્સ આપનાર અધિકારી પાસેથી પરવાનગી મેળવવી પડશે અને લાયસન્સ આપનાર અધિકારી પોતે યોગ્ય ગણે તેવી તપાસ કર્યા પછી નીચેની બોલીઓ અને શરતોએ નમૂના ૧૭ માં આવી પરવાનગી આપી શકશે :-
- (૧) ઈંડા સેવનગૃહની નોંધણી માટેની ફી નીચે પ્રમાણે રહેશે.
- (ક) ભારતીય કુસોના ઈંડા સેવનગૃહ માટે રૂ. ૨,૫૦૦/-
- (ખ) મોટી માછલીના ઈંડા સેવનગૃહ માટે રૂ. ૩,૦૦૦/-
- (૨) કોઈપણ વ્યક્તિ, અંતર્દેશીય અને પ્રાદેશિક જળક્ષેત્રમાં અંગ્રેજી વર્ષમાં દશમી જુનથી ૧૫મી ઓગષ્ટ સુધી કોઈ પણ પ્રકારની માછીમારી કરી શકશે નહિ.

- (૩) અમલબજવણી અધિકારી, નિયમોના ઉલ્લંઘન કરતી વખતે ઉપયોગમાં લીધેલ અથવા ઊભા કરેલ માછીમારી ઉપકરણો કબજે લેશે, સરકારદાખલ કરશે અને તે દુર કરશે.
- (૪) અમલ બજવણી અધિકારીએ માછીમારી ઉપકરણની મદદથી લીધેલ માછલી સરકાર દાખલ કરવી જોઈશે, અને હેરફેરના વાહનની સાથોસાથ માછીમારીનું ઉપકરણ સરકારદાખલ કરવું જોઈશે.
- (૫) અમલ બજવણી અધિકારી માછલી અને માછીમારી ઉપકરણ વેચવા હકદાર રહેશે.
- (૬) રાજ્ય સરકાર, ખાનગી જળક્ષેત્રના માલિકની અને તેમાં તત્સમયે મત્સ્યોદ્યોગનો સુવાંગ હક ધરાવતી તમામ વ્યક્તિઓની લેખિત સંમતિથી, કોઈ ખાનગી જળક્ષેત્ર લઈ શકશે.

પ્રકરણ ૩

નિર્દિષ્ટ વિસ્તારમાં માછીમારીનું નિયમન

૭. નિર્દિષ્ટ વિસ્તારમાં માછીમારીનું નિયમન :- (૧) લાઈસન્સ આપનાર અધિકારીએ, રાષ્ટ્રીય સંસ્થાઓ અને ફિશરી સર્વે ઓફ ઈન્ડિયા, મુંબઈ, સેન્ટ્રલ મરીન ફિશરીઝ રિસર્ચ ઈન્સ્ટીટ્યુટ, કોચી, ગુજરાત કૃષિ યુનિવર્સિટી (ગુ.કૃ.યુ.), દાંતીવાડા વગેરે જેવી રાજ્ય યુનિવર્સિટીઓ સાથે વિચારવિનિમય કરીને માછીમારી વહાણોનું નિયમન કરી શકશે.
- (૨) લાઈસન્સ આપનાર અધિકારીએ માછલી પકડવાના સ્થળનું વિભાગ અને પેટા-વિભાગમાં વિભાજન કરવું જોઈશે અને તદ્દનુસાર માછીમારી ક્વોટા ફાળવવો જોઈશે.
- (૩) લાઈસન્સ આપનાર અધિકારીએ માછીમારી બારાની ક્ષમતા ધ્યાનમાં રાખીને માછીમારી લાઈસન્સ કાઢી આપવા જોઈશે.
- (૪) યાંત્રિક માછીમારી વહાણમાંની દરેક વ્યક્તિએ, એવું યાંત્રિક વહાણ ધકકા અથવા લંગર નાંખવાની જગા પરથી ઉપડે તે પહેલાં રજિસ્ટ્રેશન અધિકારી પાસેથી ટોકન મેળવવું જોઈશે અને સદરહુ ધકકા અથવા લંગર નાંખવાની જગા પર પાછા ફરતી વખતે રજિસ્ટ્રેશન અધિકારીને ટોકન પરત સોંપવું જોઈશે.
- (૫) યાંત્રિક માછીમારી વહાણના દરેક માલિકે, સરકારે જોગવાઈ કરેલ માછીમારી બારામાં તેનું વહાણ લાંગરવાની ગોઠવણ કરવી જોઈશે.

- (૬) કોઈ માલિક તેની નાવ, માછીમારી બારામાં તેને ફાળવેલ જગ્યા સિવાયની કોઈ જગ્યાએ રાખી શકશે નહિ.
- (૭) યાંત્રિક અથવા બિનયાંત્રિક વહાણોના માલિક, ગુજરાત મેરીટાઈમ બોર્ડ વહાણોની અવરજવર માટે અંદરમાં પ્રવેશવા માટે નિશાની કરેલ ખાડીની કાંસમાં માછીમારી કરી શકશે નહિ.
- (૮) બિનયાંત્રિક માછીમારી વહાણોનો ઉપયોગ કિનારાને સમાંતર પાંચ દરિયાઈ માઈલની અંદર થઈ શકશે અને લાઈસન્સ આપનાર અધિકારી દ્વારા મંજૂર કરવામાં આવે તે રીતે હુક અને લાઈન ફીશીંગ ગીલ નેટિંગ વગેરે કરવું જોઈશે.
- (૯) દરિયાકાંઠાને સમાંતર પાંચ દરિયાઈ માઈલ (૯.૦૦ કિ.મી.) ની અંદર બોટમ ટ્રોલીંગ ઓપરેટર્સ ચલાવી શકશે નહિ.
- (૧૦) દરિયાકાંઠાને સમાંતર પાંચ દરિયાઈ માઈલની અંદર યાંત્રિક માછીમારી વહાણોનો ઉપયોગ કરી શકાશે નહિ, પણ એવા માછીમારી વહાણ પાંચ દરિયાઈ માઈલ પછીના નિર્દિષ્ટ વિસ્તારમાં માછીમારી કરી શકશે.
- (૧૧) લાઈસન્સ આપનાર અધિકારીએ તમામ ટ્રોલીંગ વહાણોને કેચ રિડ્યુસિંગ ડિવાઈસ (CRD) લગાડવા માટે સૂચના અથવા આદેશો આપવા જોઈશે.
- (૧૨) કોઈ વ્યક્તિ જળપટમાંથી માછલીના બચ્ચા અથવા અપરિપક્વ માછલી પકડી શકશે નહિ. કોઈ વ્યક્તિ ૧' થી ૧.૫ ' નું માપ ધરાવતા વર્ગની નાની શાર્ક માછલી પકડી શકશે નહિ.
- (૧૩) સંબંધિત અથવા લાગુ પડતા લાઈસન્સ આપનાર અધિકારીની મંજૂરી સિવાય ઔદ્યોગિક ઉપયોગ માટે દરિયાનું પાણી ખેંચી શકાશે નહિ.
- (૧૪) કોઈ વ્યક્તિએ મેન્ગ્રુવ્સ (ચેર)નો નાશ કરવો નહિ અથવા તે એકઠા કરવા નહિ.
- (૧૫) જૈવિક નમૂનાનું નિયમન કરતા લાઈસન્સ આપનાર અધિકારીની પૂર્વ મંજૂરી સિવાય કોઈ વ્યક્તિએ જૈવિક નમૂના એકઠા કરવા નહિ. લાઈસન્સ આપનાર અધિકારીની પૂર્વમંજૂરી સિવાય સુશોભિત માછલીઓ અથવા દરિયાઈ સુશોભિત માછલીઓ એકઠી કરી શકાશે નહિ.
- (૧૬) સંબંધિત અથવા લાગુ પડતા લાઈસન્સ આપનાર અધિકારીની પૂર્વમંજૂરી સિવાય, કોઈ વ્યક્તિ જીવંત અથવા મૃત દરિયાઈ પેદાશોનો ઉપયોગ કરી શકશે નહિ.

- (૧૭) સંબંધિત અથવા લાગુ પડતા લાઈસન્સ આપનાર અધિકારીની પૂર્વમંજૂરી સિવાય, કોઈ વ્યક્તિ અશ્મિભૂત પરવાળા અને કાલુ છીપનો ઉપયોગ કરી શકશે નહિ.
- (૧૮) કોઈ પણ વ્યક્તિ વ્હેલ, શાર્ક, કાયબા અને વ્હેલ અને વન્ય પ્રાણી સંરક્ષણ અધિનિયમ, ૧૯૭૨ હેઠળ સંરક્ષિત બીજા પ્રાણીઓ પકડી શકશે નહિ. લાઈસન્સ આપનાર અધિકારીએ આપેલ પરવાનગી સિવાય કોઈ વ્યક્તિ છીપ વેચી શકશે નહિ.
- (૧૯) વ્હેલ, શાર્ક, કાયબા અને વ્હેલને પકડવાના આવા બનાવનો રિપોર્ટ, લાઈસન્સ આપનાર અધિકારીએ અધિકૃત વન અધિકારીઓને કરવો જોઈશે.
- (૨૦) દરિયાઈ જીવ સૃષ્ટિ, કૃત્રિમ રીફ ડીવાઈસ અને જથ્થામાં વધારો કરવાની યોજનાને ઉત્તેજન આપવાની લાઈસન્સ આપનાર અધિકારીની ફરજ રહેશે.
- (૨૧) દેશી મછવા અથવા હોડી જેવા પરંપરાગત સાધનોથી માછીમારી કરતા માછીમારોના હિતોનું રક્ષણ કરવાની રજિસ્ટ્રેશન અધિકારી, લાઈસન્સ આપનાર અધિકારી અને અમલ બજવણી અધિકારીની ફરજ રહેશે.
- (૨૨) પ્રાદેશિક જળક્ષેત્ર અને દરિયાકાંઠા પર કાયદો અને વ્યવસ્થાની જાળવણીમાં સહાય કરવાની લાઈસન્સ આપનાર અધિકારી, રજિસ્ટ્રેશન અધિકારી, અમલ બજવણી અધિકારી અને મત્સ્યોદ્યોગ ટર્મિનલ સત્તામંડળની ફરજ રહેશે.
- (૨૩) માછીમારી લાઈસન્સમાં ઉલ્લેખેલ શરતોનું ઉલ્લંઘન કરીને કોઈ વ્યક્તિને ખલાસી તરીકે લઈ જવો એ કાયદા હેઠળ શિક્ષાપાત્ર બનશે.
- (૨૪) લાઈસન્સ આપનાર અધિકારી, રજિસ્ટ્રેશન અધિકારી, અમલબજવણી અધિકારી, ન્યાયનિર્ણય કરનાર અધિકારી અને કમિશનરની સહીના નમૂના તટરક્ષક દળને વખતો વખત પૂરા પાડવા જોઈશે.
- (૨૫) કોઈ વ્યક્તિ ચોકકસ કદ કરતા નાની માછલી પકડી શકશે નહિ. વેચાણ માટેની માછલીઓના એવા કદની યાદી કમિશનરે પરિપત્રિત કરવી જોઈશે.
- (૨૬) પ્રક્રિયા પ્લાન્ટનો કોઈ માલિક પ્રક્રિયા માટે ઓછા કદની માછલી ખરીદી શકશે નહિ.
- (૨૭) કોઈ વેપારી ઓછા કદની માછલી વેચાણ માટે ખરીદી શકશે નહિ.

- (૨૮) કોઈ વ્યક્તિ માલ ઉતારવાના સ્થળથી બજાર અથવા પ્રક્રિયા પ્લાન્ટ સુધી ઓછા કદની માછલીની હેરફેર કરી શકશે નહિ.
- (૨૯) કોઈ વ્યક્તિ ચક્રવાત દરમ્યાન તેનું વહાણ ચલાવી શકશે નહિ.
- (૩૦) ચક્રવાત દરમ્યાન દરેક માછીમારને, રજિસ્ટર થયેલ બંદરે અથવા નજીકના રક્ષિત સ્થળે પાછા ફરવા અને રજિસ્ટર કરનાર અધિકારીને તેનો રીપોર્ટ કરવા ફરમાવવું જોઈશે.
- (૩૧) ભૂતિયા માછીમારી પ્રતિબંધિત છે.
- (૩૨) કોઈ વ્યક્તિએ જૂની જાળ, તેના વપરાયેલા કે વણવપરાયેલ ટુકડા વગેરે જાહેર જળક્ષેત્રમાં નાંખવા નહિ.
- (૩૩) કોઈ માછીમારે થર્મોકોલના ટુકડા, જૂના લાકડા, જૂની જાળના ટુકડા, વપરાયેલ ટીન અને શીશીઓ, બળેલું ઓઈલ, વપરાયેલા કાપડના ટુકડા, અને વપરાયેલ નાળિયેર બારામાં ફેંકવા નહિ.
- (૩૪) કોઈ માછીમારે તૂતક પર ખુલ્લામાં હાજતે જવું નહિ. તેમણે કેબીન સાથે જોડાયેલ સંડાસ જાજરુનું ઉપયોગ કરવો જોઈશે.
- (૩૫) દરેક હોડીના માલિકે, રજિસ્ટર કરનાર અધિકારી આદેશ કરે તે પ્રમાણે ઉપરની રૂપરેખા અનુસાર બંદર પ્રમાણે તેમની કેબિન અને હોડીના બહારનો ભાગ જુદા જુદા રંગથી રંગવો જોઈશે. જેથી કરીને દરિયામાં દૂરથી માછીમાર વહાણને ઓળખી શકાય.
- (૩૬) જેમના માછીમારી વહાણ પાકિસ્તાન મરીન સિક્યુરીટી એજન્સી દ્વારા પકડાયેલ હોય તેવી હોડીઓના માલિકોના ડીઝલકાર્ડ અને લાઈસન્સ રદ કરવામાં આવશે.
- (૩૭) મત્સ્યોદ્યોગને લગતા દરેક જહાજવાળા, પ્રક્રિયા પ્લાન્ટ, બરફના કારખાના અને બીજા ઉદ્યોગોએ રજિસ્ટ્રેશન માટે રજિસ્ટર કરનાર અધિકારીને રૂ. ૧૦૦૦/- ની ફી સહિત અરજી કરવી જોઈશે.

૮.૬ માછીમારી લાઈસન્સ માટે અરજી.

- (૧) માછીમારી વહાણનો કોઈ માલિક નિર્દિષ્ટ વિસ્તારમાં તેની માછીમારીની પ્રવૃત્તિ કરી શકશે નહિ, સિવાય કે તેણે રજિસ્ટર કરનાર અધિકારી પાસે તેમનું માછીમારી વહાણ રજિસ્ટર કરાવ્યું હોય અને લાઈસન્સ આપનાર અધિકારી પાસેથી કાયદેસરનું લાઈસન્સ મેળવ્યું હોય.
- (૨) નિર્દિષ્ટ વિસ્તારમાં નિર્દિષ્ટ મુદત માટે માછીમારી માટે માછીમાર વહાણનો ઉપયોગ કરવા માટે લાઈસન્સ આપવા માટે, માછીમાર વહાણનો માલિક નમૂના ૧ માં લાઈસન્સ આપનાર અધિકારીને અરજી કરી શકશે.
- (૩) લાઈસન્સ આપવા માટેની અરજીનો નમૂનો લાઈસન્સ આપનાર અધિકારીની કચેરીમાં ફક્ત પાંચ રૂપિયા ભરેલી મેળવી શકાશે.
- (૪) રાજ્ય બહારના માછીમારી વહાણના માલિકે પણ લાઈસન્સ આપનાર અધિકારી પાસેથી લાઈસન્સ મેળવવું પડશે.
- (૫) રાજ્ય બહારના માછીમાર માલિકે પણ તેનું વહાણ રજિસ્ટર કરનાર અધિકારીને અરજી કરીને રજિસ્ટર કરાવવું જોઈશે. લાઈસન્સ આપનાર અધિકારીએ તેની નોંધ લાઈસન્સમાં કરવી જોઈશે.

ખ. (ખ) લાઈસન્સ આપવા માટે અને તાજુ કરવા માટે ચૂકવવાપાત્ર ફી:—

- (૧) નિયમ ૮ (ક) હેઠળ માછીમારી લાઈસન્સ મેળવવા માટેની અથવા એવું લાઈસન્સ ફરી તાજુ કરવા માટેની દરેક અરજી સાથે નીચેના કોષ્ટકમાં દર્શાવેલ દરે ફી જોડવી જોઈશે.

લાઈસન્સ આપવા અને ફરી તાજુ કરવા માટેની ફીનું કોષ્ટક

અનુ. ક્રમાંક	માછીમારી વહાણનો વર્ગ	નિર્દિષ્ટ વિસ્તાર માટે ફીની રકમ	લાઈસન્સ તાજુ કરવા માટે ફીની રકમ
૧	૨	૩	૪
૧	દરિયાઈ (નમૂનો-૧ અને ૨) ૫૦ હોર્સપાવર અથવા ૨૫ ટ્રોસ ટનેજ કરતા વધુ હોર્સપાવરવાળું એન્જિન લગાડેલ ૧૫ મીટર કરતા વધુ કુલ લંબાઈવાળું યાંત્રિક માછીમારી વહાણ.	ફક્ત પંદર હજાર રૂપિયા	ફક્ત બાર હજાર રૂપિયા
૨	૫૦ હો. પા. અથવા ૨૫ ટ્રોસ ટનેજ કરતા વધુ નહિ તેટલા હોર્સ પાવરવાળું એન્જિન લગાડેલ ૧૫ મીટર સુધીની કુલ લંબાઈવાળું યાંત્રિક વહાણ	ફક્ત છ હજાર રૂપિયા	ફક્ત ચાર હજાર પાંચસો રૂપિયા

૩	બીચ લેન્ડિંગ હોડીઓ અથવા બીજી યાંત્રિક હોડીઓ	ફક્ત એક હજાર પાંચસો રૂપિયા	ફક્ત એક હજાર બસો રૂપિયા
૪	હલેસા વાપરતી ૩ ટન કરતા વધુ, કુલ રજિસ્ટર્ડ ટનેજ ધરાવતી ૮.૫ મીટર કરતા વધુ કુલ લંબાઈવાળું બિન યાંત્રિક માછીમારી વહાણ	ફક્ત એક હજાર રૂપિયા	ફક્ત સાતસો પચાસ રૂપિયા
૫	૩ ટન કરતા વધુ ગ્રોસ રજિસ્ટર્ડ ટનેજ ધરાવતી ૮.૫ મીટર સુધીની કુલ લંબાઈ ધરાવતી બિન યાંત્રિક માછીમારી વહાણ/ઝાડના થડ કોતરીને બનાવેલા હોડકા/ફાઈબર ગ્લાસ રિઈન્ફોર્સ્ડ પ્લાસ્ટિકના હોડકા	ફક્ત પાંચસો પચાસ રૂપિયા	ફક્ત ચારસો પચાસ રૂપિયા
૬	ટીન બોટ / ફાઈબર ગ્લાસ રિઈન્ફોર્સ્ડ પ્લાસ્ટિક બોટ/ લાકડાના તરાપા/ટાયર ટ્યુબથી અંતર્દેશીય જળક્ષેત્રમાં કરાતી માછીમારી (નમૂના ૨૧ અને ૨૨)	ફક્ત પાંચસો રૂપિયા	ફક્ત એકસો રૂપિયા
૭	નમૂના ૨૪ માં અપાતું પગડીયા લાઈસન્સ	ફક્ત બસો રૂપિયા	ફક્ત એકસો રૂપિયા

(૨) લાઈસન્સ માટેની ફી, જે ને લાઈસન્સ આપવા માટે અરજી કરવામાં આવી હોય તે લાઈસન્સ આપનાર અધિકારીને રોકડેથી અથવા તેમની તરફેણમાં ડિમાન્ડ ડ્રાફ્ટથી ચૂકવી શકાશે.

(૩) લાઈસન્સ માટે એકવાર ભરેલી ફી, તે માટે ના પાડવાના અથવા બીજી વ્યક્તિ નામે તબદીલ કરવામાં આવે તે સિવાય અરજદારને પાછી આપવામાં આવશે નહિ.

(૪) હોડી અથવા વહાણના માલિકને અને પગડીયા માછીમારી માટે આપેલ લાઈસન્સ વધુમાં વધુ ત્રણ વર્ષની મુદત સુધી માન્ય રહેશે. સિવાય કે, પહેલા મોકૂફ અથવા રદ કરવામાં આવે. ત્યારપછી તેમણે યોગ્ય કાર્યરીતિ અનુસાર જરૂરી લાઈસન્સથી ચૂકવીને તે તાજું કરાવી શકાશે.

ગ લાઈસન્સ આપવા માટેની શરતો:— (૧) લાઈસન્સ આપનાર અધિકારીએ અરજી મળ્યાની તારીખથી એક મહિનાની મુદતની અંદર અને લાઈસન્સમાં જણાવવામાં આવે તેવી શરતોને અધીન રહીને નમૂના ૨ માં લાઈસન્સ આપવું જોઈશે.

(૨) કોઈ દરિયાઈ યાંત્રિક વહાણના સંબંધમાં કોઈ લાઈસન્સ આપી શકાશે નહિ, સિવાય કે એવું વહાણ દરિયાઈ જોખમ અને વહાણ ઉપર કામ

કરતી વખતે અકસ્માતના જોખમ સામે એવા માછીમારી વહાણના દરેક કર્મચારીઓના જાનના જોખમ એ બન્ને સામે રાજ્ય સરકારે મંજૂર કરેલ એજન્સી દ્વારા યોગ્ય રીતે વીમો ઉતરાવેલ હોય.

(૩) કોઈ દરિયાઈ યાંત્રિક વહાણના સબંધમાં કોઈપણ લાઈસન્સ આપી શકાશે નહિ સિવાય કે, એવું વહાણ નીચે નિર્દિષ્ટ કરેલ જીવન રક્ષક સાધનો અને અગ્નિશામક સાધનો ધરાવતું હોય :-

(ક) (મર્કન્ટાઈલ મરીન વિભાગ દ્વારા માન્ય) માન્ય લાઈફ જેકેટ હોવા જોઈશે. જેથી હોડી પરની દરેક પુખ્ત વ્યક્તિ માટે એક લાઈફ જેકેટ ઉપલબ્ધ થાય.

(ખ) વહાણની બન્ને તરફ એક એક બોયું રાખવું. જેમાંનું એક સ્વયંસ્ફૂરિત લાઈટ સાથે જોડાયેલ લાઈફલાઈન ધરાવતું હોય.

(ગ) એન્જિન રૂમમાં ફોમ (ફીણ) પ્રકારના અગ્નિ પ્રતિરોધકો.

(ઘ) રેતી ભરેલી બે ડોલ.

(ચ) દરિયામાં ઠટ કલાક કરતા વધુ રોકાવાના હોય તેવા દરેક વહાણોમાં અને સંચાલનનાં સ્થળેથી ૫૦ દરિયાઈ માઈલ કરતા વધુ અંતરની સફર કરનારા વહાણોમાં દ્વિમાર્ગી સંદેશા વ્યવહાર માટે ખુબજ ઊંચી આવૃત્તિવાળા રેડીયો ટેલિફોન સંદેશા વ્યવહાર સાધનો.

(છ) સુકાનની ઓરડીનો ઉપરનો ભાગ અથવા તેની કેનોપી નારંગી રંગથી રંગવી જેની ઉપર તેનો રજિસ્ટ્રેશન નંબર કાળા રંગથી લખવો.

(જ) ઉપરથી ઓળખવા માટે નારંગી રંગનો વચ્ચે કાળો ચોરસ અથવા વર્તુળ ધરાવતો કેનવાસનો ટુકડો.

(ઝ) આપત્તિના સમયે વાપરવા માટેની યોગ્ય ફલેર.

(ટ) દરેક રજિસ્ટર થયેલ માછીમારી વહાણ પર માસ્ટર અથવા ડ્રાઈવરે નમૂના ૯ મુજબ જાળવવાની લોગ બુક હોવી જોઈશે.

(ઠ) તમામ યાંત્રિક માછીમારી વહાણમાં (આકસ્મિક જરુર માટે સદ) "SAIL" (સેઈલ) હોવા જોઈશે.

(ડ) દરેક યાંત્રિક અથવા બિનયાંત્રિક માછીમારી વહાણ સફર વખતે માછીમારી દરમ્યાન હવામાન સંબંધી આગાહીઓ સાંભળવા માટે ટ્રાન્ઝિસ્ટર રેડિયો અથવા રાજ્ય સરકાર વખતોવખત ઠરાવે તેવા બીજા સંદેશાવ્યવહાર સાધનો જેવી સવલતોથી સુસજ્જ હોવું જોઈશે.

(ઢ) માછીમારી વહાણમાં સર્ચ એન્ડ રેસ્ક્યુ ટ્રાન્સપોન્ડર (SART) લગાડેલ હોવા જોઈશે.

(ત) ફ્લેગ વિક્ટર: ફ્લેગ વિક્ટર દેખાઈ આવે તેવી સ્થિતિમાં ફરકાવવો જોઈશે. જેથી તટરક્ષક અને ભારતીય નૌકા દળ અને વેપારી વહાણો જાણી શકે કે માછીમાર વહાણ આપત્તિમાં છે અને તેને મદદની જરુર છે.

(થ) દરેક માછીમારી વહાણમાં નીચેના આપત્તિસૂચક સંકેતો હોવા જોઈશે અને તેના ઉપયોગની જાણકારી તમામ કર્મચારી ગણને આપવી જોઈશે :-

૧. લાલ પ્રકાશવાળી ત્રણ વળવાળી ફ્લેર અથવા રોકેટ ફ્લેર;

૨. નારંગી ધૂમાડાવાળા ત્રણ સ્મોક સિગ્નલ;

૩. કૂવાથંભ પર એક બીજાની ઉપર અલગ એવી એક મીટરના અંતરે ઊભી બે લાલ લાઈટ આપત્તિના સમયે સૂર્યાસ્તથી સૂર્યોદય સુધી રાખવી.

(દ) તમામ યાંત્રિક વહાણ ઉપર સંદેશાવ્યવહારના સાધનોનાં સેટ હોવા જોઈશે. ખુબ ઊંચી આવૃત્તિવાળો સોળ ચેનલ વાળો એક રેડીયો ટેલિફોન અને સેન્ટ્રલ વાયરલેસ વિન્ગ સાથે વિચારવિનિમય કરીને વૈકલ્પિક બે ચેનલો.

(ધ) દરેક માછીમારી વહાણની સફર શરુ કરતા પહેલા તેની વિગતો તમામ બારા અને માલ ઉતારવાના સ્થળ ઉપર માછીમાર એસોસિયેશન ધ્વારા નમૂના ૯ માં જાળવવામાં આવતી માસ્ટર લોગબુકમાં નોંધાવવી.

(ન) માછીમારી વહાણના માલિકે હોકાયંત્ર અને એનેરોઈડ બેરોમીટર રાખવું જોઈશે જેથી કરીને દબાણ આધારિત પટ્ટાના વિસ્તારમાં દિશા અને હવામાન જાણી શકાય.

(પ) દરેક માછીમારી વહાણમાં કટોકટીના કિસ્સામાં ટેલીસ્કોપિક સ્થિતિ અને પવનના ધક્કા માટે સઢ લઈ જવાની અને ઊભો કરવાની સુવિધા હોવી જોઈશે. તમામ માછીમારી વહાણોનાં સઢની સામગ્રી શક્ય હોય તો પ્રોલીપ્રોપિલીનની બનેલી હોવી જોઈશે, જેથી કરીને એન્જિન નિષ્ફળ થવાના કિસ્સામાં તે દરિયાકાંઠે પહોંચી જાય. સઢનો સ્તંભ ચમકતા નારંગી રંગથી રંગેલો હોવો જોઈશે. જેથી વિમાન દ્વારા ઝડપથી ઓળખી શકાય.

(ફ) તમામ માછીમારી વહાણોમાં તમામ સમયે પૂરતા અનાજ, પાણી અને (ઠંડી, વરસાદ સામે રક્ષણ આપે તેવા પ્રકારના) કપડા લઈ જવા જોઈશે.

(જ) કોઈ દરિયાઈ બિનયાંત્રિક માછીમારી વહાણ સંબંધમાં કોઈ પણ લાઈસન્સ આપી શકાશે નહિ, સિવાય કે વહાણ પર કામ કરતી વખતે અકસ્માતના જોખમ સામે દરેક વહાણના કર્મચારીગણના દરેક સભ્યના જીવનનો રાજ્ય સરકારે માન્ય કરેલી વીમા કંપની પાસે વીમો ઉતરાવેલ હોય.

(પ) લાઈસન્સ આપનાર અધિકારીએ તેણે આપેલ લાઈસન્સની વિગતો નમૂના ૩ માં રાખવાના અને જાળવવાના રજિસ્ટરમાં નોંધવી જોઈશે.

(ફ) લાઈસન્સ આપવા માટે અરજી કરાયેલ હોય અને લાઈસન્સ આપનાર અધિકારી તેવી અરજી સ્વીકારવા માંગતા ન હોય ત્યારે તેણે માછીમારી વહાણના માલિકને પોતાના ઈરાદાની નોટિસ અને એવા અસ્વીકાર માટે સુનાવણીની તક આપવી જોઈશે અને માલિકે રજૂ કરેલી અરજી અથવા કારણોની વિચારણા કર્યા પછી લાઈસન્સ આપનાર અધિકારીએ અરજી મળ્યાની તારીખથી એક મહિનાની મુદતની અંદર અરજદારને પોતાના નિર્ણયની જાણ કરવી જોઈશે.

(ગ) કોઈ માછીમારી વહાણના લાઈસન્સ ધારક દ્વારા લાઈસન્સની શરતો અને અધિનિયમ અથવા નિયમોની જોગવાઈઓના ભંગ, ઉલ્લંઘન અથવા તેના અપાલનના કિસ્સામાં, લાઈસન્સ આપનાર અધિકારી સદરહુ વહાણનું લાઈસન્સ મોકૂફ રાખી શકશે અથવા રદ કરી શકશે અને ન્યાય નિર્ણય કરનાર અધિકારીને તેનો રિપોર્ટ કરશે.

(ઠ) લાઈસન્સ આપવામાં આવેલ માછીમારી વહાણનો ઉપયોગ માછીમારી સિવાયની કોઈ કામગીરીમાં કરી શકાશે નહિ.

(૯) લાઈસન્સ આપવામાં આવેલ માછીમારી વહાણ, " માછીમારી પ્રતિબંધિત વિસ્તાર " અથવા લાઈસન્સ આપનાર અધિકારી દ્વારા પ્રતિબંધિત વિસ્તારમાં માછીમારી પ્રવૃત્તિ કરી શકશે નહિ.

(૧૦) જેને લાઈસન્સ આપવામાં આવ્યું હોય તે માછીમારી વહાણનો માલિક, માલિકીના ફેરફારના કિસ્સામાં લાઈસન્સની તબદીલી માટે લાઈસન્સ આપનાર અધિકારીને અરજી કરી શકશે અને લાઈસન્સ આપનાર અધિકારી, પોતાને યોગ્ય લાગે તેવી તપાસ કર્યા પછી, માછીમારી વહાણને લગતા જરૂરી ફેરફાર, પોતાની સહી અને કચેરીના સિક્કા અને એવા ફેરફારની તારીખ નોંધીને કરી શકશે. માલિકીનો આવો ફેરફાર નમૂના-૩ માં જાળવવામાં આવતા લાઈસન્સ રજિસ્ટરમાં નોંધવો જોઈશે.

(૧૧) લાઈસન્સ આપનાર અધિકારી, લાઈસન્સદાર અથવા માછીમારી વહાણના માલિકે નમૂના-૧ માં કરેલ અરજી પરથી હકીકતો અને દસ્તાવેજી પુરાવા, હોય તો, તેની યોગ્ય ખરાઈ કર્યા પછી અને પોતાને અરજીના ખરાપણા અંગે ખાતરી થાય, ત્યારે અસલ લાઈસન્સ ફી માટે ભરેલ ફીના ૧૦ ટકા જેટલી ફી ચૂકવેથી ડુપ્લિકેટ લાઈસન્સ (લાઈસન્સની બીજી પ્રત) કાઢી આપી શકશે.

૬. લાઈસન્સ તાજું કરવા બાબત. :-

૧. લાઈસન્સ તાજું કરવા માટેની દરેક અરજી માછીમારી વહાણના માલિકે, ચૂકવવાપાત્ર ફી અને ફીના કોષ્ટકમાં નિર્દિષ્ટ ફી સહિત નમૂના ૧ માં તે વિસ્તારના લાઈસન્સ આપનાર અધિકારીને કરવી જોઈશે.

૨. લાઈસન્સ તાજું કરવા માટેની દરેક અરજી, લાઈસન્સની માન્યતાની મુદત પૂરી થવાની છેલ્લી તારીખથી બે મહિના પહેલા કરવી જોઈશે.

૩. લાઈસન્સ આપનાર અધિકારીએ, લાઈસન્સ તાજું કરવા માટેની અરજી મંજૂર અથવા નામંજૂર કરી શકશે. લાઈસન્સ આપનાર અધિકારી, લાઈસન્સ તાજું કરવા માટેની તેની અરજી સ્વીકારવા માંગતા ન હોય, તેણે અરજદારને, પોતાના ઈરાદાની નોટિસ આપવી જોઈશે અને તેને પંદર દિવસની અંદર રજુઆત કરવાની તક આપવી જોઈશે અને ખુલાસા, રજુઆતને ધ્યાનમાં લીધા પછી અરજી અંગે નિર્ણય લેવો જોઈશે.

૯.ક. વહાણનું રજિસ્ટ્રેશન :-

(૧) માછીમારી વહાણના રજિસ્ટ્રેશન માટેની અરજીનો નમૂનો ૪, રજિસ્ટર કરનાર અધિકારીની કચેરીમાં ફક્ત રૂપિયા પાંચ ભરેલી મળી શકશે.

(૨) માછીમારી વહાણના રજિસ્ટ્રેશન માટેની અરજી એવા વહાણના માલિકે નમૂના-૪ માં કરવી જોઈશે, જેની સાથે નીચેની સામગ્રી જોડવી જોઈશે:

ક. માછીમારી વહાણની રૂપરેખા અને વહાણની માલિકીના નિશાની રૂપે સાબિતી.

ખ. રજિસ્ટ્રેશન ફી ભર્યાના સમર્થનરૂપ દસ્તાવેજ.

ખ. માછીમારી વહાણના રજિસ્ટ્રેશન માટે ભરવાની ફી:-

૧. માછીમારી વહાણના રજિસ્ટ્રેશન માટેની ફી દર પાંચ વર્ષે નીચેના કોષ્ટકમાં નિર્દિષ્ટ કરેલા દરે ભરવી જોઈશે :-

અનુ. ક્રમાંક	વહાણનો વર્ગ	ફીની રકમ	તાજુ કરવા માટેની ફી
૧	૨	૩	૪
૧	દરિયાઈ (નમૂનો ૪ અને ૫) ૨૫ ગ્રોસ ટનેજ ઉપરાંતના અથવા પંદર મીટર કરતા વધુ કુલ લંબાઈવાળા યાંત્રિક માછીમાર વહાણ	ફક્ત દશ હજાર રૂપિયા	ફક્ત દશ હજાર રૂપિયા
૨	૧૫ મીટર સુધીની કુલ લંબાઈવાળા યાંત્રિક માછીમાર વહાણ	ફક્ત પાંચ હજાર રૂપિયા	ફક્ત પાંચ હજાર રૂપિયા
૩	બીચ લેન્ડિંગ હોડીઓ અને બીજી યાંત્રિક હોડીઓ	ફક્ત બે હજાર પાંચસો રૂપિયા	ફક્ત બે હજાર પાંચસો રૂપિયા
૪	સઢ અને હલેસાવાળી કુલ ૮.૫ મીટરથી વધુ લંબાઈવાળી હોડીઓ.	ફક્ત બારસો પચાસ રૂપિયા	ફક્ત બારસો પચાસ રૂપિયા
૫	સઢ અને હલેસા વગરની ૮.૫ મીટર સુધીની દેશી હોડીઓ	ફક્ત છસો પચીસ રૂપિયા	ફક્ત છસો પચીસ રૂપિયા
૬	અંતર્દેશીય /ખારા પાણીનું જળક્ષેત્ર	ફક્ત ત્રણસો પંચોત્તેર	ફક્ત ત્રણસો પંચોત્તેર

નમુનો-૨૩ અને ૨૪) ટીન બોટ/ફાઈબર ગ્લાસ રીઈન્ફોર્સ્ડ પ્લાસ્ટિક / વુડન તરાપા	રૂપિયા	રૂપિયા
--	--------	--------

૨. એકવાર ભરેલ રજિસ્ટ્રેશન ફી, નામંજૂર થવાના કિસ્સામાં હોય તે સિવાય પાછી આપી શકાશે નહિ અથવા બીજાના નામે તબદીલ કરી શકાશે નહિ.

૩. રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર આપવા માટેની શરતો:-

રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર નીચેની બોલીઓ અને શરતોએ આપવામાં આવશે :-

(૧) રજિસ્ટર કરનાર અધિકારીએ બંદર દીઠ માછીમારી વહાણ રજિસ્ટર કરવા જોઈશે. જેથી કરીને ગુજરાત મેરીટાઈમ બોર્ડ, કંડલા પોર્ટ ટ્રસ્ટ, મરીન મર્કન્ટાઈલ વિભાગ અથવા સીમા શુલ્ક વિભાગે આપેલ રજિસ્ટ્રેશન નંબર અનુસાર માછીમારી વહાણનું નિયમન કરી શકાય.

(૨) રજિસ્ટર કરનાર અધિકારીએ બંદર અથવા માછીમારી બારાની લાંગરવાની ક્ષમતાને વિચારણામાં લીધા પછી રજિસ્ટ્રેશન માટેની અરજી મંજૂર કરવી જોઈશે.

(૩) કોઈપણ માલિક રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્રમાં દર્શાવેલ માછીમારી વહાણના લે આઉટ ડીઝાઈનમાં રજિસ્ટર કરનાર અધિકારીની પૂર્વ પરવાનગી વિના કોઈ ફેરફાર કરી શકશે નહિ.

(૪) માલિકે, કમિશનરે જાહેર કરેલ દરિયાઈ પેદાશોની જાળવણી, પ્રક્રિયા અને સંગ્રહ માટે પરવાનગી અપાયેલ હોય તેવા જ રસાયણોનો ઉપયોગ કરવો જોઈશે.

(૫) માલિકે, રજિસ્ટર કરનાર અધિકારી વખતોવખત આપે તેવા બીજા આદેશોનું પાલન કરવું જોઈશે.

(૬) માલિકે રજિસ્ટર કરનાર અધિકારીની પૂર્વમંજૂરી સિવાય, માલિકી રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર તબદીલ કરી શકશે નહિ.

(૭) રજિસ્ટર થયેલ વહાણના દરેક માલિકે વર્ષના દરેક ત્રિમાસના અંતે રજિસ્ટર કરનાર અધિકારીને નમૂના ૮ માં માછીમારીના પત્રકો રજૂ કરવા જોઈશે.

(૮) રજિસ્ટ્રેશન અધિકારી, માલિકે રજૂ કરેલ પત્રકો સાચા અને સંપૂર્ણ છે કે કેમ તેની ખરાઈ કરવા માટે રજિસ્ટર થયેલ માછીમાર વહાણ કોઈપણ સમયે તપાસી શકશે.

ઘ. રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર કાઢી આપવા બાબત.-

(૧) રજિસ્ટર કરનાર અધિકારી પોતાને યોગ્ય લાગે તેવી તપાસ કર્યા પછી, અરજી મળ્યાની તારીખથી એક મહિનાની મુદતની અંદર તેની વિગતો નમૂના ૬ માં જાળવવાના રજિસ્ટ્રેશનના રજિસ્ટરમાં નોંધીને માછીમારી વહાણના માલિકને રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર કાઢી આપવું જોઈશે.

(૨) રજિસ્ટર કરનાર અધિકારી પોતાને જરૂરી લાગે તેવી તપાસ કર્યા પછી, સુનાવણીની વાજબી તક આપીને માછીમારી વહાણને રજિસ્ટર કરવાની ના પાડી શકશે. રજિસ્ટર કરનાર અધિકારીએ, અરજી મળ્યાની તારીખથી એક મહિનાની મુદતની અંદર એવી રીતે ના પાડવાની જાણ અરજદારને લેખિતમાં કરવી જોઈશે.

(૩) આપવામાં આવેલ રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર, તે કાઢી આપવામાં આવ્યું હોય તે તારીખથી પાંચ વર્ષની મુદત સુધી માન્ય રહેશે સિવાય કે તેને વહેલું રદ કરવામાં આવે અને તેને રજિસ્ટ્રેશન માટેની ફીના કોષ્ટકમાં નિર્દિષ્ટ કરેલી તાજુ કરવા માટેની ફી ભર્યાથી પાંચ વર્ષની વધુ મુદત માટે વખતોવખત તાજુ કરી શકાશે.

(૪) રજિસ્ટ્રેશન અધિકારીએ, રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર કાઢી આપ્યેથી માછીમારી વહાણને રજિસ્ટ્રેશન નંબર આપવો જોઈશે. સુકાનની ઓરડી (બ્લીલ હાઉસ) અથવા કેનોપી નારંગી રંગથી રંગવી જોઈશે, જેના ઉપર વહાણનો રજિસ્ટ્રેશન નંબર કાળા રંગથી લખવો જોઈશે.

(૫) રજિસ્ટ્રેશન કરનાર અધિકારીએ યાત્રિક અને બિનયાત્રિક દરિયાઈ માછીમારી વહાણના માલિક પાસે, એવા વહાણની ડાબી અને જમણી બાજુએ ચાર જગ્યાએ ભારતીય ધ્વજ ચીતરાવવો જોઈશે.

ચ. માલિકીમાં ફેરફાર :-

૧. માછીમારી વહાણની માલિકીમાં ફેરફારના કિસ્સામાં, જેના નામે માલિકી તબદીલ કરવાની હોય તે વ્યક્તિએ, માલિકીમાં ફેરફાર અને રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્રમાંની વિગતોમાં ફેરફાર માટે ફીના કોષ્ટકમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ ફી

સહિત નમૂના ૭ માં, પોતાની તરફેણમાં રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર કાઢી આપવા માટે સંબંધિત રજિસ્ટર કરનાર અધિકારીને અરજી કરવી જોઈશે.

૨. રજિસ્ટર કરનાર અધિકારી, પોતે જરૂરી ગણે તેવી તપાસ કર્યા પછી અને પોતાને ખાતરી થાય તે માટેની તેવી માહિતી, હોય તો, તે મેળવ્યા પછી અસલ રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર પર પોતાની સહી, સિક્કો અને તેવા ફેરફારની તારીખનો શેરો કરી શકશે. એવી રીતે કરેલો ફેરફાર નમૂના ૬માં રાખવામાં અને જાળવવામાં આવતા રજિસ્ટરમાં પણ નોંધવો જોઈશે.

માલિકીમાં ફેરફાર માટેની ફીનું કોષ્ટક

અનુ ક્રમાંક	વહાણનો વર્ગ	ફી ની રકમ
૧	૨	૩
૧	દરિયાઈ ૨૫ કરતા વધુ ગ્રોસ ટનેજવાળા અથવા કુલ ૧૫ મીટર કરતા વધુ લંબાઈવાળા યાંત્રિક માછીમાર વહાણ	ફક્ત પાંચ હજાર રૂપિયા
૨	કુલ ૧૫ મીટર સુધીની લંબાઈવાળા યાંત્રિક માછીમાર વહાણ	ફક્ત બે હજાર પાંચસો રૂપિયા
૩	બીચ લેન્ડીંગ હોડીઓ અને બીજી મોટરથી ચાલતી હોડીઓ	ફક્ત એક હજાર પાંચસો રૂપિયા
૪	સઢ અને હલેસા વાપરતી કુલ ૮.૫ મીટર કરતા વધુ લંબાઈ ધરાવતી હોડીઓ	ફક્ત આઠસો રૂપિયા
૫	સઢ અને હલેસા વિનાની કુલ ૮.૫ મીટર સુધીની લંબાઈ ધરાવતી દેશી હોડીઓ	ફક્ત પાંચસો રૂપિયા
૬	અંતર્દેશીય / ખારા પાણીમાં ચલાવાતી ટીન બોટ / ફાઈબર ગ્લાસ રિઈન્ફોર્સડ પ્લાસ્ટીક / વુડન (લાકડાના) તરાપા	ફક્ત બસો રૂપિયા

૭. રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર તપાસવા અને બીજી નકલમાં પ્રમાણપત્ર વગેરે કાઢી આપવા બાબત.- રજિસ્ટર થયેલ માછીમારી વહાણના માલિકે, તેના માછીમારી વહાણ ઉપર તમામ સમયે રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર રાખવું જોઈશે અને તપાસ માટે તે (પ્રમાણપત્ર) જ્યારે જ્યારે રજૂ કરવાનું ફરમાવવામાં આવે ત્યારે રજિસ્ટર કરનાર અધિકારીએ તે અર્થે અધિકૃત કરેલ કોઈ અધિકારીને તપાસ માટે રજૂ કરવું જોઈશે. રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર ખોવાઈ જાય, નુકસાન પામે અથવા યથાપ્રસંગ, ફાટી જાય તો, માછીમારી વહાણના માલિકે રજિસ્ટર કરનાર અધિકારીને

રિપોર્ટ કરવો જોઈશે. જેને રૂપિયા પાંચની ફી ચૂકવ્યે અને સદરહુ પ્રમાણપત્ર ખોવાયાની, નુકસાન થયાની અથવા યથાપ્રસંગ, ફાટી જવા અંગેની ખાતરી થયે પ્રમાણપત્ર બીજી પ્રતમાં કાઢી આપશે.

જ. વહાણ ઉપરનો બોજો રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર અંગેનો ચાર્જ નોંધવા બાબત :

રજિસ્ટર થયેલ માછીમારી વહાણનો માલિક, એવું વહાણ ગીરોથી અથવા સાનગીરોથી નાણાકીય એજન્સી અથવા કોઈ બીજી વ્યક્તિને આપે અથવા ભાડા ખરીદીના કરાર ઉપર વહાણ ખરીદે અથવા ભાડે રાખે અથવા આપે અથવા અન્ય રીતે એવા વહાણ ઉપર કોઈ બોજો ઊભો કરે તો, તેણે, એવો બોજો ઊભો કર્યાની તારીખથી સાત દિવસની અંદર, એવો બોજો ઊભો કર્યાની માહિતી રજિસ્ટર કરનાર અધિકારીને પૂરી પાડવી જોઈશે. એવી માહિતી મળ્યે રજિસ્ટર કરનાર અધિકારીએ રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્રમાં એવો બોજો નોંધવો જોઈશે અને રજિસ્ટરમાં, નમૂના દ્વારા પોતે રાખવો અને જાળવવો જોઈશે.

ઝ. માછીમારી વહાણ જમ કરવા બાબત:-

૧. અમલ બજાવણી અધિકારીએ જમ કરેલ માછીમારી વહાણને, લાઈસન્સના મુખ્ય બંદર ખાતે અથવા અમલ બજાવણી અધિકારી ફરમાવે તેવા કોઈ બીજા બંદરે લાંગરીને રાખવું જોઈશે.

૨. અધિકૃત કરેલ અધિકારીએ જમ કરેલ માછીમારી વહાણનો બળતણ માટેનો પંપ (Fuel Pump) મિકેનિકની મદદથી દૂર કરવો જોઈશે અને એવા વહાણને કસ્ટડીમાંથી બળપૂર્વક લઈ જવાનું અટકાવવા - તે વહાણનો હવાલો મત્સ્યોદ્યોગ અધિકારીને સોંપવો જોઈશે.

૩. જમ કરેલ વહાણના લાંગરવાના સ્થાન અંગે માછીમારી વહાણના માલિકને જાણ કરવી જોઈશે.

૪. જમ કરેલ માછીમારી વહાણની જાળવણી માટે કોઈ ખર્ચ વહોરેલ હોય તો, માછીમારી વહાણના માલિક તે ખર્ચ ચૂકવવાને જવાબદાર રહેશે.

ટ. વહાણમાંથી માછલીનો નિકાલ કરવા બાબત.

જમ કરેલ માછીમારી વહાણમાંથી કબજે લીધેલ માછલીનો નિકાલ જાહેર હરાજીથી કરવો જોઈશે અને તેમાંથી થયેલ આવક અમલ બજાવણી અધિકારીના આદેશ હેઠળ સરકારી તિજોરીમાં જમા કરાવવી જોઈશે અને અધિનિયમની કલમ ૨૧ની પેટા-કલમ ૧ના ખંડ (ખ) (ગ) (ઘ) અથવા (ચ) હેઠળ સજાપાત્ર હોય તેવા ગુનો હોય તો કોર્ટને, અને અન્ય કેસોમાં પોલીસ સ્ટેશનનો હવાલો ધરાવતા પોલીસ અધિકારીને રિપોર્ટ કરવો જોઈશે.

પ્રકરણ ૫
અપીલ અને ફેરતપાસ

૧૦૬. અપીલ સત્તાધિકારીએ અપીલ રજૂ કરવા માટેની અને અપીલનો નિકાલ કરવા માટેની કાર્યરીતિ :-

૧. માછીમારી વહાણનો માલિક અથવા માલિકે અધિકૃત કરેલ વ્યક્તિ લેખિતમાં અથવા રૂબરૂમાં અથવા રજિસ્ટર્ડ પોસ્ટ દ્વારા અપીલ અધિકારીને અપીલ રજૂ કરી શકશે.

૨. એવી અપીલ, એજન્ટ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવી હોય ત્યારે, અરજદારે તેની એવી રીતે નિમણૂક કર્યાનો અધિકૃતિપત્ર અપીલની સાથે જોડવો જોઈશે.

૩. દરેક અપીલ, જે હુકમની વિરુદ્ધ અપીલ રજૂ કરેલ હોય તેની પ્રમાણિત નકલ તેની સાથે જોડીને, જે તારીખે પોતાને હુકમ અંગેની જાણ કરવામાં આવી હોય તે તારીખથી ત્રીસ દિવસની અંદર કરવી જોઈશે.

૪. દરેક અપીલ યાદી,-

- (ક) ટાઈપ કરેલી અથવા શાહીમાં લખાયેલ રીતે હાથે લખેલી હોવી જોઈશે;
- (ખ) માછીમારી વહાણનું નામ અને તેની વિગતો અને માલિકનું નામ અને સરનામું નિર્દિષ્ટ કરતી હોવી જોઈશે;
- (ગ) જેની વિરુદ્ધ અપીલ કરવામાં આવી હોય તે હુકમની તારીખ અને જેણે હુકમ કર્યો હોય તેવા સત્તાધિકારીનો હોદ્દો નિર્દિષ્ટ કરતી હોવી જોઈશે;
- (ઘ) હકીકતો અંગેનું સ્પષ્ટ નિવેદન અને કોઈ પુરાવા અથવા સાબિતી હોય તો તે અને જેની વિરુદ્ધ અપીલ કરેલ હોય તે હુકમની નકલનું યોગ્ય રીતે બીડણ ધરાવતી હોવી જોઈશે ;
- (ચ) અરજદારે માગેલ દાદ હોય તે સ્પષ્ટ રીતે જણાવતી હોવી જોઈશે;
- (છ) અરજદારે અથવા તેણે અધિકૃત કરેલ વ્યક્તિએ તેમાં સહી કરવી જોઈશે અને ચકાસેલી હોવી જોઈશે.

૫. અપીલ મળ્યે, અપીલ સત્તાધિકારીએ, અપીલ મળ્યાની તારીખનો શેરો તેની ઉપર કરવો જોઈશે.

૬. અપીલ સત્તાધિકારી શક્ય એટલું જલદી તેની તપાસ કરશે અને

- (ક) અપીલ રજૂ કરતી વ્યક્તિ એવું કરવાની સત્તા ધરાવે છે કે કેમ ;
- (ખ) અપીલ ઠરાવેલ સમય મર્યાદાની અંદર કરેલ છે કે કેમ ;
- (ગ) આ અધિનિયમ અને નિયમોને લગતી તમામ જોગવાઈ અનુસાર છે કે કેમ

તે અંગેની ખાતરી કરશે.

૭. અપીલ મળ્યે, અપીલ સત્તાધિકારીએ સુનાવણી માટે તારીખ નક્કી કરવી જોઈશે અને અરજદારને તેમજ લાર્ડસન્સ આપનાર અધિકારીને અથવા યથાપ્રસંગ, રજિસ્ટર કરનાર અધિકારીને સુનાવણી માટેની નોટિસો મોકલવી જોઈશે.

૮. એવી રીતે નક્કી કરેલી તારીખે, અપીલ સત્તાધિકારીએ, અરજદાર અથવા તેના એજન્ટ અને લાર્ડસન્સ આપનાર અધિકારી અથવા યથાપ્રસંગ, રજિસ્ટર કરનાર અધિકારી તરફથી રજૂ કરવામાં આવેલ પુરાવાના આધારે સુનાવણી કરવી જોઈશે.

૯. ન્યાયનિર્ણય કરનાર અધિકારી તબક્કે અપીલની સુનાવણી કોઈ બીજા દિવસ સુધી મુલતવી રાખી શકશે.

૧૦. અપીલની સુનાવણી પૂરી થયે, ન્યાયનિર્ણય કરનાર અધિકારીએ અરજી અંગે નિર્ણય કરવો જોઈશે અને પોતે ન્યાયી અને ઊચિત ગણે એવો હુકમ કરી શકશે અને તરત જ તેના ચૂકાદો જાહેર કરી શકશે અથવા તે માટે ત્યાર પછીની તારીખ અનામત રાખી શકશે.

૧૧. અપીલ સત્તાધિકારીએ અરજદારને અને પોતે ઊચિત ગણે તેવા બીજા પક્ષકરોને પોતાના હુકમની નકલથી પોતાનો નિર્ણય અરજદારને જણાવવો જોઈશે.

૧૨. દસ્તાવેજો અને હુકમોની પ્રમાણિત નકલો પૂરી પાડવા માટેની ફી.

૧૩. એવી પ્રમાણિત નકલો પાના દીઠ રૂા. પાંચના દરે ઉપલબ્ધ કરાવવી જોઈશે.

ખ. ફેરતપાસ :

(૧) કલમ ૧૭ હેઠળ ન્યાયનિર્ણય કરનાર અધિકારીએ કરેલ હુકમની વિરુદ્ધ નારાજ થયેલ વ્યક્તિએ ફેરતપાસ માટેની અરજી રાજ્ય સરકારને કરવાની રહેશે.

(૨) રાજ્ય સરકારે ફેરતપાસની અરજી અંગે કલમ ૧૮ હેઠળ કરેલ જોગવાઈ, અનુસાર નિર્ણય કરવા જોઈશે.

અરજદારનો ફોટો ચોટાડવો (માલિક)

નમૂનો ૧

(જુઓ નિયમ ૮ (ક)]

નિર્દિષ્ટ વિસ્તારમાં માછીમારી માટે માછીમારી વહાણનો ઉપયોગ કરવા માટે લાઈસન્સ આપવા માટે અથવા લાઈસન્સ તાજું કરાવવા માટેનો અરજીનો નમૂનો.

પ્રતિ,

મદદનીશ મત્સ્યોદ્યોગ નિયામક, અથવા

મત્સ્યોદ્યોગ અધીક્ષક,

(-----)

----- જિલ્લો

વિષય : માછીમારી વહાણના ઉપયોગ માટે લાઈસન્સ આપવા માટેની અરજી બાબત.

મહાશય,

હું / અમે આથી માછીમારી વહાણનો ઉપયોગ કરવા માટેનું લાઈસન્સ આપવા માટે વિનંતી કરું છું/ કરીએ છીએ. નીચે ૨. ૧ વેલ નિર્દિષ્ટ વિસ્તારોમાં માછીમારી માટે તેની વિગતો આપવામાં આવી છે :-

૧.	માછીમારી વહાણના માલિકોના નામ (મો) અને સરનામું (મા) :	
૨	(ક) રજિસ્ટ્રેશન નંબર (ખ) માછીમારી વહાણનું મુખ્ય બંદર અથવા માછીમારી બારુ :	
૩	માછીમારી વહાણનું નામ :	
૪	માછીમારી વહાણ યાંત્રિક હોય તો તેના એન્જિનના હોર્સ પાવર :	
૫	અગાઉ લાઈસન્સ આપેલ હતું કે કેમ ? જો એમ હોય તો અગાઉના લાઈસન્સનો નંબર	

	અને તેની મુદત પૂરી થયાની તારીખ :	
૬	જેટલી મુદત માટે લાઈસન્સની જરૂર હોય તે મુદત :	
૭	માછીમારી વહાણ જે મુખ્ય બંદર અથવા માછીમારી બારામાંથી કામે રાખવા ધાર્યું હોય તે મુખ્ય બંદર અથવા માછીમારી બારુ :	
૮	કામે રાખવા ધારેલ માછીમારી ઉપકરણનો પ્રકાર :	
૯	જે વિસ્તારમાં માછીમારીની કામગીરી કરવાની હોય તે વિસ્તાર :	
૧૦	તાલીમ પામેલ ખલાસીઓના નામ અને તેમની લાયકાતો :	
૧૧	દરિયાઈ જોખમો સામે વહાણનો વીમો ઉતરાવેલ છે કે કેમ :	
૧૨	જો એમ હોય તો, વીમા કંપનીનું નામ અને પોલીસી અથવા પ્રિમીયમની પહોંચની તારીખ અને વીમાની પાકતી મુદત (કાયદેસર મુદત) :	
૧૩	દરિયામાં થતા અકસ્માતની સામે ખલાસીનું જોખમ આવરી લીધેલ છે કે કેમ :	
૧૪	જો એમ હોય તો, ખલાસી બનતા માછીમારોના નામ અને તેમના અકસ્માત વીમાની વિગતો :	ના કાયદેસર વીમા કંપનીનું નામ, ચૂકવેલ (પાકતી) પ્રિમીયમની મુદત, પહોંચ અને પોલીસી નંબર અને તારીખ
૧૫	ચૂકવેલ લાઈસન્સ ફીની ચુકવણીની વિગતો	
૧૬	માછીમારી વહાણમાં બે બેન્ડવાળો ટ્રાન્ઝિસ્ટર રેડિઓ લઈ જવામાં આવે છે કે કેમ ? જો એમ હોય તો, રેડિઓસેટની વિગતો.	

હું/અમે આથી, જાહેર કરું છું/ કરીએ છીએ કે હું ગુજરાત મત્સ્યોદ્યોગ અધિનિયમ, ૨૦૦૩ (સન ૨૦૦૩નો ગુજરાતના ૮મો) અને તે હેઠળ કરેલા નિયમોની જોગવાઈઓથી વાકેફ/માહિતગાર છું અને સમજુ છું/સમજીએ છીએ અને હું/અમે સદરહુ અધિનિયમની જોગવાઈઓ અને નિયમો અને જે બોલીઓ અને શરતોએ લાઈસન્સ આપવામાં આવે તેનું પાલન કરીશ/કરીશું.

સ્થળ :

માછીમારી વહાણના માલિકની સહી-----

તારીખ :

(ફક્ત કચેરીના ઉપયોગ માટે)

લાઈસન્સ આપવા માટેની અરજી રૂા. ----- ની લાઈસન્સ ફી સાથે તા. ----- ના રોજ મળેલ છે. ----- ના રોજ અરજદારને ----- થી ----- ની મુદત સુધીનું નંબર ----- ધરાવતું લાઈસન્સ આપવામાં આવે છે.

સ્થળ :

કચેરીનો

(સહી)

તારીખ :

સિક્કો

લાઈસન્સ આપનાર

અધિકારીનું નામ અને પદો

અરજદારનો ફોટો ચોટાડવો
(માલિક)

નમુનો ૨
(જુઓ નિયમ ૮ (ગ))

નિર્દિષ્ટ વિસ્તારમાં માછીમારી માટે માછીમારી વહાણનો ઉપયોગ કરવા માટેનું
લાઈસન્સ.

બંદર અથવા માછીમારી બારુ -----
જિલ્લો -----, લાઈસન્સ નંબર -----
લાઈસન્સ કાઢી આપ્યા તારીખ -----
લાઈસન્સની મુદત ----- થી ----- સુધી

પ્રતિ,
શ્રી -----

માછીમારી વહાણના માલિકનું નામ અને સરનામું

વિષય : માછીમારી માટેના માછીમારી વહાણ માટે
લાઈસન્સ આપવા બાબત.

----- (અહીં નિર્દિષ્ટ વિસ્તાર જણાવવો)

નિર્દિષ્ટ વિસ્તારની અંદર સમુદ્રમાં માછીમારી માટે માછીમારી વહાણ ઉપયોગ કરવા ----- ના
મુખ્ય બંદર અથવા ----- ના માછીમારી બારામાંથી માછીમારીની કામગીરી માટે
રજિસ્ટ્રેશન નંબર ----- વાળુ ----- માછીમારી વહાણ માટે -----
(માછીમારી વહાણના માલિકના નામ (માં જણાવ્યા) ને આથી લાઈસન્સ આપવામાં આવે છે.

આ લાઈસન્સ ગુજરાત મત્સ્યોદ્યોગ અધિનિયમ, ૨૦૦૩, ગુજરાત મત્સ્યોદ્યોગ નિયમો,
૨૦૦૩ની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, નીચેની બોલીઓ અને શરતોએ આપવામાં આવે છે :-

૧. આ લાઈસન્સ ઉપર નિર્દિષ્ટ કરેલ મુદત સુધી ----- બંદર અથવા ----- માછીમારી બારામાંથી માછીમારીની કામગીરી માટે માન્ય ગણાશે, સિવાય કે સદરહુ મુદત પૂરી થાય તે પહેલાં લાઈસન્સ મોકૂફ રાખવામાં, પાછું ખેંચવામાં અથવા રદ કરવામાં આવ્યું હોય.

૨. જે નિર્દિષ્ટ વિસ્તાર માટે લાઈસન્સ આપવામાં આવ્યું હોય તે નિર્દિષ્ટ વિસ્તારની અંદર જ માછીમારી વહાણ ચલાવવું જોઈશે.

૩. વહાણની રૂપરેખા, આકર અને ક્ષમતામાંનો કોઈપણ ફેરફાર, લાઈસન્સ આપનાર અધિકારીની પૂર્વ મંજૂરીથી જ અમલી ગણાશે.

૪. લાઈસન્સ આપેલ માછીમારીના ઉપકરણના પ્રકારમાંનો કોઈપણ ફેરફાર, લાઈસન્સ આપનાર અધિકારીની પૂર્વમંજૂરીથી જ અમલી ગણાશે.

૫. લાઈસન્સ આપનાર અધિકારી અથવા અમલ બજાવણી અધિકારી અથવા તેણે અધિકૃત કરેલ કોઈ અધિકારી માછીમારી વહાણ પાણીમાં કે કિનારા પર છે કે કેમ તે અંગેની તપાસના હેતુ માટે માછીમારી વહાણમાં દાખલ થવા માટે સક્ષમ ગણાશે.

૬. કોઈ વહાણ જામ કરવામાં આવે અથવા ગેરકાયદેસર પ્રવૃત્તિઓ અથવા કસૂર બદલ તત્સમયે અમલમાં હોય તેવા કોઈ કેન્દ્રીય અથવા રાજ્ય અધિનિયમ હેઠળ જામ કરવામાં આવે તો અથવા વહાણનો યોગ્ય રીતે વીમો ઉતરાવવામાં આવ્યો ન હોય અને વીમો ચાલુ રાખવામાં આવેલ ન હોય અથવા લાઈસન્સ આપતી વખતે ઠરાવેલી શરતોના ભંગ અથવા અધિનિયમ અથવા નિયમોની જોગવાઈઓના ઉલ્લંઘન બદલ લાઈસન્સ રદ થવાને પાત્ર છે.

માછીમારી વહાણ માટે તેના ખલાસી બેડાના દરેક સભ્યો માટે દરિયાઈ જોખમ અને અકસ્માત સામે યોગ્ય રીતે વીમો ઉતરાવવો જોઈશે માછીમારી માટે સમુદ્રમાં જતી વખતે દરેક માછીમારી વહાણ તેની સાથે બે બેન્ડવાળો ટ્રાન્ઝિસ્ટર રેડિઓ અને સાધનસામગ્રી અથવા ઉપકરણો લઈ જઈ શકશે.

સ્થળ :	કચેરીનો	(સહી)
તારીખ :	સીલ	લાઈસન્સ આપનાર અધિકારીનું નામ અને હોદ્દો

વહાણના માલિકનો ફોટો

નમૂનો-૪
(જુઓ નિયમ ૯ ક)

માછીમારી વહાણનું રજિસ્ટ્રેશન કરી આપવા માટે અથવા લાઈસન્સ તાજું કરવા માટેની અરજીનો નમૂનો.

પ્રતિ,
રજિસ્ટ્રેશન અધિકારી,

જિલ્લો -----

હું / અમે વિનંતી કરું છું/ કરીએ છીએ કે મારા/અમારા માછીમારી વહાણને માછીમારી કામગીરી કરવા માટે રજિસ્ટર કરાવવા નીચે પ્રમાણે વિગતો આપું છું/આપીએ છીએ :-

૧.	માછીમારી વહાણના માલિકોના નામ (મો) અને સરનામું (મા) :	
૨.	માછીમારી વહાણનું નામ	
૩	અગાઉનો રજિસ્ટ્રેશન નંબર અને બંદરનું રજિસ્ટ્રેશન જો કોઈ હોય તો, તે :	
૪	વહાણનું પરિમાણ :	એકંદર લંબાઈ ---- મી. પ્રકાશની લંબાઈ -----મી. પહોળાઈ ----- મી. ઉંડાઈ ----- મી.
૫.	માછીમારી વહાણની બાંધણીનું સ્થળ અને વર્ષ :	
૬	વહાણ યાંત્રિક અથવા બિન-યાંત્રિક છે કે કેમ ?	
૭	વહાણ યાંત્રિક હોય તો તેમાં બેસાડેલ એન્જિનની વિગતો	બનાવટ----- શક્તિ -----હોર્સ પાવર એન્જિન બેસાડ્યાનું વર્ષ
૮	માછીમારી વહાણ જ્યાંથી માછીમારી કરવાનું	

	હોય તે મુખ્ય બંદર અથવા માછીમારી બારું :	
૯	માછીમારી વહાણ ઉપર ગીરો (મોર્ગેજ) સાનગીરો (હાઈપોથિકેશન) અથવા અન્ય બોજા અંગેની માહિતી :	
૧૦	રજિસ્ટ્રેશન ફી ભર્યાની વિગતો :	
૧૧	જેટલી મુદત માટે રજિસ્ટ્રેશનની જરૂર હોય તે મુદત :	

ઉપર આપેલ માહિતી મારી/અમારી ઉત્તમ જાણ મુજબ ખરી અને સાચી છે.

હું/અમે વાકેફ છું /છીએ કે માછીમારી કામગીરીના મુખ્ય બંદરમાં કોઈ ફેરફાર થાય તેવા કિસ્સામાં મારે / અમારે રજિસ્ટર કરનાર અધિકારી તરફથી લેખિતમાં પૂર્વમંજૂરી લેવાની થશે.

હું/અમે ગુજરાત મત્સ્યોદ્યોગ અધિનિયમ, ૨૦૦૩, ગુજરાત મત્સ્યોદ્યોગ નિયમો, ૨૦૦૩, ની જોગવાઈઓથી વાકેફ છું/છીએ અને સદરહુ જોગવાઈઓનું અને લાઈસન્સ આપવા માટે ઠરાવવામાં આવે એવી અન્ય બોલીઓ અને શરતોનું પાલન કરીશ/કરીશું.

સ્થળ :

અરજદારની સહી-----

તારીખ :

(ફક્ત કચેરીના ઉપયોગ માટે)

માછીમારી વહાણના રજિસ્ટ્રેશન માટે અરજી મળ્યા તારીખ -----

રજિસ્ટ્રેશન ફી રૂા. ----- ભર્યા તારીખ -----

અરજી મંજૂર રાખી અને રજિસ્ટ્રેશન નંબર :-----

ફાળવ્યા તારીખ -----

સ્થળ :

કચેરીનો

(સહી)

તારીખ :

સિકકો

રજિસ્ટર કરનાર

અધિકારીનું નામ અને હોદ્દો

વહાણના માલિકનો ફોટો

નમૂનો ૫
(જુઓ નિયમ ૯ ઘ)

માછીમારી વહાણનું રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર

પ્રતિ,
માછીમારી વહાણના માલિકનું નામ
અને સરનામું

વિષય: માછીમારી વહાણનું રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર કાઢી આપવા બાબત

શ્રીમાન,

માછીમારી વહાણને રજિસ્ટ્રેશન આપવા માટે નમૂના નંબર ૪ મુજબની આપની અરજીના અનુસંધાનમાં, ગુજરાત મત્સ્યોદ્યોગ અધિનિયમ, ૨૦૦૩ અને તે હેઠળ કરેલા નિયમોની જોગવાઈમાં નિર્દિષ્ટ કરેલી બોલીઓ અને શરતોએ નમૂના નં ૫ માં નીચે મુજબ રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર કાઢી આપવામાં આવે છે:—

૧	માછીમારી વહાણના માલિક(માલિકો)નું નામ (નામો) અને સરનામું (સરનામો)	
૨	માછીમારી વહાણ જે બંદર અથવા માછીમારી બારાએથી ચલાવવાનું હોય તેનો રજિ. નંબર	
૩	રજિસ્ટ્રેશન નંબર:	
૪	રજિસ્ટ્રેશન તારીખ:	
૫	માછીમારી વહાણનું રજિસ્ટ્રેશન ચિહ્ન	
૬	રજિસ્ટ્રેશન અમલમાં રહેવાનું હોય તે મુદત	
૭	માછીમારી વહાણનું નામ	
૮	વહાણ યાંત્રિક છે કે બિનયાંત્રિક	
૯	માછીમારી વહાણનું પરિમાણ	કુલ લંબાઈ.....મીટર પટાણની લંબાઈ.....મીટર પહોળાઈ.....મીટર ગિંડાઈ.....મીટર રજિ.થયેલ કુલ ટન ક્ષમતા.....

૧૦	જો યાંત્રિક હોય તો એન્જિનની વિગતો	
૧૧	માછીમારી વહાણના બાંધકામનું સ્થળ અને વર્ષ	
૧૨	એન્જિન બેસાડયાનું વર્ષ	
૧૩	માછીમારી વહાણ જ્યાંથી ચલાવવાનું હોય તે મુખ્ય મથક	
૧૪	માછીમારી વહાણ પર સાનગીરો, ગીરો કે અન્ય બોજો હોય તો તેની વિગત	

બોલીઓ અને શરતો:

૧. કોઈ શરતના ભંગ અને અધિનિયમ અને નિયમોનાં ઉલ્લંઘન બદલ રજિસ્ટ્રેશન કોઈપણ સમયે રદ કરી શકાશે.
૨. રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર તેની મુદત પૂરી થયા પહેલા તાજુ કરાવવું જરૂરી છે.
૩. રજિસ્ટર કરનાર અધિકારીની પૂર્વમંજૂરી સિવાય માછીમારી વહાણના લેઆઉટ, ડિઝાઈન અથવા ક્ષમતા વગેરેમાં કોઈપણ ફેરફાર કરી શકાશે નહિ.
૪. જો માછીમારી વહાણનો માલિક, રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્રમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ હોય તે સિવાયના કોઈ બંદર અથવા મત્સ્યોદ્યોગ બારાએથી વહાણ ચલાવવાનો ઈરાદો ધરાવતો હોય તે, તેણે, સદરહુ હેતુ માટે રજિસ્ટર કરનાર અધિકારીની પૂર્વમંજૂરી મેળવવી પડશે.
૫. માલિક, કમિશનર જાહેર કરે તેવી દરિયાઈ પેદાશના સંગ્રહ માટે તેવા જ રાસાયણિક પદાર્થો વાપરી શકશે.
૬. માલિક, રજિસ્ટર કરનાર અધિકારીની પૂર્વમંજૂરી સિવાય રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્રની માલિકી તબદીલ કરી શકશે નહિ.
૭. રજિસ્ટ્રેશન અધિકારી યાંત્રિક અને બિન યાંત્રિક દરિયાઈ માછીમારી વહાણના માલિકને, આવા વહાણની આગળની જમણી બાજુએ અને ઉપર ભારતીય ધ્વજ ચીતરાવવા ફરમાવશે.

સ્થળ:.....
તારીખ:.....

કચેરીનો સિકકો

સહી
રજિસ્ટ્રેશન કરનાર અધિકારીનું
નામ અને હોદ્દો

નમૂનો ૬
(જુઓ નિયમ ૯(બ)(૧))

માછીમારી વહાણનું રજિસ્ટર

બંદર અથવા મત્સ્યોદ્યોગ બારાનું નામ:.....જિલ્લો:.....

રજિસ્ટ્રેશન નંબર	રજિસ્ટ્રેશન તારીખ	માછીમારી વહાણના માલિકનું નામ(મો)	માછીમારી વહાણનું નામ અને અગાઉનું રજિસ્ટ્રેશન નંબર જો કોઈ હોય તો	યાંત્રિક અથવા બિન યાંત્રિક
૧	૨	૩	૪	૫

માછીમારી વહાણનું પરિમાણ			ઊંડાઈ	રજિસ્ટર થયેલ કુલ ટન ક્ષમતા	એન્જિન	
કુલ લંબાઈ	પટ્ટાણની લંબાઈ	પહોળાઈ			બનાવટ	હોર્સ પાવર
૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨

માછીમારી વહાણની બાંધણીનું વર્ષ	વહાણ ચલાવવા માટેનું મુખ્ય બંદર અથવા માછીમારી બારુ	કોઈ બોજો અથવા સાનગીરો હોય જો હોય તો	નોંધ	રજિસ્ટર કરનાર અધિકારીની સહી
૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭

નમૂનો ૭
(જુઓ નિયમ ૯ (ગ))

રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્રમાંની વિગતોમાં ફેરફાર માટેની અરજી

પ્રતિ,
રજિસ્ટ્રેશન અધિકારી
જિલ્લો.....

વિષય: રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્રમાંની વિગતોના ફેરફાર માટેની અરજી.

શ્રીમાન,

હું / અમે, આથી, રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્રમાંની વિગતોમાં ફેરફાર કરવા વિનંતી કરીએ છીએ.
જેની વિગતો નીચે આપેલ છે :-

બાબત ક્રમાંક	રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્રની વિગતોમાં	વિગતોમાં ફેરફાર
૧	માછીમારી વહાણના માલિક (કો)નું નામ (મો) અને સરનામું (મા) :	
૨	જ્યાંથી માછીમારી વહાણ ચલાવવાનું હોય તે બંદર અથવા માછીમારી બારુ :	
૩	રજિસ્ટ્રેશન નંબર :	
૪	રજિસ્ટ્રેશનની તારીખ :	
૫	માછીમારી વહાણના રજિસ્ટ્રેશનનું ચિહ્ન :	
૬	રજિસ્ટ્રેશન જેટલી મુદત માટે અમલમાં હોય તે મુદત :	
૭	માછીમારી વહાણનું નામ :	
૮	યાંત્રિક અથવા બિનયાંત્રિક છે કે કેમ?	
૯	માછીમારી વહાણનું પરિમાણ :	કુલ લંબાઈ.....મીટર વહાણના પહાણની લંબાઈ.....મીટર પહોળાઈ.....મીટર ગિડાઈ.....મીટર રજિસ્ટર થયેલ કુલ ટન ક્ષમતા.....

૧૦	વહાણ યાંત્રિક હોય તો માછીમારી વહાણના એન્જિનની વિગત :		
૧૧	માછીમારી વહાણની બાંધણીનું સ્થળ અને વર્ષ :		
૧૨	એન્જિન બેસાડયાનું વર્ષ :		
૧૩	માછીમારી વહાણ જ્યાંથી ચલાવવામાં આવશે તે મુખ્ય બંદર :		
૧૪	માછીમારી વહાણ પર સાનગીરો, ગીરો અથવા અન્ય કોઈ બોજો હોય તો તેની વિગતો :		

હું / અમે, સદરહુ વહાણના સબંધમાં ઉપર જણાવેલી વિગતોમાંના ફેરફાર કરવા અને તેને રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્રમાં આમેજ કરવા માટે વિનંતી કરીએ છીએ.

સ્થળ.....

તારીખ:.....

રજિસ્ટર થયેલા માછીમારી

વહાણના માલિકની સહી

બિડાણ:

રજિસ્ટર થયેલ માછીમાર વહાણના નવા માલિકની સહી (જો માલિકીફેર કરવા ધાર્યું હોય તો)

નમૂનો ૮
(જૂઓ નિયમ ૮(ગ)(૭))

ત્રિમાસિક પત્રક

પ્રતિ,
રજિસ્ટ્રેશન અધિકારી અથવા
મત્સ્યોદ્યોગ અધિકારીનો હોદ્દો

જિલ્લો.....

વિષય: પત્રક રજૂ કરવા બાબત

શ્રીમાન,

હું/ અમે, આથી, ગુજરાત મત્સ્યોદ્યોગ નિયમો, ૨૦૦૩ના નિયમો થી ઠરાવ્યા પ્રમાણે.....
થી.....મુદત સુધીનું નમૂના ૮ મુજબનું ત્રિમાસિક પત્રક રજૂ કરીએ છીએ.

૧	રજિસ્ટ્રેશન નંબર :	
૨	લાર્ડસન્સ નંબર અને તારીખ :	
૩	ત્રિમાસ પૂરા થયાનું પત્રક :	
૪	માછીમારી વહાણની વિગત :	
૫	હોડી જ્યાંથી ચલાવવામાં આવતી હતી તે બંદર :	
૬	માછીમારીના કુલ દિવસો :	
૭	કરવામાં આવેલ માછીમારીનો પ્રકાર : (ક) ટ્રોલ (ખ)ગિલ નેટ (ગ)પર્સ સિન (ઘ)બોટ સિન (ચ)લોંગલાઈન	
૮	મચ્છીનો ઉતારેલ જથ્થો :	
૯	ઉતારવામાં આવેલ મચ્છીઓની જુદી જુદી મહત્વની જાત :	
૧૦	ઈંધણ વપરાશ : ક. ડિઝલ ખ. ઓઈલ	

૧૧	છૂટી કરેલ કુલ ઊપજ :	
૧૨	ચૂકવેલ લંગર ખર્ચ :	
૧૩	ઉત્તરામણ ખર્ચ :	
૧૪	ત્રિમાસ માટે વાપરેલ બરફની કિંમત :	
૧૫	ખલાસીગણને ચૂકવેલ ખલાસ :	
૧૬	મરામત ખર્ચ ૧. હોડી માટે ૨. ગૂંથેલી જાળ માટે	
૧૭	ભરપાઈ કરેલ વીમાની રકમ અને આવરી લીધેલ મુદત :	
૧૮	કોઈ નવી જાળની ખરીદીની કિંમત :	
૧૯	જો વહાણને બિનઉપયોગમાં રાખેલ હોય તો, તેમ કરવાના કારણો	

હું / અમે.....આથી,
જાહેર કરીએ છીએ કે ઉપર રજૂ કરેલ વિગતો મારી / અમારી ઉત્તમ જાણ પ્રમાણે ખરી છે.

સ્થળ:.....

વહાણના માલિકની સહી(ઓ)

તારીખ:.....

નમૂનો ૯
(જુઓ નિયમ ૮(ગ)(૩)(૯)અને ૧૬)

ମୁଖ୍ୟ ଶ୍ଳୋକଗୁଡ଼ିକ

[illegible]

નામ: .....
 રાજ્ય: .....

ଦିଶିଲା ମାରିକିନୀ ଯାଇ

કંપાનની મહી.

70

માછલી વેચનારનો ફોટો

નમૂનો ૧૦
(જુઓ નિયમ ૬(૮)(ઘ))

માછલી વેચાણ હાટ માટેનું લાઇસન્સ મેળવવા માટેની અરજી

૧	અરજદારનું નામ.	
૨	ધંધાનું સ્થળ.	
૩	સરનામું.	
૪	લાઇસન્સનો પ્રકાર.	જથ્થાબંધ અથવા છૂટક
૫	ચૂકવેલ લાયસન્સ ફી ની વિગતો.	રૂપિયા..... ટીઆર-૫ નંબર.....તારીખ.....

સ્થળ.....
તારીખ.....

સહી
અરજદારનું નામ

નોંધ: અરજદારે પાસપોર્ટ સાઈઝનાં બે ફોટા અરજી સાથે જોડવા.

૪૧

નમૂનો ૧૧
(જૂઓ નિયમ ૬(૮)(ઘ))

માછલી વેચાણ હાટ માટેનું લાઈસન્સ

૧	અરજદારનું નામ	
૨	ધંધાનું સ્થળ	
૩	સરનામું	
૪	લાઈસન્સનો પ્રકાર	જથ્થાબંધ અથવા છૂટક.

સ્થળ: .....

કચેરીનો સિક્કો.

(સહી)

તારીખ: .....

લાઈસન્સ આપનાર અધિકારીનું
નામ અને હોદ્દો.

૪૨

નમૂનો ૧૨
(જૂઓ નિયમ ૬(ઘ)(૮))

માછલીનો રવાનગી માલ નોંધવા માટે " ના વાંધા પ્રમાણપત્ર " મેળવવા માટેની અરજીનો નમૂનો

૧	અરજદારનું નામ :	
૨	સરનામું :	
૩	માછલી મેળવવાનું અથવા ખરીદીનું સ્થાન :	
૪	માલભાડાનું ઠેકાણું :	.....થી.....સુધી
૫	માછલીનો જથ્થો કિલોગ્રામમાં :	કિલોગ્રામ.....
૬	જૂદો જૂદો જાત સંબંધી વિગતો :	

સ્થળ:.....

તારીખ:.....

અરજદારની સહી.

નામ.

નમૂનો - ૧૩
(જૂઓ નિયમ ૬(૮)(ઘ))

માછલીનો રવાનગી માલ નોંધવા માટેનું " ના વાંધા પ્રમાણપત્ર "

૧	પક્ષકારનું નામ :	
૨	જથ્થો.	
૩	નોંધવાનું સ્થળ.	
૪	માલ ભાડાનું ઠેકાણું.	.....થી.....સુધી

આથી.....થી.....સુધીનો માછલીનો રવાનગી માલ નોંધવા માટે " ના વાંધા પ્રમાણપત્ર " કાઢી આપવામાં આવે છે.

સ્થળ:.....
તારીખ:.....

કચેરીનો
સિકકો

સહી
વાઈસન્સ આપનાર અધિકારીનું
નામ અને હોદ્દો.

૪૪

નમૂનો ૧૪
(જૂઓ નિયમ ૬)

મત્સ્ય બીજ / ઝીંગા બીજ આયાત કરવા માટેની અરજી

૧	અરજદારનું નામ:	
૨	સરનામું:	
૩	જળપટના પટાની વિગતો.	
૪	આયાત કરવામાં આવનાર મત્સ્ય બીજની સંખ્યા.	પ્રજાતિ..... સંખ્યા.....
૫	જ્યાંથી મત્સ્ય બીજ આયાત કરવાના હોય તે સ્થળ	

સ્થળ:.....
તારીખ:.....

અરજદારની સહી.
નામ.

૪૫

નમૂનો ૧૫
(જૂઓ નિયમ ૬)

મત્સ્ય બીજ / ઝીંગા બીજ આયાત કરવા માટેના પરવાનગી

૧	પટેદારનું નામ :	
૨	સરનામું :	
૩	મત્સ્ય બીજનો સંગ્રહ કરવાનો હોય તે જળાશયનું નામ :	પ્રજાતિ..... સંખ્યા.....
૪	મત્સ્ય બીજની સંખ્યા.	
૫	મત્સ્ય બીજ જયાથી આયાત કરવાના હોય તે સ્થળ.	

સ્થળ:.....
તારીખ:.....

કચેરીનો
સિકકો

સહી
લાઈસન્સ આપનાર
અધિકારીનું નામ અને હોદ્દો

નોંધ: પટેદારે, પરવાનગીમાં જણાવેલ હોય તેવા મત્સ્યબીજનો સ્ટોક, આ કચેરીના પ્રતિનિધિની હાજરીમાં જળાશય ખાતે રાખવાનો રહેશે અને આવા સ્ટોક માટેનું "રોજકામ" રજૂ કરવાનું રહેશે.

૪૬

નમૂનો ૧૬

(જુઓ નિયમ ૬)

ખાનગી ઈંડા સેવનગૃહોમાં સંવર્ધન કાર્યક્રમો યોજવાની પરવાનગી મેળવવા માટેની અરજી

૧.	અરજદારનું નામ	
૨.	સરનામું	
૩.	ઈંડા સેવનગૃહનું સ્થળ	
૪.	મત્સ્ય સંવર્ધન કાર્યક્રમોની વિગતો	જાતિ ----- ઉત્પન્ન કરવાના બીજની સંખ્યા-----
૫.	સંવર્ધન કાર્યક્રમો માટેની સવલતો અને ઈંડા સેવનગૃહની ક્ષમતાની વિગતો.	
૬.	ઉત્પન્ન કરેલ બીજના ખરીદ વેચાણની વિગતો.	

સ્થળ : -----

તારીખ : -----

અરજદારની સહી-----

નામ-----

૪૭

નમૂનો ૧૭

(જુઓ નિયમ ૬)

ખાનગી ઈંડા સેવનગૃહે મત્સ્ય સંવર્ધન કાર્યક્રમો યોજવા માટેની પરવાનગી

૧	અરજદારનું નામ	
૨.	સરનામું	
૩.	ઈંડા સેવનગૃહનું સ્થળ	
૪.	જેના માટે પરવાનગી આપવામાં આવી હોય તે મત્સ્ય સંવર્ધન કાર્યક્રમોની વિગતો	જાતિ- ઉત્પન્ન કરવાના બીજની સંખ્યા-

સ્થળ :

કચેરીનો

(સહી)

તારીખ :

સિક્કો

લાઈસન્સ આપનાર

અધિકારીનું નામ અને હોદ્દો

નોંધ :- ઉપર આપેલ પરવાનગી સિવાયના સંવર્ધન કાર્યક્રમોની મંજૂરી આપવામાં આવશે નહિ.

નમૂનો ૧૮
(જુઓ નિયમ ૬(૪) (ખ))

જાળના કદની અને પકડવાની માછલીઓ માટે દરિયાઈ માછીમારે અનુસરવાની વિગતો.

ઉપકરણ	જાળનું કદ	પકડવાની માછલી
ટ્રોલ નેટ/ડોલ નેટ/ગોલ્વા	કોડ એન્ડમાં ૪૦ મિમિ ચો. જાળનું કદ	ડેમરસલ (દરિયાના તળિયેથી મળી આવતી) માછલીઓ
ગીલ નેટ	૫"	પોમફ્રેટ, બ્લેક પોમફ્રેટ (હલવો માછલી) અને બીજી માછલીઓ
ગીલ નેટ	૧૦"	ગોલ, દારા, રવાસ, સરમઈ, તુના અને બીજી માછલી
ગીલ નેટ	૩.૭"	મુલેટ (ગાંધિયો)

સ્થળ :

તારીખ :

કચેરીનો

સિક્કો

(સહી)

લાઈસન્સ આપનાર

અધિકારીનું નામ અને હોદ્દો

અરજદારનો ફોટો

નમૂનો ૧૯
(જુઓ નિયમ ૬(૮) (ગ))
માછલી અને છીપ-માછલી સંવર્ધન નોંધવાની અરજી

૧.	અરજદારનું નામ	
૨.	સરનામું	
૩.	સંવર્ધનની તારીખ	
૪.	સંવર્ધનનો વિસ્તાર	
૫.	બીજ સ્ટોકિંગની વિગતો	
૬.	જે રીતે મેળવેલ હોય તેની વિગતો	
૭.	સબસીડી રકમ	
૮.	બેન્ક સહાય	

સ્થળ :-----

અરજદારની સહી-----

તારીખ :-----

નામ-----

નમૂનો ૨૦
(જુઓ નિયમ ૬(૮) (ગ))
સંવર્ધનમાંના પાકની વિગતો

૧.	અરજદારનું નામ	
૨.	સરનામું	
૩.	મત્સ્ય-દાણનો (ફીડ) ઉપયોગ	
૪.	મત્સ્ય-દાણની(ફીડ) વિગતો	
૫.	આહાર વપરાશ ગુણોત્તર	
૬.	ઉત્પાદન/વાર્ષિક	
૭.	વેચાણની વિગતો	

સ્થળ : -----

અરજદારની સહી-----

તારીખ : -----

નામ-----

અરજદારનો ફોટો

નમૂનો ૨૧

(જુઓ નિયમ ૮ (ખ)(૧))

બોટ (હોડી) ના લાઈસન્સ માટેની અરજી

૧.	અરજદારનું નામ	
૨.	સરનામું	
૩.	જળાશયનું નામ	
૪.	બોટ (હોડી)ની વિગતો	પ્રકાર ----- લંબાઈ-----
૫.	સહકારી મંડળીનું નામ	
૬.	ચૂકવેલ ફી	રૂા----- ટીઆરપ નં.----- તારીખ-----

સ્થળ : -----

અરજદારની સહી-----

તારીખ : -----

નામ-----

ફોટો

નમૂનો ૨૨
 (જુઓ નિયમ ૮ (ખ)(૧))
 અંતર્દેશીય જળ પટમાં બોટ (હોડી) નું લાઈસન્સ

૧.	નામ	
૨.	જળાશય/પાણીનો વિસ્તાર	
૩.	રજિસ્ટ્રેશન નંબર	

સ્થળ : _____

તારીખ : _____

કચેરીનો

સિક્કો

(સહી)

લાઈસન્સ આપનાર

અધિકારીનું નામ અને હોદ્દો

અરજદારનો ફોટો

નમૂનો ૨૩

(જુઓ નિયમ ૮ (ખ) (૧))

પગડીયા લાઈસન્સ આપવા અથવા લાઈસન્સ તાજું કરાવવા માટેની અરજી

પ્રતિ,

મદદનીશ મત્સ્યોદ્યોગ નિયામક, અને
લાઈસન્સ આપનાર અધિકારીશ્રી,

અધીક્ષકશ્રી મત્સ્યોદ્યોગ અને

લાઈસન્સ આપનાર અધિકારીશ્રી

હું, નીચે જણાવેલ નિર્દિષ્ટ વિસ્તારમાં પગડીયા માછીમારી માટે મને પગડીયા લાઈસન્સ આપવા
આપશ્રીને વિનંતી કરું છું, આરી વિગતો નીચે પ્રમાણે છે :

૧.	અરજદારનું નામ અને સરનામું	
૨.	ઉપયોગમાં લેવાની જાળની વિગતો	
૩.	કામગીરીનો નિર્દિષ્ટ વિસ્તાર	
૪.	અગાઉ લાઈસન્સ આપવામાં આવ્યું હતું કે કેમ, જો આપવામાં આવ્યું હોય તો, અગાઉના લાઈસન્સનો નંબર અને તેની મુદત પૂરી થયાની તારીખ.	
૫.	રજિસ્ટ્રેશન ફીની ચુકવણીની વિગતો.	

હું, આથી, જાહેર કરું છું કે હું ગુજરાત મત્સ્યોદ્યોગ અધિનિયમ, ૨૦૦૩ અને તે હેઠળ
કરેલા નિયમોની જોગવાઈઓથી વાકેફ છું અને મને લાઈસન્સ આપવામાં આવશે તો તેની
બોલીઓ અને શરતોનું પાલન કરીશ.

સ્થળ : -----

અરજદારની સહી-----

તારીખ : -----

નામ-----

લાઈસન્સ ધરાવનારનો ફોટો

નમૂનો ૨૪

(જુઓ નિયમ ૮ (ખ) (૧))

પગડીયા માછીમારી માટેનું લાઈસન્સ

લાઈસન્સ નંબર.-----

૧.	નામ	
૨.	સરનામું	
૩.	કામગીરીનો વિસ્તાર	
૪.	ઉપયોગમાં લેવાની જાળની વિગતો	
૫.	લાઈસન્સની કાયદેસરતા :	----- થી ----- સુધી

શરતો :

૧. મત્સ્યોદ્યોગ અધિકારી અથવા તેણે અધિકૃત કરેલ વ્યક્તિ માગણી કરે ત્યારે લાઈસન્સ રજૂ કરવું.
૨. લાઈસન્સદાર લાઈસન્સમાં જણાવેલ કામગીરીના નિર્દિષ્ટ વિસ્તાર સિવાયના બીજા કોઈ વિસ્તારમાં કામગીરી કરી શકશે નહિ.
૩. લાઈસન્સદારે લાઈસન્સમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ હોય તે સિવાયના વિસ્તારમાં કોઈ માછીમારી ઉપકરણથી કામગીરી કરવી નહિ.
૪. તારીખ પૂરી થાય તે પહેલાં લાઈસન્સ તાજું કરાવવું.
૫. આ લાઈસન્સ હેઠળ લાઈસન્સદાર સિવાયની કોઈપણ બીજી વ્યક્તિ માછીમારી કરી શકશે નહિ.
૬. ધાર્મિક સ્થળથી ૧૨૦ મીટરની અંદર માછીમારી પ્રવૃત્તિ કરી શકાશે નહિ.
૭. લાઈસન્સદારે જ્યારે માછલા પકડવા અંગેની માહિતી માંગવામાં આવે ત્યારે પૂરી પાડવી.

સ્થળ :-----

તારીખ :-----

કચેરીનો

સિક્કો

(સહી)

લાઈસન્સ આપનાર

અધિકારીનું નામ અને હોદ્દો

અરજદારનો ફોટો

નમૂનો ૨૫
(જુઓ નિયમ ૭ (૩૭))

જહાજવાડો (બોટ બિલ્ડીંગ યાર્ડ), પ્રોસેસિંગ પ્લાન્ટ, આઈસ ફેક્ટરી (બરફનું કારખાનું) અથવા મત્સ્યોદ્યોગને લગતાં બીજા ઉદ્યોગો સંબંધી રજિસ્ટ્રેશન માટેની અરજી.

પ્રતિ,

મદદનીશ મત્સ્યોદ્યોગ નિયામક અને
રજિસ્ટ્રેશન અધિકારીશ્રી,

મત્સ્યોદ્યોગ અધીક્ષક અને
રજિસ્ટ્રેશન અધિકારીશ્રી

હું / અમે, મારા / અમારા/મત્સ્યોદ્યોગ સંબંધી ઉદ્યોગની નોંધણી કરવા આપશ્રીને વિનંતી કરું છું /કરીએ છીએ, તેની વિગતો નીચે પ્રમાણે આપેલ છે :

૧	ઉદ્યોગના માલિક (કો)નું નામ(મો) અને સરનામું (મા) :	
૨	ઉદ્યોગની વિગતો : (૧) જહાજવાડો (બોટ બિલ્ડીંગ યાર્ડ) : (૨) પ્રોસેસિંગ પ્લાન્ટ : (૩) આઈસ ફેક્ટરી : (૪) બીજી કોઈ બાબત :	
૩	ઉદ્યોગ જ્યાં આવેલ હોય તે જગા :	
૪	ફેક્ટરી/ઉદ્યોગની યુનિટ કોસ્ટ :	
૫	વાર્ષિક ઉત્પાદન ક્ષમતા :	
૬	રજિસ્ટ્રેશન ફીની ચુકવણીની વિગતો:	

હું, આથી, જાહેર કરું છું કે હું/અમે, ગુજરાત મત્સ્યોદ્યોગ અધિનિયમ, ૨૦૦૩ અને તે હેઠળ કરેલા નિયમોની જોગવાઈઓથી વાકેફ છું /છીએ અને મને/ અમને લાઈસન્સ આપવામાં આવશે તો તેની બોલીઓ અને શરતોનું પાલન કરીશ/કરીશું.

સ્થળ : -----

અરજદાર (રો)ની સહી(ઓ)-----

તારીખ :-----

નામ-----

પ્રમાણપત્ર ધારકોનો ફોટો

નમૂનો રદ
(જુઓ નિયમ ૭(૩૭))

----- નું રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર

રજિસ્ટ્રેશન નંબર.-----

૧.	અરજદાર(રો)નું નામ (મો)	
૨.	સરનામું (મા)	
૩.	ઉદ્યોગ/ફેક્ટરી (કારખાના)નું સ્થળ	

ગુજરાત મત્સ્યોદ્યોગ નિયમો, ૨૦૦૩માં કરેલી જોગવાઈઓને અધીન રહીને, આ રજિસ્ટ્રેશન પ્રમાણપત્ર કાઢી આપવામાં આવે છે.

પ્રવૃત્તિમાંના કોઈ ફેરફાર અથવા તે સિવાયની અન્ય પ્રવૃત્તિ રજિસ્ટ્રેશન અધિકારીની પૂર્વ પરવાનગી મેળવ્યા પછી હાથ ધરવી.

સ્થળ : -----

તારીખ : -----

કચેરીનો

(સહી)

સિક્કો

લાઈસન્સ આપનાર

અધિકારીનું નામ અને હોદ્દો

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

અનીલ પટેલ,

સરકારના નાયબ સચિવ,

બંદરો અને મત્સ્યોદ્યોગ વિભાગ.

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર.

૫૭

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

PUBLISHED BY AUTHORITY

EXTRA ORDINARY

Vol. XLIV

THURSDAY, OCTOBER 16, 2003/ASVINA 24, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧૬મી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા તારીખ ૮મી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના નાણા વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક: (જીએચએન-૫૬/૨૦૦૩)-એમઆઈએસ-૧૦૮૮-૨૨-એન નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વ લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નામન સચિવ.

Notification*under***THE GUJARAT PUBLIC MONEYS (RECOVERY OF DUES) ACT, 1979.**

ગુજરાત જાહેર નાણાં (લેણાં વસૂલાત) અધિનિયમ, ૧૯૭૯ હેઠળ જાહેરનામું.

નાણા વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૮મી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૩.

ગુજરાત જાહેર નાણાં (લેણાં વસૂલાત) અધિનિયમ, ૧૯૭૯.

ક્રમાંક : (જીએચએન-૫૯/૨૦૦૩)-એમઆઈએસ-૧૦૯૮-૨૨-એન.- ગુજરાત જાહેર નાણાં (લેણાં વસૂલાત) અધિનિયમ ૧૯૭૯ (સન ૧૯૭૯ના ગુજરાતના ૧૭મા)ની કલમ ૨ના ખંડ (કખ) ની જોગવાઈઓ અનુસાર અને તા. ૧૧મી સપ્ટેમ્બર, ૧૯૯૮નું નાણા વિભાગનું સરકારી જાહેરનામું ક્રમાંક : (જીએચએન-૧૯)-એમઆઈએસ-૧૦૯૮-૨૨-એન ૨૬ કરતી, ગુજરાત સરકાર, આથી. રાજકોટ, જામનગર, જૂનાગઢ અને પોરબંદર શહેરો અને તે જિલ્લાઓના વિસ્તારની અંદર દેના બેંકના લેણાંની વસૂલાત માટે, સદરહુ અધિનિયમ હેઠળ કલેક્ટરના કાર્યો બજાવવા અને સત્તા વાપરવા માટે નાયબ મામલતદાર અને ખાસ વસૂલાત અધિકારી, રાજકોટની નિમણૂક કરે છે.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

કે. એલ. તેજાણી,

સરકારના સંયુક્ત સચિવ,

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

PUBLISHED BY AUTHORITY
EXTRA ORDINARY

Vol. XLIV]

FRIDAY, OCTOBER 17, 2003/ASVINA 25, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧૭મી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા તારીખ ૮મી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના નાણાં વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક: (જીએચએન-૫૫/૨૦૦૩)-એમઆઈએસ-૧૦-૨૦૦૩-યુ. ઓ.-૦૭--એન, નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

Corrigendum*to***THE FINANCE DEPARTMENT, GOVERNMENT NOTIFICATION NO. (GHN-11/2003)****MIS-10-2003-U-O-07-N dated 17th April, 2003.**

નાણા વિભાગના તારીખ : ૧૭મી એપ્રિલ, ૨૦૦૩ના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક :
(જીએચએન-૧૧/૨૦૦૩)-એમઆઈએસ-૧૦-૨૦૦૩-યુ. ઓ.-૦૭-એન. નું શુધ્ધિપત્ર.

નાણા વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૮મી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૩.

શુધ્ધિપત્ર ક્રમાંક : (જીએચએન-૫૫/૨૦૦૩)-એમઆઈએસ-૧૦-૨૦૦૩-યુ. ઓ.-૦૭-એન. તારીખ ૧૭મી એપ્રિલ, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારી રાજપત્ર, ભાગ-૪ બી અસાધારણ ક્રમાંક : ૧૨૫, પાના નંબર ૧૨૫-૧ પર પ્રસિધ્ધ થયેલા, નાણાં વિભાગના તારીખ : ૧૭મી એપ્રિલ, ૨૦૦૩ના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક : (જીએચએન-૧૧/૨૦૦૩)-એમઆઈએસ-૧૦-૨૦૦૩-યુ. ઓ.-૦૭-એન. માં બીજી લીટીમાં,--

“ગુજરાત જાહેરનાણા (સુવિધા જોગવાઈ) અધિનિયમ, ૧૯૭૯” ને બદલે, “ગુજરાત જાહેર નાણા (લેણા વસૂલાત) અધિનિયમ, ૧૯૭૯” વાંચવું.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

એમ. એચ. પાઠક,
સેક્શન અધિકારી,
નાણા વિભાગ.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLVI

SATURDAY, OCTOBER 18, 2003/ASVINA 26, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧૮મી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા તારીખ ૧૬મી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના નાણા વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક : (જીએચએન-૫૭) જીએસટી-૨૦૦૩(એસ-૫૯-ક) (૯)/૪ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વ લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

Notification

Re

Amendment to the Government Notification, Finance Department,
No.(GHN-90)/ GST/1076(S.59A)/(1)/TH, Dated the 11th November, 1976.

નાણા વિભાગનું તારીખ ૧૧મી નવેમ્બર, ૧૯૭૬નું સરકારી જાહેરનામું ક્રમાંક :
(જીએચએન-૯૦)/જીએસટી-૧૦૭૬(એસ-૫૮૬)(૧)/ઠ, સુધારવા સંબંધી જાહેરનામું.

નાણા વિભાગ,

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧૬મી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૩.

ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯.

ક્રમાંક. (જીએચએન-૫૭) જીએસટી-૨૦૦૩-(એસ.૫૮૬)(૯)/ઠ :-ગુજરાત સરકારને એવું લાગે છે કે વેરો ભરવાનું ટાળવાને અટકાવવાના હેતુથી વધુ ચેક પોસ્ટ આપવાનું અને વધુ આડશો ઊભી કરવાનું જરૂરી છે.

તેથી, હવે, ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯ (સન ૧૯૭૦ના ગુજરાતના ૧લા)ની કલમ ૫૮૬ની પંટા-કલમ (૧)થી મળેલી સત્તાની રૂએ, ગુજરાત સરકાર, આથી, નાણા વિભાગનું તારીખ ૧૧મી નવેમ્બર, ૧૯૭૬નું સરકારી જાહેરનામું ક્રમાંક : (જીએચએન-૯૦)/જીએસટી-૧૦૭૬(એસ-૫૮૬)(૧)/ઠ નીચે પ્રમાણે સુધારે છે :-

સદરહુ જાહેરનામા સાથે જોડેલી અનુસૂચિમાં, અનુક્રમિક્રમ ૭૫ પરની નોંધ પછી નીચેની નવી નોંધ ઉમેરવી :-

૭૫-કેડલા/ગાંધીધામ

૪૦-મુંદ્રા

૪૧-દહેજ

૪૨-મગદલલા

૪૩-બેડી (જામનગર)

૪૪-મોરબી

૪૫-ભાવનગર

૪૬-અલંગ

૪૭-સુરત

૪૮-પીપાવાવ

૪૯-સિક્કા

૫૦-જામી

૫૧-પોરબંદર

૫૨-વેરાવળ

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

સી. જે. મેકવાન,

સરકારના ઉપ સચિવ.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

SATURDAY, OCTOBER 18, 2003/ASVINA 26, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧૮મી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૩.

તારીખ ૧૮મી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારી રાજપત્ર
(અસાધારણ)માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક:
૩૧નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વ લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT ACT NO. 31 OF 2003.

ગુજરાત વિધાનમંડળના નીચેના અધિનિયમને રાષ્ટ્રપતિએ સન ૨૦૦૩ના ઓક્ટોબર મહિનાની ૧૭મી તારીખે અનુમતિ આપી હોવાથી, તે આથી સર્વે લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવે છે.

વી. એમ. કોઠારે,

ગુજરાત સરકારના સચિવ,

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

GUJARAT ACT NO. 31 OF 2003AN ACT

*further to amend the Code of Criminal Procedure, 1973
in its application to the State of Gujarat*

સન ૨૦૦૩નો ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક. ૩૧.

(રાષ્ટ્રપતિની અનુમતિ મળ્યા પછી, સન ૨૦૦૩ના ઓક્ટોબર મહિનાની ૧૮મી તારીખે “ગુજરાત રાજપત્ર” માં (અંગ્રેજીમાં) પ્રથમ પ્રસિદ્ધ કરેલો.)

ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડતો હોય તેટલા પૂરતો ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩ વધુ સુધારવા બાબત અધિનિયમ.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચોપનમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :-

૧. (૧) આ અધિનિયમ ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ (ગુજરાત સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.

ટૂંકી સંજ્ઞા,
અને આરંભ.

(૨) તે સન ૨૦૦૩ના ઓગસ્ટ મહિનાની ૧૬મી તારીખે અમલમાં આવ્યો છે એમ ગણાશે.

સન
૧૯૭૪નો
૨જો.

૨. ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડતો હોય તેટલે સુધી, ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩ (જેનો આમાં હવે પછી, “મુખ્ય અધિનિયમ” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે)માં, કલમ ૧૬૭માં, પેટા કલમ (૨)માં,-

સન ૧૯૭૪ના
૨જા અધિનિયમની
કલમ ૧૬૭નો
સુધારો.

(૧) પરંતુકમાં, પરિચ્છેદ (ખ)ને બદલે, નીચેનો પરિચ્છેદ મૂકવો :-

“(ખ) (૧) આરોપી પોલીસ કસ્ટડીમાં હોય ત્યારે તેને મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષ રૂબરૂમાં હાજર કરવામાં આવે, અને

(૨) આરોપી પોલીસ કસ્ટડી સિવાયની અન્ય જગ્યાએ હોય, ત્યારે મેજિસ્ટ્રેટના આદેશ અનુસાર તેને રૂબરૂમાં અથવા ઈલેક્ટ્રોનિક વીડીયો લિંકેજના માધ્યમ મારફત મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષ હાજર કરવામાં આવે,

તે સિવાય કોઈપણ મેજિસ્ટ્રેટ આ કલમ હેઠળ કોઈ કસ્ટડીમાં વધુ અટકાયતમાં રાખવા માટે અધિકાર આપી શકશે નહિ.”;

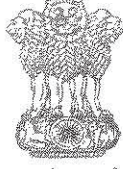
(૨) સ્પષ્ટીકરણ ૨ માં, “કોઈ આરોપીને” એ શબ્દો પછી અને “મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષ” એ શબ્દો પહેલાં “રૂબરૂમાં અથવા યથાપ્રસંગ, ઈલેક્ટ્રોનિક વીડિયો લિંકેજના માધ્યમ મારફત” એ શબ્દો દાખલ કરવા.

રદ કરવા બાબત
અને અપવાદ.

૩. (૧) ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ (ગુજરાત સુધારા) વટહુકમ, ૨૦૦૩ આથી રદ કરવામાં આવે છે.

સન ૨૦૦૩નો
ગુજરાત વટહુકમ
ઉત્તે.

(૨) આવી રીતે રદ થવા છતાં, સદરહુ વટહુકમથી સુધાર્યા પ્રમાણેના મુખ્ય અધિનિયમ હેઠળ કરેલ કોઈપણ કૃત્ય અથવા લીધેલ કોઈપણ પગલું આ અધિનિયમથી સુધાર્યા પ્રમાણેના મુખ્ય અધિનિયમ હેઠળ કરેલ અથવા લીધેલ હોવાનું ગણાશે.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

THURSDAY, OCTOBER 30, 2003/KARTIKA 8, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૩૦મી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૩.

તારીખ ૩૦મી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૩ના ગુજરાત રાજપત્ર (અસાધારણ)માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા સન ૨૦૦૩ના ગુજરાત વટહુકમ ક્રમાંક : ૪નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારુ પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

કાયદા વિભાગ,
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૩૦મી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૩.

GUJARAT ORDINANCE NO. 4 of 2003

AN ORDINANCE

further to amend the Bombay Court - fees (Gujarat Amendment) Act, 2003.

સન ૨૦૦૩નો ગુજરાત વટહુકમ ક્રમાંક : ૪.

મુંબઈ કોર્ટ - ફી (ગુજરાત સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ વધુ સુધારવા બાબત વટહુકમ.

ગુજરાત રાજ્યની વિધાનસભાનું સત્ર ચાલુ નથી;

અને ગુજરાતના રાજ્યપાલને એવી ખાતરી થઈ છે કે મુંબઈ કોર્ટ - ફી (ગુજરાત સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ સુધારવા માટે તાત્કાલિક પગલાં લેવાનું તેમને માટે જરૂરી બનાવે તેવા સંજોગો પ્રવર્તે છે;

સન
૨૦૦૩નો
ગુજરાતનો
૧૮મો.

તેથી, હવે, ભારતના સંવિધાનની કલમ ૨૧૩ના ખંડ (૧) થી તેમને મળેલી સત્તાની રૂએ, ગુજરાતના રાજ્યપાલ, આથી, નીચેનો વટહુકમ કરીને પ્રસિધ્ધ કરે છે:—

૧. ટૂંકી સંજ્ઞા.- (૧) આ વટહુકમ મુંબઈ કોર્ટ - ફી (ગુજરાત સુધારા) સુધારા વટહુકમ, ૨૦૦૩ કહેવાશે.

સન
૨૦૦૩નો
ગુજરાતનો
૧૮મો.

૨. સન ૨૦૦૩નો ગુજરાતનો ૧૮મો હંગામી રીતે સુધારવા બાબત.- આ વટહુકમના અમલની મુદત દરમિયાન, મુંબઈ કોર્ટ - ફી (ગુજરાત સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ (જેનો આમાં હવે પછી, “ સુધારા અધિનિયમ” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે) કલમ ૩માં નિર્દિષ્ટ કરેલા સુધારાને અધીન રહીને અમલમાં રહેશે.

૩. સન ૨૦૦૩ના ગુજરાતના ૧૮માની કલમ ૩નો સુધારો.- સુધારા અધિનિયમમાં, કલમ ૩માં, ખંડ (૨) ને બદલે, નીચેનો મજકૂર મૂકવો :-

“(૨) અનુચ્છેદ ૧૦ને બદલે, નીચેનો મજકૂર મૂકવો;

“૧૦. વીલનું પ્રોબેટ અથવા જે મિલકતના સંબંધમાં પ્રોબેટ અથવા પત્રો આપવામાં આવ્યા બે ટકા વહીવટપત્રો, તેની સાથે વીલ હોય તે મિલકતની રકમ અથવા કિંમત એક હજાર રૂપિયા કરતાં જોડેલું હોય કે ન હોય. વધારે હોય, ત્યારે એક હજાર રૂપિયા કરતાં વધારે હોય તેટલી પચાસ હજાર રૂપિયા સુધીની રકમ અથવા કિંમતના ભાગ ઉપર.

જે મિલકતના સંબંધમાં પ્રોબેટ અથવા પત્રો આપવામાં આવ્યા ચાર ટકા હોય તે મિલકતની રકમ અથવા કિંમત પચાસ હજાર રૂપિયા કરતાં વધારે હોય, ત્યારે પચાસ હજાર રૂપિયા કરતાં વધારે હોય તેટલી બે લાખ રૂપિયા સુધીની રકમ અથવા કિંમતના ભાગ ઉપર.

જે મિલકતના સંબંધમાં પ્રોબેટ અથવા પત્રો આપવામાં આવ્યા હોય તે મિલકતની રકમ અથવા કિંમત બે લાખ રૂપિયા કરતાં વધારે હોય, ત્યારે બે લાખ રૂપિયા કરતાં વધારે હોય તેટલી ત્રણ લાખ રૂપિયા સુધીની રકમ અથવા કિંમતના ભાગ ઉપર.

જે મિલકતના સંબંધમાં પ્રોબેટ અથવા પત્રો આપવામાં આવ્યા હોય તે મિલકતની રકમ અથવા કિંમત ત્રણ લાખ રૂપિયા કરતાં વધારે હોય, ત્યારે ત્રણ લાખ રૂપિયા કરતાં વધારે હોય તેટલી રકમ અથવા કિંમતના ભાગ ઉપર:

મહત્તમ
પંચોત્તેર
હજાર
રૂપિયાને
અધીન
રહીને
સાડા
સાત
ટકા.

પરંતુ જે કોઈ મિલકતનો કોઈ એસ્ટેટમાં સમાવેશ થતો હોય તે મિલકતના સંબંધમાં ભારતનો વારસાહક અધિનિયમ, ૧૯૨૫ના ભાગ ૧૦ હેઠળ અથવા સન ૧૮૨૭ના મુંબઈના ૮મા વિનિયમ અથવા તે સમયે અમલમાં હોય તેવા કોઈ તત્સમાન કાયદા હેઠળ પ્રમાણપત્ર આપવામાં આવ્યા પછી, તે જ એસ્ટેટના સંબંધમાં પ્રોબેટ અથવા વહીવટપત્રો આપવામાં આવે, ત્યારે તે પ્રોબેટ અથવા વહીવટપત્રો આપતી વખતે જે ફી ભરવી પડે તેમાંથી સદરહુ પ્રમાણપત્ર આપતી વખતે જે રકમ ભરી હોય તે બાદ કરવી.”.

સન
૧૯૨૫નો
૩૯મો.

નિવેદન

મુંબઈ કોર્ટ - ફી અધિનિયમ, ૧૯૫૯, મુંબઈ કોર્ટ - ફી (ગુજરાત સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩(સન ૨૦૦૩ના ગુજરાતના ૧૮મા) થી સુધારવામાં આવ્યો હતો. સદરહુ સુધારા અધિનિયમથી, કોર્ટ ફીના દરને લગતી અમુક જોગવાઈઓમાં ફેરફાર કરવામાં આવ્યો હતો. સદરહુ સુધારામાં વીલના પ્રોબેટ અથવા વહીવટપત્રો સંબંધી અનુસૂચિ-૧ નો અનુચ્છેદ ૧૦ પણ સુધારવાનો હતો. તેમ છતાં, સદરહુ અનુસૂચિ-૧ના અનુચ્છેદ ૧૦ની કોલમ ૩માં, યોગ્ય ફીના દર છપાયા ન હતા.

તેથી, સદરહુ અધિનિયમની અનુસૂચિ-૧ ના અનુચ્છેદ ૧૦ને સુધારીને, સદરહુ ત્રૂટિ સુધારવી જરૂરી છે.

ગુજરાત વિધાનસભાનું સત્ર ચાલુ ન હોવાથી, ઉપર્યુક્ત ઉદ્દેશ સિધ્ધ કરવા માટે મુંબઈ કોર્ટ - ફી (ગુજરાત સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ સુધારવા માટે આ વટહુકમ પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવે છે.

ગાંધીનગર.

તારીખ : ૨૯ મી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૩.

કેલાસપતિ મિશ્રા,

ગુજરાતના રાજ્યપાલ.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

બેલા ત્રિવેદી,
સરકારના સચિવ.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

PUBLISHED BY AUTHORITY
EXTRA ORDINARY

Vol. XLIV]

TUESDAY, NOVEMBER 4, 2003/KARTIKA 13, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૪થી નવેમ્બર, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા તારીખ ૨૧મી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના ગૃહ વિભાગના સરકારી શુધ્ધિપત્ર ક્રમાંક: જી-જી-૯૨.એફ.એલ.આર.૨૦૦૩-૨૨૩૩-૯-૧ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારું પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારનું: નાયબ સચિવ.

Corrigendum*to***THE GOVERNMENT NOTIFICATION NO.****G/G/84/FLR/2003/2233/E-1 Dated the 20th September, 2003.**

તારીખ ૨૦મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩ના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક.

જી-જી-૮૪-એફએલઆર-૨૦૦૩-૨૨૩૩-ઈ-૧નું શુધ્ધિપત્ર.

ગૃહ વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૨૧મી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૩.

મોટર વાહન અધિનિયમ, ૧૯૮૮.

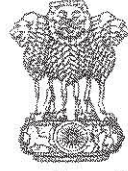
ક્રમાંક : જી-જી-૮૨/એફએલઆર/૨૦૦૩-૨૨૩૩-ઈ-૧.- તારીખ ૨૦મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩ના સરકારી જાહેરનામા
 ક્રમાંક : જી-જી-૮૪/એફએલઆર/૨૦૦૩-૨૨૩૩-ઈ-૧ હેઠળ, તારીખ ૨૦મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારી રાજપત્ર,
 અસાધારણ, ભાગ-૪-ખમાં, પાના ૨૬૧-૧ ઉપર પ્રસિધ્ધ થયેલ, મુંબઈ વિદેશી ભરૂ (ગુજરાત સુધારા) નિયમો, ૨૦૦૩માં, નિયમ
 ૧માં, "(ગુજરાત સુધારા)" એ કૌંસ અને શબ્દોને બદલે, "(ગુજરાત દ્વિતીય સુધારા)" લેવાયું.

ગુજરાતના રાજ્યપાલશ્રીના હુકમથી અને તેમના નામ.

એસ કે, ભાવસાર,

સરકારના ઉપસચિવ,

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

PUBLISHED BY AUTHORITY

EXTRA ORDINARY

Vol. XLIV]

WEDNESDAY, NOVEMBER 5, 2003/KARTIKA 14, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય જાબતોનો વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૫મી નવેમ્બર, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા તારીખ ૨૨મી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના ડિજીટલ અને પેટ્રોલિક્લસ વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક: જાએચયુ-૦૩-૫૪-ઈઆરસી-૨૦૦૩-૮૦૦૫-કે ના ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

Notification*re***THE GUJARAT ELECTRICITY REGULATORY COMMISSION MEMBER
RESIGNATION (NOTICE PERIOD) RULES, 2003.**

ગુજરાત વિદ્યુત નિયમન પંચના સભ્યના રાજીનામા (નોટિસની મુદત) બાબત નિયમો

૨૦૦૩ સંબંધી જાહેરનામું.

ઊર્જા અને પેટ્રોકેમિકલ્સ વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૨૨મી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૩.

ગુજરાત વિદ્યુત ઉદ્યોગ (પુનર્ગઠન અને નિયમન) અધિનિયમ, ૨૦૦૩.

ક્રમાંક : જીએચયુ-૦૩-૫૪-ઈઆરસી-૨૦૦૩-૮૦૦૫-કે.-ગુજરાત વિદ્યુત ઉદ્યોગ (પુનર્ગઠન અને નિયમન) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ (સન ૨૦૦૩ના ગુજરાતના ૨૪મા)ની કલમ ૧૦ની પેટા-કલમ (૩) સાથે વાંચતા, કલમ ૬૪ની પેટા-કલમ (૨)ના બંદ (ગ)થી મંગલો સત્તાની રૂએ, ગુજરાત સરકાર, આથી નીચેના નિયમો કરે છે :-

૧. ટૂંકી સંજ્ઞા અને આરંભ : (૧) આ નિયમો ગુજરાત વિદ્યુત નિયમન પંચના સભ્યના રાજીનામા (નોટિસની મુદત) બાબત નિયમો, ૨૦૦૩ અંદરનાર.

(૨) તે, રાજ્યપત્રમાં તેની પ્રસિધ્ધિની તારીખથી અમલમાં આવશે.

૨. રાજીનામા માટેની નોટિસની મુદત :-ગુજરાત વિદ્યુત નિયમન પંચનો જે સભ્ય પોતાના હોદ્દા ઉપરથી રાજીનામું આપવા મંગલો હોય તેણે, એક મહિનાથી ઓછી ન હોય તેટલી મુદતની અંદર રાજ્ય સરકારને લેખિતમાં નોટિસ આપવી જોઈશે.

ગુજરાતના રાજ્યપાલશ્રીના હુકમથી અને તેમના નામે,

આર. એલ. જાંધે,
સરકારના નાયબ સચિવ.

*****

सन्तुलनमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

PUBLISHED BY AUTHORITY
EXTRA ORDINARY

Vol. XLIV]

WEDNESDAY, NOVEMBER 5, 2003/KARTIKA 14, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બિલ્લતોનો વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, પંચમી નવેમ્બર, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા તારીખ ૨૨મી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના ઉર્જા અને પેટ્રોકેમિકલ્સ વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક: જીએચયુ-૦૩-૫૫-જીઈઆરસી-૨૦૦૩-૮૦૦૫-કે નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ

re

**THE GUJARAT ELECTRICITY REGULATORY COMMISSION
(COURT FEE STAMP IN APPEAL) RULES, 2003.**

ગુજરાત વિદ્યુત નિયમન પંચ (અપીલ ઉપર કોર્ટ ફી સ્ટેમ્પ) નિયમો, ૨૦૦૩ સંબંધી
જાહેરનામું.

ઊર્જા અને પેટ્રોકેમિકલ્સ વિભાગ,

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૨૨મી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૩.

ગુજરાત વિદ્યુત ઉદ્યોગ (પુનર્ગઠન અને નિયમન) અધિનિયમ, ૨૦૦૩.

ક્રમાંક : જીએચયુ-૦૪૫-જીઈઆરસી-૨૦૦૩-૮૦૦૫-કે.-ગુજરાત વિદ્યુત ઉદ્યોગ (પુનર્ગઠન અને નિયમન) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ (સન ૨૦૦૩ના ૭ જાન્યુઆરીના રજમા)ની કલમ ૫૦ની પેટા-કલમ (પ) સાથે વાંચતા, કલમ ૬૪ની પેટા-કલમ (૨)ના ખંડ (૧)થી મળેલી સત્તાને નવા ગુજરાત સરકાર, આથી નીચેના નિયમો કરે છે :-

૧. ટૂંકી સંજ્ઞા અને આરંભ : (૧) આ નિયમો ગુજરાત વિદ્યુત નિયમન (અપીલ ઉપર કોર્ટ ફી સ્ટેમ્પ) નિયમો, ૨૦૦૩ કહેવાશે.

(૨) તે, રાજ્યપત્રમાં તેની પ્રસિધ્ધિની તારીખથી અમલમાં આવશે.

૨. હાઈકોર્ટેને કરવાની અપીલ ઉપરના કોર્ટ ફી સ્ટેમ્પની કિંમત :-ગુજરાત વિદ્યુત ઉદ્યોગ (પુનર્ગઠન અને નિયમન) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ની કલમ ૫૦ હેઠળની હાઈકોર્ટેને કરવાની અપીલ ઉપર પ્રાંતસો રૂપિયાનો કોર્ટ ફી સ્ટેમ્પ હોવો જોઈશે.

ગુજરાતના રાજ્યપાલશ્રીના હુકમથી અને તેમના નામ,

આર. એન. જોષી,

સરકારના નાયબ સચિવ.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

WEDNESDAY, NOVEMBER 5, 2003/KARTIKA 14, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other parts

વૈધાનિક અને સંસદીય બિલોનો વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, પંચમી નવેમ્બર, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા તારીખ ૧૦મી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના ઊર્જા અને પેટ્રોકેમિકલ્સ વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક : જીએચયુ-૨૦૦૩-(૫૦)-ઈઆરસી-૧૦૨૦૦૩-૩૦૨-કે નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

Notification

Re

The Gujarat Electricity Regulatory Commission
(Oath of office and of secrecy by Members) Rules, 2003.

ગુજરાત વિદ્યુત નિયમન પંચ (સભ્યોએ લેવાના હોદ્દા અને ગુપ્તતાના સોગંદ) નિયમો, ૨૦૦૩ સંબંધી જાહેરનામું

ઊર્જા અને પેટ્રોકેમિકલ્સ વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧૦મી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૩.

ગુજરાત વિદ્યુત ઉદ્યોગ (પુનર્ગઠન અને નિયમન) અધિનિયમ, ૨૦૦૩.

ક્રમાંક : જીએચયુ-૨૦૦૩-(૫૦)-ઈઆરસી-૧૦૨૦૦૩-૩૦૨-કે.-ગુજરાત વિદ્યુત ઉદ્યોગ (પુનર્ગઠન અને નિયમન) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ (સન ૨૦૦૩ના ગુજરાતના ૨૪મા)ની કલમ ૮ સાથે વાંચતા, કલમ ૬૪ની પેટા-કલમ (૨)ના ખંડ (ખ)થી મળેલી સત્તાની રૂએ, ગુજરાત સરકાર, આથી, નીચેના નિયમો કરે છે :-

૧. (૧) આ નિયમો, ગુજરાત વિદ્યુત નિયમન પંચ (સભ્યોએ લેવાના હોદ્દા અને ગુપ્તતાના સોગંદ) નિયમો, ૨૦૦૩ કહેવાશે.

(૨) તે, રાજપત્રમાં તેની પ્રસિધ્ધિની તારીખથી અમલમાં આવશે.

૨. ગુજરાત વિદ્યુત નિયમન પંચના અધ્યક્ષે અને સભ્યોએ પોતાના હોદ્દા ધારણ કરતાં પહેલાં, નીચેના નમૂનામાં હોદ્દા અને ગુપ્તતાના સોગંદ લેવા પડશે અને સહી કરવી પડશે :-

ક. હોદ્દાના સોગંદનો નમૂનો

“હું, ... ગુજરાત વિદ્યુત નિયમન પંચના અધ્યક્ષ/સભ્ય તરીકે નિમાવાથી, ગંભીરતાપૂર્વક પ્રતિજ્ઞા કરું છું (અથવા ઈશ્વરને નામે સોગંદ લઉં છું) કે કાયદાથી સ્થાપિત ભારતના સંવિધાન પ્રત્યે હું સાચી શ્રદ્ધા અને નિષ્ઠા ધરાવીશ, હું ભારતના સાર્વભૌમત્વનું અને અખંડિતતાનું સમર્થન કરીશ. હું યોગ્ય રીતે અને શ્રદ્ધાપૂર્વક અને મારી પૂરી શક્તિ, સમજ અને નિર્ણય શક્તિથી મારા હોદ્દાના કર્તવ્યો, ભય કે પક્ષપાત, રાગ કે દ્વેષ વિના બજાવીશ.”

ખ. ગુપ્તતાના સોગંદનો નમૂનો

“હું, ... ગંભીરતાપૂર્વક પ્રતિજ્ઞા કરું છું (અથવા ઈશ્વરને નામે સોગંદ લઉં છું) કે ગુજરાત વિદ્યુત નિયમન પંચના અધ્યક્ષ/સભ્ય તરીકે મારી વિચારણા માટે લાવવામાં આવે અથવા મારા જાણવામાં આવે તેવી કોઈપણ બાબતની જાણ, એવા અધ્યક્ષ/સભ્ય તરીકેના કર્તવ્યોના યોગ્ય પાલન માટે આવશ્યક હોય તે સિવાય, પ્રત્યક્ષ કે પરોક્ષ રીતે કોઈપણ વ્યક્તિ અથવા વ્યક્તિઓને કરીશ નહિ અથવા તેની કે તેમની આગળ તે પ્રગટ કરીશ નહિ.”

૩. હોદ્દા અને ગુપ્તતાના સોગંદ, મુખ્યમંત્રી, ગુજરાત સમક્ષ લેવા જોઈશે અને સહી કરવી જોઈશે.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

આર. કે. શાહ,
સરકારના ઉપસચિવ.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

MONDAY, NOVEMBER 10, 2003/KARTIKA 19, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other parts

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧૦મી નવેમ્બર, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા તારીખ ૫મી નવેમ્બર, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના શહેરી વિકાસ અને શહેરી ગૃહનિર્માણ વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક : કેવી-૨૦૦૨નો ૧૮૯-એએમએન-૨૦૨૦૦૦-૭૧૨૨-પી, નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

Notification

Under

The Bombay Provincial Municipal Corporations Act, 1949

મુંબઈ પ્રોવિન્શિયલ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન અધિનિયમ, ૧૯૪૯ હેઠળ જાહેરનામું

ગુજરાત સરકાર

શહેરી વિકાસ અને શહેરી ગૃહનિર્માણ વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૫મી નવેમ્બર, ૨૦૦૩.

મુંબઈ પ્રોવિન્શિયલ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન અધિનિયમ, ૧૯૪૯.

ક્રમાંક : કેવી-૨૦૦૨નો ૧૮૯-એએમએન-૨૦૨૦૦૦-૭૧૨૨-પી.—મ્યુનિસિપલ કમિશનર, અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન—એ તેમના તારીખ ૦૫-૧૧-૨૦૦૩ના પત્રમાં એવું જણાવ્યું છે કે અમદાવાદ શહેરના મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનના અને અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ ટ્રાન્સપોર્ટ સેવાના કર્મચારીઓ હડતાલનો આશરો લે તેવી સંભાવના છે;

અને, ગુજરાત સરકારનો એવો અભિપ્રાય છે કે મુંબઈ પ્રોવિન્સિયલ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન અધિનિયમ, ૧૯૪૮ (જેનો આમાં હવે પછી “સદરહુ અધિનિયમ” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે)ની અનુસૂચિ-કના પ્રકરણ ૪ના વર્ગ-૧, ૨ અને ૩માં જણાવેલી અનિવાર્ય સેવાઓમાંની કોઈપણ સેવા બજાવવામાં રૂકાવટ થવાથી અથવા તેના બંધ થવાથી અમદાવાદ શહેરના જનજીવન માટેની જરૂરી એવી આવશ્યક સેવાઓની જાળવણીની સલામતીને પ્રતિકૂળ રીતે અસર થશે;

તેથી, હવે, સદરહુ અધિનિયમની કલમ ૬૨થી મળેલી સત્તાની રૂએ, ગુજરાત સરકાર, આથી જાહેર કરે છે કે અમદાવાદ શહેરમાં કટોકટી પ્રવર્તે છે અને તેના પરિણામે, સદરહુ અધિનિયમની અનુસૂચિ-કના પ્રકરણ ૪ના, વર્ગ-૧, ૨ અને ૩માં જણાવેલી અનિવાર્ય સેવાઓમાંની કોઈપણ વ્યક્તિ, તે સમયે અમલમાં હોય તેવા કોઈપણ કાયદા અથવા કરારમાં ગમે તે મજકૂર હોય તેમ છતાં, તારીખ ૦૫-૧૧-૨૦૦૩ અને તે તારીખથી શરૂ થતી ૧૮૦ દિવસની મુદત માટે :

- (ક) પોતાની ફરજો અદા કરવાને તેને અશક્ત બનાવે તેવી માંદગી અથવા અકસ્માતના કિસ્સામાં હોય તે સિવાય, પોતાની ફરજો છોડીને ચાલ્યા જવું નહીં અથવા તેવી ફરજો ઉપરથી પોતે ગેરહાજર રહેવું નહિ; અથવા
- (ખ) પોતાની ફરજો બજાવવામાં ગફલત કરવી નહિ અથવા તે બજાવવાની ના પાડવી નહિ અથવા અમદાવાદ શહેરના મ્યુનિસિપલ કમિશનરના અને અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ ટ્રાન્સપોર્ટ સેવાના ટ્રાન્સપોર્ટ મેનેજરના અભિપ્રાય પ્રમાણે કાર્યક્ષમ ન હોય તેવી રીતે જાણીબૂઝીને બજાવવી નહિ.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

એ. એન. દવે,
સરકારના ઉપસચિવ.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

MONDAY, NOVEMBER 10, 2003/KARTIKA 19, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other parts

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧૦મી નવેમ્બર, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા તારીખ ૪થી નવેમ્બર, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના શહેરી વિકાસ અને શહેરી ગૃહનિર્માણ વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક : જીએચ/વી/૨૦૦૩નો ૧૮૮/એસએએ/૧૦૮૭/૧૨૮૬/૬ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વ લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

Notification

Under

The Gujarat Slum Areas (Improvement, Clearance and Redevelopment) Act, 1973

ગુજરાત ગંદા વસવાટ વિસ્તાર (સુધારણા, નાબૂદી અને પુનર્વિકાસ) અધિનિયમ, ૧૯૭૩ હેઠળ જાહેરનામું

ગુજરાત સરકાર
શહેરી વિકાસ અને શહેરી ગૃહનિર્માણ વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૪થી નવેમ્બર, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગંદા વસવાટ વિસ્તાર (સુધારણા, નાબૂદી અને પુનર્વિકાસ) અધિનિયમ, ૧૯૭૩.

ક્રમાંક : જીએચ/વી/૨૦૦૩નો ૧૮૮/એસએએ/૧૦૮૭/૧૨૮૬/૬.—ગુજરાત ગંદા વસવાટ વિસ્તાર (સુધારણા, નાબૂદી અને પુનર્વિકાસ) નિયમો, ૧૯૭૫ના નિયમ-૩ અને નિયમ-૫ સાથે વાંચતા, ગુજરાત ગંદા વસવાટ વિસ્તાર (સુધારણા, નાબૂદી અને પુનર્વિકાસ) અધિનિયમ, ૧૯૭૩ (સન ૧૯૭૩ના ગુજરાતના ૧૧મા)ની કલમ ૨૨ની પેટા-કલમ (૨)થી મળેલી સત્તાની રૂએ, ગુજરાત સરકાર, આથી, વધુ હુકમો થાય ત્યાં સુધી શ્રી એ. ભટ્ટાચાર્યને તાત્કાલિક અસરથી ફરજમુક્ત કરીને શહેરી વિકાસ અને શહેરી ગૃહનિર્માણ વિભાગ, ગાંધીનગરના સચિવ (ગૃહનિર્માણ) શ્રી જે. એન. સીંગને ગુજરાત ગંદા વસવાટ નાબૂદી બોર્ડના અધ્યક્ષ તરીકે નીમે છે.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

જી. જે. પટેલ,
સરકારના ઉપસચિવ.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

MONDAY, NOVEMBER 10, 2003/KARTIKA 19, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bill, Acts and Notification other than
those published in other parts

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧૦મી નવેમ્બર, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા તારીખ ૩૦ મી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના ગૃહ વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક: જ/જ/૮૪/અમએલએસ/૧૦૮૮/૩૧૪૧ (૧)/ઈ-૧ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વ લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

Notification

Re

AMENDMENT TO THE GOVERNMENT NOTIFICATION, SOCIAL WELFARE
DEPARTMENT NO. GH/L/15/BPA/1089/44(II)/M, DATED THE 10th MARCH, 1989.

સમાજ કલ્યાણ વિભાગનું તારીખ : ૧૦મી માર્ચ, ૧૯૮૯નું સરકારી જાહેરનામું ક્રમાંક :
જાએચ/એલ/૧૫/બીપીએ/૧૦૮૮/૪૪(૨) એમ સુધારવા સંબંધી જાહેરનામું

ગૃહ વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૩૦મી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૩.

મુંબઈ નશાબંધી અધિનિયમ, ૧૯૪૮.

ક્રમાંક : જા/જા/૮૪/એમએલએસ/૧૦૮૮/૩૧૪૧(૧)/ઈ.૧:-મુંબઈ નશાબંધી અધિનિયમ, ૧૯૪૮ (સન ૧૯૪૮ના મુંબઈના ૨૫મા)ની કલમ ૧૦થી મળેલી સત્તાની રૂએ, ગુજરાત સરકાર, આથી, સમાજ કલ્યાણ વિભાગના તારીખ : ૧૦મી માર્ચ, ૧૯૮૯ના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક : જાએચ/એલ/૧૫/બીપીએ/૧૦૮૮/૪૪(૨) એમ (જેનો આમાં હવે પછી, “સદરહુ જાહેરનામા” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો તે) નીચે પ્રમાણે સુધારે છે :-

સદરહુ જાહેરનામામાં, આમુખમાં, “રૂ. ૭૦૦ કરતાં વધુ નહી” એ શબ્દો અને આંકડાને બદલે “રૂ. ૧૫૦૦ કરતાં વધુ નહી” એ શબ્દો અને આંકડા મૂકવા.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

એસ. કે. ભાવસાર,
સરકારના ઉપસચિવ.

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

MONDAY, NOVEMBER 10, 2003/KARTIKA 19, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bill, Acts and Notification other than
those published in other parts

વૈધાનિક અને સંસદીય બિલોનો વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧૦મી નવેમ્બર, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા તારીખ ૩૦મી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના ગૃહ વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક: જ/જ/૯૩/એમએલએસ/૧૦૯૯/૩૧૪૧/ઈ-૧ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

Notification*Re*

**AMENDMENT TO THE GOVERNMENT NOTIFICATION, SOCIAL WELFARE
DEPARTMENT NO. GH/L/8/BPA/1091/513/M, DATED THE 11th APRIL, 1991.**

સમાજ કલ્યાણ વિભાગનું તારીખ : ૧૧મી એપ્રિલ, ૧૯૯૧નું સરકારી જાહેરનામું ક્રમાંક :
જાએચ/એલ/૮/બીપીએ/૧૦૯૧/૫૧૩/એમ સુધારવા સંબંધી જાહેરનામું

ગૃહ વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૩૦મી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૩.

મુંબઈ નશાબંધી અધિનિયમ, ૧૯૪૮.

ક્રમાંક : જા/જા/૮૩/એમએલએસ/૧૦૯૮/૩૧૪૧/ઈ.૧ :—મુંબઈ નશાબંધી અધિનિયમ, ૧૯૪૮ (સન ૧૯૪૮ના મુંબઈના રૂપમાં થી મળેલી સત્તાની રૂએ, ગુજરાત સરકાર, આથી, સમાજ કલ્યાણ વિભાગના તારીખ : ૧૧મી એપ્રિલ, ૧૯૯૧ના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક : જાએચ/એલ/૮/બીપીએ/૧૦૯૧/૫૧૩/એમ (જેનો આમાં હવે પછી, “સદરહુ જાહેરનામા” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો તે) ને નીચે પ્રમાણે સુધારે છે :-

સદરહુ જાહેરનામામાં, અનુસૂચિની બાબત (૧) માં, પેટા-બાબત (૨)માં, કોલમ (૩) માં “રૂપિયા દસ હજાર કરતાં વધુ નહી” એ શબ્દોને બદલે “રૂપિયા વીસ હજાર કરતાં વધુ નહી” એ શબ્દો મુકવા.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

એસ. કે. ભાવસાર,
સરકારના ઉપસચિવ.

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

WEDNESDAY, NOVEMBER 12, 2003/KARTIKA 21, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧૨મી નવેમ્બર, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા તારીખ ૨૪મી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના ઉર્જા અને પેટ્રોકેમિકલ્સ વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક: જીએચયુ-૦૩-૫૭-જીઆરસી-૨૦૦૩-૩૦૩-કે નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

Notification*Re*

the Gujarat Electricity Regulatory Commission (Conditions of Services of Members) Rules, 2003.

ગુજરાત વિદ્યુત નિયમન પંચ (સભ્યોની સેવાની શરતો) બાબતના નિયમો, ૨૦૦૩ સંબંધી જાહેરનામું

ઊર્જા અને પેટ્રોકેમિકલ્સ વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૨૪મી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૩.

ગુજરાત વિદ્યુત ઉદ્યોગ (પુનર્ગઠન અને નિયમન) અધિનિયમ, ૨૦૦૩.

ક્રમાંક : જીએચયુ-૦૩-૫૭-જીઆરસી-૨૦૦૩-૩૦૩-કે :- ગુજરાત વિદ્યુત ઉદ્યોગ (પુનર્ગઠન અને નિયમન) અધિનિયમ, ૨૦૦૩. (સન ૨૦૦૩ના ગુજરાતના ૨૪મા)ની કલમ ૭ની પેટા-કલમ (૪) સાથે વાંચતા, કલમ ૬૪ની પેટા-કલમ (૨)ના ખંડ (ક)થી મળેલી સત્તાની રૂએ, ગુજરાત સરકાર, આથી, નીચેના નિયમો કરે છે :-

૧. ટૂંકી સંજ્ઞા અને આરંભ. - (૧) આ નિયમો ગુજરાત વિદ્યુત નિયમન પંચ (સભ્યોની સેવાની શરતો) બાબતના નિયમો, ૨૦૦૩ કહેવાશે.

(૨) તે, રાજપત્રમાં તેની પ્રસિધ્ધિની તારીખથી અમલમાં આવશે.

૨. વ્યાખ્યા :- આ નિયમોમાં સંદર્ભથી અન્યથા અપેક્ષિત ન હોય તો,-

(ક) “અધિનિયમ” એટલે ગુજરાત વિદ્યુત ઉદ્યોગ (પુનર્ગઠન અને નિયમન) અધિનિયમ, ૨૦૦૩;

(ખ) “પંચ” એટલે અધિનિયમની કલમ ૩ હેઠળ સ્થપાયેલ ગુજરાત વિદ્યુત નિયમન પંચ;

(ગ) “સ્થાનિક વળતર ભથ્થું” એટલે સભ્યોને તેમની ફરજો બજાવતી વખતે ખાસ સંજોગોમાં જરૂરી બનતાં અંગત ખર્ચને પહોંચી વળવા માટે અપાતું ભથ્થું;

(ઘ) “સરકાર” એટલે ગુજરાત સરકાર;

(ચ) “સભ્ય” એટલે પંચનો સભ્ય અને તેમાં તેના અધ્યક્ષનો સમાવેશ થાય છે.

૩. અધ્યક્ષ અને સભ્યોના પગાર અને ભથ્થાં :-

(૧) અધ્યક્ષને દર મહિને રૂ. ૨૬૦૦૦/- (ઇવીસ હજાર રૂપિયા)નો પગાર આપવામાં આવશે.

(૨) સભ્યને રૂ. ૨૨૪૦૦-૫૨૫-૨૪૫૦૦ના પગાર-ધોરણ મુજબ માસિક પગાર આપવામાં આવશે :

પરંતુ સરકાર સંજોગો અનુસાર અને સંપૂર્ણપણે પોતાની વિવેકબુદ્ધિ મુજબ સભ્યનો પગાર દર મહિને રૂ. ૨૬,૦૦૦/- નક્કી કરી શકશે :

વધુમાં, કોઈ સભ્ય ત્રીસ અથવા તેથી વધુ દિવસ માટે અધ્યક્ષના હોદ્દાનો હવાલો ધરાવે, તો તેને સભ્ય તરીકેના તેના પગાર ઉપરાંત અધ્યક્ષના હોદ્દાના અંદાજિત પગારના ૫% (પાંચ ટકા)ના દરે ખાસ પગાર આપવામાં આવશે.

(૩) કોઈ સભ્યે ભારત સરકાર અથવા ભારતના કોઈ રાજ્યની સરકાર હેઠળની કોઈ સેવામાંની જગ્યા ધરાવી હોય, ત્યારે તેના પગાર અને ભથ્થાની કુલ રકમ અને તેને મળવાપાત્ર પેન્શનની રકમ, તે એવી સેવામાં હતો ત્યારે તેણે મેળવેલ છેલ્લા પગારની રકમ કરતા વધવી જોઈશે નહિ.

૪. મોંઘવારી ભથ્થું અને સ્થાનિક વળતર ભથ્થું :-

(૧) સભ્ય, સરકારના તત્સમાન કક્ષાના અધિકારીઓને મળવાપાત્ર હોય તે દરે મોંઘવારી ભથ્થાં માટે હકદાર થશે :

પરંતુ સેવા પેન્શન મેળવતો સભ્ય, આ નિયમો હેઠળ તે મોંઘવારી ભથ્થું મેળવતો હોય તે મુદત દરમિયાન તેના પેન્શનમાં મોંઘવારી ભથ્થામાં કોઈ હંગામી વધારા માટે હકદાર થશે નહિ.

(૨) સભ્ય, સરકારના તત્સમાન કક્ષાના અધિકારીઓને મળવાપાત્ર હોય તે દરે સ્થાનિક વળતર ભથ્થાં માટે હકદાર થશે.

૫. રજા :-

(૧) સભ્ય, સરકારના તત્સમાન કક્ષાના અધિકારીઓને પરવાનગી અપાયેલ હોય તે પ્રમાણે પ્રાસંગિક રજા માટે હકદાર થશે.

(૨) સભ્ય, વખતોવખત સુધાર્યા પ્રમાણેના સુધારેલા ગુજરાત મુલકી સેવા (રજા) નિયમો, ૨૦૦૨ અનુસાર સરકારના તત્સમાન કક્ષાના અધિકારીઓને પરવાનગી અપાયેલ હોય તે પ્રમાણે પ્રાપ્ત રજા, અર્ધ પગારી રજા, રૂપાંતરિત રજા અને અસાધારણ રજા માટે હકદાર થશે.

(૩) સભ્ય, સરકાર વખતોવખત નક્કી કરે તે પ્રમાણે રજાના રોકડમાં રૂપાંતર માટે હકદાર થશે. રજા પગારની ચૂકવણી વધુમાં વધુ ૧૫૦ દિવસની પ્રાપ્ત રજા સુધી મર્યાદિત રહેશે.

૬. રજા મંજૂર કરનાર સત્તાધિકારી :-

(ક) અધ્યક્ષના કિસ્સામાં, સરકારના ઊર્જા વિભાગનો હવાલો ધરાવનાર મંત્રી.

(ખ) સભ્યના કિસ્સામાં, અધ્યક્ષ,
રજા મંજૂર કરનાર સત્તાધિકારી રહેશે.

૭. આવાસ (રહેઠાણની સવલત) :-

(૧) સભ્ય, સરકારના તત્સમાન કક્ષાના અધિકારીઓને મળવાપાત્ર હોય તેવા ભાડાનું સરકારી આવાસ મેળવવા હકદાર થશે.

(૨) પોતાની માલિકીના ઘરમાં રહેતા સભ્યને, સરકારના તત્સમાન કક્ષાના અધિકારીઓને મળવાપાત્ર હોય તેવા દરે, ઘરભાડા ભથ્થું માંગવાનો વિકલ્પ રહેશે.

૮. વાહન :-

(૧) પંચ, સભ્યને યોગ્ય કાર અને ડ્રાઈવર પૂરા પાડવા માટેનો ખર્ચ ભોગવશે.

(૨) સભ્ય, સરકારના તત્સમાન કક્ષાના અધિકારીઓને લાગુ પડતી હોય તેવી જ બોલીઓ અને શરતોએ પોતાના અંગત હેતુઓ માટે પોતાને પૂરી પાડેલ કારનો ઉપયોગ કરી શકશે.

૯. મુસાફરી ભથ્થું :- સભ્ય, સરકારના તત્સમાન કક્ષાના અધિકારીઓને મળવાપાત્ર હોય તેવા દરે, પોતાની ફરજો બજાવવામાં પોતે કરેલ મુસાફરી માટે મુસાફરી ભથ્થું મેળવવા માટે હકદાર થશે.

૧૦. વિદેશ પ્રવાસ અંગેના ભથ્થા બાબત :- સભ્ય, નાણા વિભાગના તારીખ ૧૭/૪/૧૯૮૮ના પરિપત્ર ક્રમાંક. એઆઈએસ-૧૦૮૮-૧૭૨૦-૭૭ અનુસાર તેણે રાજ્ય સરકારની મંજૂરી મેળવી હોય તે સિવાય, પોતાના સરકારી હેતુઓ માટેના વિદેશ પ્રવાસે જઈ શકશે નહિ.

૧૧. રજા પ્રવાસ રાહત :- સભ્ય, પંચમાં સભ્ય તરીકેની પોતાની મુદત દરમિયાનના હેતુ માટે મળવાપાત્ર બ્લોકને ધ્યાનમાં લઈને, રાજ્ય સરકારે નક્કી કર્યા પ્રમાણેની રજા પ્રવાસ રાહત અને વતનની મુલાકાતનો લાભ મેળવવાને હકદાર થશે.

૧૨. તબીબી સારવાર :- (૧) સભ્ય, સરકારના તત્સમાન કક્ષાના અધિકારીઓને મળવાપાત્ર હોય તેવી તબીબી સારવાર અને હોસ્પિટલ સવલતો માટે હકદાર થશે અને વખતોવખત સુધાર્યા પ્રમાણેના, ગુજરાત રાજ્ય સેવા (તબીબી સારવાર) નિયમો, ૧૯૮૮ની જોગવાઈઓ તેને લાગુ પડશે.

(૨) નિવૃત્ત આઈ.એ.એસ. અધિકારીઓમાંથી નીમાયેલ હોય તેવો સભ્ય, આ અર્થે ઠરાવેલ નિયમો અનુસાર રાજ્યના નિવૃત્ત આઈ.એ.એસ. અધિકારીઓને મળવાપાત્ર હોય તેવી તબીબી સવલતો માટે હકદાર થશે.

૧૩. ટેલિફોન સગવડ :- સભ્યને, સરકારના તત્સમાન કક્ષાના અધિકારીઓને મળવાપાત્ર હોય તેવો, તેના રહેઠાણ ખાતે ટેલિફોન (એસ.ટી.ડી.ની સવલતવાળો) પંચના ખર્ચે, પૂરા પાડવામાં આવશે.

૧૪. બેઠક અંગેનું ખર્ચ :- સભ્યને, નાણાકીય સત્તા (સોંપણી) નિયમો, ૧૯૮૮ના નિયમ ૨૬.૧માં જોગવાઈ કર્યા પ્રમાણેની બેઠક માટેના વાજબી ખર્ચો વહોરવા માટે અધિકૃત કરવામાં આવે છે.

૧૫. અન્ય ભથ્થા :- સરકારના તત્સમાન કક્ષાના અધિકારીઓને મળવાપાત્ર હોય તેવા અન્ય ભથ્થા માટે હકદાર થશે.

૧૬. ગ્રેયુઈટી અને પેન્શન :- (૧) સભ્ય, પંચમાંની સેવાના દરેક પૂરા થયેલ વર્ષ માટે, પગારના પંદર દિવસના દરે ગ્રેયુઈટીના લાભ માટે હકદાર થશે :

પરંતુ તેણે પંચમાં સેવાના ઓછામાં ઓછા બે વર્ષ પૂરા કરેલા હોવા જોઈશે.

(૨) સભ્ય, પંચમાં તેણે આપેલી સેવાની મુદતના પેન્શન માટે હકદાર થશે નહિ.

૧૭. પ્રકીર્ણ :- આ નિયમોના અર્થઘટનના કિસ્સામાં અથવા જેના સંબંધમાં, આ નિયમો હેઠળ સ્પષ્ટ જોગવાઈ કરવામાં આવી ન હોય તેવા કિસ્સામાં, તેના નિર્ણય માટે તેવી બાબત સરકારને લખી જણાવવી જોઈશે અને તે અંગે સરકારનો નિર્ણય બંધનકર્તા અને આખરી રહેશે.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

આર.કે. શાહ,

સરકારના ઉપસચિવ.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

THURSDAY, NOVEMBER 13, 2003/K ARTIKA 22, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧૩મી નવેમ્બર, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા તારીખ ૭મી નવેમ્બર, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના ગૃહ વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક: જજ/૮૬/૨૦૦૩/એસબીઆઈ/ઈએલસી-૧૦૨૦૦૩-૧૧૮૮૨ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

Notification*Under***The Representation of the People Act, 1951.**

લોક પ્રતિનિધિત્વ અધિનિયમ, ૧૯૫૧ હેઠળ જાહેરનામું.

ગૃહ વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૭મી નવેમ્બર, ૨૦૦૩.

લોક પ્રતિનિધિત્વ અધિનિયમ ૧૯૫૧.

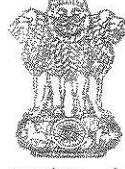
ક્રમાંક : જીજી/૯૬/૨૦૦૩/એસબીઆઈ/ઈએલસી-૧૦૨૦૦૩/૧૧૮૯૨ :- લોક પ્રતિનિધિત્વ અધિનિયમ, ૧૯૫૧ની કલમ ૨૮-કની જોગવાઈઓ અનુસાર અને ભારતના ચૂંટણી પંચના તારીખ : ૨૪મી ઓક્ટોબર, ૧૯૯૪ના હુકમ ક્રમાંક : ૪૩૪/૧/ઈએસઓ/૨૬/૯૪/એમસીએસ-માં જણાવેલ માર્ગદર્શનને લક્ષમાં લઈને, ગુજરાત સરકાર, આથી, તારીખ ૧-૧૨-૨૦૦૩ ના રોજ યોજનારી ૭૬-જમાલપુર, વિધાનસભા મતવિસ્તારની પેટા-ચૂંટણીના સંચાલનના હેતુ માટે નીચેના પોલીસ અધિકારીઓને મુકરર કરે છે :-

- (૧) પોલીસ મહાનિયામક અને મહાનિરીક્ષક, ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગર, અને
- (૨) પોલીસ કમિશનર, અમદાવાદ શહેર જેની હકૂમત હેઠળ સદરહુ વિધાનસભા મતવિસ્તાર આવે છે અને તારીખ ૧-૧૨-૨૦૦૩ ના રોજ યોજનારી ૭૬-જમાલપુર, વિધાનસભા મતવિસ્તારની પેટા-ચૂંટણીના સંચાલનના સંબંધમાં ફરજો સોંપવામાં આવેલી હોય તેવા, સદરહુ પોલીસ કમિશનરની કચેરીના પોલીસ કોન્સ્ટેબલ કક્ષા સુધીના તેની, નીચેના તમામ પોલીસ અધિકારીઓ.

આ હુકમ તારીખ : ૭-૧૧-૨૦૦૩થી અસરકર્તા રહેશે અને સદરહુ પેટા-ચૂંટણીની કાર્યવાહી પૂર્ણ થયાની તારીખ એટલે કે ૧૧-૧૨-૨૦૦૩ સુધી અમલમાં રહેશે.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

જે.આર. રાજપુત,
સરકારના નાયબ સચિવ.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

FRIDAY, NOVEMBER 14, 2003/KARTIKA 23, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧૪મી નવેમ્બર, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા તારીખ ૨૪મી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના ઉર્જા અને પેટ્રોકેમિકલ્સ વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક: જાએચયુ-૨૦૦૩-૫૬-જઈઆઈ-૧૧-૨૦૦૩-૩૮૯૭-કે નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

Notification

Re

the Gujarat Electricity Industry (Emergency Transmission, Distribution and Supplies) Rules, 2003.

ગુજરાત વિદ્યુત ઉદ્યોગ (કટોકટીના સમયે વીજળીનું વહન, વિતરણ અને પુરવઠા) બાબતના નિયમો, ૨૦૦૩ સંબંધી જાહેરનામું

ગુજરાત સરકાર

ઊર્જા અને પેટ્રોકેમિકલ્સ વિભાગ ,

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૨૪મી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૩.

ગુજરાત વિદ્યુત ઉદ્યોગ (પુનર્ગઠન અને નિયમન) અધિનિયમ, ૨૦૦૩.

ક્રમાંક : જીએચયુ-૨૦૦૩-૫૬-જીઈઆઈ-૧૧-૨૦૦૩-૩૮૯૭-કે :- ગુજરાત વિદ્યુત ઉદ્યોગ (પુનર્ગઠન અને નિયમન) અધિનિયમ, ૨૦૦૩. (સન ૨૦૦૩ના ગુજરાતના ૨૪મા)ની કલમ ૨૭ સાથે વાંચતા, કલમ ૬૪ની પેટા-કલમ (૨)ના ખંડ (ધ)થી મળેલી સત્તાની રૂએ, ગુજરાત સરકાર, આથી, નીચેના નિયમો કરે છે :-

૧. ટૂંકી સંજ્ઞા, વ્યાપ્તિ અને આરંભ. - (૧) આ નિયમો ગુજરાત વિદ્યુત ઉદ્યોગ (કટોકટીના સમયે વીજળીનું વહન, વિતરણ અને પુરવઠા) બાબતના નિયમો, ૨૦૦૩ કહેવાશે.

(૨) તે, રાજપત્રમાં તેની પ્રસિધ્ધિની તારીખે અમલમાં આવશે.

૨. વીજળીનું વહન, વિતરણ અને પુરવઠો પૂરો પાડવાના હંગામી કામકાજ માટેની અરજી :- કટોકટીના સમય દરમિયાન કોઈ વિસ્તારમાં વીજળીનું વહન, વિતરણ અથવા પુરવઠો પૂરો પાડવાના કામકાજ અથવા પ્રવૃત્તિમાં હંગામી રીતે રોકાવા ઈચ્છતી હોય તેવી કોઈપણ વ્યક્તિએ, આ નિયમો સાથે જોડેલા નમૂનામાં અરજી કરવી જોઈશે.

૩. અરજી કરવા માટેની ફી :- નિયમ ૨ હેઠળની દરેક અરજી સાથે સરકારી તિજોરીમાં ચલણથી ચૂકવવાની રૂપિયા દસ હજારની ફી (પરત ન મળવાપાત્ર) અને બેન્ક ગેરન્ટીના રૂપમાં KVA દીઠ રૂપિયા દસની અનામત જામીનગીરી જોડેલી હોવી જોઈશે.

નમૂનો

વીજળીનું વહન/વિતરણ/પુરવઠો પૂરો પાડવાની હંગામી કામકાજ માટેની અરજી

૧. અરજદારનું નામ.
૨. અરજદારનું સરનામું.
૩. સમર્થક દસ્તાવેજો સાથેનો સંસ્થાનો પ્રકાર.
૪. કાયમી ખાતા નંબર.
૫. આ ક્ષેત્રમાં અગાઉનો કોઈ અનુભવ હોય તો તે,
૬. વીજળીના વહન, વિતરણ અથવા પુરવઠો પૂરો પાડવા માટેના સૂચિત વિસ્તાર/સ્થળના નકશા સહિતની વિગતો :
૭. વિસ્તારનો વિદ્યમાન લાઈસન્સદાર.
૮. જુદા જુદા વર્ગોના વપરાશકારોની વિગતો સહિત વીજળીના વહન, વિતરણ અથવા પુરવઠો પૂરો પાડવા માટેનો અંદાજિત વીજભાર અને વીજભારની અંદાજિત જરૂરિયાતો.
૯. તૈયાર રાખેલ વધારાના સ્ત્રોત સહિતનો વીજળીનો સ્ત્રોત.
૧૦. વીજળીનું વહન, વિતરણ અથવા પુરવઠો પૂરો પાડવા માટેના આંતરમાળખાની વિગતો.
૧૧. પૂરવઠો પૂરો પાડવાની મુદત : ..... થી ..... સુધી
(વધુમાં વધુ છ માસ)
૧૨. કંટોકટીના કિસ્સામાં પૂરવઠો પૂરો પાડવા માટેના કારણો.
૧૩. વીજળીના વહન/વિતરણ/પુરવઠો પૂરો પાડવા માટેનો સૂચિત ટેરિફ અને તેની ગણતરી.
૧૪. પુરવઠાની શરતો અને વપરાશકારો માટે પ્રકીર્ણ ચાર્જ.
૧૫. વીજળી શક્તિના વપરાશનું માપ, બિલ્ડીંગ અને વસૂલાત માટેની વ્યવસ્થા.
૧૬. સલામતી માટેની સાવચેતી.
૧૭. કોઈ અન્ય માહિતી, કોઈ હોય તો, તે-
૧૮. રજૂ કરવાના દસ્તાવેજો.
  ૧. અરજદારની સંસ્થાને લગતા કંપનીના ભાગીદારી ખત/ટ્રસ્ટ, સહકારી મંડળીના રજિસ્ટ્રેશનની નકલ.
  ૨. વીજળીશક્તિના સ્ત્રોત માટેની કબૂલાત/સ્વીકૃતિની નકલ.
  ૩. સૂચિત વિદ્યુત વહન/વિતરણ પદ્ધતિની વ્યવસ્થા.

- જ. જેની પરવાનગી માટે અરજી કરેલ હોય તે જમીનનો મહેસૂલ નંબર દર્શાવતો વિસ્તાર નકશો અને ટીકા નકશો.
- ઘ. વિદ્યમાન લાઈસન્સદાર તરફથી ના વાંધા પ્રમાણપત્ર.
- ઙ. નાણાકીય ક્ષમતાની વિગતો.

આથી જાહેર કરવામાં આવે છે કે પૂરી પાડેલી ઉપર્યુક્ત માહિતી સાચી છે અને મારી/અમારી અરજી નામંજૂર થાય તેવી મહત્વની કોઈ હકીકત તેમાં છૂપાવેલ નથી.

તારીખ :

સ્થળ :

સહી કરવા માટે અધિકૃત હોય તેની સહી

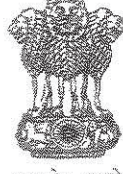
નામ : .....

હોદ્દો : .....

કંપનીનું સીલ : .....

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

આર. કે. શાહ,
સરકારના ઉપસચિવ.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

SATURDAY, NOVEMBER 15, 2003/KARTIKA 24, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧૫મી નવેમ્બર, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા તારીખ ૨૨મી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના ઉર્જા અને પેટ્રોકેમિકલ્સ વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક: જએચયુ-૨૦૦૩-૫૩-જઈઆઈ-૨૦૦૩-૩૮૯૮-કે નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

Notification

Re

The Gujarat Electricity Regulatory Commission (Generating Station Information) Rules, 2003.

ગુજરાત વિદ્યુત નિયમન પંચ (વીજ ઉત્પાદન મથકની માહિતી) બાબત નિયમો, ૨૦૦૩
સંબંધી જાહેરનામું

ઊર્જા અને પેટ્રોકેમિકલ્સ વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૨૨મી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૩.

ગુજરાત વિદ્યુત ઉદ્યોગ (પુનર્ગઠન અને નિયમન) અધિનિયમ, ૨૦૦૩.

ક્રમાંક : જીએચયુ-૨૦૦૩-૫૩-જીઈઆઈ-૨૦૦૩-૩૮૯૮-કે :- ગુજરાત વિદ્યુત ઉદ્યોગ (પુનર્ગઠન અને નિયમન) અધિનિયમ, ૨૦૦૩. (સન ૨૦૦૩ના ગુજરાતના ૨૪મા)ની કલમ ૩૧ની સાથે વાંચતા. કલમ ૬૪ની પેટા-કલમ (૨)ના ખંડ (ચ) અને (ઠ)થી મળેલી સત્તાની રૂએ, ગુજરાત સરકાર, આથી, વીજ ઉત્પાદન મથકના સ્થાપન, સંપાદન, વિસ્તરણ અથવા તેમાં ફેરબદલને લગતી પૂરી પાડવાની માહિતીના સંબંધમાં નીચેના નિયમો કરે છે :-

૧. ટૂંકી સંજ્ઞા, વ્યાખ્યા અને આરંભ. - (૧) આ નિયમો ગુજરાત વિદ્યુત નિયમન પંચ (વીજ ઉત્પાદન મથકની માહિતી) બાબતના નિયમો ૨૦૦૩ હેવાશે.

(૨) ન, રાજપત્રમાં તેની પ્રસિધ્ધિની તારીખથી અમલમાં આવશે.

૨. વ્યાખ્યા :- આ નિયમોમાં સંદર્ભથી અન્યથા અપેક્ષિત ન હોય તો,-

(ક) “અધિનિયમ” એટલે ગુજરાત વિદ્યુત ઉદ્યોગ (પુનર્ગઠન અને નિયમન) અધિનિયમ, ૨૦૦૩;

(ખ) “પંચ” એટલે અધિનિયમ હેઠળ સ્થપાયેલ ગુજરાત વિદ્યુત નિયમન પંચ;

(ગ) “નમૂનો” એટલે આ નિયમો સાથે જોડેલો નમૂનો.

૩. વીજ ઉત્પાદન મથકનાં સ્થાપન, સંપાદન, વિસ્તરણ અથવા તેમાં ફેરબદલને લગતી માહિતી પૂરી પાડવા બાબત :- (૧) કોઈ વ્યક્તિ, વીજ ઉત્પાદન મથક સ્થાપે, વીજ ઉત્પાદન મથક સંપાદિત કરે અથવા વીજ ઉત્પાદન મથકમાં વીજળીના ઉત્પાદનને લગતા મોટા યુનિટ અથવા પ્લાન્ટ અથવા વજનનું વિસ્તરણ અથવા તેમાં ફેરબદલ કરે, તો તેણે વીજ ઉત્પાદન મથકના સ્થાપન, સંપાદન, વિસ્તરણ અથવા તેમાં ફેરબદલને લગતી માહિતી, નમૂના ૧માં, ગુજરાત સરકારના સચિવ, ઊર્જા અને પેટ્રોકેમિકલ્સ વિભાગને અને પંચને પૂરી પાડવી જોઈશે.

(૨) આવી માહિતી વીજ ઉત્પાદન મથકના સ્થાપન, સંપાદન, વિસ્તરણ અથવા તેમાં ફેરબદલના પંદર દિવસની અંદર પૂરી પાડવી જોઈશે.

૪. વીજ ઉત્પાદન પ્લાન્ટ, પ્લાન્ટ બંધ કરવા અથવા તે બંધ પડવાને લગતી માહિતી પૂરી પાડવા બાબત :- વીજ ઉત્પાદન કંપનીએ, વીજ ઉત્પાદન પ્લાન્ટ, આયોજિત જાળવણી માટે પ્લાન્ટ બંધ કરવાને લગતી, પ્લાન્ટ બંધ પડવાને લગતી અને વીજળીના ઉત્પાદન અને તેના પુરવઠાને અસર કરતા બીજા પરિબલો અંગેની માહિતી, નમૂના ૨માં, ગુજરાત સરકારના સચિવ, ઊર્જા અને પેટ્રોકેમિકલ્સ વિભાગને અને પંચને અને જ્યાં પ્લાન્ટ આવેલો હોય તે વિસ્તારના લાઈસન્સદારને પૂરી પાડવી જોઈશે.

નમૂનો ૧

(જુઓ નિયમ ૩)

વીજ ઉત્પાદન મથકના સ્થાપના, સંપાદન, વિસ્તરણ અથવા તેમાં ફેરબદલ સંબંધી માહિતી.

૧. સામાન્ય

૧. અરજદારનું નામ :
૨. સરનામું :
૩. પત્રવ્યવહારનું સરનામું :
૪. વીજ ઉત્પાદન મથકનું સ્થળ :
  - ક. જિલ્લો :
  - ખ. તાલુકો :

૨. ઉદ્યોગની વિગત

- (૧) વીજ પુરવઠાના ઉપયોગનો હેતુ (વેચાણ/પુરવઠો/કેપિવ)
- (૨) અરજદાર જે પ્રવૃત્તિઓમાં સંકળિત હોય તેનું ટૂંકું વર્ણન :
- (૩) જો કેપિવ હોય તો,
ઉદ્યોગે રાજ્ય પ્રદૂષણ નિયંત્રણ બોર્ડમાંથી પર્યાવરણલક્ષી પરવાનગી મેળવેલ છે?
- (૪) લાઈસન્સદાર ખાસે કોઈ સ્વરૂપમાં વિદ્યમાન પુરવઠો હોય તો તેની વિગત
  - (ક) કબજાતનામાની તારીખ :
  - (ખ) કરાર માંગણી/કરાર કરેલ વીજબાર કિલોવોલ્ટ એમ્પિયર (KVA) માં :
  - (ગ) પુરવઠાના વોલ્ટેજ
  - (ઘ) લાઈસન્સદારનું ટેરીફ (પ્રકાર)

૪. સૂચિત નવા વીજ ઉત્પાદન યુનિટની વિગતો:

- (૧) ક્ષમતા
- (૨) યુનિટની સંખ્યા
- (૩) દરેક યુનિટની ક્ષમતા
- (૪) ફેઝની સંખ્યા
- (૫) પાવર ફેક્ટર
- (૬) ફ્રિક્વન્સી (હર્ટઝ)
- (૭) બીજી સાધનસામગ્રીનું ટેકનિકલ વિગતવર્ણન
- (૮) વીજ ઉત્પાદનના વોલ્ટેજ

૫. ક્ષમતાના વિસ્તરણ અથવા તેમાં ફેરબદલના કિસ્સામાં, તેમાં જોગવાઈ કરેલ કોલમ ઉપરાંત નીચેની વિગતો આપવી જોઈશે :-

- (૧) નીચેની વિગતો સાથે વિદ્યમાન ક્ષમતા
  - ક) યુનિટોની સંખ્યા
  - ખ) દરેક યુનિટની ક્ષમતા
  - ગ) ફેઝની સંખ્યા
  - ચ) પાવર ફેક્ટર
  - છ) ફ્રિક્વન્સી (હર્ટઝ)
  - જ) બીજી સાધનસામગ્રીનું ટેકનિકલ વિગતવર્ણન
  - ઝ) વીજ ઉત્પાદનના વોલ્ટેજ

- (૨) વિદ્યમાન ક્ષમતાને આપેલી મંજૂરીની વિગતો, જો કોઈ હોય તો,
૬. વીજ ઉત્પાદન યુનિટના સંપાદનના કિસ્સામાં નીચેની વિગતો :-
- (૧) તબદીલ કરનારનું નામ અને સરનામું
  - (૨) તબદીલીનો પ્રકાર (વેચાણ, પટો, લાઈસન્સ અથવા બીજું જોડાણ)
  - (૩) વિદ્યમાન ક્ષમતા
  - (૪) યુનિટની સંખ્યા
  - (૫) યુનિટ પ્રમાણે ક્ષમતા
  - (૬) ફેઝની સંખ્યા
  - (૭) પાવર ફેક્ટર
  - (૮) ફિક્સન્સી
  - (૯) સાધનસામગ્રીનું ટેકનિકલ વિગતવર્ણન
  - (૧૦) વીજ ઉત્પાદનના વોલ્ટેજ
  - (૧૧) વીજ ઉત્પાદન મથકો માટે તબદીલીથી મેળવેલ મંજૂરીની વિગત.
૭. વીજ ઉત્પાદન મથકો માટેનું ઈધણ.
૮. ઈધણના પુરવઠા માટે જોડાણ
- (૧) જો ઈધણ/ફોલ લિંકેજ મળેલ છે જો હા, તો તેની વિગતો.
  - (૨) જો તેમાં ઈધણ હેરફેર કરાર કરવામાં આવેલ છે કે કેમ? જો એમ હોય તો વિગતો આપવી.
૯. ગ્રીડના આંતર જોડાણની વિગતો:-
- (૧) પેટા-મથકોની વિગતો
  - (૨) ઉત્પાદન થયેલ વીજળીનું વહન કરવા માટેની લાઈન (જો કોઈ હોય તો)
૧૦. અન્ય ટેકનિકલ અને નાણાકીય વિગતો.
- (૧) વીજ ઉત્પાદનના આરંભની સૂચિત તારીખ.
  - (૨) જનરેટર, પ્રાઈમ મુવર, એક્સાઈટર સ્વયંસંચાલિત વોલ્ટેજ નિયમન સલામતી, લાઈસન્સદારના આંતરજોડાણની ટેકનિકલ વિગતો સંબંધી પ્રોજેક્ટના મહત્વના લક્ષણો (અલગ રીતે જોડવું)
  - (૩) વીજ ઉત્પાદન વધુમાં વધુ મેગાવોટમાં મળે તેવું આયોજન કરવું.
  - (૪) લોડ ફેક્ટર ચલાવવો.
  - (૫) કેપિટલના વપરાશ માટે સૌથી વધુ જરૂરિયાત-મેગાવોટમાં.
  - (૬) જેટલા વોલ્ટેજ પર ગ્રીડ સિસ્ટમ સાથે આંતર જોડાણ કરવાનું હોય તે વોલ્ટેજ.
  - (૭) ગ્રીડ પદ્ધતિ સાથેના આંતરજોડાણનો સૌથી નજીકનું પુરવઠા સ્થાન.
  - (૮) જો વીજ ઉત્પાદન એકમોને સમાંતર ચલાવવા ધાર્યું હોય તો તેના સમયની ગોઠવણી.
  - (૯) સૂચિત આંતરજોડાણની અંદાજિત કિંમત.
  - (૧૦) જો કેપિટલ પાવર પ્લાન્ટ આકસ્મિક સમયે જ ચલાવવા માટે તૈયાર રાખવા ધાર્યું હોય તો લાઈસન્સદારની સિસ્ટમમાં થતા બેકફીડિંગને અટકાવવા માટે કેવી વ્યવસ્થા કરવામાં આવેલ છે?
  - (૧૧) પ્લાન્ટની ક્ષમતા કરાર કરેલ માંગ કરતા વધુ હોય તો આવી વધારાની જરૂરિયાત માટે કારણ જણાવવા.
  - (૧૨) આયકમના સમયગાળા દરમિયાનના વ્યાજસાહેત અંદાજિત ખર્ચ.
  - (૧૩) વીજ ઉત્પાદન ક્ષમતાની મેગાવોટ/કિલોવોટ દીઠ ખર્ચ
  - (૧૪) વીજ ઉત્પાદનના એકમદીઠ ખર્ચ
    - ક. પ્રથમ વર્ષ
    - ખ. વાર્ષિક ઉત્પાદન સ્થિર હોય ત્યારે
  - (૧૫) એકમદીઠ નક્કી કરેલ કિંમત
    - એકમદીઠ ફેરફાર પાત્ર કિંમત.

૧૧. બિડાણ :

- (૧) જગ્યા બતાવતો સ્થળ નકશો
- (૨) વીજ ઉત્પાદન સેટની વિગતો.
- (૩) સિંગલ લાઈન ડાયગ્રામ (પ્રોટેક્શન અને ઈન્ટર લોકની વિગતો જણાવવી)
- (૪) પ્રદૂષણ નિયંત્રણ બોર્ડે સ્થાપન માટે કાઢી આપેલ સંમતિપત્ર
- (૫) કોઈ લાઈસન્સદાર સાથે આંતર જોડાણ હોય તો તેના ઈલેક્ટ્રિકલ સિંગલ લાઈન ડાયગ્રામ સહિતના વિગતવાર પ્રોજેક્ટ રિપોર્ટ/શક્યતા રિપોર્ટની નકલ.
- (૬) પ્રથમ વર્ષ માટે અને વાર્ષિક ઉત્પાદન સ્થિર હોય ત્યારે તેના અને ટેરિફ માટે વીજ ઉત્પાદનના ખર્ચની ગણતરીની વિગતો.
- (૭) અન્ય વિગતો અને દસ્તાવેજો. (અરજદાર જરૂરી ગણે તેવા)

તારીખ : સહી કરવા માટે અધિકૃત હોય તેની સહી-----

સ્થળ : નામ :
હોદ્દો :
કંપનીનો સિક્કો :

નમૂનો-૨

(જુઓ નિયમ ૪)

વીજ ઉત્પાદન પ્લાન, પ્લાન્ટને બંધ કરવા અથવા પ્લાન્ટ બંધ પડવા સંબંધી અને અન્ય પરિબળો સંબંધી માહિતી.

૧. વીજ ઉત્પાદન કંપનીનું નામ :
૨. સરનામું અને ટેલિફોન નંબર :
૩. સ્થાપિત કરેલ વીજ ઉત્પાદન ક્ષમતા
(એકમો અને એકમ દીઠ ક્ષમતા)
૪. તૈયાર રાખેલ વધારાની વીજ ઉત્પાદન ક્ષમતા
(એકમોના નંબર અને એકમ દીઠ ક્ષમતા)
૫. વપરાશમાં લેવાતા ઈંધણનો પ્રકાર.
૬. ત્રિમાસ દરમિયાન વીજ ઉત્પાદનની માસવારની વિગતો.
૭. આગામી બાર માસ માટે વીજ ઉત્પાદન પ્લાન્ટની માસવારની વિગતો
૮. વેચાણ માટે ઉપલબ્ધ વધારાની વીજશક્તિની વિગતો.
(ક) દિવસ દીઠ કે ડબલ્યુએચ (કિલોવોટ હર્ટઝ)
(ખ) વાટાઘાટને અધીન રહીને નક્કી થતો અંદાજિત દર :
(ગ) -----થી-----મુદત સુધી
(ઘ) ગ્રીડ ઉપલબ્ધતા
૯. ત્રિમાસ દરમિયાન પ્લાન્ટ બંધ પડેલ હોય તો તેના કારણો સહિતની વિગતો.
૧૦. આયોજિત જાળવણી માટે બંધ કરવા ધારેલ પ્લાન્ટની વિગતો.

તારીખ : સહી કરવા માટે અધિકૃત હોય તેની સહી-----

સ્થળ : નામ :
હોદ્દો :
કંપનીનો સિક્કો :

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

આર. એન. જોષી,
સરકારના નાયબસચિવ.

EXTRA No. 150

REGISTERED No. G/GNR/2

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

MONDAY, NOVEMBER 17, 2003/KARTIKA 26, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bill, Acts and Notification other than those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧૫મી નવેમ્બર, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા તારીખ ૧૮મી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના ઊર્જા અને પેટ્રોકેમિકલ્સ વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક: જાએચયુ/૦૩/૫૨/જઈઆરસી/૨૦૦૩/૭૯૭૭/કે નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વ લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

Notification

Re

THE GUJARAT ELECTRICITY REGULATORY COMMISSION (BUDGET, ANNUAL STATEMENT OF ACCOUNTS AND ANNUAL REPORT) RULES, 2003.

ગુજરાત વિદ્યુત નિયમન પંચ (અંદાજપત્ર, હિસાબોનું વાર્ષિક પત્રક અને વાર્ષિક અહેવાલ) નિયમો, ૨૦૦૩ સંબંધી જાહેરનામું.

ઊર્જા અને પેટ્રોકેમિકલ્સ વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧૮મી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૩.

ગુજરાત વિદ્યુત ઉદ્યોગ (પુનર્ગઠન અને નિયમન) અધિનિયમ, ૨૦૦૩.

ક્રમાંક : જીએચયુ-૦૩-૫૨-જીઈઆરસી-૨૦૦૩-૭૯૭૭-કે :--ગુજરાત વિદ્યુત ઉદ્યોગ (પુનર્ગઠન અને નિયમન) અધિનિયમ, ૨૦૦૩ (સન ૨૦૦૩ના ગુજરાતના ૨૪મા) ની કલમ ૪૬, ૪૭ અને ૪૮ સાથે વાંચતા, કલમ ૬૪ની પેટા-કલમ (૨) ના ખંડો (છ), (જ) અને (ઝ) થી મળેલી સત્તાની રૂએ, ગુજરાત સરકાર, આથી, નીચેના નિયમો કરે છે :--

૧. ટૂંકી સંજ્ઞા અને આરંભ.--(૧) આ નિયમો ગુજરાત વિદ્યુત નિયમન પંચ (અંદાજપત્ર, હિસાબોનું વાર્ષિક પત્રક અને વાર્ષિક અહેવાલ) નિયમો, ૨૦૦૩ કહેવાશે.

(૨) તે, રાજપત્રમાં તેની પ્રસિધ્ધિની તારીખથી અમલમાં આવશે.

૨. વ્યાખ્યા :--આ નિયમોમાં સંદર્ભથી અન્યથા અપેક્ષિત ન હોય તો,--

- (ક) “અધિનિયમ” એટલે ગુજરાત વિદ્યુત ઉદ્યોગ (પુનર્ગઠન અને નિયમન) અધિનિયમ, ૨૦૦૩;
- (ખ) “હિસાબોનું વાર્ષિક પત્રક” એટલે નિયમ ૫ હેઠળ તૈયાર કરેલું પંચના હિસાબોનું વાર્ષિક પત્રક;
- (ગ) “વાર્ષિક અહેવાલ” એટલે નિયમ ૬ હેઠળ પંચનો તૈયાર કરેલો વાર્ષિક અહેવાલ;
- (ઘ) “અંદાજપત્ર” એટલે નિયમ ૩ હેઠળ તૈયાર કરેલી પંચની અંદાજિત આવક અને ખર્ચ;
- (ચ) “પંચ” એટલે અધિનિયમની કલમ ૩ હેઠળ સ્થપાયેલ ગુજરાત વિદ્યુત નિયમન પંચ;
- (છ) “નાણાકીય વર્ષ” એટલે દરેક વર્ષના માર્ચ મહિનાની ૩૧મી તારીખે પૂરા થતાં બાર અંગ્રેજી

મહિનાની મુદત;

(જ) “નમૂનો” એટલે આ નિયમો સાથે જોડેલ નમૂનો;

(ઝ) આ નિયમોમાં વાપરેલા પણ વ્યાખ્યાયિત નહિ કરેલા અને અધિનિયમમાં વ્યાખ્યાયિત કરેલા શબ્દો અને શબ્દોપયોગોનો, અધિનિયમમાં અનુક્રમે તેમનો જે અર્થ કર્યો છે તે જ થશે.

૩. પંચનું અંદાજપત્ર :-- પંચે દરેક નાણાકીય વર્ષમાં, પછીના નાણાકીય વર્ષની પંચની અંદાજિત આવક અને ખર્ચ દર્શાવતું પોતાનું અંદાજપત્ર તૈયાર કરવું જોઈશે અને તે રાજ્ય સરકારને તરત જ મોકલવું જોઈશે.

૪. અંદાજપત્ર તૈયાર કરવા અને મોકલવા બાબત :-- પંચે પછીના નાણાકીય વર્ષ માટે વર્ષનો ઓગસ્ટ મહિનો પૂરો થતા પહેલા, નમૂના ૧માં અંદાજપત્ર તૈયાર કરવું જોઈશે અને દરેક વર્ષની ૧૫મી સપ્ટેમ્બર પહેલાં રાજ્ય સરકારને મોકલવું જોઈશે. દરેક નાણાકીય વર્ષ માટે દરેક વર્ષની ૧૫મી ડિસેમ્બર પહેલા ચાલુ વર્ષના સુધારેલા અંદાજો નમૂના ૨ માં રાજ્ય સરકારને મોકલવા જોઈશે.

૫. હિસાબોનું વાર્ષિક પત્રક તૈયાર કરવા બાબત :-- પંચે દરેક નાણાકીય વર્ષ પૂરું થયાની ચાર મહિનાની મુદતની અંદર નમૂના ૩ માં હિસાબોનું વાર્ષિક પત્રક તૈયાર કરવું જોઈશે અને અધિનિયમની કલમ ૪૭ની જોગવાઈઓ અનુસાર રાજ્ય સરકારને તરત જ મોકલવું જોઈશે.

૬. વાર્ષિક અહેવાલ તૈયાર કરવા બાબત :-- પંચે દરેક વર્ષ એકવાર, દરેક નાણાકીય વર્ષ પૂરું થયાની ત્રણ મહિનાની મુદત અંદર પોતાની પ્રવૃત્તિઓની સમીક્ષા અને અગાઉના વર્ષ દરમિયાનની બીજી સંબંધિત માહિતી આપતો વાર્ષિક અહેવાલ નમૂના ૪માં તૈયાર કરવો જોઈશે અને તે રાજ્ય સરકારને તરત જ મોકલવો જોઈશે.

નમુનો-૧

(જુઓ નિયમ ૪)

૩૧મી માર્ચ,.....ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ માટે ગુજરાત વિદ્યુત નિયમન પંચનું અંદાજપત્ર

માગણી નં. :

પેટા-મુખ્ય સદર :

ગૌણ સદર :

પેટા-સદર :

માગણી કરેલ/લીધેલ/આયોજિત/બિન આયોજિત
(રૂા. ....હજારમાં)

વિગતવાર સદર	છેલ્લા ત્રણ વર્ષના હિસાબો	ચાલુ વર્ષ માટેના અંદાજપત્રીય અંદાજો	અગાઉના વર્ષના છેલ્લા આઠ મહિનાના ખરેખરા ખર્ચ	ચાલુ વર્ષના પહેલા ચાર મહિનાના ખરેખરા ખર્ચ	કોલમો (૬) + (૭) નો સરવાળો	કોલમ (૬) X ૧.૫ (૬) X ૩	કોલમ (૬) X ૩	આગામી નાણાકીય વર્ષ માટેની રકમો	
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૧૦	૧૧

ક. ખર્ચ સદર :

પગાર

પગાર

મોંઘવારી ભથ્થાં

અન્ય ભથ્થાં

રજા પ્રવાસ રાહત

તબીબી ખર્ચની ભરપાઈ

તબીબી ભથ્થાં

મકાન ભાડાં ભથ્થાં

સ્થાનિક વળતર ભથ્થું

વાહન ભથ્થું

આતિથ્ય ભથ્થું

પગાર સુધારણાની બાકી

બોનસ

રજાનું રોકડમાં રૂપાંતર

પેન્શન સંબંધી લાભો.

વેતન

વહીવટી ખર્ચ

મુસાફરી ખર્ચ

કચેરી ખર્ચ

ભાડું, દર અને વેરા

પ્રકાશન

બીજા વહીવટી ખર્ચ

કરાર આધારિત સેવાઓ અને તે પૂરી પાડવા બાબત.

જાહેરાત અને પ્રચાર,

વ્યાવસાયિક સેવાઓ,

કરાર આધારિત બીજી સેવાઓ

૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----

બીજા ખર્ચ

વ્યાજ

મૂડી અસ્કયામતોનું સંપાદન અને બીજા મૂડી ખર્ચ

મોટર વાહનો

યંત્રસામગ્રી અને સાધનો

સમારકામ અને નિભાવ

વ્યાવસાયિક અને પરામર્શ ફીની ચૂકવણી

લોન અને પેશગીઓ

ખ. આવક સદર :

(૧) ફી

(૨) વ્યાજ

(૩) દંડ અને શિક્ષા

(૪) લોન અને પેશગીઓની વસૂલાત

(૫) અન્ય

ગ. ચોખ્ખી રકમ :

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
 (कृष्ण प्रियम्)
 गुरुदेव विष्णु प्रियम्
 गुरुदेव विष्णु प्रियम्

નમૂનો-૩
(જુઓ નિયમ ૫)

હિસાબપત્રક

સન .....ના માર્ચ મહિનાની ૩૧મી તારીખે પૂરા થતા વર્ષ માટે ગુજરાત વિદ્યુત નિયમન પંચનો આવક અને જાવકના હિસાબો.

વિગતો	અગાઉના વર્ષની રકમ	ચાલુ વર્ષની રકમ	કુલ રકમ	વિગતો	અગાઉના વર્ષની રકમ	ચાલુ વર્ષની રકમ	કુલ રકમ
-------	-------------------------	-----------------------	---------	-------	-------------------------	-----------------------	---------

આવક

૧. રોકડ અને બેંક સિલક
  - (૧) હાથ પર રોકડ
  - (૨) બેંકમાં રહેલ રોકડ
૨. સરકાર તરફથી અનુદાન
૩. પંચનું અન્ય મળતર
  - (૧) વ્યાજ
  - (૨) ફી
  - (૩) દંડ અને શિક્ષા
  - (૪) પ્રકીર્ણ

જાવક

૧. મહેકમ અંગેના ચાર્જ.

પગાર અને વેતન

  - (૧) સગવડો
  - (૨) કચેરીના સ્ટાફને
  - (૩) વેતન
  - (૪) બોનસ
  - (૫) પ્રોવિડન્ટ ફંડમાં ફાળો
  - (૬) તબીબી સવલત અને તેની ભરપૂરી
  - (૭) આવક વેરો અને અન્ય વેરો અને ફી
  - (૮) ગ્રેયુઈટી, રજા પગાર સહિત વીજા ચાર્જ
૨. મુસાફરી અને વાહન
  - (૧) મુસાફરી ખર્ચ
  - (૨) મુસાફરી ભથ્થા
  - (૩) વાહનખર્ચ
  - (૪) રજા પ્રવાસ સહિત
૩. સંદેશાવ્યવહાર ખર્ચ
  - (૧) ટેલિફોન વેબસાઈટ
  - (૨) પોસ્ટલ ચાર્જ
૪. મુદ્રણ અને લેખનસામગ્રી ખર્ચ
  - (૧) મુદ્રણ અને લેખનસામગ્રી
  - (૨) પુસ્તકો અને સામયિકો
  - (૩) સમાચારપત્રો અને લવાજમ
૫. ભાડુ, દર અને વેરા
  - (૧) ભાડુ (કચેરી)
  - (૨) ભાડુ (રહેઠાણ)
  - (૩) મ્યુનિસિપલ દર અને વેરા
૬. સામાન્ય ખર્ચ
  - (૧) વીજળી ચાર્જ
  - (૨) પેટ્રોલ, ઓઈલ ચાર્જ સહિત વાહન ખર્ચ
  - (૩) વાહન વીમા ખર્ચ
  - (૪) જાહેરાત
  - (૫) બેઠક ખર્ચ અને પરિસંવાદ ચાર્જિસ
  - (૬) અન્ય કચેરી ખર્ચ

૭. મૂડી ખર્ચા
- (૧) વાહનો
  - (૨) ફર્નિચર અને જડિત વસ્તુ
  - (૩) ટેલિફોન વ્યવસ્થા
  - (૪) કોમ્પ્યુટર અને તેને લગતી બાબત
  - (૫) ફેક્સ મશીન
  - (૬) કચેરીની સાધનસામગ્રી
૮. નામ નિયુક્તિ અને પરામર્શ ફી અને ખર્ચા
- (૧) પરામર્શ ફી
  - (૨) પરિસંવાદ અને તાલીમ માટેની નામનિયુક્ત ફી
  - (૩) કાનૂની પરામર્શ ફી
  - (૪) માનદવેતન
  - (૫) વાર્ષિક ફી
  - (૬) ઓડિટ ફી
૯. મરામત અને નિભાવ બાબત.
- (૧) કચેરીની સાધનસામગ્રી
  - (૨) વાહનો
  - (૩) ફર્નિચર અને જડિત વસ્તુ
  - (૪) કચેરીની ઈમારત
૧૦. થાપણો/રોકાણો.
૧૧. લોન અને પેશગીઓ
- (૧) વ્યાજ મુક્ત લોન અને પેશગીઓ
  - (૨) વ્યાજવાળી લોન અને પેશગીઓ

નમૂનો-૪(જુઓ નિયમ ૬)

૩૧મી માર્ચ,.....ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ માટે ગુજરાત વિદ્યુત નિયમન પંચનો વાર્ષિક અહેવાલ

૧. પ્રસ્તાવના
૨. પંચના વ્યવસ્થાતંત્રનો ચાર્ટ.
૩. પંચના કાર્યો.
૪. સલાહકાર સમિતિ અને તેના કાર્યો.
૫. વર્ષ દરમિયાન નીચે સહિતની પ્રવૃત્તિઓ :-
  - (ક) નૂર નક્કી કરવું
  - (ખ) પંચે જાહેર કરેલા ચુકાદા અને તેણે કરેલા હુકમો બાબત.
  - (ગ) લાયસન્સ આપવા.
  - (ઘ) સેવાની ગુણવત્તા અને વિશ્વનીયતાને લગતા પોરણો સ્થાપવા અને તેનો અમલ કરાવવો.
  - (ચ) વિદ્યુતની ખરીદી, વહન, વિતરણ, પુરવઠો અને ઉપયોગિતા પરની પ્રવૃત્તિઓનું નિયમન.
  - (છ) વિદ્યુતનું ઉત્પાદન, વહન, પુરવઠો અને વિતરણ પુરવઠા, વિદ્યુતના પુરવઠા અને ઉપયોગની બાબત ઉપર રાજ્ય સરકારને સલાહ.
  - (જ) તકગાર અને મતભેદોનો ચુકાદો.
  - (ઝ) ઈન્ફર્મેશન ટેકનોલોજી.
  - (ટ) પંચ દ્વારા બજાવવામાં આવેલ અન્ય કાર્યો.
૬. નાણાકીય પત્રક.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

આર. એન. જોષી,
સરકારના નાયબ સચિવ.

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRA ORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

MONDAY, NOVEMBER 24, 2003/AGRAHAYANA 3, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bill, Acts and Notification other than those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૨૪મી નવેમ્બર, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા તારીખ ૧૭ મી નવેમ્બર, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના માહિતી અને પ્રસારણ વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક: (જાએચટી/૨૦૦૩/૩૦)-ઈપીટી-૧૦૨૦૦૩-૧૩૮૨-એ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

Notification

Under

THE GUJARAT TAX ON LUXURIES (HOTELS AND LODGING HOUSES) ACT, 1977.

ગુજરાત (હોટેલ અને નિવાસગૃહ) સુખસુવિધા કર અધિનિયમ, ૧૯૭૭ હેઠળ જાહેરનામું.

માહિતી અને પ્રસારણ વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧૭મી નવેમ્બર, ૨૦૦૩.

ગુજરાત (હોટેલ અને નિવાસગૃહ) સુખસુવિધા કર અધિનિયમ, ૧૯૭૭.

ક્રમાંક : (જીએચટી/૨૦૦૩/૩૦) ઈપીટી-૧૦૨૦૦૩-૧૩૯૨-એ:—ગુજરાત સરકારને જાહેર હિતમાં તેમ કરવું જરૂરી લાગે છે;

તેથી, હવે, ગુજરાત (હોટેલ અને નિવાસગૃહ) સુખસુવિધા કર અધિનિયમ, ૧૯૭૭ (સન ૧૯૭૭ના ગુજરાતના ૨૪મા)ની કલમ ૨૦ખ ની પેટા-કલમ (૧) થી મળેલી સત્તાની રૂએ, ગુજરાત સરકાર, આથી, વિશ્વ આરોગ્ય સંસ્થા (WHO), ગુજરાત કચેરી, ગાંધીનગર દ્વારા યોજવામાં આવતા પરિસંવાદો અથવા કાર્યશિબિરોમાં ભાગ લેવા હોટેલોમાં કોઈ સુખસુવિધા પૂરી પાડવામાં આવેલ હોય તેવી વ્યક્તિને, આ સાથેની અનુસૂચિમાં નિર્દિષ્ટ કરેલ નીચેની શરતોને અધીન રહીને, સદરહુ અધિનિયમની કલમ ૩ હેઠળ લેવાપાત્ર સમગ્ર વેરાની ચુકવણીમાંથી મુક્તિ આપે છે.

અનુસૂચિ

- (૧) પરિસંવાદો અથવા કાર્યશિબિરો, જાન્યુઆરી, ૨૦૦૧માં ગુજરાતમાં થયેલ ભૂકંપના પરિણામરૂપે ભૂકંપ પછીની જ પ્રવૃત્તિઓને લગતી હોવી જોઈશે.
- (૨) વેરાની ચુકવણીમાંથી મુક્તિનો લાભ, ફક્ત પરિસંવાદો અથવા કાર્યશિબિરોના દિવસો માટે જ મળશે.
- (૩) વેરાની ચુકવણીમાંથી મુક્તિનો લાભ, આ જાહેરનામું બહાર પડ્યાની તારીખથી સન ૨૦૦૪ના ડિસેમ્બર મહિનાની ૩૧મી તારીખ સુધી મળશે.
- (૪) મુક્તિ માટેની કોઈ શરતોના અથવા અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ કરેલા નિયમોની જોગવાઈઓના ભંગ થવાના કિસ્સામાં, સદરહુ અધિનિયમની કલમ ૨૦-ગ હેઠળ પગલાં લેવાનું કલેક્ટર માટે કાયદેસર ગણાશે.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

સી. એમ. શાહ,
સરકારના નાયબ સચિવ.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

MONDAY, NOVEMBER 24, 2003/AGRAHAYANA 3, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૨૪મી નવેમ્બર, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા તારીખ ૨૦મી નવેમ્બર, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના નાણા વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક: (જીએચએન-૫૯)-જીએસટી-૨૦૦૩-(એસ-૪૯) (૩૮૧) ૬ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વ લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

Notification

Re

AMENDMENT TO THE GOVERNMENT NOTIFICATION, FINANCE DEPARTMENT
NO. (GHN-627)/GST-1070(S-49/TH, DATED THE 29TH APRIL, 1970.

નાણા વિભાગનું તારીખ ૨૯મી એપ્રિલ, ૧૯૭૦નું સરકારી જાહેરનામું ક્રમાંક. (જીએચએન-૬૨૭)/જીએસટી-૧૦૭૦(એસ. ૪૯) ૬. સુધારવા સંબંધી જાહેરનામું.

નાણા વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૨૦મી નવેમ્બર, ૨૦૦૩.

ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯.

ક્રમાંક : (જીએચએન-૫૯)જીએસટી-૨૦૦૩-(એસ.૪૯)(૩૮૧)/૬.- ગુજરાત સરકારને જાહેર હિતમાં તેમ કરવું જરૂરી લાગે છે;

તેથી, હવે, ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯ (સન ૧૯૭૦ના ગુજરાતના ૧લા) ની કલમ ૪૯ની પેટા-કલમ (૨) થી મળેલી સત્તાની રૂએ, ગુજરાત સરકાર, આથી, નાણા વિભાગનું તારીખ ૨૯મી એપ્રિલ, ૧૯૭૦નું સરકારી જાહેરનામું ક્રમાંક : (જીએચએન-૬૨૭)/જીએસટી/૧૦૭૦/(એસ.૪૯)/૬. નીચે પ્રમાણે સુધારે છે :-

સદરહુ જાહેરનામાને જોડેલી અનુસૂચિમાં,—

- (૧) વિદ્યમાન અનુક્રમાંક, ૨૨૯ની નોંધને, સદરહુ નોંધ ૨૨૯ની પેટા-નોંધ (૧) તરીકે ફરી નંબર આપવો;
- (૨) એવી રીતે ફરી નંબર આપેલ પેટા-નોંધ પછી, નીચેની પેટા-નોંધ દાખલ કરવી :-

૧	૨	૩	૪
“(૨)	એચઆઈવી/એઈડ્સની સારવારમાં ઉપયોગ કરવા માટેની પરિશિષ્ટ-ક માં નિર્દિષ્ટ કરેલ દવાઓના વેચાણો.	સમગ્ર વેરો	.....”.

પરિશિષ્ટ-ક

અનુક્રમાંક	દવાઓ
૧	ઝિડોવુડીન
૨	નેવીરાપાઈન
૩	એફાવિરેન્ઝ
૪	સ્ટાવ્યુડીન
૫	ઈન્ડીનાવીર
૬	અબાકાવીર
૭	ડીડાનોસીન
૮	ઝાલ્સીટેબાઈન
૯	લેમીવુડીન
૧૦	રિટોનાવીર
૧૧	ટ્રેટીનોઈન

૧	૨	૩	૪
૧૨	એમ્ફોટેરીસીન-બી		
૧૩	એન્ટી ડી ઇમ્યુનોગ્લોબ્યુલીન		
૧૪	ડાઉનોરૂબીસીન		
૧૫	ઇરીથ્રોપોઇટીન		
૧૬	ફિલાગ્રાસ્ટીમ		
૧૭	ગાન્સીક્લોવીર		
૧૮	હ્યુમન ઇમ્યુનોગ્લોબ્યુલીન		
૧૯	પેન્ટામીડીન		
૨૦	ઇન્ટરફેરોન આલ્ફા ૨-એ અને ૨-બી		
૨૧	સોમાટ્રોપીન		

ગુજરાતના રાજ્યપાલશ્રીના હુકમથી અને તેમના નામે,

એમ. એન. જોષી,
સરકારના અધિક સચિવ.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV]

MONDAY, NOVEMBER 24, 2003/AGRAHAYANA 3, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૨૪મી નવેમ્બર, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા તારીખ ૨૦મી નવેમ્બર, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના નાણા વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક: (જીએચએન-૫૮) જીએસટી-૨૦૦૩-(એસ.-૨૩)(૩)/૬.-નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

Notification*Under***THE GUJARAT SALES TAX ACT, 1969.**

ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯ હેઠળ જાહેરનામું.

નાણા વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૨૦મી નવેમ્બર, ૨૦૦૩.

ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯.

ક્રમાંક : (જીએચએન-૫૮) જીએસટી-૨૦૦૩ (એસ. ૨૩) (૩)/૬ :- ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯ (સન ૧૯૭૦ના ગુજરાતના ૧લા) ની કલમ ૨૩ની પેટા-કલમ (૧)ના ખંડ (ક)થી મળેલી સત્તાની રૂએ, ગુજરાત સરકાર, આથી, ગુજરાત વેચાણવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૯ની સાથે જોડેલી અનુસૂચિ-૨, ભાગ-ક ને નીચે પ્રમાણે સુધારે છે :-

સદરહુ અનુસૂચિ ૨, ભાગ-કમાં, અનુક્રમાંક. ૧૮૧ની નોંધમાં, કોલમ ૨માં, “ટ્રેક્ટર ટ્રેઈલરના ટાયરો” એ શબ્દોને બદલે, “ટ્રેક્ટરના ટ્રેઈલરના ટાયરો, ટયુબો અને ફલેપો” એ શબ્દો મૂકવા.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

એમ. એન. જોષી,
સરકારના અધિક સચિવ.

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIV] MONDAY, DECEMBER 8, 2003/AGRAHAYANA 17, 1925

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બિલોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૮મી ડિસેમ્બર, ૨૦૦૩.

ગુજરાત ગેઝેટમાં અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા તારીખ ૩૦ ડિસેમ્બર, ૨૦૦૩ના ગુજરાત સરકારના માહિતી અને પ્રસારણ વિભાગના સરકારી જાહેરનામા ક્રમાંક: (જાએચટી ૨૦૦૩-૩૨) બીસીઆર/૧૦૮૭/૩૮૦/એ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વ લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

ડી. ડી. ઉપાધ્યાય,
સરકારના નાયબ સચિવ.

Notification

under

The Bombay Cinemas (Regulation) Act, 1953.

મુંબઈ સિનેમા (નિયમન) અધિનિયમ, ૧૯૫૩ હેઠળ જાહેરનામું.

માહિતી અને પ્રસારણ વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૩૦ ડિસેમ્બર, ૨૦૦૩.

મુંબઈ સિનેમા (નિયમન) અધિનિયમ, ૧૯૫૩.

ક્રમાંક : (જાએચટી-૨૦૦૩.૩૨) બીસીઆર /૧૦૮૭/૩૮૦/એ :- મુંબઈ સિનેમા (નિયમન) અધિનિયમ, ૧૯૫૩ (સન ૧૯૫૩ના મુંબઈના ૧૧મા) ની કલમ ૪ના પરંતુકથી મળેલી સત્તા વાપરતા, ગુજરાત સરકાર, આથી માહિતી, પ્રસારણ અને પ્રવાસન વિભાગનું તારીખ ૨૭મી ડિસેમ્બર, ૧૯૮૮ નું સરકારી જાહેરનામું ક્રમાંક. (જાએચટી.૨૭)બીસીઆર/૧૦૮૭/૩૮૦/એ, રદ કરે છે.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

ડી. બી. પરમાર,
સરકારના નાયબ સચિવ.